OVERZICHT VAN DE ARCHIEVEN EN VERZAMELINGEN VAN HET RIJKSARCHIEF TE ANTWERPEN

Band I

OVERHEIDSARCHIEVEN

door

Erik HOUTMAN

Brussel
2006

OVERZICHT VAN DE ARCHIEVEN EN VERZAMELINGEN VAN HET RIJKSARCHIEF TE ANTWERPEN

I. OVERHEIDSARCHIEVEN

ALGEMEEN RIJKSARCHIEF EN
RIJKSARCHIEF IN DE PROVINCIËN

ARCHIEVENOVERZICHTEN

6

Algemeen Rijksarchief
D/2006/531/048

Bestelnummer: Publ. 4542

Algemeen Rijksarchief
Ruisbroekstraat 2
1000 Brussel

De volledige lijst van onze publicaties kan u gratis bekomen op eenvoudig verzoek
(publicat@arch.be) of raadplegen op internet (http://arch.arch.be).

OVERZICHT VAN DE ARCHIEVEN EN VERZAMELINGEN VAN HET RIJKSARCHIEF TE ANTWERPEN

Band I

OVERHEIDSARCHIEVEN

door

Erik HOUTMAN

Brussel
2006

Naamsvermelding - Niet Commercieel - Geen Afgeleide Werken
CC BY-NC-ND
http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/nl/

Attribution - Pas d'Utilisation Commerciale - Pas de Modification
CC BY-NC-ND
http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/fr/

INHOUDSOPGAVE

WOORD VOORAF 9

AANWIJZINGEN VOOR DE GEBRUIKER 11

RIJKSARCHIEF TE ANTWERPEN 15

DEEL EEN

ARCHIEVEN VAN OVERHEIDSORGANEN

I. OVERHEIDSINSTELLINGEN TOT 1795 21
A. Centrale overheidsinstellingen 21
B. Vorstendommen en provinciale overheidsinstellingen tot 1795 24
C. Regionale overheidsinstellingen 27
D. Plaatselijke overheidsinstellingen 40
1. Heerlijkheden, schepenbanken, cijns-, laat- en leenhoven, stads- en dorpsbesturen 40
2. Armentafels of Tafels van de Heilige Geest en burgerlijke liefdadigheidsinstellingen 249

II. OVERHEIDSINSTELLINGEN VANAF 1795 307
A. Buitendiensten van nationale, gewest- en gemeenschapsministeries 307
1. Financiën 307
2. Verkeer 309
3. Onderwijs, wetenschap en cultuur 310
4. Openbare werken en verkeer 311
5. Defensie 312
B. Openbare instellingen en instellingen van openbaar nut onder het beheer of toezicht van de nationale, de gemeenschaps- en gewestregeringen 313
1. Sociale zaken 313
2. Economische zaken 314
3. Justitie 316
4. Onderwijs 318
C. Provinciale instellingen 323

D. Regionale overheidsorganen 344
E. Gemeenten 346
1. Kantonnale municipaliteiten 350
2. Gemeenten 357

III. POLDERS EN WATERINGEN 509

IV. AMBTENAREN VAN DE BURGERLIJKE STAND 539
A. Parochieregisters 539
B. Burgerlijke Stand afkomstig van de Rechtbank van Eerste Aanleg 549

V. NOTARISSEN 555

DEEL TWEE

ARCHIEVEN VAN PRIVAATRECHTELIJKE INSTELLINGEN, BEDRIJVEN, FAMILIES EN PERSONEN

I. KERKELIJKE INSTELLINGEN 1119
A. Bisdommen en seminaries 1119
B. Kapittels 1126
C. Abdijen en kloosters 1135
D. Begijnhoven 1222
E. Decanaten 1229
F. Parochiekerken 1232
G. Kerkelijke liefdadigheidsinstellingen 1416

II. PARTICULIERE ORGANISATIES 1437
A. Bedrijven en organisaties met een economisch doel 1437
B. Sociale organisaties 1444
C. Educatieve en culturele organisaties 1447

III. FAMILIES EN PERSONEN 1449
A. Families 1451
B. Personen 1491
C. Huizen 1499

DEEL DRIE

VERZAMELINGEN

I. VERZAMELINGEN DOOR DERDEN AANGELEGD 1505

II. KAARTEN 1527

III. GEDRUKTE WERKEN 1531
A. Bibliotheek en kranten 1531
B. Overheidspublicaties en gedrukt archief 1533

IV. MICROFILMS 1534

BIJLAGEN

I. ARCHIEVEN VAN HET RESSORT VAN HET RIJKSARCHIEF ANTWERPEN BEWAARD IN HET RIJKSARCHIEF TE BEVEREN 1541

II. LIJST VAN GROSSEN, AFSCHRIFTEN EN RETROACTA VAN NOTARISSEN UIT DE VERZAMELING "NOTARIAAT" 1555

III. BEKNOPTE INHOUDSOPGAVE VAN DE VERZAMELING FAMILIEPAPIEREN VARIA 1601

INDICES

I. INDEX OP DE NAMEN VAN ARCHIEFVORMERS EN ARCHIEFBLOKKEN 1645

II. INDEX OP PLAATSNAMEN IN DE PROVINCIE ANTWERPEN 1685

WOORD VOORAF

Dit archievenoverzicht werd gerealiseerd met het programma PISARO (Project Invoerschermen Archievenoverzichten). Dit is een database in DataPerfect, een WordPerfectproduct dat toelaat teksten van de database om te zetten in een WP-bestand en omgekeerd. Ook al is dit momenteel niet het meest performante gegevensverwerkingsysteem toch hebben wij, omwille van het vele materiaal dat vroeger reeds in dit systeem was ingevoerd, ervoor geopteerd om alle gegevens verder via Pisaro te verwerken.

Wij danken heel speciaal dr. H. Coppens, departementshoofd Vlaanderen, die ons op een bezielende en zeer geapprecieerde manier stimuleerde om dit project af te ronden, het ook technisch in goede banen leidde.en de klappers verfijnde Ook gaat onze dank en waardering naar de collegae Maurice Vandermaesen voor de "technische bijstand", Marij Preneel voor het actualiseren van de lijst van "Antwerpse" bestanden op het Rijksarchief Beveren, Bernard Desmaele, die een klapper op de archiefvormers genereerde en Karin Van Honacker voor haar stimulerende belangstelling en daadwerkelijke hulp.

AANWIJZINGEN VOOR DE GEBRUIKER

Een beknopt overzicht van de bewaarde bestanden en verzamelingen op het Rijksarchief Antwerpen verscheen in 1975: BOUSSE A., *Rijksarchief te Antwerpen*, in *Het Rijksarchief in de Provinciën. Overzicht van de Fondsen en Verzamelingen. I: De Vlaamse provinciën*, Brussel, 1975, p. 21-91. Sindsdien is echter veel veranderd. Nieuwe aanwinsten verrijkten het archievenbestand en vele bestanden verhuisden naar elders, vooral naar het Rijksarchief Beveren. Daarenboven zijn er in de 19de-20ste eeuw vaak -en dit tegen de regels van een goede archiefordering in- ingrepen gebeurd die niet kunnen ongedaan gemaakt worden maar die toch enige verklaring vergen. De naam van sommige bestanden dekt niet altijd de lading, vaak zijn de archieven van sommige archiefvormers in verschillende bestanden te vinden en dit kan de onderzoeker zonder enige aanwijzing niet altijd gemakkelijk achterhalen. Vandaar deze gids die in de mate van het mogelijk de geïnteresseerde onderzoeker wat richting poogt te geven.

Deze gids is opgebouwd rond het centrale begrip van de archiefvormer. Als "archiefvormer" wordt beschouwd een "zelfstandig handelend orgaan, persoon of groep die archiefbescheiden ontvangen of opgemaakt, verzameld of bewaard heeft voor hun overbrenging naar een archiefbewaarplaats"[1].
In deze gids zijn niet alleen alle archiefvormers opgenomen die momenteel aanwezig zijn op het Rijksarchief Antwerpen maar volgens de richtlijnen en om practische redenen zijn ook die bestanden vermeld die in 1992-1999 aan de gemeentearchieven van Duffel, Geel, Herentals, Kontich, Lier, Mechelen en Mol werden overgedragen of in bruikleen gegeven. Ook de bestanden die -vooral wegens plaatsgebrek- in de periode 1995-2005 naar het Rijksarchief Beveren werden overgebracht zijn opgenomen, uiteraard telkens met de verwijzing van de huidige bewaarplaats. De bestanden, die veel vroeger naar het Rijksarchief Beveren zijn overgebracht of vaak rechtstreeks van de archiefvormer naar Beveren zijn gebracht, worden bondig in een bijlage vermeld.

De archiefvormers zijn gegroepeerd rond een thematische indeling die in 1992 werd vastgelegd door dr. H. Coppens. Bij de aanvang van een groep identieke archiefvormers wordt in een algemeen hoofdstuk een historische inleiding over het soort archiefvormer gegeven maar hierbij hebben wij geprobeerd dit zo beknopt mogelijk te houden en alleen die elementen te benadrukken die ofwel typisch

---

[1] COPPENS H., *Archiefterminologie. Archieftermen voor gebruik in het Rijksarchief*, Brussel (Miscellanea archivistica. manuale 5), 1990, nr. 20.

waren voor de Antwerpse instellingen of die o.i. nieuwe inzichten gaven. De bijhorende bibliografie hielden wij ook zo beknopt mogelijk. Voor sommige niet uniforme archiefvormers en verzamelingen hebben wij deze algemene inleiding achterwege gelaten.

Voor iedere archiefvormer worden ook in de mate van het mogelijke volgende inlichtingen gegeven:
– Na de naam van de archiefvormer of de verzameling wordt de historische vestigingsplaats gegeven evenals het jaar van oprichting en opheffing. Waar deze data uit het bewaarde archief of de bestaande literatuur gekend zijn worden deze accuraat weergegeven. Voor vele instellingen, zoals schepenbanken, parochies e.d. is deze niet exact gekend en hiervoor hebben wij soms algemeen benaderende data vermeld.
– De geschiedenis van de archiefvormer is ook beknopt weergegeven, daar waar uit het archief en de literatuur gegevens hieromtrent bekend zijn. De belangrijkste literatuur hebben wij in de mate van het mogelijke proberen te actualiseren. Voor archiefvormers waar er een massa aan publicaties voorhanden is proberen wij de belangrijkste te vermelden, al blijft een keuze uiteraard altijd wat subjectief en zijn sommige zeer lokale publicaties soms zeer moeilijk op te sporen.
– Archiefgeschiedenis. In deze rubriek wordt vermeld op welke manier het bestand op het Rijksarchief is beland. Omdat vele bestanden na de oprichting van het rijksarchief in 1896 vanuit het Algemeen Rijksarchief te Brussel -dat tot die datum ook als archiefbewaarplaats voor archiefvormers, gevestigd in de provincie Antwerpen, fungeerde- zijn overgekomen kennen wij vaak niet de voorgeschiedenis. Ook al hebben wij de aanwinstenregisters van het Rijksarchief Antwerpen doorgenomen, toch is de herkomst van sommige bestanden ons niet altijd bekend.
– In een afzonderlijke rubriek wordt vermeld waar men elders nog archiefbescheiden van een bepaalde archiefvormer vindt. Voor deze gegevens waren wij uiteraard afhankelijk van al dan niet gepubliceerde inventarissen van andere archiefbewaarplaatsen of van persoonlijke vaststellingen ter plaatse. Deze zijn uiteraard zeker niet volledig.
– In de inhoudelijke beschrijving van de bestanden geven wij de uiterste data van de archiefbescheiden van het bestand en een beschrijving van de inhoud. Vooral bij omvangrijke bestanden hebben wij ons beperkt tot de grote reeksen en eventueel o.i. zeer belangrijke documenten maar hier is de keuze uiteraard ook nogal subjectief. In het begin van het project werd ook het aantal archiefnummers van elk soort document genoteerd maar omdat dit voor een aantal bestanden zeer moeilijk was werd dit daarna achterwege gelaten. Voor de beschrijving waren we essentieel afhankelijk van de kwaliteit van de toegangen. Bij nazicht botsten wij vaak op anomalieën en aperte onjuistheden, die wij in de mate van het mogelijke

hebben rechtgezet maar dat is niet altijd mogelijk geweest. Daar waar geen toegang aanwezig was hebben wij door het nemen van steekproeven altijd getracht een beknopte, richtinggevende inhoudsopgave te geven.

Daar waar een bestand materieel of inhoudelijk uit verschillende blokken is samengesteld is dit ook aangegeven. Ook de omvang van de blokken, in strekkende meter en in aantal archiefnummers is vermeld, evenals eventuele beperkingen van toegankelijkheid. In algemene regel kunnen wij stellen dat alle privacygevoelige documenten, dat zijn in principe alle documenten die persoonsnamen vermelden, die jonger zijn dan honderd jaar niet toegankelijk zijn tenzij met expliciete toelating van variabele instanties[2].

Bij de toegangen worden de in het Rijksarchief bewaarde inventarissen, bronnenuitgaven, neerleggingslijsten en nadere toegangen -getijpt, handschriftelijk, gedrukt of in digitale vorm- vermeld. Vooral bij deze laatste categorie ontdekten wij soms in heemkundige tijdschriften -vaak beperkte- toegangen op archiefdocumenten of -reeksen waarvan wij aanvankelijk het bestaan niet kenden. Hier is volledigheid dus ook een utopie.

Zomer 2005

[2] Zie hiervoor M. PRENEEL, *Archief en openbaarheid. een handleiding voor de rijksarchieven in Vlaanderen* (Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de provinciën. Miscellanea archivistica. manuale 51), Brussel, 2005.

RIJKSARCHIEF TE ANTWERPEN

In uitvoering van de wet van 5 brumaire van het jaar V (26 oktober 1796) werden een aantal archieven van opgeheven en genationaliseerde instellingen samengebracht op de administratie van de prefectuur. Volgens latere gegevens zou de toepassing van deze voorschriften in het departement van de Twee Neten vrij laks zijn gebeurd.
O.a. voor deze bestanden en voor het eigen archief bouwde het provinciebestuur in de Geefsstraat in 1851-1852 een klein maar vrij innovatief archiefgebouw naar een ontwerp van architect Geefs. Omwille van brandgevaar werd het gebouwd met een volledig metalen binnenskelet met metalen vloerplaten en trappen en met metalen rekken en planken.

Omdat men bij de oprichting van rijksarchieven blijkbaar rekening hield met de oude hoofdplaatsen van de vorstendommen in het ancien régime beschikten Antwerpen en Hasselt bij de definitieve organisatie van de rijksarchieven (Koninklijk Besluit van 17 december 1851) niet over een rijksarchief. Hasselt kreeg er één in 1869 zodat Antwerpen de enige provinciehoofdplaats was zonder rijksarchief. Pogingen van de algemene rijksarchivaris in 1865, 1869 en 1876 om hier een overheidsarchief op te richten strandden telkens op de onwil van het provinciebestuur om financieel tussen te komen bij dit project. Plannen om een rijksarchief onder één dak te brengen met het stadsarchief van Antwerpen werden door de algemene rijksarchivaris afgeschoten o.a. met het argment dat de toenmalige stadsarchivaris, F.J. Van den Branden, die hij een "littérateur flamand" noemde, geen Latijnse of Franstalige oorkonden zou kunnen lezen! Ook plannen om een nieuw rijksarchief onder te brengen in de nieuwe gebouwen van het Antwerps "Justitiepaleis" liepen op een sisser af. Nieuwe acties werden vanaf 1893 ondernomen waarbij gewezen werd op de vele aanwezige bestanden op het provinciebestuur en in het gerechtsgebouw van Mechelen. Door de afschaffing van het rijksarchief van Doornik kwam er ook enige budgettaire ruimte. Uiteindelijk werd bij Koninklijk Besluit van 24 februari 1896 een rijksarchief opgericht in Antwerpen dat met een zeer bescheiden subsidie van het provinciebesuur werd ondergebracht in een vrij kleine huurwoning in de Hofstraat, in de Antwerpse binnenstad en in juli 1897 zijn deuren opende. De aanvankelijke collectie beperkte zich tot een aantal bestanden (39 kleine en grote- gemeentearchieven-, wat kerk- en kloosterarchieven -meestal van zeer kleine omvang-, het archief van het Leenhof vna Mechelen en van het kwartier en van de Domeinen van Antwerpen) die met drie spoorwegwagens vanuit het Algemeen Rijksarchief te Brussel naar Antwerpen werden overgebracht.

De bibliotheek van het afgeschafte depot van Doornik werd deels overgenomen en alle bestanden samen hadden in 1903 een omvang van 540 m. Het zou tot 1904-1905 duren vooraleer het provinciebestuur de door hem bewaarde bestanden van het ancien régime overdroeg en de vele oude gemeentearchieven, bewaard in het Mechelse gerechtsgebouw, werden pas in 1909 overgedragen. Het getouwtrek om de daar eveneens bewaarde notariële minuten van Mechelse notarissen – in de 18de eeuw verplicht neergelegd bij de Grote Raad – verloor het rijksarchief toen in 1917 beslist werd deze in bruikleen af te staan aan het stadsarchief van Mechelen. Toch nam de omvang van de bestanden snel toe en bleek de voorlopige huisvesting veel te klein.

Nadat verschillende voorgestelde locaties (o.a. het Sint-Niklaasgodshuis) werden afgewezen koos men vooral omwille van de goedkope bouwgrond in 1903 voor een nieuwbouw in een nieuwe wijk "Zurenborg" aan de oostelijke stadsrand. Architect Eugène Geefs zette in 1905-1906 een vrij functioneel gebouw neer in neo-renaissancestijl -bekroond met een bronzen beeld van de geschiedenismuze "Clio", dat alles bij mekaar 121.550 F kostte. Het nieuwe gebouw had een capaciteit van 2.674 m. Omwille van de brandveiligheid had men voor een hoekperceel gekozen en voor een betonconstructie, wat toen zeer innoverend was. Zowel de vloerplaten als de dakconstructie waren van beton, tot zelfs de verticale elementen van de rekken. De gietijzeren trappen had men bewust buiten de magazijnruimten geplaatst en de magazijnen waren gecompartimenteerd en afgesloten met brandvertragende, geblindeerde deuren van plaatstaal (Engels fabricaat). Daarnaast waren de ruiten van de metalen ramen voorzien van een ijzeren vlechtwerk zodat zij bij brand niet stuksprongen waardoor de zuurstof naar binnen zou stromen maar hoogstens bol konden staan door de hitte. Ook was er een primitieve airco voor een goede verluchting en werd er een netwerk van bliksemafleiders geplaatst. Stevige tralies aan de buitenkant moesten een degelijke inbraakbeveiliging garanderen. Ook was er een klasseerruimte en een ontstoffingslokaal voorzien waarlangs de zuiver gemaakte bescheiden via een afgesloten (hand)lift naar de magazijnen konden gebracht worden. De plannen van deze toch goed geconcipieerde constructie werden voorgesteld op de wereldtentoonstelling van Luik in 1905 en ook na de ingebruikname van het archiefgebouw kwamen archivarissen met bouwplannen o.a. uit Zuid-Afrika, Australië en Joegoslavië hier inspiratie opdoen.

Na de ingebruikname van de nieuwe gebouwen eind 1907 nam de omvang van de bestanden regelmatig toe. Ten gevolge van de systematische inspectie van plaatselijke gemeentearchieven werden vanaf 1910 nogal wat archieven van dorpsbesturen en schepenbanken overgemaakt, een beweging die na de eerste wereldoorlog

nog werd versterkt (in 1930-1936 droegen 45 gemeenten hun oude archieven over). In 1911 werden ook de notarissen van de provincie Antwerpen die waren opgenomen in het "Notariaat Generaal van Brabant" vanuit het Algemeen Rijksarchief overgebracht. Ook later nog werden, pas na lang aandringen vanuit Antwerpen, bestanden en bescheiden van Antwerpse localiteiten van Brussel naar het Antwerpse rijksarchief overgebracht. Vanaf 1910 maakten ook notariskantoren, vooral van de stad Antwerpen, oude minuten over aan het rijksarchief.
Ook de belangstelling voor historisch onderzoek nam toe al bleef die tot 1940 zeer beperkt. In 1897 telde men 36 bezoeken aan het archief, in 1907: 138, in 1918: 115, 1928: 163, 1936: 469. In het gebouw van de Hofstraat bood de "leeszaal" eigenlijk slechts plaats aan één enkele bezoeker, in de nieuwbouw was een ruimere leeszaal ingericht met 9 comfortabele zitplaatsen.
Op het einde van de jaren dertig raakte het archiefmagazijn volledig vol en dacht men aan uitbreiding, die door de ontwerpers van het gebouw op het oorspronkelijk perceel reeds was voorzien. Vooral onder impuls van de Duitse "Archivschutz" werd in 1942 een nieuwe vleugel aan de Bosduifstraat bijgebouwd die de opnamecapaciteit verdubbelde.

In uitvoering van de archiefwet van 1955 en vooral door tussenkomst van de nieuw opgerichte archiefinspectiedienst werden vanaf 1957 vele – 19de eeuwse – archieven en parochieregisters van gemeenten, kerk-, polder- en notariële archieven, archieven van rechtbanken, van buitendiensten van het Ministerie van Financiën (Registratie en Domeinen, Hypotheken), archief van het provinciebestuur en soms vrij omvangrijke familiearchieven verworven zodat het gebouw omstreeks 1975 met een capaciteit van ongeveer 7.000 strekkende meter barstensvol zat. Omstreeks 1980 werd dit deels opgelost door alle bestanden van rechtbanken en van federale buitendiensten die nog op het Rijksarchief Antwerpen bewaard werden naar het Rijksarchief in Beveren over te brengen, waarheen reeds voor die periode een 5 km archiefbestanden van dergelijke archiefvormers werden gedraineerd. In de periode 1992-1999 werden heel wat bestanden (vooral gemeente-, kerk- en kloosterarchieven) overgedragen en/of in bewaring gegeven aan de gemeentearchieven van Duffel, Geel, Herentals, Kontich, Lier, Mechelen en Mol. De zo vrijgekomen ruimte werd dadelijk ingenomen vooral door notarieel archief en archief van het provinciebestuur. Door een herschikking van de magazijnen, ingegeven door een te zware belasting van een aantal verdiepingen is de magazijnruimte nu beperkt tot 5.586 m. Plannen voor de bouw van een nieuwe vleugel met magazijnen en kantoren, die reeds vanaf 1994 werden ontworpen zijn ondertussen volledig gefinaliseerd maar wachten nog op uitvoering.
Ook het bezoekersaantal nam vooral in de jaren 1960-1973 sterk toe, vooral door het propageren van het genealogisch en heemkundig onderzoek. In 1943 noteerde

men 1002 bezoeken (en 119 bezoekers), 1958: 1838 (184), 1964: 2626 (189), 1971: 4486 (579), 1978: 5795 (883).

Het Antwerpse rijksarchief werd achtereenvolgens geleid door Edward Gaillard (1897-1905), Jules Vannérus (1905-1914/1919), Alfons Gielens (1914/1919-1942), Etienne Sabbe (1942-1955), Alfons Bousse (1955-1977), Wouter Rombauts (1977-1985), Gustaaf Asaert (1985-1994), Herman Coppens (1998-2001) en Erik Aerts (2002-). Archivarissen die zeker hun stempel hebben gedrukt op de ontsluiting en de dienstverlening in Antwerpen waren: Alfred Jamees (1942-1978), Gaston Beterams (1949-1961), René Boumans (1962-1965) en Hendrik Delvaux (1964-1986).

Lit.: HOUTMAN E., *Het Rijksarchief te Antwerpen. Collectievorming en bouw van een nieuw archief (1896-1914)*, in *Bibliotheek- & Archiefgids*, LXXI, 1995, p. 17-24. – ID., *Camera obscura: een kleine geschiedenis van een archiefdienst. Het personeel van het Antwerps Rijksarchief 1896-1918*, in *Een kompas met vele streken. Studies over Antwerpen, scheepvaart en archivistiek aangeboden aan dr. Gustaaf Asaert ter gelegenheid van zijn 65ste verjaardag*, Antwerpen, 1994, p. 91-99. – ROMBAUTS W., *Een rijksarchivaris in de provincie. Enkele nieuwe gegevens betreffende het ontstaan van het Rijksarchief te Antwerpen*, *o.c.*, p. 152-161.

Deel een

Archieven

van

overheidsorganen

I. OVERHEIDSINSTELLINGEN TOT 1795

A. CENTRALE OVERHEIDSINSTELLINGEN

Voor wat de centrale instellingen van het ancien régime betreft was er op het grondgebied van de provincie maar één centrale instelling gevestigd, de in 1473 opgerichte Grote Raad van Mechelen als hoogste rechtscollege in de Nederlanden. Het archief van deze instelling wordt bewaard op het Algemeen Rijksarchief. Slechts een aantal processen van vooral plaatselijke besturen uit het Mechelse (17de-18de eeuw) en wat diverse bescheiden vormen een wat kunstmatig ontstane verzameling "Grote Raad van Mechelen".
Onder deze rubriek werd ook het archief behandeld van de beheerders van de goederen van de afgeschafte kloosters in de kwartieren Antwerpen en Mechelen (1783-1795).

GROTE RAAD VAN MECHELEN (VERZAMELING MECHELSE DOSSIERS)

Mechelen, 1473-1795

Opgericht in 1473 door Karel de Stoute als hoogste rechtscollege in de Nederlanden. nam een nieuwe start in 1504 en bleef met kleine tussenpozen functioneren tot 1796.
Lit.: DE SMIDT J. Th. en HUUSSEN A. H. jr., *De Grote Raad van Mechelen als hoogste rechtscollege in de Nederlanden*, 1970. – MAES L. Th., *500 jaar Grote Raad 1473-1973* (tentoonstellingscatalogus), Mechelen, 1973. – OOSTERBOSCH M., *Grote Raad voor de Nederlanden te Mechelen. Procesbundels beroepen uit Vlaanderen. Ordinaris Processen (nr. 1-1000)*, Brussel, 1998.
Elders bewaard archief: Het eigenlijke archief van de Grote Raad wordt bewaard op het Algemeen Rijksarchief te Brussel. Hierop bestaan een aantal toegangen -grotendeels- in handschrift.

Archief van de Grote Raad van Mechelen (Verzameling Mechelse dossiers), 1616-1791

2,10 str. m. – 30 inv. nrs.
□ Inhoud: Processen van plaatselijke besturen (district en ressort van Mechelen, schepenbank Tisselt) (17de-18de eeuw). – Processen van gilden en ambachten van de stad Mechelen (1684-1775). – Processen van particulieren (17de-18de eeuw). – Diverse documenten (16de-18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. A001 (*Inventaris van het archief van de Grote Raad van Mechelen*).

BEHEERDER VAN DE RELIGIEKAS IN HET KWARTIER ANTWERPEN

Antwerpen, 1783-1795

Dit is het archief van de beheerder van de goederen van de afgeschafte kloosters door Jozef II in opdracht van de Religiekas (17 maart 1783), waarvan het beheer in maart 1787 overging op de Rekenkamer en op de "Algemene Regeringsraad". In de Franse tijd werd het archief overgedragen aan het bestuur van de Nationale Domeinen. De beheerder in Antwerpen was C.J. Wouters, die ook instond voor de betaling van pensioenen van ex-kloosterlingen.
Elders bewaard archief: Zie ook archief van de (centrale) Religiekas, bewaard op het Algemeen Rijksarchief te Brussel: COSEMANS A. en LAVALLEYE J., *Inventaire des Archives du Comité de la Caisse de Religion*, Brussel, 1926.

Archief van de Beheerder van de Religiekas in het kwartier Antwerpen, 17de eeuw-1794
13 inv. nrs.
Nog niet toegankelijk gemaakt.
□ Inhoud: Beheer van goederen van afgeschafte kloosters (1787-1793). – Beheer van de stichting markies Redolfi in het klooster van de Apostelinnen in Antwerpen (Meistraat) (1754-1796). – Allerlei inlichtingen over kloosters en parochies in het bisdom Antwerpen, met inbegrip van de dekenijen Breda en Bergen-op-Zoom (begin 17de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. A002 (*Inventaris van het archief van de ontvanger van de Religiekas in het kwartier Antwerpen*).

BEHEERDER VAN DE RELIGIEKAS IN HET KWARTIER MECHELEN
Mechelen, 1783-1795

Het beheer van de goederen van de door Jozef II in 1783 afgeschafte kloosters werd door de Religiekas toevertrouwd aan Aimé Joseph Wirix de Tercam (1756-1837). Na de opheffing van de Religiekas in 1787 werden haar taken overgedragen aan de Rekenkamer en aan de Algemene Regeringsraad. De bovenvermelde Wirix zette als secretaris van de Algemene Regeringsraad en als auditeur van de Rekenkamer zijn taak verder, die later werd overgenomen door beheerder de Wapenaert.
Archiefgeschiedenis: Het archief van de beheerders van de Religiekas werd later overgenomen door het Bestuur van de Nationale Domeinen.
Elders bewaard archief: Zie ook archief van de Religiekas, bewaard op het Algemeen Rijksarchief: A. COSEMANS en J. LAVALLEYE, *Inventaire des Archives du Comité de la Caisse de Religion*, Brussel, 1926.

Archief van de Beheerder van de Religiekas in het kwartier Mechelen, 1783-1795
6 inv. nrs.
□ Inhoud: Manualen van ontvangsten van goederen van afgeschafte kloosters in het kwartier Mechelen (1789-1795). – Betaling van pensioenen (1783-1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. A003 (*Inventaris van het archief van de ontvanger van de Religiekas in het kwartier Mechelen*).

B. VORSTENDOMMEN EN PROVINCIALE OVERHEIDS-INSTELLINGEN TOT 1795

Het allergrootste deel van de provincie Antwerpen behoorde tot het hertogdom Brabant, dat op juridisch en financieel/fiscaal gebied was ingedeeld in hoofd-meierijen. Het grootste deel van de provincie Antwerpen viel onder het Mark-graafschap Antwerpen. Een aantal gemeenten vielen onder de ammanie Brussel, nl. Duffel-Parwijs, Sint-Katelijne-Waver, Tisselt en Walem onder de meierij van Grimbergen en Heindonk, Ophombeek, Puurs, Ruisbroek en Willebroek onder de meierij Kapelle-op-den-Bos. Meerhout vormde samen met Vorst een afzonderlijke meierij onder de hoofdmeierij van Leuven.
Mechelen was een afzonderlijke provincie binnen de Nederlanden. Het omvatte buiten de stad ook het district Mechelen: de Mechelse gehuchten buiten de wallen, Heffen, Hever, Nederhombeek, Muizen-Hofstade, Leest en het ressort: Het Land van Heist-op-den-Berg en Gestel. Van deze regionale structuren is evenwel geen archief bewaard.
Verder vindt men hier nog wat archiefbescheiden van de ontvangers-generaal van de (vorstelijke) domeinen in Antwerpen en Mechelen en van de rentmeester-generaal van de Staten van Brabant in Antwerpen.

ONTVANGER VAN DE DOMEINEN IN HET KWARTIER ANTWERPEN EN DE RENTMEESTER-GENERAAL VAN DE STATEN VAN BRABANT IN HET KWARTIER ANTWERPEN

Antwerpen, 1392-1795

Dit bestand omvat archief van de ontvanger van de domeinen in het kwartier Antwerpen -die instond voor de ontvangst van de inkomsten van het vorstelijk domein in het markgraafschap Antwerpen- en van de rentmeester-generaal van de Staten van Brabant in het kwartier Antwerpen, bevoegd voor de inning van de beden en andere belastingen in dit gebied.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 451-547 zijn zogenaamde "dubbels" uit de Rekenkamer die in 1956 vanuit het Algemeen Rijksarchief werden overgebracht.
Lit.: AERTS E., *Geschiedenis en archief van de Rekenkamers* (Algemeen Rijksarchief. Overzicht en gidsen 27), Brussel, 1996, p. 295.
Elders bewaard archief: Zie ook het omvangrijke archief van de "Rekenkamer" op het Algemeen Rijksarchief te Brussel.

Archief van de ontvanger van de Domeinen van het kwartier Antwerpen en van de rentmeester-generaal van de Staten van Brabant in het kwartier Antwerpen, 1392-1794

15,82 str. m. – 549 inv. nrs.
□ Inhoud: Allerlei rekeningen van beden en hulpgelden (1540-1792). – Oorlogslasten (1693-1707, 1745-1747). – Diverse rekeningen (1486-1757). – Renten op de Staten van Brabant (1657-1699). – Domeinrekeningen (1486- 18de eeuw), o.a. cijnsboeken van Zandhoven. – Muntmeesters (1511-1755). – Verbeurdverklaringen (1569-1576, 1690-1691). – Tolrechten (1495-1767). – Vergunningen (1594-1655). – In- en uitvoerrechten (1672-1789). – Onderhoud en uitbreiding van militaire gebouwen (1352-1785). – Portugees consulaat in Antwerpen (1786-1838). – Rekeningen van de schout van Antwerpen (1392). – Rekeningen van het Theresiaans college in Antwerpen (1793-1794). – Cijnzen (1735). – Journaal van het Karmelietenklooster in Willebroek (1783). – Militaire lasten van Zandvliet (1647-1648) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. B001 (*Inventaris van het archief van de Domeinen te Antwerpen*).

RENTMEESTER/ONTVANGER-GENERAAL VAN DE DOMEINEN IN HET LAND, DE STAD EN DE PROVINCIE VAN MECHELEN

Mechelen, 1430-1795

Het betreft hier zowel archief van de rentmeester/ontvanger-generaal van de domeinen in het Land van Mechelen, die de vorstelijke domeinen in het Land (deels op Brabants grondgebied) beheerde en ook de Hoofdbank van Befferen voorzat als Domaniaal Hof. Tevens stond hij in voor de inning van de beden in de Stad en Provincie Mechelen.
Archiefgeschiedenis: Een aantal "dubbels" van de Rekenkamer werden in 1956 vanuit het Algemeen Rijksarchief overgemaakt.
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de Rekenkamers(s)" bewaard op het Algemeen Rijksarchief te Brussel.

Archief van de rentmeester/ontvanger-generaal van de domeinen in het Land, de stad en de provincie van Mechelen, 1430-1795

6,50 str. m. – 165 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen van het domein (1458...1726). – Verpachtingen -o.a. van barelen- (1631-1793). – Plakkaten en ordonnanties (1700-1791). – Akkoorden (1703-1779) en processen (1703-1792). – Rechten van de domeinen (17de- 18de eeuw). – Rekeningen van verbeurdverklaringen van goederen van vijandelijke mogendheden (1689-1721). – Cijnsboek van Schriek en Grootlo (16de eeuw). – Cijnzen en renten van Kasterlee en Lichtaart (1627-1671), Mechelen, Muizen, Hever, Hombeek, Leest en Heffen (1661-1669), Humbeek (1722), Duffel, Aartselaar, Kontich, Waarloos, Reet en Schelle (eind 15de eeuw-ca. 1560). – Rekeningen van beden en subsidies (1694-1726). – Rekening van de schout van Mechelen (1430-1431) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. B002 (*Inventaris van het archief van de ontvanger van het Land van Mechelen en van stad en provincie Mechelen*).

C. REGIONALE OVERHEIDSINSTELLINGEN

Het markgraafschap Antwerpen, als onderdeel van het hertogdom Brabant, was verder ingedeeld in meierijen of kwartieren nl. Arkel, Geel, Herentals, Hoogstraten, Rijen, Turnhout en Zandhoven. De kwartieren Breda en Bergen op Zoom vielen bij de Vrede van Munster definitief weg uit de bestuursstructuur van het markgraafschap. Deze kwartieren waren niet altijd aaneengesloten gebieden en de samenstelling ervan gaat soms terug tot oude feodale structuren. Zo hoorden Boom, Rumst, Stabroek en Wilmarsdonk bij het kwartier Turnhout. Berendrecht, Hemiksem, Hoboken, Lillo, Oorderen, Oosterweel, Zandvliet, Itegem en Keerbergen hoorden onder het kwartier Hoogstraten. Deze geografische diversiteit werd soms opgevangen door het voorafgaandelijk organiseren van vergaderingen van naburige gemeenten.
Al deze meierijen werden geleid door een hoofdofficier of hoofdschout, die meestal schout/drossaard was van de kerngemeente. Voor het Land van Rijen was dat de schout van de stad Antwerpen en voor het Land van Arkel de schout van het Domaniaal Hof van Befferen. Hun gerechtelijke functie als verantwoordelijke voor de criminele rechtspraak werd sterk afgezwakt toen de meeste heerlijkheden in de 16de-17de eeuw werden verkocht of verpand. Rekeningen van de hoofdschout vindt men vaak in het archief van de Rekenkamer(s), bewaard op het Algemeen Rijksarchief te Brussel. Hun politionele bevoegdheid voor het handhaven van orde en veiligheid bleef bestaan tot het midden van de 18de eeuw, toen deze opdracht werd overgenomen door het drossaardschap van Brabant. De voornaamste taak van de kwartieren bestond in de verdeling van ordonnanties en overheidsbesluiten over de gemeenten en vooral in het verdelen van de militaire lasten (kosten van logementen, leveringen van materieel, pioniers, voedingsmiddelen e.d.). Hiervoor werden er regelmatig algemene vergadering van de gecommitteerden gehouden, dat waren vertegenwoordigers van de dorpen/heerlijkheden of polders en dit onder leiding van de hoofdschout. Daarnaast hadden de kwartieren nog sporadisch een coördinerende rol in de organisatie van volkstellingen, fiscale enquêtes en de voorafbetaling van de beden. De steden Antwerpen, Lier en Herentals vielen buiten de kwartieradministratie.
Het archief van deze kwartieren is meestal slechts zeer fragmentarisch bewaard. Alleen voor het Land van Arkel en voor het kwartier Herentals zijn mooie reeksen resoluties en rekeningen bewaard. Het ontbreken van deze kwartierarchieven kan men soms aanvullen door tal van verslagen en resoluties, opgetekend door vertegenwoordigers van dorps- en polderbesturen, die men in tal van archieven van schepenbanken, dorps- en polderbesturen vindt. Sporadisch hadden er ook gezamenlijke vergaderingen plaats van de hoofdofficieren van de zeven kwartieren

van het markgraafschap Antwerpen samen. Soms organiseerden zij zich volgens gelijklopende belangen in de "Achterkwartieren" (Geel, Turnhout, Herentals en Hoogstraten) en de "Voorkwartieren" (Rijen, Arkel en Zandhoven).

Regionale leenhoven. Toen de persoonlijke band tussen leenheer en leenman, die verplicht was zijn heer militaire en rechtsbijstand te verlenen, in de late middeleeuwen verviel tot een zuiver formele band werden leenhoven ingesteld om de registratie van verhandeling van lenen te registreren en de eraan verbonden rechten te innen. Zo ontstond het Leenhof van Brabant als centraal hof voor het hertogdom en als opperste beroepshof voor betwistingen over Brabantse lenen. Daarnaast waren er ook regionale leenhoven zoals het Leenhof van het Land van Mechelen dat oorspronkelijk het leenhof was van de Berthoutfamilie maar in de 15de eeuw in hertogelijke handen kwam. Ook het hertogelijk leenhof van Zandhoven dat tevens als plaatselijke schepenbank en als regionaal beroepshof voor kleinere leenhoven, lokale schepenbanken en laathoven optrad kreeg toen vorm (zie onder plaatselijke overheidsinstellingen). In de archieven van de grote leenhoven vindt men naast de verheffingsregisters (transacties van lenen door vererving of verkoop met de betaling van het verheffingsrecht) nog andere documenten zoals denombrementen (opsomming en beschrijving van alle onder het leenhof ressorterende lenen).

Lit.: COPPENS H., *Meierijen en kwartieren (13de eeuw-1795)*, in *De gewestelijke en lokale overheidsinstellingen in Brabant en Mechelen tot 1795* (Algemeen Rijksarchief. Studia 82), Brussel, 2000, p. 627-668. – *De Zeven kwartieren van Antwerpen, functie en werking tijdens de XVIIe en XVIIIe eeuw*, in *Standen en Landen*, LXXX, 1977, p. 371-388. – ID. *De regionale organisatie van het Antwerpse platteland tijdens de 17e en 18e eeuw*, in *Organisatie en indeling van de Kempen op politiek en religieus gebied tijdens het Ancien Régime (Kultuurhistorische verkenningen in de Kempen*, 7), z.o., 1981, p. 57-72. – *Leenhoven (8ste eeuw-1795)*, in *De gewestelijke en lokale overheidsinstellingen in Brabant en Mechelen tot 1795* (Algemeen Rijksarchief. Studia 82), Brussel, 2000, p. 767-780.

VERGADERING VAN DE ZEVEN KWARTIEREN VAN HET MARKGRAAFSCHAP ANTWERPEN

Antwerpen, 1630-1795

Het Markgraafschap Antwerpen was één van de hoofdmeierijen van het Hertogdom Brabant. Om te komen tot een coördinatie van de werking van de zeven kwartieren die er deel van uitmaakten -na het definitief wegvallen van de kwartieren van Breda en van Bergen-op-Zoom met de Vrede van Munster- hadden er (onregelmatig) vergaderingen plaats van de hoofdofficieren van elk van de 7 kwartieren. Dit waren de kwartieren Herentals, Geel, Zandhoven, het Land van Arkel, het Land van Rijen, het graafschap Hoogstraten en het land van Turnhout. Daarnaast hoorden de stad Antwerpen en de "cleyne steden" Herentals en Lier ook tot het Markgraafschap Antwerpen maar ressorteerden niet onder een kwartier. Ook enkele vorstelijke domeinen zoals het Anderstaddomein ("'s Koningsbossen", tussen Lier en Duffel/Berlaar) vielen buiten de werking van de kwartieren. De hoofdofficier van het land van Rijen -in feite de schout van de stad Antwerpen, die zich markgraaf van het Land van Rijen noemde -fungeerde als voorzitter en tevens als vertegenwoordiger van het centrale gezag. Binnen deze vergadering had men nog twee groeperingen die vaak dezelfde belangen te verdedigen hadden en soms ook afzonderlijk samenkwamen, nl. de Achterkwartieren (Geel, Herentals, Hoogstraten en Turnhout) en de Voorkwartieren (Land van Rijen, Land van Arkel en Zandhoven). De griffier van het Land van Rijen nam op de vergadering van de 7 hoofdofficieren het secretariaat waar.

Lit.: COPPENS H., *Meierijen en kwartieren (13de eeuw-1795)*, in *De gewestelijke en lokale overheidsinstellingen in Brabant en Mechelen tot 1795*, II, Brussel, 2000, p. 627-668. – ID., *De Zeven Kwartieren van Antwerpen, functie en werking tijdens de XVIIe en XVIIIe eeuw*, in *Standen en landen*, LXX, Kortrijk, 1977, p.371-388.

Archiefgeschiedenis: Het hierna besproken bestand is een amalgaam van zeer diverse documenten, waarvan vele niet echt thuishoren in de "Zeven Kwartieren". Nrs. 22-25 werden in 1971-1985 door de Koninklijke Bibliotheek te Brussel overgemaakt aan het Rijksarchief.

Archief van de Vergadering van de Zeven Kwartieren van het Markgraafschap Antwerpen, 1564-1795

0,73 str. m. – 25 inv. nrs.

□ Inhoud: Verslagen van vergaderingen (1644-1795). – Rekeningen (1634-1795). – Kohieren en repartities (1684-1685). – XXste penning per dorp (1684, 1732). – Lenen (18de eeuw). – Diverse documenten (16de-18de eeuw).

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. C001 (*Inventaris van het archief van de Vergadering van de Zeven Kwartieren van het Markgraafschap*

Antwerpen).
—

KWARTIER VAN RIJEN
Antwerpen, 1620-1795

Het hertogdom Brabant was voor juridische en financieel/fiscale aangelegenheden in hoofdmeierijen ingedeeld, waaronder het Markgraafschap Antwerpen. Dit was verder opgedeeld in kwartieren. De taak van deze kwartieren bestond voornamelijk in het verdelen van de militaire lasten (kosten van logementen, leveringen van materieel, pioniers, voedingsmiddelen e.d.). Ook de coördinatie van volkstellingen, fiscale enquêtes en de organisatie van voorafbetalingen van beden vielen sporadisch onder hun bevoegdheid. Het centrale orgaan was de algemene vergadering van de gecommitteerden, dat waren de vertegenwoordigers van de dorpen/heerlijkheden. Deze werden geleid door een hoofdofficier, die meestal de drossaard/schout was van de kerngemeente. Voor het land van Rijen was dat de schout van de stad Antwerpen, die als zodanig – voor het leven – benoemd werd door de Raad van Financiën.
De deels gerechtelijke functie van de hoofdofficier als verantwoordelijke voor de criminele rechtspraak verdween grotendeels door het in pand geven van de meeste heerlijkheden. Alleen bleef de politietaak voor het handhaven van orde en veiligheid bestaan tot het midden van de 18de eeuw, toen deze opdracht de facto werd overgenomen door het drossaardschap van Brabant.
De dorpen die deel uitmaakten van dit kwartier waren: Berchem, Boechout, Deurne-Borgerhout, Edegem, Essen Hove, Kalmthout, een deel van Kontich, Mortsel, Schilde, Vremde, Wijnegem, Wilrijk, Wuustwezel.
Lit.: COPPENS H., *Meierijen en kwartieren (13de eeuw-1795)*, in *De gewestelijke en lokale overheidsinstellingen in Brabant en Mechelen tot 1795*, II, Brussel, 2000, p. 627-668. ID., *De Zeven Kwartieren van Antwerpen, functie en werking tijdens de XVIIe en XVIIIe eeuw*, in *Standen en Landen*, LXX, Kortijk, 1977, p. 371-388.
Archiefgeschiedenis: Het archief is grotendeels verdwenen.
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de stadsmagistraat en ondergeschikte besturen van Antwerpen".

Archief van het Kwartier van Rijen te Antwerpen, 1685-1794
0,05 str. m. – 3 inv. nrs.
□ Inhoud: Losse documenten (1685-1794).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. C002 (*Inventaris van het archief van de het Kwartier van het Land van Rijen te Antwerpen*).

KWARTIER VAN ARKEL
Duffel, 1620-1795

De algemene vergadering van de gecommitteerden werd geleid door de hoofd-drossaard van het Land van Mechelen die ook hoofddrossaard was van de Hoofd- en Domaniale Bank van Befferen en die als zodanig -voor het leven- benoemd werd door de Raad van Financiën. Het Land van Arkel dankt zijn naam aan Jan van Arkel, verre erfgenaam van een deel van het Berthouts-imperium, dat hij deels moest verkopen en zo het ontstaan gaf aan een latere territoriale omschrijving. Het omvatte slechts een deel van het Land van Mechelen, nl. de dorpen gelegen *op gene sijde* (ten westen) van de Nete: Aartselaar, Reet, Waarloos, een deel van Duffel (-"Land van Mechelen", of Duffel-Hoogheid of "Dufle over de Nethe" genoemd) en een deel van Kontich (-Arkel). De dorpen *op dese sijde* (ten oosten van de Nete) waren: Berlaar, Schriek en Grootlo, Rijmenam, Bonheiden, Beerzel, Onze-Lieve-Vrouw-Waver en Putte. Soms kwamen de vertegenwoordigers van beide gebieden afzonderlijk samen omwille van gelijklopende belangen.
Hierbij vermelden wij nog dat het vorstelijk domein "'s Koningsbossen" (waaruit later o.a. Koningshooikt ontstond) rond de Anderstadburcht buiten Lier niet tot het kwartier van Arkel behoorde maar een autonoom statuut had.
De taak van de hoofdofficier als gerechtelijke ambtenaar in criminele zaken verdween door het in pand geven van de nog tot het vorstelijk domein behorende heerlijkheden. Zijn politionele opdracht voor het handhaven van orde en veiligheid bleef hij behouden tot het midden van de 18de eeuw, wanneer dit de facto werd overgenomen door het drossaardschap van Brabant.
Lit.: COPPENS H., *Het administratief en financieel beheer in het Kwartier Arkel (1650-1700)*, Leuven (onuitgegeven licentiaatsverhandeling), 1964. – ID., *Meierijen en kwartieren (13de eeuw-1795)*, in *De gewestelijke en lokale overheids-instellingen in Brabant en Mechelen tot 1795*, II, Brussel, 2000, p. 627-668. ID., *De Zeven Kwartieren van Antwerpen, functie en werking tijdens de XVIIe en XVIIIe eeuw*, in *Standen en Landen*, LXX, Kortijk, 1977, p. 371-388.
Archiefgeschiedenis: Het is een uitzonderlijk, vrij volledig bewaard archief dat voor geen ander Brabants kwartier bestaat.

Archief van het kwartier van Arkel, (1487)1622-1796
6,86 str. m. – 130 inv. nrs.
□ Inhoud: Cartarium (1487-1793). – Resoluties met inkomende en uitgaande brief-wisseling en beschrijfbrieven (convocaties) (1646-1794). – Briefwisseling (1645-1795). – Verzoekschriften en processen (1633-1787). – Militaria, militaire bevoorrading en transport- (1635-1793). – Repartities (1622-1793). – Rekeningen

en bewijsstukken (1626-1793). – Onkosten van hoofddrossaard en secretaris (1642-1792). – Edikten, ordonnanties en plakkaten (1653-1794). – Kasteel Anderstad in Lier (1616-1767). – Diverse documenten (17de-18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. C003 (*Inventaris van het archief van het kwartier van Arkel*).

KWARTIER VAN GEEL
Geel, 1620-1795

De algemene vergadering van de gecommitteerden werd geleid door de drossaard van Geel, die door de plaatselijke heer -voor het leven- werd aangesteld.
De gemeenten die deel uitmaakten van het kwartier Geel waren: Varendonk (met Blaardonk en Watereind), Eindhout, Geel (de Vrijheid met Bel en Zammel), Houtvenne, Hulshout, Millegem (Mol), Noorderwijk (onder Perwez), Oevel, Olen, Oosterwijk (deel), Veerle, Vorselaar, Westerlo, Westmeerbeek en Zoerle-Parwijs.
Lit.: COPPENS H., *Meierijen en kwartieren (13de eeuw-1795)*, in *De gewestelijke en lokale overheidsinstellingen in Brabant en Mechelen tot 1795*, II, Brussel, 2000, p. 627-668. ID., *De Zeven Kwartieren van Antwerpen, functie en werking tijdens de XVIIe en XVIIIe eeuw*, in *Standen en Landen*, LXX, Kortijk, 1977, p. 371-388.
Elders bewaard archief: Een deel van het archief van het kwartier is te vinden in het "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Geel", in 1999 door het Rijksarchief Antwerpen overgedragen aan het Stadsarchief Geel: resoluties (1601-1604, 1697-1726, 1738-1793), repartities (1596-1790) en losse documenten (17de-18de eeuw).

Archief van het kwartier van Geel, 1658-1675
0,07 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Resolutieboek (1658-1675).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. C004 (*Inventaris van het archief van het kwartier van Geel*).

KWARTIER VAN HERENTALS
Herentals, 1620-1795

De algemene vergadering van de gecommitteerden werd geleid door de schout van Herentals, die in die functie -voor het leven- benoemd werd door de Raad van Financiën ook al maakte de stad Herentals geen deel uit van het kwartier.
De gemeenten die deel uitmaakten van het kwartier Herentals waren: Balen,

Dessel, Eindhout (alleen de heerlijkheid Eindhoutham), Herenthout, Herselt, Kasterlee, Lichtaart, Mol (met uitzondering van Millegem), Morkhoven, Noorderwijk (alleen het deel *onder den Hertog*), Olmen, Poederlee, Retie (met de heerlijkheid Wersbeek), Tielen, Tongerlo en Wiekevorst.
Lit.: COPPENS H., *Meierijen en kwartieren (13de eeuw-1795)*, in *De gewestelijke en lokale overheidsinstellingen in Brabant en Mechelen tot 1795*, II, Brussel, 2000, p. 627-668. ID., *De Zeven Kwartieren van Antwerpen, functie en werking tijdens de XVIIe en XVIIIe eeuw*, in *Standen en Landen*, LXX, Kortijk, 1977, p. 371-388.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd op 6 januari 1940 door de abdij Tongerlo aan het Rijksarchief overgemaakt.

Archief van het kwartier van Herentals, 1644-1795
4,41 str. m. – 56 inv. nrs.
□ Inhoud: Resolutieboeken (1644-1653, 1668-1697). – Repartities (1658...1745). – Rekeningen van de schout (1742...1781). – Rechtskundige codices (17de-18de eeuw). – Losse documenten, 39 niet geïnventariseerde pakken- (17de-18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. C005 (*Inventaris van het archief van het kwartier Herentals*).

KWARTIER VAN HOOGSTRATEN
Hoogstraten, 1620-1795

De algemene vergadering van de gecommitteerden werd geleid door de drossaard van Hoogstraten, die door de plaatselijke heer -voor het leven- werd aangesteld.
De gemeenten die deel uitmaakten van het kwartier Hoogstraten waren: Berendrecht, Brecht, Ekeren, Hemiksem, Hoboken, Hoogstraten, Itegem, Keerbergen, Lillo, Loenhout, Meer, Meerle, Minderhout, Oorderen, Oosterweel, Rijkevorsel, Wortel en Zandvliet. Omwille van de grote afstand tussen deze ver van mekaar gelegen dorpen waren hier ook de facto verenigingen van de "afgelegene dorpen" (de polderdorpen) en de "vier bovendorpen", nl. Hemiksem, Hoboken, Itegem en Keerbergen ontstaan, die soms afzonderlijk vergaderden.
Lit.: COPPENS H., *Meierijen en kwartieren (13de eeuw-1795)*, in *De gewestelijke en lokale overheidsinstellingen in Brabant en Mechelen tot 1795*, II, Brussel, 2000, p. 627-668. ID., *De Zeven Kwartieren van Antwerpen, functie en werking tijdens de XVIIe en XVIIIe eeuw*, in *Standen en Landen*, LXX, Kortijk, 1977, p. 371-388.
Elders bewaard archief: In het (Oud) gemeentearchief van Hoogstraten zijn ook documenten van het kwartier te vinden: resolutieboeken (1643-1795), repartities (1696-1722, 1751, 1757-1773) en andere losse documenten.

Archief van het kwartier van Hoogstraten, 1762
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Resoluties (1762).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. C006 (*Inventaris van het archief van het Kwartier van Hoogstraten*).

KWARTIER VAN TURNHOUT
Turnhout, 1620-1795

Het kwartier Turnhout bestond uit de dorpen van het Land van Turnhout, een rechtsgebied dat in 1356 ontstaan was door afsplitsing van de vorstelijke domeinen. Het omvatte naast Turnhout ook de dorpen Arendonk, Poppel Weelde, Ravels, Merksplas, Beerse, Vosselaar, Vlimmeren, Wechelderzande, Lille, Gierle en Baarle-Hertog. Daarnaast maakten ook Boom, Rumst, Stabroek en Wilmarsdonk daar deel van uit. De hoofdofficier was de schout van Turnhout.
Lit.: COPPENS H., *Meierijen en kwartieren (13de eeuw-1795)*, in *De gewestelijke en lokale overheidsinstellingen in Brabant en Mechelen tot 1795*, II, Brussel, 2000, p. 627-668. ID., *De Zeven Kwartieren van Antwerpen, functie en werking tijdens de XVIIe en XVIIIe eeuw*, in *Standen en Landen*, LXX, Kortijk, 1977, p. 371-388.
Archiefgeschiedenis: Zie "archief van de schepenbank en stadsbestuur van Turnhout".
Elders bewaard archief: Zie verder "archief van de schepenbank en stadsbestuur van Turnhout" (passim) en Stadsarchief Turnhout.

Archief van het kwartier van Turnhout, 1668-1782
Onderdeel van: Archief schepenbank en stadsmagistraat Turnhout, 31.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Diverse briefwisseling e.a. (1668-1670, 1782).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D134 (*Inventaris van het archief van de gemeente Turnhout*).

KWARTIER VAN ZANDHOVEN
Zandhoven, 1620-1795

Het kwartier Zandhoven omvatte de dorpen: Borsbeek, Bouwel, Broechem, Duffel-Voogdij, 's-Gravenwezel, Grobbendonk, Halle, Massenhoven, Merksem, Oelegem, Oostmalle, Pulderbos, Pulle, Ranst en Millegem, Schoten, Sint-Job-in-’t-Goor, Viersel, Westmalle, Wommelgem, Zandhoven en Zoersel. De

hoofdofficier was de schout van Zandhoven.
Lit.: COPPENS H., *Meierijen en kwartieren (13de eeuw-1795)*, in *De gewestelijke en lokale overheidsinstellingen in Brabant en Mechelen tot 1795*, II, Brussel, 2000, p. 627-668. ID., *De Zeven Kwartieren van Antwerpen, functie en werking tijdens de XVIIe en XVIIIe eeuw*, in *Standen en Landen*, LXX, Kortijk, 1977, p. 371-388.
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Zandhoven": resoluties (1626-1795), repartities (1625-1705), rekeningen van de hoofdschout (1703-1764), militaire lasten (1601-1795).

Archief van het kwartier van Zandhoven, 1554-1795
Onderdeel van: Archief schepenbank en dorpsbestuur Zandhoven, 4...56.
52 inv. nrs.
□ Inhoud: Resoluties (1640-1702). – Briefwisseling e.d. (1572...1763). – Rekeningen van de hoofdschout (1703-1764). – Kwartierslasten (1652-1750). – Militaire leveringen (1656-1795) en logementen (1601-1779). – Schulden (1619-1759). – Rekeningen van de 10de en 20ste penning van Wommelgem (1554). – Bedeboek van Grobbendonk (1618-1629) e.a. (van een aantal dossiers is niet duidelijk of ze het kwartier of het dorpsbestuur betreffen).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D159 (*Inventaris van het archief van de gemeente Zandhoven*).

HOOFD- EN DOMANIALE BANK VAN BEFFEREN
Mechelen, 1300-1795

Waarschijnlijk ontstaan in Putte of Bonheiden was de schepenbank in de 13de eeuw o.a. bevoegd voor het (ontgonnen gebied van het) vroegere Waverwoud, dat in handen was van de Berlaarse Berthouts: Nekkerspoel, Muizen, Bonheiden, Itegem, Onze-Lieve-Vrouw-Waver, Putte en Beerzel. Nekkerspoel en Muizen ressorteerden vanaf 1308/1309 onder de stedelijke schepenbank van Mechelen en ook de andere dorpen kregen eigen schepenbanken zodat Befferen in de loop van de 14de eeuw evolueerde tot een regionale (hoofd)schepenbank voor de landelijke heerlijkheden van de Berthouts met inbegrip van het Land van Geel en de streek rond Kontich. Het viel grotendeels samen met het Land van Mechelen. Het ging hier om de gemeenten: Aartselaar, Beerzel, Berlaar, Bonheiden, Duffel (Land van Mechelen en -Parwijs), Echelpoel (Bouwel), Edegem, Eindhout, Geel, Itegem, Keerbergen, Kontich, Mol (alleen het gehucht Millegem), Mortsel, Niel, Oevel, Onze-Lieve-Vrouw-Waver, Putte, Reet, Retie, Rijmenam, Schelle, Schriek en Grootlo, Sint-Katelijne-Waver, Tielen, Vorselaar -waar ook de Hoofdbank van Zandhoven bevoegd was!-, Vremde, Waarloos, Walem en Battenbroek en Zoerle.

Uit gegevens uit het gemeentearchief van Geel (nrs. 2773-2780) blijkt dat men vanuit Geel in de 17de-18de eeuw daadwerkelijk in appel ging bij Befferen.
Volgens de gekende Mechelse notaris De Munck zou de hoofdbank in latere tijden geresideerd hebben "over de Pasbrug, op Brabants grondgebied" en dat zou het Befferhof in Bonheiden kunnen zijn maar de auteur van de geschiedenis van Bonheiden, Eric Raes, beweert geen oude sporen van dat hof gevonden te hebben en situeert de residentie in Putte. De rechtbank wordt voorgezeten door een schout (voor plaatselijke aangelegenheden) of door de hoofddrossaard van het Land van Mechelen, die ook optreedt als hoofdofficier van het Land/Kwartier van Arkel, dat kleiner was dan het ambtsgebied van Befferen. Verder bestond het uit zeven schepenen, vier rechtsgeleerden en drie buitenschepenen. Bronnen uit het begin van de 19de eeuw beweren nu dat de hoofddrossaard van Arkel tot het midden van de 18de eeuw heeft geresideerd op het kasteel Anderstad, buiten de Lierse stadswallen aan de weg naar Duffel, dat rond 1783 is afgebroken. Dit is vermoedelijk toch niet de residentie van de Hoofdbank van Befferen geweest vermits het buiten haar territorium lag. Volgens sommige auteurs zou het Hof van Befferen soms ook Hof van Berlaar worden genoemd. Nazicht van het bewaarde archief geeft ons de indruk dat de Dominiale Hoofdbank zich hoofdzakelijk inliet met grondheerlijke zaken (van oude domeingoederen) in de dorpen Berlaar, Beerzel, Putte, Duffel, Onze-Lieve-Vrouw-Waver en Sint-Katelijne-Waver en schepenen telde uit die dorpen. In de 18de eeuw resideerde de Bank zeker in Mechelen en traden daar meestal twee rechtsgeleerden-schepenen op samen met één of twee "buytenschepenen", die ook Mechelaars waren. Ook de schout en de hoofddrossaard waren Mechelaars.
De Hoofdbank van Befferen fungeerde als Domaniaal Hof wanneer de schepenen met de griffier bijeenkwamen in aanwezigheid van de ontvanger-generaal van de Domeinen van het Land Mechelen. Het zijn dus twee verschillende instellingen. Als domaniaal hof hield de schepenbank in de 17de-18de eeuw afzonderlijke registers per gemeente. Zo zijn voor Onze-Lieve-Vrouw-Waver, Putte en Schriek reeksen van "goedenissen" bewaard in de bestanden "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van..".
Lit.: CROENEN G., *Familie en macht. De familie Berthout en de Brabantse adel*, Leuven, 2003, p. 94-97. – RAES E., *Geschiedenis van Bonheiden*, Bonheiden, 1997, p. 305. – *Costumen, stiel ende maniere van procederen inden Hove van Befferen, lande van Mechelen*, Mechelen, 1675.
Archiefgeschiedenis: Ondanks het feit dat de schepenbank als beroepshof fungeerde voor een dertigtal dorpen is het opvallend hoe weinig archief ervan is bewaard. Ook voor de Hoofdbank van Zandhoven kunnen wij dezelfde opmerking maken.

Archief van de Hoofd- en Domaniale Bank van Befferen, 1377-1796
0,52 str. m. – 19 inv. nrs.
□ Inhoud: Cartarium (29 charters, 1377-1781). – Schepenregisters (1641...1796) en rollen (1628..1794). – Processtukken (17de-18de eeuw). – Costumen (1547).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. C007 (*Inventaris van het archief van de Domaniale Hoofdbank van Befferen*).

HOOFDBANK VAN ZANDHOVEN
Zandhoven, 1200-1795

Zie onder "Schepenbank en dorpsbestuur van Zandhoven"

LEENHOF VAN DE STAD EN PROVINCIE (JURISDICTIE) VAN MECHELEN EN VAN BAUTERSEM
Mechelen, 1300-1795

Dit leenhof, dat waarschijnlijk teruggaat tot de Berthouts betrof lenen binnen de stad en district (buitenwijken van Mechelen: Heffen, Hever, Hofstade, Hombeek, Leest, Muizen) en het district (Heist-op-den-Berg en Gestel). Ook sommige ambten (zoals de huissiers) van de Grote Raad van Mechelen werden hiervan in leen gehouden.
Elders bewaard archief: Zie ook "Leenhof van Bautersem onder Mechelen".

Archief van het Leenhof van de stad en de provincie (jurisdictie) van Mechelen en Bautersem, 1500-1795
0,60 str. m. – 13 inv. nrs.
Nog niet toegankelijk gemaakt.
□ Inhoud: Leenverheffingen (1602-1794). Denombrementen (1660, 1704). – Rechtspraak (rollen) (1545-1575, 1754-1792). – Diverse documenten (16de-18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. C008 (*Inventaris van het archief van het Leenhof van de stad en de provincie (jurisdictie) van Mechelen en Bautersem*).

LEENHOF VAN HET LAND VAN MECHELEN
Mechelen, 1350-1795

In oorsprong is dat waarschijnlijk het Leenhof van de Berthouts met lenen in de buurt van Boom, Duffel en Geel.
De lenen van de stad, het district (rand rond Mechelen) en zeker vanaf de 14de eeuw het ressort (Heist-op-den Berg en Gestel) Mechelen zijn onder een afzonderlijk Leenhof geplaatst: "Het Leenhof van de stad en provincie (jurisdictie) van Mechelen en Bautersem".
De lenen van het Leenhof van het Land van Mechelen bevonden zich in: Aartselaar, Beerzel, Berlaar, Bonheiden, Drogenbos, Duffel -met de verschillende rechtsgebieden-, Eindhout, Ekeren, Geel (Land en Vrijheid), Grobbendonk, Itegem, Kapellen, Keerbergen, Kontich, Niel, Noorderwijk, Oevel, Onze-Lieve-Vrouw-Waver, Putte, Reet, Retie, Rijmenam, Schelle, Schriek en Grootlo, Sint-Katelijne-Waver, Tielen, Veerle, Vorselaar, Waarloos, Walem en Zoerle-Parwijs.
Het Leenhof, dat sedert de 15de eeuw in handen was van de vorst en mogelijk in 1441 gereorganiseerd werd, werd voorgezeten door een stadhouder, meestal een edelman, die zelf de griffier benoemde. Het hof kwam om de veertien dagen samen in Mechelen, waarbij de stadhouder ten minste vier leenmannen moest oproepen, waarvan één een rechtsgeleerde "en hervaren practizijn" was. Het Leenhof fungeerde ook als beroepshof in burgerlijke zaken voor de schepenbanken van Berlaar, Schelle, Duffel ("over de Nethe", dit is Duffel-Parwijs) en het Laathof van ter Elst in Duffel.
Lit.: PIOT C., *Inventaire des archives de la cour féodale du Pays de Malines*, in *Inventaires divers*, Brussel, 1879. – *Costumen, usancien ende styl van procederen in syne conincklijkcke Majesteyts Leenhove S'Lants van Mechelen*, Mechelen, 1649.
Archiefgeschiedenis: De archieven werden in 1794, samen met andere overheidsarchieven, in veiligheid gebracht in Wenen. In de 19de eeuw werden deze overgemaakt aan het Algemeen Rijksarchief te Brussel die ze later toezond aan het Rijksarchief Antwerpen.

Archief van het Leenhof van het Land van Mechelen, 1453-1794
7,22 str. m. – 113 inv. nrs.
□ Inhoud: Oude inventarissen (1710-1763). – Leenverheffingen (1453-1459, 1551-1794). – Denombrementen (1423, 1538-1551, 1652-18de eeuw). – Rechtspraak (rollen) (1596-1792). – Ontvangst van renten en namptissementen (1654-1780). – Briefwisseling (1722-1794).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. C009 (PIOT C., *Inventaire des archives de la cour féodale du pays de Malines*, in *Inventaires divers*, Brussel,

1879 (beschikbaar in Nederlandstalige vertaling door G. Bedeer).
─ Index in typeschrift: Bibliotheeknr (LEMMENS K., *Schriek. Leengoederen*, 1992 (opgave van alle leengoederen, gelegen in Schriek).

D. PLAATSELIJKE OVERHEIDSINSTELLINGEN

1. Heerlijkheden, schepenbanken, cijns-, laat- en leenhoven, stads- en dorpsbesturen

Heerlijkheden

Een heerlijkheid was een gebied waarbinnen de heer het recht had om in eigen naam het publiekrechtelijke gezag over alle inwoners uit te oefenen. In de late middeleeuwen behoorden de meeste heerlijkheden tot het vorstelijk domein van de hertogen van Brabant. Wegens geldgebrek verpanden de vorsten, vooral in 1505, 1555-1565, 1585-1590, 1626 en 1644-1649 heel veel heerlijkheden waardoor de geldschieter voor de periode dat de pandsom niet door de vorst was terugbetaald alle heerlijke rechten mocht uitoefenen. Ook werden heel wat heerlijkheden in die periode door de vorst verkocht. Dat bracht mee dat in de 18de eeuw de vorst in de provincie Antwerpen alleen nog de heerlijke rechten bezat in de steden Antwerpen, Herentals, Lier (met de Bijvang) en in de heerlijkheden Kasterlee en Zandhoven. Daarnaast bezat hij ook dezelfde rechten in het domein Anderstad (Lier) en Koningsbossen (het latere Koningshooikt) dat geen afzonderlijke heerlijkheid was.
De meeste heerlijkheden werden in leen gehouden van de vorst. In de provincie Antwerpen werden de meeste heerlijkheden verheven voor het Leenhof van Brabant. Enkele werden verheven voor het Leenhof van het Land van Mechelen, dat zijn oorsprong had in de domeinen van de Berthoutfamilie. Slechts een aantal heerlijkheden, vooral van oude abdijen, waren allodiaal en werden niet verheven voor een leenhof.

De heerlijke rechten sloegen zowel op de grondheerlijkheid als op de gerechtsheerlijkheid. In uitzonderlijke gevallen bezat de heer alleen de grondheerlijke of domaniale rechten. Dit hield in dat hij in zijn laathof alleen bevoegd was voor de overdracht en hypothekering van gronden en voor betwistingen hieromtrent. Verdere rechtspraak en bestuurlijke bevoegdheid had hij niet. Er zijn een aantal gevallen bekend waar een heer alleen de grondheerlijkheid bezat en zich "grondheer" of "heer in" noemde terwijl een andere heer of de vorst de gerechtsheerlijkheid bezat en zich "heer van" noemde.
Voor wat de rechtspraak betreft werd er onderscheid gemaakt tussen de hoge (berechting van misdrijven waarop de doodstraf of zware straffen stonden), de middele (misdrijven waarop lichtere straffen van toepassing waren) en de lage rechtspraak (kleine misdrijven waarop slechts geringe boeten stonden). In de middeleeuwen bleef de hoge rechtspraak meestal in handen van de vorst, die deze liet

berechten door de hoofdschout van de meierijen. Bij de verpandingen en verkopen van vele heerlijkheden in de 16de-17de eeuw werden meestal de drie graden van rechtspleging overgedragen aan de nieuwe lokale heren. Daarnaast bezat de heer ook nog banale rechten op het inrichten van molens en brouwerijen, het veel voorkomend en vaak aangevochten plantrecht--het planten van bomen langs openbare wegen en op gemene gronden-, het vis- en jachtrecht e.d.
Ook kon de heer aan een bepaald gebied, meestal beperkt tot de kern van de heerlijkheid, bepaalde vrijheden toekennen om het economisch leven te vergemakkelijken en te ontwikkelen. Soms groeiden deze vrijheden uit tot steden terwijl andere plaatsen, zoals Arendonk, vrijheid bleven tot het einde van het ancien régime.

Schepenbank en dorpsbestuur

De rechtspraak werd uitgeoefend door een schepenbank van meestal zeven leden, door de heer benoemd, onder het voorzitterschap van de schout, drossaard of meier, als vertegenwoordiger van de heer. De schepenbanken waren vaak ontstaan uit het leenhof van de heer en in enkele banken bleven de leden van de schepenbank zich "mannen van leen" noemen zoals in Zandhoven. Volgens sommige auteurs telde dit rechtscollege uitzonderlijk ook tien leden (i.p.v. de gebruikelijke zeven). In de provincie Antwerpen waren er nogal wat "dubbelheerlijkheden", waarbij de heerlijkheid verdeeld was over twee heren, die vaak samen de leden van de schepenbank benoemden. Soms benoemden zij samen de schepenbank maar stelden elk een eigen schout, secretaris en vorster aan, zoals in Schoten, en waren er afzonderlijke griffies. In Ravels, waar de heerlijke rechten gedeeld werden tussen abt van Tongerlo en de heer van het Land van Turnhout benoemden zij om beurten schout, meier en secretaris en stelden de éne keer vier van de zeven schepenen aan en de volgende keer drie. In het naburige Poppel bestond er nog een eigenaardiger systeem: op woensdag na Driekoningen benoemden de schout en de zeven zittende schepenen vier nieuwe schepenen die alle elf als voltallig rechtscollege in dienst bleven tot woensdag na halfvasten wanneer uit deze elf personen er zeven gekozen werden door de heer. In de tijd dat er een gemeenschappelijke bank bestond voor Weelde en Poppel samen benoemde de heer één schepen voor Weelde en één voor Poppel en deze duidden op hun beurt zelf drie en twee schepenen aan zodat Poppel er steeds drie had. Ook in Arendonk zou een dergelijk systeem van coöptatie zijn gehanteerd terwijl in Berlaar, Mol en Retie een systeem bestond waarbij de zeven zittende schepenen een lijst van 14 namen – zij mochten ook hun eigen naam opgeven – voorlegden aan de heer die er de nieuwe schepenen uit koos.
De voltallige aanwezigheid van deze zeven schepenen was alleen vereist bij het

uitspreken van vonnissen in criminele zaken. Voor andere rechtszittingen waar de bank als rechtbank fungeerde volstond de aanwezigheid van vijf schepenen en voor de willige rechtspraak (het registreren van eigendomsoverdrachten, hypotheeknemingen e.d.) was de aanwezigheid van twee schepenen voldoende.
Zeker wanneer verschillende aanpalende heerlijkheden in handen waren van eenzelfde heer stelde die éénzelfde schepenbank in voor meerdere dorpen, zoals de bank van Broechem-Oelegem, Westmalle-Zoersel, Wechelderzande-Vlimmeren, Beerse-Vosselaar. Werden deze heerlijkheden afzonderlijk vererfd of verkocht dan richtte de nieuwe heer vaak een afzonderlijke bank in in zijn heerlijkheid.
In sommige heerlijkheden waar de heer vrijheidsrechten had toegekend aan een bepaald gebied in zijn heerlijkheid fungeerden er afzonderlijke schepenbanken voor dit "gepriviligieerd" gebied, zoals de binnenbank van Hoogstraten. Voor het gebied, dat die privilegies niet bezat, functioneerde een buitenbank. Voor Hoogstraten was die bank bevoegd voor de dorpen Meer, Meerle, Minderhout en Wortel. Anderzijds waren sommige dorpen en parochies verdeeld over verschillende rechtsgebieden met elk een eigen schepenbank. Dat was het geval voor Duffel dat drie gebieden met een eigen schepenbank telde, die dan nog bij verschillende hoven in beroep gingen en tot verschillende kwartieren behoorden. Deze gebieden waren geen aaneengesloten blokken maar een amalgaam van kleine territoria die soms kriskras door mekaar lagen. Deze gebieden waren blijkbaar door de tijdgenoten goed gekend en de pastoor van Duffel noteerde vaak in zijn parochieregisters tot welk rechtsgebied de dopeling of overledene behoorde. Ook toen de drie heerlijkheden in handen kwamen van eenzelfde heer bleef deze ingewikkelde toestand bewaard. Dat het grondgebied van een bepaalde heerlijkheid ook enclaves in naburige heerlijkheden omvatte kwam vrij veel voor, zoals in Morkhoven en Noorderwijk. Ook de heerlijkheden Puurs, Ruisbroek, Tisselt en Willebroek waren één lappendeken en dit gaf in 1808 aanleiding tot een grootse ruiloperatie.
Het rechtsgebied van een schepenbank viel dus niet altijd samen met de grenzen van de dorpsbesturen (als fiscale entiteit) of van de parochies.
De schepenbank werd voorgezeten door de vertegenwoordiger van de heer, in de 16de-17de eeuw schout, drossaard of meier genoemd. Hij riep de schepenbank samen, fungeerde als openbaar aanklager, voerde het gerechtelijk onderzoek, voerde de uitgesproken vonnissen uit en inde de boeten. Hij zat ook de vergadering voor waarop de zettingboeken werden goedgekeurd en de rekeningen van de gemeente, kerk en H. Geesttafel werden gehoord. Als hoofd van de lokale politie liet hij zich bijstaan door een meier, vorster, preter of schutter. Hij organiseerde desgewenst burgerwachten of gewapende surveillanten (in de 18de eeuw gesuperviseerd door de drossaard van Brabant) en hield toezicht op openbare wegen, waterlopen en gemeenschapsgronden, vertegenwoordigde het dorp op de

kwartiervergaderingen, organiseerde militaire logementen, leveringen en prestaties en liet overheidsordonnanties afkondigen. Omdat de geldelijke verloning van het schoutsambt in kleinere heerlijkheden vrij laag was cumuleerden vele officieren het schoutsambt in verschillende dorpen, waren vaak nog secretaris in andere heerlijkheden of stadhouder van leenhoven. In de tweede helft van de 18de eeuw zien we een tendens om het schoutsambt van verschillende heerlijkheden in een bepaalde regio te laten uitoefenen door éénzelfde persoon, vermoedelijk om te komen tot een wat gecoördineerd en efficiënter bestuur. Zo was ridder Batkin uit Antwerpen in de tweede helft van de 18de eeuw schout in Edegem, Hove, Merksem, Mortsel, Sint-Job-in-'t-Goor en Wommelgem, zes heerlijkheden, in bezit van vijf verschillende heren. Zijn collega Huffkens van Grobbendonk was niet alleen schout in zijn woonplaats maar ook in Bouwel, Echelpoel, Herenthout, Noorderwijk en Pulle.

Naast hun taak als rechtbank in geschillen waarbij de plaats van het misdrijf bepalend was voor het behandelende rechtscollege voerden de schepenen ook de (vrij)willige rechtspraak uit die bestond in de registratie van alle eigendomsovergangen, rentetransacties, erfdelingen e.d. – die men in Brabant meestal "goedenissen" (schepenprotocollen) noemde en in Vlaanderen (Zwijndrecht/Burcht) "wettelijke passeringen" – en traden ze op als als oppervoogden van de wezen, zwakzinningen en andere "wilsonbekwamen" waarbij zij o.a. staten van goed lieten opstellen, voogden aanstelden en hun rekeningen controleerden.

In de regel moesten alle transacties van onroerende goederen worden geregistreerd door de schepenbank waar het goed gelegen was, tenzij het een leen- en cijnsgoed was dan moest de registratie (tevens) gebeuren door het betreffende leenhof of cijns/laathof. In tegenstelling tot de situatie na 1795 had een goederentransactie die voor een notaris gebeurde alleen rechtsgeldigheid wanneer dit door de schepenen werd ingeschreven. Om eigendomsoverdrachten op te sporen in het ancien régime zijn dus de notariële archieven niet de primordiale bron maar wel de schepenprotocollen en bijkomend de registratie voor leen- en laathoven.

Omdat de plaatselijke schepenen vaak ongeletterd waren en niet volledig vertrouwd met het (costumier) recht was het de gewoonte dat deze schepenbanken de zaak voorlegden aan de Hoofdbank, die dan een vonnis opstelde dat door de plaatselijke schepenbank werd uitgesproken. Vanaf de 17de eeuw ging men in deze zaken vaak te rade bij een (surnummerair) schepen-rechtsgeleerde. In de achttiende eeuw waren meestal twee van dergelijke juristen verbonden aan een schepenbank. Bij ingewikkelde zaken werd hun advies gevraagd en vaak stelden zij een juridisch onderbouwd vonnis op, dat door de schepenbank werd uitgesproken.

Tegen vonnissen van de plaatselijke schepenbanken in criminele materies kon men niet in beroep gaan, wel in burgerlijke zaken. Dit kon men doen bij de Hoofdbank, waarvan men de costuimen volgde, en hier zijn voor de provincie Antwerpen

enkele territoria te onderscheiden. De Hoofdbank van Zandhoven was gegroeid uit het Leenhof van de hertog en zou zich steeds als een bank van leenmannen voorstellen. Een 180tal schepen-, laatbanken en leenhoven in de Kempen en Voorkempen erkenden Zandhoven als appelrechtbank en volgden meestal de costuimen van Zandhoven.
Het territorium dat de Berthouts hadden verkregen had een zelfstandig statuut, ook toen de Berthouts de Brabantse hertog als leenheer erkenden. Hun heerlijkheden gingen te hoofde bij de Hoofdbank van Befferen. Dat waren vele gemeenten aan de Nete en Rupel, ten westen, oosten en zuiden van Lier.
De Bijvang van Lier was een afzonderlijk rechtsgebied waartoe naast de buitenwijken van Lier ook Bevel, Emblem, Kessel en Nijlen hoorden. De schepenbank van de Bijvang was ook hoofdbank voor een aantal schepenbanken vooral in de Ooster-, Noorder- en Zuiderkempen zoals Bouwel, Essen-Kalmthout, Herenthout, Herselt, Houtvenne, Kasterlee, Lichtaart, Mol, Noorderwijk, Morkhoven, Tongerlo, Vorselaar, Westerlo, Westmeerbeek, Wiekevorst en Wuustwezel. Vermoedelijk was dit appelrecht beperkt tot de lage rechtspraak want de meeste van deze gemeenten gingen voor zaken van hogere rechtspraak en van "keuren en breuken" (geweldpleging, betwistingen omtrent maten en gewichten, dienstcontracten, stroperij, visitatie van waterlopen) in beroep bij de Hoofdbank van Zandhoven.
Daarnaast waren er een aantal "stedelijke" banken die rechtstreeks bij de Antwerpse schepenen in beroep gingen zoals Herentals, Hoogstraten, Lier, Turnhout maar ook kleinere banken: Ravels, Weelde, Zandvliet en Merksplas, deze laatste twee onder invloed van de plaatselijke grootgrondbezitter, de Antwerpse Sint-Michielsabdij.
Een aantal schepenbanken zoals Puurs hadden het voorrecht rechtstreeks in beroep te mogen gaan bij de Raad van Brabant. Tegen vonnissen uitgesproken door de Hoofdbanken ging men uiteraard rechtstreeks in beroep bij de Raad van Brabant. Ook hebben wij sterk de indruk dat vanaf het einde van de 16de eeuw de rechten van de Hoofdbanken vaak miskend werden en men dikwijls rechtstreeks in beroep ging bij de Raad van Brabant, een handelswijze die vanwege de centrale overheid gesteund werd. Ook wanneer het dorpsbestuur zelf, een schepen privatim bij een gerechtszaak betrokken was werd de zaak reeds in eerste instantie ingeleid bij de Raad van Brabant. Was een geestelijke bij een zaak betrokken dat was deze het monopolie van de kerkelijke rechtbank (officiaal).

Naast deze functie van rechtbank had de schepenbank ook een administratieve bevoegheid en stonden zij in voor de inning van de belasting. Hiervoor lieten zij zich bijstaan door bedezetters en burgemeesters. Bedezetters werden meestal verkozen per gehucht of aangewezen door schepenen en stonden in voor het aanmaken van de basisdocumenten voor de belastingsaanslagen, zij stelden de

meet-, land- of bedeboeken op als basis van de grondbelasting, voerden veetellingen en taxaties van het inkomen van ambachtslui en handelaars uit. Het innen van de belastingen was dan weer de taak van de collecteurs of burgemeesters. In kleine gemeenten werd deze taak toevertrouwd aan één, meestal verkozen persoon, in grotere gemeenten waren er meerdere burgemeesters, één per gehucht of groepering van wijken. De inning van de belasting werd genoteerd in het zettingboeken, soms ook collecteboeken genoemd. Vanaf 1650 werd de belastinginning en het ambt van burgemeester vaak verpacht aan de minstbiedende tegen een vast percentage van de belastingsopbrengst. Daarnaast stonden de schepenen ook in voor het aangaan van leningen en het beheer van de gemeenschapsgoederen.
Al zijn er reeds sporen van plattelandsschepenbanken rond 1200 – Deurne (1186), Zandvliet (1210) – toch ontstonden de meeste banken in de provincie Antwerpen in de loop van de 13de eeuw. Omdat bijna nooit de juiste oprichtingsperiode gekend is geven wij bijna altijd het symbolische jaar "1200" op als ontstaansperiode van de verschillende schepenbanken.
Het dorpsbestuur dat bijeengeroepen werd bij belangrijke beslissingen zoals bij de verdeling van belastingen, het aangaan van leningen, het voeren van processen, bouwen van een school, een gemeentehuis e.d. was meestal samengesteld uit de schout, de schepenen, de bedezetters en burgemeesters, eventueel aangevuld met de kerkmeesters en H. Geestmeesters, de "zavelmeesters" als vertegenwoordigers van de gehuchten in de Kempen, gezworenen en de "gegoeyden" als de belangrijkste landeigenaars, vaak aangeduid per gehucht. Deze dorpsvergadering noemde men vaak het "Corpus" van de gemeente en haar beslissingen werden ingeschreven in een resolutieboek, dat in het archief van vele dorpsbesturen bewaard is voor de 17de-18de eeuw.
Voor de institutionele geschiedenis stelden wij vast dat de bestaande literatuur zich soms tegenspreekt. Daar waar een snel onderzoek in de bronnen een duidelijk antwoord op de gerezen vragen kon geven is dit gebeurd, voor een aantal gevallen is het wachten op een degelijke studie.

Leenhoven

Zoals de grote hertogelijke regionale leenhoven ontstonden in de 15de eeuw (zie centrale instellingen) werden toen ook kleinere leenhoven ingesteld. Iedere leenheer die beschikte over een aantal lenen (meestal gronden) kon zo'n hof instellen en dat kon variëren van leenhoven waartoe belangrijke gronden/leengoederen binnen een grote heerlijkheid ressorteerden tot heel kleine, waartoe amper enkele kleine percelen grond hoorden. In dat laatste geval werd vaak geen eigenlijk leenhof ingesteld maar sprak men van een leenboek, waarin alleen de

verheffingen en bijhorende betalingen werden geregistreerd. De eigenlijke leenhoven werden voorgezeten door een stadhouder (de plaatsvervanger van de heer) en een onbeperkt aantal leenmannen. Voor transacties van lenen was de aanwezigheid van vier leenmannen vereist, voor andere handelingen slechts twee. Sommige leenhoven hadden lenen die zich uitstrekten over verschillende gemeenten. Heel wat vooral kleinere leenhoven die in handen kwamen van eenzelfde heer werden vaak ook samengevoegd om de werkingskosten te drukken. Om dezelfde reden waren sommige leenhoven kleine duplicaten van de schepenbanken: de schepenen fungeerden namelijk als leenmannen, de schout was stadhouder en de griffier was ook de administratieve kracht van het leenhof. Overdrachten van lenen, ook al waren ze eerst door de schepenbank geregistreerd, moesten steeds bijkomend door het leenhof worden geacteerd of verheven en hierbij moest een verheffingsrecht worden betaald, wat de facto de enige opbrengst was voor de leenheer. Bij deze verheffing werd er soms ook een denombrement opgesteld met de opsomming van de (theoretische) rechten en plichten van het leen en soms liet de heer een algemeen denombrement opstellen met de vermelding en beschrijving van alle van het leenhof afhangige lenen. De leenhoven spraken ook (beperkt) recht over betwistingen van leengoederen. In de meeste heerlijkheidsarchieven maar ook in de meeste archieven van schepenbanken en dorpsbesturen vindt men archiefbescheiden over één of meerdere leenhoven.

Cijns- en laathoven

Enigszins gelijklopend is de geschiedenis van de cijns- en laathoven. Vanaf de 12de-13de eeuw werden door de heren vele gronden, vooral nieuw ontgonnen gronden, in cijns gegeven waardoor de facto hun rechten op die gronden zich beperkten tot het ontvangen een eeuwigdurende vaste jaarlijkse cijns in geld of natura. Vanaf de 13de eeuw richtten zij cijns- en laathoven op om de cijnslijsten op te stellen en de inning ervan te waarborgen. Laathoven moesten de registratie doen van de cijnsplichtige gronden en konden recht spreken over deze gronden of over betwistingen tussen cijnsplichtigen. De omvang van deze lokale laathoven was zeer ongelijk. De meeste betroffen gronden – vaak niet in een aaneengesloten gebied – niet groter dan een gehucht en soms waren er meer dan vijf laathoven op het grondgebied van éénzelfde heerlijkheid. Zoals voor leenhoven werd ook vaak het personeel van een schepenbank gebruikt om occasionaal als laathof te fungeren. Vooral abdijen bleven de bevoegdheid van hun laathof verdedigen, op de eerste plaats om hun goederen en gebruikers te onttrekken aan de rechtsmacht van de plaatselijke schepenen. Omwille van de zeer kleine opbrengsten verdwenen in de 16de-18de eeuw heel wat laathoven. Enkele grotere laathoven evolueerden tot echte schepenbanken, zoals de banken van Morkhoven en Wiekevorst. Omdat de

grondheren van Berchem niet de hoge rechtspraak bezaten noemde de plaatselijke bank, die bijna alle eigendomsoverdrachten in deze niet onbelangrijke heerlijkheid regelde zich tot het einde van het ancien régime "Laathof". Ook toen de heren die rechtspraak in 1745 verwierven. Alleen wanneer zij optraden als rechtbank noemden diezelfde laten zich schepenen. Vele cijnshoven vervielen ook door de sterke devaluatie van hun opbrengsten tot "cijnsboeken" zonder cijnshof, waarbij alleen zorg gedragen werd voor de inning van de (meestal kleine) cijnsbedragen.
In de bestanden van de schepenbanken en dorpsbesturen vindt men vaak rekeningen en soms andere bescheiden van/over de kerk en de H. Geesttafel. Omdat niet altijd uit te maken is of deze documenten echt behoren tot het archief van de schepenbank/dorpsbestuur als toezichthoudende overheid of dat het gaat om "afgedwaalde stukken" die eigenlijk tot het archief van de kerk of de H. Geesttafel behoren zijn deze laatste twee instellingen meestal niet opgenomen in de rubriek "verwante archiefvormers".
Terloops zij hier ook vermeld dat bij de inhoudsopgave van de bestanden er uiteraard is uitgegaan van de beschrijvingen in de inventarissen. Bij nazicht bleken deze beschrijvingen niet altijd accuraat te zijn zodat het mogelijk is dat soms foutieve beschrijvingen en wat onjuiste dateringen zijn overgenomen.

Lit: COPPENS H., *Heerlijkheden*, in *De gewestelijke en lokale overheidsinstellingen in Brabant en Mechelen tot 1795* (Algemeen Rijksarchief. Studia 82), Brussel, 2000, p. 671-690. – ID., *Schepenbanken en dorpsbesturen*, *o.c.*, p. 712-766. – ID, *Leenhoven*, *o.c.*, p. 767-780. – ID, *Laat- en cijnshoven*, *o.c.*, p. 781-795
BYL R., *Les juridictions scabinales dans le duché de Brabant. Des origines à la fin du XVe siècle (Travaux de la Faculté de philosophie et lettres de l'ULB*, 17), Brussel, 1965

SCHEPENBANK, CIJNS-, LAAT- EN LEENHOVEN EN DORPS-BESTUUR VAN AARTSELAAR

Aartselaar, 1558-1795

Aartselaar behoorde tot het gebied van de Berthouts en later tot het Land van Mechelen of van Arkel. Het hoorde aanvankelijk tot de schepenbank van Kontich waarvan het pas omstreeks 1558 zou zijn afgescheiden om in 1572 over te gaan in het bezit van kardinaal Granvelle, die het incorporeerde in zijn graafschap Cantecrooy (Mortsel). In 1615 keerde het terug tot het vorstelijk domein tot het in 1626 in pand werd gegeven aan de familie Hellemans, die reeds in het bezit was van de belangrijke heerlijkheid Cleydael en wiens erfgenamen, de familie van den Cruyce, het later in volle eigendom verwierven.
Cleydael met de beroemde burcht was een afzonderlijke heerlijkheid evenals Heyselaer (met leenhof) met het Solhof (kasteel) als centrum. Daarnaast waren er nog de laat- en leenhoven van Groot en Klein Buerstede, van Cortelwyck, van Valeryck en het cijnshof van Calstere.
De schepenbank ging in eerste instantie te hoofde bij de schepenen van Putte.
Lit.: STOCKMANS J.B., *Geschiedenis der gemeente Mortsel met aanhangsels over Edeghem, Hove, Bouchout, Borsbeeck, Contich, Waerloos, Reeth en Aertselaer*, Antwerpen, 1882, 450-457. – ID., *Notice historique sur le château de Cleydael*, Antwerpen, 1892.
Archiefgeschiedenis: Op 22 februari 1946 werden door het gemeentebestuur 62 delen overgemaakt aan het Rijksarchief. Op 23 december 1965 volgde nog een tweede overdracht.
De documenten van na 1795 werden overgebracht in het bestand "archief van het gemeentebestuur van Aartselaar".
Lit.: VERSTREPEN C., *Stadsarchief Antwerpen. Schepengriffie. Antwerpse schepenbrieven betreffende de dorpen van de Rupelstreek*, Brussel, 1990-1995 (analyses met klappers van Antwerpse schepenbrieven 1394-1460, 1516-1555) over Aartselaar).
Elders bewaard archief: Aartselaar, gemeentehuis: belastingkohieren, 1613- 1619, 1753, 1759, 1763-1769; gemeenterekeningen 1650-1799. Ook in de familie-archieven de Borrekens (kasteel Vorselaar, deels op het Rijksarchief Antwerpen) en van Havre (Schoten) zijn een aantal documenten over Cleydael en Solhof (15de-19de eeuw) en over de Jonge Handboog (1650-1729) te vinden.

Archief van de schepenbank, cijns-, laat- en leenhoven en dorpsbestuur van Aartselaar, 1429-1797

11,36 str. m. – 163 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.

□ Inhoud: Inventarissen (1763-1839). – Benoemingen en eedaflegging personeel. (1599-1791). – Resoluties (1693-1782). – Schepenprotocollen (1558-1796). – Rollen (1558..1789). – Vonnissen (1618-1652) en rekwesten (1702-1778). – Processtukken (1571-1792). – Rekeningen van sterfhuizen (1575-1791). – Openbare verkopen (1581-1793) en pachtcontracten (1581- 1777). – Koningsbeden (1576-1762) - Kohieren 20ste penning (1696-1762) - Zetboeken (1586-1795) - Impost op bieren e.d. (1594-1780). – Bewijsstukken belastingkohieren (1554-1790) - Documenten over de kerk (1478-1856), Armentafel (1478-1797), Sint-Sebastiaansgilde (1729-1836), leen-, cijns- en laathoven van De Grote en de Kleine Buerstede, vander Calstere, van Cleydael, van Heysselaer, van Valerijck (15de eeuw-1795). – Charters (1530-1708). – Telling inwoners en honden (1772-1780).
Bevat ook de archieven van: Kerk Aartselaar (1478-1792) - Sint-Leonarduskapel (1726-1856) - H. Geesttafel Aartselaar (1454-1797) - Sint-Sebastiaansgilde (1729-1836) - Laat- en leenhof De Groote Buerstede (1735) - Laathof Sivori alias De kleine Buerstede (1754-1756) - Heerlijkheid vander Calstere (1557) - Laathof Koenraad Pot-Cleydael (1499-1761) - Laathof Cortelwijck (1704-1725) - Leenhof Heysselaer (1614-1792) - Laathof Valerijck (1575-1795).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D001 (BETERAMS F.G.C., *Inventaris van het oud gemeentearchief van Aartselaar*, ca. 1955. Regesten van oorkonden, 1530-1708, 10 nrs. (achteraan). Met concordans tussen oude en nieuwe nrs.).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 5767 (ROGGEMAN G., *Protocollen Aertselaer* (analyse van de schepenakten met klappers op de nrs. 8-21).
─ Regestenlijst, gedrukt: Leeszaalnr. D001 (THYS H., *Namenklapper op de Weesmeesterkamer der Gemeente Aartselaar 1572-1791*, in *De Schakel*, 1948, p. 108-114 (nadere toegang op de nrs. 47-63 -oude nrs. 19-28).
─ Regestenlijst, gedrukt: Leeszaalnr. D001 (NOOYENS F.J., *Borgbrieven van H. Geesttafels uit de Provincie Antwerpen*, in *De Schakel*, 1949, p. 20-22 (opgave van de borgbrieven vervat in nr. 142 -oud nr. 89-).

BREDE RAAD VAN DE STAD ANTWERPEN

Antwerpen, 1429-1795

De Brede Raad was een stedelijk overlegorgaan waarin naast de zittende stadsmagistraat ook de oud-schepenen die nog een functie hadden in de stad, de hoofdmannen van de poorterij en de wijkmeesters en de dekens en gezworenen van de 26 gepriviligieerde ambachten, gegroepeerd onder drie hoofdambachten, de schippers, de meerseniers en de lakenbereiders, zitting hadden. De besluitvorming

was zeer omslachtig.
Lit.: PRIMS F., *De Antwerpsche Breede Raad en zijn Archief*, in *Antwerpsch Archievenblad*, 2de reeks, VIII, 1933, p. 161-192.
Archiefgeschiedenis: Nrs. 1-2 werden op 9 juli 1868 aangekocht door het Algemeen Rijksarchief bij boekhandelaar Olivier te Brussel en waren afkomstig van de bibliotheek van Anne Thérèse Ph. Dyve.
Lit.: GIELENS A., *Notice sur le large conseil d'Anvers*, in *Bijdragen tot de geschiedenis bijzonderlijk van het aloude hertogdom Brabant*, X, 1914, p. 455-464.
Elders bewaard archief: Het grootste deel van het archief van de Brede Raad berust op het Stadsarchief Antwerpen, waar men meestal ook de ontbrekende documenten in de hier besproken reeksen vindt.
■

Archief van de Brede Raad van de stad Antwerpen, 1579-1794
11,42 str. m. – 150 inv. nrs.
□ Inhoud: Notulen van de Brede Raad, genoteerd door de "wyckmeesters" (1579-1580, 1582-1585), door het meerseniersambacht (1584-1680 (met lacunes), 1761-1794), door het lakenbereidersambacht (1579-1593, 1599-1650 (met lacunes), 1761-1794) en door het schippersambacht (1671-1759). – Klappers op de notulen (1585-1786). – Diverse bescheiden (1549-1752).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D002.2 (GIELENS A., *Inventaris van het archief van de Brede Raad van de stad Antwerpen*).
─ Index in typeschrift: Leeszaalnr. D002.2 (GIELENS A., *Klapper op de repertoria van de registers van de Brede Raad van de Stad Antwerpen* (klapper op de nrs. 1-2 van het hier besproken bestand).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN ARENDONK
Arendonk, 1350-1795

Arendonk, dat in 1212 van de Brabantse hertog vrijheidsrechten verkreeg maakte deel uit van het Land van Turnhout, lange tijd vorstelijk domein van de hertogen en hun opvolgers. De schepenbank ging te hoofde bij de Antwerpse schepenen. In 1626 is de heerlijkheid blijkbaar in pand gegeven aan de familie von Hohenstein, in 1643 aan de familie van Broeckhoven om in 1648-1649 terug te keren naar Amalia van Solms, weduwe van Filips Willem van Oranje. Later is de heerlijkheid in handen van de familie de Crom, Pauli (ca. 1700), van Laer en Bols (1729).
Arendonk was een centrum van de valkeniers, die uitzwermden naar vele Europese hoven, o.a. in Denemarken, Polen en Oost-Europa. Bestuurlijk was Arendonk

ingedeeld in vijf wijken die elk een burgemeester en collecteur hadden: 1. Wippelberg en Horstien, 2. Wampenberg en Voorheide, 3. Berendonk en Roderbeek 4. Plaats en Straat en 5. Schotelven en Einde.
Vanaf de 15de eeuw zorgde de tijkweverij voor bijkomende tewerkstelling, later overgenomen door de kousenmakerij. In 1717 was hier vanuit het Noord-Brabantse Dommelen een Franciscanessenklooster gesticht.
Arendonk behoorde tot het kwartier van Turnhout.
Lit.: COVELIERS L., *Arendonk. Geschiedkundige beschrijving*, Arendonk, 1937.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd op 25 november 1959 door het gemeentebestuur aan het Rijksarchief overgemaakt.
Lit.: SPIESSENS G., *Het handschrift van Arendonk, een onbekend Zuidnederlands klavierboek uit de 17de eeuw*, in *Musica Antiqua*, VIII, 1991, nr. 1, p. 7-11 en ID. en CORNELIS I. (eds), *Zuid-Nederlandse klavecimbelmuziek. Drie handschriften uit het Rijksarchief Antwerpen: Arendonk, Dimpna Isabella en Maria Therese Reijnders 17de eeuw*, in *Monumenta Flandriae Musica*, IV, Leuven-Peer, 1998 (over nr. 4847).

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Arendonk, 1331-1796
36,52 str. m. – 4923 inv. nrs.
□ Inhoud: Afpaling van het grondgebied (1331-1801). – Keuren en costuimen (1482-18de eeuw). – Sauvegardes (1622-1790). – Ordonnanties en plakkaten (1599-1794). – Plaatselijke verordeningen (1406-1783). – Personeel (17de-18de eeuw). – Documenten over belastingen (1580-1796), kwartierslasten (17de eeuw-1772), tienden (1619-1791-. – Processen van de gemeente (1510-1794). – Ontginning van de heide (1450-1785). – Valkeniers (1592-1787). – Schepenprotocollen (1437-1796). – Testamenten (1564-1788). – Staten van goed, boedelinventarissen, mombersrekeningen en scheidingen en delingen (1578-1795). – Huwelijksvoorwaarden (1617-1696) en schenkingen (1627-1700). – Gerechtsrollen en bijhorende reeksen (1580-1795). – Processen (1567-1795). – Gemeenterekeningen (1586-1796). – Renten (1601-1795). – Meetboeken (1605-1809). – Volks-, vee en graantellingen (17de-18de eeuw). – Belastingdocumenten (1600-1796). – Militaire lasten en logementen (1621-1794). – Schuttersgilden (1606-1779). – Documenten over de Armentafel (17de-18de eeuw) met borgbrieven (1620-1794) en H. Geestrekeningen (1545, 1639-1796). – Documenten over de kerk (1510-1779). – Klavierboek (17de eeuw). – Diverse documenten van vreemde gemeenten (16de-18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. D003 (JAMEES A., *Inventaris van het oud archief van de gemeente Arendonk* (Rijksarchief Antwerpen, Brussel, 1986 (met klapper).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN BAARLE-HERTOG

Baarle-Hertog, 1400-1795

Baarle-Hertog vormde in de middeleeuwen samen met Baarle-Nassau één enkel domein dat in handen was van de abdij van Thorn. De hertogen van Brabant accapareerden als voogd van de abdij meer en meer rechten en omstreeks 1198 gaf de hertog het Land van Breda in leen aan Godfried II van Schoten (en Breda) met uitzondering van die gebieden die hij reeds vroeger aan anderen had verleend. Zo zijn er toen vermoedelijk twee rechtsgebieden ontstaan. Het ene met een dorpskern, 25 enclaves in het latere Baarle-Nassau en het verder gelegen -richting Merkplas- geïsoleerde gehucht Zondereigen kwam tussen 1356 en 1363 bij het Land van Turnhout, een hertogelijk domein en werd daarom Baarle-"Hertog" genoemd. Het andere deel bleef bij het Land van "Nassau". Het Land van Turnhout bleef vorstelijk domein tot het in 1647 werd overgedragen aan Amallia van Solms, weduwe van stadhouder Frederik Hendrik van Oranje. Latere heren van Turnhout en dus ook van Baarle-Hertog waren Willem III van Oranje, verschillende koningen van Pruisen, de hertog van Silva Tarouca en op het einde van de 18de eeuw de familie de Pestre.

Zeker reeds in 1444 fungeerde er een "schepenbank" in Baarle-Hertog die te hoofde ging bij de Hoofdbank van Zandhoven. De criminele rechtspraak behoorde toe aan de Turnhoutse schepenen. Tot het rechtsgebied van de schepenbank hoorden ook de gehuchten Zondereigen, Eikelenbos (momenteel gemeente Baarle-Nassau) en een deel van Heerle (gemeente Meerle). Soms zetelden de beide schepenbanken van Baarle-"Hertog" en "Nassau" samen bij tranasacties van goederen die tot beide rechtsgebieden behoorden. Zondereigen had in het ancien régime een zelfstandig fiscaal statuut met eigen burgemeester.

Op het grondgebied van Baarle-Hertog bevonden zich enkele laathoven, waarvan de akten soms ook in de schepenprotocollen werden ingeschreven zoals het laat- en leenhof van Colster (Heer Wemmaerts Hoeven) – in handen van de families Bac, van Colster, de Merode en Leppens, het laathof van de Houte -in bezit van de families van Berchem, van Mansdale, van Ghilse en Van Reuth-, het laat- en leenhof van de prelaat van Tongerlo in Zondereigen-Ginhoven en het laathof De Oude Hof van Thorn, waaronder ook goederen onder Weelde en Merksplas ressorteerden.

Te noteren is dat de parochie veel uitgestrekter was dan de heerlijkheid en ook Nassau -tot 1860- bevatte.

Lit.: GOETSCHALCKX P.J., *Baarle-Hertog*, in *Bijdragen tot de geschiedenis bijzonderlijk van het aloude Hertogdom Brabant*, VII, 1908, p. 581-632. – VAN DEN BROEK J.P.H., *Bijdrage tot de geschiedenis van Baerle*, Tilburg, 1957. –

BREKELMANS F.A., *De Belgische enclaves in Nederland. Bijdragen tot de rechtsgeschiedenis van Baarle-Hertog en Baarle-Nassau*, Tilburg, 1965. – *Baarle-Nassau, Baarle-Hertog, proeftuin van Europa*, Baarle, 1999.
Archiefgeschiedenis: Het grootste deel van dit bestand werd in 1932 door het gemeentebestuur aan het Rijksarchief overgedragen. Nr. 146 (Burgemeestersrekeningen 1631-1638) volgde nog op 1 september 1959. De oudste schepenprotocollen (1508-1521) (nr. 145) werden bewaard in het gemeentearchief van Baarle-Nassau en werden in 1954 bij de archiefruil met Nederland, aan het Rijksarchief overgedragen. De nrs. 129-139 werden overgeheveld naar het "archief van het gemeentebestuur van Baarle-Hertog". Nr. 148 werd in 2003 geschonken door het Gemeentearchief van Roosendaal.
Lit.: Volkstellingen 1693 en 1795 (zie Bibl. 5629-5630).
Elders bewaard archief: Zie ook Notariaat nr. 1699: schepenprotocollen (1657-1671, 1711-1730) en lijst van afgeleverde borgbrieven (1731-1754).
Op het Stadsarchief Turnhout bewaart men Protocollen van De Oude Hof van Thorn in Baarle (1577-1709).

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Baarle-Hertog, 1483-1809
10,40 str. m. – 149 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Rekwesten en attestatiën (1755-1799). – Specificatiën en notitieboek van de secretaris (1662-1812). – Burgemeestersrekeningen (1592-1809). – Meetboek (1701). – Memoriaalboek (1483-1642). – Schepenprotocollen (1508-1796). – Rollen (1581-1795). – Mombersrekeningen en andere wezendocumenten (1624-1721). – Belastingdocumenten (17de-18de eeuw). – Leen- en cijnshoven van ten Houte (1682-1687), van Colster 1628-1745) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D004 (*Inventaris van het archief van de gemeente Baarle-Hertog*).

DORPSBESTUUR VAN BALEN
Balen, 1200-1795

Balen maakte deel uit van het rechtsgebied van de Vrijheid en Voogdij van Mol-Balen-Dessel. Het was in de schepenbank vertegenwoordigd door twee schepenen uit Balen en één uit Balen-Hulsen. Pogingen van Balen in de tweede helft van de 18de eeuw om een eigen schepenbank te verkrijgen mislukten.
Op fiscaal gebied was het wel een afzonderlijke entiteit met afzonderlijke rekeningen. Ook fungeerden hier een aantal laathoven: het hof van Scheps, eigendom van de abdij van Averbode en het laathof van Sint-Lambertus met zetel

in Meerhout.
Lit.: KNAEPEN R., *Mol-Baelen-Desschel 1559-1795. De oude keizerlijke Vrijheid en haar Voogdijdistrict*, Mol, 1982.
Archiefgeschiedenis: Een aantal documenten werden (als dubbels van de Rekenkamer) van het Algemeen Rijksarchief aan het Rijksarchief Antwerpen overgemaakt. In 1906 werden een aantal bescheiden verworven van dhr. De Hasque van Antwerpen. De nrs. 13-38 zijn afkomstig van het archief van de Sint-Andrieskerk, dat de kerkfabriek op 10 november 1961 overmaakte. De nrs. 26-38 werden overgeheveld naar het "archief van het gemeentebestuur van Balen".
Elders bewaard archief: Het "archief van de Voogdij Mol-Balen-Dessel" werd in 1999 overgebracht naar het gemeentearchief van Mol. Op het archief, bewaard op het gemeentehuis van Balen vindt men nog gemeenterekeningen (1791-), rekeningen van de Armentafel (1718-), borgbrieven (18de eeuw), diverse kohieren e.d. Zie ook: Heemkundig Documentatiecentrum, Kruiersmuseum, Vaartstraat 29, 2490 Balen.

Archief van het dorpsbestuur van Balen, 1611-18de eeuw
0,37 str. m. – 26 inv. nrs.
■ Inhoud: Zetboeken (1746..1762). – Bedeboeken (1732-1733). – Kwartierslasten (1612..1752). – Renten (17de-18de eeuw). – Volks- en veetelling (1796). – Processen tegen de abdij van Averbode over renten en tienden (1686-1715) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D005 (*Inventaris van het archief van de gemeente Balen*).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN BATTENBROEK
Battenbroek (Walem), 1200-1795

Battenbroek, soms ook de Vrijpolder of "Vrije Aerde" van Battenbrooek genoemd, was een afzonderlijke zij het kleine heerlijkheid met eigen schepenbank, die te hoofde ging bij de Hoofdbank van Befferen. Het was aanvankelijk in het bezit van de Berthouts, later van de families van Arkel, van Zevenbergen en de Rommerswael.
Het was een zeer dun bevolkte gemeente, in 1693 woonden er amper 8 gezinnen en 43 inwoners. Zeker reeds in de 13de eeuw was een groot deel van Battenbroek ingedijkt. In de 17de eeuw omvatte het 184 bunders binnendijks en 41 bunders buitendijks.
Ook kerkelijk hing het niet af van het nabije Walem maar ressorteerde onder de Mechelse Sint-Katelijneparochie.
Lit.: GOETSTOUWERS A., *De Vrije Aerde van Battenbroeck*, in *Tijdschrift voor*

geschiedenis en folklore, IX, 1946, p. 139-203. – COOREMANS T., *Bijdragen tot de geschiedenis van Waelhem*, Mechelen, p. 180-181.
Archiefgeschiedenis: De reeks 1-17 werd in 1946 verworven; de nrs. 16-17 van deze reeks zijn afkomstig van de schenking van Z.E.H. Goetstouwers, pastoor van Walem. Het bestand werd in 1993 door het Rijksarchief overgemaakt aan het Stadsarchief Mechelen.
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Walem", nu bewaard op het Stadsarchief Mechelen.

Archief van de schepenbank en het dorpsbestuur van Battenbroek - reeks 1-9, 1510-1795
0,08 str. m. – 9 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Zetboeken (1680-1700), 2 nrs. – Schepenbrieven van Battenbroek en Walem (1510-1698), 2 nrs. – Diverse bescheiden van de gemeente Walem (1631-1795), 2 nrs. – Bescheiden betreffende de familie van Rommerswale (1550, 1675), 1 nr.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D144 (*Inventaris van het oud gemeentearchief van Walem*).

Archief van de schepenbank en het dorpsbestuur van Battenbroek - reeks 1-17, 1328-1794
0,74 str. m. – 17 inv. nrs.
□ Inhoud: Schepenprotocollen (1690-1794), 3 nrs. – Vierschaarrollen en processen (1579-1611, 1658-1697), 8 nrs. – Verheffingen en rollen van het Leenhof (1624-1713), 4 nrs.
Bevat ook de archieven van: Leenhof van Battenbroek (1624-1713).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D144 (*Inventaris van het oud gemeentearchief van Walem*).

Archief van de schepenbank en het dorpsbestuur van Battenbroek - aanwinsten 2, 16de-18de eeuw
1,73 str. m.
Nog niet toegankelijk gemaakt.
□ Inhoud: Diverse bescheiden (16de-18de eeuw).

Archief van de schepenbank en het dorpsbestuur van Battenbroek – aanwinsten 3, 16de-18de eeuw
0,74 str. m.
□ Inhoud: Diverse bescheiden (16de-18de eeuw).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN BEERSE

Beerse, 1400-1795

Beerse hoorde tot het Land van Turnhout, het vorstelijk domein van de hertogen van Brabant. In 1559 werd Beerse met Vosselaar in pand gegeven aan de familie de Renesse, in 1612 keerde het terug tot het Land van Turnhout -toen bezit van de Nassau's- om in 1626 opnieuw in pand te worden gegeven aan Jan Proost, reeds heer van Wechelderzande, Lille, Gierle en Vlimmeren. Na 1648 werd het opgenomen in het Land van Turnhout, achtereenvolgens bezit van de Oranje's, de koningen van Pruisen, de hertogen de Sylva Tarouca en de familie de Pestre. Zeker van in de 15de eeuw fungeerde er een schepenbank in Beerse die waarschijnlijk tot 1559 ook bevoegd was voor Merksplas (die twee schepenen aanduidde) en Vosselaar (1 schepen). Na 1559 werd er in Merksplas een zelfstandige bank opgericht en was de schepenbank van Beerse nog bevoegd voor het minder bevolkte buurdorp Vosselaar, die twee van de zeven schepenen aanduidde. De schepenbank ging te hoofde bij de hoofdbank van Zandhoven.
Beerse behoorde tot het kwartier Turnhout.
Lit.: *Jaarboeken van de Heemkundige Kring De Vlierbes*, 1979-. – JANSEN L., *Bijdrage tot de toponymie van Beerse en Vosselaar* (onuitgegeven licentiaatsverhandeling, KUL), Leuven, 1988.
Archiefgeschiedenis: Werd in juli 1920 door het gemeentebestuur van Beerse overgemaakt aan het Rijksarchief Antwerpen, in 1931 volgde via dhr. Stroobant nog een schepenprotocol (nr. 144) en in 1934 werden nog heel wat bescheiden geschonken. Nr. 400 werd in 1973 aangekocht.
Een aantal documenten (nrs. 141, 273...386) werden overgebracht naar het bestand "archief van het gemeentebestuur van Beerse".
Elders bewaard archief: Zie ook Heemkundig Documentatiecentrum, Heemkundig Museum Tempelhof, Bisschopslaan 1 te Beerse waar men over transscripties van de schepenprotocollen (1639-1758) beschikt, evenals over microfilms van de schepenprotocollen, staten van goed van Beerse-Vosselaar.

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Beerse, 1545-1797 (19de eeuw)

28,40 str. m. – 425 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Resolutieboeken (1630-1662, 1737-1795). – Kaart van de grens met Merksplas (1751). – Visitatie van wegen en de rivier de Laak (1745-1762). – Militaire lasten en logementen (1573-1795). – Zetboeken (1642...1795, o.a. van

Vosselaar), bedeboeken (1558-1606, o.a. van Vosselaar). – Dorpsrekeningen met mombersrekeningen, staten van goed, kapelrekeningen en processtukken- (1552-1802). – Meetboeken (17de-18de eeuw). – Schepenprotocollen van Beerse en Vosselaar (1557-1793) en openbare verkopen (1561-1769). – Documenten over wezerij (1570-1786). – Gerechtsrollen en bijhorende reeksen (1562-1796). – Documenten over kerk en Armentafel (1413-1903) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D009 (GIELENS A., *Inventaris van het archief van de gemeente Beerse*).
─ Bronnenpublicatie in typeschrift: Bibliotheeknr. 5649 (M. VAN ACKER, *Beerse en Vosselaar. Telling 1693* (nr. 67).
─ Bronnenpublicatie in typeschrift: Bibliotheeknr. 5917 (M. VAN ACKER, *Beerse. Schouw- en heertteling van rookgaten..., 1553* (nr. 41/1).

HEERLIJKHEID, SCHEPENBANK, LAAT- EN LEENHOVEN EN DORPSBESTUUR VAN BEERZEL

Beerzel, 1600-1795

Beerzel behoorde tot het gebied van de Berthouts en dus tot het Land van Mechelen. De heerlijkheid was in handen van de Berthouts en hun opvolgers. Vanaf de 15de eeuw waren de families van Wezemaal, de Croy, de Brimeu, Schetz, van Dale, Sterck, de Cordes en de Man heer van Beerzel. Aanvankelijk hoorde Beerzel tot de domaniale bank van Befferen en het is pas in de 17de eeuw dat een afzonderlijke schepenbank werd opgericht, die in eerste instantie te hoofde ging bij de bank van Putte en hoger ressorteerde onder de Hoofdbank van Befferen. Heel wat gronden in Beerzel vielen trouwens ook na deze periode rechtstreeks onder de Domaniale Hoofdbank van Befferen, die afzonderlijke registers hield voor de Beerzelse gronden. Beerzel hoorde onder het kwartier van Arkel.
Lit.: LEMMENS K., *Volkstellingen te Beerzel*, Stekene, 1998 (uitgave en bewerkingen van de tellingen van 1693, 1694, 1696, 1698, 1702 en 1709). – ID., *De Achterheide. Het Pelgrimshof en omstreken. Bijdrage tot de geschiedenis van Heist en Beerzel*, 2003. – *Jaarboeken van de Heemkring "Het Molenijzer"*, 1982-.
Archiefgeschiedenis: Nr. 188 werd in 1980 aangekocht.
Elders bewaard archief: Leenboek van J.F. de Man te Beerzel (1720-1796) is in het bezit van Mevr. Nicole Dessain, Beerzel (Pelgrimshof).

Archief van de heerlijkheid, schepenbank, laat- en leenhoven, dorpsbestuur en gemeentebestuur van Beerzel, 1501-18de eeuw (1829)

Onderdeel van: Archief schepenbank en dorpsbestuur Beerzel.
7,86 str. m. – 187 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Processen (17de-18de eeuw). – Losse schepen- en notarisakten (16de-18de eeuw). – Rollen (1668-1700, 1736-1794). – Openbare verkopen, sterfhuizen en voogdenrekeningen (1703-1796) . – Documenten over de heerlijkheid en laathoven (17de-18de eeuw), o.a. het Keiremans- of Cordeshof (1659-1793). – Militaire lasten en logementen (1658-1778). – Bede- en zetboeken (1575-1783). – Belastingdocumenten en kwartierslasten (1746-1797). – Documenten van het gemeentebestuur (1808-1829), de H. Geesttafel (1641-1794).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D010.1 (*Inventaris van het archief van de gemeente Beerzel*).
– Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D010.2 (COPPENS H., *Inventaris van het archief van de schepenbank en de gemeente Beerzel en van de Tafel van de Heilige Geest van Beerzel. Supplement*).

LAATHOVEN (SCHEPENBANK) EN DORPSBESTUUR VAN BERCHEM
Berchem, 1200-1795

De grondheerlijkheid was verdeeld tussen een klein gebied, Lippelo met een eigen laathof en het laathof van de heer van Berchem. Dat was de familie van Berchem (13de eeuw-1407, 1555-1673), van Liere (1407-1555) en de Fourneau (1673-). De middele en hoge heerlijkheid (de rechtspraak) bleef in handen van de vorst -deels uitgeoefend door de schout van Deurne- die ze in 1505 afstond aan Jan van der Vorst, die ze op zijn beurt in 1508 overdroeg aan de stad Antwerpen. Sindsdien benoemde de stad de drossaard van Berchem. Dit bleef -met kleine tussenpozen- zo tot de stad in 1745 haar heerlijke rechten afstond aan de grondheer, de Fourneau, die zo alle heerlijke rechten over Berchem verwierf. Omdat de heer niet de hoge rechtspraak bezat noemde men de bank, die bijna alle eigendomsoverdrachten registreerde, steeds laathof, dat te hoofde ging bij de Hoofdbank van Zandhoven. Toen de heren de hoge rechtspraak verwierven bleven zij zich "laten" noemen voor de grondheerlijke transacties (goedenissen) maar wanneer diezelfde laten optraden als rechtbank noemden zij zich schepenen. Berchem behoorde tot het kwartier van Rijen.
Lit.: PRIMS F., *Geschiedenis van Berchem*, Berchem, 1949. – STOCKMANS J.B., *Geschiedenis der gemeente Berchem*, Antwerpen, 1886.

Archiefgeschiedenis: Het gemeentearchief werd in 1884 door de heemkundige Jan Baptist Stockmans geordend en gedeeltelijk als resultaat van dit werk verscheen in 1886 zijn *Geschiedenis der gemeente Berchem.*
De hier besproken documenten, die nog gedeeltelijk de aantekeningen en codes van J.B. Stockmans droegen, werden op 4 juni 1946 door het gemeentebestuur aan het Rijksarchief overgemaakt.
De bescheiden van na 1795 werden overgebracht naar het bestand "archief van het gemeentebestuur van Berchem".
Elders bewaard archief: In het Stadsarchief Antwerpen vindt men o.a. in de *Privilegiekamer* documenten over de Sint-Sebastiaansgilde, het Hof Ternieuwenbrugge, Lippelo, de molen e.d. (15de-18de eeuw). In het bestand *Vreemde gemeenten* bewaart men rollen en goedenissen (1676-1761) en cijnsboeken (1763-1813) van het laat- en cijnhof Lippelo of Vogelzang (nrs. 74-187).

Archief van de laathoven (schepenbank) en dorpsbestuur van Berchem, 1448-1798
10,55 str. m. – 122 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Cijnsboeken (1448 -met vele gronden in Noord-Brabant-, 1557). – Zetboeken (1753-1798). – Schepenprotocollen van het laathof (later schepenbank) van de heer van Berchem (1533-1574, 1605-1795). – Rollen (1710- 1795). -Rekwesten 1709-1795). – Gemeenterekeningen (1654-18de eeuw). – Resolutieboek (1746-1791). – Inning van accijnzen (1720-1792). – Openbare verkopen, sterfhuizen en mombersrekeningen (1718-1795). – Militaire lasten (1746-1747, 1794). – Verpachting van de tienden (1763-1795). – Processen (1730-1770). – Kerkrekeningen (1715-1818). – Rekeningen van de Armentafel (1717-1794). – Borgbrieven (18de eeuw). – Rekeningen van de Sint- Sebastiaansgilde (1718-1795). – Documenten over de Brabantse Omwenteling en Boerenkrijg (1789-1798).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D012 (*Inventaris van het archief van de gemeente Berchem*).
─ Regestenlijst, gedrukt: Bibliotheeknr. RAAt25 (VERSCHROEVEN O. en DE BIE-DE LAET R., *Analyses van de akten verleden voor de Laatbank van Berchem (1527) 1533-1670* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 25), Brussel, 2001 (Regesten met klappers op de nrs. 27-33).
─ Index op computer: (KENNIVE D. en SCHILDERS M., *Index op de namen van erflaters en erfgenamen in de boedelinventarissen en andere bescheiden betreffende nalatenschappen in de heerlijkheid Berchem (OGA Berchem 71-76, 78-84) 1717-1795*).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN BERENDRECHT
Berendrecht, 1200-1795

Berendrecht werd ingedijkt o.a. door inspanningen van de Sint-Michielsabdij van Antwerpen die er de belangrijkste grondbezitter was en reeds in de 15de eeuw werd terechtgewezen voor de usurpatie van bepaalde heerlijke rechten. De heerlijkheid, die tot het vorstelijk domein behoorde werd herhaaldelijk in pand gegeven in de 16de-17de eeuw en werd op 8 februari 1674 samen met Zandvliet verkocht aan de abt van Sint-Michiel, die zich heer van Berendrecht mocht noemen. In 1628 werd hier door de Staatsen het fort Fredrik Hendrik gebouwd.
De schepenbank ging te hoofde bij de Antwerpse schepenen. Berendrecht hoorde tot het kwartier Hoogstraten.
Lit.: ADRIAENSSENS C., *Geschiedenis en merkwaardigheden van Berendrecht*, Berendrecht, 1933. – DE MEYER F., *Beschrijving van het dorp Berendrecht*, Antwerpen, 1855. – G. GEERTS, *Berendrecht*, uitgave van *Polderheem*, XVII, 1982, nr. 2. – G. VERVOORT e.a., *Volkstellingen van Antwerpse polderdorpen* (Sporen 61), Antwerpen, 2004 (Berendrecht, 1693).
Archiefgeschiedenis: De bescheiden van na 1795 werden -waar dit mogelijk was- in 2000 uit dit bestand genomen en opgenomen in het "archief van het gemeentebestuur van Berendrecht".

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Berendrecht, 1507-1834
15,84 str. m. – 135 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Resolutieboek (1791-1797) -met notities over militaire leveringen en logementen (1809-1834) en rekwesten (1785-1795). – Tellingen (1704-1795). – Bedeboeken en militaire uitgaven (1558-1572). – Dorpsrekeningen (1554-1794). – Belastingdocumenten (1614-1796). – Landboek (1586), schotboeken (1618-1618) en keurboek (1621). – Grondlegger (1695). – Schepenprotocollen (1581-1795). – Renten en obligatiën (1652-1796). – Sterfhuizen, mombersrekeningen en openbare verkopen (1580-1794). – Gerechtsrollen (1552-1795). – Kerkrekeningen (1620-1789). – Rekeningen van de Armentafel (1620-1794) en bijhorende reeksen e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D013 (GIELENS A., *Inventaris van het archief van de gemeente Berendrecht*).

HEERLIJKHEID, SCHEPENBANK, CIJNS- EN LEENHOVEN EN DORPSBESTUUR VAN BERLAAR

Berlaar, 1200-1795

Berlaar behoorde tot het domein van de Berthouts en kwam later in handen van de hertogen van Brabant. Tot 1505 behoorde het tot de vorstelijke domeinen, waarna het overging op de families - vaak als pandheer - de Plaines (1505), van Daele (1560) -reeds heer van Gestel, Putte en Beerzel-, Haecx, van der Nath -ook heren van Gestel, Putte, Onze-Lieve-Vrouw-Waver en Schriek- (1650), van Bronkhorst (1661), van Groesbeeck, heren van Boechout, Rubens, heer van Gestel-Rameyen, d'Ongnies, graven van Morkhoven, later prinsen van Grimbergen.
De oudste vermelding van de schepenbank van Berlaar dateert van 1286. Berlaar, hoorde bij het Land van Mechelen en ging in burgerlijke zaken rechtstreeks te hoofde bij het Leenhof van Mechelen, voor andere materies viel het onder de hoofdbank van Befferen. De schepenbank van Berlaar was hoofdbank voor Schriek en Schelle. Ook de gehuchten "'s Koningsbossen" of "Bois Domaniaux" en Hooikt behoorden tot de heerlijkheid Berlaar.
Berlaar ressorteerde onder het kwartier van Arkel.
Lit.: LEMMENS K., *Volkstelling Berlaar jaar IV*, Stekene, 1998. – AERTGEERTS H., *Hooikt historisch (tot 1821)*, Koningshooikt, 1996. – DE RAADT J.Th., *Berlaer et ses seigneurs*, Antwerpen, 1889.
Archiefgeschiedenis: In 1936 en in augustus-september 1939 stond het gemeentebestuur het allergrootste deel van de documenten uit het ancien régime af aan het Rijksarchief. Kleinere aanwinsten waren er in 1936, 1956, 1964 en 1968.
De bescheiden van na 1795 werden in 2000 grotendeels uit het bestand genomen en geplaatst in het "archief van de kantonnale municipaliteit van Berlaar" en "archief van het gemeentebestuur van Berlaar". De nrs. 127-141, 143-163 en 350 werden vroeger reeds overgebracht naar het "archief van de Sint-Pieterkerk te Berlaar".
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Herenthout" nr. 103: notitieboek van de secretaris van Berlaar (1684-1698) met losse stukken (o.a. over Herenthout).
In de abdijarchieven van Grimbergen en Bornem (kaartenboeken van de abdij Rozendaal) vindt men wat gegevens over Berlaar. In het archief van de Sint-Valentinuskerk te Poppel nrs. 151-171 vindt men een aantal familiepapieren van pastoor K. Fr. W. Cools (1803-1887) met gegevens over de Berlaarse families: De Schutter, Verbruggen, Saligo, Geluijkens, Dom, Truyts, Bellens en Vander Auwermeulen (17de-19de eeuw).

Archief van de heerlijkheid, schepenbank, cijns- en leenhoven en dorpsbestuur van Berlaar, 1469-18de eeuw (19de eeuw)

29,50 str. m. – 352 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Costuimen en ordonnanties (16de-18de eeuw). – Resoluties (1685-1790). – Visitatie van wegen en waterlopen (1662-1811). – Belastingdocumenten (1592-1796). – Meetboek (1650). – Tellingen (1621-1796). – Renten ten laste (1631-1789). – Militaire leveringen en logementen (1595-1795). – Heerlijkheid (18de eeuw). – Cijnzen (1559-17de eeuw). – Cijnshoven van Berchem, Ter Nethe, Heysbroeck, van Immerseel (17de-18de eeuw). – Tienden (17de-18de eeuw). – Brabantse Omwenteling (1789). – H. Geesttafel en Weldadigheidsbureel (1679-1856). – Schepenprotocollen (1469- 1794). – Gerechtsrollen (1615-1796) en vonnissen (1588...1795). – Autorisatiën en eedboek (1641-1796). – Openbare verkopen, sterfhuizen, mombersrekeningen (1643-1653, 1724-1791). – School (1605-1789). – Diverse bescheiden (processtukken, sterfhuizen, mombersrekeningen, openbare verkopen, niet geordend, 55 pakken, 16de-18de eeuw). – Kaart (1729) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D014 (GAILLARD E., *Inventaris van het archief van de gemeente Berlaar*).
─ Bronnenpublicatie in typeschrift: Bibliotheeknr. 5833 (LEMMENS K., *Volkstelling Berlaar Jaar IV* (nr. 125).

DORPSBESTUUR VAN BEVEL
Bevel, 1200-1795

Bevel behoorde tot het vorstelijk domein en maakte, samen met drie buitenwijken van Lier en Nijlen, Kessel en Emblem, deel uit van de Bijvang van Lier. Samen met Kessel benoemde het één schepen in de schepenbank van de Bijvang die uit drie stadsschepenen van Lier bestond en vier schepenen, te kiezen door de dorpen en buitenwijken. Meestal was er één meier voor Bevel en Kessel samen.
Op fiscaal gebied was Bevel een afzonderlijke entiteit.
Lit.: STOCKMANS J.B., *Geschiedenis der gemeenten Kessel, Bevel, Nylen, Emblehem en Gestel*, Lier, 1910, p. 125-141.
Archiefgeschiedenis: In 1936 droeg het gemeentebestuur een aantal bescheiden uit de 18de eeuw, samen met heel wat documenten van de 19de eeuw, over aan het Rijksarchief.
Elders bewaard archief: Zie ook Stadsarchief Lier: *archief van de schepenbank van de Bijvang*.

Archief van het dorpsbestuur van Bevel, 1649-18de eeuw
0,55 str. m. – 12 inv. nrs.
□ Inhoud: Gemeenterekeningen (1701-1799). – Rekeningen van de rentmeester (1649-1660). – Militaire lasten en tellingen van paarden en wagens (1795). – Processen (18de eeuw). – Kaart (eind 18de eeuw) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D015 (*Inventaris van het archief van de gemeente Bevel*).

DORPSBESTUUR VAN BLAARDONK en WATEREINDE
Varendonk, 1200-1795

De gemeente bestond uit twee afzonderlijke kernen die ook afzonderlijke fiscale entiteiten waren: Varendonk enerzijds en Watereinde met Blaardonk anderzijds. Deze behoorden tot het Land van Geel en ressorteerden ook voor de criminele rechtspraak onder de schepenbank van Geel. Voor de grondheerlijkheid vielen zij onder het laathof van Blaardonk, Watereinde en Varendonk, dat in handen was van de abdij van Averbode.
Varendonk was in de 18de eeuw amper 84 bunders groot, Blaardonk met Watereinde 152 bunders. De gemeente behoorde tot het kwartier van Geel.
Elders bewaard archief: In het archief van de abdij van Averbode vindt men een aantal documenten over tienden, gerechtsrollen (1595-1598), historische notities e.d.

Archief van het dorpsbestuur van Blaardonk en Watereinde, 1622-18de eeuw
Onderdeel van: Archief van het laathof van Blaardonk, Watereinde en Varendonk en dorpsbestuur van Varendonk, 4-7.
4 inv. nrs.
□ Inhoud: Dorpsrekeningen van Watereinde en Blaardonk (1744-1789).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D135 (*Inventaris van het archief van de gemeente Varendonk*).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN BLAASVELD
Blaasveld, 1200-1795

Maakte oorspronkelijk deel uit van het domein Heffen. De Berthouts verwierven de zeggenschap over de minder goede gronden, o.a. Blaasveld. Vanaf de 14de eeuw was de heerlijkheid in het bezit van de families de Pipenpoy, van Bouchout,

Sanders, vander Bruggen, (van) Prandt -voor wie het in 1647 tot baronie werd verheven- en d'Ongnies (de Mastaing). De plaatselijke schepenbank ging vermoedelijk te hoofde bij de schepenen van Grimbergen.
Blaasveld behoorde tot de meierij Merchtem.
Lit.: MELKENBEECK J., *Heraldiek der gemeenten van Klein-Brabant*, in *Eigen Schoon en De Brabander*, LII, 1969, p. 89-108, 179-204. – J. VERBESSELT, *Het parochiewezen in Brabant tot het einde van de 13de eeuw*, X, p. 381-390.
Archiefgeschiedenis: Op 18 augustus 1898 werden een aantal documenten van Blaasveld van het Algemeen Rijksarchief overgebracht naar het Rijksarchief Antwerpen. Het grootste deel van het archief van het dorpsbestuur en van de schepenbank van de 17de-18de eeuw is blijkbaar verloren gegaan.
Een familie, die enkele gemeentesecretarissen leverde, zou heel wat documenten over Blaasveld verzameld hebben, die momenteel in particulier bezit zouden zijn.
Lit.: VAN NIEUWENHUYSEN A., *Inventaire des archives de la Famille de Lalaing* (Algemeen Rijksarchief), Brussel, 1970, p. 202-206.
Elders bewaard archief: Op het Algemeen Rijksarchief te Brussel bewaart men in het bestand, *Archief van de familie de Lalaing*, nrs. 1015-1072 heel wat documenten over de heerlijkheid en de schepenbank: o.a. leenboeken (1498-1793), cijnsboeken (1436-1786), rekeningen van de heerlijkheid en domein (1655-1803), beheer van de goederen (1589-1826), documenten over de visserij (1664-1655), over de schepenbank (1665-1780), schepenprotocollen (1762-1792), bedeboek (1669-1670) e.a.

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Blaasveld, 1322-18de eeuw
0,39 str. m. – 51 inv. nrs.
□ Inhoud: Schepenprotocollen (1625-18de eeuw, onvolledig), fiscale documenten (17de-18de eeuw).
► Toegang(en): Leeszaalnr. D017, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar.

HEERLIJKHEID, SCHEPENBANK, LAAT- EN LEENHOVEN, DORPSBESTUUR EN PARTICULIEREN VAN BOECHOUT

Boechout, 1200-1795

Vermoedelijk was Boechout een deel van het domein van de Berthouts en kwam het later in het bezit van de hertogen van Brabant. Deze bezaten -met een kleine tussenperiode 1382-1387- de heerlijke rechten die zij in 1558 verkochten aan kardinaal de Granvelle, die het in 1570 opnam in het nieuw opgerichte graafschap Canticrode (Mortsel). Vanaf toen tot het midden van de 17de eeuw fungeerde de schepenbank van Boechout, soms ook "Hoofdbank van Boechout" genoemd, ook voor Hove, en vanaf 1616 ook voor Borsbeek die eveneens tot het graafschap Cantincrode behoorden. In de 17de eeuw kwam de heerlijkheid in handen van de families de Tassis (1616), Peckius (1618), van den Cruyce (1638), Stockmans (1648), van Baerland (1653), van Groesbeeck (1663), Courtois (1675) tot het in 1693 in het bezit kwam van de familie van Colen, die het tot het einde van het ancien régime behield.
De Sint-Baafsabdij bezat hier reeds in de 9de eeuw een belangrijk domein met het hof van Sombeke als centrum van een proosdij (12de eeuw). Ook later was zijn rechtsopvolger, het bisdom Gent, de grootste grondbezitter van Boechout, die o.a. het laathof van Sombeke bezat. Het laathof van het Sint-Gummaruskapittel van Lier ging te hoofde bij de schepenbank van de Bijvang van Lier.
Boechout werd in 1583 bijna volledig platgebrand.
Boechout hoorde bij het kwartier Rijen.
Lit.: SMITS J., *De grenzen en oppervlakte van Boechout-Vremde*, in *Bijdrage tot de geschiedenis van Boechout-Vremde*, Jaarboek 1994, p. 48-50. – STOCKMANS J.B., *Geschiedenis der gemeente Mortsel*, Antwerpen, 1882, p. 380-393. – MORTELMANS D., *Onze regio in de 18e eeuw*, Lier, 1988 (met kaarten).
Archiefgeschiedenis: Het archief werd omstreeks 1882 geordend door Jan Baptist Stockmans, heemkundige uit Mortsel en werd in 1935 door het gemeentebestuur aan het Rijksarchief overgedragen.
Lit.: VERSTREPEN C., *Stadsarchief Antwerpen. Schepengriffie. Antwerpse schepenbrieven betreffende de dorpen van de Rupelstreek*, Brussel, 1990-1995 (analyses met klappers van Antwerpse schepenbrieven betreffende Boechout, 1394-1460, 1516-1555).
Elders bewaard archief: Zie ook Algemeen Rijksarchief te Brussel, *Archief van de familie d'Ursel* (goederen in Boechout) en Stadsarchief Antwerpen, Schepenbrieven (zie toegang C. VERSTREPEN) en "archief van Sint-Baafs en bisdom Gent" op het Rijksarchief Gent, nrs. 10536-11333, 11460-11566: vele documenten (15de-18de eeuw) met rekeningen (1465-1791). Op het Stadsarchief Antwerpen

bewaart men cijnsboeken (17de eeuw-1763), rollen (1604-1792) en protocollen (1680-1794) van het laathof Sombeke (*Vreemde gemeenten*, nrs. 9, 46-53/4).

Archief van de heerlijkheid, schepenbank, laat- en leenhoven, dorpsbestuur en particulieren van Boechout, 1458-18de eeuw
12,54 str. m. – 615 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Resolutiën (1698-1766). – Processen, gevoerd door de gemeente (1656-1781). – Keuren en breuken, ordonnanties (1678-1771). – Visitaties van wegen (1649-1751). – Tellingen (17de eeuw-1797). – Relaties met de kwartiersbesturen (1667-1784). – Militaire leveringen en logementen (1655-1796). – Belastingdocumenten (1569-1798). – Dorpsrekeningen (1589-18de eeuw). – Schepenprotocollen -deels ook voor Hove en Borsbeek- (1557-1797). – Openbare verkopen (1655-1795). – Sterfhuizen, mombersrekeningen, scheidingen en delingen (1573-1795). – Gerechtsrollen (1589-18de eeuw). – Laathoven: van Boechout, Ten Broecke, Hof den Witten Valck, Sombeke, Frijthout (Hove), den Lintacker en diverse leenhoven (1597-18de eeuw). – Documenten van de secretarissen Essers van Boechout en Hove (1658-18de eeuw). – Documenten over de Sint-Sebastiaansgilde (1674-1794), over de heren van Boechout(1593-1754) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D018 (GIELENS A. e.a., *Inventaris van het archief van de gemeente Boechout*).
─ Index in typeschrift: Bibliotheeknr. 6637 (HAVERALS F., *Namenindex op de Weeskamer van Boechout 1637-1796* (met klappers op de nrs. 416-429).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 5631 (VERSTREPEN C., *Schepengriffie van Boechout 1557-1639*, Brussel, 1995 (analyses en klappers op de nrs. 299-316, 318-327).

SCHEPENBANK, LAATHOF BERENTRODE EN DORPSBESTUUR VAN BONHEIDEN

Bonheiden, 1275-1795

Bonheiden, ontstaan door ontginning van het Waverwoud in de 13de eeuw, behoorde tot het domein van de Berthouts, dat via de heren van Wezemaal in 1465 bij de vorstelijke domeinen kwam. De vorst gaf Bonheiden in 1559 in pand aan de familie Charles, waarna het overging op de familie Mechelman (1608), (d'Ittre) van Caestre (1608) -die de heerlijkheid in 1648 in volle eigendom kochten- en de Romrée (1704).

Aanvankelijk was er slechts de ene schepenbank van Putte, die ook bevoegd was voor Beerzel, Bonheiden, Onze-Lieve-Vrouw-Waver en Rijmenam. Na de eerste verpanding in 1559 is er vermoedelijk een schepenbank opgericht voor Bonheiden en Onze-Lieve-Vrouw-Waver samen (beide in het bezit van de familie Charles). Nog later werd een afzonderlijke bank voor Bonheiden ingericht, die evenals haar voorgangers te hoofde ging bij de Hoofdbank van Befferen.
Bonheiden behoorde tot het kwartier van Arkel.
In Bonheiden lag het vrij belangrijke cijns- en laathof Berentrode, reeds vermeld in 1304, dat cijnsgronden omvatte in Bonheiden, Rijmenam, Keerbergen en Onze-Lieve-Vrouw-Waver. Het werd vaak ook "heerlijkheid" genoemd.
Lit.: RAES E., *De geschiedenis van Bonheiden*, Bonheiden, 1997.
Archiefgeschiedenis: In 1934 werden door het gemeentebestuur enkele registers van het laathof van Berentrode aan het Rijksarchief geschonken. Op 13 juli 1972 werden vanuit het Algemeen Rijksarchief een aantal documenten van de 18de-19de eeuw overgemaakt.
Elders bewaard archief: Zie ook "Verzameling dr. Aug. H.C. Croquet te Walem" met o.a. protocollen van het laathof van Opstal.
Op het Stadsarchief Mechelen vindt men ook een schepenprotocol van Bonheiden-Rijmenam-Onze-Lieve-Vrouw-Waver (1604-1615) (FF SII(V)1), hierop bestaat een uitvoerige toegang van K. LEMMENS met regesten en klappers (1997).

Archief van de schepenbank, laathof Berentrode en dorpsbestuur van Bonheiden, 1450-18de eeuw
8,90 str. m. – 167 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Cijnsboeken. – Schepenprotocollen (1710-1752). – Staten van goed, mombersrekeningen (1711-1792). – Verkoopsvoorwaarden (1696-1754). – Inbeslagnemingen (1740-1792). – Tellingen (18de eeuw). – Belastingdocumenten (1681-1795). – Schepenprotocollen (1607-1795). – Openbare verkopen, verpachtingen (1706-1791). – Gerechtsrollen (1690...1795), bijhorende reeksen en processtukken (17de-18de eeuw). – Staten van goed, mombersrekeningen (1708-1730). – Goederen te Befferen, Berentrode, Zellaar (17de-18de eeuw). – Goedenissen van het laathof Berentrode (1650-1740).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D019 (*Inventaris van het archief van de gemeente Bonheiden*).

SCHEPENBANK, LAAT- EN LEENHOVEN EN DORPSBESTUUR VAN BOOM

Boom, 1645-1795

Boom behoorde tot het domein van de Berthouts. Later maakte het, samen met Rumst, Willebroek, Ruisbroek en Heindonk deel uit van de heerlijkheid van het Land van Rumst. Dit was in handen van de families van Vianden (1290), de Coucy, de Ligne, de Béthune, Bar, Luxemburg, de Bourbon, Nassau (1536), Schetz (1559), van Ekeren, van Altana, Gretsil (1621). In 1663 werd het losgekoppeld van het Land van Rumst en als afzonderlijke heerlijkheid verkocht aan de familie Bosschaert. Later was het in handen van de familie Lopez de Gradin (1743) en Regaus (1751). Reeds in 1645 werd er een afzonderlijke schepenbank voor Boom opgericht met de bepaling dat de toenmalige drossaard en griffier van Rumst levenslang drossaard en griffier van Boom zouden blijven.
De steenbakkerijen, die hier reeds bestonden in de 14de eeuw, kenden een grote bloei na de aanleg van het kanaal van de Rupel naar Brussel (1561).
Het laathof van Immerseel, met als centrum, de wijk De Hoek, was bezit van de families van Lier (13de eeuw), van Immerseel (14de-18de eeuw), van Dongelberg (1742), van Salm-Salm (1744) en J. Aerts, heer van Opdorp.
Boom hoorde tot het kwartier Turnhout.
Lit.: VINCK A., *Boom van de oudheid tot het jaar 2000*, Boom, 1999. – STEENACKERS E., *Boom in het verleden*, Lier, 1907. – ID., *Het laathof van Immerseel te Boom*. – LAMOT B., *Hoe Boom groeide*, Antwerpen, 1957.
Archiefgeschiedenis: Op 14 september 1954 droeg het gemeentebestuur een aantal documenten over aan het Rijksarchief. Op 26 september 1962 werden een aantal documenten uit de "Verzameling J.B. Stockmans" ingelast in het bestand. Op 6 maart 1968 werd een cijnsboek van het Laathof van Immerseel (nr. 236) aangekocht en een ander cijnsboek (nr. 233) werd op 22 januari 1997 door het gemeentebestuur van Boom geschonken aan het Rijksarchief.
Lit.: VERSTREPEN C., *Fonds Spoelberch. De leenboeken, keurboeken en cijnsboeken van de heerlijkheid Boom (1663-1792)*, Brussel, 2000 (analyses en klappers op de nrs. 9-10, 13-14, 21-22 van het voornoemd bestand). ID, *Stadsarchief Antwerpen. Schepengriffie. Antwerpse schepenbrieven betreffende de dorpen van de Rupelstreek*, Brussel, 1990-1995 (analyses met klappers van Antwerpse schepenbrieven uit het Stadsarchief Antwerpen, 1394-1460, 1616-1555).
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Rumst" voor de periode voor 1645/1663 en nr. 102: laathof van Immerseel (1606-1684).
In het *Archief van de familie d'Ursel*, bewaard op het Algemeen Rijksarchief te Brussel vindt men een aantal documenten over goederen in Boom, nr. 761. Ook in het op het Algemeen Rijksarchief bewaarde *archief van de familie de Spoelberch* nrs. 9-11, 13-14, 21-22 vindt men: rekeningen (1718...1741), cijnsboeken

(1667-1793), leenverheffingen (17de-18de eeuw) van de heerlijkheid. In de schepenregisters van Antwerpen, bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, zijn ook heel wat akten over Boom te vinden (zie toegang C. VERSTREPEN).

Archief van de schepenbank, laat- en leenhoven en dorpsbestuur van Boom, 1576-18de eeuw

19,45 str. m. – 237 inv. nrs.

Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.

□ Inhoud: Meetboek (met figuratieve kaarten, 1721). – Resolutieboek (1732-1793). – Briefwisseling met de hoofddrossaard van het kwartier Turnhout (1724-1795). – Schepenprotocollen (1590-1795 -tot 1642 betreffen deze ook Rumst, Willebroek, Ruisbroek en Heindonk-). – Goedenissen van leen- en keurgoederen (1729-1793), van cijns- en allodiale goederen (1746-1792), van renten (1725-1795). – Rekwesten, losse schepenakten e.d. (1691-1796). – Staten van goed, mombersrekeningen, eedafneming van mombers, openbare verkopen (1643-1795). – Gerechtsrollen (1644-1795). – Processen (1630-1796). – Belasting-documenten (1576/1642-1799). – Documenten over militaria (1691-1751). – Borgbrieven (1725-1795). – Proces van de heer tegen de steenbakkers (ca. 1754, met schetsen van gelegen en gegevens over het productieproces). – Leenhof (1662-1795). – Laathof van Immerseel (protocollen en cijnsboeken, 1611-1795). – Notitieboek van de heer de Hornes, heer van Niel (1666-1679) e.a.

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D021 (ROLLAND P., *Inventaris van het archief van de gemeente Boom*).

─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 5768 (VERSTREPEN C., *Schepengriffie. De Heerlijkheid van Boom 1645-1725*, Brussel, 1990 (analyses met klappers op de schepenregisters nrs. 62-65).

─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 5306 (VERSTREPEN C., *Schepengriffie. De Heerlijkheid van Boom. 1726-1761*, Brussel, 1995 (analyses en klappers op de nrs. 66-98).

─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 5633 (VERSTREPEN C., *Schepengriffie. De Heerlijkheid van Boom 1761-1795*, Brussel, 1997 (analyses met klappers van de schepenregisters nrs. 99-133).

─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 5632 (VERSTREPEN C., *Rijksarchief te Antwerpen. R.A.A. oud archief Boom. Schepenbrieven (1640-1794). Laethof van Imerseel (1676-1795). Scheidingen en Deilingen (1726-1766)*, Brussel, 1998 (analyses en klappers op de nrs.134-135 -losse schepenbrieven 1640-1794-, 136 -miscellanea-, 137-138 -protocollen van het laathof van Immerseel te Boom, 1676-1795- en 152 -scheidingen en delingen, 1726-1795).

─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 4780 (VERSTREPEN C., *Kadasteratlas van de Heerlijkheid van Boom in de XVIIIde eeuw volgens het*

meetboek gemaakt in 1721 door Andries Bogaert, landmeter van Brussel, Brussel, 1992 (uitgave van de tekst van het meetboek, nr. 1 met tekeningen).
— Index, gedrukt: Leeszaalnr. D021 (THYS H., *Namenklapper op de Weesmeesterskamer der gemeente Boom 1643-1791*, in *De Schakel*, V, 1950, p. 125-129 (index op de nrs. 155-171).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN BORNEM

Bornem, 1200-1795

Bornem behoorde tot het domein van de prinsbissschoppen van Luik en werd later verdeeld tussen de burggraven van Gent en de Berthouts. Zo kwam het als leen bij het graafschap Vlaanderen (Rijksvlaanderen) terecht en vanaf 1250 als grafelijk domein. In 1320 werd het gegeven aan Robrecht van Kassel, zoon van de Vlaamse graaf, waarna het o.a. overging op de families van Bar, Saint-Pol, de Bourbon-Vendôme, de Gonzague, d'Avalos. In 1585 kwam het - als baronie, vanaf 1658 als graafschap - in handen van de familie de Coloma, later van de Corswarem en na 1772 via Aldegonde Lannoy bij de familie de Marnix.
De schepenbank werd definitief ingericht in 1449 en eeuwenlang was er betwisting om het beroepshof tussen de Raad van Vlaanderen, de Grote Raad van Mechelen -die de overhand kreeg in de 18de eeuw- en het Leenhof van Dendermonde.
Bornem was ook zetel van het Land of Baanderij van Bornem en had het statuut van een kasselrij, waartoe ook de heerlijkheden Hingene met de kerkdorpen of gehuchten Nattenhaasdonk, Eikevliet en Wintam, Mariekerke (volgens sommige auteurs ook Baasrode) en Opdorp behoorden.
Eeuwenlang werd er strijd geleverd om de Schelde in te dijken.
Lit.: MAEREVOET J., *Parochie Bornem in de periode 1708-1735*, in *Heemkundig Jaarboek van de Vereniging voor Heemkunde in Klein-Brabant*, XXVIII-XXIX, 1993-1994, p. 44-68. E. BEST, *Bornhem, sa châtellenie, son château, ses seigneurs. notice historique*, Sint-Niklaas, 1877.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 11-12 werden in 1969 door het Rijksarchief Gent overgemaakt, nr. 13 (afkomstig van het archief van de Raad van Vlaanderen) in 1975. In 2004 werd door een particulier nog een aantal losse documenten over de heerlijkheid geschonken (nr. 16).
Enkele documenten van na 1795 werden hier uitgenomen en in het "archief van het gemeentebestuur van Hingene" geplaatst.
Lit.: VAN DONINCK B., *Inventaire des Archives conservées au château de Bornem*, in *De Schakel*, XIV, 1959, p. 85-104, 128-135, XV, 1960, p. 30-36, 58-69, 93-100, 121-136.
Elders bewaard archief: In het *Archief van de familie d'Ursel*, bewaard op het

Algemeen Rijksarchief te Brussel vindt men een aantal cijns-, pachtboeken, rekeningen e.d. van Hingene en Bornem: nrs. 1006-1154 (1327-1944).
In het archief van graaf Marnix van Sint-Aldegonde op het kasteel van Bornem bevinden zich nog heel veel archiefbescheiden van de schepenbank en het gemeentebestuur van Bornem: cijns- en leenboeken (1318-18de eeuw), land- en pachtboeken (16de-18de eeuw), rekeningen van de heerlijkheid (1400-1770) en van het domein (1792-1843), costuimen, schepenprotocollen (1592-1637), losse documenten over de heerlijkheid, schepenbank, school en particulier archief (16de-19de eeuw).
Een landboek van Bornem en Mariekerke uit 1787 door landmeter Vertongen bevindt zich in particulier bezit.

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Bornem, 16de eeuw-1794
0,40 str. m. – 17 inv. nrs.
□ Inhoud: Gerechtsrollen (1630-1657). – Terminatiën (1630-1656). – Losse documenten van zeer diverse aard (1596-1794). – Proces tussen de heren van Bornem en Hingene over de heerlijke rechten van Hingene (16de eeuw-1684).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D023 (*Inventaris van het archief van de gemeente Bornem*).

SCHEPENBANK, CIJNSHOF EN DORPSBESTUUR VAN BORSBEEK
Borsbeek, 1641-1795

Borsbeek behoorde tot het vorstelijk domein maar werd in 1558 verkocht aan -de latere kardinaal- de Granvelle. Van 1559 tot 1616 behoorde Borsbeek -samen met Edegem- tot het rechtsgebied van de schepenbank van Mortsel (Canticrode) waarin het twee schepenen telde. Vanaf 1616 valt het onder de schepenbank (Hoofdbank) van Boechout tot omstreeks 1641 wanneer het een eigen schepenbank kreeg, die te hoofde ging bij de Hoofdbank van Zandhoven.
Borsbeek behoorde tot het kwartier Zandhoven.
Lit.: PRIMS F., *Borsbeek in de vaderlandse geschiedenis*, Borsbeek, 1954. – *Volkstellingen III. Volkstelling 1693, 1795* (Bibl. 5630).
Archiefgeschiedenis: De nrs. 53 en 54 werden in 1978 aangekocht.
De figuratieve kaart, horend bij de legger van het landboek (nr. 25) werd in 1998 overgebracht van het Algemeen Rijksarchief. Het werd daar bewaard in de verzameling *Kaarten en Plattegronden in handschrift* nr. 8093.
F. Prims spreekt over een schepenregister (1651-1658), in 1954 bewaard maar nu onbekend.
De documenten van na 1795 werden hier in 2002 uitgenomen en opgenomen in

het "archief van het gemeentebestuur van Borsbeek".
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Mortsel" en "idem van Boechout" voor de schepenprotocollen van respectievelijk 1559-1616 en 1616-1641. Ook in het "archief van de Sint-Bernardsabdij te Hemiksem", in het "archief van de Sint-Salvatorabdij -Pieter Pot- in Antwerpen", in het archief van het OCMW te Antwerpen (Sint-Elisabethgasthuis) en in het archief van het OCMW te Lier (H. Geesttafel) zijn documenten over Borsbeek te vinden. In het archief van de kerk en parochie, bewaard op de pastorie, vindt men: Burgemeestersrekeningen (1668-1669, 1733-1747), schepenregister (1641-1649), militaire leveringen (1746-1747), kwartierslasten (1750-1781), staten van goed e.d. (1651-1658, 1719-1726).

Archief van de schepenbank, cijnshof en dorpsbestuur van Borsbeek, 1496-1796
3,00 str. m. – 60 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Resolutieboeken (1686-1743). – Schepenprotocollen (1664-1796). – Staten van goed (1758-1765). – Gerechtsrollen (1753-1787). – Renten (1681-1789). – Belastingdocumenten (1734-1796). – Meetboek met bijhorende figuratieve kaart (1759). – Cijnsboek van Willem van Dorne, later Koenraad Schetz (1469-), met cijnzen in Borsbeek, Oelegem, Ranst, Wijnegem en Wommelgem) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D024 (*Inventaris van het archief van de gemeente Borsbeek*).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN BOUWEL
Bouwel, 1200-1795

Behoorde aanvankelijk, samen met Pulle en Pulderbos, tot de heerlijkheid *Ouwen* (Grobbendonk). Vermoedelijk vanaf oktober 1611 vormde het een afzonderlijke heerlijkheid met eigen schepenbank, die te hoofde ging bij de schepenbank van de Bijvang van Lier. Tot in de 16de eeuw hoorde het onder dezelfde heren als Grobbendonk: de van Crayenhem, Brant, Jauche, van Mastaing, Schetz. Later was de heerlijkheid in het bezit van de families Damant, Van Varick, Biel, Schotti, van Rosendael, de Witte en de Heuvel. Het was een kleine heerlijkheid, in de 18de eeuw 286 bunders groot met een bevolking in 1755 van 207 inwoners. Op het grondgebied van het huidige Bouwel bestond in het ancien régime een andere heerlijkheid Echelpoel, dat kerkelijk tot Herenthout (Sint-Pieter) hoorde maar deel uitmaakte van het Land van Geel. Omwille van de vrij ingewikkelde situatie werd er in 1596 een overeenkomst gesloten met Echelpoel i.v.m. het heffen van belastingen. In het begin van de Franse tijd bleef het een afzonderlijke gemeente maar werd in 1810 -met geweld- gefusioneerd met Bouwel. Bouwel hoorde tot het kwartier Zandhoven, Echelpoel tot het kwartier Geel.
Lit.: *Beukennootjes*, Bouwel, 2001-.
Archiefgeschiedenis: In 1935 werd het grootste deel van deze documenten door het gemeentebestuur aan het Rijksarchief overgemaakt, in 1960 volgden nog een viertal registers. Kleinere aanwinsten werden in 1982-1987 door een plaatselijke heemkundige geschonken.
De bescheiden van na 1795 werden hier in 2000 uitgenomen en in het bestand "archief van het gemeentebestuur van Bouwel" geplaatst.
Elders bewaard archief: Op de pastorie van Bouwel werd nog een register van de Sint-Sebastiaansgilde (1763-1956) bewaard (zie nr. 22), dat in bewaring werd gegeven aan het Stadsarchief van Herentals. Ook in het archief van baron van der Straeten Waillet in Grune (prov. Luxemburg) is een deel van het archief van de heerlijkheid en kasteel bewaard.

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Bouwel, 1571-1796
1,10 str. m. – 42 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Schepenprotocollen (1638-1792). – Openbare verkopen (1706-1796). – Gerechtsrollen (1697-1704, 1717-1790) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D025 (*Inventaris van het archief van de gemeente Bouwel*).

SCHEPENBANKEN, CIJNS- EN LEENHOVEN EN DORPSBESTUUR VAN BRECHT

Brecht, 1200-1795

Brecht was zeker vanaf de 13de eeuw verdeeld in twee heerlijkheden die als een conglomeraat van eilandjes door mekaar lagen. Brecht "onder Hoogstraten" was bezit van de Berthouts, later van de families van Kuik, van Borselen, van Culemborg die het aan de Lalaings overdroegen in het begin van de 16de eeuw, waarna het in het begin van de 18de eeuw door huwelijk overging op de familie van Salm-Salm. De andere helft "Brecht onder Bailleul" was bezit van de familie van Wezemaal, van Kuik -die de twee heerlijkheden tijdelijk verenigde-, van Borselen en van Culemborg, van wie een dochter Frans van Bailleul huwde. In 1620 konden de Lalaings beide helften definitief verenigen. Brecht maakte deel uit van het graafschap -vanaf 1740 hertogdom- Hoogstraten.
De beide heren benoemden elk een schout, secretaris en vorster. Wel was er maar één enkele schepenbank, waarvan ieder van de twee heren drie leden benoemde en in samenspraak de zevende schepen aanduidden. Wel werden er afzonderlijke registers bijgehouden tot 1641, alleen het leenhof bleef één.
De wijk Sint-Antonius had zeker reeds in de 18de eeuw een eigen meier.
Brecht behoorde tot het kwartier Hoogstraten.
Lit.: *Oudheid en Kunst*, 1901-.
Archiefgeschiedenis: Het grootste deel van het archief van de schepenbank en dorpsbestuur (ancien régime) werd in tweemaal voor 1955 door het gemeentebestuur van Brecht aan het Rijksarchief afgestaan. In 1969 toen de inventaris reeds klaar was ontdekte men in een sterfhuis nog een hele massa documenten van de 16de-18de eeuw, die vroeger ontleend waren en die op 22 april 1969 aan het Rijksarchief werden overgedragen. Al deze documenten werden in een afzonderlijke inventaris in bestaande nummers ingelast of door middel van ondernummers (a, b,c..) ingepast in de eerste inventaris. Daarom konden wij hiervan geen tweede archiefblok maken. Alleen van de 86 in 1969 verworven charters werd een tweede reeks gemaakt.
De nrs. 3232-3346 (documenten van de kantonnale municipaliteit Brecht/Kalmthout/Wuustwezel en van de gemeente Brecht, 1793-1814 en enkele pakken van latere maar niet gepreciseerde datum) werden later overgebracht naar het "archief van de kantonnale municipaliteit van Brecht/Kalmthout/Wuustwezel" en "archief van het gemeentebestuur van Brecht".
Elders bewaard archief: Een aantal documenten over de heerlijkheid bevinden zich in het archief van de prinsen von Salm-Salm in Anholt (Duitsland), zie ADRIAENSEN E. en MICHIELSEN J., *Hoogstraten. Archieven van het voormalig hertogdom berustende te Anholt*, in *Oudheid en Kunst*, III, 1907, p. 47-68 en

LAMBRECHTS-AUGUSTIJNS H., *Archief van het voormalig hertogdom Hoogstraten berustende te Anholt*, in *Gens Brabantica*, 1996, p. 111-122. Een aantal foto's van charters (1323-1514) die op het gemeentearchief van Hoogstraten bewaard worden bevinden zich in de charterverzameling.

Archief van de schepenbanken, cijns- en leenhoven en dorpsbestuur van Brecht, 1318-1820

38,20 str. m. – 3346 inv. nrs.

Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.

□ Inhoud: 1. Brecht onder Hoogstraten en Brecht (de twee heerlijkheden samen)

Oude inventarissen (16de eeuw-1752). – Resoluties (1698-1726). – Personeel (1605-1789). – Rekwesten (1597-1794). – Briefwisseling met het kwartier Hoogstraten (1632-1793). – Schepenprotocollen (1522-1805). – Openbare verkopen (1562-1794). – Verpachtingen (1558-1791). – Transacties van renten (16de eeuw-1795). – Losse (schepen)akten (1492/1598-1796). – Procuraties, certificaties en attestaties (1617-1725). – Vrijwillige schuldbekentenissen (1646-1724). – Sterfhuizen, staten van goed, mombersrekeningen (1518-1794). – Gerechtsrollen (1505-1796). – Vonnisboeken (1663-1793). – Procesdossiers (1507-1794/1820). – Criminele rol (1680-1746). – Ondervragingen (1571-1790). – Inbeslagnemingen (16de eeuw-1789). – Verpachting van de belastingen (1601-1791). – Verpachting van de tienden (1577-1794). – Tollen (1544-1715). – Buitengewone (kortstondige) belastingen (1528-1749), bedeboeken (1523-1679, 1752), hoofd- en hoorngeld (1543-1770), diverse belastingkohieren en afrekeningen (bede, 20ste penning, hoofd- en hoorngeld, zetboeken, kwartierslasten) (1564-1793). – Militaire logementen, diensten en leveringen (1572-1793). – Borgbrieven (1660-1725). – Heideontginning (1626-1796).

2. Brecht onder Bailleul

Schepenprotocollen (1545-1641). – Attesten, certificaties en procuraties (1608-1635). – Vrijwillige schuldbekentenissen (1614-1646). – Gerechtsrollen (1594-1641).

3. Cijns- en leenboeken (1444-1790). – Pachten en lenen van het huis Van der Noot (1547-1716). – Charters (1318-1759) (in twee chronologische reeksen).

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. D027.1 (BETERAMS G., *Inventaris van de gemeentearchieven van Brecht* (Rijksarchief Antwerpen), Brussel, 1968).

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. D027.2 (BETERAMS G., *Gemeentearchieven van Brecht. Supplement* (Rijksarchief te Antwerpen. Inventarissen 26), Brussel, 1988 (hierin zijn alleen de in 1969 verworven documenten vermeld).

DORPSBESTUUR VAN BREENDONK
Breendonk, 1200-1795

Breendonk was een gehucht van de heerlijkheid Puurs, dat reeds in de 18de eeuw pogingen deed om meer zelfstandigheid te bekomen, wat aanvankelijk alleen op kerkelijk vlak slaagde.
Ook op fiscaal gebied was Breendonk o.i. geen afzonderlijke entiteit. In Breendonk bevond zich de heerlijkheid Termeeren of Meerhof, dat in de 17de-18de eeuw toebehoorde aan de families de Cordes en de Man.
Lit.: VIVIJS S., *Brede Dunc. Een bijdrage tot de geschiedenis van Breendonk*, 1981. – MELKENBEECK, *Heraldiek der gemeenten van Klein-Brabant*, in *Eigen Schoon en De Brabander*, LII, 1969, p. 103-104.
Elders bewaard archief: Zie "archief van de schepenbnak en dorpsbestuur van Puurs".

Archief van het dorpsbestuur van Breendonk, 1693-1772
0,01 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Opgave van de paarden (1693). – Processtuk (1772).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D028 (*Inventaris van het archief van de gemeente Breendonk*).

SCHEPENBANK VAN BROECHEM-OELEGEM, SCHEPENBANK VAN BROECHEM, LAATHOF VAN DE ABDIJ VAN TONGERLO EN DORPSBESTUUR VAN BROECHEM
Broechem, 1200-1795

Broechem vormde aanvankelijk één domein, samen met Wijnegem -reeds een afzonderlijke parochie in 1320- en Oelegem. Het was in handen van de Berthouts en kwam later in het bezit van de vorstelijke domeinen, die het in 1559 in pand gaven aan de familie van der Rijt, die het kasteel Bossestein bewoonden. In 1643 keerde het kortstondig terug tot de domeinen om in 1644 over te gaan op de families Le Roy, Colen (1681), de Neuf en de Fraula. Door vererving werden de heerlijkheden Broechem en Oelegem in 1779 gesplitst om na enkele jaren opnieuw te worden verenigd. Sedert het einde van de 17de eeuw werden er -zeker voor de schepenprotocollen- afzonderlijke registers bijgehouden voor de beide dorpen zonder dat er afzonderlijke griffies bestonden. Vanaf 1715 zijn er twee afzonderlijke schepenbanken maar met dezelfde schout en secretaris. Dat verklaart dat ook in het archief documenten van Broechem te vinden zijn in het bestand van Oele-

gem en vice versa. De beide schepenbanken gingen te hoofde bij de Hoofdbank van Zandhoven.
Broechem behoorde tot het kwartier van Zandhoven.
Lit.: DE BELSER A., *Bijdrage tot de geschiedenis van Broechem*, Broechem, 1961. – DE RAADT J., *Notice historique sur Broechem et ses seigneurs*, 1889. – ID., *Le manoir de Bosschesteyn appelé vulgairement Hamalshof et Allemanshof à Broechem*, Mechelen, 1891. – SPRINGAEL G., *Eenige historische herinneringen en bijeenrapelingen over Broechem en omstreken*, Antwerpen, 1898.
Archiefgeschiedenis: De schepenbanken van Broechem, Oelegem en Schilde hadden soms éénzelfde secretaris. Na het overlijden van Joannes Jacobus Aloysius Mortelmans werden de in het sterfhuis gevonden archiefstukken in drie gedeeld en aan de onderscheiden schepenbanken toevertrouwd (zie RA, *Notariaat* nr. 324 (minuut nr. 46).
Op 5 maart 1953 werden door het gemeentebestuur enkele documenten van het ancien régime, samen met stukken uit de 19de eeuw, aan het Rijksarchief overgemaakt.
Elders bewaard archief: In het *Archief van de familie Reynegom de Buzet*, bewaard op het Algemeen Rijksarchief te Brussel, vindt men een proces tussen de heer van Broechem en het bisdom Antwerpen, de abt van Tongerlo en de heer van Halmale over het aanplantingsrecht (1676).

Archief van de schepenbank van Broechem-Oelegem, schepenbank van Broechem, laathof van de abdij van Tongerlo en dorpsbestuur van Broechem, 1364-1832
26,70 str. m. – 742 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: 1. Heerlijkheid en dorpsbestuur van Broechem
Resolutieboek (1716-1794). – Dorpsrekeningen met bijhorende reeksen (1592-1794). – Belastingdocumenten (1604-1794). – Meetboek met figuratieve kaart (1684, 1755, 1772). – Schepenprotocollen (1715-1795). – Sterfhuizen, mombersrekeningen, testamenten, openbare verkopen (1648-1794). – Gerechtsrollen (1715-1793) met bijhorende reeksen (1712-1794). – Kerkrekeningen (1421...1832). – Rekeningen van de Armentafel (1501..1795) met bijhorende reeksen (1501-1793), rekeningen van de Armentafels van Broechem, Oelegem en Halle (1667-1737). – Verpachting van de tienden (1593...1793). – Laathof van de abdij van Tongerlo (1510/1598-1794).
2. Heerlijkheden en dorpsbesturen Broechem-Oelegem
Bestuur (1584-1750). – Schepenprotocollen (1561-1569, 1651-1656, 1667-1676), minuten van schepenakten (1560...1715). – Testamenten (1503-1714). – Staten van goed, mombersrekeningen e.d. (1571-1733). – Gerechtsrollen (1561-1715) en

bijhorende reeksen (1587-1715). – Charterboek (1559-1626). – Cijnsboek (1650-1662) e.a.
Manuaal van Frans Tholincx (1622).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D029 (GIELENS A. en ROLLAND P., *Inventaris van het archief van de gemeente Broechem*).
─ Index, gedrukt: Bibliotheeknr. RAAT49 (KENNIVE D. en SCHILDERS M., *Index op de namen van erflaters en erfgenamen in de boedelinventarissen en andere bescheiden betreffende nalatenschappen in de heerlijkheden Broechem en Oelegem* (Rijksarchief Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage nr. 49), Brussel, 2003 (toegang op de nrs. 93-127, 656-672 en 741).

HEERLIJKHEID VAN BURCHT EN ZWIJNDRECHT, SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN BURCHT

Burcht, 1200-1795

Burcht was met het naburige Zwijndrecht van 1281 tot 1667 verenigd onder dezelfde heren: van Kets, Vilain, de Momtmorency, de Bergues, van Hove en Carenna. Daarna was het in handen van de families van Colen (1685) en de Neuf (1750). De heerlijkheid had ook bepaalde rechten op het veer van het Vlaams Hoofd (naar Antwerpen).
In de 18de eeuw werden meestal maar één burgemeester en vier schepenen aangesteld.
Burcht behoorde tot het Land van Waas.
Lit.: VERELST D., *Geschiedenis van Zwijndrecht en Burcht*, dln. 1-2, Zwijndrecht, 1990-1993.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd op 18 april 1925, na de overheveling van Burcht naar de provincie Antwerpen, door het Rijksarchief Gent overgemaakt aan het Rijksarchief Antwerpen. Het was toen één bestand dat zowel de schepengriffies als de dorpsbesturen van Burcht en Zwijndrecht omvatte. In 1947 werden er twee afzonderlijke bestanden van gemaakt. Nr. 25 werd in 1984 vanuit het Rijksarchief Beveren overgedragen, nr. 26 in 1985 vanuit het Rijksarchief Ronse.
Elders bewaard archief: Zie ook Rijksarchief Beveren, *Archief van het Land van Waas*.

Archief van de heerlijkheid van Burcht en Zwijndrecht en van de schepenbank en dorpsbestuur van Burcht, 1533-1797

1,74 str. m. – 26 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Besluiten van het dorpsbestuur (1722-1792). – Staten van goed

(1720-1795). – Schepenprotocollen (1683-1795). – Renten (1748-1795). – Processtukken (1533). – Rekening van de heerlijkheden Burcht en Zwijndrecht (1557-1560). – Rekeningen van de baljuw van Burcht en Zwijndrecht (1573-1574). – Fragmenten van rekeningen (1680-1702) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D031 (*Inventaris van het archief van de gemeente Burcht*).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 5314 (ROGGEMAN G., *Staten van goed Zwijndrecht-Burcht*, 1996 (analyses met klappers van de nrs. 3-7, staten van goed 1720-1795).

DORPSBESTUUR VAN DESSEL
Dessel, 1200-1795

Dessel maakte deel uit van de de Vrijheid en Voogdij Mol-Balen-Dessel, waarin het één schepen aanduidde. De onafhankelijkheidsdrang van de inwoners van Dessel was altijd zeer groot. In 1586 bepaalden zij een volledige fiscale autonomie en duidden een eigen klerk aan. Dessel was ingedeeld in vier wijken met elk een burgemeester (belastingsontvanger) en zavelmeester (belast met het beheer van de wegen en de heidegebieden). De vier zittende burgemeesters en zavelmeesters duidden vier gezworenen aan -één per wijk-, die de burgemeesters van het volgend jaar zouden worden. De Desselse schepen had hierbij een vetorecht. Pogingen van Dessel in de tweede helft van de 18de eeuw om een eigen schepenbank te verkrijgen mislukten.
Lit.: KNAEPEN R., *Mol-Baelen-Desschel 1559-1795. De oude keizerlijke Vrijheid en haar Voogdijdistrict*, Mol, 1982. – GOOTS J., *Geschiedenis van Dessel*, Desel, 1971.
Archiefgeschiedenis: Enkele van de hier vermelde documenten zijn afkomstig van het Algemeen Rijksarchief te Brussel.
Elders bewaard archief: Zie ook Gemeentearchief van Mol, waar zich het *archief van de Voogdij Mol-Balen-Dessel* bevindt. Ook op het gemeentehuis van Dessel bevinden zich nog heel wat bescheiden uit het ancien regime, o.a. meetboeken, gemeenterekeningen e.d., zie ook GOOTS J., *Het gemeentearchief van Dessel*, 1957.

Dorpsbestuur van Dessel, 1680-1762
0,09 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Zetboek (1762), kwartierslasten (1708), "prijskamp" van de Sint-Sebastiaansgilde (1680) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D033 (*Inventaris van het*

archief van de gemeente Dessel).

SCHEPENBANK, CIJNSHOVEN EN DORPSBESTUUR VAN DEURNE-BORGERHOUT EN AMBACHTEN EN GILDEN VAN BORGERHOUT

Deurne, 1200-1795

Het domein van Deurne was bezit van de Luikse prinsbisschoppen en kwam na 1288 in handen van de Brabantse hertog. Die verpandden de heerlijkheid in 1505 aan Jan van der Vorst die ze in 1508-1509 overmaakte aan de stadsmagistraat van Antwerpen. Deze bleef, met een kleine onderbreking, tot het einde van het ancien régime heer van Deurne.

De schepenbank was een hoofdbank die rechtstreeks te hoofde ging bij de Mechelse schepenen. In de 17de-18de eeuw ging men echter rechtstreeks in beroep bij de Raad van Brabant. De schepenbank was vanaf de 16de eeuw meestal samengesteld uit drie door het Antwerpse stadsbestuur aangestelde binnenschepenen, inwoners van Antwerpen en van wie in de 18de eeuw er twee rechtsgeleerden waren en vier buitenschepenen, waarvan drie voor Deurne en één voor de in belangrijkheid steeds toenemende wijk Borgerhout. In 1561-1562 werd de schout vervangen door een drossaard.

Op fiscaal gebied had Borgerhout een afzonderlijk statuut. Vanaf 1517 hief de stad Antwerpen zelf de half-accijns (die de helft bedroeg van de in de stad geldende tarieven) op bieren en wijn in Borgerhout en betaalde in ruil de landelijke belastingen voor Borgerhout. In Deurne werden de belastingen geïnd door twee jaarlijks verkozen burgemeesters of dorpsmeesters (één voor Deurne-Noord en één voor Deurne-Zuid) en in Borgerhout eveneens door een jaarlijks verkozen wijkmeester. Deze drie aangestelden bleven twee jaar in functie zodat er permanent twee belastingsinners per wijk waren.

Deurne behoorde tot het kwartier van het Land van Rijen.

Lit.: NOOYENS F., *Geschiedenis van Deurne*, 2 dln., Deurne, 1981-1982. – STOCKMANS J.B., *Deurne en Borgerhout sedert de vroegste tijden tot heden*, 3 dln., Brecht, 1895-1899.

Archiefgeschiedenis: Het archief van de oude schepenbank en het dorpsbestuur (ancien régime) en van het gemeentebestuur van Deurne-Borgerhout (1795-1836) bevond zich in 1836 in de Reuzenpoort, waar het ook na de afscheiding van Borgerhout grotendeels bleef. Vermoedelijk heeft men aan de moedergemeente Deurne -die qua inwonersaantal het kleine broertje was- alleen een aantal (lopende) dossiers e.d. meegegeven die nodig waren voor de continuïteit van de administratie. Bij gemeenteraadsbesluiten van 24 september 1886 en 4 november

1887 werd opdracht gegeven aan Jan Baptist Stockmans uit Mortsel, een self-made historicus, om de in de Reuzenpoort achtergebleven archieven te inventariseren. Deze klus werd reeds in 1888 geklaard. Daarna kwam er nog een eerste vervolg met voornamelijk documenten die het gemeentebestuur van Deurne toen nog aan Borgerhout overmaakte, o.a. bescheiden uit de eerste decennia van de 19de eeuw. Daarna kwam er nog een tweede vervolg. Al deze bescheiden werden op 9 januari 1954 door het gemeentebestuur van Borgerhout aan het Rijksarchief Antwerpen overgemaakt. Op dat ogenblik ontbraken reeds 60 nummers uit de inventaris van Stockmans. Tegelijk werden ook een aantal dossiers van de gemeentelijke administratie van ca. 1810-1890 overgedragen. Alle bescheiden van na 1795 die het gemeentebestuur van Deurne-Borgerhout en van Borgerhout betreffen werden in 2001 hieruit genomen en kwamen terecht in de nieuwe bestanden "archief van het gemeentebestuur van Borgerhout" en "archief van het gemeentebestuur van Deurne". Ook een aantal bescheiden (nrs. 27-33, 106-110, 460-461, 475) werden in het bestand "archief van de Sint-Fredeganduskerk te Deurne" geplaatst en de nrs. 307-330 in de "Verzameling Parochieregisters".
In juli 1954 "schonk" een particulier nog de nrs. 6, 113 en 187 van de inventaris van Stockmans. Op 27 april 1961 en 26 september 1962 kwamen "de papieren Stockmans", met veel historische notities en archiefstukken in het bezit van het Rijksarchief, waar de documenten die Deurne betroffen werden ingelast in dit bestand.
Een aantal losse, zeer diverse bescheiden, voortkomend van verschillende schenkingen, die het Rijksarchief reeds bezat voor 1954 werden ondergebracht in een afzonderlijke bestandje dat men "Oud gemeentearchief van Deurne, 2de reeks" noemde, nu nrs. 515-530.
Op 13 januari 1948 droeg het gemeentebestuur van Deurne nog een aantal bescheiden uit de 17de-19de eeuw over aan het Rijksarchief Antwerpen en dit vormde het "oud gemeentearchief van Deurne, 3de reeks". Ook uit de nalatenschap van J.B. Stockmans kwamen in 1961-1962 een aantal bescheiden terecht op het Rijksarchief.
Elders bewaard archief: Op het Stadsarchief Antwerpen vindt men vooral in het bestand *Privilegiekamer* een aantal documenten over Deurne.

Archief van de schepenbank, cijnshof en dorpsbestuur van Deurne-Borgerhout en van gilden en ambachten van Borgerhout, 1487-1806
25,35 str. m. – 372 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Collegiale acte- en resolutieboeken (1638-1795). – Rekwesten (1617-1795). – Militaire logementen (1577-1780). – Zetboeken en ontvangst van accijnzen (1517-1795). – Inning van de half-accijns (1640-1794) en verpachting

van de Laren en van het straatslijk in Borgerhout (1668-1806). – Dorpsrekeningen (1629-1795), vaak afzonderlijk voor Deurne en Borgerhout. – Kwartierrekeningen (1680-1760). – Haardtellingen (1636-1770) en opmeting van de huizen in Borgerhout (1748-1751). – Rekeningen van het Beenhouwersambacht van Borgerhout (1585-1795). – Pesthuizen (1655-1665). – Reuzenommegang (1712-1767). – Schepenprotocollen (1556-1795). – Openbare verkopen (1554-1794). – Staten van goed, mombersrekeningen e.d. (1562-1795). – Vierschaarrollen (1579-1795), vonnissen (1596-1748), bijhorende reeksen en procesdossiers (1573-1795). – Figuratieve kaarten over de grenzen met Wijnegem en Borsbeek (1756-1758). – Documenten van het laathof van Kruiningen (16de eeuw-1725). – Documenten over ambachten en schuttersgilden (17de-18de eeuw) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D034.1 (STOCKMANS J.B., *Inventaris van het archief van de gemeente Deurne* (met aanvullingen).
─ Regestenlijst in handschrift: (STOCKMANS J.B., *Inventaris op de scabinale protocollen der Hoofdbank van Deurne-Borgerhout 1556-1795*, Borgerhout, 1890-1894 (analyses van de schepenakten nrs. 111-151) (aan te vragen als "Oud gemeentearchief van Deurne" nr. 506).
─ Index, gedrukt: Bibliotheeknr. RAAt38 (KENNIVE D. en SCHILDERS M., *Index op de namen van de erflaters en erfgenamen in de boedelinventarissen en andere bescheiden betreffende nalatenschappen in de heerlijkheid Deurne en Borgerhout* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 38), Brussel, 2003 (analyses en klappers op de nrs. 178-230, 341, 480 en 511).

Archief van het dorpsbestuur van Deurne (voorheen "oud gemeentearchief van Deurne, 3de reeks"), 1624-1775
3,40 str. m. – 31 inv. nrs.
□ Inhoud: Dorpsrekeningen en zetboeken (1624...1775).
► Toegang(en): Leeszaalnr. D034.2, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar.

HEERLIJKHEDEN, SCHEPENBANKEN, CIJNS-, LAAT- EN LEENHOVEN, DORPSBESTUREN EN GILDEN VAN DUFFEL
Duffel, 1200-1795

Alhoewel Duffel zeker sedert de 13de eeuw onder controle stond van de Berthouts had het een heel ingewikkelde, driedelige feodale structuur. Het Land van Duffel ook Duffel-Perwijs of Duffel-Land van Mechelen genoemd, waartoe ook Sint-Katelijne-Waver en de Vrijheid Walem -zonder de heerlijkheid Battenbroek- aanvankelijk behoorden, maakte deel uit van het Land van Mechelen en had als

beroepshof de Hoofdbank van Befferen. Administratief behoorde het tot de meierij van Grimbergen -nog een relict van de Berthouts-. Duffel-Hoogheid of Duffel "over de Nethe" hoorde tot het beroepshof van het Leenhof van Mechelen maar volgens de costuimen moest men in burgerlijke zaken in beroep gaan bij de Hoofdbank van Befferen. Administratief hoorde het tot het Kwartier van Arkel. Duffel-Voogdij ten slotte was bezit geweest van de Sint-Gertrudisabdij van Nijvel en behoorde tot het beroepshof van de Hoofdbank van Zandhoven, volgens sommige auteurs zouden de schepenen van de Voogdij in beroep gaan bij de Nijvelse schepenen. Administratief hoorde het ook tot het kwartier Zandhoven. Soms was er overleg tussen de drie banken en werden de onkosten verdeeld volgens het inwonersaantal: Hoogheid (4/8), Voogdij (3/8) en Perwijs (1/8).
Het (allodiaal) Laathof (met Leenhof) van Ter Elst, in bezit van de abdij Tongerlo, ging in burgerlijke zaken in beroep bij het Leenhof van het Land van Mechelen. Daarnaast was er ook nog de heerlijkheid met laathof Muggenberg.
Het Land van Duffel en Duffel-Hoogheid waren lenen van het Leenhof van het Land van Mechelen, Duffel-Voogdij werd in leen gehouden van de hertogen van Brabant.
In 1571 kon Floris de Merode de drie gebieden verenigen maar toch bleef de drieledige rechterlijke en administratieve indeling bestaan.
In het ancien régime wist men goed op welk rechtsgebied de inwoners woonden en bij sommige parochieregisters wordt met een afkorting (H,P,V) aangeduid waar de betrokkene woonde.
Lit.: DE RAADT J. Th., *De heerlijkheden van het Land van Mechelen. Duffel, Gheel en hunne heeren*, Turnhout, 1890. – DOM E., *Dufflaea* en verzameling historische bijdragen (Bibl. 1498-1499).
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd op 11 januari 1937 door het gemeentebestuur van Duffel aan het Rijksarchief overgemaakt. Het werd in 1999 overgedragen aan het gemeentearchief van Duffel.
Elders bewaard archief: Zie ook het "archief van de familie de Merode", bewaard op het Algemeen Rijksarchief te Brussel.

Archief van de heerlijkheden, schepenbanken, cijns-, laat- en leenhoven en van de dorpsbesturen en gilden van Duffel, 1405-1811 (1918)
17,74 str. m. – 716 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: -documenten van de griffie van de drie heerlijkheden samen (1481-1795)
-Duffel-Land van Mechelen: Schepenprotocollen (1577-1796). – Gerechtsrollen (1540-1796)
-Duffel-Voogdij: Schepenprotocollen (1538-1793). – Gerechtsrollen (1596-1796)

-Duffel-Parwijs: Schepenprotocollen (1497-1795). – Gerechtsrollen (1546-1796)
Leen- en laathof Ter Elst (16de-18de eeuw)
Heerlijkheid en laathof Muggenberg (16de-18de eeuw)
documenten over de "draperij" (weefnijverheid) (16de eeuw), over gilden (schutters-, bijen- e.a., 17de-18de eeuw), kerk en Armentafel (1455-18de eeuw), begijnen (1669-18de eeuw) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D035 (*Inventaris van het archief van de gemeente Duffel*).
─ Bronnenpublicatie, gedrukt: Bibliotheeknr. 5987 e.a. (Bronnenuitgaven van de Paleografische werkgroep van VVF afdeling Mechelen in samenwerking met de Gemeentelijke archiefdienst van Duffel).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 5320/1-2 (ROGGEMAN G., *De oudste schepenbrieven van Land van Duffel-Perweys en Sint-Katelijne-Waver*, Blaasveld, 1994 (regesten met klappers op de schepenprotocollen, 1497-1613 nrs. 166-175).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN ECHELPOEL TE BOUWEL

Echelpoel (Bouwel), 1200-1795

Echelpoel was een afzonderlijke heerlijkheid die kerkelijk tot Herenthout (Sint-Pieter) hoorde maar op het grondgebied van het huidige Bouwel was gelegen, al kan het ook gedeeltelijk onder Herenthout hebben gelegen. Omwille van de vrij ingewikkelde situatie werd er in 1596 een overeenkomst gesloten met Bouwel en in 1619 met Herenthout i.v.m. het heffen van belasting.
Het maakte deel uit van het Land van Geel en had ook dezelfde heren. De schepenbank ging dan ook vermoedelijk te hoofde bij het Hof van Befferen. Het was een klein gebied, dat in de 18de eeuw amper 105 bunders groot was en in 1755 amper 112 inwoners had. De schepenbank zou reeds in 1593 een eigen zegel hebben gehad. Ook bestuurlijk was het een afzonderlijke entiteit onder het kwartier van Geel.
In het begin van de Franse tijd bleef het een eigen gemeente maar werd in 1810 -met geweld- gefusioneerd met Bouwel.
Lit.: DONNET F., *Notice sur Herenthout*, in *Annales de l'Académie Royale d'Archéologie de Belgique*, LV, 1903, p. 368.
Archiefgeschiedenis: Werd samen met het archief van Bouwel door het gemeentebestuur in 1935 aan het Rijksarchief overgemaakt, in 1960 volgde nog een viertal registers.
Elders bewaard archief: In een particulier archief in Grobbendonk, afkomstig van de laatste griffiers van de schepenbank, vindt men o.a. verordeningen aan het

dorpsbestuur (1792-begin 19de eeuw).

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Echelpoel te Bouwel, 1653-1796
Onderdeel van: Archief schepenbank en dorpsbestuur Bouwel 16...42.
5 inv. nrs.
□ Inhoud: Schepenprotocollen (1653-1662, 1741-1796). – Gerechtsrollen (1738-1795).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D025 (*Inventaris van het archief van de gemeente Bouwel*).

SCHEPENBANK, CIJNS-, LAAT- EN LEENHOVEN EN DORPSBESTUUR VAN EDEGEM

Edegem, 1200-1795

Het centrum van het domein verplaatste zich in de middeleeuwen van Buizegem naar Edegem-centrum. Oorspronkelijk was Edegem ook verdeeld in een Brabants deel, dat ressorteerde onder het Land van Rijen en een enclave die afhing van het Land van Mechelen. Deze dualiteit hield op te bestaan in 1382/1387 toen de familie van Ranst alle heerlijke en andere rechten verwierf. Hun opvolgers in de heerlijkheid Edegem waren o.a. Perrenot de Granvelle (1549), de Fiennes (1652) en de Visscher de Celles (1781). In 1791 werd de heerlijkheid verheven tot baronie.
Vanaf 1559 viel Edegem onder het rechtsgebied van de schepenbank van Mortsel - soms ook bank van Canticrode, Mortsel, Edegem en Luithagen genoemd - waar Edegem drie van de zeven schepenen aanstelde. Pas in 1777-1781 zou een volledig zelfstandige schepenbank in Edegem worden ingesteld wanneer Edegem niet meer dezelfde heer had als Mortsel/Canticrode.
Lit.: VAN PASSEN R., *Geschiedenis van Edegem*, Edegem, 1974.
Elders bewaard archief: Het archief van de Sint-Sebastiaansgilde bevindt zich vermoedelijk in privébezit, zie COUSYNS, *Koninklijke Handbooggild St-Sebastiaan Edegem 1512-1987*, Edegem, 1987.

Archief van de schepenbank, van de cijns-, laat- en leenhoven en van het dorpsbestuur van Edegem, 1389-1806
3,60 str. m. – 61 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Resolutieboek (1732-1794). – Belastingdocumenten en dorpsrekeningen (1576-1780). – Kwartierslasten (1750-1780). – Staten van goed, mombersreke-

ningen e.d. (1708-1777). – Schepenprotocollen (177-1796). – Openbare verkopen (1708-1794). – Rekwesten (1779-1796). – Criminele rol (1754-1795). – Charters (1389-1757, w.o. documenten over het cijns- en laathof Ter Linden, het Hof Ter Borcht, het Eikhof e.a.). – Rekeningen van de Armentafel (1570-1806) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D034 (GAILLARD E., *Inventaris van het archief van de gemeente Edegem*).
─ Regestenlijst, gedrukt: Leeszaalnr. D034 (THYS H., *Namenklapper op het Weeskamerarchief der Gemeente Edegem 1708-1777*, in *De Schakel*, VI, 1952, p. 136-142 (analyses van de staten van goed, mombersrekeningen, nrs. 14-18).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN EINDHOUT

Eindhout, 1200-1795

Behoorde tot het Land van Geel en werd verheven voor het Leenhof van Mechelen. De schepenbank ging te hoofde bij de Hoofdbank van Befferen. Van de schepenbank is bijna geen archief bewaard zodat we ook niet weten of deze alleen instond voor de lagere rechtspraak of ruimere bevoegdheden had. De drossaard van Geel was ook bevoegd voor Eindhout en soms was de secretaris dezelfde als deze voor bank van Veerle.
Op fiscaal gebied was het een afzonderlijke entiteit die afhing van het kwartier Geel.
Lit.: HELSEN L. en LOFFENS A., *De geschiedenis van Eindhout (1951) volgens Jan Jozef Das*, in *Jaarboek van Laakdal*, V, 1989, p. 93-125.
Archiefgeschiedenis: Door een brand van o.a. de pastorie omstreeks 1721 zouden heel wat archiefbescheiden zijn verloren gegaan. Bijna alle schepenprotocollen zijn verdwenen. Het deel waarin de akten van 1731 tot 1791 waren ingeschreven berustte vroeger op de pastorie en zou nu mogelijk op het oud gemeentehuis van Vorst bewaard worden. De schepenakten van 1792-1796 zijn te vinden in het bevolkingsregister nr. 73, dat op 13 juni 1956 door het Rijksarchief aan het gemeentebestuur van Eindhout werd teruggegeven.
Op 1 mei 1913 werden door het gemeentebestuur enkele documenten uit de 18de eeuw aan het Rijksarchief overgemaakt. Het grootste deel van het 18de-19de eeuws archief werd op 23 maart 1953 overgedragen.
Elders bewaard archief: In het archief van de fusiegemeente Laakdal bewaart men nog een aantal Burgemeestersrekeningen (1659-ca. 1694) en schepenprotocollen (1731-1796).

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Eindhout, 1487-18de eeuw
0,37 str. m. – 14 inv. nrs.
□ Inhoud: Belastingdocumenten (1745-1751). – Losse schepenbrieven (1567-1762). – Dorpsrekeningen (1792-1794). – Gerechtsrollen (1616-1620). – Wezenadministratie, ontginning van de heide (1776-1793). – Renten en rekeningen van de Armentafel (1718-1781).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D037 (*Inventaris van het archief van de gemeente Eindhout en van de heerlijkheid Eindhoutham*).

LAATHOF EN DORPSBESTUUR VAN EINDHOUTHAM TE EINDHOUT
Eindhout, 1200-1795

Eindhoutham was een kleine heerlijkheid (133 bunders in de 18de eeuw) met een laathof en meier, eigendom van de abdij van Tongerlo. Ook de exclave Zoerle-Berg ten zuiden van Zoerle-Parwijs maakte deel uit van Eindhoutham, dat in de Franse tijd tot 1808 een zelfstandige gemeente bleef.
Het ging te hoofde bij de Hoofdbank van Zandhoven. Ook op fiscaal gebied was het een afzonderlijke entiteit die ressorteerde onder het kwartier Herentals.
Archiefgeschiedenis: zie onder "Schepenbank en dorpsbestuur van Eindhout".

Archief van het laathof en van het dorpsbestuur van Eindhoutham te Eindhout, 1524-1781
Onderdeel van: Archief schepenbank en dorpsbestuur van Eindhout, 1..14.
5 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Meetboek (1708). – Schepenprotocollen en deels Gerechtsrollen (1671-1795). – Losse akten van het Laathof (1524-1535).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D037 (*Inventaris van het archief van de gemeente Eindhout en van de heerlijkheid Eindhoutham*).

SCHEPENBANKEN, CIJNS- EN LEENHOVEN VAN EKEREN, ETTENHOVEN, HOOGBOOM EN KAPELLEN EN DORPSBESTUREN VAN EKEREN, ETTENHOVEN EN KAPELLEN
Ekeren, 1200-1795

Het gebied van de zeer uitgestrekte heerlijkheid Ekeren viel grosso modo samen met de huidige gemeenten Ekeren, Brasschaat, Hoevenen en Kapellen. In het ancien régime viel het echter uiteen in verschillende rechtsgebieden en pas in 1714

werden alle delen samengebracht door de graaf van Hoogstraten, die ze in 1740 onderbracht in zijn nieuw verkregen hertogdom. De feodale toestand van de opgedeelde heerlijkheid was lange tijd erg ingewikkeld.
Een deel van Ekeren, dat we gemakshalve Ekeren A zullen noemen, omvatte vooral gronden in Ekeren-Centrum en in een aantal buitenwijken zoals Donk, Vriesdonk, Laar en Hoogboom. Het werd omstreeks het midden van de 13de eeuw door de Brabantse hertog in leen gegeven aan de heren van Breda. Later kwam het in handen van het huis van Perwijs, de heren van Rumst en de heren van Luxemburg. In 1518 kocht Antoon de Lalaing, die ook Hoogstraten bezat, dit gebied.
Een ander deel van Ekeren, dat we als Ekeren B omschrijven, bestond o.a. uit gronden rond de Katerheidemolen en in Bremdonk en Kapellen. Ekeren B kwam in handen van de Berthouts die het in leen gaven aan de heren van Breda. Door huwelijk kwam het in handen van de familie de Liedekerke en opvolgers die het in 1518 eveneens verkochten aan de hoger vermelde Antoon de Lalaing.
Ekeren C, met gronden in Hoogboom, Laar, Muisbroek en Eikelenberg, kwam met Hoevenen -een tijdlang een leen van de heren van Aarschot-, door vererving in de 15de eeuw in handen van de Culemborgs, graven van Hoogstraten. In het begin van de 16de eeuw werd dit gebied nog in twee gedeeld. C1 werd bezit van de hoger vermelde Antoon de Lalaing en C3 kwam aan de heer van Bailleul. Hoevenen was tot 1714 bezit van de heer van Bailleul. Ekeren C2 werd in 1621 door de familie de Lalaing aangekocht zodat de Bailleuls toen slechts Hoevenen behielden (tot 1714).
In de 16de eeuw waren de heerlijke rechten dus verdeeld over de families de Lalaing en Bailleul. De Lalaing benoemde toen 6 schepenen en Bailleul 3. De Lalaing stelde een drosssaard aan en Bailleul een schout. Beiden benoemden ook afzonderlijk een officier en vorster. Ook werden afzonderlijke schepenregisters en rollen bijgehouden. De woeste gronden van de gehele heerlijkheid waren ook verdeeld volgens de verhouding 2/3 en 1/3 en beide heren mochten elk 2 windmolens bezitten. De gebieden Ekeren A, B en C waren niet altijd aaneengesloten territoria en hadden enclaves op mekaars grondgebied.
De heerlijkheid Ettenhoven (Hoevenen) viel helemaal niet samen met de voormalige gelijknamige gemeente maar was een niet zo groot gebied rond het centrum tussen de Ettenhovenstraat, de Hoogbeke, Goordijk en 's-Hertogendijk. Ook het veel verderop gelegen Ertbrand -tot aan de huidige Nederlandse grens- en rechts van de baan Antwerpen-Bergen op Zoom, enkele enclaves in het centrum van Kapellen en enkele enclaves in Ekeren hoorden tot de heerlijkheid Ettenhoven. Ettenhoven had een schepenbank met 7 schepenen voorgezeten door een drossaard, soms ook meier genoemd.
De heerlijkheid Kapellen, meestal "Hoogen Schot" genoemd, was veel kleiner dan

het latere Kapellen en besloeg twee aaneengesloten blokken, het ene links van de baan Antwerpen-Bergen op Zoom van aan de kerk van Kapellen tot aan de Waterstraat en begrensd door de Parijsenweg, het andere rechts van de grote baan tussen de Oude Galgstraat en de Galgenstraat. Er zijn aanwijzingen dat de grenzen van de heerlijkheid in de loop van het ancien régime veranderd zijn. In de schepenbank van Kapellen zetelden 7 schepenen, voorgezeten door een drossaard.
De heerlijkheid Hoogboom bevond zich op het huidige gelijknamige gehucht in Ekeren. Ook in Hoogboom telde de schepenbank 7 schepenen, voorgezeten door een meier, soms ook drossaard of stadhouder genoemd.
Zeker in de 18de eeuw trad Ekeren als één rechtsgebied op, o.a. voor de kwartierslasten.
Lit.: BRESSELEERS F. en KANORA H., *Portret van Ekeren*, Ekeren, 1973. – ID., *Ekeren, ontstaan en groei*, 1963. – VAN DEN WYNGAERT A., *De territoriale verdeling van Ekeren, 1504-1621*, in *Jaarboek Ekeren*, VI, 1988, p. 109-166. – BRESSELEERS F., *Geschiedenis van Hoevenen*, 1971. – VAN OSTA W., *Toponymie van Brasschaat* (onuitgegeven doctoraatsproefschrift KUL), 1989-1990. – VERVOORT G. e.a., *Volkstellingen van Antwerpse polderdorpen* (Sporen 61), Antwerpen, 2004 (Ekeren en bijhorende dorpen 1693).
Archiefgeschiedenis: Enkele documenten van na 1795 werden ingelast in het "archief van het gemeentebestuur van Ekeren".
Lit.: ADRIAENSEN E. en MICHIELSEN J., *Archieven van het voormalig hertogdom berustende te Anholt*, in *Oudheid en Kunst*, III, 1907, p. 47-68. – LAMBRECHTS-AUGUSTIJNS, H., in *Gens Brabantica*, 1996, p. 111-122.
Elders bewaard archief: In het *archief van de familie d'Ursel*, bewaard op het Algemeen Rijksarchief te Brussel vindt men een aantal documenten over goederen in Ekeren, nrs. 674-675.
In het archief van de familie van Salm-Salm in Anholt (Duitsland) bewaart men heel wat documenten over de heerlijkheid. Renteboeken van 1520 en 1556 zijn op cd-rom uitgegeven: *Archief van de heerlijkheden Ekeren onder de heren van Salm-Salm. Renteboeken 1520 en 1556* (VVF-Antwerpen).

Archief van de schepenbanken, van de cijns- en leenhoven van Ekeren, Ettenhoven, Hoogboom en Kapellen en van de dorpsbesturen van Ekeren, Ettenhoven en Kapellen, 1481-1836
60,50 str. m. – 933 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Resolutieboeken (1611-1797). – Ordonnantie en keurboek (1548-1549). – Tellingen (1723-1784). – Militaire leveringen en logementen (1706-1796). – Dorpsrekeningen (1625-1788). – Zetboeken (1717-1796). – Meetboeken (ca. 1600-1787, deels met kaarten). – Schepenprotocollen, soms afzonderlijk per

rechtsgebied (1555-1796). – Testamenten (1668-1796). – Renten (1677-1796). – Borgbrieven (1695-1778). – Rekwesten (1639-1796). – Staten van goed, mombersrekeningen e.d. (1645-1798). – Openbare verkopen (1652-1798). – Openbare verpachtingen van tienden, belastingen e.d. (1660-1796). – Gerechtsrollen (1598-1796) met bijhorende reeksen (17de-18de eeuw). – Kerkrekeningen (1626-1817) met bijhorende reeksen (17de-18de eeuw). – Rekeningen van de Armentafel (1626-1753). – Diverse bescheiden (1481-18de eeuw). – Particuliere archieven (18de eeuw). – Heide (1767-1773). – Indijking van polders (17de-18de eeuw). – Figuratieve kaarten (17de eeuw-1779) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D038 (GIELENS A., *Inventaris van het archief van de gemeente Ekeren*).
─ Index, gedrukt: Bibliotheeknr. RAAt37 (KENNIVE D. en SCHILDERS M., *Index op de namen van erflaters en erfgenamen in de boedelinventarissen en andere bescheiden betreffende nalatenschappen in de heerlijkheden Ekeren (Brasschaat, Ekeren, deels Hoevenen en Kapellen), Ettenhoven (Hoevenen), Hoogboom en Kapellen* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 37), Brussel, 2003 (analyses en klappers op de nrs. 308-415, 781-782 en 879).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 2294/1-11 (ROGGEMAN G., *Oud gemeentearchief van Ekeren nrs. 324-395*, in *Archief voor Familiekunde voor het Vlaams Nederscheldegebied*, dln. 1-11, 1969-1978 (passim) (analyses van de nrs. 324-395 zonder klapper).
─ Regestenlijst, gedrukt: Zie Bibliotheek, afdeling tijdschriften (WAUTERS V., *De Testamenten van de jaren 1658 tot 1786 verleden voor de pastoors in de heerlijkheid van Ekeren, Kapellen, Ettenhoven en Hoogboom*, in *Vlaamse Stam*, XII, 1976, p. 65-68, 123-130, 319-326 (uitvoerige inhoudsopgave van de nrs. 266-270).
─ Index op computer (WAUTERS V., *Genealogisch repertorium van de heerlijkheid Ekeren 17de-18de eeuw* (cd-rom, VVF Antwerpen), 2005 (bevat gegevens van de parochieregisters, gecombineerd met vele gegevens uit de schepenprotocollen, meetboeken, notarisprotocollen van de (17de-)18de eeuw).

DORPSBESTUUR VAN EMBLEM

Emblem, 1200-1795

Emblem maakte samen met de buitenwijken van Lier, Nijlen, Bevel en Kessel deel uit van de Bijvang van Lier. In de schepenbank van de Bijvang was het vertegenwoordigd door één schepen, naast drie stadsschepenen en drie schepenen voor de Lierse buitenwijken, Nijlen, Bevel en Kessel.
Op fiscaal gebied was het een afzonderlijke entiteit onder het Land van Arkel.

Lit.: STOCKMANS J.B., *Geschiedenis der gemeenten Kessel, Bevel, Nylen, Emblehem en Gestel*, Lier, 1910, p. 249-261. – SCHOONVLIET R., *Vereeuwigd Emblem*, 2 dln., Emblem, 1981-1983. – VAN AUTENBOER E., *De Gilden van de Lierse Byvanck*, in *Lira Elegans, Jaarboek van het Liers genootschap voor Geschiedenis*, IV, 1995, p. 163-165.
Archiefgeschiedenis: Deze bescheiden werden op 9 december 1946 door het gemeentebestuur van Emblem aan het Rijksarchief overgemaakt, samen met heel wat documenten uit de 19de eeuw. De bescheiden van na 1795 (nrs. 10-138) werden hier uitgenomen en opgenomen in het "archief van het gemeentebestuur van Emblem".
Elders bewaard archief: Zie ook Stadsarchief Lier.

Archief van het dorpsbestuur van Emblem, 1593-1837
0,60 str. m. – 13 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Meetboek (1662). – Renten ten laste van de gemeente (1735-1755). – Verpachting van de vroenten (170-1848). – Zetboek (1762). – Goederen van kerk en Armentafel (1758). – Sint-Sebastiaansgilde (1757-1837).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D039 (*Inventaris van het archief van de gemeente Emblem* (met concordantielijst van de nummers die overgeplaatst werden naar het "archief van het gemeentebestuur van Emblem").

SCHEPENBANK VAN ESSEN-KALMTHOUT EN DORPSBESTUUR VAN ESSEN
Essen, 1200-1795

De abdij Tongerlo verwierf uitgestrekte domeinen in Essen in de 12de eeuw maar de heerlijke rechten bleven in handen van de hertog van Brabant. In 1299 verwierf Tongerlo de lagere rechtspraak en pas in 1651 de middele en hoge rechtspraak over Kalmthout, Essen en Huijbergen dat één gebied vormde met grote heidegebieden. Deze werden tot in de 18de eeuw door de abdij ontgonnen, o.a. door de exploitatie van turfgronden.
Er was ook tot het einde van het ancien régime maar één schepenbank, die te hoofde ging bij de schepenbank van de Bijvang van Lier.
Essen ressorteerde onder het kwartier van het Land van Rijen.
Lit.: TIRELIREN A. en MEEUSEN G., *Wij aan de grens. Geschiedenis van Essen*. – MEEUSEN G., *Het Sint-Sebastiaansgilde of "Gulde van den Edelen Handboghe" van Essen*, Essen, 1963. – VISSERS R., *Volkstelling van Kalmthout en Essen 1693*, in *Liber amicorum Jef Hendrickx*, Antwerpen, 1995, p. 193-218.

Archiefgeschiedenis: De meeste documenten werden op 15 januari 1910 door het gemeentebestuur van Essen aan het Rijksarchief overgemaakt.
Elders bewaard archief: Zie ook gemeentearchief van Kalmthout, waar o.a. alle schepenakten van Essen-Kalmthout bewaard worden. In het gemeentehuis van Essen is nog 18de-eeuws archief te vinden, o.a. schotboeken.

Archief van de schepenbank van Essen-Kalmthout en van het dorpsbestuur van Essen, 1601-1799 (1815)
1,71 str. m. – 67 inv. nrs.
□ Inhoud: Ordonnanties en plakkaten (1613-1794). – Losse stukken van de schepenbank van Essen-Kalmthout (1715-1795). – Kwartierslasten (1684-1794). – Gemeentelijke boekhouding (1672-1799). – Visitaties van wegen en waterlopen (1694-1780). – Processen van de gemeente (1669-1793). – Belastingdocumenten (17de-18de eeuw). – Documenten over de Armentafel (1715-1815). – Documenten over Kalmthout (1720-1794) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D040 (ROLLAND P., *Inventaris van het archief van de gemeente Essen*).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN ETTENHOVEN (HOEVENEN)

Ettenhoven (Hoevenen), 1200-1795

De heerlijkheid Ettenhoven (Hoevenen) viel helemaal niet samen met de voormalige gemeente Hoevenen maar was een niet zo groot gebied rond het centrum tussen de Ettenhovenstraat, de Hoogbeke, Goordijk en 's-Hertogendijk. Ook het veel verderop gelegen gehucht Ertbrand -tot aan de Nederlandse grens- en rechts van de baan Antwerpen-Bergen op Zoom, enkele enclaves in het centrum van Kapellen en enkele enclaves in Ekeren behoorden tot de heerlijkheid Ettenhoven. Het had een schepenbank met 7 schepenen, voorgezeten door een drossaard.
Op fiscaal gebied trad het vaak op als onderdeel van "de drij dorpen van Ekeren" (Ekeren, Hoevenen en Kapellen) onder het kwartier Hoogstraten.
Archiefgeschiedenis: Deze documenten zijn samen met het archief van de schepenbank(en) en dorpsbesturen van Ekeren door het gemeentebestuur van Ekeren overgedragen aan het Rijksarchief.
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbanken en dorpsbesturen van Ekeren". Een aantal documenten over de "drij dorpen" van Ekeren, w.o. Hoevenen worden bewaard in het archief van de prinsen van Salm-Salm in Anholt (Duitsland). Zie ADRIAENSEN E. en MICHIELSEN J., *Hoogstraten. Archieven*

van het voormalig hertogdom berustende te Anholt, in *Oudheid en Kunst*, III, 1907, p. 47-68. – LAMBRECHTS-AUGUSTIJNS H., *Archief van het voormalig hertogdom Hoogstraten berustende te Anholt*, in *Gens Brabantica*, 1996, p. 111-122.

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Ettenhoven (Hoevenen), 1414-1808
Onderdeel van: Archief schepenbanken en dorpsbesturen Ekeren, 797-892.
96 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Dorpsrekeningen (1621-1800). – Belastingdocumenten (17de eeuw 1794). – Schepenprotocollen (1613...1796). – Gerechtsrollen (1569-1794). – Staten van goed en mombersrekeningen (17de-18de eeuw). – Diverse documenten over kerk en Armentafel (18de eeuw). – Figuratieve kaart (18de eeuw) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D038 (*Inventaris van het archief van de gemeente Ekeren*).

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Ettenhoven (Hoevenen), 1603-1783
4 inv. nrs.
□ Inhoud: Diverse bescheiden (1603-1783).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D058 (*Inventaris van het archief van de gemeente Hoevenen*).

HEERLIJKHEID, SCHEPENBANK, CIJNS-, LAAT- EN LEENHOVEN EN DORPSBESTUUR VAN GEEL
Geel, 1200-1795

Het Land van Geel omvatte de gemeenten Geel -met Zammel en Bel-, Millegem -enclave op het grondgebied van Mol-, Echelpoel (Bouwel), Eindhout, Oevel, Retie, Tielen, Veerle, Vorselaar en Zoerle en behoorde tot het Land van Mechelen. Dat betekende dat deze dorpen leenroerig waren van het Leenhof van het Land van Mechelen. De plaatselijke schepenbanken gingen te hoofde bij de Hoofdbank van Befferen -ook nog een relict uit de tijd van de Berthouts-. Het Land was in handen van de Berthouts, later van de families van Hoorne (1366), van Merode (1484), van Wittem (1601), van Lorreinen (1640) en de Rohan (1761).
Het centrum van Geel had in de 13de eeuw ook vrijheidsrechten verkregen van de Brabantse hertog.
Lit.: *Gelenaars van alle tijden 1500-2000*, Geel, 2000. – KOYEN M.H. en DE

BONT M., *Geel door de eeuwen heen*, Geel, 1975. – KUYL P.D., *Gheel, vermaerd door den eerdienst der Heilige Dimphna*, Antwerpen, 1863. – JANSSENS G., *Gheel in beeld en schrift*, Turnhout, 1900.
Archiefgeschiedenis: Het bestand "Oud gemeentearchief van Geel" werd in 1924 door het gemeentebestuur van Geel overgemaakt aan het Rijksarchief Antwerpen, in 1929 werd het mooie kaartboek overgebracht en in 1937 volgde nog een kleine nazending. In 1952-1983 werden nog wat losse bescheiden, op diverse wijzen verkregen, als aanwinsten toegevoegd.
Het bestand werd op 23 maart 1999 overgebracht naar het Stadsarchief Geel.
Elders bewaard archief: Zie Stadsarchief van Geel.

Archief van de heerlijkheid, van de schepenbank, van de cijns-, laat- en leenhoven en van het dorpsbestuur van Geel, 1391-19de eeuw
79,47 str. m. – 3362 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Resolutieboeken (1585-1795). – Privilegies (1444-1771) en costuimen en ordonnanties (1448-1766). – Briefwisseling (16de-18de eeuw). – Processen van het gemeentebestuur (1583-18de eeuw). – Visitaties van wegen, waterlopen en molens (1586-1794). – Tellingen (17de-18de eeuw). – Militaire (en kwartier-) lasten (16de-18de eeuw). – Belastingdocumenten -vaak geheven per gehucht- (16de-18de eeuw). – Schoolgelden (1702-1781). – Burgemeestersrekeningen (1583-1796). – Meetboeken (17de eeuw-1816) met afzonderlijke kaarten. – Schepenprotocollen met bijhorende reeksen -openbare verkopen, verpachtingen- (1532-1796). – Staten van goed, mombersrekeningen e.d. (1582-1795). – Gerechtsrollen (1571-1786) met bijhorende reeksen (1520-18de eeuw). – Processen (15de-18de eeuw). – Hoofdbank van Befferen (17de-18de eeuw). – Diverse leen- en laathoven (16de-18de eeuw). – Documenten over de kerk en Armentafel met vele rekeningen (16de-18de eeuw). – Borgbrieven (1581-1795). – Documenten over het gasthuis (16de-17de eeuw), studiebeurzen (16de-19de eeuw), gilden (17de-18de eeuw). – Particuliere archieven (17de-18de eeuw) en documenten over andere gemeenten (16de-18de eeuw). – Archieven van het kantonnaal en gemeentebestuur (19de eeuw) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D041 (GIELENS A., *Inventaris van het fonds Geel in het Rijskarchief te Antwerpen*, 2 dln.).

HEERLIJKHEID, SCHEPENBANK, CIJNS- EN LEENHOVEN EN DORPSBESTUUR VAN GESTEL

Gestel, 1200-1795

Gestel hoorde met Heist-op-den-Berg tot de heerlijkheid Mechelen. In het qua oppervlakte zeer kleine Gestel (169 bunders of 209 ha) waren er twee kastelen. Het Gestelhof, centrum van de heerlijkheid, was in handen van de families van Ghestele, Kerremans (1493), de Plaines (1501), Peter van den Dale (1558), de Glymes, van der Nath (1650), Bronkhorst (1661), van Groesbeeck (1671), de Gottignies (1692) en de Visscher (1786). Vaak waren dit ook de heren van het naburige Berlaar. Het kasteel en heerlijkheid van Rameyen was een Brabants leen en behoorde niet tot de heerlijkheid Mechelen. Het was in bezit van de Berthouts, later van de families van Immerseel, de Cock (1635), Rubens (1643) en de Visscher de Celles (1760).
Mogelijk ressorteerde Gestel aanvankelijk onder de schepenbank van Heist en kreeg het pas in de 16de eeuw een eigen schepenbank.
Gestel hoorde tot het ressort van Mechelen en voor de kwartierslasten (voor militaire logementen e.d.) werd er steeds overlegd met Heist.
Lit.: LIEKENS L., *Het ressort van Mechelen of de geschiedenis der gemeenten Heist-op-den-Berg, Boisschot, Hallaar en Gestel*, Mechelen, 1897, p. 361-376. – STOCKMANS J.B., *Geschiedenis der gemeenten Kessel, Bevel, Nylen, Emblehem en Gestel*, Lier, 1910, p. 291-380.
Archiefgeschiedenis: De hierna vermelde bescheiden werden in 1936 door het gemeentebestuur van Gestel aan het Rijksarchief Antwerpen overgemaakt, in totaal 50 delen en 150 pakken, 1559-1795). In 1956 werden er vanuit het Algemeen Rijksarchief nog enkele bescheiden (nrs. 195 en 199) overgemaakt. In 1954 verkreeg men bij de archiefruil met Nederland een cijns-, leen- en keurboek van 1736 en een aantal Gerechtsrollen (nrs. 200-201) werden in 1961, samen met het archief van de kerk, overgemaakt door de kerkfabriek.
De nrs. 103-137, 154, 157, 196 werden overgebracht naar het "archief van de Sint-Lambertuskerk van Gestel", nrs. 155-156 naar het "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Berlaar".
Een aantal bescheiden van na 1795 (nrs. 158...193) werden uit het bestand genomen en gevoegd bij het "archief van het gemeentebestuur van Gestel".

Archief van de heerlijkheid, van de schepenbank, van de cijns- en leenhoven en van het dorpsbestuur van Gestel, 1396-18de eeuw

3,90 str. m. – 144 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Inventarissen (1712-1757). – Resoluties (1739-1792). – Briefwisseling

(1559-1795). – Processen van de gemeente (1637-1791). – Personeel (1669-1790). – Tellingen en visitaties van wegen en waterlopen (1654-1794). – Belastingdocumenten en Burgemeestersrekeningen (1582-1798). – Militaire lasten en logementen (1634-1796). – Schepenprotocollen (1627...1753), testamenten, rekesten (17de eeuw-1792). – Mombersrekeningen, staten van goed, scheidingen en delingen e.d. (1625-1793). – Gerechtsrollen (1662...1770). – Procesdossiers e.d. (1561-18de eeuw). – Documenten over lenen en cijnzen (1643-1736), de heerlijkheid (1563-18de eeuw), particulieren (1611-1797) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D042.1 (GIELENS A., *Inventaris van het archief van de gemeente Gestel*).

OG Gestel beschadigde stukken, 1600-1799
0,12 str. m.
□ Inhoud: onbekend.
► Toegang(en): Leeszaalnr. D042.2, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar.

HEERLIJKHEID, SCHEPENBANK, LAAT- EN LEENHOVEN, DORPSBESTUUR EN GILDEN VAN GIERLE
Gierle, 1200-1795

Gierle behoorde tot het Land van Turnhout, dat aanvankelijk tot de vorstelijke domeinen (van Brabant) behoorde, in 1612-1618 tijdelijk aan het huis van Oranje verleend en vanaf 1648 aan Amalia van Solms en het huis van Oranje, in 1711 toegewezen werd aan de koning van Pruisen, in 1753 verleend aan de hertog van Sylva Tarouca en in 1768 aan de familie de Pestre. Alleszins de hoge rechtspraak werd uitgeoefend door de schout van het Land van Turnhout. Wie de grondheerlijke rechten bezat is niet zo duidelijk. De heren van Poederlee, Tielen en Oostmalle hadden ieder een laathof (met soms leenhof) in Gierle en noemden zich soms "heer in Gierle". In de 15de eeuw bezaten de heren van Tielen een derde van de heerlijkheid en Jan Proost noemde zich in 1637 heer van Gierle en benoemde de secretaris. Wij hebben de indruk dat na 1648 bijna alle heerlijke rechten in handen waren van de heer van het Land van Turnhout, die ook de schepenen aanstelde.
De schepenbank, voor het eerst vermeld in 1404, ging te hoofde bij de Hoofdbank van Zandhoven. Het laathof van Jan van Vriessele ging te hoofde bij de schepenbank van de Bijvang van Lier.
Gierle ressorteerde op administratief/fiscaal gebied onder het kwartier Turnhout.
Het groot bosgebied "Grotenhoutbos", voorheen jachtdomein van de hertogen van

de hertogen van Brabant, lag gedeeltelijk op grondgebied van Gierle evenals een groot heidegebied "den Aard" -gemeenschappelijk voor zes dorpen-.
Lit.: VERHEYEN J., *Gierle, een bijdrage tot de heemkennis*, Turnhout, 1941. – PAEPEN N., *De gemene aard van de zes dorpen (Beerse, Gierle, Lille, Vlimmeren, Vosselaar, Wechelderzande (1333-1860)* (licentiaatsverhandeling UG), 2002. – *Jaarboeken van de Heemkundige Kring Norbert de Vrijter*, (Lille), 1983-.
Archiefgeschiedenis: Op 7 augustus 1928 (131 delen en 95 pakken) en 14 augustus 1946 (21 pakken) maakte het gemeentebestuur van Gierle het vrij omvangrijke archief van de schepenbank en het dorpsbestuur (15de-18de eeuw) over aan het Rijksarchief Antwerpen.
De oude nrs. 646-784 werden later ondergebracht in het "archief van de Onze-Lieve-Vrouwe-Geboortekerk van Gierle", de nrs. 785-794, 803 in het bestand "Notariaat" en de nrs. 836-909, samen met nog andere nummers -documenten van na 1795- in het "archief van het gemeentebestuur van Gierle".
Elders bewaard archief: Zie "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Lille" en "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Tielen": nrs. 122: laathof (1725-1759) en 7..22: lenen en cijnzen in Gierle (1541-1740).
In het "Archief van de familie d'Olmen de Poederlé" nrs. 988-992 en 1007" -sedert 1959 bewaard op het Rijksarchief Antwerpen- vindt men onder nummer 1007 een cijnsboek van de heer van Oostmalle te Gierle (1564). In het bestand "Archives de la famille d'Olmen de Poederlé", bewaard op het Rijksarchief in Mons vindt men onder de nrs. 746-753 een aantal documenten over heerlijke rechten en lenen van de heer van Poederlee in Gierle (1312-18de eeuw), zie THIELEMANS M.R., *Archives de la famille d'Olmen de Poederlé* (Archives de l'Etat à Mons), Brussel, 1959, p. 67.
Zie ook "Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Lille"
Zie ook Algemeen Rijksarchief te Brussel: *Familiearchief d'Ursel*.

Archief van de heerlijkheid, van de schepenbank, van de laat- en leenhoven, van het dorpsbestuur en van de gilden van Gierle, 1422-18de eeuw
12,03 str. m. – 706 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Resoluties (1712-1796). – Briefwisseling (1483-1784). – Bestuur van de heerlijkheid, costuimen en keuren (1555-1791). – Documenten over Adriaan Tiberius, secretaris (1637-1683). – Tellingen (1644-1795). – Militaire leveringen en logementen (1574-1795). – Renten ten laste van de gemeente (1695-1797). – Belastingdocumenten en Burgemeestersrekeningen (16de eeuw-1796). – Meetboeken (17de eeuw-1775) en bijhorende documenten (1554-ca. 1680). – Schepenprotocollen (1512-1789) en bijhorende reeksen (1562-1785). – Testamen-

ten (1595-1760). – Certificaties en attestaties (1422-1771). – Openbare verkopen (1581-1796). – Staten van goed, mombersrekeningen e.d. (16de eeuw-1791). – Gerechtsrollen, procesdossiers e.d. (1530-1779). – Laathoven van de heer van Tielen (1454-1559), van de heer van Poederlee (met leenhof, 1471-1740), van de heer van Oostmalle (1769), leenhof van Catharina Claes (1567-1683) e.a. – Documenten over schuttersgilden (1664). – Documenten van particuliere aard (1479-18de eeuw). – Documenten over een aantal gemeenten, o.a. Stabroek, Turnhout (16de eeuw-1727).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D043 (GIELENS A., *Inventaris van het archief van de gemeente Gierle*).
─ Index in beperkte oplage: Bibliotheeknr. RAAt48 (KENNIVE D. en SCHILDERS M., *Index op de namen van de erflaters en erfgenamen in de boedelinventarissen en andere bescheiden betreffende nalatenschappen in de heerlijkheid Gierle* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage), Brussel, 2003 (analyses met klappers op de nrs. 357, 360-367, 438-572).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN GROBBENDONK

Grobbendonk, 1200-1795

In de 13de-14e eeuw waren er vermoedelijk drie rechtsgebieden in het dorp Ouwen, waar o.a. de families Berthout en van Wilre een rol speelden. In 1398 kon de familie van Crayenhem deze gebieden, samen met Bouwel verenigen in één heerlijkheid. Deze werd nog altijd Ouwen genoemd tot in de 18de eeuw toen de parochiekerk naar het huidige centrum verplaatst werd en de naam Grobbendonk de overhand haalde. De heerlijkheid was achtereenvolgens in bezit van de families van Crayenhem, -en door vererving- Brant, Jauche, van Mastaing, Schetz (1545) en Ursel (1726). De heerlijkheid werd verheven tot baronie in 1602 en tot graafschap in 1637.
Vanaf de tweede helft van de 16de eeuw was de familie Schetz ook pandheer van Pulderbos en Pulle en deze dorpen ressorteerden toen ook onder de schepenbank van Ouwen, die te hoofde ging bij de Hoofdbank van Zandhoven. In 1644 werd Pulderbos ingekocht door de domeinen en verkocht aan de familie de Cottereau die er een afzonderlijke schepenbank inrichtte -zeker reeds in 1661-1662-. Pulle dat eveneens werd ingekocht en in 1644 verkocht aan de familie Schetz bleef tot het einde van het ancien régime ressorteren onder de schepenbank van Grobbendonk.
Grobbendonk behoorde tot het kwartier Zandhoven.
Lit.: GOETSCHALCKX P.J., *Geschiedenis van Grobbendonk*, 3 dln., Hoogstraten, 1897-1899.
Archiefgeschiedenis: Het archief van de schepenbank en dorpsbestuur is in 1579

vernield bij de brand van het kasteel van Grobbendonk.
Op 10 april 1913 gaf het gemeentebestuur van Grobbendonk het archief van de schepenbank en dorpsbestuur (50 banden en 121 "liassen") aan het Rijksarchief Antwerpen. In 1956 (van het Algemeen Rijksarchief), 1983 en 1987 (van een particulier) werden nog een aantal aanwinsten genoteerd. De documenten "2de reeks nrs. 6-59" (19de eeuw) werden uit dit bestand genomen en bij het "archief van het gemeentebestuur van Grobbendonk" geplaatst. In 2004 werd een schepenprotocol van Grobbendonk-Pulderbos-Pulle (1579-1607) overgemaakt vanwege de Onze-Lieve-Vrouweparochie van Pulderbos.
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Zandhoven" nr. 55: bedeboek (1618-1629).
In het archief, bewaard op de pastorie van Pulderbos, deels recent overgebracht naar het Rijksarchief vindt men o.a. een schepenregister van Grobbendonk-Pulderbos-Pulle (1580-1604/1607).
In een particulier archief in Grobbendonk, afkomstig van de laatste griffiers van de schepenbank, bewaart men nog: resoluties (1788-1796), schepenprotocollen (1551-1565, 1727-1796), Gerechtsrollen (1561-1563, 1579-1604, 1698-1708), staten van goed, mombersrekeningen, scheidingen en delingen (16de eeuw-1790), meetboeken (17de-18de eeuw), belastingdocumenten (16de-18de eeuw), dorpsrekeningen (16de-18de eeuw), ontginning van de heide (1774), manualen en andere documenten van het Sint-Maria-Magdalenagasthuis (17de-19de eeuw), manualen van de Armentafel/Weldadigheidsbureel (1794-1807), manualen van de kerk (1794-1807), archief van de rentmeester van de heren van Grobbendonk (17de-19de eeuw), leenboeken van Pulle (1621-1730), manuaal van de kerk van Pulle (1816), notariaatsarchieven (1734-19de eeuw), documenten over het dorpsbestuur van Bouwel-Echelpoel (1792-begin 19de eeuw), manuaal van de kerk van Bouwel (1793-1794), manuaal van de armentafel van Herenthout- Sint-Pieter (1792), particulier archief e.d.
In het *archief van de familie d'Ursel*, bewaard op het Algemeen Rijksarchief te Brussel, vindt men een aantal cijns- en leenboeken (1559-17de eeuw) en domeinrekeningen (1832-1911) over Grobbendonk en omstreken, registers nrs. 75-84 en liassen nrs. 909-943 (1396-1911).

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Grobbendonk, 1547-1794
10,80 str. m. – 113 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Keuren (1547-1593). – Rekeningen van de bedesetters (1593-1792). – Schepenprotocollen (1564...1727). – Openbare verkopen (1703-1790). – Staten van goed, mombersrekeningen e.d. (1662-1794) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D044 (GIELENS A. en

ROLLAND P., *Inventaris van het archief van de gemeente Grobbendonk*).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN HALLE

Halle, 1200-1795

Halle behoorde aanvankelijk tot het vorstelijk domein van de hertogen van Brabant. Het werd in 1505 in pand gegegeven aan Pieter van der Moelen en kwam in 1520 in handen van de familie de Cottereau, die ook heer van het naburige Westmalle en Zoersel waren. In 1644 was de pandheer Adriaan Brouwers, die ook heer was van Massenhoven en Viersel. Later kwam het in bezit van de families van Zinnick en Ullens (1720).
In 1531 was er één schepenbank voor Pulle, Pulderbos en Halle, later werd er een schepenbank gevormd voor Halle, Massenhoven en Viersel, drie dorpen die in het bezit waren van dezelfde heer en nog later werd er een afzonderlijke schepenbank gevormd voor Halle, die te hoofde ging bij de Hoofdbank van Zandhoven.
Halle hoorde ook tot het kwartier van Zandhoven.
Archiefgeschiedenis: In februari 1949 droeg het gemeentebestuur van Halle een aantal documenten van het ancien régime, samen met gemeentearchief uit de eerste decennia van de 19de eeuw, over aan het Rijksarchief. Op 15 oktober 1955 schonk Z.E.H. Victor Bus, pastoor van Halle, die jarenlang de geschiedenis van Halle had bestudeerd, nog een aantal documenten. Enkele bescheiden van na 1795 werden bij het "archief van het gemeentebestuur van Halle" gevoegd.
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Massenhoven" en "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Viersel".
Zie *Losse aanwinsten* nrs. 56-64, historische notities van Z.E.H. Victor Bus (1893-1966), pastoor van Halle (1943-1955).
In het archief, bewaard op de pastorie van Zoersel, vindt men een procesdossier over Halle (18de eeuw).
In het *archief van de familie d'Ursel*, bewaard op het Algemeen Rijksarchief te Brussel bewaart men ook een aantal documenten over Halle (zie onder Grobbendonk).

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Halle, 1438-1795

10,10 str. m. – 139 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Ordonnantieboek (1630-1633). – Schepenprotocollen (1654-1796). – Openbare verkopen en verpachtingen (17de-18de eeuw). – Staten van goed en mombersrekeningen e.d. (17de-18de eeuw). – Gerechtsrollen (1634-1663, 1698). – Burgemeestersrekeningen (1616-1796). – Militaire leveringen en logementen

(17de-18de eeuw). – Meetboek (1684-1790). – Belastingdocumenten (17de-18de eeuw). – Militaire lasten (18de eeuw). – Cijnzen en renten (17de-18de eeuw). – Kerkrekeningen (1713-1751). – Tienden (1732-1779). – Rekeningen H. Geesttafel (1597-1799) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D047 (ROLLAND P., *Inventaris van het archief van de gemeente Halle*).

DORPSBESTUUR VAN HEFFEN

Heffen, 1200-1795

Heffen ontstond waarschijnlijk aan een belangrijke Zenneovergang, waar in latere tijden tol werd geheven. Oorspronkelijk hoorde Heffen tot het domein van de prinsbisschoppen van Luik, later opgevolgd door de Vrijheid Mechelen. Blaasveld dat aanvankelijk tot het domein van Heffen behoorde raakte in handen van de Berthouts en een klein heidegebied in Heffen bleef in handen van de hertog van Brabant. Het plaatselijke laathof of schepenbank werd in 1305 afgeschaft waardoor dat gebied volledig onder de Mechelse schepenbank ressorteerde. De magistraat van Mechelen benoemde een meier, die vaak dezelfde was als deze van Hombeek, Leest en Battel.
Pogingen van de vorstelijke domeinen in de 17de eeuw om Heffen als afzonderlijke heerlijkheid te verkopen mislukten door het verzet van de stad Mechelen.
Lit.: VERBESSELT J., *Het parochiewezen in Brabant tot het einde van de 13de eeuw*, X, p. 359-379.
Archiefgeschiedenis: In 1993 door het Rijksarchief overgemaakt aan het Stadsarchief Mechelen.

Archief van het dorpsbestuur van Heffen, 1367-1762

0,03 str. m. – 3 inv. nrs.
□ Inhoud: Kohier van generale lasten (1762). – Charters van het Hof van Hendrik van Oyenbrugghe (1367-1442). – Schepenbrieven van Mechelen (1597, 1610).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D049 (*Inventaris van het archief van de gemeente Heffen*).

SCHEPENBANK, LAATHOF BORGGRAVENHOEK EN DORPSBESTUUR VAN HEINDONK

Heindonk, 1660-1795

Heindonk was een deel van het Land van Rumst en werd steeds als afzonderlijke heerlijkheid verheven samen met Rumst, Ruisbroek en Willebroek. Het had geen eigen schepenbank maar viel onder de schepenen van "buiten de Vrijheid van Rumst". Toen omstreeks 1660 het Land van Rumst aan verschillende heren werd verkocht kwam de zeer kleine, arme heerlijkheid (met vele slechte, overstroombare gronden) aan de Nederlandse families van Schuren, van Groesbeek en later aan de (Franse) markiezen de Heuchin. Vermoedelijk fungeerde er vanaf ongeveer 1660 een afzonderlijke schepenbank, waarvan echter alleen archief uit de 18de eeuw is bewaard.
Het dorp hoorde onder de meierij van Kapelle-op-den-Bos, kwartier van Brussel. Op kerkelijk gebied was de plaatselijke kapel afhankelijk van de parochie Zemst en vanaf 1603 van de parochie Heffen.
Op het grondgebied was er ook een laathof van Borggravenhoek.
Lit.: MELKENBEECK J., *Heraldiek der gemeenten van Klein Brabant*, in *Eigen Schoon en De Brabander*, LII, 1969, p. 105-106. – VERBESSELT J., *Het parochiewezen in Brabant*, X, p.391-394. – VERMEULEN L., *Bijdrage tot de geschiedenis van het kasteel "De Bocht" te Heindonk*.
Archiefgeschiedenis: Het grootste deel van het archief lijkt verloren te zijn.
Lit.: VERMEULEN L., *Archief Laarkasteel te Reet en Inventaris van het archief van Baron van der Gracht*, 1986-1992.
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Rumst" (tot de 17de eeuw). Een aantal documenten over het kasteel Ter Borcht en de familie de Meester is te vinden in het Huisarchief "Laarkasteel" van dhr. Legrelle te Reet.
In de "archives du château de Franc-Waret", bewaard op het Rijksarchief te Namen, vindt men heel wat documenten over de heerlijkheid en het domein: lenen e.d. (1664-1758), cijnzen en heerlijke rechten (1427-1783), benoeming officieren (1638-1745), jacht (1726-1733), leen "Borghgravenbroeck" (1680-1784), rekeningen, pachten en tienden (1605-1812), molen -met figuratieve kaart- (1725-1767), bouw van kerk - met plannen- en oprichting parochie (1670-1776), diverse kaarten (17de-18de eeuw).

Archief van de schepenbank, van het laathof Borggravenhoek en van het dorpsbestuur van Heindonk, 1223-1795

0,18 str. m. – 9 inv. nrs.
□ Inhoud: Schepenprotocollen (1768-1794). – Documenten van het Laathof van

Borggravenhoek ("De Wilderts") (1480-1685). – Goederen van de familie Verreycken (1596-1729). – Resolutieboek (1767-1795) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D050 (*Inventaris van het oud gemeentearchief van Heindonk*).

HEERLIJKHEDEN, SCHEPENBANK, CIJNS- EN LEENHOVEN EN DORPSBESTUUR VAN HEIST-OP-DEN-BERG

Heist-op-den-Berg, 1200-1795

Heist behoorde met Mechelen tot het domein van de prinsbisschoppen van Luik waar de Berthouts de voogdij uitoefenden. Zo kwam Heist via de familie Berthout bij de vorstelijke domeinen van Brabant. In 1559 werd het verkocht aan de familie Schetz, waarna het overging op de familie d'Ursel.
Heist hoorde tot het ressort van Mechelen en zo bij de heerlijkheid, één van de 17 provincies van de Nederlanden. De schepenbank van het Land en Vrijheid van Heist was hoofdbank van Gestel - dat eveneens tot het ressort Mechelen hoorde- en ging zelf te hoofde bij de Mechelse schepenen. Het was een uitgestrekt rechtsgebied, ca. 4.774 ha groot, waartoe ook de latere kerkdorpen Hallaar en Booischot hoorden.
Lit.: LIEKENS L., *Het ressort van Mechelen of de geschiedenis der gemeenten Heist-op-den Berg, Boisschot, Hallaer en Gestel*, 2 dln., Mechelen-Heist-op-den-Berg, 1897 en 1921. – LEMMENS K., *De achterheide. Het Pelgrimhof en omstreken. Bijdragen tot de geschiedenis van Heist en Beerzel*, Stekene, 2003.
Archiefgeschiedenis: Door bemiddeling van Lodewijk Liekens, gemeentearchivaris van Heist werden de archieven van het ancien régime en deze van het gemeentebestuur (1795-ca. 1850) in bewaring gegeven aan het Rijksarchief Antwerpen in 1936 en op 22 januari 1937. De nrs. 165-295 werden uit dit bestand genomen en opgenomen in het "archief van de Sint-Lambertuskerk te Heist-op-den-Berg". Ook de documenten van na 1795 die het gemeentebestuur en de kantonnale municipaliteit van Heist betroffen werden uit dit bestand gelicht en gevoegd bij het "archief van het gemeentebestuur van Heist-op-den-Berg".
Lit.: LEMMENS K., *Leenregister voogdij van Heyst 10-11-1516* (reproductie en transscriptie van leenboek berustend op het Algemeen Rijksarchief, *archief van de familie d'Ursel*, register 88) en ID., *Leenregister voogdij en heerlijkheid Heist 1474* (reproductie en transscriptie van leenregister berustend op het Algemeen Rijksarchief, *Rekenkamer* nr. 1153). – *Schepenbrieven Heist-op-den-Berg 1544-1730 en 1778-1779, 1784-1786, 1790-1792* (reproductie en transscriptie van de nrs. 1 en 19, 22, 24).

Elders bewaard archief: In het *archief van de familie d'Ursel*, bewaard op het Algemeen Rijksarchief te Brussel vindt men een aantal cijns-en leenboeken en domeinrekeningen e.d. van Heist (1316-1941): registers 86-101 en liassen 953-1004.

Archief van de heerlijkheden, van de schepenbank, van de cijns- en leenhoven en van het dorpsbestuur van Heist-op-den-Berg, 1311-1798
26,44 str. m. – 469 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Cartarium (1311-1793). – Costuimen (1715). – Schepenprotocollen (1544-1795). – Renten (1724-1788). – Rekwesten (17de-18de eeuw). – Openbare verkopen, scheidingen en delingen (1720-1796). – Staten van goed en mombers-rekeningen (17de-18de eeuw). – Gerechtsrollen (1641-1796). – Processen van de gemeente e.a. (1561-1795). – Procesdossiers (17de-18de eeuw). – Lenen en cijnzen van de hoven van Riemen, Orshagen en Mispeldonk e.a. (1610-1792). – Resoluties, beraadslagingen, besluiten e.d. (1611-1796). – Meetboeken (17de-18de eeuw). – Belastingdocumenten en gemeenterekeningen, ook afzonderlijk voor Hallaar en Booischot (17de-18de eeuw). – Militaire leveringen en logementen (1719-1796). – Schuttersgilde van Sint-Sebastiaan met aantal portretten van leden (1625-1821). – Sint-Sebastiaansschuttersgilde van Booischot (1685-1795) en Broederschap van Onze-Lieve-Vrouw en Sint-Christoffel van Hallaar (1713-1791). – Figuratieve kaart (1761) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D051 (*Inventaris van het archief van de gemeente Heist-op-den-Berg*).

HEERLIJKHEID, SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN HEMIKSEM

Hemiksem, 1200-1795

In 1246 vestigde de Cisterciënzerabdij, gesticht in Vremde, zich definitief in Hemiksem nadat ze de grondheerlijke rechten had gekocht. De hoge rechtspraak bleef in handen van de vorst die ze in 1559 verkocht aan de familie van Henxthoven. Later was de heerlijkheid in het bezit van de families van Valckenisse (1599), de Tassis (1643), de Coninck (1700) en Schilder (1739). De Sint-Bernardusabdij stelde steeds de schepenbank aan en toen de Tassis in 1646 zelf een schepenbank benoemde vocht de abdij dit aan en kreeg bij vonnis gelijk. Toch rezen er steeds moeilijkheden tussen beide heren tot de abdij in 1750 ook de heerlijkheid met de middele en hoge rechtspraak aankocht en zo volwaardig heer werd van Hemiksem.

De steenbakkerijen waren vanaf de 16de eeuw zeer belangrijk voor het economisch leven van het dorp.
De plaatselijke schepenbank ging te hoofde bij de Hoofdbank van Zandhoven.
Hemiksem behoorde tot het kwartier Hoogstraten.
Lit.: DE SCHEPPER L., *Hemiksem, heren en heerlijkheid*. – ID., *Oud en nieuw Hemiksem met de Sint-Bernardusabdij*, Antwerpen, 1957. – ID., *Hemiksem*, Antwerpen, 1953.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd op 26 oktober 1935 en 22 februari 1946 door het gemeentebestuur van Hemiksem overgemaakt aan het Rijksarchief Antwerpen. De nrs.16-23 werden ondergebracht in het bestand "archief van de Sint-Niklaaskerk van Hemiksem", de nrs. 96-97 naar het "archief van het gemeentebestuur van Hemiksem".
Lit.: VERSTREPEN C., *Stadsarchief Antwerpen. Schepengriffie. Antwerpse schepenbrieven betreffende de dorpen van de Rupelstreek*, Brussel, 1990-1995 (analyses en klappers op de Antwerpse schepenbrieven 1394-1460, 1516-1555).

Archief van de heerlijkheid, van de schepenbank en van het dorpsbestuur van Hemiksem, 1244-1795
8,60 str. m. – 90 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: documenten over de heerlijkheid (1374-1771). – Processen van de abdij tegen de (over)heren van Hemiksem (17de-18de eeuw). – Resolutieboek (1744-1796). – Rekwesten (1620-1795). – Tellingen (1565-1790). – Landboek (17de eeuw-1774). – Briefwisseling met het kwartier Hoogstraten (1654-1753). – Militaire leveringen en logementen (1690-1769). – Belastingdocumenten en dorpsrekeningen (1638-1795). – Schepenprotocollen (1590-1781). – Openbare verkopen (1695-1794). – Staten van goed en mombersrekeningen (1649-1794). – Gerechtsrollen (1532-1726) en procesdossiers (1629-1777). – Charters (1587-1670) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D052 (*Inventaris van het archief van de gemeente Hemiksem*).
─ Index, gedrukt: Leeszaalnr. D052 (THYS H., *Namenklapper op de Weeskamer der Gemeente Hemiksem 1647-1790*, in *De Schakel*, 1952, p. 17-21 (index op de nrs. 75-81).

SCHEPENBANKEN EN STADSBESTUUR VAN
Herentals, 1150-1795

Reeds vermeld in het midden van de 12de eeuw toen het een eigengoed was van het Sint-Waldetrudiskapittel te Bergen. De eerste kern ontstond rond de kerk, een

tweede centrum ontstond later aan de Nete (ten noorden) en dit laatste kreeg in 1209 van Hendrik I, hertog van Brabant stadsrechten. Vanaf toen werden de heerlijke rechten gedeeld tussen de hertog en het kapittel. Er waren ook twee schepenbanken, waarvan de hertogelijke de belangrijkste werd. In de 14-16de eeuw was het een niet onbelangrijk centrum met een bloeiende laken- en linnennijverheid en een Latijnse school. Toen de stad Antwerpen bij Vlaanderen gevoegd werd was het in de periode 1356-1404 de hoofdplaats van het markgraafschap Antwerpen. Het stadje had zwaar te lijden onder de Staatse bezetting (1576-1584) en de bevolking halveerde.
Herentals was hoofdplaats van een meierij/kwartier.
Lit.: VAN SPILBEEK W., *Geschiedenis van Herenthals*, Herentals, 1938. – GORIS J.M., *Bijdrage tot de aloude geschiedenis van de stad Herentals*, Herentals, 1969.
Archiefgeschiedenis: Op 3 september 1992 overgedragen aan het stadsarchief van Herentals.
Elders bewaard archief: Stadsarchief Herentals.

Archief van de schepenbanken en stadsbestuur van Herentals, 1292-1899
24,73 str. m. – 251 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Inventarissen (1622). – Administratieve bescheiden (14de eeuw-19de eeuw), 21 nrs. – Briefwisseling (1540-18de eeuw), 5 nrs. – Privilegiën (1210-1733). – Ordonnantiën (1492-18de eeuw) en beleiden (1613-1751), 3 nrs. – Processen betreffende accijnzen (17de-18de eeuw). – Militaria en logementen (1554-18de eeuw), 9 nrs. – Laken- en schuttersgilden (1542-1714). – Ambachten (1521-1784), 3 nrs. – De Bijvang (1587-1788). – Financiën en fiscaliteit (16de eeuw-18de eeuw), 5 nrs. -
Van de hertogelijke schepenbank: gelooftebоeken (1507-1557), 2 nrs. – Goedenissen (1455-1796), 22 nrs. – Testamenten en certificatiën (17de-18de eeuw). – Verkoopconditiën (1526-1796), 6 nrs. – Verpachtingen (1759-1766). – Scheidingen, delingen en evictiën (17de-18de eeuw), 2 nrs. – Inventarissen van sterfhuizen (1558-1795), 8 nrs. – Aanstelling van mombers en wezenregisters (1655-1793), 3 nrs. – Wezenrekeningen (1583-18de eeuw), 17 nrs. – Rekwesten (1584-18de eeuw), 4 nrs. – Rollen van de "ordinarisse langenechte" (1588-1794) en van de "Raetsdaeghe" (1632-1796), 27 nrs. – Buitengewone Vierschaarrollen (1635-1784), 2 nrs. – Vonnissen (1505-18de eeuw), 5 nrs. – Procesdossiers en -bescheiden (16de-18de eeuw), 58 nrs. – Informatiën (1539-1783), 2 nrs. – Processen voor de schout (1579-18de eeuw), 12 nrs. – Processen "nomine officii" (1527-1794), 5 nrs.
Van de schepenbank van het Sint-Waldetrudiskapittel van Bergen: Goedenissen

(1684-1793), 2 nrs. – Particuliere bescheiden (17de-19de eeuw), 4 nrs. – Varia (17de-18de eeuw), 5 nrs.. – Charters (1292-1676).
Bevat ook de archieven van: Schepenbank van de hertog van Brabant te Herentals (16de-18de eeuw), 182 nrs. – Schepenbank van het Sint-Waldetrudiskapittel van Bergen te Herentals (1684-1793), 3 nrs.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D053 (VANNERUS J., *Inventaris van het archief van de gemeente Herentals*).

Archief van de gemeente Herentals - 2de reeks, 1510-1799
20 inv. nrs.
□ Inhoud: Benoeming van de stadsmagistraat e.d. (1759-1793). – Zet- en lastboeken (1750-1753). – Reglement van de molen (1765).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D053 (VANNERUS J., *Inventaris van het gemeentearchief van Herentals*).

HEERLIJKHEDEN VAN HERENTHOUT EN HERLAAR
Herenthout, 1200-1795

Herlaar vormde de kern van een middeleeuws domein met een versterkte burcht, "Ten Hove", een hoeve en gronden, samen een 40tal bunders groot. Het was in handen van de heren van Herlaar, op hun beurt verwant met de heren van Berlaar en nog vroeger met de Berthouts. Tot dit domein hoorde de Sint-Gummarusparochie, die zich ook uitstrekte over Wiekevorst. Omstreeks 1200 ontstond de door hertog Hendrik I opgerichte vrijheid waarrond zich de Sint-Pietersparochie ontwikkelde. Het domein en heerlijkheid van Herlaar kwam vervolgens in het bezit van de families van Vriesele, van Brimeu en later van Sandelin. Deze heren konden in 1505 als pandheer -en in 1648 definitief- ook de heerlijkheid Herenthout (met Wiekevorst) verwerven -met tussenpozen in 1551-1559 en 1618-1624 toen het tijdelijk terugkeerde tot het vorstelijk domein-. In de 16de eeuw was er reeds een tweeledigheid in het bestuur tussen Herenthout en Wiekevorst, dat toen reeds een ondermeier kreeg toegewezen. In 1642 werd Wiekevorst losgemaakt van de Sint-Gummarusparochie en in 1671 werd ook een nieuwe heerlijkheid Wiekevorst gevormd, die terugkeerde tot het vorstelijk domein. De heerlijkheden Herenthout en Herlaar werden in de 16de-18de eeuw als één geheel aanzien en gingen, zwaar gehypothekeerd in 1684 over op de schuldeiser, de familie Reynegom de Buzet, zij het dat alleen het kasteel en de heerlijke rechten (hoge, middele en lage) werden overgedragen. De "grond-heerlijkheid", met het recht om schout, schepenen, leenmannen e.d. te benoemen, een derde van de tienden, het leen- en cijnshof van Staden e.a. bleef tot in de 18de

eeuw in het bezit van de familie Sandelin. Zowel de familie Sandelin als Reynegom noemden zich -terecht- heer van Herenthout. Het was een zeer ingewikkelde situatie die vaak aanleiding gaf tot het voeren van processen over de bevoegdheid van de heer. Er werd zelfs een proces gevoerd tegen de pastoors van Sint-Gummarus en van Sint-Pieter omdat zij het "recht van het eerste wijwater" (d.i. het voorrecht in de kerk om als eerste te worden besprenkeld met wijwater) niet kregen.
Tot de heerlijkheid hoorde ook een klein leenhof van Staden, dat in de Sint-Gummarusparochie lag. Ook was er een cijns- en laathof Wimpel -ook onder Wiekvorst gelegen-.
Omwille van de vrij ingewikkelde situatie met de heerlijkheid Echelpoel -in Bouwel-, dat kerkelijk bij Herenthout hoorde werd er hiermee in 1619 een overeenkomst gesloten over het heffen van belastingen.
Lit.: DONNET F., *Notice sur Herenthout*, in *Annales de l'Académie Royale d'Archéologie de Belgique*, LV, 1903, p. 465-517. GOETSCHALCKX P.J., *Herenthout*, in *Bijdragen tot de Geschiedenis bijzonderlijk van het aloude hertogdom Brabant*, III, 1904, p. 165-178.
Archiefgeschiedenis: In 1957, 1965 en 1978 schonk Mevr. Madeleine Reynegom, weduwe Charles Cogels, het familiearchief Reynegom de Buzet aan het Algemeen Rijksarchief. Een deel van de documenten die betrekking hadden op Herenthout werden hiervan afgescheiden en overgemaakt aan het Rijksarchief Antwerpen waar ze het bestand "Archief van de familie Reynegom de Buzet uitmaken". Het grootste deel van het archief bleef in Brussel en vormt daar ook het "Archief van de familie Reynegom de Buzet" waarin nog heel wat documenten over Herenthout zijn te vinden. In 1936 werden nog een aantal bescheiden van het dorpsbestuur en de heerlijkheid verkregen.
Elders bewaard archief: In het "Archief van de familie Reynegom de Buzet" op het Algemeen Rijksarchief te Brussel bewaart men: documenten over de familie Reynegom, lenen (1656-1793).

Archief van de heerlijkheden van Herenthout en Herlaar, 1305-1882
Onderdeel van: Archief van de familie Reynegom de Buzet, 1-72.
72 inv. nrs.
□ Inhoud: Genealogie van de heren (1607). – Documenten over de heren: van Herlaar (14de-15de eeuw), van Brimeu (15de-16de eeuw), Sandelin (15de-18de eeuw) en van Reynegom (15de-19de eeuw): processen (16de eeuw-1807, o.a. over de watermolen), domeinrekeningen (1730...1870), wind- en watermolen (1630-1854), pachtcontracten, goedenisbrieven e.d. (15de eeuw-1882), briefwisseling van de familie Reynegom (19de eeuw), landboek (eind 17de eeuw), lenen, vis- en jachtrecht (17de-18de eeuw).

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. Y1/032 (*Beknopte inventaris van de archieven van de familie van Reynegom de Buzet (Herenthout)*.

Archief van de heerlijkheden van Herenthout en Herlaar, 1541-1755
Onderdeel van: Archief schepenbank/dorpsbestuur Herenthout, 131....320.
13 inv. nrs.
□ Inhoud: Inventarissen van het archief (1649-1691). – Memorie over de heerlijkheid (17de eeuw). – Het gruitrecht (1685). – Cijnsboeken 1546-17de eeuw). – Visserijrecht (1541). – Diverse bescheiden (1544-1755) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D054 (*Inventaris van het archief van de gemeente Herenthout*).

SCHEPENBANK, LAAT- EN LEENHOF VAN WIMPELE EN DORPSBESTUUR VAN HERENTHOUT
Herenthout, 1200-1795

Zie "Heerlijkheid van Herenthout en Herlaar". De plaatselijke schepenen gingen te hoofde bij de schepenbank van de Bijvang van Lier en voor de hoge rechtspraak ("Keuren en breucken") bij de Hoofdbank van Zandhoven.
Archiefgeschiedenis: De meeste van de hierna besproken documenten werden in augustus-september 1939 door het gemeentebestuur aan het Rijksarchief Antwerpen overgemaakt. Enkele documenten werden aangekocht op "een veiling" in 1936.
In 1957, 1965 en 1978 schonk Madeleine Reynegom, weduwe Charles Cogels het familiearchief "Reynegom de Buzet" aan het Algemeen Rijksarchief. In 1957 werden de documenten betreffende Herenthout, Wiekevorst en omgeving hiervan afgescheiden en overgemaakt aan het Rijksarchief Antwerpen. Dat vormt het bestand "Archief van Reynegom de Buzet". Anderzijds werd met het resterende deel van het bestand op het Algemeen Rijksarchief te Brussel eveneens een bestand "Archief van de familie Reynegom de Buzet" gevormd waar nog heel wat documenten over Herenthout zijn te vinden.
Elders bewaard archief: Zie ook "Archief van de familie Reynegom de Buzet" nrs. 73-126: volkstelling (1694, 1697), lijsten van leden van het dorpsbestuur (1682-1796), belastingen (1594-1788), militaire opeisingen (17de-18de eeuw), beheer van weesgoederen (1581-1738), losse schepen- en notarisakten (1472-1784), keurboek (1581), manier van procederen voor de schepenbank (17de-18de eeuw), lenen en cijnzen (1462-1550), rollen (1568-1570, 1612-1618, 1643-1645, 1650-1654, 1666-1676, 1678-1680), processen (17de-18de eeuw).
In het bestand "Archief van de familie Reynegom de Buzet", bewaard op het

Algemeen Rijksarchief te Brussel vindt men onder de nrs. 1349-1430 nog vele documenten over Herenthout: lenen (1656-1793), rekeningen (1705-1713), rollen (1630-1635, 1660-1666, 1680-1685), stukken over de kasteelkapel (15de eeuw-1824), de Schuttersgilde Sint-Antonius (1770-1812).

Archief van de schepenbank, van het laat- en leenhof van Wimpele en van het dorpsbestuur van Herenthout, 1252-1804
23,40 str. m. – 270 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Keurboeken (16de eeuw). – Resolutieboeken (1685-1804). – Belastingdocumenten (1571-1790). – Burgemeestersrekeningen (1621-1794). – Meetboek (17de eeuw). – Schepenprotocollen (1500-1796). – Openbare verkopen (1561-1796). – Staten van goed, mombersrekeningen (1550-1797). – Gerechtsrollen (1621-1787) en procesdossiers (1530-1794). – Verkoop van de heide (1772-1793). – Tellingen (1600-1780). – Visitaties van wegen en waterlopen (1705-1783). – Militaire leveringen en logementen (1541-1796). – Documenten over de heerlijkheid (1541-17de eeuw). – Verpachtingen en herstellingen aan wind- en watermolens (1598-1717). – Schoolmeesters (1663-1753). – Charters (1438-1752). – Ledenlijst van de Sint-Sebastiaansgilde (1597-1606). – Tienden (1605-1670). – Laat- en leenhof van Wimpele (1522-17de eeuw) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D054 (*Inventaris van het archief van de gemeente Herenthout*).
─ Index op computer (KENNIVE D. en SCHILDERS M., *Index op de namen van erflaters en erfgenamen in de boedelinventarissen en andere bescheiden betreffende nalatenschappen in de heerlijkheid Herenthout* (analyses met klappers op de nrs. 118-125 en 196-232).
─ Regestenlijst, gedrukt: Zie Bibliotheek, afdeling tijdschriften (DELVAUX H., *Borgbrieven te Herenthout* in *Vlaamse Stam*, XI, 1972, p. 638-640 (nadere toegang op nr. 257).

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Herenthout, 16de-18de eeuw
Onderdeel van: Archief van de familie van Reynegom de Buzet, 73...126.
□ Inhoud: Tellingen (1694-1697). – Lijsten van leden van het dorpsbestuur (1682-1796). – Belastingdocumenten (1594-1788). – Militaire leveringen en logementen (17de-18de eeuw). – Attesten, rekwesten, wezenadministratie (16de-18de eeuw). – Gerechtsrollen (1568-1680) en procesdossiers (17de-18de eeuw) e.a. (Het onderscheid tussen documenten van de heerlijkheid en van de schepenbank en dorpsbestuur is soms moeilijk te maken).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leesaalnr. Y1/032 (*Beknopte inventaris*

van de archieven van de familie van Reynegom de Buzet (Herenthout).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN HERSELT

Herselt, 1200-1795

Herselt behoorde aanvankelijk tot een domein van het kapittel van Utrecht, die de heerlijke rechten overdroeg aan de familie van Wezemaal en in 1429 aan de familie de Merode. Na lange betwistingen werd deze toestand in 1482 bestendigd. De heerlijkheid hoorde vanaf 1620 tot het markiezaat van Westerlo.
Een groot aantal cijnzen met het Hof (ook heerlijkheid genoemd) van Weijen behoorde tot het domein Meerhout-Vorst van de familie van Nassau en werd ook beheerd door de rentmeester, die in Meerhout resideerde.
De schepenbank ging te hoofde bij de schepenen van de Bijvang van Lier en voor de hoge rechtspraak ("keuren en breucken") bij de Hoofdbank van Zandhoven. Herselt hoorde onder het kwartier Herentals.
Lit.: DE BELIE W., *Herselt. Oudheidkundige gegevens*, Kontich, 1973.
Archiefgeschiedenis: In 1929 werden 65 delen en 12 pakken voornamelijk 18de eeuws archief door het gemeentebestuur overgemaakt aan het Rijksarchief Antwerpen. Op 26 juni 1906 is nr. 65 verkregen, op 20 mei 1965 werd op een veiling nr. 73 (schepenprotocol 1763-1771) aangekocht en op 9 april 1969 werd nog een schepenprotocol (1772-1780) (nr. 74) van het gemeentebestuur verkregen. Bij de overdracht van het archief van de kerkfabriek van Sint-Lambertus van Herselt bevonden zich o.a. Gerechtsrollen (1762-1775).
Lit.: EYCKMANS K., *De oudste ledenlijsten van de Oude Sint-Sebastiaansgilde van Herselt*, in *Het Neteland*, XXVI, 1999, p. 16-22.
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Westerlo".
In het "archief van de familie de Merode", bewaard op het Algemeen Rijksarchief te Brussel bewaart men heel wat documenten over Herselt, o.a. over de schuttersgilden van Sint-Sebastiaan en Sint-Joris, waarvan ook een deel van het archief zich nog in het archief van de gilde bevindt, o.a. de "caert", ledenlijsten (1662-1872), verslagen van belangrijke gebeurtenissen, rekeningen (19de-20ste eeuw) e.a.
Zie ook Algemeen Rijksarchief in Den Haag, *Archieven van de Nassause domeinraad* (nrs. 15745-15747 cijnzen van de Weijen 1614, 1755).

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Herselt, 1516-1813

3,64 str. m. – 75 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.

□ Inhoud: Schepenprotocollen en openbare verkopen (1623-1651, 1722-1791). – Gerechtsrollen (1762-1775). – Belastingdocumenten en Burgemeestersrekeningen (1622...1780). – Cijns- en leenhof van de prins van Oranje -betreft ook Hulshout, Westerlo en Westmeerbeek- (1613-1755). – Charters (1516-1624).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D055 (*Inventaris van het archief van de gemeente Herselt*).

SCHEPENBANK, LEENHOF EN DORPSBESTUUR VAN HINGENE, LEEN- EN CIJNSHOF VAN EIKEVLIET, CIJNSHOF VAN SINT-ROMBOUTS

Hingene, 1200-1795

Hingene maakte deel uit van het Land of Baanderije van Bornem en dus van Rijksvlaanderen. De heerlijke rechten kwamen in 1535 in handen van familie van Nassau, in 1560 van de familie Schetz en later door vererving van de familie van Ursel.
In de Middeleeuwen was Nattenhaasdonk vermoedelijk de belangrijkste kerk maar na zware overstromingen in de 13de eeuw verplaatste het centrum zich naar Hingene. De plaatselijke schepenbank werd definitief ingericht in 1449. In latere eeuwen wordt het beroepshof betwist tussen de Raad van Vlaanderen, de Grote Raad van Mechelen -die de bovenhand krijgt in de 18de eeuw- en het Leenhof van Dendermonde. Het Sint-Romboutskapittel had bepaalde rechten in Hingene met o.a. een laathof, dat in 1619 werden aangekocht door de heer van Hingene. In het gehucht Eikevliet waren er drie laathoven.
Lit.: *De heerlijkheid Hingene-Wintam-Eikevliet*, Nieuwkerken-Waas, 1988. – MEES L., *Geschiedenis der gemeente Hingene*, Gent, 1894.
Archiefgeschiedenis: Op 26 november 1937 droeg het gemeentebestuur van Hingene 124 registers en een veertigtal pakken van het ancien régime over aan het Rijksarchief. De nrs. 438-455 werden overgebracht naar het "archief van de Sint-Stevenskerk van Hingene" en de documenten van het gemeentebestuur van na 1795 naar het "archief van het gemeentebestuur van Hingene".
Elders bewaard archief: In het *Archief van de familie d'Ursel*, bewaard op het Algemeen Rijksarchief te Brussel bewaart men een aantal cijns- en pachtboeken, rekeningen e.d. van Hingene en Bornem: Liassen nrs. 1006-1154 (1536-1944) en registers nrs. 102-103 (leenboeken, 1715-1793), nrs. 104-124 domeinrekeningen e.d. (1796-1944), kaarten en plattegronden e.a.

Archief van de schepenbank, leenhof en dorpsbestuur van Hingene, van het leen- en cijnshof van Eikevliet en van het cijnshof van Sint-Rombouts,

1450-1796
41,69 str. m. – 445 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Briefwisseling (1609-1759). – Schepenprotocollen (1450-1796), soms onderverdeeld in reeksen "renten", "commissien en borgtochten" e.a. – Staten van goed, mombersrekeningen, eedafleggingen van voogden, scheidingen en delingen (1571-1796). – Openbare verkopen (1575-1795). – Schattingen (1661-1755). – Rekwesten (1632-1730). – Inbeslagnemingen (1716-1796). – Gerechtsrollen (1576-1796) met bijhorende reeksen (1582-1796). – Processen tegen Bornem (17de-18de eeuw). – Procesdossiers (17de-18de eeuw). – Landboek (1587). – Visitaties van wegen (17de-18de eeuw). – Belastingdocumenten (1578-1759) en dorpsrekeningen (1593-18de eeuw). – Schotgelden van polderlanden (1553-1554, 1631-1658). – Militaire leveringen en logementen (1637-1751). – Rekeningen van de Sint-Sebastiaansschuttersgilde (1667-1731). – Fort Sint-Margriet (1621). – Leenhof (1564-1794). – Cijnshof van Sint-Rombouts (1634-1795). – Leen- en cijnshof (-hoven) van Eikevliet (1612-1795) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D056 (*Inventaris van het archief van de gemeente Hingene*).
─ Index, gedrukt: Leeszaalnr. D056 (DELVAUX H., *Borgbrieven te Hingene*, in *Vlaamse Stam*, XII, 1976, p. 27-28 (toegang op nr. 23/2).
─ Index, gedrukt: Zie Bibliotheek, afdeling tijdschriften (THYS H., *Namenklapper op de Weesmeesterskamer der Gemeente Hingene 1571-1796*, in *De Schakel*, 1949, p. 66-71 (toegang op de nrs. 136-154).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN HOBOKEN
Hoboken, 1200-1795

Hoboken was aanvankelijk in handen van de Berthouts, de families van Vianden, de Coucy, van Luxemburg en Nassau. In 1559 werd het verkocht aan de familie Schetz, waarna het in 1623 bezit werd van de familie van Ursel. De plaatselijke schepenbank ging te hoofde bij de Antwerpse schepenen.
Hoboken behoorde tot het kwartier van Hoogstraten.
Lit.: DIERICKX H., *Geschiedenis van Hoboken*, Antwerpen, 1954.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd op 27 maart 1946 door het gemeentebestuur van Hoboken aan het Rijksarchief overgemaakt. Nr. 81 (16bis) werd in 1957 aangekocht en nr. 78 komt uit de in 1962 geschonken "Papieren J.B. Stockmans". De nrs. 53-62 werden later ondergebracht in het bestand "archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Hoboken" en de nrs. 63-68 in het "archief van het gemeentebestuur van Hoboken".

Elders bewaard archief: In het "archief van de familie van Ursel", bewaard op het Algemeen Rijksarchief te Brussel, vindt men onder de nrs. R 119-127 een aantal registers over Hoboken (1348-1936), o.a. cartularia (13de eeuw-1639) en onder L 1155-1209: rekeningen van de heerlijkheid en het domein (1485-1941) en diverse bescheiden (1462-1947).

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Hoboken, 1576-1796
5,50 str. m. – 64 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Resoluties, benoemingen (1727-1794). – Schepenprotocollen (1576-1796). – Rekwesten (1713-1794). – Gerechtsrollen (1616-1794). – Meetboek (1780-1781). – Staten van goed, mombersrekeningen (1760-1762). – Dorpsekeningen (1576-1792). – Belastingdocumenten (1578-1762). – Renten ten laste (1671-1793).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D057 (ROLLAND P., *Inventaris van het archief van de gemeente Hoboken*).
─ Index, gedrukt: Leeszaalnr. D057 (THYS H., *Namenklapper op de Weesmeesterskamer der Gemeente Hoboken 1759-1761*, in *De Schakel*, 1950, p. 45 (toegang op de nrs. 41-42).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN HOMBEEK
Hombeek, 1200-1795

Hombeek was verdeeld over twee rechtsgebieden maar vormde één parochie. Het meest vruchtbare deel, Nederhombeek, was aanvankelijk bezit van de Berthouts en behoorde tot de Vrijheid Mechelen. Tot 1305 was er waarschijnlijk een plaatselijke schepenbank of laathof die toen werd afgeschaft waardoor dit gebied rechtstreeks onder de Mechelse schepenbank ressorteerde. De Mechelse magistraat benoemde de meier, die vaak ook bevoegd was voor Leest, Heffen en Battel. Het minder vruchtbare deel, Ophombeek of ook Smalbrabant genoemd, hoorde vanouds tot het domein van de hertogen van Brabant, die het verpanden of verkochten aan de families de Rycke (1561), Pellekens (1603), de Boccabella (1626), (de) Locquet (1671) en van der Linden d'Hoogvorst (1751). In 1681 werd Ophombeek, dat tot de meierij van Kapelle-op-den-Bos hoorde, verheven tot burggraafschap. Het had een eigen schepenbank. In het Mechelse rechtsgebied lagen nog heel veel Brabantse enclaves. Vooral in Ophombeek lagen een aantal belangrijke lenen en cijnsgoederen zoals Termost, dat in 1479 aangekocht werd door de in 1231 aan de grens met Leest gestichte Norbertinessenpriorij van Leliëndaal, Wolput, Egelgem, Expoel en Muyselwijk. Ook administratief vormden Neer- en Ophombeek twee

afzonderlijke entiteiten. Qua inwonersaantal waren beide gebieden in de 18de eeuw ongeveer even bevolkt.
Het is pas tijdens het Franse bestuur op het einde van de 18de eeuw dat de twee werden samengevoegd tot de nieuwe gemeente Hombeek.
Lit.: DE RIDDER P., *Geschiedenis der gemeente Hombeek*, Mechelen, 1931.
Archiefgeschiedenis: De meeste van deze documenten werden op 20 november 1937 in bewaring gegeven door E.H. de Ridder, pastoor van Hombeek en lokaal historicus. De documenten over het Leenhof Ter Most werden deels verkregen op 10 februari 1904 bij schenking van Eugène Poswick van Brussel.
Op 6 juli 1993 werd dit bestand overgebracht naar het Stadsarchief Mechelen.
Elders bewaard archief: Voor het Mechelse gebied zie Stadsarchief Mechelen, o.a. schepenprotocollen e.a.

Archief van de gemeente Hombeek, 1515-1842
1,47 str. m. – 116 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Schepenprotocollen van de schepenbank van Op-Hombeek (1626-1737, 1791-1795), 6 nrs. – Openbare verkopingen (1727-1735, 1773-1791), 6 nrs. – Rollen (1640-1645, 1702-1736, 1761-1793), 5 nrs. – Staten van goed, wezenrekeningen e.d. (1696-1794), 2 nrs. – Processen (17de-18de eeuw), 2 nrs. – Belastingkohieren (1677-1716, 1747), 5 nrs. – Documenten over het Leenhof Ter Most (1629-1748), 1 nr.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D059 (*Inventaris van het oud gemeentearchief van Hombeek*).

SCHEPENBANK VAN HOOGBOOM TE EKEREN
Hoogboom (Ekeren), 1500-1795

Hoogboom was een heerlijkheid in het huidige gelijknamige gehucht in Ekeren. De schepenbank telde 7 leden, voorgezeten door een meier, soms ook drossaard of stadhouder genoemd.
Op fiscaal gebied vormde het één geheel met de drie dorpen van Ekeren (Ekeren, Hoevenen en Kapellen) onder het kwartier van Hoogstraten.
Zie onder: Schepenbanken en dorpsbesturen van Ekeren.
Archiefgeschiedenis: zie onder: "archief van de schepenbanken en dorpsbesturen van Ekeren".

Archief van de schepenbank van Hoogboom, 1548-1795
Onderdeel van: Archief schepenbanken en dorpsbesturen Ekeren, 598-607.
10 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Schepenprotocollen (1751-1795). – Gerechtsrollen (1548...1790). – Diverse documenten (1613-1675).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D038 (GIELENS A., *Inventaris van het archief van de gemeente Ekeren*).

SCHEPENBANKEN, CIJNS- EN LEENHOVEN, DORPSBESTUUR EN GILDEN VAN HOOGSTRATEN

Hoogstraten, 1200-1795

Hoogstraten was de kern van een rechtsgebied dat ook Meer, Meerle, Minderhout, Wortel en Rijkevorsel omvatte. Binnen dit gebied had het centrum (de latere gemeente Hoogstraten) in 1210 vrijheidsrechten gekregen. De heerlijkheid was achtereenvolgens in handen van de families van Kuik (1295), van Borselen (1428), van Culemborg (1470), de Lalaing en van Salm-Salm. In 1518 werd het tot graafschap verheven en in 1740 tot hertogdom.
Binnen het gebied fungeerden twee schepenbanken. Voor de vrijheid was er een binnenbank, die te hoofde ging bij de Antwerpse schepenen. Het ambtsgebied van de buitenbank -die te hoofde ging bij de Hoofdbank van Zandhoven- omvatte de kerkdorpen Meer, Meerle, Minderhout, Wortel en gedurende een bepaalde periode ook Rijkevorsel. Dit dorp, dat eigenlijk een afzonderlijke heerlijkheid vormde, was reeds in de 13de eeuw bezit van de heren van Hoogstraten, ging tijdelijk in andere handen over om in 1516 definitief bezit te worden van de heren van Hoogstraten. In 1518 vormde het, samen met het Land van Hoogstraten -de vijf voorgenoemde dorpen-, het graafschap, later hertogdom Hoogstraten. Rijkevorsel werd in 1546 onder de rechtsmacht van de buitenbank van Hoogstraten geplaatst maar verkreeg kort daarop zijn onafhankelijkheid terug, zij het vaak met dezelfde schout en secretaris als deze van Hoogstraten. Er was ook een sterke binding tussen de binnen- en buitenbank. Vanaf 1418 was bepaald dat van de zeven schepenen van de buitenbank er twee uit de vrijheid zouden komen -die tegelijk schepenen van de binnenbank waren-, twee werden voorbehouden aan Meer, twee aan Meerle en één aan Minderhout. In de 17de-18de eeuw hadden zij ook eenzelfde secretaris en in de 15de-16de eeuw werden de schepenbrieven van beide banken soms in één register ingeschreven. Het rechtsgebied van de buitenbank betrof dubbel zoveel inwoners als dat van de binnenbank.

Hoogstraten was ook de hoofdplaats van een kwartier dat geen aaneengesloten gebied was. Het omvatte naast het Land van Hoogstraten met Rijkevorsel ook Brecht en Ekeren -die dezelfde heren hadden als Hoogstraten-, de polderdorpen Berendrecht, Lillo, Oorderen, Oosterweel en Zandvliet, Loenhout, Hoboken, Hemiksem, Itegem en Keerbergen.
Lit.: LAUWEREYS J., *Hoogstraten Aloude Vrijheid*, Hoogstraten, 1950. – ROMBAUTS W., *Ambten en bestuursorganisatie in de vrijheid Hoogstraten en in het graafschap en het hertogdom Hoogstraten op het einde van de 17de en in de 18de eeuw, vergeleken met de vrijheid Turnhout en het dorp Lille*, in *Jaarboek van de Provinciale Commissie voor Geschiedenis en Volksunde*, 1992, p. 85-142. – *Jaarboeken van de Koninklijke Hoogstratens oudheidkundige kring*, 1933-.
Archiefgeschiedenis: Enkele documenten werden in 1933 verkregen. De nrs. 615-632, 637 werden overgebracht naar het bestand "archief van het Sint-Catharinakapittel te Hoogstraten" en naar enkele kloosterbestanden, nr. 660 werd opgenomen in het bestand "Notariaat".
Lit.: GRILLET M., *Hoogstraten aloude Vrijheid. Inventaris van het oud gemeentelijk archief*, Hoogstraten, 1984 (Bibl.4585).
Elders bewaard archief: In het stadsarchief van Hoogstraten vindt men vele documenten uit het ancien régime: Burgemeestersrekeningen (1550-1795), tellingen (17de-18de eeuw), belastingdocumenten en kwartierslasten (1558-18de eeuw), jongens- en meisjesweeshuis (1562-1810), rekeningen van de Armentafel (1500-1805), rekeningen van het gasthuis (1521-1790), kerkrekeningen (1521-1796), kasteel (1525-1542), begijnhof (1367-18de eeuw), militaire lasten (16de-18de eeuw), resolutieboeken (1633-1795), poortersboeken (1444-1673), scholen (1687-1764), processtukken (16de-18de eeuw), charters (1315-18de eeuw), historische documentatie.
Een aantal documenten van de heerlijkheid en dorpsbestuur berusten in het archief van de prinsen van Salm-Salm in Anholt: ADRIAENSEN A. en MICHIELSEN J., *Hoogstraten. Archieven van het voormalig hertogdom berustende te Anholt*, in *Oudheid en Kunst*, III, 1907, p. 47-68 en LAMBRECHTS-AUGUSTIJNS H., *Archief van het voormalig hertogdom Hoogstraten berustende te Anholt*, in *Gens Brabantica*, 1996, p. 111-122.

Archief van de schepenbanken, van cijns- en leenhoven, van het dorpsbestuur en van gilden van Hoogstraten, 1351-1815
67,30 str. m. – 858 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Costuimen, keuren en ordonnanties (1506-1748). – Resoluties van het graafschap (1613-1793) en van het kwartier (1643-1795). – Inventarissen (1756-1793). – Briefwisseling van gemeente en kwartier (1439-1798). –

Schepenprotocollen van binnen- en buitenbank (1377-1797). – Certificaties en attestatiën (1505-1788). – Testamenten (1505-1785). – Openbare verkopen en verpachtingen (16de eeuw-1796). – Staten van goed, mombersrekeningen, scheidingen en delingen (1389/1500-1797). – Gerechtsrollen, tonen en vonnissen (15de eeuw-1796). – Besetboeken (inbeslagnemingen, 1548-1727). – Processen van het gemeentebestuur (1646-1789). – Procesdossiers (1431-1787). – Rekwesten (16de eeuw-1796). – Volmachten (1590-1789). – Tellingen (16de-18de eeuw). – Belastingdocumenten, repartities en dorpsrekeningen (1500-1798). – Militaire leveringen en logementen (1565-1785). – Huurlingen, wachten e.d. (16de-18de eeuw). – Documenten over onderwijs (1546-1776). – Sint-Sebastiaans- en Sint-Jorisgilde en Rederijkerskamer (1530-1766). – Edikten en ordonnantiën (16de-18de eeuw). – Cijnsboeken en andere documenten van de heerlijkheid en van de heren (16de-18de eeuw). – Leenhof Terelst (1769-1776). – Charters (1389-1776). – Documenten over het kwartier (17de-18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D060 (*Inventaris van het archief van de gemeente Hoogstraten*).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN HOUTVENNE-OOSTERWIJK

Houtvenne, 1200-1795

De vrij kleine heerlijkheid -221 bunders in de 18de eeuw- was in handen van de families van Witthem (einde 14de eeuw), Schetz (1560), Blereau (1685), van Cauwegom (1711), Ooms (1766) en Montens d'Oosterwijck. Het omvatte de twee gehuchten Houtvenne en Oosterwijk -ongeveer het centrum van het huidige Houtvenne en niet te verwarren met het gelijknamige gehucht in Tongerlo-, maar de laatste naam primeerde in de 17de-18de eeuw, ook voor de in 1651 opgerichte parochie. Het is pas in de 19de eeuw dat de naam Oosterwijk verdwenen is. De plaatselijke schepenbank, voorgezeten door een meier, ging te hoofde bij de schepenen van de Bijvang van Lier.
Lit.: DAELS L., *Volkstelling van 1693 van Oosterwijck-Houtvenne*, in *Het Neteland*, XXV, 1999, p.124-136. – *De heerlijkheid Houtvenne*, in *Mededelingenblad Heemkring Kanton Westerlo*, 1977, p. 52-55.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd op 26 juni 1914, samen met een aantal documenten van het gemeentebestuur van de eerste decennia van de 19de eeuw, door het gemeentebestuur van Houtvenne aan het Rijksarchief overgemaakt. In 1963 droeg de kerkfabriek van Ramsel nog de nrs. 51 en 55 over. Nr. 52 werd overgebracht naar het "archief van de Sint-Adrianusparochie van Oosterwijk-Houtvenne" en nr. 53 naar het "archief van het gemeentebestuur van Houtvenne".

Elders bewaard archief: In het *archief van de familie d'Ursel*, bewaard op het Algemeen Rijksarchief te Brussel, vindt men een aantal documenten over Houtvenne, nrs. 953-1004.

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Houtvenne-Oosterwijk, 1644-1830
2,90 str. m. – 53 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Inventaris (1173). – Resolutieboek (1796-1830). – Zetboeken (1745-1797) en dorpsrekeningen (1714-1793). – Schepenprotocollen (1659-1796). – Staten van goed en mombersrekeningen (1644-1773). – Gerechtsrollen (1737-1786).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D061 (GIELENS A., *Inventaris van het archief van de gemeente Houtvenne*).
─ Index op computer (KENNIVE D. en SCHILDERS M., *Index op de namen van de erflaters en erfgenamen in de boedelinventarissen en andere bescheiden betreffende nalatenschappen in de heerlijkheid Houtvenne-Oosterwijk* (analyses met klapper op de nrs. 41-48, 1714-1791).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN HOVE
Hove, 1200-1795

Hove behoorde lange tijd tot de vorstelijke domeinen van de hertogen van Brabant. Van 1358 tot 1380, toen de streek rond Antwerpen aan de graaf van Vlaanderen was toegewezen, was Hove een tijdlang centrum van de meierij van het land van Rijen, dat daarna naar Deurne verhuisde. Nadat het verschillende malen verkocht of verpand was geweest werd de heerlijkheid in 1558 overgedragen aan A. Perrenot, kardinaal Granvelle, die het in 1570 opnam in zijn graafschap Canticrode (Mortsel). Daarna was de heerlijkheid bezit van de families de Tassis (1616), Peckius (1618), van den Cruyce (1638), Stockmans (1648), Despomeraulx (1649), de Brochkoven (1743) en de Visscher de Celles. In 1675 was het verheven tot baronie.
In de 17de eeuw vormde het een tijdlang één schepenbank, samen met Borsbeek en Boechout (Hoofdbank van Boechout). Omstreeks 1650 werd een eigen schepenbank ingesteld.
Op het grondgebied van de gemeente bevond zich ook het domein Wyninckhoven met kasteel, een leen dat gehouden werd van het Leenhof van Mechelen.
Hove hoorde tot het kwartier van het Land van Rijen.
Lit.: VAN GYSEL A., *Bijdrage tot de geschiedenis van Hove*, 1957. – VAN

AELST C., *Van ridderlijk hof tot gemeentehuis*, Hove, 1984.
Archiefgeschiedenis: Deze documenten werden op 2 november 1934 door het gemeentebestuur, samen met een aantal bescheiden uit de periode 1795-1840 aan het Rijksarchief overgemaakt. De nrs. 90 en "Supplement-Kleine Reeks" nr. 8 werden overgebracht naar het bestand "archief van het gemeentebestuur van Hove".

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Hove, 1618-1823
8,00 str. m. – 98 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Briefwisseling (17de-18de eeuw). – Tellingen (1693-1689). – Schepenprotocollen (1650-1796). – Openbare verkopen (1683-1786). – Visitaties van wegen (1708-1822). – Schattingen (1772-1776). – Rekwesten (1724-1793). – Staten van goed, mombersrekeningen (1685-1785). – Gerechtsrollen (1660-1795). – Belastingdocumenten (17de-18de eeuw). – Dorpsrekeningen (1640-1810). – Rekeningen van de Armentafel (1647-1823). – Reglement van de Sint-Sebastiaansgilde (17de eeuw) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D062 (*Inventaris van het archief van de gemeente Hove*).
─ Index op computer (KENNIVE D. en SCHILDERS M., *Index op de namen van erflaters en erfgenamen in de boedelinventarissen en andere bescheiden betreffende nalatenschap in de heerlijkheid Hove* (analyses met klapper op de nrs. 40-56, 63-66, 1683-1796).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN HULSHOUT
Hulshout, 1200-1795

Hulshout behoorde tot het domein van de Utrechtse kapittels, dat in handen kwam van de familie van Wezemaal, later aan de Merode (1482). Later was de familie van der Poorten heer van Hulshout maar in 1620 verwierf de Merode definitief de heerlijkheid, die hij in 1626 bij het markiezaat van Westerlo voegde. Sindsdien behoorde Hulshout ook tot het rechtsgebied van de schepenbank van Westerlo, waar één schepenambt steeds voorbehouden was voor een schepen uit Hulshout, dat ook beschikte over een eigen meier. De oorspronkelijke schepenbank ging te hoofde bij de schepenen van de Bijvang van Lier.
Lit.: *Mededelingenblad van de Heemkring kanton Westerlo*, 1974-.
Archiefgeschiedenis: Op 15 april 1920 schonk het gemeentebestuur van Hulshout een aantal documenten (16de-18de eeuw) aan het Rijksarchief. Op 6 januari 1940 droeg de abdij van Tongerlo nog een aantal bescheiden, zoals meetboeken

(17de-18de eeuw), rekeningen van de Armentafel (1635-), samen met archief van het gemeentebestuur (1793-1841) over (2de reeks). Nrs. 5, 9 en 26 werden overgebracht naar het bestand "archief van het gemeentebestuur van Hulshout", evenals de nrs. 5 en 7 (deels) en 6, 8-12 van de tweede reeks.
Elders bewaard archief: In het *Archief van de familie d'Ursel*, bewaard op het Algemeen Rijksarchief te Brussel, vindt men een aantal documenten over Hulshout, nrs. 953-1004.

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Hulshout, 16de-18de eeuw
0,25 str. m. – 23 inv. nrs.
□ Inhoud: Belastingdocumenten (1708-1787). – Dorpsrekeningen (1732-1781). – Heideontginning (1760-1775). – Meetboeken (1686-18de eeuw). – Processen (1641-1783). – Sint-Sebastiaansgilde (1613) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D063.1 (*Inventaris van het archief van de gemeente Hulshout*).

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Hulshout, 2de reeks, 17de-18de eeuw
0,25 str. m. – 6 inv. nrs.
□ Inhoud: Meetboeken (17de-18de eeuw). – Rekeningen van de Armentafel (17de-18de eeuw) en diverse documenten.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D063.2 (*Inventaris van het archief van de gemeente Hulshout*).

SCHEPENBANK, CIJNS-, LAAT- EN LEENHOVEN EN DORPSBESTUUR VAN ITEGEM
Itegem, 1200-1795

Itegem behoorde tot het domein van de Berthouts en kwam later in handen van de families van Immerseel (1381), van Gansacker (1672) en Reynegom. De plaatselijke schepenbank ging te hoofde bij de Hoofdbank van Befferen.
Bernum, oorspronkelijk vermoedelijk een allodium van de Berhouts was later een laathof van de abdij van Rozendaal maar werd later opgeëist door de heer van Heist, die in 1616 gelijk kreeg.
Itegem hoorde bij het kwartier Hoogstraten.
Lit.: DE RAADT J. Th., *Les seigneuries du pays de Malines. Itegem et ses seigneurs. Notice historique sur la commune d'Itegem*, Mechelen, 1893. – GERITS J., *Kennismaking met Itegem door de eeuwen heen*, Itegem, 1976. – GOVAERTS,

Geschiedenis van Itegem (uitgave door E. BUTS), Itegem, 1972. – BUTS E. en L., *Een bijdrage tot de geschiedenis van Itegem*. – HERTELEER L., *Geschiedenis van Heist-op-den-Berg*, Heist-op-den-Berg, 1986, p. 231-239.
Archiefgeschiedenis: De gemeenterekeningen 1649-1664 werden in 1896 door M. de Raadt aan het Algemeen Rijksarchief te Brussel geschonken, later overgemaakt aan het Rijksarchief Antwerpen. In 1936 en 1938 werd door het gemeentebestuur van Itegem het archief van de schepenbank en van het dorpsbestuur (ancien régime) aan het Rijksarchief overgedragen. Later volgden nog kleine aanwinsten zoals nr. 161 (verkregen via de archiefruil met Nederland in 1954) en nr. 163 (aangekocht op een veiling te Brussel in 1966). Nr. 148 (rolregister 1572...1594), afkomstig van het "archief van de Grote Raad van Mechelen, Mélanges" werd in 2003 overgemaakt.
Elders bewaard archief: In het *Archief van de familie d'Ursel*, bewaard op het Algemeen Rijksarchief te Brussel, vindt men een aantal documenten over Itegem, nrs. 953-1004. In het "archief van de Grote Raad van Mechelen, Mélanges" vindt men een gerechtsrol van 1571.

Archief van de schepenbank, van cijns-, laat- en leenhoven en van het dorpsbestuur van Itegem, 1491-1799
16,00 str. m. – 238 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Briefwisseling, keure, resoluties en verordeningen (17de-18de eeuw). – Schepenprotocollen (1609-1795). – Openbare verkopen (1641-1795). – Staten van goed en mombersrekeningen (17de-18de eeuw). – Gerechtsrollen (1595-1795). – Procesdossiers (17de-18de eeuw). – Tellingen (1709-1795). – Grondboek (1637). – Laat- en leenhoven, cijnzen (deels onder Berlaar, 1491-1786). – Belastingdocumenten (1627-1799). – Dorpsrekeningen (1628-1799). – Militaire leveringen en logementen (1643-1796). – Wegen en waterlopen (18de eeuw). – Rekeningen (1718-1795) en andere documenten (18de eeuw) van de Armentafel. – Notarieel archief (1658-1759). – Particulier archief (1538-18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D064 (*Inventaris van het archief van de gemeente Itegem*).
─ Index op computer (KENNIVE D. en SCHILDERS M., *Index op de namen van erflaters en erfgenamen in de boedelinventarissen en andere bescheiden betreffende nalatenschappen in de heerlijkheid Itegem* (analyses met klapper op de nrs. 49-87, 114-115bis, 1630-1795).

SCHEPENBANK VAN ESSEN-KALMTHOUT EN DORPSBESTUUR VAN KALMTHOUT

Kalmthout, 1200-1795

Sedert de 12de eeuw had de abdij van Tongerlo een uitgestrekt domein in Essen-Kalmthout, waar ze de lagere rechtspraak uitoefende terwijl de middele en hoge rechtspraak in handen van de Brabantse hertog bleef. Pas in 1651 verwierf de abdij ook de middele en hoge rechtspraak en was heer van Essen-Kalmthout. Er fungeerde ook maar één schepenbank voor beide dorpen, die te hoofde ging bij de schepenen van de Bijvang van Lier.
Tot in de 18de eeuw zette de abdij ontginningsprojecten op om de vele heidegronden te laten renderen.
Kalmthout ressorteerde onder het kwartier van het Land van Rijen.
Lit.: BASTIAENSEN J., *Geschiedenis van Kalmthout*, Kalmthout, 1996. – VISSERS R., *Volkstelling van Kalmthout en Essen 1693*, in *Liber amicorum Jef Hendrickx*, Antwerpen, 1995, p. 193-218.
Archiefgeschiedenis: Op 15 januari 1910 overgemaakt door het gemeentebestuur van Essen. Nr. 3 komt uit het gemeentearchief van Zandvliet, nr. 7 uit het gemeentearchief van Loenhout. Nr. 5 werd overgebracht naar het "archief van het gemeentebestuur van Kalmthout".
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Essen".
Het volledige archief van de schepenbank Kalmthout-Essen en vele bescheiden van het gemeentebestuur uit het ancien régime worden bewaard op het gemeente-archief van Kalmthout (gemeentehuis), waar ook het archief van de kerk en van de Armentafel van de Onze-Lieve-Vrouwekerk bewaard wordt, evenals het archief van de twee schuttersgilden.

Archief van de schepenbank van Essen-Kalmthout en van het dorpsbestuur van Kalmthout, 1523-1842
0,25 str. m. – 7 inv. nrs.
□ Inhoud: Zetboek (1762). – Gerechtsrollen (1641-1646) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D065 (*Inventaris van het archief van de gemeente Kalmthout*).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 5777-5783 (VERCAMMEN L., *Gemeentearchief Kalmthout* (analyses van de reeksen 2 A-F, 3 A-N, 3 Abis-Ebis, O-Z, 4-5, 29A-R, 30-36 van het gemeentearchief van Kalmthout), alfabetische klappers hierop, zie toegang 3).
─ Index in typeschrift: Bibliotheeknr. 5322 (*Alfabetische klapper op de analyses van L. Vercammen* (zie toegang 2).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN KAPELLEN
Kapellen, 1200-1795

De heerlijkheid van Kapellen, meestal "Hoogen Schoot" genoemd, was veel kleiner dan het latere Kapellen en besloeg twee aaneengesloten blokken, het ene links van de baan Antwerpen-Bergen op Zoom van aan de kerk van Kapellen tot aan de Waterstraat en begrensd door de Parijsenweg, het andere rechts van de grote baan tussen de Oude Galgenstraat en de Galgenstraat. Er zijn aanwijzingen dat de grenzen van de heerlijkheid in de loop van het ancien régime veranderd zijn. Het gehucht Ertbrand of Putte hoorde niet bij Kapellen. Het gebied links -gezien vanuit Kapellen-centrum- van de baan Antwerpen-Bergen op Zoom hoorde onder Stabroek, het gebied rechts was een onderdeel van de heerlijkheid Ettenhoven (Hoevenen).
Op fiscaal gebied trad Kapellen meestal op als onderdeel van de "drij dorpen van Ekeren" (Ekeren, Hoevenen en Kapellen) onder het kwartier van Hoogstraten.
Lit.: VOET E., *Geschiedenis van Kapellen*, 1939.
Archiefgeschiedenis: Deze documenten werden op 14 september 1946, samen met het grootste deel van het 19de-eeuws archief van de gemeente, door het gemeentebestuur van Kapellen aan het Rijksarchief overgemaakt.
De documenten van na 1795 werden uit het bestand genomen en opgenomen in het "archief van het gemeentebestuur van Kapellen".
Elders bewaard archief: Zie "archief van de schepenbanken en dorpsbesturen van Ekeren". Een aantal documenten worden bewaard in het archief van de prinsen van Salm-Salm in Anholt (Duitsland). Zie ADRIAENSEN E. en MICHIELSEN J., *Hoogstraten. Archieven van het voormalig hertogdom berustende te Anholt*, in *Oudheid en Kunst*, III, 1907, p. 47-68 en LAMBRECHTS-AUGUSTIJNS H., in

Gens Brabantica, 1996, p. 111-122.

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Kapellen, 1545-1797
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
Onderdeel van: Archief schepenbanken en dorpsbesturen Ekeren, 690-796.
0,12 str.l. - 108 inv. nrs.
□ Inhoud: Resolutieboeken (1737-1791). – Dorpsrekeningen (1653-1749). – Belastingdocumenten (1671-1793). – Schepenprotocollen (1673-1675, 1748-1796). – Gerechtsrollen (1612-1618, 1642-1794). – Staten van goed, mombersrekeningen e.d. (1658-1738). – Diverse bescheiden o.a. over de kerk en Armentafel (17de-1d8e eeuw). – Figuratieve kaarten (18de-19de eeuw) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D038 (GIELENS A., *Inventaris van het archief van de gemeente Ekeren*).
─ Index, gedrukt: Bibliotheeknr. RAAt37 (KENNIVE D. en SCHILDERS M., *Index op de namen van erflaters en erfgenamen in de boedelinventarissen en andere bescheiden betreffende nalatenschappen in de heerlijkheden Ekeren (Brasschaat, Ekeren, deels Hoevenen en Kapellen), Ettenhoven (Hoevenen), Hoogboom en Kapellen 1655-1798* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 37), Brussel, 2003) (analyses met klappers op de nrs. 781-782).

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Kapellen, 1612-1788
14 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen van de drossaard van Ekeren-Hoevenen-Kapellen (1781, 1787-1788). – Belastingdocumenten (1786). – Dorpsrekeningen (1732-1750). – Documenten over H. Geesttafel (1688-1772) en kerk (1685-1772). – Sint-Sebastiaansgilde (1647-1784), Kolveniers (1656) en Sint-Ambrosiusgilde (1788). – Verpachting van de tienden van het klooster Hertoginnendal in Oudergem (1685).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D066 (*Inventaris van het gemeentearchief van Kapellen*).

─

SCHEPENBANK, CIJNS-, LAAT- EN LEENHOVEN, DORPSBESTUUR VAN KASTERLEE EN HEERLIJKHEID TER LOO
Kasterlee, 1200-1795

Kasterlee behoorde tot het vorstelijk domein, al werd het in de 16de eeuw in pand gegeven, o.a. aan de heren van Berchem/van Lier (1520) en aan de familie Sterck (1559).
Volgens een overeenkomst van 1650 was de hoofdschout van het kwartier

Herentals ook schout van Kasterlee terwijl men er bij de keuze van de schepenen steeds voor zorgde dat de gehuchten (Houtum, Rees, Vorsel, Goor, Isschot, Loo en Kerkhof) vertegenwoordigd waren. Kasterlee was immers een dorp met een vrij beperkt centrum en met een aantal buitenwijken.
De schepenen gingen voor burgerlijke zaken te hoofde bij de schepenbank van de Bijvang van Lier, voor andere rechtspraak bij de Hoofdbank van Zandhoven.
In Kasterlee lag ook het belangrijke goed Ter Loo, leen van de hertogen van Brabant met laat- en leenhof, in het bezit van de families de Beer, van Liere, van Baexen en van der Gracht.
Kasterlee behoorde tot het kwartier van Herentals.
Lit.: VAN GORP J., *Kasterlee*, Kasterlee, 1946. – DE LONGE G. (ed.), *Coutumes de Casterle*, in *Coutumes du Pays et duché de Brabant. Quartier d'Anvers*, VII, Brussel, 1878, p. 119-193.
Archiefgeschiedenis: In 1929 maakte het gemeentebestuur van Kasterlee 87 delen en 100 pakken archief uit het ancien régime over aan het Rijksarchief. Op 24 oktober 1939 volgden nog een aantal bescheiden uit de 18de-19de eeuw. Op 9 januari en 19 februari 1953 "schonk" dr. Jan Van Gorp, een lokaal historicus, nog een aantal documenten uit de 17de-19de eeuw.
De nrs. 105-112 en oude 4de reeks 2-5 werden ingelast in het "archief van het gemeentebestuur van Kasterlee".
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de Domeinen van Mechelen" nr. 40-41: cijnzen (1627, 1671).

Archief van de schepenbank, van cijns-, laat- en leenhoven, van het dorpsbestuur van Kasterlee en van de heerlijkheid ter Loo, 1449-1799
10,89 str. m. – 142 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Resoluties (1737-1799). – Grensscheiding met Turnhout (1659). – Tellingen (1784-1793). – Lijst van schepenen en bedezetters (1736-1796). – Schepenprotocollen (1735-1796). – Openbare verkopen (1728-1795). – Renten (1736-1796). – Staten van goed, mombersrekeningen, momberseden (1700-1795). – Gerechtsrollen (1735-1786). – Grondboeken (1778). – "Aertboek" (beheer van gemene gronden, 1730-1848). – Visitaties van wegen (1781-1795). – Belasting-documenten (1750-1795). – Dorpsrekeningen (18de eeuw). – Heerlijkheid Ter Loo: leenboeken (1576-1639), figuratieve kaarten van de gronden (18de eeuw). – Documenten over de kerk (1725-1778) en Armentafel (1796). – Laathof van Wezemaal (1449). – Een vrij groot aantal niet beschreven bescheiden e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D067 (*Inventaris van het archief van de gemeente Kasterlee*).

DORPSBESTUUR VAN KESSEL
Kessel, 1200-1795

Kessel was een afzonderlijke heerlijkheid, die in bepaalde perioden in handen was van particuliere bezitters, zoals de familie van Ranst in de 14de eeuw en de familie de Gottignies in de 18de eeuw, maar maakte met de vorstelijke domeinen Bevel, Nijlen en Emblem deel uit van de Bijvang van Lier. In deze schepenbank had zij gewaarborgd recht op één schepen (soms twee schepenen). De meier van Kessel werd door de stadsmagistraat van Lier benoemd en was vaak gemeenschappelijk met Bevel. Op fiscaal gebied werden er jaarlijks één burgemeester en twee bedezetters aangeduid.
Lit.: STOCKMANS J.B., *Geschiedenis der gemeenten Kessel, Bevel, Nylen, Emblehem en Gestel*, Lier, 1910, p. 1-35. – VAN AUTENBOER E., *De Gilden van de Lierse Byvanck*, in: *Lira Elegans, Jaarboek van het Liers Genootschap voor Geschiedenis*, V, 1995, p. 163-166.
Archiefgeschiedenis: Op 9 januari 1937 droeg het gemeentebestuur van Kessel de documenten van het ancien régime, samen met een aantal documenten van het begin van de 19de eeuw over aan het Rijksarchief. De nrs. 13-16 werden overgebracht naar het "archief van de Sint-Salvatorkerk te Kessel".
Elders bewaard archief: Zie ook *Archief van de Heren van Niel* nr. 59.

Archief van het dorpsbestuur van Kessel, 1367-1815

1,60 str. m. – 31 inv. nrs.
□ Inhoud: Resolutieboeken (1762-1772). – Grondboek (1702-1704). – Belasting-documenten en kwartierslasten (1633-1802). – Dorpsrekeningen (1663-1675, 1696-1748). – Losse schepenakten, testamenten e.d. (1650-1793). – Leengoederen (1546). – Charters (1367-1577). – Sint-Sebastiaansgilde (1624-1815). – Sint-Ambrosius- of Biegilde (1754-1808) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D068 (*Inventaris van het archief van de gemeente Kessel*).

LAATHOF VAN JONKER VAN HERBAYS TE KONINGSHOOIKT
Koningshooikt, 1200-1795

Lit.: AERTGEERTS H., *Hooikt historisch (tot 1821)*, Koningshooikt, 1996. – VAN PARIJS L., *Koningshooikt. Heemkundige Bijdrage*, Antwerpen, 1943.
Archiefgeschiedenis: In 1928 verkregen van het Algemeen Rijksarchief te Brussel. Op 2 juni 1999 door het Rijksarchief Antwerpen overgedragen aan het Stadsarchief Lier.
Elders bewaard archief: In het archief van de Sint-Valentinusparochie te Poppel bewaart men de aanstellingsbrief van Cornelius Geluijkens tot schoolmeester van Hooikt, 1743 (nr. 163).

Archief van het laathof van jonker van Herbays te Koningshooikt, 1614-1617
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D069 (*Inventaris van het archief van de gemeente Koningshooikt*).

SCHEPENBANKEN, CIJNS-, LAAT- EN LEENHOVEN, DORPSBESTUUR EN GILDEN VAN KONTICH
Kontich, 1200-1795

Kontich was in de vroege middeleeuwen een zeer groot domein dat aan Rupel en Schelde grensde. Later was het verdeeld in twee rechtsgebieden het ene, onder de hertog van Brabant (Land van Rijen), het andere onder de Berthouts (Land van Arkel of van Mechelen). Ondanks het feit dat beide gebieden in 1464 verenigd werden bleef deze dualiteit bestaan, ook toen de heerlijkheden samen verkocht werden en bezit waren van de families Pot (1505), Schot (1559), Perrenot de Granvelle (1572), van Opmeer (1626) en Franco y Feo (1651). Volgens 15de eeuwse bronnen gingen de schepenen van het Mechels gebied in eerste instantie te

hoofde bij de schepenbank van "Putte" (synoniem van Befferen?). In de 16de eeuwse costuimen wordt gezegd dat beide delen van Kontich (Rijen en Arkel) te hoofde gingen bij de Hoofdbank van Befferen. In de 16de eeuw werden er nog afzonderlijke registers bijgehouden voor de twee rechtsgebieden maar dit vervaagde in de 17de eeuw.
Lit.: VAN PASSEN R., *Geschiedenis van Kontich*, Kontich, 1988.
Archiefgeschiedenis: Op 3 mei 1941 droeg het gemeentebestuur van Kontich alle documenten ouder dan ongeveer 1800 over aan het Rijksarchief Antwerpen. Dit bestand werd nog aangevuld in 1948 door de overdracht van 19de eeuws archief, in 1953 met documenten, afkomstig van Nederlandse archieven (archiefruil), in 1961-1962 met documenten uit de verzameling J.B. Stockmans en verder met losse aanwinsten en aankopen: 1974 (nr. 500), 1977 (nr. 501), 1984 (nr. 502). In 1906 werden een aantal documenten van de heerlijkheid Bautersem aangekocht van dhr. H. Elsen van Antwerpen.
Het totale bestand werd door het Rijksarchief op 28 juni 1994 overgedragen aan het gemeentearchief van Kontich.
Lit.: VERSTREPEN C., *Stadsarchief Antwerpen. Schepengriffie. Antwerpse schepenbrieven betreffende de dorpen van de Rupelstreek*, Brussel, 1990-1995 (Analyses met klappers op de Antwerpse schepenbrieven betreffende Kontich, 1394-1460, 1519-1555). – VAN PASSEN R., *Historische schets van het Kontichse gemeentearchief*, in *Een kompas met vele streken. Studies over Antwerpen, scheepvaart en archivistiek aangeboden aan dr. Gustaaf Asaert ter gelegenheid van zijn 65ste verjaardag*, Antwerpen, 1994, p. 191-202.
Elders bewaard archief: In het *archief van de familie d'Ursel*, bewaard op het Algemeen Rijksarchief vindt men een aantal documenten over goederen in Kontich (nrs. 674-675) evenals in het bestand *archief van de familie van Reynegom de Buzet*, nrs. 1504-157 (17de-18de eeuw, met kaart van de Pauwhoeve -1704-). Op het Rijksarchief Gent vindt men in het "archief van Sint-Baafs en bisdom Gent" vele documenten over bezittingen van deze instellingen (15de-18de eeuw): nrs. 11340-11402, 11460-11566.

Archief van de schepenbanken, van cijns-, laat- en leenhoven, van het dorpsbestuur en van gilden van Kontich, 1306-1800
Onderdeel van: "Oud gemeentearchief van Kontich" nrs. 1...502.
32,61 str. m.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: documenten over de laat- (leen-/cijns)hoven van Vrijsel, Berchem, Eindonk, Boutersem, Helmont, Pitsemburg (16de-18de eeuw). – Schepenprotocollen en openbare verkopen (1555-1797). – Resoluties (1665-1795). – Gerechtsrollen (1555-1784). – Zettingen (1603-1796). – Gemeenterekeningen

(1606-1799). – Rekeningen van de Armentafel (1492...1800). – Voogdijrekeningen (18de eeuw). – Schuttersgilden (17de-18de eeuw) e.a.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. D070 (*Inventaris van het oud gemeentearchief van Kontich* (gaat vermoedelijk terug tot de inventaris van Ph. F. Rombouts uit de 19de eeuw).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 5657-5659 (ROGGEMAN G., *Regesten van de schepenakten van Kontich* (met klapper, uitvoerige analysen van de nrs. 357-369).

SCHEPENBANK, LEENHOVEN EN DORPSBESTUUR VAN LEEST

Leest, 1200-1795

Vermoedelijk bestond er een laathof/schepenbank in Leest die echter in 1305 werd afgeschaft waardoor een groot deel van het grondgebied onder de rechtsmacht van de Mechelse schepenbank viel.
Zoals Hombeek was Leest in twee delen verdeeld. Leest-Smal Brabant was hertogelijk gebied en hier bevonden zich een aantal grote hoeven. Leest-Mechelen viel onder de Vrijheid van Mechelen maar er waren wat Brabantse enclaves binnen zijn grondgebied. De stad stelde daar een meier aan, vaak dezelfde als deze voor Hombeek, Heffen en Battel.
Pogingen van de vorstelijke domeinen in de 17de eeuw om Leest als afzonderlijke heerlijkheid te verkopen mislukten door het verzet van de stad Mechelen. Het leenhof van Rendelbeek, leen van de Berthouts, werd in de tweede helft van de 12de eeuw deels geschonken aan de abdij van Averbode.
Lit.: VERBESSELT J., *Het parochiewezen in Brabant tot het einde van de 13de eeuw*, X, Pittem, 1969, p. 341-358.
Archiefgeschiedenis: In 1956 werd een dorpsrekening van 1762 verworven, in 1965 twee kaartboeken (1723, 1810) van het gemeentebestuur; nr. 4 is een aanwinst van 1934 (Aanw. 1934/107-20bis). De bescheiden over het leenhof van Rendelbeek werden deels op 10 februari 1904 verkregen bij schenking van Eugène Poswick van Brussel.
Bestand op 6 juli 1993 door het Rijksarchief overgedragen aan het Stadsarchief Mechelen.

Archief van de schepenbank, van leenhoven en van het dorpsbestuur van Leest, 1623-1814

0,10 str. m. – 9 inv. nrs.
□ Inhoud: "Contractboek"(1623-1795), 1 nr. – Bescheiden betreffende de goederen van Guillaume de Steenhuyse (1584-1778), 1 nr. – Uittreksels uit parochieregisters

en registers van de Burgerlijke Stand (1787-1814) (hoort eigenlijk thuis in het hedendaags gemeentearchief) 1 nr. – Communicantenlijst (z.d.), 1 nr. – Reglement van de Sint-Sebastiaansschuttersgilde (1647), 1 nr. – Leenhof van de Broeck (1744-1794), 1 nr. – Leenhof van Rendelbeek (1635-1679), 1 nr. – Dorpsrekening (1762), 1 nr. – Kaartboek of "Generale Metinghe" (1723), 1 nr.
Bevat ook de archieven van: Leenhof van de Broeck (1744-1794), 1 nr. – Sint-Sebastiaansschuttersgilde (1647), 1 nr. – de Steenhuyse, Guillaume (1584-1778), 1 nr.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. G71 (*Inventaris van het oud gemeentearchief van Leest*).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN LICHTAART

Lichtaart, 1200-1795

Lichtaart was aanvankelijk een domein van de Berthouts, die belangrijke schenkingen deden aan het Sint-Gummaruskapittel van Lier. Later kwam de heerlijkheid in handen van de families van Rotselaar, van Bergen (1527), de Croy, van Arenberg (1625), J. Proost, de Pret (1716) en van de Werve de Vorselaer. Op het gehucht Rielen, dat kerkelijk onder Kasterlee viel, bestond de heerlijkheid Rielen die meestal samen met Lichtaart werd gehouden en samen met Lichtaart één schepenbank vormde. Lichtaart werd samen met Rielen in 1768 tot baronie verheven.
De laten van de hertog en de laten van het Sint-Gummaruskapittel van Lier gingen te hoofde bij de schepenbank van de Bijvang van Lier. Voor de hoge rechtspraak ("keuren en breucken") ging de plaatselijke schepenbank te hoofde bij de Hoofdbank van Zandhoven.
Lichtaart behoorde tot het kwartier Herentals.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd in 1930 door het gemeentebestuur aan het Rijksarchief overgemaakt.
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de Domeinen van Mechelen" nr. 40-41: cijnzen (1627, 1671).

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Lichtaart, 1609-1796

6,75 str. m. – 70 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Resolutieboeken (1768-1794). – Meetboeken (18de eeuw). – Schepenprotocollen (1609-1796). – Openbare verkopen (18de eeuw). – Renten (1781-1796). – Zetboek (1762). – Gerechtsrollen (1685-1792). – Een groot aantal niet geordende bescheiden (17de-18de eeuw), waarvan vele in slechte staat.

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D072 (*Inventaris van het archief van de gemeente Lichtaart*).

SCHEPENBANK VAN DE STAD EN VAN DE BIJVANG VAN LIER, CIJNS-, LAAT- EN LEENBHOVEN, STADSBESTUUR EN AMBACHTEN VAN LIER

Lier, 1200-1795

Lier was in de veertiende eeuw uitgegroeid tot een niet onbelangrijke stad, die toen hertogelijke vrijheden en een grotere omwalling kreeg. Het was de zetel van het Land van Rijen, één van de meierijen binnen het markgraafschap Antwerpen. De binnenbank was de schepenbank die bevoegd was voor het gebied intra muros en een kleine concentrische cirkel eromheen (totaal 220 ha). Het stadsbestuur bestond uit deze schepenen, twee rentmeesters en twee stadssecretarissen, de schout -als vertegenwoordiger van de hertog-, de twee dekens en zeven oudermannen van de Lakenhalle (aanvankelijk als vertegenwoordigers van de lakennijverheid, later van de ganse handeldrijvende burgerij) en de dekens van de ambachten. Er was ook een buitenbank die bevoegd was voor de Bijvang, een ruim gebied dat naast de drie gehuchten of "tenten" van Lier: Hagenbroek, Lachenen en Mijl ook de kerkdorpen Nijlen, Kessel, Bevel en Emblem omvatte. Zij was samengesteld uit drie stadsschepenen en vier schepenen, gekozen uit de inwoners van de Bijvang: één voor Nijlen, één voor Kessel en Bevel, één uit Emblem en Hagenbroek en nog één uit Lachenen en Mijl. De Lierse stadsschepenen gingen te hoofde bij de Antwerpse Vierschaar, tegen vonnissen van de buitenbank ging men rechtstreeks in beroep bij de Raad van Brabant.
Lit.: BERGMANN A., *Geschiedenis der stad Lier*, Antwerpen, 1873.
Archiefgeschiedenis: Het grootste deel van het hier besproken bestand werd door het Franse bestuur aangeslagen en belandde zo in het archief van de rechtbank van eerste aanleg van Mechelen. Omstreeks 1909 werd na enig getouwtrek een deel aan het Stadsarchief Lier overgedragen en een deel aan het Rijksarchief. In 1919, 1953, 1967, 1973-1985 volgden nog losse aanwinsten.
Dit bestand werd op 2 juni 1999 overgedragen aan het Stadsarchief Lier.
Elders bewaard archief: Een aantal documenten over Lier vindt men in het "archief van de heren van Niel" nrs. 11, 59. Ook in het "archief van de familie d'Ursel", bewaard op het Algemeen Rijksarchief te Brussel, treft men een aantal bescheiden over Lier aan evenals in het aldaar bewaarde "archief van de familie van Reynegom de Buzet".

Archief van de schepenbank van Lier, van de Bijvang van Lier, van cijns-,

laat- en leenhoven, van het stadsbestuur en van de ambachten van Lier, 1305-1830
5,76 str. m. – 150 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Costuimen (16de eeuw). – Gerechtsrollen (1533-1618), "maandagsche rollen" (1668-1794), "vrijdagsche rollen" (1627-1794), criminele rollen (1733-1792), vonnissen (1719-1794), bezetrollen (1704-1796). – Contracten (1557-1718). – Schepenprotocollen (1722-1796). – Staten van goed en mombers-rekeningen (1723-1763). – Ambachten (17de-18de eeuw). – Laat- en leenhof van de abdij van Sint-Bernards (1700-1759), cijns- en leenhoven (15de-18de eeuw). – Charters (1305-1781). – Historische notities (1580-1612).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D073 (*Inventaris van het archief van de gemeente Lier*).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr (ROGGEMAN G., *Contracten (1557-1560)* (uitvoerige analyses met klapper op nr. 46).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN LILLE
Lille, 1200-1795

Lille behoorde tot het Land van Turnhout en dus tot het vorstelijk domein van de hertogen van Brabant. Bij tussenpozen werd het in pand gegeven, o.a. in 1464 werd de heerlijkheid overgedragen aan de Dynter, in 1560 aan de familie Schetz en nog later aan J. Proost en Van Oors. In de 18de eeuw kwam het opnieuw onder het Land van Turnhout en kende de koningen van Pruisen, de hertog van Sylva Tarouca en de familie de Pestre als heer. De plaatselijke schepenbank ging te hoofde bij de Hoofdbank van Zandhoven.
Het grote heidegebied "den Aard" lag ook gedeeltelijk in Lille.
Lille behoorde tot het kwartier Turnhout.
Lit.: VAN DEN BRANDEN W., *Het bestuur van een plattelandsgemeente in het land van Turnhout in de achttiende eeuw. Lille 1700-1795* (onuitgegeven licentiaatsverhandeling), Gent, 1982. -*Jaarboeken van de Heemkundige Kring Norbert de Vrijter*, 1983-.
Archiefgeschiedenis: In 1935 werden enkele documenten verkregen. Op 4 maart 1953 droeg het gemeentebestuur van Lille zowel het archief van de schepenbank en dorpsbestuur (ancien régime) als het archief van het gemeentebestuur van de 19de-20ste eeuw over aan het Rijksarchief. De documenten zitten volledig door mekaar maar zijn gedetailleerd beschreven. Omdat de griffies van Lille, Vlimmeren, Wechelderzande en Poederlee vaak door dezelfde secretaris werden bediend vindt men hier ook documenten van de drie andere dorpen.
De bescheiden van na 1795 werden hieruit gelicht en geplaatst in het bestand: "archief van het gemeentebestuur van Lille".
Elders bewaard archief: In het "archief van de familie d'Ursel", bewaard op het Algemeen Rijksarchief te Brussel, vindt men ook wat documenten over Lille.

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Lille, 16de-18de eeuw
15,00 str. m. – 211 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Schepenprotocollen en openbare verkopen (1564-18de eeuw). – Staten van goed en voogdenrekeningen (16de-18de eeuw). – Rekwesten (18de eeuw). – Borgbrieven. – Gerechtsrollen (1586-1745). – Burgemeestersrekeningen, zetboeken (16de-18de eeuw). – Meetboeken (17de-18de eeuw). – Documenten over de kerk en Armentafel (17de-18de eeuw). – Tellingen (17de-18de eeuw). – Diverse documenten over Gierle, Poederlee, Vlimmeren en Wechelderzande e.a.
Bevat ook de archieven van: Schepenbank en dorpsbestuur van Gierle, Poederlee, Vlimmeren en Wechelderzande.
► Toegang(en): Plaatsingslijst in typeschrift: Leeszaalnr. D075 (VAN DEN

BRANDEN, W., *Inventaris van het oud gemeentearchief van Lille*).

SCHEPENBANKEN EN DORPSBESTUREN VAN LILLO (EN LIEFKENSHOEK)

Lillo, 1200-1795

Lillo was een hertogelijk domein waar vooral de Sint-Michielsabdij en het Onze-Lieve-Vrouwekapittel zich inspanden om de poldergronden door bedijkingen te vrijwaren. De heerlijkheid werd zeker in de 16de eeuw in pand gegeven, o.a. aan P. Van Daele en erfgenamen. Ondertussen hadden de Staatse troepen in 1582 het fort van Lillo opgericht recht tegenover fort Liefkenshoek -aan de linkeroever, in Kallo- dat tot 1785 in handen bleef van de Verenigde Provinciën. Mettertijd ontwikkelden zich twee rechtsgbieden, enerzijds de door de Sint-Michielsabdij aangestelde schepenbank van Lillo en Zuidland voor het gehele gebied van de heerlijkheid met uitzondering van het fort -die te hoofde ging bij de Antwerpse schepenen- en anderzijds de schepenbank bevoegd voor het fort van Lillo en het ertegenover liggende fort Liefkenshoek in Kallo en de daar opstaande particuliere huizen: het "college van gedelegeerde rechters van de Gecommitteerde Raden van de Staten van Zeeland over Lillo en Liefkenshoek". Dit waren echter Hollandse enclaves met militairen en ambtenaren en waar Hollands geld circuleerde. Na de overdracht van deze forten in 1786 aan de Oostenrijkse Nederlanden werd er een eigen "schepenbank der fortificatie van Lillo" opgericht. De archieven van de hervormde kerk van deze forten werd in de 19de eeuw overgedragen aan de hervormde gemeente van Rilland-Bath (zie onder Sint-Benedictuskerk van Lillo). Na de afscheuring van Nederland bleven de forten tot 1839 in handen van het Koninkrijk der Nederlanden.

Lit.: *Volkstellingen van Antwerpse Polderdorpen, 1693, 1709, 1755* (VVF-Merksem, Sporen 61), Antwerpen, 2004.

Archiefgeschiedenis: Een deel van dit bestand, werd samen met het archief van de polder van Lillo in bewaring gegeven door het gemeentebestuur van Lillo op 28 januari 1948.

Het archief van de forten Liefkenshoek en Lillo kwam terecht in het Rijksarchief Zeeland in Middelburg van waaruit een aantal bescheiden "behorende tot de huishoudelijke administratie" van de forten op 20 maart 1863 werd overgemaakt aan de provinciegouverneur van Oost-Vlaanderen om vervolgens op het Rijksarchief Gent te belanden. Omstreeks 1990 werd het overgebracht naar het Rijksarchief Beveren en op 11 januari 2005 naar het Rijksarchief Antwerpen (archiefblok 2). Een aantal bescheiden bleef echter in 1863 op het Rijksarchief van Zeeland.

Lit.: TRAMPER A.C., *Archieven van de Hervormde gemeente Rilland-Bath en de garnizoensgemeenten Fort Lillo en Fort Liefkenshoek*, Middelburg, 1992, p. 31-34.
Elders bewaard archief: In het "archief van de familie de Fierlant" vindt men gegevens over Lillo. Zie ook Stadsarchief Antwerpen. Op het Algemeen Rijksarchief te Brussel vindt men in de bestanden: "archief van de familie d'Ursel" gegevens over Lillo. In het Zeeuws archief (Middelburg) vindt men in het bestand "Archief van de opperbevelhebber van Lillo en Liefkenshoek" ook gegevens over deze beide forten.

Archief van de schepenbanken en dorpsbesturen van Lillo (en Liefkenshoek), 1356-1832
1,73 str. m. – 48 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Resoluties (1651-1743). – Landboeken (16de eeuw-1652). – Schepenprotocollen (1644-1795), renten (1686-1796) en aanverwante reeksen (18de eeuw). – Staten van goed en mombersrekeningen (1659-1775). – Gerechtsrollen (1652-1793). – Militaire leveringen en logementen (1746-1793). – Belastingdocumenten (18de eeuw). – Documenten over kerk en Armentafel (1712-1824).
Schepenbank van de gecomitteerde raden van Zeeland (fort van Lillo en Liefkenshoek):
Schepenprotocollen (1748-1797).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D076 (GIELENS A., *Inventaris van het archief van de gemeente Lillo*).

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van de forten Lillo en Liefkenshoek, 1584-1790
1,85 str. m. – 53 inv. nrs.
□ Inhoud: Brandbestrijding en verlichting (1738-1788). – Openbare verkopen (1748-1786). – Staten van goed, mombersrekeningen (1746-1786). – Gerechtsrollen (1749-1772). – Vrijschippers (1720-1785). – Post (1765). – Documenten over de Armentafels (1750-1753). – Cijnzen (1700-1773). – Aantekeningen van overlijdens (1771-1786). – Broodprijzen (1749-1786) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D076 (*Inventaris van het archief van de gemeente Lillo*).

SCHEPENBANK, CIJNS-, LAAT- EN LEENHOVEN EN DORPSBESTUREN VAN LIPPELO, LIEZELE EN MALDEREN

Lippelo, 1200-1795

De heerlijke rechten werden in deze drie dorpen gedeeld tussen de hertogen van Brabant en de heren van Grimbergen -als opvolgers van de Berthouts-. De heerlijkheden waren in handen van de heren de Glymes, du Fay, de Croy en van Salm. In bepaalde perioden was ook Buggenhout in dit rechtsgebied begrepen. Ook het Grimbergse deel van Buggenhout ressorteerde een tijdlang onder de schepenbank van Lippelo.
Het gebied behoorde tot de meierij van Merchtem.
Archiefgeschiedenis: Het grootste deel van de hier vermelde documenten zijn vermoedelijk via opeisingen door het Franse bestuur en via het archief van de Rechtbank van eerste aanleg in Mechelen op het Rijksarchief beland. Een ander deel werd op 6 december 1946 door het gemeentebestuur van Lippelo aan het Rijksarchief overgedragen. Op 31 mei 1961 volgden nog een aantal bescheiden die door de kerkfabriek van Lippelo werden geschonken.
Elders bewaard archief: Zie ook Rijksarchief Gent, "archief van de familie della Faille d'Huyse", o.a. over de familie van Marselaer. Op het kasteel van Lippelo-Melis bewaart men nog heel wat bescheiden over de familie van Beughem en aanverwanten.

Archief van de schepenbank, van cijns-, laat- en leenhoven en van de dorpsbesturen van Lippelo, Liezele en Malderen, 1527-1796
9,35 str. m. – 115 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Schepenprotocollen en openbare verkopen (1619-1796). – Staten van goed en mombersrekeningen (1639-1796). – Gerechtsrollen (1619-1795) en procesdossiers (1620-18de eeuw). – Militaire leveringen en logementen (17de-18de eeuw). – Belastingdocumenten (1569-18de eeuw). – Laat-, cijns- en leenhoven van Affligem, ten Broecke of ten Steen, van Damme, Melis, ter Roost, Woelputte, te Moortere, van Caroen en Joreffe, ter Ysenbeerde (16de-18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D078.1. (*Inventaris van het archief van de gemeenten Lippelo, Buggenhout, Liezele en Malderen*).

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Lippelo, 2de reeks, 18de eeuw
1,60 str. m. – 13 inv. nrs.
□ Inhoud: Diverse bescheiden, vooral dorpsrekeningen en collecteursrekeningen (18de eeuw).
► Toegang(en): Leeszaalnr. D078.2, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar.

HEERLIJKHEDEN LOENHOUT EN POPENDONK
Loenhout, 1200-1795

Popendonk was een kleine heerlijkheid zonder kasteel, ongeveer 43 bunders groot, gelegen binnen de heerlijkheid Loenhout. Het was aanvankelijk in handen van de families van Bouchout en vander Marck. Vanaf de 16de eeuw waren beide heerlijkheden (Popendonk en Loenhout) bezit van dezelfde heren: vander Marck, de Ligne, de Wyngarde (1609), Perez de Baron (1610), Vaca de Sotto Mayor, van Siegen van Sechten-Herry (1687), vander Laen (1729), Walckiers (1734). Tijdens het Franse bewind werd het domein (de heerlijke rechten waren immers afgeschaft) doorverkocht aan de families Stevens (1799), de Pauw (1806), de la Valette (1818), van Beeck Vollenhoven, Elsen en Montens d'Oosterwyck (1849). Bij alle verkopen was het steeds opnieuw een verhaal van zware schulden. In 1819 werd het domein zelfs als eerste prijs van een loterij ingezet!
De lenen, cijnzen van de twee heerlijkheden werden steeds samen beheerd en er was ook maar één schepenbank.
Archiefgeschiedenis: Het archief kwam door de aankoop in 1819 van het domein door J. van Beeck Vollenhoven en co uit Amsterdam op het Gemeentearchief van Haarlem terecht. Bij de archiefruil tussen België en Nederland in 1953 werd het overgemaakt aan het Rijksarchief Antwerpen.

Archief van de heerlijkheden Loenhout en Popendonk, 1453-1835
5,18 str. m. – 546 inv. nrs.
□ Inhoud: Inventarissen (17de-18de eeuw). – Leenverheffingen, denombrementen en eigendomsoverdrachten (1495-1835). – Betrekkingen met het gemeentebestuur (1613-1786). – Benoeming van ambtenaren (schout, rentmeester, stadhouder van het leenhof, secretaris, vorster (17de eeuw-1775). – Beheer van het domein, o.a. rekeningen, verpachtingen, aankopen (1576-1826). – Renten ten laste van de heerlijkheid (1534-1788). – Breuken, tienden en jachtrechten (1611-1817). – Ontvangst van cijnzen (1530-1800). – Leenhof (1453-18de eeuw) en ondergeschikte lenen, w.o. het Hof van Wijngaarde, van Tichelt en Ter Elst, van Neerven, van Bierstede (16de-18de eeuw). – Familiepapieren van de onderscheiden heren (1622-18de eeuw). – Documenten van Loenhoutse families: vander Buyten, Bode, Jordaens, van Elsacker, Vierlingh, Marcelli en Roubens (16de-18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. D079.02 (DELVAUX H., *Inventaris van het archief van de heerlijkheden Loenhout en Popendonk* (Rijksarchief Antwerpen), Brussel, 1975).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN LOENHOUT
Loenhout, 1200-1795

De heerlijkheid Loenhout, gehouden van het leenhof van de heren (graven en hertogen) van Hoogstraten was in handen van de families van der Marck, de Ligne, de Wyngarde (1609), Perez de Baron (1610), Vaca de Sotto Mayor, van Siegen van Sechten-Herry (1687), van der Laen (1729) en Walckiers (1734). De kleine heerlijkheid Popendonk, een enclave binnen Loenhout, was bezit van de familie van Bouchout maar was vanaf de familie van der Marck steeds in handen van de heren van Loenhout. Popendonk was een leen van de hertog van Brabant.
Loenhout behoorde tot het kwartier Hoogstraten.
Lit.: VAN AKEN A.J., *Geschiedenis van Loenhout*, Antwerpen, 1938.
Archiefgeschiedenis: In 1905 werden enkele documenten vanuit het Algemeen Rijksarchief overgemaakt aan het Rijksarchief Antwerpen. Het grootste deel van de bescheiden werd door het gemeentebestuur in het interbellum overgedragen. In 1946 volgden nog 104 charters, in 1953 werd vanuit Nederland het archief van de heerlijkheden Loenhout en Popendonk (zie aldaar) bekomen.

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Loenhout, 1478-1798
52,00 str. m. – 4461 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Inventarissen (17de eeuw-1751). – Resoluties (1576-1796). – Rekwesten (1590-1792). – Ontginning van de heide (1651-1776). – Tellingen (1665-1791). – Processen van het gemeentebestuur (1572-1736). – Briefwisseling met het kwartier (1597-1737). – Schepenprotocollen (1478-1795). – Attesten, certificaten, volmachten en schuldvorderingen (1486-1794). – Testamenten (1625-1771). – Openbare verkopen en verpachtingen (1559-1794). – Staten van goed, mombersrekeningen, scheidingen en delingen (1565-1791). – Gerechtsrollen en bijhorende reeksen (1521-1796). – Procesdossiers (1566-1796). – Meetboeken (1602-1783). – Belastingdocumenten (1576-1796). – Burgemeestersrekeningen (1581-1798). – Renten ten laste van de gemeente (1576-18de eeuw). – Militaire leveringen en logementen (1596-1796). – Verpachting van de tienden e.d. (1658-1790). – Schuttersgilden (1648-1660). – Charters (1400-1746).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. D079.1 (DELVAUX H., *Inventaris van het oud archief van de gemeente Loenhout* (Rijksarchief Antwerpen), Brussel, 1974).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 6632 (KERREMANS E., *Eenighe scheijdinghe, deijlinghe ende reegelinghe van affscheijt in den dorpe van Loenhout tijdens het ancien régime*, 2002 (samenvattingen van de nrs. 766-772, diverse

schepenakten e.d.).
─ Regestenlijst op computer en in typeschrift: Bibliotheeknr. (KERREMANS E., *Regestenlijst op de schepenprotocollen van Loenhout (1551-1572, 1614-1616* (nadere toegang op de nrs. 142-146)
─ Regestenlijst op computer en in typeschrift: Bibliotheeknr. (VISSERS R., *Regestenlijst op de schepenprotocollen van Loenhout (1713-1759* (nadere toegang op de nrs. 193-223 en 254)

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN MASSENHOVEN

Massenhoven, 1200-1795

Massenhoven behoorde tot het vorstelijk domein. In 1644 werd de heerlijkheid, samen met Halle en Viersel door de vorst verkocht aan Adriaan Brouwers, die ook één schepenbank voor de drie dorpen instelde. Ervoor vielen Massenhoven en Viersel vermoedelijk onder het ressort van de schepenbank van Zandhoven. In 1678 werd Massenhoven verkocht aan de familie Cannaerts, die er een eigen schepenbank instelde, zij het meestal met dezelfde schout en secretaris als Zandhoven. Later was de heerlijkheid nog in het bezit van de familie de Saint-Vaast.
Massenhoven behoorde tot het kwartier Zandhoven.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 41-45 werden overgebracht naar het bestand "archief van de Sint-Stevenskerk te Massenhoven".
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Viersel" en "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Zandhoven".

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Massenhoven, 1576-1795

1,70 str. m. – 51 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Resolutieboek (1781). – Belastingdocumenten (1612-1787). – Militaire leveringen en logementen (1656-1795). – Schepenprotocollen (1684-1795). – Openbare verkopen en verpachtingen (1745-1793). – Staten van goed en mombersrekeningen (18de eeuw). – Gerechtsrollen e.d. (1677-1778). – Procesdossiers (17de-18de eeuw). – Charters (1676-1690). – Openbare verkopen in Pulle.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D081 (ROLLAND P., *Inventaris van het archief van de gemeente Massenhoven*).

SCHEPENBANK, STADSMAGISTRAAT EN ONDERGESCHIKTE BESTUREN VAN MECHELEN

Mechelen, 1200-1795

Het gaat hier om heel wat verschillende archiefvormers: de stadsmagistraat, de schepenen, de ambachten, de weeskamer e.d.
De feodale structuur van Mechelen is vrij ingewikkeld. De prinsbisschoppen van Luik hadden hier reeds in de 11de eeuw bepaalde rechten maar in de 13de eeuw hadden hun voogden, de Berthouts, de macht grotendeels overgenomen, tot ze in het begin van de 14de eeuw uitstierven. In de 14de eeuw is er een hele machtsstrijd aan de gang tussen de graven van Vlaanderen, de hertogen van Brabant en Luikse prinsbisschoppen maar in de 15de eeuw is de macht in handen van de Bourgondische hertogen.
Ondertussen was het rechtsgebied van de Mechelse schepenbank uitgebreid. In 1305 werden immers de plaatselijke laathoven of schepenbanken die in de afhankelijkheden Nieuwland, Nekkerspoel, Pennepoel, Heffen, Hombeek met Hever en Leest functioneerden afgeschaft en kwam gans dit gebied onder de rechtsmacht van de schepenbank van Mechelen. Men spreekt dan van de stad (binnen de wallen) en het "district" Mechelen, waartoe naast de buiten de wallen gelegen gehuchten Adegem, Battel, Geerdegem, Hanswijk, Nekkerspoel, Nieuwland, Pennepoel ook de "dorpen" Heffen, Hever, Hombeek, Muizen met de afhankelijkheid Hofstade en Leest behoorden. Samen met het "ressort" dat de heerlijkheid Land van Heist-op-den-Berg en de heerlijkheid Gestel omvatte vormden zij de "Heerlijkheid Mechelen", dat in de 16de eeuw uitgroeide tot de Provincie Mechelen, de kleinste van de 17 "Verenigde Provinciën".
Lit.: INSTALLE H., *Bestuursinstellingen van de heerlijkheid Mechelen (11de eeuw-1795)*, in *De gewestelijke en lokale overheidsinstellingen in Brabant en Mechelen tot 1795*, II, Brussel, 2000, p. 835-864.
Archiefgeschiedenis: Kunstmatig gevormde verzameling door allerlei aanwinsten: nr. 2bis (1959), 4bis-ter, 5bis, 10bis-ter, 11ter, 22ter-9, 25/4-7, (1934), 11bis (1928), 22/l, 28/3, 38, 39 (1921), 22bis (1925), 22/10, 25bis (1928), 24B/e (1926), 24A/e (1982), 24bis (1949), 28bis/a/5 (1968), 35/23 (1947), 50-51 (1962), 52 (1970), 53 (1972), 66-68 (1977), 84 (1982) o.m. uit de Handschriftenverzameling van het Algemeen Rijksarchief: nrs. 2bis-7, 44-47 (1956), 2/8-9 (1970), 2/10 (1973) van het Handschriftenkabinet van de Koninklijke Bibliotheek: 54-63 (1971), 64-65 (1973), 72-74 (1979), 75-83 (1980), 91 (1985); nrs. 85-89 komen uit het oud gemeentearchief van Wiekevorst nr. 108.
De hiernabeschreven documenten werden op 21 januari 1993 door het Rijksarchief overgedragen aan het Stadsarchief Mechelen terwijl de nrs. 40-43 overgebracht werden naar het bestand "Archief van het provinciebestuur Antwerpen".
Elders bewaard archief: Het archief van de stadsmagistraat en van andere instellingen van de stad Mechelen wordt bewaard op het Stadsarchief Mechelen.

Archief van de schepenbank, van de stadsmagistraat en van ondergeschikte besturen van Mechelen 1233-1916
3,19 str. m. – 91 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Bescheiden (waaronder vele handschriften) van diverse aard; Privilegieboeken, costuimen en uittreksels hieruit (1301-1702) - Cartularium van de heerlijkheid (1233-1433) - Kronieken (689-1799) - Procesdossiers (1600-1795) - Voogdenrekeningen en sterfhuizen (1542-1794) - Briefwisseling van de stadsmagistraat (1434-1795) - Stadsrekeningen (1586-1597) - Diverse losse bescheiden betreffende ambachten en gilden (1400-1795): Vettewariërs, Schippers, Beenhouwers, Brouwers, Wagenmakers, Chirurgijns, Kuipers, Lakengilde, Schrijnwerkers, Smeden, Cordewagens, Bakkers, "Vijfgilden", Huidevetters, Lakenwevers, Blauwververs, Barbiers, Kousenmakers, Kleermakers, Schuttersgilden - Bescheiden van heerlijkheden en cijnshoven: Cauwendael, Wolleputte (Hombeek), Milsehof - Naamlijsten van de stadsmagistraat.
Bevat ook de archieven van: Heerlijkheden en cijnshoven van Cauwendael, Wolleputte (Hombeek), Milsehof - Ambachten en gilden - Schuttersgilden.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D082.1 (HUYDTS G. en ROLLAND P., *Inventaris van de archieven betreffende de stad Mechelen*).

HEERLIJKHEID BATTEL TE MECHELEN
Mechelen, 1200-1795

Battel was een vrij uitgestrekt gebied tusen Dijle en Zenne, waar reeds vroeg een H. Kruiskapel stond, die echter niet uitgroeide tot een zelfstandige parochie. Het viel onder de Vrijheid Mechelen en de grondrechten werden uitgeoefend door de stadsmagistraat, die een meier aanstelde, soms één voor Battel, Hombeek, Leest en Heffen samen.
Battel was o.i. geen heerlijkheid maar een "gehucht" en was enkel een administratieve entiteit.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd in 1993 overgedragen aan het Stadsarchief Mechelen.

Archief van de heerlijkheid Battel te Mechelen, 1577-1753
0,03 str. m. – 3 inv. nrs.
□ Inhoud: cijnsboek (1577-1753).
► Toegang(en): Inventaris in handschrift: Leeszaalnr. D082.2 (*Inventaris van het archief van de heerlijkheid Battel*).

HEERLIJKHEID HAMME TE MECHELEN
Mechelen, 1200-1795

Hamme was o.i. geen heerlijkheid maar de naam van een vrij drassig gebied bij de stad.
Archiefgeschiedenis: In 1993 door het Rijksarchief overgedragen aan het Stadsarchief Mechelen.

Archief van de heerlijkheid Hamme te Mechelen, 1507-1780
0,04 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Cijnsboeken(1507-1780).
► Toegang(en): Inventaris in handschrift: Leeszaalnr. D082.3 (*Inventaris van het archief van de heerlijkheid Hamme*).

LEENHOF VAN BAUTERSEM TE MECHELEN
Mechelen, 1500-1795

Boutersem was een plaats buiten de Hanswijkpoort waar tegen het Hanswijkveld tot in de 18de eeuw een kasteel -soms ook "fort" genoemd- en een kapel stond.
Of het Leenhof zelfstandig gefunctioneerd heeft weten wij niet. In de 17de-18de eeuw is er sprake van het "Leenhof van de stad en provincie (jurisdictie) van Mechelen en van Bautersem", zie aldaar.
Lit.: SCHOEFFER J., *Historische aanteekeningen rakende de kerken, de kloosters, de ambachten en andere stichten der stad Mechelen*, I, Mechelen, p. 372-374.
Archiefgeschiedenis: Op 21 januari 1993 door het Rijksarchief overgemaakt aan het Stadsarchief Mechelen.
Elders bewaard archief: Zie ook "Leenhof van de stad en provincie (jurisdictie) van Mechelen en van Bautersem".

Archief van het Leenhof van Bautersem te Mechelen, 1670-1706
0,01 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Diverse bescheiden.
► Toegang(en): Inventaris in handschrift: Leeszaalnr. D082.4 (*Inventaris van het archief van het Leenhof van Bautersem*).

DORPSBESTUUR VAN MEER

Meer, 1200-1795

Meer behoorde tot de heerlijkheid en het Land van Hoogstraten, onder de rechtspraak van de buitenbank van Hoogstraten (zie aldaar).
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Meer".

Archief van het dorpsbestuur van Meer, 1337-1799
0,33 str. m. – 16 inv. nrs.
□ Inhoud: documenten over het laat- en leenhof van jonker Jan Verstraten, laathof van Willem de Bie en laathof van de Sint-Michielsabdij (1337-1618). – Documenten van zeer diverse aard (1540-1799).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D083 (*Inventaris van het archief van de gemeente Meer*).

SCHEPENBANK (HOOFDBANK), CIJNS-, LAAT- EN LEENHOVEN EN DORPSBESTUUR VAN MEERHOUT
Meerhout, 1200-1795

Meerhout vormde samen met Vorst een domein van de familie van Nassau, die het verkregen had van de heren van Gulik. Op een bepaald ogenblik waren er twee lenen, één omvatte de helft van de heerlijkheid Meerhout, 2/3 van de watermolen, lenen en renten. Een ander leen omvatte de andere helft van Meerhout, de heerlijkheid Vorst, het slot Woutswinkel en heel wat cijnzen.
In de 14de eeuw werden de beide lenen verenigd door de Nassau's. De Nassau's stelden de schepenen aan en de drossaard, die ook als dusdanig in Vorst fungeerden en te hoofde gingen bij de Leuvense schepenen. Een in Meerhout residerende rentmeester beheerde de gronden, cijnzen en lenen in Meerhout, Vorst en Herselt.
In Meerhout bevonden zich nog twee laathoven, nl. het Hof van Sours of van Gestel -in het gelijknamige gehucht en dat zich ook vaak schepenbank noemde-, dat bezit was van de heren van Meerhout. De drossaard en secretaris van de heerlijkheid waren ook meier en secretaris van het laathof. Het andere laathof was dat van het Sint-Gummaruskapittel van Lier -dat te hoofde ging bij de schepenbank van de Bijvang van Lier-. Tot de heerlijkheid hoorde ook een windmolen en 2/3 van een watermolen. Meerhout vormde samen met Vorst een meierij die hoorde tot de meierij van Leuven.
Lit.: JONGENELEN J.H., *Bouwstoffen voor de geschiedenis van Meerhout*, Meerhout-Turnhout, 1900. – CORNELIS A., *Geschiedenis van Meerhout-Gestel*,

1984.
Archiefgeschiedenis: Het grootste deel van het archief werd op 5 maart 1914 door het gemeentebestuur van Meerhout aan het Rijksarchief overgedragen. Op 26 juni 1959 volgde nog een tweede zending. Daarnaast werden in 1956, 1963, 1974, 1977-1978 nog losse aanwinsten verkregen.
Lit.: VAN HOOF M.C.J.C. (ed.), *De archieven van de Nassause Domeinraad 1581-1811*, Den Haag, 1997, p. 567-572. – DROSSAERS S.W.A., *Het archief van den Nassauschen Domeinraad*, I, Den Haag, 1948, p. 173-180.
Elders bewaard archief: In het archief van de Nassause Domeinraad, bewaard op het Algemeen Rijksarchief te Den Haag bewaart men heel wat documenten over de heerlijkheid: beheer (1324-1793), domeinrekeningen (1534-1573, 1619-1808), cijnzen (16de-18de eeuw) en lenen (1518-1794).

Archief van de schepenbank (hoofdbank), van cijns-, laat- en leenhoven en van het dorpsbestuur van Meerhout, 1500-1796
9,50 str. m. – 169 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Resoluties, gemeentelijke ordonnantiën, keurboeken (1637-1790). – Rekwesten (1708-1792). – Processen van de gemeente (1672-1769). – Visitatie van wegen en waterlopen (1752-1768). – Tellingen (1734-1794). – Ontginning van de heide (1773-1793). – Verpachtingen door de rentmeesters (1722-1775). – Meetboeken (ca. 1717). – Belastingdocumenten en Burgemeestersrekeningen (1650-1796). – Schepenprotocollen (1592-1796). – Openbare verkopen (1724-1793). – Laathof van Sours of van Gestel (1684-1796). – Laat- en leenhof van het Sint-Gummaruskapittel van Lier (17de eeuw-1797) en van Sint-Lambertus (1677-1794). – Leenhof van Trichel (1677-1796). – Cijnsboek van de baron van Poederlee in Gierle (1776). – Staten van goed en mombersrekeningen (1724-1795). – Gerechtsrollen (1628-1796). – Leenboeken (1500-1794) en cijnsboeken (1523-1793) van de heerlijkheid. – Caerte van de Kolveniersgilde (1617-1670). – Charters (1544-1768).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D084 (GIELENS A., *Inventaris van het archief van de gemeente Meerhout*).
─ Index op computer (KENNIVE D. en SCHILDERS M., *Index op de namen van erflaters en erfgenamen in de boedelinventarissen en andere bescheiden betreffende nalatenschappen in de heerlijkheid Meerhout* (analyses met klapper op de nrs. 100-109, 1724-1795).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 5540/1-6 (HANNES L., *Regestenlijsten op de wettelijke akten van de schepenbank van Meerhout* (nadere toegang op de nrs. 29-98, 100-108, 125-126 en 143).

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Meerhout, dozen 1-8, 16de-19de eeuw
1,26 str. m. – 8 inv. nrs.
□ Inhoud: documenten van zeer diverse aard (16de-19de eeuw). – Leenboek (1760).
► Toegang(en): Plaatsingslijst in typeschrift: Leeszaalnr. D084 (*Inventaris van het archief van de gemeente Meerhout, niet geklasseerde dozen*).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 5540/1-6 (HANNES L., *Regestenlijsten op de wettelijke akten van de schepenbank van Meerhout* (nadere toegang op de nrs. 1-7).

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Meerhout, Aanwinsten 1974, 17de-18de eeuw (20ste eeuw)
0,24 str. m. – 3 inv. nrs.
Nog niet toegankelijk gemaakt.
□ Inhoud: Cijnsboek (eind 17de eeuw). – Erfdelingen, openbare verkopen e.d. (1726). – Diverse documenten (18de-19de eeuw), inventarissen (1823, 1836), historische notities, foto's van het Drossaerdhuis (20ste eeuw).

DORPSBESTUUR VAN MEERLE
Meerle, 1200-1795

Meerle behoorde tot de heerlijkheid en het Land van Hoogstraten en ressorteerde onder de buitenbank van Hoogstraten (zie aldaar). Op fiscaal gebied was het een zelfstandige entiteit onder het kwartier Hoogstraten.
Lit.: JANSEN J.E. en VAN NUETEN L., *Meerle door de eeuwen heen*, Turnhout, 1923.
Archiefgeschiedenis: Een deel van het bestand werd in 1933 verkregen. De nrs. 53-54 werden overgebracht naar het bestand "archief van het gemeentebestuur van Meerle". Een deel van nr. 38 werd overgebracht naar het "archief van de Sint-Salvatorkerk van Meerle".
Lit.: LAMBRECHTS-AUGUSTIJNS H., *Archief van het voormalig hertogdom Hoogstraten berustende te Anholt*, in *Gens Brabantica*, 1996, p. 111-122.
Elders bewaard archief: In het familiearchief van Salm-Salm in Anholt (Duitsland) zijn een aantal bescheiden over Meerle te vinden.

Archief van het dorpsbestuur van Meerle, 1536-1798
4,30 str. m. – 52 inv. nrs.
□ Inhoud: Meetboeken (17de eeuw). – Renten (1670-1798). – Burgemeestersreke-

ningen en belastingdocumenten (1543-1793). – Losse documenten van zeer diverse aard (17de-18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D085 (*Inventaris van het archief van de gemeente Meerle*).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN MERKSEM

Merksem, 1561-1795

In de middeleeuwen hoorde Merksem tot het rechtsgebied van Schoten. Pas in 1561 werd Merksem met het gehucht Dambrugge een afzonderlijke heerlijkheid met een eigen schepenbank, die te hoofde ging bij de Hoofdbank van Zandhoven. Bij de oprichting van de heerlijkheid had de verkoper alle rechten van de abdij van Villers opgekocht. Aanvankelijk was er nog één schepenbank voor Schoten en Merksem samen, die volgens een overeenkomst in 1588 samengesteld was uit leenmannen van het leenhof van Schoten en van het leenhof van Merksem, bij ontstentenis van geschikte kandidaten aangevuld met leenmannen van de hertog van Brabant. Ook was er nog eenzelfde secretaris voor de beide heerlijkheden samen. Achtereenvolgens was de heerlijkheid in handen van de families van Stralen, Schetz, van Parys (1641), Hoybergen (1700), van Heyst en Geelhand (1729). Het behoorde tot het kwartier van Zandhoven.
Lit.: GOETSCHALCKX P.J., *Geschiedenis van Schooten, Merxem en Sint-Job-in-'t-Goor*, 3 dln., Ekeren, 1919-1921. – PRIMS F., *Geschiedenis van Merksem*, Merksem, 1951.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 1ste reeks 22-43 en 2de reeks 24-122 werden op 31 december 1946 door het gemeentebestuur van Merksem in bewaring gegeven, gevolgd door een kleine nazending in 1947. De nrs. 30 en 32 van de eerste reeksen werden overgebracht naar het "archief van het gemeentebestuur van Merksem".
Elders bewaard archief: In het *archief van de familie d'Ursel*, bewaard op het Algemeen Rijksarchief te Brussel vindt men een aantal documenten over goederen in Merksem, nrs. 674-675. In het archief van het Museum Plantin-Moretus te Antwerpen vindt men een aantal documenten over de heerlijkheid: leen- en cijnsboek (17de eeuw), costuimen en diverse documenten (1616-18de eeuw).

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Merksem, 1ste reeks 1-43, 1440-1818

1,70 str. m. - 43 inv. nrs.
□ Inhoud: Besluiten van het dorpsbestuur (1639-1687) en de schepenen (1684-1795). – Rekwesten (1752-1794). – Lenen (1440-17de eeuw). – Kerkrekeningen (1682-1791). – Rekeningen van de Armentafel (1632-1791) en

documenten van zeer diverse aard (16de-18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D086.1 (*Inventaris van het archief van de gemeente Merksem*).

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Merksem 2de reeks, 25-122, 1575-1815
5,05 str. m. - 98 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Schepenprotocollen (1575-1791). – Belastingdocumenten en dorpsrekeningen (1680-1815). – Procesdossiers (16de eeuw-1785). – Kerkrekeningen (1652-18de eeuw). – Broederschap van de H. Barbara (1715-1812). – Manuaal van Isabella Du Bois (1778).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D086.2 (*Inventaris van het archief van de gemeente Merksem*).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN MERKSPLAS
Merksplas, 1200-1795

Merksplas behoorde tot het Land van Turnhout en dus tot de vorstelijke domeinen.In 1644-1648 werd het als afzonderlijke heerlijkheid in pand gegeven aan Arnold de Raet. Daarna keerde het terug tot het Land van Turnhout, toen in bezit van de Oranjes, later van de koningen van Pruisen, de hertog Sylva Tarouca en de heren de Pestre. In 1740 werd de heerlijkheid -of bepaalde heerlijke rechten- gehecht aan het hertogdom Hoogstraten om in 1762 volledig terug te keren naar Het Land van Turnhout. De heren van Hoogstraten oefenden alleszins bepaalde rechten uit in Merksplas want in de periode 1680-1700 weten we zeker dat drie van de zeven schepenen door de heer van Hoogstraten werden benoemd, vier door de heer van het Land van Turnhout. Alhoewel er reeds in 1404 sprake is van een hertogelijke schepenbank fungeerde een tijdlang één schepenbank voor Beerse, Merksplas en Vosselaar samen, waarin Beerse vier, Merksplas twee en Vosselaar één schepen had. In 1559 is er opnieuw sprake van een afzonderlijke schepenbank, die te hoofde ging bij de Hoofdbank van Zandhoven. Ook zou er sedert de 13de eeuw een afzonderlijke schepenbank hebben gefunctioneerd voor de (allodiale) gronden van de Sint-Michielsabdij van Antwerpen, die te hoofde ging bij de Antwerpse schepenen.
Merksplas hoorde tot het kwartier Turnhout.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd in 1930 door het gemeentebestuur van Merksplas aan het Rijksarchief overgedragen. De nrs. 136-150, 281, 283 werden overgeheveld naar het "archief van de Sint-Willibrorduskerk te Merksplas".

Elders bewaard archief: In het archief van de prinsen van Salm-Salm in Anholt (Duitsland) vindt men een aantal documenten over Merksplas. Zie ADRIAENSEN E. en MICHIELSEN J., *Hoogstraten. Archieven van het voormalig hertogdom berustende te Anholt*, in *Oudheid en Kunst*, III, 1907, p. 47-68 en LAMBRECHTS-AUGUSTIJNS H., *Archief van het voormalig hertogdom Hoogstraten berustende te Anholt*, in *Gens Brabantica*, 1996, p. 47-68.

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Merksplas, 1299-1813
18,36 str. m. – 287 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Resolutieboek (1683-1684). – Notitieboeken (1708-1813). – Meetboeken (17de eeuw-1740). – Tellingen (1775). – Ontginning van de heide (1780-1804). – Belastingdocumenten (1722-1798). – Burgemeestersrekeningen (1662-1734). – Schepenprotocollen (1545-1796). – Openbare verkopen (1596-1749). – Cijnzen en renten (1735). – Mombersrekeningen (1619-1794). – Gerechtsrollen (1662-1796). – Cijnzen van de Sint-Michielsabdij (1726). – Zeer veel ongeklasseerde documenten (met overdrachtlijst, 16de-18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D087 (*Inventaris van het archief van de gemeente Merksplas*).
─ Bronnenpublicatie, gedrukt: Bibliotheeknr. 5948 (VAN ACKER M., *Zetboek 1764 Merksplas*, Hoboken, 2000 (transscriptie met klappers van nr. 164/25).
─ Bronnenpublicatie, gedrukt: Bibliotheeknr. 5884 (VAN ACKER M., *Lijst waghtbaere mannen de anno 1773 te Merksplas*, Hoboken, 2001 (transscriptie met klappers van nr. 244/1).
─ Regestenlijst, gedrukt: Bibliotheeknr. 5324 (VAN ACKER M., *Regesten Oud gemeentearchief van Merksem nrs. 155-220*, Hoboken, 1994 (met klappers in digitale vorm).
─ Regestenlijst, gedrukt: Bibliotheeknr. 5323 (VAN ACKER M., *Inventaris van het oud gemeentearchief van Merksplas. Uitvoerige analyses van de nrs. 221-287* (met klappers in digitale vorm).
─ Regestenlijst, gedrukt: Bibliotheeknr. 5452 (VAN ACKER M., *Inventaris van het oud gemeentearchief van Merkplas. Uitvoerige analyses van de nrs. 127-132 en charters*).
─ Index, gedrukt: Bibliotheeknr. 6001 (VAN ACKER M., *Klappers op de schepenregisters van Merksplas. Oud gemeentearchief van Merksplas nrs. 44-53 (1599-1796)*, Hoboken, 2002 (klappers op familienamen en plaatsnamen).
─ Bronnenpublicatie, gedrukt: Bibliotheeknr. 5885 (VAN ACKER M., *Zetboek 1740. Zetboek 1741* (transscriptie met klappers van de nrs. 184/49 en 50).
─ Bronnenpublicatie op computer: Bibliotheeknr. CD05 (VAN ACKER M., *Toegangen op een aantal documenten van het archief van de schepenbank en*

dorpsbestuur van Merksplas (op de nrs. 1-3B, 11B-D, 39B-D, 41-43C, 45B-D, 46B-D, 48B-53D, 100B-108D, 125-134bisB, 155-287 en charters), het gaat hier soms om transscripties met klappers, soms om overdrachtlijsten).
─ Bronnenpublicatie in typeschrift: (VAN ACKER M., *Lijst der wachtbaere mannen binnen den dorpe van Merxplas anno 1781*, Hoboken, 2005 (transscriptie en klappers op nr. 75/2).
─ Index, gedrukt: zie Bibliotheek, afdeling tijdschriften (NOOYENS F.J., *Borgbrieven van H. Geesttafels uit de provincie Antwerpen*, in *De Schakel*, 1966, p. 21-24 (nadere toegang op nrs. 145 en 150).

DORPSBESTUUR VAN MINDERHOUT

Minderhout, 1200-1795

Minderhout was een afzonderlijke heerlijkheid, oorspronkelijk onder de heren van Breda en raakte in het bezit van de heren van Kuijk, die het incorporeerden in het Land van Hoogstraten, waartoe het tot het einde van het ancien régime behoorde. Het ressorteerde onder de rechtsmacht van de buitenbank van Hoogstraten, waar het vertegenwoordigd was door één schepen. Het volledig aansluitende gehucht Calstelré -aan de overkant van de Mark- was een enclave van de heerlijkheid Baarle-Nassau en viel na 1648 onder de controle van de Generaliteitslanden alhoewel het tot de parochie van Minderhout bleef behoren. In dit gehucht was er een laathof van Wezemaal -genoemd naar de heren van Breda- dat ook gronden in Meer omvatte en dat in handen was van de heren van Hoogstraten. Verder was er in Minderhout nog een laathof met meier van de Sint-Michielsabdij van Antwerpen.
Minderhout viel onder het kwartier van Hoogstraten.
Lit.: LAUWERYS J., *Minderhout. De kleine Sint-Michiel*, in *Jaarboek van Koninklijke Hoogstratens Oudheidkundige Kring*, XLVIII, 1981.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd, samen met heel wat documenten uit de eerste decennia van de 19de eeuw, op 12 april 1934 door het gemeentebestuur van Minderhout aan het Rijksarchief overgedragen. In 2001 werden de documenten van na 1795 ingelast in het bestand "archief van het gemeentebestuur van Minderhout".
Lit.: LAMBRECHTS-AUGUSTIJNS H., *Archief van het voormalig hertogdom Hoogstraten berustende te Anholt*, in *Gens Brabantica*, 1996, p. 111-122.
Elders bewaard archief: In het archief van de Sint-Clemensparochie, in 1999 in bewaring gegeven aan het Stadsarchief Hoogstraten vindt men o.a.: kohier van de 100ste penning (1569), dorpsrekeningen (1763..1769).
In het familiearchief van Salm-Salm in Anholt (Duitsland) bevinden zich een

aantal bescheiden over Minderhout.

Archief van het dorpsbestuur van Minderhout, 1545-1800
0,21 str. m. – 16 inv. nrs.
□ Inhoud: Renten ten laste van de gemeente (1678-1800). – Documenten over kerk en armentafel (1562-1751). – Belastingdocumenten en Burgemeestersrekeningen (1687-1771). – Rekeningen van de Sint-Jorisgilde (1703-1731). – Documenten van zeer diverse aard (1545-18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D089 (*Inventaris van de gemeente van Minderhout*).

VOOGDIJ, CIJNS-, LAAT- EN LEENHOVEN, DORPSBESTUREN EN VERENIGINGEN VAN MOL-BALEN-DESSEL

Mol, 1200-1795

De Vrijheid Mol was aanvankelijk beperkt tot het centrum van Mol maar de eraan verbonden rechten en privilegies werden in de 17de eeuw uitgebreid tot het ganse grondgebied van de Voogdij (de latere gemeenten Mol, Balen en Dessel).
Op fiscaal gebied was Mol ingedeeld in zes wijken of heerdgangen (Markt, Ezaart, Ginderbuiten, Achterbos, Sluis en Stokt). De inwoners verkozen jaarlijks twee gezworenen, waarvan er één per wijk werd aangeduid die het eerste jaar bedezetter was in de wijk en het eropvolgend jaar burgemeester. Deze regeling werd later enigszins gewijzigd. Ook hadden deze gehuchten eigen zavelmeesters, die instonden voor het beheer van de wegen en de heidegronden. Een beperkt gebied rond de kerk van Millegem vormde een enclave van de heerlijkheid Geel en werd pas in 1818 bij de gemeente Mol gevoegd. Het gebied rond de abdij van Postel was na 1648 -tot omstreeks 1780- betwist tussen de Noordelijke Staten-Generaal en de Zuidelijke Nederlanden.
De Voogdij was één rechtsgebied voor de gemeenten en parochies Mol, Balen en Dessel samen. De schepenbank was samengesteld uit 3 schepenen van Mol, 2 van Balen, 1 van Balen-Hulsel en 1 van Dessel. De vrijheidsrechten, die het zeer vroeg had gekregen, werden tot in de 17de eeuw beperkt tot het centrum van Mol maar werden daarna de facto uitgebreid over de ganse Voogdij. Op fiscaal gebied was Mol ingedeeld in zes wijken (Markt, Ezaart, Ginderbuiten, Achterbos, Sluis en Stokt). Jaarlijks kozen de inwoners 2 gezworenen per wijk, waaruit per wijk één persoon werd aangeduid, die het eerste jaar bedezetter en het tweede jaar burgemeester werd.
De grondheerlijkheid, die oorspronkelijk een kloosterdomein van de abdij van Corbie vormde en gronden, cijnzen, renten en tienden omvatte, kwam vanaf 1559

in handen van de families de Bocholz, van Hoensbroeck, de Renesse, van IJsendoorn, de Blois en von Fürstenberg. De belangen van de grondheren werden behartigd door een rentmeester. De hoge heerlijkheid met het recht tot de benoeming van de schepenen, schout en ondergeschikte gerechtelijke ambtenaren en het recht op (een deel) van de boeten door deze instanties opgelegd werd door de vorst verpand aan de familie van Mol (1626), Bouton (1659-1660), Roelants (1666), Carenna (1696), van Cano (1715), della Faille en de Wal van Masbourg. Een duistere verkoop van deze rechten aan de inwoners van de Voogdij in 1657 bracht daar niet veel verandering in. Daardoor had de Voogdij in de 16de-18de eeuw een "grondheer" en een "hoge heer", wat vaak tot betwistingen aanleiding gaf. Pogingen van Balen, Dessel en Mol in de tweede helft van de 18de eeuw om een eigen schepenbank te verkrijgen mislukten. Een beperkt gebied rond de kerk van Millegem was een enclave die afhing van de heerlijkheid en schepenbank van Geel en het gebied rond de abdij van Postel was na 1648 -tot omstreeks 1780- betwist tussen de Noordelijke Staten Generaal en de Zuidelijke Nederlanden.
De schepenen van de Voogdij gingen te hoofde bij de schepenbank van de Bijvang van Lier en voor de hoge rechtspraak ("keuren en breucken") bij de Hoofdbank van Zandhoven.
Lit.: KNAEPEN R., *Mol-Baelen-Desschel 1559-1795. De oude keizerlijke Vrijheid en haar Voogdijdistrict*, Mol, 1982. – VERVOORT G., *Volkstelling 1694 Mol-Balen-Dessel*. – HANNES L., *Volkstelling 1694 Mol-Balen-Dessel*.
Archiefgeschiedenis: Op 25 november 1935 werd een groot deel van het archief van de Voogdij en van het dorpsbestuur van Mol door het gemeentebestuur van Mol in bewaring gegeven aan het Rijksarchief (blok 1 nrs. 1-214 en blok 2). Op 21 juni 1960 volgde nog een tweede belangrijke zending (blok 1 nrs. 215-265). Het "archief van de Voogdij..." bevat ook vele documenten die tot het dorpsbestuur van Mol behoren terwijl in het "archief van het dorpsbestuur van Mol..." ook vele documenten over de Voogdij en over de dorpsbesturen van Balen en Dessel zijn te vinden.
Op 23 oktober 1997 werd deze bestanden overgedragen aan het gemeentearchief van Mol.

Archief van de Voogdij, van cijns-, laat- en leenhoven van Mol-Balen-Dessel, van het dorpsbestuur en van verenigingen te Mol, 1365-1844
15,90 str. m. – 265 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Resolutieboeken, verordeningen, priviligies en keurboek (1412...1815). – Costuimen (17de eeuw). – Meetboeken van Mol (1606-1814). – Cijnsboeken (1716-1778). – Belastingdocumenten (16de eeuw-1795). – Burgemeestersrekeningen (1596...1749). – Renten ten laste van de Voogdij en gemeente (17de eeuw-1733). – Militaire lasten (18de eeuw). – Tellingen (1579...1795). – Schepenprotocollen (1484...1795). – Volmachten en rekwesten (1592-1796). – Openbare verkopen (18de eeuw). – Staten van goed, mombersrekeningen, akten van deling (1631-1797). – Gerechtsrollen (1513...1786). – Procesdossiers (17de-18de eeuw). – Molens (1377-1738). – Documenten over de inning van de tienden (1650-1703). – Kolveniersgilde (1568). – Rederijkerskamer (1619). – Heerlijkheid (1626-1716). – Cijnshof en heerlijkheid van Batenborch (17de-18de eeuw), cijnshof van Sombeek (1751-1794), leenhof (18de eeuw). – Charters (1365-1788).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D090.1 (*Inventaris van het archief van de Voogdij Mol-Balen-Dessel*).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 5542 (HANNES L., *Oud archief Mol Balen Dessel*, 10 dln., Mol, 1990-1992 (analyses met klappers van de schepenprotocollen nrs. 226-233) en XIII, Mol, 1990 (losse akten, nrs. 218-220).

Archief van de Voogdij, van de dorpsbesturen en van gilden van Mol-Balen-Dessel, 1562-1831
7,17 str. m. – 195 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Renten ten laste van de vrijheid (17de-18de eeuw). – Meetboek (1623). – Ontginning van de heide (1780-1798). – Processen van de voogdij of dorpsbesturen (1631-1792). – Tellingen (1684-1788). – Burgemeestersrekeningen (1637-1796). – Belastingdocumenten (1662-1795). – Militaire leveringen en logementen (1668-1794). – Schepenprotocollen (1562-1796). – Rekwesten (1751-1788). – Staten van goed, mombersrekeningen (1680-1796). – Gerechtsrollen (1586-1594, 1746-1796) en criminele rol (1753-1795). – Procesdossiers (1706-1795). – Verpachtingen van tienden (1750-1788). – Gilden (1735-1740). – Documenten van het gemeentebestuur (1798-1830) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D090.2 (*Inventaris van het gemeentearchief van Mol*).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 5542 (HANNES L., *Oud archief Mol Balen Dessel*, dln. 11-12, Mol, 1990-1992 (analyses met klapper op de losse akten

nrs. 103-142).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 5534 (HANNES L., *Schepenakten van Mol Balen Dessel*, 7 dln, Mol, 1995 (analyses met klappers van de schepen-protocollen nrs. 32-51).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 5533 (HANNES L., *Schepenakten van Mol Balen Dessel*, 3 dln, Mol, 1995 (analyses met klappers van de schepen-protocollen nrs. 52-102).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN MORKHOVEN

Morkhoven, 1200-1794

De heerlijkheid Morkhoven was in de 13de eeuw in het bezit van de Berthouts. In 1370 kwam ze samen met het naburige Noorderwijk in handen van de familie van Liere, en dit tot 1506. In deze periode was er vermoedelijk slechts één schepenbank voor beide gemeenten actief, waar volgens sommige bronnen Morkhoven vertegenwoordigd was door twee schepenen. Daarna waren de families van der Noot (1506), van der Meeren (1561), d'Ongnies (1574) heer van Morkhoven, dat in 1624 tot graafschap werd verheven. Het laathof van Morkhoven, dat vermoedelijk op het einde van de 16de eeuw een zelfstandige schepenbank werd, ging te hoofde bij de schepenbank van de Bijvang van Lier. De heerlijkheden Noorderwijk en Morkhoven hadden nogal wat enclaves op mekaars grondgebied.
Morkhoven maakte deel uit van het markgraafschap Antwerpen, meierij/kwartier Herentals.
Lit.: VERBIEST F., *Morkhoven in de miseres van de oorlogen*, in *Driemaandelijks mededelingenblad van de Heemkring van het kanton Westerlo*, XI, 1984, p. 31-37. – VLEUGELS B., *Herentals*, Kontich, 1997.
Archiefgeschiedenis: Op 3 september 1992 overgedragen aan het stadsarchief van Herentals; nr. 5 was al eerder overgebracht naar het bestand *Archief van het gemeentebestuur van Morkhoven*.
Dit bestand werd op 3 september 1992 overgedragen aan het Stadsarchief Herentals.
Elders bewaard archief: In het archief van het bisdom Antwerpen bevinden zich in het bestand *Kerkarchief van Morkhoven*, nrs. 101-137 heel wat bescheiden van de gemeente en de schepenbank: Goedenissen (1594-1796), rollen (1639, 1677-1722), procesdossiers (1621-1793), zettingboeken (1675), dorpsrekeningen (1610-1792), sterfhuizen en mombersrekeningen (1588-1795), renten (1600-1796) en diverse losse documenten (1600-1842), hiervan is er een uitvoerige inventaris van H. Willems.

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Morkhoven, 1400-1817
0,03 str. m. – 4 inv. nrs.
□ Inhoud: Belastingdocumenten (1580-1762). – Schepenbrief (1708). – Documenten van diverse aard (147(0)-1817).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D091 (*Inventaris van het archief van de gemeente Morkhoven*).

SCHEPENBANK, CIJNS-, LAAT- EN LEENHOVEN, DORPSBESTUUR EN GILDEN VAN MORTSEL

Mortsel, 1200-1795

Mortsel behoorde in de vroege middeleeuwen tot het domein van Kontich en kwam later in handen van de Berthouts. In 1387 werd de heerlijkheid bezit van de familie van Ranst en in 1549 van de familie Perrenot de Granvelle, die in 1570 het graafschap Canticrode vormden met hun bezittingen: de dorpen Mortsel, Edegem, Boechout, Hove, Borsbeek, Reet, Waarloos en Kontich. Cantricrode was vroeger een belangrijke versterking, die echter niet het centrum van de heerlijkheid Mortsel was. Later waren de families Maes (1616), de Godines (1627), de Fiennes (1652) en Helman de Termeeren (1781) heer van Mortsel.
Vanaf 1559 hoorden Borsbeek en Edegem tot het rechtsgebied van de schepenbank van Mortsel, waarin Borsbeek twee vertegenwoordigers had, tot in 1616 Borsbeek naar het rechtsgebied van Boechout werd getransfereerd. Edegem bleef tot in 1777-1781 deel uitmaken van de ene schepenbank van de heerlijkheid Canticrode, Mortsel, Edegem en Luithagen.
De schepenbank van Mortsel ging te hoofde bij de Hoofdbank van Befferen. Diezegem, in oorsprong een grote landbouwuitbating van de abdij van Lobbes, bleef later nog een laathof -in de 15de eeuw zelfs schepenbank genoemd- en grote hoeve.
Mortsel hoorde bij het kwartier van het Land van Rijen.
Lit.: DIERICKX H., *Geschiedenis van Mortsel*, Mortsel, 1961. – STOCKMANS J.B., *Geschiedenis der gemeente Mortsel*, Antwerpen, 1882. – *Jaarboeken van de Mortselse heemkundige kring*, 1957-.
Archiefgeschiedenis: Werd op 21 december 1928 door het gemeentebestuur van Mortsel in bewaring gegeven. Nr. 140 werd in 1961 verkregen uit de "nagelaten papieren van J.B. Stockmans". Een aantal leenboeken van de heerlijkheid Canticrode werden in 1901 aangekocht van notaris Van de Zanden van Antwerpen. De nrs. 90-136 werden overgebracht naar het bestand "archief van het gemeentebestuur van Mortsel", de nrs. 81-82 naar het "archief van de Sint-

Benedictuskerk te Mortsel".
Lit.: VIJDT H., *Inventaris van het archief der gemeente Mortsel*, (eindwerk bibliotheekschool), Antwerpen, 1960.

Archief van de schepenbank, van cijns-, laat- en leenhoven, van het dorpsbestuur en van gilden van Mortsel, 1433-1800
6,71 str. m. – 160 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Resolutieboek (1732-1795). – Benoemingen (1777-1794). – Schepenprotocollen (1555...1618, 1639-1796). – Openbare verkopen (1708-1797). – Rekwesten (1750-1795). – Staten van goed, mombersrekeningen (1708-1795, met inhoudsopgave). – Gerechtsrollen met bijhorende reeksen (1582-1587, 1654-1795). – Belastingdocumenten (1690-1800). – Kwartierslasten (1750-1794). – Processen van de gemeente (1699-1795). – Militaire leveringen en logementen (1792-1793). – Verpachtingen van de tienden (1706-1734). – Leen- (16de eeuw-1793) en cijnshof (1516-1737) van Canticrode (1556-1736). – Laat- en cijnshof van Diesegem (1483-1779). – Sint-Ambrosiusgilde (imkers) (1695-1750). – Charters (1433-1648).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D092.1 (GIELENS A., *Inventaris van het archief van de gemeente Mortsel*).

DORPSBESTUUR VAN MUIZEN
Muizen, 1559-1762

Muizen, waartoe tot 1870 ook het gehucht Hofstade behoorde, maakte deel uit van het district en Vrijheid Mechelen en had geen afzonderlijke schepenbank. De magistraat van Mechelen stelde een meier aan, die soms ook bevoegd was voor Nekkerspoel, Pennepoel, Hanswijk en Hever. Muizen was wel een administratieve entiteit. Pogingen van de vorstelijke domeinen in de 17de eeuw om Muizen-Hofstade als afzonderlijke heerlijkheid te laten erkennen mislukten door het verzet van de stad Mechelen.
Lit.: VAN DEN WIJNGAERT G., *Toponymie van Muizen* (onuitgegeven licentiaatsverhandeling, KUL), 1957.
Archiefgeschiedenis: Nr. 3 werd aangekocht bij antiquariaat De Vroe in Leuven in 1992(Aanw. 1992/3).
Bestand in 1993 door het Rijksarchief overgebracht naar het Stadsarchief Mechelen.

Archief van het dorpsbestuur van Muizen, 1559-1762

0,04 str. m. – 3 inv. nrs.
□ Inhoud: Dorpsrekeningen (1682-1683, 1689, 1762), 1 nr. – Rekeningen van de bouw van een school (1660), 1 nr. – Charter (1559), 1 nr.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D092.2 (*Inventaris van het oud gemeentearchief van Muizen*).

SCHEPENBANK, CIJNS- EN LAATHOVEN, DORPSBESTUUR EN GILDEN VAN NIEL

Niel, 1200-1795

Niel behoorde in de vroege middeleeuwen tot het domein van Kontich. De heerlijkheid was aanvankelijk in handen van de Berthouts, die het in 1428 overgaven aan de familie van Wezemaal waarna het in 1464 bij de vorstelijke domeinen kwam. In 1505 verwierf de familie van Berchem de heerlijkheden Niel en Schelle. Daarop volgden de families Hanaert (1558), Garnier (1587), Clarisse (1626), Reijnst (1643), de Hornes (1653) en O'Donnoghue (1746). Oorspronkelijk was er één schepenbank voor Niel en Schelle samen, die tot 1642 dezelfde heren hadden. Omstreeks 1650 werden er twee afzonderlijke schepenbanken opgericht, zij het soms met dezelfde secretaris.
Niel hoorde bij het Land van Mechelen. Volgen sommige 15de eeuwse bronnen gingen de schepenen in eerste instantie te hoofde bij de schepenbank van Putte. Later is (alleen) de Hoofdbank van Befferen het beroepshof.
Niel hoorde bij het kwartier van Arkel.
Lit.: DE RAADT J.Th., *De heerlijkheden van het Land van Mechelen. Niel en zijne heeren*, Gent, 1889. – VAN DYCK V., *Niel 850 jaar*, Niel, 1999.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 53, oude nrs. 3de reeks nrs. 93-138 zijn overgebracht naar het bestand "archief van het gemeentebestuur van Niel".
Lit.: VERSTREPEN C., *Stadsarchief Antwerpen. Schepengriffie. Antwerpse schepenbrieven betreffende de dorpen van de Rupelstreek*, Brussel, 1990-1995 (analyses met klappers op de Antwerpse schepenbrieven betreffende Niel, 1394-1460, 1516-1555).
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Schelle" o.a. nrs. 56-58, 128 (schepenprotocollen, 1595-ca. 1651), 96 (criminele rol, 1617-1626), 131, 133-134 (cijnzen (1560-1607), rekeningen (1698-1701) e.a.

Archief van de schepenbank, van cijns- en laathoven, van het dorpsbestuur en gilden van Niel, 1378-1796

11,50 str. m. – 120 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.

□ Inhoud: Resolutieboek (1712-1795). – Plakkaten, ordonnanties e.d. (1640-1796). – Schepenprotocollen (1652-1796). – Openbare verkopen (1646-1759). – Inbeslagnemingen (1684-1796). – Staten van goed, mombersrekeningen (1583-1791). – Rekwesten (1640-1796). – Gerechtsrollen en bijhorende reeksen (1573-1795). – Procesdossiers (1613-1796). – Belastingdocumenten (1610-1795). – Dorpsrekeningen (1597-1795). – Militaire leveringen en logementen (1623-1796). – Kerkrekeningen (1610-1787) en andere documenten over de kerk (1610-1796) en Armentafel (17de eeuw-1796). – Visitaties van wegen en waterlopen (1737-1792). – Veer van Hellegat (1660-1760). – Cijnzen in Niel, Schelle en Reet (1528). – Laathof van Hellegat (1679-1795). – Documenten over de heerlijkheid en domein (1530-1801). – Sint-Ambrosiusgilde (imkers) (1660-1803) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D093 (*Inventaris van het archief van de gemeente Niel*).
─ Index, gedrukt: Zie Bibliotheek, afdeling tijdschriften (THYS H., *Namenklapper op de Weesmeesterskamer der Gemeente Niel 1583-1792*, in *De Schakel*, 1948, p. 22-27 (index op de staten van goed en mombersrekeningen nrs. 14-27).
─ Index, gedrukt: Bibliotheeknr. 5307 (VERSTREPEN C., *Schepengriffie. De Heerlijkheid van Niel 1653-1796*, Brussel, 1991 (regesten met klappers op de schepenprotocollen nrs. 2-6).

DORPSBESTUUR VAN NIJLEN
Nijlen, 1200-1795

Nijlen vormde samen met Bevel, Emblem, Kessel en de buitenwijken van Lier het rechtsgebied van de Bijvang van Lier, waarin Nijlen vertegenwoordigd was door één schepen, die ook een grote rol speelde in het dorpsbestuur. Nijlen was wel een afzonderlijke fiscale entiteit. De abdij van Tongerlo die grote eigendommen had in Nijlen had er een laathof met meier. In de 17de-18de eeuw was er een gemeenschappelijk laathof voor Nijlen, Broechem en Oelegem, wat vaak bevoegdheidsgeschillen met de Bijvang uitlokte. Er was ook een laathof van het Sint-Gummaruskapittel van Lier dat te hoofde ging bij de schepenbank van de Bijvang van Lier.
Lit.: STOCKMANS J.B., *Geschiedenis der gemeenten Kessel, Bevel, Nylen, Emblehem en Gestel*, Lier, 1910, p. 168-221. – VAN AUTENBOER E., *De Gilden van de Lierse Byvanck*, in *Lira Elegans. Jaarboek van het Liers Genootschap voor Geschiedenis*, V, 1995, p. 163-169.
Archiefgeschiedenis: De meeste documenten (nrs. 1-41) werden in 1936 door het gemeentebestuur van Nijlen overgemaakt aan het Rijksarchief.
De nrs. 42-59 werden op 22 maart 1962, samen met een aantal documenten van de

kerk, in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Willibrordus van Nijlen. De nrs. 1-4bis werden opgenomen in het bestand "archief van de Sint-Willibrorduskerk te Nijlen". De documenten "oude 2de reeks nrs. 5-41" werden overgeheveld naar het "archief van het gemeentebestuur van Nijlen".
Elders bewaard archief: Zie ook Stadsarchief Lier, archief van de Bijvang van Lier.

Archief van het dorpsbestuur van Nijlen, 1613-1796

2,48 str. m. – 58 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Belastingdocumenten (1674-1788). – Burgemeestersrekeningen (1624-1796). – Procesdossiers (1613-1757). – Losse schepenakten (1621-1782). – Rekwesten (1627-1770). – Renten (1748-1787). – Militaire en kwartierslasten (1621-1788). – Tellingen (1686-1786). – Bouw van een brug -met plan- en het hierop geheven "passagegelt" (1753-1761). – School (1757-1758). – Figuratieve kaart van de Bijvang (18de eeuw) en plan van de pastorie (1745).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D094 (*Inventaris van het archief van de gemeente Nijlen*).

SCHEPENBANK, LAATHOF VAN DE ABDIJ VAN TONGERLO EN DORPSBESTUUR VAN NOORDERWIJK

Noorderwijk, 1200-1794

Was aanvankelijk een domein van de Sint-Baafsabdij van Gent. In de 13de eeuw kwam de heerlijkheid in handen van de Berthouts, waarna het in 1370 overging op de familie van Liere, die toen eveneens het naburige Morkhoven verwierf en deze twee heerlijkheden tot in het begin van de 16de eeuw behielden. Daarna kwam Noorderwijk in het bezit van de families de Plaines, van Busleyden, van Tiras. Van 1674 tot het einde van het ancien régime was de familie de 't Serclaes heer van Noorderwijk. De schepenbank was zeker in de 14de-16de eeuw bevoegd voor de beide heerlijkheden Morkhoven en Noorderwijk. Een beperkt aantal gebieden van de gemeente vielen onder de bevoegdheid van de Vrijheid Geel en de heerlijkheden Noorderwijk en Morkhoven hadden nogal wat enclaves op mekaars grondgebied. De schepenbank van Noorderwijk, evenals de laathoven van Broeckhoven en van Strateneynde gingen te hoofde bij de schepenbank van de Bijvang van Lier. Voor de hoge rechtspraak ("keuren en breucken") ging men te hoofde bij de Hoofdbank van Zandhoven.
De abdij Tongerlo bezat uitgestrekte gronden en een laathof in Noorderwijk.
Noorderwijk hoorde grotendeels tot het kwartier van Herentals.
Lit.: DE RAADT J.Th., *Noorderwijck en zijne heeren*, Turnhout, 1892. –

VLEUGELS B., *Herentals*, Kontich, 1997.
Archiefgeschiedenis: Op 3 september 1992 deels overgedragen en deels in bewaring gegeven aan het stadsarchief van Herentals; nr. 61 werd vroeger reeds geplaatst in het bestand *Notariaat van Antwerpen* nrs. 3442-3443.

Archief van de schepenbank, van het laathof van de abdij van Tongerlo en van het dorpsbestuur van Noorderwijk, 1439-1796
7,02 str. m. – 123 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Schepenregisters (goedenissen) (1439-1796), 11 nrs. – Openbare verkopen, staten van goed, inventarissen van sterfhuizen (1718-1792), 35 nrs. – Renten (1645-1659). – Rollen (1545-1739), 11 nrs. – Goedenissen van het Laathof van de abdij van Tongerlo (1664-1753), 2 nrs. – Collecteboeken (1710-1796), 12 nrs. – Leggers (18de eeuw), 2 nrs. – Diverse rekeningen en procesdossiers (17de-18de eeuw), 43 nrs. – Zet- en lastboeken (1762).
Bevat ook de archieven van: Laathof van de Abdij van Tongerlo in Noorderwijk (1664-1753), 2 nrs.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D095 (VANNERUS J., *Inventaris van het gemeentearchief van Noorderwijk*).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN OELEGEM EN LAAT- EN CIJNSHOF VAN VRIESELE
Oelegem, 1200-1795

Behoorde aanvankelijk tot het domein Broechem, waartoe ook Wijnegem (zelfstandig geworden in de 14de eeuw) en Broechem behoorde. Kwam in het bezit van de Berthouts en later bij de vorstelijke domeinen tot het in 1559 in pand werd gegeven aan de familie van der Rijt. In 1643 kwam het korte tijd terug bij de domeinen en in 1644 werd de heerlijkheid verkocht aan de familie Le Roy. Later waren de families van Colen (1681), de Neuf en de Fraula heer van Oelegem. Slechts enkele jaren (ca. 1760-1786) was de heerlijkheid Oelegem in andere handen dan deze van Broechem, daarna werden ze opnieuw verenigd.
Samen met Broechem vormde het één schepenbank. Sedert het einde van de 17de eeuw werden er afzonderlijke registers (zoals schepenprotocollen) bijgehouden zonder echter een afzonderlijke griffie te vormen. Vanaf 1715 had het een eigen schepenbank zij het met dezelfde drossaard en secretaris als Broechem en ging het eveneens te hoofde bij de Hoofdbank van Zandhoven. Dit verklaart dat ook het 18de-eeuws archief van beide schepenbanken/dorpsbesturen wat door mekaar zit.
Op het grondgebied van Oelegem bevond zich de heerlijkheid Vriesele, een

"ridderlijk hof", leen van het Leenhof van Brabant, dat o.a. in bezit was van de families van Liere, van Halmale en van de Werve. Volgens sommige bronnen zou de heer van Vriesele in 1613 alle heerlijke rechten die de abt van Tongerlo in Broechem, Oelegem en Nijlen bezat gekocht hebben. De heer van Vriesele benoemde een laatbank met meier.
Oelegem behoorde tot het kwartier Zandhoven.
Lit.: *De Brakken, Tijdschrift van de Heemkundige Kring Oelegem*, 1975-. – BUNGENEERS J. en VAN DER AVERT W., *Oelegem met open kaart*, jaarboek 1995.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd op 21 augustus 1952 door het gemeentebestuur van Oelegem aan het Rijksarchief overgemaakt. Nr. 294 werd in 1997 door het Algemeen Rijksarchief bezorgd (voorheen "Handschriftenverzameling" nr. 2953). De nrs. 117-293 werden later overheveld naar het "archief van het gemeentebestuur van Oelegem".
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Broechem".

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Oelegem en van het laat- en cijnshof van Vriesele, 1389-1837
8,40 str. m. – 128 inv. nrs.
□ Inhoud: Resoluties en collegiale akten (1774-1795). – Dorpsbestuur (1649-1768). – Edikten en ordonnanties (1655-1787). – Grensscheidingen -met kaart- (1765-1767). – Schepenprotocollen (1715-1796). – Renten (1715-1738). – Openbare verkopen (1668-1784). – Staten van goed en mombersrekeningen (1669-1793). – Rekwesten (1708-1796). – Gerechtsrollen (1715-1723, 1755-1775) en bijhorende reeksen (1659-1788). – Burgemeestersrekeningen (1637-1795). – Belastingdocumenten (1601-1776). – Kwartierrekeningen en militaire lasten (1596-1797). – Tellingen (1637-1779). – Renten ten laste van de gemeente (1584-1763). – Verpachtingen van tienden (1731-1775). – Laat- en cijnshof van Vriesele (1678-1837). – Charters (1389-1699).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D096 (*Inventaris van het archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Oelegem*).

Archief van de schepenbank van Broechem-Oelegem, 1364-1792
Onderdeel van: Archief schepenbank en dorpsbestuur Broechem, 615..741.
127 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Bestuur (1584-1750). – Schepenprotocollen (1561-1669, 1651-1656, 1667-1676). – Minuten van schepenbrieven (1560-1715). – Testamenten (1503-1714). – Staten van goed, mombersrekeningen e.d. (1597-1714). – Gerechtsrollen

en bijhorende reeksen (1561-1715). – Charterboek van de heerlijkheden (1559-1626).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D029 (*Inventaris van het archief van de gemeente Broechem*).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN OEVEL

Oevel, 1200-1795

Oevel maakte deel uit van het Land en Vrijheid van Geel en had zeker reeds in 1315 een eigen schepenbank, die te hoofde ging bij de Hoofdbank van Befferen. Het had eeuwenlang dezelfde heren als Geel: de families Berthout, van Hoorne (1366), de Merode (1484), van Wittem (1601), van Lorreinen (1640) en de Rohan (1761).
Oevel hoorde tot het kwartier van Geel.
Lit.: VERBIEST F., *Vergelijkende verklaring van de straatnamen van Westerlo. 2. Oevel*, Westerlo (Heemkring Ansfried), 1984.
Archiefgeschiedenis: Op 8 december 1914 schonk het gemeentebestuur van Oevel een vijftal registers (nrs. 1-5) aan het Rijksarchief, op 6 januari 1940 droeg ook de abdij van Tongerlo 22 registers en 3 pakken over (2de reeks 1-94 en 3de reeks 1-2). De oude nrs. 9-10 van de eerste reeks werden gevoegd bij het bestand "archief van het gemeentebestuur van Oevel".
Lit.: VERREZEN F., *Dokumentatie voor de Oevelse geschiedschrijving. Archieven en bibliografie*, Oevel, 1969.
Elders bewaard archief: In het archief van fusiegemeente Westerlo, op het voormalige gemeentehuis van Oevel, nu Heemmuseum en zetel van de Heemkundige Kring Ansfried, bewaart men nog een aantal bescheiden uit de 17de-18de eeuw over Oevel: schepenprotocollen (1521-1528), Gerechtsrollen (1596-1610, 1743-1795), staten van goed, mombersrekeningen (1723-1794) -die in de lijst van F. Verrezen van 1969 worden vermeld als bewaard in het abdijarchief van Tongerlo-, Keurboek (1757), meetboeken (17de eeuw, 1725), heideontginning (1772-), documenten over de kerk en Armentafel (18de eeuw), Burgemeestersrekeningen (1779-1804), belastingdocumenten (1780-1796), tellingen (1786), Sint-Sebastiaansgilde (1607-1843), figuratieve kaarten, o.a. van de gemeenteheide (17de-18de eeuw), cijnsboek de Merode (1626). Volgens F. Verrezen worden nog op het archief van de abdij van Tongerlo bewaard: rekeningen van de Armentafel (1674-) en kerk (1630-) met manualen e.a. (1711-1822), kapelrekeningen (1708-1798), Laathof van Moersdonck (16de eeuw), cijnzen (1621-1651), Sint-Barabaragilde (1646-1837), Kolveniersgilde

(1751).

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Oevel, 1611-1796
2,16 str. m. – 102 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Schepenprotocollen (1687-1794) en Gerechtsrollen (1687-1743). – Rekwesten (1779-1788). – Burgemeesterrekeningen (1731-1781). – Meetboek (1700) en losse documenten van zeer diverse aard.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D097 (*Inventaris van het archief van de gemeente Oevel*).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN OLEN
Olen, 1200-1795

Het domein van Olen was aanvankelijk bezit van het kapittel van Utrecht dat zijn heerlijke rechten in 1257 in erfleen afstond aan de familie van Wezemaal, waarna het in 1429 terechtkwam bij de familie de Merode. In 1620 kochten de Merode's alle heerlijke rechten die het Utrechts kapittel -en zijn erfopvolger- nog bezat over Olen, dat verheven was tot graafschap. In 1626 werd Olen opgenomen in het markiezaat Westerlo van de familie de Merode. De plaatselijke schepenbank zou volgens sommige bronnen te hoofde gaan bij de schepenen van de Bijvang van Lier.
Olen behoorde tot het kwartier Geel.
Lit.: *Lindeblad* (tijdschrift van de Heemkring De Linde Olen), 1975-.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 26-28 werden opgenomen in het "archief van het gemeentebestuur van Olen".
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Westerlo".
In het archief van de fusiegemeente Westerlo, op de voormalige pastorie van Oevel, nu Heemmuseum en zetel van de Heemkundige Kring Ansfried bewaart men o.a. een cijnsboek van Olen-Schaatsbergen (1626).

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Olen, 1507-18de eeuw
11,00 str. m. – 96 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Resolutieboek (1766-1793). – Grensscheiding met Geel en Herentals (1789-1794). – Schepenprotocollen (1658-1796). – Gerechtsrollen (1745-1796). – Procesdossiers (17de-18de eeuw). – Openbare verkopen (18de eeuw). – Testamenten (voor pastoor en onderpastoors) (1507-1743). – Staten van goed, mombers-

rekeningen (17de-18de eeuw). – Meetboeken (17de-18de eeuw). – Tellingen (18de eeuw). – Belastingdocumenten (17de eeuw-1792). – Dorpsrekeningen (1584-18de eeuw). – Militaire leveringen en logementen (1658-1794) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D098 (GIELENS A., *Inventaris van het archief van de gemeente Olen*).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 6671 (MERTENS L. (ED.), *Bewerking schepenakten van Olen van juli 1766 tot december 1784* (regesten met klappers van de schepenprotocollen nrs. 8-13).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN OLMEN

Olmen, 1200-1795

De grondheerlijkheid, aanvankelijk in handen van een plaatselijk geslacht "van Olmen" werd door de opvolgers, de familie Oem, in twee gedeeld. Eeuwenlang bleef dit zo totdat de familie van Huldenbergh de beide delen weer verenigde in 1726. De middele en hoge rechtspraak was dan weer in handen van andere families, o.a.: van der Aa, Schetz, Brant, Damant, van Varick, vander Borcht, van der Gracht en de Clippele. In de 17de eeuw werd de heerlijkheid verheven tot baronie. De plaatselijke schepenbank, reeds vermeld in 1381, ging te hoofde bij de Hoofdbank van Zandhoven.
Op fiscaal gebied was het dorp verdeeld in vier wijken met een eigen burgemeester: Gerheide(-Markt), Gervoort, Germeer en Heivoort. De afgaande burgemeester legde een lijst van drie kandidaten voor, waaruit de schepenen de volgende burgemeester kozen.
Olmen hoorde tot het kwartier van Herentals.
Lit.: *'t Schreneel* (jaarboeken van de Olmense vereniging voor heemkunde en geschiedenis), 1983-.
Archiefgeschiedenis: In 1929 werden een aantal documenten van de schepenbank en dorpsbestuur (ancien régime) door het gemeentebestuur van Olmen overgedragen aan het Rijksarchief.
Elders bewaard archief: Zie ook Algemeen Rijksarchief te Brussel, waar in de bestanden *Archief van de familie d'Ursel* en *Archief van de familie Reynegom de Buzet* documenten over Olmen zijn te vinden.

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Olmen, 1522-1796

7,70 str. m. – 111 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Schepenprotocollen (1522-1796). – Renten (1628-1663, 1764-1794). – Openbare verkopen (1696-1793). – Scheidingen en delingen (1629-1703). –

Procesdossiers, burgemeestersrekeningen, belastingsdocumenten, staten van goed, mombersrekeningen (17de-18de eeuw). - Gerechtsrollen (1664-1789). – Meetboek (1785). – Kerkrekeningen (1750-1797) en rekeningen Armentafel (1626-1698, 1745-1796). – Manuaal van W. Schoofs (1616-1707). – Documenten van diverse aard (1640-1773).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D099 (*Inventaris van het archief van de gemeente Olmen*).
─ Index, typeschrift: (JENNEN F., *Samenvattingen van de akten in de schepen-protocollen met klapper op de persoonsnamen*, 1995 (regesten met klappers op de schepenprotocollen nrs. 1-8, op steekkaarten en in digitale vorm).
- Index, gedrukt: (JENNEN F., *Uitgaande borgbrieven uitgereikt in Olmen (1732-1794)*, in *'tSchrneel*, jg. XV, 1998, p. 183-187 en ID., *Borgbrieven ingebracht in Olmen (1725-1795)*, in *'tSchreneel*, jg. XVI, 1999, p. 142-145).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 5316 (JENNEN F., *Oud gemeente-archief van Olmen (uitvoerige analyses op de nrs. 57, 59-60, 62-63, 65,71, 74-75, 77-78, 82, 84-85, 87, 90-94).*

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN ONZE-LIEVE-VROUW-WAVER EN DOMANIALE BANK VAN BEFFEREN

Onze-Lieve-Vrouw-Waver, 1265-1795

Behoorde oorspronkelijk tot het grote domein van het Waverwoud, in handen van de Berthouts en later behorend bij de vorstelijke domeinen. In 1559 werd Onze-Lieve-Vrouw-Waver, samen met Bonheiden, in pand gegeven aan de familie Charles, later Mechelman. Het keerde een tijdlang terug tot de domeinen tot het in 1650 werd verkocht aan de familie van der Nath, later van Boechout -die het in 1676 tot baronie lieten verheffen-, van de Werve (1719) en van Ruysscher.
Oorspronkelijk was er één schepenbank van Putte, die ook bevoegd was voor Beerzel, Bonheiden, Rijmenam en Onze-Lieve-Vrouw-Waver. In 1559 werd er vermoedelijk één bank opgericht voor Bonheiden, Rijmenam en Onze-Lieve-Vrouw-Waver samen. Later blijkt er een afzonderlijke griffie te zijn van de Domaniale Bank van Befferen, die de meeste transacties van onroerende gronden in Onze-Lieve-Vrouw-Waver regelde en was er ook een afzonderlijke schepenbank van Onze-Lieve-Vrouw-Waver, die te hoofde ging bij de Hoofdbank van Befferen en vooral optrad bij de rechtspraak en de wezenadministratie.
Lit.: VAN ROMPAY J., *Bijdrage tot de geschiedenis van Onze-Lieve-Vrouw-Waver in het Land van Mechelen*, Lier, 1970. – DE RAADT J. Th., *Les seigneuries du pays de Malines. Wavre-Notre-Dame et ses seigneurs*, Nijmegen,

1891.
Archiefgeschiedenis: Op 14 augustus 1946 werden door het gemeentebestuur een aantal documenten afgestaan aan het Rijksarchief (3de reeks).
In 1949 werden enkele losse documenten vanuit het archief van het aartsbisdom Mechelen aan het Rijksarchief overgemaakt. Van de 3de reeks werden de bescheiden van na 1795 (nr nr. 193) ondergebracht in het "archief van het gemeentebestuur van Onze-Lieve-Vrouw-Waver" en in het "archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Onze-Lieve-Vrouw-Waver".
Elders bewaard archief: Op het Stadsarchief Mechelen vindt men ook een schepenprotocol van Bonheiden, Rijmenam, Onze-Lieve-Vrouw-Waver (1604-1615) (FF SII(V)1), hierop bestaat een uitvoerige toegang van K. LEMMENS met regesten en klappers.

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Onze-Lieve-Vrouw-Waver en van de domaniale bank van Befferen, 17de-18de eeuw
15,75 str. m. – 335 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Schepenprotocollen met openbare verkopen, staten van goed, mombers-rekeningen (1579-1794). – Schepenprotocollen van de Domaniale Bank van Befferen (1646-1794). - .Rekwesten (17de-18de eeuw). – Gerechtsrollen (1651-1741). – Procesdossiers (17de-18de eeuw): - Cijnsboek (15de eeuw). – Dorps- en kwartierrekeningen (1687-1795). – Processen van de gemeente en de heer (1615-1782). – Tellingen (1600-1748). -Belastingdocumenten (1575-1761). – Militaire logementen en leveringen (1621-1749). – Rekwesten (1604-1786). – Openbare verkopen (1601-1758). – Documenten over de kerk (1566-1807) en Armentafel (1570-1785). – Particuliere archieven (18de eeuw-1821). -. Documenten over de hoeven "Valckehoeve", "Slaept op stroye", "in de Leemstraet", "Spaensch Bosch" (1444-18de eeuw). – Schepenprotocollen van de Domaniale Bank van Befferen (1646-1794).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D100 (*Inventaris van het archief van de gemeente Onze-Lieve-Vrouw-Waver*).

SCHEPENBANKEN EN DORPSBESTUREN VAN OORDEREN, OOSTERWEEL EN WILMARSDONK

Oorderen, 1559-1795

Dit waren drie afzonderlijke heerlijkheden die tot het vorstelijk domein behoorden. In 1559 werden ze alle drie, samen met het "dijkgraafschap" verkocht aan de stad Antwerpen. Deze stelde één vierschaar (voor criminele zaken) in voor de drie polderdorpen, Deurne en Wilrijk samen. In 1745 werden de heerlijke rechten van de drie dorpen door de stadsmagistraat van Antwerpen verkocht aan de vier geünieerde Polders: Ettenhoven, Muisbroek, Oorderen en Ordam en Oosterweel. Al waren er op papier drie verschillende schepenbanken toch was er meestal maar één griffie met eenzelfde secretaris en drossaard en werd het soms in de documenten als één heerlijkheid voorgesteld.
In de tweede helft van de 18de eeuw werden er nog afzonderlijke schepenen benoemd voor de drie dorpen. Ze hadden alle drie dezelfde twee schepenen-rechtsgeleerden en vijf eigen schepenen, verdeeld over 1 of 2 "gelanden" (voor de poldergronden) en 3 of 4 "ingezetenen". In de door de secretaris bijgehouden reeksen staan de documenten van de drie schepenbanken echter door mekaar. Soms is er sprake van een schepenbank van Oorderen én Wilmarsdonk, soms treden de schepenen van Oorderen, Oosterweel en Wilmarsdonk samen op. Op fiscaal gebied werd de inning van de belastingen vaak toevertrouwd aan één van de polderbesturen en dit ook voor 1745.
Het bestuur van de in 1774 bedijkte schorre Wijtsvliet (Oorderen-Oostereel) was een heerlijkheid met eigen "schepenbank". Het ging terug op een belening in 1515 van twee schorren aan Jan Wyts.
Lit.: PRIMS F., *De aankoop van Austruweel, Wilmarsdonk en Oorderen in 1559*, in *Antwerpiensia*, 1929, Antwerpen, 1930, p. 74-81.
Archiefgeschiedenis: Zie "archief van de polders van Ettenhoven en Muisbroek".
Elders bewaard archief: Zie ook Stadsarchief Antwerpen.

Archief van de de schepenbanken en dorpsbesturen van Oorderen, Oosterweel en Wilmarsdonk, 1616-1788

Onderdeel van: Archief polders Ettenhoven en Muisbroek, 1709-1729.
21 inv. nrs.
□ Inhoud: Landboek van Oorderen (1616), resolutieboek van Oorderen (1668-1747). – Documenten over de kerk en Armentafel van Oorderen (1700-1714). – Documenten over het drossaardambt en de schepenen van de drie dorpen (18de eeuw). – Beheer van heerlijke rechten van Oorderen buitendijks (buiten de polderlanden) (1678-18de eeuw) e.a.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Q010 (JAMEES A., *Inventaris*

van het archief van de polders van Muisbroek en Ettenhoven, Brussel, 1974, p. 67-69).

SCHEPENBANKEN EN DORPSBESTUREN VAN OORDEREN, OOSTERWEEL EN WILMARSDONK EN IN HET BIJZONDER DORPSBESTUUR VAN OORDEREN

Oorderen, 1200-1795

Behoorde tot het vorstelijk domein. In 1559 werd de heerlijkheid, samen met Oosterweel en Wilmarsdonk, verkocht aan de stad Antwerpen. In 1745 werden de heerlijke rechten door de stad verkocht aan de vier geünieerde polders van Muisbroek, Ettenhoven, Oorderen-Ordam en Oosterweel.
In 1559 stelde de stad één vierschaar (voor criminele zaken) in voor Oorderen, Oosterweel, Wilmarsdonk, Deurne en Wilrijk samen. Wel waren er afzonderlijke schepenen voor Oorderen alhoewel soms de indruk gewekt wordt in de documenten dat er één bank was voor Oorderen en Wilmarsdonk samen, soms spreekt men zelfs over één heerlijkheid en bank voor de drie dorpen samen. Wel was de secretaris en drossaard dezelfde voor de drie polderdorpen en was er vermoedelijk maar één griffie. In vele registers van de schepenbank staan de documenten van de drie dorpen door mekaar. In de tweede helft van de 18de eeuw had Oorderen twee schepenen-rechtsgeleerden, dezelfde voor de drie dorpen-, één schepen-"gelande" (voor de poldergebieden) en vier schepenen-"ingesetenen". De schepenen ginge te hoofde bij de Antwerpse schepenen.
Op fiscaal gebied was Oorderen een afzonderlijke heerlijkheid al werden een aantal taken, zoals ontvangst van belastingen en accijnzen, vaak via de polderbesturen geïnd.
Oorderen hoorde tot het kwartier Hoogstraten.
Oorderen was in drie poldergebieden verdeeld: 1. de polder van Oud-Oorderen, ingedijkt na 1683, later de polder van Muisbroek genoemd (met ook gronden in Ekeren, Hoevenen en Wilmarsdonk) 2. de polder van Nieuw-Oorderen, later de polder van Ettenhoven genoemd (met ook gronden in Hoevenen) en 3. de (grootste) polder van Oorderen, Wilmarsdonk en Ordam, later polder van Ordam c.a. genoemd (met ook gronden in Wilmarsdonk).
Lit.: *Oorderen*, uitgave van *Polderheem*, XXVI, nr. 3-4. – VERVOORT G. e.a., *Volkstellingen van Antwerpse Polderdorpen*, Antwerpen (Sporen 61), 2004 (Oorderen, 1693, 1709, 1755).
Archiefgeschiedenis: De hier vermelde documenten werden in november 1909 door de gemeentebesturen van Oorderen, Oosterweel en Wilmarsdonk aan het Rijksarchief overgemaakt. Omdat het archief van de éne gemeente ook bescheiden

van de andere gemeenten bevatte heeft men toen blijkbaar geopteerd om er één bestand van te maken.
In 1919, 1977 (Algemeen Rijksarchief), 1953 (archiefruil met Nederland), 1968 (Museum Sterckxhof te Deurne) werden nog een aantal losse documenten verkregen.
Zie "archief van de polders van Ettenhoven en Muisbroek" (voor archiefblok 2).
De nrs. 1 e.v. van de oude 2de reeks werden bij de bestanden "archief van de polder van Oosterweel" en "archief van de de Kauwensteinse dijk" gevoegd.
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de polders van Ettenhoven en Muisbroek".

Archief van de schepenbanken en dorpsbesturen van Oorderen, Oosterweel en Wilmarsdonk, 1383-1796
4,75 str. m. – 112 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Bestuur voor Oorderen, Oosterweel en Wilmarsdonk:
Inventarissen (1676). – Schepenprotocollen (1648-1792). – Rekwesten (1659-1795). – Openbare verkopen (1629-1795). – Staten van goed en mombers-rekeningen (1667-1797). – Verpachtingen van tienden (1720-1777). – Gerechts-rollen (1643-1789). – Procesdossiers (1663-1785). – Polderlanden (1587-1765). – Belastingdocumenten (1622-1791). – Militaire lasten (1694-1796). – Tellingen (1734). – Generale verkaveling van polderlanden (1745). – Charters (1596-1789).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D101.1 (GIELENS A., *Inventaris van het archief van de gemeente Oorderen (met Oosterweel en Wilmarsdonk)*.

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Oorderen 2, 1679-1749
Onderdeel van: Archief polders van Ettenhoven en Muisbroek, 1709-1729.
21 inv. nrs.
□ Inhoud: Landboek van de heerlijkheid (1616). – Resolutieboek (1668-1747). – Documenten over de kerk en de Armentafel (1700-1714). – Verpachting van de visserij buitendijks (1679-1685) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D101.2 (*Inventaris van het archief van de gemeente Oorderen (met Oosterweel en Wilmarsdonk)*.

Archief van het dorpsbestuur van Oorderen 3, 1616-1826
Onderdeel van: Archief schepenbank/dorpsbestuur Oorderen c.a., 70...99.
12 inv. nrs.
□ Inhoud: Schepenprotocollen (1792-1797). – Dorpsrekeningen (1743-1778). – Documenten betreffende kerk en Armentafel (1673-1792). – Rekeningen van het

Weldadigheidsbureel (1808-1826). – Documenten over de Polder (1616-1723) en de heerlijkheid Wijtsvliet (1653) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D101.3 (*Inventaris van het archief van de gemeente Oorderen (met Oosterweel en Wilmarsdonk)*.

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN OOSTERWEEL

Oosterweel, 1200-1795

Oosterweel behoorde tot het vorstelijk domein tot de heerlijkheid in 1559, samen met Oorderen en Wilmarsdonk aan de stad Antwerpen werd verkocht. In 1745 verkocht de stadsmagistraat van Antwerpen de heerlijke rechten over Oosterweel (Oorderen en Wilmarsdonk) aan de vier geünieerde Polders (Ettenhoven, Muisbroek, Oorderen en Ordam en Oosterweel).
In 1559 stelde de stad één vierschaar in voor de drie polderdorpen, Deurne en Wilrijk samen. Wel had Oosterweel een afzonderlijke schepenbank alhoewel soms in de documenten sprake is van één heerlijkheid Oorderen, Oosterweel en Wilmarsdonk. Alleszins was de secretaris en de drossaard dezelfde persoon voor de drie dorpen samen. Omdat er vermoedelijk maar één griffie was staan in de registers van de schepenbank de documenten van de drie dorpen meestal door mekaar. In de tweede helft van de 18de eeuw had Oosterweel twee schepenen-rechtsgeleerden, die gemeenschappelijk waren voor de drie dorpen, twee schepenen-"gelanden" (voor de poldergebieden) en drie schepenen-"ingesetenen". De schepenbank ging te hoofde bij de Antwerpse schepenen.
Op fiscaal gebied was het wel een afzonderlijke entiteit al werden een aantal taken, zoals innen van belastingen en accijnzen, vaak uitgevoerd door de polderbesturen.
Oosterweel behoorde tot het kwartier Hoogstraten.
Lit.: MEYS L., *Oosterweel*, uitgave van *Polderheem*, XVI, 1981, nr. 3. – VERVOORT G. e.a., *Volkstellingen van Antwerpse polderdorpen*, Antwerpen (Sporen 61), 2004 (Oosterweel, 1693).
Archiefgeschiedenis: Zie "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Oorderen".
Elders bewaard archief: Zie "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Oorderen, Oosterweel en Wilmarsdonk".

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Oosterweel, 1604-1842

Onderdeel van: Archief schepenbank en dorpsbestuur Oorderen, 58-69.
12 inv. nrs.
□ Inhoud: Schepenprotocollen (1604-1620, 1672-1787). – Gerechtsrollen (1705-1744). – Dorpsrekeningen (1742-1768). – Kerkrekeningen (1623-1842). –

Rekeningen van de Armentafel (1743-1819).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D101.1 (GIELENS A., *Inventaris van het archief van de gemeente Oorderen (met Oosterweel en Wilmarsdonk)*.

HEERLIJKHEID, SCHEPENBANK, DORPSBESTUUR EN SCHUTTERSGILDE VAN OOSTMALLE

Oostmalle, 1200-1795

De grondheerlijkheid hing af van de heren van Breda en werd omstreeks 1300 verdeeld terwijl de hoge rechtspraak een leen was van de hertogen van Brabant. In 1505 verkreeg Frederik de Renesse, reeds in bezit van de helft van de grondheerlijkheid, ook de hoge rechtspraak en zijn afstammelingen slaagden er in 1602 in de twee delen van de grondheerlijkheid te verenigen.
De halve grondheerlijkheid was namelijk in 1490 in bezit geraakt van de plaatselijke priorij van reguliere kanunnikessen van Sint-Augustinus die na de moeilijkheden van de laatste jaren van de 16de eeuw Oostmalle verlieten en een nieuwe stichting begonnen in Antwerpen. Toen verkochten zij hun heerlijke rechten aan de familie de Renesse, die tot het einde van het ancien régime heer bleef van Oostmalle. De plaatselijke schepenbank ging te hoofde bij de Hoofdbank van Zandhoven. In Oostmalle bevond zich ook de heerlijkheid Blommerschot, een belangrijk leen van het Leenhof van Brabant dat in de 17de-18de eeuw in handen was van de families van Ursel, Proost en van Kessel (1686).
Oostmalle hoorde onder het kwartier van Zandhoven.
Lit.: DE MOLDER T., *Geschiedenis van Oostmalle*, Turnhout, 1948. – BLOCKMANS J., *Oostmalle*, Oostmalle. – DE LILLE G., *De Bevolking van Oostmalle in 1796*, in *Vlaamse Stam*, XX, 1984, p. 32-38, 73-86, 199-202. – VAN BREEN J., *Heerlijkheid, dorp, parochie en gemeente Oostmalle. Kroniek van gebeurtenissen en personen*, in *Jaarboek van de Heemkundige Kring van Malle*, XXII, 2001, p. 143-200.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 91-92 werden in 1963 verkregen van de kerkfabriek van Sint-Laurentius te Oostmalle, de nrs. 71-76 werden overgebracht naar het "archief van de Sint-Laurentiuskerk te Oostmalle". De nrs. 3-5, 16, 25, 81, 88, 90 werden opgenomen in het "archief van het gemeentebestuur van Oostmalle".
Elders bewaard archief: Zie ook Algemeen Rijksarchief te Brussel, *Archief van de familie d'Ursel*.

Archief van de heerlijkheid, schepenbank, dorpsbestuur en schuttersgilde van Oostmalle, 1542-1797

7,48 str. m. – 91 inv. nrs.
□ Inhoud: Resoluties, briefwisseling, visitaties van wegen en waterlopen (17de-18de eeuw). – Schepenprotocollen (1569...1797). – Mombersrekeningen (17de-18de eeuw). – Gerechtsrollen (1567-1790. – Procesdossiers (17de-18de eeuw). – Dorpsrekeningen (1626-1796). – Belastingdocumenten (1643-1796). – Militaire leveringen en logementen (1656-18de eeuw). – Kruisbooggilde (1661). – Documenten over de heerlijkheid en de familie de Renesse (1542-18de eeuw). – Charters (1542-1661). – Een aantal ongeklasseerde pakken, e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D104 (ROLLAND P., *Inventaris van het archief van de gemeente Oostmalle*).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN OPPUURS
Oppuurs, 1200-1795

De vrij kleine heerlijkheid -283 bunders in de 18de eeuw- was achtereenvolgens in handen van de families van der Calsteren, vander Meeren, Snoy (1691-1726), d'Hangouart (1726-1777) en Snoy (1777-1795). In 1664 werd ze tot baronie verheven. Kerkelijk hing Oppuurs tot 1803 af van de moederparochie Puurs. De schepenen gingen te hoofde bij de schepenbank van Steenhuffel en bij de Hoofdbank van Ukkel.
Oppuurs behoorde tot de meierij van Kapelle-op-den-Bos.
Lit.: MELKENBEECK J., *Heraldiek der gemeenten van Klein-Brabant*, in *Eigen Schoon en De Brabander*, LII, 1969, p. 192-194.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 67-70 werden ondergebracht in het "archief van het gemeentebestuur van Oppuurs".

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Oppuurs, 1557-1796
2,70 str. m. – 66 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Inventarissen (1653). – Briefwisseling (1725-1789). – Schepenprotocollen en openbare verkopen (1741-1794). – Gerechtsrollen (1642-1788). – Tellingen (18de eeuw). – Belastingdocumenten (1649-1795). – Ontginning en beheer van de "Pantgatheyde" (1756-1794). – Cijnsboek (Hof ten Werchtene) van Paulus van den Dale (1557).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D105 (GAILLIARD E. en VANNERUS J., *Inventaris van het archief van de gemeente Oppuurs*).
─ Regestenlijst in typeschrift: Leeszaalnr. D105 WAUMANS E., *Schepenakten van Oppuurs...* (analyses van de nrs. 1-5, 9).

HEERLIJKHEID VAN POEDERLEE
Poederlee, 1200-1795

De heerlijkheid was in het bezit van de families van Vriesele, de Brimeu (ca 1460), Snoy, van Steenhuys, de Clerq dict d'Olmen (de Poederlé) (1711). In 1653 werd Poederlee tot baronie verheven. Het kasteel werd in de 16de eeuw verwoest en niet meer opgebouwd.
Lit.: DRIESEN W., *De heren des dorps en banderijen van Poederlee*, in *Jaarboek van de Heemkundige kring Norbert de Vrijter*, 1999, p. 5-36. – ID, *Het dorp en de banderije van Poederlee. Een poging tot reconstructie. Deel 1*, in o.c., 2000, p. 5-72. – *Jaarboeken van de Heemkundige kring Norbert de Vrijter*, 1983-.
Archiefgeschiedenis: Zie "Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Poederlee".
Elders bewaard archief: In het bestand "Archives de la famille d'Olmen de Poederlé", bewaard op het Rijksarchief in Mons vindt men onder de nrs. 807-847 documenten over de heerlijkheid en het domein Poederlee: inventarissen en historische notities (1640-19de eeuw), grensbepalingen en leenverheffingen (1431-1781), leenboeken (15de-18de eeuw), cijns- en renteboeken (1570-1751), Schuttersgilde van Sint-Sebastiaan (1609-1680), rekeningen (1637...1794), personeel (1640-1794), processen (1647-1782), jacht en visrecht (1683), eigendomstitels (1438-1906), pachten en renten (1574-1790), beheer van het domein (1794-1880) en documenten i.v.m. de parochie (1341-1779).

Archief van de heerlijkheid van Poederlee, 1672-1781
Onderdeel van: Archief schepenbank en dorpsbestuur van Poederlee, 1-7.
7 inv. nrs.
□ Inhoud: Grensafbakening met Lichtaart. – Cijnzen (18de eeuw). – Verkoop van heidegebieden (1777) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D106 (GIELENS A., *Inventaris van het oud gemeentearchief van Poederlee*).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN POEDERLEE
Poederlee, 1200-1795

Voor de heerlijkheid, zie aldaar. De heerlijkheid werd in 1653 tot baronie verheven.
De schepenbank van Poederlee ging in beroep bij de Hoofdbank van Zandhoven. De gemeente Poederlee behoorde tot het kwartier Herentals.

Lit.: DRIESEN W., *De heren des dorps en banderijen Poederlee. Deel 1*. in *Jaarboek van de heemkundige kring Norbert de Vrijter*, 1999, p. 5-36. – ID., *Het dorp en de banderije van Poederlee. Een poging tot reconstructie. Deel 1*, in *o.c.*, 1999, p. 5-72. – *Jaarboeken van de Heemkundige kring Norbert de Vrijter*, 1983-.
Archiefgeschiedenis: Op 24 maart 1914 droeg het gemeentebestuur van Poederlee het grootste deel van het archief van de schepenbank en dorpsbestuur (ancien régime) over aan het Rijksarchief, op 26 oktober 1959 volgden nog een aantal documenten en op 4 mei 1962 werden van het Algemeen Rijksarchief nog een aantal 18de eeuwse stukken verkregen. Op 2 april 1959 werden enkele schepenprotocollen, die vervat zaten in het familiearchief d'Olmen de Poederlee van uit het Rijksarchief in Mons overgedragen. De nrs. 204-252 werden overgeheveld naar het bestand "archief van de Sint-Jan-de-Doperkerk van Poederlee", de nrs. 253-300 naar het "archief van het gemeentebestuur van Poederlee".
Het archiefblok "familie d'Olmen de Poederlee" zijn enkele nummers uit het archief van de familie Leclercq uit Bergen (Mons) die heren van Poederlee waren. Alleen de nrs. 989-992 en 1007 werden uit dit op het Rijksarchief te Mons bewaarde bestand genomen en in 1959 overgemaakt aan het Rijksarchief Antwerpen.
Lit.: THIELEMANS M.R., *Inventaire des archives de la famille d'Olmen de Poederlé* (Rijksarchief Bergen), Brussel, 1959.
Elders bewaard archief: In het "Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Lille" bewaart men een aantal bescheiden uit de 17de-18de eeuw.
In het bestand "Archief van de familie d'Olmen de Poederlé (nrs. 988-992, 1007): vindt men schepenprotocollen (1439-1509, 1556-1578 -met lacunes-), denombrement (1686), oorlogslasten (1690-1694) en gegevens over de parochie (1786).
Zie ook "Archief van de heerlijkheid van Poederlee".
Recent zouden nog een aantal bescheiden uit de 17de-18de eeuw (o.a. Gerechtsrollen) zijn neergelegd op het archief van de gemeente Lille.

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Poederlee, 16de eeuw-1822
Onderdeel van: Archief schepenbank en dorpsbestuur Poederlee, 8-203.
5,50 str. m. – 201 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Schepenprotocollen (1642-1796). – Rentenemingen (1716-1796). – Staten van goed en mombersrekeningen (1586-1796). – Gerechtsrollen (1663...1796), procesdossiers e.d. (1612-1795). – Meetboeken (17de eeuw-1739). – Tellingen (18de eeuw). – Dorpsrekeningen (1682...1790). – Belastingdocumenten (1727-1796). – Kwartierslasten, militaire leveringen en logementen (1746-1794). – Renten ten laste van de gemeente (1751-1768).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D106 (*Inventaris van het*

archief van de gemeente Poederlee).
─ Bronnenpublicatie in typeschrift: Bibliotheeknr. 5919 (JACOBS J., *Het schepenregister van Poederlee van 4 februari 1642 tot en met 31 augustus 1662*, Lille, 1998 (transscriptie met klappers op nr. 22).
─ Index op computer (KENNIVE D. en SCHILDERS M., *Index op de namen van erflaters en erfgenamen in de boedelinventarissen en andere bescheiden betreffende nalatenschappen in de heerlijkheid Poederlee* (analyses op de nrs. 34-57, 1635-1797).

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Poederlee 2, 1439-1786
Onderdeel van: Archief familie d'Olmen de Poederlé, 989-992, 1007.
5 inv. nrs.
□ Inhoud: Schepenprotocollen (1439...1578). – Denombrement (1686). – Telling (1786). – Oorlogslasten (1690-1694). – Cijnzen van de heer van Oostmalle in Gierle (1564).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Bibliotheeknr. MI31 (THIELEMANS M.R., *Inventaire des archives de la famille d'Olmen de Poederlé* (Rijksarchief te Bergen), Brussel, 1959, p.83-84).
─ Bronnenpublicatie in typeschrift: Bibliotheeknr. 6577-6578 (JACOBS J., *Het schepenregister van Poederlee. Goedenissen van de 15e eeuw. Goedenissen van de 16e eeuw*, Lille, 2002 (transscriptie met klapper, 1439-1578).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN POPPEL
Poppel, 1200-1795

Ressorteerde aanvankelijk onder de schepenbank van Weelde -die rechtstreeks te hoofde ging bij de Antwerpse schepenen- en maakte deel uit van het Land van Turnhout dat na 1648 in handen was van de Oranje's, de koningen van Pruisen, de familie de Sylva Tarouca en de Pestre. Ondertussen was het tijdelijk in pand gegeven, o.a. in 1630 aan Margaretha de Renesse en Weelde-Ravels in 1649 aan de Knuijt. Tot zolang fungeerde er één schepenbank voor Weelde-Poppel, waarbij Weelde vier schepenen had en Poppel drie. Dat gebeurde zo, de heer koos één schepen voor Weelde en één voor Poppel en deze schepenen verkozen op hun beurt respectievelijk nog drie en twee andere schepenen. Zeker in 1652 was er een afzonderlijke schepenbank voor Poppel, waarvan de rechtsgeldigheid werd aangevochten door Weelde. Pas in 1655 bevestigde een vonnis Poppel in zijn schepenbank. Deze werd op een nogal eigenaardige manier samengesteld. Op woensdag na Driekoningen verkozen de zeven schepenen en de schout vier nieuwe schepenen, die samen de bank uitmaakten tot woensdag na Halfvasten, wanneer de

heer of zijn afgevaardigde uit de groep van elf de zeven nieuwe schepenen aanduidde.
Poppel behoorde tot het kwartier Turnhout.
Lit.: RUTS C., *De Vrijheid Weelde. De scheiding tusschen Weelde en Poppel in 1655*, in *Taxandria*, III, 1906, p. 183-210.
Archiefgeschiedenis: Op 11 oktober 1939 droeg het gemeentebestuur van Poppel het archief van het ancien régime en een aantal documenten van de 19de eeuw over aan het Rijksarchief.
De nrs. 133-137 werden overgebracht naar het bestand "archief van het gemeentebestuur van Poppel".
Elders bewaard archief: Voor de periode voor 1650/1655 zie "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Weelde". In het archief van de Sint-Valentinuskerk te Poppel (pastorie) bewaart men o.a. nr. 136: kohier van de 20ste penning (1719-1763) en 135: overeenkomst i.v.m. de belastingen (1687-1786).

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Poppel, 1598-18de eeuw
8,60 str. m. – 139 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Ordonnantieboek (1680-1796). – Briefwisseling (1668-1768). – Burgemeestersrekeningen (1641-1794). – Belastingdocumenten (1630-1775). – Militaire leveringen en logementen (1633-18de eeuw). – Meetboeken (17de-18de eeuw). – Schepenprotocollen (1655-1796). – Rekwesten (1666-1771). – Openbare verkopen en verpachtingen (1654-1795). – Staten van goed en mombersrekeningen (1656-1795). – Gerechtsrollen en aanverwante reeksen (1645-1795). – Procesdossiers (1603-1792). – Rekeningen (1706-1790) en andere documenten (1721-1797) van de Armentafel. – Borgbrieven (1719-1793). – Cijnsboek (1633), costuimen en keuren van Hoogstraten, Luik en Kasterlee (16de-18de eeuw) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D107 (*Inventaris van het archief van de gemeente Poppel*).
─ Index, gedrukt: Zie Bibliotheek, afdeling tijdschriften (NOOYENS F., *Borgbrieven Poppel*, in *De Schakel*, 1966, p. 27-30 (index op nr. 126 en 136).
─ Index, gedrukt: Bibliotheeknr. 5989/2 (VERMEEREN M., *De bevolking van Weelde 1340-1880*, II, Poppel, 2000, p. 346-349 (klapper op de protocollen van secretaris Jan Thijs, nr. 133).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN PULDERBOS
Pulderbos, 1200-1795

Pulderbos behoorde aanvankelijk tot het vorstelijk domein en werd in 1505

verpand aan P. van der Moelen, in 1559 aan de familie Schetz, heren van Grobbendonk. In 1531 was er één schepenbank voor Pulderbos, Pulle en Halle samen. Na 1559 ressorteerde Pulderbos onder de schepenbank van Ouwen (Grobbendonk) tot het in 1644 werd verkocht aan de familie de Cottereau (Asse). Zeker rond 1661-1662 werd een afzonderlijke schepenbank opgericht, die te hoofde ging bij de Hoofdbank van Zandhoven.
Pulderbos behoorde tot het kwartier van Zandhoven.
Lit.: VERBIST F. en MICHIELSEN M., *Van Pulreboch tot Pulderbos*, Zandhoven, 2003.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd op 2 en 20 februari 1941 door het gemeentebestuur van Pulderbos aan het Rijksarchief overgemaakt.
In 2004 werden nog een aantal bescheiden overgemaakt van het archief van de Onze-Lieve-Vrouweparochie: belastingdocumenten (1576-), militaire leveringen en inkwartieringen (1746-1751, 1785), processtukken (17de-18de eeuw), tellingen (1693-1795) e.a.
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Grobbendonk (Ouwen)": schepenprotocollen (16de-17de eeuw). In het archief, voorheen bewaard op de pastorie te Pulderbos en nu deels overgebracht naar het Rijksarchief Antwerpen vindt men o.a. Militaire leveringen en logementen (1746-1785), processen van de gemeente (18de eeuw), afschriften van schepenakten (1593-1759), tellingen (1696) e.a.
In het op het Algemeen Rijksarchief in Brussel bewaarde "archief van de familie d'Ursel" vindt men een aantal documenten over Pulderbos -samen met Grobbendonk-: R78-86 en L 909-943 (1336-1912).

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Pulderbos, 16de-19de eeuw
8,47 str. m. – 67 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Schepenprotocollen (1660-1796). – Openbare verkopen (1749-1795). – Staten van goed en mombersrekeningen (17de eeuw-19de eeuw). – Gerechtsrollen en vonnissen (1681-1795). – Belastingdocumenten (1576-1795). – Meetboek (1633-1634). – Kwartierslasten (1646, 1746-1795). – Dorpsrekeningen (16de eeuw-1794). – Rekeningen van de heidezetters (1634). – Beheer van gemeentegoederen (1675-). – Tellingen (1692-1795). – Procesdossiers (1636-1743). – Figuratieve kaart van de heide in Pulderbos en Zoersel (1776). – Kerkrekeningen (1569-1588). – Rekeningen (1557-1589) en renten en inkomsten (15de eeuw-1823) van de Armentafel.
► Toegang(en): Plaatsingslijst in typeschrift: Leeszaalnr. D108 (*Inventaris van het archief van de gemeente Pulderbos*).

CIJNS-, LAAT- EN LEENHOVEN EN DORPSBESTUUR VAN PULLE
Pulle, 1200-1795

In 1531 was er een schepenbank voor Pulle, Pulderbos en Halle samen. De heerlijkheid Pulle werd in de tweede helft van de zestiende eeuw, samen met Pulderbos, in pand gegeven aan de familie Schetz, die reeds heer van Ouwen (Grobbendonk) was. In 1644 werd het door de domeinen teruggekocht maar verkocht aan de familie Schetz. Pulle bleef -zeker vanaf de tweede helft van de 16de eeuw- tot het einde van het ancien régime ressorteren onder de schepenbank van Grobbendonk maar was wel een afzonderlijke heerlijkheid. Het laathof van Jan van Wesenbeke ging te hoofde bij de schepenbank van de Bijvang van Lier.
In Pulle bevond zich het kasteel Crabbelshof.
Archiefgeschiedenis: Op 21-26 maart 1953 droeg het gemeentebestuur van Pulle het archief van de schepenbank en dorpsbestuur over aan het Rijksarchief Antwerpen. Nr. 34 was in 1919 door het Algemeen Rijksarchief overgemaakt. De oude nrs. 77-99 zijn afkomstig van het "archief van het gemeentebestuur van Grobbendonk". De nrs. 68, 70-99 werden overgeheveld naar het "archief van het gemeentebestuur van Pulle".
Elders bewaard archief: In een particulier archief in Grobbendonk, afkomstig van de laatste griffiers van de schepenbank, vindt men o.a. leenboeken (1621-1730).
Zie ook het *Archief van de familie d'Ursel*, bewaard op het Algemeen Rijksarchief te Brussel (zie onder Grobbendonk).

Archief van cijns-, laat- en leenhoven en van het dorpsbestuur van Pulle, 1341-1796
4,10 str. m. – 72 inv. nrs.
□ Inhoud: Grensafbakening met Nijlen (1607-1683). – Mombersrekeningen (1751-1795). – Belastingdocumenten (1545-1791). – Militaire lasten (1604-1749). – Kerkrekeningen (1750-1794). – Rekeningen van de Armentafel (1735-1794). – Leen-, cijns- en laathof van Pulle (betreft ook Rijkevorsel, 1440-1784). – Leenhof van Ghelmele (1731-1793). – Leenhof van de heer van Boutersem (1508). – Leenhof van Gerard Sterckx (1545-1613) (Massenhoven, Zandhoven, Vorselaar, Viersel, Zoersel, Pulderbos, Lille en Wechelderzande). – Figuratieve kaart van een hoeve in Zandhoven, leen van Pulle (1742) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D109.1(ROLLAND P., *Inventaris van het archief van de gemeente Pulle*).

Archief van het dorpsbestuur van Pulle, 2de reeks, 16de-18de eeuw
1,40 str. m. – 11 inv. nrs.

□ Inhoud: Dorpsrekeningen e.d. (16de-18de eeuw)
► Toegang(en): Leeszaalnr. D109.2, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar.

HEERLIJKHEID, SCHEPENBANK, CIJNS- EN LAATHOVEN, DORPSBESTUUR VAN PUTTE EN DOMANIALE BANK VAN BEFFEREN

Putte, 1200-1794

Samen met Onze-Lieve-Vrouw- en Sint-Katelijne-Waver maakte het in de 11de eeuw deel uit van het Waverwoud, waar de Berthouts (Duffelse tak) hun gezag vestigden. Hier, op de kruising van de wegen Lier-Leuven en Mechelen-Heist-op-den-Berg, ontstond de Sint-Niklaasparochie, die meestal Sint-Niklaas-Waver werd genoemd en pas in de loop van de 14de eeuw komt de naam Putte meer en meer naar voor. Reeds in 1298 wordt hier een plaatselijke schepenbank vermeld. De heerlijke rechten waren in handen van de Berthouts, later van de heren van Mechelen. In 1560 kocht kanunnik Peter van Dale de heerlijkheid, die later overging op de families Sterck (1588-1605), de Berghes (1606-1627) en van den Nath (1650-1662) tot het in 1662 overging op de familie van Broeckhoven (1662-1739) en Putte tot baronie verheven werd. In 1740 kwam het in het bezit van de familie van der Steghen, die tot het einde van het ancien régime heren van Putte waren.
In de 16de eeuw zou er één schepenbank zijn geweest voor Beerzel, Bonheiden, (Sint-Katelijne- en Onze-Lieve-Vrouw-)Waver en Putte samen. Ook zou het een tijdlang als hoofdbank gefungeerd hebben voor Grootlo, Aartselaar, Kontich, Reet, Waarloos en Niel. Putte ging te hoofde bij de Hoofdbank van Befferen.
De meeste gronden in Putte hoorden onder de Domaniale Bank van Befferen, die voor deze goederen afzonderlijke registers en mogelijk een afzonderlijke griffie instelde.
In de gemeente lagen nog enkele kleine heerlijkheden zoals het ridderlijk hof van Waesbeeck, sedert de 15de eeuw in bezit van de Mechelse familie Kerman, het Gortterleen met laathof op de grens met Schriek en het Broeckerleen, dat in de 15de eeuw in handen was van de familie de Merode.
Putte behoorde tot het Land van Mechelen en tot het kwartier van het Land van Arkel.
Lit.: NAUWELAERTS M.A., Putte in het Land van Mechelen, Putte, 1966. – DE RAADT J.Th., *Les seigneuries de Putte, de Schrieck et de Grootloo*, in *De Navorscher*, XXXIX, 1889, p. 4...511.
Archiefgeschiedenis: Archiefblok 2 werd in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Niklaas op 8 augustus 1961 (Aanw. 1961/55); kort voor 1950 werden

deze bescheiden reeds geïnventariseerd door kanunnik dr. M.A. NAUWELAERS.
Elders bewaard archief: Zie ook "Verzameling dr. Aug. H.C. Croquet te Walem" met o.a. protocollen van het laathof van Opstal (17de-18de eeuw).

Archief van de heerlijkheid, van de schepenbank, van cijns- en laathoven, van het dorpsbestuur van Putte en van de domaniale bank van Befferen, 15de eeuw-1815
11,39 str. m. – 232 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Besluiten e.d. van het dorpsbestuur (1722-1792). – Schepenprotocollen van de Domaniale Bank van Befferen voor Putte (1684-1793). – Losse schepenakten (1610-1729). – Openbare verkopen, mombersrekeningen e.d. (1611-1793). – Rekwesten (1605-1765). – Gerechtsrollen (1691-1785). – Procesdossiers (17de-18de eeuw). – Meetboek (1769). – Telling (1693). – Belastingdocumenten (1605-1771). – Militaire leveringen en logementen en kwartierslasten (1624-1770). – Dorpsrekeningen (17de-18de eeuw). – Documenten over de kerk (1506-1691). – Novale tienden (1623-1660). – Heerlijkheid Waasbeke (1554-1768). – Cijnzen (15de eeuw, ook Onze-Lieve-Vrouw-Waver, Rijmenam en Zellaar) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D110 (*Inventaris van het archief van de gemeente Putte*).
─ Bronnenpublicatie, gedrukt: Bibliotheeknr. 5587 (LEMMENS K., *Volkstelling 1693 Putte (Rijksarchief Antwerpen. Oud gemeentearchief Putte nr. 35)*, Mechelen (VVF), 1998 (transscriptie met klapper van nr. 35).

Archief van de schepenbank en van het dorpsbestuur van Putte, 1514-1788
Onderdeel van: Archief van de Sint-Niklaaskerk te Putte, 483..517.
35 inv. nrs.
□ Inhoud: Belastingdocumenten en kwartierslasten (1602-18de eeuw). – "Ligger" (17de eeuw). – Visitatie van wegen en waterlopen (1779-1788). – Tellingen (1784). – Gerechtsrollen (1741-1742). – Ontginning van de heide (1772). – Diverse bescheiden (18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/110 (NAUWELAERTS, M.A., *Inventaris van kerkelijke archieven* (Rijksarchief Antwerpen, II, Brussel, 1974, p. 143-144).

SCHEPENBANK, LAAT- EN LEENHOVEN EN DORPSBESTUUR VAN PUURS

Puurs, 1200-1795

Puurs was in de vroege middeleeuwen een domein van de abdij van Cornelimunster waarover de Berthouts voogden waren. In 1286 verkochten zij al hun rechten aan de Sint-Bernardsabdij van Hemiksem, die de heerlijkheid in handen hielden tot het einde van de 18de eeuw. Volgens een document van 1450 was de door de abdij aangestelde schepenbank een hoofdbank voor twee andere schepenbanken (Ten Rode en De Nieuwe Bank op de Rijewech, rechtscolleges die later vermoedelijk verdwenen) en vier laathoven (nl. deze van de abt van Grimbergen -die de titel van "burggraaf van Puurs" draagt-, van Coolhem, van de abdij van Sint-Bernards in Oppuurs en van de heer van Coolhem in Oppuurs). Omdat de schepenen van Puurs niet onderlegd genoeg waren om als beroepshof op te treden ging van vanaf 1450 rechtstreeks in beroep bij de Raad van Brabant. Sedert de verwerving van het domein van Coolhem bezat de Sint-Bernardsabdij twee belangrijke leenhoven in Puurs: Het Hof van Grimbergen en het Hof van "Ronce", waarvan ook vele gronden buiten Puurs afhingen.
Er waren nogal wat enclaves en afgelegen gebieden van Puurs op het grondgebied van Ruisbroek, Tisselt en Willebroek. Vooral tussen de kapel van Breendonk en de kerk van Willebroek was het één mozaïek. Bij de grenscorrectie op 29 mei 1808 stond Puurs 177 ha en 61 huizen af aan deze drie gemeenten en bekwam 199 ha en 22 huizen in ruil. Men moet er dus rekening mee houden dat het rechtsgebied van de schepenbank van Puurs niet overeenkwam met de latere gemeentegrenzen.
Als opvolger van de Berthouts, heren van Grimbergen, was de abt van Grimbergen burggraaf van Puurs -een zuivere eretitel- en bezat er in feite alleen een laathof. Via Grimbergen bezaten ook een aantal inwoners van Puurs het meisseniersstatuut. Puurs behoorde tot de meierij van Kapelle-op-den-Bos.
Archiefgeschiedenis: Deze documenten werden op 29 november 1937 -samen met een deel van het 19de eeuws archief- en 1 april 1953 door het gemeentebestuur van Puurs aan het Rijksarchief overgemaakt.
De nrs. 181-190, 196-203 werden overgeheveld naar het "archief van het gemeentebestuur van Puurs", de nrs. 193-195 naar het "archief van de Sint-Pieterskerk te Puurs".
Elders bewaard archief: Een aantal documenten over Puurs bevinden zich in het archief van de familie Moretus de Bouchout te Brussel, evenals in het archief van de Sint-Bernardusabdij te Bornem.

Archief van de schepenbank, van laat- en leenhoven en van het dorpsbestuur van Puurs, 1551-1796
14,90 str. m. – 179 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Schepenprotocollen (1601-1795). – Rentenemingen (1707-1795). – Openbare verkopen (1651-1792). – Staten van goed en mombersrekeningen

(1678-1796). – Uitlandigen, zwakzinnigen (1758-1794). – Gerechtsrollen met bijhorende reeksen (1610-1796) en procesdossiers (1599-1795). – Laathof van de abt (burggraaf) van Grimbergen (1704-1796). – Laathof van Sauvegarde (1770-1788). – Sint-Sebastiaansgilde (1752-1767) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D111 (*Inventaris van het archief van de gemeente Puurs*).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 6634 (APERS C., *Meisseniers te Puurs. Uitlandigen en zwakzinnigen. Vonnissen te Puurs*, 2002 (analyses van de nrs. 116, 134 en 172).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 6636 (APERS C., *Goedenissen in het Borggraefschap van Puurs*, 2002 (analyses van nr. 174, 1729-1796).
─ Index, gedrukt: Zie Bibliotheek, afdeling tijdschriften (THYS H., *Namenklapper op het Weesmeestersarchief der gemeente Puurs (1678-1792)*, in *De Schakel*, 1951, p. 88-93 (Inhoudsopgave van de nrs. 79-96).

SCHEPENBANK, CIJNSHOVEN EN DORPSBESTUUR VAN RANST (EN MILLEGEM)

Ranst, 1200-1795

De oorsprong van het domein lag in de kern Millegem, die later overvleugeld werd door het gehucht Ranst. Het was een allodiaal domein in handen van het plaatselijk geslacht van Ranst, een jongere tak van de Berthouts. Vermoedelijk op het einde van de 12de eeuw raakte het domein verdeeld in twee grondheerlijkheden: Doggenhout -sedert 1618 in bezit van de familie de Fourneau- en Zevenbergen -in bezit van de families Houtappel (1609), de Deckere (1642), Le Roy (1667), Vecquemans (1722) en de Gilman (1766)-. De middele en hoge rechtspraak kwam aan de hertog van Brabant, die het in 1505-1558 aan de heer van Doggenhout, die ook de heerlijkheid Millegem bezat, overdroeg. Na veelvuldige bevoegdheids-betwistingen werd er in 1639 tussen beide heren een overeenkomst gesloten. De heer van Doggenhout benoemde de schout en schepenen, die tevens als meier en laten van Doggenhout zouden optreden. De heer van Zevenbergen kon deze schepenen ook als laten van Zevenbergen aanstellen. Deed hij dat niet dan zouden deze laten om beurten benoemd worden door de heren van Doggenhout en Zevenbergen. In de 16de-18de eeuw werd de ene bank meestal "laathof van de twee heeren van Ranst" genoemd. Op het einde van de 18de eeuw worden zij schepenen "van Ranst en Millegem" genoemd en gingen te hoofde bij de Hoofdbank van Zandhoven.
Er waren afzonderlijke leenhoven van Millegem, Doggenhout en Zevenbergen. Ook was er in Ranst een vrij belangrijk laat- en cijnshof Ter Strypen, een Brabants

leen.
Ranst behoorde tot het kwartier Zandhoven.
Lit.: VAN BERCHEM R., *La terre et seigneurie de Ranst en Brabant*, Genève, 1971.
Archiefgeschiedenis: De laatste secretaris van de schepenbank weigerde in 1796 het archief over te dragen aan het nieuwe Franse bestuur. Dit verklaart waarschijnlijk waarom er zo uitzonderlijk weinig documenten zijn bewaard. Ook zou bij een brand omstreeks 1854, die het ganse dorpscentrum, kerk inbegrepen, in de as legde zeer veel archief verloren zijn gegaan. Er zijn inderdaad zeer weinig documenten bewaard, zelfs de schepenprotocollen zijn -op enkele jaren na- volledig verloren. Het oude nr. "Bijvoegsel 2" is ingelast in het "archief van de Sint-Pancratiuskerk te Ranst".
Elders bewaard archief: Zie ook *Archief van de Heren van Niel*, nr. 28: goederen (1579-1860). In een register van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Antwerpen, nr. 398, bewaard op het Rijksarchief te Beveren, vindt men de schepenakten van 1773-1775 (zie fotokopie onder nr. 23).

Archief van de schepenbank, van cijnshoven en van het dorpsbestuur van Ranst (en Millegem), 1342-1796
1,27 str. m. – 31 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Inventarissen (18de eeuw). – Belastingdocumenten (1737-1796). – Dorpsrekeningen (18de eeuw). – Tellingen (1694-1797). – Losse schepenakten (17de-18de eeuw). – Staten van goed, mombersrekeningen, openbare verkopen (18de eeuw). – Gerechtsrollen (1708-1789) en procesdossiers (17de-18de eeuw). – Kerkrekeningen (1769-1795) en rekeningen van de Armentafel (1769-1795). – Documenten over kerk en Armentafel (1343-1611). – Cijnsboeken (15de-18de eeuw). – Cijnsboek van Zevenbergen (1769-1770). – Charters (1461-1716).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D113 (ROLLAND P., *Inventaris van het archief van de gemeente Ranst*).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN RAVELS
Ravels, 1200-1795

Ravels hoorde samen met Poppel tot het rechtsgebied van Weelde, dat in de 13de eeuw vrijheidsrechten verwierf. De grondheerlijkheid was in handen van de abt van Tongerlo, die er -zeker reeds in 1420- een laathof (schepenbank) aanstelde, dat in 1438 een volwaardige schepenbank werd en rechtstreeks te hoofde ging bij de Antwerpse schepenen. Van 1558 tot 1615 verwierf de abt ook de middele en hoge

rechtspraak zodat de schepenbank een volwaardig rechtscollege werd. Toen in 1616 Le Roy, heer van Broechem, met de steun van de abt ook heer van Ravels werd richtte deze een tweede schepenbank op. Ook na de verkoop van Ravels aan Jan de Knuijt bleven de twee banken bestaan tot er een overeenkomst werd getroffen in 1669, wanneer Ravels terug onder het Land van Turnhout ressorteerde. Voortaan zouden de schout, meier en secretaris om beurten door de heer van het Land van Turnhout en de abt worden verkozen. Hetzelfde beurtsysteem werd ingesteld voor de schepenen waar de eerste maal de heer van het Land van Turnhout vier en de abt drie schepenen zouden aanstellen, de volgende maal was het net omgekeerd. Bij dit alles is het evenwel mogelijk dat de schepenbank van Weelde in de 17de-18de eeuw nog bepaalde rechten in Ravels uitoefende.
Ravels behoorde tot het kwartier van Turnhout.
Lit.: *Ravels in lief en leed*, Ravels, 1980.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd in 1931 door het gemeentebestuur van Ravels aan het Rijksarchief overgemaakt, in 1933 volgde nog een nazending. De nrs. 71, 73-75 werden overgebracht naar het "archief van het gemeentebestuur van Ravels".
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Weelde".

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Ravels, 1492-1816
5,81 str. m. – 77 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Resoluties (1671-1804). – Schepenprotocollen (1540-1789). – Openbare verkopen (1715-1795). – Testamenten (1666-1675, 1740-1757). – Staten van goed en mombersrekeningen (1709-1742). – Gerechtsrollen (1567-1793). – Bugemeestersrekeningen (1745-1769). – Meetboek (1748). – Rekeningen van kerk en Armentafel (1607-1816). – Borgbrieven. – Ongeordende pakken (17de-18de eeuw) e.a.
► Toegang(en): Plaatsingslijst in typeschrift: Leeszaalnr. D114.1 (*Inventaris van het archief van de gemeente Ravels*).
─ Regestenlijst, gedrukt: Bibliotheeknr. 5990 (VERMEEREN M., *De Bevolking van Ravels 1340-1880*, Poppel, 2000, p. 309-385 (analyses van de schepenakten (1540-1789, nrs. 1-12).

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Ravels, aanwinsten 1933, 17de-18de eeuw
0,72 str. m. – 33 inv. nrs.
Nog niet toegankelijk gemaakt..
□ Inhoud: documenten van diverse aard (17de-18de eeuw).
► Toegang(en): Leeszaalnr. D114.2, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar.

SCHEPENBANK, CIJNS- EN LEENHOF WOLFSVELDE, DORPSBESTUUR EN SINT-SEBASTIAANSGILDE VAN REET

Reet, 1200-1795

Reet was in de vroege middeleeuwen vermoedelijk een deel van het domein Kontich en de heerlijkheid kwam zo in handen van de Berthouts, later de van Wezemaals om in 1464 gevoegd te worden bij de vorstelijke domeinen. In 1505 werd het in pand gegeven aan de familie Welle, opgevolgd door de families Schot (1559), Perrenot de Granvelle (1572, die het opnamen in hun graafschap Canticrode), van Opmeer (1626), van der Gracht (1630), de Cordes (1636), de Raedt (1646), de Groot (1657), della Faille (1665) en van den Branden (1692). Tot het midden van de 17de eeuw had Reet dezelfde heren als Waarloos. Het had in de late middeleeuwen één schepenbank, samen met Waarloos, werd in 1540 bij de schepenbank van Kontich gevoegd -waartoe ook Aartselaar en Waarloos hoorden en had er één vertegenwoordiger-. Omstreeks 1632 vormden Reet en Waarloos opnieuw één schepenbank en rond 1650 kregen zij allebei een eigen schepenbank. Reet behoorde tot het Land van Mechelen en de schepenbank ging te hoofde bij de

Hoofdbank van Befferen.
Volgens een 15de eeuwse bron zou de schepenbank van Reet in eerste instantie in beroep gegaan zijn bij de schepenen van Putte.
Reet hoorde bij het kwartier van Arkel.
Lit.: STOCKMANS J.B., *Geschiedenis der gemeente Mortsel*, Antwerpen, 1882, p. 442-446. – *Historische schets van Reet*, Reet, 1961. – Uitgaven van de Heemkring De Root, 1979-.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 115-123 werden in 1973, samen met heel wat documenten van de kerk, overgedragen door de kerkfabriek van Sint-Maria-Magdalena te Reet.

Archief van de schepenbank, van het cijns- en leenhof Wolfsvelde, van het dorpsbestuur en van de Sint-Sebastiaansgilde van Reet, 1586-1830
5,50 str. m. – 126 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Resolutieboeken (1765-1794). – Schepenprotocollen (1644-1796). – Openbare verkopen en verhuringen (1629/1715-1792). – Staten van goed, mombersrekeningen (1704-1795). – Tiendenverpachting e.d. (1595-1794). – Gerechtsrollen (1643-1795). – Procesdossiers - o.a. over de aanstelling van een koster-schoolmeester (ca. 1725-1735)- (1660-1779). – Tellingen (1772-1783). – Meetboek (1614). – Cijns- en leenboek van de heerlijkheid Wolfsvelde -betreft ook Boom en omgeving- (1664). – Dorpsrekeningen (1649-1796). – Belastingdocumenten (1586-18de eeuw). – Sint-Sebastiaansgilde (1654-1830). – Rekening van de hoeve Solhof (Aartselaar?) (1682).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D115 (*Inventaris van het archief van de gemeente Reet*).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 5302 (VERMEULEN L., *Oud gemeentearchief van Reet. Analytische inventaris* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 17), Brussel, 1998 (uitvoerige beschrijving van de □ Inhoud van de nrs. 1-97, 118-120, 122-125, met klapper).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 5302 (VERMEULEN L., *Reetse kroniek van kleine feiten*, Reet (Heemkring "De Root"), 1998 (analytische beschrijving van de nrs. 98-117, 121, 126).
─ Bronnenpublicatie in typeschrift: Leeszaalnr. D115 (VERMEULEN L., *Reedt. Terrier 1614* uitgave van meetboek van 1614, nr. 93).─ Regestenlijst in typeschrift: Leeszaalnr. D115 (VERMEULEN L., *Conditiën verkoop van erfgoederen* (uitvoerige beschrijving van de nrs. 30-38).
─ Index, gedrukt: Zie Bibliotheek, afdeling tijdschriften (THYS H., *Namenklapper op de weesmeesterskamer der gemeente Reet*, in *Vlaamse Stam*, II, 1966, p. 171-172, 267-270, III, 1967, p. 50 (Inhoudsopgave van de nrs. 39-48).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN RETIE
Retie, 1200-1795

Retie behoorde tot het Land van Geel, werd in 1332 een afzonderlijke heerlijkheid in handen van de Berthouts, later volgden de families van Rotselaar, de Croy (1509), Arenberg (1560), Spinola (1663), De Vos (1754), van Marck de Lummen (1766) en de Pestre (1779).
De schepenbank -die te hoofde ging bij de Geelse schepenen- werd vanaf 1437 jaarlijks vernieuwd door de benoeming van twee schepenen. Op fiscaal gebied was Retie verdeeld over zeven wijken, waar jaarlijks twee bedezetters werden aangeduid.
Op het grondgebied van Retie bevond zich een grondheerlijkheid Werbeek, die de gehuchten Werbeek, Hodonk -en deels Schoonbroek- omvatte en bezit was van de abdij van Tongerlo. De abt stelde een meier aan en één schepen. Of er een apart laathof functioneerde voor Werbeek weten wij niet, evenmin of de éne schepen van Werbeek in de bank van Tongerlo zetelde. Voor de middele en hoge rechtspraak hing Werbeek af van de schepenen van Tongerlo. Voor de landelijke belastingen werd het samen met Retie aangeslagen.
Retie behoorde tot het kwartier Herentals.
Lit.: SNEYERS E., *Bijdrage tot de geschiedenis van Retie*, Retie, 1972 (bijgewerkte uitgave van 1949).
Archiefgeschiedenis: Het oude gemeentearchief werd door de lokale historicus, onderwijsinspecteur en gemeentearchivaris Edward Sneyers (Bocholt 1881-Retie 1957) geordend. Na zijn dood werd het grootste deel van dit bestand op 5 augustus 1959 (44 delen) en 16 november 1959 (28 delen) overgemaakt aan het Rijksarchief. In 1959 werd nr. 15 verkregen van het Algemeen Rijksarchief.
Elders bewaard archief: In het gemeentearchief bevinden zich nog heel wat bescheiden uit het ancien régime: Resolutieboeken (1688-1796/1814), privilegiën (1433-1509), kwartierresoluties (1667-1690), renten ten laste van de gemeente (1733-1796), leenhof (1676-1789), meetboek (1653), belastingdocumenten (1666-18de eeuw), dorpsrekeningen (1653-1794), losse stukken (1204-1817);
Armentafel (ca. 1600-18de eeuw); notariële protocollen van J. Ramparts (1657-1691), P. Vanden Brouck (1676-1697), J.B. Vanden Brouck (1707-1732), P. Van Hove (1741-1789), zie SNEYERS E., *Inventaris van het gemeentelijk archief*, 1956.

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Retie, 1449-1804
5,61 str. m. – 87 inv. nrs.

Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Privilegies (1449-1764). – Keurboek (16de eeuw-1783). – Schepenprotocollen (1596-1794). – Openbare verkopen, scheidingen en delingen, staten van goed e.d. (1667-1795). – Mombersrekeningen e.d. (1618-1804). – Renten (1746-1754). – Gerechtsrollen (1691-1795). -Belastingdocumenten (1762-1763). – Tellingen (1768). – Leenhof (16de eeuw-1794). – Heerlijkheid (1664-18de eeuw). – Kolveniersgilde (1768). – Boogschuttersgilde (18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D116 (*Inventaris van het archief van de gemeente Retie*).

SCHEPENBANK, LEENHOF EN DORPSBESTUUR VAN RIJKEVORSEL
Rijkevorsel, 1200-1795

Rijkevorsel hoorde tot het Land -graafschap vanaf 1518 en hertogdom vanaf 1740- van Hoogstraten. Slechts enkele jaren had het eigen heren. Het beschikte evenwel over een eigen schepenbank -met uitzondering van enkele jaren na 1546, toen het bij het rechtsgebied van de Buitenbank van Hoogstraten werd gevoegd-. De gehuchten -ten zuiden van de Mark- Achterlee, Bolk, Keirschot, Leemputten en Houterlee behoorden tot de oude heerlijkheid Wortel maar ressorteerden onder de rechtsmacht van de schepenbank van Rijkevorsel en bleven tot 1818 tot de parochie Wortel behoren. Op fiscaal gebied hadden deze "Vijf gehuchten" eigen bedezetters met eigen rekeningen.
Voor de hoge rechtspraak ressorteerde Rijkevorsel rechtstreeks onder de buitenschepenbank van Hoogstraten. Beroep was mogelijk bij de hoofdbank van Zandhoven.
Rijkevorsel hoorde onder het kwartier van Hoogstraten.
Lit.: *Jaarboeken van de Heemkundige Kring van Rijkevorsel*, 1978-.
Archiefgeschiedenis: In 1930 stond het gemeentebestuur de meeste bescheiden van de schepenbank en dorpsbestuur (ancien régime) af aan het Rijksarchief. Op 25 februari en 7 augustus 1959, 13 januari 1960, 30 november 1967 volgden nog nazendingen.
Lit.: LAMBRECHTS-AUGUSTIJNS H., *Archief van het voormalig hertogdom Hoogstraten berustende te Anholt*, in *Gens Brabantica*, 1996, p. 111-122.
Elders bewaard archief: Zie ook de verzameling "Charters, overgemaakt door de griffie van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Turnhout, 2001": schepenakten van Rijkevorsel (1412-1519).
Een aantal bescheiden over Rijkevorsel zijn te vinden in het familiearchief van Salm-Salm te Anholt (Duitsland), evenals in de "Archives départementales du Nord" te Lille (Frankrijk) in de reeks *Archives du chapitre métropolitain de*

Cambrai, 4G.

Archief van de schepenbank, het leenhof en het dorpsbestuur van Rijkevorsel, 1358-1796
22,15 str. m. – 4259 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Keuren en privilegies (1339-17de eeuw). – Verordeningen en besluiten van het gemeentebestuur (1578-1793). – Documenten over het bestuur (1569-1793). – Briefwisseling met het kwartier (1595-1791). – Sauvegardes (1505-1744). – Schepenprotocollen (1465-1796). – Testamenten (1630-1789). – Staten van goed en mombersrekeningen (1509-1793). – Scheidingen en delingen (1358-1787). – Openbare verkopen (1382/1557-1793). – Verhuringen (1592-1786). – Verpachting van de tienden (1652-1790). – Attestaties (1600-1783). – Rekwesten (1759-1789). – Visitaties van wegen en waterlopen (1627-1766). – Gerechtsrollen (16de eeuw-1795) en aanverwante reeksen (1470-1769). – Procesdossiers (1449-1795). – Dorpsrekeningen en aanverwante reeksen (16de eeuw-1796). – Belastingdocumenten (1464-1796). – Burgemeestersrekeningen (1591-1798). – Militaire leveringen en logementen (1547-1797). – Tellingen (1604-18de eeuw). – Renten ten laste van de gemeente (1499-1792). – Meetboeken en leggers (17de-18de eeuw). – Ontginning van de heide (17de eeuw-1772). – Onderwijs (160-1714). – Landbouw en vlaswinning (1747-1783). – Leenhof (1543-1793). – Documenten over de Armentafel (1490-1779) met borgbrieven (1609-1746). – Documenten over de kerk (1469-1790). – Sint-Jorisgilde (1703-1704). – Documenten van diverse aard (1491-18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. D117 (JAMEES A., *Inventaris van het oud archief van de gemeente Rijkevorsel* (Rijksarchief te Antwerpen), Brussel, 1972).
─ Bronnenpublicatie in typeschrift: Bibliotheeknr. 5947 (VAN ACKER M., *Hoof- en ploeggelt 23/26 augustus 1646* (uitgave met klapper op nr. 3280).
─ Bronnenpublicatie in typeschrift: Bibliotheeknr. 6573 (VAN ACKER M., *Rijkevorsel. Telling 1709* (uitgave en klapper op nr. 3175).
─ Bronnenpublicatie in typeschrift: Bibliotheeknr. 6622 (VAN ACKER M., *Rijkevorsel. Personen en beesten 1791* (uitgave en klapper op nr. 3207).
─ Bronnenpublicatie in typeschrift: Bibliotheeknr. 6575 (VAN ACKER M., *Rijkevorsel. Personen en beesten 1762* (uitgave en klapper op nr. 3181).
─ Bronnenpublicatie in typeschrift: Bibliotheeknr. 6576 (VAN ACKER M., *Rijkevorsel. Personen en beesten 1765* (uitgave en klapper op nr. 3184).
─ Bronnenpublicatie in typeschrift: Bibliotheeknr. 6574 (VAN ACKER M., *Rijkevorsel. Lijsten personen en dieren 7 mei 1770* (uitgave en klapper op nr. 3189).

─ Bronnenpublicatie op computer: Bibliotheeknr. CD-029 (VERBEEK C., *Oud gemeentearchief Rijkevorsel 180* (digitale opname van nr. 180).

HEERLIJKHEDEN, SCHEPENBANK, LAATHOVEN EN DORPSBESTUUR VAN RIJMENAM

Rijmenam, 1200-1795

Behoorde tot het Land van Mechelen en tot het domein van de Berthouts, dat via de familie van Wezemaal in 1464 bij de vorstelijke domeinen kwam. In 1558 werd het in leen gegeven aan de familie Oudaert, in 1628 aan de familie della Faille. Na een aantal eigendomswisselingen kwam het in handen van de familie Cuypers. Oorspronkelijk was de schepenbank van Putte ook bevoegd voor Rijmenam. In het begin van de 17de eeuw was er één schepenbank voor Bonheiden, Rijmenam en Onze-Lieve-Vrouw-Waver samen tot Rijmenam een eigen schepenbank kreeg, die ten hoofde ging bij de Hoofdbank van Befferen.
Het in Bonheiden gelegen laat- en cijnshof (soms ook heerlijkheid genoemd) Berentrode had belangrijke goederen in Rijmenam, o.a. het Hof van Wayenesse. Ook de domeinen Plettenbroeck en Hollaken waren belangrijke heerlijke leengoederen.
Rijmenam hoorde tot het kwartier van Arkel.
Lit.: *Rijmenam* (Heemkring "Het Hoefyzer"), Rijmenam, 1969.
Archiefgeschiedenis: Een aantal bescheiden van de schepenbank en van het laathof Wayenesse werden door aankoop of schenking verkregen in 1900, 1909, 1918, 1955, 1956 en 1969.
Elders bewaard archief: Op het Stadsarchief Mechelen vindt men ook een schepenprotocol van Bonheiden, Rijmenam en Onze-Lieve-Vrouw-Waver (1604-1615) (FF SII(V)1), hierop bestaat een uitvoerige toegang door K. LEMMENS met regesten en klappers (1997).

Archief van de heerlijkheden, schepenbank, laathoven en het dorpsbestuur van Rijmenam, 1452-1814

3,07 str. m. – 78 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Schepenprotocollen (1567-1796). – Openbare verkopen (1626-1757). – Rekwesten (1697-1791). – Mombersrekeningen (1662-1779). – Gerechtsrollen (1658-1795). – Procesdossiers (17de-18de eeuw). – Belastingdocumenten (1662-18de eeuw). – Meetboek (1668-1689). – Dorpsrekeningen (17de-18de eeuw). – Heerlijkheden Opstalle (1645-1706), Calster (17de eeuw), Plettenbroek (1353-1701), Waijenesse (1632-1795). – Cijnzen (1638-1720). – Rekeningen van de

Armentafel (1793-1814). – Kerkrekeningen (1795-1802)
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D118 (*Inventaris van het archief van de gemeente Rijmenam*).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN RUISBROEK

Ruisbroek, 1200-1795

Ruisbroek behoorde oorspronkelijk tot het domein van de Berthouts en tot het Land van Rumst (zie aldaar). Pas in 1661 werden Ruisbroek en Willebroek hiervan losgemaakt en kreeg het afzonderlijke heren: de families de Helman, Mosselmans (1731) en Lecocq (1738). Op het Hellegat was een belangrijk veer (oversteekplaats van de Rupel).
Er waren nogal wat enclaves op het grondgebied van Puurs en Willebroek. Bij de grenscorrectie van 29 mei 1808 bekwam Ruisbroek 102 ha en 43 woningen van Puurs en Willebroek en stond er 111 ha en 9 huizen af. Men moet er dus rekening mee houden dat het rechtsgebied van de schepenbank niet overeenkomt met de latere gemeentegrenzen. De plaatselijke schepenbank wordt reeds vermeld in 1358 maar het is niet zeker dat er altijd een zelfstandige schepenbank heeft bestaan. Vermoedelijk ressorteerde het lange tijd onder de buitenbank van Rumst. De plaatselijke schepenbank ging te hoofde bij de Hoofdbank van Grimbergen en verder bij de schepenbank van Ukkel. Zeker voor de criminele rechtspraak ging het af van de Vierschaar van Rumst.
Een groot deel van de gemeente hoorde onder de Polder van Ruisbroek.
Ruisbroek hoorde tot de meierij van Kapelle-op-den-Bos.
Lit.: MOEYERSOMS F., *Achthonderd jaar leven in Ruisbroek*, Mortsel, 2002.
Archiefgeschiedenis: Op 1 april 1955 maakte het gemeentebestuur van Ruisbroek een aantal documenten van de schepenbank en dorpsbestuur (ancien régime) samen met bescheiden van de polder van Ruisbroek over aan het Rijksarchief.
De nrs. 5bis en 12 werden gevoegd bij het bestand "archief vn het gemeentebestuur van Ruisbroek".
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Rumst" voor de periode voor ca. 1650. In het archief, bewaard op de pastorie van Ruisbroek, vindt men een resolutieboek van het dorpsbestuur.

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Ruisbroek, 1294-1809

1,50 str. m. – 40 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Keure (1294). – Schepenprotocollen (1753-1795). – Losse schepenakten (1680-1796). – Rekwesten (1715-1792). – Openbare verkopen (1630-1795). –

Staten van goed en mombersrekeningen (1686-1798). – Gerechtsrollen (1657-1666, 1760-1781). – Procesdossiers (1611-1795). – Belastingdocumenten (1787-1795). – Militaire lasten (1794-1796). – Kerkrekeningen (1519-1574). – Documenten over kerk en Armentafel (1777-1796), over de polder (1679-1796). – Sint-Sebastiaansgilde (1679). – Charters (1611-1757) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D119 (*Inventaris van het archief van de gemeente Ruisbroek*).

HEERLIJKHEID, SCHEPENBANK, CIJNS-, LAAT- EN LEENHOVEN EN DORPSBESTUUR VAN RUMST

Rumst, 1200-1795

Behoorde tot het domein van de Berthouts en vormde later één rechtsgebied: het Land van Rumst, dat naast de vrijheid (de dorpskern van Rumst) ook Boom, Heindonk, Willebroek en Ruisbroek omvatte. Deze grote heerlijkheid was achtereenvolgens in het bezit van de families van Vianden (1290), de Coucy, de Ligne, de Béthune, Bar, Luxemburg, de Bourbon, Nassau (1536), Schetz (1559), van Ekeren, van Altana, Gretsil (1621).
Charles de la Baume, heer van het Land van Rumst verbrokkelde de heerlijkheid en verkocht in 1661 Willebroek en Ruisbroek aan Jan Helman, Heindonk aan Herman van Schuren en in 1663 Boom aan Joris Bosschaert. Omstreeks 1650 werden dan ook afzonderlijke schepenbanken opgericht voor Boom, Heindonk en Ruisbroek. In Willebroek fungeerde er reeds omstreeks het midden van de 16de eeuw een eigen bank.
Binnen het rechtsgebied van de vrijheid volgde men de Antwerpse costuimen alleen voor personele zaken en zaken i.v.m. erfrecht, voor de rest volgde men de costuimen van Ukkel en ging te hoofde bij de schepenen van Grimbergen. Voor het gebied buiten de vrijheid volgde men de Antwerpse costuimen en ging te hoofde bij de Antwerpse schepenen.
Rumst behoorde tot het kwartier Turnhout.
Lit.: NEYENS J., *Rumst. Van Romeinse nederzetting tot nijverheidsgemeente*, Lier, 1958. – SEL H., *Proeve van historische mengelingen over 't land van Rumpst*, Leuven, 1873.
Archiefgeschiedenis: Een deel van dit bestand werd in september 1946 door het gemeentebestuur van Rumst aan het Rijksarchief overgedragen. Losse aanwinsten volgden in 1956, 1960, 1962 en 1994.
Lit.: VERSTREPEN C., *Stadsarchief Antwerpen. Schepengriffie. Antwerpse schepenbrieven betreffende de dorpen van de Rupelstreek*, Brussel, 1990-1995 (analyses met klappers op de Antwerpse schepenbrieven betreffende Rumst,

1394-1460, 1516-1555).
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Boom" nrs. 60-61: schepenprotocollen van het Land van Rumst (1590-1612, 1624-1639). In het archief van graaf Legrelle in Reet vindt men heel wat documenten over Rumst van de familie van der Gracht (18de-19de eeuw) en over het kasteel en domein van Tibur (17de-20ste eeuw), zie VERMEULEN L., *Archief Laarkasteel te Reet*, 1992. Ook in het op het Algemeen Rijksarchief te Brussel bewaarde "archief van de familie de Spoelberch" zijn documenten over Rumst te vinden.

Archief van de heerlijkheid, schepenbank, cijns-, laat- en leenhoven en dorpsbestuur van Rumst, 1329-1802
16,00 str. m. – 240 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Schepenprotocollen, losse schepenakten, openbare verkopen, staten van goed en mombersrekeningen (1472...1785). – Rekwestboeken (1736-1792). – Gerechtsrollen (1540-1759) en aanverwante reeksen (17de eeuw-1791). – Belastingdocumenten (1593-1796). – Dorpsrekeningen (17de-18de eeuw). – Tellingen (1693-1787). – Militaire leveringen en logementen (1644-18de eeuw). – Heerlijkheid (1309-18de eeuw). – Cijnzen en lenen (1541-18de eeuw). – Polder van Willebroek (1589). – Laathof van Immerseel in Boom (o.a. over Meise, Strombeek, Wolvertem, 1606-1681). – Heerlijkheid Eekhoven (1466-1802). – Cijnzen van de Armentafel (1619). – Particulier archief van Peter de Proost (1613) en P. De Winter (17de eeuw). – 97 ongeklasseerde pakken e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D120 (GIELENS A., *Inventaris van het archief van de gemeente Rumst*).
─ Bronnenpublicatie in typeschrift: Bibliotheeknr. 5724 (VERSTREPEN C., *De Vrijheid van Rumst 1427-1650*, Brussel, 1991 (uitgave en/of regesten met klappers van de nrs. 25, 53-81, 132, 182, 192).
─ Regestenlijst op computer: Bibliotheeknr. (VERMEULEN L., *Oud gemeentearchief van Rumst*, 2002 (CD-rom met beschrijving van alle nummers van het bestand).
─ Bronnenpublicatie in typeschrift: Bibliotheeknr. 5793 (VERSTREPEN C., *Schepengriffie. De Vrijheid van Rumpst. Rumpst-Boom-Heindonck 1536-1547*, Brussel, 1989 (uitgave met klapper van nr. 26).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 5304/2 (VERMEULEN L., *Schepengriffie van Rumst* (Uitgave van de Geschiedkundige Kring Rumesta vzw nr 14), 1994 (samenvattingen met uittreksels en klappers op de nrs. 5-10, 35-37, 130, 172).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 5304/3 (VERMEULEN L.,

Schepengriffie van Rumst (Uitgave van de Geschiedkundige Kring Rumesta vzw nr 16), 1995 (samenvattingen met uittreksels en klappers op de nrs. 30-32, 34, 47, 49-51).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 5304/1 (VERMEULEN L., *Schepengriffie van Rumst* (Uitgave van de Geschiedkundige Kring Rumesta vzw), 1993 (samenvattingen met uittreksels en klappers op de nrs. 40-43, 189).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 5304/4 (VERMEULEN L., *Schepengriffie van Rumst* (Uitgave van de Geschiedkundige Kring Rumesta vzw nr. 19), 1996 (samenvattingen met uittreksels en klappers op de nrs. 44-46, 81-89).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 5304/5 (VERMEULEN L., *Schepengriffie van Rumst* (Uitgave van de Geschiedkundige Kring Rumesta vzw Nr. 23), 1997 (samenvattingen met uittreksels en klappers op de nrs. 105-114, 116 en V4).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 5304/6 (VERMEULEN L., *Schepengriffie van Rumst* (Uitgave van de Geschiedkundige Kring Rumesta vzw Nr. 27), 1998 (samenvattingen met uittreksels en klappers op de nrs. 117-129, 131).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 6579 (VERMEULEN L., *Schepengriffie van Rumst* (Uitgave van de Geschiedkundige Kring Rumesta vzw Nr. 47), 2003 (samenvattingen met uittreksels en klappers op de nrs. 148-167).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 4834 (VERMEULEN L., *Schepengriffie Rumst*, 1991 (samenvattingen met klappers op de nrs. 28bis-30).
─ Regestenlijst in typeschrift: Leeszaalnr. D120 (VERSTREPEN C., *Oud archief Rumst. Goedenissen no. 38*, Brussel, 1992 (samenvattingen met klapper op nr. 38).
─ Regestenlijst in typeschrift: Leeszaalnr. D120 (VERSTREPEN C., *Oud archief Rumst. Goedenissen no. 39*, Brussel, 1992 (samenvattingen met klapper op nr. 39).
─ Regestenlijst in typeschrift: Leeszaalnr. D120 (VERSTREPEN C., *Oud archief Rumst. Varia no. 115*, Brussel, 1992 (samenvattingen met klapper op nr. 115).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. (VERMEULEN L., *Schepengriffie van Rumst* (Uitgave van de Geschiedkundige Kring Rumesta vzw), 1992 (samenvattingen met uittreksels en klappers op de nrs. 38-39, 28bis-30, 115).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. (VERMEULEN L., *Schepengriffie van Rumst* (Uitgave van de Geschiedkundige Kring Rumesta vzw), 2000 (samenvattingen met uittreksels en klappers op de nrs. 132-147).

HEERLIJKHEID, SCHEPENBANK, CIJNS- EN LAATHOVEN EN DORPSBESTUUR VAN SCHELLE

Schelle, 1200-1795

Schelle, gelegen aan de monding van Rupel en Schelde, hoorde in de vroege middeleeuwen tot het domein van Kontich. De heerlijkheid was in het bezit van de Berthouts, die ze overgaven aan de familie van Wezemaal (1428) en kwam in 1464 bij de vorstelijke domeinen. Vanaf 1505 werd de heerlijkheid samen met Niel verkocht aan de familie van Berchem en later aan de families Hannaert (1558), Garnier (1587) en Clarisse (1626). Pas in 1642 kregen Niel en Schelle andere heren. Dat waren voor Schelle: Suys (1642), Gansacker (1671), de Libouton (1756) en de Brouckhoven (1781).
Tot omstreeks het midden van de 17de eeuw was er één schepenbank voor de beide heerlijkheden maar omstreeks 1650 kregen beiden een afzonderlijke schepenbank, zij het vaak met dezelfde secretaris. De schepenbank ging te hoofde bij de Hoofdbank van Befferen.
Op het grondgebied van de gemeente bevond zich het belangrijke leen van Laar -niet te verwarren met het gelijknamige kasteel Laarhof in Reet-, 140 bunders groot, afhankelijk van het Leenhof van Mechelen, met een kasteel en een laathof, dat zich vaak schepenbank noemde. In de 18de eeuw waren de schepenen van Schelle en de laten van Laar vaak dezelfde personen. Andere leengoederen waren Ter Veken en het Hof Ten Essche of Stoeversgoed, een achterleen van Laar met kasteel, waarvan de oorsprong zeker teruggaat tot omstreeks 1300. Deze domeinen waren in de 17de-18de eeuw lange tijd eigendom van de heren van Schelle. In Schelle was er ook een laathof van de Sint-Bernardsabdij.
Aan de oevers van de Rupel was er een hertogelijke Tol, later toebehorend aan de Domeinen van Brabant met een fort, wat vaak aanleiding gaf in de 17de eeuw tot veel ellende met militairen. Schelle dat tot het Land van Mechelen hoorde, ressorteerde onder het kwartier van het Land van Arkel.
Lit.: DE RAADT J. Th. en STOCKMANS J.B., *Geschiedenis der gemeente Schelle*, Lier, 1894.
Archiefgeschiedenis: Een schepenregister (nr. 128; 1617-1624) is afkomstig van de "Nalatenschap van J.B. Stockmans".
Lit.: VERSTREPEN C., *Stadsarchief Antwerpen. Schepengriffie. Antwerpse schepenbrieven betreffende de dorpen van de Rupelstreek*, Brussel, 1990-1995 (analyses en klappers op de Antwerpse schepenbrieven betreffende Schelle, 1494-1460, 1516-1555).

Archief van de heerlijkheid, schepenbank, cijns- en laathoven en van het dorpsbestuur van Schelle, 1434-1837
10,47 str. m. – 139 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Resolutieboek (1685-1794). – Meetboek (1660). – Schepenprotocollen (1595-1795). – Openbare verkopen (1638-1795). – Staten van goed en mombers-

rekeningen (1617-1784). – Inbeslagnemingen (1650-1795). – Rekwesten (1632-1791). – Gerechtsrollen (1571-1791) met bijhorende reeksen (1615-1795). – Procesdossiers (1595-1795). – Visitaties van wegen e.d. (1614-1781). – Tellingen (1663-1747). – Militaire leveringen en logementen (17de-18de eeuw). – Belastingdocumenten (1591-1795). – Renten (1680-1789). – Verpachtingen van de tienden (1689-1795). – Laathof van Laar (1434-1795). – Hof ter Veken (1558-1682). – Hof ten Essche of Stoeversgoed, deels onder Aartselaar, Hemiksem en Niel (1452-ca. 1550). – Cijnzen van Niel en Schelle (1560-17de eeuw). – Rekeningen van de Armentafel (1610-1749, 1772-1791). – Documenten over de familie Quarteer (1738-1837). – Herstelling van de "horloge" (1720) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D121 (ROLLAND P., *Inventaris van het archief van de gemeente Schelle*).
─ Index, gedrukt: Zie Bibliotheek, afdeling tijdschriften (THIJS H., *Borgbrieven*, in *De Schakel*, 1947, p. 26-29 (lijst van borgbrieven vervat in de schepenprotocollen nrs. 60-61, 1685-1795).
─ Index in typeschrift: Leeszaalnr. D121 (THIJS H., *Namenklapper op de Weesmeesterskamer der Gemeente Schelle 1611-1788* (namenlijst van de nrs. 70-89, staten van goed en mombersrkeningen).
─ Regestenlijst in typeschrift: Leeszaalnr. D121 (THIJS H., *Samenvatting der schepenprotocollen van Schelle en Niel 1547-1559* (regesten van schepenakten uit nr. 127).
─ Index, gedrukt: Zie Bibliotheek, afdeling tijdschriften (THYS H., *Namenklapper op de Weesmeesterskamer der Gemeente Schelle 1611-1695*, in *De Schakel*, 1946, p. 7-8, 1948, p. 95-99 (namenlijst op de nrs 70-89).

HEERLIJKHEID, SCHEPENBANK, CIJNS- EN LAATHOVEN EN DORPSBESTUUR VAN SCHILDE

Schilde, 1200-1795

De heerlijkheid was achtereenvolgens bezit van de families van Diedeghem (1312), Drake, van Berchem, vande Werve (1559, van Cauwenbergh-de Lattre (1643), van de Werve (1681), Cloots-de Pret (1722) en opnieuw van de Werve (1763). De heerlijkheid werd in 1723 tot baronie verheven. De abdij van Affligem had belangrijke goederen in Schilde, w.o. het cijns- en laathof ten Putte. De plaatselijke schepenbank ging te hoofde bij de Hoofdbank van Zandhoven.
Schilde hoorde tot het kwartier van Zandhoven.
Lit.: BOUSSE A., *Geschiedenis van Schilde*, Schilde, 1982.
Archiefgeschiedenis: Het archief van de schepenbank en dorpsbestuur (ancien régime) werd door het gemeentebestuur van Schilde op 5 maart 1955 aan het

Rijksarchief overgedragen. Op 25 oktober 1962 werden door de pastoor van Schilde nog een aantal documenten van de 17de-18de eeuw die betrekking hadden op het dorpsbestuur overgemaakt aan het Rijksarchief en in het hier besproken bestand opgenomen. Kort voor 1878 liet burgemeester Henri van de Werve de Schilde het archief van de schepenbank en dorpsbestuur en enkele bescheiden uit de 19de eeuw inbinden in mooie linnen banden met het wapen van Van de Werve in goudopdruk. In 1878 liet hij het gemeentearchief inventariseren door J. Meulemans, werkzaam op het Stadsarchief van Antwerpen en liet de inventaris hiervan uitgeven. Een aantal nummers van de eerste reeks evenals de nrs. 127-164 van de 2de reeks werden ondergebracht in het bestand "archief van het gemeentebestuur van Schilde", de nrs. 13-27 in het "archief van de Sint-Guibertuskerk te Schilde".
Lit.: MEULEMANS J., *Inventaris der plaatselijke en kerkelijke archieven der gemeente Schilde*, Antwerpen, 1878.

Archief van de heerlijkheid, schepenbank, cijns- en laathoven en van het dorpsbestuur van Schilde, 1437-1800
10,30 str. m. – 192 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Resolutieboek (1717-1796). – Documenten over het dorpsbestuur (17de-18de eeuw).- Schepenprotocollen (1603-1796). – Losse schepenakten (1437-1694). – Openbare verkopen (1650-1771). – Staten van goed en mombersrekeningen (1655-1796). – Gerechtsrollen (1581-1796). – Belastingdocumenten (17de-18de eeuw). – Dorpsrekeningen (1641-1750). – Militaire lasten (1656-1800). – Laathoven, o.a. van Male en van Putte (Affligem) (1526-1741). – Cijnzen van de heerlijkheid (1571-17de eeuw). – Cijnsboek van het Hof ten Putte van de abdij van Affligem (17de eeuw). – Aantal ongeordende pakken e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D122 (*Inventaris van het archief van de gemeente Schilde*).

HEERLIJKHEID, SCHEPENBANK, CIJNS- EN LEENHOVEN EN DORPSBESTUUR VAN SCHOTEN
Schoten, 1200-1795

In de 12de eeuw verdeelde een plaatselijke heer de heerlijkheid Schoten, waartoe ook Merksem en Sint-Job-in-’t-Goor hoorde, in twee en sedertdien was de rechtsmacht in Schoten verdeeld over twee heren. Door de schenking van de ene helft in 1146 aan de abdij van Villers was deze abdij halfheer van Schoten en was er eeuwenlang vertegenwooodigd door een proost-provisor, die ter plaatse op het

kasteel Villershof verbleef. Merksem werd in 1561 een zelfstandige heerlijkheid -nadat de heer de rechten van Villers had afgekocht- en Sint-Job kreeg in de 16de eeuw andere heren -zij het met de abdij van Villers als vaste halfheer-.
De andere helft van Schoten kwam in handen van de heren van Breda, van Wezemaal/van Boutersem (1299, als deel van het Land van Bergen op Zoom), van Bergen, van Haveskerk, van Glimes (1495), Gramaye (1561), Schetz (1564), de Respaigne (1637), de Haudion (1718) en de Cornelissen de Weymsbroeck (1750). De twee "heerlijkheden" lagen als een lappendeken op mekaars grondgebied en de gemeenschappelijke schepenbank werd door beide heren benoemd. Ieder benoemde drie schepenen en de zevende in onderling overleg. Ook benoemden beiden een eigen schout, secretaris en vorster. Later was het de gewoonte dat de ene heer vier schepenen en de andere drie schepenen aanduidde en de volgende keer andersom. Soms benoemden zij ook gezamelijk één secretaris en schout. Deze ingewikkelde situatie gaf eeuwenlang aanleiding tot bevoegdheidsconflicten -zoals over de prioritiare plaats in het kerkkoor, in de processie of bij de openingsceremonie bij de wipschieting van de schuttersgilde-. Aanvankelijk na de afscheiding van Merksem in 1561 was er nog één gemeenschappelijke schepenbank die volgens een overeenkomst in 1588 samengesteld was uit leenmannen van het leenhof van Schoten en van het leenhof van Merksem en bij ontstentenis aan geschikte kandidaten ook uit leenmannen van de hertog van Brabant. Ook was er in de eerste decennia na 1561 een gemeenschappelijke secretaris voor Merksem en Schoten. Na herhaalde mislukte pogingen om Sint-Job onder de rechtsmacht van de schepenbank van 's-Gravenwezel (1561-1617) te brengen werd er in 1617 een "tweede schepenbank van Schoten" opgericht voor Sint-Job tot deze gemeente in 1686 zijn eigen schepenbank kreeg.
Omstreeks 1615 fungeerde een eigen schepenbank voor Schoten, dit tot 1648 te hoofde ging bij de schepenen van Breda, daarna ging men naar de Hoofdbank van Zandhoven.
Lit.: BAETENS R., *Schoten. De geschiedenis van een tweeluik*, Schoten, 1982. – GOETSCHALCKX P.J., *Geschiedenis van Schooten, Merxem en Sint-Job-in-'t-Goor*, 3 dln., Ekeren, 1919-1924.
Archiefgeschiedenis: Een groot deel van het archief van de schepenbank en dorpsbestuur werd in oktober 1913, samen met het familiearchief Ullens de Schooten, aan het Rijksarchief geschonken door Alphonse Ullens, oud-burgemeester. Nr. 159 werd op 28 november 1928 verkregen op de veiling F. Donnet. In 1931 bezorgde Floris Prims nog een aantal documenten uit de nalatenschap van iemand (vermoedelijk pastoor Goetschalckx), die deze bescheiden in bruikleen had gekregen. Een deel van het archief van de heerlijkheid (met cijnsboeken e.d.-17de-18de eeuw-) was in handen gekomen van mgr. Carlo de Clercq van Antwerpen, die ze in 1968 en 1978 aan het Rijksarchief verkocht. In

1979 werd nog een cijnsboek van Vordenstein aangekocht op de veiling Ch. Van Herck in Antwerpen en in 1984 werden nog een aantal stukken aangekocht bij A. Van Loock te Brussel.
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de familie Ullens de Schooten".

Archief van de heerlijkheid, schepenbank, cijns- en leenhoven en van het dorpsbestuur van Schoten, 1472-begin 19de eeuw
13,76 str. m. – 206 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Resolutieboeken (1684-1794). – Schepenprotocollen (1558-1795). – Rekwesten (18de eeuw). – Openbare verkopen, staten van goed en mombersrekeningen (1564-1795). – Gerechtsrollen en bijhorende reeksen (1588-1780). – Visitaties van wegen en waterlopen (1705-1775). – Tellingen (1694-1797). – Renten ten laste van de gemeente (1704-1760). – Belastingdocumenten (17de eeuw-1796). – Dorpsrekeningen (1668-1799). – Militaire leveringen en logementen en kwartierslasten (1649-1789). – Processen van de gemeente (17de eeuw-1785). – Figuratieve kaarten van de Horst e.a. (18de eeuw-begin 19de eeuw). – Kerkrekeningen (1608-1796). – Rekeningen van de Armentafel (1530-1797). – Documenten over kerk en Armentafel (1573-18de eeuw). – Cijnzen van de heerlijkheid e.a. (1576-1812). – Leenhoven (1564-1791). – Charters (1452-1723). – Documenten over de families Ullens, van den Broeck, van Maerselaer (17de-18de eeuw) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D123 (GIELENS A., *Inventaris van het archief van de gemeente Schoten*).
─ Regestenlijst op computer: Bibliotheeknr. (LAMBRECHTS-AUGUSTIJNS, H., *Samenvattingen van de schepenprotocollen e.a. van Schoten* (analyses van een deel van de reeks 56-74 en 83-113).

SCHEPENBANKEN EN DORPSBESTUREN VAN SCHRIEK EN GROOTLO EN DOMANIALE BANK VAN BEFFEREN

Schriek, 1300-1795

Schriek en het -zeker in de 15de-16de eeuw- sterker bevolkte Grootlo waren aanvankelijk twee afzonderlijke entiteiten en afzonderlijke heerlijkheden, die tot het kroondomein behoorden. Er zetelde een laathof én in Schriek én één in Grootlo, die zich vanaf de 15de eeuw schepenbanken noemden. In de 16de eeuw waren er vermoedelijk nog twee afzonderlijke schepenbanken die echter samen maar zeven schepenen telden. Vermoedelijk fungeerden een aantal schepenen voor de vrijwillige rechtspraak afzonderlijk voor één van beide kernen en vormden ze

samen één vierschaar voor de rechtspraak in geschillen. Sedert 1309 waren beide heerlijkheden tot een afzonderlijke Sint-Jansparochie samengebracht.
Voor wat de grondheerlijkheid betreft ressorteerden heel wat gronden rechtstreeks onder het Domaniaal Hof van Befferen die een afzonderlijke griffie had voor Schriek.
In 1562 werden de beide heerlijkheden (Schriek en Grootlo) verpand aan de familie van der Laen, ze keerden van 1612 tot 1650 terug tot het vorstelijk domein om in 1650 definitief verkocht te worden aan de familie van der Nath. Vanaf 1661 was de familie van Broeckhoven heer van beide dorpen en vanaf 1727 de familie van der Stegen. De schepenen van Grootlo gingen te hoofde bij de schepenen van Putte en verder in Befferen, deze van Schriek in Berlaar en verder in Befferen en maakten deel uit van het Land van Mechelen en van het kwartier Arkel. Tot 1662 waren er twee dorpsmeesters (burgemeesters) in Grootlo en één in Schriek. Daarna hadden beide "wijken" nog slechts één burgemeester.
Lit.: LEMMENS K., *De geschiedenis van Schriek en Grootlo van de vroegste tijden tot aan de Franse Revolutie (1795)*, Heist-op-den-Berg, 2003. – HERTELEER L., *Geschiedenis van Heist-op-den-Berg*, Heist-op-den-Berg, 1986, p. 245-252.
Archiefgeschiedenis: Nr. 43 werd op 15 juni 1956 door het Algemeen Rijksarchief overgemaakt aan het Rijksarchief Antwerpen.
Lit.: LEMMENS K., *Het oudste cijnsboek van Schriek* (reproductie en transscriptie van een 15de eeuws cijnsboek, berustend in het Algemeen Rijksarchief, *Rekenkamer* nr. 45581).
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de Domeinen van Mechelen" nr. 39: cijnsboek (16de eeuw).
Een aantal documenten van de heerlijkheid en domein (16de-19de eeuw) worden bewaard in het archief van de familie R. Van Loo te Hallaar (zie LEMMENS K., *Inventaris van het archief van de heerlijkheid van Schriek*).

Archief van de schepenbanken en dorpsbesturen van Schriek en Grootlo en van de domaniale bank van Befferen, 1441-1820
4,61 str. m. – 98 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Schepenprotocollen van het Domaniaal Hof van Befferen onder Schriek (1673-1794). – Openbare verkopen (1731-1792). – Gerechtsrollen (1753-1770). – Staten van goed, mombersrekeningen (1638-1699). – Militaire lasten (1648-1749). – Belastingdocumenten (1613-1789). – Dorpsrekeningen e.d. (1618-1791). – Tellingen (1683-1748). – Tienden van de Sint-Jacobskerk te Antwerpen (18de eeuw). – Rekeningen van de Armentafel (1619-1812) en documenten over de Armentafel (1634-1820). – Charters (1441-1499).

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D124 (*Inventaris van het archief van de gemeente Schriek*).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN 'S-GRAVENWEZEL

's-Gravenwezel, 1200-1795

's-Gravenwezel was in de late middeleeuwen in twee rechtsgebieden verdeeld maar werd in 1452 door Gilis van Haveskerk, heer van Schoten, verenigd. Achtereenvolgens was het in handen van de families de Glimes (1495), Gramaye (1561), de Cocquiel (1580), Tasse (1608), Steydlin (1621), Dambroeck (1625), Carillo (1660), van Susteren (1680) en Roose de Baisy (1767). Omdat de heerlijkheid vanaf 1561 dezelfde heren had als Sint-Job, voorheen onder de bevoegdheid van de schepenen van Schoten, werd Sint-Job in 1561 onder de rechtsmacht van de schepenen van 's-Gravenwezel gebracht, wat in 1571 door de Raad van Brabant ongedaan werd gemaakt, na verzet van de abdij van Villers als halfheer van Sint-Job. Tot 1617 volgden nog pogingen om beide dorpen te verenigen tot in 1617 een "tweede bank van Schoten" werd gevormd voor Sint-Job, in 1686 omgevormd tot een volledig zelfstandige schepenbank onder de abdij van Villers. De schepenbank van 's-Gravenwezel ressorteerde onder de Hoofdbank van Zandhoven.
's-Gravenwezel hoorde onder het kwartier van Zandhoven.
Lit.: VAN DEN BERGH J., *Alhier tot Sgravenwezele. Enkele historische aspecten van de Parel der Voorkempen*, 's-Gravenwezel, 1991. – BREES A., *De Vogelzang, een wijk apart*, 's-Gravenwezel, 2004.
Elders bewaard archief: Een groot deel van het archief van het kasteel en van de heerlijkheid (cijns- en leenboeken, schepenprotocollen en figuratieve kaarten) wordt bewaard door de familie Verhoosel te Antwerpen.

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van 's-Gravenwezel, 1484-1795

8,09 str. m. – 95 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Resolutieboek (1723). – Bestuur van de gemeente (17de-18de eeuw). – Schepenprotocollen (1602-1789). – Openbare verkopen, staten van goed en mombersrekeningen (1685-1796). – Gerechtsrollen (1680-1789). – Belastingdocumenten (1626-1798). – Dorpsrekeningen (1658-18de eeuw). – Meetboek (1689-1699). – Tellingen (18de eeuw). – Visitaties van wegen en waterlopen (1715-1787). – Processen van de gemeente (18de eeuw). – Kerkrekeningen (1589-1795). – Rekeningen van de Armentafel (1609-1794). – Documenten over kerk en Armentafel (18de eeuw). – Charters (1507-1564) e.a.

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D125 (*Inventaris van het archief van de gemeente 's-Gravenwezel*).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN SINT-AMANDS

Sint-Amands, 1200-1795

Sint-Amands behoorde, samen met Baasrode, Vlassenbroek en Mariekerke, in de vroege middeleeuwen tot het domein van de Noord-Franse abdij Saint-Amand, waarvan de heerlijkheid steeds als leen afhing. Ook de heren van Dendermonde en van Grimbergen hadden aanvankelijk bepaalde heerlijke rechten in Sint-Amands en deze drie instanties verleenden in 1266 bepaalde vrijheidsrechten aan het dorp. De heerlijkheid, vaak Baasrode Sint-Amands genoemd, was achtereenvolgens in bezit (in leen) van de families Berthout, Vilain (15de eeuw), van den Driessche (1460), van Halewyn (ca. 1470), van Mansvelt (1588), van Nassau (1613), de Bournonville (1618) en Walckiers (1776). Het werd meestal een "vrijheerlijkheid" genoemd en hing af van het graafschap Vlaanderen. De plaatselijke schepenen gingen te hoofde bij de schepenen van Aalst.
Lit.: HERTSENS Y., *Geschiedenis van Sint-Amands*, Sint-Amands. – HALLEZ A.J., *Bijdragen tot de geschiedenis van Sint-Amands -op-Schelde*, Sint-Amands, 1937.
Lit.: HERTSENS Y., *Beknopte inventaris van het oude archief van kerk en gemeente te Sint-Amands*, in *Heemkundig jaarboek van de vereniging voor heemkunde in Klein-Brabant*, XXVII, 1992, p. 121-151.
Elders bewaard archief: Op het gemeentehuis van Sint-Amands bewaart men nog een aantal bescheiden over de schepenbank en dorpsbestuur: processen, briefwisseling e.d. (18de-19de eeuw) naast documenten van het gemeentebestuur: militielijsten, overlijdensberichten van militairen, briefwisseling e.d. (vooral van de eerste decennia van de 19de eeuw).

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Sint-Amands, 1620-1796

20,53 str. m. – 191 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Resoluties (1728-1795). – Schepenprotocollen (1630-1796). – Rekwesten (1738-1741). – Staten van goed en mombersrekeningen (1624-1796). – Openbare verkopen (17de-18de eeuw). – Rentenemingen (1683-1796). – Contracten (1622-1796). – Scheidingen en delingen (1684-1796). – Gerechtsrollen en aanverwante reeksen (1620-1795). – Processen (17de eeuw-18de eeuw) e.a.
Enkele Gerechtsrollen o.a. nrs. 43-44 (1658-1722) betreffen o.i. Baasrode.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D126 (*Inventaris van het*

archief van de gemeente Sint-Amands).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 5986 (SPRANGERS H., *Oud Archief Sint-Amands. Staten van goed en Kavelingen* (Samenvattingen met klappers op de nrs. 16-29 en 36-37).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN SINT-JOB-IN-'T-GOOR

Sint-Job-in-'t-Goor, 1561-1795

Sint-Job was een deel van de heerlijkheid Schoten-Merksem. Sedert 1148 was de helft van de heerlijke rechten in handen van de abdij van Villers, de andere helft van de heren van Breda, van Wezemaal/Boutersem (onder het Land van Bergen op Zoom), van Bergen, van Haveskerk en van Glimes. In 1561 werd Sint-Job vekocht aan Gerard Grameye die ook 's-Gravenwezel verwierf en Sint-Job onder de rechtsmacht van de schepenbank van 's-Gravenwezel bracht wat in 1563 door de Raad van Brabant bevestigd werd. In 1571 werd dit door verzet van de abdij van Villers -als halfheer van Sint-Job- geannuleerd en werd Sint-Job opnieuw onder Schoten gebracht. Daarna volgden nog meerdere pogingen om de beide dorpen Sint-Job en 's-Gravenwezel te verenigingen maar zonder gevolg. In 1617 werd dan een "tweede bank van Schoten" opgericht, die alleen bevoegd was voor Sint-Job. Daarin benoemde de abdij van Villers drie schepenen -vermoedelijk Schotense schepenen - aangevuld door twee schepenen- ingezetenen van Sint-Job aangesteld door de andere halfheer van Schoten en nog twee schepenen-ingezetenen van Sint-Job, aangeduid door Villers. Vaak was de secretaris ook gemeenschappelijk voor Schoten en Sint-Job. De heerlijkheid van Sint-Job was achtereenvolgens in bezit van de families Gramaye, Schetz, Cocquiel, Tasse (1608), Streydlin (1621), van Dombroeck (1625) en van Bukentop (1669) tot de abdij van Villers in 1686 alle heerlijke rechten kocht en een volwaardige schepenbank voor Sint-Job inrichtte.
Sint-Job behoorde tot het kwartier van Zandhoven.
Lit.: LOWAGIE J., *Geschiedenis van Sint-Job-in-'t-Goor*, (1976).
Archiefgeschiedenis: Enkele bescheiden uit het ancien régime werden op 24 april 1913 door het gemeentebestuur van Sint-Job aan het Rijksarchief overgemaakt. De nrs. 8-44 werden in 1997 bij toeval gevonden in een oud schoolgebouw en op 8 mei 1999 in bewaring gegeven door het gemeentebestuur van Brecht.
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Schoten" (voor de periode voor 1561/1686) en "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van 's-Gravenwezel" (voor de periode 1561-1617).

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Sint-Job-in-'t-Goor, 1586-1826

44 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Resolutieboek (1746-1785). – Schepenprotocollen (1686-1770). – Belastingdocumenten (1595-1787). – Dorpsrekeningen (1628-1785). – Verpachting van de tienden (1749-1760). – Openbare verkopen, staten van goed en mombersrekeningen (17de eeuw-18de eeuw). – Documenten over de kerk en

Armentafel (1637-1826) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D127 (HOUTMAN, E., *Inventaris van het archief van de gemeente Sint-Job-in-'t-Goor*).

HEERLIJKHEID, SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN SINT-KATELIJNE-WAVER

Sint-Katelijne-Waver, 1200-1795

Behoorde aanvankelijk tot het Waverwoud dat via de Luikse kerk in handen kwam van de Berthouts, die er op het einde van de 13de eeuw de Sint-Catharinaparochie oprichtten waardoor de gemeente zijn naam kreeg. Het behoorde samen met Duffel-Parwijs en Walem-Vrijheid tot het rechtsgebied van het Land van Duffel of Duffel-Parwijs dat deel uitmaakte van het Land van Mechelen en van de meierij Grimbergen. Na de Berthouts waren de families van Hoorn, van Rotselaar en vanaf de 16de eeuw de Merode heer en baron van Duffel.
Zeker vanaf de 16de eeuw had het zijn eigen schepenbank met vaak eenzelfde secretaris en schout als Duffel-Parwijs en ging het te hoofde bij de Hoofdbank van Befferen.
Lit.: *Uit het verleden van Katelijne en Waver* (Erf en Heemuitgaven 8), Sint-Katelijne-Waver, 1981.
Archiefgeschiedenis: In 1909 en 1966 werden een aantal schepenbrieven verkregen van het Algemeen Rijksarchief.
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Duffel".

Archief van de heerlijkheid, schepenbank en van het dorpsbestuur van Sint-Katelijne-Waver, 15de eeuw-1820

8,87 str. m. – 162 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Schepenprotocollen (1571-1798). – Rekwesten (1783-1796). – Openbare verkopen (1670-1796). – Gerechtsrollen (1578-1795). – Belastingdocumenten (17de-18de eeuw). – Cijnzen van de heren van Duffel (1639-1645). – 41 niet geordende pakken (17de-18de eeuw). – Documenten over de kerk en Armentafel (15de eeuw-1742). – Onderwijs (1820) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D128 (*Inventaris van het archief van de gemeente Sint-Katelijne-Waver*).

SCHEPENBANK, DORPSBESTUUR EN GILDEN VAN STABROEK EN

VAN DE "HEERLIJKHEID" PUTTE
Stabroek, 1200-1795

Stabroek, dat in de 13de eeuw in handen was van de heren van Bergen op Zoom werd later vorstelijk domein. In 1505 werd het in pand gegeven aan de familie de Schermere. Later waren de heren: de families de Glymes, markiezen van Bergen op Zoom (1510), van Dale (1561), de Berghes (1578), van Eeckeren (1626), de Heze (1638), de Haze (1644) en Geelvinck (1756).
De plaatselijke schepenbank ging te hoofde bij de Antwerpse schepenen.
Stabroek hoorde tot het kwartier Turnhout.
Het aangrenzende Putte was een heerlijkheid in het Markiezaat van Bergen op Zoom.
Lit.: ELIAS VAN STABROUCK A.P.A., *Polder en Kempen. Bijdragen tot de geschiedenis van Stabroeck*, Antwerpen, 1938. – JOPPEN W., *Kroniek van Stabroek 1250-1980*, Stabroek, 1987. – VERVOORT G. e.a., *Volkstellingen van Antwerpse polderdorpen* (Sporen 61), Antwerpen, 2004 (Stabroek 1693, 1709).
Archiefgeschiedenis: Het archief van de schepenbank en dorpsbestuur werd vooral door bemiddeling van pastoor-historicus P.F. Van Goethem (1858-1924) en van historicus P.J. Goetschalckx, pastoor van Ekeren-Donk aan het Rijksarchief overgemaakt in 1917, 11 april 1918 en 30 december 1920 (grootste deel). Op 15 juni 1956 werden nog een aantal bescheiden (nrs. 31, 44, 47) van het Algemeen Rijksarchief te Brussel verkregen. Een aantal nrs.: 273-285, 292 werden -volledig of deels- overgebracht naar het "archief van het gemeentebestuur van Stabroek".

Archief van de schepenbank, dorpsbestuur en gilden van Stabroek en van de heerlijkheid Putte, 1469-1809
12,70 str. m. – 292 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Inventarissen (1665-1702). – Resoluties (18de eeuw), costuimen en keuren (1609-1656). – Schepenprotocollen, gelooften en losse schepenakten (1478-1796). – Testamenten, certificaties, rentebrieven e.d. (1609-1796). – Verpachtingen van tienden (1595-1795). – Openbare verkopen (1584-1795). – Verpachtingen (1610-1784). – Staten van goed, mombersrekeningen, erfdelingen (1600-18de eeuw). – Gerechtsrollen (1559-1796) en aanverwante reeksen (1546-18de eeuw). – Tellingen (1641-18de eeuw). – Landboeken (1571-1780). – Belastingdocumenten (1516-1798). – Dorpsrekeningen (1586-1805). – Militaire leveringen en logementen (1603-1795). – Onderwijs (1792). – Rekeningen van de Armentafel (1486-1798). – Kerkrekeningen (1595-1621). – Documenten over kerk en Armentafel (1469-1807). – H. Sacramentsgilde (1507-1580). – Sint-Jorisgilde (1650-1697). – Borgbrieven (17de-18de eeuw). – Charters (1497-1767). – Docu-

menten over de polders van Lillo (1650) en Stabroek (17de-18de eeuw). – Schotboeken van Putte (1618-1621). – Documenten over Berendrecht, Brecht, Kapellen, Deurne, Essen-Kalmthout, Hoevenen, Lillo, Putte, Zandvliet, Turnhout, Wilmarsdonk e.a (16de-18de eeuw). – Tiendenverpachtingen in Berendrecht, Lillo, Stabroek en Zandvliet (1654-1764). – Particulier archief (17de-18de eeuw). – 14 ongeklasseerde pakken "varia" (1584-1809) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D130 (GIELENS A., *Inventaris van het archief van de gemeente Stabroek*).
─ Index, gedrukt: Zie Bibliotheek, afdeling tijdschriften (NOOYENS F., *Borgbrieven*, in *De Schakel*, 1966, p. 31-34 (lijst van de borgbrieven (17de-18de eeuw).
─ Index in typeschrift: Bibliotheeknr. 4496/2 (LEGET-KUIJLEN, P.L. en LEGET J.N., *Borgbrieven uit de schepenbanken van Berendrecht, Zandvliet, Stabroeck...*, Oss, 1989, p. 60-102 (nadere toegang op nr. 243bis).

HEERLIJKHEID, SCHEPENBANK, CIJNS-, LAAT- EN LEENHOVEN EN DORPSBESTUUR VAN TIELEN

Tielen, 1200-1795

Tielen hoorde tot het Land van Geel en werd hiervan gescheiden in 1320. De heerlijkheid was in het bezit van de families Berthout, van Ranst -ook een Berthout-tak- (15de eeuw), van Leefdaal, van Baexen (1669) en vander Gracht (1734). De heer van Tielen had ook een derde van de grondheerlijkheid in Gierle en had er een laathof.
Op 24 januari 1597 had op de Tielenheide een gevecht plaats tussen de Staatse en Spaanse troepen.
De schepenbank -reeds vermeld in 1496- ging te hoofde bij de Hoofdbank van Zandhoven.
Tielen hoorde tot de meierij/kwartier van Herentals.
Lit.: KOYEN A. , *Tielen mijne vriend*, Kasterlee, 1980.
Archiefgeschiedenis: Op 27 augustus 1925 droeg het gemeentebestuur van Tielen een aantal documenten van de 16de-18de eeuw over aan het Rijksarchief, op 4 september 1959 volgden nog 2 pakken. In 1987 was er nog een losse aanwinst uit het gemeentearchief van Kasterlee (nr. 117A).

Archief van de heerlijkheid, schepenbank, cijns-, laat- en leenhoven en van het dorpsbestuur van Tielen, 1440-1833

8,57 str. m. – 160 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.

□ Inhoud: Keuren en breuken (1591-1649). – Schepenprotocollen (1483-1783). – Openbare verkopen (1593-1795). – Staten van goed en mombersrekeningen (1673-1794). – Gerechtsrollen (1612-1795). – Procesdossiers (18de eeuw). – Belastingdocumenten (1746-1769) - Dorpsrekeningen (1599-1795). – Militaire lasten (1785-1795). – Renten ten laste van de gemeente (1783-1795). – School (1769). – Rekeningen van de Armentafel (1655-1796), van de kerk (1718-1791). – Cijnsboek van de Armentafel (1609). – Documenten over kerk en Armentafel (1542-1833). – Laathof van Blankelaer (1548-1699). – Laathof in Gierle (1725-1759). – Leenboeken (1479-18de eeuw) en cijnsboeken (1440-1795) van de heerlijkheid (ook in Lichtaart en Gierle). – Documenten over de heerlijkheid (16de-18de eeuw). – Leenboek van Pieter van Opstal (1753-1793) e.a.
► Toegang(en): in typeschrift: Leeszaalnr. D131 (ROLLAND P., *Inventaris van het archief van de gemeente Tielen*).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN TISSELT
Tisselt, 1200-1795

Tisselt behoorde tot het domein van de Berthouts van Grimbergen en de plaatselijke schepenbank ging te hoofde bij de schepenen van Grimbergen. Tot in de 18de eeuw was de heerlijkheid in handen van de heren, later graven van Grimbergen.
Er waren nogal wat enclaves en afgelegen gebieden van Tisselt op het grondgebied van Puurs en Willebroek. Op 29 mei 1808 werd er een grenscorrectie doorgevoerd waarbij Tisselt 280 ha en 106 woningen verwierf van Puurs en Willebroek en er 174 ha en 31 woningen afstond. Men moet er dus rekening mee houden dat het rechtsgebied van de schepenbank niet samenvalt met de latere gemeentegrenzen.
Lit.: DE DECKER K., *Tisselt. Geschiedenis en folklore*, Tisselt, 1958.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 56/2-58/2 werden ondergebracht in het "archief van het gemeentebestuur van Tisselt".

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Tisselt, 1576-1797
7,04 str. m. – 65 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Schepenprotocollen (1626-1796). – Openbare verkopen (1715-1794). – Staten van goed en mombersrekeningen (18de eeuw). – Gerechtsrollen en processtukken (18de eeuw). – Militaire lasten (18de eeuw). – Belastingdocumenten (1683-18de eeuw). – Dorpsrekeningen (18de eeuw). – Rekeningen van de Armentafel (18de eeuw). – Charters (1577-1755).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN TONGERLO
Tongerlo, 1200-1795

De omstreeks 1130 opgerichte Norbertijnerabdij verwierf, samen met een groot domein ook de heerlijke rechten over Tongerlo. In 1357 werd bepaald dat de abdij slechts de helft van de hoge rechtspraak bezat en de Brabantse hertog de andere helft. Pas in 1644 verwierf de abdij ook deze helft en was volwaardig heer van Tongerlo. De door de abt aangestelde schepenbank ging in burgerlijke zaken te hoofde bij de schepenbank van de Bijvang van Lier, in hoge rechtspraak ("keuren en breucken") bij de Hoofdbank van Zandhoven. De onder Retie gelegen "heerlijkheid" Werbeek -met de gehuchten Werbeek, Hodonk en deels ook Schoonbroek- was bezit van de abdij en viel onder de bevoegdheid van de schepenbank van Tongerlo, voor fiscale zaken ressorteerde ze onder Retie. De abt stelde aldaar een meier aan en -vermoedelijk- één schepen, die ook zitting had in de bank van Tongerlo. Op fiscaal gebied hadden de gehuchten Ill en Oosterwijk enige zelfstandigheid.
Tongerlo hoorde tot het kwartier van Herentals.
Lit.: *Mededelingenblad van de Heemkring kanton Westerlo*, Westerlo, 1974-.
Archiefgeschiedenis: Op 5 augustus 1920 stond het gemeentebestuur van Tongerlo het grootste deel van het archief van het ancien régime af aan het Rijksarchief, op 31 maart 1966 volgde nog een landboek uit 1722.
Elders bewaard archief: Zie ook archief van de abdij van Tongerlo.

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Tongerlo, 1500-1810
2,17 str. m. – 32 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Resoluties en ordonnaties (1711, 1781-1794). – Schepenprotocollen (1597-1796). – Openbare verkopen (1756-1796). – Gerechtsrollen (1547-1556). – Belastingdocumenten (1646-1762). – Meetboek (gehuchten Ill en Oosterwijk, 1722). – Documenten van de Armentafel (1621, 1751-1752) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D133 (*Inventaris van het archief van de gemeente Tongerlo*).

LAND EN VRIJHEID VAN TURNHOUT
Turnhout, 1356-1795

Werd in 1356 gevormd door afsplitsing van de vorstelijke domeinen en werd toen gegeven aan Maria Van Brabant. Later was het o.a. bezit van Maria van Hongarije

(1545), de families de Boussu (1580), Nassau (Oranje) (1612), de koningen van Pruisen (1708), de hertog van Sylva-Tarouca (1753) en graaf de Pestre (1768). Het omvatte naast Turnhout ook de dorpen Arendonk, Poppel, Weelde, Ravels, Merksplas, Beerse, Vosselaar, Vlimmeren, Wechelderzande, Lille, Gierle en Baarle-Hertog. Een aantal van deze dorpen werd na 1356 nog in (achter)leen gegeven. Het Land bezat een aantal banale molens en het grote voormalige jachtgebied van de Brabantse hertogen, het Grotenhoutbos.
Lit.: VERBOVEN H. e.a., *Bos en hei in het Land van Turnhout (15de-19de eeuw). Een bijdrage tot de historische ecologie*, Leuven, 2004.
Archiefgeschiedenis: zie "archief van de schepenbank en stadsbestuur van Turnhout".

Archief van het Land en vrijheid van Turnhout, 1555-1813
Onderdeel van: Archief schepenbank en stadsbestuur Turnhout, 2.....160.
□ Inhoud: Cijnsboek (1410). – Rekeningen van het domein (1555-1813).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D138 (*Inventaris van het archief van de gemeente Turnhout*).

SCHEPENBANK EN STADSBESTUUR VAN TURNHOUT
Turnhout, 1200-1795

In de schaduw van de vorstelijke burcht ontwikkelde zich een stedelijke kern, waar op het einde van de 13de eeuw een begijnhof en in 1398 een collegiaal kapittel ontstond. De plaatselijke schepenen gingen rechtstreeks te hoofde bij de Antwerpse schepenen. In 1356 ontstond door toewijzing van vorstelijke domeinen aan Maria van Brabant het Land van Turnhout dat ook Arendonk, Poppel, Weelde, Ravels, Merksplas, Beerse, Vosselaar, Vlimmeren, Wechelderzande, Lille, Gierle en Baarle-Hertog omvatte. Dit gebied werd in 1545 toegewezen aan Maria van Hongarije en kwam later in handen van de families de Boussu (1580), de Nassau's (Oranje) (1612), de koningen van Pruisen (1708), de hertog van Sylva Tarouca (1753) en graaf de Pestre (1768). Sommige van deze dorpen werden echter in leen gegeven aan andere families. Dit Land, aangevuld met de dorpen Boom, Wilmarsdonk, Stabroek en Rumst vormden de fiscale entiteit van het kwartier van Turnhout. In de onmiddellijke buurt bevond zich het grote jachtgebied van de hertogen van Brabant, het Grotenhoutbos.
Lit.: DE KOK H. en VAN AUTENBOER E., *Turnhout. Groei van een stad*, Turnhout, 1983. – JANSEN J.E., *Turnhout in het Verleden en het Heden*, Turnhout, 1905. – VERBOVEN H. e.a., *Bos en hei in het Land van Turnhout. Een bijdrage tot de historische ecologie* (eindrapport in opdracht van het Ministerie van de Vlaamse gemeenschap, Monumenten & Landschappen en het Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed), Leuven, 2004.
Archiefgeschiedenis: Het betreft hier essentieel domeinrekeningen die (als dubbels van de Rekenkamer) vanuit het Algemeen Rijksarchief aan het Rijksarchief te Antwerpen werden overgemaakt, o.a. in 1901, 1910. Op 15 juni 1956 volgden nog nrs. 88-161: domeinrekeningen (oude nrs. 47046-47050 en 44454-44520 van de Rekenkamer). In 1985 werden een aantal documenten (nrs. 164-168) aangekocht van dhr. P. Sandra. Een aantal bescheiden van na 1795 werden in het "archief van het gemeentebestuur van Turnhout" geplaatst. Het is een vrij hybride bestand waarin archief van het kwartier Turnhout, van de domeinen van het Land en Vrijheid van Turnhout, van de schepenbank en stadsbestuur van Turnhout e.a. vervat zitten.
Lit.: AERTS E., *Geschiedenis en archief van de Rekenkamers* (Algemeen Rijksarchief. Overzichten en gidsen 27), Brussel, 1996, p. 295.
Elders bewaard archief: Het quasi volledige archief van de schepenbank en van de stadsmagistraat wordt bewaard op het Stadsarchief Turnhout.

Archief van de schepenbank en stadsbestuur van Turnhout, 1410-1816
4,42 str. m. – 165 inv. nrs.

□ Inhoud: Resolutieboeken (1705). – Belastingdocumenten (1689-1705). – Domeinrekeningen (1555, 1602-1772). – Charters (1489-1679). – Documenten van zeer diverse aard (1545-18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D134 (*Inventaris van het archief van de gemeente Turnhout*).

LAATHOF VAN BLAARDONK, WATEREINDE EN VARENDONK EN DORPSBESTUUR VAN VARENDONK

Varendonk, 1200-1795

De gemeente bestond uit twee afzonderlijke kernen die ook afzonderlijke fiscale entiteiten waren: Varendonk enerzijds en Watereinde met Blaardonk anderzijds. Deze behoorden tot het Land van Geel en ressorteerden ook voor de criminele rechtspraak onder de schepenbank van Geel. Voor de grondheerlijkheid vielen zij onder het laathof van Blaardonk, Watereinde en Varendonk, dat in handen was van de abdij van Averbode.
Varendonk was in de 18de eeuw amper 84 bunders groot, Blaardonk met Watereinde 152 bunders. De gemeente behoorde tot het kwartier van Geel.
Elders bewaard archief: In het archief van de abdij van Averbode vindt men documenten over tienden, gerechtsrollen (1595-1598), historische notities e.d.

Archief van het laathof van Blaardonk, Watereinde en Varendonk en dorpsbestuur van Varendonk, 1622-18de eeuw

0,73 str. m. – 15 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Schepenprotocollen (1783-1786, 18de eeuw). – Gerechtsrollen (1707-1785). – Dorpsrekeningen van Varendonk (1740-1789) en van Watereinde en Blaardonk (1744-1789). – Militaire lasten (1746-1750). – Belastingdocumenten (1762) e.a.
Bevat ook de archieven van: Dorpsbestuur van Watereinde en Blaardonk.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D135 (*Inventaris van het archief van de gemeente Varendonk*).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN VEERLE

Veerle, 1300-1795

Veerle behoorde tot het Land van Geel maar had zeker sedert de 14de eeuw een afzonderlijke laat-/schepenbank. De drossaard van Geel liet zich in Veerle vervan-

gen en bijstaan door een meier, die de plaatselijke schepenbank voorzat, die te hoofde ging bij de Geelse schepenen. De secretaris van de schepenbank was bijna steeds gemeenschappelijk met de bank van Eindhout.
Op bestuurlijk gebied was Veerle onderverdeeld in vier wijken: Plaats, Makel, Haanven en Heide die elk een afzonderlijke burgemeester hadden.
Veerle ressorteerde onder het kwartier van Geel.
Lit.: VAN GEHUCHTEN F., *Veerle. Arm en trots*, Veerle, 1997. – MACHIELSEN J.L., *Proeve van een geschiedkundig overzicht der gemeente en parochie die Veerle wordt genoemd*, Veerle, 1973.
Archiefgeschiedenis: Op 26 juni 1906 werden uittreksels van een meetboek van de 18de eeuw door het Algemeen Rijksarchief overgemaakt aan het Rijksarchief. Het grootste deel van het archief van de schepenbank en het dorpsbestuur is verloren gegaan.
Elders bewaard archief: In het archief van de abdij Averbode vindt men o.a. cijnsboeken (1370-1793), documenten over tienden, figuratieve kaarten, historische notities e.d. evenals in het archief van de abdij van Tongerlo: lenen (1488), keurboek e.d.

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Veerle, 1580-1799
0,15 str. m. – 5 inv. nrs.
□ Inhoud: Protocollen van het Laathof (schepenbank) (1580-1652). – Belasting-documenten (1746-1762). – Diverse documenten (1654-1799).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D136 (*Inventaris van het archief van de gemeente Veerl*).

SCHEPENBANK, DORPSBESTUUR EN SINT-SEBASTIAANSGILDE VAN VIERSEL, LEENHOF VAN HOVORST
Viersel, 1200-1795

De heerlijkheid Viersel werd tot in de 16de eeuw Voorschoten genoemd naar het meest bevolkte gehucht. Het is pas in de tweede helft van de 16de eeuw wanneer Voorschoten bijna volledig verwoest werd dat de naam Viersel meer veld won. De heerlijkheid van Voorschoten, lange tijd vorstelijk domein, werd in 1644 in pand gegegeven aan Adriaan Brouwers, ook heer van Massenhoven en Halle. Hij stelde dan ook een schepenbank in voor deze drie dorpen. Op het grondgebied van de gemeente Viersel aan Vierseldijk bevond zich ook de vrij belangrijke heerlijkheid van Hovorst, sedert 1414 bezit van de familie van de Werve en vanaf 1651 van de Villegas die in 1672 Voorschoten en Hovorst verenigde. De na 1672 opgerichte schepenbank van Viersel ging te hoofde bij de Hoofdbank van Zandhoven.

Viersel behoorde tot het kwartier van Zandhoven.
Lit.: VAN DOREN A., *Viersel. Historische lidtekens*.
Archiefgeschiedenis: In juli 1943 stond de gemeente Viersel een groot deel van het archief van het ancien régime af aan het Rijksarchief. Op 15 oktober 1955 schonk ook E.H. Bus, pastoor van Halle, nog enkele documenten. De oude nrs. 101-112 werden overgebracht naar het "archief van de Sint-Willibrorduskerk van Viersel", een aantal documenten van na 1795 naar het "archief van het gemeentebestuur van Viersel".
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Massenhoven".

Archief van de schepenbank, van het dorpsbestuur en van de Sint-Sebastiaansgilde van Viersel en van het leenhof van Hovorst, 1414-18de eeuw
10,42 str. m. – 127 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Resolutieboek (1776-1794). – Schepenprotocollen (1630-1654, 1681-1796). – Staten van goed, mombersrekeningen (1630-18de eeuw). – Openbare verkopen (17de eeuw-1795). – Gerechtsrollen (1672-1744) met bijhorende reeksen en procesdossiers (17de-18de eeuw). – Meetboeken (1666, 18de eeuw). – Belastingdocumenten (1591-1798). – Dorpsrekeningen (17de-18de eeuw). – Militaire lasten (17de-18de eeuw). – Sint-Sebastiaansgilde (1687-1759). – Leenhof van de heerlijkheid Hovorst (1661-1742).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D137 (ROLLAND P., *Inventaris van het archief van de gemeente Viersel*).

SCHEPENBANK VAN WECHELDERZANDE-VLIMMEREN EN DORPSBESTUUR VAN VLIMMEREN

Vlimmeren, 1200-1795

Vlimmeren behoorde tot het Land van Turnhout (zie aldaar), een rechtsgebied afgesplitst van de vorstelijke domeinen in 1356.
In 1560 werden de heerlijkheden Lille, Vlimmeren en Wechelderzande verpand aan Gaspard Schetz.
Vlimmeren vormde samen met Wechelderzande één schepenbank. Twee van de zeven schepenen waren steeds inwoners van Vlimmeren. Op administratief gebied waren beiden wel afzonderlijke gemeenten met eigen armmeesters, bedezetters e.d. In 1751 ontstond er onenigheid tussen de beide dorpen, die in 1768 resulteerde in een vonnis van de Raad van Brabant, waarbij Vlimmeren met ingang van 1 januari 1769 zijn eigen schepenbank kreeg. De verdeling van de lasten werd toen bepaald op 1/3 voor Vlimmeren en 2/3 voor Wechelderzande. De schepenbank van Vlimmeren(-Wechelderzande) ging te hoofde bij de Hoofdbank van Zandhoven.
Vlimmeren hoorde bij het kwartier Turnhout.
Lit.: VAN OLMEN J., *Wechelderzande telt en scheidt van Vlimmeren*, in *Jaarboek van de Heemkundige Kring Norbert de Vrijter - Lille*, 1995, p. 117-136.
Archiefgeschiedenis: Op 5 augustus 1959 werd door het gemeentebestuur van Vlimmeren een pak met documenten van het ancien régime aan het Rijksarchief overgemaakt.
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Wechelderzande", waar o.a. in de reeks nrs. 1-16 een aantal documenten over Vlimmeren zijn te vinden.
In het "Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Lille" bewaart men een aantal bescheiden over Vlimmeren (17de-18de eeuw). Op de pastorie van Wechelderzande bewaart men een aantal registers van de schepenbank van Wechelderzande-Vlimmeren (1613-18de eeuw), zie aldaar.

Archief van de schepenbank van Wechelderande-Vlimmeren en van het dorpsbestuur van Vlimmeren, 1676-1822

0,91 str. m. – 18 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Resolutieboek en Gerechtsrollen (1769-1795). – Schepenprotocollen, openbare verkopen, staten van goed e.d. (1769-1794). – Schepenprotocol (voor Vlimmeren en Wechelderzande samen, 1762). – Belastingdocumenten (1710-1770). – Dorpsrekeningen (18de eeuw). – Militaire lasten (1789-1795). – Renten (1747-1822).

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D138 (*Inventaris van het archief van de gemeente Vlimmeren*).

SCHEPENBANK, LEENHOF EN DORPSBESTUUR VAN VORSELAAR

Vorselaar, 1200-1795

De heerlijkheid werd in 1272 in leen gegeven aan de familie van Rotselaar, later waren nog heren van Vorselaar: van Bergen (1529), de Ligne (1555), van Arenberg, Proost (1663), de Pret (1716) en van de Werve, die de heerlijkheid in 1768 tot graafschap kon laten verheffen.
De plaatselijke schepenen gingen volgens de aard van de zaak te hoofde bij de schepenbank van de Bijvang van Lier en bij de Hoofdbank van Zandhoven ("keuren en breucken").
Vorselaar hoorde tot het kwartier Geel.
Lit.: VAN OLMEN A., *Vorsselaer. Geschiedkundige Aanteekeningen over het Dorp en zijne Heeren*, Turnhout, 1929.
Archiefgeschiedenis: In mei 1913 droeg het gemeentebestuur van Vorselaar 64 registers en 205 "liassen" met documenten uit het ancien régime over aan het Rijksarchief. In 1975 gaf het gemeentebestuur, samen met heel veel documenten van de 19de-begin 20ste eeuw, nog een tweetal leenboeken (16-18de eeuw) aan het Rijksarchief en op 22 oktober 1990 volgden nog enkele losse documenten. De nrs. 188, 200-201, 216, 244-250 werden overgebracht naar het "archief van de Sint-Pieterskerk te Vorselaar", de nrs. 254-264, 271-278, 280 naar het "archief van het gemeentebestuur van Vorselaar".

Archief van de schepenbank, van het leenhof en van het dorpsbestuur van Vorselaar, 1381-1797

27,01 str. m. – 280 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Inventaris (1705). – Resolutieboeken (1663-1798). – Keurboek (1564). – Schepenprotocollen (1467-1795). – Openbare verkopen (1721-1794). – Staten van goed en mombersrekeningen (1609-1795). – Gerechtsrollen (1555-1766). – Processtukken (17de-18de eeuw, 58 ongeklasseerde pakken). – Belastingdocumenten (1595-1798). – Dorpsrekeningen (1597-1795). – Militaire lasten (1745). – Meetboeken (1612, 1654, 1751). – Tellingen (1748). – Figuratieve kaart (1772). – Leenboeken (1650-1795). – Documenten over de familie Manriquez (1414-1778) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D139 ROLLAND P., (*Inventaris van het archief van de gemeente Vorselaar*).

─ Bronnenpublicatie in typeschrift: Bibliotheeknr. 6648 (VAN DEN BROECK J., *Volkstellingen Vorselaar*, Brasschaat, 2003 (uitgave van de bedesettingen van 1605 en 1631; nrs. 4-5 en volkstellingen 1693, 1755 en 1796).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN VORST EN LAATHOF VAN DER GALEN

Vorst, 1200-1795

De heerlijkheid van Vorst was via de heren van Gulik in het bezit gekomen van de familie van Nassau. Op een bepaald ogenblik behoorde het tot een leen dat naast Vorst, het slot Woutswinkel en de helft van Meerhout ook nog heel wat cijnsgoederen omvatte. Een ander leen omvatte de andere helft van Meerhout, 2/3 van de watermolen en heel wat achterlenen. In de 14de eeuw werden de beide lenen/heerlijkheden verenigd door de Nassau's. Meerhout-Vorst vormde sindsdien één domein, waarvan de goederen beheerd werden door één rentmeester die in Meerhout resideerde. Er was een plaatselijke schepenbank met zeven schepenen en een met Meerhout gemeenschappelijke drossaard. Volgens R. BYL ging de schepenbank te hoofde bij de schepenen van Duffel-Voogdij -wat ons wel eigenaardig lijkt-.
Daarnaast was er nog een laathof -dat zich later schepenbank noemde- van der Galen en dat vermoedelijk de goederen die de Sint-Gertrudisabdij van Nijvel nog had weten te behouden, groepeerde. Het werd in leen gehouden van de proost van Nijvel.
Vorst was verdeeld over vier wijken met elk een burgemeester: Plaats en Steenbergen, Beustereinde, Locht en Heide, Meerlaar en Terboekt.
Vorst behoorde tot de meierij van Meerhout.
Lit.: PALS J., *Vorst. Beknopte geschiedenis van de dorpen der Zuiderkempen nr. 2*, Tongerlo, 1936.
Archiefgeschiedenis: Op 26 juni 1906 verwierf het Rijksarchief van dhr. de Hasque van Antwerpen een aantal procesdossiers (18de eeuw) en wat particulier archief (17de-18de eeuw). Op 31 januari 1939 maakte het gemeentebestuur 20 registers over aan het Rijksarchief, op 9 januari 1942 volgde nog de rest. In de oorspronkelijke inventaris zijn documenten van het ancien régime en van de 19de eeuw door mekaar vermeld. Achteraf werden de nrs. 20-21, 29-30, 45, 47-86, 135-138, 166, 188, 198-205, 280-282, 289-301, 312-324 overgebracht naar het "archief van het gemeentebestuur van Vorst".
Lit.: DROSSAERS S.W.A., *Het archief van den Nassauschen Domeinraad*, I, 's-Gravenhage, 1948, p. 155-181. – VAN HOOF M.C.J.C. (red.), *De archieven van de Nassause Domeinraad 1581-1811*, Den Haag, 1997.

Elders bewaard archief: In het archief, bewaard op de pastorie van Vorst (Sint-Gertrudis) vindt men o.a. een "caert" van de Kolveniersgilde van Sint-Christoffel (1669), manualen van de burgemeesters en collecteboeken van Meerlaar en Terboekt (1793-1802).
Op het Algemeen Rijksarchief te Den Haag bewaart men in het archief van de "Nassause Domeinraad" rentmeestersrekeningen (1534-1575, 1619-1808), documenten over leengoederen (16de-18de eeuw) en cijnzen (1521, 1620-1793) e.a.

Archief van de schepenbank en van het dorpsbestuur van Vorst en van het laathof van der Galen, 1388-18de eeuw
3,89 str. m. – 382 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Schepenprotocollen (1527-1796). – Openbare verkopen en verpachtingen (1591-1595, 1716-1795). – Mombersrekeningen (1663-1679, 1746-1785). – Testamenten (1624-1792). – Renten (1678-1808). – Gerechtsrollen (1610-1618, 1688-1790). – Procesdossiers (1602-1727). – Militaire lasten (1598-1778). – Belastingdocumenten (1586-18de eeuw). – Dorpsrekeningen (1590-1596, 1700-1792). – Meetboeken (17de eeuw). – Documenten over de kerk, kapellen en tienden (1602-1794). – Gilde van de H. Barbara (1671-1727). – Documenten over de Armentafel (1518-1838). Hof van der Galen: Schepenprotocollen (1575-1794), leenboeken (1576-1795), cijnsboeken (1388-1795). Manuaal van renten van Bernardus Cools in Deurne, Diest, Kaggevinne en Tessenderlo (1787-1809).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D140 (*Inventaris van het archief van de gemeente Vorst*).

DORPSBESTUUR VAN VOSSELAAR

Vosselaar, 1200-1795

Maakte deel uit van het Land van Turnhout, aanvankelijk als vorstelijk domein van de hertogen van Brabant. In 1559 werden de heerlijkheden Beerse en Vosselaar verpand aan de familie de Renesse, in 1612 keerde het terug tot het Land van Turnhout (onder de Nassau's), in 1626 werd het opnieuw verpand, nu aan Jan Proost, reeds heer van Wechelderzande, Lille, Gierle en Vlimmeren. Vanaf 1648 maakte het opnieuw deel uit van het Land van Turnhout, dat achtereenvolgens in handen was van de Oranje's, de koningen van Pruisen, de hertog van Sylva Tarouca en de familie de Pestre.
Reeds in de 15de eeuw was er één schepenbank voor Beerse en Vosselaar samen, waarvan Vosselaar twee schepenen en Beerse vijf aanduidde. Vosselaar was trouwens ook steeds minder bevolkt dan Beerse. De bank van Beerse-Vosselaar ging te hoofde bij het hoofdbank van Zandhoven.
Vosselaar hoorde tot het kwartier van Turnhout.
Lit.: JANSEN L., *Bijdrage tot de toponymie van Beerse en Vosselaar* (onuitgegeven licentiaatsverhandeling, KUL), Leuven, 1988.
Archiefgeschiedenis: In 1929 droeg het gemeentebestuur een aantal documenten uit de 17de-18de eeuw over aan het Rijksarchief. De nrs. 21-23, 27, 32 en nrs. 24-26 (deels) werden overgebracht naar het bestand "archief van het gemeentebestuur van Vosselaar".
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Beerse" met rollen, goedenissen, zetboeken, renten e.d. die ook Vosselaar betreffen.

Archief van het dorpsbestuur van Vosselaar, 1650-18de eeuw

1,38 str. m. – 34 inv. nrs.
□ Inhoud: Belastingdocumenten (17de eeuw-1795). – Meetboeken (1650-1651, 1758). – Ontginning van de heide (1777). – Paspoorten (1773-1779). – Kerkrekeningen (18de eeuw). – Tienden (1681-1788). – Inkomsten van de kerk (ca. 1724). – Preken (eind 18de eeuw-ca. 1840).- Cijnzen (1724-1799) en rekeningen (18de eeuw). – Diverse documenten (17de-18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D141 (*Inventaris van het archief van de gemeente Vosselaar*).

HEERLIJKHEID, SCHEPENBANK, LAAT- EN LEENHOVEN EN DORPSBESTUUR VAN VREMDE

Vremde, 1200-1795

De grondheerlijkheid werd in de 12de eeuw, samen met een deel van het domein, geschonken aan de nieuw opgerichte Sint-Bernards-(Cisterciënzer)abdij die in 1246 van Vremde naar Hemiksem werd verplaatst. De hoge heerlijkheid bleef in handen van de Berthouts en ging later over op de families van Ranst, van Immerseel, Kerman, Bau, Cortenbach, van Rommerswael en van der Gracht. In 1660 werd Vremde tot baronie verheven.
De schepenbank van Vremde ging te hoofde bij de Hoofdbank van Befferen.
Vremde behoorde tot het kwartier van het Land van Rijen.
Lit.: SMITS J., *De grenzen en oppervlakte van Boechout-Vremde*, in *Bijdrage tot de geschiedenis van Boechout-Vremde*, Jaarboek 1994, p. 41-48. – ID., *Het dorpsbestuur van Vremde voor 1796*, in *Bijdrage tot de geschiedenis van Boechout-Vremde*, Jaarboek 1995, p. 101-142. – GEYSEN C., *De Sint-Bernardusabdij te Vremde*, in *Bijdrage tot de geschiedenis van Boechout-Vremde*, Jaarboek 1995, p. 1-100.
Archiefgeschiedenis: In 1934 door het gemeentebestuur van Vremde overgedragen aan het Rijksarchief. De nrs. 80-81 werden overgebracht naar het "archief van de Sint-Jan-in-de-Oliekerk van Vremde", de nrs. 87-88 naar het "archief van het gemeentebestuur van Vremde".

Archief van de heerlijkheid, schepenbank, laat- en leenhoven en dorpsbestuur van Vremde, 1413-18de eeuw

3,70 str. m. – 96 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Resolutieboek (1772-1796). – Schepenprotocollen (1688-1794). – Staten van goed, mombersrekeningen, openbare verkopen en verpachtingen, tellingen, dorpsrekeningen en belastingdocumenten (niet gedateerd in inventaris, maar meestal 18de eeuw). – Gerechtsrollen (1646-18de eeuw). – Procesdossiers (17de-18de eeuw). – Militaire lasten (17de-18de eeuw). – Rekeningen van de heerlijkheid (1690-1712, 1742-1751). – Leenhof van Willem van Ranst (Ranst-Millegem, Boechout, Borsbeek, Deurne, Mortsel, 15de eeuw). – Laathof van Grevenbroeck alias van Haelen (1780). – Figuratieve kaart (18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D142 (*Inventaris van het archief van de gemeente Vremde*).

HEERLIJKHEID, SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN

WAARLOOS
Waarloos, 1200-1795

Waarloos hoorde vermoedelijk in de vroege middeleeuwen tot het domein van Kontich. De heerlijkheid was in handen van de Berthouts, die ze overgaven aan de van Wezemaals tot Waarloos in 1464 bij het vorstelijk domein kwam. Na een korte periode van inpandgeving (1505-1514) kwam de heerlijkheid in handen van de families Schot (1559), Perrenot de Granvelle -die het incorporeerden in het graafschap Canticrode- (1572), van Opmeer (1626), van der Gracht (1633), de Cordes (1636), de Raedt (1646) en della Faille (1651). Tot ongeveer het midden van de 17de eeuw hadden Waarloos en Reet dezelfde heren. Zo vormde ook samen één schepenbank in de 15de eeuw tot ze in 1540 opgingen in de schepenbank van Kontich, waartoe ook Aartselaar hoorde. Waarloos had in de Kontichse bank één vertegenwoordiger. Omstreeks 1632 vormden zij opnieuw één schepenbank met Reet om omstreeks 1650 een zelfstandige bank te krijgen, die te hoofde ging bij de Hoofdbank van Befferen. Volgens een 15de eeuwse bron ging Waarloos in eerste instantie in beroep bij de Putse schepenen.
Waarloos hoorde tot het kwartier van Arkel.
Lit.: VAN PASSEN R., *Geschiedenis van Waarloos*, Kontich, 2000.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 43bis-44 en 46-47 werden ondergebracht in het "archief van de Sint-Michielskerk van Waaarloos".
Op 12 september 1994 overgedragen aan het gemeentearchief van Kontich.

Archief van de heerlijkheid, schepenbank en van het dorpsbestuur van Waarloos, 1411-1806
2,79 str. m. – 58 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Besluiten van het gemeentebestuur (1762-1806). – Schepenprotocollen en openbare verkopen (1639-1796). – Vonnissen (1760-1790). – Sterfhuizen en mombersrekeningen (1654/1722-1794). – Gerechtsrollen e.d. (1764-1794). – Cijnsboeken (17de-18de eeuw). – Dorpsrekeningen (1575-1795). – Belastingdocumenten (1738-1850). – Visitatie van wegen (1691-1786). – Documenten over de Armentafel en kerk (1634-1774) e.d.
Bevat ook een aantal documenten van het gemeentebestuur van Waarloos (1795-1806).
Bevat ook de archieven van: Gemeentebestuur van Waarloos (1795-1976).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D143 (*Inventaris van het oud gemeentearchief van Waarloos*).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN WALEM
Walem, 1200-1795

Walem-Vrijheid hoorde tot de heerlijkheid, later baronie van het Land van Duffel, dat ook Sint-Katelijne-Waver en Duffel-Parwijs omvatte. Het hoorde toe aan de Berthouts, de families van Hoorn (15de eeuw) en de Merode (1530-1795). Zeker voor 1328 verkreeg het vrijheidsrechten van de heer. De Vrijheid was zeer klein en bedroeg in 1686 amper 68 bunder of 84 hectaren. De schepenbank ging te hoofde bij de hoofdbank van Befferen.
Battenbroek (zie aldaar) was een afzonderlijke heerlijkheid.
Lit.: COOREMANS T., *Bijdragen tot de geschiedenis van Waelhem*, Mechelen. – BOLLANSEE V., *Geschiedenis van Waalhem*, Mechelen, (1904).
Archiefgeschiedenis: De meeste documenten (3de reeks) werden door het gemeentebestuur op 5 juli 1941 aan het Rijksarchief overgemaakt.
Bestand in 1993 door het Rijksarchief overgemaakt aan het Stadsarchief Mechelen.
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbanken en dorpsbesturen van Duffel", "Verzameling dr. Aug. H.C. Croquet te Walem" (bescheiden van de gemeenten Battenbroek en Walem, 1546-1806) en "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Battenbroek te Walem"; dit laatste bewaard op het Stadsarchief Mechelen.

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Walem 1ste reeks, 1557-1795
1,46 str. m. – 31 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Schepenprotocollen (1557-1567, 1744-1795), 3 nrs. – Rollen (1574-1778), 14 nrs. – Sententiën (1573-1790), 1 nr. – Belastingen en processen (18de eeuw), 9 nrs.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D144 (*Inventaris van het oud gemeentearchief van Walem*).

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Walem 2de reeks, 1500-1796
0,02 str. m. – 7 inv. nrs.
□ Inhoud: Zetboek van de heerlijkheid Battenbroek (16de eeuw), 1 nr. – Rentebrief van het laathof van Battenbroek (1625), 1 charter. – Vrijheidscharter vanwege Hendrik Berthout (16de eeuw), 1 charter - Processtukken Sint-Sebastiaansschuttersgilde (1735) - Varia, waaronder bescheiden van de familie van

Staeken (1796).
Bevat ook de archieven van: Sint-Sebastiaansschuttersgilde (1735) - Heerlijkheid en Laathof Battenbroek (16de eeuw, 1625) - van Staeken, familie.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D144 (*Inventaris van het oud gemeentearchief van Walem*).

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Walem 3de reeks, 1547-1795
1,41 str. m. – 18 inv. nrs.
□ Inhoud: Schepenprotocollen van de vrijheid (1547-1742), 4 nrs. – Schepenprotocollen van de heerlijkheid (1618-1752), 7 nrs. – Rollen van de vierschaar (1634-1795), 2 nrs. – Inkomsten van de Armentafel (1577-1790), 2 nrs.
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Onze-Lieve-Vrouweparochie van Walem*(1577-1790), 2 nrs.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D144 (*Inventaris van het oud gemeentearchief van Walem*).

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Walem 4de reeks - aanwinsten 1946, 1542-1796
4,76 str. m. – 57 inv. nrs.
□ Inhoud: Schepenprotocollen (1555-1593, 1618-1798), 3 nrs. – Rollen van de vierschaar (1562-1568, 1614-1624, 1780-1795), 3 nrs. – Zetboeken (1643-1796), 5 nrs. – Collecteursrekeningen (1627-1795), 6 nrs. – Inventarissen van het gemeentearchief (1717, 1777), 2 nrs. – Briefwisseling (1699-1794), 1 nr. – Plakkaten (1628-1795), 3 nrs. – Cijnsboek van Moerseke onder Duffel (1542), 1 nr. – Rekeningen van drossaard, schepenen en griffier (1667-1795), 3 nrs. – Militaria (1635-1794), 5 nrs. – Wegen, waterlopen en bruggen (1548-1795), 1 nr. – Verordeningen van de schepenen en wethouders (1648-1796), 2 nrs. – Register van de Sint-Ambrosius- en Sint-Sebastiaansgilde (1711-1795), 1 nr. – Verpachtingen (1613-1797), 1 nr. – Ontvangsten van accijnzen (1550-1754), 3 nrs. – Rekeningen Armentafel en Weldadigheidsbureel (1572-1842), 8 registers.
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Onze-Lieve-Vrouweparochie van Walem*, Weldadigheidsbureel van Walem*, Sint-Ambrosiusgilde en Sint-Sebastiaansschuttersgilde.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D144 (*Inventaris van het oud gemeentearchief van Walem*).

SCHEPENBANK VAN WECHELDERZANDE-VLIMMEREN EN DORPS-

BESTUUR VAN WECHELDERZANDE

Wechelderzande, 1200-1795

Wechelderzande hoorde sedert 1356 tot het Land van Turnhout (zie aldaar), een rechtsgebied dat toen afgesplitst was van de vorstelijke domeinen.
In 1560 werden de heerlijkheden Lille, Vlimmeren en Wechelderzande verpand aan Gaspard Schetz.
Vlimmeren vormde samen met Wechelderzande één schepenbank. Twee van de zeven schepenen waren steeds inwoners van Vlimmeren. Op administratief gebied waren beiden wel afzonderlijke gemeenten met eigen armmeesters, bedezetters e.d. In 1751 ontstond er oneinigheid tussen beide dorpen, die in 1768 resulteerde in een vonnis van de Raad van Brabant , waarbij Vlimmeren met ingang van 1 januari 1769 zijn eigen schepenbank kreeg. Hierbij werd bepaald dat voor de verdeling van de lasten de verhouding 1/3 voor Vlimmeren en 2/3 voor Wechelderzande zou gelden. De schepenbank van Wechelderzande-Vlimmeren ging te hoofde bij de Hoofdbank van Zandhoven.
Het laathof van Gabriel Triapeyn ging te hoofde bij de schepenbank van de Bijvang van Lier.
Wechelderzande behoorde tot het kwartier Turnhout.
Lit.: VAN OLMEN J., *Wechelderzande telt en scheidt van Vlimmeren*, in *Jaarboek van de Heemkundige Kring Norbert de Vrijter - Lille*, 1995, p. 117-136.
Elders bewaard archief: In het "Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van van Lille" bewaart men een aantal bescheiden over Wechelderzande (17de-18de eeuw). Zie ook "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Vlimmeren", o.a. nr. 3: schepenprotocollen (voor Vlimmeren en Wechelderzande samen, 1762).
In het archief van de Sint-Amelbergaparochie (op de pastorie) bewaart men een groot deel van het schepenbankarchief: schepenprotocollen (1613-1781), rekwesten (1722-1733), staten van goed, mombersrekeningen, openbare verkopen van inboedels en erfdelingen (1720-1744), openbare verkopen en verpachtingen (1754-1757), meetboek (18de eeuw).
Ook in het *Archief van de familie d'Ursel*, bewaard op het Algemeen Rijksarchief te Brussel vindt men documenten over Wechelderzande.

Archief van de schepenbank van Wechelderzande-Vlimmeren en van het dorpsbestuur van Wechelderzande, 1419-1795

2,66 str. m. – 40 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Schepenprotocollen, openbare verkopen, staten van goed, mombers-rekeningen (1528-1538, 1745-1796 - tot 1769 samen met Vlimmeren-). – Gerechtsrollen (1565-1566, 1607-1612). – Renten (1717-1795). – Belastingdocu-

menten (1762). – 8 pakken ongeordend archief (17de-18de eeuw) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D145 (ROLLAND P., *Inventaris van het archief van de gemeente Wechelderzande*).

SCHEPENBANK, CIJNSHOF EN DORPSBESTUUR VAN WEELDE

Weelde, 1200-1795

Het rechtsgebied Weelde, waartoe ook Poppel en Ravels behoorde, kreeg reeds in de 13de eeuw vrijheidsrechten. Ravels had -zeker vanaf 1420- een grondheerlijk laathof (schepenbank) van de abt van Tongerlo, die in 1438 en 1558 een volwaardige schepenbank werd. Poppel kreeg pas in 1652-1655 -na veel tegenkanting van Weelde- een eigen bank en zolang ressorteerde het onder Weelde. Het benoemingssysteem zat zo in mekaar dat de heer één schepen voor Weelde en één voor Poppel benoemde, waarna deze beide schepenen respectievelijk drie en twee andere schepenen aanduidden zodat Poppel door drie schepenen was vertegenwoordigd. Weelde hoorde tot het Land van Turnhout, aanvankelijk vorstelijk domein en in de 17de eeuw bezit van de Oranje's die Weelde in onderleen gaven aan Margaretha de Renesse (1630), Jan de Knuijt (1649) en andere heren. De schepenbank van Weelde ging rechtstreeks te hoofde bij de Antwerpse schepenen.
Weelde hoorde bij het kwartier van Turnhout.
Lit.: *Weelde. Toen en Nu*, Ravels, 1982. – *Wel en Wee in Weelde*, Weelde, 1978.
Archiefgeschiedenis: Het grootste deel van het archief zou bij de kerkbrand in 1836 zijn verloren gegaan. In 1929 droeg de gemeente een aantal registers en losse documenten (17de-18de eeuw) over aan het Rijksarchief, in september 1950 volgde nog een tweede overdracht en bij de archiefruil met Nederland werd nog een rolregister (nr. 68bis) verkregen. Nrs. 29, 35, 47, 52-57, 76-89 werden overgebracht naar het "archief van het gemeentebestuur van Weelde", nr. 75 naar het "archief van de Sint-Michielskerk van Weelde", nr. 91 naar de verzameling "Losse aanwinsten".
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Ravels", o.a. voor de oudste schepenprotocollen.

Archief van de schepenbank, het cijnshof en het dorpsbestuur van Weelde, 1331-1838

2,29 str. m. – 75 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Grensafbakening (1563-1820). – Gemeentebestuur (1610-1836). – Vroenten (1331-18de eeuw), visitaties van waterlopen (1717, 1801), verkoop van de heide (1772-1818), molens (1692-1715). – Schepenprotocollen (1621-1793). –

Staten van goed, mombersrekeningen, scheidingen en delingen (1621-1817). – Nalatenschappen en testamenten (1593-1811). – Openbare verkopen (1603-1825). – Gerechtsrollen (1681-1683, 1740-1796) en aanverwante reeksen (1612-1793). – Tellingen (1784). – Renten ten laste van de gemeente (1537-1834). – Meetboeken en leggers (1643-1801). – (Belastingdocumenten (17de eeuw). – Cijnsboeken (17de-18de eeuw) e.a.
► Toegang(en): Plaatsingslijst in typeschrift: Leeszaalnr. D146 (*Inventaris van het archief van de gemeente Weelde*).
─ Bronnenpublicatie, gedrukt: Bibliotheeknr. 5989/2 (VERMEEREN M., *De Bevolking van Weelde 1340-1880*, II, Poppel, 2000, p. 357-362, 480-482, 484-582 (uitgave en/of analyses van nrs. 11-18, 24, 32, 40, 58, 60, 66, 69, 71-74)

SCHEPENBANK, DORPS- EN POLDERBESTUUR VAN WEERT
Weert, 1200-1795

De feodale inrichting van Weert is vrij duister. Aanvankelijk heeft een plaatselijk geslacht van Coudenborch een groot deel van Weert in handen maar schenkt dit grotendeels aan de Sint-Baafsabdij van Gent. De abdij en later zijn rechtsopvolger het bisdom Gent schijnen de heerlijke rechten in handen te hebben gehad en benoemde ook de plaatselijke schepenbank, die steevast "van de heerlijkheid en polder van Weert" genoemd wordt. Ook had het naburige Temse, waartoe Weert ook kerkelijk hoorde, bepaalde rechten in Weert.
Lit.: ROCHTUS L; en HOOGHE F., *Het Tempeliershof en de Rozendaalhoeve. Een nieuwe kijk op de geschiedenis van Weert*, Antwerpen-Bornem, 2004. – CROKET B., *Weert 1710*, in *Heemkundig jaarboek van de Vereniging voor Heemkunde in Klein-Brabant*, XXVIII-XXIX, 1993-1994, p. 25-43.
Archiefgeschiedenis: De oude nrs. 1-5 werden overgebracht naar het "archief van de polder van Weert", nrs. 8-9 naar het "archief van het gemeentebestuur van Weert".
Lit.: Over het archief van Weert, zie ook: CROKET B., *Heemkundig jaarboek van de Vereniging voor Heemkunde in Klein-Brabant*, XXVIII-XXIX, 1993-1994, p. 25-43.
Elders bewaard archief: De Vereniging voor heemkunde in Klein-Brabant bezit een aantal bescheiden uit het oud gemeentearchief van Weert, afkomstig van de erven van Achiel Amelinckx, in leven hoofdonderwijzer in Hingene-Branst, die deze stukken omstreeks 1959 vond in een oud kippenhok in Weert: dorpsrekening met ommestelling (1709-1710) en verpachting van de belastingen (1788).
In het *Archief van de familie d'Ursel*, bewaard op het Algemeen Rijksarchief te Brussel, vindt men een aantal cijns- en pachtboeken, rekeningen e.d. van Hingene,

Bornem en Weert, nrs. 1006-1154 (1327-1944). In het "archief van Sint-Baafs en bisdom Gent", bewaard op het Rijksarchief Gent, zijn ook vele documenten over Weert te vinden: nrs. 29551-29713 (1241-18de eeuw).

Archief van de schepenbank, dorps- en polderbestuur van Weert, 1613-1795
1,32 str. m. – 30 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Schepenprotocollen (1613-1661, 1720-1795). – Openbare verkopen, losse schepenakten (1680-1795). – Staten van goed en mombersrekeningen (1662-1795). – Gerechtsrollen (1676-1789), sententiën (1700-1790) en procesdossiers (1722-1762). – Dorpsrekeningen (1648-1790). – Visitaties van wegen, waterlopen e.d. (1790-1796).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D147 (*Inventaris van het archief van de gemeente Weert*).

HEERLIJKHEID, SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN WESTERLO

Westerlo, 1200-1795

Het domein Westerlo kwam omstreeks 1000 in handen van het Sint-Maartenskapittel van Utrecht, waarna het in de 12de eeuw overging op de familie van Wezemaal en na langdurige betwistingen in 1482 definitief in handen kwam van de familie de Merode, die in 1620 de nog resterende heerlijke rechten afkocht van het kapittel en zo volwaardig heer van Westerlo werd. In 1626 werd Westerlo een markiezaat, waartoe ook de dorpen Herselt, Ramsel, Hulshout, Olen en Zoerle-Parwijs hoorden.
In de 18de eeuw was de schepenbank van Westerlo samengesteld uit 4 schepenen-inwoners van Westerlo, 1 inwoner van het gehucht Gelindel, 1 van Zoerle-Parwijs en 1 van Hulshout. De schepenen gingen te hoofde bij de schepenbank van de Bijvang van Lier en voor "keuren en breucken" bij de Hoofdbank van Zandhoven.
Lit.: DE WINTER K., *Westerlo, Land van Merode*, Westerlo, 2000. – VAN AUTENBOER E., *De Sint-Sebastiaansgilde van Westerlo in conflict met de hoofdgilde van Leuven (1697)*, in *Ons Heem*, LI, 1997, p. 91-95.
Archiefgeschiedenis: In 1905 werd een omstandige inventaris opgemaakt van alle documenten van het ancien régime en de 19de eeuw van de schepenbank en van het gemeentebestuur.
Op 26 juni 1906 werden enkele losse 18de eeuwse documenten verworven, op 15 april 1920 droeg het gemeentebestuur van Hulshout enkele bescheiden van Westerlo over en op 17 oktober en 13 november 1939 werden 138 registers van de

schepenbank en het dorpsbestuur door het gemeentebestuur van Westerlo aan het Rijksarchief gegeven, op 30 maart 1966 volgden nog een aantal dossiers, samen met het 19de eeuws archief.
Elders bewaard archief: In het gemeentearchief van Westerlo, in het voormalig gemeentehuis van Oevel, nu heemmuseum en zetel van de Heemkundige Kring Ansfried worden nog een aantal kaarten uit de 17de-18de eeuw bewaard.
Zie ook *Archief van de familie de Merode*, bewaard op het Algemeen Rijksarchief te Brussel.

Archief van de heerlijkheid, schepenbank en het dorpsbestuur van Westerlo, 1400-1805
11,65 str. m. – 173 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Keuren (1595-18de eeuw). – Resolutieboeken (1652-1706). – Schepenprotocollen (1589-1788, deels ook voor Hulshout en Olen). – Openbare verkopen, erfdelingen, verhuringen (1637-1796).- Mombersrekeningen, boedelverkopen (1630-1795). – Gerechtsrollen (1599-1795). – Procesdossiers en aanverwante reeksen (1621-1795). – Militaire lasten (17de-18de eeuw). – Belastingdocumenten (17de-18de eeuw). – Rekeningen van "de derde boom" (1546-1773). – Rekeningen van de heerlijkheid (1453). – Cijnsboeken (o.a. Westerlo, Tongerlo, Zoerle-Parwijs, Hulshout, Morkhoven, Herselt, Westmeerbeek, 15de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D148 (*Inventaris van het archief van de gemeente Westerlo*).
─ Index in typeschrift: Leeszaalnr. D148 (*Schepenregister 10* (klapper op de schepenprotocollen nr. 10, 1743-1786).

Archief van de heerlijkheid, schepenbank en het dorpsbestuur van Westerlo 2, 17de-18de eeuw
Nog niet toegankelijk gemaakt.
□ Inhoud: Ongeklasseerde pakken: voornamelijk dorpsrekeningen met bewijsstukken, kwartierslasten, meetboeken (17de-18de eeuw).

HEERLIJKHEID EN SCHEPENBANK VAN WESTMALLE-ZOERSEL EN DORPSBESTUUR VAN WESTMALLE
Westmalle, 1200-1795

Westmalle was aanvankelijk één domein dat ook Oostmalle en Zoersel omvatte. In 1233 werd een groot deel van het domein met de grondheerlijkheid overgedragen aan de abdij van Villers om er een nieuw klooster op te richten dat uiteindelijk in

Vremde en later in Hemiksem tot stand kwam. De Sint-Bernardsabdij bleef steeds de grootste grondbezitter van Westmalle terwijl de hoge rechtspraak door de hertog in 1505 in pand werd gegeven aan Hendrik van der Molen en later (1630) in handen kwam van de families de Cotereau en Pauwens (Powis) (1743). De plaatselijke schepenbank ging te hoofde bij de Hoofdbank van Zandhoven -volgens R. Byl oorspronkelik bij de Antwerpse schepenen-.
Westmalle hoorde tot het kwartier van Zandhoven.
Lit.: BOLCKMANS J., *Bijdragen tot de Geschiedenis van Westmalle*, 1955. – ID., *Het dubbel-dorp Westmalle-Zoersel*, in *Oudheid en Kunst*, XLII, 1959, p. 5-58. – *Jaarboeken van de Heemkundige Kring van Malle*, 1981-.
Archiefgeschiedenis: Op de veiling Donet te Antwerpen werden op 13 november 1928 een aantal leenregisters aangekocht (nrs. 140-142), op 16 oktober 1941 droeg het gemeentebestuur van Westmalle een groot aantal documenten van de schepenbank Westmalle-Zoersel over aan het Rijksarchief en op 30 november 1966 volgden nog een aantal stukken uit de 17de-18de eeuw.
Elders bewaard archief: In het archief van het kasteel van der Straeten Waillet te Westmalle zouden nog enkele schepenregisters van Westmalle worden bewaard. Ook het archief van de familie Powis de Ten Bossche in Westmalle bevat een aantal documenten over Westmalle. Op het Stadsarchief Antwerpen vindt men in *Notariaat*, nr 2585 minuten van notaris Philippus J. Maesmants (1704-1711) over de streek Westmalle-Zoersel en nrs. 449-452: minuten van notaris Carolus Cattaneo te Westmalle (1737-1769).

Archief van de heerlijkheid en schepenbank van Westmalle-Zoersel en van het dorpsbestuur van Westmalle, 1475-1870
17,17 str. m. – 240 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Schepenprotocollen (1475-1781), verpachtingen (1735-1755), testamenten (1720-1778). – Staten van goed en mombersrekeningen (17de-18de eeuw). – Openbare verkopen (1703-1795). – Gerechtsrollen (1565-1795), aanverwante reeksen en procesdossiers (17de-18de eeuw). – Belastingdocumenten (1654-1793). – Dorpsrekeningen (1588-18de eeuw). – Renten ten laste van de gemeenten (1779-1798). – Militaire lasten (17de-18de eeuw). – Tellingen (1693-18de eeuw). – Onderwijs (17de-18de eeuw). – Leen- en cijnshof van de abdij van Sint-Bernards (1784-1790), cijnzen (1650-1793). – Documenten over kerk en Armentafel (1577-1795). – Belastingdocumenten van Zoersel (1731-1791). – Sint-Sebastiaansgilde (1670-1870).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D149 (*Inventaris van het archief van de gemeente Westmalle*).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN WESTMEERBEEK
Westmeerbeek, 1200-1795

Behoorde rond 1000 tot het domein van het Sint-Maartenskapittel van Utrecht. De heerlijkheid was o.a. in handen van de families van Halmale, de Cottereau (16de eeuw), van Baexen, van Cauwegom en Beeckmans (18de eeuw). De plaatselijke schepenbank ging te hoofde bij de schepenbank van de Bijvang van Lier.
Westmeerbeek ressorteerde onder het kwartier van Geel.
Lit.: *Mededelingenblad van de Heemkring kanton Westerlo*, 1974-.
Archiefgeschiedenis: Op 1 april 1914 droeg het gemeentebestuur van Westmeerbeek het archief van de schepenbank en dorpsbestuur (17de-18de eeuw) over aan het Rijksarchief. De nrs. 35-48 waren notarisprotocollen van J. Somers, secretaris van Westmeerbeek, Wiekevorst en Oosterwijk-Houtvenne (1753-1781) en werden overgebracht naar het *Notariaat* nrs. 3954-3985.

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Westmeerbeek, 1600-1818
3,58 str. m. – 51 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Politiereglementen (1777-1818). – Schepenprotocollen (1628-1796). – Openbare verkopen (1723-1795). – Gerechtsrollen (1618-1795). – Belastingdocumenten (1654-1796). – Dorpsrekeningen (1723-1792). – Kerkrekeningen (1722-1796). – Armentafelrekeningen (1626-1795).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D150 (*Inventaris van het archief van de gemeente Westmeerbeek*).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN WIEKEVORST
Wiekevorst, 1200-1795

Wiekevorst hoorde tot de heerlijkheid Herenthout, waarmee het één schepenbank vormde. In de literatuur is er sprake van de oprichting van een schepen-/laatbank in 1431 onder voorzitterschap van de schout van Herentals, in de 16de eeuw is er sprake van een laathof met een meier en in 1559 vroegen de inwoners aan de heer van Herenthout om voor hen een ondermeier te benoemen.
De heerlijkheid Herenthout-Wiekevorst was in pand gegeven vanaf 1505 aan de heren van Herlaar -een feodaal goed in Herenthout-, de familie Sandelin. Deze inpandgeving werd tijdelijk gestopt in 1551-1559 en 1618-1624 toen de heerlijkheid terugkeerde naar de vorstelijke domeinen. Tijdens de laatste periode is op 5 februari 1621 een overeenkomst gesloten tussen de Rekenkamer en de inwoners

van Wiekevorst waarbij meegedeeld wordt dat de pandsom, die Sandelin voor Wiekevorst had betaald, nl. 1.000 gulden door de inwoners zelf is terugbetaald, waarna overeengekomen wordt dat Wiekevorst steeds een zelfstandige heerlijkheid zal blijven onder de vorstelijke domeinen, dat de nog overblijvende moeren blijvend tot de heerlijkheid behoren en dat de inwoners voor de benoeming van de griffier en van de meier van de schepenbank telkens een lijst van drie personen mogen voordragen waaruit de vorst één zal benoemen. Vanaf 1621 noemen de laten zich ook schepenen, die te hoofde gingen bij de schepenbank van de Bijvang van Lier. In 1648 worde de herelijkheid, na een voorafgaandelijke overeenkomst met de plaaztselijke gemeenschap, verkocht aan Rudolf Navarro.. De heerlijke rechten waren later in het bezit van de families van Locquenghien en van Zuylen van Nyevelt. Enkele wijken van Heist-op-den-Berg (o.a. Bruggeneinde) ressorteerden onder Wiekevorst.
Het laathof Wimpel strekte zich vermoedelijk zowel uit in Wiekevorst als in Herenthout.
Wiekevorst ressorteerde onder het kwartier van Herentals.
Lit.: *Periodieke uitgave van de Heemkring "Wiekevorst: ons dorp"*, 1985-. – *350 jaar Wiekevorst*, Wiekevorst, 1992. – GOETSCHALCKX P.J., *Herenthout*, in *Bijdragen tot de geschiedenis bijzonderlijk van het aloude hertogdom Brabant*, III, 1904, p. 165-178 en ID, *o.c.*, I, 1902, p. 99-101.
Archiefgeschiedenis: In 1936 werden enkele bescheiden verworven. Op 14 september 1938 droeg het gemeentebestuur van Heist-op-den-Berg een aantal kerkrekeningen en rekeningen van de Armentafel (17de-18de eeuw) over aan het Rijksarchief. Op 9 maart 1971 maakte het gemeentebestuur van Wiekevorst ook nog een aantal bescheiden uit de 18de eeuw, o.a. een meetboek (1731, nr. 150) over aan het Rijksarchief. Bij de archiefruil met Nederland in 1954 verwierf het Rijksarchief nog enkele zetboeken (1751). Oud nr. 30 van de eerste reeks werd overgebracht naar de verzameling "Plakkaten".
Elders bewaard archief: In het bestand "Archief van de familie Reynegom de Buzet" nrs. 134-136 zijn een aantal documenten over de heerlijkheid Wiekevorst te vinden (1559-1648).

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Wiekevorst, 1436-1809
2,28 str. m. – 151 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Grensscheiding (1436). – Schepenprotocollen (1661-1795). – Formularium voor de schepengriffie (18de eeuw). – Losse schepenakten (1432/1574-1788). – Openbare verkopen, staten van goed, mombersrekeningen (1621-1795). – Rekwesten (1788-1795). – Gerechtsrollen (1576-1785). – Belastingdocumenten (1620-1794). – Meetboek (1731). – Militaire lasten (1649-1769).

– Diverse rekeningen (1608-1780). – Verkoop van heide (1773-1784). – Tellingen (1680-1774). – Cijns- en renteboeken (1609-1801).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D151 (*Inventaris van het archief van de gemeente Wiekevorst*).

HEERLIJKHEID, SCHEPENBANK, CIJNS-, LAAT- EN LEENHOVEN EN DORPSBESTUUR VAN WIJNEGEM

Wijnegem, 1200-1795

De heerlijkheid Wijnegem hoorde tot 1559 tot de vorstelijke domeinen. Daarna kwam ze in handen van de families Sterck, Vleminck (1567), Schetz (1589), Haudion (1621) en Don Roy (1758). In 1698 werd ze tot graafschap verheven.
Wijnegem ressorteerde onder het kwartier van het land van Rijen.
Lit.: SPRINGAEL G., *Eenige historische herinneringen en bijeenrapelingen over Wynegem en omstreken*, Antwerpen, 1897. – WUYTS J., *Enkele grepen uit de geschiedenis van Wijnegem*, Wijnegem, 1952.
Archiefgeschiedenis: In 1901 werden deze documenten op last van het gemeentebestuur geïnventariseerd en op 25 augustus 1948 overgedragen aan het Rijksarchief. Nrs. 60-69 werden overgebracht naar de verzameling "Parochieregisters".
Elders bewaard archief: In het "archief van Sint-Baafs en bisdom Gent" bewaard op het Rijksarchief Gent vindt men een aantal documenten (15de-18de eeuw) over bezittingen van deze instellingen: nrs. 11410-11458.

Archief van de heerlijkheid, schepenbank, cijns-, laat- en leenhoven en van het dorpsbestuur van Wijnegem, 1446-1840

4,16 str. m. – 101 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Resolutieboek (1750-1795). – Schepenprotocollen (1597-1796). – Rekwesten (1688-1796). – Testamenten (1651-1794). – Openbare verkopen en verpachtingen (1654-1794). – Staten van goed en mombersrekeningen (1611-1794). – Gerechtsrollen (1662-1794). – Procesdossiers (1639-1808). – Renten en schulden (1703-1797). – Meetboek (1750). – Tellingen (1683-1796). – Militaire lasten (1678-1796). – Belastingdocumenten (1679-1798). – Dorpsrekeningen (1608-1790). – Verkoop van heide (1774-1791). – Kerkrekeningen (1645-1812). – Documenten over de kerk en kapel (1664-1797). – Rekeningen van de Armentafel (1654-1800). – Cijnsboeken -betreft ook 's-Gravenwezel en Ranst- (15de eeuw-1793) en andere documenten van de heerlijkheid en van kastelen (1496-1840). – Charters (1446-1700).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D152 (*Inventaris van het*

archief van de gemeente Wijnegem).

HEERLIJKHEID, SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN WILLEBROEK, POLDERBESTUREN VAN WILLEBROEK, RUISBROEK E.A.

Willebroek, 1550-1795

Willebroek behoorde tot het Land van Rumst, dat aanvankelijk in handen was van de heren van Grimbergen (Berthout). Het had ook dezelfde heren tot 1661 toen het Land door verkoop uiteenviel en Willebroek in handen kwam van de familie (de) Helman. Het werd toen ook tot graafschap verheven. De plaatselijke schepenbank die zeker reeds onafhankelijk was van de schepenbank van Rumst omstreeks 1550 ging te hoofde bij de schepenen van Grimbergen. Er waren nogal wat enclaves en afgelegen gebieden van Willebroek op het grondgebied van Tisselt en Puurs. Bij de grenscorrectie op 29 mei 1808 bekwam Willebroek 200 ha en 104 woningen van Puurs en Tisselt en stond er 275 ha en 75 woningen af. Men moet er dus rekening mee houden dat het rechtsgebied van de schepenbank van Willebroek niet samenvalt met de latere gemeentegrenzen. In 1561 werd het kanaal dat Brussel verbond met de Rupel in gebruik genomen en gaf het ontstaan aan een nieuwe wijk: Klein-Willebroek. Door het graven van het kanaal ontstonden ook afzonderlijke polders, namelijk deze ten westen en deze ten oosten van het kanaal.
Willebroek ressorteerde onder de meierij van Kapelle-op-den-Bos.
Lit.: DE HERDT T. en RABHOOY T., *Willebroek, van landbouwdorp tot industriegemeente*, Willebroek, 1982.
Archiefgeschiedenis: In 1909 en 1919 werden enkele documenten overgemaakt door het Algemeen Rijksarchief. Nr. 33 werd bij het bestand *Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Ruisbroek* (nr. 36) gevoegd.
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Rumst" voor de periode voor ca. 1650.
Zie ook ARA, *Familiearchief Reynegom de Buzet* en Lille (Frankrijk), *Archives départementales du Nord*.

Archief van de heerlijkheid, schepenbank en van het dorpsbestuur van Willebroek en van de polderbesturen van Willebroek, Ruisbroek e.a., 1538-1827
12,77 str. m. – 231 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Schepenprotocollen (1549-1789). – Losse schepenakten (1603-1792). – Staten van goed en mombersrekeningen (1604-1791). – Openbare verkopen en verpachtingen (1639-1827). – Gerechtsrollen (1660-1770). – Procesdossiers en aanverwante reeksen (1589-1790). – Belastingdocumenten (1619-1790). – Militaire lasten (1657-1797). – Tellingen (17de-18de eeuw). – Kerkrekeningen (1603...1788). – Rekeningen van de Armentafel (1593...1785). – Documenten over kerk, Armentafel en school (1641-1788). – Broederschap van de H. Rozenkrans (1731-, met mooie wapenschilden). – Particulier archief van de families de Blasere, de Steenhuyse, de Gottignies en van boerderijen (17de-18de eeuw). – Diverse documenten, voornamelijk rekeningen van de Polders van Willebroek, Ruisbroek en Puurs (1679-1827), van de Oostelijke Polders -deels gelegen onder Blaasveld, Heindonk en Heffen- (1741-1748) en de Westelijke Polders (1682-1786). – Cijnsboek -vermoedelijk van de hertog van Brabant- (15de-16de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D153 (*Inventaris van het archief van de gemeente Willebroek*).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN WILMARSDONK
Wilmarsdonk, 1200-1795

Behoorde tot het vorstelijk domein tot het in 1559 samen met Oorderen en Oosterweel aan de stad Antwerpen werd verkocht.
In 1745 verkocht de stadsmagistraat van Antwerpen de heerlijke rechten van Oorderen, Oosterweel en Wilmarsdonk aan de vier geünieerde polders: nl. deze van Muisbroek, Ettenhoven, Oosterweel en Oorderen en Ordam.
De stad stelde in 1559 een vierschaar (voor criminele zaken) samen voor Oorderen, Oosterweel, Wilmarsdonk, Deurne en Wilrijk samen maar in elk van deze dorpen was er een plaatselijke schepenbank, die te hoofde ging bij de Antwerpse schepenen. De secretaris en de drossaard was steeds dezelfde voor de drie polderdorpen. In de documenten wordt soms de indruk gegeven dat er één bank was voor Oorderen en Wilmarsdonk samen. Soms wordt zelfs van één heerlijkheid en schepenbank van Oorderen-Oosterweel-Wilmarsdonk gesproken. In de tweede helft van de 18de eeuw heeft Oosterweel alleszins op papier een afzonderlijke schepenbank met 2 schepenen-rechtsgeleerden -gemeenschappelijk

voor de drie polderdorpen samen- 2 schepenen-"gelanden" (voor de poldergebieden) en 3 schepenen "ingesetenen".
Op administratief gebied was Wilmarsdonk wel een afzonderlijke entiteit waarbij sommige taken -zoals innen van accijnzen en belastingen- soms door de polderbesturen werden uitgevoerd. Het vrij kleine Wilmarsdonk (495 bunders in 1686) werd grotendeels ingenomen door de polder van Wilmarsdonk (389 bunders in 1650) en de polder van Muisbroek (83 bunders). Wilmarsdonk hoorde, eigenaardig, tot het kwartier Turnhout.
Lit.: VERVOORT G. e.a., *Volkstellingen van Antwerpse polderdorpen*, Antwerpen (Sporen 61), 2004 (Wilmarsdonk 1693).
Archiefgeschiedenis: Zie "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Oorderen".
De nrs. 94-95 werden in 1970 verkregen van de Koninklijke Bibliotheek te Brussel (Handschriftenkabinet III/78 en 59).
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Oorderen (met Oosterweel en Wilmarsdonk" nrs. 1-57 en "archief van de polders van Ettenhoven en Muisbroek".

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Wilmarsdonk, 1618-1808
Onderdeel van: Archief schepenbank en dorpsbestuur Oorderen, 79-96.
18 inv. nrs.
□ Inhoud: Schepenprotocol (1792-1796). – Openbare verkopen (1757-1787. – Belastingdocumenten en Burgemeestersrekeningen (1718-1790). – Rekeningen van de Armentafel (1662-1807). – Sint-Sebastiaansgilde (1608-1701). – Diverse bescheiden (17de-18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D101.1 (*Inventaris van het archief van de gemeente Oorderen (met Oosterweel en Wilmarsdonk)*.

HEERLIJKHEID, SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN WILRIJK

Wilrijk, 1200-1795

Wilrijk behoorde tot de vorstelijke domeinen tot in 1508 de heerlijke rechten werden verkocht aan de stadsmagistraat van Antwerpen, die -met een intermezzo van 1614 tot 1626- heer bleven van Wilrijk tot 1745 toen de heerlijkheid werd verkocht aan de familie van Schorel. De stad stelde in 1559 een afzonderlijke vierschaar in voor de aangekochte dorpen Berchem, Wilrijk, Oorderen, Oosterweel en Wilmarsdonk maar de plaatselijke schepenbank bleef -met uitzondering voor criminele zaken- verder functioneren en ging te hoofde bij de Antwerpse schepenen.
Wilrijk ressorteerde onder het kwartier van het Land van Rijen.
Lit.: VAN PASSEN R., *Geschiedenis van Wilrijk*, Wilrijk, 1982.
Archiefgeschiedenis: Een "resolutieboek" werd op 8 april 1898 door het Algemeen Rijksarchief aan het Rijksarchief Antwerpen overgemaakt. De nrs. 1-60 werden op 14 juni 1946 door het gemeentebestuur van Wilrijk in bewaring gegeven. Op 30 mei 1967 werden "diverse oorkonden" door het Algemeen Rijksarchief aan het Rijksarchief Antwerpen overgedragen. Op 17 november 1978 werden door het gemeentebestuur nog een aantal bescheiden (o.a. nrs. 74, 163) aan het Rijksarchief overgemaakt. De nrs. 103-109 werden overgebracht naar het "archief van de Sint-Bavokerk te Wilrijk".

Archief van de heerlijkheid, schepenbank en van het dorpsbestuur van Wilrijk , 1471-1796

11,64 str. m. – 163 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Resolutieboek (1706-1796). – Schepenprotocollen (1471/1562-1795). – Openbare verkopen (1550-1794). – Staten van goed en mombersrekeningen (1579-1794). – Rekwesten (1657-1792). – Gerechtsrollen (1590-1592, 1784-1795) en aanverwante reeksen (1560-1794). – Tellingen (1639-1795). – Belastingdocumenten (1684-1795). – Dorpsrekeningen (1624-1795) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D155 (*Inventaris van het archief van de gemeente Wilrijk*).
─ Index, gedrukt: Zie Bibliotheek, afdeling tijdschriften (THYS H., *Namenklapper op de Weesmeesterskamer der Gemeente Wilrijk 1579-1794*, in *De Schakel*, 1949, p. 128-137 (Inhoudsopgave van de nrs. 63-78).
─ Regestenlijst, gedrukt: Zie Bibliotheek, afdeling tijdschriften (LAMBRECHTS-AUGUSTIJNS H., *De Wilrijkse koopboeken - register 62*, in *Wilrica*, XXII, 1999,p. 76-80).

HEERLIJKHEID, SCHEPENBANK, LAATHOVEN EN DORPSBESTUUR VAN WOMMELGEM

Wommelgem, 1200-1795

De heerlijkheid Wommelgem werd in 1278 in leen gegeven aan de familie van Liere, later gekend onder de naam van Immerseel, naar het kasteel dat zij in Wommelgem bouwden. Deze behielden tot in de 18de eeuw de heerlijkheid, die in 1759 overging op de familie de Gavre en in 1776 op de familie de Nueff-du Bois. In Wommelgem bevonden zich nog de domeinen -met kasteel- van Ternessen, Selsaten en Hulgenrode.
De plaatselijke schepenbank ging te hoofde bij de Hoofdbank van Zandhoven. Wommelgem hoorde tot het kwartier van Zandhoven.
Lit.: SLEDSENS A., *Wommelgem vroeger en nu*, Wommelgem, 1962. – ID., *Wommelgem door de eeuwen heen*, Wommelgem, 1965. – SMITS J., *De schepenen van Wommelgem in het begin van de 17de eeuw*, in *Jaarboek "De Krijter"*, 1996, p. 7-85.
Archiefgeschiedenis: Een aantal bescheiden werden in 1961, samen met documenten van de Sint-Pieter en Paulkerk, door de kerkfabriek aan het Rijksarchief overgemaakt. De nrs. 158-178 werden overgebracht naar het "archief van de Sint-Pieter en Paulkerk te Wommelgem", enkele bescheiden van na 1795 naar het "archief van het gemeentebestuur van Wommelgem".
Elders bewaard archief: Zie "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Zandhoven" nr. 54: rekeningen van de 10de en 20ste penning, 1554.

Archief van de heerlijkheid, schepenbank, laathoven en van het dorpsbestuur van Wommelgem, 1440-1817

17,19 str. m. – 169 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Resolutieboeken (1633-1798). – Kerkgeboden -officiële openbare bekendmakingen- (1756-1795). – Schepenprotocollen (1542-1796). – Rekwesten (1620-1795). – Staten van goed en mombersrekeningen (1600-1799). – Openbare verkopen (1778-1790). – Gerechtsrollen (1547-1796) en bijhorende reeksen (1615-1795). – Tellingen (1540-1795). – Militaire lasten en kwartierrekeningen (1600-1800). – Belastingdocumenten (1611-1797). – Dorpsrekeningen (1560-1795). – Figuratieve kaart (18de eeuw). – Hof van Sompeken (1580), Immerseel (1554-1611) en Hulgenrode (1712). – Charters (1550-1664).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D156 (GIELENS A., *Inventaris van het archief van de gemeente Wommelgem*).

DORPSBESTUUR VAN WORTEL
Wortel, 1200-1795

De oude heerlijkheid van Wortel was uitgestrekter dan de huidige gemeente Wortel. Het werd bij een erfdeling in 1358 gesplitst. Het noordelijk deel -ten noorden van de Mark- kwam later in het rechtsgebied van de buitenbank van Hoogstraten (zie aldaar) waar het soms vertegenwoordigd werd door één schepen. De zuidelijke gehuchten Achterlee, Bolk, Kierschot, Leemputten en Houterlee kwamen onder de rechtsmacht van de schepenen van Rijkevorsel maar bleven tot 1818 nog tot de parochie Wortel behoren. In de Rijkevorselse bank werden ze vertegenwoordigd door twee schepenen.
Op fiscaal gebied was het een afzonderlijke entiteit die ressorteerde onder het kwartier van Hoogstraten.
Lit.: LAUWERYS J., *Wortel. Bouwstoffen voor een geschiedenis*, in *Jaarboek van de Koninklijke Hoogstratens Oudheidkundige Kring*, L, 1982.
Lit.: LAMBRECHTS-AUGUSTIJNS, H. *Archief van het voormalig hertogdom Hoogstraten berustende te Anholt*, in *Gens Brabantica*, 1996, p. 111-122.
Elders bewaard archief: In het Familiearchief van Salm-Salm in Anholt (Duitsland) worden een aantal bescheiden over Wortel bewaard.

Archief van het dorpsbestuur van Wortel, 1476-1799
0,11 str. m. – 8 inv. nrs.
□ Inhoud: Burgemeestersrekeningen (1602...1782). – Belastingdocumenten (1622-1630). – Visitatie van waterlopen (1725-1726). – Tellingen (1684-1799). – Losse schepenakten (1632-1790). – Charters (1476-1574) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D157 (*Inventaris van het archief van de gemeente Wortel*).

HEERLIJKHEID, SCHEPENBANK, LEENHOF EN DORPSBESTUUR VAN WUUSTWEZEL
Wuustwezel, 1200-1795

De oude middeleeuwse kern was (het latere gehucht) Westdoorn en pas rond 1250, wanneer in een tweede kern de parochiekerk wordt ingericht, verplaatst zich het centrum van de gemeente. Dit vermoedelijk onder impuls van het Sint-Elisabethgasthuis van Antwerpen die op dat ogenblik de grootste grondbezitter wordt en actief aan landontginning doet. De heerlijkheid, die steeds Wuustwezel

en Westdoorn genoemd wordt, was achtereenvolgens in handen van de families van Breda, van Gavere (1287), van Wilre (1292), van Wezemaal (14de eeuw), van Boutersem/van Bergen, van Grimbergen, van der Noot (1479), van der Meeren (1519), de Hornes (1611), vander Rijt (1624) en Vinck (1745).
De schepenen gingen te hoofde bij de schepenbank van de Bijvang van Lier maar voor andere materies bij de Hoofdbank van Zandhoven.
Wuustwezel hoorde tot het kwartier van het Land van Rijen.
Lit.: PEETERS K., *De Wuustwezelsche Dorpskeuren (XVe-XVIIe eeuw)*, Gent, 1932.
Archiefgeschiedenis: Op 5 mei 1926 en in 1927 werd een groot deel van het archief van de schepenbank en dorpsbestuur (ancien régime) door het gemeentebestuur van Wuustwezel aan het Rijksarchief overgemaakt, op 31 mei 1935 volgde een volgende zending. Op 15 maart 1941 werden, samen met een aantal archieven uit de 19de eeuw, ook nog een aantal oudere bescheiden aan het Rijksarchief overgedragen. In 1946 volgden nog een aantal documenten -zowel van de 19de eeuw als van het ancien régime-. In 1956-1957 schonk K.C. Peeters, oud-gemeentearchivaris van Wuustwezel en later stadssecretaris van Antwerpen, nog een aantal documenten, w.o. een kaart (Kaarten en Plattegronden nr. 377) aan het Rijksarchief. De meeste bescheiden van na 1795 van de 2de reeks werden ondergebracht in het "archief van het gemeentebestuur van Wuustwezel".
Elders bewaard archief: Zie ook "Verzameling John Cuyvers" (documenten en historische notities van K.C. Peeters) en "Archief van de Oudheidkundige Kring van Wuustwezel - Wesalia" (eveneens historische notities van K.C. Peeters).

Archief van de heerlijkheid, schepenbank en van het leenhof en van het dorpsbestuur van Wuustwezel, 1295-1796
20,44 str. m. – 381 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Keurboeken (1500, 1628). – Resolutieboeken (1653-1768). – Schepenprotocollen (1483-1796). – Openbare verkopen en verpachtingen (1566-1796). – Huurcontracten (1596-1708). – Staten van goed en mombersrekeningen (1609-1795). – Testamenten (1674-1792). – Rekwesten (1681-1795). – Gerechtsrollen (1560-1783), vonnissen (1614-1662) en bijhorende reeksen (17de-18de eeuw). – Procesdossiers (16de-18de eeuw). – Belastingdocumenten (1618, 1646). – Inbeslagnemingen (1676). – Meetboeken (17de-18de eeuw). – Tellingen (1694, 1709). – Leenhof (1612-1793). – Cijnzen (1599). – Heerlijkheid (1624). – Figuratieve kaart (17de eeuw). – Rekeningen van de Armentafel (1614-1791). – Kerkrekeningen (1604-1785). – Documenten over de kerk en Armentafel (1369-18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D158.1 (*Inventaris van het*

archief van de gemeente Wuustwezel).
─ Regestenlijst op computer (VISSERS R. E.A., *Regestenlijst op de schepenprotocollen van Wuustwezel (1483-1796)* (nadere toegang op de nrs. 1-73).

Archief van de heerlijkheid, schepenbank en van het leenhof en van het dorpsbestuur van Wuustwezel, 2de reeks, 16de-18de eeuw
36,72 str. m. – 300 inv. nrs.
□ Inhoud: Resoluties (1690-1775). – Briefwisseling en ordonnanties (17de-18de eeuw). – Losse schepenakten (1598-18de eeuw). – Staten van goed en mombersrekeningen (1620-1795). – Openbare verkopen (1598-1782). – Testamenten (1671-1739). – Procesdossiers (17de-18de eeuw). – Belastingdocumenten (1651-1791). – Dorpsrekeningen (1587-1779). – Meetboek (1684). – Tellingen (1583-1795). – Militaire lasten (1610-1797). – Cijnzen (1547-1646), lenen (1600-18de eeuw) en documenten over de heerlijkheid (17de-18de eeuw). – Tienden (17de-18de eeuw). – Documenten over de kerk (1592-18de eeuw), Armentafel (1614-1792). – Borgbrieven (17de-18de eeuw).
► Toegang(en): Plaatsingslijst in typeschrift: Leeszaalnr. D158.2 (VISSERS, R., *Inventaris van het archief van de gemeente Wuustwezel, 2de reeks*).

HEERLIJKHEID, SCHEPENBANK, CIJNS-, LAAT- EN LEENHOVEN EN DORPSBESTUUR VAN ZANDHOVEN
Zandhoven, 1200-1795

Zandhoven behoorde steeds tot de vorstelijke domeinen. Het hier gevestigde leenhof van hertogelijke leenmannen groeide uit tot een rechtscollege dat als beroepshof fungeerde voor een 180tal schepen-, laatbanken en leenhoven in het markgraafschap Antwerpen, die allen de costuimen van Zandhoven volgden. Deze bank werd in principe voorgezeten door de schout van Antwerpen als markgraaf van Antwerpen maar deze liet zich meestal vervangen door de schout van Zandhoven, die zelf vaak een stadhouder aanstelde.
In eerste instantie was het als schepenbank ook bevoegd in zijn eigen rechtsgebied dat zich aanvankelijk ook over gemeenten Viersel, Massenhoven, Halle, Broechem, Oelegem, Ranst en Millegem, Borsbeek, Westmalle, Zoersel, Oostmalle, Pulle, Pulderbos, Grobbendonk, Bouwel en Olmen uitstrekte. Door allerlei inpandgevingen en beleningen van vele van deze heerlijkheden was het rechtstreeks ressort van de bank in de eerste decennia van de 16de eeuw beperkt tot Zandhoven, Viersel, Massenhoven en Halle en nog later in de 16de eeuw kregen deze drie laatste dorpen eigen schepenbanken. Ook allodiale en leengoederen van het beroepsgebied van Zandhoven vielen in eerste instantie

onder haar rechtsmacht. Tot op het einde van de 18de eeuw noemde ze zichzelf "mannen van leen van de vrijheid en Hoofdbank van Zandhoven" en nooit schepenen. Zij moesten met minstens vijf zijn om burgerlijke zaken te behandelen en met minstens zeven voor criminele zaken. Wij hebben sterk de indruk dat zeker in de 17de-18de eeuw het recht van de Hoofdbank als appelhof door vele onderhorige schepenbanken miskend werd en dat men vaak rechtstreeks bij de Raad van Brabant in beroep ging.
In 1566 werd de bank overgeplaatst naar Antwerpen omdat er te weinig bekwame leenmannen te vinden waren in de omgeving van Zandhoven en omdat een aantal zetelende leenmannen in de stad woonden en de voorzitter als schout van Antwerpen daar uiteraard ook verbleef. Dit bleef zo tijdens de volgende moeilijke oorlogsjaren en pas in de eerste decennia van de 17de eeuw werd de bank terug in Zandhoven gevestigd.
Zandhoven was ook de zetel van een meierij/kwartier binnen het markgraafschap.
Lit.: SABBE E., *De hoofdbank van Zandhoven*, in *Tijdschrift voor geschiedenis en folklore*, XVII, 1954, p. 3-52. – VERMOELEN J., *Verhandeling over Het Dorp en de Hoofdbank van Santhoven*, Hoboken, 1936.
Archiefgeschiedenis: Op 25 januari 1923 maakte het gemeentebestuur van Zandhoven een aantal documenten (oude 1ste reeks) over aan het Rijksarchief. De nrs. 229-250, 264bis werden overgebracht naar het "archief van de Sint-Amelbergakerk te Zandhoven", de nrs. 265-284 naar het "Notariaat". Nrs. 285-286 werden in 1971 verkregen van de Koninklijke Bibliotheek te Brussel (Handschriftenkabinet II 3591 en 3594), nr. 287 in 1997 van het Algemeen Rijksarchief (Handschriftenverzameling nr 4493).

Archief van de heerlijkheid, schepenbank, cijns-, laat- en leenhoven en van het dorpsbestuur van Zandhoven, 1328-1808
326 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Costuimen (1557-18de eeuw). – Resoluties en ordonnanties (1626-1796). – Briefwisseling (1544-1763). – Schepenprotocollen (1447-1795). – Openbare verkopen (1705-1794). – Staten van goed (1703-1725) en mombersrekeningen (1636-1792). – Rekwesten (1544-1795). – Gerechtsrollen (1556-1734, met onderscheid tussen bezet-, dinsdag- en vrijdagrollen) met bijhorende reeksen (1549-1792). – Vonnissen (1538-1792). – Belastingdocumenten (1593-1795). – Diverse rekeningen (17de-18de eeuw). – Kwartierslasten (1620-1750), militaire logementen (1601-1779) en leveringen (1656-1795) -is soms niet duidelijk of dit het gehele kwartier of alleen het dorpsbestuur van Zandhoven betreft-. – Meetboek en legger (1647-18de eeuw). – Beheer en verkoop van de heide (1559-1781). – Tellingen (1772). – Besmettelijke ziekten (17de-18de eeuw). – Leenhof

(1544-1556). – Cijnzen (ook in Halle, Massenhoven, Pulderbos, Schilde, Viersel en Zoersel). – Veemarkt te Lier (1644-1646). – Cijnshof van Ranst-Millegem (1596). – Laathof van Hovorst (1631-1632). – Leenhof van Aert van Lyere (1473-1628). – Laathof van Sint-Bernards in Lier (1644-1664). – Figuratieve kaart (18de eeuw). – Charters (1328-1751).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D159.1 (ROLLAND P., *Inventaris van het archief van de gemeente Zandhoven*).

Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Zandhoven, Reeksen B-D, 16de-18de eeuw
Nog niet toegankelijk gemaakt.
□ Inhoud: Tientallen pakken ongeklasseerde, voornamelijk losse procesdossiers, zowel in eerste instantie als in beroep (16de-18de eeuw).
► Toegang(en): Leeszaalnr. D159.2, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar.

HEERLIJKHEID, SCHEPENBANK, DORPSBESTUUR EN GILDEN VAN ZANDVLIET

Zandvliet, 1200-1795

Zandvliet dat vooral uit poldergronden bestond werd gedeeltelijk in 1285 ingedijkt (Zuidland of Nieuwland) en in 1668 (Kabeljauw- of Nieuw-Noordlandpolder). Sedert de 14de eeuw had de Sint-Michielsabdij van Antwerpen uitgestrekte gronden in Zandvliet. In 1674 verkreeg de abdij alle heerlijke rechten. De plaatselijke schepenbank ging rechtstreeks te hoofde bij de Antwerpse schepenen. In 1622 werd de dorpskom ingericht als een versterkte stad en werd vaak ook zo genoemd, al heeft het nooit stedelijke rechten verkregen.
Zandvliet hoorde onder het kwartier van Hoogstraten.
Lit.: VAN DER GOTEN J. en VAN ROYEN Gh., *Zandvliet aan de Schelde*, 1938. – VERVOORT G. e.a., *Volkstellingen van Antwerpse polderdorpen* (Sporen 61), Antwerpen, 2004 (Zandvliet 1693). – MEEUSSEN V.J., *Volks- en bedrijfstelling 5 augustus 1794*, Rotterdam, 1991. – ID., *Zandvliet. Volkstelling en kaart van 1709*, Rotterdam, 1987.
Archiefgeschiedenis: Op 15 juni 1956 werden enkele bescheiden uit de 18de eeuw verkregen van het Algemeen Rijksarchief. Bij de inventarisatie van het "archief van het gemeentebestuur van Zandvliet" (19de eeuw) werden nog wat bescheiden uit het ancien régime ontdekt, die in het hier besproken bestand werden opgenomen. Omgekeerd werden ook een aantal bescheiden van na 1795 ondergebracht in het "archief van het gemeentebestuur van Zandvliet".
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de domeinen van Antwerpen" nr. 546: militaire lasten (1647-1648).

Archief van de heerlijkheid, schepenbank, van het dorpsbestuur en van gilden van Zandvliet, 1531-1803

16,46 str. m. – 205 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Resolutieboeken (1648-1798). – Keuren, costuimen en ordonnanties (16de eeuw-18de eeuw). – Schepenprotocollen (1605-1795). – Formularium van de secretaris (1557-1618). – Rekwesten en attestatiën (1719-1735). – Openbare verkopen (1719-1794). – Renten en obligatiën (1661-1796). – Staten van goed en mombersrekeningen (17de eeuw-1803). – Gerechtsrollen (1543-1790) en aanverwante reeksen (1657-1784). – Procesdossiers (1583-18de eeuw). – Belastingdocumenten (1746-1770). – Dorpsrekeningen (1563-1799). – Meetboek (1694). – Tellingen (1650-1786). – Militaire lasten (1601-1794). – Verpachting van dijken, moeren en tienden (17de-18de eeuw). – Toltarieven (18de eeuw). – Figuratieve kaarten (1693-1694). – Kerkrekeningen (1598-1681). – Rekeningen

van de Armentafel (1604-1691). – Documenten over de kerk en Armentafel (1571-1783). – Borgbrieven (1656-1785). – Bedijkingen en polders (1617-1661). – Sint-Jorisgilde (1656-1785). – Kaart van de Kruisbooggilde (1669/1771). – Documenten over de heerlijkheid (1557-1589). – Documenten over de secretarisfamilie Tiberius (1595-17de eeuw) en andere families (17de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D160 (GIELENS A., *Inventaris van het archief van de gemeente Zandvliet*).
─ Index, gedrukt: Zie Bibliotheek, afdeling tijdschriften (DELVAUX H., *Borgbrieven te Zandvliet*, in *Vlaamse Stam*, XIII, 1977, p. 568-570 (uitgebreide toegang op nr. 161c).
─ Toegang in typeschrift: Bibliotheeknr. 4372 (MEEUSSEN V.J., *Zandvliet. Wachtbaere mannen in 1769*, Rotterdam, 1988 (uitgave met verklaringen van nr. 17-deel-).
─ Toegang in typeschrift: Bibliotheeknr. 4371 (MEEUSSEN V.J., *Zandvliet. "Omganck" in 1772*, Rotterdam, 1989 (uitgave met verklaringen van nr. 17 -deem-).
─ Index in typeschrift: Bibliotheeknr. 4496/1 (LEGET-KUIJLEN P.L. en LEGET J.N., *Borgbrieven uit de schepenbanken van Berendrecht, Zandvliet en Stabroeck..*, I, Oss, 1989, p. 16-59 (nadere toegang op de nrs. 87 en 161).

SCHEPENBANK, LAATHOVEN EN DORPSBESTUUR VAN ZOERLE-PARWIJS

Zoerle-Parwijs, 1200-1795

Zoerle was vroeger verdeeld over twee rechtsgebieden. Zoerle-Parwijs was deel van het Land van Geel, achtereenvolgens in het bezit van de Berthouts -van de tak van Perwez, vandaar de naam- (12de eeuw), van Hoorne (1366), de Merode (definitief in 1484), van Wittem (1601), van Lorreinen (1640) en de Rohan (1761). Het was een enclave in het gebied van Westerlo. Het was in de 18de eeuw amper 136 bunders groot. De plaatselijke schepenbank, die zich tot het begin van de 18de eeuw een laathof noemde, ging vermoedelijk te hoofde bij de Hoofdbank van Befferen maar andere bronnen beweren dat het laathof van Zoerle te hoofde ging bij de schepenen van de Bijvang van Lier.
Het andere deel -veel groter in oppervlakte- hoorde tot het domein van Westerlo, afkomstig van het Sint-Maartenskapittel van Utrecht dat later in handen was van de families van Wezemaal en de Merode (1482). Het maakte sedert 1620 deel uit van het markiezaat Westerlo. Dit gebied had geen afzonderlijke schepenbank, zoals in de literatuur vermeld wordt, maar was in de schepenbank van Westerlo vertegenwoordigd door één schepen.

Zoerle hoorde tot het kwartier van Geel.
Lit.: HERMANS R., *Brabantse volkstelling van 1693. Gemeente Zoerle-Parwijs*, in *Vlaamse Stam, XI, 1975*, p. 101-104. – ID, *Brabantse volkstelling van 1755 in de gemeente Zoerle-Parwijs*, in *o.c.*, XIII, 1977, p. 491-496. – PAULUSSEN W., *Brabantse volkstelling van 1709 in de gemeente Zoerle-Parwijs*, in *o.c.*, XIII, 1977, p. 77-79.
Archiefgeschiedenis: Op 17 april 1920 droeg het gemeentebestuur het archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Zoerle-Parwijs over aan het Rijksarchief. Een aantal bescheiden van na 1795 werden gevoegd bij het "archief van het gemeentebestuur van Zoerle-Parwijs".
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Westerlo".
In het gemeentearchief, deels bewaard op het Heemmuseum (voormalig gemeentehuis van Oevel), tevens zetel van de Heemkundige Kring Ansfried, bevinden zich een aantal documenten uit de 17de-18de eeuw.

Archief van de schepenbank, laathoven en van het dorpsbestuur van Zoerle-Parwijs, 16de eeuw-1798
1,84 str. m. – 62 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Schepenprotocollen en openbare verkopen (1532/1551-1795). – Gerechtsrollen (1630-1779) met processtukken (eind 18de eeuw). – Belastingdocumenten en dorpsrekeningen (1621-1798). – Meetboek (18de eeuw). – Militaire lasten (1791-1795). – Cijnsboek (16de eeuw). – Laathof van Noorderwijk (1557-1561).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D161 (*Inventaris van het archief van de gemeente Zoerle-Parwijs*).

SCHEPENBANK VAN WESTMALLE-ZOERSEL EN DORPSBESTUUR VAN ZOERSEL

Zoersel, 1200-1795

Behoorde samen met Westmalle tot de schepenbank van Westmalle-Zoersel (zie aldaar), die te hoofde ging bij de Hoofdbank van Zandhoven. Op fiscaal gebied was het wel een afzonderlijke entiteit.
Zoersel hoorde onder het kwartier van Zandhoven.
Lit.: BOLCKMANS J., *Het dubbel-dorp Westmalle-Zoersel*, in *Oudheid en Kunst*, XLII, 1959, p. 5-58. – *Jaarboeken van de Heemkundige Kring Zoersel*, 1979-.
Archiefgeschiedenis: Op 16 oktober 1941 droeg het gemeentebestuur van Westmalle een aantal bescheiden van de schepenbank van Westmalle-Zoersel en van het dorpsbestuur van Zoersel over aan het Rijksarchief.
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Westmalle". In het archief, bewaard op de pastorie, vindt men naast heel wat historische notities van E.H. L. Van Rompaey (ca. 1940-1950) en van pastoor F.L. Docx (1940-1961) over de parochie, verenigingen, gemeente, wat genealogische notities ook enkele documenten over de Sint-Sebastiaansgilde (1723-1854), een proces (1773-1775) en een zetboek (1786-1787).
In het "archief van de familie d'Ursel", bewaard op het Algemeen Rijksarchief te Brussel, vindt men een aantal documenten over Zoersel. Op het Stadsarchief Antwerpen vindt men onder *Notariaat* nr. 2585 minuten van notaris Philippus J. Maesmants, akten over Zoersel (1704-1711).

Archief van de schepenbank van Westmalle-Zoersel en van het dorpsbestuur van Zoersel, 1430-18de eeuw

4,89 str. m. – 53 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Staten van goed en mombersrekeningen (1628-1796). – Belastingdocumenten (1657-1789). – Dorpsrekeningen (1685-1795). – Meetboek (17de eeuw). – Militaire lasten (17de-18de eeuw). – Rekeningen van de kerk (1735-1791) en Armentafel (1748-1795). – Documenten over de kapel (1430/1641-1646). – Figuratieve kaart (18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D162 (ROLLAND P., *Inventaris van het archief van de gemeente Zoersel*).
─ Regestenlijst in typeschrift: Leeszaalnr. D162 (*Gemeentearchief Zoersel nr. 4-5* (samenvatting van □ Inhoud van de nrs. 4-5).

SCHEPENBANK EN DORPSBESTUUR VAN ZWIJNDRECHT EN

BORGERWEERTPOLDER
Zwijndrecht, 1200-1795

Zwijndrecht en Burcht waren als twee heerlijkheden verenigd van 1281 tot 1667 onder de families van Kets, Vilain, de Montmorency, de Bergues, van Hove, Carenna en tijdelijk onder de Staten van Vlaanderen. Daarna waren de heren: de families de Lannoy (1699), Melyn (1730) en de Heuvel (1763). Van 1615 tot 1636 was de stad Antwerpen ook co-heer van Zwijndrecht en benoemde er drie van de zes schepenen, de -door beide partijen benoemde- griffier werd uitzonderlijk als zevende schepen aanzien. De stad kreeg het gebied van het Vlaams Hoofd en de Borgerweertpolder als haar rechtsgebied toegewezen maar er werd hiervoor geen afzonderlijk rechtscollege gevormd. De heerlijkheid had ook bepaalde rechten op het veer naar Antwerpen.
Zwijndrecht behoorde tot het graafschap Vlaanderen en tot het Land van Waas.
Lit.: VERELST D., *Geschiedenis van Burcht en Zwijndrecht* , I-II, Zwijndrecht, 1990-1993.
Archiefgeschiedenis: Dit archiefbestand werd op 18 april 1925 -na de overheveling van de gemeente naar de provincie Antwerpen in 1923- door het Rijksarchief Gent overgedragen aan het Rijksarchief Antwerpen. Het was toen één bestand dat zowel de schepengriffies en dorpsbesturen van Burcht als Zwijndrecht omvatte. In 1947 werden er twee afzonderlijke bestanden van gemaakt. Nr. 171 werd in 1912 aangekocht op de veiling Cogels.
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Burcht" met rekeningen van de heerlijkheden Burcht en Zwijndrecht (1557...1574). Ook in de bestanden "archief van de families de Lannoy, Melijn, de Heuvel en Meyers", "archief van de familie Henri F.X. Cogels en afstammelingen" en in het "archief van de familie Meyers" zijn documenten over de heerlijkheid Zwijndrecht te vinden.
Zie ook Stadsarchief Antwerpen, *Polderarchieven* nrs. 25-38 en Rijksarchief Beveren, *archief van het Land van Waas* en *archief van de Borgerweertpolder*.

Archief van de schepenbank en van het dorpsbestuur van Zwijndrecht en de Borgerweertpolder, 1562-1796
6,20 str. m. – 171 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Meetboeken (1631, 1668). – Besluiten van het dorpsbestuur (1717-1796). – Staten van goed (1689-1790). – Schepenprotocollen (16289-1796). – Renten (1781-1785). – Vonnissen (1782-1794) en inbeslagnemingen (1745-1796). – Processtukken (1661-1692). – Rekeningen van de ommestellingen, verdeeld over de wijken "ten Hooghe" en "ten Leegen" -de poldergronden-

(1638-1780). – Rekeningen voor militaire logementen (1645-1659). – Paardentelling (1734). – Meetboek van de Borgerweertpolder (17de eeuw-1716) e.a.

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D163 (*Inventaris van het archief van de gemeente Zwijndrecht*).

─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 5314 (ROGGEMAN G., *Staten van goed Zwijndrecht 1689-1790*, 1996 (analyses en klappers op de staten van goed 1689-1790 nrs. 7-19).

2. Armentafels of Tafels van de Heilige Geest en burgerlijke liefdadigheidsinstellingen

De H. Geesttafels of Armentafels ontstonden in de 13de eeuw, aanvankelijk vooral in de steden, waar er toen een grote sociale ongelijkheid en groeiende armoede heerste. In oorsprong waren het burgerlijke instellingen, weliwaar parochiaal georganiseerd, die de gronden, cijnzen, stichtingen die bestemd waren voor de armenzorg beheerden. Het waren in de praktijk semi burgerlijke en semi kerkelijke instellingen. Gedurende gans het ancien régime is er strijd geleverd tussen de kerkelijke en burgerlijke overheid over de controle van deze instellingen. Wij hebben sterk de indruk dat zeker in plattelandsgemeenten het kerkelijke of burgerlijke overwicht in de Armentafels afhing van de persoonlijkheid van de pastoor, de heer of de schout. De armentafels werden meestal beheerd door twee H. Geestmeesters, die twee jaar in dienst bleven waarvan de ene die zijn tweede dienstjaar vervulde in dat jaar "afgaand" was en vervangen werd door een nieuwe H. Geestmeester, die eveneens twee jaar aanbleef. Het verkiezingssysteem was meestal het volgende, zoals o.a. in de ordonanties van het rechtsgebied van de Hoofdbank van Zandhoven in 1558 en 1567 bepaald werd. De twee H. Geestmeesters stelden veertien dagen voor het voorleggen van hun rekeningen een lijst op van vier "van de rijksten, nutsten en bequaemsten personen" van het dorp, mede ondertekend door de pastoor en hieruit koos de schout en de schepenen (leenmannen) de nieuwe H. Geestmeesters. Soms gebeurde het voorstel alleen door de "zittende" (blijvende) H. Geestmeester en soms gebeurde de benoeming door een gezamenlijk college van de heer, schout, schepenbank en pastoor samen. Het goedkeuren van de door de H. Geestmeesters opgestelde rekeningen was ook voorbehouden aan de pastoor én aan de schout en schepenen (en heer). Vanaf 1608 kon ook de bisschop via de landdeken hierbij optreden. Ook was het vaak de gewoonte dat de rekeningen veertien dagen voor het "afhoren" ter inzage lagen van de ingezetenen van de parochie, die dan hun bezwaren konden uiten. Zelfs voor de keuze van de ondersteunde armen was vaak het advies of een beslissing nodig van het gemeentebestuur (de Wet) én van de pastoor. Dit tweezijdig aspect van de H. Geesttafel blijkt o.a. uit het feit dat de archieven van de H. Geesttafel in Mortsel bewaard werden in een "comme" met drie sloten, waarvan één in handen was van de pastoor, één berustte bij de schout en één bij de oudste H. Geestmeester.
Meestal was het systeem van verkiezing van de H. Geestmeesters en de controle van de rekeningen dezelfde als voor de aanduiding van en controle op de rekeningen van de kerkmeesters en bedesetters, soms ook van de "heysetters" of "savelmeesters". In principe zou men dus de H. Geesttafels burgerlijke instellingen mogen noemen maar zoals hoger vermeld woog de facto de inspraak van de kerk uit hoofde van de pastoor zeer zwaar.

Daarenboven moet men eigenlijk nog onderscheid maken tussen H. Geesttafels en Huisarmen. H. Geesttafels gaven vooral steun aan "structurele" armen, zoals wezen, vondelingen, verlaten kinderen, blinden, zwakzinnigen en leprozen. Deze steun was vaak beperkt tot de geboren inwoners van de parochie of tot de poorters van de stadsparochie. Tevens gaven zij meestal steun aan de schoolmeester voor het onderricht aan arme kinderen en betaalden vaak mee in onderhouds- en herstellingskosten van kerken. Soms fungeerden zij ook als kredietverlener voor het gemeentebestuur en besteedden zij slechts een deel van hun inkomsten aan armenzorg. H. Geesttafels hadden vaak ook onroerende eigendommen en beschikten ook dikwijls over een eigen huis. Soms baatten zij ook een passantenhuis of gasthuis uit al gebeurde het vaak dat dit beheerd werd door een afzonderlijk bestuur (zie ook hoofstuk: Gods- en gasthuizen). Daarnaast ontstonden in de 13de eeuw, vooral in de steden en grote gemeenten, afzonderlijke stichtingen "Huisarmen", geleid door armenmeesters. Hun werkingsmiddelen haalden zij vooral uit stichtingen van particulieren, aalmoezen, renten, bepalingen van brooduitdelingen bij jaargetijdenfundaties e.d. Zij zorgden vooral voor vrij directe, snelle en efficiënte steun -in natura e.a.- aan occasionale hulpbehoevenden. In sommige steden, zoals in Mechelen was er naast de H. Geesttafels van de verschillende stadsparochies een centrale instelling van de Huisarmen, in Mechelen de "Gemeynen Huysarmen" genoemd, die een duidelijk burgerlijk karakter droegen. Ook in Antwerpen bestond een "Camer van den Huysarmen" onder leiding van aalmoezeniers en was er sedert 1540 zelfs een coördinerende instantie van de meeste stedelijke caritatieve instellingen. Alhoewel sporadisch ook in plattelandsgemeenten een dergelijke afzonderlijke instelling van "Huisarmen" bestond met eigen rekeningen was in de meeste landelijke parochies alleen de H. Geesttafel actief als caritatieve instelling. Het onderscheid tussen H. Geesttafel en de "huisarmen", soms ook "Armentafel" genoemd is vaak moeilijk te maken aan de hand van het overgebleven archief. Daarom spreken wij meestal over de Armentafel als de H. Geesttafel en wordt alleen daar waar men over afzonderlijke archiefbescheiden beschikt van de Huisarmen deze als een enigszins afzonderlijke instelling voorgesteld.

In principe was de steun van Armentafels/H. Geesttafels exclusief voorbehouden aan inwoners, geboren in de parochie en uit een wettig huwelijk, een restrictieve maatregel waar men zeer nauwlettend op toezag en die vaak aanleiding gaf tot het niet inschrijven in de doopboeken van kinderen van armlastige ouders, zeker wanneer deze nog niet lang in de parochie woonden. Ook werden om die reden vaak arme zwangere vrouwen (bedelaarsters e.d.) manu militari uit de parochie verwijderd.

Het ambigu burgerlijk/kerkelijk karakter van de H. Geesttafels verklaart ook waarom men archief van deze instelling aantreft in zowel archiefbestanden van de

schepenbanken en dorpsbesturen als in kerkarchieven. In de jaren 1960-1990 werden vooral door H. Delvaux een groot aantal inventarissen van kerken en parochies gemaakt en hierbij werd steeds de Armentafel als een kerkelijke instelling behandeld en werden alle archiefbescheiden van deze instelling naar het bestand van het kerkarchief overgeheveld. Toch zijn nog vele documenten over Armen- en/of H. Geesttafels aanwezig in bestanden van de schepenbanken en dorpsbesturen.

Onder het Franse bestuur werden al deze caritatieve instellingen afgeschaft en per gemeente (aanvankelijk per kanton) vervangen door een volledig burgerlijk "Bureel van Weldadigheid" met rechtspersoonlijkheid, die zich bezig hield met de aan-huis-steun van behoeftigen, zieken en bejaarden. De goederen van de H. Geesttafels werden hen ook meestal toegewezen. Zeker op het platteland bleef de administratie van dit "Bureel" op de oude leest geschoeid en noemden de bestuurders zich nog lang "armenmeesters" van de "Armentafel".

In de grotere gemeenten en steden, waar men over gasthuizen, hospitalen, godshuizen, weeshuizen e.d. beschikte werd een administratieve commissie van Burgerlijke Godshuizen, die de goederen van de vroegere weldadigheids- en gezondheidsinstellingen overnam -voor zover ze niet als nationaal domein waren verkocht-. Deze commissie beheerde deze instellingen voor de opname en verzorging van vondelingen, wezen, bejaarden, zieken, zwakzinningen en behoeftigen. In 1846 bestonden dergelijke commissies alleen in Antwerpen, Boom, Geel, Herentals, Hoogstraten, Lier, Mechelen en Turnhout, later kwamen er nog een aantal bij. In 1900 waren er reeds 28 gemeenten met een commissie van Burgerlijke Godshuizen. De Burelen van Weldadigheid in gemeenten die niet beschikten over een dergelijke commissie waren verplicht de onderhoudskosten van armlastige inwoners, die geplaatst werden in liefdadigheidsinstellingen van andere gemeenten, te betalen.

Zowel de leden van het Bureel van Weldadigheid als deze van de commissie van Burgerlijke Godshuizen werden door de gemeenteraad benoemd op basis van een dubbele lijst, één opgemaakt door de gemeenteraad en één door het Bureel of de commissie. Het decreet van 15 oktober 1793 en de wet van 28 november 1818 regelde verder het eeuwig opduikende probleem van de onderstandswoonst.

Lit. MARECHAL G., *Armen- en ziekenzorg in de Zuidelijke Nederlanden*, in *Algemene Geschiedenis der Nederlanden*, II, Haarlem, 1982, p. 268-280. – ID., *Armenzorg te Brecht*, in *Taxandria*, LVIII, 1986, p. 29-72

ARMENTAFEL VAN DE SINT-REMIGIUSPAROCHIE TE BAARLE-HERTOG

Baarle-Hertog, 950-1795

Lit.: VAN DEN BROEK J.P.H., *Bijdragen tot de geschiedenis van Baerle*, Tilburg, 1957.
Archiefgeschiedenis: Op 23 januari 1970 in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Remigius te Baarle-Hertog (Aanw. 1970/38).
Elders bewaard archief: Zie ook Notariaat nr. 1699: lijst van afgeleverde borgbrieven (1731-1754).

Archief van de Armentafel van de Sint-Remigiusparochie te Baarle-Hertog, 1644-1651

Onderdeel van: Archief van de Sint-Remigiuskerk te Baarle, 24.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Rekeningen (1644-1651).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/004 (BOUSSE A., *Inventarissen van kerkarchieven (Rijksarchief te Antwerpen)*, 3, Brussel, 1979, p. 54-55).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-REMIGIUSPAROCHIE TE BEERZEL

Beerzel, 1000-1795

Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven op 15 maart 1961 door de kerkfabriek van Sint-Remigius (Aanw. 1961/21).

Archief van de Armentafel van de Sint-Remigiusparochie te Beerzel, 1526-1867

Onderdeel van: Archief van de Sint-Remigiuskerk te Beerzel, 136-227.
92 inv. nrs.
□ Inhoud: Inventaris van het archief (1869) - H. Geestrekeningen (1567, 1612-1775), 73 nrs. – manualen (1663-1696), 4 nrs. – beheer van goederen en eigendomstitels (1526-1728), 6 nrs - borgbrieven (1665-1693); een aantal bescheiden betreffen zowel de kerkfabriek, pastorie als H. Geesttafel.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/010 (BOUMANS R., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 2, Brussel, 1971, p. 9-16).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-JAN-BAPTISTPAROCHIE TE BERENDRECHT

Berendrecht, 1000-1795

Elders bewaard archief: In het *archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Berendrecht* vindt men rekeningen van de Armentafel (1620-1818) en een manuaal (1783)
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men in het bestand *Kerkarchief van Berendrecht* een manuaal van de Armentafel (1726-1791).

—

Archief van de Armentafel van de Sint-Jan-Baptistparochie te Berendrecht, 1675-1747

Onderdeel van: Archief van de Sint-Jan-Baptistkerk te Berendrecht, 2.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Borgbrieven (1675-1747).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/013 (VANNERUS J., *Inventaris van de kerkarchieven van Berendrecht*).

Archief van de Armentafel van de Sint-Jan-Baptistparochie te Berendrecht 2, 1562-1818

Onderdeel van: Archief schepenbank en dorpsbestuur Berendrecht, 120.
7 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen van de Armentafel -en Weldadigheidsbureel- (1620-1818). – Manualen (ca. 1783). – Verpachtingen van gronden en rekeningen (1562-1644).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D013 (*Inventaris van het archief van de gemeente Berendrecht*).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-PIETERSPAROCHIE TE BERLAAR

Berlaar, 1000-1795

Archiefgeschiedenis: Voor het grootste deel gelicht uit het bestand *Oud gemeente-archief van Berlaar*; enkele bescheiden werden in bewaring gegeven op 10 augustus 1961 door de kerkfabriek van Sint-Pieter (Aanw. 1961/56).

Archief van de Armentafel van de Sint-Pietersparochie te Berlaar, 1560-1797

Onderdeel van: Archief van de Sint-Pietersparochie te Berlaar, 452-637.
188 inv. nrs.
□ Inhoud: Borgbrieven (1664-1689), 2 nrs. – Lijsten van bestedelingen (1736-1788), 3 nrs. – Manualen (1560-1578, met rekeningen, 1698-1797), 24 nrs.

– Rekeningen (1588-1796), 130 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/014 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 4, Brussel, 1985, p. 20-26).

ARMENTAFEL VAN DE ONZE-LIEVE-VROUWEPAROCHIE TE BEVEL

Bevel, 1200-1795

Lit.: STOCKMANS J.B., *Geschiedenis der gemeenten Kessel, Bevel, Nylen, Emblehem en Gestel*, Lier, 1910, p. 142-168.
Archiefgeschiedenis: Met uizondering van nr. 20 in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Onze-Lieve-Vrouw op 17 mei 1961 (Aanw. 1961/41).

Archief van de Armentafel van de Onze-Lieve-Vrouweparochie te Bevel , 1550-1805

Onderdeel van: Archief Onze-Lieve-Vrouweparochie te Bevel, 16-24.
9 inv. nrs.
□ Inhoud: Manuaal van goederen (18de eeuw) - H. Geestrekeningen (1550-1797), 5 nrs. – diverse bescheiden (1607-1805); een aantal bescheiden van de Onze-Lieve-Vrouwekerk betreffen ook de Armentafel.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/015 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)* 3, Brussel, 1979, p. 67-68).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-AMANDSPAROCHIE TE BLAASVELD

Blaasveld, 1050-1795

Zie Sint-Amanduskerk te Blaasveld.

Archief van de Armentafel van de Sint-Amandsparochie te Blaasveld, 1700-1799

Onderdeel van: Archief van de Sint-Amandskerk te Blaasveld, 26-31.
6 inv. nrs.
□ Inhoud: Beheer goederen (1777-1786), 2 nrs. – borgbrieven (1753-1768).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/017.1 (BOUMANS R., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 2, Brussel, 1971, p. 17-19).

Archief van de Armentafel van de Sint-Amandsparochie te Blaasveld 2, 1697-1793
Onderdeel van: Archief van de Sint-Amandskerk te Blaasveld, 34-39.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Rekeningen (1697...1793).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/007.2 (MARNEF G., *Archief van de parochiekerk van Blaasveld*).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-BAVOPAROCHIE TE BOECHOUT
Boechout, 1543-1795

Archiefgeschiedenis: Op 20 april 1961 in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Bavo (Aanw. 1961/28).

Archief van de Armentafel van de Sint-Bavoparochie te Boechout, 1543-1794
Onderdeel van: Archief van de Sint-Bavokerk te Boechout, 124-136.
13 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1773-1794), 5 nrs. – Beschrijving van goederen en inkomsten (1543, einde 17de eeuw), 2 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/018 (BOUMANS R., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 2, Brussel, 1971, p. 27).

ARMENTAFEL VAN DE ONZE-LIEVE-VROUWPAROCHIE TE BOOM
Boom, 1100-1795

Lit.: LAMOT B., *Hoe Boom groeide*, Antwerpen, 1957. – STEENACKERS E., *Boom in het verleden*, Lier, 1907.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 1-14 werden in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Onze-Lieve-Vrouw en Sint-Rochus op 8 mei 1961 (Aanw. 1961/34); de nrs. 16-82 werden door dezelfde instelling op 2 april 1979 in bewaring gegeven (Aanw. 1979/3).

Archief van de Armentafel van de Onze-Lieve-Vrouwparochie te Boom, 1681-1806
Onderdeel van: Archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Boom, 10-15, 51.
7 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1681-1709, 1725-1806) met bewijsstukken (1763-1799), 6 nrs. – Renten (1709-1779); gegevens over beheer van goederen van de Armentafel

zijn ook te vinden in bescheiden van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Boom.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/021 (BOUSSE A., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 1, Brussel, 1964, p. 1).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-JACOBSPAROCHIE TE BORSBEEK
Borsbeek, 1264-1795

Lit.: MEUKENS S., *Wat weten we over de H. Geesttafel, het Kerkbestuur en de parochie St. Jacobus Borsbeek 1264-1983*, Borsbeek, 1983. – PROOST J., *Zeven eeuwen St.-Jacobusparochie Borsbeek 1264-1964*, Borsbeek, 1964. – PRIMS F., *Borsbeek in de vaderlandse geschiedenis*, Borsbeek, 1954.
Elders bewaard archief: In het archief van de Sint-Jacobskerk te Borsbeek bevinden zich nog H. Geestrekeningen van 1612 tot 1669, in het oud gemeentearchief van Borsbeek treft men nog een rekening aan van 1794-1795.

Archief van de Armentafel van de Sint-Jacobsparochie te Borsbeek, 1623-1625
Onderdeel van: Archief van de Sint-Jacobskerk te Borsbeek, 10.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Fragmenten van rekeningen (1623-1625).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/024 (BOUSSE A., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)* 3, Brussel, 1979, p. 69).

ARMENTAFEL VAN DE ONZE-LIEVE-VROUWEPAROCHIE TE BOUWEL
Bouwel, 1200-1795

Archiefgeschiedenis: Het grootste deel van het bestand werd in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Onze-Lieve-Vrouw op 12 september 1962 (Aanw. 1962/40) en op 28 november 1972 (Aanw. 1972/44).

Archief van de Armentafel van de Onze-Lieve-Vrouweparochie te Bouwel, 1550-1802
Onderdeel van: Archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Bouwel, 124.191.
7 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1752-1772). – Manualen van inkomsten (1783, 1797-1802), 2 nrs. – Denombrement (1787).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/025 (DELVAUX H., *Inven-*

tarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen), 3, Brussel, 1979, p. 70-77).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-MICHIELSPAROCHIE EN HUISARMEN TE BRECHT

Brecht, 800-1795

De Huisarmen was eigenlijk een zelfstandige instelling, door de wereldlijke overheid ingesteld om de armenzorg beter te coördineren. In de praktijk is het eigenlijk onmogelijk om Armentafel en Huisarmen volledig uit mekaar te halen, daarom worden ze hier als één instelling behandeld.
Lit.: VAN CRIEKELINGEN G., *1486 Doen waert dit werck begonst. Sint-Michielskerk Brecht*, Brecht, (1986). – GOETSCHALCKCX P.J., *Brecht en S.-Lenaarts*, in *Bijdragen tot de Geschiedenis...Brabant*, VIII, 1909, p. 116-147. – G. MARECHAL, *Armenzorg te Brecht 1495-1620*, in *Taxandria*, LVII, 1986, p. 29-72.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Michiel op 30 januari 1961 (Aanw. 1961/8).

Archief van de Armentafel van de Sint-Michielsparochie en Huisarmen te Brecht, 1495-1870

Onderdeel van: Archief van de Sint-Michielskerk te Brecht, 238a-652.
428 inv. nrs.
□ Inhoud: Onderhoudsgelden (1729-1802). – Uitbesteding van armen (1698-1788). – Betalingen aan schoolmeester (1594-1636). – Borgbrieven (1619-1757). – Manualen van cijnzen en renten (1794-1809), 3 nrs. – Beheer van eigendommen en renten (1594-18de eeuw), 12 nrs. – Manualen van beheer goederen Armentafel (1580-1870), 21 nrs. – Armenrekeningen (1571-1794), 184 nrs. – Manualen van beheer van goederen Huisarmen (1637-1794), 18 nrs. – Rekeningen van de Huisarmen (1594-1795), 176 nrs.
Bevat ook de archieven van: Huisarmen van Brecht (1495-1808), 197 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/027 (BETERAMS G., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 2, Brussel, 1971, p. 52-59).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-MAARTENSPAROCHIE TE BURCHT

Burcht, 1100-1795

Lit.: VERELST D., *Geschiedenis van Zwijndrecht en Burcht*, 2, Zwijndrecht,

1993, p. 322-323.
Archiefgeschiedenis: Op 15 december 1970 in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Maarten.

Archief van de Armentafel van de Sint-Maartensparochie te Burcht, 1537-1793
Onderdeel van: Archief van de Sint-Maartenskerk te Burcht, 231-422.
192 inv. nrs.
□ Inhoud: Borgbrieven (1693-1785). – Leggers van gronden, cijnzen en renten (1626-1754), 3 nrs. – Rekeningen (1537-1793), 171 nrs. met bewijsstukken (1638-1790), 3 nrs. – Rekeningen van de collecteurs van renten (1618-1731), 9 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/031 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 3, Brussel, 1979, p. 83-85).

ARMENTAFEL VAN DE ONZE-LIEVE-VROUWE-, LATER SINT-FREDEGANDUSPAROCHIE TE DEURNE
Deurne, 1000-1795

In de 18de eeuw zijn er afzonderlijke H. Geestmeesters voor de wijk Borgerhout.
Lit.: NOOYENS F., *Geschiedenis van Deurne*, 2 dln., Deurne, 1981-1982. – STOCKMANS J.B., *Deurne en Borgerhout sedert de vroegste tijden tot heden*, 3 dln., Brecht, 1895-1899. – LAENEN J., *Deurne en Borgerhout*, Mechelen, 1928.
Archiefgeschiedenis: Voor het grootste deel in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Fredegandus op 21 december 1966 (Aanw. 1966/36); een aantal bescheiden werden uit het bestand *oud gemeentearchief van Deurne* gelicht.

Archief van de Armentafel van de Onze-Lieve-Vrouwe-, later Sint-Fredegandusparochie te Deurne, 1560-1795
Onderdeel van: Archief van de Sint-Fredeganduskerk te Deurne, 50-66.
17 inv. nrs.
□ Inhoud: Legger van de goederen (1653-1665). – Rekeningen H. Geestmeesters van Deurne (1560-1788) en van Borgerhout (1722-1787), 9 nrs. – Rekeningen van de fundaties Van Leent, Obbens en Bal (1748-1792), 3 nrs. – Diverse bescheiden (1638-1795).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/034 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 4, Brussel, 1985, p. 35-36).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-GUMMARUSPAROCHIE TE EMBLEM
Emblem, 1200-1795

Lit.: STOCKMANS J.B., *Geschiedenis der gemeenten Kessel, Bevel, Nylen, Emblehem en Gestel*, Lier, 1910, p. 262-290.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Gummarus op 15 december 1959 (Aanw. 1959/77).

Archief van de Armentafel van de Sint-Gummarusparochie te Emblem, 1590-1771
Onderdeel van: Archief van de Sint-Gummaruskerk te Emblem, 23-28.
7 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1590-1636, 1760-1770), 5 nrs. – H. Geestmeesters (1687-1771).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/039 (JAMEES A., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 1, Brussel, 1964, p. 2-3).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-LAMBRECHTSPAROCHIE TE GESTEL
Gestel, 1200-1795

Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Lambrechts in mei 1961, met uitzondering van de nummers 185-186 en 189-200, die uit het bestand *oud gemeentearchief Gestel* werden gelicht.

Archief van de Armentafel van de Sint-Lambrechtsparochie te Gestel, 1606-1796
Onderdeel van: Archief van de Sint-Lambrechtskerk te Gestel, 184-250.
67 inv. nrs.
□ Inhoud: Manualen van de armenmeesters (1697-1717, 1786-1793). – Rekeningen van de Armentafel (1606-1793). – Borgbrieven (1640-1752)
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/042 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 4, Brussel, 1985, p. 51-55).

ARMENTAFEL VAN DE ONZE-LIEVE-VROUW-GEBOORTE-PAROCHIE EN HUISARMEN TE GIERLE

Gierle, 1100-1795

Archiefgeschiedenis: Voor het grootste deel in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Onze-Lieve-Vrouw-Geboorte op 19 juni 1962; een aantal nummers werden uit het bestaande bestand *oud gemeentearchief Gierle* gelicht.

Archief van de Armentafel van de Onze-Lieve-Vrouw-Geboorteparochie en Huisarmen te Gierle, 1569-1796

Onderdeel van: Archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Gierle, 255-362.
108 inv. nrs.
□ Inhoud: Borgbrieven (1637-1749), 2 nrs. – Manualen van inkomsten (1721-1794), 12 nrs. – Rekeningen (1621-1796), 72 nrs. – Manualen van inkomsten en uitgaven van de Huisarmen (1709-1792), 5 nrs. – Rekeningen van de Huisarmenmeesters 1636-1795), 3 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/043 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 3, Brussel, 1979, p. 96-100).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-LAMBERTUSPAROCHIE TE GROBBENDONK

Grobbendonk, 800 -1795

Lit.: GOETSCHALCKX P.J., *Geschiedenis van Grobbendonk*, 2-3, Hoogstraten, 1898-1899.
Archiefgeschiedenis: Het grootste deel van de bescheiden werden op 20 april 1961 in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Lambertus (Aanw. 1961/30), nr. 191bis werd op 7 juli 1987 (Aanw. 1987/14) geschonken door dhr. Francis Drijbooms te Bouwel.

Archief van de Armentafel van de Sint-Lambertusparochie te Grobbendonk, 1576-1799

Onderdeel van: Archief van de Sint-Lambertuskerk Grobbendonk, 191-382.
193 inv. nrs.
□ Inhoud: Rentebrieven (1436-1769). – Rekeningen (1576-1792), 176 nrs. – Processen (1672-1791). – Borgbrieven (1619-1667).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/044 (BOUMANS R. en BOUSSE A., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 2, Brussel, 1971, p. 74-77).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-MAARTENSPAROCHIE TE HALLE
Halle, 1200-1795

Archiefgeschiedenis: In februari 1949 in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Maarten; enkele rekeningen (1597-1695) werden op 15 oktober 1955 overgemaakt door E.H. J. Bus, pastoor.
Elders bewaard archief: In het archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Oelegem bevinden zich gezamenlijke H. Geestrekeningen voor Broechem-Oelegem-Halle (1607-1649).

Archief van de Armentafel van de Sint-Maartensparochie te Halle, 1570-1844
Onderdeel van: Archief van de Sint-Maartenskerk te Halle, 263-367.
105 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1570-1577, 1602-1738). – Manuaal van armmeester (1790-1791). – Beheer goederen (1621-1797). – Processen (1621-1844). – Borgbrieven (1700-1722).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/047 (JAMEES A., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 1, Brussel, 1964, p. 12-15).

Archief van de Armentafel van de Sint-Maartensparochie te Halle 2, 1667-1779
Onderdeel van: Archief schepenbank en dorpsbestuur Broechem, 480...568.
16 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen van de gezamelijke Armentafels van Broechem, Oelegem en Halle (1667-1737). – Cijnzen (1779).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D029 (*Inventaris van het archief van de gemeente Broechem*).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-AMANDUSPAROCHIE TE HEFFEN
Heffen, 1200-1795

Zie onder: Sint-Amanduskerk te Heffen.

Archief Armentafel van de Sint-Amandusparochie te Heffen, 1573-1790
Onderdeel van: Archief van de Sint-Amanduskerk te Heffen, 6, 7.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Cijnsboek (1573) - Manuaal van de H. Geestmeesters (1789-1790) -

Lijst goederen Armentafel (18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. K17/048 (BOUMANS R., *Inventaris van het archief van de parochiekerk van Heffen*).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-LAMBERTUSPAROCHIE TE HEIST-OP-DEN-BERG

Heist-op-den-Berg, 800-1795

De Armentafel beschikte, alleszins vanaf de 16de eeuw, in Heist over een eigen H. Geesthuis, van waaruit de bedelingen aan de behoeftigen werden gedaan.
Lit.: LIEKENS L., *Geschiedenis van de gemeenten Heist-op-den-Berg, Booischot, Hallaar en Gestel*, Mechelen, 1897, p. 214-225.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Lambertus te Heist-op-den-Berg op 22 maart 1962 (Aanw. 1962/7).
Elders bewaard archief: *Archief van de Sint-Lambertuskerk te Heist-op-den-Berg*, nrs. 1, 7, 8, 234.

Archief van de Armentafel van de Sint-Lambertusparochie te Heist-op-den-Berg, 1475-1799

Onderdeel van: Archief van de Sint-Lambertuskerk te Heist, 581-819.
239 inv. nrs.
□ Inhoud: Inventarissen (17de eeuw-1754), 2 nrs. – Cijns- en renteboeken (1475-1719), 6 nrs. – Rekeningen (1560-1793), 181 nrs. met bewijsstukken (16de eeuw-18de eeuw), 5 nrs. – Manualen van H. Geestmeesters (1572-1666), 5 nrs. – Verpachting goederen (1558-1718), 4 nrs. – Ontvangen cijnzen (1576-1719), 3 nrs. – Rekeningen van de ontvanger van de H. Geestcijnzen (1644-1784), 10 nrs. – Korencijns (1696-1790), 2 nrs. – Borgbrieven (1623-1785), 2 nrs. – Bestedelingen en bakken van brood (1668-1780), 3 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/051 (BOUMANS R., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 2, Brussel, 1971, p. 97-102).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-NIKLAASPAROCHIE TE HEMIKSEM

Hemiksem, 1200-1795

De Armenmeesters werden meestal aangesteld door de pastoor, in samenspraak met de plaatselijke schepenbank, maar in de 17de-18de eeuw eiste ook de Sint-Bernardsabdij herhaaldelijk dit benoemingsrecht op.
Lit.: DE SCHEPPER L., *Oud- en nieuw Hemiksem met de Sint-Bernardusabdij,*

Antwerpen, 1957. – ID., *Heymissen*, Antwerpen, 1974.
Archiefgeschiedenis: Voor het grootste deel in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Niklaas op 6 april 1966 (Aanw. 1966/15); een aantal bescheiden werden uit het bestand *Oud gemeentearchief van Hemiksem* gelicht.

Archief van de Armentafel van de Sint-Niklaasparochie te Hemiksem, 1302-1794
Onderdeel van: Archief van de Sint-Niklaaskerk te Hemiksem, 34-49.
16 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1578-1794), 9 nrs. – Manuaal van inkomsten (1609-1616). – Retroacta van rentebrieven (1302-1635), 3 nrs.
► Toegang(en): Inventaris: Leeszaalnr. T17/052 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 4, Brussel, 1985, p. 58-75).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-WALDETRUDISPAROCHIE TE HERENTALS
Herentals, 1100-1795

Lit.: VAN SPILBEEK W., *Geschiedenis van Herenthals*, Herentals, 1938, p. 354-355.
Archiefgeschiedenis: Op 3 september 1992 in bewaring gegeven aan het stadsarchief van Herentals.

Archief van de Armentafel van de Sint-Waldetrudisparochie te Herentals, 1550-1788
4 inv. nrs.
□ Inhoud: Goederen te Herentals, Herenthout en Geel-Zammel (1649-1740). – Borgbrieven (1662-1774). – Rekeningen en bewijsstukken (1619-1620, 1718-1749). – Procesbescheiden (1573-1685).

► Toegang(en): Inventaris: Leeszaalnr. T17/053.3.1 (VANNERUS, J., *Inventaris van de archieven van de H. Geesttafel te Herentals*)

ARMENTAFEL VAN DE SINT-GUMMARUSPAROCHIE TE HERENTHOUT
Herenthout, 1000-1795.

Lit.: DONNET F., *Notice sur Herenthout*, in *Annales de l'Académie Royale*

d'Archéologie de Belgique, Antwerpen, 1903, LV, p. 412-429. – GOETSCHALCKX P.J., *Herenthout*, in *Bijdragen tot de Geschiedenis...Brabant*, III, 1904, p. 165-178.
Archiefgeschiedenis: Voor het grootste deel in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Pieter op 17 mei 1961 (Aanw. 1961/40); een aantal bescheiden werden uit het bestand *Oud gemeentearchief van Herenthout* gelicht.

Archief van de Armentafel van de Sint-Gummarusparochie te Herenthout, 1626-1782
Onderdeel van: Archief Sint-Gummarus- en Sint-Pieterskerk Herenthout.
25 inv. nrs.
□ Inhoud: Inventaris (omstreeks 1700). – Manualen van inkomsten (1663-1683), 2 nrs. – Rekeningen (1626-1630, 1671-1701, 1733-1782), 14 nrs.
► Toegang(en): Inventaris: Leeszaalnr. T17/054 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 4, Brussel, 1985, p. 83-84).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-PIETER- EN PAULKERK TE HERENTHOUT
Herenthout, 1200-1795

Volgens sommige bronnen werd de parochie opgericht door hertog Hendrik I van Brabant, na afscheiding van de moederparochie Sint-Gummarus. Te midden van de Sint-Pietersparochie was er een kleine enclave, die de moederparochie Sint-Gummarus vormde, waartoe tot 1642 ook -de latere gemeente- Wiekevorst behoorde.
Lit.: DONNET F., *Notice sur Herenthout*, in *Annales de l'Académie Royale d'Archéologie de Belgique*, Antwerpen, 1903, LV, p. 373-411. – GOETSCHALCKX P.J., *Herenthout*, in *Bijdragen tot de Geschiedenis...Brabant*, III, 1904 p. 165-178.
Archiefgeschiedenis: Voor het grootste deel in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Pieter op 17 mei 1961 (Aanw. 1961/40); een aantal bescheiden werden uit het bestand *Oud gemeentearchief van Herenthout* gelicht.

Archief van de Armentafel van de Sint-Pieter- en Paulparochie te Herenthout, 1599-1794
Onderdeel van: Archief Sint-Gummarus- en Sint-Pieterskerk Herenthout.
155 inv. nrs.
□ Inhoud: Borgbrieven (1631-1713), 2 nrs. – Manualen van inkomsten (1679-1756), 2 nrs. – Rekeningen met bewijsstukken (1546-1794), 135 nrs.

► Toegang(en): Inventaris: Leeszaalnr. T17/054 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 4, Brussel, 1985, p. 92-96).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-STEVENSPAROCHIE TE HINGENE
Hingene, 1200-1795

Lit.: MEES L., *Geschiedenis der gemeente Hingene*, (Gent), (1894). – VERBESSELT J., *Het Parochiewezen in Brabant tot het einde van de 13de eeuw*, VIII, p. 201-246.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Steven op 17 november 1960 (Aanw. 1960/68).

Archief van de Armentafel van de Sint-Stevensparochie te Hingene, 1601-1776
Onderdeel van: Archief van de Sint-Stevenskerk te Hingene, 29-44.
16 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1601-1776), 12 nrs.; een aantal bescheiden kunnen ook de Armentafel van de Sint-Margarethaparochie te Hingene betreffen.
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Margarethaparochie van Nattenhaasdonk te Hingene (17de-18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/056 (JAMEES A., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 1, Brussel, 1964, p. 17).

ARMENTAFEL VAN DE ONZE-LIEVE-VROUWEPAROCHIE TE HOBOKEN
Hoboken, 1100-1795

Het patronaatsrecht van de kerk en een groot deel van de tienden werden in 1135 door de bisschop van Antwerpen aan het Onze-Lieve-Vrouwekapittel van Antwerpen geschonken. Alhoewel de kerk als *capella* vermeld wordt, was het toen vermoedelijk reeds een parochiekerk.
Lit.: KUYL P.D., *Hoboken en zijn wonderdadig kruisbeeld*, Antwerpen, 1866. – DIERICKX H., *Geschiedenis van Hoboken*, Antwerpen, 1954. – VAN DE VOORDE H., *De armenzorg te Hoboken in het licht van de algemene evolutie van de openbare weldadigheid 1796-1925*, Brussel, 1966.
Archiefgeschiedenis: Deze bescheiden bevonden zich voor 1979 in het bestand *Oud gemeentearchief van Hoboken*, nrs. 53-62.

Archief van de Armentafel van de Onze-Lieve-Vrouweparochie te Hoboken, 1590-1794
Onderdeel van: Archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Hoboken, 19-28.
10 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1590-1794).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/057 (BOUSSE A., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 3, Brussel, 1979, p. 103).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-MARTINUSPAROCHIE TE HOMBEEK
Hombeek, 1100-1795

Zie Sint-Martinuskerk te Hombeek.

Archief van de Armentafel van de Sint-Martinusparochie te Hombeek, 1515-1801
Onderdeel van: Archief van de gemeente Hombeek, 9...75.
□ Inhoud: Rekeningen H.Geestmeesters (1787-1796), 4 nrs. – Diverse bescheiden.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D059 (*Inventaris van het oud gemeentearchief van Hombeek*).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-ADRIAANSPAROCHIE TE HOUTVENNE-OOSTERWIJK
Houtvenne, 1628-1795

De Sint-Adriaanskapel te Houtvenne ressorteerde -volgens sommigen- aanvankelijk onder de parochie Westerlo, later tot Herselt en het begevingsrecht van de kapelanie was sinds 1365 in handen van de abdij van Tongerlo. In 1651 werd het gehucht Houtvenne, samen met de nabijgelegen wijk Oosterwijk, die ook tot de parochie Herselt hoorde één zelfstandige parochie. Vaak wordt de nieuwe parochie Oosterwijk genoemd.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Adriaan op 21 juni 1962 (Aanw. 1962/23).
Elders bewaard archief: *Archief van de Sint-Adriaanskerk te Houtvenne*, nr. 2.

Archief van de Armentafel van de Sint-Adriaansparochie te Houtvenne-Oosterwijk, 1628-1796
Onderdeel van: Archief van de Sint-Adriaanskerk te Houtvenne, 16-18.
0,35 str. m. – 3 inv. nrs.

□ Inhoud: Rekeningen (1682-1796) en fragmenten hiervan (1628-1671), 3 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/061 (BOUSSE A., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 3, Brussel, 1979, p. 104-105).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-LAURENTIUSPAROCHIE TE HOVE
Hove, 1200-1795

Alleszins voor 1279 afgescheiden van de moederparochie Kontich. Zo ging ook het patronaatsrecht en een groot deel van de tienden over op de abdij van Lobbes, die deze in 1573 overdroeg aan kardinaal Granvelle, als graaf van Cantecroy.
Lit.: VAN GYSEL A., *Bijdrage tot de Geschiedenis van Hove*, (Hove), 1957. – STOCKMANS J.B., *Geschiedenis der gemeente Mortsel*, Antwerpen, 1882, p. 373-379.
Archiefgeschiedenis: Op 5 juni 1980 overgemaakt door het Algemeen Rijksarchief te Brussel (Aanw. 1980/12).
Elders bewaard archief: *Oud gemeentearchief van Hove* zijn heel wat bescheiden over kerk en Armentafel te vinden.

Archief van de Armentafel van de Sint-Laurentiusparochie te Hove, 1690
Onderdeel van: Archief van de Sint-Laurentiuskerk te Hove, 2.
1 inv. nr.
□ Inhoud: borgbrief (1690).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/062 (VANNERUS J., *Inventaris van de kerkarchieven van Hove*).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-MATTHEUSPAROCHIE TE HULSHOUT
Hulshout, 1200-1795

Het patronaatsrecht van de kerk was aanvankelijk in handen van de plaatselijke heer, de heren van Westerlo en kwam later, zeker in de 17de-18de eeuw in bezit van de bisschop van Antwerpen. De abdij van Averbode bezat een deel van de tienden.
Archiefgeschiedenis: Voor het grootste deel in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Mattheus op 22 maart 1962 (Aanw. 1962/12); een aantal bescheiden werden uit het bestand *Oud gemeentearchief van Hulshout* gelicht.
Elders bewaard archief: *Archief van de Sint-Mattheuskerk te Hulshout*, nrs. 1-6.

Archief van de Armentafel van de Sint-Mattheusparochie te Hulshout, 1506-1797
Onderdeel van: Archief van de Sint-Mattheuskerk te Hulshout, 36-59.
24 inv. nrs.
□ Inhoud: Obligaties en renten ten voordele van de Armentafel (1506-1775), 7 nrs. – Rekeningen (1725-1726, 1778-1797), 9 nrs.
► Toegang(en): Inventaris: Leeszaalnr. T17/063 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 4, Brussel, 1985, p. 99-102).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-GUIBERTUSPAROCHIE TE ITEGEM
Itegem, 900-1795

Lit.: GERITS J., *Kennismaking met Itegem door de eeuwen heen*, Itegem, 1976. – BUTS E., *Geschiedenis van Itegem*, Itegem, 1972. – ID., *Een bijdrage tot de Geschiedenis van Itegem*, I, Itegem, 1986.

Archief van de Armentafel van de Sint-Guibertusparochie te Itegem, 1711-1712
Onderdeel van: Archief van de Sint-Guibertuskerk te Itegem, 8.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Bewijsstukken bij de rekeningen (1711-1712).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/064 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Itegem*).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-JACOBS-DE-MEERDEREPAROCHIE TE KAPELLEN
Kapellen, 1270-1795

Archief van de Armentafel van de Sint-Jacobs-de-Meerdereparochie te Kapellen, 1625-1806
Onderdeel van: Archief van de Sint-Jacobskerk te Kapellen, 23-29.
7 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1625-1806) met bewijsstukken (1796-1811), 4 nrs. – Lijst van inkomsten (einde 18de eeuw). – Borgbrieven (1647-1741).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/066 (BOUMANS R., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 2, Brussel, 1971, p. 104-105).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-LAMBERTUSPAROCHIE TE KESSEL
Kessel, 1200-1795

Lit.: STOCKMANS J.B., *Geschiedenis der gemeenten Kessel, Bevel, Nylen, Emblehem en Gestel*, Lier, 1910, p. 36-122. – LENS F., *De Kesselse kerken*, 1969.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Lambertus op 31 oktober 1961 (Aanw. 1961/65).

Archief van de Armentafel van de Sint-Lambertusparochie te Kessel, 1457-1806
Onderdeel van: Archief van de Sint-Lambertuskerk te Kessel, 117-154.
38 inv. nrs.
□ Inhoud: Diverse bescheiden (1631-1661, 1770-1796), 2 nrs. – Eigendomstitels van goederen en inkomsten (1601-1766), 6 nrs. – Rekeningen (1457-1718), 8 nrs. – Manualen van de Armenmeesters (1611-1619, 1729-1773), 9 nrs. – Bescheiden betreffende beheer van goederen (1484-1777), 9 nrs. – Borgbrieven (1634-1678), 2 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/068 (BOUMANS R., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 2, Brussel, 1971, p. 114-116).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-NIKLAASPAROCHIE TE LEEST
Leest, 1590-1795

Zie: Sint-Niklaaskerk te Leest.
Archiefgeschiedenis: Het bestand werd op 10 januari 1961 in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Leest.
In 1993 door het Rijksarchief overgemaakt aan het Stadsarchief Mechelen.

Archief Armentafel van de Sint-Niklaasparochie te Leest, 1549-1797
Onderdeel van: Archief van de Sint-Niklaaskerk te Leest, 7...33.
12 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1590-1797), 5 nrs. – Manualen en memorieboeken van de goederen (1596-18de eeuw), 3 nrs. – Maningboek van de armmeesters (1769-1796), 1 nr. – Cijnsboek (1549), 1 nr.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/071 (BOUSSE A., *Inventaris van het Kerkarchief van Leest*, in *Rijksarchief Antwerpen. Inventarissen van Kerkarchieven*, II, Brussel, 1964, p. 18-19).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-MARGARETHAPAROCHIE (BEGIJNHOF) TE LIER

Lier, 1259-1795

Het enkele decennia eerder opgerichte Lierse Begijnhof kreeg in 1258-1259 vaste vorm en werd een afzonderlijke Sint-Margarethaparochie.
Lit.: MORTELMANS J. en VERHEYEN V., *Het Lierse Begijnhof*, Lier, 1974. – BERGMANN A., *Geschiedenis der stad Lier*, Lier-Brussel-Antwerpen, 1873.
Elders bewaard archief: Het grootste deel van het archief (1566-1799) berust op het archief van het OCMW te Lier.
De hierna vermelde documenten werden door het Rijksarchief aan het Stadsarchief Lier overgedragen.

Archief van de Armentafel van de Sint-Margarethaparochie (Begijnhof) te Lier, 1520
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Charter (1520).

Archief van de Armentafel van de Sint-Margarethaparochie (Begijnhof) te Lier 2, 1787-1791
Onderdeel van: Archief van het Begijnhof te Lier, 31.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Manuaal van goederen (1787-1791).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T15/004 (VANNERUS J., *Inventaris van het archief van het Begijnhof te Lier*).

ARMENTAFEL VAN DE ONZE-LIEVE-VROUWEPAROCHIE TE LIEZELE

Liezele, 1000-1795

Het patronaat van de kerk werd in 1138-1139 door de bisschop van Kamerijk aan de abdij van Affligem geschonken, die later ook het grootste deel van de tienden verwierf.
Lit.: VERBESSELT J., *Het Parochiewezen in Brabant tot het einde van de 13e eeuw*, IX, p. 277-290.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Onze-Lieve-Vrouw op 16 november 1960 (Aanw. 1960/65); nr. 23 werd op 28 april 1970

(Aanw. 1970/32) overgemaakt door het rijksarchief te Gent en is afkomstig van het kerkarchief van Opdorp.
Elders bewaard archief: *Archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Liezele*, nr. 1.

Archief van de Armentafel van de Onze-Lieve-Vrouweparochie te Liezele, 1650-1691
Onderdeel van: Archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Liezele, 20..23.
3 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1683-1691). – Aan te zuiveren rekeningen van de huisarmen (1664-1684). – Rentebrief (1650).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/074 (JAMEES A., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 1, Brussel, 1964, p. 20-21).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-PIETERSPAROCHIE TE LILLE
Lille, 1567-1795

De Sint-Pieterskapel was aanvankelijk een afhankelijkheid van de parochie Vorselaar, waarvan het patronaat in 1123 door de bisschop van Kamerijk werd geschonken aan het Kamerijkse kathedraal kapittel. in 1567 werd het een afzonderlijke parochie.
Lit.: VERBIEST F., *Sint-Pieters-Lille, zelfstandige parochie: 1562 of 1567 of 1572?*, in *Taxandria*, Nieuwe Reeks, XXVII, 1955, p. 47-56.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Pieters op 14 december 1961 (Aanw. 1961/69).

Archief van de Armentafel van de Sint-Pietersparochie te Lille, 1691-1795
Onderdeel van: Archief van de Sint-Pieterskerk te Lille, 1-2.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Notitieboek met diverse bescheiden (1734-1795). – Testamenten en schenkingen (1691-18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/075 (BOUMANS R., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 2, Brussel, 1971, p. 119).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-STEVENSPAROCHIE TE LIPPELO
Lippelo, 1000-1795

Het patronaat van de kerk kwam in het begin van de 12de eeuw in handen van de abdij van Affligem, die later ook het grootste deel van de tienden verwierf.

Lit.: VERBESSELT J., *Het Parochiewezen in Brabant tot het einde van de 13e eeuw*, IX, p. 291-311. – VAN ELSEN J.A., *Geschiedenis der parochie Lippeloo*, in *Eigen Schoon en De Brabander*, 1931, p. 209-226, 250-271 en 331-347.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Steven op 31 mei 1961 (Aanw. 1961/48), die toen ook heel wat bescheiden van het *Oud gemeentearchief van Lippelo* (zie aldaar) overdroeg, evenals een tweetal delen van particuliere aard (zie *Familiepapieren Varia*, sub J. Vervranghen en Allaerd) (Aanw. 1961/51-52). Op 28 februari 1975 werden nog enkele bescheiden, w.o. nr. 38, door dezelfde kerkfabriek in bewaring gegeven (Aanw. 1975/3).
Elders bewaard archief: RA, *Archief van de Sint-Stevenskerk te Lippelo*, nr. 38.

Archief van de Armentafel van de Sint-Stevensparochie te Lippelo, 1665-1786
Onderdeel van: Archief van de Sint-Stevenskerk te Lippelo, 41-69.
29 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1665-1786), 28 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/078 (BOUSSE A., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 3, Brussel, 1979, p. 108).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-PIETER- EN PAULPAROCHIE TE LOENHOUT

Loenhout, 1000-1795

Het patronaatsrecht van de kerk en de tienden waren in handen van de heren van Breda, die deze respectievelijk omstreeks 1270 en 1277 overdroegen aan de Sint-Bernardsabdij te Hemiksem. Van 1455 tot 1830 waren de pastoors steeds monniken van de abdij.
Lit.: VAN AKEN A.J., *Geschiedenis van Loenhout*, Antwerpen, 1938. – GOETSCHALCKX P.J., *Loenhout*, in *Bijdragen tot de Geschiedenis...Brabant*, VIII, 1909, p. 431-452.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Pieter- en Paul op 22 augustus 1969 (Aanw. 1969/26). Het grootste deel is echter afkomstig van het bestand *Oud gemeentearchief van Loenhout*.

Archief van de Armentafel van de Sint-Pieter- en Paulparochie te Loenhout, 1620-1795
Onderdeel van: Archief van de St.-Pieter- en Paulkerk te Loenhout, 102.
105 inv. nrs.
□ Inhoud: Borgbrieven (1657-1792) en bescheiden in dit verband (1681-1774), 4 nrs. – Uitbesteding kinderen en bejaarden (1728-1795), 6 nrs. – Verpachting H.

Geesttiende (1653-1701), 5 nrs. – Manualen van renten en cijnzen (1629-1793), van inkomsten en uitgaven (1715-1780), 14 nrs. – Rekeningen (1620-1792), soms met bewijsstukken (69 nrs.).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/079 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 3, Brussel, 1979, p. 113-116).

ARMENTAFEL VAN DE ONZE-LIEVE-VROUWEPAROCHIE TE MARIEKERKE

Mariekerke, 1000-1795

Dit vissersdorpje aan de Schelde behoorde aanvankelijk tot het grote Scheldedomein van de abdij van Saint-Amand (Elnone). In het begin van de 11de eeuw werd vermoedelijk aan de Schelde een kerk opgericht, die tot in de 16de eeuw één personaat vormde met Sint-Amands en dat tot in de 16de eeuw door de pastoor van Sint-Amands werd bediend. In 1490 werd het personaat door de bisschop en het kapittel van Kamerijk geschonken aan het Sint-Jacobskapittel van Leuven.
Lit.: VERBESSELT J., *Het Parochiewezen in Brabant tot het einde van de 13e eeuw*, VIII, p. 97-111.
Archiefgeschiedenis: Door de kerkfabriek van Onze-Lieve-Vrouw in bewaring gegeven op 8 november 1960 (Aanw. 1960/64).

Archief van de Armentafel van de Onze-Lieve-Vrouweparochie te Mariekerke, 1730-1793

Onderdeel van: Archief van de O.-L.-Vrouwekerk te Mariekerke, 10-27.
19 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1730-1773), 18 nrs. – Rentebrief (1793).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/080 (JAMEES A., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 1, Brussel, 1964, p. 22-23).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-STEVENSPAROCHIE TE MASSENHOVEN

Massenhoven, 1300-1795

Het patronaatsrecht van de kerk was in handen van het kathedraal kapittel van Kamerijk. Tot 1839 werden de parochies van Massenhoven en Viersel door één pastoor bediend, die zeker sedert de 18de eeuw verbleef in een pastorie op de

grens van beide gemeenten. Pas in 1839 werden beide parochies door afzonderlijke priesters bediend. Wel beschikte de parochie over een eigen kerkfabriek en Armentafel.
Lit.: ROELANTS J., *Een pareltje uit de Kempen. Santhoven met omgeving*, Brecht, 1934, p. 114.
Archiefgeschiedenis: Al deze bescheiden werden gelicht uit het bestand *Oud gemeentearchief van Massenhoven*.
Elders bewaard archief: Zie ook *Archief van de Sint-Stevenskerk te Massenhoven*, nrs. 10-88.

Archief van de Armentafel van de Sint-Stevensparochie te Massenhoven, 1576-1797
Onderdeel van: Archief van de Sint-Stevenskerk te Massenhoven, 105-107.
3 inv. nrs.
□ Inhoud: Borgbrieven (1659-1669), 2 nrs. – Denombrement van de goederen van de Armentafel (1787). Zie ook *Archief van de Sint-Stevenskerk te Massenhoven*, gemeenschappelijke kerk- en Armenrekeningen (1576-1700, 1759-1795) en dossiers over beheer goederen (1587-1797).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/081 (DELVAUX H., *Inventaris van het kerkarchief van Massenhoven*).

ARMENTAFEL TE MECHELEN
Mechelen, 1200-1795

Is mogelijk te vereenzelvigen met de de instelling "De gemene huisarmen" (zie aldaar).
Archiefgeschiedenis: Dit bestandje werd op 21 januari 1993 overgedragen aan het stadsarchief Mechelen.

Archief van de Armentafel te Mechelen, 1640-1762
0,01 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Charter(1762).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D8/004 (*Inventaris van de archieven van de H. Geesttafel te Mechelen*).

ARMENTAFEL VAN DE ONZE-LIEVE-VROUW-VAN HANSWIJK-PAROCHIE TE MECHELEN

Mechelen, 1200-1795

Was aanvankelijk een bedevaarderskapel buiten de wallen en behoorde tot de moederparochie van Sint-Rombouts. In 1255 kwam het onder de parochie Muizen maar enkele decennia later werd het een zelfstandige parochie. Op het einde van de 13de eeuw kwamen de Dalscholieren zich hier vestigen, tot in 1784 hun klooster werd afgeschaft. Zij werden tijdelijk vervangen door seminaristen maar de parochie bleef erkend.

Lit.: WITHOF J., *De "Tafels van den heiligen Geest" te Mechelen*, in *Handelingen van de Mechelschen Kring voor Oudheidkunde, Letteren & Kunst*, XXXII, 1927, p. 85-134, XXXIII, 1928, p. 35-87. – LAENEN J., *Histoire de l'Eglise Métropolitaine de Saint-Rombaut à Malines*, 2, Mechelen, 1920.

Archiefgeschiedenis: Nr. 5 (charter van 5 juli 1628) werd op 25 september 1924 door het Algemeen Rijksarchief te Brussel overgemaakt.

Elders bewaard archief: Het grootste deel van het archief berust in het archief van het OCMW van Mechelen, bewaard op het Stadsarchief Mechelen; nrs. 1266-1941 en 8404-8477 (1312-1771).

Archief van de Armentafel van de Onze-Lieve-Vrouw-van-Hanswijkparochie te Mechelen, 1429-1795

Onderdeel van: Archief van de parochiekerken van Mechelen, 4.

2 inv. nrs.

□ Inhoud: Charter (1754).

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/082.1 (VANNERUS J. en DELVAUX H., *Inventaris van de archieven van de kerken van Mechelen*).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-JANSPAROCHIE TE MECHELEN

Mechelen, 1200-1795

De kapel van Sint-Jan-Baptist en Sint-Jan-Evangelist werd in de tweede helft van de 13de eeuw een volwaardige parochiekerk, die vooral in de 15de eeuw tot enige bloei kwam.

Lit.: WITHOF J., *De "Tafels van den Heiligen Geest" te Mechelen*, in *Handelingen van den Mechelschen Kring voor Oudheidkunde, Letteren en Kunst*, XXXII, 1927, p. 85-134, XXXIII, 1928, p. 35-89. – KEMPENEER, *Kronijk van St Janskerk te Mechelen*, in *Bijdragen tot de Geschiedenis...Brabant*, X, 1911, p. 69-84 en 145-172.

Elders bewaard archief: Het archief van deze Armentafel bevindt zich in het archief van het OCMW van Mechelen, bewaard op het Stadsarchief Mechelen nrs. 1942-2548, 8478-8679 (1290-1798).

Archief van de Armentafel van de Sint-Jansparochie te Mechelen, 1632-1786
Onderdeel van: Archief van de parochiekerken van Mechelen, 2, 11.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekening (1625-1627). – Rentebrief (1786).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/082.1 (VANNERUS J. en DELVAUX H., *Inventaris van de archieven van de kerken van Mechelen*).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-PIETER- EN PAULKERK TE MECHELEN

Mechelen, 1200-1795

Zeker sedert de 13de eeuw een zelfstandige parochie. In 1778, na de afschaffing van de jezuïetenorde werd de voormalige Franciscus-Xaveriuskloosterkerk parochiekerk. De oude, bouwvallige parochiekerk werd enige tijd later afgebroken.
Lit.: WITHOF J., *De "Tafels van den Heiligen Geest" te Mechelen*, in *Handelingen van den Mechelschen Kring voor Oudheidkunde, Letteren en Kunst*, XXXII, 1927, p. 85-134, XXXIII, 1928, p. 35-89. – LAENEN J., *Histoire de l'Eglise Métropolitaine de Saint-Rombaut à Malines*, 2, Mechelen, 1920.
Elders bewaard archief: Het grootste deel van het archief berust in het archief van het OCMW van Mechelen, bewaard op het Stadsarchief Mechelen, nrs. 8752-8756 (1696-1796).

Archief van de Armentafel van de Sint-Pieter- en Paulkerk te Mechelen, 1374-1791
Onderdeel van: Archief van de parochiekerken van Mechelen, 1...50.
13 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1538-1587), 5 nrs. – Goederen (1374-1791), 5 nrs. – Procesbescheiden.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/082.1 (VANNERUS J. en DELVAUX H., *Inventaris van de archieven van de kerken van Mechelen*).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-ROMBOUTSPAROCHIE TE MECHELEN

Mechelen, 1200-1795

Zie onder Sint-Romboutskapittel te Mechelen.
Archiefgeschiedenis: Overgedragen op 21 maart 1993 door het Rijksarchief aan het Stadsarchief Mechelen.
Elders bewaard archief: Het grootste deel van het archief bevindt zich in het archief van het OCMW, bewaard op het Stadsarchief Mechelen, nrs. 56-1265, 8202-8403 (1260-1798).

Archief van de Armentafel van de Sint-Romboutsparochie te Mechelen, 1577-1699

0,30 str. m. – 5 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen(1609-1631), 3 nrs. – Stichting voor ouderlingen (17de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D8/005 (*Inventaris van de archieven van de Armentafel van de Sint-Romboutsparochie te Mechelen*).

Archief van de Armentafel van de Sint-Romboutsparochie te Mechelen, 1577-1594

Onderdeel van: Archief van de parochiekerken van Mechelen, 1...7.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Procesbescheiden. – Rekening (1625-1627).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/082.1 (VANNERUS J. en DELVAUX H., *Inventaris van de archieven van de kerken van Mechelen*).

BERG VAN BARMHARTIGHEID TE MECHELEN

Mechelen, 1620-1925

Opgericht in 1620 door Wenzel Coeberger in het "Hof van Busleyden". De instelling bleef functioneren tot aan de Eerste Wereldoorlog toen de gebouwen zwaar beschadigd werden. De Berg werd pas op 6 maart 1925 officieel afgeschaft.
Archiefgeschiedenis: Overgedragen door het Rijksarchief op 21 maart 1993 aan het Stadsarchief Mechelen.

Archief van de Berg van Barmhartigheid te Mechelen, 1731

0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Patent van raadsheer Glaude J. de Ruysschen (1731).

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D8/001 (*Inventaris van het archief van de Berg van Barmhartigheid te Mechelen*).

GEMEYNEN HUYSARMEN TE MECHELEN

Mechelen, 1200-1795

De instelling van de "Gemeynen Huysarmen", die instond voor de armenzorg werd ge(re)organiseerd door een ordonnantie van 1545, waarbij het bestuur toevertrouwd werd aan vier regenten of superindanten. Zij werkte naast de bestaande H. Geesttafels van de verschillende stadsparochies.
Lit.: BETERAMS F.G.C., *Inventaris van het Archief van de Commissie van Openbare Onderstand van Mechelen*, I, Mechelen, 1956, p. XIV-XXIX.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd op 21 januari 1993 overgemaakt aan het Stadsarchief Mechelen.

Archief van de Gemeynen Huysarmen te Mechelen, 1683

0,01 str. m. – 1 inv. nr.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D8/002 (*Inventaris van de archieven van de Gemeyne Huysarmen te Mechelen*).

KONINKLIJK GASTHUIS TE MECHELEN

Mechelen, 1591-1755

Het Koninklijk of Spaans Hospitaal werd in 1591 opgericht als militair hospitaal voor de verzorging van zieke en gekwetste soldaten. In 1755 werden de gebouwen omgevormd tot wapenarsenaal.
Lit.: SCHOEFFER J., *Historische aanteekeningen rakende de kerken, de kloosters, de ambachten en andere stichten der stad Mechelen*, II, Mechelen, p. 587-590.
Archiefgeschiedenis: Overgedragen door het Rijksarchief op 21 januari 1993 aan het Stadsarchief Mechelen.

Archief van het Koninklijk Gasthuis te Mechelen, 1605

0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Voorstel tot oprichting (1605).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D8/003.1 (*Inventaris van het archief van het Koninklijk Gasthuis te Mechelen*).

Archief van het Koninklijk of Spaans Gasthuis te Mechelen, 1614
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Charter (1614).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D8/003.2 (*Inventaris van het archief van het Spaans Gasthuis te Mechelen*).

VERENIGDE FUNDATIES MEDINA EN GEBROEDERS ROOSE TE MECHELEN

Mechelen, 1632-1796

Bij testament schenkt Christobal Medina de Montoia in 1632 een groot deel van zijn fortuin aan een stichting die jaarlijks aan drie weesmeisjes een bruidschat van 300 gulden zal geven. Daarnaast zijn er nog beurzen ter ondersteuning van de arme Mechelaars. In 1726 schenkt Philippe Roose, baron van Sint-Pieters-Leeuw en schout van Mechelen ook nog belangrijke sommen ter ondersteuning van de Medina-fundatie.
Lit.: BETERAMS F.G.C., *Inventaris van het archief van de Commissie van Openbare Onderstand van Mechelen*, I, Mechelen, 1956, p. XXXVI-XXXVII.
Archiefgeschiedenis: In 1993 door het Rijksarchief overgedragen aan het Stadsarchief Mechelen.
Lit.: BETERAMS F.G.C., *Inventaris van het archief van de Commissie van Openbare Onderstand van Mechelen*, I, Mechelen, 1956, p. 9-10.
Elders bewaard archief: Voornamelijk rekeningen van de Stichting berusten in het archief van het OCMW van Mechelen, bewaard op het Stadsarchief Mechelen, nrs. 8147-8201 (1664-1745).

Archief van de Verenigde Fundaties Medina en gebroeders Roose te Mechelen, 1787
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Denombrement(1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D8/004 (*Inventaris van de archieven van de Verenigde Fundaties Medina en gebroeders Roose te Mechelen*).

ARMENTAFEL VAN DE ONZE-LIEVE-VROUWEPAROCHIE TE MEER

Meer, 1200-1795

Het patronaat van de kerk en de tienden werden omstreeks het midden van de 13de eeuw door de heer aan de Sint-Michielsabdij van Antwerpen geschonken.

Lit.: GOETSCHALCKX P.J., *Meer*, in *Bijdragen tot de Geschiedenis...Brabant*, VIII, 1909, p. 470-512. – MICHIELSEN J.B., *Meer in de Kempen*, Brussel, 1912.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Onze-Lieve-Vrouw op 8 mei 1961 (Aanw. 1961/36).

Archief van de Armentafel van de Onze-Lieve-Vrouweparochie te Meer, 1592-1794
Onderdeel van: Archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Meer, 30...42.
10 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekening (1592-1593). – Manuaal van inkomsten en uitgaven (1707-1768). – Verpachtingsvoorwaarden van goederen (1640-1792). – Rentebrieven en schenkingen (1683-1791), 2 nrs. – Processen (1615-1737), 2 nrs. – Borgbrieven (1711, 1794); zie ook nrs. 1-3 van het *Archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Meer*.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/083 (BOUMANS R., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 2, Brussel, 1971, p. 120-122).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-TRUDOPAROCHIE TE MEERHOUT
Meerhout, 800-1795

Archiefgeschiedenis: Bij de grote kerkbrand in 1679 gingen veel archiefbescheiden verloren. De nrs. 176-177, 179-183 werden in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Trudo op 17 augustus 1961 (Aanw. 1961/57); de nrs. 174-175, 178 werden uit het bestand *Oud gemeentearchief van Meerhout* gelicht.
Elders bewaard archief: Zie ook *Archief van de Sint-Trudokerk te Meerhout*, nrs. 1, 2, 13 en 15.

Archief van de Armentafel van de Sint-Trudoparochie te Meerhout, 1600-1794
Onderdeel van: Archief van de Sint-Trudokerk te Meerhout, 174-183.
10 inv. nrs.
□ Inhoud: Borgbrieven (1707-1772), 2 nrs. – Manualen van de Armenmeesters (1736-1737, 1774-1775).
► Toegang(en): Inventaris: Leeszaalnr. T17/084 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 4, Brussel, 1985, p. 112).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-SALVATORPAROCHIE TE MEERLE
Meerle, 1350-1795

Dochterkerk van de parochie Baarle, die pas op het einde van de 14de eeuw een zelfstandige parochie werd. De patronaatsrechten hiervan en de tienden waren in handen van de adellijke abdij Thorn.
Lit.: GOETSCHALCKX P.J., *Meerle*, in *Bijdragen tot de Geschiedenis...Brabant*, IX, 1910, p. 41-80, 119-136. – JANSEN J.E. en VAN NUETEN L., *Meerle door de eeuwen heen*, Turnhout, 1922, p. 73-76.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 1-13 werden in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Salvator op 18 mei 1961 (Aanw. 1961/44), de andere nrs. werden gelicht uit het bestand *Oud gemeentearchief van Meerle*.

Archief van de Armentafel van de Sint-Salvatorparochie te Meerle, 1561-1795
Onderdeel van: Archief Sint-Salvatorkerk te Meerle, 13, 24-114.
92 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1570-1780), 72 nrs. – Rekeningen van de collecteurs van de inkomsten van de Armentafel (1735-1779), 15 nrs. – Manuaal van inkomsten en uitgaven (1736-1766). – Beheer goederen (1561-1795), 5 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/085.1 (BOUSSE A., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 3, Brussel, 1979, p. 117-118).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/085.2 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 4, Brussel, 1985, p. 116-119).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-WILLIBRORDUSPAROCHIE TE MERKSPLAS
Merksplas, 1100-1795

Het patronaatsrecht van de kerk en de tienden kwamen omstreeks 1150 in handen van de Sint-Michielsabdij van Antwerpen, die ook de grootste grondbezitter in Merksplas was.
Lit.: VAN NYEN K. en SWAAN Th., *Merksplas. Kerk van van den H. Willibrordus en Pastorij door de eeuwen heen*, Turnhout, (1938).
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Willibrordus op 18 mei 1961 (Aanw. 1961/45).

Archief van de Armentafel van de Sint-Willibrordusparochie te Merksplas, 1655-1809
Onderdeel van: Archief van de St.-Willibrorduskerk te Merksplas, 27-36.
10 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1657-1772), 3 nrs. – Manualen van de H. Geestmeesters (1750-1752), 2 nrs. – Ingekomen borgbrieven (1655-1791). – Inschrijving van uitgaande borgbrieven (1751-1809). – Cijnsboek (1687-1771); zie ook nr. 11; nr. 17 bevat een lijst van H. Geestmeesters (1757-1805).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/087 (BOUMANS R., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 2, Brussel, 1971, p. 124-126).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-CLEMENSPAROCHIE TE MINDERHOUT
Minderhout, 1150-1795

De patronaatsrechten van de kerk en tienden waren aanvankelijk in handen van de plaatselijke heren, die ze in 1238 overdroegen aan de Sint-Michielsabdij van Antwerpen, die ook de grootste grondbezitter van Minderhout werd. In 1287 werd de parochiegrens tussen Minderhout en Hoogstraten definitief getrokken, die ook de grens was tussen de bisdommen Luik en Kamerijk. Het Hoogstratense gehucht Moleneind behoorde tot de parochie Minderhout en -later- ook het gehucht -en enclave- Castelré van Baarle-Nassau.
Lit.: LAUWERYS J., *Minderhout, de kleine Sint-Michiel*, in *Jaarboek van Koninklijke Hoogstratens Oudheidkundige Kring*, XLVIII, 1981.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Clemens op 18 mei 1961 (Aanw. 1961/43).
Elders bewaard archief: In het archief, voorheen bewaard op de pastorie van Minderhout en in 1999 in bewaring gegeven aan het Stadsrchief Hoogstraten worden nog heel wat bescheiden betreffende de Armentafel/Bureel van Weldadigheid bewaard uit de 17de-19de eeuw, zie inventaris van J. VERHULST: o.a. rekeningen (1616-1665), renten en eigendommen (18de-19de eeuw) e.a.

Archief van de Armentafel van de Sint-Clemensparochie te Minderhout, 1651-1801
Onderdeel van: Archief van de Sint-Clemenskerk te Minderhout, 18-27.
10 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1651-1800), 7 nrs. – Manuaal van inkomsten en uitgaven (1784-1800). – Ontvangst van inkomsten (renten, cijnzen e.a.) (1674-1808), 4 nrs.

– Kopieboek van rentebrieven (1800).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/089 (BOUMANS R., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 1, Brussel, 1964, p. 24-26).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-PIETERSPAROCHIE TE MOL
Mol, 800-1795

Het patronaat van de Sint-Pietersparochie was aanvankelijk in handen van de abdij van Corbie en bleef later ook verbonden met het bezit van de grondheerlijkheid. Op het gehucht Postel werd door de Norbertijnerabdij van Floreffe in 1140 een priorij opgericht, die in 1621 een volwaardige abdij werd en een niet onbelangrijke rol speelde in de regionale zorg voor behoeftigen. In de gehuchten Millegem (Sint-Odrada) en Postel bestonden er zeker in de 17de-18de eeuw zelfstandige parochies.
Lit.: KNAEPEN R., *Mol-Baelen-Desschel 1559-1795. De oude Keizerlijke Vrijheid en haar Voogdijdistrict*, Mol, 1982. – WELVAARTS T., *Geschiedkundige bijdrage over de Voogdij van Molle*, Turnhout, 1891.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Pieters op 10 oktober 1961 (Aanw. 1961/64). Op 23 oktober 1997 door het Rijksarchief in bewaring gegeven aan het gemeentearchief van Mol.

Archief van de Armentafel van de Sint-Pietersparochie te Mol, 1420-1799
Onderdeel van: Archief van de Sint-Pieterskerk te Mol, 694-933.
239 inv. nrs.
□ Inhoud: Testamenten en legaten (1538-1763), 11 nrs. – Rentebrieven (1420-1783), 26 nrs. – Beheer van goederen en inkomsten (1550-1787), 7 nrs. – Rekeningen (1571-1796), 157 nrs. – Onderhoud van behoeftigen (1615-18de eeuw), 10 nrs. – Schenkingen aan de Huisarmen (Fundatie Buyens-van Ranst) (1670-1720), 5 nrs. – Beheer van goederen van de Huisarmen (1659-18de eeuw), 15 nrs.
Bevat ook de archieven van: Huisarmen te Mol (Fundatie Buyens-van Ranst) (1659-18de eeuw), 20 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/090.1 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 3, Brussel, 1979, p. 119-164).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-BENEDICTUSPAROCHIE TE MORTSEL
Mortsel, 800-1795

Het patronaatsrecht van de Sint-Benedictuskerk was aanvankelijk in handen van de abdij van Lobbes, die dit in 1573 afstond aan de heren van Canticroy (Mortsel), op dat ogenblik kardinaal Granvelle, aartsbisschop van Mechelen.
De Fundatie der Vier Armen werd in 1476 door Jan III van Ranst gesticht als godshuis voor het onderhoud van drie oude mannen en één bejaarde vrouw. In het begin van de 19de eeuw werden de bezittingen van deze Stichting overgedragen aan het Weldadigheidsbureel van Mortsel.
Lit.: STOCKMANS J.B., *Geschiedenis der gemeente Mortsel*, Antwerpen, 1882. – DIERICKX H., *Geschiedenis van Mortsel*, Mortsel, 1961, p.75-85. – VAN HERWEGEN L., *Armenzorg in Mortsel (tot aan de Franse Revolutie)*, in *Jaarboek van de Heemkundige Kring Mortsel*, 1992, p. 65-117.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 28-33, 35, 38 en 42 werden in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Benedictus op 12 april 1967 (Aanw. 1967/9); de andere nummers werden uit het bestand *Oud gemeentearchief van Mortsel* gelicht.

Archief van de Armentafel van de Sint-Benedictusparochie te Mortsel, 1626-1811
Onderdeel van: Archief van de Sint-Benedictuskerk te Mortsel, 34-42.
19 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1626-1627, 1647-1811). – Rekeningen (1779-1811) en bewijsstukken (1786-1808) van de Fundatie der Vier Armen
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/092 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 3, Brussel, 1979, p. 168-170).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-LAMBERTUSPAROCHIE TE MUIZEN
Muizen, 700-1795

Uit archeologische opgravingen weten wij dat hier reeds in de 8ste-10de eeuw een kerk bestond, later kwam Muizen onder de parochie Mechelen tot zij in 1255 een zelfstandige parochie werd, waartoe tot 1289 ook de Mechelse wijk Hanswijk behoorde. Het patronaat was in handen van het Sint-Romboutskapittel van Mechelen. Ook het gehucht Hofstade maakte tot in de 19de eeuw deel uit van de parochie Muizen.

Lit.: VAN DEN WIJNGAERT G., *Toponymie van Muizen*, Onuitgegeven licentiaatsverhandeling KUL, Leuven, 1957. – VAN DE LEUR L., Muizen, Muizen, 1968.
Archiefgeschiedenis: Door het Algemeen Rijksarchief aangekocht bij boekenantiquaar De Vroe te Leuven in juli 1992 (Aanw. 1992/3-4).

Archief van de Armentafel van de Sint-Lambertusparochie te Muizen, 1664-1718
Onderdeel van: Archief van de Sint-Lambertuskerk te Muizen, 1.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Rekeningen (1664-1667, 1670-1680, 1710-1713, 1715-1718).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/092.2 (HOUTMAN E., *Inventaris van het kerkarchief van Muizen*).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-WILLIBRORDUSPAROCHIE TE NIJLEN

Nijlen, 1000-1795

Het patronaatsrecht van de kerk was eerst in handen van het Onze-Lieve-Vrouwekapittel van Kamerijk, die het in 1155 overdroeg aan het Onze-Lieve-Vrouwekapittel van Antwerpen, dat tevens een groot deel van de tienden verwierf. Ook de abdij Tongerlo bezat een deel van de tienden en was in Nijlen een belangrijke grootgrondbezitter.
Lit.: STOCKMANS J.B., *Geschiedenis der gemeenten Kessel, Bevel, Nylen, Emblehem en Gestel*, Lier, 1910, p. 222-247.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 32-34 werden in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Willibrordus op 22 maart 1962 (Aanw. 1962/11); de andere bescheiden werden uit het bestand *Oud gemeentearchief van Nijlen* gelicht.

Archief van de Armentafel van de Sint-Willibrordusparochie te Nijlen, 1670-1794
Onderdeel van: Archief van de Sint-Willibrorduskerk te Nijlen, 31-37.
7 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1718-1794), 3 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/094 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 3, Brussel, 1979, p. 173-174).

ARMENTAFEL VAN DE ONZE-LIEVE-VROUWEPAROCHIE TE OELEGEM

Oelegem, 1604-1795

Behoorde tot de Onze-Lieve-Vrouweparochie van Broechem, waarvan het op 25 juni 1604 werd afgescheiden.
Archiefgeschiedenis: Voor het grootste deel in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Onze-Lieve-Vrouw op 3 mei 1966 (Aanw. 1966/19); andere bescheiden werden uit het *Oud gemeentearchief van Oelegem* gelicht.
Elders bewaard archief: In het *Oud gemeentearchief van Broechem* bevinden zich nog H. Geestrekeningen van 1667 tot 1736.

Archief van de Armentafel van de Onze-Lieve-Vrouweparochie te Oelegem, 1607-1801

Onderdeel van: Archief van Onze-Lieve-Vrouweparochie Oelegem, 228-402.
175 inv. nrs.
□ Inhoud: Verpachting van gronden (1614-1715), 3 nrs. – Manualen van inkomsten en uitgaven (1612-1793), 4 nrs. – Rekeningen (1618-1791), 150 nrs. – Gezamenlijke rekeningen van de Armentafels van Broechem-Oelegem-Halle (1607-1649), 10 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/096 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 4, Brussel, 1985, p. 120-133).

Archief van de Armentafel van de Onze-Lieve-Vrouweparochie te Oelegem 2, 1667-1737

Onderdeel van: Archief schepenbank en dorpsbestuur Broechem, 480...568.
16 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen van de gezamelijke Armentafels van Broechem, Oelegem en Halle (1667-1737). – Cijnzen (1779).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D029 (*Inventaris van het archief van de gemeente Broechem*).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-MARTINUSPAROCHIE TE OLEN

Olen, 1000-1795

Het patronaatsrecht van de kerk werd omstreeks 1000 door de grondheer, bisschop Ansfried van Utrecht aan de Sint-Maartenskerk, later -kapittel, van Utrecht geschonken, kwam later in handen van de familie van Wezemaal, die het in 1247

overdroeg aan de abdij van Tongerlo, die tevens de grootste grondbezitter in Olen was. De tienden waren voor 2/3 in bezit van de heren van Westerlo en voor 1/3 van de abdij van Tongerlo.
Lit.: LAUWERYS J., Oolense bijdragen, I, Brecht, 1938, II, Turnhout, 1941. – VERBIEST F., *Olense triptiek*, in *Liber amicorum Jozef Lauwerys*, Hoogstraten, 1976, p. 258-274.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 1-83 werden in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Maarten op 31 augustus 1965 (Aanw. 1965/10); de nrs. 152-156 en 160 werden gelicht uit het bestand *Oud gemeentearchief van Olen*.

Archief van de Armentafel van de Sint-Maartensparochie te Olen, 1618-1792
Onderdeel van: Archief van de Sint-Maartenskerk te Olen, 1-83 (19-83).
0,38 str. m. – 65 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1618-1619, 1660-1709, 1781-1789), 59 nrs. – Manuaal van inkomsten (1716-1783). – Borgbrieven (1670-1792), 2 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/098 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 3, Brussel, 1979, p. 176-177).

Archief van de Armentafel van de Sint-Maartensparochie te Olen 2, 1614-1793
Onderdeel van: Archief van de Sint-Maartenskerk te Olen, 84-160.
0,39 str. m. – 9 inv. nrs.
□ Inhoud: Borgbrieven e.d. (1614-1765), 3 nrs. – Renten (1616-1767), 3 nrs. – Rekening (1792-1793).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/098 (DELVAUX, H., *Inventaris van het kerkarchief van Olen*).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-LAURENTIUSPAROCHIE TE OOSTMALLE
Oostmalle, 1194-1795

Zie: Sint-Laurentiuskerk te Oostmalle.
Lit.: DE MOLDER Th., *Geschiedenis van Oostmalle*, Turnhout, 1948.
Archiefgeschiedenis: Voor het grootste deel in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Laurentius op 15 mei 1963 (Aanw. 1963/29); een aantal bescheiden werden uit het bestand *Oud gemeentearchief van Oostmalle* gelicht.

Archief van de Armentafel van de Sint-Laurentiusparochie te Oostmalle, 1466-1792
Onderdeel van: Archief van Sint-Laurentiuskerk te Oostmalle, 189-287.
99 inv. nrs.
□ Inhoud: Rentebrieven (1466-1585), 2 nrs. – Manualen van de armmeesters (1679-1769), 6 nrs. – Rekeningen (1615-1792), 86 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/103 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 4, Brussel, 1985, p. 142-145).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-JAN-DE-DOPERPAROCHIE TE POEDERLEE

Poederlee, 1300-1795

Behoorde, samen met Lille en Wechelderzande tot de Sint-Pietersparochie van Vorselaar, waarvan het patronaat in 1123, samen met dat van de kapel van Poederlee, werd overgedragen aan het Onze-Lieve-Vrouwekapittel van Kamerijk.
Lit.: GOETSCHALCKX P., *Het wonder van 't H. Sacrament in de Hegge te Poederlee*, in *Bijdragen tot de Geschiedenis...Brabant*, XI, 1912, p. 15-25. – PRIMS F., *De konijnen van de Hegkapel te Poederlee 1412*, in *Antwerpiensia*, XIV, 1940, p. 256-269. – VAN GESTEL P., *De Hegge te Poederlee, 1412-1972*, (Poederlee), (1972). – BRAEKEN L., *De dekenij Herentals (1603-1669)*, Leuven, 1982.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Jan-de-Doper op 22 maart 1962 (Aanw. 1962/9); de nrs. 78-79, 81, 84-100 werden gelicht uit het bestand *Oud gemeentearchief van Poederlee*.

Armentafel van de Sint-Jan-de-Doperparochie te Poederlee, 1600-1799
Onderdeel van: Archief Sint-Jan-de-Doperparochie te Poederlee, 75-101.
27 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1618-1796), 22 nrs. – Ontvangst van cijnzen (1779).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/106 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 3, Brussel, 1979, p. 181-182).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-PIETER- EN PAULPAROCHIE TE PULLE

Pulle, 1000-1795

De parochie, die voor het eerst vermeld wordt in 1255, is vermoedelijk vrij oud. Het personaat was in handen van de plaatselijke heren.
Lit.: ROELANTS J., *Een pareltje uit de Kempen. Santhoven met omgeving*, Brecht, 1934, p. 86.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Pieter- en Paul op 21 december 1960 (Aanw. 1960/72) en 8 mei 1961 (Aanw. 1961/39).

Archief van de Armentafel van de Sint-Pieter- en Paulkerk te Pulle, 1624-1763

Onderdeel van: Archief van de Sint-Pieter- en Paulkerk Pulle, 77-128.
52 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1624-1761), 50 nrs. – Beheer van goederen (1609-1763), 3 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/109 (BOUMANS R., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 1, Brussel, 1964, p. 29).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-NIKLAASPAROCHIE TE PUTTE

Putte, 1200-1795

Vormde samen met Onze-Lieve-Vrouw- en Sint-Katelijne-Waver het Waverwoud. In 1265 werd de reeds bestaande Sint-Niklaasparochie erkend en tot in de 14de eeuw werd Putte voornamelijk Sint-Niklaas-Waver genoemd. Het patronaat was aanvankelijk in handen van de bisschop van Kamerijk. De tienden werden in 1296 door de Berthouts aan de commanderie van de Duitse Orde Pitsenburg in Mechelen geschonken (voor 2/3), het andere derde hoorde later toe aan de aartsbisschop van Mechelen en het Onze-Lieve-Vrouwekapittel van Kamerijk. Vooral in de 17de-18de eeuw was een vrij groot deel van de bevolking afhankelijk van steun van de Armentafel, zo werd in 1755 35% van de bevolking opgegeven als "arm".
Lit.: NAUWELAERTS M.A., *Putte in het Land van Mechelen*, Putte, 1966.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Niklaas op 8 augustus 1961 (Aanw. 1961/55); kort voor 1950 werden deze bescheiden reeds geïnventariseerd door kanunnik dr. M.A. Nauwelaers.

Archief van de Armentafel van de Sint-Niklaasparochie te Putte, 1300-1796
Onderdeel van: Archief van de Sint-Niklaaskerk te Putte, 288-432.
145 inv. nrs.
□ Inhoud: Cijnsrollen (14de eeuw), 2 nrs. – Rekeningen (1506, 1606-1796), 105 nrs. – Manualen van goederen en inkomsten (1659, 1789), 2 nrs. – Eigendomstitels en losse bescheiden over het beheer van goederen (1449-1784), 35 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/110 (NAUWELAERTS M.A., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 2, Brussel, 1971, p. 138-141).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-PIETERSPAROCHIE TE PUURS
Puurs, 850-1795

De zeer oude parochie is mogelijk opgericht door de abdij van Cornelimunster bij Aken, die hier van in de Karolingische periode een groot domein bezat. Het patronaatsrecht werd in 1138-1138 door Kamerijkse bisschop aan de abdij Affligem geschonken. De tienden waren in handen van de abdij Affligem en van de Sint-Bernardsabdij te Hemiksem, die sinds 1286 ook de grondheer was van Puurs. Het was een zeer uitgestrekte en sterk bevolkte parochie, waartoe ook de hulpkerken en kapellen van Sint-Lenaart in Breendonk, Sint-Jan en Sint-Amand te Oppuurs, Sint-Margaretha te Eikevliet (Hingene en Puurs), Onze-Lieve-Vrouw te Kalfort en Ruisbroek-Sauvegarde behoorden, die allen in de 19de eeuw onafhankelijke parochies werden.
Lit.: VERBESSELT J., *Het parochiewezen in Brabant tot het einde van de 13de eeuw*, IX, p. 7-232.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Pieters op 20 april 1961 (Aanw. 1961/29).

Archief van de Armentafel van de Sint-Pietersparochie te Puurs, 1622-1832
Onderdeel van: Archief van de Sint-Pieterskerk te Puurs, 52-60.
9 inv. nrs.
□ Inhoud: Borgbrieven (1681-1788), 2 nrs. – Rentebrieven en leningen (1698-1847), 2 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/111 (BOUMANS R., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 2, Brussel, 1971, p. 150).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-PANCRATIUSPAROCHIE TE RANST
Ranst, 1200-1795

De zetel van de oorspronkelijke parochie van Ranst was de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Millegem, waarvan het patronaat in 1236 in handen was van de Sint-Bernardsabdij van Hemiksem. Pas later onstond op een andere plaats de Sint-Pancratiuskerk, waarvan de omgeving in de volgende eeuwen Millegem sterk in belangrijkheid overvleugelde. Na verloop van tijd werd dit de parochiekerk en verviel de kerk van Millegem tot een afhankelijke kapel, die door de pastoor van Ranst werd bediend. Meestal sprak men dan ook van de parochie Ranst-Millegem.
Lit.: SPRINGAEL G., *Eenige historische herinneringen en bijeenrapelingen over Wommelgem en omstreken*, II, Antwerpen, 1897, p. 105-110. PROOST J., *Ranst en zijn gehucht Milleghem*, in *Heemkundig Handboekje voor de Antwerpse Randgemeenten*, VI/1, 1960. – SCHELFHOUT F., *Lief Millegem*, (Ranst), 1983.
Archiefgeschiedenis: Nr. 4 werd op 7 augustus 1982 overgemaakt door het gemeentebestuur van Ranst (Aanw. 1982/14).

Archief van de Armentafel van de Sint-Pancratiusparochie te Ranst, 1424-1750
Onderdeel van: Archief van de Sint-Pancratiuskerk te Ranst, 3-4.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Manuaal (17de-18de eeuw)
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/113 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Ranst*).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-MARIA-MAGDALENAPAROCHIE TE REET
Reet, 1604-1795

Behoorde aanvankelijk tot de moederparochie Kontich, waarvan het patronaat in handen was van de abdij van Lobbes. Omstreeks 1308 werd het een zelfstandige parochie en kwam het patronaat in bezit van de plaatselijke heren.
Lit.: STOCKMANS J.B., *Geschiedenis der gemeente Mortsel*, Antwerpen, 1882, p. 446-449. – *Historische schets van Reet*, (Reet), (1961), p. 9-27. – *Kerk H. Maria Magdalena Reet*, (Reet), (1979). – VERMEULEN L., *Reetse Vertellingen*, Reet, 1996.

Archief van de Armentafel van de Sint-Maria-Magdalenaparochie te Reet, 1604-1820
Onderdeel van: Archief van de Sint-Maria-Magdalenakerk te Reet, 32-39.
8 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1604-1820).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/115 (BOUSSE A, *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 3, Brussel, 1979, p. 183-184).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-PIETERSPAROCHIE TE RUMST
Rumst, 1100-1795

In deze oude Romeinse nederzetting bouwden de Berthouts in de 9de eeuw een burcht, waarrond zich het dorp en de latere parochie ontwikkelde. Het personaat hiervan bleef steeds in handen van de plaatselijke heren, die ook de meeste tienden inden.
Aan de grens van het dorp werd omstreeks 1460 een leprozerie opgericht, die een regionale "uitstraling" had.
Lit.: SEL H., *Proeve van historische mengelingen over 't Land van Rumpst*, Leuven, 1873. – NEYENS J., *Rumst, van Romeinse nederzetting tot nijverheidsgemeente*, Lier, 1958.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Pieter op 20 april 1960 (Aanw. 1960/14).

Archief van de Armentafel van de Sint-Pietersparochie te Rumst, 1464-1805
Onderdeel van: Archief van de Sint-Pieterskerk te Rumst, 44-65.
22 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1654-1657, 1706-1801), 12 nrs. – Cijnsboek (1469-1620). – Cijnzen en renten (1464-1742). – Beheer goederen (1717-1773), 3 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/120 (JAMEES A., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 1, Brussel, 1964, p. 32).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-PIETERSPAROCHIE TE SCHELLE
Schelle, 1150-1795

Behoorde aanvankelijk tot de moederparochie Kontich, die in handen was van de abdij van Lobbes. Omstreeks 1150 werd Schelle een zelfstandige parochie, waarvan de patronaatsrechten in handen kwamen van het Sint-Romboutskapittel van Mechelen.

Lit.: DE RAADT J.Th. en STOCKMANS J.B., *Geschiedenis der gemeente Schelle*, Lier, (1894).
Archiefgeschiedenis: Het archief van de Sint-Pieterskerk en parochie 2 werd op 1 februari 2001 in bewaring gegeven door de kerkfabriek.
Elders bewaard archief: Zie *Oud gemeentearchief van Schelle*.

Archief van de Armentafel van de Sint-Pietersparochie te Schelle, 1714
Onderdeel van: Archief van de Sint-Pieterskerk te Schelle 1.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Reglement betreffende de bijstandswoonst (1714).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/121.1 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Schelle*).

Archief van de Armentafel van de Sint-Pietersparochie te Schelle, 1739-1780
Onderdeel van: Archief van de Sint-Pieterskerk te Schelle 2.
□ Inhoud: Rekeningen, soms met bewijsstukken (1739-1795).
► Toegang(en): Overdrachtslijst in typeschrift: Leeszaalnr. T17/121.2 (HADERMANN A., *Inventaris van het Kerkarchief Schelle*).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-WIJBRECHTPAROCHIE TE SCHILDE
Schilde, 1200-1795

De abdij van Affligem, die via schenkingen van Zeger van Kraainem uitgestrekte bezittingen verwierf in Schilde, kwam ook in het bezit van het patronaat van de kerk en van de tienden. Dit patronaatsrecht kwam later in handen van de aartsbisschop van Mechelen, als abt van Affligem en sedert 1679 van het bisschoppelijk seminarie van Antwerpen.
Lit.: BOUSSE A., *Geschiedenis van Schilde*, Schilde, (1980). – PRIMS F., *Studies over Schilde en de Kempen*, in *Bijdragen tot de geschiedenis...Brabant*, 3e Reeks, XVI, 1964, p. 9-173.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Wijbrecht op 10 augustus 1966 (Aanw. 1966/26).

Archief van de Armentafel van de Sint-Wijbrechtparochie te Schilde, 1400-1799
Onderdeel van: Archief van de Sint-Wijbrechtkerk te Schilde, 36-51.
16 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1521-1794) met bewijsstukken (1700-1794), 12 nrs. – Manualen van de Armenmeesters (1735-1737). – Hertogenheide, bezit van de

Armentafel (15de-18de eeuw). – Borgbrieven (17de-18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/122 (BOUSSE A, *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 3, Brussel, 1979, p. 189-191).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-CORDULAPAROCHIE TE SCHOTEN
Schoten, 1150-1795

Het vrij grote domein -met eraan verbonden een kerk- was in de Karolingische tijd in handen van de abdij van Lobbes maar raakte later in handen van de plaatselijke heren, die in 1148 de helft van de grondheerlijkheid en andere rechten overmaakten aan de abdij van Villers, die de parochie, nu onder de patroonheilige Sint-Cordula vermoedelijk heroprichten. Tot deze parochie hoorde ook Merksem, dat omstreeks 1200 een zelfstandige parochie werd en Sint-Job-in-'t-Goor dat in 1535-1564 eveneens uitgroeide tot een onafhankelijke parochie. In 1268 schonken de heren van Schoten het patronaatsrecht aan het Onze-Lieve-Vrouwekapittel van Antwerpen, dat samen met Villers ook de grootste tiendenbezitter was.
Lit.: BAETENS R., *Schoten. De geschiedenis van een tweeluik*, Schoten, 1982. – GOETSCHALCKX P.J., *Geschiedenis van Schooten, Merxem en Sint-Job-in-'t-Goor*, I-III, Ekeren, 1919-1924. – VAN MIEGHEM R.C., *Geschiedenis der gemeente Schoten*, Mortsel-Antwerpen, 1940.

Archief van de Armentafel van de Sint-Cordulaparochie te Schoten, 1531-1576
Onderdeel van: Archief van de Sint-Cordulakerk te Schoten, 4-5.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1531-1539, 1562-1576).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/123 (VANNERUS J. en DELVAUX H., *Inventaris van het kerkarchief van Schoten*).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-AMANDSPAROCHIE TE SINT-AMANDS
Sint-Amands, 1100-1795

Was de kern van het grote Scheldedomein Baasrode van de Noord-Franse abdij Saint-Amand (Elnone) en werd trouwens ook "Baesrode Sancti Amandi" genoemd. Het patronaatsrecht van de kerk van Sint-Amands dat samen met Mariekerke één personaat vormde werd in 1466-1490 aan het Sint-Jakobskapittel van Leuven overgedragen.
Lit.: HERTSENS Y., *Geschiedenis van Sint-Amands*, Sint-Amands, (1985). –

VERBESSELT J., *Het parochiewezen in Brabant tot het einde van de 13de eeuw*, VIII, (1968), p. 56-96. -. – HALLEZ A.J., *Bijdragen tot de geschiedenis van Sint-Amands-op-Schelde*, 1937.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Amands op 10 januari 1961 (Aanw. 1961/2).
Lit.: HERTSENS Y., *Beknopte inventaris van het oude archief van kerk en gemeente van Sint-Amands*, in *Heemkundig jaarboek van de vereniging voor heemkunde in Klein-Brabant*, XXVII, 1992, p. 125-151.
Elders bewaard archief: Op het gemeentehuis van Sint-Amands bewaart men nog een aantal bescheiden over de Armentafel: rekeningen (1630, 1767, 1792), manualen en rentebrieven (17de-18de eeuw) e.a.

Archief van de Armentafel van de Sint-Amandsparochie te Sint-Amands, 1609-1799
Onderdeel van: Archief van de Sint-Amandskerk te Sint-Amands, 113-194.
82 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1606-1751) met bewijsstukken (17de-18de eeuw), 81 nrs. – Manuaal (1788).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/126 (BOUSSE A., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 1, Brussel, 1964, p. 35-36).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-WILLIBRORDUSPAROCHIE TE VIERSEL
Viersel, 1150-1795

Het patronaatsrecht van de kerk was in handen van het Onze-Lieve-Vrouwkapittel van Antwerpen. Tot 1839 werden de parochies van Massenhoven, waarvan het begevingsrecht berustte bij het kathedraal kapittel van Kamerijk, en Viersel door één pastoor bediend, die zeker sedert de 18de eeuw verbleef in een pastorie op de grens van beide gemeenten. Pas in 1839 werden beide parochies door afzonderlijke priesters bediend. Wel beschikte de parochie over een eigen kerkfabriek en Armentafel. Van de 12de tot de 16de eeuw wordt de parochie meestal Voorschoten genoemd, naar het gelijknamige gehucht dat toen meer bevolkt was dan het latere centrum. In de loop van de 16de eeuw verloor deze wijk sterk aan belangrijkheid.
Lit.: VAN DOREN A., *Viersel. Historische Lidtekens*, (Viersel), (1975), p. 80-81. – ROELANTS J., *Een pareltje uit de Kempen. Santhoven met omgeving*, Brecht, 1934, p. 86-88.
Archiefgeschiedenis: Een deel van de nrs; 1-23, 68-192 en 228-362 werden door

E.H. Bus van Halle op 15 oktober 1955 overgedragen; de rest werd op 1 februari 1967 (Aanw. 1967/4) en op 29 januari 1974 -door bemiddeling van dhr. Van Doren- in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Willibrordus (Aanw. 1974/2).

Armentafel van de Sint-Willibrordusparochie te Viersel, 1629-1800
Onderdeel van: Archief van de Sint-Willibrorduskerk te Viersel, 222-366.
145 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1629-1800), 139 nrs. – Borgbrieven (1652-1696), 2 nrs - Manualen van de Armenmeesters (1788-1797), 3 nrs.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/137 (DELVAUX H., *Viersel. Sint-Willibrorduskerk*).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-QUIRINUSPAROCHIE TE VLIMMEREN
Vlimmeren, 1678-1795

De reeds in de 14de eeuw bestaande Sint-Quirinuskapel hoorde onder de parochie van Sint-Willibrordus van Rijkevorsel. Pas in 1678 werd het een zelfstandige parochie. Het patronaatsrecht bleef in handen van het Onze-Lieve-Vrouwekapittel van Antwerpen. Op wereldlijk vlak was Vlimmeren tot een eind in de 18de eeuw verbonden met Wechelderzande, waarmee het één rechtsgebied vormde.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Quirinus op 14 mei 1963 (Aanw. 1963/24).

Archief van de Armentafel van de Sint-Quirinusparochie te Vlimmeren, 1645-1799
Onderdeel van: Archief van de Sint-Quirinuskerk te Vlimmeren, 10...33.
14 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1645-1655, 1723-1792) met bewijsstukken (17de-18de eeuw), 23 nrs. – Manuaal (1747-1750).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/138 (BOUSSE A, *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 3, Brussel, 1979, p. 192-193).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-PIETERSPAROCHIE TE VORSELAAR
Vorselaar, 1000-1795

De Sint-Pieterskerk was de moederkerk van Lille, Poederlee en mogelijk ook van Wechelderzande. Het patronaat werd in 1117 door de bisschop van Kamerijk aan

het kathedraal kapittel van Kamerijk gegeven, dat ook de belangrijkste tiendenbezitter was.
Lit.: VAN OLMEN A., *Vorsselaer. Geschiedkundige Aanteekeningen over het Dorp en zijne Heeren*, Turnhout, 1929, p.12-16.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Pieter op 31 mei 1961 (Aanw. 1961/50); de nrs. 373-374, 377-378, 414, 435, 439, 545-547 werden gelicht uit het *Oud gemeentearchief van Vorselaar*.

Archief van de Armentafel van de Sint-Pietersparochie te Vorselaar, 1552-1796
Onderdeel van: Archief van de Sint-Pieterskerk te Vorselaar, 373-548.
176 inv. nrs.
□ Inhoud: Borgbrieven (1637-18de eeuw), 7 nrs. – Schenkingen (1717-1782), 4 nrs. – Goederen, renten en cijnzen (16de eeuw-1787), 11 nrs. – Rekeningen (1552-1796), 153 nrs.; zie ook de nrs. 1-2, 5-20.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/139 (DELVAUX H., *Kerkarchief Vorselaar. Sint-Pieterskerk*).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-GERTRUDISPAROCHIE TE VORST
Vorst, 1100-1795

De parochie werd opgericht door de abdij van Nijvel, die het domein Vorst had verkregen van Karel de Kale. In 1321 gaf zij het patronaatsrecht over aan de abdij van Averbode. Sindsdien werd de parochie door een Norbertijn van Averbode bediend.
Lit.: PALS J., *Beknopte geschiedenis van de dorpen der Zuiderkempen. 2. Vorst*, 1936.
Elders bewaard archief: Zie ook *Oud gemeentearchief van Vorst*.

Archief van de Armentafel van de Sint-Gertrudisparochie te Vorst, 1614-1651
Onderdeel van: Archief van de Sint-Gertrudiskerk te Vorst, 2.
0,04 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Manuaal van goederen en renten (1614-1651).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/140 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Vorst*).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-JAN-IN-DE-OLIEPAROCHIE TE VREMDE
Vremde, 1100-1795

Het patronaatsrecht van de kerk was in handen van de abdij van Sint-Autbertus te Kamerijk.
Lit.: HAVERALS F., *De kerk. Parochie St Jan in d'Olie. Vremde*, Vremde, 1989.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Jan op 16 november 1960 (Aanw. 1960/66).

Archief van de Armentafel van de Sint-Jan-in-de-Olieparochie te Vremde, 1696-1824
Onderdeel van: Archief van de Sint-Jan-in-de-Oliekerk te Vremde, 31-32.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1696-1824; zie ook nr. 21.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/142 (JAMEES A., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 1, Brussel, 1964, p. 40).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-MICHIELSPAROCHIE TE WAARLOOS
Waarloos, 1200-1795

Behoorde aanvankelijk tot de parochie Kontich en werd omstreeks 1200 een zelfstandige parochie. Het begevingsrecht was in handen van de abdij van Lobbes en ging in de tweede helft van de 16de eeuw over op de heren van Cantecroy-Mortsel (Granvelle).
Lit.: VAN PASSEN, *Geschiedenis van Waarloos*, Kontich, 2000.
Archiefgeschiedenis: Werd in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Michiel op 30 januari 1961 (Aanw. 1961/7). Op 12 september 1994 werd dit bestand in bewaring gegeven aan het gemeentearchief van Kontich.
Elders bewaard archief: Zie ook *Oud gemeentearchief van Waarloos*, nr. 45.

Archief van de Armentafel van de Sint-Michielsparochie te Waarloos, 1589-1856
Onderdeel van: Archief van de Sint-Michielskerk te Waarloos, 45-52.
8 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1589-1856); zie ook de nrs. 1-5, 7-8.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/143 (BOUMANS R., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 1, Brussel, 1964, p. 44).

ARMENTAFEL VAN DE ONZE-LIEVE-VROUWEPAROCHIE TE WALEM

Walem, 1250-1795

Zie onder Onze-Lieve-Vrouwekerk te Walem.
Archiefgeschiedenis: Verworven op 5 juli 1941.
In 1993 door het Rijksarchief overgedragen aan het Stadsarchief Mechelen.

Archief van de Armentafel van de Onze-Lieve-Vrouweparochie te Walem, 1577-1790
Onderdeel van: Archief van de gemeente Walem 3de reeks, 17-18.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Inkomsten van de Armentafel (1577-1790).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D144 (*Inventaris van het oud gemeentearchief van Walem*).

Archief van de Armentafel van de Onze-Lieve-Vrouweparochie te Walem 2, 1572-1795
Onderdeel van: Archief van de gemeente Walem 4de reeks, 6/1-6.
6 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen van de Armentafel (1572-1795), 6 nrs.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D144 (*Inventaris van het oud gemeentearchief van Walem*).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-MICHIELSPAROCHIE TE WEELDE

Weelde, 1100-1795

Het patronaat van de kerk werd in 1260 door de plaatselijke heer aan de abdij van Averbode geschonken, terwijl de meeste tienden sedert 1365 in handen waren van de abdij van Tongerlo. In 1347 werd in een andere woonkern (Weelde-Straat) een Sint-Jan-de-Doperkapel gesticht.
Het "Hospitaal" schijnt eerder een (mis)fundatie te zijn, gesticht door Jacob Hubert Ketelaars in 1668.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, dekenij Hilvarenbeek, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Breda (tot 1610), Hoogstraten (1611-), na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: *Wel en wee in Weelde*, Weelde, 1978, p. 11-18. – DE KOK H., *Gids voor het oude Turnhout en omgeving*, 2, Antwerpen-Haarlem, 1980, p. 205-214. *Zoals ze*

waren...Oude Prentkaarten over Ravels, Weelde en Poppel, (Ravels), 1979.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Michiel in september 1950; nr. 152bis werd op 9 maart 1978 aangekocht van dhr. Ch. De Schrijver, Baron Le Roystraat te Deurne (Antwerpen) (Aanw. 1978/2).
Elders bewaard archief: Zie ook rekeningen van de Armentafel (1783-) in "Archief van het gemeentebestuur van Weelde" nr. 55.

Archief van de Armentafel van de Sint-Michielsparochie te Weelde, 1560-1795
Onderdeel van: Archief van de Sint-Michielskerk te Weelde, 148-162.
16 inv. nrs.
□ Inhoud: Borgbrieven (1659-1795), 3 nrs. – Rekeningen (1561-1749), 8 nrs. – Beheer van goederen (1560-1788), 4 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/146 (JAMEES A., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 1, Brussel, 1964, p. 51-52).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-LAMBRECHTSPAROCHIE TE WESTERLO
Westerlo, 1000-1795

De Sint-Lambrechtsparochie dankt vermoedelijk haar ontstaan aan de plaatselijke domeinheer Ansfried, graaf van Hoei en bisschop van Utrecht, die op het einde van de 10de eeuw zijn domein -met kerk- aan het Sint-Maartenskapittel van Utrecht schonk. In 1194 kwam het patronaatsrecht en de tienden in handen van de familie van Wezemaal, die het patronaat in 1253 overgaf aan de abdij van Tongerlo. De tienden bleven in handen van de plaatselijke heren. Tot de zeer uitgestrekte parochie behoorde ook Tongerlo -tot omstreeks 1150-, Zoerle-Parwijs -tot 1703/1733- en Ramsel -tot 1664/1842-. Pas in 1753 werd een afzonderlijke Armentafel voor Zoerle opgericht. In 1756 werd bij vonnis van de Soevereine Raad van Brabant bepaald dat de Armentafel van Herselt instond voor de behoeftigen, die in wijken woonden, die burgerlijk onder Herselt maar parochiaal tot Westerlo hoorden. Wel moest de Armentafel van Westerlo zijn in Herselt gelegen bezittingen afstaan aan de Armentafel aldaar. Ook de goederen van het gasthuis dat bestond van de 14de tot de 16de eeuw stonden na het verdwijnen van het gasthuis op het einde van de 16de eeuw onder het beheer van de H. Geestmeesters.
Lit.: DE WINTER K., *Het kerkelijk leven in de parochie Westerlo en haar dochterparochie Zoerle (1559-1789)* (*Jaarboek Heemkring Ansfried Westerlo*), Westerlo, 1985, p. 58-62.

Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Lambrecht in maart 1966.

Archief van de Armentafel van de Sint-Lambrechtsparochie te Westerlo, 1390-1793
Onderdeel van: Archief van de Sint-Lambrechtskerk te Westerlo, 127-155.
29 inv. nrs.
□ Inhoud: Stichting Jan van Merode (1534-1770). – Uitbesteding van kinderen (1670-1754), 2 nrs. – Legger van de H. Geestgoederen (17de eeuw). – Beheer van goederen (1390-1787), 6 nrs. – Rekeningen (1566...1658, 1660-1793), 13 nrs.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/148 (*Westerlo. Sint-Lambertuskerk*).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-JAN-DE-DOPERPAROCHIE TE WIEKEVORST

Wiekevorst, 1642-1795

De reeds in de 13de eeuw vermelde kapel maakte deel uit van de -vrij kleine-parochie Herenthout-Sint-Gummarus, waarvan het patronaatsrecht in handen was van het Sint-Gummaruskapittel van Lier. Ook op wereldlijk vlak hing het gehucht Wiekevorst af van de schepenbank van Herenthout. Reeds in 1628 verkreeg de residerende kapelaan doop-, trouw- en begraafrechten en in 1642 werd de zelfstandige Sint-Jan-de-Doperparochie opgericht, alhoewel ervoor ook reeds een afzonderlijke Armentafel bestond. Het begevingsrecht van deze parochie bleef in bezit van voornoemd kapittel. De rekeningen werden tot 1642 voorgelegd aan de pastoor van Herenthout-Sint-Gummarus, van 1642 tot 1653 aan dezelfde én aan de pastoor van Wiekevorst en daarna nog uitsluitend aan de pastoor van Wiekevorst
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna bisdom Antwerpen, dekenij Herentals en na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: *"350 jaar Wiekevorst"*, (Wiekevorst), 1992. – DE RIDDER C., *Erection de la paroisse de Wiekevorst*, in *Analectes pour servir à l'histoire ecclésiastique de la Belgique*, X, 1872, p. 234-243. – BRAEKEN L., *De dekenij Herentals 1603-1669*, Leuven, 1982.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Jan-de-Doper op 22 maart 1962 (Aanw. 1962/14); de nrs. 40-45, 47, 48 en 50 werden gelicht uit het bestand *Oud gemeentearchief van Wiekevorst*.

Archief van de Armentafel van de Sint-Jan-de-Doperparochie te Wiekevorst, 1617-1797
Onderdeel van: Archief van de St-Jan-de-Doperkerk te Wiekevorst, 39-52.
14 inv. nrs.
□ Inhoud: Borgbrieven (1668-1740), 2 nrs. – Beheer van goederen (1627-1797), 7 nrs. – Rekeningen (1617-1661) en bewijsstukken (1619-1778), 2 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/151 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 4, Brussel, 1985, p. 161).

ARMENTAFEL VAN DE ONZE-LIEVE-VROUWEPAROCHIE TE WIJNEGEM
Wijnegem, 1550-1795

Was aanvankelijk een afhankelijke kapel van de parochiekerk van Broechem, die reeds in 1161 vermeld wordt. De Onze-Lieve-Vrouwekapel, die eerst in een uithoek van de gemeente gelegen was en waar in 1292 een Onze-Lieve-Vrouwe–kapelanie werd opgericht, werd omstreeks 1550 een zelfstandige parochie. Het patronaatsrecht bleef sedert 1161 in handen van de abdij van Tongerlo, die ook tot 1816 de pastoors leverde.
Lit.: SPRINGAEL G., *Eenige Historische Herinneringen en Bijeenrapelingen over Wynegem en omstreken*, I, Antwerpen, 1897, p. 62-82. – WUYTS J., *Enkele grepen uit de geschiedenis van Wijnegem*, Wijnegem, 1952, p. 12-20.
Elders bewaard archief: Zie ook *Oud gemeentearchief van Wijnegem*.

Archief van de Armentafel van de Onze-Lieve-Vrouweparochie te Wijnegem, 1560
Onderdeel van: Archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Wijnegem, 3.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Kwijtschrift (1560).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/152 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Wijnegem*).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-NIKLAASPAROCHIE TE WILLEBROEK
Willebroek, 1050-1795

Maakte aanvankelijk deel uit van het grote domein van de abdij Cornelimunster, waarvan Puurs het centrum was. In de loop van de 11de eeuw ontstond de parochie Willebroek, waarvan het patronaatsrecht in 1189/1190 door de bisschop

van Kamerijk aan de Sint-Autbertusabdij van Kamerijk werd geschonken. De tienden bleven voor het grootste deel in handen van de plaatselijke heren, de heren van Grimbergen. Tisselt bleef steeds een afhankelijkheid van de parochie Willebroek en werd door een -sedert 1737 vast residerende- kapelaan van Willebroek bediend. Pas in 1803 werd dit een zelfstandige parochie. Na het graven van het kanaal ontstond een nieuwe woonkern, Klein-Willebroek met kapel, waarvan de inwoners -zeker in de 18de eeuw- streefden naar de oprichting van een zelfstandige parochie, wat pas in 1893 werkelijkheid werd.
Lit.: VERBESSELT J., *Het parochiewezen in Brabant tot het einde van de 13de eeuw*, IX, p. 253-266. – DE HERDT T. en RABHOOY T., *Willebroek, van landbouwdorp tot industriegemeente*, Willebroek, 1982, p. 164-192.. – VAN AUWENIS G., *Pastoor Jan Benedikt De Clerck en de Congregatie der Dochters van Maria"-Willebroek*, Willebroek, 2004.
Elders bewaard archief: Zie ook *Oud gemeentearchief van Willebroek*.

Archief van de Armentafel van de Sint-Niklaasparochie te Willebroek, 1657
Onderdeel van: Archief van de Sint-Niklaaskerk te Willebroek, 2.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Beheer (1657).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/153 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Willebroek*).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-BAVOPAROCHIE TE WILRIJK
Wilrijk, 1000-1795

Het domein Wilrijk behoorde aanvankelijk vermoedelijk tot de abdij van Lobbes. In de tweede helft van de 10de eeuw kwam het in handen van de Sint-Baafsabdij van Gent, die waarschijnlijk ook de parochie, waartoe tot in de 12de eeuw ook Hoboken ressorteerde, inrichtte. Het patronaatsrecht van de kerk en de tienden bleven in handen van de Sint-Baafsabdij, vanaf 1559 opgevolgd door de bisschop van Gent.
Lit.: VAN PASSEN R., *Geschiedenis van Wilrijk*, Wilrijk, 1982.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Bavo op 24 november 1972 (Aanw. 1972/45).

Archief van de Armentafel van de Sint-Bavoparochie te Wilrijk, 1483-1796
Onderdeel van: Archief van de Sint-Bavokerk te Wilrijk, 19-33.
15 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1602-1645, 1717-1796), 13 nrs. – Legaten (1483, 1505), 2 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/155 (BOUSSE A., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 3, Brussel, 1979, p. 195-196).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-PIETER- EN PAULPAROCHIE TE WOMMELGEM

Wommelgem, 1150-1795

Het patronaatsrecht van de kerk was in handen van de penitencier van het Onze-Lieve-Vrouwekapittel van Antwerpen. De Sint-Jan-de-Doperkapel zou volgens sommige auteurs de oorspronkelijke parochiekerk zijn geweest.
Lit.: SLEDSENS A., *Wommelgem, vroeger en nu. Bijdrage tot de Geschiedenis van Wommelgem*, Wommelgem, 1962. – ID., *Wommelgem door de eeuwen heen. Tweede bijdrage tot de geschiedenis van Wommelgem*, Wommelgem, 1965. – SPRINGAEL G., *Eenige Historische Herinneringen en Bijeenrapelingen over Wommelgem en omstreken*, I, Antwerpen, 1897.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 335-401 werden in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Pieter en Paul op 16 november 1960 (Aanw. 1960/67), de nrs. 472-473 werden op 12 mei 1972 in bewaring gegeven (Aanw. 1972/19).

Archief van de Armentafel van de Sint-Pieter- en Paulkerk te Wommelgem, inbewaringgeving 1960, 1543-1797
Onderdeel van: Archief van de St-Pieter- en Paulkerk te Wommelgem,1960.
69 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1543-1796), 61 nrs. – Borgbrieven (1670-1788). – Reglementen (1742-1783). – Goederen en inkomsten (1598-1797), 4 nrs. – Verpachting van goederen (1627-1670).
Bevat ook de archieven van: Weldadigheidsbureel te Wommelgem* (1808-1886), 2 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/156.1 (JAMEES A., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 1, Brussel, 1964, p. 67-68).

Archief van de Armentafel van de Sint-Pieter- en Paulkerk te Wommelgem, inbewaringgeving 1972, 1694-1795
Onderdeel van: Archief van de St-Pieter- en Paulkerk te Wommelgem,1972.

2 inv. nrs.
□ Inhoud: Legaten (1694-1795). – Overeenkomst met inwoner van Geel over het onderhoud van een zwakzinnige (1738).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/156.2 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 4, Brussel, 1985, p. 162-164).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-JAN-DE-DOPERPAROCHIE TE WORTEL

Wortel, 1150-1795

Behoorde vermoedelijk aanvankelijk tot de (moeder)parochie Rijkevorsel. Een kerk bestond zeker reeds in 1155 in Wortel, toen het patronaatsrecht door de bisschop van Kamerijk geschonken werd aan het Onze-Lieve-Vrouwekapittel van Antwerpen.
Lit.: LAUWERYS J., *Wortel. Bouwstoffen voor een geschiedenis*, in *Jaarboek van de Koninklijke Hoogstratens Oudheidkundige Kring*, L, 1982.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Jan-de-Doper op 31 oktober 1961 (Aanw. 1961/67).

Archief van de Armentafel van de Sint-Jan-de-Doperparochie te Wortel, 1394-1799

Onderdeel van: Archief van de Sint-Jan-de-Doperkerk te Wortel, 25-33.
9 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1713-1761), 3 nrs. – Manualen (1755-1785), 3 nrs. – Borgbrieven (1672-1761). – Procesdossiers (17de-18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/157 (BOUSSE A., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 3, Brussel, 1979, p. 198-199).

ARMENTAFEL VAN DE SINT-AMELBERGAPAROCHIE TE ZANDHOVEN

Zandhoven, 1150-1795

De parochie werd vermoedelijk in de 12de eeuw opgericht. Het patronaatsrecht was in handen van de tresorier van het Sint-Gorikskapittel van Kamerijk, terwijl de tienden bezit bleven van de hertogen van Brabant.
Lit.: ROELANTS J., *Een pareltje uit de Kempen. Santhoven met omgeving*, Brecht, 1934, p. 23-25.

Archief van de Armentafel van de Sint-Amelbergaparochie te Zandhoven, 1567-1799
Onderdeel van: Archief van de Sint-Amelbergakerk te Zandhoven, 29...68.
30 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1567-1799), 23 nrs. – Maan- en notitieboeken van armenmeesters (1635, 1647, 1720), 3 nrs. – Manuaal van armenmeesters (1734-1746). – Renten (1608-18de eeuw). – Verpachting van goederen (1674-1786).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/159.2 (BOUSSE A., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 3, Brussel, 1979, p. 202).

ARMENTAFEL VAN DE HEILIG-KRUISPAROCHIE TE ZWIJNDRECHT
Zwijndrecht, 1300-1795

Lit.: VERELST D., *Geschiedenis van Zwijndrecht en Burcht*, II, Zwijndrecht, 1993, p. 360-545. – DE GROODT R., *Geschiedenis van Zwijndrecht en van het Vlaamsch Hoofd*, Antwerpen, 1925, p. 53-145.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van het H. Kruis op 21 januari 1971 (Aanw. 1971/4).
Lit.: VAN DER STOCK, *Register of the assts of the Holy Spirit Alms Table at Zwijndrecht*, in *Flemish illuminated manuscripts 175-1550* Gent, 1996, p. 190-191.

Archief van de Armentafel van de Heilig-Kruisparochie te Zwijndrecht , 1493-1766
Onderdeel van: Archief van de Heilig-Kruiskerk te Zwijndrecht, 256-270.
15 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1607...1680), 11 nrs. – Renteboek (1493) met mooi miniatuur (fol. 6vo).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/163 (BOUSSE A., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 3, Brussel, 1979, p. 210-211).

II. OVERHEIDSINSTELLINGEN VANAF 1795

A. BUITENDIENSTEN VAN NATIONALE, GEWEST- EN GEMEENSCHAPSMINISTERIES

1. Financiën

ADMINISTRATIE VAN DOUANE EN ACCIJNZEN, GODEFRIDUSMAGAZIJN ANTWERPEN
Antwerpen, 1904-

Het Godefridusmagazijn was een in 1904 aan de Godefriduskaai (Eilandje) gebouwd stedelijk pakhuis ("entrepot") met douanecontrole.
Archiefgeschiedenis: Werd op 15 juli 2000 door een particulier overgemaakt.

Archief van de Administratie van douane en accijnzen, Godefridusmagazijn te Antwerpen, 1926-1960
0,05 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Handboekje van ingekomen goederen (1926-1958). – Register van inschrijving van per spoor aangekomen goederen (1938-1960).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. I001 (HOUTMAN E., *Inventaris van de administratie van douane en accijnzen, Godefridusmagazijn in Antwerpen*).

BESTUUR VAN DE DOMEINEN
Antwerpen, 1795-

Administratie opgericht bij wet van 9 nivôse van het jaar IV (30 december 1795), die de vroeger in Frankrijk uigevaardigde wetten van toepassing maakte, belast met het beheer van de oude vorstelijke domeinen en van goederen van afgeschafte instellingen (kloosters, kerken, gilden e.d.). De grootste taak van het bestuur was de organisatie van de massale verkoop van deze goederen in 1797-1800 -met latere uitlopers-.
Lit.: BONCQUET W., *De administratie der registratie en domeinen en haar archief*, Handzame, 1971.

Elders bewaard archief: Zie ook archief van de onderscheiden kantoren van Registratie en Domeinen (Rijksarchief Beveren) en "archief van het departement van de Twee Neten, reeks B".

Archief van het Bestuur van de Domeinen te Antwerpen 1, 1797-1808
24 inv. nrs.
□ Inhoud: Repertorium met allerlei inlichtingen over de verkoop van nationale domeinen (februari 1797-mei 1799). – Opgave van de domaniale renten (ca. 1802-1809). – Opgave van de verkoop van goederen door kloosters om de oorlogsbelasting te betalen (1794). – Beheer van goederen, verbonden aan de dotatie van het "Légion d'Honneur" (1804-1807).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. I002 (*Inventaris van het archief van de Nationale Domeinen en renten in de provincie Antwerpen*).

Archief van het Bestuur van de Domeinen te Antwerpen 2, 1798-1820
5 inv. nrs.
□ Inhoud: Diverse losse bescheiden (1798-1820).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. I003 (*Inventaris van het archief van de Nationale Domeinen te Antwerpen*).

MINISTERIE VAN FINANCIEN. GEWESTELIJKE DIRECTIE VAN HET KADASTER TE ANTWERPEN

Antwerpen

Archiefgeschiedenis: Vanaf 1950 werden de kadastrale plannen op film opgenomen. Er werd toen afgesproken dat afdrukken van deze films in de jaren eindigend op 0 door de administratie zelf zou worden bewaard en afdrukken van de toestand van de jaren eindigend op een 5 aan het Rijksarchief zou worden overgedragen. Op 18 december 1958 werden 2.422 afdrukken van 1950-1955 overgedragen, op 28 september 1967 1.269 afdrukken van 1964 en op 18 mei 1977 nog deze van 1975. Op 17 december 2001 tenslotte werden 2.931 afdrukken van de plannen van 1995 aan het Rijksarchief overgemaakt. Momenteel worden de kadastrale plannen digitaal bijgehouden en worden geen ozalidafdrukken meer gemaakt.

Ozalidafdrukken van kadastrale plannen, gewestelijke directie Antwerpen, 1950-1975
ca. 9.000 kaartbladen.

Inhoud: Afdrukken van kadastrale plannen, geordend per gemeente en per kadastrale afdeling, 1950-1955, 1964, 1975, 1995.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr I008. (*Plaatsingslijst van de kadastrale plannen van gemeenten van de provincie Antwerpen. Overdracht 2001*, afdrukken van 1995).

2. Verkeer

SCHEEPVAARTPOLITIE TE ANTWERPEN

Antwerpen, 1842-

Deze dienst bestond in een aantal havens en had ruime politionele bevoegdheden op de schepen, moest ook verlies of beschadiging van ladingen vaststellen en stond ook in voor het nazicht van de paspoorten van de emigranten (KB 14 maart 1843).
Archiefgeschiedenis: De archieven van deze dienst zijn verloren gegaan. De registers met de inschrijving van de paspoorten van de emigranten zouden volgens sommige bronnen door de Duitsers zijn vernietigd in de Eerste Wereldoorlog, andere beweren dat dit pas tijdens de Tweede Wereldoorlog zou gebeurd zijn.
Het hierna beschreven register is het enige overgeblevene van een vermoedelijke grote reeks. Het werd op 15 juli 1946 door het Loodswezen in Antwerpen afgestaan aan het Rijksarchief Antwerpen.
Lit.: TEPPER M., *American Passenger Arrival Records*, 1996 (Genealogical Publishing). – MORTON A., *Directory of European Passenger Staemship Arrivals*, 1993 (Genealogical Publishing).
Elders bewaard archief: Het allergrootste deel van de emigranten had New York als eindbestemming. De passagierslijsten (1820-1985) van ontscheepte emigranten worden bewaard in de "The National Archives and Records Administration (NARA)" in Washington, 700 Pennsylvania Avenue, NW Washington DC 20408 USA (website: http://www.archives.gov). Zij zijn gebaseerd op onder eed afgelegde verklaringen van de scheepskapiteins bij de douaneadministratie. Passagierslijsten zijn beschikbaar voor de aankomsthavens: New York (1820-1957), Baltimore (1820-1948), Boston (1820-1943) en Philadelphia (1800-1945). Vanaf 1893 zijn de gegevens uitgebreider.
Van 1892 tot 1954 kwamen meer dan 12 miljoen mensen de USA binnen via de immigratiediensten van Ellis Island in New York. Heel wat bewerkingen van de 22 miljoen immigratiedossiers vanaf 1892 zijn ook op internet te raadplegen: www.ellisislandrecords.org.

Archief van de Scheepvaartpolitie te Antwerpen, 1855
0,12 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Inschrijvingsregister van de emigranten per boot met vermelding van de afreisdatum in Antwerpen en de haven van besemming. Ook wordt de plaats en datum van uitgifte van het getoonde paspoort genoteerd. Verder worden nog de leeftijd en de plaats van herkomst vermeld.
► Toegang(en): Index, gedrukt: Leeszaalnr. I004(HALL, CH. M., *The Antwerp Emigration Index*).
─ Index, gedrukt: Bibliotheeknr. 6014 DUCAT J., *Passagers belges partis vers l'Amérique de 1833 à 1855*, Biesme-Mettet, 1998 (Belgion American Heritage), p. 43-130).

3. Onderwijs, wetenschap en cultuur

RIJKSARCHIEF ANTWERPEN
Antwerpen, 1896-

Het Rijksarchief werd in 1896-1897 opgericht in Antwerpen als laatste provincie met een eigen archiefdepot. In 1906-1907 verhuisde men naar een nieuw archiefgebouw in de wijk Zurenborg.
Lit.: HOUTMAN E., *Het Rijksarchief te Antwerpen. Collectievoerming en bouw van een nieuw archief (1896-1914)*, in *Bibliotheek- & Archiefgids*, LXX, 1994, p. 17-24. – ID., *Camera obschura: een kleine geschiedenis van een archiefdienst. Het personeel van het Antwerps Rijksarchief 1896-1918*, in *Een kompas met vele streken. Studies over Antwerpen, scheepbaart en archivistiek aangeboden aan dr. Gustaaf Asaert ter gelegenheid vn zijn 65ste verjaardag*, 1994, p. 91-97. – ROMBAUTS W., *Een rijksarchivaris in de provincie. Enkele nieuwe gegevens betreffende het ontstaan van het Rijksarchief te Antwerpen*, in *o.c.*, p. 152-161.
Elders bewaard archief: Zie ook Secretariaatsarchief van het Algemeen Rijksarchief te Brussel.

Archief van het rijksarchief Antwerpen, 1896-
47,00 str. m.
Niet toegankelijk.
□ Inhoud: Diverse dossiers over de uitrusting van het archiefgebouw, de collectievorming, oude inventarissen, briefwisseling (meestal verdeeld in: wetenschappelijke inlichtingen, aanwinsten en uitrusting) (1896-2003).
► Toegang(en): Leeszaalnr. I005.

4. Openbare werken en verkeer

MINISTERIE VAN OPENBARE WERKEN. BESTUUR VAN BRUGGEN EN WEGEN TE ANTWERPEN
Antwerpen, 1815-1975

Er was een provinciale directie van het Ministerie van Openbare Werken gevestigd in Antwerpen, die instond voor het beheer en onderhoud van de rijkswegen.
Archiefgeschiedenis: Deze kaarten werden in bruikleen gegeven door de directie van Bruggen en Wegen in Antwerpen. Zij werden in opgerolde toestand gehouden en volgens het formaat opgeborgen in kaartenkasten in de reeksen A-G.

Ministerie van Openbare Werken. Bestuur van Bruggen en Wegen te Antwerpen. Kaarten en Plattegronden , 1815-1975
1134 inv. nrs.
□ Inhoud: Plannen van aanleg, rooilijntekeningen, profieltekeningen, kadastrale plannen, wegenkaarten e.d. van wegen op het grondgebied van de provincie Antwerpen en van een aantal grensgemeenten (1815-1975/grotendeels eerste helft 20ste eeuw).
► Toegang(en): - Toegang op computer: Z2/003 (CEURVELS G. en DE LILLE G., *Toegang op de kaarten, plattegronden, schetsen e.d. van het Bestuur van Bruggen en Wegen te Antwerpen* (databank in access met vermelding van de aard van de kaart/schets, materialen, vorm, afmetingen, auteur, schaal, oud nummer en plaatsingsnummer).

MINISTERIE VAN OPENBARE WERKEN, BESTUUR VAN BRUGGEN EN WEGEN TE ANTWERPEN SPECIALE DIENST KEMPISCH KANAAL
Antwerpen

Deze dienst, onder leiding van ingenieur Kümmer, was opgericht voor de afwerking van het Verbindskanaal Schelde-Maas.
Archiefgeschiedenis: De archieven van deze Dienst berustten op de Technische Dienst van de Dienst van Scheepvaart te Luik. Omstreeks 1955 werd een groot deel van dit archief vernietigd. Dhr. R. Lievens, hoofdingenieur-directeur kon toen nog een dossier redden, dat hij op 17 september 1999 overmaakte aan het Rijksarchief Antwerpen.

Archief van het Ministerie van Openbare Werken. Bestuur van Bruggen en Wegen te Antwerpen. Speciale Dienst Kempisch Kanaal, 1854-1864
0,10 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Dossier over de aanleg van de 3de sectie van het Kempisch Kanaal (verbinding Herentals-Antwerpen) en over het proces tegen aannemer Beaulieu, die later in faling ging (1854-1864).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr I006. (E. HOUTMAN, *Inventaris van het archief van het Ministerie van Openbare Werken, Bruggen en Wegen, Speciale Dienst te Antwerpen*).

5. Defensie

ARTILLERIE STAPEL- EN CONSTRUCTIEMAGAZIJNEN TE ANTWERPEN (FORTIFICATIEN VAN ANTWERPEN)
Antwerpen, 1816-1830

Lijkt een afdeling te zijn van de "Administratie van de Grootmeester van de Artillerie", die instond voor het beheer en onderhoud van de artillerie-infrastructuur in de forten in en rond Antwerpen (ook Lillo en Liefkenshoek).
Archiefgeschiedenis: In 1997 overgemaakt door het Algemeen Rijksarchief.
Elders bewaard archief: In het militair archief in Den Haag zijn vermoedelijk meer documenten in dit verband te vinden.

Archief van de Artillerie stapel- en constructiemagazijnen te Antwerpen, 1816-1830
0,80 str. m. – 8 inv. nrs.
Nog niet toegankelijk gemaakt.
□ Inhoud: Briefwisseling, beheer van artilleriepersoneel, lijsten van artilleriestukken, algemeen personeelsbeheer e.d. (1816-1830).
► Toegang(en): Leeszaalnr. I007, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar.

B. OPENBARE INSTELLINGEN EN INSTELLINGEN VAN OPENBAAR NUT ONDER HET BEHEER OF TOEZICHT VAN DE NATIONALE, DE GEMEENSCHAPS- EN GEWESTREGERINGEN

1. Sociale zaken

ARBEIDSAMBT ANTWERPEN
Antwerpen, 1941-1943

Archiefgeschiedenis: Op 13 maart 1951 door het Krijgsauditoraat Antwerpen overgemaakt aan het Rijksarchief Antwerpen. Op 21 maart 2002 overgebracht naar het Rijksarchief Beveren.

Archief van het Arbeidsambt Antwerpen, 1941-1943
168 inv. nrs.
□ Inhoud: Onderrichtingen en dienstnotities, briefwisseling, arbeidsbemiddeling en herscholing (1941-1943).
► Toegang(en): Overdrachtslijst in typeschrift: Leeszaalnr. L001 (*Inventaris van het archief van het Arbeidsambt Antwerpen*).

VRIJWILLIGE ARBEIDSDIENST VOOR VLAANDEREN
Antwerpen, 1940-1944

Eind 1940 werd een dienst opgericht die vrijwilligers aanwierf en opleidde voor werken van openbaar nut. Aanvankelijk alleen bestemd voor mannen, kwam er in 1941 ook een vrouwenafdeling. Ondanks het feit dat de organisatie, onder leiding van Renaat Van Thillo, onder Vlaams-nationalistische en Duitse invloed stond werd ze als te weinig meegaand met de bezetter beschouwd en op 30 april 1944 afgeschaft door het Comité van de Secretarissen-generaal. Na de bevrijding werden heel wat leden gerechtelijk vervolgd wegens collaboratie.
Lit.: DE WEVER B., *Greep naar de macht. Vlaams-nationalisme en Nieuwe Orde. Het VNV 1933-1945*, 1994.
Archiefgeschiedenis: Op 13 maart 1951 door het Krijgsauditoraat van Antwerpen overgemaakt aan het Rijksarchief. Op 21 maart 2002 overgebracht naar het Rijksarchief te Beveren.

Archief van de Vrijwillige Arbeidsdienst voor Vlaanderen, 1941-1943
36 inv. nrs.
□ Inhoud: Propagandamateriaal, onderrichtingen, beheer van de opleidingskampen, uitkeringen, lichamelijke opvoeding e.d. (1941-1943).
► Toegang(en): Overdrachtslijst: Leeszaalnr. L002 (*Overdrachtlijst van het archief van de Vrijwillige Arbeidsdienst voor Vlaanderen*).

INLICHTINGSBUREEL VOOR KRIJGSGEVANGENEN EN GEINTERNEERDEN
Mechelen, ca. 1916-1919

Bureau voor het verzamelen van inlichtingen over krijgsgevangenen en geïnterneerden en het ondersteunen van de naastbestaanden.
Archiefgeschiedenis: Overgemaakt door het Rijksarchief Beveren.

Archief Inlichtingsbureel krijgsgevangenen en geïnterneerden, ca. 1916-1919
0,85 str. m. – 28 nrs.
Nog niet toegankelijk gemaakt.
□ Inhoud: Inlichtingen over krijgsgevangenen en geïnterneerden en materiële ondersteuning van de naastbestaanden.
► Toegang(en): Leeszaalnr. L003, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar.

2. Economische zaken

KAMER VAN AMBACHTEN EN NERINGEN ANTWERPEN
Antwerpen, 1959-2003

Deze per provincie georganiseerde Kamers voor Ambachten en Neringen stond in voor de registratie van sommige zelfstandige beroepen en KMO's. Zij bestudeerde ook alle nuttige maatregelen die de professionele, economische, morele en sociale ontwikkeling van zelfstandige beroepen en kleine en middelgrote ondernemingen konden bevorderen. Deze dienst werd op 30 juni 2003 afgeschaft.
Archiefgeschiedenis: Deze bescheiden waren nog de enige documenten van enig belang die de Kamer, afdeling Antwerpen na haar afschaffing in juni 2003 bewaarde. Zij werden op 16 december 2003 overgedragen aan het Rijksarchief Antwerpen en in 2005 overgebracht naar het Rijksarchief te Beveren.

Archief van de Kamer van Ambachten en Neringen Antwerpen, 1959-2003
□ Inhoud: Verslagen van de Raad van Bestuur, algemene beleidsdocumnten en foto's van plechtigheden (1959-2003).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Bibliotheeknr. RABt283 (VAN HONACKER K., *Inventaris van het archief van de Kamer van Ambachten en Neringen van Antwerpen. Overdracht 2003 (1950-2003)*, (Rijksarchief Beveren. Toegangen in beperke oplage 283), Brussel, 2004.

KAMER VAN KOOPHANDEL TE ANTWERPEN
Antwerpen, 1802-1875

De Antwerpse Kamer van Koophandel werd in 1802 als één der eerste opgericht als een officieel adviesorgaan voor handel en nijverheid. In 1850 werd deze Kamer als de belangrijkste van het land aanzien en telde 21 leden. Omdat o.a. omwille van de benoeming van de leden door de koning -op voordracht van de Kamer en vanaf 1859 eveneens van de Bestendige Deputatie- nogal wat onwil tegenover deze publiekrechtelijke instelling bestond werd ze in 1875 afgeschaft. Voortaan zouden ze als vrije handelskamers privaatrechtelijke verenigingen worden.
Lit.: *Tussen beleid en belang. Geschiedenis van de Kamers van Koophandel in België (17de-20ste eeuw)* (Algemeen Rijksarchief. Educatieve dienst. Dossiers Tweede Reeks 10), Brussel, 1995, p. 33-75.
Archiefgeschiedenis: De archieven van de Kamer werden bij de brand van het Beursgebouw in Antwerpen op 2-3 augustus 1858 volledig vernield. De archieven van alle Kamers werden overgebracht naar het Algemeen Rijksarchief te Brussel, van waaruit het archief van de Antwerpse Kamer op 2 oktober 1989 werd overgebracht naar het Rijksarchief Antwerpen.

Archief van de Kamer van Koophandel te Antwerpen, 1858-1875
Onderdeel van: Archief van de Kamers van Koophandel, nrs. 16-70.
4,57 str. m. – 55 inv. nrs.
□ Inhoud: Notulen van de zittingen (1858-1875). – Briefwisseling, jaarverslagen en rekeningen (1858-1875). – Diverse dossiers over spoorwegen, maritieme handel, stapelplaatsen, nijverheid e.d. (1858-1875).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. RAAt11 (*Inventaire des archives des Chambres de Commerce*, Brussel, (1977), p. 63).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. L004.1 (*Inventaris van het archief van de Kamers van Koophandel (Antwerpen en Turnhout)* (Nederlandse vertaling van vorige Franstalige inventaris).

KAMER VAN KOOPHANDEL TE TURNHOUT
Turnhout, 1870-1875

Adviesorgaan voor handel en nijverheid werd als één van de laatste Kamers opgericht bij K.B. van 14 januari 1870. Het telde 9 leden onder voorzitterschap van J. De Somer-Van Genechten, een grote speelkaartenfabrikant.
Het was een publiekrechtelijke instelling, waarvan de leden door de koning werden benoemd, op voorstel van de Kamer en van de Bestendige Deputatie. Werd omwille van allerlei wrijvingen en conflicten in 1875 opgeheven om plaats te maken voor een vrije handelskamer met privaatrechtelijk statuut.
Lit.: *Tussen beleid en belang. Geschiedenis van de Kamers van Koophandel in België (17de-20ste eeuw)* (Algemeen Rijksarchief. Educatieve dienst, Dossiers Tweede Reeks 10), Brussel, 1995, p. 33-75.
Archiefgeschiedenis: Bij de opheffing van de kamer als officiële instelling in 1875 werden de archieven van de Kamers samengebracht en belandden later op het Algemeen Rijksarchief, waar de dossiers over Turnhout op 2 oktober 1989 werden overgebracht naar het Rijksarchief Antwerpen.

Archief van de Kamer van Koophandel te Turnhout, 1870-1875
Onderdeel van: Archief van de Kamers van Koophandel, nrs. 893-898.
0,23 str. m. – 6 inv. nrs.
□ Inhoud: Notulen en briefwisseling (1870-1875).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. L004.2 (*Inventaris van de Kamers van Koophandel (Antwerpen en Turnhout)* (Nederlandse vertaling van de Franstalige inventaris: Bibliotheeknr. ARAt11 (*Inventaire des archives des Chambres de Commerce*, Brussel, (1977), p. 13-14).).

3. Justitie

KAMER VAN PLEITBEZORGERS IN HET ARRONDISSEMENT ANTWERPEN
Antwerpen, 1800-1967

Vanaf 1800 werden er pleitbezorgers in Antwerpen benoemd. De pleitbezorgers ("avoués") waren door de koning (keizer) benoemde ministeriële ambtenaren die belast waren met de wettelijke verdediging van een partij in een zaak voor de Rechtbank van Eerste Aanleg of Hof van Beroep.

Het waren de opvolgers van de procureurs in het ancien régime. In Antwerpen waren zij nooit met meer dan een twaalftal.
De Kamer was een wettelijk samengesteld beroepscollege dat regulerend en sanctionerend werkte.
Lit.: LAENEN C., *De geschiedenis van het Antwerps gerecht*, Antwerpen, 1953, p.655-659.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd in juni 1971 door de griffie van de rechtbank van eerste Aanleg aan het Rijksarchief overgemaakt.

Archief van de Kamer van Pleitbezorgers in het arrondissement Antwerpen, 1830-1940
2,00 str. m.
Nog niet toegankelijk gemaakt.
□ Inhoud: Onbekende □ Inhoud, vooral neerleggingen van huwelijkscontracten, briefwisseling e.d. (ca. 1830-1940 - de data zijn door het gebrek aan inventarisatie zeer benaderend genomen-).
► Toegang(en): Leeszaalnr. L005, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar.

KAMER VAN PLEITBEZORGERS IN HET ARRONDISSEMENT MECHELEN
Mechelen, 1800-

Zie onder Kamer van Pleitbezorgers in het arrondissement Antwerpen. Bij KB van 22 december 1832 was het maximum aantal pleitbezorgers vastgesteld op 8. In 1900 waren er zes (waarvan vier advokaten-pleitbezorger).

Archief van de Kamer van Pleitbezorgers in het arrondissement Mechelen, 1848-1900
0,50 str. m. – 4 inv. nrs.
Nog niet toegankelijk gemaakt.
□ Inhoud: Afschriften van huwelijkscontracten en vaststelling van scheiding (1848-1900).
► Toegang(en): Leeszaalnr. L006, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar.

4. Onderwijs

PMS-CENTRUM GEMEENSCHAPSONDERWIJS ANTWERPEN
Antwerpen

Overgedragen aan het rijksarchief op 11 juni 2004.
Archiefgeschiedenis: Op 11 juni 2004 overgemaakt aan het Rijksarchief.

Archief PMS-centrum gemeenschapsonderwijs Antwerpen, ca. 1960-1990
1,00 str. m.
Nog niet raadpleegbaar (wet op de bescherming van de privacy).
□ Inhoud: Leerlingendossiers met deels medische dossiers van leerlingen geboren in december 1950, maart 1955, juli 1965, april 1970, juni 1975.
► Toegang(en): Plaatsingslijst in typeschrift: Leeszaalnr. L007 (HOUTMAN E., *Plaatsingslijst van het archief van het PMS-centrum gemeenschapsonderwijs Antwerpen*).

PMS-CENTRUM PROVINCIAAL ONDERWIJS ANTWERPEN
Antwerpen

Psycho-medisch centrum voor het onderwijs ingericht door het provinciebestuur van Antwerpen, later CLB (Centrum voor Leerlingenbegeleiding).
Elders bewaard: zie ook bestand (1937-1965) op het Rijksarchief Beveren (inventaris M96)

Archief van het PMS-centrum provinciaal onderwijs Antwerpen, ca. 1980-
0,13 str. m. – 1 inv. nr.
Nog niet raadpleegbaar (wet op de bescherming van de privacy).
□ Inhoud: Leerlingendossiers (geboren april 1970).
► Toegang(en): Leeszaalnr. L008, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar.

PMS-CENTRUM GEMEENSCHAPSONDERWIJS BOOM
Boom

Archief van het PMS-centrum gemeenschapsonderwijs Boom, 1970-1990
0,21 str. m.
Nog niet raadpleegbaar (wet op de bescherming van de privacy).
□ Inhoud: Leerlingendossiers van leerlingen geboren in oktober 1960, juli 1965 en

april 1970.
► Toegang(en): Leeszaalnr. L009, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar.

PMS-CENTRUM GEMEENSCHAPSONDERWIJS BRASSCHAAT
Brasschaat

Archief van het PMS-centrum gemeenschapsonderwijs Brasschaat, ca. 1960-1980
0,63 str. m.
Elders bewaard: zie ook bestand (1955) op het Rijksarchief Beveren (inventaris M97)
Nog niet raadpleegbaar (wet op de bescherming van de privacy).
□ Inhoud: Leerlingendossiers van leerlingen geboren in mei 1946, november 1947, december 1950, maart 1955, oktober 1960, juli 1965.
► Toegang(en): Leeszaalnr. L010, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar.

PMS-CENTRUM GEMEENSCHAPSONDERWIJS DEURNE
Deurne

Archiefgeschiedenis: Op 19 juni 2000 overgedragen aan het Rijksarchief.
Elders bewaard: zie ook bestand (1950-1960) op het Rijksarchief Beveren (inventaris M102)

Archief PMS-centrum gemeenschapsonderwijs Deurne, ca. 1980-1990
0,48 str. m.
Nog niet raadpleegbaar (wet op de bescherming van de privacy).
□ Inhoud: Leerlingen en medische dossiers van leerlingen, geboren in april 1970 en juni 1975.
► Toegang(en): Plaatsingslijst: Leeszaalr. L011 (HOUTMAN E., *Plaatsingslijst van het archief van het PMS-centrum gemeenschapsonderwijs Deurne*).

PMS-CENTRUM GEMEENSCHAPSONDERWIJS LIER
Lier

Archiefgeschiedenis: Op 10 mei 2001 overgedragen aan het Rijksarchief.

Archief van het PMS-centrum gemeenschapsonderwijs Lier, ca. 1960-1990
1,06 str. m. – 6 inv. nrs.
Nog niet raadpleegbaar (wet op de bescherming van de privacy).
□ Inhoud: Leerlingen en medische dossiers van leerlingen geboren in 1935-1947, maart 1955, oktober 1960, juli 1965, april 1970.
► Toegang(en): Plaatsingslijst: Leeszaalnr. L012 (HOUTMAN E., *Plaatsingslijst van het archief van het PMS-centrum gemeenschapsonderwijs Lier*).

RIJKSNORMAALSCHOOL EN OEFENSCHOOL TE LIER
Lier, 1817-

Opgericht in 1817 als kweekschool voor onderwijzers en afgeschaft in 1830, in 1844 heropgericht. Aan de school was een lagere oefenschool en later ook een middelbare oefenschool (voor de regentenopleiding) verbonden.
Lit.: VAN LEEMPUT L. (ed.), *175 jaar Rijksnormaalschool te Lier. Gedenkboek 1817-1992*, 2 dln, Lier, 1992.
Archiefgeschiedenis: Deze documenten zijn -vermoedelijk door schenking- terechtgekomen in de "Historische Onderwijscollectie" van de Universiteit Gent (Baertsoenkaai 3, 9000 Gent). In september 2003 werden deze bescheiden overgemaakt aan het Rijksarchief Gent, die ze op 28 november 2003 doorzond naar het Rijksarchief Antwerpen.
Elders bewaard archief: Vermoedelijk berust het grootste deel van het archief zich nog in de school.

Archief van de Rijksnormaalschool en oefenschool te Lier, 1914-1951
0,48 str. m. – 18 inv. nrs.
□ Inhoud: Inkomende (1915-1938) en uitgaande briefwisseling (1925-1937). – Gegevens over personeel (1914-1937). – Verslagen van didactische lessen (1917-1951). – Verslagen van voordrachten, gehouden door leraars van de normaalschool (1916-1930 en verslagen over "schoolwandelingen" en schoolreizen (1920-1930).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. L013 (HOUTMAN E., *Inventaris van het archief van de Rijksnormaalschool en Oefenschool te Lier*).

PMS-CENTRUM GEMEENSCHAPSONDERWIJS MECHELEN
Mechelen

Het stedelijk PMS-centrum werd later overgenomen door het PMS-centrum (CLB) van het gemeenschapsonderwijs.
Archiefgeschiedenis: Op 14 november 2001 en 5 november 2003 overgedragen aan het Rijksarchief.

Archief van het PMS-centrum gemeenschapsonderwijs Mechelen, ca. 1985-1990
0,74 str. m. – 4 inv. nrs.
Nog niet raadpleegbaar (wet op de bescherming van de privacy).
□ Inhoud: Leerlingendossiers van het stedelijk onderwijs en van rijksmiddelbare en basisscholen in Heist-op-den-Berg en Mechelen, leerlingen geboren in april 1970 en juni 1975.
► Toegang(en): Plaatsingslijst: Leeszaalnr. L014 (HOUTMAN E., *Plaatsingslijst van het archief van het PMS-centrum gemeenschapsonderwijs Mechelen*).

PMS-CENTRUM GEMEENSCHAPSONDERWIJS SCHOTEN (EN DEURNE)
Schoten

Centrum gevestigd in het Koninklijk Atheneum in Schoten.

Archief van het PMS-centrum gemeenschapsonderwijs Schoten, ca. 1960-1980
0,08 str. m.
Nog niet raadpleegbaar (wet op de bescherming van de privacy).
► Toegang(en): Plaatsingslijst: Leeszaalnr. L015 (HOUTMAN E., *Plaatsingslijst van het archief van het PMS-centrum gemeenschapsonderwijs Schoten*).

PMS-CENTRUM GEMEENSCHAPSONDERWIJS TURNHOUT
Turnhout

De vroegere PMS-centra van Turnhout, Turnhout-Bijzonder onderwijs, Mol, Geel en Herentals gingen later op in het CLB van Turnhout.
Archiefgeschiedenis: Aan het Rijksarchief overgemaakt op 5 november 2004.

Archief van het PMS-centrum gemeenschapsonderwijs Turnhout, ca. 1955-1998
4,95 str. m. – 29 inv. nrs.
Nog niet raadpleegbaar (wet op de bescherming van de privacy).
□ Inhoud: Leerlingendossiers van leerlingen geboren in augustus 1942, september 1944, februari 1945, mei 1946, november 1947, december 1950, maart 1955, oktober 1960, juli 1965, april 1970, juni 1975 en november 1980.
► Toegang(en): Plaatsingslijst in typeschrift: Leeszaalnr. L016 (HOUTMAN E., *Plaatsingslijst van het archief van het PMS-centrum gemeenschapsonderwijs Turnhout*).

C. PROVINCIALE INSTELLINGEN

DEPARTEMENT VAN DE TWEE NETEN

Antwerpen, 1795-1814

Na de tweede inval van de Fransen werd op 7 september 1794 een nieuwe territoriale indeling ingevoerd waarbij het oude hertogdom Brabant, dat nu arrondissement Brabant heette, verdeeld werd in vier kwartieren, w.o. Antwerpen. Mechelen met haar enkele enclaves op Brabants gebied was een volwaardig arrondissement. Op 31 augustus 1795 werd het departement van de Twee Neten ingesteld dat ongeveer de huidige provinciegrenzen had. Mechelen werd hierbij opgenomen en ook de dorpen die op de rechteroever van de Schelde lagen en vroeger deel uitmaakten van het graafschap Vlaanderen: Bornem, Hingene, Mariekerke, Sint-Amands en Weert. Muizen en Hever, die behoorden tot de heerlijkheid Mechelen, werden naar het departement van de Dijle overgeheveld, evenals Keerbergen dat vroeger tot het kwartier Hoogstraten hoorde. Tevens werd het departement onderverdeeld in 23 municipale kantons, een indeling die op 14 februari 1801 gewijzigd werd toen er maar 21 gerechtelijke kantons overbleven, onderverdeeld in drie onderprefecturen (arrondissementen). Bij het verdrag van Parijs van 16 maart 1810, toen het grootste deel van Nederland eveneens bij Frankrijk werd ingelijfd werd het arrondissement Breda bij het departement van de Twee Neten gevoegd, een toestand die slechts tot 15 december 1813 zou duren.
De werking van de departementale structuren verliep de eerste jaren vrij stroef door de tegenkanting van de bevolking en de vele wisselingen van de leidende bestuurskaders. Na het aantreden van Napoleon normaliseerde de toestand zich en konden heel veel positieve maatregelen geïmplementeerd worden. Het machtsvacuüm dat in mei 1814 ontstaan was door het verdrijven van de Franse troepen werd pas echt opgevuld met de grondwet van augustus 1815 toen de nieuwe provincie Antwerpen werd opgericht.
Lit.: *De Provincie vroeger en nu. Antwerpen*, 1976.
Archiefgeschiedenis: Het archief werd bewaard in lokalen van het gebouw van het provinciebestuur, dat gehuisvest was in de oude zetel van het bisdom Antwerpen. In 1851-1852 werd zelfs een vrij modern ogend archiefgebouw met een volledig metalen trappen- en vloerenstel gebouwd aan de Geefsstraat. H. Jacobs kreeg op het einde van de 19de eeuw de opdracht om het archief te ordenen. Hij plande een inventaris in drie grote delen (Franse, Hollandse en Belgische periode). Doordat hij de inventarisatie enorm detaillistisch opvatte -met vaak uitvoerige beschrijvingen van elk document- kwamen in 1895-1906 alleen een aantal reeksen van de Franse periode aan bod. De uitgegeven inventarissen, die gedeeltelijk tweetalig zijn

gepubliceerd, bevatten geen enkele archiefnummering. De nummering werd alleen op de documenten aangebracht en op enkele werkexemplaren van de inventaris.
De documenten van het ancien régime, die hij -slechts voor een deel- in een afzonderlijk volume beschreef werden in december 1904 en december 1905 aan het in 1896 nieuw opgerichte Rijksarchief Antwerpen afgestaan. De door H. Jacobs beschreven documenten vormen de "Reeks A" van het "archief van het provinciebestuur van Antwerpen" en werden in oktober-november 1959 aan het rijksarchief overgedragen. Het betreft in omvang niet eens de helft van alle archiefbescheiden van de Franse tijd. De andere documenten werden in globo met zeer algemene omschrijvingen geordend, samen met andere gelijkaardige documenten tot ongeveer 1860. Zij werden in de jaren 1960-1964 overgemaakt aan het Rijksarchief:
Reeks B: april 1960
Reeks C: juni-september 1960
Reeks D: september 1960
Reeks E. november 1960
Reeks F: september 1961
Reeks G: september 1961
Reeks H: september 1961
Reeks J: juni 1962
Reeks K: september 1963
Reeks L: september 1964
Reeks M: augustus 1964
Reeks N: juni 1997.

Archief van het departement van de Twee Neten, 1794-1816
Onderdeel van: Archief van de provincie Antwerpen, Reeks A Deel 1.
28,00 str. m.
□ Inhoud: Bestuurlijke indeling van het departement (1795-1813). – Grensafbakening van gemeenten (1798-1813). – Personeel van het departementaal bestuur (1795-1814). – Bestuur en personeel van de kantons en gemeenten (1795-1813). – Afkondiging van wetten en decreten (1795-1805). – Heraldiek en adel (1795-1813). – Boekhouding van het departement (1795-1814). – Belastingen, gedwongen leningen, octrooien (1793-1815). – Douane (1795-1813). – Monetaire maatregelen (1795-1814). – Nationale domeinen (verkopen, beheer) en Amortisatiekas (1795-1816). – Emigrés (lijsten, vervolging, inbeslagnemingen, 1794-1809).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. N001.01 (JACOBS H., *Inventaris der Archieven van het Provinciaal Bestuur van Antwerpen. II. Hedendaagsche Archieven. Fransch tijdvak (1794-1814). Dl 1: Bestuurlijke Inrichting en*

Financiën, Antwerpen, 1895 (nieuwe uitgave: COPPENS H. (ed.) Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 19, Brussel, 1999).

Archief van het departement van de Twee Neten 2, 1794-1815
Onderdeel van: Archief van de provincie Antwerpen, Reeks A Deel 2.
28,00 str. m.
□ Inhoud: Afschaffing van de kloosters (naamlijsten van kloosterlingen, boedelinventarissen, beheer van de kloostergoederen, pensioenen van ex-kloosterlingen -per klooster-, 1795-1815). – Seculiere geestelijkheid (weghalen van de uiterlijke kenmerken van de eredienst, afleggen van de gedwongen eden, vervolging van priesters, sluiting en heropening van kerken en ontruiming van pastories, 1795-1813). – Aartsbisdom Mechelen en bisdom Antwerpen en seminaries (1795-1813). – Goederen en boedellijsten van kerken en pastories (1795-1812). – Herinstelling van de eredienst, inrichting van de parochies (1801-1811). – Gegevens over kerken, kapellen, bidplaatsen en pastories (1796-1813). – Uitrusting van kerken, benoeming en salarissen van bedienaars en hulppersoneel (1799-1813). – Allerlei betwistingen inzake eredienst en geestelijkheid (1798-1813).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. N001.02 (JACOBS H., *Inventaris der Archieven van het Provinciaal Bestuur van Antwerpen. III. Eredienst (Fransch tijdvak)*, Antwerpen, 1902 (met uitvoerige klapper) (heruitgave COPPENS H. (ed.), Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 19, Brussel, 1999).

Archief van het departement van de Twee Neten 3, 1794-1820
Onderdeel van: Archief van de provincie Antwerpen, Reeks A Deel 3.
28,00 str. m.
□ Inhoud: Criminele rechtbank (1793-1812). – Burgerlijke en correctionele rechtbanken (1794-1813). – Vredegerechten (1794-1813). – Politie met o.a. perscensuur (1794-1820/1855). – Gebouwen van de rechtbanken (1795-1811). – Salarissen van magistraten, gerechtskosten (1795-1813). – Notarissen (1795-1810). – Boerenkrijg (1795-1801).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. N001.03 (JACOBS H., *Inventaris der Archieven van het Provinciaal Bestuur van Antwerpen. IV. Gerecht - Polticie - Volksopstand van het jaar VII. Fransch tijdvak (1794-1814)*, Antwerpen, 1906 (heruitgave door H. COPPENS (ed.), Rijksarchief te Antwerpen, Toegangen in beperkte oplage 19, Brussel, 1999) (met klapper op de plaatsnamen en beschrijvingen over archieven van gevangenissen in volgende reeksen).

Archief van het departement van de Twee Neten 4, 1797-1813
Onderdeel van: Archief van de provincie Antwerpen, Reeks B.
9,00 str. m. – 72 inv. nrs.
□ Inhoud: Processen-verbaal van de openbare verkopen van nationale goederen (per affiche en lotnummer met vaak expertiseverslagen en afrekening van de betaling) (1797-1808), idem (1807-1810), idem/gemeentelijke goederen (1812-1813). – Expertiseverslagen (1797-1802), idem voor de tienden in het arrondissement Breda -met de processen-verbaal van de openbare verkoop (1812). – Gedrukte verkoopsaffiches (1797-1799). – Algemeen repertorium (1796-1805).
► Toegang(en): Plaatsingslijst, gedrukt: Leeszaalnr. N001.04 (HOUTMAN E. en COPPENS H., *Archief van het departement van de Twee Neten en van de Provincie Antwerpen. Beknopte plaatsingslijsten van de blokken B tot M (ca. 1794-ca. 1860)* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 20), Brussel, 1999, p. 7-9).

Archief van het departement van de Twee Neten 5, 1794-1815
Onderdeel van: Archief van de provincie Antwerpen, Reeksen C-M.
□ Inhoud: Zie voor de □ Inhoud onder "Provincie Antwerpen" afzonderlijke Reeksen C tot en met M.
► Toegang(en): Plaatsingslijst, gedrukt: Leeszaalnr. N001.05.1 HOUTMAN E. en COPPENS H., *Archief van het Departement van de Twee Neten en van de Provincie Antwerpen. Beknopte plaatsingslijsten van de blokken B tot M (ca. 1794-ca. 1860)* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 20), Brussel, 1999).

PROVINCIE ANTWERPEN
Antwerpen, 1815-

Nadat de Fransen verdreven waren uit Antwerpen in 1813 duurde het tot augustus 1815 tot een nieuwe administratieve structuur ontstond door de oprichting van de provincie Antwerpen. Willem I had aanvankelijk nog gedacht aan een eigen -kleine- provincie Mechelen maar uiteindelijk werden de grenzen van het departement van de Twee Neten behouden. Als raad werden de Provinciale Staten ingesteld die in Antwerpen 60 leden telden, verdeeld in drie "standengroepen", 15 leden van de adel, 24 vertegenwoordigers van de steden en 21 van het platteland. Deze verkozen de Gedeputeerde Staten die de dagelijkse leiding van het Provinciebestuur waarnamen. Het door het Koninkrijk der Nederlanden ingestelde provinciebestuur bleef functioneren tot in het najaar van 1830 toen het Voorlopig Bewind graaf de Robiano aanstelde als gouverneur. Een grondige hervorming was

de provinciewet van 1836 die een verkozen provincieraad van 46 leden -geleidelijk verhoogd door de toename van de bevolking tot 73 leden in 1892- en zes gedeputeerden instelde.
Lit.: *De provincie vroeger en nu. Antwerpen*, Brussel, 1976. – KEERSMAEKERS A., *Honderdvijftig jaar Provincieraad van Antwerpen*, Antwerpen, 1986. – JACOBS H., *Het bestuur der provincie Antwerpen van 1836 tot 1900*, Antwerpen, 1903.
Archiefgeschiedenis: Zie "archief van het departement van de Twee Neten".
Gezien de continuïteit in administratie en bestuur over de Franse, Hollandse en Belgische tijd is een splitsing van de archiefbescheiden over deze perioden niet voor de hand liggend. De meeste dossiers en soms ook reeksen lopen over die drie perioden heen. Alleen voor de Franse tijd is door het inventarisatiewerk van H. Jacobs een wat kusntmatige reeks ontstaan die alleen de Franse tijd betreft. Gedurende de 19de eeuw gebruikte de provinciale administratie een registratuur-nummering die vermoedelijk tot de Hollandse tijd teruggaat. Vermoedelijk in de 20ste eeuw werden de meeste dossiers volgens grote onderwerpen/thema's samengebundeld en werden zo ook overgemaakt aan het Rijksarchief.
Reeksen A en B betreffen uitsluitend het departement van de Twee Neten en werden daar ook onder behandeld.
Reeks C betreft banden en registers van zeer diverse □ Inhoud en datering die men in een afzonderlijke reeks heeft ondergebracht. Sommige van deze banden hebben zeer zware schade geleden door vochtigheid waardoor ze niet echt meer bruikbaar zijn. De nummering is niet doorlopend en sommige delen ontbreken. Deze bescheiden werden per reeks overgedragen door het archief van de provincie Antwerpen:
-Reeks C: juni-september 1960
-Reeks D: september 1960
-Reeks E: september-november 1960
-Reeks F: september 1961
-Reeks G: september 1961
-Reeks H: september 1961
-Reeks J: juni-september 1962
-Reeks K: september 1963
-Reeks L: september 1964
-Reeks M: augustus 1964
-Reeks N: juni 1997
-Reeks P: juni-december 1997
-Reeks Q: maart 1999
-Reeks R: januari 2001.

Archief van de provincie Antwerpen Reeks C, 1794-1867
Onderdeel van: Archief van de provincie Antwerpen.
11,50 str. m. – 315 inv. nrs.
□ Inhoud: Verslagen en zittingen van de Staten Provinciaal (1816-1830). – Verslagen en besluiten van de Gedeputeerde Staten en van de Bestendige Deputatie (1816-1863). – Besluiten van de "commissaire du directoire exécutif", de prefect en de gouverneur (1795-1830). – Briefwisseling (1795-1834). – Personeel van het provinciebestuur (1826-1827) en van de gemeentebesturen (1799-1860). – Administratie en boekhouding van het provinciebestuur (1797-1867). – Lotelingenlijsten (1804-1814). – Oorlogsbelasting (1794-1798), schade bij het bombardement van Antwerpen (1814). – Domeinen en Amortisatiekas (1794-1810). – Belastingen (1797-1826), personeel en klachten (1813-1855) met o.a. rollen en kadastrale leggers van Antwerpen-5de wijk (1802-1803), Brecht (1802-1804), Deurne-Borgerhout (1805-1807), Lillo (0801-1802), Rumst (1801-1802), Wilrijk (1801-1802). – Personeel van het correctiehuis van Sint-Bernards in Hemiksem (1822-1823). – Rekeningen van de bedelaarskolonie van Hoogstraten (1816-1861). – Uitvindersbrevetten (1844-1854). – Gerechtskosten (1802-1843). – Catalogi van de departementale bibliotheek. – Studiebeurzen (1818, 1836-1860). – Verslagen van de commissie voor transatlantische scheepvaart (1842). – Verslagen van de provinciale landbouwcommissie (1851-1859), van de commissie van monumenten en landschappen (1843-1845). – Jachtvergunningen (1860-1863), visvangst (1844-1847), stamboeken voor runderen en stieren (1849-1850). – Statistieken van de Burgerlijke Stand (1847). – Burgerlijke Gasthuizen en Weldadigheidsbureel van Antwerpen (1801-1813). – Rekeningen van vondelingen in Mechelen (1804-1805). – Weldadigheidsbureel van Mechelen. – Verslagen van de kantonnale raad van Zandhoven (december 1797-juli 1800). – Kerkrekeningen van Sint-Carolus-Borromeus (1787-1793) en van Sint-Paulus (1826, 1829) in Antwerpen. – Scheepsrollen (1801-1805). – Verslagen van de "Société des sciences, lettres et arts d'Anvers" (1834-1840).
► Toegang(en): Plaatsingslijst, gedrukt: Leeszaalnr. N001.05.2 (HOUTMAN R. en COPPENS H., *Archief van het Departement van de Twee Neten en van de Provincie Antwerpen. Beknopte plaatsingslijsten van de blokken B en M (ca. 1794-ca. 1860)* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 20), Brussel, 1999, p. 10-23).

Archief van de provincie Antwerpen Reeks D 1-303, 1795-1850
Onderdeel van: Archief van de provincie Antwerpen.
91,00 str. m. – 303 inv. nrs.
□ Inhoud: Lijsten van conscrits, deserteurs en weerspanningen e.d. en vele individuele dossiertjes van dienstplichtigen betreffende dienstneming, vrijstelling,

afkeuring, afkoping, verloven e.d. (1795-1814). – Lijsten van dienstplichtigen -o.a. over vrijstelling, desertie, verloven e.d.- (1795/1815- 1830/1844). – Marine (1795-1852). – Militaire raden (1816-1851). – Weerspanningen/"refractaires" (1814-1828). – Afkopingen (1807-1832) en plaatsvervangingen (1815-1845). – Dossiers van zeer diverse aard over dienstplicht (1794-1850).
► Toegang(en): Plaatsingslijst, gedrukt: Leeszaaknr. N001.06 (HOUTMAN E. en COPPENS H., *Archief van het Departement van de Twee Neten en van de Provincie Antwerpen. Beknopte plaatsingslijsten van de blokken B tot M (ca. 1794-ca. 1860)* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 20), Brussel, 1999, p. 24-33).
─ Index, gedrukt: Bibliotheeknr. RAAT27 (CEURVELS G. en DE LILLE G., *Departement van de Twee Neten. Stukken betreffende de conscriptie 1795-1814. Inventaris en indices op persoons- en plaatsnamen* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 27), Brussel, 2002, 4 dln. (Inhoudsopgave met klappers op plaats- en persoonsnamen van de nrs. 1-191).
─ Index, gedrukt: Bibliotheeknr. RAAT36 (CEURVELS G. en DE LILLE G., *Departement van de Twee Neten. Stukken betreffende deserteurs en weerspannige conscrits 1796-1814. Indices op persoons- en plaatsnamen* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 36), Brussel, 2002 (Inhoudsopgave met klappers op plaats- en persoonsnamen van de nrs. 256-259).

Archief van de provincie Antwerpen Reeks D A1-10, 1803-1865
Onderdeel van: Archief van de provincie Antwerpen.
0,45 str. m. – 10 inv. nrs.
□ Inhoud: Aanvullende inschrijvingsregisters van militairen van de reservecompagnie (1803, 1808, 1812). – Weerspannigen (1837-1865). – Verslagen van de centrale militieraad/Bestendige Deputatie (1829-1863). – Lijsten van dienstplichtigen (1828-1863).
► Toegang(en): Plaatsingslijst, gedrukt: Leeszaalnr. N001.07 (HOUTMAN E. en COPPENS H., *Archief van het Departement van de Twee Neten en van de Provincie Antwerpen. Beknopte plaatsingslijsten van de blokken B tot M (ca. 1794-ca. 1860)* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 20), Brussel, 1999, p. 33-34).

Archief van de provincie Antwerpen Reeks D I-XXXIII, 1815-1843
Onderdeel van: Archief van de provincie Antwerpen.
3,00 str. m. – 33 inv. nrs.
□ Inhoud: Militieregisters (1815-1816) en aanvullende lotingslijsten (1817-1843) (een deel is totaal onleesbaar door vochtbeschadiging).
► Toegang(en): Plaatsingslijst, gedrukt: Leeszaalnr. N001.08 (HOUTMAN E. en

COPPENS H., *Archief van het Departement van de Twee Neten en van de Provincie Antwerpen. Beknopte plaatsingslijsten van de blokken B tot M (ca. 1794-ca.1860)* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 20), Brussel, 1999, p. 34).

Archief van de provincie Antwerpen Reeks D Militieregisters 1-165 , 1817-1860

17,80 str. m. – 165 inv. nrs.

□ Inhoud: Militieregisters met vermelding van persoonlijke gegevens van de dienstplichtige, lotingsnummer, beslissing van de militieraad, incorporatie in de eenheid, sporadisch ook gedetailleerde persoonsbeschrijving, met namen van de ouders. Lijsten per militiekanton en verder per gemeente (1817-1860). Om een dienstplichtige op te zoeken moet men tot 1850 19 jaar bijtellen bij zijn geboortejaar, daarna 20 jaar om de klasse te kennen. Het militiekanton hangt af van de woonplaats op het ogenblik van de loting, om dit te kennen zie toegang 1.

► Toegang(en): Plaatsingslijst in typeschrift: Leeszaalnr. N001.09 (HOUTMAN E., *Archief van het provinciebestuur van Antwerpen. Militieregisters (Inschrijvingsregisters van lotelingen en dienstplichtigen) met bijhorende reeksen 1815-1922 (1941)*, 2002).

─ Plaatsingslijst, gedrukt: Bibliotheeknr. RAAT20 (HOUTMAN E. en COPPENS H., *Archief van het Departement van de Twee Neten en van de Provincie Antwerpen. Beknopte plaatsingslijsten van de blokken B tot M (ca. 1794-ca.1860)* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 20), Brussel, 1999, p. 34-38)

Archief van de provincie Antwerpen Reeks Z
Militieregisters 1861-1941

50,10 str. m. – 739 inv. nrs.

□ Inhoud: Beslissingen van de centrale militieraad/Bestendige Deputatie (1873-1913). – Verloven (1870, 1882). – Verzoekschriften (1869-1919) en aanvragen tot uitstel (1928-1930). – Medische rapporten en getuigschriften (1898-1913). – Inschrijvingslijsten met vermelding van de incorporatie in de eenheid (1870-1913). – Inlichtingsbulleltins van dienstplichtigen die banden hadden met het buitenland (1890-1919). – Aanvragen voor onbepaald verlof (1923-1941). – Militieregisters (1861-1922) met vermelding van persoonlijke gegevens van de dienstplichtige en namen van zijn ouders, lotingsnummer, beslissing van de militieraad, eventueel vermelding van de eenheid en sporadisch een gedetailleerde persoonsbechrijving. Tot 1870 zijn de namen per kanton en per gemeente geordend, na 1870 alleen per militiekanton. Om een dienstplichtige op te zoeken moet men 20 jaar bijtellen bij zijn geboortejaar om zijn klasse te kennen. Om te weten tot welk militiekanton de

woonplaats van de diensplichtige op het ogenblik van de loting behoorde, zie toegang 1.
► Toegang(en): Plaatsingslijst in typeschrift: Leeszaalnr. N001.10 (HOUTMAN E., *Archief van het provinciebestuur van Antwerpen. Militieregisters (Inschrijvingsregisters van lotelingen en dienstplichtigen) met bijhorende reeksen 1815-1922 (1941)*, 2002).

Archief van de provincie Antwerpen Reeks E
Militaria, 1795-1859
Onderdeel van: Archief van de provincie Antwerpen.
23,50 str. m. – 107 inv. nrs.
□ Inhoud: Rijkswacht: organisatie (1795-1859), kazernen (1795-1859). – Burgerwacht (1796-1859), boekhouding (1827-1852). – Erewacht (1801- 1820). – Kustwacht (1803-1810). – Hospitalen (1799-1836). – Troepentransporten (1794-1832). – Militaire logementen (1795-1856). – Veldwachters: personeel (1795-1859), pensioenen (1822-1859), salarissen en vergoedingen (1810-1859), uitrusting, brigades (1817-1859). – Genie: militaire gebouwen (1795-1837), personeel (1795-1856), versterkingen (1796-1859). – Oorlogsgebeurtenissen (1796-1822), w.o. landing in Engeland (1797-1813), beleg van Antwerpen (1814), aanval 1831 (1831-1848), beleg van de citadel van Antwerpen (1832-1854), bombardementen (1814-1848), overstromingen (1830-1852), krijgsgevangenen (1795-1813). – Omwenteling van 1830 (1830- 1857). – Militaire prestaties (1794-1855).
► Toegang(en): Plaatsingslijst, gedrukt: Leeszaalnr. N001.11 (HOUTMAN E. en COPPENS H., *Archief van het Departement van de Twee Neten en van de Provincie Antwerpen. Beknopte plaatsingslijsten van de blokken B tot M (ca. 1794-ca.1860)* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 20), Brussel, 1999, p. 39-42).
─ Index op computer (CEURVELS G., *Toegang op de personeelsdossiers van de veldwachters (1796-1861)*, 1998 (nadere toegang op de nrs. 47-62).

Archief van de provincie Antwerpen Reeks F
Politie en openbare gezondheid, 1795-1861
Onderdeel van: Archief van de provincie Antwerpen.
14,50 str. m. – 90 inv. nrs.
□ Inhoud: Politie:
Jacht (1795-1859). – Paspoorten (1798-1860). – Diverse onderwerpen: branden, oplichtingen, benden, drenkelingen, samenzwering en aanslagen, landverhuizers, vervalsers, onlusten en oproer, diefstallen, toezicht op pers, boekhandel en drukkerijen, hotels, herbergen, ontuchthuizen, bals, verenigingen, duels, loterij en kansspelen, karnaval, openbare verlichting (1796-1859). – Vervoer van buskruit

(1796-1830). – Vreemdelingen (1815-1860). – Politieverslagen (1801-1836). – Personeel (1795-1859). – Boeten (1799-1859). – Nachtwacht (1795-1847). – Brandweer (1804-1842). – Toezicht op schouwburgen (1795-1853). – Politie-reglementen ((1559)-1861. – Branden (1795- 1863).
Openbare gezondheid:
Toezicht op artsen, tandartsen, apothekers en vroedvrouwen (1800-1858). – Epidemieën (1796-1858). – Geneeskundige commissies (1799-1859). – Quarantaine (1800-1859). – Koepokinentingen (1802-1858). – Openbare gezondheid (1813-1859).
► Toegang(en): Plaatsingslijst, gedrukt: Leeszaalnr. N001.12 (HOUTMAN E. en COPPENS H., *Archief van het Departement van de Twee Neten en van de Provincie Antwerpen. Beknopte plaatsingslijsten van de blokken B tot M (ca. 1794-ca.1860)* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 20), Brussel, 1999, p. 43-48).
─ Index op computer (CEURVELS G., *Nadere toegang op de personeelsdossiers van de politie (1799-1909)*, 1998 (nadere toegang op de nrs. 60-64, betreft alleen benoemingen van commissarissen en politieofficieren)

Archief van de provincie Antwerpen Reeks G
Toezicht op gemeentebesturen, 1793-1863
41,00 str. m. – 209 inv. nrs.
□ Inhoud: Algemene zaken (1798-1861). – Gemeenterekeningen (1793-1860) en -begrotingen (1795-1860). – Terugbetalingen (1820-1860). – Fonds van 2 percent (1820-1826). – Biezondere kredieten (1812-1860). – Plaatsing van kapitalen (1812-1860). – Toelagen (1799-1852). – Betwistingen (1795-1860). – Kasnazicht (1810-1860). – Diverse inlichtingen (1798-1860). – Schulden en schuldvereffening (1794-1860). – Belastingen: opcentiemen (1816-1860), oninbare posten (1824-1860), belastingsrollen (1815-1861), stad Antwerpen (1800-1856), statistieken (1828-1860), besluiten en onderrichtingen (1814-1860), inning en dwangbevelen (1803-1860), belasting op honden (1831-1848) en personeel (1828-1854), verslagen en borderellen (1814-1859), klachten (1820-1861). – Algemene verslagen (1810-1860). – Verkiezingen (1796-1860). – Archieven (1795-1861).
► Toegang(en): Plaatsingslijst, gedrukt: Leeszaalnr. N001.13 (HOUTMAN E. en COPPENS H., *Archief van het Departement van de Twee Neten en van de Provincie Antwerpen. Beknopte plaatsingslijsten van de blokken B tot M (ca. 1794-ca.1860)* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 20), Brussel, 1999, p. 49-55).
─ Index op computer (CEURVELS G., *Nadere toegang op de dossiers van de gemeenteraadsverkiezingen (1820-1860)*, 1998 (nadere toegang op de nrs. 172-207)

Archief van de provincie Antwerpen Reeks H
Toezicht op instellingen voor sociale zorg, 1784-1866
28,00 str. m. – 155 inv. nrs.
□ Inhoud: *Weldadigheidsburelen:* Documenten over rekeningen (1798-1859) en begrotingen (1784-1860), plaatsing van kapitalen (1792-1861), kredieten (1825-1860), betwistingen (1799-1861), aflossing van schulden (1801-1860), giften en legaten (1801-1860), toelagen (1812-1856), patrimonium (beheer, verpachtingen, ruil, verkoop en aankoop) (1795-1862), verzegelde goederen (1799-1856), personeel (1796-1860), ontvangers (1803-1861)
Burgerlijke Godshuizen: Boekhouding (1793-1860), Kapitalen, schulden en leningen (1804-1861), verslagen, briefwisseling (1793-1860), personeel (1798-1860), betwistingen (1798-1860), patrimonium (verpachting, verkoop, ruil, aankoop) (1799-1866), Koninklijk Instituut van Mesen (militaire wezen) (1822-1861)
Vondelingen (1796-1865)
Bergen van Barmhartigheid (1618-1859)
Behoeftigen: Bijstandswoonst (1806-1860), onderhouds- en reiskosten (1796-1859), Armenwerkhuizen (1800-1863)
Instellingen van weldadigheid:
Algemeen (1794-1860), giften en legaten (1806-1856), boekhouding (1799-1859), personeel (1803-1864) e.a.
► Toegang(en): Plaatsingslijst, gedrukt: Leeszaalnr. N001.14 (HOUTMAN E. en COPPENS H., *Archief van het Departement van de Twee Neten en van de Provincie Antwerpen. Beknopte plaatsingslijsten van de blokken B tot M (ca. 1794-ca.1860)* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 20), Brussel, 1999, p. 56-63).
─ Index op computer (CEURVELS G., *Bijzondere toegang op de dossiers betreffende de bijstandswoonst (1806-1859)*, 1999 (nadere toegang op de nrs. 112-124)
─ Index op computer (CEURVELS G., *Nadere toegang op de benoemingsdossiers van leden van de Weldadigheidsburelen (1806-1858)*, 1999 (nadere toegang op de nrs. 62-65)

Archief van de provincie Antwerpen Reeks J
Sociale bijstand, gevangenissen, economie, financiën e.d., 1796-1861
83,00 str. m. – 432 inv. nrs.
□ Inhoud: *Bijstand* aan personen (1796-1860). – Hulp bij rampen (1796-1863). – Pensioenen -o.a. aan militairen- (1796-1861). – Blinden, doven en doofstommen (1812-1858). – Krankzinnignen (1797-1860).
Bedelaarsinstellingen : Organisatie (1800-1856), personeel (1812-1861), boek-

houding (1809-1859), bijstandswoonst (1820-1850), gedetineerden (1809-1856), emigratie (1850-1855), gebouwen (1809-1845)
Gevangenissen: Organisatie (1795-1860), personeel (1796-1861), commissies (1813-1860), gezondheidsdienst (1814-1865), gedetineerden (1805-1857), opgesloten kinderen (1818-1852), werkhuizen (1800-1861), bagno's (1796-1837), boekhouding en leveringen (1795-1861), gebouwen (1795-1861)
Burgerlijke stand en bevolking : Inrichten van de Burgerlijke Stand (1779-1864), naturalisaties ("inboorlingschap", 1831-1865), persoonlijke inlichtingen (1795-1852), statistieken van de bevolking (1795-1856), volkstellingen (1795-1848).
Handel : Algemeenheden, vooral over handelsbetrekkingen (1795-1860), Kamers van koophandel (1801-1862), stapelhuizen (1800-1860), makelaars (1795-1861), foren en markten (1795-1859), handelsinstituut (1852-1863), vennootschappen (1807-1862), douane, besteldiensten, vergunningen (1796-1861), consuls (1795-1861)
Industrie : Fabrieken (1795-1858), turfontginning (1798-1863), tentoonstellingen (1797-1856), uitvindersbrevetten (1802-1855) e.a.
Scheepvaart (diensten en lijnen, bouw, havenbewegingen, havenpolitie) (1795-1860), visserij (1800-1860), emigratie (1817-1860), zeevaart (1796-1861)
Financiën, belastingen en post : Organisatie - rechtstreekse, onrechtstreekse, grond-, patentbelasting, accijnzen- (1793-1857), personeel (1800-1860), douane (1794-1863), Domeinen (1792-1863), loterijen (1797-1821), Waters en bossen (1748-1843), monetair beleid (1795-1861), maten en gewichten (1795-1860), kadaster (1804-1866), post (1795-1866), leningen en schuldvereffening (1795-1868), barelen (1832-1861).
Over het bagno (J 88, 118-119, 147), zie STEVENS F., *Het "slavenhuis" te Antwerpen (1804-1816/1822)*, in: *Mens en recht. Essays tussen rechtstheorie en rechtspraktijk. Liber Amicorum M. Broekman*, Leuven, 1996, p. 345-359.
► Toegang(en): Plaatsingslijst, gedrukt: Leeszaalnr. N001.15 (HOUTMAN E. en COPPENS H., *Archief van het Departement van de Twee Neten en van de Provincie Antwerpen. Beknopte plaatsingslijsten van de blokken B tot M (ca. 1794-ca.1860)* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 20), Brussel, 1999, p. 64-84).
─ Index, gedrukt: Bibliotheeknr. RAAT22 (CEURVELS G., *Archief van het Departement van de Twee Neten en van de provincie Antwerpen. Blok J nrs. 5-16. Stukken betreffende de hulpverlening bij calamiteiten 1798/1799(jaar VII)-1863. Inventaris en nadere toegangen* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 22), Brussel, 2001 (nadere toegang op de nrs. 5-16).
─ Index op computer (CEURVELS G., *Nadere toegang op de dossiers betreffende de bijstandswoonst (1806-1859)*, 1999 (nadere toegang op de nrs. 57-69).

─ Index op computer (CEURVELS G., *Nadere toegang op de dossiers betreffende nijverheidstentoonstellingen (1820-1835)*, 2000 (nadere toegang op de nrs. 235-238).
─ Index op computer (CEURVELS G., *Nadere toegang op de dossiers betreffende uitvindersbrevetten (1812-1856)*, 2000 (nadere toegang op de nrs. 239-242).

Archief van de provincie Antwerpen Reeks K
Wegen, administratie, rechtbanken, eredienst, landbouw, onderwijs, cultuur, (1615) 1793-1868
Onderdeel van: Archief van de provincie Antwerpen.
126,00 str. m. – 553 inv. nrs.
□ Inhoud: *Wegen :* Algemene dossiers (1796-1866), classificatie (1796-1860), atlas van de buurtwegen (1841-1860), de wegenpolitie en wegopzichters (1795-1860), betwistingen en klachten (1797-1861), vererving, onteigening en afstand van gronden (1811-1860), aanleg van wegen (1799-1861), beplantingen (1799-1861), bruggen (1794-1860), barelen (1777-1860), waterhuishouding (1798-1860), onderhoud (1794-1863), boekhoudkundige documenten (1803-1861), beheer van diverse provinciewegen (1804-1861), bouwaanvragen langs rijks- en provinciewegen, kanalen en spoorwegen -met soms bouwtekeningen en siutatieschetsen- (1799-1861).
Provinciale administratie en bestuur : Organisatie (1795-1863), provincieraad en Bestendige deputatie en andere raden (1803-1860), personeel (1795-17861), (jaar)verslagen (1797-1863), verkiezingen (1797-1860), boekhoudkundige documenten (1814-1861), begrotingen (1804-1860) en rekeningen (1815-1863), provinciale belastingen (1842-1856), archief (1795-1857).
Gerechtelijke organisatie : Gerechtskosten (1796-1862), vredegerechten en personeel (1804-1863), jury's (1798-1862), personeel (1796-1863), notarissen (1799-1862).
Erediensten : Algemene organisatie (1615-1858), kloostergemeenschappen (1794-1860), priesters (1797-1862), salarissen en pensioenen van bedienaars (1796-1861), personeel (1803-1860), boekhoudkundige documenten (ook over renten en subsidies, 1798-1860), patrimonium (1793-1859), anglikaanse (1820-1859), protestantse (1801-1860) en Israëlitische eredienst (1808-1852).
Landbouw : Landbouwcommissies en -genootschappen (1797-1863), landbouwonds (1823-1863), tentoonstellingen en wedstrijden (1847-1860), ontginningen en bebossingen (1779-1863), mercuriales (1783-1860), diverse maatregelen i.v.m. paarden (1799-1865), runderen (1800-1857), schapen en varkens (1798-1852), veeziekten en veeartsenij (1795-1868), verdelging van dieren en insecten (1795-1862), hoefsmederij en landbouwonderwijs (1820-1864).

Cultuur : Academie van Antwerpen (1794-1862), muziekonderwijs (1825-1861), academies en tekenscholen (1802-1862), bibliotheken (1794-1860), publicaties (1796-1861), schilderkunst (1794-1859), stand- en borstbeelden (1797-1862), diverse subsidies (1796-1862), tentoonstellingen en wedstrijden (1813-1861), beheer van studiebeurzen (voor alle onderwijs en kunst 1798-1862).
Onderwijs :
- Lager onderwijs : Oprichting en aanneming van scholen (1796-1861), normaalnderwijs (1820-1861), kleuteronderwijs (1829-1859), modelscholen e.a. (1807-1860), onderwijzend personeel (1814-1862), boekhoudkundige documenten (1826-1860), rapporten en inlichtingen (1796-1860), statistieken (1797-1861), commissies en jury's (1801-1861), wedstrijden en prijsuitdelingen (1836-1860)
- Mddelbaar onderwijs: Inrichting en organisatie (1799-1865), personeel (1798-863), "école centrale" en wedstrijden (1795-1860)
- Hoger onderwijs (1795-1858).
► Toegang(en): Plaatsingslijst, gedrukt: Leeszaalnr. N001.16 (HOUTMAN E. en COPPENS H., *Archief van het Departement van de Twee Neten en van de Provincie Antwerpen. Beknopte plaatsingslijsten van de blokken B tot M (ca. 1794-ca.1860)* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 20), Brussel, 1999, p. 85-108).
─ Index op computer (CEURVELS G., *Nadere toegang op de dossiers van benoeming van notarissen (1815-1890)*, 2000 (nadere toegang op de nrs. 321-323, voornamelijk kandidaatstellingen).
─ Index op computer (CEURVELS G., *Nadere toegang op de dossiers betreffende studiebeurzen (1819-1862)*, 1994 (nadere toegang op de nrs. 478-481, betreft vooral toekenning van rijksbeurzen en niet de private studiebeurzen, waarvan een afzonderlijk archiefbestand op het archief van het provinciebestuur bewaard wordt).
─ Index op computer (CEURVELS G., *Nadere toegang op de dossiers betreffende de benoeming en mutatie van (hulp)onderwijzers (1812-1862)*, 2000 (nadere toegang op de nrs. 485-499).
─ Index op computer (CEURVELS G., *Nadere toegang op de dossiers betreffende de benoeming en mutatie van leraars in het middelbaar rijksonderwijs en van onderwijzers in deze scholen (1829-1865)*, 1998 (nadere toegang op de nrs. 548-550).
─ Index op computer en gedrukt: Bibliotheeknr. RAAT23 (KENNIVE D. en SCHILDERS M., *Archief van het Departement van de Twee Neten en van de provincie Antwerpen. Blok K nrs. 127-158 en blok N nrs. 152-228. Vergunningsaanvragen voor bouwwerken langs rijks- en provinciewegen (1799/1800) 1814-1897. Indices op aanvragers en op plaatsnamen* (Rijksarchief te

Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 23),4 dln., Brussel, 2001 (nadere toegang op de nrs. 127-158, ook per gemeente en per straat).

Archief van de provincie Antwerpen Reeks L
Administratie, feesten, waterbeheer, openbare werken, polders en industrie, 1795-1860
Onderdeel van: Archief van de provincie Antwerpen.
46,20 str. m. – 242 inv. nrs.
□ Inhoud: *Administratie:* Organisatie (1797-1859), personeel (1812-1860), parlementaire verkiezingen (1818-1860), naturalisatie (1802-1861), grondgebied (1795-1861), eretekens voor daden van moed en zelfopoffering (1798-1862), Leopoldsorde (1828-1891), IJzerkruis -oud-strijders van 1830- (1833-1869), erelegioen (1832-1841), adel en ridderorden (1810-1860), feesten en plechtigheden (1795-1860)
Waterbeheer : Rivieren: de beide Neten (1796-1860), Rupel (1825-1860), Dijle (1804-1860), Schelde (1824-1861), Zenne, Vliet, Mark en Aa (1807-1860)
Kanalen: Maas-Scheldekanaal (1797-1860), Kempisch kanaal met aftakkingen e. a. (1842-1861). Ruien en vlieten in Antwerpen (1798-1856), kaden en boorden (1795-1856), bruggen (1825-1861), waterhuishouding (1798-1860), aanlegplaatsen (1827-1860), waterlopen (1844-1863).
Openbare werken: verslagen (1803-1864), personeel (1795-1860), boekhoudkundige bescheiden, aanbestedingen (1795-1862), uitbreiding van het grondgebied van de stad Antwerpen (1795-1861)
Polders en wateringen: algemeen (1795-18964), werken (1797-1860), boekhoudkundige documenten (1795-1858), overstromingen (1798-1853), betwistingen (1797-1865)
Industrie: Aanvragen voor plaatsen van stoomtuigen en machines (1821-1860) en voor vergunningsplichtige inrichtingen (per gemeente, 1795-1860).
► Toegang(en): Plaatsingslijst, gedrukt: Leeszaalnr. N001.17 (HOUTMAN E. en COPPENS H., *Archief van het Departement van de Twee Neten en van de Provincie Antwerpen. Beknopte plaatsingslijsten van de blokken B tot M (ca. 1794-ca.1860)* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 20), Brussel, 1999, p. 109-122).
─ Index op computer (CEURVELS G., *Nadere toegang op de dossiers voor het inrichten van feestelijkheden (1795-1860)*, 1998 (nadere toegang op de nrs. 86-92).
─ Index op computer (CEURVELS G., *Nadere toegang op de dossiers voor het bekomen van het Ijzeren Kruis -oud-strijders van 1830- (1832-1874)*, 2000 (nadere toegang op de nrs. 78-81).
─ Index op computer (CEURVELS G., *Nadere toegang op de dossiers voor het bekomen van diverse eretekens, vooral van de Sint-Helenamedaille (voor oud-*

strijders van het Franse leger) (1814-1857), 2001 (nadere toegang op nr. 85).
─ Index op computer (CEURVELS G., *Nadere toegang op de dossiers voor het bekomen van onderscheidingen en tussenkomsten voor daden van moed en zelfopoffering (1808-1861)*, 2000 (nadere toegang op nr. 73-75).
─ Index op computer (CEURVELS G., *Nadere toegang op de dossiers voor het bekomen van de onderscheiding van de Leopoldsorde (1831-1892)*, 1998 (nadere toegang op nr. 77 en N 146).
─ Index op computer (CEURVELS G., *Nadere toegang op de dossiers voor het bekomen van de onderscheiding van het Erelegioen (1804-1860)*, 1998 (nadere toegang op de nrs. 82-83).
─ Index op computer (CEURVELS G., *Nadere toegang op de aanvragen voor het plaatsen van stoomtuigen en machines voor het inrichten van vergunningsplichtige inrichtingen (1794-1866)*, 1998 (nadere toegang op de nrs. 208-242).
─ Index op computer (CEURVELS G., *Nadere toegang op de aanvragen tot het bekomen van de Belgische naturalisatie (1814-1863)*, 1998 (nadere toegang op de nrs. 66-71).

Archief van de provincie Antwerpen Reeks M Subreeks A
Begrotingen van gemeenten, 1815-1865
Onderdeel van: Archief van de provincie Antwerpen.
7,00 str. m. – 174 inv. nrs.
□ Inhoud: Begrotingen van gemeenten (meestal per arrondissement ingebonden, 1815/1818-1865).
► Toegang(en): Plaatsingslijst, gedrukt: Leeszaalnr. N001.18 (HOUTMAN E. en COPPENS H., *Archief van het Departement van de Twee Neten en van de Provincie Antwerpen. Beknopte plaatsingslijsten van de blokken B tot M (ca. 1794-ca.1860)* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 20), Brussel, 1999, p. 123-128).

Archief van de provincie Antwerpen Reeks M Subreeks B
Rekeningen van gemeenten, 1808-1865
Onderdeel van: Archief van de provincie Antwerpen.
11,50 str. m. – 281 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen van de gemeenten (meestal per arrondissement ingebonden, 1808/1810/1812-1865).
► Toegang(en): Plaatsingslijst, gedrukt: Leeszaalnr. N001.19 (HOUTMAN E. en COPPENS H., *Archief van het Departement van de Twee Neten en van de Provincie Antwerpen. Beknopte plaatsingslijsten van de blokken B tot M (ca. 1794-ca.1860)* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 20), Brussel, 1999, p. 128-135).

Archief van de provincie Antwerpen Reeks M Subreeks C
Begrotingen van Weldadigheidsburelen, 1826-1865
Onderdeel van: Archief van de provincie Antwerpen.
5,50 str. m. – 129 inv. nrs.
□ Inhoud: Begrotingen van Weldadigheidsburelen (meestal per arrondissement ingebonden 1826/1828-1865).
► Toegang(en): Plaatsingslijst, gedrukt: Leeszaalnr. N001.20 (HOUTMAN E. en COPPENS H., *Archief van het Departement van de Twee Neten en van de Provincie Antwerpen. Beknopte plaatsingslijsten van de blokken B tot M (ca. 1794-ca.1860)* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 20), Brussel, 1999, p. 136-139).

Archief van de provincie Antwerpen Reeks M Subreeks D
Rekeningen van Weldadigheidsburelen, 1802-1865
Onderdeel van: Archief van de provincie Antwerpen.
7,80 str. m. – 126 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen van Weldadigheidsburelen (meestal per arrondissement ingebonden 1802/1824-1865).
► Toegang(en): Plaatsingslijst, gedrukt: Leeszaalnr. N001.21 (HOUTMAN E. en COPPENS H., *Archief van het Departement van de Twee Neten en van de Provincie Antwerpen. Beknopte plaatsingslijsten van de blokken B tot M (ca. 1794-ca.1860)* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 20), Brussel, 1999, p. 139-142).

Archief van de provincie Antwerpen Reeks N
Diverse, (1600) 1794-1927
41,00 str. m. – 272 inv. nrs.
□ Inhoud: Bijstandswoonst en behoeftigen (1861-1892). – Gerechtelijke jury's (1860-1932). – Notarissen (1863-1890). – Gerecht en gevangenissen (1863-1903). – Openbare orde: onlusten, samenscholingen en stakingen (1860-1901), politie-personeel (1874-1909), reglementen (1860-1927), Burgerwacht (1860-1900), genie (1876), rijkswacht (1860-1897). – Maten en gewichten (1860-1898), Spaarkas (1860-1891), diverse dossiers over financiën (1797-1816, 1860-1903), posterijen (1861-1882). – Vroedvrouwen (1860-1885), toezichtscommissie voor openbare gezondheid op de Schelde en quarantaineplaatsingen (1857-1914), epidemieën (1860-1898) en cholera (1849-1895), hygiëne (1860-1890), diverse dossiers over openbare gezondheid (1860-1886). – Adel en eretekens (1863-1894). – Naturalisatie (1860-1881). – Bouwaanvragen langs rijks- en provinciewegen, kanalen en spoorwegen (1862-1898). – Scheepvaart (1839-1861). – Personeel van

het provinciebestuur (1798-1860). – Visserij (1840-1842). – Nationaal Congres (1830-1837). – Bossen en wouden (1757-1845). – Verzameling ondertekende bescheiden (19de eeuw). – Nationale domeinen (ca. 1800). – Handelsrechtbank (1798-1845). – Onderwijs 1799-1855). – Wegen (1840-1856) e.a.
► Toegang(en): Plaatsingslijst in typeschrift: Leeszaalnr. N001.22 (HOUTMAN E., *Plaatsingslijst van het archief van de Provincie Antwerpen. Reeks N*), 1996
─ Index, gedrukt: Bibliotheeknr. RAAT23 (KENNIVE D. en SCHILDERS M., *Archief van het Departement van de Twee Neten en van de provincie Antwerpen. Blok K nrs. 127-158 en blok N nrs. 152-228. Vergunningsaanvragen voor bouwwerken langs rijks- en provinciewegen (1799/1800) 1814-1897. Indices op aanvragers en op plaatsnamen* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 23),4 dln., Brussel, 2001 (nadere toegang op de nrs. 127-158, ook per gemeente en per straat).
─ Index op computer (CEURVELS G., *Nadere toegang op de dossiers van benoeming van notarissen (1815-1890)*, 2000 (nadere toegang op de nrs. 48-50, voornamelijk kandidaatstellingen).
─ Index op computer (CEURVELS G., *Nadere toegang op de aanvragen tot het bekomen van de Belgische naturalisatie (1814-1863)*, 1998 (nadere toegang op de nrs. 147-151).
─ Index op computer (CEURVELS G., *Nadere toegang op de dossiers voor het bekomen van de onderscheiding van de Leopoldsorde (1831-1892)*, 1998 (nadere toegang op nr. 77 en N 146).
─ Index op computer (CEURVELS G., *Nadere toegang op de personeelsdossiers van de politie (1799-1909)*, 1998 (nadere toegang op de nrs. 63-69, betreft alleen benoemingen van commissarissen en politieofficieren)

Archief van de provincie Antwerpen Reeks P
Rekeningen en begrotingen van ondergeschikte besturen, 1866-1913
100,50 str. m. – 1255 inv. nrs.
□ Inhoud:
-Begrotingen (nrs. 1-185) en rekeningen (nrs. 186-376) van Weldadigheidsburelen (ingebonden alfabetisch per gemeente en per arrondissement, 1866-1925)
-Begrotingen (nrs. 377-506) en rekeningen (nrs. 507-633) van kerkfabrieken (ingebonden alfabetisch per gemeente en per arrondissement, 1871-1913)
-Begrotingen (nrs. 634-830) en rekeningen (nrs. 831-1108) van gemeenten (ingebonden per gemeente en per arrondissement, de ontvoogde gemeenten afzonderlijk of samen in één band, 1866-1913)
-Gemeentelijke onderwijsbegrotingen (nrs. 1109-1164, tot 1889 ingebonden alfabetisch per gemeente en per arrondissement, vanaf 1890 voor de ganse provincie samen in één band, 1879-1912)

-Gemeentelijke onderwijsrekeningen (nrs. 1165-1211, tot 1887 ingebonden alfabetisch per gemeente en per arrondissement, vanaf 1888 voor de ganse provincie samen in één band, 1881-1913)
-Schoolbehoeften en inkomsten voor de schoolbegroting (nrs. 1212-1241, ingebonden alfabetisch per gemeente en per arrondissement, soms afzonderlijke banden voor de "bewaarscholen", lagere scholen en volwassenenonderricht, 1877-1913).
► Toegang(en): Plaatsingslijst in typeschrift: Leeszaalnr. N001.23 (HOUTMAN E., *Plaatsingslijst van de begrotingen en rekeningen van Weldadigheidsburelen, Kerkfabrieken, gemeenten en gemeentelijk onderwijs (1866-1913)*, 1997)

Archief van de provincie Antwerpen Reeks Q - Registers, 1817-1920
24,00 str. m. – 441 inv. nrs.
□ Inhoud: Inventarissen (kladversies van H. Jacobs, ca. 1894-1906). – Alfabetische naamlijst van provincieraadsleden en van voorgestelde magistraten (1836-1904). – Indicatoren van inkomende en uitgaande briefwisseling (1824/1887-1920, in bepaalde perioden afzonderlijk volgens de 4de, 5de en 6de afdeling, de griffie en soms per onderwerp). – Verzoekschriften (1892-1909). – Repertoria van akten, verleden door de gouverneur (aankopen, verkopen, onteigeningen, toewijzingen van openbare werken, borgtochten, pachtovereenkomsten en lastenboeken, 1838-1893/1920). – Besluiten van de gouverneur (1843-1857). – Notulen van de zittingen van de Provincieraad (1836-1912, een aantal zijn in zeer slechte staat), besluiten van de Provincieraad (1843-1909). – Notulen van de zittingen van de Bestendige deputatie (1830-1895). – Besluiten van de deputatie (1837-1841). – Jaarrekeningen (1889-1905), grootboeken (1841..1913), journalen (1841-1908), betalingsmandaten (1838-1914), leningen (1867-1891), belastingen (1909-1911). – Gegevens over gemeenterekeningen (1910-1914) en personeel (ca. 1865), bezwaren tegen gemeentelijke belastingen (1864-1870). – Salarissen van bedienaars van de eredienst (1836-1848). – Pensioenkassen (1849/1910-1911). – Benoemingsbrieven van consuls (1831-1874). – Subsidies voor aanleg van wegen (1835-1852/1910). – Onderwijs en cultuur: subsidies (1895-1917), personeel (1897-1920), enquête over het lager onderwijs (1864). – Notulen van de provinciale commissie voor monumenten en landschappen (1861-1862). – Bevolking en burgerlijke stand: doodsoorzaken (1870), emigratiecommissie (1888-1891). – Openbare gezondheid; inlichtingen van Belgische diplomaten in het buitenland over epidemieën e.d. (1892-1898), quarantaine van schepen uit besmette of "verdachte" landen (1897-1905). – Militie (beslissingen van de Bestendige Deputatie, inschrijvingslijsten van dienstplichtigen, afgeleverde attesten van verloven, 1850-1921), aanduiding van de incorporatie van dienstplichtigen in een eenheid (1876..1885), pensioenfonds voor veldwachters en brigadiers (1852-1884). –

Hulpcomité voor de slachtoffers van de overstroming van 1906 (1906-1907). – Klachten over kiezerslijsten (1834-1870). – Rekeningen van het "Bedelaarsgesticht" van Hoogstraten-Merksplas (1879-1880). – Repertoria van uitgereikte industriële, landbouw- en speciale eretekens (1906..1914). – Aanvragen uitvindersbrevetten (1872-1883). – Jachtverloven (1866-1867). – Opgave van patrimonium van gemeenten en weldadigheidsburelen (1840-1898). – Inschrijvingsregister van leden van de Burgerwacht van de stad Antwerpen (ca. 1832). – Rekeningen (1817...1843) en begrotingen (1900-1913) van de stad Antwerpen en Mechelen (1815), rekeningen van de Burgerlijke Godshuizen en het Weldadigheidsbureel van de stad Antwerpen (1901) e.a.
► Toegang(en): Plaatsingslijst in typeschrift: Leeszaalnr. N001.24 (HOUTMAN E., *Plaatsingslijst van het archief van de Provincie Antwerpen. reeks Q - registers*).

Archief van de provincie Antwerpen Reeks R, 1861-1939
21,60 str. m. – 164 inv. nrs.
□ Inhoud: Conservatoria, muziekscholen, fanfares (1862-1940). – Academies en tekenscholen (1860-1939). – Commissie van monumenten en landschappen (1860-1889). – Cultuur, musea, theaters, tentoonstellingen, monumenten (1798-1941). – Geesteszieken (1859-1895). – Gegevens en statistieken over Burgerlijke Stand en bevolking (1863-1914) met tellingen van buitenlanders (1876-1896). – Uitgaven voor en diverse inlichtingen over gemeentelijk onderwijs (1860-1909). – Burgerlijke en industriële eretekens (1879-1903). – Ereteken van het Ijzerkruis (1878-1883). – Daden van moed en zelfopoffering (1861-1892).
► Toegang(en): Plaatsingslijst in typeschrift: Leeszaalnr. N001.25 (HOUTMAN E., *Plaatsingslijst van het archief van de Provincie Antwerpen. Reeks R*).

RIDDERSCHAP VAN DE PROVINCIE ANTWERPEN
Antwerpen, 1816-1830

De Ridderschap omvatte de door Willem I erkende edelen van de provincie Antwerpen. Volgens de grondwet van 1814 mochten zij 15 leden aanduiden die zitting hadden in de Provinciale Staten als vertegenwoordigers van het platteland. Edelen die in de regentieraden (schepencolleges) van de grote steden zaten waren niet verkiesbaar. Ieder jaar verliep het mandaat van een derde der leden zodat jaarlijks 5 mandaten moesten worden begeven.
Op de jaarlijkse vergaderingen (meestal slechts één) werden de "adelbrieven" onderzocht van nieuwe kandidaten tot de Ridderschap en ver- of herkozen de 20 à 25 aanwezigen de vijf vrijgekomen mandaten.

Lit.: DOUXCHAMPS J., *L'ordre équestre dans les provinces méridionales du Royaume des Pays-Bas 1816-1830*, Wepion-Namur, 1996.
Archiefgeschiedenis: Het bestand berustte op het Algemeen Rijksarchief te Brussel en werd in 1996 overgemaakt aan het Rijksarchief Antwerpen.
Elders bewaard archief: Het aannemingsregister met de afschriften van de bewijzen van "adeldom" en adelserkenningen door Willem I -met mooie wapentekeningen- (1815-1828) belandde in privé-bezit en werd in april 2001 door een Brussels boekenantiquaar te koop aangeboden.

Archief van de Ridderschap van de Provincie Antwerpen, 1816-1830
0,18 str. m. – 17 inv. nrs.
□ Inhoud: Notulen van de vergaderingen (1818-1829) en diverse briefwisseling (1816-1830).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Bibliotheeknr. ARAt8 (DE STOBBELEER D., *Inventaris van het archief van de Zuidnederlandse Ridderschappen 1814-1830*, Brussel (Algemeen Rijksarchief), 1977, p. 5-16).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. N002 (*Inventaris van het archief van de Ridderschap van de Provincie Antwerpen* (Nederlandse vertaling uit het Frans van de vorige inventaris).

PROVINCIAAL RAADPLEGINGSBUREEL VOOR TERINGLIJDERS - AFDELING BERCHEM
Berchem, 1917-1932

Omstreeks 1904 begon het provinciebestuur van Antwerpen met het organiseren van raadplegingsposten voor het opsporen en behandelen van TBC-patiënten.

Archief van het Provinciaal raadplegingsbureel voor teringlijders - Afdeling Berchem, 1917-1932
0,12 str. m. – 6 inv. nrs.
□ Inhoud: Notulen van de bestuursvergaderingen (29 juni 1917-30 maart 1932).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. N003 (HOUTMAN E., *Inventaris van het archief van het Provinciaal raadplegingsbureel voor teringlijders - Afdeling Berchem, 1914-1918*).

D. REGIONALE OVERHEIDSORGANEN

INTERCOMMUNALE MAATSCHAPPIJ VAN DE LINKER SCHELDEOEVER (IMALSO)

Antwerpen, 1929-1998

Opgericht als intercommunale op 9 maart 1929 voor een periode van 70 jaar en met als doel de aanleg, onderhoud en exploitatie van de Waasland-(voertuigen) en Sint-Annatunnel (fietsers en voetgangers), de aanleg van infrastructuur, wegen en openbare verlichting op het toegewezen grondgebied en de verkoop en verhuring van gronden van de Linker Scheldeoever. Het was een instelling van openbaar nut (coöperatieve vennootschap) die een einde nam op 31 december 1998.
Lit.: FREDRICX D., *De bouw van twee tunnels onder de Schelde te Antwerpen (1931-1933)* in *Monumenten en Landschappen*, XXIII, 2004, nr. 6, p. 28-54.

Archief van de Intercommunale Maatschappij van de Linker Scheldeoever (Imalso) te Antwerpen, 1929-
2,50 str. m. – 17 inv. nrs.
Nog niet toegankelijk gemaakt.
□ Inhoud: Beheersdocumenten (agendavoorstellen, studies voorgelegd aan, verslagen) van de Raad van Beheer.
► Toegang(en): Leeszaalnr. O001, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar.

TRAMLIJNEN VAN ANTWERPEN EN OMGEVING, LATER MIVA

Antwerpen, 1943-

Op 26/31 december 1945 werd er een overeenkomt gesloten tussen het Rijk en het Provinciebestuur van Antwerpen tot oprichting van het "Voorlopige Beheerscomité voor de Tramlijnen van Antwerpen en omgeving", die de verplichtingen en vergunningen van de nv "Antwerpsche Tramwegen" overnam. Per 1 januari 1963 (K.B. 21 december 1962) werd dit vervangen door de "Maatschappij voor het Intercommunaal Vervoer te Antwerpen" (MIVA).
Lit.: KEUTGENS E., *Honderd jaar Tramexploitatie in Antwerpen en randgemeenten*, II: 1902-1973, Antwerpen, 1975.
Archiefgeschiedenis: Deze documenten werden op 2 mei 1980 aan het Rijksarchief "geschonken".

Archief van de Tramwegen van Antwerpen en omgeving, later MIVA, 1946-1984
41 inv. nrs.
□ Inhoud: Jaarverslagen (1946-1984)
► Toegang(en): Leeszaalnr. O002, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar.

VERENIGING STREEKPLAN SCHELDE-DIJLE VZW
Antwerpen

De "Vereniging voor het streekplan Schelde-Dijle vzw", onder voorzitterschap van minister van Staat P.W. Segers, voerde in opdracht van de federale overheid en van gemeentebesturen studies uit ter voorbereiding van het opmaken van de definitieve gewestplannen.
Archiefgeschiedenis: De betreffende documenten werden op 18 maart 1987 overgebracht van de stedelijke dienst "Huisvesting" van Antwerpen naar het Rijksarchief Beveren en op 3 september 1990 overgemaakt aan het Rijksarchief Antwerpen.

Archief van de Vereniging Streekplan Schelde Dijle, 1973-1976
8,00 str. m. – 91 inv. nrs.
Nog niet toegankelijk gemaakt.. □ Inhoud: Studies ter voorbereiding van de gewestplannen Antwerpen-Mechelen, Sint-Niklaas-Lokeren. – Verslagen van de Raad van Beheer (1973-1976).
─ Overdrachtslijst in handschrift: Leeszaalnr. O003 (*Overdrachtslijst van de archieven van het Streekplan Schelde-Dijle vzw*).

E. GEMEENTEN

Na de inlijving van de "Verenigde Departementen" bij de Franse republiek werden de oude lokale instellingen zoals schepenbank en dorpsbestuur afgeschaft. In de praktijk bleven de oude instellingen echter op het platteland nog tot een eind in 1796 en soms tot begin 1797 functioneren. Er kwamen nieuwe gemeentelijke structuren. De lokale besturen kregen eigen gemeentelijke taken zoals het beheren van gemeentelijke eigendommen en inkomsten, het doen van uitgaven, het bewaren van de openbare orde e.d. en taken, die hen door de centrale overheid werden overgedragen, zoals het innen van belastingen, onderhoud van wegen, toezicht op nationale domeinen e.d. Bij wetten van 7 september en 11 oktober 1795 -die een meer democratisch verkiezingssysteem vervingen dat in België nagenoeg niet is toegepast- werd de lokale bestuurlijke eenheid het municipaal kanton. Gemeenten boven de 5.000 inwoners vormden een eigen kanton met verkozen "officiers municipaux". Gemeenten met minder dan 5.000 inwoners werden verenigd in municipale kantons, bestuurd door een raad die bestond uit een verkozen "agent municipal" en/of een adjunct per gemeente en een afgevaardigde van het centraal bestuur de kantoncommissaris of de "commissaire du Directoire exécutif", die in de meeste gevallen de touwtjes strak in handen had. De raad werd voorgezeten door een door alle kiezers van het kanton verkozen voorzitter. Met uitzondering van zes "ontvoogde" gemeenten (Antwerpen, Geel, Heist-op-den-Berg, Lier, Mechelen en Turnhout) waren alle andere gemeenten in dergelijke kantons samengebracht. Opvallend op het platteland was dat de overgrote meerderheid van de commissarissen -met uitzondering van enkele "geparachuteerde" Fransen- en "agents municipaux" leden waren van de oude bestuurselite. Het archief van deze kantonnale administratie is vrij slecht bewaard. Meestal zit dit verweven in het archief van de centrumgemeente. Voor een aantal kantons konden de bescheiden van deze eigen administratie worden afgezonderd en zijn er afzonderlijke bestanden gevormd of worden deze bescheiden in een afzonderlijk hoofdstuk in de inventaris vermeld. Voor heel wat kantons is dit niet gebeurd en zitten de documenten van deze kantonnale administratie -voor zover ze bewaard zijn- verspreid over vele dossiers van de latere gemeentelijke administratie. Deze kantonnale structuur die pas in het voorjaar van 1796 werd ingesteld bleef bestaan tot de wet van 28 pluviôse van het jaar VIII (17 februari 1800) wanneer de gemeente opnieuw de administratieve basisentiteit werd met een door de overheid benoemde "maire" en adjunct(en) die over meer macht beschikten dan de (adviserende) gemeenteraden. De kantonomschrijvingen werden hertekend en bleven slechts een juridische entiteit (vredegerechten) en een electorale en militieomschrijving.

In de Hollandse tijd bleef het politieke zwaargewicht bij de door de koning benoemde burgemeesters. De schepenen of assessoren werden op voorstel van de gemeenteraad benoemd door de Staten Provinciaal (voor de steden) en door de Gedeputeerde Staten voor de plattelandsgemeenten. Ook de gemeenteraad van plattelandsgemeenten werden benoemd door de Gedeputeerde Staten uit een lijst voorgesteld door de (aftredende) gemeenteraad, in de steden werd de gemeenteraad verkozen. In deze periode worden op het Antwerpse platteland vaak (adellijke) burgemeesters benoemd die niet in de gemeente woonden en soms cumuleerden zij dit ambt in verschillende gemeenten. Er werd toen ook een totaal ander regime toegepast voor de steden (geregeld bij besluiten van 1817 en 1825) en voor het platteland (geregeld bij besluiten van 1818 en 1825).
Het Belgisch Voorlopig Bewind versterkte dan weer de gemeentelijke, democratische autonomie die wat werd afgezwakt door de gemeentewet van 30 maart 1836 die tot de dag van vandaag de basis zou worden van het lokale politieke leven. De koning benoemde de burgemeester -al dan niet binnen de gemeenteraad- en de schepenen -binnen de raad-. Deze wet werd in latere decennia alleen wat aangepast voor de verkiezingsmodaliteiten (van gevarieerd cijnskiesrecht tot algemeen stemrecht) en de benoemingsprocedure van burgemeester en schepenen. Vanaf 1887 werden de schepenen autonoom door de gemeenteraad aangesteld, de burgemeestersbenoeming bleef een koninklijk prerogatief.
Zeker in de 19de eeuw speelde het provinciebestuur in hoofde van de prefect en de gouverneur als toeziende overheid en als intermediaire schakel met de centrale overheid een zeer belangrijke rol in het lokale bestuur. Zeer vele beslissingen en bestuursdaden kregen een weerslag in de provinciale administratie (als obligate en regulerende postbus met het centrale gezag). De ervaring leert dan ook dat wanneer een gemeentelijk archief bijna volledig verloren is gegaan toch nog zeer vele lokale gebeurtenissen en bestuursdaden terug te vinden zijn in het archief van het departement/provincie.

De gemeente was ook belast met het toezicht op de kerkfabrieken, de Weldadigheidsbureaus, de Commissies van Gods- en Gasthuizen (o.a. voor de hospitalen en caritatieve instellingen) en de Bergen van Barmhartigheid. Dit brengt uiteraad mee dat in vele gemeentearchieven heel wat bescheiden over die instellingen zijn te vinden. Vaak is er echter geen onderscheid te maken tussen gemeentelijke dossiers over deze instellingen en het eigen archief van deze instellingen. Zeker in kleinere gemeenten vervulden de gemeentesecretaris en -ontvanger vaak dezelfde functie bij de Weldadigheidsbureaus en is het archief van Weldadigheidsbureau en gemeentebestuur wat vermengd geraakt. Ook de kantonnale organisatie van de Burgerwacht heeft meestal sporen nagelaten in het archief van de gemeentebesturen van de kantonhoofdplaatsen. In zeer sporadische gevallen treft men ook

archief aan van gemeentelijke regies met enige zelfstandigheid zoals voor de water- of electriciteitsvoorziening, instellingen waarvan de administratie dikwijls ook door de gemeentesecretaris werd gevoerd. Dus onder de naam "gemeentebestuur" moet men ook "en ondergeschikte en aanverwante besturen" verstaan. Het afzonderen van het eigen archief van deze ondergeschikte besturen bleek in bijna alle gevallen een vrijwel onmogelijke opdracht.

De toestand waarin vele archieven van gemeentebesturen zich bevonden liet vaak te wensen over. De departementale overheid gelastte in een omzendbrief van 26 juli 1809 alle gemeentebesturen een inventaris te maken van alle archiefdocumenten die bewaard werden op de gemeentehuizen. Ze moesten onderverdeeld worden in drie categorieën. Alles wat het administratieve beheer en de politie betrof moest zorgvuldig op het gemeentebestuur bewaard blijven. Alles wat juridisch van aard was zoals de schepenprotocollen en rollen van de plaatselijke schepenbanken, notariële minuten, documenten over heerlijke en leengoederen moesten overgedragen aan de griffies van de rechtbanken van eerste aanleg. Alle documenten die goederen van de heerlijkheden en van de afgeschafte kerkelijke instellingen betrof moesten onverwijld aan het archief van de departementale administratie worden overgemaakt. Ondanks het feit dat men met zware sancties dreigde indien deze lijsten niet binnen de één of twee maanden zouden worden ingestuurd duurde het vaak tot in 1811 vooraleer alle inventarissen van de betrokken gemeenten ontvangen werden.
Ook in de Hollandse tijd werden de plaatselijke besturen herhaaldelijk op hun plicht gewezen de archiefbescheiden goed te bewaren, wat niet altijd het geval was. Volgens een enquête in het arrondissement Mechelen bevond het gemeentearchief zich in 1827 in 18 gemeenten op het gemeentehuis, in 9 gemeenten werden ze in de kerk bewaard -vaak nog in de oude "commen" met drie sleutels-, in 5 bij de burgemeester thuis, in één gemeente bij de gemeentesecretaris thuis, in een andere gemeente bij een particulier en in Hombeek bevonden ze zich in een herberg waar ook het college en de gemeenteraad vergaderde.
In uitvoering van de nieuwe gemeentewet van 1836 werden de nieuwe gemeentebesturen als nieuwsoortige rechtspersonen aanzien en bij omzendbrief van de minister van Binnenlandse Zaken van 20 augustus 1836 werd aan de gemeentebesturen de opdracht gegeven een gedetailleerde inventarissen van alle aanwezige documenten op te maken. Hiervoor dienden de oude inventarissen vergeleken te worden met de werkelijke toestand, verliezen en aanwinsten genoteerd met speciale aandacht voor de registers van Burgerlijke Stand en parochieregisters. Ook hier zou de uitvoering heel wat tijd in beslag nemen en dateren de ingeleverde inventarissen van 1836-1841 (1844).

Een aantal archieven van gemeentebesturen -vooral van de eerste decenia van de 19de eeuw- werden reeds in de periode 1946-1953 aan het rijksarchief overgedragen, meestal samen met het archief van de schepenbank en dorpsbestuur. De meeste archiefbestanden werden echter pas na het organiseren van een archiefinspectie omstreeks 1957 in uitvoering van de archiefwet van 1955 verkregen. De archiefinspecteurs gingen de toestand in de gemeentehuizen ter plaatse bekijken -campagnes in 1959-1960 en 1969-1970- en hun bemoeiingen resulteerden vaak in de overdracht van gemeentearchieven, vooral in de periode 1966-1975.

Omwille van de belangrijkheid van de eerder geschetste kantonmunicipaliteiten of municipale kantons, van de gerechtelijke kantons en de militiekantons (vaak de sleutel voor het terugvinden van dienstplichtigen) werd voor elke gemeente de bijpassende kantons opgegeven.

Lit. *Het openbaar initiatief van de gemeenten in België 1795-1940* (Handelingen van het 12de internationaal colloquium, I) (Historische uitgaven van het Gemeentekrediet, reeks in-8°, nr. 71), Brussel, 1986, p. 17-68. – MALVOZ L., *De plaatselijke instellingen in België van het einde van het ancien régime tot de gemeentewet van 1836*, in *Driemaandelijks tijdschrift van het Gemeentekrediet van België*, XL, nr. 158, 1986, p. 5-64. – VRIELINCK S., *De territoriale indeling van België (1795-1963). Bestuursgeografisch en statistisch repertorium van de gemeenten en de supracommunale eenheden (administratief en gerechtelijk). Met de officiële uitslagen van de volkstellingen*, 3 dln, Leuven (Universitaire Pers), 2000 (met gegevens over grenswijzigingen, bevolkingscijfers e.d.).

1. Kantonnale municipaliteiten

KANTONNALE MUNICIPALITEIT VAN BERCHEM
Berchem, 1795-1800

Het kanton werd in 1795 opgericht met eerst Wilrijk als zetel maar vanaf 1796 werd deze overgeplaatst naar Berchem. Het omvatte de gemeenten Berchem, Borsbeek, Deurne-Borgerhout, Hemiksem, Hoboken, Mortsel, Vremde en Wilrijk. Opgeheven in 1800 bleef het tot 1802 bestaan als zetel van een vredegerecht.
Archiefgeschiedenis: Zie "archief van het gemeentebestuur van Berchem".

Archief van de kantonnale municipaliteit van Berchem, 1795-1800
Onderdeel van: Archief van het gemeentebestuur van Berchem, 423...509.
□ Inhoud: Verslagen van het kantonnaal bestuur (1796-1799). – Briefwisseling voornamelijk betreffende de Sint-Bernardsabdij in Hemiksem (1796-1800). – Diverse documenten die meestal samen met stukken van het gemeentebestuur van Berchem in een aantal dossiers zitten.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P012 (CEURVELS G., *Inventaris van het archief van de gemeente Berchem*).

KANTONNALE MUNICIPALITEIT VAN BERLAAR
Berlaar, 1795-1800

Het in 1795 opgericht kanton Berlaar omvatte buiten Berlaar, de gemeenten Kessel, Nijlen, Bevel, Gestel, Itegem en Wiekevorst. Het bleef in 1800 enige tijd als zetel van een vredegerecht bestaan tot het in 1802 opging in het gerechtelijk kanton Lier.
Archiefgeschiedenis: zie "Archief van het gemeentebestuur van Berlaar".

Archief van de kantonnale municipaliteit van Berlaar, 1795-1800
Onderdeel van: Archief van het gemeentebestuur van Berlaar 1...90.
6 inv. nrs.
□ Inhoud: Notulen van de vergaderingen (1795-1796) en diverse briefwisseling (1795-1800) (zit meestal verspreid in dossiers samen met bescheiden van het gemeentebestuur van Berlaar).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P014 (*Inventaris van het archief van het municipaal kanton en van het gemeentebestuur van Berlaar*).

KANTONNALE MUNICIPALITEIT VAN BOOM
Boom, 1795-1800

In 1795-1796 werd Boom zetel van een municipaal kanton, waartoe naast Boom ook Niel, Reet, Rumst en Schelle hoorden. Afgeschaft in 1800.
Lit.: STEENACKERS E., *Boom in het verleden*, Lier, 1907. – LAMOT B., *Hoe Boom groeide*, Antwerpen, 1957, p. 147-152.
Archiefgeschiedenis: Zie "Archief van het gemeentebestuur van Boom".

Archief van het municipaal kanton van Boom, 1795-1800
Onderdeel van: Archief van het gemeentebestuur van Boom.
□ Inhoud: Notulen van de zittingen van de raad (jaar VI-VII). Ook in andere dossiers van het gemeentearchief van Boom vermoeden wij dat er documenten van de kantonnale administratie bewaard zijn.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P021 (ROMBAUTS W. E.A., *Inventaris van het hedendaags gemeentearchief van Boom* (Rijksarchief Antwerpen), Brussel, 1984).

KANTONNALE MUNICIPALITEIT VAN BRECHT/WUUSTWEZEL
Brecht, 1795-1800

Het municipaal kanton Brecht werd opgericht bij besluit van 31 augustus 1795 en omvatte de gemeenten Brecht, Loenhout, Oostmalle, Sint-Job-in-'t-Goor en Westmalle. Reeds bij besluit van 13 juni 1796 werd het kanton opgeheven en de gemeenten verdeeld over de kantons Ekeren, Wuustwezel en Zandhoven. De meeste gemeenten gingen over naar Wuustwezel dat voortaan de gemeenten Brecht, Essen, Kalmthout, Loenhout en Wuustwezel omvatte. Ook het kanton Kalmthout (met Essen en Wuustwezel) bestond maar van augustus 1795 tot juni 1796.
Archiefgeschiedenis: De hierna vermelde bescheiden werden samen met een grote hoeveelheid documenten van het gemeentebestuur (19de-20ste eeuw) op 22 april en 5 juni 1969 en 5 april 1972 door het gemeentebestuur aan het Rijksarchief overgedragen.
Elders bewaard archief: In het Heemkundig Museum van Brecht bewaarde men notulen van de kantonnale raad (1796-1798) en briefwisseling van het bestuur.

Archief van de kantonnale municipaliteit van Brecht (Wuustwezel en Kalmthout), 1793-1800
Onderdeel van: Archief van het gemeentebestuur van Brecht, nrs. 1-73.
73 inv. nrs.
□ Inhoud: Notulen van de kantonnale raad (april 1796-juli 1797). – Briefwisseling (1793-1800). – Rekeningen (1796-1800). – Gedwongen lening van het jaar IV (kantons Brecht en Kalmthout). – Douane (Wuustwezel, Kalmthout, 1797-1798). – Diverse documenten.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P027 (*Inventaris van het archief van het kanton (1795-1800) en van de gemeente Brecht (1792-1944)*.

KANTONNALE MUNICIPALITEIT VAN EKEREN
Ekeren, 1795-1800

De in 1795 opgerichte kantonnale municipaliteit van Ekeren bestond uit de gemeenten Ekeren (met Brasschaat), Merksem, Oorderen, Oosterweel, Schoten, 's-Gravenwezel, Sint-Job-in-'t-Goor en Wilmarsdonk. De vroegere afhankelijkheden van Ekeren: Hoevenen en Kapellen waren bij het kanton Stabroek gevoegd.
Archiefgeschiedenis: zie "Archief van het gemeentebestuur van Ekeren".
Elders bewaard archief: Zie ook "Archief van het departement van de Twee Neten".

Archief van de kantonnale municipaliteit van Ekeren, 1795-1800
Onderdeel van: Archief van het gemeentebestuur van Ekeren 34....
□ Inhoud: Besluiten en notulen van de kantonnale raad (1796-1800) en losse bescheiden, verspreid in het "Archief van het gemeentebestuur van Ekeren", waarin geen onderscheid is gemaakt tussen het archief van de kantonnale municipaliteit en dat van de gemeente Ekeren.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P038 (PROOST M., *Inventarissen van hedendaagse archieven van gemeenten* (Rijksarchief Antwerpen), I, Brussel, 1973, p. 55-65).

KANTONNALE MUNICIPALITEIT VAN GEEL
Geel, 1795-1800

Omdat Geel meer dan 5.000 inwoners telde viel de (kantonnale) municipaliteit samen met de gemeente Geel met dit verschil dat de wijk Millegem (een enclave

binnen Mol die steeds tot het Land en de Vrijheid Geel had behoord) ook tot het municipale bestuur van Geel behoorde. In 1817 stond Geel deze wijk af aan Mol.
Archiefgeschiedenis: Als onderdeel van het "Oud gemeentearchief van Geel" omstreeks 1937 door het gemeentebestuur van Geel aan het Rijksarchief Antwerpen overgedragen.
Het bestand "Oud gemeentearchief van Geel" is op 23 maart 1999 overgebracht naar het Stadsarchief Geel.
Elders bewaard archief: Zie ook "Archief van het departement van de Twee Neten".

Archief van de kantonnale municipaliteit van Geel, 1795-1800
Onderdeel van: Oud gemeentearchief van Geel, nrs. 3324...3360.
□ Inhoud: Verslagen van de kantonnale raad (1796-(1800) en bescheiden van diverse aard, geïnventariseerd tussen het gemeentearchief van Geel.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P041 (*Inventaris van het fonds Geel in het Rijksarchief te Antwerpen*, II, p. 95-98).

KANTONNALE MUNICIPALITEIT VAN GIERLE
Gierle, 1795-1800

Op 31 augustus 1795 werd Gierle de zetel van een kantonmunicipaliteit waartoe ook de gemeenten Beerse, Kasterlee, Lille, Poederlee, Tielen, Vlimmeren, Vosselaar en Wechelderzande hoorden. Het kanton werd opgeheven bij wet van 17 februari 1800, bleef nog even als gerechtelijk kanton bestaan tot het op 14 februari 1802 volledig opging in het kanton Turnhout. Gierle hoorde vanaf 1817 bij het militiekanton Herentals, werd in 1870 zelf hoofdplaats van een militiekanton en ging in 1913 op in het militiekanton Turnhout.
Lit.: VAN ROOY K., *Gierle tijdens de Fransche Omwenteling*, in *Bijdragen tot de geschiedenis bijzonderlijk van het aloude Hertogdom Brabant*, III, 1904, p. 330-341. – ID, *Geschiedkundige aantekeningen over Gierle, vooral in kerkelijk opzicht*, in *Taxandria*, X, 1913, p. 117-152. – VERHEYEN J., *Gierle, een bijdrage tot de heemkennis*, Turnhout, 1941.
Archiefgeschiedenis: Zie "Archief van het gemeentebestuur van Gierle".

Archief van de kantonnale municipaliteit van Gierle, 1794-1802
Onderdeel van: Archief van het gemeentebestuur van Gierle, 1-19... 298.
21 inv. nrs.
□ Inhoud: Beraadslagingen van het kantonnaal bestuur (1795-1799). – Briefwisseling (1795-1800). – Diverse onderrichtingen (1795-1800). – Afrekeningen van de

dorpsbesturen (1795-1802).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P043 (DE LILLE G., *Inventaris van het archief van het municipale kanton en de gemeente Gierle* (Rijksarchief Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 42), Brussel, 2003, p.10-12 (met concordantietafel verwijzend naar de oude nrs. van "Oud gemeentearchief van Gierle").

KANTONNALE MUNICIPALITEIT VAN HEIST-OP-DEN BERG

Heist-op-den-Berg, 1795-1800

Omdat Heist meer dan 5.000 inwoners had viel de kantonnale municipaliteit samen met de grenzen van de (oude) gemeente Heist.
Lit.: LIEKENS L., *Het ressort van Mechelen of de geschiedenis der gemeenten Heist-op-den-Berg, Boisschot, Hallaer en Gestel*, II, Heist- op-den-Berg, 1921, p. 169-206.
Archiefgeschiedenis: zie "Archief van het gemeentebestuur van Heist-op-den-Berg".
Elders bewaard archief: Zie ook "Archief van het departement van de Twee Neten".

Archief van de kantonnale municipaliteit van Heist-op-den-Berg, 1795-1800

Onderdeel van: Archief van het gemeentebestuur Heist-op-den-Berg 1...
□ Inhoud: Besluiten van de municipaliteit (1795-1800), notulen van de kantonnale raad (1798-1800) en diverse briefwisseling (1795-1800).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P051 (HERTELEER L., *Inventaris van het archief van de gemeente Heist-op-den-Berg*).

KANTONNALE MUNICIPALITEIT VAN KONTICH

Kontich, 1795-1800

De kantonnale municipaliteit fungeerde van 1795 tot 1800 en dat voor de gemeenten Kontich, Aartselaar, Boechout, Edegem, Hove, en Waarloos. In 1802 werd het opgevolgd door het gerechtelijk kanton Kontich dat vrij groot van oppervlakte was en naast de gemeenten van het municipaal kanton ook de gemeenten Boom, Borsbeek, Hemiksem, Mortsel, Niel, Reet, Rumst en Schelle omvatte.
Archiefgeschiedenis: De meeste documenten werden samen met het grootste deel van het 19de eeuws gemeentearchief door het gemeentebestuur van Kontich op 15

maart 1948 overgedragen aan het Rijksarchief.
Op 28 juli 1994 werd het door het Rijksarchief overgemaakt aan het gemeente-archief van Kontich.
De meeste documenten van de kantonnale municicpaliteit zitten samen met stukken van het gemeentebestuur van Kontich.
Elders bewaard archief: Zie ook "Archief van het departement van de Twee Neten".

Archief van de kantonnale municipaliteit van Kontich, 1795-1800
Onderdeel van: "Oud gemeentearchief van Kontich" nrs. 102...498.
□ Inhoud: Verslagen van de kantonnale raad, briefwisseling, rekeningen e.d. (1795-1800).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D070 (*Inventaris van het oud gemeentearchief van Kontich*).

KANTONNALE MUNICIPALITEIT VAN STABROEK
Stabroek, 1795-1800

In augustus 1795 werd de kantonnale municipaliteit Stabroek opgericht waartoe ook de gemeenten Berendrecht, Hoevenen, Kapellen, Lillo en Zandvliet hoorden.
Archiefgeschiedenis: Zie "archief van het gemeentebestuur van Stabroek". De meeste van deze documenten werden opgenomen in het "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Stabroek" en werden in 2001 hieruit gelicht en in het hier besproken bestand geplaatst.
Elders bewaard archief: zie ook "archief van het departement van de Twee Neten".

Archief van de kantonnale municipaliteit van Stabroek, 1796-1806
Onderdeel van: Archief van het gemeentebestuur van Stabroek, 1-8.
8 inv. nrs.
□ Inhoud: Notulen van de zittingen van het kantonnaal bestuur (1796-1799). – Boekhoudkundige en fiscale documenten (1797-1806). – Documenten over openbare onderstand (1797-1799) en militie (1798-1806).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P130 (CEURVELS G. en HOUTMAN E., *Inventaris van het archief van het municipale kanton, de gemeente en het Bureau van Weldadigheid van Stabroek* (Rijksarchief Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 33), Brussel, 2002).

KANTONNALE MUNICIPALITEIT VAN WESTERLO
Westerlo, 1795-1800

In 1795 werd de kantonnale municipaliteit van Westerlo opgericht, die naast Westerlo ook de dorpen Herselt, Houtvenne, Hulshout, Morkhoven, Oevel, Tongerlo, Westmeerbeek en Zoerle-Parwijs omvatte. In 1800 opgeheven.
Archiefgeschiedenis: zie "archief van het gemeentebestuur van Westerlo".
Elders bewaard archief: In het archief van de fusiegemeente Westerlo bewaart men o.a. de notulen van de kantonnale raad (jaar IV-V, 1795-1797).

Archief van de kantonnale municipaliteit van Westerlo, 1795-1800
Onderdeel van: Archief van het gemeentebestuur van Westerlo, 2...387.
□ Inhoud: Rekeningen (1796-1800), briefwisseling e.a. verspreide documenten.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P148 (BROUCKE M., *Inventarissen van hedendaagse archieven van gemeenten* (Rijksarchief Antwerpen), II, Brussel, 1985, p. 175-186).

2. Gemeenten

GEMEENTEBESTUUR VAN AARTSELAAR
Aartselaar, 1795-

Aartselaar hoorde tot het municipaal kanton Kontich, later ook tot het gerechtelijk en militiekanton Kontich. Het was een vrij uitgestrekt landbouwdorp met in de 19de eeuw heel weinig industriële activiteit, waarvan het inwonersaantal geleidelijk toenam om na de Tweede Wereldoorlog zeer sterk toe te nemen als (residentiële) forenzenwoonplaats: 1419 inwoners (1806), 1506 (1846), 2096 (1890), 3038 (1930), 4727 (1961), 11026 (1977).
Lit.: VANSTRAELEN J., *Aertselaer 1914-1918*, Boom, 1919.
Archiefgeschiedenis: Het eerste archiefblok (nrs. 1-82) is op 21 januari 1971 door het gemeentebestuur in bewaring gegeven aan het Rijksarchief. Het tweede blok werd (deels) op 22 februari 1946 -samen met het archief van de schepenbank en dorpsbestuur uit vooral de 17de-18de eeuw- overgemaakt en werden er in 1999 uitgenomen om als nrs. 83-155 bij de "inventaris van het archief van het gemeentebestuur van Aartselaar" te worden gevoegd.
Elders bewaard archief: Zie voor de periode 1795-1800 ook het "Archief van de kantonnale municipaliteit van Kontich", sedert 1994 bewaard op het gemeentearchief van Kontich.
In het archief van het gemeentebestuur (Gemeentehuis) bewaart men nog: notulen van gemeenteraad (1891-) en van het college (1907-), briefwisseling (1854-), bevolkingsregisters (1830, 1847-1961), gemeenterekeningen (1831-), kiezerslijsten (1837-1862), inschrijvingsregisters voor de Burgerwacht (1808-1914), militaria (1800-1868), de primitieve kadastrale atlas (1806), rekeningen van het Weldadigheidsbureel (1803-1860) e.a.

Archief van het gemeentebestuur van Aartselaar 1, 1800-1930
Onderdeel van: Archief van het gemeentebestuur van Aartselaar, 1-82.
4,80 str. m. – 82 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: "Bestuurlijke bescheiden" (1800-1890). – Brievenkopijboeken (1837-1889). – Notulen van de gemeenteraad (1818-1907). – Ingeschreven processenverbaal van de veldwachter (1819-1871). – Gemeenterekeningen (1831-1930) en -begrotingen (1832-1930). – Fiscale documenten (1827-1920). – Inschrijving van ingekomen en vertrokken personen (1891-1911). – Inschrijvingslijsten van dienstplichtigen (1836-1923). – Rekeningen (1858-1930) en begrotingen (1833-1930) van de kerkfabriek. – Kiezerslijsten (1877-1916) e.a.

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P001 (PROOST M., *Inventarissen van hedendaagse archieven van gemeenten* (Rijksarchief Antwerpen), I, Brussel, 1973, p. 7-12).

Archief van het gemeentebestuur van Aartselaar 2, 1795-1922
Onderdeel van: Archief van het gemeentebestuur van Aartselaar, 83-155.
73 inv. nrs.
□ Inhoud: Inkomende (1810-1846) en uitgaande briefwisseling (1890-1915). – Gemeenterekeningen (jaren V-VII). – Fiscale documenten (1795-1820). – Processen-verbaal van de politie (jaar VIII, 1915-1919). – Vele bescheiden van Wereldoorlog I (briefwisseling, voedselbevoorrading, "gedenkboeken" e.a. (1914-1918/1920).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P001 (*Inventaris van het archief van het gemeentebestuur van Aartselaar*. Supplement: Bescheiden genomen uit het bestand "Oud Gemeentearchief van Aartselaar).

GEMEENTEBESTUUR VAN ARENDONK
Arendonk, 1795-

Arendonk werd in het begin van de Franse tijd de hoofdplaats van een municipaal kanton waartoe ook de gemeenten Baarle-Hertog, Poppel, Ravels, Retie en Weelde hoorden. Het bleef in 1802 de zetel van een gerechtelijk kanton -waartoe tot in 1824 ook Luyksgestel (Noord-Brabant) hoorde naast Arendonk, Dessel, Poppel, Ravels, Retie (met Werbeek) en Weelde- en van een militiekanton.
Arendonk was een zeer uitgestrekte gemeente (5660 ha in 1834) waar in de 19de eeuw door grote irrigatiewerken zeer grote oppervlakten heide werden in cultuur gebracht. Zo werd in 1826 nog een groot heidegebied verdeeld tussen Arendonk en de gemeente Hooge Mierde. Ook was er naast de traditionele huisnijverheid (de kousenweverij) enige industrialisatie in de 19de eeuw: een dynamietfabriek (1872-1964) en bloeide de sigarenindustrie vanaf 1876. De bevolking nam dan ook geleidelijk toe: 2485 inwoners (1806), 3230 (1830), 3260 (1880), 4356 (1900), 5045 (1920), 7919 (1947), 8862 (1961), 10361 (1977).
Lit.: COVELIERS L., *Arendonk, Geschiedkundige Beschrijving*, Arendonk, 1937.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd op 31 augustus 1973 door het gemeentebestuur in bewaring gegeven aan het Rijksarchief. Op 13 december 1990 werden nog een aantal documenten overgemaakt.
Elders bewaard archief: In het archief van het gemeentebestuur (op het Gemeentehuis) bewaart men nog: notulen van gemeenteraad (1896-) en college (1881-), gemeenterekeningen (1926-) en begrotingen (1931-), kasboeken (1921-),

bouwtoelatingen (1876-), hinderlijke bedrijven (1920-), bevolkingsregisters (1890-) e.a.

Archief van het gemeentebestuur van Arendonk, 1796-1930
11,25 str. m. – 264 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Notulen van de gemeenteraad (jaar IV-VIII, 1818-1868) en college (1842-1881). – Briefwisseling (1795-1931). – Gemeenterekeningen (1796-1925) en begrotingen (1803-1804, 1860-1930). – Kadastrale mutaties (1835-1893). – Fiscale documenten (1793-1843). – Volkstellingen en bevolkingsregisters (1796-1890). – Diverse bescheiden over het Weldadigheidsbureel en over het Gods- en Gasthuis (1796-1930). – Inschrijvingslijsten van dienstplichtigen (1817-1923). – Inschrijving processen-verbaal van de veldwachter (1819-1830) en bescheiden over de Rijkswachtkazerne (1826- 1830). – Paspoorten (1796-1858). – Heide-ontginning (1798-1863). – Militaire leveringen (1795-1837). – Bescheiden over het vredegerecht (1796-1814) e.a. Vele documenten van het einde van de 18de eeuw hebben o.i. betrekking op de administratie van de kantonnale municipaliteit van Arendonk. Bij de inventarisatie van dit bestand heeft men ten onrechte geen onderscheid gemaakt tussen archief van het gemeentebestuur en archief van de kantonnale municipaliteit.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P003 (PROOST M., *Inventarissen van hedendaagse archieven van gemeenten* (Rijksarchief Antwerpen), II, Brussel, 1985, p. 7-15).

GEMEENTEBESTUUR VAN BAARLE-HERTOG
Baarle-Hertog, 1795-

Baarle-Hertog was als een relict uit het verleden een wat kunstmatig dorp, gevormd uit 25 verschillende enclaves -omringd door Nederlands grondgebied- en uit het gehucht Zondereigen dat aansloot bij Merksplas. Het was in de 19de eeuw een landbouwdorp zonder industrie waar de bevolking pas in de 20ste eeuw toenam: 869 inwoners (1806), 1007 (1846), 977 (1890), 1308 (1920), 2044 (1961), 2137 (1977).
Het behoorde tot het municipaal kanton van Arendonk (1796) en kwam in 1802 onder het gerechtelijk en militiekanton Hoogstraten.
Lit.: VAN DEN BROEK J.P.H., *Bijdragen tot de geschiedenis van Baerle*, Tilburg, 1947.
Archiefgeschiedenis: Werd op 15 september 1970 door het gemeentebestuur in bewaring gegeven aan het Rijksarchief Antwerpen.

Elders bewaard archief: Op het archief van het gemeentebestuur (op het Gemeentehuis) bewaart men: notulen van de gemeenteraad (1836-1880, 1906-) en college (1836-), gemeenterekeningen (1932-) en begrotingen (1931-), briefwisseling (1842-), documenten van de electriciteitsregie (1928-), kadastrale documenten (1847-), inschrijving van ingekomen en uitgaande personen (1847-1875).

Archief van het gemeentebestuur van Baarle-Hertog, 1796-1930
4,20 str. m. – 256 inv. nrs.
□ Inhoud: Notulen van de gemeenteraad (1818-1836). – Briefwisseling (1799-1906). – Gemeenterekeningen met bewijsstukken (1801-1928) en begrotingen (1840-1934). – Bevolkingsregister (1831-1837). – Documenten van het Weldadigheidsbureel en C.O.O. (1800-1930). – Begrotingen en rekeningen van de kerkfabriek (1887-1933). – Inschrijvingslijsten van dienstplichtigen (1816-1919). – Documenten over het onderwijs (1829...1922) e.a.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P004 (BROUCKE M., *Inventarissen van hedendaagse archieven van gemeenten* (Rijksarchief Antwerpen), II, Brussel, 1985, p. 17-23).

GEMEENTEBESTUUR VAN BALEN
Balen, 1795-

Balen behoorde vanaf 1796 tot het municipaal kanton Mol, later eveneens tot het gerechtelijk en militiekanton Mol. Het was een zeer uitgestrekte landbouwgemeente (5585 ha) met veel heidegronden. Pas in de laatste decennia van de 19de eeuw ontstonden in het gehucht Wezel enkele grote bedrijven: Vieille Montagne (zink e.a., ca. 1885) en een dynamietfabriek (1881). Door deze industriële expansie nam ook het inwonersaantal toe: 2413 inwoners (1806), 3390 (1846), 4107 (1890), 6435 (1910), 8557 (1930), 10793 (1947), 13634 (1961), 15112 (1976).
Lit.: *Wezel en zijn geschiedenis*, Mol, 1998.
Archiefgeschiedenis: De hierna beschreven documenten werden, samen met documenten van de Sint-Andrieskerk en -parochie op 10 november 1961 door de kerkfabriek van Sint-Andries aan het Rijksarchief Antwerpen overgedragen. Daar werden ze ingevoegd in het bestaande bestand "Oud gemeentearchief van Balen" nrs. 26-38. In 2000 werden de bescheiden van het gemeentebestuur en van het Weldadigheidsbureel hieruit genomen en vormen het hier besproken bestand.
Elders bewaard archief: Het allergrootste deel van het archief van het gemeentebestuur berust nog op het Gemeentehuis: notulen van gemeenteraad (1818-) en college (1823-), briefwisseling (19de eeuw), volkstellingen en bevolkingsregisters (1819, 1829, 1846-1982), registers van vertrek (1868-) en aankomst (1891-),

inschrijvingsregisters van dienstplichtigen (1856-), verkoop gemene (heide)gronden (1819-1822), kadastrale leggers (19de eeuw), gemeenterekeningen (vanaf de Franse tijd).
Op het archief van het OCMW-bestuur bewaart men enkel nog notulen van het Weldadigheidsbureel/COO (1901-) en een onvolledige reeks rekeningen (1941-).

Archief van het gemeentebestuur van Balen, 1796-1885
13 inv. nrs.
□ Inhoud: Briefwisseling (1860) en rekeningen (1796-1801, 1838) van de Stichting Joos-Delien (beheerd door het Weldadigheidsbureel). – Kaart met ontwerpen van een weg Balen-Mol/Postel (1885) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P005 (CEURVELS G., *Voorlopige toegang van het archief van het gemeentebestuur van Balen*).

GEMEENTEBESTUUR VAN BEERSE
Beerse, 1795-

Beerse werd in 1795 bij het municipaal kanton Gierle gevoegd, vanaf 1802 maakte het deel uit van het gerechtelijk kanton Turnhout. Het hoorde tot het militiekanton Hoogstraten tot het in 1870 bij het nieuwe militiekanton Gierle werd ingedeeld om in 1913 deel uit te maken van het militiekanton Turnhout.
Beerse was in de 19de eeuw een landbouwdorp met vrij uitgestrekte heidegebieden. Vanaf 1865 werden er langs het nieuw gegraven kanaal heel wat steenbakkerijen opgericht, naast een cement- en betonfabriek terwijl rond 1910 ook non-ferrometaalindustrie zich in Beerse kwam vestigen. Het inwonersaantal groeide dan ook sterk in deze "geïndustrialiseerde" periode: 720 inwoners (1806), 853 (1830), 1317 (1880), 2394 (1900), 4037 (1920), 5052 (1930), 6574 (1947), 8245 (1961).
In 1822 werd het uitgestrekte heidegebied "Den Aard" verdeeld onder de omliggende gemeenten en in 1826 werd een grenscorrectie doorgevoerd met Vosselaar.
Archiefgeschiedenis: De hier beschreven documenten werden (deels) in juli 1920, samen met het grootste deel van het archief van de schepenbank en dorpsbestuur (ancien régime) aan het Rijksarchief Antwerpen overgemaakt. In 2001 werden alle bescheiden die betrekking hadden op het gemeentebestuur van na 1795 hiervan afgescheiden en vormen het hier besproken bestand.
Nr. 36 werd op 14 april 1977 overgemaakt door dhr. Geerts.
Elders bewaard archief: Het allergrootste deel van het archief van het gemeentebestuur wordt nog bewaard op het Gemeentehuis: notulen van gemeenteraad

(1818-) en college (1850-), bevolkingsregisters (1846-) en alle grote reeksen (19de-20ste eeuw).

Archief van het gemeentebestuur van Beerse, 1800-1923
36 inv. nrs.
□ Inhoud: Briefwisseling (1801-1910). – Belastingdocumenten (begin 19de eeuw). – Documenten van het Weldadigheidsbureel (1801-1923). – Documenten i.v.m. de eredienst (1805-1906). – Notulen van het plaatselijk bestuur van het "Hulp- en Voedingscomité" (1915-1918).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P009 (*Voorlopige toegang van het archief van de gemeente Beerse*).

GEMEENTEBESTUUR VAN BEERZEL
Beerzel, 1795-1976

Beerzel werd in 1795 bij het municipaal kanton Sint-Katelijne-Waver gevoegd. Sedert 1802 hoorde het bij het gerechtelijk kanton (en ook bij het militiekanton) Heist-op-den-Berg. In de 19de eeuw bleef het een landbouwgemeente met een traaggroeiende bevolking: 1048 inwoners (1806), 1334 (1846), 1774 (1890), 2314 (1910), 3082 (1930), 3715 (1947), 4803 (1961).
Lit.: VAN VLASSELAER F., *Bevolking van Beerzel 1820-1846* (Bibl. 5882).
Archiefgeschiedenis: De hierna beschreven documenten werden op 6 mei 1969 door het gemeentebestuur van Beerzel aan het Rijksarchief Antwerpen overgemaakt.
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Beerzel" nrs. 179-181
Een deel van de bescheiden uit de 19de eeuw en alle reeksen uit de 20ste eeuw worden bewaard op het gemeentehuis van Putte.

Archief van het gemeentebestuur van Beerzel, 1795-1925
8,19 str. m. – 626 inv. nrs.
□ Inhoud: Briefwisseling (1795-1927). – Gemeenterekeningen -met bewijsstukken- (1803-1905) en begrotingen (1810-1892). – Kadastrale leggers (19de eeuw-1920, onvolledig). – Belastingdocumenten (1800-1913). – Individuele telformulieren van volkstellingen (1829, 1856, 1866, 1876). – Documenten over het Weldadigheidsbureel (1797-19de eeuw). – Documenten over de eredienst (1834-1910). – Inschrijvingslijsten van dienstplichtigen (1816- 1919). – Documenten over openbare werken (19de eeuw), onderwijs (1803- 1906), landbouw (1805-

1891), verkiezingen (1808-1921), politie (1805-1891) w.o. "register van gepleegde misdrijven" (1822-1891).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P010 (BROUCKE M., *Inventarissen van hedendaagse archieven van gemeenten* (Rijksarchief Antwerpen), II, Brussel, 1985, p. 25-45).

Archief van het gemeentebestuur van Beerzel 2, 1808-1829
Onderdeel van: Archief schepenbank en dorpsbestuur Beerzel, 179-181.
3 inv. nrs.
□ Inhoud: Brief over de kiesverrichtingen (1808). – Uitgaven van het Armenbureel (1824-1825). – Admodiatie van het gemaal (1829).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D010.2 (COPPENS H., *Inventaris van het archief van de schepenbank en de gemeente Beerzel en van de Tafel van de Heilige Geest van Beerzel. Supplement*).

GEMEENTEBESTUUR VAN BERCHEM
Berchem, 1795-

Berchem werd in 1795 bij het municipaal kanton Berchem/Wilrijk gevoegd waarvan de zetel in 1796 van Wilrijk naar Berchem werd verplaatst. Het omvatte de gemeenten Berchem, Borsbeek, Deurne-Borgerhout, Hemiksem, Hoboken, Mortsel, Vremde en Wilrijk. In 1802 werd het ondergebracht in het gerechtelijk kanton Antwerpen 3, in 1831 Antwerpen 2 (Zuid), in 1883 Antwerpen 3, in 1887 Borgerhout tot het in 1913 zelf zetel van een vredegerecht werd. Vanaf 1817 was het ook de hoofdplaats van een militiekanton. In 1912 moest het een niet onbelangrijk deel van zijn grondgebied afstaan aan de stad Antwerpen en maakte van 1941 tot 1944 deel uit van de agglomeratie Groot-Antwerpen.
Berchem evolueerde van een landbouwgemeente tot een volledig verstedelijkte gemeente, vooral door de afschaffing van de militaire "servituden" en de groeiende industrialisatie: 1714 inwoners (1806), 2729 (1830), 4114 (1846), 8463 (1876), 15503 (1890), 30274 (1910), 41685 (1930), 45401 (1947), 48667 (1961).
Lit.: PRIMS F., *Geschiedenis van Berchem*, Berchem, 1949.
Archiefgeschiedenis: Blok 1, nrs. 1-422 werd op 12 februari 1971 door het gemeentebestuur van Berchem aan het Rijksarchief Antwerpen overgemaakt.
Blok 2, nrs. 424-528 werd op 4 juni 1946, samen met het grootste deel van het archief van de schepenbank/dorpsbestuur uit het ancien régime door het gemeentebestuur aan het Rijksarchief overgemaakt en opgenomen in de "Inventaris van het oud gemeentearchief van Berchem". De documenten van na 1795 die tot het archief van het gemeentebestuur van Berchem behoorden werden hiervan

gescheiden in 2002 en vormen het tweede blok van het hier besproken bestand. Nr. 423 werd op 18 augustus 1983 door het Rijksarchief Ronse aan het Rijksarchief Antwerpen bezorgd.
Elders bewaard archief: In het archief van de Sint-Willibrorduskerk en -parochie te Berchem (pastorie) bewaart men rekeningen (1799-1884), begrotingen (1838-1885) en een manuaal van ontvangsten en uitgaven (1812-1820) van het Weldadigheidsbureau.

Archief van het gemeentebestuur van Berchem 1, 1804-1930
Onderdeel van: Archief van het gemeentebestuur van Berchem, 1-422.
21,63 str. m. – 422 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Notulen van de gemeenteraad (1818-1904) en college (1847-1901). – Briefwisseling (1827-1901). – Gemeenterekeningen (1805-1930) en begrotingen (1817-1930). – Belastingsrollen (1865-1916). – Bevolkingsregisters (1804-1890). – Documenten in verband met de openbare onderstand met inbegrip van het Gasthuis (1814-1930). – Inschrijvingsregisters van dienstplichtigen (1826-1923). – Begrotingen van kerkfabrieken (1870-1930). – Kiezerslijsten (1874-1919) e.d.
Bevat ook de archieven van: Kantonnale municipaliteit van Berchem (1795-1800).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P012 (PROOST M., *Inventarissen van hedendaagse archieven van gemeenten* (Rijksarchief Antwerpen), I, Brussel, 1973, p. 13-23).

Archief van het gemeentebestuur van Berchem 2, 1795-1852
Onderdeel van: Archief van het gemeentebestuur van Berchem, 423-528.
3,95 str. m. – 106 inv. nrs.
□ Inhoud: Notulen van de gemeente-/kantonnale raad (1796-1805, 1816-1847). – Briefwisseling (1795-1840). – Gemeenterekeningen (1802-1819) en begrotingen (1802-1818). – Belastingdocumenten (1796-1852). – Documenten over de openbare onderstand (1793-1829) en eredienst (1801-1831), - Inschrijvingsregisters van dienstplichtigen e.d. (1798-1848). – Processen-verbaal van misdrijven (1816-1841). – Gilden en feesten (1803-1816) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P012 (CEURVELS G., *Inventaris van het archief van het municipaal kanton en de gemeente Berchem. Deel II: Archiefbescheiden gelicht uit het Oud gemeentearchief (OGA) van Berchem* (met concordans).

GEMEENTEBESTUUR VAN BERENDRECHT

Berendrecht, 1795-1958

Berendrecht hoorde in 1795 tot het municipaal kanton Stabroek en vanaf 1802 tot het vredegerecht Ekeren.
Het was een vrij uitgestrekte landbouwgemeente met vruchtbare polderdorpen die slechts matig groeide in de 19de eeuw: 1249 inwoners (1806), 1507 (1830), 2251 (1876), 2491 (1900), 2518 (1947). Op industrieel gebied was er alleen een suikerfabriek gevestigd, die functioneerde van 1871 tot 1956 op de plaats waar vroeger het fort Frederik stond.
Op 22 maart 1958 werd het grondgebied van Berendrecht bij dat van de stad Antwerpen gevoegd.
Lit.: BREDAEL L., *Antwerpen tussen polder en haven*, Antwerpen, 1984, p. 115-125. – DE MEYER F.G.C., *Beschryving van het dorp Berendrecht*, Antwerpen, 1855. – GEERTS G., *Berendrecht in West-Brabant*, uitgave van *Polderheem*, XVII, 1982, nr. 2.
Archiefgeschiedenis: De hier besproken documenten zijn samen met het archief van de schepenbank/dorpsbestuur (ancien régime) door het gemeentebestuur van Berendrecht aan het Rijksarchief Antwerpen overgemaakt. Zij werden ingeschakeld in het bestand "Oud gemeentearchief van Berendrecht" en in 2000 werden (vooral uit de nrs. 3 en 125) de bescheiden van na 1795 die betrekking hadden op het gemeentebestuur van Berendrecht hieruit gelicht en vormen het hier besproken bestand.
Elders bewaard archief: In het "Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Berendrecht" nr. 135 vindt men gegevens over militaire leveringen en logementen (1809, 1812, 1830-1834).
Het grootste deel van het archief van het gemeentebestuur van Berendrecht wordt bewaard op het Stadsarchief Antwerpen.

Archief van het gemeentebestuur van Berendrecht, 1795-1834

6 inv. nrs.
□ Inhoud: Proces-verbaal van een zitting van de gemeenteraad (jaar IX). – Documenten over de openbare onderstand (1795-1828) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P013 (*Voorlopige toegang van het archief van de gemeente Berendrecht (1795-1834)*.

GEMEENTEBESTUUR VAN BERLAAR

Berlaar, 1795-

Berlaar werd in 1795 de zetel van een municipaal kanton waartoe naast Berlaar ook Kessel, Nijlen, Bevel, Gestel, Itegem en Wiekevorst hoorden. In 1802 werd het onder het ressort van het vredegerecht van Lier geplaatst terwijl het militiekanton Berlaar tot 1913 bleef bestaan.
Het zeer uitgestrekt landbouwdorp verloor in 1821 de gehuchten Hazendonk en Hooikt, die samen met kleine delen van de gemeenten Duffel, Lier en Onze-Lieve-Vrouw-Waver bij de bestaande gemeente Koningsbossen, voorheen "Bois Domaniaux" werden gevoegd tot de nieuwe gemeente Koningshooikt. Berlaar bleef een landbouwdorp zonder noemenswaardige industriële activiteit. Het bevolkingscijfer steeg geleidelijk: 3485 inwoners (1806), 2925 (1830) -zonder de gehuchten Hazendonk en Hooikt-, 3594 (1876), 4512 (1900), 6028 (1920), 8280 (1947), 9460 (1976). In 1965 werd de kleine gemeente Gestel bij Berlaar gevoegd.
Lit.: VAN PARIJS L. en SCHROYENS M., *De geschiedenis van Berlaar en Koningshooikt*, II, p. 85-218 (uittreksels uit de gemeenteraadsverslagen, 1900-1970).
Archiefgeschiedenis: De meeste van de hier besproken bestanden werden in 1936 door het gemeentebestuur aan het Rijksarchief Antwerpen overgemaakt en geplaatst in het bestand "Oud gemeentearchief van Berlaar". In 2000 werden de bescheiden van na 1795 die betrekking hadden op het gemeentebestuur en het Weldaddigheidsbestuur eruit genomen en in een nieuw bestand "Archief van het gemeentebestuur van Berlaar" geplaatst.
Elders bewaard archief: Het grootste deel van het archief bevindt zich nog op het gemeentehuis van Berlaar, waar echter heel veel is verloren gegaan, zeker uit de eerste helft van de 19de eeuw.

Archief van het gemeentebestuur van Berlaar, 1794-1875

1,47 str. m. – 93 inv. nrs.
□ Inhoud: Oude inventarissen (1809, 1839). – Notulen van de gemeenteraad (1823..1853) en van het college (1819-1843). – Kohier van grondbelasting (1807) en andere belastingdocumenten (1795-1860). – Volkstellingen (1796, 1802). – Militaria (1796-1831). – Documenten over wegen (1810-1836), politie (1795-1854). – Rekeningen (1798-1822, 1825), manualen (1797-1805) en andere bescheiden (1811-1856) an het Weldadigheidsbureel e.a.
Bevat ook de archieven van: Kantonnale municipaliteit van Berlaar (1795-1800).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P014 (DE LILLE G., *Inventaris van het archief van het municipaal kanton en van de gemeente Berlaar*).

GEMEENTEBESTUUR VAN BEVEL
Bevel, 1795-1976

Behoorde in 1795 tot de kantonnale municipaliteit van Berlaar en vanaf 1802 tot het gerechtelijk kanton Heist-op-den-Berg. Er werden grenscorrecties uitgevoerd in 1806 (met Itegem en Heist-op-den-Berg), 1827 (met Nijlen) en in 1937 (met Gestel en Kessel na de rechttrekking van de Grote Nete). Het was een klein landbouwdorp waarvan het inwonersaantal geleidelijk aan groeide: 327 inwoners (1806), 419 (1846), 514 (1876), 684 (1910), 864 (1930), 1086 (1947) en 1443 (1961). Vanaf 1977 werd het gefuseerd met Nijlen.
Lit.: STOCKMANS J.B., *Geschiedenis der gemeenten Kessel, Bevel, Nylen, Emblehem en Gestel*, Lier, 1910, p. 125-141.
Archiefgeschiedenis: In 1936 stond het gemeentebestuur een aantal documenten uit de periode 1801-1843 (11 delen en 49 "farden") af aan het Rijksarchief Antwerpen. Op 5 juni 1969 werd de rest van het 19de eeuws en begin 20ste eeuws archief overgemaakt. Van beide reeksen werd toen één inventaris gemaakt.
Elders bewaard archief: Zie ook "Archief van het gemeentebestuur van Nijlen", waarin vooral voor de Franse tijd wat documenten over Bevel zijn te vinden. Notaris Petrus Adrianus Nicolay was immers tegelijk burgemeester van Nijlen en maire van Bevel (1801-1807) en Jan Baptist De Cnaep (+1852) was gemeentesecretaris van Nijlen én Bevel en tegelijk maire van Bevel (1812-1818).
In het archief van de fusiegemeente Nijlen bewaart men o.a. bevolkingsregisters (1846-1976) en aanverwante reeksen (1857-1977). Deze en andere documenten zijn geïnventariseerd volgens een decimale classificatie.

Archief van het gemeentebestuur van Bevel 1, 1796-1932
8,11 str. m. – 542 inv. nrs.
□ Inhoud: Inventarissen (1818, 1836). – Notulen van gemeenteraad (1801-1894) en college (1819-1891). – Briefwisseling (1796-1928). – Gemeenterekeningen met bewijsstukken (1814-1906) en begrotingen (1805-1908). – Belastingdocumenten (1805-1919). – Bevolkingsadministratie (1819-1901). – Documenten over openbare onderstand (1795-1932), eredienst (1799-1930), dienstplichtigen (1799-1922), burgerwacht (1807-1894), openbare werken (1819-1932), onderwijs (1838-1918), verkiezingen (1801-1910), volksgezondheid (1819-1892) e.d.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P015.1 (BROUCKE M., *Inventarissen van hedendaagse archieven van gemeenten* (Rijksarchief Antwerpen), II, Brussel, 1985, p. 47-62).

Archief van het gemeentebestuur van Bevel 2, 1824-1917
0,07 str. m. – 5 inv. nrs.
□ Inhoud: Signalementen (1837-1900) en diverse documenten over de politie (1824-1917).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P015.2 (*Inventaris van het archief van de gemeente Bevel*, supplement nrs. 1-5).

GEMEENTEBESTUUR VAN BLAASVELD
Blaasveld, 1795-1976

Blaasveld hoorde in 1795 tot de kantonnale municipaliteit van Willebroek. Vanaf 1802 werd het ondergebracht in het ressort van het vredegerecht Mechelen 2. Het maakte deel uit van het militiekanton Willebroek.
Het was een vrij klein landbouwdorp dat qua inwonersaantal geleidelijk aangroeide: 737 inwoners (1806), 938 (1830), 1078 (1876), 1522 (1900), 1961 (1930), 2884 (1961).
Archiefgeschiedenis: De bescheiden van 1795 tot ca. 1920/1930 werden op 8 december 1966 door het gemeentebestuur aan het Rijksarchief Antwerpen overgemaakt.
Archiefblok 2 betreft een aantal documenten die in 2000 werden gevonden.
Elders bewaard archief: Mogelijk bevat het bestand "Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Blaasveld" (zonder inventaris) nog bescheiden uit de 19de eeuw.

Archief van het gemeentebestuur van Blaasveld 1, 1794-1939
Onderdeel van: Archief van het gemeentebestuur van Blaasveld, 1-1262.
14,25 str. m. – 1262 inv. nrs.
□ Inhoud: Notulen van de gemeenteraad (1885-1901). – Briefwisseling (1795-1938). – Gemeenterekeningen met bewijsstukken (1794-1914) en begrotingen (1802-1924). – Belastingdocumenten (1795-1927). – Documenten over personeel (1795-1933), bevolking en Burgerlijke Stand (1798-1930), openbare onderstand (1801-1935), eredienst (1793-1933), dienstplichtigen, militaire leveringen en logementen (1795-1932), burgerwacht (1795, 1828-1913), openbare werken (1801-1923), onderwijs (1801-1923), landbouw en nijverheid (1802-1940), verkiezingen (1801-1933), politie (1801-1927), volksgezondheid (1804-1924) e.a.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P017.1 (MARNEF G., *Inventarissen van hedendaagse archieven van gemeenten*, (Rijksarchief Antwerpen, II, Brussel, 1985, p. 63-103).

Archief van het gemeentebestuur van Blaasveld 2, 1822-1918
Onderdeel van: Archief van het gemeentebestuur van Blaasveld 1263-1278.
0,30 str. m. – 16 inv. nrs.
□ Inhoud: Diverse documenten (1822-1918).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P017.1 (*Inventaris van het archief van de gemeente Blaasveld*).

Archief van het gemeentebestuur van Blaasveld - Politie nrs. 1-14, 1804-1931
14 inv. nrs.
□ Inhoud: Diverse documenten over politie en gerecht (1804-1931), o.a. register van "gepleegde misdrijven" (1822-1829), inschrijvingsregisters van vonnissen (1890-1913).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P017.2 (*Inventaris van het archief van de gemeente Blaasveld*).

GEMEENTEBESTUUR VAN BOECHOUT
Boechout, 1795-

Boechout behoorde in 1795/1796-1800 tot het municipaal kanton Kontich, vanaf 1802 tot het vredegerecht Berchem, waarvan de zetel vrij snel werd overgeplaatst naar Wilrijk, tot het vanaf 1873 deel uitmaakte van het gerechtelijk kanton Kontich. Het behoorde ook tot het militiekanton Kontich.
Boechout was een vrij uitgestrekte landbouwgemeente zonder noemswaardige industriële activiteit, waarvan het bevolkingscijfer pas in de 20ste eeuw sterk toenam. In die periode ontstonden ook een aantal industriële bedrijven en nam de tuinbouwsector eveneens een enorme uitbreiding. De evolutie van het bevolkingscijfer zag er als volgt uit: 1700 (1806), 1859 (1830), 1975 (1866), 2159 (1880), 3160 (1900), 4300 (1910), 4762 (1920), 5895 (1930), 6538 (1947), 7453 (1961).
Lit.: STOCKMANS J.B., *Geschiedenis der gemeente Mortsel met aanhangsels over Edeghem, Hove, Bouchout, Borsbeeck, Contich, Waerloos, Reeth en Aertselaer*, Antwerpen, 1882, p. 380-399. – *Bijdrage tot de geschiedenis van Boechout*, Boechout, 1974.
Archiefgeschiedenis: De hierna besproken documenten werden op 2 maart 1935, samen met het uitgebreide archief van de schepenbank-dorpsbestuur uit het ancien régime door het gemeentebestuur aan het Rijksarchief Antwerpen overgemaakt. Het betrof voornamelijk documenten uit de eerste helft van de 19de eeuw.

Elders bewaard archief: Zie voor de periode 1795-1800 ook "Archief van de kantonnale municipaliteit van Kontich", sedert 1994 bewaard op het gemeentearchief van Kontich.
Een groot deel van het archief van de 19de-20ste eeuw wordt nog bewaard op het gemeentehuis van Boechout, o.a. notulen van de gemeenteraad (1818-), van het college (1830-), bevolkingsregisters (1829, 1846-), woonstveranderingen (1914-), volks-, landbouw- en economische tellingen (1876-), rekeningen van het Weldadigheidsbureel (1825-), bouwdossiers (1917-) e.a. Deze zijn deels geïnventariseerd volgens de decimale codificatie van Nioda. Ook op het archief van het OCMW-bestuur zijn vooral documenten uit de 20ste eeuw te vinden: o.a. notulen van de raad (1892-1932, 1942-).

Archief van het gemeentebestuur van Boechout, 1795-1889
1,85 str. m. – 109 inv. nrs.
□ Inhoud: Briefwisseling (1795-1889). – Gemeenterekeningen (1795-1802, 1809-1844). – Primitieve kadastrale atlas (1813) met gedeeltelijke legger (ca. 1830). – Volkstelling (1810). – Rekeningen van het Weldadigheidsbureel (1787-1839). – Militaire opeisingen en logementen (1795-1830). – Inschrijvingsregisters van dienstplichtigen (1802-1815) en diverse documenten (1795-1889).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P018 (DE LILLE G. en HOUTMAN E., *Inventaris van het archief van de gemeente Boechout 1795-1889* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 28), Brussel, 2002 (met concordantielijst naar de nrs. uit het "Oud gemeentearchief van Boechout").

GEMEENTEBESTUUR VAN BONHEIDEN
Bonheiden, 1795-

Bonheiden maakte in 1795-1800 deel uit van het municipaal kanton Duffel, waarvan de zetel in 1796 naar Sint-Katelijne-Waver werd verplaatst. In 1802 behoorde het tot het ressort van het gerechtelijk kanton Duffel en vanaf 1817 eveneens tot het militiekanton Duffel.
In 1822 had er een gebiedsruil plaats met Rijmenam waarbij de enclave Krekelbeek aan Rijmenam werd afgestaan.
Het was een uitgesproken landbouwgemeente met in de 19de eeuw nog vele heide- en bosgebieden. Pas in de 20ste eeuw toen Bonheiden zich ontwikkelde tot een (residentiële) woongemeente nam de bevolking een grote uitbreiding: 923 inwoners (1806), 1265 (1830), 1763 (1880), 2680 (1910), 3529 (1930), 4770 (1947), 6583 (1961), 8.058 (1976).
Lit.: RAES E., *De geschiedenis van Bonheiden*, Bonheiden, 1997. – ID., *Getuigen*

van het agrarisch verleden van Bonheiden, Gent, 1993.
Archiefgeschiedenis: De hierna beschreven documenten werden op 13 juli 1972 door het gemeentebestuur overgemaakt aan het Rijksarchief Antwerpen.
Elders bewaard archief: Het grootste deel van het archief van het gemeentebestuur wordt nog bewaard op het gemeentehuis. Hiervan is een inventaris beschikbaar: *Inventaris der archieven van de gemeente Bonheiden tot 1976. Opgemaakt door het Nationaal Instituut voor Organisatie, Documentatie en Administraie volgens de universele decimale classificatie*, Gent, 1989 (Bibliotheek nr. 4537).

Archief van het gemeentebestuur van Bonheiden , 1798-1867
0,32 str. m. – 8 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Bevolkingsregisters (1846-1867). – Documenten betreffende de Burgerlijke Stand (1808-1815), gemeenterekeningen (1798, 1812), weldadigheid (1816) en de jacht (1808-1814).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P019 (BOUSSE A., *Inventarissen van hedendaagse archieven van gemeenten* (Rijksarchief Antwerpen), II, Brussel, 1985, p. 105).

GEMEENTEBESTUUR VAN BOOISCHOT
Booischot, 1836-1976

Booischot was een gehucht van Heist-op-den-Berg waar zeker sedert 1410 een Sint-Salvatorkapel bestond. Vanaf 1650 werden er verwoede pogingen ondernomen om een zelfstandige parochie te krijgen. In de 18de eeuw kreeg de residerende kapelaan meer rechten maar pas in 1805 werd Booischot een zelfstandige parochie. Ook voor een bestuurlijke afscheiding van Heist werd er geageerd en bij wet van 13 juni 1836 werd Booischot een zelfstandige gemeente. Het ressorteerde onder het gerechtelijk en militiekanton van Heist-op-den-Berg.
Booischot was een landbouwdorp, dat zich pas in de 20ste eeuw echt ontwikkelde. Het bevolkingscijfer evolueerde van 2063 (1836), 2552 (1890), 3182 (1910), 3786 (1930), 4486 (1947) en 5184 (1961).
Lit.: PEETERS S. en VAN KERCKHOVEN G., *Booischot en Pijpelheide in vele facetten*, Booischot, 2001. – LIEKENS L., *Het ressort van Mechelen of de geschiedenis der gemeenten Heist-op-den-Berg, Boisschot, Hallaar en Gestel*, Mechelen, 1897. – HERTELEER L., *Geschiedenis van Heist-op-den-Berg 1795-1976*, Heist-op-den-Berg, 1986, p. 226-231.

Archiefgeschiedenis: Het grootste deel van de gemeentelijke archieven van 1836 tot ca. 1930 werd op 5 december 1968 door het gemeentebestuur overgemaakt aan het Rijksarchief Antwerpen.
Elders bewaard archief: Op het gemeentearchief van Heist-op-den-Berg bewaart men het archief van de voormalige gemeente Booischot vanaf 1930/1940. Zie hiervoor *Inventaris der archieven van Booischot opgemaakt door het Nationaal Instituut voor Organisatie, Documentatie en Administratie*, Gent, 1981 (Zie Bibliotheek nr. 3931).

Archief van het gemeentebestuur van Booischot, 1836-1944
13,00 str. m. – 319 inv. nrs.
□ Inhoud: Oprichting van de gemeente (1836-1837). – Personeel (1836-1906). – Briefwisseling (1837...1907). – Gemeenterekeningen en -begrotingen (1837-1933/1934). – Belastingdocumenten (1840-1931). – Registers van ingekomen en vertrokken personen (1855-1930). – Individuele tellingsformulieren bij de volkstellingen (1880-1910). – Documenten over openbare onderstand (1837-1940), eredienst (1837-1925), openbare werken (1811-1944), politie (1834-1924), openbare gezondheid (1880-1934), onderwijs (1836-1927), landbouw en nijverheid (1836-1933), verkiezingen (1836-1925). – Inschrijvingsregisters van dienstplichtigen (1837-1900) en van de Burgerwacht (1837-1914) e.a.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P020 (BOUSSE A., *Inventarissen van hedendaagse archieven van gemeenten* (Rijksarchief Antwerpen), II, Brussel, 1973, p. 25-35).

GEMEENTEBESTUUR VAN BOOM
Boom, 1795-

Boom werd in 1795/1796 de zetel van een municipaal kanton, waartoe naast Boom ook Niel, Reet, Rumst en Schelle hoorde. Na de afschaffing van de municipale kantons bleef Boom nog eventjes zetel van een vredegerecht tot in 1802 de zetel overgeplaatst werd naar Kontich. Pas in 1873 werd Boom opnieuw zetel van een gerechtelijk kanton met dezelfde samenstelling als voor 1802. Vanaf 1817 was Boom ook zetel van een militiekanton.
Boom was van ouds een nijverheidsgemeente met tal van steenbakkerijen. Na de aanleg van het kanaal Brussel-Charleroi, een betere verbinding door de bouw van een Rupelbrug in 1851-1853 nam de industriële ontwikkeling van Boom een sterke vlucht met een grote bevolkingstoename tot gevolg: 3843 inwoners in 1806, 5048 (1820), 7.960 (1846), 10347 (1866), 12657 (1880), 15863 (1900), 19373 (1930), 19614 (1947), 17468 (1961).

Lit.: VINCK A., *Boom van de oudheid tot het jaar 2000*, Boom, 1999. – STEENACKERS E., *Boom in het verleden*, Lier, 1907. – LAMOT B., *Hoe Boom groeide*, Antwerpen, 1957. – SCHOETERS A. en VERREYCKEN M., *De lange weg naar waardigheid 1832-1997. 165 jaar geschiedenis der armoedebestrijding in Boom*, Boom, 1998.
Archiefgeschiedenis: Op 1 juli 1959, 15 juni 1966, 22 maart 1982 en 3 juni 1983 (hinderlijke bedrijven) werd het quasi volledige archief van de gemeente Boom tot 1914 en voor sommige reeksen tot 1989 in bewaring gegeven. Nadien volgden nog kleinere overdrachten -die niet in de gepubliceerde inventaris zijn opgenomen-.
De nrs. 4242-4396 zijn onbestaande in het magazijn en er is ook geen enkele inventaris die aan deze nrs. refereert. In de nrs. 4397-4408 heeft men al het gedrukt archief (voornamelijk brochures en officiële publicaties) gestopt.
Op 25 maart 1997 werd blok 3 (nrs. 4409-4533) aangeboden dat naast dossiers van zeer diverse en recente aard vooral de bouwvergunningen betrof van 1919 tot 1951.

Archief van het gemeentebestuur van Boom 1, 1795-1964
Onderdeel van: Archief van het gemeentebestuur van Boom, nrs. 1-4241.
79,87 str. m. – 4245 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Personeel (1818-1925). – Notulen van de gemeenteraad (1801-1882) en college (1830-1886), verordeningen (1836-1918). – Briefwisseling (1795-1951). – Gemeenterekeningen met bewijsstukken (1806-1906) en begrotingen (1805-1925). – Belastingdocumenten (1797-1919/1924). – Bevolkingsregisters (1820-1890) met bijhorende reeksen (1821-1943) en individuele tellingsformulieren bij volkstellingen (1866-1910). – Openbare onderstand: briefwisseling (1801-1948), begrotingen (1813-1915) en rekeningen met bewijsstukken (1796-1913/1925), Sint-Jan-Baptistgods- en gasthuis (1832-1925). – Sociale dossiers -hulpkassen e.d.- (1838-1964). – Eredienst (1813-1920). – Inschrijvingslijsten van dienstplichtigen (1798-1895) met bijhorende reeksen (tot 1945). – Burgerwacht (1831-1920). – Wereldoorlog I -bevoorrading, bestuur e.d.- (1914-1925). – Wereldoorlog II (1939-1947). – Openbare werken (1796-1956). – Onderwijs en cultuur (1816-1929). – Landbouw -tellingen e.d.- (1812-1948). – Handel (1815-1958). – Nijverheidstellingen (1896-1941) en andere reeksen (1810-1927). – Beheer van de gemeentelijke gasfabriek (1902-1908). – Aanvragen voor hinderlijke bedrijven en plaatsen van stoomtuigen (1801-, voornamelijk vanaf 1830-1924). – Stakingen (1894-1944). – Kiezerslijsten e.d. (1818-1928/1946). – Paspoorten (1797-1835). – Openbare gezondheid (1832-1935), feestelijkheden (1824-1948) e.a.

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P021 (ROMBAUTS W. E.A., *Inventaris van het hedendaags gemeentearchief van Boom* (Rijksarchief Antwerpen), Brussel, 1984).

Archief van het gemeentebestuur van Boom 2, 19de-20ste eeuw
Onderdeel van: Archief van het gemeentebestuur van Boom, 4397-4408.
0,70 str. m. – 12 inv. nrs.
Nog niet toegankelijk gemaakt.
□ Inhoud: Allerlei gedrukte archieven (19de-20ste eeuw), zonder aanwijsbare inventaris.

Archief van het gemeentebestuur van Boom 3, 1919-1989
Onderdeel van: Archief van het gemeentebestuur van Boom, nrs.4409-4533.
15,10 str. m. – 125 inv. nrs.
□ Inhoud: Bouwvergunningen (1919-1951) met statistieken (1952-1975) en bouwweigeringen (1930-1966) en een aantal (recente) dossiers van zeer diverse aard.
► Toegang(en): Overdrachtslijst in typeschrift: Leeszaalnr. P021 (*Overdrachtlijst van de bescheiden ontvangen van het gemeentebestuur van Boom op 25 maart 1997*).

GEMEENTEBESTUUR VAN BORGERHOUT
Borgerhout, 1836-1982

Borgerhout behoorde bij zijn oprichting in 1836 tot het ressort van het vredegerecht Antwerpen (1, later 1 en 2) tot het in 1887 zelf zetel werd van een vredegerecht, waartoe naast Borgerhout ook Deurne, Berchem en Merksem hoorden. In 1913 werd Berchem hiervan afgescheiden. Het maakte deel uit van het militiekanton Berchem tot het in 1884 zelf zetel van een militiekanton werd.
Borgerhout was een bij Antwerpen aanleunende wijk van de gemeente Deurne met in de 18de-19de eeuw nogal wat handel en nijverheid. Omdat door de grote bevolkingsconcentratie in Borgerhout het gemeentebestuur van Deurne volledig beheerst werd door dit "gehucht", dat ook het gemeentehuis naar Borgerhout verhuisde wou Deurne los van Borgerhout. Bij wet van 13 juni 1836 werd Borgerhout als zelfstandige gemeente erkend: weliswaar zeer klein in oppervlakte (280 ha) maar vrij dicht bevolkt. De industrialisatie nam verder toe in de loop van de 19de eeuw, alleen wat onderbroken door de bouw van de Brialmontvestingen (waar in de 20ste eeuw de binnensingel werd aangelegd) in 1859-1864, die een vijfde van de oppervlakte van de gemeente innamen en ze in twee sneed. Toch

nam de bevolking zeer sterk toe in deze periode door een grote inwijking -voornamelijk van mensen uit de Kempen en Voorkempen-: 4326 (1836), 5317 (1846), 10884 (1866), 18637 (1876), 28882 (1890), 37693 (1900), 49333 (1910), 56054 (1930), 50877 (1947), 51182 (1961).
In 1914 verkreeg Borgerhout nog 112 ha met 807 inwoners (de wijken Gitschotel, Luisbekelaarveld en Boelaarhof -waarvan de gemeente een openbaar park maakte-) van de vroegere moedergemeente Deurne. Borgerhout was reeds in de 19de eeuw verstedelijkt en vormde één gebied met de stad Antwerpen, waarvan het in 1942-1944 en sedert 1983 deel van uitmaakt.
Lit.: STOCKMANS J.B., *Deurne en Borgerhout sedert de vroegste tijden tot heden*, 3 dln., Brecht, 1895-1899.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd door het gemeentebestuur van Borgerhout (vermoedelijk op 9 januari 1954) samen met het "oud gemeentearchief van Deurne-Borgerhout" aan het Rijksarchief overgemaakt. Het betreft essentieel documenten van na de oprichting van Borgerhout in 1836 maar met een aantal retroacta van de periode van de ene gemeente Deurne(-Borgerhout). Deze stukken van voor 1836 betreffen vooral de wijk Borgerhout maar overspannen soms alle wijken van de vroegere gemeente Deurne. Om praktische redenen hebben wij deze hier behouden.
In het bestand "Archief van het gemeentebestuur van Deurne" zijn de meeste documenten betreffende Borgerhout van voor 1836 te vinden.

Archief van het gemeentebestuur van Borgerhout, 1808-1908
9,40 str. m. – 247 inv. nrs.
□ Inhoud: Kohieren van grondbelasting (1818-1871, 1899-1908), personele belasting (1817-1871, 1879, 1882), patentbelasting (1817-1871) en andere belastingdocumenten (19de eeuw). – Inschrijvingslijsten van dienstplichtigen (1817-1826, 1838-1841, 1855-1867) en van de Burgerwacht (1831...1880) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P022 (CEURVELS G., *Inventaris van het archief van het gemeentebestuur van Borgerhout*).

GEMEENTEBESTUUR VAN BORNEM
Bornem, 1795-

Bornem behoorde in 1795 tot het municipaal kanton Puurs maar werd in 1795 zelf zetel van een kanton waartoe naast Bornem ook Hingene (met het gehucht/parochie Nattenhaasdonk), Liezele, Lippelo, Mariekerke, Oppuurs, Puurs, Sint-Amands en Weert behoorden. Bij de afschaffing van dit kanton bleef het nog enige tijd verder bestaan als vredegerecht waarvan de zetel in 1802 definitief naar

Puurs werd overgeplaatst en waarvan dezelfde dorpen deel van uitmaakten. Bornem bleef hoofdplaats van een militiekanton, waartoe buiten Bornem ook nog Hingene, Mariekerke en Weert behoorden.
Bornem was in de 19de eeuw een vrij uitgestrekte landbouwgemeente, waarvan het bevolkingscijfer geleidelijk toenam: 3336 inwoners (1806), 4631 (1846), 5463 (1890), 6987 (1910), 8030 (1930), 9067 (1947), 9834 (1961).
Archiefgeschiedenis: Dit zijn een tweetal bescheiden die uit het bestand "Oud gemeentearchief van Bornem" zijn genomen.
Elders bewaard archief: Het vrijwel volledige archief van het gemeentebestuur (en mogelijk ook van het kantonnaal bestuur -1795-1800-) wordt deels bewaard op het Landhuis, Archief- en Documentatiecentrum, Boomstraat 1 -vooral 19de eeuws archief- en deels op het administratief centrum.
Ook zijn een aantal dossiers met administratieve briefwisseling, o.a. over de school te vinden in het archief van graaf Marnix de Sainte-Aldegonde in Bornem (karton 15/6 en 16/4), zie VAN DONINCK B., *Inventaire des archives conservées aux château de Bornem*, in *De Schakel*, XV, 1960, p. 68, 93-94.

Archief van het gemeentebestuur van Bornem, 1870-1912
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Ontvangsten van bareelrechten (1870) en verkoopsaffiche van gronden en pachthoeven (1912).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P023 (*Voorlopige toegang van het archief van de gemeente Bornem*).

GEMEENTEBESTUUR VAN BORSBEEK
Borsbeek, 1795-

Borsbeek werd in 1795 ingedeeld bij het municipaal kanton van Berchem, dat afgeschaft werd in 1800 maar nog enige tijd functioneerde als vredegerecht tot in 1802 de zetel van het gerechtelijk kanton werd overgeplaatst naar Wilrijk, vanaf 1873 naar Kontich. Borsbeek viel ook vanaf 1817 onder het militiekanton Berchem, vanaf 1914 onder Kontich.
Borsbeek was een niet zo uitgestrekt landbouwdorp zonder veel industriële activiteit, waarvan het bevolkingscijfer pas op het einde van de 19de eeuw sterk toenam. Omstreeks 1860 moesten vrij uitgestrekte zeer vruchtbare gronden worden opgeofferd aan de bouw van een fort, dat in 1906 nog werd uitgebreid. De evolutie van het bevolkingscijfer ging als volgt: 525 (1816), 513 (1830), 522 (1846), 616 (1866), 629 (1880), 1079 (1900), 1461 (1910), 1581 (1920), 2608 (1930), 3953 (1947), 5300 (1961).

Lit.: PRIMS F., *Borsbeek in de vaderlandse geschiedenis*, Borsbeek, 1954. – J. PROOST, *Zeven eeuwen Sint-Jacobusparochie Borsbeek 1264-1964*, z. pl., 1964.
Archiefgeschiedenis: De hier besproken bescheiden werden op 15 december 1949, samen met het vrij volledige archief van de schepenbank en het dorpbestuur (ancien régime) door het gemeentebestuur overgemaakt aan het Rijksarchief.
Elders bewaard archief: Op het gemeentehuis van Borsbeek bewaart men nog enkele bescheiden uit de 19de eeuw en het volledige archief uit de 20ste eeuw, o.a. notulen van de gemeenteraad (1818-), van het college (1853-), bevolkingsregisters (1846-). Voor een deel hiervan is er een inventaris voorhanden, gemaakt door Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten.
Op het archief van het OCMW-bestuur bezit men bijna uitsluitend archief uit de 20ste eeuw: notulen van de raad (1892-), briefwisseling (1892-), begrotingen en rekeningen (1892-), grootboeken (1908), sociale en onderstandsdossiers (ca. 1930-).

Archief van het gemeentebestuur van Borsbeek, 1795-1911
3,20 str. m. – 307 inv. nrs.
□ Inhoud: documenten over personeel (1815-1888). – Notulen van de gemeenteraad (1818-1853). – Briefwisseling (1800-1890). – Gemeenterekeningen (1795-1810, 1882, 1887) en begrotingen (1802-1829). – Belastingdocumenten (1795-1886). – Individuele tellingsformulieren van de volkstelling (1866). – Documenten over de openbare onderstand (1795-1889), eredienst (1797-1889), Burgerwacht (1828-1884), openbare werken (1799-1884), onderwijs (1802-1911), landbouw, handel en nijverheid (1794-1897), verkiezingen (1827-1889), politie en gerecht (1799-1865). – Inschrijvingslijsten van dienstplichtigen (1804-1835/1875) e.d.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P024 (DE LILLE G., *Inventaris van het archief van de gemeente Borsbeek* (Rijksarchief Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 29), Brussel, 2002 (met concordantielijst die verwijst naar de oude nummers in het bestand "Oud gemeentearchief van Borsbeek").

GEMEENTEBESTUUR VAN BOUWEL
Bouwel, 1795-1976

Bouwel ressorteerde van 1795 tot 1800 onder het municipaal kanton van Herentals en sedert 1802 onder het gerechtelijk kanton Herentals. Ook behoorde het tot het militiekanton Herentals.
In het begin van de Franse tijd was zowel Bouwel als het gehucht Echelpoel -dat ook in het ancien régime een afzonderlijke fiscale entiteit en heerlijkheid was- een

onafhankelijke gemeente. In 1810 werd Echelpoel, dat in 1801 107 inwoners telde tegenover 259 voor Bouwel, definitief bij Bouwel gevoegd.
In 1813 werd een grensbetwisting met Grobbendonk beslecht, waarbij de herberg "Paaleik" aan Bouwel werd toegewezen.
Bouwel was een niet zo uitgestrekt landbouwdorp, waarvan de bevolking geleidelijk aan toenam: 465 inwoners (1806), 566 (1846), 718 (1890), 935 (1910), 1223 (1930), 1460 (1947), 1833 (1961) en 2472 (1976).
Lit.: DRIJBOOMS F., *Een prikje op de eeuwigdurende tijdschaal: Bouwel in de voorbije 100 jaar*, Bouwel, 1999. – ID., *Bouwel, landelijk station langs de spoorlijn Lier-Turnhout. 150 jaar spoorweggeschiedenis (1855-2005)*, Bouwel, 2004.
Archiefgeschiedenis: Op 5 april 1960 werden een achttal pakken 19de eeuws archief door het gemeentebestuur aan het Rijksarchief Antwerpen overgemaakt, die ingelast werden in het bestand "Oud gemeentearchief van Bouwel" en daar in 2000 werden uitgenomen. In de periode 1982-2000 bezorgde een plaatselijke heemkundige nog een aantal losse documenten, die in privé-bezit waren geraakt.
Elders bewaard archief: Het grootste deel van het archief van het gemeentebestuur is onvindbaar. Op het gemeentehuis van Grobbendonk bewaart men nog enkele reeksen: Bevolkingsregisters (1821-1961), gemeenterekeningen (1930-) en begrotingen (1929-), briefwisseling (ca. 1870-), woonstveranderingen (1808-1839, 1929-1976), openbare werken en bouwdossiers (ca. 1920-), gemeentelijke electriciteitsregie (ca. 1925-).

Archief van het gemeentebestuur van Bouwel, 1805-1930
2,35 str. m. – 218 inv. nrs.
□ Inhoud: Briefwisseling (1819-1874, 1903-1929). – Gemeenterekeningen met bewijsstukken (1907-1930). – Inschrijvingslijsten van dienstplichtigen (1867-1879). – Documenten over personeel (1904-1928), openbare onderstand (1888-1929), eredienst (1805-1944), openbare werken (1903-1929), onderwijs en cultuur (1903-1929), landbouw, handel en nijverheid (1903-1929), Wereldoorlog I (1914-1920) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P025 (*Voorlopige toegang van het archief van de gemeente Bouwel* (met concordantielijst voor die bescheiden die uit het bestand "Oud gemeentearchief van Bouwel" zijn genomen).

GEMEENTEBESTUUR VAN BRASSCHAAT

Brasschaat, 1830-

Brasschaat was van in het ancien régime een gehucht van de gemeente Ekeren al probeerde het al in de 18de eeuw om een grotere zelfstandigheid te krijgen. In 1803 werd het een zelfstandige parochie en bij Koninklijk Besluit van 4 november 1823 werd het een onafhankelijke gemeente maar dat zou maar effectief worden wanneer de kadastrale opmeting van Ekeren en Brasschaat zou zijn beëindigd. Zo was er een benoemde burgemeester maar nog geen grondgebied. Bij K.B. van 16 december 1829 werd dan bepaald dat Brasschaat vanaf 1 januari 1830 werkelijk een afzonderlijke gemeente zou vormen. Het behoorde tot het vredegerecht van Ekeren evenals tot het militiekanton Ekeren, tot 1870 toen het naar het nieuwe militiekanton Merksem overging om in 1914 terug bij Ekeren te belanden.
Aanvankelijk was Brasschaat een zeer uitgestrekte landbouwgemeente met veel bos- en heidegebieden maar na de Eerste Wereldoorlog ontwikkelde het zich tot een (residentiële) woongemeente voor Antwerpen. De bevolking nam in die periode dan ook explosief toe: 2222 inwoners (1830), 2803 (1846), 3723 (1890), 5556 (1910), 11779 (1930), 16333 (1947), 23871 (1961), 30981 (1977). Sedert 1820 was er een belangrijk militair schietoefendomein voor de artillerie gevestigd ("Polygoon").
Lit.: *Brasschaat, van heidegrond tot parkgemeente*, Brasschaat, 1980. – BLANKERS F., *Het politieke leven in Brasschaat vanaf zijn onafhankelijkheid*, in *Brasschaet, een boeiend verleden, 20 jaar heemkundige kring Breesgata*, Brasschaat, 1997, p. 55-159.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd op 26 november 1973 door het gemeentebestuur aan het Rijksarchief overgedragen.
Elders bewaard archief: Op het gemeentehuis en op andere lokaties van de gemeentelijke diensten bewaart men het grootste deel van het 20ste eeuws archief: notulen van de gemeenteraad (1824-1827, 1830-) en college (1900-), rekeningen met bewijsstukken (1831-), bouwdossiers (1892-) e.a.

Archief van het gemeentebestuur van Brasschaat, 1830-1930

8,77 str. m. – 208 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Notulen (1891-1900) en besluiten (1833-1886) van het college. – Jaarverslagen (1878-1930). – Briefwisseling (1838-1901). – Gemeenterekeningen en begrotingen (1830-1930). – Belastingdocumenten (1838-1915). – Bevolkingsregisters (1830-1890) en register van ingekomen en vertrokken personen (1830-1846, 1892-1919). – Documenten over openbare onderstand (1830-1930) met inbegrip van het Gods- en gasthuis (1911-1925), Burgerwacht (1884-1913),

eredienst (1858-1930). onderwijs (1891-1921), verkiezingen (1875-1919). – Inschrijvingsregisters van dienstplichtigen (1830-1923). – Registers van bedreven misdrijven (1829-1866).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P026 (PROOST M., *Inventarissen van hedendaagse archieven van gemeenten*, (Rijksarchief Antwerpen), II, Brussel, 1885, p. 107-113).

GEMEENTEBESTUUR VAN BRECHT

Brecht, 1795-

Brecht was in 1795 de hoofdplaats van een municipaal kanton (zie aldaar) waartoe ook Loenhout, Oostmalle, Sint-Job-in-'t-Goor en Westmalle hoorden. Reeds in augustus 1796 werd dit kanton afgeschaft en werd Brecht bij het nieuw gevormd kanton Wuustwezel gevoegd -tot 1800-. In 1802 werd Brecht hoofdplaats van een vredegerecht met als ressort: Brecht, Essen, Kalmthout, Loenhout, Oostmalle, Sint-Lenaarts (vanaf 1846), Westmalle en Wuustwezel. Diezelfde gemeenten hoorden tot het militiekanton Brecht in 1817, waarvan de zetel in 1825 werd overgebracht naar Wuustwezel. In 1914 was Brecht opnieuw hoofdplaats van een militiekanton.
In 1822 werd de Klootsheide verdeeld met Loenhout en vanaf 1 januari 1847 werd het gehucht Sint-Lenaarts (toen met 2681 ha en 740 inwoners) een zelfstandige gemeente.
Brecht was een zeer uitgestrekte landbouwgemeente (8.867 ha in 1834) met vele heide- en bosgebieden. Het ontwikkelde zich geleidelijk in de 19de-20ste eeuw: 2350 inwoners (1806), 3365 (1846), 2541 (1856, na de afscheuring van Sint-Lenaarts), 2981 (1890), 4001 (1910), 5579 (1947), 7204 (1961).
Vanaf 1977 werden Sint-Job-in-'t-Goor en Sint-Lenaarts bij de gemeente Brecht gevoegd.
Lit.: BROSENS A., *Beelden van toen. Brecht met Overbroek en Sint-Antonius, Sint-Job-in-'t-Goor, Sint-Lenaarts*, Nieuwkerken-Waas, 1985. – *Jubileumboek van de Koninklijke Geschied- en Oudheidkundige Kring voor Brecht en omstreken*, Brecht, 2005
Archiefgeschiedenis: Het vrij omvangrijke archief werd op 22 april en 5 juni 1969 en 5 april 1972 door het gemeentebestuur aan het Rijksarchief overgedragen. Op 3 april 1998 droeg het Rijksarchief Beveren nog een aantal documenten over de (kantonnale) Burgerwacht over, die vermoedelijk via het vredegerecht -dat een tijdlang op het gemeentehuis resideerde- daar waren terecht gekomen.
Elders bewaard archief: In het archief van de gemeentelijke diensten (op verschillende lokaties) bewaart men o.a. notulen van de gemeenteraad (1914-), college

(1889-), gemeenterekeningen en begrotingen (1931-), bevolkingsregisters (1891-), registers van de kantonnale Burgerwacht (1831-) en andere reeksen; hiervan bestaat deels een inventaris: *Inventaris van de moderne archieven* van Brecht bewaard op het gemeentehuis te Brecht, (Nioda volgens decimale classificatie), Gent, 1969.

Archief van het gemeentebestuur van Brecht, 1793-1944
14,56 str. m. – 2462 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Diverse bescheiden (statistieken, reeksen -in het verlengde van het ancien régime- 1793-1802). – Bevolkingsregisters (1801-1890) en bijhorende reeksen (1839-1913). – Notulen van de gemeenteraad (1818-1892) en college (1819-1825, 1837-1888), jaarverslagen (1847...1931). – Briefwisseling (1801-1944). – Verkiezingen (1799-1911). – Gemeenterekeningen (1806-1930) en begrotingen (1803-1930). – Documenten over openbare onderstand (1794-1930) met inbegrip van het Gast- en godshuis), eredienst (1811-1942), onderwijs (1818-1928), politie (1808-1910), w.o. register van misdrijven (1853-1889), kantonnale Burgerwacht (1828-1915). – Inschrijvingsregisters van dienstplichtigen (1799-1923). – Belastingdocumenten (1795-1916). – Werkliedenboekjes (1846-1856).
Bevat ook de archieven van: Kantonnale municipaliteit van Brecht (1795-1800).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P027 (*Inventaris van het archief van het kanton (1795-1800) en van de gemeente Brecht (1792-1944)*.

GEMEENTEBESTUUR VAN BREENDONK
Breendonk, 1836-1976

Breendonk was een gehucht van Puurs waar zeker reeds in de 18de eeuw een grote kapel met residerende kapelaan bestond. Op 17 juni 1836 werd het gehucht (802 ha en 1431 inwoners) van Puurs afgescheiden. Het behoorde tot het ressort van het vredegerecht en militiekanton van Puurs.
Breendonk was een landbouwgemeente zonder industrie, waarvan het inwonersaantal slechts geleidelijk toenam: 1629 inwoners (1846), 2052 (1890), 2505 (1930), 3084 (1961). In 1906 werd er het fort gebouwd, dat deel uitmaakte van de tweede fortengordel rond Antwerpen. Vanaf 1977 werd het (opnieuw) bij de gemeente Puurs gevoegd.
Lit.: VIVIJS S., *Brede Dunc. Een bijdrage tot de geschiedenis van Breendonk*, 1981.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd op 10 juni 1970 door het gemeentebestuur overgemaakt aan het Rijksarchief Antwerpen.

Archief van het gemeentebestuur van Breendonk 1, 1834-1930
6,24 str. m. – 277 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Jaarverslagen (1856, 1869-1900). – Briefwisseling (1837-1927). – Gemeenterekeningen (1837-1930) en -begrotingen (1839-1908/1917). – Kadastrale leggers (1834-1920). – Belastingdocumenten (1837-1914). – Bevolkingsregisters (1835-1891). – Inschrijvingsregisters van dienstplichtigen (1837-1923). – Documenten betreffende openbare onderstand (1837-1940), Burgerwacht (1838-1869), onderwijs (1836-1930), landbouw en nijverheid (1848-1909), verkiezingen (1853-1919).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P028.1 (BROUCKE M., *Inventarissen van hedendaagse archieven van gemeenten* (Rijksarchief Antwerpen), II, Brussel, 1985, p. 115-124).

Archief van het gemeentebestuur van Breendonk 2, 1853-1901
5 inv. nrs.
□ Inhoud: Staten van uitgesproken vonnissen (1853-1914).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P028.2 (*Inventaris van het archief van de gemeente Breendonk*).

GEMEENTEBESTUUR VAN BROECHEM
Broechem, 1795-1976

Broechem werd in 1795 ondergebracht in het municipaal kanton Zandhoven, later in het vredegerecht en militiekanton Zandhoven (dit laatste van 1817 tot 1825, toen de zetel werd overgeplaatst naar Schilde, vanaf 1913 opnieuw militiekanton Zandhoven). In de gemeente werd in 1909-1912 een fort gebouwd als onderdeel van de tweede fortengordel rond Antwerpen.
Broechem was een landbouwgemeente zonder noemenswaardige industriële activiteit en groeide ook traag in de 19de-20ste eeuw: 1223 inwoners (1806), 1576 (1830), 1833 (1900), 2416 (1930), 3002 (1961).
Lit.: SPRINGAEL G., *Historische herinneringen en bijeenrapelingen over Broechem en omstreken*, Antwerpen, 1898. – DE BELSER A., *Bijdrage tot de geschiedenis van Broechem*, 1961. – Bijdragen tot de geschiedenis van Broechem, 5 dln, 1949-1957.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand (blok 1) werd op 31 maart 1967 door het gemeentebestuur aan het Rijksarchief Antwerpen overgemaakt.
Blok 2 (nr. 238) werd in 2000 uit het bestand "Oud gemeentearchief van

Broechem" (oud nr. 279) genomen.
Elders bewaard archief: In het "archief van de gemeente Zandhoven" nrs. 233, 249: inschrijvingslijsten en vrijstellingsattesten van de Burgerwacht (1822-1848).
In het archief van de gemeentelijke diensten van Ranst is nog een deel van het 19de eeuws archief en het volledige 20ste eeuws archief bewaard: o.a. gemeente-rekeningen (1896-) en begrotingen (1893-), bevolkingsregisters (1856-) e.a.

Archief van het gemeentebestuur van Broechem 1, 1794-1938
Onderdeel van: Archief van het gemeentebestuur van Broechem, 1-237.
7,37 str. m. – 237 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Notulen van de gemeenteraad (1829-1836) en college (1843-1878). – Gemeenterekeningen (1796-1870, 1881-1890, 1907-1936) en begrotingen (1803-1890/1931) en bijhorende reeksen (1835-1936). – Belastingdocumenten (1796-1815). – Volkstellingen (1796-1809) en bevolkingsregisters (1835-1855) en verandering van woonplaats (1812..1829, 1901-1935). – Documenten over de openbare onderstand (1800-1838), eredienst (1794-1924), verkiezingen (1801-1935). – Inschrijvingsregisters van dienstplichtigen (1836-1924). – Register van misdrijven (1843-1879) en ingeschreven vonnissen (1822-1841, 1891-1913) e.a.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P029 (BOUSSE A., *Inventarissen van hedendaagse archieven van gemeenten* (Rijksarchief Antwerpen), I, Brussel, 1973, p. 37-46).

Archief van het gemeentebestuur van Broechem 2, 1794-1801
Onderdeel van: Archief van het gemeentebestuur van Broechem, nr. 238.
0,07 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Rekeningen (1794-1801).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P029 (*Voorlopige toegang "Bescheiden genomen uit het bestand "Oud gemeentearchief van broechem"*).

GEMEENTEBESTUUR VAN BURCHT
Burcht, 1795-1976

Maakte deel uit van het Scheldedepartement (later provincie Oost-Vlaanderen) en kwam in 1795 in het ressort van het municipaal kanton van Haasdonk. Daarna viel het onder het gerechtelijk kanton Beveren. Op 19 maart 1923 werd het samen met de gemeente Zwijndrecht overgeheveld naar de provincie Antwerpen. Tegelijk stond het 85 ha af aan de stad Antwerpen voor de uitbouw van linkeroever en kreeg het het fort van Kruibeke (65 ha) van de gelijknamige gemeente en 10 ha

van de gemeente Melsele. Vanaf 1923 behoorde het tot het ambtsgebied van het vredegerecht Antwerpen 4.
Door de groeiende industrialisering vanaf de tweede helft van de 19de eeuw nam het inwonersaantal vanaf toen sterk toe: 696 inwoners (1806), 906 (1830), 1643 (1866), 2305 (1880), 3223 (1900), 4924 (1920), 6169 (1947) en 6671 (1961).
Lit.: RAEYMAEKERS G., *Geschiedenis van Zwijndrecht en Burcht. III: Zwijndrecht en Burcht in de 19de en 20ste eeuw*, Zwijndrecht, 2004.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd op 12 februari 1971 in bewaring gegeven door het gemeentebestuur aan het Rijksarchief Antwerpen.
Elders bewaard archief: Een deel van het archief van de 19de eeuw en het vrijwel volledige archief van de 20ste eeuw wordt bewaard in het archief van de gemeentelijke diensten van Zwijndrecht en werd rond 2000 geïnventariseerd door de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten.
Op het Rijksarchief te Beveren vindt men in het archief van (het kanton en) gemeente Haasdonk mogelijk wat gegevens over Burcht, evenals (tot 1923) in het aldaar bewaarde archief van het provinciebestuur van Oost-Vlaanderen.

Archief van het gemeentebestuur van Burcht, 1800-1925
3,77 str. m. – 62 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Notulen van de gemeenteraad (1810-1909), van het college (1846-1900), besluiten en afkondigingen (1825-1916). – Briefwisseling (1834-1838, 1915-1916). – Gemeenterekeningen (1808-1922) en begrotingen (1818-1923) en bijhorende reeksen (1826-1918). – Bevolkingsregisters (1871-1890). – Inschrijvingsregisters van dienstplichtigen (1815-1895). – Processen-verbaal van de politie (1826-1899). – Documenten over de openbare onderstand (1826-1925) e.a.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P031 (PROOST M., *Inventarissen van hedendaagse archieven van gemeenten* (Rijksarchief Antwerpen), II, Brussel, 1973, p. 47-49).

GEMEENTEBESTUUR VAN DESSEL
Dessel, 1795-

Behoorde in 1795-1800 tot het municipaal kanton van Mol, in 1802 tot het ressort van het vredegerecht van Arendonk en vanaf 1817 eveneens tot het militiekanton Arendonk.
Dessel was een uitgestrekte landbouwgemeente met nogal wat heidegronden. Pas vanaf het einde van de 19de eeuw toen er enige industrialisatie ontstond in de streek nam het bevolkingscijfers toe: 1707 (1806), 1910 (1880), 2719 (1910), 3724

(1930), 5002 (1947), 6491 (1961).
Lit.: GOOTS J., *Geschiedenis van Dessel*, Dessel, 1971.
Archiefgeschiedenis: Afkomstig van het vroegere "Oorlogsarchief", op 11 december 1959 door het Algemeen Rijksarchief overgemaakt aan het Rijksarchief Antwerpen.
Elders bewaard archief: Het volledige 19de-20ste eeuws gemeentearchief wordt nog bewaard op het gemeentehuis van Dessel, verdeeld over het "historisch archief" (18de-19de eeuw, begin 20ste eeuw) waarvan een inventaris voorhanden is van J. Goots (met klapper op steekkaarten), het archief vanaf ca. 1920 is geordend volgens een decimale codificatie (Sepeli).

Archief van het gemeentebestuur van Dessel 1914-1918
0,08 str. m.
Nog niet toegankelijk gemaakt.
□ Inhoud: Diverse bescheiden (1914-1918).
► Toegang(en): Leeszaalnr. P033, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar.

GEMEENTEBESTUUR VAN DEURNE
Deurne, 1795-1982

Deurne (tot 1836 verbonden met Borgerhout) behoorde in 1795 tot het municipaal kanton Wilrijk, waarvan de zetel in 1796 verplaatst werd naar Berchem. Vanaf april 1802 werd het ingedeeld in het ressort van het vredegerecht Antwerpen 2 tot het in 1887 ingedeeld werd bij het nieuw opgerichte vredegerecht Borgerhout. Van 1817 tot 1836 behoorde het tot het militiekanton Berchem, waarna het zelf de zetel van een militiekanton werd dat in 1870 werd afgeschaft en vanaf dan ressorteerde Deurne onder het militiekanton Merksem, vanaf 1913 onder het kanton Borgerhout.
Bij wet van 13 juni 1836 werd de dicht bevolkte en wat geïndustrialiseerde, bij Antwerpen aanleunende wijk Borgerhout afgescheiden, waardoor Deurne 2/3 van zijn bevolking verloor. Deurne had zelf de "onafhankelijksstrijd" ingezet omdat het door de sterke bevolkingstoename van de wijk Borgerhout ook politiek volledig geminoriseerd was.
Deurne bleef een landbouwdorp tot het einde van de 19de eeuw.
In 1914 verloor Deurne nog de wijken Gitschotel, Luisbekelaarveld en Boelaarhof -waar een openbaar park werd van gemaakt-, samen 112 ha met 807 inwoners, aan de dochtergemeente Borgerhout.

Na Wereldoorlog I begon de lichte industrialisatie van Deurne en de realisatie van grote urbanisatieplannen van de maatschappij "Conforta" deed de bevolking in 1920-1930 verdrievoudigen. De bevolkingstoename was in deze periode dan ook explosief: 2832 inwoners (1806), 5190 (1830), 2207 (1836, na de afscheiding van Borgerhout), 3224 (1866), 5252 (1880), 8517 (1900), 15337 (1920), 43372 (1930), 56853 (1947), 68703 (1961). Deurne werd dan ook volledig verstedelijkt gebied, dat in 1942-1944 en sedert 1983 deel uitmaakt van de fusiegemeente Antwerpen.
Lit.: NOOYENS F., *Geschiedenis van Deurne II (van 1648 tot heden*), Deurne, 1982. – J.B. STOCKMANS, *Deurne en Borgerhout sedert de vroegste tijden tot heden*, 3 dln., Brecht, 1895-1899.
Archiefgeschiedenis: Bij de splitsing van Borgerhout en Deurne in 1836 zijn de meeste archieven blijven liggen op het toenmalige gemeentehuis, de Reuzenpoort in Borgerhout. Kort voor de splitsing had men immers het gemeentehuis van Deurne-dorp overgebracht naar Borgerhout. Slechts een aantal bescheiden werden toen vermoedelijk meegegeven met de moedergemeente Deurne. Bij gemeente-raadsbeslissing van 24 september 1886 en 4 november 1887 werd opdracht gegeven aan Jan Baptist Stcokmans om het archief van de schepenbank en het dorpsbestuur van Deurne-Borgerhout (tot 1795) te inventariseren maar ook de documenten van het gemeentebestuur van Deurne-Borgerhout (1795-1836) die zich op de Reuzenpoort bevonden. Dit is ook in 1888 gebeurd. Dit gehele bestand is dan op 9 januari 1954 door het gemeentebestuur van Borgerhout overgedragen aan het Rijksarchief Antwerpen -zij het dat er toen al 60 nummers uit de inventaris van Stockmans ontbraken-. Uit deze inventaris werden in 2001 alle documenten die het gemeentebestuur van Deurne-Borgerhout betroffen van na 1795 uitgenomen (oude nrs. 375-453) om het "archief van het gemeentebestuur van Deurne(-Borgerhout)" te vormen. Dit werd aangevuld men een aantal documenten van na 1795 die in het bestand "Oud gemeentearchief van Deurne 3de reeks" vervat zaten (nrs. 30...67). Samen vormen zij dus het "archief van het gemeente-bestuur van Deurne", essentieel voor de periode 1795-1836 maar met een aantal dossiers van na 1836 die de gemeente Deurne betreffen.
Daarnaast bestaat nog een bestand "Archief van de gemeente Borgerhout", dat eveneens door het gemeentebestuur van Borgerhout werd overgedragen aan het Rijksarchief Antwerpen. Het bevat vooral documenten van na 1836 maar er zitten nogal wat retroacta in van voor 1836 die bijna altijd de wijk Borgerhout betreffen maar toch soms alle wijken van de vroegere gemeente Deurne-Borgerhout overspannen.
Elders bewaard archief: Zie ook Stadsarchief Antwerpen.

Archief van het gemeentebestuur van Deurne, 1793-1913
6,60 str. m. – 338 inv. nrs.
□ Inhoud: documenten over de scheiding Deurne en Borgerhout (1833-1843). – Notulen van de gemeenteraad (1801-1807, 1818-1836). – Briefwisseling (1818 ...1912). – Documenten over patrimonium (1794-1830), gemeentelijke boekhouding (1798-1913), openbare onderstand (1796-1859), eredienst (1798-1840), militie (1798-1868), burgerwacht (1824-1870), openbare werken (1796-1880), onderwijs (1810-1909), landbouw, handel en nijverheid (1810-1846), politie (1801-1840), w.o. processen-verbaal (1801-1840). – Kadastrale leggers (1802-1829). – Belastingdocumenten (1797-1835). – Bevolkingsregisters en tellingen (1805-1830). – Burgervereniging "La Concorde" (1835-1845).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P034 (CEURVELS G., *Inventaris van het archief van de gemeente Deurne*).

GEMEENTEBESTUUR VAN EDEGEM
Edegem, 1795-

Edegem hoorde van 1795 tot 1800 tot het municipaal kanton Kontich, vanaf 1802 tot het gerechtelijk kanton Kontich en vanaf 1817 eveneens tot het militiekanton Kontich.
Edegem was tot begin van de 20ste eeuw een landbouwgemeente zonder industrie. De bouw van fort V in 1860-1864 kostte heel wat goede landbouwgronden. Vooral na Wereldoorlog I evolueerde Edegem tot een (residentiële) woongemeente van Antwerpen en nam het bevolkingscijfer sterk toe: 837 (1806), 1100 (1846), 1340 (1880), 1688 (1900), 3010 (1910), 6669 (1930), 7856 (1947), 13885 (1961), 22146 (1976).
Lit.: VAN PASSEN R., *Geschiedenis van Edegem*, Edegem, 1974.
Archiefgeschiedenis: Bestand op 29 oktober 1970 door het gemeentebestuur aan het Rijksarchief overgemaakt.
Elders bewaard archief: Zie voor de periode 1795-1796 ook "Archief van de kantonnale municipaliteit van Kontich", sedert 1994 bewaard op het gemeentearchief van Kontich.
Een klein deel van het 19de eeuws en het volledige 20ste eeuws gemeentearchief wordt bewaard op het gemeentehuis.

Archief van het gemeentebestuur van Edegem, 1801-1930
5,37 str. m. – 91 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Notulen van gemeenteraad (1818-1903) en college (1818-1895). – Jaarverslagen (1885-1912, 1920-1925). – Briefwisseling (1803-1901). Rekeningen (1907-1930) en begrotingen (1801-1907). – Kadastrale leggers (1805, 19de eeuw). – Bevolkingsregisters (1811-1890). – Begrotingen en rekeningen van het Weldadigheidsbureel (1902/1905-1930). – Begrotingen kerkfabriek (1883-1926). – Begrotingen en rekeningen onderwijs (1901-1920) e.a.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P036 (BOUSSE A., *Inventarissen van hedendaagse archieven van gemeenten* (Rijksarchief Antwerpen), I, Brussel, 1973, p. 51-54).

GEMEENTEBESTUUR VAN EINDHOUT
Eindhout, 1795-1976

Eindhout en Eindhoutham (in het ancien régime een kleine heerlijkheid en fiscale entiteit) waren in het begin van de Franse tijd afzonderlijke gemeenten die van 1795-1800 bij de kantonnale municipaliteit Mol hoorden, Vanaf 1802 tot het vredegerecht Westerlo en vanaf 1817 tot het militiekanton Geel, vanaf 1913 tot het militiekanton Westerlo.
Eindhoutham dat in 1800 slechts 112 inwoners telde werd op 25 februari 1808 opgeheven en bij de gemeente Eindhout gevoegd. De nieuwe eenheid bleef een kleine landbouwgemeente, die pas op het einde van de 19de eeuw door wegen en een tramlijn ontsloten werd. Het bevolkingscijfer nam geleidelijk toe; 612 (1816), 953 (1843), 1052 (1900), 1598 (1930) en 1963 (1961). Vanaf 1977 maakt het deel uit van de nieuwe gemeente Laakdal.
Lit.: HELSEN L. en LOFFENS A., *De Geschiedenis van Eindhout (1951) volgens Jan Jozef Das*, in *Jaarboek van Laakdal*, V, 1989, p. 93-125.
Archiefgeschiedenis: Samen met enkele documenten uit de 18de eeuw werd het gemeentearchief van de 19de-begin 20ste eeuw op 23 maart 1953 in bewaring gegeven door het gemeentebestuur.
Elders bewaard archief: In het archief van de fusiegemeente Laakdal bewaart men het grootste deel van het gemeentearchief van Eindhout: notulen van de gemeenteraad (1808-1936), briefwisseling (begin 19de eeuw-), belastingkohieren (begin 19de eeuw-), bevolkingsregisters, volkstellingen en woonstveranderingen (1792-1907).

Archief van het gemeentebestuur van Eindhout, 1792-1923
6,70 str. m. – 138 inv. nrs.
□ Inhoud: Notulen van de gemeenteraad (1837-1861). – Briefwisseling (1811-1894). – Gemeenterekeningen (1841-1910) en begrotingen (1863-1908). – Belastingdocumenten (1876-1927). – Inschrijvingslijsten van dienstplichtigen (1809-1912). – Kadastrale leggers (19de eeuw). – Documenten over eredienst (1801-1920), openbare onderstand (1830-1913) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P037 (*Inventaris van het archief van de gemeente Eindhout*).

GEMEENTEBESTUUR VAN EKEREN
Ekeren, 1795-1982

De institutionele en territoriale geschiedenis van Ekeren is er één van permanente ontmanteling. Tot 1795 hoorden Hoevenen, Kapellen en Brasschaat tot de schepenbank van Ekeren. In 1795 werden Hoevenen en Kapellen min of meer zelfstandige entiteiten en gevoegd bij het municipaal kanton Stabroek. Ekeren werd hoofdplaats van een gelijkaardig kanton waartoe naast Ekeren (met Brasschaat) ook Merksem, Oorderen, Oosterweel, Schoten, Sint-Job-in-'t-Goor en Wilmarsdonk behoorden. Bij de oprichting van een vredegerecht in Ekeren werden in 1802 de grenzen opnieuw hertekend: nu behoorden naast Ekeren (met Brasschaat, definitief zelfstandig in 1830), Berendrecht (tot 1958), Hoevenen (in 1827-1865 opnieuw een deel van de gemeente Ekeren), Kapellen, Lillo (tot 1958), Oorderen (tot 1929), Oosterweel (tot 1913), Schoten, Stabroek, Wilmarsdonk (tot 1929) en Zandvliet (tot 1958) tot het ressort. Ekeren was ook vanaf 1817 hoofdplaats van een militiekanton tot 1870 wanneer de zetel verplaatst werd naar Kapellen om in 1913 opnieuw hoofdplaats van het militiekanton te worden. Volgende gemeenten maakten daar deel van uit: Ekeren, Berendrecht, Brasschaat (vanaf de zelfstandigheid in 1830 tot 1870 wanneer het overging naar het nieuwe kanton Merksem), Hoevenen, Kapellen, Lillo, Oorderen, Stabroek, Wilmarsdonk, Zandhoven en vanaf 1913 ook Schoten.
Ook het grondgebied onderging tal van wijzigingen: van meer dan 8.000 ha in 1829 naar 1702 ha in 1962. In 1823 -op papier- en effectief in 1830 werd Brasschaat (3870 ha) een zelfstandige gemeente. Het vroeger van Ekeren afhankelijke Hoevenen (Ettenhoven) werd in 1795 een afzonderlijke entiteit, werd in 1827 als gemeente opgeheven en verdeeld over de gemeenten Ekeren (170 inwoners) en Kapellen (350 inwoners). Op 2 maart 1846 werden de Franse Heide en de Oudgracht Heide (1751 ha en 677 inwoners) afgestaan aan Kapellen. Op 30 juni 1865 werd opnieuw een gemeente Hoevenen (908 ha en 1250 inwoners)

gevormd door afscheiding van Ekeren. Op 26 mei 1905 werd 21 ha afgestaan aan Antwerpen voor de utibreiding van de haven en op 22 maart 1929 werd 622 ha voornamelijk polderland (Schoonbroek, Muisbroekpolder, Kaatpolder e.a.) met 971 inwoners eveneens afgestaan aan Antwerpen. Op 15 september 1941 werd het deel van Ekeren ten westen van de baan Antwerpen-Bergen-op-Zoom opgenomen in de agglomeratie Groot-Antwerpen en het gebied ten oosten van die weg werd bij Kapellen gevoegd. In 1944 werd deze ingreep ongedaan gemaakt tot in 1982 bij de fusieoperatie het grootste deel van Ekeren bij Antwerpen werd gevoegd en het andere bij Kapellen kwam.
Ekeren bleef tot het begin van de 20ste eeuw een overwegend landbouwdorp zonder veel industrie. In de 20ste eeuw ontwikkelde het zich vooral als woongemeente voor arbeidskrachten in Antwerpen (vooral in de haven) wat zijn weerslag had op het bevolkingscijfer: 4046 (1806), 3837 (1830, na het verlies van Brasschaat), 4015 (1856), 3035 (1866, na het verlies van Hoevenen), 3992 (1880), 6026 (1900), 8387 (1910), 13596 (1930) en 21452 (1961).
Lit.: BRESSELEERS F. en KANORA H., *Portret van Ekeren*, Ekeren, 1973. – ID., *Op de drempel van de Polder. Ekeren, ontstaan en groei*, Ekeren, 1963.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd op 26 mei 1971 door het gemeentebestuur overgemaakt aan het Rijksarchief Antwerpen.

Archief van het gemeentebestuur van Ekeren , 1794-1930
7,77 str. m. – 207 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Briefwisseling (1796-1920). – Notulen en besluiten van de gemeente- (kantonnale) raad (1796-1848), jaarverslagen (1856-1921). – Personeel (1796-1915). – Belastingdocumenten (1796-1930). – Begrotingen en rekeningen (1809-1930). – Bevolkingsregisters (1806-1900). – Inschrijvingslijsten van dienstplichtigen (1816-1910). – Documenten over de openbare onderstand (1909-1930), eredienst (1809-1930), politie (1806-1910) w.o. register van misdrijven (1819-1845), openbare gezondheid (1811-1893), onderwijs (1807-1922), landbouw, handel en nijverheid (1797-1927), verkiezingen (1798-1915), feestelijkheden (1811-1873) e.a.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P038 (PROOST M., *Inventarissen van hedendaagse archieven van gemeenten* (Rijksarchief Antwerpen), I, Brussel, 1973, p. 55-65).

GEMEENTEBESTUUR VAN EMBLEM
Emblem, 1795-1976

Emblem werd in 1795 onder het ressort van de kantonnale municipaliteit van Zandhoven geplaatst, vanaf 1802 vredegerecht Zandhoven. Als militiekanton viel het onder Zandhoven (vanaf 1817), Schilde (vanaf 1825) en opnieuw Zandhoven (vanaf 1913).
Emblem is steeds een landbouwdorp gebleven en verkreeg in de loop van de 19de eeuw betere verbindingswegen: vanaf 1842 werd begonnen met de aanleg van de weg Lier-Oostmalle en in 1889 werd de buurtspoorweg Lier-Broechem aangelegd.
In de loop van de 20ste eeuw kreeg Emblem een toenemende functie als woongemeente voor forenzen, wat zich ook vertaalde in het bevolkingscijfer: 713 (1806), 954 (1866), 1159 (1900), 1681 (1930), 2041 (1947), 2371 (1961).
Lit.: STOCKMANS J.B., *Geschiedenis der gemeenten Kessel, Bevel, Nylen, Emblehem en Gestel*, Lier, 1910, p. 249-290. – SCHOONVLIET R., *Vereeuwigd Emblem*, 2 dln., Emblem, 1981-1983.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 1-36 werden op 4 november 1970 door het gemeentebestuur in bewaring gegeven aan het Rijksarchief Antwerpen. De andere nrs. (37-279) werden samen met bescheiden van de schepenbank en het dorpsbestuur (ancien régime) op 9 december 1946 aan het Rijksarchief overgemaakt. Zij werden opgenomen in de inventaris van het "Oud gemeentearchief van Emblem". De bescheiden van het gemeentebestuur van Emblem van na 1795 werden in 2002 hieruit genomen en opgenomen in het hier besproken bestand.
Elders bewaard archief: In de verzameling "Kadastrale kaarten en plannen" bevindt zich onder nr. 295 een primitieve kadastrale atlas van Emblem, in 1808 opgemaakt door landmeter A. Levan.
In het "archief van de gemeente Zandhoven" nrs. 234, 250 vindt men inschrijvingslijsten en vrijstellingsattesten van de Burgerwacht (1822-1848).
In het archief van de gemeentelijke diensten van Ranst vindt men nog heel wat bescheiden van de gemeente Emblem, voor een deel uit de 19de eeuw en vrij volledig voor de 20ste eeuw: o.a. bevolkingsregisters (1890-), gemeentebegrotingen en -rekeningen (1909/1911-1976), dossiers van de technische dienst e.d. Dit bestand is grotendeels geordend volgens een decimale codificatie (zonder inventaris).

Archief van het gemeentebestuur van Emblem, 1802-1940
1,75 str. m. – 279 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Notulen en besluiten van de gemeenteraad (1818-1833) en van het college (1847-1880). – Briefwisseling (1806-1913). – Gemeentebegrotingen

(1802-1927) en -rekeningen (1805-1905) en bijhorende reeksen (1817-1924). – Kadastrale leggers en mutaties (19de-begin 20ste eeuw). – Belastingdocumenten (1808-1897). – Volkstellingen en bevolkingsregisters (1807-1867) en bijhorende reeksen (1823-1940). – Individuele tellingsformulieren van de volks-, landbouw- en nijverheidstellingen (1866). – Inschrijvingsregisters van dienstplichtigen (1804-1890) en bijhorende reeksen (1816-1921). – Documenten over de openbare onderstand (1804-1930), eredienst (1809-1927), Burgerwacht (1828-1866), openbare werken (1819-1900), onderwijs en cultuur (1819-1896), landbouw, handel en nijverheid (1819-1899), verkiezingen (1830-1897), volksgezondheid (1815-1892), politie (1818-1898), w.o. strafregisters (1854-1916) e.a.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P039 (CEURVELS G., *Inventaris van het archief van de gemeente Emblem 1802-1940* (Rijksarchief Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 40), Brussel, 2003 (met concordantielijst die verwijst naar de oude nummers in het bestand "Oud gemeentearchief van Emblem"). De nrs. 1-36 zijn afkomstig uit : SCHUERMANS F., *Inventarissen van hedendaagse archieven van gemeenten* (Rijksarchief Antwerpen), I, Brussel, 1973, p. 67-69.

GEMEENTEBESTUUR VAN GEEL

Geel, 1795-

Omdat Geel meer dan 5.000 inwoners telde viel de kantonnale municipaliteit samen met de gemeentegrenzen met dit verschil dat het gehucht Millegem (een enclave binnen de gemeente Mol, die steeds tot het Land en Vrijheid van Geel had behoord) vermoedelijk ook nog bestuurd werd door de municipaliteit van Geel. Pas in 1817 werd de wijk -gelegen in volle heidegebied en met een bevolking toen van amper 45 inwoners- door de gemeente Geel afgestaan aan Mol. Vanaf 1802 behoorde Geel tot het vredegerecht van Mol en was vanaf 1817 zelf hoofdplaats van een militiekanton tot 1913 toen de zetel naar Mol werd overgeplaatst.
Geel was een zeer uitgestrekt -10.853 ha in 1834-, uitgesproken landbouwdorp dat pas echt in de 19de eeuw werd ontsloten: omstreeks 1844 door de aanleg van het Schelde-Maaskanaal en in 1878 door de spoorlijn Antwerpen-Gladbach. De zeer oude gezinsverpleging van zwakzinnigen werd vanaf 1838 door de gemeente gecontroleerd en gecoördineerd, vanaf 1850 door het "Rijksinstituut voor Gezinsverpleging". Het bevolkingscijfer evolueerde als volgt: 5993 (1806), 7671 (1830), 10234 (1846), 12026 (1890), 15422 (1910), 18638 (1930), 26611 (1961), 30222 (1976).
Lit.: KOYEN M.H. en DE BONT M., *Geel door de eeuwen heen*, Geel, 1975. – *Gelenaars van alle tijden 1500-2000*, Geel, 2000. – JANSSENS G., *Gheel in beeld*

en schrift, Turnhout, 1900. – KUYL P.D., *Gheel vermaerd door den eerdienst der Heilige Dimphna*, Antwerpen, 1863.
Archiefgeschiedenis: Het "Oud gemeentearchief van Geel" werd omstreeks 1937 door het gemeentebestuur van Geel aan het Rijksarchief Antwerpen overgedragen. Het bestand "Oud gemeentearchief van Geel" werd op 23 maart 1999 overgebracht naar het Stadsarchief Geel.
Elders bewaard archief: In de verzameling "Kadastrale kaarten en plattegronden" vindt men twee primitieve kadastrale atlassen van Geel (1811-1812), nrs. 259 en 277.

Archief van het gemeentebestuur van Geel, 1795-1859
Onderdeel van: Oud gemeentearchief van Geel, nrs. 3324-3362.
39 inv. nrs.
□ Inhoud: Notulen van de zittingen van de kantonnale municipaliteit en van de gemeenteraad (1796-1805). – Diverse briefwisseling (1796-1850). – Militaria (1795-1847). – Heideontginning (1829-1859). – Nationale domeinen (1797-1798). – Belastingdocumenten (1796-1853). – Zwakzinnigen (1819-1854). – Tellingen (1816) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P041 (*Inventaris van het fonds Geel in het Rijksarchief te Antwerpen*, II, p. 95-98).

GEMEENTEBESTUUR VAN GESTEL
Gestel, 1795-1964

Gestel hoorde van 1795 tot 1800 onder de kantonnale municipaliteit van Berlaar en vanaf 1802 tot het ressort van het vredegerecht van Lier. Vanaf 1817 maakte het deel uit van het militiekanton Berlaar, vanaf 1913 van het militiekanton Lier.
Gestel was een zeer kleine (249 ha) landbouwgemeente met twee grote kasteeldomeinen (Gestelhof en Hof van Rameyen) zonder enige industrie en met een stagnerend bevolkingscijfer: 139 (1806), 200 (1830), 211 (1890), 215 (1930), 165 (1961).
Gelegen aan de Grote Nete had Gestel vaak te lijden van regelmatige overstromingen. Bij wet van 9 juni 1937 werd een grenscorrectie doorgevoerd met Kessel en Bevel na de rechttrekking van de Grote Nete.
Omdat de gemeente zo klein was had zij in de 19de eeuw geen eigen school. De meeste kinderen gingen naar Berlaarse scholen. Ook de gemeentesecretaris en de veldwachter waren gemeenschappelijk met Berlaar.
Vanaf 1965 maakt het deel uit van de gemeente Berlaar.
Lit.: STOCKMANS J.B., *Geschiedenis der gemeenten Kessel, Bevel, Nylen,*

Emblehem en Gestel, Lier, 1910, p. 291-406.
Archiefgeschiedenis: In 1936 stond het gemeentebestuur naast bescheiden van de schepenbank en het dorpsbestuur (ancien régime) ook een aantal documenten van het gemeentebestuur van de eerste helft van de 19de eeuw (6 delen en 10 pakken) af aan het Rijksarchief Antwerpen. De bescheiden van na 1795 werden mee opgenomen in het bestand "Oud gemeentearchief van Gestel" en werden hier in 1999 uitgenomen (oude nrs. 158-173, 192-193) om het bestand "Archief van het gemeentebestuur van Gestel" te vormen.
Op 27 februari 1953 werden nog een aantal kaarten afgestaan: "Kadastrale kaarten en plattegronden" nrs. 26-28 en "Kaarten en Plattegronden" nr. 419.
Mogelijk is er nog een latere inbewaargeving gebeurd.
Op 11 december 1959 werden er vanuit het "Oorlogsarchief" door het Algemeen Rijksarchief nog een aantal bescheiden uit de Eerste Wereldoorlog aan het Rijksarchief Antwerpen overgemaakt (niet geïnventariseerd).
Omdat de gemeentesecretaris van Berlaar ook fungeerde als secretaris van Gestel werden in dit bestand wat bescheiden aangetroffen die eigenlijk in het gemeentearchief van Berlaar thuishoren (oude nrs. 62-63 en 84), waaraan ze ook werden toegevoegd.
Elders bewaard archief: Zie ook de verzamelingen "Kadastrale kaarten en plattegronden" nrs. 26-28: kadastrale kaarten en plan van de verkoop van heidegronden en "Kaarten en Plattegronden" nr. 419: weg van Gestel naar Berlaar (1884).
In het archief van de gemeente Berlaar (gemeentehuis) vindt men nog een aantal bescheiden van de gemeente Gestel, die deels geordend zijn volgens een decimale codificatie en deels ongeordend zijn. Men vindt er o.a. de bevolkingsregisters (1820-).

Archief van het gemeentebestuur van Gestel, 1793-1921
2,40 str. m. – 117 inv. nrs.
□ Inhoud: Inventarissen (1796-1839). – Notulen van de gemeenteraad (1818-1861, 1881, 1886-1888) en college (1819-1824, 1839-1868). – Briefwisseling (1794-1893). – Gemeenterekeningen (1800-1899) en begrotingen (1805...1899). – Belastingdocumenten (1797-1888). – Volkstellingen (1796, 1800). – Documenten over de openbare onderstand (1817-1899), wegen en waterlopen (1850-1895), verkiezingen (1836-1921). – Inschrijvingslijsten van dienstplichtigen (1803, 1836-1860). – Koepokinentingen (1871-1892).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P042 (CEURVELS G., *Inventaris van het archief van de gemeente Gestel* (Rijksarchief Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 41), Brussel, 2003 (met concordans voor de oude nrs. uit het bestand "Oud gemeentearchief van Gestel").

GEMEENTEBESTUUR VAN GIERLE
Gierle, 1795-1976

Gierle werd in 1795 hoofdplaats van een kantonnale municipaliteit, waartoe ook de gemeenten Beerse, Kasterlee, Lille, Poederlee, Tielen, Vlimmeren, Vosselaar en Wechelderzande behoorden. Afgeschaft in 1800 fungeerde het nog enige tijd als zetel van een vredegerecht, dat in 1802 opging in het ressort van het vredegerecht van Turnhout. Vanaf 1817 hoorde het bij het militiekanton Herentals, in 1870 werd het zelf hoofdplaats van een militiekanton, dat in 1913 werd afgeschaft en werd het gehecht aan het militiekanton Turnhout.
Gierle was een vrij uitgestrekte (1773 ha) landbouwgemeente met in de 19de eeuw nog grote bos- en heidegebieden, vele kleine landbouwuitbatingen en heel weinig industriële activiteiten. In de 20ste eeuw evolueerde het tot een woonforenzengemeente en ging in 1977 op in de fusiegemeente Lille.
In 1822 werd het groot heidegebied "De Aard" onder de omliggende dorpen, w.o. Gierle, verdeeld en in 1826 werd het uitgestrekt bosgebied "de Grote Hout" afgebakend tussen Gierle en Vosselaar.
Het bevolkingscijfer steeg geleidelijk in de 19de-20ste eeuw: 895 (1800), 957 (1820), 1046 (1856), 1034 (1880), 1183 (1900), 1400 (1920), 2100 (1947), 2663 (1961), 3161 (1976).
Lit.: VERHEYEN J., *Gierle, een bijdrage tot de heemkennis*, Turnhout, 1941. – VAN ROOY K., *Gierle tijdens de Fransche Omwenteling*, in *Bijdragen tot de geschiedenis bijzonderlijk van het aloude Hertogdom Brabant*, III, 1904, p. 330-341. – PAEPEN N., *De gemene aard van de zes dorpen (Beersel, Gierle, Lille, Vlimmeren, Vosselaar, Wechelderzande (1333-1890)* (licentiaatsverhandeling UG), 2000. – *Jaarboeken van de Heemkundige Kring Norbert de Vrijter*, (Lille), 1983-.
Archiefgeschiedenis: In 1928 en 1946 droeg het gemeentebestuur van Gierle het omvangrijke archief van de schepenbank en het dorpsbestuur van Gierle (15de-18de eeuw) over aan het Rijksarchief Antwerpen. Hierbij zaten ook een aantal bescheiden van de 19de-begin 20ste eeuw. De meeste van deze documenten werden ingelast in het bestand "Oud gemeentearchief van Gierle". De stukken van het gemeentebestuur van Gierle van na 1795 werden in 2000 uit het bestand "Oud gemeentearchief" genomen en vormen, samen met een aantal toen niet geïnventariseerde documenten, het bestand "Archief van het gemeentebestuur van Gierle". Een aantal documenten van 1794-1795 zijn, omwille van de volledigheid van de dossiers, bij het bestand "Oud gemeentearchief" gelaten.
Elders bewaard archief: In de verzameling "Kaarten en Plattegronden" nrs. 414,

483-517, 520-540, 561-562 zitten enkele tientallen plannen en kaarten van Gierle, vermoedelijk afkomstig van het gemeentearchief. Het betreft vooral kadastrale kaarten en uittreksels, plannen van woningen (1904-1941), van het gemeentehuis (1895), kaarten van gemeentegrenzen e.d.
In het archief, bewaard op het gemeentehuis van Lille, vindt men nog vele bescheiden uit de 19de maar vooral 20ste eeuw van het gemeentebestuur van Gierle: notulen van de gemeenteraad (1927-1976) en college (1954-1976), bevolkingsregisters (1846-1960), gemeenterekeningen en -begrotingen (1936-1976), miltielijsten (1924-1976), kadastrale plannen (1825), bouwdossiers (1910-1976), documenten over patrimonium (1820-1974), gemeenteraadsverkiezingen (1895-1970).

Archief van het gemeentebestuur van Gierle, 1794-1943
5,67 str. m. – 268 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Notulen van de gemeenteraad (1818-1847), jaarverslagen (1886...1937). – Briefwisseling (1796-1943). – Gemeenterekeningen (1803-1938) en –begrotingen (1806-1941) en bijhorende reeksen (1816-1937). – Belastingdocumenten (1849-1942). – Volkstelling (1796) en bevolkingsregister (1825-1832). – Inschrijvingsregisters van dienstplichtigen (1831-1913). – Documenten over bevolking en burgerlijke stand (1815-1939), openbare onderstand (1797-1906), militaria (19de eeuw-1940), buurtwegen en waterlopen (1835-1941), onderwijs (1829-1941), landbouw, handel en nijverheid (1794-1943), verkiezingen (1818-1819), volksgezondheid (1868-1936), politie en brandweer (1829-1941), historische notities (ca. 1920) e.a.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P043 (DE LILLE G., *Inventaris van het archief van het municipale kanton en de gemeente Gierle* (Rijksarchief Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 42), Brussel, 2003).

GEMEENTEBESTUUR VAN GROBBENDONK
Grobbendonk, 1795-

Grobbendonk hoorde van 1795 tot 1800 onder de kantonnale municipaliteit van Herentals, vanaf 1802 onder het vredegerecht van Herentals. Ook ressorteerde het vanaf 1817 onder het militiekanton Herentals. In 1813 werd een grenscorrectie doorgevoerd met Bouwel waarbij de herberg "de Paaleik" met aanpalende gronden aan Bouwel werden toegewezen.
Grobbendonk was een vrij uitgestrekte landbouwgemeente, waar in de 19de eeuw ook aan bosbouw en aan ijzerertsontginning werd gedaan. Pas in de 20ste eeuw

bloeide de diamantslijperij vooral als huisnijverheid en later kwam er ook andere industrialisatie. Het bevolkingscijfer steeg dan ook vooral in de 20ste eeuw: 804 (1806), 951 (1830), 1301 (1866), 1608 (1890), 2444 (1920), 4108 (1947), 4745 (1961). Vanaf 1977 werd de gemeente Bouwel bij Grobbendonk gevoegd.
Archiefgeschiedenis: Op 16 mei 1966 droeg het gemeentebestuur van Grobbendonk de meeste bescheiden uit de 19de-begin 20ste eeuw over aan het Rijksarchief. In 1986 werden nog een aantal aanwinsten ontvangen (nrs. 455-466).
Elders bewaard archief: In een particulier archief in Grobbendonk, afkomstig van de laatste griffiers van de schepenbank, vindt men o.a. manualen van het Weldadigheidsbureel (1797-1807).
Op het archief van het gemeentebestuur (gemeentehuis) zijn vooral documenten uit de 20ste eeuw bewaard: notulen van de gemeenteraad (1854-) en college (1865-), gemeenterekeningen (1918-) en begrotingen (1817-), kiezerslijsten (1911-), kadastrale leggers (1834), wegenis (1840), bouwdossiers (1958-), bevolkingsregisters (1856-1960) en beheer van de gemeentelijke electricitietsregie (ca. 1925-). Er bestaat hiervan een inventaris volgens een decimale classificatie (Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten) tot 1979.

Archief van het gemeentebestuur van Grobbendonk, 1796-1948
10,00 str. m. – 466 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Notulen van de gemeenteraad (1819-1867). – Briefwisseling (1812-1898/1934). – Gemeenterekeningen (1807-1931) en -begrotingen (1807-1908/1935). – Belastingdocumenten (1804-1945). – Bevolkingsregisters (1820-1857) en bijhorende reeksen (1812-1947). -Kiezerslijsten (1819-1919). – Inschrijvingslijsten van dienstplichtigen (1796-1816, 1831-1922). – Documenten betreffende militaria (1814-1930), Burgerwacht (1828-1829), politie (1810-1942), openbare gezondheid (1812-1928), openbare werken en (spoor)wegen (1808-1938), onderwijs en cultuur (1811-1948), landbouw, handel en nijverheid (1811-1940), eredienst (1812-1921), openbare onderstand (1800-1922) w.o. het Sint-Maria-Magdalenagasthuis (1823-1930).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P044 (VAN DAMME K. en BEDEER G., *Inventaris van het hedendaags gemeentearchief van Grobbendonk* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 9), Brussel, 1993).

GEMEENTEBESTUUR VAN HALLAAR
Hallaar, 1876-1976

Hallaar was een gehucht van Heist-op-den-Berg waar een eeuwenoude kapel stond, die in 1803 tot parochie werd verheven. Bij wet van 24 mei 1876 werd Hallaar (toen 691 ha en 886 inwoners) een onafhankelijke gemeente. het ressorteerde onder het vredegerecht en militiekanton van Heist-op-den-Berg.
Het was een vrij kleine landbouwgemeente die in de 20ste eeuw evolueerde naar een woonforenzengemeente. De evolutie van het bevolkingscijfer was als volgt: 886 (1876), 1062 (1900), 1516 (1930), 1955 (1947), 2398 (1961).
Lit.: LIEKENS L., *Het ressort van Mechelen of de geschiedenis der gemeenten Heist-op-den-Berg, Boisschot, Hallaar en Gestel*, Mechelen, 1897, p. 314-337 (voornamelijk over de kerk). – HERTELEER L., *Geschiedenis van Heist-op-den-Berg 1795-1976*, Heist-op-den-Berg, 1986, p. 221-226.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door het gemeentebestuur van Hallaar op 17 maart 1969.
Elders bewaard archief: In het gemeentelijk archief van Heist-op-den-Berg bewaart men het grootste deel van het archief van de gemeente Hallaar uit de 20ste eeuw en enkele bescheiden uit de 19de eeuw: notulen van gemeenteraad en college (1876-1976), bevolkingsregisters en woonstverandering (1876-), gemeenterekeningen (1900-) en -begrotingen (1907-) e.a. Hiervan is een gedetailleerde inventaris volgens een decimale classificatie (Nioda) uit 1981 (Bibl. 3928).

Archief van het gemeentebestuur van Hallaar, 1876-1919
0,78 str. m. – 20 inv. nrs.
□ Inhoud: Briefwisseling (1876-1907). – Gemeenterekeningen en begrotingen (1877-1908). – Individuele opnameformulieren van de volkstellingen (1880-1900). – Klapper op het bevolkingsegister (1900). – Belastingkohieren (1877...1919).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P046 (BOUSSE A., *Inventarissen van hedendaagse archieven van gemeenten* (Rijksarchief Antwerpen), I, Brussel, 1973, p. 71-72).

GEMEENTEBESTUUR VAN HALLE
Halle, 1795-1976

Halle behoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Zandhoven, vanaf 1802 tot het ressort van het vredegerecht van Zandhoven evenals vanaf 1817 tot het militiekanton Zandhoven, vanaf 1825 militiekanton Schilde en vanaf 1913 tot het opnieuw opgerichte militiekanton Zandhoven.

Halle was een landbouwgemeente met in de 19de eeuw vele kleine landbouwbedrijfjes met veel heide- en bosgebieden. Evolueerde in de 20ste eeuw tot een woonforenzengemeente. De bevolkingsevolutie was de volgende: 457 (1806), 603 (1830), 758 (1890), 1054 (1920), 1538 (1947), 2030 (1961). Vanaf 1977 werd Halle bij de gemeente Zoersel gevoegd.
Archiefgeschiedenis: Op 11 december 1973 door het gemeentebestuur van Halle aan het Rijksarchief overgedragen.
Enkele documenten uit het begin van de 19de eeuw waren reeds, samen met het archief van de schepenbank en het dorpsbestuur (ancien régime), in februari 1948 aan het Rijksarchief overgemaakt en opgenomen in de inventaris "Oud gemeente-archief van Halle". Zij werden hier in 2001 uitgenomen en als 2de archiefblok van het bestand 'Archief van het gemeentebestuur van Halle" nrs. 171-175 toegevoegd.
Elders bewaard archief: In de verzameling "Kadastrale kaarten en plattegronden" vindt men onder nr. 41 de primitieve kadastrale atlas door landmeter Gigault (1809) evenals nrs. 29-40 diverse kadastrale kaarten, plannen van wegen-overschotten e.d. (19de eeuw). In de Verzameling "Losse aanwinsten" nrs. 56-64 vindt men heel wat notities over de geschiedenis van Halle (omstreeks 1945), opgemaakt door Z.E.H. Jozef Victor Bus, pastoor van Halle (1943-1955).
In het "archief van de gemeente Zandhoven" vindt men onder nrs. 235 en 253 inschrijvingslijsten en vrijstellingsattesten van de Burgerwacht (1822-1844).
Op het archief van de gemeentelijke diensten van Zoersel bewaart men op het gemeentehuis (Halle): briefwisseling (1908-), notulen gemeenteraad (1891-) en college (1918-), bevolkingsregisters (1890-), bouwaanvragen (ca. 1962-) e.a.

Archief van het gemeentebestuur van Halle 1, 1802-1930
Onderdeel van: Archief van het gemeentebestuur van Halle, 1-170.
5,45 str. m. – 170 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Notulen van de gemeenteraad (1818-1890) en college (1829-1917). – Briefwisseling (1802-1920). – Kadastrale leggers (19de eeuw), mutaties en schetsen (1811-1879). – Bevolkingsregisters (1829-1890). – Documenten over heideontginning (1825-1856), openbare onderstand (1874-1930), eredienst (1823-1840), veemarkt (1890-1898), verkiezingen (1884-1897) e.a.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P047 (PROOST M., *Inventarissen van hedendaagse archieven van gemeenten* Rijksarchief Antwerpen), II, Brussel, 1985, p. 125-129).

Archief van het gemeentebestuur van Halle 2, 1803-1841
Onderdeel van: Archief van het gemeentebestuur van Halle, 171-175.
0,07 str. m. – 5 inv. nrs.
□ Inhoud: Diverse losse bescheiden (1803-1841), met o.a. figuratieve kaart van de Turnhoutsebaan aan de Sint-Antoniuskapel met aanduiding van de grens Brecht-Halle (1805, kopie van een kaart van 1765).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. O047 (*Inventaris van het archief van het gemeentebestuur van Halle. Supplement nrs. 171-175*).

GEMEENTEBESTUUR VAN HEFFEN
Heffen, 1795-1976

Hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Willebroek, vanaf 1802 tot het ressort van het vredegerecht van Mechelen 2 en vanaf 1817 tot het militiekanton Willebroek.
Heffen was een niet zo uitgestrekte landbouwgemeente aan de Zenne zonder industriële activiteit, wat zich weerspiegelt in de trage groei van de bevolking: 815 (1806), 969 (1876), 1224 (1910), 1482 (1947), 1669 (1976).
Archiefgeschiedenis: Werd op 8 december 1965 in bewaring gegegeven door het gemeentebestuur aan het Rijksarchief Antwerpen.
Werd in grotendeels ongeïnventariseerde toestand overgemaakt op 6 juli 1993 aan het Stadsarchief Mechelen.
Elders bewaard archief: Zie Stadsarchief Mechelen.

Archief van het gemeentebestuur van Heffen, 1795-1930
5,70 str. m.
□ Inhoud: Diverse reeksen (ca. 1795-1930).

GEMEENTEBESTUUR VAN HEINDONK
Heindonk, 1795-1976

Maakte van 1795 tot 1800 deel uit van de kantonnale municipaliteit van Willebroek, vanaf 1802 van het ressort van het vredegerecht van Mechelen 2 en vanaf 1817 van het militiekanton Willebroek.
Het gemeentehuis was de oude kapel van een in de 15de eeuw gesticht Augustinessenklooster Vredendaal. In de 19de eeuw waren er een viertal kasteeltjes.
Het was een kleine gemeente (367 ha in 1834) gelegen in een ronding van de Rupel. Het bleef een landbouwgemeente met vele wei- en hooilanden, die

regelmatig af te rekenen had met overstromingen. Het inwonersaantal nam dan ook in de 20ste eeuw af: 374 (1806), 469 (1830), 587 (1880), 648 (1930) en 534 (1961).
Lit.: DE DECKER K., *Heindonk en het kasteel Bergstein van de familie Scheppers*, Willebroek, 2002.
Archiefgeschiedenis: Het bestand werd op 21 december 1965 door het gemeentebestuur aan het Rijksarchief overgemaakt.
Elders bewaard archief: In het archief van de gemeente Willebroek (gemeentehuis) bewaart men nog een aantal bescheiden van de gemeente Heindonk.

Archief van het gemeentebestuur van Heindonk , 1817-1941
0,83 str. m. – 28 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Notulen van de gemeenteraad (1818-1836, 1849-1909). – Briefwisseling (1851-1861, 1924). – Begrotingen (1824-1860) en journalen (1894-1920). – Patentbelasting (1845-1860). – Bevolkingsregisters (1820-1856). – Inschrijvingslijsten van dienstplichtigen (1817-1870). – Kiezerslijsten (1831-1860). – Documenten over de openbare onderstand (1825-1941), Burgerwacht 1828-1850) e.a.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P050 (DE LILLE G. en HOUTMAN E., *Inventaris van het archief van de gemeente Heindonk*).

GEMEENTEBESTUUR VAN HEIST-OP-DEN-BERG
Heist-op-den-Berg, 1795-

Als ontvoogde gemeente (meer dan 5.000 inwoners) viel de kantonnale municipaliteit van Heist samen met de (oude) gemeente. In 1802 werd het zetel van een vredegerecht met als ressort: Beerzel, Bevel, Booischot (vanaf de oprichting in 1836), Hallaar (vanaf de oprichting in 1876), Heist, Itegem, Nijlen, Putte, Schriek en Wiekevorst. Het in 1817 gevormd militiekanton was kleiner: Beerzel, Booischot (vanaf 1836), Hallaar (vanaf 1876), Heist, Putte en Schriek. Vanaf 1913 had het militiekanton dezelfde samenstelling als het gerechtelijk kanton.
Heist onderging heel wat territoriale wijzigingen en zag zijn grondgebied verkleinen van 5.125 ha in 1834 tot 2.893 in 1876. Op 4 juni 1809 verloor Heist een enclave van 7 ha met 11 woningen -w.o. de pastorie van Itegem- aan de gemeente Itegem en kreeg in ruil 22 ha met 1 woning. Op 2 mei 1830 verkreeg Heist de Hulshoutse enclave "Wieshagen" (160 ha en 37 woningen) maar moest in ruil 30 woningen aan de Grote Baan en de Molenstraat aan Hulshout afstaan. Op 13 juni 1836 verloor het de wijk Booischot (1159 ha en 2.063 inwoners) dat als

zelfstandige gemeente werd opgericht. Op 24 mei 1876 werd ook de wijk Hallaar (691 ha en 886 inwoners) als zelfstandige gemeente erkend en stond Heist de wijk Bernum (382 ha en 308 inwoners) aan Itegem af.
Heist was een landbouwgemeente maar vervulde in de 19de-20ste eeuw ook een centrumfunctie voor het omliggende platteland. Dit werd nog bevorderd door de verdere ontsluiting van de streek door de aanleg van een spoorlijn Antwerpen-Heist (1864) met een verdere verbinding met Hasselt-Maastricht-Aken. In de volgende decennia werden heel wat regionale "steenwegen" en buurtspoorwegen aangelegd. De Grote Nete, die vaak voor overstromingen zorgde, werd in 1863 gekanaliseerd. Bij de fusieoperatie werd vanaf 1977 een deel van het historische hinterland bij Heist gevoegd: Booischot, Hallaar, Itegem, Schriek en Wiekevorst.
Lit.: LIEKENS L., *Het ressort van Mechelen of de geschiedenis der gemeenten Heist-op-den-Berg, Boisschot, Hallaar en Gestel*, Mechelen/Heist-op-den-Berg, 2 dln. 1897 en 1921. – HERTELEER L., *Geschiedenis van Heist-op-den-Berg*, Heist-op-den-Berg 1795-1976, 1986.
Archiefgeschiedenis: De bescheiden van het gemeentebestuur van 1795 tot ca. 1850 werden in 1936 (62 delen en 98 pakken), op 22 januari 1937 (60 delen en 123 pakken) en op 14 september 1938 door bemiddeling van Lodewijk Liekens, gemeentearchivaris van Heist, door het gemeentebestuur aan het Rijksarchief Antwerpen overgedragen. Ze werden beschreven in de inventaris van het "Oud gemeentearchief van Heist-op-den-Berg", voornamelijk de nrs. 446-674. In 1998 werden ze hieruit gelicht om een afzonderlijk bestand "Archief van het gemeentebestuur van Heist-op-den-Berg" te vormen.
Elders bewaard archief: Een groot deel van het archief van de 19de en het volledige archief van de 20ste eeuw wordt bewaard op het Gemeentearchief van Heist-op-den-Berg: Notulen van de gemeenteraad (1797-1798, 1839-) en college (1843-), jaarverslagen (1823...1976), kiezerslijsten en verkiezingen (1821-), belastingdocumenten (1844-), Burgerwacht (1832-1884), woonstveranderingen (1814-), volkstellingen (1866-1970), openbare gezondheid (1869-), hinderlijke bedrijven (1925-), bouwvergunningen (1836-), wegen (1865-), landbouwtellingen (1846-1974), rantsoeneringen en oorlogsschade (1914-1918, 1940-1945), Weldadigheidsbureel en COO (1839-), onderwijs (1843-), eredienst (1824-), inschrijvingsregisters van dienstplichtigen (1817-), gemeenterekeningen met bewijsstukken (1801-) en -begrotingen (1833-) en bijhorende reeksen (1842-), briefwisseling (1841-). Hiervan bestaat een inventaris -volgens decimale codificatie-Gent (Nioda), 1982 (zie Bibl. 3930).

Archief van het gemeentebestuur van Heist-op-den-Berg, 1792-1891
10,25 str. m. – 296 inv. nrs.
□ Inhoud: Besluiten van het gemeentebestuur (1795-1804). – Notulen van de kantonnale municipaliteit/gemeenteraad (1798-1836) en van het college (1819-1843). – Briefwisseling (1796-1840). – Gemeentebegrotingen (1801-1848), journalen (1820-1863). – Belastingdocumenten (1798-1846). – Volkstellingen (1796-1804). – Inschrijvingsregisters van dienstplichtigen (1802-1854, 1889-1895). – Documenten over openbare onderstand (1797-1872), eredienst (1796-1838), militaria (1792-1843), Burgerwacht (1828-1849), openbare werken (1807-1841), onderwijs (1816-1840), landbouw, handel en nijverheid (1817-1840), verkiezingen (1808-1842), politie en justitie (1795-1840), volkgezondheid (1816-1840).
Bevat ook de archieven van: Kantonnale municipaliteit van Heist-op-den-Berg (1795-1800).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P051 (HERTELEER L., *Inventaris van het archief van de gemeente Heist-op-den-Berg*).

GEMEENTEBESTUUR VAN HEMIKSEM
Hemiksem, 1795-

Behoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Wilrijk, waarvan de zetel in 1796 verplaatst werd naar Berchem. Maakte vanaf 1802 deel uit van het ressort van het gerechtelijk kanton Kontich, vanaf 1883 Boom. Vanaf 1817 ressorteerde het onder het militiekanton Kontich, vanaf 1913 Boom.
Hemiksem was tot omstreeks 1880 een overwegend landbouwdorp met wat steenbakkerijen. In de laatste decennia van de 19de eeuw vestigden zich door de gunstige ligging bij de Schelde en aan de spoorlijn Antwerpen-Duffel (1879) heel veel bedrijven (scheepswerven e.a.) in de gemeente zodat Hemiksem evolueerde tot een echte industriegemeente. Dit had ook zijn weerslag op het bevolkingscijfer: 578 (1806), 1025 (1830), 1436 (1846), 1597 (1866), 2603 (1880), 3676 (1890), 5003 (1900), 7154 (1910), 9312 (1930) en 10.145 (1961).
Van belang was ook het grote abdijcomplex van Sint-Benards, dat in 1810 ingericht werd als militair hospitaal voor de marine en van 1822 tot 1867 een grote gevangenis was -met soms 1500 à 1900 gedetineerden en een militair detachement van 160 à 200 man-. Na 1867 werd het een militair depot.
Lit.: DE SCHEPPER L., *Hemiksem*, 1953. – ID., *Oud- en nieuw Hemiksem met de Sint-Bernardusabdij*, Antwerpen, 1957.
Archiefgeschiedenis: De hier besproken documenten werden samen met het vrij omvangrijke archief van de schepenbank en dorpsbestuur (ancien régime) op 26 oktober 1935 en 22 februari 1946 door het gemeentebestuur aan het Rijksarchief

overgemaakt. De nrs. 96-97 betroffen het gemeentebestuur van de 19de eeuw en werden eruitgenomen.
Elders bewaard archief: Het archief van het gemeentebestuur, geïnventariseerd volgens een decimale codificatie (Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten) wordt bewaard op de gemeentelijke diensten.

Archief van het gemeentebestuur van Hemiksem, 1813-1835
0,12 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Journalen van het Weldadigheidsbureel (1813-1835).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P052 (*Inventaris van het archief van de gemeente Hemiksem*).

GEMEENTEBESTUUR VAN HERENTHOUT
Herenthout, 1795-

Behoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Herentals, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Herentals, vanaf 1817 tot het militiekanton Herentals.
Herenthout was een vrij uitgestrekte landbouwgemeente (2351 ha in 1834) met in de 19de eeuw enige industrie en (jaar)markten. In de eerste decennia van de 20ste eeuw zorgden de diamantslijperijen voor heel wat tewerkstelling. Het bevolkingscijfer steeg geleidelijk in de 19de-20ste eeuw: 1665 (1806), 2402 (1846), 2634 (1890), 3515 (1920), 5083 (1947), 6053 (11961), 7065 (1976).
Lit.: *Jaarboeken van de Heemkring Sandelyn*, 1971-. – DONNET F., *Notice sur Herenthout*, in: *Annales de l'Académie Royale d'Archéologie de Belgique*, LV, 1903, p. 359-530.
Archiefgeschiedenis: De hierna vermelde documenten werden op 30 augustus 1939 door het gemeentebestuur, samen met 150 delen en 150 pakken archief van de schepenbank en van het dorpsbestuur (ancien régime) aan het Rijksarchief overgemaakt.
Elders bewaard archief: Op het archief, bewaard op het gemeentehuis, vindt men de meeste reeksen van het archief van het gemeentebestuur: notulen van de gemeenteraad (1818-), van het college (1836), bevolkingsregisters (1820-), kadastrale leggers (1845-), documenten over dienstplichtigen (1906-), gemeenterekeningen (1912-) e.a. Een deel van dit archief is geordend volgens een decimale codificatie maar zonder inventaris. Op het archief van het OCMW-bestuur vindt men de notulen van het Weldadigheidsbureel en slechts enkele documenten van voor 1975.
In het "Archief van de familie Reynegom de Buzet" nrs. 137-142 vindt men een

aantal documenten over de gemeente Herenthout, o.a. briefwisseling (1817-1857), werken aan de Grote Nete (1832-1889), lijst van de inwoners van Bousbecq (Frankrijk) die tijdens WO I een onderkomen vonden in Herenthout.

Archief van het gemeentebestuur van Herenthout, 1797-1883
0,13 str. m. – 19 inv. nrs.
□ Inhoud: documenten over bestuur (1831-1868), burgerlijke stand (1797-1871), openbare onderstand (1800-1883), eredienst (1861-1869), openbare werken (1834-1874), onderwijs (1840-1878), landbouw (1837-1838), politie en justitie (1823-1882) e.d.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P053 (CEURVELS G., *Inventaris van het archief van de gemeente Herenthout* (Rijksarchief Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 43), Brussel, 2003).

GEMEENTEBESTUUR VAN HERSELT
Herselt, 1795-

Hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Westerlo, vanaf 1802 tot het ressort van het vredegerecht van Westerlo, van 1817 tot het militiekanton Westerlo.
In 1819 werd er een grenscorrectie doorgevoerd met Aarschot. Op 5 juli 1865 werden de gehuchten Ramsel, Oude Steenovens en Truitseinde (1182 ha en 1408 inwoners) afgescheiden van Herselt en vormden de nieuwe gemeente Ramsel.
Herselt was een zeer uitgestrekte landbouwgemeente (5235 ha in 1834) met grote heide- en bosgebieden met weinig industriële activiteit. In de tweede helft van de 19de eeuw deed men aan ijzerertsontginning. Het bevolkingscijfer evolueerde als volgt: 3424 (1806), 4504 (1846), 3720 (1880, na de afscheiding van Ramsel), 4774 (1910), 5630 (1930), 6207 (1947), 6828 (1961).
Lit.: DE BELIE W., *Herselt. Oudheidkundige gegevens*, I, Kontich, 1973.
Archiefgeschiedenis: Het voornamelijk 19de eeuws gemeentearchief werd op 9 april en 22 augustus 1969 door het gemeentebestuur aan het Rijksarchief overgemaakt. De nrs. 209-216 en 348-349 waren reeds op 26 augustus 1964 in bewaring gegeven.
Elders bewaard archief: Een aantal documenten van de 19de eeuw en de meeste bescheiden van de 20ste eeuw berusten nog in het archief van de gemeente (gemeentehuis).

Archief van het gemeentebestuur van Herselt, 1793-1931
14,95 str. m. – 352 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Briefwisseling (1796-1899). – Notulen van de gemeenteraad (1800-1807, 1818-1852, 1872-1904) en van college (1818-1893). – Gemeenterekeningen (1806-1930) en -begrotingen (1804-1931). – Kadastrale leggers (19de-20ste eeuw), perceelsgewijze bepaling van het kadastraal inkomen (19de eeuw) en kadastrale plannen. – Bevolkingsregisters (1821-1900) en bijhorende reeksen (1826-1894). – Inschrijvingsregisters van dienstplichtigen (1815-1923). – Documenten over de openbare onderstand (1796-1930), Burgerwacht (1836-1914), eredienst (1799-1930), verkiezingen (1825-1907), politie en justitie (1819-1894), w.o. ingeschreven vonnissen (1837-1894), onderwijs (1806-1884).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P055 (BOUSSE A., *Inventarissen van hedendaagse archieven van gemeenten* (Rijksarchief Antwerpen), I, Brussel, 1973, p. 71-82).

GEMEENTEBESTUUR VAN HINGENE
Hingene, 1795-1976

Behoorde in 1795-1800 tot de kantonnale municipaliteit van Puurs, waarvan de zetel in 1796 overgeplaatst werd naar Bornem. Sedert 1802 maakte het deel uit van het ressort van het vredegerecht Puurs en vanaf 1817 van het militiekanton Bornem, vanaf 1913 van het militiekanton Puurs.
Hingene was een vrij uitgestrekte (1493 ha in 1834) landbouwgemeente zonder enige industriële activiteit van betekenis, deels ingesloten door de Schelde en de Rupel. De bevolking stagneerde dan ook in de 19de eeuw: 3318 inwoners (1806), 3856 (1866), 3909 (1900), 4743 (1910), 4365 (1961).
Lit.: MEES L., *Geschiedenis der gemeente Hingene*, Gent, 1894. – *De heerlijkheid Hingene-Wintam-Eikevliet*, Nieuwkerken-Waas, 1988.
Archiefgeschiedenis: Op 26 november 1937 werden door het gemeentebestuur, samen met 124 delen en 40 pakken archief van de schepenbank en het dorpsbestuur (ancien régime), ook 9 registers en 58 pakken archief van de periode 1795-1840 aan het Rijksarchief afgestaan. Op 30 juni 1960 volgden nog de meeste andere bescheiden uit de 19de eeuw.
Elders bewaard archief: Enkele bescheiden uit de 19de eeuw en de meeste uit de 20ste eeuw vindt men in het archief van het gemeentebestuur (gemeentehuis te Bornem en op het Landhuis, Archief- en Documentatiecentrum, Boomstraat 1 2880 Bornem).
In de op het Algemeen Rijksarchief bewaarde "politieke papieren" van Joseph

(1848-1903) en Robert d'Ursel (1873-1953), allebei burgemeester van Hingene, bevinden zich ook mogelijk documenten over het gemeentebeleid.

Archief van het gemeentebestuur van Hingene 1, 1793-1900
7,50 str. m. – 382 inv. nrs.
□ Inhoud: Notulen van de gemeenteraad (1807, 1818-1830). – Briefwisseling (1795-1847). – Gemeenterekeningen (1797...1879) en -begrotingen (1802-1879). – Belastingdocumenten (1796-1892). – Documenten over kadaster (1822-1909), Burgerlijke Stand (1797-1830), bevolking (1795-1841), verkiezingen (1801-1870), militaria (1801-1840), Burgerwacht (1807-1848), politie (1798-1867), openbare werken (1801-1894), onderwijs en cultuur (1802-1900), landbouw, handel en nijverheid (1798-1859), eredienst (1793-1896), openbare onderstand (1799-1900) e.a.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P056 (MEES A. en BEDEER G., *Inventaris van het archief van de gemeente Hingene (1795-1896)* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 13), Brussel, 1994).

Archief van het gemeentebestuur van Hingene 2, 1800-1866
Onderdeel van: Archief van het gemeentebestuur van Hingene, 383-412.
30 inv. nrs.
□ Inhoud: documenten van zeer diverse aard, o.a. belastingkohieren (1817-1832).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P056 (COPPENS H., *Inventaris van het hedendaags gemeentearchief van Hingene. Supplement (nrs. 383-412)*.

GEMEENTEBESTUUR VAN HOBOKEN
Hoboken, 1795-1982

Behoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Wilrijk, waarvan de zetel in 1796 verplaatst werd naar Berchem, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Wilrijk, vanaf 1873 Kontich en vanaf 1883 Antwerpen (3). Het maakte deel uit van het militiekanton Berchem en was vanaf 1913 zelf zetel van een miltiekanton.
Hoboken was tot ongeveer 1870 een vrij uitgestrekt landbouwdorp met vele polderlanden. Vanaf de vestiging van de Cockerill-scheepswerf nam de industrialisatie sterk toe en vormde Hoboken om tot een echte industriegemeente, wat zich ook vertaalde in het bevolkingscijfer: 2065 (1806), 2633 (1846), 4147 (1880), 6987 (1890), 10.202 (1900), 16.882 (1910), 21.006 (1920), 32.700 (1930) en 30.557 (1967).

Hoboken stond herhaaldelijk grondgebied af aan Antwerpen voor de havenuitbreiding: 45 ha op 14 april 1896, ca. 110 ha polderlanden op 14 maart 1900 en 23 ha op 22 juli 1930. Nadat Hoboken reeds in 1942-1944 deel uitmaakte van Groot-Antwerpen werd de gemeente vanaf 1983 opgenomen in de fusiegemeente Antwerpen.
Lit.: DIERICKX H., *Geschiedenis van Hoboken*, Antwerpen, 1954. – KUYL P.D., *Hoboken en zijn wonderdadig kruisbeeld*, Antwerpen, 1866. – VAN DE VOORDE H., *De armenzorg te Hoboken in het licht van de algemene evolutie van de openbare weldadigheid, 1796-1925*, Brussel, 1966.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd op 15 december 1976 door het gemeentebestuur in bewaring gegeven aan het Rijksarchief Antwerpen.
Reeds op 27 maart 1946 had het gemeentebestuur, samen met heel wat documenten van de schepenbank en dorpsbestuur, enkele bescheiden van de 19de eeuw overgedragen, nl. de nrs. 63-67 van het bestand "Oud gemeentearchief van Hoboken", die er in 2001 werden uitgelicht en bij het bestand "Archief van het gemeentebestuur van Hoboken" gevoegd (archiefblok 2).
Elders bewaard archief: Een groot deel van het archief (19de eeuw-1982) van het gemeentebestuur wordt nog bewaard op het districtshuis van Hoboken. Het archief van het Weldadigheidsbureel, van de Commissie van Burgerlijke Godshuizen en van de COO en OCMW berust in het archief van het OCMW te Antwerpen, zie inventaris DE COMMER P., *OCMW Antwerpen. Dossierinventaris nr. 4: Hoboken*, Antwerpen, 2001.

Archief van het gemeentebestuur van Hoboken, 1790-1951
1,20 str. m. – 188 inv. nrs.
□ Inhoud: Gemeenterekeningen en begrotingen (1906/1907-1930). – Documenten over de openbare onderstand (1830-1877) en het Godsgasthuis (1834-1875), militaria (1855-1921), eredienst (1832-1951), openbare werken (1829-1926), onderwijs en cultuur (1867-1932) e.a.
Bevat ook de archieven van: Weldadigheidsbureel van Hoboken. – Godsgasthuis van Hoboken.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P057 (VERMEIREN G., *Inventaris van het hedendaags gemeentearchief van Hoboken* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 10), Brussel, 1993).

Archief van het gemeentebestuur van Hoboken 2, 1824-1886
Onderdeel van: Archief van het gemeentebestuur van Hoboken, 189-194.
6 inv. nrs.
□ Inhoud: Beheer van goederen en boekhouding van het Weldadigheidsbureel (1824-1886) en begrotingen van het Godsgasthuis (1825-1886).

Bevat ook de archieven van: Weldadigheidsbureel van Hoboken. – Godsgasthuis van Hoboken.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P057 (*Inventaris van het archief van het gemeentebestuur van Hoboken. Supplement (nrs. 189-194)*.

GEMEENTEBESTUUR VAN HOEVENEN

Hoevenen, 1795-1827

Hoevenen, ook vaak Ettenhoven genoemd, had in 1795 dezelfde grenzen van de oude heerlijkheid en dat was een lappendeken van verschillende enclaves. Eerst waren er enkele enclaves in het centrum van Kapellen, links en rechts van de baan naar Bergen op Zoom (met 19 huisgezinnen in 1827), een klein gebiedje rond de kerk van Hoevenen en de Ettenhovenpolder (met 19 huisgezinnen in 1827) en ten slotte nog het gehucht Ertbrand ten oosten van de baan naar Bergen op Zoom (Putte-Kapellen) (met 100 huisgezinnen in 1827). Toen de kleine gemeente Hoevenen bij wet van 5 september 1827 opgeheven werd ging het gehucht Ertbrand en de enclaves rond het centrum van Kapellen naar Kapellen (ca. 350 inwoners) en de Ettenhovenpolder en het gebiedje rond de kerk van Hoevenen naar Ekeren (ca. 150 inwoners). Wanneer Hoevenen bij KB van 30 juni 1865 werd heropgericht had het totaal andere grenzen. Alleen de Ettenhovenpolder en de enclave rond de kerk van Hoevenen waren nog "oude" gebieden maar nu werden ook de wijk Witven en een deel van de Muisbroekpolder -die steeds tot Ekeren hadden behoord- bij de nieuwe gemeente gevoegd zoadat men een oppervlakte van 908 ha en 1250 inwoners bekwam.
Hoevenen maakte deel uit van de kantonnale municipaliteit van Stabroek, vanaf 1802 van het ressort van het vredegerecht van Ekeren en van het militiekanton Ekeren. Op 22 maart 1929 moest Hoevenen nog 118 ha polderland ('s-Herenmaaienpolder) afstaan aan Antwerpen voor de havenuitbreiding.
Lit.: BRESSELEERS F., *Geschiedenis van Hoevenen*, Hoevenen, 1971.
Archiefgeschiedenis: Omdat het allergrootste deel van het grondgebied van de gemeente Hoevenen bij de opheffing in 1827 naar Kapellen ging, is ook het archief op het gemeentehuis van Kapellen beland. Op 14 september 1946 werd het door het gemeentebestuur van Kapellen, samen met het gemeentearchief van Kapellen (19de eeuw) aan het Rijksarchief Antwerpen overgemaakt.

Archief van het gemeentebestuur van Hoevenen, 1795-1828

1,70 str. m. – 60 inv. nrs.
□ Inhoud: Bescheiden over zeer diverse onderwerpen, geklasseerd per "thema" (1795-1829).

► Toegang(en): Overdrachtslijst in typeschrift: Leeszaalnr. P058 (*Inventaris van het archief van de gemeente Hoevenen*).

GEMEENTEBESTUUR VAN HOMBEEK

Hombeek, 1795-1976

Hombeek hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Willebroek, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Mechelen 2 en vanaf 1817 tot het militiekanton Willebroek.
Hombeek was een uitgesproken landbouwdorp aan de Zenne, waarvan de bevolking slechts traag toenam: 1565 (1816), 1833 (1866), 2221 (1900), 2919 (1947), 3438 (1961).
Vanaf 1977 werd het opgenomen in de fusiegemeente Mechelen.
Lit.: DE RIDDER F., *Geschiedenis der gemeente Hombeek*, Mechelen, 1931 (weinig gegevens over de 19de-20ste eeuw).
Archiefgeschiedenis: Door pastoor De Ridder, een lokaal historicus, werden op 20 november 1937, samen met het archief van de schepenbank en dorpsbestuur (ancien régime) ook een aantal bescheiden van het gemeentebestuur (1795-1844) aan het Rijksarchief overgemaakt.
Op 6 juli 1993 werd dit bestand overgebracht naar het Stadsarchief Mechelen.
Elders bewaard archief: Zie ook: archief van het gemeentebestuur van Hombeek op het Stadsarchief Mechelen.

Archief van het gemeentebestuur van Hombeek, 1795-19de eeuw

Onderdeel van: Oud gemeentearchief van Hombeek, 51-75.
25 inv. nrs.
□ Inhoud: Kerkrekeningen (1797-1826) en andere bescheiden betreffende de kerk van Hombeek (1795-19de eeuw).
Bevat ook de archieven van: Sint-Martinuskerk te Hombeek.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D059 (*Inventaris van het archief van de gemeente Hombeek*).

GEMEENTEBESTUUR VAN HOUTVENNE

Houtvenne, 1795-1976

Houtvenne behoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Westerlo, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Westerlo en vanaf 1817 eveneens tot het militiekanton Westerlo.

Het was een kleine landbouwgemeente (448 ha) met een traag groeiende bevolking: 385 (1806), 470 (1830), 610 (1880), 882 (1930), 1317 (1961).
In 1977 werd het opgenomen in de landelijke fusiegemeente Hulshout.
Lit.: *Driemaandelijks mededelingenblad van de Heemkring van het kanton Westerlo*, 1974-.
Archiefgeschiedenis: Bestand op 17 maart 1969 door het gemeentebestuur overgemaakt aan het Rijksarchief Antwerpen.
Elders bewaard archief: In het archief van de fusiegemeente Hulshout (gemeentehuis) vindt men o.a. notulen van gemeenteraad (1928-) en college (1906-), gemeenterekeningen (1821...1976) en begrotingen (1861-), bevolkingsregisters (1820, 1846-1976). Van sommige reeksen ontbreken vele jaren.

Archief van het gemeentebestuur van Houtvenne, 1794-1945
3,81 str. m. – 89 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Notulen van het college (1819-1882). – Personeel (1829-1888). – Gemeenterekeningen en -begrotingen (1811-1930). – Kadastrale schetsen (1836-1857). – Volkstellingen (1796-1816), individuele tellingsformulieren van volkstellingen (1866) en landbouwtellingen (1866-1890). – Inschrijvingsregisters van dienstplichtigen (1815-1910). – Documenten over openbare onderstand (1794-1930), eredienst (1794-1920), politie (1816-1940), onderwijs (1843-1901), landbouw en nijverheid (1818-1896), verkiezingen (1802-1901).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P061 (BOUSSE A., *Inventarissen van hedendaagse archieven van gemeenten* (Rijksarchief Antwerpen), I, Brussel, 1973, p. 83-87).

Archief van het gemeentebestuur van Houtvenne 2, 1815-1850
Onderdeel van: Archief schepenbank en dorpsbestuur Houtvenne, 4, 15.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Briefwisseling (1815-1816). – Allerlei belastingdocumenten (1819-ca. 1850).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D061 (*Inventaris van het archief van de gemeente Houtvenne*).

GEMEENTEBESTUUR VAN HOVE
Hove, 1795-

Hove behoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Kontich, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Kontich (de zetel was aanvankelijk enkele maanden gevestigd in Boom) en vanaf 1817 eveneens tot het militiekanton Kontich.
Hove was in de 19de eeuw een klein (600 ha), uitgesproken landbouwdorp zonder enige industrie van betekenis. Ook de vestiging van een station zorgde niet voor industriële ontwikkeling maar vanaf de eerste decennia van de 20ste eeuw ontwikkelde Hove zich tot een woonforenzengemeente, wat zich ook vertaalde in de bevolkingscijfers: 543 (1806), 667 (1866), 933 (1890), 1844 (1910), 2898 (1930), 3620 (1947), 5697 (1961), 6680 (1976).
Lit.: VAN GYSEL A., *Bijdrage tot de geschiedenis van Hove*, Hove, 1957.
Archiefgeschiedenis: Op 2 november 1934 stond het gemeentebestuur van Hove, samen met het archief van de plaatselijke schepenbank en dorpsbestuur (ancien régime) een aantal documenten van het gemeentebestuur (1795-1840) af aan het Rijksarchief. Op 18 maart 1971 werd dan de rest van het 19de eeuws, deels 20ste eeuw archief overgemaakt.
Elders bewaard archief: Zie voor de periode 1795-1800 ook "Archief van de kantonnale municipaliteit van Kontich", sedert 1994 bewaard op het gemeentearchief van Kontich.
Op het archief van het gemeentebestuur (gemeentehuis) bewaart men de meeste documenten van de 20ste eeuw. Zij zijn geordend volgens een decimale classificatie (Nioda): o.a. notulen van de gemeenteraad (1912-) en college (1898-), bevolkingsregisters (1900-), bouwtoelatingen (1884-), politiearchief (1937-) e.a.

Archief van het gemeentebestuur van Hove 1, 1794-1944
Onderdeel van: Archief van het gemeentebestuur van Hove, 1-96.
7,32 str. m. – 96 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Notulen van de gemeenteraad (1811-1912) en college (1872-1898). – Jaarverslagen (1848-1910). – Briefwisseling (1818-1899). – Gemeenterekeningen (1807-1930) en -begrotingen (1807-1930). – Belastingdocumenten (1831-1913). – Bevolkingsregisters (1829, 1846-1900). – Inschrijvingsregisters van dienstplichtigen (1794-1900). – Documenten over openbare onderstand (1823-1939), eredienst (1809-1930), wegen (1843-1880), politie (1822-1944) w.o. inschrijving van vonnissen (1822-1905), onderwijs (1843-1915), landbouw, handel en nijverheid (1811-1910), verkiezingen (1826-1909).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P062 (PROOST M., *Inventa-*

rissen van hedendaagse archieven van gemeenten (Rijksarchief Antwerpen), I, Brussel, 1973, p. 89-93).

Archief van het gemeentebestuur van Hove 2, 1794-1891
Onderdeel van: Archief van het gemeentebestuur van Hove, 97-110.
2,26 str. m. – 14 inv. nrs.
□ Inhoud: Bevolkingsregister (1820). – Documenten over gemeentelijke boekhouding (1814-1838), militaria en Burgerwacht (1814-1842), chronologisch geordende documenten (1794-1830) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P062 (*Inventaris van het archief van de gemeente Hove. Supplement (nrs.97-110)*.

Archief van het gemeentebestuur van Hove 3, 1799-1799
Onderdeel van: Archief van het gemeentebestuur van Hove, 111.
0,07 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Burgerlijke stand (1799).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P062 (*Inventaris van het archief van de gemeente Hove. Supplement. nr. 111*).

GEMEENTEBESTUUR VAN HULSHOUT
Hulshout, 1795-

Hulshout behoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Westerlo, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Westerlo, vanaf 1817 eveneens tot het militiekanton Westerlo.
Bij K.B. van 2 mei 1830 had er een gebiedsruil plaats met Heist-op-den-Berg waarbij Hulshout haar enclave Wieshagen (160 ha met 37 inwoners) afstond in ruil voor 30 woningen.
Hulshout was een niet zo uitgestrekt Kempische landbouwgemeente. In de eerste decennia van de 20ste eeuw bloeide de diamantslijperij en evolueerde Hulshout tot een woonforenzengemeente. De evolutie van het bevolkingscijfer was als volgt: 605 (1806), 941 (1866), 1372 (1910), 1702 (1930), 2373 (1947), 3177 (1961).
Lit.: *Driemaandelijks mededelingenblad van de Heemkring van het kanton Westerlo*, 1974-.
Archiefgeschiedenis: Op 6 januari 1940 droeg het gemeentebestuur naast een aantal meetboeken en andere documenten (ancien régime) ook nog 8 pakken archief van het gemeentebestuur (1793-1841) over. Deze werden deels in de inventaris van het "Oud gemeentearchief" opgenomen en er in 2003 uitgelicht en vormen het hier besproken bestand.

Elders bewaard archief: In het archief van de fusiegemeente Hulshout (gemeentehuis) vindt men nog een aantal documenten: notulen van de gemeenteraad (1836/1890-) en college (1882/1900-), bevolkingsregisters (1820, 1846-), gemeenterekeningen (1880-), inschrijvingslijsten van dienstplichtigen (1851-). Veel archief is echter verloren gegaan. Op het archief van het OCMW-bestuur bewaart men nog notulen van de COO (1949-) en een aantal dossiers vanaf 1914.

Archief van het gemeentebestuur van Hulshout, 1795-1895
1,33 str. m. – 166 inv. nrs.
□ Inhoud: Notulen van de gemeenteraad (1804-1818). – Personeel (1810-1858). – Briefwisseling (1801-1845). – Gemeenterekeningen (1799...1839) en -begrotingen (1810-1820). – Belastingdocumenten (1800-1867). – Volkstellingen (1796-1816). – Documenten over patrimonium (1795-1878), openbare onderstand (1802-1887), eredienst (1802-1862), militie (1805-1845), Burgerwacht (1806-1894), openbare werken en wegen (1845-1872), onderwijs (1803-1870), landbouw, nijverheid en handel (1801-1869), verkiezingen (1801-1863), politie en justitie (1801-1870) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P063 (DE LILLE G. en HOUTMAN E., *Inventaris van het archief van de gemeente Hulshout* (Rijksarchief Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage. 44), Brussel, 2003).

GEMEENTEBESTUUR VAN ITEGEM
Itegem, 1795-1976

Itegem behoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Berlaar, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Heist-op-den-Berg en vanaf 1817 tot het militiekanton Heist-op-den-Berg.
Op 4 juni 1809 had er een gebiedsruil plaats met Heist-op-den-Berg die zijn enclave (7 ha en 11 woningen, w.o. de pastorie van Itegem) aan Itegem afstond in ruil voor 22 ha en 1 woning. Tevens werd er ook met de buurgemeente Bevel een kleine gebiedsruil doorgevoerd. Op 24 mei 1876 stond Heist-op-den-Berg ook het gehucht Bernum (382 ha en 308 inwoners), dat dichter bij Itegem was gelegen, af aan Itegem.
Itegem was een vrij uitgestrekte (1662 ha in 1876) landbouwgemeente met heel weinig industriële activiteit. In de 20ste eeuw kwam er wel enige industrialisatie (o.a. diamantslijperijen, conservenfabriek, voedingsdistributie -Fort Produkten nv-) en evolueerde Itegem tot een woonforenzengemeente, zoals blijkt uit volgende bevolkingscijfers: 1087 (1806), 1412 (1846), 1863 (1880), 2632 (1910), 3359 (1930), 4258 (1961) en 4825 (1976).
Lit.: GERITS J., *Kennismaking met Itegem door de eeuwen heen*, Itegem, 1976. –

GOVAERTS, *Geschiedenis van Itegem* (uitgave door E. BUTS), Itegem, 1972. – BUTS E. en L., *Een Bijdrage tot de geschiedenis van Itegem*. – HERTELEER L., *Geschiedenis van Heist-op-den-berg*, Heist-op-den-Berg, 1986, p. 231-239.
Archiefgeschiedenis: De hierna vermelde documenten werden op 11 december 1959 vanuit het "Oorlogsarchief" door het Algemeen Rijksarchief aan het Rijksarchief Antwerpen overgedragen.
Elders bewaard archief: In het gemeentearchief van de fusiegemeente Heist-op-den-Berg wordt het volledige archief van Itegem bewaard: Notulen van de gemeenteraad (1846-), college (1818-). – Verkiezingen (1891-). – Belastingdocumenten (1823-). – Woonstveranderingen (1900-). – Bouvergunningen (1881-). Openbare werken en wegen (1822-.). – Documenten over openbare onderstand (1810-), onderwijs (1829-), eredienst (1815-), politie en justitie (1822-). – Gemeenterekeningen (1833-). Deze documenten zijn volgens een decimale classificatie (Nioda) geordend met een *Inventaris der archieven van Itegem*, Gent, 1981.

Archief van het gemeentebestuur van Itegem (WO I), 1914-1918
1,30 str. m. – 47 inv. nrs.
□ Inhoud: Bevolkingslijsten, allerhande opeisingen, landbouwtellingen - en statistieken (1914-1918/1920).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P064 (CEURVELS G., *Inventaris van het archief van de gemeente Itegem*).

Archief van het gemeentebestuur van Itegem, 1797-1800
Onderdeel van: Archief schepenbank en dorpsbestuur Itegem, 153...230.
5 inv. nrs.
□ Inhoud: Militaria (ca. 1800). – Resoluties van het gemeentebestuur (1799-1800). – Belastingdocumenten (1797-1800).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D064 (*Inventaris van het archief van de gemeente Itegem*).

GEMEENTEBESTUUR VAN KALMTHOUT
Kalmthout, 1795-

Kalmthout hoorde van 1797 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Brecht, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Brecht en vanaf 1817 tot het militiekanton Brecht, waarvan de zetel in 1825 overgebracht werd naar Wuustwezel en in 1913 kwam het opnieuw onder het militiekanton Brecht.
In mei-juni 1797 werd bepaald dat het gehucht Nieuwmoer, dat bij vergissing als

een afzonderlijke gemeente was aangeduid, afhankelijk van Kalmthout zou blijven. Op 8 april 1821 werd er een grenscorrectie met Wuustwezel doorgevoerd waarbij Kalmthout enkele enclaves (160 ha en 102 inwoners verkreeg) en er 153 ha en 134 inwoners voor inruilde. Kleinere grenscorrecties hadden plaats in 1824-1825 en 1843 met de (latere Nederlandse) gemeenten Groot Zundert, Huijbergen en Wouw.
Kalmthout was in de 19de eeuw een zeer uitgestrekte (6308 ha in 1834) landbouwgemeente, die in de loop van de 20ste eeuw evolueerde tot een (residentiële) woongemeente, wat o.a. blijkt uit de bevolkingscijfers: 1897 (1806), 2748 (1846), 3396 (1880), 5015 (1910), 6808 (1930), 8592 (1947), 11006 (1961).
Lit.: BASTIAENSEN J., *Geschiedenis van Kalmthout*, Kalmthout, 1996.
Archiefgeschiedenis: Vermoedelijk samen met andere documenten van Kalmthout en Essen op 15 januari 1910 door het gemeentebestuur van Essen aan het Rijksarchief gegeven.
Elders bewaard archief: Het volledige archief van de gemeente Kalmthout (19de-20ste eeuw) wordt bewaard in het gemeentearchief (gemeentehuis).

Archief van het gemeentebestuur van Kalmthout, 1842-1842
0,12 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Proces van de kerkfabriek van Sint-Jacobs te Antwerpen tegen de gemeentebesturen van Kalmthout en Essen over het eigendomsrecht van een aantal gronden in deze gemeenten (1842).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P065 (*Inventaris van het archief van de gemeente Kalmthout*).

GEMEENTEBESTUUR VAN KAPELLEN
Kapellen, 1795-

Kapellen hoorde bij de kantonnale municipaliteit van Stabroek, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Ekeren, vanaf 1817 ook bij het militiekanton Ekeren, tot Kapellen in 1870 zelf hoofdplaats van een militiekanton werd, dat in 1913 werd opgeheven om terug te keren naar Ekeren.
De geschiedenis van Kapellen is er een van constante groei, ook van het grondgebied. Aanvankelijk was het niet zo uitgestrekt en beperkte de gemeente zich tot twee aaneengesloten blokken, links en rechts van de weg naar Bergen op Zoom rond de huidige dorpskom van Kapellen. Ook waren er een aantal enclaves van de gemeente Hoevenen die tot vlak aan de dorpskern kwamen. Deze werden bij de opheffing van de gemeente Hoevenen in 1827 aan Kapellen toegewezen evenals het gehucht Ertbrand (Putte-Kapellen), ten oosten van de weg naar Bergen

op Zoom. Op 2 maart 1846 verdubbelde het zijn oppervlakte door de overheveling van de wijken Franse Heide en Oudegracht Heide (1751 ha en 677 inwoners) van Ekeren naar Kapellen. Bij de grote fusieoperatie van Antwerpen (effectief in 1983) kreeg het ook nog een aantal wijken (Hoogboom en Zilverenhoek) van Ekeren.
In de 19de eeuw was Kapellen een landbouwgemeente met enige industriële en handelsactiviteit maar in de loop van de 20ste eeuw evolueerde het tot een (residentiële) woongemeente. Het inwonersaantal evolueerde als volgt: 913 (1806), 1445 (1830), 2504 (1846), 3489 (1890), 5282 (1910), 7926 (1930), 9680 (1947), 11474 (1961).
Lit.: ROELANS R., *Hoogboom. Van landelijk Ekers dorp tot parel aan de Kapelse kroon*, Kapellen, 1996. – VOET E., *Geschiedenis van Kapellen*, Kapellen, 1939.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd op 14 september 1946, samen met enkele documenten uit het ancien régime, door het gemeentebestuur van Kapellen aan het Rijksarchief overgemaakt.
Elders bewaard archief: De meeste bescheiden van de 19de eeuw en alle van de 20ste eeuw bevinden zich nog op het archief van het gemeentebestuur (gemeentehuis).

Archief van het gemeentebestuur van Kapellen, 1795-1939
12,40 str. m. – 461 inv. nrs.
□ Inhoud: Notulen van de gemeenteraad (1800-1803, 1818-1830, 1839-1886) en college (1865-1875). – Bestuur (1801-1860), personeel (1811-1848) en briefwisseling (1799-1882). – Gemeenterekeningen (1800-1856, 1882) en -begrotingen (1802-1874) en bijhorende stukken (1800-1860). – Belastingdocumenten (1796-1866). – Bevolkingsregister (1829-1846) en woonstveranderingen (1800-1870). – Inschrijvingsregisters van dienstplichtigen (1817-1863). – Documenten over openbare onderstand (1800-1905), eredienst (1800-1877), militie (1795-1939), Burgerwacht (1813-1883), openbare werken (1799-1873), onderwijs en cultuur (1810-1927), landbouw, handel en nijverheid (1799-1882), verkiezingen (1800-1881), volksgezondheid (1801-1913), politie en justitie (1799-1880) e.a.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P066 (DE LILLE G. en HOUTMAN E., *Inventaris van het archief van de gemeente Kapellen* (Rijksarchief Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 30), Brussel, 2002).

GEMEENTEBESTUUR VAN KASTERLEE

Kasterlee, 1795-

Behoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Gierle, vanaf 1802 tot het gerechtelijk kanton Herentals en vanaf 1817 tot het militiekanton Arendonk, vanaf 1859 Geel, vanaf 1870 Gierle en vanaf 1913 Herentals.
Kasterlee was een zeer uitgestrekte (3223 ha in 1834) landbouwgemeente met veel heide en bosgebieden en zonder enige industriële activiteit van betekenis. In de 20ste eeuw evolueerde het tot een woonforenzengemeente. De bevolking evolueerde als volgt: 1438 (1806), 1957 (1846), 2036 (1910), 2457 (1930), 3263 (1947), 4570 (1961). Vanaf 1977 werd het de kerngemeente van een nieuwe fusiegemeente, waartoe ook Lichtaart en Tielen hoorden.
Lit.: VAN GORP J., *Kasterlee. Geschiedenis, Toerisme, Folklore, Legende, Historische verhalen*, Kasterlee, 1946.
Archiefgeschiedenis: In 1929 en op 24 oktober 1939 maakte het gemeentebestuur van Kasterlee naast heel wat documenten van de schepenbank en het dorpsbestuur (ancien régime) een aantal dossiers uit de 19de eeuw over aan het Rijksarchief. Op 13 april 1950 "schonk" dr. J. Van Gorp, een lokaal historicus, nog een aantal tellingen (1795-1827), op 9 januari en 19 februari 1953 gevolgd door nog een aantal stukken uit de eerste decennia van de 19de eeuw.
Elders bewaard archief: In het archief van de gemeente Kasterlee (oud gemeentehuis Lichtaart) bewaart men het grootste deel van het gemeentearchief: o.a. notulen van de gemeenteraad (1836-) en college (1836-), briefwisseling (1830-, onvolledig), bouwdossiers (1948-), militaria (1830-), gemeenterekeningen (1907-) en -begrotingen (1842-), bevolkingsregisters (1821-) e.a.

Archief van het gemeentebestuur van Kasterlee, 1792-1904

16,09 str. m. – 566 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Notulen van de gemeenteraad (1818-1936) en college (1818-1836). – Briefwisseling (1794-1847). – Documenten over patrimoniumbeheer (1805-1868), openbare onderstand (1798-1852), eredienst (1799-1850), Burgerwacht (1813-1840), wegen en waterlopen (1805-1904), onderwijs (1806-1842), landbouw, handel en nijverheid (1794-1864), verkiezingen (1805-1845), politie en justitie (1805-1848), volksgezondheid (1815-1868). – Gemeenterekeningen (1794-1848) en begrotingen (1801-1841) en bijhorende reeksen (1792-1868). – Belastingdocumenten (1796-1860). – Kadastrale leggers (1830-1850). – Bevolkingsregisters en tellingen (1795-1828). – Inschrijvingslijsten van dienstplichtigen (1799..1838).

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P067 (DE LILLE G., *Inventaris van het archief van de gemeente Kasterlee*).

GEMEENTEBESTUUR VAN KESSEL

Kessel, 1795-1976

Behoorde van 1795 tot 1800 tot het municipaal kanton Berlaar, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Lier, vanaf 1817 tot het militiekanton Berlaar, vanaf 1913 tot het militiekanton Lier.
In 1937 werd er na de rechttrekking van de Grote Nete een grenscorrectie met Bevel en Gestel doorgevoerd. Deze laatste gemeente stond bij haar opheffing in 1964 ook een deel grondgebied af aan Kessel.
Kessel was in de 19de eeuw een uitgesproken landbouwgemeente zonder enige industriële activiteit van betekenis, in de eerste decennia van de 20ste eeuw zorgde de diamantslijperij voor enige tewerkstelling en Kessel evolueerde vanaf deze periode tot een woonforenzengemeente. De bevolking evolueerde als volgt: 1212 (1806), 1679 (1830), 2047 (1890), 2904 (1920), 4260 (1947), 4773 (1961).
Lit.: STOCKMANS J.B., *Geschiedenis der gemeenten Kessel, Bevel, Nylen, Emblehem en Gestel*, Lier, 1910, p. 1-123.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd op 15 september 1970 door het gemeentebestuur van Kessel overgemaakt aan het Rijksarchief.
De documenten van het tweede blok (Wereldoorlog I), afkomstig van het "Oorlogsarchief" te Brussel werden op 11 december 1959 door het Algemeen Rijksarchief overgedragen aan het Rijksarchief Antwerpen.
Elders bewaard archief: documenten, vooral van de 20ste eeuw, worden bewaard in het archief van de fusiegemeente Nijlen: kiezerslijsten (1880-1975), belastingdocumenten (1948-1976), veldwachters (1940-1976), bevolkingsregisters (1891-1976) en aanverwante reeksen (1829-1977) e.a., geordend volgens een decimale classificatie.

Archief van het gemeentebestuur van Kessel, 1798-1929

3,91 str. m. – 61 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Notulen van de gemeenteraad (1818-1880) en college (1818-1914). – Briefwisseling (1810-1869). – Gemeenterekeningen (1800-1929) en -begrotingen (1842-1906. – Kadastrale leggers (19de eeuw). – Bevolkingsregisters en tellingen (1820, 1829, 1846-1890) en afzonderlijke registers voor dienstpersoneel (1856-1900). – Inschrijvingslijsten van dienstplichtigen (1816-1903). – Atlas van de waterlopen (19de eeuw). – Documenten over openbare onderstand (1824-1929)

e.a.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P068.1 (PROOST M., *Inventarissen van hedendaagse archieven van gemeenten* (Rijksarchief Antwerpen), II, Brussel, 1985, p. 131-133).

Archief van het gemeentebestuur van Kessel 2 (WO I), 1915-1918
0,12 str. m. – 17 inv. nrs.
□ Inhoud: Opeisingen en bevoorrading (1915-1918), tellingen e.d. (1915-1918).
► Toegang(en): Inventaris: Leeszaalnr. P068.2 (CEURVELS G., *Inventaris van het gemeentearchief van Kessel. Supplement: Wereldoolog I (1915-1918)*.

GEMEENTEBESTUUR VAN KONINGSBOSSEN ("BOIS DOMANIAUX")
Koningshooikt, 1795-1821

Was een deel van de vorstelijke domeinen, die door het Franse bestuur niet werden verkocht. In het ancien régime was het alleen een afzonderlijke fiscale entiteit en hoorde voor de rest onder Berlaar. Ook bij het begin van de Franse tijd beschouwde men het als een onderdeel van Berlaar en werd er geen afzonderlijke "agent municipal" of "adjoint" aangesteld. Het was een bosrijke en dun bevolkte gemeente (454 inwoners in 1820). Op 11 januari 1821 werden de Berlaarse gehuchten Hazendonk en Hooikt (samen 1143 inwoners in 1818) en kleine delen van de gemeenten Duffel, Lier en Onze-Lieve-Vrouw-Waver bijgevoegd en ontstond de nieuwe gemeente Koningshooikt.
Lit.: VAN PARIJS L., *Koningshooikt. Heemkundige bijdrage*, Antwerpen, (1943).
Archiefgeschiedenis: Grotendeels in 1936 verkregen. Dit bestand werd op 16 juni 1999 overgedragen aan het Stadsarchief van Lier.

Archief van het gemeentebestuur van Koningsbossen ("Bois Domaniaux"), 1818-1821
Onderdeel van: Archief van het gemeentebestuur van Koningshooikt, 1..8.
5 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Notulen van gemeenteraad en college (1818-1820). – Bevolkingsregisters (1816, 1820-1822).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P069 (*Inventaris van het archief van de gemeente Koningshooikt*).

GEMEENTEBESTUUR VAN KONINGSHOOIKT
Koningshooikt, 1821-1976

Bij Koninklijk Besluit van 11 januari 1821 werden de gehuchten Hazendonk en Hooikt van Berlaar gescheiden en samen met kleine delen van de gemeenten Duffel, Lier en Onze-Lieve-Vrouw-Waver bij de bestaande gemeente Koningsbossen ("Bois Domaniaux") gevoegd tot de nieuwe gemeente Koningshooikt. Het was een uitgestrekte gemeente (1677 ha in 1834) met aanvankelijk vele bosgebieden die tot het vorstelijk domein (koninklijk domein) behoorden maar in 1825 werden verkocht. Het bevolkingsaantal nam slechts geleidelijk toe: 1903 inwoners (1830), 2178 (1878), 2636 (1900), 3038 (1930) en 3444 in 1961. In 1976 werd de gemeente bij de stad Lier gevoegd.
Lit.: VAN PARIJS L., *Koningshooikt. Heemkundige bijdrage*, Antwerpen, (1943).
Archiefgeschiedenis: Deze documenten werden in 1936 door het gemeentebestuur aan het Rijksarchief Antwerpen overgemaakt.
Op 2 juni 1999 overgedragen aan het Stadsarchief van Lier.

Archief van het gemeentebestuur van Koningshooikt, 1816-1876
0,72 str. m. – 13 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Notulen van de gemeenteraad (1818-1837) en college (1818-1827). – Briefwisseling (1825-1835). – Bevolkingsregisters (1816-1830). – Inschrijving van gepleegde misdrijven (1822-1876). – Goederen van het Weldadigheidsbureel (1825-1845).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P069 (*Inventaris van het archief van de gemeente Koningshooikt*).

GEMEENTEBESTUUR VAN KONTICH
Kontich, 1795-

Kontich was de hoofdplaats van een municipaal kanton, dat ook Aartselaar, Boechout, Edegem, Hove en Waarloos omvatte. In oktober 1802 werd de zetel van het enige maanden eerder ingestelde vredegerecht van Boom naar Kontich overgeplaatst. Dit was een vrij uitgebreid kanton dat volgende dorpen bediende: Aartselaar, Boechout (vanaf 1873), Boom (tot 1873), Borsbeek (vanaf 1873), Edegem, Hemiksem (tot 1883), Hoboken (1873-1883), Hove, Lint (vanaf 1869), Mortsel (1873-1913), Niel (tot 1873), Reet (tot 1873), Rumst (tot 1873), Schelle (tot 1873), Vremde (vanaf 1873), Wilrijk (1873-1913) en Waarloos. Vanaf 1817 was het ook zetel van een militiekanton, waarvan verder nog de volgende

gemeenten deel van uitmaakten: Aartselaar, Boechout, Borsbeek (vanaf 1913), Edegem, Hemiksem (tot 1913), Hove, Lint, Mortsel (tot 1913), Reet (vanaf 1913), Vremde (vanaf 1913) en Waarloos.
Tot in de 19de eeuw was Kontich een vrij uitgestrekte landbouwgemeente. Pas in de 20ste eeuw kwam er enige industrialisatie met de diamantslijperijen en in de tweede helft van de eeuw evolueerde Kontich tot een half verstedelijkte woonforenzengemeente. In 1869 werd het gehucht Lint (558 ha) een zelfstandige gemeente. De evolutie van het bevolkingscijfer was de volgende: 2805 (1806), 3706 (1846), 3815 (1880), 6212 (1910), 8067 (1930), 10852 (1961), 16070 (1976).
Lit.: VAN PASSEN R., *Geschiedenis van Kontich*, Kontich, 1988.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand (blok 1) werd op 18 november 1970 door het gemeentebestuur van Kontich overgemaakt aan het Rijksarchief.
Daarnaast waren er heel wat documenten, vooral uit de eerste helft van de 19de eeuw, reeds vroeger in het bezit gekomen van het Rijksarchief en die waren, samen met de bescheiden van de schepenbank en dorpsbestuur (ancien régime) opgenomen in het "Oud gemeentearchief van Kontich". Op 27 augustus 1903 werd de primitieve kadastrale atlas met legger (1807) aangekocht bij Moorthamers in Brussel, op 9 december 1906 kocht het Rijksarchief een aantal documenten van de heerlijkheid Bautersem van H. Elsen in Antwerpen, in 1936 werden ook 19de eeuwse documenten aangekocht. Toen het gemeentebestuur van Kontich op 3 mei 1941 het archief van de schepenbank en het dorpsbestuur aan het Rijksarchief afstond zaten daar ook documenten bij van het begin van de Franse tijd. Op 15 maart 1948 volgde dan nog een overdracht van de meeste 19de eeuwse documenten (opgenomen in de inventaris "Oud gemeentearchief van Kontich" nrs. 101...460). Al deze reeksen werden op 28 juni 1994 door het Rijksarchief overgedragen aan het gemeentearchief van Kontich.
Elders bewaard archief: Het totale bestand (vanaf 1795-) bevindt zich nu op het gemeentearchief van Kontich.

Archief van het gemeentebestuur van Kontich, 1809-1920
6,20 str. m. – 61 inv. nrs.
□ Inhoud: Briefwisseling (1810-1900). – Gemeenterekeningen (1851-1920) en begrotingen (1860-1920). – Fiscale documenten (1820-1885). – Inschrijvingsregisters van dienstplichtigen (1814-1923) en van de Burgerwacht (1831-1846). – Documenten over openbare onderstand (1824-1920), verkiezingen (1830-1920). – Kadastrale documenten (19de eeuw) e.a.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P070 (SCHUERMANS F., *Inventarissen van hedendaagse archieven van gemeenten* (Rijksarchief Antwerpen), I, Brussel, 1973, p. 95-98).

Archief van het gemeentebestuur van Kontich 2, 1795-
Onderdeel van: "Oud gemeentearchief van Kontich" nrs. 102....
□ Inhoud: documenten van de kantonnale municipaliteit, burgerlijke stand, bevolking, verkiezingen, openbare onderstand, eredienst, onderwijs, militie, militaria, zittingen van de gemeenteraad (1800-1846), briefwisseling, primitieve kadastrale atlas en legger (1807) e.d., meestal van de eerste helft van de 19de eeuw.
Bevat ook de archieven van: Kantonnale municipaliteit van Kontich (1795-1800).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D070 (*Inventaris van het archief van de gemeente Kontich*).

GEMEENTEBESTUUR VAN LEEST
Leest, 1795-1976

Leest hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Willebroek, vanaf 1802 tot het ressort van het vredegerecht van Mechelen 2 en vanaf 1817 tot het militiekanton Willebroek.
Leest was in de 19de-begin 20ste eeuw een uitgesproken landbouwdorp aan de Zenne en evolueerde pas later tot een woonforenzengemeente. De bevolking evolueerde als volgt: 1006 (1800), 1475 (1846), 1610 (1910), 1857 (1947), 2064 (1976). Vanaf 1977 werd het opgenomen in de fusiegemeente Mechelen.
Archiefgeschiedenis: Op 8 oktober 1965 gaf het gemeentebestuur van Leest de primitieve kadastrale atlas (1810) aan het Rijksarchief. Op 29 oktober 1970 werden heel wat bescheiden uit de 19de-20ste eeuw overgedragen.
Deze werden op 6 juli 1993 overgemaakt aan het Stadarchief Mechelen.

Archief van het gemeentebestuur van Leest, 1810-1930
1,50 str. m.
□ Inhoud: Notulen van de gemeenteraad (1818-1901) en van het college (1820-1913). – Briefwisseling (1892-1901). – Gemeentelijke boekhouding (1897-1930). – Kadastrale documenten (1842-1919). – Inschrijving van vonnissen (1857-1922). – Militaria (1869-1923). – Primitieve kadasteratlas (1810).

GEMEENTEBESTUUR VAN LICHTAART
Lichtaart, 1795-1976

Lichtaart hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Herentals, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Herentals, vanaf 1817 tot het militiekanton Herentals, vanaf 1870 tot het militiekanton Gierle en na 1913

opnieuw tot het militiekanton Herentals.
Lichtaart was een zeer uitgestrekte (2497 ha in 1834) landbouwgemeente. Ook na de ontsluiting van de gemeente door spoor (1856) en wegenaanleg (Herentals-Kasterlee in 1857, verbindingen met Tielen -1872- en Olen -1874-) was er van enige industrialisatie geen spoor tenzij een ijzerertswinning in de tweede helft van de 19de eeuw. In de loop van de 20ste eeuw evolueerde Lichtaart tot een woonforenzengemeente. Het bevolkingscijfer evolueerde als volgt: 1394 (1806), 1572 (1846), 1810 (1910), 2517 (1947), 3352 (1961).
Archiefgeschiedenis: Reeds in 1930 had het gemeentebestuur, samen met het archief van de schepenbank en dorpsbestuur (ancien régime), ook documenten van de eerste decennia van de 19de eeuw aan het Rijksarchief overgedragen. Op 14 januari 1960 werden nog een aantal 19de eeuwse documenten overgebracht en op 20 oktober 1964 volgden nog de bevolkingsregisters van 1846 tot 1866.
Elders bewaard archief: Op het archief van de fusiegemeente Kasterlee (oud gemeentehuis Lichtaart) bewaart men nog een aantal documenten uit de 19de eeuw en later, o.a. notulen van de gemeenteraad (1818-) en college (1819-), bevolkingsregisters (1867-) en woonstveranderingen (1861-), gemeenterekeningen (1880-) en -begrotingen (1870-) e.a.

Archief van het gemeentebestuur van Lichtaart, 1795-1937
5,60 str. m. – 511 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Jaarverslagen (1867...1900). – Briefwisseling (1802-1898, 1927). – Patrimoniumbeheer (1799-1910). – Gemeenterekeningen (1801-1927) en –begrotingen (1804-1903). – Kadastrale leggers (1815-1878). – Belastingdocumenten (1807-1914). – Volkstellingen en bevolkingsregisters (1819-1866) met bijhorende reeksen (1826-1900). – Documenten over de openbare onderstand (1795-1921), eredienst (1812-1909), militaria (1807-1900), Burgerwacht (1828-1914), wegen en waterlopen (1812-1910), onderwijs (1828-1921), landbouw, handel en nijverheid (1828-1899), verkiezingen (1836-1926), volksgezondheid (1828-1880), politie en justitie (1828-1895).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P072 (DE LILLE G., *Inventaris van het archief van de gemeente Lichtaart*).

GEMEENTEBESTUUR VAN LILLE
Lille, 1795-1976

Behoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit Gierle, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Herentals, vanaf 1817 tot het militiekanton Herentals, vanaf 1870 tot het militiekanton Gierle en vanaf 1913 opnieuw tot het militiekanton Herentals.
Lille was in de 19de eeuw een vrij uitgestrekte landbouwgemeente met enkele regionale (jaar)markten. Pas tijdens de 20ste eeuw brak enige industrialisatie (diamantslijperijen) door en nog later werd Lille een woonforenzengemeente, wat zich ook vertaalde in het bevolkingscijfer: 962 (1806), 1128 (1846), 1132 (1900), 1703 (1930), 2360 (1947), 3204 (1961).
Lit.: *Jaarboeken van de Heemkundige Kring Norbert de Vrijter*, 1983-.
Archiefgeschiedenis: Op 4 maart 1953 droeg het gemeentebestuur van Lille zowel het archief van de schepenbank en dorpsbestuur (ancien régime) als archief van de 19de eeuw en begin 20ste eeuw over aan het Rijksarchief. Zowel het ancien régime archief als dat van de 19de eeuw zit door mekaar maar is gedetailleerd beschreven.
Elders bewaard archief: Zie "Archief van de kantonnale municipaliteit van Gierle" (1795-1800).
Op het archief van de fusiegemeente Lille (gemeentehuis) bewaart men nog een aantal 19de eeuwse en de meeste 20ste eeuwse documenten: o.a. notulen van de gemeenteraad (1827-1976) en van het college (1848-1976), bevolkingsregisters en volkstellingen (1820, 1829, 1846-1960), primitieve kadasteratlas (1813) en kadastrale kaarten (1825) en leggers (19de eeuw) e.a. Hiervan is een inventaris volgens een decimale codificatie door de Vlaamse vereniging van Steden en Gemeenten opgemaakt in 1979.

Archief van het gemeentebestuur van Lille, 1795-1937
7,50 str. m. – 343 inv. nrs.
□ Inhoud: Notulen van de gemeenteraad (1818-1858), jaarverslagen (1856-1937). – Briefwisseling (1795...1917). – Gemeentelijke boekhouding (1795...1914). – Kadastrale leggers (1819-1840). – Belastingdocumenten (1797-1915). – Documenten over militaria (1795-1911), paspoorten, openbare onderstand (1796-1916), eredienst (1805-1913), openbare werken (1817-1911), onderwijs (1817-1909), landbouw, handel en nijverheid (1828-1914), verkiezingen (1825-1912), volksgezondheid (1843-1909), politie en justitie (1796-1912) e.a.

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P075 (DE LILLE G., *Inventaris van het archief van de gemeente Lille*).
─ Overdrachtslijst in typeschrift: Leeszaalnr. D075 (VAN DEN BRANDEN W., *Voorlopige toegang van het archief van de gemeente Lille*).

GEMEENTEBESTUUR VAN LINT

Lint, 1870-

Lint werd opgericht bij wet van 29 juni 1869 door afscheiding van Kontich. Reeds in de 18de eeuw werden er pogingen ondernomen om los te komen van Kontich, wat in 1848 resulteerde in de erkenning van een eigen parochie. Het behoorde tot het ressort van het gerechtelijk kanton Kontich en tot het militiekanton van Kontich.
Lint was in de 19de eeuw een uitgesproken landbouwdorp, in het begin van de 20ste eeuw begon een bescheiden industrialisatie (diamantslijperijen) en nog later evolueerde het tot een snel groeiende woonforenzengemeente. Het bevolkingscijfer evolueerde als volgt: 788 inwoners (1870), 1102 (1890), 2022 (1920), 2973 (1947), 3858 (1961) en 5280 (1977).
Lit.: VAN PASSEN R., *Geschiedenis van Kontich*, Kontich, 1988. – Uitgaven van de Lintse Heemkundige Kring "Eugeen Goeyvaerts" vzw.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand is afkomstig van het archief van het gemeentebestuur van Hallaar.
Elders bewaard archief: Het volledige archief wordt bewaard op het gemeentehuis van Lint: notulen van de gemeenteraad en college (1870-), briefwisseling (1905-), gemeenterekeningen en -begrotingen (1907/1909-), bouwdossiers (1910-), politiedocumenten (1870-). Dit archief is geordend volgens een decimale codificatie (Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten) en hiervan bestaat een inventaris.

Archief van het gemeentebestuur van Lint, 1871-1871

0,07 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Jaarverslag (1870), opgemaakt in 1871.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P077 (*Inventaris van het archief van de gemeente Lint*).

GEMEENTEBESTUUR VAN LIPPELO
Lippelo, 1795-1976

Behoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Bornem, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Puurs, vanaf 1817 tot het militiekanton Puurs.
In 1821 werd er een grenscorrectie doorgevoerd met de gemeente Malderen waarbij Lippelo de Wolputhoeve (8 ha) vewierf.
Lippelo is altijd een klein (414 ha) uitgesproken landbouwdorp gebleven, dat in de 20ste eeuw evolueerde tot een woonforenzengemeente. Het bevolkingscijfer kende slechts een geringe stijging: 515 inwoners (1806), 633 (1866), 702 (1910), 794 (1947), 975 (1976). Vanaf 1977 werd Lippelo bij de fusie Sint-Amands gevoegd.
Lit.: VAN ELSEN J., *Geschiedenis der Parochie Lippelo*, in *Eigen Schoon en De Brabander*, XIV, 1831, p. 209-226, 250-271, 331-347.
Archiefgeschiedenis: Deze documenten werden, samen met het archief van de schepenbank en dorpsbestuur (ancien régime) op 6 december 1946 door het gemeentebestuur aan het Rijksarchief overgedragen.

Archief van het gemeentebestuur van Lippelo, 1794-1895
0,69 str. m. – 67 inv. nrs.
Nog niet toegankelijk gemaakt..
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Notulen en besluiten van de gemeenteraad (1819-1851). – Briefwisseling (1817...1853). – Register van gepleegde misdrijven en vaststellingen (1822-1856). – Kadastrale documenten (1817-1822). – Volkstellingen (1814, 1829). – Documenten van de openbare onderstand (1821-1851), militaria (1809-1870), Burgerwacht (1816-1840). – Belastingdocumenten (1803-1849). – Diverse documenten over Liezele (1807-1831).
Bevat ook de archieven van: Gemeentebestuur van Liezele (1807-1831).
► Toegang(en): Leeszaalnr. P078, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar.

GEMEENTEBESTUUR VAN LOENHOUT
Loenhout, 1795-1976

Behoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Wuustwezel, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Brecht, vanaf 1817 tot het militiekanton Brecht, vanaf 1825 tot het militiekanton Wuustwezel en vanaf 1913 opnieuw tot het militiekanton Brecht.

Op 14 mei 1822 werd de Klootsheide, betwist tussen Brecht en Loenhout, verdeeld onder de twee gemeenten.
Loenhout was een zeer uitgestrekte landbouwgemeente (3111 ha) met in de 19de-20ste eeuw enige industrialisatie. Toch kende het bevolkingscijfer slechts een geringe toename: 1599 (1806), 1861 (1866), 1946 (1920), 2672 (1947), 2930 (1976).
Vanaf 1977 maakt Loenhout deel uit van de fusiegemeente Wuustwezel.
Lit.: VAN AKEN A.J., *Geschiedenis van Loenhout*, Antwerpen, 1938.
Archiefgeschiedenis: Bestand werd op 12 februari 1970 door het gemeentebestuur aan het Rijksarchief overgemaakt.
Elders bewaard archief: Het grootste deel van het archief van de 20ste eeuw bevindt zich in het archief van de fusiegemeente Wuustwezel (gemeentehuis) en is deels geïnventariseerd volgens een decimale codificatie (Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten).

Archief van het gemeentebestuur van Loenhout, 1795-1930
6,00 str. m. – 490 inv. nrs.
□ Inhoud: Personeel (1798-1923). – Notulen van de gemeenteraad (1796-1800). – Briefwisseling (1795-1909). – Gemeenterekeningen (1795-1928) en -begrotingen (1803-1930) met bijhorende reeksen (1797-1927). – Belastingdocumenten (1798-1911). – Documenten over bevolking en burgelijke stand (1800-1920), openbare onderstand (1796-1930), eredienst (1801-1930), militaria (1795-1921), Burgerwacht (1801-1920), openbare werken (1801-1924), onderwijs (1814-1926), landbouw, handel en nijverheid (1800-1930), verkiezingen (1802-1919), volksgezondheid (1802-1900), politie en justitie (1798-1928) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P079 (CEURVELS G., *Inventaris van het archief van het gemeentebestuur van Loenhout*).

GEMEENTEBESTUUR VAN MARIEKERKE
Mariekerke, 1795-1976

Hoorde van 1795 tot 1800 tot het kanton Puurs waarvan de zetel in 1796 werd overgeplaatst naar Bornem, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Puurs, vanaf 1817 tot het militiekanton Bornem, vanaf 1913 tot het militiekanton Puurs.
Mariekerke was in de 19de eeuw een zeer kleine gemeente (219 ha) die voornamelijk van de Scheldevisserij leefde. Er waren in 1830 slechts 2 boerderijen en 135 (voornamelijk vissers)huisjes. Het dorp evolueerde in de 20ste eeuw tot een woonforenzengemeente. De evolutie van het inwonersaantal was de volgende: 637

(1806), 870 (1846), 1222 (1890), 1635 (1910), 1751 (1947), 1916 (1976).
Lit.: MAEREVOET L., *Mariekerke aan-de-Schelde*, Antwerpen, 1977.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd, samen met 3 stukken uit het ancien régime -momenteel onvindbaar-, op 30 april 1969 door het gemeentebestuur overgedragen aan het Rijksarchief.
Elders bewaard archief: Het grootste deel van de documenten van de 20ste eeuw, de notulen van de gemeenteraad (1818-), bevolkingsregisters (1846-) worden bewaard in het archief van de fusiegemeente Bornem (deels op het Landhuis, Archief- en Documentatiecentrum, Boomstraat 1 2880 Bornem).

Archief van het gemeentebestuur van Mariekerke , 1794-1933
2,00 str. m. – 212 inv. nrs.
□ Inhoud: Briefwisseling (1817-1912). – Gemeenterekeningen (1802-1919), deels met bewijsstukken (1799-1867) en -begrotingen (1803-1930) met bijhorende reeksen (1796-1925). – Belastingdocumenten (1799-1918). – Inschrijvingsregisters van dienstplichtigen (1815-1923). – Documenten over bevolking, (1807-1910) o.a. individuele aangifteformulieren voor de volkstellingen (1866-1890), openbare onderstand (1803-1933), militaria en Burgerwacht (1815-1920), eredienst (1797-1929), openbare werken (1817-1876), politie en justitie (1794-1878), openbare gezondheid (1824-1918), onderwijs (1810-1928), landbouw, handel en nijverheid (1804-1879) met individuele tellingformulieren voor de landbouwtellingen (1866-1880), verkiezingen (1836-1914).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P080 (ASAERT G., *Inventaris van het hedendaags gemeentearchief van Mariekerke* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 4), Brussel, 1993 (inventaris afgewerkt in 1988).

GEMEENTEBESTUUR VAN MASSENHOVEN
Massenhoven, 1795-1976

Massenhoven hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Zandhoven, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Zandhoven, vanaf 1817 tot het militiekanton Zandhoven, vanaf 1825 tot het militiekanton Schilde en vanaf 1913 opnieuw tot het militiekanton Zandhoven.
In het begin van de Franse tijd hadden Massenhoven en Viersel een eigen bestuur met een eigen "agent municipal", later "maire". Op 20 augustus 1804 ontzette de prefect de "maire" en de adjunct van Massenhoven uit hun functie en beval de "maire" van Viersel dezelfde functie in Massenhoven uit te oefenen. Dit lokte fel protest uit van de inwoners van Massenhoven maar deze toestand bleef voortduren

tot het begin van de Belgische onafhankelijkheid. Er was één burgemeester en één secretaris voor de beide gemeenten, die echter wel een afzonderlijke gemeenteraad hadden en er waren eveneens afzonderlijke administraties. De registers van de Burgerlijke Stand waren gescheiden, evenals de gemeentelijke boekhouding en de belastingkohieren. In feite was dit een kopie van de parochiale toestand waar tot 1839 één pastoor -sedert de 18de eeuw wonend in een pastorie die op de grens stond van de twee dorpen- de beide parochies bediende, die echter elk een eigen kerkfabriek en armentafel hadden en ook afzonderlijke parochieregisters.
Massenhoven was in de 19de eeuw een kleine (317 ha) landbouwgemeente. In de eerste helft van de 20ste eeuw zorgde de diamantslijperij voor wat supplementaire werkgelegenheid en wat later evolueerde het tot een woonforenzengemeente. De evolutie van het bevolkingscijfer was de volgende: 203 (1806), 295 (1846), 331 (1900), 474 (1920), 570 (1930), 758 (1947), 902 (1976).
In mei 1940 werd het dorpscentrum door het Belgisch leger bijna volledig verwoest.
Vanaf 1977 werd het opgenomen in de landelijke fusiegemeente Zandhoven.
Archiefgeschiedenis: Het feit dat de twee gemeenten Massenhoven en Viersel van 1804 tot 1831 door één burgemeester en secretaris -vanuit Viersel- werden bestuurd verklaart waarom de hierna vermelde documenten gevonden werden in het archief van de gemeente Viersel, dat op 21 november 1968 door het gemeentebestuur van Viersel aan het Rijksarchief werd overgedragen.
Tijdens Wereldoorlog II werd het gemeentehuis van Massenhoven gebombardeerd en verdween het grootste deel van het archief.
Elders bewaard archief: Zeker voor de periode 1804-1831 -wanneer er een "personele unie" was van burgemeester en secretaris tussen de beide gemeenten- zijn een aantal documenten over Massenhoven te vinden in het "archief van het gemeentebestuur van Viersel".
Wat nog overbleef na de brand van het gemeentehuis in 1940 wordt bewaard in het archief van de fusiegemeente Zandhoven, o.a. bevolkingsregisters (1930-), kadastrale leggers e.a.

Archief van het gemeentebestuur van Massenhoven, 1797-1829
0,12 str. m. – 23 inv. nrs.
□ Inhoud: Gemeenterekeningen en begrotingen (1804..1815). – Belastingdocumenten (1802-1813). – Documenten over de openbare onderstand (1804-1828), eredienst (1808-1828) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P081 (CEURVELS G., *Inventaris van het archief van het gemeentebestuur van Massenhoven*).

GEMEENTEBESTUUR VAN MECHELEN
Mechelen, 1795-

Archiefgeschiedenis: De hiernavolgende documenten werden op 21 januari 1993 door het Rijksarchief overgemaakt aan het Stadsarchief Mechelen.
Elders bewaard archief: Het archief van het stadsbestuur en van andere stedelijke instellingen van na 1795 wordt bewaard in het Stadsarchief Mechelen.

Archief van de gemeente Mechelen, 1795-1916
Onderdeel van: Archief van de gemeente Mechelen.
4 inv. nrs.
□ Inhoud: Diverse bescheiden, o.m. verslagen van de politiecommissaris uit de Franse tijd - Reglementen van het stedelijk kerkhof (1886-1897) - Lastenkohier en plannen van de bouw van een schietstand (1887) - Ontgravingen en begravingen van Belgische soldaten en burgers en van Duitse soldaten (1914-1916).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D082 (ROLAND P., *Inventaris van de archieven betreffende de stad Mechelen (aanvullingen)*.

GEMEENTEBESTUUR VAN MEER
Meer, 1795-1976

Meer hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Hoogstraten, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton van Hoogstraten en vanaf 1817 tot het militiekanton Hoogstraten.
Op 8 augustus 1843 werd er een grenscorrectie doorgevoerd met Ginneken (Nederland) waarbij de hoeve "De Paal" aan Meer werd toegewezen.
Meer was een zeer uitgestrekte (3798 ha) landbouwgemeente met vele heide- en vengebieden die in de 19de eeuw werden ontgonnen of bebost. In de tweede helft van de 20ste eeuw evolueerde het tot een woonforenzengemeente. De bevolking groeide slechts traag aan: 1269 (1806), 1538 (1846), 1634 (1900), 1910 (1930), 2853 (1961).
Lit.: MICHIELSEN K.B., *Meer in de Kempen*, Brussel, 1912.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd op 26 mei 1971 door het gemeentebestuur aan het Rijksarchief overgemaakt.
Elders bewaard archief: In het archief van de fusiegemeente Hoogstraten (gemeentearchief) bewaart men nog heel wat bescheiden van de gemeente Meer (geïnventariseerd met een decimale codificatie (aanvankelijk Nioda, in 1989 herwerkt door de Vlaamse vereniging van Steden en Gemeenten), o.a. notulen van de gemeenteraad (1897-) en college (1870-), bevolkingsregisters (1890-) e.a.

Archief van het gemeentebestuur van Meer, 1793-1925
5,00 str. m. – 285 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Notulen van de gemeenteraad (1836-1897), college (1841-1870) en gemeentelijke verordeningen (1811-1836). – Briefwisseling (1796-1897). – Gemeenterekeningen (1809-1906) en -begrotingen (1810-1839). – Belastingdocumenten (1815-1875). – Volkstellingen en bevolkingsregisters (1800-1892) met registers van inkomen en vertrek (1826-1918). – Inschrijvingslijsten van dienstplichtigen (1865-1925). – Documenten over openbare onderstand (1799-1908), eredienst (1794-1920), militaria (1794-1916), Burgerwacht (1839-1844), openbare werken (1843-1916), onderwijs (1843-1919), landbouw, handel en nijverheid (1843-1866), verkiezingen (1802-1828), volksgezondheid (1816-1918) en politie (1819-1866) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P083 (CEURVELS G., *Inventaris van het gemeentearchief van Meer*). De nummers 1-26 van de gedrukte inventaris (PROOST M., *Inventarissen van hedendaagse archieven van gemeenten* (Rijksarchief Antwerpen), I, Brussel, 1973, p. 99-100) werden in de nieuwe inventaris opgenomen als nrs. 260-285.

GEMEENTEBESTUUR VAN MEERHOUT
Meerhout, 1795-

Meerhout hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Mol, vanaf 1802 tot het vredegerecht Mol en vanaf 1817 tot het militiekanton Mol.
Meerhout was in de 19de eeuw een vrij uitgestrekte (3633 ha) landbouwgemeente met enige industriële en handelsactiviteit. In de tweede helft van de 20ste eeuw evolueerde het tot een woonforenzengemeente. De bevolkingsevolutie was de volgende: 2534 (1806), 3633 (1846), 4531 (1900), 6197 (1930), 7189 (1947), 7945 (1961), 8521 (1976).
Lit.: GRIETENS L., *Meerhout. Beknopte geschiedenis van de dorpen der Zuiderkempen*., Tongerlo, 1935. – JONGENELEN J.H., *Bouwstoffen voor de geschiedenis van Meerhout met eenige historische aanteekeningen over de Oude Kempen*, Meerhout-Turnhout, 1900.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd op 18 januari 1974 door het gemeentebestuur van Meerhout aan het Rijksarchief overgemaakt.

Archief van het gemeentebestuur van Meerhout 1, 1794-1930
Onderdeel van: Archief van het gemeentebestuur van Meerhout, 1-116.
5,41 str. m. – 116 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Notulen van de gemeenteraad (1818-1890) en college (1795-1902) en besluiten (1795-1796, 1818-1854). – Briefwisseling (1796-1898). – Gemeente-rekeningen (1806-1840, 1907-1924). – Kadastrale legger en schatting van eigendommen (begin 19de eeuw). – Bevolkingsregisters en tellingen (1829, 1846-1890). – Inschrijvingsregisters van dienstplichtigen (1815-1910). – Documenten over openbare onderstand (1829-1856), Burgerwacht (1830-1859), eredienst (1811-1930), onderwijs (1843-1900) e.a.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P084 (BOUSSE A., *Inventarissen van hedendaagse archieven van gemeenten* (Rijksarchief Antwerpen), II, Brussel, 1985, p. 135-139).

Archief van het gemeentebestuur van Meerhout 2, 1802-1832
Onderdeel van: Archief van het gemeentebestuur van Meerhout, 117-119.
3 inv. nrs.
□ Inhoud: Verpachting van domeingoederen (1810-1826). – Grondbelasting (1802). – Testament van Christina Huysman (1806-1832).
► Toegang(en): Leeszaalnr. P084 (*Inventaris van het archief van het gemeentebestuur van Meerhout. Supplement (nrs. 117-119).*

GEMEENTEBESTUUR VAN MEERLE
Meerle, 1795-1976

Meerle hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Hoogstraten, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Hoogstraten en vanaf 1817 tot het militiekanton Hoogstraten.
Op 8 augustus 1843 werd een grenscorrectie doorgevoerd met Ginneken (Nederland) waarbij een woning "Het Hoekje" aan Meerle werd toegewezen.
Meerle was een uitgestrekte (2462 ha) landbouwgemeente met in de 19de eeuw nogal wat heidegebieden die toen werden ontgonnen of bebost. In de 20ste eeuw evolueerde Meerle tot een woonforenzengemeente. De bevolkingsevolutie was de volgende: 1098 (1806), 1299 (1846), 1491 (1900), 1989 (1930), 2666 (1961), 2982 (1976).
Lit.: JANSEN J.E. en VAN NUETEN L., *Meerle door de eeuwen heen*, Turnhout, 1922.
Archiefgeschiedenis: Zie "Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van

Meerle". De documenten van dit bestand waren vroeger de nrs. 38, 53-55 van het "Oud gemeentearchief van Meerle".
Elders bewaard archief: In het archief van de fusiegemeente Hoogstraten (gemeentearchief van Hoogstraten) bewaart men nog een aantal documenten van het gemeentearchief van Meerle: o.a. notulen van de gemeenteraad (1846-) en van het college (1836-) e.a. Deze documenten werden geïnventariseerd volgens een decimale codificatie (Nioda, in 1989 herwerkt door de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten).

Archief van het gemeentebestuur van Meerle, 1797-1834
0,24 str. m. – 3 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen, deels met bewijsstukken (1798-1815). – register van renten en pachten (1802-1834) van het Weldadigheidsbureel. – Diverse bescheiden (briefwisseling, belastindsdocumenten e.d., ca. 1797-1830)
Bevat ook de archieven van: Weldadigheidsbureel van Meerle (1798-1834).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P085 (*Inventaris van het archief van het gemeentebestuur van Meerle*).

GEMEENTEBESTUUR VAN MERKSEM
Merksem, 1795-1982

Hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Ekeren, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Berchem, waarvan de zetel in 1802 overgeplaatst werd naar Wilrijk. Werd later in 1802 ingedeeld bij het gerechtelijk kanton Antwerpen 2, vanaf 1804 bij Antwerpen 1 en vanaf 1887 bij het kanton Borgerhout. Hoorde vanaf 1817 tot het militiekanton Berchem, was vanaf 1870 zelf zetel van een militiekanton, dat afgeschaft werd in 1913 toen het bij het militiekanton Borgerhout werd ingedeeld.
Merksem verloor vanaf 1870 heel wat gronden aan het zich steeds uitbreidende Antwerpen. In 1870 werd het grootste deel van de wijk Dam of Dambrugge, dat binnen de nieuwe versterkingen viel (103 ha en 608 inwoners) aan Antwerpen toegewezen. In 1903-1906 stond het de Steenborgerweertpolder (Luchtbal, 32 ha) af voor de uitbreiding van de haven. In 1929 moest het nog de Rietschoorvelden en een deel van Merksempolder (76 ha en 507 inwoners) afstaan aan Antwerpen en bij een grenscorrectie met Deurne in 1932 verwierf Merksem het gebied rond het Sportpaleis. Van 1942 tot 1944 maakte het deel uit van Groot-Antwerpen. Ook de aanleg van het fort (1870-1914) kostte heel wat gronden.
Merksem was in de 19de eeuw een landbouwdorp met vanaf het begin van de eeuw enige industrialisatie. Door de bouw van twee dokken (1874-1876) die in

verbinding stonden met het Kempisch kanaal begon Merksem echter een industriële pool te worden en vergroeide het urbanistisch met de Antwerpse agglomeratie. Dat vertaalde zich ook in het bevolkingscijfer: 873 inwoners (1806), 1394 (1820), 2179 (1846), 3204 (1866), 5056 (1880), 8453 (1890), 11648 (1900), 17659 (1910), 20173 (1920), 26166 (1930), 29139 (1947), 36098 (1961).
Lit.: PRIMS F., *Geschiedenis van Merksem*, Antwerpen. – GOETSCHALCKX P.J., *Geschiedenis van Schooten, Merxem en Sint-Job-in-'t-Goor*, 3 dln., Ekeren, 1919-1924.
Archiefgeschiedenis: Op 31 december 1946 en 4 november 1947 werden de archieven van de schepenbank en dorpsbestuur (ancien régime) door het gemeentebestuur overgemaakt aan het Rijksarchief. Hierbij waren ook enkele documenten uit de 19de eeuw die toen in het bestand "Oud gemeentearchief van Merksem" werden opgenomen. In 2000 werden deze laatste stukken eruitgenomen en in het hier besproken bestond geplaatst.

Archief van het gemeentebestuur van Merksem, 1828-1836
0,24 str. m. – 52 inv. nrs.
□ Inhoud: documenten van zeer diverse aard (1828-1836).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P086 (*Inventaris van het archief van het gemeentebestuur van Merksem*).

GEMEENTEBESTUUR VAN MINDERHOUT
Minderhout, 1795-1976

Minderhout hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit Hoogstraten, vanaf 1802 ressorteerde het onder het gerechtelijk kanton Hoogstraten, vanaf 1817 tot het militiekanton Hoogstraten.
Het gehucht Castelré, een enclave van de Nederlandse gemeente Baarle-Nassau, sluit volledig aan bij het grondgebied van Minderhout, waartoe het ook kerkelijk behoort.
Minderhout was in de 19de eeuw een vrij uitgestrekte (1612 ha) landbouwgemeente. Pas in de tweede helft van de 20ste eeuw evolueerde het tot een woonforenzengemeente en nam de bevolking sterk toe: 429 inwoners (1806), 617 (1866), 830 (1900), 946 (1930), 1501 (1961), 2158 (1976).
In 1977 werd Minderhout bij de fusiegemeente Hoogstraten gevoegd.
Lit.: LAUWEREYS J., *De kleine Sint-Michiel*, in *Jaarboek van de Koninklijke Oudheidkundige Kring van Hoogstraten*, XLVIII, 1981.
Archiefgeschiedenis: Op 12 april 1934 droeg het gemeentebestuur van Minderhout, naast het archief van de schepenbank en dorpsbestuur (ancien

régime), ook een aantal documenten van de 19de eeuw over aan het Rijksarchief.
Elders bewaard archief: In het archief van de fusiegemeente Hoogstraten (gemeentearchief) bewaart men nog het grootste deel van het 19de en 20ste eeuws archief van de gemeente: o.a. notulen van de gemeenteraad (1837-) en college (1841-), kiezerslijsten (1843-1952), bevolkingsregisters (19de eeuw), archief van de gemeentelijke electriciteitsregie e.a. Deze archieven zijn geordend volgens een decimale codificatie (Nioda, in 1989 herwerkt door de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten).
In het in 1999 aan het gemeentearchief van Hoogstraten in bewaring gegeven archief van de Sint-Clemensparochie vindt men o.a. rekeningen van het Weldadigheidsbureau (1801-1824), documenten over eigendommen van dit bureau (19de eeuw), politiereglement (1853), gegevens over de school (1908-).
Ook in het archief van het OCMW-bestuur van Hoogstraten bewaart men nog een aantal documenten van het Weldadigheidsbureau: notulen van de Raad (1879-1944), briefwisseling (1878-1899), scheiding van het gehucht Castelré (1822-1879), beheer van patrimonium (1829-1976), begrotingen (1812-1939, 1954-1877), rekeningen, deels met bewijsstukken (1823-1950), boekhoudkundige bescheiden (19de-20ste eeuw), personeel (1850-1950). Dit archief is volgens een decimale codificatie geïnventariseeerd (Nioda).

Archief van het gemeentebestuur van Minderhout, 1806-1879
0,48 str. m. – 59 inv. nrs.
□ Inhoud: Notulen van de gemeenteraad (1818-1845). – Briefwisseling (1806-1836). – Gemeenterekeningen (1815-1836). – Belastingdocumenten (1806-1814). – Bevolkingsregister (1819-1836). – Inschrijvingsregisters van dienstplichtigen (1816-1836) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P089 (CEURVELS G. en HOUTMAN E., *Inventaris van het archief van de gemeente Minderhout* (Rijksarchief Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 45), Brussel, 2003).

GEMEENTEBESTUUR VAN MORKHOVEN
Morkhoven, 1795-1976

Behoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Westerlo, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Westerlo, vanaf 1817 tot het militiekanton Westerlo, vanaf 1870 tot het militiekanton Herentals en vanaf 1913 opnieuw tot het militiekanton Westerlo.
Op 24 november 1813 werd een grenscorrectie gesloten met Noorderwijk, die pas na een aantal jaren werd uitgevoerd. Er waren nogal wat enclaves op mekaars

grondgebied. Morkhoven verkreeg 80 ha met 21 huizen en stond 40 ha met 4 woningen af.
Morkhoven was een kleine (516 ha) landbouwgemeente zonder enige industriële activiteit van betekenis. De ontsluiting door de aanleg van een spoorlijn (1862) en de bouw van wegen (1865-1875) zorgden niet voor een economische opleving. Alleen werd er in de tweede helft van de 19de eeuw ijzererts gewonnen. In de tweede helft van de 20ste eeuw evolueerde Morkhoven tot een woonforenzengemeente. De evolutie van het bevolkingscijfer was de volgende: 442 (1806), 538 (1830), 577 (1880), 663 (1910), 785 (1930), 924 (1947), 1053 (1961), 1405 (1976).
Lit.: *Mededelingenblad van de Heemkring van het kanton Westerlo*, 1974-.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd op 4 augustus 1970 door het gemeentebestuur aan het Rijksarchief overgedragen, die het op 3 september 1992 overmaakte aan het Stadsarchief Herentals.
Elders bewaard archief: Op het Stadsarchief Herentals en op het Stedelijk administratief centrum bewaart men ook een aantal documenten van het gemeentebestuur van Morkhoven uit de 19de-20ste eeuw.

Archief van het gemeentebestuur van Morkhoven, 1806-1940
4,09 str. m. – 92 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Gemeenterekeningen (1831-1930) en begrotingen (1900-1930). – Kadastrale leggers (1834-1835). – Belastingdocumenten (1844-1916). – Bevolkingsregisters (1820-1890). – Rekeningen (1806-1930) en begrotingen (1909-1930) van het Weldadigheidsbureel. – Documenten over militie (1826-1830), eredienst (1847-1929), onderwijs (1853-1922) en verkiezingen (1847-1915) e.a.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P091 (BOUSSE A., *Inventarissen van hedendaagse archieven van gemeenten* (Rijksarchief Antwerpen), I, Brussel, 1973, p. 101-104).

GEMEENTEBESTUUR VAN MORTSEL
Mortsel, 1795-

Hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Wilrijk, waarvan de zetel in 1796 verplaatst werd naar Berchem, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Berchem, waarvan de zetel in 1802 overgeplaatst werd naar Wilrijk, vanaf 1873 tot Kontich en vanaf 1913 tot het kanton Berchem. Vanaf 1817 hoorde het tot het militiekanton Kontich, vanaf 1913 tot het militiekanton

Berchem.
Mortsel was in de 19de eeuw een overwegend landbouwdorp. De aanleg van de spoorlijn Antwerpen-Mechelen met station in de wijk Oude God (1836), later aangevuld met de lijn Antwerpen-Charleroi ("Grand Central belge") met een tweede station (1865) en de lijn Antwerpen-Doornik (1878) samen met een militaire ringspoorweg maakten van Mortsel een echte "spoorgemeente", doorsneden door heel wat spoorlijnen. Dit zorgde voor heel wat tewerkstelling maar bracht ook mee dat het economisch zwaartepunt van de gemeente zich veplaatste van de oude dorpskern naar de wijk Oude God. De verdere urbanistische uitbouw van de gemeente werd in de 19de eeuw wat afgeremd door de krijgsdienstbaarheden (verbod op het optrekken van stenen constructies) en de aanleg van het fort. Op het einde van de 19de eeuw begon de industrialisatie zich door te zetten en vooral de enorme uitbreiding van de fabriek Gevaert-fotoproducten in de 20ste eeuw zorgde voor een zeer grote industriële tewerkstelling en een enorme bevolkingstoename. Zo werd Mortsel in de eerste helft van de 20ste eeuw een echte voorstad van Antwerpen en maakte in 1942-1944 ook deel uit van Groot-Antwerpen. De hiervoor geschetse evolutie weerspiegelt zich ook in het bevolkingscijfer: 1128 inwoners (1806), 1526 (1846), 2144 (1880), 3463 (1900), 5760 (1910), 7866 (1920), 13557 (1930), 16445 (1947), 25731 (1961), 27270 (1977).
Lit.: DIERICKX H., *Geschiedenis van Mortsel*, Mortsel, 1961. – STOCKMANS J.B., *Geschiedenis der gemeente Mortsel*, Antwerpen, 1881. – *Jaarboeken van de Heemkundige Kring van Mortsel*, 1957-.
Archiefgeschiedenis: De hierna beschreven bescheiden werden op 21 december 1928 door het gemeentebestuur van Mortsel aan het Rijksarchief overgedragen, samen met de meeste documenten van de schepenbank en het dorpsbestuur (ancien régime). In 1961-1962 werden nog een aantal documenten, afkomstig van de verzameling J.B. Stockmans aan het bestand toegevoegd. Al deze documenten werden opgenomen in het bestand "Oud gemeentearchief van Mortsel". In 2002 werden de stukken van na 1795 die betrekking hadden op het gemeentebestuur eruit genomen en vormen het hier besproken bestand.
Elders bewaard archief: De meeste documenten van het gemeentebestuur uit de 19de-20ste eeuw worden bewaard op het gemeentearchief (gemeentehuis), o.a. notulen van de gemeenteraad (1818-) en college (1870-), bevolkingsregisters (1820-1870, 1880-1960), bouwdossiers (ca. 1920-) e.a. Op het archief van het OCMW-bestuur bewaart men o.a. de notulen van de Raad (1842-1872, 1916-), rekeningen (1938-), sociale dossiers (ca. 1938-) e.a.

Archief van het gemeentebestuur van Mortsel , 1796-1855
1,68 str. m. – 106 inv. nrs.
□ Inhoud: Afbakening van de gemeentegrenzen (1813). – Personeel (1799-1827). – Notulen van de gemeenteraad (1819-1830). – Briefwisseling (1796-1834). – Kadastrale leggers (1800-1845). – Belastingdocumenten (1798-1829). – Volkstelling (1808-1820). – Inschrijvingslijsten van dienstplichtigen (begin 19de eeuw-1830). – Documenten over de openbare onderstand (1804-1825), eredienst (1804-1829), Burgerwacht (1828-1853-), wegen (1809-1854), onderwijs (1811-1846), landbouw, handel en nijverheid (1804-1830), verkiezingen (1807-1855), politie en justitie (1795-1853) e.a.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P092 (CEURVELS G., *Inventaris van het archief van de gemeente Mortsel* (Rijksarchief Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 45), Brussel, 2003 (met concordantielijst die verwijst naar de vroegere nrs. in "Oud gemeentearchief van Mortsel").

GEMEENTEBESTUUR VAN NIEL
Niel, 1795-

Hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Boom, vanaf 1802 tot het ressort van het vredegerecht Boom, warvan de zetel reeds in 1802 werd verplaatst naar Kontich, vanaf 1873 tot het gerechtelijk kanton Boom. Vanaf 1817 maakte het deel uit van het militiekanton Boom.
Niel was in de 19de eeuw een qua oppervlakte kleine maar sterk geïndustrialiseerde gemeente met een vrij groot aantal steen- en pannenbakkerijen, een cementfabriek (1874) en andere bedrijven. Toen de tewerkstelling in deze sector sterk terugliep stagneerde en verminderde de bevolking rond het midden van de 20ste eeuw: 1775 inwoners (1806), 2501 (1830), 3358 (1846), 5173 (1880), 7310 (1900), 8866 (1910), 10275 (1930), 10453 (1961), 8676 (1977).
Lit.: VAN DYCK V., *Niel 850 jaar*, Niel, 1999. – VAN RAEMDONCK R. en VAN DYCK V., *Niel opnieuw bekeken*, Niel, 1995.
Archiefgeschiedenis: De documenten van dit bestand zijn samen met archiefstukken van de schepenbank en dorpsbestuur (ancien régime) door het gemeentebestuur aan het Rijksarchief overgedragen. Ze werden daar opgenomen in de inventaris van het "Oud gemeentearchief van Niel" (nrs. 53, 94-138) en er in 2001 uitgenomen om het hier besproken bestand te vormen.
Elders bewaard archief: Vele tientallen kaarten en plannen (1835-1931) zijn ondergebracht in de "Verzameling Kaarten en Plattegronden" nrs. 307..391, 443...482 (plannen van wegen- en rioleringswerken, plannen van bedrijfsgebouwen, vergroting van de kerk, verbouwing van schoolgebouwen.

gemeentehuis e.d.).
In het archief van het gemeentebestuur van Niel (gemeentehuis) zijn nog een aantal documenten te vinden uit de 19de-20ste eeuw: notulen van de gemeenteraad (1907-) en college (1882-), bevolkingsregisters (ca. 1877-), brieven-kopijboeken (19de-begin 20ste eeuw), bouwdossiers (ca. 1962-) e.a. Vele bescheiden en reeksen van voor 1940 zijn echter verdwenen.

Archief van het gemeentebestuur van Niel, 1795-1931
7,20 str. m. – 275 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Personeel (1815-1896). – Notulen van de gemeenteraad (1815-1884) en college (1818-1882), jaarverslagen (1856-1892). – Briefwisseling (1795-1894). – Gemeenterekeningen (1799-1879) en -begrotingen (1803-1869). – Kadastrale documenten (1816-1855). – Belastingdocumenten (1799-1906). – Bevolkingsregisters (1814-1876) en registers van aankomst en vertrek (1823/1848-1900). – Inschrijvingsregisters van dienstplichtigen (1808-1826). – Documenten over openbare onderstand (1816-1905), eredienst (1819-1876), Comité voor hulp en voeding (1915-1921), openbare werken (1805-1926), landbouw, handel en nijverheid (1801-1916), verkiezingen (1813-1864), politie en justitie (1801-1882) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P093 (CEURVELS G., *Inventaris van het archief van de gemeente Niel*).

GEMEENTEBESTUUR VAN NIJLEN
Nijlen, 1795-

Hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Berlaar, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Heist-op-den-Berg, vanaf 1817 tot het militiekanton Berlaar, vanaf 1913 tot het militiekanton Heist-op-den-Berg.
Op 21 juli 1827 werd er een gebiedsruil doorgevoerd met Bevel waarbij Nijlen 8 ha bijkreeg en er 15 ha afstond.
Nijlen was in de 19de eeuw een vrij uitgestrekte landbouwgemeente zonder enige industriële activiteit van betekenis. In de eerste helft van de 20ste eeuw zorgden de vele diamantslijperijen voor bijkomende tewerkstelling en in de tweede helft van de 20ste eeuw evolueerde Nijlen tot een woonforenzengemeente, wat zich ook vertaalde in de bevolkingscijfers: 1348 inwoners (1806), 1882 (1846), 2233 (1890), 3647 (1920), 5041 (1930), 6997 (1947), 9094 (1961), 10.653 (1976).
Vanaf 1977 werden Bevel en Kessel bij de fusiegemeente Nijlen gevoegd.
Lit.: STOCKMANS J.B., *Geschiedenis der gemeenten Kessel, Bevel, Nylen,*

Emblehem en Gestel, Lier, 1910, p. 169-247.
Archiefgeschiedenis: De hier besproken documenten werden samen met het archief van de schepenbank en het dorpsbestuur (ancien régime) in 1936 door het gemeentebestuur afgestaan aan het Rijksarchief.
Omdat P.A. Nicolay, burgemeester van Nijlen ook maire van Bevel was (1801-1807) en gemeentesecretaris J.B. De Cnaep ook secretaris was van Bevel en er zelfs burgemeester (1812-1818) was zitten nogal wat bescheiden van/over Bevel in de dossiers van de eerste decennia van de 19de eeuw.
Elders bewaard archief: Zie ook "Archief van de kantonnale municipaliteit van Berlaar".
In het archief van de fusiegemeente Nijlen (gemeentehuis) bewaart men nog documenten van de gemeente uit de 19de-20ste eeuw.

Archief van het gemeentebestuur van Nijlen, 1797-1869
1,00 str. m. – 42 inv. nrs.
□ Inhoud: Gemeentewapen (1819-1838). – Verordeningen van het gemeentebestuur (1800-1807). – Notulen van de gemeenteraad (1809-1831) en college (1808-1848). – Briefwisseling (1800-1848). – Gemeenterekeningen en begrotingen (1816, 1820-1830). – Belastingdocumenten (1807-1869). – Inschrijvingslijsten van dienstplichtigen (1801-1813). – Vaststelling van misdrijven (1808-1816, 1822-1854) e.a.
Bevat ook de archieven van: Gemeentebestuur van Bevel (begin 19de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P094 (CEURVELS G., *Inventaris van het gemeentearchief van Nijlen* (met concordantielijst verwijzend naar de oude nrs. van het "Oud gemeentearchief van Nijlen").

GEMEENTEBESTUUR VAN NOORDERWIJK
Noorderwijk, 1795-1976

Hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Herentals, vanaf 1802 tot het gerechtelijk kanton Herentals, vanaf 1817 tot het militiekanton Geel, vanaf 1862 tot het militiekanton Herentals.
Op 25 november 1813 werd er een grenscorrectie uitgewerkt met Morkhoven, die pas enkele jaren later werd uitgevoerd. Beide gemeenten hadden nogal wat enclaves op mekaars grondgebied. Noorderwijk stond 80 ha met 21 huizen af en verkreeg 40 ha met 4 woningen.
Noorderwijk was in de 19de eeuw een uitgesproken landbouwgemeente zonder veel industriële bedrijvigheid. Pas in de tweede helft van de 20ste eeuw evolueerde het tot een woonforenzengemeente, wat zich ook in de bevolkingscijfers vertaalde:

1036 inwoners (1806), 1115 (1846), 1303 (1890), 1562 (1920), 1968 (1947), 2563 (1961), 3609 (1976).
Lit.: HELSEN H., *Toponymie van Noorderwijk* (Werken uitgegeven door de Koninklijke Commissie voor Toponymie en dialectologie 3), Tongeren, 1944.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd op 2 februari 1973 door het gemeentebestuur overgedragen aan het Rijksarchief, die het op 3 september 1992 overmaakte aan het Stadsarchief Herentals.
Elders bewaard archief: Op het Stadsarchief Herentals en op het Stedelijk Administratief Centrum bewaart men nog documenten uit de 19de-20ste eeuw van het gemeentebestuur van Noorderwijk.

Archief van het gemeentebestuur van Noorderwijk, 1798-1949
8,88 str. m. – 202 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Briefwisseling (1808-1941). – Gemeenterekeningen (1801-1930) en begrotingen (1807-1930). – Kadastrale leggers (19de-20ste eeuw). – Belastingdocumenten (1797-1928). – Bevolkingsregisters en tellingen (1820-1890). – Documenten over de openbare onderstand (1803-1946). – Documenten over militie (1814-1910), eredienst (1810-1945), wegen (1861-1912), politie en justitie (1817-1946), onderwijs (1840-1922), landbouw (1894-1903), verkiezingen (1836-1914) en oorlogsschade (1914-1918) e.a.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P095 (PROOST M., *Inventarissen van hedendaagse archieven van gemeenten* (Rijksarchief Antwerpen, *II, Brussel, 1985, p. 142-147*).

GEMEENTEBESTUUR VAN OELEGEM
Oelegem, 1795-1976

Hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Zandhoven, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Zandhoven, vanaf 1813 tot het militiekanton Zandhoven, vanaf 1825 tot het militiekanton Schilde en vanaf 1913 opnieuw tot het militiekanton Zandhoven.
Oelegem was in de 19de eeuw een uitgesproken landbouwdorp, ook na de ontsluiting van het dorp door de aanleg van wegen in de tweede helft van de eeuw. In de tweede helft van de 20ste eeuw evolueerde Oelegem tot een woonforenzengemeente. De bevolking evolueerde als volgt: 1030 (1806), 1127 (1866), 1547 (1900), 2060 (1930), 2646 (1961).
Lit.: *De Brakken. Tijdschrift van de Heemkundige Kring Oelegem*, 1975-, o.a. DE VOS E., *Op weg naar de twintigste eeuw* (jaarboek 2002), BUNGENEERS J. en

VAN DER AVERT W., *Oelegem met open kaart (jaarboek 1995)*.
Archiefgeschiedenis: Deze bescheiden werden op 21 augustus 1952, samen met documenten uit het ancien régime, door het gemeentebestuur aan het Rijksarchief overgedragen. De documenten van na 1795 (nrs. 117-293) werden hieruit genomen in 2001 en vormen het hier besproken bestand.
Elders bewaard archief: In het "archief van de gemeente Zandhoven" vindt men onder de nrs. 237 en 257 inschrijvingsregisters en vrijstellingsattesten van de Burgerwacht (1822-1842).
In het archief van de fusiegemeente Ranst bewaart men nog een aantal documenten van het gemeentebestuur uit de 19de-20ste eeuw: o.a. gemeenterekeningen en -begrotingen (1907/1909-), bevolkingsregisters (1823-).

Archief van het gemeentebestuur van Oelegem, 1798-1949
5,44 str. m. – 239 inv. nrs.
□ Inhoud: Personeel (1815-1926). – Jaarverslagen (1826-1909). – Briefwisseling (1808-1927). – Gemeenterekeningen, deels met bewijsstukken (1895/1835-1886) en -begrotingen (1804-1908). – Kadastrale documenten (1808-1844). – Belastingdocumenten (1798-1923). – Documenten over bevolking en burgerlijke stand (1793-1926), openbare onderstand (1791-1926), eredienst (1821-1928), Burgerwacht (1824-1890), militaria (1813-1926) w.o. inschrijvingsregisters van dienstplichtigen (1823-1926), openbare werken (1807-1926), onderwijs (1818-1923), landbouw, handel en nijverheid (1815-1925), verkiezingen (1819-1926), volksgezondheid (1815-1923), politie en justitie (1814-1926) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P096 (CEURVELS G., *Inventaris van het gemeentearchief van Oelegem* (met concoordantielijst verwijzend naar de oude nrs. van het "Oud gemeentearchief van Oelegem").

GEMEENTEBESTUUR VAN OEVEL
Oevel, 1795-1976

Behoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Westerlo, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Westerlo, vanaf 1817 tot het militiekanton Geel, vanaf 1913 tot het militiekanton Westerlo.
Oevel was een vrij kleine Kempische (789 ha) landbouwgemeente, die in de tweede helft van de 20ste eeuw evolueerde tot een woonforenzengemeente. De bevolking evolueerde als volgt: 599 (1806), 989 (1846), 1066 (1900), 1448 (1920), 1827 (1947), 2277, (1961), 3520 (1976). Vanaf 1977 ging Oevel op in de fusiegemeente Westerlo.
Archiefgeschiedenis: Op 6 januari 1940 gaf het gemeentebestuur van Oevel naast

een aantal bescheiden uit het ancien régime ook enkele bescheiden van de 19de eeuw (1805-1863) over aan het Rijksarchief. Deze stukken werden op enkele losse bescheiden na niet teruggevonden.
Lit.: VERREZEN F., *Dokumentatie voor de Oevelse geschiedschrijving. Archieven en bibliografie*, Oevel, 1959.
Elders bewaard archief: Op het archief van de fusiegemeente Westerlo vindt men nog heel wat bescheiden over Oevel: notulen van de gemeenteraad (1818-) en college (1846-), briefwisseling (1818-), kadastrale leggers (1834-), bevolkingsregisters (1846-) en registers van aankomst en vertrek (1867-1946), gemeenterekeningen (1795-), documenten over militie (1816-), openbare onderstand (1840-), Sint-Sebastiaansgilde (19de eeuw), technische dossiers (ca. 1944-), atlas van de buurtwegen (1843) en van de waterlopen (1882).

Archief van het gemeentebestuur van Oevel, 1799-1823
0,07 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Inventaris van het gemeentearchief (1799-1813). – Brief over de kwijting van renten (1823).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P097 (*Inventaris van het archief van de gemeente Oevel*).

GEMEENTEBESTUUR VAN OLEN
Olen, 1795-

Olen was in de 19de eeuw een vrij uitgestrekte (2310 ha) landbouwgemeente met nog vele heidegebieden. In 1908 begon men met de uitbouw van een fabriek voor de bewerking van ertsen, later aangevuld met koperproductie, wat aanleiding gaf tot het ontstaan van een (tuinwijk)"cité" (Sint-Jozef-Olen) en tot een grote industriële tewerkstelling. Dit vertaalde zich ook in de bevolkingsevolutie: 1177 inwoners (1806), 1844 (1846), 2128 (1890), 2630 (1910), 4367 (1930), 5538 (1947), 7123 (1961) en 8675 (1976).
Lit.: *Lindeblad. periodieke uitgave van Heemkring "De Linde"*, 1985-. – BELMANS C., *Sociaal-economische geschiedenis van Olen (1789-1830)*, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, KUL, 1989 en HUYSKENS C., *Sociaal-economische geschiedenis van Olen, 1830-1890*, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, KUL, 1987.
Archiefgeschiedenis: Op 11 december 1959 werden er een aantal documenten uit de periode van Wereldoorlog I vanuit het "Oorlogsarchief" via het Algemeen Rijksarchief aan Antwerpen overgemaakt.
Elders bewaard archief: In het archief van het gemeentebestuur (gemeentehuis)

bewaart men nog een aantal documenten van de 19de-20ste eeuw: Bevolkingsregisters (1846-1960), gemeenterekeningen (1911-), bouwdossiers (1956-), hinderlijke bedrijven (1897), politie (1963-) e.a.

Archief van het gemeentebestuur van Olen, 1793-1930
9,32 str. m. – 1438 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Notulen van de gemeenteraad (1818-1927) en college (1826-1887. – Jaarverslagen (1876-1936). – Personeel (1831-1885). – Briefwisseling (1794-1935). – Patrimoniumbeheer (1810-1932). – Gemeenterekeningen (1798-1800, 1844...1904). – Belastingdocumenten (1797-1879). – Kadastrale documenten -met leggers-(19de eeuw-1920). – Bevolkingsregisters en volkstellingen (1796-1846). – Registers van in- en uittrede (1837-1839, 1852-1881), register van werklieden en dienstboden (1822-1900). – Documenten over de Burgerlijke Stand (1798-1935), openbare onderstand (1801-1936), eredienst (1801-1936), militie (1794-1914), Burgerwacht (1800-1914), Wereldoorlog I (1914-1919), openbare werken (1812-1936), onderwijs en cultuur (1812-1937), landbouw, handel en nijverheid (1801-1919), verkiezingen (1802-1925), politie en justitie (1802-1936), volksgezondheid (1800-1914). – Inschrijvingsregisters van dienstplichtigen (1816, 1841-1913). – Notulen van het genootschap van gemeentesecretarissen (1861-1881) e.a.
Bevat ook de archieven van: Bureel van Weldadigheid (1801-1936).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P098 (LUYCKX F., *Inventaris van het hedendaags gemeentearchief van Olen* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 7), Brussel, 1993).

GEMEENTEBESTUUR VAN OLMEN
Olmen, 1795-1976

Behoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Mol, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Mol en vanaf 1817 tot het militiekanton Mol.
Olmen was in de 19de eeuw een vrij uitgestrekte (1704 ha) landbouwgemeente, die in de tweede helft van de 19de eeuw ontsloten werd door wegen en door het kanaal Dessel-Kwaadmechelen (1856-1858). Veel industriële activiteit is er nooit geweest. In de twee helft van de 20ste eeuw evolueerde het tot een woonforenzengemeente. Vanaf 1977 ging Olmen op in de gemeente Balen.
De evolutie van het bevolkingscijfer was de volgende: 1047 (1806), 1451 (1846), 1507 (1890), 2038 (1930), 2366 (1961), 2743 (1976).

Lit.: *'t Schreneel* (jaarboek van de Olmense vereniging voor heemkunde en geschiedenis), 1983-.
Archiefgeschiedenis: Het archief van de schepenbank en dorpsbestuur (ancien régime) met een aantal bescheiden uit de 19de eeuw werd in 1929 door het gemeentebestuur van Olmen overgedragen aan het Rijksarchief.
Elders bewaard archief: In het archief van de fusiegemeente Balen vindt men nog heel wat documenten uit de 19de-20ste eeuw van Olmen: notulen van gemeenteraad en college (1818/1823-1976), bevolkingsregisters (1846-), registers van aankomst en vertrek (1892-), bouwdossiers (1962-) e.a.

Archief van het gemeentebestuur van Olmen, 1794-1838
Onderdeel van: Archief schepenbank en dorpsbestuur van Olmen, 93-94.
2 inv. nrs.
Nog niet toegankelijk gemaakt.
□ Inhoud: Diverse bescheiden, vooral van de perioden 1794-1808 en 1828-1838.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D099 (*Inventaris van het oud gemeentearchief van Olmen*).

GEMEENTEBESTUUR VAN ONZE-LIEVE-VROUW-WAVER
Onze-Lieve-Vrouw-Waver, 1795-1976

Behoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Sint-Katelijne-Waver, vanaf 1902 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Duffel, vanaf 1817 tot het militiekanton Duffel.
Op 26 februari 1823 bij de oprichting van de nieuwe gemeente Koningshooikt werden er kleine grenscorrecties uitgevoerd.
Onze-Lieve-Vrouw-Waver was een vrij uitgestrekte (1531 ha) landbouwgemeente, die in de tweede helft van de eeuw door nieuwe wegen en een stoomtram (1887) werd ontsloten. Ook werd in deze periode op grote schaal overgeschakeld op de meer renderende tuinbouw. In de tweede helft van de 20ste eeuw evolueerde het tot een woonforenzengemeente. In 1841 stichtten de zusters Ursulinen hier een school, die zou uitgroeien tot een groot pensionaat voor meisjes met een belangrijke regionale uitstraling.
De evolutie van het bevolkingscijfer was de volgende: 2007 (1806), 2315 (1846), 2808 (1890), 3693 (1920), 4530 (1947), 4525 (1961). Vanaf 1977 werd Onze-Lieve-Vrouw-Waver bij de gemeente Sint-Katelijne-Waver gevoegd.
Lit.: VAN ROMPAY J., *Bijdrage tot de geschiedenis van Onze-Lieve-Vrouw-Waver in het Land van Mechelen*, Lier, 1970.
Archiefgeschiedenis: Een aantal van deze documenten moeten reeds op het

Rijksarchief beland zijn voor 1914. Toen werd immers het gemeentehuis, samen met een groot deel van het dorpscentrum in puin geschoten en afgebrand. Hiermee verdween ook het grootste deel van het 19de eeuws gemeentearchief.
De documenten van de 19de eeuw waren vroeger opgenomen in het "Oud gemeentearchief van Onze-Lieve-Vrouw-Waver 3de reeks, nrs. 194-250. Een deel betrof archief van de kerk en werd overgeheveld naar het bestand "archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk", de stukken die betrekking hadden op het gemeentebestuur werden in het hier besproken bestand gestopt. In 1949 (enkele documenten van de 17de en 19de eeuw) en 1965 (stukken van de 18de eeuw) schonk het gemeentebestuur nog een aantal documenten aan het Rijksarchief. Op 11 december 1959 werden een aantal bescheiden uit Wereldoorlog I, afkomstig van het "Oorlogsarchief", via het Algemeen Rijksarchief overgebracht naar Antwerpen.
Elders bewaard archief: Omdat het grootste deel van het gemeentearchief uit de 19de eeuw bij brand is verloren gegaan zijn de verschillende reeksen van het "Archief van de provincie Antwerpen" zeer belangrijk.
Op het archief van de fusiegemeente Sint-Katelijne-Waver bewaart men nog een aantal documenten over het gemeentebestuur.

Archief van het gemeentebestuur van Onze-Lieve-Vrouw-Waver, 1797-1927
0,50 str. m. – 66 inv. nrs.
□ Inhoud: Notulen van de gemeenteraad (1818-1850). – Personeel (1830-1848). – Briefwisseling (1801-1918). – Fiscale en kadastrale documenten (1797-19de eeuw). – Documenten over bevolking en burgerlijke stand (1797-1927), openbare onderstand (1801-1881), eredienst (1820-1887), militie en Burgerwacht (1816-1918), openbare werken (1866-1920), handel en landbouw (1804-1877), verkiezingen (1830-1878), volksgezondheid (1816-1831), politie en justitie (1814-1888).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P100 (DE LILLE G., *Inventaris van het archief van de gemeente Onze-Lieve-Vrouw-Waver*).

GEMEENTEBESTUUR VAN OORDEREN
Oorderen, 1975-1923

Hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Ekeren, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton van Ekeren, vanaf 1817 tot het militiekanton Ekeren, vanaf 1870 tot het militiekanton Kapellen en vanaf 1913 opnieuw tot het militiekanton Ekeren.
Oorderen was een vrij groot (1419 ha) polderdorp dat bijna uitsluitend van de

landbouw leefde. Bij wet van 22 maart 1929 werd Oorderen bij de stad Antwerpen gevoegd in functie van de havenuitbreiding. Het dorp verdween dan ook omstreeks 1960.
De bevolkingsevolutie was de volgende: 515 (1806), 622 (1830), 1498 (1846), 1257 (1890) en 1487 (1920).
Lit.: *Polderheem*, XXVI, 1991, nr. 3-4 (Oorderennummer).
Elders bewaard archief: In het "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Oorderen" vindt men nog rekeningen van de kerk (tot 1842, nr. 67) en van het Weldadigheidsbureel (tot 1819, nr. 69) die samen ingebonden zijn met rekeningen uit het ancien régime.
Het volledige archief van de gemeente Oorderen is te vinden op het Stadsarchief Antwerpen.

Archief van het gemeentebestuur van Oorderen, 1795-1808
0,07 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Rekeningen van het Weldadigheidsbureel (1795-1808).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P101 (DE LILLE G., *Inventaris van het archief van de gemeente Oorderen*).

GEMEENTEBESTUUR VAN OOSTMALLE
Oostmalle, 1795-1976

Behoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Zandhoven, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Brecht, vanaf 1817 tot het militiekanton Brecht, vanaf 1825 tot het militiekanton Wuustwezel, vanaf 1852 tot het kanton Schilde en vanaf 1913 opnieuw tot het kanton Brecht.
Oostmalle was in de 19de eeuw een zeer uitgestrekt landbouwdorp met nogal wat bos- en heidegebieden, die deels bebost werden. Er was enige industriële activiteit: weverijen en een ververij, steenbakkerijen, een pannen- en pottenbakkerij en drie molens. In de tweede helft van de 20ste eeuw evolueerde het tot een woonforenzengemeente.
De bevolkingsevolutie was de volgende: 952 (1806), 1201 (1846), 1056 (1880), 1152 (1900), 1463 (1910), 1877 (1930), 2719 (1947), 3318 (1961), 4465 (1976). Vanaf 1977 werd Oostmalle met Westmalle verenigd tot de fusiegemeente Malle.
Lit.: DE MOLDER T., *Geschiedenis van Oostmalle*, Turnhout, 1948. – BOLCKMANS J., *Oostmalle. Het verleden, het heden, de toekomst*. – BOSCH F. en VAN NIEUWENHUYZE D., *Malle door de eeuwen heen (II)* in: *Jaarboek van de Heemkundige Kring van Malle*, XXIV, 2003, p. 73-151, (III), XXV, 2004, p. 7-61. – *Jaarboeken van de Heemkundige Kring van Malle*, 1981-.

Archiefgeschiedenis: De nrs. 1-122 werden op 18 augustus 1959 door het gemeentebestuur aan het Rijksarchief overgedragen. Een aantal documenten uit de 19de eeuw waren reeds vroeger, samen met het archief van de schepenbank en dorpsbestuur van het ancien régime, op het Rijksarchief beland en ingelast in het bestand "Oud gemeentearchief van Oostmalle". Zij werden daaruit genomen en als nrs. 123-191 in het hier besproken bestand geplaatst.
Elders bewaard archief: Het grootste deel van het archief van het gemeentebestuur wordt nog bewaard in het archief van de gemeente Malle (op het voormalig gemeentehuis van Westmalle) en deels in het voormalige gemeentehuis van Oostmalle: o.a. notulen van de gemeenteraad (1818-1976) en college (1841-1876), bevolkingsregisters (1846-), kiezerslijsten (1863-), gemeenterekeningen (1814-), belastingkohieren (1842-), briefwisseling (1847-), technische dossiers (1834/1872-) e.a. Een aantal documenten van het Weldadigheidsbureel/COO wordt daar ook bewaard, o.a. de notulen (1880-1920). De meeste documenten zijn geordend volgens een decimale codificatie (Nioda), waarvan een inventaris voorhanden is. In het archief van het OCMW-bestuur van Malle vindt men de notulen van de COO (1920-1975) en wat rekeningen (1925-1957).

Archief van het gemeentebestuur van Oostmalle, 1795-1925
4,80 str. m. – 191 inv. nrs.
□ Inhoud: Briefwisseling (1795-1923). – Gemeenterekeningen met deels bewijsstukken (1796..1804, 1861-1890) en begrotingen (1841...1879). – Kadastrale en belastingdocumenten (1794-1916). – Documenten over bevolking (1797-1920), openbare onderstand (1799-1920), eredienst (1797-1835), militie (1794-1923), Burgerwacht (1844-1869), openbare werken (1799-1844), onderwijs (1830-1885), landbouw (1795-1812), verkiezingen (1808-1925), politie en justitie (1801-1865) e.a.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P104 (DE LILLE G. en HOUTMAN E., *Inventaris van het archief van de gemeente Oostmalle* (Rijksarchief Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage), Brussel, 2002).

GEMEENTEBESTUUR VAN OPPUURS
Oppuurs, 1795-1976

Hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Bornem, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Puurs, vanaf 1817 tot het militiekanton Puurs.
Oppuurs was in de 19de eeuw een uitgesproken landbouwdorp, waarvan de bevolking slechts langzaam toenam. In de tweede helft van de 20ste eeuw evolu-

eerde het tot een woonforenzengemeente. Het bevolkingscijfer evolueerde als volgt: 893 (1806), 983 (1846), 1097 (1890), 1319 (1930), 1596 (1961), 1654 (1976).
Vanaf 1977 maakt het deel uit van de fusiegemeente Sint-Amands.
Archiefgeschiedenis: De hier besproken documenten werden op 20 januari 1966 door het gemeentebestuur van Oppuurs aan het Rijksarchief overgedragen.
In het bestand "Oud gemeentearchief van Oppuurs" bevonden zich een aantal documenten uit de 19de eeuw, die aan het hier besproken bestand werden bijgevoegd als nrs. 22-29.
Elders bewaard archief: Zie ook archief van de fusiegemeente Sint-Amands.

Archief van het gemeentebestuur van Oppuurs, 1804-1937
0,74 str. m. – 21 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Notulen van de gemeenteraad (1819-1875) en van het college (1818-1829), afkondigingen van het gemeentebestuur (1895-1937). – Briefwiseling (1819-1926). – Afgeleverde mandaten (1832...1920). – Bevolkingsregisters (1820-1855). – Registratie van ingeënte kinderen (1882-1923). – Notulen van de raad van het Weldadigheidsbureel (1828-1889), manuaal van de eigendommen van het Weldadigheidsbureel met vermelding van de pachters (1824-1905).
Bevat ook de archieven van: Weldadigheidsbureel van Oppuurs (1824-1905).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P105.1 (DE LILLE G., *Inventaris van het archief van de gemeente Oppuurs*).

Archief van het gemeentebestuur van Oppuurs 2, 1804-1860
Onderdeel van: Archief van het gemeentebestuur van Oppuurs, 22-29.
8 inv. nrs.
□ Inhoud: Briefwisseling (1808-1818). – Documenten over belastingen (1810-1842), openbare onderstand (1859-1860), militie (1804-1847) en openbare werken (1804).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P105.1 (*Inventaris van het archief van de gemeente Oppuurs. Supplement*).

GEMEENTEBESTUUR VAN OUD-TURNHOUT
Oud-Turnhout, 1795-

Werd bij wet van 29 december 1858 opgericht door de afscheiding van de gehuchten: Oud-Turnhout, Darisdonk, Kindschot, Korsendonk, Korteinen, Rooi, Oosthoven, Schoonbroek en Schuurshoven van de gemeente Turnhout. Het was een zeer uitgestrekte (4770 ha) landbouwgemeente, die in de tweede helft van de 20ste eeuw evolueerde tot een woonforenzengemeente.
De bevolkingsevolutie was de volgende: 2807 (1858), 3077 (1900), 3860 (1920), 6175 (1947), 7383 (1961), 10081 (1977). Lit.: *Oud-Turnhout en zijn verleden*, 4 dln., Oud-Turnhout, 1983-1997.
Archiefgeschiedenis: De hier beschreven documenten werden op 10 februari 1970 door het gemeentebestuur overgemaakt aan het Rijksarchief.
Elders bewaard archief: In het archief van het gemeentebestuur (gemeentehuis) bewaart men nog een aantal bescheiden uit de 19de-20ste eeuw: o.a. notulen van gemeenteraad en college (1859-), briefwisseling (1874-), bouwdossiers (ca. 1947-) e.a.

Archief van het gemeentebestuur van Oud-Turnhout, 1859-1929
1,00 str. m. – 53 inv. nrs.
□ Inhoud: Briefwisseling (1965-1874). – Gemeentebegrotingen (1907...1929). – Kadastrale documenten (1861-1920). – Belastingdocumenten (1859-1907). – Documenten over de Burgerwacht (1900-1913), politie (1864-1919), verkiezingen (1879-1911). – Atlas van de waterlopen (1882).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P105.2 (DE LILLE G., *Inventaris van het archief van de gemeente Oud-Turnhout*).

GEMEENTEBESTUUR VAN POEDERLEE
Poederlee, 1795-1976

Hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Gierle, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton van Herentals, vanaf 1817 tot het militiekanton Herentals, vanaf 1870 tot het militiekanton Gierle en vanaf 1913 opnieuw tot het militiekanton Herentals.
Poederlee was in de 19de eeuw een overwegend landbouwdorp met relatief vele heidegebieden en vele kleine uitbatingen. De bevolking stagneerde toen om pas echt toe te nemen in de 20ste eeuw toen Poederlee in de tweede helft evolueerde tot een woonforenzengemeente: 663 inwoners (1806), 720 (1856), 698 (1900), 930 (1930), 1200 (1947), 1438 (1961), 1852 (1976).

Vanaf 1977 werd Poederlee opgenomen in de landelijke fusiegemeente Lille.
Lit.: *Jaarboeken van de Heemkundige Kring Norbert De Vrijter*, 1983-.
Archiefgeschiedenis: Op 24 maart 1914 droeg het gemeentebestuur van Poederlee het grootste deel van het archief van de schepenbank en dorpsbestuur (ancien régime) over aan het Rijksarchief, samen met enkele documenten van na 1795 die in het bestand "Oud gemeentearchief van Poederlee", nrs. 253-284 werden opgenomen. Op 26 oktober 1959 volgden nog een aantal documenten van de schepenbank en dorpsbestuur, naast enkele stukken uit de 19de eeuw die als nrs. 284-300 in het bovenvermeld bestand "Oud gemeentearchief van Poederlee" werden ingelast. Al deze bescheiden van na 1795 werden hieruit genomen en vormen het hier besproken bestand.
Elders bewaard archief: Zie ook "Archief van de kantonnale municipaliteit van Gierle".
In het archief van de fusiegemeente Lille vindt men nog heel wat archief van het gemeentebestuur van Poederlee van de 19de-20ste eeuw: notulen van de gemeenteraad (1883-) en college (1908-), bevolkingsregisters (1820-1960), kadastrale leggers (19de eeuw), gemeenterekeningen en begrotingen (1901..1976), kiezerslijsten en andere bescheiden i.v.m. verkiezingen (1831-1976), militielijsten (1817-1976), verkoop van heidegronden (1828-1838), ingeschreven vonnissen (1854-) e.a. De meeste hiervan zijn geïnventariseerd volgens een decimale codificatie (Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten), waarvan een inventaris voorhanden is. In het archief van het OCMW-bestuur bewaart men de notulen van het Weldadigheidsbureel/COO (1878-1976).

Archief van het gemeentebestuur van Poederlee, 1794-1911
2,00 str. m. – 125 inv. nrs.
□ Inhoud: Briefwisseling (1796-1911). – Gemeenterekeningen en -begrotingen (1806/1807-1900). – Belastingdocumenten (1794-1912). – Documenten over bevolking (1796-1882), openbare onderstand (1801-1900), militie (1794-1904), Burgerwacht (1813-1913), wegen en waterlopen (1828-1897), onderwijs (1843-1917), landbouw (1830-1866), verkiezingen (1836-1911), politie en justitie (1828-1874), volkgezondheid (1819-1880) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P106 (DE LILLE G. en HOUTMAN E., *Inventaris van het archief van de gemeente Poederlee* (Rijksarchief Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage. 47), Brussel, 2003 (met concordantielijst verwijzend naar de oude nrs. van het bestand "Oud gemeentearchief van Poederlee").

GEMEENTEBESTUUR VAN POPPEL
Poppel, 1795-1976

Hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Arendonk, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Arendonk, vanaf 1817 tot het militiekanton Arendonk.
Op 3 januari 1824 werd het grote heidegebied tussen Poppel en Goorle (Nederland) afgebakend.
Poppel was in de 19de eeuw een zeer uitgestrekt (3146 ha) landbouwdorp met grote heidegebieden en met een stagnerende bevolking. In de tweede helft van de 20ste eeuw evolueerde het tot een woonforenzengemeente.
Vanaf 1977 werd het opgenomen in de landelijke fusiegemeente Ravels. Het bevolkingscijfer evolueerde als volgt: 893 (1806), 938 (1846), 941 (1910), 1333 (1930), 1858 (1947), 2084 (1961), 2438 (1976).
Lit.: VERMEEREN M., *Poppel. Toen en Nu*, 4 dln., Poppel, 1997.
Archiefgeschiedenis: Op 10 december 1969 droeg het gemeentebestuur van Poppel de hier besproken documenten over aan het Rijksarchief. Op 11 oktober 1939 had het gemeentebestuur, samen met de documenten van de schepenbank en dorpsbestuur (ancien régime) ook een aantal bescheiden van de 19de eeuw overgedragen. Deze laatste werden in het hier besproken bestand opgenomen.
Lit.: VERMEEREN M., *Poppel. Toen en Nu*. II, Poppel, 1997, p. 51-62.
Elders bewaard archief: Zie ook "Archief van de kantonnale municipaliteit van Arendonk".
In het archief van de fusiegemeente Ravels bewaart men nog een aantal reeksen uit de 19de en vooral 20ste eeuw: o.a. notulen van de gemeenteraad (1915-) en college (1904-), jaarverslagen (1859-1976), gemeenterekeningen (1900-) en begrotingen (1921-), grootboeken (1897-), bevolkingsregisters (1882-), briefwisseling (1901-1975), kadastrale leggers (19de eeuw) e.a. zie VERMEEREN M., *Poppel. Toen en Nu*, II, Poppel, 1997, p. 63-86. Deze documenten zijn geïnventariseerd volgens een decimale codificatie (Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten).
Voor documenten over Poppel in andere vindplaatsen zie ID, *o.c.*, p. 35-93.

Archief van het gemeentebestuur van Poppel, 1792-1933
4,05 str. m. – 375 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Notulen van de gemeenteraad (1818-1915) en college (1841-1903). – Briefwisseling (1798-1908). – Gemeenterekeningen, deels met bewijsstukken (1850..1929) en -begrotingen (1803-1930). – Belastingdocumenten (1797-1907). – Bevolkingsregisters (ca. 1829-1882), register van aankomst en vertrek

(1894-1921), statistieken burgerlijke stand (1846-1932). – Inschrijvingsregisters van dienstplichtigen (1817...1922). – Documenten over openbare onderstand (1804-1930), eredienst (1817-1930), Burgerwacht (1831-1884), openbare werken (19de eeuw), onderwijs (1837-1921), landbouw (1819-1866), verkiezingen (1800-1883), politie (1801-1933), volkgezondheid (1817) e.a.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P107 (ROMBAUTS W., *Inventarissen van hedendaagse archieven van gemeenten*, II, Brussel, 1985, p. 149-160).

GEMEENTEBESTUUR VAN PULDERBOS

Pulderbos, 1795-1976

Hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Zandhoven, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Zandhoven, vanaf 1817 tot het militiekanton Zandhoven, vanaf 1825 tot het militiekanton Schilde en vanaf 1913 opnieuw tot het militiekanton Zandhoven.
Pulderbos was in de 19de eeuw een vrij kleine Kempische landbouwgemeente met nogal wat heidegronden die toen deels bebost en deels ontgonnen werden.
Het bevolkingscijfer steeg pas in de 20ste eeuw toen Pulderbos in de tweede helft van die eeuw evolueerde tot een woonforenzengemeente, vooral na de uitbouw van een grote nieuwe wijk in 1960-1980. Het bevolkingscijfer evolueerde als volgt: 518 (1806), 605 (1830), 641 (1880), 820 (1910), 1076 (1930), 1297 (1947), 1841 (1976). Vanaf 1977 werd Pulderbos opgenomen in de landelijke fusiegemeente Zandhoven.
Lit.: VERBIST F. en MICHIELSEN M., *Van Pulrebosch tot Pulderbos*, Zandhoven, Pulderbos, 2003.
Archiefgeschiedenis: Op 2 februari 1942 werden de documenten van de schepenbank en het dorpsbestuur (ancien régime), samen met een aantal stukken van na 1795 door het gemeentebestuur van Pulderbos overgedragen aan het Rijksarchief. De documenten van het gemeentebestuur van na 1795 werden uit het bestand "Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Pulderbos" genomen en vormen het hier besproken bestand. In 2004 werden nog een aantal bescheiden overgemaakt van de Onze-Lieve-Vrouweparochie van Pulderbos.
Elders bewaard archief: In het "archief van de gemeente Zandhoven" vindt men onder de nrs. 239 en 258 inschrijvingsregisters en vrijstellingsattesten van de Burgerwacht (1822-1849).
In het archief van de fusiegemeente Zandhoven vindt men nog de meeste documenten van het gemeentebestuur: notulen van de gemeenteraad (1819-) en college (1930), kadastrale documenten (1809-), bevolkingsregisters (1820-1976),

bouwdossiers (1950-) e.a. In het archief van het OCMW van Zandhoven worden alleen de notulen van het COO (1926-1976) en een aantal documenten van recente datum bewaard. In het archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk vindt men nog een register van de Sint-Sebastiaansgilde (1821-) en documenten over de verkoop van heidegronden (1825-1866).

Archief van het gemeentebestuur van Pulderbos, 1797-1920
0,15 str. m. – 36 inv. nrs.
□ Inhoud: documenten over patrimoniumbeheer (1826-1911). – Gemeenterekeningen met bewijsstukken (1796-1801). – Belastingdocumenten (1800-1830). – Documenten over openbare onderstand (1802-1898), eredienst (1817-1912), militie (1814-1829), openbare werken (1846-begin 20ste eeuw), onderwijs (1826), economie (1811-1825), politie en justitie (1829-1854), buurtspoorwegen (1901-1904), Sint-Sebastiaansschuttersgilde (1826), aankoop van hoeve (1847) e.a.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P108 (DE LILLE G. en HOUTMAN E., *Inventaris van het archief van de gemeente Pulderbos* (Rijksarchief Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 31), Brussel, 2002 (met concordantielijst, verwijzend naar de oude nrs. in het bestand "Oud gemeentearchief van Pulderbos").

GEMEENTEBESTUUR VAN PULLE
Pulle, 1795-1976

Behoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Zandhoven, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Zandhoven, vanaf 1817 tot het militiekanton Zandhoven, vanaf 1825 tot het militiekanton Schilde en vanaf 1913 opnieuw tot het militiekanton Zandhoven.
Pulle was in de 19de eeuw een uitgesproken landbouwgemeente zonder enige industriële activiteit van betekenis. Pas in de eerste decennia van de 20ste eeuw zorgde de diamantslijperij voor enige tewerkstelling buiten de landbouw. In de tweede helft van de 20ste eeuw evolueerde Pulle tot een woonforenzengemeente. Het bevolkingscijfer evolueerde als volgt: 557 (1806), 671 (1846), 739 (1900), 1132 (1930), 1308 (1947), 1628 (1961), 1823 (1976). Vanaf 1977 werd Pulle opgenomen in de landelijke fusiegemeente Zandhoven.
Archiefgeschiedenis: Het grootste deel van de hier besproken documenten werden op 1 juni 1966 door het gemeentebestuur van Pulle aan het Rijksarchief overgedragen. Op 21-26 maart 1953 waren, samen met het archief van de schepenbank en het dorpsbestuur (ancien régime), ook reeds een aantal bescheiden

van de 19de eeuw aan het Rijksarchief overgemaakt. Deze stukken van na 1795 werden hieruit genomen en in 2000 gevoegd bij het hier besproken bestand.
Elders bewaard archief: In het "archief van de gemeente Zandhoven" vindt men onder de nrs. 238 en 259 inschrijvingsregisters en vrijstellingsattesten van de Burgerwacht (1827-1843)
Op het archief van de fusiegemeente Zandhoven vindt men nog veel documenten over het gemeentebestuur van Pulle: Bevolkingsregisters (1877-), kadastrale leggers (20ste eeuw), bouwdossiers e.d. (1926-) en andere reeksen, voor het grootste deel geordend volgens een decimale codificatie (Nioda).

Archief van het gemeentebestuur van Pulle, 1793-1963
5,00 str. m. – 289 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Notulen en besluiten van de gemeenteraad (1818-1937) en college (1839-1900). – Personeel (1820-1960). – Briefwisseling (1818-1941). – Gemeenterekeningen (1796-1935) en begrotingen (1819-1924) en bijhorende reeksen (1793-1959). – Belastingdocumenten (1818-1944). – Bevolkingsregisters (1830, 1846-1866). – Inschrijvingslijsten van dienstplichtigen (1817-1900). – Documenten over openbare onderstand (1803-1942), eredienst (1817-1935), militaria (1817-1947), openbare werken (1817-1939), onderwijs (1821-1947), landbouw, handel en nijverheid (1804-1942), verkiezingen (1836-1946), volksgezondheid (1816-1963), politie en justitie (1803-1945), feestelijkheden (1856-1939) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P109 (CEURVELS G., *Inventaris van het archief van de gemeente Pulle*).

GEMEENTEBESTUUR VAN PUTTE
Putte, 1795-

Behoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Sint-Katelijne-Waver, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Heist-op-den-Berg, vanaf 1817 tot het militiekanton Heist-op-den-Berg.
Putte was in de 19de eeuw een vrij uitgestrekte landbouwgemeente met enige industriële activiteit die in de 20ste eeuw toenam. In de tweede helft van de 20ste eeuw evolueerde Putte tot een woonforenzengemeente. De evolutie van de bevolking was de volgende: 2451 (1806), 2947 (1846), 4068 (1890), 5335 (1920), 6198 (1947), 6752 (1961), 7283 (1976).
Lit.: NAUWELAERTS M.A., *Putte in het Land van Mechelen*, Putte, 1966. – TORFS F., *Van Putse mensen en dingen*, 3 dln., Putte, 1970-1977.

Archiefgeschiedenis: Deze documenten werden op 26 november 1973 door het gemeentebestuur van Putte aan het Rijksarchief overgedragen.
Elders bewaard archief: In het archief van de fusiegemeente Putte bewaart men vooral 20ste eeuwse documenten: Briefwisseling (1940-), bouwtoelatingen (1926-), inschrijvingslijsten van dienstplichtigen (1924-), gemeenterekeningen (1930-) en -begrotingen (1919-). Veel is echter tijdens Wereldoorlog II op het gemeentehuis opgebrand. Deze reeksen zijn geïnventariseerd volgens een decimale codificatie met inventaris (Nioda, 1967).

Archief van het gemeentebestuur van Putte, 1810-1930
3,94 str. m. – 99 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Notulen van de gemeenteraad (1818-1888) en college (1818-1829). – Briefwisseling (1810-1919). – Gemeenterekeningen (1819-1926) en -begrotingen (1831..1930). – Kadastrale leggers (19de eeuw). – Bevolkingsregisters (1820, 1846-1890). – Inschrijvingsregisters van dienstplichtigen (1868-1900). – Documenten over openbare onderstand (1816-1928), eredienst (1830-1902), openbare werken (1842-1876), politie en justitie (1817-1920), onderwijs (1883-1920), landbouw (1880-1909), verkiezingen (1889-1913) e.a.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P110 (BOUSSE A., *Inventarissen van hedendaagse archieven van gemeenten* (Rijksarchief Antwerpen), II, Brussel, 1985, p. 161-165).
─ Regestenlijst, gedrukt: Zie Bibliotheek, afdeling tijdschriften (BOGAERTS K., *Klapper op het register met proces-verbalen van vastgestelde misdrijven en wetsovertredingen, Putte, 1853-1880*, in *Het Molenijzer*, XX, 2001, p. 10-33 (bijkomende toegang op het nr. 91).

GEMEENTEBESTUUR VAN PUURS
Puurs, 1795-

Hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Bornem en werd vanaf 1802 hoofdplaats van een gerechtelijke kanton met als ressort de gemeenten: Puurs, Breendonk (vanaf de oprichting in 1836), Bornem, Hingene, Liezele, Lippelo, Mariekerke, Oppuurs, Sint-Amands en Weert. Was vanaf 1817 ook de hoofdplaats van een militiekanton dat kleiner was dan het gerechtelijk kanton en alleen de gemeenten Puurs, Liezele, Lippelo, Oppuurs en Sint-Amands omvatte. Bij de opheffing van het militiekanton Bornem in 1913 viel militie- en gerechtelijk kanton samen.
Bij decreet van 29 mei 1808 werden grenscorrecties doorgevoerd tussen Puurs,

Ruisbroek, Tisselt en Willebroek waarbij een aantal enclaves werden uitgewisseld. Puurs verloor 199 ha en verwierf er 177 ha. Bij wet van 17 juni 1836 werd het gehucht Breendonk (toen 802 ha en 1431 inwoners) een zelfstandige gemeente.
Puurs was in de 19de eeuw een landbouwgemeente met enige industriële activiteit, die in de 20ste eeuw toenam, al evolueerde Puurs in de tweede helft van de eeuw tot een woonforenzengemeente. De evolutie van de bevolking was de volgende: 4048 (1806), 5375 (1830), 3715 (1846, na de afscheuring van Breendonk), 4140 (1900), 5404 (1930), 6071 (1947), 6402 (1961).
Lit.: BINON D., *Volkstelling 1796. Puurs/Kalfort/Breendonk/Sauvegarde*, 4 dln., 1994.
Archiefgeschiedenis: De hierna beschreven documenten werden op 29 november 1937 -samen met het archief van de schepenbank en het dorpsbestuur (ancien régime)- en op 1 april 1953 aan het Rijksarchief overgemaakt. Het allergrootste deel van het 19de eeuws archief werd op 25 februari 1966 aan het Rijksarchief afgestaan.
Elders bewaard archief: In het archief van de fusiegemeente Puurs vindt men nog een aantal documenten van de 19de eeuw maar vooral van de 20ste eeuw. Dit bestand is geïnventariseerd volgens een decimale codificatie met inventaris (Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten).

Archief van het gemeentebestuur van Puurs, 1795-1950
8,50 str. m. – 682 inv. nrs.
□ Inhoud: Inventarissen (1810-1898). – Besluiten van de gemeenteraad (1800-1891) en notulen college (1858-1874), jaarverslagen (1879-1933). – Briefwisseling (1809-1938). – Gemeenterekeningen (1797-1922) en begrotingen (1821...1938) en bijhorende reeksen (19de eeuw-1930). – Belastingdocumenten (1798-1940). – Kadastrale documenten (1820-1899). – Volkstellingen en statistieken (1814-1930), registers van aankomst en vertrek (1881/1882-1944/1947). – Inschrijvingsregisters van dienstplichtigen (1801-1911). – Documenten over openbare onderstand (1788/1804-1946), eredienst (1797-1941), militaria (1798-1942), Burgerwacht (1826-1913), openbare werken (1812-1839), onderwijs (1817-1941), landbouw, handel en nijverheid (1807-1947), verkiezingen (1865-1945), volksgezondheid (1859-1938), politie en justitie (1801-1938), feestelijkheden (1816-1940) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P111 (CEURVELS G., *Inventaris van het archief van de gemeente Puurs*).

GEMEENTEBESTUUR VAN RAMSEL
Ramsel, 1795-1976

Ramsel was een gehucht van Herselt, dat reeds in de 18de eeuw probeerde een zelfstandige gemeente te worden. In 1842 werd het een onafhankelijke parochie en op 5 juli 1865 werden de gehuchten Ramsel, Oude Steenovens en Truitseinde (toen 1182 ha en 1408 inwoners) van Herselt gescheiden en vormden de nieuwe gemeente Ramsel, die tot het ressort van het gerechtelijk kanton en het militekanton Westerlo hoorde.
Het was een landbouwgemeente, die pas in de 20ste eeuw uitbreiding nam. De bevolkingsevolutie was de volgende: 1425 (1866), 1746 (1900), 2532 (1930), 3175 (1947), 3565 (1961).
Lit.: DE BELIE W., *Herselt. Oudheidkundige gegevens*, Kontich, 1973.
Archiefgeschiedenis: De hierna vermelde documenten werden op 14 maart 1969 door het gemeentebestuur aan het Rijksarchief overgemaakt.
Elders bewaard archief: In het archief van de fusiegemeente Herselt bewaart men nog heel wat documenten over de gemeente Ramsel: notulen van de gemeenteraad en college (1866-1976), bevolkingsregisters (1866-), registers van aankomst en vertrek (1885-), notulen van de raad van het Weldadigheidsbureel (1892-1949) e.a., deels geïnventariseerd met een decimale codificatie.

Archief van het gemeentebestuur van Ramsel, 1866-1930
2,14 str. m. – 42 inv. nrs.
□ Inhoud: Briefwisseling (1868-1895). – Gemeenterekeningen en -begrotingen (1866-1930). – Inschrijvingsregisters van dienstplichtigen (1866-1920) en Burgerwacht (1884-1896). – Rekeningen en begrotingen van het Weldadigheidsbureel (1866-1927) en andere documenten over de openbare onderstand (1878-1919) en eredienst (1866-1910).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P112 (BOUSSE A., *Inventarissen van hedendaagse archieven van gemeenten* (Rijksarchief Antwerpen), I, Brussel, 1973, p. 105-106).

GEMEENTEBESTUUR VAN RAVELS
Ravels, 1795-

Behoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Arendonk, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Arendonk en vanaf 1817 tot het militiekanton Arendonk.
Ravels was in de 19de eeuw een vrij uitgestrekt (2316 ha) landbouwdorp met een

grote oppervlakte heide, die toen grotendeels werd bebost. Vanaf het einde van de 19de eeuw vestigden zich een aantal industriële bedrijven (steenbakkerijen en cementfabrieken) aan het Kempisch kanaal met aftakking naar Turnhout, wat zorgde voor een sterke bevolkingstoename in de periode 1880-1920. In de tweede helft van de 20ste eeuw evolueerde Ravels tot een woonforenzengemeente van werkkrachten in Turnhout en Nederland. De evolutie van de bevolking was de volgende: 720 (1806), 780 (1846), 1007 (1880), 1207 (1900), 1777 (1910), 2308 (1930), 3221 (1947), 3842 (1961). In 1977 werden Poppel en Weelde bij de fusiegemeente Ravels gevoegd.
Lit.: PAULUSSEN W. e.a., *Ravels in lief en leed*, Ravels, 1980.
Archiefgeschiedenis: De hier vermelde documenten werden in 1931, samen met het archief van de schepenbank en dorpsbestuur (ancien régime) door het gemeentebestuur van Ravels aan het Rijksarchief overgedragen. De documenten van na 1795 werden hier uitgenomen in 2000 en vormen het hier besproken bestand.
Elders bewaard archief: In het archief van de fusiegemeente Ravels bewaart men nog een aantal documenten van het gemeentebestuur uit de 19de-20ste eeuw: notulen van de gemeenteraad (1818-1876) en college (1840-1976), briefwisseling (1861-1976), gemeenterekeningen (1901-1976), bevolkingsregisters (1815,1830, 1846-1976) e.d. Een deel van dit archief is geïnventariseerd volgens een decimale codificatie (Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten). In het archief van het OCMW-bestuur vindt men de notulen van de raad van het Weldadigheidsbureel/COO (1892-1976), rekeningen (1861-1864, 1904-1976) e.a.

Archief van het gemeentebestuur van Ravels, 1794-1947
1,20 str. m. – 128 inv. nrs.
□ Inhoud: Beheer van het patrimonium (1797-1852). – Gemeenterekeningen (1796-1841). – Kadastrale documenten (1796-1800). – Belastingdocumenten (1796-1841). – Volkstellingen (1796-1816). – Documenten over openbare onderstand (1797-1846), eredienst (1816-1857), militie (1794-1877), Burgerwacht (1795-1841), Wereldoorlog II (1942-1945), openbare werken (1816-1882), onderwijs (1819-1837), economisch leven (1803-1930), verkiezingen (1825-1947), politie en justitie (1799-1923) e.a.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P114 (DE LILLE G., *Inventaris van het archief van de gemeente Ravels* (Rijksarchief Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 32), Brussel, 2002).

GEMEENTEBESTUUR VAN REET

Reet, 1795-1976

Behoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Boom, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Boom, vanaf 1802 werd de zetel overgeplaatst naar Kontich. In 1873 werd het ondergebracht in het kanton Boom, vanaf 1883 opnieuw in het kanton Kontich. Vanaf 1817 behoorde het tot het militiekanton Boom, vanaf 1913 tot het militiekanton Kontich.
Reet was in de 19de eeuw een uitgesproken landbouwgemeente die in de tweede helft van de 20ste eeuw evolueerde tot een woonforenzengemeente: 1211 inwoners (1806), 1375 (1880), 1823 (1910), 3073 (1947), 4027 (1961). Vanaf 1977 werd het gevoegd bij de fusiegemeente Rumst.
Lit.: STOCKMANS J.B., *Geschiedenis der gemeente Mortsel*, Antwerpen, 1882, p. 442-449. – *De Root* (Heemkundig tijdschrift), 1979-. – VERMEULEN L., *Het Hoevenpad. Heemkundige rondleiding door landelijk Reet. – Historische schets van Reet*, Reet, 1961.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd op 2 februari 1973 door het gemeentebestuur van Reet in bewaring gegeven aan het Rijksarchief. Op 2 april 1984 werd nr. 207 geschonken.
Elders bewaard archief: In het "archief van het gemeentebestuur van Tielen" werd nr. 209 gevonden (bewijsstukken bij de rekeningen van het Weldadigheidsbureel, 1861-1870).
Op het archief van de fusiegemeente Rumst bewaart men nog documenten van de 19de-20ste eeuw: notulen van gemeenteraad en college (1818-), bevolkingsregisters (1890-) e.a.

Archief van het gemeentebestuur van Reet, 1796-1936

9,02 str. m. – 210 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Jaarverslagen (1856-1913). – Notulen van het college (1846-1896) en besluiten van de raad (1800-1872). – Briefwisseling (1800-1927).
- Gemeenterekeningen en -begrotingen (1800/1806-1930). – Kadastrale documenten (1804-19de eeuw). – Belastingdocumenten (1797-1916). – Bevolkingsregisters en volkstellingen (1798-1890). – Inschrijvingsregisters van dienstplichtigen (1815-1921). – Documenten over openbare onderstand (1826-1928), Burgerwacht (1828-1889), eredienst (1810-1930), openbare werken (1881-1936), politie en justitie (1823-1906), onderwijs (1890-1918), landbouw (1802-1917), verkiezingen (1836-1909), militaria (1792-1834).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P115 (PROOST M., *Inventarissen van hedendaagse archieven van gemeenten* (Rijksarchief Antwerpen), II,

Brussel, 1985, p. 167-173).

GEMEENTEBESTUUR VAN RIJKEVORSEL

Rijkevorsel, 1795-

Hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Rijkevorsel, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Hoogstraten en vanaf 1817 tot het militiekanton Hoogstraten.
Rijkevorsel was in de 19de eeuw een zeer uitgestrekte (4729 ha) landbouwgemeente met een tijdens de laatste decennia groeiende industrialisatie langs het kanaal Dessel-Schoten (1866) van voornamelijk steenbakkerijen, later ook van sigarenfabrieken en diamantslijperijen. Dit bracht ook een aanzienlijke bevolkingstoename mee: 1052 (1806), 1449 (1846), 2036 (1880), 4112 (1910), 5165 (1930), 6181 (1947), 7328 (1961), 8791 (1976).
Lit.: *Jaarboek van de heemkundige Kring van Rijkevorsel*, 1978-. – HEIDENDAL F., *Rijkevorsel van vroeger tot heden*, Rijkevorsel, 1938.
Archiefgeschiedenis: In 1930 droeg het gemeentebestuur naast vele documenten van de schepenbank en dorpsbestuur (ancien régime) ook een aantal bescheiden van de periode 1795-1838 over, op 7 augustus 1959 en 30 november 1967 volgden nog nazendingen van 19de eeuws archief. In 1977 en 1983 werden nog enkele losse bescheiden door het gemeentebestuur aan het Rijksarchief overgedragen
Een belangrijke nazending gebeurde op 4 maart 1972 (archiefblok 2).
Elders bewaard archief: In het gemeentearchief (gemeentehuis) vindt men nog een aantal reeksen documenten, o.a. notulen van de gemeenteraad (1916-) en college (1912-), gemeenterekeningen (1861-), kiezerslijsten (1883-), bouwdossiers (1919-), hinderlijke bedrijven (1905-), bevolkingsregisters (1881-) e.a., die volgens een decimale codificatie zijn geordend (Nioda).

Archief van het gemeentebestuur van Rijkevorsel 1, 1930

Onderdeel van: Archief van het gmeentebestuur van Rijkevorsel, 1-826.
7,75 str. m. – 826 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Besluiten van de gemeenteraad (1800-1818). – Briefwisseling (1800-1890). – Gemeenterekeningen (1795-1882) en -begrotingen(1804-1860) en bijhorende reeksen (1808-1866). – Rekeningen (1810-1860) van het Weldadigheidsbureel (1825-1860) en bijhorende reeksen (1805-1880). – Bevolkingsregisters en volkstellingen (1806-1856). – Kadastrale documenten (1804-1866). – Belastingdocumenten (1797-1883). – Inschrijvingsregisters van dienstplichtigen (1813-1868). – Documenten over verkiezingen (19de eeuw), onderwijs (1850-

1862), verkoop van de heide (1819-1854), Burgerwacht (1823-1862), militaria (1812-1878), eredienst (1825-1859).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P117 (JAMEES A., *Inventaris van het archief van de gemeente Rijkevorsel*).

Archief van het gemeentebestuur van Rijkevorsel 2, 1816-1929
Onderdeel van: Archief van het gemeentebestuur van Rijkevorsel, 827-890.
3,70 str. m. – 65 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Notulen van de gemeenteraad (1821-1912) en college (1839-1916), jaarverslagen (1860...1929). – Briefwisseling (1856-1908). – Gemeenterekeningen (1854-1930) en -begrotingen (1861-1930). – Bevolkingsregisters (1846-1880) en bijhorende reeksen (1816-1920). – Inschrijvingsregisters van dienstplichtigen (1840-1922). – Documenten over eredienst (1852-1922), politie (1836-1890), landbouw (1866-1880), onderwijs (1843-1929), verkiezingen (1842-1910) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P117 (*Inventaris van het archief van de gemeente Rijkevorsel (Supplement)*.

GEMEENTEBESTUUR VAN RIJMENAM
Rijmenam, 1795-1976

Hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Sint-Katelijne-Waver, vanaf 1802 tot het gerechtelijk kanton Duffel, vanaf 1817 tot het militiekanton Duffel.
Op 2 mei 1822 had er een gebiedsruil plaats met Bonheiden, waarbij deze de enclave Krekelbeek (11 ha) afstond aan Rijmenam in ruil voor een even groot terrein.
Rijmenam was in de 19de eeuw een vrij uitgestrekte (1723 ha) landbouwgemeente zonder enige industriële activiteit van betekenis. In de twee helft van de 20ste eeuw evolueerde het tot een (residentiële) woonforenzengemeente, wat zich ook vertaalde in het bevolkingsaantal: 1194 inwoners (1806), 1953 (1846), 2359 (1900), 3149 (1930), 3794 (1961), 4721 (1976). Vanaf 1977 werd het opgenomen in de fusiegemeente Bonheiden.
Archiefgeschiedenis: Het archief van de schepenbank en dorpsbestuur (ancien régime) werd in verschillende keren verworven, o.a. door aankoop in 1900, 1909, 1918, 1955, 1956 en 1969. Hierbij zaten enkele documenten van het gemeentebestuur van na 1795 die eruit werden genomen en het hier besproken bestand vormen.

Elders bewaard archief: In het archief van de fusiegemeente Bonheiden bewaart men nog het vrij volledige gemeentearchief van de 19de-20ste eeuw: notulen van de gemeenteraad en college (1819/1818-), briefwisseling (1800-), jaarverslagen (1903-1976), gemeenterekeningen (1844-) en begrotingen (1807-), kiezerslijsten (1839-), belastingdocumenten (1806-), bevolkingsregisters (1820-1830, 1847-1980), registers van aankomst en vertrek (1888-), hinderlijke bedrijven (1897-), bouwdossiers (1909-), wegen (1825-), landbouw, handel en nijverheid (1896-), onderwijs (1882-), eredienst (1816-), inschrijvingsregisters van dienstplichtigen (1835-) e.a. Dit bestand is geordend volgens een decimale codificatie met inventaris (Nioda) (1989, zie Bibl. 4536).

Archief van het gemeentebestuur van Rijmenam, 1795-1814
0,12 str. m. – 3 inv. nrs.
□ Inhoud: Kohier van grondbelasting (1798-1799). – Rekeningen van het Armenbestuur (1795-1814). – Rekeningen van de kerkfabriek (1795-1802).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P118 (CEURVELS G., *Inventaris van het archief van de gemeente Rijmenam*).

GEMEENTEBESTUUR VAN RUISBROEK
Ruisbroek, 1795-1976

Hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Willebroek, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Mechelen 2 en vanaf 1817 tot het militiekanton Willebroek. Bij een gebiedsruil op 29 mei 1808 bekwam Ruisbroek 102 ha en 43 woningen en stond er 111 ha en 46 woningen af. Hierdoor verdwenen de vele enclaves die in dit gebied bestonden.
Ruisbroek was in de 19de eeuw een uitgesproken landbouwgemeente met vele polderlanden, die o.a. in 1820 en 1877 te lijden hadden van zware overstromingen. In de tweede helft van de 20ste eeuw evolueerde het tot een woonforenzengemeente. De bevolkingsevolutie was de volgende: 1149 (1806), 1624 (1830), 1912 (1890), 2510 (1920), 3272 (1947), 3743 (1961), 4025 (1971). Vanaf 1977 werd Ruisbroek opgenomen in de fusiegemeente Puurs.
Lit.: MOEYERSOMS F., *Achthonderd jaar leven in Ruisbroek, Ruisbroek, 2002*. – APERS C., *Ruisbroek onder Frans bewind 1796-1814*, 2004.
Archiefgeschiedenis: Op 1 april 1955 droeg het gemeentebestuur van Ruisbroek een groot deel van het 19de eeuws gemeentearchief, samen met het archief van de polder Ruisbroek, Willebroek en Puurs over aan het Rijksarchief. Op 30 juni 1960 volgde nog een tweede inbewaargeving. Enkele documenten die opgenomen waren in het bestand "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Ruisbroek"

(nrs. 12, 5bis) en die van na 1795 dateren zijn hieruit genomen en als nrs. 266-268 opgenomen in het "archief van het gemeentebestuur van Ruisbroek".
Elders bewaard archief: In het archief van de fusiegemeente Puurs vindt men nog een aantal documenten uit de 19de en vooral 20ste eeuw van het gemeentebestuur.

Archief van het gemeentebestuur van Ruisbroek 1 , 1796-1893
Onderdeel van: Archief van het gemeentebestuur van Ruisbroek, 1-265.
2,37 str. m. – 265 inv. nrs.
□ Inhoud: Personeel (1795-1858). – Documenten over gemeentelijke boekhouding (1789-1859), bevolking (1796-1882), openbare onderstand (1794-1870), eredienst (1797-1846), militaria (1794-1882), wegen en post (1808-1879), landbouw, handel en nijverheid (1794-1893), onderwijs (1801-1889), poltitie 1790-1837), volks-gezondheid (1803-1894).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P119.1 (SCHUERMANS P.C., *Inventaris van het archief van de gemeente Ruisbroek*).

Archief van het gemeentebestuur van Ruisbroek 2, 1796-1809
Onderdeel van: Archief van het gemeentebestuur van Ruisbroek, 266-268.
0,07 str. m. – 3 inv. nrs.
□ Inhoud: Verpachting van gemeentegronden (1806-1809). – Wedde van de onderwijzer (1796). – Telling van de koeien (1796).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P119.1 (*Inventaris van het archief van de gemeente Ruisbroek. Aanvullingen*).

Archief van het gemeentebestuur van Ruisbroek, Tweede Neerlegging, 1795-1856
1,03 str. m. – 83 inv. nrs.
□ Inhoud: Gemeenterekeningen (1815...1855) en andere boekhoudkundige documenten (1813-1857). – Belastingdocumenten (1818-1856). – Documenten over patrimoniumbeheer (1822-1855), openbare werken (1839-1912), landbouw (1795-1818), bevolking (1844).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P119.2 (VAN DAMME K., *Inventaris van het archief van de gemeente Ruisbroek. Tweede neerlegging*), 1988.

GEMEENTEBESTUUR VAN SCHELLE

Schelle, 1795-

Hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Boom, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Boom, waarvan de zetel nog hetzelfde jaar naar Kontich werd verplaatst. Vanaf 1873 hoorde het onder het heringericht vredegerecht van Boom, vanaf 1813 tot het militiekanton Boom.
Schelle was in de 19de eeuw een uitgesproken landbouwdorp met vele polderlanden -"Grooten Polder" (114 ha) en Polder van W(i/u)llenbeek (50 ha)- met enige industriële activiteit (scheepstimmerwerven). Op het einde van de eeuw raakte de industrialisatie in een versnelling en vestigden zich een aantal grote bedrijven in de gemeente. Dit had een grote weerslag op de tewerkstelling en op het bevolkingcijfer. In de tweede helft van de 20ste eeuw evolueerde Schelle tot een woonforenzengemeente. De evolutie van het bevolkingscijfer was de volgende: 1085 (1806), 1460 (1846), 2020 (1890), 3045 (1920), 4006 (1930), 4972 (1947), 5563 (1961), 6949 (1976).
Lit.: DE RAADT J. Th. en STOCKMANS J.B., *Geschiedenis der gemeente Schelle*, Lier, 1894.
Elders bewaard archief: Op het gemeentearchief (gemeentehuis) bewaart men nog de meeste documenten van het gemeentebestuur van de 19de-20ste eeuw: o.a. notulen van de gemeenteraad (1841) en college (1839-), bevolkingsregisters (1830-), gemeenterekeningen (1840), militaria (1850-) e.a. De meeste bescheiden zijn geordend volgens een decimale codificatie (Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten). Ook wordt daar het (vooral 20ste eeuws) archief bewaard van het polderbestuur van Niel-Schelle-Wullebeek.

Archief van het gemeentebestuur van Schelle, 1795-1884

1,30 str. m. – 187 inv. nrs.
□ Inhoud: Briefwisseling (1800-1838). – Gemeenterekeningen (1795-1864) en begrotingen (1803...1843). – Kadastrale documenten (1807-1850). – Belastingdocumenten (1802-1862). – Documenten over openbare onderstand (1825-1837), eredienst (1818-1822), militaria (1807-1839), Burgerwacht (1828-1835), onderwijs (1819-1884), landbouw en handel (1819-1843), politie en justitie (1801-1866), openbare gezondheid (1820-1845) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P121 (DE LILLE G., *Inventaris van het archief van de gemeente Schelle*).

GEMEENTEBESTUUR VAN SCHILDE
Schilde, 1795-

Hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Zandhoven, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Zandhoven, vanaf 1817 tot het militiekanton Zandhoven. Van 1825 tot 1913 was Schilde zelf zetel van dit militiekanton dat volgende gemeenten omvatte: Broechem, Emblem, ’s-Gravenwezel, Halle, Massenhoven, Oelegem, Oostmalle (vanaf 1852), Pulderbos, Pulle, Ranst, Schilde, Schoten (tot 1870), Sint-Job-in-’t-Goor, Viersel, Westmalle (vanaf 1866), Wijnegem, Zandhoven en Zoersel.
Schilde was in de 19de eeuw een uitgesproken landbouwdorp met vele minderwaardige zandgronden en vele heide- en bosgebieden. Vanaf het einde van de 19de eeuw werd het een gezocht vakantieoord voor Antwerpenaars met in de 20ste eeuw heel wat buitenverblijven. In de tweede helft van de 20ste eeuw evolueerde Schilde tot een woonforenzengemeente met vele nieuwe residentiële wijken.
Lit.: BOUSSE A., *Geschiedenis van Schilde*, Schilde, 1982. – JACOBS H., OORTS S. en VAN BULCK J., *Toen we Nederlanders werden en waren. Toen we weer Belgen werden.*, 2 dln., Schilde, 1999-2004.
Archiefgeschiedenis: Op 5 maart 1955 gaf het gemeentebestuur het archief van de schepenbank en dorpsbestuur (ancien régime), samen met een aantal documenten van het gemeentebesstuur uit de 19de eeuw aan het Rijksarchief. Op 19 december 1957 werd ook het wapendiploma (1876) aan het bestand toegevoegd. Al deze stukken uit de 19de eeuw, die vroeger deel uitmaakten van het bestand "Oud gemeentearchief van Schilde", voornamelijk tweede reeks nrs. 127-164 werden hier uitgenomen en vormen het bestand "archief van het gemeentebestuur van Schilde". Een aantal van deze bescheiden werden op last van burgemeester Henri van de Werve de Schilde op het einde van de 19de eeuw in mooie linnen banden ingebonden, voorzien van het familiewapen van de Werve. Omdat de boekbinder alleen naar het formaat en niet naar de □ Inhoud van de samen te binden documenten keek worden stukken van éénzelfde band in de inventaris soms onder verschillende rubrieken vermeld.
Elders bewaard archief: In het "archief van de gemeente Zandhoven" vindt men onder de nrs. 241 en 262 inschrijvingslijsten en vrijstellingsattesten van de Burgerwacht (1821-1847).
Op het gemeentehuis van Schilde bewaart men nog een aantal 19de eeuwse en de meeste 20ste eeuwse documenten van het gemeentebestuur: o.a. jaarverslagen (1857-1915), gemeenterekeningen (1830, 1869-), bevolkingsregisters (1847-), bouwdossiers (ca. 1950-), voor een deel geordend volgens een decimale codificatie (UGA).

Archief van het gemeentebestuur van Schilde, 1794-1907
2,35 str. m. – 80 inv. nrs.
□ Inhoud: Notulen van de gemeenteraad (1819-1886) en college (1818-1885). – Briefwisseling (1810-1878). – Inschrijvingsregisters van dienstplichtigen (1816-1889). – Documenten over de gemeentelijke boekhouding (1809-1906), belastingen (1797-1892), openbare onderstand (1834-1903), eredienst (1804-1904), Burgerwacht (1831-1906), openbare werken (1823-1907), onderwijs (1837-1839), economie (1866), verkiezingen (1867-1884), politie (1818-1853). – Documenten over de Sint-Sebastiaansgilde (1794-1905).
Bevat ook de archieven van: Sint-Sebastiaansgilde (1794-1905).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P122 (DE LILLE G., *Inventaris van het archief van de gemeente Schilde*).

GEMEENTEBESTUUR VAN SCHOTEN
Schoten, 1795-

Hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Ekeren, vanaf februari 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Berchem, vanaf april 1802 tot het kanton Ekeren. Vanaf 1817 maakte het deel uit van het militiekanton Zandhoven, vanaf 1825 tot het militiekanton Schilde, vanaf 1870 tot het militiekanton Merksem en vanaf 1913 opnieuw tot het militiekanton Ekeren.
Op 4 juni 1809 werd de Rincvenhoeve met bijhorende gronden (105 ha) afgestaan aan de gemeente Sint-Job-in-'t-Goor. Van 1942 tot 1944 hoorde een klein deel van de gemeente tot Groot-Antwerpen.
Schoten was in de 19de eeuw een vrij uitgestrekte landbouwgemeente met vele heide- en bosgebieden. Na de aanleg van de Kempische vaart (1856) vestigden zich een aantal bedrijven (o.a. een suikerfabriek) in de gemeente. De industrialisatie ontwikkelde zich nog verder na de openstelling van het Albertkanaal (1936). In de tweede helft van de 20ste eeuw evolueerde Schoten tot een woonforenzengemeente met een aantal nieuwe (residentiële) wijken. Het bevolkingscijfer evolueerde als volgt: 1138 (1806), 1836 (1846), 3078 (1880), 4229 (1900), 5568 (1910), 6683 (1920), 13236 (1930), 16937 (1947), 26060 (1961), 31317 (1976).
Lit.: BAETENS R., *Schoten. De geschiedenis van een tweeluik*, Schoten, 1982.
Archiefgeschiedenis: De hier besproken bescheiden werden vermoedelijk in oktober 1913 door oud-burgemeester Alphonse Ullens de Schooten aan het Rijksarchief overgemaakt, samen met heel wat archief van de schepenbank en het dorpsbestuur (ancien régime) en het familiearchief Ullens.
Elders bewaard archief: In het archief van het gemeentebestuur (gemeentehuis)

worden nog een aantal documenten uit de 19de-20ste eeuw bewaard: o.a. notulen van de gemeenteraad (1818-), college (1842), onderwijsdossiers (ca. 1930-), bevolkingsregisters (1847-), bouwdossiers (1947-), hinderlijke bedrijven (1958-) e.a. Deze zijn deels geordend volgens een decimale codificatie (Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten).

Archief van het gemeentebestuur van Schoten, 1800-1844
0,07 str. m. – 5 inv. nrs.
□ Inhoud: Lijst octrooiplichtigen (1804). – Rekeningen van het Weldadigheidsbureel (1797-1818). – Documenten over militie (1812-1844) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P123 (*Inventaris van het archief van de gemeente Schoten*).

GEMEENTEBESTUUR VAN SCHRIEK
Schriek, 1795-1976

Hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Sint-Katelijne-Waver, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Heist-op-den-Berg, vanaf 1817 tot het militiekanton Heist-op-den-Berg.
Schriek was in de 19de eeuw een uitgesproken landbouwdorp, dat in de tweede helft van de 20ste eeuw evolueerde tot een woonforenzengemeente. De bevolkingsevolutie was de volgende: 1183 (1806), 1538 (1830), 1889 (1880), 2669 (1910), 3281 (1947), 4047 (1976). Vanaf 1977 werd het bij de fusiegemeente Heist-op-den-Berg gevoegd.
Lit.: HERTELEER L., *Geschiedenis van Heist-op-den-Berg 1795-1976*, Heist-op-den-Berg, 1986, p. 245-252. – PATTEET R., *Heist en zijn dorpen tijdens W.O. II*.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd op 17 maart 1969 door het gemeentebestuur aan het Rijksarchief overgedragen. Enkele losse bescheiden die reeds waren ingevoegd in het "Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Schriek" werden hier in 2001 uitgenomen en bij het bestand "archief van het gemeentebestuur van Schriek" geplaatst (2de archiefblok).
Elders bewaard archief: In het gemeentearchief van Heist-op-den-Berg bewaart men nog heel wat documenten uit de 19de en vooral uit de 20ste eeuw: briefwisseling (1894-), notulen van de gemeenteraad (1903-) en college (1890-), verkiezingen (1812-), belastingdocumenten (1892-), woonstveranderingen (1857-1976), hinderlijke bedrijven (1895-), bouwvergunningen (1937-), wegen (1860-), landbouwtellingen (1900-), rantsoenering tijdens de Tweede Wereldoorlog, documenten over openbare onderstand (1819-), militie (1912-), onderwijs (1811-),

eredienst (1836-), politie en justitie (1892-), gemeenterekeningen, deels met bewijsstukken (1906-) en begrotingen (1946-) e.a. Dit archief is geordend volgens een decimale codificatie (Nioda) waarvan inventaris: *Inventaris der archieven van Schriek*, 1981 (Bibl. 3929).

Archief van het gemeentebestuur van Schriek 1, 1798-1930
Onderdeel van: Archief van het gemeentebestuur van Schriek, 1-111.
5,27 str. m. – 114 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Notulen van de gemeenteraad (1818-1902) en college (1818-1890). – Briefwisseling (1831-1900). – Gemeenterekeningen (1811-1833, 1870-1930). – Kadastrale leggers (19de-20ste eeuw). – Belastingdocumenten (1812-1912). – Bevolkingsregisters (1820-1830, 1846-1880), registers van aankomst en vertrek (1863/1881-1914). – Documenten over openbare onderstand (1811-1925), militie (1815-1909), eredienst (1830-1900), politie en justitie (1806-1891), onderwijs (1818-1921), landbouw (1866-1895), verkiezingen (1821-1915).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P124 (BOUSSE A., *Inventaris van de hedendaagse archieven van gemeenten* , I, Brussel, 1973, p. 107-111).

Archief van het gemeentebestuur van Schriek 2, 1801-1820
Onderdeel van: Archief van het gemeentebestuur van Schriek, 112-113.
0,07 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Gemeenterekeningen (1801-1812). – Verpachting van gronden (1820).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P124 (CEURVELS G., *Inventaris van het archief van de gemeente Schriek, aanvullingen*).

GEMEENTEBESTUUR VAN 'S-GRAVENWEZEL
's-Gravenwezel, 1795-1976

Hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Ekeren, vanaf 1802 tot het gerechtelijk kanton Zandhoven, vanaf 1817 tot het militiekanton Zandhoven, vanaf 1825 tot het militiekanton Schilde en vanaf 1913 opnieuw tot het militiekanton Zandhoven.
Op 15 januari 1809 werd het kasteel Verbrand Hof, op de grens met Wijnegem, aan deze laatste gemeente toegewezen samen met 26 ha. 's-Gravenwezel kreeg in ruil 36 ha bos- en weilanden.
's-Gravenwezel was in de 19de eeuw een uitgesproken landbouwgemeente met vrij schrale gronden en vele heide- en bosgebieden. In de tweede helft van de 20ste eeuw ontwikkelde het zich tot een woonforenzengemeente met een aantal nieuwe

(residentiële) wijken, wat zich ook vertaalde in de bevolkingscijfers: 627 (1806), 826 (1846), 1102 (1930), 1536 (1947), 2518 (1961), 5402 (1976). Vanaf 1977 werd het opgenomen in de fusiegemeente Schilde.
Lit.: VAN DEN BERGH J., *Alhier tot Sgravenwezele. Enkele historische aspecten van de Parel der Voorkempen*, 's-Gravenwezel, 1991. – BREES A., *De Vogelzang, een wijk apart*, 's-Gravenwezel, 2004.
Archiefgeschiedenis: Op 28 april 1946 werden een aantal documenten van de 19de eeuw door het gemeentebestuur aan het Rijksarchief overgemaakt.
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de kantonnale municipaliteit van Ekeren".
In het "archief van de gemeente Zandhoven" vindt men onder de nrs. 242 en 252 inschrijvingslijsten en vrijstellingsattesten van de Burgerwacht (1831-1844).
Het grootste deel van het gemeentearchief bevindt zich op het archief van de gemeente Schilde: briefwisseling (1810-1976), notulen van de gemeenteraad (1819-) en college (1818-) gemeenterekeningen (1839-) en begrotingen (1823-), bevolkingsregisters (1857-), registers van aankomst en vertrek (1891-), verkiezingen (1836-), onderwijs (1869-), registratie van vonnissen (1859-), hinderlijke bedrijven (1900-), bouwaanvragen (1933-) e.a. Hiervan bestaat een inventaris volgens een decimale codificatie -Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten- (1993).

Archief van het gemeentebestuur van 's-Gravenwezel, 1798-1924
0,33 str. m. – 37 inv. nrs.
□ Inhoud: Inventarissen (1818-1844), documenten over de eredienst (-1788-1798-1875), openbare onderstand (1820-1868), rekeningen en renten (19de eeuw), heidegronden (ca. 1825), belastingen (1822-1853) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P125 (*Inventaris van het archief van de gemeente 's-Gravenwezel*).

GEMEENTEBESTUUR VAN SINT-JOB-IN-'T-GOOR
Sint-Job-in-'t-Goor, 1795-1976

Hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Ekeren, vanaf 1802 tot het gerechtelijk kanton Zandhoven, vanaf 1817 tot het militiekanton Zandhoven, vanaf 1825 tot het militiekanton Schilde en van 1913 opnieuw tot het militiekanton Zandhoven.
Bij decreet van 4 juni 1809 werd de oude Rincvenhoeve met bijhorende gronden (105 ha) van Schoten overgedragen aan de gemeente Sint-Job. Sint-Job was in de 19de eeuw een dunbevolkte landbouwgemeente met nog vele heide- en bosgebieden. De aanleg van het kanaal Antwerpen-Turnhout (1863-1877) bracht geen

industriële stimulans. In de eerste helft van de 20ste eeuw zorgde de diamantslijperij voor bijkomende tewerkstelling en in de tweede helft van de eeuw evolueerde Sint-Job tot een woonforenzengemeente met aanvankelijk vele tweede verblijven maar later vele nieuwe woonwijken, wat het bevolkingscijfer sterk deed toenemen: 237 (1806), 316 (1846), 477 (1890), 886 (1920), 1512 (1947), 2670 (1961), 4179 (1976).
Lit.: LOWAGIE J., *De geschiedenis van Sint-Job-in-'t-Goor*, (1976). – ID., *St.-Job-in-'t-Goor tussen Schoten en Brecht. II Een klein landelijk dorp in de 19de eeuw*, Sint-Job-in-'t-Goor, 2000.
Archiefgeschiedenis: Op 24 april 1913 droeg het gemeentebestuur naast een aantal documenten van de 18de eeuw van de schepenbank en dorpsbestuur nog een aantal bescheiden van het gemeentebestuur van het begin van de 19de eeuw over aan het Rijksarchief. Een aantal ervan werden opgenomen in de inventaris van het "oud gemeentearchief van Sint-Job" maar werden in 2001 bijgevoegd bij het hier besproken bestand.
Elders bewaard archief: Zie ook in "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Sint-Job-in-'t-Goor" nr. 5: rekeningen van de H. Geesttafel, later het Weldadigheidsbureel (1783-1826).
Zie ook "archief van de kantonnale municipaliteit van Ekeren".
In het "archief van de gemeente Zandhoven" vindt men onder de nrs. 243 en 261 inschrijvingslijsten en vrijstellingsattesten van de Burgerwacht (1831-1849). Het grootste deel van het archief van de gemeente Sint-Job wordt bewaard in het archief van de fusiegemeente Brecht: o.m. notulen van de gemeenteraad (1819-), gemeenterekeningen (1931-) en begrotingen (1890-), bevolkingsregisters (1867-).

Archief van het gemeentebestuur van Sint-Job-in-'t-Goor, 1794-1836
0,72 str. m. – 8 inv. nrs.
□ Inhoud: Gedrukte besluiten, ordonnanties e.d. (1794-1799). – Militaire logementen en leveringen (1831-1836) e.d.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P127 (*Inventaris van het archief van de gemeente Sint-Job-in-'t-Goor*).

GEMEENTEBESTUUR VAN SINT-KATELIJNE-WAVER
Sint-Katelijne-Waver, 1795-

Hoorde in 1795 tot het kanton Duffel maar werd in juni 1796 zelf zetel van een kantonnale municipaliteit waartoe ook de gemeenten Beerzel, Bonheiden, Duffel, Onze-Lieve-Vrouw-Waver, Putte, Rijmenam, Schriek en Walem behoorden. Na 1800 fungeerde het nog een aantal maanden als zetel van een vredegerecht maar

dat werd in 1802 definitief overgebracht naar Duffel. Vanaf 1817 maakte het deel uit van het militiekanton Duffel.
Op 26 februari 1823 bij de oprichting van de gemeente Koningshooikt werd er een grenscorrectie uitgevoerd met de nieuwe gemeente en op 15 juni 1887 werd 5 ha, dat deel uitmaakte van het fort van Walem, aan deze gemeente overgedragen. In 1914 werd door beschietingen een groot deel van het dorpscentrum vernield.
Sint-Katelijne-Waver was in de 19de eeuw een zeer uitgestrekt (2435 ha) uitgesproken landbouwdorp waar na 1914 geleidelijk de tuinbouw een groter aandeel had. In 1950 werd een tuinbouwveiling opgericht die vrij snel zou uitgroeien tot de grootste in West-Europa. In de 20ste eeuw kwamen zich ook een aantal industriële bedrijven in de gemeente vestigen die tevens in de tweede helft van de 20ste eeuw meer evolueerde tot een woonforenzengemeente. Het bevolkingscijfer evolueerde als volgt: 2388 (1806), 3213 (1846), 4493 (1890), 6529 (1910), 8543 (1930), 10326 (1947), 11719 (1961, 14086 (1976).
Lit.: *Uit het verleden van Katelijne en Waver* (Erf en Heemuitgaven).
Archiefgeschiedenis: Het hierna vermeld document zat in het bestand "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Sint-Katelijne-Waver" en werd hier in 2001 uitgenomen.
Elders bewaard archief: Het volledige archief van voor 1914 is bij het in puin schieten van het dorpscentrum in 1914 verloren gegaan. Alleen de bevolkingsregisters vanaf 1846 zijn bewaard gebleven. Het archief van na 1914 wordt bewaard op het gemeentehuis van de fusiegemeente Sint-Katelijna-Waver. Daarnaast bewaart het Documentatiecentrum van de Heemkring Heem en Erf vooral genealogische materiaal (parochieregisters en akten van de Burgerlijke Stand).

Archief van het gemeentebestuur van Sint-Katelijne-Waver, 1820
0,07 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Schoolreglement (1820).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P128 (CEURVELS G., *Inventaris van het archief van de gemeente Sint-Katelijne-Waver*).

GEMEENTEBESTUUR VAN SINT-LENAARTS
Sint-Lenaarts, 1846-1976

Bij K.B. van 27 december 1846 werd met ingang van 1 januari 1847 een nieuwe gemeente Sint-Lenaarts opgericht met een oppervlakte van 2681 ha en 740 inwoners. Dit voormalige gehucht van Brecht rond de Sint-Lenaartskapel -een bedevaartsoord met regionale uitstraling- streefde reeds in de 18de eeuw naar onafhankelijkheid. In 1780 bekwam Sint-Lenaarts gedeeltelijke parochiale rechten

en werd in 1842 een zelfstandige parochie. Na enkele jaren werd dan ook de burgerlijke onafhankelijkheid bedongen. Sint-Lenaarts ressorteerde onder het vredegerecht van Brecht en maakte aanvankelijk deel uit van het militiekanton Wuustwezel, vanaf 1913 van het militiekanton Brecht.
Aanvankelijk was Sint-Lenaarts een uitgesproken landbouwgemeente met vele heidegebieden die in de loop van de 19de eeuw grotendeels in cultuur werden gebracht. Na het graven van het kanaal Antwerpen-Turnhout (1863-1877) vestigden zich daar een aantal steen-, pannen- en tegelbakkerijen die voor heel wat tewerkstelling zorgden, wat zich ook in de bevolkingscijfers vertaalde: 740 (1846), 1217 (1866), 1503 (1890), 2737 (1910), 3535 (1930), 4301 (1961), 4734 (1976).
Lit.: BROSENS A., *Beelden van Toen. Brecht met Overbroek en Sint-Antonius, Sint-Job-in-'t-Goor, Sint-Lenaarts*, Nieuwkerken-Waas, 1985.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd op 18 maart 1971 door het gemeentebestuur aan het Rijksarchief overgemaakt.
Elders bewaard archief: Het grootste deel van het 20ste eeuws (en deels 19de eeuws) archief van het gemeentebestuur wordt bewaard in het archief van de fusiegemeente Brecht: o.a. notulen van de gemeenteraad (1936-), college (1887-), bevolkingsregisters (1890-), gemeenterekeningen en -begrotingen (1931/1932-).

Archief van het gemeentebestuur van Sint-Lenaarts, 1847-1930
2,19 str. m. – 57 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Notulen van de gemeenteraad (1847-1893) en college (1847-1886), jaarverslagen (1847-1907). – Gemeenterekeningen en -begrotingen (1909-1930). – Belastingdocumenten (1889-1911). – Kadastrale leggers (1865-1920). – Bevolkingsregisters (1857-1890). – Registers van aankomst en vertrek (1891-1901). – Documenten over openbare onderstand (1855-1930), militie (1883-1923), eredienst (1860-1915), onderwijs (1879-1914), verkiezingen (1887-1911) e.a.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P129 (PROOST M., *Inventarissen van hedendaagse archieven van gemeenten*, (Rijksarchief Antwerpen), I, Brussel, 1973, p. 113-115).

GEMEENTEBESTUUR VAN STABROEK
Stabroek, 1795-

Stabroek was van augustus 1795 tot 1800 de zetel van een kantonnale municipaliteit waartoe ook de gemeenten Berendrecht, Hoevenen, Kapellen, Lillo en Zandvliet hoorden. Daarna fungeerde het tot 1802 als zetel van een vredegerecht waarvan de zetel in 1802 naar Ekeren werd overgebracht. Vanaf 1817 hoorde het

bij het militiekanton Ekeren, van 1870 tot 1913 bij het militiekanton Kapellen en daarna opnieuw bij het militiekanton Ekeren.
Stabroek was in de 19de eeuw een overwegend landbouwdorp met nogal wat poldergronden, die in 1830-1832 om strategische redenen deels onder water werden gezet en in 1837 nogmaals te lijden hadden van een dijkbreuk. Er was niet veel industriële activiteit in de gemeente, die in de tweede helft van de 20ste eeuw evolueerde tot een woonforenzengemeente. Het bevolkingscijfer evolueerde als volgt: 1831 (1806), 2001 (1830), 3115 (1866), 3850 (1900), 4253 (1920), 4690 (1947), 5329 (1961), 6174 (1976). Vanaf 1977 werd de gemeente Hoevenen bij Stabroek gevoegd.
Lit.: ELIAS VAN STABROUCK A., *Polder en Kempen. Bijdragen tot de geschiedenis van Stabroek*, Antwerpen, 1938. – JOPPEN W., *Kroniek van Stabroek 1250-1980*, Wilrijk, 1987. – VAES E., *Stabroek, polderdorp aan de grens*, 1996.
Archiefgeschiedenis: Door bemiddeling van pastoor-historicus P.F. Van Goethem werden heel wat documenten van de schepenbank en dorpsbestuur van Stabroek door het gemeentebestuur aan het Rijksarchief overgedragen, hierbij bevonden zich in 1917-1918 en 1920 ook een aantal bescheiden van het gemeentebestuur van het einde van de 18de eeuw en begin 19de eeuw. Een aantal van deze documenten werden in het bestand "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Stabroek" geplaatst (nrs. 1-8, 277-285) en zijn er in 2001 uitgenomen en in het hier besproken bestand geplaatst.
Elders bewaard archief: Het grootste deel van het archief van het gemeentebestuur van Stabroek (19de-20ste eeuw) bevindt zich op het archief van de fusiegemeente (kelders van het kasteel Ravenhof). Van de 19de eeuwse documenten is veel verloren gegaan. Hier wordt ook het grootste deel van het archief van het Weldadigheidsbureel en COO bewaard.

Archief van het gemeentebestuur van Stabroek, 1792-1897
2,20 str. m. – 167 inv. nrs.
□ Inhoud: Inventarissen (1795-1836). – Documenten over personeel (1795-1857), bestuur (1794-1844), gemeentelijke boekhouding (1796-1883), belastingen (1794-1864), bevolking en burgerlijke stand (1792-1866), openbare onderstand (1795-1897), eredienst (1800-1850), militie (1794-1860), openbare werken (1794-1845), onderwijs (1797-1862), economie (1794-1940), verkiezingen (1801-1866), politie en justitie (1794-1860), rampen (1831-1838) e.a.
Bevat ook de archieven van: Weldadigheidsbureel (van het kanton en van de gemeente).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P130 (CEURVELS G. en HOUTMAN E., *Inventaris van het archief van het municipale kanton, de*

gemeente en het Bureau van Weldadigheid van Stabroek (Rijksarchief Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 33), Brussel, 2002 (met concordantielijst, verwijzend naar de oude nummers in het bestand "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Stabroek").

GEMEENTEBESTUUR VAN TIELEN

Tielen, 1795-1976

Hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Gierle, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Herentals, vanaf 1817 tot het militiekanton Herentals, vanaf 1870 tot het militiekanton Gierle en vanaf 1913 opnieuw tot het militiekanton Herentals.
Tielen was in de 19de eeuw een uitgesproken landbouwgemeente met nogal wat heidegebieden. De aanleg van de spoorlijn Antwerpen-Herentals-Turnhout met station in Tielen (1855) ontsloot de gemeente wat maar had geen economisch effect. In de tweede helft van de 20ste eeuw evolueerde Tielen tot een woonforenzengemeente. De bevolkingscijfers waren de volgende: 852 (1806), 973 (1846), 1014 (1890), 1328 (1920), 1984 (1947), 2507 (1961), 2936 (1976).
Lit.: KOYEN A., *Tielen mijne vriend*, Kasterlee, 1980.
Archiefgeschiedenis: Op 4 september 1959 gaf het gemeentebestuur naast een aantal documenten uit het ancien régime 9 pakken met 19de eeuws archief aan het Rijksarchief, op 28 november 1972 volgden nog heel wat 19de-20ste eeuwse archieven. In 1983 en 1987 volgden nog wat losse aanwinsten.
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Tielen" nrs. 15-18 (diverse documenten, voornamelijk uit de eerste helft van de 19de eeuw).
Een groot deel van het archief van het gemeentebestuur van Tielen wordt bewaard op het archief van de fusiegemeente Kasterlee: notulen van de gemeenteraad (1828-1976) en college (1819-1976), woonstveranderingen (1861-), gemeente-rekeningen en begrotingen (1880/1870-), briefwisseling (1891-), bevolkings-registers (1820, 1847-1970) e.a.

Archief van het gemeentebestuur van Tielen, 1796-1930

6,00 str. m. – 394 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Briefwisseling (1795-1891). – Gemeenterekeningen (1796...1930) en begrotingen (1804...1920). – Belastingdocumenten (1796-1912). – Kadastrale leggers (1834-1907). – Bevolkingsregisters (1816-1830), registers van aankomst en vertrek (1865-1901). – Documenten over volkstellingen (1830, 1866, 1890),

openbare onderstand (1799-1930), eredienst (1793-1966), Burgerwacht (1828-1920), openbare werken (1821-1877), onderwijs (1848-1902), economie (1820-1866), verkiezingen (1829-1859), politie en justitie (1808-1911), volksgezondheid (1803-1851). – Inschrijvingsregisters van dienstplichtigen (1806-1922) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P131 (DE LILLE G., *Inventaris van het archief van de gemeente Tielen*).

GEMEENTEBESTUUR VAN TISSELT

Tisselt, 1795-1976

Hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Willebroek, vanaf 1802 tot het gerechtelijk kanton Mechelen 2, vanaf 1817 tot het militiekanton Willebroek.
Op 29 mei 1808 had er een gebiedsruil plaats met Willebroek en Puurs, waarbij Tisselt 280 ha bekwam en 106 woningen -o.a. enclaves- en er 174 ha en 31 woningen afstond. Zo waren de grillige grenzen van het ancien régime wat gerationaliseerd.
Tisselt was in de 19de eeuw een uitgesproken landbouwdorp zonder enige industriële activiteit van betekenis. In de tweede helft van de 20ste eeuw evolueerde het tot een woonforenzengemeente. De bevolkingscijfers waren de volgende: 1693 (1806), 1702 (1846), 1882 (1890), 2260 (1930), 2807 (1961), 2812 (1976). Vanaf 1977 werd Tisselt opgenomen in de fusiegemeente Willebroek.
Lit.: TROCH J.H., *Geschiedenis van Tisselt*. – DE DECKER K., *Tisselt, geschiedenis en folklore*, 1958.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd op 28 september 1946 door het gemeentebestuur aan het Rijksarchief overgedragen.
Elders bewaard archief: Een groot deel van het archief van het gemeentebestuur van Tisselt wordt bewaard op het archief van de fusiegemeente Willebroek en is geordend volgens een decimale codificatie (Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten).

Archief van het gemeentebestuur van Tisselt, 1794-1943

4,00 str. m. – 357 inv. nrs.
□ Inhoud: Briefwisseling (1811-1926). – Gemeenterekeningen (1815-1906) en begrotingen (1840-1900). – Fiscale documenten (1811-1919). – Documenten over bevolking en burgerlijke stand (1807-1933), openbare onderstand (1795-1912), eredienst (1804-1934), militie (1802-1923), Burgerwacht (1797-1914), openbare werken (1810-1922), onderwijs (1832-1907), landbouw, handel en nijverheid

(1802-1916), verkiezingen (1818-1894), volksgezondheid (1815-1922), politie en justitie (1807-1921) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D132 (DE LILLE G., *Inventaris van het archief van de gemeente Tisselt*).

GEMEENTEBESTUUR VAN TONGERLO

Tongerlo, 1795-1970

Hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Westerlo, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Westerlo en vanaf 1817 tot het militiekanton Westerlo.
Tongerlo was in de 19de eeuw een vrij uitgestrekte (2041 ha) landbouwgemeente met vele (heide-) en bosgebieden en zonder enige industriële activiteit van betekenis. In de 20ste eeuw werd de fruitteelt vrij belangrijk en zorgde de diamantslijperij voor bijkomende terwerkstelling. In de tweede helft van de 20ste eeuw evolueerde Tongerlo tot een woonforenzengemeente. De evolutie van de bevolking was de volgende: 1011 (1806), 1706 (1946), 1993 (1900), 2645 (1930), 4002 (1961). In 1971 werd Tongerlo opgenomen in de fusiegemeente Westerlo.
Lit.: *Jaarboeken van de Heemkring Ansfried Westerlo*, 1980-.
Archiefgeschiedenis: Reeds op 5 augustus 1920 stond de gemeente Tongerlo enkele bescheiden uit de 19de eeuw, samen met het vrijwel volledige archief van de schepenbank en dorpsbestuur, af aan het Rijksarchief, op 6 januari 1940 volgden nog een vijftal pakken vanwege de abdij Tongerlo en op 31 maart 1966 werd de rest van het archief uit de 19de-begin 20ste eeuw overgedragen.
Elders bewaard archief: In het archief van de fusiegemeente Westerlo bewaart men nog vele documenten van het gemeentebestuur van Tongerlo van de 19de-20ste eeuw: notulen van de gemeenteraad (1882-) en college (1928-), bevolkingsregisters (1846-), boekhoudkundige documenten (1930-), technische dossiers (19de eeuw-).

Archief van het gemeentebestuur van Westerlo, 1797-1941

11,00 str. m. – 548 inv. nrs.
□ Inhoud: Notulen van de gemeenteraad en college (1818-1882). – Personeel (1830-1940). – Briefwisseling (1804-1941). – Gemeenterekeningen (1808-1934) en -begrotingen (1804-1930). – Belastingdocumenten (1821-1941). – Bevolkingsregisters (19de eeuw), woonstveranderingen (1860-1933). – Documenten over bevolking en burgerlijke stand (1799-1841), openbare onderstand (1814-1940), militaria (1818-1941), Burgerwacht (1825-1914), eredienst (1819-1939), verkiezingen (1824-1941), politie en justitie (1818-1841), onderwijs (1824-1941),

landbouw, handel en nijverheid (1815-1939), openbare werken (1812-1841), openbare gezondheid (1819-1940). – Inschrijvingsregisters van dienstplichtigen (1816-1900) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P133 (CEURVELS G., *Inventaris van het archief van de gemeente Tongerlo*).

GEMEENTEBESTUUR VAN TURNHOUT

Turnhout, 1795-

Turnhout was in 1795 een kantonnale municipaliteit en later zetel van een gerechtelijk arrondissement en van een onderprefectuur, later arrondissement.
Het was een zeer uitgestrekte gemeente (10.415 ha in 1834) die op 29 december 1858 bijna de helft van haar grondgebied verloor bij de oprichting van de gemeente Oud-Turnhout, die de gehuchten Oud-Turnhout, Darisdonk, Kindschot, Korsendonk, Korteinen, Rooi, Oosthoven, Schoonbroek en Schuurshoven omvatte (samen 4.770 ha en 2.807 inwoners). Op 2 juli 1826 was ook het onbewoond gebied Kommerdaal verdeeld tussen Vosselaar en Turnhout.
Turnhout was in de 19de eeuw naast een dienstencentrum ook een industrieel centrum met aanvankelijk veel tewerkstelling in de tijkweverij, die geleidelijk aan vervangen werd door de opkomende papierindustrie (speelkaarten, behangpapier, uitgeverij). ook was er veel kantindustrie als huisnijverheid. Turnhout groeide in deze periode verder uit tot een middelgrote stad: 10.198 inwoners (1806), 14.396 (1846), 20.887 (1900), 24.202 (1920), 32.135 (1947), 36.444 (1961), 37.732 (1976).
Lit.: DE KOK H. en VAN AUTENBOER E., *Turnhout. Groei van een stad*, Turnhout, 1983. – JANSEN J.E., *Turnhout in het Verleden en het Heden*, Turnhout, 1905.
Archiefgeschiedenis: Het betreft hier een aantal losse documenten die vervat zaten in het "archief van de schepenbank en stadsbestuur van Turnhout" en o.a. door aankoop van een particulier (oude nrs. 164-168) in het bezit van het Rijksarchief kwamen. Zij werden hier in 2001 uitgenomen om het hier besproken bestand te vormen.
Elders bewaard archief: Het volledige archief van het gemeentebestuur van Turnhout (1795-) wordt bewaard op het Stadsarchief en op de stedelijke administratieve diensten van Turnhout.

Archief van het gemeentebestuur van Turnhout, 1803-1855

0,12 str. m. – 6 inv. nrs.
□ Inhoud: Diverse losse documenten (1803-1855).

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P134 (DE LILLE G., *Inventaris van het archief van de gemeente Turnhout*).

GEMEENTEBESTUUR VAN VARENDONK

Varendonk, 1795-1970

Hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Westerlo, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Westerlo en vanaf 1817 tot het militiekanton Westerlo.
Varendonk was een kleine (367 ha), dunbevolkte landbouwgemeente zonder kerk of school. Het bevolkingscijfer evolueerde als volgt: 158 inwoners (1806), 209 (1846), 220 (1900), 313 (1920), 300 (1947), 297 (1961). Vanaf 1971 werd het opgenomen in de gemeente Veerle die in 1977 zelf opging in de fusiegemeente Laakdal.
Lit.: CROONENBORGHS F., *Varendonk 1830-1971*, in *Jaarboek van Laakdal*, V, 1989, p. 43-59.
Archiefgeschiedenis: Op 16 november 1940 stond het gemeentebestuur van Varendonk naast een tiental banden 18de eeuws archief ook een aantal documenten van 1824-1868 af aan het Rijksarchief. Die werden gevoegd bij het "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Varendonk" en werden er in 2001 uitgenomen om het hier besproken bestand te vormen.
Elders bewaard archief: In het archief van de fusiegemeente Laakdal bewaart men het grootste deel van het gemeentearchief van Varendonk: notulen van gemeenteraad (1869-) en college (1826-), bevolkingsregisters, gemeentereke-ningen (1836-), documenten over de openbare onderstand (1900-) e.a.

Archief van het gemeentebestuur van Varendonk, 1825-1868

0,20 str. m. – 6 inv. nrs.
□ Inhoud: Notulen van de gemeenteraad (1825-1868). – Uitgaande briefwisseling (1825-1859).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P135 (*Inventaris van het archief van de gemeente Varendonk*).

GEMEENTEBESTUUR VAN VEERLE

Veerle, 1795-1976

Hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Westerlo, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Westerlo en vanaf 1817 tot het

militiekanton Westerlo.
Veerle was in de 19de eeuw een vrij groot (1394 ha) landbouwdorp met weinig industriële activiteit. Alleen werd er in de tweede helft van de 19de eeuw aan ijzerertsontginning gedaan en leverde Veerle tussen beide Wereldoorlogen vele mijnwerkers aan de Kempische steenkoolmijnen. In de tweede helft van de 20ste eeuw evolueerde het tot een woonforenzengemeente. Het bevolkingscijfer evolueerde als volgt: 1195 (1806), 1535 (1846), 1630 (1900), 2060 (1920), 2841 (1947), 3737 (1961), 4611 (1976). Vanaf 1977 werd de kleine buurgemeente Varendonk bij Veerle gevoegd, dat zelf in 1977 opging in de landelijke fusie-gemeente Laakdal.
Lit.: VAN GEHUCHTEN F., *Veerle, arm en trots (1219-1976)*, Tielt. – MACHIELSEN J.L., *Proeve van een geschiedkundig overzicht der gemeente en parochie die Veerle wordt genoemd*, Veerle, 1973.
Archiefgeschiedenis: Het grootste deel van het archief ging verloren bij de brand van de kerk in 1910. Op 19 augustus 1959 droeg het gemeentebestuur het grootste deel van het overgebleven 19de eeuws en begin 20ste eeuws archief over aan het Rijksarchief.
Elders bewaard archief: In het archief van de fusiegemeente Laakdal bewaart men een aantal documenten en reeksen van het gemeentebestuur van Veerle: notulen van de gemeenteraad (1882-), van het college (1885-), bevolkingsregisters (1846-), gemeentelijke boekhouding (1915/1947-), bouw- en technische dossiers (1949-), documenten over de eredienst (1956-) e.a.

Archief van het gemeentebestuur van Veerle, 1805-1922
3,00 str. m. – 111 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Notulen van de gemeenteraad (1836-1882) en college (1836-1885). – Briefwisseling (1836-1887). – Gemeenterekeningen (1831-1910) en -begrotingen (1836-1910). – Kadastrale leggers (19de eeuw-1920). – Belastingdocumenten (1831-1892). – Bevolkingsregisters (1837-1857). – Documenten over openbare onderstand (1836-1910), buurtwegen (1805-1898), waterlopen (1836-1898), onderwijs (1843), economie (1812-1947). – Inschrijvingsregisters van dienst-plichtigen (1815-1891).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P136 (DE LILLE G., *Inventaris van het archief van de gemeente Veerle*).

GEMEENTEBESTUUR VAN VIERSEL

Viersel, 1795-1976

Hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Zandhoven, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Zandhoven, vanaf 1817 tot het militiekanton Zandhoven, vanaf 1825 tot het militiekanton Schilde en vanaf 1913 opnieuw tot het militiekanton Zandhoven.
In het begin van de Franse tijd hadden Massenhoven en Viersel een eigen "agent municipal" en later "maire" maar op 20 augustus 1804 ontsloeg de prefect de "maire" en de adjunct van Massenhoven en gelastte de "maire" van Viersel met het bestuur over Massenhoven, wat hevig protest uitlokte van de inwoners van Massenhoven. Vanaf toen tot omstreeks 1831 was er één burgemeester en secretaris voor de beide dorpen, die wel een afzonderlijke gemeenteraad en administratie behielden (met eigen registers van de Burgerlijke Stand, gemeentelijke boekhouding, belastingkohieren e.d.). In feite werd zo de parochiale structuur overgenomen. Tot 1839 werden beide parochies door éénzelfde pastoor bediend -die woonde in een pastorie die op de grens van de beide dorpen stond- maar hadden zij elk een eigen kerkfabriek en armentafel en werden de parochieregisters apart bijgehouden.
Viersel was in de 19de eeuw een vrij kleine (474 ha) landbouwgemeente met enige industrialisatie, die in de eerste decennia van de 20ste eeuw toenam met de diamantslijperij. Wat later evolueerde Viersel tot een woonforenzengemeente. De evolutie van de bevolking was de volgende: 476 (1806), 516 (1846), 575 (1900), 802 (1930), 916 (1961), 920 (1976).
Vanaf 1977 werd Viersel opgenomen in de fusiegemeente Zandhoven.
Lit.: VAN DOREN A., *Viersel. Historische lidtekens*.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd op 21 november 1968 door het gemeentebestuur van Viersel aan het Rijksarchief overgedragen. De documenten over Massenhoven, die hierin waren verzeild omdat er éénzelfde secretaris was voor beide dorpen, werden er uitgenomen en in het "archief van het gemeentebestuur van Massenhoven" gestopt.
Elders bewaard archief: In het "archief van de gemeente Zandhoven" vindt men onder de nrs. 244 en 263 inschrijvingslijsten en vrijstellingsattesten van de Burgerwacht (1822-1839).
Een aantal documenten worden nog bewaard in het archief van de fusiegemeente Zandhoven, o.a. bevolkingsregisters (1901-), bouwtoelatingen e.d. (1959-), die meestal geordend zijn volgens een decimale codificatie.

Archief van het gemeentebestuur van Viersel, 1792-1952
3,00 str. m. – 455 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Notulen van de gemeenteraad (1830-1887). – Personeel (1818-1933). – Briefwisseling (1799-1936). – Gemeenterekeningen (1795-1906) en -begrotingen (1803-1860). – Kadastrale leggers (1812-1833). – Belastingdocumenten (1799-1912). – Volkstellingen en bevolkingsregisters (1806-1825). – Documenten over openbare onderstand (1792-1940), eredienst (1805-1904), militaria (1793-1920), Burgerwacht (1828-1848), wegen (1806-1886), waterlopen (1817-1904), onderwijs (1819-1923), economie (1794-1952), verkiezingen (1813-1925), politie en justitie (1802-1942), volksgezondheid (1820-1904), rampen (1824-1833). – Inschrijvingsregisters van dienstplichtigen (1805-1923).
Bevat ook de archieven van: Gemeentebestuur van Massenhoven.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P137 (DE LILLE G., *Inventaris van het archief van de gemeente Viersel*).

GEMEENTEBESTUUR VAN VLIMMEREN
Vlimmeren, 1795-1976

Hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Gierle, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Turnhout, vanaf 1817 tot het militiekanton Hoogstraten, vanaf 1870 tot het militiekanton Gierle en vanaf 1913 tot het militiekanton Turnhout.
Vlimmeren was in de 19de eeuw een uitgesproken landbouwgemeente met vrij veel heide- en bosgebieden en met een bescheiden houtindustrie en -handel. Vooral tijdens de eerste helft van de 20ste eeuw zorgde de diamantslijperij voor enige bijkomende tewerkstelling en tijdens de tweede helft van de eeuw evolueerde Vlimmeren tot een woonforenzengemeente. De bevolkingsevolutie was de volgende: 251 inwoners (1806), 335 (1846), 475 (1900), 809 (1930), 1129 (1947), 1453 (1961), 1849 (1976).
Lit.: BOSCH F., *Het godsdienstige en het sociaal-economiche leven te Vlimmeren in de eerste helft van de 19de eeuw*, in *De Vlierbes*, XX, 1998, p. 189-275. – ID, *Het godsdienstige en sociaal-eonomische leven te Vlimmeren in de tweede helft van de 19de eeuw*, *o.c.*, XXII, 2000, p. 131-206. – ID., *Burgerlijk Vlimmeren in de tweede helft van de 19de eeuw*, *o.c.*, XXI, 1999, p. 129-178.
Archiefgeschiedenis: Op 5 augustus 1959 droeg het gemeentebestuur naast een aantal documenten uit het ancien régime 7 pakken met vooral 19de eeuw archief over aan het Rijksarchief. Een aantal 19de eeuwse bescheiden waren ingevoegd in het bestand "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Vlimmeren" en

werden hier in 2000 uitgenomen en vormen archiefblok 2 van het hier besproken bestand.
Elders bewaard archief: In het archief van de fusiegemeente Beerse bewaart men nog heel wat -vooral 20ste eeuwse- documenten van het gemeentebestuur van Vlimmeren: o.a. notulen van de gemeenteraad (1818-1976 -met lacunes-) en college (ca. 1842-1976), gemeenterekeningen (1910-1976) met bewijsstukken (1907-1976), begrotingen (1901-1976), kiezerlijsten (1925-), bouwvergunningen (1904-1948-1976), documenten over de gemeentelijke electriciteitsregie (1929-1976 met lacunes), bevolkingsregisters (1846-1970), briefwisseling (1826-1976). Dit bestand is geordend volgens een decimale codificatie (Nioda).

Archief van het gemeentebestuur van Vlimmeren 1, 1797-1923
Onderdeel van: Archief van het gemeentebestuur van Vlimmeren, 1-323.
2,30 str. m. – 323 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Personeel (1836-1905). – Briefwisseling (1811-1912). – Beheer van het patrimonium (1825-1903). – Gemeenterekeningen (1807-1906) en bijhorende documenten (1810-1900). – Belastingdocumenten (1813-1904). – Bevolkingsregister (ca. 1815). – Documenten over bevolking en burgerlijke stand (1839-1910), openbare onderstand (1810-1907), eredienst (1823-1901), militie (1813-1906), Burgerwacht (1797-1889), openbare werken (1823-1904), onderwijs (1827-1913), economie (1823-1923), verkiezingen (1827-1904), volksgezondheid (1878-1893), politie en justitie (1807-1881).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P138 (DE LILLE G., *Inventaris van het archief van de gemeente Vlimmeren*).

Archief van het gemeentebestuur van Vlimmeren 2, 1807-1913
Onderdeel van: Archief van het gemeentebestuur van Vlimmeren, 323-371.
0,26 str. m. – 49 inv. nrs.
□ Inhoud: Diverse documenten over bestuur (1823-1907), boekhouding (1816-1899), belastingen (1824-1896), bevolking (1846-1910), openbare onderstand (1819-1899), eredienst (1823-1901), militie (1813-1906), openbare werken (1823-1883), onderwijs (1823-1913), economie (1823-1895), verkiezingen (1827-1904), volksgezondheid (1890), politie en justitie (1807-1879).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P138 (DE LILLE G., *Inventaris van het archief van de gemeente Vlimmeren. Supplement*).

GEMEENTEBESTUUR VAN VORSELAAR

Vorselaar, 1795-

Hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Herentals, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Herentals en vanaf 1817 tot het militiekanton Herentals.
Vorselaar was in de 19de eeuw een vrij uitgestrekte (2764 ha) landbouwgemeente met nogal wat heide- en bosgebieden. In de tweede helft van de 19de eeuw werd er aan ijzerertsontginning gedaan en vanaf het begin van de 20ste eeuw tot omstreeks 1970 zorgden de diamantslijperijen voor bijkomende tewerkstelling. In de tweede helft van de eeuw evolueerde Vorselaar tot een woonforenzengemeente. De bevolking evolueerde als volgt: 1308 (1806), 1784 (1846), 2061 (1900), 2958 (1920), 3730 (1930), 4514 (1947), 5183 (1961), 5685 (1976).
In 1820 werd in Vorselaar de Congregatie van de zusters van de H. Jozef van Calasanz opgericht, die zou uitgroeien tot één van de grootste onderwijs-congregaties in Vlaanderen.
Lit.: VAN OLMEN A., *Vorsselaer. Geschiedkundige Aanteekeningen over het Dorp en zijne Heeren*, Turnhout, 1929. – *Van Vorsselaer...tot Vorselaar. 100 jaar dorpsgeschiedenis in woord en beeld*, Vorselaar, 2000. – *Vorselaar. Het heden groet het verleden*, Vorselaar, 1997.
Archiefgeschiedenis: Op 28 april en 25 juni 1975 droeg het gemeentebestuur de meeste documenten uit de 19de en begin 20ste eeuw over aan het Rijksarchief. Enkele losse documenten waren reeds vroeger in het bezit van het Rijksarchief gekomen en opgenomen in het bestand "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Vorselaar", 2de reeks nrs. 1-7. Zij werden in 2001 hier uitgenomen en als archiefblok 2 geplaatst bij het hier besproken bestand.
Elders bewaard archief: Een aantal reeksen, vooral uit de 20ste eeuw, worden bewaard in het gemeentearchief (gemeentehuis): o.a. notulen van de gemeenteraad (1819-) en college (1856-), documenten van de gemeentelijke electriciteitsregie (ca. 1935-), gemeenterekeningen (1948-), inschrijvingsregisters van dienstplichtigen (1924-), bevolkingsregisters (1819-1960). Deze bestanden zijn geordend volgens een decimale codificatie (Nioda).

Archief van het gemeentebestuur van Vorselaar, 1795-1936

7,90 str. m. – 258 inv. nrs.
□ Inhoud: Jaarverslagen (1856-1924). – Briefwisseling (1812..1881). – Gemeente-rekeningen (1803-1908) en -begrotingen (1818-1930) en bijhorende reeksen (1821-1930). – Belastingdocumenten (1827-1927). – Documenten over de openbare onderstand (1797-1936), eredienst (1817-1930), volkstellingen (w.o. individuele tellingsformulieren, 1830-1900), Wereldoorlog I (1914-1918),

Burgerwacht (1795-1864), openbare werken (1820-1926), onderwijs (1906-1907), verkiezingen (1831-1895), politie en justitie (1818-1888), ontginning van de heide (1827-1829), rampen (1840-1847). – Inschrijvingsregisters van dienstplichtigen (1796-1904).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P139 (CEURVELS G., *Inventaris van het archief van de gemeente Vorselaar*).

Archief van het gemeentebestuur van Vorselaar 2, 1797-1829
Onderdeel van: Archief van het gemeentebestuur van Vorselaar, 259-265.
0,26 str. m. – 7 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen van het Weldadigheidsbureel (1798-1812). – Steun aan behoeftigen (1797-1822). – Lijsten van veeëigenaars (1816-1829). – Register van gepleegde misdrijven (1822).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P139 (DE LILLE G., *Inventaris van het archief van de gemeente Vorselaar. Supplement*).

GEMEENTEBESTUUR VAN VORST
Vorst, 1795-1976

Hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Mol, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Westerlo, vanaf 1817 tot het militiekanton Geel, vanaf 1870 tot het militiekanton Westerlo.
Vorst was in de 19de eeuw een vrij uitgestrekte (1549 ha) uitgesproken landbouwgemeente met weinig industriële activiteit, tenzij de klompenmakerij als huisnijverheid. In de tweede helft van de 20ste eeuw evolueerde het tot een woonforenzengemeente. De bevolkingsevolutie was de volgende: 1298 (1806), 1992 (1846), 2265 (1880), 2544 (1910), 3035 (1920), 4222 (1947), 5101 (1961), 5619 (1976). In 1977 werd het kerngemeente van de landelijke fusie Laakdal.
Lit.: PALS J., *Vorst. Beknopte geschiedenis van de dorpen der Zuiderkempen nr. 2*, Tongerlo, 1936. – VAN GEHUCHTEN F., *Groot- en Klein-Vorst*, Vorst, 1995. – GEYBELS H. (red.), *Een dorp tussen twee werelden. Vorst in de jaren '30 en '40*, (Vorst), 1997. – LAMBREGHTS K., *Seraf en Karel Lambreghts. Leven en engagement in de Kempen 1867-1934*, (2000) (over het plaatselijke politieke leven). – *Jaarboeken van Laakdal*, 1982-. – *Driemaandelijks Mededelingenblad van de Heemkring Kanton Westerlo*, 1974-.
Archiefgeschiedenis: De hier vermelde documenten werden samen met het vrij volledige archief van de schepenbank en dorpsbestuur op 9 januari 1942 overgemaakt aan het Rijksarchief. Ze werden ook opgenomen in het bestand "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Vorst" en er in 2000 uitgenomen om het hier

besproken bestand te vormen.
Elders bewaard archief: Het grootste deel van het archief van het gemeentebestuur bevindt zich op het archief van de fusiegemeente Laakdal: o.a. notulen van de gemeenteraad (1902-1976) en college (1881-1976), bevolkingsregisters (1820, 1846-), documenten van de technische dienst (1944-), eredienst (1930-), COO (1925-), kadastrale leggers (1834-1900) e.a. Ze zijn geordend volgens een decimale codificatie (Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten). Op het archief van het OCMW-bestuur vindt men nog notulen van de raad (1851-1869, 1878-1927, 1933-), boekhoudkundige documenten (19de-20ste eeuw), briefwisseling (1878-) en sociale dossiers (1940-).
In het archief, bewaard op de pastorie van Sint-Gertrudis, vindt men wat gegevens over het Weldadigheidsbureau (19de eeuw) en "collecteboeken" van Meerlaar en Terboekt (1793-1802).

Archief van het gemeentebestuur van Vorst, 1799-1836 (1900)
0,43 str. m. – 82 inv. nrs.
□ Inhoud: Belastingdocumenten (1802-1835). – Documenten over bevolking en burgerlijke stand (1812-1835), openbare onderstand (1816-1835), eredienst (1825-1900), militaria (1819-1838), buurtwegen (19de eeuw), onderwijs (1829-1831), economie (1826-1830), verkiezingen (1829-1835), volksgezondheid (1832-1836), politie en justitie (1831-1836).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P140 (DE LILLE G. en HOUTMAN E., *Inventaris van het archief van de gemeente Vorst* (Rijksarchief Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 34), Brussel, 2002 (met concordantielijst verwijzend naar de oude nrs. in "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Vorst").

GEMEENTEBESTUUR VAN VOSSELAAR
Vosselaar, 1795-

Hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Gierle, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Turnhout, vanaf 1817 tot het militiekanton Hoogstraten, vanaf 1870 tot het militiekanton Gierle en vanaf 1913 tot het militiekanton Turnhout.
Op 22 december 1822 werd het grote heidegebied "Den Aard" verdeeld tussen de omliggende dorpen en op 4 juni 1826 werd het grote bosgebied "Groten Hout" verdeeld tussen Gierle en Vosselaar. Verder had er in 1826 nog een grenscorrectie plaats met Beerse en met Turnhout ("Kommerdaal").
Vosselaar was in de 19de eeuw een uitgesproken landbouwdorp met wat

houtverwerkende bedrijven en evolueerde in de tweede helft van de 20ste eeuw tot een woonforenzengemeente. De evolutie van de bevolking was de volgende: 489 (1806), 866 (1846), 1093 (1890), 1630 (1910), 2424 (1930), 3578 (1947), 5522 (1961), 8187 (1976).
Archiefgeschiedenis: In 1929 droeg het gemeentebestuur een aantal documenten uit de periode 17de eeuw-1840 over aan het Rijksarchief, later volgden nog een aantal dossiers. Op 11 december 1959 gaf het Algemeen Rijksarchief te Brussel een aantal dossiers (1914-1918), voorkomend van het "Oorlogsarchief", aan het Rijksarchief.

Archief van het gemeentebestuur van Vosselaar, 1796-1946
75 inv. nrs.
□ Inhoud: Personeel (1831-1865). – Briefwisseling (1826-1897). – Beheer van patrimonium (1825-1913). – Boekhoudkundige documenten (1804-1844). – Belastingdocumenten (1819-1853). – Bevolkingsregister (1821). – Documenten over bevolking en burgerlijke stand (1797-1868), openbare onderstand (1841-1892), eredienst (1796-1915), militie (1826-1869), wegen en waterlopen (1821-1901), onderwijs (1840-1903), economie (1840-1875), volksgezondheid (1833-1849), politie en justitie (1824-1912), Wereldoorlog I (1916-1918) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P141 (*Inventaris van het archief van de gemeente Vosselaar*).

GEMEENTEBESTUUR VAN VREMDE
Vremde, 1795-1976

Vremde hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Berchem -in 1795-1796 tijdelijk zetel in Wilrijk-, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Berchem, in april 1802 overgebracht naar Wilrijk, vanaf 1873 tot Kontich. Vanaf 1817 maakte het deel uit van het militiekanton Berchem, vanaf 1913 van het militiekanton Kontich. Vremde was in de 19de eeuw een vrij kleine (676 ha) landbouwgemeente, die zich in de 20ste eeuw vooral toelegde op de tuinbouw en in de tweede helft van de eeuw evolueerde tot een woonforenzengemeente. De bevolking evolueerde als volgt: 549 inwoners (1806), 691 (1846), 899 (1900), 1113 (1947), 1298 (1961), 1625 (1976).
Lit.: *Bijdragen tot de geschiedenis van Boechout-Vremde*, 1995-.
Archiefgeschiedenis: Op 11 december 1934 maakte het gemeentebestuur van Vremde, samen met het archief van de 17de-18de eeuw ook een aantal documenten uit de eerste decennia van de 19de eeuw over aan het Rijksarchief (de nrs. 288-296 van dit bestand). Op 4 augustus 1966 volgde de rest van het 19de-begin

20ste eeuws archief.

Archief van het gemeentebestuur van Vremde, 1797-1939
4,00 str. m. – 295 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Briefwisseling (1798-1929). – Gemeenterekeningen en begrotingen en bijhorende reeksen (1795-1921). – Belastingdocumenten (1799-1916). – Bevolkingsregisters (1806, 1817). – Documenten over bevolking (1806-1931), militie (1801-1932), Burgerwacht (1829-1914), eredienst (1803-1912), landbouw (19de eeuw), volksgezondheid (1855-1870), openbare werken (1817-1925), onderwijs (1805-1938), openbare onderstand (1803-1924), verkiezingen (1836-1928), Wereldoorlog I (1914-1919).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P142 (F. HAVERALS, *Inventaris van het archief van de gemeente Vremde*).

GEMEENTEBESTUUR VAN WALEM
Walem, 1795-1976

Bij de nieuwe organisatie van de gemeenten in 1794 kreeg de oude heerlijkheid Battenbroek nog een zelfstandig bestuur maar reeds na enkele maanden werd het bij de gemeente Walem gevoegd, dat van 1795 tot 1800 hoorde tot de kantonnale municipaliteit van Sint-Katelijne-Waver. Vanaf 1802 viel Walem onder het ressort van het gerechtelijk kanton Duffel en vanaf 1817 onder het militiekanton Duffel.
Op 15 juni 1887 werden de gronden van het nieuw gebouwd fort van Walem, gelegen in Sint-Katelijne-Waver (5 ha) en Mechelen (23 ha) bij de gemeente Walem gevoegd.
Walem was in de 19de eeuw een vrij kleine (434 ha) landbouwgemeente, die in de tweede helft van de 20ste eeuw evolueerde tot een woonforenzengemeente. De bevolking evolueerde als volgt: 821 inwoners (1806), 1035 (1846), 1247 (1900), 1566 (1930), 1692 (1961) en 1628 (1976).
Lit.: COOREMANS T., *Bijdragen tot de geschiedenis van Waelhem*, Mechelen. – VANHAUTE E., *Heiboeren. Bevolking, arbeid en inkomen in de 19de-eeuwse Kempen*, Brussel, 1992.
Archiefgeschiedenis: Op 19 juli 1946 werden een aantal documenten uit het begin van de 19de eeuw door het gemeentebestuur aan het Rijksarchief overgedragen. In 1955 bezorgde pastoor Goetstouwers nog een aantal documenten en op 2 februari 1966 werd het grootste deel van het gemeentearchief (19de en begin 20ste eeuw) aan het Rijksarchief overgemaakt.
Het gehele bestand werd op 6 juli 1993 definitief afgestaan aan de gemeente

Mechelen en overgebracht naar het stadsarchief van Mechelen.
Elders bewaard archief: Zie Stadsarchief Mechelen.

Archief van het gemeentebestuur van Walem, (1789)1795-1936

12,60 str. m. – 283 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Briefwisseling (1838-1921). – Besluiten van het gemeentebestuur (1831-1853) en jaarverslagen (1901...1925). – Gemeenterekeningen (1800-1935), begrotingen (1846-1936) en bijhorende reeksen (1801-1929). – Belastingdocumenten (1797-1929). – Bevolkingsregister (1846), individuele tellingsformulieren (1866). – Documenten over bevolking en burgerlijke stand (1796-1932), openbare onderstand (1789-1928), militie en Burgerwacht (1815-1920), eredienst (1795-1900), openbare werken (1806-1926), politie en justitie (1796-1902) -w.o. register van gepleegde misdrijven (1832-1876)-, openbare gezondheid (1804-1842), onderwijs (1811-1919), economie (1811-1918), verkiezingen (1811-1930), feestelijkheden en rampen (1812-1930), Wereldoorlog I (1914-1919). – Inschrijvingslijsten van dienstplichtigen (1815...1923).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P144 (PROOST M., *Inventarissen van hedendaagse archieven van gemeenten* (Rijksarchief Antwerpen), I, Brussel, 1973, p. 117-129).

GEMEENTEBESTUUR VAN WECHELDERZANDE

Wechelderzande, 1795-1976

Hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Gierle, vanaf 1802 tot het ressort van de kantonnale municipaliteit van Herentals, vanaf 1817 tot het militiekanton Herentals, vanaf 1870 tot het militiekanton Gierle, vanaf 1913 tot het militiekanton Herentals.
Op 22 december 1822 werd het grote heidegebied "Den Aard" verdeeld tussen de aanpalende gemeenten, o.a. Wechelderzande.
In de 19de eeuw was Wechelderzande een uitgesproken landbouwgemeente. In de eerste helft van de 20ste eeuw zorgde de diamantslijperij voor bijkomende tewerkstelling en in de tweede helft van de eeuw evolueerde het tot een woonforenzengemeente. Omstreeks 1900 was hier een bescheiden schilderskolonie gevestigd. De bevolking evolueerde als volgt: 629 inwoners (1806), 556 (1846), 574 (1900), 860 (1930), 1228 (1947), 1490 (1961), 2083 (1976).
Archiefgeschiedenis: Op 11 december 1959 droeg het Algemeen Rijksarchief te Brussel een aantal documenten uit de Eerste Wereldoorlog die vroeger tot het "Oorlogsarchief" behoorden over aan het Rijksarchief Antwerpen.

Elders bewaard archief: Vele documenten zijn verloren gegaan bij de verhuizing in 1964 naar het nieuwe gemeentehuis. Wat overbleef is grotendeels geordend volgens een decimale codificatie (Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten) met inventaris (1979): o.a. notulen van de gemeenteraad (begin 19de eeuw-), van college (1843), bevolkingsregisters (1829, 1846-1960), kadastrale legger (19de eeuw), documenten over personeel (1925-), gemeentelijke boekhouding (1909-), bevolking (1919-), verkiezingen (1851-), onderwijs (1877-), beheer van het patrimonium (1847-), economie (1931-), openbare werken (1871-), eredienst (1884-), gemeentelijke electriciteitsregie (1941-).

Archief van het gemeentebestuur van Wechelderzande, 1916-1918
0,07 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Inkomende briefwisseling, voornamelijk in verband met de bevoorrading van de bevolking (1916-1918).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P145 (*Inventaris van het archief van de gemeente Wechelderzande*).

GEMEENTEBESTUUR VAN WEELDE
Weelde, 1795-1976

Behoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Arendonk, vanaf 1802 tot het ressort van het vredegerecht van Arendonk en vanaf 1817 tot het militiekanton Arendonk.
Weelde was in de 19de eeuw een uitgestrekte (3724 ha), uitgesproken landbouwgemeente met vele heidegebieden. Door de aanleg van de spoorweg Turnhout-Tilburg met station (1867) ontstond er een nieuwe wijk Weelde-Statie met enige industriële activiteit. In de tweede helft van de 20ste eeuw evolueerde Weelde tot een woonforenzengemeente. De evolutie van het bevolkingscijfer is de volgende: 1016 (1806), 1162 (1846), 1189 (1900), 1742 (1930), 2406 (1947), 2769 (1961), 3377 (1976). Vanaf 1977 werd Weelde opgenomen in de landelijke fusiegemeente Ravels.
Lit.: *Weelde, toen en nu*, Ravels, 1982. – SCHATS L. e.a., *De Bevolking van Weelde 1340-1880*, 2 dln, Poppel, 2000 (met o.a. uitgave van de volkstellingen 1796, 1831, bevolkingsstatistieken (1857-1976) e.a.).
Archiefgeschiedenis: In 1929 werden, samen met het archief van de 17de-18de eeuw, ook een aantal documenten van het begin van de 19de eeuw door het gemeentebestuur aan het Rijksarchief overgedragen. In september 1950 volgden nog een aantal dossiers uit de 19de eeuw en op 11 december 1959 maakte het Algemeen Rijksarchief wat documenten uit de Eerste Wereldoorlog, afkomstig

van het "Oorlogsarchief", over aan het Rijksarchief Antwerpen. Het grootste deel van het gemeentearchief (19de en begin 20ste eeuw) werd op 2 juni 1970 overgedragen.
Elders bewaard archief: In het archief van de fusiegemeente Ravels (in het oud gemeentehuis van Weelde) bewaart men nog heel wat documenten van het gemeentebestuur: o.a. notulen van de gemeenteraad (1836-) en college (1841-), bevolkingsregisters (1890-), briefwisseling (1897-), gemeenterekeningen (1931-) en begrotingen (1891-). Deze dossiers zijn geordend volgens een decimale codificatie (Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten) waarvan inventaris.

Archief van het gemeentebestuur van Weelde, (1783) 1796-1940
2,51 str. m. – 78 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Briefwisseling (1800-1897). – Gemeenterekeningen (1799-1806, 1902-1930). – Kadastrale leggers en andere documenten (19de eeuw). – Belastingdocumenten (1796-1832). – Bevolkingsregisters (1820, 1846-1890). – Documenten over openbare onderstand (1783-1922), militie (1798-1940), verkiezingen (1893-1895), economie (1834-1900), onderwijs (1820-1880), politie en justitie (1806-1914), w.o. register van gepleegde misdrijven (1853-1906), volksgezondheid (1829-1895). – Atlas van de waterlopen (1883).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P146 (BOUSSE A., *Inventarissen van hedendaagse archieven van gemeenten* (Rijksarchief Antwerpen), I, 1973, p. 131-135).

GEMEENTEBESTUUR VAN WEERT
Weert, 1795-1976

Hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Bornem, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Puurs, vanaf 1817 tot het militiekanton Bornem, vanaf 1913 tot het militiekanton Puurs.
Op 5 augustus 1832 had er een grenscorrectie plaats met de gemeente Hamme.
Weert was in de 19de eeuw een vrij kleine (480 ha) uitgesproken landbouwgemeente met vele poldergronden met enige huisnijverheid (mandenvlechterij). In de tweede helft van de 20ste eeuw evolueerde het tot een woonforenzengemeente. Het bevolkingscijfer evolueerde als volgt: 433 inwoners (1806), 599 (1846), 763 (1900), 795 (1947), 638 (1961).
Lit.: MAEREVOET L., *Weert, dromend tussen Schelde en Oude Schelde*, Antwerpen, 1969. – HEYMANS F., *Weert aan de Oude Schelde*, Weert, 1985.
Archiefgeschiedenis: Op 11 december 1959 droeg het Algemeen Rijksarchief een

aantal documenten uit de Eerste Wereldoorlog, afkomstig van het "Oorlogs-archief" over aan het Rijksarchief Antwerpen.
Elders bewaard archief: Het grootste deel van het gemeentearchief van Weert wordt bewaard op het Landhuis, Archief- en documentatiecentrum, Boomstraat 1, 2880 Bornem.

Archief van het gemeentebestuur van Weert, (1848-1853) 1914-1918
0,21 str. m. – 19 inv. nrs.
□ Inhoud: Diverse dossiers, voornamelijk over bevoorrading en militaire opeisingen (1914-1918). – Inschrijvingsregisters van leden van de Burgerwacht (1848-1853).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P147 (CEURVELS G., *Inventaris van het archief van de gemeente Weert*).

GEMEENTEBESTUUR VAN WESTERLO
Westerlo, 1795-

Westerlo werd in 1795 -tot 1800- de zetel van een kantonnale municipaliteit die de gemeenten Herselt, Houtvenne, Hulshout, Morkhoven, Oevel, Tongerlo, Westerlo, Westmeerbeek en Zoerle-Parwijs omvatte. Vanaf 1802 werd het de hoofdplaats van een gerechtelijk kanton dat buiten de voorgenoemde gemeenten ook nog Eindhout (en Eindhoutham), Varendonk, Veerle, Vorst en Ramsel (vanaf zijn afscheiding van Herselt in 1865) omvatte. Ook was het vanaf 1817 de hoofdplaats van een militiekanton.
Westerlo was in de 19de eeuw een uitgestrekte (2682 ha) landbouwgemeente met weinig industriële activiteit. In de tweede helft van de 20ste eeuw evolueerde het tot een woonforenzengemeente. De evolutie van het bevolkingscijfer was de volgende: 1847 (1806), 2535 (1846), 3383 (1900), 4831 (1930), 6184 (1947), 7297 (1961). Vanaf 1971 werden de gemeenten Tongerlo en Zoerle-Parwijs bij Westerlo gevoegd.
Lit.: *Driemaandelijks Mededelingenblad van de Heemkring Kanton Westerlo*, 1974-.
Archiefgeschiedenis: Op 30 maart 1966 droeg het gemeentebestuur, naast een aantal documenten uit het ancien régime, ook de meeste bescheiden uit de 19de en begin 20ste eeuw over aan het Rijksarchief.
Elders bewaard archief: Op het archief van de fusiegemeente Westerlo bewaart men nog een aantal documenten van het gemeentebestuur: notulen van de kantonnale raad (jaar IV-V), van de gemeenteraad en college (1818-), bevolkingsregisters (1856-), technische dossiers (19de eeuw),

gemeenteboekhouding (1930-) e.a., die grotendeels geordend zijn volgens een decimale codificatie (Nioda), waarvan inventaris (1972).

Archief van het gemeentebestuur van Westerlo, 1796-1952
18,71 str. m. – 397 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Briefwisseling (1800-1922). – Rekeningen en begrotingen (1797-1933). – Kohieren van grondbelasting (1797-19de eeuw). – Bevolkingsregisters (1829, 1814-1831, 1847-1856), volkstellingen (1866-1910), woonstveranderingen (1825-1937). – Documenten over openbare onderstand (1802-1925), eredienst (1802-1922), openbare werken (1807-1952), onderwijs (1803-1910), economie (1827-1888), politie en justitie (1796-1934), volksgezondheid (1828-1902). – Inschrijvingsregisters van dienstplichtigen (1816-1900).
Bevat ook de archieven van: Kantonnale municipaliteit van Westerlo (1796-1800).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P148 (BROUCKE M., *Inventarissen van hedendaagse archieven van gemeenten* (Rijksarchief Antwerpen), II, Brussel, 1985, p. 175-186).

GEMEENTEBESTUUR VAN WESTMALLE
Westmalle, 1795-1976

Westmalle hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Zandhoven, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Brecht en vanaf 1817 tot het militiekanton Brecht, vanaf 1825 tot het militiekanton Wuustwezel, vanaf 1866 tot het militiekanton Schilde, vanaf 1913 tot het militiekanton Brecht.
Westmalle was in de 19de eeuw een vrij uitgestrekte (2329 ha) landbouwgemeente met weinig industriële activiteit. In de tweede helft van de 20ste eeuw evolueerde het tot een woonforenzengemeente. Het bevolkingscijfer evolueerde als volgt: 753 inwoners (1806), 1166 (1846), 1616 (1900), 2179 (1920), 2759 (1930), 3942 (1947), 4347 (18961), 5333 (1976).
Lit.: BOLCKMANS J., *Bijdragen tot de Geschiedenis van Westmalle*. – BOSCH F. en VAN NIEUWENHUYZE D., *Landelijk Westmalle. Zo leefden onze voorouders in Westmalle (19de-20ste eeuw)*, in *Jaarboek van de Heemkundige Kring van Malle)*, XX, 1999, p. 9-147 en XXI, 2000, p. 7-114, XXII, 2001, p. 83-115.
Archiefgeschiedenis: Op 30 november 1966 maakte het gemeentebestuur van Westmalle het grootste deel van het 19de en begin 20ste eeuws archief over aan het Rijksarchief.
Elders bewaard archief: In het archief van de fusiegemeente Malle bewaart men

nog een aantal reeksen van het gemeentearchief: notulen van de gemeenteraad (1836-) en college (1832-), bevolkingsregisters (1846-), gemeenterekeningen en begrotingen (1924/1939-), technische dossiers (1917/1920-). De meeste van deze bescheiden werden geordend volgens een decimale codificatie (Nioda) met inventaris.

Archief van het gemeentebestuur van Westmalle, 1797-1928
6,65 str. m. – 211 inv. nrs.
□ Inhoud: Briefwisseling (1801-1927). – Gemeenterekeningen deels met bewijsstukken (1810-1907). – Belastingdocumenten (1797-1916). – Documenten over bevolking (1804-1928) met individuele tellingsformulieren (1866...1900), militaria (1816-1927), wegen (1837-1928), politie (1837-1927), onderwijs (1837-1927), landbouw (1838-1927) met individuele tellingsformulieren (1866), volksgezondheid (1837-1927), verkiezingen (1838-1927). – Inschrijvingsregisters van dienstplichtigen (1828...1879).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P149 (CEURVELS G., *Inventaris van het archief van de gemeente Westmalle*).

GEMEENTEBESTUUR VAN WESTMEERBEEK
Westmeerbeek, 1795-1976

Hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Westerlo, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Westerlo en vanaf 1817 tot het militiekanton Westerlo.
Westmeerbeek was in de 19de eeuw een kleine (503 ha) landbouwgemeente, die in de eerste helft van de 20ste eeuw omschakelde op de tuinbouw en in de tweede helft van de eeuw evolueerde tot een woonforenzengemeente. Het bevolkingscijfer evolueerde als volgt: 458 inwoners (1806), 546 (1846), 727 (1900), 1042 (1930), 1224 (1947), 1444 (1961), 1327 (1976).
Lit.: *Driemaandelijks mededelingenblad van de Heemkring Kanton Westerlo*, 1974-.
Elders bewaard archief: Veel van het 19de-20ste eeuws gemeentearchief van Westmeerbeek is verdwenen. Op het archief van de fusiegemeente Hulshout bewaart men nog slechts een aantal documenten: notulen van de gemeenteraad (1947-) en college (1938-), gemeenterekeningen (1940-), bevolkingsregisters (1900-), deels geordend volgens een decimale codificatie (Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten).

Archief van het gemeentebestuur van Westmeerbeek, 1791-1938
1,72 str. m. – 64 inv. nrs.
□ Inhoud: Besluiten van het college (1837-1849). – Briefwisseling (1818-1870). – Gemeenterekeningen (1827-1912). – Kadastrale documenten (1796-1878). – Belastingdocumenten (1797-1905). – Klapper op de bevolkingsregisters (1846, 1866). – Rekeningen van het Weldadigheidsbureel (1827-1911). – Kiezerslijsten (1838-1868) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P150 (CEURVELS G., *Inventaris van het archief van de gemeente Westmeerkbeek*).

GEMEENTEBESTUUR VAN WIEKEVORST
Wiekevorst, 1795-1976

Hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Berlaar, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Heist-op-den-Berg, vanaf 1817 tot het militiekanton Berlaar, vanaf 1913 tot het militiekanton Heist-op-den-Berg.
Wiekevorst was in de 19de eeuw een uitgesproken landbouwgemeente, die in de tweede helft van de 20ste eeuw evolueerde tot een woonforenzengemeente. De evolutie van de bevolking was de volgende: 820 inwoners (1806), 1102 (1846), 1361 (1900), 2089 (1947), 2502 (1961), 2799 (1976).
Lit.: PATTEET R., *Heist en zijn dorpen tijdens de Tweede Wereldoorlog*, Heist-op-den-Berg, 2001. – *350 jaar Wiekevorst*, Wiekevorst, 1992. – HERTELEER L., *Geschiedenis van Heist-op-den-Berg 1795-1976*, Heist-op-den-Berg, 1986, p. 240-244.
Archiefgeschiedenis: De meeste documenten van de 19de-begin 20ste eeuw werden op 9 maart 1971 door het gemeentebestuur aan het Rijksarchief overgedragen. Op 14 september 1938 waren reeds door het gemeentebestuur van Heist-op-den-Berg een aantal rekeningen en oude inventarissen aan het Rijksarchief gegeven.
Elders bewaard archief: In het archief van de fusiegemeente Heist-op-den-Berg bevinden zich nog heel wat reeksen van het gemeentebestuur van Wiekevorst: Notulen van de gemeenteraad (1818-) en college (1850, 1870-), Briefwisseling (19de eeuw-), Personeel (1924-), Gemeenterekeningen met bewijsstukken (1931-) met bijhorende reeksen (1931-) en begrotingen (1908-), documenten over verkiezingen (1928-), wegen (1820-), economie (1866-), openbare onderstand (1831-), onderwijs (1872-), politie en justitie (1833-), patrimoniumbeheer (1812-), woonstveranderingen (19de eeuw-), volkstellingen (1866-), bouwaanvragen (1937-). Deze stukken zijn geordend volgens een decimale codificatie (Nioda) met inventaris (1981) (zie Bibl. 3933).

Archief van het gemeentebestuur van Wiekevorst, 1793-1930
14,79 str. m. – 295 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Notulen van het college (1818-1860). – Briefwisseling (1800-1902). – Gemeenterekeningen (1795-1930) en begrotingen (1801-1907). – Belastingdocumenten (1797-1906). – Kadastrale leggers (19de eeuw). – Bevolkingsregisters (1802-1829, 1847-1890), registers van inkomst en vertrek (1857-1901). – Documenten over openbare onderstand (1793-1924), militie en Burgerwacht (1800-1923), eredienst (1793-1910), politie en justitie (1807-1866), onderwijs (1936-1888), economie (1858-1918), verkiezingen (1828-1910). – Inschrijvingsregisters van dienstplichtigen (1824-1922).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P151 (PROOST M., *Inventarissen van hedendaagse archieven van gemeenten* (Rijksarchief Antwerpen), I, Brussel, 1973, p. 137-145).

GEMEENTEBESTUUR VAN WIJNEGEM
Wijnegem, 1795-

Hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Zandhoven, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Zandhoven en vanaf 1817 tot het militiekanton Zandhoven, vanaf 1827 tot het militiekanton Schilde en vanaf 1913 opnieuw tot het militiekanton Zandhoven.
Bij keizerlijk decreet van 15 januari 1809 werd het kasteel Verbrand Hof met aanpalende gronden, dat op de grens van 's-Gravenwezel en Wijnegem lag, aan Wijnegem toegewezen, dat in ruil 36 ha afstond aan 's-Gravenwezel.
Wijnegem was in de 19de eeuw een landbouwgemeente. Aan de in 1856 gegraven Kempische vaart ontstond enige industrie (jeneverstokerij Meeus, 1869) maar de industriële ontwikkeling kwam er pas na de openstelling van het Albertkanaal. Het in 1864-1867 gebouwd fort nam een deel van de landbouwgronden van de gemeente in.
In de tweede helft van de 20ste eeuw evolueerde Wijnegem tot een woonforenzengemeente zij het met enige industriële tewerkstelling. De bevolkingsevolutie: 658 inwoners (1806), 1088 (1846), 2007 (1880), 2868 (1890), 4036 (1900), 5468 (1930), 8120 (1961), 8372 (1976).
Lit.: CORRENS R. en EVERS C., *Wijnegem, vroeger en nu*, 1998. – EVERS C. en SPAEPEN L., *Herinneringen aan Wijnegem*, Wijnegem, 2000.
Archiefgeschiedenis: Op 25 augustus 1948 droeg het gemeentebestuur van Wijnegem de archieven van de schepenbank en dorpsbestuur (ancien régime) en

een aantal 19de eeuwse archieven (1ste reeks nrs. 1-41) die vermeld waren in de oude inventaris van 1901 over aan het Rijksarchief. Later -vermoedelijk omstreeks 1973- volgden nog andere documenten (2de reeks nrs. 1-105) en in 1997 werden dossiers met inkomende briefwisseling (nrs. 106-126) aan het Rijksarchief overgemaakt.
Lit.: *Inventaris der archieven van de gemeente Wyneghem*, Lier, 1901.
Elders bewaard archief: In het "archief van de gemeente Zandhoven" vindt men onder de nrs. 246 en 267 inschrijvingslijsten en vrijstellingsattesten van de Burgerwacht (1828-1844).
In het archief van de gemeente Wijnegem (gemeentehuis) bewaart men nog een aantal documenten van het gemeentebestuur: notulen van de gemeenteraad (1818-) en college (1893-), briefwisseling (1903-), inschrijvingsregisters van dienstplichtigen (1836-), gemeenterekeningen (1884-), registers van aankomst en vertrek (1892-), vergunningen begraafplaats (1905-), documenten over de eredienst (1843-), poltitie en justitie (1858-), bouwtoelatingen (1903-), hinderlijke bedrijven (1922-).

Archief van het gemeentebestuur van Wijnegem, 1ste reeks, 1795-1901
1,60 str. m. – 41 inv. nrs.
□ Inhoud: Briefwisseling (1795-1872). – Documenten over openbare werken (1801-1885), militie (1803-1861), openbare onderstand (1808-1873), belastingen (1797-1877), eredienst (1798-1863) e.a.
Bevat ook documenten over Brecht, Ekeren, Oelegem, Oostmalle, Pulderbos, Ranst, Schilde, Schoten, 's-Gravenwezel, Sint-Job-in-’t-Goor, Westmalle, Wilmarsdonk.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P152.1 (*Inventaris van het archief van de gemeente Wijnegem. 1ste reeks*).

Archief van het gemeentebestuur van Wijnegem, 2de reeks, 1794-1935
5,50 str. m. – 126 inv. nrs.
□ Inhoud: Notulen van de gemeenteraad (1827-1861) en college (1841-1851). – Briefwisseling (1794-1935). – Belastingdocumenten (1801-1927). – Gemeenterekeningen en begrotingen (1805/1807-1855) en bijhorende reeksen (1860-1924). – Documenten over openbare werken (1824-1922), verkiezingen (1846-1897), openbare onderstand en gasthuis (1825-1935), bevolking (1843-1897). – Primitieve kadastrale (1808) en andere plannen (19de eeuw-1914).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P152.2 (*Inventaris van het archief van de gemeente Wijnegem. 2de reeks* (aangevuld in 1997).

GEMEENTEBESTUUR VAN WILLEBROEK
Willebroek, 1795-

Was van 1795 tot 1800 zetel van een kantonnale municipaliteit waartoe naast Willebroek ook de gemeenten Blaasveld, Heffen, Heindonk, Hombeek, Leest, Ruisbroek en Tisselt behoorden. Ressorteerde vanaf 1802 onder het gerechtelijk kanton Mechelen 2 en was vanaf 1817 zetel van een militiekanton.
Op 29 mei 1808 had er een grote gebiedsruil plaats tussen de gemeenten Willebroek, Ruisbroek, Tisselt en Puurs, die de vroegere enclaves ophief. Willebroek verloor 275 ha en 39 huizen en bekwam er 200 ha en 104 huizen.
Willebroek was in de 19de eeuw een landbouwdorp met groeiende industriële activiteit, die ook voor een grote bevolkingstoename zorgde: 2195 inwoners (1806), 3028 (1846), 4238 (1866), 6011 (1880), 8164 (1890), 9959 (1900), 11906 (1910), 13895 (1930), 15359 (1961), 15565 (1976).
Lit.: DE HERDT T. en RABHOOY T., *Willebroek, van landbouwdorp tot industriegemeente*, Willebroek, 1982.
Archiefgeschiedenis: In 1909 en 1919 waren er enkele kleine aanwinsten vanwege het Algemeen Rijksarchief en nr. 220 werd in 1971 verworven van de Koninklijke Bibliotheek te Brussel (Handschriftenkabinet II 3194). De documenten van na 1795 die in het bestand "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Willebroek" vervat zaten werden hier in 2000 uitgenomen om het hier besproken bestand te vormen.
Elders bewaard archief: In het archief van de gemeente Willebroek (gemeentehuis) wordt het vrij volledige archief van het gemeentebestuur (19de-20ste eeuw) bewaard, grotendeels geordend volgens een decimale classificatie.

Archief van het gemeentebestuur van Willebroek, 1797-1833
0,14 str. m. – 7 inv. nrs.
□ Inhoud: Briefwisseling (1808-1823). – Belastingdocumenten (1821-1833). – Documenten over politie en justitie (1798-1813) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P153 (*Inventaris van het archief van de gemeente Willebroek*).

GEMEENTEBESTUUR VAN WILRIJK
Wilrijk, 1795-1982

Wilrijk werd op 31 augustus 1795 de hoofdplaats van een kantonnale municipaliteit, die naast Wilrijk ook de gemeenten Berchem, Borsbeek, Deurne-Borgerhout, Hemiksem, Hoboken, Mortsel en Vremde omvatte. Reeds op

13 juni 1796 werd de zetel naar Berchem overgeplaatst. In 1802 werd het opnieuw de zetel van een gerechtelijk kanton waartoe de gemeenten Boechout, Borsbeek, Hoboken, Mortsel, Vremde en Wilrijk behoorden. Bij de creatie van het vredegerecht Kontich in 1873 werd het gerechtelijk kanton Wilrijk afgeschaft. Vanaf 1913 ressorteerde het onder het gerechtelijk kanton Berchem. Vanaf 1817 behoorde het tot het militiekanton Berchem.
Voor de oprichting van de forten 6 en 7 moesten er in de 19de eeuw nogal wat landbouwgronden worden opgeofferd. Op 8 mei 1912 had er een belangrijke gebiedsruil plaats met Antwerpen en moest Wilrijk 125 ha en 284 inwoners afstaan (de parkgebieden Nachtegaal, Middelheim en Brandt).
Wilrijk was in de 19de eeuw nog een uitgesproken landbouwgemeente maar kreeg in de loop van de 20ste eeuw meer en meer de functie van woonforenzengemeente voor het naburige Antwerpen waarmee het urbanistisch samensmolt. Dit blijkt ook uit de bevolkingsevolutie: 1629 (1806), 2356 (1846), 3908 (1880), 6043 (1900), 9634 (1920), 20361 (1930), 26150 (1947), 37396 (1961). In 1942-1944 maakte het deel uit van Groot-Antwerpen en vanaf 1983 werd het opgenomen in de fusiegemeente Antwerpen.
Lit.: VAN PASSEN R., *Geschiedenis van Wilrijk*, Wilrijk, 1982.
Archiefgeschiedenis: Op 12 oktober 1972 droeg het gemeentebestuur het grootste deel van het gemeentearchief van de 19de-begin 20ste eeuw over aan het Rijksarchief, op 17 november 1978 volgden nog een aantal bescheiden.
Elders bewaard archief: Op het districtshuis van Wilrijk worden de meeste reeksen van het 20ste eeuws archief van het gemeentebestuur bewaard.

Archief van het gemeentebestuur van Wilrijk, 1800-1930
4,62 str. m. – 166 inv. nrs.
□ Inhoud: Notulen van de gemeenteraad (1830-1909) en college (1819-1901). – Briefwisseling (1812-1906). – Gemeenterekeningen (1796-1881) en begrotingen (1913-1930). – Kadastrale leggers (1834-1913). – Belastingdocumenten (1811-1918). – Inschrijvingsregisters van dienstplichtigen (1890-1910). – Documenten over openbare onderstand (1872-1873), militie en Burgerwacht (1813-1914). – Processen verbaal van de gemeentelijke politie (1893-1910) e.a.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P155 (BOUSSE A., *Inventarissen van hedendaagse archieven van gemeenten* (Rijksarchief Antwerpen), II, Brussel, 1985, p. 187-191).

GEMEENTEBESTUUR VAN WOMMELGEM

Wommelgem, 1795-

Hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Zandhoven, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Zandhoven, vanaf 1817 tot het militiekanton Berchem, vanaf 1870 tot het militiekanton Merksem en vanaf 1913 tot het militiekanton Zandhoven.

Wommelgem was in de 19de eeuw een landbouwgemeente. In 1860-1867 werd het fort 2 gebouwd waarvoor 35 ha gronden werden opgeofferd. Het graven van de Kempische vaart (1859) bracht geen directe industrialisatie. In de eerste helft van de 20ste eeuw zorgde de diamantslijperij voor bijkomende tewerkstelling en pas na Wereldoorlog II was er een uitbreiding van de industriële activiteiten, de landbouw specialiseerde zich meer in tuinbouw en in de tweede helft van de 20ste eeuw evolueerde Wommelgem ook meer tot een woonforenzengemeente, wat zich ook weerspiegelt in het bevolkingscijfer: 1239 (1806), 1496 (1846), 2364 (1890), 3502 (1920), 4415(1930), 5506 (1947), 8128 (1961), 9829 (1976).

Lit.: SLEDSENS A., *Wommelgem vroeger en nu. Bijdrage tot de geschiedenis van Wommelgem*, Boechout, 1962. – ID. *Wommelgem, waar is de tijd?*, Wommelgem, 1982.

Archiefgeschiedenis: De in het "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Wommelgem" opgenomen documenten van na 1795 werden hier in 2000 uitgenomen om het hier besproken bestand te vormen.

Lit.: *Jaarboek De Krijter*, 1995, p. 229-233.

Elders bewaard archief: In het "archief van de gemeente Zandhoven" vindt men onder de nrs. 245 en 266 inschrijvingslijsten en vrijstellingsattesten van de Burgerwacht (1830-1848).

Op het archief van de gemeente Wommelgem (gemeentehuis) bewaart men het grootste deel van het gemeentearchief: notulen van de gemeenteraad (1932-) en college (1937-), jaarverslagen (1815-1829, 1867-1945), buurtspoorwegen (1883-1956), verkiezingen (1921-), openbare onderstand (1906-), onderwijs (1884-), hinderlijke bedrijven (1921-), politie (1936-) e.a.

Archief van het gemeentebestuur van Wommelgem, 1795-1865

0,11 str. m. – 7 inv. nrs.

□ Inhoud: Diverse documenten (1796-1823). – Kadastrale kaart van Popp (ca. 1865).

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P156 (*Inventaris van het archief van de gemeente Wommelgem*).

GEMEENTEBESTUUR VAN WORTEL

Wortel, 1795-1976

Hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Hoogstraten, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Hoogstraten, vanaf 1817 tot het militiekanton Hoogstraten.
Wortel was in de 19de eeuw een uitgesproken landbouwgemeente met vele heidegebieden. Hier werd in 1822 de "Maatschappij voor Weldadigheid" opgericht die 125 behoeftige gezinnen een nieuw bestaan wou geven door financiële ondersteuning bij de ontginning van een 570 ha groot terrein. Dit opzet mislukte echter en in 1881 werden de "Weldadigheidskolonies Hoogstraten-Merksplas-Wortel" opgericht waar werkbekwame bedelaars en landlopers werden tewerkgesteld in de landontginning (op dezelfde terreinen). In 1891 werd Wortel erkend als een "toevluchtshuis" om tijdelijk onderdak te verschaffen aan eerder toevallige, ongelukkige of gebrekkige landlopers en bedelaars, die voor onbepaalde tijd werden geïnterneerd en de instelling pas mochten verlaten wanneer zij door arbeid een bepaald bedrag hadden bijeengespaard. In 1911 werd Wortel een bijafdeling van het bedelaarsgesticht van Merksplas. Van 1935 tot 1945 werd Wortel bestemd voor de opvang van zwakzinnige landlopers en van bepaalde zwakzinnigen uit de rijkskolonie van Geel of van overbevolkte ziekenhuizen. Na een intermezzo als opvang voor "incivieken" kreeg Wortel zijn oude functie terug. In 1993 werd de wet op de landloperij en bedelarij afgeschaft en verdween ook de kolonie in Wortel.
Op 8 augustus 1843 had er een grenscorrectie plaats met Baarle-Nassau.
Wortel was in de 19de eeuw een uitgesproken landbouwgemeente. De bevolking evolueerde als volgt: 560 inwoners (1806), 779 (1846), 885 (1900), 944 (1930), 1343 (1947), 1381 (1961), 1242 (1976).
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd op 4 augustus 1970 door het gemeentebestuur van Wortel aan het Rijksarchief overgemaakt.
Elders bewaard archief: In het Rijksarchief te Beveren bewaart men het archief van de "Rijksweldadigheidskolonies Hoogstraten-Merksplas-Rekem-Wortel" (1810-1980). Zie BUYCK J. en VELLE K., *Inventaris van het archief van de Rijksweldadigheidskolonies Hoogstraten-Merksplas-Rekem-Wortel (1810-1980)* (Rijksarchief te Beveren. Inventarissen 27), Brussel, 1998.
In het archief van de fusiegemeente Hoogstraten (gemeentearchief) vindt men nog een aantal documenten van het gemeentebestuur van Wortel, o.a. notulen van de gemeenteraad (1880-) en college (1866-), gemeenterekeningen (1851-). Deze zijn geïnventariseerd volgens een decimale codificatie (Nioda, in 1989 herwerkt door de Vlaamse verenigingen van Steden en Gemeenten).

Archief van het gemeentebestuur van Wortel, 1798-1890
0,74 str. m. – 15 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Notulen van de gemeenteraad (1818-1880) en college (1837-1866). – Bevolkingsregisters (1846-1890). – Grondbelasting (1798).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P157 (BOUSSE A., *Inventarissen van hedendaagse archieven van gemeenten* (Rijksarchief Antwerpen), I, Brussel, 1973, p. 147).

GEMEENTEBESTUUR VAN WUUSTWEZEL
Wuustwezel, 1798-1938

Wuustwezel werd zetel van een kantonnale municipaliteit bij besluit van 13 juni door afschaffing van de municipaliteiten Brecht en Kalmthout. Het was bevoegd voor de gemeenten Brecht (met Sint-Lenaarts), Essen, Kalmthout, Loenhout en Wuustwezel en -gedurende een korte tijd- ook Huijbergen (Nederland). Ondanks het feit dat het kanton aftgeschaft werd bij wet van 13 maart 1797 bleef het de facto verder functioneren, ook als gerechtelijk kanton, tot het in 1802 opging in het -heropgerichte- gerechtelijke kanton Brecht. Van 1817 tot 1870 was het ook de zetel van een militiekanton, dat de gemeenten Brecht -met Sint-Lenaarts-, Essen, Kalmthout, Loenhout, Oostmalle (tot 1852), Westmalle (tot 1866) en Wuustwezel omvatte. Vanaf 1872 maakte Wuustwezel deel uit van het militiekanton Brecht.
Wuustwezel was ook de residentie van een ontvanger van Registratie en Domeinen (1808-1815, 1846-) en had een douanekantoor op zijn grondgebied.
Wuustwezel en Kalmthout-Essen hadden een aantal enclaves op mekaars grondgebied in de buurt van het gehucht Achterbroek. Op 8 april 1821 had er een gebiedsruil plaats waarbij Kalmthout drie enclaves ten westen van de weg Antwerpen-Roosendaal (160 ha, 13 woningen en 102 inwoners) verkreeg en Wuustwezel twee gebieden ten oosten van die weg en ten zuiden van de Witgoorstraat verkreeg (153 ha, 18 woningen en 134 inwoners). In 1824 volgde nog een kleine grenscorrectie met de gemeente Groot-Zundert.
Wuustwezel was in de 19de eeuw een zeer uitgestrekte (6006 ha), uitgesproken landbouwgemeente met vele heide- en bosgebieden, gelegen aan de in 1806-1811 (her)aangelegde weg Antwerpen-Breda. Pas op het einde van de 19de eeuw was er enige industriële activiteit van betekenis en in de tweede helft van de 20ste eeuw evolueerde het tot een woonforenzengemeente. De evolutie van de bevolking was de volgende: 1188 (1806), 2123 (1846), 2543 (1890), 4009 (1910), 5110 (1930), 6557 (1947), 8248 (1961).
Lit.: PEETERS K.C. en VERVOORT J., *Geschiedenis van Wuustwezel*,

Wuustwezel, 1937. – TIRELIREN A., *Achterbroek opstandig dorp*, Essen, z.d. – HAVERMANS R., *De grenzen van Essen en Kalmthout in 1821*, in *Calmpthoutania*, XIV, 1962, p. 10 en XV, 1963, p. 90-91. – *Wesalia, Tijdschrift voor plaatselijke geschiedenis en folklore*, 1926-1940.
Archiefgeschiedenis: Op 15 maart 1941 maakte het gemeentebestuur, door bemiddeling van de gemeenteonderwijzer en -archivaris K.C. Peeters -later stadssecretaris van Antwerpen-, enkele bescheiden uit de Franse tijd en uit de eerste decennia van de 19de eeuw over aan het Rijksarchief. In 1946 zorgde K.C. Peeters ervoor dat het grootste deel van het 19de eeuwse archief aan het Rijksarchief werd overgemaakt. Hiervan maakte R. Vissers een plaatsingslijst, waarnaar in de bij de inventaris horende concordantielijst verwezen wordt.
Elders bewaard archief: Zie ook "Verzameling John Cuyvers", waarin een aantal bescheiden, van particuliere aard, en historische notities van K.C. Peeters vervat zitten. Ook het "archief van de Oudheidkundige Kring van Wuestwezel -Wesalia-" bevat een aantal historische notities over Wuustwezel. In het "archief van de heerlijkheid, schepenbank, van het leenhof en van het dorpsbestuur van Wuustwezel, 2de reeks" zijn ook nog een aantal vooral 19de-eeuwse bescheiden te vinden.
In het archief van de fusiegemeente Wuustwezel (gemeentehuis) bewaart men nog heel wat documenten van het gemeentebestuur, zij het niet geordend.

Archief van het gemeentebestuur van Wuustwezel, 1798-1938
5,55 str. m. – 231 inv. nrs.
□ Inhoud: Briefwisseling (1816-1928). – Documenten over de gemeentelijke boekhouding (1826-1918), belastingen (1813-1892), bevolking (1833-1907), openbare onderstand (1823-1907), eredienst (1838-1911), militie en Burgerwacht (1798-1907), openbare werken (1809-1927), onderwijs en cultuur (1827-1938), economie (1832-1924), verkiezingen (1831-1902), volksgezondheid (1832-1907), politie en justitie (1826-1907), rampen (1834-1890), feesten en markten (1843-1928) e.a.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. P158 (G. CEURVELS, *Inventaris van het archief van de gemeente Wuustwezel* (Rijksarchief Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 35), Brussel, 2002 (met concordantielijst verwijzend naar de plaatsingslijst van R. Vissers).

GEMEENTEBESTUUR VAN ZANDHOVEN
Zandhoven, 1795-

Zandhoven werd in 1795 de zetel van een kantonnale municipaliteit waartoe naast

Zandhoven ook de gemeenten Broechem, Emblem, Halle, Massenhoven, Oelegem, Oostmalle, Pulderbos, Pulle, Ranst, Schilde, Viersel, Westmalle, Wijnegem, Wommelgem en Zoersel behoorden. Vanaf 1802 werd het zetel van een gerechtelijk kanton met dezelfde gemeenten uitgenomen Oost- en Westmalle én met 's-Gravenwezel en Sint-Job-in-'t-Goor. Van 1817 tot 1825 was het ook zetel van een militiekanton met dezelfde omschrijving met uitzondering van Wommelgem en met toevoeging van Schoten. In 1825 werd de zetel van het militiekanton overgeplaatst naar Schilde en vanaf 1913 werd het opnieuw hoofdplaats van een militiekanton, dat dezelfde samenstelling had als het gerechtelijk kanton.
Zandhoven was in de 19de eeuw een landbouwgemeente met wat plaatselijke nijverheid. In de eerste helft van de 20ste eeuw zorgden de diamantslijperijen voor bijkomende tewerkstelling en in de twee helft van de eeuw evolueerde het tot een woonforenzengemeente. De evolutie van het bevolkingscijfer was de volgende: 786 (1806), 982 (1846), 1107 (1890), 1295 (1920), 2270 (1947), 2686 (1961), 3231 (1976).
Lit.: ROELANTS J., *Een pareltje uit de Kempen. Santhoven met omgeving*, Brecht, 1934.
Archiefgeschiedenis: Deze bescheiden werden in januari 1949 door het gemeentebestuur aan het Rijksarchief overgedragen.
Elders bewaard archief: Zie ook "Verzameling kadastrale kaarten en plattegronden" nrs. 205-207: primitieve kadastrale kaarten (1808)
In het archief van de fusiegemeente Zandhoven bewaart men nog heel wat documenten van het gemeentebestuur: o.a. bevolkingsregisters (1847-), volkstelling (1816), bouwtoelatingen, hinderlijke bedrijven (ca. 1930-) e.a., grotendeels geordend volgens een decimale codificatie (Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten).

Archief van het gemeentebestuur van Zandhoven, 1790-1922
6,21 str. m. – 418 inv. nrs.
□ Inhoud: Besluiten van het gemeentebestuur (1818-1836). – Personeel (1805-1890). – Briefwisseling (1801-1885). – Gemeenterekeningen (1811-1915) en bijhorende reeksen (1798-1894). – Kadastrale leggers (1808-1843). – Belastingdocumenten (1800-1918). – Volkstellingen (1843-1846) en woonstveranderingen (1818-1871). – Documenten over bevolking en burgerlijke stand (1792-1920), openbare onderstand (1801-1920), eredienst (1802-1922), militie (1801-1912), Burgerwacht (1794-1909), openbare werken (1803-1915), onderwijs en cultuur (1803-1899), landbouw (1801-1917), handel en nijverheid (1801-1867), verkiezingen (1801-1912), volksgezondheid (1802-1892), politie en justitie (1801-1905). – Inschrijvingslijsten van leden van de Burgerwacht van het kanton

(1811-1849) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P159 (CEURVELS G., *Inventaris van het archief van de gemeente Zandhoven*).
─ Index in typeschrift: Bibliotheeknr. 5616 (PALMANS J., *Volkstellingen Zandhoven 1880-1890* (bewerking met klapper op de individuele tellingsformulieren van de volkstellingen, nrs. 127-128).

GEMEENTEBESTUUR VAN ZANDVLIET

Zandvliet, 1795-1982

Behoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Stabroek, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Zandvliet, vanaf 1817 tot het militiekanton Ekeren, vanaf 1870 tot het militiekanton Kapellen en vanaf 1913 opnieuw tot het militiekanton Ekeren.
Zandvliet was in de 19de eeuw een zeer uitgestrekt (2373 ha) landbouwdorp met vele poldergronden. Samen met de buurgemeenten Berendrecht en Lillo baatte Zandvliet de haven van Fort Frederik in Berendrecht uit. Nadat het reeds in 1942-1944 deel had uitgemaakt van Groot-Antwerpen werd het bij wet van 22 maart 1958 aangehecht bij Antwerpen met het oog op de uitbreiding van de haven.
De bevolkingsevolutie was de volgende: 1226 inwoners (1806), 1956 (1847), 2481 (1890), 2910 (1920), 3223 (1947), 3330 (1958).
Lit.: VAN DER GOTEN J. en VAN ROYEN Gh., *Zandvliet aan de Schelde*, 1938.
Archiefgeschiedenis: De hier besproken bescheiden waren samen met het archief van de schepenbank en dorpsbestuur (ancien régime) door het gemeentebestuur aan het Rijksarchief overgemaakt. Zij werden in 2000 uit het bestand "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Zandvliet" genomen en vormen het hier besproken bestand.
Elders bewaard archief: Zie Stadsarchief Antwerpen.

Archief van het gemeentebestuur van Zandvliet, 1800-1912

1,70 str. m. – 185 inv. nrs.
□ Inhoud: Notulen van de gemeenteraad (1818-1848) en college (1840-1866). – Briefwisseling (1823-1870). – Documenten over patrimoniumbeheer (1820-1845), gemeentelijke boekhouding (1805-1903), belastingen (1803-1844), bevolking (1800-1840), openbare onderstand (1814-1847), militie en Burgerwacht (1813-1844), eredienst (1825-1841), openbare werken (1815-1895), politie (1823-1880), openbare gezondheid (1821-1834), onderwijs (1840-1845), economie (1823-1842), verkiezingen (1830-1837), uitbating van de haven van Fort Frederik

in Berendrecht (1840-1912).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P160 (DE LILLE G., *Inventaris van het archief van de gemeente Zandvliet*).

GEMEENTEBESTUUR VAN ZOERLE-PARWIJS

Zoerle-Parwijs, 1795-1976

Zoerle-Parwijs was een enclave binnen het grondgebied van Westerlo. Het behoorde tot de kantonnale municipaliteit van Westerlo (1795-1800), tot het gerechtelijk kanton Westerlo en vanaf 1817 tot het militiekanton Westerlo.
In de 19de eeuw was Zoerle een zeer kleine (152 ha) landbouwgemeente met vooral kleine bedrijven. In de tweede helft van de 20ste eeuw evolueerde het tot een woonforenzengemeente. Vanaf 1971 maakt het deel uit van de fusiegemeente Westerlo. De bevolkingsevolutie: 410 inwoners (1806), 500 (1846), 645 (1890), 912 (1930), 1196 (1947), 1471 (1961).
Archiefgeschiedenis: Op 17 april 1920 stond het gemeentebestuur het archief van het ancien régime, samen met een aantal documenten uit de periode 1795-1814 af aan het rijksarchief. Deze documenten werden opgenomen in het bestand "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Zoerle-Parwijs" nr. 52 A-B en in 2000 eruitgenomen en opgenomen in het hier besproken bestand. Het grootste deel van de 19de en begin 20ste eeuwse bescheiden werden op 15 juni 1948 door het gemeentebestuur aan het Rijksarchief overgedragen.
Elders bewaard archief: Een groot deel van het archief van het gemeentebestuur wordt nog bewaard in het archief van de fusiegemeente Westerlo: notulen van de gemeenteraad (1836-) en college (1818-), bevolkingsregisters (1846-), gemeente-rekeningen en begrotingen (1914/1909-), briefwisseling (19de eeuw-) e.a. die geordend zijn volgens een decimale codificatie (Nioda), waarvan inventaris.

Archief van het gemeentebestuur van Zoerle-Parwijs, 1801-1939

3,40 str. m. – 91 inv. nrs.
□ Inhoud: Gemeenterekeningen (1831-1939) en begrotingen (1801-1897). – Documenten over openbare onderstand (1825-1939), militie (1814), politie (1814). – Inschrijvingsregisters van dienstplichtigen (1835-1908) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P161 (CEURVELS G., *Inventaris van het archief van de gemeente Zoerle-Parwijs*).

GEMEENTEBESTUUR VAN ZOERSEL
Zoersel, 1795-

Hoorde van 1795 tot 1800 tot de kantonnale municipaliteit van Zandhoven, vanaf 1802 tot het ressort van het gerechtelijk kanton Zandhoven, vanaf 1817 tot het militiekanton Zandhoven, vanaf 1825 tot het militiekanton Schilde en vanaf 1913 tot het militiekanton Zandhoven.
Zoersel was in de 19de eeuw een uitgestrekte (2170 ha) landbouwgemeente met vele heide- en bosgebieden. In de eerste helft van de 20ste eeuw zorgden de diamantslijperijen voor bijkomende tewerkstelling en in de tweede helft van de eeuw evolueerde Zoersel tot een woonforenzengemeente. De bevolkingsevolutie was de volgende: 738 (1806), 1031 (1846), 1059 (1900), 1472 (1930), 1805 (1947), 2595 (1961), 4872 (1976).
Lit.: *Jaarboeken van de Heemkundige Kring Zoersel*, 1979-.
Elders bewaard archief: In het "archief van het gemeentebestuur van Zandhoven" nrs. 247 en 268 vindt men inschrijvingslijsten en vrijstellingsattesten van de Burgerwacht (1811-1847).
In het archief van de fusiegemeente Zoersel (kasteel Halle) bewaart men o.a.: notulen van de gemeenteraad (1819-), bevolkingsregisters (1846-), gemeenterekeningen (1891-) en begrotingen (1900-), militaria (ca. 1880-), briefwisseling (1809-), bouwaanvragen (ca. 1962-) die voor een deel geordend zijn volgens een decimale codificatie (Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten).

Archief van het gemeentebestuur van Zoersel, 1811-1811
0,07 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Uittreksel uit de akten van de Burgerlijke Stand (1811).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. P162 (*Inventaris van het archief van de gemeente Zoersel*).

III. POLDERS EN WATERINGEN

Polders zijn ingedijkte aangeslibte gronden en schorren aan getijdengevoelige rivieren en zeeboorden. In de provincie Antwerpen waren deze geconcentreerd aan de rechter Scheldeoevers ten noorden van Antwerpen (Oorderen, Oosterweel, Wilmarsdonk, Lillo, Stabroek, Berendrecht, Zandvliet, Merksem, Ekeren) en ten zuiden (Kiel, Hoboken) en in het Schelde-Rupelgebied (Hingene, Bornem, Weert, Ruisbroek, Willebroek). Zij werden polder of dijkagie genoemd.
Deze polders waren initiatieven van collectiviteiten van grote aanpalende eigenaars die samen de kosten deelden voor de bedijking en het aanleggen en onderhoud van wegen, binnenkanalen, afwateringen en sluizen die de waterhuishouding in het ingedijkte gebied moesten regelen. Dat gebeurde door het afvoeren van overtollig binnenwater en uitzonderlijk in het aanvoeren van water bij grote droogte. In de streek rond Antwerpen zijn deze grootse bedijkingswerken begonnen in de 12de eeuw, vooral onder stimulans van de Sint-Michielsabdij en van het Onze-Lieve-Vrouwekapittel van Antwerpen die grootgrondbezitters waren in de dorpen ten noorden van de stad. Ook de Sint-Bernardsabdij van Hemiksem investeerde veel in inpolderingen in het markiezaat van Bergen op Zoom. Omstreeks 1340 drongen zich door veranderingen in de getijdenbewegingen van de Schelde verdere dijkverhogingen op en werd de Hertogendijk aangelegd, een dwarsdijk die wat paralel met de Schelde liep tot in Stabroek. Tijdens de oorlogstroebelen in de 16de eeuw, vooral omstreeks 1582-1585 werden de meeste dijken doorstoken en stroomde het gehele poldergebied onder. Het is pas vele decennia later dat er ingrijpende herbedijkingsprojecten werden gestart. Niet alleen moest er voldoende kapitaal worden samengebracht voor deze grootse werken maar er moest ook toestemming verkregen worden van de Noordelijke Nederlanden die een aantal forten in dit gebied (o.a. Lillo) bezetten. In 1632 werd gestart met de beveiliging van een gebied ten noorden van de stad door de aanleg van de Ferdinandusdijk (een binnendijk van Oosterweel tot Merksem). In 1649 kwam een vereniging tot stand tussen drie zeepolders Oosterweel, Wilmarsdonk en Steenborgerweert en twee binnenpolders Ekeren-ten-Lage en Merksem-ten-Lage om dat gebied te herbedijken. In 1650 kreeg ook de polder van Lillo c.a. een octrooi tot bedijking. De laatste herbedijking startte in 1722 met de derde polder van Oorderen (Polder van Ordam c.a.).
In Willebroek ontstonden de polders door de aanleg van het kanaal Brussel-Willebroek (16de eeuw) en werd een polderbestuur ingesteld voor de gronden ten westen en één voor de gronden ten oosten van het kanaal.
Van de polderbesturen rond Antwerpen van voor de herbedijking in de 16de-17de

eeuw is bijna geen archief overgebleven. Bij hun wedergeboorte in de 17de eeuw werd de structuur van de polders geregeld door de koninklijke octrooien die ze verkregen. In ruil voor de enorme investeringen die deze werken vroegen kregen zij van de centrale overheid -tijdelijke- vrijstellingen van landelijke belastingen en van militaire logementen en leveringen en kregen zij een afzonderlijk bestuurlijk kader, dat ze voor de overstromingen van de 16de eeuw ook bezaten. Het bestuur bestond uit een algemene vergadering waarin vooral de grote gelanden (de grootgrondbezitters in het poldergebied) zitting hadden. Deze kozen gecommitteerden en/of gezworenen die onder hun midden een dijkgraaf aanduidden, als hoogste functionaris, die ook de algemene vergadering voorzat. Het aantal gecommitteerden varieerde van polder tot polder evenals de verkiezingsmodaliteiten. In de polder van Lillo c.a. verkozen de "grote gelanden" een aantal gecommitteerden terwijl de kleine landeigenaars samen één gecomitteerde mochten aanduiden. Later werden er in deze polder, die gronden had in Lillo, Berendrecht, Stabroek en Zandvliet, vier gecommitteerden verkozen, één voor elk van deze dorpen. In de in 1649 opgerichte collectiviteit "Polder van Oosterweel cum annexis" bestond de algemene vergadering uit 13 leden met 7 stemmen, verdeeld als volgt: de oude polder van Oosterweel 3 leden en 2 stemmen, de polders van Wilmarsdonk -met een aantal gronden in Oorderen-, Ekeren-ten-Lage en Merksem-ten Lage -samen met de Steenborgerweertpolder-, de stad Antwerpen en het Onze-Lieve-Vrouwekapittel van Antwerpen kregen elk 2 leden met 1 stem. De secretaris van de nieuwe collectiviteit zou dezelfde zijn als deze van de vijf participerende polderbesturen.
De algemene vergadering keurde de rekeningen en begrotingen goed, bepaalde de (interne) belasting (dijkgeschotten) die de poldereigenaars moesten betalen voor de goede werking van de polder. Zij duidden een dagelijks bestuur aan (de gecommitterden met de dijkgraaf). De dijkgraaf hield toezicht op het ondergeschikt personeel dat de dijken, sluizen, kanalen en grachten moest onderhouden. Een secretaris(griffier)-penningmeester verzorgde de administratie en stelde de rekeningen op.
Bij de bouw van gemeenschappelijke dijken of sluizen richtten de deelnemende polderbesturen tijdelijke "verenigingen" op die de onkosten voor deze werken moesten verdelen, zoals bij de bouw van de Kauwensteinse dijk (ca. 1588-1652) of de bouw van een sluis bij de Kruisschans in 1840. De aangestelde griffier die de kosten voor deze werken moest verdelen onder de geïnteresseerde eigenaars was meestal ook de griffier van één van de deelnemende polderbesturen.
Zeker in de noorderpolders hadden de besturen een vrij grote autonomie en waren zelfs vertegenwoordigd in de kwartiervergaderingen van Hoogstraten en Turnhout (dit voor Wilmarsdonk). Ook zorgden zij vaak voor de inning van de landelijke belastingen, hadden een vaste vertegenwoordiging in de plaatselijke schepenbanken en deden soms zelfs registratie van eigendomsoverdrachten.

Vanaf 1745 deed zich in de noordelijke polders nog een uitzonderlijke toestand voor toen de "Geünieerde Generaliteit van de vier Polders", nl. Oosterweel, Oorderen-Muisbroek, Ettenhoven en Ordam van de stad Antwerpen de heerlijke rechten kocht van Oorderen, Oosterweel en Wilmarsdonk. Sedertdien werden de polderbesturen nog meer ingeschakeld in de administratieve en fiscale organisatie van deze dorpen. Vooral de noorderpolders veranderden vaak van naam of richten collectiviteiten op en het is dan ook vaak zeer moeilijk om de verschillende polderbesturen te onderscheiden.
Om te komen tot een grotere controle van de centrale overheid en een betere coördinatie tussen de polders werd in 1586 het ambt van superindentant en dijkgraaf-generaal van Brabant en Vlaanderen ingesteld maar deze functionaris kreeg geen greep op de vele polderbesturen.
In het begin van de Franse tijd ontstond er een machtsvacuüm toen de oude polderbesturen de jure werden afgeschaft maar niets in de plaats kwam. Keizerlijke decreten en reglementen van 1811 erkenden de polderbesturen als openbare besturen maar bouwden ook een toezicht in van de centrale overheid via het provinciebestuur en ministeriële diensten. De octrooien uit de 17de-18de eeuw bleven echter de basis voor de werking van de polderbesturen.
Een echte wetgeving op wateringen en polders kwam er echter pas in 1956-1957 en vanaf 1980 is de voogdijoverheid de Vlaamse Gemeenschap.
De polders ten noorden en zuiden van Antwerpen zijn o.a. in 1948 ontbonden om plaats te maken voor haven- en industriegebieden. Ook de polders in het Schelde-Rupelgebied werden in de tweede helft van de 20ste eeuw grondig hertekend en er ontstond in 1969 o.a. een zeer groot poldergebeid "de Polder Vliet en Zielbeek" (7.234 ha met gronden in Bornem, Breendonk, Hingene, Liezele, Lippelo, Oppuurs, Puurs, Ruisbroek, Sint-Amands, Tisselt, Willebroek en een aantal Brabantse gemeenten, met zetel in Puurs)
Lit.: W.A. VAN HAM, *Polders in Brabant*, in *De gewestelijke en lokale overheidsinstellingen in Brabant en Mechelen tot 1795* (Algemeen Rijksarchief, Studia 82), Brussel, 2000, 796-830. – J. SCHRAMME, *Des polders*, Brussel-Parijs, 1904

VERZAMELING POLDERS
1596-19de eeuw

Archiefgeschiedenis: Lijkt een omstreeks 1900 kunstmatig gevormde verzameling, die later "vergeten" werd. Zie verzamelingen

FERDINANDUSPOLDER TE ANTWERPEN
Antwerpen, 1638-1906

Nadat de noorderpolders in 1632 door het doorbreken van de Scheldedijk door de Staatse troepen onder water waren gelopen werd een 2,6 km lange binnendijk gebouwd die ten zuiden van de sluizen van de Schijn (ongeveer aan de Royersluis), boven Dambrugge naar het centrum van Merksem liep, de Ferdinandusdijk, genoemd naar de toenmalige landvoogd, prins-kardinaal Ferdinand van Oostenrijk. Deze dijk maakte het gebied ten zuiden ervan met het gehucht Dambrugge droog. Volgens octrooi van 2 maart 1638 werd ten zuiden van deze dijk, in het gebied van de Grote en Kleine Schijn een polder gevormd, die op het grondgebied van Antwerpen, Merksem, Deurne en Schoten lag. In de 18de eeuw vestigden zich hier een grote katoendrukkerij en houtzaagmolens (aan den Houwer). Begin van de 19de eeuw werden een aantal poldergronden ingenomen door nieuwe vestingswerken en in de loop van de eeuw raakte een deel begrepen in de haveninstallaties. In 1830 had de polder nog een oppervlakte van 441,71 ha. Bij KB van 20 mei 1906 werd deze polder afgeschaft.
Lit.: R. HAVERMANS, *De Ferdinanduspolder*, in *Polderheem*, XXVII, 1992, nr. 3, p. 21-29.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 4 e.v. zijn door het archief van het Provinciebestuur van Antwerpen in 1997 overgemaakt aan het Rijksarchief.

Archief van de Ferdinanduspolder te Antwerpen, 1649-1842
0,13 str. m. – 3 inv. nrs.
□ Inhoud: Verlenging van het octrooi voor de ingezetenen van Deurne-Borgerhout (1649). – Rekening (1764-1766). – Proces tegen de katoendrukkerij van Dambrugge (1756-1757) en diverse bescheiden (18de-19de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. Q002 (ASAERT G., *Inventaris van het archief van de Ferdinanduspolder*).

POLDER VAN STEENBORGERWEERT
Antwerpen, 1200-1948

Deze kleine polder behoorde steeds tot het grondgebied van de stad Antwerpen en bevond zich op de plaats waar zich nu de wijk Luchtbal bevindt. Dit gebied werd door het doorbreken van de Scheldedijk om militaire redenen in 1582 onderstroomd. Deze toestand werd enigszins gesaneerd door het herstel van de Scheldedijk tot aan de Kruisschans in 1587 maar in 1632 werd het gebied door de Staatse troepen opnieuw onder water gezet. Bij octrooi van 20 februari 1649 werd de Steenborgerweertpolder samen met de polder van Oosterweel, Wilmarsdonk, Ekeren-ten-Lage en Merksem-ten-Lage aangesloten bij de collectiviteit "Polder van Oosterweel cum annexis" die het poldergebied drooglegde in 1649-1651. Sindsdien verloor het een groot deel van zijn zelfstandigheid aan het nieuwe bestuur waarin het samen met Merksem-ten-Lage vertegenwoordigd was met 2 leden en 1 stem (op 13 leden en 7 stemmen). Het had een oppervlakte van ongeveer 129 ha. De Polder van Oosterweel c.a. werd bij regentsbesluit van 14 juni 1948 afgeschaft.
Archiefgeschiedenis: Deze documenten werden in 1948, samen met het archief van de polder van Oosterweel c.a., aan het Rijksarchief overgemaakt.
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de polder van Oosterweel cum annexis".

Archief van de polder van Steenborgerweert, 1677-1827
Onderdeel van: Archief van de polder van Oosterweel c.a., 2078-2079.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Proces tegen het Onze-Lieve-Vrouwe-Kapittel te Antwerpen i.v.m. dijkgeschotten op de tienden (1677-1680). – Klacht over wateroverlast (1827).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Q003 (ASAERT G. en JAMEES A., *Archief van de polder van Oosterweel cum annexis* (Rijksarchief Antwerpen. Inventarissen 27), Brussel, 1995, p. 173).

POLDER VAN EKEREN-TEN-LAGE
Ekeren, 1400-1948

Deze polder, gelegen ten westen van het dorp Ekeren tegen de grens met Wilmarsdonk, Oorderen en Merksem werd vroeger ook Oudelandspolder en Leerwijkpolder genoemd. Dit gebied werd na het doorsteken van de Scheldedijk in 1582 overstroomd, enigszins gesaneerd in 1587 door het herstellen van de Scheldedijk tot aan de Kruisschrans. Bij het doorsteken van de Scheldedijk door de

Staatse troepen kwam het opnieuw onder water. Bij octrooi van 20 februari 1649 werd het samen met de polders Oosterweel, Wilmarsdonk, Steenborgerweert en Merksem-ten-Lage opgenomen in de collectiviteit "Polder van Oosterweel cum annexis" die het gebied in 1649-1651 drooglegde. Het was in het nieuwe bestuur vertegenwoordigd door 2 leden en 1 stem (op 13 leden en 7 stemmen) en verloor een deel van zijn zelfstandigheid aan de collectiviteit. Het fungeerde nog als administratieve eenheid voor het innen van belastingen en was vertegenwoordigd in het kwartier van Turnhout. Het had een oppervlakte van ongeveer 563 ha.
De polder "Oosterweel c.a." werd opgeheven bij regentsbesluit van 14 juni 1948.
Archiefgeschiedenis: Deze documenten werden in 1948, samen met het archief van de polder van Oosterweel c.a. aan het Rijksarchief overgedragen.
Elders bewaard archief: Zie ook "Archief van de polder van Oosterweel c.a.".

Archief van de polder van Ekeren-ten-Lage, 17de eeuw-1947
Onderdeel van: Archief van de polder van Oosterweel c.a., 1767-1865.
99 inv. nrs.
□ Inhoud: Landboeken (1632-18de eeuw) en kadastrale documenten (19de eeuw-1947). – Geschotboeken (1713-1799). – Inning van belastingen (1669-1796). – Vertegenwoordiging in het kwartier Turnhout (1746-1795). – Processen (17de eeuw-1893) e.a.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Q003 (ASAERT G. en JAMEES A., *Archief van de polder van Oosterweel cum annexis* (Rijksarchief Antwerpen. Inventarissen 27), Brussel, 1995, p. 148-154).

GENERALE DIJKAGIE VAN HINGENE, BORNEM EN WEERT
Hingene, 15de eeuw.

Dit was een grote polder, in 1829 1519,11 ha groot die gelegen was tussen de Schelde, de Rupel en de Eikevliet. Het beheerde toen 20.318 m dijken, nl. 15.057 langs de Schelde, 3.453 langs de Rupel en 1.808 m langs de Eikevliet. In feite was deze polder een vereniging van 12 verschillende polders:
-Bornemseheide en Beerdonk
-Weert
-Nieuwlanden en Brabantse Polder
-Buitenland
-Het Zant
-Schoorbroek
-Luipegem en Donk
-Spierenbroet en Hingenebroek

-Schelland of Heedongenbroek
-Latbroek
-Ruypenbroek
-Eikenbroek.
De eerste zes polders wesden door een afzonderlijke beheerder gecontroleerd, onder de algemene leiding van de dijkgraaf. Alle onderhoudswerken werden door de eigenaars zelf uitgevoerd.
Bij de zes laatste polders werden deze werken uitgevoerd door het algemeen polderbestuur. Binnen de polders lagen dan nog 375,81 ha "Vrylanden" die niet moesten tussenkomen in de onderhoudswerken van de dijken en sluizen maar alleen moesten bijdragen voor de heropbouw ervan in geval van dijkbreuk.
In de polders stonden 7 sluizen. Het bestuur was in handen van een dijkgraaf en zeven verkozen dijkschepenen.
De Rupeldijken aan Wintam braken door op 4-5 februari 1825 wat enorme schade en enorme herstellingskosten meebracht. Deze polder werd in de tweede helft van de 20ste eeuw opgesplitst in een polder van Weert (840 ha), Hingene (578 ha) en Bornem (432) met één griffie.
Lit.: Ph. VANDER MAELEN, *Dictionnaire géographique de la province d'Anvers*, Brussel, 1834, p. 19-20. – L. MEES, *Geschiedenis der gemeente Hingene*, Gent, 1894, p. 31-37.
Archiefgeschiedenis: Bestand werd op 30 juni 1960, samen met vele bescheiden van het gemeentebestuur van de 19de eeuw, door het gemeentebestuur van Hingene aan het Rijksarchief overgemaakt. Later werden op 21 juni 1962 nog door de secretaris van de polder, Mevr. Thielemans, een aantal documenten overgedragen, waaruit de persoonlijke stukken van de familie Thielemans en d'Ursel werden genomen (Zie verzameling "Familiepapieren Varia").
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Hingene" nrs. 380-381: geschotboeken (1553-1554, 1631-1658).

Archief van de Generale Dijkagie van Hingene, 17de-19de eeuw
10,40 str. m.
Nog niet toegankelijk gemaakt.
► Toegang(en): Leeszaalnr. Q004, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar.

POLDER VAN EIKENBROEK TE HINGENE

Hingene, 15de eeuw .

Eikenbroek was één van de twaalf kleine polders die samen de "Generale Dijkagie van Hingene, Bornem en Weert" vormden. Het had een oppervlakte van 84,82 ha waarvan 14,02 "vrije landen", die alleen bij grote herstellingswerken (dijkbreuken e.d.) een bijdrage moesten leveren. Daarnaast had het nog 8,33 ha dijken en één sluis.
Lit.: L. MEES, *Geschiedenis der gemeente Hingene*, Gent, 1894, p. 34.
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de generale dijkagie van Hingene, Bornem en Weert".

Archief van de polder van Eikenbroek, 1839-1845

0,10 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Kasboeken (1839-1845).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. Q005 *Inventaris van het archief van de polder van Eikenbroek te Hingene*).

POLDER VAN OUDENBROEK TE HINGENE

Hingene, 15de eeuw-

Oud(en)broek was één van de twaalf polders die de "Generale dijkagie van Hingene, Bornem en Weert" vormden. De polder was 163,70 ha groot waarvan 26,90 "vrije" landen die alleen in uitzonderlijke omstandigheden -zoals dijkbreuken- moesten bijdragen in de herstellingswerken. Daarnaast had het nog 3,75 ha dijken.
Lit.: L. MEES, *Geschiedenis der gemeente Hingene*, Gent, 1894, p. 34-37.
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de generale dijkagie van Hingene, Bornem en Weert".

Archief van de polder van Oudenbroek te Hingene, 1831-1843

0,01 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekening (1831-1832) en kasboek (1841-1843).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. Q006 (*Inventaris van het archief van de Oudenbroekpolder te Hingene*).

POLDER VAN 'T ZAND TE HINGENE

Hingene, 15de eeuw-

Deze polder was één van de twaalf polders die de "Generale Dijkagie van Hingene, Bornem en Weert" vormden. Het was een zeer kleine polder van 19,49 ha en 1,5 ha dijk.
Lit.: L. MEES, *Geschiedenis der gemeente Hingene*, Gent, 1894, p. 34-37.
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de generale dijkagie van Hingene, Bornem en Weert".

Archief van de polder van 't Zand te Hingene, 1842-1843

0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Kasboek (1842-1843).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. Q007 (*Inventaris van het archief van de polder 't Zand in Hingene*).

POLDER VAN HOBOKEN

Hoboken, 1260-

Het betreft een polder die in 1829 nog 397,43 ha omvatte en omstreeks 1900 nog slechts 270 ha, waarvan 20 ha eigendom van het polderbestuur. Volgens het octrooi van 1682 bestond het bestuur uit door de gelanden (grondeigenaars in de polder) gekozen mandatarissen: een "broekmeester", die instond voor de onderhoudswerken en alle nodige aankopen moest doen, zijn substituut "onderbroekmeester" en een penningmeester. In de 19de eeuw was dat een dijkgraaf, 4 hoofdafgevaardigden en een penningmeester(-secretaris). Na het reglement van 2 augustus 1836 en 19 juni 1860 waren er nog 2 hoofdafgevaardigden. De polder onderhield in de Hollandse tijd 4.118 m dijken en (in 1904) 2 sluizen. De grote dijk werd in 1825 heraangelegd en in de tweede helft van de 19de eeuw werden herhaalde processen gevoerd o.a. tegen de Kielpolder omwille van het slecht onderhoud van de Kieldijk en tegen de Belgische Staat en de stad Antwerpen omwille van onteigeningen voor het verlengen van de Scheldekaaien en de installatie van een petroleumhaven.
Lit.: H. DIERICKX, *Geschiedenis van Hoboken*, Antwerpen, 1954, p. 98-114, 269-272.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd op 13 juli 1972 door het gemeentebestuur van Hoboken, regie van het Grondbeleid overgedragen aan het Rijksarchief. Op 21 april 1997 volgde nog een tweede overdracht (nrs. 231-269, archiefblok 2).

Archief van de polder van Hoboken, 17de eeuw-1967
3,20 str. m. – 230 inv. nrs.
□ Inhoud: Inventarissen (17de eeuw-1960). – Lijst van gelanden (ca. 1920-1960). – Personeel (1825-1966). – Briefwisseling (1696-1731, 1863-1967). – Resoluties (1759-1967). – Begrotingen (1945-1966), rekeningen (1565-1649, 1678-1745, 1834-1966). – Kadastrale gegevens (20ste eeuw). – Dijkgeschoten (17de eeuw, 1931-1961). – Verkoop van gronden (1898-1951), verpachtingen (1733-1946), onteigeningen (1898-1931). – Uitgevoerde werken (1572-1960). – Processen (1565-1946). – Kaarten en plannen (1871-1958) e.a.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Q008 (ASAERT G., *Inventaris van het archief van de polder van Hoboken met bijlage: Archief van de Kielpolder* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 3), Brussel, 1993 (inventaris opgemaakt in 1886).

Archief van de polder van Hoboken 2, 1699-1971
Onderdeel van: Archief van de polder van Hoboken, 231-239.
39 inv. nrs.
□ Inhoud: Bewijsstukken bij de rekeningen (1699-1789, 1831-1833, 1935-1967). – Rekeningen (1914...1960). – Kasboek (1885-1967). – Reglementen (1836-1948). – Opheffing van de polder (1959-1971) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. Q008 (HOUTMAN E., *Inventaris van het archief van de polder van Hoboken (2de reeks)*.

POLDER VAN 'SHEERENLANDEN
Hoboken, 1700-ca. 1905

Deze polder omvatte omstreeks 1900 80 ha, eigendom van particuliere eigenaars en 6 ha van het polderbestuur en onderhield 831 m dijken. In 1829 waren dat nog 1373 m dijk. Het werd bestuurd door een dijkgraaf -in de 19de eeuw een lid van de familie de Borrekens- en een penningmeester-secretaris. Op het einde van de 19de eeuw werden gronden onteigend voor het verlengen van de Scheldekaaien en de installatie van een nieuwe petroleumhaven. In de 19de eeuw waren de families de Baillet, de Borrekens en Meeus de grootste eigenaars. De polder, die in de tweede helft van de 19de eeuw nogal wat processen voerde o.a. tegen de Belgische Staat voor het onderhoud van de Kieldijk verdween volledig in het begin van de 20ste eeuw voor de bovenvermelde havenwerken.

Archief van de polder van 'sHeerenlanden te Hoboken, 1743-1914
Onderdeel van: Archief van de familie de Borrekens, 32...138.
□ Inhoud: Notulen van het bestuur (1846-1903). – Rekeningen (1817-1904) en begrotingen (1848-1897), journaal (1850-1907). – Rekeningen aan de hertog van Ursel (1769-1777). – Processen, o.a. tegen de Belgische Staat (1852- 1914). – Eigendomstitels (1816-1857). – Kaarten (1867).
► Toegang(en): Overdrachtslijst: Leeszaalnr. Q009 (HOUTMAN E., *Overdrachtlijst van de bescheiden van de familie de Borrekens te Vorselaar*).

POLDER VAN ETTENHOVEN TE HOEVENEN
Hoevenen, 1200-

Was oorspronkelijk een vrij uitgestrekte binnenpolder die zich uitstrekte over de gemeenten Oorderen, Ekeren en Hoevenen. Het was een binnenpolder die tegen het Scheldewater was beschermd door de polderdijken van Lillo. Oorspronkelijke werd hij aangeduid met de naam "polder van Oorderen" (1661), later ook als "polder van Oorderen, Ettenhoven en Ekeren" (1697), "Nieuwe dyckagie van Oorderen en Ettenhoven (1698), "polder van Ekeren" (1700) en "polder van Nieuw-Oorderen, Ekeren en Ettenhoven" (1768) om pas later gewoon "polder van Ettenhoven" te worden genoemd. Hij is dus te onderscheiden van de "polder van Oorderen en Ordam" die het grootste deel van Oorderen omvatte. Na verscheidene dijkbreuken -om militaire redenen- vanaf 1582 werd de herbedijking pas echt grondig aangepakt na het verlenen van het octrooi van 20 februari 1649 aan de polders van Oosterweel, Wilmarsdonk en Oorderen. In 1652 was de bedijking voltooid. In ruil voor de enorme financiële inspanning die de herbedijking met zich meebracht genoot de polder tot 1733 vrijstelling van militaire en fiscale lasten en logementen. Het polderbestuur vervulde soms ook bepaalde taken namens het dorpsbestuur, zoals de inning van de accijnzen. Vanaf 1745 waren de geünieerde vier polderbesturen -w.o. de "polders van Oorderen/Ettenhoven"- in het bezit van de heerlijke rechten van Oorderen, Oosterweel en Wilmarsdonk. Het bestuur van de polder werd waargenomen door een dijkgraaf, twee hoofdgecommitteerden, twee gezworenen en een secretaris-penningmeester. Maatregelen in 1808-1813 om te komen tot een coördinatie van alle Noorderpolders waren slechts van korte duur. Omstreeks 1900 omvatte de polder nog 550 ha gelegen in Oorderen en Hoevenen. Bij de annexatie van Oorderen bij de stad Antwerpen (1929) en de uitbouw van de haven van Antwerpen verloor de polder een aantal gronden in Oorderen. Het beheerde naast binnendijken nog 2 sluizen die de waterhuishouding moesten regelen.
Archiefgeschiedenis: Het archief van de polders van Ettenhoven en Muisbroek

werd op 2 februari 1960 door W. Hopchet, secretaris-penningmeester, aan het Rijksarchief overgedragen.
Omdat sedert de 17de eeuw dezelfde secretarissen-griffiers de administratie van beide polders verzekerden zijn de documenten sterk vermengd geraakt. Dezelfde secretarissen bedienden ook de griffie van de polder van Lillo zodat ook een aantal documenten van deze polder mogelijk in dit bestand zijn terecht gekomen.
Archiefblok 2, 4 en 5 komen uit het archief van de polder Oosterweel c.a.
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de collectiviteit van de polders van Ordam, Muisbroek en Ettenhoven voor de bouw van een sluis aan de Scheldedijk (Kruisschans)"
Het archief van de polder van "(Oorderen en) Ordam" wordt bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Polderarchieven* nrs. 46-290, waarin ook bescheiden over de polder van Ettenhoven.

Archief van de polders van Ettenhoven en Muisbroek, 1511-1937
Onderdeel van: Archief van de polders Ettenhoven en Muisbroek, 1-526.
526 inv. nrs.
□ Inhoud: Inventarissen (1698-1869). – Octrooien (1587-1727). – Resolutieboeken (1661-1914). – Documenten over de indijking (1661-1719), bestuur (1661-1919), beleiden (nazicht van dijken en grachten) (1661-1763), personeel (1661-1920), briefwisseling (1750-1924), dijken (17de eeuw-1920), sluizen (17de eeuw-1904), bruggen (1884-1903), wegen (1693-1919), waterlopen (1772-1903), afwatering (1733-1905), diverse documenten over de boekhouding (1544-1937), schadebepaling bij overstromingen (1784-1831), verpachting van graaslanden langs wegen en op dijken (1663-1849), verpachting van de visserij (1774-1828), verpachting van gronden en verpachting van de accijnzen in Oorderen (1663-1912). – Kaartboeken en kadastrale plannen (1662-19de eeuw). – Kadastrale documenten en metingen (1560-1905). – Belastingdocumenten (o.a. geschot, beden, kwartierslasten) (17de eeuw-1919). – Militaire leveringen en logementen (1690-1796). – Processen (1511-1817).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Q010 (JAMEES A., *Inventaris van het archief van de polders van Muisbroek en Ettenhoven*, Brussel, 1974, p. 1-37).

Archief van de polders van Oud en Nieuw Oorderen, 1723-1766
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Uittreksel uit de octrooien van 1649 en 1651 (1723). – Project van nieuwe repartitie (1766).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Q011.3 (ASAERT G., *Inventarissen van de archieven van de Kauwensteinse dijk, van de polders van Oorderen*

en van de polders van Ordam, Muisbroek en Ettenhoven (Rijksarchief te Antwerpen, Toegangen in beperkte oplage 14-16), Brussel, 1995).

Archief van de polders van Ettenhoven en Muisbroek 2, 1612-1832
Onderdeel van: Archief polders Ettenhoven en Muisbroek, 1730-1757.
28 inv. nrs.
□ Inhoud: Octrooien en documenten van een aantal andere polderbesturen (1612-1832). – Herstel van de kerktoren van Hoevenen (1724).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Q010 (JAMEES A., *Inventaris van het archief van de polders van Muisbroek en Ettenhoven*, Brussel, 1974, p. 69-72).

Archief polder van Nieuw Oorderen (Tweede polder van Oorderen), 17de eeuw-1806
5 inv. nrs.
□ Inhoud: Advertentiën en waarschuwingen (17de-18de eeuw). – Verkoop van gronden van eigenaars die het dijkgeschot niet hadden betaald (1671-1783). – Renten (1698-1806). – Aanbesteding van herindijkingswerken (1697).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Q011.5 (ASAERT G., *Inventarissen van de archieven van de Kauwensteinse dijk, van de polders van Oorderen en van de polders van Ordam, Muisbroek en Ettenhoven* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage. 14-16), Brussel, 1995, p. 16).

Archief van de drie polders van Oorderen, 1729-1745
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Bijeenroeping van de gelanden (1745). – Proces tegen de Staten van Brabant (1729-1733).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Q011.2 (ASAERT G., *Inventarissen van de archieven van de Kauwensteinse dijk, van de polders van Oorderen en van de polders van Ordam, Muisbroek en Ettenhoven* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage. 14-16), Brussel, 1995, p. 13).

POLDER VAN MUISBROEK TE HOEVENEN
Hoevenen, 1200-

De polder van Muisbroek was een binnenpolder, die tegen het Scheldewater was beschermd door de dijken van de polder van Lillo. Hij was na 1683 ingedijkt en noemde oorspronkelijk "polder van Oud-Oorderen", later ook "polder van Ekeren, Hoevenen, Oorderen en Wilmarsdonk" of "Dijkage van Ekeren, Oorderen en

Wilmarsdonk" om pas rond het midden van de 18de eeuw als "Muisbroekpolder" te worden benoemd. Het had gronden in Oorderen, Wilmarsdonk, Ekeren en Hoevenen. Na verschillende dijkbreuken vanaf 1582 -om militaire redenen- werd pas na het verkrijgen van het octrooi van 20 februari 1649 echt werk gemaakt van het herbedijken. Omwille van de enorme financiële investering die deze werken met zich meebrachten verkreeg men -tot 1733- vrijstelling van militaire en fiscale lasten en logementen. Deze polder maakte ook deel uit van de "Geünieerde Generaliteit van de vier Polders" die de heerlijke rechten van Oorderen, Oosterweel en Wilmarsdonk overkochten van de stad Antwerpen. Ook voor die datum oefende de polder bepaalde heerlijke rechten uit en stond ook in voor de registratie van overdrachten van poldergronden.
Bij de annexatie van de gemeente Oorderen bij de stad Antwerpen (1929) verloor de polder heel wat gronden aan de havenuitbreiding. Omstreeks 1904 was de Muisbroekpolder nog 730 ha groot en hield er daarna nog een 333 ha over -grotendeels in Hoevenen gelegen-.
Archiefgeschiedenis: Op 2 februari 1960 stond W. Hopchet, griffier-penningmeester van de polders van Ettenhoven en Muisbroek, het archief van beide polderbesturen af aan het Rijksarchief. Het feit dat de polders van Ettenhoven en Muisbroek van in de 17de eeuw dezelfde griffiers hadden bracht mee dat het archief van beide polders sterk vermengd raakte. Dezelfde secretarissen bedienden in de 18de eeuw ook de griffie van de polder van Lillo zodat ook een aantal documenten van deze polder mogelijk in dit bestand zijn terecht gekomen.
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de collectiviteit van de polders van Ordam, Muisbroek en Ettenhoven voor de bouw van een sluis aan de Scheldedijk (Kruisschans)".
Op het Stadsarchief Antwerpen, *Polderarchieven* nrs. 46-290 (archieven van de polder van (Oorderen, Wilmarsdonk en) Ordam vindt men ook documenten over de polder van Muisbroek.

Archief van de polder van Muisbroek te Hoevenen, 1661-1937
Onderdeel van: Archief van de polders Etenhoven en Muisbroek, 527-1181.
14,80 str. m. – 654 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1661-1910) met kwijtschriften (1801...1933) met bijhorende reeksen (1851-1937). – Geschotboeken (1768-1905) met opgave van niet betaalde dijkgeschotten (1850-1891) en verplichte verkopingen in dit verband (1707-1791). – Zetboeken (1734-1797). – Verpachting van graaslanden (1666-1675).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Q010 (JAMEES A., *Inventaris van het archief van de polders van Muisbroek en Ettenhoven*, Brussel, 1974, p. 37-54).

Archief van de polders van Oud en Nieuw Oorderen, 1723-1766
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Uittreksel uit de octrooien van 1649 en 1651 (1723). – Project van een nieuwe repartitie (1766).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Q011.3 (ASAERT G., *Inventarissen van de archieven van de Kauwensteinse dijk, van de polders van Oorderen en van de polders van Ordam, Muisbroek en Ettenhoven* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 14-16), Brussel, 1995, p. 14).

Archief van de polder van Oud Oorderen (eerste polder van Oorderen), 1593-1746
9 inv. nrs.
□ Inhoud: Landboek door landmeter Jan van Hanswijck (1605). – Rekeningen (1593-1627). – Renten (1746-1773). – Diverse documenten (1618-1746) e.a.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Q011.4 (ASAERT G., *Inventarissen van de archieven van de Kauwensteinse dijk, van de polders van Oorderen en van de polders van Ordam, Muisbroek en Ettenhoven* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage. 14-16), Brussel, 1995, p. 15).

Archief van de drie polders van Oorderen, 1729-1745
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Bijeenroeping van de gelanden (1745). – Proces tegen de Staten van Brabant (1729-1733).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Q011.2 (ASAERT G., *Inventarissen van de archieven van de Kauwensteinse dijk, van de polders van Oorderen en van de polders van Ordam, Muisbroek en Ettenhoven* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage. 14-16), Brussel, 1995, p. 13).

KIELPOLDER TE ANTWERPEN
Kiel, 16de-20ste eeuw

De Kielpolder had rond 1900 een oppervlakte van 111,55 ha en onderhield 900 m dijken. De werking werd geregeld door het octrooi van 21 januari 1731, aangepast door het reglement van 24 mei 1894. Het bestuur was in handen van een dijkgraaf, twee hoofdgecommitteerden en een griffier-penningmeester.
Door de bouw van de stadsversterkingen tijdens het Frans bewind verdwenen een deel van de dijken, die later echter gedeeltelijk werden heropbouwd. Met de aanleg van de nieuwe Scheldedijken -richting Hoboken- verdwenen de dijken volledig.

Het slecht onderhouden van de Kieldijk in de tweede helft van de 19de eeuw gaf aanleiding tot wat processen met de polders van Hoboken en 'sHeerenlanden in Hoboken. De Kielpolder verdween vermoedelijk in het begin van de 20ste eeuw.
Archiefgeschiedenis: Deze archiefbescheiden werden, samen met het archief van de polder van Hoboken, verkregen van het gemeentebestuur van Hoboken op 13 juli 1946.
Elders bewaard archief: Zie ook Stadsarchief Antwerpen.

Archief van de Kielpolder te Antwerpen, 19de-20ste eeuw
0,02 str. m. – 3 inv. nrs.
□ Inhoud: Kasboek (1892-1913) en diverse documenten (19de-20ste eeuw).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Q008 (ASAERT G., *Inventaris van het archief van de polder van Hoboken met bijlage: Archief van de Kielpolder* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 3), Brussel, 1993, p. 22 (inventaris opgemaakt in 1986).

POLDER VAN LILLO, STABROEK, BERENDRECHT EN ZANDVLIET
Lillo, 1100-1948

De Sint-Michielsabdij en het Onze-Lieve-Vrouwkapittel van Antwerpen waren de grootste grondbezitters in dit gebied en sloten reeds in 1170 een overeenkomst voor nieuw inpolderingen. De volgende eeuwen werd een lange strijd geleverd om dit gebied in te polderen en droog te houden. Het dijkgraafschap werd een (erfelijk) leen dat kon worden doorverkocht.
In 1584 werd het gebied in de krijgsoperaties rond de verovering van Antwerpen onder water gezet en ondanks herhaalde pogingen in de volgende decennia om de dijken te herstellen werd pas op 13 mei 1650 een octrooi verkregen voor deze werkzaamheden, die in 1652 werden voltooid. In ruil voor de enorme investering van deze werken kregen de poldereigenaars -na verlengingen- tot 1738 vrijstelling van belastingen en van militaire logementen. In 1682 (stormweer), 1744 en 1830 (militaire operaties) werden de polders overstroomd maar later weer drooggemaakt. Omwille van de aanwezigheid van vier forten op de Scheldedijk (Kruisschrans, Lillo, Blauwgaren en Frederik Hendrik) die vanaf de tweede helft van de 17de eeuw tot 1784 Hollandse garnizoenen hadden moest de facto steeds de medewerking van de Hollandse Staten Generaal worden verkregen voor grote werken. Na de overstroming van 1830 duurde het tot in 1839, toen de Nederlanders fort Lillo ontruimden, tot de laatste 380 ha overstroomde landen werden drooggemaakt.
De polder van Lillo omvatte geheel het dorp Lillo -met uitzondering van het fort-,

alle poldergebieden in Berendrecht en Stabroek en een deel van de polder van Zandvliet. In 1904 omvatte het nog 2517 ha en beheerde 9.900 m Scheldedijken en 3 sluizen. In 1929 verloor het 77 ha aan de stad Antwerpen voor de uitbreiding van de haven. De polder werd vermoedelijk rond 1948 opgeheven en heel wat poldergronden werden daarna opgespoten o.a. om plaats te maken voor industrieterreinen.
Het bestuur van de polder was in handen van een raad van gelanden (eigenaars). De hoofdgelanden -de grootgrondbezitters met meer dan 30 gemeten- stelden enkele hoofdgecommitteerden aan, de "smalle gelanden" (de kleinere eigenaars) duidden gezamelijk één vertegenwoordiger aan. Later duidde de raad van gelanden vier gezworenen aan, één voor Lillo, Berendrecht, Stabroek en Zandvliet. Eén van hen was de dijkgraaf. Nog later bestond het bestuur uit de dijkgraaf, één hoofdgecommitterde, 2 gecommitteerden, 3 gezworenen en een secretaris-penningmeester.
Archiefgeschiedenis: Van het polderarchief van voor de overstromingen en heropbouw (1652) bleef bijna niets meer over. Oorspronkelijk werd het archief in de Sint-Michielsabdij in Antwerpen bewaard, later bij de secretarissen-penningeester. Toen de laatste van de Antwerpse secretarissenfamilie Wouters stopte in 1920 werd het archief overgebracht naar het kantoor van notaris De Bruyn in Stabroek, die het in 1948 overmaakte aan het Rijksarchief.
Op 21 maart 1977 werd nr. 886 bij aankoop (Van Loock, Brussel) verkregen en op 10 oktober 1957 werden een aantal bescheiden vanuit het Rijksarchief Gent overgedragen.
In 1995 werden nog een aantal documenten, die gevonden werden in het "archief van de polder van Oosterweel c.a." bij het bestand gevoegd.
Elders bewaard archief: Op het Stadsarchief Antwerpen vindt men in het archief van de polder van Ordam c.a., *Polderarchieven* nrs. 46-290 een aantal bescheiden over de polder van Lillo.

Archief van de polder van Lillo, Stabroek, Berendrecht en Zandvliet.1, 1611-1920
Onderdeel van: Archief van de polder van Lillo, Stabroek.....1-1217.
16,04 str. m. – 1217 inv. nrs.
□ Inhoud: Oude inventarissen (1718-1883). – Octrooien en reglementen (1650-1822). – Algemeen bestuur (1613-1902). – Besluiten van de algemene vergaderingen (1647-1826). – Briefwisseling (1784-1842, 1895-1920). – Rekeningen -met aantal dubbels- (1634-1636, 1652-1909). – Geschotboeken (1657-1659, 1765-1905). – Verkoop van gronden voor niet betaalde geschotten en betwistingen hieromtrent (1645-1787). – Ontvangst van watergeld -van gronden buiten de polder voor afwatering via de polder- (1651-1723). – Verpachting van gras-

gronden, visserijrechten e.d. (1611-1842). – Turfverkoop (1666-1918). – Ontvangst van renten (1743-1787). – Uitgaven voor bedijkingen, onderhoud wegen, bruggen, sluizen en forten (1651-1890). – Betaling van belastingen, onkosten voor militaire leveringen en logementen, renten en cijnzen (1654-1842). – Kaartveldboeken (1653-1771). – Kadastrale mutaties (1852-1905), leggers (19de-20ste eeuw). – Kaarten en plannen van polders, dijken, sluizen, gronden e.d. in Lillo, Stabroek, Oorderen, Oosterweel, Zandvliet, Berendrecht, Muisbroek, Ettenhoven, Ossendrecht, Ketenisse, Doel, Kallo, Kieldrecht, Beveren (17de-19de eeuw). – Betwistingen met de forten (1668-1721) e.a.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Q012 (JAMEES A., *Inventaris van het archief van de polder van Lillo, Stabroek, Berendrecht en Zandvliet* (Rijksarchief te Antwerpen), Brussel, 1957).

Archief polder van Lillo, Stabroek, Berendrecht.....2, 17de-20ste eeuw
Onderdeel van: Archief van de polder van Lillo, Stabroek... 1218-1229.
12 inv. nrs.
□ Inhoud: Diverse documenten (17de-20ste eeuw), afkomstig van het "archief van de polder van Oosterweel c.a.".
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. Q012 (ASAERT G., *Inventaris van het archief van de polder van Lillo, Stabroek, Berendrecht en Zandvliet* (vervolg).

POLDER VAN MERKSEM-TEN-LAGE
Merksem, 1400-1948

Deze polder, ook Neerlant genoemd, grensde aan de Steenborgerweert- en Ferdinanduspolder en Oosterweel. Bij het doorsteken van de Scheldedijk om militaire redenen in 1582 kwam het onder water te staan. Deze toestand werd enigszins gesaneerd door het herstel van de Scheldedijk tot de Kruisschans in 1587 maar kwam na het doorsteken van de Scheldedijk door Staatse troepen in 1632 opnieuw onder water. Bij octrooi van 20 februari 1649 werd het samen met de polders van Oosterweel, Wilmarsdonk, Steenborgerweert en Ekeren-ten-Lage opgenomen in de collectiviteit "Polder van Oosterweel cum annexis" die in 1649-1651 zorgde voor de drooglegging van het gebied. Het was in het nieuwe bestuur samen met de Steenborgerweertpolder vertegenwoordigd door 2 leden en 1 stem (op 13 leden en 7 stemmen) en verloor een deel van zijn autonomie. Het fungeerde vooral als een administratieve entiteit die o.a. instond voor de inning van belastingen en was vertegenwoordigd in het kwartier Zandhoven. Het had een oppervlakte van ongeveer 369 ha. Bij regentsbesluit van 14 juni 1948 werd de

"Polder van Oosterweel c.a." afgeschaft.
Archiefgeschiedenis: Deze documenten werden in 1948 samen met het archief van de polder van Oosterweel c.a. aan het Rijksarchief overgemaakt.
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de polder van Oosterweel cum annexis".

Archief van de polder van Merksem-ten-Lage, 17de-20ste eeuw
Onderdeel van: Archief van de polder van Oosterweel c.a., 1866-1944.
79 inv. nrs.
□ Inhoud: Kaarten (18de-19de eeuw) en kadastrale documenten (1891-1925). – Geschotboeken (1713-1799). – Inning van belastingen (1715-1797) en verrekening oorlogslasten (1747-1796). – Vertegenwoordiging in het kwartier Zandhoven (1727-1795) e.a.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Q003 (ASAERT G. en JAMEES A., *Archief van de polder van Oosterweel cum annexis* (Rijksarchief Antwerpen. Inventarissen 27), Brussel, 1995, p. 153-161).

COLLECTIVITEIT VAN DE POLDERS VAN ORDAM, MUISBROEK EN ETTENHOVEN VOOR DE BOUW VAN EEN SLUIS AAN DE KRUISSCHANS

Oorderen, 1840-

Op 18 augustus 1840 sloten de drie polderbesturen: Ordam, Muisbroek en Ettenhoven een overeenkomst voor de bouw van een stenen sluis in de Scheldedijk aan de Kruisschans. De kosten zouden door de drie polderbesturen samen -elk voor een derde- worden gedragen. Hiervoor werden afzonderlijke rekeningen gemaakt door de secretarissen-penningmeester, die dezelfde waren voor de drie polderbesturen. De bewaarde rekeningen stoppen in 1895 bij de dood van F. Wouters maar mogelijk werden ook later nog gezamenlijke afrekeningen bemaakt.
Archiefgeschiedenis: Deze bescheiden werden in 1948-1949 samen met het archief van de polder van Oosterweel aan het Rijksarchief overgemaakt.

Archief van de Collectiviteit van de polders van Ordam, Muisbroek en Ettenhoven, 1840-1895
55 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1840-1895).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Q011.7 (ASAERT G., *Inventarissen van de archieven van de Kauwensteinse dijk, van de polders van Oorderen en van de polders van Ordam, Muisbroek en Ettenhoven* (Rijksarchief te

Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 14-16), Brussel, 1995, p. 22-23).

DIJKAGE VAN DE KAUWENSTEINSE DIJK TE OORDEREN

Oorderen, 1588-1652

De Kauwensteinse dijk, vroeger Hertogendijk genoemd, die van de Kruisschans tot aan Stabroek liep, werd in 1585 om militaire redenen doorgestoken. Zijn herstelling was van essentieel belang om de ondergelopen poldergebieden ten noorden en ten zuiden te kunnen saneren. In 1588-1591 werd de dijk verhoogd en versterkt met (Brabants) overheidsgeld. Het onderhoud viel ten laste van de gelanden (de polderlandeigenaars die door de dijk waren beschermd). Hiervoor werd een afzonderlijke dijkage opgericht, die geen echt polderbestuur was, maar alleen de nodige gelden voor het onderhoud samenbracht. In 1652 werd deze heffing gestaakt omdat de polder van Oosterweel door de Wilmardonkse dijk voldoende was beschermd.

Lit.: F. PRIMS, *De herbouwing van de Scheldedijk en de verhoging van de Cauwenstein in 1587-1591*, in *Antwerpiensia 1951*, p. 87-102 en *Om het onderhoud van de Cauwensteinse dijk (Omstreeks 1595)*, *o.c.*, p. 103-105.

Archiefgeschiedenis: Het archief van de dijkage werd na 1652 aan de secretaris-penningmeester van de polder van Oosterweel in bewaring gegeven en kwam zo in 1948-1949 samen met het archief van deze polder op het Rijksarchief terecht.

Elders bewaard archief: Zie ook Stadsarchief Antwerpen, *Polderarchieven*, archief van de polder van Ordam c.a., nrs. 46-290.

Archief van de Dijkage van de Kauwensteinse dijk te Oorderen, 1588-1652 (20ste eeuw)

3,34 str. m. – 110 inv. nrs.

□ Inhoud: Octrooien, ordonnanties en vrijgeleiden (1591-1614). – Resoluties (1604-1646). – Journalen (1589-1646). – Rekeningen (1588-1652) e.a.

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Q011.1 (ASAERT G., *Inventarissen van de archieven van de Kauwensteinse dijk, van de polders van Oorderen en van de polders van Ordam, Muisbroek en Ettenhoven* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 14-16), Brussel, 1995, p. 4-10).

POLDER VAN ORDAM CUM ANNEXIS TE OORDEREN

Oorderen, 1722-

Na het verkrijgen van het octrooi van 31 juli 1722 werd het grootste deel van de oude polder van Oorderen bedijkt. Zo ontstond de polder van Oorderen, Wilmarsdonk en Ordam, ook "laetsten polder van Oorderen" (derde polder) genoemd. Na enige tijd werd hij "polder van Ordam cum annexis" genoemd naar het polderdorp Ordam, dat in 1583 door het doorbreken van de dijken onder water verdween en nooit werd drooggelegd. Deze polder die zich uitstrekte over Oorderen en deels over Wilmarsdonk had een oppervlakte van ca. 1.050 ha, beheerde 3.200 m dijken en 2 sluizen. Het werd bestuurd door een dijkgraaf, 2 hoofdgecommitteerden, 2 gezworenen en een secretaris-penningmeester. Deze polder verdween toen na Wereldoorlog II deze gebieden werden opgespoten om plaats te maken voor industrieterreinen in het havengebied.
Archiefgeschiedenis: Het archief kwam na de opheffing terecht op de stedelijke diensten van Antwerpen, later op het Stadsarchief. De hier besproken documenten werden in 1948-1949 samen met het archief van de polder van Oosterweel aan het Rijksarchief overgemaakt. Omdat de secretaris/griffier-penningmeester dezelfde was voor beide polders zijn een aantal bescheiden vermengd geraakt met het archief van de polder van Oosterweel.
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de collectiviteit van de polders van Ordam, Muisbroek en Ettenhoven voor de bouw van een sluis aan de Scheldedijk (Kruisschans)".
Het grootste deel van het archief van de polder van Ordam c.a. berust op het Stadsarchief Antwerpen: *Polderarchieven* nrs. 46-290, o.a. resolutieboeken (1719-1930), briefwisseling (1818-1859), rekeningen (1722-1934), dijkgeschotten (1722-1920), verkoop van gronden van eigenaars die de dijkgeschotten niet betaalden (1722-1763), verpachtingen van graslanden (1721-1765), renten (1738-1944), uitgaven voor dijkwerken (17de-19de eeuw), landboeken en kadastrale documenten (1616-1919) e.a.

Archief van de polder van Ordam c.a. te Oorderen, 17de eeuw-1929
0,42 str. m. – 32 inv. nrs.
□ Inhoud: Diverse documenten, o.a. rekening (1764-1765), bewijsstukken bij de rekeningen (1920-1928), verkoop van hout, verpachting visserij en graslanden (1722-1824), impost van bier en wijn (17de eeuw), processen (1770-1842) e.a.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Q011.6 (ASAERT G., *Inventarissen van de archieven van de Kauwensteinse dijk, van de polders van Oorderen en van de polders van Ordam, Muisbroek en Ettenhoven* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 14-16), Brussel, 1995, p. 17-18).

Archief van de drie polders van Oorderen, 1729-1745
2 inv. nrs.

□ Inhoud: Bijeenroeping van de gelanden (1745). – Proces tegen de Staten van Brabant (1729-1733).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Q011.2 (ASAERT G., *Inventarissen van de archieven van de Kauwensteinse dijk, van de polders van Oorderen en van de polders van Ordam, Muisbroek en Ettenhoven* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 14-16), Brussel, 1995, p.13).

Archief van de polder van Oosterweel, Oorderen en Ordam, 17de-19de eeuw
Onderdeel van: Archief van de polder van Oosterweel c.a., 2080-2087.
8 inv. nrs.
□ Inhoud: Landboek (19de eeuw). – Visserij (1655-1730) e.a.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Q003 (ASAERT G. en JAMEES A., *Archief van de polder van Oosterweel cum annexis* (Rijksarchief Antwerpen. Inventarissen 27), Brussel, 1995, p. 174).

POLDER VAN OOSTERWEEL
Oosterweel, 1400-1649

De oude polder van Oosterweel die vermoedelijk vooral na de Sint-Elisabethvloed (1421) werd herbedijkt kwam door het doorbreken van de Scheldedijken om militaire redenen in 1582 onder water te staan. Na het verkrijgen van een octrooi op 31 januari 1587, hernieuwd in 1592, en 1601 werd de toestand wat gesaneerd door het herstellen van de Scheldedijk tot de Kruisschans (1587) maar in 1632 zetten de Staatse troepen het gebied opnieuw onder water. Met het octrooi van 20 februari 1649 werden de herbedijkingswerken hervat met een collectiviteit van vijf polders: Oosterweel, Wilmarsdonk, Steenborgerweert, Ekeren-ten-Lage en Merksem-ten-Lage, meestal Polder van Oosterweel cum annexis genoemd. Alhoewel de oude polder van Oosterweel in dit nieuwe bestuur vertegenwoordigd was door drie leden met 2 stemmen (op 13 leden en 7 stemmen) verloor het een groot deel van zijn zelfstandigheid aan de nieuwe instelling.
Archiefgeschiedenis: Deze documenten werden in 1948, samen met het archief van de polder van Oosterweel c.a., aan het Rijksarchief Antwerpen overgedragen. De nrs. 79-80 werden op 28 november 1928 verkregen op de veiling F. Donnet.
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de polder van Oosterweel c.a."
In het Stadsarchief Antwerpen, *Polderarchieven* vindt men onder de nrs. 39-45 een aantal bescheiden over deze polder (16de eeuw-1625).

Archief van de polder van Oosterweel, 1425-1668
Onderdeel van: Archief van de polder van Oosterweel c.a.

103 inv. nrs.
□ Inhoud: Octrooien (1581-1624). – Rekeningen (1522-1628). – Land- en geschotboeken (1425-16de eeuw). – Visitaties en metingen (16de eeuw-1633). – Verkoop van gronden van eigenaars die het dijkgeschot niet betaalden 1593-1608). – Verpachtingen van accijnzen (1598-1620). – Dijkwerken (1577-1616). – Werken aan dijken, fort en sluizen (1554-1632). – Processen (1598-1668) e.a.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Q003 (ASAERT G. en JAMEES A., *Archief van de polder van Oosterweel cum annexis* (Rijksarchief Antwerpen. Inventarissen 27), Brussel, 1995, p. 29-39).

POLDER VAN OOSTERWEEL C.A.

Oosterweel, 1649-1948

Deze polder werd gevormd door vijf oude poldergebieden: de zeepolders Oosterweel, Wilmarsdonk en Steenborgerweert en de binnenpolders Ekeren-ten-Lage en Merksem-ten-Lage. In 1582 werden de dijken om militaire redenen doorbroken en kwam het gebied grotendeels onder water te liggen. In 1587 werd de Scheldedijk van Antwerpen tot aan de Kruisschans hersteld. In 1632 werden de Scheldedijken door de Staatse troepen doorstoken en werd het gebied opnieuw overstroomd. Op 20 februari 1649 werd een octrooi verkregen voor de drooglegging die ook een vrijstelling van belastingen en militaire logementen voorzag. Door de bouw van de Wilmarsdonkse dijk van fort Sint-Filips tot Ekeren slaagde men erin in 1652 het gebied droog te leggen. Op 26 januari 1682 doorbrak een stormvloed de dijken en werd op 27 maart 1682 het octrooi van 1649 verlengd. Door krijgsverrichtingen werden de polders in 1747 tijdelijk onder water gezet.
Volgens het octrooi van 1649 vormde de vijf hogervermelde oude polders een collectiviteit om de bedijking te verwezenlijken. Het bestuur bestond uit een algemene vergadering die dertien leden met 7 stemmen voorzag, verdeeld als volgt: de oude polder van Oosterweel kreeg 3 leden en 2 stemmen, Ekeren-ten-Lage, Wilmarsdonk -met een aantal gronden onder Oorderen-, Merksem-ten-Lage en Steenborgerweert samen, de stad Antwerpen en het Onze-Lieve-Vrouwkapittel kregen elk 2 leden en 1 stem. Om de administratie te vergemakkelijken kreeg de collectiviteit een secretaris-penningmeester die dezelfde functie waarnam in de vijf deelnemende polderbesturen. De vijf deelnemende polderbesturen behielden een beperkte administratieve zelfstandigheid, o.a. in de vertegenwoordiging in de kwartieren en voor belastingsinning maar hadden blijkbaar geen zelfstandige boekhouding. De polder van Oosterweel c.a. had in 1830 een oppervlakte van 2.942 ha, beheerde 7.440 m dijken en 4 sluizen (waarvan één in hout). De verdeling onder de verschillende polders was ongeveer de volgende: Wilmarsdonk –met gronden

in Oorderen- (ca. 511 ha), Steenborgerweert (ca. 129 ha), Ekeren-ten-Lage (ca. 563 ha) en Merksem-ten-Lage (ca. 369 ha) en de rest onder Oosterweel.
De polder werd bij besluit van de Regent van 14 juni 1948 opgeheven en maakte plaats voor industrie- en havengebieden.
Archiefgeschiedenis: Het archief werd meestal bewaard bij de secretarissen-penningmeesters die in Antwerpen woonden. Op 18 november 1948 werd het archief, na de opheffing van de polder, aan het Rijksarchief Antwerpen overgedragen. Enkele aanwinsten werden bij aankoop verkregen (1 november 1922, Martinus Nijhoff te Den Haag, 6 april 1977, Engelen, Leuven).
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Oorderen-Oosterweel-Wilmarsdonk", "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Ekeren", "Verzameling Kaarten en Plattegronden" nrs. 392...410, "archief van het Onze-Lieve-Vrouwekapittel van Antwerpen". Op het Algemeen Rijksarchief te Brussel zijn in de "Verzameling Kaarten en Plattegronden" een aantal kaarten van poldergebieden te vinden.
In het Stadsarchief Antwerpen, *Polderarchieven* vindt men in het "archief van de polder van Ordam" een aantal bescheiden over de polder van Oosterweel c.a., evenals in de *Tresorij* nrs. 1030...1092. In het archief van de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal te Antwerpen en in het archief van het OCMW te Antwerpen bewaart men eveneens een aantal kaarten van deze poldergebieden.

Archief van de polder van Oosterweel cum annexis, 1480-1951
49,70 str. m. – 2095 inv. nrs.
□ Inhoud: Oude inventarissen (1656-1879). – Octrooien (1649-1784). – Personeel (1592-1879). – Notulen van de algemene vergadering (1649-1948) en resolutieboeken (1649-1826). – Rekwesten (1649-1872). – Afschriften van schepenbrieven (1722-1796). – Briefwisseling (1649-1951). – Begrotingen (1946-1949). – Rekeningen deels met bewijsstukken (1648-1949). – Journalen en kasboeken (1651-1950). – Landboeken (1649-20ste eeuw). – Kadastrale documenten (19de-20ste eeuw). – Akten van aan/verkoop, onteigening, verhuring (1649-20ste eeuw). – Visitaties en metingen (1649-1878). – Kaarten en plattegronden (1693-1927). – Verpachting van grasgronden e.d. (1654-1904). – Renten (1480-1903). – Onderhoudswerken aan dijken, wegen, sluizen, forten en schansen (1586-1946). – Inning van de dijkgeschotten (1651-1947). – Inning van belastingen (twintigste penning) (1713-1797), van imposten van bier en wijn (1652-1794) en andere belastingen en militaire logementen (1678-18de eeuw). – Vertegenwoordiging in de kwartieren (17de-18de eeuw). – Processen (17de eeuw-1941) e.a.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Q003 (ASAERT G. en JAMEES A., *Archief van de polder van Oosterweel cum annexis* (Rijksarchief Antwerpen. Inventarissen 27), Brussel, 1995, p. 40-147).

POLDER VAN RUISBROEK, WILLEBROEK EN PUURS
Ruisbroek, 1577-1969

De polder werd opgericht bij octrooi van 1577 en beschermde lager gelegen gronden met dijken tegen de Rupel en Eikevliet. In 1830 waren er 7.319 m dijken tegen de Rupel en 1.858 tegen de Eikevliet. De polder omvatte toen 636,7 ha en beheerde 4 sluizen. Op 2 maart 1820 had er een grote dijkbreuk plaats. De herstellingswerken kostten toen meer dan 100.000 gulden. Het bestuur was in handen van een dijkgraaf, (3) gezworenen en een secretaris-penningmeester. Op 14 augustus 1969 werd de polder opgeheven en de meeste gronden gingen op in een nieuw opgerichte grote polder "Vliet en Zielbeek" (7.000 ha) met zetel op het gemeentehuis van Puurs.
Lit.: F. MOEYERSOMS, *Achthonderd jaar leven in Ruisbroek*, Mortsel, 2002, p. 21-23.
Archiefgeschiedenis: Het tweede archiefblok werd op 1 april 1955 door het gemeentebestuur van Ruisbroek aan het Rijksarchief overgemaakt.
Elders bewaard archief: Zie ook "Verzameling Polders" nr. 6: resoluties van de algemene vergadering van de gelanden (1682-1716) en "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Willebroek": diverse documenten (1679-1827).
In het archief van de abdij van Bornem bewaart men onder nr. 376 een kaartboek van de "Dijckagie" door Henselmans (?) uit 1684 en enkele resolutieboeken (1589-18de eeuw).

Archief polder van Ruisbroek, Willebroek en Puurs 1, 1820-1848
3,11 str. m. – 5 inv. nrs.
□ Inhoud: Reglement (1848). – Kasboeken (1839-1845). – Aanbesteding van het dichten van het gat in de dijk (1820) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. Q013 (*Inventaris van het archief van de polders van Ruisbroek en Willebroek*).

Archief polder van Ruisbroek, Willebroek en Puurs 2, 17de-19de eeuw
Nog niet toegankelijk gemaakt.
□ Inhoud: Diverse bescheiden (17de-19de eeuw).
► Toegang(en): Leeszaalnr. Q014, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar.

Archief van de polder van Ruisbroek en Willebroek, 1679-1796
Onderdeel van: Archief schepenbank en dorpsbestuur Ruisbroek, 14...19.

6 inv. nrs.
□ Inhoud: Octrooi (1682-1683). – Besluiten van het polderbestuur (1682-1793). – Rekeningen (1679-1682, 1785-1786) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D119 (*Inventaris van het archief van de gemeente Ruisbroek*).

POLDER VAN BATTENBROEK TE WALEM

Walem, 1400-

Reeds in de 13de eeuw was een groot deel van Battenbroek, gelegen aan de samenvloeiing van Nete en Dijle, ingepolderd. Het polderbestuur verkreeg koninklijke oktrooien in 1570 en 1577. Vanaf toen was er een dijkgraaf, die beurtelings per jaar de heer en de oudste schepen van Battenbroek was.
Na grote overstromingen in 1820, 1825 en 1828 werden de dijken verstevigd. De lengte van de dijken bedroeg 2.410 m langs de Nete en 1.670 m langs de Dijle. De huidige oppervlakte van de polder bedraagt 289 hectaren.
Lit.: A. GOETSTOUWERS, *De Vrije Aerde van Battenbroeck*, in *Tijdschrift voor geschiedenis en folklore*, IX, 1946, p. 189-202. – ID, *Oude Polder Octrooien der "Vrije Aerde" van Battenbroeck*, in *Handelingen van den Koninklijken Kring voor Oudheidkunde, Letteren en Kunst van Mechelen*, IL, 1945, p. 57-75.
Archiefgeschiedenis: Reeks 1 (nrs. 1-52) werd op 25 april 1973, door bemiddeling van inspecteur G. Beterams vanuit het gemeentehuis van Walem op het rijksarchief Antwerpen neergelegd; reeks 2 (nrs.53-203) werd op 24 maart 1988 door het Polderbestuur van Battenbroek op het rijksarchief Antwerpen in bewaring gegeven (Aanw.1988/4).
Dit bestand werd in 1993 door het Rijksarchief overgemaakt aan het Stadsarchief Mechelen.

Archief van de polder van Battenbroek te Walem 1, 1490-1888

3,61 str. m. – 52 inv. nrs.
□ Inhoud: Resolutieboeken met klappers (1570-1838). – Briefwisseling (1820-1825). – Rekeningen, meestal vergezeld van bewijsstukken (1498-1499, 1519-1562, 1570-1571, 1622-1793, 1801-1870). – Briefwisseling, resoluties, reglementen, dijkgeschotboeken, aanbestedingen en bestekken en diverse bescheiden samen ingebonden per decennium (1801-1870). – Visitaties (1611-1711, 1760-1797). – Aanbestedingen, openbare verpachtingen (1542-1797). – Processen (1557-1737).
► Toegang(en): Inventaris in beperkte oplage: Leeszaalnr. Q015.1 (VERMEIREN G., *Inventaris van het archief van de Polder van Battenbroek (1-52) (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage*, 11), Brussel,

1993).

Archief van de Polder van Battenbroek te Walem 2, 1570-1969
1,11 str. m. – 151 inv. nrs.
□ Inhoud: Jaarverslagen(1885-1961) - Verslagen van de bestuursvergaderingen (1883-1967) en van de algemene vergaderingen(1871-1884) - Briefwisseling (1842-1955) - Rekeningen (1870-1964) met bewijsstukken (1796-1799, 1874-1952) - Werken aan dijken, sluizen, waterlopen, bruggen en wegen (1880-1966) - Diverse plannen(1886-1964).
► Toegang(en): Inventaris in beperkte oplage: Leeszaalnr. Q015.2 (VAN DAMME K., *Inventaris van het archief van de Polder van Battenbroek Supplement (53-203) (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage*, 12), Brussel, 1993).

POLDER VAN DE KOEBEEMDEN IN WALEM
Walem, 1962-

Deze polder heeft een oppervlakte van 133 ha, gelegen in Walem en Sint-Katelijne-Waver. Het bestuur wordt waargenomen door een dijkgraaf, een adjunct-dijkgraaf en vijf gezworenen.
Archiefgeschiedenis: Deze documenten werden samen met het archief van de polder van Battenbroek in 1973 en 1988 aan het Rijksarchief overgedragen.

Archief van de polder van de Koebeemden te Walem, 1962-1966
0,04 str. m. – 4 inv. nrs.
□ Inhoud: Reglement (1962). – Verkiezingen (1963-1966).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Q015.3 (VAN DAMME K., *Inventaris van het archief van de polder van Battenbroek. Supplement (53-203) met bijlage: archief van de polder van de Koebeemden* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 12), Brussel, 1993, p. 10).

POLDER VAN WEERT
Weert, 15de eeuw (?)-

Dit was één van de twaalf polders die de "Generale dijkagie van Hingene, Bornem en Weert" vormden. In de 20ste eeuw werd hij tot een zelfstandig polderbestuur met 840 ha gronden omgevormd. In het ancien régime werden de schepenen steeds "van de heerlijkheid en polder van Weert" genoemd.

Archiefgeschiedenis: De onder dit bestand vermelde "polderrekeningen" zijn eigenlijk dorpsrekeningen van Weert (1648-1790) en werden bij het bestand "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Weert" geplaatst.

Archief van de polder van Weert, 17de-18de eeuw
0,43 str. m. – 8 inv. nrs.
Nog niet toegankelijk gemaakt.
□ Inhoud: Rekeningen (1648-1790).
► Toegang(en): Leeszaalnr. Q016, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar.

POLDER VAN WILLEBROEK TEN OOSTZIJDE
Willebroek, 16de eeuw-

Na het graven van het kanaal Brussel-Rupel (1561) werden er twee polders aangelegd. De ene ten oosten van het kanaal was beschermd door 3.000 m Rupeldijken en 2.300 Dijledijken en omvatte in de 18de eeuw ook gronden in Blaasveld, Heffen en Heindonk en was begin van de 19de eeuw 640 ha groot.

Archief van de polder van Willebroek ten oostzijde, 1741-1748
Onderdeel van: Archief schepenbank en dorpsbestuur van Ruisbroek, 131.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Diverse documenten (1741-1748).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. Q017 (*Inventaris van het archief van de gemeente Willebroek*).

POLDER VAN WILLEBROEK TEN WESTZIJDE
Willebroek, 16de eeuw-

Na het aanleggen van het kanaal naar Brussel in de 16de eeuw werden er twee polders aangelegd. De ene ten oosten van het kanaal, beschermd door 3.000 m Rupeldijken en 2.300 m Dijledijken met een oppervlakte van 640 ha.
De polder ten westen van het kanaal was 321 ha groot en beschermd door een 452 m lange Rupeldijk en 2 sluizen.
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Rumst" nr. 94: aanbestedingen, verpachtingen en mandaten van de "polder van Willebroek" (1589). Zie ook "Verzameling Polders" (diverse documenten, 1689-1832) en "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Willebroek",

diverse documenten, voornamelijk rekeningen (1682-1786).

Archief van de polder van Willebroek ten westzijde, 1748-1886
0,04 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Resolutieboek van de vergadering van de hoofdgelanden (1748-1886).
► Toegang(en): Leeszaalnr. Q018 (HOUTMAN E., *Inventaris van het archief van de polder van Willebroek ten westzijde*).

POLDER VAN WILMARSDONK
Wilmarsdonk, 1300-1948

Deze polder kwam in 1582 na het doorbreken van de Scheldedijk om militaire redenen onder water. In 1587 werd de toestand wat gesaneerd door het herstellen van de Scheldedijk van Antwerpen tot de Kruisschans. In 1632 doorbraken de Staatse troepen de Scheldedijk en kwam het gebied opnieuw onder water te staan tot in 1649 een collectiviteit werd gevormd met de polders van Oosterweel, Steenborgerweert, Ekeren-ten-Lage en Merksem-ten-Lage die meestal "Polder van Oosterweel cum annexis" werd genoemd en een deel van de bevoegdheden van de oude polder overnam. Wilmarsdonk was in de algemene vergadering van deze nieuwe constructie vertegenwoordigd door twee leden met samen één stem (op 13 leden en 7 stemmen). Haar bevoegdheid beperkte zich na 1649 blijkbaar tot het innen van allerlei belastingen en een vertegenwoordiging in het kwartier van Turnhout. De secretaris-penningmeester van de collectivitiet vervulde dezelfde functie in de polder van Wilmarsdonk maar afzonderlijke rekeningen van deze polder werden na 1649 niet meer gevonden. Het had een oppervlakte van ca. 511 ha (deels onder Oorderen gelegen)
De polder van Oosterweel c.a. werd bij regentsbesluit van 14 juni 1948 afgeschaft.
Archiefgeschiedenis: Deze documenten werden in 1948 samen met het archief van de polder van Oosterweel c.a. aan het Rijksarchief overgemaakt.
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de polder van Oosterweel cum annexis".

Archief van de polder van Wilmarsdonk, 1646-1925
Onderdeel van: Archief van de polder van Oosterweel c.a., 1945-2077.
133 inv. nrs.
□ Inhoud: Octrooien (1722). – Briefwisseling met het kwartier Turnhout (1754-1795). – Landboeken (1670-18de eeuw) en kadastrale documenten (1892-1925). – Geschotboeken (1683-1798). – Inning van belastingen (1702-1795). – Vertegenwoordiging in het kwartier Turnhout (1716-1793) met

rekeningen (1746-1749). – Verrekening van oorlogslasten (1745-1763). – Processen (1646-18de eeuw) e.a.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Q003 (ASAERT G. en JAMEES A., *Archief van de polder van Oosterweel cum annexis* (Rijksarchief Antwerpen. Inventarissen 27), Brussel, 1995, p. 162-172).

POLDER VAN BORGERWEERT TE ZWIJNDRECHT

Zwijndrecht, 1500-

Polder, reeds in de 14de eeuw ingedijkt met een zomerdijk maar omstreeks 1500 beschermd door een Scheldedijk. De polder werd in 1576, 1586, 1591, 1678, 1682 (storm), 1745 en 1794 om strategische reden onder water gezet maar telkens hersteld.
Deze polder strekte zich in 1904 uit over 802 ha in Zwijndrecht en 38 ha in Burcht. Het had toen 7.000 m dijk en 3 sluizen te onderhouden. Aanvankelijk werd het bestuurd door een dijkgraaf en 4 gezworenen, later vervangen door 2 gecommitteerden en in de 19de eeuw door één gezworene en een secretaris-penningmeester.
Lit.: D. VERELST, Geschiedenis van Zwijndrecht en Burcht, dl 1, Zwijndrecht, 1990, p. 349-382.
Archiefgeschiedenis: Het archief werd op 6 januari 1947 door het polderbestuur overgemaakt aan het Rijksarchief, op 7 december 1954 aangevuld met een aantal bescheiden. Dit bestand werd overgebracht naar het Rijksarchief te Beveren.
Elders bewaard archief: Het archief van de polder (396 nrs.) wordt bewaard op het Rijksarchief Beveren: rekwesten (1589-1735), memorieboeken (1639-1727), resolutieboek (1682-1935), rekeningen (1598-1924), wegen (1744-1934), meetboeken (1654-1815) e.a.
Zie ook Stadsarchief Antwerpen, *Tresorij* nrs. 141...1095) en *fonds de Heuvel-Meyers-de Meester*, nr. 38. – Archief van het Museum Plantin-Moretus.

Archief van de polder van Borgerweert te Zwijndrecht, ca. 1700-1716

Onderdeel van: Archief schepenbank en dorpsbestuur Zwijndrecht, 171.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Meetboek (ca. 1700-1716).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D163 (*Inventaris van het archief van de gemeente Zwijndrecht*).

IV. AMBTENAREN VAN DE BURGERLIJKE STAND

A. PAROCHIEREGISTERS

Datering. De registratie van dopen en huwelijken, die reeds sporadisch gebeurde, werd voorgeschreven door het Concilie van Trente (1563). De oudste parochieregisters in de provincie Antwerpen dateren van omstreeks 1530 maar in de zeldzame parochies waar deze voorhanden zijn zijn er vaak grote lacunes in de 16de eeuw en bezit men meestal slechts vanaf het einde van de eeuw een doorlopende reeks. Zo vindt men in Retie aantekeningen van overlijdens -soms moeilijk te onderscheiden van zondagsgebeden-, van ondertrouwen en huwelijken in 1536-1537.
Pas rond 1600 is het bijhouden van parochieregisters een algemeen gebruik.

Qua **taal** is het allergrootste deel van de akten in het Latijn opgesteld. In de oudste periode, op het eind van de 16de eeuw-begin 17de eeuw zijn er een aantal pastoors die hun aantekeningen in het Nederlands maken, zoals de pastoor van Heffen.
Ook in Wilrijk en Wortel zijn de doopaantekeningen in de eerste helft van de 17de eeuw in het Nederlands, terwijl huwelijken en overlijdens in het Latijn zijn opgesteld. Vermoedelijk houdt dit ook verband met het feit dat de parochieregisters vaak door de koster en niet door de pastoor werden bijgehouden. Zo vermeldt koster Christiaen vander Veken van Mol dat hij van 1647 tot 1685 de doopregisters bijhield[3].
Ook op het einde van de 18de eeuw zijn de aantekeningen soms in de volkstaal. Zo schakelt de pastoor van Duffel in 1779 na het uitvaardigen van het edict over van het Latijn naar het Nederlands maar in 1792/1794 worden de notities opnieuw in het Latijn gesteld.

Dopen. Het gaat hier om dopen en niet om geboorteregisters, ook al nemen vele genealogen de doopakte voor een geboorteakte. Omwille van de grote kindersterfte en het feit dat een niet gedoopt kind niet tot de christelijke gemeenschap behoorde werden de kinderen zeer snel gedoopt. In Hemiksem, waar precieze gegevens van uur van geboorte en doop vermeld zijn, zien wij dat kinderen, die in de winter tot 16u30 en in de zomer tot 18u geboren worden, nog dezelfde dag worden gedoopt. Situeert de geboorte zich na deze tijdstippen dan wordt het kind 's anderendaags

[3] Parochieregisters Mol nr. 4 fol 247.

gedoopt[4].
Wanneer de vrouw tijdens de bevalling overleed was het een veel voorkomende praktijk dat de chirurgijn en soms ook de pastoor zelf het kind uit de buik sneed in de hoop dat het nog even zou leven om het in laatste instantie te kunen dopen. Deze praktijk werd soms zelfs toegepast bij zwangere vrouwen die voortijdig stierven en waarbij de vrucht van soms maar enkele weken oud uit de moeder werd gehaald om het te dopen indien het enig spoor van leven vertoonde. Niet gedoopte kinderen werden trouwens op ongewijde grond begraven. Hierop was men zeer streng. Toen in Bonheiden de pastoor in april 1681 weigerde het ongedoopt kind van Petrus Lenaert in gewijde aarde te begraven, begroef Lenaerts' knecht het kindje toch in het geheim op het kerkhof. Grote commotie omdat het kerkhof ontheiligd was en de deken moest het kerkhof zelfs herwijden[5].
Men was als de dood voor vondelingen omdat dit heel wat kosten voor de plaatselijke Armentafel meebracht. Bij het vinden van een dergelijk kind werd dadelijk een grootse zoekaktie en enquête uitgevoerd om de "daders" op te sporen. Zo loofde men in Walem in 1732 25 pattacons uit om de ouders te vinden van een achtergelaten kind. Toen men de vermoedelijke ouders vond, die echter alles ontkenden, stelde men voor geen vervolging in te spannen indien zij het kind terugnamen, wat ze dan ook deden! De Armentafel was van een last verlost en daarmee was de kous af. Ook had men veel reserves voor het dopen van kinderen van arme vrouwen van buiten de gemeente. Vaak werden deze soms hoogzwanger uit het dorp weggejaagd en wanneer het niet anders kon doopte men wel het kind maar noteerde de doop op een los blaadje omdat men door een vaste inschrijving een beroep zou kunnen doen op de plaatselijke Armentafel[6]. Soms weigerde de pastoor een kind te dopen van ouders, vreemd aan de parochie, wanneer ze geen borgbrief konden overhandigen.
De inschrijving in de doopregisters had groot belang. Niet alleen voor de "vreemdelingen" die onder voorbehoud werden ingeschreven om de Armentafel later niet te belasten maar ook om de nationaliteit te bewijzen. Zo werd op 14 juni 1699 Petrus Josephus Borquelmans vermoedelijk in Mechelen geboren waar zijn ouders Dominicus, toen secretaris van Rumst en Heindonk en Anna Catharina van Dijck woonden. Zijn vader spreekt met de pastoor van Rumst af om hem in Rumst te laten dopen en hem in te schrijven in de doopregisters aldaar en de pastoor laat een plaats vrij in de doopboeken, 5 duimen lang. De pastoor vergeet hem echter in te schrijven en wanneer in 1719 Dominicus sterft en zijn zoon hem wil opvolgen in het ambt van secretaris van Rumst kan hij zijn "Brabantse nationaliteit" niet bewijzen. De weduwe vraagt in een verzoekschrift aan de bisschop van Antwerpen

[4] Parochieregisters Hemiksem nr. 4.
[5] Parochieregisters Bonheiden nr. 2 blz 48 (9 april 1681).
[6] Parochieregisters Merksplas nr. 1D fol. 57v-58r.

om deze vergetelheid recht te zetten en deze beveelt de inschrijving van Petrus Josephus op de open plaats in het doopboek, wat dan ook gebeurt[7].

Huwelijken. Hierbij worden de dispensaties ook zorgvuldig genoteerd en hierbij was men zeer streng. Zo ontdekken in 1726 Franciscus Vanden Vyvere en Francisca Verdickt van Ruisbroek, die reeds 18 jaar getrouwd zijn, bij toeval dat zij verre verwanten zijn "super quarto gradu consanguinitatis equali". Het huwelijk is dus ongeldig en wordt op 30 december opnieuw ingezegend, ook omdat het een harmonieus koppel is "ambo honestissimi et timorati, summa sibi concordia conviventes"[8]. Een gewone dispensatie kostte in Ranst in 1749 3 gulden en de huwelijksinzegening 4,5 gulden. Opvallend is ook dat rechten voor een huwelijk waarbij de bruid vreemd was aan de eigen parochie maar de bruidegom een "autochtoon" slechts de helft bedroegen dan voor een gemengd huwelijk waarbij de bruidegom een "allochtoon" was![9].

De ervaring leert dat de **begrafenissen/overlijdens** vaak uitsluitend genoteerd werden voor de betaling van de rechten. Zo worden in Vorselaar tot 1706 alleen de begrafenissen met uitvaart (en mis) genoteerd. Begrafenissen zonder misviering - die bij minbegoeden veel voorkwamen- zijn niet opgeschreven.
De kosten voor begrafenis en uitvaart liepen soms hoog op. Zo kostte in Duffel een "kinderlijkje" dat op het kerkhof begraven werd 1,4 gulden, voor een volwassene moest 2,5 gulden betaald worden. Een "zinking" in de kerk was heel wat duurder en beliep afhankelijk van de plaats in de kerk 17,55 à 33,37 gulden. Vanaf 1788 zijn de tarieven: 0,8 gulden voor een kinderlijkje op het kerkhof, 3,8 gulden voor een volwassene en 16,75 voor een "kerklijk". In Westmalle betaalde men voor een zinking in het hoogkoor het driedubbele van een zinking in een graf elders in de kerk. In die gemeente werden de begraafrechten soms ook verdubbeld voor personen die niet in Westmalle waren geboren. De tarieven variëren sterk van plaats tot plaats, zeker voor wat de kerkzinkingen betreft. Deze zijn in grotere parochies vaak veel duurder dan in kleine kerken. Zo zijn de tarieven in de Sint-Pancratiusparochie in Ranst in 1749: 30 gulden voor een koorlijk, 9,6 gulden voor het begraven van een persoon die zijn communie reeds gedaan had, de helft voor een niet-communicant. Het begraven op het kerkhof kostte 3,5 gulden voor een communicant en de helft voor een niet-communicant. In de kleine parochie Millegem -eveneens in de gemeente Ranst gelegen- kostte een koorlijk slechts 7,2 gulden, een kerklijk 3,6 en een zinking op het kerkhof 1,2 gulden[10].

---

7 Parochieregisters Rumst nr. 3 fol. 134r en122r.

8 Parochieregisters Ruisbroek nr. 3 fol. 357ro.

9 Parochieregisters Ranst nr. 5 fol. 0.

10 Parochieregisters Ranst nr. 6 fol. 0/1.

Wat men meestal overlijdensregisters noemt zijn voor het grootste deel begraafregisters en de opgegeven datum is meestal de datum van begrafenis. Deze volgt -waarschijnlijk om hygiënische redenen- vaak zeer kort -dikwijls reeds 's anderendaags- op het overlijden. De eigenlijke uitvaartdienst gebeurde vaak weken later en tijdens epidemies had de uitvaart soms maanden later plaats.
De aantekeningen in de overlijdensregisters zijn meestal zeer summier. In de 18de eeuw wordt soms ook én de datum van overlijden én van de uitvaart genoteerd. Sporadisch wordt ook het beroep en soms de doodsoorzaak vermeld[11].

Theresiaanse dubbels. Na het edict van 1778 moesten de parochieregisters in dubbel worden opgemaakt. De kopieerkosten waren ten laste van de gemeente, evenals de portkosten om het dubbel af te geven op de griffie van de Raad van Brabant in Brussel[12].

Wat de **communicanten- en vormelingenlijsten** betreft leren de meeste lijsten dat de (eerste) communie plaats had op een leeftijd van dertien/veertien jaar maar de leeftijd kon variëren van 12 tot 17 jaar. In Pulderbos varieerde de leeftijd van de nieuwe communicanten in 1788 van 7 tot 14 jaar[13]. Voor Puurs beschikken wij over enkele precieze cijfers over de verhouding communicanten/niet-communicanten: 1722 (62,5/37,5), 1733 (64,6/33,4)[14].
Wanneer men communicantencijfers wil extrapoleren naar bevolkingscijfers mag men alleen met Paascommunicanten werken. Soms zijn er ook communicantencijfers voor bijvoorbeeld Kerstmis en die bedragen vaak slechts een derde van de Paascommunicanten.

Volledigheid. Wij hebben sterk de indruk dat de parochieregisters niet zo volledig zijn als vaak wordt aangenomen. Zeker tijdens de eerste decennia van het bijhouden van deze registers werden de notities -die men mogelijk eerst op losse papiertjes schreef- slechts na enkele maanden ingeschreven. Zo zegt de pastoor van Wommelgem dat hij op 29 maart 1609 aan zijn doopregister begon en hij schreef dan alle dopen in vanaf 21 september 1608. Ook bij een wisseling van pastoors merkt men soms een veel kleiner aantal inschrijvingen dan in de voorgaande jaren. Een bewijs voor het vaak onvolledig bijhouden van de doopboeken vinden wij in Nijlen waar de pastoor een aantal dopen uit 1717-1721,

---

11 Zoals in Oostmalle nrs. 13 en 14.
12 Zie ontvangstbewijs in Parochieregisters ravels nr. 4 (vooraan).
13 Parochieregisters Pulderbos nr. 5 blz. 117-118.
14 Parochieregisters Puurs nr. 9 fol. 262-263.

die door getuigenverklaringen worden bevestigd, later op bevel van de bisschop moet inschrijven. Opvallend is dat de enkele vergeten dopen in januari plaats hadden, wanneer er feesten waren van de plaatselijke schuttersgilde. Toen had pastoor Joannes van de Perre blijkbaar andere zorgen aan zijn hoofd![15]

Vooral de overlijdensregisters zijn zeer onvolledig. Deze akten werden ook als minder relevant beschouwd. Registratie van dopen en huwelijken waren volgens kanoniek recht belangrijk om de orthodoxie van het gezinsleven te reguleren. Overlijdensakten werden eigenlijk voornamelijk genoteerd om de betaling van de begrafenisrechten te registreren. Zo leert een vergelijking van de aantekeningen van deze rechten in de kerkrekeningen en de parochieregisters dat een aantal overlijdens niet werden genoteerd. Een steekproef in de rekeningen van Berlaar bewijst dat een niet onbelangrijk deel van de overlijdens niet geregistreerd werd. Vooral kindersterften werden vaak niet ingeschreven. Zo noteert de nieuwe pastoor van Vorst (Kempen) dat zijn voorgangers de overlijdens van kinderen van 1712 tot 1732 bijna niet hebben genoteerd[16]. Vaak wordt ook bij de registratie van begrafenissen van kinderen geen voornaam vermeld maar alleen "kint van N.". Ook stelden wij bij het project van het repertoriëren van de staten van goed en van inventarissen van sterfhuizen van Deurne, Ekeren, Hoogstraten e.d. vast dat het overlijden van vele erflaters niet terug te vinden is in de overlijdens-/begraafregisters van deze parochies. Bij het gebruik van de parochieregisters voor demografische studies zou altijd moeten worden rekening gehouden met het feit dat de zo bekomen overlijdenscijfers sterk zijn onderschat.

Dat het innen van de begrafenisrechten zeer belangrijk was bewijst nog een bizar geval in Ruisbroek. Daar wordt op 1 juli 1754 het verdronken lichaam gevonden van Joannes De Maeijer van Puurs aan de Zielbeeksluis juist op de grens van Willebroek en Ruisbroek. Het lijk ligt vlak op de grens maar omdat het hoofd op grondgebied Ruisbroek ligt krijgt de pastoor daar de begrafenisrechten[17].

Anderzijds blijken de parochieregisters in de eerste jaren na de instelling van de Burgerlijke Stand in vele gemeenten en steden de meest volledige bron te zijn. Zo schreef de ambtenaar van de Burgerlijke Stand van de stad Turnhout de eerste geboorte in op 25 april 1795, het eerste huwelijk op 26 juli 1796 en het eerste overlijden op 27 mei 1798. Tijdens die eerste jaren schatten wij dat slechts 7% van de geboorten werden ingeschreven in de registers van de Burgerlijke Stand van Turnhout. Het waren vooral Franse ambtenaren, militairen, douaniers, geneesheren en collaborateurs die dat deden. In Herentals lijkt de invoering van de Burgerlijke Stand dan weer sneller en vollediger gebeurd te zijn. Na het Concordaat van Napoleon met de paus in 1801 (jaar IX) wordt de inschrijving in de Burgerlijke

---

15 Parochieregisters Nijlen nr. 3 fol. 315vo-316ro.

16 Parochieregisters Vorst, nr. 4 fol. 139vo.

17 Parochieregisters Ruisbroek nr. 4 fol. 534r.

Stand echter algemeen.
De overdracht van de parochieregisters aan de ambtenaren van de Burgerlijke Stand, die meestal in 1797 gebeurde is niet overal doorgevoerd. In heel wat Kempische gemeenten is dit nooit gebeurd.

In de parochieregisters staan soms zeer **diverse notities**. Aantekeningen over viering van honderdjarigen, wat toen vrij zeldzaam was en waarbij men soms de vraag kan stellen of men echt kon aantonen dat deze personen "centenarius" waren. Sporadisch komt ook een zilveren jubileum van een huwelijk voor, dat toen zo zeldzaam was dat er grote festiviteiten voor werden georganiseerd[18].

Klappers. De centrale overheid had reeds in de Hollandse tijd oog voor het belang van de parochieregisters. In 1836-1844 werd aan de lokale besturen gevraagd een inventaris op te maken van alle parochieregisters van voor 1796. Men dacht eraan om deze samen te brengen in arrondissementele bewaarplaatsen. Toen vele besturen opwierpen dat zij een aantal van deze registers veelvuldig nodig hadden voor hun bevolkingsadministratie liet men dit plan varen maar men vaardigde een aantal richtlijnen uit waarbij gevraagd werd deze registers behoorlijk in te binden en zo in een geschikte ruimte te bewaren. Ook moesten er -om de veelvuldige raadplegingen door de ambtenaren te vergemakkelijken- klappers op gemaakt worden van de laatste decennia van de 18de eeuw[19]. Dit laatste is slechts in een zeer klein aantal gemeenten gebeurd.
In 1866 kwam de centrale overheid echter met een forse subsidie. Alleen al voor de provincie Antwerpen was een som van 100.000 F ingeschreven die zou verdeeld worden over de gemeenten. De samenstellers kregen een vergoeding van 2 centiem per akte die zij repertorieerden maar de klapper moest ook in twee exemplaren worden opgemaakt. Er was ook voorgeschreven dat bij huwelijken zowel de naam van bruidegom als van bruid alfabetisch moest worden opgenomen. Ook bij overlijdens zou ook op naam van de echtgeno(o)t(e) worden geklapperd. Verder was voorgeschreven dat men op dezelfde manier als de tienjaarlijkse tafels van de Burgerlijke Stand zou tewerk gaan. In afzonderlijke kolommen zou de familienaam, voornaam, datum en bladzijde of nummer van de akte worden vermeld. Alle parochieregisters moesten worden behandeld tot september 1792 omdat men ervan uitging dat de tienjaarlijkse tafels op de registers van de Burgerlijke Stand dan aanvingen. Toch lieten vele gemeentebesturen tot 1796 klapperen. Dit was een zeer omvangrijke operatie. Zelfs voor kleine gemeenten gaat het vaak om meer dan tienduizend aantekeningen. Zo noteerden men 13.426 aantekeningen in Vorst (Kempen), 6.292 in Viersel, 11.005 in Zoerle-

[18] Parochieregisters Ruisbroek nr. 4 fol. 533ro en vo, juni 1752.
[19] Mémorial Administratif, 1844 nr. 4080 blz. 241-242.

Parwijs, 7.737 in Weelde...de rekening is vlug gemaakt.
Dat deze oude klappers soms niet zo betrouwbaar zijn omdat ze vaak door onderwijzers of gemeentesecretarissen werden opgemaakt die niet zo vertrouwd waren met paleografie, hoeft niet gezegd. Omwille van de leesbaarheid werden soms ook niet de originele registers maar de kopies gebruikt die vele pastoors bij de inlevering van de parochieregisters aan de gemeentebesturen hadden gemaakt op het einde van de 18de eeuw.

VERZAMELING KLAPPERS OP DE PAROCHIEREGISTERS
1561-1797

Archiefgeschiedenis: De meeste van de vooral in 1866-1885 (in dubbel) gemaakte klappers kwamen via de arrondissementscommissariaten terecht op het Rijksarchief. In uitzonderlijke gevallen is ook het exemplaar van de gemeente aan het Rijksarchief afgestaan.
Dit bestand (reeks 1) wordt bewaard op het Rijksarchief te Beveren maar is niet te raadplegen. De meeste registers zijn gefilmd en gefotokopieerd en in fotokopievorm (reeks 2) of op microfilm te raadplegen in het Rijksarchief te Antwerpen. De microfilms zijn ook op het Rijksarchief te Beveren te bekijken.
Op het Rijksarchief Antwerpen is deze reeks uitgebreid met vele via diverse computerprogramma's gemaakte klappers (eveneens reeks 2) die in uitgeprinte vorm te bekijken zijn in de "Klapperruimte".
Ook bestaat een cumulatieve klapper, waarin alle familienamen die in de (oude) klappers voorkomen zijn opgenomen met de verwijzing naar de plaatsen waar ze voorkomen: *Totaalindex van familienamen voorkomende in klappers van parochieregisters van het ancien régime* (Uitgave van de Werkgroep "Genealogie & Computer van VVF), in uitgeprinte vorm te raadplegen per arrondissement: Antwerpen (zonder de stad Antwerpen), Mechelen (zonder de stad Mechelen) en Turnhout. Deze toegangen worden voor gans Vlaanderen ook digitaal ter beschikking gesteld door VVF.

Verzameling Klappers op de Parochieregisters, 1561-1797
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Klappers op de Parochieregisters (1561-1797).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. S001 (DELVAUX H., *Inventaris van de klappers op de parochieregisters*).

Verzameling Klappers op de Parochieregisters 2, 1561-1940
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Klappers op de parochieregisters (1561-1940), in origineel, fotokopie of uitgeprint.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. S002 (VERHEEKE F., *Overzicht van de klappers van de parochieregistes*).

VERZAMELING PAROCHIEREGISTERS
1561-1949

Archiefgeschiedenis: Volgens de Franse wetgeving werden de parochieregisters tot het decreet van 29 prairial van het jaar IV (17 juni 1796) aanzien als retroacten van de Burgerlijke Stand en moesten door de parochiegeestelijkheid aan de gemeentebesturen worden overgedragen. In vele -vooral Kempische gemeenten- is dat niet gebeurd en bleven deze registers in handen van de parochiebesturen.
Voornamelijk vanaf 1927 werden heel wat parochieregisters verkregen van gemeentebesturen, vaak samen met het archief van het ancien régime. Na de instelling van een inspectiecorps dat moest toezien op de naleving van de archiefwet van 1955 werd de actie vanaf 1959 versneld en werden ook parochiebesturen benaderd zodat rond 1965-1970 de parochieregisters van de meeste gemeenten waren verworven. Alleen de steden die over eigen archiefdiensten beschikten zoals Antwerpen - met Oorderen, Oosterweel, Wilmarsdonk en Zandvliet-, Herentals, Lier, Mechelen, Turnhout (met Oud-Turnhout) en de gemeenten Balen, Bornem, Dessel, Duffel, Essen, Grobbendonk (deels), Hoogstraten, Kalmthout en Retie behielden nog hun parochieregisters.
Ook de op de griffies van de Rechtbanken van Eerste Aanleg belandde (Theresiaanse) dubbels van 1779 tot 1793/1796 werden aan het Rijksarchief overgedragen. In uitzonderlijke gevallen werden ook parochieregisters van de 19de-20ste eeuw - al dan niet in kopievorm en eigenlijk ten onrechte - aan deze reeks toegevoegd.
Dit bestand wordt momenteel bewaard op het Rijksarchief te Beveren maar is niet raadpleegbaar. Al deze registers, evenals de nog ter plaatse bewaarde parochieregisters werden gefilmd en zijn in microfilm te consulteren op het Rijksarchief Antwerpen -met uitzondering van deze van Oorderen en Wilmarsdonk die alleen op het Stadsarchief Antwerpen te consulteren zijn-. Ook werden al deze registers in 2002-2003 digitaal opgenomen, samen met de nog ter plaatse bewaarde registers van Balen, Bornem, Dessel, Duffel, Essen, Grobbendonk, Herentals, Hoogstraten, Kalmthout, Retie en Turnhout (en Oud-Turnhout) en zullen eerdaags via intranet beschikbaar zijn in de Rijksarchieven.
Een deel van de parochieregisters werden in de periode 1965-1985 gefotokopieerd en is in die vorm ook te raadplegen op het Rijksarchief te Antwerpen.
Lit.: A. BOUSSE, *Inventaris van de doop-, trouw- en begraafboeken bewaard op het Rijksarchief Antwerpen*, Brussel (Algemeen Rijksarchief), 1977.
Elders bewaard archief: Een aantal dubbels (1779-1793/1796) werden vroeger aan het Algemeen Rijksarchief te Brussel afgestaan en bevinden zich momenteel in een afzonderlijk bestand op het Rijksarchief te Beveren.

Verzameling Parochieregisters, 1561-1949
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Doop-, trouw-, ondertrouw-, begraafregisters (1561-1949, essentieel ca. 1600-1796), samen met communicanten- en vormelingenlijsten, status animarum e.d.
Alleen de gegevens, ouder dan honderd jaar, zijn ter inzage.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. S003 (DELVAUX H., *Inventaris van de parochieregisters*).

B. BURGERLIJKE STAND AFKOMSTIG VAN DE RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG

Volgens het decreet van 29 prairial jaar IV (17 juni 1796) werd de wet op de Burgerlijke Stand van 20 september 1792 toegepast in België. Voortaan moesten de akten van geboorte, huwelijk/echtscheiding -met de ingediende bewijstukken-bijlagen-, huwelijksafkondigingen en overlijdens door de gemeentelijke (burgerlijke) ambtenaar van de Burgerlijke Stand worden opgemaakt. Latere verordeningen schreven ook voor dat de akten van geboorte, huwelijk/echtscheiding en overlijden in dubbel -maar allebei ondertekende originelen- moesten worden opgemaakt en dat jaarlijks het tweede exemplaar moest neergelegd worden op de griffie van de Rechtbank van Eerste Aanleg, samen met de bijlagen bij de huwelijksakten en de huwelijksafkondigingen. Ook moesten om de tien jaar (1792-1802, 1803-1812, ...1843-1850, 1851-1860 en zo telkens per decennium) alfabetische klappers (indices) op deze akten in dubbel exemplaar worden opgemaakt door het gemeentebestuur en hiervan diende ook één exemplaar neergelegd te worden op de griffie. In de grote steden werkte het systeem vrij snel en vrij efficiënt. In plattelandsgemeenten duurde het soms tot omstreeks 1802 vooraleer de verplichting om aangifte te doen voor een burgerlijke ambtenaar algemeen werd opgevolgd. Vaak zijn de registers van de Burgerlijke Stand voor landelijke gemeenten zeer onvolledig voor de periode 1796-1802 -wanneer ze ten minste reeds bestaan-. De verplichting om een dubbel exemplaar aan te maken en jaarlijks neer te leggen bij de griffie werd ook pas rond 1801-1802 algemeen opgevolgd. Voor de stad Antwerpen functioneerde dit reeds in 1796. Voor het indienen van de bijlagen bij de huwelijksakten (dat zijn uittreksels van geboorteakten van bruid en bruidegom, van overlijdensakten van de eventueel reeds overleden ouders en/of vorige partner van de contractanten, militiegetuigschrift van de bruidegom, attest van het verlijden van een huwelijkscontract, eventuele toestemmingsakten van de ouders van de huwenden e.d.) duurt het vaak tot 1821-1831 vooraleer deze stipt worden ingeleverd.
De ervaring leert dat de akten van de Burgerlijke Stand, bewaard op de gemeentelijke diensten, vaak enkele jaren eerder beginnen dan de reeks die via de griffies op het Rijksarchief belandde.
Naast de hoger geciteerde reeks "Huwelijksbijlagen" die zeer interessante, nieuwe gegevens kunnen opleveren voor de genealoog/biograaf kan ook de reeks "Huwelijksafkondigingen" zeer nuttig zijn. Deze afkondiging gebeurt namelijk in de woonplaats én van de bruid én van de bruidegom en kan de onderzoeker zo op het spoor brengen van een anders niet zo makkelijk te vinden plaats van huwelijk.

Lit.: R.F. VULSMA, *Burgerlijke Stand en bevolkingsregister*, Den Haag (Centraal Bureau voor Genealogie), 2002.

GRIFFIE VAN DE RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG TE ANTWERPEN - BURGERLIJKE STAND

Antwerpen, 1796-1906

De akten van de gemeenten Burcht en Zwijndrecht, die sedert 1923 deel uitmaken van het arrondissement Antwerpen, zijn niet vervat in deze reeks. Zij zijn te vinden in de reeks "Registers van de Burgerlijke Stand van het arrondissement Dendermonde", bewaard op het Rijksarchief te Beveren.
Archiefgeschiedenis: Op 5 januari 1970 droeg de griffie van de Rechtbank van Eerste Aanleg alle reeksen van ca. 1796/1802 tot 1870 over aan het Rijksarchief. Op 24 februari 1987 volgden de registers en banden van 1871 tot 1890, nog later deze van 1891 tot 1906.
In een aantal gevallen zijn registers -meestal van de periode 1796-1801-, die afkomstig zijn van de archieven van gemeentebesturen -ten onrechte bij deze reeks gevoegd. Dit gebeurde o.a. voor een aantal banden die de gemeente Ekeren in maart 1982 afstond.
Deze reeks wordt momenteel bewaard op het Rijksarchief te Beveren en is niet raadpleegbaar. De ganse reeks is gefilmd en de microfilms zijn beschikbaar én op het Rijksarchief Antwerpen en op het Rijksarchief te Beveren.

Griffie van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Antwerpen Registers van de Burgerlijke Stand van het arr. Antwerpen, 1796-1906

2951 inv. nrs.
Alle nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Akten van geboorte, huwelijk/echtscheiding, huwelijksafkondiging en overlijden van de stad Antwerpen (1796-1906) en van alle andere gemeenten van het arrondissement Antwerpen (1797/1802-1906). – Huwelijksbijlagen voor de stad Antwerpen (1803-1906) en andere gemeenten van het arrondissement Antwerpen (1809/1831-1906). – Tienjaarlijkse tafels (1792/1802-1900).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. S004 (HOUTMAN E., *Inventaris van de registers van de Burgerlijke Stand van het arrondissement Antwerpen*).

GRIFFIE VAN DE RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG TE MECHELEN - BURGERLIJKE STAND

Mechelen, 1795-1900

Opvallend is dat de Burgerlijke Stand in het arrondissement Mechelen sneller en vollediger is doorgevoerd dan in veel gemeenten van de arrondissementen

Antwerpen en Turnhout. Hieraan is vermoedelijk de actieve rol van een aantal ijverige Fransgezinde kantonnale bestuurders zoals J.J. Lenoir niet vreemd. Voor een aantal gemeenten beschikken wij reeds over registers vanaf 1797, in Lier en Mechelen begint de reeks in 1799. In landelijke gemeenten is de registratie echter soms zeer onvolledig voor de periode 1796-1802.
De manier van inbinden is hier ook anders gebeurd dan in Antwerpen. Voor de meeste gemeenten werden alle soorten akten samen per jaar ingebonden. Alleen voor de steden Lier en Mechelen gebeurde dit per soort akte.
Ook zijn de akten van de gemeente Muizen, die tot 1976 tot het arrondissement Brussel behoorde, na die datum geïntegreerd in de hier beschreven reeks.
Archiefgeschiedenis: De reeksen voor de periode 1796-1870 werden op 8 maart 1971 door de griffie van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Mechelen overgemaakt aan het Rijksarchief. In juni 1871 werden enkele ontbrekende banden in fotokopie overgemaakt (Bonheiden (1846), Bornem (jaar X), Heffen (1860) en Willebroek (jaar X). De tienjaarlijkse klapper van Lier (1792-1802) werd door dezelfde griffie op 12 februari 1972 neergelegd en alle reeksen voor de jaren 1871-1890 op 4 december 1986, later volgden nog de jaren 1891-1900.
In een aantal gevallen zijn registers -meestal van de periode 1796-1801-, die afkomstig zijn van archieven van gemeentebesturen -ten onrechte bij deze reeks gevoegd. Dit gebeurde o.a. voor een aantal banden die de gemeente Hingene afstond.
Deze verzameling wordt momenteel bewaard op het Rijksarchief te Beveren, waar ze niet toegankelijk is voor het publiek. De volledige reeks werd gefilmd en de microfilms zijn raadpleegbaar én op het Rijksarchief te Antwerpen én op het Rijksarchief te Beveren.

Griffie van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Mechelen. Registers van de Burgerlijke Stand van het arr. Mechelen, 1795-1900
4209 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Akten van geboorte, huwelijk/echtscheiding, huwelijksafkondigingen, overlijdens (1797/1802-1900) en huwelijksbijlagen (1803/1820-1900) van gemeenten van het arrondissement Mechelen. – Tienjaarlijkse tafels (1792/1802-1890).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. S005 (HOUTMAN E., *Inventaris van de registers van de Burgerlijke Stand van het arrondissement Mechelen*).

GRIFFIE VAN DE RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG TE TURNHOUT - BURGERLIJKE STAND

Turnhout, 1796-1900

In de grote steden en gemeenten werkte het systeem van de Burgerlijke Stand vrij snel en vrij efficiënt. In sommige plattelandsgemeenten duurde het soms tot omstreeks 1802 vooraleer de verplichting om aangifte te doen voor een burgerlijke ambtenaar algemeen werd opgevolgd. Voor een aantal grote gemeenten, zoals Herentals, Hoogstraten, Meerhout en Turnhout beschikken wij reeds over registers vanaf 1798/1799. Maar hier en in vele landelijke gemeenten is de registratie echter soms zeer onvolledig en/of onbestaande voor de periode 1796-1802. Zo stelden wij vast -aan de hand van de in Turnhout zelf bewaarde reeks- dat de stad Turnhout registers bijhield in de periode 25 april 1796-27 mei 1798 maar dat slechts 7% van het werkelijk aantal geboorten, huwelijken en overlijdens werden genoteerd, voornamelijk van Franse ambtenaren, militairen, douaniers, geneesheren en collaborateurs. De verplichting om een dubbel exemplaar aan te maken en jaarlijks neer te leggen bij de griffie werd ook hier in een aantal gemeenten pas in 1801-1802 algemeen opgevolgd. Voor het indienen van de bijlagen bij de huwelijksakten duurt het soms tot 1821-1831 vooraleer deze stipt worden ingeleverd.

De ervaring leert dat de akten van de Burgerlijke Stand, bewaard op de gemeentelijke diensten, vaak enkele jaren eerder beginnen dan de reeks die via de griffies op het Rijksarchief belandde.

Voor de oudste registers (1796-1801) hebben wij de indruk dat zij soms afkomstig zijn van archieven van gemeentebesturen en -ten onrechte- bij de hier besproken reeks zijn gevoegd. De manier van inbinden is hier ook anders gebeurd dan in Antwerpen. Alle soorten akten werden samen per jaar ingebonden, ook voor de grote gemeenten.

Archiefgeschiedenis: Op 25 januari 1977 droeg de griffie van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Turnhout alle reeksen -met uitzondering van de huwelijksbijlagen- van (1792) 1796/1802-1880 over aan het Rijksarchief. De huwelijksbijlagen (1805/1831-1880) werden op 17 januari 1978 overgedragen. Op 3 februari 1983 werden een aantal ontbrekende registers 1876/1879-1880 overgemaakt. Op 8 april 1987 stond de griffie ten slotte alle reeksen van 1881 tot 1890 af, later nog de jaren 1891-1900.

Deze verzameling wordt momenteel bewaard op het Rijksarchief te Beveren, waar ze niet toegankelijk is voor het publiek. De volledige reeks werd gefilmd en de microfilms zijn raadpleegbaar én op het Rijksarchief te Antwerpen én op het Rijksarchief te Beveren.

Griffie van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Turnhout. Registers van de Burgerlijke Stand van het arr. Turnhout, 1792-1900
575 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Akten van geboorte, huwelijk/echtscheiding, huwelijksafkondigingen en overlijdens (1792/1802-1900). Tienjaarlijkse tafels (1792/1802-1900).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. S006 (HOUTMAN E., *Inventaris van de registers van de Burgerlijke Stand van het arrondissement Turnhout*, p. 1-19).

Registers van de Burgerlijke Stand van het arrondissement Turnhout - Huwelijksbijlagen, 1807-1890
858 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Bijlagen bij de huwelijksakten (1807/1831-1880).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. S007 (HOUTMAN E., *Inventaris van de registers van de Burgerlijke Stand van het arrondissement Turnhout*, p. 20-38).

4542

OVERZICHT VAN DE ARCHIEVEN EN VERZAMELINGEN VAN HET RIJKSARCHIEF TE ANTWERPEN

Band II

ARCHIEVEN VAN NOTARISSEN

door

Erik HOUTMAN

Brussel
2006

OVERZICHT VAN DE ARCHIEVEN EN VERZAMELINGEN VAN HET RIJKSARCHIEF TE ANTWERPEN

II. ARCHIEVEN VAN NOTARISSEN

ALGEMEEN RIJKSARCHIEF EN
RIJKSARCHIEF IN DE PROVINCIËN

ARCHIEVENOVERZICHTEN

6

Algemeen Rijksarchief
D/2006/531/048

Bestelnummer: Publ. 4542

Algemeen Rijksarchief
Ruisbroekstraat 2
1000 Brussel

De volledige lijst van onze publicaties kan u gratis bekomen op eenvoudig verzoek
(publicat@arch.be) of raadplegen op internet (http://arch.arch.be).

OVERZICHT VAN DE ARCHIEVEN EN VERZAMELINGEN VAN HET RIJKSARCHIEF TE ANTWERPEN

Band II

ARCHIEVEN VAN NOTARISSEN

door

Erik HOUTMAN

Brussel
2006

Naamsvermelding - Niet Commercieel - Geen Afgeleide Werken
CC BY-NC-ND
http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/nl/

Attribution - Pas d'Utilisation Commerciale - Pas de Modification
CC BY-NC-ND
http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/fr/

V. NOTARISSEN

De instelling

Vanaf de 14de eeuw komen openbare notarissen, benoemd door de keizer of de paus of hun gemachtigden, voor in Brabant. Het zijn bijna uitsluitend *clerici* en zij treden vooral op voor een kerkelijk cliënteel en bij een aantal rechtshandelingen voor kerkelijke rechtbanken. Voor de registratie van eigendomsoverdrachten kwamen zij mettertijd in aanvaring en concurrentie met de lokale schepenbanken. In de stad Antwerpen werd hen op een bepaald ogenblik (1515) zelfs het verlijden van dergelijke akten verboden. O.a. omwille van een bepaalde wildgroei van dergelijke publieke notarissen en omwille van allerlei misbruiken werd bij keizerlijke ordonantie in 1531 beslist dat een admissie tot openbaar notaris voortaan alleen kon verleend worden door de Geheime Raad, de Grote Raad van Mechelen en de provinciale justitiehoven, zoals de Raad van Brabant. Vanaf 1540 werden zij ook verplicht hun akten of een samenvatting ervan in te schrijven in protocollen en een bepaald formularium te hanteren. In de volgende eeuwen is een admissie van de Raad van Brabant, meestal na een examen en na het betalen van een admissierecht, de regel. Dergelijke notarissen zijn bevoegd in geheel het hertogdom en zijn niet aan een residentie gebonden. Een benoeming door de Geheime Raad, die een bevoegdheid in het ganse gebied van de Nederlanden inhield, is zeer uitzonderlijk. Alleen voor notarissen die wilden optreden in de heerlijkheid van Mechelen -Mechelen en omliggende dorpen Muizen, Hever, Heffen, Hombeek, Leest-, Heist-op-den-Berg en Gestel- dat niet tot het hertogdom Brabant behoorde- gebeurde deze benoeming voor de Geheime Raad of voor de Grote Raad van Mechelen. Vanaf 1764 heeft deze laatste het monopolie voor benoemingen binnen het rechtsgebied van de heerlijkheid Mechelen. In het gebied van Rijksvlaanderen (Bornem, Hingene, Sint-Amands e.o.) en in Zwijndrecht-Burcht was een benoeming van de Raad van Vlaanderen vereist. In de stad Antwerpen was sedert de 16de eeuw een stedelijke admissie en registratie gebruikelijk. Omdat een benoeming niet gebonden was aan een bepaalde residentie en de centrale overheid, om budgettaire redenen, nogal kwistig omsprong met notarisbenoemingen was het aantal notarissen nogal ongelijk verdeeld over het grondgebied. Zo resideerden er in 1704 vijf notarissen in het landelijke Retie, evenveel als in de steden Herentals en Turnhout. In hetzelfde jaar telde de heerlijkheid Mechelen (met inbegrip van Heist-op-den-Berg en Gestel) 51 notarissen daar waar volgens de plaatselijke besturen een omkadering van 12 à 15

notarissen ruimschoots zou volstaan[20].
Het notariaat was in het ancien régime een voornamelijk stedelijk verschijnsel. Zo resideerden in 1704 60% van de 488 in het sterk agrarisch gebleven hertogdom Brabant geregistreerde notarissen in de steden Antwerpen, Brussel en Leuven en wanneer men ook de kleinere steden meetelt was 80% van de notarissen stedeling[21].
In 1704-1706 werd de organisatie van het notariaat door Filips V volledig herzien naar Frans model met o.a. erfelijke ambten. Deze hervorming werd echter in 1706 ingetrokken maar had in de stad Antwerpen wel een halvering van het te groot aantal notarissen tot gevolg.

Ondanks het feit dat het slagen in een examen meestal verplicht was voor een notarisbenoeming waren academisch gevormde notarissen een zeer kleine minderheid in de 17de-18de eeuw. De meeste hadden een opleiding achter de rug als hulp/stagiair bij een griffier van een schepenbank, bij een notaris of procureur en zagen hun notariële bevoegdheid eerder als een bijverdienste dan als een full-time ambt. Vooral op het platteland waren de meeste notarissen tegelijk griffier en secretaris bij een schepenbank, stadhouder van een leenhof, drossaard of schout, rentmeester of zelfs schoolmeester-koster. De sociale status was dan ook niet zo groot. Alleen in steden waren er enkele goed beklante notarissen die "van hun pen konden leven". Enkele voorbeelden kunnen dit beeld van de notaris als bijverdienste illustreren. J.A. Somers, notaris in Westmeerbeek (1774-1796) was tegelijk secretaris van Oosterwijk-Houtvenne, Westmeerbeek en Wiekevorst en rentmeester van enkele grootgrondbezitters. Gummarus Brants, notaris in Zandhoven (1757-1796) was tevens secretaris van Halle, Massenhoven, Schilde en Viersel. Jacobus Orlent, notaris in Zwijndrecht (1741-1761) was tevens schoolmeester, tijdelijk griffier van Zwijndrecht en baljuw van Kruibeke. P.C. Van den Bossche, notaris in Kontich (1703-1732) was tevens secretaris van Waarloos en drossaard van Kontich en Vremde, C.J.J. De Rest, eveneens notaris in Kontich (1765-1792) was griffier van Hemiksem, Heindonk, Battenbroek en Vremde. F.J. Noydens, notaris in Tielen was schout van Lille, Wechelderzande en Vlimmeren en rentmeester van het groot bosgebied "Grotenhout". F.E. Cammaert, notaris te Bornem (1767-1796) had ook de functie van schoolmeester en organist uitgeoefend. Anselmus Du Chateau, notaris in Meerhout (1738-1793) was tevens secretaris van de schepenbank en later gemeentesecretaris én winkelier.
Naast deze openbare notarissen hadden de parochiegeestelijken (pastoors en onderpastoors) ook de bevoegdheid om binnen hun parochie testamenten en

[20] *Het notariaat in België van de Middeleeuwen tot heden*, ed. C. BRUNEEL, 1998, p. 118-121.
[21] ID., o.c., p. 123.

huwelijkscontracten te verlijden, wat in verordeningen van 1586 en 1611 nog bevestigd werd. Eigenlijk horen deze laatste akten thuis in de archieven van kerken en parochies, waar men deze ook courant ontmoet, maar een aantal werden vroeger in het bestand "Notariaat" ondergebracht. Daarnaast waren er ook enkele apostolische notarissen, benoemd door de paus, bedrijvig waarvan de bevoegdheid in de 17de-18de eeuw beperkt was tot kerkrechterlijke handelingen.

Het grote verschil tussen het notariaat van het ancien régime met dat van na 1796 is dat door notarissen verleden akten van overdracht van goederen (verkopen, schenkingen, inpandgevingen, erfpachten, vestigingen van renten, huwelijkscontracten en testamenten - voor zover zij betrekking hadden op een onroerend goed of grondrechten - niet uitvoerbaar konden worden verklaard tenzij na registratie door de plaatselijke schepenbank en/of leenhof. Zeker voor het opsporen van allerlei eigendomsoverdrachten in het ancien régime is dus een onderzoek van de schepenprotocollen eerder aangewezen dan nazicht van notariële minuten.

Het nieuwe Franse bestuur voerde bij besluit van 22 mei 1796 de reeds in Frankrijk geldende organisatie van het notariaat in. Alle toen nog in functie zijnde notarissen verloren hun bevoegdheid en er werd een strengere selectie qua opleiding en beroepsbekwaamheid van een veel kleiner aantal nieuw benoemde notarissen geëist. Zij waren bevoegd in het gehele departement (provincie) en hun akten waren als authentieke akten uitvoerbaar. Zij moesten alleen door de administratie van de Registratie en van de Hypotheken worden geregistreerd. Vanaf nu hebben de notarissen een quasi-monopolie van alle eigendomsoverdrachten en worden de minuten ook een nog interessantere bron dan in het ancien régime. Alleen een beperkt aantal transacties konden nog buiten het notariaat worden geregeld via de ontvanger van Registratie (onderhandse akten), de burgemeester of gouverneur.
Tevens waren de notarissen verplicht jaarlijks een lijst van de door hen afgeleverde akten met een korte beschrijving (het "repertorium") neer te leggen op de griffie van de rechtbank van eerste aanleg en er één zelf te bewaren. In de eerste jaren na 1796 hadden de Franse bestuurders door het verzet van de plaatselijke bevolking heel veel moeite om een aantal -regeringsgetrouwe- notarissen aan te stellen vooral op het platteland. In deze periode worden dan ook een aantal Fransgezinde revolutionairen, vaak vreemd aan de streek, benoemd. Zo krijgt Jean Spiette, een gewezen Vonckist die bij de Oostenrijkse restauratie naar Frankrijk was gevlucht, in 1798 een benoeming als notaris in Willebroek, waar hij tevens kantoncommissaris was. Ook de Fransman Louis Plottier wordt notaris in Zandvliet en Hemiksem. Om aan het tekort van notarissen te verhelpen werden ook tijdelijke notarisbenoemingen verleend aan griffiers of rechters van Rechtbanken.

Bij wet van 25 ventôse XI (16 maart 1803) werd de organisatie van het notariaat definitief geregeld en de hierin vervatte voorschriften zouden twee eeuwen lang de werking van het notariaat regelen. De notarissen kregen een vaste residentie en hun aantal werd -op basis van het bevolkingscijfer- vast bepaald en beter gespreid over de ganse provincie. Zo woonden in 1846 slechts 37% van de notarissen in de steden, nl. 19 in Antwerpen, 8 in Mechelen, 4 in Turnhout, 3 in Lier en 1 in Herentals. Ondanks hun doorgaans betere opleiding, hun ruimere bevoegdheden en hun kleiner aantal konden de notarissen op het platteland doorgaans niet leven van hun notariële activiteit. O.m. omdat heel veel grootgrondbezit in handen was van stedelijke eigenaars, die hun belangen in handen gaven van stedelijke notarissen. Tevens was bepaald dat notarissen die resideerden in de hoofdplaats van een gerechtelijk arrondissement mochten optreden in het ganse arrondissement terwijl notarissen daarbuiten alleen mochten instrumenteren binnen het grondgebied van het vredegerecht -een toestand die pas in 1927 zou veranderen-.
Ook nog in de 19de eeuw cumuleerden de landelijke notarissen hun notarisambt met functies als gemeentesecretaris, secretaris van polderbesturen, rentmeester en soms zelfs geneesheer of handelaar. Vooral in de Hollandse periode werden op grote schaal notarissen tot gemeentesecretaris benoemd.
J.B. Fraikin, notaris in Herentals (1798-1831) was tevens stadssecretaris van Herentals en gemeentesecetaris van Bouwel. P.J. De Pauw, notaris in Ruisbroek (1831-1856) was tevens gemeentesecretaris, secretaris-penningmeester van het polderbestuur, ontvanger van het Weldadigheidsbureau en zelfs burgemeester. J.H. Van den Wouwer, notaris in Schilde (1819-1843) vervulde tegelijk de functie van gemeentesecretaris van 's-Gravenwezel, Schilde, Oelegem en Zoersel. F.X. De Pauw, notaris in Onze-Lieve-Vrouw-Waver (1844-1847) en Mechelen (1847-1876) was tegelijkertijd gemeentesecretaris van Onze-Lieve-Vrouw-Waver (1836-1861). J.F. Raedts, notaris in Tongerlo (1801-1818) en Westerlo (1819-1825) was tevens een pratikerende doctor in de geneeskunde. Een merkwaardig man is P.E. Peeters, notaris en burgemeester in Westerlo, rentmeester van de prins de Merode, lid van het Nationaal Congres en later parlementslid.
Ook in de eerste helft van de 19de eeuw is een academische opleiding eerder uitzondering dan regel en leerde men vooral "de stiel" door in de leer te gaan bij een zittende notaris. Zo is L. Anthonissen, een Antwerpse notariszoon, reeds op zijn 15 jaar stagiair -wanneer hij nog op het Antwerpse Atheneum studeerde-. J.F. De Bruyn, later notaris in Schoten (1848-1871) begon als 13-jarige te werken op een notariskantoor en was stagiair op 14-jarige leeftijd. P.G. Delen was voor zijn benoeming in Westmalle in 1820 koster-schoolmeester, gemeentesecretaris én burgemeester. C.D. Caers was voor zijn benoeming in Lichtaart (1859-1890) "agent d'affaires", winkelier-kruidenier en makelaar in boter in Geel!

Anderzijds zijn ook gevallen bekend van een aantal notarissen die na humaniora-studies ook enkele jaren rechtenstudies aan een universiteit hadden doorlopen -al dan niet gefinaliseerd met diploma-. Bij de benoeming werd steeds een onderzoek van de kandidaten gevoerd, o.a. door de provinciegouverneur. Tijdens de decennia na 1830 was een al dan niet vermeende actieve bijdrage tot de revolutie van 1830 hierbij een pluspunt. Sommige kandidaat-notarissen moesten wel heel lang wachten om te worden benoemd. Zo werd J. Oeyen, reeds kandidaat in 1839, pas in 1872 benoemd in Boom!

Het enorme verschil in inkomen tussen een plattelands- en een stedelijke notaris verklaart ook de rush naar de stad. Zeker tot aan Wereldoorlog II werd een benoeming in een landelijke residentie vaak aanzien als een tussenstap om een benoeming in een kantonhoofdplaats of stad te versieren. Sommige kandidaten gebruikten deze benoeming in een dorp alleen als -formele- springplank voor een stedelijke benoeming. In functie zijnde notarissen hadden immers voorrang bij een vacature van een notarisambt. Zij verhuisden niet naar de hen toegewezen plattelandsresidentie en verleden er ook geen akten. Zo waren de residenties van Borgerhout, Borsbeek, Deurne, Ekeren, Hemiksem, Hoboken, Mortsel "notariële vagevuren" waar nieuw benoemde notarissen maar twee à vijf jaar bleven vooraleer zij naar Antwerpen konden verhuizen. Walem was een springplank voor een aantal Mechelse notarissen.
Daar waar in de 19de eeuw een productie van 150 à 200 akten per jaar nodig was om een welvarend full-time notariaat te kunnen uibouwen produceerden vele landelijke notarissen amper 30 à 40 akten per jaar. Het beeld van de welgestelde notaris-burgemeester op het platteland moet zeker voor de 19de eeuw wat worden bijgestuurd.
Het is pas na 1950 dat het omgekeerde fenomeen zich voordeed en dat stedelijke notarissen hun welgesteld cliënteel volgden naar residentiële buitengemeenten rond de grote steden.

Het archief

Vanaf 1540 waren de notarissen verplicht hun akten -of samenvattingen ervan- in protocollen in te schrijven en deze te bewaren of door te geven aan hun opvolgers. Reeds in 1565 had het stadsbestuur van Antwerpen verordend dat minuten van overleden notarissen moesten worden gedeponeerd op de stedelijke griffie en op het stadhuis bewaard worden. Dergelijke verordeningen of gewoonten bestonden ook voor Geel, Herentals, Lier, Turnhout en -in mindere mate- Hoogstraten. Mechelen deed in 1711 een poging om de oude notarisprotocollen te laten inleveren op het stadhuis maar de Grote Raad verbood dit en verordende dat deze

in het paleis van de Grote Raad moesten worden bewaard. Bij decreet van 18 mei 1680 had de Raad van Brabant bepaald dat minuten van overleden notarissen moesten worden neergelegd in het door haar bewaarde "Notariaat Generaal van Brabant" -in 1858 door de griffie van het Hof van Beroep overgebracht naar het Algemeen Rijksarchief-. Dit voorschrift werd echter zeer onvolledig opgevolgd. Uit een lijst van 1862[22] blijkt dat alleen een aantal protocollen uit de streek Puurs-Willebroek-Boom-Duffel (met Berlaar, Blaasveld, Liezele, Lippelo, Putte, Rijmenam, Rumst, Schelle) in dit bestand waren opgenomen.
Ook na de oprichting van het Rijksarchief Antwerpen in 1896 werden nog notariële archieven van de provincie Antwerpen overgebracht naar het Algemeen Rijksarchief. Pas in 1911 werden 2.000 registers en pakken minuten en repertoria uit het "Notariaat Generaal van Brabant" van de provincie Antwerpen overgebracht naar het Rijksarchief Antwerpen. De protocollen die toen nog in het archief van de Rechtbank van eerste aanleg in Mechelen berustten werden in 1909 door het Rijksarchief geclaimd maar na politieke druk werden de meeste van de 1866 notarisprotocollen in 1917 aan het Stadsarchief Mechelen toeewezen. In 1913 werden alle notariskantoren gecontacteerd om hun oude minuten aan het Rijksarchief over te dragen maar slechts drie notarissen reageerden positief. Tot 1960 droeg een minderheid van de notariskantoren een deel van de minuten over aan het Rijksarchief. Door de wet 5 juli 1963, deels in uitvoering van de archiefwet van 1955, werd bepaald dat notarissen hun minuten, ouder dan honderd jaar, mochten neerleggen op het Rijksarchief. Dit werd in de periode 1960-1975 dan ook massaal gedaan. In 1990 waren er slechts een tiental kantoren die nog minuten van voor 1860 zelf bewaarden. De nieuwe wet op het notariaat van 4 mei 1999 bepaalde dat minuten en repertoria ouder dan 75 jaar verplicht moesten worden neergelegd op het Rijksarchief. Voor akten tussen de 50 en 75 jaar was dit facultatief. In zeven jaar tijd (1998-2004) groeide het bestand met 42% maar door nijpend magazijntekort werd het acquisitiebeleid wat afgeremd en is de verplichte neerlegging voor de provincie Antwerpen slechts voor een kleine helft gerealiseerd
In de jaren 1964-1983 zijn de exemplaren van de repertoria die jaarlijks verplicht moeten worden neergelegd op de griffies van de rechtbanken van eerste aanleg, van Antwerpen (tot 1870), Mechelen en Turnhout (tot 1940) -om practische redenen maar eigenlijk ten onrechte- ook bij het bestand "Notariaat" gevoegd. Dat verklaart waarom vaak twee exemplaren van het repertorium in het bestand zitten, nl. het exemplaar dat door de minuuthoudende notaris op het rijksarchief is neergelegd en het exemplaar dat via de Rechtbank op het rijksarchief is terecht gekomen.

[22] GALESLOOT L., *Inventaire du Notariat général de Brabant*, Brussel, 1862.

Een veel voorkomende notariële praktijk in de 19de eeuw en in het begin van de 20ste eeuw was het verlenen van akten in brevet. Dat waren notariële akten van "minder" belang zoals volmachten, huwelijkstoestemmingen, afgeleverde gecollationeerde kopieën - o.a. van deurwaardersexploten-, kwijtschriften, bodemrijbrieven, certificaten, handlichtingen van leningen/hypotheken, akten van bekendheid e.d., waarvan het origineel werd afgeleverd aan de partijen en waarvan de notaris alleen de annotatie in het repertorium bewaarde. Deze akten zijn dus niet terug te vinden in de minuten maar krijgen wel een nummer van het repertorium. Bij het niet terugvinden van sommige akten moet men hiermee rekening houden.

Notariaat uit de 15de-16de eeuw is slechts zeer zelden en dan nog fragmentarisch bewaard. Zeker voor het platteland dateren de meeste bewaarde notarisprotocollen van de tweede helft van de 17de of 18de eeuw. Alleen voor de steden Antwerpen en Mechelen is ouder notarieel archief bewaard -op de respectievelijke Stadsarchieven-. In de periode 1660-1669 zijn de minuten van 25 van de 33 in deze jaren benoemde notarissen binnen de stad Antwerpen bewaard, voor Lier is dat 5 van de 8 bekende notarissen terwijl van de 25 in deze periode benoemde plattelandsnotarissen binnen de provincie Antwerpen slechts minuten bewaard zijn van één notaris -en dan nog op het Stadsarchief Antwerpen-. Een eeuw later, in de periode 1760-1769 is de toestand totaal anders. Voor die periode is het stedelijk notariaat vrijwel integraal bewaard. Van 14 van de 17 Antwerpse notarissen, die in deze periode een admissie verkregen, zijn de protocollen bewaard. Ook de minuten van alle in die jaren benoemde notarissen in Herentals, Lier en Turnhout zijn bewaard gebleven. Van de 26 plattelandsnotarissen die toen benoemd werden vonden wij van 12 minuten terug, zij het meestal van notarissen die resideerden in kleine centra zoals Geel, Hoogstraten, Puurs en Willebroek. Dus ook voor de 18de eeuw is het plattelandsnotariaat zeer onvolledig bewaard.

De verzameling "Notariaat" werd volgens de richtlijnen van het overzicht ook onderverdeeld in archiefblokken volgens de datum van verwerving. Voor de oude verzameling was deze onderverdeling niet mogelijk en zijn enkele grote blokken gevormd (bij voorbeeld blok 1: nrs. 1-8993). Vanaf 1981 komen de blokken overeen met één bepaalde inbewaargeving door één bepaalde notaris, waarvan de datum ook telkens vermeld wordt. De nummering binnen de verzameling loopt echter door en bij aanvraag van het document volstaat het vermelden van het doorlopend nummer.

Reeds in de 19de eeuw werden op het Algemeen Rijksarchief allerlei afschriften van notariële akten -vermoedelijk afkomstig uit gemeente-, kerk- en familiearchieven- "verzameld" in een reeks naast het "Notariaat Generaal van Brabant".

De dossiers die betrekking hadden op notarissen van de provincie Antwerpen werden in 1920 overgemaakt aan het Rijksarchief Antwerpen waar ze nog verder werd aangevuld. Deze kregen een nummer in het bestand "Notariaat" en bij de uitgave van de inventaris van het "Notariaat" van Antwerpen in 1977 werden ze in extremis uit de inventaris verwijderd. Materieel zitten zij nog altijd in dit bestand, al behoren zij strikt genomen niet tot deze verzameling. Daarom hebben wij ze in een afzonderlijke bijlage vermeld en ook aangeduid waar de originele minuten bewaard worden, voornamelijk in de stadsarchieven van Antwerpen (338 dossiers), Mechelen (178), Lier (36), Herentals (29) en Turnhout (21). Het gaat hier om een verzameling van 912 nummers, die meestal maar één of enkele stukken bevatten. Ook bevat deze verzameling enkele notarissen uit Brussel en of Noord-Brabant, die eigenlijk niet thuishoren in deze "Antwerpse" verzameling.

Raadpleegbaarheid.

De minuten en repertoria, ouder dan honderd jaar zijn vrij te raadplegen. Voor deze die jonger zijn is raadpleging alleen mogelijk voor collegae-notarissen en hebben andere geïnteresseerden de toelating nodig van een notaris -niet noodzakelijk van de inbewaringgevende notaris-. Wanneer men slechts een benaderende datum van een akte kent is een onderzoek in het repertorium aangewezen. Deze repertoria bestaan slechts voor de minuten vanaf 1796/1799. Wanneer men eigendomstransacties van een bepaalde persoon zoekt in de 19de-20ste eeuw is een onderzoek in het archief van de Hypotheekbewaarder -bewaard op het Rijksarchief te Beveren- vaak aangewezen. Via de alfabetische tafels (reeks 76), het repertorium (reeks 75) en de registers van overschrijvingen (reeks 72) en inschrijvingen (reeks 71) vindt men in een handomdraai de volledig overgeschreven notariële akten, zij het zonder bijlagen -zoals plannen-.
Op het Rijksarchief Antwerpen zijn de laatste jaren door een team vrijwilligers gegevens van meer dan honderdduizend akten van meer dan vijftig notarissen-vooral uit de 19de eeuw- ingevoerd in een databank, waar men via verschillende sleutels (familienamen van de partijen, plaats en soort van de transactie e.d.) kan zoeken. Het zoeken in notarieel archief van voor 1796 is vrij arbeidsintensief omdat hierop geen nadere toegangen bestaan. Heel zelden is een eigentijds repertorium of klapper -op de voornamen van de partijen- voorhanden.

Een kleine helft van de hier besproken minuten en repertoria zijn gemicrofilmd en ook in die vorm te raadplegen. Dit is in het hierna volgend overzicht ook steeds vermeld. Hiervoor werd gebruik gemaakt van de lijst die door de "Church of Jesus Christ of Latter-Day Saints" in 1994 werd uitgegeven en nagekeken door collega Geert Dierckx -waarvoor onze dank-.

Om te weten te komen waar notarieel archief, dat nog niet in bewaring is gegeven op het Rijksarchief, zich bevindt, kan men een lijst raadplegen -ter inzage in de leeszaal- of de website: www://notaris.be consulteren. Wanneer het Rijksarchief de minuten en/of repertoria slechts gedeeltelijk bezit hebben wij ook ook in de mate van het mogelijke aangeven op welk kantoor deze documenten zich bevinden. Hierbij is het mogelijk dat wanneer de titularis van het kantoor zeer recent is gewijzigd wij nog de naam van de vorige notaris vermelden.

C. BRUNEEL e.a. (red.), *Het notariaat in België van de Middeleeuwen tot heden*, Brussel, 1998. – G. VAN DIEVOET, *Notariaat in Brabant (ca. 1300-1796)*, in *De gewestelijke en lokale overheidsinstellingen in Brabant en Mechelen tot 1795* (Algemeen Rijksarchief. Studia 82), Brussel, 2000, I, p 333.-359. – F. STEVENS, *Revolutie en notariaat. Antwerpen 1794-1814* (Brabantse Rechthistorische Reeks 8), Assen-Leuven, 1994

Aartselaar

NOTARIS ELIAERS, BALTHAZAR FRANS
Aartselaar, 1783-1819

Geboren te Aartselaar op 2 maart 1756 als zoon van Jan Frans Eliaers, schoolmeester te Aartselaar en van Elisabeth Schoesetters en aldaar overleden op 25 mei 1825 als weduwnaar van Elisabeth Joanna Pellemans. Hij was, zoals zijn grootvader en vader schoolmeester te Aartselaar maar tevens notaris. In 1795 werd hij "agent municipal" en in 1795-1796 vrederechter van het kanton Kontich. Vanaf 10 februari 1801 was hij eveneens gemeentesecretaris. Hij fungeerde ook als organist in de parochiekerk.

Archief van notaris Eliaers, Balthazar Frans, 1783-1819
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 4605-4633, 8810.
30 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1783-1819) en repertoria (1784-1819).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.11).

NOTARIS ELIAERS, JACOB JAN LEONARD
Aartselaar, 1819-1847

Geboren te Aartselaar op 10 november 1787, als zoon van notaris-schoolmeester-gemeentesecretaris Balthasar Frans Eliaers en van Elisabeth Joanna Pellemans, benoemd tot gemeentesecretaris van Aartselaar op 18 november 1818 en op 29 december 1826 als gemeenteontvanger aldaar aangesteld. Hij overleed te Aartselaar op 23 juli 1847 als weduwnaar van Joanna Geerts (1796-1842).
Archiefgeschiedenis: Bewaargeving door notaris K. Tobback te Boom op 22 juni 1950 (aanw. 1950).

Archief van notaris Eliaers, Jacob Jan Leonard, 1819-1847
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 4634-4661, 8811.
29 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1819-1847) en repertoria (1818-1847).

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.11-12).

NOTARIS HERMANS, AUGUST LODEWIJK
Aartselaar, 1869-1885

Auguste Louis Henri Joseph Hermans, geboren te Duffel op 21 juni 1843, als zoon van notaris Henri Josse Hermans (1801-1886), notaris te Duffel en Aartselaar, gehuwd met Raphaëlle Plottier, was eerst notaris in Aartselaar (1869-1885), van juni 1885 tot 1905 in Antwerpen (Ammanstraat), waar hij toen werd opgevolgd door zijn zoon Henri. Hij overleed te Antwerpen op 26 februari 1935.

Archief van notaris Hermans, August Louis Henri Joseph, 1869-1885
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 9957-9978.
23 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1869-1885).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van notariële minuten (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 12).

NOTARIS HERMANS, HENDRIK JOOST
Aartselaar, 1849-1869

Was van 1836 tot 1849 notaris te Duffel.

Archief van notaris Hermans Hendrik Joost, 1849-1869
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 9941-9956, 8846.
17 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1849-1869).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 12).

NOTARIS HERMANS, JACOB WILLEM JOZEF
Aartselaar, 1847-1849

Geboren te 's-Gravenwezel op 15 augustus 1805 als zoon van E.J. Hermans, later notaris te Zandhoven. Werkte aanvankelijk 4 jaar als notarisklerk bij zijn vader in Zandhoven, later 3 jaar bij notaris Gilain in Antwerpen. Hij was de Revolutie van

1830 zeer toegewijd en was kapitein-commandant van de Burgerwacht in het kanton Zandhoven. Resideerde en instrumenteerde van 1840 tot 20 november 1847 als notaris te Hoboken (zie Notariaat nrs. 7024-7031, 8849), van 14 december 1847 tot 1849 in Aartselaar, waar hij op 6 maart 1849 overleed.
Archiefgeschiedenis: Bewaargeving door notaris K. Tobback te Boom op 22 juni 1950 (aanw. 1950).

Archief van notaris Hermans, Jacob Willem Jozef, 1847-1849
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 4668, 8849.
2 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1847-1849).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.12).

Antwerpen

NOTARIS ADAMS, JEAN
Antwerpen, 1926-1950

Resideerde van januari 1924 tot maart 1926 in Kontich (Zie Notariaat nrs. 13456-13460).
Archiefgeschiedenis: De nrs. 16663-16729 werden op 25 oktober 2002 in bewaring gegeven door notaris Dirk Couturier te Wilrijk.

Archief van notaris Adams, Jean, 1926-1950
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 74 Couturier, 1663-16729.
67 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (9 april 1926-december 1950) en repertoria (9 april 1926-20 november 1951).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS ANTONISSEN, LOUIS
Antwerpen, 1871-1879

Geboren in Antwerpen op 23 september 1823 als zoon van notaris Petrus Josephus. Begon zijn stage op 15-jarige leeftijd toen hij nog op het Atheneum

studeerde, werd stagiair-notaris in oktober 1838 en kandidaat-notaris op 29 augustus 1854.
Resideerde en instrumenteerde van 28 november 1858 tot 26 augustus 1867 in Hoboken (zie Notariaat nrs. 8725, 9561-9562), van 7 september 1867 tot 31 oktober 1871 in Hemiksem (zie Notariaat nrs. 8725, 10026-10030) en van november 1871 tot 29 september 1879 in Antwerpen.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris D. Couturier te Antwerpen op 31 mei 1990 (Aanw. 1990/7). De minuten van november 1871 tot 1873 zijn verdwenen en waren in mei 1990 alleszins niet meer in het bezit van de depothoudende notaris Couturier.

Archief van notaris Antonissen, Louis, 1874-1879
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 17 Couturier, 12040-12045.
6 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1874-29 september 1879).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 53D2).

NOTARIS ANTONISSEN, PETRUS JOZEF ANTONIUS
Antwerpen, 1826-1871

Archief van notaris Antonissen, Petrus Jozef Antonius, 1826-1871
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 4442-4597, 8726-8727.
159 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (met bijlagen bij de minuten en lijsten van hypotheekneerleggingen, 1826-1871).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 40-42).

NOTARIS BALLIEU, JOZEF
Antwerpen, 1797-1799

Archief van notaris Ballieu, Jozef, 1797-1799
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 99-101, 8731.
4 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.

□ Inhoud: Minuten en repertoria (1797-1799).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.28).

NOTARIS BELLOY, JAN FRANS
Antwerpen, 1864-1898

Geboren te Antwerpen op 26 juni 1834 en overleden te Ekeren op 8 juni 1911, echtgenoot van Hortense-Marie van Donghen.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 12500-12534 (minuten 1882-1898 en repertoria 1874-1898) werden op 14 februari 1995 in bewaring gegeven door notaris Philippe Hopchet te Antwerpen.

Archief van notaris Belloy, Jan Frans, 1864-1873
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11250-11270.
21 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1864-1873).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen), Brussel*, 1977, p. 51-52).

Archief van notaris Belloy, Jan Frans, 1864-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8736.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (1864-1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 52).

Archief van notaris Belloy, Jan Frans, 1874-1881
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 9 Hopchet, 11762-11777.
1,65 str. m. – 16 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1874-1881).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archiefven (Rijksarchief Antwerpen)*, p. 53B).

Archief van notaris Belloy, Joannes Franciscus, 1874-1898
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 33, Hopchet, 12500-12534.
35 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1882-20 mei 1898) en repertoria (1874-21 mei 1898).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (HOUTMAN E., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, p. 53B).
─ Index op computer (CEURVELS G., Databank Notariaat (10009), 1880-1898).

NOTARIS BELLOY, JOSEPH MARIE FRANÇOIS
Antwerpen, 1898-1945

Archiefgeschiedenis: De nrs. 12920-12943 werden op 1 december 1999 in bewaring gegeven door notaris Philippe Hopchet te Antwerpen; de nrs. 15268-15278 en 17068 door dezelfde notaris op 21 augustus 2001.

Archief van notaris Belloy, Joseph Marie François, 1898-1919
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 41 Hopchet, 12920-12943.
24 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (7 juni 1898-13 april 1919) en repertoria (4 juni 1898-13 april 1919).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen*, Aanwinsten 1999-2004).

Archief van notaris Belloy, Joseph Marie François 2, 1919-1945
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 58 Hopchet, 15268-15279.
11 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1920-24 mei 1945), repertoria (14 april 1919-24 mei 1945) en alfabetische lijst op de verlijders van giften en testamenten (1898-1949).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

Archief van notaris Belloy, Joseph Marie François 3, 1919
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 58 Hopchet, 17068.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (15 april-31 december 1919).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS BELLOY, PIERRE GOMMAIRE EUGENE
Antwerpen, 1885-1894

Geboren in Antwerpen op 4 december 1829 als zoon van notaris Pieter Frans Belloy te Ekeren, later te Antwerpen. Begon zijn stage in 1849 en werd kandidaat-notaris op 2 april 1856. Resideerde van 1869 tot 29 mei 1885 in Ekeren.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven op 14 februari 1995 door notaris Philippe Hopchet te Antwerpen.

Archief van notaris Belloy, Pierre Gommaire Eugène, 1885-1893
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 34, Hopchet, 12535-12536.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (5 juli 1885-18 november 1893) en repertoria (5 juli 1885-4 december 1893).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (HOUTMAN E., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, p. 53B).

NOTARIS BELLOY, PIETER FRANS
Antwerpen, 1853-1864

Geboren op 30 januari 1801, begon zijn stage bij notaris Godts in Mortsel op 22 november 1819, werd kandidaat-notaris op 21 november 1827. Resideerde van 1836 tot 16 mei 1853 in Ekeren (zie Notariaat nrs. 8737, 9025-9037); vanaf 23 mei 1853 in Antwerpen.

Archief van notaris Belloy, Pieter Frans, 1853-1864
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8737.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (1853-1864).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 50).

Archief van notaris Belloy, Pieter Frans, 1853-1864
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11240-11249, 11271.
11 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1853-1864).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 50).

NOTARIS BLOCKX, JOZEF
Antwerpen, 1797-1844

Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Em. Deckers te Antwerpen in juli 1910.

Archief van notaris Blockx, Jozef, 1797-1844
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 110-145/2, 8747.
39 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (juni 1797-1844).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.29-30).

NOTARIS BOEYNAEMS, FLORENT KAREL MARIA
Antwerpen, 1894-1915

Geboren in Antwerpen op 22 juli 1860, overleden aldaar op 24 december 1915, resideerde van 21 maart 1888 tot 21 mei 1894 in Boechout (zie Notariaat nrs. 15121-15127) en van 1894 tot 1915 in Antwerpen.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 12705-12712 werden door notaris H. De Decker van Brasschaat in bewaring gegeven op 14 oktober 1997; de nrs. 15014-15031 door dezelfde notaris op 2 en 9 maart 2001.

Archief van notaris Boeynaems, Florent Karel Maria, 1894-1900
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 38 De Decker, 12705-12712.
8 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (4 juni 1894-1900).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, aanvullingen p. 53P).

Archief van notaris Boeynaems, Florent Karel Maria 2, 1901-1915
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 56 De Decker, 15014-15031.
18 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1901-30 maart 1915).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS BOGAERTS, JACOB JOZEF
Antwerpen, 1831-1866

Geboren in Antwerpen in oktober 1798 en er overleden op 28 maart 1867. Resideerde in 1829-1830 in Kapellen, zij het zonder akten te verlijden; vanaf september 1831 instrumenteerde hij in Antwerpen.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Fréderic Deckers te Antwerpen op 13 april 1967.

Archief van notaris Bogaerts, Jacob Jozef, 1831-1866
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9396-9414, 9416.
20 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (september 1831-1866).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 44).

NOTARIS BULLENS, LUDOVICUS ADRIANUS
Antwerpen, 1894-1907

Was van 1890 tot 1894 notaris in Niel.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 13216-13225 werden op 18 februari 2000 in bewaring gegeven door de notarissenassociatie Celis-Liesse.

Archief van notaris Bullens, Ludovicus Adrianus, 1894-1907
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 42 Celis-Liesse, 13216-13225.
10 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (5 juni 1894-28 februari 1907).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS CALLENS, CONSTANT
Antwerpen, 1883-1927

Resideerde van augustus 1883 tot 1927 in Antwerpen, waar hij op 6 mei 1927 overleed.

Archiefgeschiedenis: De nrs. 12345-12353 werden in bewaring gegeven door notaris R.M. Vandekerckhove te Antwerpen op 24 december 1993 (Aanw. 1993/91).
Elders bewaard archief: De minuten (1894-1927) en repertoria (1883-1927) berusten bij notaris R.M. Vandekerckhove te Antwerpen.

Archief van notaris Callens, Constant, 1883-1893
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 26, Vandekerckhove, 12345-12353.
9 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (28 augustus 1883-1893).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 53G).

NOTARIS CEULEMANS, FRÉDERIC AUGUSTE
Antwerpen, 1885-1916

Archief van notaris Ceulemans, Fréderic Auguste, 1885-1916
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 76 Van Tricht, 16770-16810.
41 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (6 oktober 1885-3 mei 1916) en afschriften (1888-1914).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS CEULEMANS, JOANNES CONSTANTINUS
Antwerpen, 1887-1919

Geboren in Wommelgem op 20 september 1853 en overleden in Antwerpen op 24 februari 1926. Resideerde van 24 augustus 1885 tot 13 oktober 1887 in Mortsel.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 14469-14505 werden op 4 december 2000 in bewaring gegeven door notaris Koen De Raeymaecker.

Archief van notaris Ceulemans, Joannes Constantinus, 1887-1919
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 51 De Raeymaecker, 14469-14505.
37 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (8 november 1887-24 april 1919) en repertoria (8 november 1887-25 april 1919).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van*

notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen), Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS CEULEMANS, LÉON JOSEPH CHARLES
Antwerpen, 1919-1947

Archiefgeschiedenis: De nrs. 14497-14564 werden op 4 december 2000 in bewaring gegeven door notaris Koen De Raeymaecker.

Archief van notaris Ceulemans, Léon Joseph Charles, 1919-1947
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 51 De Raeymaecker, 14497...14564.
60 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (2 mei 1919-21 augustus 1947) en repertoria (28 april 1919-23 augustus 1947).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS CLAES, FRANS
Antwerpen, 1906-1910

Resideerde van 1894 tot 1906 in Hemiksem (Zie Notariaat nrs. 11759-11761).
Archiefgeschiedenis: De nrs. 16880-16885 werden op 28 november 2002 in bewaring gegeven door notaris Stefan Van Tricht te Schoten.

Archief van notaris Claes, Frans, 1906-1910
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 76 Van Tricht, 16880-16885.
6 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (7 februari 1906-8 februari 1910).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS CLAESSENS, PETRUS HENDRIK
Antwerpen, 1843-1860

Resideerde van mei 1816 tot mei 1843 in Kontich (zie Notariaat nrs. 7045-7070, 8777).
Archiefgeschiedenis: De nrs. 9813-9825 werden in bewaring gegeven door notaris A. Peeters, opvolger P. Devos op 20 november 1968 (Aanw. 1968/27).

Archief van notaris Claessens, Petrus Hendrik, 1843-1860
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8777.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (1843-1860).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 46).

Archief van notaris Claessens, Petrus Hendrik, 1843-1860
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 3, 9813-9825.
13 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repetoria (29 juni 1843-maart 1860).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 46).

NOTARIS COLBERT, HUBERTUS JOSEPHUS
Antwerpen, 1778-1816

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 16 mei 1778. Resideerde van november 1796 tot september 1803 in Borgerhout.

Archief van notaris Colbert, Hubertus Josephus, 1778-1816
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 173-177, 180-183, 197, 8780.
11 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1778-1796, 1803-1816) en repertoria (1803-1816).
Een groot deel van de akten betreft de Sint-Willibrorduswijk in Antwerpen en Borgerhout.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.23).

NOTARIS COLINS, JEAN THÉODORE ANTOINE
Antwerpen, 1807-1822

Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Em. Deckers te Antwerpen in juli 1910.

Archief van notaris Colins, Jean Théodore Antoine, 1807-1822
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 224-238, 8783.
16 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1807-1822).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.32).

NOTARIS COLINS, MELCHIOR JOZEF JAN
Antwerpen, 1826-1841

Archiefgeschiedenis: De nrs. 9804-9812 werden op 20 november 1968 in bewaring gegeven door notaris A. Peeters, opvolger P. Devos te Antwerpen (Aanw. 1968/27).

Archief van notaris Colins, Melchior Jozef Jan, 1826-1841
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 3, 9804-9812.
9 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1826-1839) en repertoria (1826-1841, in de repertoria van 1840-1841 zijn echter geen minuten ingeschreven).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 39).

Archief **van notaris Colins, Melchior Jozef Jan, 1826-1841**
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8784.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (1826-1841).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 39).

NOTARIS COLINS, MELCHIOR THEODOOR
Antwerpen, 1777-1803

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 30 november 1775.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Em. Deckers te Antwerpen in juli 1910.

Archief van notaris Colins, Melchior Theodoor, 1777-1803
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 199-223, 238, 8785.
28 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1777-1803) en repertoria (1796-1803).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.22).

NOTARIS CONVENT, CAMILLE
Antwerpen, 1919-1931

Resideerde van 1899 tot 1919 in Boom.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 17184-17197 werden in bewaring gegeven door notaris L. Bracke te Sint-Job-in-'t-Goor op 28 en 30 juli 2003.

Archief van notaris Convent, Camille, 1919-1931
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 80 Bracke, 17184-17197.
14 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (9 juli 1919-16 februari 1931).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS COVELIERS, DOMINICUS LUDOVICUS
Antwerpen, 1874-1889

Geboren in Antwerpen op 3 januari 1825 en er overleden op 14 juli 1889. Deed stage bij notaris Van Sulper. Resideerde van 1871 tot 2 juli 1874 in Deurne (zie Notariaat nrs. 11706-11709, 11718), vanaf 4 juli 1874 in Antwerpen.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 11710-11724 zijn in bewaring gegeven door notaris E. Deckers te Antwerpen op 9 juni 1981 (Aanw. 1981/6), de nrs. 12431-12448 door dezelfde notaris op 3 juni 1994.

Archief **van notaris Coveliers, Dominicus Ludovicus, 1874-1880**
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 7 Deckers, 11710-11724.
15 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1874-1880).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 53H).

Archief van notaris Coveliers, Dominicus Ludovicus 2, 1880-1889
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 27 Deckers, 12431-12448.
18 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1881-11 juli 1889) en repertoria (16 oktober 1880-11 juli 1889).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, aanvullingen, p. 53H).

NOTARIS CRABEELS, JOSSE JAN
Antwerpen, 1792-1828

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 17 augustus 1792.
Archiefgeschiedenis: Alle minuten van deze notaris werden vernield bij een beschieting van de stad tijdens de Eerste Wereldoorlog.

Archief van notaris Crabeels, Josse Jan, 1796-1828
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8789-8790.
2 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (oktober 1796-mei 1800, september 1801-1828).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.29).

NOTARIS CRABEELS, JOSSE JAN CAROLUS ANTONIUS
Antwerpen, 1828-1849

Archiefgeschiedenis: De minuten van deze notaris werden tijdens het bombardement van Antwerpen in de Eerste Wereldoorlog vernield.

Archief van notaris Crabeels, Josse Jan Carolus Antonius, 1828-1849
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8791.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (1828-1849).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 43).

NOTARIS CRAENEN, VICTOR AMADEUS HERMAN MARIA EMANUEL

Antwerpen, 1843-1850

Geboren in Sittard (Nederland), kreeg zijn opleiding op de kantoren van de notarissen Van Dael en Van Eyen in Antwerpen en speelde een vooraanstaande rol in de Burgerwacht tijdens en na de revolutie van 1830.
Instrumenteerde van november 1833 tot 10 maart 1840 in Hoboken (zie Notariaat nrs. 7013-7020, 8792), van 27 maart 1840 tot 14 april 1843 in Berchem (zie Notariaat nrs. 8792, 9788-9789, 9802) en vanaf 27 april 1843 in Antwerpen.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 9790-9801, 9803 werden op 20 november 1968 in bewaring gegeven door notaris A. Peeters, opvolger van P. Devos te Antwerpen (Aanw. 1968/27).

Archief van notaris Craenen, Victor Amadeus Herman M.E., 1843-1850
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 3, 9790-9801, 9803.
13 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (27 april 1843-februari 1850).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 45-46).

Archief van notaris Craenen, Victor Amadeus Herman M.E., 1843-1849
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8792.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (1843-1849).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 46).

NOTARIS DE BEURST, GERARD JAN

Antwerpen, 1797-1826

Archiefgeschiedenis: De minuten 1811-1816 werden in bewaring gegeven door notaris C. Van de Zanden te Antwerpen op 12 augustus 1916, de latere werden in 1925 overgemaakt door notaris P. Van Cutsem van Antwerpen.

Archief van notaris de Beurst, Gerard Jan, 1797-1826
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 251-283, 8743.
34 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (augustus 1797-1826).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.28-29).

NOTARIS DE BRUYN, VICTOR WILLEM
Antwerpen, 1913-1915

Resideerde van 1900 tot 1913 in Stabroek (minuten bewaard op kantoor van notaris Didier Marynen te Stabroek).
Archiefgeschiedenis: Nrs. 16939-16940 werden in bewaring gegeven op 11 december 2002 door notaris Nicolas Verbist te Antwerpen.

Archief van notaris De Bruyn, Victor Willem, 1913-1915
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 77 Verbist, 16939-16940.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (4 november 1913-4 augustus 1915).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS DECKERS, EMIEL MARIA FRANS
Antwerpen, 1879-1921

Archiefgeschiedenis: De nr. 13392-13430 werden op 3 juni 1994 in bewaring gegeven door notaris Eric Deckers te Antwerpen; de nrs. 15732-15795 door de notarissenassociatie Deckers en De Graeve te Antwerpen op 23 januari 2002.

Archief van notaris Deckers, Emiel Maria Frans, 1879-1894
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 27 Deckers, 12392-12430.
39 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (7 maart 1879-december 1894) en repertoria (4 maart 1879-30 december 1891).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, aanvullingen, p. 53I).
─ Index op computer (CEURVELS G., Databank Notariaat (10010), 1879-1900).

Archief van notaris Deckers, Emiel Maria Frans 2, 1895-1921
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 64 Deckers, 15732-15795.
64 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1895-18 november 1921).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS DECKERS, PETRUS JOSEPHUS AMBROSIUS
Antwerpen, 1850-1878

Geboren te Wommelgem op 19 maart 1817, resideerde in 1845 in Westmalle (zie Notariaat nrs. 8798, 9222), van april 1846 tot oktober 1850 in Wommelgem (zie Notariaat nrs. 4229-4231, 8798) en van november 1850 in Antwerpen. Overleed in Deurne op 12 januari 1879.

Archief van notaris Deckers, Petrus Josephus Ambrosius, 1850-1878
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11281-11307.
27 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1850-1878).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 49).
─ Index op computer (CEURVELS, G., Databank Notariaat (10011).

Archief van notaris Deckers, Petrus Josephus Ambrosius, 1850-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8798.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (1850-1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 49).

NOTARIS DECKERS, VICTOR
Antwerpen, 1921-1934

Archiefgeschiedenis: De nrs. 15791, 15796-15827, 16345 werden op 23 januari 2002 in bewaring gegeven door de geassocieerde notarissen Deckers en De Graeve te Antwerpen.

Archief van notaris Deckers, Victor, 1921-1934
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 64 Deckers, 15791, 15795-15827.
23 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (24 november 1921-juni 1934) en repertoria (24 november 1921-1930).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

Archief van notaris Deckers, Victor 2, 1931-1934
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 64 Deckers, 16345.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1931-12 oktober 1934).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS DE CLEENE, HONORÉ
Antwerpen, 1899-1925

Archiefgeschiedenis: De nrs. 17198-17250 en 17337 werden in bewaring gegeven door notaris D. Verbert op 30 juli 2003.

Archief van notaris De Cleene, Honoré, 1899-1925
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 81 Verbert, 17198-17250, 17337.
53 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (11 november 1899-9 maart 1925).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS DE CLEENE, JOSEPH
Antwerpen, 1925-1949

Archiefgeschiedenis: De nrs. 17251-17336, 17338 werden in bewaring gegeven door notaris D. Verbert te Antwerpen op 30 juli 2003.

Archief van notaris De Cleene, Joseph, 1925-1949
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 81 Verbert, 17251-17336, 17338.
87 inv. nrs.

□ Inhoud: Minuten en repertoria (23 maart 1925-31 december 1949).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS DE COCQUIEL, EUGENIUS ARNOLDUS
Antwerpen, 1825-1844

Resideerde van april tot september 1825 in Stabroek (zie Notariaat nrs. 308, 6913 en 8779), vanaf oktober 1825 in Antwerpen.
Archiefgeschiedenis: In 1922 door notaris Camille Convent van Antwerpen aan het Rijksarchief overgemaakt.

Archief van notaris De Cocquiel, Eugenius Arnoldus, 1825-1844
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 290-308, 8779.
21 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1825-1842) en repertoria (1825-juni 1844); de minuten van 1843-1844 ontbreken.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 37-38).

NOTARIS DE DEKEN, CONSTANT
Antwerpen, 1924-1958

Archiefgeschiedenis: De nrs. 13931, 13937-13990 werden in bewaring gegeven door notaris Yves De Deken op 20 juni 2000.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria van 1950-1958 berusten op het kantoor van notaris Yves de Deken in Antwerpen.

Archief van notaris De Deken, Constant, 1924-1950
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 47 De Deken, 13931, 13937-13990.
63 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (29 december 1924-1949) en repertoria (29 december 1924-23 februari 1950).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS DE DEKEN, LOUIS
Antwerpen, 1893-1924

Resideerde van 1 juli 1889 tot 19 april 1893 in Hemiksem (zie Notariaat nr. 11758).
Archiefgeschiedenis: De nrs. 13875-13937 werden op 20 juni 2000 in bewaring gegeven door notaris Yves de Deken te Antwerpen.

Archief van notaris De Deken, Louis, 1893-1924
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 47 De Deken, 13875-13937.
63 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (21 april 1893-15 december 1924).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS DE DUVE, ANTONIUS JOSEPHUS JACOBUS
Antwerpen, 1871-1902

Geboren in Antwerpen op 28 juni 1828 en er overleden op 29 november 1902, gehuwd met C. Moris. Hij was klerk bij notaris Van de Zanden in Antwerpen en werd kandidaat-notaris op 21 april 1855. Resideerde en instrumenteerde van 6 januari 1868 tot 20 november 1870 in Herentals (zie Notariaat nr. 11798), van 6 december 1870 tot 5 juli 1871 in Merksem (zie Notariaat nr. 11699) en van 21 juli 1871 tot 1902 in Antwerpen.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 12.354-12.378 werden in bewaring gegeven door notaris Eric Deckers te Antwerpen op 3 juni 1994.

Archief van notaris de Duve, Antonius Josephus Jacobus, 1871-1880
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 7 Deckers, 11699-11705.
7 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (21 juli 1871-1880).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, aanvullingen, p. 53A).

Archief van notaris de Duve, Antonius Josephus Jacobus, 1881-1902
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 27 Deckers, 12354-12378.
25 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1881-21 november 1902) en repertoria (6 december 1870-21

november 1902).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archiefven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 53B2).

NOTARIS DEELEN, GERARD
Antwerpen, 1759-1788

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 7 december 1758.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Em. Deckers te Antwerpen in juli 1910.

Archief van notaris Deelen, Gerard, 1759-1788
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 312-339.
28 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1759-1788).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.17).

NOTARIS DEELEN, JEAN GERARD
Antwerpen, 1788-1814

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 23 april 1787.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Em. Deckers te Antwerpen in juli 1910.

Archief van notaris Deelen, Jean Gerard, 1788-1813
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 340-359, 8799.
21 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1788-1813) en repertoria (1796-1813).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.25).

NOTARIS DE GOTTAL, RAYMOND
Antwerpen, 1890-1935

Resideerde in 1883-1890 in Merksem (zie Notariaat nrs. 12751-12755) en van 1890 tot 1935 in Antwerpen.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 12751-12767 werden in bewaring gegeven door notaris H. De Decker van Brasschaat op 14 oktober 1997; de nrs. 15081-15120 door dezelfde notaris op 2 en 9 maart 2001.

Archief van notaris de Gottal, Raymond, 1890-1898
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 38 De Decker, 12756-12767.
12 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (17 januari 1890-1898).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, aanvullingen p. 53Q).

Archief van notaris de Gottal, Raymond 2, 1899-1934
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 56 De Decker, 15081-15120.
40 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1899-1934) en repertoria (4 augustus 1883-27 december 1934) en een alfabetische klapper op de familienamen van de partijen (1883-1934).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS DE HAEN, CHARLES J.
Antwerpen, 1770-1796

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 26 januari 1770.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Em. Deckers te Antwerpen in juli 1910.

Archief van notaris De Haen, Charles J., 1770-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 363-386.
24 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1770-1796).

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.19).

NOTARIS DE HAEN, FRANÇOIS
Antwerpen, 1805-1825

Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Em. Deckers te Antwerpen in juli 1910.

Archief van notaris De Haen, François, 1805-1825
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 387-408, 8783.
23 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (september 1805-1825).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.32).

NOTARIS DE KOCK, FERNAND
Antwerpen, 1912-1923

Archiefgeschiedenis: De nrs. 13255-13283 werden op 18 februari 2000 in bewaring gegeven door de notarissenassociatie Celis-Liesse.

Archief van notaris De Kock, Fernand, 1912-1923
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 42 Celis Liesse, 13255-13283.
39 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (9 maart 1912-31 juli 1923).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS DE KOCK, JOANNES LUDOVICUS ALPHONSE
Antwerpen, 1893-1912

Was in 1887-1890 notaris in Niel (minuten bewaard bij notaris L. Lamot, Sint-Hubertusplein 5, 2845 Niel), in 1890-1893 in Merksem (minuten bewaard bij notaris E. Van Tricht, Bredabaan 310, 2170 Merksem).

Archiefgeschiedenis: De nrs. 13201-13215 werden op 18 februari 2000 in bewaring gegeven door de notarissenassociatie Celis-Liesse.

Archief van notaris De Kock, Joannes Ludovicus Alplhonse, 1893-1912
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 42 Celis-Liesse, 13201-13215.
15 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (16 december 1893-24 februari 1912).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS DE LINCÉ, JOSEPHUS ADRIANUS
Antwerpen, 1775-1813

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 9 mei 1775.
Archiefgeschiedenis: De minuten van 1812 werden in bewaring gegeven door notaris C. Van de Zanden te Antwerpen op 12 augustus 1916.

Archief van notaris de Lincé, Josephus Adrianus, 1775-1813
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 416-452, 475-476, 8872.
42 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1775-1812) en repertoria (1796-1813).
In nr. 447 akte 155 (13 juni 1807) bevindt zich een uitgebreid dossier over de genealogie van Havre met een dertigtal retroacta en bewijsstukken.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.20-21).

NOTARIS DE LINCÉ, LOUIS RAPHAEL JOSEPH
Antwerpen, 1813-1832

Archief van notaris de Lincé, Louis Raphael Joseph, 1813-1832
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 454-474, 476, 8873.
24 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1813-1832).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.33).

NOTARIS DE MEESTER, BENOIT JEAN JOSEPH
Antwerpen, 1778-1824

Geboren op 10 december 1753 en overleden in Antwerpen op 1 juli 1838. Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 15 mei 1778.
Resideerde in 1825-1826 in Hoboken, zonder echter één enkele minuut te verlijden.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Em. Deckers te Antwerpen in juli 1910.

Archief van notaris De Meester, Benoit Jean Joseph, 1778-1824
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 480-499, 515, 8879.
22 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1778-1824) en repertoria (1814-1824).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.23-24).

NOTARIS DE MEESTER, PETRUS JOZEF
Antwerpen, 1825-1854

Resideerde van maart 1819 tot 1824 in Hoboken (zie Notariaat nrs. 7021-7023 en 8880); vanaf januari 1825 in Antwerpen.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Em. Deckers te Antwerpen in juli 1910.

Archief van notaris de Meester, Petrus Jozef, 1825-1854
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 499-515, 8880.
18 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1825-1854).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 38).

NOTARIS DE PLATEA, JACOBUS
Antwerpen, 1518-1543

Archief van notaris de Platea, Jacobus, 1518-1543
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 521-525.
5 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1518-1543).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van notariële minuten (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 13).
─ Regestenlijst, gedrukt: Bibliotheeknr. 1284 (STRIEDER J. *Aus Antwerpener Notariatsarchiven. Quellen zur Deutschen Wirtschafsgeschichte des 16.Jahrhunderts*), 1930, Stuttgart-Berlin-Leipzig, p. 3-75) (uitvoerige inhoudsopgave van akten die betrekking hebben op Duitse kooplui).

NOTARIS DE POOTER, JOSEPH GUILLAUME
Antwerpen, 1924-1939

Resideerde van 1919 tot 1923 als notaris in Kontich (zie Notariaat nrs. 13451-13455).
Archiefgeschiedenis: De nrs. 13284-13302 werden op 18 februari 2000 in bewaring gegeven door de notarissen associatie Celis-Liesse.

Archief van notaris De Pooter, Joseph Guillaume, 1924-1939
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 42 Celis-Liesse, 13284-13302.
19 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (7 januari 1924-4 maart 1939).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS DE WINTER, EMILE
Antwerpen, 1894-1924

Resideerde van 19 september 1893 tot 29 mei 1894 in Hemiksem (zie Notariaat nr. 11757).
Archiefgeschiedenis: De nrs. 13594-13757 werden op 17 april 2000 in bewaring gegeven door notaris Willy Schoesetters te Antwerpen.

Archief van notaris De Winter, Emile, 1894-1924
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 44 Schoesetters, 13594-13757.
53 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (11 juni 1894-14 mei 1924).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS DE WINTER, RENÉ
Antwerpen, 1924-1957

Archiefgeschiedenis: De nrs. 13647-13755, 13758-13760 werden op 17 april 2000 in bewaring gegeven door notaris Willy Schoesetters te Antwerpen.

Archief van notaris De Winter, René, 1924-1949
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 44 Schoesetters, 13647-13755.
109 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (22 mei 1924-1949) en repertoria (22 mei 1924-20 april 1955).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS DE WITTE, JAN PETRUS
Antwerpen, 1755-1794

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 31 juli 1755.
Elders bewaard archief: Stadsarchief Antwerpen, Notariaat, nrs. 1239-1279 (1755-1786, 1788-1794).

Archief van notaris de Witte, Jan Petrus, 1787
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 544.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1787).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.25).

NOTARIS DHANIS, CAROLUS JOSEPHUS ALFONS
Antwerpen, 1863-1886

Geboren in maart 1827 en overleden in Antwerpen op 13 juli 1886. Gehuwd met E.M.C.H. Van Stratum. Resideerde van 1858 tot 11 november 1863 in Mortsel, vanaf 17 november 1863 tot 1886 in Antwerpen.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria van 1863 tot 1886 worden bewaard bij notaris Romain Coppin te Antwerpen.

Archief van notaris Dhanis, Carolus Josephus Alfons, 1863-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8801.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (1863-1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 51).

NOTARIS DIERICKX, JOSEPH
Antwerpen, 1936-1962

Archiefgeschiedenis: De nrs. 175894-17606 werden op 17 februari 2004 in bewaring gegeven door notaris M. Van Nuffel te Antwerpen.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1951-1962) worden bewaard op het kantoor van notaris M. Van Nuffel te Antwerpen.

Archief van notaris Dierickx, Joseph, 1936-1950
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 85 Van Nuffel, 17584-17606.
23 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (15 oktober 1936-1950) en repertoria (15 oktober 1936-7 maart 1950).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS DU MONT, CHRISTIANUS PETRUS
Antwerpen, 1868-1899

Geboren in Antwerpen op 28 september 1824 en werkte eerst als klerk bij notaris Van Berckelaer in Antwerpen. Resideerde van 15 december 1863 tot 13 mei 1866

in Mortsel (zie Notariaat nr. 8892 en 10131), van 26 juni 1866 tot 17 september 1868 in Berchem (zie Notariaat nr. 8892) en vanaf 18 september 1868 tot 1899 in Antwerpen.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria van 1868 tot 1899 worden bewaard door notaris Xavier Desmet te Antwerpen.

Archief van notaris du Mont, Christianus Petrus, 1868-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8892.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (18 september 1868-1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 53).

NOTARIS FRANS, LOUIS
Antwerpen, 1908-1934

Archiefgeschiedenis: De nrs. 16886-16938 werden in bewaring gegeven door notaris Nicolas Verbist te Antwerpen op 11 december 2002.

Archief van notaris Frans, Louis, 1908-1934
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 77 Verbist, 16886-16938.
53 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (25 maart 1908-9 maart 1934) en repertoria (25 maart 1908-4 mei 1934).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS FUNCK, JAN MICHIEL
Antwerpen, 1776-1796

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 15 mei 1776.

Archief van notaris Funck, Jan Michiel, 1776-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 563-582.
20 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1776-1796).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris*

van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen), Brussel, 1977, p.21).
─ Index op computer (CEURVELS G., Databank Notariaat (10007) (1794-1796).

NOTARIS GELDOF, ALBERT
Antwerpen, 1924-1951

Archiefgeschiedenis: De nrs. 13041-13162 werden in bewaring gegeven door de notarissenassociatie Celis-Celis-Liesse op 18 februari 2000.

Archief van notaris Gelof, Albert, 1924-1951
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 42 Celis-Liesse, 13041-13162.
114 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (23 oktober 1924-1950) en repertoria (23 oktober 1924-10 maart 1951).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS GELLYNCK, JAN FRANCIS
Antwerpen, 1825-1870

Resideerde van 1822 tot augustus 1825 in Mortsel (zie Notariaat nrs. 7099-7103, 8821), vanaf september 1825 in Antwerpen.

Archief van notaris Gellynck, Jan Francis, 1825-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7340-7374, 8821-8822.
37 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (september 1825-1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 38-39).

NOTARIS GERARDI, CORNELIUS FRANCISCUS
Antwerpen, 1776-1799

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 22 juni 1775.
Archiefgeschiedenis: in 1923 in bewaring gegeven door notaris E. Butaye van Antwerpen.

Archief van notaris Gerardi, Cornelius Franciscus , 1776-1799
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 624-645, 8823.
23 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1776-1799) en repertoria (1796-1799).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.21-22).

NOTARIS GERARDI, JAN BAPTIST
Antwerpen, 1733-1776

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 23 maart 1733.
Archiefgeschiedenis: in 1923 in bewaring gegeven door notaris E. Butaye van Antwerpen.

Archief van notaris Gerardi, Jan Baptist, 1733-1776
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 586-623.
38 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1733-1776).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 14).

NOTARIS GEVERS, CHARLES
Antwerpen, 1919-1946

Archiefgeschiedenis: De nrs. 13314-13389 werden op 18 februari 2000 in bewaring gegeven door de notarissenassociatie Celis-Celis-Liesse.

Archief van notaris Gevers, Charles, 1919-1946
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 42, Celis Liesse, 13314-1389.
76 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (10 juni 1919-28 november 1946).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS GEVERS, EMILE
Antwerpen, 1946-1963

Archiefgeschiedenis: De nrs. 13390-13397 werden op 18 februari 2000 in bewaring gegeven door de notarissenassociatie Celis-Celis-Liesse.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria van 1950 tot 1963 berusten in het kantoor van de notarissenassociatie Celis-Celis-Liesse.

Archief van notaris Gevers, Emile, 1946-1949
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 42 Celis-Liesse, 13390-13997.
9 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (2 december 1946-december 1949) en repertoria (2 december 1946-22 augustus 1951).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS GHEYSENS, FREDERIK AUGUST
Antwerpen, 1867-1912

Geboren te Antwerpen op 11 februari 1835 als zoon van notaris Xavier-Antoine en van Coralie A.F. Wellens, werd bij KB van 19 februari 1867 als opvolger van zijn vader aangesteld. Herhaaldelijk voorzitter van de Antwerpse Kamer van Notarissen en van 1906 tot 1912 voorzitter van "Fédération Libre des Notaires de Belgique". Hij was de schoonbroer van de katholieke politicus Victor Jacobs (1838-1891), volksvertegenwoordiger, minister en minister van Staat. Hij overleed te Antwerpen op 29 november 1912.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 12057-12115 en 12167-12169 werden in bewaring gegeven door notaris P. De Decker te Brasschaat respectievelijk op 5 maart 1991 en 24 mei 1991; de nrs. 12655-12694 werden door notaris H. De Decker te Brasschaat in bewaring gegeven op 14 oktober 1997; de nrs. 14797-14856 door dezelfde notaris op 2 en 9 maart 2001.
Elders bewaard archief: In het Universiteitsarchief te Leuven in de "Schenking Van Herck" vindt men een aantal persoonlijke documenten en bescheiden over de studie (ca. 1781-1934).

Archief van notaris Gheysens, Frederik August 1, 1867-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8824.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1867-1870).

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 53).

Archief van notaris Gheysens, Frederik August 2, 1867-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11273-11280.
8 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1867-1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 53).

Archief van notaris Gheysens, Frederik August 3, 1870-1883
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 18 De Decker 1, 12057-12084.
4,90 str. m. – 28 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1871-1883-eerste trimester-).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van notariële archieven,* aanvullingen, p. 53E).

Archief van notaris Gheysens, Frederik August 4, 1883-1890
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 18, 12085-12115.
4,50 str. m. – 31 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1883-tweede trimester-1890).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van notariële archieven*, aanvullingen, p. 53E).

Archief van notaris Gheysens, Frederik August 5, 1867-1890
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 21 De Decker 3, 12167-12169.
0,30 str. m. – 3 inv. nrs.
□ Inhoud: Repertoria (1867-1890).
► Toegang(en): Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van notariële archieven*, aanvullingen, p. 53F).

Archief van notaris Gheysens, Frederik August 6, 1891-1900
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 38 De Decker, 12655-12704.
40 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1891-1900).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, aanvullingen, p. 53M-N).

Archief van notaris Gheysens, Frederik August 7, 1901-1912
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 56 De Decker, 14797-14856.
60 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1901-7 november 1912) en repertoria (1901-12 november 1912).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS GHEYSENS, XAVIER
Antwerpen, 1912-1937

Volgde zijn vader op maar raakte -o.a. door een jarenlange oplichting van zijn boekhouder- in zware financiële problemen in 1937, een crash met een put van meer dan 10 miljoen F achterlatend! Dit betekende ook het einde van de notarissendynastie Gheysens.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 14857-15013 werden op 2 en 9 maart 2001 in bewaring gegeven door notaris H. De Decker te Brasschaat.

Archief van notaris Gheysens, Xavier, 1912-1937
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 56 De Decker, 14857-15013.
157 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (19 november 1912-19 maart 1937).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS GHEYSENS, XAVIER ANTOINE
Antwerpen, 1830-1867

Geboren op 19 mei 1799 in Harelbeke en overleden te Antwerpen op 5 maart 1883, gehuwd met Coralie A.F. Wellens, dochter van de stadssecretaris. Resideerde van 1828 tot augustus 1830 in Mortsel (zie Notariaat nrs. 7104-7106, 8825), vanaf september 1830 in Antwerpen, waar hij de niet onbelangrijke studie van P.J. Van Dael overnam. Hij bouwde zijn studie uit tot één van de belangrijkste van de stad. Vele handelsvennootschappen werden bij hem opgericht. Ook de stichtingsakte van de Antwerpse dierentuin werd door hem verleden in 1843. Hij was (katholiek) gemeente- (1848-1866) en provincieraadslid (1849-1876) van Antwerpen, waarbij hij verkozen werd afwisselend met steun van de liberale associatie, met steun van de Vlaamsgezinden binnen de Unionisten en vanaf 1862

met steun van de Meetingpartij. Hij was zelfs in maart-mei 1863 diensdoend burgemeester, plaats die hij afstond aan J.C. Van Put. Hij was een fervent tegenstander van de militaire servitudes.
Elders bewaard archief: Persoonlijke papieren e.d. werden in 1995 door veilinghuis Van Herck van Antwerpen aan het archief van de Katholieke Universiteit te Leuven afgestaan, zie Universiteitsarchief, Schenking Van Herck (ca. 1781-1934).

Archief van notaris Gheysens, Xavier Antoine, 1830-1867
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7454-7547, 8825-8827.
97 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (september 1830-1867).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 43-44).

NOTARIS GISLAIN, FRANCISCUS EMMANUEL
Antwerpen, 1821-1843

Archief van notaris Gislain, Franciscus Emmanuel, 1821-1843
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 650-674, 8828.
27 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1821-1843).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 37).

NOTARIS GISLAIN, GOMMAIRE CHARLES JOSEPH
Antwerpen, 1793-1801

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 2 mei 1793.
Elders bewaard archief: Stadsarchief Antwerpen, Notariaat nrs. 1851-1856 (1793-1801).

Archief van notaris Gislain, Gommaire Charles Joseph, 1796-1799
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8829.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (september 1796-1799).

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.28).

NOTARIS GLEIZES, ANTOINE ALEXIS
Antwerpen, 1802-1832

Archiefgeschiedenis: in 1924 in bewaring gegeven door notaris E. Butaye van Antwerpen.

Archief van notaris Gleizes, Antoine Alexis, 1802-1831
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 675-705, 8830-8831.
33 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (februari 1802-1831) en repertoria (februari 1802-februari 1832); de minuten van januari-februari 1832 ontbreken evenals het repertorium van het jaar XI (1802-1803).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.30).

NOTARIS GODTS, FRANÇOIS JR.
Antwerpen, 1815-1825

Resideerde van maart 1815 tot september 1825 in Antwerpen, waarna hij eind 1825-begin 1826 resideerde -zonder echter te instrumenteren- in Stabroek en in juli-september 1826 resideerde en instrumenteerde hij in Mortsel (zie Notariaat nrs. 6914, 8833, 10127). Volgens sommige zou hij dezelfde zijn als Frans Godts die van 1786 tot 1796 in Antwerpen resideerde en in 1841 zou zijn overleden (zie onder François Godts sr.).
Archiefgeschiedenis: In 1922 door notaris Camille Convent van Antwerpen aan het Rijksarchief overgemaakt.

Archief van notaris Godts, François jr., 1815-1825
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 716-726, 8833.
13 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (maart 1815-september 1825).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 34).

NOTARIS GODTS, FRANÇOIS SR.
Antwerpen, 1786-1796

Geboren op 5 juni 1759 uit een familie, die afkomstig was van Kortenberg en overleden op 29 november 1841. In 1812 gehuwd met Maria Cornelia Swillens (1787-1877). Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 15 mei 1786. Door het nieuwe Franse bewind werd hij niet bevestigd in zijn functie maar werd wel -volgens L. Vercammen- door het Hollands Bestuur in 1815 herbenoemd tot notaris en zou dus dezelfde persoon kunnen zijn als Godts, François jr. -zie hoger-.
Lit.: VERCAMMEN L., *Eiland in het groen*, *De Spycker*, 1986, p. 149-150.

Archief van notaris Godts, François sr., 1786-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 706-715.
10 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1786-1796).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.25).

NOTARIS GRANGÉ, JAN BAPTIST JOZEF
Antwerpen, 1756-1795

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 13 december 1756.
Archiefgeschiedenis: In 1922 door notaris Camille Convent van Antwerpen aan het Rijksarchief overgemaakt.

Archief van notaris Grangé, Jan Baptist Jozef, 1756-1795
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 730-760.
31 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1756-1795).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.16).

NOTARIS HANEGRAEFF, JOSSE
Antwerpen, 1820-1849

Overleden te Aken op 7 oktober 1849.

Archief van notaris Hanegraef, Josse, 1820-1849
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 4817-4889, 8838-8839.
81 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1820-1849).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 35-37).

NOTARIS HARREWYN, JAN JOZEF
Antwerpen, 1761-1778

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 15 juni 1761; resideerde van 1779 tot 1796 in Brecht (Notariaat nr. 9116).

Archief van notaris Harrewyn, Jan Jozef, 1761-1778
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9098-9115.
18 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1761-1778).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.18).

NOTARIS HERMANS, AUGUSTE LOUIS HENRI JOSEPH
Antwerpen, 1885-1905

Geboren in Duffel op 21 juni 1843 als zoon van Henri Josse, notaris in Duffel en Aartselaar. Resideerde van 1865 tot 1885 in Aartselaar (zie aldaar) en in Antwerpen van 1885 tot 1905. Hij overleed in Antwerpen op 26 februari 1935.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 12490-12498 werden in 1994 in bewaring gegeven door notaris Marnix Van Herzeele te Antwerpen op 25 augustus 1994; nrs. 16290-16301 werden door dezelfde notaris op 11 april 2002 in bewaring gegeven.

Archief van notaris Hermans, August Louis Henri Joseph, 1885-1893
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 31 Van Herzeele, 12490-12498.
9 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (7 juni 1885-1893).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, aanvullingen, p. 53S).

Archief van notaris Hermans, August Louis Henri Joseph 2, 1894-1905
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 69 Van Herzeele, 16290-16301.
12 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1894-30 juni 1905).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS HERMANS, HENRI
Antwerpen, 1905-1931

Archiefgeschiedenis: De nrs. 16302-16344 werden in bewaring gegeven door notaris Marnix Van Herzeele op 11 april 2002.

Archief van notaris Hermans, Henri, 1905-1931
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 69 Van Herzeele, 16302-16344.
43 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (22 juli 1905-29 september 1931).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS HERMANS, JAN JOZEF
Antwerpen, 1793-1799

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 17 april 1793.
Elders bewaard archief: Stadsarchief Antwerpen, Notariaat nrs. 2033-2039 (1793-1799).

Archief van notaris Hermans, Jan Jozef, 1796-1799
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8850.
1 inv. nr.

Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (september 1796-1799).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.28).

NOTARIS HUYBRECHTS, PIETER
Antwerpen, 1735-1776

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 26 januari 1735.
Elders bewaard archief: Stadsarchief Antwerpen, Notariaat nrs. 2115-2181 (1735-1776).

Archief van notaris Huybrechts, Pieter, 1752
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 783.
31 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (7 januari-30 juni 1752).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.15).

NOTARIS JANSSENS, FRANS JOZEF
Antwerpen, 1793-1803

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 26 juni 1793.
Instrumenteerde van 20 juni 1801 tot 2 september 1802 in Wommelgem (zie Notariaat nrs. 798-799, 8858).
Archiefgeschiedenis: In 1922 door notaris Camille Convent van Antwerpen aan het Rijksarchief overgemaakt.

Archief van notaris Janssens, Frans Jozef, 1793-1803
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 789-806, 8858.
17 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1793-mei 1800, september 1802-1803) en repertoria (september 1796-mei 1800, september 1802-1803).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.27).

NOTARIS JASPERS, PETRUS JOANNES
Antwerpen, 1781-1797

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 9 mei 1781.

Archief van notaris Jaspers, Petrus Joannes, 1781-1797
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 809-824.
16 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1781-1797).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.24).

NOTARIS KETGEN, FRANS JR.
Antwerpen, 1626-1641

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 30 juni 1626.
Elders bewaard archief: Stadsarchief Antwerpen, Notariaat, nrs. 2274-2276 (1626-1642).

Archief van notaris Ketgens, Frans jr., 1626-1641
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 832.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1626-1631, 1635-1641).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 13).

NOTARIS KOELMAN, EMMANUEL
Antwerpen, 1907-1936

Resideerde van 1906 tot 1907 in Hemiksem (minuten bewaard op het kantoor van notaris Hilde Hellemans te Hemiksem).
Archiefgeschiedenis: De nrs. 16941-16980 werden op 6 maart 2003 in bewaring gegeven door notaris L. Gielen te Edegem.

Archief van notaris Koelman, Emmanuel, 1907-1936
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 78 Gielen, 16941-16980.
40 inv. nrs.

□ Inhoud: Minuten en repertoria (20 augustus 1907-18 december 1936).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS LAUWERS, EDOUARD
Antwerpen, 1870-1893

Geboren in Antwerpen op 2 juni 1828. Resideerde van 24 oktober 1865 tot 17 september 1868 in Essen (zie Notariaat nrs. 8867, 10878), van 12 oktober 1868 tot 25 oktober 1870 in Merksem (zie Notariaat nrs. 8867 en 10509) en van 26 november 1870 tot 2 februari 1893 in Antwerpen.
Archiefgeschiedenis: Deze minuten werden in bewaring gegeven door notaris E. Deckers te Antwerpen op 9 juni 1981 (Aanw. 1981/6).

Archief van notaris Lauwers, Edouard, 1870-1893
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 14 Leclef, 11903-11925.
23 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (26 november 1870-27 januari 1893) en repertoria (12 oktober 1868-2 februari 1893).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 53C-D).

NOTARIS LEFEBVRE, EMILE LAURENT JOSEPH
Antwerpen, 1894-1924

Resideerde van 26 mei 1884 tot 4 april 1894 in Borgerhout (zie Notariaat nrs. 13489-13500).
Archiefgeschiedenis: De nrs. 13501-13568 werden op 17 april 2000 in bewaring gegeven door notaris Willy Schoesetters te Antwerpen.

Archief van notaris Lefebvre, Emile Laurent Joseph, 1894-1924
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 44 Schoesetters, 13501-13568.
68 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (6 april 1894-5 december 1924); nr. 13.537 bevat uitsluitend de liquidatie van "s.a. L. en W. Van de Velde", opgevolgd door "s.a. Crédit colonial et commercial".
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS LEFEBVRE, GEORGE
Antwerpen, 1924-1931

Archiefgeschiedenis: De nrs. 13569-13591 werden op 17 april 2000 in bewaring gegeven door notaris Willy Schoesetters te Antwerpen.

Archief van notaris Lefebvre, George, 1924-1931
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 44 Schoesetters, 13569-13593.
25 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (17 december 1924-27 augustus 1931).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS LEMINEUR, EMILE ANTOINE EMMANUEL HENRI JR.
Antwerpen, 1924-1965

Archiefgeschiedenis: De nrs. 14150-14326 werden op 18 juli 2000 in bewaring gegeven door notaris Louis Steenackers te Antwerpen.

Archief van notaris Lemineur, Emile Antoine Emmanuel H. jr., 1924-1949
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 18 Steenackers, 14150-14326.
177 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (9 oktober 1924-december 1949) en repertoria (9 oktober 1924-9 oktober 1948).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)* (Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS LEMINEUR, EMILE HENRICUS JOANNES SR.
Antwerpen, 1894-1924

Archiefgeschiedenis: De nrs. 13992-14149 werden op 18 juli 2000 in bewaring gegeven door notaris Louis Steenackers te Antwerpen.

Archief van notaris Lemineur, Emile Henricus Joannes sr., 1894-1924
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 48 Steenackers, 13992-14149.
158 inv. nrs.

□ Inhoud: Minuten en repertoria (30 mei 1894-2 oktober 1924).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS LEMINEUR, HENRI
Antwerpen, 1772-1799

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 18 januari 1772; resideerde van 27 april 1805 tot 1818 in Hoboken (Notariaat nrs. 7036-7039, 8887).

Archief van notaris Lemineur, Henri, 1772-1799
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 843-862, 88887.
21 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1772-1799) en repertoria (jaren V-VI) (1796-1798).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 20).

NOTARIS LEMMENS KAREL JOZEF
Antwerpen, 1758-1787

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 26 juni 1758; resideerde in 1787-1794 te Brecht (zie Notariaat nr. 9214) en in 1794 te Loenhout (idem).

Archief van notaris Lemmens, Karel Jozef, 1758-1787
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9189-9214.
26 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1758-1787) met klappers (1758-1777).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.17).

NOTARIS LEMMERS, JOANNES NORBERTUS JACOBUS
Antwerpen, 1844-1859

Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Fréderic Deckers te Antwerpen op 13 april 1967.

Archief van notaris Lemmers, Joannes Norbertus Jacobus, 1844-1859
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 4890-4897, 8869.
9 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1844-1850) en repertoria (1844-1859).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 47).

Archief van notaris Lemmers, Joannes Norbertus Jacobus, 1844-1859
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9417-9426.
10 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1851-1859) en repertoria (1844-1859).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 47).

NOTARIS LIBENS, JAN N.
Antwerpen, 1779-1821

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 9 oktober 1779.
Archiefgeschiedenis: In 1922 door notaris Camille Convent van Antwerpen aan het Rijksarchief overgemaakt.

Archief van notaris Libens, Jan N., 1779-1821
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 867-900, 8870.
35 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1779-1821) en repertoria (augustus 1802-1821).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.24).

NOTARIS MEERT, PETRUS JOZEF LOUIS
Antwerpen, 1844-1883

Resideerde van maart 1835 tot februari 1843 in Mortsel (zie Notariaat nrs. 7115-7123, 8878), van mei 1843 tot juli 1844 in Berchem (zie Notariaat nrs. 8878, 10830) en vanaf september 1844 in Antwerpen. Was van 1860 tot 1864

provincieraadslid.
Elders bewaard archief: De minuten (1872-1883) en repertoria (1873-1883) berusten in het kantoor van notaris L. Mortelmans te Deurne.

Archief van notaris Meert, Petrus Jozef Louis, 1844-1872
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10831-10853.
23 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1844-1871) en repertoria (1844-1872).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 47).

Archief van notaris Meert, Petrus Jozef Louis 2, 1844-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8878.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1844-1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 47).

NOTARIS MERTENS, ALEXANDER JAN
Antwerpen, 1869-1884

Geboren in Hoogstraten op 28 juli 1816, begon zijn stage in 1832 en werd kandidaat-notaris op 1 mei 1843. Werkte eerst als klerk bij notaris Talboom in Lokeren en bij notaris Sevestre in Antwerpen. Resideerde van 26 mei 1864 tot 8 februari 1869 in Schilde (zie Notariaat nrs. 8884 en 11349), vanaf 11 maart 1869 tot 1884 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 17.068-17.084).

Archief van notaris Mertens, Alexander Jan 1, 1869-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8884.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (11 maart 1869 - 31 december 1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 53).
─ Index op computer (CEURVELS G., Databank Notariaat (10008).

Archief van notaris Mertens, Alexander Jan 2, 1869-1884
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 80 Bracke, 17068-17084.
17 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (11 maart 1869-14 maart 1884).

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).
─ Index op computer (CEURVELS G., Databank Notariaat (10008).

NOTARIS MYIN, GEORGIUS ANTONIUS JOSEPHUS MARIA
Antwerpen, 1906-1943

Archiefgeschiedenis: De nrs. 13226-13254 werden op 18 februari 2000 in bewaring gegeven door de notarissenassociatie Celis-Celis-Liesse.

Archief van notaris Myin, Georgius Antonius Josephus Maria, 1906-1943
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 42 Celis-Liesse, 13226-13254.
28 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (24 november 1906-18 december 1943), akten in brevet, (onderhandse) erfdelingen en vereffeningen, afschriften, bewijsstukken e.d. (1880-1948).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS MYIN, ROMANUS NICOLAUS GABRIEL
Antwerpen, 1881-1906

Was in 1877-1879 notaris in Hoboken (minuten bewaard bij notaris J.P. Van Belle, Antwerpsesteenweg 62, 2660 Antwerpen-Hoboken) en resideerde van 26 november 1879 tot 15 maart 1881 in Borgerhout (zie Notariaat nrs. 12944-12945).
Archiefgeschiedenis: De nrs. 12945-12987 werden op 18 februari 2000 in bewaring gegeven door de notarissenassociatie Celis-Celis-Liesse.

Archief van notaris Myin, Romanus Nicolaus Gabriel, 1881-1906
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 22 Celis-Liesse, 12945-12987.
43 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (2 april 1881-9 november 1906).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS OYEN, EDGARD
Antwerpen, 1932-1966

Archiefgeschiedenis: De nrs. 17932-17944 werden in bewaring gegeven door notaris Marc Sledsens op 6 en 15 juli 2004.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria van 1940 tot 1966 worden bewaard op het kantoor van notaris Marc Sledsens te Antwerpen.

Archief van notaris Oyen, Edgard, 1932-1939
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 89 Sledsens, 17932-17944.
14 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (27 februari 1932-december 1939).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS PARMENTIERS
Antwerpen, 1799

Archief van notaris Parmentiers, 1799
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8906.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertorium (januari-september 1799).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.30).

NOTARIS PAUWELS, ALFONS BALTHAZAR
Antwerpen, 1855-1894

Resideerde en instrumenteerde van 28 juni 1853 tot 2 mei 1855 in Ekeren (zie Notariaat nrs. 8909, 9038-9039), vanaf 1 mei 1855 (sic) tot 1894 in Antwerpen.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 11682-11698 werden in bewaring gegeven door notaris E. Deckers van Antwerpen op 9 juni 1981 (aanw. 1981/3), de nrs. 12.379-12.391 door dezelfde op 3 juni 1994.

Archief van notaris Pauwels, Alfons Baltazar, 1855-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11308-11336.
29 inv. nrs.

□ Inhoud: Minuten en repertoria (1855-1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 50).

Archief van notaris Pauwels, Alfons Baltazar, 1870-1880
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 7 Deckers, 11682-11698.
17 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1871-1880) en repertoria (1870-1874).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, aanvullingen, p. 53A).

Archief van notaris Pauwels, Alfons Baltazar, 1875-1894
Onderdeel van: Notariaat 27 Deckers, 12379-12391.
13 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1881-9 maart 1894) en repertoria (1875-9 maart 1894).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, aanvullingen, p. 53L-2).

NOTARIS PEETERS, JAN BAPTIST
Antwerpen, 1756-1796

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 14 september 1756.
Archiefgeschiedenis: In 1922 door notaris Camille Convent van Antwerpen aan het Rijksarchief overgemaakt.

Archief van notaris Peeters, Jan Baptist, 1756-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 941-979.
39 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1756-1796).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.16-17).

NOTARIS PICK, C.J.
Antwerpen, 1773-1789

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 22 maart 1773.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Verelst te Antwerpen op 28 maart 1914.

Archief van notaris Pick, C.J., 1773-1789
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 983-997.
15 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1773-1789).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.20).

NOTARIS PINSON, JAN JOZEF
Antwerpen, 1791-1831

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 19 maart 1790.
Archiefgeschiedenis: In 1932 verkregen van notaris G. Deckers te Antwerpen.

Archief van notaris Pinson, Jan Jozef, 1791-1831
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1001-1030 8917.
31 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1791-1831), repertoria (september 1802-1831) en een dossiertje met ambtelijke bescheiden over de studie (eedafleggingen, borgstellingen e.d., 1803-1821).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.26-27).

NOTARIS PISSIGARD, ERNEST JOSEPH SIMON
Antwerpen, 1813-1853

Resideerde van december 1809 tot 1811 in Kapellen, van 1812 tot februari 1813 in Schoten en vanaf maart 1813 in Antwerpen.

Archief van notaris Pissigard, Ernest Joseph Simon 1, 1813-1853

Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10770-10829.
60 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (maart 1813-1853).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 33-34).

Archief van notaris Pissigard, Ernest Joseph Simon 2, 1813-1853

Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8918-8919.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Repertoria (1813-1853).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 34).

NOTARIS PODOR, EGIDE ALBERT

Antwerpen, 1793-1825

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 24 april 1793.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Em. Deckers te Antwerpen in juli 1910.

Archief van notaris Podor, Egide Albert, 1793-1825

Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1034-1060, 8922.
27 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1793-1824) en repertoria (september 1802-1825); het repertorium van 1825 bevat geen minuten.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.27-28).

NOTARIS RAGHENO, PROSPER

Antwerpen, 1879-1898

Archiefgeschiedenis: Nrs. 16574-16581 werden op 25 oktober 2002 in bewaring gegeven door notaris Dirk Couturier te Wilrijk.

Archief van notaris Ragheno, Prosper, 1879-1889

Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 17 Couturier, 12046-12056.

11 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (2 december 1879-1889).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 53D2).

Archief van notaris Ragheno, Prosper 2, 1890-1898
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 74, Couturier, 16574-16581.. 16732.
11 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1890-4 maart 1898).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS RERAUX, HENRI
Antwerpen, 1797-1799

Elders bewaard archief: Volgens een lijst van de Kamer van Notarissen van het arrondissement Antwerpen (1963) zouden de minuten bewaard worden bij notaris E. Deckers te Antwerpen.

Archief van notaris Reraux, Henri, 1797-1799
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8832.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (mei 1797-september 1799).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.28).

NOTARIS ROMBOUTS, JAN BAPTIST
Antwerpen, 1749-1793

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 10 juni 1749.
Archiefgeschiedenis: In 1922 door notaris Camille Convent van Antwerpen aan het Rijksarchief overgemaakt.

Archief van notaris Rombouts, Jan Baptist, 1749-1793
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1066-1095, 1193.
31 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.

□ Inhoud: Minuten (1749-1793).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.15).

NOTARIS ROOMS, JAN FRANS
Antwerpen, 1794-1810

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 27 mei 1794.
Elders bewaard archief: Stadsarchief Antwerpen, Notariaat nrs. 2880-2886 (1802-1810).

Archief van notaris Rooms, Jan Frans, 1794-1810
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1099, 8934.
2 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1794-1796) en repertoria (september 1802-1810).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.28).

NOTARIS ROSSAERT, JAN FRANS
Antwerpen, 1737-1760

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 6 december 1736.
Archiefgeschiedenis: In 1922 door notaris Camille Convent van Antwerpen aan het Rijksarchief overgemaakt.

Archief van notaris Rossaert, Jan Frans, 1737-1760
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1100-1124.
25 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1737-1760).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.14-15).

NOTARIS ROSSAERT, PETRUS FRANCISCUS
Antwerpen, 1761-1796

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 30 januari 1761.
Archiefgeschiedenis: In 1922 door notaris Camille Convent van Antwerpen aan het Rijksarchief overgemaakt.

Archief van notaris Rossaert, Petrus Franciscus, 1761-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1125-1145.
21 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1761-1796).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.14-15).

NOTARIS RUTGEERTS, CHARLES ETIENNE JOSEPH JR.
Antwerpen, 1826-1843

Archief van notaris Rutgeerts, Charles Etienne Joseph jr., 1826-1843
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1174-1189, 8936.
17 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1826-1843).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 39).

NOTARIS RUTGEERTS, CHARLES SR.
Antwerpen, 1802-1820

Resideerde in november 1800 tot september 1802 in het kanton Stabroek, eerst in Stabroek zelf later in Kapellen (zie Notariaat nrs. 1148-1151, 1172, 8935) maar hij bleef in Antwerpen wonen, vandaar dat de meeste akten ook in deze periode betrekking hebben op Antwerpen.
Archiefgeschiedenis: enkele nrs. werden in 1925 overgemaakt door notaris P. Van Cutsem van Antwerpen.

Archief van notaris Rutgeerts, Charles sr., 1802-1820
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 453, 1152-1173, 8935.

24 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (september 1802-1820) en repertoria (september 1802-1820).
Was de huisnotaris van de familie van Ertborn. Leverde heel wat afschriften van uitgebreide genealogiën met bewijsstukken -in brevet- van de families van Ertborn, Becx, Voorspoel, Mols e.d. in de jaren 1814-1819.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen), Brussel, 1977, p.31.).

NOTARIS SAELMAECKERS, JOZEF JAN
Antwerpen, 1857-1864

Geboren op 5 mei 1815, begon zijn stage op 22 april 1829 en werd kandidaat-notaris op 5 november 1838. Resideerde van april 1848 tot november 1849 in Hoboken (zie Notariaat nrs. 8702-8708, 8950), van december 1849 tot 6 januari 1857 in Berchem (zie Notariaat nrs. 8938, 8996-8998, 9006) en vanaf 12 januari 1857 tot 1864 in Antwerpen.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 8999-9006 werden in bewaring gegeven door notaris Naets te Boechout op 14 november 1969.

Archief van notaris Saelmaeckers, Jozef Jan, 1857-1864
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8938.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1857-1864).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 50).

Archief van notaris Saelmaeckers, Jozef Jan, 1857-1864
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 8999-9006.
8 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (12 januari 1857-1864) en repertoria (1857-1863). Voor het repertorium van 1864 zie Notariaat nr. 8938.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 50).

NOTARIS SALICATI, EGIDE
Antwerpen, 1755-1792

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 6 maart 1754.

Archief van notaris Salicati, Egide, 1755-1792
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1190-1192, 1194-1220.
30 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1755-1792).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.15-16).

NOTARIS SAS, JAN SR.
Antwerpen, 1650-1651

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 13 april 1650. Resideerde tot 25 mei 1651 in Antwerpen, vanaf 9 januari 1652 tot 1700 in Zandhoven.

Archief van notaris Sas, Jan sr., 1650-1651
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 4336-4337.
2 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (22 april 1650-25 mei 1651).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 13).

NOTARIS SCHEPENS, JAN FRANS MARTIN
Antwerpen, 1819-1825

Resideerde en instrumenteerde van 15 april tot 30 augustus 1819 te Boom, vanaf september 1819 in Antwerpen.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Em. Deckers te Antwerpen in juli 1910.

Archief van notaris Schepens, Jan Frans Martin, 1819-1825
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1254-1256, 8941.
4 inv. nrs.

Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (september 1819-september 1825).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 34-35).

NOTARIS SCHEPENS, JAN MARTIN
Antwerpen, 1778-1806

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 26 september 1778.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Em. Deckers te Antwerpen in juli 1910.

Archief van notaris Schepens, Jan Martin, 1778-1806
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1222-1254, 8942.
34 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1778-1806) en repertoria (1796-1806).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.22-23).

NOTARIS SEL, EGIED
Antwerpen, 1943-1958

Archiefgeschiedenis: De nrs. 13303-13313 werden op 18 februari 2000 in bewaring gegeven door de notarissenassociatie Celis-Celis-Liesse.
Elders bewaard archief: De minuten van 1950 tot 1958 worden bewaard in het kantoor van de notarissenassociatie Celis-Celis-Liesse.

Archief van notaris Sel, Egied, 1943-1949
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 42 Celis-Liesse, 13303-13313.
11 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (29 oktober 1943-1949).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS SEVESTRE, CHARLES ANTOINE LOUIS
Antwerpen, 1865-1870

Elders bewaard archief: De minuten en repertoria van 1865 tot 1895 worden bewaard bij notaris R. Coppain te Antwerpen.

Archief van notaris Sevestre, Charles Antoine Louis, 1865-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8945.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1865-1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 52).

NOTARIS SEVESTRE, KAREL MARIE
Antwerpen, 1832-1865

Resideerde van 1829 tot 1832 in Hoboken (zie Notariaat nrs. 7040-7043, 8946); vanaf mei 1832 instrumenteerde hij in Antwerpen.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 9748-9787 werden op 20 november 1968 in bewaring gegeven door notaris A. Peeters, opvolger P. Devos te Antwerpen (Aanw. 1968/27).

Archief van notaris Sevestre, Karel Marie, 1832-1865
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9748-9787.
40 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (mei 1832-1865).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 44).

Archief van notaris Sevestre, Karel Marie, 1832-1865
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8946.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (mei 1832-1865).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 44).

NOTARIS SNIEDERS, AUGUST JAN MARIA
Antwerpen, 1927-1931

Was van 1 juli 1919 tot 6 augustus 1927 notaris in Schoten (zie Notariaat nrs. 16159-16170).
Archiefgeschiedenis: Nrs. 15466-15467 werden op 5 december 2001 in bewaring gegeven door notaris Jean-Marie De Meulder te Antwerpen.

Archief van notaris Snieders, August Jan Maria, 1927-1931
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 52 De Meulder, 15466-15467.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (22 augustus 1927-31 oktober 1931) en repertoria (22 augustus 1927-8 december 1931).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS SPINNAEL, ALBERTUS
Antwerpen, 1858-1868

Geboren op 18 januari 1807, begon zijn stage op 16 oktober 1827 en werd kandidaat-notaris op 21 januari 1837. Resideerde van 1843 tot 15 januari 1858 in Mortsel (zie Notariaat nrs. 8686-8701, 8949), van 6 februari 1858 tot 1868 in Antwerpen.
Archiefgeschiedenis: In 1922 door notaris Camille Convent van Antwerpen aan het Rijksarchief overgemaakt.

Archief van notaris Spinnael, Albertus, 1858-1868
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1270-1280, 8948.
12 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1858-1868).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 51).

NOTARIS STEENS, LEONARDUS GUILIELMUS
Antwerpen, 1859-1887

Resideerde van 1852 tot 5 oktober 1858 in Hoboken (zie Notariaat nrs. 8702-8708,

8950), van 1 november 1858 tot 16 november 1859 in Berchem (zie Notariaat nrs; 10510-10511) en vanaf 7 december 1859 in Antwerpen.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 12.116-12.141 werden op 5 maart 1991 in bewaring gegeven door notaris Eric Van Hauwermeiren te Antwerpen.

Archief van notaris Steens, Leonardus Guilielmus 1, 1860-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8950.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1860-1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 51).

Archief van notaris Steens, Leonardus Guilielmus 2, 1859-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10510-10523.
14 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (7 december 1859-1870) en repertoria (7 december 1859-1866).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 51).

Archief van notaris Steens, Leonardus Guilielmus 3, 1867-1887
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 19 Van Hauwermeiren, 12116-12141.
26 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1871-16 november 1887) en repertoria (1867-16 november 1887).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 53F).

NOTARIS TEURLINGS, JEAN
Antwerpen, 1898-1940

Archiefgeschiedenis: Nrs. 16582-16662 werden op 25 oktober 2002 in bewaring gegeven door notaris Dirk Couturier te Wilrijk.

Archief van notaris Teurlings, Jean, 1898-1940
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 74 Couturier, 16582-16662.
81 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (15 april 1898-16 april 1940).

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanvullingen 1999-2004).

NOTARIS THEUNISSENS, KAREL JACOB
Antwerpen, 1833-1842

Resideerde van 1832 tot juli 1833 in Hoboken (zie Notariaat nrs. 1300, 7044, 8955); vanaf augustus 1833 in Antwerpen.

Archief van notaris Theunissens, Karel Jacob, 1833-1842
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1284-1300, 8955.
18 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (augustus 1833-1842).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 45).

NOTARIS THYS, JACQUES BENOIT
Antwerpen, 1802-1806

Archief van notaris Thys, Jacques Benoit, 1802-1806
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8957.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (oktober 1802-1806).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.30).

NOTARIS VAN BEECK, DOMINICUS WILLEM FILIPS
Antwerpen, 1789-1814

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 28 mei 1789. Hij was de zoon van Herman Jozef, gemeentesecretaris van Wuustwezel (1741-1781) en van Maria C.J. Dirickxsens, overleden in 1800.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Em. Deckers te Antwerpen in juli 1910.

Archief van notaris van Beeck, Dominicus Willem Filips, 1789-1814
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1314-1334, 8733.
31 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1789-28 januari 1814) en repertoria (september 1802-28 januari 1814).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.26).

NOTARIS VAN BEECK, JOZEF DOMINICUS
Antwerpen, 1866-1876

Geboren in Antwerpen in 1813. Resideerde van 1850 tot 1864 in Wommelgem (zie Notariaat nrs. 8734, 10873-10875), van 1864 tot 11 juni 1866 in Berchem (zie Notariaat nrs. 8734, 11337) en van 20 juli 1866 tot 1876 in Antwerpen. Hij overleed aldaar op 5 januari 1877.

Archief van notaris van Beeck, Jozef Dominicus, 1866-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8734.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (20 juli 1866-1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 52).

Archief van notaris van Beeck, Jozef Dominicus 2 , 1866-1876
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11337-11338.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (20 juni 1866-1876).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 52).

NOTARIS VAN BERCKELAER, FRANS PETRUS
Antwerpen, 1826-1866

Geboren in september 1799 en overleden in Berchem op 22 maart 1866.

Archief van notaris van Berckelaer, Frans Petrus, 1826-1866
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 4898-4947, 8739-8740.

52 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1826-1850) en repertoria (1826-1866).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 39-40).

Archief van notaris van Berckelaer, Frans Petrus, 1851-1866
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9386-9395.
10 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1851-1866).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 40).

NOTARIS VAN BERCKELAER, JOZEF EGIDIUS
Antwerpen, 1849-1867

Geboren in Antwerpen op 25 oktober 1804, stagiair bij notaris Hanegraeff -de oom van zijn latere echtgenote- op 28 april 1827, kandidaat-notaris op 5 november 1834. Hij overleed er op 12 april 1878, gehuwd met J.J. Hanegraeff.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 9563-9597 werden in bewaring gegeven door notaris Fréderic Deckers te Antwerpen op 13 april 1967.

Archief van notaris van Berckelaer, Jozef Egidius, 1849-1867
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8741.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (1849-1867).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 49).

Archief van notaris van Berckelaer, Jozef Egidius 2, 1849-1867
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9563-9597.
35 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1849-1867).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 49).

NOTARIS VAN BOST, GUILLIAM
Antwerpen, 1557-1595

Archief van notaris van Bost, Guilliam, 1557-1595 (hoofdz. 1581-1595)
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 11648.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1557-1558, 1581-1595).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 13).

NOTARIS VAN CAUWENBERGHS, ISIDORUS
Antwerpen, 1897-1928

Geboren in Antwerpen op 5 april 1862 en er overleden op 31 januari 1941.
Archiefgeschiedenis: Nrs. 15405-15441 werden op 5 december 2001 in bewaring gegeven door notaris Jean-Marie De Meulder.

Archief van notaris Van Cauwenberghs, Isidorus, 1897-1928
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 62 De Meulder, 15404-15441.
37 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (21 januari 1897-12 mei 1928).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS VAN COUWENBERGHEN, ALIAS VAN CAUWENBERGHEN, DOMINICUS
Antwerpen, 1565-1581

Archiefgeschiedenis: Verworven van rijksarchief Beveren op 20 juli 1973 (aanw. 1973/21).
Elders bewaard archief: Stadsarchief Antwerpen, Notariaat, 465 (1574-1576).

Archief van notaris van Couwenberghen, Dominicus, 1565-1581
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11599.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Klapper op de minuten (1565-1581).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.13).

NOTARIS VAN CUTSEM, PAUL
Antwerpen, 1898-1936

Resideerde van 1894 tot 1898 in Boechout (Zie Notariaat nrs. 15128-15132).
Archiefgeschiedenis: De nrs. 16841-16878 en 17550-17553 werden op 28 november 2002 in bewaring gegeven door notaris Stefan Van Tricht.

Archief van notaris Van Cutsem, Paul, 1898-1936
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 76 Van Tricht, 16841-16879.
38 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (15 april 1898-1932) en repertoria (15 april 1898-26 mei 1936).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

Archief van notaris Van Cutsem, Paul 2, 1933-1936
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 76 Van Tricht, 17550-17553.
4 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1933-26 mei 1936).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS VAN DAEL, AUGUSTUS ANTONIUS JOANNES
Antwerpen, 1871-1907

Archiefgeschiedenis: Nrs. 17105-17158 werden in bewaring gegeven door notaris L. Bracke te Sint-Job-in-'t-Goor op 28 en 30 juli 2003.

Archief van notaris Van Dael, Augustus Antonius Joannes, 1871-1907
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 80 Bracke, 17105-17158.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (15 november 1871-25 april 1907).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS VAN DAEL, FRANS BERNARD
Antwerpen, 1834-1856

Geboren op 2 april 1803 en overleden in Antwerpen op 13 september 1856. Resideerde van 1830 tot maart 1834 in Mortsel (zie Notariaat nrs. 7125-7128, 8794).
Archiefgeschiedenis: In 1922 door notaris Camille Convent van Antwerpen aan het Rijksarchief overgemaakt.

Archief van notaris van Dael, Frans Bernard, 1834-1856
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1390-1415, 8794.
27 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1834-1856).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 45).

NOTARIS VAN DAEL, FRANS JOZEF
Antwerpen, 1809-1830

Resideerde en instrumenteerde van juni 1805 tot 17 februari 1809 in Merksem-Dambrugge (zie Notariaat nrs. 1346-1347, 1387, 8795); vanaf 21 februari 1809 in Antwerpen.
De meeste minuten van de periode 1805-1809 betreffen Antwerpen. Het kantoor van het notarissengeslacht van Dael was meer dan een eeuw gevestigd in de Lange Klarenstraat.
Archiefgeschiedenis: In 1922 door notaris Camille Convent van Antwerpen aan het Rijksarchief overgemaakt.

Archief van notaris van Dael, Frans J., 1809-1830
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1348-1389, 8795.
44 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (februari 1809-1830).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.32-33).

NOTARIS VAN DAEL, VICTOR ANTOINE JEAN EDMOND
Antwerpen, 1895-1914

Resideerde van 1888 tot 1895 in Borgerhout (Zie Notariaat nrs. 16981-16990).
Archiefgeschiedenis: De nrs. 17159-17183 werden in bewaring gegeven door notaris L. Bracke op 28 en 30 juli 2003.

Archief van notaris Van Dael, Victor Antonius Joannes Edmondus, 1895-1914
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 80 Bracke, 17159-17183.
25 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (18 april 1895-28 augustus 1914).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS VAN DEN BOSCH, HENDRIK
Antwerpen, 1822-1825

Resideerde van 1806 tot februari 1822 in Wommelgem (zie Notariaat nrs. 4244-4248, 8752), vanaf april 1822 in Antwerpen.

Archief van notaris van den Bosch, Hendrik, 1822-1825
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1426-1429, 8752.
5 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (april 1822-1825).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 37).

NOTARIS VAN DEN HAUTE, NIKOLAAS JOANNES
Antwerpen, 1887-1893

Resideerde van 22 september 1885 tot 7 september 1887 in Hemiksem (zie Notariaat nr. 11756).
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris J. Leclef op 25 januari 1989 (Aanw. 1989/2).

Archief van notaris Van Den Haute, Nikolaas Joannes, 1887-1893
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 14 Leclef, 11968-11972.
5 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (14 november 1887-20 juni 1893).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 53D).

NOTARIS VAN DEN WOUWER, LÉONCE
Antwerpen, 1919-1936

Resideerde van 1905 tot 1919 in Kalmthout (Zie Notariaat nrs. 13761-13781).
Archiefgeschiedenis: De nrs. 17554-17583 werden op 17 februari 2004 in bewaring gegeven door notaris M. Van Nuffel te Antwerpen.

Archief van notaris Van den Wouwer, Léonce, 1919-1936
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 85 Van Nuffel, 17554-17583.
30 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (7 juni 1919-26 mei 1936).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS VAN DEN WYNGAERT, ABRAHAM
Antwerpen, 1849-1878

Geboren op 20 januari 1806, begon zijn stage op 2 januari 1823 bij notaris de Beurst in Antwerpen en werd kandidaat-notaris op 26 maart 1833. Hij werkte achtereenvolgens op de kantoren van de notarissen Van Eyen (mei 1826-mei 1834) en Gheysens (januari 1835-). Resideerde van 19 december 1837 tot 28 december 1844 in Stabroek (zie Notariaat nrs. 6792, 6963-6968, 8991), van 11 oktober 1844(sic) tot 30 november 1849 in Berchem (zie Notariaat nrs. 8992, 10963) en vanaf 8 december 1849 tot 23 mei 1878 in Antwerpen.
Archiefgeschiedenis: De minuten van de periode 11 oktober 1844-1864 zouden tijdens de eerste wereldoorlog in 1914 zijn vernietigd.
Elders bewaard archief: De minuten van 1878 berusten mogelijk nog bij notaris Paul Harrewijn te Antwerpen.

Archief van notaris van den Wyngaert, Abraham, 1851-1878
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10931-10962, 10964-10970.

40 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1865-1877) en repertoria (1851-23 april 1878).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 52).

Archief van notaris van den Wyngaert, Abraham, 1849-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8993.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (8 december 1849-1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 52).

NOTARIS VAN DEN ZANDEN, J.B. CORNELIUS ANTONIUS
Antwerpen, 1843-1887

Archief van notaris van den Zanden, J.B. Cornelius Antonius, 1843-1887
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7390-7448, 8777.
59 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1843-1887).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 46-47).

Archief van notaris van den Zanden, J.B. Cornelius Antonius, 1843-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 8994.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (1843-1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, p. 47).

NOTARIS VAN DER AVOORT, CHARLES
Antwerpen, 1924-1963

Archiefgeschiedenis: Nrs. 15600-15731 en 16448-16450 werden op 17 december 2001 in bewaring gegeven door notaris Benoit De Cleene te Antwerpen.

Archief van notaris Van der Avoort, Charles, 1924-1949
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 63 De Cleene, 15600-15731.

132 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (16 december 1924-1949).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

Archief van notaris Van der Avoort, Charles 2, 1924-1946
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 63 De Cleene, 16448-16450.
3 inv. nrs.
□ Inhoud: Repertoria (16 december 1924-20 december 1946).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS VAN DER AVOORT, EMILE CORNEILLE
Antwerpen, 1889-1924

Geboren in 1857, resideerde van 1884 tot 1889 in Zandhoven (minuten bewaard op het kantoor van notaris A. Michielsens, Turnhoutsebaan 309, 2110 Wijnegem) en overleed in Elsene in 1941.
Archiefgeschiedenis: Nrs. 15468-15599 en 16.444-16447 werden op 17 december 2001 in bewaring gegeven door notaris Benoit De Cleene te Antwerpen.

Archief van notaris Van der Avoort, Emile Corneille, 1889-1924
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 63 De Cleene, 15468-15599.
132 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (26 april 1889-9 december 1924).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

Archief van notaris Van der Avoort, Emile Corneille 2, 1889-1924
Onderdeel van: Notariaat Antwerepn 63 De Cleene, 16444-16447.
4 inv. nrs.
□ Inhoud: Repertoria (26 april 1889-9 december 1924).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS VAN DER SCHOOT, CHARLES JOSEPH
Antwerpen, 1868-1897

Geboren in Antwerpen op 23 september 1824, begon zijn stage in 1840 en werd kandidaat-notaris op 12 juni 1851. Resideerde van 19 september 1860 tot 9 maart 1866 in Wilrijk (zie Notariaat nr. 8943-8944, 10139-10146), van 12 maart 1866 tot 4 september 1868 in Merksem (zie Notariaat nr. 8943) en van 19 september 1868 tot 1897 te Antwerpen.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria van 1868 tot 1897 worden bewaard bij notaris Gustaaf Huybrechs te Hove.

Archief van notaris van der Schoot, Charles Joseph, 1868-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8943.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (19 september 1868-1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 53).

NOTARIS VAN DE ZANDEN, GEORGE JEAN CORNEILLE MARIE
Antwerpen, 1887-1919

Archiefgeschiedenis: De nrs. 16811-16840 werden in bewaring gegeven door notaris Stefan Van Tricht op 28 november 2002.

Archief van notaris Van De Zanden, George Jean Corneille Marie, 1887-1919
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 76 Van Tricht, 16811-16840.
31 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (20 december 1887-4 maart 1919).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS VAN DUN, FRANS BERNARD
Antwerpen, 1802-1825

Archief van notaris van Dun, Frans Bernard, 1802-1825
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1466-1475, 8807.
11 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.

□ Inhoud: Minuten (28 augustus 1802-13 juli 1824) en repertoria (augustus 1802-1825; het repertorium van 1825 bevat echter geen minuten).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.31-32.).

NOTARIS VAN DYCK, FERDINAND
Antwerpen, 1867-1879

Resideerde van 6 december 1859 tot 31 juli 1867 in Hemiksem (zie Notariaat nrs. 8809, 9991-9997), vanaf 1 augustus 1867 in Antwerpen.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 11658-11681 werden op 9 juni 1981 in bewaring gegeven door notaris E. Deckers te Antwerpen (Aanw. 1981/3).

Archief van notaris Van Dyck, Ferdinand, 1867-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8809.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (1 augustus 1867-1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 53).

Archief van notaris Van Dyck, Ferdinand, 1867-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11339-11345.
7 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1 augustus 1867-1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 53).

Archief van notaris Van Dyck, Ferdinand, 1867-1879
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 7 Deckers, 11658-11681.
24 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1871-1879) en repertoria (1867-1879).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archiefven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 53A).

NOTARIS VAN DYCK, JAN B.
Antwerpen, 1766-1796

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 10 februari 1766.
Archiefgeschiedenis: In 1922 door notaris Camille Convent van Antwerpen aan het Rijksarchief overgemaakt.

Archief van notaris van Dyck, Jan B., 1766-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1477-1506.
30 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1766-1796).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.18-19).

NOTARIS VAN EYEN, IGNATIUS FRANS
Antwerpen, 1826-1834

Archief van notaris van Eyen, Ignatius Frans, 1826-1834
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1512-1532, 8812.
22 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1826-1834).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 39).

NOTARIS VAN GIERSBERGEN, PETRUS JOZEF
Antwerpen, 1766-1796

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 1 februari 1766.
Archiefgeschiedenis: In 1922 door notaris Camille Convent van Antwerpen aan het Rijksarchief overgemaakt.

Archief van notaris van Giersbergen, Petrus Jozef, 1766-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1534-1549.
16 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1766-1796).

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.19).

NOTARIS VAN HEMSELROY, JAN
Antwerpen, 1625-1630

Archief van notaris van Hemselroy, Jan, 1625-1630
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1557.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1625-1630).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 13).

NOTARIS VAN HISSENHOVEN, GERARD JACOB ANDREAS
Antwerpen, 1868-1887

Resideerde en instrumenteerde van 4 juni 1855 tot 12 februari 1866 in Ekeren (zie Notariaat nrs. 8851, 9040-9042), van 20 maart 1866 tot 24 augustus 1868 in Deurne (zie Notariaat nr. 7375, 8851) en van 20 september 1868 tot 1887 in Antwerpen.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 7375-7389 werden op 9 december 1954 in bewaring gegeven door notaris Frédéric Van Cutsem te Antwerpen.

Archief van notaris van Hissenhoven, Gerard Jacob Andreas, 1868-1887
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7376-7389, 8851.
15 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (20 september 1868-1887).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 53).

NOTARIS VAN HULLEGARDE, FRANS JOZEF
Antwerpen, 1769-1790

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 12 april 1769.

Archief van notaris van Hullegarde, Frans Jozef, 1769-1790
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1565-1585.

21 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1769-1790).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.19).

NOTARIS VAN IERSCHOT, PETER JAN
Antwerpen, 1815-1819

Archiefgeschiedenis: In 1922 door notaris Camille Convent van Antwerpen aan het Rijksarchief overgemaakt.

Archief van notaris van Ierschot, Peter Jan, 1815-1819
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1586-1590, 8856.
6 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1815-1819).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 34).

NOTARIS VAN PUYENAER, FRANS XAVERIUS ALOIS
Antwerpen, 1802-1819

Resideerde van 1820 tot 1825 in Boom. Hiervan zijn echter geen minuten bewaard.
Archiefgeschiedenis: In 1922 door notaris Camille Convent van Antwerpen aan het Rijksarchief overgemaakt.

Archief van notaris van Puyenaer, Frans Xaverius Aloïs, 1802-1819
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1604-1621, 8928.
19 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (oktober 1802-1819).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.31).

NOTARIS VAN ROIJ, JOANNES JOSEPHUS
Antwerpen, 1773-1775

Geboren in Tongerlo in 1732. Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 27 augustus 1773; resideerde vanaf 1777 tot 1796 te Tongerlo; vele transacties betreffen de abdij en kanunniken van Tongerlo. Overleden in Tongerlo op 12 december 1812.

Archief van notaris van Roij, Joannes Josephus, 1773-1775
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6377.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1 juni 1773-10 juli 1775).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.20).

NOTARIS VAN SCHEWIJCK, JULES
Antwerpen, 1887-1924

Archiefgeschiedenis: De nrs. 12142-12146 werden in bewaring gegeven door notaris Eric Van Hauwermeiren te Antwerpen op 5 maart 1991; de nrs. 12988-13050 door de notarissenassociatie Celis-Celis-Liesse op 18 februari 2000.

Archief van notaris Van Schewijck, Jules, 1887-1891
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 20 Van Hauwermeiren, 12142-12146.
5 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (14 december 1887-1891) en repertoria (14 december 1887-1889).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 53F).

Archief van notaris Van Schewijck, Jules 2, 1892-1924
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 42 Celis-Liesse, 12988-13050.
63 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1892-7 oktober 1924) en repertoria (1890-7 oktober 1924).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële minuten (Rijksarchief Antwerpen*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS VAN STEENSEL, JAN BAPTIST
Antwerpen, 1794-1796

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 26 juni 1794.
Archiefgeschiedenis: In 1922 door notaris Camille Convent van Antwerpen aan het Rijksarchief overgemaakt.

Archief van notaris van Steensel, Jan Baptist, 1794-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1624.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1794-1796).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.28).

NOTARIS VAN SULPER, PETRUS JOZEF LUDOVICUS
Antwerpen, 1844-1884

Geboren in Antwerpen op 30 mei 1808, was tien jaar lang bediende bij het Hypotheekkantoor in Antwerpen, vanaf 1832 "surnumméraire" op het kantoor van Registratie en Domeinen in Antwerpen. Resideerde van december 1835 tot 17 september 1844 in Kapellen (zie Notariaat nrs. 6792, 6823-6827, 8951), vanaf 16 september 1844 (sic) tot 1884 in Antwerpen. Hij was van 1859 tot 1864 provincieraadslid.
Archiefgeschiedenis: De Nrs. 17085-17104 werden op 28 en 30 juli 2003 in bewaring gegeven door notaris L. Bracke te Sint-Job-in-'t-Goor.

Archief van notaris van Sulper, Petrus Jozef Ludovicus, 1844-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8951-8952.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Repertoria (1844-1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 49).

Archief van notaris van Sulper, Petrus Jozef Ludovicus, 1844-1871
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11177-11239.
63 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (16 september 1844-1870) en repertoria (1844-1871).
De nrs. 11229-11234 bevatten honderden onteigeningsakten van gronden voor de uitbreiding van de stad en de aanleg van verdedigingswerken.

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 48).

Archief van notaris van Sulper, Petrus Jozef Ludovicus 3, 1871-1884
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 80 Bracke, 17085-17104.
20 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1871-12 juni 1884) en repertoria (3 mei 1871-30 juni 1884).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS VAN ZEEBROECK, MAURICE
Antwerpen, 1927-1956

Archiefgeschiedenis: De nrs. 17852-17905 werden in bewaring gegeven door notaris Jan Verelst te Antwerpen op 24 juni 2004.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1944-1956) berusten op het kantoor van notaris Jan Verelst te Antwerpen.

Archief van notaris Van Zeebroeck, Maurice, 1927-1943
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 88 Verelst, 17852-17905.
53 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (19 augustus 1927-28 december 1943) en repertoria (19 augustus 1927-17 juli 1943).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS VERBEECK, JOANNES FRANCISCUS XAVERIUS
Antwerpen, 1890-1927

Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris J. Leclef te Antwerpen op 25 januari 1989 (Aanw. 1989/2).
Elders bewaard archief: De minuten (1890-1927) en repertoria (1894-1927) berusten nog bij notaris J. Leclef te Antwerpen.

Archief van notaris Verbeeck, Joannes Franciscus Xaverius, 1890-1893
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 14 Leclef, 11967.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (24 juni 1890-29 december 1893).

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 53D).

NOTARIS VERBEECK, PETRUS JOANNES
Antwerpen, 1864-1890

Geboren in Antwerpen op 12 juli 1817, begon zijn stage in 1835 en werd kandidaat-notaris op 6 december 1844. Resideerde van 8 mei 1855 tot 1 december 1859 in Hemiksem (zie Notariaat nrs. 8965, 9985-9990), van 12 december 1859 tot 13 mei 1864 in Berchem (zie Notariaat nrs. 8965, 9007-9015, 9020) en van 19 mei 1864 tot 1890 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 8965, 9016-9020, 11926-11967).
Archiefgeschiedenis: De nrs. 11926-11967 werden in bewaring gegeven door notaris J. Leclef te Antwerpen op 25 januari 1989 (Aanw. 1989/2).

Archief van notaris Verbeeck, Petrus Joannes, 1864-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8965.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (19 mei 1864-1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 51).

Archief van notaris Verbeeck, Petrus Joannes 2, 1864-1865
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9016-9020.
5 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (19 mei 1864-1865).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 51).

Archief van notaris Verbeeck, Petrus Joannes 3, 1866-1890
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 14 Leclef, 11926-11967.
42 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1866-21 juni 1890).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, aanvullingen, p. 53C).

NOTARIS VERELST, JOSEPH
Antwerpen, 1931-1959

Was in 1930-1931 notaris in Berchem (minuten bewaard bij notaris J. Janssens, Grote Steewenweg 167 te 2600 Berchem) en resideerde van 1931 tot 1959 in Antwerpen.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 13163-13200 werden op 18 februari 2000 in bewaring gegeven door de notarissenassociatie Celis-Celis-Liesse.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria van 1950-1959 worden bewaard op het kantoor van de notarissenassociatie Celis-Celis-Liesse.

Archief van notaris Verelst, Joseph, 1931-1949
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 42 Celis-Liesse, 13163-13200.
38 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (11 december 1931-1949).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS VERHAGEN, HENDRIK FRANS
Antwerpen, 1762-1793

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 18 mei 1762.

Archief van notaris Verhagen, Hendrik Frans, 1762-1793
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1636-1666, 1674.
32 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en klappers (1762-1793).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.18).

NOTARIS VERHAGEN, HENRI PIERRE JOSEPH
Antwerpen, 1789-1800

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 2 december 1788.
Resideerde van 22 november 1800 tot 21 september 1805 in Merksem en van 5 oktober 1805 tot 1808 in Kapellen (zie Notariaat nrs. 6828-6836, 6838, 8970); de verhuis van de residentie van Merksem naar Kapellen is niet zo goed af te lijnen

omdat vaak als residentie het kanton Ekeren vermeld wordt, wat zowel voor Merksem als voor Kapellen geldt.

Archief van notaris Verhagen, Henri Pierre Joseph, 1789-1800
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1667-1674, 8970.
9 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1789-mei 1800), klapper op de familienamen (1789-1795) en repertoria (1796-1799).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.25-26).

NOTARIS VERHELST, JOSEPH
Antwerpen, 1902-1921

Archiefgeschiedenis: De nrs. 15828-15880 werden op 23 januari 2002 in bewaring gegeven door de notarissenassociatie Deckers en De Graeve.

Archief van notaris Verhelst, Joseph, 1902-1921
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 64 Deckers, 15828-15880.
53 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (29 december 1902-18 januari 1921); repertorium met alfabetische klapper op de familienamen van partijen van huwelijkscontracten, schenkingen onder echtgenoten en testamenten (1902-1919).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS VERMEEREN, SEBASTIAAN
Antwerpen, 1621-1626

Geadmitteerd door de Raad van, Brabant op 16 oktober 1621; resideerde van 1621 tot 1626 in Antwerpen en vanaf 1627 in Hoogstraten; was tevens stadhouder van het Leenhof van Hoogstraten te Ekeren.

Archief van notaris Vermeeren, Sebastiaan, 1621-1626
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1680.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten en afschriften (1621-1626).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris*

van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen), Brussel, 1977, p.13).

NOTARIS VERSTREPEN, ALEXANDER FRANCISCUS LUDOVICUS
Antwerpen, 1887-1934

Resideerde van december 1885 tot september 1887 in Borgerhout (zie Notariaat nrs. 12713, 12748), van september 1887 tot 1934 in Antwerpen.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 12714-12750 werden op 14 oktober en 16 november 1997 door notaris H. De Decker van Brasschaat overgemaakt, de nrs. 15032-15075 op 2 en 9 maart 2001 door dezelfde notaris.

Archief van notaris Verstrepen, Alexander Franciscus Lud., 1887-1906
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 38 De Decker, 12714-12750.
45 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (13 september 1887-1906) en repertoria (10 september 1887-1906).
Bevat vele akten betreffende de "Volksbank voor het arrondissement Antwerpen, Samenwerkende Spaar- en Kredietmaatschappij".
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, (Aanvullingen), p. 53O).

Archief van notaris Verstrepen, Alexander Franciscus Lud. 2, 1907-1934
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 56 De Decker, 15032-15075.
44 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1907-6 november 1934).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)* (Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS VERVOORT, CAMILLE
Antwerpen, 1919-1932

Archiefgeschiedenis: De nrs. 17906-17931 werden in bewaring gegeven door notaris Marc Sledsens en door ere-notaris Etienne Verbeeck in Antwerpen op 6 en 15 juli 2004.

Archief van notaris Vervoort, Camille, 1919-1932
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 89 Sledsens, 17906-17931.
27 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (3 juni 1919-29 december 1931) en repertoria (4 juni 1919-23 februari 1932).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS WAUTERS, EDWARD JOZEF
Antwerpen, 1919-1938

Archiefgeschiedenis: De nrs. 15909-15959 werden op 23 januari 2002 in bewaring gegeven door de notarissenassociatie Deckers en De Graeve.

Archief van notaris Wauters, Edward Jozef, 1919-1938
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 64 Deckers, 15909-15959.
51 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (4 juni 1919-26 februari 1938).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS WAUTERS, JOZEF
Antwerpen, 1938-1950

Resideerde tot 1982 in Antwerpen.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 15960-15982 werden op 23 januari 2002 in bewaring gegeven door de notarissenassociatie Deckers en De Graeve.
Elders bewaard archief: de minuten en repertoria van 1951/1950 tot 1982 berusten op de notarissenassociatie Deckers en De Graeve.

Archief van notaris Wauters, Jozef, 1938-1950
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 64 Deckers, 15960-15982.
23 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (7 maart 1938-1950) en repertoria (7 maart 1938-4 juli 1950).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS WELLENS, FLORENT LOUIS PAUL AUGUSTIN
Antwerpen, 1906-1932

Archiefgeschiedenis: De nrs. 15881-15908 werden op 23 januari 2002 in bewaring gegeven door de notarissenassociatie Deckers en de Graeve te Antwerpen.

Archief van notaris Wellens, Florent Louis Paul Augustin, 1906-1932
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 64 Deckers, 15881-15908.
28 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (2 februari 1906-11 mei 1932) en repertoria (2 februari 1906-20 mei 1932).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS WITTEVEEN, ARTHUR
Antwerpen, 1919-1932

Archiefgeschiedenis: De nrs. 16346-16385 werden op 23 mei 2002 in bewaring gegeven door notaris Jan Anthonis te Antwerpen.
Elders bewaard archief: De minuten van 1931-1932 berusten op het kantoor van notaris Jan Anthonis te Antwerpen.

Archief van notaris Witteveen, Arthur, 1919-1930
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 70 Anthonis, 16346-16385.
40 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (30 oktober 1919-31 december 1930).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS WOUTERS, JOSEPH FRANCISCUS MARIA
Antwerpen, 1928-1948

Archiefgeschiedenis: Nrs. 15442-15440 werden op 5 december 2001 in bewaring gegeven door notaris Jean-Marie De Meulder.

Archief van notaris Wouters, Joseph Franciscus Maria, 1928-1948
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 52 De Meulder, 15442-15465.
24 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1 juni 1928-7 oktober 1948).

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

Arendonk

NOTARIS DE RAM, EDMONDUS CAROLUS JOANNES JOSEPHUS
Arendonk, 1875-1882

Geboren te Grobbendonk op 14 februari 1843 als zoon van dokter Joannes Baptista de Ram (Berlaar 1808-Grobbendonk 1893) en van Catharina J.F. Vrancx en overleden te Grobbendonk op 6 februari 1884.
Archiefgeschiedenis: Neergelegd door de griffie van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Turnhout.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (19 februari 1875-7 december 1882) berusten bij notaris Pia Van Gansewinkel te Arendonk.

Archief van notaris De Ram, Edmondus Carolus Joannes J., 1875-1882
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10 Rechtbank Turnhout, 11780.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (19 februari 1875-7 december 1882).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, aanvullingen, p. 54A).

NOTARIS POOT, THÉOPHILE
Arendonk, 1884-1922

Archiefgeschiedenis: Neergelegd door de griffie van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Turnhout.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria van 9 maart 1884 tot 16 augustus 1922 berusten bij notaris Pia Van Gansewinkel te Arendonk.

Archief van notaris Poot, Théophile, 1884-1920
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10 Rechtbank Turnhout, 11781.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (9 maart 1884-1920).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de*

notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen), aanvullingen, p. 54A).

NOTARIS POTTERS, GODEVAART
Arendonk, 1573-1587

Archief van notaris Potters, Godevaart, 1573-1587
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 5, 11646-11647.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1573-1587).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 54).

NOTARIS VAN SPREUWENBORCH, JOANNES
Arendonk, 1736-1739

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 29 oktober 1734. Resideerde en instrumenteerde van 2 december 1734 tot 7 februari 1736 in Turnhout (zie Notariaat nr. 11644), vanaf 11 maart 1736 in Arendonk.

Archief van notaris van Spreuwenborch, Joannes, 1736-1739
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 5, 11644-11645.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (11 maart 1736-1739).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 54).

NOTARIS VERBIST, JOSEPHUS REMIGIUS
Arendonk, 1873-1875

Geboren in Arendonk op 28 november 1848 als zoon van notaris Petrus Hubertus, die hij in 1873 opvolgde. Resideerde vanaf 1875 tot 1908 te Geel (zie Notariaat nr. 11789 en studie van notaris Jean Verbist te Geel).
Archiefgeschiedenis: Neergelegd door de griffie van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Turnhout.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (6 december 1873-28 januari 1875) berusten bij notaris Pia Van Gansewinkel te Arendonk.

Archief van notaris Verbist, Josephus Remigius, 1873-1875
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10 Rechtbank Turnhout, 11779.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (6 december 1873-28 januari 1875).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 54A).

NOTARIS VERBIST, PETRUS HUBERTUS
Arendonk, 1831-1873

Stond in 1830 aan het hoofd van een groep Kempische vrijwilligers en ondernam een aantal acties, o.a. in Meerhout en Mol. Hij werd vereerd met het IJzeren Kruis. Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1831-1873) berusten bij notaris Pia Van Gansewinkel te Arendonk.

Archief van notaris Verbist, Petrus Hubertus 1, 1831-1858
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8966.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (18 september 1831-1858).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 54).

Archief van notaris Verbist, Petrus Hubertus 2, 1859-1873
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10 Rechtbank Turnhout, 11778.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1859-29 augustus 1873).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, p. 54).

NOTARIS WOUTERS, JEAN FRANÇOIS
Arendonk, 1805-1830

Archief van notaris Wouters, Jean François, 1805-1830
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7220-7245, 8985.
27 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1805-1830).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris*

van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen), Brussel, 1977, p. 54).

NOTARIS WYNANTS, JOANNES
Arendonk, 1703-1718

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 2 oktober 1690.

Archief van notaris Wynants, Joannes, 1703-1718
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 5, 11643.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1703-1718).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 54).

Baarle-Hertog

NOTARIS BACKX, JOANNES
Baarle-Hertog, 1776-1789

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 16 december 1773.
Archiefgeschiedenis: Verkregen bij de Belgisch-Nederlandse archiefruil op 11 december 1953.

Archief van notaris Backx, Joannes, 1776-1789
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7214-7219.
6 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1776-1789).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 55).

NOTARIS BUYCX, DANIEL
Baarle-Hertog, 1628-1657

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 26 september 1620; zou ook geresideerd hebben in Weelde.

Archief van notaris Buycx, Daniel, 1628-1657
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1697-1699.
3 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1628-maart 1657); nr. 1699 bevat achteraan eveneens een vrij groot aantal schepenakten van Baarle-Hertog (1657-1671, 1711-1730) en een lijst van afgeleverde borgbrieven (1731-1754).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 55).

NOTARIS VAN GHERT, PETRUS CORNELIUS
Baarle-Hertog, 1778-1795

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 7 september 1778.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris J. Dierckx te Turnhout.

Archief van notaris van Ghert, Petrus Cornelius, 1778-1795
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5762-5776.
15 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1778-1795).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 55).

NOTARIS VAN GILSE, ADRIAAN GUILIAM
Baarle-Hertog, 1730-1746

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 15 juni 1730.

Archief van notaris van Gilse, Adriaan Guiliam, 1730-1746
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1700-1702.
3 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1730-1746) en afzonderlijke band testamenten (1730-1741).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 55).

Balen

NOTARIS CEULEMANS, JACOB
Balen, 1823-1834

Resideerde van 20 november 1834 tot 31 oktober 1870 in Turnhout (zie Notariaat nrs. 8775, 10433-10468).
Elders bewaard archief: Minuten en repertoria berusten bij notaris Paul Van Roosbroeck te Mol.

Archief van notaris Ceulemans, Jacob, 1823-1834
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8775, 8933.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Repertoria (25 september 1823-16 november 1834).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 56).

NOTARIS DE WIT, JOSEPH LOUIS
Balen, 1853-1854

Geboren te Meerhout op 24 mei 1818, was 17 jaar lang klerk bij zijn oom notaris Avonts in Meerhout. Tot notaris in Balen benoemd bij KB van 6 juni 1853, en in Meerhout bij KB van 31 december 1853, waar hij als opvolger van zijn oom tot 1895 resideerde (zie ook Notariaat nr. 8983).
Elders bewaard archief: De minuten en repertorium (1853) berusten bij notaris Johan Van Ermengem te Meerhout.

Archief van notaris de Wit, Joseph Louis, 1853-1854
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8983.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (17 juni 1853-1854).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 56).

NOTARIS DE WOLF, HENRI LÉOPOLD
Balen, 1847-1853

Resideerde van 28 juni 1853 tot 1855 in Lille (zie Notariaat nr. 8984) en van 1856 tot 1884 in Herentals (zie ook Notariaat nr. 8984).
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1847-1853) berusten bij notaris Paul Van Roosbroeck te Mol.

Archief van notaris de Wolf, Henri Léopold, 1847-1853
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8984.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria(1847-1853).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 56).

NOTARIS DIERCKX, ALPHONSUS MARIA LUDOVICUS
Balen, 1885-1919

Geboren te Balen op 10 augustus 1859, lid van het Weldadigheidsbureel van Balen (1868-1888), gemeenteraadslid vanaf 1872, burgemeester vanaf 1896 en provincieraadslid voor het kanton Mol vanaf 1900.
Archiefgeschiedenis: Neergelegd door de griffie van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Turnhout.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1885-1919) berusten bij notaris Louis Wouters te Balen.

Archief van notaris Dierckx, Alphonsus Maria Ludovicus, 1885-1919
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10 Rechtbank Turnhout, 11783.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (26 februari 1885-1919).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archiefven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 56A).

NOTARIS DIERCKX, JOZEF AUGUSTINUS GUILIELMUS
Balen, 1854-1885

Geboren in Turnhout op 15 april 1819. Begon zijn stage in 1841 op het kantoor van zijn neef Josephus Adrianus Augustus Dierckx te Turnhout en werd op 21 oktober 1844 kandidaat-notaris. Resideerde van 28 januari 1854 tot 1885 in Balen.

Archiefgeschiedenis: Nr. 11782 is neergelegd door de griffie van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Turnhout.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1854-1885) berusten bij notaris Louis Wouters te Balen.

Archief van notaris Dierckx, Jozef Augustinus Guilielmus, 1854-1859
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8803.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (28 januari 1854-6 januari 1859).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 56).

Archief van notaris Dierckx, Jozef Augustinus Guilielmus 2, 1859-1885
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10 Rechtbank Turnhout, 11782.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1859-15 januari 1885).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 54A).

NOTARIS JOOS, JAN
Balen, 1611-1646

Was waarschijnlijk tegelijk schout van de Voogdij Mol-Balen-Dessel.

Archief van notaris Joos, Jan, 1611-1639
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1703.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1611-1625, 25 augustus 1630, 30 januari 1639); vele akten betreffen personen uit Mol.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 56).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. (HANNES J., *Notariaat Mol Balen Dessel*).

NOTARIS RICQUIER, JEAN LOUIS
Balen, 1797-1823

Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1797-1823) berusten bij notaris Paul Van Roosbroeck te Mol.

Archief van notaris Ricquier, Jean Louis , 1797-1823
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8933.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (18 juni 1797-9 mei 1823).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 56).
─ Regestenlijst in typeschrift: Leeszaalnr. 5543/2 (HANNES J., *Notariaat Mol Balen Dessel*, II).

NOTARIS VAN HOVE, JAN BAPTIST
Balen, 1838-1847

Resideerde van 1848 tot 1867 in Mol (zie Notariaat nr. 8853). Was van 1842 tot 1867 provincieraadslid voor het kanton Mol.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1838-1847) berusten bij notaris Paul Van Roosbroeck te Mol.

Archief van notaris van Hove, Jan Baptist, 1838-1847
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8853.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1838-1847).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 56).

NOTARIS VAN PRAET, JOSEPH VINCENT JEAN
Balen, 1835-1838

Resideerde van 6 januari 1838 tot 1862 in Geel (zie Notariaat nrs. 8924, 11106-11129bis). Hij was voor 1835 gemeentesecretaris van Mol en zetelde van 1850 tot 1866 voor het kanton Mol in de provincieraad van Antwerpen.

Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1834-1838) berusten bij notaris Paul Van Roosbroeck.

Archief van notaris van Praet, Joseph Vincent Jean, 1835-1838
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8924.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (4 maart 1835-2 januari 1838).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 56).

NOTARIS WOUTERS, GUSTAVE P.M.J.
Balen, 1920-1937

Archiefgeschiedenis: Neergelegd door de griffie van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Turnhout.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1920-1937) berusten bij notaris Louis Wouters te Balen.

Archief van notaris Wouters, Gustave, P.M.J., 1920
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10 Rechtbank Turnhout, 11784.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertorium (1920).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 56A).

Beerzel

NOTARIS SWIGGERS, ADRIAAN
Beerzel, 1680-1726

Geboren in Beerzel in 1652 als zoon van de koster-schoolmeester Jacob en van Elisabeth Gijsemans. Koster-schoolmeester, schepen (1690-1691) en secretaris (1692-) van Beerzel, gehuwd met Catharina Docx van Putte. Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 22 juni 1680. Hij overleed in 1728.
Lit.: LEMMENS K., *Notariaat Swiggers*, in *Vlaamse Stam*, 1985, XXI, p. 233-236. – ID., *Het geslacht Swiggers*, in *'t Zwaantje. Jaarboek voor het Land van Heist en omliggende*, XIII, 2000, p. 192-201.

Archief van notaris Swiggers, Adriaan, 1680-1726
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1705-1732.
28 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1680-1726).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 57).
─ Regestenlijst in beperkte oplage: Leeszaalnr. La.137-138 (LEMMENS K., *Notaris Adriaan Swiggers, notaris te Beerzel 1680-1726*, 2 dln (Losse aanwinsten nrs. 137-138) (met afzonderlijke klapper door A. DE WACHTER).

NOTARIS SWIGGERS, JAN BAPTIST ANTONIUS BENEDICTUS
Beerzel, 1786-1796

Geboren in Boom in 1760 als zoon van notaris Peter Jozef en van Joanna Maria Parijs. Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 16 mei 1786.

Archief van notaris Swiggers, Jan Baptist Antonius Ben., 1786-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8003-8011.
9 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1786-1796).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 58).

NOTARIS VAN DEN BOSCH, GOMMARUS
Beerzel, 1727-1784

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 22 december 1727.
Lit.: LEMMENS K., *Testamenten uit het notariaat Gommer van den Bosch van Beerzel (1728-1784)*, in *Vlaamse Stam*, 1992, XXVIII, p. 49.

Archief van notaris van den Bosch, Gommarus, 1727-1784
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8012-8069.
58 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1727-1784).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris*

van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen), Brussel, 1977, p. 57-58).
─ Regestenlijst, gedrukt: Zie Bibliotheek, afdeling tijdschriften (LEMMENS K., *Testamenten uit het notariaat Gommer van den Bosch van Beerzel (1728-1784)*, in *Vlaamse Stam*, 1992, XXVIII, p. 49-61, 243-258. Chronologische lijst van de in de nrs. 8013-8069 aanwezige testamenten, zonder klapper).
─ Regestenlijst in beperkte oplage: Bibliotheeknr. 4768 (LEMMENS K., *Testamenten uit het notariaat Gommer van den Bosch van Beerzel (1728-1784)*,(Stekene). Chronologische lijst van de in de nrs. 8012-8069 aanwezige testamenten, echter zonder klapper op de familienamen (Inhoud zelfde als toegang 02).

Berchem

NOTARIS BOEYNAEMS. CHARLES HENRI ANTOINE
Berchem, 1924-1935

Archiefgeschiedenis: De nrs. 14357-14366 werden op 4 oktober 2000 in bewaring gegeven door notaris A. Beuckelaers te Berchem.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria 1931-1935 berusten op het kantoor van notaris A. Beuckelaers.

Archief van notaris Boeynaems, Charles Henri Antoine, 1924-1930
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 49 Beuckelaers, 14357-14366.
9 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (30 december 1924-1930).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS BOEYNAEMS. HENRICUS JOANNES LEOPOLDUS
Berchem, 1887-1924

Overleed er op 11 februari 1932.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 12456-12462 (minuten en repertoria 1887-1893) werden in 1994 in bewaring gegeven door notaris A. Beuckelaers te Berchem; de nrs. 14327-14356 door dezelfde notaris op 4 oktober 2000.

Archief van notaris Boeynaems, Henricus Joannes Leopoldus, 1887-1893
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 29 Beuckelaers, 12456-12462.

7 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1 september 1887-1893).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, aanvullingen, p. 59B).

Archief van notaris Boeynaems, Henricus Joannes Leopoldus 2, 1894- 1924
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 49 Beuckelaers, 14327-14356.
30 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1894-31 december 1924).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS BRABANTS, FRANS
Berchem, 1869-1877

Franciscus Emmanuel Brabants, geboren in Berlaar op 3 februari 1828 en overleden in Antwerpen op 7 januari 1885. Werkte eerst als klerk bij notaris Aerts in Borgerhout. Resideerde van 7 maart 1866 tot 2 december 1869 in Ekeren (zie Notariaat nrs. 11171-11172), van 20 december 1869 tot 1877 in Berchem en van 1877 tot 1884 in Antwerpen (minuten berusten bij notaris Romain Coppin te Antwerpen).
Elders bewaard archief: Minuten en repertoria (1869-1877) berusten bij notaris Romain Coppin te Antwerpen.

Archief van notaris Brabants, Frans, 1869-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8758.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (20 december 1869-1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.60).

NOTARIS CONARD, NAPOLÉON AIMÉ
Berchem, 1835-1839

Resideerde van 1831 tot 23 juni 1835 te Wilrijk (zie Notariaat nrs. 7129-7134, 8786).

Archiefgeschiedenis: In 1922 door notaris Camille Convent van Antwerpen aan het Rijksarchief overgemaakt.

Archief van notaris Conard, Napoléon Aimé, 1835-1839
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1733, 8786.
2 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (13 juli 1835-21 september 1839).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.59).

NOTARIS CRAENEN, VICTOR AMADEUS HERMAN MARIA EMANUEL

Berchem, 1840-1843

Instrumenteerde van november 1833 tot 10 maart 1840 in Hoboken (zie Notariaat nrs. 7013-7020, 8792), van 27 maart 1840 tot 14 april 1843 in Berchem en van 27 april 1843 tot 1850 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 8792, 9790-9801, 9803).
Geboren in Sittard (Nederland), kreeg zijn opleiding in de kantoren van de notarissen Van Dael en Van Eyen in Antwerpen en speelde een vooraanstaande rol in de Burgerwacht tijdens en na de revolutie van 1830.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 9788-9789 en 9802 werden in bewaring gegeven door notaris August Peeters te Antwerpen op 20 november 1968(Aanw. 1968/27).

Archief van notaris Craenen, Victor Amadeus Herman M.E. 1, 1840-1843
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8792.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (1840-1843).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 59).

Archief van notaris Craenen, Victor Amadeus Herman M.E. 2, 1840-1843
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 3, 9788-9789, 9802.
3 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (27 maart 1840-14 april 1843).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 59).

NOTARIS DU MONT, CHRISTIANUS PETRUS
Berchem, 1866-1868

Geboren in Antwerpen op 28 september 1824 en werkte eerst als klerk bij notaris Van Berckelaer in Antwerpen. Resideerde van 15 december 1863 tot 13 mei 1866 in Mortsel (zie Notariaat nr. 8892 en 10131), van 26 juni 1866 tot 17 september 1868 in Berchem en vanaf 18 september 1868 tot 1899 in Antwerpen (zie Notariaat nr. 8892).
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria van 1866 tot 1868 worden bewaard door notaris Xavier Desmet te Antwerpen.

Archief van notaris du Mont, Christianus Petrus, 1866-1868
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8892.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (26 juni 1866-17 september 1868).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 60).

NOTARIS JANSSENS, JOANNES FRANCISCUS JOSEPHUS
Berchem, 1829-1833

Resideerde van 27 december 1826 tot 19 februari 1829 in Hoboken (zie Notariaat nrs. 7032-7034 en 8859) en van 21 februari 1829 tot 29 maart 1833 in Berchem. Hij was een niet onverdienstelijk musicus.
Archiefgeschiedenis: Nr. 12768 werd op 14 oktober 1997 in bewaring gegeven door notaris Hans de Decker te Brasschaat; de nrs. 15076-15080 door dezelfde notaris op 2 en 9 maart 2001.

Archief van notaris Janssens, Joannes Franciscus Josephus, 1829-1833
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8859.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (21 februari 1829-29 maart 1833).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 58).

Archief van notaris Janssens, Joannes Franciscus Josephus 2, 1829-1830
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 38 De Decker, 12768.
1 inv. nr.

□ Inhoud: Minuten (21 februari 1829-4 januari 1830) (onvolledig).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977 (aanvullingen), p. 58/12).

Archief van notaris Janssens, Joannes Franciscus Josephus 3, 1829-1833
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 56 De Decker, 15076-15080.
5 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1830-6 maart 1833) en repertoria (21 februari 1829-6 maart 1833).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS LAUWERS, FERDINAND JAN
Berchem, 1771-1796

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 29 april 1771.
Archiefgeschiedenis: In 1922 door notaris Camille Convent van Antwerpen aan het Rijksarchief overgemaakt.

Archief van notaris Lauwers, Ferdinand Jan, 1771-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1734-1738.
5 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1771-1796).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.58).

NOTARIS MEERT, PETRUS JOZEF LOUIS
Berchem, 1843-1844

Resideerde van maart 1835 tot februari 1843 in Mortsel (zie Notariaat nrs. 7115-7123, 8878) en vanaf september 1844 tot 1872 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 10831-10853). Was van 1860 tot 1864 provincieraadslid.

Archief van notaris Meert, Petrus Jozef Louis, 1843-1844
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8878.
1 inv. nr.

□ Inhoud: Repertoria (12 mei 1843-juli 1844).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.59).

Archief van notaris Meert, Petrus Jozef Louis 2, 1843-1844
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10830.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (12 mei 1843- juli 1844).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.59).

NOTARIS SAELMAECKERS, JOZEF JAN
Berchem, 1849-1857

Resideerde van april 1848 tot november 1849 in Hoboken (zie Notariaat nrs. 8702-8708, 8950), van december 1849 tot 6 januari 1857 in Berchem en vanaf 12 januari 1857 tot 1864 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 8938, 8999-9006).
Archiefgeschiedenis: De nrs. 8996-8998 werden op 14 november 1969 in bewaring gegeven door notaris Mauritius Naets te Boechout (Aanw. 1969/31).

Archief van notaris Saelmaeckers, Jozef Jan 1, 1849-1857
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8938.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (december 1849-6 januari 1857).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 59).

Archief van notaris Saelmaeckers, Jozef Jan 2, 1849-1857
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 8996-8998, 9006.
4 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (december 1849 - 6 januari 1857).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 59).

NOTARIS STEENS, LEONARDUS GUILIELMUS
Berchem, 1858-1859

Resideerde van 1852 tot 5 oktober 1858 in Hoboken (zie Notariaat nrs. 8702-8708, 8950), van 1 november 1858 tot 16 november 1859 in Berchem en vanaf 7 december 1859 tot 1887 in Antwerpen(zie Notariaat nrs. 8950, 10510-10523, 12116-12141).

Archief van notaris Steens, Leonardus Guilielmus , 1858-1859
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10510-10511.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1 november 1858-16 november 1859).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 60).

NOTARIS TARTE, LEON MATHURIN JOSEPH
Berchem, 1868-1869

Resideerde van 2 januari tot 3 september 1868 in Hoboken (zie Notariaat nr. 8954 en 10431).
Archiefgeschiedenis: De minuten zijn vernietigd tijdens een bombardement in de eerste wereldoorlog.

Archief van notaris Tarte, Leon Mathurin Joseph, 1868-1869
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8954.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (3 oktober 1868-26 juni 1869).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.60).

NOTARIS THEUNEN, ARTHUR JULES JEAN
Berchem, 1927-1943

Resideerde van 17 juli 1919 tot 6 april 1927 in Mortsel (zie Notariaat nrs. 14367-14379).
Archiefgeschiedenis: De nrs. 14380-14392 werden op 4 oktober 2000 in bewaring gegeven door notaris A. Beuckelaers te Berchem.
Elders bewaard archief: De minuten van 1932 tot 1943 berusten op het kantoor van

notaris A. Beuckelaers te Berchem.

Archief van notaris Theunen, Arthur Jules Jean, 1927-1933
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 49 Beuckelaers, 14380-14392.
13 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (8 april 1927-1931) en repertoria (8 april 1927-3 mei 1933).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS VAN BEECK, JOZEF DOMINICUS
Berchem, 1864-1866

Geboren in Antwerpen in 1813. Resideerde van 1850 tot 1864 in Wommelgem (zie Notariaat nrs. 8734, 10873-10875), van 1864 tot 11 juni 1866 in Berchem en van 20 juli 1866 tot 1876 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 8734, 11337-11338). Hij overleed aldaar op 5 januari 1877.

Archief van notaris van Beeck, Jozef Dominicus , 1864-1866
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8734.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertorium (1864-1866, alleen voor de periode 3 mei 1865-11 juni 1866 zijn er akten ingeschreven).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 60).

Archief van notaris van Beeck, Jozef Dominicus 2 , 1864-1866
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11337-11338.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (3 mei 1865-11 juni 1866; het repertorium van 1864 bevat geen akten).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 60).

NOTARIS VAN DEN WYNGAERT, ABRAHAM
Berchem, 1844-1849

Resideerde van 19 december 1837 tot 28 december 1844 in Stabroek (zie Notariaat nrs. 6792, 6963-6968, 8991), van 11 oktober 1844 (sic) tot 30 november 1849 in

Berchem en vanaf 8 december 1849 tot 23 mei 1878 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 8993, 10931-10962, 10964-10970).
Archiefgeschiedenis: De minuten van de periode 11 oktober 1844-1864 zouden tijdens de eerste wereldoorlog in 1914 zijn vernietigd.

Archief van notaris van den Wyngaert, Abraham, 1844-1849
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8992.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (11 oktober 1844-30 november 1849).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 59).

Archief van notaris van den Wyngaert, Abraham 2, 1844-1849
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10963.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (11 oktober 1844-30 november 1849).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 59).

NOTARIS VAN NUETEN, CORNELIS JOSEPHUS
Berchem, 1857-1858

Archief van notaris Van Nueten, Cornelis Josephus, 1857-1858
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8998, 8901, 9006.
3 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (februari 1857-januari 1858).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 60).

NOTARIS VERBEECK, PETRUS JOANNES
Berchem, 1859-1864

Geboren in Antwerpen op 12 juli 1817, begon zijn stage in 1835 en werd kandidaat-notaris op 6 december 1844. Resideerde van 8 mei 1855 tot 1 december 1859 in Hemiksem (zie Notariaat nrs. 8965, 9985-9990), van 12 december 1859 tot 13 mei 1864 in Berchem en van 19 mei 1864 tot 1890 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 8965, 9016-9020).

Archief van notaris Verbeeck, Petrus Joannes, 1859-1864
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8965.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (12 december 1859-13 mei 1864).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële minuten (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 60).

Archief van notaris Verbeeck, Petrus Joannes 2, 1859-1864
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, nrs. 9007-9015, 9020.
10 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (12 december 1859-13 mei 1864).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 60).

NOTARIS WAUTERS, EGIDE
Berchem, 1797-1828

Was van 1796 tot 1800 secretaris van de kantonnale municipaliteit van Wilrijk/Berchem. Werd tijdens de schermutselingen van de Boerenkrijg op 21 oktober 1798 in Wilrijk zwaar mishandeld en gevangen genomen.

Archief van notaris Wauters, Egide, 1797-1828
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 4424-4441, 8982.
19 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1797-1828).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.58).

Berendrecht

NOTARIS AERTS, JULIAAN ALIAS JULES PIETER MARIA ADALARDUS
Berendrecht, 1906-1919

Geboren op Wijnegem 23 april 1866 en overleden in Berendrecht 14 mei 1919.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 13839-13853 werden op 15 juni 2000 in bewaring gegeven door notaris J. Roevens te Brasschaat.

Archief van notaris Aerts, Juliaan Pieter Maria Adalardus, 1906-1919
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 46 Roevens, 13839-13853.
15 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (25 maart 1906-13 mei 1919) en repertoria (6 maart 1906-13 mei 1919).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)* (Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS COOLS, VICTOR JOSEPH LÉON
Berendrecht, 1889-1895

Resideerde van juni 1889 tot 1895 in Berendrecht, van 1895 tot 1898 in Borgerhout (zie Notariaat nrs. 16991-16995), van 1898 tot 1919 in Antwerpen (minuten bewaard bij notaris Romain Coppin te Antwerpen).
Archiefgeschiedenis: De nrs. 12155-12157 zijn in bewaring gegeven door notaris Joseph Roevens te Brasschaat op 19 maart 1991 (Aanw. 1991/9); de nrs. 12769-12772 zijn in bewaring gegeven door dezelfde notaris op 10 februari 1998; nr. 13829 door dezelfde notaris op 15 juni 2000.

Archief van notaris Cools, Victor Joseph Léon 5, 1889-1891
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 20 Roevens, 12155-12157.
3 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (7 juni 1889-1891).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, aanvullingen, p. 60-2).
─ Index op computer (CEURVELS G., Databank Notariaat (10041).

Archief van notaris Cools, Victor Joseph Léon, 1889-1895
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 46 Roevens, 13829.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (5 juni 1889-11 april 1895).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).
─ Index op computer (CEURVELS G., Databank Notariaat (10041).

Archief van notaris Cools, Victor Joseph Léo, 1892-1895
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 39 Roevens, 12769-12772.
4 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1892-11 april 1895).

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, aanvullingen p. 60B).
─ Index op computer (CEURVELS G., *Databank Notariaat* (10041).

NOTARIS DE MILLIANO, THÉOPHILE
Berendrecht, 1895-1906

Geboren in Watervliet op 15 april 1861. Hij was gehuwd met Clémentine Coninckx, overleden in 1898 en hertrouwde met Isabelle Verachtert. Resideerde tot januari 1906 in Berendrecht en van 1906 tot 1911 in Antwerpen. Hij zou nauwe contacten hebben gehad met een aantal Vlaamse kunstenaars zoals Peter Benoit, de Braeckeleer e.a.
Lit.: G. DE MILLIANO, *Famille de Milliano*, in *De Schakel*, XX, 1965, p. 83.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 12775-12778 werden in bewaring gegeven door notaris J. Roevens van Brasschaat op 10 februari 1998; de nrs. 13830-13838 door dezelfde notaris op 15 juni 2000.

Archief van notaris de Milliano Théophile, 1895-1906
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 39 Roevens, 12775-12778.
4 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1895-1897) en repertoria (9 mei 1895-27 januari 1906).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, aanvullingen p. 60B).
─ Index op computer (CEURVELS G., Databank Notariaat (10042).

Archief van notaris de Milliano Théophile 2, 1898-1906
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 46 Roevens, 13830-13838.
9 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1898-31 januari 1906).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).
─ Index op computer (CEURVELS G., *Databank Notariaat* (10042).

NOTARIS KENIS, FELIX JOANNES
Berendrecht, 1880-1883

Resideerde van 1883 tot 1891 in Essen (Zie Notariaat nrs. 16552-16562).
Archiefgeschiedenis: De nrs. 11866-11868 werden op 23 september 1983 in

bewaring gegeven door notaris J. Roevens van Brasschaat; nr. 12147 door dezelfde notaris op 19 maart 1991; repertoria ontbraken.

Archief van notaris Kenis, Felix Joannes, 1880-1882
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 11 Roevens 2, 11866-11868.
3 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1880-1882).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 60A).
─ Index op computer (CEURVELS G., Databank Notariaat (10039).

Archief van notaris Kenis, Felix Joannes, 1883
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 20 Roevens 3, 12147.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (17 januari - 2 augustus 1883).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 60A).
─ Index op computer (CEURVELS G., Databank Notariaat (10039).

Archief van notaris Kenis, Felix Joannes, 1880-1883
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 46 Roevens, 13827.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (5 juni-25 december 1880, 4 januari 1882-2 augustus 1883).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).
─ Index op computer (CEURVELS G., Databank Notariaat (10039).

NOTARIS SWINNEN, GUSTAAF
Berendrecht, 1883-1889

Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Joseph Roevens te Brasschaat op 19 maart 1991 (Aanw. 1991/9).

Archief van notaris Swinnen, Gustaaf, 1883-1889
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 20 Roevens 3, 12148-12154.
7 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (29 augustus 1883-23 mei 1889).

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 60A).
─ Index op computer (CEURVELS G., Databank Notariaat (10040).

Archief van notaris Swinnen, Gustaaf, 1883-1889
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 46 Roevens, 13828.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (29 augustus 1883-23 mei 1889).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS VAN NUFFEL, JOSEPH
Berendrecht, 1919-1921

Resideerde van 1921 tot 1944 in Antwerpen.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 13854-13857 werden op 15 juni 2000 in bewaring gegeven door notaris Joseph Roevens te Brasschaat.

Archief van notaris Van Nuffel, Joseph, 1919-1921
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 46 Roevens, 13854-13857.
4 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (11 november 1919-15 juni 1921).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

Berlaar

NOTARIS AUGUSTIJNEN, ADRIANUS
Berlaar, 1777-1792

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 22 juni 1772. Resideerde van 1772 tot 1776 in Zoerle-Parwijs (zie Notariaat nrs. 6242-6246), van 1777 tot 26 juni 1792 in Berlaar, van 23 juli 1792 tot 8 maart 1796 in Kasterlee (zie Notariaat nrs. 6260-6262).
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Gabriel Naets te Westerlo op 3 juli 1952.

Archief van notaris Augustijnen, Adrianus, 1777-1792
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6247-6260.
14 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1777-26 juni 1792).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 62).

NOTARIS CAEYMAEX, JAN BAPTIST
Berlaar, 1788-1796

Geboren in Tielen op 9 juli 1758 als zoon van Jan Baptist, brouwer, herbergier, burgemeester, drossaard van Tielen, Lichtaart en ontvanger van de Staten van Brabant en van Susanna Maria Geuvens. Hij werd ingeschreven aan de Leuvense Universiteit op 15 januari 1779 en werd er "magister artium" in 1780. Hij werd secretaris van de schepenbank van Berlaar in 1783 en geadmitteerd door de Raad van Brabant op 19 april 1788 als notaris in Berlaar. In 1792 werd hij secretaris van de door de Fransen aangestelde administrateur van het Land van Arkel. Na de terugkeer van de Fransen werd hij in 1794 "secretaris" van de kantonnale administratie van Berlaar. Hij speelde een belangrijke rol in de Boerenkrijg en was aanvoerder van een goed bewapende Patriottenafdeling van Berlaar-Koningshooikt, die o.m. in oktober 1798 Herentals bezette. In 1800 werd hij "maire" van Berlaar tot in maart 1806, toen hij na een veroordeling wegens het aanvaarden van steekpenningen, ontslag nam. Hij overleed in 1850 en was gehuwd met Maria Theresia Pauli. Een portret van hem wordt bewaard bij de familie Schuurmans in Turnhout.
Lit.: GORIS J.M., *De Boerenkrijg te Herentals*, in *Boerenkrijgtijdschrift*, II, nr. 3, 1994, p.13. – AERTGEERTS H., *Hooikt historisch (tot 1821)*, Koningshooikt, 1996, p. 9. SEBRECHTS M., *De bevolking van de parochie Tielen (Kempen)*, I, Handzame, 1977 p. 114-115.

Archief van notaris Caeymaex, Jan Baptist, 1788-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7890-7896.
7 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1788-1796).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 62).

NOTARIS CUVELIER, LUCIEN
Berlaar, 1927-1954

Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1927-1954) berusten bij notaris Brigitte Cuvelier te Berlaar.

Archief van notaris Cuvelier, Lucien, 1927-1940
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9547.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (28 november 1927-1937, 1940).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 64).

NOTARIS DE BASSERODE, JEAN LOUIS GHISLAIN
Berlaar, 1833-1836

Benoemd bij KB van 19 juni 1833. Omstreeks 1840 was hij belast met cursussen aan de Leuvense universiteit.

Archief van notaris de Basserode, Jean Louis Ghislain, 1835-1835
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8135.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertorium van protesten (van wisselbrieven), 23 februari 1835.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 64).

Archief van notaris de Basserode, Jean Louis Ghislain, 1833-1836
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9329.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (5 september 1833-28 juni 1836); de minuten zijn onvindbaar.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 64).

NOTARIS DE REST, JAN HIERONYMUS
Berlaar, 1834-1872

Archief van notaris de Rest, Jan Hiëronymus, 1834-1872
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8117-8134.
18 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (5 februari 1834-23 december 1872).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 64).

Archief van notaris de Rest, Jan Hiëronymus 2, 1834-1872
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9443.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (5 februari 1834-23 december 1872).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 64).

NOTARIS LAMBRECHTS, F.B. BERNARD
Berlaar, 1873-1908

Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1873-1908) berusten bij notaris Brigitte Cuvelier te Berlaar.

Archief van notaris Lambrechts, F.B. Bernard, 1873-1908
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9544.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (18 maart 1873-16 november 1908).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 64).

NOTARIS LAMBRECHTS, RENÉ
Berlaar, 1908-1923

Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1908-1923) berusten bij notaris Brigitte Cuvelier te Berlaar.

Archief van notaris Lambrechts, René, 1908-1923
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9505.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1908-9 februari 1923).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 64).

NOTARIS OOMS, BAUDOUIN
Berlaar, 1923-1927

Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1923-1927) berusten bij notaris Brigitte Cuvelier te Berlaar.

Archief van notaris Ooms, Baudouin, 1923-1927
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9541.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (3 juni 1923-21 november 1927).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 64).

NOTARIS VAN BRUSSEL, JOANNES
Berlaar, 1645-1681

Geadmitteerd door de Raad van Brabant in Rumst op 27 augustus 1637.

Archief van notaris van Brussel, Joannes, 1645-1681
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1739-1740.
2 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1645-1681).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 61).

NOTARIS VAN CALSTER, PAUL
Berlaar, 1794-1796

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 13 mei 1794.

Archief van notaris van Calster, Paul, 1794-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8114-8116.
3 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1794-1796).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 62).

NOTARIS VAN DEN ACKER, JOANNES
Berlaar, 1781-1788

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 20 april 1780. Resideerde van 1780 tot februari 1781 in Nijlen (zie Notariaat nrs. 2821-2822), van maart 1781 tot 27 maart 1788 in Berlaar, van 29 maart 1788 tot 1796 in Lier (zie Notariaat nrs. 2832-2855).

Archief van notaris van den Acker, Joannes, 1781-1788
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2822-2832.
11 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (maart 1781-27 maart 1788).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 62).

NOTARIS VAN DEN BOSCH, JOANNES JACOBUS
Berlaar, 1799-1806

Resideerde van september 1797 tot juli 1799 in het naburige dorpje Gestel (Rameyen) (zie ook Notariaat nr. 1742) en was kantoncommissaris van Berlaar.

Archief van notaris van den Bosch, Joannes Jacobus, 1799-1806
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1742.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (september 1799-1806).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 63).

Archief van notaris van den Bosch, Joannes Jacobus 2, 1799-1803
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9330.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (september 1799-september 1803).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 63).

NOTARIS VAN DER AUWERA, CORNELIS
Berlaar, 1772-1776

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 4 oktober 1771.

Archief van notaris van der Auwera, Cornelis, 1772-1776
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1743-1744.
2 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1772-1776).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 62).

NOTARIS VAN EYCK, JAN BAPTIST IGNATIUS
Berlaar, 1739-1780

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 30 januari 1739.

Archief van notaris van Eyck, Jan Baptist Ignatius, 1739-1780
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1745-1785.
41 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1739-1780).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 61).

NOTARIS VAN WESENBEECK, PETRUS
Berlaar, 1695-1741

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 2 februari 1690. Resideerde van 1690

tot 1694 in Itegem (zie Notariaat nr. 2549).

Archief van notaris van Wesenbeeck, Petrus, 1695-1741
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2550-2586.
37 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1695-1741).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 61).

NOTARIS VERCAMMEN, JOANNES DOMINICUS
Berlaar, 1791-1826

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 17 augustus 1791.

Archief van notaris Vercammen, Joannes Dominicus, 1791-1826
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8070-8104, 8967.
36 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1791-9 maart 1826) en repertoria (16 maart 1797-9 maart 1826).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 63).

Archief van notaris Vercammen, Joannes Dominicus 2, 1799-1826
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9331.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (1799-9 maart 1826).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 63).

NOTARIS VERCAMMEN, JOANNES FRANCISCUS
Berlaar, 1826-1833

Archief van notaris Vercammen, Joannes Franciscus, 1826-1833
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8105-8113, 8134.
10 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (23 januari 1826-15 juli 1833).

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 63).

Archief van notaris Vercammen, Joannes Franciscus 2, 1826-1833
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9332.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (23 januari 1826-15 juli 1833).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 63).

Blaasveld

NOTARIS VAN PAESSCHEN, GERARD
Blaasveld, 1628-1629

Resideerde van november 1628 tot januari 1629 in Blaasveld, van februari 1629 tot 1638 en van 24 maart 1643 tot 1662 in Liezele (zie Notariaat nrs. 2863-2868) en van 1639 tot 16 maart 1643 in Lippelo (zie Notariaat 2864-2865).

Archief van notaris van Paesschen, Gerard, 1628-1629
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2863.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (november 1628-januari 1629).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 64).
─ Regestenlijst in beperkte oplage: Leeszaalnr. 5313 (ROGGEMAN G., *Minuten van notaris Gerard Van Paeschen te Liezele, 1628-1660. Notariaat nrs. 2863-2868. Regesten en klappers*, Blaasveld).

Boechout

NOTARIS BOEYNAEMS, FLORENT KAREL MARIA
Boechout, 1888-1894

Geboren in Antwerpen op 22 juli 1860, overleden te Antwerpen op 24 december 1915, resideerde van juni 1894 tot 1915 in Antwerpen (Zie Notariaat nrs. 12705-12712 en 15014-15031).
Archiefgeschiedenis: De nrs. 15121-15127 werden op 23 april en 10 mei 2001 in

bewaring gegeven door notaris Philip Coppens te Boechout.

Archief van notaris Boeynaems, Florent Karel Maria, 1888-1894
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 57 Coppens, 15121-15127.
7 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (21 maart 1888-21 mei 1894).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS BREES, CHARLES
Boechout, 1898-1921

Archiefgeschiedenis: De nrs. 15133-15176 werden in bewaring gegeven door notaris Philip Coppens te Boechout op 23 april en 10 mei 2001.

Archief van notaris Brees, Charles, 1898-1921
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 57 Coppens, 15133-15176.
44 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (21 april 1898-28 december 1921).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS GEERTS, BENEDICTUS PHILIPPUS JACOBUS
Boechout, 1850-1887

Overleden in Boechout op 31 oktober 1887.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 10147-10167 werden in bewaring gegeven door notaris Mauritius Naets te Boechout op 14 november 1969 (Aanw. 1969/31), de nrs. 11991-12007 door notaris Philippe Coppens te Boechout op 5 september 1989 (Aanw. 1989/8).

Archief van notaris Geerts, Benedictus Philippus Jacobus , 1850-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10147-10167.
21 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1850-1870).
► Toegang(en): Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, p. 65).

Archief van notaris Geerts, Benedictus Philippus Jacobus 2 , 1871-1887
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 15 Coppens, 11991-12007.
17 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1871-23 oktober 1887).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 65A).

NOTARIS GEERTS, HENRI
Boechout, 1818-1849

Geboren op 1 februari 1790, tot gemeentesecretaris van Boechout benoemd op 5 november 1818.

Archief van notaris Geerts, Henri, 1818-1849
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6982-7012, 8819.
32 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1818-1849).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 65).

NOTARIS NAETS, EDMOND JOSEPH ETIENNE
Boechout, 1922-1958

Archiefgeschiedenis: De nrs. 15206-15267 werden op 23 april en 10 mei 2001 in bewaring gegeven door notaris Philip Coppens te Boechout.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria 1950-1958 berusten op het kantoor van notaris Philip Coppens te Boechout.

Archief van notaris Naets, Edmond Joseph Etienne, 1922-1949
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 57 Coppens, 15206-15267.
62 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (23 juni 1922-1949).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS VAN CUTSEM, PAUL
Boechout, 1894-1898

Was van 1898 tot 1936 notaris te Antwerpen (Zie Notariaat nrs. 16841-16878 en 17550-17553).
Archiefgeschiedenis: De nrs. 15128-15132 werden op 23 april en 10 mei 2001 in bewaring gegeven door notaris Philip Coppens te Boechout.

Archief van notaris Van Cutsem, Paul, 1894-1898
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 57 Coppens, 15128-15132.
5 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (6 juni 1894-12 april 1898).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

Booischot

NOTARIS BREMS, ERNEST
Booischot, 1906-1922

Archiefgeschiedenis: Neergelegd door de griffie van de Rechtbank van eerste Aanleg te Mechelen.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1906-1922) berusten bij notaris Maxime Coupé te Itegem.

Archief van notaris Brems, Ernest, 1906-1922
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 9495.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (28 april 1906-5 augustus 1922).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 68).

NOTARIS CALUWAERT, GUILLAUME
Booischot, 1774-1821

Als residentie wordt zowel Heist-op-den-Berg als Booischot opgegeven; dit laatste dorp behoorde echter tot 1836 tot het rechtsgebied, later tot de gemeente Heist-op-den-Berg.

Archief van notaris Caluwaert, Guillaume, 1774-1821
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7647-7695, 8767.
31 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (4 februari 1774-3 januari 1821).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 67,108-109,5).

Archief van notaris Caluwaert, Guillaume 2, 1799-1821
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 9333.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (september 1799-3 januari 1821).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 67).

NOTARIS DAUBY, HENRI
Booischot, 1881-1883

Resideerde van 3 december 1883 tot 9 april 1889 in Duffel (zie Notariaat nr. 9479 en notaris Jean-Louis Cuvelier te Duffel).

Archief van notaris Dauby, Henri, 1881-1883
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 9479, 9686.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (21 mei 1881-29 oktober 1883).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 68).

NOTARIS DE BECKER, RAYMOND
Booischot, 1922-1924

Archiefgeschiedenis: Neergelegd door de griffie van de Rechtbank van eerste Aanleg te Mechelen.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1922-1924) berusten bij notaris Maxime Coupé te Itegem.

Archief van notaris de Becker, Raymond, 1922-1924
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 9536.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (17 oktober 1922-10 september 1924).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 68).

NOTARIS GELAUDÉ WATERLEET, J.
Booischot, 1678-1684

Als residentie wordt zowel Heist-op-den-Berg als Booischot opgegeven; dit laatste dorp behoorde echter tot het rechtsgebied van Heist-op-den Berg.

Archief van notaris Gelaudé Waterleet, J., 1678-1684
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1794.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1678-1684).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 65).

NOTARIS HEYLEN, ARMAND BARTHÉLEMY
Booischot, 1843-1881

Archief van notaris Heylen, Armand Barthélémy , 1843-1881
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 9452, 9695-9729.
36 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1 september 1843-11 februari 1881).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 68).

NOTARIS HEYLEN, JAN ANDREAS
Booischot, 1821-1843

Archief van notaris Heylen, Jan Andreas, 1821-1843
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6069-6088.
20 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (17 mei 1821-14 april 1843).

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 67).

Archief van notaris Heylen, Jan Andreas 2, 1821-1843
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 9334, 9694.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Repertoria (17 mei 1821-14 april 1843).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 67).

NOTARIS HEYLEN, JOANNES
Booischot, 1737

Archief van notaris Heylen, Joannes, 1737
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1795.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1737).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 65).

NOTARIS HORCKMANS, MAURICE
Booischot, 1928-1932

Archiefgeschiedenis: Neergelegd door de griffie van de Rechtbank van eerste Aanleg te Mechelen.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1928-1932) berusten bij notaris Jacques Vernimmen te Nijlen.

Archief van notaris Horckmans, Maurice, 1928-1932
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 9529.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (26 december 1928-1 april 1932).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 69).

NOTARIS REUSENS, MAURICE
Booischot, 1925-1928

Resideerde van 20 januari 1925 tot 12 mei 1928 in Booischot, van 12 juli 1928 tot 23 januari 1931 in Mechelen (zie Notariaat nr. 9526).
Archiefgeschiedenis: Neergelegd door de griffie van de Rechtbank van eerste Aanleg te Mechelen.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1925-1928) berusten bij notaris Maxime Coupé te Itegem.

Archief van notaris Reusens, Maurice, 1925-1928
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 9526.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (20 januari 1925-12 mei 1928).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 69).

NOTARIS VAN ROYE, EMILE
Booischot, 1883-1905

Resideerde van 7 december 1905 tot 14 februari 1914 te Mechelen (zie Notariaat nrs. 9519, 9532).
Archiefgeschiedenis: Nr. 9532 werd neergelegd door de griffie van de Rechtbank van eerste Aanleg te Mechelen.
Elders bewaard archief: De minuten (1900-1905) berusten bij notaris Maxime Coupé te Itegem.

Archief van notaris van Roye, Emile, 1883-1905
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 9532, 9687-9693.
8 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (29 november 1883-1899) en repertoria (29 november 1883-5 december 1905).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 68).

NOTARIS VERLOOY, JAN FRANS SR.
Booischot, 1753-1769

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 7 november 1752. Als residentie wordt zowel Heist-op-den-Berg als Booischot opgegeven; dit laatste dorp behoorde echter tot het rechtsgebied van Heist-op-den Berg.

Archief van notaris Verlooy, Jan Frans sr., 1753-1769
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1797, 2432-2434.
4 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1753-1769).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 66).

Boom

NOTARIS CLAESSENS, PETRUS HERMANUS
Boom, 1798-1804

Resideerde van 1757 tot 1796 te Niel (zie Notariaat nrs.5134-5172).
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Fernand Van Reeth te Boom op 27 april 1951.

Archief van notaris Claessens, Petrus Hermanus, 1798-1804
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5173-5180, 8778.
9 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (21 februari 1798-12 december 1804) en repertoria (1798-1799, 1801-1804).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 71).

NOTARIS DE JONGHE, PETRUS
Boom, 1690-1713

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 9 oktober 1690.

Archief van notaris de Jonghe, Petrus, 1690-1713
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1798-1801.
4 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1690-1713).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 69).
─ Regestenlijst in beperkte oplage: Leeszaalnr. 5311 (ROGGEMAN G., *Regesten op de minuten van notaris Petrus De Jonghe, Boom, 1690-1713, met klapper op de familienamen*. Regesten met klapper op de nrs. 1798-1801).

NOTARIS HOYLARTS, GUILLAUME
Boom, 1804-1806

Resideerde van 16 april 1802 tot 8 juli 1803 in Mechelen (zie Notariaat nrs. 5181-5182, 9362).
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Fernand Van Reeth te Boom op 27 april 1951.

Archief van notaris Hoylarts, Guillaume, 1804-1806
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5183-5186, 8854.
5 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1804-1806) en repertoria (1804-1805).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 71).

NOTARIS LECLEF, LOUIS ALBERTUS MARIA HELIODORUS
Boom, 1872-1877

Geboren in Antwerpen op 13 oktober 1840 als zoon van Heliodore, plafonneerder, later architect-aannemer. Resideerde van 24 december 1870 tot 19 maart 1872 in Hoboken (zie Notariaat nrs. 8772, 11626) en van 1877 tot 1905 in Antwerpen (minuten bij notaris Jacques Leclef te Antwerpen). Hij was van 1895 tot aan zijn dood op 8 maart 1917 -katholiek- senator voor Antwerpen.
Lit.: DE LOENEN T., *Notariaat Louis Leclef, notaris te Boom. Repertorium 1872-1877*, Rumst (Rumesta), 2001, p. 7-9.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris André Tobback te Boom

op 23 juni 1982 (Aanw. 1982/9).

Archief van notaris Leclef, Louis Albertus Maria Heliodorus, 1872-1877
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 8 Tobback, 11725-11734.
10 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (30 maart 1872-27 juni 1877), repertoria (30 maart 1872-1876) en protesten van wisselbrieven (1872-1876).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 72A).
─ Regestenlijst, gedrukt: Leeszaalnr. 5981 (DE LOENEN, T., *Notariaat Louis Leclef, notaris te Boom. Repertorium 1872-1877*, Rumst (Rumesta), 2001).

NOTARIS MOMMEN, JAN BAPTIST EMMANUEL
Boom, 1810-1856

Was in de Hollandse tijd een tijdlang tevens gemeentesecretaris van Boom.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 5232-5174 werden in bewaring gegeven door notaris Fernand Van Reeth te Boom op 27 april 1951.

Archief van notaris Mommen, Jan Baptist Emmanuel, 1810-1856
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5232-5274, 8889, 8891.
45 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1810-1849), repertoria (1810-1856) en protesten van wisselbrieven (1846-1856).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 71-73).

Archief van notaris Mommen, Jan Baptist Emmanuel 2, 1850-1856
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4,10698-10704.
7 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1850-10 mei 1856).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 73).

NOTARIS MOMMEN, JOANNES FRANCISCUS
Boom, 1758-1810

Geboren te Halen (Limburg) in 1732. Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 23 november 1757. Hij was tevens schout van Schelle, griffier van het belangrijke Laathof van Immerseel in Boom (1765-1795) en op het einde van de 18de eeuw ook ontvanger van de prins de Ligne. Ook trad hij op als procureur voor de schepenbank van Reet. Een J.F. Mommen was secretaris van de kantonnale administratie van Boom in mei 1796.

Archief van notaris Mommen, Joannes Franciscus, 1758-1810
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5187-5231, 8890.
46 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1758-1810) en repertoria (1796-1810).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 70).
─ Regestenlijst in beperkte oplage: Bibliotheeknr. (VERSTREPEN C., *Notariaat Mommen. Notaris te Boom. Akten 1758-1764*, Rumst, 1997. Nadere toegang op de nrs. 5187-5193).
─ Regestenlijst in beperkte oplage: Leeszaalnr. 5955 (DE LOENEN T., *Notariaat Jan Frans Mommen, notaris te Boom* (in afleveringen) 1765-1774 (1998), 1775-1784 (2002, vervolgt). Regesten met klapper).

NOTARIS MOMMEN, JOSEPHUS
Boom, 1856-1885

Archiefgeschiedenis: De nrs. 5275-5282 werden neergelegd door notaris Fernand Van Reeth te Boom op 27 april 1951.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria van 1870 tot 1885 berusten bij notaris Maurice D'Hoore in Boom.

Archief van notaris Mommen, Josephus, 1856-1869
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10704-10717.
14 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (23 juli 1856-1869).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 73).

Archief van notaris Mommen, Josephus 2, 1856-1877
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5275-5282, 8891.
9 inv. nrs.
□ Inhoud: Protesten van wisselbrieven en koophandelseffecten (1856-1877) en repertoria (1856-1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 73).

NOTARIS OEIJEN, EMILE
Boom, 1883-1896

Geboren in Antwerpen op 14 maart 1849 als zoon van de latere notaris Jacobus Oeyen. Huwde in Boom in 1889 Regina C. Tuyaerts.

Archief van notaris Oeijen, Emile, 1883-1896
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 8 Tobback, 11742-11755.
14 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1883-1896).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 72A).

NOTARIS OEIJEN, JACQUES
Boom, 1877-1882

Geboren in Antwerpen in 1812, overleden in Boom op 17 september 1884, gehuwd met Anna Maria J. Balieu. Stelde zich sedert 1839 regelmatig kandidaat voor vacatures. Resideerde van 11 april 1872 tot 5 juli 1877 in Hemiksem (zie Notariaat nrs. 10031-10037).
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris André Tobback te Boom op 23 juni 1982 (Aanw. 1982/9).

Archief van notaris Oeijen, Jacques, 1877-1882
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 8 Tobback, 11735-11741.
7 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (9 juli 1877-1882).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 72A).
─ Regestenlijst in beperkte oplage: Leeszaalnr. 5953 (DE LOENEN, T., *Notariaat*

Jacobus Oeyen, notaris te Boom. Repertorium 1877-1882, Rumst (Geschiedkundige Kring Rumesta), 2000).

NOTARIS PARYS, MICHEL FRANS
Boom, 1719-1759

Geboren te Boom in 1690 als zoon van een scheepsbouwer, huwde in 1714 Joanna van Campenhoudt, weduwe van notaris Peete De Jonge. Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 17 februari 1719. Hij werd in 1741 schout van Schelle en overleed op 23 mei 1759.

Archief van notaris Parys, Michel Frans, 1719-1759
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1802-1839, 1841.
39 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1719-1758) en repertoria (1719-1759).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 69).
- Regestenlijst in beperkte oplage: Leeszaalnr. (VERSTREPEN C. en DE LOENEN T., *Notariaat Michiel Frans Parijs. Notaris te Boom. Akten 1719-1758*, Rumst (Geschiedkundige Kring Rumesta), 2005

NOTARIS PUTTEMANS, HERMAN
Boom, 1742-1787

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 27 juni 1742.

Archief van notaris Puttemans, Herman, 1742-1787
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1842-1845.
4 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1742-1787).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 69-70).
─ Regestenlijst in beperkte oplage: Leeszaalnr. 5308 (VERSTREPEN C., *Notariaat... Hermanus Puttemans, notaris te Boom, 1742-1781*, Brussel, 1993. Regesten en klapper).

NOTARIS QUARTEER, EDMOND
Boom, 1751-1755

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 19 mei 1751.

Archief van notaris Quarteer, Edmond, 1751-1755
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1846-1850.
5 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1751-1755).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 70).
─ Regestenlijst in beperkte oplage: Leeszaalnr. 5308 (VERSTREPEN C., *Notariaat... Edmondus Quarteer, notaris te Boom, 1751-1755*, Brussel, 1993).

NOTARIS SCHEPENS, JAN FRANS MARTIN
Boom, 1819

Resideerde en instrumenteerde van 15 april tot 30 augustus 1819 te Boom, vanaf september 1819 tot 1825 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 1254-1256, 8941).

Archief van notaris Schepens, Jan Frans M., 1819
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8941.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertorium (15 april-30 augustus 1819), de minuten van deze periode zijn onvindbaar.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 72).

NOTARIS SWIGGERS, PETRUS
Boom, 1759-1780

Geboren in Mortsel op 25 januari 1731 als zoon van Jan Baptist, koster-schoolmeester en later notaris in Mortsel. Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 19 mei 1759. Huwde in 1759 Joanna Maria Parijs, nicht van de kinderloze notaris Michiel Frans Parijs, die in 1759 overleed.

Archief van notaris Swiggers, Petrus, 1759-1780
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1851-1872.

22 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1759-1780).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 71).
─ Regestenlijst, gedrukt: Leeszaalnr. 6533 (DE LOENEN, T., *Notariaat Petrus Josephus Swiggers, notaris te Boom. Akten 1759-1780*, Rumst (Geschiedkundige Kring Rumesta vzw).

NOTARIS VAN PUYENAER, FRANS XAVERIUS AL.
Boom, 1820-1825

Resideerde van oktober 1802 tot 1819 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 1604-1621, 8928).
Archiefgeschiedenis: De minuten van 1820 tot 1825 zijn mogelijk verloren gegaan.

Archief van notaris van Puyenaer, Frans Xaverius Aloïs, 1820-1825
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8928.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (1820-1825).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.31).

NOTARIS VERMEULEN, CAROLUS JOANNES ANTONIUS
Boom, 1826-1866

Geboren in Hoogstraten op 9 augustus 1799 als zoon van Guilielmus, secretaris van Hoogstraten en notaris (1784-1795). Benoemd eind 1826 in opvolging van de overleden notaris Van Puyenaer. Huwde Joanna J. Van Langenhoven, later met haar zus Theresia. Hij was tevens steenbakker (klampsteenfabriek) in Boom. In 1866 werd hij opgevolgd door zijn zoon Florent en stierf in Boom op 27 juli 1870.
Lit.: T. DE LOENEN, *Notariaat Carolus Joannes Antonius Vermeulen, notaris te Boom. Repertorium 1827-1846*, Rumst (Rumesta), (2004), p. 8-9.

Archief van notaris Vermeulen, Carolus Joannes Antonius, 1826-1866
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8646-8685, 8973.

41 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1826-1866).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 72).
─ Regestenlijst, gedrukt: Leeszaalnr. 6631 (T. DE LOENEN, *Notariaat Carolus Joannes Antonius Vermeulen, notaris te Boom. Repertorium 1827-1846*, Rumst (Rumesta).

NOTARIS VERMEULEN, FLORENT
Boom, 1866-1871

Geboren te Boom op 25 juli 1840 als zoon van notaris Carolus J.A., notaris te Boom sedert 1827. Hij overleed in Boom op 27 december 1871.
Lit.: T. DE LOENEN, *Notariaat Florent Vermeulen, notaris te Boom. Repertorium 1866-1871* (Uitgave van de Geschiedkundige Kring Rumesta v.z.w. nr. 42), Rumst, 2002.

Archief van notaris Vermeulen, Florent , 1866-1871
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10718-10723.
6 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1866-1871).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 73).
─ Regestenlijst in beperkte oplage: Leeszaalnr. 5995 (T. DE LOENEN, *Notariaat Florent Vermeulen, notaris te Boom. Repertorium 1866-1871* (Uitgave van de Geschiedkundige Kring Rumesta v.z.w. nr. 42), Rumst, 2002).

Archief van notaris Vermeulen, Florent 2, 1866-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8975.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1866-1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 73).

Borgerhout

NOTARIS AERTS, AUGUSTINUS HENRICUS MARIA JOSEPHUS
Borgerhout, 1870-1887

Archief van notaris Aerts, Augustinus Henricus Maria Jos., 1870-1887
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 34-91, 93-95, 8714.
62 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (8 februari 1870-1887).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 74-75).

NOTARIS AERTS, PETRUS CAROLUS AUGUSTINUS
Borgerhout, 1852-1870

Was van 21 april 1837 tot 1 juli 1844 gemeentesecretaris van Wijnegem en volgde in september 1841 zijn vader Henricus Josephus Ferdinandus op als notaris in Wijnegem en resideerde er tot 31 december 1851 (zie Notariaat nrs. 4059-4069, 8719), waarna hij notaris werd in Borgerhout.
Lit.: SPRINGAEL G., *Eenige Historische Herinneringen en Bijeenrapelingen over Wynegem en omstreken*, I, Antwerpen, 1897, p. 25, 27.

Archief van notaris Aerts, Petrus Carolus Augustinus, 1852-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2-33, 92, 8720.
34 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1852-28 januari 1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 74).

NOTARIS COLBERT, HUBERTUS JOS.
Borgerhout, 1796-1803

Geadmitteerd door de Raad van Brabant in Antwerpen op 16 mei 1778.
Resideerde van 1778 tot 1796 en van 1803 tot 1816 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 173-177, 180-183, 197, 8780).

Archief van notaris Colbert, Hubertus Jos., 1796-1803
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 177-180, 197, 8780.
6 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1796-1798, 1800-1803) en repertoria (1797-1798, 1800-1803).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.24).

NOTARIS COLBERT, PIERRE JOSEPH
Borgerhout, 1817-1851

Archief van notaris Colbert, Pierre Joseph, 1817-1851
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 184-196, 198, 8781.
15 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1817-1851).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 73-74).

NOTARIS COOLS, LÉON
Borgerhout, 1895-1898

Resideerde van 1892 tot 1895 in Berendrecht (Zie Notariaat nrs. 12769-12772) en van 1898 tot 1919 in Antwerpen (minuten bewaard op het kantoor van notaris R. Coppin te Antwerpen).
Archiefgeschiedenis: De nrs. 16991-16995 werden op 1 april 2003 in bewaring gegeven door notaris Yves De Vil te Borgerhout.

Archief van notaris Cools, Léon, 1895-1898
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 79 De Vil, 16991-16995.
5 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (4 mei 1895-30 maart 1898).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (2003, *Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS DECKERS, HENRICUS ANTONIUS
Borgerhout, 1874-1900

Archiefgeschiedenis: De nrs. 16996-17021 werden in bewaring gegeven op 1 april 2003 door notaris Yves De Vil te Borgerhout.

Archief van notaris Deckers, Henricus Antonius, 1874-1900
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 79 De Vil, 16996-17021.
26 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (7 juli 1874-1893, 1895-2 mei 1900) en repertoria (5 januari 1876-1893, 1895-1896, 1898-1899).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS DECKERS, PAUL LAURENT LOUIS MARIE
Borgerhout, 1900-1930

Archiefgeschiedenis: De nrs. 17022-17067 werden op 1 april 2003 in bewaring gegeven door notaris Yves de Vil te Borgerhout.

Archief van notaris Deckers, Paul Laurent Louis Marie, 1900-1928
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 79 De Vil, 17022-17067.
46 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (12 mei-28 december 1900, 1902-8 juni 1928), repertoria (12 mei-28 december 1900, 1902-31 maart 1930).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS HOREMANS, GERARDUS JOSEPHUS
Borgerhout, 1794-1798

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 27 februari 1794.
Archiefgeschiedenis: In 1922 door notaris Camille Convent van Antwerpen aan het Rijksarchief overgemaakt.

Archief van notaris Horemans Gerardus Josephus, 1794-1798
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1,1874-1877.
4 inv. nrs.

Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1794-11 september 1798) en repertorium (23 maart 1796-13 maart 1798).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 73).

NOTARIS LEFEBVRE, EMILE LAURENT JOSEPH
Borgerhout, 1884-1894

Resideerde vanaf 6 april 1894 tot december 1924 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 13501-13568).
Archiefgeschiedenis: De nrs. 13489-13500 werden op 17 april 2000 in bewaring gegeven door notaris Willy Schoesetters te Antwerpen.

Archief van notaris Lefebvre, Emile Laurent Joseph, 1884-1894
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 44 Schoesetters, 13489-13500.
12 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (26 mei 1884-4 april 1894).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS MEEUS, CARLO PAUL MARIE JOSEPH CORNEILLE
Borgerhout, 1943-1982

Archiefgeschiedenis: De nrs. 14774, 14782-14796, 14803 werden op 17 januari 2001 in bewaring gegeven door notaris Leopold Tobback.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria van 1951-1982 berusten op het kantoor van notaris Leopold Tobback te Borgerhout.

Archief van notaris Meeus, Carlo Paul Marie Joseph Corn., 1943-1950
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 55 Tobback, 14774, 14781...14803.
17 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (7 oktober 1943-1950).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS MEEUS, CHARLES MARIE PIERRE JOSEPH CORNEILLE
Borgerhout, 1906-1943

Archiefgeschiedenis: De nrs. 14710-14781 werden op 17 januari 2001 in bewaring gegeven door notaris Leopold Tobback te Borgerhout.

Archief van notaris Meeus, Charles Marie Pierre Joseph Corn., 1906-1943
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 55 Tobback, 14710-14781.
72 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (27 januari 1906-29 september 1943).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS MYIN, ROMANUS NICOLAUS GABRIEL
Borgerhout, 1879-1881

Was in 1877-1879 notaris in Hoboken (minuten bewaard bij notaris J.P. Van Belle, Antwerpsesteenweg 62, 2660 Hoboken) en resideerde van 2 april 1881 tot 9 november 1906 in Antwerpen (zie Notariaat 12945-12987).
Archiefgeschiedenis: De nrs. 12944-12945 werden op 18 februari 2000 in bewaring gegeven door de notarissenassociatie Celis-Celis-Liesse te Antwerpen.

Archief van notaris Myin, Romanus Nicolaus Gabriel, 1879-1881
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 42 Celis-Liesse, 12944-12945.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (26 november 1879-15 maart 1881).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS VAN DAEL, VICTOR ANTOINE JEAN EDMOND
Borgerhout, 1888-1895

Resideerde van 1895 tot 1919 in Antwerpen (Zie Notariaat nrs. 17159-17183).
Archiefgeschiedenis: De nrs. 16981-16990 werden in bewaring gegeven door notaris Yves De Vil te Borgerhout op 1 april 2003.

Archief van notaris Van Dael, Victor Antoine Jean Edmond, 1888-1895
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 79 De Vil, 16981-16990.

10 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (6 juni 1888-4 april 1895) en repertoria (12 mei 1888-9 april 1895).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS VERSTREPEN, ALEXANDER FRANCISCUS LUDOVICUS
Borgerhout, 1885-1887

Resideerde van september 1887 tot 1934 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 12714-12750 en 15032-15075).
Archiefgeschiedenis: De nrs. 12713 en 12748 werden door notaris H. De Decker van Brasschaat op 14 oktober 1997 in bewaring gegeven.

Archief van notaris Verstrepen, Alexander Franciscus Lud., 1885-1887
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 38 De Decker, 12713, 12748.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (8 december 1885-3 september 1887) en repertoria (26 september 1885-3 september 1887). Vele akten betreffen de "Volksbank voor het arrondissement Antwerpen. Samenwerkende Spaar- en Kredietmaatschappij".
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, aanvullingen p. 74B).

Bornem

NOTARIS AERTS, EDGARD
Bornem, 1896-1915

Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1896-1915) berusten bij notaris Harry Maeyens te Bornem.

Archief van notaris Aerts, Edgard, 1896-1915
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9531.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1 juli 1896-14 april 1915).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 76).

NOTARIS CAMMAERT, AUGUST
Bornem, 1811-1835

Geboren op 5 februari 1782, op 29 oktober 1818 tot gemeentesecretaris van Bornem benoemd en op 5 november 1818 tot gemeentesecretaris van Weert.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Frans Loncin te Puurs op 19 september 1950.

Archief van notaris Cammaert, August, 1811-1835
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 4983-4996.
14 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten, repertoria en alfabetische klapper (1811-1835).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 76).

Archief van notaris Cammaert, August 2, 1811-1835
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9336.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (1811-1835).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 76).

NOTARIS CAMMAERT, FERDINAND EMMANUEL
Bornem, 1767-1796

Geadmitteerd door de Raad van Vlaanderen; volgde zijn vader op als organist en schoolmeester in Bornem.

Archief van notaris Cammaert, Ferdinand Emmanuel, 1767-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 4949-4976.
29 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1767-1796).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 75).

NOTARIS CAMMAERT, JEAN BAPTISTE
Bornem, 1804-1810

Is vermoedelijk dezelfde als J.B. Cammaert, notaris te Sint-Amands van 1780-1796, waarvan de minuten op het rijksarchief te Beveren bewaard zijn. Hij was tevens rentmeester van de bisschop van Antwerpen en speelde een rol in de Brabantse Omwenteling.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Frans Loncin te Puurs op 19 september 1950.

Archief van notaris Cammaert, Jean Baptiste, 1804-1810
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 4977-4982.
6 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (14 augustus 1804-1810).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 75).

Archief van notaris Cammaert, Jean Baptiste 2, 1804-1810
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9335.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (14 augustus 1804-1810).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 75).

NOTARIS CATTERSEL, EMMANUEL
Bornem, 1870-1896

Resideerde van 1868 tot 13 juli 1870 in Hoboken (zie Notariaat nrs. 8594, 8772 en 10432).
Archiefgeschiedenis: De nrs. 12226-12235 werden op 16 december 1991 in bewaring gegeven door notaris P. Verhaegen te Puurs (Aanw. 1991/22); nr. 12449 door dezelfde notaris op 24 februari 1994, nr. 12601 door dezelfde notaris op 31 mei 1996.

Archief van notaris Cattersel, Emmanuel, 1870-1890
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 23 Verhaegen, 12226-12235.

10 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (27 december 1870-1890).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, p. 76A).

Archief van notaris Cattersel, Emmanuel 2, 1870-1896
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9478.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (27 december 1870-11 maart 1896).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 76).

Archief van notaris Cattersel, Emmanuel 3, 1891-1893
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 28 Verhaegen, 12449.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1891-1893).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, p. 76B).

Archief van notaris Cattersel, Emmanuel 4, 1894-1896
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 36 Verhaegen, 12601.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1894-3 maart 1896).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1975, aanvullingen, p. 76B).

NOTARIS POODTS, HECTOR
Bornem, 1919-1943

Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1919-1943) berusten bij notaris Harry Maeyens te Bornem.

Archief van notaris Poodts, Hector, 1919-1940
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9508.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (27 juni 1919-1937, 1940).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 76).

NOTARIS SANDYCK, PETRUS JOANNES
Bornem, 1836-1870

Archiefgeschiedenis: De nrs. 4997-5004 werden in bewaring gegeven door notaris Frans Loncin te Puurs op 19 september 1950; de nrs. 7585-7599 door dezelfde notaris op 16 oktober 1957.

Archief van notaris Sandyck, Petrus Joannes, 1836-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 4997-5004, 7585-7599.
23 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1836-1870) en klapper op testamenten, huwelijkscontracten, inventarissen, erfdelingen en vereffeningen (1836-1869).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 76).

Archief van notaris Sandyck, Petrus Joannes 2, 1836-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9442.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (1836-1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 76).

Borsbeek

NOTARIS DESIRANT, HENRI
Borsbeek, 1924

Resideerde van 1924 tot 1927 in Deurne (minuten bewaard bij notaris Marc Verhoeven, Dascottelei 102-104, 2100 Deurne) en van 1927 tot 1960 in Antwerpen (minuten bewaard bij notaris Luc Van Pelt, Britselei 10, 2000 Antwerpen).
Archiefgeschiedenis: Nr. 15177 werd op 23 april 2001 in bewaring gegeven door notaris Philip Coppens te Boechout.

Archief van notaris Desirant, Henri, 1924-1924
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 57 Coppens, 15177.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (6 februari-3 maart 1924).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwwinsten 1999-2004).

NOTARIS DE ROECK, FLORENTIUS MARIA JOSEPHUS
Borsbeek, 1933-1952

Resideerde van 1952 tot 1971 in Deurne (minuten bij notaris J. De Roeck, Sint-Rochusstraat 62, 2100 Deurne).

Archief van notaris De Roeck, Florentius Marie Josephus, 1933-1952
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 57 Coppens, 15186-15204.
19 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (4 december 1933-21 april 1952) en repertoria (4 december 1933-28 april 1952).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS JANSSENS, PETRUS
Borsbeek, 1717-1722

Archief van notaris Janssens, Petrus, 1717-1722
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1878.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1717-1722).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 77).

NOTARIS REUSENS, JULES
Borsbeek, 1924-1932

Resideerde van 1932 tot 1941 in Antwerpen (minuten bij notaris B. Meert, Van Breestraat 23, 2018 Antwerpen).

Archiefgeschiedenis: De nrs. 15178-15184 werden op 23 april en 10 mei 2001 in bewaring gegeven door notaris Philip Coppens van Boechout.

Archief van notaris Reusens, Jules, 1924-1932
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 57 Coppens, 15178-15184.
7 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (10 juni 1924-4 februari 1932).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS SMETS, LOUIS
Borsbeek, 1932-1933

Resideerde van 1933 tot 1952 in Antwerpen (minuten bij notaris M. Smets, Maarschalk Gerardstraat 20, 2000 Antwerpen).
Archiefgeschiedenis: Nr. 15185 werd op 23 april 2001 door notaris Philip Coppens te Boechout in bewaring gegeven.

Archief van notaris Smets, Louis, 1932-1933
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 57 Coppens, 15185.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (27 december 1932-25 november 1933).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

Brasschaat

NOTARIS ROEVENS, LOUIS
Brasschaat, 1921-1938

Resideerde van 23 november 1920 tot 8 juni 1921 in Brecht (zie Notariaat nr. 16540) en van 1921 tot 1938 in Brasschaat.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 13858-13874 werden op 15 juni 2000 in bewaring gegeven door notaris Joseph Roevens te Brasschaat; nrs. 17528-17546 door dezelfde notaris op 23 oktober 2003.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria 1929-1938 worden bewaard op het kantoor van de notarissen Joseph Roevens en Chris Celis, Door Verstraetelei 38, 2930 Brasschaat.

Archief van notaris Roevens, Louis, 1921-1925
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 46 Roevens, 13858-13874.
17 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (6 juli 1921-31 maart 1925).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

Archief van notaris Roevens, Louis 2, 1925-1928
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 84 Roevens, 17528-17546.
19 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1925-1928).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

Brecht

NOTARIS ACKERMANS, CLEMENT
Brecht, 1522-1524

Was ook secretaris van de plaatselijke schepenbank.

Archief van notaris Ackermans, Clement, 1522-1524
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1917-1918.
2 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Manualen met allerlei concepten van (schepen-)akten en minuten (1522-1524).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 77).

NOTARIS BOTERSCHOT, JOHANNES
Brecht, 1662-1679

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 21 februari 1663.

Archief van notaris Boterschot, Johannes, 1662-1679
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1881.

1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1663-1679, met kwijtschrift 1662).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 78).

NOTARIS GERARDI, ANTOON JACOB
Brecht, 1717-1743

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 10 december 1716.

Archief van notaris Gerardi, Antoon Jacob, 1717-1743
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1882-1886.
5 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1717-1743).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 78).

NOTARIS HARREWIJN, JAN JOZEF
Brecht, 1779-1796

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 15 juni 1761, resideerde van 1761 tot 1778 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 9098-9115); was tevens secretaris van de schepenbank van Brecht.

Archief van notaris Harrewijn, Jan Jozef, 1779-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9116.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1779-1796).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 78).

NOTARIS HEYNS, LEONARDUS
Brecht, 1723-1732

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 22 juni 1714; resideerde van 1714 tot

1722 (ook) in Gierle (zie Notariaat nr. 1888).

Archief van notaris Heyns, Leonardus, 1723-1732
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1888-1889.
2 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1723-1726, 1732).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 78).

NOTARIS JORDAENS, MICHIEL
Brecht, 1516-1563

Was ook secretaris van de schepenbank tot aan zijn dood in 1565.

Archief van notaris Jordaens, Michiel, 1516-1563
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1890-1914.
25 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Manualen met allerlei concepten van (schepen-)akten en minuten (1516-1563).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 77).

NOTARIS KEYSERS, JEAN FRANÇOIS
Brecht, 1840-1886

Geboren in Brecht op 15 april 1812 als zoon van Josephus Franciscus, notaris en burgemeester. Hij was provincieraadslid (1848-1886) en burgemeester van Brecht (1869-). Hij was grootgrondbezitter (582 ha!) in Brecht en bouwde er in 1848 een niet onfraai kasteel, dat in 1974 het gemeentehuis van Brecht werd. Hij overleed op 10 januari 1892.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 16487-16503 werden in bewaring gegeven door notaris Marnix De Sadeleer te Brecht op 20 september 2002.

Archief van notaris Keysers, Jean François, 1840-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10879-10909.
31 inv. nrs.

□ Inhoud: Minuten (22 september 1840-1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 79).
─ Index op computer (DE LILLE G., Databank Notariaat (10005).

Archief van notaris Keysers, Jean François 2, 1840-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8864.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (22 september 1840-1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 79).

Archief van notaris Keysers, Jean François 3, 1871-1886
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 73 De Sadeleer, 16487-16503.
17 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1871-1 juni 1886) en repertoria (22 september 1840-1 juni 1886).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).
─ Index op computer (DE LILLE G., *Databank Notariaat* (10005).

NOTARIS KEYSERS, JOSEPH FRANÇOIS
Brecht, 1797-1840

Geboren in Hoogstraten op 6 februari 1773. Was maire van Brecht van 1810 tot 1814. Hij overleed in Brecht op 12 april 1861.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Ignace de Sadeleer te Brecht op 7 februari 1966 (Aanw. 1966/8); nr. 16573 door notaris Marnix De Sadeleer te Brecht op 20 september 2002.

Archief van notaris Keysers, Joseph François, 1797-1840
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9217-9158.
42 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (18 februari 1797-9 juni 1840).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 79).
─ Index op computer (DE LILLE G., Databank Notariaat (10017).

Archief van notaris Keysers, Joseph François 2, 1797-1840
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8865.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (18 februari 1797-9 juni 1840).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 79).

Archief van notaris Keysers, Joseph François 3, 1797-1840
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 73 De Sadeleer, 16573.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria 18 februari 1797 (30 pluviôse V)-9 juni 1840.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).
─ Index op computer (CEURVELS G., *Databank Notariaat* (nr. 10060, gedeeltelijk).

NOTARIS LEMMENS, CAROLUS JOSEPHUS
Brecht, 1787-1794

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 26 juni 1758; resideerde van 1758 tot 13 maart 1787 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 9189-9214); vanaf 2 mei 1787 tot 25 februari 1794 in Brecht, vanaf 22 maart 1794 in Loenhout (zie Notariaat nr. 9214).

Archief van notaris Lemmens, Carolus Josephus, 1787-1794
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9214.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (2 mei 1787-25 februari 1794).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 78).

NOTARIS ROEVENS, LOUIS
Brecht, 1920-1921

Resideerde in Brasschaat van 1921 tot 1938 (minuten bewaard bij de notarissen J.

Roevens en C. Celis, Door Verstraetelei 38, 2930 Brasschaat).
Archiefgeschiedenis: Nr. 16540 werd in bewaring gegeven op 20 september 2002 door notaris Marnix De Sadeleer te Brecht.

Archief van notaris Roevens, Louis, 1920-1921
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 73 De Sadeleer, 16540.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (23 november 1920-8 juni 1921).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS SCHOOFF(S), GERARDUS
Brecht, 1573-1609

Instrumenteerde als pastoor-openbaar notaris in Brecht (1573-1578,1591-1594), in Westmalle-Zoersel (1579-1589) en in Wuustwezel (1590) (zie Notariaat nr. 8709). Hij werd (land)deken van Bergen op Zoom.

Archief van notaris Schooff(s), Gerardus, 1573-1609
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8709.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1573-1578,1591-1594(1609).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 78).

NOTARIS VAN DEN POEL, LENAERT JANS
Brecht, 1565-1580

Was ook schepenklerk en later secretaris van de schepenbank van Brecht (Land van Hoogstraten).

Archief van notaris van den Poel, Lenaert Jans, 1565-1580
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1919-1921bis.
4 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Manualen met allerlei concepten van (schepen-)akten en minuten (1565-1580).

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 77).

NOTARIS VAN DER VEKEN, G.
Brecht, 1513-1516

Archief van notaris van der Veken, G., 1513-1516
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1915-1916.
2 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Manualen met allerlei concepten van (schepen-) akten en minuten (1513-1516).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 77).

NOTARIS VAN OLMEN, GHISLEEN JOANNES MARIA
Brecht, 1886-1920

Zoon van Benoit Van Olmen en van Thérèse Joséphine Van den Bulck, broer van Emile M. Ign. (°Veerle 8 september 1852-), geneesheer en burgemeester van Veerle (1885-) en provincieraadslid (1898-) en broer van Charles, brouwer in Veerle en van Gustave, geneesheer in Bree. Ghisleen was zelf tot aan zijn dood provincieraadslid en burgemeester van Brecht. Hij overleed op 12 oktober 1920.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 16504-16539 werden op 20 september 2002 in bewaring gegeven door notaris Marnix De Sadeleer in Brecht.

Archief van notaris Van Olmen, Ghisleen Joannes Maria, 1886-1920
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 73 De Sadeleer, 16504-16539.
36 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (29 juli 1886-6 oktober 1920) en repertoria (26 juli 1886-6 oktober 1920).
► Toegang(en): Overdrachtslijst in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).
─ Index op computer (DE LILLE, G., Databank Notariaat (10015), alleen de periode 1886-1904).

ONDERPASTOOR JACOBS, FRANCISCUS HENRICUS
Brecht, 1742-1752

Onderpastoor met notariële bevoegdheid.

Archief van onderpastoor Jacobs, Franciscus Henricus, 1742-1752
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11346.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten van testamenten (1742-1752).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 78).

ONDERPASTOOR VAN DE VELDE, P.
Brecht, 1760-1791

Onderpastoor met notariële bevoegdheid.

Archief van onderpastoor van de Velde, P., 1760-1791
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8710.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten van testamenten (1760-1791).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 78).

Broechem

NOTARIS ANTHONI, HUBERTUS
Broechem, 1883-1921

Was van 1886 tot 1896 provincieraadslid.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 17405-17475 werden op 29 september 2003 in bewaring gegeven door notaris R. Van Kerkhoven te Ranst-Broechem.

Archief van notaris Anthoni, Hubertus, 1883-1921
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 83 van Kerkhoven, 17405-17475.
71 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (9 augustus 1883-24 maart 1921).

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS ANTHONI, JAN FRANS
Broechem, 1782-1810

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 7 november 1782. Hij was ook secretaris (van de schepenbank) van Zandhoven.

Archief van notaris Anthoni, Jan Frans, 1782-1810
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1922-1952, 8722.
33 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1782-1810) en repertoria (september 1800-1810).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 80).

NOTARIS ANTHONI, LOUIS
Broechem, 1843-1883

Was van 1870 tot 1886 provincieraadslid voor het kanton Zandhoven.

Archief van notaris Anthoni, Louis, 1843-1883
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11389-11433.
45 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1843-27 juli 1883).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 81).

NOTARIS ANTHONI, PETRUS JOSEPHUS
Broechem, 1811-1842

Geboren op 10 januari 1784, tot gemeentesecretaris van Broechem en Emblem benoemd op 18 november 1818.

Archief van notaris Anthoni, Petrus Josephus, 1811-1842
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1953-1990B, 8724.

40 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1811-1842).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 80-81).

NOTARIS DERKINDEREN, PETRUS
Broechem, 1645-1646

Resideerde en instrumenteerde in 29 januari 1645-27 september 1646 in Broechem, in 1647 in Oelegem en van 1649 tot 1680 in Westmalle.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door het gemeentebestuur van Schilde.

Archief van notaris Derkinderen, Petrus, 1645-1646
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7449.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (29 januari 1645-27 september 1646).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 227).

NOTARIS SMITS, LAMBERTUS
Broechem, 1639-1641

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 9 juli 1639; resideerde van 1642 tot 1661 in Duffel (zie Notariaat nr. 2085b).

Archief van notaris Smits, Lambertus, 1639-1641
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2085b.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1639-1641).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 80).

NOTARIS VAN BRUSSEL, HUYBRECHT
Broechem, 1666-1675

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 13 september 1666; resideerde van 1676 tot 1679 in Pulle (zie Notariaat nr. 3456).

Archief van notaris van Brussel, Huybrecht, 1666-1675
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1994.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1666-1675).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 80).

NOTARIS VAN TICHELT, MICHIEL
Broechem, 1723

Geadmitteerd te Pulderbos door de Raad van Brabant op 8 april 1699.
Elders bewaard archief: De minuten van 1703 tot 1751 worden bewaard op het stadsarchief van Antwerpen (zie Notariaat nrs. 4478-4495).

Archief van notaris van Tichelt, Michiel, 1723
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7453.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1723).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 80).

NOTARIS WELLENS, EDMOND FRANÇOIS LOUIS
Broechem, 1927-1929

Archiefgeschiedenis: De nrs. 17523-17526 werden op 29 september 2003 in bewaring gegeven door notaris R. Van Kerkhoven te Ranst-Broechem.

Archief van notaris Wellens, Edmond François Louis, 1927-1929
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 83 Van Kerkhoven, 17523-17526.
4 inv. nrs.

□ Inhoud: Minuten en repertoria (10 mei 1927-16 juli 1929).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

Deurne

NOTARIS COVELIERS, DOMINICUS LUDOVICUS
Deurne, 1868-1874

Geboren in Antwerpen op 3 januari 1825 en er overleden op 14 juli 1889. Resideerde vanaf 4 juli 1874 tot 1889 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 11710-11724).
Archiefgeschiedenis: De nrs. 11706-11709 en 11718 werden in bewaring gegeven door notaris E. Deckers te Antwerpen op 9 juni 1981 (Aanw. 1981/6).

Archief van notaris Coveliers, Dominicus Ludovicus, 1868-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11272.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1868-1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 82).

Archief van notaris Coveliers, Dominicus Ludovicus, 1868-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8788.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1868-1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 82).

Archief van notaris Coveliers, Dominicus Ludovicus, 1868-1874
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 7 Deckers, 11706-11709, 11718.
5 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1871- 2 juli 1874) en repertoria (1868-2 juli 1874).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archiefven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 82A).

NOTARIS VAN HISSENHOVEN, GERARD JACOB ANDREAS
Deurne, 1866-1868

Resideerde en instrumenteerde van 4 juni 1855 tot 12 februari 1866 in Ekeren (zie Notariaat nrs. 8851, 9040-9042), van 20 maart 1866 tot 24 augustus 1868 in Deurne en van 20 september 1868 tot 1887 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 7376-7389, 8851).
Archiefgeschiedenis: Nr. 7375 werd op 9 december 1954 in bewaring gegeven door notaris Frédéric Van Cutsem te Antwerpen.

Archief van notaris van Hissenhoven, Gerard Jacob Andreas, 1866-1868
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7375, 8851.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (20 september 1866-24 augustus 1868).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 82).

Duffel

NOTARIS BALS, WALTER
Duffel, 1668-1702

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 20 juni 1668.

Archief van notaris Bals, Walter , 1668-1702
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1997-1998.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1668-1702).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 82).

NOTARIS BASTIAENS, CORNELIS
Duffel, 1745-1757

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 10 maart 1745.

Archief van notaris Bastiaens, Cornelis, 1745-1757
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2000-2013.

14 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1745-1757).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 83).

NOTARIS DAUBY, HENRI
Duffel, 1883-1889

Resideerde van 21 mei 1881 tot 29 oktober 1883 in Booischot (zie Notariaat nr. 9479, 9686), van 3 december 1883 tot 9 april 1889 in Duffel.
Archiefgeschiedenis: Nr. 16389 werd op 24 juli 2002 in bewaring gegeven door notaris Anne Marie Coussement te Duffel.

Archief van notaris Dauby, Henri, 1883-1889
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 9479.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (3 december 1883-9 april 1889).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 88).

Archief van notaris Dauby, Henri 2, 1883-1889
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 71 Coussement, 16389.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (3 december 1883-9 april 1889).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS DE BADTS, PETRUS
Duffel, 1768-1794

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 3 juni 1768.

Archief van notaris de Badts, Petrus, 1768-1794
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 81336-8188.
53 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1768-1794), de openbare verkopingen zijn in afzonderlijke delen verzameld.

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 84-85).

NOTARIS DE BASSERODE,FRANS JACOB GHISLENUS
Duffel, 1801-1835

Archief van notaris de Basserode, Frans Jacob Ghislenus, 1801-1835
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8189-8222.
34 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (27 november 1801-30 januari 1835).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 86).

Archief van notaris de Basserode, Frans Jacob Ghislenus 2, 1801-1835
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9342.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (27 november 1801-30 januari 1835).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 86).

NOTARIS DE BIE, JOANNES FRANCISCUS
Duffel, 1835-1838

Was aanvankelijk gemeentesecretaris van Koningshooikt (1835). Resideerde van 22 oktober 1835 tot 20 december 1838 in Duffel, van 5 januari 1839 tot 9 november 1875 in Koningshooikt (zie Notariaat nrs. 9432, 10732-10768). Was van 1848 tot 1868 provincieraadslid voor het kanton Duffel.

Archief van notaris de Bie, Joannes Franciscus, 1835-1838
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8223-8226.
4 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (22 oktober 1835-20 december 1838).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 87).

Archief van notaris de Bie, Joannes Franciscus 2, 1835-1838
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9432.

1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (22 oktober 1835-20 december 1838).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 87).

NOTARIS DE PUETER, JOANNES PETRUS
Duffel, 1766-1771

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 4 januari 1766. Resideerde van 1766 tot maart 1771 in Duffel, vanaf 6 april 1771 tot 15 maart 1782 in Humbeek en vanaf 25 juni 1782 in Willebroek.

Archief van notaris de Pueter, Joannes Petrus, 1766-1771
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 4151-4154.
4 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1766-11 maart 1771).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 233).

NOTARIS DESMEDT, ALFONS
Duffel, 1903-1931

Resideerde van 6 januari 1903 tot 4 mei 1931 in Duffel, van 11 mei 1931 tot 15 april 1937 in Mechelen (zie Notariaat nr. 9553 en minuten bij notaris Luc Weyts te Mechelen).
Archiefgeschiedenis: Nrs. 16397-16428 werden op 24 juli 2002 in bewaring gegeven door notaris Anne-Marie Coussement te Duffel.

Archief van notaris Desmedt, Alfons, 1903-1931
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9553.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (6 januari 1903-4 mei 1931).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 88).

Archief van notaris Desmedt, Alfons 2, 1903-1931
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 71 Coussement, 16397-16428.

32 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1 februari 1903-3 mei 1931).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS GIJSENS, MARTINUS
Duffel, 1754-1796

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 15 december 1753.

Archief van notaris Gijsens, Martinus, 1754-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8227-8269.
43 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1754-1796).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 84).

NOTARIS GILLEBERT, JAN KAREL
Duffel, 1703-1744

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 22 maart 1703.

Archief van notaris Gillebert, Jan Karel, 1703-1744
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2018-2021.
4 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1703-1744).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 82).

NOTARIS GRESSIER, FRANS
Duffel, 1745-1777

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 22 maart 1745.

Archief van notaris Gressier, Frans, 1744-1777
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2023-2059.
37 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1745-1777) en openbare verkoop voor de schepenen (8 oktober 1744).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 83).

NOTARIS HERCKMANS, FRANS
Duffel, 1723-1744

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 28 januari 1723.
Archiefgeschiedenis: Nr. 2082 werd in april 1920 overgemaakt door het Algemeen Rijksarchief te Brussel.

Archief van notaris Herckmans, Frans, 1723-1744
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2060-2082.
23 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1723-1744) en klapper (1724).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 82-83).

NOTARIS HERMAN, GASPAR AMBROSIUS
Duffel, 1812-1836

Geadmitteerd door de Raad van Brabant in Lier op 23 mei 1783, waar hij resideerde tot 14 april 1812 (zie Notariaat nrs. 8493-8518).

Archief van notaris Herman, Gaspar Ambrosius , 1812-1836
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8270-8286.
17 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (3 mei 1812-11 januari 1836).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 87).

Archief van notaris Herman, Gaspar Ambrosius 2 , 1812-1836
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9343.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (3 mei 1812-11 januari 1836).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 87).

NOTARIS HERMANS, HENRICUS JUDOCUS
Duffel, 1836-1849

Geboren te Loenhout op 15 maart 1801, gehuwd met Isabelle Cathérine Joséphine Hermans. Resideerde van 16 juni 1836 tot 22 november 1849 in Duffel, van 21 december 1849 tot 5 mei 1869 in Aartselaar (zie Notariaat nrs. 8848, 9941-9956). Hij overleed te Antwerpen op 27 oktober 1886. In 1869 werd hij in Aartselaar opgevolgd door zijn zoon Auguste.

Archief van notaris Hermans, Henricus Judocus, 1836-1849
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8325-8331.
7 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (16 juni 1836-22 november 1849).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 87).

Archief van notaris Hermans, Henricus Judocus 2, 1836-1849
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9344.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (16 juni 1836-22 november 1849).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 87).

NOTARIS NOTELTEIRS, FRANÇOIS
Duffel, 1808-1812

Resideerde van 27 juni 1807 tot 16 januari 1808 in Onze-Lieve-Vrouw-Waver (zie Notariaat nrs. 8287, 9348), van 24 januari 1808 tot 14 april 1812 in Duffel en van 17 april 1812 tot 17 februari 1844 in Lier (zie Notariaat nrs. 8520-8574, 9348). Was van 1850 tot 1858 provincieraadslid voor het kanton Lier.

Archief van notaris Notelteirs, François, 1808-1812
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8287-8288.
2 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (24 januari 1808-14 april 1812).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 86).

Archief van notaris Notelteirs, François 2, 1808-1812
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9348.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (24 januari 1808-14 april 1812).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 86).

NOTARIS SCHUERMANS, JOSEPH AUGUSTE
Duffel, 1850-1879

Resideerde van 4 mei 1847 tot 27 februari 1850 in Walem (zie Notariaat nrs. 8332-8335, 8365, 9429), van 11 maart 1850 tot 7 mei 1879 in Duffel.

Archief van notaris Schuermans, Joseph Auguste, 1850-1879
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8335-8365.
31 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (11 maart 1850-7 mei 1879).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 87-88).

Archief van notaris Schuermans, Joseph Auguste 2, 1850-1879
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9429.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (11 maart 1850-7 mei 1879).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 88).

NOTARIS SMITS, LAMBERTUS
Duffel, 1642-1661

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 9 juli 1639; resideerde van 1639 tot 1641 in Broechem (zie Notariaat nr. 2085), van 1642 tot 1661 in Duffel.

Archief van notaris Smits, Lambertus, 1642-1661
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2085b.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1642-1661).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.85).

NOTARIS VAN DE WALLE, VICTOR PIERRE
Duffel, 1879-1883

Resideerde van 25 augustus 1879 tot 24 oktober 1883 in Duffel, van 7 november 1883 tot 25 maart 1919 in Mechelen (zie Notariaat nrs. 9554-9555 (repertoria) en de minuten berusten bij notaris Edmond De Backer te Mechelen).
Archiefgeschiedenis: De nrs. 16387-16388 werden op 24 juli 2002 in bewaring gegeven door notaris Anne-Marie Coussement te Duffel.

Archief van notaris van de Walle, Victor Pierre, 1879-1883
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9554.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (25 augustus 1879-24 oktober 1883).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 88).

Archief van notaris van de Walle, Victor Pierre 2, 1879-1883
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 71 Coussement, 16387-16388.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (25 augustus 1879-24 oktober 1883.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS VAN ELDEREN, JAN JACOB
Duffel, 1746-1750

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 27 november 1720.

Archief van notaris van Elderen, Jan Jacob, 1746-1750
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2086.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1746-1750).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 83).

NOTARIS VAN ELST, FRANS
Duffel, 1931-1956

Elders bewaard archief: De minuten van 5 mei 1931 tot 18 april 1956 berusten bij notaris Jean Louis Cuvelier te Duffel.

Archief van notaris van Elst, Frans, 1931-1940
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9506.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (5 mei 1931-1937, 1940).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 88).

NOTARIS VAN MEERBEECK, EDMOND
Duffel, 1889-1902

Archiefgeschiedenis: Nrs. 16390-16396 werden op 24 juli 2002 in bewaring gegeven door notaris Anne-Marie Coussement te Duffel.

Archief van notaris Van Meerbeeck, Edmond, 1889-1902
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9520.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (26 augustus 1889-22 oktober 1902).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 88).

Archief van notaris Van Meerbeeck, Edmond 2, 1889-1902
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 71 Coussement, 16390-16396.
7 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (26 augustus 1889-22 oktober 1902) en repertoria (26 augustus 1889-5 maart 1901).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS VAN NOTEN, PETRUS FRANCISCUS
Duffel, 1780-1803

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 3 november 1780.

Archief van notaris van Noten, Petrus Franciscus, 1780-1803
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8289-8307, 8900.
20 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1780-30 mei 1803) en repertoria (15 oktober 1796-15 september 1799).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 86).

Archief van notaris van Noten, Petrus Franciscus 2, 1799-1802
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9345.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (25 september 1799-8 november 1802).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 86).

Edegem

NOTARIS WELLENS, CHARLES EMILE
Edegem, 1929-1931

Archiefgeschiedenis: de nrs. 13487-13488 werden op 17 maart 2000 in bewaring gegeven door notaris Ilse Janssens te Kontich.

Archief van notaris Wellens, Charles Emile, 1929-1931

Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 43 Janssens, 13487-13488.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (21 maart 1929-14 november 1930) met een aantal ongeldige akten en dossier i.v.m. de afhandelingen van de lopende zaken van het kantoor van de toen verdwenen notaris (1930-1931).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

Ekeren

NOTARIS BELLOY, PIERRE GOMMAIRE EUGENE
Ekeren, 1870-1885

Geboren in Antwerpen op 4 december 1829 als zoon van notaris Pieter Frans Belloy, begon zijn stage in 1849 en werd kandidaat-notaris op 2 april 1856. Resideerde vanaf 5 juli 1885 tot 1894 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 12535-12536).
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven op 9 augustus 1995 door notaris Van Roosbroeck te Ekeren.

Archief van notaris Belloy, Pierre Gommaire Eugène, 1870-1885
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 34, Van Roosbroeck, 12537-12539.
3 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1 februari 1870 - 29 mei 1885).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, aanvullingen p. 92B).

Archief van notaris Belloy, Pierre Gommaire Eugène, 1870-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8738.
□ Inhoud: Repertoria (1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, p. 92).

NOTARIS BELLOY, PIETER FRANS
Ekeren, 1836-1853

Resideerde van 1836 tot 16 mei 1853 in Ekeren; vanaf 23 mei 1853 tot 1864 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 8737, 11240-11249, 11271).

Archief van notaris Belloy, Pieter Frans, 1836-1853
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8737.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (1836-1853).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 91).

Archief van notaris Belloy, Pieter Frans 2, 1836-1853
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9025-9037.
13 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1836-1853).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 91).

NOTARIS BRABANTS, FRANS
Ekeren, 1866-1869

Franciscus Emmanuel Brabants, geboren in Berlaar op 3 februari 1828 en overleden in Antwerpen op 7 januari 1885. Hij werkte eerst als klerk bij notaris Aerts in Borgerhout. Resideerde van 7 maart 1866 tot 2 december 1869 in Ekeren, van 20 december 1869 tot 1877 in Berchem (zie ook Notariaat nr. 8758) en van 1877 tot 1884 in Antwerpen.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Joseph Van Roosbroeck van Ekeren op 9 juli 1970. De repertoria (nr. 12562) werden in bewaring gegeven op 9 augustus 1995 (Aanw. 1995/7) door notaris Joseph Van Roosbroeck jr. van Ekeren.

Archief van notaris Brabants, Frans, 1866-1869
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 1171-11172.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (7 maart 1866-2 december 1869).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.92).
─ Regestenlijst, gedrukt: Bibliotheeknr. (D'HOOGE W., *Klapper op de minuten van notaris Frans Brabants: Ekeren 1866-1869* (*Bronnen voor heemkunde en genealogie van de Antwerpse Noorderpolders* nr. 1), Ekeren, 1998).

Archief van notaris Brabants, Frans 2, 1866-1869
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 34 Van Roosbroeck, 12562.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertorium (7 maart 1866-2 december 1869).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 92).

NOTARIS DE RAEDT, DOMINICUS
Ekeren, 1797-1798

Archiefgeschiedenis: in 1925 overgemaakt door notaris P. Van Cutsem van Antwerpen.

Archief van notaris de Raedt, Dominicus, 1797-1798
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 529.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten(19 september 1797- 18 mei 1798).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 89).

NOTARIS DE WEERDT, JOSEPH ANDREAS
Ekeren, 1907-1923

Archiefgeschiedenis: De nrs. 16451-16486 werden op 14 augustus 2002 in bewaring gegeven door notaris Jef Van Roosbroeck te Ekeren.

Archief van notaris De Weerdt, Joseph Andreas, 1907-1923
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 72 Van Roosbroeck, 16451-16486.
36 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (24 maart 1907-6 december 1923).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS HARREWYN, CONSTANTINUS ANTONIUS LAMBERTUS
Ekeren, 1885-1906

Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris J. Van Roosbroeck te

Ekeren op 9 augustus 1995.

Archief van notaris Harrewyn, Constantinus Antonius Lambert., 1885-1906
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 34 Van Roosbroeck, 12540-12561.
22 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (25 juni 1885-19 november 1906).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, aanvullingen p. 92B).

NOTARIS HENNEN, GUILIELMUS JOSEPHUS
Ekeren, 1833-1835

Geboren in Ekeren op 22 mei 1808 als zoon van Petrus Joannes, eveneens notaris aldaar van 1807 tot 1833. Hij overleed in Leuven op 14 juli 1835, amper 27 jaar oud.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 6641-6644 werden op 10 maart 1953 in bewaring gegeven door notaris Jean Marynen te Stabroek.

Archief van notaris Hennen, Guilielmus Josephus, 1833-1835
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6641-6644, 8842.
4 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (2 september 1833-1835).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 90).
─ Regestenlijst in beperkte oplage: Leeszaalnr. 5951 (D'HOOGE W., *Klapper op de minuten van notaris Guilielmus Josephus Hennen. Ekeren 1833-1835 (Bronnen voor heemkunde en genealogie van de Antwerpse Noorderpolders nr. 5), uitgewerkte regesten met klapper op plaats- en persoonsnamen*).

NOTARIS HENNEN, PETRUS JOANNES
Ekeren, 1807-1833

Geboren in Ekeren op 26 april 1768 als zoon van Willem, kleermaker. Hij was klerk bij de Ekerse notaris Petrus Josephus Van Sweden. Resideerde van 15 mei 1805 tot 1806 in Kapellen (zie Notariaat nrs. 6613-6614,6644,8841). In de Hollandse tijd was hij schepen en in 1822-1823 waarnemend burgemeester van Ekeren.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 6615-6644 werden op 10 maart 1953 in bewaring

gegeven door notaris Jean Marynen te Stabroek.

Archief van notaris Hennen, Petrus Joannes, 1807-1833
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6615-6641, 6644, 8841.
29 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1807-12 augustus 1833).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 90).

NOTARIS MERTENS, JACOB
Ekeren, 1771-1796

Geboren te Oosterweel op 10 juni 1736 als zoon van Hyacinthus en van Lucia Willemssens. Huwde te Merksem op 21 december 1771 met Petronella Sol (1753-1819). Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 27 april 1771. Was ook schepen te Oosterweel. Overleed in 1796.
Lit.: GOOLENAERTS J., *De familie Mertens te Ekeren en Oosterweel*, in *Polderheem*, XXXI, nr. 2, 1996, p. 12.

Archief van notaris Mertens, Jacob, 1771-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2094-2119.
26 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1771-1796).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 89).

NOTARIS NOTELEER, JACQUES
Ekeren, 1798-1802

Elders bewaard archief: De minuten (1798-1803) worden bewaard in het stadsarchief te Antwerpen (zie Notariaat nrs. 2712-2714).

Archief van notaris Noteleer, Jacques, 1798-1802
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8898.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.

□ Inhoud: Repertoria (16 juni 1798-19 september 1799, 24 september 1801-22 september 1802).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 89).

NOTARIS PAUWELS, ALFONS BALTAZAR
Ekeren, 1853-1855

Resideerde en instrumenteerde van 28 juni 1853 tot 2 mei 1855 in Ekeren, vanaf 1 mei 1855(sic) tot 1894 in Antwerpen (voor de minuten 1855-1880 zie Notariaat nrs. 8908, 11308-11336, 11682-11698).

Archief van notaris Pauwels, Alfons Baltazar, 1853-1855
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8909.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1853-1855).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 92).

Archief van notaris Pauwels, Alfons Baltazar 2, 1853-1855
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9038-9039.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (28 juni 1853-2 mei 1855).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 92).
─ Regestenlijst, gedrukt: Leeszaalnr. 5840 (W. D'HOOGE, *Klapper op de minuten van de Ekerse notarissen Petrus Franciscus Tillieux (1789-1794) en Alfons Balthazar Pauwels (1853-1855) (Bronnen voor heemkunde en genealogie van de Antwerpse Noorderpolders nr. 2)*, Ekeren, 1998. Uitgebreide toegang met klapper op nr. 9038).

NOTARIS SNOLLAERTS, JACOB
Ekeren, 1739-1752

Geadmitteerd door de Raad van Brabant te Turnhout op 19 augustus 1739; resideerde zeker vanaf 1756 tot 1787 in Hoogstraten (zie Notariaat nrs. 2129-2134).

Archief van notaris Snollaerts, Jacob, 1739-1752
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2121-2128.
8 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1739-1752).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 88).

NOTARIS TILLIEUX, FRANS JACOB
Ekeren, 1833-1875

Geboren te Ekeren op 31 augustus 1808 als zoon van notaris Petrus Franciscus en van J.M. Lauwers, gehuwd met Joanna Francisca Sol, volgde zijn vader op. Hij overleed in Ekeren op 24 mei 1875.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 6675-6752 werden op 10 maart 1953 in bewaring gegeven door notaris Jean Marynen te Stabroek.

Archief van notaris Tillieux, Frans Jacob, 1833-1875
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6675-6752, 8958-8959.
80 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1 oktober 1833-19 mei 1875).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 90-91).

NOTARIS TILLIEU(X), PETRUS FRANCISCUS
Ekeren, 1789-1833

Geboren op 13 april 1757, geadmitteerd door de Raad van Brabant op 12 december 1788. Met uitzondering van de periode 1794-1802 -wanneer hij als lakenhandelaar vermeld wordt- bleef hij notaris tot aan zijn dood op 2 februari 1833. Vanaf 1784 was hij klerk op de schepengriffie en fungeerde ook als klerk bij notaris P.J. Van Sweden. Hij was maire van Ekeren van 1803 tot 1807. Op 9 november 1818 werd hij tot gemeentesecretaris van Ekeren benoemd -volgens andere bronnen was hij reeds sedert 1807 secretaris-. Hij was gehuwd met J.M. Lauwers.
Lit.: W. D'HOOGE, *Het herenhuis Tillieux in de Steenstraat 37-39 te Ekeren*, in *Jaarboek van de Heemkring Ekeren*, XVIII, 2000, p. 83-88.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 2135-2138 werden in 1922 door notaris Camille

Convent van Antwerpen aan het Rijksarchief overgemaakt, de nrs. 6645-6674 werden op 10 maart 1953 in bewaring gegeven door notaris Jean Marynen.

Archief van notaris Tillieu(x), Petrus Franciscus, 1789-1833
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2135-2138, 6645-6674, 8960.
35 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1789-1794, 28 september 1802-22 januari 1833) en repertoria (28 september 1802-22 januari 1833).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 89-90).
─ Regestenlijst, gedrukt: Leeszaalnr. 5840 (W. D'HOOGE, *Klapper op de minuten van de Ekerse notarissen Petrus Franciscus Tillieux (1789-1794) en Alfons Balthazar Pauwels (1853-1855) (Bronnen voor heemkunde en genealogie van de Antwerpse Noorderpolders nr. 2)*, Ekeren, 1998. Uitgebreide toegang met klapper op de nrs. 2135-2138).

NOTARIS VAN DE POEL, ALFONS PETRUS JAN
Ekeren, 1875-1880

Geboren in Ekeren op 15 september 1847 als zoon van Alexander, onderwijzer en Joanna Josephina Tillieux, zuster van notaris-gemeentesecretaris Petrus Franciscus, gehuwd met zijn nicht Catharina Josephina Tillieux, dochter van notaris Franciscus Jacobus. Hij volgde zijn schoonvader op in 1875 en overleed in Ekeren op 1 maart 1880.
Lit.: W. D'HOOGE, *Het herenhuis Tillieux in de Steenstraat 37-39 te Ekeren*, in *Jaarboek van de Heemkring Ekeren*, XVIII, 2000, p. 93-94.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven op 10 maart 1953 door notaris Jean Marynen te Stabroek.

Archief van notaris van de Poel, Alfons Petrus Jan, 1875-1880
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6753-6763.
11 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (5 augustus 1875-25 februari 1880).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 92).

NOTARIS VAN HISSENHOVEN, GERARD JACOB ANDREAS
Ekeren, 1855-1866

Resideerde en instrumenteerde van 4 juni 1855 tot 12 februari 1866 in Ekeren, van 20 maart 1866 tot 24 augustus 1868 in Deurne (zie notariaat nrs. 7375, 8851) en van 20 september 1868 tot 1887 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 7376-7389, 8851).

Archief van notaris van Hissenhoven, Gerard Jacob Andreas, 1855-1866
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8851.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (4 juni 1855-12 februari 1866).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 170).
─ Regestenlijst, gedrukt: Leeszaalnr. 5857 (D'HOOGE W., *Klapper op de minuten van notaris Gerardus Van Hissenhoven. Ekeren 1855-1866*, *Bronnen voor heemkunde en genealogie van de Antwerpse Noorderpolders nr. 3)*, Ekeren, 1999).

Archief van notaris van Hissenhoven, Gerard Jacob Andreas, 1855-1866
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9040-9042.
3 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (4 juni 1855-12 februari 1866).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 92).

Essen

NOTARIS BOSSYNS, VICTOR ALEXANDER
Essen, 1892-1899

Archiefgeschiedenis: Nrs. 16563-15670, 15673 werden op 20 september 2002 in bewaring gegeven door notaris Marnix De Sadeleer te Brecht.

Archief van notaris Bossyns, Victor Alexander, 1892-1899
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 73 De Sadeleer, 16563-16570, 16573.
9 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (8 april 1892-21 december 1899).

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS DE CART, PETRUS FRANCISCUS FERDINANDUS
Essen, 1868-1883

Archiefgeschiedenis: Nrs. 16541-16553 werden in bewaring gegeven op 20 september 2002 door notaris Marnix De Sadeleer te Brecht.

Archief van notaris de Cart, Petrus Franciscus Ferdinandus, 1868-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8771.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (22 september 1868-1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 94).

Archief van notaris de Cart, Petrus Franciscus Ferdinandus 2, 1868-1883
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 73 De Sadeleer, 16541-16553.
13 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (22 september 1868-7 juli 1883) en repertoria (22 september 1868-11 juli 1883).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS LAUWENS, THEODORUS
Essen, 1794-1824

Th. Lauwens (geboren te Geel op 31 oktober 1762, overleden te Essen op 28 april 1832) werd op 2 juli 1792 te Vilvoorde door de Raad van Brabant geadmitteerd (zie benoemingspatent *Antwerpse Schepenbrieven* nr. 2370). Vestigde zich in 1793 in Essen waar hij griffier werd van de plaatselijke schepenbank. Op 26 november 1793 werd hij tevens benoemd tot schout van Essen-Kalmthout-Huijbergen. Hij resideerde zeker in januari(4-6) in Veerle, van 28 januari tot 24 juni 1794 in Kalmthout (zie Notariaat nr. 9159), vanaf 13 juli 1794 tot 26 februari 1806 in Essen, van 10 april 1806 tot 6 januari 1809 in Wuustwezel (zie Notariaat nrs. 9170-9173, 9188bis), van 1809 tot 1824 weer in Essen. Op 2 september 1799 werd hij lid van de municipale raad van Essen en op 20 juli 1807 volgde zijn benoeming tot *maire*. Hij bleef burgemeester tot in 1830, wanneer hij ontslag nam. Hij was

gehuwd met Helena Grauwen en overleed te Essen op 28 april 1832. Hij was een goede vriend van abt Hermans van Tongerlo, wiens persoonlijk wapenschild hij ook als officieel gemeentewapen van Essen liet erkennen.
Lit.: DE GROODT R., *Benoeming als notaris van Theodorus Lauwens*, in *Oudheid en Kunst*, 1929, XX, p. 61-65. – BACKX F., *Essen 200 jaar zelfstandige gemeente*, in *De Spycker. Jaarboek 1995*, p. 169.

Archief van notaris Lauwens, Theodorus, 1794-1824
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9159-9170, 9173-9188bis.
29 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (13 juli 1794-26 februari 1806, 1809-1824) en repertoria (18 mei 1796-1824).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 93).

Archief van notaris Lauwens, Theodorus 2, 1794-1824
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2139-2146, 8866.
9 inv. nrs.
□ Inhoud: Repertoria (18 mei 1796-19 september 1800, 29 oktober 1801-1824), de nrs. 2139-2146 bevatten openbare verkopingen maar ook vele bewijsstukken, manualen, aantekeningen van erfenisaangiften, expedities e.d. (1794-1824).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 93-94).

NOTARIS LAUWERS, EDOUARD
Essen, 1865-1868

Geboren te Antwerpen op 2 juni 1828. Resideerde van 24 oktober 1865 tot 17 september 1868 in Essen, van 12 oktober 1868 tot 25 oktober 1870 in Merksem (zie Notariaat nrs. 8867 en 10509) en van 26 november 1870 tot 2 februari 1893 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 11903-11925).

Archief van notaris Lauwers, Edouard, 1865-1868
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10878.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (24 oktober 1865-17 september 1868).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 94).

Archief van notaris Lauwers, Edouard 2, 1865-1868
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8867.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (24 oktober 1865-17 september 1868).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 94).

NOTARIS PELGRIMS, LEONARDUS CAROLUS NORBERTUS
Essen, 1902-1938

Archiefgeschiedenis: Nrs. 15372-15404 werden in bewaring gegeven door notaris Walter Mennes te Essen op 1 december 2001.

Archief van notaris Pelgrims, Leonardus Carolus Norbertus, 1902-1938
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 61 Mennes, 15372-15404.
33 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (29 december 1902-12 juni 1938) en testamenten en giften onder echtgenoten (5 mei 1903-1 april 1937).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS SONNIUS, LOUIS PIERRE
Essen, 1765-1793

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 10 april 1765.

Archief van notaris Sonnius, Louis Pierre, 1765-1793
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9251-9272.
22 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1765-1793).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 93).

NOTARIS VAN BEECK, CAROLUS CHRISTIANUS
Essen, 1824-1865

Geboren in Wuustwezel omstreeks 1798 als zoon van Frans Herman Jozef van Beeck (1756-1835), gemeentesecretaris van Wuustwezel (1794-1835) en van Cornelia A. Peeters. Hij was gehuwd met J.L. Schrieckx, overleden in 1872 en was tevens burgemeester van Essen van 1830 tot aan zijn dood op 3 februari 1865. Hij was van 1836 tot 1840 provincieraadslid voor het kanton Brecht.
Lit.: BACKX F., *Essen 200 jaar zelfstandige gemeente*, in *De Spycker. Jaarboek 1995*, p. 170.

Archief van notaris van Beeck, Carolus Christianus, 1824-1865
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9290-9327.
38 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (18 december 1824-11 januari 1865); de laatste minuten van 1847 ontbreken.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 94).
─ Index op computer (CEURVELS G., Databank Notariaat (10029).

Archief van notaris van Beeck, Carolus Christianus 2, 1824-1865
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8732.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (18 december 1824-11 januari 1865).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 94).

NOTARIS VAN STRATUM, RAYMOND
Essen, 1900-1902

Archiefgeschiedenis: Nr. 16572 werd in bewaring gegeven op 20 september 2002 door notaris Marnix De Sadeleer te Brecht.

Archief van notaris van Stratum, Raymond, 1900-1902
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 73 De Sadeleer, 16572.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (11 april 1900-7 juni 1902).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

Geel

NOTARIS BERGER, PIETER JOZEF
Geel, 1768

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 26 oktober 1761.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Verbiest te Geel.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1761-1767, 1769-1796), afkomstig van de studie van notaris Verbist te Geel, berusten op het stadsarchief te Geel (dozen 17-30), waarop toegang door L. HANNES, *Notariaat Geel 17de-18de eeuw* (Bibl. 4696/13).

Archief van notaris Berger, Pieter Jozef, 1768
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11145.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1768).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 101).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 4696/12 (HANNES L., *Notariaat Geel 17de-18de eeuw*).

NOTARIS BRUERS, PIERRE JOSEPH
Geel, 1780-1819

Geboren te Geel op 23 december 1750 als zoon van Joannes Josephus en er overleden op 20 september 1819.
Archiefgeschiedenis: Nr. 11144 werd in bewaring gegeven door notaris Verbist te Geel.
Elders bewaard archief: De minuten (1780-1819) en repertoria (1799-1819), afkomstig van notaris Verbist te Geel, berusten op het stadsarchief te Geel (dozen 65-73), waarop toegang door L. Hannes, *Notariaat Geel 17de-18de eeuw* (Bibl. 4696/13).

Archief van notaris Bruers, Pierre Joseph, 1799-1819
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8759.
1 inv. nr.

Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (27 september 1799-1819).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 101).

Archief van notaris Bruers, Pierre Joseph, 1811-1819
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11144.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (1811-1819).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 101).

NOTARIS DE BACKER, THEODORUS
Geel, 1754-1776

Afkomstig van Antwerpen, geadmitteerd door de Raad van Brabant op 8 november 1754 en gehuwd te Geel met Elisabetha Catharina Bertryn.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Moortgat te Geel.
Elders bewaard archief: Minuten (29 oktober 1754-17 juli 1758), afkomstig van de studie van notaris Moortgat te Geel, worden bewaard op het stadsarchief van Geel (doos 16), waarop toegang door L. HANNES, *Notariaat Geel 17de-18de eeuw* (Bibl. 4696/13).

Archief van notaris de Backer, Theodorus, 1755-1776
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11055-11062.
8 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1755-1776).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 101).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 4696/11 (HANNES L., *Notariaat Geel 17de-18de eeuw*).

NOTARIS DE MARTSCHLAGER, JOSEPH
Geel, 1801-1845

Geboren te Wenen op 8 december 1772 en gehuwd te Geel met Maria Carolina Wouters. Hij overleed in Geel op 22 december 1852.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 10971-11014 werden in bewaring gegeven door notaris Modest Moortgat te Geel op 26 februari 1970; nr. 12320 door notaris Luc Moortgat op 3 september 1993 (Aanw. 1993/90).

Archief van notaris de Martschlager, Joseph 1, 1801-1845
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10971-11015.
45 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (10 november 1801-1836, 1838-1845) en repertoria (1835-1845).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 102).

Archief van notaris de Martschlager, Joseph 2, 1801-1845
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8877.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (10 november 1801-1845).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 102).

Archief van notaris de Martschlager, Joseph 3, 1837
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 25 Moortgat, 12320.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1837).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 102).

NOTARIS DILLEN, WALTER
Geel, 1714-1728

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 26 juli 1714.

Archief van notaris Dillen, Walter, 1714-1728
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2161-2174.
14 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1714-1728).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 98).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 4696/1 (HANNES L., *Notariaat Geel 17de-18de eeuw*).

NOTARIS FEREMANS, ANTONIUS
Geel, 1730-1743

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 4 september 1730.

Archief van notaris Feremans, Antonius, 1730-1743
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2177-2185.
9 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1730-1743).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 99).
─ Regestenlijst in beperkte oplage: Bibliotheeknr. 4696/1 (HANNES L., *Notariaat Geel 17de-18de eeuw*).

NOTARIS GOOSHEYNS, JOANNES
Geel, 1634-1635

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 9 juni 1634.

Archief van notaris Goosheyns, Joannes, 1634-1635
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2189.
1 inv. nr.

□ Inhoud: Minuten (1634-1635).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 96).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 4696/2 (HANNES L., *Notariaat Geel 17de-18de eeuw*. Met klapper op plaats- en persoonsnamen in delen 15-17).

NOTARIS HULSMANS, GOSWINUS
Geel, 1615-1625

Was ook onderpastoor te Geel-Sint-Amand.

Archief van notaris Hulsmans, Goswinus, 1615-1625
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2192.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1615-1625).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 96).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 4696/2 (HANNES L., *Notariaat Geel 17de-18de eeuw*. Met klapper op plaats- en persoonsnamen in delen 15-17).

NOTARIS LIBARTS, MAXIMILIAAN
Geel, 1660-1673

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 10 december 1660.

Archief van notaris Libarts, Maximiliaan, 1660-1673
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2196-2200.
5 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1660-1673).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 96-97).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 4696/2 (HANNES L., *Notariaat Geel 17de-18de eeuw*).

NOTARIS MARCELLI, MARCELLUS
Geel, 1634-1658

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 21 februari 1634. Resideerde in 1658-1669 in Veerle, waar hij vermoedelijk voorheen ook secretaris van de schepenbank was (zie ook Notariaat nr. 2202).

Archief van notaris Marcelli, Marcellus, 1623-1658
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2202, 2207.
2 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1634-1658) en losse stukken of akten afgeleverd als secretaris van de schepenbank van Veerle (1606-1643).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 95).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 4696/2 (HANNES L., *Notariaat Geel 17de-18de eeuw*. Met klapper op plaats- en persoonsnamen in delen 15-17).

NOTARIS MARCELLI, PETRUS
Geel, 1655-1678

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 19 juni 1655.

Archief van notaris Marcelli, Petrus, 1655-1678
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2203-2206.
4 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1655-1678).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 95).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 4696/2 (HANNES L., *Notariaat Geel 17de-18de eeuw*. Met klapper op plaats- en persoonsnamen in delen 15-17).

NOTARIS MERTENS, GUILIELMUS
Geel, 1624-1652

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 19 januari 1621.

Archief van notaris Mertens, Guilielmus, 1624-1652
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2209-2210.
2 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1624-1652).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 96).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 4696/3 (HANNES L., *Notariaat Geel 17de-18de eeuw*. Met klapper op plaats- en persoonsnamen in delen 15-17).

NOTARIS MOORTGAT, JACOB
Geel, 1761-1797

Geboren in 1732 in Steenhuffel, advokaat, werd als notaris geadmitteerd door de Raad van Brabant op 16 november 1761. Was van 1761 tot 1763 rentmeester van Marie Louise de Rohan-Soubise, vrouwe van Geel, daarna werd hij secretaris van het Land van Geel. Hij was gehuwd met Anna Catharina Hermans en overleed op 26 mei 1802.
Elders bewaard archief: Losse minuten en/of grossen (1784-1790) worden bewaard op het stadsarchief te Geel (doos 74), waarop toegang door L. Hannes, *Notariaat Geel 17de-18de eeuw*, (Bibl. 4696/14).

Archief van notaris Moortgat, Jacob, 1761-1797
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11130-11143.
14 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1761-12 augustus 1797).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 101).
─ Regestenlijst in typeschrift: Leeszaalnr. 4696/12 (HANNES L., *Notariaat Geel 17de-18de eeuw*).

NOTARIS OOMS, WILLEBRORD
Geel, 1606-1622

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 2 december 1603.

Archief van notaris Ooms, Willebrord, 1606-1622
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2213, 3346.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1606-1622).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 95).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 4696/3,11 (HANNES L., *Notariaat Geel 17de-18de eeuw*. Deel 3 heeft betrekking op nr. 2213, deel 11 op nr. 3346. Met klapper op plaats- en persoonsnamen in delen 15-17).

NOTARIS PAULI, CORNELIUS
Geel, 1712-1728

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 21 maart 1710.

Archief van notaris Pauli, Cornelius, 1712-1728
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2216-2228.
13 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1712-1728).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 98).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 4696/3 (HANNES L., *Notariaat Geel 17de-18de eeuw*).

NOTARIS PAULI, JAN MAARTEN
Geel, 1742-1762

Gedoopt te Geel op 14 juni 1716, geadmitteerd door de Raad van Brabant op 13 januari 1742 en getrouwd met de notarisdochter Elisabeth Petronella Van Petegem.

Archief van notaris Pauli, Jan Maarten, 1742-1762
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2241-2256.
16 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1742-1762).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 100).

─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 4696/5 (HANNES L., *Notariaat Geel 17de-18de eeuw*).

NOTARIS PAULI, JOANNES
Geel, 1650-1702

Archief van notaris Pauli, Joannes, 1650-1702
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2229-2240.
12 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1650-1699) en losse bescheiden (1647-1702).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 96).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 4696/4 (HANNES L., *Notariaat Geel 17de-18de eeuw*. Met klapper op plaats- en persoonsnamen in delen 15-17).

NOTARIS PAULI, MARCELLUS GUILIELMUS
Geel, 1708-1736

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 18 januari 1708.

Archief van notaris Pauli, Marcellus Guilielmus, 1708-1736
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2257-2260.
4 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1708-1728) met los stuk (1736).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 98).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 4696/5 (HANNES L., *Notariaat Geel 17de-18de eeuw*. Met klapper op plaats- en persoonsnamen in delen 15-17).

NOTARIS PAULI, WILLEBORT
Geel, 1680-1715

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 1 oktober 1678.

Archief van notaris Pauli, Willebort, 1680-1715
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2261-2271.
7 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1680-1715).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 97).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 4696/5 (HANNES L., *Notariaat Geel 17de-18de eeuw*. Met klapper op plaats- en persoonsnamen in delen 15-17).

NOTARIS PEETERMANS, ARMAND JOZEF
Geel, 1768-1820

Geboren in Eindhout op 20 mei 1743, geadmitteerd door de Raad van Brabant op 18 december 1767. Hij was gehuwd met Joanna Noydens -dochter van Franciscus Josephus, notaris in Gierle- en overleed in Geel op 15 maart 1826.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1768-1820), afkomstig van notaris Verbist van Geel, berusten op het stadsarchief te Geel, waarop toegang door J. Hannes, *Notariaat Geel 17de-18de eeuw*, (Bibl. 4696/14).

Archief van notaris Peetermans, Armand Jozef, 1799-1820
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8909.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (26 september 1799-1820).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 101).

NOTARIS PEETERMANS, PETRUS JOSEPHUS
Geel, 1820-1837

Geboren te Geel op 21 juni 1785 als zoon van notaris Amandus Josephus, die hij opvolgde in 1820. Hij overleed in Geel op 12 juli 1837.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Verbist te Geel.
Elders bewaard archief: Losse stukken (1831-1837) worden bewaard op het stadsarchief van Geel.

Archief van notaris Peetermans, Petrus Josephus 1, 1820-1837
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11146-11163.
18 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1820-1837).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van notariële archieven* (Rijksarchief Antwerpen), Brussel, 1975, p. 102).

Archief van notaris Peetermans, Petrus Josephus 2, 1821-1837
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8910.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1821-1837).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 102).

NOTARIS REYERS, CORNELIS
Geel, 1738-1749

Afkomstig van Steenbergen (Nederland), geadmitteerd door de Raad van Brabant op 28 april 1738 en was gehuwd met Maria Catharina Librechts van Geel.

Archief van notaris Reyers, Cornelis, 1738-1749
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 22274-2277.
4 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1738-1749) met los stuk (1770).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 100).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 4696/6 (HANNES L., *Notariaat Geel 17de-18de eeuw*).

NOTARIS ROSA, PETER
Geel, 1690-1708

Archief van notaris Rosa, Peter, 1690-1708
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2278-2279.
2 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1690-1708).

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 97).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 4696/6 (HANNES L., *Notariaat Geel 17de-18de eeuw*).

NOTARIS TIEBOORS, PHILIPPE FRANS
Geel, 1747-1792

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 4 juli 1747.

Archief van notaris Tieboors, Philippe Frans, 1747-1792
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6263-6328.
66 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (21 september 1747-1792) en een deel, bevattende een formuliarium met modelakten (1735-1747), voornamelijk van de schepenbanken Herenthout en Herentals, en de "Costuimen van Geel", in 1619 opgetekend (nr. 6263).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 100-101).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 4696/11 (HANNES L., *Notariaat Geel 17de-18de eeuw*).

NOTARIS TSIJEN, EGIDIUS
Geel, 1704-1742

Resideerde in 1703-juni 1704 in Oevel (zie Notariaat, nrs. 2282-2283); vanaf juli 1704 in Geel.

Archief van notaris Tsijen, Egidius, 1704-1742
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2283-2305.
23 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (juli 1704, 1707-1712, 1714-1722, 1726-1727, 1729-1742), grossen en afschriften (1712-1753).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 178-179).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 4691/6 (HANNES L., *Notariaat Geel 17de-18de eeuw*).

NOTARIS VAN AELST, JOACHIM
Geel, 1602

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 1 juli 1602.

Archief van notaris van Aelst, Joachim, 1602
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2307.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1602).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 95).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 4696/7 (HANNES L., *Notariaat Geel 17de-18de eeuw*. Met klapper op plaats- en persoonsnamen in delen 15-17).

NOTARIS VAN BIJLEN, THOMAS
Geel, 1654-1681

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 17 juli 1648.

Archief van notaris van Bijlen, Thomas, 1654-1681
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2309-2313.
5 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1654-1681).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 96).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 4696/7 (HANNES L., *Notariaat Geel 17de-18de eeuw*. Met klapper op plaats- en persoonsnamen in delen 15-17).

NOTARIS VAN ETTEN, HENRICUS NICOLAI
Geel, 1650-1676

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 11 mei 1649.

Archief van notaris van Etten, Henricus Nicolai, 1650-1676
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2154-2156, 2212.

4 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1650-1676), nr. 2212 bevat een index.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 96).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 4696/1 (HANNES L., *Notariaat Geel 17de-18de eeuw*. Heeft betrekking op nrs. 2154-2156).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 4696/3 (HANNES L., *Notariaat Geel 17de-18de eeuw*. Heeft betrekking op nr. 2212).

NOTARIS VAN GEMEN, GODEFRIDUS
Geel, 1701-1714

Archief van notaris van Gemen, Godefridus, 1701-1714
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2325-2327.
3 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1701-1714).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 98).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 4696/7 (HANNES L., *Notariaat Geel 17de-18de eeuw*).

NOTARIS VAN GEMEN, JAN
Geel, 1619-1649

Archief van notaris van Gemen, Jan, 1619-1662
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2328-2330.
3 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1619-1649) met los stuk (1662).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 95).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 4696/8 (HANNES L., *Notariaat Geel 17de-18de eeuw*. Met klapper op plaats- en persoonsnamen in delen 15-17).

NOTARIS VAN GESTEL, JAN BAPTIST
Geel, 1730-1788

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 9 mei 1730.

Archief van notaris van Gestel, Jan Baptist, 1730-1788
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11363-11081.
19 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1730-1788) en repertoria (1730-1780).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 99).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 4696/11 (HANNES L., *Notariaat Geel 17de-18de eeuw*).

Archief van notaris van Gestel, Jan Baptist 2, 1730-1784
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2331.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Grossen en afschriften (1730-1784) met los stuk (1713).
► Toegang(en): Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 4696/11 (HANNES L., *Notariaat Geel 17de-18de eeuw*).

NOTARIS VAN HOOF, ALPHONSE KAREL CONSTANTINUS
Geel, 1920-1945

Benoemd bij KB van 15 oktober 1920, ter vervanging van Désiré Marie Joseph Verbruggen, overleden.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 15307-15326 werden in bewaring gegeven door notaris Luc Moortgat te Geel op 7 september 2001.

Archief van notaris van Hoof, Alphonse Karel Constantinus, 1920
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11792.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertorium (2 november-30 december 1920).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 103A).

Archief van notaris van Hoof, Alphonse Karel Constantinus 2, 1920-1945
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 59 Moortgat, 15307-15326.
20 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (13 november 1920-22 mei 1945).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerepn)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS VAN HOVE, GOMMARUS EGIDIUS
Geel, 1702-1731

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 11 maart 1702.

Archief van notaris van Hove, Gommarus Egidius, 1702-1731
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2332-2334.
5 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1702-1729) en grossen (1717-1731).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 98).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 4696/8 (HANNES L., *Notariaat Geel 17de-18de eeuw*. Met klapper op plaats- en persoonsnamen in delen 15-17).

NOTARIS VAN HOVE, MATHIJS
Geel, 1636-1651

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 4 juni 1636.

Archief van notaris van Hove, Mathijs, 1633-1651
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2335-2336.
2 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1636-1651) en enkele akten, afgeleverd als secretaris (van Geel?) (1633).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 96).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 4696/8 (HANNES L., *Notariaat Geel 17de-18de eeuw*. Met klapper op plaats- en persoonsnamen in delen 15-17).

NOTARIS VAN MANSFELD, CHARLES MAXIMILIEN ANTOINE
Geel, 1864-1882

Geboren te Geel op 7 oktober 1837 als zoon van Matheus C., notaris -die hij opvolgde- en van Isabelle A. De Martschlaeger. Overleden te Geel op 23 maart 1882.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 11035-11036, 11038-11043, 11049, 11052-11054 werden in bewaring gegeven door notaris Modest Moortgat te Geel op 26 februari 1970 (Aanw. 1970/18); nrs. 12323-12331 door notaris Luc Moortgat te Geel op 3 september 1993 (Aanw. 1993/90).

Archief van notaris van Mansfeld, Charles Maximilien Ant., 1864-1878
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11035...11054.
12 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (6 februari 1864-1865, 1867-1872, 1878) en repertoria (1864-1868).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 103).

Archief van notaris van Mansfeld, Charles Maximilien Ant. 2, 1864-1882
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11788.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (6 februari 1864-17 maart 1882).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 103).

Archief van notaris van Mansfeld, Charles Maximilien Ant. 3, 1866-1881
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 25 Moortgat, 12323-12331.
9 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1866, 1873-1877, 1879-1881).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 103).

NOTARIS VAN MANSFELD, MATHEUS CAROLUS
Geel, 1845-1864

Geboren in Bergen op Zoom op 25 mei 1800, gehuwd met de notarisdochter Isabelle A. De Martschlaeger en overleden in Geel op 23 januari 1871.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 11016-11029, 11031, 11033-11035, 11050-11051 werden in bewaring gegeven door notaris Modest Moortgat op 26 februari 1970 (Aanw. 1970/18); de nrs. 12321-12322 werden in bewaring gegeven door notaris Luc Moortgat op 3 september 1993 (Aanw. 1993/90).

Archief van notaris van Mansfeld, Matheus Carolus 1, 1845-1864
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11016-11029, 11031, 11033-11035.
18 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1845-1858, 1860, 1862-28 januari 1864), repertoria (1845-28 januari 1864) en vonnissen van de rechtbank van Turnhout met toelatingen tot verkoop van goederen voor minderjarigen (1851-1862, nr. 11022).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 103).

Archief van notaris van Mansfeld, Matheus Carolus 2, 1845-1858
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8876.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1845-1858).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 103).

Archief van notaris van Mansfeld, Matheus Carolus 3, 1859-1864
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11786.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1859-1864).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 103).

Archief van notaris van Mansfeld, Matheus Carolus 4, 1859-1861
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 25 Moortgat, 12321-12322.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1859, 1861).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 103).

NOTARIS VAN PETEGHEM, HENDRIK GODFRIED
Geel, 1716-1751

Gedoopt in Geel op 4 september 1696, geadmitteerd door de Raad van Brabant op 13 oktober 1716.

Archief van notaris van Peteghem, Hendrik Godfried, 1716-1751
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2337-2354.
18 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1716-1751).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 98-99).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 4696/8 (HANNES L., *Notariaat Geel 17de-18de eeuw*).

NOTARIS VAN PRAET, JOSEPH VINCENT JEAN
Geel, 1838-1862

Geboren in Mol op 15 september 1801. Resideerde van 4 maart 1835 tot 2 januari 1838 in Balen (zie Notariaat nr. 8924). Voor 1835 was hij gemeentesecretaris van Mol en zetelde van 1850 tot 1866 in de provincieraad van Antwerpen, tevens was hij van 1844 tot 1855 burgemeester van Geel. Hij overleed er op 20 april 1862.
Elders bewaard archief: Losse stukken (1852-1860) worden bewaard op het stadsarchief te Geel (doos 90).

Archief van notaris van Praet, Joseph Vincent Jean, 1838-1862
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8924.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (6 januari 1838-1862).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 103).

Archief van notaris van Praet, Joseph Vincent Jean, 1838-1862
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11106-11129bis.
25 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (6 januari 1838-1862).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris*

van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen), Brussel, 1977, p. 102-103).

NOTARIS VAN WESEL, ANDRIES JR.
Geel, 1667-1671

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 9 februari 1667.

Archief van notaris van Wesel, Andries jr., 1667-1671
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2369.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1667-1671).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 97).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 4696/10 (HANNES L., *Notariaat Geel 17de-18de eeuw*).

NOTARIS VAN WESEL, ANDRIES SR.
Geel, 1617-1664

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 12 april 1617.

Archief van notaris van Wesel, Andries sr., 1617-1664
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2359-2369.
11 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1617-1664).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 95).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 4696/9 (HANNES L., *Notariaat Geel 17de-18de eeuw*. Met klapper op plaats- en persoonsnamen in delen 15-17).

NOTARIS VERBIST, JOSEPHUS REMIGIUS
Geel, 1875-1908

Geboren in Arendonk op 28 november 1848 als zoon van notaris Petrus Hubertus, overleden te Geel op 30 september 1913. Resideerde van 1873 tot 1875 in Arendonk als opvolger van zijn vader (zie Notariaat nr. 11779); bij KB van 31

januari 1875 benoemd te Geel, ter vervanging van Egidius Verbruggen, overleden.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1875-1908) berusten bij notaris Jean Verbist te Geel.

Archief van notaris Verbist, Josephus Remigius, 1875-1908
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11789.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1875-1908).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 103A).

NOTARIS VERBIST, JOSEPH HUBERT MARIE
Geel, 1908-1945

Geboren in Geel op 28 juli 1878. Benoemd bij KB van 25 mei 1908, ter vervanging van zijn vader Joseph Remi Verbist, ontslagnemend. Overleed in Geel op 10 november 1946.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1908-1945) berusten bij notaris Jean Verbist te Geel.

Archief van notaris Verbist, Joseph Hubert Marie, 1908-1920
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11791.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1908-1920).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 103A).

NOTARIS VERBRUGGEN, DÉSIRÉ MARIE JOSEPH
Geel, 1882-1920

Geboren te Geel op 31 augustus 1856 als zoon van notaris Egidius. Benoemd bij KB van 14 maart 1882, ter vervanging van Charles Maximilien Antoine van Mansfeld, overleden. Hij overleed te Geel op 8 juli 1920.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 12332-12344 werden in bewaring gegeven door notaris Luc Moortgat te Geel op 3 september 1993 (Aanw. 1993/90); de nrs. 15280-15306 door dezelfde notaris op 7 september 2001.

Archief van notaris Verbruggen, Désiré Marie Joseph , 1882-1920
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11790.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1882-1920).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 103A).

Archief van notaris Verbruggen, Désiré Marie Joseph 2, 1882-1902
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 25 Moortgat, 12332-12344.
13 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (7 juni 1882-1893) en attesten van hypothecaire inschrijvingen (1882-1902).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 103).

Archief van notaris Verbruggen, Désiré Marie Joseph 3, 1894-1920
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 59 Moortgat, 15280-15306.
26 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1894-3 juli 1920).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële minuten (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS VERBRUGGEN, EGIDIUS
Geel, 1862-1874

Geboren in Geel op 29 mei 1818, begon zijn stage in 1842 en werd kandidaat-notaris op 21 oktober 1844. Was (liberaal) burgemeester van Geel van 1872 tot aan zijn overlijden op 25 november 1874.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris J. Verbist te Geel op 26 februari 1970 (Aanw. 1970/17).
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1870-1874) worden bewaard bij notaris Jean Verbist te Geel; repertoria (1862-1874) vindt men op het Stadsarchief Geel (doos 91).

Archief van notaris Verbruggen, Egidius, 1862-1869
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11164-11170.
7 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1862-1869).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de*

notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen), aanvullingen, p. 103A).

Archief van notaris van Verbruggen, Egidius, 1862-1874
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11787.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1862-1874).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 103A).

NOTARIS VERELLEN, PIETER JOZEF
Geel, 1731-1749

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 26 oktober 1730.

Archief van notaris Verellen, Pieter Jozef, 1731-1749
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2372-2377.
6 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1731, 1733-1749).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 99).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 4696/10 (HANNES L., *Notariaat Geel 17de-18de eeuw*).

NOTARIS VERVLOET, ADRIANUS
Geel, 1733-1756

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 10 mei 1732.

Archief van notaris Vervloet, Adrianus, 1733-1756
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2378.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1733-1756).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 99).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 4696/10 (HANNES L., *Notariaat Geel 17de-18de eeuw*).

NOTARIS WILLEMS, JOANNES
Geel, 1670-1711

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 19 juli 1670.

Archief van notaris Willems, Joannes, 1670-1720
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2381-2387.
7 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1670-1711) en afschrift (1720).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 97).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 4696/10 (HANNES L., *Notariaat Geel 17de-18de eeuw*).

NOTARIS WUIJTS, ANTONIUS
Geel, 1690-1701

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 9 juli 1689.

Archief van notaris Wuijts, Antonius, 1690-1701
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2388-2391.
4 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1690-1701).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 97).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 4696/10 (HANNES L., *Notariaat Geel 17de-18de eeuw*).

Gestel

NOTARIS VAN DEN BOSCH, JOANNES JACOBUS
Gestel, 1797-1799

Resideerde van september 1799 tot 1806 in Berlaar (zie ook Notariaat nr. 1742 en 9330).

Archief van notaris van den Bosch, Joannes Jacobus , 1797-1799
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1742.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (september 1797-juli 1799).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 104).

Gierle

NOTARIS HEYNS, LEONARDUS
Gierle, 1714-1722

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 22 juni 1714; resideerde en instrumenteerde tevens van 1717 tot 1732 in Brecht (zie Notariaat nr. 1888-1889).

Archief van notaris Heyns, Leonardus, 1714-1722
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1888.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1714-1722).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 104).

NOTARIS NOYDENS, AUGUSTUS FRANCISCUS
Gierle, 1730-1736

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 3 augustus 1730; resideerde tot 28 maart 1736 in Gierle, vanaf 29 april 1736 tot 1755 in Lille (zie Notariaat nrs. 2397-2401).

Archief van notaris Noydens, Augustus Franciscus, 1730-1736
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2396-2397.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1730-28 maart 1736).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 104).

NOTARIS NOYDENS, FRANCISCUS JOSEPHUS
Gierle, 1754-1798

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 3 oktober 1753; resideerde van 19 oktober 1753 tot 10 april 1754 in Tielen (zie Notariaat nrs. 5698-5699), van 15 april 1754 tot 23 februari 1798 in Gierle. Hij was tevens schout van Gierle op het einde van het ancien régime.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris J. Dierckx te Turnhout op 14 mei 1952.

Archief van notaris Noydens, Franciscus Josephus, 1754-1798
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5699-5737.
39 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (15 april 1754-23 februari 1798).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 104).

Grobbendonk

NOTARIS DE VRIES, HUBERTUS ANTONIUS
Grobbendonk, 1808-1841

Geboren te Grobbendonk op 19 mei 1766, als zoon van secretaris Karel Lansloot J. De Vries (+1803) en van Maria Theresia Heylen. Was gemeentesecretaris van Grobbendonk omstreeks 1795, werd maire van Grobbendonk op 2 december 1804 en bleef lange tijd burgemeester. Hij werd tevens provincieraadslid. Hij huwde Theresia F. Braeckmans (Wommelgem 1775-Grobbendonk 1822) en later Joanna Cornelia Lievens (Hoogstraten 1796-Grobbendonk 1839).
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Walravens te Herentals op 16 mei 1952.
Elders bewaard archief: De minuten van 1831 tot 13 november 1841 worden bewaard bij notaris F. Van Schoubroeck te Herentals; een manuaal van openbare verkopen (4 april-17 december 1833) bevindt zich in het bestand *Familiearchieven Varia*, sub Vries (de).

Archief van notaris de Vries, Hubertus Antonius, 1808-1841
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5820-5833, 8979.
15 inv. nrs.

Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (4 mei 1808-1830) en repertoria (4 mei 1808-13 november 1841).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 105).

NOTARIS DE VRIES, HUBERTUS ANTONIUS CAROLUS
Grobbendonk, 1877-1920

Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1877-1922) worden bewaard bij notaris F. Van Schoubroeck te Herentals.

Archief van notaris de Vries, Hubertus Antonius Carolus, 1877-1920
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11794.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (10 november 1877-1920).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, aanvullingen, p. 105A).

NOTARIS DE VRIES, THEODOOR LOUIS HUBERT
Grobbendonk, 1841-1877

Geboren te Grobbendonk op 21 februari 1816 als zoon van Hubertus Antonius en van Theresia F. Braeckmans. Volgde zijn vader op als notaris. Burgemeester van Grobbendonk en van 1859 tot 1868 provincieraadslid voor het kanton Herentals. Huwde Paulina J.M. Geens (Antwerpen 1818-Grobbendonk 1894) en overleed op 3 juni 1889.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (19 november 1841-23 september 1877) worden bewaard bij notaris F. Van Schoubroeck te Herentals.

Archief van notaris de Vries, Theodoor Louis Hubert, 1841-1858
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8980.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (19 november 1841-1858).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 105).

Archief van notaris de Vries, Theodoor Louis Hubert 2, 1859-1877
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11793.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1859-23 september 1877).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 105).

NOTARIS VAN TICHELT, L.J.
Grobbendonk, 1630-1652

Archief van notaris van Tichelt, L.J., 1630-1652
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3457ter, 4345.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1630-1648, 1652); nr. 4345 bevat voornamelijk minuten van notaris Jan Sas te Zandhoven.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 105, 185).

NOTARIS VAN TYCHEL, JASPAR
Grobbendonk, 1615-1633

Archief van notaris van Tychel, Jaspar, 1615-1633
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2403bis.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1615-1633).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 105).

Hallaar

PASTOOR LITGENS, MATTHEUS
Hallaar, 1722-1736

Was pastoor van Hallaar en geen openbaar notaris.

Archief van pastoor Litgens, Mattheus, 1722-1736
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11605.

1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Testamenten (1722-1736).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 105).

Heist-op-den-Berg

NOTARIS ADRIANI, LANCELOT ALEXANDER
Heist-op-den-Berg, 1761-1794

Archief van notaris Adriani, Lancelot Alexander, 1761-1794
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2418, 7616-7646.
32 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1761-1794).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 107).

NOTARIS BUSSCHOTS, JOSEPHUS LIVINUS
Heist-op-den-Berg, 1930-1942

Resideerde van 13 september 1930 tot 7 juli 1942 in Heist-op-den-Berg.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1930-1942) berusten bij notaris Jan Jansen te Heist-op-den-Berg.

Archief van notaris Busschots, Josephus Livinus, 1930-1940
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9492.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (13 september 1930-1937, 1940).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 112).

NOTARIS CALUWAERT, GUILLIELMUS
Heist-op-den-Berg, 1774-1796

Archief van notaris Caluwaert, Guilielmus, 1774-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7647-7665.
19 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1774-4 augustus 1796).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 108-109).

NOTARIS CALUWAERT, JAN AMBROOS
Heist-op-den-Berg, 1804-1842

Resideerde van 10 februari 1802 tot 17 januari 1804 in Turnhout (zie Notariaat nrs. 7696-7698, 7738, 8768), van 19 januari 1804 tot 10 februari 1842 in Heist-op-den-Berg.

Archief van notaris Caluwaert, Jan Ambroos, 1804-1842
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7698-7738.
41 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (19 januari 1804-10 februari 1842).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 110).

Archief van notaris Caluwaert, Jan Ambroos 2, 1804-1841
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 9937.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (19 januari 1804-1841).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 110).

NOTARIS CALUWAERT, JOZEF JAN AMBROOS
Heist-op-den-Berg, 1862-1897

Archief van notaris Caluwaert, Jozef Jan Ambroos, 1862-1897
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 3, 9852-9889.
38 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (10 juli 1862-20 juni 1897).

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 111-112).

Archief van notaris Caluwaert, Jozef Jan Ambroos, 1862-1897
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9453, 9467-9468.
3 inv. nrs.
□ Inhoud: Repertoria (10 juli 1862-20 juni 1897).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 112).

NOTARIS CALUWAERT, NAPOLEON FRANS
Heist-op-den-Berg, 1842-1862

Archief van notaris Caluwaert, Napoleon Frans, 1842-1862
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7739-7760.
22 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1842-1862).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 111).

Archief van notaris Caluwaert, Napoleon Frans 2, 1842-1862
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9453.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1842-1862).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 111).

NOTARIS CEULEMANS, ADRIAAN JOZEF
Heist-op-den-Berg, 1804-1809

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 19 mei 1781; resideerde van 1781 tot 1796 en van 1810 tot 23 maart 1819 in Itegem (zie Notariaat nrs. 6089-6131, 9338, 9670), van 18 juni 1802 tot 3 januari 1804 in Lier (zie Notariaat nrs. 3114-6116, 9338, 9670) en van 24 september 1804 tot 1809 in Heist-op-den-Berg.

Archief van notaris Ceulemans, Adriaan Jozef, 1804-1809
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6117-6121.
5 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (24 september 1804-1809).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 111).

Archief van notaris Ceulemans, Adriaan Jozef 2, 1804-1809
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9338.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (24 september 1804-1809).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 111).

Archief van notaris Ceulemans, Adriaan Jozef 3, 1804-1809
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 9670.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (24 september 1804-1809).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 111).

NOTARIS DE BIE, CAROLUS LUDOVICUS
Heist-op-den-Berg, 1865-1892

Archief van notaris de Bie, Carolus Ludovicus, 1865-1892
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 9827-9851.
25 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (4 januari 1866-27 juni 1892) en repertoria (19 december 1865-3 juli 1892).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 112).

Archief van notaris de Bie, Carolus Ludovicus 2, 1865-1892
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9463.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (19 december 1865-3 juli 1892).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 112).

NOTARIS DE BIE, THÉOPHILE
Heist-op-den-Berg, 1892-1930

Geboren in Koningshooikt op 29 april 1857 als zoon van Carolus Ludovicus, notaris, gehuwd met Maria Eskens en overleden in Heist op 13 augustus 1946. Was van 1921 tot 1932 burgemeester van Heist.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (9 oktober 1892-2 september 1930) worden bewaard bij notaris Jan Jansen te Heist-op-den-Berg.

Archief van notaris de Bie, Théophile, 1892-1930
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9528.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (9 oktober 1892-2 september 1930).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 112).

NOTARIS DE SCHUTTER, MÉDARD CHARLES
Heist-op-den-Berg, 1864-1865

Zoon van notaris en burgemeester Carolus Henricus te Itegem. Volgde zijn overleden vader op in 1864 en verplaatste dan zijn residentie naar Heist-op-den-Berg.

Archief van notaris de Schutter, Médard Charles, 1864-1865
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9450.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (13 december 1864-21 juni 1865).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 112).

Archief van notaris de Schutter, Médard Charles 2, 1864-1865
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 9826.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (13 december 1864-21 juni 1865).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 112).

NOTARIS DE STRYCKER, LOUIS
Heist-op-den-Berg, 1898-1899

Resideerde van 3 oktober 1899 tot 25 januari 1939 te Lier.
Elders bewaard archief: De minuten (23 april 1898-3 oktober 1899) worden bewaard bij notaris Marc Cuypers te Heist-op-den-Berg.

Archief van notaris de Strycker, Louis, 1898-1899
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9545.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (23 april 1898-3 oktober 1899).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 112).

NOTARIS DOREMANS, GUILLAUME
Heist-op-den-Berg, 1797-1800

Archief van notaris Doremans, Guillaume, 1797-1800
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7761, 8806.
2 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (5 juli 1797-7 maart 1800) en repertoria (5 juli - 29 augustus 1797, 5 maart - 26 juni 1799).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 110).

NOTARIS FASBINDER, JAN WILLEM
Heist-op-den-Berg, 1792-1796

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 10 juli 1792.

Archief van notaris Fasbinder, Jan Willem, 1792-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7897-7904.
8 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1792-1796), voor 1792-1794 zijn er afzonderlijke protocollen voor het rechtsgebied van de heerlijkheid Mechelen.

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 109-110).

NOTARIS GOEYVAERTS, JOANNES BAPTISTA
Heist-op-den-Berg, 1753-1758

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 17 maart 1753; resideerde eveneens in Aarschot.
Elders bewaard archief: Zie Rijksarchief te Anderlecht, *Notariaat Generaal van Brabant* nrs. 12883-12884.

NOTARIS HEYLEN, JOANNES FRANCISCUS
Heist-op-den-Berg, 1769-1796

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 29 mei 1771.

Archief van notaris Heylen, Joannes Franciscus, 1769-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7905-7954.
50 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (23 november 1769-1796); voor 1769-1794 zijn er afzonderlijke protocollen voor de heerlijkheid Mechelen, waartoe Heist-op-den-Berg behoorde.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 108).

NOTARIS NEEFFS, THEODOOR
Heist-op-den-Berg, 1897-1898

Elders bewaard archief: De minuten (8 september 1897-13 januari 1898) worden bewaard bij notaris Marc Cuypers te Heist-op-den-Berg.

Archief van notaris Neeffs, Theodoor, 1897-1898
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9477.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertorium (8 september 1897-13 januari 1898).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris*

van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen), Brussel, 1977, p. 112).

NOTARIS SCHUERMANS, JOZEF
Heist-op-den-Berg, 1899-1942

Resideerde van 1 december 1899 tot 7 oktober 1942 in Heist-op-den-Berg.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1899-1942) berusten bij notaris Marc Cuypers te Heist-op-den-Berg.

Archief van notaris Schuermans, Jozef, 1899-1940
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9487.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1 december 1899-1937, 1940).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 112).

NOTARIS SOMERS, JOANNES ADRIANUS
Heist-op-den-Berg, 1769-1774

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 14 september 1769 en door de Geheime Raad (voor de heerlijkheid Mechelen); resideerde van 1769 tot 16 maart 1774 in Heist-op-den-Berg, van 17 maart 1774 tot 1795 in Westmeerbeek (zie Notariaat nrs. 6589-6609); voor verdere biografische gegevens zie onder Westmeerbeek.
Archiefgeschiedenis: De bescheiden van 1769-1773, 1779-1781 werden gevonden in het archief van het gemeentebestuur van Westmeerbeek (oude nummers 44-48).

Archief van notaris Somers, Joannes Adrianus, 1769-1774
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2425bis, 3954-3957, 6587-6589.
8 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1769-16 maart 1774).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 107-108).

NOTARIS VAN DEN BROECK, GISBERT
Heist-op-den-Berg, 1656-1673

Archief van notaris van den Broeck, Gisbert, 1656-1673
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2426-2427.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1656-1673).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 106).

NOTARIS VAN DEN EYNDE, GUMMARUS
Heist-op-den-Berg, 1784-1796

Archief van notaris van den Eynde, Gummarus, 1784-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7762-7774.
13 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1784-september 1796).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 109).

NOTARIS VAN DEN PUTTE, FÉLIX THÉODORE
Heist-op-den-Berg, 1800-1803

Geboren in Herenthout op 8 augustus 1743 en overleden te Putte op 27 januari 1811. Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 26 november 1770 en resideerde aanvankelijk in Haacht. Was drossaard van Schriek-Grootlo en speelde een niet onbelangrijke rol in het plaatselijke verzet tegen het nieuwe Franse bestuur. Als residentieplaats wordt in 1796 en vanaf 27 oktober 1803 tot 14 januari 1811 Putte vermeld (zie Notariaat nrs. 6231, 6234-6241), van 20 november 1800 tot 14 oktober 1803 wordt Heist-op-den-Berg vermeld; mogelijk verwijst dit laatste alleen naar de kantonhoofdplaats.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 6232-6234 werden in bewaring gegeven door notaris Caluwaert te Itegem op 4 juni 1952.

Archief van notaris van den Putte, Félix Théodore, 1800-1803
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6232-6234.
3 inv. nrs.

□ Inhoud: Minuten en repertoria (20 november 1800-14 oktober 1803).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 110).

NOTARIS VAN HOVE, JAN
Heist-op-den-Berg, 1753-1774

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 26 januari 1747 en ook door de Grote Raad van Mechelen; resideerde van 1747 tot 13 maart 1753 in Schriek (zie Notariaat nrs. 2404-2410), van 26 maart 1753 tot 15 maart 1774 in Heist-op-den-Berg en van 18 maart 1774 tot 1778 in Itegem (zie Notariaat nrs. 2415-2417).

Archief van notaris van Hove, Jan, 1753-1774
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2410-2415.
6 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (26 maart 1753-15 maart 1774).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 106).

NOTARIS VAN OOSTERWIJCK, PETRUS JOSEPHUS
Heist-op-den-Berg, 1788-1803

Archief van notaris van Oosterwijck, Petrus Josephus, 1788-1803
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7775-7785, 8904,.
12 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1788-18 augustus 1803) en repertoria (28 september 1796-september 1799).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 109).

Archief van notaris van Oosterwijck, Petrus Josephus 2, 1799-1803
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9339.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (24 september 1799-18 augustus 1803).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 109).

NOTARIS VERLOOY, JAN FRANS JR.
Heist-op-den-Berg, 1775-1796

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 19 december 1775. Als residentie wordt vaak Booischot opgegeven, dat behoorde tot het rechtsgebied van Heist-op-den Berg.

Archief van notaris Verlooy, Jan Frans jr., 1775-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7955-7977.
23 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1775-1796); voor de periode 1776-1793 zijn er afzonderlijke protocollen voor de heerlijkheid Mechelen, waartoe Heist behoorde.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 106-107).

NOTARIS VERLOOY, JAN FRANS SR.
Heist-op-den-Berg, 1753-1769

Als residentie wordt vaak Booischot opgegeven, dat behoorde tot het rechtsgebied van Heist-op-den Berg.

Archief van notaris Verlooy, Jan Frans sr., 1753-1769
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1797, 2432-2434.
4 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1753-1769).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 106).

NOTARIS WUYTS, NORBERTUS GUILIELMUS
Heist-op-den-Berg, 1789-1796

Archief van notaris Wuyts, Norbertus Martinus, 1789-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7786-7787.
2 inv. nrs.

Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1789-1796) (heerlijkheid Mechelen).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 109).

Hemiksem

NOTARIS ANTONISSEN, LOUIS
Hemiksem, 1867-1871

Geboren in Antwerpen op 23 september 1823 als zoon van notaris Petrus Josephus. Begon zijn stage op 15-jarige leeftijd, toen hij nog op het Atheneum studeerde, werd stagiair-notaris in oktober 1838 en kandidaat-notaris op 29 augustus 1854.
Resideerde en instrumenteerde van 28 november 1858 tot 26 augustus 1867 in Hoboken (zie Notariaat nrs. 8725, 9561-9562), van 7 september 1867 tot 31 oktober 1871 in Hemiksem en van november 1871 tot 29 september 1879 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 12040-12045).

Archief van notaris Antonissen, Louis, 1867-1871
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10026-10030.
5 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (7 september 1867-31 oktober 1871).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 114).

Archief van notaris Antonissen, Louis 2, 1867-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8725.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (7 september 1867-1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 114).

NOTARIS BEUKELEERS, JAN BAPTIST
Hemiksem, 1849-1854

Archief van notaris Beukeleers, Jan Baptist, 1849-1854
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 9979-9984.
6 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (2 januari 1850-19 oktober 1854) en repertoria (22 december 1849-19 oktober 1854).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 113-114).

Archief van notaris Beukeleers, Jan Baptist 2, 1849-1854
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8742.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (22 december 1849-19 oktober 1854).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 114).

NOTARIS CLAES, FRANS
Hemiksem, 1894-1906

Resideerde van 1906 tot 1918 in Antwerpen (minuten bij notaris Walter Coucke te Schoten).
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris A. Tobback te Boom op 23 juni 1982 (Aanw. 1982/9).

Archief van notaris Claes, Frans, 1894-1906
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 8 Tobback, 11759-11761.
3 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (24 juni 1894-31 januari 1906).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 114A).

NOTARIS DE DEKEN, LOUIS A.M.
Hemiksem, 1889-1893

Resideerde van 1893 tot 1924 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 3875-13937).
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris A. Tobback te Boom op 23 juni 1982 (Aanw. 1982/9).

Archief van notaris de Deken, Louis A.M., 1889-1893
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 8 Tobback, 11758.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1 juli 1889-19 april 1893).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 114A).

Archief van notaris de Deken, Louis A.M., 1889-1893
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 47 De Deken, 13991.

1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1 juli 1889-30 mei 1893).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS DE WINTER, EMILE P.M.
Hemiksem, 1893-1894

Resideerde van 1894 tot 1924 in Antwerpen.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris A. Tobback te Boom op 23 juni 1982 (Aanw. 1982/9).

Archief van notaris de Winter, Emile P.M., 1893-1894
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 8 Tobback, 11757.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (19 september 1893-29 mei 1894).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 114A).

NOTARIS OEIJEN, JACQUES
Hemiksem, 1872-1877

Geboren te Antwerpen in 1812 en overleden in Boom op 17 september 1884 en gehuwd met Anna Maria J. Balieu. Stelde zich sedert 1839 regelmatig kandidaat voor vacatures. Resideerde van 9 juli 1877 tot 1882 in Boom (zie Notariaat nrs. 11735-11741).

Archief van notaris Oeijen, Jacques, 1872-1877
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4,10031-10037.
7 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (11 april 1872-5 juli 1877).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 114).

NOTARIS PLOTTIER, JACQUES BERNARD
Hemiksem, 1834-1849

Geboren in Hemiksem op 21 augustus 1804 als zoon van Louis, een geboren Fransman en maire en burgemeester van Hemiksem. In 1827-1832 werkte hij als eerste klerk bij zijn vader, die notaris was en volgde hem in maart 1834 op, nadat pogingen om zijn oudste broer Jean Baptiste te laten opvolgen, waren mislukt. Tijdens de revolutiedagen in 1830-1831 had hij zich als vrijwilliger in de Burgerwacht onderscheiden. Hij was ook schepen van Hemiksem en overleed er op 20 juli 1849.

Archief van notaris Plottier, Jacques Bernard, 1834-1849
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 9924-9940.
17 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (12 maart 1834-10 juli 1849).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 113).

Archief van notaris Plottier, Jacques Bernard 2, 1834-1849
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8920-8921.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Repertoria (12 maart 1834-10 juli 1849).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 113).

NOTARIS PLOTTIER, LOUIS
Hemiksem, 1803-1834

Geboren in het Franse Alby (Savoie, département du Mont Blanc). Als geboren Fransman maakte hij snel carrière in het nieuwe Franse bestuur: in 1795 werd hij lid van het gemeentebestuur van Hemiksem, in 1797 "agent municipal" en later maire en burgemeester. Hij huwde Elisabeth Boey, een dochter van een schepen-brouwer uit Hemiksem. Volgens zijn eigen verklaring was hij tijdens de revolutiedagen in 1830-1831 samen met zijn drie zonen zeer actief in de Burgerwacht. Hij resideerde van 3 november 1801 tot 20 oktober 1803 in Zandvliet (zie Notariaat nrs. 8921, 9890-9892, 9923), vanaf 5 november 1803 tot 1834 in Hemiksem. Hij overleed als rentenier in Hemiksem op 23 november 1846.
Lit.: DE SCHEPPER L., *Oud- en nieuw Hemiksem met de Sint-Bernardusabdij*, Antwerpen, 1957, p. 248...354.

Archief van notaris Plottier, Louis, 1803-1834
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 9892-9923.
32 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (5 november 1803-1834).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 113).
─ Index op computer (CASSAUWERS H., Databank Notariaat (10013).

Archief van notaris Plottier, Louis 2, 1803-1834
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8921.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (5 november 1803-1834).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 113).

NOTARIS VAN DEN HAUTE, NIKOLAAS JOANNES
Hemiksem, 1885-1887

Geboren in Antwerpen op 11 augustus 1856, sedert 16 oktober 1885 notaris te Hemiksem. Resideerde van 14 november 1887 tot 28 juni 1893 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 11968-11971).
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris A. Tobback te Boom op 23 juni 1982 (Aanw. 1982/9).

Archief van notaris Van Den Haute, Nikolaas Joannes, 1885-1887
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 8 Tobback, 11756.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (22 september 1885-7 september 1887).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 114A).
─ Regestenlijst in beperkte oplage: Leeszaalnr. 5985 (DE LOENEN, T., *Notariaten te Hemiksem. Repertoria 1885-1889*. Regesten met klapper).

NOTARIS VAN DYCK, FERDINAND
Hemiksem, 1859-1867

Resideerde van 6 december 1859 tot 31 juli 1867 in Hemiksem, vanaf 1 augustus

1867 tot 1879 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 8809, 11339-11345, 11658-11681).

Archief van notaris Van Dyck, Ferdinand, 1859-1867
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8809.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (6 december 1859-31 juli 1867).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 114).

Archief van notaris Van Dyck, Ferdinand 2, 1859-1867
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 9991-9997.
8 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (6 december 1859-31 juli 1867).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 114).

NOTARIS VAN DYCK, PETRUS EUGENIUS
Hemiksem, 1887-1889

Geboren in Dessel op 26 juni 1856, verbleef vanaf 1879 als notarisklerk in Antwerpen, vanaf 1885 in Borgerhout. Resideerde en instrumenteerde van 31 december 1887 tot 26 februari 1889 in Hemiksem, daarna tot 1914 in Kontich (zie Notariaat nrs. 13398-13450).
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris A. Tobback te Boom op 23 juni 1982 (Aanw. 1982/9).

Archief van notaris Van Dyck, Petrus Eugenius, 1887-1889
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 8 Tobback, 11757.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (16 januari 1888-26 februari 1889) en repertoria (31 december 1887-26 februari 1889).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 114A).
─ Regestenlijst in beperkte oplage: Leeszaalnr. 5985 (DE LOENEN, T., *Notariaten te Hemiksem. Repertoria 1885-1889*. Regesten met klapper).

NOTARIS VERBEECK, PETRUS JOANNES
Hemiksem, 1855-1859

Geboren in Antwerpen op 12 juli 1817, begon zijn stage in 1835 en werd kandidaat-notaris op 6 december 1844. Resideerde van 8 mei 1855 tot 1 december 1859 in Hemiksem, van 12 december 1859 tot 13 mei 1864 in Berchem (zie Notariaat nrs. 8965, 9007-9015, 9020) en van 19 mei 1864 tot 1890 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 8965, 9016-9020).

Archief van notaris Verbeeck, Petrus Joannes, 1855-1859
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 9985-9990.
6 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (8 mei 1855-1 december 1859).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, p. 114).

Archief van notaris Verbeeck, Petrus Joannes 2, 1855-1859
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8965.
1 inv. nr.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, p. 114).

Herentals

NOTARIS BOGAERTS, FELIX JOSEPH
Herentals, 1919-1937

Geboren te Olmen op 1 september 1870, tot notaris in Herentals benoemd bij KB van 3 juni 1919 ter vervanging van J.L.A. Caeymaex, overleden.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1919-1937) berusten bij notaris Francis Van Schoubroeck te Herentals.

Archief van notaris Bogaerts, Felix Joseph, 1919-1920
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11801.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1919-1920).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 118).

NOTARIS CAEYMAEX, JOANNES LEONARDUS AMANDUS
Herentals, 1870-1916

Geboren te Lichtaart op 4 januari 1838, tot notaris in Herentals benoemd bij KB van 4 november 1870.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1870-1916) berusten bij notaris Francis Van Schoubroeck te Herentals.

Archief van notaris Caeymaex, Joannes Leonardus Amandus, 1870-1916
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11799.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1870-1916).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 118).

NOTARIS COOMANS, ADRIAAN
Herentals, 1670-1718

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 17 mei 1669.

Archief van notaris Coomans, Adriaan, 1670-1718
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2445.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1670-1718).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 116).

NOTARIS DE DUVE, ANTONIUS JOSEPHUS JACOBUS
Herentals, 1868-1870

Geboren in Antwerpen op 28 juni 1828 en er overleden op 29 november 1902, gehuwd met C. Moris. Hij was eerst klerk bij notaris Van de Zanden in Antwerpen en werd kandidaat-notaris op 21 april 1855. Resideerde en instrumenteerde van 6 januari 1868 tot 20 november 1870 in Herentals, van 6 december 1870 tot 5 juli 1871 in Merksem en van 21 juli 1871 tot 1902 in Antwerpen (zie ook Notariaat nrs. 11699-11705).

Archief van notaris de Duve, Antonius Josephus Jacobus, 1868-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10 Rechtbank Turnhout, 11798.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (6 januari 1868-20 november 1870).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archiefven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 118).

NOTARIS DE SOMER, CHARLES JOSEPH
Herentals, 1700-1709

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 11 mei 1701 (sic); resideerde omstreeks 1707-1709 in de baanderij Poederlee.

Archief van notaris de Somer, Charles Joseph, 1700-1709
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3451.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1700-1709).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 116).

NOTARIS DE SOMER, JOANNES
Herentals, 1650-1681

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 15 juni 1650.

Archief van notaris de Somer, Joannes, 1650-1681
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2461-2462.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1650-1659, 1669-1681).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 115).

NOTARIS DE WOLF, HENRI LÉOPOLD
Herentals, 1856-1884

Resideerde van 23 juli 1847 tot 9 juni 1853 in Balen (minuten bewaard bij notaris P. Van Roosbroeck te Mol), van 28 juni 1853 tot 1855 in Lille (zie ook Notariaat

nr. 8984) en vanaf 1856 tot 1884 in Herentals.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1856-1884) berusten bij notaris K.J.M. Van Schoubroeck te Herentals.

Archief van notaris de Wolf, Henri Léopold, 1856-1858
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8984.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1856-1858).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 118).

NOTARIS FRAIKIN, CAROLUS HENRICUS
Herentals, 1831-1838

Archiefgeschiedenis: De nrs. 5844-5846 werden in bewaring gegeven door notaris Walravens te Herentals op 16 mei 1952.

Archief van notaris Fraikin, Carolus Henricus, 1831-1838
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5844-5846, 8816.
4 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (2 juni 1831-17 oktober 1838).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 117).

NOTARIS FRAIKIN, JOANNES BAPTISTA
Herentals, 1798-1831

Geboren op 21 oktober 1771, op 19 oktober 1818 als stadssecretaris van Herentals bevestigd en op 18 november 1818 tot gemeentesecretaris van Bouwel benoemd.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 5834-5844 werden in bewaring gegeven door notaris Walravens te Herentals op 16 mei 1952.
Elders bewaard archief: Op het Stadsarchief Herentals bewaart men microfilms van het repertorium en minuten (1797-1815).

Archief van notaris Fraikin, Joannes Baptista , 1798-1831
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5834-5844, 8817.
12 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.

□ Inhoud: Minuten en repertoria (15 februari 1798-24 mei 1831).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 117).

NOTARIS GHEERINCKX, ANDREAS
Herentals, 1620-1659

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 29 maart 1623. Was stadssecretaris van Herentals.
Elders bewaard archief: Op het Stadsarchief Herentals bewaart men microfilms van de minuten (1620-1659) (nrs. 1071243-1071245).

Archief van notaris Gheerinckx, Andries, 1620-1659
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2449-2451.
3 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en andere bescheiden (1620-1659).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 115).

NOTARIS GHEERINCX, JAN
Herentals, 1568-1619

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 3 maart 1586. Was stadssecretaris van Herentals.

Archief van notaris Gheerincx, Jan, 1568-1619
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2452-2453.
2 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en andere bescheiden (1568-1619).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 115).

NOTARIS HEYLEN, PIETER
Herentals, 1761-1796

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 24 april 1761.

Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Walravens te Herentals op 16 mei 1952.

Archief van notaris Heylen, Pieter, 1761-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5847-5900, 5911.
55 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1761-1796).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 116-117).

NOTARIS LE PAIGE, HENRICUS JOANNES MARIA
Herentals, 1839-1847

Geboren te Herentals op 28 november 1806 als zoon van Josse J.F., vrederechter te Herentals en van Isabella Verlinden, overleden te Herentals op 13 mei 1848. Hij was burgemeester van Herentals van oktober 1836 tot aan zijn dood.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1839-1847) berusten bij notaris Francis Van Schoubroeck te Herentals.

Archief van notaris Le Paige, Henricus Joannes Maria, 1839-1847
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8905.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (22 juni 1839-29 april 1847).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 117).

NOTARIS MARTINI, ALIAS BLAMPENS, PETRUS
Herentals, 1464-1485

Archief van notaris Martini, alias Blampens, Petrus, 1464-1485
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2458.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten en andere bescheiden(1464-1479, 1485).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 115).

NOTARIS PULS, HENRICUS AUGUSTINUS
Herentals, 1848-1864

Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1848-1864) berusten bij notaris Francis Van Schoubroeck te Herentals.

Archief van notaris Puls, Henricus Augustinus, 1848-1858
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8927.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (30 september 1848-31 december 1858).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 118).

Archief van notaris Puls, Henricus Augustinus 2, 1859-1863
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11795.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1859-1863).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, p. 118).

NOTARIS VAN BRUSSEL, GUILLAUME JACQUES
Herentals, 1723

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 3 november 1722.

Archief van notaris van Brussel, Guillaume Jacques, 1723
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2466.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1723).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 116).

NOTARIS VAN DEN BOLCKE, J.R.
Herentals, 1723-1738

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 3 februari 1723.

Archief van notaris van den Bolcke, J.R., 1723-1738
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2468.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten en expedities (1723-1738).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 116).

NOTARIS VAN DER VEKEN, JAN
Herentals, 1674-1701

Archief van notaris van der Veken, Jan, 1674-1701
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2471-2472.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1674-1701).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 116).

NOTARIS VAN DER WYMPEN, HENRICUS
Herentals, 1553-1581

Archief van notaris van der Wympen, Henricus, 1553-1581
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2473.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten en andere bescheiden (1553-1581).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 115).

NOTARIS VAN ERMEN, J.
Herentals, 1633-1656

Archief van notaris van Ermen, J., 1633-1656
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2474.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten en andere bescheiden (1633-1656).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 115).

NOTARIS VAN EYNDE, AUGUSTUS JOSEPHUS
Herentals, 1864-1867

Geboren te Mol op 20 juli 1821, begon zijn stage in 1840 en werd kandidaat-notaris op 4 augustus 1843. Hij was gemeentesecretaris van Mol, bij KB van 4 mei 1864 benoemd tot notaris in Herentals, bij KB van 24 november 1867 in Mol, waar hij tot 1895 resideerde.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1864-1867) berusten bij notaris Francis Van Schoubroeck te Herentals; de minuten en repertoria van 1867 tot 1895 (toen hij in Mol resideerde) berusten bij notaris Paul van Roosbroeck te Mol.

Archief van notaris van Eynde, Augustus Josephus, 1864-1867
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11797.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (10 juli 1864-14 november 1867).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, p. 118).

NOTARIS VAN HOVE, FRANÇOIS
Herentals, 1763-1796

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 20 augustus 1763.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Walravens te Herentals op 16 mei 1952.
Elders bewaard archief: Op het Stadsarchief Herentals bewaart men microfilms van het repertorium en minuten (1763-1796) (nrs. 1075882-1075886).

Archief van notaris van Hove, François, 1763-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5901-5911.
11 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1763-1796).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 117).

NOTARIS VAN TENDELOO, PIETER
Herentals, 1688-1708

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 16 april 1682.

Archief van notaris van Tendeloo, Pieter, 1688-1708
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2464.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1688-1708).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 116).

NOTARIS VAN YSEREN, ANTOON
Herentals, 1653-1665

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 12 juni 1652.

Archief van notaris van Yseren, Antoon, 1653-1665
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2477.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1653-1665).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 115).

NOTARIS VERDONCK, HENRICUS
Herentals, 1525-1553

Archief van notaris Verdonck, Henricus, 1525-1553
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2479.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten en andere bescheiden (1525, 1533-1553).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 115).

NOTARIS VERDONCK, JOANNES
Herentals, 1549-1559

Archief van notaris Verdonck, Joannes, 1549-1559
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2478.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten en andere bescheiden (1549-1559).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 115).

NOTARIS WALRAVENS, ARTHUR JOSEPH EDOUARD
Herentals, 1884-1920

Geboren te Waarschoot op 14 juli 1856, tot notaris in Herentals benoemd bij KB van 25 oktober 1884 ter vervanging van Henri Léopold De Wolf, ontslagnemend. Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1884-1921) berusten bij notaris Francis Van Schoubroeck te Herentals.

Archief van notaris Walravens, Arthur Joseph Edouard, 1884-1920
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11800.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1884-1920).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 118).

Herenthout

NOTARIS LEPAGE, JOANNES BAPTISTA
Herenthout, 1732

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 11 juni 1731.

Archief van notaris Lepage Joannes Baptista, 1732
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2485.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1732).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 118).

NOTARIS NEECKX, NORBERTUS SR.
Herenthout, 1799-1827

Geboren in Herenthout op 1 juli 1744 als zoon van Jan Baptist en van Catharina Coppé, geadmitteerd door de Raad van Brabant op 14 januari 1768. Hij bleef in functie tijdens de Franse tijd, was gehuwd met Livina Theodora Josephina Fontijn en overleed op 2 juli 1831.
Elders bewaard archief: De minuten (1768-1827) worden bewaard bij notaris Francis Van Schoubroeck te Herentals.

Archief van notaris Neeckx, Norbertus sr., 1799-1827
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8895.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (27 september 1799-1827).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 118).

NOTARIS NEECKX, NORBERTUS JR. 1
Herenthout, 1799-1827

Geboren in Herenthout op 9 juni 1772 als zoon van notaris Norbertus sr. en van Livina Theodora Josephina Fontijn. Hij was in 1828 bediende bij de hyptoheekbewaarder van Mechelen en volgde toen zijn vader op. Omstreeks 1830 was hij ook gemeentesecretaris van Herenthout. Volgens de arrondissementscommissaris cvan Turnhout had hij wegens een gebrek aan competentie en aan publiek vertrouwen een vrij klein cliënteel toen zijn zoon hem in 1845 opvolgde. Hij overleed in Herenthout op 9 oktober 1858.
Elders bewaard archief: De minuten (1768-1827) worden bewaard bij notaris Francis Van Schoubroeck te Herentals.

Archief van notaris Neeckx, Norbertus jr., 1828-1845
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8895.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (13 september 1828-6 mei 1845).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris*

van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen), Brussel, 1977, p. 118).

NOTARIS NEECKX, NORBERT JR. 2
Herenthout, 1845-1882

Geboren op 16 augustus 1812 als zoon van de latere notaris Norbertus Neeeckx en van Maria Keirsmaekers. In 1845 was hij bediende bij de hypotheekbewaarder van Mechelen. Zijn vader had volgens de arrondissementscommissaris van Turnhout een vrij klein cliënteel door zijn gebrek aan competentie en een tekort aan publiek vertrouwen.. Hij voerleed ongehuwd op 2 mei 1889.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1845-1882) worden bewaard bij notaris Francis Van Schoubroeck te Herentals.

Archief van notaris Neeckx, Norbert jr. 2, 1845-1858
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8896.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (16 mei 1845-1858).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 118).

Archief van notaris Neeckx, Norbert jr. 2, 1859-1882
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11802.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1859-5 mei 1882).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 118A).

NOTARIS PULS, AUGUSTE CHARLES HENRI MARIE
Herenthout, 1912-1931

Geboren te Herentals op 12 februari 1879, tot notaris in Herenthout benoemd bij KB van 29 mei 1912, ter vervanging van zijn overleden vader.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1912-1931) worden bewaard bij notaris Francis Van Schoubroeck te Herentals.

Archief van notaris Puls, Auguste Charles Henri Marie, 1912-1920
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11803-11804.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (5 juni 1912-1920).

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 118A).

NOTARIS PULS, FRANCISCUS XAVERIUS
Herenthout, 1882-1912

Geboren te Herentals op 21 augustus 1851 en tot notaris in Herenthout benoemd bij KB van 8 augustus 1882.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1882-1912) worden bewaard bij notaris Francis Van Schoubroeck te Herentals.

Archief van notaris Puls, Franciscus Xaverius, 1882-1912
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11803.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (5 september 1882-27 mei 1912).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 118B).

NOTARIS STRUYS, LUDOVICUS ANTONIUS
Herenthout, 1794-1797

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 13 mei 1794.

Archief van notaris Struys, Ludovicus Antonius, 1794-1797
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5912.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (18 oktober 1794-24 februari 1797).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 118).

Herselt

NOTARIS BALS, CORNELIS
Herselt, 1675-1694

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 13 juni 1670.

Archief van notaris Bals, Cornelis, 1675-1694
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2486.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1675-1694).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 118).

NOTARIS CRANINCKX, GASPAR MARIE JEAN JOSEPH
Herselt, 1845-1877

Resideerde tot 28 augustus 1877 in Herselt.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Naets te Westerlo op 16 december 1969 (Aanw. 1969/35).
Elders bewaard archief: De minuten van 1871 tot 1877 berusten bij notaris Bruno Naets te Westerlo.

Archief van notaris Craninckx, Gaspar Marie Jean Joseph, 1845-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10279-10300.
22 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1845-1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 120-121).

Archief van notaris Craninckx, Gaspar Marie Jean Joseph 2, 1845-1858
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8893.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1845-1858).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 121).

Archief van notaris Craninckx, Gaspar Marie Jean Joseph 3, 1859-1877
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11805.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1859-28 augustus 1877).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 120A).

NOTARIS DINGENEN, ADRIANUS NORBERTUS
Herselt, 1790-1796

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 3 april 1790.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Naets te Westerlo op 3 juli 1952.

Archief van notaris Dingenen, Adrianus Norbertus, 1790-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6356-6362.
7 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1790-1796).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 119).

NOTARIS HUYGENS, JEAN FRANÇOIS
Herselt, 1797-1830

Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Naets te Westerlo op 3 juli 1952.

Archief van notaris Huygens, Jean François, 1797-1830
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6329-6355, 8855.
28 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (24 mei 1797-1827) en repertoria (3 november 1799-2 augustus 1830).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 119).

Archief van notaris Huygens, Jean François 2, 1828-1830
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10278.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1828-2 augustus 1830).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 119).

NOTARIS JANSSENS, ALBERTUS BERNARDUS

Herselt, 1878-1886

Albertus Bernardus, elders Albert Léonard genoemd Janssens werd geboren te Olmen op 18 september 1849, benoemd tot notaris in Herselt bij KB van 6 mei 1878 en in Westerlo bij KB van 25 augustus 1886; hij overleed te Westerlo op 2 november 1886.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1878-1886) berusten bij notaris Bruno Naets te Westerlo.

Archief van notaris Janssens, Albertus Bernardus, 1878-1886
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11806.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (7 juni 1878-3 september 1886).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 120A).

NOTARIS MERTENS, HENRI F.M.
Herselt, 1886-1908

Geboren te Retie op 9 januari 1858, tot notaris in Herselt benoemd bij KB van 23 augustus 1886.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1886-1908) worden bewaard bij notaris Luc Antonis te Herselt.

Archief van notaris Mertens, Henri F.M., 1886-1908
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11807.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (27 oktober 1886-24 februari 1908).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 120A).

NOTARIS PEETERS, WILLEM EGIDIUS
Herselt, 1830-1844

Resideerde en instrumenteerde van 11 december 1830 tot 28 december 1844 in Herselt, vanaf 3 februari 1845 tot 1876 in Westerlo (zie Notariaat nrs. 8913, 10389-10415, 10421, 10424-10425, 10427-10430, 10516-10519). Hij was burgemeester van Westerlo en provincieraadslid voor het kanton Westerlo van

1848 tot 1872.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Naets te Westerlo op 16 december 1969 (Aanw. 1969/35).

Archief van notaris Peeters, Willem Egidius, 1830-1844
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10361-10388, 10420...10427.
36 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (11 december 1830-28 december 1844), testamenten (1831-1844), 2 nrs., vonnissen met toelating tot openbare verkoop (bij licitatie) (1831-1838), 2 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 119-120).

Archief van notaris Peeters, Willem Egidius 2, 1830-1844
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8912.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (11 december 1830-28 december 1844).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 120).

NOTARIS VERHAERT, HUBERTUS CONSTANTINUS MARIA
Herselt, 1908-1928

Geboren te Herselt op 19 mei 1862, bij KB van 8 juli 1894 benoemd tot notaris in Merksplas, bij KB van 26 maart 1908 in Herselt, waar hij tot 1928 resideerde.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1908-1928) berusten bij notaris Luc Antonis te Herselt.

Archief van notaris Verhaert, Hubertus Constantinus Maria, 1908-1920
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11808.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (april 1908-30 december 1920).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 120A).

NOTARIS VERLINDEN, J.B.
Herselt, 1742-1750

Archief van notaris Verlinden, J.B., 1742-1750
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2488.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1742-1750).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 118).

NOTARIS VERLINDEN, PETRUS
Herselt, 1780-1796

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 30 oktober 1780.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Naets te Westerlo op 3 juli 1952.

Archief van notaris Verlinden, Petrus, 1780-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6363-6376.
14 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1780-1796) en klapper (1796).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 118-119).

Hingene

NOTARIS DE MEYER, JOANNES
Hingene, 1671-1673

Archief van notaris de Meyer, Joannes, 1671-1673
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2489.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1671-1673).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 121).

Hoboken

NOTARIS ANTONISSEN, LOUIS
Hoboken, 1858-1867

Geboren in Antwerpen op 23 september 1823 als zoon van een notaris. Begon zijn stage op 15-jarige leeftijd toen hij nog aan het Atheneum studeerde, stagiair-notaris vanaf oktober 1838, kandidaat-notaris vanaf 29 augustus 1854. Resideerde en instrumenteerde van 28 november 1858 tot 26 augustus 1867 in Hoboken, van 7 september 1867 tot 31 oktober 1871 (in Hemiksem (zie Notariaat nrs. 8725, 10026-10030), van november 1871 tot 1879 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 12040-12045).

Archief van notaris Antonissen, Louis, 1858-1867
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8725.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (28 november 1858-26 augustus 1867).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 123).

Archief van notaris Antonissen, Louis 2, 1858-1867
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9561-9562.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (28 november 1858-26 augustus 1867).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, brussel, 1977, p. 123).

NOTARIS CATTERSEL, EMMANUEL
Hoboken, 1868-1870

Resideerde van 1868 tot 13 juli 1870 in Hoboken, van 27 december 1870 tot 1896 in Bornem (zie Notariaat nrs. 9478, 12226-12235).
Archiefgeschiedenis: Nr. 10432 werd in bewaring gegeven door notaris Ghys te Hoboken op 8 januari 1970 (Aanw 1970/2).

Archief van notaris Cattersel, Emmanuel, 1868-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8594, 8772.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Repertoria (1868-13 juli 1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 123).

Archief van notaris Cattersel, Emmanuel 2, 1868-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10432.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1868-13 juli 1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 121).

NOTARIS CRAENEN, VICTOR AMADEUS HERMAN MARIA EMANUEL
Hoboken, 1833-1840

Instrumenteerde van november 1833 tot 10 maart 1840 in Hoboken, van 27 maart 1840 tot 14 april 1843 in Berchem (zie Notariaat nrs. 8792, 9788-9789, 9802) en van 27 april 1843 tot 1850 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 8792, 9790-9801, 9803).
Geboren in Sittard (Nederland), kreeg zijn opleiding in de kantoren van de notarissen Van Dael en Van Eyen in Antwerpen en speelde een belangrijke rol in de Burgerwacht tijdens en na de revolutie van 1830.

Archief van notaris Craenen, Victor Amadeus Herman M.E., 1833-1840
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7013-7020, 8792.
9 inv. nrs.

Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (november 1833- 10 maart 1840).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 122).

NOTARIS DE LIGNE, CAROLUS AUGUSTINUS JOSEPHUS
Hoboken, 1849-1852

Archiefgeschiedenis: Nr. 10129 werd in bewaring gegeven door notaris Naets te Boechout op 14 november 1969 (Aanw.1969/31).

Archief van notaris de Ligne, Carolus Augustinus Josephus, 1849-1851
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8871.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1 december 1849-1851).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 123).

Archief van notaris de Ligne, Carolus Augustinus Josephus 2, 1849-1852
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10129.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1 december 1849-22 maart 1852) en repertoria (1 december 1849-5 april 1852).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 123).

NOTARIS DE MEESTER, BENOIT JEAN JOSEPH
Hoboken, 1825-1826

Geboren op 10 december 1753 en overleden in Antwerpen op 1 juli 1838. Resideerde van 1778 tot 1824 in Antwerpen en volgde daarna Petrus Jozef de Meester pro forma op.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Em. Deckers te Antwerpen in juli 1910.

Archief van notaris De Meester, Benoit Jean Joseph, 1825-1826
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7023, 8879.
2 inv. nrs.

Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (1825-1826, zonder ingeschreven minuten).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 121).

NOTARIS DE MEESTER, PETRUS JOZEF
Hoboken, 1819-1824

Resideerde van maart 1819 tot 1824 in Hoboken; vanaf januari 1825 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 499-515, 8880).
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Em. Deckers te Antwerpen in juli 1910.

Archief van notaris de Meester, Petrus Jozef, 1819-1824
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7021-7023, 8880.
4 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (maart 1819-1824) en repertoria (1819-1825; het repertorium van 1825 bevat echter geen minuten).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 121).

NOTARIS HERMANS, JACOB WILLEM JOZEF
Hoboken, 1840-1847

Geboren te 's-Gravenwezel op 15 augustus 1805 als zoon van E.J. Hermans, later notaris te Zandhoven. Werkte eerst 4 jaar lang als notarisklerk bij zijn vader in Zandhoven, later 3 jaar bij notaris Gislain in Antwerpen. Hij was de Revolutie van 1830 zeer toegewijd en was kapitein-commandant van de Burgerwacht in het kanton Zandhoven. Resideerde en instrumenteerde in Hoboken van 1840 tot 20 november 1847, vanaf 14 december 1847 tot 1849 in Aartselaar (zie Notariaat nrs. 4468, 8849).

Archief van notaris Hermans, Jacob Willem Jozef, 1840-1847
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7024-7031, 8849.
9 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1840-20 november 1847).

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 122).

NOTARIS JANSSENS, JOANNES FRANCISCUS JOSEPHUS
Hoboken, 1826-1829

Resideerde van 21 februari 1829 tot 29 maart 1833 in Berchem (zie Notariaat nr. 8859). Hij was tevens een niet onverdienstelijk musicus.

Archief van notaris Janssens, Joannes Franciscus Josephus, 1826-1829
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7032-7035, 8859.
5 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (27 december 1826-19 februari 1829).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.122).

NOTARIS LECLEF, LOUIS ALBERTUS MARIA HELIODORUS
Hoboken, 1870-1872

Resideerde van 24 december 1870 tot 19 maart 1872 in Hoboken, van 30 maart 1872 tot 27 juni 1877 in Boom (zie Notariaat nrs. 11725-11734) en van 1877 tot 1905 in Antwerpen (minuten bij notaris Jacques Leclef te Antwerpen). Hij was van 1895 tot aan zijn dood op 8 maart 1917 -katholiek- senator voor het arrondissement Antwerpen.
Archiefgeschiedenis: Nr. 11626 werd in bewaring gegeven door notaris Ferdinand Ghys te Hoboken op 10 september 1974 (Aanw. 1974/14).

Archief van notaris Leclef, Louis Albertus Maria Heliodorus, 1870-1872
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4,11626.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (24 december 1870-19 maart 1872).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 123).

Archief van notaris Leclef, Louis Albertus Maria Heliodorus 2, 1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8772.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertorium (december 1870).

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 123).

NOTARIS LEMINEUR, HENRI
Hoboken, 1805-1818

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 18 januari 1772; resideerde van 1772 tot 1799 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 843-862, 8887), van 27 april 1805 tot 1818 in Hoboken.

Archief van notaris Lemineur, Henri, 1805-1818
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7036-7039, 8887.
5 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (27 april 1805-1818).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 121).

NOTARIS SAELMAECKERS, JOZEF JAN
Hoboken, 1848-1849

Resideerde van april 1848 tot november 1849 in Hoboken, van december 1849 tot 6 januari 1857 in Berchem (zie Notariaat nrs. 8938, 8996-8998, 9006) en vanaf 12 januari 1857 tot 1864 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 8938, 8999-9006).

Archief van notaris Saelmaeckers, Jozef Jan, 1848-1849
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10128.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (april 1848-november 1849).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 123).

Archief van notaris Saelmaeckers, Jozef Jan 2 , 1848-1849
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8938.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (april 1848-november 1849).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 123).

NOTARIS SEVESTRE, KAREL MARIE
Hoboken, 1829-1832

Resideerde van 1829 tot 1832 in Hoboken; vanaf mei 1832 tot 1865 instrumenteerde hij in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 9748-9787, 8946).

Archief van notaris Sevestre, Karel Marie, 1829-1832
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7040-7043, 8946.
5 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1829-februari 1831) en repertoria (1829-1832; het repertorium van 1832 bevat geen minuten).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 122).

NOTARIS STEENS, LEONARDUS GUILIELMUS
Hoboken, 1852-1858

Resideerde van 1852 tot 5 oktober 1858 in Hoboken, van 1 november 1858 tot 16 november 1859 in Berchem (zie Notariaat nrs. 10510-10511) en vanaf 7 december 1859 tot 1887 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 8950, 10510-10523, 12116-12141).

Archief van notaris Steens, Leonardus Guilielmus , 1852-1858
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8702-8708, 8950.
8 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1852- 5 oktober 1858).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 123).

NOTARIS TARTE, LEON MATHURIN JOSEPH
Hoboken, 1868

Resideerde van 2 januari tot 3 september 1868 in Hoboken, van 3 oktober 1868 tot 26 juni 1869 in Berchem (zie Notariaat nr. 8954).
Archiefgeschiedenis: Nr. 10431 werd in bewaring gegeven door notaris Ghys te Hoboken op 8 januari 1970 (Aanw. 1970/2).

Archief van notaris Tarte, Leon Mathurin Joseph, 1868
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8954.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertorium (2 januari - 3 september 1868).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 123).

Archief van notaris Tarte, Leon Mathurin Joseph, 1868
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10431.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (2 januari - 3 september 1868).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 123).

NOTARIS THEUNISSENS, KAREL JACOB
Hoboken, 1832-1833

Resideerde van 1832 tot juli 1833 in Hoboken; vanaf augustus 1833 tot 1842 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 1284-1300, 8955).

Archief van notaris Theunissens, Karel Jacob, 1832-1833
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1300, 7044, 8955.
3 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (februari-juli 1833) en repertoria (1832-1833; het repertorium van 1832 bevat geen minuten).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 122).

Hoogstraten

NOTARIS BLIJENS, KAREL JOZEF
Hoogstraten, 1766-1778

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 25 september 1766.

Archief van notaris Blijens, Karel Jozef, 1766-1778

Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2493-2495.
3 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1766-1778).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 125).

NOTARIS BOYEN DE MEERHOUT, TRUDO
Hoogstraten, 1551-1576

Archief van notaris Boyen de Meerhout, Trudo, 1551-1576
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2497-2500.
4 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1551-1576).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 124).

NOTARIS BRUYNINCKX, JOSEPH BENOIT
Hoogstraten, 1816-1819

Volgde zijn vader Petrus Josephus in 1816 op. Na zijn -vroegtijdige- dood in 1819 nam zijn vader het notarisambt weer op.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 11491-11493, 11508 werden in bewaring gegeven door notaris A. Mercelis te Merksplas op 24 maart 1971 (Aanw. 1971/19).

Archief van notaris Bruyninckx, Joseph Benoit, 1816-1819
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11491-11493, 11508.
4 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (11 november 1816-16 november 1819).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 126).
─ Index op computer (DE LILLE G., Databank Notariaat (10035).

Archief van notaris Bruyninckx, Joseph Benoit 2, 1816-1819
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8761.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.

□ Inhoud: Repertoria (11 november 1816-16 november 1819).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 126).

NOTARIS BRUYNINCKX, PETRUS JOSEPHUS
Hoogstraten, 1798-1833

Geboren in Zandvliet op 22 september 1762, huwde in Hoogstraten op 6 februari 1787 Maria Adriana Francisca de Noot, afkomstig van Mechelen. Op 20 februari 1798 werd hij aangesteld tot notaris. Van juli 1800 tot 1818 was hij tevens maire van Hoogstraten. In oktober 1816 gaf hij zijn studie over aan zijn zoon Josephus Benedictus en vestigde zich in september 1818 in Brussel. Na de voortijdige dood van zijn zoon in november 1819 nam hij in 1820 de studie terug over. Van 2 mei 1820 tot in 1833 instrumenteerde hij opnieuw in Hoogstraten. In 1834 verhuisde hij naar Borgerhout, waar hij op 22 november 1839 overleed.
Lit.: J. VERSTRAELEN, *Van Franschen "maire" tot Koninklijk Notaris.* in: *HOK. Tijdschrift voor Geschiedenis, Oudheidkunde, Kunst en Folklore. Orgaan van Hoogstraten's Oudheidkundige Kring*, III, 1935, 57-70.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 11476-11491 en 11508 werden in bewaring gegeven door notaris A. Mercelis te Merksplas op 24 maart 1971 (Aanw. 1971/19).

Archief van notaris Bruyninckx, Petrus Josephus, 1798-1833
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11476-11491, 11494-11508.
31 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (21 februari 1798-30 oktober 1816, 2 mei 1820-18 september 1833).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 125-126).
─ Index op computer (DE LILLE G., Databank Notariaat (10032).

Archief van notaris Bruyninckx, Petrus Josephus 2, 1798-1816
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8761.
3 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (21 februari 1798-30 oktober 1816).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 126).

NOTARIS DE BOUNGNE, ANTONIUS JOZEF
Hoogstraten, 1833-1861

Archiefgeschiedenis: De nrs. 11540-11568 werden in bewaring gegeven door notaris A. Mercelis te Merksplas op 24 maart 1971 (Aanw. 1971/19).

Archief van notaris de Boungne, Antonius Jozef, 1833-1861
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11540-11568.
29 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1833-1861).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 126-127).
─ Index op computer (DE LILLE G., Databank Notariaat (10025).

Archief van notaris de Boungne, Antonius Jozef 2, 1833-1858
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8756.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1833-1858).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 127).

Archief van notaris de Boungne, Antonius Jozef 3, 1859-1861
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11809.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1859-1861).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 126A).

NOTARIS GERARDI, JOZEF JAN
Hoogstraten, 1778-1796

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 1 september 1778.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris A. Mercelis te Merksplas op 24 maart 1971 (Aanw. 1971/19).

Archief van notaris Gerardi, Jozef Jan, 1778-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11453-11472.
20 inv. nrs.

Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1778-1796).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 125).

NOTARIS GERARDI, THOMAS VICTOR
Hoogstraten, 1730-1778

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 7 juli 1730.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris A. Mercelis te Merksplas op 24 maart 1971 (Aanw. 1971/19).

Archief van notaris Gerardi, Thomas Victor, 1730-1778
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11440-11452.
13 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1730-1766, 1770-1778).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 124).

NOTARIS GILLES, STANISLAS JEAN
Hoogstraten, 1908-1943

Geboren te Arendonk op 8 augustus 1863, deed zijn humaniorastudies aan het Klein Seminarie te Hoogstraten en zette zijn studies later verder aan de Katholieke Universiteit te Leuven. Hij werd tot notaris te Weelde benoemd bij KB van 15 maart 1893 (zie Notariaat nr. 11858) en bij KB van 30 oktober 1908 te Hoogstraten, waar hij tot aan zijn dood op 11 mei 1943 resideerde. Van 1893 tot 1921 was hij provincieraadslid.
Lit.: *In memoriam notaris Gilles*, in *HOK. Jaarboek van Hoogstratens Oudheidkundige Kring*, VIII-XV, 1940-1947, p.17-18.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1908-1943) worden bewaard bij notaris Jean Michoel te Hoogstraten.

Archief van notaris Gilles, Stanislas Jean, 1908-1920
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11811-11812.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1908-1920).

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 126A).

NOTARIS SCHUERMANS, GUILLIAM
Hoogstraten, 1704-1727

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 24 november 1704.

Archief van notaris Schuermans, Guilliam, 1704-1727
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2509-2510.
9 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1704-1727).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 124).

NOTARIS SCHUERMANS, PIETER WILLEM NICOLAES
Hoogstraten, 1761-1791

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 4 april 1761.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Ignace de Sadeleer te Brecht op 7 februari 1966 (Aanw. 1966/8).

Archief van notaris Schuermans, Pieter Willem Nicolaes, 1761-1791
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9223-9250.
28 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1761-1791).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 125).

NOTARIS SNOLLAERTS, JACOB
Hoogstraten, 1756-1787

Geadmitteerd door de Raad van Brabant te Turnhout op 19 augustus 1739; resideerde vanaf 1739 tot zeker in 1752 in Ekeren (zie Notariaat nrs. 2121-2128).

Archief van notaris Snollaerts, Jacob, 1756-1787

Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2129-2134.
6 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1756-1787).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 88).

NOTARIS VAN DEN LINDEN, CAROLUS ANTONIUS
Hoogstraten, 1802-1814

Archiefgeschiedenis: De nrs. 11509-11521 werden in bewaring gegeven door notaris A. Mercelis te Merksplas op 24 maart 1971 (Aanw. 1971/19).

Archief van notaris van den Linden, Carolus Antonius, 1802-1814
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11509-11522.
14 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (18 februari 1802-1814) en repertoria (29 januari 1802-1814).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 126).
─ Index op computer (DE LILLE G., Databank Notariaat (10033).

Archief van notaris van den Linden, Carolus Antonius 2, 1802-1814
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8874.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (29 januari 1802-1814).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 126).

NOTARIS VAN HUYSEN, JOANNES ANTONIUS
Hoogstraten, 1723-1729

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 4 februari 1722.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris A. Mercelis te Merksplas op 24 maart 1971 (Aanw. 1971/19).

Archief van notaris van Huysen, Joannes Antonius, 1723-1729

Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11434-11439.
6 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1723-1726, 1728-1729).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 124).

NOTARIS VAN OSTAEYEN, JOANNES
Hoogstraten, 1683-1728

Archief van notaris van Ostaeyen, Joannes, 1683-1728
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2520-2528.
9 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1683-1728).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 124).

NOTARIS VAN REGEMORTER, HUBERTUS GUILIELMUS
Hoogstraten, 1887-1908

Geboren te Herentals op 8 april 1849.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1887-1908) worden bewaard bij notaris Jean Michoel te Hoogstraten.

Archief van notaris van Regemorter, Hubertus Guilielmus, 1887-1908
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11811.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1887-1908).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, Brussel, 1977, p. 126A).

NOTARIS VAN REGEMORTER, JOSEPHUS AMANDUS
Hoogstraten, 1861-1887

Geboren te Geel op 13 december 1814, begon zijn stage in 1844 en werd op 1 mei 1844 kandidaat-notaris. Hij was griffier bij het vredegerecht in Herentals en werd

tot notaris in Hoogstraten benoemd bij KB van 2 november 1861, ter vervanging van A.J. de Boungne, overleden.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1861-1887) worden bewaard bij notaris Jean Michoel te Hoogstraten.

Archief van notaris van Regemorter, Josephus Amandus, 1861-1887
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11810.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1861-1887).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 126A).

NOTARIS VERMEEREN, SEBASTIAAN
Hoogstraten, 1627-1668

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 16 oktober 1621; resideerde van 1621 tot 1626 in Antwerpen, vanaf 1627 in Hoogstraten; was tevens stadhouder van het Leenhof van Hoogstraten in Ekeren.

Archief van notaris Vermeeren, Sebastiaan, 1627-1668
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1680.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1627, 1635-1668).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 124).

NOTARIS VERMEULEN, GUILIELMUS
Hoogstraten, 1784-1795

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 8 mei 1784.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris A. Mercelis te Merksplas op 24 maart 1971 (Aanw. 1971/19).

Archief van notaris Vermeulen, Guilielmus, 1784-1795
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11473-11474.
20 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1784-1795).

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 125).

Itegem

NOTARIS CALUWAERT, JOZEF AUGUST FRANS
Itegem, 1919-1936

Elders bewaard archief: De minuten en repertoria van 1919 tot 1936 worden bewaard bij notaris Maxime Coupé te Itegem.

Archief van notaris Caluwaert, Jozef August Frans, 1919-1936
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9485.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (14 oktober 1919-10 oktober 1936).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 132).

NOTARIS CALUWAERT, JOZEF DESIDEER A.
Itegem, 1937-1946

Resideerde van 15 oktober 1936 tot 10 juli 1946 in Itegem.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria van 1936 tot 1946 worden bewaard bij notaris Maxime Coupé te Itegem.

Archief van notaris Caluwaert, Jozef Desideer A.A., 1937-1940
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9486.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1937, 1940).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 132).

NOTARIS CEULEMANS, ADRIAAN JOZEF
Itegem, 1781-1819

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 19 mei 1781; resideerde van 1781 tot 1796 en van 1810 tot 23 maart 1819 in Itegem, van 18 juni 1802 tot 3 januari 1804 in Lier (zie Notariaat nrs. 3114-6116, 9338, 9670) en van 24 september 1804 tot

1809 in Heist-op-den-Berg (zie Notariaat nrs. 6117-6121, 9338, 9670).

Archief van notaris Ceulemans, Adriaan Jozef, 1781-1819
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6089-6113, 6122-6131.
35 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1781-1795, 1810-23 maart 1819); voor de periode 1786-1795 zijn er afzonderlijke protocollen voor het rechtsgebied van de heerlijkheid Mechelen. Ook zijn er eigentijdse klappers voor de Brabantse protocollen (1786-1795) en voor de Mechelse protocollen (1790, 1792-1795).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 129).

Archief van notaris Ceulemans, Adriaan Jozef 2, 1810-1819
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9338.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1810-23 maart 1819).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 129).

Archief van notaris Ceulemans, Adriaan Jozef 3, 1796-1819
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 9670.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1796) en repertoria (1810-23 maart 1819).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 129).

NOTARIS CEULEMANS, CHARLES LOUIS
Itegem, 1841-1861

Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris August Caluwaert te Itegem.

Archief van notaris Ceulemans, Charles Louis, 1841-1861
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9447, 9650-9670.
22 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (18 oktober 1841-10 maart 1861) met klapper op de ontvangen testamenten.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris*

van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen), Brussel, 1977, p. 131).

NOTARIS CEULEMANS, JAN FRANS
Itegem, 1821-1839

Resideerde van 1819 tot 7 juni 1821 in Schriek (zie Notariaat nrs. 6132-6133, 9340, 9670), vanaf 15 juni 1821 in Itegem.

Archief van notaris Ceulemans, Jan Frans, 1821-1839
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6134-6152.
19 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (15 juni 1821-6 juni 1839).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 130).

Archief van notaris Ceulemans, Jan Frans 2, 1821-1839
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9340, 9670.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Repertoria (15 juni 1821-6 juni 1839).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 130).

NOTARIS COEN, PETRUS JOANNES DESIDERIUS
Itegem, 1882-1919

Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris August Caluwaert te Itegem.
Elders bewaard archief: De minuten van 1900 tot 1919 worden bewaard bij notaris Maxime Coupé te Itegem.

Archief van notaris Coen, Petrus Joannes Desiderius , 1882-1919
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9451, 9522.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Repertoria (29 juni 1882-8 oktober 1919).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 131).

Archief van notaris Coen, Petrus Joannes Desiderius 2 , 1882-1899

Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 3, 9731-9747.
17 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (29 juni 1882-1899).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 131).

NOTARIS DE SCHUTTER, CHARLES HENRI
Itegem, 1832-1863

Geboren te Itegem op 2 augustus 1799 als zoon van de notaris en burgemeester Jan Frans. Hij was gehuwd met Maria Carolina Rombauts en overleed te Itegem op 2 januari 1864. Hij was burgemeester van Itegem van 1843 tot 1863. Zijn zoon Medardus Cornelius volgde hem op in 1864 en verplaatste zijn residentie naar Heist-op-den-Berg.
Lit.: BUTS L. en HERTELEER L., *De Burgemeesters van Itegem (1ste deel)*, in *'t Swanekoeriertje*, XXIV, 1995, p.90.

Archief van notaris de Schutter, Charles Henri, 1832-1863
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7828-7860.
33 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (9 februari 1832-7 juli 1863) en repertoria (9 februari 1832-1852, 1854-1856, 1858-7 juli 1863).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 130).

Archief van notaris de Schutter, Charles Henri 2, 1832-1863
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9454.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (9 februari 1832-7 juli 1863).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 130).

NOTARIS DE SCHUTTER, JAN FRANS
Itegem, 1791-1832

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 18 juni 1791. Hij resideerde tot 1832, wanneer hij werd opgevolgd door zijn zoon Carolus Henricus. Hij was van september 1804 tot september 1814 *maire* van Itegem en huwde op 14 januari

1796 Carolina Van Winkel. Hij overleed in Itegem op 30 september 1841.
Lit.: BUTS L. en HERTELEER L., *De Burgemeesters van Itegem (1ste deel)*, in *'t Swanekoeriertje*, XXIV, 1995, p. 88.

Archief van notaris de Schutter, Jan Frans, 1791-1832
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7788-7827.
40 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (19 november 1791-11 januari 1832), repertoria (20 maart 1797-1810, 1813-11 januari 1832) en inschrijvingsregister van protesten van wisselbrieven (1808-1809).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 129-130).

Archief van notaris de Schutter, Jan Frans 2, 1799-1832
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9341.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (26 september 1799-11 januari 1832).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 130).

NOTARIS ESSERS, GABRIEL FERDINAND
Itegem, 1733-1743

Geboren op 16 oktober 1706 als zoon van Justus Bartholomeus, secretaris van Itegem en van Catharina Creten. Aanvankelijk hielp hij zijn vader op de griffie van de schepenbank en volgde hem ook later op als secretaris. Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 16 maart 1733.

Archief van notaris Essers, Gabriel Ferdinand, 1733-1743
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2534-2536.
3 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (11 december 1733-28 juni 1743).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 128).

NOTARIS ESSERS, JUSTUS BARTHOLOMEUS
Itegem, 1705-1716

Archief van notaris Essers, Justus Bartholomeus, 1705-1716
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2537-2539.
3 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (5 januari 1705-24 juni 1716).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 127).

NOTARIS KERSELAERS, FRANCISCUS
Itegem, 1732-1754

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 18 maart 1732.

Archief van notaris Kerselaers, Franciscus, 1732-1754
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2540-2547, 7861-7862.
10 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1732-1754).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 128).

NOTARIS LEEMANS, HENRI LOUIS
Itegem, 1861-1882

Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris August Caluwaert te Itegem.

Archief van notaris Leemans, Henri Louis, 1861-1882
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9451, 9598-9620.
24 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (13 augustus 1861-11 april 1882).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 131).

NOTARIS PEETERS, GUIBERTUS
Itegem, 1687-1716

Archief van notaris Peeters, Guibertus, 1687-1716
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2548.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1687-1716).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 127).

NOTARIS VAN HOVE, JAN
Itegem, 1774-1778

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 26 januari 1747 en ook door de Grote Raad van Mechelen; resideerde van 1747 tot 13 maart 1753 in Schriek (zie Notariaat nrs. 2404-2410), van 26 maart 1753 tot 15 maart 1774 in Heist-op-den-Berg en van 18 maart 1774 tot 1778 in Itegem.

Archief van notaris van Hove, Jan, 1774-1778
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2415-2417.
3 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (18 maart 1774-1778).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 128).

NOTARIS VAN WESENBEECK, PETRUS
Itegem, 1690-1694

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 2 februari 1690. Resideerde van 1695 tot 1741 in Berlaar (zie Notariaat nr. 2550-2586).

Archief van notaris van Wesenbeeck, Petrus, 1690-1694
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2549.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1690-1694).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.61).

NOTARIS VRANCKX, FRANS
Itegem, 1726-1774

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 26 november 1725; resideerde in 1730 in Brussel (zie Notariaat Generaal van Brabant nr. 8364).

Archief van notaris Vranckx, Frans, 1726-1774
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7863-7889.
29 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (9 maart 1726-1730, 1744-1 december 1774) en repertoria (1727-1729, 1744-1774).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 127-128).

NOTARIS WOUTERS, ADRIANUS
Itegem, 1649-1673

Resideerde van 1634 tot 1649 in Wiekevorst (zie Notariaat nrs. 4009-4018), van 1649 tot 1673 in Itegem.

Archief van notaris Wouters, Adrianus, 1649-1673
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2587-2591.
5 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1649-1673).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 127).

Kalmthout

NOTARIS BROECKX, CORNELIUS
Kalmthout, 1873-1875

Corneille Albert Joseph Broeckx, geboren in Antwerpen in 1843 en overleden in Kalmthout op 3 november 1875.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Francis E. de Boungne te

Kalmthout op 4 en 6 december 1984 (Aanw. 1984/10).

Archief van notaris Broeckx, Cornelius, 1873-1875
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 13, de Boungne, 11869-11871.
3 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1873-1875).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 132A).

NOTARIS DE LIDTH DE JEUDE, CLÉMENT
Kalmthout, 1876-1905

Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Francis E. de Boungne te Kalmthout op 4 en 6 december 1984 (Aanw. 1984/10).

Archief van notaris de Lidth de Jeude, Clément, 1876-1905
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 13, de Boungne, 11872-11901.
30 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1876-3 januari 1905).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 132A).

NOTARIS KENIS, PETRUS
Kalmthout, 1848-1873

Archief van notaris Kenis, Petrus, 1848-1873
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10910-10930.
21 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1848-1873).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 132).

Archief van notaris Kenis, Petrus 2, 1848-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8861.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1848-1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 132).

NOTARIS LAUWENS, THEODORUS
Kalmthout, 1794

Th. Lauwens (geboren te Geel op 31 oktober 1762, overleden te Essen op 28 april 1832) werd op 2 juli 1792 te Vilvoorde door de Raad van Brabant geadmitteerd. Op 26 november 1793 werd hij benoemd tot schout van Essen-Kalmthout-Huijbergen. Hij resideerde zeker in januari 1794 in Veerle, van 28 januari tot 24 juni 1794 in Kalmthout (zie Notariaat nr. 9159), vanaf 13 juli 1794 tot 26 februari 1806 in Essen, van 10 april 1806 tot 6 januari 1809 in Wuustwezel (zie Notariaat nrs. 9170-9173, 9188bis), van 1809 tot 1824 weer in Essen (zie Notariaat nrs. 2139-2146, 8866, 9159-9188bis). Later werd hij ook maire en burgemeester van Essen.

Archief van notaris Lauwens, Theodorus, 1794
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9159.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (28 januari-24 juni 1794).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 132).

Archief van notaris Lauwens, Theodorus 2, 1794
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2139.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Openbare verkopingen en losse bescheiden (expedities, notities e.d.) (1794).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 94).

NOTARIS VAN DEN WOUWER, LÉONCE
Kalmthout, 1905-1919

Resideerde van 7 juni 1919 tot 26 mei 1936 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 17554-17584).
Archiefgeschiedenis: De nrs. 13761-13781 werden op 30 mei 2000 in bewaring gegeven door notaris Francis De Boungne te Kalmthout.

Archief van notaris Van den Wouwer, Léonce, 1905-1919

Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 45 De Boungne, 13761-13781.
21 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (22 april 1905-4 juni 1919).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS VAN DER HEYDE, EMILE
Kalmthout, 1919-1944

Archiefgeschiedenis: De nrs. 13782-13826 werden op 30 mei 2000 in bewaring gegeven door notaris Francis de Boungne te Kalmthout.

Archief van notaris Van der Heyde, Emile, 1919-1944
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 45 De Boungne, 13782-13826.
45 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (30 juni 1919-10 januari 1944).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS VERBEECK, PETRUS JOSEPHUS
Kalmthout, 1782-1796

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 30 oktober 1781.

Archief van notaris Verbeeck, Petrus Josephus, 1782-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2593-2607.
15 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1782-1796).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 132-133).

Kapellen

NOTARIS BLEREAU, STANISLAS PETRUS ALEXANDER
Kapellen, 1844-1868

Archiefgeschiedenis: De nrs. 6766-6790 werden in bewaring gegeven door notaris

Marynen te Stabroek op 10 maart 1953.

Archief van notaris Blereau, Stanislas Petrus Alexander, 1844-1868
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6766-6790, 8745.
26 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1844-1868) en repertoria (1844-1867).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 134-135).
─ Index op computer (CEURVELS G., Databank Notariaat (10038).

NOTARIS BOGAERTS, JACOB JOZEF
Kapellen, 1829-1831

Geboren in Antwerpen in oktober 1798 en er overleden op 28 maart 1867. Resideerde in 1829-1831 in Kapellen, zij het zonder akten te verlijden; van september 1831 tot 1866 instrumenteerde hij in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 9396-9414, 9416).
Archiefgeschiedenis: De nrs. 6764-6765 werden in bewaring gegeven door notaris Marynen te Stabroek op 10 maart 1953.

Archief van notaris Bogaerts, Jacob Jozef, 1830-1831
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6764-6765, 8749.
3 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertorium (zonder akten) (1830-1831).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 134).

NOTARIS DE VISSER, FRANCISCUS JOANNES BAPTISTA ANTONIUS
Kapellen, 1832-1835

Resideerde van 2 september 1832 tot 23 juli 1835 in Kapellen, vanaf 29 juli 1835 tot 1839 in Wilrijk (zie Notariaat nrs. 7135-7140, 8786, 8977).
Archiefgeschiedenis: De nrs. 6791-6792 werden in bewaring gegeven door notaris Marynen te Stabroek op 10 maart 1953.

Archief van notaris de Visser, Franciscus Joannes Baptista Antonius, 1832-1835

Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6791-6792, 8786, 8977.
4 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (2 september 1832-23 juli 1835).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 134).

NOTARIS HENNEN, PETRUS JOANNES
Kapellen, 1805-1806

Geboren in Ekeren op 26 april 1768 als zoon van Willem, kleermaker. Hij was eerst klerk bij de Ekerse notaris Petrus Josephus Van Sweden. Resideerde van 1807 tot 12 augustus 1833 in Ekeren (zie Notariaat nrs. 6615-6641, 6644, 8841). Hij was in de Hollandse tijd schepen en in 1822-1823 waarnemend burgemeester van Ekeren.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 6613-6614, 6644 werden op 10 maart 1953 in bewaring gegeven door notaris Jean Marynen te Stabroek.

Archief van notaris Hennen, Petrus Joannes, 1805-1806
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6613-6614, 6644, 8841.
4 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (15 mei 1805-1806).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 133).
─ Index op computer (CEURVELS G., *Databank Notariaat* (nr. 10057).

NOTARIS KENNIS, PRUDENTIUS ALBINUS JACOBUS
Kapellen, 1868-1890

Geboren in Kapellen op 28 februari 1835, deed stage bij notaris Mertens te Stabroek van 1853 tot 1860, studeerde twee jaar in Leuven en werd kandidaat-notaris op 2 augustus 1857 en was klerk bij notaris Blereau in Kapellen.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 6793-6796 werden in bewaring gegeven door notaris Marynen te Stabroek op 10 maart 1953.
Elders bewaard archief: De minuten (1868-1890) worden bewaard bij notaris Didier Marynen te Stabroek.

Archief van notaris Kennis, Prudentius Albinus Jacobus, 1868-1890

Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6793-6796, 8862.
5 inv. nrs.
□ Inhoud: Repertoria (1868-1890) en afschrift van een volmacht aan Pr.A.J. Kennis (1857).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 135).
─ Index op computer (CEURVELS G., *Databank Notariaat* (10054).

NOTARIS MELIUS, JAN BAPTIST
Kapellen, 1812-1828

Resideerde van 4 mei 1805 tot 16 april 1812 in Schoten (zie Notariaat nrs. 6797-6804, 6822, 8881), van 29 april 1812 tot 15 juli 1828 in Kapellen en van 29 juli 1828 tot 1829 in Zandvliet (zie Notariaat nrs. 6820-6822, 8881).
Geboren op 12 mei 1761 te Mol als zoon van een chirurgijn, werd klerk op de schepengriffie van Zandvliet en in 1794 schepen aldaar. Hij overleed in Zandvliet op 2 januari 1830.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 6804-6822 werden in bewaring gegeven door notaris Marynen te Stabroek op 10 maart 1953.

Archief van notaris Melius, Jan Baptist, 1812-1828
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6804-6820, 6822, 8881.
10 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (29 april 1812-15 juli 1828).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 134).
─ Regestenlijst in beperkte oplage: Bibliotheeknr. 5988 (D'HOOGE W., *Klapper op de minuten van notaris Jan Baptist Melius. Zandvliet 1828-1829* (*Bronnen voor heemkunde en genealogie van de Antwerpse Noorderpolders* nr. 6), Ekeren, 2001).
─ Index op computer (CEURVELS G., *Databank Notariaat* (10050).

NOTARIS PISSIGARD, ERNEST
Kapellen, 1809-1811

Resideerde van december 1809 tot 1811 in Kapellen, van 1812 tot februari 1813 in Schoten en vanaf maart 1813 in Antwerpen.

Archief van notaris Pissigard, Ernest, 1809-1812
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8918.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1809-1812).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.133).
─ Index op computer (CEURVELS G., *Databank Notariaat* (nr. 10055).

Archief van notaris Pissigard, Ernest Joseph S., 1809-1811
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10769.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertorium (december 1809-1811).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.133).

NOTARIS RUTGEERTS, CHARLES SR.
Kapellen, 1801-1802

Resideerde in november 1800 tot september 1802 in het kanton Stabroek, eerst in Stabroek zelf later in Kapellen maar hij bleef in Antwerpen wonen, vandaar dat de meeste akten ook in deze periode betrekking hebben op Antwerpen. Van september 1802 tot 1820 instrumenteerde hij in Antwerpen.

Archief van notaris Rutgeerts, Charl. sr., 1801-1802
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1150-1151, 1172, 8935.
4 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (september 1801-september 1802).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.133.).
─ Index op computer (CEURVELS G., *Databank Notariaat* (nr. 10058).

NOTARIS SCHRAM, GEORGES JOSEPH ANTOINE MARIE
Kapellen, 1907-1925

Archiefgeschiedenis: De nrs. 17795-17851 zijn in bewaring gegeven op 10-11 mei 2004 door notaris H. Wuyts te Kapellen.

Archief van notaris Schram, Georges Joseph Antoine Marie, 1907-1925
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 87 Wuyts, 17795-17851.
56 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (10 april 1907-1 april 1925).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS VAN SULPER, PETRUS JOZEF LUDOVICUS
Kapellen, 1835-1844

Geboren in Antwerpen op 30 mei 1808. Was tien jaar lang bediende op het Hypotheekkantoor van Antwerpen en vanaf 1832 "surnumméraire" op het kantoor van Registratie en Domeinen in Antwerpen. Resideerde van december 1835 tot 17 september 1844 in Kapellen, vanaf 16 september 1844 (sic) tot 1884 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 8951-8952, 11177-11239). Was van 1859 tot 1864 provincieraadslid.

Archief van notaris van Sulper, Petrus Jozef Ludovicus, 1835-1844
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6792, 6823-6827, 8951.
7 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (december 1835-17 september 1844).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 134).
─ Index op computer (CEURVELS G., *Databank Notariaat* (nr. 10053).

NOTARIS VERHAGEN, HENRI PIERRE JOSEPH
Kapellen, 1805-1808

Resideerde van 1789 tot mei 1800 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 1667-1674, 8970), van 22 november 1800 tot 21 september 1805 in Merksem (zie Notariaat nrs. 6828-6834) en van 5 oktober 1805 tot 1808 in Kapellen; de verplaatsing van zijn residentie van Merksem naar Kapellen is niet zo goed af te lijnen omdat steeds als residentie het kanton Ekeren vermeld wordt, wat zowel geldt voor Merksem als voor Kapellen.

Archief van notaris Verhagen, Henri Pierre Joseph, 1805-1808
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6835-6838, 8970.
5 inv. nrs.

Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (5 oktober 1805-1808).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 133).
─ Index op computer (CEURVELS G., *Databank Notariaat* (nr. 10056).

NOTARIS WOUTERS, FRANCISCUS VINCENTIUS
Kapellen, 1890-1907

Archiefgeschiedenis: De nrs. 14670-14709 werden op 25 januari 2001 in bewaring gegeven door notaris Henri Wuyts te Kapellen.

Archief van notaris Wouters, Franciscus Vincentius, 1890-1907
Onderdeel van: Noatariaat Antwerpen 54 Wuyts, 14670-14709.
40 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (8 december 1890-11 februari 1907).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2001).
─ Index op computer (CEURVELS G., Databank Notariaat (10034).

Kasterlee

NOTARIS AUGUSTIJNEN, ADRIANUS
Kasterlee, 1792-1796

Resideerde van 1772 tot 1776 in Zoerle-Parwijs (zie Notariaat nrs. 6242-6246), van 1777 tot 26 juni 1792 in Berlaar (zie Notariaat nrs. 6247-6260), van 23 juli 1792 tot 8 maart 1796 in Kasterlee.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Gabriel Naets te Westerlo op 3 juli 1952.

Archief van notaris Augustijnen, Adrianus, 1792-1795
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6260-6262.
3 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (23 juli 1792-8 maart 1796).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 135).

NOTARIS VISSERS, MARTINUS FRANCISCUS
Kasterlee, 1798-1804

Resideerde van 23 maart 1798 tot 6 januari 1804 in Kasterlee, van 23 januari 1804 tot 1834 in Turnhout (zie Notariaat nrs. 5786-5817, 8978).
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris J. Dierckx te Turnhout op 14 mei 1952.

Archief van notaris Vissers, Martinus Franciscus, 1798-1804
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5781-5786, 8978.
7 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (23 maart 1798-6 januari 1804).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 105, 135).

Koningshooikt

NOTARIS AERTS, ALPHONSE
Koningshooikt, 1894-1903

Resideerde en instrumenteerde van 4 mei 1894 tot 24 juni 1903 in Koningshookt, vanaf 8 juli 1903 tot 12 juni 1924 in Sint-Katelijne-Waver (zie Notariaat nr. 9500).
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1894-1903) berusten bij notaris Jozef De Bondt te Sint-Katelijne-Waver.

Archief van notaris Aerts, Alphonse, 1895-1903
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9500.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1895-24 juni 1903).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 136).

NOTARIS BASTEYNS, EUGENE MARIA FRANCISCUS
Koningshooikt, 1876-1882

Resideerde van 10 februari 1876 tot 4 april 1882 in Koningshooikt, van 9 april 1882 tot 1918 in Liezele (zie Notariaat nr.9517) en van 1919 tot 14 september 1922 in Puurs (zie Notariaat nr.9517).
Archiefgeschiedenis: De nrs. 16429-16436 werden op 24 juli 2002 in bewaring gegeven door notaris Anne-Marie Coussement te Duffel.

Archief van notaris Basteyns, Eugène Maria Franciscus, 1876-1881
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9427.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (10 februari 1876-4 april 1882).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 136).

Archief van notaris Basteyns, Eugène Maria Franciscus 2, 1876-1882
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 71 Coussement, 16429-16436.
8 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (10 februari 1876-4 april 1882).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS DE BIE, JOANNES FRANCISCUS
Koningshooikt, 1839-1875

Resideerde van 22 oktober 1835 tot 20 december 1838 in Duffel (zie Notariaat nrs. 8223-8226, 9432), van 5 januari 1839 tot 9 november 1875 in Koningshooikt. Was gemeentesecretaris en later burgemeester van Koningshooikt en van 1848 tot 1868 provincieraadslid voor het kanton Duffel.

Archief van notaris de Bie, Joannes Franciscus, 1839-1875
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10732-10768.
37 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1839-1875).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 136).

Archief van notaris de Bie, Joannes Franciscus 2, 1839-1875

Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9432.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1839-1875).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 136).

NOTARIS WELLENS, PAUL
Koningshooikt, 1882-1892
Archiefgeschiedenis: De nrs. 16437-16443 werden op 24 juli 2002 in bewaring gegeven door notaris Anne-Marie Coussement te Duffel. De minuten van 1888-1892 zijn vermoedelijk door brand vernield. Bij de overdracht van het kantoor van Edmond Van Meerbeeck naar zijn opvolger Alphonse Desmedt in 1903 worden een aantal minuten reeds opgegeven als zijnde "verbrand".

Archief van notaris Wellens, Paul, 1882-1892
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9475.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (23 mei 1882-31 oktober 1892).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 136).

Archief van notaris Wellens, Paul 2, 1882-1892
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 71 Coussement, 16437-16443.
7 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (23 mei 1882-1887) en repertoria (23 mei 1882-31 oktober 1892).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

Kontich

NOTARIS ADAMS, JAN
Kontich, 1924-1926

Was van 1926 notaris in Antwerpen. Voor de minuten 1926-1950 zie Notariaat nrs. 16663-16729, de minuten vanaf 1951 berusten op het kantoor van notaris D. Couturier te Wilrijk.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 13456-13460 werden op 17 maart 2000 in bewaring

gegeven door notaris Ilse Janssens te Kontich.

Archief van notaris Adams, Jan, 1924-1926
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 43 Janssens, 13456-13460.
5 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (12 januari 1924-30 maart 1926).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS BOVERA, JOANNES ANTONIUS
Kontich, 1807-1815

Resideerde van 7 oktober 1805 tot 24 augustus 1807 in Mortsel (zie Notariaat nrs. 4598, 8757), vanaf 17 juli 1807 tot 1815 in Kontich; was geboren in Maastricht in 1779 en gehuwd met Thérèse van der Auwera; eindigde in 1815 in financiële moeilijkheden.
Lit.: VAN PASSEN R., *Geschiedenis van Kontich*, Kontich, 1988, p. 773.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris K. Tobback te Boom op 22 juni 1950.

Archief van notaris Bovera, Joannes Antonius, 1807-1815
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 4598-4604, 8757.
8 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (17 september 1807-1815).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 138).

NOTARIS CLAESSENS, PETRUS HENDRIK
Kontich, 1816-1843

Resideerde van juni 1843 tot maart 1860 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 9813-9825, 8777).

Archief van notaris Claessens, Petrus Hendrik, 1816-1843
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7045-7073, 8777.
30 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (mei 1816-8 mei 1843).

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 138).

NOTARIS CUYPERS, ADRIANUS
Kontich, 1792-1796

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 19 juni 1792; overleden in 1801; was ook maire van Kontich (1795-) en van Battenbroek (1794-).
Lit.: VAN PASSEN R., *Geschiedenis van Kontich*, Kontich, 1988, p. 773.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris K. Tobback te Boom op 22 juni 1950.

Archief van notaris Cuypers, Adrianus, 1792-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 4693-4697.
5 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1792-1796).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 137-138).

NOTARIS DE CONINCK, FRANÇOIS
Kontich, 1926-1933

Archiefgeschiedenis: De nrs. 13461-13486 werden op 17 maart 2000 in bewaring gegeven door notaris Ilse Janssens te Kontich.

Archief van notaris De Coninck, François, 1926-1933
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 43 Janssens, 13461-13486.
26 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (8 april 1926-31 maart 1933).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS DE POOTER, JOSEPH GUILLAUME
Kontich, 1919-1923

Resideerde van 1923 tot 1939 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 13284-13302).

Archiefgeschiedenis: De nrs. 13451-13455 werden op 17 maart 2000 in bewaring gegeven door notaris Ilse Janssens te Kontich.

Archief van notaris De Pooter, Joseph Guillaume, 1919-1923
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 43 Janssens, 13451-13455.
5 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (13 juni 1919-29 december 1923).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS DE REST, CORNELIUS JOANNES JOSEPHUS
Kontich, 1765-1792

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 23 mei 1765; C.J.J. de Rest (1739-1807) was de zoon van Pedro, schout van Kontich, Vremde en Waarloos en secretaris van Reet en van Maria Agnes van den Bossche; hij was tevens griffier van Vremde, Hemiksem, Heindonk en Battenbroek.
Lit.: VAN PASSEN R., *Geschiedenis van Kontich*, Kontich, 1988, p. 773.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris K. Tobback te Boom op 22 juni 1950.

Archief van notaris de Rest, Cornelius Joannes Josephus, 1765-1792
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 4669-4692, 4697.
25 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1765-1792).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 137).

NOTARIS HARREWIJN, GEORGE
Kontich, 1917-1918

Archiefgeschiedenis: Nr. 15205 werd op 26 april 2001 in bewaring gegeven door notaris Philip Coppens te Boechout.

Archief van notaris Harrewijn, George, 1917-1918
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 57 Coppens, 15205.
1 inv. nr.

□ Inhoud: Minuten (29 oktober 1917-7 november 1918) en repertoria (29 oktober 1917-15 november 1918).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS MATHEUS, JOANNES
Kontich, 1704-1724

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 25 november 1704; was tevens secretaris van Kontich.
Lit.: VAN PASSEN R., *Geschiedenis van Kontich*, Kontich, 1988, p. 772.

Archief van notaris Matheus, Joannes, 1704-1724
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7074-7083.
10 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1704-1724).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 137).

NOTARIS VAN CAMP, JAN FRANS
Kontich, 1843-1888

Lit.: VAN PASSEN R., *Geschiedenis van Kontich*, Kontich, 1988, p. 773.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 10168-10197 werden in bewaring gegeven door notaris Naets te Boechout op 14 november 1969 (Aanw. 1969/31), de nrs. 11973-11990 en 12008 door notaris Philippe Coppens te Boechout op 5 september 1989 (Aanw. 1989/8).

Archief van notaris van Camp, Jan Frans, 1843-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10168-10197.
30 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1843-1870) en repertoria (1843-1862).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 138A).

Archief van notaris van Camp, Jan Frans 2, 1863-1888

Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 15 Coppens, 11973-11990, 12008.
19 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1871-1888) en repertoria (1863-1888).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 138A).

NOTARIS VAN DEN BOSSCHE, PETRUS AUGUSTINUS
Kontich, 1703

Was tevens secretaris van Waarloos en drossaard van Reet, gehuwd met Maria Anna Mertens en overleden op 7 september 1704.
Lit.: VAN PASSEN R., *Geschiedenis van Kontich*, Kontich, 1988, p. 772.

Archief van notaris van den Bossche, Petrus Augustinus, 1703
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7084.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1703).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 136-137).

NOTARIS VAN DEN BOSSCHE, PETRUS CHRISTIANUS
Kontich, 1704-1732

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 10 maart 1705; P.C. van den Bossche (1666-1732), zoon van notaris Petrus Augustinus en van Maria Anna Mertens, gehuwd met M.C. de Winter, was tevens secretaris van Waarloos, drossaard van Kontich en Vremde tot 1732, toen hij wegens insolventie zijn ambten neerlegde en voortvluchtig was; ondanks het feit dat hij pas in 1705 geadmitteerd werd zijn de minuten van 1704 duidelijk ondertekend als openbaar notaris.
Lit.: VAN PASSEN R., *Geschiedenis van Kontich*, Kontich, 1988, p. 772.

Archief van notaris van den Bossche, Petrus Christianus, 1704-1732
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7084-7098.
15 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1704-1732).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris*

van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen), Brussel, 1977, p. 136-137).

NOTARIS VAN DEN BOSSCHE, PHILIPPUS AUGUSTINUS
Kontich, 1715-1735

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 14 december 1714; Ph. A. van den Bossche (1686-1755) was de zoon van notaris Petrus Augustinus en van Maria Anna Mertens; hij was tevens drossaard en secretaris van Reet.
Lit.: VAN PASSEN R., *Geschiedenis van Kontich*, Kontich, 1988, p. 772.

Archief van notaris van den Bossche, Philippus Augustinus, 1715-1735
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2623-2627.
5 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1715-1735).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 137).

NOTARIS VAN DYCK, PIERRE EUGENE
Kontich, 1889-1914

Geboren in Dessel op 26 juni 1856, was als notarisklerk actief in Antwerpen vanaf 1879 en vanaf 1885 in Borgerhout. Was notaris in Hemiksem van 31 december 1887 tot 26 februari 1889 (zie Notariaat nr. 11757).
Archiefgeschiedenis: De nrs. 13398-13450 werden op 17 maart 2000 in bewaring gegeven door notaris Ilse Janssens te Kontich.

Archief van notaris Van Dyck, Pierre Eugène, 1889-1914
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 43 Janssens, 13398-13450.
53 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (16 maart 1889-25 mei 1914).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS VERBEECK, JEAN BAPTISTE
Kontich, 1798-1816

Was tevens gemeentesecretaris van Kontich (1795-).
Lit.: VAN PASSEN R., *Geschiedenis van Kontich*, Kontich, 1988, p. 773.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris K. Tobback te Boom op 22 juni 1950.

Archief van notaris Verbeeck, Jean Baptiste, 1798-1806
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 4662-4667, 8964.
7 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (8 maart 1798-1806).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 138).

Lichtaart

NOTARIS CAERS, CAROLUS DOMINICUS
Lichtaart, 1859-1890

Geboren in Geel op 16 november 1817, begon zijn stage in 1843 en werd kandidaat-notaris op 5 mei 1845. Tot voor zijn benoeming was hij gemeenteraadslid, "agent d'affaires", winkelier-kruidenier en makelaar in boter in Geel. Nam ontslag in 1882 toen hij bij KB van 19 juni 1882 door zijn zoon Joannes Ludovicus werd opgevolgd; deze overleed reeds op 6 april 1883, waarna hij de studie weer overnam.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1859-1882, 1883-1890) worden bewaard bij notaris Walter van Hencxthoven te Herentals.

Archief van notaris Caers, Carolus Dominicus, 1859-1890
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11813, 11815.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Repertoria (1859-1882, 1883-1890).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 139A).

NOTARIS CAERS, JOANNES LUDOVICUS
Lichtaart, 1882-1883

Geboren te Geel op 23 juni 1852, tot notaris benoemd bij KB van 19 juni 1882, ter

vervanging van zijn vader, ontslagnemend; overleden op 6 april 1883.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1882-1883) worden bewaard bij notaris Walter van Hencxthoven te Herentals.

Archief van notaris Caers, Joannes Ludovicus, 1882-1883
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11814.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1882-1883).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 139A).

NOTARIS CAEYMAEX, JOANNES BAPTISTA
Lichtaart, 1821-1828

Mogelijk de op 5 juni 1797 geboren zoon van notaris Petrus Caeymaex (1767-1820).
Archiefgeschiedenis: Nr. 5932 werd in bewaring gegeven door notaris Walravens te Herentals op 16 mei 1952.

Archief van notaris Caeymaex, Joannes Baptista, 1821-1828
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5932, 8764.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (6 juni 1821-2 juli 1828) en repertoria (6 juni 1821-21 december 1827).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 139).

NOTARIS CAEYMAEX, JOZEF AMANDUS
Lichtaart, 1828-1858

Geboren te Lichtaart op 12 maart 1803 als zoon van notaris Petrus Caeymaex (1767-1820). Op 9 februari 1822 tot gemeentesecretaris van Lichtaart benoemd. Hij huwde in 1834 Anna Maria Bosmans. Hij was van 1848 tot 1858 provincieraadslid voor het kanton Herentals.
Lit.: SEBRECHTS M., *De bevolking van de parochie Tielen (Kempen),*, I, Handzame, 1977, p. 116.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1828-1858) worden bewaard bij notaris Francis van Schoubroeck te Herentals.

Archief van notaris Caeymaex, Jozef Amandus, 1828-1858
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8765.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1828-1858).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 140).

NOTARIS CAEYMAEX, PETRUS
Lichtaart, 1795-1820

Geboren op 5 november 1767 als zoon van Jan Baptist (1727-1802), drossaard van Tielen, Lichtaart en Rielen en ontvanger van de Staten van Brabant. Hij was de broer van Jan Baptist Caeymaex (1758-1850), notaris te Berlaar. Hij studeerde in 1786 aan de Leuvense Universiteit. Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 8 november 1792; resideerde en instrumenteerde van 3 december 1792 tot 4 september 1795 in Tielen (zie Notariaat nrs. 5913-5914), vanaf 14 oktober 1795 tot 16 november 1820 in Lichtaart, waar hij op 20 november 1820 overleed. Op 19 november 1818 werd hij tot gemeentesecretaris van Lichtaart benoemd. Hij was gehuwd met Anna Elisabeth van den Schoor.
Lit.: SEBRECHTS M., *De bevolking van de parochie Tielen (Kempen)*, I, Handzame, 1977, p. 115.
Archiefgeschiedenis: Nrs. 5914-5931 werden in bewaring gegeven door notaris Walravens te Herentals op 16 mei 1952.

Archief van notaris Caeymaex, Petrus, 1795-1820
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5914-5931, 8766.
19 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (14 oktober 1795-16 november 1820) en repertoria (17 augustus 1801-16 november 1820).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 139).

NOTARIS HEYLEN, JOANNES BAPTISTA
Lichtaart, 1790-1794

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 30 mei 1789.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Walravens te Herentals op

16 mei 1952.

Archief van notaris Heylen, Joannes Baptista, 1790-1794
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5933.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertorium (1790-1794).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 139).

NOTARIS JANSEN, ANDRÉ DÉSIRÉ MARIE
Lichtaart, 1890-1925

Geboren te Balen op 19 augustus 1863; benoemd tot notaris bij KB van 19 april 1890 en ontslag verleend bij KB van 8 januari 1925.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1890-1924) worden bewaard bij notaris Walter van Hencxthoven te Herentals.

Archief van notaris Jansen, André Désiré Marie, 1890-1920
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11816.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1890-1920).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 139A).

Lier

NOTARIS AERTS, MICHAEL
Lier, 1757-1812

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 26 november 1757.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Aerts, Michael, 1757-1812
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2632-2680, 8718.
50 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.

□ Inhoud: Minuten (27 december 1757-1809), repertoria (1757-1812), afschriften en bewijsstukken (1766-1790); de weinige minuten van 1807-1809 zijn gehecht aan de repertoria, de repertoria 1810-1812 bevatten geen minuten (nr. 2680).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 140-141).

Archief van notaris Aerts, Michael 2, 1799-1811
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9346.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (30 september 1799-1811); het repertorium van 1811 vermeldt geen minuten.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 141).

NOTARIS ASSELBERGHS, GUMMARUS
Lier, 1797-1799

Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Asselberghs, Gummarus, 1797-1799
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2681, 8728.
2 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (8 september 1797-16 december 1799) en repertoria (19 augustus 1797-7 september 1799).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 142).

NOTARIS BUSSCHOTS, PETRUS
Lier, 1792-1796

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 9 juni 1792.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Busschots, Petrus , 1792-1796

Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2687-2691.
5 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (10 augustus 1792-24 februari 1796).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 142).

NOTARIS CEULEMANS, ADRIAAN JOZEF
Lier, 1802-1804

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 19 mei 1781; resideerde van 1781 tot 1796 en van 1810 tot 23 maart 1819 in Itegem (zie Notariaat nrs. 6089-6113, 6122-6131, 9338, 9670), van 18 juni 1802 tot 3 januari 1804 in Lier en van 24 september 1804 tot 1809 in Heist-op den-Berg (zie Notariaat nrs. 6117-6121, 9338, 9670).

Archief van notaris Ceulemans, Adriaan Jozef, 1802-1804
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6114-6116.
3 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (18 juni 1802-3 januari 1804).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 143).

Archief van notaris Ceulemans, Adriaan Jozef 2, 1802-1804
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9338.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (18 juni 1802-3 januari 1804).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 143).

Archief van notaris Ceulemans, Adriaan Jozef 3, 1802-1804
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 9670.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (18 juni 1802-3 januari 1804).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 143).

NOTARIS CEULEMANS, LOUIS

Lier, 1864-1886

Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1864-1886) berusten bij notaris Joseph van Cauwenbergh te Lier.

Archief van notaris Ceulemans, Louis, 1864-1886
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9460.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (21 mei 1864-2 september 1886).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 147).

NOTARIS COOLS, WILLEM
Lier, 1797-1810

Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Cools, Willem, 1797-1810
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2693-2705, 8787.
14 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1 juli 1797-13 oktober 1810) en repertoria (29 september 1798-13 oktober 1810).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 143).

Archief van notaris Cools, Willem 2, 1799-1810
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9347.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (24 september 1799-13 oktober 1810).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 143).

NOTARIS COURTOYS, FRANS
Lier, 1644-1679

Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Courtoys, Frans, 1644-1679
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2706-2718.
13 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (4 mei 1644-4 oktober 1679).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 140).

NOTARIS DE STRYCKER, JEAN LOUIS
Lier, 1939-1969

Resideerde van 26 januari 1939 tot 8 mei 1969 te Lier.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het onstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1939-1969) berusten bij notaris Jacques de Strycker te Lier.

Archief van notaris de Strycker, Jean Louis, 1940
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9546.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertorium (1940).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 147).

NOTARIS DE STRYCKER, LOUIS
Lier, 1899-1939

Resideerde van 23 april 1898 tot 3 oktober 1899 in Heist-op-den Berg, van 3 oktober 1899 tot 25 januari 1939 in Lier.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (3 oktober 1899-25 januari 1939) berusten bij notaris Jacques de Strycker te Lier.

Archief van notaris de Strycker, Louis, 1899-1937
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9545.

1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (3 oktober 1899-1937).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 147).

NOTARIS HERMAN, GASPAR AMBROSIUS
Lier, 1783-1812

Geadmitteerd door de Raad van Brabant in Lier op 23 mei 1783, waar hij resideerde tot 14 april 1812, van 3 mei 1812 tot 11 januari 1836 in Duffel (zie Notariaat nrs. 8270-8286, 9343).

Archief van notaris Herman, Gaspar Ambrosius, 1783-1812
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8493-8519, 8844.
28 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1783-1812) en repertoria (1784-1812).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 141-142).

Archief van notaris Herman, Gaspar Ambrosius 2 , 1799-1812
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9343.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (september 1799-14 april 1812).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 142).

NOTARIS NOTELTEIRS, FRANÇOIS
Lier, 1812-1844

Resideerde van 27 juni 1807 tot 16 januari 1808 in Onze-Lieve-Vrouw-Waver (zie Notariaat nrs. 8287, 9348), van 24 januari 1808 tot 14 april 1812 in Duffel (zie Notariaat nrs. 8287-8288, 9348) en van 17 april 1812 tot 17 februari 1844 in Lier. Was van 1850 tot 1858 provincieraadslid voor het kanton Lier.

Archief van notaris Notelteirs, François, 1812-1844
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8520-8574.
55 inv. nrs.

Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (17 april 1812-17 februari 1844).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 144-145).

NOTARIS NOTELTEIRS, GOMMARUS
Lier, 1886-1899

Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Notelteirs, Gommarus, 1886-1899
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8632-8645.
14 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (15 november 1886-20 juli 1899).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 147).

Archief van notaris Notelteirs, Gommarus 2, 1886-1899
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9476.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (15 november 1886-20 juli 1899).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 147).

NOTARIS NOTELTEIRS, JAN FRANS
Lier, 1844-1886

Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Notelteirs, Jan Frans, 1844-1886
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8575-8631.
57 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (28 februari 1844-6 november 1886).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 146).

Archief van notaris Notelteirs, Jan Frans 2, 1844-1886
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9465.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (28 februari 1844-6 november 1886).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 146).

NOTARIS PATÉ, JAN BAPTIST
Lier, 1731-1737

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 17 maart 1731.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Paté, Jan Baptist, 1731-1737
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2738-2740.
3 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (29 maart 1731-22 februari 1737).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 140).

NOTARIS STALPAERT, LUDOVICUS CAROLUS
Lier, 1775-1804

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 21 december 1775; resideerde tot 2 februari 1804 in Lier, van 6 februari 1804 tot 22 maart 1808 in Mechelen (zie Notariaat nr. 9349).
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Stalpaert, Ludovicus Carolus, 1775-1804
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2742-2771.
30 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (29 december 1775-2 februari 1804) en afschriften (1775-1791).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris*

van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen), Brussel, 1977, p. 141).

Archief van notaris Stalpaert, Ludovicus Carolus 2, 1802-1804
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9349.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (22 juli 1802-2 februari 1804).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 141).

NOTARIS VAN ACKER, MODESTUS MARIA FRANS
Lier, 1835-1896

Archiefgeschiedenis: De nrs. 4701-4816, 4699 werden in bewaring gegeven door notaris van den Brande te Lier op 25 juli 1950.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris van Acker, Modestus Maria Frans , 1835-1896
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 4701-4816, 4699.
117 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (26 november 1835-25 november 1896).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 145-146).

Archief van notaris van Acker, Modestus Maria Frans 2, 1835-1896
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9470-9471.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Repertoria (26 november 1835-25 november 1896).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 146).

NOTARIS VAN ACKER, PETRUS HYACINTUS FRANS
Lier, 1802-1834

Archiefgeschiedenis: De nrs. 4698, 4700 werden in bewaring gegeven door notaris van den Brande te Lier op 25 juli 1950.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het*

ontstaan van het notariaat tot op heden, 1957.

Archief van notaris van Acker, Petrus Hyacintus Frans, 1802-1834
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2774-2815, 4698, 4700.
44 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (5 juli 1802-28 december 1834); dossier nalatenschap Balthasar Saldieu (Antwerpen 1758) en gedwongen verkoop goederen J.F. Verhaegen, molenaar te Lier (1834).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 143-144).

Archief van notaris van Acker, Petrus Hyacintus Frans 2, 1802-1834
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9350.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (5 juli 1802-28 december 1834).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 144).

NOTARIS VAN BREEDAM, P.J.
Lier, 1851-1864

Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1851-1864) berusten bij notaris Joseph van Cauwenbergh te Lier.

Archief van notaris van Breedam, J.P., 1851-1864
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9444.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (11 mei 1851-26 januari 1864).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 147).

NOTARIS VAN CAUWENBERGH, FLORENT AUGUSTE
Lier, 1886-1911

Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het*

ontstaan van het notariaat tot op heden, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1886-1911) worden bewaard bij notaris Joseph van Cauwenbergh te Lier.

Archief van notaris van Cauwenbergh, Florent Auguste, 1886-1911
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9548.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (25 oktober 1886-28 november 1911).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 147).

NOTARIS VAN CAUWENBERGH, JEAN FERDINAND
Lier, 1813-1850

Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1813-1850) berusten bij notaris Joseph van Cauwenbergh te Lier.

Archief van notaris van Cauwenbergh, Jean Ferdinand, 1813-1850
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9352.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (24 december 1813-16 januari 1850).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 145).

NOTARIS VAN CAUWENBERGH, JEAN JACQUES JOSEPH
Lier, 1784-1813

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 23 oktober 1784; resideerde en instrumenteerde van 19 november 1784 tot 13 december 1813 in Lier.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten (19 november 1784-13 december 1813) berusten bij notaris Joseph van Cauwenbergh te Lier.

Archief van notaris van Cauwenbergh, Jean Jacques Joseph, 1798-1799
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8773.

1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (14 februari 1798-19 september 1799).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 142).

Archief van notaris van Cauwenbergh, Jean Jacques Joseph 2, 1799-1812
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9351.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (september 1799-29 december 1812).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 143).

NOTARIS VAN CAUWENBERGH, JOSEPH SR.
Lier, 1911-1953

Resideerde tot 30 december 1953 te Lier.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1911-1953) berusten bij notaris Joseph van Cauwenbergh te Lier.

Archief van notaris van Cauwenbergh, Joseph sr., 1911-1940
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9497.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (4 december 1911-1937, 1940).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 147).

NOTARIS VAN DEN ACKER, JOANNES
Lier, 1788-1796

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 20 april 1780. Resideerde van 1780 tot februari 1781 in Nijlen (zie Notariaat nrs. 2821-2822), van maart 1781 tot 27 maart 1788 in Berlaar (zie Notariaat nrs. 2822-2832), van 29 maart 1788 tot 1796 in Lier.

Archief van notaris van den Acker, Joannes, 1788-1796

Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2832-2855.
24 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (29 maart 1788-1796).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 142).

NOTARIS VAN DEN BLOCK, CHARLES MICHEL
Lier, 1798-1799

Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris van den Block, Charles Michel, 1798-1799
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2856, 8746.
2 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1 februari-21 augustus 1799) en repertorium (13 december 1798-28 augustus 1799).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 143).

NOTARIS VAN DEN BRANDE, FRANS
Lier, 1897-1921

Geboren in Lier op 14 januari 1852 en er overleden op 26 juni 1926.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het onstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1897-1921) worden bewaard bij notaris Francis van den Brande te Lier.

Archief van notaris van den Brande, Frans, 1897-1921
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9483.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (4 februari 1897-19 november 1921).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 147).

NOTARIS VAN DEN BRANDE, LUCIEN
Lier, 1921-1963

Resideerde tot 4 maart 1963 te Lier.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het onststaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1921-1963) berusten bij notaris Francis van den Brande te Lier.

Archief van notaris van den Brande, Lucien, 1921-1940
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9483-9484.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Repertoria (22 november 1921-1937, 1940).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 147).

NOTARIS VAN DEN EYNDE, JACOB
Lier, 1789-1791

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 10 maart 1750; resideerde en instrumenteerde van 24 december 1750 tot 1 april 1752 in Mechelen (zie Notariaat nr. 3062), van 9 januari 1753 tot 4 februari 1788 in Putte (zie Notariaat nrs. 3063-3096), van 1789 tot 16 augustus 1791 in Lier.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris van den Eynde, Jacob, 1789-1791
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3096.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (28 april 1789-16 augustus 1791).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 142).

Liezele

NOTARIS BASTEYNS, EUGENE
Liezele, 1882-1919

Resideerde van 10 februari 1876 tot 4 april 1882 in Koningshooikt (zie Notariaat nr. 9427, 16429-16436), van 9 april 1882 tot 5 mei 1919 in Liezele en van 5 mei 1919 tot 14 september 1922 in Puurs (zie Notariaat nr.9517, 12871, 12915-12919).
Archiefgeschiedenis: De nrs. 12866-12871, 12873-12895 werden op 28 juli en 4 augustus 1999 in bewaring gegeven door notaris Marleen De Bondt te Puurs.

Archief van notaris Basteyns, Eugène, 1883-1918
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9427 en 9517.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1882-1918).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 149).

Archief van notaris Basteyns, Eugène 2, 1882-1919
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 40 De Bondt, 12866...12915.
54 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (9 april 1882-5 mei 1919) en repertoria.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS DE VROEDE, FRANCISCUS
Liezele, 1784-1786

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 4 oktober 1784.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het onstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris de Vroede, Franciscus, 1784-1786
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2862.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (16 oktober 1784-22 mei 1786).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 148).

NOTARIS PEETERS, CAROLUS ADOLPHUS
Liezele, 1868-1879

Resideerde van 21 februari 1868 tot 28 maart 1879 in Liezele, van 1 mei 1879 tot 29 januari 1892 in Mechelen (zie Notariaat nr. 9462).
Archiefgeschiedenis: De nrs. 12222-12224 werden op 16 december 1991 in bewaring gegeven door notaris P. Verhaegen te Puurs (Aanw. 1991/22).
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Peeters, Carolus Adolphus, 1868-1879
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 22 Verhaegen, 12222-12224.
3 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (21 februari 1868-28 maart 1879).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 148A).

Archief van notaris Peeters, Carolus Adolphus 2, 1868-1879
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9462.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (21 februari 1868-28 maart 1879).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 148).

NOTARIS PEETERS, GEORGES
Liezele, 1879-1881

Resideerde van 8 mei 1879 tot 22 november 1881 in Liezele, van 23 november 1881 tot 29 december 1910 in Willebroek (zie Notariaat nr. 9552).
Archiefgeschiedenis: Nr. 12225 werd op 16 december 1991 in bewaring gegeven door notaris P. Verhaegen te Puurs (Aanw. 1991/22).
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Peeters, Georges, 1879-1881
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 22 Verhaegen, 12225.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (8 mei 1879-22 november 1881).

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 148A).

Archief van notaris Peeters, Georges 2, 1879-1881
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9552.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (8 mei 1879-22 november 1881).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 148).

NOTARIS VAN AKEN, JOANNES
Liezele, 1834-1841

Geboren op 29 maart 1779, tot burgmeester van Liezele benoemd op 7 mei 1818 en gemeentesecretaris van Oppuurs op 20 december 1819. Resideerde en instrumenteerde van 30 september 1820 tot 17 april 1834 in Lippelo (zie Notariaat nrs. 5005-5012, 5019-5020), van 12 mei 1834 tot 10 maart 1841 te Liezele.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Frans Loncin te Puurs op 19 september 1950.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris van Aken, Joannes, 1834-1841
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5012-5015, 5020.
5 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (22 juni 1834-10 maart 1841).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 151).

NOTARIS VAN AKEN, JULIANUS JOZEF
Liezele, 1841-1867

Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het onstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris van Aken, Julianus Jozef, 1841-1867
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5015-5018, 5020-5021, 7600-7614.
21 inv. nrs.

Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (22 juni 1841-1 oktober 1867).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 148).

Archief van notaris van Aken, Julianus Jozef 2, 1841-1867
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9449.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (22 juni 1841-1 oktober 1867).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 148).

NOTARIS VAN BOECKHOUT, HENRI
Liezele, 1881-1882

Resideerde van 8 december 1881 tot 29 maart 1882 in Liezele, vanaf 7 april 1882 tot 24 december 1892 in Puurs (zie Notariaat nrs. 9474, 12218-12221).
Archiefgeschiedenis: Nr. 12218 werd op 16 december 1991 in bewaring gegeven door notaris P. Verhaegen te Puurs (Aanw. 1991/22).
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris van Boeckhout, Henri, 1881-1882
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 23 Verhaegen, 12218.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (8 december 1881-29 maart 1882).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 149).

Archief van notaris van Boeckhout, Henri 2, 1881-1882
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9474.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (8 december 1881-29 maart 1882).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 149).

NOTARIS VAN PAESSCHEN, GERARD
Liezele, 1629-1662

Resideerde van november 1628 tot januari 1629 in Blaasveld (zie Notariaat nr. 2863), van februari 1629 tot 1638 en van 24 maart 1643 tot 1662 in Liezele en van 1639 tot 16 maart 1643 in Lippelo (zie Notariaat 2864-2865).

Archief van notaris van Paesschen, Gerard, 1629-1662
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2863-2868.
6 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (februari 1629-1638, 24 maart 1643-1662) met enkele losse bescheiden tot 1672.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 148).
─ Regestenlijst in beperkte oplage: Leeszaalnr. 5313 (ROGGEMAN G., *Minuten van notaris Gerard Van Paeschen te Liezele, 1628-1660. Notariaat nrs. 2863-2868. Regesten en klappers.*, Blaasveld).

Lille

NOTARIS BOUWEN, CHRISTIANUS
Lille, 1770-1796

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 26 januari 1770.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Walravens te Herentals op 16 mei 1952.

Archief van notaris Bouwen, Christianus, 1770-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5934-5955.
22 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1770-1796).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 149).

NOTARIS DE WOLF, HENRI LÉOPOLD
Lille, 1853-1855

Resideerde van 23 juli 1847 tot 9 juni 1853 in Balen, van 28 juni 1853 tot 1855 in Lille en vanaf 1856 tot 1884 in Herentals (zie ook Notariaat nr. 8984).

Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1853-1855) berusten bij notaris K.J.M. Van Schoubroeck te Herentals.

Archief van notaris de Wolf, Henri Léopold, 1853-1855
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8984.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (28 juni 1853-1855).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 150).

NOTARIS NOYDENS, AUGUSTUS FRANCISCUS
Lille, 1736-1755

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 3 augustus 1730; resideerde tot 28 maart 1736 in Gierle (zie Notariaat nrs. 2396-2397), vanaf 29 april 1736 tot 1755 in Lille.

Archief van notaris Noydens, Augustus Franciscus, 1736-1755
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2397-2401.
5 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (29 april 1736-1755).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 104).

NOTARIS PROOST, MELCHIOR
Lille, 1779-1781

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 28 mei 1779.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Walravens te Herentals op 16 mei 1952.

Archief van notaris Proost, Melchior, 1779-1781
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5956.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertorium (18 juni 1779-9 augustus 1781).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 149).

NOTARIS WUYTS, FRANS
Lille, 1823-1853

Geboren op 28 december 1795, als zoon van notaris -en later burgemeester- Petrus Josephus. Hij werd tot gemeentesecretaris van Lille benoemd op 19 november 1818, wat hij bleef tot 1853. Hij was gehuwd met Cecilia Bosmans.
Archiefgeschiedenis: Nr. 5963 werd in bewaring gegeven door notaris Walravens te Herentals op 16 mei 1952.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1831-1853) berusten bij notaris Francis van Schoubroeck te Herentals.

Archief van notaris Wuyts, Frans, 1823-1853
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5963, 8988.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (15 mei 1823-1830) en repertoria (1823-1853).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 150).

NOTARIS WUYTS, PETRUS JOSEPHUS
Lille, 1788-1822

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 6 december 1788, was burgemeester van Lille van 1806 tot 1823.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 5957-5962 werden in bewaring gegeven door notaris Walravens te Herentals op 16 mei 1952.

Archief van notaris Wuyts, Petrus Josephus, 1788-1822
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5957-5962, 8989.
7 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1788-20 december 1822) en repertorium (22 november 1797-20 december 1822).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 149).

Lillo

NOTARIS WOLFS, CORNELIS
Lillo, 1704-1710

Archief van notaris Wolfs, Cornelis, 1704-1710
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2871.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1704-1710).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 150).

Lippelo

NOTARIS MORTGAT, HUBERTUS ANTONIUS
Lippelo, 1716-1719-(1738)

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 1 juli 1715; resideerde en instrumenteerde tot 28 januari 1719 in Lippelo, vanaf 28 juni 1719 tot 1738 in Buggenhout.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Mortgat, Hubertus Antonius, 1716-1738
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2872-2877.
6 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (24 januari 1716-1738); de minuten vanaf 28 juni 1719 tot 1738 zijn verleden in Buggenhout (Oost-Vlaanderen)!.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 150).

NOTARIS VAN ACOLEIJEN, JACQUES JOSEPH
Lippelo, 1819

Resideerde van 1 december 1817 tot 30 januari 1819 in Oppuurs, vanaf 1 februari tot 10 november 1819 in Lippelo.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het*

ontstaan van het notariaat tot op heden, 1957.

Archief van notaris van Acoleijen, Jacques Joseph, 1819
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5021.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1 februari - 10 november 1819).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 185).

Archief van notaris van Acoleijen, Jacques Joseph 2, 1819
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9372.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertorium (1 februari - 10 november 1819).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 185).

NOTARIS VAN AKEN, JOANNES
Lippelo, 1820-1834

Geboren op 29 maart 1779, tot burgemeester van Liezele benoemd op 7 mei 1818 en gemeentesecretaris van Oppuurs op 20 december 1819. Resideerde en instrumenteerde van 30 september 1820 tot 17 april 1834 in Lippelo, van 12 mei 1834 tot 10 maart 1841 te Liezele (zie Notariaat nrs. 5012-5015, 5020).
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Frans Loncin te Puurs op 19 september 1950.

Archief van notaris van Aken, Joannes, 1820-1834
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5005-5012, 5019-5020.
10 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (30 september 1820-10 maart 1834).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 151).

NOTARIS VAN DE VOORDE, JACOBUS
Lippelo, 1752-1777

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 29 juni 1752.

Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris van de Voorde, Jacobus, 1752-1777
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2878-2903.
26 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (4 juli 1752-25 april 1777).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 151).

NOTARIS VAN LANGENHOVE, CORNELIS
Lippelo, 1726-1734

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 25 september 1726.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: Klappers op deze minuten zijn bewaard op het Rijksarchief te Anderlecht, *Notariaat Generaal van Brabant*, nrs. 8368-8372.

Archief van notaris van Langenhove, Cornelis, 1726-1734
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2904-2909.
6 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (23 november 1726-31 december 1734).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 151).

NOTARIS VAN NYEN, FRANCISCUS SR.
Lippelo, 1689-1708

Archief van notaris van Nyen, Franciscus sr., 1689-1708
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2910-2913.
4 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (2 april 1689-5 juni 1708).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 150).

─ Regestenlijst in beperkte oplage: Leeszaalnr. 5310 (ROGGEMAN G., *Minuten van notaris Frans van Nijen te Lippelo, 1689-1708. Notariaat nrs. 2910-2913. Regesten en klappers*, Blaasveld).

NOTARIS VAN NYEN, FRANS JR.
Lippelo, 1719-1724

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 27 juli 1719.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris van Nyen, Frans jr., 1719-1724
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2914.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (4 augustus 1719-10 februari 1724).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 151).

NOTARIS VAN PAESSCHEN, GERARD
Lippelo, 1639-1643

Resideerde van november 1628 tot januari 1629 in Blaasveld (zie Notariaat nr. 2863), van februari 1629 tot 1638 en van 24 maart 1643 tot 1662 in Liezele (zie Notariaat nrs. 2863-2868) en van 1639 tot 16 maart 1643 in Lippelo.

Archief van notaris van Paesschen, Gerard, 1639-1643
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2863-2864.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1639-16 maart 1643).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 150).

Loenhout

NOTARIS LEMMENS, CAROLUS JOSEPHUS
Loenhout, 1794

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 26 juni 1758; resideerde van 1758 tot 13 maart 1787 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 9189-9214); vanaf 2 mei 1787 tot 25 februari 1794 in Brecht, vanaf 22 maart 1794 in Loenhout (zie Notariaat nr. 9214).

Archief van notaris Lemmens, Carolus Josephus, 1787-1794
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9214.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuut (22 maart 1794).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 152).

NOTARIS ROUBENS, PETRUS
Loenhout, 1770-1795

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 26 september 1770.

Archief van notaris Roubens, Petrus, 1770-1795
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9215-9221.
7 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1770-1773, 1778-1795).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 152).

NOTARIS VAN DER BUIJTEN, LAUREYS
Loenhout, 1625-1664

Resideerde in oktober 1663-februari 1664 blijkbaar ook in Hoogstraten (zie Notariaat nr. 2517bis).

Archief van notaris van der Buijten, Laureys, 1625-1664
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2917-2919.
3 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (5 december 1625-1 januari 1664).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 152).
─ Regestenlijst in beperkte oplage: Bibliotheeknr. Ms. 136 (ROGGEMAN G.,

Loenhout. Notaris Laureys van der Buyten, (Blaasveld), 1985. Regesten met klapper op de nrs. 2917-2919).

NOTARIS VAN ELSACKER, PETER
Loenhout, 1636-1675

Peter (1612-1676) was de zoon van Jan (ca. 1585-1645), stadhouder en schepen van Loenhout; hij was als notaris geadmitteerd door de Raad van Brabant op 26 oktober 1635 en was sedert 1640 gemeentesecretaris van Loenhout. Op 2 juni 1645 werd hij benoemd tot subsitituut-stadhouder van het Leenhof in vervanging van zijn oudste broer Cornelis. Hij was gehuwd met Johanna Goers (+1644) en met Joanna van Duysel (+1690) -van Weelde-.
Lit.: VAN SCHIJNDEL B.W., *De familie "van Elsacker"*, in *De Schakel*, 1952, 111. – NEUTEBOOM-DIELEMAN M.P., *De familie van Elsacker en de "Elsackerhuizen" te Loenhout*, in *Vlaamse Stam*, XXXIII, 1997, 506-507.

Archief van notaris van Elsacker, Peter , 1636-1675
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11174.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1636-1675).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 152).

NOTARIS VAN NUETEN, FRANCISCUS EGIDIUS
Loenhout, 1840-1876

Geboren in Loenhout op 10 oktober 1812 als zoon van notaris Joannes Franciscus. Kreeg zijn opleiding bij notaris Haenegraeff in Antwerpen en volgde zijn vader op. Hij was gehuwd met Maria Theresia Meeussen. In 1876 werd hij neergeschoten door zijn voormalige knecht en overleed op 29 januari van dat jaar.

Archief van notaris van Nueten, Franciscus Egidius, 1840-1876
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10861-10872.
12 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1840-1876).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 153).

─ Index op computer (CEURVELS G., Databank Notariaat (10019), 1840-1871).
-Regestenlijst in typechrift:Leeszaalnr. 6877 (J. BEVERS, *Regesten op deminuten van notaris Franciscus Egidius Van Nueten Loenhout 1840-1851*, met klappers, betreft de nrs. 10861-10864)

Archief van notaris van Nueten, Franciscus Egidius 2, 1840-1876
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8902.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1840-1876).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 153).

NOTARIS VAN NUETEN, JAN FRANS
Loenhout, 1806-1839

Geboren op 22 augustus 1779 als zoon van Martinus. van Olen en van Joanna Verachtert, van Oevel. Werd op 12 augustus 1825 tot gemeentesecretaris van Loenhout benoemd en werd later burgemeester. Hij was gehuwd met Anna Cornelia Geerts en overleed op 29 september 1839.

Archief van notaris van Nueten, Jan Frans, 1806-1839
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10854-10860, 10872.
8 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1806-1839).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 153).
─ Index op computer (CEURVELS G., Databank Notariaat (10000).

Archief van notaris van Nueten, Jan Frans 2, 1806-1839
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8903.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1806-1839).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 153).

NOTARIS VAN VORSPOELE, JAN
Loenhout, 1568-1573

Elders bewaard archief: De minuten van 1565 tot 1581 berusten op het stadsarchief te Antwerpen, *Notariaat*, nr. 4633.

Archief van notaris van Vorspoele, Jan, 1568-1573
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 8995.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1568-1573), achteraan gevolgd door enkele schepenakten (1587-1589).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 152).

NOTARIS VERGAUWEN, JOANNES
Loenhout, 1775-1795

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 19 december 1775.

Archief van notaris Vergauwen, Joannes, 1775-1795
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9273-9289.
17 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (23 december 1775-1795).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 152).

Mechelen

NOTARISSEN MECHELEN
Mechelen, 1600-1796

Archief van notarissen Mechelen, 1600-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2921bis en ter.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten, afschriften en klappers op minuten van onbekende Mechelse notarissen (17de-18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris*

van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen), Brussel, 1977, p. 154).

NOTARIS ADRIANI, JACOBUS FRANCISCUS
Mechelen, 1788-1796

Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten (1788-1796) worden bewaard op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nr. 27-30).

Archief van notaris Adriani, Jacobus Franciscus, 1788-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8712.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (25 januari 1788-11 februari 1796).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 157).

NOTARIS ALAERTS, JEAN CH.
Mechelen, 1865-1869

Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Etienne Delvaulx te Mechelen.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Alaerts, Jean Ch., 1865-1869
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10524-10527.
4 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (19 oktober 1865-9 februari 1869).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 161).

Archief van notaris Alaerts, Jean Ch. 2, 1865-1869
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9436.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (19 oktober 1865-9 februari 1869).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris*

van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen), Brussel, 1977, p. 161).

NOTARIS AUGER, ALEXANDER
Mechelen, 1797-1799

Afkomstig van Rijsel, waar hij failliet ging, speelde een belangrijke rol in de eerste jaren van het Franse bestuur, o.a. als "commissaire du Directoire Exécutif". Niet alleen zijn openbaar optreden maar ook zijn privé leven waren zeer gecontesteerd en uiteindelijk moest hij én als ambtenaar én als notaris aftreden.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (5 mei 1797-10 september 1799) worden bewaard op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nr. 32).

Archief van notaris Auger, Alexandre, 1797-1799
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8729.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (5 mei 1797-22 september 1799).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 157).

NOTARIS BEELAERTS, JOSEPHUS FRANCISCUS ALEXANDER
Mechelen, 1789-1824

Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1789-1796, 1800-1824) worden bewaard op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nr. 45-78).

Archief van notaris Beelaerts, Josephus Franciscus Alex., 1789-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8735.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (30 mei 1789-28 februari 1796).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 157).

Archief van notaris Beelaerts, Josephus Franciscus Alex. 2, 1800-1824
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9353.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (27 januari 1800-27 december 1824).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 157).

NOTARIS BEULLENS, FRANÇOIS J.J.
Mechelen, 1894-1928

Resideerde van 7 december 1885 tot 17 januari 1894 in Walem (zie *Notariaat*, nr. 9525), vanaf 23 januari 1894 tot 14 februari 1928 in Mechelen.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 14393-14435 werden op 4 oktober 2000 in bewaring gegeven door notaris Filip Huygens te Mechelen.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Beullens, François J.J., 1894-1928
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9525.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (23 januari 1894-14 februari 1928).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 162).

Archief van notaris Beullens, François J.J., 1894-1928
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 50 Huygens, 14393-14435.
43 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (23 januari 1894-14 februari 1928).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS BOGAERTS, JAN
Mechelen, 1642-1668

Elders bewaard archief: Een aantal losse minuten (en afschriften) (1648-1668) worden bewaard op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nr. 92) 514-539).

Archief van notaris Bogaerts, Jan, 1642-1657

Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2929.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten en afschriften (1642-1657).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 154).

NOTARIS BOONEN, C.M.
Mechelen, 1774-1796

Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten (1774-1796) worden bewaard op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nrs. 1806-1807).

Archief van notaris Boonen, C.M., 1774-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8750.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (25 mei 1774-7 december 1796).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 156).

NOTARIS BRUYN VAN HARLINGEN, JOANNES
Mechelen, 1595-1634

Elders bewaard archief: De minuten (1595-1634) worden bewaard op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nrs. 882-918).

Archief van notaris Bruyn van Harlingen, Joannes, 1611
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3118.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1611).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 153).

NOTARIS BUYDENS, FRANCISCUS
Mechelen, 1599-1608

Archief van notaris Buydens, Franciscus, 1599-1608
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2940.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten en afschriften (1599-1608).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 153).

NOTARIS BUYDENS, JOSEPH ROGER
Mechelen, 1787-1833

Archiefgeschiedenis: De minuten en repertoria (1787-1796, 1802-1833) werden vernield in de studie van notaris Paul van Roye in 1914.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Buydens, Joseph Roger, 1787-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8762.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (1 december 1787-13 oktober 1796).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 157).

Archief van notaris Buydens, Joseph Roger 2, 1802-1833
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9366.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (22 juni 1802-4 april 1833).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 157).

NOTARIS BUYDENS, M.
Mechelen, 1757-1796

Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: Een losse minuut (of afschrift) van 8 maart 1769 wordt bewaard op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nrs. 363).

Archief van notaris Buydens, M., 1757-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2943, 8763.
2 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en afschriften (1759-1773) en klappers op de minuten (1757-1796).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 156).

NOTARIS CLAESSENS, JAN BAPTIST
Mechelen, 1670-1731

Elders bewaard archief: De minuten (1670-1731) worden bewaard op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nrs. 401-432).

Archief van notaris Claessens, Jan Baptist, 1670-1700
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2947.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Klappers op de minuten (1670-1700).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 154).

NOTARIS CLUYDTS, JOZEF FRANS
Mechelen, 1866-1879

Archiefgeschiedenis: De minuten (1866-1879) berustten in de studie van notaris Paul van Roye te Mechelen, toen zij bij een bombardement in 1914 werden vernield.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Cluydts, Jozef Frans, 1866-1879
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9523.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (14 oktober 1866-17 augustus 1879).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 153).

NOTARIS CLUYDTS, PROSPER M. FRANÇOIS
Mechelen, 1879-1905

Archiefgeschiedenis: De minuten (1879-1905) berustten in de studie van notaris Paul van Roye te Mechelen, toen zij bij een bombardement in 1914 werden vernield.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Cluydts, Prosper M. François, 1879-1905
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9519.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (22 oktober 1879-1 juli 1905).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 162).

NOTARIS COLIBRANT, JEAN FRANÇOIS
Mechelen, 1796-1815

Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1796-1815) worden bewaard op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nr. 462-476).

Archief van notaris Colibrant, Jean François, 1796-1799
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8782.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (1 maart 1796-21 september 1799).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 157).

Archief van notaris Colibrant, Jean François 2, 1799-1815
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9354.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (27 september 1799-9 september 1815).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris*

van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen), Brussel, 1977, p. 157).

NOTARIS CROON, F.J.
Mechelen, 1672-1716

Elders bewaard archief: De minuten (1672-1716) worden bewaard op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nrs. 478-513).

Archief van notaris Croon, F.J., 1691-1694
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2953.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Klappers op de minuten (1691, 1694).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 154).

NOTARIS CROON, PETRUS
Mechelen, 1633-1672

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 3 oktober 1633.
Elders bewaard archief: De minuten (1633-1672) worden bewaard op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nrs. 514-539).

Archief van notaris Croon, Petrus, 1633-1672
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2955.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Klapper op de minuten (1633-1672).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 154).

NOTARIS DAMS, PETRUS
Mechelen, 1834-1866

Resideerde en instrumenteerde tot 23 maart 1866 in Mechelen.
Archiefgeschiedenis: De minuten (1834-1866) berustten in de studie van notaris Paul van Roye te Mechelen, toen zij bij een bombardement in 1914 werden vernield.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het*

ontstaan van het notariaat tot op heden, 1957.

Archief van notaris Dams, Petrus, 1834-1856
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9455.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (31 januari 1834-1856).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 160).

NOTARIS DE BOCK, JEAN
Mechelen, 1787-1798

Archiefgeschiedenis: De op het stadsarchief te Mechelen bewaarde minuten werden in bewaring gegeven door notaris Edgard Delvaulx.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: Een aantal losse minuten en afschriften (17 februari 1787-17 april 1798) worden bewaard op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nrs. 88-89).

Archief van notaris de Bock, Jean, 1798
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8748.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (17 april-31 augustus 1798).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 158).

NOTARIS DE COCQ, FRANÇOIS JOSEPH
Mechelen, 1801-1829

Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (19 augustus 1801-4 september 1829) bevinden zich op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nr. 2115, 2291-2347, 2393-2396).

Archief van notaris de Cocq, François Joseph, 1801-1829

Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9355.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (20 juli 1801-4 september 1829).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 158).

NOTARIS DE COCQ, JAN EGIDIUS JUDOCUS
Mechelen, 1830-1832

Archiefgeschiedenis: De op het stadsarchief te Mechelen bewaarde minuten werden in bewaring gegeven door notaris Maurits Schotte.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (16 maart 1830-25 april 1832) worden bewaard op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nr. 2116, 2348-2352).

Archief van notaris de Cocq, Jan Egidius Judocus, 1830-1832
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9356.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (16 maart 1830-25 april 1832).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 159).

NOTARIS DE COCQ, JOHANNES MICHAEL
Mechelen, 1832-1870

Resideerde en instrumenteerde tot 17 juni 1870 in Mechelen.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1 mei 1832-17 juni 1870) berusten op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nrs. 2117-2121, 2353-2392).

Archief van notaris de Cocq, Johannes Michael, 1832-1868
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9439.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1 mei 1832-1868).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 159).

NOTARIS DE COCQ, J.F.
Mechelen, 1717-1723

Elders bewaard archief: De minuten (1717-1723) worden bewaard op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nrs. 456-457).

Archief van notaris de Cocq, J.F., 1717-1723
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2960.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Klappers op de minuten (1717-1723).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 155).

NOTARIS DE GRAUW, JUDOCUS
Mechelen, 1797-1834

Archiefgeschiedenis: De minuten werden in bewaring gegeven door notaris Hubert Fris aan stadsarchief te Mechelen.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten (8 mei 1797-19 januari 1834) worden bewaard op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nr. 799-820).

Archief van notaris de Grauw, Judocus, 1797-1799
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8835.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (18 maart 1797-14 september 1799).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 158).

Archief van notaris de Grauw, Judocus 2, 1799-1834
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9357.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (26 september 1799-19 januari 1834).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 158).

NOTARIS DE KEERSMAECKER, JAN BAPTIST
Mechelen, 1825-1850

Geboren op 31 mei 1792, tot gemeentesecretaris van Heffen en Heindonk benoemd op 29 oktober 1818.
Archiefgeschiedenis: De op het stadsarchief te Mechelen bewaarde minuten werden in bewaring gegeven door notaris Edgard Delvaulx.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (11 mei 1825-20 maart 1850) worden bewaard op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nr. 2124-2178).

Archief van notaris de Keersmaecker, Jan Baptist, 1825-1850
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9358.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (11 mei 1825-20 maart 1850).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 159).

NOTARIS DE KEERSMAECKER, P.F. DÉSIRÉ
Mechelen, 1850-1885

Was van 1860 tot 1862 provincieraadslid voor het kanton Mechelen.
Archiefgeschiedenis: De op het stadsarchief te Mechelen berustende minuten werden in bewaring gegeven door notaris Etienne Delvaulx.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten (19 oktober 1850-24 december 1885) berusten op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nrs. 2122, 2178-2242).

Archief van notaris de Keersmaecker, P.F. Désiré, 1850-1885
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9464.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (19 oktober 1850-24 december 1885).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 160).

NOTARIS DE KEYSER, PIERRE JOSEPH
Mechelen, 1801-1814

Archiefgeschiedenis: De op het stadsarchief te Mechelen bewaarde minuten werden in bewaring gegeven door notaris Edgard Delvaulx.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (24 juli 1801-4 april 1814) worden bewaard op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nr. 1117-1122).

Archief van notaris de Keyser, Pierre Joseph, 1801-1813
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9359.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (24 juli 1801-1813).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 158).

NOTARIS DELVAULX, EDGARD
Mechelen, 1913-1949

Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Delvaulx, Edgard, 1913-1949
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9550-9551.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Repertoria (13 juni 1913-1937, 1940).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 163).

Archief van notaris Delvaulx, Edgard 2, 1913-1949
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 86 Schotsmans, 17680-17753.
80 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (21 juni 1913-18 mei 1949).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS DELVAULX, VICTOR
Mechelen, 1874-1913

Resideerde van 13 november 1870 tot 29 december 1873 in Walem (zie *Notariaat*, nr. 9459), van 12 januari 1874 tot 9 juni 1913 in Mechelen.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Delvaulx, Victor, 1874-1913
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9459.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (12 januari 1874-9 juni 1913).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 161).

Archief van notaris Delvaulx, Victor 2, 1874-1913
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 86 Schotsmans, 17607-17679.
73 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (20 januari 1874-9 juni 1913).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS DE MARRÉ, JOSEPH
Mechelen, 1928-1946

Resideerde van 10 maart 1907 tot 12 februari 1928 in Willebroek (zie *Notariaat*, nr. 9530), vanaf 13 februari 1928 tot 16 december 1946 in Mechelen.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 16061-16125 werden op 13 februari 2002 in bewaring gegeven door notaris Rose-Marie Baetens te Mechelen.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris de Marré, Joseph, 1928-1940
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9530.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (13 februari 1928-1937, 1940).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 164).

Archief van notaris De Marré, Joseph, 1928-1946
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 65 Baetens, 16061-16125.
65 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (13 februari 1928-11 december 1946).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS DE MARRÉ, KAREL JAN
Mechelen, 1870-1878

Resideerde van 7 februari tot 24 oktober 1870 in Walem (zie *Notariaat*, nr. 9431), vanaf 2 november 1870 tot 23 oktober 1878 in Mechelen.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten (2 november 1870-23 oktober 1878) worden bewaard in de studie van notaris Guy van Bellinghen te Mechelen.

Archief van notaris de Marré, Karel Jan, 1870-1878
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9431.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (2 november 1870-23 oktober 1878).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 161).

NOTARIS DE PAUW, FRANS ISIDOOR
Mechelen, 1870-1882

Resideerde van 26 oktober 1866 tot 1 augustus 1870 in Ruisbroek (zie *Notariaat*, nr. 9466), vanaf 5 augustus 1870 tot 21 juli 1882 in Mechelen.
Archiefgeschiedenis: De minuten (1870-1882) berustten in de studie van notaris Jos de Marré te Mechelen, toen zij in 1944 werden vernield.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris de Pauw, Frans Isidoor, 1870-1882
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9466.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (5 augustus 1870-21 juli 1882).

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 161).

NOTARIS DE PAUW, FRANS XAVERIUS
Mechelen, 1847-1876

Geboren in Onze-Lieve-Vrouw-Waver op 29 augustus 1814, als zoon van de notaris -en later burgemeester- Frans Willem en overleden te Mechelen op 15 september 1890. Was gemeentesecretaris van Onze-Lieve-Vrouw-Waver van 1836 tot 1861 en zetelde van 1862 tot 1890 als provincieraadslid voor het kanton Mechelen. Benoemd als notaris in Onze-Lieve-Vrouw-Waver bij KB van 22 februari 1844, waar hij resideerde tot 22 april 1847 (zie *Notariaat*, nrs. 8405-8409, 9435); vanaf 24 april 1847 resideerde hij in Mechelen.
Lit.: VAN ROMPAY J., *Bijdrage tot de geschiedenis van Onze-Lieve-Vrouw-Waver in het Land van Mechelen*, Lier, (1970), p. 262-263.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Hubert Fris te Mechelen.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris de Pauw, Frans Xaverius, 1847-1876
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10096-10125.
30 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (24 april 1847-18 mei 1876).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 160).

Archief van notaris de Pauw, Frans Xaverius 2, 1844-1876
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9435.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (24 april 1847-18 mei 1876).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 160).

NOTARIS DE PAUW, JAN BAPTIST
Mechelen, 1876-1893

Archiefgeschiedenis: De nrs. 12637-12654 werden in bewaring gegeven door notaris Filip Huygens te Mechelen op 5 november 1996.

Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris de Pauw, Jan Baptist, 1876-1893
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9469.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (31 mei 1876-11 september 1893).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Invenrtaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 161).

Archief van notaris de Pauw, Jan Baptist 2, 1876-1893
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 37 Huygens, 12637-12654.
17 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1 juni 1876-31 augustus 1893).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, aanvullingen,p. 160C).

NOTARIS DE REES, LIBERTUS
Mechelen, 1672-1703

Elders bewaard archief: De minuten (1672-1703) worden bewaard op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nrs. 1481-1497).

Archief van notaris de Rees, Libertus, 1672-1703
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3026.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Klappers op de minuten (1672-1703).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 154).

NOTARIS DE REES, PETRUS
Mechelen, 1703-1743

Elders bewaard archief: De minuten (1703-1739) worden bewaard op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nrs. 1498-1522).

Archief van notaris de Rees, Petrus, 1715-1743

Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3027-3029.
3 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en afschriften (1715-1743).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 155).

NOTARIS DESMEDT, ALFONS
Mechelen, 1931-1937

Resideerde van 6 januari 1903 tot 4 mei 1931 in Duffel (zie notariaat nr. 9553), van 11 mei 1931 tot 15 april 1937 in Mechelen.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria van 11 mei 1931 tot 15 april 1937 berusten bij notaris Luc Weyts te Mechelen.

Archief van notaris Desmedt, Alfons, 1931-1936
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9553.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (11 mei 1931-1936).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 164).

NOTARIS DESMEDT, CARL
Mechelen, 1937-1973

Resideerde van 27 april 1937 tot 9 oktober 1973 in Mechelen.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten (1937-1973) worden bewaard in de studie van notaris Luc Weyts te Mechelen.

Archief van notaris Desmedt, Carl, 1940
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9540.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertorium (1940).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 164).

NOTARIS FREMIE, CORNELIUS FRANS
Mechelen, 1838-1844

Archiefgeschiedenis: De op het stadsarchief te Mechelen bewaarde minuten werden in bewaring gegeven door notaris Albert van Bellinghen.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (4 december 1838-11 september 1844) worden bewaard op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nr. 696-697).

Archief van notaris Fremie, Cornelius Frans, 1838-1844
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9361.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (4 december 1838-11 september 1844).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 160).

NOTARIS FREMIE, JAN BAPTIST
Mechelen, 1824-1850

Geboren op 2 januari 1783, op 29 oktober 1818 tot gemeentesecretaris van Hombeek en Leest benoemd. Was van 1836 tot 1872 provincieraadslid voor het kanton Mechelen.
Archiefgeschiedenis: De op het stadsarchief te Mechelen bewaarde minuten werden in bewaring gegeven door notaris Albert van Bellinghen.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (6 oktober 1824-13 december 1850) worden bewaard op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nr. 698-761).

Archief van notaris Fremie, Jan Baptist, 1824-1850
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9360.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (6 oktober 1824-13 december 1850).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 159).

NOTARIS FRIS, CONSTANT ALINE LOUIS HUBERT
Mechelen, 1910-1960

Resideerde tot 22 december 1960 in Mechelen.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1926-1960) berusten in de studie van notaris Filip Huygens te Mechelen.

Archief van notaris Fris, Hubert, 1910-1940
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9498-9499.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Repertoria (5 oktober 1910-1937, 1940).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 163).

Archief van notaris Fris, Hubert, 1910-1925
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 50 Huygens, 14447-14468.
22 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (5 oktober 1910-1925).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS FRIS, HENRI J.L.
Mechelen, 1870-1885

Resideerde van 17 december 1855 tot 7 januari 1870 in Walem (zie *Notariaat*, nrs. 9472, 10725-10730) van 13 januari 1870 tot 21 augustus 1885 in Mechelen.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 12602-12618 werden in bewaring gegeven door notaris Filip Huygens te Mechelen op 5 november 1996.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Fris, Henri J.L., 1870-1885
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9472.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (13 januari 1870-21 juli 1885).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 161).

Archief van notaris Fris, Henri J.L. 2, 1870-1885
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 37 Huygens, 12602-12618.
18 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (13 januari 1870-21 augustus 1885).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, aanvullingen p. 160C).

NOTARIS FRIS, PROSPER A.TH.
Mechelen, 1885-1910

Resideerde van 8 januari 1874 tot 17 november 1885 in Walem (zie *Notariaat*, nr.9453), van 19 november 1885 tot 17 september 1910 in Mechelen.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 12619-12636 werden in bewaring gegeven door notaris Filip Huygens te Mechelen op 5 november 1996; de nrs. 14436-14446 door dezelfde notaris op 4 oktober 2000.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Fris, Prosper A.Th., 1885-1910
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9453.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (19 november 1885-17 september 1910).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 162).

Archief van notaris Fris, Prosper A.Th. 2, 1885-1900
Onderdeel van: Notariaat Antwerepn 37 Huygens, 12619-12636.
18 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (19 november 1885-1900).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, aanvullingen, p. 160C).

Archief van notaris Fris, Prosper A.Th. 3, 1901-1910
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 50 Huygens, 14436-14446.
11 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1901-18 september 1910).

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS FYEN, JACOBUS
Mechelen, 1781-1783

Geadmitteerd door de Raad van Brabant te Mechelen op 29 oktober 1781; resideerde alleszins van 1765 tot 1776 in Heffen (zie stadsarchief te Mechelen), van 5 november 1781 tot 2 juli 1783 in Mechelen en van 14 juli 1783 tot 1795 in Sint-Katelijne-Waver (zie Notariaat nrs. 8312-8323).
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten (1765-1776) met residentie Heffen worden bewaard op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nr. 689-693).

Archief van notaris Fyen, Jacobus, 1781-1783
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8312.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (5 november 1781-2 juli 1783).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 157).

NOTARIS GHELLINCK, J.
Mechelen, 1757-1758

Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Ghellinck, J., 1757-1758
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2969.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1757-1758).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 156).

NOTARIS HARTIUS, OTTO
Mechelen, 1644-1667

Elders bewaard archief: De minuten (1644-1667) worden bewaard op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nrs. 919-938).

Archief van notaris Hartius, Otto, 1644-1666
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2974-2975.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1644-1666) en klappers op de minuten (1644-1654, 1657-1666).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 154).

NOTARIS HENS, JOANNES FRANCISCUS
Mechelen, 1763-1796

Geadmitteerd door de Raad van Brabant te Duffel op 19 mei 1763; zou ook in Lier geresideerd hebben.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten en klappers hierop (1763-1796) worden bewaard op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nrs. 944-985).

Archief van notaris Hens, Joannes Franciscus, 1763-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8843.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Klappers op de minuten (1763-1796).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 156).

NOTARIS HOSSELET, JEAN FRANÇOIS
Mechelen, 1796-1799

Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (29 december 1796-23 augustus 1799) worden bewaard op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nr. 1017-1018).

Archief van notaris Hosselet, Jean François, 1796-1799
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8852.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (29 december 1796-19 september 1799).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 157).

NOTARIS HOYLARTS, GUILLAUME
Mechelen, 1802-1803

Resideerde van 9 januari 1804 tot 1806 in Boom (zie Notariaat nrs. 5183-5186, 8854).
Archiefgeschiedenis: De nrs. 5181-5182 werden in bewaring gegeven door notaris Fernand Van Reeth te Boom op 27 april 1951.

Archief van notaris Hoylarts, Guillaume, 1802-1803
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5181-5182.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten 16 april 1802-8 juli 1803.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 158).

Archief van notaris Hoylarts, Guillaume 2, 1802
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 9362.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertorium (16 april-22 september 1802).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 159).

NOTARIS HUYSMAN FRANS
Mechelen, 1940-1954

Resideerde van 30 april 1940 tot 19 november 1954 in Mechelen.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten (1940-1954) worden bewaard in de studie van

notaris Paul Schotte te Mechelen.

Archief van notaris Huysman, Frans, 1940
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9537.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertorium (30 april-30 december 1940).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 164).

NOTARIS KUMPS, WILLEM JEAN MARIE
Mechelen, 1891-1924

Resideerde van 6 maart 1874 tot 14 juni 1891 in Onze-Lieve-Vrouw-Waver (zie *Notariaat*, nr. 9513), van 22 juni 1891 tot 22 mei 1924 in Mechelen. Was van 1883 tot 1894 provincieraadslid voor het kanton Duffel.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 17760-17794 werden op 26 april 2004 in bewaring geegeven door notaris Arnout Schotsmans te Mechelen.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Kumps, Willem J.M., 1891-1924
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9513.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (22 juni 1891-22 mei 1924).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 162).

Archief van notaris Kumps, Willem J.M. 2, 1891-1924
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 86 Schotsmans, 17760-17794.
35 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (30 juni 1891-22 mei 1924) en repertoria (22 juni 1891-22 mei 1924).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS LAMBRECHTS, JULIUS JOSEPHUS
Mechelen, 1834-1855

Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Hubert Fris te Mechelen.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Lambrechts, Julius Josephus, 1834-1855
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10075-10095.
21 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (31 mei 1834-27 april 1855).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 159-160).

Archief van notaris Lambrechts, Julius Josephus 2, 1834-1855
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9459.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (31 mei 1834-27 april 1855).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 160).

NOTARIS LE CLERCQ, JAN FRANS
Mechelen, 1833-1863

Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten (8 juni 1833-10 december 1863) worden bewaard in de studie van notaris Schotsmans te Mechelen; repertoria (1833-1863) berusten op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nrs. 2114).

Archief van notaris le Clercq, Jan Frans, 1833-1863
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9446.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (8 juli 1833-10 december 1863).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 159).

NOTARIS LEFEBURE, J.L.
Mechelen, 1797-1800

Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het*

ontstaan van het notariaat tot op heden, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten (11 oktober 1797-14 september 1798) worden bewaard op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nr. 1149).

Archief van notaris Lefebure, J.L., 1797-1799
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8868.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (19 april - 17 mei 1797, 22 september 1798-19 september 1799).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 158).

Archief van notaris Lefebure, J.L. 2, 1799-1800
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9363.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (23 september 1799-22 april 1800).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 158).

NOTARIS LEJEUNE, MARCEL
Mechelen, 1939-1966

Resideerde tot 26 januari 1966 in Mechelen.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten (1939-1966) worden bewaard in de studie van notaris Jozef Clerens te Mechelen.

Archief van notaris Lejeune, Marcel, 1939
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9496.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertorium (26 juli - 12 december 1939).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 164).

NOTARIS LISSENS, FRANCISCUS JOSEPHUS
Mechelen, 1738-1771

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 15 januari 1726 en ook door de Grote Raad van Mechelen; resideerde van 1726 tot 10 november 1738 te Rumst (zie Notariaat nrs. 3744-3756), vanaf 11 december 1738 in Mechelen.
Elders bewaard archief: Een aantal minuten en afschriften (1740-1771) berusten op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nrs. 1183-1184).

Archief van notaris Lissens, Franciscus Josephus, 1738-1770
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2996, 3756-3780.
26 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (11 december 1738-1770).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 155).

NOTARIS LOOSEN, M.
Mechelen, 1709-1761

Elders bewaard archief: De minuten (1709-1761) worden bewaard op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nrs. 1185-1188).

Archief van notaris Loosen, M., 1709-1761
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2997.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten en afschriften (1709-1761).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 155).

NOTARIS LUYTENS, JAN FRANS
Mechelen, 1730-1751

Elders bewaard archief: De minuten (1730-1751) worden bewaard op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nrs. 1190-1202).

Archief van notaris Luytens, Jan Frans, 1732-1751
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2999.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten en afschriften (1732-1751).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris*

van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen), Brussel, 1977, p. 155).

NOTARIS MILAENEN, P.J.
Mechelen, 1777-1795

Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1777-1795) worden bewaard op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nr. 1239).

Archief van notaris Milaenen, P.J., 1777-1795
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8886.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (1777-1795).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 156).

NOTARIS PEETERS, CAROLUS ADOLPHUS
Mechelen, 1879-1892

Resideerde van 21 februari 1868 tot 28 maart 1879 in Liezele (zie Notariaat nr. 9462), van 1 mei 1879 tot 29 januari 1892 in Mechelen.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het onstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1879-1892) berusten bij notaris Guy van Bellinghen te Mechelen.

Archief van notaris Peeters, Carolus Adolphus, 1879-1892
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9462.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1 mei 1879-29 januari 1892).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 162).

NOTARIS PERMISAEN, PH.
Mechelen, 1797-1800

Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Permisaen, Ph., 1797-1799
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8915.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (3 januari-7 september 1797, 19 november 1798-22 september 1799).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 158).

Archief van notaris Permisaen, Ph. 2, 1799-1800
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9364.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (27 september 1799-4 maart 1800).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 158).

NOTARIS PICARD, PIETER FRANS
Mechelen, 1816-1838

Is mogelijk dezelfde als P.F. Picard die als notaris te Mechelen resideerde van 13 oktober 1786 tot 10 juni 1794 (zie Stadsarchief Mechelen, *Notariaat*, nr. 1404).
Archiefgeschiedenis: De op het stadsarchief te Mechelen bewaarde minuten werden in bewaring gegeven door notaris Edgard Delvaulx.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (4 september 1816-17 februari 1838) worden bewaard op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nr. 1405-1412).

Archief van notaris Picard, Pieter Frans, 1816-1838
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9365.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (4 september 1816-17 februari 1838).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 159).

NOTARIS REUSENS, MAURICE
Mechelen, 1928-1931

Resideerde van 20 januari 1925 tot 12 mei 1928 in Booischot (zie Notariaat nr. 9526), van 12 juli 1928 tot 23 januari 1931 in Mechelen.
Archiefgeschiedenis: Neergelegd door de griffie van de Rechtbank van eerste Aanleg te Mechelen.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1928-1931) berusten bij notaris Luc Weyts te Mechelen.

Archief van notaris Reusens, Maurice, 1928-1931
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 9526.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (12 juli 1928-23 januari 1931).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 163).

NOTARIS RYCKAERT, ALIAS RYCKAERTS, JACOBUS
Mechelen, 1717-1727

Elders bewaard archief: De minuten (1717-1727) worden bewaard op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nrs. 1532).

Archief van notaris Ryckaert, alias Ryckaerts, Jacobus, 1717-1726
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3036.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Klappers op de minuten (1717-1726).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 155).

NOTARIS RYCKAERTS, J.F.
Mechelen, 1764-1787

Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten en klappers hierop (1764-1787) worden

bewaard op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nrs. 1764-1787).

Archief van notaris Ryckaerts, J.F., 1764-1787
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8937.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Klappers op de minuten (1764-1787).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 156).

NOTARIS SEBRECHTS, FRANS
Mechelen, 1886-1891

Resideerde van 21 oktober 1870 tot 6 juni 1871 in Ruisbroek (zie *Notariaat*, nr. 9480), van 11 juli 1871 tot 8 maart 1886 in Willebroek (zie *Notariaat*, nr. 9480) en van 16 maart 1886 tot 31 maart 1891 in Mechelen.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Sebrechts, Frans, 1886-1891
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9480.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (19 november 1886-31 maart 1891).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 162).

Archief van notaris Sebrechts, Frans 2, 1886-1891
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 86, Schotsmans.
6 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (16 maart 1886-31 maart 1891).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS SLAVON, EGIDE NICOLAS JOSEPH
Mechelen, 1842-1869

Archiefgeschiedenis: De op het stadsarchief te Mechelen bewaarde minuten werden in bewaring gegeven door notaris Albert van Bellinghen.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het*

ontstaan van het notariaat tot op heden, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (30 september 1842-26 november 1868) worden bewaard op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nr. 2242-2269).

Archief van notaris Slavon, Egide Nicolas Joseph, 1842-1869
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9440.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (26 september 1842-26 november 1868), het repertorum van 1869 vermeldt geen minuten.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 160).

NOTARIS SPORCKMANS, HUIBRECHT JANSZOON
Mechelen, 1610-1659

Elders bewaard archief: De minuten (1610-1659) worden bewaard op het stadsarchief van Mechelen (*Notariaat*, nrs. 1652-1680).

Archief van notaris Sporckmans, Huibrecht Janszoon, 1617-1653
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3040.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten en afschriften (1617-1653).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen), Brussel, 1977*, p. 153).

NOTARIS STALPAERT, LUDOVICUS CAROLUS
Mechelen, 1804-1808

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 21 december 1775; resideerde tot 2 februari 1804 in Lier (zie Notariaat nr. 2742-2771, 9349), van 6 februari 1804 tot 22 maart 1808 in Mechelen.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1804-1808) worden bewaard op het stadsarchief van Mechelen, *Notariaat*, nrs. 1691-1695.

Archief van notaris Stalpaert, Ludovicus Carolus 2, 1804-1808

Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9349.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (6 februari 1804-22 maart 1808).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 159).

NOTARIS SWARTENS, URBANUS
Mechelen, 1672-1687

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 2 november 1673 met als residentie Tienen. Zeker van 1674 tot 1687 instrumenteerde hij ook in Mechelen, vooral voor Ignatius de Hornes, heer van Niel. Vanaf 1687 resideerde hij uitsluitend in Tienen.
Elders bewaard archief: Een aantal minuten en afschriften (1672-1686) worden bewaard op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nr. 1699).

Archief van notaris Swartens, Urbanus, 1674-1687
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3042-3050.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1674-1687).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 154).

NOTARIS THYS, EMILE
Mechelen, 1924-1928

Archiefgeschiedenis: De nrs. 16126-16129 werden in bewaring gegeven door notaris Rose-Marie Baetens op 13 februari 2002.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten (1924-1928) worden bewaard in de studie van notaris Karel Vandekerckhove te Mechelen.

Archief van notaris Thys, Emile, 1924-1928
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9493.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (14 december 1924-10 februari 1928).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 163).

Archief van notaris Thys, Emile 2, 1924-1928
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 65 Baetens, 16126-16129.
4 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (6 januari 1925-10 februari 1928) en repertoria (14 december 1924-10 februari 1928).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)* Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS VAN BELLINGHEN, ALBERT
Mechelen, 1919-1966

Resideerde tot 29 juni 1966 in Mechelen.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten (1919-1966) berusten in de studie van notaris Guy van Bellinghen te Mechelen.

Archief van notaris van Bellinghen, Albert, 1919-1940
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9481-9482.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Repertoria (28 mei 1919-1937, 1940).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 163).

NOTARIS VAN BELLINGHEN, HENRI ALBERT
Mechelen, 1892-1919

Resideerde van 14 maart 1886 tot 13 juli 1892 in Willebroek (zie *Notariaat*, nr. 9516), van 20 juli 1892 tot 18 maart 1919 in Mechelen.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten (1892-1919) berusten in de studie van notaris Guy van Bellinghen.

Archief van notaris van Bellinghen, Henri Albert, 1892-1919
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9516.
1 inv. nr.

□ Inhoud: Repertoria (20 juli 1892-18 maart 1919).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 162).

NOTARIS VAN DEN BOSSCHE, B.F.
Mechelen, 1757-1796

Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten (1757-1796) worden bewaard op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nrs. 120-142).

Archief van notaris van den Bossche, B.F., 1757-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8753.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Klappers op de minuten (1757-1796).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 156).

NOTARIS VAN DEN BOSSCHE, JACOB ANTOON
Mechelen, 1793-1796

Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten (1793-1796) worden bewaard op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nr. 172).

Archief van notaris van den Bossche, Jacob Antoon, 1793-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8754.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (1793-1796).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 157).

NOTARIS VAN DEN BOSSCHE, PIETER JOZEF ANTOON
Mechelen, 1782-1821

Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1782-1796, 1801-1821) worden bewaard op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nr. 174-196).

Archief van notaris van den Bossche, Pieter Jozef Antoon, 1782-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8755.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Klappers op de minuten (10 juni 1782-10 september 1796).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 157).

Archief van notaris van den Bossche, Pieter Jozef Antoon 2, 1801-1821
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9367.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (24 oktober 1801-17 januari 1821).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 157).

NOTARIS VAN DEN DALE, PETRUS
Mechelen, 1585-1589

Archief van notaris van den Dale, Petrus, 1585-1589
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3060.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten en afschriften (1585-1589).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 153).

NOTARIS VAN DEN EYNDE, JACOB
Mechelen, 1750-1752

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 10 maart 1750; resideerde en instrumenteerde van 24 december 1750 tot 1 april 1752 in Mechelen, van 9 januari

1753 tot 4 februari 1788 in Putte (zie Notariaat nrs. 3063-3096), van 1789 tot 16 augustus 1791 in Lier (zie Notariaat nr. 3096).
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris van den Eynde, Jacob, 1750-1752
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3062.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (24 december 1750-1 april 1752).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 155).

NOTARIS VAN DER HOFSTADT, JOANNES
Mechelen, 1602-1603

Archief van notaris van der Hofstadt, Joannes, 1602-1603
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11173.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en afschriften (1602-1603).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 153).

NOTARIS VAN DE WALLE, VICTOR PIERRE
Mechelen, 1883-1919

Resideerde van 25 augustus 1879 tot 24 oktober 1883 in Duffel (zie Notariaat nrs. 9554), van 7 november 1883 tot 25 maart 1919 in Mechelen.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 12563-12586 werden op 9 augustus 1995 in bewaring gegeven door notaris Edmond De Backer te Mechelen.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria van na 1895 berusten bij notaris Edmond De Backer te Mechelen.

Archief van notaris van de Walle, Victor Pierre, 1883-1919
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9554-9555.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Repertoria (7 november 1883-25 maart 1919).

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 162).

Archief van notaris van de Walle, Victor Pierre 2, 1883-1895
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 35 De Backer, 12563-12586.
25 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (7 november 1883-1895).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, aanvullingen p. 160B).

NOTARIS VAN DE WALLE, WALTER
Mechelen, 1919-1967

Resideerde tot 15 februari 1967 in Mechelen.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten (1919-1967) worden bewaard in de studie van notaris Edmond de Backer te Mechelen.

Archief van notaris van de Walle, Walter, 1919-1940
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9556-9559.
4 inv. nrs.
□ Inhoud: Repertoria (31 maart 1919-1937, 1940).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 163).

NOTARIS VAN HAECHT, JACQUES JOSEPH
Mechelen, 1785-1829

Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (10 maart 1785-14 oktober 1829) worden bewaard op het stadsarchief van Mechelen (*Notariaat* nrs. 835-879); een aantal afschriften (29 september 1807-23 januari 1815) bevinden zich in *Notariaat*, nr. 3117.

Archief van notaris van Haecht, Jacques Joseph, 1796-1799
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8836.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (26 september 1796-19 september 1799).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 158).

NOTARIS VAN MEERBEECK, PETRUS FRANS
Mechelen, 1855-1873

Resideerde van 15 november 1850 tot 20 november 1855 in Walem (zie *Notariaat*, nrs. 8324, 9447), vanaf 8 december 1855 tot 15 september 1873 in Mechelen.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Etienne Delvaulx te Mechelen.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris van Meerbeeck, Petrus Frans, 1855-1873
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10528-10545.
18 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (8 december 1855-19 september 1873).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 160-161).

Archief van notaris van Meerbeeck, Petrus Frans 2, 1855-1873
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9437.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (8 december 1855-19 september 1873).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 161).

NOTARIS VAN MELCKEBECKE, ALFRED
Mechelen, 1893-1924

Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten (1893-1924) berusten in de studie van notaris

Paul Schotte te Mechelen.

Archief van notaris van Melckebecke, Alfred, 1893-1924
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9515.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (18 mei 1893-8 augustus 1924).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 162).

NOTARIS VAN MELCKEBECKE, MAURICE J.M.
Mechelen, 1924-1939

Resideerde tot 19 oktober 1939 in Mechelen.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten (1924-1939) worden bewaard in de studie van notaris Paul Schotte te Mechelen.

Archief van notaris van Melckebecke, Maurice J.M., 1924-1937
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9535.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (23 augustus 1924-1937).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 163).

NOTARIS VAN MELCKEBEKE, CAROLUS JOSEPHUS PHILIPPUS
Mechelen, 1851-1893

Resideerde tot 21 april 1893 te Mechelen. Was van 1872 tot 1882 provincieraadslid voor het kanton Mechelen.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Paul Schotte te Mechelen in 1993.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten (1891-1893) berusten nog in de studie van notaris Paul Schotte te Mechelen.

Archief van notaris van Melckebeke, Carolus Josephus Phil., 1851-1890
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 23 Schotte, 12236-12296.
4,60 str. m. – 61 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (3 september 1851-1890) en repertoria (3 september 1851-1871).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen p. 160A-B).

Archief van notaris van Melckebeke, Carolus Josephus Phil. 2, 1851-1893
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9461.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (3 september 1851-1893).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 160).

NOTARIS VAN PAESSCHEN, F.
Mechelen, 1665-1667

Archief van notaris van Paesschen, F., 1665-1667
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3127.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten en afschriften (1665-1667).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 154).

NOTARIS VAN ROYE, EMILE
Mechelen, 1905-1914

Resideerde van 29 november 1883 tot 5 december 1905 te Booischot (zie Notariaat nrs. 9532, 9687-9693), vanaf 7 december 1905 tot 14 februari 1914 in Mechelen.
Archiefgeschiedenis: Neergelegd door de griffie van de Rechtbank van eerste Aanleg te Mechelen.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1905-1914) berustten bij notaris Paul E. van Roye te Mechelen, toen zij in 1914 vernield werden.

Archief van notaris van Roye, Emile, 1905-1914
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 9519, 9532.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Repertoria (7 december 1905-14 februari 1914).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 162-163).

NOTARIS VAN ROYE, PAUL E.
Mechelen, 1914-1939

Resideerde van 27 februari 1914 tot 23 januari 1939 in Mechelen; de studie werd in 1914, samen met alle aanwezige minuten volledig vernield.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten (1915-1939) berusten in de studie van notaris Jozef Clerens te Mechelen; deze van 1914 zijn bij een bombardement vernield.

Archief van notaris van Roye, Paul E., 1914-1937
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9542.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (27 februari 1914-1937).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 163).

NOTARIS VAN VELSEN, FRANÇOIS DOMINIQUE
Mechelen, 1796-1799

Archief van notaris van Velsen, François Dominique, 1796-1799
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8962.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (10 november 1796-26 juli 1799).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 157).

NOTARIS VAN ZANTFOORT, WILLEM
Mechelen, 1637-1670

Geadmitteerd door de Raad van Brabant (te Brussel) op 13 juni 1637 en door de Raad van Brabant te 's-Gravenhage op 28 januari 1639; resideerde in 1637-1651 in Oud- en Nieuw-Gastel en in Etten (Noord-Brabant), vanaf 1652 in Mechelen.
Lit.: TEN CATE J.A., *De notariële archieven in Noord-Brabant*(Rijksarchief in Noord-Brabant), 's-Gravenhage, 1957, p. 475.
Elders bewaard archief: De minuten (1637-1670) worden bewaard op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nrs. 2107-2111).

Archief van notaris van Zantfoort, Willem, 1655
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3141.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten en afschriften (1655).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 154).

NOTARIS VERLINDEN, NICOLAAS
Mechelen, 1769-1775

Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten (1769-1775) worden bewaard op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nrs. 1806-1807).

Archief van notaris Verlinden, Nicolaas, 1769-1775
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8971.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Klappers op de minuten (1769-1775).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 156).

NOTARIS VERMARIEN, A.F.
Mechelen, 1758-1796

Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het*

ontstaan van het notariaat tot op heden, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten (1758-1796) worden bewaard op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nrs. 1826-1834).

Archief van notaris Vermarien, A.F., 1758-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8972.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Klappers op de minuten (1758-1796).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 156).

NOTARIS VERSCHAEREN, CLAUDIUS JOSEPHUS
Mechelen, 1830-1842

Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1830-1842) berusten op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nrs. 1865-1866, 2130, 2270-2291).

Archief van notaris Verschaeren, Claudius Josephus, 1830-1842
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9368.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (10 mei 1830-16 maart 1842).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 159).

NOTARIS VINCK, MARC JOSEPH
Mechelen, 1793-1832

Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten (28 oktober 1793-1832) worden bewaard in de studie van notaris Guy van Bellinghen te Mechelen.

Archief van notaris Vinck, Marc Joseph, 1796-1799
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8976.
1 inv. nr.

Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (30 september 1796-21 september 1799).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 158).

Archief van notaris Vinck, Marc Joseph 2, 1799-1832
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9369.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (25 september 1799-17 februari 1832).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 158).

NOTARIS VINCK, PHILIPPUS JACOBUS
Mechelen, 1832-1833

Geboren op 30 augustus 1791, op 5 november 1818 tot gemeentesecretaris van Onze-Lieve-Waver benoemd, op 28 augustus 1821 tot gemeentesecretaris van Koningshooikt -tot 1822- en op 27 augustus 1822 tot gemeentesecretaris van Rijmenam.
Archiefgeschiedenis: De op het stadsarchief te Mechelen bewaarde minuten werden in bewaring gegeven door notaris Albert van Bellinghen.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (15 mei 1832-7 februari 1833) worden bewaard op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nr. 1955-1956).

Archief van notaris Vinck, Philippus Jacobus, 1832-1833
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9370.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (15 mei 1832-7 februari 1833).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 159).

NOTARIS WALRAVENS, N. FRANCISCUS
Mechelen, 1754-1796

Elders bewaard archief: De minuten (1754-1796) worden bewaard op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nrs. 2018-2060).

Archief van notaris Walravens, N. Franciscus, 1754-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8981.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Klappers op de minuten (1754-1796).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 156).

NOTARIS WYNDRICKX, JOANNES JOSEPHUS
Mechelen, 1742-1796

Elders bewaard archief: De minuten (1742-1796) worden bewaard op het stadsarchief te Mechelen (*Notariaat*, nrs. 2071-2093).

Archief van notaris Wyndrickx, Joannes Josephus, 1742-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8834, 8990.
2 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Klappers op de minuten (1742-1796).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 155).

Meer

NOTARIS DE CHAFFOY, LOUIS ALEXIS MARIE
Meer, 1879-1896

Geboren te Turnhout op 28 augustus 1845, tot notaris te Meer benoemd bij KB van 21 juli 1879, ontslagnemend in oktober 1896.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 18159-18177 werden in bewaring gegeven door notaris Rommens te Meer op 3 september 2004.

Archief van notaris de Chaffoy, Louis Alexis Marie, 1879-1896
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11819.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (29 augustus 1879-12 januari 1896).

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 164A).

Archief van notaris de Chaffoy, Louis Alexis Marie 2, 1879-1896
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 92 Rommens, 18159-18177.
19 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (30 augustus 1879-12 oktober 1896).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS DE KEPPER, PETRUS
Meer, 1831-1870

Vanaf 1821 was hij klerk bij notaris Proost. Was in 1853 provincieraadslid voor het kanton Hoogstraten. Hij fungeerde ook als notaris van de prinselijke familie de Salm-Salm (Hoogstraten).
Archiefgeschiedenis: De nrs. 18108-18148 werden in bewaring gegeven door notaris Rommens te Meer op 3 september 2004.

Archief van notaris de Kepper, Petrus, 1831-1858
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8863.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (9 april 1831-20 september 1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, p. 164).

Archief van notaris de Kepper, Petrus 2, 1859-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11817.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1859-20 september 1870).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 164A).

Archief van notaris de Kepper, Petrus 3, 1831-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 92 Rommens, 18108-18148.
41 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (9 april 1831-20 september 1870) en repertoria (9 april 1831-1837, 1839-20 september 1870).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van*

notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen), Aanwinsten 1999-2004).
─ Index op computer (DE LILLE G., Databank Notariaat (10037).

NOTARIS PROOST, JEAN ANTOINE
Meer, 1810-1830

Hij fungeerde als notaris voor de vorstelijke familie de Salm-Salm (Hoogstraten).
Archiefgeschiedenis: De nrs. 18086-18107 werden in bewaring gegeven door notaris Rommens te Meer op 3 september 2004.

Archief van notaris Proost, Jean Antoine, 1810-1830
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8926.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (31 juli 1810-24 mei 1830).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 164).
─ Index op computer (DE LILLE G., Databank Notariaat (10036).

Archief van notaris Proost, Jean Antoine 2, 1810-1830
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 92 Rommens, 18086-18107.
22 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (31 juli 1810-24 mei 1830).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS VERMEULEN, CONSTANTINUS CORNELIUS
Meer, 1871-1879

Archiefgeschiedenis: De nrs. 18149-18158 werden in bewaring gegeven door notaris Rommens te Meer op 3 september 2004.

Archief van notaris Vermeulen, Constantinus Cornelius, 1871-1879
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 92 Rommens, 18149-18158.
10 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (15 maart 1871-14 april 1879).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS VERMEULEN, JOSEPHUS JACOBUS CORNELIUS MARIA
Meer, 1908-1932

Geboren in Meer op 12 juli 1874 werd tot notaris in Meer benoemd bij KB van 15 mei 1908; resideerde tot 1932 in Meer.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 18192-18213 werden in bewaring gegeven door notaris Rommens te Meer op 3 september 2004.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria van 1930-1932 berusten op het kantoor van notaris Rommens te Meer.

Archief van notaris Vermeulen, Josephus Jacobus Cornelius M., 1908-1929
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 92 Rommens, 18192-18213.
22 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (12 juni 1908-1929) en repertoria (1920-1929).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen), Aanwinsten 1999-2004*).

Archief van notaris Vermeulen, Josephus Jacobus Cornel. M. 2, 1908-1920
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, rechtbank Turnhout, 11821.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (12 juni 1908-1920).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen o. 164A).

NOTARIS VERSTEYLEN, ANTONIUS THEODORUS MARIE JOSEPHUS
Meer, 1896-1908

Geboren te Turnhout op 2 oktober 1864, tot notaris in Meer benoemd bij KB van 13 november 1896, en in Turnhout bij KB van 15 mei 1908. Resideerde tot 1941 in Turnhout (zie *Notariaat*, nr. 11850).
Archiefgeschiedenis: De nrs. 18178-18191 werden in bewaring gegeven door notaris Rommens te Meer op 3 september 2004.

Archief van notaris Versteylen, Antonius Theodorus Maria J., 1896-1908
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11820.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (24 november 1896-mei 1908).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen o. 164A).

Archief van notaris Versteylen, Antonius Theodorus M. J. 2, 1896-1908
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 92 Rommens, 18178-18191.
147 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (24 november 1896-18 mei 1908), repertoria (24 november 1896-1897, 1899-18 mei 1908).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen), Aanwinsten 1999-2004*).

Meerhout

NOTARIS ADRIAENSEN, JOSEPH
Meerhout, 1912-1945

Geboren te Lichtaart op 16 januari 1877, tot notaris in Meerhout benoemd bij KB van 6 september 1912, waar hij tot 1945 resideerde.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1912-1945) berusten in de studie van notaris Johan van Ermengem te Meerhout.

Archief van notaris Adriaensen, Joseph, 1912-1920
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11823-11824.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Repertoria (9 oktober 1912-1920).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 169A).

NOTARIS AERTS, REMI
Meerhout, 1798-1822

Overleden te Meerhout op 24 juni 1822.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Emiel van Ermengem te Meerhout op 30 april 1952.

Archief van notaris Aerts, Remi, 1798-1822
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5388-5418, 8721.
32 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (24 september 1802-1822), repertoria (12 november 1799-1822) en inventaris van de minuten (1798-1822).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 168-169).
─ Regestenlijst in typeschrift: Leeszaalnr. 5541/7 (HANNES L., *Notariaat Meerhout*, VII).

NOTARIS AVONTS, PETRUS
Meerhout, 1822-1853

Archiefgeschiedenis: De nrs. 5418, 5422-5432 werden in bewaring gegeven door notaris Emiel van Ermengem te Meerhout op 30 april 1952.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1843-1853) berusten in de studie van notaris Johan van Ermengem te Meerhout.

Archief van notaris Avonts, Petrus, 1822-1853
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5418, 5422-5432, 8730.
13 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1822-1842), repertoria (1822-1853) en inventaris van de minuten, die hij op 25 februari 1823 had overgenomen van de erfgenamen van zijn voorganger Remi Aerts.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 169).
─ Regestenlijst in typeschrift: Leeszaalnr. 5541/6 (HANNES L., *Notariaat Meerhout*, VI).

NOTARIS BELMANS, H.
Meerhout, 1625-1673

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 9 september 1625.

Archief van notaris Belmans, H., 1625-1673
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11595-11598.
4 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1625-1673).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 164).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. (HANNES L., *Notariaat Meerhout*, I. Betreft nrs. 11595-11598).

NOTARIS BELMANS, JOANNES
Meerhout, 1665-1724

Archief van notaris Belmans, Joannes, 1665-1724
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11593-11594.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1665-1724).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 165).
─ Regestenlijst in beperkte oplage: Leeszaalnr. 5541/1 (HANNES L., *Notariaat Meerhout, I*. Betreft nrs. 11593-11594).

NOTARIS BOLS, JOANNES MATHIAS
Meerhout, 1783-1796

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 11 september 1783. Hij was de zoon van J. Fr. Bols, drossaard van Meerhout. Op 24 juli 1795 werd hij de eerste *maire* van Meerhout.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Emiel van Ermengem te Meerhout.

Archief van notaris Bols, Joannes Mathias, 1783-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5375-5386, 5418.
13 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1783-5 november 1796).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 168).

─ Regestenlijst in typeschrift: Leeszaalnr. 5541/7 (HANNES L., *Notariaat Meerhout*, VII).

NOTARIS BOONEN, J.B.
Meerhout, 1703-1720

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 15 juni 1703.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 5350 en 5418 werden in bewaring gegeven door notaris Emiel van Ermengem te Meerhout.

Archief van notaris Boonen, J.B., 1703-1720
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3173-3178, 5350, 5418.
8 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1703-1720) en inventaris van de minuten (1714).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 166).
─ Regestenlijst in typeschrift: Leeszaalnr. 5541/2 (HANNES L., *Notariaat Meerhout*, II).

NOTARIS DE WIT, JOSEPH LOUIS
Meerhout, 1854-1895

Geboren te Meerhout op 24 mei 1818, was 17 jaar lang klerk van zijn oom notaris Avonts in Meerhout. Tot notaris in Balen benoemd bij KB van 6 juni 1853 (zie ook Notariaat nr. 8983) en in Meerhout bij KB van 31 december 1853, waar hij tot 1895 resideerde.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1854-1895) berusten bij notaris Johan Van Ermengem te Meerhout.

Archief van notaris de Wit, Joseph Louis, 1854-1859
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8983.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertorium (1854-6 januari 1859).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 169).

Archief van notaris de Wit, Joseph Louis 2, 1859-1895
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10 Rechtbank Turnhout, 11822.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1859-1895).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 169).

NOTARIS DU CHASTEAU, ANSELMUS
Meerhout, 1674-1719

Gehuwd met Maria Catharina Meer, was ook secretaris van de vrijheid Meerhout.

Archief van notaris du Chasteau, Anselmus, 1674-1719
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3198-3237.
40 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1674-1719).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 165).
─ Regestenlijst in typeschrift: Leeszaalnr. 5541/3 (HANNES L., *Notariaat Meerhout*, III. Regesten op de nrs. 3198-3210).

NOTARIS DU CHATEAU, ANSELME
Meerhout, 1738-1793

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 16 december 1737. Was tevens secretaris van de schepenbank en zou ook tot 1804 gemeentesecretaris zijn geweest. Vermoedelijk was hij tevens winkelier.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Emiel van Ermengem te Meerhout.

Archief van notaris du Chateau, Anselme, 1738-1793
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5351-5374, 5418.
25 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1738-1787) en inventaris van de minuten (1738-1793).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 167).

─ Regestenlijst in typeschrift: Leeszaalnr. 5541/4 (HANNES L., *Notariaat Meerhout*, IV. Regesten op de nrs. 5356-5374).

NOTARIS DU CHATEAU, LUDOVICUS GUILIELMUS
Meerhout, 1740-1741

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 23 juli 1740.

Archief van notaris du Chateau, Ludovicus Guilielmus, 1740-1741
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3239.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1740-1741).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 167).

NOTARIS GIELS, HENRICUS JOSEPHUS
Meerhout, 1790-1791

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 27 mei 1790.
Archiefgeschiedenis: Overgedragen door het gemeentebestuur van Meerhout op 13 juli 1985 (Aanw. 1985/15).

Archief van notaris Giels, Henricus Josephus, 1790-1791
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 13, Gemeentebestuur Meerhout, 11902.
0,04 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1790-1791).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 169A).

NOTARIS HERMANS, PETRUS
Meerhout, 1690-1700

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 10 december 1689.

Archief van notaris Hermans, Petrus, 1690-1700
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3241-3242.
2 inv. nrs.

Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1690-1700).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 165-166).
─ Regestenlijst in typeschrift: Leeszaalnr. 5541/2 (HANNES L., *Notariaat Meerhout*, II).

NOTARIS HEYLEN, JOSEPH F.A.
Meerhout, 1896-1912

Overleden te Meerhout op 2 augustus 1912.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1896-1912) berusten in de studie van notaris Johan van Ermengem te Meerhout.

Archief van notaris Heylen, Joseph F. A., 1896-1912
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11823.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (16 januari 1896-29 juli 1912).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 169A).

NOTARIS MUTSAERTS, NORBERTUS
Meerhout, 1755-1760

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 30 april 1755.

Archief van notaris Mutsaerts, Norbertus, 1755-1760
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3245-3250.
6 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1755-1760).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 167).
─ Regestenlijst in typeschrift: Leeszaalnr. 5541/5 (HANNES L., *Notariaat Meerhout*, V).

NOTARIS PEETERS, ADRIEN
Meerhout, 1791-1801

Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Emiel van Ermengem te Meerhout op 30 april 1952.

Archief van notaris Peeters, Adrien, 1791-1801
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5418-5421, 8911.
5 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (24 september 1800-20 oktober 1801), repertoria (11 oktober 1796-20 oktober 1801) en inventaris van de minuten (1791-1801).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 168).
─ Regestenlijst in typeschrift: Leeszaalnr. 5541/6 (HANNES L., *Notariaat Meerhout*, VI).

NOTARIS RUIZ, GUMMARUS MELCHIOR
Meerhout, 1713-1731

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 19 augustus 1713, gehuwd met Anna Catharina du Chasteau, dochter van Anselmus, secretaris van de vrijheid en notaris.

Archief van notaris Ruiz, Gummarus Melchior, 1713-1731
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3252-3269.
18 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1713-1731).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 166).
─ Regestenlijst in typeschrift: Leeszaalnr. 5541/6 (HANNES L., *Notariaat Meerhout*, VI).

NOTARIS THEUNISSENS, JACOB FERDINAND
Meerhout, 1768

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 9 november 1761. Was tevens winkelier.

Archief van notaris Theunissens, Jacob Ferdinand, 1768
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3270.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1768).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 168).
─ Regestenlijst in typeschrift: Leeszaalnr. 5541/6 (HANNES L., *Notariaat Meerhout*, VI).

NOTARIS VAN BAERLE, JAN BAPTIST
Meerhout, 1727-1754

Archief van notaris van Baerle, Jan Baptist, 1727-1754
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3272-3299.
28 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1727-1754).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 166-167).
─ Regestenlijst in typeschrift: Leeszaalnr. 5541/5 (HANNES L., *Notariaat Meerhout*, V).

NOTARIS VAN HONSBERGEN, NICOLAAS
Meerhout, 1629-1655

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 11 november 1628.

Archief van notaris van Honsbergen, Nicolaas, 1629-1655
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3302-3303.
2 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.

□ Inhoud: Minuten (1629-1655).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 165).
─ Regestenlijst in typeschrift: Leeszaalnr. 5541/1 (HANNES L., *Notariaat Meerhout*, I).

NOTARIS WYNS, JAN BAPTIST
Meerhout, 1732-1742

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 2 april 1732.

Archief van notaris Wyns, Jan Baptist, 1732-1742
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3306-3316.
11 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1732-1742).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 167).
─ Regestenlijst in typeschrift: Leeszaalnr. 5541/6 (HANNES L., *Notariaat Meerhout*, VI).

PASTOOR MANNAERTS, FRANCISCUS
Meerhout, 1703-1711

Pastoor van Meerhout van 15 mei 1703 tot 1710-1711 toen hij pastoor van Zelem werd; notuleerde als pastoor testamenten.
Lit.: JONGENELEN J.H., *Bouwstoffen voor de Geschiedenis van Meerhout*, Meerhout-Turnhout, 1900, p. 114.

Archief van pastoor Mannaerts, Franciscus, 1703-1711
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3244.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Testamenten (1703-1711).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 166).
─ Regestenlijst in typeschrift: Leeszaalnr. 5541/2 (HANNES L., *Notariaat Meerhout*, II).

PASTOOR VAN DYCK, DIONISIUS
Meerhout, 1678-1702

Notuleerde als onderpastoor en pastoor testamenten; was in 1678-1682 onderpastoor in Meerhout en in 1679-1682 blijkbaar tegelijk onderpastoor in Kallo, vanaf 26 augustus 1682 tot aan zijn dood op 6 december 1702 pastoor te Meerhout.
Lit.: JONGENELEN J.H., *Bouwstoffen voor de Geschiedenis van Meerhout*, Meerhout-Turnhout, 1900, p. 114, 128.

Archief van pastoor van Dyck, Dionisius, 1678-1702
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3301.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Testamenten (1678-1702), voor de periode 1678-1682 hebben deze betrekking op Kallo.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 165).
─ Regestenlijst in typeschrift: Leeszaalnr. 5541/6 (HANNES L., *Notariaat Meerhout*, VI).

Merksem

NOTARIS DE DUVE, ANTONIUS JOSEPHUS JACOBUS
Merksem, 1870-1871

Geboren in Antwerpen op 28 juni 1828 en er overleden op 29 november 1902, gehuwd met C. Moris. Hij was klerk bij notaris Van de Zanden te Antwerpen en werd op 21 april 1855 kanidaat-notaris. Resideerde en instrumenteerde van 6 januari 1868 tot 20 november 1870 in Herentals (zie Notariaat nr. 11798), van 6 december 1870 tot 5 juli 1871 in Merksem en van 21 juli 1871 tot 1902 in Antwerpen (zie ook Notariaat nrs. 11699-11705).
Archiefgeschiedenis: Het nr. 11699 werd in bewaring gegeven door notaris E. Deckers te Antwerpen op 9 juni 1981 (Aanw. 1981/6).
Elders bewaard archief: De repertoria (6 december 1870-5 juli 1871) worden bewaard bij notaris Eric Deckers te Antwerpen.

Archief van notaris de Duve, Antonius Josephus Jacobus, 1870-1871
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 7 Deckers, 11699.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (6 december 1870-5 juli 1871).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archiefven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 53A).

Archief van notaris de Duve, Antonius Josephus Jacobus 2, 1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8808.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertorium (6 december 1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 170).

NOTARIS DE GOTTAL, RAYMOND
Merksem, 1883-1889

Resideerde van 17 januari 1890 tot 1935 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 12756-12767, 15081-15120).
Archiefgeschiedenis: De nrs. 12751-12755 werden op 14 oktober 1997 in bewaring gegeven door notaris H. De Decker van Brasschaat.
Elders bewaard archief: Voor het repertorium zie nr. 15115.

Archief van notaris de Gottal, Raymond, 1883-1889
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 38 De Decker, 12751-12755.
5 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (20 augustus 1883-31 december 1889).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van notariële archieven* (Rijksarchief Antwerpen), Brussel, 1977 (aanvullingen), p. 53Q).

NOTARIS LAUWERS, EDOUARD
Merksem, 1868-1870

Geboren te Antwerpen op 2 juni 1828. Resideerde van 24 oktober 1865 tot 17 september 1868 in Essen (zie Notariaat nrs. 8867, 10878, 16553), van 12 oktober 1868 tot 25 oktober 1870 in Merksem en van 26 november 1870 tot 2 februari 1893 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 11903-11925).

Archief van notaris Lauwers, Edouard, 1868-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8867.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (12 oktober 1868-25 oktober 1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 170).

Archief van notaris Lauwers, Edouard 2, 1868-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10509.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (12 oktober 1868-25 oktober 1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 170).

NOTARIS VAN DAEL, FRANS JOZEF
Merksem, 1805-1809

Resideerde en instrumenteerde tot 17 februari 1809 in Merksem-Dambrugge; vanaf 21 februari 1809 in Antwerpen.
De meeste minuten van de periode 1805-1809 betreffen Antwerpen.

Archief van notaris van Dael, Frans Jozef , 1805-1809
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1344-1348, 1387, 8795.
7 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (juni 1805-februari 1809).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.32-33, 170).

NOTARIS VAN DER SCHOOT, CHARLES JOSEPH
Merksem, 1866-1868

Geboren in Antwerpen op 23 september 1824, begon zijn stage in 1840 en werd kandidaat-notaris op 12 juni 1851. Resideerde van 19 september 1860 tot 9 maart 1866 in Wilrijk, van 12 maart 1866 tot 4 september 1868 in Merksem en van 19 september 1868 tot 1898 te Antwerpen (zie Notariaat nr. 8943).

Elders bewaard archief: De minuten en repertoria van 1866 tot 1868 worden bewaard bij notaris Gustaaf Huybrechs te Hove.

Archief van notaris van der Schoot, Charles Joseph, 1866-1868
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8943.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (12 maart 1866- 4 september 1868).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 170).

NOTARIS VERHAGEN, HENRI PIERRE JOSEPH
Merksem, 1800-1805

Resideerde van 1789 tot mei 1800 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 1667-1674, 8970), van 22 november 1800 tot 21 september 1805 in Merksem en van 5 oktober 1805 tot 1808 in Kapellen (zie Notariaat nrs. 6835-6838, 8970); de verplaatsing van zijn residentie van Merksem naar Kapellen is niet zo goed af te lijnen omdat steeds als residentie het kanton Ekeren vermeld wordt, wat zowel geldt voor Merksem als voor Kapellen.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 6828-6834 en 6838 werden in bewaring gegeven door notaris J. Marynen te Stabroek op 10 maart 1953.

Archief van notaris Verhagen, Henri Pierre Joseph, 1800-1805
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6828-6834, 6838, 8970.
9 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (22 november 1800-21 september 1805).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 169-170).

Merksplas

NOTARIS DE CHAFFOY, HYPPOLITE CAROLUS
Merksplas, 1833-1843

Archiefgeschiedenis: De nrs. 11523-11534 werden in bewaring gegeven door notaris A. Mercelis te Merksplas op 24 maart 1971 (Aanw. 1971/19).

Archief van notaris de Chaffoy, Hyppolite Carolus, 1833-1843
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11523-11534.
12 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1833-1843); de minuten van 1839 vindt men zowel onder nr. 11529 als onder nr. 11534.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 171).
─ Index op computer (DE LILLE G., Databank Notariaat (10026).

Archief van notaris de Chaffoy, Hyppolite Carolus 2, 1833-1843
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8776.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1833-1843).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 171).

NOTARIS DE VEL, ALOYSIUS FRANCISCUS
Merksplas, 1886-1894

Geboren in Retie als zoon van Franciscus P.A., notarisklerk. Was van juli 1894 tot september 1924 notaris te Retie.
Archiefgeschiedenis: Nr. 11826 werd in bewaring gegeven door de griffie van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Turnhout; de nrs. 18.029-18.039 werden op 3 september 2004 in bewaring gegeven door notaris Cor Stoel te Merksplas.

Archief van notaris De Vel, Aloysius Franciscus, 1886-1894
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 91 Stoel, 18029-18039.
11 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (25 oktober 1886-9 juli 1894); bewijsstukken en bijhorende stukken (aangifte van openbare verkopen van roerende goederen) (1886-1894).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

Archief van notaris De Vel, Aloysius Franciscus, 1886-1894
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11826.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (15 oktober 1886-9 juli 1894).

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, aanvullingen, p. 171A).

NOTARIS DE WOLF, CONSTANT JEAN MARIE
Merksplas, 1908-1923

Geboren te Herentals op 12 maart 1868; benoemd tot notaris in Merksplas bij K.B. van 26 maart 1908 en bij K.B. van 20 april 1923 als notaris te Turnhout, waar hij tot 1937 resideerde.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 18056-18072 werden in bewaring gegeven door notaris Cor Stoel te Merksplas op 3 september 2004.

Archief van notaris De Wolf, Constant Jean Marie, 1908-1923
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 91 Stoel, 18056-18072.
17 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (9 april 1908-23 mei 1923); bewijsstukken en bijhorende stukken (aangifte van openbare verkopen van roerende goederen, attesten van de hypotheekbewaarder e.d.) (1908-1923).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

Archief van notaris De Wolf, Constant Jean Marie 2, 1908-1920
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11827-11828.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Repertoria (9 april 1908-1920).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen p. 171A).

NOTARIS NOTEN, HENRICUS JOANNES
Merksplas, 1844-1848

Tot notaris in Merksplas benoemd bij KB van 4 december 1843, resideerde en instrumenteerde aldaar tot 21 augustus 1848, vanaf 25 september 1848 tot 1878 in Turnhout (zie *Notariaat*, nrs. 5595-5599, 8899, 11843, 16171-16199).
Archiefgeschiedenis: Nrs. 11535-11539 werden in bewaring gegeven door notaris A. Mercelis te Merksplas op 24 maart 1971 (Aanw. 1971/19); nr. 5599 werd in bewaring gegeven door notaris De Wolf te Turnhout op 2 mei 1952.

Archief van notaris Noten, Henricus Joannes, 1844-1848
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11535-11539.
5 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (7 januari 1844-21 september 1848).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 171).
─ Index op computer (DE LILLE G., Databank Notariaat (10030).

Archief van notaris Noten, Henricus Joannes 2, 1844-1848
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5599, 8899.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Repertoria en klapper op de persoonsnamen der partijen (7 januari 1844-21 september 1848).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 171).

NOTARIS SWAEN, JAN FRANS
Merksplas, 1849-1886

Was aanvankelijk notarisklerk in Turnhout bij notaris Ceulemans (1834), later assistent van zijn oom P.F. Van Pelt, algemeen beheerder van de familie de Salm-Salm in Hoogstraten, een functie die hij door een huwelijk tegen de wil in van zijn ouders kwijtspeelde in 1841. Later werd hij griffier van het vredegerecht te Hoogstraten.
Archiefgeschiedenis: Nrs. 11569-11590 werden in bewaring gegeven door notaris A. Mercelis te Merksplas op 24 maart 1971 (Aanw. 1971/19); de nrs. 18014-18028 door notaris Cor Stoel te Merksplas op 3 september 2004.

Archief van notaris Swaen, Jan Frans, 1849-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11569-11590.
22 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1849-1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 171).
─ Index op computer (DE LILLE G., Databank Notariaat (10031).

Archief van notaris Swaen, Jan Frans 2, 1849-1858
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8953.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1849-1858).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 171).

Archief van notaris Swaen, Jan Frans 3, 1859-1886
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11825.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1859-1886).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 171).

Archief van notaris Swaen, Jan Frans 4, 1871-1886
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 91 Stoel, 18014-18028.
15 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (14 januari 1871-11 februari 1886).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS VERHAERT, HUBERTUS CONSTANTINUS MARIA
Merksplas, 1894-1908

Geboren te Herselt op 19 mei 1862; bij K.B. van 8 juli 1894 als notaris in Merksplas benoemd; bij K.B. van 26 maart 1908 in Herselt waar hij tot 1928 resideerde.
Archiefgeschiedenis: Nr. 11827 is in bewaring gegeven door de griffie van de rechtbank van eerste aanleg te Turnhout; de nrs. 18040-18055 door notaris Cor Stoel te Merksplas op 3 september 2004.

Archief van notaris Verhaert, Hubertus Constantinus Maria, 1894-1908
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11827.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (20 juli 1894-31 maart 1908).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 171A).

Archief van notaris Verhaert, Hubertus Constantinus Maria 2, 1894-1908
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 91 Stoel, 18040-18055.
16 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (14 augustus 1894-31 maart 1908).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS WAUTERS, ARNOLD
Merksplas, 1756-1779

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 5 september 1755.
Archiefgeschiedenis: Nr. 11475 werd in bewaring gegeven door notaris A. Mercelis te Merksplas op 24 maart 1971 (Aanw. 1971/19).

Archief van notaris Wauters, Arnold, 1756-1779
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3322-3341.
20 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1756-1776, 1778-1779).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 170-171).

Archief van notaris Wauters, Arnold 2, 1777
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11475.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1777).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 171).

NOTARIS WOUTERS, ALPHONS
Merksplas, 1923-1936

Benoemd bij KB van 24 juli 1923.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 18073-18085 werden in bewaring gegeven door notaris Cor Stoel te Merksplas op 3 september 2004.

Archief van notaris Wouters, Alphons, 1923-1934
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 91 Stoel, 18073-18085.
13 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (22 september 1923-1 december 1934).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

Mol

NOTARIS LOOVENS, JOANNES
Mol, 1617-1624

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 6 mei 1617.

Archief van notaris Loovens, Joannes, 1617-1624
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11592.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1617-1624).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 172).
─ Regestenlijst in typeschrift: Leeszaalnr. 5543/2 (HANNES L., *Notariaat Mol Balen Dessel*, II).

NOTARIS SMOLDEREN, JOANNES JOSEPHUS M.G.
Mol, 1895-1930

Geboren te Gierle op 10 januari 1869; bij K.B. van 22 juni 1895 benoemd tot notaris in Mol, waar hij tot 1930 resideerde.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1895-1930) worden bewaard in de studie van notaris Paul van Roosbroeck te Mol.

Archief van notaris Smolderen, Joannes Josephus M.G., 1895-1920
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11830-11831.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Repertoria (1895-1920).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 172A).

NOTARIS VAN EYNDE, AUGUSTUS JOSEPHUS
Mol, 1867-1895

Geboren te Mol op 20 juli 1821, begon zijn stage in 1840 en werd kandidaat-notaris op 4 augustus 1843. Hij was ook gemeentesecretaris van Mol. Bij K.B. van 4 mei 1864 tot notaris in Herentals benoemd, bij K.B. van 24 november 1867 in Mol.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1867-1895) worden bewaard in de studie van notaris Paul van Roosbroeck te Mol.

Archief van notaris van Eynde, Augustus Josephus, 1867-1895
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11830.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1867-1895).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 172A).

NOTARIS VAN HOVE, JAN BAPTIST
Mol, 1848-1858

Resideerde van 1838 tot 1847 in Balen (zie Notariaat nr. 8853). Was van 1842 tot 1867 provincieraadslid voor het kanton Mol.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1848-1867) berusten bij notaris Paul van Roosbroeck te Mol.

Archief van notaris van Hove, Jan Baptist, 1848-1858
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8853.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1848-1858).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 172).

Archief van notaris van Hove, Jan Baptist 2, 1859-1867
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11829.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1859-1867).

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, p. 172).

NOTARIS VAN PRAET, CHARLES JOSEPH
Mol, 1821-1846

Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1821-1847) worden bewaard op het stadsarchief te Geel (dozen 75-88) als "depot" van notaris Jean Verbist.

Archief van notaris van Praet, Charles Joseph, 1821-1845
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11002-11005.
4 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1 september 1821-4 januari 1822), grosse (20 januari 1838), uittreksels uit vonnissen (1832-1843) en repertoria (23 februari 1844-3 januari 1846).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 172).

Archief van notaris van Praet, Charles Joseph 2, 1821-1846
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8923.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1821-1846).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 172).

NOTARIS VAN PRAET, MARTIN JACQUES
Mol, 1801-1821

Elders bewaard archief: Minuten (en/of grossen) (jaar XI, XIII, 1814-1821) en repertoria (jaar XI, 1814, 1817-1821) berusten op het stadsarchief van Geel als "depot" van notaris Jean Verbist.

Archief van notaris van Praet, Martin Jacques, 1801-1821
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11082, 11084-11096, 11100-11101.
16 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (9 december 1801-1821).

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 172).
─ Regestenlijst in typeschrift: Leeszaalnr. 5543/5 (HANNES L., *Notariaat Mol Balen Dessel*, V. Regesten op de nrs. 11082-11090).

Archief van notaris van Praet, Martin Jacques 2, 1801-1821
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8925.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (9 december 1801-1821).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 172).

Morkhoven

NOTARIS PEETERS, CHRISTOPHORUS JOSEPHUS
Morkhoven, 1714

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 17 november 1705.

Archief van notaris Peeters, Christophorus Josephus, 1714
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3350.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1714).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 173).

NOTARIS WILS, PETRUS
Morkhoven, 1690-1725

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 21 april 1690.

Archief van notaris Wils, Petrus, 1690-1725
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3353-3360.
8 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1690-1725).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris*

van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen), Brussel, 1977, p. 173).

Mortsel

NOTARIS AERDEN, JOZEF FRANS
Mortsel, 1866-1868

Geboren in Brasschaat op 8 september 1818. Werkte als klerk bij notaris Gheysens in Antwerpen.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Van Schoubroeck te Herentals.

Archief van notaris Aerden, Jozef Frans, 1866-1868
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8713.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1866-1868).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 176).

Archief van notaris Aerden, Jozef Frans 2, 1866-1868
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10130.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1866-1868).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 176).

NOTARIS BALETTE, EDMOND
Mortsel, 1887-1890

Archief van notaris Balette, Edmond, 1887-1890
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10042-10044.
3 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1887-1890).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 176).

NOTARIS BOVERA, JOANNES ANTONIUS
Mortsel, 1805-1807

Resideerde van 7 oktober 1805 tot 24 augustus 1807 in Mortsel, vanaf 17 juli 1807 tot 1815 in Kontich (zie Notariaat nrs. 4598-4604, 8757); was geboren in Maastricht in 1779 en gehuwd met Thérèse van der Auwera; eindigde in 1815 in financiële moeilijkheden.
Lit.: VAN PASSEN R., *Geschiedenis van Kontich*, Kontich, 1988, p. 773. – ID, *Testamenten uit de Frans-Hollandse tijd te Mortsel*, in *Jaarboek van de Mortselse Heemkundige Kring*, 1991, p. 134-135).

Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris K. Tobback te Boom op 22 juni 1950.

Archief van notaris Bovera, Joannes Antonius, 1805-1807
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 4598, 8757.
2 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (7 oktober 1805-24 augustus 1807).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 175).
► Toegang(en): Index, gedrukt: (VAN PASSEN R., *Testamenten uit de Frans-Hollandse tijd te Mortsel*, in *Jaarboek van de Mortselse Heemkundige Kring*, 1991, p. 134-135) (klapper op de testamenten).

NOTARIS CEULEMANS, JAN CONSTANTINUS
Mortsel, 1885-1887

Geboren in Wommelgem op 20 september 1853 en overleden in Antwerpen op 24 februari 1926. Instrumenteerde tot 13 oktober 1887 in Mortsel; waarna hij benoemd werd in Antwerpen waar hij tot 1919 resideerde.
Archiefgeschiedenis: Nr. 14565 werd op 4 december 2000 in bewaring gegeven door notaris Koen De Raeymaecker te Antwerpen.

Archief van notaris Ceulemans, Jan Constantinus, 1885-1887
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10038-10041.
4 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (31 augustus 1885-13 oktober 1887) en repertoria (24 augustus 1885-13 oktober 1887).

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 176).

Archief van notaris Ceulemans, Jan Constantinus, 1885-1887
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 51 De Raeymaecker, 12565.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (24 augustus 1885-13 oktober 1887).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS DHANIS, CAROLUS JOSEPHUS ALFONS
Mortsel, 1858-1863

Geboren in maart 1827 en overleden in Antwerpen op 13 juli 1886. Gehuwd met E.M.C.H. Van Stratum. Resideerde van 1858 tot 11 november 1863 in Mortsel, vanaf 17 november 1863 tot 1886 in Antwerpen (zie Notariaat nr. 8801).

Archief van notaris Dhanis, Carolus Josephus Alfons, 1858-1863
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10132-10138.
7 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1858-11 november 1863).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 176).

Archief van notaris Dhanis, Carolus Josephus Alfons 2, 1858-1863
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8801.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (1858-11 november 1863).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 176).

NOTARIS DU MONT, CHRISTIANUS PETRUS
Mortsel, 1863-1866

Geboren in Antwerpen op 28 september 1824 en werkte als klerk bij notaris Van Berckelaer in Antwerpen. Resideerde van 15 december 1863 tot 13 mei 1866 in Mortsel, van 26 juni 1866 tot 17 september 1868 in Berchem (zie Notariaat nr.

8892) en vanaf 18 september 1868 tot 1899 in Antwerpen (zie Notariaat nr. 8892).

Archief van notaris du Mont, Christianus Petrus, 1863-1866
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8892.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (15 december 1863-13 mei 1866).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 176).

Archief van notaris de Mont, Christianus Petrus 2, 1863-1866
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10131.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (15 december 1863-13 mei 1866).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 176).

NOTARIS GELLYNCK, JAN FRANCIS
Mortsel, 1822-1825

Geboren in Izegem op 20 oktober 1792, resideerde van 1822 tot augustus 1825 in Mortsel, vanaf september 1825 tot 1870 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 7340-7374, 8821-8822). Hij was in 1823-1830 burgemeester van Boechout en vervulde dezelfde functie in Hove van 1823 tot 1870 ook al woonde hij in Antwerpen.

Archief van notaris Gellynck, Jan Francis, 1822-1825
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7099-7103, 8821.
5 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1822-augustus 1825).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 175).
► Toegang(en): Index, gedrukt: (VAN PASSEN R., *Testamenten uit de Frans-Hollandse tijd te Mortsel*, in *Jaarboek van de Mortselse Heemkundige Kring*, 1991, p. 139-140) (klapper op de testamenten).

NOTARIS GHEYSENS, XAVIER ANTOINE
Mortsel, 1828-1830

Geboren te Harelbeke op 19 mei 1799 en overleden te Antwerpen op 5 maart 1883. Resideerde van 1828 tot augustus 1830 in Mortsel, vanaf september 1830 tot 1867 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 7454-7547, 8825-8827).
Hij was (katholiek) gemeente- en provincieraadslid van Antwerpen.

Archief van notaris Gheysens, Xavier Antoine 2, 1828-1830
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7104-7106, 8825.
4 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1828-1830).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 175).

NOTARIS GOBBAERTS, PETRUS CAROLUS HENRICUS ANTONIUS
Mortsel, 1808-1821

Geboren in Antwerpen, gehuwd met Anne Cathérine Cools van Herentals en er overleden op 25 december 1821. Was in 1819 kandidaat-gemeentesecretaris.

Archief van notaris Gobbaerts, Petrus Carolus Henricus Ant., 1808-1821
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7107-7114, 8832.
9 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1808-1821).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 174).
► Toegang(en): Index, gedrukt: (VAN PASSEN R., *Testamenten uit de Frans-Hollandse tijd te Mortsel*, in *Jaarboek van de Mortselse Heemkundige Kring*, 1991, p. 135-139) (klapper op de testamenten).

NOTARIS GODTS FRANÇOIS JUNIOR
Mortsel, 1826

Resideerde van maart 1815 tot september 1825 in Antwerpen, waarna hij eind 1825-begin 1826 resideerde -zonder echter te instrumenteren- in Stabroek en in

juli-september 1826 resideerde en instrumenteerde hij in Mortsel (zie Notariaat nrs. 6914, 8833, 10127).

Archief van notaris Godts, François junior, 1826
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8833.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertorium (28 juli-26 september 1826).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 175).

Archief van notaris Godts, François junior, 1826
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10127.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (28 juli-26 september 1826).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 175).

NOTARIS MEERT, PETRUS JOZEF LOUIS
Mortsel, 1835-1843

Resideerde van maart 1835 tot februari 1843 in Mortsel, van mei 1843 tot juli 1844 in Berchem (zie Notariaat nrs. 8878, 10830) en vanaf september 1844 tot 1872 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 10831-10853). Was van 1860 tot 1864 provincieraadslid.

Archief van notaris Meert, Petrus Jozef Louis, 1835-1843
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7115-7123, 8878.
10 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (maart 1835-februari 1843).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.175).

NOTARIS SEGHERS, JOANNES CAROLUS
Mortsel, 1775-1796

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 16 september 1775.
Archiefgeschiedenis: In 1922 door notaris Camille Convent van Antwerpen aan

het Rijksarchief overgemaakt.

Archief van notaris Seghers, Joannes Carolus, 1775-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3361-3401.
41 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1775-1796); voor de jaren 1777-1795 zijn de openbare verkopingen afzonderlijk ingebonden.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 173-174).
► Toegang(en): Index, gedrukt: (VAN PASSEN R., *Testamenten gepasseerd voor notaris J.C. Seghers*, in *Jaarboek van de Mortselse Heemkundige Kring*, 1989, p. 172-179 en 1990, p. 118-124) (klapper op de Testamenten).

NOTARIS SPINNAEL, ALBERTUS
Mortsel, 1843-1858

Resideerde en instrumenteerde van 1843 tot 15 januari 1858 in Mortsel, van 6 februari 1858 tot 1868 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 1270-1280, 8948).

Archief van notaris Spinnael, Albertus, 1843-1858
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8686-8701, 8949.
17 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1843-15 januari 1858).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 175-176).

NOTARIS SWIGGERS, JOANNES BAPTISTA
Mortsel, 1738-1774

Geboren in Mortsel als zoon van koster-schoolmeester Rombout. Was tevens koster-schoolmeester en organist, was gehuwd met Elisabeth Segers. Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 19 november 1738. Overleed op 19 april 1775.

Archief van notaris Swiggers, Joannes Baptista, 1738-1774
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3402-3438.
37 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.

□ Inhoud: Minuten (1738-1774) en twee grossen (1744, 1753).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 173).
► Toegang(en): Index, gedrukt: (VAN PASSEN R., *Testamenten gepasseerd voor notaris J.B. Swiggers*, in *Jaarboek van de Mortselse Heemkundige Kring*, 1987, p. 159-168 en 1988, p. 167-175) (klapper op de testamenten).

NOTARIS THEUNEN, ARTHUR JULES JEAN
Mortsel, 1919-1927

Resideerde van 8 april 1927 tot 1943 in Berchem (zie Notariaat nrs. 14380-14392).
Archiefgeschiedenis: De nrs. 14367-14379 werden op 4 oktober 2000 in bewaring gegeven door notaris A. Beuckelaers te Berchem.

Archief van notaris Theunen, Arthur Jules Jean, 1919-1927
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 49 Beuckelaers, 14367-14379.
13 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (17 juli 1919-6 april 1927) en doorslagen van de tekst van minuten, in brevet verleden (1919-1924).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS VAN DAEL, FRANS BERNARD
Mortsel, 1830-1834

Geboren op 2 april 1803 en in Antwerpen overleden op 13 september 1856. Resideerde van 1830 tot maart 1834 in Mortsel, van oktober 1834 tot 1856 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 1390-1415, 8794).

Archief van notaris van Dael, Frans Bernard, 1830-1834
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7125-7128, 8794.
5 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1831-februari 1834) en repertoria (1830-maart 1834; het repertorium van 1830 bevat geen minuten).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 175).

NOTARIS VERHAERT, PETRUS JOSEPHUS
Mortsel, 1826

Geboren op 29 juni 1795, werd in 1826 tot notaris te Mortsel benoemd maar heeft er -volgens onze inlichtingen- geen minuten verleden; op het einde van 1826 werd hij in Stabroek benoemd, waar de eerste minuut dateert van 28 december 1826; hier resideerde hij tot 1837 (zie Notariaat nrs. 3885-3893, 6969-6980). Hij was op 9 november 1818 tot gemeentesecretaris van Sint-Job-in-'t-Goor benoemd en was toen notarisklerk.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Mauritius Naets te Boechout op 14 november 1969 (Aanw. 1969/31).

Archief van notaris Verhaert, Petrus Josephus, 1826
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10126.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertorium (zonder ingeschreven minuten, 1826).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 175).

NOTARIS VERMEULEN, CORNEEL JAN
Mortsel, 1869-1876

Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Ferdinand Ghys te Hoboken op 10 september 1974 (Aanw. 1974/14).
Elders bewaard archief: De repertoria (1869-1876) berusten in de studie van notaris Jean Pierre Van Belle te Hoboken.

Archief van notaris Vermeulen, Corneel Jan, 1869-1876
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11627-11634.
8 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1869-1876).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 176).

Archief van notaris Vermeulen, Corneel Jan 2, 1869-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8974.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1869-1870).

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 176).

Niel

NOTARIS CLAESSENS, PETRUS HERMANUS
Niel, 1757-1796

Resideerde van 21 februari 1798 tot 12 december 1804 in Boom (zie Notariaat nrs. 5173-5180, 8778).
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Fernand Van Reeth te Boom op 27 april 1951.

Archief van notaris Claessens, Petrus Hermanus, 1757-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5134-5172.
39 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1757-1796).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 71).

Nijlen

NOTARIS MEEUS, FRANS
Nijlen, 1676-1678

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 31 augustus 1675.

Archief van notaris Meeus, Frans, 1676-1678
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3439.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1676-1678).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 178).

NOTARIS NICOLAY, PETRUS ADRIANUS
Nijlen, 1784-1794

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 12 juli 1783.

Archief van notaris Nicolay, Petrus Adrianus, 1784-1794
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7993-8002.
10 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1784-1794).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 178).

NOTARIS VAN DEN ACKER, JOANNES
Nijlen, 1780-1781

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 20 april 1780. Resideerde van 1780 tot februari 1781 in Nijlen, van maart 1781 tot 27 maart 1788 in Berlaar (zie Notariaat nrs. 2822-2832), van 29 maart 1788 tot 1796 in Lier (zie Notariaat nrs. 2832-2855).

Archief van notaris van den Acker, Joannes, 1780-1781
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2821-2822.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1780-februari 1781).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 178).

NOTARIS VAN DEN BULCKE, ZACHARIAS
Nijlen, 1672-1678

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 15 december 1656.

Archief van notaris van den Bulcke, Zacharias, 1672-1678
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3440-3441.
2 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1672-1674, 18 maart 1678).

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 177).

NOTARIS VERNIMMEN, OCTAAF
Nijlen, 1932-1972

Resideerde tot 29 maart 1972 in Nijlen.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (7 december 1932-29 maart 1972) berusten in de studie van notaris Jacques Vernimmen te Nijlen.

Archief van notaris Vernimmen, Octaaf, 1932-1940
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9511.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (7 december 1932-1937, 1940).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 178).

Noorderwijk

NOTARIS HEYNS, NICOLAUS
Noorderwijk, 1540-1546

Priester en notaris, geadmitteerd door de Raad van Brabant.

Archief van notaris Heyns, Nicolaus, 1540-1546
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3442.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1540-1546).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 178).

Oevel

NOTARIS TSIJEN, EGIDIUS
Oevel, 1703-1704

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 9 juli 1695; resideerde in 1703-juni 1704 in Oevel; vanaf juli 1704 tot 1742 in Geel.

Archief van notaris Tsijen, Egidius, 1703-1704
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2282-2283.
2 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (7 januari 1703-juni 1704).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 178).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 4691/6 (HANNES L., *Notariaat Geel 17de-18de eeuw*).

Olen

NOTARIS ONIAERTS, EGIDIUS
Olen, 1739-1776

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 9 oktober 1739.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Walravens te Herentals op 16 mei 1952.

Archief van notaris Oniaerts, Egidius, 1739-1776
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5964-6016.
53 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1739-1776) met -soms onvolledige- klappers (1740, 1742, 1744-1767, 1769-1771, 1773, 1775).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 179-180).

NOTARIS ONIAERTS, JOANNES FRANCISCUS
Olen, 1777-1801

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 28 december 1776.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Walravens te Herentals op 16 mei 1952.

Archief van notaris Oniaerts, Joannes Franciscus, 1777-1801
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6017-6045.
29 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1777-21 juni 1801).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 180).

NOTARIS SOETEN, JOANNES BAPTISTA
Olen, 1758-1790

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 27 februari 1758.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Walravens te Herentals op 16 mei 1952.

Archief van notaris Soeten, Joannes Baptista, 1758-1790
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6046-6061.
16 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1758-1790).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 180).

NOTARIS SOETEN, PETRUS MARTINUS
Olen, 1790-1797

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 30 april 1790.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Walravens te Herentals op 16 mei 1952.

Archief van notaris Soeten, Petrus Martinus, 1790-1797
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6063-6068.
6 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en klappers (1790-14 februari 1797).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 181).

Olmen

NOTARIS SCHOOFS, PETRUS JOANNES
Olmen, 1767-1796

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 19 augustus 1767. Hij was tevens gemeentesecretaris en rentmeester van de heer en een zeer invloedrijk man.
Lit.: F. JENNEN, *"Dorpspolitiek" in Olmen op het einde van de 18de eeuw"*, in *'tSchreneel*, XV, 1998, p. 17-65.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris van Ermengem te Meerhout op 30 april 1952.

Archief van notaris Schoofs, Petrus Joannes, 1767-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5321-5349, 5418.
30 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1767-1796) en inventaris van de op de studie aanwezige minuten (1 nr.).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 181).

Onze-Lieve-Vrouw-Waver

NOTARIS COSTA, HENRI
Onze-Lieve-Vrouw-Waver, 1919-1938

Resideerde tot 8 februari 1938 in Onze-Lieve-Vrouw-Waver.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (20 juni 1919-8 februari 1938) berusten in de studie van notaris André Costa in Onze-Lieve-Vrouw-Waver.

Archief van notaris Costa, Henri, 1919-1937
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9489.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (20 juni 1919-1937).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 183).

NOTARIS COSTA, JEAN
Onze-Lieve-Vrouw-Waver, 1938-1978

Resideerde van 14 februari 1938 tot 1 juni 1978 in Onze-Lieve-Vrouw-Waver.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (14 februari 1938-1 juni 1978) berusten in de studie van notaris André Costa in Onze-Lieve-Vrouw-Waver.

Archief van notaris Costa, Jean, 1940
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9490.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertorium (1940).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 183).

NOTARIS DE PAUW, FRANÇOIS DE PAULE GUILLAUME
Onze-Lieve-Vrouw-Waver, 1806-1843

Geboren te Ruisbroek op 2 april 1780, woonde reeds in 1806 in Onze-Lieve-

Vrouw-Waver, waar hij burgemeester werd van 1830 tot oktober 1836, toen hij ontslag nam om toe te laten dat zijn zoon Franciscus Xaverius gemeentesecretaris werd. Hij overleed in Onze-Lieve-Vrouw-Waver op 29 december 1843.
Lit.: VAN ROMPAY J., *Bijdrage tot de geschiedenis van Onze-Lieve-Vrouw-Waver in het Land van Mechelen*, Lier, (1970) p. 258.

Archief van notaris de Pauw, François de Paule Guillaume, 1806-1843
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8366-8404.
39 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (18 november 1806-22 december 1843) en repertoria (1811-1843).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 182).

Archief van notaris de Pauw, François de Paule Guillaume 2, 1806-1843
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9384.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (18 november 1806-22 december 1843).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 182).

NOTARIS DE PAUW, FRANS XAVERIUS
Onze-Lieve-Vrouw-Waver, 1844-1847

Geboren te Onze-Lieve-Vrouw-Waver op 29 augustus 1814, als zoon van notaris -en later burgemeester Frans Willem, en overleden te Mechelen op 15 september 1890. Was gemeentesecretaris van Onze-Lieve-Vrouw-Waver van 1836 tot 1861. Was van 1862 tot 1890 provincieraadslid voor het kanton Mechelen. Benoemd bij KB van 22 februari 1844 in Onze-Lieve-Vrouw-Waver, waar hij resideerde tot 22 april 1847, vanaf 24 april 1847 tot 18 mei 1876 in Mechelen (zie *Notariaat*, nrs. 9435, 10096-101245).
Lit.: VAN ROMPAY J., *Bijdrage tot de geschiedenis van Onze-Lieve-Vrouw-Waver in het Land van Mechelen*, Lier, (1970), p.262-263.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Joseph Aerts te Sint-Katelijne-Waver.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris de Pauw, Frans Xaverius, 1844-1847
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8405-8409.
5 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (5 maart 1844-22 april 1847).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 182).

Archief van notaris de Pauw, Frans Xaverius 2, 1844-1847
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9435.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (5 maart 1844-22 april 1847).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 182).

NOTARIS DE VOOGHT, FRANCISCUS
Onze-Lieve-Vrouw-Waver, 1847-1873

Was van 1852 tot 1874 provincieraadslid voor het kanton Duffel.

Archief van notaris de Vooght, Franciscus, 1847-1873
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8410-8438.
29 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (20 mei 1847-21 december 1873).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 182-183).

Archief van notaris de Vooght, Franciscus 2, 1847-1873
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9441.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (20 mei 1847-21 december 1873).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 183).

NOTARIS DOM, CORNELIS
Onze-Lieve-Vrouw-Waver, 1730-1746

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 10 mei 1730.
Archiefgeschiedenis: Overgedragen door het Algemeen Rijksarchief op 22 juli

1975 (Aanw. 1975/12); voorheen deel uitmakend van het bestand *Notariaat van Brabant*, nrs. 3018-3025.

Archief van notaris Dom, Cornelis, 1730-1746
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11635-11642.
8 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1730-1746).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 181).

NOTARIS DUCHATEAU, HENDRIK
Onze-Lieve-Vrouw-Waver, 1904-1918

Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (7 maart 1904-23 april 1918) worden bewaard in de studie van notaris André Costa te Onze-Lieve-Vrouw-Waver.

Archief van notaris Duchateau, Hendrik , 1904-1918
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9507.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (7 maart 1904-23 april 1918).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 183).

NOTARIS KUMPS, WILLEM J.M.
Onze-Lieve-Vrouw-Waver, 1874-1891

Resideerde van 6 maart 1874 tot 14 juni 1891 in Onze-Lieve-Vrouw-Waver, van 22 juni 1891 tot 22 mei 1924 in Mechelen (zie *Notariaat*, nr. 9513). Was van 1883 tot 1894 provincieraadslid voor het kanton Duffel.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten (1874-1891) berusten in de studie van notaris Jozef de Bondt te Sint-Katelijne-Waver.

Archief van notaris Kumps, Willem J.M., 1874-1891
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9513.
1 inv. nr.

□ Inhoud: Repertoria (6 maart 1874-14 juni 1891).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 183).

NOTARIS MERTENS, JOSEPHUS PHILIBERTUS MARIA
Onze-Lieve-Vrouw-Waver, 1891-1897

Geboren te Leuven in 1855, als zoon van Ph. Henri Mertens en de oudste dochter van notaris Pieter Borré van Putte. Resideerde van 19 juli 1891 tot 30 juli 1897 in Onze-Lieve-Vrouw-Waver; vanaf 4 augustus 1897 tot 1914 in Putte. Hij was van 1894 tot 1898 provincieraadslid voor het kanton Duffel. Tijdens de Eerste Wereldoorlog week hij uit naar Groot-Brittanië, waar hij op 28 maart 1916 in Bournemouth overleed.
Lit.: F. TORFS, *Van Putse mensen en dingen*, II, Putte, 1975, p. 153.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1891-1897) worden bewaard in de studie van notaris Jozef de Bondt te Onze-Lieve-Vrouw-Waver.

Archief van notaris Mertens, Josephus Philibertus Maria, 1892-1897
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9494.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1892-30 juli 1897).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 183).

NOTARIS NOTELTEIRS, FRANÇOIS
Onze-Lieve-Vrouw-Waver, 1807-1808

Resideerde van 27 juni 1807 tot 16 januari 1808 in Onze-Lieve-Vrouw-Waver, van 24 januari 1808 tot 14 april 1812 in Duffel (zie Notariaat nrs. 8287-8288, 9348) en van 17 april 1812 tot 17 februari 1844 in Lier (zie Notariaat nrs. 8520-8574, 9348). Was van 1850 tot 1858 provincieraadslid voor het kanton Lier.

Archief van notaris Notelteirs, François, 1807-1808
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8287.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.

□ Inhoud: Minuten (30 juni 1807-16 januari 1808).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 182).

Archief van notaris Notelteirs, François 2, 1807-1808
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9348.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (30 juni 1807-16 januari 1808).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 182).

NOTARIS VAN HOOF, FRANS
Onze-Lieve-Vrouw-Waver, 1897-1903

Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (9 september 1897-11 oktober 1903) worden bewaard in de studie van notaris André Costa te Onze-Lieve-Vrouw-Waver.

Archief van notaris van Hoof, Frans, 1897-1903
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9524.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (9 september 1897-11 oktober 1903).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 183).

Oostmalle

NOTARIS ALLAERTS, ANDREAS MODESTUS
Oostmalle, 1656-1660

Resideerde ook in Antwerpen en Schilde.
Archiefgeschiedenis: Vermoedelijk afkomstig van het gemeentehuis van Schilde.

Archief van notaris Allaerts, Andreas Modestus, 1656-1660
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7453.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten en grossen (1656-1660).

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 183).

NOTARIS BOURY, JOANNES FRANCISCUS GUSTAVUS
Oostmalle, 1898-1906

Resideerde van 1906 tot 1933 in Antwerpen (minuten bewaard op het kantoor van notaris Frederik Jorissen te Antwerpen).
Archiefgeschiedenis: De nrs. 17365-17374 werden op 6 augustus 2003 in bewaring gegeven door notaris Geert Nouwkens te Oostmalle.

Archief van notaris Boury, Joannes Franciscus Gustavus, 1898-1906
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 82 Nouwkens, 17339-17364.
10 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (26 april 1898-13 januari 1906).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).
─ Index op computer (DE LILLE G., Databank Notariaat (10023), 1898-1903).

NOTARIS JANSSENS, FRANCISCUS AUGUSTUS
Oostmalle, 1873-1898

Geboren in Broechem op 22 mei 1840 als zoon van Joannes Franciscus en van Joanna Catharina Adriana Mertens. Hij was gehuwd met Emma J.E.A. Geerts, dochter van Ludovicus Philippus, geneesheer te Oostmalle en overleed op 9 februari 1898.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 17339-17364 werden in bewaring gegeven door notaris Geert Nouwkens te Oostmalle op 6 augustus 2003.

Archief van notaris Janssens, Franciscus Augustus, 1873-1898
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 82 Nouwkens, 17339-17364.
26 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (8 oktober 1873-3 februari 1898) en repertoria (8 oktober 1873-5 februari 1898).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).
─ Index op computer (DE LILLE G., Databank Notariaat, 10022).

NOTARIS JANSSENS, GUSTAAF MARIA FRANS
Oostmalle, 1924-1932

Archiefgeschiedenis: De nrs. 17395-17404 werden op 6 augustus 2003 in bewaring gegeven door notaris Geert Nouwkens te Oostmalle.

Archief van notaris Janssens, Gustaaf Maria Frans, 1924-1932
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 82 Nouwkens, 17395-17404.
10 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (3 december 1924-27 februari 1932).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS JASPAERS, MARTIN DOMINIQUE
Oostmalle, 1820-1832

Geboren in Antwerpen op 30 augustus 1780, resideerde van 2 juni 1818 tot 1819 in Westmalle, van 1820 tot 6 september 1832 in Oostmalle. Hij overleed, ongehuwd, in Oostmalle op 7 oktober 1832.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1820 - 6 september 1832) zouden bewaard worden in de studie van notaris Ignace de Sadeleer in Brecht.

Archief van notaris Jaspaers, Martin Dominique, 1820-1832
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8860.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1820-6 september 1832).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 184).
Index op computer (DE LILLE G., Databank Notariaat (10006).

NOTARIS MORTELMANS, JAN FRANS
Oostmalle, 1906-1924

Archiefgeschiedenis: De nrs. 17375-17394 werden op 6 augustus 2003 in bewaring gegeven door notaris Geert Nouwkens te Oostmalle.

Archief van notaris Mortelmans, Jan Frans, 1906-1924
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 82 Nouwkens, 17375-17394.
20 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (16 mei 1906-22 maart 1924) en repertoria (24 februari 1906-22 maart 1924).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS THEUNS, JOANNES ANTONIUS
Oostmalle, 1833-1873

Geboren in Loenhout op 23 augustus 1804 als zoon van Cornelius en van Maria Theresia van de Mierop, was de neef van Martinus Frans Vissers, notaris in Gierle, Kasterlee en Turnhout (1797-1834). Hij was notarisklerk in Kapellen en Mol tot hij in 1833 in Oostmalle werd benoemd. Hij was gehuwd met Francisca Jacoba Theresia Bongaerts en overleed in Oostmalle op 9 juni 1873.

Archief van notaris Theuns, Joannes Antonius, 1833-1873
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10469-10508.
40 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1833-1873).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 184).
─ Index op computer (DE LILLE G., Databank Notariaat (10004).

Archief van notaris Theuns, Joannes Antonius, 1833-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8956.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1833-1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 184).

Oppuurs

NOTARIS DE DECKER, JEAN
Oppuurs, 1797-1810

Was agent municipal van Oppuurs in 1796-1797.

Archiefgeschiedenis: De nrs. 5470-5482 werden in bewaring gegeven door notaris Maes te Puurs op 23 mei 1952.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris de Decker, Jean, 1797-1810
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5470-5482, 8796.
14 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (7 mei 1797-20 december 1810) en repertoria (25 september 1797-20 december 1810).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 184).

Archief van notaris de Decker, Jean 2, 1799-1810
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9371.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (september 1799-20 december 1810).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 184).

NOTARIS VAN ACOLEIJEN, JACQUES JOSEPH
Oppuurs, 1817-1819

Geboren op 19 december 1786, als gemeentesecretaris van Oppuurs bevestigd op 5 november 1818. Resideerde van 1 december 1817 tot 30 januari 1819 in Oppuurs, vanaf 1 februari tot 10 november 1819 in Lippelo, waar hij overleed.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris van Acoleijen, Jacques Joseph, 1817-1819
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5021.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1 december 1817-30 januari 1819).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 185).

Archief van notaris van Acoleijen, Jacques Joseph 2, 1817-1819
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9372.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1 december 1817-30 januari 1819).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 185).

Poederlee

NOTARIS DE SOMER, CHARLES JOSEPH
Poederlee, 1707-1709

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 11 mei 1701; resideerde omstreeks 1707-1709 in de baanderij Poederlee.

Archief van notaris de Somer, Charles Joseph, 1707-1709
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3451.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (omstreeks 1707-1709).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 116).

Pulle

NOTARIS SAS, JOANNES
Pulle, 1684-1694

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 6 april 1684.

Archief van notaris Sas, Joannes, 1684-1694
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 4335, 4367, 4371-4377.
9 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1684, 1686-1694).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 185).

NOTARIS VAN BRUSSEL, HUYBRECHT
Pulle, 1676-1679

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 13 september 1666; resideerde van 1666 tot 1675 in Broechem (zie Notariaat nr. 1994), van 1676 tot 1679 in Pulle.

Archief van notaris van Brussel, Huybrecht, 1676-1679
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1994.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1676-1679).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 80).

NOTARIS VAN TICHELT, ANTONIUS
Pulle, 1657-1670

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 6 maart 1659; was zeker vanaf 1657 tevens secretaris van de schepenbank van Grobbendonk en Pulle.

Archief van notaris van Tichelt, Antonius, 1657-1670
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3457bis en ter, 4355.
3 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en grossen (1659-1670) en akten verleden als secretaris van de schepenbank van Grobbendonk en Pulle (1657); nr. 3457ter bevat ook minuten van notaris L.J. van Tichelt te Grobbendonk en nr. 4355 van notaris Jan Sas te Zandhoven.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 185).

Putte

NOTARIS BORRÉ, DIONYSIUS
Putte, 1856-1881

Geboren in 1831 als zoon van notaris Pieter Borré (1794-1856) en overleden in 1881.

Lit.: TORFS F., *Van Putse mensen en dingen*, I, Putte, 1970, p.159.

Archief van notaris Borré, Dionysius, 1856-1881
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9430, 9473, 9625-9649.
27 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (2 november 1856-22 mei 1881).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 188-189).

NOTARIS BORRÉ, JEAN BAPTISTE
Putte, 1798-1832

Geboren te Putte op 31 december 1761, was in de Franse tijd "agent municipal" en kocht o.m. als nationaal domein het voormalige jachtslot van de commanderie van de Duitse Orde van Pitsenburg in Putte. Zou op veertienjarige leeftijd naar Parijs zijn getrokken en was actief als patriot tijdens de Brabantse revolutie.
Lit.: TORFS F., *Van Putse mensen en dingen*, I, Putte, 1970, p. 154-156.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Caluwaert te Itegem op 4 juni 1952.

Archief van notaris Borré, Jean Baptiste, 1798-1832
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6153-6176, 6178-86, 8751.
35 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (12 oktober 1798-5 oktober 1832) en repertoria (oktober 1798-1803); voor de repertoria (1799-1832) wordt in de inventaris verwezen naar een verkeerd nummer 9397. De minuten van 1823 ontbreken.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 187-188).

Archief van notaris Borré, Jean Baptiste 2, 1803-1830
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9621-9623.
3 inv. nrs.
□ Inhoud: Repertoria (1803-1830).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 188).

NOTARIS BORRÉ, PIETER
Putte, 1832-1856

Geboren te Putte op 20 april 1794 als zoon van notaris Jan Baptist (1761-1845) en overleden op 2 september 1856. Hij woonde op het voormalige jachtslot van de commanderie van de Duitse Orde van Pitsenburg in Putte. Zijn oudste dochter huwde Ph. Henri Mertens, wiens zoon Joseph Mertens, eveneens notaris werd in Putte.
Lit.: TORFS F, *Van Putse mensen en dingen*, I, Putte, 1970, p. 158.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Caluwaert te Itegem op 4 juni 1952.

Archief van notaris Borré, Pieter, 1832-1856
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6177, 6187-6209.
23 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (10 oktober 1832-3 augustus 1856); de minuten 11 oktober 1832-1833 en januari-7 augustus 1856 ontbreken.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 188).

Archief van notaris Borré, Pieter 2, 1832-1856
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9458, 9624.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Repertoria (11 oktober 1832-13 augustus 1856).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 188).

NOTARIS GORIS, FRANCISCUS
Putte, 1794-1795

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 17 oktober 1793.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Caluwaert te Itegem op 4 juni 1952.

Archief van notaris Goris, Franciscus, 1794-1795
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6210-6211.
2 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1794-1795).

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 187).

NOTARIS HALEWYCK, HAROLD E.
Putte, 1937-1945

Geboren te Bangkok (Thailand) op 10 december 1898. Studeerde aan de Brusselse universiteit (ULB) en was aanvankelijk als advokaat actief in Belgisch-Congo. In oktober 1937 werd hij benoemd tot notaris in Putte en resideerde er tot 7 november 1945. Van 1946 tot 1955 was hij notaris in Humbeek.
Lit.: TORFS F., *Van Putse mensen en dingen*, III, Putte, 1979, p. 40.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (8 oktober 1937 - 7 november 1945) worden bewaard in de studie van notaris Paul Keusters te Putte.

Archief van notaris Halewyck, Harold E., 1937-1940
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9538.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (8 oktober-december 1937, 1940).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 189).

NOTARIS MERTENS, EMILIEN JEAN
Putte, 1881-1897

Geboren te Zemst in 1844, tot notaris benoemd in augustus 1881. Resideerde tot 30 juli 1897 in Putte.
Lit.: TORFS F., *Van Putse mensen en dingen*, II, Putte, 1975, p. 153.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Mertens, Emilien Jean, 1881-1897
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9473, 9671-9685.
16 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (29 augustus 1881-18 mei 1897) en repertoria (29 augustus 1881-1 juni 1897).

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 189).

NOTARIS MERTENS, JOSEPHUS PHILIBERTUS MARIA
Putte, 1897-1916

Geboren te Leuven op 27 mei 1855, als zoon van Ph. Henri Mertens en de oudste dochter van notaris Pieter Borré van Putte. Resideerde van 19 juli 1891 tot 30 juli 1897 in Onze-Lieve-Vrouw-Waver; vanaf 4 augustus 1897 tot 1914 in Putte. Hij was van 1894 tot 1898 provincieraadslid voor het kanton Duffel. Tijdens de Eerste Wereldoorlog week hij uit naar Groot-Brittanië, waar hij op 28 maart 1916 in Bournemouth overleed. Na zijn vertrek werd de studie waargenomen door notaris Emile Thys.
Lit.: TORFS F., *Van Putse mensen en dingen*, II, 1975, p.153.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1897-1914) worden bewaard in de studie van notaris Paul Keusters te Putte.

Archief van notaris Mertens, Josephus Philibertus Maria, 1897-1914
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9494.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (6 augustus 1897-23 maart 1914).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 183).

NOTARIS MERTENS, LOUIS J.M.
Putte, 1919-1937

Geboren te Putte op 26 februari 1890 als zoon van notaris Joseph Philibert Mertens; tot notaris benoemd op 18 juni 1919. Hij werd burgemeester van Putte van 1926 tot 1931, toen hij bestendig afgevaardigde van de provincie Antwerpen werd, wat hij bleef tot in 1936. Op 8 oktober 1937 werd hij als notaris geschorst en overleed te Ukkel op 6 september 1969.
Lit.: TORFS F., *Van Putse dingen en mensen*, III, Putte, 1979, p. 39-41.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (30 juni 1919-8 oktober 1937)

worden bewaard in de studie van notaris Paul Keusters te Putte.

Archief van notaris Mertens, Louis J.M., 1919-1937
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9491.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (30 juni 1919-8 oktober 1937).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 189).

NOTARIS STEVART, EUSTACHIUS
Putte, 1736-1753

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 19 mei 1736.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Stevart, Eustachius, 1736-1753
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3458-3468.
11 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1736-1753).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 186).

NOTARIS VAN BEETHOVEN, HENRICUS
Putte, 1680-1704

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 7 augustus 1670.

Archief van notaris van Beethoven, Henricus, 1680-1704
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3496.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1680-1704).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 185).

NOTARIS VAN DEN EYNDE, JACOB
Putte, 1753-1788

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 10 maart 1750; resideerde en instrumenteerde van 24 december 1750 tot 1 april 1752 in Mechelen (zie Notariaat nrs. 3062), van 9 januari 1753 tot 4 februari 1788 in Putte, van 1789 tot 16 augustus 1791 in Lier (zie Notariaat nr. 3096).
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris van den Eynde, Jacob, 1753-1788
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3063-3096.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (9 januari 1753-4 februari 1788).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 186).

NOTARIS VAN DEN PUTTE, FÉLIX THÉODORE
Putte, 1770-1811

Geboren in Herenthout op 8 augustus 1743 en overleden te Putte op 27 januari 1811. Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 26 november 1770 en resideerde aanvankelijk -zeker tot 1778- in Haacht, alhoewel heel wat minuten Schriek en omgeving betreffen. Was drossaard van Schriek-Grootlo en speelde een niet onbelangrijke rol in het plaatselijke verzet tegen het nieuwe Franse bestuur. Als residentieplaats wordt in 1770-1796 en vanaf 27 oktober 1803 tot 14 januari 1811 Putte vermeld, van 20 november 1800 tot 14 oktober 1803 wordt Heist-op-den-Berg vermeld (zie Notariaat nrs. 6232-6234); mogelijk verwijst dit laatste alleen naar de kantonhoofdplaats.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 6212-6231, 6234-6241 werden in bewaring gegeven door notaris Caluwaert te Itegem op 4 juni 1952.

Archief van notaris van den Putte, Félix Théodore, 1770-1811
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6212-6231, 6234-6241.
28 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1770-30 mei 1796, 27 oktober 1803-14 januari 1811) en repertoria (27 oktober 1803-14 januari 1811).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris*

van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen), Brussel, 1977, p. 186).

Archief van notaris van den Putte, Félix Théodore 2, 1803-1811
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9378.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (27 oktober 1803-14 januari 1811).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 186).

NOTARIS WOUTERS, HENRICUS
Putte, 1783-1796

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 22 mei 1781; resideerde tot 8 oktober 1783 in Werchter.

Archief van notaris Wouters, Henricus, 1783-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8309-8311.
3 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (8 juli 1783-15 februari 1796).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 187).

Puurs

NOTARIS AERTS, JOSEPHUS ADRIANUS
Puurs, 1735-1789

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 15 december 1735.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Aerts, Josephus Adrianus, 1735-1789
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3471-3524.
54 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (19 december 1735-30 september 1789).

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 190-191).
─ Regestenlijst in typeschrift: Leeszaalnr. 5576 (ROGGEMAN G., *Notaris Jozef Adriaen Aerts Puurs, 1735-1789*. Regesten met klapper op de nrs. 3741-3524).

NOTARIS BASTEYNS, EUGENE
Puurs, 1919-1922

Resideerde van 10 februari 1876 tot 4 april 1882 in Koningshooikt (zie Notariaat nr. 9427, 16429-16436), van 9 april 1882 tot 5 mei 1919 in Liezele (zie Notariaat nr.9517, 12866-12871, 12873-12895) en van 5 mei 1919 tot 14 september 1922 in Puurs.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (september 1920-14 september 1922) berusten bij notaris Marleen De Bondt te Puurs.

Archief van notaris Basteyns, Eugène, 1919-1922
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9517.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1919-14 september 1922).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 195).

Archief van notaris Basteyns, Eugène 2, 1919-1920
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 40 De Bondt, 12871, 12915-12919.
6 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (5 mei 1919-31 augustus 1920).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS BASTEYNS, ROBERT J.O.M.
Puurs, 1922-1939

Resideerde tot 16 november 1939 in Puurs.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten (30 oktober 1922-16 november 1939) worden bewaard in de studie van notaris M. De Bondt te Puurs.

Archief van notaris Basteyns, Robert J.O.M., 1922-1937
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9518.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (30 oktober 1922-1937).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 195).

Archief van notaris Basteyns, Robert J.O.M. 2, 1922-1925
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 40 De Bondt, 12872.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (30 oktober 1922-31 december 1925).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen*), Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS DE MASENER, JOANNES BAPTISTA
Puurs, 1691-1693

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 21 juni 1686.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris de Masener, Joannes Baptista, 1691-1693
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3525.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (30 oktober 1691-28 november 1693).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 189).

NOTARIS DE SMET, MARTINUS
Puurs, 1682-1694

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 6 november 1682.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris de Smet, Martinus, 1682-1694
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3526-3527.

2 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (25 november 1682-8 oktober 1694).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 189).

NOTARIS ERIX, FLORENTIUS JACOBUS LUCIANUS
Puurs, 1845-1855

Archiefgeschiedenis: De nrs. 5131-5133 werden in bewaring gegeven door notaris Loncin te Puurs op 19 september 1950; de nrs. 7548-7550 door dezelfde notaris op 16 oktober 1957.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Erix, Florentius Jacobus Lucianus, 1845-1855
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5131-5133, 7548-7550.
6 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (9 juni 1845-24 december 1855).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 194).

Archief van notaris Erix, Florentius Jacobus Lucianus 2, 1845-1855
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9438.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (9 juni 1845-24 december 1855).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 194).

NOTARIS ERIX, FRANCISCUS
Puurs, 1811-1845

Was burgemeester van Puurs van 1812 tot 1830.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 5092-5130 werden in bewaring gegeven door notaris Loncin te Puurs op 19 september 1950.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Erix, Franciscus, 1811-1845
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5092-5130.
39 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (31 mei 1811-21 mei 1845).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 193).

Archief van notaris Erix, Franciscus 2, 1811-1845
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9373.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (31 mei 1811-21 mei 1845).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 193).

NOTARIS JANSSENS, FRANCISCUS
Puurs, 1762-1794

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 20 maart 1762.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Janssens, Franciscus, 1762-1794
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3528-3604.
77 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (29 april 1762-5 juni 1794).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 191-192).

NOTARIS LONCIN, AUGUST
Puurs, 1921-1938

Resideerde tot 19 juli 1938 in Puurs.
Archiefgeschiedenis: Nrs. 15363-15371 werden in bewaring gegeven door notaris Peter Verhaegen te Puurs op 27 september 2001.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Elders bewaard archief: De minuten (1926-19 juli 1938) worden bewaard in de studie van notaris Peter Verhaegen te Puurs.

Archief van notaris Loncin, August, 1921-1937
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9509.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (24 mei 1921-1937).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 195).

Archief van notaris Loncin, August 2, 1921-1925
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 60 Verhaegen, 15363-15371.
9 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (24 mei 1921-1925).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS LONCIN, FRANS
Puurs, 1938-1976

Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (22 juli 1938-1976) worden bewaard in de studie van notaris Verhaegen te Puurs.

Archief van notaris Loncin, Frans, 1940
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9510.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertorium (1940).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 195).

NOTARIS MAES, ETIENNE
Puurs, 1940-1978

Resideerde van 8 maart 1940 tot 13 februari 1978 in Puurs.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (8 maart 1940-13 februari 1978) berusten in de studie van notaris Thomas Brusselmans te Puurs.

Archief van notaris Maes, Etienne , 1940
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9539.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertorium (1940).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 195).

NOTARIS MAES, PETRUS
Puurs, 1750-1757

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 11 augustus 1750.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Maes, Petrus, 1750-1757
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3605-3610.
6 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (25 augustus 1750-13 april 1757).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 191).

NOTARIS MOENS, CAROLUS GUILIELMUS
Puurs, 1833-1843

Was van 1836 tot 1844 provincieraadslid voor het kanton Puurs.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 5055-5069 werden in bewaring gegeven door notaris Loncin te Puurs op 19 september 1950.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Moens, Carolus Guilielmus, 1833-1843
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5055-5069.
15 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.

□ Inhoud: Minuten en repertoria (29 mei 1833-18 november 1843); klapper op de familienamen van de partijen (1833-1843).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 193-194).

Archief van notaris Moens, Carolus Guilielmus 2, 1833-1843
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9375.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (29 mei 1833-18 november 1843).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 194).

NOTARIS MOENS, JACOBUS
Puurs, 1794-1833

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 22 december 1788; resideerde tot 17 juni 1794 in Tisselt (zie Notariaat nrs. 5022-5023), vanaf 28 juni 1794 tot 20 mei 1833 in Puurs. Hij slaagde op 18 november 1797 in een toelatingsproef.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 5023-5054 werden in bewaring gegegeven door notaris Loncin te Puurs op 19 september 1950.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Moens, Jacobus, 1794-1833
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5023-5054, 8888.
33 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (28 juni 1794-20 mei 1833); repertoria (2 oktober 1797-20 mei 1833); klapper op de familienaam van de partijen (1789-1833) met inventaris van de in 1834 op de studie bewaarde protocollen; register van ingeschreven en uitbetaalde staatspensioenen aan ex-religieuzen, door de notaris als keizerlijke "certificateur" terzake genoteerd (1806-1816).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 192).

Archief van notaris Moens, Jacobus 2, 1799-1833
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9374.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (28 september 1799-20 mei 1833).

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 192).

NOTARIS PEETERS, PETRUS LUDOVICUS JACOBUS
Puurs, 1844-1881

Was van 1844 tot 1856 provincieraadslid voor het kanton Puurs.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 5085-5091 werden door notaris Loncin te Puurs in bewaring gegeven op 19 september 1950; de nrs. 7551-7584 door dezelfde notaris op 16 oktober 1957.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Peeters, Petrus Ludovicus Jacobus, 1844-1881
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5085-5091, 7551-7584.
41 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (5 maart 1844-24 november 1881).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 194).

Archief van notaris Peeters, Petrus Ludovicus Jacobus 2, 1844-1881
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9433.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (5 maart 1844-24 november 1881).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 194).

NOTARIS VAN BOECKHOUT, HENRI
Puurs, 1882-1892

Resideerde van 8 december 1881 tot 29 maart 1882 in Liezele (zie Notariaat nrs. 9474, 12218), vanaf 7 april 1882 tot 24 december 1892 in Puurs.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 12218-12221 werd op 16 december 1991 in bewaring gegeven door notaris P. Verhaegen te Puurs (Aanw. 1991/22).
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris van Boeckhout, Henri, 1882-1892
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 22 Verhaegen, 12218-12221.
4 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (7 april 1882-24 december 1892).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanwinsten, p. 194B).

Archief van notaris van Boeckhout, Henri 2, 1882-1892
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9474.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (7 april 1882-24 december 1892).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 194).

NOTARIS VAN CANTELBEECK, HENRICUS
Puurs, 1797-1810

Hij slaagde op 13 november 1797 in een speciaal toelatingsexamen.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 5070-5084 werden in bewaring gegeven door notaris Loncin te Puurs op 19 september 1950.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris van Cantelbeeck, Henricus, 1797-1810
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5070-5084, 8770.
16 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (4 februari 1797-1 december 1810).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 193).

Archief van notaris van Cantelbeeck, Henricus 2, 1799-1809
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9376.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (15 september 1799-26 december 1809).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 193).

NOTARIS VAN GROOTVEN, PHILIPPUS
Puurs, 1775-1782

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 2 maart 1775.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris van Grootven, Philippus, 1775-1782
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3613-3619.
7 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (18 maart 1775-11 januari 1782).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 192).

NOTARIS VERBELEN, ADOLPHUS JOSEPHUS
Puurs, 1884-1921

Geboren in Puurs op 8 juli 1856, gemeenteraadslid te Puurs vanaf 1895, burgemeester vanaf 1896. Sedert 1885 provincieraadslid voor het kanton Puurs. Resideerde tot 4 januari 1921 in Puurs.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 12206-12217 werden in bewaring gegeven door notaris Peter Verhaegen te Puurs op 16 december 1991 (Aanw. 1991/22); de nrs. 12450-12455 door dezelfde notaris op 14 februari 1994, de nrs. 12587-12600 door dezelfde notaris op 31 mei 1996; de nrs. 15327-15363 door dezelfde notaris op 27 september 2001.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Verbelen, Adolphus Josephus, 1884-1890
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 22 Verhaegen, 12206-12217.
12 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (22 oktober 1884-1890).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 194A).

Archief van notaris Verbelen, Adolphus Josephus 2, 1884-1921
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9502-9503.
2 inv. nrs.

□ Inhoud: Repertoria (22 oktober 1884-1921).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 195).

Archief van notaris Verbelen, Adolphus Jospehus 3, 1891-1893
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 28 Verhaegen, 12450-12455.
6 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1891-1893).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1975, aanvullingen p. 194B).

Archief van notaris Verbelen, Adolphus Josephus 4, 1894-1900
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 36 Verhaegen, 12587-12600.
14 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1894-1900).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1975, aanvullingen, p. 194B).

Archief van notaris Verbelen, Adolphus Josephus 5, 1901-1921
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 60 Verhaegen, 15327-15363.
37 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1901-4 januari 1921).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS VERBELEN, JOANNES BAPTISTA
Puurs, 1856-1884

Archiefgeschiedenis: De nrs. 12170-12205 werd op 16 december 1991 in bewaring gegeven door notaris P. Verhaegen te Puurs(Aanw. 1991/22).
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Verbelen, Joannes Baptista, 1856-1884
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 22 Verhaegen, 12170-12205.
36 inv. nrs.

□ Inhoud: Minuten (22 maart 1856-9 oktober 1884).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 194A).

Archief van notaris Verbelen, Joannes Baptista 2, 1856-1884
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9502-9503.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Repertoria (22 maart 1856-9 oktober 1884).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 194).

NOTARIS VERHEYEN, ADRIANUS
Puurs, 1708-1737

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 1 augustus 1708.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Verheyen, Adrianus, 1708-1737
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3622-3649.
28 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (18 augustus 1708-17 juni 1737).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 190).
─ Regestenlijst in beperkte oplage: Leeszaalnr. 5721 (ROGGEMAN G., *Adrianus Verheyen, notaris te Puurs, 1708-1737*. Regesten met klapper op de nrs. 3622-3649).

NOTARIS VERHEYEN, JOANNES
Puurs, 1695-1722

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 14 oktober 1695.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Verheyen, Joannes, 1694-1722
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3650-3675.
26 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (29 november 1695-16 februari 1722), allerlei retroacta en afschriften (1694-1695).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 189-190).
─ Regestenlijst in beperkte oplage: Leeszaalnr. 5721 (ROGGEMAN G., *Joannes Verheyen, notaris te Puurs, 1694-1722*. Regesten met klapper op de nrs. 3650-3672).

Retie

NOTARIS DE VEL, ALOYSIUS FRANCISCUS
Retie, 1894-1924

Geboren te Retie op 5 april 1861 als zoon van Franciscus P.A., notarisklerk; bij K.B. van 25 augustus 1886 benoemd tot notaris in Merksplas en van 1 juli 1894 tot 30 september 1924 notaris te Retie.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (18 juli 1894-30 september 1924) worden bewaard in de studie van notaris Jean-Paul van Ussel te Retie.

Archief van notaris de Vel, Aloysius Franciscus, 1894-1920
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11834-11835.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Repertoria (18 juli 1894-1920).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 197).

NOTARIS HALLET, LUDOVICUS F. HENRI
Retie, 1884-1894

Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (6 maart 1884-19 januari 1894) worden bewaard in de studie van notaris Jean-Paul van Ussel te Retie.

Archief van notaris Hallet, Ludovicus F. Henri, 1884-1894
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11834.

1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (6 maart 1884-18 januari 1894).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 197).

NOTARIS SMOLDERS, ARNOLDUS
Retie, 1767-1819

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 26 september 1767; overleden te Kasterlee op 1 februari 1821.

Archief van notaris Smolders, Arnoldus, 1767-1819
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7246-7297, 8947.
52 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1767-12 november 1818), repertoria (30 mei 1798-1819; het repertorium van 1819 bevat geen minuten) en inventaris van de minuten met de nummers van de ontbrekende minuten.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 195-196).

NOTARIS VAN DEN EYNDE, LOUIS DOMINIQUE
Retie, 1840-1877

Archiefgeschiedenis: De nrs. 10257-10277 werden in bewaring gegeven door notaris Segers te Weelde op 10 december 1969 (Aanw. 1969/34).

Archief van notaris van den Eynde, Louis Dominique, 1840-1877
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10257-10277.
21 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1 april 1840-1877).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 197).

Archief van notaris van den Eynde, Louis Dominique 2, 1840-1858
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8813.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1 april 1840-1858).

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 197).

Archief van notaris van den Eynde, Louis Dominique 3, 1859-1877
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11832.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1859-1877).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 197).

NOTARIS VAN DEN EYNDE, PETRUS JOANNES BAPTISTA
Retie, 1798-1817

Afkomstig van Berlaar werd op 28 juli 1772 secretaris van Retie. Huwde in 1774 met Maria Theresia Wuyts. Hij was in 1797 "agent municipal" en later "maire" van Retie en stierf er op 3 februari 1817.

Archief van notaris van den Eynde, Petrus Joannes Baptista, 1798-1817
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7298-7315, 7339, 8814.
20 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (25 april 1798-7 januari 1817), repertoria (25 april-20 september 1798, 28 september 1799-7 januari 1817) en inventaris van de minuten met opgave van de ontbrekende minuten (1798-1817).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 196).

NOTARIS VAN DEN EYNDE, PETRUS JOSEPHUS
Retie, 1817-1839

Geboren in Retie op 9 januari 1783 als zoon van notaris Petrus J.B. Burgemeester van Retie en van 1836 tot 1839 provincieraadslid voor het kanton Arendonk.

Archief van notaris van den Eynde, Petrus Josephus, 1817-1839
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7316-7339, 8815.
25 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1817-1839) en inventaris van de minuten met opgave van de ontbrekende minuten (1817-1839).

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 196-197).

NOTARIS VAN HOVE, JOSEPHUS JOANNES EDMONDUS
Retie, 1877-1882

Geboren in Mol op 24 november 1849.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 12.463-12.465 werden in bewaring gegeven door notaris Chistine Van Haeren te Turnhout op 4 augustus 1994.

Archief van notaris van Hove, Josephus Joannes Edmondus, 1877-1882
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11833.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1877-1882).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 197).

Archief van Notaris Van Hove Josephus Joannes Edmondus, 1877-1882
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 30 Van Haeren, 12.463-12.465.
4 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (23 juni 1877-24 januari 1882) en repertoria (13 juni 1877-24 januari 1882).
► Toegang(en): Inventaris: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1975, aanvullingen, p. 197B).

Rijmenam

NOTARIS LAUAERT(S), ANDREAS RODRIGO
Rijmenam, 1682-1692

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 27 juni 1679.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Lauaert(s) Andreas Rodrigo, 1682-1692
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3687.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.

□ Inhoud: Minuten (28 september 1682-28 november 1692).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 197).

Ruisbroek

NOTARIS DE PAUW, CORNELIUS LAURENTIUS EDMONDUS
Ruisbroek, 1856-1866

Geboren in Ruisbroek op 30 januari 1828 als zoon van notaris J.P. Studeerde aan het klein seminarie in Mechelen en aan de Katholieke Universiteit te Leuven. In 1853 volgde hij zijn vader op als secretaris-ontvanger van het Polderbestuur, in 1856 als notaris en in 1864 als burgemeester. Hij overleed, amper 36 jaar oud, op 14 februari 1866.
Lit.: F. MOEYERSOMS, *Achthonderd jaar leven in Ruisbroek*, Ruisbroek, 2002, p.91.
Archiefgeschiedenis: De minuten (27 november 1856-2 februari 1866) zijn in 1944 verloren gegaan op de studie van notaris Joseph de Marré in Mechelen.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris de Pauw, Cornelius Laurentius Edmondus, 1856-1866
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9445.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (27 november 1856-2 februari 1866).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 198).

NOTARIS DE PAUW, FRANS ISIDOOR
Ruisbroek, 1866-1870

Resideerde van 26 oktober 1866 tot 1 augustus 1870 in Ruisbroek, vanaf 5 augustus 1870 tot 21 juli 1882 in Mechelen (zie *Notariaat*, nr. 9466).
Archiefgeschiedenis: De minuten (1866-1870) berustten in de studie van notaris Jos de Marré te Mechelen, toen zij in 1944 werden vernield.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris de Pauw, Frans Isidoor, 1866-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9466.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (26 oktober 1866-1 augustus 1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 198).

NOTARIS DE PAUW, GUILLAUME
Ruisbroek, 1770-1811

Geboren op 12 maart 1737, geadmitteerd door de Raad van Brabant op 27 maart 1770, resideerde aldaar tot 6 februari 1811 en overleed er op 14 februari 1811.
Archiefgeschiedenis: De minuten (1 april 1770-6 februari 1811) zijn in 1944 verloren gegaan op de studie van notaris Joseph de Marré.

Archief van notaris de Pauw, Guillaume, 1796-1797
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8907.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (29 april 1796-7 september 1797).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 197).
─ Index, gedrukt: Bibliotheeknr. 6704 (APERS C., *Het repertorium van notaris Guilielmus De Pauw*, 2004).

Archief van notaris de Pauw, Guillaume 2, 1799-1811
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9379.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (24 september 1799-6 februari 1811).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 197).
─ Index, gedrukt: Bibliotheeknr. 6704 (APERS C., *Het repertorium van notaris Guilielmus De Pauw*, 2004).

NOTARIS DE PAUW, PETRUS JOANNES
Ruisbroek, 1814-1856

Geboren op 10 september 1782, was van 1798 tot 1806 adjunct-gemeentesecretaris en van 1806 tot januari 1825 gemeentesecretaris van Ruisbroek evenals ontvanger

van het plaatselijk Weldadigheidsbureau (1815-1825) en secretaris en ontvanger van de Polders (1811-1852) Resideerde van 25 mei 1814 tot 9 oktober 1856 in Ruisbroek en was ook van augustus 1825 tot 1863 burgemeester van Ruisbroek.
Lit.: F. MOEYERSOMS, *Achthonderd jaar leven in Ruisbroek*, Ruisbroek, 2002, p. 90-91.
Archiefgeschiedenis: De minuten (25 mei 1814-2 oktober 1856) zijn in 1944 verloren gegaan op de studie van notaris Joseph de Marré.

Archief van notaris de Pauw, Petrus Joannes, 1831-1856
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9456.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1831-2 oktober 1856).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 198).

NOTARIS SEBRECHTS, FRANCISCUS HENRICUS CORNELIUS
Ruisbroek, 1870-1871

Resideerde van 21 oktober 1870 tot 6 juni 1871 in Ruisbroek, van 11 juli 1871 tot 8 maart 1886 in Willebroek (Zie Notariaat nrs. 15983-15993) en vanaf 16 maart 1886 tot 31 maart 1891 in Mechelen.
Archiefgeschiedenis: Nr. 15983 werd op 13 februari 2002 in bewaring gegeven door notaris Rose-Marie Baetens.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Sebrechts, Franciscus Henricus Cornelius, 1870-1871
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 65 Baetens, 15983.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (21 oktober 1870-6 juni 1871).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

Archief van notaris Sebrechts, Franciscus Henricus Cornelius 1870-1871
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9480.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (21 oktober 1870-6 juni 1871).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 198).

Rumst

NOTARIS BERCX, GASPAR
Rumst, 1660-1661

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 13 augustus 1660; resideerde tot september 1661 in Rumst, vanaf november 1661 tot november 1666 in Willebroek (zie *Notariaat*, nrs. 3692-3697).
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Berckx, Gaspar, 1660-1661
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3691-3692.
2 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (27 augustus 1660-24 september 1661).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 199).
─ Regestenlijst in beperkte oplage: Leeszaalnr. 5308 (VERSTREPEN C., *Notariaat - Notariat...*, Brussel, 1993, p. 176-179. Regesten met klapper).

NOTARIS CEULEMANS, BARTHOLOMEUS
Rumst, 1649-1693

Vermoedelijk als Joannes Ceulemans geadmitteerd door de Raad van Brabant op 29 april 1649.

Archief van notaris Ceulemans, Bartholomeus, 1649-1693
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3698-3742.
45 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1649-1693).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 198).
─ Regestenlijst in beperkte oplage: Leeszaalnr. 5312 (ROGGEMAN G., *Regesten op de minuten van notaris Bartholomeus Ceulemans te Rumst*, Blaasveld. Regesten met alfabetische klapper op de nrs. 3698-3742).

NOTARIS DE CONINCK, EGIDIUS HENRICUS
Rumst, 1726-1733

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 5 februari 1726.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris de Coninck, Egidius Henricus, 1726-1733
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3743.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1726-1733).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 199).
Regestenlijst in beperkte oplage: Leeszaalnr. 5308 (VERSTREPEN C., *Notariaat... Egidius Hendrik de Coninck, notaris te Rumst, 1726-1733*, Brussel, 1993. Regesten met klapper).

NOTARIS LISSENS, FRANCISCUS JOSEPHUS
Rumst, 1726-1738

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 15 januari 1726 en ook door de Grote Raad van Mechelen; resideerde van 1726 tot 10 november 1738 te Rumst, vanaf 11 december 1738 tot 1770 in Mechelen (zie Notariaat nrs. 2996, 3756-3780).

Archief van notaris Lissens, Franciscus Josephus, 1726-1738
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3744-3756.
13 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1726-10 november 1738).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 199).

NOTARIS VAN DEN BOSSCHE, GASPAR
Rumst, 1758-1779

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 5 september 1758.

Archief van notaris van den Bossche, Gaspar, 1758-1779
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3783-3805.
23 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1758-1779).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 199).

Schelle

NOTARIS QUARTEER, JOANNES BAPTISTA
Schelle, 1722-1756

Geboren in Schelle in 1691 als zoon van Petrus, procureur, notaris en ontvanger van het Tolhuis in Schelle. Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 3 februari 1722, overleden te Boom in 1756.

Archief van notaris Quarteer, Joannes Baptista, 1722-1756
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3807-3833.
27 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1722-1756).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 200).
─ Regestenlijst in beperkte oplage: Leeszaalnr. 5309 (VERSTREPEN C., *Notariaat Jan Baptista Quarteer, Schelle-Boom, 1722-1756*. Regesten met klappers op de nrs. 3807-3833).

Schilde

NOTARIS DE GROOFF, HENRICUS JOSEPHUS JOANNES
Schilde, 1881-1928

Archiefgeschiedenis: De nrs. 17476-522, 17527 werden op 29 september 2003 in bewaring gegeven door notaris R. Van Kerkhoven te Ranst-Broechem.

Archief van notaris De Grooff, Henricus Josephus Joannes, 1881-1928
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 83 Van Kerkhoven, 17476-...15227.
48 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (27 maart 1881-3 mei 1928) en allerlei onderhandse akten, bijhorende stukken, briefwisseling e.d. (1853)1881-1928).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS MERTENS, ALEXANDER JAN
Schilde, 1864-1869

Geboren in Hoogstraten op 28 juli 1816, begon zijn stage in 1832 en werd kandidaat-notaris op 1 mei 1843. Werkte eerst als klerk bij notaris Talboom in Lokeren en bij notaris Sevestre in Antwerpen. Resideerde van 26 mei 1864 tot 8 februari 1869 in Schilde, vanaf 11 maart 1869 tot 1884 in Antwerpen (zie o.a. Notariaat nrs. 17.068-17.084 en 8.884).

Archief van notaris Mertens Alexander Jan, 1864-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8884.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (26 mei 1864-8 februari 1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 201).

Archief van notaris Mertens Alexander Jan 2, 1864-1869
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11349.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (26 mei 1864-8 februari 1869).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanvullingen, p. 201).

NOTARIS VAN CAUWENBERGHS, EVARISTUS
Schilde, 1843-1864

Geboren te Testelt op 16 mei 1815, volgde hij in 1843 zijn oom J.H. Van de Wouwer op en overleed te Schilde op 24 februari 1864. Was gehuwd met Maria Theresia Aerts van Westmalle en was burgemeester van Schilde.

Archief van notaris van Cauwenberghs, Evaristus, 1843-1864
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3836-3854, 8774.
20 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (17 april 1843-1846, 1848-22 februari 1864) en repertoria (17 april 1843-22 februari 1864).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 201).
─ Index op computer (DE LILLE G., Databank Notariaat (10018).

NOTARIS VAN DEN WOUWER, JEAN HENRY
Schilde, 1819-1843

Geboren in Scherpenheuvel op 26 december 1779. Werd op 18 november 1818 tot gemeentesecretaris van Westmalle benoemd, wat hij ook in 's-Gravenwezel, Schilde (1818-1830), Oelegem en Zoersel was. Was van 1848 tot 1850 provincieraadslid voor het kanton Zandhoven en overleed op 6 januari 1858. Was gehuwd met Joanna Maria Maesen, zuster van de burgemeester van Schilde. Hij stichtte bij testament een studiebeurs.
Lit.: BOLCKMANS J., *Bijdragen tot de Geschiedenis van Westmalle*, 1955, p. 9.

Archief van notaris van den Wouwer, Jean Henry, 1819-1843
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3855-3879, 8987.
26 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1819-4 april 1843).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 200-201).
─ Index op computer (DE LILLE G., Databank Notariaat (10024).

NOTARIS VAN DE WALLE, PIERRE
Schilde, 1879-1881

Resideerde van 23 december 1879 tot 26 februari 1881 in Schilde, van 1881 tot 1883 in Borgerhout en van 1883 tot 1914 in Antwerpen.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris de Belser te Broechem.

Archief van notaris van de Walle, Pierre , 1879-1881
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11348.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (23 december 1879-26 februari 1881); de repertoria ontbraken reeds op de studie.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 201).
─ Index op computer (DE LILLE G., Databank Notariaat (10016).

NOTARIS VAN DONGHEN, ADRIANUS
Schilde, 1671-1690

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 30 januari 1671; instrumenteerde ook in Halle en Westmalle.
Archiefgeschiedenis: Vermoedelijk afkomstig van het gemeentehuis van Schilde.

Archief van notaris van Donghen, Adrianus, 1671-1690
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7453.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1671-1690) en grossen (1672-1685).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 200).

NOTARIS VAN DONGHEN, LAUREYS
Schilde, 1692-1727

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 14 juli 1692.
Archiefgeschiedenis: Vermoedelijk afkomstig van het gemeentehuis van Schilde.

Archief van notaris van Donghen, Laureys, 1692-1727
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7453.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1692-1727) en grossen (1700-1719).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 200).

NOTARIS VAN VELTHOVEN, JOANNES HENRICUS
Schilde, 1869-1879

Geboren in Antwerpen op 7 maart 1831, begon zijn stage in 1850 en werd kandidaat-notaris op 21 augustus 1856.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris de Belser te Broechem.

Archief van notaris van Velthoven, Joannes Henricus, 1869-1879
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11350-11354.
5 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (9 april 1869-7 november 1879).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 201).
─ Index op computer (DE LILLE G., Databank Notariaat (10027).

Archief van notaris van Velthoven, Joannes Henricus 2, 1869-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8963.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (9 april 1869-27 december 1870); de repertoria 1871-1879 waren niet meer aanwezig op de studie.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 201).

Schoten

NOTARIS DE BIE, CORNELIUS CONSTANTINUS
Schoten, 1813-1847

Zoon van Nicolaus, griffier van de schepenbank en notaris te Schoten. Hij was in de Hollandse tijd gemeenteraadslid en schepen.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 6855-6889 werden in bewaring gegeven door notaris J. Marynen te Stabroek op 10 maart 1953.

Archief van notaris de Bie, Cornelius Constantinus, 1813-1847
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6855-6889, 8744.
36 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1814-13 oktober 1847) en repertoria (10 november 1813-1846).

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 202-203).

NOTARIS DE BIE, NICOLAUS
Schoten, 1767-1795

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 4 april 1767, was tevens griffier van de schepenbank van Schoten en zeker sedert 1764 secretaris van Sint-Job-in-'t-Goor. Fungeerde omstreeks 1784 ook als administrateur van de goederen van de door Jozef II opgeheven kloosters, o.a. van de Brigittijnen van Hoboken.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris J. Marynen te Stabroek op 10 maart 1953.

Archief van notaris de Bie, Nicolaus, 1767-1795
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6839-6854.
16 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1767-1795).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 202).

NOTARIS DE BRUYN, JOANNES FRANCISCUS
Schoten, 1848-1871

Geboren in Schoten op 5 februari 1813, werkte als klerk bij notaris Verhaert in Mortsel en Stabroek sedert 1826, stagiair vanaf 1827, in dienst bij notaris De Bie in Schoten vanaf 1837 en kandidaat-notaris vanaf 1 mei 1843.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 6890-6912 werden in bewaring gegeven door notaris J. Marynen te Stabroek op 10 maart 1953.

Archief van notaris de Bruyn, Joannes Franciscus, 1848-1871
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6890-6912, 8760.
24 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (29 maart 1848-11 januari 1871) en repertoria (29 maart 1848-1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 203).

NOTARIS DE MARBAIX, THEODOOR
Schoten, 1901-1917

Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Tony Sebrechts te Schoten op 25 februari 2002.

Archief van notaris De Marbaix, Theodoor, 1901-1917
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 66 Sebrechts, 16130-16158.
29 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (20 juni 1901-20 november 1917).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanvullingen 1999-2004).

NOTARIS MELIUS, JAN BAPTIST
Schoten, 1805-1812

Resideerde van 4 mei 1805 tot 16 april 1812 in Schoten, van 29 april 1812 tot 15 juli 1828 in Kapellen (zie Notariaat nrs. 6804-6820, 6822, 8881) en van 29 juli 1828 tot 1829 in Zandvliet (zie Notariaat nrs. 6820-6822, 8881).
Geboren in Mol op 12 mei 1761 als zoon van een chirurgijn, werd klerk op de schepengriffie van Zandvliet en in 1794 schepen aldaar. Hij overleed in Zandvliet op 2 januari 1830.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 6797-6804, 6822 werden in bewaring gegeven door notaris Marynen te Stabroek op 10 maart 1953.

Archief van notaris Melius, Jan Baptist, 1805-1812
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6797-6804, 6822, 8881.
10 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (4 mei 1805-16 april 1812).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 202).

NOTARIS PISSIGARD, ERNEST JOSEPH S.
Schoten, 1812-1813

Resideerde van december 1809 tot 1811 in Kapellen, van 1812 tot februari 1813 in Schoten en vanaf maart 1813 in Antwerpen.

Archief van notaris Pissigard, Ernest Joseph Simon, 1812-1813
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8918.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertorium (1812-februari 1813).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.202).

Archief van notaris Pissigard, Ernest Joseph Simon, 1812-1813
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10769.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1812-februari 1813).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.202).

NOTARIS SNIEDERS, AUGUST JAN MARIA
Schoten, 1919-1927

Resideerde van 1927 tot 1931 in Antwerpen.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Tony Sebrechts te Schoten op 25 februari 2002.

Archief van notaris Snieders August Jan Maria, 1919-1927
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 66 Sebrechts, 16159-16170.
12 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1 juli 1919-6 augustus 1927).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanvullingen 1999-2004).

Schriek

NOTARIS CEULEMANS, JAN FRANS
Schriek, 1819-1821

Resideerde van 1819 tot 7 juni 1821 in Schriek, vanaf 15 juni 1821 tot 1839 in Itegem (zie Notariaat nrs. 6134-6152, 9340, 9670).

Archief van notaris Ceulemans, Jan Frans, 1819-1821
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6132-6134.
3 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (14 juni 1819-7 juni 1821).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 204).

Archief van notaris Ceulemans, Jan Frans 2, 1819-1821
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9340, 9670.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Repertoria (14 juni 1819-7 juni 1821).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 204).

NOTARIS LAMBRECHTS, JOANNES
Schriek, 1780-1796

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 9 maart 1774.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Lambrechts, Joannes, 1780-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7978-7992.
15 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (9 januari 1780-13 juli 1796).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 203-204).

NOTARIS VAN HOVE, JAN
Schriek, 1747-1753

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 26 januari 1747 en ook door de Grote Raad van Mechelen; resideerde van 1747 tot 13 maart 1753 in Schriek, van 26 maart 1753 tot 15 maart 1774 in Heist-op-den-Berg (zie Notariaat nrs. 2410-2415) en van 18 maart 1774 tot 1778 in Itegem (zie Notariaat nrs. 2415-2417).

Archief van notaris van Hove, Jan, 1747-1753
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2404-2410.
7 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1747-13 maart 1753).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 203).

Sint-Amands

NOTARIS MAES, DÉSIRÉ THÉOPHILE A.
Sint-Amands, 1906-1947

Resideerde tot 16 februari 1947 in Sint-Amands.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (21 april 1906-16 februari 1947) worden bewaard in de studie van notaris Thomas Brusselmans te Puurs.

Archief van notaris Maes, Désiré Théophile A., 1906-1937
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9514.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (21 april 1906-1937).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 205).

NOTARIS PEETERS, JOSEPHUS JACOBUS
Sint-Amands, 1840-1882

Zoon van Jacobus, notaris in Willebroek.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 12779-12821 werden in bewaring gegeven door notaris Marleen De Bondt te Puurs op 28 juli en 4 augustus 1999.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Peeters, Josephus Jacobus, 1840-1882
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9428.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (14 april 1840-25 maart 1882).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 205).

Archief van notaris Peeters, Josephus Jacobus 2, 1840-1882
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 40 De Bondt, 12779-12821.
43 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (14 april 1840-25 maart 1882) en repertoria (14 april 1840-1864).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS PEETERS, OCTAVE JEAN JOSEPH
Sint-Amands, 1882-1905

Archiefgeschiedenis: De nrs. 12820, 12822-12865 werden in bewaring gegeven door notaris Marleen De Bondt te Puurs op 28 juli en 4 augustus 1999.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Peeters, Octave Jean Joseph, 1882-1905
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9428, 9521.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Repertoria (16 mei 1882-21 november 1905).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 205).

Archief van notaris Peeters, Octave Jean Joseph 2, 1882-1905
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 40 De Bondt, 12820, 12822-12864.
36 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (16 mei 1882-21 november 1905).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS VERTONGEN, ANTOINE
Sint-Amands, 1797-1823

Was agent municipal of adjoint in Sint-Amands in 1796-1797.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 5434-5455, 5469 werden in bewaring gegeven door notaris Maes te Puurs op 23 mei 1952.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Vertongen, Antoine, 1797-1823
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5434-5455, 5469.
23 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (31 maart 1797-20 januari 1823), repertoria (31 maart 1797-29 januari 1823) en ingeschreven protesten (1814-1822).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 204).

Archief van notaris Vertongen, Antoine 2, 1799-1823
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9380.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (23 september 1799-29 januari 1823).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 204).

NOTARIS VERTONGEN, FRANCISCUS XAVERIUS
Sint-Amands, 1823-1839

Archiefgeschiedenis: De nrs. 5456-5469 werden in bewaring gegeven door notaris Maes te Puurs op 23 mei 1952.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Vertongen, Franciscus Xaverius, 1823-1839
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5456-5468.
14 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (21 juli 1823-5 december 1839); ingeschreven protesten (vooral van wisselbrieven) (1824-1839).

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 205).

Archief van notaris Vertongen, Franciscus Xaverius 2, 1823-1839
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9381.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (21 juli 1823-5 december 1839).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 205).

Sint-Katelijne-Waver

NOTARIS AERTS, ALPHONSE
Sint-Katelijne-Waver, 1903-1924

Resideerde en instrumenteerde van 4 mei 1894 tot 24 juni 1903 in Koningshooikt (zie Notariaat nr. 9500), vanaf 8 juli 1903 tot 12 juni 1924 in Sint-Katelijne-Waver.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1903-1924) berusten bij notaris Jozef De Bondt te Sint-Katelijne-Waver.

Archief van notaris Aerts, Alphonse, 1903-1924
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9500.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (8 juli 1903-12 juni 1924).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 205).

NOTARIS AERTS, JOZEF
Sint-Katelijne-Waver, 1924-1963

Resideerde tot 14 februari 1963 in Sint-Katelijne-Waver.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (27 juni 1924-14 februari 1963) worden bewaard in de studie van notaris Jozef de Bondt te Sint-Katelijne-Waver.

Archief van notaris Aerts, Jozef, 1924-1940
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9501.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (27 juni 1924-1937, 1940).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 206).

NOTARIS FYEN, JACOBUS
Sint-Katelijne-Waver, 1783-1795

Geadmitteerd door de Raad van Brabant te Mechelen op 29 oktober 1781; resideerde alleszins van 1765 tot 1776 in Heffen (zie stadsarchief te Mechelen), van 5 november 1781 tot 2 juli 1783 in Mechelen (zie Notariaat nr. 8312) en van 14 juli 1783 tot 1795 in Sint-Katelijne-Waver.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Fyen, Jacobus, 1783-1795
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8312-8323.
12 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (14 juli 1783-23 december 1795).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 205).

Stabroek

NOTARIS DE COCQUIEL, EUGENIUS ARNOLDUS
Stabroek, 1825

Resideerde van april tot september 1825 in Stabroek, vanaf oktober 1825 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 290-308, 8779).

Archief van notaris De Cocquiel, Eugenius Arnoldus, 1825
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 308, 6913, 8779.
3 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertorium (25 april-29 september 1825).

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 207).

NOTARIS GODTS, FRANÇOIS JUN.
Stabroek, 1825-1826

Resideerde van maart 1815 tot september 1825 in Antwerpen, waarna hij eind 1825-begin 1826 resideerde -zonder echter te instrumenteren- in Stabroek en in juli-september 1826 resideerde en instrumenteerde hij in Mortsel (zie Notariaat nrs. 6914, 8833, 10127).

Archief van notaris Godts, François jun., 1825-1826
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6914, 8833.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Repertoria zonder ingeschreven minuten (1825-1826).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 207).

NOTARIS HANSSEN, JEAN
Stabroek, 1805-1823

Geboren in 1758 en overleden op 19 november 1824, gehuwd met Joanna Catharina Somers.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 6915-6932 werden in bewaring gegeven door notaris J. Marynen te Stabroek op 10 maart 1953.

Archief van notaris Hanssen, Jean, 1805-1823
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3882, 6915-6932, 8840.
20 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (7 januari 1805-14 september 1822) en repertoria (7 januari 1805-1823) (het repertorium van 1823 vermeldt geen minuten).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 206).

NOTARIS MERTENS, PETRUS FERNANDUS ENGELBERTUS
Stabroek, 1844-1871

Overleden te Stabroek op 25 september 1871, 55 jaar oud, echtgenoot van Célestine Théodore Vergouts.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 6792, 6933-6962 werden in bewaring gegeven door notaris J. Marynen te Stabroek op 10 maart 1953.

Archief van notaris Mertens, Petrus Fernandus Engelbertus, 1844-1871
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6792, 6933-6962, 8885.
32 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (25 september 1844-1871).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 208).

NOTARIS PHILIPS, LUDOVICUS
Stabroek, 1871-1893

Geboren in 1828, resideerde tot aan zijn dood in 1893 te Stabroek. Hij was gehuwd met J.M. Binck (1841-1922).
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Roevens te Brasschaat, de nrs. 11649-11657 op 14 januari 1981 (Aanw. 1981/1), 11864-11865 op 23 september 1983 (Aanw. 1983/15), 12158-12166 op 19 maart 1991, 12499 op 10 november 1994; nrs. 12773-12774 op 10 februari 1998.

Archief van notaris Philips, Ludovicus, 1871-1880
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 6, 11649-11657.
9 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1871-1880).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 208A).

Archief van notaris Philips, Ludovicus 2, 1881-1882
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 11, Roevens 2, 11864-11865.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1881-1882).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 208A).

Archief van notaris Philips, Ludovicus 3, 1883-1891
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 20, Roevens, 12158-12166.
9 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1883-1891).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 208A).

Archief van notaris Philips, Ludovicus 4, 1871-1893
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 32 Roevens, 12499.
0,05 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (6 november 1871-12 december 1893).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 208A).

Archief van notaris Philips, Ludovicus 5, 1892-1893
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 39 Roevens, 12773-12774.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1892-1893).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanvullingen p. 208A).

NOTARIS RUTGEERTS, CHARLES SR.
Stabroek, 1800-1801

Resideerde in november 1800 tot september 1802 in het kanton Stabroek, eerst in Stabroek zelf later in Kapellen maar hij bleef in Antwerpen wonen, vandaar dat de meeste akten ook in deze periode betrekking hebben op Antwerpen. Van september 1802 tot 1820 instrumenteerde hij in Antwerpen.

Archief van notaris Rutgeerts, Ch. sr., 1800-1801
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1148-1149, 1172, 8935.
4 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (november 1800-september 1801).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.206).

NOTARIS TIBERIUS, PEETER
Stabroek, 1646-1663

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 16 juni 1645. Vermoedelijk geboren op 22 februari 1618 als zoon van Willem, secretaris van Stabroek -overleden in november 1653- en van Maria Proost. Hij was secretaris van Stabroek en Lillo en huwde Anna Willemsen. Hij overleed op 12 juli 1664.

Archief van notaris Tiberius, Peeter, 1646-1663
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3883.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1646-1663).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 206).

NOTARIS VAN CANTELBEECK, DANIEL
Stabroek, 1648-1672

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 2 januari 1648 en resideerde tot 1668 in Antwerpen; in 1669-1672 was hij notaris en procurator in Stabroek en overleed aldaar in 1672.
Archiefgeschiedenis: De minuten (1669-1672) zijn niet bewaard.
Elders bewaard archief: De minuten (1648-1668) worden bewaard op het stadsarchief te Antwerpen (*Notarissen* nrs. 3350-3353).

Archief van notaris van Cantelbeeck, Daniël, 1669-1672
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3883bis.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertorium (1669-1672).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 206).

NOTARIS VAN DEN WYNGAERT, ABRAHAM
Stabroek, 1837-1844

Werkte van 1821-1823 bij een pleitbezorger en was vanaf januari 1823 actief als stagiair en notarisklerk. Resideerde van 19 december 1837 tot 28 december 1844

in Stabroek, van 11 oktober 1844(sic) tot 30 november 1849 in Berchem (zie Notariaat nrs. 8992, 10963) en vanaf 8 december 1849 tot 23 mei 1878 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 8993, 10931-10962, 10964-10970).

Archief van notaris van den Wyngaert, Abraham, 1837-1844
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6792, 6963-6968, 8991.
8 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (19 december 1837-28 december 1844).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 207).

NOTARIS VERBRAEKEN, JACOBUS PHILIPPUS
Stabroek, 1665-1702

Elders bewaard archief: De minuten van deze notaris zijn bij ons weten niet bewaard.

Archief van notaris Verbraeken, Jacobus Philippus, 1665-1702
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3884bis.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertorium (1665-1702).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 206).

NOTARIS VERHAERT, PETRUS JOSEPHUS
Stabroek, 1826-1837

Geboren op 29 juni 1795, werd in 1826 tot notaris in Mortsel benoemd, waar hij echter -volgens onze inlichtingen- geen minuten verleed (zie Notariaat nr. 10126); werd op het einde van het jaar tot notaris in Stabroek benoemd, waar de eerste minuut dateert van 28 december 1826. Op 9 november 1818 werd hij tot gemeentesecretaris van Sint-Job-in-’t-Goor benoemd, toen was hij notarisklerk. Was gehuwd met de notarisdochter Joanna Carolina De Bie (Schoten 1775-1840).

Archief van notaris Verhaert, Petrus Josephus, 1826-1837
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3885-3893, 6969-6981.
22 inv. nrs.

□ Inhoud: Minuten en repertoria (28 december 1826-1837) en inventaris van de op 5 september 1837 in de studie aanwezige minuten en repertoria.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 207).

Tielen

NOTARIS CAEYMAEX, PETRUS
Tielen, 1792-1795

Geboren te Tielen op 5 november 1767 als zoon van Jan Baptist, drossaard van Tielen, Lichtaart en Rielen en ontvanger van de Staten van Brabant. Petrus was de broer van Jan Baptist, notaris in Berlaar. In 1786 studeerde hij aan de Leuvense Universiteit. Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 8 november 1792. Resideerde en instrumenteerde van 3 december 1792 tot 4 september 1795 in Tielen, vanaf 14 oktober 1795 tot 16 november 1820 in Lichtaart (zie *Notariaat* nrs. 5914-5933, 8766), waar hij op 20 december 1820 overleed. Hij was burgemeester van Tielen (1788-1794), de laatste drossaard van Lichtaart en "maire" van Poederlee (1814). Op 19 november 1818 werd hij tot gemeentesecretaris van Lichtaart benoemd. Hij was gehuwd met Anna Elisabeth van den Schoor.
Lit.: SEBRECHTS M., *De bevolking van de parochie Tielen (Kempen)*, I, Handzame, 1977, p. 115.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Walravens te Herentals op 16 mei 1952.

Archief van notaris Caeymaex, Petrus, 1792-1795
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5913-5914.
2 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertorium (3 december 1792-4 september 1795).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 139).

NOTARIS DE GRAUWE, PAUWELS LEANDER
Tielen, 1718-1749

Geboren te Tielen op 23 februari 1678 als zoon van Paulus (+1717), secretaris van Tielen en notaris. Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 23 juni 1717 en was ook secretaris van de schepenbank van Tielen (1717-1750), stadhouder, heer en meier van het laathof van Lier alias van Blanckelaer (1706-1740) en stadhouder van het laathof van Craenschot (1735). Hij huwde te Antwerpen in 1707 met Anna Maria Smolderen en overleed op 23 juli 1750.

Lit.: SEBRECHTS M., *De bevolking van de parochie Tielen (Kempen)*, I, Handzame, 1977, p. 296.

Archief van notaris de Grauwe, Pauwels Leander, 1718-1749
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3895-3908.
14 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1718-1749, met lacunes).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 208).

NOTARIS NOYDENS, FRANCISCUS JOSEPHUS
Tielen, 1753-1754

Geboren te Tielen op 13 februari 1729 als zoon van Guilielmus (+ Gierle 1742), drossaard van Tielen en van Maria Anna de Vryter. Hij werd drossaard van Tielen op 16 februari 1751, als notaris geadmitteerd door de Raad van Brabant op 3 oktober 1753, rentmeester van het bos van Grootenhout (1777) en schout van Lille, Wechelderzande en Vlimmeren (1783). Resideerde tot 10 april 1754 in Tielen, van 15 april 1754 tot 23 februari 1798 in Gierle (zie Notariaat nrs. 5699-5737). Hij was achtereenvolgens gehuwd met Anna Catharina Jacops (+ Gierle 1784) en met Anna Maria Caeymaex (+ Gierle 1820) en overleed te Gierle op 3 maart 1815.
Lit.: SEBRECHTS M., *De bevolking van de parochie Tielen (Kempoen)*, II, Handzame, 1977, p. 479-480.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris J. Dierckx te Turnhout op 14 mei 1952.

Archief van notaris Noydens, Franciscus Josephus, 1753-1754
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5698-5699.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (16 oktober 1753-10 april 1754).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 208).

Tisselt

NOTARIS DE MOL, ALEXANDER
Tisselt, 1777-1796

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 15 maart 1777.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Huybrechts te Willebroek op 17 februari 1970 (Aanw. 1970/10).

Archief van notaris de Mol, Alexander, 1777-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10547-10566.
20 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (21 april 1777-10 maart 1796).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 209).

NOTARIS MOENS, JACOBUS
Tisselt, 1789-1794

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 22 december 1788; resideerde tot 17 juni 1794 in Tisselt, vanaf 28 juni 1794 tot 20 mei 1833 in Puurs (zie Notariaat nrs. 5023-5054, 8888, 9374).
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Moens, Jacobus, 1789-1794
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5022-5023.
2 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (2 januari 1789-17 juni 1794).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 209).

Tongerlo

NOTARIS MOORTGAT, M.P. JACOBUS JOANNES
Tongerlo, 1912-1932

Geboren te Olen op 15 juli 1879, benoemd bij KB van 3 mei 1912, resideerde tot 1932 in Tongerlo.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1912-1932) berusten bij notaris Leo vander Laenen te Westerlo-Tongerlo.

Archief van notaris Moortgat M.P. Jacobus Joannes, 1912-1921
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10 Rechtbank Turnhout, 11839.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (28 mei 1912-7 januari 1921).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 210A).

NOTARIS NOELS, VICTOR AUGUST
Tongerlo, 1893-1911

Geboren te Meerhout op 27 januari 1857, gehuwd met Catharina L. Van der Auwera, benoemd bij KB van 15 maart 1893, resideerde tot november 1911.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1893-1911) berusten bij notaris Leo vander Laenen te Westerlo-Tongerlo.

Archief van notaris Noels, Victor August, 1893-1911
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10 Rechtbank Turnhout, 11838.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (18 april 1893-24 november 1911).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 210A).

NOTARIS RAEDTS, JOANNES FRANCISCUS
Tongerlo, 1801-1818

Geboren in Tongerlo op 30 juni 1768 als zoon van Petrus, gehuwd met Susanna Maria Verboven. Hij was tevens doctor in de geneeskunde. Resideerde en instrumenteerde van 2 december 1801 tot 31 december 1818 in Tongerlo, vanaf 1

januari 1819 tot 1825 in Westerlo. Hij overleed in Westerlo op 30 november 1825.

Archief van notaris Raedts, Joannes Franciscus, 1801-1818
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6542-6558, 6566, 8929.
19 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (2 december 1801-31 december 1818) met afzonderlijk register van ingeschreven protesten (van wisselbrieven)(1808-1816).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 210).

NOTARIS RAEDTS, THEODORUS NAPOLEON
Tongerlo, 1833-1836

Geboren in Tongerlo op 17 juni 1805 als zoon van Joannes Franciscus, notaris en geneesheer in Tongerlo. Resideerde en instrumenteerde van 16 januari 1833 tot 19 januari 1836 in Tongerlo, vanaf 26 januari 1836 tot 1883 in Veerle.

Archief van notaris Raedts, Theodorus Napoleon, 1833-1836
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8930.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (16 januari 1833-19 januari 1836).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 210).

Archief van notaris Raedts, Theodorus Napoleon, 1833-1836
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10307-10310, 10345, 10347.
6 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (16 januari 1833-19 januari 1836), uittreksels van vonnissen (bijlagen bij de minuten, 1833-1836).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 210).

NOTARIS VAN ROIJ, JOANNES JOSEPHUS
Tongerlo, 1777-1796

Geboren in Tongerlo in 1732. Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 27 augustus 1772; instrumenteerde zeker in de periode 1 juni 1773-10 juli 1775 in

Antwerpen, vanaf 24 januari 1777 in Tongerlo. Overleden in Tongerlo op 12 december 1811.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Naets te Westerlo.

Archief van notaris van Roij, Joannes Josephus, 1777-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6377-6396.
20 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (25 januari 1777-1796).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 209).

NOTARIS VERHAERT, JOANNES BAPTISTA JOSEPHUS
Tongerlo, 1882-1892

Geboren te Tongerlo op 7 oktober 1849 als zoon van Joannes Hubertus J., gemeentesecretaris en notaris, volgde zijn vader als notaris op. Hij was tevens gemeentesecretaris van Tongerlo en provincieraadslid voor het kanton Westerlo van 1885 tot 1892. Hij overleed in Tongerlo op 27 december 1892.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 13010-12319 werden op 19 april 1993 in bewaring gegeven door notaris Luc Antonis te Herselt (Aanw. 1993/89).
Elders bewaard archief: De repertoria (1882-1892) berusten nog bij notaris Luc Antonis te Herselt.

Archief van notaris Verhaert, Joannes Baptista Josephus, 1882-1892
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 24 Antonis, 12310-12319.
10 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (2 mei 1882-26 november 1892).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 211A).

NOTARIS VERHAERT, JOANNES HUBERTUS JOSEPHUS
Tongerlo, 1845-1882

Geboren in Tongerlo op 1 januari 1817 als zoon van Hubertus Josephus, schepen en kuiper en van Maria Dymphna Otten, Hij was tevens gemeentesecretaris van Tongerlo en provincieraadslid voor het kanton Westerlo van 1872 tot 1884. Hij overleed in Tongerlo op 14 maart 1884.

Archiefgeschiedenis: De nrs. 12297-12309 werden op 19 april 1993 in bewaring gegeven door notaris Luc Antonis te Herselt (Aanw. 1993/89).

Archief van notaris Verhaert, Joannes Hubertus Josephus, 1845-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10045-10074.
30 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1845-1870) en repertoria (1845-1860).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 210-211).

Archief van notaris Verhaert, Joannes Hubertus Josephus, 1845-1858
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8968.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1845-1858).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 211).

Archief van notaris Verhaert, Joannes Hubertus Josephus, 1861-1882
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 24 Antonis, 12297-12309.
13 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1871-27 februari 1882) en repertoria (1861-27 februari 1882).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 211A).

Turnhout

NOTARIS BOONE, ALPHONSUS JUDOCUS M.
Turnhout, 1873-1919

Alphonse Josse Marie Boone, geboren te Turnhout op 21 maart 1844, benoemd bij KB van 8 december 1873, ter vervanging van Hipolytus Carolus de Chaffoy, overleden.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1873-1919) berusten bij notaris Claire Boone te Turnhout.

Archief van notaris Boone, Alphonsus Judocus M., 1873-1919
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11846.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1873-1919).

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 218A).

NOTARIS BOONE, JULES E.J.M.
Turnhout, 1919-1963

Jules Emile Joseph Marie Boone, geboren te Turnhout op 7 januari 1887, benoemd bij KB van 17 augustus 1919 ter vervanging van zijn vader Alphonsus J.M., ontslagnemend, resideerde en instrumenteerde tot 1963.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1919-1963) berusten bij notaris Claire Boone te Turnhout.

Archief van notaris Boone, Jules E.J.M., 1919-1920
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11852.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1919-1920).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 218A).

NOTARIS CALUWAERT, JAN AMBROOS
Turnhout, 1802-1804

Resideerde van 10 februari 1802 tot 17 januari 1804 in Turnhout, van 19 januari 1804 tot 10 februari 1842 in Heist-op-den-Berg (zie Notariaat nrs. 7698-7738, 9937).

Archief van notaris Caluwaert, Jan Ambroos, 1802-1804
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7696-7698, 7738, 8768.
5 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (10 februari 1802-17 januari 1804).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 216).

NOTARIS CEULEMANS, JACOB
Turnhout, 1834-1870

Geboren te Keerbergen op 5 mei 1796 en overleden te Turnhout op 6 maart 1883, echtgenoot van Marie Anne Verbruggen. Resideerde van 25 september 1823 tot 16 november 1834 in Balen (zie Notariaat nrs. 8775, 8933). In 1870 werd hij opgevolgd door zijn zoon Joseph Ceulemans.
Elders bewaard archief: Een reeks repertoria (1834-1870) berusten nog bij notaris Christine Van Haeren te Turnhout.

Archief van notaris Ceulemans, Jacob, 1834-1858
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8775.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (20 november 1834-1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 218).

Archief van notaris Ceulemans, Jacob 2, 1834-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10433-10468.
36 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (20 november 1834-31 oktober 1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 218).

Archief van notaris Ceulemans, Jacob 3, 1859-1873
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10 Rechtbank Turnhout, 11842.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1859-31 oktober 1870).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 218).

NOTARIS CEULEMANS, JOSEPHUS CAROLUS M.
Turnhout, 1900-1957

Joseph Charles Marie Ceulemans, geboren te Turnhout op 11 december 1874, benoemd bij KB van 23 januari 1900, ter vervanging van zijn vader Josephus Joannes, ontslagnemend; hij resideerde tot 1957 in Turnhout.
Archiefgeschiedenis: Nrs. 16739-16769 werden op 25 november 2002 in bewaring gegeven door notaris Christine Van Haeren te Turnhout.

Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1930-1957) berusten nog bij notaris Christine Van Haeren te Turnhout.

Archief van notaris Ceulemans, Josephus Carolus M., 1900-1920
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11849.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (31 januari 1900-1920).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 218A).

Archief van notaris Ceulemans, Josephus Carolus M. 2, 1900-1929
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 75 Van Haeren, 16739-16769.
31 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (3 februari 1900-1929) en repertoria (31 januari 1900-1929).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS CEULEMANS, JOSEPHUS JOANNES A.
Turnhout, 1870-1900

Joseph Jean Aloïs Ceulemans werd geboren te Turnhout op 21 juni 1845, benoemd bij KB van 6 november 1870 ter vervanging van zijn vader Jacob, ontslagnemend; resideerde en instrumenteerde tot januari 1900.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 12466-12489 werden in bewaring gegeven door notaris Christine Van Haeren op 4 augustus 1994, de nrs. 16733-16738 door dezelfde notaris op 25 november 2002.

Archief van notaris Ceulemans, Josephus Joannes A., 1870-1898
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11845.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1870-1898).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 218A).

Archief van Notaris Ceulemans, Josephus Joannes Aloysius, 1870-1894
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 30 Van Haeren, 12466-12489.
24 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (9 november 1870-1894).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van*

notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen), Brussel, 1975, aanvullingen, p. 218B).

Notariaat Ceulemans, Josephus Joannes Aloysius, 1895-1900
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 75 Van Haeren, 16733-16738.
6 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1895-5 januari 1900).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële arhieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS DE CHAFFOY, HYPOLITUS CAROLUS
Turnhout, 1843-1873

Archiefgeschiedenis: De nrs. 12009-12039 werden in bewaring gegeven door notaris Jean Dierckx te Turnhout op 3 april 1990 (Aanw. 5).

Archief van notaris de Chaffoy, Hypolitus Carolus, 1843-1873
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 16 Dierckx, 12009-12039.
1,91 str. m. – 31 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (11 december 1843-21 september 1873).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 217B).

Archief van notaris de Chaffoy, Hypolitus Carolus, 1843-1858
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8776.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1843-1858).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 218).

Archief van notaris de Chaffoy, Hypolitus Carolus, 1858-1873
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10 Rechtbank Turnhout, 11842.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1859-1873).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 217B).

NOTARIS DE NECKERE, LOUIS
Turnhout, 1800-1803

Archiefgeschiedenis: Nr. 5600 werd in bewaring gegeven door notaris J. Dierckx te Turnhout op 14 mei 1952.

Archief van notaris de Neckere, Louis, 1800-1803
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5600, 8894.
2 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en klapper op de familienamen van de partijen (13 december 1800-18 juli 1803) - Repertoria (13 december 1800-19 september 1802).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 216).

NOTARIS DE WOLF, CONSTANT JEAN MARIE
Turnhout, 1923-1937

Resideerde van 1908 tot 1923 in Merksplas.
Archiefgeschiedenis: De nrs.v 16251-16266 werden op 18 december 2001 in bewaring gegeven door notaris André Nijs.

Archief van notaris de Wolf, Constant Jean Marie, 1923-1937
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 67 Nijs, 16251-16266.
15 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (7 juni 1923-13 april 1937).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanvullingen 1999-2004).

NOTARIS DIERCKX, JOSEPH ADRIEN AUGUSTE
Turnhout, 1829-1861

Geboren in Turnhout op 7 september 1802 als zoon van notaris Petrus Joannes. Behaalde in 1825 het doctoraat in de rechten aan de Leuvense Rijksuniversiteit. Op 21 september 1829 volgde hij zijn vader op en nam ontslag op 16 februari 1861 en overleed aldaar op 24 november 1865. Hij was gemeenteraadslid (1830-) en burgemeester (1844-) van Turnhout en provincieraadslid (1848-). Een geschilderd portret is bewaard bij de familie van notaris Dierckx in Turnhout.

Lit.: F. STEVENS, *Scripta ferunt annos. Tweehonderd jaar notariaat Dierckx in Turnhout 1802-2002*, Turnhout, 2002, p. 57-78.
Elders bewaard archief: De minuten (1830-1861) berusten bij notaris Louis Dierckx te Turnhout.

Archief van notaris Dierckx, Joseph Adrien Auguste, 1830-1858
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8802.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1830-1859).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 218).

Archief van notaris Dierckx, Joseph Adrien Auguste, 1859-1861
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10 Rechtbank Turnhout, 11840.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1859-26 februari 1861).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 218).

NOTARIS DIERCKX, LOUIS AUGUSTE M.J.
Turnhout, 1890-1925

Louis Augustus Marie Joseph Dierckx, geboren te Turnhout op 17 april 1861 als zoon van notaris Petrus J.M.A. Hij werd tot notaris benoemd bij KB van 19 mei 1890 ter vervanging van zijn vader, hij nam ontslag in 1925 en overleed te Turnhout op 25 februari 1942.
Lit.: F. STEVENS, *Scripta ferunt annos. Tweehonderd jaar notariaat Dierckx in Turnhout 1802-2002*, Turnhout, 2002, p. 109-122.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1890-1925) berusten bij notaris Louis Dierckx te Turnhout.

Archief van notaris Dierckx, Louis Augustus M.J., 1890-1920
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11848.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1890-1920).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 218A).

NOTARIS DIERCKX, PETRUS JOSEPHUS M.A.
Turnhout, 1861-1890

Geboren te Turnhout op 10 juni 1828 als zoon van notaris Josephus Adrianus, volgde de humaniora bij de Jezuïeten in Aalst, studeerde verder in Leuven waar hij in 1850 doctor in de rechten werd en in 1851 doctor in de staatkundige en bestuurlijke wetenschappen. Bij KB van 2 maart 1861 werd hij benoemd ter vervanging van zijn vader, Joseph Adrien Auguste, ontslagnemend. Hij was gemeenteraadslid (1865-), schepen (1866-1889) en burgemeester (1889-1895) van Turnhout, provincieraadslid (1872-1875) en volksvertegenwoordiger (1887-1900). Hij overleed op 12 januari 1921.
Lit.: F. STEVENS, *Scripta ferunt annos. Tweehonderd jaar notariaat Dierckx in Turnhout 1802-2002*, Turnhout, 2002, p. 79-108.
Elders bewaard archief: De minuten (1861-1890) berusten bij notaris Louis Dierckx te Turnhout.

Archief van notaris Dierckx, Petrus Josephus M.A., 1861-1890
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11844.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1861-1890).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 218).

NOTARIS DIERCKX, PIERRE JEAN
Turnhout, 1802-1829

Geboren in Turnhout op 8 december 1772, studeerde in 1793 aan de Leuvense universiteit en werd op 9 januari 1802 benoemd als notaris in Turnhout. Hij nam ontslag op 21 september 1829. Hij was gemeenteraadslid (1807-) en lid van de Provinciale Staten (1821-). Hij was gehuwd met Maria A.B. Van Genechten en had een enorm grondbezit in Turnhout en omgeving. Een geschilderd portret van hem en zijn echtgenote is bewaard bij notaris Dierckx in Turnhout.
Lit.: F. STEVENS, *Scripta ferunt annos. Tweehonderd jaar notariaat Dierckx in Turnhout 1802-2002*, Turnhout, 2002, p. 31-55.
Elders bewaard archief: De minuten (1802-1829) berusten bij notaris Louis Dierckx te Turnhout.

Archief van notaris Dierckx, Pierre Jean, 1802-1829
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8804.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (6 februari 1802-26 september 1829).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 216).

NOTARIS DONNEZ, CAROLUS FRANCISCUS
Turnhout, 1828-1843

Archiefgeschiedenis: De nrs. 5602-5617 werden in bewaring gegeven door notaris J. Dierckx te Turnhout op 14 mei 1952.

Archief van notaris Donnez, Carolus Franciscus, 1828-1843
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5602-5617, 8805.
17 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1828-1843).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 216).

NOTARIS GEERTS, FRANCISCUS CORNELIUS
Turnhout, 1757-1792

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 16 mei 1757.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris J. Dierckx te Turnhout op 14 mei 1952.

Archief van notaris Geerts, Franciscus Cornelius, 1757-1792
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5618-5647.
30 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1757-1792); de openbare verkopen (1757-1779) met bijhorende klapper (1757-1768) zijn afzonderlijk ingebonden.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 212).

NOTARIS GEERTS, JACOBUS GILLIS
Turnhout, 1792-1826

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 4 mei 1792.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 5648-5674 werden in bewaring gegeven door notaris J. Dierckx te Turnhout op 14 mei 1952.

Archief van notaris Geerts, Jacobus Gillis, 1792-1826
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5648-5674, 8820.
28 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1792-1796, 16 februari 1802-1826) - Repertoria (16 februari 1802-3 juli 1826).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 215).

NOTARIS MERMANS, HENRICUS PETRUS
Turnhout, 1827-1848

Was van 1836 tot 1848 provincieraadslid voor het kanton Turnhout.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 5565, 5568-5592, 5594 werden in bewaring gegeven door notaris De Wolf te Turnhout op 2 mei 1952.

Archief van notaris Mermans, Henricus Petrus, 1827-1848
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5565, 5568-5592, 5594, 8882.
28 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (18 oktober 1827-6 mei 1848) - Repertoria en klappers op de familienamen van de partijen (13 oktober 1827-6 mei 1848).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 217).

NOTARIS MERMANS, JEAN BAPTISTE
Turnhout, 1777-1827

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 26 maart 1777, was ook stadssecretaris en overleed op 15 juni 1827, 75 jaar oud.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 5503-5567, 5593 werden in bewaring gegeven door notaris De Wolf te Turnhout op 2 mei 1952.

Archief van notaris Mermans, Jean Baptiste, 1777-1827
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5503-5567, 5593, 8883.
67 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1777-9 juni 1827) - uittreksels van hypothecaire inschrijvingen (1800-1827) - protesten van wisselbrieven (1807-1819) - repertoria en klappers op de familienamen van de partijen (11 februari 1802-9 juni 1827).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 213-214).

NOTARIS NOTEN, HENRICUS JOANNES
Turnhout, 1848-1878

Geboren in Turnhout op 11 oktober 1811. Zijn vader was er schepen. Tot notaris in Merksplas benoemd bij KB van 4 december 1843, resideerde en instrumenteerde aldaar tot 21 augustus 1848 (zie *Notariaat*, nrs. 8899, 11535-11539), vanaf 25 september 1848 tot 1878 in Turnhout.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 5595-5598 werden in bewaring gegeven door notaris De Wolf te Turnhout op 2 mei 1952; de nrs. 16171-16199 door notaris André Nijs op 18 december 2001.

Archief van notaris Noten, Henricus Joannes, 1848-1875
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5595-5598, 5697, 8899.
5 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (25 september 1848-28 juni 1851) en losse stukken (o.a. verkoop van de Weldadigheidskolonies van Merksplas en Wortel, plan van gronden van het Sint-Elisabethgasthuis e.a. 1852-1875).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 218).

Archief van notaris Noten, Henricus Joannes 2, 1859-1878
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11843.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1859-1878).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 218).

Archief van notaris Noten, Henricus Joannes 3, 1851-1878
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 67 Nijs, 16171-161999.
29 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1 juli 1851-23 maart 1878).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanvullingen 1999-2004).

NOTARIS NOTEN, HENRICUS JOSEPHUS
Turnhout, 1760-1796

Geboren in Poppel in 1729, overleden in Turnhout in 1805, geadmitteerd door de Raad van Brabant op 21 januari 1760.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris J. Dierckx te Turnhout op 14 mei 1952.

Archief van notaris Noten, Henricus Josephus, 1760-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5675-5696, 5818-5819.
24 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1760-1796) en klapper op familienamen van de partijen (1777, 1780-1781, 1787-1796).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 212-213).

NOTARIS PERRIN, ANTOINE
Turnhout, 1797-1799

Archiefgeschiedenis: De nrs. 5738-5739 werden in bewaring gegeven door notaris J. Dierckx te Turnhout op 14 mei 1952.

Archief van notaris Perrin, Antoine, 1797-1799
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5738-5739, 8916.
3 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (30 november 1797-8 december 1799).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 215).

NOTARIS SNIJDERS PETRUS GERARDUS
Turnhout, 1736-1777

Geboren in Turnhout op 14 juli 1712 als zoon notaris Petrus Snijders, werd als notaris geadmitteerd door de Raad van Brabant op 5 september 1736. Hij huwde in 1737 te Poppel met Maria Dorothea Lemnius, dochter van de heer van Weelde. Hij was procureur bij de Turnhoutse schepenbank, schepen (1760-1765, 1768-1778) en rentmeester van het Sint-Pieterskapittel van Turnhout. Hij overleed in Turnhout op 25 augustus 1778.
Lit.: F. STEVENS, *Scripta ferunt annos. Tweehonderd jaar notariaat Dierckx in Turnhout 1802-2002*, Turnhout, 2002, p. 8-12.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris De Wolf te Turnhout op 2 mei 1952.

Archief van notaris Snijders, Petrus Gerardus, 1736-1777
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5746-5754.
9 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1736-1777); de testamenten zijn afzonderlijk ingebonden.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 212).

NOTARIS SNIJDERS, FRANCISCUS
Turnhout, 1777-1795

Geboren in Turnhout op 1 februari 1752 als zoon van notaris Petrus Gerardus en als notaris geadmitteerd door de Raad van Brabant op 4 december 1777. Hij was schepen (1789-1793) en maakte deel uit van het gemeentebestuur in het begin van het Franse regime. Hij overleed als vrijgezel in Turnhout op 3 mei 1812.
Lit.: F. STEVENS, *Scripta ferunt annos. Tweehonderd jaar notariaat Dierckx in Turnhout 1802-2002*, Turnhout, 2002, p. 12-14.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris J. Dierckx te Turnhout op 14 mei 1952.

Archief van notaris Snijders, Franciscus, 1777-1795
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5756-5758.
3 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.

□ Inhoud: Minuten (1777-1795); Testamenten zijn afzonderlijk ingebonden.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 213).

NOTARIS SNIJDERS, PETRUS
Turnhout, 1703-1735

Geboren in Arendonk op 30 december 1677 en overleden in Turnhout op 14 augustus 1736, gehuwd met een dochter van notaris Gerardus Dierckx van Turnhout. Hij werd als notaris geadmitteerd door de Grote Raad van Brabant op 1 oktober 1703 en was tevens rentmeester van het Sint-Pieterskapittel in Turnhout en van 1735 tot aan zijn overlijden schepen van de stad.
Lit.: F. STEVENS, *Scripta ferunt annos. Tweehonderd jaar notariat Dierckx in Turnhout, 1802-2002*, Turnhout, 2002, p. 7-8.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Dierckx te Turnhout.

Archief van notaris Snijders, Petrus, 1703-1735
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5741-5745.
5 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1703-1735), afzonderlijke banden voor testamenten (1703-1735) en openbare verkopingen (1710-1734).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 211).

NOTARIS SNIJDERS, PETRUS JOSEPHUS
Turnhout, 1766-1769

Geboren te Turnhout op 16 augustus 1739 als zoon van notaris Petrus Gerardus, werd als notaris geadmitteerd door de Raad van Brabant op 3 oktober 1766. Hij was tot 1767 gezworen klerk op de secretarie in Turnhout en werd in oktober 1767 als opvolger van zijn oom secretaris van Poppel, waar hij op 7 mei 1770 overleed.
Lit.: F. STEVENS, *Scripta ferunt annos. Tweehonderd jaar notariaat Dierckx in Turnhout 1802-2002*, Turnhout, 2002, p. 12.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris J. Dierckx te Turnhout op 14 mei 1952.

Archief van notaris Snijders, Petrus Josephus, 1766-1769
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5755.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1766-1769).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 213).

NOTARIS VAN ALPHEN, AUGUSTINUS
Turnhout, 1769-1774

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 30 september 1768.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris J. Dierckx te Turnhout op 14 mei 1952.

Archief van notaris van Alphen, Augustinus, 1769-1774
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5759.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1769-1774).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 213).

NOTARIS VAN DAEL, JOANNES FRANCISCUS XAVERIUS
Turnhout, 1773-1795

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 25 februari 1773.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris J. Dierckx te Turnhout op 14 mei 1952.

Archief van notaris van Dael, Joannes Franciscus Xaverius, 1773-1795
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5760.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1773-1795).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 213).

NOTARIS VAN GASTEL, JOANNES BAPTISTA
Turnhout, 1725-1776

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 7 april 1725.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris De Wolf te Turnhout op 2 mei 1952.

Archief van notaris van Gastel Joannes Baptista, 1725-1776
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5483-5498.
16 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1725-1776).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 211).

NOTARIS VAN GENECHTEN, ALBERTUS WALTHERUS C.J.
Turnhout, 1878-1910

Albert Wauthier Joseph Charles Van Genechten, geboren te Herentals op 7 februari 1846, benoemd bij KB van 19 april 1878 ter vervanging van zijn schoonvader Henricus Joannes Noten, ontslagnemend.
Archiefgeschiedenis: Nr. 5761 werd in bewaring gegeven door notaris Dierckx te Turnhout op 14 mei 1952; de nrs. 16235-16250 door notaris André Nijs te Turnhout op 18 december 2001.

Archief van notaris Van Genechten, Albertus Waltherus C.J., 1878-1910
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11847.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1878-1910).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 218A).

Notaris Van Genechten, Albertus Waltherus C.J. 2, 1907
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5761.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Testamenten, vermoedelijk bewijsstukken bij minuten (1907).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 218A).

Notaris Van Genechten, Albertus Waltherus C.J. 3, 1878-1910
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 67, Nijs nrs. 16200-16234.
35 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (24 april 1878-15 maart 1910) en repertoria (24 april 1878-19 maart 1910).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS VAN GENECHTEN, HENRICUS CAROLUS M.J.
Turnhout, 1910-1923

Henri Charles Marie Joseph Van Genechten, geboren te Turnhout op 22 juni 1875, benoemd bij KB van 21 april 1910 ter vervanging van zijn vader Albertus W.C.J.; resideerde en instrumenteerde tot 1923.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 16235-16249 werden op 18 december 2001 in bewaring gegeven door notaris André Nijs te Turnhout.

Archief van notaris Van Genechten, Henricus Carolus M.J., 1910-1920
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11851.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1910-1920).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 218A).

Archief van notaris Van Genechten, Henricus Carolus M.J. 2, 1910-1923
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 67, Nijs nrs. 16235-16250.
16 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (30 april 1910-13 maart 1923) en testamenten (30 april 1910-13 maart 1923).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS VAN GRIENSVEN, GODEFRIDUS
Turnhout, 1740-1790

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 30 september 1740.

Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris De Wolf te Turnhout op 2 mei 1952.

Archief van notaris van Griensven, Godefridus, 1740-1790
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5777.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1740-1790).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 212).

NOTARIS VAN HEIJST, JOANNES ANTONIUS
Turnhout, 1723-1745

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 8 oktober 1718.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Dierckx te Turnhout.
Elders bewaard archief: Op het stadsarchief te Turnhout bewaart men minuten van 1735 tot 1742.

Archief van notaris van Heijst, Joannes Antonius, 1723-1745
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5778-5779.
2 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1723-1745).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 211).

NOTARIS VAN SPREUWENBORCH, JOANNES
Turnhout, 1734-1736

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 29 oktober 1734. Resideerde en instrumenteerde vanaf 11 maart 1736 tot 1739 in Arendonk (zie Notariaat nrs. 11644-11645).

Archief van notaris van Spreuwenborch, Joannes, 1734-1736
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 5, 11644.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (2 december 1734-7 februari 1736).

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 211).

NOTARIS VERHEYDEN, FRANCISCUS
Turnhout, 1742-1768

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 7 december 1741.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris De Wolf te Turnhout op 2 mei 1952.

Archief van notaris Verheyden, Franciscus, 1742-1768
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5499-5502.
4 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1742-1768).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 212).

NOTARIS VERHOEVEN, DOMINICUS LAURENTIUS
Turnhout, 1765-1771

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 8 februari 1765.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris J. Dierckx te Turnhout op 14 mei 1952.

Archief van notaris Verhoeven, Dominicus Laurentius, 1765-1771
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5780.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1765-1771).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 213).

NOTARIS VERSTEYLEN, ANTONIUS THEODORUS MARIE JOSEPHUS
Turnhout, 1908-1941

Geboren te Turnhout op 2 oktober 1864, tot notaris in Meer benoemd bij KB van 13 november 1896 (zie *Notariaat*, nr. 11850) en in Turnhout bij KB van 15 mei 1908. Resideerde tot 1941 in Turnhout.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 16267-16283 en 16386 werden op 5 april 2002 in bewaring gegeven door notaris Christian Schuermans te Turnhout.

Archief van notaris Versteylen, Antonius Theodorus Maria Josephus, 1908-1920
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11850.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1908-1920).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, aanvullingen, p. 218A).

Archief van notaris Versteylen, Antonius Theodorus Maria Josephus 2, 1908-1924
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 68 Schuermans, 16267-16283, 16386.
18 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (30 mei 1908-11 juli 1924).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS VERSTEYLEN, WILLIAM ANTONIUS JOSEPHUS MARIA
Turnhout, 1924-1928

Archiefgeschiedenis: De nrs. 16284-16289 werden op 5 april 2002 in bewaring gegeven door notaris Christian Schuermans te Turnhout.

Archief van notaris Versteylen, William Antonius Josephus M., 1924-1928
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 67 Schuermans, 16284-16289.
6 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (19 juli 1924-27 april 1928).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS VISSERS, MARTINUS FRANCISCUS
Turnhout, 1804-1834

Resideerde van 23 maart 1798 tot 6 januari 1804 in Kasterlee, (zie Notariaat nrs. 5781-5786, 8978), van 23 januari 1804 tot 1834 in Turnhout.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris J. Dierckx te Turnhout op 14 mei 1952.

Archief van notaris Vissers, Martinus Franciscus, 1804-1834
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5788-5817, 8978.
31 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (23 januari 1804-1834); inventaris van de minuten op 4 december 1834 (nr. 5817).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 135, 216).

Veerle

NOTARIS LAUWENS, THEODORUS
Veerle, 1794

Th. Lauwens (geboren te Geel op 31 oktober 1762, overleden te Essen op 28 april 1832) werd op 2 juli 1792 te Vilvoorde door de Raad van Brabant geadmitteerd. Op 26 november 1793 werd hij benoemd tot schout van Essen-Kalmthout-Huijbergen. Hij resideerde zeker in januari 1794 in Veerle, van 28 januari tot 24 juni 1794 in Kalmthout (zie Notariaat nr. 9159), vanaf 13 juli 1794 tot 26 februari 1806 in Essen, van 10 april 1806 tot 6 januari 1809 in Wuustwezel (zie Notariaat nrs. 9170-9173, 9188bis), van 1809 tot 1824 weer in Essen (zie Notariaat nrs. 2139-2146, 8866, 9159-9188bis). Later werd hij ook maire en burgemeester van Essen.

Archief van notaris Lauwens, Theodorus, 1794
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9159.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (4-10 januari 1794).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 219).

NOTARIS MARCELLI, MARCELLUS
Veerle, 1658-1669

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 21 februari 1634. Resideerde in 1634-1658 in Geel (zie Notariaat nrs. 2202, 2207). Hij was vermoedelijk reeds voor 1634 secretaris van de schepenbank van Veerle.

Archief van notaris Marcelli, Marcellus, 1658-1669
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2202.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (30 november 1658-1669) en losse stukken en akten afgeleverd als secretaris van de schepenbank van Veerle (1606-1644, zie ook Notariaat nr. 2207).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 95).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 4696/2 (HANNES L., *Notariaat Geel 17de-18de eeuw*. Met klapper op plaats- en persoonsnamen in delen 15-17).

NOTARIS RAEDTS, ALFONS ARSEEN JOZEF
Veerle, 1883-1887

Alfons Arseen Jozef Raedts, geboren te Veerle op 21 februari 1858, in maart 1883 tot notaris in Veerle benoemd en bij KB van 20 januari 1887 in Westerlo, ter vervanging van Albertus B. Janssens, overleden; resideerde tot 1923 in Westerlo.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1883-1887) berusten bij notaris Bruno Naets te Westerlo.

Archief van notaris Raedts, Alfons Arseen Jozef, 1883-1887
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11854.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1883-1887).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 226A).

NOTARIS RAEDTS, THEODORUS NAPOLEON
Veerle, 1836-1883

Geboren in Tongerlo op 17 juni 1805 als zoon van Joannes Franciscus, notaris en geneesheer. Resideerde en instrumenteerde van 16 januari 1833 tot 19 januari 1836 in Tongerlo, vanaf 26 januari 1836 tot 1883 in Veerle.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1871-1883) berusten bij notaris Bruno Naets te Westerlo.

Archief van notaris Raedts, Theodorus Napoleon, 1837-1858
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8930.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1837-1858).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 220).

Archief van notaris Raedts, Theodorus Napoleon, 1836-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10310-10347.
38 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (26 januari 1836-1870), repertoria (26 januari 1836-1859) en uittreksels van vonnissen (bijlagen bij de minuten, 1836-1859).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 220).

Archief van notaris Raedts, Theodorus Napoleon, 1859-1883
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10 Rechtbank Turnhout, 11853.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1859-1883).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 220).

NOTARIS SALEN, ADRIEN
Veerle, 1798-1816

Archiefgeschiedenis: De nrs. 6397-6414 werden in bewaring gegeven door notaris Bruno Naets te Westerlo.

Archief van notaris Salen, Adrien, 1798-1816
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6397-6414, 8939.
19 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (23 mei 1798-21 mei 1816) en repertoria (september 1798-21 mei 1816).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 219).

NOTARIS SALEN, JEAN JOSEPH
Veerle, 1816-1835

Geboren op 3 april 1778, op 18 november 1818 als gemeentesecretaris van Eindhout bevestigd.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 6415-6428 werden in bewaring gegeven door notaris Bruno Naets te Westerlo, de nrs. 10301-10306 door dezelfde notaris op 16 december 1969 (Aanw. 35).

Archief van notaris Salen, Jean Joseph, 1816-1835
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6415-6428, 8940.
14 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (29 mei 1816-1829) en repertoria (29 mei 1816-1835).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 219).

Archief van notaris Salen, Jean Joseph, 1830-1835
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10301-10306.
6 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1830-1835).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 219).

NOTARIS VAN DE GOOR, JOANNES FRANCISCUS
Veerle, 1753-1760

Archief van notaris Van de Goor, Joannes Franciscus, 1753-1760
Onderdeel van: Notariaat, 2314-2321.

8 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (5 augustus 1753-19 december 1760).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanvullingen p. 218C).

NOTARIS VERBIST, PIERRE CHARLES
Veerle, 1887-1934

Benoemd bij KB van 20 januari 1887 ter vervanging van Alfons A.J. Raedts, die benoemd was in Westerlo; resideerde in Veerle tot aan zijn dood in 1934.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 14566-14610 werden op 28 december 2000 in bewaring gegeven door notaris Marc Demaeght te Veerle.

Archief van notaris Verbist, Pierre Charles, 1887-1920
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11855.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1887-1920).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 226A).

Archief van notaris Verbist, Pierre Charles, 1887-1934
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 52 Demaeght, 14566-14610.
45 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (22 februari 1887-22 januari 1934); van 1887 zijn er slechts enkele losse minuten.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

Walem

NOTARIS BEULLENS, FRANÇOIS J.J.
Walem, 1885-1894

Resideerde van 7 december 1885 tot 17 januari 1894 in Walem, vanaf 23 januari 1894 tot 14 februari 1928 in Mechelen (zie *Notariaat*, nr. 9525).
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Elders bewaard archief: De minuten (1885-1894) berusten in de studie van notaris Jean Pierre Vanden Weghe te Walem.

Archief van notaris Beullens, François J.J., 1885-1894
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9525.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (7 december 1885-17 januari 1894).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 222).

NOTARIS DELVAULX, VICTOR
Walem, 1870-1873

Resideerde van 13 november 1870 tot 29 december 1873 in Walem , van 12 januari 1874 tot 9 juni 1913 in Mechelen (zie *Notariaat*, nr. 9459). Hij was van 1872 tot 1874 burgemeester van Walem.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten (13 november 1870-29 december 1873) worden bewaard in de studie van notaris Jean Pierre Vanden Weghe te Walem.

Archief van notaris Delvaulx, Victor, 1870-1873
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9459.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (13 november 1870-29 december 1873).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 222).

NOTARIS DE MARRÉ, KAREL JAN
Walem, 1870

Resideerde van 7 februari tot 24 oktober 1870 in Walem, vanaf 2 november 1870 tot 23 oktober 1878 in Mechelen (zie *Notariaat*, nr. 9431).
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten (7 februari-24 oktober 1870) worden bewaard in de studie van notaris Jean Pierre Vanden Weghe te Walem.

Archief van notaris de Marré, Karel Jan, 1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9431.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (7 februari-24 oktober 1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen), Brussel, 1977, p. 222*).

NOTARIS FRIS, HENRI J.L.
Walem, 1855-1870

Resideerde van 17 december 1855 tot 7 januari 1870 in Walem, van 13 januari 1870 tot 21 augustus 1885 in Mechelen (zie *Notariaat*, nrs. 9472).
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Jean Pierre Loontjes (of Hubert Fris).
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Fris, Henri J.L., 1855-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10725-10731.
7 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (17 december 1855-7 januari 1870) en repertoria (17 december 1855-1869).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 221-222).

Archief van notaris Fris, Henri J.L. 2, 1855-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9472.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (17 december 1855-7 januari 1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 222).

NOTARIS FRIS, PROSPER A.TH.
Walem, 1874-1885

Resideerde van 8 januari 1874 tot 17 november 1885 in Walem, van 19 november 1885 tot 17 september 1910 in Mechelen (zie *Notariaat*, nr.9453).
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het*

ontstaan van het notariaat tot op heden, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten (8 januari 1874-17 november 1885) worden bewaard in de studie van notaris Jean-Pierre Vanden Weghe te Walem.

Archief van notaris Fris, Prosper A.Th., 1874-1885
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9453.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (8 januari 1874-17 november 1885).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 222).

NOTARIS LENOIR, JEAN BAPTISTE
Walem, 1797-1810

Was in 1795 -onder het Franse bestuur- hoofddrossaard van het kwartier van Arkel.

Archief van notaris Lenoir, Jean Baptiste, 1797-1810
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8439-8454, 8897.
17 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (8 maart 1797-27 februari 1810) en repertoria (8 maart 1797 - 27 februari 1810).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 220).

Archief van notaris Lenoir, Jean Baptiste, 1799-1809
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9382.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (september 1799-1809).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 221).

NOTARIS SCHUERMANS, JOSEPH AUGUSTE
Walem, 1847-1850

Resideerde van 4 mei 1847 tot 27 februari 1850 in Walem, van 11 maart 1850 tot 7 mei 1879 in Duffel (zie Notariaat nrs. 8336-8365, 9429).

Archief van notaris Schuermans, Joseph Auguste, 1847-1850
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8332-8335, 8365.
5 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (4 mei 1847-27 februari 1850).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 221).

Archief van notaris Schuermans, Joseph Auguste 2, 1847-1850
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9429.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (4 mei 1847-27 februari 1850).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 221).

NOTARIS VAN GENECHTEN, EUGEEN
Walem, 1925-1962

Resideerde en instrumenteerde tot 27 september 1962 in Walem.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1925-1962) berusten bij notaris Jean-Pierre Vanden Weghe te Walem.

Archief van notaris van Genechten, Eugeen, 1925-1940
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9488.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (15 januari 1925-1937, 1940).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 222).

NOTARIS VAN GERVEN, FLORENT
Walem, 1894-1924

Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1894-1924) berusten bij notaris Jean-Pierre Vanden Weghe te Walem.

Archief van notaris van Gerven, Florent, 1894-1924
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9504.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (23 maart 1894-11 augustus 1924).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 222).

NOTARIS VAN HOOCHTEN, JOANNES CORNELIUS
Walem, 1810-1846

Geboren op 2 maart 1782, op 5 november 1818 als gemeentesecretaris van Walem bevestigd.

Archief van notaris van Hoochten, Joannes Cornelius, 1810-1846
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8455-8492.
38 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (7 maart 1810-1 augustus 1846).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 221).

Archief van notaris van Hoochten, Joannes Cornelius, 1810-1845
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9383.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (7 maart 1810-1845).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 221).

NOTARIS VAN MEERBEECK, PETRUS FRANS
Walem, 1850-1855

Resideerde van 15 november 1850 tot 20 november 1855 in Walem, vanaf 8 december 1855 tot 15 september 1873 in Mechelen (zie *Notariaat*, nrs. 9437, 10528-10545).
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Etienne Delvaulx te Mechelen.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris van Meerbeeck, Petrus Frans, 1850-1855
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8324.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (15 november 1850-20 november 1855).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 221).

Archief van notaris van Meerbeeck, Petrus Frans 2, 1850-1855
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9447.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (15 november 1850-20 november 1855).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 221).

Weelde

NOTARIS DE BOUNGNE, EMIEL FRANS J.M.
Weelde, 1908-1936

Emile François Joseph Marie De Boungne, geboren te Hoogstraten op 1 augustus 1881, benoemd bij KB van 30 oktober 1908, ter vervanging van Jean Stanislas Gilles, die in Hoogstraten was benoemd; gehuwd met I.M.J. Van Regemortel en overleden te Weelde op 11 december 1936.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 17984-18013 werden op 25 augustus 2004 in bewaring gegeven door notaris F. Segers van Weelde.

Archief van notaris De Boungne, Emiel Frans J.M., 1908-1920
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11859.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1908-1920).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 223).

Archief van notaris De Boungne, Emiel Frans J.M. 2, 1908-1936
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 90 Segers, 17984-18013.
30 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (18 november 1908-30 november 1936).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van*

notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen), Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS GILLES, STANISLAS JEAN
Weelde, 1893-1908

Geboren te Arendonk op 8 augustus 1863; deed zijn humaniorastudies aan het Klein Seminarie te Hoogstraten en trok daarna naar de Katholieke Universiteit te Leuven. Hij werd tot notaris te Weelde benoemd bij KB van 15 maart 1893 en bij KB van 30 oktober 1908 te Hoogstraten (zie Notariaat nr. 11811-11812), waar hij tot aan zijn dood op 11 mei 1943 resideerde. Van 1893 tot 1921 was hij provincieraadslid.
Lit.: *In memoriam notaris Gilles*, in *HOK Jaarboek van Hoogstraten's Oudheidkundige Kring*, VIII-XV, 1940-1947, p. 17-18.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 17966-17983 werden op 25 augustus 2004 in bewaring gegeven door notaris F. Segers van Weelde.

Archief van notaris Gilles, Stanislas Jean, 1893-1908
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11858.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1893-1908).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 223).

Archief van notaris Gilles, Stanislas Jean 2, 1893-1908
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 90 Segers, 17966-17983.
18 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (29 november 1893-12 november 1908), repertoria (11 april 1893-12 november 1908), testamenten (24 juli 1894-23 juli 1907).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS SWAAN, EDMONDUS EDOUARDUS FRANCISCUS HUBERTUS
Weelde, 1873-1892

Edmond Edouard François Hubert Swaan, geboren in Hoogstraten op 19 april 1841, benoemd bij KB in 1873 en in december 1892 in Weelde overleden.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 17945-17965 werden op 25 augustus 2004 in

bewaring gegeven door notaris F. Segers van Weelde.

Archief van notaris Swaan, Edmond, 1873-1892
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11857.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1873-1892).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, p. 223).

Archief van notaris Swaan, Edmond 2, 1873-1892
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 90 Segers, 17945-17965.
21 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (27 december 1873-2 december 1892) met testamenten (14 februari 1877-3 november 1892) en losse aantekeningen (1866-1906), deels van notaris Stanislas Gilles.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten, 1999-2004).

NOTARIS WOUTERS, THEODOOR MATHEUS
Weelde, 1833-1873

Geboren te Arendonk op 19 oktober 1807, huwde op 11 april 1845 Anna Cornelia van Roy. Was van 1849 tot 1873 burgemeester van Weelde en van 1839 tot 1873 provincieraadslid voor het kanton Arendonk.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris J. Segers te Weelde.

Archief van notaris Wouters, Theodoor Matheus, 1833-1858
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8986.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1833-1858).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 223).

Archief van notaris Wouters, Theodoor Matheus, 1833-1873
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10216-10243, 10245-10256.
40 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1833-1873).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 222-223).

Archief van notaris Wouters, Theodoor Matheus, 1859-1873
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11856.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1859-1873).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 223.).

Westerlo

NOTARIS COOMANS, CAROLUS
Westerlo, 1768-1797

Gedoopt te Westerlo op 20 juni 1741 en gehuwd met Maria Catharina Van Schoubroeck. Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 3 september 1768. In de Franse tijd was hij vrederechter van het kanton Westerlo en overleed er op 13 augustus 1812.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Bruno Naets te Westerlo.

Archief van notaris Coomans, Carolus, 1768-1797
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6430-6460.
31 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1768-10 februari 1797) en repertoria (1768-1769, 1773-1775, september 1795-10 februari 1797).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 224).

NOTARIS COOMANS, GEORGIUS LUDOVICUS
Westerlo, 1755

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 17 juni 1739.

Archief van notaris Coomans, Georgius Ludovicus, 1755
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6429.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.

□ Inhoud: Minuten (8 maart - 29 oktober 1755).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 224).

NOTARIS ELIAERTS, PETRUS PHILIPPUS
Westerlo, 1736-1777

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 3 februari 1736.

Archief van notaris Elaerts, Petrus Philippus, 1736-1777
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6461-6504.
44 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1736-1777).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 223-224).

NOTARIS HENRICX, GUILIELMUS
Westerlo, 1712-1733

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 5 september 1712.

Archief van notaris Henricx, Guilielmus, 1712-1733
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6505-6524.
20 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1712-1733).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 223).

NOTARIS JANSSENS, ALBERTUS BERNARDUS
Westerlo, 1886

Albertus Bernardus, elders Albert Léonard genoemd Janssens werd geboren te Olmen op 18 september 1849, benoemd tot notaris in Herselt bij KB van 6 mei 1878 en in Westerlo bij KB van 25 augustus 1886; hij overleed te Westerlo op 2 november 1886.

Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1886) berusten bij notaris Bruno Naets te Westerlo.

Archief van notaris Janssens, Albertus Bernardus, 1886
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11862.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (6 september - 28 oktober 1886).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 226A).

NOTARIS LE CORBESIER, ACHILLE
Westerlo, 1876-1886

Achille Le Corbesier, geboren te Aarschot, benoemd bij KB van 16 januari 1876 ter vervanging van Guillielmus Egidius Peeters.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1876-1886) berusten bij notaris Bruno Naets te Westerlo.

Archief van notaris Le Corbesier, Achille, 1876-1886
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout, 11861.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (25 januari 1876 - 11 juni 1886).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 226A).

NOTARIS PEETERS, GUILIELMUS
Westerlo, 1784-1796

Geboren in Westerlo op 3 juni 1757, gehuwd met Isabella Clara Verbist van Geel. Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 16 december 1783. Overleden in Westerlo op 31 maart 1840.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Naets te Westerlo.

Archief van notaris Peeters, Guilielmus, 1784-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6525-6535.
11 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.

□ Inhoud: Minuten (19 juli 1784-18 maart 1796, 21 september 1796) en repertoria (1784-1793, 1795 - 18 maart 1796); de eerste minuut 25-26 februari 1784 geeft Brussel als residentie aan.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 225).

NOTARIS PEETERS, PETRUS EGIDIUS
Westerlo, 1826-1844

Geboren in Westerlo op 5 september 1796 als zoon van Guilielmus Egidius, notaris en van Isabella Clara Verbist. Hij was lid van het Nationaal Congres en later volksvertegenwoordiger (1837-1844) voor het arrondissement Turnhout. Tevens vervulde hij de functies van burgemeester van Westerlo (1830-1844) en provincieraadslid voor het kanton Westerlo van 1836 tot 1838. Ook was hij rentmeester van de familie de Merode in Westerlo. Hij overleed plots te Brussel op 26 maart 1844.
Lit.: *Oudheid en Kunst*, XXIII, 1932, p. 100-103 met foto, p. 104/105.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Naets te Westerlo.

Archief van notaris Peeters, Petrus Egidius, 1826-1844
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6536-6541, 8914.
7 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (4 juli 1826-8 januari 1830); repertoria (4 juli 1826-13 februari 1844).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 225-226).

Archief van notaris Peeters, Petrus Egidius 2, 1826-1844
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10348-10360.
13 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1830-13 februari 1844), met afzonderlijk deel testamenten (1826-1838) en repertoria (4 juli 1826-13 februari 1844).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 226).

NOTARIS PEETERS, WILLEM EGIDIUS
Westerlo, 1845-1876

Geboren te Westerlo op 7 oktober 1803 als zoon van Guilielmus Egidius, notaris. Volgde in 1845 zijn overleden broer Petrus Egidius op én als notaris én als burgemeester. Resideerde en instrumenteerde van 11 december 1830 tot 28 december 1844 in Herselt (zie Notariaat nrs. 8912, 10361-10388, 10420-10423, 10426-10427), vanaf 3 februari 1845 tot 1876 in Westerlo. Hij was provincieraadslid voor het kanton Westerlo van 1848 tot 1872.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Naets te Westerlo op 16 december 1969 (Aanw. 1969/35).
Elders bewaard archief: De minuten van 1871 tot 1876 en het repertorium van 1876 berusten bij notaris Bruno Naets te Westerlo.

Archief van notaris Peeters, Willem Egidius, 1845-1875
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10389-10419, 10421...10430.
38 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (3 februari 1845-1870) en repertoria (3 februari 1844-1875), testamenten (1845-1847), 1 nr., vonnissen met toelating tot openbare verkoop (bij licitatie) (1854-1872), 2 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 226-227).

Archief van notaris Peeters, Willem Egidius 2, 1845-1858
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8913.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (3 februari 1845-1858).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 227).

NOTARIS RAEDTS, ALFONS ARSEEN JOZEF
Westerlo, 1887-1923

Alfons Arseen Jozef Raedts, geboren te Veerle op 21 februari 1858, in maart 1883 tot notaris in Veerle benoemd en bij KB van 20 januari 1887 in Westerlo, ter vervanging van Albertus B. Janssens, overleden. Hij resideerde tot 1923 in Westerlo en was er tevens schepen.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1887-1923) berusten bij notaris Bruno Naets te Westerlo.

Archief van notaris Raedts, Alfons Arseen Jozef, 1887-1920
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 10, Rechtbank Turnhout,11854, 11863.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Repertoria (1887-1920).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R001 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, aanvullingen, p. 226A).

NOTARIS RAEDTS, JOANNES FRANCISCUS
Westerlo, 1819-1825

Geboren in Tongerlo op 30 juni 1768 als zoon van Petrus. Hij was ook doctor in de geneeskunde. Resideerde en instrumenteerde van 2 december 1801 tot 31 december 1818 in Tongerlo, vanaf 1 januari 1819 tot 1825 in Westerlo. Hij overleed er op 30 november 1825 en was gehuwd met Susanna Maria Verboven.

Archief van notaris Raedts, Joannes Franciscus, 1819-1825
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6559-6565, 8929.
8 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1 januari 1819-1825).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 225).

NOTARIS VAN LOOY, PIERRE JOSEPH
Westerlo, 1799-1800

Archief van notaris van Looy, Pierre Joseph, 1799-1800
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8875.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertorium (18 december 1799-27 augustus 1800).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 225).

NOTARIS VAN SCHOUBROECK, MARTINUS NORBERTUS
Westerlo, 1775-1796

Geboren in Westerlo rond 1728 en gehuwd met Maria Theresia Verbist.

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 18 september 1775. Hij overleed in Westerlo op 5 augustus 1813.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Bruno Naets te Westerlo.

Archief van notaris van Schoubroeck, Martinus Norbertus, 1775-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6567-6586.
20 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (6 november 1775-10 augustus 1796) en repertoria (6 november 1775-1793).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 224-225).

Westmalle

NOTARIS AERTS, JOANNES FRANCISCUS
Westmalle, 1779-1819

Geboren in Westmalle op 14 april 1753 als zoon van de welgestelde herbergier Adrianus en van Maria Theresia Peeters. Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 29 december 1778. In 1796 staakte hij zoals de meeste van zijn collegae zijn notariële activiteit maar kon in 1804 een nieuwe admissie bekomen. In 1819 nam hij ontslag als notaris en overleed in Westmalle op 8 november 1820.
Zijn "voorganger" notaris Carolus Cataneo resideerde in Westmalle van 1737 tot 1769. Zijn minuten worden bewaard op het stadsarchief van Antwerpen, *Notariaat*, nrs. 449-452 (zie regestenlijst in *Vlaamse Stam*, XXXI, 1995, p. 558-568).
Elders bewaard archief: Microfilms zijn ook beschikbaar op de Heemkundige Kring van Malle.

Archief van notaris Aerts, Joannes Franciscus, 1779-1819
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9043-9071.
29 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1779-26 maart 1796, 22 december 1804-23 oktober 1819).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 227).
─ Index op computer (DE LILLE G., Databank Notariaat (10002).

Archief van notaris Aerts, Joannes Franciscus, 1804-1819
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8716.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (22 december 1804-23 oktober 1819).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 227).

NOTARIS BOTERPOT, ANTONIUS
Westmalle, 1613-1623

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 19 april 1613.
Elders bewaard archief: Microfilms zijn ook beschikaar op de Heemkundige Kring van Malle.

Archief van notaris Boterpot, Antonius, 1613-1623
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1880.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1613-1623).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 227).

NOTARIS DECKERS, PETRUS JOSEPHUS AMBROSIUS
Westmalle, 1845

Geboren te Wommelgem op 19 maart 1817, volgde in 1845 zijn schoonvader Petrus Guilielmus Delen op als notaris in Westmalle, van april 1846 tot oktober 1850 was hij notaris in Wommelgem (zie Notariaat nrs. 4229-4231, 8798) en van november 1850 tot 1878 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 8798, 11281-11306). Overleed in Deurne op 12 januari 1879.
Elders bewaard archief: De minuten van 1845 zouden volgens gegevens van de Kamer van Notarissen berusten bij notaris Ign. De Sadeleer te Brecht.

Archief van notaris Deckers, Petrus Josephus Ambrosius, 1845
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9222.
1 inv. nr.

□ Inhoud: Minuut van 15 april 1845 (de andere minuten van 1845 zouden zich bevinden op het kantoor van notaris Ign. De Sadeleer te Brecht.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 228).
─ Index op computer (DE LILLE, G., Databank Notariaat (10021).

Archief van notaris Deckers, Petrus Josephus Ambrosius 2, 1845
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8798.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertorium (23 januari-22 december 1845).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 228).

NOTARIS DELEN, PETRUS GUILIELMUS
Westmalle, 1820-1844

Geboren op 3 maart 1762, volgde in 1784 zijn overleden vader op als koster-schoolmeester in Westmalle -wat hij bleef tot 1816-, werd omstreeks 1790 gemeentesecretaris en op 28 juni 1800 *maire* van Westmalle. Hij zou burgemeester blijven tot in 1836 en vervulde tot 1818 verder de functie van gemeentsecretaris. In 1820 volgde hij zijn schoonbroer Joannes Franciscus Aerts op als notaris. Hij was gehuwd met Anna Catharina Regina Aerts en overleed op 17 januari 1847.
Lit.: BOLCKMANS J., *Bijdragen tot de Geschiedenis van Westmalle*, 1955, p. 6-7.

Archief van notaris Delen, Petrus Guilielmus, 1820-1844
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9072-9097.
26 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1820-1844).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 228).
─ Index op computer (DE LILLE G., Databank Notariaat (10001).

Archief van notaris Delen, Petrus Guilielmus, 1820-1844
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7449.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1820-1844).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 228).

NOTARIS DERKINDEREN, PETRUS
Westmalle, 1649-1680

Resideerde en instrumenteerde in 29 januari 1645-27 september 1646 in Broechem, in 1647 in Oelegem en van 1649 tot 1680 in Westmalle.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door het gemeentebestuur van Schilde.
Elders bewaard archief: Microfilms ook beschikbaar bij de Heemkundige Kring van Malle.

Archief van notaris Derkinderen, Petrus, 1649-1680
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7449, 7453.
2 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1649-1680) en afschriften (1653-1671).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 227).

NOTARIS JASPAERS, MARTIN DOMINIQUE
Westmalle, 1818-1819

Geboren in Antwerpen op 30 augustus 1780 en ongehuwd overleden in Oostmalle op 7 oktober 1832. Resideerde van 2 juni 1818 tot 1819 in Westmalle; van 1820 tot 6 september 1832 in Oostmalle.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (2 juni 1818-1819) zouden volgens gegevens van de Kamer van Notarissen worden bewaard in de studie van notaris Ignace de Sadeleer in Brecht.

Archief van notaris Jaspaers, Martin Dominique, 1818-1819
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8860.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (2 juni 1818-1819).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 227).
─ Index op computer (DE LILLE G., Databank Notariaat (10006).

NOTARIS SCHOOFF(S), GERARDUS
Westmalle, 1579-1589

Instrumenteerde als pastoor-openbaar notaris in Brecht (1573-1578,1591-1594), in Westmalle-Zoersel (1579-1589) en in Wuustwezel (1590) (zie Notariaat nr. 8709).

Archief van notaris Schooff(s), Gerardus, 1573-1609
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8709.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1579-1589).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 227).

NOTARIS TIMMERMANS, PIERRE EDOUARD
Westmalle, 1847-1848

Geboren in Tongerlo, deed stage in Turnhout, Leuven, Lubbeek en Brussel en was in 1843-1844 "agent d'affaires" in Berlaar. Na pogingen vanaf 1836 werd hij in 1847 tot notaris in Westmalle benoemd. Reeds een jaar later werd hij notaris in Gooik (Vlaams-Brabant, zie Rijksarchief Anderlecht, *Notariaat Generaal van Brabant* nrs. 36272-36273) en verhuisde in 1856 als notaris naar Elsene waar hij tot 1873 resideerde.
Elders bewaard archief: De minuten (1847-1848) zouden volgens gegevens van de Kamer van Notarissen berusten bij notaris Ignace de Sadeleer te Brecht.

Archief van notaris Timmermans, Pierre Edouard, 1847-1848
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8961.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (6 januari 1847-7 juni 1848).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 228).
─ Index op computer (DE LILLE G., Databank Notariaat (10020).

Westmeerbeek

NOTARIS SOMERS, JOANNES ADRIANUS
Westmeerbeek, 1774-1795

Geboren te Berlaar rond 1744 als zoon van de notaris-secretaris Joannes Baptista Somers, geadmitteerd door de Raad van Brabant op 14 september 1769 en door de Geheime Raad (voor de heerlijkheid Mechelen); resideerde van 1769 tot 16 maart 1774 in Heist-op-den-Berg (zie Notariaat nrs. 2425bis, 3955-3957, 6587-6589), van 17 maart 1774 tot 1795 in Westmeerbeek. In 1772 werd hij secretaris van Oosterwijk-Houtvenne en van Wiekevorst, op 21 juli 1774 tevens secretaris in Westmeerbeek. Hij was ook rentmeester van de families Beeckmans-Ooms, heren van Westmeerbeek en van P.F. de Pret uit Antwerpen. Als notoire anti-republikein werd hij in 1795 van al zijn functies ontheven en werd in 1799 omwille van zijn daadwerkelijke steun aan Boerenkrijgleiders zoals Th. Van Dijck uit Diest, die bij hem inwoonde, door de Fransen zelfs aangehouden in Antwerpen. Van 1801 tot aan zijn dood op 3 juli 1814 was hij maire van Westmeerbeek, waar hij zich omstreeks 1780 een kasteeltje "Ter Borgt" liet bouwen en een vrij groot grondbezit verwierf.
Lit.: GOOVAERTS M., *Monumenten: wij zorgen er voor - IV. B. Het kasteel Ter Borgt van Westmeerbeek*, in *H.K.W. Driemaandelijks tijdschrift van de v.z.w.: Heemkring kanton Westerlo*, 1994, XXI, p. 6-11.

Archief van notaris Somers, Joannes Adrianus, 1774-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6589-6610.
22 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (17 maart 1774-11 maart 1796), de minuten van januari-maart 1796 zijn alleen ondertekend door zijn twee klerken, Th.Fr. en Car. Van Dyck, vermoedelijk omdat hij door het Franse bestuur uit zijn functie was ontzet.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 229).

NOTARIS VAN DEN SANDE, JOANNES
Westmeerbeek, 1753-1787

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 5 juli 1752. Was ook griffier van de schepenbank van Westmeerbeek.

Archiefgeschiedenis: Deze bescheiden werden gevonden in het archief van het gemeentebestuur van Westmeerbeek.

Archief van notaris van den Sande, Joannes, 1753-1787
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3959-3985.
27 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1753-1787).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 228-229).

Wiekevorst

NOTARIS VERSCHUEREN, ADRIANUS
Wiekevorst, 1653-1674

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 13 januari 1653; was ook secretaris van de schepenbank van Wiekevorst.

Archief van notaris Verschueren, Adrianus, 1653-1674
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3987-4008.
22 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (21 januari 1653-26 mei 1674) en repertoria (1654-1669).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 229-230).

NOTARIS WOUTERS, ADRIANUS
Wiekevorst, 1634-1649

Resideerde van 1634 tot 1649 in Wiekevorst, van 1649 tot 1673 in Itegem (zie Notariaat nrs. 2587-2591).

Archief van notaris Wouters, Adrianus, 1634-1649
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 4009-4018.
10 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1634-1649).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris*

van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen), Brussel, 1977, p. 229).

Wijnegem

NOTARIS AERTS, HENRICUS BENEDICTUS MARIA JOSEPHUS
Wijnegem, 1880-1890

Volgde begin 1880 de overleden Josephus Franciscus Aerts op en resideerde in Wijnegem tot aan zijn overlijden op 12 maart 1890.
Lit.: SPRINGAEL G., *Eenige Historische Herinneringen en Bijeenrapelingen over Wynegem en omstreken*, I, Antwerpen, 1897, p. 25.

Archief van notaris Aerts, Henricus Benedictus Maria Jos., 1880-1890
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11378-11388.
11 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (12 februari 1880-10 maart 1890).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 231).

NOTARIS AERTS, HENRI JOSEPH
Wijnegem, 1802-1841

Geboren te Brecht op 11 februari 1772 als zoon van Martinus Joannes Aerts, gemeentesecretaris van Brecht en kleinzoon van Joannes Martinus Aerts, secretaris van Westmalle (1727-1767). Hij was in 1794 drossaard van Wijnegem en van 1795 tot 1844 burgemeester van Wijnegem. Hij was de schoonbroer van notaris Petrus Guilielmus Delen te Westmalle en overleed te Wijnegem op 30 maart 1844.
Lit.: BOLCKMANS J., *Bijdragen tot de Geschiedenis van Westmalle*, 1955, p. 94. – SPRINGAEL G., *Eenige Historische Herinneringen en Bijeenrapelingen over Wynegem en omstreken*, I, Antwerpen, 1897, p. 18.

Archief van notaris Aerts, Henri Joseph, 1802-1841
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 4019-4058, 8715.
41 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1802-1841).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 230).

NOTARIS AERTS, JOSEPHUS FRANCISCUS
Wijnegem, 1852-1879

Geboren in Westmalle op 11 augustus 1820 als zoon van de brouwer-landbouwer Joseph François en van Maria Francisca Van Elsacker. Was van 1 december 1840 stagiair en vanaf 10 april 1844 kandidaat-notaris. Volgde in 1852 Petrus Carolus Augustinus Aerts, een ver familielid, op en resideerde tot aan zijn overlijden op 22 december 1879 in Wijnegem.
Lit.: SPRINGAEL G., *Eenige Historische Herinneringen en Bijeenrapelingen over Wynegem en omstreken*, I, Antwerpen, 1897, p. 25.

Archief van notaris Aerts, Josephus Franciscus, 1852-1879
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11355-11377.
23 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (3 januari 1852-11 december 1879).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 230-231).

NOTARIS AERTS, PETRUS CAROLUS AUGUSTINUS
Wijnegem, 1841-1851

Geboren op 28 augustus 1808, begon zijn stage op 17 oktober 1825, werd kandidaat op 4 november 1840. Volgde op 11 augustus 1841 zijn vader Henricus Josephus Ferdinandus Aerts op. Hij was van 12 oktober 1831 tot 1 november 1833 kapitein bij de gemobiliseerde Burgerwacht. Van 27 juni 1836 tot 7 januari 1842 was hij conducteur van de wegen ("commissaire voyer"), in 1837 expert-schatter van nationale domeinen in het arrondissement Antwerpen. Van 21 april 1837 tot 1 juli 1844 vervulde hij tevens de functie van gemeentesecretaris van Wijnegem, daarna was hij gemeenteraadslid en vanaf 1848 schepen. Vanaf 1852 tot 1870 resideerde hij in Borgerhout en werd in Wijnegem opgevolgd door Josephus Franciscus Aerts.
Lit.: SPRINGAEL G., *Eenige Historische Herinneringen en Bijeenrapelingen over Wynegem en omstreken*, I, Antwerpen, 1897, p. 25, 27.

Archief van notaris Aerts, Petrus Carolus Augustinus, 1841-1851
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 4059-4068, 8719.
11 inv. nrs.

Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (8 september 1841-31 december 1851).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 230).

Willebroek

NOTARIS BERCX, GASPAR
Willebroek, 1661-1666

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 13 augustus 1660; resideerde tot september 1661 in Rumst (zie *Notariaat*, nrs. 3691-3692), vanaf november 1661 tot november 1666 in Willebroek.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Berckx, Gaspar, 1661-1666
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 3692-3697.
6 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (10 november 1661-20 november 1666).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 231).
─ Regestenlijst in beperkte oplage: Leeszaalnr. 5308 (VERSTREPEN C., *Notariaat - Notariat...*, Brussel, 1993, p. 179-219. Regesten met klapper).

NOTARIS DE COCK, JOANNES
Willebroek, 1714-1755

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 5 november 1714.

Archief van notaris de Cock, Joannes, 1714-1755
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 4070-4114.
45 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (12 november 1714-25 november 1755).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 232).

─ Regestenlijst, gedrukt: Bibliotheeknr. 2294 (ROGGEMAN G., *Archief voor familiekunde voor het Vlaams Nederscheldegebied*, II, III, V, VIII-X, Handzame, 1972-1977).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. (ROGGEMAN G., Regesten op de minuten van notaris Jan De Cock Willebroek 1714-1755 (met klapper op de familie-, plaats- en huisnamen).

NOTARIS DE MARRÉ, JOSEPH
Willebroek, 1907-1928

Resideerde van 13 februari 1928 tot 11 december 1946 in Mechelen (zie Notariaat nrs. 9530, 16061-16125).
Archiefgeschiedenis: De nrs. 16018-16060 werden op 13 februari 2002 in bewaring gegeven door notaris Rose-Marie Baetens te Mechelen.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris de Marré, Joseph, 1907-1928
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 65 Baetens, 16018-16060.
43 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (10 maart 1907-12 februari 1928).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

Archief van notaris de Marré, Joseph, 1907-1928
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9530.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (10 maart 1907-12 februari 1928).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 236).

NOTARIS DE MEYER, JOANNES
Willebroek, 1755-1789

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 12 december 1755.

Archief van notaris de Meyer, Joannes, 1755-1789
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 4115-4149.

35 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (16 december 1755-25 september 1789).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 233).
─ Regestenlijst in beperkte oplage: Leeszaalnr. 5788 (ROGGEMAN G., *Regesten op de minuten van notaris Jan De Maeyer, Willebroek, 1756-1789, met klapper op de familie-, plaats- en huisnamen*, Blaasveld. Regesten met klappers op de nrs. 4115-4149).

NOTARIS DE PUETER, JOANNES PETRUS
Willebroek, 1782-1787

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 4 januari 1766. Instrumenteerde van 1766 tot 11 maart 1771 in Duffel, van 6 april 1771 tot 15 maart 1782 in Humbeek en van 25 juni 1782 tot 1787 in Willebroek.

Archief van notaris de Pueter, Joannes Petrus, 1782-1787
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 4159-4160.
2 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (25 juni 1782-13 januari 1787).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, p. 233).

NOTARIS DE WACHTER, PHILIPPE
Willebroek, 1892-1906

Archiefgeschiedenis: De nrs. 15998-16017 werden op 13 februari 2002 in bewaring gegeven door notaris Rose-Marie Baetens te Mechelen.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris de Wachter, Philippe, 1892-1906
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9527.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (19 september 1892-28 november 1906).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris*

van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen), Brussel, 1977, p. 236).

Archief van notaris De Wachter, Philippe, 1892-1906
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 65 Baetens, 15998-16017.
20 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (13 september 1892-28 november 1906).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS JANSSENS, JOSEPH
Willebroek, 1928-1957

Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (25 februari 1928-30 december 1957) berusten bij notaris Yves Van Noten te Willebroek.

Archief van notaris Janssens, Joseph, 1928-1940
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9512.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (25 februari 1928-1937, 1940).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 236).

NOTARIS PEETERS, CESAR
Willebroek, 1871-1881

Archiefgeschiedenis: De nrs. 10694-10697 werden in bewaring gegeven door notaris André Huybrechs te Willebroek.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1871-1881) berusten bij notaris Pierre Huybrechs te Willebroek.

Archief van notaris Peeters, Cesar, 1871-1881
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10694-10697.
4 inv. nrs.
□ Inhoud: Repertoria van af te leveren expedities (1871-1881), van

erfenisaangiften (1871-1881), van aanvragen van certificaten bij hypotheekbewaarders (1877-1881), van te registreren testamenten (1871-1875), van hypothecaire inschrijvingen en schrappingen (1871-1881), van huwelijkscontracten (1871-1879). – Erfenisaangiften (1871-1878).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 235).

Archief van notaris Peeters, Cesar 2, 1871-1881
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9434.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (9 juni 1871-5 oktober 1881).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 235).

NOTARIS PEETERS, EDOUARD JACQUES JEAN
Willebroek, 1851-1871

Archiefgeschiedenis: De nrs. 10652-10697 werden op 17 februari 1970 in bewaring gegeven door notaris André Huybrechs te Willebroek (Aanw. 1970/10).
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten en repertorium van 1871 berusten bij notaris Pierre Huybrechs te Willebroek.

Archief van notaris Peeters, Edouard Jacques Jean, 1851-1871
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10652-10696.
45 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (9 augustus 1851-1870). – Inschrijvingen van protesten van wisselbrieven (1852-1871). – Repertoria van af te leveren expedities (1851-1870), van erfenisaangiften (1861-1870), van te registreren testamenten (1851-1871), van hypothecaire inschrijvingen en schrappingen (1851-1871), van huwelijkscontracten (1853-1870). – Erfenisaangiften (1851-1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 235).

Archief van notaris Peeters, Edouard Jacques Jean, 1851-1871
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9488.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (9 augustus 1851-1871).

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 235).

NOTARIS PEETERS, GEORGES
Willebroek, 1881-1910

Resideerde van 8 mei 1879 tot 22 november 1881 in Liezele (zie Notariaat nr. 9552, 12225), van 23 november 1881 tot 29 december 1910 in Willebroek.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (1881-1910) worden bewaard bij notaris P. Huybrechts te Willebroek.

Archief van notaris Peeters, Georges, 1881-1910
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9552.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (23 november 1881-29 december 1910).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 236).

NOTARIS PEETERS, JACOBUS
Willebroek, 1801-1850

Geboren op 7 november 1770, op 10 december 1818 tot gemeentesecretaris van Willebroek benoemd. Was van 1836 tot 1851 provincieraadslid voor het kanton Mechelen.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 10585-10651 werden op 17 februari 1970 in bewaring gegeven door notaris André Huybrechs te Willebroek (Aanw. 1970/10).
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Peeters, Jacobus, 1801-1850
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10585-10651, 10694-10696.
70 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (5 mei 1801-20 december 1850). – Repertoria van af te leveren expedities (1825-1851), van erfenisaangiften (1825-1848), van te registreren testamenten (1846-1848), van hypothecaire inschrijvingen en

schrappingen (1836-1851), van huwelijkscontracten (1844-1848). – Erfenisaangiften (1846-1849).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 234).

Archief van notaris Peeters, Jacobus, 1831-1850
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9457.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (1831-1850).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 234).

NOTARIS PEETERS, ROBERT J.C.A.
Willebroek, 1911-1941

Resideerde tot 1 september 1941 in Willebroek.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria (12 januari 1911-1 september 1941) berusten bij notaris Pierre Huybrechs in Willebroek.

Archief van notaris Peeters, Robert J.C.A., 1911-1940
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9533-9534.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Repertoria (12 januari 1911-1937, 1940).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 236).

NOTARIS SEBRECHTS, FRANCISCUS HENRICUS CORNELIUS
Willebroek, 1871-1886

Resideerde van 21 oktober 1870 tot 6 juni 1871 in Ruisbroek (zie Notariaat 15983), van 11 juli 1871 tot 8 maart 1886 in Willebroek en van 16 maart 1886 tot 31 maart 1891 in Mechelen.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 15983-15993 werden in bewaring gegeven op 13 februari 2002 door notaris Rose-Marie Baetens te Mechelen.

Archief van notaris Sebrechts, Franciscus Henricus Cornel., 1871-1886
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 65 Baetens, 15983-15993.
11 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (11 juli 1871-8 maart 1886).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

Archief van notaris Sebrechts, Franciscus Henricus Cornel. 2, 1871-1886
Onderdeel van: Natariaat Antwerpen 2, 9480.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (11 juli 1871-8 maart 1886).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 235).

NOTARIS SPIETTE, JEAN
Willebroek, 1798-1824

Geboren in Leuven als zoon van een jong gestorven chirurgijn, was Vonckist en na de Oostenrijkse restauratie uitgeweken naar Frankrijk. Speelde een grote rol in het gemeentebestuur van Willebroek bij het begin van de Franse tijd, zijn huis werd ook in brand gestoken door de Boerenkrijgers -de minuten van die periode vertonen brandsporen!-. Hij kocht ook een aantal nationale domeinen maar stierf in schulden.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 10567-10584 werden op 17 februari 1970 in bewaring gegeven door notaris André Huybrechs te Willebroek (Aanw. 1970/10).
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Spiette, Jean, 1798-1824
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10567-10584.
18 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (22 maart 1798-2 december 1824) en inschrijvingen van protesten van wisselbrieven (1808-1818).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 233-234).

Archief van notaris Spiette, Jean 2, 1798-1824
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9385.

1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Repertoria (22 maart 1798-2 december 1824).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 234).

NOTARIS VAN BELLINGHEN, HENDRICUS ALBERTUS
Willebroek, 1886-1892

Resideerde van 14 maart 1886 tot 13 juli 1892 in Willebroek, van 20 juli 1892 tot 18 maart 1919 in Mechelen.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 15994-15998 werden in bewaring gegeven door notaris Rose-Marie Baetens te Mechelen op 13 februari 2001.
Lit.: *Notarissen van het arrondissement Mechelen en hun minuten sinds het ontstaan van het notariaat tot op heden*, 1957.

Archief van notaris Van Bellinghen, Hendricus Albertus, 1886-1892
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 65 Baetens, 15994-15998.
5 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (14 maart 1886-13 juli 1892).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

Archief van notaris van Bellinghen, Hendricus Albertus, 1886-1892
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9516.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (14 maart 1886-13 juli 1892).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 236).

NOTARIS VAN DER CAPPEN, ADRIANUS
Willebroek, 1725-1728

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 29 december 1724.
Elders bewaard archief: Op het Rijksarchief te Anderlecht, *Notariaat generaal van Brabant*, nrs. 8368-8372 zouden zich klappers op de minuten bevinden.

Archief van notaris van der Cappen, Adrianus, 1725-1728
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 4163-4165.
3 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (13 januari 1725-27 maart 1728).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 232).

NOTARIS VAN DER VEKEN, ANTONIUS
Willebroek, 1688-1714

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 10 april 1688.

Archief van notaris van der Veken, Antonius, 1688-1714
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 4166-4193.
28 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (12 april 1688-24 oktober 1714).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 231-232).
─ Regestenlijst, gedrukt: Bibliotheeknr. 2294 (ROGGEMAN G., *Archief voor familiekunde voor het Vlaams Nederscheldegebied*, I-XI, Handzame, 1972-1977. Betreft alleen de minuten van 12 april 1688 tot 21 juni 1707).
─ Regestenlijst in beperkte oplage: Leeszaalnr. 5956 (ROGGEMAN G., *Regesten op de minuten van notaris Antoon Van der Veken, Willebroek, 1688-1714, met klapper op de familie-, plaats- en huisnamen*, Blaasveld).

NOTARIS VAN DER VEKEN, JOACHIM
Willebroek, 1666-1686

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 22 december 1666.
Lit.: G. ROGGEMAN, *Notariaat Willebroek*, in *Vlaamse Stam*, VI, 1970, p. 102.

Archief van notaris van der Veken, Joachim, 1666-1686
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 4194-4214.
21 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (13 juni 1666-19 februari 1686).

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 231).
─ Regestenlijst, gedrukt: Leeszaalnr. 2294 (ROGGEMAN G., *Archief voor familiekunde voor het Vlaams Nederscheldegebied*, I-XI, Handzame, 1972-1977).
─ Regestenlijst in beperkte oplage: Leeszaalnr. 5787 (ROGGEMAN G., *Regesten op de minuten van notaris Joachime van der Veken, Willebroek, 1666-1686, met klapper op de familie-, plaats- en huisnamen*, Blaasveld. Regesten met klapper op de nrs. 4194-4214).

Wilrijk

NOTARIS CONARD, NAPOLÉON AIMÉ
Wilrijk, 1831-1835

Wordt in 1829 "practizijn" (advokaat?) in Wilrijk genoemd en was actief in de revolutiedagen van 1830. Resideerde van 13 juli 1835 tot 21 september 1839 in Berchem (zie Notariaat nrs. 1733, 8786).

Archief van notaris Conard, Napoléon Aimé, 1831-1835
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 1733, 7129-7134, 8786.
7 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1831-23 juni 1835) en overdrachtlijst van bewaarde minuten aan opvolger Frans Jan Baptist de Visser (nr. 7134).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p.237).

NOTARIS DE VISSER, FRANCISCUS JOANNES BAPTISTA ANTONIUS
Wilrijk, 1835-1839

Resideerde van 2 september 1832 tot 23 juli 1835 in Kapellen (zie Notariaat nrs. 6791-6792, 8786, 8977), vanaf 29 juli 1835 tot 1839 in Wilrijk.

Archief van notaris de Visser, Franciscus Joannes Bapt. Ant., 1835-1839
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7135-7140, 8786, 8977.
8 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (29 juli 1835-1839).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 237).

NOTARIS JACOBS, FRANÇOIS
Wilrijk, 1866-1892

Geboren te Ekeren op 3 juni 1830.
Archiefgeschiedenis: Op 18 april 1969 in bewaring gegeven door notaris Albert Janssens te Berchem (Aanw. 1969/12).

Archief van notaris Jacobs, François, 1866-1892
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 9998-10025.
28 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (12 maart 1866-14 mei 1892).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 238).

Archief van notaris Jacobs, François 2, 1866-1892
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8857.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (12 maart 1866-14 mei 1892).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 238).

NOTARIS MORTELMANS, PETRUS JOSEPHUS ANTONIUS
Wilrijk, 1816-1828

Archief van notaris Mortelmans, Petrus Josephus Antonius, 1816-1828
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7141-7143, 8893.
4 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1816-1828).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 236-237).

NOTARIS RAEYMAECKERS, PIERRE CORNEILLE
Wilrijk, 1804-1815

Resideerde van 29 januari tot 13 juli 1802 in Zandhoven.

Archief van notaris Raeymaeckers, Pierre Corneille, 1804-1815
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7144-7153, 8931.
11 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (28 september 1804-28 april 1815).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 236).

NOTARIS SEGERS, EGIDIUS
Wilrijk, 1840-1860

Geboren te Antwerpen op 15 maart 1806, werd bij KB van 27 februari 1840 tot notaris in Wilrijk benoemd, in opvolging van de ontslagnemende F. de Visser. Bij KB van 26 februari 1842 werd hij aangesteld tot burgemeester van Wilrijk en bleef dit tot 10 november 1860 toen hij om gezondheidsredenen ontslag nam. Hij verhuisde naar Antwerpen waar hij begin 1861 overleed.
Lit.: VAN PASSEN R., *Geschiedenis van Wilrijk*, Wilrijk, 1982, p. 327-329.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 10198-10215 werden op 14 november 1969 in bewaring gegeven door notaris Naets te Boechout (Aanw. 1969/31).

Archief van notaris Segers, Egidius, 1840-1860
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10198-10215.
18 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (9 april 1840-10 mei 1860).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 237).

Archief van notaris Segers, Egidius 2, 1840-1860
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8977.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (9 april 1840-10 mei 1860).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 237).

NOTARIS VAN DER SCHOOT, CHARLES JOSEPH
Wilrijk, 1860-1866

Geboren in Antwerpen op 23 september 1824, begon zijn stage in 1840 en werd kandidaat-notaris op 12 juni 1851. Resideerde van 19 september 1860 tot 9 maart 1866 in Wilrijk, van 12 maart 1866 tot 4 september 1868 in Merksem (zie Notariaat nr. 8943) en van 19 september 1868 tot 1898 te Antwerpen (zie Notariaat nr. 8943).
Archiefgeschiedenis: De nrs. 10139-10146 werden op 14 november 1969 in bewaring gegeven door notaris Naets te Boechout (Aanw. 1969/31).

Archief van notaris van der Schoot, Charles Joseph, 1860-1865
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8943-8944.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Repertoria (19 september 1860-1865).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 238).

Archief van notaris van der Schoot, Charles Joseph, 1860-1866
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10139-10146.
8 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (19 september 1860-9 maart 1866).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 238).

Wommelgem

NOTARIS DECKERS, JOANNES AMBROSIUS
Wommelgem, 1822-1846

Geboren op 7 december 1779, was ook van 1801 tot 1846 gemeentesecretaris van Wommelgem.

Archief van notaris Deckers, Joannes Ambrosius, 1822-1846
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 4217-4228, 8797.
13 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1822-1846).

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 239).

NOTARIS DECKERS, PETRUS JOSEPHUS AMBROSIUS
Wommelgem, 1846-1850

Geboren te Wommelgem op 19 maart 1817, resideerde in 1845 in Westmalle (zie Notariaat nrs. 8798, 9222), van april 1846 tot oktober 1850 in Wommelgem en van november 1850 tot 1878 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 8798, 11281-11306). Overleden in Deurne op 12 januari 1879.

Archief van notaris Deckers, Petrus Josephus Ambrosius, 1846-1850
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 4229-4231, 8798.
4 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (27 april 1846-1 oktober 1850).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 239).

NOTARIS JANSSENS, FRANS JOZEF
Wommelgem, 1801-1802

Geadmitteerd te Antwerpen door de Raad van Brabant op 26 juni 1793.
Resideerde van 1793 tot mei 1800 en van september 1802 tot december 1803 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 789-797, 800-806, 8858).

Archief van notaris Janssens, Frans Jozef, 1801-1802
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 798-799, 8858.
3 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (juni 1801-september 1802).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 239).

NOTARIS SPRINGAEL, HONORÉ
Wommelgem, 1864-1887

Geboren in Rumst op 4 februari 1824, begon zijn stage in 1850 en werd kandidaat-notaris op 1 oktober 1850. Resideerde tot 9 mei 1887 in Wommelgem.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria van 1870 tot 1887 berusten bij notaris André Michielsens te Wijnegem.

Archief van notaris Springael, Honoré, 1864-1869
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10876-10877.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1864-1869).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 240).

Archief van notaris Springael, Honoré 2, 1864-1870
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8949.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (1864-1870).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 240).

NOTARIS TORFS, CAROLUS VINCENTIUS
Wommelgem, 1786-1794

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 16 mei 1786.
Archiefgeschiedenis: In 1922 door notaris Camille Convent van Antwerpen aan het Rijksarchief overgemaakt.

Archief van notaris Torfs, Carolus Vincentius, 1786-1794
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 4232-4243.
12 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1786-1794).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 238-239).

NOTARIS VAN BEECK, JOZEF DOMINICUS
Wommelgem, 1850-1864

Geboren in 1812 als zoon van Frans Herman Jozef Van Beeck (1756-1835), gemeentesecretaris van Wuustwezel (1794-1835) en van Cornelia A. Peeters. Hij was gehuwd met R.J.M. Deckers, overleden in 1880. Resideerde van 1850 tot 1864 in Wommelgem, van 1864 tot 11 juni 1866 in Berchem (zie Notariaat nrs. 8734, 11337) en van 20 juli 1866 tot 1876 in Antwerpen (zie Notariaat nrs. 8734, 11337-11338). Hij overleed aldaar op 5 januari 1877.

Archief van notaris van Beeck, Jozef Dominicus, 1850-1863
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8734.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertorium (1850-1863; het repertorium van 1850 bevat geen akten).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 240).

Archief van notaris van Beeck, Jozef Dominicus 2 , 1851-1864
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 10873-10875.
3 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (26 februari 1851-30 juni 1864).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 240).

NOTARIS VAN DEN BOSCH, HENRI
Wommelgem, 1806-1822

Resideerde van 1806 tot februari 1822 in Wommelgem, vanaf april 1822 in Antwerpen (zie Notariaat nrs.1426-1429, 8752).

Archief van notaris van den Bosch, Henri , 1806-1822
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 4244-4248, 8752.
6 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (16 september 1806 - 23 februari 1822).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 239).

Wuustwezel

NOTARIS LAUWENS, THEODORUS
Wuustwezel, 1806-1809

Th. Lauwens (geboren te Geel op 31 oktober 1762, overleden te Essen op 28 april 1832) werd op 2 juli 1792 te Vilvoorde door de Raad van Brabant geadmitteerd. Op 26 november 1793 werd hij benoemd tot schout van Essen-Kalmthout-Huijbergen. Hij resideerde zeker in januari 1794 in Veerle, van 28 januari tot 24 juni 1794 in Kalmthout (zie Notariaat nr. 9159), vanaf 13 juli 1794 tot 26 februari 1806 in Essen, van 10 april 1806 tot 6 januari 1809 in Wuustwezel (zie Notariaat nrs. 9170-9173, 9188bis), van 1809 tot 1824 weer in Essen (zie Notariaat nrs. 2139-2146, 8866, 9159-9188bis). Later werd hij ook maire en burgemeester van Essen.

Archief van notaris Lauwens, Theodorus, 1806-1809
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 2, 9170-9173, 9188bis.
4 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (10 april 1806-6 januari 1809).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 240).

Archief van notaris Lauwens, Theodorus 2, 1806-1809
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 2142, 8866.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Repertoria (10 april 1806-6 januari 1809); nr. 2142 bevat enkele openbare verkopingen maar ook heel wat losse bescheiden (expedities, bijlagen, aantekeningen e.d.) (1806-1808).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 93-94).

NOTARIS SCHOOFF(S), GERARDUS
Wuustwezel, 1590

Instrumenteerde als pastoor-openbaar notaris in Brecht (1573-1578,1591-1594), in Westmalle-Zoersel (1579-1589) en in Wuustwezel (1590) (zie Notariaat nr. 8709).

Archief van notaris Schooff(s), Gerardus, 1590
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8709.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuut (1590).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 78).

Zandhoven

NOTARIS BRANTS, GUMMARUS
Zandhoven, 1757-1796

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 14 juli 1757. Was afkomstig van Herenthout en huwde Cornelia Dymphna Peeters van Zandhoven. Hij was griffier van de schepenbank in Halle, Massenhoven, Viersel en Schilde. Hij overleed aldaar op 2 mei 1812.

Archief van notaris Brants, Gummarus, 1757-1796
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 4252-4291.
40 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1757-1796).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 240).

NOTARIS HERMANS, ALEXIUS JOANNES EMMANUEL
Zandhoven, 1832-1884

Geboren te Antwerpen op 10 oktober 1801 als zoon van Emmanuel J.J. en van Joanna M.F. De Bock en overleden te Zandhoven op 10 januari 1884. Hij was de zoon van Emmanuel Joseph, eveneens notaris en gemeentesecretaris te Zandhoven en was gehuwd met Anne Cornélie Mertens. Was van 1833 tot 1870 tevens gemeentesecretaris van Zandhoven en was er tijdens een bepaalde periode ook gemeenteraadslid.

Archief van notaris Hermans, Alexius Joannes Emmanuel, 1832-1884
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 4301-4333.
33 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1832-1884).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 242-243).
─ Index op computer (DE LILLE G., Databank Notariaat (10003).

NOTARIS HERMANS, EMMANUEL JOSEPH
Zandhoven, 1805-1832

Geboren te Antwerpen op 24 januari 1774 als zoon van de Antwerpse postmeester Louis Joseph (1730-1800) en van Rebecca M.T. Verachter. Hij was, soms samen met zijn broers, een notoire opkoper van nationale domeinen, was in 1799-1800 secretaris van de voorlopige "armenadministratie" in Antwerpen. Op 18 maart 1823 werd hij tot gemeentesecretaris van Zandhoven benoemd, wat hij bleef tot in 1833. Hij overleed in Zandhoven op 3 september 1833.
Elders bewaard archief: De bewaarplaats van de minuten van 1825 tot 1832 is nog steeds onbekend.

Archief van notaris Hermans, Emmanuel Joseph, 1805-1832
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 4293-4300, 8847.
9 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (28 januari 1805-1824) en repertoria (28 januari 1805-28 april 1832).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 242).
─ Index op computer (DE LILLE G., Databank Notariaat, 10014).

NOTARIS RAEYMAECKERS, PIERRE CORNEILLE
Zandhoven, 1802

Resideerde van 28 september 1804 tot 28 april 1815 te Wilrijk.

Archief van notaris Raeymaeckers, Pierre Corneille, 1802
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 4334, 8931.

2 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (29 januari-13 juli 1802).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 242).
─ Index op computer (DE LILLE G., Databank Notariaat (10028).

NOTARIS SAS, CAROLUS ANTHONIUS
Zandhoven, 1695-1758

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 30 juli 1695. Was tevens secretaris van de schepenbank (Hoofdbank) van Zandhoven.

Archief van notaris Sas, Carolus Anthonius, 1695-1758
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 4379-4393.
15 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1695-1758).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 241).

NOTARIS SAS, JAN
Zandhoven, 1652-1700

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 13 april 1650. Resideerde tot 25 mei 1651 in Antwerpen, vanaf 9 januari 1652 tot 1700 in Zandhoven.

Archief van notaris Sas, Jan, 1652-1700
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 4337-4378.
42 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (9 januari 1652-1700); de nrs. 4345 en 4355 bevatten ook minuten verleden door notaris Antonius van Tichelt te Pulle.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 241).

NOTARIS VAN DER HEYDEN, ANTONIUS
Zandhoven, 1627-1635

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 30 december 1627.

Archief van notaris van der Heyden, Antonius, 1627-1637
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 4394-4395.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1627-1637).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 240).

Zandvliet

NOTARIS MELIUS, JAN BAPTIST
Zandvliet, 1828-1829

Geboren in Mol op 12 mei 1761 als zoon van chirurgijn Marcellus, afkomstig van Maastricht. Eerst was hij klerk op de schepengriffie van Zandvliet en op 10 november 1794 werd hij aangesteld als schepen van Zandvliet. Resideerde van 4 mei 1805 (of van 1801?) tot 16 april 1812 in Schoten (zie Notariaat nrs. 6797-6804, 6822, 8881), van 29 april 1812 tot 15 juli 1828 in Kapellen (zie Notariaat nrs. 6804-6820, 6822, 8881) en van 29 juli 1828 tot 1829 in Zandvliet. Hij overleed in Zandvliet op 2 januari 1830.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 6820-6822 werden in bewaring gegeven door notaris Marynen te Stabroek op 10 maart 1953.

Archief van notaris Melius, Jan Baptist, 1828-1829
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6820-6822, 8881.
4 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (29 juli 1828-1829).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 243).
─ Regestenlijst in beperkte oplage: Leeszaalnr. 5988 (D'HOOGE W., *Klapper op de minuten van notaris Jan Baptist Melius. Zandvliet 1828-1829* (*Bronnen voor heemkunde en genealogie van de Antwerpse Noorderpolders nr. 6)*, Ekeren, 2001).

NOTARIS PLOTTIER, LOUIS

Zandvliet, 1801-1803

Geboren in 1771 in het Franse Alby (Savoie, département du Mont Blanc) vestigde hij zich reeds in 1784 in Hemiksem. Als geboren Fransman maakte hij snel carrière in het nieuwe Franse bestuur: in 1795 maakte hij deel uit van het gemeentebestuur van Hemiksem, in 1797 werd hij "agent municipal" en de later maire en burgemeester. Hij huwde Elisabeth Boey, dochter van een schepenbrouwer uit Hemiksem. Volgens zijn eigen verklaring was hij samen met zijn drie zonen zeer actief tijdens de revolutiedagen in 1830-1831. Hij overleed in Hemiksem als rentenier op 23 november 1846. Resideerde van 3 november 1801 tot 20 oktober 1803 in Zandvliet, vanaf 5 november 1803 tot 1834 in Hemiksem (zie Notariaat nrs. 8921, 9892-9923).
Lit.: DE SCHEPPER L., *Oud- en nieuw Hemiksem met de Sint-Bernardusabdij*, Antwerpen, 1957, p. 248...354..

Archief van notaris Plottier, Louis, 1801-1803
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 9890-9892, 9923.
4 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (3 november 1801-20 oktober 1803).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 243).

Archief van notaris Plottier, Louis 2, 1801-1803
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8921.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Repertoria (3 november 1801-20 oktober 1803).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 243).

NOTARIS ROSÉ, MARTINUS
Zandvliet, 1660

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 2 juni 1634.
Archiefgeschiedenis: Vermoedelijk afkomstig van het gemeentehuis van Schilde.

Archief van notaris Rosé, Martinus, 1660
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7453.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Grossen (1660).

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 243).

Zoerle-Parwijs

NOTARIS AUGUSTIJNEN, ADRIANUS
Zoerle-Parwijs, 1772-1776

Resideerde van 1772 tot 1776 in Zoerle-Parwijs, van 1777 tot 26 juni 1792 in Berlaar (zie Notariaat nrs. 6247-6260), van 23 juli 1792 tot 8 maart 1796 in Kasterlee (zie Notariaat nrs. 6260-6262).
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door notaris Gabriel Naets te Westerlo op 3 juli 1952.

Archief van notaris Augustijnen, Adrianus, 1772-1776
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6242-6246.
5 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (1772-1776).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 244).

NOTARIS BORGHSTADT, J.V.
Zoerle-Parwijs, 1685-1725

Was tevens secretaris van de schepenbank van Zoerle-Parwijs.
Archiefgeschiedenis: Op 17 april 1920 in bewaring gegeven door het gemeentebestuur van Zoerle-Parwijs.

Archief van notaris Borghstadt, J.V., 1685-1725
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 4396-4411.
16 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1685-1689, 1692, 1696-1700, 1714-1725).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 244).

NOTARIS DE WINTER, HENRICUS
Zoerle-Parwijs, 1676-1685

Geboren als zoon van Gommaar, secretaris van Zoerle-Parwijs en van Anna Van Ende, huwde in 1664 met Joanna Soeten, werd in 1666 zelf gemeentesecretaris. Hij werd op 4 juli 1670 als notaris geadmitteerd door de Raad van Brabant en overleed te Zoerle in 1686.
Lit.: DE WINTER K., *De familie De Winter te Zoerle-Parwijs*, in *Jaarboek van de Heemkring Ansfried Westerlo*, 1980, p. 61.

Archief van notaris de Winter, Henricus, 1676-1685
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 6611.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1676-1685).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 244).

Zoersel

NOTARIS SCHOOFF(S), GERARDUS
Zoersel, 1579-1589

Instrumenteerde als pastoor-openbaar notaris in Brecht (1573-1578, 1591-1594), in Westmalle-Zoersel (1579-1589) en in Wuustwezel (1590) (zie Notariaat nr. 8709).

Archief van notaris Schooff(s), Gerardus, 1579-1589
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 8709.
1 inv. nr.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1579-1589).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 78).

NOTARIS VAN DIJCK, EGIDIUS
Zoersel, 1785-1795

Geadmitteerd door de Raad van Brabant op 22 maart 1785.

Archief van notaris van Dijck, Egidius, 1785-1795
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 4414-4422.
9 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Minuten (1785-1795).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 244).

Zwijndrecht

NOTARIS DIRIX, ALFRED
Zwijndrecht, 1919-1950

Resideerde tot 1950 in Zwijndrecht.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 14642-14669 werden op 16 januari 2001 door notaris Freddy Glorie te Zwijndrecht in bewaring gegeven.
Elders bewaard archief: De minuten en repertoria 1936-1950 berusten op het kantoor van notaris Freddy Glorie te Zwijndrecht.

Archief van notaris Dirix, Alfred, 1919-1935
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 53 Glorie, 14642-14669.
28 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (3 juli 1919-1935).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

NOTARIS DIRIX, FRANÇOIS CHARLES
Zwijndrecht, 1857-1894

Afkomstig van Kemzeke, tot notaris benoemd bij KB van 30 oktober 1857, in Zwijndrecht overleden op 4 december 1894.
Lit.: DE GROODT R., *Geschiedenis van Zwijndrecht en van Het Vlaamsch Hoofd*, Antwerpen, 1925, p. 21.

Archiefgeschiedenis: Op 10 mei 1951 in bewaring gegeven door notaris Alfred Dirix te Zwijndrecht.

Archief van notaris Dirix, François Charles, 1857-1894
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 5283-5320.
38 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (23 december 1857-1894).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 245-246).

NOTARIS OCKERS, JOANNES ADRIANUS
Zwijndrecht, 1820-1857

Afkomstig van Sint-Niklaas, tot notaris benoemd bij KB van 22 december 1820, overleden op 22 of 28 februari 1857 (68 jaar oud).
Lit.: DE GROODT R., *Geschiedenis van Zwijndrecht en van Het Vlaamsch Hoofd*, Antwerpen, 1925, p. 21.

Archief van notaris Ockers, Joannes Adrianus, 1821-1857
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 7154-7213.
60 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten (1821-1856), repertoria (1821-1857; het repertorium van 1857 vermeldt geen akten). – Inschrijvingen van protesten van wisselbrieven (1822-1844). – Lijst van minuten, overgedragen door de erfgenamen Ockers aan notaris C.E. Lesseliers te Beveren, 1857.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 245).

NOTARIS ORLENT, JACOBUS
Zwijndrecht, 1741-1761

Geboortig van Sint-Gillis, in 1715 aangesteld tot schoolmeester in Zwijndrecht, wat hij tot oktober 1752 bleef, fungeerde herhaaldelijk als ontvanger van Zwijndrecht (1718, 1720,, 1724, 1727, 1741, 1751, was van 17 april 1730 tot 25 september 1731 griffier van Zwijndrecht, in 1734 baljuw van Kruibeke, later als notaris geadmitteerd door de Raad van Vlaanderen. Hij overleed te Zwijndrecht op 5 augustus 1779.
Lit.: VERELST, *Geschiedenis van Zwijndrecht en Burcht*, I, Zwijndrecht, 1990, p.

279, 544, 546-547, 551-552. – DE GROODT R., *Geschiedenis van Zwijndrecht en van Het Vlaamsch Hoofd*, Antwerpen, 1925, p. 21.

Archief van notaris Orlent, Jacobus, 1741-1761
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 1, 4423.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Minuten (1741-1761).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van de notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1977, p. 245).

NOTARIS VAN HAELST, ERNEST
Zwijndrecht, 1895-1919

Archiefgeschiedenis: De nrs. 14611-14641 werden op 16 januari 2001 door notaris Freddy Glorie in bewaring gegeven.

Archief van notaris Van Haelst, Ernest, 1895-1919
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 53 Glorie, 14611-14641.
31 inv. nrs.
□ Inhoud: Minuten en repertoria (25 april 1895-7 januari 1919).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. R002 (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Aanwinsten 1999-2004).

VERZAMELING AFSCHRIFTEN VAN NOTARIELE MINUTEN
1895-1919

Archiefgeschiedenis: Deze afschriften (grossen) van minuten werden reeds in de 19de eeuw op het Algemeen Rijksarchief vermoedelijk uit allerlei gemeentearchieven en familiearchieven genomen en vormden een afzonderlijke verzameling naast het "Notariaat Generaal van Brabant". In 1920 werden de dossiertjes die betrekking hadden op notarissen van de provincie Antwerpen aan het Rijksarchief Antwerpen overgedragen, waar ze -ten onrechte- werden opgenomen in het bestand "Notariaat". Bij de publicatie van de inventaris door A. Bousse in 1977 werden ze er in extremis uitgelicht maar ze zitten materieel nog bij het bestand "Notariaat" en dragen ook een nummer van dit bestand.
Het betreft meestal maar enkele afschriften van één bepaalde notaris. De namen van de betreffende notarissen zijn opgenomen in een afzonderlijke lijst die als bijlage bij dit overzicht is gevoegd en daarbij wordt ook verwezen naar het

archiefdepot waar de eigenlijke minuten worden bewaard, meestal de stadsarchieven van Antwerpen (338 dossiers), Mechelen (178), Lier (36), Herentals (29) en Turnhout (21). Ook bevat deze verzameling enkele notarissen uit Brussel en of Noord-Brabant, die eigenlijk niet thuis horen in deze "Antwerpse" verzameling.

Verzameling afschriften van notariële minuten, 1472-1932
912 inv. nrs.
□ Inhoud: Allerlei afschriften en retroacta van minuten (1472-1932).
► Toegang(en): Inventaris op steekkaarten: (*Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*.

4542

OVERZICHT VAN DE ARCHIEVEN EN VERZAMELINGEN
VAN HET
RIJKSARCHIEF TE ANTWERPEN

Band III

PRIVAATRECHTELIJKE ARCHIEVEN EN VERZAMELINGEN

door

Erik HOUTMAN

Brussel
2006

OVERZICHT VAN DE ARCHIEVEN EN VERZAMELINGEN VAN HET RIJKSARCHIEF TE ANTWERPEN

III. PRIVAATRECHTELIJKE ARCHIEVEN EN VERZAMELINGEN

ALGEMEEN RIJKSARCHIEF EN
RIJKSARCHIEF IN DE PROVINCIËN

ARCHIEVENOVERZICHTEN

6

Algemeen Rijksarchief
D/2006/531/048

Bestelnummer: Publ. 4542

Algemeen Rijksarchief
Ruisbroekstraat 2
1000 Brussel

De volledige lijst van onze publicaties kan u gratis bekomen op eenvoudig verzoek
(publicat@arch.be) of raadplegen op internet (http://arch.arch.be).

OVERZICHT VAN DE ARCHIEVEN EN VERZAMELINGEN VAN HET RIJKSARCHIEF TE ANTWERPEN

Band III

PRIVAATRECHTELIJKE ARCHIEVEN EN VERZAMELINGEN

door

Erik HOUTMAN

Brussel
2006

Naamsvermelding - Niet Commercieel - Geen Afgeleide Werken
CC BY-NC-ND
http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/nl/

Attribution - Pas d'Utilisation Commerciale - Pas de Modification
CC BY-NC-ND
http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/fr/

Deel twee

Archieven van privaatrechtelijke organisaties, bedrijven, families en personen

I. KERKELIJKE INSTELLINGEN

A. BISDOMMEN EN SEMINARIES

In de middeleeuwen behoorde het grootste deel van de provincie Antwerpen tot het bisdom Kamerijk. Het gebied ten noorden van Rupel en Dijle vormde het aartsdecanaat van Antwerpen, ten zuiden hiervan (streek rond Mechelen en Klein-Brabant) bevond zich het aartsdecanaat van Brussel
Een klein deel van de provincie in de Noorderkempen en de streek van Ekeren behoorde tot het bisdom Luik, aartsdecanaat Kempenland en decanaat Hilvarenbeek: Arendonk, Baarle(-Hertog), Ekeren, Essen (Nispen), Hoevenen, Kalmthout, Kapellen, Loenhout, Meer, Meerle, Minderhout, Poppel, Weelde en Wuustwezel.
Bij de oprichting van de nieuwe bisdommen in 1559 werd het kerkelijk institutioneel kader grondig hertekend.
Het grootste deel van de provincie kwam in het nieuwe bisdom Antwerpen met uitzondering van de streek rond Mechelen en Klein-Brabant dat bij het aartbisdom Mechelen werd gevoegd en een aantal dorpen in de Oosterkempen die voortaan tot het nieuw bisdom 's-Hertogenbosch behoorden.
Pas in 1570 werden de decanaatsgrenzen bepaald: een aartspriesterschap voor de Antwerpse stedelijke parochies -met een wat onduidelijke toestand voor de Sint-Willibrordus en Sint-Catharinakerk (Kiel) die tot 1610 meestal als behorend bij het decanaat Lier werden aanzien-. Daarnaast bestonden de landdecanaten van Lier (met ook het gebied rond de stad Antwerpen), Herentals, Breda en Bergen op Zoom. In 1610 werd de kerkelijke kaart hertekend. Bergen op Zoom en Breda bleven bij het bisdom Antwerpen maar kwamen voor het burgerlijke bestuur nu onder de Generaliteitslanden. Lier en Herentals werden heel wat kleiner en stonden parochies af aan de nieuw opgerichte decanaten Antwerpen en Hoogstraten.
Het aartsbisdom Mechelen was binnen de provincie Antwerpen bevoegd voor de stad en de streek rond Mechelen en Klein-Brabant: Blaasveld, Bonheiden, Bornem, Heffen, Hingene, Hombeek, Leest, Liezele, Lippelo, Mariekerke, Muizen, Onze-Lieve-Vrouw-Waver, Putte, Puurs, Rijmenam, Ruisbroek, Schriek, Sint-Amands, Sint-Katelijne-Waver, Tisselt, Walem en Willebroek. Met uitzondering van een korte periode in de 16de eeuw wanneer sommige van die parochies tot het decanaat Vilvoorde hoorden maakten de meeste van deze parochies deel uit van het zeer grote decanaat Mechelen, dat op het einde van de 17de eeuw gesplitst werd in twee landdecanaten: Mechelen-Oost en Mechelen-West.

Een aantal Oost-Kempische gemeenten werd in 1559 bij het nieuwe bisdom 's-Hertogenbosch gevoegd: Arendonk, Balen, Dessel, Geel, Mol, Oevel, Poppel, Retie, Tongerlo, Westerlo en Zoerle-Parwijs. Zij vormden het decanaat Geel. Postel en Lommel werden hier in 1571 bijgevoegd. In 1731 werd Lommel bij het decanaat Eindhoven gevoegd en kwamen Arendonk en Poppel erbij. Vanaf 1731 werd het decanaat Geel de facto afgescheiden van het bisdom 's-Hertogenbosch en bestuurd door een apostolisch vicaris die in 1731-1759 de aartsbisschop van Mechelen en vanaf 1759 de bisschop van Antwerpen was. Opvallend voor dit decanaat is het feit dat de abt van Tongerlo in de parochies Oevel en Tongerlo over bijna volledige bisschoppelijke rechten beschikte en dat de deken hier quasi geen bevoegdheid had.
In het ancien régime resideerde de deken niet noodzakelijk -zoals in de 19de eeuw- in de zetel van de dekenij maar de landdeken kon een pastoor zijn van gelijk welke parochie van het dekenaat. Dat verklaart ook dat men soms in parochiearchieven ook decanaal archief aantreft.
Lit.: CLOET M. e.a., *Repertorium van dekenale visitatieverslagen betreffende de Mechelese kerkprovincie (1559-1801)*, Leuven (Belgisch centrum voor landelijke geschiedenis 92), 1989. – COPPENS J.A., *Nieuwe beschrijving van het bisdom van 's-Hertogenbosch*, 5 dln, 's-Hertogenbosch, 1840-1844. – BANNENBERG G. e.a., *De oude dekenaten Cuijk, Woensel en Hilvarenbeek in de 15de- en 16de eeuwse registers van het aartsdiakenaat Kempenland*, 2 dln, Nijmegen, 1968-1970. – DIERICKX M., *De oprichting der nieuwe bisdommen in de Nederlanden onder Filips II 1559-1570*, Antwerpen-Utrecht, 1950

BISDOM ANTWERPEN
Antwerpen, 1559-1802

Opgericht in 1559 en kreeg als dotatie (een deel van) de inkomsten van de Sint-Bernardsabdij in Hemiksem. Het refugiehuis van deze abdij werd ook de bisschoppelijke residentie. Afgeschaft in 1802, wanneer het opgenomen werd in het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: DE CLERCQ C., *Het bisdom Antwerpen 1559-1962*, Antwerpen, 1962.
Archiefgeschiedenis: Een aantal bescheiden werden vermoedelijk door het Franse bestuur in beslag genomen en belandden zo in het departementaal, later provinciaal archief. In 1904-1905 werden deze overgedragen aan het Rijksarchief. De nrs. 50-52 werden in 1980 overgedragen door de Koninklijke Bibliotheek te Brussel (voorheen Handschriften nrs. 13.979 en 20.733-20.734).
Lit.: VAN DEN NIEUWENHUIZEN J., *De archieven van het bisdom Antwerpen (1559-1801) in het diocesaan en kathedraalarchief* (Oud Antwerps kerkarchief, II), p. 70-94.
Elders bewaard archief: Zie ook in "Verzameling Jan Baptist Stockmans".
Het allergrootste deel van het archief van het bisdom Antwerpen -met een aantal kaarten- wordt bewaard op het archief van het bisdom Antwerpen, momenteel in bewaring in de bibliotheek van de Universiteit Antwerpen, stadscampus.
Ook op het Stadsarchief Antwerpen, Oud kerkarchief bewaart men een aantal documenten (1562-1798) (K13...60) van en over het bisdom.

Archief van het bisdom Antwerpen, 1495-1808
Onderdeel van: Archief van het bisdom en seminarie te Antwerpen.
1,20 str. m. - 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Diverse rekeningen (1749-1793) en bescheiden betreffende het beheer van goederen, o.a. in Ekeren, Geel, Halle, Hoevenen, Lichtaart, Lier, Massenhoven, Tielen, Zelem (17de-18de eeuw). – Denombrement (1787). – Bescheiden over het sterfhuis van bisschop Sonnius (1576-1604). – Proces tussen bisschop Capello en het klooster van ter Zieken te Antwerpen tegen Maria B. Jacobs de Bovekercke (1754-1756).
Bevat ook de archieven van: Seminarie van het bisdom Antwerpen.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T11/001 (*Inventaris van het archief van het bisdom en seminarie te Antwerpen*).

IERS COLLEGE TE ANTWERPEN, OOK COLLEGE VAN IERSE PRIESTERS GENOEMD

Antwerpen, 1619-1796

Nadat een eerdere poging door E.H. C. Cusaco in 1604-1611 mislukt was, kocht een Ierse priester Laurentius Segrave een huis in de Pieter van Hobokenstraat en vestigde er een residentie voor Ierse priesters en jongens, die een priesteropleiding volgden. Hij liet deze laatste colleges volgen bij de jezuïeten. Ook had de instelling het financieel vaak moeilijk toch bleef ze bestaan tot ze in 1796 werd afgeschaft.
Lit.: THYS A., *Historiek der straten en openbare plaatsen van Antwerpen*, Antwerpen, 1893, p. 230-231. – MAJERUS P., *Ordres mendiants anglo-irlandais en Belgique. Monasticon* (Introduction bibliographiques à l'historie des couvents belges antérieurs à 1796, nr. 43), Brussel, 2001 (bespreekt niet het college maar schetst wel de Ierse aanwezigheid in de Nederlanden).
Elders bewaard archief: In het Stadsarchief Antwerpen vindt men enkele documenten over het College: *Kerkelijke en caritatieve instellingen* nr. 1006.

Archief van het Iers College te Antwerpen, ook College van de Ierse Priesters te Antwerpen genoemd , 1621
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Charter (1621).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T11/002 (*Archief van het Iers college te Antwerpen*).

SEMINARIE VAN HET BISDOM ANTWERPEN

Antwerpen, 1604-1798

Opgericht in 1604 in een huis naast de bisschoppelijke residentie en bezat vooral goederen in Schilde.
Lit.: SEMPELS V., *Het Antwerpsch Seminarie*, in *Collectanea Mechliniensia*, XXII, 1933, p. 509-528 en XXIII, 1934, p. 5-31 en DE CLERCQ L., *Het Antwerpsch Seminarie*, in *Collectanea Mechliniensia*, XXV, 1936, p. 19-41, 107-130, 251-271.
Lit.: VAN DEN NIEUWENHUIZEN J., *De archieven van het bisdom Antwerpen (1559-1801) in het diocesaan en kathedraalarchief* (Oud Antwerps kerkarchief, II), p.45-46.
Elders bewaard archief: Een aantal bescheiden (16de eeuw-1797), w.o. rekeningen en manualen (1605-1797) wordt bewaard in het archief van het bisdom Antwerpen, momenteel in bewaring in de bibliotheek van de Universiteit

Antwerpen, stadscampus; een aantal bescheiden zijn op het Seminarie in Mechelen gebleven en worden nu bewaard op het archief van het aartsbisdom Mechelen-Brussel. Ook het Stadsarchief Antwerpen bewaart een aantal documenten (1603-1737) (Oud kerkarchief, K61-62) over het seminarie.

Archief van het seminarie van het bisdom Antwerpen, 1644-1808
Onderdeel van: Archief van het bisdom en het seminarie te Antwerpen.
52 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1749-1793) en bescheiden over het beheer van de goederen (17de-18de eeuw). – Stichtingen en beurzen (18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T11/003 (*Inventaris van het archief van het bisdom en seminarie te Antwerpen*).

KERKELIJKE INSTELLINGEN ANTWERPEN
Antwerpen e.a., 1400-1795

Archiefgeschiedenis: Nr. 1 behoorde in de 19de eeuw tot het archief van het provinciebestuur van Antwerpen (oud nr. 131).

Kerkelijke instellingen Antwerpen. Kerkarchief Antwerpen Algemeen, 1485-1796
0,07 str. m. – 4 inv. nrs.
□ Inhoud: Pouillé van de aartsdekenij van de Kempen (1485). – Klapper op de schepenregisters en certificatieboeken van Antwerpen voor de verwijzingen naar kerkelijke instellingen (kloosters, kerken, armentafels, fundaties, weldadigheids-instellingen) (1490-1612). – Bescheiden over de afschaffing van contemplatieve kloosters (einde 18de eeuw), amortisatie (1475) en herstel van de clerus (1796).
Bevat ook de archieven van: Aartsdekenij van de Kempen* (1485).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T11/004 (VANNERUS J., *Kerkarchieven van de provincie in 't Algemeen. Inventaris*).

AARTSBISDOM MECHELEN
Mechelen, 1559-

Opgericht in 1559 door Filips II en kreeg als dotatie (een deel van) de goederen van de abdij van Affligem.
Lit.: LAENEN J., *Histoire de l'église métropolitaine de Saint-Rombaut*, 2 dln., Mechelen, 1919-1920. – CLAESSENS P., *Histoire des archevêques de Malines*,

Leuven, 1881.
Archiefgeschiedenis: Zie onder: "Seminarie te Mechelen".
Elders bewaard archief: Het archief van het aartsbisdom wordt voor het allergrootste deel bewaard op het archief van het aartsbisdom Mechelen- Brussel te Mechelen.

Archief van het aartsbisdom Mechelen, 1556-1898
Onderdeel van: Archief van het aartsbisdom en seminarie te Mechelen.
0,64 str. m. - 46 inv. nrs.
□ Inhoud: Testamenten van de aartsbisschoppen Hovius en Creusen (1619, 1672). – Diverse bescheiden over de aartsbisschoppen (1588-1898). – Bescheiden van de officialiteit (1573-1792) met notitieregisters (1758-1785). – Documenten betreffende het militair aalmoezenierschap in de Spaanse Nederlanden. – Diverse bescheiden over goederen in Hever, Hummelgem, Londerzeel, Mechelen, Onze-Lieve-Vrouw-Waver en Rijmenam. – Inventarissen van goederen (18de eeuw). – Fundaties en beurzenstichtingen (17de-18de eeuw)
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T11/005 (*Inventaris van het archief van het aartsbisdom en seminarie te Mechelen*).

SEMINARIE VAN HET AARTSBISDOM MECHELEN
Mechelen, 1595-

Het seminarie werd omstreeks 1595 opgericht door de incorporatie en omvorming van het Standonck-college. Ook de bezittingen van het klooster Vredendaal te Heindonk-Puurs werd aan het seminarie toegewezen.
Lit.: LAENEN J., *Geschiedenis van het Mechelsch Seminarie*, Mechelen, 1930.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 1-4 werden in 1861 uit het archief van de Raad van Brabant gelicht, waar ze als bewijsstukken bij een proces van het Seminarie tegen het gemeentebestuur van Puurs waren gevoegd; nr. 5 is afkomstig van het bestand "Archief van de ontvanger van Domeinen te Mechelen" (oud nr. 22). De nrs. 19-22 zijn afkomstig van de Koninklijke Bibliotheek te Brussel, Handschriften II, 1276 en 3061; nr. 23 is afkomstig van het Algemeen Rijksarchief, Handschriftenverzameling nr. 3690.
Elders bewaard archief: In de verzameling "Kaarten en Plattegronden" wordt onder nr. 705 een kaartboek van de goederen van het Seminarie bewaard, gemaakt door landmeter J.Th. Roelants volgens opmetingen van landmeter J. Van Acoleyen in 1739 (goederen in Puurs, Liezele, Oppuurs), op 25 oktober 2002 door het Algemeen Rijksarchief te Brussel aan het Rijksarchief Antwerpen overgemaakt (voorheen *Kaarten en Plattegronden in Handschrift* nr. 607).

Het archief van het Seminarie berust op het archief van het Aartsbisdom Mechelen.

Archief van het Seminarie van het aartsbisdom Mechelen, 1581-1797
Onderdeel van: Archief van het aartsbisdom en seminarie Mechelen, 1-5, 41.
6 inv. nrs.
□ Inhoud: Opgave en beheer van goederen afkomstig van het klooster Vredendaal te Heindonk/Puurs (1581-1748), van goederen in Schilde (1633) en manuaal van inkomsten (1728-1797). – Lijst van seminaristen (1779).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T11/005 (*Inventaris van het archief van het aartsbisdom en seminarie te Mechelen*).

B. KAPITTELS

In de 11de eeuw ontstonden in een aantal stedelijke kernen (seculiere) kapittels. Dat waren colleges van kanunniken die instonden voor de verzorging van de eredienst in de (kapittel)kerken. Leden van het kapittel stonden ook meestal in voor de zielzorg van de stedelijke parochie en hadden vaak -tot in de 16de eeuw- ook de zorg over een "Latijnse" (middelbare) school. In de provincie Antwerpen zijn de kapittels van Lier en Mechelen in deze periode ontstaan. Rond 1124 ontstond ook het Onze-Lieve-Vrouwekapittel van Antwerpen.
In kleinere centra zijn er pas later kapittels ontstaan, meestal op initiatief van de plaatselijke heer die zo meer luister wou geven aan zijn residentie. Zo ontstonden de kapittels van Turnhout (1398), Geel (1532) en Hoogstraten (1534).
De financiële basis van de kapittels waren de prebenden, dat waren meestal goed omschreven inkomsten die aan ieder van de kanunniken werden toegekend. Volgens de grootte van deze inkomsten waren een aantal prebenden zeer gegeerd en vaak gemonopoliseerd door adellijke gegadigden. Dit werd vaak ook in de hand gewerkt doordat het begevingsrecht dikwijls door de adellijke stichters in handen werd gelegd van hun nakomelingen. Zo waren de rijke prebenden van de kapittels van Mechelen, Lier en Antwerpen (Onze-Lieve-Vrouw en Sint-Jacobs) in het ancien régime zeer gegeerd bij de leidende kringen.
Na de oprichting van de nieuwe bisdommen in 1559 werden het Sint-Romboutskapittel te Mechelen en het Onze-Lieve-Vrouwekapittel van Antwerpen kathedrale kapittels.
Alle kapittels werden afgeschaft door het Franse bestuur op het einde van de 18de eeuw en hun bezittingen verkocht. Pas na het concordaat en in uitvoering van de organieke wet op de erediensten (1802) mochten er opnieuw kathedrale kapittels worden ingericht met een beperkt aantal leden, die gesalarieerd werden door de overheid.

Lit.: *Algemene Geschiedenis der Nederlanden*, Haarlem, 1979-1982, III, p. 166-211, VIII, p. 369-382, IX, p. 376-388.

ONTVANGER VAN HET SINT-BAAFSKAPITTEL VAN GENT IN ANTWERPEN

Antwerpen, 1537-1795

De Gentse Sint-Baafsabdij, later (kathedraal) kapittel bezat uitgestrekte goederen in Boechout, Lint en Wilrijk, die beheerd werden door de Antwerpse ontvangerij.
Archiefgeschiedenis: 208 banden met rekeningen werden in december 1900 gekocht van Georges van de Zanden, notaris in Antwerpen, die ze vermoedelijk in handen had gekregen via de laatste ontvangers, de familie van den Bossche.
Elders bewaard archief: In het "archief van Sint-Baafs en bisdom Gent", bewaard op het Rijksarchief Gent, vindt men vele documenten over het goederenbeheer (15de-18de eeuw): nrs. 10536-11333 en 11460-11566, o.a. een reeks rekeningen (1465-1791). – Enkele bescheiden zijn ook te vinden op het Stadsarchief Lier, nr. 358.

Archief van de ontvanger van het Sint-Baafskapittel van Gent in Antwerpen, 1563-1782

2,09 str. m. – 205 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen van de ontvanger voor de ontvangst van pachten en tienden, vooral in Boechout, Lint en Wilrijk (1563-1780, met enkele lacunes). – Verpachting van de tienden in Wilrijk (1746-1751). – Manuaal van cijnzen van het Hof van Sombeke in Boechout (1623-1674).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T13/001
(*Inventaris van het archief van de ontvanger van het Sint-Baafskapittel van Gent in Antwerpen*)

ONZE-LIEVE-VROUWKAPITTEL EN KATHEDRAAL TE ANTWERPEN

Antwerpen, 1124-1795

Opgericht in 1124 door bisschop Burchard van Kamerijk. Was lange tijd de belangrijkste kerkelijke instelling in de stad en werd in 1559 bij de oprichting van het bisdom Antwerpen een kathedraal kapittel.
De parochie werd in 1615 gesplitst in twee delen: Onze-Lieve-Vrouw-Noord en -Zuid met vanaf 1639 ook twee plebanen (pastoors).
Archiefgeschiedenis: Een aantal bescheiden zijn afkomstig van het archief van het provinciebestuur en werden in 1904-1905 overgedragen aan het Rijksarchief. De nrs. 283-284 zijn afkomstig van de Koninklijke Bibliotheek te Brussel, Hand-

schriften 19.573 en 20.736, die ze in 1980 overmaakte aan het Rijksarchief Antwerpen.
Lit.: VAN DEN NIEUWENHUIZEN J., *De Archieven van het Onze-Lieve-Vrouw Kapittel te Antwerpen (1124-1801)*, Antwerpen. – ID., *Oud Antwerps kerkarchief in het Rijksarchief, het Stadsarchief en het archief der Commissie van Openbare Onderstand te Antwerpen en in andere instellingen en archieffondsen* (Oud Antwerps Kerkarchief, III).
Elders bewaard archief: Het grootste deel van het archief van het kapittel wordt bewaard in de bibliotheek van de Universiteit Antwerpen, Stadscampus; ook in het Stadsarchief Antwerpen, *Kerkelijke en caritatieve instellingen* nrs. 113, 122...259, 1807...1847 zijn een aantal bescheiden over het kapittel te vinden; Bescheiden over de H. Geesttafel van de Onze-Lieve-Vrouwekerk (1374-1797) zijn te vinden in het archief van het OCMW te Antwerpen.

Archief van het Onze-Lieve-Vrouwekapittel en van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Antwerpen, 1282-1805
2,00 str. m. – 287 inv. nrs.
□ Inhoud: Cartarium (1222-1783, 128 charters). – Obituarium (16de eeuw, onvolledig). – Privilegies (1442-1590). – Kapelanen en prebenden (1361- 1728). – Sterfhuizen van kanunniken (1370-1751) en kapelanen (1446-1697). – Rekeningen (1475-1673). – Denombrement (1787). – Beheer van goederen o.a. in Oosterweel, Lillo en Wilmarsdonk (1484-1796), de Austrice-polder bij Sas van Gent (1617-1660), Antwerpen (1440-1783), Kontich (1282-1702) e.a. – Beheer van de kerkfabriek (1475-1802) en van de H. Geesttafel (1340-1513). – Beheer goederen van kapelanieën (1432-18de eeuw). – Jaargetijden en fundaties (1286-18de eeuw).
Bevat ook de archieven van: Kerkfabriek van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Antwerpen; H. Geesttafel van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Antwerpen.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T13/002 (BEKERS J. en DELVAUX H., *Inventaris van het archief van het kapittel van het Onze-Lieve-vrouwekapittel te Antwerpen*)

SINT-JACOBSKAPITTEL TE ANTWERPEN
Antwerpen, 1656-1795

In 1656 opgericht door Ambrosio Capello, bisschop van Antwerpen, in de reeds bestaande Sint-Jacobsparochiekerk.
Elders bewaard archief: De archieven van het kapittel, vroeger bewaard in de Sint-Jacobskerk, werden overgebracht naar het archief van het bisdom, bewaard in de bibliotheek van de Universiteit Antwerpen, Stadscampus.

Archief van het Sint-Jacobskapittel te Antwerpen, 1656-1787
0,11 str. m. – 8 inv. nrs.
□ Inhoud: Denombrement (1787). – Tienden te Schriek en Grootlo (1734). – Lijsten van dekens en kanunniken (1656-1745).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T13/003 (*Inventaris van het archief van het Sint-Jacobskapittel te Antwerpen*).

SINT-DIMPHNAKAPITTEL TE GEEL
Geel, 1532-1794

De oude Sint-Martinusparochiekerk nam vermoedelijk in het begin van de 13de eeuw toen de Sint-Amandusparochie werd opgericht Sint-Dimphna als patrones aan en werd een beroemd bedevaartsoord. In 1532 werd hier door de familie de Merode, die de personaatsrechten bezat, een college van tien vicarissen (kapelanen) opgericht, dat in 1562 omgevormd werd tot een kapittel.
Lit.: KUYL P.D., *Gheel vermaerd door den eerdienst der Heilige Dimphna*, Antwerpen, 1863. – JANSSENS G., *Gheel in beeld en schrift*, Turnhout, 1900.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd op 22 maart 1999 overgebracht naar het stadsarchief Geel.

Archief van het Sint-Dimphnakapittel te Geel, 1540-1787
Onderdeel van: Archief van de Sint-Amands- en de Sint-Dimphnakerk Geel.
3 inv. nrs.
□ Inhoud: Reglementen van het kapittel en de onderpastoors (1540-1542). – Bescheiden betreffende kanunnik Ch. Cools (1752-1759). – Denombrement van de bezittingen (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T13/004 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Geel*).

SINT-CATHARINAKAPITTEL TE HOOGSTRATEN
Hoogstraten, 1534-1797

In 1421-1422 stichtte Jan IV van Kuik, heer van Hoogstraten drie kapelanieën in de bestaande Sint-Catharinakerk met de clausule dat wanneer hier een kapittel zou worden opgericht de inkomsten van deze stichtingen dan zouden opgaan in de nieuwe instelling. Antoon van Lalaing, heer van Hoogstraten richtte in 1523 nog vier andere kapelanieën op met de bedoeling er een kapittel van te maken wat effectief gebeurde na de voltooiing van de bouw van een nieuwe kerk omstreeks 1530. In 1534 werd dit kapittel door de paus erkend.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Breda (1559-1611), daarna werd het zelf hoofdplaats van een dekenij. Vanaf 1801 deel van het aartsbisdom Mechelen, dekenij Brecht en vanaf 1837 zetel van een dekenij.
Lit.: DE CEULAER A., *De Sint-Catharinakerk te Hoogstraten*, Gent, 1988.
Archiefgeschiedenis: De oude nrs. 594, 615-628, 631-632 en 637 van het bestand "Oud gemeentearchief van Hoogstraten" werden overgebracht naar dit bestand; de bestaande inventaris die verwijst naar twee archiefblokken met -nu deels verdwenen documenten- is niet bruikbaar.
Elders bewaard archief: Op het stadsarchief van Hoogstraten bewaart men o.a. kerkrekeningen (1521-1796), rekeningen van de H. Geesttafel (1500-1805) en rekeningen van het gasthuis (1521-1790). In het archief van de dekenij van Hoogstraten bewaart men o.a.: acta van het kapittel (1620-1795), rekeningen van de kapelanen (1530-1730), rekeningen van het kapittel (1530-1796), renten en cijnzen van het kapittel (17de-18de eeuw). Verder nog archief van de kerk en de dekenij: parochieregisters (dopen 1794-, huwelijken 1756-, Overlijdens 1747-1754, 1814- en een afzonderlijk register voor de bewoners van het kasteel -gevangenis/kolonie-, 1811-1967), vormelingenlijsten (1819-), communicantenlijsten (1729-), notulen van de kerkraad (1811-1931), acta en visitaties van de landdeken (1679-1887), dossiers van de deken per parochie (19de-20ste), kerkrekeningen (1738-), beheer van goederen (15de-18de eeuw), manualen van beneficies en pastorie (16de-18de eeuw), renten en testamenten (18de-19de eeuw), status animarum (1827), register van de Sint-Crispijngilde (17de-18de eeuw) en van de Sint-Jozefsgilde (16de-17de eeuw), kerkmeubilair (1800-1944), gasthuis (14de-19de eeuw), diverse historische notities over kapittel, kerk en kloosters et charters (1422-18de eeuw). Hiervan is er een inventaris van J. Lauwereys.
De verzameling "Charters overgemaakt door de griffie van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Turnhout op 30 januari 2001" nr. 14 bevat een charter met een ruil van renten van de H. Geesttafel (1497).

Archief van het Sint-Catharinakapittel en Sint-Catharinakerk te Hoogstraten, 1422-1820
0,95 str. m. – 18 inv. nrs.
□ Inhoud: Kapittel: statuten (15de-17de eeuw). – processtukken (16de-18de eeuw), o.a. proces tegen de erfgenamen van deken Mallery (1619-1623), tegen de pastoor van Herentals i.v.m. de offeranden (1630-1648) en de tienden (1675), met de Kruisbooggilde om het bezit van de dries achter de kerk (1645-1649), met het gemeentebestuur van Hoogstraten over het horen van de kerkrekeningen (1642-1648).
Kerk: tienden (15de-18de eeuw), kapelanieën (16de-18de eeuw), kerkrekeningen (1543...1595), visitatieverslagen van de landdeken (1691...1779), kerkornamenten (15de-17de eeuw), toren (1727-1813), pastorie (18de eeuw), ondertrouwen (1723-1754).
H. Geesttafel (1544-1809).
Gasthuis (1348-18de eeuw).
Bevat ook de archieven van: Sint-Catharinakerk te Hoogstraten; Armentafel te Hoogstraten; Gasthuis te Hoogstraten.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T13/005 (*Inventaris van het archief van het kapittel van het Sint-Catharinakapittel te Hoogstraten*)

SINT-GUMMARUSKAPITTEL TE LIER
Lier, 1000-1795

Bestond zeker reeds in de 11de eeuw. Bestond uit 12 prebenden, in 1571 aangevuld met twee mindere kanonikaten. Lidmaatschap van het Lierse kapittel was zeer prestigieus en leden van de hoogste Brabantse adel waren er lid van. In 1190-1200 werd het personaat en het patronaat van de plaatselijke Sint-Gummarusparochiekerk overgedragen aan het kapittel. Sedert 1476 was de plebaan-pastoor van de parochiekerk een lid van het kapittel.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, daarna tot het bisdom Antwerpen en was "zetel" van een dekenij.
Lit.: LEEMANS H., *De Sint-Gummaruskerk te Lier*, Antwerpen-Utrecht, 1972.
Archiefgeschiedenis: Nr. 12 werd op 31 maart 1972 door de Koninklijke Bibliotheek te Brussel (Handschriften III 1576) overgemaakt aan het Rijksarchief Antwerpen; nr. 2 is afkomstig van het archief van de ontvanger van de Domeinen te Lier.
Elders bewaard archief: Het grootste deel van het archief van het kapittel wordt bewaard in de Sint-Gummaruskerk te Lier. Zie MAST E. e.a., *Inventaris van het*

archief van het Sint-Gummaruskapittel en -kerk te Lier, 1870 e.v., met klappers, ook digitale versie door dhr. Ooms beschikbaar gesteld.
De hiernavolgende bescheiden werden op 2 juni 1999 door het Rijksarchief overgemaakt aan het Stadsarchief Lier.

Archief van het Sint-Gummaruskapittel te Lier, 1310-1755
0,21 str. m. – 19 inv. nrs.
□ Inhoud: Statuten van kerk en kapittel (15de-17de eeuw). – Ontvangst van cijnzen (18de eeuw). – Denombrementen (1787). – Processtukken (1634-1637). – Kerkrekeningen (1474-1475, 1575-1576). – Rekening van de H. Geestmeesters (begin 16de eeuw).
Bevat ook de archieven van: Sint-Gummaruskerk te Lier. – Armentafel van de Sint-Gummaruskerk te Lier.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T13/006 (*Inventaris van het archief van het Sint-Gummaruskapittel te Lier*).

SINT-ROMBOUTSKAPITTEL EN KATHEDRAAL TE MECHELEN
Mechelen, 1025-1795

Opgericht in de eerste helft van de 11de eeuw, ter vervanging van een bestaande Benedictijnerstichting, werd in 1559 bij de oprichting van het aartsbisdom Mechelen een kathedraal kapittel.
Lit.: LAENEN J., *Histoire de l'église métropolitaine de Saint-Rombaut à Malines*, 2 dln., Mechelen, 1919-1920.
Archiefgeschiedenis: Nrs. 1-2 komen van het archief van de Administratie van de Domeinen in Mechelen (oude nrs. 21-22), nrs. 34-35 zijn afkomstig van de Koninklijke Bibliotheek te Brussel, Handschriften II 3165 en 3183.
Elders bewaard archief: Het grootste deel van het archief van het Sint-Romboutskapittel te Mechelen wordt bewaard op het archief van het aartsbisdom Mechelen;
Het hier beschreven bestand werd in 1993 overgedragen aan het Stadsarchief Mechelen.

Archief van het Sint-Romboutskapittel en kathedraal te Mechelen, 1316-1795
0,53 str. m. – 38 inv. nrs.
□ Inhoud: Cartarium (1402-1785, 18 charters). – Rekeningen van kanunniks-prebenden (1760-1790). – Cijnsboek van Steenhuffel (1731-1767). – Denombrementen (1787, 1795). – Verpachtingen van tienden (1664-1696). – Tienden en gronden in Bonheiden (1664-1697), Hofstade (15de-17de eeuw), Hombeek

(1316-1712), Rijmenam (1688-1715). – Kerkrekening Boortmeerbeek (1684-1685).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T13/007 (*Inventaris van het archief van het Sint-Romboutskapittel te Mechelen*).

SINT-PIETERSKAPITTEL TE TURNHOUT

Turnhout, 1398-1795

De Sint-Pietersparochie is vermoedelijk in de 12de eeuw als domeinkerk opgericht in de buurt van de burcht. In 1398 stichtte hertogin Maria van Gelre hier o.a. door de omvorming van het personaat een kapittel van 12 -in 1399 13- kanunniksprebenden. De kapittelkerk, waaraan ook tientallen kapelanieën en fundaties verbonden waren, fungeerde ook als enige parochiekerk voor een vrij uitgestrekt gebied, waartoe ook Oud-Turnhout behoorde. In de 16de-17de eeuw werd de exemptie van het kapittel van de bisschoppelijke macht sterk aangevochten.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Herentals, later Hoogstraten, na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen en was vanaf 1837 de zetel van een dekenij.
Lit.: JANSEN J.E., *Turnhout in het Verleden en het Heden*, Turnhout, 1905. – ID. *Turnhout en de Kempen*, Turnhout, 1946. – ID., *Jaargetijden boek van het Sint-Pieterskapittel te Turnhout in de XVe-XVIde eeuw*, Turnhout, 1924. – DE KOK H., *Gids voor het oude Turnhout en omgeving*, Antwerpen-Haarlem, 1980. – DE KOK H. en VAN AUTENBOER E. (ed.), *Turnhout. Groei van een stad*, Turnhout, 1983, p. 172-174, 183-184.
Elders bewaard archief:: Zie ook Archief van de Sint-Pieterskerk, kapelanieën en andere kerken te Turnhout.
Het vrij omvangrijke archief in het Sint-Pieterskapittel en -kerk te Turnhout wordt bewaard in het Stadsarchief Turnhout.

Archief van het Sint-Pieterskapittel te Turnhout, 1399-1796

0,06 str. m. – 7 inv. nrs.
□ Inhoud: Afschrift van stichtingsakte (1399). – Bescheiden betreffende Nic. Cuylen, deken en beurzenstichter (1626-1693) en kanunnik L. Verbruggen (1729-1731). – Opgave van kapittelgoederen (17de eeuw-1787), 2 nrs. – Graanrekeningen (1718-1719).
─ Overdrachtslijst in typeschrift: Leeszaalnr. T13/008 (VANNERUS J., *Inventaris van de archieven van het Sint-Pieterskapittel te Turnhout*).

C. ABDIJEN EN KLOOSTERS

Heel oude kloosterstichtingen uit de Merovingische en Karolingische periode zijn er niet geweest op het grondgebied van de provincie Antwerpen.
In de 12de eeuw resulteerde de nieuwe monastieke bewegingen van Cîteaux en Prémontré in een aantal belangrijke stichtingen. De Cisterciënzers richtten de abdijen van Sint-Bernards in Hemiksem (1237), Nazareth in Lier (1214) en Rozendaal in Sint-Katelijne-Waver (1227) op. De Norbertijnen (Prémontré) gaven het ontstaan aan de abdijen van Sint-Michiels in Antwerpen (1124), Tongerlo (1130) en een stichting in Postel. Vooral in de Kempen hebben de Norbertijnerabdijen eeuwenlang een zeer belangrijke rol gespeeld in het sociaal-economisch en cultureel leven door het efficiënt beheer van hun grootgrondbezit en de parochiezorg.
In de 13de-14de eeuw ontstonden in de steden de bedel- en predikersorden: Dominicanen, Minderbroeders en Augustijnen. Wat later worden eveneens in de steden kloosters opgericht voor de verzorging van zieken (Alexianen, Zwart- en Grauwzusters). In de 16de-17de eeuw krijgen de jezuïeten een stevige greep op het onderwijs en de pastorale zorg van vooral de stedelijke bevolking in Antwerpen, Lier en Mechelen. Ook de Oratorianen en Kapucijnen verschijnen dan op het stedelijke toneel. Met de Contra-reformatie ontstaan in de 17de eeuw vele nieuwe -vooral vrouwen- kloosters, niet alleen in de grote steden maar ook in kleinere steden en landelijke centra.
Vele kloosters die buiten de steden waren gelegen werden zwaar verwoest door de gewapende conflicten in de 16de eeuw en verhuisden massaal naar de steden op het einde van de 16de eeuw en begin van de 17de eeuw. Dit vaak tegen de wil van de stadsbesturen die een steeds groter deel van hun grondgebied intra-muros zagen innemen door -belastingsvrije en "niet productieve"- kloosters. In de 17de-18de eeuw behoorde zo een vrij belangrijk deel van de stadsbevolking tot de geestelijke stand (kloosterlingen en begijnen).
De afschaffing van de "onnutte" kloosters door Jozef II in 1783-1787 trof in de provincie Antwerpen meer dan twintig instellingen. Het nieuwe Franse bestuur schafte in 1796-1797 alle nog overblijvende kloosters af en deed hun bezittingen verkopen.
Lit.: *Algemene Geschiedenis der Nederlanden*, Haarlem, 1979-1982, IV, p. 396-404, VIII, p. 383-392, IX, p. 389-395.

ABDIJ VAN SINT-MICHIELS TE ANTWERPEN

Antwerpen, 1124-1796

De abdij werd in 1124 opgericht door de incorporatie van een bestaand kapittel van Sint-Michiel in de orde van Prémontré. Opgeheven in 1796. Het was veruit het rijkste en ook invloedrijkste klooster in de stad.

Lit.: VAN DEN NIEUWENHUIZEN J., *Abbaye de Saint-Michel à Anvers*, in *Monasticon belge*, VIII, vol. 1, Luik, 1992, p. 195-261. – GORIS J.M. e.a., *Een kaartboek van de Sint-Michielsabdij Antwerpen, 1640-1793*, Brussel, 2003. – *Verzameling der graf- en gedenkschriften van de provincie Antwerpen*, IV, Antwerpen, 1859, p. XXXIII-CCIX, 1-166.

Archiefgeschiedenis: De meeste charters werden in januari 1886 door het Algemeen Rijksarchief aangekocht uit de verzameling Vander Straelen-Moons-Van Lerius. De nrs. 4-14 (15 oktober 1903) en 3, 17-18, 21-23, 26-30, 32-33, 37-38, 41, 48-49 (november 1904) werden vanuit het Algemeen Rijksarchief aan het Rijksarchief Antwerpen overgemaakt -zij waren deels afkomstig van de administratie van de domeinen-; de nrs. 15-16, 19-20, 24-25, 31, 34-36, 39, 40, 42-44 werden in december 1904 door het provinciebestuur Antwerpen overgemaakt. De losse kaarten (nrs. 50-63) werden op 28 november 1928 verkregen op de veiling F. Donnet, nr. 49bis werd in 1969 overgemaakt door het Rijksarchief Gent.

Lit.: JACOBS H.J., *Inventaris der archieven van het Provinciaal Bestuur van Antwerpen*, Antwerpen, 1890, p. 106-107. – GOETSCHALCKX P.J., *Oorkondenboek der Witheerenabdij van St.-Michiels te Antwerpen*, Ekeren, 1909 (charters 1124-1283) en verder in de *Bijdragen tot de Geschiedenis van het aloude Hertogdom Brabant*, IX, 1910, p. 345-364, X, 1911, p. 347-400, XI, 1914, p. 527-536, XIII, 1914, p. 88-120 en XXII, 1931, p. 12-41 (tot 1300).

Elders bewaard archief: Het grootste deel van het archief van de abdij berust in het archief van de abdij van Averbode: 696 charters (12de-18de eeuw), klein cartularium van de cijnsgoederen van de infirmerie (1305-1560), obituarium, cijnsboeken (16de-17de eeuw), kaartenatlas en een aantal losse kaarten (17de-18de eeuw) e.a. In het archief van het bisdom Antwerpen en in het Kathedraal archief van Antwerpen -momenteel berustend in de bibliotheek van de Universiteit Antwerpen, Stadscampus- bewaart men enkele losse documenten over het klooster (16de eeuw-1847): K 46. Op het Stadsarchief bewaart men in het bestand *Kerkelijke en caritatieve instellingen*, nrs. 419-439 13 charters (12de-16de eeuw) en wat losse documenten (16de-18de eeuw). Wat verspreide archieven zijn ook te vinden in de abdijarchieven van Tongerlo, Park en Grimbergen. Twee kaartboeken van de goederen (18de eeuw) vindt men in het archief van de kerk van Carolus Borromeus te Antwerpen.

Archief van de abdij van Sint-Michiels te Antwerpen , 1124-1797
4,00 str. m. – 69 inv. nrs.
□ Inhoud: Cartarium, 90 charters (1124-1781). – Cartularia (1355 -met aanvullingen tot 1505-, 1669-1686, 9 dln, 1741-1768 -bezittingen in Zandvliet en Ossendrecht-). – Rekeningen van de proost (1477-1481). – Rekeningen (1633-1635). – Renten (1722-1796). – Ontvangsten van pachten, renten en cijnzen (1470, 1643-1796). – Cijnsboek van Mechelen (1455). – Cijnsboek van polderlanden (1539-1555). – Ontvangsten en uitgaven van de goederen in Zandvliet, Ossendrecht en Berendrecht (1539-1796) - Leenbroek van Zandvliet en Berendrecht (1725). – Processtukken (16de-18de eeuw). – Kaarten van gronden en tienden (17de-18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T14/001 (VANNERUS J., *Inventaire des archives de l'abbaye de Saint-Michel à Anvers*, Leuven, 1913 (ook uitgegeven in de *Analectes de l'Ordre de Prémontré*, VII en IX).
─ Bronnenpublicatie, gedrukt: Bibliotheeknr. 514 (GOETSCHALCKX P.J., *Oorkondenboek der Witheerenabdij van S.-Michiels te Antwerpen*, Ekeren, 1909 (uitgave van oorkonden 1124-9 juli 1283), vervolg in *Bijdragen tot de geschiedenis inzonderheid van het aloude Hertogdom Brabant*, IX, 1910, p. 345-364, X, 1911, p. 347-400; XI, 1912, p. 527-536, XIII, 1914, p. 88-120, XXII, 1931, p. 19-41 (oorkonden 1283-1300).

ABDIJ VAN SINT-SALVATOR (PIETER POT) TE ANTWERPEN
Antwerpen, 1446-1797

Een door de rijke Antwerpse handelaar Pieter Pot, geboortig van Dordrecht, opgericht godshuis voor de ondersteuning van armen - vooral door brooduitdelingen- werd in 1446-1447 omgevormd tot een Cisterciënzerpriorij die bevolkt werd door monniken van het klooster IJsselstein bij Utrecht. In 1652 werd het klooster een abdij. Het werd afgeschaft in 1796.
Lit.: VAN DEN NIEUWENHUIZEN J., *Prieuré, puis abbaye du Saint-Sauveur à Anvers*, in *Monasticon belge*, VIII, vol. 1, Luik, 1992, p. 81-99. – *Verzameling der graf- en gedenkschriften van de provincie Antwerpen*, IV, Antwerpen, 1859, p. 199-240. – CANIVEZ J.M., *L'ordre de Cîteaux en Belgique*, Forges lez-Chimay, 1926, p. 245-249.
Archiefgeschiedenis: Nr. 3 werd in december 1904 door het Provinciebestuur Antwerpen aan het Rijksarchief overgemaakt, nr. 1 is afkomstig van de Administratie der Domeinen.
Lit.: Het obituarium is uitgegeven: *Verzameling der graf- en gedenkschriften van*

de provincie Antwerpen, IV, Antwerpen, 1859, p. 222-240.
Elders bewaard archief: Het grootste deel van het archief van het klooster bevindt zich in het archief van de Trappistenabdij te Westmalle, waar men o.a. een cartularium (ca. 1560) -waarvan kopie op het Rijksarchief-, een obituarium (17de-18de eeuw) -gemicrofilmd, zie Algemeen Rijksarchief te Brussel, Microfilms 1751-, diverse documenten (1688-1816), een zevental kaarten van eigendommen, renteboek, rekeningen van de koster en fundaties en jaargetijden (18de eeuw) bewaart. – In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men 197 charters (14de-17de eeuw) en losse stukken, vooral over abtsverkiezingen (1573-1802), K 13. In het archief van het Onze-Lieve-Vrouwkapittel bewaart men een aantal documenten i.v.m. de relatie tusen de abdij en het kapittel en een aantal processen.
In het Stadsarchief Antwerpen vindt men diverse documenten (1448-19de eeuw): nrs. 538-545.

Archief van de Sint-Salvatorabdij (Pieter Pot) te Antwerpen, 1668-1796
0,22 str. m. – 5 inv. nrs.
□ Inhoud: Manuaal van ontvangsten (1719-1796). – Denombrement (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/002 (*Inventaris van het archief van de Sint-Salvatorabdij, ook Pieter Potabdij geheten, in Antwerpen*).

COLLEGE EN CONVICT VAN DE JEZUIETEN TE ANTWERPEN
Antwerpen, 1562-1773

De jezuïetenvestigingen in Antwerpen betreffen eigenlijk een vijftal archief-vormers.
De jezuïeten waren reeds sedert 1562 in Antwerpen gevestigd waar ze vooral de pastorale begeleiding verzorgden van de Spaanse, Portugese en Italiaanse kooplui en Spaanse garnizoensoldaten. In 1574 verwierven ze Het Hof van Aken, de oude residentie van de keizerlijke bankiers Schetz, een complex aan de Korte Nieuwstraat- Conscienceplein.
Hier openden zij een *college*, dat ze echter onder het Calvinistisch stadsbestuur in 1578-1585 moesten verlaten. In 1585 startten ze dit college opnieuw op, dat in 1607 verhuisde naar het Hof van Liere in de Prinsstraat. In 1616 werd het een afzonderlijke instelling, dat later als buitenverblijf het Hof van plaisantie Venneborg in Deurne verwierf.
Het *Professenhuis* bleef gevestigd in het Hof van Aken. Dit was een pastoraal centrum zonder vaste inkomsten waar de jezuïetenelite -de "super"-jezuïeten aan apostolaat en wetenschappelijk onderzoek deden. Dit was ook de uitvalbasis voor

de zendelingen naar de Hollandse Missie en de verblijfplaats van de Bollandisten. Het bezat het Rivierenhof in Deurne als buitenverblijf.
Ook het *Provincialaat* van de in 1612-1615 opgerichte provincie Flandro Belgica bleef gevestigd in voornoemd Hof.
Daarnaast bestond nog het *"convict"*, het internaat van het college dat reeds in 1593 bestond -zij het geleid door particulieren- maar in 1630 door de sociëteit werd overgenomen en in 1651 naar het Hotel van Straelen aan de Sint-Jacobsmarkt verhuisde en het Bisschoppenhof op het Kiel als buitenverblijf had.
Daarnaast was de (grote) *Sodaliteit* sedert 1585 in het Hof van Aken gevestigd. Dit was een religieus geïnspireerde "club", een broederschap van vooral -vooraanstaande- mannelijke leken, die er onder de geestelijke leiding van de jezuïeten, aan geloofsverdieping, gebedsleven en liefdadigheid deden. Er waren heel wat sodaliteiten, ook in het college.
De bescheiden van dit bestand betreffen essentieel het klooster en het convict.
Lit.: MARINUS M.J., *Kampioenen van de contrareformatie, 1562-1773*, in *Antwerpen en de jezuïeten, 1562-2002* (ed. H. VAN GOETHEM), Antwerpen, 2002, p.7-70. – MOEHLIG M., *Het Jezuëtencollege te Antwerpen in de 17de en 18de eeuw*, Licentiaatsverhandeling, Leuven, 1988. – *Verzameling der graf- en gedenkschriften van de provincie Antwerpen*, V, Antwerpen, 1873, p. 199-256.
Archiefgeschiedenis: De archieven van het college en van het convict bleven na de opheffing van de orde in Antwerpen en kwamen later op heet provinciebestuur van Antwerpen terecht, die ze op 24 december 1904 overmaakte aan aan het Rijksarchief.
Nr. 27 betreft het jezuïetenklooster van Lier, nr. 28 de Sint-Michielsabdij (nu "Archief van de Sint-Michielsabdij te Antwerpen, nr. 30bis).
Elders bewaard archief: In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men 28 charters (16de-17de eeuw) en andere documenten (1599-1718) over het klooster: K 17-18.
Zie ook Algemeen Rijksarchief, Microfilms 716: "Promptuarium pictorum seu collectio delineationum et iconum quam Bibliothecae Domus Professorum Societatis Jesu Antverpiae" door P. Dolmans, 1757.
In het Stadsarchief Antwerpen, *Kerkelijke en caritatieve instellingen* bewaart men documenten (1572-18de eeuw) over de verschillende jezuïetenhuizen (588-606).

Archief van het College en Convict van de Jezuïeten te Antwerpen, 1368-18de eeuw

2,70 str. m. – 63 inv. nrs.
□ Inhoud: Cartarium (447 charters, 1368-1773). – Inventarissen van archieven en eigendomstitels (1615-1773). – Fundatie Houtappel (1611-1674). – Testamenten van weldoeners (1548-1658). – Huizen in de stad (1544-1773). – Goederen buiten

Antwerpen (17de-18de eeuw). – Renten (1557-1767). – Tol van Rooverberg (1733-1772). – Manualen en rekeningen -o.a. van het convict- (1631-1773) - Opgave eigendommen en verkoop (1776-1784). – Beheer van goederen in het Land van Waas en in Hulst, eigendom van de colleges van Aalst, Ieper en Leuven (1676-1773). – Opgave van goederen behorend aan de Provincie Flandro-Belgica en aan de gemeenchappelijke kas van de colleges (1763-1771). – Rekeningen voor de ontvangst van renten (1783-1809).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/015 (VANNERUS J., *Inventaris van het archief van de jezuïeten te Antwerpen. Inventaire des archives de la compagnie de Jésus reposant aux archives de l'état à Anvers*, in *Bijdragen tot de geschiedenis inzonderheid van het hertogdom Brabant*, XI, 1912, p. 210-227).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Bibliotheeknr. 4533 (VANNERUS J., *Jezuiten te Antwerpen, Lier en Mechelen (1363-18de eeuw). Inventarissen* (Rijksarchief Antwerpen, Toegangen in beperkte oplage nr. 2), Brussel, 1989 (is een anastatische uitgave van toegang nr. 1).

KLOOSTER VAN DE ALEXIANEN (CELLEBROEDERS) TE ANTWERPEN

Antwerpen, 1345-1796

In 1345 schonk de Duitse koopman Hendrick Suderman een huis aan de Veemarkt aan een groep ziekenbroeders, waaruit een klooster van Cellebroeders of Alexianen ontstond. Pas in 1495 kregen ze toestemming om een kapel te bouwden. Omdat de nabijheid van patiënten met besmettelijke ziekten nogal wat weerstand opriep van de omwonenden kochten zij in 1527 een groot afgelegen perceel grond op het einde van de Lange Nieuwstraat. Op deze gronden openden zij een nieuwe straat, de Cellebroedersstraat, die de Meir met de Lange Nieuwstraat verbond en waar in 1548 een nieuw klooster verrees. Op de terreinen van hun vroeger klooster werd een straat, Sudermansstraat geopend. Zij zorgden voor het "afleggen" en begraven van overledenen, later hielden zij zich ook bezig met de verzorging van geesteszieken. In 1797 moesten de broeders het klooster verlaten maar konden het later terugkopen. Door financiële en ook interne moeilijkheden moesten ze het echter opnieuw verkopen. Enkele broeders startten in 1817 in de Jezusstraat een verzorgingsinstelling voor geesteszieken die omwille van uitbreidingsmoeilijkheden in 1876 werd overgebracht naar Boechout.
Lit.: *Werken van Barmhartigheid. 650 Jaar Alexianen in de Zuidelijke Nederlanden*, Leuven, 1985, p. 55-61. – *Verzameling der graf- en gedenkschriften van de provincie Antwerpen*, IV, Antwerpen, 1859, p. 285-303.

Archiefgeschiedenis: In april 1898 door het Algemeen Rijksarchief overgemaakt aan het Rijksarchief Antwerpen.
Elders bewaard archief: In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een aantal charters en losse stukken over het klooster (14de eeuw-1803), K 11.
In het Stadsarchief Antwerpen vindt men een aantal documenten (1378-1814) over het klooster: nrs. 522-526.
Het archief van het klooster van de Alexianen van Antwerpen-Boechout, dat vroeger bewaard werd in het klooster in Boechout is in 2004 overgebracht naar het Kadoc te Leuven.

Archief van het klooster van de Alexianen(Cellebroeders) te Antwerpen, 1485-1817
0,04 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Cartarium (26 charters, 1485-1778). – Diverse bescheiden (1506-1817).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/003 (*Inventaris van het archief van het klooster van de Alexianen of Celbroeders te* Antwerpen).

KLOOSTER VAN DE ANNONCIADEN TE ANTWERPEN
Antwerpen, 1608-1783

Kloosterlingen, die de regel van Sint-Franciscus volgden, begonnen in 1608 op de Kauwenberg een nieuwe stichting en bouwden vanaf 1614 een nieuw klooster in de Lange Winkelstraat. In 1784 afgeschaft. De kloostergebouwen dienden als hospitaal, magazijn en kazerne terwijl de kerk door de administratie van de Domeinen eerst aan de stad werd gegeven maar in 1819 teruggenomen om ze aan de protestantse gemeente te schenken.
Lit.: CARNIER M., *De orde van de Allerheiligste Maagd Maria of (Franse) Anuntiaten: Monasticon* (Bibliografische inleiding tot de Belgische kloostergeschiedenis voor 1796, nr. 8), Brussel, 1998, p. 53-69. – *Verzameling der graf- en gedenkschriften van de provincie Antwerpen*, VI, Antwerpen, 1871, p. 43-68. – BAUDOUIN F., *Balthasar I Moretus, "gheestelyck vader" en zijn verwanten, begunstigers van de Antwerpse Annuntiaten*, in *Studies over het drukkersgeslacht Moretus*, Antwerpen, 1996, p. 131-156.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 2-3 zijn afkomstig van de administratie van Domeinen, nr. 4 is aangekocht op de veiling Van der Straelen-Moons op 18 januari 1886, nrs. 8-9 werd in december 1904 door het Provinciebestuur van Antwerpen aan het rijksarchief overgedragen, nr. 11 werd op 13 maart 1905 overgemaakt door het Algemeen Rijksarchief.
Elders bewaard archief: In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men 23

charters (16de-18de eeuw) en afschriften van schepenbrieven (1516-1776): K 51. Op het Stadsarchief Antwerpen vindt men een aantal documenten (1600-1644) over het klooster: *Kerkelijke en caritatieve instellingen* nr. 968-970.

Archief van het klooster van de Annonciaden te Antwerpen, 1540-1789
0,32 str. m. – 11 inv. nrs.
□ Inhoud: Cartarium (29 akten, 1540-1722). – Renteboeken (1652-1789). – Professieboeken (1608-1781). – Rekeningen (1765-1784.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/004 (*Inventaris van het archief van het klooster van de Annonciaden te Antwerpen*).

KLOOSTER VAN DE APOSTELINNEN TE ANTWERPEN
Antwerpen, 1682-1796

Agnes Baliques, van Spaanse afkomst, stichtte in 1682 een kloostertje in de Parochiaanstraat. Na interne moeilijkheden stichtte zij met een deel van de zusters een nieuw klooster aan de Paardenmarkt terwijl het oorsponkelijk klooster na enige tijd verdween. In 1692 werd dan een nieuw huis geopend in de Vekestraat, dat in 1714 werd overgebracht naar de Meistraat. Zij hielden zich vooral bezig met onderwijs aan arme kinderen.
De hier besproken documenten betreffen o.i. het klooster van de Vekestraat-Meistraat.
Archiefgeschiedenis: De 4 registers werden in december 1904 door het provinciearchief van Antwerpen aan het Rijksarchief overgemaakt.
Lit.: JACOBS H., *Inventaris der archieven van het Provinciaal Bestuur van Antwerpen*, I, Antwerpen, 1890, p. 208.
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de afgeschafte kloosters" met rekeningen van de stichting markies Redolfi (1754-1796)
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van het klooster (Paardenmarkt en Jordaensstraat, ca. 1900, 461 p, 41 en 38 p.), evenals losse documenten over het klooster in de Meistraat en aan de Paardenmarkt (1695-1795): K 52-53.
In het Stadsarchief Antwerpen vindt men een aantal documenten van het klooster: *Kerkelijke en caritatieve instellingen*: K 1128-1130.

Archief van het klooster van de Apostelinnen te Antwerpen, 1725-1798
0,14 str. m. – 4 inv. nrs.
□ Inhoud: Register en manuaal van ontvangsten (1773-1798). – Manuaal van lijfrenten (1792-1794). – Rekeningen van de fundatie van markies de Ridolfi

(1725-1754).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/005 (*Inventaris van het archief van het klooster van de Apostelinnen te Antwerpen*).

KLOOSTER VAN DE ARME KLAREN TE ANTWERPEN
Antwerpen, 1455-1783

Onder impuls van de pas aangekomen paters Minderbroeders werden er vanaf 1455 plannen gemaakt om een klooster van Arme Klaren op te richten in Antwerpen. De abt van Sint-Michiel stelde een vrij groot stuk grond ter beschikking en enkele kloosterzusters uit Trier hielpen het klooster uitbouwen. Onder het Calvinistisch stadsbestuur moesten de zusters het klooster verlaten en werd er zelfs rond 1580 een nieuwe straat door het kloosterdomein getrokken, die na 1585 werd opgeheven. Het klooster werd in 1783 afgeschaft.
Lit.: S. SCHOUTENS, *Geschiedenis van het voormalig klooster der Arme Claren te Antwerpen*, Antwerpen, 1900. – *Verzameling der Graf- en Gedenkschriften van de provincie Antwerpen*, VI, Antwerpen, 1871, p.97-123.
Archiefgeschiedenis: Nr. 4 werd in december 1904 door het Provinciebestuur van Antwerpen aan het Rijksarchief overgemaakt; nr. 2-3 zijn afkomstig van de administratie van de Domeinen.
Elders bewaard archief: In het archief van het bisdom bewaart men enkele losse bescheiden (16de eeuw, 1779-1784) over het klooster: K 115.
In het Stadsarchief Antwerpen, *Kerkelijke en caritatieve instellingen* bewaart men een aantal documenten over het klooster (1586-17de eeuw) nrs. 930-932.

Archief van het klooster van de Arme Klaren te Antwerpen, 1288-1790
0,70 str. m. – 5 inv. nrs.
□ Inhoud: Cartarium (11 akten, 1288-17de eeuw). – Rekeningen en manualen van inkomsten en uitgaven (1674-1790).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/006 (*Inventaris van het archief van het klooster van de Arme Klaren te Antwerpen*).

KLOOSTER VAN DE AUGUSTIJNEN TE ANTWERPEN
Antwerpen, 1608-1796

Opgericht in 1608 in een complex aan de Everdij-, Oudaan- en -Kammenstraat. De Augustijnen startten dadelijk met een Latijnse school-college, dat in de 17de-18de eeuw een grote bloei kende. Afgeschaft in 1796 en in het begin van de 19de eeuw

werd hun kloosterkerk de Sint-Augustinusparochiekerk.
Er was reeds tevoren omstreeks 1513 een klooster van de Augustijnen (-observanten van de Saksische Congregatie) opgericht in Antwerpen, die echter tijdens de volgende jaren werden meegesleurd in de anti-Roomse beweging van hun medebroeder Luther en in 1522-1523 uit hun klooster werden verdreven. Hun kloosterkerk werd omgevormd tot Sint-Andriesparochiekerk.
Lit.: LEYDER D., *De Augustijnen te Antwerpen (1608-1797). Dagelijks leven in het klooster en op het college*, Leuven (Augustijns Historisch Instituut), 1996. – ID., *Monasticon Augustinianum Belgicum* (Bibliografische inleiding tot de Belgische kloostergeschiedenis nr. 16), Brussel, 1998, p. 73-98. – PEETERS F., *Sint-Augustinuskerk te Antwerpen*, Antwerpen. – *Verzameling der graf- en gedenkschriften van de provincie Antwerpen*, IV, Antwerpen, 1859, p. 245-280.
Archiefgeschiedenis: Nr. 2 werd in december 1904 door het Provinciebestuur van Antwerpen overgemaakt aan het Rijksarchief; nr. 4 werd in december 1988 aangekocht op een veiling van Ch. Van Herck en zoon te Antwerpen.
Elders bewaard archief: In het archief van de Sint-Augustinuskerk te Antwerpen, berustend op het Rijksarchief Antwerpen) worden een aantal documenten van broederschappen (1627-1793) bewaard.
Een aantal documenten (1607-1795) worden bewaard in het archief van het bisdom Antwerpen K1-7, o.a. acta capitularia (1721-1760), renteboek (1780-1795). In het Stadsarchief Antwerpen bewaart men een aantal documenten (1589-1826) over de Augustijnen: *Kerkelijke en caritatieve instellingen*: (K 605-606) evenals over broederschappen in de kloosterkerk (K 1944, 1980-1982, 1944, 2010-2014). Het allergrootste deel van het kloosterarchief wordt bewaard in het archief van de Augustijnenprovincie te Gent (772 nrs., 1608-1818).

Archief van het klooster van de Augustijnen te Antwerpen, 1734-1797
0,12 str. m. – 4 inv. nrs.
□ Inhoud: Manuaal van pachten, renten en cijnzen (1791-1796). – Denombrement (1787). – Register van missen, opgedragen in de kloosterkerk (1791-1797). – Lijkrede voor E.P. Gerardus Melyn (1734).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/007 (*Inventaris van het archief van het klooster van de Augustijnen te Antwerpen*).

KLOOSTER VAN DE BOGAARDEN (DERDE ORDE VAN SINT-FRANCISCUS) TE ANTWERPEN

Antwerpen, 1290-1796

De reeds decennialang actieve Bogaarden -meestal wevers, die aanvankelijk verspreid in de stad woonden- verenigden zich in 1290 in een kloostergemeenschap die de regel van Sint-Franciscus aannam. Het klooster was een vrij uitgestrekt complex tussen de Eiermarkt, de Korte Nieuwstraat, de Katelijnevest en het klooster van de Cellebroeders-Alexianen. Onder het Calvinistisch stadsbestuur werden de paters in 1579 uit hun klooster verjaagd en werd er een nieuwe straat geopend door het kloosterbeluik dat een rechtstreekse verbinding met de Beurs realiseerde. Deze straat bleef ook na de terugkeer van de paters bestaan. In 1796 werd het klooster afgeschaft.

Lit.: *Verzameling der graf- en gedenkschriften van de provincie Antwerpen*, VI, Antwerpen, 1871, p. 5-38.

Archiefgeschiedenis: De nrs. 10-13, 15, 21-23 werden in december 1904 door het provinciebestuur van Antwerpen aan het Rijksarchief overgemaakt. Nr. 18 werd aangekocht op de veiling Vander Straeten-Moons te Antwerpen op 18 januari 1886, nr. 36 op de veiling Fievez te Brussel in april 1907. Ook het vroegere bestand "Archief van het klooster van de Derde Orde van Sint-Franciscus te Antwerpen, 1289-1755" betreft het klooster van de Bogaarden.

Elders bewaard archief: Verzameling grafschriften uit 1770, zie "Verzameling Losse Aanwinsten" nr. 146.

In het archief van het bisdom bewaart men enkele documenten over het klooster (16de eeuw-1803) K 10. Zie ook bestand "Archief van het klooster van de Urbanisten te Antwerpen", blok 2: "Archief van het klooster van de Derde Orde van Sint-Franciscus te Antwerpen" nr. 3 (overgedragen aan de Koninklijke Bibliotheek te Brussel, Handschriftenkabinet, Hs. III, 1464) en nr. 4 (Cartularium met statuten, 1288-1568).

In het Stadsarchief Antwerpen, *Kerkelijke en caritatieve instellingen* nrs. 458-468, 1908 bewaart men een aantal documenten van het klooster (1352-1817).

Archief van het klooster van de Bogaarden te Antwerpen, 1256-1817

2,92 str. m. – 37 inv. nrs.

□ Inhoud: Cartarium (593 charters, 1256-1763). – Cartularium met statuten (1288-1568). – Testamenten, voornamelijk van schenkers (1335-1740). – Manualen van ontvangsten en uitgaven (1674-1796). – Obituaria (15de-18de eeuw). – Aartsbroederschap van Sint-Franciscus (1741 met documenten -1586-1783-). – Kwijtschriften voor uitgaven e.d. van het klooster (1782-1805).

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/008 (*Inventaris van het*

archief van het klooster van de Bogaarden te Antwerpen).
─ Bronnenpublicatie, gedrukt: Bibliotheeknr. 2306/6 (*Verzameling der graf- en gedenkschriften van de provincie Antwerpen*, VI, Antwerpen, 1871, p. 18-32 (uitgave van de nrs. 18-19).

KLOOSTER VAN DE DOMINICANEN TE ANTWERPEN

Antwerpen, 1243-1796

Klooster in 1243-1244 vanuit het Leuvense klooster opgericht in Antwerpen, in de buurt van de Sint-Michielsabdij. Rond 1250 werd een klooster met kerk opgetrokken buiten de toenmalige stadswallen. Door de uitbreiding van de stad kwam het complex binnen de stadsomwalling te liggen. Tijdens het Calvinistisch bewind (1579-1585) werden de paters uit het klooster verdreven en leed het klooster en kerk grote schade. Van 1605 tot 1648 bestuurden zij een Latijnse school, die dan vervangen werd door een theologische (hoge)school. In 1796 afgeschaft.
Lit.: DE MECHELEER L., *De orde van de Dominicanen. Monasticon* (Bibliografiche inleiding tot de Belgische kloostergeschiedenis voor 1796, nr. 35), Brussel, 2000, p.68-130. – *Verzameling der graf- en gedenkschriften van de provincie Antwerpen*, V, Antwerpen, 1873, p. 1-189.
Archiefgeschiedenis: Nrs. 1-2 zijn afkomstig van de administratie van de Domeinen, nrs. 5-6 van het archief van het Provinciebestuur Antwerpen, dat in december 1904 werd overgemaakt aan het Rijksarchief.
Elders bewaard archief: In het archief van de Sint-Pauluskerk vindt men een aantal losse stukken -in twee banden ingebonden- (1243-1794), begraafboeken (1635-1796), ledenlijsten van broederschappen (1594-1899).
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een aantal documenten over het klooster (1675-1802) K 15-16.
In het Antwerps Stadsarchief zijn ook wat charters en losse documenten over het klooster te vinden: *Kerkelijke en caritatieve instellingen* (1243-1794, K 405-408, 480-487, 606, 618, 2010-2014)
In het archief van het Dominicanenklooster te Gent vindt men een aantal professie- en wijdingsboeken (1585-1796) en wat losse bescheiden.

Archief van het klooster van de Dominicanen te Antwerpen, 1525-1796

0,31 str. m. – 8 inv. nrs.
□ Inhoud: Cartarium (4 charters -1444-1551-). – Manualen van renten en lijfrenten (1747-1796). – Manuaal van verhuring van huizen (1748-1796). – Denombrement (1787). – Begraafkelders in de kerk, "Serckboek" (16de-17de eeuw). –

Processtukken (1525-1614).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/009 (*Inventaris van de archieven van het klooster van de Dominicanen te Antwerpen*).

KLOOSTER VAN DE DOMINICANESSEN TE ANTWERPEN
Antwerpen, 1621-1783

Klooster Sint-Anna-Consolatie, gesticht in 1507 te Temse werd in 1621 (deels) overgebracht naar Antwerpen naar aanleiding van het te verwachten oorlogsgeweld. Zij kochten een groot herenhuis in het "Firmerystraetken", dat later de "Predikheerinnenstraat" werd genoemd, vlakbij het Klapdorp en de Minderbroedersrui. De zusters probeerden hun nakende opheffing nog te ontlopen door het openen van een armenschool maar werden toch opheven in 1783.
Lit.: PRIMS F., *Geschiedenis van het Prekerinnenklooster te Antwerpen, 1621-1801*, Antwerpen, 1946. – *Verzameling der graf- en gedenkschriften van de provincie Antwerpen*, V, Antwerpen, 1873, p. 195-196. – DE PUE P., *Het klooster van Sint-Anna-Consolatie te Temse*, in *Annalen van de Koninklijke Kring van het Land van Waas*, LXXXI, 1978, p. 49-129. – DE MECHELEER L., *De orde van de Dominicanessen. Monasticon* (Bibliografische inleiding tot de Belgische kloostergeschiedenis voor 1796. 38), Brussel, 2001, p. 45-67.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 2-5 zijn afkomstig van de administratie van de Domeinen, de nrs.6-8 werden in december 1904 door het archief van het Provinciebestuur Antwerpen overgemaakt aan het Rijksarchief.
Elders bewaard archief: In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men enkele losse documenten over het klooster (17de eeuw-1724): K 77.
In het archief van de Sint-Pauluskerk te Antwerpen vindt men een professieboek (1641-1815) van het klooster.
In het Stadsarchief Antwerpen vindt men ook een aantal bescheiden van het klooster, w.o. een kroniek: *Kerkelijke en caritatieve instellingen* K 1031-1033. In het Dominicanenklooster in Gent bewaart men een aantal documenten over het klooster: o.a. professies, testamenten, renten (17de-18de eeuw), lijst van geoderen (1782) e.a. (nrs. 2657-2724).

Archief van het klooster van de Dominicanessen (Prekerinnen) te Antwerpen, 1518-1790
0,40 str. m. – 8 inv. nrs.
□ Inhoud: Cartarium (18 akten, 1518-1737). – Manualen van ontvangsten, van renten (1609-1790). – Kloosterregels (1600-1624). – Manuaal van J. Colijns te Antwerpen (1623-1642) (deel van een register dat tevens een manuaal van het

klooster is).
Bevat ook de archieven van: Colijns, J. (Antwerpen, 1623-1642).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/010 (*Inventaris van de archieven van het klooster van de Dominicanessen te Antwerpen*).

KLOOSTER VAN DE ENGELSE ONGESCHOEIDE KARMELIETESSEN TE ANTWERPEN

Antwerpen, 1619-1796

De stichteres, Lady Mary Lovell, dochter van de graaf van Teynham, stichtte in 1619 -na een mislukte poging in Luik- een klooster in Antwerpen (Hofstraat). In 1620 wordt een ruim huis in het Hopland aangekocht waar men aan de uitbouw van een klooster begon. Door menigvuldige schenkingen breidde het klooster, meestal de Engelse Theresianen genoemd, zich verder uit en stichtte zelf een klooster in Hoogstraten. Het werd opgeheven in 1796. Op een deel van het kloosterdomein werd in de 19de eeuw een Schouwburg en een Redemptoristen-klooster gebouwd.
Lit.: MAJERUS P., *Ordres mendiants anglo-irlandais en Belgique. Monasticon* (Introduction bibliographique à l'histoire des couvents belges antérieure à 1796, no. 43), Brussel, 2001, p. 123-178. – *Verzameling der graf- en gedenkschriften van de provincie Antwerpen*, IV, Antwerpen, 1873, p. 405-420.
Elders bewaard archief: Het grootste deel van het archief van het klooster wordt bewaard in het archief van de Carmel in Darlington (UK), in dat van Saint Mawgan, Lanherne Carmelite Convent (UK) en in de "Archives of the Carmelite Monastery" in Baltimore (USA). In het archief van het bisdom bewaart men een aantal losse documenten over het klooster (1621-1772): K 111.
In het Stadsarchief Antwerpen vindt men ook een aantal documenten van en over het klooster, *Kerkelijke en caritatieve instellingen*, nrs. 1018-1019 (1620-1794).

Archief van het klooster van de Engelse Ongeschoeide Karmelietessen te Antwerpen, 1759

0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Verzoek voor een begrafenis van een pensionaire (1759).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/011 (*Inventaris van de archieven van het klooster van de Engelse ongeschoeide Karmelietessen te Antwerpen*).

KLOOSTER VAN DE FALCONTINNEN (MARIENDAL) TE ANTWERPEN

Antwerpen, 1340-1784

In 1340 stichtte de Italiaan Falco de Lampage, wardijn van de Antwerpse munt, op het Falconshof - aan de Falconrui en –plein - een godshuis voor weduwen en juffrouwen, dat geleid werd door zusters die de regel van Sint-Franciscus (Derde orde) volgden. Omdat hun -zwaar gehypothekeerd- huis na de dood van de schenker werd geconfisqueerd verhuisden de zusters na enige tijd naar de Lange Nieuwstraat. In 1422 kochten zij hun oorspronkelijke vestigingsplaats terug en volgden de zusters de regel van Sint-Augustinus onder de geestelijke leiding van de prior van Ten Troon in Grobbendonk. Als reguliere kanunnikessen sloten zich aan in 1428-1436 bij het Kapittel van Windesheim. Door vele schenkingen werd het een vrij rijk klooster, dat grote aantrekkingskracht had op de dochters uit de adel en uit rijke poortersfamilies. Onder het Calvinistisch stadsbestuur werden de kloostergebouwen o.a. als kazerne en hospitaal gebruikt maar na 1585 terug in volle glorie hersteld. In 1635 stichtte Louis de Roomer op het kloosterdomein een Sint-Jozefskapel. Het klooster werd in 1784 afgeschaft en maakte in het begin van de 19de eeuw plaats voor een grote kazerne.

Lit.: PERSOONS E., *Prieuré de Mariëndaal à Anvers*, in *Monasticon belge*, VIII, vol. 2, Luik, 1993, p. 563-579. – DE KEYSER R., *Domus Beatae Mariae in Facons in Antverpia*, in *Monasticon Windeshemense. Teil 1: Belgien* (Archief- en Bibliotheekwezen in België, extranummer 16), Brussel, 1976, p. 223-235. – *Verzameling der graf- en gedenkschriften van de provincie Antwerpen*, IV, Antwerpen, 1859, p. 309-346.

Archiefgeschiedenis: De nrs. 17, 20-26 zijn afkomstig van de administratie van de Domeinen; de nrs. 28-97 zijn deels afkomstig van het archief van het Provinciebestuur Antwerpen, die ze in december 1904 overmaakte aan het Rijksarchief. Nr. 98 werd ik 1980 verkregen van de Koninklijke Bibliotheek te Brussel, oud nummer 14.140 (cat. 4282).

Elders bewaard archief: In het archief van het bisdom bewaart men een aantal documenten (15de-18de eeuw) over het klooster: K 92-93, waaronder een kroniek van rector C. Caers uit 1647. Ook in het archief van het kathedraal Onze-Lieve-Vrouwekapittel van Antwerpen vindt men een aantal documenten over het klooster (15de-17de eeuw) ("Capsa 18 Dominorum")

Op het Stadsarchief Antwerpen zijn enkele charters en wat losse documenten (16de-1842) bewaard: *Kerkelijke en Caritatieve instellingen* nrs. 903-907.

Een dossier over het orgel (1654) zou bewaard worden in de bibliotheek van de Universiteit van Michigan (USA) -papieren Stellfeld-.

Archief van het klooster van de Falcontinnen (Mariëndaal) te Antwerpen, 1319-1790
6,70 str. m. – 98 inv. nrs.
□ Inhoud: Cartarium (1319-1755). – Kroniek (1659-1728). – Cartularia en opgave van goederen (15de-16de eeuw). – Opgave van de goederen in Breda, Ginneken, Etten en Princenhage (16de eeuw). – Kaartenatlassen van goederen in Antwerpen, Borgerhout, Merksem, Wilrijk, Brecht, Kontich, Lint, Lier, Berlaar, Herenthout (1693-1694, 1736). – Manualen van ontvangsten, uitgaven en renten, rekeningen (1555-1790). – Rekeningen van de Ark -kas voor onvoorziene en buitengewone uitgaven- (1566-1780). – Testamenten (1438-1774). – Rekeningen en manualen van de kapel van Sint-Jozef (1605-1782). – Ledenlijst van de Broederschap van de H. Jozef (1639-1782). – Losse documenten, vooral over het beheer van de goederen (1421-1803). – Opgave van goederen (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/012 (*Inventaris het archief van de Falcontinnen (Mariëndaal) te Antwerpen*).

KLOOSTER VAN DE GESCHOEIDE KARMELIETEN TE ANTWERPEN
Antwerpen, 1494-1783

In 1494 stichtten een aantal Mechelse Karmelieten -o.a. met steun van aartshertog Maximiliaan- een nieuw klooster in de Huidevettersstraat in Antwerpen dat heel aanvankelijk heel wat moeilijkheden kende om aanvaard te worden. De kloosterkerk van de Onze-Lieve-Vrouwebroeders zoals men de Karmelieten meestal noemde, werd de huiskerk van de Spaanse kolonie in Antwerpen. Onder het Calvinistisch stadsbestuur werd het kloostercomplex verkaveld in 1580. Na hun terugkeer in 1585, namen de Karmelieten ook het militair aalmoezenierschap van de Spaanse soldaten waar. De laatste paters verlieten in 1796 het klooster. De kerk werd vrij snel afgebroken en op de terreinen van de oude kloostergebouwen werd een eeuw later het Sint-Jan-Berchmanscollege gebouwd.
Lit.: PRIMS F., *Op de gronden van Sint-Jan Berchmanscollege. van Houtmere tot Carmelklooster, stapelhuis en gymnasium*, Antwerpen, 1949. – *Verzameling der graf- en gedenkschriften van de provincie Antwerpen*, V, Antwerpen, 1873p.269-357. – KLAVER M., *Stichting en bouw van het Carmelietenklooster te Antwerpen*, in *Bijdragen en mededelingen van het Nederlands Carmelitaans Instituut*, I (Documenta Carmelitana Neerlandica, I), Boxmeer, 1997, p. 64-72.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 3-8 zijn afkomstig van het archief van het Provinciebestuur van Antwerpen, die ze in december 1904 overmaakte aan het Rijksarchief.
Elders bewaard archief: In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men 38

charters (16de-18de eeuw) en wat losse documenten (1792-1802) over het klooster: K 28.
In het Stadsarchief Antwerpen bewaart men in *Kerkelijke en Caritatieve intellingen* een aantal documenten over het klooster (1485-1791), nrs. 572-576, 1920.

Archief van het klooster van de Geschoeide Karmelieten te Antwerpen, 15de eeuw-1787
0,25 str. m. – 9 inv. nrs.
□ Inhoud: Obituarium (15de-17de eeuw). – Opgave van de herkomst van goederen, renten en cijnzen (1493-1742). – Fundaties (1667-18de eeuw). – Manuaal van inkomsten (1709-1742).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/013 *Inventaris het archief van het klooster van de geschoeide Karmelieten (Onze-Lieve-Vrouwebroeders) te Antwerpen*).

KLOOSTER VAN DE GRAUWZUSTERS TE ANTWERPEN
Antwerpen, 1679-1797

De Grauwzusters, die zich vanuit het Tiense klooster in 1660 in het oude gasthuis van Zoutleeuw vestigden werden dakloos toen het hospitaal omwille van versterkingswerken door de Spaanse militaire genie werd afgebroken. Enkele zusters van Zoutleeuw vestigden zich omstreeks 1679 in Antwerpen op vraag van de stadsmagistraat om te helpen bij de verzorging van zieken van de epidemische "haastige ziekte" maar ze slaagden er lange tijd niet in om een toelating te krijgen tot een vast verblijf. Via hun eerste weldoeners, de koopmansfamilie 'tSantele, leefden zij een aantal jaren in een huis op de Vuilrui. In 1693-1700 werden een aantal huizen in de Lange Sint-Annastraat aangekocht via tussenpersonen die ze omvormden tot een klooster, zij het met veel tegenwerking van de pastoor van Sint-Jacob. De zusters werden in 1798 uit het klooster verdreven en hun klooster verkocht. Dat konden zij echter in 1802 opnieuw betrekken en zij zetten hun werk als ziekenverplegers verder. In 1821 werden zij als congregatie erkend.
Lit.: PRIMS F., *De geschiedenis van de Grauwzusters te Antwerpen*, Antwerpen, 1932. – *Verzameling der graf- en gedenkschriften van de provincie Antwerpen*, V, Antwerpen, 1871, p. 273-284. – CARNIER M., *De communauteiten van Tertiarissen van Sint-Franciscus. Monasticon. I. De Grauwzusters* (Bibliografische inleiding tot de Belgische kloostergeschiedenis voor 1796. 56), Brussel, 2002, p. 65-75.
Elders bewaard archief: In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een

historiek van het klooster (ca. 1900, 7 p.) evenals wat losse documenten (1680-1802: K 69-71, statuten, verkiezingen e.d. -1684-1825- en dossier 5 (1821-1922).
In het Stadsarchief Antwerpen bewaart men een aantal documenten van het klooster: *Kerkelijke en caritatieve instellingen*: K 1116.

Archief van het klooster van de Grauwzusters te Antwerpen, 1787
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Denombrement (1787); een in de inventaris vermeld document van 1685 hebben wij niet gevonden.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/014 (*Inventaris van het archief van het klooster van de Grauwzusters te Antwerpen*).

KLOOSTER VAN DE KAPUCIJNEN TE ANTWERPEN
Antwerpen, 1585-1796

Vrij kort na de inname van Antwerpen door Farnese -een grote beschermer van de Kapucijnen!- vestigden deze zich in 1585 in de stad, waar ze in 1587 een groot huis op de Paardenmarkt aankochten. De kloosterkerk werd in 1613-1614 herbouwd en vergroot, in 1660-1661 werd een nieuw koor en in 1662-1673 vele nieuwe kloostergebouwen en een pesthuis opgetrokken. Het klooster werd afgeschaft in 1796 en verkocht in 1797. Na enkele jaren werd de kloosterkerk een parochiekerk onder de patroonheilige van Antonius van Padua. De kloostergebouwen kwamen in 1810 voor het grootste deel in handen van de parochie.
Lit.: HILDEBRAND P., *De Kapucijnen in de Nederlanden en het prinsbisdom Luik*, I, Antwerpen, 1945, p. 23-49, V, Antwerpen, 1950, p. 15-34. – *Verzameling der graf- en gedenkschriften van de provincie Antwerpen*, VI, Antwerpen, 1871, p. 73-78.
Elders bewaard archief: In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een aantal documenten van het klooster (1593-1802): K 24.
In het Stadsarchief Antwerpen bewaart men een aantal documenten (1435-1798) over het klooster: nrs. 630-648. In het archief van de Sint-Antoniusparochie vindt men een aantal documenten over de Sint-Antoniusbroederschap in de kloosterkerk.

Archief van het klooster van de Kapucijnen te Antwerpen, 1787
0,01 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Denombrement (1787). – Plan van een verwarmde wachtkamer (z.d.).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/016 (*Inventaris van het archief van het klooster van de Kapucijnen te Antwerpen*).

KLOOSTER VAN DE KAPUCINESSEN TE ANTWERPEN
Antwerpen, 1644-1796

In 1644 vestigden zich zusters Kapucinessen van Bourbourg bij Duinkerke in Antwerpen, om te ontsnappen aan de oorlogsellende in Noord-Frankrijk. In 1648 kochten zij een groot huis tegenover het Sint-Joriskerkhof en richtten er een klooster in, dat ze in 1797 moesten ontruimen. Rond 1843 werd op gronden van het klooster een nieuwe straat, de Kapucinessenstraat geopend.
Lit.: *Stichting van het klooster der Capucineressen te Antwerpen*, Antwerpen. – MOONS-VANDER STRAELEN, *Stichting van het klooster der Capucienerssen te Antwerpen*, Antwerpen, 1869. – *Verzameling der graf- en gedenkschriften van de provincie Antwerpen*, VI, Antwerpen, 1871, p. 83-91.
Archiefgeschiedenis: Nr. 2 ("Het leven zuster Claire Françoise van Antwerpen, 161", in 1924 verkregen van de Koninklijke Bibliotheek te Brussel werd op 3 maart 1972 teruggegeven aan die Bibliotheek.
Elders bewaard archief: In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een aantal losse documenten over het klooster (17de eeuw-1796): K 106-109.
In het Stadsarchief Antwerpen bewaart men enkele documenten van het klooster: *Kerkelijke en caritatieve instellingen*: K 1087-1088.

Archief van het klooster van de Kapucinessen te Antwerpen, 1787
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Denombrement (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/017 (*Inventaris van het archief van het klooster van de Kapucinessen te Antwerpen*).

KLOOSTER VAN DE KARTUIZERS (SINT SOFIA) TE ANTWERPEN
Antwerpen, 1625-1783

Vanaf 1622 werden er pogingen ondernomen om het Kartuizerklooster Sint-Sophia in 's-Hertogenbosch (oorspronkelijk in Vught gevestigd) geheel of gedeeltelijk te verplaatsen naar Antwerpen. Ze vreesden Den Bosch te moeten verlaten, wat effectief ook gebeurde in 1625. Zij vestigden zich eerst in de Antwerpse refugie van de Kartuizers van Lier en bouwden een nieuw klooster op een aanpalend perceel aan de Begijnen- en Sint-Rochusstraat. In 1660-1661 verrees een nieuwe kloostervleugel. Het klooster werd in 1783 afgeschaft en op haar gronden verrees in de 19de eeuw een gevangenis en in een ander deel

vestigden zusters Kapucinessen zich in 1833.
Lit.: DELVAUX H. en DE GRAUWE J., *Chartreuse d'Anvers*, in: *Monasticon belge*, VIII, vol. 2, Luik, 1993, p. 732-750. – *Verzameling der graf- en gedenkschriften van de provincie Antwerpen*, V, Antwerpen, 1873, p. 499-529.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 3-6, 31-38 -die vermoedelijk de Kartuize in Vught/'s-Hertogenbosch betroffen- werden in 1947 en 1953 in een ruiloperatie aan het Algemeen Rijksarchief te Den Haag (nu Rijksarchief in 's-Hertogenbosch) overgemaakt.
Nr. 2 werd op de veiling vander Straelen-Van Lerius te Antwerpen op 18 januari 1886 aangekocht; nrs. 7-10 zijn afkomstig van de administratie van de Domeinen. De nrs. 13-29 zijn afkomstig van het archief van het Provinciebestuur van Antwerpen, die ze in december 1904 overdroeg aan het Rijksarchief.
Een charter (octrooi 23 september 1785) werd op 18 november 1970 verkregen bij aankoop van dhr. Van Loock te Brussel.
Elders bewaard archief: In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men 30 charters (17de eeuw) en andere documenten van het klooster, o.a. over het bezit van moeren in West-Vlaanderen, van polders in Doel en een hoeve in Grobbendonk (1471-1781): K 31-40.
In het Stadsarchief Antwerpen vindt men enkele losse documenten (1623-1754) over het klooster: K 509-510.

Archief van het klooster van de Kartuizers te Antwerpen, 1326-1790
1,02 str. m. – 28 inv. nrs.
□ Inhoud: Cartarium (44 charters, 1335-1785). – Inventaris (1779). – Huurcontracten (18de eeuw). – Manualen van ontvangsten en uitgaven, van renten en cijnzen (1767-1790). – Manualen van goederen en inkomsten in Antwerpen, Bergen, Brussel, Dilbeek, Grobbendonk, Melsele, de Moeren (Hondschote e.a.), Namen, Oostmalle, Rijkevorsel, Vlimmeren, Zwijndrecht (1621-1768). – Plan van huis en drie tuinen in de Sint-Rochusstraat (1786). – Diverse bescheiden (17de eeuw);
Kartuize Sint-Catharina te Antwerpen (Kiel), later te Lier: Cartularium (15de eeuw). -Klein cartularium van hertogelijke oorkonden (15de eeuw). – Renteboek (14de eeuw). – Manuaal van inkomsten (1427). – Cartularium van de Grote Kartuize van Savoie in Brabant (1392-1536).
Bevat ook de archieven van: Kartuizers te Antwerpen/Lier (Sint-Catharina).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/018 (*Inventaris van het archief van de Kartuizers te Antwerpen*).

KLOOSTER VAN DE MINDERBROEDERS TE ANTWERPEN
Antwerpen, 1446-1797

Opgericht in 1446 in een huis op de Kauwenberg en in 1450 overgebracht naar een ruim terrein -aan de Mutsaertstraat-. In 1567 werd het complex zwaar beschadigd maar na 1585 hersteld. In 1796 opgeheven, maakte het in 1810 plaats voor een stedelijk museum en een Academie voor Schone Kunsten.
Lit.: SCHOUTENS S., *Geschiedenis van het voormalig Minderbroedersklooster van Antwerpen (1446-1797)*, Antwerpen, 1894. – *Verzameling der graf- en gedenkschriften van de provincie Antwerpen*, VI, Antwerpen, 1871, p. 145-247, 285-287.
Archiefgeschiedenis: Nr. 2 werd in oktober 1903 vanuit het Algemeen Rijksarchief te Brussel overgemaakt; nr. 3 werd door het archief van het Provinciebestuur Antwerpen in december 1904 aan het Rijksarchief overgemaakt; nr. 6 werd in 1985 aangekocht bij boekantiquariaat J. Devroe (vermoedelijk in 1886 gekocht op de veiling Vander Straelen-Moons door baron Gustave van Havre te Wijnegem).
Elders bewaard archief: In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men 5 charters (16de-18de eeuw) en een aantal losse stukken van het klooster (1448-1802): K 41.
In het Stadsarchief Antwerpen vindt men een aantal bescheiden (1446-18de eeuw) over het klooster : nrs. 558-560.

Archief van het klooster van de Minderbroeders te Antwerpen, 1489-1835
0,05 str. m. – 6 inv. nrs.
□ Inhoud: Denombrement (1787). – Obituaria (1791-1835). – Register van grafschriften en jaargetijden (1574-1780). – Losse documenten (1489-1750).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/019 (*Inventaris van het archief van het klooster van de Minderbroeders te Antwerpen*).

KLOOSTER VAN DE MINIEMEN TE ANTWERPEN
Antwerpen, 1614-1796

In 1614 in Antwerpen opgericht door J.A. Balbi, een rijk Genuees edelman en koopman. In 1618 kocht hij de ruime patriciërswoning Balbani op de Meir en aanpalende huizen, die opgevormd werden tot een klooster. Afgeschaft in 1796 werd het omgevormd tot een militair hospitaal voor de marine.
Lit.: *Verzameling der graf- en gedenkschriften van de provincie Antwerpen*, V, Antwerpen, 1873, p. 261-264.
Archiefgeschiedenis: Nr. 1 is afkomstig van de administratie van Domeinen; nrs.

4-6 werden bewaard in het archief van het Provinciebestuur van Antwerpen, die ze in december 1904 overmaakte aan het Rijksarchief.
Elders bewaard archief: In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een aantal losse stukken van het klooster (1702-1802): K 45.
In het Stadsarchief Antwerpen vindt men een aantal documenten (1354-1825) over het klooster *Kerkelijke en caritatieve instellingen*: nrs. 654-826, 1932.
In de stadsbibliotheek Antwerpen bewaart men het vervolg op de acta van de provinciale kapittels (nr. 6 van het hier besproken bestand, 1656-).

Archief van het klooster van de Miniemen te Antwerpen, 1617-1796
0,30 str. m. – 7 inv. nrs.
□ Inhoud: Manualen van inkomsten, renten (1634-1705, 1772-1796). – Acta van de provinciale kapittels (1617-1655). – Denombrement (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/020 (*Inventaris van het archief van het klooster van de Miniemen te Antwerpen*).

KLOOSTER VAN DE NORBERTINESSEN TE ANTWERPEN
Antwerpen, 1644-1783

Norbertinessen van de priorij Katelijnedal, in 1270 gesticht in Vroenhout bij Wouw (Nederland), in 1288 overgebracht naar Breda en in 1648 naar Oosterhout poogden vanaf 1643 uit te wijken naar Antwerpen. In 1648 huurden zij het oude Fuggershuis aan de Ijzeren Waag maar de vestiging van een klooster onder de naam van "het Allerheiligste Sacrament" stootte op veel verzet van de abt van Sint-Michiels -i.v.m. de onafhankelijkheid van de proost (directeur) van het nieuwe klooster-, van de pastoor van de nabije Sint-Andrieskerk en van de stadsmagistraat. Nadat alle moeilijkheden van de baan waren werd in 1657 begonnen met de bouw van een nieuwe kerk. De priorij kende zo'n groei dat ze in 1687 een nieuw Norbertinessenklooster, Sint-Agnetendal, in Turnhout oprichtte. Op het einde van de 17de eeuw raakte het klooster door de vele aankopen van nabije huizen in financiële problemen die slechts met hulp van de Sint-Michielsabdij konden opgelost worden. In 1783 werd het klooster afgeschaft.
Lit.: VAN DEN NOORTGATE M., *Prieuré du Saint-Sacrement à Anvers*, in *Monasticon belge*, VIII, vol. 1, Luik, 1992, p. 419-435A. – ERENS M.A., *De stichting van het Allerheiligste Sacramentshuis. Norbertinessenklooster te Antwerpen*, in *Analecta Praemonstratensia*, VI, 1930, p. 126-143. – *Verzameling der graf- en gedenkschriften van de provincie Antwerpen*, IV, Antwerpen, 1859, p. 170-193.
Archiefgeschiedenis: Nr. 2 is afkomstig van de administratie van de Domeinen,

nrs. 3-7 werden door het Ministerie van Financiën overgedragen aan het Rijksarchief; de nrs. 8-14 zijn in december 1904 door het archief van het Provinciebestuur overgemaakt aan het Rijksarchief.
Elders bewaard archief: In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men 5 charters (17de eeuw) van het klooster. Ook in het archief van het kathedraal kapittel van Onze-Lieve-Vrouw te Antwerpen zijn enkele documenten te vinden: "Capsa 18 Dominorum" 161 (1656). In het Stadsarchief Antwerpen vindt men ook enkele documenten over het klooster (1677-1756): *Kerkelijke en caritatieve instellingen*: K 1073-1075.
Ook het archief van de abdij van Tongerlo en van het klooster van Sint-Catharinadal in Oosterhout bewaren enkele bescheiden over het klooster.

Archief van het klooster van de Norbertinessen te Antwerpen , 1506-1790
0,40 str. m. – 15 inv. nrs.
□ Inhoud: Cartarium (31 charters, 1506-1673). – Manualen van ontvangsten, uitgaven en renten (1736-1790). – Opgave van de goederen en inkomsten (1782-1783). – Losse documenten (1510-1783).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/021 (*Inventaris van het archief van het klooster van de Norbertinessen te Antwerpen*).

KLOOSTER VAN DE ONGESCHOEIDE KARMELIETEN TE ANTWERPEN

Antwerpen, 1611-1796

Enkele Ongeschoeide Karmelieten, ook Discalsen -en later de kleine Karmelieten- genoemd, hadden zich reeds in 1611 in Antwerpen gevestigd en hadden een huis gekocht op de Meir, vlakbij het klooster van de Geschoeide Karmelieten, die hemel en aarde verzetten opdat hun gereformeerde halfbroeders zich niet in hun nabijheid zouden vestigen. Pas in 1618 mochten zij officieel hun residentie in Antwerpen nemen en na wat omzwervingen konden zij een groot terrein kopen aan de Vaartstraat-Graanmarkt waar ze hun klooster inrichtten. In 1796 werd hun klooster afgeschaft.
Lit.: *Verzameling der graf- en gedenkschriften van de provincie Antwerpen*, V, Antwerpen, 1873, p. 363-383.
Archiefgeschiedenis: Nrs. 1-4 zijn afkomstig van de administratie van de Domeinen; nr. 5 werd door het Ministerie van Financiën in 1849 overgemaakt aan het Algemeen Rijksarchief; de nrs. 7-8 berustten in het archief van het Provinciebestuur Antwerpen voordat ze in december 1904 aan het Rijksarchief werden overgedragen.

Elders bewaard archief: Een deel van het archief zou bewaard zijn bij zijn rechtsopvolger te Lanherne, parochie van St. Mawgan by St. Columb, county of Cornwall (UK).
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men 182 charters (15de-17de eeuw) en andere documenten (1555-1802) van het klooster: K 28 en dossier 5 (1844-1896).
In het Stadsarchief Antwerpen vindt men een aantal documenten (1477-18de eeuw) over het klooster: *Kerkelijke en caritatieve instellingen* nr. 835-837, 1944.

Archief van het klooster van de Ongeschoeide Karmelieten te Antwerpen, 1758-1796
0,46 str. m. – 9 inv. nrs.
□ Inhoud: Manualen van inkomsten en renten (1758-1796). – Denombrement (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/022 (*Inventaris van het archief van het klooster van de Ongeschoeide Karmelieten te Antwerpen*).

KLOOSTER VAN DE SPAANSE ONGESCHOEIDE KARMELIETESSEN TE ANTWERPEN
Antwerpen, 1612-1783

Opgericht in 1612 door de aartshertogen Albrecht en Isabella in de Rosier met behulp van Franse kloosterzusters. Opgeheven in 1783, maar in 1814 werd het kloosterleven in dezelfde gebouwen hernomen.
Lit.: *Verzameling van graf- en gedenkschriften van de provincie Antwerpen*, V, Antwerpen,1873, p.389-404.
Archiefgeschiedenis: Nr. 1 werd overgemaakt door de administratie van de Domeinen; nrs. 2-6 werden in 1904 door het archief van het Provinciebestuur van Antwerpen aan het Rijksarchief gegeven.
Elders bewaard archief: In het Stadsarchief Antwerpen, *Kerkelijke en caritatieve instellingen* nr. 994, 1956 bewaart men een aantal documenten over het klooster.

Archief van het klooster van de Spaanse Ongeschoeide Karmelietessen te Antwerpen, 1636-1795
0,20 str. m. - 7 inv. nrs.
□ Inhoud: Manuaal van ontvangsten en renten (1769-1783). – Renteboeken (1636-1795). – Losse documenten (1692-1780).

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/023 (*Inventaris van het archief van het klooster van de Spaanse Ongeschoeide Karmelietessen te Antwerpen*).

KLOOSTER VAN DE URBANISTEN (KLOOSTER VAN DE DERDE ORDE VAN SINT-FRANCISCUS, SINT-AGNETEN) TE ANTWERPEN

Antwerpen, 1345-1783

Het klooster werd in 1345 door Hendrik Suderman, een rijk Duits koopman, als godshuis voor 24 arme meisjes en weduwen opgericht. Aanvankelijk leidde het door een gebrek aan middelen een vrij moeizaam leven. Een eeuw later namen de er werkende vrouwen de regel van de Derde Orde van Sint-Franciscus aan en bouwden het nieuwe klooster uit, o.a. met een kerk ter ere van de H. Agnes. Ze waren gevestigd in een huis naast het Maagdenhuis in de Lange Gasthuisstraat. Zij werden vooral "Zusters van de Derde Orde van Sint-Franciscus" genoemd, soms ook "Sint-Agneten" en later ook "Tertiarissen" en "Urbanisten. Vaak worden ze verward met het klooster Luithagen of Sint-Annadal, dat ook behoorde tot de Derde Orde van Sint-Franciscus. Zo geeft Genard in zijn "Graf- en Gedenkschriften" een glasraam met het wapen van de stichter Jan Van Ranst als stichter van dit klooster terwijl deze aan de oorsprong lag van Luithagen. Het klooster werd in 1783 afgeschaft.

Lit.: THYS A., *Historiek der straten en openbare plaatsen van Antwerpen*, Antwerpen, 1893, p. 488. – *Verzameling der graf- en gedenkschriften van de provincie Antwerpen*, VI, Antwerpen, 1871, p. 252-267.

Archiefgeschiedenis: Van blok 1: Archief van het klooster van de Urbanisten te Antwerpen zijn de nrs. 2-4 afkomstig van de administratie van de Domeinen; de nrs. 5-8, 11-14 zijn afkomstig van het archief van het Provinciebestuur van Antwerpen, in december 1904 overgemaakt aan het Rijksarchief

Van blok 2: Archief van het klooster van de Derde Orde van Sint-Franciscus te Antwerpen, zijn de nrs. 1-2 deels afkomstig van het archief van het Provinciebestuur van Antwerpen, in december 1904 overgemaakt aan het Rijksarchief; nr. 3 -o.i. behorend tot het archief van de Bogaarden van Antwerpen- werd op 3 maart 1972 door het Rijksarchief overgemaakt aan de Koninklijke Bibliotheek te Brussel, Handschriftenkabinet, Hs. III, 1464; nr. 4 werd in 1909 door het Algemeen Rijksarchief aan het Rijksarchief Antwerpen overgemaakt -maar betreft o.i. de Bogaarden van Antwerpen-.

Elders bewaard archief: In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men 69 charters (14de-17de eeuw) en wat losse documenten (1360-1781) over het klooster: K 67.

In het Stadsarchief Antwerpen bewaart men een aantal documenten over het klooster: *Kerkelijke en caritatieve instellingen* nr. 918.

Archief van het klooster van de Urbanisten (Klooster van de Derde Orde van Sint-Franciscus, Sint-Agneten) te Antwerpen, 1465-1790
0,70 str. m. – 15 inv. nrs.
□ Inhoud: Cartarium (16 akten, 1604-1766). – Cartularium ("Fondatieboeck", 1350-1755). – Professieboek en obituarium (1500-1782). – Manualen van renten, ontvangsten en uitgaven (1676-1790). – Opgave van inkomsten en goederen (1782).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/024.1 (*Inventaris van het archief van het klooster van de Urbanisten te Antwerpen*).

Archief van het klooster van de Derde Orde van Sint-Franciscus te Antwerpen, 1288-1755
0,05 str. m. – 3 inv. nrs.
□ Inhoud: Cartarium (1373-1529), 5 charters). – Regel en cartularium, vermoedelijk van de Bogaarden (1288-1568). – Diverse bescheiden (1619-1755).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/024.2 (*Inventaris van het archief van het klooster van de Derde Orde van Sint-Franciscus te Antwerpen*).

KLOOSTER VAN DE URSULINEN TE ANTWERPEN
Antwerpen, 1682-1797

Na de brand van hun klooster in Roermond (1665) probeerden de zusters zich in Antwerpen te vestigen maar verkregen door hevig verzet van de schoolmeesters -die concurrentie vanwege de onderwijscongretatie vreesden- hiervoor geen toestemming van de magistraat. Van 1668 tot 1681 woonden zij in Lier. Dan pas werd hun aanwezigheid in de Scheldestad toegestaan. Zij kochten in 1682 een groot pand op de hoek van de Bargiestraat (Otto Veniusstraat) en de Meirsteeg (Leysstraat) waar ze een ruim kloostercomplex inrichtten en er onderwijs gaven aan meisjes. In 1797 afgeschaft moesten zij het klooster verlaten in 1798.
Lit.: *Verzameling der graf- en gedenkschriften van de provincie Antwerpen*, IV, Antwerpen, 1859, p. 457-462.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 2-3 werden in december 1904 door het archief van het Provinciebestuur van Antwerpen aan het Rijksarchief overgemaakt; nr. 4 werd op 3 maart 1972 door de Koninklijke Bibliotheek te Brussel (oud nr. Hs. III/1469) afgestaan.

Elders bewaard archief: In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een aantal documenten, o.a. statuten en regels (1624-1796) van het klooster: K 121-125.
In het Stadsarchief Antwerpen bewaart men een aantal documenten van het klooster: *Kerkelijke en caritatieve instellingen*: K 1112-1113. – Een kroniek van het klooster werd in 1972 overgemaakt aan de Koninklijke Bibliotheek te Brussel, Handschriftenkabinet.

Archief van het klooster van de Ursulinen te Antwerpen, 1756-1796
0,01 str. m. – 3 inv. nrs.
□ Inhoud: Denombrement (1787). – Renten (1756-1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/025 (*Inventaris van het archief van het klooster van de Ursulinen te Antwerpen*).

KLOOSTER VAN DE VISITANDINNEN TE ANTWERPEN
Antwerpen, 1722

Joanna Maria Justa van Eijck, geestelijke dochter te Antwerpen, had in 1721 bij testament bepaald dat er een klooster van Visitandinnen, onder de regel van Sint-Augustinus en van Franciscus van Sales, zou worden opgericht in Antwerpen vanuit het klooster van Brussel. De erfgenamen van J. Van Eijck vochten het testament aan voor de Raad van Brabant en van de kloosterstichting kwam niets in huis.
Er is dus ten onrechte een kloosterbestandje gemaakt van dit document.
Lit.: LIBERT M., *L'ordre de la visitation Sainte-Marie. Monasticon* (Introduction bibliographique à l'historie des couvents belges antérieure à 1796. 20), Brussel, 1998, p. 30-31.

Archief van het klooster van de Visitandinnen te Antwerpen, 1722
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Stichting volgens het testament van Joanna Maria Justa van Eijcke, in leven geestelijke dochter in Antwerpen (1722).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/026 (*Inventaris van het archief van het klooster van de Visitandinnen te Antwerpen*).

KLOOSTER VAN DE WITZUSTERS TE ANTWERPEN
Antwerpen, 1312-1783

Zou in 1312 opgericht zijn in de Kammenstraat door Gerardus, laatste overblijvende broeder Hieronimiet, als een godshuis voor tot inkeer gekomen "zware zondaressen" (prostitueés) onder bescherming van het H. Kruis en van Maria Magdalena. Zij werden eerst Penitenten genoemd en later Witzusters. In 1353 werd er een kapelanie opgericht. Omstreeks 1486 sloten zij zich als reguliere kanunnikessen van Sint-Augustinus aan bij het kapittel van Windesheim. Het klooster werd afgeschaft in 1783.
Lit.: VANHOOF F., *Couvent des soeurs blanches à Anvers*, *Monasticon belge*, VIII, vol. 2, Luik, 1993, p. 645-664. – PRIMS F., *De Witzusters der Kammenstraat*, in *Antwerpiensia*, III, 1930, p. 446-455. – *Graf- en gedenkschriften der Provincie Antwerpen*, IV, Antwerpen, 1859, p. 467-480.
Archiefgeschiedenis: Nrs. 5-6, 8-12, 14-15 werden door het archief van het Provinciebestuur van Antwerpen in december 1904 overgemaakt aan het Rijksarchief.
Elders bewaard archief: In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men 16 charters (15de-17de eeuw) en losse documenten over het klooster (1522-1779): K 91. Ook in het archief van het kathedraal kapittel van Onze-Lieve-Vrouw te Antwerpen vindt men in "Capsa 18 dominorum nr. 83-89" een aantal documenten (15de-18de eeuw) over het klooster.
In het Stadsarchief Antwerpen, "Kerkelijke en caritatieve instellingen" nr. 891 bewaart men eveneens een aantal bescheiden (16de-18de eeuw) over de Witzusters.

Archief van het klooster van de Witzusters te Antwerpen, 1427-1784
0,50 str. m. – 19 inv. nrs.
□ Inhoud: Cartarium (23 charters, 1427-18de eeuw). – Manuaal van ontvangsten (1758-1788). – Rekeningen (1684-1784). – Renten en cijnzen (1573-1784) - Rekening huishoudkosten (1767-1784). – Fundaties en jaargetijden (1676-1779). – Staat van goederen en inkomsten (1782, 1784). – Bouw van de toren (1762). – Losse documenten (16de-18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/027 (*Inventaris van het archief van het klooster van de Witzusters te Antwerpen*).

KLOOSTER VAN DE ZWARTZUSTERS TE ANTWERPEN

Antwerpen, 1345-1797

Opgericht in 1345 als een godshuis voor arme vrouwen "Maten wiven" of "Cellezusters" door de rijke koopman van Duitse afkomst Hendrik Suderman -die rond deze tijd ook de Cellebroeders en de Urbanisten en nog twee godshuizen stichtte-. Hiertoe schonk hij hen een huis buiten de Koepoort tegen het Predikherenklooster. In 1491 werd het een klooster van "Swerten Susteren" die de regel van Sint-Augustinus volgden en zich vooral met ziekenverpleging aan huis bezig hielden. Afgeschaft in 1797 moesten zij het klooster in 1798 verlaten, dat verkocht werd en ingericht als stedelijke middelbare school. De zusters zetten hun werk verder in een huis aan de Engelse Beurs en werden als congregatie erkend in 1821. In 1823 konden zij het oude klooster terug inkopen en inrichten.

Lit.: VAN PUYVELDE L., *650 jaren Antwerpse geschiedenis in de Zwartzustersstraat*, Antwerpen, 1973. – *Verzameling van graf- en gedenkschriften van de provincie Antwerpen*, IV, Antwerpen, 1859, p.499-505. – VANDEN BOSCH G., *Monasticon van Zwartzusters-Augustinessen in België* (Bibliografische inleiding tot de Belgische kloostergeschiedenis voor 1796. 18), Brussel, 1998, p. 60-86 -met uitvoerige beschrijving van het kloosterarchief-.

Elders bewaard archief: Het vrij omvangrijke kloosterarchief is in bewaring gegeven aan de bibliotheek van de Universiteit Antwerpen, Stadscampus: diverse bescheiden, waaronder vele charters (1358-1902) zie VAN DEN NIEUWENHUIZEN J., *De archieven van het Onze-Lieve-Vrouw Kapittel te Antwerpen (1124-1801)*, Antwerpen, p. 58-90. J. Laenen maakte hiervan reeds in 1901/1902 een uitvoerige inventaris.

In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van het klooster (1901, 12 p.) en een aantal documenten: statuten en regel (1618-1659): K 126-127.

In het Stadsarchief Antwerpen, *Kerkelijke en caritatieve instellingen* bewaart men een aantal documenten over het klooster: nr. 944.

Archief van het klooster van de Zwartzusters te Antwerpen, 1731-1787

0,01 str. m. – 2 inv. nrs.

□ Inhoud: Denombrement (1787). – Redemptie van rente (1731-1732).

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/028 (*Inventaris van het archief van het klooster van de Zwartzusters te Antwerpen*).

KLOOSTER VAN LUITHAGEN (SINT-ANNADAL) TE ANTWERPEN, VOORHEEN IN MORTSEL

Antwerpen, 1496-1783

Klooster van de Derde Orde van Sint-Franciscus, in 1496 gesticht in Mortsel op het gehucht Luithaegen door ridder Jan van Ranst, heer van Cantecroy en markgraaf van Antwerpen als ondersteuning van een eveneens door hem gebouwde Sint-Annakapel. De bedoeling was om er Augustinessen in onder te brengen maar uiteindelijk belandde men via familiebanden bij het Franciscanessenklooster Sint-Agnetendal in Peer. Vier zusters van Peer begonnen het kloosterleven in Mortsel. Na enige tijd wilden de stichters toch een Augustinessenklooster maar de kloosterzusters wilden niet van regel veranderen en men kwam tot een compromis: de Franciscanessen zouden hun grijs habijt vervangen door het zwarte kleed volgens de orde van Sint-Augustinus. Het werd dus een eigenaardig klooster met zusters Franciscanessen, gekleed als Augustinessen. Het waren dus "undercovernonnen"!. Het klooster, ook Sint-Annadal genoemd, had zwaar te lijden van de verwoestingen van Maarten van Rossum en enkele decennia later in 1576 werd het klooster geteisterd door brand en plunderingen. De zusters trokken zich terug in de stad Antwerpen tot ze in 1611 naar hun oude klooster terugkeerden. Na enkele jaren vreesde de bisschop van Antwerpen voor nog meer oorlogsgeweld en liet de zusters terugkomen naar de binnenstad waar ze in 1624 een groot huis in de Predikherensstraat kochten, dat zij ombouwden tot klooster. Het klooster werd in 1783 opgeheven. In de Franse tijd diende het als residentie voor de maritieme prefect, later nog als school, hospitaal en kazerne.
Het klooster wordt gemakkelijk verward -zelfs door Genard- met het klooster van de Derde Orde van Sint-Franciscus, ook Urbanisten genoemd in de Lange Gasthuisstraat.
Lit.: STINISSEN J., *Geschiedenis van Agnetendal, het Tertiarissenklooster van Peer 1437-1798*, Leuven (Documenta Libraria nr. 28), 2001, p. 109-110. – *Verzameling der graf- en gedenkschriften van de Provincie Antwerpen*, VI, Antwerpen, 1871, p. XV-XX, 129-140.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 3-6 zijn afkomstig van de administratie van de Domeinen, de nrs. 7-23 werden grotendeels bewaard op het archief van het Provinciebestuur Antwerpen, die ze in december 1904 overdroeg aan het Rijksarchief.
Lit.: JACOBS H., *Inventaris der archieven van het Provinciaal Bestuur van Antwerpen*, I, Antwerpen, 1890, p. 201-202.
Elders bewaard archief: In het Stadsarchief Antwerpen bewaart men een aantal bescheiden van het klooster, *Kerkelijke en caritatieve instellingen* K 1059-1062.

Archief van het klooster van Luithagen (Sint-Annadal) te Antwerpen/Mortsel, 1466-1790
1,30 str. m. – 23 inv. nrs.
□ Inhoud: Cartarium (76 charters, 1466-1641). – Obituarium en jaargetijden (17de eeuw-1778). – Opgave van de goederen (1782-1786). – Manualen van inkomsten en uitgaven, journalen (1522-1526, 1625-1630, 1686-1784). – Cijnzen en renten in Heist-op-den-Berg (1777-1786) en elders (1624-1781). – Historische notities met plan van kapel, hoeve, speelhof in Mortsel (18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/029 (*Inventaris van het archief van het klooster Luithagen of Sint-Annadal te Antwerpen*).

KLOOSTER VAN NAZARETH (SINT-JOZEF), GENAAMD "DE SPINSTERS" TE ANTWERPEN

Antwerpen, 1733-1783

Klooster van reguliere kanunnikessen van Sint-Augustinus. Rond 1450 opgericht in Waalwijk bij 's-Hertogenbosch als een Franciscanessenklooster maar de zusters volgden later de regel van Sint-Augustininus. In 1731 weken de zusters, ook "Spinsters" genoemd, die financiële problemen hadden, uit naar de Zuidelijke Nederlanden waar ze via Brecht in 1733 in Antwerpen belandden. Daar kregen ze de beschikking over een ruime woning aan de Vuilrui (Oude-Vaartplaats) en een nieuwe patroonheilige "Sint-Jozef van Nazareth" aannamen. Het klooster werd afgeschaft in 1784.
Lit.: VANHOOF F., *Prieuré de Saint-Joseph de Nazareth à Anvers*, in *Monasticon belge*, VIII, vol. 2, Luik, 1993, p. 617-626. – *Verzameling der graf- en gedenkschriften van de provincie Antwerpen*, IV, Antwerpen, 1859, p. 439-452.
Archiefgeschiedenis: Nrs. 2-3 zijn afkomstig van de administratie van de Domeinen; nr. 4 werd in oktober 1903 door het Algemeen Rijksarchief te Brussel overgemaakt en de nrs. 6-7,9 werden door het archief van het Provinciebestuur Antwerpen in december 1904 aan het Rijksarchief overgemaakt.
Elders bewaard archief: In het archief van het Onze-Lieve-Vrouwekapittel van Antwerpen bewaart men in "Capsae Dominorum 18", nr. 168 een aantal documenten uit de 18de eeuw. In het archief van het bisdom Antwerpen K 102 vindt men wat briefwisseling tussen de kloosterlingen en het bisdom (vicariaat) 's-Hertogenbosch. In het Stadsarchief Antwerpen vindt men in *Kerkelijke en caritatieve instellingen*: K 1141 een kroniekje (1771) en de overeenkomst met de stadsmagistraat (1755).

Archief van het klooster van Nazareth (Sint-Jozef), genaamd "de Spinsters" te Antwerpen, 1522-1794
0,18 str. m. – 9 inv. nrs.
□ Inhoud: Obituarium (16de-18de eeuw). – Fundaties (1733-1784). – Manualen van ontvangsten en renten (1734-1790). – Opgave van de goederen (1674, 1781). – Losse documenten (16de-18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/030 (*Inventaris van het archief van het klooster Nazareth (Sint-Jozef) te Antwerpen*).

KLOOSTER VAN OOSTMALLE (ONZE-LIEVE-VROUW-PRESENTATIE) TE ANTWERPEN

Antwerpen, 1621-1797

Klooster van reguliere kanunnikessen van Sint-Augustinus, in 1494 gesticht in Oostmalle met medewerking van het klooster van Waalwijk (Nederland). Na verwoestingen onder Maarten van Rossum zochten de zusters een onderkomen in Antwerpen. In 1607 keerden de zusters terug naar Oostmalle maar na enige tijd bleek het verderleven in Oostmalle niet opportuun. Zij vestigden zich in 1619-1621 in de Korte Winkelstraat in Antwerpen waar ze een klooster uitbouwden en in 1623 aansloten bij het kapittel van Windesheim. Afgeschaft in 1796, werd op de gronden van het oude kloooster in 1856 een Kapucijnenklooster (Ossenmarkt) opgericht.
Lit.: PERSOONS E., *Prieuré de Notre-Dame de la Présentation à Oostmalle, puis à Anvers*, in *Monasticon belge*, VIII, vol. 2, Luik, 1993, p. 591-601. – ID., *Domus Praesentationis Beatae Mariae in Oostmalle*, in *Monasticon Windeshemense, T. I: Belgien* (Archief- en Bibliotehekwezen in België, extranummer nr. 16), Brussel, 1976, p. 268-273. – *Verzameling der graf- en gedenkschriften van de provincie Antwerpen*, IV, Antwerpen, 1859, p. 419-434. – PRIMS F., *De priorij van Onze-Lieve-Vrouw-Presenteringhe-in-den-Tempel te Oostmalle*, in *bijdragen tot de geschiedenis, inzonderheid van het Hertogdom Brabant*, XX, p. 197-237. – PRIMS F. en ERNALSTEEN J., Onze-Lieve-Vrouw-Presenteering-in-Templo te Oostmalle, in *Campina Sacra*, V, Antwerpen, 1936.
Archiefgeschiedenis: Nr. 1 is afkomstig van de administratie van de Domeinen; nr. 2 van het Ministerie van Financiën; nrs. 5-21 grotendeels van het archief van het Provinciebestuur Antwerpen, dat het in december 1904 overdroeg aan het Rijksarchief.
Elders bewaard archief: In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men 3 charters (18de eeuw), statuten (15de eeuw), cartularium (1592, 18de eeuw), obituarium (18de eeuw), renteboeken (1747-1795), rekeningen (1786-1790),

jaargetijden en losse documenten (1490-1792): K 94-101.
In het Stadsarchief Antwerpen bewaart men ook een aantal losse bescheiden (15de-19de eeuw) over het klooster : 1045-1047.

Archief van het klooster Oostmallen (Onze-Lieve-Vrouw-Presentatie) te Antwerpen, 1601-1797
0,82 str. m. – 25 inv. nrs.
□ Inhoud: Manuaal van ontvangsten, uitgaven, renten (1628-1798). – Leenverheffingen (1605-1749). – Leenhof in Nijlen (1550-1786). – Denombrement (1787). – Losse documenten (1542-1794).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/031 (*Inventaris vanhet archief van het klooster Oostmallen te Antwerpen/Oostmalle*).

KLOOSTER VAN TERNONNEN (SINT-MARGRIETENDAAL OF VICTORINNEN) TE ANTWERPEN
Antwerpen, 1279-1784

Het kapittel van Onze-Lieve-Vrouw van Antwerpen en de stadsmagistraat trokken in 1279 zusters Victorinnen -die de regel van Sint-Augustinus volgden- aan om de eredienst in de Sint-Willibrorduskapel, gelegen buiten de wallen, te verzorgen. Een aantal zusters van het klooster Jeruzalem in Biezelinge (Nederland, Zeeland) vestigden zich in Antwerpen maar als residentie werd hen het Philippusveld -aan het huidige Stadspark-, eveneens buiten de wallen gelegen, aangewezen. Het klooster dat ze hier uitbouwden, Ternonnen of Sint-Margrietendaal genoemd, werd in 1542 bij de schermutselingen met Maarten van Rossum platgebrand. Toen hun oude klooster dan nog werd onteigend voor de grote vestingswerken vestigden de zusters zich bij de rond 1500 gebouwde Jezuskapel in de latere Jezusstraat, juist aan de binnenkant van de wallen. Door vele aankopen van huizen kon het klooster zich verder uitbreiden aan beide zijden van de straat. De twee ommuurde complexen waren met mekaar verbonden via een ondergrondse doorgang onder de straat. Na de opheffing van het klooster door Jozef II verlieten de laatste zusters in mei 1784 het klooster. Het werd later een hospitaal en nog later maakten de kloostergebouwen plaats voor een aantal particuliere woningen.
Lit.: VANHOOF F., *Prieuré de Sint-Margrietendaal à Anvers*, in *Monasticon belge*, VIII, vol. 2, Luik, 1993, p. 627-643. – *Verzameling der graf- en gedenkschriften van de provincie Antwerpen*, IV, Antwerpen, 1859, p. 393-413.
Archiefgeschiedenis: 66 charters (1301-1497) werden op 26 september 1924 verkregen van de Universiteitsbibliotheek te Gent. De nrs. 4-9 zijn afkomstig van de administratie van de Domeinen; nrs. 10-19 zijn door het archief van het

Provinciebestuur Antwerpen in december 1904 aan het Rijksarchief afgestaan; nr. 22 werd aangekocht in november-december 1933 op de veiling Claes.
Elders bewaard archief: In het archief van het bisdom bewaart men 7 charters (1279-17de eeuw), een register van pachten (1731-1784) en wat losse documenten over het klooster (1291-1785): K 89-90. Ook in het archief van het kathedraal kapittel van Onze-Lieve-Vrouw van Antwerpen zijn een aantal documenten over het klooster te vinden:"Capsa 18 Dominorum" nr. 19.
In het stadsarchief Antwerpen zijn ook een aantal documenten (16de-18de eeuw) te vinden over het klooster: *Kerkelijke en caritatieve intellingen* nrs. 875-891.

Archief van het klooster van Ternonnen (Sint-Margrietendaal of Victorinnen) te Antwerpen, 1248-1790
1,35 str. m. – 22 inv. nrs.
□ Inhoud: Cartarium (249 charters, 1291-1756). – Fundaties en testamenten (17de eeuw). Opgave van de goederen en inkomsten (1782, 1784). – Manualen van ontvangsten en uitgaven, rekeningen (1699-1790). – Losse documenten (15de-18de eeuw).
Bevat ook de archieven van: Klooster van de Victorinnen "Jeruzalem" in Biezelinge.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/032 (*Inventaris van het archief van het klooster van Ternonnen (Sint-Margrietendaal/Victorinnen) te Antwerpen*).

KLOOSTER VAN TERZIEKEN TE ANTWERPEN
Antwerpen, 1231-1783

Deze leprozerie bestond reeds in 1231 en was buiten de wallen, aan de Warande (Mechelse steenweg) gelegen. Aanvankelijk werd het bestuurd door broeders en zusters, later uitsluitend door zusters die de regel van Sint-Augustinus volgden. In 1542 werd het klooster verwoest maar heropgebouwd. Na herhaalde verwoestingen trokken de zusters zich rond 1575 binnen de stad terug en bewoonden tijdelijk het Sint-Rochusgasthuis tot ze in 1592 een grote eigendom in de Lepelstraat kochten. Hier bouwden ze een klooster uit met ziekenzalen voor melaatsen. Het klooster werd in 1783-1784 afgeschaft en ontruimd.
Lit.: VAN SCHEVENSTEEN A., *De ontwikkeling van het klooster Terzieken binnen Antwerpen*, in *Antwerpsch Archievenblad*, 2de reeks, III, 1928, p. 150-189. – ID, *De ondergang van het klooster Terzieken binnen Antwerpen*, in *Bijdragen tot de Geschiedenis inzonderlijk van het aloude hertogdom Brabant*, XIX, 1929, p. 446-491. – *Verzameling der graf- en gedenkschriften van de provincie Antwerpen*,

IV, Antwerpen, 1859, p. 485-493.
Archiefgeschiedenis: Nrs. 2, 4-8 zijn afkomstig van de administratie van de Domeinen; nrs. 12-23 zijn in december 1904 door het archief van het Provinciebestuur Antwerpen overgemaakt aan het Rijksarchief.
Elders bewaard archief: In de verzameling "Charters overgemaakt door de griffie van de Rechtbank van eerste aanleg te Turnhout op 30 januari 2001" bevindt zich onder nr. 13 een charter van 9 maart 1500 o.s. van het klooster.
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men 22 charters (13de-18de eeuw), een cijnsregister (1445) en wat losse documenten (1685-1783) over het klooster: K 79-80.
In het Stadsarchief Antwerpen bewaart men een aantal documenten over het klooster *Kerkelijke en caritatieve instellingen* (1287-1788): nrs. 839-848.

Archief van het klooster van Terzieken te Antwerpen , 1233-1790
1,40 str. m. – 23 inv. nrs.
□ Inhoud: Cartarium (112 charters, 1233-1751). – Kaartboek van de eigendommen (1757) en losse kaarten van polderlanden in Oosterweel (1781-1787). – Rekeningen (1671-1686, 1713-1774). – Manualen en journalen van ontvangsten en uitgaven (1686-1790). – Opgave van de eigendommen (1781). – Losse documenten (16de-18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/033 (*Inventaris van het archief van het klooster Terzieken te Antwerpen*).

VLAAMS-BELGISCHE PROVINCIE VAN DE JEZUIETEN
Antwerpen, 1542-1773

De jezuïetenvestigingen -reeds aanwezig in 1542- werden in 1556 officieel erkend en een Belgische provincie werd opgericht in 1567 en omvatte alle jezuïetenvestigingen in de Nederlanden. In 1612 werd deze gesplitst in een Waals-Belgische en een Vlaams-Belgische provincie die alle jezuïetenkloosters in de Nederlandstalige Zuidelijke Nederlanden omvatte, dus met inbegrip van Breda, Roermond, Maastricht, Den Bosch en de Noord-Franse kloosters Bailleul, Cassel, Duinkerke, Sint-Winnoksbergen -steden die toen nog tot de Spaanse Nederlanden behoorden-. De zetel was gevestigd in het Hof van Aken aan het huidige H. Conscienceplein. In 1773 werd de jezuïetensociëteit afgeschaft.
Lit.: PUT E. (ed.), *Les jésuites dans les Pays-Bas et la principauté de Liège (1542-1773)*, Brussel, 1991. – PONCELET A., *Histoire de la Compagnie de Jésus dans les anciens Pays-Bas*, Brussel, 1926, 2 dln.
Archiefgeschiedenis: Bij de opheffing van de jezuïeten in 1773 werden de

archieven van het provincialaat, van het college van Brussel en delen van het archief van de colleges van Halle, Leuven, Nijvel en Roermond en van de Waals-Belgische provincie in beslag genomen. Het statisch archief van de Vlaamse provincie bevond zich in het college van Brussel, evenals het archief van de "procurator ad lites", de pater die alle processen opvolgde. Het (semi)dynamisch archief bevond zich op het provincialaat terwijl het archief van de procurator -de algemene econoom van de provincie- zich in het Antwerps college bevond. Voornamelijk van het op het Brussels college berustende archief werd door van overheidswege aangeduide commissarissen, o.a. door E. de Robiano een omstandige lijst gemaakt. Door tijdsgebrek hebben zij maar de helft van de losse stukken en dossiers behandeld. In de 19de eeuw kwamen deze documenten op het Algemeen Rijksarchief terecht. A. Gaillard heeft deze ordening bij zijn -summiere- inventarisatie in 1907 volledig behouden (nrs. 1-1300 in de inventaris) en in grote lijnen verdergezet voor de helft van de dossiers die de commissarissen niet hadden kunnen behandelen. Voor wat de registers betreft heeft hij zelf een ordening aangebracht. Het bestand behelst 123 registers (R), 1544 dossiers (liassen, L) en een aantal Charters (C) die uit de reeks (L) zijn gelicht. Rond 1970 werden een aantal banden van de Koninklijke Bibliotheek te Brussel overgedragen aan het Rijksarchief, o.a. rekeningen, kasboeken en renteboeken van de provincie (1626-18de eeuw) maar het gros van de in de Koninklijke Bibliotheek bewaarde archiefstukken en handschriften bleef ter plaatse.
In 2002 werd dit bestand overgebracht naar het Rijksarchief Antwerpen. Momenteel wordt een grondige inventarisatie voorbereid door Hendrik Callewier.
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van het klooster van de jezuïeten te Antwerpen" , van Lier en Mechelen. Zie ook het "archief van het Comité jésuitique", bewaard op het Algemeen Rijksarchief, dat de afhandeling van de opheffing regelde (1773-1776), zie GAILLARD A., *Inventaire sommaire des archives du comité jésuitique* (Algemeen Rijksarchief. Toegangen in beperkte oplage 83), Brussel, 1991. In de Koninklijke Bibliotheek te Brussel, Handschriftenkabinet, bewaart men heel wat handschriften maar ook archiefbescheiden van de provincie en van de onderscheiden colleges. Zie J. VAN DEN GHEYN, *Catalogue de la Bibliothèqye Royale de Belgique*, VI, Brussel, 1906, p. 217-453 en 756-764.

Archief van de Vlaams-Belgische provincie van de Jezuïeten, 1543-1774
40,00 str. m.
□ Inhoud: Bullen, privilegies, immuniteiten, exempties e.d. (1543-18de eeuw). – Allerlei documenten over de colleges, residenties en convicten (1574-1762). – Documenten over de Hollandse missie (1591-1766) en over overzeese missies

(Zuid-Amerika -Brazilië, Chili, Mexico, Paraguay, Peru e.a.-, Filippijnen, China en Mongolië, Canada, Goa, Macao e.a.) (1604-1755). – Briefwisseling, ook van andere provincialen (1586/1618-1620/1697). – Gegevens over professies, geloften, wijdingen, testamenten, catalogi fratrum, necrologia (1586-1774). – Geschiedenissen en jaarverslagen van de colleges, residenties en militair aalmoezenierschap (1560-1725). – Boekhouding: grootboeken (1599-1729), journalen en kasboeken (1652-1766), renten (1656-1773). – Documenten over de Franse, de Waals-Belgische, Engelse e.a. provincies (1598-1743). – Hagiografische en wetenschappelijke handschriften (e.a.).
► Toegang(en): Beknopte inventaris, gedrukt: Leeszaalnr.T14/034 (GAILLARD A., *Inventaire sommaire des archives de la compagnie de Jésus conservées aux archives générales du Royaume à Bruxelles*, Brussel, z.d.).
─ Overdrachtslijst in handschrift: (*Archives de la Province des Jésuites* (gedetailleerde opgave van de geconfisqueerde bescheiden, 1308 nrs., oud nr. 1ste sectie nr. 128).

KLOOSTER VAN SINT-CATHARINABERG TE BAARLE-HERTOG

Baarle-Hertog, 1720-1783

Klooster van zusters van de Derde Orde van Sint-Franciscus, gesticht in Oisterwijk, ook de "Seraphynsen" genoemd. Zij kwamen zich rond 1720 vestigen vlak in de buurt van de rond 1663 door de parochie Baarle-Hertog op hertogelijke grond opgerichte kapel van Onze-Lieve-Vrouw van Loreto, ook Sint-Salvatorkapel genoemd. Er ontstonden later moeilijkheden met de parochie over het gebruik en bezit van deze kapel, die in 1765 aan de zusters werd overgedragen. Het klooster werd in 1783 opgeheven.
Lit.: VAN DEN BROEK J.P.H., *Bijdragen tot de geschiedenis van Baerle*, Tilburg, 1947, p. 116-120.
Archiefgeschiedenis: Nrs. 6-7 zijn vermoedelijk afkomstig van de administratie van de Religiekas en werden later opgenomen in de "Handschriftenverzameling" van het Algemeen Rijksarchief, nrs. 3380-3381. In 1997 werden ze overgedragen aan het Rijksarchief van Antwerpen.
Elders bewaard archief: In het archief van de dekenij Hoogstraten vindt men wat documenten over het klooster.

Archief van het klooster van Sint-Catharinaberg te Baarle-Hertog, 1730-1790

0,24 str. m. – 7 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen en journalen van ontvangsten en uitgaven (1784-1786). – Ontvangst van renten en obligaties (1730-1789). – Opgave van renten, cijnzen en

pacht van een hoeve (1790).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/035 (*Inventaris van het archief van het klooster Sint-Catharinaberg te Baarle-Hertog*).

KLOOSTER VAN DE VICTORINNEN "JERUZALEM" TE BIEZELINGE (ZEELAND)

Biezelinge, 1246-1577

Opgericht in 1246 door de familie van de Maelstede in Zuid-Beveland. In 1577 moesten de zusters het klooster definitief verlaten en trokken naar hun dochterklooster Ternonnen (Sint-Margrietendaal) in Antwerpen.
Lit.: DEKKER C. en KRUISHEER J.G., *Het Victorinnenklooster Jeruzalem te Biezelinge. 1246-begin 17e eeuw*, Odijk/Maarssen, 1973.
Archiefgeschiedenis: De 99 charters werden door de laatste priorin Catharina Meskens in veiligheid gebracht in het klooster van de Victorinnen (Ternonnen of Sint-Margrietendaal) in Antwerpen.
Dit bestand hoort eigenlijk thuis in het Rijksarchief Zeeland te Middelburg en is ontsnapt aan de archiefruil die tussen Nederland en België plaats vond in 1956.
Elders bewaard archief: Een aantal charters (1246-1506) met de inventaris van A. Jodoci (1612) en het oorspronkelijke kistje werden op 19 februari 1886 op de veiling van Vander Straelen-Moons-Van Lerius door het Stadsarchief Antwerpen aangekocht en berusten daar nu in het bestand *Kerkelijke en Caritatieve instellingen* K 1221-1240.
Ook in het archief van het Onze-Lieve-Vrouwekapittel van Antwerpen en in het archief van het bisdom zijn enkele charters van Biezelinge bewaard.

Archief van het klooster van de Victorinnen "Jeruzalem" te Biezelinge (Zeeland), 1248-1578

0,15 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Cartarium (99 charters, 1248-1578).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/036 (*Inventaris van het archief van het klooster Ternonnen (Sint-Margrietendaal/Victorinnen) te Antwerpen*).
- Regestenlijst, gedrukt (ASAERT G., *De dertiende-eeuwse charters van het Victorinnenklooster bij Biezelinge*, in *Bijdragen tot de geschiedenis inzonderheid van het oude hertogdom Brabant*, XLVI, 1963, p. 215-231)
- Regestenlijst, gedrukt (DEKKER C. en KRUISHEER J.G., *Het Victorinnenklooster Jeruzalem te Biezelinge. 1246-begin 17e eeuw*, Odijk/Maarssen, 1973, p. 87-153)

KLOOSTER VAN DE ENGELSE DOMINICANEN TE BORNEM
Bornem, 1658-1796

In 1658 vestigden Engelse Dominicanen zich in een klooster, dat graaf Pedro de Coloma in 1603 had ingericht om een kostbaar reliek van het H. Kruis dat hij verworven had enige luister bij te zetten. In de periode 1603-1658 hadden heel wat orden en congregaties zich hier tijdelijk gevestigd maar geen enkele was gebleven. De Dominicanen startten hier ook dadelijk met een college, waarvan de voertaal Engels en Frans was en waar de kruim van de Engelse katholieke jeugd kwam studeren. Later stond het ook open voor Vlaamse leerlingen. Het klooster werd afgeschaft in 1797. In 1839 hervatten overgebleven monniken van de Cisterciënzerabdij Sint-Bernards van Hemiksem hier het kloosterleven.
Lit.: MAJERUS P., *Ordres mendiants anglo-iralndais en Belgique. Monasticon* (Introduction bibliographique à l'histoire des couvents belges antérieure à 1796, no. 43), Brussel, 2001, p. 264-305.
Elders bewaard archief: Het grootste deel van het archief van dit klooster bevindt zich in het archief van de "English Province of the Order of Preachers" in Edingburgh (UK).
In het archief van de abdij van Bornem bewaart men een aantal documenten (1683-1800) over het klooster. In het archief van graaf Marnix de Sainte Aldegonde op het kasteel van Bornem vindt men ook enkele bescheiden over het klooster.

Archief van het klooster van de Engelse Dominicanen te Bornem, 1768-1796
0,03 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Manuaal van ontvangsten (1768-1796).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/037 (*Inventaris van het archief van het klooster van de Engelse Dominicanen te Bornem*).

PRIORIJ VAN ONZE-LIEVE-VROUW-TEN-TROON TE GROBBENDONK
Grobbendonk, 1414-1578

Klooster van reguliere kanunniken van Sint-Augustinus, in 1414 opgericht door Arnold van Kraainem en in 1578 volledig verwoest. Daarna werd het geïncorporeerd met het Leuvense klooster Sint-Maartensdal -opgericht in 1433 en in 1465 aangesloten bij het kapittel van Windesheim-. Dit klooster werd in 1784

opgeheven, in 1790 gerestaureerd en in 1795 definitief gesloten.
Lit.: PRIMS F., *Onze Lieve Vrouw ten Troon te Ouwen-Grobbendonk* (Campinia Sacra nr. II), Antwerpen, 1947. – PERSOONS E., *Prieuré du Trône-Notre-Dame à Grobbendonk*, in *Monasticon belge*, VIII, vol. 2, Luik, 1993, p. 479-490. – KOHL W. en PERSOONS E. (ed.), *Monasticon Windesheimense*, Archief en bibliotheekwezen in België, Extranummer 16), I, Brussel, 1976, p. 171-178.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 15005-15019, 15021-15075 maakten onder "Priorij van Sint-Maartensdaal te Leuven" deel uit van het "Kerkarchief van Brabant" en werden in 1997 door het Algemeen Rijksarchief te Brussel overgemaakt aan het Rijksarchief Antwerpen; de oude nrs. 2-4 (charters 1379...1617 werden in het cartarium ingelast) en werden in december 1904 door het archief van het Provinciebestuur Antwerpen aan het Rijksarchief overgemaakt.
Lit.: d'HOOP A., *Inventaire général des archives écclésiastiques du Brabant*, IV, Brussel, 1929, p. 287-290.
Elders bewaard archief: In de verzameling "Charters overgemaakt door de griffie van de Rechtbank van eerste aanleg te Turnhout 2001", nr. 19 vindt men een charter (1480) over het klooster.
In het archief van de rechtsopvolger de "Priorij van Sint-Maartensdaal te Leuven" zijn ook bescheiden te vinden, vooral over het beheer van de goederen van Ten Troon in de 17de-18de eeuw, zie "Kerkarchief van Brabant" in het Algemeen Rijksarchief te Brussel nrs. 15076-15258.
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een aantal documenten (16de eeuw-1690) over het klooster: K 20-21.

Archief van de priorij van Onze-Lieve-Vrouw-ten-Troon te Grobbendonk, 1291-17de eeuw
71 inv. nrs.
□ Inhoud: Cartarium (571 charters, 1291-1670). – Obituarium (16de eeuw). – Stichting en privileges (1414-16de eeuw). – Beheer van goederen in Grobbendonk, Antwerpen, Boortmeerbeek, Bouwel, Brustem, Geetbets, Geel, Herentals, Hoogstraten, Neerwinden, Loenhout, Massenhoven, Zandhoven, Velm, Vosselaar, Wuustwezel (15de-17de eeuw). – Cijnzen en renten (15de-16de eeuw). – Testamenten (1430-1518). – Bescheiden over het klooster Reimerswaal in Zeeland (1555-1570).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/038 (HOUTMAN E., *Inventaris van het archief van de priorij Onze-Lieve-Vrouw-ten-Troon te Grobbendonk*).

ABDIJ VAN SINT-BERNARDS TE HEMIKSEM

Hemiksem, 1237-1797

Hertog Hendrik I van Brabant schonk reeds in 1233 zijn "allodium" in Westmalle aan de abdij van Villers om er een nieuw Cisterciënzerklooster te vestigen. Dit bleef echter zonder gevolg. In 1236 schonk Gillis II Berthout aan Villers zijn heerlijke rechten over Vremde, Millegem (Ranst), Broechem en Grobbendonk. Nu raakte de zaak in een stroomversnelling en in 1237 werd een nieuwe kloosterstichting begonnen in Vremde. Door de wat ongunstige ligging van het klooster o.a. in nogal onvruchtbaar gebied verplaatste men in 1244-1246 het klooster naar de oevers van de Schelde in Hemiksem. De abdij die in 1566 werd verwoest en waarvan de abt toen de partij van de prins van Oranje en van de Staatsen koos werd in 1561 geïncorporeerd in het bisdom Antwerpen. Dat betekende dat haar inkomsten moesten dienen als werkingskosten voor het nieuwe bisdom en dat de bisschoppen van Antwerpen voortaan "titulair" abt van de abdij waren. Dit is effectief gebeurd van 1587 tot 1649. In 1635-1649 werd er een overeenkomst uitgewerkt waarbij een belangrijk deel van de goederen van de abdij aan het bisdom werd gegeven in ruil waarvoor de abdij zijn zelfstandigheid herwon en opnieuw een abt mocht verkiezen. De abdij, die ook na het verlies van een belangrijk deel van haar patrimonium, nog één van de rijkste abdijen van de Zuidelijke Nederlanden bleef werd in 1796 afgeschaft. De gebouwen fungeerden eerst als militair hospitaal voor de marine, vanaf 1823 als "Correctiehuis" (gesloten inrichting voor bedelaars e.d.) en gevangenis en vanaf 1867 als militair arsenaal.
Ondertussen hadden de laatste overlevende Cisterciënzers in 1833 het kloosterleven hervat in de gebouwen van het klooster van de voormalige Engelse Dominicanen in Bornem. De nieuwe stichting werd in 1856 erkend als abdij en als rechtsopvolger van de voormalige Sint-Bernardsabdij.
Lit.: MARCUS F., *Abbaye de Saint-Bernard sur l'Escaut à Hemiksem*, in *Monasticon belge*, VIII, vol. 2, Luik, 1992, p. 31-79. – GOETSCHALCKX P.J. en VAN DONINCK B., *Oorkondenboek der Abdij van Sint-Bernaards aan de Schelde* (uitgave van de oorkonden 1233-1276), Antwerpen, 1926, verschenen in afleveringen in de *Bijdragen tot de Geschiedenis bijzonderlijk van het aloude Hertogdom Brabant*, VIII, 1900... XXI, 1931, oorkonden tot 1290 - VAN DONINCK B., *Obituarium monasterii loci Sancti Bernardi*, Lerins, 1901. – *Sint-Bernards-aan-de-Schelde. De Brabantse abdij in Hemiksem. De kleinbrabantse abdij in Bornem*, in *Heemkundig Jaarboek van de vereniging voor heemkunde in Klein-Brabant*, XXX, 1995. – CANIVEZ J.M., *L'orde de Cîteaux en Belgique*, Forges-lez-Chimay, 1926, p. 239-245.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 9B-107 zijn afkomstig van de administratie van de Domeinen. Nrs. 109-115, 126 werden in december 1904 door het archief van het

provinciebestuur Antwerpen aan het Rijksarchief overgemaakt.
Een aantal andere archiefstukken werden door het Rijksarchief aangekocht op de veiling Vander Straelen-Moons-Van Lerius te Antwerpen in 1886.
Nr. 139 werd bewaard op het Algemeen Rijksarchief te Brussel, Handschriften-verzameling, nr. 962ter en werd in 1956 overgemaakt aan het Rijksarchief Antwerpen. 9A werd in 1828 aangekocht bij een Brussels antiquaar, samen met vele documenten over de abdij van Rozendaal te Sint-Katelijne-Waver. De nrs. 132-136 zijn mogelijk aangekocht bij E. von Scherling te Leiden (Nederland). In 1954 werden door ruil een aantal charters (1341-1686) verkregen van het Rijksarchief te 's-Hertogenbosch, die ze vermoedelijk had gekocht op de veiling Vander Straelen-Moons-Van Lerius in 1886 te Antwerpen. Een charter van 1364 werd in februari 1967 aangekocht op een veiling bij Charles Van Herck en zoon te Antwerpen.
Van de in het archief van de abdij te Bornem bewaarde charters beschikt men over fotografische afdrukken en microfilms (Algemeen Rijksarchief te Brussel, Microfilms 298, 302, 330 en 361).
Elders bewaard archief: In het op het rijksarchief bewaarde bestand "Bisdom Antwerpen" vindt men een aantal gegevens over de abdij, o.a. nr. 46: de verdeling van de goederen tussen de abdij en het bisdom (1637). Ook in de archieven van de schepenbanken en gemeenten van Berchem, Broechem, Hemiksem, Puurs e.a. zijn gegevens over de abdij te vinden.
Het grootste deel van het archief van de abdij wordt nog bewaard in het archief van de abdij van Bornem: inventarissen (1659, 1666), cartarium (ca. 500 charters, 1239-1790), cartularia (14de-18de eeuw). – Kronieken en chronologische notities (16de-18de eeuw). – Obituaria (17de-18de eeuw). – Kaartboeken van eigendommen door J. Bal (1666-1671) en kopies door G. Bouvaert (18de eeuw). – Rekeningen (1699-1797). – Cijnsboeken (17de-18de eeuw). – Losse documenten (16de-18de eeuw).
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men naast vele gegevens over de bisschoppen/abten nog een aantal losse documenten over het klooster, vooral over abtsverkiezingen (1296-1802), K 14.
In het Stadsarchief Antwerpen vindt men enkele charters (1337-1667) en andere bescheiden over het klooster: *Kerkelijke en caritatieve instellingen* K 1337-1344.
In het Stadsarchief Lier bewaart men enkele bescheiden over de abdij (vermoedelijk over de refugie aldaar): nr. 358.

Archief van de abdij van Sint-Bernards te Hemiksem, 1142-1797
3,57 str. m. – 141 inv. nrs.
□ Inhoud: Cartarium (ca. 1300 charters, 1142-1774). – Chronologische notities 1233-1468 (1743). – Obituarium (18de eeuw). – Verpachtingen van goederen

(14de eeuw, 1566-1577, 1694-1793). – Leenboeken (16de-17de eeuw). – Manualen en rekeningen van ontvangsten (1683-1796). – Rekeningen van graanaankopen (1704-1742). – Denombrement (1787). – Rekeningen (1489-1496, 1513-1514). – Cijnsboek van Antwerpen en omgeving (1452). – Renten van de Poort (14de eeuw). – Renten en cijnzen (1311...-1796). – Kaarten van goederen te Hingene-Puurs (18de eeuw). – Losse bescheiden (15de-18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/039 (*Inventaris van het archief van de Sint-Bernardsabdij te Hemiksem*).
─ Index, gedrukt: Leeszaalnr. T14/039 (LAMBRECHTS H., *Pachtboeken Sint-Bernardusabdij Hemiksem*, in *Vlaamse Stam*, XXXV, 1999, p. 445-459 (inhoudsopgave van de nrs. 12 en 14).
─ Bronnenpublicatie, gedrukt: Bibliotheeknr. 515 (GOETSCHALCKX, P.J. en VAN DONINCK, B., *Oorkondenboek der Abdij van St-Bernaards aan de Schelde*, Antwerpen, 1926 (uitgave van de charters, 1125-1276, ook verschenen in afleveringen in de *Bijdragen tot de geschiedenis...Brabant*), vervolg in *Bijdragen tot de geschiedenis...Brabant*, XII, 339-384, XIII, p. 221-272, XX, p. 338-354 en XXI, p. 86-118, 181-223 (oorkonden 1276-1300).

KLOOSTER VAN DE AUGUSTIJNEN TE HERENTALS
Herentals, 1613-1797

In 1613 opgericht op verzoek van de stadsmagistraat, die hiervoor het oude godshuis van de Heilige Drievuldigheid ter beschikking stelde. De paters leidden het stadscollege, met uitzondering van de periode 1717-1775. In 1797 verlieten de laatste kloosterlingen de instelling.
Lit.: LEYDER D., *Monasticon Augustinianum Belgicum* (Bibliografische inleiding tot de Belgische kloostergeschiedenis voor 1796, nr. 16), Brussel, 1998, p. 307-317. – VAN SPILBEEK W., *Geschiedenis van Herenthals*, Herentals, 1938, p. 247-261. – GORIS J.M., *Bijdrage tot de aloude geschiedenis van de stad Herentals*, Herentals, 1969, p. 278-286.
Archiefgeschiedenis: Nr. 2 (professieboek 1613-1791) werd op 28 oktober 1903 door het Algemeen Rijksarchief te Brussel overgemaakt aan het Rijksarchief Antwerpen.
Op 3 september 1992 in bewaring gegeven aan het stadsarchief van Herentals.

Archief van het klooster van de Augustijnen te Herentals, 1613-1791
3 inv. nrs.
□ Inhoud: Professieboek (1613-1791). – Procesbescheiden (1636-1755). – Denombrement van kloostergoederen (1787).

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/040 (VANNERUS J., *Inventaris van de archieven van het klooster van de Augustijnen te Herentals*).

KLOOSTER VAN DE MINDERBROEDERS TE HERENTALS
Herentals, 1472-1797

Opgericht in 1472 waren zij vooral actief in de prediking in een vijftigtal parochies in de Kempen (de "Staties"). Het klooster werd afgeschaft in 1797.
Lit.: VAN SPILBEEK W., *Geschiedenis van Herenthals*, Herentals, 1938, p. 262-279. – GORIS J.M., *Bijdrage tot de aloude geschiedenis van de stad Herentals*, Herentals, 1969, p. 249.
Archiefgeschiedenis: Op 3 september 1992 in bewaring gegeven aan het stadsarchief van Herentals.
Elders bewaard archief: In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een lijst van kloosterlingen (1802): K42.

Archief van het klooster van de Minderbroeders te Herentals, 1625-1787
1 inv. nr.
□ Inhoud: Denombrement (1787). – Proces tegen de stadsmagistraat (1625-1649) en tegen de Sint-Waldetrudisparochie (1626). – Testament (1629).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/041 (*Inventaris van het archief van het klooster van de Minderbroeders te Herentals*).

PRIORIJ BESLOTEN HOF TE HERENTALS
Herentals, 1410-1797

Priorij van Norbertinessen, in 1410 gesticht door Arnold van Kraainem, heer van Grobbendonk en markgraaf te Herentals met de steun van de abt van Tongerlo, die als vader-abt werd erkend. Omstreeks 1580 verlieten de zusters enkele jaren het klooster. Het klooster werd in 1797 definitief afgeschaft en verkocht. In 1835 kochten de zusters Franciscanessen van Arendonk het oude kloostercomplex aan en vestigden hier een klooster met school en internaat, Sint-Jozefsdal genoemd.
Lit.: HOUTMAN E., *Prieuré Het Besloten Hof à Herentals*, in *Monasticon Belge*, VIII-1, Luik, 1992, p..377-395. – PRIMS F., *Onze Lieve Vrouw Besloten Hof te Herentals* (*Campinia Sacra*, 3), Antwerpen, 1933. – VAN SPILBEEK W., *Het Herentalsch klooster Onzer Lieve Vrouwen Besloten Hof*, Averbode, 1892. – ID., *Geschiedenis van Herenthals*, Herentals, 1938, p. 320-341. – GORIS J.M., *Bijdrage tot de aloude geschiedenis van de stad Herentals*, Herentals, 1969, p.

247-248.
Archiefgeschiedenis: Nr. 4 werd op 7 juli 1947 bekomen uit de nalatenschap van Z.E.H. Goetstouwers, pastoor te Walem. Twee charters (1540-1547) werden op 22 november 1911 door het Algemeen Rijksarchief te Brussel overgemaakt aan het Rijksarchief Antwerpen
Op 3 september 1992 in bewaring gegeven aan het stadsarchief van Herentals.
Elders bewaard archief: Heel wat bescheiden van het klooster worden bewaard in het archief van de abdij Tongerlo: cartarium (207 charters, 1372-1788), necrologium (15de-18de eeuw), cartularia (15de-16de eeuw), cijns- en renteboeken (15de-18de eeuw), pachtregisters (15de, 18de eeuw), rekeningen (1472-1473, 1725...1831).

Archief van de priorij Besloten Hof te Herentals, 1447-1791
4 inv. nrs.
□ Inhoud: Charters (1447-1547). – Renten (1664-1789). – Denombrement van kloostergoederen (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/042 (VANNERUS J., *Inventaris van de archieven van het klooster van de Norbertinessen O.L.Vrouw Besloten Hof te Herentals*).

KLOOSTER VAN DE BRIGITTIJNEN TE HOBOKEN
Hoboken, 1652-1783

Klooster van paters Brigittijnen, in 1434 opgericht in Coudewater (Rosmalen) bij 's-Hertogenbosch. In 1652 vestigden de paters zich met toestemming van de Antwerpse bisschop bij de H. Kruiskapel, een regionaal bedevaartsoord met het miraculeus beeld van de Zwarte God. De paters bouwden er een grote bedevaartkerk die zij bedienden tot ze in 1783 werden afgeschaft. In 1784 werd het klooster ontruimd en de kloosterkerk verdween in het begin van de 19de eeuw.
Lit.: VAN BLADEL W., *Acht eeuwen geschiedenis van de parochie Hoboken en van de Zwarte God*, Tielt/Hoboken, 1980, p. 105-107, 126-127. – PAENEN K. en VAN HONSTE E., *Het verloren klooster van Hoboken*, Hoboken, 1996. – SANDER OLSEN U., *The New Brigittines of the Southern Netherlands and their legislation*, in *Der Brigittenorden in der Frühen Neuzeit. Beiträge der Internationalen Tagung vom 27. Februar bis 2. März 1997 in Altomünster*, Frankfurt am Main, 1998, p. 189-236.
Archiefgeschiedenis: Nrs. 3-6 en een aantal losse bescheiden (1504-1677) werden in december 1904 door het archief van het Provinciebestuur Antwerpen overgemaakt aan het Rijksarchief.

Nrs. 9-10 zijn afkomstig van het archief van de kerk en parochie van Hoboken.
Elders bewaard archief: In het archief, bewaard op de pastorie van de Onze-Lieve-Vrouweparochie in Hoboken, vindt men een aantal gegevens over het klooster, o.a. over de verkoop van de bibliotheek na de afschaffing.
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men enkele documenten over het klooster (1676, 1731), K 9.
Een regelboek (17de eeuw) van het klooster en een inventaris van de inboedel (1784) wordt bewaard in de Bibliotheek van de Trappistenabdij van Westmalle, Hs. 21 en 57.

Archief van het klooster van de Brigittijnen te Hoboken, 1504-1800
0,32 str. m. – 14 inv. nrs.
□ Inhoud: Cartarium (15 charters, 1504-1655). – Obituarium en jaargetijden (17de-18de eeuw). – Manualen van ontvangsten en uitgaven (1772-1800). – Opgave van de kloostergoederen (1784). – Losse bescheiden (17de-18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/043 (*Inventaris van het archief van het klooster van de Brigittijnen te Hoboken*).

KLOOSTER VAN DE ARME KLAREN TE HOOGSTRATEN
Hoogstraten, 1489-1783

Het klooster van de Clarissen, genaamd "Onze-Lieve-Vrouw-ter-Kroon" soms ook de "Urbanisten", werd opgericht in 1489 en afgeschaft in 1783.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 3-5 zijn afkomstig van het archief van de ontvanger van de Domeinen te Antwerpen, oude nrs. 58-59,83; de nrs. 7-11 zijn in 1904-1905 door het archief van het provinciebestuur van Antwerpen aan het Rijksarchief overgedragen; nr. 12 komt uit het bestand "oud gemeentearchief van Hoogstraten" nr. 629.
Elders bewaard archief: In het archief van het bisdom Antwerpen, momenteel berustend in de bibliotheek van de Universiteit Antwerpen, Stadscampus bevinden zich 20 charters (14de-17de eeuw) en twee procesdossiers (1653, 1727-1729, K 116).
Ook in het archief van de dekenij van Hoogstraten vindt men wat documenten over het klooster.

Archief het klooster van de Arme Klaren te Hoogstraten, 1489-18de eeuw
0,34 str. m. – 15 inv. nrs.
□ Inhoud: Cartarium (1489-1716, 40 charters). – Kaartboek van de eigendommen door P. Stijnen (1743-1746). – Manualen en renteboeken (1571-1790). – Opgave

van de goederen (1784). – Processtukken (16de-18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/044 (*Inventaris van het archief van het klooster van de Arme Klaren of Urbanisten te Hoogstraten*).

KLOOSTER VAN DE ENGELSE KARMELIETESSEN TE HOOGSTRATEN

Hoogstraten, 1678-1796

Klooster van Onze-Lieve-Vrouw van de Karmel, in 1678 opgericht door Maria Gabriella de Lalaing met steun van de Engelse Ongeschoeide Karmelietessen (Theresianen), die de eerste kloosterlingen leverden. Door de steun van de prinsen van Salm-Salm, heren van Hoogstraten ontsnapte het aan de opheffingen van 1783. Het werd afgeschaft in 1796. Op een deel van het oude kloosterterrein werd in 1835 het Klein-Seminarie opgericht en op een ander deel werd in de 20ste eeuw een technische school gebouwd.
Lit.: MAJERUS P., *Ordres mendiants anglo-irlandais en Belgique. Monasticon* (Introduction bibliographique à l'historie des couvens belges antérieure à 1796, no. 43), Brussel, 2001, p. 180-219.
Elders bewaard archief: Het grootste deel van het archief van het klooster berust in de "Archives of the carmelite Monastery in Baltimore" (USA)
In het archief van het bisdom Antwerpen, momenteel in bewaring in de bibliotheek van de Universiteit Antwerpen, Stadscampus bewaart men een aantal bescheiden over het klooster (1670-1783; K 112).
Ook in het archief van de dekenij Hoogstraten vindt men wat documenten over het klooster.

Archief van het klooster van de Engelse Karmelietessen te Hoogstraten, 1660-1787

0,02 str. m. – 3 inv. nrs.
□ Inhoud: Cartarium (1660-1712, 4 charters). – Demombrement (1787). – Diverse bescheiden (1688-1768).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/045 (*Inventaris van het archief van de Engelse Karmelietessen te Hoogstraten*).

KLOOSTER VAN DE MINDERBROEDERS TE HOOGSTRATEN

Hoogstraten, 1688-1797

In 1688-1690 vestigden zich Minderbroeders van het klooster van Antwerpen in

het gebouw "De Spijker" in Hoogstraten en namen er de organisatie van de "Latijnse School" op zich. In 1832 vestigden zich hier de zusters Ursulinen van Tildonk en bouwden er een gerenommeerd pensionaat voor meisjes ("De Spijker") uit.
Lit.: *De Latijnsche School te Hoogstraten*, in *Oudheid en Kunst*, II, 1923, p.33-43. – DE MEYER P., *Geschiedenis van het voormalig Klooster en de Latijnse School der Minderbroeders te Hoogstraten (1690-1797)*, in *Taxandria*, XXIII, 1955, p. 3-185. – *150 jaar Klein Seminarie te Hoogstraten*, Hoogstraten, 1985, p. 24-27.
Elders bewaard archief: Zie ook stadsarchief Hoogstraten.
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een lijst van kloosterlingen (1802): K 42.

Archief van het klooster van de Minderbroeders te Hoogstraten, 1688-1787
0,02 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Denombrement (1787). – Diverse bescheiden (1688-1717) en bescheiden over de door de Minderbroeders georganiseerde Latijnse school (1767-1769).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/046 (*Inventaris van het rchief van het klooster van de Minderbroeders te Hoogstraten*).

ABDIJ VAN NAZARETH TE LIER
Lier, 1236-1796

Omstreeks 1236 opgericht aan de oevers van de Nete, opgeheven in 1796. Het was een klooster met een niet onbelangrijk patrimonium dat in 1769 8 huizen in Lier, 24 hoeven -vooral in Lier en omgeving-, wat tiendengebieden en een molen omvatte. Een nieuwe Cisterciënzerinnenabdij werd in 1950 door de zorgen van de Trappistenabdij van Westmalle in Brecht opgericht als opvolgster van de abdij van Nazareth.
Lit.: BREUGELMANS K. en VANHOOF F., *Abbaye de Nazareth à Lierre, puis à Brecht*, in *Monasticon belge*, VII, vol. 1, Luik, 1992, p. 101-126. – BREUGELMANS K. e.a., *750 jaar Abdij van Nazareth* (tentoonstellingscatalogus), Lier, 1986. – PLOEGAERTS Th., *Les Moniales de l'Ordre de Cîteaux*, I, Westmalle, 1936, p. 115-135. – CANIVEZ J.M., *L'orde de Cîteaux en Belgique*, Forges lez-Chimay, 1926, p. 236-238.
Archiefgeschiedenis: 36 charters werden op 23 mei 1947 geruild met het Algemeen Rijksarchief (Den Haag, Nederland) tegen 33 charters van de Kartuize van Amsterdam (voorheen in het archief van de Kartuizers te Antwerpen -Sint--Sophia-). Nr. 11 is afkomstig van de Koninklijke Bibliotheek te Brussel,

Handschriften II 4720.
De hierna beschreven bescheiden werden op 2 juni 1999 overgedragen aan het Stadsarchief Lier.
Elders bewaard archief: Het Algemeen Rijksarchief te Brussel, het Stadsarchief Lier nrs. 359-364), het archief van het Sint-Gummaruskapittel te Lier -bewaard in de collegiale kerk (nr.120, 1427-1803)- en het archief van de Sint-Bernardsabdij van Bornem bewaren archieven van en documenten over de abdij.
Op het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men enkele losse documenten (1767-1792) van het klooster: K 66.

Archief van de abdij van Nazareth in Lier, 1209-1796
0,35 str. m. – 11 inv. nrs.
□ Inhoud: Cartarium (1220-1769, 209 charters). – Obituarium (15de-18de eeuw). – Denombrement (1787). – Pachtcontracten (1649-1796). – Inventaris van de archieven (1754). – Proces tegen de gemeente Itegem (1641-1643).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/047 (*Inventaris van het archief van de abdij van Nazareth te Lier*).

KLOOSTER VAN DE ALEXIANEN (CELLEBROEDERS) TE LIER
Lier, 1430-1796

Opgericht in 1430 vanuit het klooster van Antwerpen en afgeschaft in 1796.
Lit.: *Werken van barmhartigheid. 650 jaar Alexianen in de Zuidelijke Nederlanden*, Leuven, 1985, p. 95-97.
Elders bewaard archief: In het stadsarchief Lier bewaart men een dossiertje i.v.m. het onderhoud van een hofmuur (1760) (nr. 354).
De hierna vermelde bescheiden werden op 2 juni 1999 overgedragen aan het Stadsarchief Lier.

Archief van de Alexianen (Cellebroeders) te Lier, 1693-1796
0,17 str. m. – 6 inv. nrs.
□ Inhoud: Denombrement (1787). – Manuaal van uitgaven (1693-1761). – Renteboeken (1757-1796).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/048 (*Inventaris van het archief van de Alexianen te Lier*).

KLOOSTER VAN DE DOMINICANEN TE LIER
Lier, 1612-1796

De Antwerpse Dominicanen kregen in 1611 het verzoek van de Lierse stadsmagistraat om er een college met klooster op te richten. Hiervoor kregen ze het Sint-Anna-godshuis en de Kluizekapel toegewezen. In 1612 vestigden zij zich in de stad en bouwden in de Lisperstraat een kloostercomplex met college. De paters bedienden ook de Kluizekerk, een regionaal bedevaartsoord. Het klooster werd afgeschaft in 1796.
Lit.: DE MECHELEER L., *De orde van de Dominicanen. Monasticon* (Bibliografiche inleiding tot de Belgische kloostergeschiedenis voor 1796, nr. 35), p. 381-409. – VERBIEST F., *Het eerste Dominikaneronderwijs in Lier*, in *'t land van Ryen*, XI, XI, 1961.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand (archiefblok 1) werd op 2 juni 1999 overgedragen aan het Stadsarchief Lier.
Het archief dat bewaard werd in het klooster in Lier werd bij zijn opheffing in 1984 overgebracht naar het Dominicanenklooster in Gent en wat later naar het klooster in Leuven. In augustus 2003 werd dit in bewaring gegeven aan het Rijksarchief te Leuven, die het op 14 oktober 2003 overmaakte aan het rijksarchief Antwerpen (archiefblok 2). De bescheiden uit de 19de-20ste eeuw (nrs. 221-292 van de gepubliceerde inventaris van A.M. Bogaerts en E. Cresens) bleven in het klooster in Leuven.
Lit.: BOGAERTS A.M. en CRESENS E., *Inventaris van het Dominikaans archief. Deel II: Kloosterarchieven van Lier, Leuven en Gent* (Bouwstoffen voor de geschiedenis der Dominikanen in de Nederlanden), Leuven, 1977, p. 1-48.
Elders bewaard archief: Op het Stadsarchief Lier bewaart men een aantal bescheiden (1612-1803) over het klooster: nr. 357. In het archief de Sint-Gummaruskerk te Lier vindt men een aantal bescheiden (nr. 113, 1612-1752) over de Lierse Domincanen.
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een document (1612) over het klooster: K 15.

Archief van de Dominicanen te Lier, 1625-1796
0,12 str. m. – 3 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1773-1796). – Jaargetijden (18de eeuw). – Diverse bescheiden (1625-1739).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/049.1 (*Inventaris van het archief van het klooster van de Dominicanen te Lier*).

Archief van de Dominicanen te Lier 2, 1506-1951
1,24 str. m. - 208 inv. nrs.
□ Inhoud: Charters (1506-1714). – Oprichting en inrichting van het klooster (1605-1794). – Kroniek van het klooster (1792-1836). – Kloostergebouwen en bezittingen (1628-1834). – College (1619-1789) met palmaressen (1754-1789). – Broederschap van de H. Rozenkrans (1605-1784-1951).- Misint-nties (1781-1788). – Zielzorg en pastoraal (1619-1832). – Begrafenissen en begrafenisrechten (1612-1787). – Inkomsten en uitgaven (1625-1793). – Kasboek (1713-1730). – Kroniek van de stad Lier (1789-1790, 1797-1799, 1830-1850). – Papieren van Thomas Claes (1785/1807-1838). – Diverse bescheiden over Lierse families, o.a. Harts (1557-1815).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T14/049.2 (BOGAERTS A.M. en CRESENS E., *Inventaris van het Dominikaans archief. Deel II: Kloosterarchieven van Lier, Leuven en Gent* (Bouwstoffen voor de geschiedenis der Dominikanen in de Nederlanden XVII), Leuven, 1977, p. 1-48).

KLOOSTER VAN DE JEZUIETEN TE LIER
Lier, 1615-1773

Nadat pogingen van het stadsbestuur in 1568-1578 om een jezuïetencollege in de stad op te richten mislukten werd er begin van de 17de eeuw opnieuw onderhandeld met de jezuïeten, die zich in 1615 in Lier vestigden. Naast het onderwijs in hun college verzorgden de paters ook van 1612 tot 1708 de eredienst in de Sint-Jacobskerk, die voorbehouden was aan de Spaanse garnizoensoldaten. Bij de opheffing van de sociëteit in 1773 verdwenen de paters uit Lier om er in 1841 terug te keren in dezelfde gebouwen.
Lit.: CLAUS K., *Over een Jezuïetencollege te Lier*, in *'t Land van Ryen*, III, 1953. – VERBIEST F., *Het eerste Jezuëtenonderwijs te Lier*, in *'t Land van Ryen*, XI, 1961.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 3, 60, 65-66 en 76-80 werden op 24 december 1904 door het provinciebestuur van Antwerpen aan het Rijksarchief overgedragen. De meeste andere nrs. werden op 15 maart 1906 overgebracht van het Algemeen Rijksarchief te Brussel.
De hierna vermelde documenten werden op 2 juni 1999 door het Rijksarchief overgemaakt aan het Stadsarchief Lier.
Elders bewaard archief: In het bestand "Archief van de jezuïeten te Antwerpen" nr. 27 bevindt zich een manuaal van inkomsten van het klooster van Lier (1629-1701). Een aantal bescheiden (1568-1781) worden bewaard op het Stadsarchief Lier (nr. 355). Ook in het archief van de Sint-Gummaruskerk en -kapittel in Lier vindt men

wat documenten (nr. 114, 1694-1840).
Het archief van het bisdom Antwerpen bewaart een document (1615) over het klooster: K 19.

Archief van het klooster van de Jezuïeten te Lier, 1424-1773
3,69 str. m. – 129 inv. nrs.
□ Inhoud: Cartarium (1424-1773, 61 charters). – Inventarissen (1631-1773). – Cartularium (1363-). – Lijst van weldoeners (1615-1772). – Testamenten en sterfhuizen (1579-1762). – Beheer van goederen in Lier, Deurne (Rivierenhof-Sterckshof), Herenthout, Zandhoven e.a. (1562-1772). – Gebouwen en kerk (1650-1772). – Manualen en journalen van inkomsten en uitgaven (1624-1773). – Kwijtschriften van allerlei uitgaven (17de-18de eeuw). – Briefwisseling, voornamelijk met andere colleges (1618-1767).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/050 (VANNERUS J., *Inventaris van het archief van de Jezuïeten te Lier*; ook uitgegeven als *Inventaire des archives de la Compagnie de Jésus reposant aux Archives de l'Etat à Anvers*, in *Bijdragen tot de Geschiedenis inzonderheid van het Hertogdom Brabant*, XI, 1912, p.210-227).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Bibliotheeknr. 4533 (*Jezuiten te Antwerpen, Lier en Mechelen (1363-18de eeuw). Inventarissen* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage nr. 2), Brussel, 1989. (is een anastatische uitgave van de inventaris nr. 1-).

KLOOSTER VAN DE KAPUCIJNEN TE LIER
Lier, 1621-1796

Opgericht in 1621-1623 en afgeschaft in 1796.
Lit.: HILDEBRAND P., *De Kapucijnen te Lier*, Lier, 1932.
Archiefgeschiedenis: De hierna beschreven bescheiden werden op 2 juni 1999 door het Rijksarchief overgemaakt aan het Stadsarchief Lier.
Elders bewaard archief: Een aantal bescheiden (1560-1796) worden bewaard op het Stadsarchief Lier nr. 353.
In het archief van het bisdom Antwerpen berust een lijst van kloosterlingen (1802): K 25.

Archief van het klooster van de Kapucijnen te Lier, 1787
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Denombrement (1787).

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/051 (*Inventaris van het archief van de Kapucijnen te Lier*).

KLOOSTER VAN DE KARTUIZERS (SINT-CATHARINA) TE LIER
Lier, 1543-1783

Opgericht omstreeks 1320 in Antwerpen-Kiel en in 1543 na de plunderingen van Maarten van Rossum overgebracht naar Lier. Afgeschaft in 1783.
Lit.: DELVAUX H. en DE GRAUWE J., *Chartreuse de Sainte-Catherine près d'Anvers, puis à Lierre*, in *Monasticon belge*, VII vol. 2, Luik, 1993, p. 673-729. – VAN IN J., *Het Karthuizersklooster*, in *Lier vroeger en nu*, 1928.
Archiefgeschiedenis: Op 2 juni 1999 door het Rijksarchief overgedragen aan het Stadsarchief Lier.
Elders bewaard archief: In het archief van de Kartuizers te Antwerpen (Sint--Sophia) vindt men: een renteboek (14de eeuw), een cartularium (15de eeuw) en een klein cartularium met hertogelijke oorkonden (15de eeuw).
Op het Stadsarchief Lier bewaart men een manuaal (1785): nr. 356.
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men 1155 charters (14de-18de eeuw) en wat losse documenten (1358-1794) van het klooster: K 29-30.
In het Stadsarchief Antwerpen, *Kerkelijke en caritatieve instellingen*, vindt men een aantal documenten nrs. 499...509 (1410-17de eeuw) over het klooster.

Archief het klooster van de Kartuizers te Lier, 14de eeuw-1795
1,05 str. m. – 28 inv. nrs.
□ Inhoud: Cartarium (14de-18de eeuw, 66 charters). – Cartularium (16de eeuw). – Beheer van goederen in Aartselaar, Ekeren, Oosterweel, Brecht, Gierle, Oelegem, Pulderbos, Wilrijk, Wommelgem (16de-18de eeuw). – Manualen en journalen van ontvangsten (1727-1791). – Obituarium (15de-18de eeuw).- Cijnzen en renten (1698-1740).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/052 (*Inventaris van het archief van de Kartuizers te Lier*).

KLOOSTER VAN DE ZWARTZUSTERS TE LIER
Lier, 1395-1797

Opgericht in 1395. De zusters hielden zich vooral bezig met ziekenverpleging aan huis en bouwden in 1637-1642 deels een nieuw klooster, Na een korte periode in de Franse tijd (1798-1810) toen de zusters uit het klooster werden verdreven

namen ze terug bezit van het oude klooster. In 1946-1962 werden een ziekenhuis (Deurne) en twee rusthuizen (Lier en Zandhoven) geopend.
Lit.: GROOTAERS W., *De Zwartzusters van Lier 1395-1995. 600 jaar ziekenzorg in en rond de Netestad*, Lier, 1995. – LENS A. en MORTELMANS J., *Gids voor oud Lier*, Antwerpen-Amsterdam, 1980, p. 210. – VANDEN BOSCH G., *Monasticon van Zwartzusters-Augustinessen in België* (Bibliografische inleiding tot de Belgische kloostergeschiedenis voor 1796. 18), Brussel, 1998, p. 323-342.
Archiefgeschiedenis: Bestand op 2 juni 1999 door het Rijksarchief overgedragen aan het Stadsarchief Lier.
Elders bewaard archief: Het grootste deel van het archief (1401-) berust nog bij de Zwartzusters te Lier. Ook zijn enkele documenten (1806) te vinden in het archief van de Sint-Gummaruskerk te Lier (nr. 119).
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men enkele losse stukken over het klooster (1600-1792): K 130.

Archief van het klooster van de Zwartzusters te Lier, 1513
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Vidimus (23 april 1513) van de pauselijke bul van 7 november 1511 (zwaar beschadigd).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/053 (*Inventaris van het archief van de Zwartzusters te Lier*).

KLOOSTER VAN SION TE LIER
Lier, 1468-1797

Klooster van zusters van de derde orde van Sint-Franciscus, in 1468 opgericht vanuit het Franciscanessenklooster van Hasselt. In de 18de eeuw was er een kostschool voor meisjes verbonden aan het klooster. Afgeschaft in 1797.
Archiefgeschiedenis: Op 2 juni 1999 overgebracht door het Rijksarchief naar het Stadsarchief Lier.
Elders bewaard archief: Op het stadsarchief Lier bewaart men een aantal bescheiden (1717-1724) over het klooster: nr. 366.
Op het archief van het bisdom bewaart men een aantal documenten over het klooster (1469-1797): K 73-76.

Archief van het klooster van Sion te Lier, 1691-1787
0,02 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Denombrement (1787). – Documenten over Agnes Lamorlet, religieuze (1691-1693).

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/054 (*Inventaris van het archief van het klooster van Sion te Lier*).

KLOOSTER VAN VREDENBERG TE LIER

Lier, 1610-1797

Het in 1476 te Bavel (Nederland) gestichte klooster van reguliere kanunnikessen van Sint-Augustinus en verwoest in 1577 tijdens het beleg van Breda werd in 1610 overgebracht naar Lier, waar de zusters een kostschool voor meisjes organiseerden. In 1797 afgeschaft.
Lit.: VANHOOF F., *Prieuré de Vredenberg à Lierre*, in *Monasticon belge*, VIII, vol. 2, Luik, 1993, p. 665-272.
Archiefgeschiedenis: Bestand op 2 juni 1999 door het Rijksarchief overgedragen aan het Stadsarchief Lier.
Elders bewaard archief: Belangrijke archiefbescheiden (17de-18de eeuw) bevinden zich in het archief van het Bisdom Antwerpen (K103-104), alsook in het archief van het bisdom Breda voor de stichting in Bavel en latere jaren; een aantal bescheiden (1585-1792) worden bewaard op het Stadsarchief Lier nr. 368 evenals in het archief van de Sint-Gummaruskerk (nr. 118, 1785).
Op het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men statuten (18de eeuw) en losse documenten van het klooster (1586-1783): K 103-104.

Archief van het klooster van Vredenberg te Lier, 1695-1792

0,02 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Schepenbrieven (1695, 1792). – Denombrement (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/055 (*Inventaris van het archief van het klooster Vredenberg te Lier*).

KLOOSTER VAN BETHANIE TE MECHELEN

Mechelen, 1421-1783

Omstreeks 1421 gesticht door Maria van Boutersem, weduwe van Willem van Pietersem in het Hof van Pietershem, buiten de wallen gelegen vlakbij de Adegempoort. De eerste monialen, reguliere kanunnikessen van Sint-Augustinus (Windesheim), kwamen uit het klooster Sint-Barbaradal van Tienen. In 1572 werd het klooster verwoest en op het einde van de 16de-begin 17de eeuw werd een nieuw klooster gebouwd binnen de wallen. Het werd afgeschaft in 1783.
Lit.: PERSOONS E., *Prieuré de Béthanie à Malines*, in *Monasticon belge*, VIII,

vol.2, Luik, 1993, p. 521-533. – ID., *Monasticon Windeshemense*, I: *Belgien* (Extranummer van Archief- en Bibliotheekwezen in België, extranummer 16), p. 213-221.
Archiefgeschiedenis: Nr. 6 is een aanwinst van 1934.
De hierna vermelde documenten werden op 21 januari 1993 door het Rijksarchief overgemaakt aan het Stadsarchief Mechelen.
Elders bewaard archief: Het grootste deel van het archief van het klooster (1322-1785) wordt bewaard in het Stadsarchief Mechelen; in het archief van het aartsbisdom te Mechelen zijn een zevental documenten (16de-18de eeuw) te vinden.

Archief van het klooster van Bethanië te Mechelen, 1417-1779
0,07 str. m. – 7 inv. nrs.
□ Inhoud: Fragment van een cartularium (1417-1484). – Procesdossier tegen ontvanger Rubens (1698-1702). – Cartarium (7 charters, 1468-1588). – Kaart van bossen te Hever (1779).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/056 (*Inventaris van de archieven van het klooster van Bethanië te Mechelen*).

KLOOSTER VAN DE ALEXIANEN (CELLEBROEDERS) TE MECHELEN
Mechelen, 1305-1796

De Cellebroeders of Alexianen zouden reeds omstreeks 1305 in de stad gevestigd zijn. In 1613 verkochten zij het klooster aan het vlakbij gelegen Groot Begijnhof om er een nieuwe begijnhofkerk te bouwen. In ruil kregen zij het Hof van Nassau maar de buurt en vooral de huidevetters wilden niet dat de paters, die vaak besmettelijke zieken verzorgden, daar kwamen wonen. Uiteindelijk werd er overgekomen dat het godshuis van de H. Drievuldigheid het Hof van Nassau zou krijgen en dat de Alexianen het oude pand van het godshuis in de Nokerstraat zouden gaan bewonen. De Cellebroeders verzorgden zieken, vooral pestlijders en later ook zwakzinnigen. Na hun afschaffing in 1796 werd hun klooster verkocht maar zij konden het na enkele jaren terugkopen en zetten er hun werk verder.
Lit.: SCHOEFFER J., *Historische aanteekeningen rakende de kerken, de kloosters, de ambachten en andere stichten der stad Mechelen*, II, Mechelen, p.397-431.
Archiefgeschiedenis: De hierna beschreven documenten werden op 21 januari 1993 door het Rijksarchief overgedragen aan het Stadsarchief Mechelen.
Lit.: VAN DE WIEL C., *Inventaris van kloosterarchivalia in het aartbisschoppelijk archief te Mechelen*, I, Brussel, 2002, p. 42-45.

Elders bewaard archief: Een aantal bescheiden over het klooster (1555-1778) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen evenals in het archief van het aartsbisdom (17de-19de eeuw).

Archief van het klooster van de Alexianen (Cellebroeders) te Mechelen, 1448-1796
0,06 str. m. – 7 inv. nrs.
□ Inhoud: Renteboek (1765-1796). – Rekeningen (1659, 1739). – Denombrement (1787). – Processtukken (18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/057 (*Inventaris van de archieven van het klooster van de Alexianen (Celbroeders) te Mechelen*).

KLOOSTER VAN DE ARME KLAREN TE MECHELEN
Mechelen, 1501-1783

Klooster van de Clarissen gesticht volgens testament van Godfried van Vilain in 1501 en bevolkt met Antwerpe kloosterzusters. Het werd afgeschaft in 1783.
Lit.: SCHOEFFER J., *Historische aanteekeningen rakende de kerken, de kloosters, de ambachten en andere stichten der stad Mechelen*, II, Mechelen, p. 267-288.
Archiefgeschiedenis: De hierna beschreven documenten werden op 21 januari 1993 door het Rijksarchief overgemaakt aan het Stadsarchief Mechelen.
Elders bewaard archief: Een aantal documenten (1501-1784) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen.

Archief van het klooster van de Arme Klaren te Mechelen, 1795-1805
0,01 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Overlijdensakte van een religieuze (1795) - Overeenkomst betreffende het deels afgebroken klooster (1805).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/058 (*Inventaris van de archieven van het klooster van de Arme Klaren te Mechelen*).

KLOOSTER VAN DE AUGUSTIJNEN TE MECHELEN
Mechelen, 1242-1796

Klooster werd omstreeks 1242 gesticht buiten de toenmalige wallen. Het klooster werd zwaar beschadigd in 1556 door de ontploffing van de Zandpoort en werd in 1580 door de Calvinisten volledig verwoest. Na enkele jaren werd het opnieuw opgebouwd en afgeschaft in 1796.

Lit.: LEYDER D., *Monasticon Augustinianum Belgicum* (Bibliografische inleiding tot de Belgische kloostergeschiedenis voor 1796, nr. 16), Brussel, 1998, p. 383-405. – SCHOEFFER J., *Historische aanteekeningen rakende de kerken, de kloosters, de ambachten en andere stichten der stad Mechelen*, II, p. 500-510.
Archiefgeschiedenis: Nrs. 2-7, 9-14 komen uit het bestand "Domeinen Mechelen"; nr. 1 is een aanwinst uit 1959, 17 uit 1903 (vanwege het Algemeen Rijksarchief), 18 uit 1934, 19-22 uit 1952, 23 uit 1956 (aankoop antiquariaat Moorthamers), 24 uit 1982 (Aanw 1982/2).
Alle hierna vermelde documenten werden op 21 januari 1993 door het Rijksarchief overgedragen aan het Stadsarchief Mechelen.
Lit.: VAN DE WIEL C., *Documenta augustiniana Belgica (1254-1952)*, in *Augustiniana*, XXX, 1980, p. 284-310. – ID., *Inventaris van kloosterarchivalia in het aartsbisschoppelijk archief te Mechelen*, I, Brussel, 2002, p.73-75.
Elders bewaard archief: In het archief van de Augustijnenprovincie in Gent berusten heel wat bescheiden over het klooster (82 nrs., 1415-1809).
Op het Stadsarchief Mechelen bewaart men een afzonderlijk bestand over het klooster (110 nrs., 1263-1788), zie INSTALLE H., *Inventaris van het fonds Augustijnen*, Mechelen, 1984.
In het archief van het aartsbisdom Mechelen zijn eveneens een aantal bescheiden over de Mechelse Augustijnen te vinden (Augustijnen nrs. 64-78, 1254-1786).
In het Stadsarchief Antwerpen vindt men een aantal documenten van het klooster: *Kerkelijke en caritatieve instellingen*: K 1481.

Archief van het klooster van de Augustijnen te Mechelen, 1342-1796
0,68 str. m. – 25 inv. nrs.
□ Inhoud: Cartarium (1342-1605) - Cartularium (1472-1660). – Cijnsboek (1517-1568) - Manualen van inkomsten (1610-1796). – Denombrement (1787) - Rente- en cijnsboek (1622) - Kwijtschrift van Quellin voor levering altaarstuk (1692).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/059 (*Inventaris van de archieven van het klooster van de Augustijnen te Mechelen* en *Inventaris van de archieven van de kluizenaars van Sint-Augustinus te Mechelen*).

KLOOSTER VAN DE BOGAARDEN TE MECHELEN
Mechelen, 1300-1587

Klooster bestond reeds in de 14de eeuw, mogelijk zelfs eerder. In 1587 verkochten de drie overblijvende Bogaarden hun klooster aan het nonnenklooster van Blijdenberg dat buiten de wallen was gelegen en volledig was verwoest. De

kloosterzusters kwamen zich hier in het oude Bogaardenklooster vestigen.
Lit.: SCHOEFFER J., *Historische aantekeningen rakende de kerken, de kloosters, de ambachten en andere stichten der stad Mechelen*, II, Mechelen, p. 536-543.
Archiefgeschiedenis: Het hierna vermeld document werd op 21 januari 1993 door het Rijksarchief aan het Stadsarchief Mechelen overgedragen.
Lit.: VAN DE WIEL C., *Inventaris van kloosterarchivalia in het aartsbisschoppelijk archief te Mechelen*, I, Brussel, 2002, p. 325-326.
Elders bewaard archief: Het Stadsarchief Mechelen bewaart een aantal documenten van het klooster (1344-1582). In het aartsbisschoppelijk archief bewaart men o.a. 214 charters (13de-17de eeuw), cijnsboeken (1502...1600), register van ontvangsten (1575-1577) e.a.

Archief van het klooster van de Bogaarden te Mechelen, 1526
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Charter (schepenakt, 23 maart 1526).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/060 (*Inventaris van de archieven van het klooster van de Bogaarden te Mechelen*).

KLOOSTER VAN DE DOMINICANEN TE MECHELEN
Mechelen, 1652-1796

Klooster omstreeks 1296 gesticht in 's-Hertogenbosch, na de verovering van deze stad door de Staatsen in 1629 trokken de Dominicanen na jarenlange omzwervingen o.a. via Breda en Bornem naar Mechelen waar hun nieuwe stichting aan de Jodenstraat in 1652 aanvaard werd. Van hieruit deden de paters tot in de 18de eeuw apostolaatswerk in de Noordelijke Nederlanden. Het klooster werd afgeschaft in 1796.
Lit.: DE MECHELEER L., *De orde van de Dominicanen. Monasticon* (Bibliografische inleiding tot de Belgische kloostergeschiedenis voor 1796, nr. 35), Brussel, 2000, p. 436-461. – DE PUE J.P., *Het oud-dominicanenklooster te Mechelen*, Gent, 1986. – SCHOEFFER J., *Historische aanteekeningen rakende de kerken, de kloosters, de ambachten en andere stichten der stad Mechelen*, II, Mechelen, p.449-464.
Archiefgeschiedenis: De hierna beschreven documenten werden op 21 januari 1993 overgedragen door het Rijksarchief aan het Stadsarchief Mechelen.
Elders bewaard archief: Het archief van het Dominicanenklooster in Gent bewaart heel wat documenten over het Mechels klooster (nrs. 2531-2651, 1652-1802) en een aantal registers w.o. een professieboek (1764-1795), actuarium met notities van inkledingen, wijdingen en benoemingen (1701-1794). Een aantal bescheiden

over het klooster (1648-1657) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen.
In het archief van het aartsbisdom vindt men ook een aantal bescheiden (17de eeuw-1786) over het klooster.

Archief van het klooster van de Dominicanen te Mechelen, 1749-1796
0,07 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Manuaal van ontvangsten en renten (1749-1796) - Denombrement (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/061 (*Inventaris van de archieven van het klooster van de Dominicanen te Mechelen*).

KLOOSTER VAN DE ENGELSE KARTUIZERS TE MECHELEN
Mechelen, 1591-1626

Klooster gesticht in Engeland, in 1559 overgebracht naar Brugge, later in Leuven en Antwerpen en in 1591 gevestigd in Mechelen, van waaruit ze zich in 1626 in Nieuwpoort vestigden.
Lit.: SCHOEFFER J., *Historische aanteekeningen rakende de kerken, de kloosters, de ambachten en andere stichten der stad Mechelen*, II, Mechelen, p. 484-486.
Archiefgeschiedenis: Door het rijksarchief op 21 januari 1993 overgemaakt aan het Stadsarchief Mechelen.

Archief van de Engelse Kartuizers te Mechelen, 1611-1655
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Diverse bescheiden (1611-1655).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/062 (*Inventaris van de archieven van het klooster van de Engelse Kartuizers te Mechelen*).

KLOOSTER VAN DE GESCHOEIDE KARMELIETEN TE MECHELEN
Mechelen, 1254-1796

Klooster -later ook genoemd het klooster van de Onze-Lieve-Vrouwebroeders- zou in 1254 gesticht zijn in de wijk Nekkerspoel (buiten de wallen) en in 1304 overgebracht naar de binnenstad. Het klooster werd zwaar beschadigd in 1580 en werd afgeschaft in 1796.
Lit.: SCHOEFFER J., *Historische aanteekeningen rakende de kerken, de kloosters, de ambachten en andere stichten der stad Mechelen*, II, Mechelen, p.433-448.
Archiefgeschiedenis: Nrs. 1-6, 8-10 komen uit het bestand "Domeinen Mechelen"

nrs. 33-39.
De hierna beschreven documenten werden door het Rijksarchief op 21 januari 1993 overgedragen aan het Stadsarchief Mechelen.
Lit.: VAN DE WIEL C., *Inventaris van kloosterarchivalia in het aartsbisschoppelijk archief te Mechelen*, II, Brussel, 2002, p. 487-490.
Elders bewaard archief: documenten van het klooster (1262-1758) worden bewaard in het Stadsarchief Mechelen, evenals in het aartsbisschoppelijk archief (1303-1786).
Op het Stadsarchief Antwerpen vindt men een aantal documenten van het klooster: *Kerkelijke en caritatieve instellingen*: K 1481, 1493-1494.

Archief van de Geschoeide Karmelieten te Mechelen, 1349-1796
0,71 str. m. – 12 inv. nrs.
□ Inhoud: Cartularium (omstreeks 1660). – Registers van inkomsten, renten en cijnzen (1487, 1496) - Manualen van inkomsten (1655-1796) - Journalen (1767-1796). – Cartarium (7 charters, 1349-1729).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/063 (*Inventaris van de archieven van het klooster van de Geschoeide Karmelieten te Mechelen*).

KLOOSTER VAN DE GRAUWZUSTERS (BETHLEHEM-JUDA) TE MECHELEN
Mechelen, 1300-1588

Klooster van de derde orde van Sint-Franciscus, in de 14de eeuw opgericht, in 1580 bijna volledig verwoest. In 1588 trokken de overblijvende kloosterlingen naar het Grauwzusterklooster van Leuven.
Lit.: SCHOEFFER J., *Historische aanteekeningen rakende de kerken, de kloosters, de ambachten en andere stichten der stad Mechelen*, II, Mechelen, p. 151-153. – CARNIER M., *De communauteiten van Tertiarissen van Sint-Franciscus. Monasticon. I. De grauwzusters* (Bibliografische inleiding tot de Belgische kloostergeschiedenis voor 1796. 56), Brussel, 2002, p. 365-368.
Archiefgeschiedenis: Nr. 3 is een aanwinst van 1924.
Dit bestand werd in 1993 door het Rijksarchief overgedragen aan het Stadsarchief Mechelen.
Archief van het klooster van de Grauwzusters (Bethlehem-Juda) te Mechelen, 1490-1712
0,15 str. m. – 4 inv. nrs.
□ Inhoud: Obituarium (1490-1695) - Lijst van de religieuzen (1537-1712) - Rekening (1621-1623) - Charter (7 oktober 1598).

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/064 (*Inventaris van de archieven van het klooster van de Zusters van de Derde Orde (Bethlehem-Juda/Grauwzusters) te Mechelen*).

KLOOSTER VAN DE H. DRIEVULDIGHEID, GENAAMD TER ZIEKEN TE MECHELEN

Mechelen, 1200-1783

Dit bestandje betreft o.i. het godshuis/gasthuis van Terzieken (zie aldaar). Opgericht omstreeks 1200 als leprozie, afgeschaft in 1783.

Archief van het klooster Ter Zieken te Mechelen, 1755

0,01 str. m. – 1 inv. nr.

□ Inhoud: Document van 24 september 1755.

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/065 (*Inventaris van de archieven van het klooster van de H. Drievuldigheid, genaamd Ter Zieken te Mechelen*).

KLOOSTER VAN DE JEZUIETEN TE MECHELEN

Mechelen, 1611-1773

Opgericht in 1611 in de voormalige vorstelijke residentie, Keizershof. Naast het noviciaat was er sedert 1615 ook een college aan verbonden. Afgeschaft in 1773.
Lit.: BROUWERS L., *De Jezuïeten te Mechelen in de 17de en 18de eeuw en hun Xaveriuskerk*, Mechelen, 1977. – SCHOEFFER J., *Historische aanteekeningen rakende de kerken, kloosters, de ambachten en andere stichten der stad Mechelen*, II, Mechelen, p. 465-482 . – DEPURCQ G.,.*De afschaffing van de juezuïetenorde te Mechelen en de verkoop van de klosotergoederen (1773-1792)*, in *Handelingen van de Koninklijke kring voor oudheidkunde, letteren en kunst van Mechelen*, 83, 1979, p. 139-182.

Arcchiefgeschiedenis: Nr. 2 werd op 24 december 1904 door het provinciebestuur van Antwerpen overgemaakt aan het Rijksarchief.
Lit.: VAN DE WIEL C., *Inventaris van kloosterarchivalia in het aartsbisschoppelijk archief te Mechelen*, II, Brussel, 2002, p. 449-455.
Elders bewaard archief: In het Stadsarchief Mechelen bewaart men een aantal bescheiden (1604-1675) over dit klooster, evenals in het aartsbisschoppelijk archief (1592-19de eeuw).

Archief van het klooster van de Jezuïeten te Mechelen, 1637-1777
0,09 str. m. – 6 inv. nrs.
□ Inhoud: Manuaal van ontvangsten van college en noviciaat (1637-1726). – Beheer van goederen (1661-1777).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/066 (VANNERUS J., *Inventaris van het archief van de jezuëten te Mechelen*).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Zie Bibliotheek, afdeling tijdschriften (VANNERUS J., *Inventaire des archives de la Compagnie de Jésus reposant aux Archives de l'Etat à Anvers*, in *Bijdragen tot de Geschiedenis*, XI, 1912, p. 210-227).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Bibliotheeknr. 4533 (*Jezuiten te Antwerpen, Lier en Mechelen (1363-18de eeuw). Inventarissen* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage nr. 2), Brussel, 1989 (is een anastatische uitgaven van toegang 1).

KLOOSTER VAN DE KAPUCIJNEN TE MECHELEN
Mechelen, 1599-1796

Opgericht in 1599 aan de Adegemstraat, vanaf 1627 werd een nieuw klooster gebouwd aan de Ganzendries tegen de nieuwe Brusselse Poort. Het klooster werd opgeheven in 1796.
Lit.: SCHOEFFER J., *Historische aanteekeningen rakende de kerken, de kloosters, de ambachten en andere stichten der stad Mechelen*, II, Mechelen, p. 492-499.
Archiefgeschiedenis: De hierna beschreven documenten werden op 21 januari 1993 door het Rijksarchief overgemaakt aan het Stadsarchief Mechelen.
Lit.: VAN DE WIEL C., *Inventaris van kloosterarchivalia in het aartsbisschoppelijk archief te Mechelen*, I, Brussel, 2002, p. 317.
Elders bewaard archief: In het archief van het aartsbisdom worden enkele documenten (1747-1786) over het klooster bewaard.

Archief van het klooster van de Kapucijnen te Mechelen, 1598-1790
0,01 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Bescheiden betreffende de kloostergebouwen (1598-1599) - Denombrement (1787, in 1993 niet meer aanwezig).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/067 (*Inventaris van de archieven van het klooster van de Kapucijnen te Mechelen*).

KLOOSTER VAN DE KARMELIETESSEN TE MECHELEN
Mechelen, 1616-1783

Door toedoen van aartshertogin Isabella opgericht in 1616 in de Sint-Jansstraat. Het klooster van de Karmelietessen, ook Theresianen genoemd werd opgeheven in 1783.
Lit.: SCHOEFFER J., *Historische aanteekeningen rakende de kerken, de kloosters, de ambachten en andere stichten der stad Mechelen*, II, Mechelen, p. 231-239.
Archiefgeschiedenis: De hierna vermelde documenten werden op 21 januari 1993 door het Rijksarchief overgemaakt aan het Stadsarchief Mechelen.
Lit.: VAN DE WIEL C., *Inventaris van kloosterarchivalia in het aartsbisschoppelijk archief te Mechelen*, II, Mechelen, 2002, p. 507-509.
Elders bewaard archief: Een aantal bescheiden (1616-1618) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, evenals in het aartsbisschoppelijk archief (1620-20ste eeuw).

Archief van het klooster van de Karmelietessen te Mechelen, 1501-1778
0,01 str. m. – 3 inv. nrs.
□ Inhoud: Uittreksels uit het professieboek van de religieuzen (1617-1778) - Diverse bescheiden en charters (1501, 1626-1715).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/068 (*Inventaris van de archieven van het klooster van de Karmelietessen te Mechelen*).

KLOOSTER VAN DE MINDERBROEDERS TE MECHELEN
Mechelen, 1231-1796

Klooster werd in 1231 gesticht door Wouter Berthout II. In 1580 werd hun klooster geplunderd en deels afgebroken. In 1585 werd het klooster opnieuw opgestart en afgeschaft in 1796.
Lit.: SCHOEFFER J., *Historische aanteekeningen rakende de kerken, de kloosters, de ambachten en andere stichten der stad Mechelen*, II; Mechelen, p. 511-520.
Archiefgeschiedenis: Nr. 2 is een aanwinst van 1984 (Aanw. 1984/9).
Dit bestand werd op 21 januari 1993 door het Rijksarchief overgedragen aan het Stadsarchief Mechelen.
Lit.: VAN DE WIEL C., *Inventaris van kloosterarchivalia in het aartsbisschoppelijk archief te Mechelen*, I, Brussel, 2002, p. 308-309.
Elders bewaard archief: documenten over de Minderbroeders (1318-17de eeuw) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen en op het archief van het aartsbisdom (1639-1776): o.a. inschrijvingen in de wereldlijke vrouwelijke derde

orde van Sint-Franciscus (1667-1792) en theologische stellingen in Mechelen verdedigd (1740-1744).

Archief van het klooster van de Minderbroeders te Mechelen, 1598-1787
0,01 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Denombrement (1787) - Overlijdensbericht van Jan Charles, novice en voorheen vice-voorzitter van de Grote Raad van Mechelen (1598).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/069 (*Inventaris van de archieven van het klooster van de Minderbroeders te Mechelen*).

KLOOSTER VAN DE ONGESCHOEIDE OF KLEINE KARMELIETEN TE MECHELEN

Mechelen, 1653-1796

In 1653 kregen de Ongeschoeide Karmelieten die reeds als biechtvaders voor de zusters Karmelietessen-Theresianen fungeerden toelating om een nieuw klooster op te richten aan de Adegemstraat, dat slechts in 1678 kon betrokken worden. Het klooster werd in 1796 afgeschaft.
Lit.: SCHOEFFER J., *Historische aanteekeningen rakende de kerken, de kloosters, de ambachten en andere stichten der stad Mechelen*, II, Mechelen, p. 528-535.
Archiefgeschiedenis: Nr. 2 komt uit het bestand "Domeinen Mechelen" nr. 26.
Dit bestand werd op 21 januari 1993 door het Rijksarchief overgemaakt aan het Stadsarchief Mechelen.
Elders bewaard archief: Op het Stadsarchief Lier bewaart men enkele bescheiden (1584-1778) over dit klooster: nr. 358. Volgens de inventaris van V. Hermans werden er ook nog documenten (1616-1783) bewaard op het Stadsarchief maar wij vermoeden dat dit o.a. de Karmelietessen-Theresianen betreft.

Archief van het klooster van de Ongeschoeide of Kleine Karmelieten te Mechelen, 1661-1796
0,10 str. m. – 3 inv. nrs.
□ Inhoud: Diverse bescheiden (1661-1773) - Denombrement (1787) - Manuaal van passieve renten (1764-1796).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/070 (*Inventaris van de archieven van het klooster van de Ongeschoeide of Kleine Karmelieten te Mechelen*).

KLOOSTER VAN DE ORATORIANEN TE MECHELEN
Mechelen, 1630-1796

Congregatie van seculiere priesters, die zich in 1630 in de gebouwen van de vroegere stadsschool aan de Wolmarkt vestigden en er een Latijnse school begonnen. Vanaf 1645 bedienden zij ook de Sint-Jansparochie. Klooster en school werden afgeschaft in 1796.
Lit.: SCHOEFFER J., *Historische aanteekeningen rakende de kerken, de kloosters, de ambachten en andere stichten der stad Mechelen*, II, Mechelen, p. 521-528.
Archiefgeschiedenis: Bestand door het Rijksarchief op 21 januari 1993 overgemaakt aan het Stadsarchief Mechelen.

Archief van het klooster van de Oratorianen te Mechelen, 1721-1787
0,01 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Gedrukt memorandum betreffende de rechten van het klooster (1721) - Denombrement (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/071 (*Inventaris van de archieven van het klooster van de Oratorianen te Mechelen*).

KLOOSTER VAN DE URSULINEN TE MECHELEN
Mechelen, 1682-1796

Opgericht in 1682-1683 door kloosterzusters van Namen. Na enkele omzwervingen kwamen zij terecht in een pand aan de Lange Schipstraat waar ze ook een kostschool uitbouwden. In 1784 betrokken zij het aanpalend klooster van de Norbertinessen van Leliëndaal -dat in 1783 was opgeheven en veel ruimer en luxueuzer was dan hun oud klooster-. Klooster en school werden opgeheven in 1796.
Lit.: SCHOEFFER J., *Historische aanteekeningen rakende de kerken, de kloosters, de ambachten en andere stichten der stad Mechelen*, II, Mechelen, p. 108-112.
Archiefgeschiedenis: Bestand werd op 21 januari 1993 door het Rijksarchief overgedragen aan het Stadsarchief Mechelen.
Lit.: VAN DE WIEL C., *Inventaris van kloosterarchivalia in het aartsbisschoppelijk archief te Mechelen*, II, Brussel, 2002, p. 766, 772-775.
Elders bewaard archief: In het aartsbischoppelijk archief te Mechelen bewaart men een aantal documenten over het klooster (1681-1794).

Archief van de Ursulinen te Mechelen, 1700-1797
0,03 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Manuaal van renten (1782-1797) - Diverse bescheiden (18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/072 (*Inventaris van de archieven van het klooster van de Ursulinen te Mechelen*).

KLOOSTER VAN DE ZUSTERS MARICOLLEN (WERCKDOCHTERS VAN ONZE-LIEVE-VROUW) TE MECHELEN

Mechelen, 1676-

Deze "congregatie", opgericht in Dendermonde in 1663 door een aantal "vrome jongedochters" en een begijntje en geïnspireerd door de Karmelitaanse geest vestigde zich in 1676 te Mechelen. Ze werden in 1798 uit hun klooster verdreven, dat verkocht werd maar dat ze in 1802 konden terugkopen om er het kloosterleven te hervatten.
Lit.: SCHOEFFER J., *Historische aanteekeningen rakende de kerken, de kloosters, de ambachten en andere stichten der stad Mechelen*, II, Mechelen, z.d., p. 244-266.
Archiefgeschiedenis: Aangekocht bij het antiquariaat Devroe te Leuven in 1991.
Dit bestand werd in 1993 door het Rijksarchief overgedragen aan het Stadsarchief Mechelen.
Lit.: VAN DE WIEL C., *Inventaris van kloosterarchivalia in het aartsbisschoppelijk archief te Mechelen*, II, Brussel, 2002, p. 537-540, 544-546.
Elders bewaard archief: Zie in het "Archief van de Heren van Niel" nr. 66: officieel bezoek der "Gheestelijke werckdochters geseyt Marollen" te Mechelen (1687-1688). In het aartsbisschoppelijk archief te Mechelen vindt men een aantal documenten over het klooster (1678-20ste eeuw).

Archief van het klooster van de Zusters Maricollen (Werckdochters van Onze-Lieve-Vrouw") te Mechelen, 1700
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Formulier voor de vernieuwing van de geloften (omstreeks 1700).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/073 (HOUTMAN E., *Inventaris van de archieven van het klooster van de Zusters Maricollen (Werckdochters van Onsze-Lieve-Vrouw) te Mechelen*).

KLOOSTER VAN DE ZWARTZUSTERS TE MECHELEN
Mechelen, 1350-1797

Opgericht omstreeks 1350 hielden de zusters zich vooral bezig met ziekenzorg en verpleegden de pestlijders. Zij namen in 1463 de regel van Sint-Augustinus aan. In 1798 werden zij uit hun klooster, dat verkocht werd, verdreven. Een tijdje huurden zij hun klooster en zetten daarna ook hun werk als ziekenverplegers verder, tot zij op 31 augustus 1819 door Willem I werden erkend.
Lit.: SCHOEFFER J., *Historische aanteekeningen rakende de kerken, de kloosters, de ambachten en andere stichten der stad Mechelen*, II, Mechelen, p. 147-204.
Archiefgeschiedenis: Bestand op 21 januari 1993 overgedragen door het Rijksarchief aan het Stadsarchief Mechelen.
Lit.: VAN DE WIEL C., *Inventaris van kloosterarchivalia in het aartsbisschoppelijk archief te Mechelen*, II, Brussel, 2002, p. 830-835.
Elders bewaard archief: Een aantal bescheiden (1557-1670) werden vroeger ook bewaard op het Stadsarchief Mechelen. Ook in het aartsbisschoppelijk archief vindt men een aantal documenten over het klooster (1367-20ste eeuw).

Archief van de Zwartzusters te Mechelen, 1689-1787
0,01 str. m. – 3 inv. nrs.
□ Inhoud: Denombrement (1787) - Charters en losse bescheiden (1689, 1696, 1763).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/074 (*Inventaris van de archieven van het klooster van de Zwartzusters te Mechelen*).

KLOOSTER VAN SINT-SALVATOR, GENAAMD THABOR TE MECHELEN
Mechelen, 1459-1783

Klooster van de reguliere kanunnikessen van Sint-Augustinus werd in 1459 opgericht door Jan Puper van Goes en bevolkt met kloosterzusters uit Sluis (Zeeuws-Vlaanderen). Het was buiten de wallen gelegen aan de Nonnenpoort. Het werd in 1572 afgebrand en verder verwoest in 1578-1580, waarna de zusters zich binnen de stad vestigden. Vanaf 1618 bouwden zij een nieuw klooster aan de Molenstraat. Het klooster werd afgeschaft in 1783.
Lit.: PERSOONS E., *Prieuré du Mont-Thabor à Maines*, in *Monasticon belge*, VIII vol. 2, Luik, 1993, p. 581-589. – SCHOEFFER J., *Historische aanteekeningen rakende de kerken, de kloosters, de ambachten en andere stichten der stad Mechelen*, II, Mechelen, p. 320-338.

Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd op 21 januari 1993 overgemaakt door het Rijksarchief aan het Stadsarchief Mechelen.
Elders bewaard archief: Op het Stadsarchief Mechelen bewaarde men reeds een aantal bescheiden (1465-1780) van het klooster. Ook het archief van het aartsbisdom Mechelen bezit een aantal archiefstukken van Thabor.

Archief van het klooster van Sint-Salvator te Mechelen, 1497-177 (1821)
0,27 str. m. – 25 inv. nrs.
□ Inhoud: Cartarium (13 charters, 1497-1723) - Rekeningen (1722-1777) - Naamlijst religieuzen (1633-1821) - Diverse bescheiden betreffende inkomsten en eigendommen (1723-1770).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/075 (*Inventaris van de archieven van het klooster van Sint-Salvator, genaamd Thabor te Mechelen*).

KLOOSTER VAN SION, OOK GENAAMD BLIJDENBERG (VIKTORINNEN) TE MECHELEN

Mechelen, 1250-1798

Klooster van de orde van Sint-Victor, rond het midden van de 13de eeuw opgericht even buiten de wallen, langs de Dijle. De Berthouts waren biezondere beschermheren van het klooster. In 1572 en 1578 werd het complex volledig platgebrand en de zusters zochten hun toevlucht in de binnenstad. In 1587 sloten ze een overeenkomst met de drie overblijvende Bogaarden en namen hun klooster in de Nonnenstraat over. In een bepaalde periode in de 16de-18de eeuw was er ook een school verbonden aan het klooster. Na de afschaffing verlieten de zusters in februari 1798 het klooster.
Lit.: VANHOOF F., *Prieuré de Blijdenberg à Malines*, in *Monasticon belge*, VIII, vol. 2, Luik, 1993, p. 535-562. – SCHOEFFER J., *Historische aanteekeningen rakende de kerken, de kloosters, de ambachten en andere stichten der stad Mechelen*, II, Mechelen, p. 113-146.
Archiefgeschiedenis: Nr. 1 komt uit het bestand "Domeinen Mechelen" nr. 27; nrs. 3 en 4 zijn deels aanwinsten van 1919 en 1921; Bij de charters zijn er aanwinsten van 1924 en 1934.
Het hier besproken bestand werd op 21 januari 1993 overgedragen aan het Stadsarchief Mechelen.
Elders bewaard archief: Het allergrootste deel van het archief berust op het archief van het aartsbisdom Mechelen. Ook op het Stadsarchief Mechelen bewaart men een aantal bescheiden (1305-1652) van het klooster.
Op het Stadsarchief Antwerpen vindt men een charter (1613) in *Kerkelijke en*

caritatieve instellingen
: K 1469.

Archief van het klooster van Sion, ook genaamd Blijdenberg (Viktorinnen) te Mechelen, 1283-1797
0,11 str. m. – 4 inv. nrs.
□ Inhoud: Cartarium (82 charters, 1283-1598) - Obituarium (18de eeuw) - Manuaal van inkomsten (o.a. van pensiongasten en school, 1781-1797) - Denombrement (1787) - Diverse bescheiden (1598-1653).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/076 (*Inventaris van de archieven van het klooster Sion of Blijdenberg (Victorinnen) te Mechelen*).

COMMANDERIJ VAN PITSENBURG TE MECHELEN
Mechelen, 1235-1796

Commanderij van de Duitse Orde, opgericht omstreeks 1235 door Egidius Berthout, heer van Oudenburg, afgeschaft in 1796; behoorde tot de Balij Koblenz.
Lit.: JAMEES A., *De oorkonden van Pitsenburg, commanderij van de Duitse Ridderorde te Mechelen (1190-1794). Tekstpublicatie*, 1, Antwerpen, 1991 (1190-1299).
Archiefgeschiedenis: Nr. 34 is een aanwinst van 1988.
Dit bestand met het belangrijke cartarium werd op 21 januari 1993 door het Rijksarchief overgedragen aan het Stadsarchief Mechelen.
Elders bewaard archief: In de verzameling "Kaarten en Plattegronden" nr. 706 vindt men een kaartboek van de gronden in Outgaarden, Hakendover, Hoegaarden, Zittert-Lummen en Goedsenhoven door landmeter Simon J. Charlot in 1789-1790 opgemaakt. Dit kaartboek werd op 25 oktober 2002 door het Algemeen Rijksarchief overgemaakt aan het Rijksarchief Antwerpen (voorheen *Kaarten en Plattegronden in Handschrift* nr. 8825).
Op het Stadsarchief Mechelen bewaart men ook een aantal bescheiden (1287-1693) over de kommanderij.
In het Stadsarchief Antwerpen bewaart men een charter van 1519 in: *Kerkelijke en caritatieve instellingen*: K 1457.
Ook in het centraal archief van de Duitse Orde te Wenen vindt men heel wat documenten over de kommanderij. Een aantal rekeningen werden gemicrofilmd (Algemeen Rijksarchief te brussel, Microfilms 1404).

Archief van de commanderij van Pitsenburg te Mechelen, 1190-1794
0,90 str. m. – 34 inv. nrs.
□ Inhoud: Cartarium (1115 charters, 1190-1649)- Rekeningen (1327-1335, 1594, 1606-1656) - Cijns- en renteboeken Mechelen en omgeving (Bonheiden, Itegem, Onze-Lieve-Vrouw-Waver, Rijmenam, Heist, Schriek, Putte, Beerzel, Berlaar, Edegem, Mortsel, Hove, Boechout, Kontich, Reet, Waarloos (1348, 1543, 1787) - Kaart van gronden te Humbeek (1718) - Cijnsboek Machelen (1691-1793) - Cijnsboek Meusegem (1691-1793) - Cijnsboek Zemst en Weerde (1683-1794) - Kaartboeken goederen Mechelen, Wolvertem, Humbeek, Londerzeel, Steenhuffel, Merchtem, Mollem, Brussegem, Muizen, Leest, Hever, Boortmeerbeek, Heffen, Hombeek, Elewijt, Zemst, Weerde, Walem (1714-1783) - Cijnsboeken Oudenburg en omgeving (1300-16de eeuw) -Kaart van goederen te Massemen-Wetteren - Renterol Hulst en omgeving (1366, 1558) - Renterol Massemen en omgeving (1480-16de eeuw) - Leenverheffingen voor Leenhof van Pitsenburg (1388-1787) - Archiefinventarissen (1752-1821) - Inventarissen onroerend goed (1656-1677).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/077 (*Inventaris van de archieven van de Kommanderij van Pitsenburg te Mechelen*).
─ Bronnenpublicatie, gedrukt: Bibliotheeknr. 512 (JAMEES A., *De oorkonden van Pitsenbrug, commanderij van de Duitse ridderorde te Mechelen (1190-1794)*, 5 dln, Antwerpen, 1991-2000).

PRIORIJ LELIENDAAL TE HOMBEEK-MECHELEN
Mechelen, 1231-1783

Priorij van Premonstratenzerinnen (Norbertinessen) in 1231 gesticht in Hombeek (Mechelen). Na de verwoesting van het klooster in 1572 vestigden de zusters zich in hun refugie in Mechelen in de Begijnenstraat. Na de inname van de stad door de Protestanten in 1580 weken de zusters een aantal jaren uit, o.a. naar Keulen maar vestigden zich na de herovering van Mechelen door Farnese terug in de stad. Na enige tijd kochten zij de ruime refugie van de Sint-Michielsabdij van Antwerpen en bouwden er een vrij groot kloostercomplex. De priorij werd afgeschaft in 1783.
Lit.: HOUTMAN E., *Prieuré de Leliëndaal à Hombeek, puis à Malines*, in *Monasticon belge*, VIII, vol. 2, Luik, 1993, p. 397-418. – SCHOEFFER J., *Historische aanteekeningen rakende de kerken, de kloosters, de ambachten en andere stichten der stad Mechelen*, II, Mechelen, p. 81-107.
Archiefgeschiedenis: Nrs. 1 en 2 zijn in 1803 door het "Hof van Wenen" gerestitueerd; enkele bescheiden van de nrs. 4-5 zijn verworven in 1919, 1924 en 1934); nr. 5 (cartularium) berustte voorheen op het Algemeen Rijksarchief te Brussel (Handschriftenverzameling).

De hierna beschreven documenten werden in 1993 door het Rijksarchief overgemaakt aan het Stadsarchief Mechelen.
Lit.: INSTALLE H., *Inventaris van het fonds Leliëndaal (Vallis Liliorum, Val-des-Lys) op het Stadsarchief te Mechelen*, in *Handelingen van de Koninklijke Kring voor Oudheidkunde, Letteren en Kunst van Mechelen*, LXXXVII, 1983, p. 41-136. – ROUHART-CHABOT J., *Le cartulaire du prieuré du Val-des-Lys (Leliëndaal) à Hombeek*, in *Handelingen van de koninklijke Kring voor Oudheidkunde, Letteren en Kunst van Mechelen*, LXXIV, 1970, p. 46-59. – VAN DE WIEL C., *Inventaris van kloosterarchivalia in het aartsbisschoppelijk archief te Mechelen*, II, Brussel, 2002, p. 596-597.
Elders bewaard archief: Vele documenten van het klooster (1228-1786) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen. Ook het archief van het aartsbisdom te Mechelen bewaart een aantal documenten (17de-18de eeuw), evenals het archief van de abdij van Park te Heverlee (16de-18de eeuw).

Archief van de priorij van Leliëndaal te Hombeek-Mechelen, 1291-1787
0,29 str. m. – 6 inv. nrs.
□ Inhoud: Cartularium (15de-16de eeuw) - Cartarium (5 charters, 1444-1653) - Bescheiden over het beheer van de goederen na de afschaffing (1783-1787) - Cijnsboek van Hombeek (1460-1500) - Diverse bescheiden (1291-1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/078 (*Inventaris van de archieven van het klooster Leliëndaal te Mechelen*).

PRIORIJ VAN HANSWIJK TE MECHELEN
Mechelen, 1288-1783

Priorij van reguliere kanunniken, Dalscholieren, in 1288 gesticht vanuit het klooster van Zoutleeuw. De paters bedienden de toen reeds bestaande Onze-Lieve-Vrouwekapel -later alleszins een bedevaartsoord met een regionale uitstraling- in de wijk Hanswijk, tussen Mechelen en Muizen gelegen. De kapel groeide uit tot een zelfstandige parochie, waarvan het grondgebied door de uitbreiding van de stad deels binnen en deels buiten de wallen lag. In 1578 werd het klooster verwoest en verhuisden de paters naar de binnenstad, waar ze een nieuwe parochiekerk bouwden, die in 1663-1676 vervangen werd door een imposante barokkerk. Het klooster werd in 1783 afgeschaft.
Lit.: VAN HOOF F., *Prieuré du Val-des-Ecoliers de Hanswijk à Malines*, in *Monasticon belge*, VIII, vol. 2, Luik, 1993, p. 491-520. – SCHOEFFER J., *Historische aanteekeningen rakende de kerken, de kloosters, de ambachten en andere stichten der stad Mechelen*, I, Mechelen, p. 174-200.

Archiefgeschiedenis: Nrs. 1 en 2 zijn in 1803 door het 'Hof van Wenen" gerestitueerd; nr. 5 is in 1971 verkregen van het Handschriftenkabinet van de Koninklijke Bibliotheek; nr. 7 is in 1982 verworven.
Bestand in 1993 door het rijksarchief overgedragen aan het Stadsarchief Mechelen.
Lit.: VAN DE WIEL C., *Inventaris van kloosterarchivalia in het aartsbisschoppelijk archief te Mechelen*, II, Brussel, 2002, p. 638-644.
Elders bewaard archief: Een aantal documenten (1288-1761) werden reeds vroeger bewaard op het Stadsarchief Mechelen: o.a. 375 charters en akten (13de-17de eeuw), een cartularium (1379-1446).
In het archief van het aartsbisdom bewaart men een historische studie van G. Van Caster, kronieken (18de eeuw), een register van de Broederschap van de H. Dorothea (1691-) en diverse documenten (15de-18de eeuw).

Archief van de priorij van Hanswijk te Mechelen, 1380-1787
0,24 str. m. – 7 inv. nrs.
□ Inhoud: Bescheiden betreffende het beheer van de eigendommen van het voormalig klooster (1784-1787) - Cartularium (1380) - Proces met architect-beeldhouwer Lucas Faydherbe over de voltooiing van een altaar in de kloosterkerk (1677-1681) - Cartarium (10 charters, 1444-1556).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/079 (*Inventaris van de archieven van de priorij van Hanswijk te Mechelen*).

PRIORIJ VAN MUIZEN TE MECHELEN
Mechelen, 1383-1783

Omstreeks 1380 ontstond rond enkele kluizenaressen aan de kerk van Muizen een klooster dat zich in 1383 aansloot bij de orde van Citeaux. In februari 1578 werd hun klooster volledig verwoest. Ondertussen hadden de kloosterzusters zich reeds teruggetrokken in Mechelen, waar ze het "Hof van Saksen" kochten en uitbouwden tot klooster, dat in 1783 werd afgeschaft.
Lit.: DESPY-MEYER A., *Prieuré de Muizen*, in *Manasticon belge*, IV, vol. 2, Luik, 1968, p. 603-611. – ID., *Prieuré de Muizen à Malines*, in *Monasticon belge*, VIII, vol. 1, Leuven, 1992, p. 165-170. – SCHOEFFER J., *Historische aanteekeningen rakende de kerken, kloosters, ambachten en andere stichten der stad Mechelen*, II, Mechelen, p. 365-396. – CANIVEZ J.M., *L'ordre de Citeaux en Belgique*,Forges lez-Chimay, 1926, p. 229-231.
Archiefgeschiedenis: Enkele charters zijn aanwinsten van 1934 en 1959; nr. 2 is afkomstig van de Koninklijke Bibliotheek in 1979 (Aanw. 1979/20).
Dit bestand werd in 1993 door het Rijksrchief aan het Stadsarchief Mechelen

overgedragen.
Lit.: VAN DE WIEL C., *Inventaris van de kloosterarchivalia in het aartsbisschoppelijk archief te Mechelen*, I, Brussel, 2002, p. 274-275.
Elders bewaard archief: Het grootste deel van het archief (1398-1786) van het klooster wordt bewaard op het Stadsarchief Mechelen. Enkele documenten 1457-1793) zijn ook te vinden in het archief van het aartsbsdom.

Archief van de priorij van Muizen te Mechelen, 1477-1756
0,03 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Cartarium (13 charters en 2 transscripties op papier, 1477-1666) - Diverse bescheiden, met o.a. een geschiedenis van het klooster (1579-1756).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/080 (*Inventaris van de archieven van het klooster van de Priorij van Muizen te Mechelen*).

KLOOSTER VAN DE KAPUCIJNEN TE MEERLE (MEERSEL)
Meerle, 1687-1796

Na de val van Breda in 1637 werden alle kloosterlingen, ook de Kapucijnen, uit de stad verdreven. Vele katholieken uit de grensdorpen rond Breda gingen "ter kerke" in de nabijgelegen grenskerken op Spaans grondgebied, o.a. in Meerle. Jan de Wyse, een welgesteld patriciër uit Breda en zijn halfbroer Franciscus, die Kapucijn werd, slaagden erin om gronden los te krijgen van Maria Gabriëlla de Lalaing, weduwe van de graaf van Hoogstraten, in Meersel, waar in 1687 een Kapucijnenklooster werd opgericht aan de weg Hoogstraten-Breda. Een aantal toelatingen werden reeds in 1686 verkregen. Later werd het verplaatst en werd een lange dreef aangelegd naar het klooster, zo ontstond "Meersel-dreef". Het klooster dat zeer druk werd bezocht door katholieken uit de Generaliteitslanden breidde snel uit maar werd in 1796 afgeschaft en in 1797 ontruimd. De paters slaagden erin het klooster in te kopen maar konden konden eerst van de wereldlijke en na 1830 evenmin van de kerkelijke overheden de toestemming bekomen om een nieuw klooster te vestigen. Ondertussen waren de gebouwen eigendom van de gemeente Meerle geworden en pas in 1868 werd uiteindelijk toestemming verkregen van het aartsbisdom om het klooster opnieuw door Kapucijnen te laten bewonen.
Lit.: *300 jaar Minderbroeders Kapucijnen te Meersel-dreef 1687-1987*, 1987. – HILDEBRAND P., *De Kapucijnen in de Nederlanden en het prinsbisdom Luik*, Antwerpen, 1950, p.167-200. – JANSEN J.E. en VAN NUETEN L., *Meerle door de Eeuwen heen*, Turnhout, 1923.
Elders bewaard archief: Het archief van het klooster (w.o. een aantal plannen) wordt bewaard in het archief van de Kapucijnen te Antwerpen.

In het archief van de dekenij Hoogstraten vindt men wat documenten over het klooster.

Archief van het klooster van de Kapucijnen te Meerle (Meersel), 1700-1787
0,01 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Denombrement (1787). – Diverse documenten (18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/081 (*Inventaris van het archief van het klooster van de Kapucijnen te Meerle*).

ABDIJ VAN POSTEL TE MOL
Mol, 1140-1797

Rond 1135 verkreeg de abdij van Floreffe belangrijke eigendommen in de buurt van Postel, waar ze een belangrijke exploitatiezetel vestigde die uitgebouwd werd tot een kleine kloostervestiging met een prior en een provisor. Het was aanvankelijk een dubbelklooster waarvan de vrouwelijke component in het begin van de 14de eeuw verdween.
Vanaf de 16de eeuw werden er herhaaldelijk pogingen ondernomen om los te raken van de Waalse moederabdij. De bisschop van 's-Hertogenbosch steunde deze pogingen die in 1615-1616 uitmondden in een vrij grote zelfstandigheid en in 1621 zelfs tot de oprichting van een onafhankelijke abdij. Met de Vrede van Munster kwam Postel vlak op de grens op Spaans grondgebied te liggen en verloor de facto zijn uitgestrekte goederen in de meierij van 's-Hertogenbosch. Na de opheffing in 1796/1797 deden de laatste overblijvende Norbertijnen een poging om het kloosterleven te hervatten. In 1840 gebeurde dit in het oude Minderbroedersklooster in Rekem (Limburg) en pas in 1847 slaagden zij erin het oude kloostercomplex met een aantal gronden terug te kopen en het kloosterleven daar te hervatten. In 1872 werd het opnieuw een abdij.
Lit.: HERMANS J., *Abbaye de Postel à Mol*, in *Monasticon belge*, VIII, vol. 1, Luik, 1992, p. 171-193. – PRIMS F., *De Onze-Lieve-Vrouw-abdij der Norbertijnen te Postel* (Campinia Sacra, IV), Antwerpen, 1935. – WELVAARTS T.I., *Geschiedenis der abdij van Postel*, Turnhout-'s-Hertogenbosch, 1878.
Archiefgeschiedenis: Nr. 5 werd op 10 maart 1954 verkregen door een ruil met het Rijksarchief van 's-Hertogenbosch.
Dit bestand werd op 23 oktober 1997 overgedragen aan het gemeentearchief van Mol.
Elders bewaard archief: De meeste archieven van het klooster/abdij worden bewaard in het archief van de abdij te Mol-Postel. Een groot deel hiervan, vooral de charters, werden in 1986 gemicrofilmd en zijn op het Rijksarchief Antwerpen

beschikbaar onder de vorm van microfiches.
In het archief van de abdij van Floreffe, deels bewaard op het Rijksarchief te Namen en deels in het archief van het Seminarie te Namen, bewaart men cartularia (13de eeuw-) en necrologia (15de-17de eeuw) die o.a. Postel betreffen.
In het archief van het bisdom bewaart men enkele documenten (14de-18de eeuw) van het klooster: K 47.
In het Stadsarchief Antwerpen vindt men ook documenten over de abdij: *Kerkelijke en caritatieve instellingen*: k 1542.

Archief van de abdij van Postel te Mol, 1279-1743
0,08 str. m. – 5 inv. nrs.
□ Inhoud: Cartarium (8 charters, 1279-1579). – Losse documenten (1350-1743).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/082 (*Inventaris van het archief van de abdij van Postel te Mol*).

KLOOSTER VAN DE ONGESCHOEIDE KARMELIETESSEN TE MOL
Mol, 1663-1702

Het kort ervoor in Oirschot opgerichte klooster zocht na de Vrede van Munster een onderkomen op Spaans grondgebied in Mol maar het gemeentebestuur verzette zich heftig tegen de komst van deze nieuwe gemeenschap omdat ze door hun belastingsimmuniteit grondbelastingen zou derven. Na wat schenkingen in Mol vestigde het klooster, dat de naam "Rozenberg" aannam, zich in Mol en bouwde er in 1665-1669 een nieuw klooster op een hen beperkt toegewezen stuk grond. Na nieuwe incidenten met het plaatselijk gemeentebestuur in 1697 toen men hen ervan verdacht samen te zweren met de bevelhebber van in Mol gestationeerde troepen -die verwanten had in het klooster- verlieten de voornamelijk adellijke zusters bij een nieuwe oorlogsdreiging in 1702 Mol en kwamen nooit meer terug. Via een intermezzo op het kasteel Claeydael in Aartselaar belandden zij in een buitenverblijf aan het kanaal in Willebroek, waar ze in 1783 als "onnut" klooster werden afgeschaft.
Lit.: KNAEPEN R., *Mol-Baelen-Desschel 1559-1795*, Mol, 1982, p. 81-84, 421-422.
Archiefgeschiedenis: Op 23 oktober 1997 in bewaring gegeven aan het Gemeente-archief van Mol.

Archief van het klooster van de Ongeschoeide Karmelietessen te Mol, 1699-1731
0,01 str. m. – 1 inv. nr.

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/083 *Inventaris van het archief van de Ongeschoeide Karmelietessen te Mol*).

COMMANDERIJ VAN TERBRAKEN TE OUD-TURNHOUT

Oud-Turnhout, 1550-1796

Commanderie van de Orde van Malta, rond het midden van de 16de eeuw opgericht met goederen die voorheen toebehoorden aan de commanderie van Chantraine bij Hoei. Het waren deels goederen in Noord-Brabant en deels in het noorden van de provincie Antwerpen die meestal afkomstig waren van de Tempeliersorde.
Aanvankelijk was de zetel van de commanderie in Breda gevestigd maar na de verovering van de stad door de Staatsen (1637) verhuisde ze naar de hoeve Chantraine in Oud-Turnhout. De commanderie werd ook "Ter Braecken" genoemd naar de naam van een hoeve in Alphen (Nederland), die ze bezaten. In 1616 had de commandeur, Amador de la Porte, oom van de latere kardinaal de Richelieu, alle bezittingen van de Orde in de baronie Breda overgemaakt aan Willem van Oranje in ruil voor een jaarlijkse rente van 7.700 ponden. Sedertdien omvatten de bezittingen van de commanderie alleen een allodiaal goed in Rixtel (gemeente Aarle-Rixtel), de hoeve Chantraine in Oud-Turnhout, tienden in Oosterhout en een derde van de tienden in Turnhout.
Lit.: VAN HOUT W., *De Commanderij van ter Brake*, in *Oud-Turnhout en zijn verleden*, IV, Oud-Turnhout, 1997, p. 5-56. – VERBIEST F.L., *Le chevalier des Grieux, commandeur de la Braque à Vieux-Turnhout*, in *Revue Générale belge*, 1963, p. 59-80. – FORIER M. (ed.), *De orde van Malta in de Zuidelijke Nederlanden (12de-18de eeuw)*, (Algemeen Rijksarchief, Educatieve dienst, Dossiers Tweede Reeks 7), Brussel, 1993.
Archiefgeschiedenis: Nrs. 1-2 werden op 8 oktober 1958 door het Staatsarchiv in Munster (Duitsland) overgemaakt aan het Rijksarchief. De herkomst van de nrs. 3-14 dateert van later maar hebben wij niet kunnen terugvinden.
Elders bewaard archief: Op het Algemeen Rijksarchief te Den Haag bewaart men in het *Archief van de Nassause Domeinraad* o.a. een aantal cijnsboeken (17de-18de eeuw) van de Commanderij. Ook in de *Archives Nationales* in Parijs zijn documenten over de Commanderij te vinden.

Archief van de Commanderij van Terbraken te Oud-Turnhout, 1422-1790

0,09 str. m. – 14 inv. nrs.
□ Inhoud: Cijnzen en renten te Herentals (1786-1787) en Turnhout (1760-1789). – Rekeningen (1710-1726). – Diverse documenten (1422-1699).

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/084 (*Inventaris van het archief van de Commanderij Terbraken te Oud-Turnhout*).

PRIORIJ VAN KORSENDONK TE OUD-TURNHOUT

Oud-Turnhout, 1395-1783

In maart 1394/1395 schonk Maria, weduwe van René van Gelre goederen in Korsendonk (gemeente Oud-Turnhout) om een klooster voor mannen op te richten. De "devote" mannen die de oorspronkelijke gemeenschap vormden werden in 1398 reguliere kanunniken van Sint-Augustinus die in 1399 aansloten bij het kapittel van Windesheim. Van 1645 tot 1761 verzorgden de kloosterlingen het onderwijs in de Latijnse school in Turnhout. In 1784 werd het klooster opgeheven en de gebouwen later verkocht.

Lit.: PERSOONS E., *Prieuré de Korsendonk à Oud-Turnhout*, in *Monasticon belge*, VIII, vol. 2, Luik, 1993, p. 459-474. – PERSOONS E., DE KOK H. e.a., *Korsendonk*, Antwerpen, 1981. – F. PRIMS, *Onze-Lieve-Vrouw-Priorij te Korsendonk* (Campinia Sacra nr. VII), Antwerpen, 1946. – WELVAARTS T.I., *Geschiedenis van Corsendonck*, 2 dln, Turnhout, 1880-1881.

Archiefgeschiedenis: Nrs. 3-4 zijn afkomstig van de administratie van de Domeinen; nrs. 8-9, 11 werden in december 1904 door het archief van het Provinciebestuur Antwerpen overgemaakt aan het Rijksarchief.

Elders bewaard archief: Het archief van het bisdom Antwerpen bewaart 366 charters (14de-18de eeuw) en een aantal documenten (1395-1794) van en over het klooster: K 22-23. In het Stadsarchief Turnhout vindt men een aantal bescheiden (1402-19de eeuw) over het klooster, o.a. een cartularium van het einde van de 15de eeuw. Op het Stadsarchief Antwerpen zijn een aantal documenten (1457-1809), w.o. een renteboek (1780-1809) van het klooster te vinden: *Kerkelijke en caritatieve instellingen*: K 1392-1395.

Ook in het archief van de dekenij Hoogstraten vindt men wat documenten over het klooster.

De kroniek van het klooster, bewaard in Wenen, National Bibliotheek nr. 12815 is te consulteren op microfilm, Algemeen Rijksarchief te Brussel, Microfilm 1297.

Archief van de priorij van Korsendonk te Oud-Turnhout, 1395-1794

0,48 str. m. – 18 inv. nrs.

□ Inhoud: Cartarium (11 charters, 1395-17de eeuw). – Rekeningen (1666-1671). – Manualen van pachtinkomsten (1747-1789). – Pachtregisters (1730-1794). – Manualen van inkomsten en uitgaven (1633-1673, 1739-1789). – Manuaal van goederen in Tongeren en omgeving (1723-1748). – Cijnsboek (1734). – Molens

(1403-1437, 1755-1756). – Diverse documenten (1403-18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/085 (*Inventaris van het archief van de priorij van Korsendonk te Oud-Turnhout*).

KLOOSTER VAN SINT-CATHARINA-VREDENDAAL TE PUURS
Puurs, 1486-1597

In 1486/1487 kwamen een aantal kanunnikessen van Sint-Augustinus van het pas opgerichte klooster van Ekeren-Mishagen zich na interne moeilijkheden in Heindonk vestigen. Door de ongunstige ligging van het klooster en de vele overstromingen die de kloostergebouwen en aanpalende gronden teisterden fusioneerden de zusters in 1552-1553 met de hospitaalzusters van het gasthuis te Puurs-Kalfort. Op het einde van de 16de eeuw verdween ook dit convent. De meeste goederen waren reeds in 1597 in handen van het aartsbisschoppelijk seminarie van Mechelen.
Lit.: VANHOOF F., *Prieuré de Vredendaal à Heindonk*, in *Monasticon belge*, VIII, vol. 2, Luik, 1993, p. 613-616.
Lit.: VAN DE WIEL C., *Inventaris van kloosterarchivalia in het aartsbisschoppelijk archief te Mechelen*, I, Brussel, 2002, p. 385-387.
Elders bewaard archief: In de verzameling "Kaarten en Plategronden" nr. 705 vindt men een kaartboek van gronden van het seminarie van Mechelen, die vroeger in het bezit waren van het klooster. In het aartsbisschoppelijk archief te Mechelen bewaart men een aantal documenten (1480-1589) over dit klooster.

Archief van het klooster Sint-Catharina (Vredendaal) te Puurs (Kalfort), 1491-1492
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Charters betreffende de familie van Nispen (1491-1492).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/086 (*Inventaris van het archief van het klooster Sint-Catharina (Vredendaal) te Puurs*).

Archief van het Sint-Catharinaklooster/Vredendaal te Puurs (Kalfort), 1581-1600
Onderdeel van: Archief van het aartsbisdom en seminarie van Mechelen.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Opgave van de goederen en manuaal van het beheer van de goederen van het klooster (1581-1600).

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T13/005 (*Inventaris van het archief van het klooster van Sint-Catharina-Vredendaal te Puurs (Kalfort)*

PROVISORIJ VAN DE ABDIJ VAN VILLERS TE SCHOTEN

Schoten, 1200-1797

De abdij van Villers bezat reeds in de vroege middeleeuwen een domein van vele honderden hectaren in Schoten, Merksem, Sint-Job-in-t-Goor e.o. Vermoedelijk vanaf de 13de eeuw bezat zij in Schoten een residentie van waaruit een monnik de goederen in de omgeving beheerde en ook de rechten van de abt als halfheer van Schoten en Sint-Job-in-'t-Goor verdedigde. In de 16de-18de eeuw was het een omwald kasteel. In 1797 werden de goederen en ook het Villershof verkocht.
Lit.: BAETENS R. en SMITS P., *Van abdijdomein tot villapark*, Antwerpen, 2003. – BAETENS R., *Schoten. De geschiedenis van een tweeluik*, Schoten, 1982, p. 34-41. – GOETSCHALCKX P.J., *Geschiedenis van Schooten, Merxem en Sint-Job-in-'t-Goor*, 3 dln, Ekeren, 1919-1924.
Archiefgeschiedenis: De meeste documenten werden op 5 februari 1947 door F. Prims aan het Rijksarchief geschonken en kwamen uit de nalatenschap van Z.E.H. P.J. Goetschalckx.
Het charter van 1441 werd op 28 juni 1979 aangekocht bij boekenantiquaar J. De Vroe te Leuven.
Lit.: HENDRIX G., *Handschriften en boekengebruik Trappisten van Westmalle, 1794-1994* (Bibliotheca auctorum traductorum et scriptorum ordinis cisterciensis, II), Leuven, 1994, p. 192-195.
Elders bewaard archief: Het archief van de abdij Villers, deels bewaard op het Algemeen Rijksarchief te Brussel (*Kerkarchief van Brabant*, o.a. nrs. 11210-11213, 10983-10984, 10988-10992, 11017-11019, 11021): w.o. een cartularium met akten (1160-1761) en een pachtregister (1679-1763) en deels op het archief van het aartsbisdom te Mechelen bevat een aantal documenten over de goederen in Schoten en omgeving. Ook in het archief van de kerk en parochie van Sint-Pieter en Paul te Mechelen zijn een aantal documenten over Villers te vinden.
Een aantal rentmeestersrekeningen (1593-1609, 1627-1635, 1645-1657, 1730-1739, 1775-1779, 1795-1796) evenals manualen van renten en verkoop van hout (1708-1769) zijn bewaard in de Bibliotheek van de Trappistenabdij te Westmalle, Hs. 43-56. Een aantal andere rentmeestersrekeningen berusten bij een particulier.

Archief van de provisorij van de abdij van Villers te Schoten, 1441-1740
0,02 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Rekeningen van de rentmeester (1572-1603). – Leenboek van Merksem en Schoten (1540-1575). – Processtukken (16de-17de eeuw). – Charter (1441).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/087 (*Inventaris van het archief van de provisorij van Villers te Schoten*).

ABDIJ VAN ROZENDAAL TE SINT-KATELIJNE-WAVER
Sint-Katelijne-Waver, 1227-1797

In de periode 1221-1227 slaagden de Berthouts erin met de hulp van de abdij van Villers een aantal devote vrouwen rond de kluis van Walem te groeperen in een klooster dat zeker reeds in 1227 aangesloten was bij de orde van Cîteaux. De Berthouts waren de voornaamste weldoeners van de jonge stichting die vrij belangrijke tiendengebieden en gronden verwierf in de driehoek Mechelen-Antwerpen-Brussel. Na de verwoesting van de abdij in 1578 en de verovering van Mechelen door de Calvinisten verbleven de zusters lange tijd in het buitenland, o.a. in Luik. Zeker vanaf 1590 werd er gestart met de heropbouw. De abdij van Rozendaal, die één van de rijkste vrouwenabdijen in de Zuidelijke Nederlanden was, werd afgeschaft in 1796.
Lit.: VANHOOF F., *Abbaye de Rozendaal à Wavre-Sainte-Cathérine*, in *Monasticon belge*, VIII, vol. 1, Luik, 1992, p. 127-164. – GOETSTOUWERS A., *De oorkonden der abdij Rozendaal der orde van Cîteaux*, 2 dln., Tongerlo/Antwerpen, 1956-1985 (uitgave van de oorkonden 1226-1500). – PLOEGAERTS Th., *Les Moniales de l'Ordre de Cîteaux*, I, Westmalle, 1936, p. 61-114. – CANIVEZ J.M., *L'orde de Cîteaux en Belgique*, Forges lez-Chimay, 1926, p. 231-235.
Archiefgeschiedenis: Een groot deel van de hier bewaarde documenten werden in 1828 aangetroffen bij een Brusselse boekhandelaar die ze per gewicht verkocht en door het Algemeen Rijksarchief te Brussel verworven (zie beknopte opgave van de aangekochte charters: nr. 9). De meeste zegels waren toen reeds van de charters verdwenen terwijl kinderen heel wat "sterk papier" (= perkamenten) hadden gebruikt als projectielen voor hun "klakkebuizen".
Nr. 14 werd op 18 januari 1886 aangekocht op de veiling Vander Straelen-Moons-Van Lerius te Antwerpen, evenals 19 oorkonden.
Drie oorkonden (1257, 1558) werden in 1977 en 1982 overgemaakt door het Algemeen Rijksarchief.
Lit.: GOETSCHALCKX P.J., *Index Archivarum der abdij van Tongerloo*, in *Bijdragen tot de geschiedenis, bijzonderlijk van het aloude Hertogdom Brabant*,

VI, 1907, p. 368-402 en VII, 1908, p. 146-164. – VAN DE WIEL C., *Inventaris van kloosterarchivalia in het aartsbisschoppelijk archief te Mechelen*, I, Brussel, 2002, p. 276-278.
Elders bewaard archief: Zie ook "Verzameling A.H. Croquet".
Een groot deel van het archief van het klooster kwam via de laatst overblijvende kloosterzuster in 1845 in handen van de abdij van Bornem: losse stukken en registers nrs. 407-425: inventaris van de boeken en archieven (1718), cartarium (10 charters, 13de-17de eeuw), cartularia (13de eeuw, 1714), visitatierapporten (1606-1739), abdisverkiezingen (1557-1723), kronieken en historische notities (1660-18de eeuw), obituarium (1733), professies (1601-1793), cijnzen en goederen in Berg, Boortmeerbeek, Heist-op-den-Berg, Itegem, Kampenhout (1699-1741), lenen (1719), pachtregisters (1705-1789), opgave van de goederen (1789), kaartenatlas van de goederen (1788-1791), losse documenten (1229-1803).
In het archief van het aartbisdom te Mechelen vindt men kronieken (18de eeuw), documenten over abdisverkiezingen e.a. (1507-1795).
Op het Stadsarchief Lier bewaart men enkele bescheiden (1580-1589) over het klooster: nr. 370. In het Stadsarchief Mechelen vindt men ook wat gegevens over de abdij.
In het Stadsarchief Antwerpen bewaart men ook wat documenten van de abdij: *Kerkelijke en caritatieve instellingen*: K 1571. In de Bibliotheek van de Trappistenabdij van Westmalle zijn een aantal Franse vertalingen van kronieken en een abdissenlijst bewaard: Hs. 63.

Archief van de abdij Rozendaal te Sint-Katelijne-Waver, 1226-1795
0,46 str. m. – 19 inv. nrs.
□ Inhoud: Inventaris van de in 1828 aangekochte documenten. – Beknopt cartularium (15de eeuw). – Cartarium (1023 charters, 13de-18de eeuw). – Lijst van goederen (einde 15de eeuw-1538). – Cijnsrollen (14de-16de eeuw). – Denombrement (1787). – Manualen van ontvangsten (1767-1795). – Processtukken (17de-18de eeuw met retroacten). – Losse documenten -uitvoerig beschreven- (14de-18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/088 (*Inventaris van het archief van de abdij Rozendaal te Sint-Katelijne-Waver*).

ABDIJ VAN TONGERLO TE TONGERLO

Tongerlo, 1133-1797

Premonstratenzerklooster omstreeks 1133 gesticht vanuit de Sint-Michielsabdij van Antwerpen. Aanvankelijk was het een dubbelklooster maar de kloosterzusters verhuisden reeds na enkele jaren naar Broechem. De abdij bouwde een groot patrimonium uit en had het begevingsrecht over 22 parochies. In 1559 werd de abdij geïncorporeerd met de Bisschoppelijke Tafel van het nieuw opgerichte bisdom 's-Hertogenbosch. Vanaf nu waren de bisschoppen titulair abt van Tongerlo tot men in 1590 een overeenkomst sloot met het bisdom en bepaalde goederen afstond. De abdij was in de 17de-18de eeuw een belangrijke geestelijke en economische macht in de Antwerpse Kempen. Ze bezat verschillende heerlijkheden en voerde succesvolle landbouwontginningen door in de regio Kalmthout - Essen - Roosendaal. De abdij werd in 1796 opgeheven en de gebouwen verkocht. Een kleine gemeenschap van nog overblijvende paters konden het kloosterleven na 1830 hernemen en kochten het kloostercomplex in 1839 terug.

Lit.: KOYEN M. en VAN DYCK L.C., *Abbaye de Tongerlo*, in *Monasticon belge*, VIII, vol. 1, Luik, 1992, p. 263-375. – ERENS M.A. en KOYEN M., *De oorkonden der abdij Tongerloo*, 4 dln., Tongerlo, 1948-1958 (uitgaven van de oorkonden 1133-1365). – VAN SPILBEECK W., *Necrologium Ecclesiae B.M.V. de Tongerloo Ordinis Praemonstratensis*, Tongerlo, 1902.

Archiefgeschiedenis: Bij de nakende dreiging van een uitdrijving uit de abdij brachten de Norbertijnen het archief en de belangrijkste werken uit de bibliotheek van de Bollandisten met karren in veiligheid, via Holland naar een speciaal gehuurd huis in Wesel aan de Rijn. Door omstandigheden raakte een kar "de karavaan" kwijt en werd in veiligheid gebracht in de pastorie van Klein-Zundert (Nederland). Daar werden op 26 juli 1797 door het Franse bestuur twee kisten met archieven in beslag genomen. Na nazicht door de administratie belandden die archieven op het Algemeen Rijksarchief in Brussel, die ze na de oprichting van het Rijksarchief te Antwerpen in 1896 naar Antwerpen zond. Een aantal charters waren achtergebleven op de administratie en kwamen later op het Algemeen Rijksarchief in Den Haag terecht. Op 18 januari 1954 werden deze 189 oorkonden (1234-1796) tijdens een ruiloperatie met het Algemeen Rijksarchief te Den Haag aan Antwerpen overgemaakt.

Elders bewaard archief: Het allergrootste deel van het archief van de abdij wordt bewaard in het archief van de abdij zelf te Tongerlo: Cartarium, cartularia, obituaria, cijns-, renten-, pachtregisters, rekeningen, kaarten e.d.

In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men 4 charters (16de-17de eeuw) en wat losse stukken (1441-1833) over het klooster: K 48.

In het Stadsarchief Antwerpen bewaart men documenten van de abdij: *Kerkelijke en caritatieve instellingen*: K 1553-1554.

Archief van de abdij van Tongerlo te Tongerlo, 1154-1796
1,70 str. m. – 50 inv. nrs.
□ Inhoud: Cartarium (1154-1796). – Opgave van cijnzen, renten en goederen (1443-1753). – Opgave van inkomsten (1393-1394, 1583, 1667...1731). – Inkomsten per lokaliteit: Alphen e.o. (Nederland), Broechem e.o., Kalmthout-Essen e.o., Diest en Tienen e.o., Orp-le-Grand (17de-18de eeuw, men enkele oudere documenten). – Tienden (16de-17de eeuw). – Renten (1672-18de eeuw). – Losse documenten (1515-18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T14/089 (VANNERUS J., *Inventaire des archives de l'abbaye de Tongerloo reposant aux archives de l'état à Anvers*, Leuven, 1909).

CONGREGATIE VAN DE GEESTELIJKE DOCHTERS VAN DE DERDE ORDE VAN SINT-FRANCISCUS TE TURNHOUT
Turnhout, 1660-1796

Congregatie van zelfstandig wonende geestelijke dochters of "kwezels" die in 1660 gesticht werd door de Minderbroeders. Ze moesten solidair zijn met leden in nood en ondersteunden de parochiegeestelijkheid met cathechismusonderricht en ziekenbezoek.
Lit.: CEYSSENS L., *De Congregatie der Geestelijke Dochters van den derden regel van Sancti Francisci te Turnhout*, in *Taxandria*, Nieuwe Reeks, IV, 1932, p. 10-38. – DE KOK H. en VAN AUTENBOER E., *Turnhout, groei van een stad*, Turnhout, 1983, p. 190.

Archief van de Congregatie van de Geestelijke Dochters van de Derde Orde van Sint-Franciscus te Turnhout, 1787
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Denombrement (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/090 (*Inventaris van het archief van de Congregatie van de geestelijke dochters van de derde Orde van Sint-Franciscus te Turnhout*).

H. GRAFKLOOSTER TE TURNHOUT

Turnhout, 1662-1796

In 1662 stichtten de kanunnikessen van het H. Graf van Hasselt (Henegouw) hier een pensionaat voor onderwijs aan meisjes uit Turnhout en uit de meierij van 's-Hertogenbosch en uit het Land van Breda. Het klooster, dat sedert 1673 in de Herentalsstraat gevestigd was, werd in 1680 een zelfstandige priorij. In 1690 waren er 23 zusters, in 1798 14 koor- en 7 lekezusters. In 1796 werd het klooster opgeheven en op 3 mei 1798 werden de laatste zusters uit het voormalige klooster verdreven. Nadat zij in 1822 als kloostercongregatie waren erkend startten de zusters in 1826 in het voormalige Minderbroederskloster een nieuw klooster met pensionaat, dat later een zeer grote uitbreiding zou kennen.

Lit.: HERESWITHA M., *Den oorspronck ende opkomste van ons clooster binnen de stadt ende vrijheijt van Turnhout*, Turnhout, 1962. – ID., *De heilig-Grafpriorij te Turnhout 1662-1962*, Antwerpen, 1962. – JANSEN J.E., *Turnhout in het Verleden en het Heden*, Turnhout, 1905. – ID. *Turnhout en de Kempen*, Turnhout, 1946. – DE KOK H., *Gids voor het oude Turnhout en omgeving*, Antwerpen-Haarlem, 1980. – DE KOK H. en VAN AUTENBOER E. (ed.), *Turnhout. Groei van een stad*, Turnhout, 1983.

Archiefgeschiedenis: Nr. 8 zijn kopies (microfilm en foto's) van originelen die bewaard worden in het archief van het H. Grafklooster te Turnhout (15 juni 1959).

Elders bewaard archief: In het archief van het H. Grafklooster te Turnhout bewaart men een aantal documenten van het oude klooster, evenals in het Stadsarchief Turnhout (17de-19de eeuw).

In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van het klooster (1899, 22 p.) evenals losse documenten (1717-1792): K 105 en een dossier over het heropgerichte klooster (1832-1934).

Ook in het archief van de dekenij Hoogstraten vindt men wat documenten over het klooster.

Archief van het Heilig-Grafklooster te Turnhout, 1603-1798

0,02 str. m. – 8 inv. nrs.

□ Inhoud: Charters en documenten over de stichting en privilegies (1662-1793). – Denombrement (1787). – Rekeningen (1796-1798). – Goederen en renten te Turnhout (1603-1766).

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/091 (*Inventaris van het archief van het klooster van de Sepulchrijnen (H. Graf) te Turnhout*).

KLOOSTER VAN DE MINDERBROEDERS TE TURNHOUT
Turnhout, 1651-1796

In 1651 vestigden de Minderbroeders, die reeds enkele jaren een residentie hadden in Turnhout, hier een klooster, ondanks verzet van het kapittel en van de stadsmagistraat. In 1773 waren er 42 kloosterlingen in 1797 nog 28. Op 1 november 1796 werd het klooster opgeheven en op 27 februari 1797 werden de laatste Minderbroeders uit hun klooster verdreven en het kloostercomplex verkocht. De paters kochten hun klooster terug maar slaagden er niet in het kloosterleven te hervatten. In 1825 verkochten zij de gebouwen aan de H. Grafzusters.
In 1896 vestigden zich opnieuw Minderbroeders in Turnhout.
Lit.: CEYSSENS L., *De Minderbroeders te Turnhout* (Campinia Sacra nr. 6), Antwerpen, 1937. – DE VOLDER V., *De Minderbroeders te Turnhout 1650-1950*, Turnhout, 1950. – JANSEN J.E., *Turnhout in het Verleden en het Heden*, Turnhout, 1905. – ID. *Turnhout en de Kempen*, Turnhout, 1946. – DE KOK H., *Gids voor het oude Turnhout en omgeving*, Antwerpen-Haarlem, 1980. – DE KOK H. en VAN AUTENBOER E. (ed.), *Turnhout. Groei van een stad*, Turnhout, 1983. – DE MEYER P.B., *De Minderbroeders in de Kempen voor 1797*, in *Taxandria*, Nieuwe Reeks, XIV, 1948, p. 37-51 en XV, 1949, p. 34-49.
Elders bewaard archief: Het eigenlijke kloosterarchief is verloren.
Een necrologium wordt bewaard in het archief van de Trappistenabdij van Westmalle. Ook op het Stadsarchief Turnhout bewaart men een aantal losse documenten over het klooster. In het archief van het bisdom Antwerpen vindt men een lijst van kloosterlingen (1802): K 42.

Archief van het klooster van de Minderbroeders te Turnhout, 1745-1803
0,05 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Denombrement (1787). – Documenten over pater Jan Nicolai (1745-1803).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/092 (*Inventaris van het archief van het klooster van de Minderbroeders te Turnhout*).

KLOOSTER VAN DE ONGESCHOEIDE KARMELIETESSEN TE WILLEBROEK
Willebroek, 1702-1783

Het enige tijd ervoor in Oirschot (Nederland, Noord-Brabant) opgerichte klooster verhuisde in 1663 naar Mol maar vertrok er na herhaalde spanningen met het

gemeentebestuur aldaar in 1702. Na een intermezzo op het kasteel Cleydael in Aartselaar belandden de zusters in 1712 op het buitenverblijf van het echtpaar della Faille, baron d'Estampius aan het kanaal in Willebroek dat hen geschonken werd en dat ze omvormden tot klooster. In 1783 werd het klooster als "onnut" afgeschaft.
Lit.: DE HERDT T. en RABHOOY T., *Willebroek, van landbouwdorp tot industriegemeente*, Willebroek, 1982, p. 164-166. – DE DECKER K., *Willebroek bezit unieke relieken van Maria Margareta der Engelen*, in *Eigen Schoon en De Brabander*, LXVI, 1983, p. 325-331.
Archiefgeschiedenis: Nr. 1 is afkomstig van de administratie van de Domeinen.
Lit.: VAN DE WIEL C., *Inventaris van kloosterarchivalia in het aartsbisschoppelijk archief te Mechelen*, II, Brussel, 2002, p. 510-512.
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de Domeinen van Antwerpen" nr. 544: journaal van ontvangsten en uitgaven van het klooster van de Karmelietessen (1783). In het aartsbisschoppelijk archief te Mechelen vindt men een aantal documenten over het klooster (1658-1783), waaronder een kroniek.

Archief van het klooster van de Ongeschoeide Karmelietessen (Theresianen) te Willebroek, 1661-1783
7 inv. nrs.
□ Inhoud: Manualen van ontvangsten en uitgaven (1774-1780). – Renten (1661-1783).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T14/093 (*Inventaris van het archief van het klooster van de de Ongeschoeide Karmelietessen te Willebroek*).

D. BEGIJNHOVEN

Begijnhoven ontstonden in de loop van de 13de eeuw in steden als gemeenschappen van vrome vrouwen, die niet konden of wilden intreden in kloosters maar een actief leven -in de ziekenzorg of met handenarbeid- combineerden met een leven van gebed en bezinning zonder (klooster)geloften af te leggen. Na enige tijd groeiden zij uit tot besloten gemeenschappen met eigen kerk, bestuur, H. Geesttafel, infirmerie (ziekhuis) waarin de begijnen leefden in een eigen huisje of samenwoonden in convicten. Zij legden slechts tijdelijke geloften af, beheerden hun eigen vermogen en konden steeds terugkeren naar het "burgerlijke" leven. Na de oorlogstroebelen van de 16de eeuw werden die hoven die buiten de wallen waren gelegen verhuisd "intra muros". Vooral in de 17de eeuw kenden de begijnhoven een grote bloei en groeiden soms uit tot een kleine kosmos binnen de stad met een bevolking van enkele honderden begijnen. In de 18de eeuw is er een zekere verzwakking te noteren in de sociale en geestelijke aantrekkingskracht van de begijnhoven.
In de Franse tijd werden de bezittingen van de begijnhoven, die aanzien werden als burgerlijke weldadigheidsinstellingen, toegewezen aan de commissies van Burgerlijke Godshuizen. Als instelling werden zij opgeheven maar individueel konden de begijnen de facto hun leven verderzetten. Door een goede verstandhouding met het burgerlijke bestuur en met de stedelijke samenleving bleven alle begijnhoven in de provincie Antwerpen verder bestaan in de 19de eeuw.

Lit.: MENS A., *Oorsprong en betekenis van de Nederlandse Begijnen en Begardenbeweging*, Antwerpen, 1947. – *Begijnen en begijnhoven*. Dossier bij de tentoonstelling *Begijnen en begijnhoven in Antwerpen en Brabant*, Brussel (Algemeen Rijksarchief), 1994

BEGIJNHOF TE ANTWERPEN
Antwerpen, 1240-1986

Omstreeks 1240 ontstond buiten de stadswallen, ongeveer op de plaats waar zich nu het gerechtshof bevindt, een gemeenschap van vrome vrouwen, Hof van Sion genoemd. Dit begijnhof werd in 1542 bij de belegering van de stad door Maarten van Rossum door de stadsmagistraat om strategische redenen afgebrand. Enkele jaren later vestigden de begijnen zich op een terrein aan de Rodestraat. Na bewogen jaren in de Franse tijd, konden de begijnen in 1821 een deel van het

begijnhof terugkopen. Het aantal begijnen liep in de 20ste eeuw heel sterk terug en in 1986 overleed de laatste begijn, V. Laeremans.
Lit.: OLYSLAGER W.A., *750 jaar Antwerpse begijnen*, Antwerpen, Kapellen, 1990. – PHILIPPEN L.J.M., *De Begijnhoven*, Antwerpen, 1918. – *Verzameling der graf- en gedenkschriften van de provincie Antwerpen*, IV, Antwerpen, 1873, p. 421-498.
Archiefgeschiedenis: Nr. 5 werd op 16 september 1971 (Aanw. 1971/34-5) bij ruil verkregen van de Koninklijke Bibliotheek te Brussel (Oud nr. *Handschriftenkabinet* nr. II/4942).
Lit.:VAN DEN NIEUWENHUIZEN J., *De archieven van het bisdom Antwerpen (1559-1801) in het diocesaan en kathedraalarchief* (Oud Antwerps Kerkarchief II), p. 58-68.
Elders bewaard archief: Grafschriften in de Begijnhofkerk (1770) zie "Verzameling Losse Aanwinsten" nr. 146.
Het archief van het Antwerpse begijnhof berust op het archief van het bisdom Antwerpen (momenteel bewaard in de bibliotheek van de Universiteit Antwerpen, Stadscampus): charters (14de-18de eeuw), statuten en ordonnanties (1501-1739), losse documenten, rentebrieven e.d. (1239-1795), testamenten en sterfhuizen (1497-1765), processen (1542-1779), rekeningen van de hofmeesteres (1463-1792, lijsten van geprofesten en overledenen (1650-1853), manualen en journalen (17de-18de eeuw), documenten betreffende de infirmerie (1410-1797), rekeningen, manualen e.d. van de kerk (1463-1867), rekeningen, manualen, renten en cijnzen van de H. Geesttafel (1462-1792), conventen, fundaties en scholieren (1545-1797), varia (1561-18de eeuw).
In hetzelfde archief bewaart men nog een aantal andere documenten van het Begijnhof (1518-1802): K 54 evenals voor de 19de eeuw (1808-1891).
In het Stadsarchief Antwerpen, *Kerkelijke en caritatieve instellingen* bewaart men een aantal bescheiden (1432-19de eeuw) nrs. 860-862.

Archief van het Begijnhof te Antwerpen, 1458-1787
0,02 str. m. – 5 inv. nrs.
□ Inhoud: Testamenten en beheer goederen begijnen (1602-1702). – Denombrement van de goederen van de Begijnhofkerk (1787). – Manuaal van renten en cijnzen van de Onze-Lieve-Vrouwekapelanie (eerste fundatie) van de Begijnhofkerk (16de eeuw). – Charter (1458).
Bevat ook de archieven van: Onze-Lieve-Vrouwekapelanie (eerste fundatie) van de Begijnhofkerk te Antwerpen (16de eeuw). – Begijnhofkerk te Antwerpen (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T15/001 (VANNERUS J., *Inventaris van het archief van de Begijnhofkerk te Antwerpen*).

BEGIJNHOF TE HERENTALS
Herentals, 1266-

Kort voor 1266 opgericht door Arnoldus, pastoor van Sint-Waldetrudis op het Nieuwland over de Nete. In 1270 werd het een afzonderlijke parochie met Sint-Catharina als patrones. In 1578 werd het begijnhof verwoest omdat het buiten de nieuwe stadswallen viel. Enkele jaren werd een nieuw begijnhof gebouwd aan de Burchtstraat, dat in 1709 237 begijnen telde en in 1796 80 begijnen.
Momenteel is het nog steeds een zelfstandige parochie.
Lit.: VAN SPILBEEK W., *Geschiedenis van Herenthals*, Herentals, 1938, p. 280-304. – GORIS J.M., *Bijdrage tot de aloude geschiedenis van de stad Herentals*, Herentals, 1969, p. 234-245.
Archiefgeschiedenis: Op 3 september 1992 in bewaring gegeven aan het stadsarchief van Herentals.
Elders bewaard archief: In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men 3 charters (13de-14de eeuw) en wat losse documenten over het begijnhof (1270-1793): K 55-58 en dossier 8 (1819-1924).

Archief van het Begijnhof te Herentals, 1551-1790
7 inv. nrs.
□ Inhoud: Charters (1644-1716). – Testamenten en persoonlijke bescheiden van begijnen (1551-1776). – Procesbescheiden (1608-1736). – Goederen van en procesbescheiden betreffende de Infirmerie (1629-1790).
Bevat ook de archieven van: Sint-Catharinakerk te Herentals (1634-1787). – Armentafel van de Sint-Catharinakerk te Herentals (1554-1756).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T15/002 (VANNERUS J., *Inventaris van de archieven van het Begijnhof te Herentals*).

BEGIJNHOF TE HOOGSTRATEN
Hoogstraten, 1290-

Opgericht op het einde van de 13de eeuw. De Begijnhofkerk groeide na een tijd uit tot een zelfstandige Sint-Jan-Evangelistparochie -die nu nog bestaat-. Het was een vrij groot begijnhof, waar in 1693 178 begijnen verbleven, in 1826 waren er nog 28.
Lit.: LAMBRECHTS R., *Het Begijnhof van Hoogstraten (1380-1600)*, in *HOK. Tijdschrift van Koninklijke Hoogstratens Oudheidkundige Kring*, 1959. –

LAUWERYS J., *Het Begijnhof van Hoogstraten*, in *HOK*, XLII, 1974, p. 5-172, XLIII, 1975, p. 3-223.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 1-4 zijn afkomstig van het bestand *Oud gemeente-archief van Hoogstraten*, nrs. 626-628.
Lit.: GRILLET M., *Inventaris van het oud gemeentelijk archief*, Hoogstraten, 1984.
Elders bewaard archief: Het vrijwel volledige archiefbestand (14de-20ste eeuw) wordt bewaard op het stadsarchief van Hoogstraten (1496- , o.a. rekeningen van de kerk en het hof, statuten, testamenten, charters -1282...1900- nrs. 183-193, 290-296 terwijl op de pastorie van de Sint-Jan-Evangelistparochie (Begijnhofkerk) eveneens een aantal bescheiden uit de 17de-20ste eeuw bewaard worden. In het archief van de dekenij Hoogstraten vindt men ook documenten over het Begijnhof. Op het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men eveneens een aantal bescheiden (1419-1792, K 59-60) over het begijnhof, o.a. sterfhuizen van priesters en begijnen, statuten, rekeningen en visitaties en dossier 8 (1829-1892).

Archief van het Begijnhof te Hoogstraten, 1787-1791
0,15 str. m. – 7 inv. nrs.
□ Inhoud: Procesbescheiden (1551-1785). – Sterfhuis begijn C. Govers (1767).
Bevat ook de archieven van: Sint-Jan-Evangelistkerk (Begijnhof) te Hoogstraten (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T15/003 (VANNERUS J., *Inventaris van het archief van het Begijnhof te Hoogstraten*).

BEGIJNHOF TE LIER
Lier, 1220-

Opgericht in het begin van de 13de eeuw, lag het buiten de stadswallen. In 1258-1259 kreeg het een vaste vorm en werd een afzonderlijke Sint-Margarethaparochie, die nu nog bestaat. Bij de stadsuitbreiding in 1389-1430 kwam het binnen te wallen te liggen. In 1825 waren er nog 67 begijnen.
Lit.: MORTELMANS J. en VERHEYEN V., *Het Lierse Begijnhof*, Lier, 1974. – CEULEMANS L. en MEES M., *Het Lierse Begijnhof*, Lier, 1997. – BERGMANN A., *Geschiedenis der stad Lier*, Lier-Brussel-Antwerpen, 1873.
Archiefgeschiedenis: Nr. 40 werd op 22 maart 1971 (Aanw. 1971/17) bij ruil verkregen van de Koninklijke Bibliotheek te Brussel (Oud nr. *Handschriftenkabinet* nr. II/3089/3702).
Dit bestand werd op 2 juni 1999 overgedragen door het Rijksarchief aan het Stadsarchief Lier.

Elders bewaard archief: Het grootste deel van het archief van het Begijnhof, van de Infirmerie, van conventen, H. Geesttafel en van kerk en pastorie bevindt zich op het archief van het OCMW te Lier.
In het archief van de pastorie bewaart men nog heel veel documenten over het begijnhof en de kerk: cartularium (1602), statuten (17de-20ste eeuw), catalogus van de begijnen (1594-1696), professies (1694-1944), memorieboeken (1692-1907), conventen (18de-19de eeuw), verhuringen e.d. van huizen (16de eeuw-1961), renten en cijnzen (17de-19de eeuw), manuaal van de (onder)pastoor (1752, 1761), jaargetijden (1719-1944), fundaties (19de eeuw), broederschappen in de kerk (17de eeuw-1936), diverse losse stukken (14de-20ste eeuw), boekhouding en beheer van goederen van de kerkfabriek (19de-20ste eeuw), zie inventaris F. VERWILT (1972).
Een aantal testamenten en processen (16de-18de eeuw) worden bewaard op het Stadsarchief Lier (16de-18de eeuw, nr. 365). Ook in het archief van de Sint-Gummaruskerk en -kapittel in Lier bewaart men documenten over het Begijnhof: nr. 115 (1481-1797).
Op het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men 5 charters (16de-17de eeuw) en wat losse documenten over het begijnhof (1441-1792): K 61-63.

Archief van het Begijnhof te Lier, 1258-1822
1,00 str. m. – 40 inv. nrs.
□ Inhoud: Cartarium (1258-1793, 274 charters). – Cartularium (15de eeuw). – Statuten (1583). – Bouw en herstelling van de kerk, met plannen (1621-1766). – Rekeningen en beheer van goederen van de kerk en fundaties (1342-1787), 4 nrs. – Manuaal van de goederen van de Armentafel van de Sint-Margarethaparochie (Begijnhof) te Lier (1787-1791). – Beheer van goederen en renten (16de-18de eeuw), 7 nrs. – Afschaffing en verkoop goederen (1798. – Testamenten en sterfhuizen (16de eeuw-1822), 2 nrs. – Genealogieën o.m. aangaande de beurzen M. de Cuyper en F. Harts (16de-18de eeuw), 3 nrs. – Infirmerie (1426-1774), 4 nrs.
Bevat ook de archieven van: Sint-Margarethakerk (Begijnhof) te Lier (1342-1787), 4 nrs. – Armentafel van de Sint-Margarethaparochie (Begijnhof) te Lier (1787-1791).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T15/004 (VANNERUS J., *Inventaris van het archief van het Begijnhof te Lier*).

BEGIJNHOVEN TE MECHELEN
Mechelen, 1200-

Het oude Begijnhof, dat begin van de 13de eeuw werd opgericht en in de volgende decennia uitgebouwd werd buiten de wallen, ging in 1578 volledig in de vlammen op. Het werd op het einde van de 16de eeuw overgebracht naar een nieuwe locatie in de binnenstad. Reeds in de 13de eeuw werd het Klein Begijnhof opgericht vlak bij de Sint-Katelijnekerk als convent voor zieke begijnen.
Lit.: DE RIDDER F., *Mechelens' Groot Begijnhof binnen de stad Mechelen*, in *Handelingen van den Mechelschen Kring voor Oudheidkunde en Kunst*, XL, 1935, p. 15-43.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd op 21 januari 1993 door het Rijksarchief overgedragen aan het Stadsarchief Mechelen.
Lit.: BETERAMS F.G.C., *Inventaris van het Archief van de Commissie van Openbare Onderstand van Mechelen*, II, Mechelen, 1957, p. V-XXXII.
Elders bewaard archief: Het grootste deel van het archief van het Groot en Klein Begijnhof berust in het archief van het OCMW van Mechelen, bewaard op het Stadsarchief Mechelen, nrs. 4857-8072, 9436-10236 (1256-1809).
Op het Stadsarchief Antwerpen bewaart men ook documenten over het Begijnhof: *Kerkelijke en caritatieve instellingen*: K 1481.

Archief van de Begijnhoven te Mechelen, 1279-1786
0,23 str. m. – 9 inv. nrs.
□ Inhoud: Cartarium (17 charters, 1279-1673) - Manuaal van goederen en andere bescheiden van de Infirmerie van de Arme Begijnen (1630) - Rente- en cijnsboeken (1533-1565).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T15/005 (*Inventaris van de archieven van de Begijnhoven te Mechelen*).

BEGIJNHOF TE TURNHOUT
Turnhout, 1280-

Vermoedelijk opgericht in de tweede helft van de 13de eeuw, in de onmiddellijke buurt van de hertogelijke burcht en in 1340 door hertogin Maria bevestigd. In 1564 afgebrand en tussen 1598 en 1693 merkelijk uitgebreid, o.m. met een nieuwe kerk (1662-1665). In 1480 waren er 18 huisjes, in 1784 155 begijnen en in 1825 61.
Lit.: VAN MIERT A.J., *Het Begijnhof van Turnhout*, Turnhout, 1923. – DE KOK H., *Gids voor het oude Turnhout en omgeving*, Antwerpen-Haarlem, 1980. – DE KOK H. en VAN AUTENBOER E. (ed.), *Turnhout. Groei van een stad*,

Turnhout, 1983.
Elders bewaard archief: Op het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men één charter (15de eeuw) en wat losse bescheiden over het begijnhof (1679-1796) en dossier 9 (1804-1930).

Archief van het Begijnhof te Turnhout, 1678-1712
0,01 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Rentebrief (1678-1712).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T15/006 (VANNERUS J., *Inventaris van het archief van het Begijnhof te Turnhout*).

Archief van de Begijnhofkerk te Turnhout, 1787
Onderdeel van: Archief van de Sint-Pieterskerk te Turnhout, 1.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Denombrement van de goederen van de H. Kruiskerk (Begijnhofkerk) (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/134.1 (VANNERUS J., *Inventaris van het archief van de kapelanieën van Turnhout*).

E. DECANATEN

Zie onder bisdommen en seminaries

AARTSDEKENIJ ANTWERPEN
Antwerpen, 1150-1800

Het gaat hier alleen om archiefbescheiden nagelaten door Bernard de la Croix, kanunnik van het Onze-Lieve-Vrouwekapittel te Kamerijk (tot 1542) en aartsdiaken van Antwerpen vanaf 1528.
Archiefgeschiedenis: Gaat hier in feite om de nrs. 662-666 van het familiearchief Gobart, in 1932 door ridder Ch. de Gobart aan het Algemeen Rijksarchief afgestaan.
Lit.: LEJOUR E., *Inventaire des archives de la famille Gobart*, Tongeren, 1935, p. 16, 19 en 81.

Archief van de aartsdekenij Antwerpen, 1523-1551
0,08 str. m. – 5 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1528-1545).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T16/001 (*Inventaris van de archieven van de aartsdekenij van Antwerpen*).

AARTSDEKENIJ VAN DE KEMPEN
Luik, 1400-1795

Deze aartsdekenij was een onderdeel van het bisdom Luik en bestond uit de dekenijen Beringen, Hilvarenbeek, Kuik, Maaseik, Susteren, Wassenberg en Woensel. De Antwerpse gemeenten Arendonk, Ekeren (met afhankelijkheden), Loenhout, Minderhout, Meer, Meerle, Kalmthout en Wuustwezel behoorden tot de dekenij Hilvarenbeek, Balen, Meerhout, Mol, Olmen, Retie en Vorst tot de dekenij Beringen.
Bij de herinrichting van de bisdommen werden deze dorpen aangehecht aan het bisdom Antwerpen.
Lit.: PRIMS F., *Het Parochiewezen in de Antwerpsche Kempen* (Campinia Sacra, VIII), Antwerpen, 1948.
Archiefgeschiedenis: Nr. 1 behoorde in de 19de eeuw tot het archief van het provinciebestuur van Antwerpen (oud nr. 131).

Elders bewaard archief: Pouillés en visitatieverslagen worden bewaard op het archief van het bisdom Luik.

Archief van de aartsdekenij van de Kempen, 1485
Onderdeel van: Kerkarchief Antwerpen Algemeen.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Pouillé met vermelding van alle prebenden per parochie (1485).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T11/004 (VANNERUS J., *Kerkarchieven van de provincie in 't Algemeen. Inventaris*).

DEKENIJ MECHELEN-WEST
Mechelen, 1690-1803

De dekenij Mechelen werd in 1690-1700 gesplitst in twee delen: West en Oost. De dekenij Mechelen-West omvatte in de 18de eeuw volgende parochies: Blaasveld, Bonheiden, Eppegem, Humbeek, Kapelle-op-den-Bos, Keerbergen, Liezele, Lippelo, Londerzeel, Malderen, Hingene-Nattenhaasdonk, Onze-Lieve-Vrouw-Waver, Opdorp, Putte, Puurs, Ramsdonk, Rijmenam, Ruisbroek, Schriek, Sint-Katelijne-Waver, Steenhuffel, Walem, Weert, Willebroek en Zemst.
Landdekens waren o.a. J.F. Foppens (1732-1761), kanunnik van Sint- Rombouts te Mechelen en historicus, P. Heusmans, pastoor van Humbeek, P. Stevens (1768-1791), pastoor te Bonheiden en J.B. Luytens (1792-1803), pastoor te Sint-Katelijne-Waver.
Lit.: CLOET M., BOSTYN N. en DE VREESE K., *Repertorium van dekenale visitatieverslagen betreffende de Mechelse kerkprovincie (1559-1801)* (publicatie van het Belgisch Centrum voor landelijke geschiedenis nr. 92), Leuven, 1989, p. 207-215. – MANNAERTS K., *De kosters in het oude decanaat Mechelen (16de-18de eeuw)*, in *Vlaamse Stam*, XXXIV, 1998, p. 478-494.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Pieter te Puurs op 20 april 1960 (1960/29). Deze bescheiden zijn vermoedelijk op de pastorie in Puurs beland via E.H. Pauwels, pastoor te Puurs en landdeken van Mechelen-West in 1804-1807.
Elders bewaard archief: Op het archief van het aartsbisdom Mechelen, M 4, 12-15, Va1 en V68 vindt men nog andere visitatieverslagen (1704-1778). Op de pastorie van Hingene-Wintam bevinden zich de decanale visitaties van 1732 tot 1757, die eertijds uitgeleend waren van de pastorie te Puurs.

Archief van de dekenij Mechelen-West, 1567-1803
0,70 str. m. – 51 inv. nrs.
□ Inhoud: Decanale visitaties (1732, 1755-1759, 1768, 1774, 1776-1803), 6 nrs. – Herderlijke brieven en instructies vanwege de aartsbisschop (1567-1800), 2 nrs. – Resoluties van de vergadering der landdekens (1597-1668). – Briefwisseling (18de-begin 19de eeuw), 2 nrs. – Naamlijsten van pastoors en geestelijken (18de eeuw), 2 nrs. – Verklaringen betreffende vrijdom van de 20ste penning voor de pastoors (18de eeuw). – Lijsten van schoolboeken, gebruikt in de verschillende dorpsscholen (1795). – Naamlijst van kinderen van de school van Hingene-Nattenhaasdonk met aanduiding van de door hen bestudeerde leerstof (1794-1795). – Dossiers betreffende de parochies van Blaasveld, Humbeek, Kapelle-op-den-Bos, Putte, Rijmenam, Schriek, Steenhuffel, Tisselt, Weert, Zemst (18de eeuw), Lippelo, Londerzeel, Malderen, Ramsdonk (17de-18de eeuw), Hingene-Nattenhaasdonk (17de-19de eeuw), Opdorp (1781), Puurs, Ruisbroek (16de-18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T16/002 (BOUMANS R., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 2, Brussel, 1971, p. 5-8).

F. PAROCHIEKERKEN

De kleinste territoriale eenheid en basisgemeenschap in een bisdom is de parochie. Vermoedelijk ontstonden de eerste parochies op het grondgebied van de provincie Antwerpen in de laat-Merovingische periode. In de Karolingische tijd werd deze structuur verder uitgebouwd en bestonden er waarschijnlijk geen twintig parochies op het toch niet zo dicht bevolkte grondgebied. Pas in de 11de-12de eeuw kwamen er heel wat parochies bij. Daarom nemen we ook voor parochies, waarvan geen aanwijzingen bestaan van een oudere oorsprong, symbolisch 1100 als stichtingsdatum. In de 13de-14de eeuw kwamen er vooral stedelijke parochies bij en een aantal in polderdorpen, in het ontgonnen gebied van het Waverwoud, in de Rupelstreek en in de Kempen. In de 16de-17de eeuw ten slotte worden nog sporadisch, meestal ten gevolge van de demografische evolutie, nieuwe parochies opgericht.
Binnen de parochie had de pastoor een zeer overwegende invloed niet alleen in de spirituele begeleiding van de inwoners maar ook in het sociale leven van de gemeenschap. Zo had de pastoor inspraak in het voorstellen of benoemen van de H. Geestmeesters en kerkmeesters, in het controleren en goedkeuren van de rekeningen van deze mandatarissen en in de benoeming van de schoolmeester. Vooral in de 17de-18de eeuw nam het prestige van de pastoors sterk toe en dit vooral onder invloed van de grote abdijen van Sint-Michiels, Tongerlo, Averbode en Sint-Bernards die de parochies voorzagen van goed opgeleide bedienaars/kloosterlingen, die over vrij grote inkomsten beschikten en waarvoor de abdijen in de 18de eeuw kleine palazzo's bouwden als symbool van hun macht.
De kerkelijke inkomsten waren in het ancien regime vaak een ingewikkeld kluwen van verschillende "kassen". De tienden van een parochie waren dikwijls verdeeld over verschillende kloosters, de pastoor en soms ook de plaatselijke heer. Meestal bestonden er verschillende beneficies, kapelanieën, dat waren stichtingen -vaak uit de 14de-15de eeuw- waaraan bepaalde goederen waren verbonden en met de verplichting van het opdragen van een aantal "wekelijkse" missen. In de 17de-18de eeuw werden op een aantal plaatsen verschillende van deze beneficies verenigd om er een kapelaan/onderpastoor van te onderhouden maar deze rationalisering lukte niet overal. Ook de pastoor had zijn eigen goederen, vaak aangevuld met een jaarlijkse dotatie door de tiendenheffers en soms met een aantal tienden en andere rechten. Hetzelfde gold voor de koster en/of schoolmeester.
De goederen verbonden aan de parochiekerk werden beheerd door de kerkfabriek, bestuurd door (twee) kerkmeesters, die meestal door de schepenen of een breder dorpsbestuur met inspraak van de pastoor werden aangesteld. Ook hier had de pastoor meestal een overwegende invloed.

Broederschappen ontstonden massaal vanaf het tweede kwart van de 17de eeuw als vereniging van leken voor het bevorderen van de eredienst, van de devotie tot bepaalde heiligen, voor het organiseren van bedevaarten of zelfs voor het stimuleren van eerder economische en sociale doelstellingen onder de bescherming van een patroonheilige, zoals de alom aanwezige Sint-Ambrosiusgilden (imkersverenigingen).
Op het einde van de 18de eeuw werden al deze beneficies, de tiendenheffing en broederschappen opgeheven en hun bezittingen verkocht. Een totale breuk met het verleden hadden deze maatregelen op middellange termijn echter niet voor gevolg. Na enkele stormachtige jaren zien we in de provincie Antwerpen dat de meeste als nationaal goed verkochte pastories de facto terugkeerden in handen van de plaatselijke gemeenschap. Op sommige plaatsen op het platteland zien we dat zeker tot de eerste jaren van de 19de eeuw nog een officieuze kerkelijke belasting per gezin geheven werd voor het onderhoud van de pastoor en onderpastoor, eigenlijk een voortzetting van de tienden. In 1809 werden de kerkfabrieken, zij het in gewijzigde vorm en als burgelijke instellingen, opnieuw opgericht. Ook dan zien we de clerus een dominante rol spelen in het bestuur van de kerkfabriek. Zo stelt de pastoor van Vlimmeren nog in 1834-1850 de notulen van de vergaderingen in het Latijn op!
Alhoewel in theorie vanaf 1809 zeker een onderscheid kan gemaakt worden tussen de kerkfabriek als burgerlijk beheersorgaan en de parochie, als een geheel van meestal feitelijke verenigingen en personen kan deze splitsing de facto niet doorgevoerd worden met het nagelaten archief. Niet alleen is 1809 geen cesuur voor vele archiefreeksen en dossiers -men schreef gewoon verder volgens eenzelfde schema en formularium in de registers alsof er geen institutionele en administratieve revolutie was geweest-. In de nagelaten archiefbescheiden zitten gegevens van kerkfabriek en parochie meestal volledig verweven. Daarom behandelen we de kerk- en parochiearchieven als afkomstig van éénzelfde archiefvormer van in de middeleeuwen tot nu.
Heel veel van de hier besproken bestanden zijn zeer klein en wat kunstmatig ontstaan. Rond 1900 heeft men vermoedelijk vanuit de Rekenkamer van het Algemeen Rijksarchief dubbels ontvangen van het denombrement van 1787 en heeft hiermee in de ijver om zoveel mogelijk "fondsen" te vormen afzonderlijke bestandjes van kerkarchieven gemaakt, soms later aangevuld met wat losse -verdwaalde- documenten. Na de oprichting van de rijksarchiefinspectiedienst zijn vooral in de jaren 1960-1970 de archieven uit het ancien régime en meestal ook van de 19de eeuw van enkele tientallen parochies en kerkfabrieken aan het Rijksarchief overgedragen.
Ter gelegenheid van een inspectieronde in 1998-2000 van archieven van tientallen parochies noteerden wij de nog ter plaatse aanwezige documenten en geven deze

beknopt weer in de rubriek "elders bewaard archief". Voor die parochies waar wij niet over deze informatie beschikten ontbreken uiteraard deze gegevens.

Lit.: VERBESSELT J., *Het parochiewezen in Brabant tot het einde van de 13e eeuw*, I, Zoutleeuv. – *Algemene Geschiedenis der Nederlanden*, IV, p. 392-395, 405-420, VIII, p. 393-417, IX, p. 361-388, 396-412. – DE KEYZER W. e.a., *Richtlijnen en aanbevelingen voor het beheer van het archief van de kerkfabriek van andere parochiearchieven* (Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de provinciën, Miscellanea archivistica. Studia 96), Brussel, 1997.

SINT-LEONARDUSKERK TE AARTSELAAR
Aartselaar, 1309-

Als parochie opgericht in 1309, na afscheiding van de moederparochie Kontich. Aanvankelijk bezat de abdij van Lobbes het patronaatsrecht -dat op het einde van de 16de eeuw overging op de heer van Cantecroy/Mortsel, zij het niet zonder betwistingen- en de tienden -die later deels overgingen op de heer van Cantecroy, de pastoor en de abdij van Rozendaal te Sint-Katelijne-Waver-.
Lit.: GOETSCHALCKX P.J., *Dekenij van Antwerpen - Aartselaar*, in *Bijdragen tot de Geschiedenis...Brabant*, 1910, 9, p. 395-414 en STOCKMANS J.-B., *Geschiedenis der gemeente Mortsel met aanhangsels over..Aertselaer*, Antwerpen, 1882, p. 457-462. – *675 jaar parochie Artselaer-Aartselaar*, Aartselaar, 1984.
Archiefgeschiedenis: Nr. 5 werd op 5 juni 1980 overgedragen door het Algemeen Rijksarchief (Aanw. 1980/11).
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Aartselaar" nrs. 139-147 en charters 12-13 voor documenten over de kerk (1478-1856) en Armentafel (1478-1797).
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie door J. Jordens (1904, 13 p.).

Archief van de Sint-Leonarduskerk te Aartselaar, 1596-1793
0,11 str. m. – 5 inv. nrs.
□ Inhoud: Manualen (1596-1597, 1725-1749) - Denombrement (1787) - Misfundaties (1789-1793) - Borgbrief (1789).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/001 (VANNERUS J., *Inventaris van de kerkarchieven van Aartselaar*).

KAPELLEN EN MISFUNDATIES TE ANTWERPEN
Antwerpen, 1300-

Archiefgeschiedenis: Dit is een kunstmatige verzameling, waarin losse bescheiden van een aantal fundaties en kapelanieën zijn samengebracht.
Nr. 7 werd in 1977 aangekocht bij Van Loock (Aanw. 1977/30).

Archief van de kapellen en misfundaties te Antwerpen, 1500-19de eeuw
0,12 str. m. – 7 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen e.d. van de kapel van de lakenscheerders in de Keizerstraat (1648-1696), 2 nrs. – Bescheiden betreffende de 24 beneficiën -studiebeurzen, geen misfundaties!-, gesticht door Nicolaas Rockocx met genealogische notities en

briefwisseling (1640-19de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T017/002.12 (VANNERUS J., *Inventaris van de archieven van de kapellen en fundaties van missen te Antwerpen*).

PESTPROCHIAAN TE ANTWERPEN
Antwerpen, 1300-1800

De pestprochiaan was een afzonderlijk beneficie, verbonden aan de leprozie Ter Zieken, later omgevormd tot gasthuis. De titularis was als pastoor belast met de zielzorg van de leprozen en van de gasthuiszusters.

Archief van de pestprochiaan te Antwerpen, 1617-1618
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Bescheiden betreffende de nalatenschap van de pestprochiaan P. Trudonius (1617-1618).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/002.11 (VANNERUS J., *Inventaris van de archieven van de de pestprochiaan te Antwerpen*).

SINT-ANDRIESKERK TE ANTWERPEN
Antwerpen, 1529-

Opgericht in 1529 door de opheffing van het Augustijnenklooster, waarvan vele monniken gecompromitteerd waren in de propaganda van hun medebroeder Luther. Het klooster werd verkaveld en verkocht en de kloosterkerk omgevormd tot parochiekerk. In de 17de eeuw merkelijk vergroot. In 1755 stortte de toren in maar werd heropgebouwd.
Lit.: VISSCHERS P., *Geschiedenis van Sint-Andrieskerk te Antwerpen*, Antwerpen, 1853, 3 dln.
Archiefgeschiedenis: Blok 1 (ongeklasseerd deel) werd in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Andries op 11 december 1963 (Aanw. 1963/46). Nr. 5 van blok 2 werd in 1985 verworven door ruil met de Koninklijke Bibliotheek te Brussel (oud nummer Handschriftenkabinet I 20527, cat. 4283) (Aanw. 1985/20).
Blok 3 werd in bewaring gegeven door de kerkfabriek op 15 september 1967 (Aanw. 1967/19).
Lit.: VISSCHERS P., *Geschiedenis van St. Andries kerk te Antwerpen*, Antwerpen, 1853, 3 dln.
Elders bewaard archief: Een aantal archiefbescheiden berusten op het stadsarchief

te Antwerpen, *Kerkelijke en caritatieve instellingen*, nrs. 332-335, 1884-1885 (1529-1800); Bescheiden over de H. Geesttafel (17de eeuw-1796), de Venerabel kapel (1811-1847) zijn te vinden in het archief van het OCMW te Antwerpen. In het archief van het bisdom bewaart men een historiek van de kerk (ca. 1900, 35 p.). In een archiefruimte in de kerk vindt men nog een aantal documenten, meestal van recente datum.

Archief van de Sint-Andrieskerk te Antwerpen 1, 1382-1820
5,82 str. m.
Nog niet toegankelijk gemaakt..
□ Inhoud: Resolutieboek (1674-1793) - "kerkacten" (1500-1796), 5 nrs. – Charters (1600-1697) - Kronieken en cartularia (16de - 18de eeuw) - Rekeningen (1535-1789), 27 nrs. – Kwijtschriften bij de rekeningen (16de-18de eeuw) - Inschrijving loterijnummers met versjes (1556). – Testamenten en fundatiën (1515-1794), 9 nrs. – Renteboek (1711-1720) - Bouw van de kerk (1645) - Rekeningen, ledenlijsten e.d. van de broederschappen van Berechting, Christelijke Lering, Gelovige Zielen, Heilige Engelen, Heilig Kruis, Heilig Sacrament (16de-19de eeuw) - Rekeningen e.d. van de fundatiën W. Breugel, Cortbemde, Roosendael, Santerre, Sint-Michiel, Van de Velden, Van Hecke (school) - Rekeningen Sint-Annakapel (1647-1688).
► Toegang(en): Leeszaalnr. T17/002.02.3, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar. Een nieuwe inventaris is in voorbereiding door Hendrik Callewier.

Archief van de Sint-Andrieskerk te Antwerpen 2, 1596-1853
0,07 str. m. – 5 inv. nrs.
□ Inhoud: Historische notities van P. Visschers (19de eeuw) - Overeenkomsten met Onze-Lieve-Vrouwekapittel en Sint-Michielsabdij i.v.m. begravingen en bediening sacramenten (1596-1608) -Processen (1692-1696).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/002.02.1 (*Inventaris van de archieven van de Sint-Andrieskerk te Antwerpen*). Een nieuwe inventaris is in voorbereiding door Hendrik Callewier.

Archief van de Sint-Andrieskerk te Antwerpen 3, 1823-1927
2,95 str. m. – 34 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen van de kerkfabriek (1823-1927). – Kasboeken en grootboeken (1880-1888).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/002.02.2 (*Kerkarchief van Sint-Andries - Modern archief*).
Een nieuwe inventaris is in voorbereiding door Hendrik Callewier.

SINT-AUGUSTINUSKERK TE ANTWERPEN
Antwerpen, 1608-

Kloosterkerk van de Augustijnen, opgericht in 1608 en opgeheven in 1797, in 1800 heropend, in 1803 hulpkerk van de kathedraal en later parochiekerk. Deze werd omstreeks 1969 opgeheven en grotendeels samengevoegd met de Sint-Jorisparochie.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Augustinus.
Lit.: PEETERS F., *Sint-Augustinuskerk te Antwerpen*, Antwerpen, z.d.
Elders bewaard archief: In het archief van de Sint-Antoniusparochie (Paardenmarkt) vindt men o.a. parochieregisters: dopen (1903-1961), huwelijken (1925-1968), overlijdens (1803-1844, 1887-1969), communicanten (1880-1969), notulen van de kerkraad (1925-1964).

Archief van de Sint-Augustinuskerk te Antwerpen, 1627-1856
0,42 str. m. – 8 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen, ledenlijsten e.d. van broederschapen: H. Riem (1627-1793) - H. Nicolaus van Tolentino en van de Gelovige Zielen (1653-1791) - Onze-Lieve-Vrouw Onbevlekt Ontvangen (1714-1834) - H. Laurentius (1756-1856).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/002.03 (*Antwerpen Sint-Augustinuskerk*).

SINT-CAROLUS BORROMEUSKERK TE ANTWERPEN
Antwerpen, 1575-

Het was de jezuïetenkloosterkerk, die na de afschaffing van de sociëteit van 1779 tot 1794 als hulpparochiekerk van de kathedraal fungeerde en vanaf 1802 parochiekerk werd.
Archiefgeschiedenis: Nr. 2 werd in 1928 overgedragen door het Algemeen Rijksarchief.
Elders bewaard archief: Heel wat bescheiden bevinden zich nog in het archief van de pastorie: Charters (1545-17de eeuw), kroniek (1816-1929), gedrukte gelegenheidsgedichten (18de-19de eeuw), Broederschappen (18de-20ste eeuw), o.a. van Onze-Lieve-Vrouw-van-de-Zeven-Weeën (1637-20ste eeuw), Sint-Niklaaskapel (Lange Nieuwstraat), parochieregisters (1803-), boekhouding van de kerkfabriek (1803-), fundaties en legaten (19de eeuw), notulen van de kerkraad

(1801-) e.d.
Van groot belang zijn de honderden tekeningen van kerkmeubilair en -ornamenten door architect Huyssens en andere (17de-18de eeuw).

Archief van de Sint-Carolus Borromeuskerk te Antwerpen, 1787-1805
0,02 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Denombrement (1787) - Ledenlijst van de broederschap van Sint-Carolus (1805).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/002.04 (*Inventaris van de archieven van de Sint-Caroluskerk te Antwerpen*).

SINT-JACOBSKERK TE ANTWERPEN
Antwerpen, 1479-

Als kapel van het Sint-Jacobsgasthuis gesticht omstreeks 1405 en in 1479 officieel als parochie opgericht. In deze kerk werd in 1656 door bisschop Ambrosio Capello een kapittel opgericht.
Archiefgeschiedenis: Nr 10 is afkomstig van de papieren Stockmans; nr. 12 werd aangekocht in 1970 (Aanw. 1970/40); nr. 9 werd op 19 december 1957 in bruikleen afgestaan door het provinciaal museum Sterckshof (Aanw. 1957/87).
Elders bewaard archief: Het grootste deel van de archiefbescheiden, die vroeger in de Sint-Jacobskerk zelf bewaard werden, zijn in bewaring gegeven in de bibliotheek van de Universiteit Antwerpen, Stadscampus; ook op het stadsarchief te Antwerpen bewaart men een aantal bescheiden (*Kerkelijke en caritatieve instellingen*, nrs. K 313-321, 1643-1850, 1871-1873). documenten over de H. Geesttafel (1588-1797) zijn te vinden in het archief van het OCMW te Antwerpen.

Archief van de Sint-Jacobskerk te Antwerpen, 1379-1891
0,12 str. m. – 14 inv. nrs.
□ Inhoud: Diverse bescheiden betreffende kapelanieën (1379-1563), broederschappen -H. Drievuldigheid, Gelovige Zielen (1681-1773)-, fundatie P.P. Rubens (1762). – Denombrement (1787). – Verslag van het jubileum van pastoor Franciscus Henricus Van Eerdewegh (1891).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T117/002.05 (VANNERUS J., *Inventaris van de archieven van de Sint-Jacobskerk te Antwerpen*).

SINT-JORISKERK TE ANTWERPEN

Antwerpen, 1304-

Als kapel opgericht in de tweede helft van de 13de eeuw, kreeg een eigen kerkfabriek in 1304, zij het als onderdeel van de Onze-Lieve-Vrouweparochie. Verkreeg in 1477 eigen doopvont en werd zo de jure een eigen parochie. Verloor in 1574 het grondgebied van de citadel, waar een afzonderlijke Sint-Philippus- en Sint-Jacobusparochie ontstond. In 1659 werd van het extra-muros gelegen territorium een afzonderlijke parochie Sint-Laurentius gemaakt. Na de verkoop en afbraak in 1798 van de Sint-Joriskerk verdween de parochie tijdelijk maar werd heringesteld in 1801-1803 met de oude kloosterkerk van de Karmelietessen op de Rosier als nieuwe parochiekerk onder de patroon van Sint-Jozef. Wanneer de zusters in 1843 opnieuw bezit namen van hun kapel werden de diensten tijdelijk in de Gasthuiskapel en in de kapel van de zusters Kapucinessen gedaan. In 1847-1853 werd op een deel van de gronden van de oude afgebroken kerk een nieuw kerkgebouw opgericht en voortaan heette de parochie weer Sint-Joris.
Lit.: PRIMS F., *Geschiedenis van Sint-Jorisparochie en -kerk te Antwerpen (1304-1923)*, Antwerpen, 1923.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 12-82 werden op 28 november en 6 december 1963 in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Joris (Aanw. 1963/45).
Lit.: PRIMS F., *Geschiedenis van Sint-Jorisparochie en -kerk...*, Antwerpen, 1923, p. 10-13.
Elders bewaard archief: In het archief van de kerk bewaart men het grootste deel van het archief van de 19de-20ste eeuw: goederenbeheer (1796-), rekeningen en begrotingen van de kerkfabriek (1808-), boekhoudkundige documenten (19de eeuw-), bouw en onderhoud van kerk (1847-), fundaties en legaten (1787-), broederschappen en genootschappen (1677-), parochieregisters: dopen en huwelijken (1812-), overlijdens (1842-) (zie inventaris door B. Van Dorpe).
Op het stadsarchief te Antwerpen bewaard met een aantal bescheiden van de Sint-Jorisparochie (*Kerkelijke en caritatieve instellingen*, nrs. 287-290, 1349-1810, 1860) evenals in het archief van het Onze-Lieve-Vrouwekapittel van Antwerpen, momenteel bewaard in de bibliotheek van de Universiteit Antwerpen, Stadscampus; bescheiden over de H. Geesttafel (1558-1796) zijn te vinden in het archief van het OCMW te Antwerpen.

Archief van de Sint-Joriskerk te Antwerpen, 1304-1830

4,97 str. m. – 82 inv. nrs.
□ Inhoud: Cartularia (18de eeuw). – Cartarium (1316-1687). – Resolutieboek (ca. 1710-1760). – Obituaria -met vermelding van jaargetijden- (15de-1750). – Inventarissen (18de-19de eeuw). – Kerkrekeningen (1520-1811). – Denombrement

(1787). – Manualen, rekeningen e.d. van de fundatie van de kapellanen (16de-19de eeuw). – Opbouw van de zijbeuken (1768-1777) en andere bouwwerken (1606-1784). – Diverse losse bescheiden betreffende kerk, kerkhof, pastoor en kerkmeesters (14de-18de eeuw). – Lijst van kerkmeesters (1520-1779). – Cijnsboek (1763-1791). – Rekeningen e.d. van broederschappen: Onze-Lieve-Vrouw (18de eeuw), Veertiendaagse Berechting (1690-1823), Heilig Sacrament (17de-18de eeuw), Gelovige Zielen (18de-20ste eeuw), Sint-Pieter en Paul (16de-18de eeuw), H. Kruis (18de eeuw). – Sint-Rochusaltaar, de Mariakapel en de fundatie Roelands (ca. 1800). – Lijkenboek (1717-1746). – Fundaties en jaargetijden (1406-1867). – Testamenten, renten en goederenbeheer (1401-1871). – Historische notities (19de eeuw). – Sint-Jozefsparochie (eerste helft 19de eeuw). – Leenhof van Hoogstraten in Ekeren (16de eeuw). – Testamenten, verleden door Anthonius Gasparis, pastoor-notaris (1575-1595). – Parochieregisters, huwelijken (1720-1724, 1739-1763) (kladboeken).
De broederschap van Sint-Pieter en Paul, ook Romanisten genoemd, groepeerde personen die het graf van deze apostelen in Rome hadden bezocht en in de ledenlijsten vinden we heel wat bekende namen van kunstenaars, zoals P.P. Rubens.
Bevat ook de archieven van: Leenhof van Hoogstraten in Ekeren (16de eeuw) - Gasparis Anthonius, pastoor-notaris te Antwerpen (1575-1595).
► Toegang(en): Overdrachtslijst in typeschrift: Leeszaalnr. T17/002.07 (VAN DORPE B., *Inventaris van het archief van de Sint-Jorisparochie te Antwerpen berustend op het Rijksarchief te Antwerpen*, 2003 (zeer uitvoerige beschrijving van de documenten met klapper).

SINT-LAURENTIUSKERK TE ANTWERPEN
Antwerpen, 1659-

Werd opgericht in 1659 met als grondgebied het extra muros gelegen territorium (Kiel, Markgravelei, Haringrode) van de Sint-Jorisparochie.
Lit.: BAUDOUIN F., *Geschiedenis van de Sint-Laurentiusparochie*.
Elders bewaard archief: In het archief van de parochie bevinden zich nog de parochieregisters: dopen en huwelijken (1779-) en overlijdens (1801-1827, 1887-), communicanten en vormelingen (1868-), zendelingenwerk van de Zusters van Sion (vooral onder Joden, 1910-1947) e.a. De plannen en dossiers over de bouw van de kerk zijn overgebracht naar het Architectuurarchief van de provincie Antwerpen
Op het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie (45 p.).

Archief van de Sint-Laurentiuskerk te Antwerpen, 1787
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Denombrement (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/002.08 (VANNERUS J., *Inventaris van de archieven van de Sint-Laurentiuskerk (Markgravelei) te Antwerpen*).

SINT-PHILIPPUS EN JACOBUSKERK TE ANTWERPEN
Antwerpen, 1574-1800

De Sint-Philippus en Jacobuskerk bevond zich in de citadel en werd in 1574 als parochie ingericht voor de bewoners en de militairen van de kort ervoor opgerichte citadel (het "Kasteel").
Lit.: PRIMS Fl., *Het einde der kasteelkerk*, in *Antwerpiensia*, IX-1935, Antwerpen, 1936, p.265-274
Archiefgeschiedenis: Het archief bevond zich in de 19de eeuw in het archief van de Sint-Andrieskerk te Antwerpen en werd samen met het archief van deze kerk in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Andries op 11 december 1963 (Aanw. 1963/46).

Archief van de Sint-Philippus en Jacobuskerk te Antwerpen, 1787
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Denombrement (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/002.05.1 (*Inventaris van de archieven van de Sint-Filippus- en Sint-Jacobuskerk in de Citadel te Antwerpen*). Een nieuwe inventaris is in voorbereiding door Hendrik Callewier.

Archief van de Sint-Philippus en Jacobuskerk te Antwerpen 2, 1600-1800
0,32 str. m.
Nog niet toegankelijk gemaakt.
□ Inhoud: Rekeningen (17de-18de eeuw) - rekeningen en ledenlijsten van broederschappen: Rozenkrans, Zielen.
► Toegang(en): Leeszaalnr. T17/002.05.2, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar. Een nieuwe inventaris is in voorbereiding door Hendrik Callewier.

SINT-WALBURGISKERK TE ANTWERPEN
Antwerpen, 1200-1802

In de 13de eeuw bestond er reeds een Walburgiskapel in de burcht van de markgraaf, die deel uitmaakte van de Onze-Lieve-Vrouweparochie. Werd in 1479 officieel een zelfstandige parochie.
Archiefgeschiedenis: Nr. 5 werd op 19 juni 1962 in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Jacobus te Kapellen (Aanw. 1962/19); nr. 6 werd in 1970 verworven bij ruil met de Koninklijke Bibliotheek te Brussel (Handschriftenkabinet 5369/19094) (Aanw. 1970/47); nr. 7 werd aangekocht van antiquariaat Garcia in Mechelen op 2 november 2000 (Aanw. 2000/21).
Elders bewaard archief: Op het stadsarchief te Antwerpen bewaart men een aantal bescheiden van de Sint-Walburgisparochie (*Kerkelijke en caritatieve instellingen*, K. 271-276, 1859). Bescheiden over de H. Geesttafel (1564-1796) zijn te vinden in het archief van het OCMW te Antwerpen. In het archief van de Sint-Antonius-parochie (Paardenmarkt) bewaart men een aantal documenten over de broederschap van Onze-Lieve-Vrouw-van-Goed-Succes.

Archief van de Sint-Walburgiskerk te Antwerpen, 1403-1802
0,08 str. m. – 7 inv. nrs.
□ Inhoud: Cartularium (14de-17de eeuw). – Notitieboek van de fundatie van de tweede onderpastorij (1403-1802). – Denombrement (1787). – Charters (1459-1525).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/002.09 (VANNERUS J., *Inventaris van de archieven van de Sint-Walburgis- of Borchtkerk te Antwerpen*).

SINT-WILLIBRORDUSKERK TE ANTWERPEN
Antwerpen, 1250-

Als kapel opgericht omstreeks 1250, kreeg eigen doopvont in 1441.
Lit.: STOCKMANS J.B., *Antwerpen's Sint-Willibrorduskerk sedert hare stichting tot heden*, Antwerpen, 1893. – *Sint-Willibrordus Antwerpen. Honderd jaar parochieleven 1891-1991*, Antwerpen 1991. – *Honderd jaar Sint-Willibrorduskerk te Antwerpen 1891-1991*, Antwerpen 1991.
Elders bewaard archief: Op het stadsarchief te Antwerpen bewaart men een aantal bescheiden van de Sint-Willibrordusparochie (*Kerken en Kloosters*, nrs. 302, 17de-18de eeuw); het grootste deel van het archief van het ancien régime is in bewaring gegeven aan het archief van het bisdom Antwerpen, bewaard in de

bibliotheek van de Universteit Antwerpen, Stadscampus; Rekeningen van de H. Geesttafel (1664-1794) zijn te vinden in het archief van het OCMW te Antwerpen.
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie (ca. 1900, 26 p.).
Het grootste deel van het archief van de kerkfabriek en parochie berust nog in de kerkmeesterkamer in de kerk: boekhouding en beheer patrimonium (19de-20ste eeuw), bouw van nieuwe kerk (ca. 1891), broederschappen (18de-20ste eeuw), parochieregisters (1794-) e.a.

Archief van de Sint-Willibrorduskerk te Antwerpen, 1787
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Denombrement (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/002.10 (VANNERUS J., *Inventaris van de archieven van de Sint-Willibrorduskerk buiten de wallen te Antwerpen*).

ONZE-LIEVE-VROUWEKERK TE ARENDONK
Arendonk, 1000-

Oorspronkelijk behoorden de patronaatsrechten van de Onze-Lieve-Vrouw-parochie (een tijd lang was Sint-Job medepatroon) aan de Brabantse hertog, die ze aan de abdij van Floreffe schonk. Deze gaf ze later over aan haar dochterstichting Postel.
De parochie die aanvankelijk deel uitmaakte van het bisdom Luik, dekenij Hilvarenbeek, ging in 1559 over naar het nieuwe bisdom 's-Hertogenbosch, vanaf 1731 naar de dekenij Geel -in 1731-1759 bestuurd door de aartsbisschop van Mechelen, daarna door de bisschop van Antwerpen-, vanaf 1801 aartsbisdom Mechelen, dekenij Turnhout, -vanaf 1978- zetel van een dekenij.
Lit.: WELVAARTS T.A., *Geschiedenis der vrijheid Arendonk*, Turnhout, 1887. – COVELIERS L., *Arendonk. Geschiedkundige beschrijving*, (1937), p. 142-212. – COPPENS J.A., *Nieuwe beschrijving van het bisdom van 's-Hertogenbosch*, IV, 's-Hertogenbosch, 1844, p. 149-156.
Archiefgeschiedenis: Nr. 2 werd in 1989 aangekocht bij Devroe te Leuven (Aanw. 1989/5).
Elders bewaard archief: Het grootste deel van het archief van kerk en parochie wordt nog bewaard op de pastorie.
Een historiek van de parochie is te vinden in het archief van het bisdom (59 p.).

Archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Arendonk, 1764-1787
0,01 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: denombrement (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/003 (VANNERUS J., *Inventaris van de kerkarchieven van Arendonk*).

SINT-REMIGIUSKERK TE BAARLE

Baarle-Hertog, 950 -

De parochie Baarle omvatte tot 1860 zowel het grondgebied van Baarle-Hertog als van Baarle-Nassau. Patronaatsrecht en tienden waren sedert het einde van de 10de eeuw in bezit van de abdij van Thorn. Tot de uitgestrekte en volkrijke parochie behoorde ook de kapel -met gedeeltelijke parochierechten- van Zondereigen, momenteel een enclave van Baarle-Hertog tussen Merksplas en Baarle-Nassau en de kapel van Ulicoten, momenteel behorend tot Baarle-Nassau, bediend door residerende kapelanen. Tot de parochie Baarle behoorde ook het gehucht Castelré, gelegen tussen Minderhout en Wortel en nu eveneens grondgebied van de gemeente Baarle-Nassau.
Baarle behoorde aanvankelijk tot het bisdom Luik, decanaat Hilvarenbeek, van 1559 tot 1801 tot het bisdom Antwerpen, dekenij Hoogstraten, daarna tot het aartsbisdom Mechelen, dekenij Turnhout, vanaf 1978 dekenij Arendonk.
Lit.: GOETSCHALCKX P.J., *Baarle-Hertog*, in *Bijdragen tot de Geschiedenis...Brabant*, VII, 1908, p. 581-632. – VAN DEN BROEK J.P.H., *Bijdragen tot de geschiedenis van Baerle*, Tilburg, 1957. – BREKELMANS F.A., *De Belgische enclaves in Nederland (Bijdragen tot de Geschiedenis van het Zuiden van Nederland*, 4), Tilburg, 1965. – *Op de bres voor Kerk en enclaves door Gerardus van Herdegom, pastoor te Baerle van 1649 tot 1675*, Baarle-Hertog, 1998.
Archiefgeschiedenis: Op 23 januari 1970 in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Remigius te Baarle-Hertog (Aanw. 1970/38).

Archief van de Sint-Remigiuskerk te Baarle, 1623-1849
1,22 str. m. – 24 inv. nrs.
□ Inhoud: Kroniek en cartularium (1648-1667). – Kerkrekeningen (1623-1838). – Manualen van de pastorie, kapelanie en kosterij (1661-1823). – Kapelrekeningen Ulicoten (1654-1698). – Ledenlijst Broederschap H. Rozenkrans (1642-1849). – Jaargetijden (1709) - Denombrement (1787).
Bevat ook de archieven van: Armentafel te Baarle* (1644-1651), 1 nr. – Kapel van Ulicoten (1654-1698), 1 nr. – Kapel van Zondereigen (1652), 1 nr.

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/004 (BOUSSE A., *Inventarissen van kerkarchieven (Rijksarchief te Antwerpen)*, 3, Brussel, 1979, p. 54-55).
─ Bronnenpublicatie, gedrukt: Bibliotheeknr. (HENDRIKS O., *Op de bres voor Kerk en Enclaves. Annales et Documenta Pastoratus de Baerle ab anno 1648 usque ad anno 1667. Gerardus Van Herdego*m, Baarle-Hertog-Nassau, 1998. Vertaling van nr. 1).

SINT-ANDRIESKERK TE BALEN
Balen, 1000-

Het patronaatsrecht van Balen kwam in 1266-1268 in het bezit van de abdij van Averbode.
Balen hoorde tot 1559 tot het bisdom Luik, dekenij Beringen, daarna tot het bisdom 's-Hertogenbosch, dekenij Geel -in 1731-1759 bestuurd door de aartsbisschop van Mechelen, daarna door de bisschop van Antwerpen-, vanaf 1801 aartsbisdom Mechelen.
Lit.: DEKKERS P.J.V., *Bezitsverwerving door de abdij van Averbode in de middeleeuwen*, in *Analecta Praemonstratensia*, 71, 1995, p. 312-339. – COPPENS J.A., *Nieuwe beschrijving van het bisdom van 's-Hertogenbosch*, IV, 's-Hertogenbosch, 1844, p. 156-161.
Archiefgeschiedenis: Met uitzondering van de nrs. 48, 59, 77, 81, 85-88, 94, 98, 104, 110bis en 113bis in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Andries op 10 november 1961 (Aanw. 1961/68); de nrs. 110bis en 113bis werden op 1 maart 1991 in bewaring gegeven door het gemeentebestuur van Balen (Aanw. 1991/3).
Elders bewaard archief: In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een bestand *Kerkarchief van Balen-Neet*, met o.m. rekeningen van kerk (1550-1597), kapelmeesters (1626-1700) en de Onze-Lieve-Vrouwebroederschap (1600-1723) en een manuaal van kerkinkomsten (1797-1829). Ook bewaart men hier een historiek van de parochie (1898, 57 p.).
In het archief van de kerk en parochie, bewaard op de pastorie, vindt men notulen van de kerkraad (1829-), boekhoudkundige documenten (1871-), jaargetijden en diensten (ca. 1891-1901), broederschappen (1898-1937), historische notities (ca. 1900), parochieregisters: dopen (1827-), huwelijken (1826-), overlijdens (1875-) en het archief van de parochie van Onze-Lieve-Vrouw-van-Lourdes in het gehucht Schoorheide (1939-1998).

Archief van de Sint-Andrieskerk te Balen, 1515-1899
1,35 str. m. – 213 inv. nrs.
□ Inhoud: Testamenten en akten, verleden door pastoors en onderpastoors (1633-1773), 10 nrs. – Jaargetijden (16de-18de eeuw), 6 nrs. – Kerkrekeningen (1639-1796), 5 nrs. – Beheer pastoriegoederen (1619-19de eeuw), 11 nrs. – Beheer goederen en rekeningen Onze-Lieve-Vrouwbeneficie (1686-1800), 8 nrs. – Beheer goederen e.d. van de kapellen van Gerheide, Rosselaar en Schoot (1672-18de eeuw), 16 nrs. – Beheer van de meisjesbeurzen Joos-Delien (1640-1865) met rekeningen (1710-1796), 73 nrs.
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Andriesparochie te Balen* (1631-18de eeuw), 12 nrs. – Beurzenstichting Joos-Delien (1640-1865), 73 nrs. – Broederschap van het Heilig Sacrament in de Sint-Amanduskerk te Geel (1778-1781), 1 nr. – Kapel van Gerheide te Balen (18de eeuw), 6 nrs. – Kapel van Rosselaar te Balen (1672-1821), 5 nrs. – Kapel van Schoor te Balen (1700-1860), 8 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/005 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)* 3, Brussel, 1979, p. 56-65).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 5539 (HANNES L., *Kerkarchief van Mol en Balen*, Mol, 1990 (analyses met klappers op de nrs. 7-16, 28-29, 49, 51, 63-69, 126).

SINT-LAMBERTUSKERK TE BEERSE
Beerse, 1000-

Het patronaat werd in 1187 door de bisschop van Kamerijk geschonken aan de Benedictinessenpriorij -later abdij- van Groot-Bijgaarden bij Brussel, die het in 1426 doorverkocht aan de Sint-Michielsabdij te Antwerpen, op dat ogenlijk reeds de grootste grond- en tiendenbezitter. Tot in 1776 werden de naburige parochies Beerse en Vosselaar, elk met eigen parochiekerk en kerkfabriek, steeds bediend door éénzelfde pastoor, die sedert 1436 steeds een kanunnik van Sint-Michiels was. In de 14de eeuw werden er twee kapelanieën opgericht: Onze-Lieve-Vrouw (1319/1320) en Sint-Jan-Evangelist (1347). De Sint-Corneliuskapel was een bedevaartsplaats van regionaal belang.
Behoorde tot het bisdom Kamerijk, van 1559 tot 1801 tot het bisdom Antwerpen - dekenij Herentals (tot 1610), daarna dekenij Hoogstraten-, later tot het aartsbisdom Mechelen, dekenij Herentals, later Turnhout.
Lit.: GOETSCHALCKX P.J., *Beerse*, in *Bijdragen tot de Geschiedenis...Brabant*, VIII, 1909, p. 28-69. – DE MOLDER T. en VAN NYEN K., *Bijdragen tot de Geschiedenis van Beerse*, Turnhout, 1931. – GEERTS J., *Bijdrage tot de*

Geschiedenis van Beerse. Onze Historische Gebouwen, Beerse, (1975). – DIGNEF L., *Geschiedenis van de Sint-Lambertusparochie te Beerse tot 1436* in *Jaarboek van de Heemkundige Kring De Vlierbes*, XVII, 1995, 161-185.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 5-8 werden op 5 februari 1990 in bewaring gegeven door het gemeentebestuur van Beerse (Aanw. 1990/2); nr. 9 komt uit *gemeente-archief Beerse*, nrs. 40-86.
Elders bewaard archief: In het archief van de kerk en parochie, bewaard op de pastorie, vindt men vooral dossiers uit de 20ste eeuw: boekhoudkundige documenten (20ste eeuw), bouw van en werken aan de kerk (1909-), testamenten (1737-19de eeuw), broederschappen (19de eeuw-), parochieregisters (1810/1811-) e.a.
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie (1898).

Archief van de Sint-Lambertuskerk te Beerse, 1546-1803
0,22 str. m. – 9 inv. nrs.
□ Inhoud: Kerkrekeningen (1634, 1695, 1697, 1733, 1756-1771). – Manuaal (1768-1803). – Denombrement (1787) - Rekeningen van de Sint-Corneliskapel (1598...1795).
Bevat ook de archieven van: Kapel van Sint-Cornelis te Beerse (1546-1795).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/009 (VANNERUS J., *Inventaris van de kerkarchieven van Beerse*).

Archief van de Sint-Lambertuskerk te Beerse, 1413-20ste eeuw
Onderdeel van: Archief schepenbank en dorpsbestuur Beerse, 269 e.v.
□ Inhoud: Scheiding van Beerse en Vosselaar (1176). – Aanstelling van koster en organist (1661-1788). – Naamlijsten van communicanten e.d. (1769-1889). – Afkondigingen in kerk (1846-1848). – Manualen van inkomsten (1743-1845). – Tienden (1610-1793). – Beneficies (1419-18de eeuw). – Fundaties (1309-1796). – Cijnsboeken (1546-1797). – Kerkrekeningen (1558-1832). – Rekeningen van de Sint-Corneliskapel (1569-1768). – Rekeningen van de H. Geestafel (1557-1794). – Borgbrieven (17de-18de eeuw). – Notulen van de kerkraad (1840-1903) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D009 (*Inventaris van het archief van de gemeente Beerse*, p. 14-21).

SINT-REMIGIUSKERK TE BEERZEL
Beerzel, 1100-

De patronaatsrechten en tienden waren aanvankelijk in handen van de Berthouts, die ze in 1298 afstonden aan de commanderie van de Duitse Orde Pitsenburg te Mechelen. In 1618 kwam het patronaat in handen van de aartspriester van Antwerpen. De parochie behoorde eerst tot het bisdom Kamerijk, van 1559 tot 1801 tot het bisdom Antwerpen -tot 1610 dekenij Herentals, na 1610 dekenij Lier-, daarna tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: ZAND F., *Bijdrage tot de geschiedenis van Beersel-op-den-Bosch*, in *Ons Volksleven*,4, 1892, p. 174-175; 10, 1898, p. 78-79; 12, 1900, p. 170-171.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven op 15 maart 1961 door de kerkfabriek van Sint-Remigius (Aanw. 1961/21).
Elders bewaard archief: In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie door P. Boeckx (1901, 23 p.).

Archief van de Sint-Remigiuskerk te Beerzel, 1371-1899
1,70 str. m. – 229 inv. nrs.
□ Inhoud: Eigendomstitels (1371-1675). – Kerkrekeningen (1613-1789), 79 nrs. – Manualen van pastoor, kerk- en H. Geestmeesters (1599-begin 19de eeuw), 7 nrs. – Pachtcontracten en openbare verkoop van hout en gras (1621-1706), 5 nrs. – Cijnsboeken (1516-19de eeuw), 4 nrs. – Bouw van nieuwe kerk (1775-1776), 2 nrs. – Proces over aanstelling onderpastoor (1774-1782) - Manuaal van de kosterij (1755-19de eeuw) - Ledenlijst e.d. van de Broederschap van de Zalige Dood (18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/010 (BOUMANS R., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 2, Brussel, 1971, p. 9-16).

Archief van de Armentafel van Beerzel, 1641-1794
Onderdeel van: Archief schepenbank en dorpsbestuur Beerzel, 182-186.
5 inv. nrs.
□ Inhoud: Goederen en cijnzen (1641-1794). – Rekeningen (1776-1777, 1793-1794).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D010 (COPPENS H., *Inventaris van het archief van de schepenbank en de gemeente Beerzel en van de Tafel van de Heilige Geest van Beerzel. Supplement*).

SINT-WILLIBRORDUSKERK TE BERCHEM

Berchem, 1000-

Het grootste deel van de tienden van de Sint-Willibrordusparochie -voorheen vermoedelijk toegewijd aan de H. Bartholomeus- was sedert 1296 in handen van het Onze-Lieve-Vrouwe-kapittel van Antwerpen, dat later ook het patronaatsrecht verwierf. De parochie hoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, van 1559 tot 1801 tot het bisdom Antwerpen, dekenij Antwerpen, daarna tot het aartsbisdom Mechelen, vanaf 1895 zetel van een dekenij.

Lit.: PRIMS F., *Geschiedenis van Berchem*, Berchem, 1949. – STOCKMANS J.B., *Geschiedenis der gemeente Berchem*, Antwerpen, 1886. – GOET-SCHALCKX P.J., *Berchem*, in *Bijdragen tot de Geschiedenis...Brabant*, X, 1911, p. 5-32, 85-108.

Archiefgeschiedenis: Archiefblok 2 "Archief van de Sint-Willibrorduskerk te Berchem - deken Marinis" werd op 3 oktober 2001 door het Algemeen Rijksarchief te Brussel overgemaakt aan het Rijksarchief Antwerpen. Het betreft een aantal bescheiden die werden aangetroffen in het hedendaags archief van de parochie van Sint-Michiel en Sint-Goedele te Brussel, bewaard op het Algemeen Rijksarchief. Het zijn documenten die Z.E.H. Jan Jozef Karel Marinis (Borgerhout 1879-Brussel 1942), van 1921 tot 1928 pastoor-deken van Berchem had meegenomen toen hij in 1928 deken werd van Sint-Michiel en Sint-Goedele.

Elders bewaard archief: Op de pastorie van Sint-Willibrordus worden heel wat bescheiden (15de-20ste eeuw) bewaard: charters, schepenbrieven, notariële akten (1403-1879), testamenten (1642-18de eeuw), documenten over pastoors (18de-20ste eeuw), aflaten (1612-1851), relikwie-attesten (18de-20ste eeuw), fundaties (18de-20ste eeuw), kerkrekeningen (1516-1823), broederschappen (1750-20ste eeuw), rekeningen van de Armentafel (1602-1799), historische notities, o.a. van J.B. Stockmans, parochieregisters (1700/1704-, deels in kopie). Verder archief van de kerkfabriek: notulen van de kerkraad (1811-), rekeningen, begrotingen e.d. (1806/1812), werken aan de kerk (1844-20ste eeuw) en een vrij rijke foto- en filmverzameling. Van al deze documenten bestaat een inventaris door K. Versteylen (1952-1954), bijgewerkt door dhr. Van der Paal.

Archief van de Sint-Willibrorduskerk te Berchem, 1509-1787

0,01 str. m. – 2 inv. nrs.

□ Inhoud: Testament Jan van Liere met stichting kapelanie (1509) - Denombrement (1787).

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/012.1 (VANNERUS J., *Inventaris van de kerkarchieven van Berchem*).

Archief van de Sint-Willibrorduskerk - deken Marinis, 1898-1940
0,40 str. m. - 38 inv. nrs.
□ Inhoud: Uitgaande brieven (1912-1929), 4 nrs. – Bescheiden over het personeel van de parochie (1921-1925), 3 nrs. – Beheer van kerkelijke goederen (1917-1929), 7 nrs. – Pastorale activiteiten en organisaties (1901-1928), 16 nrs. – Verenigingsleven en onderwijs (1922-1929), 4 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/012.2 (DE MECHELEER L., *Inventaris van het archief van de Sint-Willibrordusparochie Berchem en van de dekenij van het tweede district Antwerpen (1898-1940).*

SINT-JAN-BAPTISTKERK TE BERENDRECHT
Berendrecht, 1000-

De patronaatsrechten waren in handen van het Onze-Lieve-Vrouwekapittel van Antwerpen, terwijl de Sint-Michielsabdij te Antwerpen de grootste grondbezitter was en sedert 1674 ook de heerlijkheid bezat. Na de grote overstroming van Lillo in 1585 bediende de pastoor van Berendrecht tot 1674 ook de parochie Lillo.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, daarna tot het bisdom Antwerpen, landdekenij Bergen op Zoom (tot 1610), later landdekenij Antwerpen en vanaf 1802 aartsbisdom Mechelen.
Lit.: DE MEYER F.G.C., *Beschryving van het dorp Berendrecht*, Antwerpen, 1855. – GOETSCHALCKX J.P., *Berendrecht*, in *Bijdragen tot de Geschiedenis...Brabant*, X, 1911, p. 231-283, 409-437, 479-492; 11, 1912, p. 65-88. – BREDAEL L., *Antwerpen tussen polder en haven*, Antwerpen, (1984), p.115-117.
Elders bewaard archief: In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een bestand *Kerkarchief van Berendrecht* met heel wat bescheiden (1530-20ste eeuw): Testamenten (1626-1789), rekeningen (1661-1795-1802), manualen (1695-18de eeuw), jaargetijden (1753), broederschappen (1649-20ste eeuw) historische notities van E.H. De Meyer en parochieregisters (1700-1915) en eveneens een historiek van de parochie van J. Blocx, 1901). Op de pastorie vindt men nog: parochieregisters, dopen (1872-), huwelijken (1902-), overlijdens (1916-), vormelingen (1885-), communicanten (1873), notulen van de kerkraad (1917-).

Archief van de Sint-Jan-Baptistkerk te Berendrecht, 1675-1787
0,01 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Denombrement (1787).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Jan-Baptistparochie te Berendrecht* (1675-1747), 1 nr.

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/013 (VANNERUS J., *Inventaris van de kerkarchieven van Berendrecht*).
─ Index in typeschrift: Bibliotheeknr. 4496/2 (LEGET-KUIJLEN, P.L. en LEGET, J.N., *Borgbrieven uit de schepenbanken van Berendrecht, Zandvliet, Stabroeck en de kerkarchieven van Berendrecht, Capellen*, II, Oss, 1989, p. 103-120 (nadere toegang op nr. 2).

Archief van de Sint-Jan-Baptistkerk te Berendrecht 2, 1620-1818
Onderdeel van: Archief schepenbank en dorpsbestuur Berendrecht 117-119.
3 inv. nrs.
□ Inhoud: Kerkrekeningen (1620-1789).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D013 (*Inventaris van het archief van de gemeente Berendrecht*, p. 7-8).

SINT-PIETERSKERK TE BERLAAR
Berlaar, 1000-

Het personaat was lange tijd in privé-handen, o.a. van de Antwerpse familie Lhermite (1575) en werd omstreeks 1605 definitief verbonden met de functie van aartsdiaken van Antwerpen. Een groot deel van de tienden was in bezit van de abdij Rozendaal te Sint-Katelijne-Waver en van de Landcommanderie van Pitsenburg te Mechelen.
Tot de parochie hoorde ook de Sint-Janskapel te Hooikt, die zeker reeds in de 16de eeuw door een kapelaan werd bediend, en bij KB van 20 juli 1804 door samenvoeging van het gehucht Hooikt met andere delen van de gemeenten Duffel, Lier en Onze-Lieve-Vrouw-Waver een zelfstandige parochie Koningshooikt zou worden, die in 1821 eveneens als zelfstandige gemeente werd erkend.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Herentals, later dekenij Lier, na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen, dekenij Lier.
Lit.: DE RAADT J.Th., *Berlaer et ses seigneurs. Notice historique sur la commune de Berlaer*, Antwerpen, 1889. – VAN PARIJS L. en SCHROYENS M., *De geschiedenis van Berlaar en Koningshooikt*, 2, Berlaar, (1980). – VAN PARIJS L., *Koningshooikt. Heemkundige Bijdrage*, Antwerpen, 1943.
Archiefgeschiedenis: Voor het grootste deel in bewaring gegeven op 10 augustus 1961 door de kerkfabriek van Sint-Pieter (Aanw. 1961/56); een aantal bescheiden werden uit het bestand *Oud gemeentearchief van Berlaar* gelicht.
Elders bewaard archief: Op de pastorie vindt men nog: notulen van de kerkraad (1835), parochieregisters (1795/1798-), lijsten van communicanten (1820-) en

vormelingen (1823-), broederschappen (1805-20ste eeuw), notariële akten (19de-20ste eeuw), fundaties en legaten (ca. 1920-1946), briefwisseling en boekhoudkundige documenten (19de-20ste eeuw), historische notities (ca. 1900), documenten over de kapel/kerk van Hooikt (19de eeuw) e.a.
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie door F. Gaelen (1902, 25 p.).

Archief van de Sint-Pieterskerk te Berlaar, 1560-1875
7,20 str. m. – 668 inv. nrs.
□ Inhoud: Status animarum (1768). – Stichtingen van missen en jaargetijden en legaten (1556-18de eeuw), 8 nrs. – Kerkmeubilair en klokken (1661-18de eeuw), 15 nrs. – Manualen beheer kerkgoederen (1637-1760), 15 nrs. – Rekeningen (1574-1798), 158 nrs. – Bouw en herstelling pastorie (1630-1748), 3 nrs. – Verpachtingen van tienden (1650-1794), 58 nrs. – Processen van tiendenheffers (1690-1770), 10 nrs. – Manualen van pastoriegoederen (1625-1815), 7 nrs. – Manuaal van inkomsten van de onderpastorie (1773-1845). – Beursstichting Fr. Geerstmans (1667-18de eeuw), 3 nrs. – Manualen (1629-1788) en rekeningen (1589-1640, 1701-1793) van de kapel te Hooikt, 86 nrs. – Visitaties (1771-1784) en andere bescheiden (1674-1784) van de landdeken van Lier, 21 nrs.
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Pietersparochie te Berlaar* (1560-1797), 186 nrs. – Kapel van (Konings)Hooikt te Koningshooikt (1629-1793), 103 nrs. – Dekenij Lier (1674-1784), 21 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/014 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 4, Brussel, 1985, p. 5-27).

ONZE-LIEVE-VROUWEKERK TE BEVEL
Bevel, 1200-

Het patronaat hoorde toe aan de bisschop van Kamerijk, na 1559 ging het over op de bisschop van Antwerpen.
Op het gehucht Kruiskensberg was er een H. Kruiskapel, die zeker vanaf de 16de eeuw uitgroeide tot een bedevaartoord met regionale uitstraling.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Herentals (tot 1610) en Lier, vanaf 1802 aartsbisdom Mechelen.
Lit.: STOCKMANS J.B., *Geschiedenis der gemeenten Kessel, Bevel, Nylen, Emblehem en Gestel*, Lier, 1910, p. 142-167. – VAN HERENDAEL F., *Bevel. Kruiskensberg*, 1966.
Archiefgeschiedenis: Met uitzondering van de nrs. 2 en 20 in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Onze-Lieve-Vrouw op 17 mei 1961 (Aanw. 1961/41).

Elders bewaard archief: Op het parochiesecretariaat vindt men nog: parochieregisters: dopen (1825-), huwelijken en overlijdens (1891-), lijsten van vormelingen en communicanten (1874-), vergroting en heropbouw kerk (1898-1948), boekhoudkundige documenten (1871-), notulen van de kerkraad (1932-) e.a.
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie (1902, 138 p.).

Archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Bevel, 1531-1901
1,36 str. m. – 26 inv. nrs.
□ Inhoud: Briefwisseling (1883-1890). – Manualen en beheer goederen van kerk en H. Geesttafel (17de-18de). – Kerkrekeningen (1550-1794) en bewijsstukken (1883-1901). – Denombrement (1787) - Manualen en beheer goederen pastorie (17de eeuw). – Testamenten, verleden door de pastoors (1531-1805). – Tienden (17de-18de eeuw).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Onze-Lieve-Vrouweparochie te Bevel* (1550-1805), 9 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/015 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)* 3, Brussel, 1979, p. 66-68).

SINT-AMANDSKERK TE BLAASVELD
Blaasveld, 1150-

Blaasveld is ontstaan uit de moederparochie Heffen, waarvan het ook de patroonheilige overnam. Het patronaatsrecht bleef trouwens in handen van de pastoor van Heffen; de tienden waren verdeeld tussen de plaatselijke heer en het Sint-Romboutskapittel te Mechelen. Behoorde aanvankelijk tot het bisdom Kamerijk, vanaf 1559 tot het aartsbisdom Mechelen, dekenij Mechelen, na ca. 1690 dekenij Mechelen-West.
Lit.: VERBESSELT J., *Het parochiewezen in Brabant tot het einde van de 13de eeuw*, X, Pittem, 1969, p. 381-390. – WAUTERS A., *Histoire des environs de Bruxelles*, 2, p. 623-629.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 1-33 werden op 1 maart 1961 in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Amands (Aanw. 1961/18); de nrs. 34-39 werden omstreeks 1983 uit het toen geïnventariseerde hedendaags gemeentearchief gelicht.

Archief van de Sint-Amandskerk te Blaasveld, 1621-1797
0,08 str. m. – 33 inv. nrs.
□ Inhoud: Manualen en beheer van goederen van kerk, pastorie en Armentafel (17de-begin 19de eeuw), 15 nrs. – Denombrement (1787). – Status animarum (1794).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Amandsparochie te Blaasveld* (18de eeuw), 6 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/017.1 (BOUMANS R., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 2, Brussel, 1971, p. 17-19).

Archief van de Sint-Amandskerk te Blaasveld, 34-39, 1699-1797
Onderdeel van: Archief van de Sint-Amandskerk te Blaasveld, 34-39.
□ Inhoud: Testament van E.H. F.J. Brion, oud-pastoor (1781). – Beheer kerkgoederen (1761-1786), 2 nrs.
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Amandsparochie te Blaasveld* (1697-1793).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/017.2 (MARNEF G., *Archief van de parochiekerk van Blaasveld*).

SINT-BAVOKERK TE BOECHOUT
Boechout, 800 -

Het domein Boechout met bijhorende kerk hoorde sedert de vroege middeleeuwen tot de Sint-Baafsabdij van Gent, die ook het patronaatsrecht en de tienden bezat. Deze rechten gingen later bij de opheffing van de abdij over op de bisschop van Gent (1559). Boechout behoorde tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenaat Antwerpen, vanaf 1559 tot 1801 tot het bisdom Antwerpen, dekenij Lier, daarna tot het aartsbisdom Antwerpen.
Lit.: STOCKMANS J.-B., *Geschiedenis der gemeente Mortsel*, Antwerpen, 1882, p. 393-399. – VERHULST A.E., *De Sint-Baafsabdij te Gent en haar grondbezit (VIIe-XIVe eeuw)*, Brussel, 1958. – HAVERALS F., *De Sint-Bavokerk van Boechout en zijn bedienaars*, in *Bijdragen tot de geschiedenis van Boechout-Vremde*, 1997.
Archiefgeschiedenis: Op 20 april 1961 in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Bavo (Aanw. 1961/28), de nrs. 60, 67, 74bis en 137-138 werden op 24 december 1970 geschonken door Z.E.H. Jacobs, pastoor van Sint-Bavo (Aanw. 1970/80).
Elders bewaard archief: In het archief van de kerk en parochie, bewaard op de

passtorie vindt men: parochieregisters: dopen (1792-), huwelijken (1812-), overlijdens (1842-), lijsten van vormelingen (1823-), communicanten (1910-), fundaties, testamenten, goederenbeheer, broederschappen (19de-20ste eeuw), jaargetijden (19de eeuw), werken aan de kerk en meubilair (20ste eeuw), notulen van de kerkraad (1822-) e.a.

Archief van de Sint-Bavokerk te Boechout, 1543-1899
0,88 str. m. – 138 inv. nrs.
□ Inhoud: Kerkrekeningen (1763-1801), 16 nrs. – Manualen van beheer kerkgoederen (1737, 1762-1763), 2 nrs. – Bescheiden over werken aan kerkgebouw en inboedel (1652-1794), 9 nrs. – Beheer van eigendommen van de pastorie (1553-19de eeuw), 16 nrs. – Bescheiden betreffende de pastoors (1663-1816), 15 nrs. – Processen, ingespannen door de pastoors (1563-1778), 19 nrs. – Bescheiden betreffende de onderpastorie en de beneficiën van Onze-Lieve-Vrouw en van Sint-Niklaas (16de eeuw-18de eeuw), 14 nrs. – Diverse bescheiden kerkfabriek (1802-1899).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Bavoparochie te Boechout* (1543-1794).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/018 (BOUMANS R., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 2, Brussel, 1971, p. 20-27).

ONZE-LIEVE-VROUWEKERK TE BONHEIDEN
Bonheiden, 1275-

De parochie, ontstaan uit de ontginning van het Waverwoud werd waarschijnlijk opgericht omstreeks 1275. Het patronaat was in handen van het Sint-Romboutskapittel, evenals de tienden -deels vanaf 1316-. Het gehucht Zellaar dat aanvankelijk tot de parochie Mechelen-Nekkerspoel hoorde werd in 1603 bij Bonheiden gevoegd. Behoorde aanvankelijk tot het bisdom Kamerijk, dekenaat Brussel, vanaf 1559 tot het aartsbisdom Mechelen, dekenaat Mechelen, na ca. 1690 Mechelen-West. De patronaatsrechten waren in handen van het Sint-Romboutskapittel te Mechelen.
Lit.: RAES E., *De geschiedenis van Bonheiden*, Bonheiden, 1997.
Elders bewaard archief: In het archief van de kerk en parochie, bewaard op de pastorie vindt men bijna uitsluitend documenten uit de 19de-20ste eeuw: parochieregisters: dopen (1812-), huwelijken, (1809-), overlijdens (1812-), lijsten van vormelingen en communicanten (1897-), broederschappen (1834-20ste eeuw), notulen van de kerkraad (1857), e.a.

Archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Bonheiden, 1598-1787
0,07 str. m. – 3 inv. nrs.
□ Inhoud: Denombrement (1787). – Charters (1598-1611), 2 nrs.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/019 (VANNERUS J., *Inventaris van de kerkarchieven van Bonheiden*).

SINT-SALVATORKAPEL TE BOOISCHOT

Booischot, 1410-

In de Heistse wijk Booischot stond, zeker reeds omstreeks 1410, een Sint-Salvatorkapel waar in 1418 een kapelanie werd opgericht. Deze werd reeds vroeg bediend door een aldaar residerende kapelaan. De kapel hing af van de Sint-Lambertusparochie te Heist-op-den-Berg, waarvan het personaat -dat ook de benoeming inhield van de kapelaan van de Sint-Salvatorkapel-, vermoedelijk eerst in handen was van de Berthouts en in 1618 verbonden werd met het ambt van aartspriester van Antwerpen.
Pogingen in 1650, 1733 en 1773 om het statuut van een zelfstandige parochie te krijgen mislukten echter, wel kreeg de kapelaan in 1733 dooprecht, in 1780 werd een kerkhof ingezegend. Pas in 1805 werd de zelfstandige Sint-Salvatorparochie opgericht.
Op het gehucht Pijpelheide werd in 1875 de Onze-Lieve-Vrouw- en Sint-Jozefsparochie opgericht.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Herentals, later Lier en na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: PEETERS S. en VAN KERCKHOVEN G., *Booischot en Pijpelheide in vele facetten*, (Booischot), 2001. – LIEKENS L., *Geschiedenis van de gemeenten Heist-op-den-Berg, Booisschot, Hallaar en Gestel*, Mechelen, 1897, p. 337-351. – WEYNS J., *Heemkundige en toeristische Merkwaardigheden uit Heist en Omgeving*, in *'t Zwaantje*, I, 1950, p. 82-84.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Lambertus te Heist-op-den-Berg op 22 maart 1962 (Aanw. 1962/7).
Elders bewaard archief: RA, *Archief van de Sint-Lambertuskerk te Heist-op-den-Berg*, nr. 7. In het archief van het bisdom bewaart men een historiek van de parochie (ca. 1900, 23 p.).

Archief van de Sint-Salvatorkapel te Booischot, 1543-1801
Onderdeel van: Archief van de Sint-Lambertuskerk te Heist, 531-580.
50 inv. nrs.
□ Inhoud: Testamenten en schenkingen aan kapel (1681-1796). – Rentebrieven

(1681-1776). – Rekeningen van de kapelmeesters (1663-572), 37 nrs. – Verbouwing aan en inventaris van de kapelanie (1798), 2 nrs. – Aanstelling van schoolmeester (1767-1773).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/020 (BOUMANS R., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 2, Brussel, 1971, p. 96-97).

ONZE-LIEVE-VROUWEKERK TE BOOM

Boom, 1100-

Ontstaan uit de moederparochie Kontich. Het patronaat behoorde aanvankelijk aan de abdij van Lobbes, vanaf 1573 was dit in handen van de heer van Cantecroy (Mortsel). De tienden waren voor 2/3 bezit van het Sint-Pieterskapittel te Leuven. Sedert de 17de eeuw wordt Sint-Rochus als medepatroon vermeld terwijl de kerk toen ook uitgroeide tot een vrij belangrijk regionaal Maria-bedevaartoord.
Boom hoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, dekenij Brussel, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Lier; vanaf 1801 tot het aartsbisdom Mechelen, dekenij Antwerpen, vanaf 1837 dekenij Kontich. Op 30 maart 1873 werd Boom zelf zetel van een dekenij.
Lit.: VINCK A., *Boom van de oudheid tot het jaar 2000*, Boom, 1999. – SEL H., *Proeve van historische mengelingen over 't Land van Rumpst*, Leuven, 1873. – LAMOT B., *Hoe Boom groeide*, Antwerpen, 1957. – STEENACKERS E., *Boom in het verleden*, Lier, 1907.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 1-14 werden in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Onze-Lieve-Vrouw en Sint-Rochus op 8 mei 1961 (Aanw. 1961/34); de nrs. 16-82 werden door dezelfde instelling op 2 april 1979 in bewaring gegeven (Aanw. 1979/3); nr. 83 werd op 10 januari 1996 door het gemeentebestuur van Boom in bewaring gegeven.
Elders bewaard archief: In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie (ca. 1900, 176 p.).

Archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Boom, 1605-1906

1,63 str. m. – 82 inv. nrs.
□ Inhoud: Manualen van beheer kerk- en pastoriegoederen (1614-18de eeuw), 3 nrs. – Rekeningen (1621-1632, 1753-1795), 4 nrs. – Denombrement van de kerkgoederen (1787). – Bescheiden betreffende orgel (1759), kerkmeubilair (1756,1777), jaargetijden (18de eeuw-1878), schoolmeester (1746-1789). – Betwistingen betreffende tienden (1638-1725), 6 nrs. – Doop- (1803-1896), Trouw- (1816-1906) en Overlijdensregisters (1802-1805, 1816-1890).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Onze-Lieve-Vrouwparochie te

Boom* (1681-1806) met bewijsstukken (1763-1799), 6 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/021 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 4, Brussel, 1985, p. 28-31. Betreft de nrs. 15-82).

Archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Boom, 1552-1609
Onderdeel van: Archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Boom, 83.
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Rente- en cijnsboek van de kerk (1552, met aanvullingen tot ongeveer 1609).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/021 (HOUTMAN E., *Inventaris van het kerkarchief van Boom*).

ONZE-LIEVE-VROUWEKERK TE BORNEM
Bornem, 1000-

Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, dekenij Brussel, daarna tot het bisdom Gent, dekenij Dendermonde en vanaf 1801 tot het aartsbisdom Mechelen, dekenij Puurs.
Lit.: MOENS E., *Geschiedenis van Onze Lieve Vrouw van de Krocht...Bornhem*, Brussel, 1898. – GEERTS J., *Kerkvisitaties in Bornem van 1664 tot 1777*, in *Heemkundig jaarboek van de vereniging voor heemkunde in Klein-Brabant*, XXII-XXIV, 1987-1989, p. 119-137.
Archiefgeschiedenis: Op 18 maart 1980 door het Algemeen Rijksarchief te Brussel aangekocht bij antiquaar Devroe te Leuven (Aanw. 1980/6).
Elders bewaard archief: Een aantal bescheiden over de Onze-Lieve-Vrouwekerk worden bewaard in het archief van graaf Marnix de Sainte-Aldegonde te Bornem, zie VAN DONINCK B., *Inventaire des Archives conservés au château de Bornem*, in *De Schakel*, 15, 1960, p. 94-96.

Archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Bornem, 1411
0,31 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Cijnsrol (1411).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/023 (*Inventaris van het kerkarchief van Bornem*).

SINT-JACOBSKERK TE BORSBEEK

Borsbeek, 1264-

Behoorde aanvankelijk tot de Sint-Fredegandusparochie van Deurne. Zeker sedert het begin van de 13de eeuw bestond hier een kapel, die in 1264 tot zelfstandige parochie werd opgericht door de bisschop van Kamerijk. Aanvankelijk was het patronaatsrecht en het grootste deel van de tienden in handen van de Benedictijnerabdij van Ename, die deze in 1318 verkocht aan de Sint-Michielsabdij van Antwerpen. Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, dekenaat Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenaat Lier, vanaf 1610 tot het dekenaat Antwerpen, vanaf 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.

Lit.: GOETSCHALCKX P.J., *Borsbeek*, in *Bijdragen tot de Geschiedenis...Brabant*, XI, 1912, p. 89-106. – PROOST J., *Zeven eeuwen St.-Jacobusparochie Borsbeek 1264-1964*, Borsbeek, 1964. – MEUKENS S., *Wat weten we over de H. Geesttafel, het Kerkbestuur en de parochie St. Jacobus Borsbeek, 1264-1983*, (Borsbeek), 1983. – PRIMS F., *Borsbeek in de vaderlandse geschiedenis*, Borsbeek, 1954.

Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Jacob op 30 november 1966 (Aanw. 1966/33).

Elders bewaard archief: In het archief van de kerk en parochie, bewaard op de pastorie, vindt men: parochieregisters: dopen en overlijdens (1687-), huwelijken (1807), lijst van vormelingen (1813-), notulen van de kerkraad (1841), legaten en fundaties (19de-20ste eeuw), boekhoudkundige documenten (1804/1819-), broederschappen (1702-), rekeningen van de Armentafel (1612-1669)

In het archief van het bisdom bewaart men een historiek van de parochie (ca. 1900, 12 p.).

Archief van de Sint-Jacobskerk te Borsbeek, 1533-1831

0,12 str. m. – 10 inv. nrs.

□ Inhoud: Kerkrekening (1794). – Manuaal van de kerkmeester (1793-1794). – Renten ten laste van de kerk (1759-1797). – Verpachtingen tienden (1757-1790). – Denombrement (1786). – Herstellingen aan kerk (1619-1776). – Ledenlijsten van de Broederschap van de H. Drievuldigheid (1759-1831). – Fragmenten van rekeningen van de H. Geesttafel (1623-1625).

Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Jacobsparochie te Borsbeek* (1623-1625).

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/024 (BOUSSE A., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)* 3, Brussel, 1979, p. 69).

ONZE-LIEVE-VROUWEKERK TE BOUWEL

Bouwel, 1200-

Ontstaan uit de moederparochie Grobbendonk, vermoedelijk als privékapel van het plaatselijk riddergeslacht van Crayenhem. De plaatselijke heer behield tot het einde van het ancien régime het patronaat. Het gehucht Echelpoel ressorteerde tot de 18de eeuw tot de Sint-Pietersparochie van Herenthout.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, dekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Herentals, vanaf 1801 tot het aartsbisdom Mechelen, dekenij Herentals.
Lit.: DRIJBOOMS F., *Sporen van vijf eeuwen bouwaktiviteiten in de Onze-Lieve-Vrouwekerk van Bouwel*, Bouwel, 1983.
Archiefgeschiedenis: Het grootste deel van het bestand werd in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Onze-Lieve-Vrouw op 12 september 1962 (Aanw. 1962/40) en op 28 november 1972 (Aanw. 1972/44). De nrs. 165-166 werden op 11 december 1978 geschonken door J. Verhoeven (Aanw. 1978/18-19). De volgende nummers werden vanaf 1982 in verschillende keren geschonken door dhr. Francis Drijbooms uit Bouwel, die fragmenten van het kerkarchief "op de vuilnisbelt vond", 167 (Aanw. 1982/18), 168-169 (Aanw. 1985/1), 170-174 (Aanw. 1986/11), 30bis en -ter (Aanw. 1987/2), 191bis (Aanw. 1987/14), 177-189 (Aanw. 1988/6), 178bis (Aanw. 1989/22), 188bis en 170bis (Aanw. 1990/8); de nrs. 193-208 werden op 8 juni 2001 overgemaakt door dhr. F. Drijbooms.
Lit.: VERBIEST F., *Archivalia in de oude pastorij van Bouwel*, in *Taxandria*, Nieuwe Reeks, 42-43, 1970-1971, p. 197-230.
Elders bewaard archief: O.m. enkele manualen van het beheer van kerkgoederen (1793-1795) en van de Armentafel (1794-1795) bevinden zich in een particulier archief te Grobbendonk, afkomstig van de laatste griffiers van de schepenbank van Grobbendonk. Op de pastorie bevindt zich een doopregister 1601-1659 dat in 1994 door baron van der Straeten Waillet van Westmalle, erfgenaam van de familie de Bosschaert de Bouwel, aan de pastoor is overhandigd, notulen van de kerkraad, archief van broederschappen. Dit werd, samen met een aantal andere documenten overgebracht naar het Stadsarchief Herentals.
In het archief van het bisdom bewaart men een historiek van de parochie (ca. 1900, 16 p.).

Archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Bouwel, 1429-1980

0,90 str. m. – 196 inv. nrs.
□ Inhoud: Manualen van het beheer van kerkgoederen (1779-1830), 17 nrs. – Denombrementen (1787), 2 nrs. – Kerkrekeningen (1656-1797), 61 nrs. – Inning van en processen over tienden (1642-1780), 6 nrs. – Beheer van de

pastoriegoederen (1650-1806), 13 nrs. – Manuaal van de inkomsten van de kosterij (1769-1860). – Rekeningen (1807, 1808, 1810, 1938-1949) en begrotingen (1812, 1826, 1938-1949) van de kerkfabriek, 6 nrs. – Kasboeken van Broederschappen en Genootschappen (1932-1949), 2 nrs. – Statuten van de Sint-Ambrosiusgilde (1704).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Onze-Lieve-Vrouweparochie te Bouwel* (1550-1802), 7 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/025 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 3, Brussel, 1979, p. 70-77).

Archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Bouwel 2, 1764-1978
Onderdeel van: Archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Bouwel, 193-208.
16 inv. nrs.
□ Inhoud: Bescheiden van zeer diverse aard.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/025 (HOUTMAN E., *Inventaris van het archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Bouwel*).

SINT-MICHIELSKERK TE BRECHT
Brecht, 800 -

Het patronaat was aanvankelijk in handen van de erfpastoor (*persona*) en ging in 1443 en 1508 deels over op het Sint-Pieterskapittel en het Atrechtcollege te Leuven. De abdij Rozendaal te Sint-Katelijne-Waver bezat een groot deel van de tienden. Tot de parochie behoorde ook de Sint-Lenaartskapel in het gelijknamige gehucht, sedert de 13de eeuw bediend door een eigen *deservitor* en een bedevaartsplaats van regionaal belang. Na herhaalde pogingen werd Sint-Lenaarts in 1780 een min of meer zelfstandige parochie met bijna alle parochiale rechten. In 1842 werd het een volledig autonome parochie. De Sint-Antoniuskapel in het gehucht Juxschot, soms ook Sint-Antonius genoemd, bestond reeds in de 15de eeuw en had zeker vanaf de 17de eeuw een residerende kapelaan. Sint-Antonius werd ook in 1842 een zelfstandige parochie. Brecht behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Bergen-op-Zoom (tot 1612), daarna dekenij Hoogstraten. Vanaf 1801 werd het ingedeeld bij het aartsbisdom Mechelen en zetel van een dekenij, die in 1837 werd afgeschaft en overgebracht naar Hoogstraten.
Lit.: VAN CRIEKELINGEN G., *1486 Doen waert dit werck begonst. Sint-Michielskerk Brecht*, Brecht, (1986). – GOETSCHALCKCX P.J., *Brecht en S.-Lenaarts*, in *Bijdragen tot de Geschiedenis...Brabant*, VIII, 1909, p. 116-147. – VERMEIREN A., *Archief van de Sint-Michielsparochie en -kerk te Brecht*,

Antwerpen, 1993 (Eindwerk gemaakt in opdracht van de Stedelijke Technische Leergangen voor Bibliotheekwetenschappen).
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Michiel op 30 januari 1961 (Aanw. 1961/8).
Elders bewaard archief: Een deel van het archief van de kerk en parochie is in bewaring gegeven aan de Heemkundige Kring (Kempisch Museum): Parochieregisters: dopen (1771-), huwelijken (1798-), overlijdens (1797-), lijsten van vormelingen en communicanten (1882-), notulen van de kerkraad (1900-), broederschappen (1871-), jaargetijden (1829-1940), fundaties en legaten (19de-20ste eeuw), goederenbeheer (18de-19de eeuw), historische notities (1878-20ste eeuw), losse bescheiden (16de-19de eeuw).
In het archief van het bisdom bewaart men een historiek van de parochie (ca. 1900, 47 p.).

Archief van de Sint-Michielskerk te Brecht, 1512-1905
5,19 str. m. – 1130 inv. nrs.
□ Inhoud: Manualen van beheer van goederen (1550-1854), 28 nrs. – Kerkrekeningen (1529-1806), 182 nrs. – Manualen en beheer pastoriegoederen (1556-1727), 11 nrs. – Klokken en orgel (1607-1855). – Manualen en rekeningen van Zaterdagse en Donderdagse Mis (1621-1800), 12 nrs. – Ledenlijst van de Broederschap van Onze-Lieve-Vrouw (1853-1905). – Manualen (1609-1800) en rekeningen (1601-1795) van de Sint-Willibrorduskapel in Overbroek, 151 nrs. – Manualen (1635-1715) en rekeningen (1512-1799) van de Sint-Leonarduskapel te Sint-Lenaarts, 197 nrs. – Manuaal (1770-1771) en rekeningen (1559-1797) van de kapel van Onze-Lieve-Vrouw-op-'t-Heike of Onze-Lieve-Vrouw-van Broekhoven, 59 nrs. – Manualen (1604-1791) en rekeningen (1612-1626) van de Sint-Euwautkapel op de Locht, 15 nrs. – Rekeningen van de Sint-Antoniuskapel te Sint-Antonius (1704-1705, 1767-1768), 2 nrs. – Bescheiden betreffende de Sint-Sebastiaansgilde (Oude Handboog) (1608-1632), de Sint-Ursulagilde (Jonge Handboog) (1598-1615), de Sint-Jansgilde (1786) en de Sint-Jorisgilde (Kruisboog) (1561-1635), 10 nrs. – Manuaal van Antonius Janssens, pastoor van Munkzwalm (1724-1728), Kobbegem en Bollebeek (1728-1746), met ontvangst van pastorale tienden, persoonlijke uitgaven en status animarum en communicantenlijsten Bollebeek (1729) en Munkzwalm (1724-1728).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Michielsparochie en Huisarmen te Brecht* (1495-1809), 428 nrs. -Janssens Antonius, pastoor van Munkzwalm (1724-1728), Kobbegem en Bollebeek (1728-1746), ontvangst pastorale tienden en persoonlijke uitgaven (nr. 214).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/027 (BETERAMS G., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 2, Brussel, 1971, p.

28-69).

ONZE-LIEVE-VROUWEKERK TE BROECHEM
Broechem, 1100-

De patronaatsrechten waren sedert 1161 in handen van de abdij van Tongerlo, die er later ook een groot deel van de tienden en aanzienlijke gronden verwierf. Tot de parochie Broechem behoorde ook Wijnegem, dat voor 1320 een zelfstandige parochie werd en Oelegem, dat pas op 25 juni 1604 als onafhankelijke parochie werd opgericht. Ook de kapel van Allier, op Emblems grondgebied, behoorde tot de parochie Broechem.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Lier, na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen, vanaf 1873 tot de dekenij Zandhoven.
Lit.: VAN DEN BERGH J., *De Onze-Lieve-Vrouwekerk van Broechem. Een credo in witte steen*, Broechem, 1984. – DE BELSER A., *Bijdrage tot de geschiedenis van Broechem*, Broechem, 1961. – SPRINGAEL G., *Eenige Historische Herinneringen en Bijeenrapelingen over Broechem en omstreken*, Antwerpen, 1898. – VAN DEN BERGH J. e.a., *Het Zilveren Orgel*, Broechem, 1995.
Elders bewaard archief: In het archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Oelegem bevinden zich gezamenlijke H. Geestrekeningen van Broechem-Oelegem-Halle (1607-1649). In het archief van de kerk en parochie van Broechem, bewaard op het parochiesecretariaat, vindt men: parochieregisters (1791-), lijsten van vormelingen en communicanten (1885/1939-), broederschappen (1846-), boekhoudkundige documenten (1836-), notulen van de kerkraad (1811-) e.a. Veel archief van de kerkfabriek en parochie zou zich momenteel in privé-handen bevinden.
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie (ca. 1900, 25 p.).

Archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Broechem, 1634-1787
0,01 str. m. – 4 inv. nrs.
□ Inhoud: Denombrement van kerkgoederen (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/029 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Broechem*).

Archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk en van de Armentafel van Broechem, 1421-1832
Onderdeel van: Archief schepenbank en dorpsbestuur Broechem, 144...735.
□ Inhoud: Kerkrekeningen (1421...1794). – Manualen van kerkmeesters

(1708-1729). – Rekeningen van de Armentafel (1501...1795). – Manualen van de Armenmeesters (1735-1793). – Rekeningen van de gezamelijke Armentafels van Broechem, Oelegem en Halle (1667-1737). – Verkopen en verpachtingen voor kerk en Armentafel (1628-1788). – Renten en cijnzen van kerk en Armentafel (1501-1796). – Figuratieve kaarten van eigendommen van Kerk en Armentafel (ook in Oelegem en Halle, 1755-1773). – Diverse documenten (17de-18de eeuw) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D029 (*Inventaris van het archief van de gemeente Broechem*).

SINT-MAARTENSKERK TE BURCHT

Burcht, 1100-

Het patronaatsrecht was in handen van de plaatselijke heer van Zwijndrecht-Burcht.
Behoorde tot 1561 tot het bisdom Doornik, daarna tot het bisdom Gent, dekenij Waas (vanaf 1609 tot 1910).
Lit.: VERELST D., *Geschiedenis van Zwijndrecht en Burcht*, 2, Zwijndrecht, 1993, p. 187-358. – DILIS E. en DE GROODT R., *Bijdragen tot de Kerkelijke Geschiedenis van Burght*, in *Annalen van de Oudheidkundige Kring van het Land van Waas*, 29, 1911, p. 33-314. – DE POTTER F. en BROECKAERT J., *Burcht* in *Geschiedenis van de gemeenten der provincie Oost-Vlaanderen. Derde Reeks-Arrondissement St.-Nicolaas*, 1, Gent, 1877.
Archiefgeschiedenis: Op 15 december 1970 in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Maarten.
Elders bewaard archief: Op de pastorie bewaart men nog: liber memorialis (ca. 1826-1997), mededelingen op de kansel (1821-20ste eeuw), broederschap van Sint-Martinus (18de eeuw), testamenten (18de eeuw), parochieregisters: dopen (1844-), huwelijken (1894-), overlijdens (1824-), status animarum (1844) e.a.

Archief van de Sint-Maartenskerk te Burcht, 1479-1894

5,20 str. m. – 437 inv. nrs.
□ Inhoud: Inventaris van het kerkarchief (19de eeuw). – Decanale visitaties (1654-1803), 2 nrs. – Status animarum (1746, 1749) en communicantenlijsten (1748-1785), 3 nrs. – Cijnsrol (1479). – Leggers van gronden en renten (17de eeuw), 3 nrs. – Fundaties (1744-1834), 2 nrs. – Inventarissen van kerkornamenten en -meubelen (1669, 1687), 2 nrs. – Rekeningen (1536-1791), 157 nrs. met bewijsstukken (1592-1788), 2 nrs. – Rekeningen van de ontvangers van de renten (1608-1725), 7 nrs. – Aankoop, herstelling en bouw pastorie (1659-1746), 3 nrs. –

Verpachting pastorele tienden (1720-1785), 2 nrs. – Bescheiden over kapelanie (17de-18de eeuw) en kosterij (1687-1794), 8 nrs. – Ledenlijsten van de Broederschappen van de Heilige Rozenkrans (1668-1914), van het Heilig Sacrament (1770-1914), van Sint-Martinus (1824-1894), 3 nrs. – Nota over de stichting van de kapel ter Nood Gods (1751).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Maartensparochie te Burcht* (1537-1793), 191 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/031 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 3, Brussel, 1979, p. 78-86).
─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 5314 (ROGGEMAN G., *Staten van goed Zwijndrecht-Burcht. Status animarum Burcht 1701, 1749, 1774*, 1996 (uitgave met klappers van de nrs. 13-14).

SINT-NIKLAASKERK TE DESSEL

Dessel, 1271-

Behoorde aanvankelijk tot de Sint-Pietersparochie van Mol, werd hiervan in 1271 afgescheiden. De pastoor van Mol behield het patronaatsrecht en de tienden waren aanvankelijk in handen van de abdij van Corbie, later van de heren van Mol.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Luik, dekenij Beringen, daarna tot het bisdom 's-Hertogenbosch, dekenij Geel -in 1731-1759 bestuurd door de aartsbisschop van Mechelen, daarna door de bisschop van Antwerpen- en na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen, dekenij Geel, later dekenij Mol.
Lit.: GOOTS J., *Geschiedenis van Dessel*, Dessel, 1971, p. 135-178. – LAENEN J., *Documents concernant la paroisse de Desschel*, in *Analectes pour servir à l'histoire ecclésiastique de la Belgique*, 35, Leuven, 1909, p. 417-432. – COPPENS J.A., *Nieuwe geschiedenis van het bisdom van 's-Hertogenbosch*, IV, 's-Hertogenbosch, 1844, p. 167-171.
Elders bewaard archief: Op de pastorie wordt nog heel wat archief van kerk en parochie bewaard.

Archief van de Sint-Niklaaskerk te Dessel, 1631-1787

0,01 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Inventaris archief kapelanie Sint-Niklaas (1631). – Denombrement van kerkgoederen (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/033 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Dessel*).

Archief van de Sint-Niklaaskerk te Dessel, 1672-1783
Onderdeel van: Archief van de Sint-Pieterskerk te Mol, 1050-1053.
4 inv. nrs.
□ Inhoud: Persoonlijke bescheiden van de pastoors (1672-1783), 3 nrs. – Staat van de parochie (1703).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/090.1 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 3, Brussel, 1979, p. 160).

ONZE-LIEVE-VROUWE- LATER SINT-FREDEGANDUSKERK TE DEURNE

Deurne, 900 -

Het patronaatsrecht en het grootste deel van de tienden van de Onze-Lieve-Vrouweparochie, die in de loop van de 16de eeuw Sint-Fredegandus als patroonheilige kreeg, was vanaf 1185 in bezit van de Benedictijnerabdij van Ename, die ze in 1318 verkocht aan de Sint-Michielsabdij te Antwerpen. Deze laatste bezat ook uitgestrekte eigendommen in Deurne. Ook Borsbeek behoorde tot deze parochie en werd in 1264 een zelfstandige parochie. De kapel van Onze-Lieve-Vrouw-ter-Viktorie in Borgerhout, dat zowel burgerlijk en kerkelijk tot in de 19de eeuw bleef deel uitmaken van Deurne, werd pas in 1837 een zelfstandige parochiekerk. Tot de Sint-Fredegandusparochie behoorde ook een deel van de heerlijkheid Merksem ten noorden van de Rode Loop (Maantjessteenweg en Bremstraat). In het op het einde van de 19de en in het begin van de 20ste eeuw sterk verstedelijkte Deurne werden vanaf 1889 een elftal nieuwe, zelfstandige parochies opgericht.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom en dekenij Antwerpen, na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: NOOYENS F., *Geschiedenis van Deurne*, 2 dln., Deurne, 1981-1982. – STOCKMANS J.B., *Deurne en Borgerhout sedert de vroegste tijden tot heden*, 3 dln., Brecht, 1895-1899. – LAENEN J., *Deurne en Borgerhout*, Mechelen, 1928. – VERSCHROEVEN O., *Geschiedenis van de kapel van Onze Lieve Vrouw van Viktorie te Borgerhout*, 1961.
Archiefgeschiedenis: Voor het grootste deel in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Fredegandus op 21 december 1966 (Aanw. 1966/36); een aantal bescheiden werden uit het bestand *oud gemeentearchief van Deurne* gelicht; de nrs. 72-75 werden op 28 november 1991 door de kerkfabriek van Sint-Fredegandus via dhr. Frans Nooyens van Mortsel in bewaring gegeven (Aanw. 1991/20).

Elders bewaard archief: Op de pastorie worden nog een aantal bescheiden van kerk en parochie bewaard.

Archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk, later Sint-Fredeganduskerk te Deurne, 1225-1899
2,57 str. m. – 75 inv. nrs.
□ Inhoud: Inventarissen (17de-19de eeuw), diverse bescheiden betreffende kerk, pastorie, kapelanieën en Armentafel (1225-1823), 3 nrs. – Wederopbouw kerk (1611-1656). – Manuaal van goederen en inkomsten (1654). – Rekeningen (1563-1797), 7 nrs. – Testamenten verleden door pastoors en onderpastoors (1609-1751), 2 nrs. – Manuaal en leggers van goederen van de pastorie en kapelanieën (1774-1779), 3 nrs. – Verkoop pastorie (1794-1797). – Rekeningen (1650-1797) en andere bescheiden (1536-1825) van de kapel van Onze-Lieve-Vrouw-van-Viktorie te Borgerhout, 19 nrs. – Rekeningen van de Broederschap van Onze-Lieve-Vrouw-van-Peys-en-Vrede (1755-1763).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Onze-Lieve-Vrouweparochie, later Sint-Fredegandusparochie te Deurne* (1560-1795), 17 nrs. – Kapel van Onze-Lieve-Vrouw-van Viktorie (1536-1725), 17 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/034 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 4, Brussel, 1985, p. 32-37).

Archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk, later Sint-Fredeganduskerk te Deurne - Charters, 1378-1767
0,05 str. m. – 19 inv. nrs.
□ Inhoud: Retroacta en transporten, o.a. betreffende een goed in 's-Gravenwezel (Kerkstraat) en andere akten op perkament betreffende kerk en Armentafel in Deurne (1378-1767), 19 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/034 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 4, Brussel, 1985, p. 37-40).

SINT-MAARTENSKERK TE DUFFEL
Duffel, 1100-

Het patronaatsrecht kwam in 1403 in handen van de abdij van Tongerlo. De tienden waren in het bezit van de abdijen van Tongerlo, Sint-Bernards te Hemiksem, Rozendaal te Sint-Katelijne-Waver. De hier gelegen kapel van Onze-Lieve-Vrouw-van-goeden-wil was vanaf 1637 een belangrijk regionaal Mariabedevaartoord.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot

het bisdom Antwerpen, dekenij Lier, na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: DOM E.V., vele bijdragen in *Dufflaea. Bijdragen tot de geschiedenis van Duffel*. – ID., *Kerkelijk Duffel*, in *Mededeelingen der Openbare Boekerij van Duffel (maandblad)*, 1927, p. 121 e.v. – ID., *De geschiedenis van O.L.Vrouw van goeden wil te Duffel*, Tongerlo, 1946.
Archiefgeschiedenis: Nr. 3 werd geschonken door Z.E.H. A. Goetstouwers van Walem en was door hem gekocht op een veiling in Wouw in 1941, komt vermoedelijk uit de verzameling van Reydams te Mechelen.
Dit bestand werd in 1999 overgedragen aan het gemeentearchief van Duffel.
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbanken en dorpsbesturen van Duffel" met documenten over de kerk en de Armentafel.
Het archief van de kerk en parochie van Sint-Martinus, dat vroeger bewaard werd op de pastorie, is door de kerkfabriek in bewaring gegeven aan het gemeente-archief van Duffel.

Archief van de Sint-Maartenskerk te Duffel, 1388-1787
0,07 str. m. – 3 inv. nrs.
□ Inhoud: Cartularium (omstreeks 1632 geschreven, met akten 1388-1717, hoofdz. 16de-17de eeuw). – Denombrement van de kerkgoederen (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/035 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Duffel*).

ONZE-LIEVE-VROUW-, LATER SINT-ANTONIUSKERK TE EDEGEM
Edegem, 1000-

Het patronaatsrecht en een deel van de tienden waren in handen van het Sint-Gorikskapittel van Kamerijk, die het benoemingsrecht van de pastoor in 1657 verkocht aan het Antwerps Seminarie. In de tweede helft van de 16de eeuw werd de oude patroonheilige Onze-Lieve-Vrouw verdrongen door Sint-Antonius-Eremijt en dit onder invloed van de plaatselijke heer, kardinaal Antoon Granvelle.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Lier en na 1801 tot het aartsbisdom Antwerpen.
Lit.: VAN PASSEN R., *Geschiedenis van Edegem*, Edegem, 1974. – KUYL P.D., *Notice historique sur la paroisse de Buyseghem aujourd'hui Edegem près d'Anvers*, in *Analectes pour servir à l'histoire écclesiastique de la Belgique*, 6, Leuven-Brussel, 1869, p. 255-301.
Lit.: VAN PASSEN R., *Geschiedenis van Edegem*, 1974, p. 1007-1009.
Elders bewaard archief: Het archief dat vroeger op de pastorie van Sint-Antonius

bewaard werd (17de-19de eeuw, met parochieregisters -18de-19de eeuw-), berust momenteel op het gemeentearchief van Edegem.
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie door J.B. Stockmans (1901, 12 p.).

Archief van de Onze-Lieve-Vrouwe kerk, later Sint-Antoniuskerk te Edegem, 1625-1787
0,01 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Testament kapelaan Hammans (1625). – Denombrement van de kerkgoederen (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/036 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Edegem*).

SINT-LAMBERTUSKERK TE EINDHOUT
Eindhout, 1200-

De patronaatsrechten en de tienden waren aanvankelijk in handen van de plaatselijke heer, de Berthouts, die ze in 1252 overdroegen aan de abdij van Averbode. Het gehucht Eindhoutham, dat een afzonderlijke heerlijkheid met laatbank, in bezit van de abdij van Tongerlo, vormde hoorde ook tot de parochie Eindhout.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Luik, dekenij Beringen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Herentals, na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen, dekenij Geel. In 1823 werden een aantal huizen van de gemeente Geel bij de parochie gevoegd.
Lit.: VAN GEHUCHTEN F., *De geschiedenis van de parochie Sint-Lambertus te Eindhout*, in *Jaarboek van Laakdal*, III, 1984, p. 6-76. – DEKKERS P.J.V., *Bezitsverwerving door de abdij van Averbode in de middeleeuwen*, in *Analecta Praemonstratensia*, LXXI, 1995, p. 312-339.
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Eindhout" met renten en rekeningen van de Armentafel (1718-1781).
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie (ca.1900, 18 p.).
In het archief, bewaard op de pastorie, vindt men: memoriaal (1727-eind 18de eeuw), kerkrekeningen (1729-), boekhoudkundige documenten (1850-), testamenten, eigendomstitels, rekeningen van de kapel van Sint-Bavo (18de-19de eeuw), losse bescheiden (18de eeuw), broederschappen (1720-), jaargetijden (19de eeuw), fundaties (19de eeuw-) met historische notities (1710-1955), kanselberichten en preken (1898...1967), vergroting kerk en andere bouwwerken (1853-20ste eeuw),

parochieregisters: dopen (1715-), huwelijken (1720-), overlijdens (1793-) met uitvoerige klapper, notulen van de kerkraad (1849-).

Archief van de Sint-Lambertuskerk te Eindhout, 1787
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Denombrement van de kerkgoederen (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/037 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Eindhout*).

SINT-LAMBERTUSKERK TE EKEREN
Ekeren, 1000-

Zeer uitgestrekte parochie, waarvan omstreeks 1248 Hoevenen (Ettenhoven) en op het einde van de 13de eeuw Hoogschot (Kapellen) als zelfstandige parochies werden afgescheiden. Het gehucht Brasschaat met een door een *deservitor* bediende Sint-Antoniuskapel bleef tot 1803 tot de parochie Ekeren behoren en werd pas dan een onafhankelijke parochie. De gehuchten Caerderheyde en Donk bleven echter tot de parochie Ekeren behoren. Onderzoek in de parochieregisters leert dat de parochie zich -alleszins de facto- uitstrekte over delen van de gemeenten Hoevenen, Kapellen, Merksem (nl. Dambrugge), Oorderen en Stabroek.
De patronaatsrechten waren in handen van de plaatselijke heer, die ze in 1270 schonk aan de Dominacessenpriorij Hertoginnedal te Oudergem. Een groot deel van de tienden waren in handen van voornoemd klooster en van de Sint-Bernardsabdij, terwijl de Sint-Michielsabdij hier vrij veel gronden bezat.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Luik, dekenij Hilvarenbeek, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Bergen-op-Zoom, vanaf ca. 1611 landdekenij Antwerpen, na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: GOETSCHALCKX P.J., *Kerkelijke Geschiedenis van Eekeren*, Ekeren, (1914) (ook als bijdrage verschenen in *Bijdragen tot de Geschiedenis*, XII, 1913, p. 193-231). – KANORA H., *Pastoor De Vos en zijn Tijd*, Ekeren, 1967. – VAN OSTA W., *Brasschaat, een geschiedkundig overzicht*, in *Breesgata*, 18, 1995, nr. 4, p. 11-18.
Elders bewaard archief: In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men in het bestand *Kerkarchief van Ekeren* 203 bescheiden (1492-1799), die in een in 1953 opgemaakte inventaris zijn beschreven. Daar vindt men ook een historiek van de parochie van J. Adriaensen (ca. 1900, 88 p.).
Een groot deel van het archief bevindt zich echter nog op de pastorie van Sint-Lambertus te Ekeren: boekhoudkundige documenten en goederenbeheer (19de-

20ste eeuw), fundaties en legaten (1832-), broederschappen en genootschappen (19de-20ste eeuw), notulen kerkraad (1811-), parochieregisters (1792-1797, 1820-), diverse bescheiden (19de-18de eeuw), (aangenomen) meisjesschool (1838-) met gedetailleerde maar onvolledige inventaris.
Ook in het archief van de kerk en parochie van Sint-Antonius, bewaard op de pastorie van Brasschaat, vindt men: parochieregisters: dopen (1775-), huwelijken (1797-), overlijdens (1804-), notulen van de kerkraad (1844-), testamenten (ca. 1685-18de eeuw), kapelrekeningen (1629...1808), broederschappen (1750-), pastorie -met plannen- (17de-20ste eeuw), kerkgebouw en meubilair (18de-20ste eeuw), fundaties en legaten (18de-20ste eeuw), gasthuis (1897-1913), boekhoudkundige documenten (1808-).

Archief van de Sint-Lambertuskerk te Ekeren, 1600-1787
0,01 str. m. – 3 inv. nrs.
□ Inhoud: Denombrement van de kerkgoederen (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/038 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Ekeren*).

Archief van de Sint-Lambertuskerk te Ekeren, 1514-1817
Onderdeel van: Archief schepenbanken en dorpsbesturen Ekeren, 608-627.
21 inv. nrs.
□ Inhoud: Kerkrekeningen (1626-1817). – Rekeningen van de Sint-Antoniuskapel te Brasschaat (1644-1710). – Rekeningen van de Armentafel (1626-1753). – Diverse documenten (16de-18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D038 (*Inventaris van het archief van de gemeente Ekeren*).

SINT-GUMMARUSKERK TE EMBLEM
Emblem, 1200-

Waarschijnlijk ontstaan uit de moederparochie Lier. Het Sint-Gummaruskapittel aldaar bezat het patronaatsrecht en de tienden. In de parochie was er ook een zeker sedert de 15de eeuw druk bezochte Sint-Gummaruskapel (en -fontein).
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot bisdom Antwerpen, dekenij Lier, na 1801 tot aartsbisdom Mechelen.
Lit.: STOCKMANS J.B., *Geschiedenis der gemeenten Kessel, Bevel, Nylen, Emblehem en Gestel*, Lier, 1910, p. 262-290.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Gummarus op 15 december 1959 (Aanw. 1959/77) en in 2001 in bewaring

gegeven aan het stadsarchief Lier.
Elders bewaard archief: In het archief van het Sint-Gummaruskapittel en -kerk, bewaard in de Sint-Gummaruskerk te Lier bewaart men heel wat bescheiden over de Sint-Gummaruskapel (Fontein) (nr. 112, 1641-1834). Het vroeger op de pastorie en in de kerk bewaarde archief: kerkrekeningen (1754...1952), boekhoudkundige documenten (ca. 1813-20ste eeuw), broederschappen (1843-), kanselberichten (ca. 1845-1900), notulen van de kerkraad (1902-) en parochieregisters: dopen (1876-), huwelijken (1860-) en overlijdens (1857-) is in 2001 gedeeltelijk in bewaring gegeven aan het stadsarchief Lier.

Archief van de Sint-Gummaruskerk te Emblem, 1524-1864
0,38 str. m. – 42 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1524-1588, 1692-1767), 10 nrs. – Beheer van kerk-, pastoors- en Armengoederen (1664-1864), 7 nrs. – Fundaties (1675-1742). – Testamenten (1653-1769). – Lijsten van Kerk- en H.Geestmeesters (1655-1771) en pastoors (15de eeuw-1855), 3 nrs. – Eredienst van Sint-Gummarus (18de eeuw-1858). – Allierse kapel (1716-1857). – Benoeming koster-schoolmeester (1720-1829), 2 nrs. – Meetboek met kaarten van Kerk- en Armengoederen (1758). – Pastorie (1688-1836).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Gummarusparochie te Emblem* (1590-1771), 6 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/039 (JAMEES A., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 1, Brussel, 1964, p. 2-3).

ONZE-LIEVE-VROUWEKERK TE ESSEN
Essen, 1802-

Essen, behoorde samen met Kalmthout tot de Onze-Lieve-Vrouwekerk van Nispen (Nederland), waarvan patronaat en tienden in de 12de eeuw in handen kwamen van de abdij van Tongerlo. De pastoor resideerde echter sedert de 15de eeuw in Essen. Na de verovering van het gebied rond de kerk van Nispen door de Staatse troepen, ontstonden er reeds vanaf 1631 moeilijkheden met de overheden van de Staten Generaal, die later de kerk van Nispen sloten voor de katholieke eredienst. Reeds in 1640 werd er vlak op de grens, maar op Essens grondgebied, een nood-schuurkerk gebouwd die in 1669 vervangen werd door een grotere schuurkerk, eveneens vlak op de grens. Deze diende ook als parochiekerk voor het Kalmthoutse gehucht Nieuwmoer, waar een kapelaan resideerde. Van 1797 tot omstreeks 1802 fungeerde de oude Onze-Lieve-Vrouwekerk van Nispen terug als parochiekerk voor Nispen-Essen, daarna werden beide afzonderlijke parochies. In

de 19de eeuw ontstonden in enkele gehuchten nieuwe parochies: Sint-Pieter in 1858 (voor de gehuchten Moerkant en Hoek), Sint-Jan-Baptist in 1877 (voor de gehuchten Wildert, Vissenheuvel en Zandstraat), Sint-Vincentius in 1898 (voor de gehuchten Horendonk, Klein Horendonk en Heiblok) en in 1905 Sint-Antonius (voor het gehucht Statie).
Als zelfstandige parochie behoorde Essen vanaf 1802 tot het aartsbisdom Mechelen. De parochie behoorde tot de dekenij Bergen-op-Zoom (1596-), Breda (1608-), Bergen-op-Zoom (1641-), Brecht (1803-), Hoogstraten (1837-), Kalmthout (1873) en werd in 1927 zelf zetel van een dekenij.
Lit.: MEEUSEN G., *De Onze Lieve Vrouwkerk te Esschen*, Essen, (1946). – TIRELIREN A. en MEEUSSEN G., *Wij aan de grens. Geschiedenis van Esschen*, (1937). – GOETSCHALCKX P.J., *Calmpthout, Esschen, enz.*, in *Bijdragen tot de Geschiedenis...Brabant*, VIII, 1909, p. 170-208. – SUYKERBUYK J., *Essen, de sporen van een grensdorp*, Essen, 1997, p. 28-30. – VERCAMMEN L., *Kerkelijke bezoeken in Essen*, in *Jaarboek De Spycker*, 1999, p. 142-170, 2000, p. 110-138.
Lit.: HOPSTAKEN J.M.W., *Borgbrieven ingekomen te Essen, 1703-1762*, in *Vlaamse Stam*, XXXIII, 1997, p. 83-86.
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Essen": documenten over de Armentafel (1715-1815).
In de bibliotheek van de Koninklijke Kring "De Spycker" te Essen bewaart men een Manuaal van de goederen van de Armentafel van Essen-Nispen (1724-1742), met achteraan een lijst van ontvangen borgbrieven (1703-1762).
In het archief, bewaard op de pastorie, vindt men heel weinig, vooral 20ste eeuws archief en verder fundaties en legaten (1882-), parochieregisters (1802-), notulen van de kerkraad (1811-).
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie door dhr. Michielsen (1901, 15 p.).

Archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Essen, 1786-1795
0,01 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Denombrement van de Broederschap van de H. Drievuldigheid (1786). – Rekening van de Sint-Jan-de-Dopergilde (1794-1795).
Bevat ook de archieven van: Broederschap van de H. Drievuldigheid in de kerk van Essen (1786). – Sint-Jan-de-Dopergilde te Essen (1794-1795).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/040.1 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Essen*).

ONZE-LIEVE-VROUWEKERK TE NISPEN-ESSEN

Essen, 1100-1802

Essen, behoorde samen met Kalmthout tot de Onze-Lieve-Vrouwekerk van Nispen (Nederland), waarvan patronaat en tienden in de 12de eeuw in handen kwamen van de abdij van Tongerlo. De pastoor, die zelf de patronaatsrechten over de kerken van Roosendaal en Kalmthout bezat, resideerde echter sedert de 15de eeuw in Essen. Na de verovering van het gebied rond de kerk van Nispen door de Staatse troepen, ontstonden er reeds vanaf 1631 moeilijkheden met de overheden van de Staten Generaal, die later de kerk van Nispen sloten voor de katholieke eredienst. Reeds in 1640 werd er vlak op de grens, maar op Essens grondgebied, een nood-schuurkerk gebouwd die in 1669 vervangen werd door een grotere schuurkerk, eveneens vlak op de grens. Deze diende ook als parochiekerk voor het Kalmthoutse gehucht Nieuwmoer, waar een kapelaan resideerde. Van 1797 tot omstreeks 1802 fungeerde de oude Onze-Lieve-Vrouwekerk van Nispen terug als parochiekerk voor Nispen-Essen, daarna werden beide afzonderlijke parochies.
Nispen behoorde tot 1559 tot het bisdom Luik, aartsdekenij Kempen, dekenij Hilvarenbeek, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Bergen op Zoom maar had na de verovering van Nispen door de Staatsen ook -wat onduidelijke- banden met de dekenij Hoogstraten.
Lit.: MEEUSEN G., *De Onze Lieve Vrouwkerk te Esschen*, Essen, (1946). – TIRELIREN A. en MEEUSSEN G., *Wij aan de grens. Geschiedenis van Esschen*, (1937). – GOETSCHALCKX P.J., *Calmpthout, Esschen, enz.*, in *Bijdragen tot de Geschiedenis...Brabant*, VIII, 1909, p. 170-208. – KRUGER J.B., *Kerkelijke geschiedenis van het bisdom van Breda...*, 4, Bergen-op-Zoom, p. 23-34.
Elders bewaard archief: De Heemkundige Kring van Essen bezit nog een "register van de pastoor van Nispen" (1769-1774) en een manuaal van de H.-Geesttafel van Nispen (1680-1731).

Archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Nispen-Essen, 1705-1819

0,01 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Denombrement van kerkgoederen (1787). – Diverse bescheiden (1705-1819).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/040.2 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Nispen*).

SINT-AMANDSKERK TE GEEL

Geel, 1200-

Bij de oprichting van de vrijheid Geel in het begin van de 13de eeuw ontstond de Sint-Amandusparochie, terwijl de zeer oude Sint-Martinuskerk toen Sint-Dimphna als patrones kreeg en een beroemd bedevaartsoord werd. Het patronaatsrecht bleef in handen van de heren van Geel (aanvankelijk de Berthouts, later de Merode's), de tienden waren verdeeld tussen de abdijen van Rozendaal te Sint-Katelijne-Waver, Sint-Bernards (later overgedragen aan het bisdom Antwerpen) en het Sint-Dimphnakapittel te Geel.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom 's-Hertogenbosch en werd "zetel" van een dekenij. Van 1731 tot 1759 werd de dekenij bestuurd door de aartsbisschop van Mechelen, daarna door de bisschop van Antwerpen. Na 1801 behoorde het tot het aartsbisdom Mechelen en was het zetel van een dekenij.
Lit.: KUYL P.D., *Gheel vermaerd door den eerdienst der Heilige Dimphna*, Antwerpen, 1863. – JANSSENS G., *Gheel in beeld en schrift*, Turnhout, 1900. – KOYEN M.H. en DE BONT M., *Geel door de eeuwen heen*, Geel, 1975, p. 88-95. – COPPENS J.A., *Nieuwe beschrijving van het bisdom van 's-Hertogenbosch*, IV, 's-Hertogenbosch, 1844, p. 142-149, 171-180.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd op 22 maart 1999 overgebracht naar het stadsarchief Geel.
Lit.: KOYEN M.H., *Inventaris van het dekanaal archief van het distrikt Geel en van het parochiearchief van Sint-Amands te Geel*, in *Jaarboek van de Vrijheid en het Land van Geel*, 2, 1963, p. 7-42.
Elders bewaard archief: Een document over de Broederschap van het Heilig Sacrament (1778-1781) is te vinden in het *archief van de Sint-Andrieskerk te Balen.*
Het vrij omvangrijk archief van de Sint-Amandsparochie en van de dekenij Geel werd in 1961 in bewaring gegeven aan het Geels Geschiedkundig Genootschap, die het ook inventariseerde en berust momenteel op het stadsarchief te Geel. Visitatieverslagen van de landdeken (1727, 1732) berusten op het archief van het bisdom Antwerpen (Buscoducensia 6).

Archief van de Sint-Amands- en Sint-Dimphnakerk te Geel, 1500-1840

0,08 str. m. – 7 inv. nrs.
□ Inhoud: Denombrement van de goederen (1787). – Proces pastoor Oppelius tegen G. Stijnen (1623-1626).
Bevat ook de archieven van: Sint-Dimphnakerk te Geel* (1540-1787), 3 nrs.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/041.1 (VANNERUS

J., *Inventaris van het kerkarchief van Geel*).

SINT-DIMPHNAKERK TE GEEL
Geel, 800 -

De oude Sint-Martinusparochie nam vermoedelijk in het begin van de 13de eeuw toen de Sint-Amandusparochie werd opgericht Sint-Dimphna als patrones aan en werd een beroemd bedevaartsoord. In 1532 werd hier door de familie de Merode, die de personaatsrechten bezat, een college van tien vicarissen (kapelanen) opgericht, dat in 1562 omgevormd werd tot een kapittel. De Sint-Dimphnakerk was na de oprichting van de Sint-Amandusparochie geen echte parochie meer, maar had wel eigen kerkmeesters en beschikte over gedeeltelijke parochierechten, zoals begraafrechten voor de kanunniken, hun personeel, de kerkmeesters en de in Geel verpleegde geesteszieken. In de 19de eeuw werd de parochie opnieuw opgericht bij KB van 21 september 1874.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom 's-Hertogenbosch en werd zetel van een dekenij (Sint-Amandus), die van 1731-1759 bestuurd werd door de aartsbisschop van Mechelen, later door de bisschop van Antwerpen. Na 1801 behoorde het tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: KUYL P.D., *Gheel vermaerd door den eerdienst der Heilige Dimphna*, Antwerpen, 1863. – JANSSENS G., *Gheel in beeld en schrift*, Turnhout, 1900. – KOYEN M.H. en DE BONT M., *Geel door de eeuwen heen*, Geel, 1975, p. 86-89.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd op 22 maart 1999 overgebracht naar het stadsarchief Geel.
Elders bewaard archief: Een aantal bescheiden over de Sint-Dimphnakerk vindt men ook in het parochiearchief van Sint-Amandus, dat momenteel bewaard wordt op het stadsarchief te Geel.

Archief van de Sint-Dimphnakerk te Geel, 1500-1840
Onderdeel van: Archief van de Sint-Amands- en de Sint-Dimphnakerk Geel.
□ Inhoud: Denombrement van de goederen (1787). – Bescheiden betreffende kanunnik Ch. Cools (1752-1759).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/041.2 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Geel*).

SINT-LAMBRECHTSKERK TE GEEL-BEL

Geel, 1200-

De patronaatsrechten behoorden aan de plaatselijke heer (de Berthouts, later de Merode's), die ze in 1590 schonken aan het enkele decennia eerder gestichte Sint-Dimphnakapittel te Geel.
Maakte tot 1559 deel uit van het bisdom Luik, dekenij Beringen, daarna behoorde het tot het bisdom 's-Hertogenbosch, dekenij Geel -in 1731-1759 bestuurd door de aartsbisschop van Mechelen, daarna door de bisschop van Antwerpen-, na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen, dekenij Geel.
Lit.: KUYL P.D., *Gheel vermaerd door den eerdienst der Heilige Dimphna*, Antwerpen, 1863, p. 272-276. – JANSSENS G., *Gheel in beeld en schrift*, Turnhout, 1900, p. 190-195. – KOYEN M.H. en DE BONT M., *Geel door de eeuwen heen*, Geel, 1975, p. 101-102. – COPPENS J.A., *Nieuwe beschrijving van het bisdom van 's-Hertogenbosch*, IV, 's-Hertogenbosch, 1844, p. 161-162.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd op 22 maart 1999 overgebracht naar het stadsarchief Geel.
Elders bewaard archief: In het parochiearchief van Sint-Amands, bewaard op het stadsarchief te Geel, bevinden zich een aantal bescheiden over de parochie Bel.

Archief van de Sint-Lambrechtskerk te Geel-Bel, 1787

0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Denombrement van de goederen (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/041.3 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Bel (Geel).*

Archief van de Sint-Lambrechtskerk te Geel-Bel, 1690-1799

Onderdeel van: Archief van de Sint-Pieterskerk te Mol, 1069-1094.
26 inv. nrs.
□ Inhoud: Persoonlijke bescheiden van Dominicus de Haen, kapelaan, later onder curatele geplaatst als zwakzinnige (1690-1776), 23 nrs. – Lijst afgestorven leden Sint-Barbaragilde (18de eeuw). – School (1756).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. K17/090.1 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 3, Brussel, 1979, p. 161-162).

SINT-LAURENTIUSKERK TE GEEL-ZAMMEL-OOSTERLO

Geel, 1536-

In 1412 is er reeds sprake van een Sint-Laurentiuskapel, die bediend werd door onderpastoors van de Sint-Amandskerk. Omwille van de grote afstand tot deze kerk werd er rond 1520 een poging ondernomen door de inwoners van de gehuchten Zammel, Oosterlo, Varendonk, Watereind en Hazenhout om de oprichting van een zelfstandige parochie te bekomen. Paus Clemens VII stemde hierin toe in 1524, keizer Karel V in 1525 maar o.a. door tegenstand van de moederparochie duurde het tot 9 juli 1536 vooraleer de zaak rond was. Het patronaatsrecht bleef in handen van de plaatselijke heer, de Merode's. Het nabijgelegen gehucht Oosterlo, waar er een Sint-Luciakapel bestond, heeft herhaaldelijk met processen de bevoegdheid van de pastoor en parochieoverheid van Zammel aangevochten. De inwoners van Varendonk gingen allen "ter kerke" in Westerlo, dat veel dichterbij was. Wanneer zij hun Pasen hielden in Zammel moesten zij voorbij de kerk van Westerlo naar het Geels gehucht gaan. In 1872 werd Oosterlo een zelfstandige parochie.

Behoorde tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, vanaf 1559 tot het bisdom 's-Hertogenbosch, dekenij Geel -in 1731-1759 bestuurd door de aartsbisschop van Mechelen, daarna door de bisschop van Antwerpen-, vanaf 1801 tot het aartsbisdom Mechelen, dekenij Geel.

Lit.: STIJNEN M., *De parochie Zammel in vijf eeuwen*, Geel, 1986. – KUYL P.D., *Gheel vermaerd door den eerdienst der Heilige Dimphna*, Antwerpen, 1863, p. 362-370. – JANSSENS G., *Gheel in beeld en schrift*, Turnhout, 1900, p. 200-201. – KOYEN M.H., *Inventaris van de parochiearchieven van Zammel en Oosterlo*, in *Jaarboek van de Vrijheid en het land van Geel*, IX, 1970, p. 5-83. – KOYEN M.H. en DE BONT M., *Geel door de eeuwen heen*, Geel, 1975, p. 96-101. – COPPENS J.A., *Nieuwe beschrijving van het bisdom van 's-Hertogenbosch*, IV, 's-Hertogenbosch, 1844, p. 296-297.

Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd op 22 maart 1999 overgebracht naar het stadsarchief Geel.

Lit.: KOYEN M.H., *Inventaris van de parochiearchieven van Zammel en Oosterlo*, in *Jaarboek van de Vrijheid en het Land van Geel*, IX, 1970, p. 5-83.

Elders bewaard archief: Het niet onbelangrijke parochiearchief werd overgedragen aan het Geels Geschiedkundig Genootschap en berust momenteel in het stadsarchief te Geel. Ook in het archief van de Sint-Amandsparochie te Geel, eveneens bewaard op het stadsarchief te Geel, vindt men een aantal dossiers over Zammel. In het archief van het bisdom Antwerpen en in het archief van de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal van Antwerpen, beiden bewaard in de bibliotheek van de Universiteit Antwerpen, Stadscampus, bevinden zich bescheiden over de parochie.

In het archief van het bisdom Antwerpen vindt men een historiek van de parochie (ca. 1900, 12 p.).

Archief van de Sint-Laurentiuskerk te Geel-Zammel-Oosterlo, 1602-1667
0,01 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Schenking (1667). – Processtuk (1602).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/041.4 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Zammel-Oosterlo te Geel*).

SINT-LAMBRECHTSKERK TE GESTEL
Gestel, 1200-

Het patronaatsrecht was, zeker in 17de-18de eeuw in handen van de bisschop van Antwerpen.
De zeer kleine parochie hoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Herentals, vanaf 1610 dekenij Lier, vanaf 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: STOCKMANS J.B., *Geschiedenis der gemeenten Kessel, Bevel, Nylen, Emblehem en Gestel*, Lier, 1910, p. 381-406.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Lambrechts in mei 1961.

Archief van de Sint-Lambrechtskerk te Gestel, 1398-1862
0,86 str. m. – 267 inv. nrs.
□ Inhoud: Cartarium (1398-1754), 19 nrs. – Jaargetijden, missen en legaten (1582-1794), 12 nrs. – Gieten van klokken (1641-1751), 2 nrs. – Manualen van kerkmeesters (1769-1795), 5 nrs. – Rekeningen (1554-1828), 80 nrs. -Pastorie (1640-1793), 3 nrs. – Verpachting van de pastorele tienden (1734-1794), 29 nrs. – Bescheiden betreffende de beneficies van Onze-Lieve-Vrouw (1662-1761), Sint-Lambertus (1664-18de eeuw) en de kosterij (1641-1786), 26 nrs. – Gedicht ter gelegenheid van eerste mis van Philippus van Nocken, Brigittijn te Hoboken (1757). – Thesissen verdedigd door Benedictus Huntiens, Dominicaan te Antwerpen (1778) en door Ildefonsus van Herselt en Rumoldus van Sombeek, Kapucijnen te Antwerpen (1782), 2 nrs. – Nalatenschap F.N. Mangelschots (1792-1807).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Lambrechtsparochie te Gestel* (1606-1796), 67 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/042 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 4, Brussel, 1985, p. 41-51).

Archief van de Sint-Lambrechtskerk te Gestel - Charters, 1398-1754
0,05 str. m. – 19 inv. nrs.
□ Inhoud: Retroacta en schenkingsakten, voornamelijk betreffende misfundaties en de kapelanie (1398-1754), 19 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/042 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 4, Brussel, 1985, p. 51-55).

ONZE-LIEVE-VROUW-GEBOORTEKERK TE GIERLE
Gierle, 1100-

Tot 1612 vormde Gierle, samen met Tielen, waar een kapelaan resideerde, één parochie. De patronaatsrechten waren in handen van het plaatselijk herengeslacht van Ranst, later van de familie Spapen tot de bisschop van Antwerpen dit in 1612 bij de splitsing voor zichzelf verwierf.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Herentals, vanaf 1801 tot aartsbisdom Mechelen.
Lit.: VAN ROEY K., *Geschiedkundige aanteekeningen over Gierle*, in *Taxandria*, 1913, p. 117-152. – VAN CASTER E., *Grafschriften Gierle (XVIe-XIXe eeuw)*, Antwerpen, 1984. – KOYEN A., *Tielen mijne vriend*, Kasterlee, 1980, p. 85-108.
Archiefgeschiedenis: Voor het grootste deel in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Onze-Lieve-Vrouw-Geboorte op 19 juni 1962; een aantal nummers werden uit het bestaande bestand *oud gemeentearchief Gierle* gelicht.

Archief van de Onze-Lieve-Vrouw-Geboortekerk te Gierle, 1479-1857
2,64 str. m. – 383 inv. nrs.
□ Inhoud: Manualen van beheer van kerkgoederen (1588-1817), 6 nrs. – Rekeningen Armentafel (1756-1768). – Fundaties en schenkingen (1484-1794), 18 nrs. – Kerkmeubilair en kerkgebouw (1598-1780), 6 nrs. – Rekeningen (1569-1798), 141 nrs. – Bescheiden betreffende pastoorsfunctie en beheer pastoorsgoederen (16de eeuw-1821), kapelanie en onderpastorij (16de eeuw-1800), de kapel van Rooien (17de eeuw-1795) en het Kwezelshuis (verblijf voor 2 "geestelijke dochters" (1706-1782), 42 nrs. – Testamenten, verleden door de pastoors (1733-1786), 14 nrs. – Ledenlijst en statuten van de Broederschap van de Goede Dood (1714-1715), 2 nrs. – Verhandelingen over kerkelijke tienden (1796-1857), 2 nrs. – Manuaal van het Onze-Lieve-Vrouwbeneficie te Lille (18de eeuw). – Bescheiden over priesters van Bekkerzeel, Lier, Mechelen, Meerhout en Oelegem (1741-1800), 5 nrs. – "Aansluitingspatent" van de vrijmetselaarsloge "La Concorde" te Rotterdam (18de eeuw).

Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Onze-Lieve-Vrouw-Geboorteparochie te Gierle* (1569-1796), 108 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/043 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 3, Brussel, 1979, p. 87-101).

SINT-LAMBERTUSKERK TE GROBBENDONK

Grobbendonk, 800 -

Het patronaatsrecht van de oude parochie van Ouwen, zoals Grobbendonk lange tijd werd genoemd, was in handen van het Sint-Gorikskapittel te Kamerijk, die het in 1657 verkocht aan het Seminarie te Antwerpen. Het grootste deel van de tienden was bezit van de abdij Rozendaal te Sint-Katelijne-Waver.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Herentals en na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: GOETSCHALCKX P.J., *Geschiedenis van Grobbendonk*, III, Hoogstraten, 1899.
Archiefgeschiedenis: Het grootste deel van de bescheiden werden op 20 april 1961 in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Lambertus (Aanw. 1961/30), nr. 109 werd op 18 mei 1949, samen met andere bescheiden in bewaring gegeven door het gemeentebestuur van Grobbendonk en nr. 191bis werd op 7 juli 1987 (Aanw. 1987/14) geschonken door dhr. Francis Drijbooms te Bouwel.
Elders bewaard archief: In een particulier archief in Grobbendonk, afkomstig van de laatste griffiers van de schepenbank, vindt men o.a. een manuaal van de kerk (1794, 1796) e.a. Het weinige archief dat nog op de pastorie berustte werd op 4 juli 2000 overgebracht naar het stadsarchief Herentals.

Archief van de Sint-Lambertuskerk te Grobbendonk, 1430-1795

3,52 str. m. – 388 inv. nrs.
□ Inhoud: Rentebrieven (1615-1791). – Rekeningen (1603-1791), 147 nrs. – Aanstelling vicaris (1676-1780). – Manuaal van pastoriegoederen (18de eeuw). – Bouw en herstel van pastorie (1714-1778). – Testamenten verleden door pastoors en onderpastoors (1671-1794).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Lambertusparochie te Grobbendonk* (1576-18de eeuw), 193 nrs. – Maria Magdalenagodshuis te Grobbendonk* (1430-1804), 1 nr.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/044 (BOUMANS R. en BOUSSE A., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 2, Brussel, 1971, p. 70-78).

ONZE-LIEVE-VROUWEKERK TE HALLAAR

Hallaar, 1350-

Vermoedelijk opgericht door de Berthouts als slotkapel in de buurt van hun versterking in Hallaar. Deze H. Kruiskapel wordt reeds in de 14de eeuw vermeld. Omstreeks 1502 werd dit door de stichting van een beneficie een Onze-Lieve-Vrouwekapel, waaraan een eigen kerkfabriek verbonden was. Het was geen onafhankelijke parochie maar ging af van de parochie Heist-op-den-Berg. Het personaat hiervan, dat ook de benoeming van de bedienaar van Hallaar inhield, was aanvankelijk in handen van de Berthouts maar werd in 1618 verbonden aan het ambt van de aartspriester van Antwerpen. Ook de tienden waren oorspronkelijk bezit van de Berthouts, maar kwamen in 1244 voor een deel in handen van de Sint-Bernardsabdij te Hemiksem (Vremde). Aan de kerk was ook een vrij belangrijke H. Kruiskapel (de oorspronkelijke stichting) met beneficie verbonden. De zeker sinds 1650 ter plaatse residerende *deservitor* bezat alleszins sedert 1778 bepaalde parochiale rechten. Pas in 1824 -volgens sommigen reeds in 1803- werd het een afzonderlijke parochie, waartoe ook een aantal huizen in Hulshout hoorden.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Herentals, later Lier en na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: LIEKENS L., *Geschiedenis van de gemeenten Heist-op-den-Berg, Booisschot, Hallaar en Gestel*, Mechelen, 1897, p. 314-337. LAMBRECHTS R., *Sprokkelingen over Hallaars kerk*, in *'t Zwaantje*, VI, 1966, p. 30-37. – VAN LOO R. en LAMBRECHTS R., *Zo was...Hallaar*, Antwerpen, 1973.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Lambertus te Heist-op-den-Berg op 22 maart 1962 (Aanw. 1962/7).
Elders bewaard archief: Zie ook, *Archief van de Sint-Lambertuskerk te Heist-op-den-Berg*, nrs., 2, 7, 8, 10, 233, die deels Hallaar betreffen.
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie (ca. 1900, 53 p.).

Archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Hallaar, 1520-1836

Onderdeel van: Archief van de Sint-Lambertuskerk te Heist, 281-530.
250 inv. nrs.
□ Inhoud: Inventaris van kerkarchief (1632) en kerklijnwaad (1776), 2 nrs. – Cijnsboeken (1575-1689), 2 nrs. – Verpachting van eigendommen (1571-1818), 4 nrs. – Rekeningen (1561-1836), 173 nrs. met bewijsstukken (17de-18de eeuw), 3 nrs. – Memorieboeken van kerkmeesters (1636-1708), 20 nrs. – Rekeningen van de ontvanger der kerkcijnzen (1680-1761), 8 nrs. – Kerktienden (1630-1707), 4

nrs. – Verkoop van hout (1571-1672), 3 nrs. – Herstellingswerken kerk en kerkhof (1755-1786), 4 nrs. – Processen, ingespannen door de kerkmeesters (1615-1668), 3 nrs. – Betwistingen, voornamelijk met de pastoor van Heist (1733-1788), 5 nrs. – Bescheiden betreffende de H. Kruiskapel (1560-1787), 6 nrs.
Bevat ook de archieven van: H. Kruiskapel in de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Hallaar (1560-1787), 6 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/051 (BOUMANS R., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 2, Brussel, 1971, p. 90-96).

SINT-MAARTENSKERK TE HALLE
Halle, 1200-

Het patronaat was in handen van het kapittel van Kamerijk, de tienden waren verdeeld tussen de pastoor, de plaatselijke heer, de Sint-Bernardsabdij te Hemiksem (later de bisschop van Antwerpen), het klooster Vredenberg te Lier en het gasthuis van Herentals. Halle behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Lier en vanaf 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: BUS J, *De pastoors van Halle-bij-Zandhoven, van de Geuzentijd tot aan de Retorsien (1566-1648)*, in *Bijdragen tot de Geschiedenis...Brabant*, Reeks 3, II, 1950, p. 16-23. – ID., *De tienden van Halle en het pastoreel inkomen*, in *Bijdragen tot de Geschiedenis...Brabant*, Reeks 3, V, 1953, p. 5-27. – Een aantal niet uitgegeven notities van E.H. J. Bus, pastoor van Halle zijn te vinden in *Losse Aanwinsten*, nrs. 56-64.
Archiefgeschiedenis: In februari 1949 in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Maarten.
Elders bewaard archief: Op de pastorie bewaart men nog: historische notities over de geschiedenis van hoeven, grafzerken, jaargetijden e.d. (ca. 1850), boekhoudkundige documenten (ca. 1843-) en goederenbeheer (20ste eeuw), broederschappen (1841-), sermoenen en kanselberichten (1862-20ste eeuw), status animarum (ca. 1910), verbouwingswerken aan kerk (1920-) en inboedel (1883-), parochieregisters: dopen (1813-), huwelijken (1833-) en overlijdens (1814-), notulen kerkraad (1840-), manuaal van ontvangsten van een particulier (de Caters?) (ca. 1838-1852) e.a.
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie (1901, 85 p.).

Archief van de Sint-Maartenskerk te Halle, 1384-1936
2,25 str. m. – 373 inv. nrs.
□ Inhoud: Grenzen met Sint-Antonius (Brecht) en Zoersel (18de eeuw-1932), 2 nrs. – Communicantenlijsten en status animarum (1703-1784). – Stichtingen en jaargetijden (1657-1881). – Afkondigingen kerkelijke diensten (1847-1861). – Rekeningen (1568-1889), 217 nrs. – Manualen van kerk-, pastorie- en kosterijgoederen (1683-1791), 11 nrs. – Memorialen (17de eeuw), 2 nrs. – Pastorie (1659-1861).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Maartensparochie te Halle* (1570-1844), 105 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/047 (JAMEES A., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 1, Brussel, 1964, p. 4-15).

SINT-AMANDUSKERK TE HEFFEN
Heffen, 1100-

Het patronaat over de kerk bleef aan de bisschop van Kamerijk terwijl te tienden grotendeels in handen kwamen van het Sint-Romboutskapittel en voor een kleiner deel aan de abdij van Grimbergen.
Hoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Brussel, daarna tot het aartsbisdom Mechelen, dekenij Mechelen (tot 1643), daarna maakte het deel uit van een afzonderlijk stadsdistrict.
Lit.: VERBESSELT J., *Het parochiewezen in Brabant tot het einde van de 13de eeuw*, X, p. 359-379.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 1-7 werden in maart 1961 in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Heffen. Nrs. 8-9 werden in 1968 overgemaakt door het archief van het aartsbisdom Mechelen (Aanw. 1968/22).
Dit bestand werd in 1993 door het Rijksarchief overgedragen aan het Stadsarchief Mechelen.
Lit.: VAN DE WIEL C., *Archivalia betreffende de kerkelijke geschiedenis van Heffen, Hever, Hombeek, Leest en Muizen (1522-1803)*, in *Handelingen van de Koninklijke Kring voor Oudheidkunde, Letteren en Kunst van Mechelen*, LXXXV, 1981, p. 199-212.
Elders bewaard archief: Een aantal bescheiden (14de-18de eeuw), w.o. 32 charters (1365-1676) van kerk en parochie worden bewaard in het archief van het aartsbisdom te Mechelen.

Archief van de Sint-Amanduskerk te Heffen, 1573-1807
0,12 str. m. – 9 inv. nrs.
□ Inhoud: Cijnsboeken (1573-1597) - Manuaal van goederen en inkomsten (17de eeuw) - Denombrement (1787) - Status animarum (einde 17de eeuw, 1732) - Notities betreffende het houden van parochieregisters (1724-1807) - Diverse bescheiden.
Bevat ook de archieven van: Armentafel te Heffen*(1573, 18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/048 (BOUMANS R., *Archief van de parochiekerk van Heffen*).

SINT-LAMBERTUSKERK TE HEIST-OP-DEN-BERG
Heist-op-den-Berg, 800 -

De oorspronkelijke parochiekerk stond in het gehucht Lo en was reeds in de 14de eeuw in verval en werd afgebroken in de 15de eeuw. Voor die periode werd de bestaande Sint-Lambertuskapel in de wijk Berg -en op een grote verhevenheid gelegen- parochiekerk. Deze was vroeger opgericht door de grondheer, het Sint-Lambertuskapittel van Luik. Sindsdien spreekt men ook steeds van Heist-op-den-Berg. Een deel van de tienden, die in handen waren van de Berthouts, gingen in 1244 over op de Sint-Bernardsabdij te Hemiksem (Vremde). Het personaat van de parochie, waaraan ook het benoemingsrecht van de pastoor van Schriek verbonden was, werd in 1618 gehecht aan het ambt van de aartspriester van Antwerpen. In 1873 werd het de zetel van een dekenij.
Tot de parochie hoorden ook de oude kapel van het H. Kruis in de wijk Hallaar, vermoedelijk door de Berhouts als slotkapel in de buurt van hun versterking aldaar opgericht en reeds in de 14de eeuw vermeld. Omstreeks 1502 werd dit door de stichting van een beneficie een Onze-Lieve-Vrouwekapel, waaraan een eigen kerkfabriek verbonden was. De zeker sinds 1650 ter plaatse residerende *deservitor* bezat alleszins sedert 1778 bepaalde parochiale rechten. Pas in 1824 -volgens sommigen reeds in 1803- werd het een afzonderlijke parochie.
In de wijk Booischot stond, zeker reeds omstreeks 1410, een Sint-Salvatorkapel waar in 1418 een kapelanie werd opgericht. Deze werd reeds vroeg bediend door een aldaar residerende kapelaan. Pogingen in 1650, 1733 en 1773 om het statuut van een zelfstandige parochie te krijgen mislukten echter, wel kreeg de kapelaan in 1733 dooprecht. Pas in 1805 werd de zelfstandige Sint-Salvatorparochie opgericht.
Het Heistse gehucht Bernum behoorde kerkelijk tot de parochie Itegem terwijl het gehucht Bruggeneinde tot de parochie Hulshout behoorde. In de 19de eeuw werden nog de parochies in de wijken Goor (Sint-Alphonsus, 1873) en Pijpelheide-Booischot (Onze-Lieve-Vrouw en Sint-Jozef, 1875) opgericht.

Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Herentals (tot 1610), later Lier en na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: LIEKENS L., *Geschiedenis van de gemeenten Heist-op-den-Berg, Booisschot, Hallaar en Gestel*, Mechelen, 1897, p. 209-359. – HERTELEER L., *Geschiedenis van Heist-op-den-Berg 1795-1976*, Heist-op-den-Berg, 1986.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Lambertus op 22 maart 1962 (Aanw. 1962/7).
Elders bewaard archief: In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie (ca. 1900, 11 p.).

Archief van de Sint-Lambertuskerk te Heist-op-den-Berg, 1475-1842
8,87 str. m. – 823 inv. nrs.
□ Inhoud: Verkiezing van kerk- en armenmeesters (1735-1740). – Cijnsboeken van kerk en Armentafel (1650-18de eeuw), 4 nrs. – Testamenten ten voordele kerk en Armentafel (1491-1745). – Inventarissen (1665-1696). – Leggers van goederen en inkomsten (1593-1754), 4 nrs. – Cijnsboeken (1574-1832), 2 nrs. – Rekeningen (1588-1824), 160 nrs. – Memorieboeken van de kerkmeesters (1682-1804), 7 nrs. – Rekeningen van de ontvanger der kerkcijnzen (1662-1781), 14 nrs. – Verkoop van hout (1613-), 2 nrs. – Werken aan kerk en kerkhof (1614-1753), 5 nrs. – Pastorale en andere tienden (1611-1795), 10 nrs. – Ontgonnen bossen en heiden (18de eeuw). – Bouw en verbouwing pastorie (1663-1772), 3 nrs. – Processen, ingespannen door de pastoors (1688-1794), 7 nrs. – Bescheiden betreffende de vaste kapelanie (1533-1842), 6 nrs. – Bescheiden betreffende de schoolmeester-organist in Heist (1623-1775) en de schoolmeester op het Goor (1767-1791), 3 nrs. – Bescheiden betreffende de parochie Ukkel (1650-18de eeuw).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Lambertusparochie te Heist-op-den-Berg*, (1475-18de eeuw), 239 nrs. – Sint-Salvatorkapel te Booischot* (1543-1801), 50 nrs. – Onze-Lieve-Vrouwekerk te Hallaar (1520-1836), 250 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/051 (BOUMANS R., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 2, Brussel, 1971, p. 80-102).

SINT-NIKLAASKERK TE HEMIKSEM
Hemiksem, 1200-

Onstaan uit de moederparochie Kontich en in het begin van de 13de eeuw uitgegroeid tot een zelfstandige parochie, waarvan de patronaatsrechten aanvankelijk in handen waren van de abdij van Lobbes. In 1570 kwamen zij in het

bezit van de graaf van Cantecroy (Mortsel), Antonius de Granvelle. Tiendenheffers waren zowel de pastoor als de Sint-Bernardsabdij, die sinds 1244 in Hemiksem, meestal *Hemessen* of *Heymissen* genaamd, was gevestigd.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom en dekenij Antwerpen, na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: DE SCHEPPER L., *Oud- en nieuw Hemiksem met de Sint-Bernardusabdij, Antwerpen*, 1957. – ID., *Heymissen*, Antwerpen, 1974. – KEERSMAEKERS R., *Beknopte geschiedenis van Hemiksem*, 1926.
Archiefgeschiedenis: Voor het grootste deel in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Niklaas op 6 april 1966 (Aanw. 1966/15); een aantal bescheiden werden uit het bestand *Oud gemeentearchief van Hemiksem* gelicht.
Elders bewaard archief: In het archief van het bisdom bewaart men een historiek van de parochie door J. De Keuster (1900, 26 p.).

Archief van de Sint-Niklaaskerk te Hemiksem, 1503-1899
0,65 str. m. – 60 inv. nrs.
□ Inhoud: Legaten en fundaties (1650-1759), 4 nrs. – Manuaal van inkomsten (1610). – Rekeningen (1558-1867), 5 nrs. – Denombrement van kerkgoederen (1787), 2 nrs.
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Niklaasparochie te Hemiksem* (1578-1794), 16 nrs.
► Toegang(en): Inventaris: Leeszaalnr. T17/052 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 4, Brussel, 1985, p. 56-59).

Archief van de Sint-Niklaaskerk te Hemiksem - Charters, 1302-1774
0,10 str. m. – 75 inv. nrs.
□ Inhoud: Charters, voornamelijk retroacta betreffende de fundaties J. Sanders (1454-1468) en P. Wielanck (1427-1487) en retroacta van rentebrieven (1472-1727), 75 oorkonden.
► Toegang(en): Inventaris: Leeszaalnr. T17/052 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 4, Brussel, 1985, p. 60-77).

BROEDERSCHAPPEN EN GILDEN TE HERENTALS
Herentals, 1290-1795

De broederschap van Onze-Lieve-Vrouw (reeds voor 1296 opgericht) en deze van het Heilig-Sacrament stonden in voor het onderhoud van de gelijknamige altaren in de Sint-Waldetrudiskerk en bevorderden de eredienst hiervan.
De Sint-Antoniusgilde was een kolverniersgilde en deze van Sint-Joris een

kruisbooggilde.
Lit.: VAN SPILBEEK W., *Geschiedenis van Herenthals*, Herentals, 1938, p. 171-188, 235-243.
Archiefgeschiedenis: Op 3 september 1992 in bewaring gegeven aan het stadsarchief van Herentals.

Archief van de Broederschappen en Gilden te Herentals, 1428-1753
5 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen van de broederschappen van Onze-Lieve-Vrouw (1428-1600) en van het Heilig Sacrament (1597-1597, 1636-1637), 2 nrs. – Diverse bescheiden van de broederschap van het Heilig Sacrament (1615-1746). – Sint-Antoniusgilde (1663) en Sint-Jorisgilde (1686).
Bevat ook de archieven van: Sint-Antoniusgilde (kolveniers) te Herentals (1663). – Sint-Jorisgilde (kruisboog) te Herentals (1686). – Broederschap van Onze-Lieve-Vrouw in de Sint-Waldetrudiskerk te Herentals (1428-1600). – Broederschap van het Heilig Sacrament in de Sint-Waldedrudiskerk te Herentals (1595-1753).

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/053.1 (VANNERUS J., *Inventaris van de archieven van de Broederschappen en Gilden te Herentals*).

KAPELLEN EN KLUIS TE HERENTALS
Herentals, 1450-1795

Verschillende kapellen op het grondgebied van Herentals: Onze-Lieve-Vrouw-op-den-Wochterberg of Sint-Jobkapel (16de eeuw), Onze-Lieve-Vrouw-in-'t-Zand (16de eeuw-1830), Heilige Kruiskapel (16de eeuw).
Lit.: VAN SPILBEEK W., *Geschiedenis van Herenthals*, Herentals, 1938, p. 357-367.
Archiefgeschiedenis: Op 3 september 1992 in bewaring gegeven aan het stadsarchief van Herentals.

Archief van de Kapellen en Kluis te Herentals, 1611-1732
1 inv. nr.
□ Inhoud: Kapel van Onze-Lieve-Vrouw-op-'t-Zand (1611-1618, 1713), Kapel van Onze-Lieve-Vrouw-op-den-Worchterberg (1645), Heilige Kruiskapel aan de Kruisberg (1730-1732), "De Cluyse" bij de Onze-Lieve-Vrouwekapel buiten de Nederpoort (1721).
Bevat ook de archieven van: Kapel van Onze-Lieve-Vrouw-op-'t-Zand te

Herentals (1611-1713). – Kapel van Onze-Lieve-Vrouw-op-den-Worchterberg te Herentals (1645). – Heilige Kruiskapel aan de Kruisberg te Herentals (1730-1732). – De Kluis buiten de Nederpoort te Herentals (1721).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/053.2 (VANNERUS J., *Inventaris van de archieven van de Kapellen en Kluis te Herentals*).

SINT-WALDETRUDISKERK TE HERENTALS

Herentals, 1100-

De kerk en alle tienden kwamen in 1186 in handen van het Sint-Waldetrudiskapittel van Bergen (Mons), het personaat bleef in bezit van het kapittel van Kamerijk, tot het in 1531 overging op het pas opgerichte kapittel van Hoogstraten. Het benoemingsrecht van de kapelanieën en van de pastoors kwam toen grotendeels in handen van de graaf van Hoogstraten. In 1367 werd in deze kerk een kapittel opgericht dat ofwel nooit ofwel zeer kort heeft bestaan.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen en hoofdzetel van een dekenij, na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen en bleef de zetel van een dekenij.
Lit.: VAN SPILBEEK W., *Geschiedenis van Herenthals*, Herentals, 1938, p. 189-246. – GORIS J.M., *Bijdrage tot de aloude geschiedenis van de stad Herentals*, Herentals, 1969, p. 189-192.
Archiefgeschiedenis: Op 3 september 1992 in bewaring gegeven aan het stadsarchief van Herentals.
Elders bewaard archief: Het volledige archief van de kerk en parochie van Sint-Waldetrudis werd door de kerkfabriek in bewaring gegeven aan het stadsarchief Herentals.

Archief van de Sint-Waldetrudiskerk te Herentals, 1400-1790

8 inv. nrs.
□ Inhoud: Kapellen, altaren en beneficiën (1408-1790). – Testamenten verleden door de pastoors (1546-1615). – Rekeningen en bewijsstukken (1697-1769). – Denombrement van kerkgoederen (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/053.3.1 (VANNERUS J., *Inventaris van het archief van het Sint--Waldetrudiskerk te Herentals*).

Archief van de geestelijkheid van Herentals, 1209-1795

4 inv. nrs.
□ Inhoud: Heffing van tienden (1209-1795), 2 nrs. – Charters (1327-1344).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/053.3.2 (VANNERUS

J., *Inventaris van de archieven van de geestelijkheid van Herentals in het algemeen*).

SINT-GUMMARUSKERK TE HERENTHOUT

Herenthout, 1000-1805

De patronaatsrechten zouden aanvankelijk in handen geweest zijn van het Sint-Martinuskapittel te Utrecht en werden later bezit van het Sint-Gummaruskapittel te Lier. Na de afscheiding van de Sint-Pietersparochie en van het gehucht Wiekevorst (1642) bestond de parochie slechts uit enkele huizen rond de kerk, volledig omringd door grondgebied van de andere parochie van Herenthout, Sint-Pieter, waarvan de kerk slechts enkele honderden meters verwijderd was en telde de Sint-Gummarusparochie nog slechts een 80 à 100 zielen. In januari 1800 werd de kerk als nationaal goed verkocht maar kwam na enkele jaren weer in handen van de Herenthoutse gemeenschap, die ze als gemeenteschool inrichtte. Op 30 november 1805 werd ze officieel afgeschaft.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Herentals en na 1802 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: DONNET F., *Notice sur Herenthout*, in *Annales de l'Académie Royale d'Archéologie de Belgique*, Antwerpen, 1903, LV, p. 412-429. – GOETSCHALCKX P.J., *Herenthout*, in *Bijdragen tot de Geschiedenis...Brabant*, 1904, III, p. 165-178.
Archiefgeschiedenis: Voor het grootste deel in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Pieter op 17 mei 1961 (Aanw. 1961/40); een aantal bescheiden werden uit het bestand *Oud gemeentearchief van Herenthout* gelicht.
Elders bewaard archief: In het bestand "Archief van de familie Reynegom de Buzet" nrs. 127-132 vindt men een aantal documenten over de kerk.
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie door F.J. Goetschalckx (ca. 1900).

Archief van de Sint-Gummaruskerk te Herenthout, 1626-1799

Onderdeel van: Archief van de Sint-Gummarus- en de Sint-Pieter en Paulkerk te Herenthout, 1...127
(4,06 str. m. – 504 inv. nrs.)
□ Inhoud: Inventarissen (18de eeuw), 2 nrs. – Testamenten verleden door de pastoors (1671-1761). – Manualen van inkomsten (1672-1735), 6 nrs. – Rekeningen (1588-1614, 1653-1789), 43 nrs. – Denombrement van kerkgoederen (1787), 3 nrs. – Bescheiden betreffende Broederschappen van de H. Schapulier en de H. Cecilia (1658-18de eeuw).

Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Gummarusparochie te Herenthout* (1626-1782), 25 nrs. – Broederschap van de H. Schapulier (1658). – Broederschap van de H. Cecilia (18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris: Leeszaalnr. T17/054 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 4, Brussel, 1985, p. 84-98).

SINT-PIETER- EN PAULKERK TE HERENTHOUT
Herenthout, 1200-

Volgens sommige bronnen opgericht door hertog Hendrik I van Brabant, na afscheiding van de moederparochie Sint-Gummarus. Het patronaatsrecht werd in 1208 door de bisschop van Kamerijk aan de Sint-Aubertusabdij van Kamerijk geschonken. Te midden van de Sint-Pietersparochie was er een kleine enclave, die de moederparochie Sint-Gummarus vormde, waartoe tot 1642 ook -de latere gemeente- Wiekevorst behoorde. Het gehucht Echelpoel -later deel van de gemeente Bouwel- behoorde zeker tot in de 18de eeuw tot de Sint-Pietersparochie van Herenthout. In het gehucht Uilenberg was er een sterke Onze-Lieve-Vrouwverering, waarvoor in 1704 een kapel gebouwd werd. In het kasteel Ten Hove of Herlaar was er zeker reeds in 1494 een Onze-Lieve-Vrouwkapel, die in 1547 met nog meer goederen werd begiftigd. In 1613 stichtte de uitgeweken Herenthoutenaar Michiel de Neve, toen als koopman in Sevilla gevestigd, een Sint-Pietersbeneficie en schonk ook een nieuw altaar met schilderij en kerkornamenten aan de Sint-Pieterskerk.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Herentals en na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: DONNET F., *Notice sur Herenthout*, in *Annales de l'Académie Royale d'Archéologie de Belgique*, Antwerpen, 1903, LV, p. 373-411, 430-449. – GOETSCHALCKX P.J., *Herenthout*, in *Bijdragen tot de Geschiedenis...Brabant*, III, 1904, p. 165-178.
Archiefgeschiedenis: Voor het grootste deel in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Pieter op 17 mei 1961 (Aanw. 1961/40); een aantal bescheiden werden uit het bestand *Oud gemeentearchief van Herenthout* gelicht.
Elders bewaard archief: Op de pastorie bewaart men nog heel wat bescheiden over kerk en parochie, zie inventaris door T. Baeten.
In het bestand "Archief van de familie Reynegom de Buzet" nrs. 127-132 vindt men een aantal documenten over de kerk (16de-18de eeuw). Ook in het gelijkaardig bestand "Archief van de familie Reynegom de Buzet", bewaard op het Algemeen Rijksarchief te Brussel, (voor de geschiedenis zie onder "Archief van de familie Reynegom..") vindt men een aantal documenten over de kasteelkapel van

Herlaar (15de eeuw-1824).
In de *Archives départementales du Nord* te Rijsel (Frankrijk) vindt men in het bestand *Abbaye de Saint-Aubert de Cambrai* 36 H heel wat bescheiden over Herenthout, evenals in het bestand *Châpitre métropolitain de Cambrai* 4 G; in het archief van de Sint-Gummaruskerk en -kapittel te Lier bewaart men wat documenten over de tiende in Herenthout (nr. 327).
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie door P.J. Goetschalckx (ca. 1900). In een particulier archief in Grobbendonk, afkomstig van de laatste griffiers van de schepenbank van Grobbendonk, bewaart men o.a. een manuaal van de Armentafel (1792).

Archief van de Sint-Pieter- en Paulkerk te Herenthout, 1556-1863
Onderdeel van: Archief van de Sint-Gummarus- en de Sint-Pieter- en Paulkerk te Herenthout, 1...504
222 inv. nrs.
□ Inhoud: Charters (1557-1758), 3 nrs. – Testamenten verleden door de pastoors en onderpastoors (1668-1759), 2 nrs. – Ingeschrevenen in het zondagsgebed (1705-1717). – Manualen van het beheer van kerkgoederen (1610-1773), 11 nrs. – Rekeningen (1605-1788), 62 nrs. – Processen tegen de Sint-Aubertusabdij i.v.m. kerkgebouw (1656-1776), 3 nrs. – Manualen van pastoriegoederen (1670-1796), 2 nrs. – Denombrement van kerkgoederen (1787), 4 nrs. – Testamenten en persoonlijke bescheiden van pastoors (1625-1775) en kapelanen en onderpastoors (1618-1787), 20 nrs. – Bescheiden betreffende de beneficies van Sint-Niklaas (1730), Het Venerabel (1699-1744), van het H. Kruis (1557-1782), van Onze-Lieve-Vrouw van Zelle (1600-1743) en van het Spaans beneficie -gesticht door Michiel de Neve, die naar Spanje uitweek- (1628-18de eeuw), 31 nrs. – Aanstellingen van kosters (1670-1723), 2 nrs. – Bescheiden betreffende de Beursstichting Heyns-van Tongerlo (1593-1826) en de Meisjesschool (1758-1844), de kapel van Onze-Lieve-Vrouw op de Uilenberg (1670-18de eeuw) en de kapel van Onze-Lieve-Vrouw te Herlaar (Castraal beneficie) (1578-1787), 38 nrs. – Oefeningen van algebra (18de eeuw). – Formularium en voorbeelden van allerlei notariële akten en procesbescheiden, verzameld door Franciscus Proost, "gezworen klerk" en koster, voorheen wonende te Gierle en Baarle-Hertog (1785).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Pieter- en Paulparochie te Herenthout* (1546-1794), 155 nrs. – Beneficie van Sint-Niklaas (1730). – Venerabel beneficie (1699-1744), 3 nrs. – Beneficie van het H. Kruis (1557-1782), 2 nrs. – Beneficie van Onze-Lieve-Vrouw van Zelle (1600-1736), 3 nrs. – Spaans beneficie (1522-1767), 19 nrs. – Broederschap van de H. Schapulier (1768). – Beursstichting Heyns-van Tongerlo (1593-1826), 5 nrs. – Meisjesschool (1758-1844), 5 nrs. – Kapel van Onze-Lieve-Vrouw op de Uilenberg (1640-1783),

13 nrs. – Kapel van Onze-Lieve-Vrouw te Herlaar (Castraal beneficie) (1578-1787), 15 nrs.
► Toegang(en): Inventaris: Leeszaalnr. T17/054 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 4, Brussel, 1985, p. 84-98).

SINT-SERVAASKERK TE HERSELT
Herselt, 1000-

Het grootste deel van de tienden waren reeds in de 13de eeuw in handen van de abdij van Tongerlo, die in 1365 tevens het patronaatsrecht verkreeg van het kapittel te Kamerijk. Tot 1828 waren de meeste pastoors Norbertijnen van Tongerlo.
De parochie was kleiner dan de gemeente en besloeg alleen het dorpscentrum en het gehucht Varenwinkel en -tot 1651- ook Oosterwijk-Houtvenne. De gehuchten Bergom en Blauwberg hoorden tot de Sint-Lambertusparochie van Westerlo.
De Sint-Hubertuskapel, later -parochie van Ramsel, dat bestuurlijk afhing van Herselt, was ook kerkelijk afhankelijk van de parochie Westerlo. In 1857 werd het gehucht Blauwberg een onafhankelijke Onze-Lieve-Vrouw-ten-Hemel-Opgenomenparochie, terwijl in 1952 een gelijknamige parochie ontstond in de wijk Bergom.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Herentals en na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: DE BELIE W., *Herselt. Oudheidkundige gegevens*, Kontich, 1973. – ERENS M.A., *De pastoors van Herselt*, in *De Zuiderkempen*, VIII, 1939, p. 104-113. – BRAEKEN L., *De dekenij Herentals (1603-1669)*, Leuven, 1982.
Archiefgeschiedenis: Nr. 3 werd op 20 december 1961 door de kerkfabriek van Sint-Servaas in bewaring gegeven (Aanw. 1961/71). Nr. 7 werd in april 1998 gevonden in het archief van het provinciebestuur van Antwerpen in de dossiers Reeks H nrs. 118-120.
Elders bewaard archief: In het bestand "Archief van de Sint-Lambertuskerk te Westerlo", archiefblok 2 vindt men een manuaal van inkomsten van de Armentafel van Herselt (1755-1795). In het archief, bewaard op de pastorie, vindt men 382 documenten uit het ancien régime en heel wat bescheiden uit de 19de-20ste eeuw, o.a. parochieregisters (1805-). Hiervan bestaat een uitvoerige inventaris van dhr. Karel Eyckmans.
In het archief van de abdij Tongerlo zijn nogal wat bescheiden te vinden over de parochie Herselt.
In het archief van het bisdom bewaart men een historiek van de parochie (ca. 1900, 36 p.).

Archief van de Sint-Servaaskerk te Herselt, 1574-19de eeuw
0,06 str. m. – 6 inv. nrs.
□ Inhoud: Memoriaal (1574-19de eeuw). – Denombrement van kerkgoederen (1787), 2 nrs. – Manuaal van de onderpastoor (ca. 1776-1803).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/055 (VANNERUS J., *Inventaris van de kerkarchieven van Herselt*).

SINT-MARGARETHAKERK TE NATTENHAASDONK (HINGENE)
Hingene, 1000-

De oudste parochie op het grondgebied van Hingene was de Sint-Margaretha-parochie te Nattenhaasdonk, eertijds afgescheiden van de moederparochie Bornem en gelegen aan de samenloop van Schelde en Rupel. Deze parochie had reeds in de 13de en 15de eeuw erg te lijden van overstromingen en verdween bijna definitief door de overstroming van 1825 toen de wijk rond de kerk onder water kwam te staan. Toen werd de kerk van deze parochie verlegd naar het nabijgelegen gehucht Wintham, waar de inwoners reeds op het einde van de 18de eeuw pogingen hadden ondernomen om een zelfstandige parochie te worden, wat officieel in 1828 werkelijkheid werd.
Door de overstromingen raakte de parochie minder bevolkt en werd de Sint-Stevensparochie, in het huidige centrum van de gemeente, die gegroeid was uit de parochie Nattenhaasdonk, belangrijker, zeker toen ook het nabijgelegen hof uitgroeide tot een niet onbelangrijk kasteel.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, dekenij Brussel, daarna tot het bisdom Gent, na 1802 tot het aartsbisdom Mechelen. De naburige parochie van Sint-Steven te Hingene ressorteerde vanaf 1559 onder het bisdom Gent.
Lit.: MEES L., *Geschiedenis der gemeente Hingene*, (Gent), (1894). – VERBESSELT J., *Het Parochiewezen in Brabant tot het einde van de 13de eeuw*, VIII, p. 201-246.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Steven op 17 november 1960 (Aanw. 1960/68).
Elders bewaard archief: Zie ook *Archief van de Sint-Stevenskerk te Hingene*, passim; bij een vluchtig nazicht stelden wij vast dat nogal wat bescheiden die volgens de inventaris de Sint-Stevensparochie betreffen, in feite tot het bestand van de Sint-Margarethaparochie behoren.
Het grootste deel van het archief dat (vroeger) bewaard werd op de pastorie kwam via de nalatenschap van E.H. Meeus, ere-pastoor en overleden in Scherpenheuvel in 1981, op het archief van het aartsbisdom Mechelen terecht, dat het opnieuw

afstond aan de parochie. Het bevat o.a.: kerkrekeningen (1590...1767), broederschappen (1764-20ste eeuw), processtukken (17de-18de eeuw), legaten en fundaties (19de-20ste eeuw), notulen van de kerkraad (1828-), parochieregisters (1795-), losse bescheiden (1552-1969). Hiervan bestaat een inventaris.

Archief van de Sint-Margarethakerk te Nattenhaasdonk (Hingene), 1600-1799
Onderdeel van: Archief van de Sint-Stevenskerk te Hingene, 12...48.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Goederen van Kerk en Armentafel (1657-1749). – Ook andere bescheiden, die volgens de inventaris de Sint-Stevenskerk betreffen, behoren eigenlijk tot het bestand van de Sint-Margarethakerk.
Toegang:► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/056 (JAMEES A., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 1, Brussel, 1964, p. 16-17).

SINT-STEVENSKERK TE HINGENE
Hingene, 1200-

De oudste parochie op het grondgebied van Hingene was de Sint-Margaretha-parochie te Nattenhaasdonk, eertijds afgescheiden van de moederparochie Bornem en gelegen aan de samenloop van Schelde en Rupel. Deze parochie had reeds in de 13de en 15de eeuw erg te lijden van overstromingen en verdween bijna definitief door de overstroming van 1825 toen de wijk rond de kerk onder water kwam te staan. Toen werd de kerk van deze parochie verlegd naar het nabijgelegen gehucht Wintham, waar de inwoners reeds op het einde van de 18de eeuw pogingen hadden ondernomen om een zelfstandige parochie te worden, wat officieel in 1828 werkelijkheid werd.
Door de overstromingen raakte de parochie minder bevolkt en werd de Sint-Stevensparochie, in het huidige centrum van de gemeente, die gegroeid was uit de parochie Nattenhaasdonk, belangrijker, zeker toen ook het nabijgelegen hof uitgroeide tot een niet onbelangrijk kasteel.
De gehuchten Eikevliet -waar een kapel bestond- en Klein-Mechelen hoorden onder de parochie Puurs. Na pogingen in de tweede helft van de 18de eeuw om uit te groeien tot een zelfstandige parochie werd de Sint-Lambertusparochie in Eikevliet pas omstreeks 1802 opgericht.
De Sint-Stevenparochie behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, dekenij Brussel, daarna tot het bisdom Gent, dekenij Dendermonde, na 1802 tot het aartsbisdom Mechelen. De naburige parochie van Nattenhaasdonk kwam reeds in

1559 onder het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: MEES L., *Geschiedenis der gemeente Hingene*, (Gent), (1894). – VERBESSELT J., *Het Parochiewezen in Brabant tot het einde van de 13de eeuw*, VIII, p. 201-246.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Steven op 17 november 1960 (Aanw. 1960/68).

Archief van de Sint-Stevenskerk te Hingene, 1577-1819
2,20 str. m. – 48 inv. nrs.
□ Inhoud: Manuaal van kerkgoederen (1678-1762). – Benoeming en beheer goederen van koster-organist (1632-1763). – Benoeming van Kerk- en Armmeesters (17de eeuw). – Goederen van kerken en Armentafels en betwisting tussen de pastoors van Hingene en Nattenhaasdonk (1657-1749). – Kerkrekeningen (1628-1780), 14 nrs. – Nota betreffende de gehuchten Eikevliet en Sauvegarde (1787).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Stevensparochie te Hingene* (1601-1776), 16 nrs. – Sint-Margarethakerk te Nattenhaasdonk* (17de-18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/056 (JAMEES A., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 1, Brussel, 1964, p. 16-17).

ONZE-LIEVE-VROUWEKERK TE HOBOKEN
Hoboken, 1100-

Het patronaatsrecht en een groot deel van de tienden werden in 1135 door de bisschop van Antwerpen aan het Onze-Lieve-Vrouwekapittel van Antwerpen geschonken. Alhoewel de kerk als *capella* vermeld wordt, was het toen vermoedelijk reeds een parochiekerk. In de kerk was er een miraculeus kruisbeeld, de *Zwarte God* genoemd, dat veel bedevaarders aantrok. Na de industrialisatie omstreeks 1875 nam de bevolking sterk toe en werden nieuwe parochies opgericht: H. Hart van Jezus (Swaantjes) in 1902 en Sint-Jozef (Moretusburg) in 1911.
Hier werd ook in 1652 een Brigittijnenklooster opgericht, dat in 1784 door Jozef II werd afgeschaft.
Behoorde tot 1559 tot bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Lier, later Antwerpen, na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen, dekenij Antwerpen, en vanaf 1837 dekenij Kontich.
Lit.: KUYL P.D., *Hoboken en zijn wonderdadig kruisbeeld*, Antwerpen, 1866. – DIERICKX H., *Geschiedenis van Hoboken*, Antwerpen, 1954.

Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Onze-Lieve-Vrouw op 21 september 1966 (Aanw. 1966/28). Een aantal bescheiden betroffen het Brigittijnenklooster en werden bij dit bestand gevoegd.
Nr. 29 werd op 14 januari 2003 overgemaakt van het Algemeen Rijksarchief te Brussel.
Elders bewaard archief: Het grootste deel van het archief berust nog op de pastorie: liber memorialis en cartularium met zeer belangrijke gegevens over pastoors, fundaties, jaargetijden, school, kosterij, kerkgebouw, klooster van de Brigittijnen, 1557-), vele testamenten (1547-), broederschappen (1652-20ste eeuw), sermoenen (1743-19de eeuw), parochieblad (1923-), kerkgebouw en meubilair (1837-), manualen van pastoors (1692...1913), kapelanie (1693-), kosters (1742-1785), boekhoudkundige documenten (1823-), parochieregisters: dopen (1801-), huwelijken (1754-) met wat oudere notities door kosters, overlijdens (1837-), lijsten van vormelingen (1779-) en communicanten (1783-), oprichting van nieuwe parochies (1887-), notulen van de kerkraad (1829-), verkoop van de bibliotheek van de Brigittijnen. Hiervan bestaat deels een uitvoerige inventaris, onderverdeeld per pastoorsperiode, door E. VAN HONSTE (ook aanwezig op het Rijksarchief).
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie van L. Struyf (1902, 8 p.).

Archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Hoboken, 1566-1872
2,00 str. m. – 29 inv. nrs.
□ Inhoud: Historische notities met lijsten van pastoors en kerkgoederen (18de eeuw). – Rekeningen (1585-1748, 1775-1794), 9 nrs. – Manualen van inkomsten van kerk, pastorie, kapel en Armentafel (1566-1738), 4 nrs. – Fundaties en zondagsgebed (1780-1843). – Ledenlijst van de Broederschap van de H. Drievuldigheid (1683-1872).
Parochie van het H. Hart van Jezus (Zwaantjes), opgericht op 27 juni 1902: ledenlijst van het "Apostelschap des Gebeds" (1902-1920).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Onze-Lieve-Vrouweparochie te Hoboken* (1590-1794), 10 nrs. – Broederschap van de H. Drievuldigheid in de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Hoboken (1683-1872). – Parochie van het H. Hart van Jezus (De Zwaantjes) (1902-1920).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/057 (BOUSSE A., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 3, Brussel, 1979, p. 102-103).

ONZE-LIEVE-VROUW-GEBOORTEKERK TE ETTENHOVEN (HOEVENEN)

Hoevenen, 1248-

In 1248 verkreeg Gillis van Attenhoven toelating om een parochiekerk op te richten op de door hem nieuw ontgonnen gronden in Hoevenen, meestal Ettenhoven genoemd, naar de naam van de stichter. Dit gebied behoorde vroeger tot de Sint-Lambertusparochie van Ekeren. Het patronaatsrecht bleef in handen van de plaatselijke heren, de Attenhovens, na 1275 de heren van Breda en later de graven van Hoogstraten. In de 17de eeuw werd de kerk bediend door de Wilhelmieten van Huibergen. Het was een zeer kleine parochie, die bestond uit een drietal grotere -Ettenhoven, Ertbrand (de helft van het gelijknamige gehucht behoorde bij Kapellen) en Den Horen- en enkele kleine van mekaar verwijderde "enclaves". Men moet er rekening mee houden dat grote delen van de huidige gemeente Kapellen en mogelijk ook een deel van Stabroek tot de parochie Ettenhoven hoorden terwijl grote delen van de latere gemeente Hoevenen onder de Sint-Lambertusparochie van Ekeren bleven ressorteren.
De noodkerk van de parochie Putte (markiezaat Bergen op Zoom) stond ook na de verovering van deze parochie door de Staatsen op het grondgebied van de parochie Hoevenen, in Ertbrand, vlak bij de grens.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Luik, dekenij Hilvarenbeek, daarna tot het bisdom Antwerpen -landdekenij Bergen op Zoom (1559-1608/1611), later landdekenij Antwerpen-, vanaf 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: BRESSELEERS F., *Geschiedenis van Hoevenen*, Hoevenen, 1971. – GOETSCHALCKX P.J., *Kerkelijke Geschiedenis van Eekeren*, Ekeren, (1914) p. 247-309 (ook als bijdrage verschenen in *Bijdragen tot de Geschiedenis...*, XII, 1913, p. 231-292). Een gedetailleerde kaart met de grenzen van de parochie is te vinden in WAUTERS V.R. en SCHOETERS F., *Bewerking parochieregisters Hoevenen (het vroegere Ettenhoven)*, Ekeren, 1988 (onuitgegeven). – ELIAS VAN STABROUCK APA, P*older en Kempen. Bijdragen tot de geschiedenis van Stabroeck*, Antwerpen, (1938), p. 349-354.
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbanken en dorpsbesturen van Ekeren" nrs. 887-888
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie (ca. 1900, 17 p.).

Archief van de Onze-Lieve-Vrouw-Geboortekerk te Ettenhoven (Hoevenen), 1527-1787

0,02 str. m. – 3 inv. nrs.
□ Inhoud: Testament Pieter van Loven (1527). – Denombrement van de

kerkgoederen (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/058 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Ettenhoven (Hoevenen*).

SINT-MARTINUSKERK TE HOMBEEK
Hombeek, 1100-

Het personaat en patronaat van de kerk kwam in 1129 in handen van de Benedictinessenabdij van Kortenberg, die ook samen met de pastoor de tienden deelde.
Tot 1559 behoorde het tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij en landdekenij Brussel. Daarna ging het over tot het aartsbisdom Mechelen, dekenij Mechelen en na de splitsing ervan tot Mechelen-Zuid.
Lit.: DE RIDDER F., *Geschiedenis der Parochie Hombeek*, Mechelen, 1934.
Lit.: VAN DE WIEL C., *Archivalia betreffende de kerkelijke geschiedenis van Heffen, Hever, Hombeek, Leest en Muizen (1522-1803)*, in *Handelingen van de Koninklijke Kring voor Oudheidkunde, Letteren en Kunst van Mechelen*, LXXXV, 1981, p. 199-212.
Archiefgeschiedenis: deze bestanden werden in 1993 door het Rijksarchief overgedragen aan het Stadsarchief Mechelen.
Elders bewaard archief: Zie ook "Oud gemeentearchief van Hombeek" nrs. 51-75: kerkrekeningen (1797-1826) en andere bescheiden over de kerk (1795-19de eeuw) (sedert 1993 overgebracht naar het Stadsarchief Mechelen).
Een aantal bescheiden over de kerk en parochie (15de-18de eeuw) worden bewaard in het archief van het aartsbisdom te Mechelen, o.a. kerkrekeningen (1627-1717), rekeningen van de Armentafel (1629-1784), manuaal van de pastorie (17de-19de eeuw), memorieboek en rekeningen (19de eeuw). Op de pastorie zouden zich alleen wat documenten uit de 19de-20ste eeuw bevinden.

Archief van de Sint-Martinuskerk te Hombeek, 1787
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Denombrement (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/059 (*Inventaris van het kerkarchief van Hombeek*).

Archief van de Sint-Martinuskerk te Hombeek 2, 1481-1843
Onderdeel van: Archief van de gemeente Hombeek, 13...74.
□ Inhoud: Kerkrekeningen (1775-1806, 1810-1825, 1843), 21 nrs., "maenboeken" van de kerkmeesters (1780-1796), 8 nrs.

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D059 (*Inventaris van het oud gemeentearchief van Hombeek*).

SINT-JAN-EVANGELISTKERK (BEGIJNHOF) TE HOOGSTRATEN

Hoogstraten, 1432-

Het Begijnhof werd opgericht op het einde van de 13de eeuw. De Begijnhofkerk groeide na een tijd uit tot een zelfstandige Sint-Jan-Evangelistparochie -die nu nog bestaat-. In 1836 werd ze opnieuw erkend als hulpkerk en in 1840 kreeg het een eigen kerkfabriek.
Lit.: LAUWERYS J., *Het Begijnhof van Hoogstraten*, in *HOK. Tijdschrift van Koninklijke Hoogstratens Oudheidkundige Kring*, XLIII, 1975, p. 86-174.
Elders bewaard archief: Een aantal bescheiden (14de-19de eeuw) worden bewaard op het stadsarchief van Hoogstraten; op de pastorie van de Sint-Jan-Evangelistparochie (Begijnhof) te Hoogstraten vindt men ook een aantal bescheiden uit de 17de-20ste eeuw.

Archief van de Sint-Jan-Evangelistkerk (Begijnhof) te Hoogstraten, 1787

Onderdeel van: Archief van het Begijnhof te Hoogstraten, 6.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Denombrement van kerk- en pastoriegoederen (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T15/003 (VANNERUS J., *Inventaris van het archief van het Begijnhof te Hoogstraten*).

SINT-ADRIAANSKERK TE HOUTVENNE-OOSTERWIJK

Houtvenne, 1651-

De Sint-Adriaanskapel te Houtvenne ressorteerde -volgens sommigen- aanvankelijk onder de parochie Westerlo, later tot Herselt en het begevingsrecht van de kapelanie was sinds 1365 in handen van de abdij van Tongerlo. In 1651 werd het gehucht Houtvenne, samen met de nabijgelegen wijk Oosterwijk -ongeveer het centrum van het huidige Houtvenne en niet te verwarren met de gelijknamige wijk in Tongerlo-, die ook tot de parochie Herselt hoorde één zelfstandige parochie. De pastoor hiervan bediende ook de kapel in Ramsel, deel van de parochie Westerlo dat onder het bisdom Antwerpen viel. Vaak wordt de nieuwe parochie Oosterwijk genoemd.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, decanaat Herentals, na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.

Lit.: VAN SPILBEECK W., *De abdij van Tongerloo, geschiedkundige navorschingen*, Lier-Geel, 1888, p.122-124.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Adriaan op 21 juni 1962 (Aanw. 1962/23).

Archief van de Sint-Adriaanskerk te Houtvenne-Oosterwijk, 1625-1800
0,35 str. m. – 20 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1625-1648, 1761-1800), 7 nrs. – Rentebrieven (1685-1794). – Manuaal van beheer goederen kerk (1679-1696, 1798-1800), 3 nrs. – Manuaal van pastoriegoederen (1652-1665). – Denombrement kerkgoederen (1787).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Adriaansparochie te Houtvenne-Oosterwijk* (1628-1796), 3 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/061 (BOUSSE A., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 3, Brussel, 1979, p. 104-105).

SINT-LAURENTIUSKERK TE HOVE
Hove, 1100-

Alleszins voor 1279 afgescheiden van de moederparochie Kontich. Zo ging ook het patronaatsrecht en een groot deel van tienden over op de abdij van Lobbes, die deze in 1573 overdroeg aan kardinaal Granvelle, als graaf van Cantecroy.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Lier, later Antwerpen en na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: VAN GYSEL A., *Bijdrage tot de Geschiedenis van Hove*, (Hove), 1957. – STOCKMANS J.B., *Geschiedenis der gemeente Mortsel*, Antwerpen, 1882, p. 373-379.
Archiefgeschiedenis: Nr. 2 werd op 5 juni 1980 overgemaakt door het Algemeen Rijksarchief te Brussel (Aanw. 1980/12).
Elders bewaard archief: In het archief, bewaard op de pastorie, vindt men o.a. kroniek (1893-1942), kanselmededelingen en misint-nties (1811-1843, ca. 1940-1970), broederschappen (1896-), fundaties (eind 19de eeuw-), parochieregisters (1907-), lijsten van communicanten (1894-), notulen van de kerkraad (1849-).
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men in het bestand *Kerkarchief van Hove* heel wat bescheiden: rekeningen (1649-1809), manuaal van de pastorie (1767-1795), rekeningen en ledenlijsten van de Broederschap van de H. Rozenkrans (1653-1939), afschriften van parochieregisters (1588-1797), origineel

parochieregister van de huwelijken (1607-1657) en verlovingen (1609-1657). Hier vindt men ook een historiek van de parochie (ca. 1900, 31 p.).

Archief van de Sint-Laurentiuskerk te Hove, 1787
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Denombrement van kerkgoederen (1787).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Laurentiusparochie te Hove* (1690), 1 nr.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/062 (VANNERUS J., *Inventaris van de kerkarchieven van Hove*).

Archief van de Sint-Laurentiuskerk te Hove, 1618-1823
Onderdeel van: Archief schepenbank en dorpsbestuur van Hove, 67..95.
4 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen van de Armentafel (1647-1823). – Afstand van het beneficie van Onze-Lieve-Vrouw (1618).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D062 (*Inventaris van het archief van de gemeente Hove*).

SINT-MATTHEUSKERK TE HULSHOUT
Hulshout, 1200-

Het patronaatsrecht was aanvankelijk in handen van de plaatselijke heer, de heren van Westerlo en kwam later, zeker in de 17de-18de eeuw in bezit van de bisschop van Antwerpen. De abdij van Averbode bezat een deel van de tienden. Het gehucht Bruggeneinde dat wereldlijk onder Heist-op-den-Berg hoorde, maakte deel uit van de parochie Hulshout.
In de 18de eeuw en begin 19de eeuw bestond hier een Latijnse school.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Herentals en na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: BRAEKEN L., *De dekenij Herentals (1603-1669)*, Leuven, 1982. – LIEKENS L., *Inlichtingen over Pastoors en de Pastorie te Hulshout*, in *'t Zwaantje*, VI, 1966, p. 28-29.
Archiefgeschiedenis: Voor het grootste deel in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Mattheus op 22 maart 1962 (Aanw. 1962/12); een aantal bescheiden werden uit het bestand *Oud gemeentearchief van Hulshout* gelicht.
Elders bewaard archief: In de abdijarchieven van Averbode en Tongerlo zijn een aantal bescheiden over de parochie van Hulshout te vinden.
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de

parochie (ca. 1900, 19 p.).

Archief van de Sint-Mattheuskerk te Hulshout, 1524-1902
0,24 str. m. – 59 inv. nrs.
□ Inhoud: Rentebrieven ten voordele kerk en pastorie (1636-18de eeuw), 8 nrs. – Manuaal van renten van de kapelanie (1785-1812). – Manuaal van inkomsten en lasten van de pastorie (1735-19de eeuw). – Lijst vormelingen (19de eeuw). – Contract voor maken van preekstoel (1743). – Denombrement van kerkgoederen (1787), 3 nrs. – Verlening van aflaten aan leden van de Broederschap van de Goede Dood (1714) en aan bezoekers van de kapel van Cauwenberg (1707), 2 nrs.
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Mattheusparochie te Hulshout* (1506-1797), 24 nrs. – Broederschap van de Goede Dood (1714). – Kapel van Cauwenberg (1717).
► Toegang(en): Inventaris: Leeszaalnr. T17/063 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 4, Brussel, 1985, p. 99-102).

Archief van de Sint-Mattheuskerk te Hulshout - Charters, 1513-1681
0,03 str. m. – 15 inv. nrs.
□ Inhoud: Charters, voornamelijk rentebrieven ten voordele van de kerk en de Armentafel van Hulshout (1506-1681).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Mattheusparochie te Hulshout (1506-1681).
► Toegang(en): Inventaris: Leeszaalnr. T17/063 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 4, Brussel, 1985, p. 99-102).

SINT-GUIBERTUSKERK TE ITEGEM
Itegem, 900 -

In 976 werden de patronaatsrechten door keizer Otto II geschonken aan de Sint-Baafsabdij te Gent, later kwamen ze in handen van de bisschop van Kamerijk, die ze in 1173 aan het Sint-Gorikskapittel van Kamerijk schonk. In 1657 verkocht het kapittel zijn rechten aan het seminarie van Antwerpen.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Lier, na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen, dekenij Lier en vanaf 1873 tot de dekenij Heist-op-den-Berg.
Lit.: GERITS J., *Kennismaking met Itegem door de eeuwen heen*, Itegem, 1976. – BUTS E., *Geschiedenis van Itegem*, Itegem, 1972. – ID., *Een bijdrage tot de Geschiedenis van Itegem*, I, Itegem, 1986.
Lit.: BUTS L., *Inventaris van de archieven der kerkfabriek en parochie Sint-*

Guibertus Itegem, Itegem, 2000.
Elders bewaard archief: In het archief, bewaard op de pastorie, vindt men o.a. cijnsboek (1667), goederen van Armentafel (1714-) en kerk (1828-1926), lijst van onderpastoors (1660-1888), broederschappen (1705-20ste eeuw), legaten en fundaties (19de-20ste eeuw), inkomsten van de kapelanie (1721-1740), huwelijksafkondigingen (1757-1769), tarieven van lijkdiensten (19de-20ste eeuw), kanselmededelingen e.d. (1852-), status animarum (1900-), goederenbeheer (1820-20ste eeuw), boekhoudkundige documenten (1804-), werken aan kerk en meubilair (20ste eeuw), parochieregisters: dopen (1797-), huwelijken (1798-), overlijdens (1795-), lijsten van vormelingen en communicanten (1858-), notulen van de kerkraad (1811-), scholen (1845-), losse documenten, o.a. over de ruil van de pastorie (16de eeuw).
In het gemeentearchief van Heist-op-den-Berg bewaart men kerkrekeningen (1851), dossiers over werken aan de kerk (1881-), de pastorie (1815-1960), het Sint-Vincentiusgenootschap.
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie van F. Govaerts (ca. 1900, 198 p.) en een aantal losse bescheiden (17de-18de eeuw). In de *archives départementales du Nord* in Rijsel bewaart men heel wat documenten over het patronaat en de tienden (1467-) en over cijnzen en renten (1323-1536).

Archief van de Sint-Guibertuskerk te Itegem, 1655-1791
0,12 str. m. – 8 inv. nrs.
□ Inhoud: Verpachtingen en opbrengsten van tienden (1733-1791). – Manuaal van beheer goederen pastorie (1665) met lijst van kerkmeesters (1734-1779). – Denombrement van kerkgoederen (1787). – Rekeningen (1699-1772). – Eedformule van kerk- en armenmeesters (1673). – Manuaal van inkomsten van de kerk (1726-1727).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Guibertusparochie te Itegem* (1711-1712).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/064 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Itegem*).

Archief van de Sint-Guibertuskerk te Itegem, 1706-1780
Onderdeel van: Archief schepenbank en dorpsbestuur Itegem, 210-220.
11 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1718-1765). – Manuaal (1779-1780). – Verkoop van hout (1706).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D064 (*Archief van het archief van de gemeente Itegem*).

ONZE-LIEVE-VROUWEKERK TE KALMTHOUT
Kalmthout, 1551-

Ressorteerde aanvankelijk onder de parochie Nispen, waarvan het patronaatsrecht en de meeste tienden sedert de 12de eeuw in handen waren van de abdij van Tongerlo. Toen Kalmthout omstreeks 1551 een zelfstandige parochie werd behield de pastoor van Nispen aanvankelijk het benoemingsrecht van de pastoor van Kalmthout. Tevoren -zeker reeds vanaf 1338- bestond er een kapel met doopvont. In de 16de eeuw werd de kerk herhaaldelijk verwoest, o.a. in 1542 en 1583 en pas vijftig jaar later heropgebouwd. In het gehucht Achterbroek, juist op de grens van de heerlijkheid Essen-Kalmthout en in het ancien régime volledig omsloten door gronden van de heerlijkheid Wuustwezel, bestond zeker sinds 1447 een Onze-Lieve-kapel, waarvan het beneficie in handen was van het Onze-Lieve-Vrouwekapittel van Antwerpen. Achterbroek werd een zelfstandige parochie in 1871. In het gehucht Nieuwmoer, afhankelijk van de parochie Essen, bestond er reeds in 1506 een kapel, die in de 17de-18de eeuw door een residerende kapelaan werd bediend en gedeeltelijke parochiale rechten bezat. In 1842 werd dit ook een zelfstandige parochie. In 1858 volgde nog de oprichting van een parochie in de wijk Kalmthoutse Hoek, deels op grondgebied van de buurgemeente Essen, terwijl de nieuwe parochie in Kalmthout-Heide pas van 1929 dateert. In het ancien regime werden de kinderen van Moerkant -Kalmthoutse Hoek- in de kerk van Huijbergen gedoopt.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Luik, aartsdekenij van de Kempen, dekenij Hilvarenbeek, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Bergen-op-Zoom, later dekenij Hoogstraten (tot 1803), Brecht, Hoogstraten (vanaf 1837) en van 1873 tot 1927 zetel van een dekenij. Na 1801 maakte het deel uit van het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: GOETSCHALCKX P.J., *Calmpthout, Esschen, enz.*, in *Bijdragen tot de Geschiedenis...Brabant*, VIII, 1909, p.170-208. – BOEN D., *Geschiedenis van Calmpthout in 't kort geschetst*, Brecht, 1931. – VORSSELMANS J., *Kalmthout door de eeuwen heen*, 1944. – VERHOEVEN P., *De oudste geschiedenis van Calmpthout*, in *Oudheid en Kunst*, X, 1914, p. 17-23. – TIRELIREN A., *Achterbroek, opstandig dorp*, Essen. – BOEN D., *Calmpthout, 20 jaar onder fransch bewind 1795-1815*, (Kalmthout), (1947). – BASTIAENSEN J., *Geschiedenis van Kalmthout*, Kalmthout, 1996. – VERCAMMEN L., *Kerkelijke bezoeken in Essen,*, in *Jaarboek De Spycker*, 1999, p.142-170.
Elders bewaard archief: Het archief van de kerk en parochie (voornamelijk over de periode 1803-1850, met inbegrip van de parochieregisters) werd in bewaring

gegeven aan het gemeentearchief van Kalmthout, dat reeds een aantal kerkrekeningen en rekeningen van de Armentafel van de 18de eeuw bezat. In het archief van de abdij Tongerlo vindt men wat oudere kerkrekeningen en andere documenten.
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie van A. Geerts (ca. 1900, 32 p.).

Archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Kalmthout, 1736-1799
0,01 str. m. – 3 inv. nrs.
□ Inhoud: Denombrement van kerkgoederen (1787). – Verkoop pastorie (1799).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/065 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Kalmthout*).

SINT-DIONYSIUSKERK TE PUTTE-KAPELLEN
Kapellen, 1300-1868

Het patronaatsrecht was in handen van de Sint-Bernardsabdij in Hemiksem, later bij overeenkomst overgegaan op de bisschop van Antwerpen. De oorspronkelijke parochie omvatte het nu Nederlandse Putte en de huidige wijk Putte, die deels (ten oosten van de weg naar Bergen op Zoom) onder de gemeente Kapellen en deels (ten westen) onder de gemeente Stabroek ressorteert. Toen een deel van het gebied door de Staatsen veroverd werd en de uitoefening van de Rooms-Katholieke eredienst onmogelijk werd bouwden de parochianen, net over de grens een noodkerk -mogelijk in Stabroek-, in 1646-1659 overgebracht naar een plaats in de parochie Ettenhoven (Hoevenen), eveneens vlak bij de grens gelegen. Het was een parochie, waarvan de kerk en pastorie buiten de parochie was gelegen. In 1769 en 1836 werd de kapel vergroot. Vanaf het begin van de 17de eeuw werd de kerk/kapel vooral bediend door paters Wilhelmieten van het nabijgelegen Huijbergen. In 1738 was er weer een eigen pastoor. Vanaf 1803 ontstond er een betwisting tussen de aartsbisschop van Mechelen en de apostolische vicaris van Breda omtrent de bevoegdheid over deze parochie. In 1842 (KB van 11 juli 1842) werd de kerk als zelfstandige parochie erkend voor de inwoners van het -Belgisch-gehucht Ertbrand en mogelijk ook de inwoners van het onder de gemeente Stabroek ressorterende gehucht Putte. De kerk bevond zich toen op het grondgebied van de gemeente Kapellen maar werd niet erkend door het bisdom Breda. In 1859 werden er én door de aartsbisschop van Mechelen én door de vicaris van Breda twee pastoors aangesteld, die allebei in dezelfde pastorie wilden wonen en gebruik maken van dezelfde kerk. Dit gaf aanleiding tot een diplomatieke kwestie, die pas in 1866 werd opgelost. In 1868 werd de kerk voor

de Nederlandse parochianen overgebracht naar het Nederlandse Putte en ingewijd. In 1894 brandde de kerk van Belgisch Putte volledig af, waarna een nieuwe kerk werd gebouwd die in 1900 werd ingezegend.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Luik, dekenij Hilvarenbeek, daarna tot het bisdom Antwerpen en na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: KRUGER J.B., *Kerkelijke geschiedenis van het bisdom van Breda...*, 4, Bergen-op-Zoom, p. 139-146. – GOETSCHALCKX P.J., *Kerkelijke Geschiedenis van Eekeren*, Ekeren, (1914), p. 393-425 (ook als bijdrage verschenen in *Bijdragen tot de Geschiedenis...*, XII, 1913, p. 203-520 en 13, 1914, p. 33-54). – VOET E., *Geschiedenis van Kapellen*, Kapellen, 1939, p. 13-16. – ELIAS VAN STABROUCK A.P.A., *Polder en Kempen. Bijdragen tot de geschiedenis van Stabroeck*, Antwerpen, (1938), p. 349-354. – BALBAERT R., *De kerk van Putte-Ertbrand*, in *Hoghescote*, XXX, 1998, p. 30-33. – OTTEVAERE N., *Sint-Dionysius Putte-Ertbrand*,, in *Molengalm*, II, 2000, p. 4-18.

Archief van de Sint-Dionysiuskerk te Putte-Kapellen, 1787
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Denombrement van kerk- en kosterijgoederen (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/066.2 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Putte (bij Kapellen).*

SINT-JACOBS-DE-MEERDEREKERK TE KAPELLEN
Kapellen, 1270-

In het Ekerens gehucht Hogeschote werd omstreeks 1250 een Sint-Jacobskapel gebouwd, die haar naam zou geven aan de latere gemeente. Korte tijd later werd dit een zelfstandige parochie, waarvan het patronaatsrecht en de meeste tienden door de plaatselijke heren (van Breda) aan de Sint-Bernardsabdij te Hemiksem werden geschonken. De parochie omvatte de gehuchten Hogeschote en het Kapellens deel van Ertbrand (andere deel behoorde toen bij de parochie Hoevenen).
De parochie behoorde tot 1559 tot het bisdom Luik, dekenij Hilvarenbeek, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Bergen-op-Zoom, -vanaf 1612- landdekenij Antwerpen, na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: GOETSCHALCKX P.J., *Kerkelijke Geschiedenis van Eekeren*, Ekeren, (1914), p. 309-380 (ook als bijdrage verschenen in *Bijdragen tot de Geschiedenis...*, XII, 1913, p. 385-432, 467-490. – VOET E., *Geschiedenis van Kapellen*, Kapellen, 1939.
Archiefgeschiedenis: Op 19 juni 1962 in bewaring gegeven door de kerkfabriek

van Sint-Jacob-de-Meerdere (Aanw. 1962/17).
Elders bewaard archief: Slechts enkele documenten worden nog bewaard op de pastorie: liber memorialis (1878-1948), kroniekje (1717-1769), kerkrekeningen (1774-1869), boekhoudkundige documenten (1970-), notulen van de kerkraad (1871-), parochieregisters: dopen (1800-), huwelijken en overlijdens (1801-), lijsten van vormelingen en communicanten (1884-) en enkele bescheiden van de Onze-Lieve-Vrouw-van-Vredeparochie (kapelanie in 1959, parochie 1966 en opgeheven omstreeks 1996). Het allergrootste deel van het archief zou bij het overlijden van een vorige secretaris van de kerkfabriek zijn vernietigd.
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie door A. Bausart (ca. 1900, 36 p.).

Archief van de Sint-Jacobs-de-Meerderekerk te Kapellen, 1545-1847
0,75 str. m. – 32 inv. nrs.
□ Inhoud: Manuaal voor kerk- en Armenmeesters met historische notities (18de eeuw). – Rekeningen (1625-1773), 2 nrs. – Herstel kerktoren (1739, 1846-1847). – Testamenten, verleden door de pastoor (17de-18de eeuw). – Denombrementen van kerkgoederen (1787).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Jacobs-de-Meerdereparochie te Kapellen* (1625-1806), 7 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/066.1 (BOUMANS R., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 2, Brussel, 1971, p. 103-105).
─ Index in typeschrift: Bibliotheeknr. 4496/2 (LEGET-KUIJLEN, P.L. en LEGET, J.N., *Borgbrieven uit de schepenbanken van Berendrecht, Zandvliet, Stabroeck en de kerkarchieven van Berendrecht, Capellen*, II, Oss, 1989, p.121-141 (nadere toegang op nr. 28).

SINT-WILLIBRORDUSKERK TE KASTERLEE
Kasterlee, 1100-

De patronaatsrechten waren reeds in 1180 in handen van het Onze-Lieve-Vrouwekapittel te Kamerijk.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Herentals, na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: VAN GORP J., *Kasterlee. Geschiedenis-Toerisme-Folkore-Legende - Histoische verhalen*, Kasterlee, (1946), p. 158-193. – BRAEKEN L., *De dekenij Herentals (1603-1669)*, Leuven, 1982.
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van

Kasterlee", waarin o.a. rekeningen (1725-1740, 1777-1778), memoriaal van de tienden (17de eeuw), Armentafel (1796).
Op de pastorie vindt men nog een aantal bescheiden over de kerk en parochie.
Een aantal bescheiden van de 15de-18de eeuw worden bewaard in de *Archives départementales du Nord* te Rijsel (Frankrijk) in het bestand *Châpitre métropolitain de Cambrai* 4 G.
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie door J. Van Deun (1901, 14 p.).

Archief van de Sint-Willibrorduskerk te Kasterlee, 1787
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Denombrement van kerkgoederen (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/067 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Kasterlee*).

SINT-LAMBERTUSKERK TE KESSEL
Kessel, 1200-

De kerkpatroon was aanvankelijk Sint-Salvator, naar het miraculeus kruisbeeld, dat reeds sedert de 14de eeuw werd vereerd. Later kwam de heilige Matheus er als tweede kerkpatroon bij. Pas na de tijdelijke vereniging van de parochies Kessel en Gestel kreeg Kessel in 1803 bij vergissing de kerkpatroon van Gestel, Sint-Lambertus toegewezen, wat zo bleef.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Herentals en vanaf 1610 dekenij Lier en maakte na 1801 deel uit van het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: STOCKMANS J.B., *Geschiedenis der gemeenten Kessel, Bevel, Nylen, Emblehem en Gestel*, Lier, 1910, p. 36-122. – LENS F., *De Kesselse kerken*, 1969. – LEMAIRE R., *Bouwgeschiedenis der kerk van Kessel*, 1942.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Lambertus op 31 oktober 1961 (Aanw. 1961/65).
Elders bewaard archief: Op het archief, bewaard in de pastorie, vindt men o.a.: memoriaal (1844-ca. 1890), fundaties en legaten (1824-), broederschappen (1805-), goederenbeheer (19-20ste eeuw), boekhoudkundige documenten (1802-), kerkgebouw en meubilair (1870-), notulen van de kerkraad (1823-), parochieregisters (1826-), schoolcomité (1879-1891), gasthuis -verbonden met de parochie en niet met het Weldadigheidsbureel-, ca. 1871-1910).
In het archief van het bisdom bewaart men een historiek van de parochie (ca. 1900, 8 p.). In het archief van de pastorie van Onze-Lieve-vrouw-ten-Hemel-

Opgenomen in Wuustwezel bewaart men een geschiedenis van de parochie Kessel van de hand van pastoor J. Verbiest (ca. 1975).

Archief van de Sint-Lambertuskerk te Kessel, 1283-1899
1,84 str. m. – 181 inv. nrs.
□ Inhoud: Charters betreffende kerk en Armentafel (1283-1756). – Leggers van goederen en inkomsten van kerk en Armentafel (1579-18de eeuw), 2 nrs. – Rekeningen betreffende kerk, Armentafel en Onze-Lieve-Vrouwebeneficie (1546-1552). – Proces tegen de magistraat van de Bijvang van Lier betreffende het afsluiten van kerk- en Armenrekeningen (1688-1726). Testamenten, voornamelijk verleden door de pastoor (1584-1762). – Historische notities en naamlijst van de pastoors (19de eeuw). – Eigendomstitels en retroacta (1492-1699), 6 nrs. – Rekeningen (1465-1801) met bewijsstukken (1730-1802), 12 nrs. – Manualen van de kerkmeesters (1721-1800), 11 nrs. – Beheer van kerkgoederen (1527-1843), 12 nrs. – Meubilair en herstellingswerken kerk (1605-1864), 8 nrs. – Rekeningen (1472-1722) en manuaal van goederen (1720) van de Onze-Lieve-Vrouwekapel, 7 nrs. – Bescheiden betreffende goederen van de Sint-Salvatorkapel (1511-1641), 7 nrs. – Bescheiden betreffende beheer van goederen van pastorie en onderpastorie (1513-1847), 14 nrs. – Fundaties van missen en jaargetijden (1442-1742), 6 nrs. – Retroacta van eigendomstitels (1350-1685), 25 nrs.
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Lambertusparochie te Kessel* (1457-1806), 38 nrs. – Onze-Lieve-Vrouwkapel in de Sint-Lambertuskerk te Kessel (1472-1722), 7 nrs. – Sint-Salvatoraltaar in de Sint-Lambertuskerk te Kessel (1511-1641), 7 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/068 (BOUMANS R., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 2, Brussel, 1971, p. 106-118).

SINT-MAARTENSKERK TE KONTICH
Kontich, 700-

Het domein Kontich behoorde vermoedelijk tot het domein van de abdij van Lobbes, die hier mogelijk omstreeks 700 een kerk oprichtte. De patronaatsrechten en een groot deel van de tienden werden haar in 1088 en 1149 (terug?)geschonken. Dit droeg zij in 1573 over aan kardinaal de Granvelle, graaf van Cantecroy. Andere tienden waren in handen van de abdij Rozendaal te Sint-Katelijne-Waver, de commanderie van de Duitse Orde Pitsenburg in Mechelen, de Minderbroeders en het Onze-Lieve-Vrouwegasthuis in Mechelen, de Sint-Michielsabdij en het Onze-Lieve-Vrouwekapittel te Antwerpen en de abdij Ter Kameren te Elsene. De

oorspronkelijke parochie Kontich was zeer uitgestrekt en was de moederparochie van Aartselaar, Boom, Hemiksem, Hove, Mortsel, Niel, Reet, Waarloos en mogelijk ook van Edegem en Schelle. In de wijk Lint bestond er een Onze-Lieve-Vrouwekapel, die de omliggende bewoners sedert 1772 tot zelfstandige parochie wilden zien uitgroeien. Pas in 1823 werd dit een autonome kapelanie en in 1842 een onafhankelijke parochie. In 1837 werd Kontich de zetel van een dekenij.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna bisdom Antwerpen, dekenij Antwerpen en na 1801 aartsbisdom Mechelen.
Lit.: VAN PASSEN R., *Geschiedenis van Kontich*, Kontich, 1988².
Archiefgeschiedenis: Nr. 1 werd in 1861 gevonden in de geconsigneerde stukken van de Raad van Brabant; nr. 2 is eveneens afkomstig uit het bestand van de Raad van Brabant, procesdossier Pieters tegen De Kinder (1763). Nr. 4 is afkomstig van de papieren van J.B. Stockmans, die door dhr. G. Janssens op 27 april 1961 werden geschonken (Aanw. 1961/31).
Dit bestand werd op 28 juni 1994 overgedragen aan het gemeentearchief van Kontich.
Elders bewaard archief: *Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Kontich*, bevat nogal wat bescheiden over de Sint-Martinusparochie.
Het archief van de Sint-Martinuskerk en parochie werd door de kerkfabriek in bewaring gegeven aan het gemeentearchief van Kontich.
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie door J.B. Stockmans (ca. 1900, 26 p.).

Archief van de Sint-Maartenskerk te Kontich, 1400-1804
0,10 str. m. – 8 inv. nrs.
□ Inhoud: Manuaal van pastoriegoederen (1604-1669). – Tienden, met meetboek voor een aantal percelen (15de eeuw-1707). – Denombrement van kerkgoederen (1787). – Manuaal van de onderpastorie (18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/070 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Kontich*).

SINT-NIKLAASKERK TE LEEST
Leest, 1100-

Het personaat en patronaat was sedert 1129 in handen van de Benedictinessenabdij van Kortenberg, die ook het grootste deel van de tienden verwierf.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, daarna tot het aartsbisdom Mechelen, dekenij Mechelen, vanaf 1643 tot het stadsdistrict Mechelen.
Lit.: VERBESSELT J., *Het parochiewezen* in Brabant tot het einde van de 13de

eeuw, X, p. 341-358.
Archiefgeschiedenis: Het bestand werd op 10 januari 1961 in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Leest.
In 1993 door het Rijksarchief overgedragen aan het Stadsarchief Mechelen.
Lit.: VAN DE WIEL C., *Archivalia betreffende de kerkelijke geschiedenis van Heffen, Hever, Hombeek, Leest en Muizen*, in *Handelingen van de Koninklijke Kring voor Oudheidkunde, Letteren en Kunst van Mechelen*, LXXXV, 1981, p. 199-212.
Elders bewaard archief: Een aantal bescheiden (16de-18de eeuw) worden bewaard op het archief van het aartsbisdom te Mechelen.

Archief van de Sint-Niklaaskerk te Leest, 1549-1825
1,38 str. m. – 39 inv. nrs.
□ Inhoud: Kerkrekeningen (1590-1803), 5 nrs. – Manualen en memorieboeken van de goederen van kerkfabriek, fundatiën en pastorie (1596-18de eeuw), 5 nrs - Maningboek van de kerkmeesters (1769-1796) - Status animarum (1723-1740) - Verpachtingen en cijnzen (1440 -afschrift- 18de eeuw), 2 nrs. – Processen (18de eeuw), 4 nrs. – Denombrement (1787) - Handschriften met genealogische notities over de familie Bulens, 3 nrs. – Schrijfboek met Latijnse oefeningen van P. De Groof van Kontich, student in de poësis te Turnhout (1794).
Bevat ook de archieven van: Armentafel te Leest*(1590-1797), 12 nrs.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/071 (BOUSSE A.,*Inventaris van het Kerkarchief van Leest*, in *Rijksarchief Antwerpen. Inventarissen van Kerkarchieven*, II, Brussel, 1964, p. 18-19).

Archief van de Sint-Niklaaskerk te Leest 2, 1669-1728
Onderdeel van: Notariaat Antwerpen 4, 11613.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Testamenten verleden voor J.A. Van den Male (1710-1718) met nog andere testamenten verleden voor pastoors van Leest (1669-1728). Zijn eigenlijk geen notariële minuten en horen strikt genomen niet echt thuis in de verzameling "Notariaat".
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. R001 (BOUSSE A., *Inventaris van notariële archieven (Rijksarchief Antwerpen)*, Brussel, 1975, p. 139).

ONZE-LIEVE-VROUWEKERK TE LICHTAART
Lichtaart, 1100-

Het patronaat en de tienden waren aanvankelijk in handen van de Berthouts, die de

tienden omstreeks 1268 verkochten aan het Sint-Gummaruskapittel van Lier, dat omstreeks 1405 van de hertogen van Brabant ook het patronaatsrecht verwierf. De parochiegrenzen met Poederlee en Kasterlee vielen niet samen met deze van de heerlijkheid. Zo maakte het gehucht Heerle, bestuurlijk onder Poederlee, deel uit van de parochie Lichtaart terwijl de heerlijkheid Rielen tot de parochie Kasterlee behoorde.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Herentals en na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: LIEVENS J., *Lichtaart...een licht in de Kempen*, Lichtaart, 1970. – JANSEN J.E., *Lichtaart*, in *Taxandria*, Nieuwe Reeks, X, 1942, p. 33-50. – GOETSCHALCKX P.J., *Lichtaart*, in *Bijdragen tot de Geschiedenis...Brabant*, III, 1904, p. 256-258. – BRAEKEN L., *De dekenij Herentals (1603-1669)*, Leuven, 1982. – PEETERS V. en HERMANS M., *Lichtaart en zijn Zandkapel*, Kasterlee, 1988.
Elders bewaard archief: Een aantal bescheiden van de 17de-18de eeuw bevinden zich in de *Archives départementales du Nord* te Rijsel (Frankrijk) in het bestand *Châpitre métropolitain de Cambrai* 4 G.
Op de pastorie worden nog een aantal documenten (18de-20ste eeuw) bewaard van de kerk en parochie.
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie door K. Wouters (1900, 22 p.).

Archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Lichtaart, 1600-1799
0,01 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Diverse bescheiden (17de-18de eeuw). – Denombrement van kerkgoederen (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/072 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Lichtaart*).

SINT-MARGARETHAKERK (BEGIJNHOF) TE LIER
Lier, 1259-

Het enkele decennia eerder opgerichte Lierse Begijnhof kreeg in 1258-1259 vaste vorm en werd een afzonderlijke Sint-Margarethaparochie, die nu nog bestaat.
Lit.: MEES M., *De Begijnhofkerk van Lier. Bouwgeschiedenis en inventaris van het kunstpatrimonium van de Sint-Margaretakerk*, Lier, 1999. – MORTELMANS J. en VERHEYEN V., *Het Lierse Begijnhof*, Lier, 1974. – BERGMANN A., *Geschiedenis der stad Lier*, Lier-Brussel-Antwerpen, 1873.

Elders bewaard archief: Het hierna vermeld document werd op 2 juni 1999 overgemaakt aan het Stadsarchief Lier.
Op de pastorie bewaart men nog heel wat documenten (16de-20ste eeuw) over het begijnhof en de kerk (zie onder begijnhof).

Archief van de Sint-Margarethakerk (Begijnhof) te Lier, 1787
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Denombrement van kerkgoederen (1787).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Margarethaparochie (Begijnhof) te Lier (1520).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/073 (VANNERUS J., *Inventaris van het archief van van de Begijnhofkerk te Lier*).

Archief van de Sint-Margarethakerk (Begijnhof) te Lier 2, 1342-1787
Onderdeel van: Archief van het Begijnhof te Lier, 9...28.
5 inv. nrs.
□ Inhoud: Bouw en herstelling van de kerk, met plannen (1621-1766). – Beheer van de goederen en rekeningen van kerkfabriek en fundaties (1342-1528), 3 nrs. – Denombrement van kerkgoederen (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T15/004 (VANNERUS J., *Inventaris van het archief van van het Begijnhof te Lier*).

ONZE-LIEVE-VROUWEKERK TE LIEZELE
Liezele, 1000-

Het patronaat werd in 1138-1139 door de bisschop van Kamerijk aan de abdij van Affligem geschonken, die later ook het grootste deel van de tienden verwierf.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, daarna tot het aartsbisdom Mechelen, dekenij Mechelen, later dekenij Mechelen-West.
Lit.: VERBESSELT J., *Het Parochiewezen in Brabant tot het einde van de 13e eeuw*, IX, p. 277-290.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Onze-Lieve-Vrouw op 16 november 1960 (Aanw. 1960/65); nr. 23 werd op 28 april 1970 (Aanw. 1970/32) overgemaakt door het rijksarchief te Gent en is afkomstig van het kerkarchief van Opdorp.

Archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Liezele, 1519-1842
0,13 str. m. – 23 inv. nrs.
□ Inhoud: Manuaal van goederen, renten en testamenten van kerk en Armentafel

(1519). – Manualen van de pastorie met notities over visitaties, communicanten (1718-1819) en status animarum (1794-1805), 2 nrs. – Onderpastorie (1727-1786). – Fundaties (1739-1774). – Oprichting Broederschap van het H. Sacrament (172.). – Rekeningen (1689-1694).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Onze-Lieve-Vrouweparochie te Liezele (1650-1691), 3 nrs. – Broederschap van het H. Sacrament (172.).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/074 (JAMEES A., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 1, Brussel, 1964, p. 20-21).

SINT-PIETERSKERK TE LILLE

Lille, 1567-

De Sint-Pieterskapel was aanvankelijk een afhankelijkheid van de parochie Vorselaar, waarvan het patronaat in 1123 door de bisschop van Kamerijk werd geschonken aan het Kamerijkse kathedraal kapittel. In 1567 werd het een afzonderlijke parochie. De tienden waren voor de helft in handen van de abdij Ter Kameren, de andere helft was verdeeld tussen de pastoor en het Kamerijkse kapittel. De kerk had zwaar te lijden van de beeldenstorm in 1566 en werd in 1584 zwaar beschadigd door plunderende soldaten.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Herentals en na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: VERBIEST F., *Sint-Pieters-Lille, zelfstandige parochie: 1562 of 1567 of 1572?*, in *Taxandria*, Nieuwe Reeks, XXVII, 1955, p. 47-56. – ID., *De Tiendenverdeling van de parochie Sint-Pieters-Lille*, in *Taxandria*, Nieuwe Reeks, XXVII, 1955, p. 181-186. – BRAEKEN L., *De dekenij Herentals (1603-1669)*, Leuven, 1982.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Pieters op 14 december 1961 (Aanw. 1961/69).
Elders bewaard archief: In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie (ca. 1900, 20 p.).

Archief van de Sint-Pieterskerk te Lille, 1625-1878

0,12 str. m. – 13 inv. nrs.
□ Inhoud: Notitieboek met diverse bescheiden (1734-1795). – Testamenten en schenkingen (1691-1878). – Rekeningen (1625-1631), 4 nrs. – Herstel van kerkdak (1771-1782). – Manuaal van de pastoor (1780). – Denombrement van kerkgoederen (1787), 4 nrs.
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Pietersparochie te Lille* (1691-1795), 2 nrs.

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/075 (BOUMANS R., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 2, Brussel, 1971, p. 119).

SINT-BENEDICTUSKERK TE LILLO

Lillo, 1100-

Het patronaatsrecht en het grootste deel van de tienden hoorden, zeker sedert 1124, aan het Onze-Lieve-Vrouwekapittel te Antwerpen. In het fort Lillo, waar van omstreeks 1585 tot 1786 een Hollands garnizoen was gelegerd, was er een protestantse gemeente met predikant. Daar bestond ook, zeker sinds het einde van de 18de eeuw, een rooms-katholieke Sint-Jozefskapel. Na de overstroming van Lillo in 1585 bediende de pastoor van Berendrecht tot 1674 ook de parochie Lillo.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom en landdekenij Antwerpen, na 1801 tot het aartsbisdom Antwerpen.
Lit.: VAN TICHELEN J., *Geschiedenis van Lilloo*, (1937). – SNACKEN G., *Bijdragen tot de geschiedenis der gemeente Lillo*, (1931). – DE WITTE A., *Predikanten in de forten Lillo en Liefkenshoek*, in *Het Land van Beveren*, XXVI, 1983, p. 141-151. – BREDAEL L., *Antwerpen tussen polder en haven*, Antwerpen, (1984), p. 132-135. – TRAMPER A.C., *Archieven van de hervormde gemeente te Rilland-Bath 1791-1988(1989) en de garnizoensgemeenten van fort Lillo 1732-1786 (1791) en fort Liefkenshoek (1675) 1681-1786 (1791)* (Rijksarchief in Zeeland. Inventaris 10), Middelburg, 1992, p. 31-32.
Elders bewaard archief: Zie ook *Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Lillo*.
Op de pastorie van Lillo zijn geen documenten van voor de 20ste eeuw meer te vinden.
De doopboeken van de hervormde gemeente van het fort Lillo (1706-1785) worden bewaard in het archief van de Hervormde Gemeente te Rilland-Bath, de trouwboeken (1732-1785) in het gemeentearchief van Rilland. Het archief van de Hervormde Gemeente (1732-1791) berust in het Rijksarchief in Zeeland te Middelburg, zie TRAMPER A.C., *Archieven van de Hervormde Gemeente te Rilland-Bath 1791-1988 (1989) en de garnizoensgemeenten van fort Lillo 1732-1786 (1791) en fort Liefkenshoek (1675) 1681-1786 (1791) (Inventaris van het Rijksarchief in Zeeland* nr. 10), Middelburg, 1992, p. 32.

Archief van de Sint-Benedictuskerk te Lillo, 1787

0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Denombrement van kerkgoederen (1787).

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/076 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Lillo*).

SINT-STEVENSKERK TE LIPPELO

Lippelo, 1000-

Het patronaat kwam in het begin van de 12de eeuw in handen van de abdij van Affligem, die later ook het grootste deel van de tienden verwierf.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Brussel daarna tot het aartsbisdom Mechelen, dekenij Mechelen, later dekenij Mechelen-West.
Lit.: VERBESSELT J., *Het Parochiewezen in Brabant tot het einde van de 13e eeuw*, IX, p. 291-311. – VAN ELSEN J.A., *Geschiedenis der parochie Lippeloo*, in *Eigen Schoon en De Brabander*, 1931, p. 209-226, 250-271 en 331-347.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Steven op 31 mei 1961 (Aanw. 1961/48), die toen ook heel wat bescheiden van het *Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Lippelo* (zie aldaar) overdroeg, evenals een tweetal delen van particuliere aard (zie *Familiepapieren Varia*, sub J. Vervranghen en Allaerd) (Aanw. 1961/51-52). Op 28 februari 1975 werden nog enkele bescheiden, w.o. nr. 38, door dezelfde kerkfabriek in bewaring gegeven (Aanw. 1975/3).
Elders bewaard archief: In het zeer uitgebreide archief, bewaard op de pastorie, vindt men o.a. historische notities van J. Lettens (1902) en anderen (17de eeuw-1914), kanselmededelingen, sermoenen en godsvruchtige teksten (1816-1956), fundaties en jaargetijden (1878-1932), status animarum (1913-1930), charters, aflaten, relikwie-attesten en losse documenten over broederschappen (17de-20ste eeuw), broederschapsregisters (1732-), "geitenvereniging" (1913-ca. 1955), goederenbeheer (1803-), boekhoudkundige documenten (1808-), notulen van de kerkraad (1811-), parochieregisters: dopen (1797-), huwelijken en overlijdens (1798-), proces over het kasteel Marselaar (ca. 1765), grootboeken van de familie van Colen (Boechout, 1784-1804), journaal van J.C. de Labistrate (1819-1827), cursus van J. Dom van Kontich als student in Turnhout (1817-).

Archief van de Sint-Stevenskerk te Lippelo, 1600-1820

1,70 str. m. – 69 inv. nrs.
□ Inhoud: Oude inventarissen (1737, 1791). – Manuaal van de pastoor (1686-1713). – Verpachting van de tienden (1647-1795). – Bouw van kerk (17de eeuw). – Kerkornamenten (1741-1783), 2 nrs. – School (1769). – Dagboek van de koster (1818-1820). – Rekeningen (1663-1664, 1695-1697, 1714-1799), 21 nrs. – Kerkgoederen (17de-18de eeuw), 2 nrs. – Verpachting goederen van kerk en

Armentafel (1663-1789). – Testamenten en legaten (18de eeuw).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Stevensparochie te Lippelo (1665-1786), 29 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/078 (BOUSSE A., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 3, Brussel, 1979, p. 106-108).

SINT-PIETER- EN PAULKERK TE LOENHOUT
Loenhout, 1000-

Het patronaatsrecht en de tienden waren in handen van de heren van Breda, die deze respectievelijk omstreeks 1270 en 1277 overdroegen aan de Sint-Bernardsabdij te Hemiksem. Van 1455 tot 1830 waren de pastoors steeds monniken van de abdij. De kapelanie van Sint-Quirinus en Sint-Nicolaus werd in 1506 gesticht.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Luik, dekenij Hilvarenbeek, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Breda (1559-1611) en Hoogstraten (1611-1802), vanaf 1802 tot het aartsbisdom Mechelen, dekenij Brecht (1802-1837) en Hoogstraten (1837-).
Lit.: VAN AKEN A.J., *Geschiedenis van Loenhout*, Antwerpen, 1938. – GOETSCHALCKX P.J., *Loenhout*, in *Bijdragen tot de Geschiedenis...Brabant*, VIII, 1909, p. 431-452.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Pieter- en Paul op 22 augustus 1969 (Aanw. 1969/26). Vermoedelijk zijn ook een aantal bescheiden via dhr. Weyns van Lier in 1975 op het rijksarchief terecht gekomen. Heel wat bescheiden zijn gelicht uit het bestand *Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Loenhout*.
Elders bewaard archief: In het vrij omvangrijke archief, bewaard op de pastorie, vindt men o.a. charters (1411-1499), testamenten (1694-1848), rentebrieven (1652-1793), documenten over het kerkgebouw (1569-), Sint-Quirinuskapel (1696-1797), koster, schoolmeester en organist (1732-1792), Armentafel (1633-1798), broederschappen (1759-), manualen van beneficies (1746-1880), kerk (1616), kapelanie (1673), pastoor (1616-1797), fundaties en jaargetijden (1778-), kanselmededelingen (ca. 1858-), parochieregisters (1797-), ondertrouwen (1779-), lijsten van communicanten (1817-) en vormelingen (1870-), notulen van de kerkraad (1844-), goederenbeheer (19de eeuw-), boekhoudkundige documenten (1802-), rekeningen van de parochiale school (1879-1891), enquêtes over de scholen (ca. 1850-1870), documenten over de familie Rosa en aanverwanten (streek Diest, Aarschot en Geel, 17de-19de eeuw). Hiervan bestaat deels een inventaris van A. Bogaerts o.p.

In het archief van het bisdom bewaart men een historiek van de parochie (ca. 1900, 84 p.).

Archief van de Sint-Pieter- en Paulkerk te Loenhout, 1596-1865
1,12 str. m. – 209 inv. nrs.
□ Inhoud: Aanstelling kerk- en armenmeesters (1768-1792). – Manuaal van inkomsten van pastoor en kerkbeneficiën (17de eeuw-1865), 5 nrs. – Denombrement van kerkgoederen (1787). – Herstellingen aan kerk (1605-1729). – Herstellingen aan kerk en nieuwe kerkornamenten (1769-1778). – Aankoop orgel (1683-1685). – Manualen van inkomsten en uitgaven (1596-1808), 18 nrs. – Rekeningen (1617, 1695-1796), 68 nrs. – Rekeningen Sint-Quirinuskapel, o.a. voor bouw en nieuw altaar (1653-1716), 2 nrs. – Manuaal van F. Rosa, kerkmeester van de Sint-Dimphnakerk te Geel (1738-1764). – Manuaal van N. Rosa, brouwer (1778-1782).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Pieter- en Paulparochie te Loenhout* (1620-1795), 105 nrs. – Sint-Dimphnakerk te Geel (1738-1764), 1 nr. – Rosa N., brouwer (1778-1782), 1 nr.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/079 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 3, Brussel, 1979, p. 109-116).

ONZE-LIEVE-VROUWEKERK TE MARIEKERKE
Mariekerke, 1000-

Dit vissersdorpje aan de Schelde behoorde aanvankelijk tot het grote Scheldedomein van de abdij van Saint-Amand (Elnone) in Noord-Frankrijk, het werd trouwens aanvankelijk "Baceroth Sanctae Mariae" genoemd. In het begin van de 11de eeuw werd vermoedelijk aan de Schelde een kerk opgericht, die tot in de 16de eeuw één personaat vormde met Sint-Amands en werd tot in de 16de eeuw door de pastoor van Sint-Amands bediend. In 1466-1490 werd het personaat door de bisschop en het kapittel van Kamerijk geschonken aan het Sint-Jacobskapittel van Leuven.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Brussel, daarna tot het bisdom Gent, dekenij Dendermonde -in 1613-1624 tijdelijk ondergebracht in de dekenij Mechelen van het aartsbisdom Mechelen- en vanaf 1802 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: VERBESSELT J., *Het Parochiewezen in Brabant tot het einde van de 13e eeuw*, VIII, p. 97-111.
Archiefgeschiedenis: Door de kerkfabriek van Onze-Lieve-Vrouw in bewaring

gegeven op 8 november 1960 (Aanw. 1960/64). Enkele kerkrekeningen (1739-1768) -zie nr. 2- werden op 26 februari 1975 overgemaakt door het rijksarchief te Gent, waar ze verkeerdelijk waren verzeild geraakt omdat men dacht dat het hier ging om de Oostvlaamse gemeente Mariakerke (Aanw. 1975/2).

Archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Mariekerke, 1690-1891
0,21 str. m. – 30 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1721-1786), 3 nrs. – Manuaal van de pastoor (1736-1891). – Herstellingen aan pastorie en kerk (1741-1783), 2 nrs. – Cijnzen en renten (18de eeuw). – Maenboek van de rekening (1789).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Onze-Lieve-Vrouweparochie te Mariekerke* (1730-1793), 19 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/080.1 (JAMEES A., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 1, Brussel, 1964, p. 22-23).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/080.2 (HOUTMAN E., *Inventaris van het kerkarchief van Mariekerke*).

SINT-STEVENSKERK TE MASSENHOVEN
Massenhoven, 1300-

Het patronaatsrecht was in handen van het kathedraal kapittel van Kamerijk. De tienden kwamen voor de helft aan de pastoor toe. Tot 1839 werden de parochies van Massenhoven en Viersel door één pastoor bediend, die zeker sedert de 18de eeuw verbleef in een pastorie op de grens van beide gemeenten. Pas in 1839 werden beide parochies door afzonderlijke priesters bediend. Wel beschikte de parochie steeds over eigen kerkfabriek en Armentafel.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Lier, vanaf 1802 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: ROELANTS J., *Een pareltje uit de Kempen. Santhoven met omgeving*, Brecht, 1934, p. 114. – VAN DOREN A., *Viersel, Historische Lidtekens*, (Viersel), (1975).
Archiefgeschiedenis: Al deze bescheiden werden gelicht uit het bestand *Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Massenhoven*. Bij een bombardement van de dorpskern tijdens Wereldoorlog II werd het grootste deel van het archief vernietigd. Op de pastorie bewaart men nog: parochieregisters (1924/1925-), lijsten van vormelingen (1924-), boekhoudkundige documenten (1914, 1939-), notulen van de kerkraad (1949-), heropbouw van de kerk (na Wereldoorlog II), parochieblad (ca. 1960-).

Elders bewaard archief: Zie ook het bestand *Archief van de Sint-Willibrorduskerk te Viersel (Voorschoten).*

Archief van de Sint-Stevenskerk te Massenhoven, 1576-1799
0,50 str. m. – 107 inv. nrs.
□ Inhoud: Herstellingswerken kerktoren (1684). – Aankoop klok (1598). – Denombrement van kerkgoederen (1787), 2 nrs. – Kerk- en Armenrekeningen (1576-1700, 1759-1795), 76 nrs. – Proces van de inwoners tegen de pastoor wegens verwaarlozing van de goddelijke diensten (1710). – Benoemingen en ontslag van kosters-schoolmeesters (1709-1789), 6 nrs.
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Stevensparochie te Massenhoven* (1576-1795), 3 nrs.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/081 (DELVAUX H., *Inventaris van het kerkarchief van Massenhoven*).

BEGIJNHOFKERK TE MECHELEN
Mechelen, 1590-

Kerk, toegewijd aan Sint-Alexius en Sint--Catharina werd op het einde van de 16de eeuw opgericht, toen het eerder verwoeste oude begijnhof buiten de muren naar de binnenstad werd overgebracht. Naast dit Grote Begijnhof bestond er nog een Klein Begijnhof bij de Sint-Katelijnekerk. Dit was reeds in de 13de eeuw opgericht als een convent voor zieke begijnen.
Lit.: DE RIDDER F., *Mechelen's Groot Begijnhof binnen de stad*, in *Handelingen van den Mechelschen Kring voor Oudheidkunde, Letteren en Kunst*, XL, 1935, p. 15-43. – ID., *De geestelijkheid van het Oude Mechelsche Begijnhof*, in *Handelingen van den Koninklijken Kring voor Oudheidkunde, Letteren en Kunst van Mechelen*, XLIV, 1939, p. 17-48.
Archiefgeschiedenis: bestand in 1993 door het Rijksarchief overgedragen aan het Stadsarchief Mechelen.
Elders bewaard archief: De meeste bescheiden van het Begijnhof berusten in het archief van het OCMW van Mechelen, bewaard op het Stadsarchief Mechelen.
De meeste bescheiden van de kerkfabriek van de Begijnhofkerk voor de 19de eeuw berusten in het archief van het aartsbisdom te Mechelen: rekeningen (1808-1911), notulen van de kerkraad (1836-1868) e.a.

Archief van de Begijnhofkerk te Mechelen, 1787
Onderdeel van: Archief van de parochiekerken van Mechelen, 11.
1 inv. nr.

□ Inhoud: Denombrement van de goederen van de Begijnhofkerk en van de kapel van het Klein Begijnhof.
Bevat ook de archieven van: Kapel van het Klein Begijnhof (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/082.1 (VANNERUS J. en DELVAUX H., *Inventaris van de archieven van de kerken van Mechelen*).

BROEDERSCHAP VAN SINT-SEBASTIAAN IN DE SINT-PETRUS EN PAULUSKERK TE MECHELEN

Mechelen, 1505-

Zeer selecte broederschap in 1505 door Margaretha van Oostenrijk opgericht in de Sint-Petrus- en Pauluskerk te Mechelen; vele edellieden van de stad en magistraten van de Grote Raad waren er lid van.
Archiefgeschiedenis: In 1930 verkregen van het Algemeen Rijksarchief. Overgedragen door het Rijksarchief op 21 januari 1993 aan het Stadsarchief Mechelen.

Archief van de Broederschap van Sint-Sebastiaan te Mechelen, 1366-1795

0,91 str. m. – 54 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1542-1545, 1551-1557, 1568-1786) - Diverse bescheiden.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/082.2 (*Inventaris van de archieven van de Broederschap van Sint-Sebastiaan te Mechelen*).

FUNDATIE QUARRÉ DE BLEHEN TE MECHELEN

Mechelen, 1600-1796

Mogelijk een misfundatie in de Sint-Katelijnekerk, waar de familie een grafkelder had.
Archiefgeschiedenis: Het hierna vermeld document werd op 21 januari 1993 door het Rijksarchief overgedragen aan het Stadsarchief Mechelen.

Archief van de Fundatie Quarré de Blehen te Mechelen, 1700-1799

0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Gedrukt stuk (18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/082.3 (*Inventaris van de archieven van de Fundatie Quarré de Blehen te Mechelen*).

ONZE-LIEVE-VROUWEKERK TE MECHELEN
Mechelen, 1255-

In 1255 werd de parochie van Onze-Lieve-Vrouw-over-de-Dijle zelfstandig van de moederparochie Sint-Rombouts en verkreeg van het kapittel alle parochierechten met uitzondering van het dooprecht. In 1652 werd hier een kapittel gesticht van tien prebenden.
Lit.: LAENEN J., *Histoire de l'Eglise Métropolitaine de Saint-Rombaut à Malines*, II, Mechelen, 1920.
Archiefgeschiedenis: Nr. 8bis werd in 1934 verworven, vermoedelijk van het Algemeen Rijksarchief.
Bestand werd op 21 januari 1993 overgedragen door het Rijksarchief aan het Stadsarchief Mechelen.
Elders bewaard archief: Een aantal bescheiden van deze parochie, o.a. parochieregisters: dopen (1600-1881), huwelijken (1795-1880), overlijdens (1779-1894), het "Fonds Baeten" en andere documenten werden in bewaring gegeven aan het archief van het aartsbisdom Mechelen.

Archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Mechelen, 1429-1783
Onderdeel van: Archief van de parochiekerken van Mechelen, 1...32bis.
7 inv. nrs.
□ Inhoud: Bulle van de Broederschap van Sint-Anna (1648). – Oprichting van een altaar (1779). – Bescheiden over de Sint-Corneliuskapel (1429-1743). – H. Kruisaltaar (1556). – Denombrement van kerkgoederen (1787). – Charters (1430-1779). – Procesbescheiden (1782-1783). – Afschrift en vertaling van de stichtingsakte van de Sint-Pieterskapelanie (1480). – Aflossing rente (1763).
Bevat ook de archieven van: Broederschap van Sint-Anna (1648). – Sint-Corneliuskapel (1429-1743). – H.Kruisaltaar (1556). – Kapelanie van Sint-Pieter (1480).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/082.1 (*Inventaris van het archief van de parochiekerken van Mechelen*).

ONZE-LIEVE-VROUW-VAN-HANSWIJKKERK TE MECHELEN
Mechelen, 1200-

Was aanvankelijk een bedevaarderskapel buiten de wallen en behoorde tot de moederparochie van Sint-Rombouts. In 1255 kwam het onder de parochie Muizen maar enkele decennia later werd het een zelfstandige parochie. Op het einde van de 13de eeuw kwamen de Dalscholieren zich hier vestigen, tot in 1784 hun klooster

werd afgeschaft.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, daarna tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: LAENEN J., *Histoire de l'Eglise Métropolitaine de Saint-Rombaut à Malines*, 2, Mechelen, 1920. – SCHOEFFER J., *Historische aanteekeningen rakende de kerken, de kloosters, de ambachten en andere stichten der stad Mechelen*, I, Mechelen, p. 174-200.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd op 21 januari 1993 overgedragen door het Rijksarchief aan het Stadsarchief Mechelen.
Elders bewaard archief: Het archief van deze parochie wordt bewaard op het archief van het aartsbisdom Mechelen, o.a. parochieregisters, dopen (1797-1802, 1823-1879), huwelijken (1796-1802, 1823-1919), overlijdens (1796-1802, 1839-1895), notulen van de kerkraad (1849-1912) e.d.

Archief van de Onze-Lieve-Vrouw-van-Hanswijkkerk te Mechelen, 1400-1787
Onderdeel van: Archief van de parochiekerken van Mechelen, 4...11.
3 inv. nrs.
□ Inhoud: Cijnslijst (15de eeuw). – Charters (1574, 1754). – Denombrement van kerkgoederen (1787).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Onze-Lieve-Vrouw-van-Hanswijkparochie te Mechelen* (1754), 1 nr.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/082.1 (VANNERUS J. en DELVAUX H., *Inventaris van de archieven van de kerken van Mechelen*).

PAROCHIEKERKEN TE MECHELEN
Mechelen, 800 -

Zie bij de afzonderlijk vermelde parochiekerken.
Archiefgeschiedenis: Nr. 6 werd op 15 oktober 1903 door het Algemeen Rijksarchief overgemaakt (Aanw. 1903/148), nr. 5 op 25 september 1924 (Aanw. 1924/4), nrs. 8bis, 15bis en ter, 21-25 op 20 maart 1934; nrs. 28-29 werden in 1953 bij de archiefruil met Nederland via het Algemeen Rijksarchief verkregen, nr. 28 was afkomstig van het rijksarchief te Maastricht; een aantal bescheiden werden verkregen door ruil met de Koninklijke Bibliotheek, nr. 30 op 25 september 1973 -voorheen Handschriftenkabinet, Hs. II 2842/1-, nr. 32 op 3 december 1980 -voorheen Handschiftenkabinet 13748, cat. 4558-; nr. 31 werd op 25 juli 1975 verworven via de aankoop Engelen door het Algemeen Rijksarchief (Aanw. 1975/13); nr. 33 werd op 11 december 1984 verworven door schenking uit de nalatenschap van prof. Paul Ganz van Basel (Zwitserland) (Aanw. 1984/11), nr. 46

werd door het Algemeen Rijksarchief aangekocht bij A. Van Loock te Brussel (Aanw. 1984/12); nrs. 33-45 werden door het Algemeen Rijksarchief aangekocht bij het antiquariaat J. Devroe te Leuven (Aanw. 1982/1); nr. 51 werd gelicht uit het *Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Aartselaar*, nr. 150; nr. 27 werd overgemaakt aan de Koninklijke Bibliotheek.
Dit bestand werd op 21 januari 1993 overgedragen aan het Stadsarchief Mechelen.

Archief van de parochiekerken van Mechelen, 1350-1823
0,53 str. m. – 51 inv. nrs.
□ Inhoud: Zie bij de afzonderlijke parochiekerken.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/082.1 (VANNERUS J. en DELVAUX H., *Inventaris van de archieven van de kerken van Mechelen*).

SINT-ANNAKAPEL TE MECHELEN
Mechelen, 1450-1797

Opgericht in de tweede helft van de 15de eeuw, in 1580 tijdens de godsdiensttroebelen verwoest en reeds in 1596 volledig hersteld. Werd in 1797 als nationaal domein verkocht en werd een opslagplaats van een nabijgelegen brouwerij.
Lit.: VAN CASTER W., *Namen der straten van Mechelen en korte beschrijving...*, Mechelen, 1901, p. 6-7.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd op 21 januari 1993 overgedragen aan het Stadsarchief Mechelen.

Archief van de Sint-Annakapel te Mechelen, 1676-1704
Onderdeel van: Archief van de parochiekerken van Mechelen, 12.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Kwijtschriften e.a. (1676-1704).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/082.1 (VANNERUS J. en DELVAUX H., *Inventaris van de archieven van de kerken van Mechelen*).

SINT-JANSKERK TE MECHELEN
Mechelen, 1200-

De kapel van Sint-Jan-Baptist en Sint-Jan-Evangelist werd in de tweede helft van de 13de eeuw een volwaardige parochiekerk, die vooral in de 15de eeuw tot enige bloei kwam.

Lit.: KEMPENEER, *Kronijk van St Janskerk te Mechelen*, in *Bijdragen tot de Geschiedenis...Brabant*, X, 1911, p. 69-84 en 145-172.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd in 1993 overgedragen aan het Stadsarchief Mechelen.
Elders bewaard archief: In het archief van het aartsbisdom bewaart men het archief van de Sint-Janskerk en -parochie, o.a. kerkrekeningen (1477-1944), broederschappen (16de-20ste eeuw), notulen van de kerkraad (1831-1883), fundaties (19de eeuw), parochieregisters: dopen (1796-1906), huwelijken (1796-1911) en overlijdens (1800-1900). Hiervan bestaat een inventaris door dhr. Verstrepen volgens een decimale classificatie.

Archief van de Sint-Janskerk te Mechelen, 1475-1799
Onderdeel van: Archief van de parochiekerken van Mechelen, 10...15ter.
4 inv. nrs.
□ Inhoud: Charters en diverse bescheiden (1475-18de eeuw), 2 nrs. – Fundatie van het altaar van de Nood Gods (1492). – Afschrift van de stichtingsakte van de kapelanie van de H. Geest (1784). – Denombrement van kerkgoederen (1787).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Jansparochie te Mechelen* (1632-1786), 2 nrs. – Altaar van de Nood Gods (1492). – Kapelanie van de H. Geest (1784).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/082.1 (VANNERUS J. en DELVAUX H., *Inventaris van de archieven van de kerken van Mechelen*).

SINT-KATELIJNEKERK TE MECHELEN
Mechelen, 1305-

De Sint-Catharinakapel, naast het Klein Begijnhof, werd parochiekerk omstreeks 1305-1308.
Lit.: LAENEN J., *Histoire de l'Eglise Métropolitaine de Saint-Rombaut à Malines*, II, Mechelen, 1920.
Archiefgeschiedenis: Nr. 6 werd op 15 oktober 1903 door het Algemeen Rijksarchief te Brussel overgedragen.
Het bestand werd in 1993 overgedragen aan het Stadsarchief Mechelen.

Archief van de Sint-Katelijnekerk te Mechelen, 1400-1823
Onderdeel van: Archief van de parochiekerken van Mechelen, 6...24.
9 inv. nrs.
□ Inhoud: Obituarium (15de eeuw). – Denombrement van kerkgoederen (1787). – Kapelanie van de HH. Cosmas en Damianus (1650). – Verpachting van de stoelen

(1823). – Kapel van het H. Sacrament (1542-1547), 2 nrs. – Scheerderskapel (1475).
Bevat ook de archieven van: Kapelanie van de HH. Cosmas en Damianus (1650). – Kapel van het H. Sacrament (1542-1547), 2 nrs. – Scheerderskapel (1475).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/082.1 (VANNERUS J. en DELVAUX H., *Inventaris van de archieven van de kerken van Mechelen*).

SINT-PIETER- EN PAULKERK TE MECHELEN

Mechelen, 1200-

Zeker sedert de 13de eeuw een zelfstandige parochie. In 1778, na de afschaffing van de jezuïetenorde werd de voormalige Franciscus-Xaveriuskloosterkerk parochiekerk. De oude, bouwvallige parochiekerk werd enige tijd later afgebroken.
Lit.: LAENEN J., *Histoire de l'Eglise Métropolitaine de Saint-Rombaut à Malines*, II, Mechelen, 1920.
Archiefgeschiedenis: Nr. 51 is afkomstig van het *Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Aartselaar*, nr. 150.
Dit bestand werd in 1993 overgedragen aan het Stadsarchief Mechelen.
Elders bewaard archief: In de pastorie van de Sint-Pieter- en Paulparochie te Mechelen bewaarde men nog heel wat archief, waarvan een inventaris bestaat van F. DE PRETER en dat nu in bewaring is gegeven aan het Stadsarchief Mechelen.

Archief van de Sint-Pieter- en Paulkerk te Mechelen , 1350-1899

Onderdeel van: Archief van de parochiekerken van Mechelen, 8bis...51.
16 inv. nrs.
□ Inhoud: Rentebrieven (1607-1637). – "Capelle van den zoeten naam Jezus" (16de eeuw-1681), 2 nrs. – Goederen Onze-Lieve-Vrouwkapel (1664-1731), 2 nrs. – Denombrement kerkgoederen (1787). – H. Kruisaltaar (1667-1686). – Tekeningen van koorafsluiting e.a. (ca.1668). – Rekeningen e.a. van de broederschap van Onze-Lieve-Vrouw (1574-1623), 3 nrs. – Rekeningen van de Broederschap van Sint-Sebastiaan (1595-1600). – Rekwest aan stadsbestuur om herstellingen te laten uitvoeren (1575). – Cijns- en renteboek van de kerk, van de Broederschap van het H. Sacrament en de Broederschap van Onze-Lieve-Vrouw (1582). – Kosterij (1678), fundatie Cauthals (1657, 1737) en de jurisdictie (1809, 1816) van de kapel van Nekkerspoel, 3 nrs.
Bevat ook de archieven van: H. Kruisaltaar (1667-1686). – Kapel van den zoeten naam Jezus (16de eeuw-1681), 2 nrs. – Broederschap van Onze-Lieve-Vrouw (1574-1623), 3 nrs. – Broederschap van het H. Sacrament (1582). – Broederschap van Sint-Sebastiaan (1595-1600). – Kapel te Nekkerspoel (1657-1816), 3 nrs. –

Onze-Lieve-Vrouwkapel (1664-1731), 2 nrs.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/082.1 (VANNERUS J. en DELVAUX H., *Inventaris van de archieven van de kerken van Mechelen*).

SINT-ROMBOUTSKERK TE MECHELEN

Mechelen, 800 -

Na de oprichting van het kapittel was een plebaan belast met de zielezorg. Hij was meestal maar niet altijd een lid van het kapittel.
Lit.: LAENEN J., *Histoire de l'Eglise Métropolitaine de Saint-Rombaut à Malines*, 2 dln., Mechelen, 1919-1920.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd in 1993 overgedragen aan het Stadsarchief Mechelen.
Elders bewaard archief: Het archief van de Sint-Romboutskerk en -parochie wordt bewaard in het archief van het aartsbisdom te Mechelen, o.a. kerkrekeningen (1573-) en andere bescheiden tot ca. 1985. Hiervan is een inventaris voorradig van de hand van dhr. Verstrepen.

Archief van de Sint-Romboutskerk te Mechelen, 1399-1799

Onderdeel van: Archief van de parochiekerken van Mechelen, 9...29.
5 inv. nrs.
□ Inhoud: Denombrement van kerkgoederen (1787). – Manuaal van uitgaven (1629). – Rekening van de kapelanie van Simon Schoonjans (1602-1603). – Procesdossiers en -bescheiden (1767-1783). – Tiendenverpachtingen (18de eeuw). – Cijnsboek (1682-1750).
Bevat ook de archieven van: Kapelanie van Simon Schoonjans (1602-1603).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/082.1 (VANNERUS J. en DELVAUX H., *Inventaris van de archieven van de kerken van Mechelen*).

ONZE-LIEVE-VROUWEKERK TE MEER

Meer, 1200-

Het patronaat en de tienden werden omstreeks het midden van de 13de eeuw door de plaatselijke heer aan de Sint-Michielsabdij van Antwerpen geschonken. In 1815 verwoestte een grote brand het kerkgebouw. In Meer bestond ook een tijlang een Latijnse school.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Luik, dekenij Hilvarenbeek, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Hoogstraten, na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.

Lit.: GOETSCHALCKX P.J., *Meer*, in *Bijdragen tot de Geschiedenis...Brabant*, VIII, 1909, p. 470-512. – MICHIELSEN J.B., *Meer in de Kempen*, Brussel, 1912.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Onze-Lieve-Vrouw op 8 mei 1961 (Aanw. 1961/36).
Elders bewaard archief: In het archief van het bisdom bewaart men een historiek van de parochie (ca. 1900, 22 p.).

Archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Meer, 1497-1834
0,62 str. m. – 45 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1541, 1554), 2 nrs. – Manualen van inkomsten en uitgaven (1740-1807), 4 nrs. – Verpachtingsvoorwaarden van kerkgoederen (1640-1792). – Rentebrieven (1683-1788), 2 nrs. – Manuaal van tienden (1772-1834). – Fundaties en testamenten (1497-1768). – Restauratie kerktoren (1774). – Herstel torenuurwerk (1703). – Leveren predikstoel (1752-1753). – Plaatsen lambrisering (1719). – Contracten van organist (1742) en schoolmeester (1720), 2 nrs. – Cijnsboek van de pastorie (17de-18de eeuw). – Pachtboeken van goederen en tienden van de pastorie (1609-1797), 3 nrs. – Figuratieve kaart van pastorietienden (1733). – Denombrement van kerkgoederen (1787). – Lofdicht op M. de Vos, abt van Sint-Michiels (1772).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Onze-Lieve-Vrouweparochie te Meer* (1592-1794), 10 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/083 (BOUMANS R., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 2, Brussel, 1971, p. 120-122).

SINT-TRUDOKERK TE MEERHOUT
Meerhout, 800-

Het patronaatsrecht en de tienden kwamen via de voogden van de plaatselijke domeinheren, de abdij van Sint-Truiden, in handen van de Brabantse hertog, die ze doorgaven aan de plaatselijke heer waarna ze in 1229 definitief in handen kwamen van de abdij van Maagdendaal in Oplinter. De Onze-Lieve-Vrouwekapel in het gehucht Gestel, reeds vermeld in 1425, werd in 1868 een zelfstandige parochie; de Sint-Niklaaskapel in het gehucht Zittaart was er reeds omstreeks 1600 en werd in 1872 een afzonderlijke Sint-Bavoparochie. Ook in de wijk Lil bestond er sedert de 16de eeuw een kapel, die aanvankelijk ten dienste van de leprozen stond. In 1362 werd in Meerhout ook een hospitaal en passantenhuis opgericht en hier bestond zeker sedert de 17de eeuw tot omstreeks 1840 een vrij bloeiende Latijnse school.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Luik, dekenij Beringen, daarna tot het bisdom

Antwerpen, dekenij Herentals en na 1801 tot het aartsbisdom Antwerpen.
Lit.: JONGENELEN J.H., *Bouwstoffen van de geschiedenis van Meerhout*, Meerhout-Turnhout, (1900). – GRIETENS L., *Meerhout. Beknopte geschiedenis van de dorpen der Zuiderkempen*, 1, Tongerlo, 1935. – CORNELIS A., *Geschiedenis van Meerhout-Gestel*, Meerhout, 1984.
Archiefgeschiedenis: Bij de grote kerkbrand in 1679 gingen veel archiefbescheiden verloren. Het grootste deel van het bestand werd in bewaring geven door de kerkfabriek van Sint-Trudo op 17 augustus 1961 (Aanw. 1961/57); een aantal bescheiden werden uit het bestand *Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Meerhout* gelicht.
Elders bewaard archief: In het archief, bewaard op de pastorie, vindt men o.a. prochieregisters: dopen (1797-), notulen van de kerkraad (1903-), boekhoudkundige documenten (1885-), goederenbeheer (1871-).
In het archief van de abdij Maagdendaal te Oplinter, bewaard op het Algemeen Rijksarchief, zijn nogal wat bescheiden over Meerhout te vinden.
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochies Gestel en Zitaart (ca. 1900, 7 en 11 p.).

Archief van de Sint-Trudokerk te Meerhout, 1438-1899
1,35 str. m. – 231 inv. nrs.
□ Inhoud: Testamenten verleden door pastoors en onderpastoors en andere testamenten (1445-1794), 11 nrs. – Stichting van jaargetijden (1654-1794), 26 nrs. – Fundatie van wekelijkse H. Sacramentslof (1698), Zielmis (1725-1822), Nood Godsaltaar (1723-1742) en Sint-Anna-altaar (1678-1772), 18 nrs. – Herstellingen en heropbouw kerk (1709-1782), 4 nrs. – Kerkornamenten (17de eeuw-1809), 8 nrs. – Rekeningen van kerk, Armentafel en Gasthuis (1727-1734). – Rekeningen kerk (1786-1795), 9 nrs. – Manualen van inkomsten van de pastorie (1704-1862), 2 nrs. – Testamenten en andere bescheiden betreffende de pastoors (1682-1759), 14 nrs. – Manualen van inkomsten van het Onze-Lieve-Vrouwebeneficie (1619-19de eeuw), 6 nrs. – Manualen van inkomsten en uitgaven van de verenigde beneficiën van Sint-Maarten -in de kerk- en van de HH. Catharina en Barbara -in het hospitaal- (1636-1843), 5 nrs. – Manualen en andere bescheiden van de verenigde beneficiën van het H. Kruis, van de H. Geest en van de HH. Petrus en Jacobus (1652-1808), 17 nrs. – Ledenlijsten en rekeningen van de Broederschap van het H. Sacrament (1743-1884). – Bescheiden betreffende de kapellen van Gestel (1438-1750), Zittaart (1675-1741) en Lil (1683-1799), 15 nrs. – Register van erfrenten van het gasthuis (16de eeuw). – Uitvoerige lijkredes op D.H. graaf von Schönborn, commandeur van de Duitse Orde (1743), op N.L. vorst von Salm-Salm (1770), op Lodewijk XVI (1774), op Jacobus Wellens, bisschop van Antwerpen (1784), 4 nrs. – Allerlei lofdichten op Filips de Bourbon (1702), op de

stadsmagistraat van Brussel ter gelegenheid van de overwelving van de Zenne en de straatverlichting (1773), op G.F. Liebrecht, hoofdman van de handbooggilde te Turnhout (1775), op Anna van Etten, geestelijke dochter (18de eeuw), op van Moorsel, leraar koninklijk college Antwerpen (1780), op B. Neefs, abt Sint-Bernards, op C.H.C. Osy (1788) en andere gedichten o.a. door de leerlingen van het jezuïetencollege van Douai opgedragen aan de bisschop van Atrecht, 13 nrs. – Allerlei overlijdensberichten (1704-1794), 7 nrs. – Doctorale rede (1775).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Trudoparochie te Meerhout* (17de eeuw-1794), 10 nrs. – Kapel van Gestel te Meerhout (1455-1750). – Kapel van Zittaart te Meerhout (1675-1741), 3 nrs. – Kapel van Lil te Meerhout (1683-1799), 6 nrs. – Broederschap van het H. Sacrament (1743-1884). – Gasthuis te Meerhout* (16de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris: Leeszaalnr. T17/084 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 4, Brussel, 1985, p. 103-115).
─ Index, gedrukt: Zie Bibliotheek, afdeling tijdschriften (NOOYENS F.J., *Borgbrieven van H. Geesttafels uit de provincie Antwerpen*, in *De Schakel*, 1966, p. 24-27 (nadere toegang op nr. 174-175).

SINT-SALVATORKERK TE MEERLE

Meerle, 1350-

Dochterkerk van de parochie Baarle, die pas op het einde van de 14de eeuw een zelfstandige parochie werd. De patronaatsrechten en de tienden waren in handen van de adellijke abdij Thorn.
De kapel van Sint-Quirinus en Sint-Lucia te Meersel werd omstreeks 1430 opgericht. Op haar grondgebied werden in de 17de eeuw een aantal veldkapellen opgericht voor de parochianen van een aantal aanpalende gemeenten, die vanaf toen tot de Generaliteitslanden behoorden.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Luik, dekenij Hilvarenbeek, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Hoogstraten, na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: GOETSCHALCKX P.J., *Meerle*, in *Bijdragen tot de Geschiedenis...Brabant*, IX, 1910, p. 41-80, 119-136. – JANSEN J.E. en VAN NUETEN L., *Meerle door de eeuwen heen*, Turnhout, 1922.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 1-13 werden in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Salvator op 18 mei 1961 (Aanw. 1961/44), de andere nrs. werden gelicht uit het bestand *Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Meerle*.
Elders bewaard archief: Het archief dat vroeger bewaard werd op de pastorie is in bewaring gegeven aan het Stadsarchief Hoogstraten.

Archief van de Sint-Salvatorkerk te Meerle, 1570-1891
0,23 str. m. – 13 inv. nrs.
□ Inhoud: Historische notities betreffende de kerk en de kapel te Meersel (1841-1891). – Manualen van goederen en inkomsten van kerk en kapel te Meersel (1662-1770), 5 nrs. – Rentebrieven (1661-1676), 4 nrs. – Manuaal van ontvangsten en uitgaven van de kapel van Meersel (1736-1766). – Denombrement van kerkgoederen (1787).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/085.1 (BOUSSE A., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 3, Brussel, 1979, p. 117-118).

Archief van de Sint-Salvatorkerk te Meerle, Supplement, 1570-1891
0,52 str. m. – 116 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1585-1721) met bewijsstukken (1667-1737, 1800-1858), 17 nrs. – Boekhoudkundige documenten en goederenbeheer (1800-1857), 3 nrs.. – Communicanten (1799-1840)
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Salvatorparochie te Meerle* (1561-1795), 92 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/085.2 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 4, Brussel, 1985, p. 116-119).

SINT-BARTHOLOMEUSKERK TE MERKSEM
Merksem, 1200-

Behoorde aanvankelijk tot de parochie Schoten, eerst in handen van de abdij van Lobbes maar later van de heren van Breda-Schoten, die het patronaat-personaat in 1268 overdroegen aan het Onze-Lieve-Vrouwkapittel te Antwerpen. Ondertussen was Merksem in de periode 1161-1216 een zelfstandige parochie geworden. Het deel van de heerlijkheid Merksem ten noorden van de Rode Loop (Maantjessteenweg en Bremstraat) behoorde tot de Sint-Fredegandusparochie van Deurne.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom en dekenij Antwerpen en na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: GOETSCHALCKX P.J., *Geschiedenis van Schooten, Merxem en Sint-Job-in-'t-Goor*, 3, Ekeren, 1924. – PRIMS F., *Geschiedenis van Merksem*, Merksem, 1951.
Archiefgeschiedenis: Het nog ter plaatse bewaarde archief werd reeds omstreeks 1900 geordend door J.B. Stockmans, die het deels ook liet inbinden. Het werd

recent verder geïnventariseerd door L. Somers.
Lit.: SOMERS L., *Merksem, Sint-Bartholomeusparochie. Inventaris Oud Archief*, Antwerpen, 2000 (Bibl. 6582) (uitvoerige inventaris van de bescheiden die zich nog in het archief van de pastorie bevinden).
Elders bewaard archief: Heel wat bescheiden uit de 16de-20ste eeuw worden nog bewaard in het archief van de pastorie: inventarissen (1829, 1835), historische notities over de parochie en verenigingen, bescheiden over de pastorie (1632-1923), tienden (1243/1651-1793), herbouw van kerk, toren, pastorie, klokken en meubilair (1615-1792), pastorie (1660-1923), broederschappen (1743-20ste eeuw), jaargetijden, legaten en fundaties (1650-20ste eeuw), parochieregisters -de oudste zijn kopies van omstreeks 1800-: dopen (1663-), huwelijken (1683-) en overlijdens (1864-), lijsten van communicanten en vormelingen (1882-1912), testamenten (1641-1795) -zie toegang: ROGGEMAN R., *Testamenten en legaten verleden voor de pastoor van Merksem 1641-1795*, 1996-, kerkrekeningen (1613-1622, 1719-1794), goederenbeheer (17de-20ste eeuw), boekhoudkundige bescheiden (1825-), notulen van de kerkraad (1825-), figuratieve kaarten van gronden in Ekeren, Merksem en Schoten (18de eeuw). – Dossiers over diverse gebouwen: parochiecentrum, gildenhuis, patronaat, technische school (20ste eeuw), jeugdverenigingen. – Bescheiden van de H. Geestafel (16de-18de eeuw), o.a. rekeningen (1620...1746) en borgbrieven (1561-1806). – Volkstelling (1755) e.a.

Archief van de Sint-Bartholomeuskerk te Merksem, 1491-1787
0,01 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Denombrement van kerkgoederen (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/086 (VANNERUS J., *Inventaris van de kerkarchieven van Merksem*).

Archief van de Sint-Bartholomeuskerk te Merksem 2, 1632-1818
Onderdeel van: Archief schepenbank en dorpsbestuur Merksem, 1ste reeks, 8, 33-43.
12 inv. nrs.
□ Inhoud: Kerkrekeningen (1682-1791). – Rekeningen van de Armentafel (1632-1818).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D086.1 (*Inventaris van het archief van de gemeente Merksem*).

Archief van de Sint-Bartholomeuskerk te Merksem 3, 1652-1812
Onderdeel van: Archief schepenbank en dorpsbestuur Merksem, 2de reeks, 34-38.
2 inv. nrs.

□ Inhoud: Kerkrekeningen (1652-18de eeuw). – Rekening van de Broederschap van de H. Barbara (1745-1812).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D086.2 (*Inventaris van het archief van de gemeente Merksem*).

SINT-WILLIBRORDUSKERK TE MERKSPLAS

Merksplas, 1100-

Het patronaatsrecht en de tienden kwamen omstreeks 1150 in handen van de Sint-Michielsabdij van Antwerpen, die ook de grootste grondbezitter in Merksplas was. Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Breda en vanaf 1609 dekenij Hoogstraten, na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: VAN NYEN K. en SWAAN Th., *Merksplas. Kerk van van den H. Willibrordus en Pastorij door de eeuwen heen*, Turnhout, (1938).
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Willibrordus op 18 mei 1961 (Aanw. 1961/45).
Elders bewaard archief: Het grootste deel van het archief van de 19de-20ste eeuw is verloren gegaan. Op de pastorie bewaart men nog: notulen van de kerkraad (1820), parochieregisters (1804-) en wat archief van de bedienaar van de eredienst in de Strafkolonie (Onze-Lieve-Vrouw-Assumptiekapel voor geïnterneerden en personeel) met o.a. parochieregisters (1878-1991).

Archief van de Sint-Willibrorduskerk te Merksplas, 1447-1901

1,10 str. m. – 36 inv. nrs.
□ Inhoud: Cijnsboeken (1688-1771), 3 nrs. – Rekeningen (1447-1527, 1639-1772), 6 nrs met bewijsstukken (18de eeuw). – Manualen van de kerkmeesters (1751-1762), 2 nrs. – Manualen van de pastoor (1679-1891), 2 nrs. – Pastorale tienden (1730-1796), 4 nrs. – Manuaal van tienden, geheven door de beneficiën van Onze-Lieve-Vrouw en van Sint-Willibrordus (1780-1901). – Zondagsgebed (1729-1813). – Denombrement van kerkgoederen (1787), 4 nrs.; nr. 17 bevat een lijst van kerkmeesters (1757-1805).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Willibrordusparochie te Merksplas* (1647-1809), 10 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/087 (BOUMANS R., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 2, Brussel, 1971, p. 124-126).
► Bronnenpublikatie in typeschrift: *Bestek van de nieuwe toren tot Merxplas* 1777 (M. VAN ACKER „Hoboken, 2005 –transscriptie en kopie).

─ Index, gedrukt: Zie Bibliotheek, afdeling tijdschriften (NOOYENS F., *Borgbrieven van H. Geesttafels uit de provincie Antwerpen*, in *De Schakel*, XXI, 1966, p. 21-24).

SINT-CLEMENSKERK TE MINDERHOUT
Minderhout, 1150-

De patronaatsrechten en tienden waren aanvankelijk in handen van de plaatselijke heren, die ze in 1238 overdroegen aan de Sint-Michielsabdij van Antwerpen, die ook de grootste grondbezitter van Minderhout werd. In 1287 werd de parochiegrens tussen Minderhout en Hoogstraten definitief getrokken, die ook de grens was tussen de bisdommen Luik en Kamerijk. Het Hoogstratense gehucht Moleneind en Poteind behoorde tot de parochie Minderhout en -later- ook het gehucht -en enclave- Castelré van Baarle-Nassau. Na 1648 viel dit laatste gebied onder de Generaliteitslanden en de kerk- en armenmeesters van Minderhout werden sindsdien beurtelings door de overheden van de Generaliteitslanden (vermoedelijk de schepenen van Baarle-Nassau) en door de overheden van Minderhout benoemd.
De kapel van Onze-Lieve-Vrouw-op-den-Akker was zeker in de 17de-18de eeuw een belangrijk regionaal Maria-bedevaartoord.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Luik, dekenij Hilvarenbeek, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Breda, daarna dekenij Hoogstraten, na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: LAUWERYS J., *Minderhout, de kleine Sint-Michiel*, in *Jaarboek van Koninklijke Hoogstratens Oudheidkundige Kring*, XLVIII, 1981. – BOLCKMANS D., *De parochiegrens tussen Hoogstraten en Minderhout*, in: *Hoogstraten tussen vrede en oorlog. Het dagelijks bestaan 1648-1748*, Hoogstraten, 2004, p. 223-263.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Clemens op 18 mei 1961 (Aanw. 1961/43).
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van het dorpsbestuur van Minderhout".
Het archief (16de-20ste eeuw), dat vroeger op de pastorie van Minderhout werd bewaard (zie inventaris van J. VERHULST) is in 1999 in bewaring gegeven op het Stadsarchief Hoogstraten: het bevat charters (1635-1714), "zielboek" (1550-1640, 1745-1827), kanselberichten (1822-1843, 1868-1869), broederschappen (1826-1952), status animarum (1910-1931), kerkrekeningen (1571-1579, 1617-1676), manualen van de pastoors (1640-1759), ontvangsten van de kapelanie

(1749-1891) en van de kerk (1795-1838), testamenten en schenkingen (1604-1950), notulen van de kerkraad (1840-1935), eigendomstitels e.d. (18de-20ste eeuw), fundaties (19de-20ste eeuw), boekhoudkundige bescheiden (1800-1922), diverse bescheiden over de kerk (1237-), over kunstvoorwerpen in de kerk (19de-20ste eeuw), rekeningen over de kapel van Onze-Lieve-Vrouw van den Akker (1640-1781, 1801-1810, met historische notities), school (1640-1660, 1908-), rekeningen van de Armentafel (1616-1665) en Weldadigheidsbureau (1801-1824), renten en eigendommen van de Armentafel (18de-19de eeuw), dorpsrekeningen (1763..1769), kohier van de 100ste penning (1569), volkstelling (1797), historische notities (19de-20ste eeuw) e.a.
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie (ca. 1900, 55 p.).

Archief van de Sint-Clemenskerk te Minderhout, 1583-1830
0,98 str. m. – 30 inv. nrs.
□ Inhoud: Renten ten voordele van de kerk, de kapel van Onze-Lieve-Vrouw-op-den-Akker (1799-1808), 2 nrs. – Ontvangsten van de kapel van Onze-Lieve-Vrouw-op-den-Akker (17de eeuw). – Rekeningen (1676-1800), 6 nrs. – Manualen van cijnzen en renten (1640-1801), 2 nrs. – Manualen van inkomsten en uitgaven van de pastorie (1739-1792), 2 nrs. – "Zieleboeken" van de pastoor (17de-18de eeuw), 2 nrs. – Manuaal (1761-1830) en rekeningen (1733-1800) van de kapel van Onze-Lieve-Vrouw-op-den-Akker, 2 nrs. – Denombrement van kerkgoederen (1787).
Bevat ook de archieven van: Kapel van Onze-Lieve-Vrouw-op-den-Akker (1583-1830), 4 nrs. – Armentafel van de Sint-Clemensparochie te Minderhout* (1651-1800), 10 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/089 (BOUMANS R., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 1, Brussel, 1964, p. 24-26).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Bibliotheeknr. (VERHULST J., *Inventaris kerkarchief Sint-Clemens Minderhout*, Minderhout, 1992).

SINT-ODRADAKERK TE MOL-MILLEGEM
Mol, 1500-

De Sint-Odradaparochie bestond zeker reeds in de 17de eeuw.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Luik, dekenij Hilvarenbeek, daarna tot het bisdom 's-Hertogenbosch, decanaat Geel, waarvan het beheer van 1731 tot 1759 werd waargenomen door de aartsbisschop van Mechelen, daarna door de bisschop van Antwerpen, na 1801 deel van het aartsbisdom Mechelen.

Lit.: KNAEPEN R., *Mol-Baelen-Desschel 1559-1795. De oude Keizerlijke Vrijheid en haar Voogdijdistrict*, Mol, 1982. – WELVAARTS T., *Geschiedkundige bijdrage over de Voogdij van Molle*, Turnhout, 1891. – COPPENS J.A., *Nieuwe beschrijving van het bisdom van 's-Hertogenbosch*, IV, 's-Hertogenbosch, 1844, p. 186-187.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd op 23 oktober 1997 in bewaring gegeven aan het gemeentearchief van Mol.
Elders bewaard archief: In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie (ca. 1900, 10 p.).

Archief van de Sint-Odradakerk te Mol-Millegem, 1787
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Denombrement van kerkgoederen (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/090.2 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Millegem (Mol)*.

Archief van de Sint-Odradakerk te Mol-Millegem, 1701-1787
Onderdeel van: Archief van de Sint-Pieterskerk te Mol, 1054-1061.
8 inv. nrs.
□ Inhoud: Persoonlijke bescheiden van de pastoors Gerardi (1701-1717) en Andriessens (1760-1783), 6 nrs. – Vervanging van de onderpastoor (1778).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/090.1 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 3, Brussel, 1979, p. 160).

SINT-PIETERSKERK TE MOL
Mol, 800 -

Het patronaat van de Sint-Pietersparochie was aanvankelijk in handen van de abdij van Corbie en bleef later ook verbonden met het bezit van de grondheerlijkheid. Op het gehucht Postel werd door de Norbertijnerabdij van Floreffe in 1140 een priorij opgericht, die in 1621 een volwaardige abdij werd. In de gehuchten Millegem (Sint-Odrada) en Postel bestonden er zeker in de 17de-18de eeuw zelfstandige parochies.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Luik, dekenij Beringen, daarna tot het bisdom 's-Hertogenbosch, -vanaf 1571- dekenij Geel. Van 1731 tot 1759 kwam dit onder het bestuur van de aartsbisschop van Mechelen, daarna van de bisschop van Antwerpen, vanaf 1802 maakte het deel uit van het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: KNAEPEN R., *Mol-Baelen-Desschel 1559-1795. De oude Keizerlijke*

Vrijheid en haar Voogdijdistrict, Mol, 1982. – WELVAARTS T., *Geschiedkundige bijdrage over de Voogdij van Molle*, Turnhout, 1891. – COPPENS J.A., *Nieuwe beschrijving van het bisdom van 's-Hertogenbosch*, IV, 's-Hertogenbosch, 1844, p. 187-193.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Pieters op 10 oktober 1961 (Aanw. 1961/64); nr. 263bis werd op 16 mei 1977 aangekocht bij Olivier (?) (Aanw. 1977/21).
Dit bestand werd op 23 oktober 1997 in bewaring gegeven aan het gemeente-archief van Mol.
Elders bewaard archief: In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochies Sluis en Wezel (ca. 1900, 8 en 31 p.).

Archief van de Sint-Pieterskerk te Mol, 1401-1899
3,61 str. m. – 1132 inv. nrs.
□ Inhoud: Testamenten verleden voor pastoors en onderpastoors (1599-1791), 15 nrs. – Schenkingen aan kerk (18de-19de eeuw). – Jaargetijden en gestichte missen (17de eeuw-1794), 21 nrs. – Fundatie Magdalena Zegers (1666-1787), Agnes Kenens (1673-1738), Jan Loos (18de eeuw), Maria Wils (1736), Catharina Ceusters (1740-1768) en Jacob Dumont (1740-1892), 22 nrs. – Kerkmeubilair (1697-18de eeuw), 9 nrs. – Rentebrieven (1444-1797), 9 nrs. – Manualen (1646-1841), 4 nrs. – Rekeningen van de kerkmeesters (1592-1593, 1657, 1663, 1673, 1702-1801), 96 nrs. – Rekeningen van de rentmeester (1735-1792), 9 nrs. – Testamenten en benoemingsbrieven van pastoors, onderpastoors en beneficianten (1603-1786), 19 nrs. – Rekeningen van het Sint-Annabeneficie (1575-1634), 44 nrs. – Rekeningen (1568-1802) en bescheiden betreffende het beheer van goederen (17de-18de eeuw) van het Onze-Lieve-Vrouwebeneficie (1568-1802), 146 nrs. – Aanstellingen e.d. van het H. Drievuldigheidsbeneficie (1576-1766), 10 nrs. – Beheer van goederen van de verenigde beneficiën van het H. Kruis en de HH. Sebastianus en Antonius (1401-18de eeuw), 21 nrs, van het Sint-Niklaas- en Catharinabeneficie (17de-18de eeuw), 9 nrs., van het beneficie van de HH. Petrus, Gregorius en Adrianus (17de eeuw-1787), 7 nrs. – Aanstellingen en goederen van de kosterij (1610-1790), 7 nrs. – Ledenlijst van de Broederschap van de H. Rozenkrans (1624-1904) met status animarum (ca. 1557). – Rekeningen van de kapelmeesters van de kapel van Sint-Apollonia te Achterbos (1619-1795), 82 nrs. – Rekeningen van de kapelmeesters van (1614-1804) en andere bescheiden (17de-18de eeuw) betreffende de kapel van Sint-Willibrord te Ezaart, 38 nrs. – Bescheiden over de kapel van Sint-Carolus te Ginderbuiten (1708-1791), 5 nrs. – Rekeningen van de kapelmeesters van (1655-1702) en andere bescheiden (17de eeuw-1787) betreffende de kapel van Sint-Bernardus, Leonardus en Hyacinthus te Sluis, 35 nrs. – Bescheiden betreffende studiebeurzen Godfried van Gompel

(1664-1767), Hendrik Joos (1639-18de eeuw), Willem Michiels (1609-1820), Antoon Wils (17de eeuw-1797), Balthazar Hoeyberchs (1614-1695), Anna Noels (1654-18de eeuw), Jan Mermans (1676-1783), Thomas Heuschij (1573-1674), Catharina en Joachim Sjongens (1623-1788), Jaspar Smits (1663), Jan van Goirle (1743) en Joos-Deliën (meisjesbeurzen) (1660-1846), 105 nrs. – Latijnse School te Mol (18de eeuw-1802), 11 nrs. – Persoonlijke e.a. bescheiden betreffende de pastoors van de Sint-Niklaasparochie te Dessel (1672-1783), 4 nrs en van de Sint-Odradaparochie te Mol-Millegem (1701-1787), 8 nrs. – Sterfhuizen en testamenten van particulieren (1579-1796), 14 nrs. – Persoonlijke bescheiden van E.H. Dominicus de Haen, kapelaan van Geel-Bel, onder curatele geplaatst (1690-18de eeuw), 26 nrs. – Statuten van kluizenares Françoise de Hosden (1657). – Rekenboek van notaris Laureis Buyens (1673-1725).
Bevat ook de archieven van: Sint-Annabeneficie in de Sint-Pieterskerk te Mol (1505-1748), 46 nrs. – Beneficie van Onze-Lieve-Vrouw in de Sint-Pieterskerk te Mol (1568-1802), 153 nrs. – H. Drievuldigheidbeneficie in de Sint-Pieterskerk te Mol (1576-1766), 10 nrs. – Verenigde beneficiën van het H. Kruis en de HH. Sebastianus en Antonius in de Sint-Pieterskerk te Mol (1401-18de eeuw), 21 nrs. – Beneficie van de HH. Niklaas en Catharina (17de-18de eeuw), 9 nrs. – Beneficie van de HH. Petrus, Gregorius en Adrianus in de Sint-Pieterskerk te Mol (17de eeuw-1787), 10 nrs. – Kosterij in de Sint-Pieterskerk te Mol (1610-1790), 7 nrs. – Kapel van Sint-Apollonia te Mol-Achterbos (1619-1795), 83 nrs. – Kapel van Sint-Willibrord te Mol-Ezaart (17de eeuw-1804), 38 nrs. – Kapel van Sint-Carolus te Mol-Ginderbuiten (1708-1791), 5 nrs. – Kapel van de HH. Bernardus, Leonardus en Hyacinthus te Mol-Sluis (17de eeuw-1787), 35 nrs. – Armentafel van de Sint-Pietersparochie te Mol* (1420-1796), 239 nrs. – Studiebeurs Godfried van Gompel te Mol (1664-1767), 2 nrs. – Studiebeurs Hendrik Joos te Mol (1639-18de eeuw), 5 nrs. – Studiebeurs Willem Michiels te Mol (1609-18de eeuw), 6 nrs. – Studiebeurs Antoon Wils te Mol (17de eeuw-1797), 6 nrs. – Studiebeurs Balthasar Hoeyberchs te Mol (1614-1694), 5 nrs. – Studiebeurs Anna Noels te Mol (1654-18de eeuw), 4 nrs. – Studiebeurs Jan Mermans (1676-1783), 2 nrs. – Studiebeurs Thomas Heuschij te Mol (1573-1674), 2 nrs. – Studiebeurs Catharina en Joachim Sjongens te Mol (1623-1788), 3 nrs. – Studiebeurs Jaspar Smits te Mol (1663). – Studiebeurs Jan van Goirle te Mol (1743). – Studiebeurzen Joos-Deliën (meisjesbeurzen) te Mol (1660-1846), 63 nrs. – Latijnse School te Mol (18de eeuw-1802), 11 nrs. – Sint-Odradakerk te Mol-Millegem* (1701-1778), 8 nrs. – Sint-Niklaasparochie te Dessel* (1672-1783), 4 nrs. – Dominicus de Haen, kapelaan van Geel-Bel, (1690-18de eeuw), 26 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/090.1 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 3, Brussel, 1979, p. 119-164).

─ Regestenlijst in typeschrift: Bibliotheeknr. 5539 (HANNES L., *Kerkarchief van Mol en Balen*, Mol, 1990 (analyses met klappers op de nrs. 2-18).

SINT-NIKLAASKERK TE MORKHOVEN

Morkhoven, 1500-

Behoorde aanvankelijk tot de Sint-Bavoparochie van Noorderwijk. Het patronaat was in handen van de plaatselijke heer.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Herentals en na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: BRAEKEN L., *De dekenij Herentals (1603-1669)*, Leuven, 1982. – VERBIST F., *Bij een Oostenrijkse bladzijde voor Morkhoven*, in *Mededelingenblad Heemkring Kanton Westerlo*, X, 1983, p. 130-146.
Archiefgeschiedenis: Op 3 september 1992 in bewaring gegeven aan het stadsarchief van Herentals.
Elders bewaard archief: Het vroeger op het archief van het bisdom Antwerpen bewaarde *Kerkarchief van Morkhoven*, nrs. 11-16, 101-137 met heel wat bescheiden over de kerk en parochie, kerkrekeningen (1676-1793), rekeningen van de Armentafel (1629-1790) e.a. werd op 4 juli 2000 in bewaring gegeven aan het Stadsarchief Herentals. Hiervan is een uitvoerige inventaris van H. Willems beschikbaar. In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men nog een historiek van de parochie door E.T. Tessens (1901, 24 p.).

Archief van de Sint-Niklaaskerk te Morkhoven, 1657-1787

0,03 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Denombrement van kerkgoederen (1787). – Diverse bescheiden (1657-1695).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/091 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Morkhoven*).

SINT-BENEDICTUSKERK TE MORTSEL

Mortsel, 800 -

Het patronaatsrecht was aanvankelijk in handen van de abdij van Lobbes, die dit in 1573 afstond aan de heren van Canticroy (Mortsel), op dat ogenblik kardinaal Granvelle, aartsbisschop van Mechelen.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot

het bisdom Antwerpen, tot 1610 dekenij Lier, daarna dekenij Antwerpen. Na 1801 maakte het deel uit van het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: STOCKMANS J.B., *Geschiedenis der gemeente Mortsel*, Antwerpen, 1882, p. 237-327. – DIERICKX H., *Geschiedenis van Mortsel*, Mortsel, 1961, p.50-97. – VANDENEEDE R., *Het patronaat of benoemingsrecht in Mortsel*, in *Jaarboek van de Mortselse Heemkundige Kring*, 1996, p.161-172.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 1, 13-17, 28-33, 35, 38 en 42 werden in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Benedictus op 12 april 1967 (Aanw. 1967/9); de andere nummers werden ofwel uit het bestand *Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Mortsel* gelicht of behoorden reeds voor 1967 tot het *Archief van de Sint-Benedictuskerk te Mortsel*.
Elders bewaard archief: Op de pastorie vindt men: een renteboek ("Knoppenboek", uitgegeven door J.B. Stockmans, 15de-17de eeuw), parochieregisters (1792-), notulen van de kerkraad (1808-), broederschappen (19de-20ste eeuw). Het grootste deel van het archief van de 19de en begin 20ste eeuw is echter verloren gegaan.
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie (ca. 1900, 8 p.).

Archief van de Sint-Benedictuskerk te Mortsel,
1,25 str. m. – 42 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1609-1826), 5 nrs. – Denombrement van kerkgoederen (1787), 3 nrs. – Testamenten (1669-1753), 3 nrs.
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Benedictusparochie te Mortsel* (1626-1811), 17 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/092 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 3, Brussel, 1979, p. 168-170).

SINT-LAMBERTUSKERK TE MUIZEN
Muizen, 700 -

Uit archeologische opgravingen weten wij dat hier reeds in de 8ste-10de eeuw een kerk bestond, later kwam Muizen onder de parochie Mechelen tot zij in 1255 een zelfstandige parochie werd, waartoe tot 1289 ook de Mechelse wijk Hanswijk behoorde. Het patronaat was in handen van het Sint-Romboutskapittel van Mechelen. Ook het toenmalige gehucht Hofstade maakte tot in de 19de eeuw deel uit van de parochie Muizen. In de parochie werd omstreeks 1380 een Cisterciënzerinnenpriorij opgericht, die na de verwoesting in 1578 werd overgebracht naar de stad Mechelen.

Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Brussel, daarna tot het aartsbisdom Mechelen, dekenij Mechelen en vanaf 1643 tot het stadsdistrict Mechelen.
Lit.: VAN DEN WIJNGAERT G., *Toponymie va Muizen*, Onuitgegeven licentiaatsverhandeling KUL, Leuven, 1957. – VAN DE LEUR L., Muizen, Muizen, 1968. – VAN DE WIEL C., *Archivalia betreffende de kerkelijke geschiedenis van Heffen, Hever, Hombeek, Leest en Muizen (1522-1803)*, in *Handelingen van de Koninklijke Kring voor Oudheidkunde, Letteren en Kunst van Mechelen*, LXXXV, 1981, p. 199-212.
Archiefgeschiedenis: Door het Algemeen Rijksarchief aangekocht bij boekenantiquaar De Vroe te Leuven in juli 1992 (Aanw. 1992/3-4).
Lit.: VAN DE WIEL C., *Archivalia betreffende de kerkelijke geschiedenis van Heffen, Hever, Hombeek, Leest en Muizen (1522-1803)*, in *Handelingen van de Koninklijke Kring voor Oudheidkunde, Letteren en Kunst van Mechelen*, LXXXV, 1981, p. 199-212.
Elders bewaard archief: In het archief van het aartsbisdom Mechelen worden een aantal bescheiden (17de-18de eeuw) over de kerk van Muizen bewaard, o.a. parochieregisters, dopen (1636-1803 -in kopie-, 1803-1850), huwelijken (1803-1821), overlijdens (1803-1859).

Archief van de Sint-Lambertuskerk te Muizen, 1655-1862
0,07 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Ledenlijsten van de Broederschap van de Schapulier en van Onze-Lieve-Vrouw-van-de-Berg-Karmel (1655-1803). – Communicantenlijsten (1807-1862).
Bevat ook de archieven van: Broederschap van de Schapulier in de Sint-Lambertuskerk te Muizen (1655-1803). – Broederschap van Onze-Lieve-Vrouw-van-de-Berg-Karmel in de Sint-Lambertuskerk te Muizen (1655-1803). – Armentafel van de Sint-Lambertusparochie te Muizen* (1664-1718).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/092.2 (HOUTMAN E., *Inventaris van het kerkarchief van Muizen*).

ONZE-LIEVE-VROUWEKERK TE NIEL
Niel, 1250-

Reeds in 1149 wordt een kerk in Niel vermeld, die echter tot de parochie Kontich hoorde. Omstreeks 1250 werd het een zelfstandige parochie, waarvan het patronaatsrecht in handen bleef van de abdij van Lobbes, die ze in 1573 overdroeg aan de heer van Canticroy-Mortsel. Het grootste deel van de tienden was bezit van

de abdij Rozendaal te Sint-Katelijne-Waver. Het gehucht Hellegat maakte tot 1551 deel uit van de parochie Kontich en gaf in 1904 het ontstaan aan een nieuwe parochie, Sint-Jozef.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, tot 1610 dekenij Lier, daarna dekenij Antwerpen en na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: VAN DYCK V., *Niel 850 jaar*, Niel, 1999, p. 75-97.
Elders bewaard archief: Zie ook *Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Niel*, nrs. 16-19, 139: kerkrekeningen (1610-1787), diverse bescheiden over kerk (1610-1796) en Armentafel (1434-1795). In het archief op de pastorie van Niel bewaart men een afschrift van de volledige reeks parochieregisters van omstreeks 1800, rekeningen van de kerkfabriek en van de Armentafel van de 17de en 18de eeuw.
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie door A.C. Wouters (1901, 78 p.).

Archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Niel, 1803-1808
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Inkomende briefwisseling (1803-1808).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/093 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Niel*).

SINT-WILLIBRORDUSKERK TE NIJLEN
Nijlen, 1000-

Het patronaatsrecht van de kerk was eerst in handen van het Onze-Lieve-Vrouwekapittel van Kamerijk, die het in 1155 overdroeg aan het Onze-Lieve-Vrouwekapittel van Antwerpen, dat tevens een groot deel van de tienden verwierf. Ook de abdij Tongerlo bezat een deel van de tienden en was in Nijlen een belangrijke grootgrondbezitter.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, daarna tot het bisdom Antwerpen, tot 1610 dekenij Herentals, daarna dekenij Lier, na 1801 maakte het deel uit van het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: STOCKMANS J.B., *Geschiedenis der gemeenten Kessel, Bevel, Nylen, Emblehem en Gestel*, Lier, 1910, p. 222-247.
Archiefgeschiedenis: Het grootste deel van de bescheiden werden in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Willibrordus op 22 maart 1962 (Aanw. 1962/11); een aantal bescheiden werden uit het bestand *Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Nijlen* gelicht; van de in 1962 in bewaring

gegeven bescheiden werden een aantal als nrs. 42-59 ondergebracht in het bestand *Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Nijlen 1ste Reeks*.
Elders bewaard archief: Het grootste deel van het archief van de 19de-20ste eeuw schijnt verloren te zijn.
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men in het bestand *Kerkarchief van Nijlen* enkele kerkrekeningen (1689-1716).

Archief van de Sint-Willibrorduskerk te Nijlen, 1491-1806
0,50 str. m. – 37 inv. nrs.
□ Inhoud: Communicanten- en vormelingenlijsten (1793-1806). – Klokken (1755-1762). – Verhandelingen van gronden (1524-1769), 8 nrs. – Rekeningen (1620-1797), 5 nrs. – Denombrement van kerkgoederen (1787), 5 nrs. – Koopmanboek van de weduwe Craen-Roosens (1765-1775).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Willibrordusparochie te Nijlen* (1670-1794), 7 nrs. – Craen-Roosens, de weduwe (1765-1775).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/094 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 3, Brussel, 1979, p. 171-174).

SINT-BAVOKERK TE NOORDERWIJK
Noorderwijk, 1000-

Vermoedelijk als domeinkerk opgericht door de Sint-Baafsabdij van Gent. Het patronaat was volgens de ene bron in handen van de plaatselijke heer en volgens anderen beschikte de bisschop van Antwerpen hierover. De Onze-Lieve-Vrouwekapel op het Zand was, zeker in de 17de-19de eeuw een bekend Mariabedevaartsoord.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Herentals en na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: DE RAADT J.Th., *Norderwijck en zijne heeren*, Turnhout, 1892, p. 77-91. – VAN ROOY K., *Geschiedenis van het wonderdadig Mariabeeld der Zandkapel te Noorderwijk*, Averbode, 1901.
Archiefgeschiedenis: Op 3 september 1992 in bewaring gegeven aan het stadsarchief van Herentals.
Elders bewaard archief: Het vroeger op het archief van het bisdom bewaarde bestand *Kerkarchief van Noorderwijk*, nrs. 1-10 bevat een aantal bescheiden over de kerk en parochie: kerkrekeningen (1630-1654), rekeningen van de Armentafel (1630-1662), rekeningen en andere bescheiden over de Zandkapel (1598-1825),

diverse manualen (17de eeuw-1911) en werd op 4 juli 2000 in bewaring gegeven aan het Stadsarchief Herentals. In het archief van het bisdom bevindt zich nog een historiek van de parochie door K. Van Rooy (1901, 61 p.).

Archief van de Sint-Bavokerk te Noorderwijk, 1642-1719
0,03 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Diverse bescheiden (1642-1719).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/095 (VANNERUS J., *Inventaris van de kerkarchieven van Noorderwijk*).

ONZE-LIEVE-VROUWEKERK TE OELEGEM
Oelegem, 1604-

Behoorde tot de Onze-Lieve-Vrouweparochie van Broechem, waarvan het op 25 juni 1604 werd afgescheiden.
Behoorde tot het bisdom Antwerpen, dekenij Lier, na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen, dekenij Lier en vanaf 1873 tot dekenij Zandhoven.
Lit.: DE BELSER A., *Bijdrage tot de geschiedenis van Broechem*, Broechem, 1961. – VAN DER AVERT W., *400 jaar zelfstandige parochie Onze-Lieve-Vrouw-ten-Hemel-Opgenomen Oelegem*, Oelegem (Heemkundige Kring De Brakken), 2004.
Archiefgeschiedenis: Voor het grootste deel in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Onze-Lieve-Vrouw op 3 mei 1966 (Aanw. 1966/19); een rentebrief van 22 december 1699 (zie nr. 29) werd op 18 april 1978 aangekocht bij "Arts et Livres" (Brussel ?) (Aanw. 1978/5); een aantal bescheiden werden uit het *Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Oelegem* gelicht.
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Broechem".
Op de pastorie te Oelegem bevinden zich nog een aantal bescheiden, voornamelijk uit de tweede helft van de 19de eeuw en van de 20ste eeuw (summiere inventaris opgemaakt door dhr. E. De Vos, 1996): diverse documenten (18de eeuw-ca. 1810), parochieregisters (1840-), lijst vormelingen (19de eeuw), relikwie-attesten (18de-20ste eeuw), notulen van de kerkraad (1849-1853, 1902-), goederenbeheer, eigendomstitels, legaten (19de eeuw), boekhoudkundige documenten (19de-20ste eeuw), plannen van kerk en meubilair (ca. 1920).
In het archief van de abdij van Tongerlo zijn eveneens nogal wat bescheiden over de parochie Oelegem te vinden. In het archief van de Sint-Gummaruskerk en -kapittel te Lier vindt men wat bescheiden over de tiende van Oelegem (nr. 321).
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de

parochie van J. Peeters (1901, 68 p.).

Archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Oelegem, 1598-1899
5,05 str. m. – 406 inv. nrs.
□ Inhoud: Manuaal van goederen en inkomsten (1699), cijnsboek (1611), ontvangen cijnzen (1639-1687), verpachting van gronden (1614, 1763-1793), van kerk- en Armengoederen, 16 nrs. – Verpachting kerkgoederen (1613-1713), 3 nrs. – Manualen van kerkgoederen (1598-1605), 3 nrs. – Rekeningen (1603-1798), 189 nrs. – Plan van de kerk (19de eeuw). – Afschrift van de statuten van de Zusters van de Derde Orde van Sint-Franciscus (1625).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Onze-Lieve-Vrouweparochie van Oelegem (1607-1801)*, 175 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/096 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 4, Brussel, 1985, p. 120-133).

SINT-MICHIELSKERK TE OEVEL
Oevel, 1100-

In 1189 schonk de bisschop van Kamerijk het patronaatsrecht aan de abdij van Tongerlo, die ook de grootste grondbezitter in Oevel was. In de parochie resideerde meestal geen pastoor maar ze werd bediend door een kanunnik van Tongerlo, in 1511 werd ze verenigd met de parochie Tongerlo en door de pastoor aldaar bediend. Vanaf omstreeks 1625 was er weer een residerende pastoor. De abdij bezat, zeker in de 17de-18de eeuw, in Oevel -zoals in Tongerlo- bijna alle bisschoppelijke rechten, wat zeer uitzonderlijk was.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, daarna tot het bisdom 's-Hertogenbosch, decanaat Geel, dat van 1731 tot 1759 bestuurd werd door de aartsbisschop van Mechelen, daarna door de bisschop van Antwerpen; maakte na 1801 deel uit van het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: VERREZEN F., *Documentatie voor de Oevelse geschiedschrijving. Archieven en Bibliografie*, Oevel, 1969. – KOYEN M., *Het synodale en quasi-episcopale recht van de prelaat van Tongerlo*, in *Noordgouw*, II, 1962, p. 49-74. – ERENS M.A., *Oevel. volledige parochie*, in *De Zuiderkempen*, IX, 1940, p.126-128. – COPPENS J.A., *Nieuwe beschrijving van het bisdom van 's-Hertogenbosch*, IV, 's-Hertogenbosch, 1844, p.194-197.

Archief van de Sint-Michielskerk te Oevel, 1787
0,01 str. m. – 1 inv. nr.

□ Inhoud: Denombrement van kerkgoederen (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/097 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Oevel*).

SINT-MAARTENSKERK TE OLEN

Olen, 1000-

Het patronaatsrecht werd omstreeks 1000 door de grondheer, bisschop Ansfried van Utrecht aan de Sint-Maartenskerk, later -kapittel, van Utrecht geschonken, kwam later in handen van de familie van Wezemaal, die het in 1247 overdroeg aan de abdij van Tongerlo, die tevens de grootste grondbezitter in Olen was. De tienden waren voor 2/3 in bezit van de heren van Westerlo en voor 1/3 van de abdij van Tongerlo.
In 1864 werd in het gehucht Achter-Olen de Onze-Lieve-Vrouweparochie opgericht, in 1913 de Sint-Jozefsparochie.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Herentals en na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: LAUWERIJS J., *Oolense bijdragen*, I, Brecht, 1938, II, Turnhout, 1941. – VERBIEST F., *Olense triptiek*, in *Liber amicorum Jozef Laureys*, Hoogstraten, 1976, p. 258-274. – *Van Odlo tot Olen. Duizend jaar dorpsleven*, Olen, 1995.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 1-83 werden in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Maarten op 31 augustus 1965 (Aanw. 1965/10); de nrs. 130-145, 147-148, 151-156 en 160 werden gelicht uit het bestand *Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Olen*.
Elders bewaard archief: In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie door E. Van Mierde (ca. 1900, 23 p.).

Archief van de Sint-Maartenskerk te Olen nrs. 1-83, 1618-1899

0,79 str. m. – 83 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1773-1779), 6 nrs. – Manualen van ontvangsten en uitgaven van de pastorie (1652-1769), 3 nrs. – Beschrijving van het tiende te Noorderwijk, toebehorend aan de kerk van Olen (18de eeuw). – Aankoop tabernakel en predikstoel (1758, 1787), 2 nrs. – Denombrement van kerkgoederen (1787). – Sint-Willibrorduskapel te Meren (17de-19de eeuw), 3 nrs.
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Maartensparochie te Olen* (1618-1792), 65 nrs. – Sint-Willibrorduskapel te Olen-Meren (17de-19de eeuw), 3 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/098 (DELVAUX H., *Inven-*

tarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen), 3, Brussel, 1979, p. 175-177).

Archief van de Sint-Maartenskerk te Olen nrs. 84-160, 1614-1805
0,39 str. m. – 77 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1648-1699, 1785-1805), 62 nrs. – Rekening van de Broederschap van de H. Rozenkrans (1672-1682). – Rekeningen van de Sint-Willibrorduskapel te Meren (1785-1803), 2 nrs. – Onze-Lieve-Vrouwekapel te Gestel (1685-1796), 3 nrs.
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Martinusparochie te Olen* (1614-1793), 9 nrs. – Sint-Willibrorduskapel te Meren (1785-1803), 2 nrs. – Onze-Lieve-Vrouwekapel te Gestel (1685-1796), 3 nrs.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/098 (DELVAUX, H., *Inventaris van het kerkarchief van Olen*).

SINT-WILLIBRORDUSKERK TE OLMEN
Olmen, 1200-

Patronaatsrechten en tienden werden in of voor 1288 door de plaatselijke heren aan de abdij van Floreffe overgemaakt ten bate van de Postelse stichting. Kanunniken van Floreffe/Postel bedienden tot in het begin van de 19de eeuw de parochie.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Luik, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Herentals en na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: WELVAARTS T.A., *Olmen naar de Archieven van Postels Abdij*, Turnhout, 1888. – BRAEKEN L., *De dekenij Herentals (1603-1669)*, Leuven, 1982.
Elders bewaard archief: Zie ook in bestand *Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Olmen*.
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie door F. Meeus (1901, 43 p.).

Archief van de Sint-Willibrorduskerk te Olmen, 1753-1787
0,01 str. m. – 3 inv. nrs.
□ Inhoud: Denombrement van kerkgoederen (1787). – Inkomsten en uitgaven van de kapelanie (omstreeks 1753), 2 nrs.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/099 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Olmen*).

ONZE-LIEVE-VROUWEKERK TE ONZE-LIEVE-VROUW-WAVER

Onze-Lieve-Vrouw-Waver, 1250-

In het begin van de 11de eeuw opgericht door de Berthouts in het uitgestrekte Waverwoud, waar ook Sint-Katelijne-Waver en Sint-Niklaas-Waver (later Putte) ontstonden. Het patronaatsrecht werd door de bisschop van Kamerijk afgestaan aan het Sint-Romboutskapittel te Mechelen. Een deel van de tienden kwam in handen van de commanderij van de Duitse Orde van Pitsenburg in Mechelen en van het Onze-Lieve-Vrouwekapittel van Kamerijk.
Behoorde tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, na 1559 tot het aartsbisdom Mechelen, dekenij Mechelen, na 1690 Mechelen-West.
Lit.: DE RAADT J.Th., *Les seigneuries du pays de Malines. Wavre-Notre-Dame et ses seigneurs*, Nijmegen, 1891. – VAN ROMPAY J., *Bijdrage tot de geschiedenis van Onze-Lieve-Vrouw-Waver in het Land van Mechelen*, Lier, (1970). – MARNEF G., *Bijdrage tot de geschiedenis van Sint-Katelijne-Waver en Onze-Lieve-Vrouw-Waver*, in *Uit het Verleden van Katelijne en Waver* (Erf en Heemuitgaven, 8), Sint-Katelijne-Waver, 1981, p. 17-53.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 194 (deels), 198-199 (deels), 200-206, 217-250 werden in januari 2002 uit het bestand "Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Onze-Lieve-Vrouw-Waver" gelicht en als nrs. 4-8 bij dit bestand gevoegd.
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Onze-Lieve-Vrouw-Waver", 3de reeks waar men een aantal documenten over de kerk (1566-1807) en Armentafel (1570-1785) vindt.
Een aantal bescheiden uit de 17de-18de eeuw bevinden zich in de *Archives départementales du Nord* in het bestand *Châpitre métropolitain de Cambrai* 4 G.

Archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Onze-Lieve-Vrouw-Waver, 1744-1883

0,62 str. m. – 8 inv. nrs.
□ Inhoud: Aantekeningen van jaargetijden en missen (1804-1829). - Directoria van kerkelijke feesten (1744-1851). – Denombrement van kerkgoederen (1787). – Diverse bescheiden (1803-1805). – Notities over godgeleerdheid, gedrukte stukken en album over bouwkunde (19de eeuw). – Notitieboek van een onderwijzer (1829) met verwijzing naar oud-gedienden (dienstplichtigen) van Napoleon en van het Verenigd Koninkrijk (1873-1883).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/100 (HOUTMAN E., *Inventaris van het kerkarchief van Onze-Lieve-Vrouw-Waver*).

SINT-JAN-DE-DOPERKERK TE OORDEREN
Oorderen, 1100-

Het patronaatsrecht werd omstreeks 1116-1124 aan het Onze-Lieve-Vrouwekapittel van Antwerpen geschonken. In 1675 werden de parochies Oorderen en Wilmarsdonk verenigd, in 1732/1751 opnieuw gescheiden. De laatste mis werd opgedragen op 5 september 1965, waarna de kerk en bijna geheel het dorp werd afgebroken.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Bergen op Zoom (tot 1612), daarna dekenij Antwerpen en maakte na 1801 deel uit van het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: *Oorderen in plaatjes en praatjes*, in *Polderheem*, XXVI/3-4, 1991, p. 61-68. – BREDAEL L., *Antwerpen tussen polder en haven*, Antwerpen, (1984), p. 99-103.
Lit.: D'HOOGHE W., *Inventaris van het archief van de kerkfabriek en parochie van Sint-Laurentius te Wilmarsdonk*, Antwerpen (Stedelijk instituut hogere leergangen), 1998.
Elders bewaard archief: Zie ook in bestand *Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Oorderen (met Oosterweel en Wilmarsdonk)*, nrs. 74-77, 97: documenten over kerk en Armentafel (1673-1792). De meeste bescheiden berusten nu op de pastorie van de Sint-Laurentiusparochie te Antwerpen (Schoonbroek).
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie door P.J. Loos (1901, 37 p.).

Archief van de Sint-Jan-de-Doperkerk te Oorderen, 1787
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Denombrement van kerkgoederen (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/101 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Oorderen*).

SINT-JAN-DE-DOPERKERK TE OOSTERWEEL
Oosterweel, 1200-

Het patronaatsrecht was in handen van het Onze-Lieve-Vrouwekapittel van Antwerpen. Gedurende lange perioden had de parochie geen residerend priester maar werd vanuit Antwerpen bediend. De laatste mis werd opgedragen in 1971, waarna geheel het dorp werden afgebroken, alleen het kerkje bleef bewaard. De parochie is opgeheven.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Bergen op Zoom (tot 1611), daarna dekenij

Antwerpen en maakte na 1801 deel uit van het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: MEYS L., *Oosterweel - Austruweel, verdwenen maar niet vergeten*, in *Polderheem*, XVI/3, 1981.
Elders bewaard archief: Bij de opheffing van de parochie werd het nog aanwezige archief overgebracht naar de pastorie van Lillo.
Zie ook in bestand *Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Oosterweel*, nrs. 65-67: kerkrekeningen (1623...1842) en nr. 69: rekeningen van de Armentafel (1743-1819). In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie (ca. 1900, 45 p.).

Archief van de Sint-Jan-de-Doperkerk te Oosterweel, 1577-1787
0,01 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Denombrement van kerkgoederen (1787). – Eigendom van de pastorie (1577).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/102 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Oosterweel*).

SINT-LAURENTIUSKERK TE OOSTMALLE
Oostmalle, 1194-

Omstreeks 1194 afgescheiden van de oude Sint-Martinusparochie Malle, die ook Westmalle en Zoersel omvatte. De patronaatsrechten werden in 1329 door Hendrik van Turnhout, kanunnik van het Sint-Pieterskapittel te Leuven overgedragen aan de abdij van Averbode. De gehuchten Blommerschot, Bruul en Zalfen waren vaak betwist tussen de parochies van Oostmalle en Wechelderzande. In 1807 werden deze definitief bij Oostmalle gevoegd.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Herentals, vanaf 1611 dekenij Hoogstraten en na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen, dekenij Brecht (tot 1837), daarna dekenij Hoogstraten.
Lit.: DE MOLDER Th., *Geschiedenis van Oostmalle*, Turnhout, 1948, p. 347-482. – BOLCKMANS J., *Oostmalle, het verleden, het heden, de toekomst*, Oostmalle, (1960).
Archiefgeschiedenis: Voor het grootste deel in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Laurentius op 15 mei 1963 (Aanw. 1963/29); een aantal bescheiden werden uit het bestand *Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Oostmalle* gelicht.
Elders bewaard archief: Op de pastorie bewaart men nog heel wat documenten: parochieregisters: dopen en huwelijken (1828-), overlijdens (1766-), lijsten van

vormelingen (1771-1945) en communicanten (1886-1971), broederschappen (1670-), status animarum (begin 20ste eeuw), historische notities (1828-1919) en afschriften van oude documenten door pastoor M. T. De Molder, rekeningen van de kapel van Sint-Niklaas (1786-ca. 1880), goederenbeheer, testamenten, fundaties, boekhoudkundige documenten (19de-20ste eeuw), notulen van de kerkraad (1873-), bouwwerken aan kerk en patronaat (20ste eeuw), foto's van de schade aangericht door de tornado in 1967, diploma van lidmaatschap van de Rederijkerskamer "Het Kersouwken" te Leuven (1857) e.a.
In het archief van de abdij van Averbode zijn nogal wat bescheiden over de parochie Oostmalle te vinden.
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie door F. Coomans (1900, 87 p.).

Archief van de Sint-Laurentiuskerk te Oostmalle, 1420-1943
1,46 str. m. – 310 inv. nrs.
□ Inhoud: Herstellingswerken kerk, meubilair en klokken (1642-1787), 7 nrs. – Jaargetijdenboek (1505) en stichting van jaargetijden (1503-1794), 16 nrs. – Inkomsten van jaargetijdenstichtingen en kapelanieën (1569-1627), 4 nrs. – Manualen van kerkgoederen (1668-1792), 4 nrs. – Rekeningen (1604-1792), 80 nrs. – Beheer pastoriegoederen (1617-1828), 13 nrs.
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Laurentiusparochie te Oostmalle* (1466-1792), 99 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/103 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 4, Brussel, 1985, p. 134-147).

Archief van de Sint-Laurentiuskerk te Oostmalle - Charters, 1420-1775
0,10 str. m. – 39 inv. nrs.
□ Inhoud: Retroacta van eigendommen, rentebrieven e.d. van kerk en Armentafel (1420-1775), 39 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/103 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 4, Brussel, 1985, p. 147-157).

SINT-BAVOKERK TE OUD-TURNHOUT
Oud-Turnhout, 1614-

De Sint-Bavokapel werd zeker sedert 1333 bediend door een residerend kapelaan. Toen werd er een beneficie van Onze-Lieve-Vrouw opgericht, in 1445 kwam er

nog een beneficie van het H. Kruis. Bij de oprichting van het Sint-Pieterskapittel te Turnhout werd het patronaat van deze kapel aan het kapittel toegewezen. In 1614 werd het een zelfstandige parochie, zij het met erkenning van de rechten van de Sint-Pietersparochie van Turnhout. In 1836 werd het opnieuw een zelfstandige parochie. De gehuchten Oosthoven (met de Sint-Antoniuskapel) en Schuurhoven werden in 1888 een hulpparochie. Het gehucht Schoonbroek was afhankelijk van de parochie Retie. In Oud-Turnhout werd in 1395 een priorij van reguliere kanunniken van Sint-Augustinus (later aangesloten bij het kapittel van Windesheim) opgericht, Korsendonk.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, tot 1610 dekenij Herentals, daarna dekenij Hoogstraten, na 1801 aartsbisdom Mechelen.
Lit.: *Oud-Turnhout. Geschiedkundige schets*, Antwerpen, 1933. – DE KOK H., *Gids voor het oude Turnhout en omgeving*, 2, Antwerpen-Haarlem, 1980, p.19-29. – VAN HOUT W., *100 jaar Sint-Antoniusparochie Oosthoven*, Oud-Turnhout, 1988. – VAN HOUT W., *Een manuaal van de Oosthovense Sint-Antoniuskapel uit de Franse tijd*, in *Oud-Turnhout en zijn verleden*, IV, 1997, p. 155-173.
Elders bewaard archief: Zie ook *Archief van de Sint-Pieterskerk en kapelanieën te Turnhout*, nr. 2. – Een manuaal van de kapelmeester van de Sint-Antoniuskapel van Oosthoven (1798-1821) is in privé-bezit.
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie (ca. 1900, 36 p.).

Archief van de Sint-Bavokerk te Oud-Turnhout, 1787
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Denombrement van kerkgoederen (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/105 (VANNERUS J., *Inventaris van de archieven van de kerk van Oud-Turnhout*).

SINT-JAN-DE-DOPERKERK TE POEDERLEE
Poederlee, 1300-

Behoorde, samen met Lille en Wechelderzande tot de Sint-Pietersparochie van Vorselaar, waarvan het patronaat in 1123, samen met dat van de kapel van Poederlee, werd overgedragen aan het kathedraal kapittel van Kamerijk.
In 1441 werd op het gehucht de Hegge de H. Sacramentskapel gebouwd, die zou uitgroeien tot een bloeiend regionaal bedevaartsoord.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Herentals, na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.

Lit.: GOETSCHALCKX P.J., *Het wonder van 't H. Sacrament in de Hegge te Poederlee*, in *Bijdragen tot de Geschiedenis...Brabant*, XI, 1912, p. 15-25. – PRIMS F., *De konijnen van de Hegkapel te Poederlee 1412*, in *Antwerpensia*, XIV, 1940, p. 256-269. – VAN GESTEL P., *De Hegge te Poederlee, 1412-1972*, (Poederlee), (1972). – BRAEKEN L., *De dekenij Herentals (1603-1669)*, Leuven, 1982. – VAN OLMEN J., in *Wechel en Poederlee weer onder één pastoor Of..."De geschiedenis herhaalt zich!"*, in: *Jaarboek van de Heemkundige Kring Norbert de Vrijter*, 1997, p. 57-68.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Jan-de-Doper op 22 maart 1962 (Aanw. 1962/9); de nrs. 5, 17-18, 22, 33, 37, 41, 44-47, 50-53, 55-74, 78-79, 81, 84-100 werden gelicht uit het bestand *Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Poederlee*.
Elders bewaard archief: In het bestand "Archief van de familie d'Olmen de Poederlee nrs. 988-992 en 1007" -sinds 1959 op het Rijksarchief Antwerpen bewaard- vindt men enkele gegevens over de parochie (1786). Op het archief van de Heemkundige Kring "Norbert de Vrijter" van Lille, in het oud gemeentehuis van Lille -Wechelderzande- vindt men o.a. boekhoudkundige documenten, manualen van de pastoor, broederschappen (19de-20ste eeuw), boekhouding van de melkerij Sint-Jan (ca. 1910)
In het bestand "Archives de la famille d'Olmen de Poederlé" nrs. 832-838, bewaard op het Rijksarchief te Mons vindt men een aantal gegevens over de kerk (1341-1779), zie THIELEMANS M.R., *Archives de la famille d'Olmen de Poederlé* (Archives de l'Etat à Mons), Brussel, 1959, p. 73.
Een aantal bescheiden bevinden zich ook in de *Archives départementales du Nord* te Rijsel (Frankrijk) in het bestand *Châpitre métropolitain de Cambrai* 4 G.
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie (ca. 1900, 10 p.).

Archief van de Sint-Jan-de-Doperkerk te Poederlee, 1441-1800
0,72 str. m. – 102 inv. nrs.
□ Inhoud: Registers van goederen, cijnzen, inkomsten en lasten van kerk, pastorie, beneficie van Sint-Jan, kapel op de Hegge en Armentafel (18de eeuw), 3 nrs. – Benoeming van kerkmeesters (1695-1743). – Testamenten, opgesteld voor de pastoor (1633-1722, 1748-1783), 2 nrs. – Legaat Dimpna van Vlietingen (1660-1694). – Denombrement van kerkgoederen (1787), 4 nrs. – Rekeningen (1657-1800), 13 nrs. – Manualen van inkomsten en cijnzen van de Sint-Jan-de-Doperkapelanie (18de eeuw-1819), 2 nrs. – Rekeningen van de kapel van het H. Sacrament op de Hegge (1641-1686, 1776-1788), 12 nrs. – Rekeningen van de Sint-Corneliuskapel te Heerle (1739-1774), 20 nrs.
Bevat ook de archieven van: Kapelanie van Sint-Jan-de-Doper (17de eeuw-1819),

4 nrs. – Kapel van het H. Sacrament op de Hegge (1441-18de eeuw), 15 nrs. – Kapel van Sint-Cornelius te Heerle (1739-1774), 21 nrs. – Armentafel van de Sint-Jan-de-Doperparochie te Poederlee* (17de-18de eeuw), 27 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/106 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 3, Brussel, 1979, p. 178-182).

SINT-VALENTIJNSKERK TE POPPEL
Poppel, 1000-

Aanvankelijk één parochie met Ravels. Het patronaatsrecht was in het bezit van het Sint-Servaaskapittel van Maastricht en ging in 1211 over op de abdij van Tongerlo. Tot 1561 werden de beide gemeenten door een in Poppel residerende Norbertijn bediend. In 1561 werd Ravels een zelfstandige parochie. In het gehucht Rovert was er in de 17de-18de eeuw een grenskapel voor het naburige Hilvarenbeek, dat tot de Generaliteitslanden behoorde, in Nieuwerk waren gelijkaardige kapellen voor de gemeenten Tilburg en Goirle.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Luik, dekenij Hilvarenbeek, daarna tot het bisdom 's-Hertogenbosch, en vanaf 1731 tot de dekenij Geel -van 1731 tot 1759 bestuurd door de aartsbisschop van Mechelen, daarna door de bisschop van Antwerpen-. Maakte na 1801 deel uit van het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: DE KOK H., *Gids voor het oude Turnhout en omgeving*, 2, Antwerpen-Haarlem, 1980, p.189-192. – *Zoals ze waren...Oude Prentkaarten over Ravels, Weelde en Poppel*, (Ravels), 1979. – VERMEEREN M., *Poppel, toen en nu*, Poppel, 1997, p. 45-106. – COPPENS J.A., *Nieuwe beschrijving van het bisdom van 's-Hertogenbosch*, IV, 's-Hertogenbosch, 1944, p. 197-203.
Elders bewaard archief: In het documentatiecentrum van de Heemkundige Kring, voorheen op de pastorie van Poppel, worden heel wat bescheiden uit de 14de-20ste eeuw bewaard, zie PEETERS R., *Inventaris van het parochiearchief te Poppel*, (Poppel), 1973: memorieboek (18de-19de eeuw), cartularium met vermeldingen over remedies en recepten, inventarissen van kerkmeubilair (1836, 1846), brieven van pastoors en missionarissen (19de eeuw), status animarum (1834), fundaties (18de-20ste eeuw), parochieregisters: dopen (1671-), huwelijken (1675-), overlijdens (1740-), broederschappen (16de-20ste eeuw), tienden (17de-18de eeuw), inkomsten van de pastorie (17de-19de eeuw), beneficies en kapelanieën (1429-19de eeuw), kosterij (17de-20ste eeuw), renten en cijnzen (1428-19de eeuw), kerkrekeningen (1636-19de eeuw), processen en rekwesten (16de-18de eeuw), notulen van de kerkraad (1840-), schoolstrijd en parochiale scholen (1873-20ste eeuw), familiepapieren van pastoor K. F.W. Cools (1803-1887) over

Berlaarse families: De Schutter, Verbruggen, Saligo, Geluijkens, Dom, Truyts, Bellens, Vander Auwermeulen (17de-19de eeuw), documenten over de Armentafel (1384-1714), borgbrieven e.d. (1749-1846). Zie ook in het bestand *Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Poppel.* – VERMEEREN M., *Poppel, toen en nu*, Poppel, 1997, p. 35-45 (uitgebreide inventaris).
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie door A. Ploegmans (1901, 25 p.).

Archief van de Sint-Valentijnskerk te Poppel, 1787
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Denombrement van kerkgoederen (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/107 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Poppel*).

ONZE-LIEVE-VROUWEKERK TE PULDERBOS
Pulderbos, 1200-

Vermoedelijk gegroeid uit een Onze-Lieve-Vrouwekapel in het bos van Pulle, werd omstreeks 1200 een zelfstandige parochie. Het patronaatsrecht was aanvankelijk in handen van de hertog van Brabant, later van de plaatselijke heren terwijl de meeste tienden geheven werden door de pastoor.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna bisdom Antwerpen, dekenij Lier, na 1801 aartsbisdom Mechelen.
Lit.: ROELANTS J., *Een pareltje uit de Kempen. Santhoven met omgeving*, Brecht, 1934, p. 83-84. – PRIMS F., *De oorsprong van Pulderbos*, in *Antwerpiensia*, XXIII, Antwerpen, 1953, p. 161-163.
Archiefgeschiedenis: Nr. 2 werd in februari 1993 aan het Algemeen Rijksarchief geschonken door boekenantiquariaat Devroe te Leuven.
Elders bewaard archief: Zie ook bestand *Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Pulderbos*: kerkrekeningen (1569-1588), rekeningen (1557-1589), renten en inkomsten (15de eeuw-1823) van de Armentafel, verkoop van de "voorhof" (vroente) aan de kerkfabriek, 1581. Een aantal bescheiden werden in 1994 gevonden op de pastorie van Pulderbos: parochieregisters (1794-1797, 1806-), broederschappen 1452/1672-20ste eeuw), testamenten (1793-1865), fundaties (16de-19de eeuw), kerkrekeningen (1665-1800) en boekhoudkundige documenten (19de-20ste eeuw), manualen van de pastoors (17de eeuw-1769) en kerkmeesters (1644...1744), goederenbeheer (1583-20ste eeuw), processen (18de-19de eeuw), werken aan de kerk (1772-20ste eeuw), pastorie (1681-19de eeuw), notulen van de kerkraad (1840-1851). Rekeningen

(1601-1803) en goederenbeheer van de Armentafel en Weldadigheidsbureau (1583-19de eeuw). Een aantal bescheiden over de schepenbank en dorpsbestuur van Pulderbos en Grobbendonk werden aan het Rijksarchief overgedragen.
In het archief van het bisdom Antwerpen berust een bestand *Kerkarchief Pulderbos* met o.m. 64 charters (13de-19de eeuw), rekeningen van kerk en Armentafel (1589-1599), manuaal van de pastorie (1793-1895), register van de Broederschap van de Rozenkrans.

Archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Pulderbos, 1787
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Denombrement van kerkgoederen (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/108.1 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Pulderbos*).

Archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Pulderbos 2, 1534-1552
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Kerkrekeningen (1534-1552).
► Toegang(en): Inventaris in handschrift: Leeszaalnr. T17/108.2 (E. HOUTMAN, Inventaris van het kerkarchief van Pulderbos).

SINT-PIETER- EN PAULKERK TE PULLE
Pulle, 1000-

De parochie, die voor het eerst vermeld wordt in 1255, is vermoedelijk vrij oud. Het personaat was in handen van de plaatselijke heren.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Lier, na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: ROELANTS J., *Een pareltje uit de Kempen. Santhoven met omgeving*, Brecht, 1934, p. 86.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Pieter- en Paul op 21 december 1960 (Aanw. 1960/72) en 8 mei 1961 (Aanw. 1961/39).
Elders bewaard archief: In het archief, bewaard op de pastorie, vindt men: parochieregisters: dopen (1797-), huwelijken en overlijdens (1799-), lijsten van communicanten (1765-ca. 1864) en vormelingen (1761-1971), broederschappen (1764-20ste eeuw), relikwie-attesten (18de-20ste eeuw), inkomsten van het Onze-Lieve-Vrouwbeneficie en -kapelanie (1621-19de eeuw), manualen van de pastoor (1727-ca. 1890), documenten over fundaties, legaten, eigendomstitels, plannen (18de-20ste eeuw), notulen van de kerkraad (1831-), documenten over de Armentafel/Weldadigheidsbureau (1764-ca. 1830) e.a.

In een particulier archief in Grobbendonk, afkomstig van de laatste griffiers van de schepenbank, vindt men o.a. een manuaal van de inkomsten van de kerk (1816).
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie (ca. 1900, 16 p.).

Archief van de Sint-Pieter- en Paulkerk te Pulle, 1487-1796
1,20 str. m. – 134 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1549-1555, 1637-1782), 64 nrs. – Beheer van de pastorale goederen (17de-18de eeuw), 3 nrs. – Testamenten verleden voor de pastoor (1722-1785). – Denombrement van kerkgoederen (1787).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Pieter- en Paulparochie te Pulle* 1624-1763), 52 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/109 (BOUMANS R., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 1, Brussel, 1964, p. 27-29).

SINT-NIKLAASKERK TE PUTTE
Putte, 1250-

Vormde samen met Onze-Lieve-Vrouw- en Sint-Katelijne-Waver het Waverwoud. In 1265 werd de reeds bestaande Sint-Niklaasparochie erkend en tot in de 14de eeuw werd Putte voornamelijk Sint-Niklaas-Waver genoemd. Het patronaat was aanvankelijk in handen van de bisschop van Kamerijk. De tienden werden in 1296 door de Berthouts aan de commanderie van de Duitse Orde Pitsenburg in Mechelen geschonken (voor 2/3), het andere derde hoorde later toe aan de aartsbisschop van Mechelen en het Onze-Lieve-Vrouwekapittel van Kamerijk. De Bremkapel bestond zeker reeds in de 18de eeuw. In het gehucht Grasheide werd in 1905 de Sint-Gerardus Majellaparochie opgericht.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het aartsbisdom Mechelen, dekenij Mechelen (tot omstreeks 1690), daarna tot Mechelen-West.
Lit.: NAUWELAERTS M.A., *Putte in het Land van Mechelen*, Putte, 1966. – DE RAADT J.Th., *Les seigneuries de Putte, de Schrieck et de Grootloo*, in *De Navorscher*, XXXIX, 1889, p. 4...511. – TORFS F., *Van Putse mensen en dingen*, I-III, Putte, 1970-1979.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Niklaas op 8 augustus 1961 (Aanw. 1961/55); kort voor 1950 werden deze bescheiden reeds geïnventariseerd door kanunnik dr. M.A. NAUWELAERS. Nr. 553 is afkomstig van het "Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Onze-Lieve-Vrouw-Waver" nr. 198.

Archief van de Sint-Niklaaskerk te Putte, 1300-1899
2,23 str. m. – 553 inv. nrs.
□ Inhoud: Inventarissen (1706-1791), 4 nrs. – Rekeningen (1562-1803), 97 nrs. – Manualen en renteboeken (1556-19de eeuw), 20 nrs. – Ontvangst van offergeld (1614-1640), 2 nrs. – Tienden en pastorie- en kerkgoederen (1332-1799), 68 nrs. – Verbouwingen aan kerk, herstelling en aanschaf van kerkornamenten (1614-1785), 13 nrs. – Herstelling van de pastorie (1733-1794), 2 nrs. – Cultusarchief (1654-1804), 11 nrs. – Status animarum (1780). – Schoolreglementen (1781-1783), 2 nrs. – Testamenten (1565-1783), 15 nrs. – Fundatiën (1614-1791), 9 nrs. – Huwelijksdispensaties en -toestemmingen (1770-1794), 8 nrs. – Aanstellingen (1665-1723) en beheer goederen (1706-1792) van de kapelanie, 10 nrs. – Aanstellingen en beheer goederen van het kosterbeneficie (1714-1741), 3 nrs. – Bouwen van (1686-1783) en aflaten voor (1712-1785) de Bremkapel, 7 nrs. – Broederschap van de Rozenkrans in de Bremkapel (1652-1661). – Procesdossiers, waarbij vooral de pastoors betrokken waren (1611- 1788), 50 nrs. – Notulen kerkraad (1821-1823), 1 nr. – Zeer verscheiden bescheiden van particuliere aard, o.a. van de familie van Beethoven (1668-18de eeuw), 32 nrs.
Bevat ook de archieven van: Bremkapel (1652-1785), 8 nrs. – Broederschap van de Rozenkrans in de Bremkapel (1652-1661). – Kapelanie van de Sint-Niklaaskerk te Putte (1665-1792), 10 nrs. – Armentafel van de Sint-Niklaasparochie te Putte* (1300-1796), 144 nrs. – Gemeentebestuur van Putte* (1514-1788), 33 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/110 (NAUWELAERTS M.A., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 2, Brussel, 1971, p. 126-146).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Zie Bibliotheek, afdeling tijdschriften (NAUWELAERTS M.A., *Parochiekerk van Sint-Niklaas te Putte. Beknopte inventaris van het oud-archief*, in *Tijdschrift voor Geschiedenis en Folklore*, XIII, Antwerpen, 1950, p. 52-83).

SINT-PIETERSKERK TE PUURS
Puurs, 850 -

De zeer oude parochie is mogelijk opgericht door de abdij van Cornelimunster bij Aken, die hier van in de Karolingische periode een groot domein bezat. Het patronaatsrecht werd in 1138-1138 door Kamerijkse bisschop aan de abdij Affligem geschonken. De tienden waren in handen van de abdij Affligem en van de Sint-Bernardsabdij te Hemiksem, die sinds 1286 ook de grondheer was van Puurs. Het was een zeer uitgestrekte en sterk bevolkte parochie, waarvan de

hulpkerken Sint-Lenaart in Breendonk, Sint-Jan en Sint-Amand te Oppuurs en Sint-Margaretha te Eikevliet (Hingene en Puurs) in 1803-1819 zelfstandige parochies werden. Ook de parochies Onze-Lieve-Vrouw te Kalfort en Ruisbroek-Sauvegarde werden in de 19de eeuw onafhankelijke parochies. In 1803 werd Puurs zetel van een dekenij.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, daarna tot het aartsbisdom Mechelen, dekenij Brussel, Vilvoorde (1573) en Mechelen, vanaf ca. 1690 Mechelen-West (omstreeks 1597).
Lit.: VERBESSELT J., *Het parochiewezen in Brabant tot het einde van de 13de eeuw*, IX, p. 7-232. – DE CLERCQ C., *Onze-Lieve-Vrouw van Kalfort*, 1937. – VIVIJS S., *Een bijdrage tot de geschiedenis van Breendonk*, 1981, p. 117-159.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Pieters op 20 april 1961 (Aanw. 1961/29).
Elders bewaard archief: In het archief, bewaard op de pastorie (dekenij) van Puurs, vindt men o.a.: parochieregisters: dopen (1797-), huwelijken (1794-), overlijdens (1808-), lijsten van vormelingen (1877-1951), documenten over jaargetijden, eigendomstitels, fundaties en legaten (18de-20ste eeuw), relikwie-attesten (18de-19de eeuw), broederschappen (19de-20ste eeuw), kapelanie van Onze-Lieve-Vrouw (18de eeuw), inventarissen (1829-1883) en gegevens (1874-) over kerkmeubilair, catalogus van de bibliotheek van de pastorie (ca. 1850), kanselberichten (1929-1969), goederenbeheer (18de eeuw), boekhoudkundige documenten (1803-), aangenomen scholen (1879-20ste eeuw).
Dekenij van Puurs/Wolvertem: visitaties (1803/1829-1962), biografische gegevens over de pastoors, onderpastoors en kosters van de parochies van de dekenij (1829-ca. 1875), briefwisseling e.d. (19de eeuw), gegevens over kloosters in de dekenij (ca. 1835-1873).

Archief van de Sint-Pieterskerk te Puurs, 1622-1832
0,49 str. m. – 65 inv. nrs.
□ Inhoud: Bouw en verbouwingswerken aan kerk (1682-1743), 5 nrs. – Fundatie van zielemissen (1697-1820). – Manuaal van inkomsten van de pastorie (17de eeuw). – Relikwieën (1640-1727). – Processen en betwistingen (1645-1832), 7 nrs. – Denombrement van kerkgoederen (1787), 4 nrs. – Manuaal van de onderpastoors (17de-18de eeuw). – Sint-Lenaartskapel te Breendonk (1780-1788), 3 nrs. – Onze-Lieve-Vrouwekapel van Kalfort (1733-1832), 2 nrs. – Broederschap van het H. Sacrament (1731-1804), 2 nrs. – Testamenten verleden voor de pastoor (1695-1723).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Pietersparochie te Puurs* (1681-1847), 9 nrs. – Sint-Lenaartskapel te Breendonk (1780-1788), 3 nrs. – Onze-Lieve-Vrouwekapel te Kalfort (1733-1832), 2 nrs. – Broederschap van het H.

Sacrament in de Sint-Pieterskerk te Puurs (1731-1804), 2 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/111 (BOUMANS R., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 2, Brussel, 1971, p. 147-151).

SINT-HUIBRECHTSKERK TE RAMSEL

Ramsel, 1664-

Was zeker in de 16de-18de eeuw afhankelijk van de Sint-Lambertusparochie van Westerlo terwijl het gehucht op wereldlijk gebied afhing van Herselt. Sedert 1664 werd de Sint-Huibrechtskapel bediend door de pastoor van Oosterwijk (-Houtvenne), vanaf 1704 door een residerend priester, die vanaf 1709 de titel vicaris kreeg maar soms ook pastoor werd genoemd. Hij bezat trouwens semi-pastorale rechten, zoals doop- , trouw- en begraafrecht. Het patronaatsrecht was in handen van de abt van Tongerlo. Pas in 1842 werd Ramsel een volledig zelfstandige parochie, waarbij in 1876 ook het gehucht Truitseinde werd gevoegd. Vanaf omstreeks 1660 bestond er een Onze-Lieve-Vrouwekapel, die uitgroeide tot een vrij belangrijk regionaal bedevaartsoord. Een nieuwe kerk werd in 1789-1791 gebouwd.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom 's-Hertogenbosch, dekenij Geel -in 1731-1759 bestuurd door de aartsbisschop van Mechelen, daarna door de bisschop van Antwerpen-. Na 1801 behoorde het tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: GEVELERS L.A., *De kapel van Onze Lieve Vrouw te Ramsel*, in *De Zuiderkempen*, VI, 1937, p. 1-23.
Archiefgeschiedenis: Nr. 1 werd in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Hubertus op 8 augustus 1963 (Aanw. 1963/35).
Elders bewaard archief: In het archief, bewaard op de pastorie, vindt men o.a.: parochieregisters, dopen (1704-1797, 1855-), huwelijken (1705-1797, 1884-), overlijdens (1705-1797, 1881-), broederschap van Sint-Hubertus (18de eeuw), bouwwerken kerk (1887) en pastorie (1910), boekhoudkundige documenten (1837-), diverse bescheiden (18de-19de eeuw). Het grootste deel van het 18de eeuws archief is echter verloren gegaan.
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie door F. De Peuter (1901, 9 p.).

Archief van de Sint-Huibrechtskerk te Ramsel, 1703-1806

0,02 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Broederschap van Sint-Hubertus (1703-1806). – Denombrement van

kerkgoederen (1787).
Bevat ook de archieven van: Broederschap van Sint-Hubertus in de Sint-Huibrechtskerk te Ramsel (1703-1806).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/112 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Ramsel (Sint-Hubertuskerk)*.

SINT-PANCRATIUSKERK TE RANST
Ranst, 1200-

De zetel van de oorspronkelijke parochie van Ranst was de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Millegem, waarvan het patronaat in 1236 in handen was van de Sint-Bernardsabdij van Hemiksem. Pas later onstond op een andere plaats de Sint-Pancratiuskerk, waarvan de omgeving in de volgende eeuwen Millegem sterk in belangrijkheid overvleugelde. Na verloop van tijd werd dit de parochiekerk en verviel de kerk van Millegem tot een afhankelijke kapel, die door de pastoor van Ranst werd bediend. Meestal sprak men dan ook van de parochie Ranst-Millegem. In de 17de-18de eeuw was het personaat van Ranst in bezit van het Bisschoppelijk Seminarie van Antwerpen, terwijl een deel van de tienden in handen waren van het bisdom Antwerpen. Tot de parochie van (Ranst)-Millegem hoorde ook een deel van de gemeente Vremde.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Lier (tot 1610), daarna dekenij Antwerpen, na 1801 behoorde het tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: SPRINGAEL G., *Eenige historische herinneringen en bijeenrapelingen over Wommelgem en omstreken*, II, Antwerpen, 1897, p. 105-110. PROOST J., *Ranst en zijn gehucht Milleghem*, in: *Heemkundig Handboekje voor de Antwerpse Randgemeenten*, VI/1, 1960. – SCHELFHOUT F., *Lief Millegem*, (Ranst), 1983.
Archiefgeschiedenis: Nr. 4 werd op 7 augustus 1982 overgemaakt door het gemeentebestuur van Ranst (Aanw. 1982/14).
Elders bewaard archief: Zie ook bestand *Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Ranst*.
In het archief, bewaard op de pastorie, vindt men o.a.: parochieregisters, dopen en huwelijken (1605-), overlijdens (1693-), lijst van vormelingen (1836-1852), inventaris van het kerkmeubilair (ca. 1883), historische notities (19de eeuw) over de kerk (16de eeuw-ca. 1854), lijst van de pastoors (15de-20ste eeuw), een geschiedenis van Ranst door E.H. J.A. Verwimp (ca. 1945), jaargetijden (1816-), broederschappen (1752-20ste eeuw), goederenbeheer (18de-19de eeuw), processen (1735-1740), kerkrekeningen (1599-1612, 1793-), notulen van de kerkraad (1809-), manualen van de kerk (17de-19de eeuw), van de pastorie

(18de-19de eeuw), van de kapelanie en de Armentafel (1680-18de eeuw), figuratieve kaart van Millegem (1738).
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie (ca. 1900, 43 p.).

Archief van de Sint-Pancratiuskerk te Ranst, 1572-1787
0,04 str. m. – 4 inv. nrs.
□ Inhoud: Denombrement van kerkgoederen (1787). Rekeningen van het sterfhuis van kapelaan A. van den Bogaerde (1572-1573).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Pancratiusparochie te Ranst* (1424-18de eeuw), 2 nrs.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/113 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Ranst*).

SINT-SERVAASKERK TE RAVELS
Ravels, 1561-

Aanvankelijk één parochie met Poppel. Het patronaatsrecht was in het bezit van het Sint-Servaaskapittel van Maastricht en ging in 1211 over op de abdij van Tongerlo, die ook een vrij groot grondbezit in Ravels verwierf. Tot 1561 werden de beide gemeenten door een in Poppel residerende Norbertijn bediend. In 1561 werd Ravels een zelfstandige parochie. Op het gehucht Eel was er sedert de 15de eeuw een Sint-Adriaankapel. In 1896 ontstond daar een zelfstandige Sint-Adriaansparochie terwijl op het gehucht De Straat in 1927 een Sint-Jan-de-Doperparochie ontstond.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Luik, dekenij Hilvarenbeek, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Breda, later dekenij Hoogstraten, na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: *Ravels in lief en leed*, Ravels, 1980, p. 107-154. – DE MEYER P., *De Parochie Ravels*, XVI, 1950, p. 3-19. – KUYL P.D., *Notes pour servir à l'histoire de la paroisse de Raevels*, in *Analectes pour servir à l'histoire ecclésiastique de la Belgique*, VI, 1869, p. 463-473, 507-508. – DE KOK H., *Gids voor het oude Turnhout en omgeving*, 2, Antwerpen-Haarlem, 1980, p.229-232. – *Zoals ze waren...Oude Prentkaarten over Ravels, Weelde en Poppel*, (Ravels), 1979.
Elders bewaard archief: Op de pastorie te Ravels worden nog een aantal bescheiden bewaard.

Archief van de Sint-Servaaskerk te Ravels, 1787
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Denombrement van kerkgoederen (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/114 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Ravels*).

SINT-MARIA-MAGDALENAKERK TE REET
Reet, 1308-

Behoorde aanvankelijk tot de moederparochie Kontich, waarvan het patronaat in handen was van de abdij van Lobbes. Omstreeks 1308 werd het een zelfstandige parochie en kwam het patronaat in bezit van de plaatselijke heren.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Lier, na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: STOCKMANS J.B., *Geschiedenis der gemeente Mortsel*, Antwerpen, 1882, p. 446-449. – *Historische schets van Reet*, (Reet), (1961), p. 9-27. – *Kerk H. Maria Magdalena Reet*, (Reet), (1979). – VERMEULEN L., *Reetse Vertellingen*, Reet, 1996.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Maria-Magdalena op 4 januari 1973 (Aanw. 1973/1); nr. 41 werd op 23 augustus 1983 door dhr. L. Vermeulen geschonken (Aanw. 1983/14).
Elders bewaard archief: In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie (ca. 1900, 87 p.).

Archief van de Sint-Maria-Magdalenakerk te Reet, 1520-1903
0,84 str. m. – 41 inv. nrs.
□ Inhoud: Oprichting (1308-1309). – Denombrement van kerkgoederen (1787). – Renten, cijnzen en goederen (1609, 1817), 3 nrs. – Manualen van inkomsten en uitgaven (1586-18de eeuw), 4 nrs. – Tienden (1520-1786). – Rekeningen (1604-1831), 9 nrs. – Relikwieën (1714-1903). – Afschriften uit de parochieregisters (1861-1880).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Maria-Magdalenakerk te Reet* (1604-1820), 8 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/115 (BOUSSE A, *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 3, Brussel, 1979, p. 183-184).

SINT-MAARTENSKERK TE RETIE
Retie, 1200-

De oorspronkelijke Sint-Pietersparochie was vermoedelijk verbonden met het domein van de abdij van Corbie. In het begin van de 13de eeuw ontstond de Sint-Maartensparochie, mogelijk opgericht door hertog Hendrik I. De tienden -en misschien ook het patronaatsrecht- waren tot 1264 in handen van het Sint-Martinuskapittel te Luik. Daarna waren de tienden verdeeld tussen de plaatselijke heer, de abdijen van Rozendaal en Tongerlo en de pastoor. In de 17de-18de eeuw bestond hier een kleine Latijnse school.
Op het gehucht Schoonbroek bevond zich een oude Sint-Jobkapel, die in 1803 een zelfstandige kapelanie, in 1842 een parochie werd voor de gehuchten Schoonbroek, Kinschot, Bremhoeven en Korteinen -deels onder Oud-Turnhout gelegen-.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Luik, aartsdekenij Beringen, daarna tot het bisdom 's-Hertogenbosch, dekenij Geel - in 1731-1759 bestuurd door de aartsbisschop van Mechelen, daarna door de bisschop van Antwerpen-, na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen, dekenij Geel tot 1873, daarna dekenij Mol.
Lit.: SNEYERS E., *Bijdrage tot de geschiedenis van Retie*, Retie, 1949 en 1972². – ID., *De St-Pieterskapel te Retie*, Retie, 1942. – ID. *Retie in den Franschen tijd*, Retie, 1938. ID., *Armenzorg te Retie tijdens het oud régime*, 1942. – SNEYERS J. en KEERSMAEKERS A., *De Kapellekens van Retie*, Retie, 1939. – *Gedenkboek Edward Sneyers*, Retie, 1985. – COPPENS J.A., *Nieuwe beschrijving van het bisdom van 's-Hertogenbosch*, IV, 's-Hertogenbosch, 1844, p. 224-232.
Elders bewaard archief: Deels op de pastorie en deels op het doksaal in de kerk van Retie berusten een aantal bescheiden: parochieregisters: dopen en huwelijken (1631-), overlijdens (1736-), lijsten van communicanten en vormelingen (1850-), inventarissen van kerkmeubilair (18de-20ste eeuw), broederschappen (17de eeuw), fundaties en legaten (15de-20ste eeuw), beneficies en kapelanieën (15de-19de eeuw), tienden (18de eeuw), cijns- en tiendenboek (16de eeuw), renteboek (1619), kerkrekeningen (1547-), manuaal van de pastoor (17de eeuw), boekhoudkundige documenten (1830-), verbouwingen aan kerk (1871-), kapel van Werbeek (17de-20ste eeuw), Sint-Pieterskapel (18de-19de eeuw), rekeningen van de Armentafel (1482-1794), meetboek (1653), genealogische notities familie Bleys. Hiervan is een inventaris voorradig van de hand van E. Sneyers.
Het archief van de parochie Sint-Job in Schoonbroek is overgebracht naar het gemeentearchief en bevat o.a.: charters, testamenten, fundaties (1436-1910), relikwieën (1818-1903), broederschappen (1836-), kapel- en kerkrekeningen (1565-1573, 1594-1595, 1626-1644, 1655, 1669-1675, 1682-1799, 1837-1892), goederenbeheer (1835-1920), pastorie (1804-), vernieuwing kerkgebouw (1860-),

diverse bescheiden, geklasseerd per pastoor (1802-20ste eeuw).
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie (1899, 53 p.).

Archief van de Sint-Maartenskerk te Retie, 1787
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Denombrement van kerkgoederen (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/116 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Retie*).

SINT-WILLIBRORDUSKERK TE RIJKEVORSEL
Rijkevorsel, 1100-

Het patronaatsrecht was, zeker sedert 1194, in handen van het Onze-Lieve-Vrouwekapittel van Antwerpen. Vlimmeren, met de Sint-Quirinuskapel, behoorde tot 1678 tot de parochie Rijkevorsel en werd pas toen een zelfstandige parochie. In het gehucht Achtel bestond er een kapel van Onze-Lieve-Vrouw-van-de-VII-Weeën. De inwoners van dit gehucht, die officieel tot de parochie Rijkevorsel behoorden, maakten in de praktijk deel uit van de parochie Wortel.
Op 20 mei 1906 werd in de geïndustrialiseerde wijk Kievitsheide de Sint-Jozefsparochie opgericht.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Breda, later Hoogstraten, na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: HEIDENDAL F., *Rijkevorsel van vroeger tot heden*, Rijkevorsel, 1938.
Archiefgeschiedenis: Op 14 maart 1972 in bewaring gegeven door het gemeentebestuur van Rijkevorsel (Aanw. 1972/15).
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Rijkevorsel": nrs. 4009-4126: documenten over de Armentafel (1490-1779) en nrs. 4128-4229: kerk (1469-1790).
Op de pastorie bewaart men slechts zeer recent archief: parochieregisters: dopen (1944-), huwelijken (1934-), overlijdens (1927-), lijsten van vormelingen (1927-) en dynamisch archief. Op het secretariaat van het gemeentebestuur: parochieregisters: dopen (1797-1944), huwelijken (1873-1933), overlijdens (1873-1919), lijsten van communicanten (1919-1924) en notulen van de kerkraad (1849-). In de lokalen van de heemkundige kring (op het gemeentehuis): documenten over broederschappen (1840-1998), fundaties (18de-19de eeuw), jaargetijden (1874-1893), misint-nties (1919-), "zielboek" (zondagsgebed voor overledenen) (1876-1915), goederenbeheer (19de eeuw-1912), fotoalbum, aangenomen katholieke scholen (1879-1888), notulen van de "Katholieke

Vlaamsche Studiekring Hooger op" (1920-1929), Toneelgezelschap "Ware Vrienden der Armen" (1891-).
In het archief van het bisdom Antwerpen bevindt zich in het bestand *Kerkarchief van Rijkevorsel* een aantal bescheiden: ledenregister van de Broederschap van de Bijstand van de Gelovige Zielen in het vagevuur (1696-1826), gefundeerde missen en jaargetijden (1889-1901), rekeningen (1793-1811). Ook bewaart men daar een historiek van de parochie door L.F. Peeraer (1902, 6 p.).

Archief van de Sint-Willibrorduskerk te Rijkevorsel, 1655-1861
0,24 str. m. – 14 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1716-1746). – Manualen van renten en cijnzen (1693-1755), van pastorieinkomsten (1661-1794), van beneficies en kapelanie (1655-1700) en van fundaties (1729-1828), 5 nrs. – Tienden (1724-1796), 2 nrs. – Denombrement van kerkgoederen (1787).
Bevat ook de archieven van: Beneficie van Onze-Lieve-Vrouw, Sint-Jan en Sint-Niklaas in de Sint-Willibrorduskerk te Rijkevorsel (1655-1861), 3 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/117 (BOUSSE A, *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 3, Brussel, 1979, p. 185-186).

SINT-MAARTENSKERK TE RIJMENAM
Rijmenam, 1100-

Het patronaatsrecht behoorde aanvankelijk tot de Augustijnerabdij van Bornem, die slechts kortstondig bestond en in 1120 werd verenigd met de Benedictijnerabdij van Affligem.
In de Hoogstraat bestond een Sint-Elooikapel, dat een regionaal bedevaartoord was.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, daarna tot het aartsbisdom Mechelen, dekenij Mechelen, vanaf omstreeks 1690 Mechelen-West.
Lit.: UYTTERHOEVEN J., *Een woord over Rymenam*, in *Mechlinia*, V, 1926, p. 24-40. – *Beewegen vanuit Rijmenam*, Rijmenam, 1982.
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Rijmenam" nrs. 64 (rekeningen van de Armentafel, 1793-1814) en nr. 65 (kerkrekeningen, 1795-1802).

Archief van de Sint-Maartenskerk te Rijmenam, 1600-1787
0,02 str. m. – 4 inv. nrs.
□ Inhoud: Manuaal van kerkgoederen (1731). – Kerktoren (17de eeuw). – Denombrement van kerkgoederen (1787).

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/118 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Rijmenam*).

ONZE-LIEVE-VROUWEKERK TE RUISBROEK
Ruisbroek, 1100-

Het begevingsrecht werd in 1177 door de Berthouts geschonken aan het Norbertinessenklooster van Nieuwenrode en ging later over op de abdij van Grimbergen. De 2/3 van de tienden kwamen aan de heer toe.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenaat Brussel, daarna tot het aartsbisdom Mechelen, dekenaat Mechelen.
Lit.: MOEYERSOMS F., *Achthonderd jaar leven in Ruisbroek*, Mortsel, 2002. – VERBESSELT J., *Het Parochiewezen in Brabant tot het einde van de 13e eeuw*, IX, p. 233-252.
Elders bewaard archief: In het archief, bewaard op de pastorie, vindt men o.a.: parochieregisters (1797-), broederschappen (1689-), cijnsboeken (1513, 1607), goederen van de kerk en pastorie (1601-19de eeuw), kerkrekeningen (1774-), notulen van de kerkraad. In het archief van de abdij van Grimbergen bewaart men o.a.: cijnsboeken (16de-18de eeuw), documenten over de goederen van de pastorie (1719) en een aantal kaarten. In het archief van het aartsbisdom vindt men o.a. decanale visitaties (1575-) en andere bescheiden over de parochie.

Archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Ruisbroek, 1519-1796
Onderdeel van: Archief schepenbank en dorpsbestuur Ruisbroek, 1-2.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Kerkrekeningen (1519-1542, 1555-1574). – Documenten over kerk en Armentafel (1777-1796).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D119 (*Inventaris van het archief van de gemeente Ruisbroek*).

SINT-PIETERSKERK TE RUMST
Rumst, 1100-

In deze oude Romeinse nederzetting bouwden de Berthouts in de 9de eeuw (?) een burcht, waarrond zich het dorp en de latere parochie ontwikkelde. Het personaat hiervan bleef steeds in handen van de plaatselijke heren, die ook de meeste tienden inden. In het gehucht Terhagen, dat in 1874 een zelfstandige gemeente werd, richtte men op 25 oktober 1875 de Sint-Jozefsparochie op.

Aan de grens van het dorp werd omstreeks 1460 een leprozerie opgericht, die een regionale "uitstraling" had.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Lier, na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: SEL H., *Proeve van historische mengelingen over 't land van Rumpst*, Leuven, 1873. – NEYENS J., *Rumst, van Romeinse nederzetting tot nijverheidsgemeente*, Lier, 1958. – VAN DEN BRIL P., *Het Melaatsendorp en de Lazernijkapel te Rumst*. – MARCKX H., *De Vreije Stede van Rumpst*, Rumst, 1994.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Pieter op 20 april 1960 (Aanw. 1960/14).
Elders bewaard archief: Op de pastorie van Rumst wordt o.m. nog een manuaal van 1611 bewaard.

Archief van de Sint-Pieterskerk te Rumst, 1329-1817
0,74 str. m. – 71 inv. nrs.
□ Inhoud: Herstelling van de kerk (1774-1777), 2 nrs. – Rekeningen van het begrafenisrecht (1646-1760). – Cijnzen en renten (1329-1802), 7 nrs. – Rekeningen (1603, 1619-1620, 1719-1791), 9 nrs. – Manualen van kerk- en pastoriegoederen (1570-1795), 4 nrs. – Denombrement van kerkgoederen (1787).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Pietersparochie te Rumst* (1464-1805), 22 nrs. – Lazarij te Rumst* (1521-1691), 5 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/120 (JAMEES A., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 1, Brussel, 1964, p. 30-33).
─ Bronnenpublicatie in typeschrift: Bibliotheeknr. 4639 (VERMEULEN L., *Cijnsboek van de Tafel van de Heilige Geest van Rumst 1469* (Uitgaven van de Geschiedkundige Kring Rumesta vzw nr. 8), 1990).

SINT-PIETER- EN PAULKERK TE SCHELLE
Schelle, 1150-

Behoorde aanvankelijk tot de moederparochie Kontich, die in handen was van de abdij van Lobbes. Omstreeks 1150 werd Schelle een zelfstandige parochie, waarvan de patronaatsrechten in handen kwamen van het Sint-Romboutskapittel van Mechelen.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Lier (tot 1610), dekenij Antwerpen (na 1610), na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: VERLINDEN J. en HADERMANN A., *St.-Petrus- en Pauluskerk Schelle*,

Schelle, 1995. – DE RAADT J.Th. en STOCKMANS J.B., *Geschiedenis der gemeente Schelle*, Lier, (1894), p. 147-169. – VAN CASTER E., *Grafschriften Schelle, 15e-18e eeuw* (Bronnenpublicaties - Grafschriften, II), Antwerpen, 1984.
Archiefgeschiedenis: Het vrij volledige archief werd op 1 februari 2001 in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Pieter en Paul; op 25 september 2001 volgden nog: deel van doos 19 (betalingen voor nieuw hoogaltaar, 1718-1720) en nr. 86 (notulen kerkraad 1935-1981).
Elders bewaard archief: Zie *Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Schelle*: nrs. 9-12 (rekeningen van de Armentafel (1610-1749, 1772-1792).
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie (ca. 1900, 40 p.).

Archief van de Sint-Pieter- en Paulkerk te Schelle, 1714-1787
0,01 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Denombrement van kerkgoederen (1787).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Pietersparochie te Schelle* (1714).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/121.1 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Schelle*).

Archief van de Sint-Pieter- en Paulkerk te Schelle 2, 1395-1982
7,30 str. m. - 86 inv. nrs.
□ Inhoud: Notulen van de kerkraad (1853-1981). – Brievenkopijboeken (1832-1864) en briefwisseling (1801-1971). – Rekeningen, soms met bewijsstukken (1613-1959). – Begrotingen (1820-1899). – Rekeningen van de Onze-Lieve-Vrouwekapel (1687-1793). – Cijnsrol (1396-15de eeuw). – Cijnzen en renten (16de-19de eeuw). – Verwerving en beheer van patromonium (16de eeuw-1956). – Testamenten (1595-1796). – Denombrement (1787). – Legaten, stichtingen en jaargetijden (1640-1957). – Manualen van de pastoors (1666-19de eeuw). – Processen (18de-19de eeuw). – Restauratie van de kerk en kerkmeubilair (1775-1960). – Parochieregisters: Dopen (1606-1938/1939); Huwelijken (1616-1972); Overlijdens (1616-1982) -voor de 17de-18de eeuw betreft het kopies van latere datum-. – Vormelingenlijsten (1873-1922). – Status animarum (1821-1860). – Ledenlijsten broederschappen (1814-1959). – Zondagse afroepingen (1944-1980). – Parochiale Werken (1926-1968). – Cursussen (ca. 1835). – Affiches (19de-20ste eeuw). – Proces tussen de pastoor van Nieuwkerken-Waas, het kathedraal kapittel van Gent en de abdij van Boudelo (ca. 1640).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van Schelle.

► Toegang(en): Overdrachtslijst in typeschrift: Leeszaalnr. T17/121.2 (HADERMANN A., *Inventaris van het Kerkarchief Schelle*).

SINT-WIJBRECHTKERK TE SCHILDE

Schilde, 1200-

De abdij van Affligem, die via schenkingen van Zeger van Kraainem uitgestrekte bezittingen verwierf in Schilde, kwam ook in het bezit van het patronaat en de tienden. Dit patronaatsrecht kwam later in handen van de aartsbisschop van Mechelen, als abt van Affligem en sedert 1679 van het bisschoppelijk seminarie van Antwerpen.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Lier (tot 1610), daarna dekenij Antwerpen, na 1801 deel van het aartsbisdom Mechelen, dekenij Herentals en vanaf 1873 dekenij Zandhoven.
Lit.: BOUSSE A., *Geschiedenis van Schilde*, Schilde, (1980). – PRIMS F., *Studies over Schilde en de Kempen*, in *Bijdragen tot de geschiedenis...Brabant*, 3e Reeks, XVI, 1964, p. 9-173.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Wijbrecht op 10 augustus 1966 (Aanw. 1966/26).
Elders bewaard archief: Op de pastorie bewaart men nog een aantal documenten, voornamelijk van de 19de-20ste eeuw.
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie door E.H. Ghijsebrechts (ca. 1900, 100 p.).

Archief van de Sint-Wijbrechtkerk te Schilde, 1291-1878

1,80 str. m. – 52 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1521-1794) met bewijsstukken (1689-1794), 9 nrs. – Opbouw en wederopbouw -door van Baurscheit- van de kerktoren (1665-1693, 1740-1741). – Kerkgebouw: belfort (1738-1748), klok (1674), orgel (1765-1771), uurwerk (1724, 1754). – Manualen van kerk- (1612-1737), pastorie- (1612-1781) en kapelanieëngoederen (1712-1754), 5 nrs. – Jaargetijden (15de eeuw-1751). – Manualen van de Onze-Lieve-Vrouwkapelanie (1739-1882) en van de Sint-Wijbrechtkapelanie (1686-1712), 3 nrs. – Rentebrieven van de kapelanieën (17de-18de eeuw), 2 nrs. – Fundatie Capello (1690-1771).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Wijbrechtsparochie te Schilde* (1400-1799), 16 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/122 (BOUSSE A, *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 3, Brussel, 1979, p. 187-191).

SINT-CORDULAKERK TE SCHOTEN
Schoten, 1150-

Het vrij grote domein -met eraan verbonden een kerk- was in de Karolingische tijd in handen van de abdij van Lobbes maar raakte later in handen van de plaatselijke heren, die in 1148 de helft van de grondheerlijkheid en andere rechten overmaakten aan de abdij van Villers, die de parochie, nu onder de patroonheilige Sint-Cordula vermoedelijk heroprichten. Tot deze parochie hoorde ook Merksem, dat omstreeks 1200 een zelfstandige parochie werd en Sint-Job-in-'t-Goor dat in 1535-1564 eveneens uitgroeide tot een onafhankelijke parochie. In 1268 schonken de heren van Schoten het patronaatsrecht aan het Onze-Lieve-Vrouwekapittel van Antwerpen, dat samen met Villers ook de grootste tiendenbezitter was. In het gehucht Horst werd in de eerste helft van de 15de eeuw een Onze-Lieve-Vrouwekapel gesticht, die zou uitgroeien tot een regionaal bedevaartoord was. Door de sterke bevolkingstoename werd in 1897 een parochie opgericht op de wijk De Deuzeld en in 1932-1949 ontstonden nog vier andere nieuwe parochies.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Lier (tot 1610), Antwerpen, na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen, dekenij Ekeren (vanaf 1833) en Deurne (vanaf 1873).
Lit.: BAETENS R., *Schoten. De geschiedenis van een tweeluik*, Schoten, 1982. – GOETSCHALCKX P.J., *Geschiedenis van Schooten, Merxem en Sint-Job-in-'t-Goor*, I-III, Ekeren, 1919-1924. – VAN MIEGHEM R.C., *Geschiedenis der gemeente Schoten*, Mortsel-Antwerpen, 1940.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 6-7 werden op 13 maart 1973 in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Cordula (Aanw. 1973/12); de nrs. 1, 8 en 9 werden op 8 augustus 1978 aangekocht van mgr. Carlo De Clercq (Aanw. 1978/9).
Elders bewaard archief: Zie ook *Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Schoten* nrs. 125-150bis: kerkrekeningen (1608-1797), rekeningen van de Armentafel (1530-1797), documenten over kerk en Armentafel (1573-18de eeuw).
In het archief, bewaard op de pastorie, vindt men o.a.: parochieregisters: dopen (1794-), huwelijken (1815-), ondertouwen (1841-), overlijdens (1815-), lijsten van communicanten en vormelingen (1815-1963), fundaties (19de-20ste eeuw), broederschappen (1838-20ste eeuw), zondagsgebed (1835...1943), kerkrekeningen (1781-1951), boekhoudkundige documenten (19de-20ste eeuw), patrimoniumbeheer (19de eeuw), notulen van de kerkraad (1823-), foto's vooral van de verwoestingen aan de kerk tijdens Wereldoorlog II, parochieblad (1948-).
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie door P.G. Goetschalckx (ca. 1900, 125 p.).

Archief van de Sint-Cordulakerk te Schoten, 1531-1857
0,12 str. m. – 10 inv. nrs.
□ Inhoud: Manuaal van pastoriegoederen (1715-1833). – Rekeningen (1779-1780) met bewijsstukken (1735, 1774), 2 nrs. – Register van de Broederschap van de H. Rozenkrans (1644-1857). – Manuaal van ontvangsten van de Onze-Lieve-Vrouwekapel (1630-1635).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Cordulaparochie te Schoten* (1531-1576), 2 nrs. – Onze-Lieve-Vrouwekapel te Horst-Schoten (1630-1635). – Broederschap van de H. Rozenkrans in de Sint-Cordulakerk te Schoten (1644-1847).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/123 (VANNERUS J. en DELVAUX H., *Inventaris van het kerkarchief van Schoten*).

SINT-JAN-DE-DOPERKERK TE SCHRIEK
Schriek, 1309-

Het gebied van de heerlijkheid Schriek en Grootlo behoorde aanvankelijk tot de Sint-Remigiusparochie van Beerzel. In 1309 werd het een zelfstandige, maar dun bevolkte parochie. Op het gehucht Grootlo bestond reeds in de 15de eeuw een kapel. In 1905 werd een deel van de parochie Schriek gehecht aan de pas opgerichte parochie van Sint-Gerardus Majella van Putte-Grasheide en in 1906 werd Grootlo een zelfstandige H. Naam Jezusparochie.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, daarna tot het aartsbisdom Mechelen, dekenij Mechelen, na 1690 Mechelen-West.
Lit.: VERELLEN J.R., *Parochiegeschiedenis van Sint-Jan-Baptist te Schriek en de H. Naam Jezus te Grootlo*, Schriek, 1956. – LEMMENS K., *De geschiedenis van Schriek en Grootlo van de vroegste tijden tot aan de Franse Revolutie (1795)*, Heist-op-den-Berg, 2003.
Elders bewaard archief: Zie ook *Archief van de schepenbanken en dorpsbesturen van Schriek en Grootlo*, nrs. 1-8: rekeningen van de Armentafel (1619-1812) en documenten over de Armentafel (1634-1820).
Op de pastorie worden nog vele documenten bewaard waarvan een uitgebreide inventaris door E.P. Verellen (1955), later aangevuld door K. Lemmens en M. Van der Auwera.
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie door C. Truyts (1901, 34 p.).

Archief van de Sint-Jan-de-Doperkerk te Schriek, 1787
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Denombrement van kerkgoederen (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/124 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Schriek en Grootlo*).

SINT-CATHARINAKERK TE 'S-GRAVENWEZEL

's-Gravenwezel, 1250-

Behoorde vermoedelijk aanvankelijk tot de parochie Deurne, die in handen was van de Benedictijnerabdij van Ename, die hier een vrij groot domein bezat en in 1239 een deel van de tienden kon terugkopen. In 1318 verkocht deze haar rechten alhier aan de Norbertijner Sint-Michielsabdij van Antwerpen, die hier vanaf 1516 een Norbertijn als pastoor aanstelde. In 1321 werd de parochie uitgebreid met de hoeve Rincvenne. In 1958-1966 werd een deel van de parochie gehecht aan de nieuw opgerichte parochie van Onze-Lieve-Vrouw-ten-Hemel-opgenomen te Schilde-Bergen.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Lier (tot 1610) en Antwerpen, na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: VAN DEN BERGH J., *Alhier tot Sgravenwezele*, 's-Gravenwezel, 1991. – PRIMS F., *Ste Catharina*, in *De Drie Rozen*, 1981/60, p. 123-126.
Archiefgeschiedenis: Het archief van de Sint-Catharinakerk en -parochie is verspreid over drie plaatsen: het Rijksarchief, het gemeentearchief van Schilde en de pastorie.
De nrs. 1-9 van *Archief van de Sint-Catharinakerk te 's-Gravenwezel - neerlegging 1993* werden op 8 oktober 1993 overgedragen door de heer A. Verbeeck van 's-Gravenwezel.
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van 's-Gravenwezel" nrs. 69-82: kerkrekeningen (1589-1795), rekeningen van de Armentafel (1609-1794) en documenten over kerk en Armentafel (18de eeuw).
Op het gemeentearchief van Schilde bewaart men een bestand *Archief van de kerkfabriek van 's-Gravenwezel* dat door de kerkfabriek van Sint-Catharina in bewaring werd gegeven en voorheen berustte in het Documentatiecentrum van het Verbond voor Heemkunde in 's-Gravenwezel: Rekeningen (1790-1975) en begrotingen (1828-1976) van de kerkfabriek, Manuaal van kerkgoederen (1870), Fundaties en Broederschappen (1855 e.v.), Kanselmededelingen (1847-1858, 1928-1950), Sint-Antoniusgilde (1934-1940), Broederschap van de H. Rozenkrans (1886-1935), Broederschap van de H. Cecilia (1856-1877), zie inventaris in K 242.

In het archief dat nog berust op de pastorie vindt men o.a. parochieregisters: dopen (1730-1788, 1798-), huwelijken (1810-), ondertrouwen (1834-1899, 1970-1986), overlijdens (1810-), lijsten van vormelingen en communicanten (1891-), misintnties (1899-), kanselberichten (1861-ca. 1863, 1922-1928), biefwisseling, eigendomstitels, relikwie-attesten, broederschappen (19de eeuw), notulen van de kerkraad (1849-), boekhoudkundige documenten (1810-).

Archief van de Sint-Catharinakerk te 's-Gravenwezel , 1787
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Denombrement van kerkgoederen (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/125.1 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van 's-Gravenwezel*).

Archief van de Sint-Catharinakerk te 's-Gravenwezel - Neerlegging 1993, 1830-1960
9 inv. nrs.
□ Inhoud: Ledenlijsten van verschillende broederschappen en genootschappen (1890-1924). – Ledenlijst van het genootschap "Geestelijk Verbond tot uytroeying van vloeken en verwenschingen" (1837-1853), van de aartsbroederschap der gedurige aanbidding (1836-1930), van de Bond van het Heilig Hart (1937). – Manuaal van de broederschap van Onze-Lieve-Vrouw van Bijstand (1855-1936). – Jaargetijden en stichtingen (ca. 1915). – Rekeningen en bewijsstukken (ca. 1830-1936). – Enquêtes over onderwijs (1845-1878). – Diverse bescheiden (19de eeuw). – Historische notities over de parochie, vermoedelijk van pastoor Constant Roosens (1950-1960).
► Toegang(en): Plaatsingslijst in typeschrift: Leeszaalnr. T17/125.2 (HOUTMAN E., *Plaatsingslijst van de bescheiden van de Sint-Catharinaparochie te 's-Gravenwezel*).

SINT-AMANDSKERK TE SINT-AMANDS
Sint-Amands, 1000-

Was de kern van het grote Scheldedomein Baasrode van de Noord-Franse abdij Saint-Amand (Elnone) en werd trouwens ook "Baesrode Sancti Amandi" genoemd. Het patronaatsrecht van Sint-Amands dat samen met Mariekerke één personaat vormde werd in 1466-1490 aan het Sint-Jakobskapittel van Leuven overgedragen. Tot in de 17de eeuw bediende de pastoor van Sint-Amands de kerk van Mariekerke.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Brussel, daarna een tijdje

tot het aartsbisdom Mechelen en daarna tot het bisdom Gent, dekenij Dendermonde, na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: HERTSENS Y., *Geschiedenis van Sint-Amands*, Sint-Amands, (1985). – VERBESSELT J., *Het parochiewezen in Brabant tot het einde van de 13de eeuw*, VIII, (1968), p. 56-96. – ID., *Oorkonden van de abdij van Sint-Amand in Pevele in verband met het oud domein Baasrode*, in *Eigen Schoon en De Brabander*, LXV, 1982, p. 1-13. – HALLEZ A.J., *Bijdragen tot de geschiedenis van Sint-Amands-op-Schelde*, 1937.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Amands op 10 januari 1961 (Aanw. 1961/2).
Lit.: HERTSENS Y., *Beknopte inventaris van het oude archief van kerk en gemeente te Sint-Amands*, in *Heemkundig jaarboek van de vereniging voor heemkunde in Klein-Brabant*, XXVII, 1992, p. 125-151.
Elders bewaard archief: Op het gemeentehuis bewaart men nog enkele bescheiden over de kerk: kapelanie (1417), manualen (1815-1835), rekeningen en begrotingen (1814-1902), briefwisseling (1803-1891), testamenten (1821-1871), fundaties (18de-19de eeuw), relikwie-attesten (1730-1960), bouw pastorie (1858), notulen van de kerkraad (1835-1903) e.a.

Archief van de Sint-Amandskerk te Sint-Amands, 1417-1826
2,13 str. m. – 195 inv. nrs.
□ Inhoud: Visitaties (1685-1752). – Kapelanie en onderpastorie (1417-1797), 2 nrs. – Kosterij (17de eeuw-1792). – Inboedel (1729-1742), 3 nrs. – Broederschap van de H. Naam Jezus (18de-19de eeuw). – Rekeningen (1606-1826), 94 nrs. – Jaargetijden (1769-19de eeuw), 2 nrs. – Beschrijving van de parochie (19de eeuw).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Amandsparochie te Sint-Amands* (1606-1799), 82 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/126 (BOUSSE A., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 1, Brussel, 1964, p. 34-36).

SINT-JOBKERK TE SINT-JOB-IN-'T-GOOR
Sint-Job-in-'t-Goor, 1535-

In 1417 werd in de moerassige Schotense wijk Goor een Sint-Jobkapel opgericht, die in 1535 zou uitgroeien tot een zelfstandige parochie. Het patronaatsrecht bleef in handen van het Onze-Lieve-Vrouwekapittel van Antwerpen, dat ook een groot deel van de tienden bezat, samen met de abdij van Villers, de plaatselijke grondheer en grootgrondbezitter. Zeker in de 17de-18de eeuw was deze kapel een regionaal bedevaartoord. In de Franse tijd werd Sint-Job terug een afhankelijke

kapelanie en pas in 1842 werd het opnieuw een zelfstandige parochie.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Antwerpen, na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: GOETSCHALCKX P.J., *Geschiedenis van Schooten, Merxem en Sint-Job-in-'t-Goor*, I-III, Ekeren, 1919-1924. – DE REN L., *De H. Man Jobkerk te St.-Job-in-'t-Goor*, (Sint-Job-in-'t-Goor), (1975). – LOWAGIE J., *De geschiedenis van Sint-Job-in-'t-Goor*, Sint-Job-in-'t-Goor, (1976). – DEVOCHT K., *Sint-Job-in-'t-Goor "Het dorp en zijn mensen"*, 1991.
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Sint-Job-in-'t-Goor".
Het grootste deel van het archief dat vroeger bewaard werd op de pastorie zou bij een brand in 1945 zijn verloren gegaan.
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie door A. Geerts (1901, 77 p.).

Archief van de Sint-Jobkerk te Sint-Job-in-'t-Goor, 1787
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Denombrement van kerkgoederen (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/127 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Sint-Job-in-'t-Goor*).

SINT-CATHARINAKERK TE SINT-KATELIJNE-WAVER
Sint-Katelijne-Waver, 1275-

Ontstaan uit het grote Waverwoud, dat via de bisschoppen van Luik in handen kwam van de Berthouts. Omstreeks 1275 is hier sprake van een Sint-Catharinakerk, die haar naam gaf aan het dorp. Het patronaatsrecht was in handen van de bisschop van Kamerijk, de tienden hoorden toe aan de Berthouts en aan het Onze-Lieve-Vrouwekapittel van Kamerijk. In latere eeuwen waren de tiendenheffers, de plaatselijke heren, het Kamerijks kapittel en het Sint-Rombouts-kapittel van Mechelen. Delen van de heerlijkheid Sint-Katelijne-Waver behoorden kerkelijk tot de Mechelse parochies Sint-Jan en Sint-Katelijne. In 1227 werd op de grens van Walem de Cisterciënzerinnenabdij Rozendaal gesticht.
Vanaf het einde van de 19de eeuw ontstonden er nieuwe parochies: Sint-Libertus te Nekkerspoel-Mechelen (1888), Sint-Augustinus in de Elzestraat (1886), Goede Herder in Nieuwendijk (1936) en Onze-Lieve-Vrouw-der-Smarten te Kouter-veerne (1961-1972).
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, daarna tot het aartsbisdom Mechelen, dekenij Mechelen, na 1690 Mechelen-West.

Lit.: MARNEF G., *Bijdrage tot de geschiedenis van Sint-Katelijne-Waver en Onze-Lieve-Vrouw-Waver*, in *Uit het Verleden van Katelijne en Waver* (Erf en Heemuitgaven, 8), Sint-Katelijne-Waver, 1981, p. 17-53.
Elders bewaard archief: Zie ook *Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Sint-Katelijne-Waver*: nrs. 123-137, documenten over kerk en Armentafel uit de 15de-18de eeuw. Een aantal documenten (15de-18de eeuw) bevinden zich ook in de *Archives départementales du Nord* te Rijsel (Frankrijk) in het bestand *Châpitre métropolitain de Cambrai* 4 G.

Archief van de Sint-Catharinakerk te Sint-Katelijne-Waver, 1787-1797
0,01 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Denombrement van kerk- (1787) en pastoriegoederen (1797).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/128 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Sint-Katelijne-Waver*).

SINT-CATHARINAKERK TE STABROEK
Stabroek, 1260-

Was aanvankelijk een deel van de parochie Lillo, omstreeks 1260 werd de hier bestaande kapel verheven tot zelfstandige parochie. Na overstromingen in 1283 werd de dorpskern -en dus vermoedelijk ook de kerk- verplaatst. Het patronaatsrecht en een deel van de tienden behoorden aan het Onze-Lieve-Vrouwkapittel te Antwerpen. De Sint-Michielsabdij bezat vrij grote landerijen in Stabroek.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Bergen-op-Zoom (tot 1610), daarna tot dekenij Antwerpen, na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: ELIAS VAN STABROUCK A.P.A., *Polder en Kempen. Bijdragen tot de geschiedenis van Stabroeck*, Antwerpen, (1938), p. 265-344. – JOPPEN W., *Kroniek van Stabroek 1250-1980*, Wilrijk, 1987.
Elders bewaard archief: Zie ook *Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Stabroek*, nrs. 229...254: Rekeningen van de Armentafel (1486-1798), kerkrekeningen (1595-1621), diverse documenten over kerk en Armentafel (1469-1807), borgbrieven (17de-18de eeuw), verpachting van tienden (Berendrecht, Lillo, Stabroek en Zandvliet, 1654-1764), rekeningen van de H. Sacramentsgilde (1507-1580), Sint-Jorisgilde (1650-1697).
Op het archief, bewaard in de pastorie, vindt men o.a. parochieregisters: dopen (1609-1703, 1892-), huwelijken (1932-), overlijdens (1950), lijsten van vormelingen en communicanten (1848-), kerkrekeningen (1620...1792), fundaties

en jaargetijden (19de-20ste eeuw), misint-nties en kanselberichten (1898-), broederschappen (1839-), boekhoudkundige documenten (19de-20ste eeuw), plannen van kerk en gildenhuis (ca. 1908-1960), rekening van het Weldadigheidsbureau (1803-1804), Latijnse cursussen van pastoor Bulens (ca. 1845). Van al deze documenten bestaat een zeer gedetailleerde beschrijving in een "inventaris" van de hand van dhr. Mous. Op het gemeentehuis vindt men parochieregisters uit de eerste helft van de 19de eeuw en ook in het gemeente-archief (bewaard op het kasteel Ravenhof) zouden wat documenten van de kerk en parochie zijn achtergebleven.
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie door F.G. De Clerck (1901, 117 p.).

Archief van de Sint-Catharinakerk te Stabroek, 1787
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Denombrement van kerkgoederen (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/130 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Stabroek*).

SINT-MARGARETHAKERK TE TIELEN
Tielen, 1611-

In 1380 werd de Sint-Margarethakapel heropgericht, die eeuwenlang bediend werd door een residerende kapelaan, afhankelijk van de pastoor van Gierle, waarvan het personaat lang in lekenhanden bleef. Pas in 1611 werd Tielen een zelfstandige parochie, waarvan het patronaatsrecht toen in handen kwam van de bisschop van Antwerpen.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Herentals, na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: KOYEN A., *Tielen mijne vriend*,Kasterlee, 1980. – REYDAMS A., *Thielen Hof en zijne heeren*, in *Taxandria*, IX, 1912, p. 214-238.
Elders bewaard archief: Zie ook *Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Tielen*: nrs. 107-117, 158-159: rekeningen van Armentafel (1655-1796) en kerk (1718-1791), cijnsboek van de Armentafel (1609), documenten over kerk en Armentafel (1542-1833).
Op de pastorie bewaart men nog: parochieregisters (1796/1797-), boekhoudkundige documenten (19de-20ste eeuw) e.a.
Bescheiden uit de 17de-18de eeuw bevinden zich ook in de *Archives départementales du Nord* te Rijsel (Frankrijk) in het bestand *Chapitre métropolitain de Cambrai* 4 G.

In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men in het bestand *Kerkarchief van Tielen* een aantal bescheiden over de kerk en parochie: charters (1468-1788), obituarium (1450-1676), diverse manualen (1611-1845), ledenlijst (1661-1937) en rekeningen (1765-1852) van de Broederschap van de H. Rozenkrans, losse stukken over kapelanieën, tienden e.d. (1366-1795), kerkrekeningen (1662...1762) evenals een historiek van de parochie (ca. 1900, 17 p.).

Archief van de Sint-Margarethakerk te Tielen, 1550-1787
0,01 str. m. – 4 inv. nrs.
□ Inhoud: Denombrement van kerkgoederen (1787). – Horloge (1550). – Maanboek van de kerkmeester (1759-1760).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/131 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Tielen*).

SINT-JAN-DE-DOPERKERK TE TISSELT
Tisselt, 1803-

Behoorde aanvankelijk tot de parochie van Willebroek. Omstreeks 1300 bestond hier reeds een Sint-Jan-de-Doperkapel, waarvan het begevingsrecht berustte bij de kerkpatroon van Willebroek, de Sint-Autbertusabdij van Kamerijk, die ook de grootste plaatselijke tiendenheffer was. Vanaf 1737 was er hier een residerende onderpastoor en in 1788 verkreeg deze dooprecht. Sedert 1730 voerden de inwoners van Tisselt actie om een zelfstandige parochie te worden, wat pas in 1803 gebeurde. Een deel van het grondgebied van de gemeente Tisselt hoorde tot 1803 bij de parochies Kapelle-op-den-Bos en Puurs, na 1803 viel de gemeentegrens en parochiegrens samen.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Brussel, daarna tot het aartsbisdom Mechelen, dekenij Vilvoorde (een tijdje), Mechelen en Mechelen-West (vanaf omstreeks 1690).
Lit.: TROCH J.H., *Geschiedenis van Tisselt*. – DE DECKER K., *Tisselt, geschiedenis en folklore*, (Tisselt), 1958, p. 42-49. – ID., *Tisselt, een blik in de geschiedenis*, in *Eigen Schoon en De Brabander*, XLV, 1962, p. 153-164. – VERBESSELT J., *Het Parochiewezen in Brabant tot het einde van de 13e eeuw*, IX, p.267-272.
Elders bewaard archief: Zie ook *Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Tisselt*. – In de *Archives départementales du Nord* te Rijsel (Frankrijk) vindt men in het bestand *Abbaye de Saint-Aubert de Cambrai* 36 H 50...1833 heel wat bescheiden over Tisselt.

Archief van de Sint-Jan-de-Doperkerk te Tisselt, 1787
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Denombrement van kerkgoederen (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/132 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Tisselt*).

SINT-ANNAKERK TE TONGERLO
Tongerlo, 1150-

Behoorde aanvankelijk tot de parochie Westerlo, die op het einde van de 10de eeuw door Ansfried, bisschop van Utrecht aan het Sint-Maartenskapittel van Utrecht werd geschonken. Enige tijd na de oprichting, omstreeks 1130, van een Norbertijnerabdij in Tongerlo kwam deze in het bezit van de parochie Tongerlo, die toen van Westerlo werd afgescheiden. Na een tijd werd de parochiekerk verplaatst naar de abdijsite. Van 1511 tot 1615 bediende de pastoor van Tongerlo ook de naburige parochie Oevel. De abdij Tongerlo, die ook de plaatselijke grondheer en grootste grondbezitter was bezat bijna alle bisschoppelijke rechten over de parochie Tongerlo. In de wijk Oosterwijk, die burgerlijk tot Tongerlo maar kerkelijk tot de parochie Olen hoorde, bestond, zeker in de 17de-19de eeuw, een Onze-Lieve-Vrouwkapel. In 1945 werd dit gehucht een zelfstandige parochie.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, daarna tot het bisdom 's-Hertogenbosch, dekenij Geel -vanaf 1731 bestuurd door de aartsbisschop van Mechelen en vanaf 1759 door de bisschop van Antwerpen als apostolisch vicaris- en na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: ERENS A., *Tongerloo onder de Fransche overheersching*, in *De Zuiderkempen*, VII, 1938, p. 113-116. – LAUWERYS J., *De kapel van Oosterwijk (1663-19e eeuw)*, in *Jaarboek van de Heemkring Ansfried Westerlo*, 1982, p. 64-68. – COPPENS J.A., *Nieuwe beschrijving van het bisdom van 's-Hertogenbosch*, IV, 's-Hertogenbosch, 1844, p. 232-240.
Elders bewaard archief: Zie ook *Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Tongerlo*: 19-20 rekeningen (1751-1752) en documenten over de Armentafel (1621). In het archief dat op de pastorie wordt bewaard vindt men o.a. parochieregisters (1797-1840, 1904/1915-), lijsten van communicanten (1873-1949), kerkrekeningen (1740-1793), memorieboek (1873-), broederschappen (19de-20ste eeuw), notulen van de kerkraad (1839-). Ook op het archief van de abdij van Tongerlo zouden heel wat documenten over de kerk en parochie Tongerlo berusten.
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie door J.A. Laenen (1901, 74 p.).

Archief van de Sint-Annakerk te Tongerlo, 1768-1787
0,01 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Rentebrief (1768). – Denombrement van kerkgoederen (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/133 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Tongerloo*).

H. KRUISKERK IN HET BEGIJNHOF TE TURNHOUT
Turnhout, 1300-

Op het einde van de 13de eeuw werd een begijnhof in Turnhout opgericht, dat een afzonderlijke parochie vormde. Ook in de 19de eeuw bleef deze H. Kruisparochie bestaan.
Behoorde tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Herentals (tot 1611), daarna dekenij Hoogstraten, na 1801 aartsbisdom Mechelen.
Lit.: DE KOK H. en VAN AUTENBOER E. (eds), *Turnhout. Groei van een stad*, Turnhout, 1983. – JANSEN J.E., *Turnhout en de Kempen*, Turnhout, 1946.
Elders bewaard archief: Zie ook *Archief van de Sint-Pieterskerk, kapelanieën en andere kerken te Turnhout*.

Archief van de Heilig-Kruiskerk in het Begijnhof te Turnhout, 1787
Onderdeel van: Archief van de Sint-Pieterskerk, kapelanieën en andere kerken te Turnhout, 1.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Denombrement van kerkgoederen (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/134.2 (VANNERUS J., *Inventaris van het archief van de kapelanieën van Turnhout*).

SINT-PIETERSKERK TE TURNHOUT
Turnhout, 1150-

Opgericht als kerk van de vrijheid (stad) Turnhout in de 12de eeuw. In 1398 werd hier een exempt kapittel van 12 (later 13) kanunniken gevestigd. Het patronaatsrecht bleef aan de hertog van Brabant. O.m. op het gehucht Zevendonk bestond een Onze-Lieve-Vrouwekapel en in Oud-Turnhout, de Sint-Bavokerk, die pas in 1614 gedeeltelijk onafhankelijk werd van de Sint-Pieterskerk.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot

het bisdom Antwerpen, dekenij Herentals (tot 1611), later dekenij Hoogstraten, na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: DE KOK H. en VAN AUTENBOER E. (eds), *Turnhout. Groei van een stad*, Turnhout, 1983. – JANSEN J.E., *Turnhout en de Kempen*, Turnhout, 1946. ID., *Het kapittel van Sint-Pieterskerk te Turnhout en zijne statuten van het jaar 1634*, in *Annales de l'Académie royale d'Archéologie de belgique*, Antwerpen, 1914. – ID., *Archivalia. Oud inventaris van eenige stukken uit het St. Pieterskapittel te Turnhout*, in *Taxandria*, 1922, p. 130-133.
Elders bewaard archief: Zie ook *Archief van het Sint-Pieterskapittel te Turnhout*. Het grootste deel van het archief van de kerkfabriek en parochie (tot de 19de eeuw) is in bewaring gegeven aan het Stadsarchief van Turnhout.
In het archief van het bisdom bewaart men een historiek van de parochie (ca. 1900, 62 p.).

Archief van de Sint-Pieterskerk, kapelanieën en andere kerken te Turnhout, 1600-1796
0,06 str. m. – 5 inv. nrs.
□ Inhoud: Manualen van de kerkmeester (1794-1796), 2 nrs. – Denombrement van inkomsten van de Onze-Lieve-Vrouwekapel te Zevendonk en van de Sint-Theobalduskapelanie (1787). – Manuaal van inkomsten van kapelanieën (omstreeks 1600).
Bevat ook de archieven van: Onze-Lieve-Vrouwkapel te Turnhout-Zevendonk (1787). – H. Kruiskerk in het Begijnhof te Turnhout* (1787). – Hospitaalkapel te Turnhout (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/134.1 (VANNERUS J., *Inventaris van het archief van de Sint-Pieterskerk, kapelanieën en andere kerken te Turnhout*).

ONZE-LIEVE-VROUW-VAN-DE-WIJNGAARDKERK TE VEERLE
Veerle, 1200-

Het patronaatsrecht werd in 1323-1329 -na enige betwisting met de abdij van Tongerlo- door de bisschop van Kamerijk aan de Norbertijnerabdij van Averbode overgedragen. Averbode bezat ook heel wat tienden en belangrijke gronden, evenals Tongerlo.
Sedert de 14de eeuw tot heden wordt de parochie bediend door Norbertijnen van Averbode. Het gehucht Heide werd in 1969-1970 een zelfstandige parochie.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Herentals, na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: MACHIELSEN J.L., *Proeve van een Geschiedkundig Overzicht der*

gemeente en parochie die Veerle wordt genoemd, Veerle, 1973. – EVERS J., *Averbode-Veerle I*, in *De Zuiderkempen*, I, 1932, p. 56-62, II, 1933, p. 33-41. – ID., *Averbode-Veerle II De Pastoors*, in *De Zuiderkempen*, IV, 1936, p. 123-128, V, 1936, p. 28-42. – BRAEKEN L., *De dekenij Herentals 1603-1669*, Leuven, 1982. – DEKKERS P.J.V., *Bezitsverwerving door de abdij van Averbode in de middeleeuwen*, in *Analecta Praemonstratensia*, 71, 1995, p. 312-339.
Elders bewaard archief: Op de pastorie bewaart men nog heel wat documenten o.a.: parochieregisters: dopen (1590-), huwelijken (1625-), overlijdens (1610-), lijst van communicanten (1803-1815), memorieboek met kroniek (1802-ca. 1841, 1955-1969), uitgebreid dagboek van de pastoor (1940-1948), kerkrekeningen (1770-1785), broederschappen (1734-20ste eeuw), testamenten en eigendomstitels (17de-20ste eeuw), manualen van de pastoors en onderpastoors (1592-19de eeuw), processen o.a. van F. Vercammen, armmeester (1785-1788) en van P. Wuyts, koster-schoolmeester (1766-1770), cijnzen van kerk en Armentafel (1786), status animarum (1803), boekhoudkundige documenten (1819-20ste eeuw), notulen van de kerkraad (1838-), notities over allerlei gebruiken bij kerkelijke diensten (ca. 1840), tarieven van kerkelijke diensten (1848-1880), bouwwerken aan kerk, kerkhof, pastorie en parochiecentrum met plannen (20ste eeuw, in 1921 heeft men vloeren uit het kasteel van Turnhout gebruikt!), kaartboekje van eigendommen (19de eeuw), oude foto's, parochieblad (1953-).
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie (ca. 1900, 9 p.).

Archief van de Onze-Lieve-Vrouw-van-de-Wijngaardkerk te Veerle, 1787
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Denombrement van kerkgoederen (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/136 (VANNERUS J., *Inventaris van het archief van de kerk van Veerle*).

SINT-WILLIBRORDUSKERK TE VIERSEL
Viersel, 1150-

Het patronaatsrecht was in handen van het Onze-Lieve-Vrouwkapittel van Antwerpen, alhoewel de parochie een tijdje werd bediend door kanunniken van de abdij van Tongerlo. Tot 1839 werden de parochies van Massenhoven, waarvan het begevingsrecht berustte bij het kathedraal kapittel van Kamerijk, en Viersel door één pastoor bediend, die zeker sedert de 18de eeuw verbleef in een pastorie op de grens van beide gemeenten. Pas in 1839 werden beide parochies door afzonderlijke priesters bediend. Wel beschikte de parochie over eigen kerkfabriek

en Armentafel. Van de 12de tot de 16de eeuw wordt de parochie meestal Voorschoten genoemd, naar het gelijknamige gehucht dat toen meer bevolkt was dan het latere centrum. In de loop van de 16de eeuw verviel deze wijk sterk in belangrijkheid.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Lier, vanaf 1802 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: VAN DOREN A., *Viersel, Historische Lidtekens*, (Viersel), (1975), p. 45-110. – ROELANTS J., *Een pareltje uit de Kempen. Santhoven met omgeving*, Brecht, 1934, p. 86-88.
Archiefgeschiedenis: Een deel van de nrs; 1-23, 68-192 en 228-362 werden door E.H. Bus van Halle op 15 oktober 1955 overgedragen; de rest werd op 1 februari 1967 (Aanw. 1967/4) en op 29 januari 1974 -door bemiddeling van dhr. Van Doren- in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Willibrordus (Aanw. 1974/2).
Elders bewaard archief: In het archief, bewaard op de pastorie, vindt men: parochieregisters (1806-), kanselberichten (1828-1836), notulen van de kerkraad (1867-1873), verbouwingen aan kerk (1888-1889) en restauratie (20ste eeuw), boekhoudkundige documenten (19de-20ste eeuw).
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie door H. Van Pelt (22 p.).

Archief van de Sint-Willibrorduskerk te Viersel, 1572-1918
2,80 str. m. – 366 inv. nrs.
□ Inhoud: Manualen van kerk- en pastoriegoederen (1618-1800), 8 nrs. – Kerkgebouw en pastorie (1632-1918), 3 nrs. – Fundaties (1677-1888). – Testamenten (1575-1782). – Notities over kerk, school en pastorie met lijst van grafschriften (1856-1897). – Processen (17de eeuw-1757), 11 nrs. – Rekeningen (1602-1799), 155 nrs. – Kapelanie (1699-1770), 9 nrs. – Broederschap van de Goede Dood (1714). – Kosterij (1610-19de eeuw), 3 nrs.
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Willibrordusparochie te Viersel* (1629-1800), 145 nrs. – Broederschap van de Goede Dood in de Sint-Willibrorduskerk te Viersel (1714).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/137 (DELVAUX H., *Viersel. Sint-Willibrorduskerk*).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/137 (BOUSSE A., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 1, Brussel, 1964, p. 37-38. Betreft de nrs. 1-23; de nrs. 24-34 werden later hernummerd).

SINT-QUIRINUSKERK TE VLIMMEREN

Vlimmeren, 1678-

De reeds in de 14de eeuw bestaande Sint-Quirinuskapel hoorde onder de parochie van Sint-Willibrordus van Rijkevorsel. Pas in 1678 werd het een zelfstandige parochie. Het patronaatsrecht bleef in handen van het Onze-Lieve-Vrouwekapittel van Antwerpen. Op wereldlijk vlak was Vlimmeren tot een eind in de 18de eeuw verbonden met Wechelderzande, waarmee het één rechtsgebied vormde.
Behoorde tot het bisdom Antwerpen, dekenij Hoogstraten, na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: PRIMS F. e.a., *Album pastorum Campiniae Antverpiensis*, Antwerpen, 1952, p.285-286. – BOSCH F., *Het godsdienstige en het sociaal-economische leven te Vlimmeren in de tweede helft van de 19de eeuw*, in *De Vlierbes*, XXII, 2000, p. 131-151.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Quirinus op 14 mei 1963 (Aanw. 1963/24).
Elders bewaard archief: In het archief, bewaard op de pastorie, vindt men o.a.: parochieregisters, dopen (1740-), huwelijken en overlijdens (1779-), broederschappen (1755-20ste eeuw), notulen van de kerkraad (1834-), boekhoudkundige documenten (ca. 1836-20ste eeuw).

Archief van de Sint-Quirinuskerk te Vlimmeren, 1638-1792
0,13 str. m. – 33 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1638...1779), 6 nrs. – Manuaal van kerk- en pastoriegoederen (1710-19de eeuw). – Denombrement van kerkgoederen (1787).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Quirinusparochie te Vlimmeren* (1645-18de eeuw), 24 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/138 (BOUSSE A, *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 3, Brussel, 1979, p. 192-193).

SINT-PIETERSKERK TE VORSELAAR
Vorselaar, 1000-

De Sint-Pieterskerk was de moederkerk van Lille, Poederlee en mogelijk ook van Wechelderzande. Het patronaat werd in 1117 door de bisschop van Kamerijk aan het kathedraal kapittel van Kamerijk gegeven, dat ook de belangrijkste tiendenbezitter was. In 1300 werd de Sint-Pieterkapelanie gesticht en in 1381 werden nog eens vier kapelanieën in de kerk opgericht. In 1820 werd hier de Congregatie van de Zusters van de Christelijke Scholen opgericht, die zou uitgroeien tot een van de grootste onderwijscongregaties van het Vlaamse land.

Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Herentals, na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: VAN OLMEN A., *Vorsselaer. Geschiedkundige Aanteekeningen over het Dorp en zijne Heeren*, Turnhout, 1929, p.12-16. – BRAEKEN L., *De dekenij Herentals 1603-1669*, Leuven, 1982. – VANDERSTRAETEN R. en PRENEEL M., *175 jaar Zusters der Christelijke Scholen Vorselaar*, Leuven, 1996.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Pieter op 31 mei 1961 (Aanw. 1961/50); de nrs. 9, 17, 39, 64-66, 104, 111, 315 werden gelicht uit het *Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Vorselaar*.
Elders bewaard archief: In het archief, bewaard op de pastorie, vindt men o.a.: parochieregisters (1797/1798-), lijst van vormelingen en communicanten (1898-1967), broederschappen (1745-20ste eeuw), kanselberichten (1891...1975), jaargetijden (20ste eeuw), notulen van de kerkraad (1870-), boekhoudkundige documenten (1830-), verbouwingen, restauraties, meubilair (20ste eeuw)
Een aantal bescheiden uit de 16de-18de eeuw met plannen bevinden zich in de *Archives départementales du Nord* te Rijsel (Frankrijk) in het bestand *Chapitre métropolitain de Cambrai* 4 G, o.a. 3840-3841 (tienden 1554-1781 met o.a. tiendenkaart (1741) in slechte staat, 4459-4462 (kerk, 1666-1762, pastorie, 18de eeuw, met plan) e.a.

Archief van de Sint-Pieterskerk te Vorselaar, 1400-1877
2,90 str. m. – 554 inv. nrs.
□ Inhoud: Cijnsboek van Wedergraten (1626-1684). – Manuaal van goederen, renten en cijnzen (15de eeuw-1830), verpachting van goederen (1618-1791) van kerk, Armentafel en kapel van Sassenhout, 11 nrs. – Kerkgebouw en inboedel (1619-1794), 21 nrs. – Fundaties (1503-1780), 6 nrs. – Jaargetijden (1669-1792), 6 nrs. – Rekeningen (1552-1793), 203 nrs. – Testamenten, opgesteld door de pastoors (1603-1797), 3 nrs. – Manualen van pastoriegoederen (1710-1877), 3 nrs. – Processen, gevoerd door de pastoors (1669-1785), 8 nrs. – Goederen van het Onze-Lieve-Vrouwbeneficie (1558-1732), 6 nrs. – Reglement en ledenlijst van de Broederschap van de H. Rozenkrans (1703-1765). – Koster-schoolmeester (1708-1787), 5 nrs. – Rekeningen van de kapelmeesters van Sassenhout (1616-1793), 45 nrs. – Beheer van goederen van de kapel van Sassenhout (1592-1745), 8 nrs. – Notarisprotocollen met voornamelijk testamenten van inwoners van Vorselaar, Gierle, Herentals en Pulderbos (1456-1474).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Pietersparochie te Vorselaar* (1552-1796), 176 nrs. – Kapel van Sassenhout te Vorselaar (1438-1793), 57 nrs. – Broederschap van de H. Rozenkrans in de Sint-Pieterskerk te Vorselaar (1703-1765). – Beneficie van Onze-Lieve-Vrouw in de Sint-Pieterskerk te Vorselaar (1558-1732), 6 nrs.

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/139 (DELVAUX H., *Kerkarchief Vorselaar. Sint-Pieterskerk*).

SINT-GERTRUDISKERK TE VORST

Vorst, 1100-

De parochie werd opgericht door de abdij van Nijvel, die het domein Vorst had verkregen van Karel de Kale. In 1321 gaf zij het patronaatsrecht over aan de abdij van Averbode. Sindsdien werd de parochie door een Norbertijn van Averbode bediend. De parochiekerk was zeker in de 17de eeuw een niet onbelangrijk bedevaartoord. In het gehucht Meerlaar, bestond sedert 1419 de Sint-Niklaaskapel, waarvan de rector aanvankelijk door de pastoor van Vorst en sedert 1511 door de abt van Averbode werd benoemd. De hier residerende kapelaan verkreeg in 1790 dooprecht en op 15 oktober 1803 werd Meerlaar een zelfstandige parochie.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Luik, dekenij Beringen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Herentals en na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: PALS J., *Beknopte geschiedenis van de dorpen der Zuiderkempen. 2. Vorst*, 1936. – ID., *De St. Niklaasparochie onder Vorst-Kempen*, in *De Zuiderkempen*, III, 1934, p. 80-92 en IV, 1935, p. 78-83. – BRAEKEN L., *De dekenij Herentals 1603-1669*, Leuven, 1982.
Elders bewaard archief: Zie ook *Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Vorst*: documenten over de kerk, kapellen en tienden (1602-1794), H. Barbaragilde (1671-1727), documenten over de Armentafel -voornamelijk rekeningen- (1518-1838). Op de pastorie van Vorst worden heel oude bescheiden bewaard: parochieregisters -deels in kopie-: dopen en huwelijken (1598-) en overlijdens (1773-) met historisch-genealogische notities, memoriaal (1773-1817), historische notities ("Collectanea Historica", 14de eeuw-1868), merkwaardig dagboek van pastoor G. Meeus (1772-1815), beneficies van Onze-Lieve-Vrouw en Sint-Niklaas (1759-ca. 1797), losse bescheiden (1573-18de eeuw), inkomsten van kerk en Armentafel (1781-19de eeuw), testamenten (17de-18de eeuw) en eigendomstitels (18de-19de eeuw), broederschappen (1671-20ste eeuw), patrimoniumbeheer (17de-19de eeuw), kanselberichten (1920-1951), notulen van de kerkraad (1870-), boekhoudkundige documenten (19de-20ste eeuw), oude foto's, o.a. over de scholen, parochiale scholen (ca. 1920-1980), "Caerte" van de Kolveniersgilde van Sint-Christoffel (1669), manualen van de burgemeesters en collecteboeken van Meerlaar, Terboekt (1793-1802).
Op de pastorie van Klein-Vorst (Meerlaar) bewaart men o.a.: parochieregisters, dopen (1790-), huwelijken (1804-), overlijdens (1803), lijsten van vormelingen (1837-), beneficie van Onze-Lieve-Vrouw (1699-18de eeuw), broederschappen

(1863-20ste eeuw), fundaties (20ste eeuw), kanselberichten (1898-1903), patrimoniumbeheer en boekhoudkundige documenten (19de-20ste eeuw), notulen van de kerkraad (1868-1899), bouwwerken aan kerk, scholen, kerkmeubilair en klokken, met plannen (20ste eeuw), o.a. mooie plannen van de kerkbouw door architect Langerock (ca. 1906), kerkhof (19de-20ste eeuw), scholen (1908-1952).
In *Parochieregisters Vorst* nr. 1 fol. 114v-152v treft men testamenten aan, verleden voor de pastoor (1601-1617).
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie door P.J. Bernaerts en C.J. Lenaerts (1901, 12 en 37 p.).

Archief van de Sint-Gertrudiskerk te Vorst, 1614-1787
0,04 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Manuaal van goederen en renten van de kerk en de Armentafel (1614-1651). – Denombrement van kerkgoederen (1787).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Gertrudisparochie te Vorst* (1614-1651).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/140 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Vorst*).

ONZE-LIEVE-VROUWEKERK TE VOSSELAAR
Vosselaar, 1100-

Het patronaat werd in 1187 door de bisschop van Kamerijk geschonken aan de Benedictinessenpriorij -later abdij- van Groot-Bijgaarden bij Brussel, die het in 1426 doorverkocht aan de Sint-Michielsabdij te Antwerpen. Tot in 1776 werden de naburige parochies Beerse en Vosselaar, elk met eigen parochiekerk en kerkfabriek, steeds bediend door éénzelfde pastoor, die in Vosselaar resideerde. De kerk was in de 15de-17de eeuw het belangrijkste Mariabedevaartoord in de Kempen.
Behoorde tot het bisdom Kamerijk, van 1559 tot 1801 tot het bisdom Antwerpen, dekenij Herentals (1610) en Hoogstraten (1611-), later tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: GOETSCHALCKX P.J., *Beerse*, in *Bijdragen tot de Geschiedenis...Brabant*, VIII, 1909, p. 28-69. – DE KOK H., *Gids voor het oude Turnhout en omgeving*, 2, Antwerpen-Haarlem, 1980, p. 113-123.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 2-3 werden op 8 februari 1990 door het gemeentebestuur van Beerse overgedragen (Aanw. 1990/2).
Elders bewaard archief: Zie ook "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Vosselaar": kerkrekeningen (18de eeuw), inkomsten van de kerk (ca. 1724),

rekeningen (18de eeuw) en cijnzen (1724-1799) van de Armentafel en "archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Beerse" nrs. 269-387, 408-424 (samen met Beerse).
Op de pastorie van Vosselaar bewaart men heel wat bescheiden (1164-1900), zie DE MEYER P.B., *Inventaris op het kerkelijk archief, bewaard op de pastorij van Vosselaar*, Turnhout, (1960) (K259): parochieregisters: dopen (1779-), huwelijken (1768-), overlijdens (1766-), beneficie van Onze-Lieve-Vrouw (1622-19de eeuw), zondagsgebed (1724-1825), patrimoniumbeheer (1490-19de eeuw), klokken (1596-1774), kerkmeubilair (18de eeuw), kerkrekeningen (1721-1798), fundaties (14de-18de eeuw), tienden (1745-), schoolmeester/koster (1737-19de eeuw), boekhoudkundige documenten (19de-20ste eeuw), bouw van de kerk (1878-1881), documenten over de Armentafel (18de eeuw), borgbrieven (1668-1785). Door menigvuldige verhuizingen is een deel van de in 1960 beschreven documenten echter zoekgeraakt.
Een aantal bescheiden uit de 16de-18de eeuw bevinden zich in de *Archives départementales du Nord* te Rijsel (Frankrijk) in het bestand *Chapitre métropolitain de Cambrai* 4 G.

Archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Vosselaar, 1680-1787
0,24 str. m. – 5 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1676-1772), 2 nrs. – Denombrement van kerkgoederen (1787). – Ontvangsten van renten en cijnzen van de Armentafel (einde 18de eeuw-1804)
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/141 (VANNERUS J. en HOUTMAN E., *Inventaris van het kerkarchief van Vosselaar*).

SINT-JAN-IN-DE-OLIEKERK TE VREMDE
Vremde, 1100-

Het patronaatsrecht was in handen van de abdij van Sint-Autbertus te Kamerijk. In Vremde werd in 1237 op vraag van de Berthouts door Villers een Cisterciënserabdij gesticht, die in 1246 werd overgeplaatst naar Hemiksem. Twee derde van de tienden waren in lekenhanden, nl. van de families Robijns, van der Cruyce (1567) en de Nevelsteyn (1712). Een deel van het grondgebied van de gemeente Vremde ressorteerde onder de parochie van Millegem-Ranst.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Lier, na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: HAVERALS F., *De kerk. Parochie St Jan in d'Olie. Vremde*, Vremde, 1989. – SMITS J., *De grenzen en oppervlakte van Boechout-Vremde*, in *Bijdrage tot de*

geschiedenis van Boechout-Vremde, Jaarboek 1994, p. 35-39. – *Bijdragen tot de geschiedenis van Boechout-Vremde*, Jaarboek, 2003, p. 51-172.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Jan op 16 november 1960 (Aanw. 1960/66) en in 2002 in bewaring gegeven aan het Stadsarchief Lier.
Elders bewaard archief: In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie (ca. 1900, 18 p.).

Archief van de Sint-Jan-in-de-Oliekerk te Vremde, 1611-1890
0,28 str. m. – 32 inv. nrs.
□ Inhoud: Manuaal van de pastoor (1733-1890). – Tienden (17de-18de eeuw), 5 nrs. – Beheer van goederen (17de eeuw-1738), 5 nrs. – Kerkgebouw en inboedel (1734-1774), 4 nrs. – Denombrement van kerkgoederen (1787).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Jan-in-de-Olieparochie te Vremde (1696-1824), 2 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/142 (JAMEES A., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 1, Brussel, 1964, p. 39-40).

SINT-MICHIELSKERK TE WAARLOOS
Waarloos, 1200-

Maakte aanvankelijk deel uit van de parochie Kontich. Omstreeks 1200 werd het een zelfstandige parochie. Het begevingsrecht was in handen van de abdij van Lobbes. In de tweede helft van de 16de eeuw ging dit over op de heren van Cantecroy-Mortsel, de Granvelle's.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Lier en na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: VAN PASSEN R., *Geschiedenis van Waarloos*, Kontich, 2000. – ID.*Geschiedenis van Kontich*, Kontich, 1988. – ID., *Toponymie van Waarloos (Werken van de Koninklijke Commissie voor Toponymie en dialectologie - Vlaamse afdeling, nr. 19)*, Tongeren, 1997.
Archiefgeschiedenis: Werd in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Michiel op 30 januari 1961 (Aanw. 1961/7). Op 12 september 1994 werd dit bestand in bewaring gegeven aan het gemeentearchief van Kontich.
Elders bewaard archief: In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie (1901, 16 p.).

Archief van de Sint-Michielskerk te Waarloos, 1411-1856
59 inv. nrs.

□ Inhoud: Goederen en inkomsten van kerk -en Armentafel- (1411-1806), 5 nrs. – Manuaal van renten en cijnzen (1733-1833). – Rekeningen (1587-1824) met bewijsstukken (18de eeuw), 9 nrs. – Manualen e.d. (1647-1802) van pastoriegoederen, 3 nrs. – Pastorietienden (1549-18de eeuw), 6 nrs. – Kosterschap (1628-1807), 8 nrs. – Broederschap van de H. Drievuldigheid (1672-1771), 2 nrs. – Beheer van de goederen van de Oratorianen te Scherpenheuvel (1775-1778).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Michielsparochie te Waarloos* (1589-1856), 8 nrs. – Klooster van de Oratorianen te Scherpenheuvel (1775-1778).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/143 (BOUMANS R., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 1, Brussel, 1964, p. 41-45).

ONZE-LIEVE-VROUWKERK TE WALEM

Walem, 1100-

Tot het grondgebied van de parochie hoorde de vrijheid Walem en een deel van Sint-Katelijne-Waver, tussen de Lierse en Duffelsebaan, het gehucht Rozendaal waar ook de gelijknamige abdij stond. Battenbroek hoorde tot de stedelijke parochie Sint-Katelijne van Mechelen. Pogingen om Battenbroek bij de parochie Walem te voegen in 1706 mislukten. Het Franse bestuur voegde Battenbroek wel bij de parochie Walem.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, daarna tot het aartsbisdom Mechelen, dekenij Vilvoorde, later Mechelen, vanaf omstreeks 1690 Mechelen-West.
Lit.: COOREMANS T., *Bijdragen tot de geschiedenis van Waelhem*, Mechelen.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd in 1993 door het Rijksarchief overgedragen aan het Stadsarchief Mechelen.
Elders bewaard archief: Het archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk en -parochie wordt bewaard op het archief van het aartsbisdom te Mechelen: kerkrekeningen (1660-1794), manualen van de pastoors (1693-19de eeuw), liber memorialis (1822-1885), inventaris (1844), diverse bescheiden (1254-1799).

Archief van de Onze-Lieve-Vrouwkerk te Walem, 1653-1792

0,03 str. m. – 4 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1698-1706) - Diverse bescheiden betreffende de horloge en fundaties (1653-1792) - Denombrement (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/144 (*Inventaris van het kerkarchief van Walem*).

SINT-AMELBERGAKERK TE WECHELDERZANDE
Wechelderzande, 1572-

Vormde aanvankelijk één parochie met Poederlee, dat op zijn beurt ontstaan was uit de moederparochie Vorselaar. Het patronaatsrecht kwam omstreeks 1117-1123 in handen van het kathedraal kapittel van Kamerijk maar werd in 1187 door de bisschop van Kamerijk aan de Benedictinessenpriorij -later abdij- van Groot-Bijgaarden bij Brussel geschonken. Later wordt evenwel het kathedraal kapittel van Kamerijk nog als kerkeigenaar vermeld. De meeste tienden waren in handen van de abdijen van Affligem en van Groot-Bijgaarden. In 1572 verkreeg Wechelderzande een eigen pastoor en werd zo een volledig zelfstandige parochie. De wijken Blommerschot, Bruul en Zalfen werden vaak betwist tussen de parochies van Wechelderzande en Oostmalle en in 1807 definitief aan Oostmalle toegewezen.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Herentals, na 1801 tot het aartsbisdom Antwerpen.
Lit.: DE MEYER B., *Bijdragen tot de geschiedenis van Wechelderzande*, in *Bijdragen tot de geschiedenis...Brabant*, XXXVIII, 1955, p. 93-114. – VERBIEST F., *De Toren der Kerk van Wechelderzande*, in *Taxandria*, Nieuwe Reeks XV, 1949, p.33-48. – BRAEKEN L., *De dekenij Herentals (1603-1669)*, Leuven, 1982. – VAN OLMEN J., *Wechel en Poederlee weer onder één pastoor Of..."De geschiedenis herhaalt zich!"*, in *Jaarboek van de Heemkundige Kring Norbert de Vrijter*, 1997, p. 57-68.
Elders bewaard archief: Op de pastorie worden nog heel wat bescheiden uit de 18de-20ste eeuw bewaard: parochieregisters, dopen (1898-), huwelijken en overlijdens (1903-), lijst van communicanten (1903-), kerkrekeningen (1768, 1778), manuaal van de pastoor (eind 18de eeuw), renten van de pastorie (18de-19de eeuw), inventaris van het kerkmeubilair (1829), broederschappen, boekhoudkundige documenten, eigendomstitels (19de-20ste eeuw), kanselberichten (ca. 1912-1960), notulen van de kerkraad (ca. 1873-1900) en een aantal documenten van de schepenbank en dorpsbestuur (1613-1781).
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie door Ch. Vennekens (1901, 14 p.).

Archief van de Sint-Amelbergakerk te Wechelderzande, 1656-1787
0,02 str. m. – 3 inv. nrs.
□ Inhoud: Testament Maria van de Meiracker (1681). – Denombrement van kerkgoederen (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/145 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Wechelderzande*).

SINT-MICHIELSKERK TE WEELDE
Weelde, 1100-

Het patronaat van de kerk werd omstreeks 1260 door de plaatselijke heer aan de abdij van Averbode geschonken, terwijl de meeste tienden sedert 1365 in handen waren van de abdij van Tongerlo. In 1347 werd in een andere woonkern (Weelde-Straat) een Sint-Jan-de-Doperkapel gesticht. Het gehucht Weelde-station werd in 1956 een zelfstandige kapelanie, in 1979 een zelfstandige Onze-Lieve-Vrouw-Koningin van de Rozenkrans-parochie.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Luik, dekenij Hilvarenbeek, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Breda (tot 1610) en Hoogstraten (1611-), na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: *Wel en wee in Weelde*, Weelde, 1978. – DE KOK H., *Gids voor het oude Turnhout en omgeving*, 2, Antwerpen-Haarlem, 1980, p. 205-214.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Michiel in september 1950; nr. 152bis werd op 9 maart 1978 aangekocht van dhr. Ch. De Schrijver, Baron Le Roystraat te Deurne (Antwerpen) (Aanw. 1978/2).
Elders bewaard archief: In het archief, bewaard op de pastorie, vindt men o.a. documenten over broederschappen, boekhoudkundige documenten (19de-20ste eeuw), notulen van de kerkraad (1836-).
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie door S. Jacobs (1901, 131 p.).

Archief van de Sint-Michielskerk te Weelde, 1260-1892
1,90 str. m. – 166 inv. nrs.
□ Inhoud: Broederschap van de H. Rozenkrans (1652-), 2 nrs. – Broederschap van de H. Antonius, de H. Catharina en de H. Barbara (1587-1778), 2 nrs. – Heiligverklaring van de H. Poppelius (1685-1867). – UIttreksels van parochieregisters e.d. (1646-19de eeuw), 9 nrs. – Manualen van de pastoriegoederen (1598-1833), 19 nrs. – Kerkgebouw en inboedel (1604-1892), 2 nrs. – Tienden (1260-1803), 17 nrs. – Obituarium (1377-1575). – Testamenten (1459-1795), 3 nrs. – Beneficiën en legaten (1453-1886). – Jaargetijden (1598-1882), 3 nrs. – Cijnzen (1605-18de eeuw), 10 nrs. – Prebendebroden (1540-1799), 5 nrs. – Rekeningen (1533-1843), 30 nrs. – Manualen van de kapelanie in de Sint-Michielskerk (1549-1845), 7 nrs. – Rekeningen van de kapelmeesters van de Sint-Jan-de-Doperkapel (1634-1813), 2 nrs. – Gasthuis (1668-1797), 3 nrs. – Verslagen van de kerkelijke overheid over de school (1844-1862).

Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Michielsparochie te Weelde* (1560-1795), 16 nrs. – Sint-Jan-de-Doperkapel te Weelde (1549-1845), 14 nrs. – Gasthuis te Weelde (1668-1797), 3 nrs.

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/146 (JAMEES A., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 1, Brussel, 1964, p. 46-52).

─ Bronnenpublicatie, gedrukt: Bibliotheeknr. 5989/2 (VERMEEREN M., *De Bevolking van Weelde 1340-1880*, II, Poppel, 2000, p. 401-403 (uitgave van nr. 10).

─ Bronnenpublicatie, gedrukt: Bibliotheeknr. 5989/2 (VERMEEREN M., *Het obituarium van de St.-Michielsparochie (1377-1581)*, in *De Bevolking van Weelde 1340-1880*, II, Poppel, 2000, p. 386-400 (uitgave van nr. 68).

─ Bronnenpublicatie, gedrukt: Bibliotheeknr. 5989/2 (VERMEEREN M., *De Bevolking van Weelde 1340-1880*, II, Poppel, 2000, p. 404-457, 468, 483-484 (uitgave van nr. 9, 11-18, 24, 40,, 49, 58, 60, 64, 66, 69, 71-74, 100-101).

SINT-LAMBRECHTSKERK TE WESTERLO
Westerlo, 1000-

De Sint-Lambrechtsparochie dankt vermoedelijk haar ontstaan aan de plaatselijke domeinheer Ansfried, graaf van Hoei en bisschop van Utrecht, die op het einde van de 10de eeuw zijn domein -met kerk- aan het Sint-Maartenskapittel van Utrecht schonk. In 1194 kwam het patronaatsrecht en de tienden in handen van de familie van Wezemaal, die het patronaat in 1253 overgaf aan de abdij van Tongerlo, de tienden bleven in handen van de plaatselijke heren. Ook het begevingsrecht van het Onze-Lieve-Vrouwbeneficie, gesticht in 1420, bleef steeds in lekenhanden. Tot de zeer uitgestrekte parochie behoorde ook Tongerlo -tot omstreeks 1150-, Zoerle-Parwijs -tot 1703/1733- en Ramsel -tot 1664/1842-. Ramsel had sedert 1664 een residerende priester die gedeeltelijke parochierechten bezat. Buiten Ramsel behoorden ook een aantal gehuchten, die burgelijk onder Herselt (o.a. Wezel, Vispoel, Hulst, Bergom) ressorteerden, tot de parochie Westerlo, evenals Varendonk en een aantal huizen in de buurt van Geel-Zammel. Vanaf 1703 behoorden de gehuchten Zoerle-Westerlo, Gelindel en Heultje -een zeer groot deel van de heerlijkheid Westerlo- tot de parochie Zoerle-Parwijs, dit omdat de regelmatige overstromingen van de Nete en de Wimp deze wijken afsloten van het centrum van Westerlo. In de 19de eeuw kwamen in twee gehuchten nieuwe parochies tot stand: de Onze-Lieve-Vrouw-ten-Hemel-Opgenomenparochie in Voortkapel (26 december 1842) en de Carolus Borromeusparochie in Heultje (21 oktober 1895). De parochie werd tot in 1833 door Norbertijnen van Tongerlo bediend.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom 's-Hertogenbosch, dekenij Geel. Vanaf 1731 werd deze dekenij beheerd door de aartsbisschop van Mechelen en vanaf 1759 door de bisschop van Antwerpen. Na 1801 hoorde het tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: DE WINTER K., *Het kerkelijk leven in de parochie Westerlo en haar dochterparochie Zoerle (1559-1789)* (*Jaarboek Heemkring Ansfried Westerlo*), Westerlo, 1985. – ERENS A., *Westerloo onder de Fransche Overheersching*, in *De Zuiderkempen*, VII, 1938, p. 25-32. – COPPENS J.A., *Nieuwe beschrijving van het bisdom van 's-Hertogenbosch*, IV, 's-Hertogenbosch, 1844, p. 290-296.
Archiefgeschiedenis: Archiefblok 1 werd in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Lambrecht in maart 1966. Archiefblok 2 op 16 juli 2001.

Archief van de Sint-Lambrechtskerk te Westerlo 1, 1390-1913
1,67 str. m. – 174 inv. nrs.
□ Inhoud: Manuaal van goederen van de Sint-Niklaaskapel te Zoerle (1557-1620), van de Sint-Huibrechtkapel in Ramsel (1600) en van de Onze-Lieve-

Vrouwekapelanie in de kerk van Westerlo (1557). – Manuaal van kerkrenten (1695). – Pastoriegoederen (1695-1765). – Broederschap van de H. Rozenkrans (1753-1776). – Kapelrekeningen van Huipenberg (1747-1777), van Bergom-Herselt (1755-1776) en van Wezel (1752-1777). – Goederen, renten en cijnzen van kerk en Armentafel (1701-1786), 3 nrs. – Manualen van kerk- en H. Geestmeesters (1754-1776), 3 nrs. – Kerkgebouw en meubilair (1641-19de eeuw), 16 nrs. – Manualen van kerkgoederen (1601-1793), 38 nrs. – Rekeningen (1539...1795), 27 nrs. – Kapelanie van Onze-Lieve-Vrouw (1420-1787), 7 nrs. – H. Kruisbeneficie (1787). – Castraal beneficie (1642). – Sint-Niklaaskapel te Zoerle (1601-1733), 7 nrs. – Geschiedenis van de kapel van Ter Voort (1913).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Lambrechtsparochie te Westerlo* (1390-1793), 29 nrs. – Gasthuis te Westerlo* (1543-1611), 2 nrs. – Broederschap van de H. Rozenkrans in de Sint-Lambrechtskerk te Westerlo (1753-1776). – Onze-Lieve-Vrouwkapelanie in de Sint-Lambrechtskerk te Westerlo (1420-1787), 7 nrs. – Sint-Niklaaskapel te Zoerle-Parwijs (1557- 1733), 7 nrs.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/148.1 (*Westerlo. Sint-Lambertuskerk*).

Archief van de Sint-Lambrechtskerk te Westerlo 2, 1644-1989
394 inv. nrs.
□ Inhoud: Historische notities (1377-1910). – Kerkpersoneel (19de eeuw-1964). – Parochieregisters: Dopen (1732-1758, 1811-1948), Huwelijken (1826-1922), Overlijdens (1815-1974). – Communicantenlijsten (1831...1938) en Vormelingen (1861-1936). – Onze-Lieve-Vrouwbeneficie (17de-18de eeuw). – Broederschappen en genootschappen (1831-1967). – Status animarum (1922-1935). – Notulen van de kerkraad (1838...1876). – Kanselmededelingen (1890-1964). – Rekeningen (1644-1726, 1763-1767, 1833-1967) met bewijsstukken (1874...1989) en begrotingen (1834-1970). – Manualen van inkomsten en uitgaven van de pastoor en kerkmeesters (18de-19de eeuw). – Tienden (18de eeuw). – Renten, cijnzen en erfpachten (1595-18de eeuw). – Eigendomstitels en schenkingen (1749-1928). – Kerkhof (18de-19de eeuw). – Journalen (1907-1963). – Kerkmeubilair en verbouwingen (19de-20ste eeuw). – Fundaties en legaten (19de eeuw-1950). – Jaargetijden (1880-1968). – Politiek getinte schimpdichten (19de eeuw). – Leerwerkplaats voor linnenwerksters en naaisters (1935-1947). – Parochiale werken van de dekenij (1922-1974).
► Toegang(en): Overdrachtslijst in typeschrift: Leeszaalnr. T17/148.2 (HOUTMAN E., *Overdrachtlijst van het archief van de Sint-Lambertuskerk en -parochie van Westerlo, in bewaring gegeven op 16 juli 2001*).

SINT-MAARTENSKERK TE WESTMALLE
Westmalle, 1000-

Was de kerk van het (Frankische) domein Malle, waar ook een domeinkerk ontstond. Pas in 1194 werd de tweede kern, die in het oosten van het domein ontstaan was en Oostmalle heette, een afzonderlijke parochie. Ook Zoersel behoorde tot de parochie Westmalle en werd pas in de 14de eeuw een zelfstandige parochie. Het patronaatsrecht werd in 1194 door de bisschop van Kamerijk aan het Onze-Lieve-Vrouwekapittel van Antwerpen geschonken. Vermoedelijk werd de oorspronkelijke kerk in de 14de eeuw verwoest en werd de kasteelkapel voortaan als parochiekerk gebruikt, wat na de vergroting van de kerk in 1490 zo bleef. Dit verklaart waarom de kerk niet in het dorpscentrum gelegen is. In 1794 werd hier door uitgeweken Franse monniken, met steun van de Antwerpse bisschop Nelis, een Trappistenklooster opgericht.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Bergen-op-Zoom, later Hoogstraten, na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: BOLCKMANS J., *Bijdragen tot de Geschiedenis van Westmalle*, 1955. – ID., *Het dubbel-dorp Westmalle-Zoersel*, in *Oudheid en Kunst*, XLII, 1959, p.6-9.
Elders bewaard archief: Zie ook *Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Westmalle*. Op de pastorie worden nog heel wat archiefbescheiden bewaard, waarvan een inventaris is gemaakt door H. BOEN en M. VAN BOUWEL. Het bevat o.a. parochieregisters: dopen (1800-), huwelijken (1797-), overlijdens (1796-), lijsten van communicanten (1839-1926) en vormelingen (1880-20ste eeuw), manualen van de pastoors (ca. 1639-19de eeuw), kapelanieën (1769-ca. 1871), kosterij (1703-19de eeuw), kerk (19de eeuw), kanselmededelingen (1868...1904), kerkrekeningen (1734, 1738), eigendomstitels (17de-20ste eeuw), patrimoniumbeheer van kerk, beneficies en Armentafel (ca. 1440-), broederschappen (18de-20ste eeuw), processen (18de eeuw), denombrement van kerkgoederen (1787), zondagsgebed, jaargetijden, fundaties (19de-20ste eeuw), relikwie-attesten (1526-20ste eeuw), kanselmededelingen (1868...1904), status animarum (1913), bouwwerken en kerkmeubilair (20ste eeuw), notulen van de kerkraad (1849-), boekhoudkundige documenten (19de-20ste eeuw), leenboek van Westmalle-Zoersel van de familie Pauwens met aantekeningen (1627-1758), monument voor de gesneuvelden (1914-1918), pensioenmatschappij "de Sint-Martinus-vrienden" (1900-1960), foto's en video-opnamen (1946-). In het archief, bewaard op de pastorie van Zoersel, vindt men een manuaal van het Onze-Lieve-Vrouwebeneficie.

Archief van de Sint-Maartenskerk te Westmalle, 1768-1787
0,01 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Rentebrief (1768). – Denombrement van kerkgoederen (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/149 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Westmalle*).

SINT-MICHIELSKERK TE WESTMEERBEEK
Westmeerbeek, 1200-

Maakte deel uit van het domein Westerlo dat Ansfried, graaf van Hoei en bisschop van Utrecht, op het einde van de 10de eeuw aan het Sint-Maartenskapittel van Utrecht schonk. Dit kapittel behield eerst het patronaatsrecht van de kerk, dat later overging op de plaatselijke heren, die het bleven behouden tot het einde van het ancien régime.
Maakte tot 1559 deel uit van het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna van het bisdom Antwerpen, dekenij Herentals, na 1801 van het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: ERENS A., *Westmeerbeek onder de Franse omwenteling*, in *De Zuiderkempen*, VII, 1938, p. 103-107. – BRAEKEN L., *De dekenij Herentals 1603-1669*, Leuven, 1982. – *Driemaandelijks Mededelingenblad van de Heemkring Kanton Westerlo*, I-, 1974-.
Elders bewaard archief: Zie ook *Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Westmeerbeek*: kerkrekeningen (1722-1796) en rekeningen van de Armentafel (1626-1795)
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie door V. Dresselaers (1901, 16 p.).

Archief van de Sint-Michielskerk te Westmeerbeek, 1787
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Denombrement van kerkgoederen (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/150 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Westmeerbeek*).

SINT-JAN-DE-DOPERKERK TE WIEKEVORST
Wiekevorst, 1642-

De reeds in de 13de eeuw vermelde kapel maakte deel uit van de -vrij kleine- parochie Herenthout-Sint-Gummarus, waarvan het patronaatsrecht in handen was

van het Sint-Gummaruskapittel van Lier. Ook op wereldlijk vlak hing het gehucht Wiekevorst af van de schepenbank van Herenthout. Reeds in 1628 verkreeg de residerende kapelaan doop-, trouw- en begraafrechten en in 1642 werd de zelfstandige Sint-Jan-de-Doperparochie opgericht, zij het dat o.a. bij begrafenissen e.d. nog bepaalde rechten moesten betaald worden aan de "moederparochie". Het begevingsrecht van deze parochie bleef in bezit van voornoemd kapittel.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna bisdom Antwerpen, dekenij Herentals en na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: *"350 jaar Wiekevorst"*, (Wiekevorst), 1992. – DE RIDDER C., *Erection de la paroisse de Wiekevorst*, in *Analectes pour servir à l'histoire ecclésiastique de la Belgique*, X, 1872, p. 234-243. – BRAEKEN L., *De dekenij Herentals 1603-1669*, Leuven, 1982.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Jan-de-Doper op 22 maart 1962 (Aanw. 1962/14); de nrs. 1, 3, 4, 6-8, 10, 12-15, 20, 24, 25, 27, 28, 31-34, 37, 38, 40-45, 47, 48, 50 werden gelicht uit het bestand *Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Wiekevorst.*
Elders bewaard archief: In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie (ca. 1900, 57 p.).

Archief van de Sint-Jan-de-Doperkerk te Wiekevorst, 1617-1800
0,42 str. m. – 55 inv. nrs.
□ Inhoud: Manuaal van goederen en renten van kerk en Armentafel (1704-1803), 2 nrs. – Statuten van het zangkoor (18de eeuw). – Kerkmeubilair (1630-1680), 4 nrs. – Bouw van een nieuwe kerk (1749-1778), 2 nrs. – Jaargetijden (18de eeuw), 3 nrs. – Rekeningen (1700-1750) met bewijsstukken (1639-1733), 2 nrs. – Denombrement van kerkgoederen (1787), 3 nrs. – Gelegenheidslied voor Isabella Prommen, ter gelegenheid van haar geloftenaflegging in het Begijnhof te Lier (1784).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Jan-de-Doperparochie te Wiekevorst* (1617-1797), 14 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/151 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 4, Brussel, 1985, p. 158-161).

ONZE-LIEVE-VROUWEKERK TE WIJNEGEM
Wijnegem, 1550-

Was aanvankelijk een afhankelijke kapel van de parochiekerk van Broechem, die reeds in 1161 vermeld wordt. De Onze-Lieve-Vrouwekapel, die eerst in een

uithoek van de gemeente gelegen was en waar in 1292 een Onze-Lieve- Vrouwe-kapelanie werd opgericht, werd omstreeks 1550 een zelfstandige parochie. In 1569 bouwde men een nieuwe kerk, ditmaal in het dorpscentrum. Het patronaatsrecht bleef sedert 1161 in handen van de abdij van Tongerlo, die ook tot 1816 de pastoors leverde. Sedert de 15de eeuw was de kerk een regionaal bedevaartsoord, waar een mirakuleus beeld van Onze-Lieve- Vrouw-van-de-Bloeiende-Wijngaard werd aanbeden.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Lier (tot 1610), dekenij Antwerpen (na 1610), na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: SPRINGAEL G., *Eenige Historische Herinneringen en Bijeenrapelingen over Wynegem en omstreken*, I, Antwerpen, 1897, p. 62-82. – WUYTS J., *Enkele grepen uit de geschiedenis van Wijnegem*, Wijnegem, 1952, p. 12-20.
Archiefgeschiedenis: Nr. 1 zou afkomstig zijn van het archief van de Raad van Brabant (proces Serneels tegen Le Candèle en de Heuvel (1793).
Elders bewaard archief: Zie ook *Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Wijnegem*: kerkrekeningen (1645-1812), documenten over de kerk en kapel (1664-1797) en Armentafelrekeningen (1654-1800).
In het archief, bewaard op de pastorie, vindt men o.a. parochieregisters (1800-), historische notities (18de-19de eeuw), broederschappen (1802-), relikwie-attesten (18de-19de eeuw), fundaties, eigendomstitels, patrimoniumbeher (19de-20ste eeuw), bouwwerken aan kerk, pastorie, parochiecentrum (19de-20ste eeuw), kerkhof (19de eeuw) e.a.

Archief van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Wijnegem, 1560-1787
0,02 str. m. – 4 inv. nrs.
□ Inhoud: Manuaal van inkomsten (1627-1654). – Denombrement van kerkgoederen (1787). – Tienden (1625).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Onze-Lieve-Vrouweparochie te Wijnegem* (1560).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/152 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Wijnegem*).

SINT-NIKLAASKERK TE WILLEBROEK
Willebroek, 1050-

Maakte aanvankelijk deel uit van het grote domein van de abdij Cornelimunster, waarvan Puurs het centrum was. In de loop van de 11de eeuw ontstond de parochie Willebroek, waarvan het patronaatsrecht in 1189/1190 door de bisschop

van Kamerijk aan de Sint-Autbertusabdij van Kamerijk werd geschonken. De tienden bleven voor het grootste deel in handen van de plaatselijke heren, de heren van Grimbergen. Tisselt bleef steeds een afhankelijkheid van de parochie Willebroek en werd door een -sedert 1737 vast residerende- kapelaan van Willebroek bediend. Pas in 1803 werd dit een zelfstandige parochie. Na het graven van het kanaal ontstond een nieuwe woonkern, Klein-Willebroek met kapel, waarvan de inwoners -zeker in de 18de eeuw- streefden naar de oprichting van een zelfstandige parochie, wat pas in 1893 werkelijkheid werd. In 1932 en 1950 werden nog twee nieuwe parochies opgericht: deze van de H. Familie en van het H. Kruis.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Brussel, daarna tot het aartsbisdom Mechelen, dekenij Vilvoorde, later dekenij Mechelen en sedert 1690/1700 dekenij Mechelen-West.
Lit.: VERBESSELT J., *Het parochiewezen in Brabant tot het einde van de 13de eeuw*, IX, p. 253-266. – DE HERDT T. en RABHOOY T., *Willebroek, van landbouwdorp tot industriegemeente*, Willebroek, 1982, p. 164-192.
Elders bewaard archief: Zie ook *Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Willebroek*: kerkrekeningen (1603...1788), rekeningen van de Armentafel (1593-1783), Broederschap van de H. Rozenkrans (1731-, met mooie wapenschilden), documenten van de kerk, de Armentafel en de school (1641-1788).
In het archief, bewaard op de pastorie, vindt men o.a. parochieregisters Sint-Niklaas, dopen (1835-), huwelijken en overlijdens (1794), lijsten van vormelingen en communicanten (1902-), H. Familie, dopen (1946-), huwelijken en overlijdens (1932-), lijsten van vormelingen (1933-), H. Kruis, dopen en huwelijken (1950-), vormelingen (1952-), Onze-Lieve-Vrouw, dopen (1911-), Gasthuis (materniteit-, dopen 1938-), broederschappen (1641-), kerkrekening (1779), manuaal van de pastoor (1726), jaargetijden (18de-19de eeuw), eigendomstitels (18de-20ste eeuw), notulen van de kerkraad (1864-), eigendomstitels (18de-20ste eeuw).
In de *Archives départementales du Nord* te Rijsel (Frankrijk) vindt men in het bestand van de *Abbaye de Saint-Aubert de Cambrai* 36 H 50...1833 heel wat bescheiden over Willebroek en op het Algemeen Rijksarchief te Brussel, *Kerkarchief van Brabant* nr. 21406 (bibliotheekcatalogus van de pastorie, 1538).

Archief van de Sint-Niklaaskerk te Willebroek, 1657-1787
0,01 str. m. – 3 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen en kwijtschriften (1758-1771). – Denombrement van kerkgoederen (1787).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Niklaasparochie te Willebroek* (1657).

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/153 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Willebroek*).

SINT-LAURENTIUSKERK TE WILMARSDONK
Wilmarsdonk, 1300-

Was aanvankelijk een afhankelijkheid van de parochie Zandvliet. Omstreeks 1300 werd de Sint-Laurentiuskapel een volwaardige parochiekerk. Het patronaat behoorde aan het Onze-Lieve-Vrouwekapittel van Antwerpen. De kerk werd in 1567 door Calvinisten vernield. In 1675 werden de parochies Oorderen en Wilmarsdonk verenigd en in 1732/1751 opnieuw gescheiden. In 1966 werd de parochie opgeheven.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Bergen op Zoom, later dekenij Antwerpen, na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: BREDAEL L., *Antwerpen tussen polder en haven*, Antwerpen, (1984), p. 107-110.
Lit.: D'HOOGE W., *Inventaris van het archief van de kerkfabriek en parochie van Sint-Laurentius te Wilmarsdonk*, Antwerpen (Stedelijk instituut hogere leergangen), 1998.
Elders bewaard archief: Zie ook *Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Wilmarsdonk*. De meeste bescheiden, o.a. 18de-eeuwse rekeningen, parochieregisters (1659-1965) en heel wat dossiers (19de-20ste eeuw) berusten nu op de pastorie van de Sint-Laurentiusparochie te Antwerpen (Schoonbroek).
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie (ca. 1900, 30 p.).

Archief van de Sint-Laurentiuskerk te Wilmarsdonk, 1787
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Denombrement van kerkgoederen (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/154 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Wilsmardonk*).

SINT-BAVOKERK TE WILRIJK
Wilrijk, 1000-

Het domein Wilrijk behoorde aanvankelijk vermoedelijk tot de abdij van Lobbes. In de tweede helft van de 10de eeuw kwam het in handen van de Sint-Baafsabdij

van Gent, die waarschijnlijk ook de parochie, waartoe tot in de 12de eeuw ook Hoboken ressorteerde, inrichtte. Het patronaatsrecht en de tienden bleven in handen van de Sint-Baafsabdij, vanaf 1559 opgevolgd door de bisschop van Gent. Door de grote bevolkingsaangroei werden tussen 1906 en 1961 vijf nieuwe parochies opgericht: Onze-Lieve-Vrouw-Koningin-van-de-H.-Rozenkrans (1906), Sint-Jan Vianney (1926), Sint-Jan-Evangelist (1930), Pius X (1960) en H. Naam Jezus (1961).
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Lier (tot 1610), later dekenij Antwerpen, na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: VAN PASSEN R., *Geschiedenis van Wilrijk*, Wilrijk, 1982.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Bavo op 24 november 1972 (Aanw. 1972/45).

Archief van de Sint-Bavokerk te Wilrijk, 1483-1899
0,98 str. m. – 33 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1720-1765, 1810-1866), 4 nrs. – Manualen van pastorie (18de eeuw-1839), kerk (1809-1876), fundaties Auvray (1830-1849), Biscop (1812-1864) en jaargetijden (1823-1871), 4 nrs. – Lijsten van vormelingen (1770-1838) en eerste communicanten (1767-1871). – Status animarum (1810, 1824), 2 nrs. – Rekeningen van de Broederschap van de Gelovige Zielen (1809-1872). – Orgel, glasramen en grafzerken (1783-1899).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Bavoparochie te Wilrijk* (1483-1796), 15 nrs. – Broederschap van de Gelovige Zielen in de Sint-Bavokerk te Wilrijk (1809-1872).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/155 (BOUSSE A., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 3, Brussel, 1979, p. 194-196).

SINT-PIETER- EN PAULKERK TE WOMMELGEM
Wommelgem, 1150-

Het patronaatsrecht was in handen van de penitencier van het Onze-Lieve-Vrouwekapittel van Antwerpen. De Sint-Jan-de-Doperkapel zou volgens sommige auteurs de oorspronkelijke parochiekerk zijn geweest. Belangrijke beneficies in de kerk waren deze van de H. Drievuldigheid en het H. Kruis, in 1394 gesticht door Willem van Berchem, het Sint-Pieter- en Paulbeneficie, reeds vermeld in de 14de eeuw en de twee fundaties van Onze-Lieve-Vrouw, waarvan de eerste in 1431 gesticht werd door Arnold van Immerseel. In 1935/1958 werd op de wijk Kandonklaar de Onze-Lieve-Vrouw-Boodschapparochie opgericht.

Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Lier (tot 1609), Antwerpen (1610-), na 1801 aartsbisdom Mechelen, dekenij Herentals en Deurne (1873-).
Lit.: SLEDSENS A., *Wommelgem, vroeger en nu. Bijdrage tot de Geschiedenis van Wommelgem*, Wommelgem, 1962, p. 49-58. – ID., *Wommelgem door de eeuwen heen. Tweede bijdrage tot de geschiedenis van Wommelgem*, Wommelgem, 1965, p. 106-136. – SPRINGAEL G., *Eenige Historische Herinneringen en Bijeenrapelingen over Wommelgem en omstreken*, I, Antwerpen, 1897. -VAN HAESBROECK J., *De Wommelgemse Geschiedenis volgens pastoor Joannes Cornelius Geens*, in *De Krijter*, 2000-2001, p. 7-242.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 1-428 werden in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Pieter en Paul op 16 november 1960 (Aanw. 1960/67), de nrs. 429-506 werden op 12 mei 1972 in bewaring gegeven (Aanw. 1972/19).
Elders bewaard archief: In het archief, bewaard op de pastorie, vindt men o.a. parochieregisters: dopen (1810-), huwelijken en overlijdens (1795-), broederschappen (1835-20ste eeuw), notulen van de kerkraad (1811-), historiek vn de parochie (1899), jaargetijden en fundaties (19de eeuw), briefwisseling, patrimoniumbeheer (19de-20ste eeuw), boekhoudkundige documenten (1860-20ste eeuw), verbouwingswerken aan kerk met plannen.
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie (ca. 1900, 111 p.).

Archief van de Sint-Pieter- en Paulkerk te Wommelgem, inbewaringgeving 1960, 15de eeuw-1927
3,69 str. m. – 428 inv. nrs.
□ Inhoud: Manualen (1606-1897), 4 nrs. – Beneficiën (1616-1831). – Bouwwerken en kerkmeubilair (1611-1883). – Inkomsten van de kerk (1603-1886), 2 nrs. – Goddelijke diensten, met ontvangsten (1617, 1681, 18de eeuw, hoofdzakelijk 1772-1784), 14 nrs. – Verpachting van goederen van kerk (1628-1671).- Renten (1720-1810). – Cijnzen (1459-1832). – Tienden (1604-1794), 3 nrs. – Kostersgoederen (1840-1870). – Testamenten verleden voor onderpastoor de Wit (1765-1780). – Beneficie van de kapel van Sint-Jan-de-Doper en Sint-Jan-Evangelist (15de eeuw-1838), 15 nrs. – Beneficie van de kapel van Sint-Pieter en Paul (1770-1844), 3 nrs. – Beneficie van het H. Kruis (1700-1840), 3 nrs. – Beneficie van Onze-Lieve-Vrouw (18de eeuw), 2 nrs. – Lijsten van vormelingen (1823-1837) en communicanten (1770-1840). – Reglement van de Sint-Ambrosiusgilde (1699). – Rekeningen (1481-1483, 1542-1796, 1843) met bewijsstukken (1770-1796), 82 nrs. – Gedrukte pauselijke brieven (1759-1833), onderrichtingen van kerkelijke (einde 18de eeuw-1805) en wereldlijke (1786-1825) overheid, herderlijke brieven van de bisschoppen van Antwerpen

(1749-1797) en van de aartsbisschoppen van Mechelen (1793-1830), 96 nrs. – Vastenbrieven van het bisdom Antwerpen (1753-1802) en van het aartsbisdom Mechelen (1784-1829), 70 nrs. – Gelegenheidsgedichten intreden, jubilea e.d. voornamelijk van kloosterlingen en geestelijken te Antwerpen (hoofdzakelijk Sint-Elisabethgasthuis), Dendermonde (Begijnhof), Mechelen, Leuven, Lichtaart (1785-1839), 13 nrs.
Bevat ook de archieven van: Sint-Ambrosiusgilde te Wommelgem (1699). – Beneficie van Onze-Lieve-Vrouw in de Sint-Pieter- en Paulkerk te Wommelgem (18de eeuw), 2 nrs. – Beneficie van het H. Kruis in de Sint-Pieter- en Paulkerk te Wommelgem (1700-1840), 3 nrs. – Beneficie van Sint-Pieter en Paul in de Sint-Pieter- en Paulkerk te Wommelgem (1770-1844), 3 nrs. – Kapel van Sint-Jan-de-Doper en Sint-Jan-Evangelist te Wommelgem (15de eeuw-1838), 15 nrs. – Armentafel van de Sint-Pieter- en Paulparochie te Wommelgem* (1543-1797), 69 nrs. – Weldadigheidsbureel van Wommelgem* (1808-1886), 2 nrs. ► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/156.1 (JAMEES A., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 1, Brussel, 1964, p. 53-69).

Archief van de Sint-Pieter- en Paulkerk te Wommelgem, inbewaringgeving 1972, 1289-1892
0,36 str. m. – 78 inv. nrs.
□ Inhoud: Jaargetijden (1676-18de eeuw), 11 nrs. – Benoeming en testamenten van pastoors, onderpastoors en beneficianten (1677-1812), 10 nrs. – Sint-Ambrosiusgilde (1696-1714), 2 nrs. – Communicantenlijsten (1848- 1864). – Fundatie G.J. de Wolf (1814-1866). – Begrotingen (1832-1869) en rekeningen (1805-1870) van de kerkfabriek, 11 nrs. – Manualen van ontvangsten en uitgaven van de kerkfabriek (1808-1839), 4 nrs. – Kaart van gronden van de kerk, in vruchtgebruik gegeven aan graaf de Cornelissen (1816).
Bevat ook de archieven van: Sint-Ambrosiusgilde te Wommelgem (1696- 1714), 2 nrs. – Armentafel van de Sint-Pieter- en Paulparochie te Wommelgem* (1694-1795), 2 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/156.2 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 4, Brussel, 1985, p. 162-165).

SINT-JAN-DE-DOPERKERK TE WORTEL
Wortel, 1150-

Behoorde vermoedelijk aanvankelijk tot de (moeder)parochie Rijkevorsel. Een kerk bestond zeker reeds in 1155 in Wortel, toen het patronaatsrecht door de

bisschop van Kamerijk geschonken werd aan het Onze-Lieve-Vrouwekapittel van Antwerpen. Dit kapittel bezat ook het grootste deel van de tienden, een derde van de tienden was in handen van de Sint-Michielsabdij van Antwerpen, die grootgrondbezitter was in Wortel. In de 14de-15de eeuw werden een aantal kapelanieën gesticht: Sint-Joris (1353), H. Geest (1394), Sint-Jan (1416), Sint-Antonius en Cornelius (1445) en Onze-Lieve-Vrouw (voor 1455). Op het gehucht Achtel bestond een Sint-Antoniuskapel waar op zon- en feestdagen de mis werd opgedragen. De gehuchten Achterlee, Bolk, Keirschot, Leemputten en Houterlee, die vanaf de 14de eeuw onder de rechtsmacht van de schepenbank van Rijkevorsel ressorteerden hoorden tot 1818 tot de parochie Wortel. In 1874 werden Bolk (gedeeltelijk) en Keerschot opnieuw bij de parochie Wortel gevoegd.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Breda, later Hoogstraten, na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: LAUWERYS J., *Wortel. Bouwstoffen voor een geschiedenis*, in *Jaarboek van de Koninklijke Hoogstratens Oudheidkundige Kring*, L, 1982, p. 13-159.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Jan-de-Doper op 31 oktober 1961 (Aanw. 1961/67).
Elders bewaard archief: In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie door J. Boeckx (1901, 50 p.).

Archief van de Sint-Jan-de-Doperkerk te Wortel, 1300-1944
0,85 str. m. – 33 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1695-1814) en bewijsstukken (17de-18de eeuw), 5 nrs. – Procesdossiers (1621-1771). – Testamenten (1561-1781). – Jurisdictie over het kasteel van Germele te Hoogstraten (1631-1688). – Pastoriegoederen (1627-1780), 3 nrs. – Sint-Antoniuskapel te Achtel (1605-1787), 3 nrs. – Denombrement van kerkgoederen (1787).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Jan-de-Doperparochie te Wortel* (1394-1799), 9 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/157 (BOUSSE A., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 3, Brussel, 1979, p. 197-199).

ONZE-LIEVE-VROUW-HEMELVAARTKERK TE WUUSTWEZEL
Wuustwezel, 1250-

Vermoedelijk bestond er in de eerste kern van Wuustwezel, in het latere gehucht Westdoorn een Sint-Willibrorduskerk. Toen het centrum van de gemeente zich verplaatste ontstond aldaar omstreeks 1250 een Sint-Lambertusparochie, die in de 15de eeuw Onze-Lieve-Vrouw-Hemelvaart als kerkpatroon kreeg. Het Sint-

Elisabethgasthuis van Antwerpen bekwam in 1295 definitief het patronaatsrecht en had reeds een halve eeuw eerder een deel van de tienden in handen gekregen en heel wat grondbezit. De oorspronkelijke parochiekerk in Westdoorn bleef als Sint-Willibrorduskapel bestaan en hier werd in 1495 een kapelanie aan verbonden. De kapel werd in 1590 verwoest maar in het begin van de 17de eeuw heropgericht. Door de vrij sterke bevokingsaangroei werden in de 19de eeuw nieuwe parochies opgericht: de Sint-Jozefsparochie in Gooreind (1869-1871), de Onze-Lieve-VrouwBezoekingparochie in Achterbroek-Kalmthout, waartoe ook een deel van Wuustwezel hoorde (1871) en de Sint-Antonius van Paduaparochie in Sterbos (1920-1967).
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Luik, dekenij Hilvarenbeek, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Bergen op Zoom en later Hoogstraten (1612-), na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen, dekenij Brecht, Hoogstraten (1831-1873) en Kalmthout (1873-).
Lit.: PEETERS K.C. en VERVOORT J., *Geschiedenis van Wuustwezel in 20 Hoofdstukjes*, in *Wesalia. Jaarboek 1936*, X, 1936, p. 102-109.
Elders bewaard archief: Zie ook *Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Wuustwezel*. Op het archief, bewaard op de pastorie, vindt men o.a. parochieregisters (1797-), manualen van de pastoors (1718-1910), broederschappen (1654-20ste eeuw), kanselberichten (1953-1965), plannen van verbouwingen van de kerk (1889-), o.a. van architect Bilmeyer (1899), notulen van de kerkraad (1850-), dagboek van de pastoor (1943-1968), boekhoudkundige documenten (20ste eeuw), parochieblad (ca. 1946-), geschiedenis van de parochie door dhr. Verstraelen en een geschiedenis van de parochie Kessel (E.H. J. Verbiest, omstreeks 1975). Hiervan bestaat een summiere inventaris.

Archief van de Onze-Lieve-Vrouw-Hemelvaartkerk te Wuustwezel, 1787
0,02 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Denombrement van kerkgoederen (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/158 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Wuustwezel*).

Archief van de Onze-Lieve-Vrouw-Hemelvaartkerk te Wuustwezel 2, 1369-18de eeuw
Onderdeel van: Archief schepenbank en dorpsbestuur Wuustwezel,198..381.
□ Inhoud: Kerkrekeningen (1604-1785). – Rekeningen van de Armentafel (1614-1791). – Documenten over de kerk en Armentafel (1369-18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D158 (*Inventaris van het archief van de gemeente Wuustwezel*).

Archief van de Onze-Lieve-Vrouw-Hemelvaartkerk te Wuustwezel 3, 1592-18de eeuw
Onderdeel van: Archief schepenbank en dorpsbestuur Wuustwezel, 2de reeks.
□ Inhoud: documenten over de kerk (1592-18de eeuw) en Armentafel (1614-1792). – Borgbrieven (17de-18de eeuw).
► Toegang(en): Plaatsingslijst in typeschrift: Leeszaalnr. D158 (VISSERS, R., *Inventaris van het archief van de gemeente Wuustwezel, 2de reeks*).

SINT-AMELBERGAKERK TE ZANDHOVEN
Zandhoven, 1150-

De parochie werd vermoedelijk in de 12de eeuw opgericht. Het patronaatsrecht was in handen van de tresorier van het Sint-Gorikskapittel van Kamerijk, terwijl de tienden bezit bleven van de hertogen van Brabant.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Lier, na 1801 tot het aartsbisdom Mechelen. Sedert 1873 is het de zetel van een dekenij.
Lit.: ROELANTS J., *Een pareltje uit de Kempen. Santhoven met omgeving*, Brecht, 1934, p. 23-25. – SCHUERWEGEN A., *Oude kerkelijke kunst van het dekanaat Zandhoven*, Zandhoven, 1973.
Elders bewaard archief: In het archief, bewaard op de pastorie, vindt men o.a. inventaris (1748), historische notities over kerk en parochie, inboedel kerk, met lijst van pastoors -16de-18de eeuw-, inventaris van het kerkmeubilair (1829), parochieregisters -deels in kopie-: dopen (1646-), huwelijken en overlijdens (1794-), lijsten van vormelingen (1788...1837), briefwisseling en rekwesten (18de eeuw), broederschappen (18de eeuw-20ste eeuw), kanselberichten (1830...1957), status animarum (1827, 1831), processen (18de eeuw), fundaties (19de-20ste eeuw), jaargetijden (1570-19de eeuw), (zeer vele) testamenten (18de eeuw), patrimoniumbeheer (18de eeuw), pachtcontracten (17de-18de eeuw), renten (18de-19de eeuw), manualen (1680-18de eeuw), tienden (18de eeuw), kerkrekeningen (1478, 1567..20ste eeuw), briefwisseling (18de eeuw), notulen van de kerkraad (1826-), boekhoudkundige documenten (19de-20ste eeuw), bouwwerken aan kerk (1895-20ste eeuw), kapelanie van Wortel (1637), leenboek van Ter Auwera in Lier (18de eeuw), charters van kerk en Armentafel (1543-18de eeuw), rekeningen van de Armentafel (18de eeuw),
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men in het bestand *Kerkarchief van Zandhoven* kerkrekeningen (1612-1812) evenals een historiek van de parochie door C. Huybrechts (ca. 1900, 56 p.).

Archief van de Sint-Amelbergakerk te Zandhoven, 1567-1799
2,76 str. m. – 74 inv. nrs.
□ Inhoud: Tienden (1681-1685). – Renten en cijnzen (16de-17de eeuw), 2 nrs. – Verpachting goederen (1674-1786). – Rekeningen (1607-1705), 6 nrs. – Kerkgebouw en meubilair (1639-1731), 12 nrs. – Nalatenschap en bibliotheekcatalogus van pastoor Egidius van Doirsselaer (1655), 2 nrs. – Onderpastorie, koster, orgelist en schoolmeester (1646-1700). – Cijnsboeken van het kapittel van Hilvarenbeek voor Zandhoven en Viersel (1609-1700), 4 nrs.
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Sint-Amelbergaparochie te Zandhoven* (1567-1799), 30 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/159.1 (BOUSSE A., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 3, Brussel, 1979, p. 200-202. Voor de nrs. 1-59).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/159.2 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 4, Brussel, 1985, p. 166. Voor de nrs. 60-74).

SINT-GERTRUDISKERK TE ZANDVLIET
Zandvliet, 1124-

Het patronaat van de kapel, die in 1124 parochiekerk werd, was in handen van het Onze-Lieve-Vrouwkapittel van Antwerpen, die ook de helft van de tienden bezat. De andere helft was bezit van de Sint-Michielsabdij van Antwerpen, die ook de grootste grondbezitter en heer van Zandvliet was. De kerk, die een vrij druk bezocht bedevaartsoord was, werd tijdens de godsdienstoorlogen verwoest, deed in 1629-1630 dienst als wapenarsenaal maar werd in 1648 heropgebouwd.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Bergen op Zoom, later Antwerpen, na 1801 maakte het deel uit van het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: VAN DER GOTEN J. en VAN ROYEN Gh., *Zandvliet aan de Schelde*, 1938. – MEEUSSEN V.J., *Zandvliet: de zieke tist steynen*, in *Vlaamse Stam*, XXXIV, 1998, p. 457-462 (rekeningen van de Armentafel 1748-1757).
Elders bewaard archief: Zie ook *Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Zandvliet*: nrs. 155-161, 186-189, kerkrekeningen (1598-1681), rekeningen van de Armentafel (1604-1691), documenten over de kerk en Armentafel (1571-1783), borgbrieven (1656-1785).
In het archief, bewaard op de pastorie, vindt men: parochieregisters: dopen (1693-), huwelijken (1804-), ondertrouwen (1681-1805), overlijdens (1804-), broederschappen (1809-), fundaties (20ste eeuw), contract voor het maken van een

orgel met orgelbouwer Ost (1765), kerkrekeningen (1753-1758, 1869...1835), testamenten verleden voor de pastoor (1660-1791), notulen van de kerkraad (1873-)., manuaal van de kapelanie (1747-1819) - uitgegeven door MEEUSSEN V.J., *Manuael der Erfgoederen, Chijnsen, Renten etc. competerende aen de Capelrije van Santvliet*, Rotterdam, 1996-.

Archief van de Sint-Gertrudiskerk te Zandvliet, 1721-1787
0,01 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Denombrement van kerkgoederen (1787). – Kerk (1721-1727).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/160 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Zandvliet*).

SINT-NIKLAASKERK TE ZOERLE-PARWIJS
Zoerle-Parwijs, 1703-

De Sint-Niklaaskapel wordt reeds vermeld in 1340. Zij lag in de Sint-Lambrechtsparochie van Westerlo. Het begevingsrecht van de kapelanie was in handen van de abdij van Tongerlo, die op zon- en feestdagen aldaar missen deed celebreren door een kapelaan van Westerlo of door een Norbertijn van Tongerlo. Vanaf het einde van de 17de eeuw voerden de inwoners van Zoerle actie om een zelfstandige parochie te krijgen. In 1703 werd Zoerle met de aangrenzende Westerlose gehuchten Zoerle-Westerlo, Gelindel en Heultje feitelijk van de moederparochie Westerlo gescheiden. Ook een aantal huizen in Eindhout (Eindhoutham) en Tongerlo (Voortkapel) behoorden tot de nieuwe parochie, die echter officieel pas in december 1733 werd erkend. In 1895 ontstond de nieuwe Carolus-Borromeusparochie in Heultje. De parochie werd tot in 1808 door Norbertijnen van Tongerlo bediend.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, aartsdekenij Antwerpen, daarna tot het bisdom 's-Hertogenbosch, dekenij Geel. Vanaf 1731 werd deze dekenij beheerd door de aartsbisschop van Mechelen en vanaf 1759 door de bisschop van Antwerpen. Na 1801 hoorde het tot het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: DE WINTER K., *Het kerkelijk leven in de parochie Westerlo en haar dochterparochie Zoerle (1559-1789)* (*Jaarboek Heemkring Ansfried Westerlo*), Westerlo, 1985.
Elders bewaard archief: Zie ook *Archief van de Sint-Lambrechtskerk te Westerlo*, nrs. 1, 120-126. Op de pastorie bewaart men nog een aantal documenten van de 18de-20ste eeuw, o.a. broederschapsregister, testamenten en manuaal van de pastoor (18de eeuw), waarvan een inventaris van K. De Winter. Een particulier bezit ook nog heel wat documenten uit de 18de eeuw.

In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van de parochie (ca. 1900, 32 p.).

Archief van de Sint-Niklaaskerk te Zoerle-Parwijs, 1780-1787
0,01 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Denombrement van kerkgoederen (1787). – Orgel (1780).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/161 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Zoerle-Parwijs*).

SINT-ELISABETHKERK TE ZOERSEL
Zoersel, 1350-

Behoorde aanvankelijk tot de (moeder)parochie Malle en vormde na de afscheiding van Oostmalle één parochie met Westmalle. Vermoedelijk werd het pas in de 14de-15de eeuw een afzonderlijke parochie, waarvan het patronaatsrecht in handen was van het Onze-Lieve-Vrouwkapittel van Antwerpen. De Sint-Bernardsabdij van Hemiksem was hier de grootste grondbezitter en ook de plaatselijke heer.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Kamerijk, daarna tot het bisdom Antwerpen, dekenij Herentals, en vanaf 1610 dekenij Hoogstraten, na 1801 maakte het deel uit van het aartsbisdom Mechelen.
Lit.: BOLCKMANS J., *Het dubbel-dorp Westmalle-Zoersel*, in *Oudheid en Kunst*, XLII, 1959, p. 6-9.
Elders bewaard archief: Zie ook *Archief van het dorpsbestuur van Zoersel*: 45-50: kerkrekeningen (1735-1791), rekeningen van de Armentafel (1748-1795), documenten over de kapel (1430/1641-1642). Op de pastorie van Zoersel bevinden zich nog wat archiefbescheiden uit de 18de-20ste eeuw: historische notities over de parochie, verenigingen, de Sint-Sebastiaansgilde e.d. van E.H. L. Van Rompaey (ca. 1940-1950) en van pastoor F.L. Docx (1940-1961), dagboek van de pastoor (1940-1945), parochieregisters (1825-) en dopen -kopie van omstreeks 1800- (1676-1780), lijst van communicanten (1882...1938), broederschappen (1714-20ste eeuw), zondagsgebed (ca. 1670-18de eeuw, 1923-1937), kanselberichten (1919...1964), pastorie (1649-1807, met schetsen van het gebouw), kapelanie en kosterij (18de eeuw), charters en eigendomstitels (16de-19de eeuw), manuaal van de pastoor en kerkmeesters (1748-19de eeuw), fundaties (17de-18de eeuw), testamenten, verleden voor de pastoor (1642-1790), notulen van de kerkraad (1840-), kerkrekeningen (1652...20ste eeuw), foto's van de parochie en de meisjesschool en films van parochiale gebeurtenissen, beurzenstichting Hubertus Gysels, pastoor van Hoboken (18de-19de eeuw),

parochieblad (1950-).
Armentafel: rekeningen (1678...1795), renten (18de-19de eeuw) en losse bescheiden (17de-18de eeuw). Proces (1773-1775) en zetboek (1786-1787) van de gemeente Zoersel, proces van de gemeente Halle (18de eeuw). Hiervan bestaat een summiere, onvolledige inventaris.

Archief van de Sint-Elisabethkerk te Zoersel, 1716-1787
0,01 str. m. – 3 inv. nrs.
□ Inhoud: Testament pastoor G. Van de Water (1724). – Kerkmeesters (1716).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/162 (VANNERUS J., *Inventaris van het kerkarchief van Zoersel*).

HEILIG-KRUISKERK TE ZWIJNDRECHT
Zwijndrecht, 1300-

De oorspronkelijke kerk kan gesticht zijn door de Gentse Sint-Pietersabdij of door de Noordfranse abdij van Saint-Amand. Op het einde van de 13de eeuw werd het een zelfstandige parochie. Het patronaatsrecht was in handen van het Onze-Lieve-Vrouwekapittel van Doornik. Tot het midden van de 17de eeuw was de kerkpatroon Sint-Amandus en pas daarna werd de parochiekerk toegewijd aan het Heilig Kruis. Op het gehucht Vlaams Hoofd, rechtover de stad Antwerpen, waar een fort en een veer was, bestond een Sint-Annakapel, mogelijk reeds in de 14de eeuw. Omstreeks 1450 werd deze verwoest en in 1480-1481 heropgebouwd. Sedert de tweede helft van de 18de eeuw ijverden de inwoners van deze wijk voor een residerende kapelaan. Pas in 1893 werd dit een zelfstandige Sint-Annaparochie. Nadat dit gehucht in 1923 bij de stad Antwerpen werd gevoegd kwam deze parochie in 1958 onder het aartsbisdom Mechelen, later bisdom Antwerpen. De H. Kruisparochie bleef behoren tot het bisdom Gent.
Behoorde tot 1559 tot het bisdom Doornik, dekenij Waas, daarna tot het bisdom Gent, dekenij Sint-Niklaas -tot omstreeks 1685-, daarna tot de dekenij Hulst, vanaf 1829 opnieuw dekenij Sint-Niklaas en vanaf 1910 dekenij Beveren.
Lit.: VERELST D., *Geschiedenis van Zwijndrecht en Burcht*, II, Zwijndrecht, 1993, p. 360-545. – DE GROODT R., *Geschiedenis van Zwijndrecht en van het Vlaamsch Hoofd*, Antwerpen, 1925, p. 53-145. – VAN PEEL E., *100 jaar parochie HH. Anna en Joachim*, Antwerpen, 1993.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van het H. Kruis op 21 januari 1971 (Aanw. 1971/4). Nr. 271 werd op 14 oktober 1971 verworven via het Algemeen Rijksarchief door een ruil met de Koninklijke Bibliotheek te Brussel (oud nummer *Handschriftenkabinet* II/2731 -cat. 6393-) (Aanw. 1971/40).

Ook nr. 256 is afkomstig van dezelfde ruil (oud nummer *Handschriftenkabinet*, II/2730 -cat. 6394-). Nrs. 55-57 zijn afkomstig van dhr. Pieter Bernaerts en werden op 24 juni 1974 overgemaakt door het Rijksarchief te Beveren (Aanw. 1974/12).
Elders bewaard archief: Een aantal documenten wordt momenteel bewaard op het parochiaal sekretariaat: o.a. parochieregisters (1796-), status animarum (1877, 1888), broederschappen (18de-20ste eeuw), misint-nties (1845-), kapel van het Vlaams Hoofd (19de eeuw), testamenten (1819-), zondagsgebed (1873-), relikwie-attesten (18de-20ste eeuw), bouwwerken aan kerk en meubilair (19de-20ste eeuw), bouw van scholen (1919-1928), notulen van de kerkraad (1807-), boekhoudkundige documenten (19de-20ste eeuw), parochieblad (1945-).

Archief van de Heilige Kruiskerk te Zwijndrecht, 1493-1867
2,46 str. m. – 273 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1581-1796), 142 nrs. – Renten (1574) met historische notities over de geschiedenis van Zwijndrecht (19de eeuw). – Verpachting en beheer van goederen (1626-1810), 8 nrs. – Kerkgebouw en meubilair (1606-1802), 12 nrs. – Pastoriegoederen (1665-1830), 6 nrs. – Pastoriegebouw (1704-1789), 2 nrs. – Sint-Machutusverering (1622-1822). – Status animarum (1778). – Onderpastorie (1628-1834), 3 nrs. – Kapelanieën van Onze-Lieve-Vrouw en van Sint-Niklaas (1675-1787), 5 nrs. – Rekeningen (1613-1785) met bewijsstukken (1637-1867) en andere bescheiden (1657-1793) van de Sint-Annakapel op het Vlaams Hoofd, 50 nrs. – Kosterij (1625-1844), 2 nrs. – Fundaties (1632-1859). – Broederschap van de H. Schapulier, genaamd "Het Keersgilde" (1668-1843).
Bevat ook de archieven van: Armentafel van de Heilige Kruisparochie te Zwijndrecht* (1493-1766), 15 nrs.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/163 (BOUSSE A., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 3, Brussel, 1979, p. 203-211).

G. KERKELIJKE LIEFDADIGHEIDSINSTELLINGEN

GODSHUIS HERMAN VAN DEN HOECKE TE ANTWERPEN

Antwerpen, 1557-1794

Zou in 1557 opgericht zijn door Herman van den Hoecke voor zes oude mannen in het Krauwelenhof aan de Sint-Paulusplaats. Dit complex werd na enkele jaren opgegeven en in 1565 bouwde hij een nieuw godshuis voor zes oude mannen op gronden hem ter beschikking gesteld door de Huisarmen en door enkele H. Geesttafels (o.a. deze van de Sint-Walburgiskerk). Aan de overzijde van deze gronden was in 1471-1471 door Gerard Baerts in de Vingerlingstraat een godshuis opgericht, eveneens voor zes oude mannen en een priester. De straat werd na een tijd trouwens Oudemansstraat genoemd. Het aan een binnenkoer gelegen complex van de twee godshuizen bleef tot omstreeks 1960 in gebruik voor de huisvesting van behoeftige paren.
Lit.: VANDE WEGHE R, *Geschiedenis van de Antwerpse straatnamen*, Antwerpen, 1977, p. 357.

Archief van het godshuis van Herman van den Hoecke te Antwerpen, 1561
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Overdracht van een rente aan het godshuis van "den rycken gasthuyse binnen Antwerpen" (heeft o.i. niets met het godshuis H. van den Hoecke te maken) (1561).
► Toegang(en): Leeszaalnr. T18/001.1, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar.

Archief van het godshuis van Herman van den Hoecke te Antwerpen Charters, 1565-1589
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Renten (1565-1589).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T18/001.2 (VANNERUS J., *Inventaris van het archief van het godshuis Herman van den Hoecke te Antwerpen*).

SINT-BARBARAGODSHUIS TE ANTWERPEN
Antwerpen, 1490-1794

Opgericht voor de huisvesting van 8 arme vrouwen door de familie Boot-van Lille in 1490 in de Lange Nieuwstraat. Het was een binnenhof met kleine huisjes en een in 1504 gebouwde gotische kapel. Aanvankelijk werd het bestuurd door de prioren van de Bogaarden en van de Cellebroeders, later door de Aalmoezenierskamer.
Lit.: PHILIPPEN L.J.M., *Antwerpsche godshuisjes*, Antwerpen, 1941, p. 31.

Archief van het Sint-Barbaragodshuis te Antwerpen, 1656-1675
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Legaat van Barbara Ullens (1656-1675).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T18/002 (VANNERUS J., *Inventaris van het archief van het Sint-Barbaragodshuis te Antwerpen*).

SINT-BERNARDSGODSHUIS OF GODSHUIS VAN DALE TE ANTWERPEN
Antwerpen, 1498-1794

In 1498 opgericht door Pieter van Dale, kanunnik van het Onze-Lieve-Vrouwekapittel van Antwerpen voor de huisvesting van 7 arme vrouwen in de Korte Sint-Annastraat. In 1580 schonk zijn neef en naamgenoot nog een aantal goederen aan het godshuis.
Lit.: PHILIPPEN L.J.M., *Antwerpsche godshuisjes*, Antwerpen, 1941, p. 38-39.

Archief van het Sint-Bernardsgodshuis of godshuis van Dale te Antwerpen, 1623-1701
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Klein cartularium (1623-1701).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T18/003 (VANNERUS J., *Inventaris van het archief van het Sint-Bernardsgodshuis of Godshuis van Dale te Antwerpen*).

SINT-ELISABETHGASTHUIS TE ANTWERPEN
Antwerpen, 1226-1794

Het Onze-Lieve-Vrouwehospitaal bestond zeker reeds in 1226. Enkele decennia later werd Sint-Elisabeth de nieuwe patroon en in 1238 stelde de stadsmagistraat uitgestrekte gronden buiten de stadswallen ter beschikking van de instelling, die hier steeds zou gevestigd blijven. Op het einde van de 16de eeuw en in het begin van de 17de eeuw ging het vrij slecht met het hospitaal en het ontbrak de gasthuiszusters aanvankelijk aan financiële middelen om de instelling er terug bovenop te helpen. In 1798 kwam het hospitaal onder het nieuwe bestuur van de Burgerlijke Godshuizen. De hospitaalzusters bleven hier actief, met uitzondering van de periode 1803-1824.
Lit.: *Het St.-Elisabethziekenhuis te Antwerpen. 750 jaar Gasthuis op 'tElzenveld 1238-1988*, Brussel, 1988. – LOOS J., *Geschiedenis der Gasthuiszusters van Antwerpen*, Antwerpen, 1912. – PRIMS F., *St-Elisabeths gasthuis over zeven honderd jaren 1238-1938*, in *Antwerpensia*, XII, Antwerpen, 1938, p.12-17. – VAN DEN NIEUWENHUIZEN J., *Oorkondenboek van het Sint-Elizabethhospitaal te Antwerpen (1226-1355)*, Brussel (Koninklijk Commissie voor geschiedenis), 1976. – *L'Hôpital Ste.-Elisabeth d'Anvers à travers les siècles*, in GEUDENS E., *Annales de l'Académie d'archéologie de Belgique*, XLVIII, Antwerpen, 1896, p. 97-137. – *Verzameling der graf- en gedenkschriften van de provincie Antwerpen*, IV, Antwerpen, 1859, p. 351-388.
Elders bewaard archief: Het grootste deel van het archief van het gasthuis wordt bewaard in het archief van het OCMW van Antwerpen; een deel van het archief van de gasthuiszusters berustte bij de Gasthuiszusters van de Sint-Camilluskliniek te Antwerpen en werd in 2004 overgebracht naar het Kadoc te Leuven.
In het archief van het bisdom bewaart men enkele losse documenten over het klooster (1657-1816): K 78 en dossier 4 (1820-1931).
Op het Stadsarchief Antwerpen bewaart men een aantal documenten van het gasthuis: *Kerkelijke en caritatieve instellingen*: K 2141-2153 (1549-18de eeuw).

Archief van het Sint-Elisabethgasthuis te Antwerpen, 1742-1743
0,01 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Renten (1676-1743).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T18/004 (VANNERUS J., *Inventaris van het archief van het Sint-Elisabethgasthuis te Antwerpen*).

Archief van het Sint-Elisabethgasthuis te Antwerpen Charters, 1676
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Renten (1676).

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T18/004 (VANNERUS J., *Inventaris van het archief van het Sint-Elisabethgasthuis te Antwerpen*).

Archief van het Sint-Elisabethgasthuis te Antwerpen 2, 1595-1787
Onderdeel van: Archief van de godshuizen en weldadigheidsbureaus, 1-3.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Denombrement van de goederen (1787). – Procesbescheiden (1595-1614).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T18/005 (VANNERUS J., *Inventaris van de archieven van de godshuizen en weldadigheidsbureaus te Antwerpen*).

SINT-MARTINUSGODSHUIS TE ANTWERPEN
Antwerpen, 1613-1794

Opgericht in 1613 door Nicolaas van Papenbroeck voor de huisvesting van 6 (7) ouderlingen in de Schoytestraat. In 1889 werd dit vervangen door een nieuw "Godshuis Allaerts-Sint-Martinus en Prosper Creuts" voor de opname van echtparen en bejaarde vrouwen in de Vinkenstraat. Het godshuis zelf diende vanaf 1886 als nachtasiel voor dakloze mannen. Op de gronden van de Schoytestraat werd in 1954 het rusthuis Koehler ingericht.
Lit.: PHILIPPEN L.J.M., *Antwerpsche godshuisjes*, Antwerpen, 1941, p. 36-37.

Archief van het Sint-Martinusgodshuis te Antwerpen, 1641-1689
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Stichting van twee wekelijkse missen in de kapel en bescheiden over de familie van Paepenbroeck (1641-1689).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T18/006 (VANNERUS J., *Inventaris van het archief van het Sint-Maartensgodshuis te Antwerpen*).

WELDADIGHEIDSFUNDATIES EN GASTHUIS TE ANTWERPEN
Antwerpen, 1595-

Betreft enkele fundaties ten voordele van wezen en voor andere sociale doeleinden, zoals de fundatie Fernando Ximenes, Portugees koopman in Antwerpen, die later verhuist naar Firenze, de fundatie N. Rockox.
Elders bewaard archief: Zie ook het archief van het OCMW te Antwerpen.

Archief van de Weldadigheidsfundaties en gasthuis te Antwerpen, 1594-1787
0,06 str. m. – 3 inv. nrs.
□ Inhoud: Testamenten van Fernando Ximenes i.v.m. de fundatie voor het verstrekken van huwelijksgiften aan twee wezen te Antwerpen en andere bescheiden over de familie Ximenes (1594-1637). – Denombrement van de fundatie van de "Gemeijne casse" van het meerseniersambacht van Antwerpen voor uitvaartkosten van de dekens (1787) en van de inkomsten en uitgaven van de fundatie Nicolaas Rockox (1787). – Tegoeden van de fundatie Maria Martens (1706-1707).
Bevat ook de archieven van: Fundatie Fernando Ximenes te Antwerpen (1594-1637. – Fundatie Nicolaas Rockox te Antwerpen (1787). – "Gemeijne casse" van het meerseniersambacht te Antwerpen (1787). – Fundatie Maria Martens te Antwerpen (1706-1707).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T18/005 (VANNERUS J., *Inventaris van de archieven van de godshuizen en weldadigheidsbureaus te Antwerpen*).

SINT-MARIA MAGDALENAGODSHUIS TE GROBBENDONK
Grobbendonk, 1410-1854

Omstreeks 1410 door de plaatselijke heer opgericht als gasthuis of hospitaal, in 1437 door Joanna van Steyvoort omgevormd tot een godshuis voor zeven arme vrouwen, vier uit Grobbendonk en drie uit Bouwel. Op het einde van de 15de eeuw veranderde de patroon van Onze-Lieve-Vrouw in Maria Magdalena. Het complex werd in 1716 vernieuwd en bleef qua bestemming ongewijzigd tot in april 1854 toen het onder het bestuur van een nieuw op te richten commissie van Burgerlijke Godshuizen werd geplaatst. Deze bouwde het verder uit tot een Gods- en gasthuis voor ouderlingen, weeskinderen en zieken, onder de directie van de Zusters van Vincentius a Paulo van Deftinge.
Lit.: GOETSCHALCKX P.J., *Geschiedenis van Grobbendonk*, 2, Hoogstraten, 1898, p. 131-143.
Archiefgeschiedenis: Op 20 april 1961 in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Lambertus (Aanw. 1961/30).
Elders bewaard archief: In een particulier archief in Grobbendonk, afkomstig van de laatste griffiers van de schepenbank, vindt men o.a. manualen (1744-1820) en andere documenten (17de-19de eeuw).

Archief van het Sint-Maria Magdalenagodshuis te Grobbendonk, 1430-1804

Onderdeel van: Archief van de Sint-Lambertuskerk te Grobbendonk, 383.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Diverse bescheiden (1430-1804).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/044 (BOUMANS R. en BOUSSE A., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 2, Brussel, 1971, p. 78).

HEILIG-DRIEVULDIGHEIDSGODSHUIS OF NIEUW GASTHUIS TE HERENTALS
Herentals, 1377-1797

In 1377 door de stadsmagistraat opgericht bij de Twee Bruggen (Fraikinstraat). In 1613 werd het complex in gebruik genomen door de paters Augustijnen die er een college van maakten. Het godshuis werd later wederopgericht in de Hikstraat.
Lit.: VAN SPILBEEK W., *Geschiedenis van Herenthals*, Herentals, 1938, p. 348-350.
Archiefgeschiedenis: Op 3 september 1992 in bewaring gegeven aan het stadsarchief van Herentals.

Archief van het Heilig-Drievuldigheidsgodshuis of Nieuw Gasthuis te Herentals, 1395-1775
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Goederen en renten (1655-1743). – Rekeningen (1773, 1775). – Charters (1395-1544).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T18/007 (VANNERUS J., *Inventaris van het archief van het Nieuw Gasthuis (H. Drievuldigheid) te Herentals*).

SINT-ANNAGODSHUIS TE HERENTALS
Herentals, 1434-1797

Gesticht door Elisabeth van Kets op 6 april 1434 voor het herbergen van oude vrouwen.
Lit.: VAN SPILBEEK W., *Geschiedenis van Herenthals*, Herentals, 1938, p. 344-346.
Archiefgeschiedenis: Op 3 september 1992 in bewaring gegeven aan het stadsarchief van Herentals.

Archief van het Sint-Annagodshuis te Herentals , 1450-1738
0,01 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Goederen en renten (1550-1459). – Procesbescheiden (1646-1650). – Charters (1450-1459).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T18/008 (VANNERUS J., *Inventaris van het archief van het Sint-Annagodshuis te Herentals*).

SINT-ELISABETHGASTHUIS TE HERENTALS
Herentals, 1253-1796

Omstreeks 1253 opgericht. Aanvankelijk stond het onder het patronaat van Onze-Lieve-Vrouw en werd ook Onze-Lieve-Vrouwegasthuis of "Oud Gasthuys" genoemd.
Lit.: VAN SPILBEEK W., *Geschiedenis van Herenthals*, Herentals, 1938, p. 305-319. – GORIS J.M., *Bijdrage tot de aloude geschiedenis van de stad Herentals*, Herentals, 1969, p. 195-203.
Archiefgeschiedenis: Op 3 september 1992 in bewaring gegeven aan het stadsarchief van Herentals.
Elders bewaard archief: In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men wat losse documenten over het gasthuis (1468-1792): K 84 en dossier 8 (1830-1890).

Archief van het Sint-Elisabethgasthuis te Herentals, 1282-1787
5 inv. nrs.
□ Inhoud: Charters (1282-1678). – Organisatie, privilegies en betwistingen (1555-1729). – Goederen en renten te Herentals, Vorselaar en Vosselaar. – Uittreksels uit rekeningen (1445-1572).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T18/009.1 (VANNERUS J., *Inventaris van het archief van het Hospitaal van Herentals*).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T18/009.2 (VANNERUS J., *Inventaris van het archief van het Sint-Elisabethhospitaal te Herentals*).

SINT-JANSGODSHUIS OF SINT-JAN-TER-LAZARIJEN TE HERENTALS
Herentals, 1296-1797

Voor 1296 opgericht voor de huisvesting en verzorging van melaatsen. Het complex met kapel en boerderij werd in 1580 verwoest maar in 1611 heropgebouwd. Het was tevens in de 17de-18de eeuw een regionaal

bedevaartsoord. In 1797 werd het overgedragen aan de Commissie van Burgerlijke Godshuizen en in 1936 afgebroken.
Lit.: VAN SPILBEEK W., *Geschiedenis van Herenthals*, Herentals, 1938, p. 350-354. – GORIS J.M., *Bijdrage tot de aloude geschiedenis van de stad Herentals*, Herentals, 1969, p. 209-210.
Archiefgeschiedenis: Op 3 september 1992 in bewaring gegeven aan het stadsarchief van Herentals.

Archief van het Sint-Jansgodshuis of Sint-Jan-ter-Lazarijen te Herentals, 1525-1772
0,01 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Reglement o.a. voor het aannemen van melaatsen (1525). – Goederen en renten (1659-1772).
Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T18/010 (VANNERUS J., *Inventaris van het archief van het Sint-Jansgodshuis (Ter Lazaryen) te Herentals*).

SINT-MARIA-MAGDALENAGODSHUIS TE HERENTALS
Herentals, 1471-1797

Vermoedelijk in 1471 door de stadsmagistraat opgericht voor het onderhoud van zeven arme mensen. Tot de stichting hoorde ook een hoeve, waarvan de pachter in latere tijden verplicht werd enkele ouderlingen onderdak te geven.
Lit.: VAN SPILBEEK W., *Geschiedenis van Herenthals*, Herentals, 1938, p. 343-344.
Archiefgeschiedenis: Op 3 september 1992 in bewaring gegeven aan het stadsarchief van Herentals.

Archief van het Sint-Maria-Magdalenagodshuis te Herentals, 1580-1781
0,01 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Goederen en renten (1643-1781).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T18/011 (VANNERUS J., *Inventaris van het archief van het Sint-Maria-Magdalenagodshuis te Herentals*).

SINT-PIETERSGODSHUIS TE HERENTALS
Herentals, 1450-1797

Opgericht voor de huisvesting van ouderlingen. Het complex met kapel en hoeve werd bij brand in 1746 volledig verwoest en niet meer heropgebouwd. De

inkomsten van de gronden werden toen gebruikt voor het particulier onderbrengen van enkele bejaarden.
Lit.: VAN SPILBEEK W., *Geschiedenis van Herenthals*, Herentals, 1938, p. 347-348.
Archiefgeschiedenis: Op 3 september 1992 in bewaring gegeven aan het stadsarchief van Herentals.

Archief van het Sint-Pietersgodshuis te Herentals, 1554-1773
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Goederen en renten (1690-1773). – Procesbescheiden (1554-1555). – Charters (1642-1684).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T18/012 (VANNERUS J., *Inventaris van het archief van het Sint-Pietersgodshuis te Herentals*).

VROME FUNDATIES TE HERENTALS
Herentals, 1550-1797

Archiefgeschiedenis: Op 3 september 1992 in bewaring gegeven aan het stadsarchief van Herentals.

Archief van de Vrome fundaties te Herentals, 1550-1787
1 inv. nr.
□ Inhoud: Fundaties Jacob Massys (1590-1736), J. Bardons of Bourdon (1602-1695), van Ysendyck-van Opstal (1720) en Swinnen (1787). – Denombrement van inkomsten en uitgaven (1787). – Koralen, Bonifanten (?) (1550-1709).
Bevat ook de archieven van: Fundatie Jacob Massys te Herentals (1590-1736). – Fundatie J. Bardons of Bourdon te Herentals (1602-1695). – Fundatie van Ysendyck-van Opstal te Herentals (1720). – Fundatie Swinnen te Herentals (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T18/013 (VANNERUS J., *Inventaris van de archieven van de Vrome Fundaties te Herentals*).

SINT-ANTONIUSGODSHUIS TE LIER
Lier, 1290-1796

Omstreeks 1290 opgericht voor de huisvesting van oude vrouwen. Het complex met kapel en huisjes in de Berlaarsestraat herbergde in 1496 13 vrouwen, in 1821

17 en in 1870 18. De oudste reglementen dateren van 1426. In 1914 werd het volledig verwoest en bleef alleen de kapel over.
Lit.: BERGMANN A., *Geschiedenis der stad Lier*, Lier-Mechelen-Brussel-Antwerpen, 1873. – LENS A. en MORTELMANS J., *Gids voor oud Lier*, Antwerpen-Amsterdam, 1980.
Elders bewaard archief: Een groot deel van het archief (14de-18de eeuw) wordt bewaard op het archief van het OCMW te Lier. Cijnsboeken (1419-1632), rekeningen (1490-1746) worden bewaard op het Stadsarchief Lier nrs. 290-304.
Het hierna vermelde document werd op 2 juni 1999 door het Rijksarchief overgedragen aan het Stadsarchief Lier.

Archief van het Sint-Antoniusgodshuis te Lier, 1550-1600
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Inventaris van rentebrieven (einde 16de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T18/014 (VANNERUS J., *Inventaris van het archief van het Sint-Antoniusgasthuis te Lier*).

Archief van het Sint-Antoniusgodshuis te Lier - Charters, 1480-1502
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: 2 charters (1480, 1502).
─ Overdrachtslijst in typeschrift: Leeszaalnr. T18/014 (VANNERUS J., *Inventaris van het archief van het Sint-Antoniusgasthuis te Lier*).

SINT-BARBARAGODSHUIS TE LIER
Lier, 1410-1851

Vermoedelijk in het begin van de 15de eeuw opgericht door Gerardus Luyten en daarom soms ook Luytenconvent genoemd. In 1473 kreeg het godshuis van de stadsmagistraat een reglement. Het complex met kapel en huisjes herbergde in 1526 10 oude vrouwen, in 1821 14. In 1850-1851 werd het volledig verlaten en verenigd met het Beatrixgodshuis in de Begijnhofstraat.
Lit.: BERGMANN A., *Geschiedenis der stad Lier*, Lier-Mechelen-Brussel-Antwerpen, 1873. – LENS A. en MORTELMANS J., *Gids voor oud Lier*, Antwerpen-Amsterdam, 1980.
Elders bewaard archief: Archiefbescheiden (17de-18de eeuw) berusten op het archief van het OCMW te Lier. Een ligger van de eigendommen (1785-1798) wordt bewaard op het Stadsarchief Lier.
De hierna beschreven documenten werden op 2 juni 1999 door het Rijksarchief overgedragen aan het Stadsarchief Lier.

Archief van het Sint-Barbaragodshuis te Lier - Charters, 1441-1672
0,02 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: 10 charters (1441-1672).
─ Overdrachtslijst in typeschrift: Leeszaalnr. T18/015 (VANNERUS J., *Inventaris van het archief van het Sint-Barbaragodshuis te Lier*).

SINT-ELISABETHHOSPITAAL TE LIER
Lier, 1190-1796

Vermoedelijk opgericht op het einde van de 12de eeuw en in 1236 overgebracht naar de (latere) Gasthuisvest. Werd in de 13de-14de eeuw Onze-Lieve-Vrouwhospitaal genoemd. Pas in de 15de eeuw, toen het complex merkelijk werd uitgebreid kreeg het zijn definitieve naam: Sint-Elisabethhospitaal. In 1796 kwam het onder het bestuur van de Burgerlijke Gast- en Godshuizen.
Lit.: *Eén van hart en één van ziel. Geschiedenis van de Gasthuiszusters-Augustinessen van Lier 1130-2005*, Lier, 2005. - LENS A., 800 jaar Ziekenzorg te Lier, Lier, 1978. – VERMEIREN A.O., *Het gasthuis van Lier* (Lier, vroeger en nu, 1), Lier, 1927. – BERGMANN A., *Geschiedenis der stad Lier*, Lier-Mechelen-Brussel-Antwerpen, 1873. – LENS A. en MORTELMANS J., *Gids voor oud Lier*, Antwerpen-Amsterdam, 1980.
Archiefgeschiedenis: Nr. 9 werd op 12 december 1912 vanwege het Algemeen Rijksarchief te Brussel overgemaakt aan het Rijksarchief te Antwerpen. Volgende nummers werden bij ruil verkregen van de Koninklijke Bibliotheek te Brussel, nrs. 10-11 in 1971 (Oud nr. *Handschriftenkabinet* nr. II/3263 en 3288), nr. 12 in 1973 (II/3265), nr. 13 op 31 januari 1973 (Aanw. 1973/5) (II/5142), nr. 14 op 18 juli 1973 (Aanw. 1973/7) (II/5146) en nrs. 15-17 op 5 november 1985 (Aanw. 1985/23) (II/5412).
Dit bestand werd op 2 juni 1999 door het Rijksarchief overgemaakt aan het Stadsarchief Lier.
Elders bewaard archief: Het grootste deel van het archief (15de-18de eeuw) berust op het archief van het OCMW te Lier. Een aantal rekeningen (1444-1776) en andere documenten (1336-1766) worden bewaard op het Stadsarchief Lier. Ook in het archief van de Sint-Gummaruskerk te Lier bewaart men documenten over het Gasthuis (nr. 122, 1693-1833).
In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men enkele losse documenten over het gasthuis (1738-1792): K 85 en dossier 8 (1867-1948).

Archief van het Sint-Elisabethhospitaal te Lier, 1400-1800

0,15 str. m. – 16 inv. nrs.
□ Inhoud: Octrooien, schenkingen, privilegies (1465-1574). – Inkomsten (18de eeuw), 2 nrs. – Metingboek van de gronden -zonder kaarten- (1778). – Statuten (15de-17de eeuw), 7 nrs. – Procesdossiers (1483-18de eeuw), 2 nrs. – Namenlijst van zieken met vermelding van dag van opname en ontslag (1680-1800), 3 nrs.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T18/016 (VANNERUS J., *Inventaris van het archief van het Sint-Elisabethhospitaal te Lier*).

Archief van het Sint-Elisabethhospitaal te Lier - Charters, 1253-1718
0,30 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: 39 charters (1253-1718).
─ Overdrachtslijst in typeschrift: Leeszaalnr. T18/016 (VANNERUS J., *Inventaris van het archief van het Sint-Elisabethhospitaal te Lier*).

GODSHUIS VAN ZIEKERLIEDEN (LEPROZERIE) TE MECHELEN
Mechelen, 1200-1783

Leprozerie opgericht omstreeks 1200 buiten de stadswallen en in 1577 volledig vernield. De kloosterzusters vestigden zich enige tijd later in de binnenstad in het "Ziekeliedenstraatje". Vanaf de 17de eeuw had de overste van het Onze-Lieve-Vrouwegasthuis enige inspraak in het beheer van de goederen. Het klooster werd afgeschaft in 1783.
Lit.: BETERAMS F.G.C., *Inventaris van het achief van de Commissie van Openbare Onderstand van Mechelen*, I, Mechelen, 1956, p. LXIV-LXX.
Archiefgeschiedenis: Zie ook de bestanden "Archief van de Infirmerie van de Overste Poort te Mechelen" en "Archief van het klooster van de H. Drievuldigheid, genaamd Ter Zieken te Mechelen", die o.i. ook het godshuis/gasthuis van Terzieken betreffen.
De hierna vermelde documenten werd op 21 januari 1993 overgemaakt aan het Stadsarchief Mechelen.
Lit.: VAN DE WIEL C., *Inventaris van kloosterarchivalia in het aartsbisschoppelijk archief te Mechelen*, II, Brussel, 2002, p. 808-815.
Elders bewaard archief: Een aantal bescheiden -vooral over goederenbeheer- van het gasthuis en klooster zitten vervat in het archief van het Onze-Lieve-Vrouwegasthuis, berustend in het archief van het OCMW van Mechelen, bewaard op het Stadsarchief Mechelen, nrs. 2549...3264, 8785-8865 (13de eeuw-1798). Ook in het aartsbisschoppelijk archief te Mechelen bewaart men een aantal documenten over de leprozerie (1309-18de eeuw).

Archief van het godshuis van Ziekerlieden (Leprozerie) te Mechelen, 1279-1434
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Charters (1279, 1434).
─ Overdrachtslijst in typeschrift: Leeszaalnr. T18/017 (VANNERUS J., *Inventaris van het archief van het Godshuis van Ziekerlieden (Leprozerie) te Mechelen*).

HEILIG DRIEVULDIGHEIDSGODSHUIS TE MECHELEN
Mechelen, 1348-1797

Godshuis, ook genoemd Godshuis van Sint-Catharina of van Nassau, gesticht in 1348 voor de opname van arme lieden. In 1614 verhuisde het godshuis naar het Hof van Nassau, dat de begijnen gekocht hadden om de Alexianen-Cellebroeders in onder te brengen, van wie ze het klooster incorporeerden in het Begijnhof. Dit stootte echter op hevig verzet van de buurt omdat de Alexianen besmettelijke pestlijders verzorgden. De Cellebroeders verhuisden dan naar de Nokerstraat.
Lit.: BETERAMS F.G.C., *Inventaris van het Archief van de Commissie van Openbare Onderstand van Mechelen*, I, Mechelen, 1956, p. LXXI-LXXIX. – SCHOEFFER J., *Historische aanteekeningen raekende de kerken, de kloosters, de ambachten en andere stichten der stad Mechelen*, III, Mechelen, p. 446-452.
Archiefgeschiedenis: De hierna vermelde documenten werden op 21 januari 1993 overgemaakt door het Rijksarchief aan het Stadsarchief Mechelen.
Elders bewaard archief: Het archief berust in het archief van het OCMW van Mechelen, bewaard op het Stadsarchief Mechelen, nrs.3265-3869, 8946-9037 (1306-1798).

Archief van het Heilig Drievuldigheidsgodshuis te Mechelen, 1403-1728
0,35 str. m. – 14 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen (1703-1728), 11 nrs. – Schepenakte (1403).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T18/018 (*Inventaris van het archief van het Godshuis H. Drievuldigheid te Mechelen*).

INFIRMERIE VAN DE OVERSTE POORT TE MECHELEN
Mechelen, 1200-1783

Deze instelling is o.i. dezelfde als het godshuis/gasthuis van Terzieken (zie aldaar). In het hier betreffende charter van 1493 wordt de instelling genoemd "Huys van de Zykerlieden staende buyten der Oeverster Poorten" (dat is de Brusselse Poort).

Deze leprozerie werd omstreeks 1200 gesticht en afgeschaft in 1783.
Archiefgeschiedenis: Dit document werd op 21 januari 1993 overgemaakt door het Rijksarchief aan het Stadsarchief Mechelen.

Archief van de Infirmerie van de Overste Poort te Mechelen, 1493
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Charter (1493).

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T18/019 (*Inventaris van het archief van de Infirmerie van de Overste Poort te Mechelen*).

OLIVETENGODSHUIS TE MECHELEN
Mechelen, 1481-1797

Godshuis voor arme mannen, in 1481 gesticht door Godevaard Vilain, heer van Burcht, Zwijndrecht, Zemst enz. Begin van de 19de eeuw raakte het complex aan de Kattenberg in verval. In 1844 werd er een nieuw "ouderlingenhuis" gebouwd.
Lit.: SCHOEFFER J., *Historische aanteekeningen rakende de kerken, de kloosters, de ambachten en andere stichten der stad Mechelen*, II, Mechelen, p. 567-573.
Archiefgeschiedenis: Overgedragen door het Rijksarchief aan het Stadsarchief Mechelen op 21 januari 1993.
Lit.: BETERAMS F.G.C., *Inventaris van het Archief van de Commissie van Openbare Onderstand van Mechelen*, I, Mechelen, 1956, p. LXXV-LXXVII, 581-590.
Elders bewaard archief: In het archief van het OCMW van Mechelen, bewaard op het Stadsarchief, berusten een aantal bescheiden over het godshuis, nrs. 4825-4855a (1342-1712) en 9221-9388 (1418-1801).

Archief van het Olivetengodshuis te Mechelen, 1488-1650
0,01 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Charter (1488). – Specificatie van lenen (1649-1650).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T18/020 (*Inventaris van het archief van het Olivetengodshuis te Mechelen*).

ONZE-LIEVE-VROUWGASTHUIS TE MECHELEN
Mechelen, 1200-1795

Opgericht omstreeks 1200, voor het eerst vermeld in 1220 en gelegen in de Onze-

Lieve-Vrouwestraat. Werd in de beginperiode sterk gesteund door de Berthouts.
Lit.: BETERAMS F.G.C., *Inventaris van het Archief van de Commissie van Openbare Onderstand van Mechelen*, I, Mechelen, 1956, p. LI-LXIV.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd overgedragen door het Rijksarchief op 21 januari 1993 aan het Stadsarchief Mechelen.
Lit.: VAN DE WIEL C., *Inventaris van kloosterarchivalia in het aartsbisschoppelijk archief te Mechelen*, I, Brussel, 2002, p. 391-394.
Elders bewaard archief: Het grootste deel van het archief berust in het archief van het OCMW van Mechelen, bewaard op het Stadsarchief Mechelen, nrs. 2549-3264, 8762-8945 (1228-1789). Ook in het aartsbisschoppelijk archief te Mechelen vindt men een aantal documenten over het klooster (1508-19de eeuw).

Archief van het Onze-Lieve-Vrouwgasthuis te Mechelen, 1309-1655
0,01 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Cartarium (4 charters, 1309-1587) - Procesdossier (1655).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T18/021 (*Inventaris van het archief van het Onze-Lieve-Vrouwgasthuis te Mechelen*).

SINT-BARBARAGODSHUIS TE MECHELEN
Mechelen, 1442-1808

Godshuis voor arme weduwen van leden van het huidevettersambacht, in 1422 gesticht door Arnold van den Bossche. Het werd in het begin van de 19de eeuw opgeheven.
Lit.: SCHOEFFER J., *Historische aanteekeningen rakende de kerken, kloosters, ambachten en andere stichten der stad Mechelen*, II, Mechelen, p. 544-551. – BETERAMS F.G.C., *Inventaris van het Archief van de Commissie van Openbare Onderstand van Mechelen*, I, Mechelen, 1956, p. LXXXII-LXXXV.
Archiefgeschiedenis: In 1993 overgedragen aan het Stadsarchief Mechelen.
Lit.: BETERAMS F.G.C., *Inventaris van het archief van de Commissie van Openbare Onderstand van Mechelen*, I, Mechelen, 1956, p. 553-564.
Elders bewaard archief: Het archief berust in het archief van het OCMW van Mechelen, bewaard op het Stadsarchief Mechelen, nrs. 4594-4682 en 9089-9140 (1318-1802).

Archief van het Sint-Barbaragodshuis te Mechelen, 1762
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T18/022 (*Inventaris van het archief van het Sint-Barbaragodshuis te Mechelen*).

SINT-JACOBSGODSHUIS TE MECHELEN
Mechelen, 1304-1797

Godshuis voor pelgrims -naar Santiago de Compostella-, gesticht rond 1304. Verwoest in 1572 en 1580 maar gasthuis en kapel werden wederopgebouwd. Raakte in onbruik in de 18de eeuw en kwam in handen van het visverkopers-ambacht.
Lit.: SCHOEFFER J., *Historische aanteekeningen rakende de kerken, de kloosters, de ambachten en andere stichten der stad Mechelen*, II, Mechelen, p. 617-623.
Archiefgeschiedenis: In 1993 overgedragen aan het Stadsarchief Mechelen.

Archief van het Sint-Jacobsgodshuis te Mechelen, 1307-1591
0,01 str. m. – 3 inv. nrs.
□ Inhoud: Cartarium (87 charters-schepenbrieven- in 4 omslagen, 1307-1591).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T18/023 (*Inventaris van het archief van het Sint-Jacobsgodshuis te Mechelen*).

SINT-JOZEFSGODSHUIS TE MECHELEN
Mechelen, 1376-1797

Was oorspronkelijk een godshuis voor vondelingen in de Jodenstraat dat reeds vermeld wordt in 1376. De naam Sint-Jozefshuis komt er pas rond het midden van de 17de eeuw wanneer Barbara Vernimmen, lid van een vrome congregatie van Sint-Jozef, het bestuur overneemt. Aan het godshuis was ook een "werkhuis" verbonden waar de vondelingen tewerkgesteld werden.
In 1699 verhuisden de vondelingen naar de armenschool van Onze-Lieve-Vrouw-ter-Engelen en werden weeskinderen opgenomen. In 1784 werden nog alleen meisjes toegelaten in het Sint-Jozefshuis, dat in 1797 onder het bestuur kwam van de nieuw opgerichte Commissie der Burgerlijke Gasthuizen en Godshuizen.
Aan het godshuis was een fundatie verbonden van barones van Bellem, opgericht in 1681 voor het onderhoud van arme kinderen. Hieraan waren belangrijke onroerende goederen verbonden, die onder toezicht van het kapittel van Sint-Rombouts en van de aartsbisschop stonden.
Lit.: BETERAMS F.G.C., *Inventaris van het archief van de Commissie van Openbare Onderstand van Mechelen*, I, Mechelen, 1956, p. LXXXVII-XCIV. – SCHOEFFER J., *Historische aanteekeningen rakende de kerken, kloosters, ambachten en andere stichten der stad Mechelen*, II, p. 591-611.

Archiefgeschiedenis: In 1972 verworven van het Handschriftenkabinet van de Koninklijke Bibliotheek (oud nummer II 421) (Aanw. 1972/7).
In 1993 door het Rijksarchief overgedragen aan het Stadsarchief Mechelen.
Lit.: BETERAMS F.G.C., *Inventaris van het archief van de Commissie van Openbare Onderstand van Mechelen*, I, Mechelen, 1956, p.580.
Elders bewaard archief: Een aantal documenten worden bewaard in het archief van het OCMW van Mechelen, berustend in het Stadsarchief Mechelen nrs. 4856, 9422-9430a (1490-1797) en voor de fundatie van Bellem, nrs. 9431-9435 (1686-1797).

Archief van het Sint-Jozefsgodshuis te Mechelen, 1629-1767
0,02 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Het deel omvat: Manuaal van ontvangsten en uitgaven van de fundatie van barones van Bellem in het Sint-Jozefsgodshuis (1750-1767) - Diverse bescheiden betreffende de "Gemeynen Huysarmen" (1629), de Armentafels van de Sint-Rombouts- (1655) en Onze-Lieve-Vrouwparochie(1635) en het Onze-Lieve-Vrouwgasthuis (1660) - Inventaris sterfhuis Hendrick van Everslage (1636).
Bevat ook de archieven van: Gemeynen Huysarmen te Mechelen - Armentafel van de Onze-Lieve-Vrouwparochie - Armentafel van de Sint-Romboutsparochie - Onze-Lieve-Vrouwgasthuis - Fundatie van barones van Bellem - van Everslage, Hendrick.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T18/024 (*Inventaris van het archief van het Sint-Jozefsgodshuis te Mechelen*).

SINT-JULIAANSGODSHUIS TE MECHELEN
Mechelen, 1293-1797

Godshuis voor pelgrims en arme passanten, gesticht in 1293 door Zeger de Sceppere. In 1785 werd het omgevormd tot verblijf voor zes arme vrouwen en werd er een school voor arme meisjes in ondergebracht. Rond 1800 zijn de gebouwen verlaten en werd er achtereenvolgens een school, een gevangenis en een militair hospitaal in ondergebracht.
Lit.: BETERAMS F.G.C., *Inventaris van het archief van de Commissie van Openbare Onderstand van Mechelen*, I, Mechelen, 1956, p. LXXVI-LXXIX. – SCHOEFFER J., *Historische aanteekeningen rakende de kerken, kloosters, ambachten en andere stichten der stad Mechelen*, II, Mechelen, p. 576-583.
Archiefgeschiedenis: Nr. 2 werd verworven in 1982 (Aanw. 1982/1).
In 1993 door het Rijksarchief overgedragen aan het Stadsarchief Mechelen.

Lit.: BETERAMS F.G.C., *Inventaris van het archief van de Commissie van Openbare Onderstand van Mechelen*, I, Mechelen, 1956 p. 471-529.
Elders bewaard archief: Het grootste deel van het archief van dit godshuis berust in het archief van het OCMW van Mechelen, bewaard op het Stadsarchief Mechelen, nrs. 3870-4397, 9038-9088 (1286-1798).

Archief van het Sint-Juliaansgodshuis te Mechelen, 1539-1763
0,01 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Cijnsboek (1549-1550) - Cartarium (4 charters, 1539-1763).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T18/025 (*Inventaris van het archief van het Sint-Juliaansgodshuis te Mechelen*).

SINT-PIETERSGODSHUIS TE MECHELEN
Mechelen, 1411-1797

Godshuis van Sint-Petrus en Paulus voor oude, arme vrouwen, in 1411 door Adam de Gortere opgericht. Het gebouw dat ook een kapel omvatte lag tegen het Sint-Pieterskerkhof aan, werd in 1580 grondig verwoest en in 1605 gerestaureerd. De gebouwen werden in 1837-1842 door de Commissie der Burgerlijke Gast- en Godshuizen verkocht aan de kerkfabriek van Sint-Pieter en Paul.
Lit.: SCHOEFFER J., *Historische aanteekeningen rakende de kerken, kloosters, ambachten en andere stichten der stad Mechelen*, II, Mechelen, p. 552-559. – BETERAMS F.G.C., *Inventaris van het archief van de Commissie van Openbare Onderstand van Mechelen*, I, Mechelen, 1956, p. LXXIX-LXXXII.
Archiefgeschiedenis: In 1993 overgedragen door het Rijksarchief aan Stadsarchief van Mechelen.
Lit.: BETERAMS F.G.C., *Inventaris van het archief van de Commissie van Openbare Onderstand van Mechelen*, I, Mechelen, 1956, p. 529-553.
Elders bewaard archief: Het archief berust in het archief van het OCMW te Mechelen, bewaard op het Stadsarchief Mechelen nrs. 4398-4593, 9141-9220 (1311-1798).

Archief van het Sint-Pietersgodshuis te Mechelen, 1579-1648
0,01 str. m. – 2 inv. nrs.
□ Inhoud: Cartarium (8 charters, 1579-1648).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T18/026 (*Inventaris van het archief van het Sint-Pietersgodshuis te Mechelen* en *Inventaris van het archief van het Sint-Pieter- en Paulusgodshuis te Mechelen*).

GASTHUIS TE MEERHOUT
Meerhout, 1362-1794

Gasthuis voor de tijdelijke opvang van passanten, zieken en pelgrims, in 1362 opgericht door Elisabeth van Overryt, die er ook een beneficie ter ere van de HH. Catharina en Barbara stichtte. Sedert de 17de eeuw raakte het gasthuis in verval. Van 1805 tot 1817 was er een klooster met school van de zusters Penitenten van Arendonk in ondergebracht en in 1855 kreeg het definitief eenzelfde bestemming, ditmaal onder het bestuur van de Zusters van het Heilig Graf van Turnhout.
Lit.: JONGENELEN J.H., *Bouwstoffen van de geschiedenis van Meerhout*, Meerhout-Turnhout, (1900), p. 381-393. – GRIETENS L., *Meerhout. Beknopte geschiedenis van de dorpen der Zuiderkempen*, 1, Tongerlo, 1935, p. 21.
Archiefgeschiedenis: Bij de grote kerkbrand in 1679 gingen veel archiefbescheiden verloren. De nrs. 156-157 werden in bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Trudo op 17 augustus 1961 (Aanw. 1961/57); nr. 184 werd uit het bestand *Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Meerhout* gelicht.
Elders bewaard archief: Zie ook *Archief van de Sint-Trudokerk te Meerhout*, nrs. 1 en 15.

Archief van het gasthuis te Meerhout, 1500-1879
Onderdeel van: Archief van de Sint-Trudokerk te Meerhout, 156-157, 184.
3 inv. nrs.
□ Inhoud: Manuaal van inkomsten van het Onze-Lieve-Vrouwbeneficie (1749-1879). – Register van erfrenten (16de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris: Leeszaalnr. T17/084 (DELVAUX H., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 4, Brussel, 1985, p. 111-112).

LAZARIJ TE RUMST
Rumst, 1460-1783

Omstreeks 1460 richtte Peter van den Cruyce hier een kapel en leprozenhuis op. Het beheer ervan berustte bij 4 dekens van de Broederschap van de Heilige Lazarus, die in de kapel gevestigd was. In de loop van de 17de eeuw verdwenen de leprozen. De leprozij van Terbank (Leuven), waarvan Rumst enigszins afhankelijk was, werd in 1783 afgeschaft. De eigendommen van de lazarij werden in de Franse tijd toegewezen aan het Weldadigheidsbureel van Rumst.
Lit.: SEL H., *Proeve van historische mengelingen over 't Land van Rumpst*, Leuven, 1873, p. 327-335. – NEYENS J., *Rumst, van Romeinse nederzetting tot*

nijverheidsgemeente, Lier, 1958, p. 141-148. – VANDEN BRIL P., *Het Melaatsendorp en de Lazernijkapel te Rumst*. – BETS P.V., *Notice sur la Ladrerie de Terbanck près de Louvain, la Chapelle dite Lazerny à Rumpst et la condition sociale des lépreux dans le Brabant*, *Analectes pour servir à l'histoire ecclésiastique de la Belgique*, VII, 1870. – VERMEULEN L., *De Lazernij te Rumst. Bedenkingen en opmerkingen*, (Rumst), (1983). – *Lepra in de Nederlanden (12de-18de eeuw)*. (*Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de provinciën. Educatieve dienst. Dossiers 2de reeks*, 3).
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Pieter op 20 april 1960 (Aanw. 1960/14).

Archief van de Lazarij te Rumst, 1521-1742
Onderdeel van: Archief van de Sint-Pieterskerk te Rumst, 66-70.
5 inv. nrs.
□ Inhoud: Statuten (1521-1623). – Lazarustol (1608). – Proces i.v.m. het beheer van de goederen van de Stichting.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. T17/120 (JAMEES A., *Inventarissen van Kerkarchieven (Rijksarchief Antwerpen)*, 1, Brussel, 1964, p. 32-33).

SINT-ELISABETHHOSPITAAL TE TURNHOUT
Turnhout, 1300-1796

Omstreeks 1300 opgericht als passantenhuis voor het verlenen van onderdak aan arme reizigers en in 1604-1605 omgevormd tot een hospitaal door de Gasthuiszusters van Lier. In 1635 lagen de Gasthuiszusters van Turnhout aan de grondslag van de stichting van het nieuwe gasthuis in Breda. In 1796 waren er 14 gasthuiszusters. Op het einde van de 19de eeuw kwam het hospitaal onder het bestuur van de Commissie van Burgerlijke Gast- en Godshuizen. In 1872-1875 werd een nieuw gasthuis gebouwd in de Warandestraat.
Lit.: DE KOK H., *Gids voor het oude Turnhout en omgeving*, Antwerpen-Haarlem, 1980. – DE KOK H. en VAN AUTENBOER E. (ed.), *Turnhout. Groei van een stad*, Turnhout, 1983.
Elders bewaard archief: In het archief van het bisdom Antwerpen bewaart men een historiek van het gasthuis door H.F. Gebruers (1901, 22 p.) evenals statuten (1613) en losse documenten (1605, 1786-: K 87-88 en een dossier over de gasthuiszusters (1810-1938).
Ook in het archief van de dekenij vindt men wat documenten over het gasthuis.

Archief van het Sint-Elisabethhospitaal te Turnhout, 1564
0,01 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Document over het recht van het gasthuis op de "vont van vagante beesten" (recht op bezit van loslopende dieren) (1564).
─ Overdrachtslijst in typeschrift: Leeszaalnr. T18/027 (VANNERUS J., *Inventaris van het archief van het hospitaal te Turnhout*).

Archief van de Gasthuiskerk te Turnhout, 1787
Onderdeel van: Archief van de Sint-Pieterskerk te Turnhout, 1.
1 inv. nr.
□ Inhoud: Denombrement van de goederen van de Gasthuiskerk (1787).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T18/027 (VANNERUS J., *Inventaris van het archief van de kapelanieën van Turnhout*).

GASTHUIS TE WESTERLO
Westerlo, 1377-1794

In 1377 werd hier door Joanna van Wezemaal een gasthuis opgericht, dat zich vooral richtte tot passanten en reizigers, die hier konden overnachten en er een maaltijd kregen. Op het einde van de 16de eeuw werd het gebouw vernield en met de resten ervan werd in 1616-1617 een pesthuis opgericht. De goederen werden voortaan beheerd door de H. Geestmeesters.
Lit.: DE WINTER K., *Het kerkelijk leven in de parochie Westerlo en haar dochterparochie Zoerle (1559-1789)* (*Jaarboek Heemkring Ansfried Westerlo*), Westerlo, 1985, p. 61-62.
Archiefgeschiedenis: In bewaring gegeven door de kerkfabriek van Sint-Lambrecht in maart 1966.

Archief van het gasthuis te Westerlo, 1543-1611
Onderdeel van: Archief van de Sint-Lambrechtskerk te Westerlo, 156-157.
2 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen van de gasthuismeesters (1543-1611). – Renten ten voordele van het gasthuis (1602).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. T17/148 (*Westerlo. Sint-Lambertuskerk*).

II. PARTICULIERE ORGANISATIES

A. BEDRIJVEN EN ORGANISATIES MET EEN ECONOMISCH DOEL

DE ANTWERPSE SCHEEPVAARTVERENIGING VZW
Antwerpen, 1901-

Na sociale spanningen in 1899-1900 werd een groepering opgericht rond scheepsagenten en -makelaars, later uitgebreid met andere havenpartners om overleg te plegen i.v.m. sociale kwesties, zoals arbeidsomstandigheden, lonen e.d. Daarnaast behartigde zij ook economische belangen zoals de infrastructuur in en naar de haven. In de schoot van de vereniging ontstonden heel wat organisaties zoals de "Antwerpse Gemeenschap voor de Haven" (AGHA, 1973), de "Groepering der Havenbelangen ("Assiport"), het "Studiecentrum voor de Expansie van Antwerpen" e.d. De vereniging beschikte over een vast secretariaat.
Lit.: DE VOS G. en VANFRAECHEM S, *Volle kracht vooruit! Een eeuw Antwerpse Scheepvaartvereniging*, Antwerpen, 2001.
Archiefgeschiedenis: In 2002 overgebracht naar het Rijksarchief te Beveren.

Archief van de Antwerpse Scheepvaartvereniging te Antwerpen vzw, 1901-
Nog niet toegankelijk gemaakt.
► Toegang(en): Leeszaalnr. V007, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar.

I.M.O.P. N.V. EN BELIARD-MURDOCH NV
Antwerpen, 1921-1996

De Schotten R. Guthrie en R. Murdoch stichtten in 1867 een bedrijf voor scheepsherstelling in Antwerpen. In 1877 richtte de Franse scheepsingenieur Gustave Béliard een gelijkaardig bedrijf op. Na herhaalde fusies werd deze laatste onderneming in 1925 "Mercantile Marine Engineering Cy nv". In 1961 gingen de twee grote groepen samen in de "Ateliers et Chantiers Réunis Béliard Murdoch nv" om in 1980 op te gaan in "Mercantile-Béliard nv". Meestal werd het bedrijf "Beliard Murdoch nv" genoemd. In 1988 werd de onderneming in tien filialen gesplitst.

IMOP was het bedrijf "s.a. Agences, Commissions et fournitures pour l'Industrie, la Marine et l'Outillage des Ports à Anvers", opgericht in 1921 en opgeheven in 1996.
Lit.: BAETENS R. en DE VOS A., *Antwerpens maritiem verleden. Beelden over mens en haven*, Antwerpen, 1990, p. 134-135. – DEVOS G. e.a., *Gids van bedrijfsarchieven en archieven bij werkgevers-, werknemers- en beroepsverenigingen in de provincie Antwerpen* (Algemeen Rijksarchief. Gidsen 59), Brussel, 2002, p. 349-351.
Archiefgeschiedenis: Werd door bemiddeling van Mevr. C. Vancoppenolle op 9 april 1997 overgemaakt aan het Rijksarchief.

Archief van IMOP nv en van nv Beliard-Murdoch, 1921-1996
7,20 str. m.
Nog niet toegankelijk gemaakt.
□ Inhoud: Boekhoudkundige en beheersdocumenten (ca. 1921-1996).
► Toegang(en): Leeszaalnr. V001, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar.

KUNSTHANDEL/VEILINGZAAL EUGENE, LATER CHARLES VAN HERCK EN ZOON TE ANTWERPEN

Antwerpen, 1870-1994

Jan Frans Van Herck (Koningshooikt 1824-Antwerpen 1903) begon in Antwerpen als drogist en fotograaf en verhuisde later naar de Grote Markt waar hij ook kunstveilingen deed en een restauratieatelier leidde. Zijn zoon Eugène (1854-1941) breidde de kunstveilingen uit en verplaatste het bedrijf naar de Meir, waar het een tijdlang in het "Rubenshuis, eigenlijk het Pijpelinxhuis", was gevestigd. Na zijn dood gingen zijn zonen Louis (overleden in 1942) en Charles (1884-1955) uit mekaar. In 1948 vestigde deze laatste zich in de Leopoldstraat waar hij de firma "Charles Van Herck en zoon" oprichtte. In 1994 zette zijn zoon, dhr. Alfons Van Herck de zaak stop.
Archiefgeschiedenis: Na het stopzetten van de zaak "Charles Van Herck en zoon" in 1994 werd het bedrijfsarchief in 1997 aan het Rijksarchief overgemaakt. documenten die jonger zijn dan dertig jaar zijn alleen in te kijken mits toestemming van de erfgenamen van de depositaris.

Archief van de Kunsthandel/Veilingzaal Eugène, later Charles Van Herck en zoon te Antwerpen, 1884-1996
50,00 str. m. – 1657 inv. nrs.

□ Inhoud: Atelierboeken (soms met tekeningen van te restaureren meubels 1908-1947), uitgaande briefwisseling, met brievenkopijboeken (1884-1948), inkomende briefwisseling (1923-1946). – Veilingcatalogi, vaak met gegevens over verkoper en koper, behaalde prijs e.d. (1887-1994). – Boedelinventarissen, schattingen en expertiseverslagen -soms van belangrijke verzamelingen- (1897-1994). – Grootboeken (1913-1995), kasboeken (1912-1945), journalen (1913-1993), balansen (1946-1978), boekhoudkundige documenten (1939-1994). – Loonlijsten (1946-1971).
► Toegang(en): Overdrachtslijst in typeschrift: Leeszaalnr. V004.1 (HOUTMAN E., *Overdrachtslijst van het archief van de veilingzaal Eugène en Charles Van Herck en zoon te Antwerpen*).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. V004.2 (CEURVELS G. *Inventaris van het archief van de veilingzaal Eugène en Charles Van Herck en zoon te Antwerpen*).

NOTARISSENKANTOOR GHEYSENS TE ANTWERPEN

Antwerpen, 1833-1937

Xavier-Antoine Gheysens, geboren in Harelbeke in 1799 werd in 1828 notaris in Mortsel en nam in 1830 de niet onbelangrijke studie van notaris F.J. Van Dael in Antwerpen over. Hij bouwde zijn studie uit tot één van de belangrijkste van de stad. Vele handelsvennootschappen werden bij hem opgericht. Ook de stichtingsakte van de Antwerpse Dierentuin is van zijn hand. Hij was ook politiek actief als katholiek gemeenteraadslid (1848-1866) en provincieraadslid (1849-1879), waarbij hij verkozen werd afwisselend met de steun van de liberale associatie, met de steun van de Vlaamsgezinden binnen de Unionisten en vanaf 1862 met steun van de Meetingpartij. Hij werd in maart-mei 1863 dienstdoend burgemeester, plaats die hij afstond aan J.C. Van Put. Als notaris was hij uiteraard een fervent tegenstander van de door de nationale overheid opgelegde militaire servitudes. Hij trouwde in 1832 met de dochter van stadssecretaris F.J.H.J. Wellens.
In 1867 gaf hij de fakkel door aan zijn zoon Frédéric Auguste, die aan het hoofd bleef van een enorm goed draaiend kantoor tot aan zijn dood in 1912. Hij werd voorzitter van de Kamer van Notarissen in Antwerpen en later voorzitter van de "Fédération Libre des Notaires en Belgique" (1906-1912). Hij was de schoonbroer van de katholieke politicus Victor Jacobs (1838-1891). Zijn zoon Xavier volgde hem op maar raakte -o.a. door een jarenlange oplichting van zijn boekhouder- in zware financiële problemen in 1937, een krach met een put van meer dan 10 miljoen F achterlatend!.

Archiefgeschiedenis: Enkele boekhoudkundige documenten werden samen met een reeks minuten op 2 en 9 maart 2001 door notaris Hans de Decker van Brasschaat aan het Rijksarchief overgemaakt.

Archief van het notarissenkantoor Gheysens te Antwerpen, 1900-1937
0,73 str. m. – 11 inv. nrs.
□ Inhoud: Formularium (ca. 1900). – Klapper op klantendossiers (ca. 1825-1910). – Aantekeningen van inschrijving door en van betaling van rechten aan de hypotheekbewaarder en de ontvanger van registratie (1912-1937).
► Toegang(en): ► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. V005 (HOUTMAN E., *Inventaris van het archief van het notarissenkantoor Gheysens te Antwerpen*).

NV MINVERVA MOTORS
Antwerpen, 1903-1958

Sylvain De Jong, van Nederlandse afkomst, begon in 1897 in Antwerpen een fietsenfabriek, in 1900 uitgebreid tot de bouw van motorfietsen en richtte in 1903 "Minerva Motors Limited" op in de Karel Oomsstraat voor de bouw van auto's. De fabriek nam snel uitbreiding en groeide van 550 medewerkers in 1906 tot 3000 in 1914. Na de Eerste Wereldoorlog, toen de bedrijvigheid stilviel, werd de fabriek in 1922 heropgestart o.a. aan de Vredebaan in Mortsel. Na de dood van de stichter namen de bankiers Marquet in 1928 de bedrijfsleiding over en bouwden het uit tot een groot bedrijf met zes vestigingen. De economische crisis en de toenemende concurrentie van kleinere Amerikaanse auto's werden het bedrijf fataal en in 1934 werden de boeken neergelegd. In 1935 werd de zaak overgenomen door het consortium "Imperia", dat vooral vrachtwagens en autobussen fabriceerde. Tijdens de Tweede Oorlog gebruikte de Duitse bezetter het bedrijf voor de herstelling van militaire vliegtuigen en werd het bedrijf door een bombardement van de geallieerden zwaar beschadigd. Na de oorlog werden de activiteiten verdergezet, vooral voor de herstelling van oudere types. In 1956-1958 werd het bedrijf gesloten.
Lit.: VAN DEN BOSSCHE J., *Het autobedrijf Minverva Motors n.v.* (licentiaatsverhandeling), Gent, 1976. – PESSERS M., *Minverva Motors*, in *Jaarboek 2001 van de Mortselse Heemkundige kring*, Mortsel, 2001, p. 29-62.
Archiefgeschiedenis: De hier bewaarde dossiers werden door de Rijksdienst voor Pensioenen te Antwerpen gerecupeerd. Zij moesten immers de aanvragen van pensioengerechtigden op hun juistheid verifiëren. Op 17 november 2003 werden deze aan het Rijksarchief overgemaakt en in 2005 overgebracht naar het

Rijksarchief te Beveren.
Elders bewaard archief: Op het Rijksarchief te Beveren vindt men in het archief van de Rechtbank van Koophandel van Antwerpen dossiers over de faillissementen van 1934 en 1958 (o.a. nr. 2429). Ook in het bestand "Papieren van de familie van Bredael", momenteel bewaard op het Rijksarchief te Beveren, vindt men gegevens over Ferdinand Bredael, technicus-mechanicus in dienst van het bedrijf (1919-1931).

Archief van de NV Minerva Motors (Personeelsdossiers), 1919-1944
4,00 str. m. – 2021 inv. nrs.
□ Inhoud: Personeelsdossiers (met beperkte gegevens -slechts enkele dossiers zijn zeer gevarieerd van inhoud-) (1919-1944).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. V002 (CEURVELS G. en DE LILLE G., *Inventaris van personeelsdossiers van de NV Minerva Motors 1919-1944* (Rijksarchief Antwerpen, Toegangen in beperkte oplage nr. 53), Brussel, 2004).

"S.A. LES GRANDES BRIQUETERIES DE LA CAMPINE", LATER "UNION DES TUILERIES ET BRIQUETERIES DE LA BELGIQUE"

Antwerpen, 1921-1926

Werd in 1921 opgericht door de "Société nationale des industries de construction s.a.", die bedrijven overnam in functie van de noodzakelijke wederopbouw van het land na Wereldoorlog I. Vele steenbakkerijen waren ofwel beschadigd tijdens de oorlog of ontmanteld door de Duitsers en vaak waren er grote investeringen nodig voor het heropstarten van de bedrijven, kapitaal dat de eigenaars vaak niet hadden. De "s.a. Les grandes briqueteries" kocht een aantal steenbakkerijen op in de Kempen, w.o. de "Briqueterie du Nord" in Ravels. In 1921 ging de maatschappij op in de "Union des Tuileries et Briqueteries de la Belgique". Deze baatte 18 Kempische steenbakkerijen uit met een totale jaarlijkse capaciteit van 330 miljoen stenen en controleerde ook de "Briqueteries réunies du Rupel et de la Néthe". In 1926 kreeg de maatschappij wat financiële problemen en sommige oud-eigenaars van steenbakkerijen, die directiefuncties bekleedde in de "Union", kochten -volgens de originele overnamevoorwaarden- hun oud bedrijf terug in. Op 26 januari 1927 werd de maatschappij opgeheven.
Archiefgeschiedenis: Deze documenten werden bij de afbraak van het "Hof van Reeth" ontdekt en belandden via het Stadsarchief Antwerpen in 1999 op het Rijksarchief.

Archief van de "s.a. Les grandes briqueteries de la Campine", later "Union des Tuileries et Briqueteries de la Belgique", 1921-1926
9,70 str. m.
Nog niet toegankelijk gemaakt..
□ Inhoud: Voornamelijk briefwisseling, w.o. vele "copies-lettres" (1921-1926).
► Toegang(en): Leeszaalnr. V003, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar.

VERZAMELING KOOPMANSBOEKEN VAN ANTWERPEN
Antwerpen, 1647-1805

Deze Verzameling bedrijfsarchief heeft men in 1973 gevormd toen men een aantal 17de-18de eeuwse boekhoudkundige documenten van Antwerpse handelaars verwierf.
Archiefgeschiedenis: In 1973 bij de ruiloperatie met de Koninklijke Bibliotheek te Brussel stond deze een aantal boekhoudkundige registers (Handschriftenkabinet nrs. II 6087, 6112-6119, 6121-6124) van Antwerpse handelaars af aan het Rijksarchief Antwerpen. Deze waren in 1926 aangekocht. Nr. 16 werd op de veiling "The Romantic Agony" (Devroe en Stubbe) in Brussel op 23-24 november 2001 aangekocht.

Verzameling Koopmansboeken van Antwerpen, 1647-1805
1,50 str. m. – 16 inv. nrs.
□ Inhoud: Journalen (1717-1720, 1725-1727), grootboeken (1733-1759) en factuurboek (1717-1720) van Jan Baptist van Pruyssen, kantoenhandelaar. – Leveringsboeken (1647-1650, 1663-1669, 1679-1688, 1695-1706) van Van der Cruyssen, groothandelaar in kruidenierswaren en Bengaalse stoffen. – Leveringsboek van een zeephandelaar (1710-1714). – Grootboek van koopman Grigis (1749-1769). – Kasboek van een groothandelaar in papier (1672-1691). – Journaal van een aannemer van bouwwerken (1681-1689). – Grootboek van de wijnhandelaar Louis Torfs (1782-1797/1805). – Handelscorrespondentie (1700-1703).
Men vindt hier prijslijsten van ladingen thee uit Kanton voor de Oostendse Compagnie (1723) en een reisverslag van het schip "De Keyzerinne" (kapitein: Marechal).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. V008 (*Inventaris van de Verzameling Koopmansboeken van Antwerpen*).

NOTARISSENKANTOOR PAPEN EN OPVOLGERS TE DEURNE
Deurne, 1894-1974

Achtereenvolgens fungeerden Edouard Papen (1894-1924), Jules Papen (1924-1944), Maurice De Waelhens (1944-1958) en Yves Hopchet (1958-1981) in het kantoor.
Archiefgeschiedenis: Op 6 december 1999 overgemaakt door de rechtsopvolger, notaris Erik Michoel te Deurne; daarom soms ook "archief van het kantoor van notaris Michoel te Deurne" genoemd.

Archief van het notarissenkantoor Papen en opvolgers te Deurne, 1902-1974
1,80 str. m. – 23 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekeningen courant (1902-1959) en kasboeken (1958...1974).
► Toegang(en): Overdrachtslijst in typeschrift: Leeszaalnr. V006 (HOUTMAN E., *Inventaris van het archief van het notariskantoor Papen en opvolgers te Deurne*).

B. SOCIALE ORGANISATIES

BIJZONDERE VERREKENKAS VOOR GEZINSVERGOEDINGEN TEN BATE VAN DE ARBEIDERS DER DIAMANTNIJVERHEID

Antwerpen, 1931-1968

Archiefgeschiedenis: Op 17 november 2003 overgedragen door de Rijksdienst voor Pensioenen, Gewestelijk bureau Antwerpen.

Archief van de Bijzondere Verrekenkas voor Gezinsvergoedingen ten bate van de arbeiders der diamantnijverheid, 1931-1968

30,00 str. m. - 2800 inv. nrs.

□ Inhoud : Aanvraagdossiers voor het bekomen van een pensioenuitkering. Voor het grootste deel betreft dit personen uit het Antwerpse maar er zijn ook dossiers bewaard van personen uit het Brusselse, West-Vlaanderen e.a. Een aantal dossiers (nrs. 2728-2800) beteft personen die niet in de diamantsector bedrijvig waren.

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. W004 (CEURVELS G. en DE LILLE G., *Inventaris van personeelsdossiers van de Bijzondere Verrekenkas voor Gezinsvergoedingen ten bate van de arbeiders der Diamantnijverheid 1931-1968* (Rijksarchief Antwerpen, Toegangen in beperkte oplage nr. 55), Brussel, 2005).

NATIONAAL COMITE VOOR HULP EN VOEDING. PROVINCIE ANTWERPEN

Antwerpen, 1914-1921

Het Nationaal Hulp- en Voedingscomité werd in augustus/oktober 1914 opgericht door E. Solvay en E. Francqui. Met Amerikaanse steun van het in Londen opgerichte "Comission for Relief in Belgium" zorgde het comité voor de voedselbevoorrading in België en Noord-Frankrijk. Na de intrede van de Amerikaanse regering in het gewapend conflict namen de Spaanse en Nederlandse regeringen de voortrekkersrol over. Het comité had een zeer uitgestrekt netwerk van provinciale en locale comités en vormde eigenlijk een parallelle adminstratieve machtstructuur in België, die de Duitse bezettingsmacht slechts uit noodzaak tolereerde. Naast de voedselbevoorrading, afkomstig van buitenlandse invoer maar ook van binnenlandse productie, organiseerde het comité ook het uitbetalen van werklozensteun, de zorg voor zuigelingen en kinderen ("kinderheil", kolonies e.d.), oorlogsslachtoffers, kunstenaars en Franse vluchtelingen. Het nam ook initiatieven voor

het oprichten van noodwoningen en voor de uitbouw van een gezondheidszorg.
De voorzitter van het Antwerpse provinciaal comité was de liberale politicus L. Franck. Het ambtsgebied van dit comité strekte zich ook uit over een aantal gemeenten van het arrondissement Sint-Niklaas.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd op 21 maart 2002 overgebracht naar het Rijksarchief te Beveren.

Archief van het Nationaal Comité voor Hulp en Voeding. Provincie Antwerpen, 1914-1921
74,00 str. m. – 2640 inv. nrs.
□ Inhoud: Verslagen van het provinciaal comité (10 december 1914-24 juli 1919), van het nationaal comité (15 oktober 1914-3 juli 1919). – Documentatie (1914-1918). – Secretariaat (1914-1920). – Contacten met "The Commission for Relief in Belgium" (1914-1919), met het Spaans-Nederlands comité (1916-1919), met de Duitse overheid (1915-1918), met rederijen (1914-1919). – Boekhoudkundige documenten (1914-1921). – Succursale in Rotterdam (1915-1919). – Provinciaal Oogstbureau (1914-1919). – Boekhoudkundige documenten van en briefwisseling met plaatselijke afdelingen (1915-1920) e.d.
► Toegang(en): : Inventaris, gedrukt: Leesaalnr. W001 (BETERAMS F.G.C., *Inventaris van de archieven van het Nationaal Komiteit voor Hulp en Voeding. Provincie Antwerpen* (Rijksarchief Antwerpen), Brussel, 1970.

VERENIGING VAN BELGISCHE TECHNICI, LEERKRACHTEN EN GENEESHEREN BIJ DE SAMENWERKING
Antwerpen, 1961-1994

Was een privé-vereniging van Belgische coöperanten, aanvankelijk alleen in Congo maar later werden ook afdelingen opgericht in Marokko, Tunesië, Ruanda en Burundi. De naam wijzigde ook verscheidene malen: "Association des conseillers et des membres du personnel enseignant de l'Equateur" (februari 1961-januari 1962), "Association des conseillers et des enseignants belges de l'Equateur" (januari-november 1962), "Association des conseillers, enseignants et médecins belges du Congo" (november 1962-april 1968), "Association des conseillers, enseignants et médecins belges à la Coopération - Verening van Belgische technici, leerkrachten en geneesheren bij de Samenwerking" (1968-). Werkte na enige tijd onder de koepel van de "Koninklijke Belgische Unie voor de Overzeese landen - Nationale sector van het Openbaar Ambt".
Archiefgeschiedenis: Werd in 1997-2004 afgestaan door dhr. J. Van der Paal van Berchem (Antwerpen).

Archief van de Vereniging van Belgische technici, leerkrachten en geneesheren bij de Samenwerking, 1961-1994
0,80 str. m. – 5 inv. nrs.
□ Inhoud: Bevat een unieke volledige reeks van het Mededelingenblad (Bulletin bimensuel, later mensuel, later Bulletin d'information(s), "L'Ortie - De Distel", Inlichtingsblad "Flash"), wat briefwisseling en verslagen van bestuurs-vergaderingen (1961-1994).
► Toegang(en): ► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. W002 (HOUTMAN E., *Inventaris van het archief van de Vereniging van Belgische technici, leerkrachten en geneesheren bij de Samenwerking (A.C.E.M.B.C.*).

VOLKSOPBEURING, AFDELING MECHELEN
Mechelen, 1916-1918

Ontstond in 1915 als Vlaamsgezinde tegenhanger van het volledig door Belgische patriotten en de Franstalige burgerij gedomineerde "Nationaal Hulp- en Voedingscomité". In 1916 werden zij door de Duitse bezettende overheid erkend en gesteund. Na een tijdje kwamen ze volledig in activistisch vaarwater terecht en hun propagandisten werden als Duitsgezind vaak zwaar gestraft na de oorlog. Zij ondersteunden behoeftige gezinnen, stuurden voedselpakketten naar Vlaamse krijgsgevangenen in Duitsland en zorgden voor een (medische) begeleiding van zuigelingen en jonge kinderen.
Lit.: VAN HOORICK K., *De "humanitaire" kant van het activisme: de vereniging Volksopbeuring te Mechelen*, in *Wetenschappelijke Tijdingen*, LIII, 1994, p. 99-112. ID, *Het activisme te Mechelen (1914-1918)*, in *Belgisch Tijdchrift voor Nieuwste Geschiedenis*, LLIV, 1993, p. 501-527.
Archiefgeschiedenis: Maakte vroeger deel uit van het "Oorlogsarchief" B9/2. In 1990 overgedragen door het Algemeen Rijksarchief te Brussel aan het Rijksarchief Antwerpen.

Archief van de vereniging Volksopbeuring afdeling Mechelen, 1916-1918
4,30 str. m. – 57 nrs.
Nog niet toegankelijk gemaakt.
► Toegang(en): Leeszaalnr. W003, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar.

C. EDUCATIEVE EN CULTURELE ORGANISATIES

ANTWERPEN'S OUDHEIDKUNDIGE KRING TE ANTWERPEN
Antwerpen, 1910-

Uit een groepje geïnteresseerden in wetenschap en literatuur, die regelmatig samenkwamen voor culturele voordrachten, ontstond in november 1910 de "Vlaemsche Oudheidkundige Verzamelaarskring", die vrij snel zijn naam veranderde in "Antwerpen's Oudheidkundige Kring". De kring richtte maandelijkse voordrachten over kunsthistorische en minder over historische onderwerpen in. Ook werden regelmatig reizen georganiseerd naar musea of historische steden evenals tentoonstellingen van kunstvoorwerpen. Frans Claes, een gereputeerd verzamelaar, die een privé museum uitbouwde en aan de grondslag lag van de Oudheidkundige Musea Het Steen en Het Vleeshuis in Antwerpen, was jarenlang de stuwende kracht achter de vereniging. Na Wereldoorlog II verslapten de activiteiten maar de vereniging werd nooit de jure opgeheven. Sinds 1911 gaf de kring op wat onregelmatige tijdstippen een jaarboek uit met verslagen van de activiteiten en met kunsthistorische bijdragen.
Lit.: LABIAU A. en DE SCHUYTER J., *Vijfentwintig jaren bestaan van A.O.K.*, in: *Jaarboek van Antwerpen's Oudheidkundige Kring*, XI, 1935.
Archiefgeschiedenis: Het archief is vermoedelijk via de laatste secretaris, Mevr. A. Labiau en dr. E. Sabbe, conservator van het Rijksarchief en bestuurslid van de kring, op het Rijksarchief beland.

Archief van Antwerpen's Oudheidkundige Kring te Antwerpen, 1910-1944
0,92 str. m.
Nog niet toegankelijk gemaakt..
□ Inhoud: Verslagboeken van de bestuurs- en algemene vergaderingen (1933-1944), briefwisseling, uitnodigingen, overlijdensberichten e.d. (1910-1944).
► Toegang(en): Leeszaalnr. X001, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar.

"OUDHEIDKUNDIGEN KRING VAN WUESTWEZEL - WESALIA"
Wuustwezel, 1926-

In 1926 werd er onder impuls van K.C. Peeters (1903-), toen onderwijzer en lokaal historicus in Wuustwezel en later een gevierd volkskundige, een

"Oudheidkundigen Kring" opgericht. Na de verhuis van Peeters naar Antwerpen waar hij conservator van de oudheidkundige musea (1943-1949) en later stadssecretaris (1950-1968) werd was de werking van de kring vrijwel stilgevallen. De laatste jaren is de kringwerking gereactiveerd.
Archiefgeschiedenis: In 1946 werd het gemeentearchief van Wuustwezel (15de-19de eeuw) door bemiddeling van K.C. Peeters aan het Rijksarchief overgedragen. Hierbij waren een aantal documenten van de kring.

Archief van de Oudheidkundigen Kring van Wuestwezel -Wesalia, 1862-1940
0,35 str. m. – 5 inv. nrs.
□ Inhoud: Briefwisseling, notities, ontwerpen van bijdragen (1926-1928). – Krantenknipsels o.a. over de gildenfeesten en een perstentoonstelling e.d. (1926-1928). – Historische documentatie over Mechelen (1862-1915) en over de Sint-Geertruiparochie van Leuven (19de eeuw), beide van E.H. Cornelius Henricus Van Horenbeeck (1856-1932), een geboren Mechelaar, die onderpastoor was in de Sint-Geertruiparochie in Leuven en daarna pastoor werd in Wuustwezel-Gooreind (1900-1932).
► Toegang(en): ► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. X002 (HOUTMAN E., *Inventaris van het archief van de "Oudheidkundige Kring van Wuestwezel - Wesalia"*)

III. FAMILIES EN PERSONEN

VERZAMELING FAMILIEPAPIEREN VARIA
1375-1957

Is een verzameling van documenten -meer dan 2.000 dossiers- van zeer diverse maar grotendeels van particuliere aard, die te klein waren om er een afzonderlijk bestand mee te maken.
Archiefgeschiedenis: Werd reeds omstreeks 1900 gevormd, o.a. met heel wat losse archiefstukken van particuliere aard, die men ontving van het Algemeen Rijksarchief. Later werden deze nog aangevuld met een aantal collecties en notities van een aantal genealogen en lokale historici:
-omstreeks 1957 werd van het Provinciaal Museum Sterckshof een groot aantal losse archiefstukken bekomen, vroeger verzameld door Joseph De Beer (1887-1953) die in deze verzameling werden ingelast;
-heel veel archiefstukken die R. De Groodt, een heemkundige geboren in het Land van Waas, verzameld had kwamen -waarschijnlijk samen met zijn bibliotheek-terecht bij de Standaard Boekhandel-Boekenantiquariaat Overdiep, die ze op 2 juli 1958 aan het Rijksarchief overmaakte. De meeste stukken werden in deze verzameling ingelast en met de rest maakte men de "Verzameling R. De Groodt" (zie onder dit bestand)
- J. Cools (1891-), een ambtenaar bij het Stadsarchief Antwerpen, schonk op 4 juli 1965 heel wat genealogische e.a. notities over Antwerpse families aan het Rijksarchief -met de expliciete voorwaarde dat ze nooit aan het Stadsarchief Antwerpen zouden worden overgedragen of uitgeleend-;
-Verzameling E. Van Nuffel, een Gents advokaat die op 28-31 augustus 1962 heel wat archiefstukken (191 stukken) aan het Rijksarchief schonk.
Daarnaast werden ook heel veel archiefstukken die in de periode ca. 1970-1980 van de Koninklijke Bibliotheek (Handschriftenkabinet) werden verkregen in deze verzameling geïntegreerd evenals een aantal documenten die omstreeks 1997 werden overgebracht van de verzameling "Diverse Handschriften" van het Algemeen Rijksarchief.

Verzameling Familiepapieren Varia, 1375-1957
9,00 str. m.
□ Inhoud: Allerlei documenten van particuliere aard, variërend van diploma's, processtukken, akten van verwerving en beheer van goederen, huishoudboeken, erfdelingen, leenboeken, genealogische notities e.d. van families en personen uit

de provincie Antwerpen en andere regio's. Enkele voorbeelden: documenten van John Drummond, handelaar in Amsterdam en onderhandelaar in dienst van het Verenigd Koninkrijk bij internationale conferenties (1713-1740), documenten van de familie Manriquez (17de-18de eeuw, Antwerpse familie van Spaanse afkomst, die verwant waren met de heren van Niel), e.d.
Bevat ook de archieven van: De in het archievenoverzicht van 1975 als afzonderlijke familiearchief vermeld bestand "Manriquez" (eigenlijk afkomstig van de verzameling R. De Groodt) werd in deze verzameling "Familiepapieren Varia" opgenomen.
► Toegang(en): Inventaris op fiches: Leeszaalnr. Y001 (*Inventaris van de verzameling "Familiepapieren Varia"* (ook beschikbaar in digitale vorm), zie ook de lijst van de familienamen waarop deze verzameling betrekking heeft, in bijlage.

A. FAMILIES

FAMILIES BLOMMAERT, VERACHTER, VAN BEYNSTORP-VAN TONGEREN EN VAN HONSEM

1773-1871

De familie Blommaert is afkomstig van Oudenaarde waar ze actief waren als tapijthandelaars met belangen en vele contacten in Frankrijk. Joannes (1674-1725) werd door zijn huwelijk salpetermaker in Brussel en zijn zoon Maximiliaan J.J. (1710-1788) was eveneens een belangrijk buskruitfabricant in Antwerpen en werd in 1774 in de adelstand verheven. Zijn zoon Jacobus B.J. (1767-1851) kocht in 1812 het domein van Soye bij Namen, werd in 1822 baron en leefde -evenals zijn nakomelingen- vooral als rentenier en grootgrondbezitter.
Verre verwanten waren de familie vander Steene, handelaars in Edingen waarvan een afstammeling, Jan Baptist (+ ca. 1733) zich in Antwerpen vestigde.
De familie Verachter is verwant via het huwelijk van Maximiliaan J.J. Blommaert (1710-1788) met Eleonora Verachter (1727-1801). Leden van de familie Verachter waren sedert de 16de eeuw (zijde)handelaars in Antwerpen met als markante vertegenwoordigers Joannes Michael (1652-1693), Willem-Jozef (1690-1759), aalmoezenier van de stad Antwerpen, Joannes Michiel (1722-1781), kanunnik en later deken van het Sint-Catharinakapittel van Hoogstraten en Jacobus Ignatius (1737-1816), kanunnik van het Sint-Jacobskapittel in Antwerpen.
Via het huwelijk van Joannes Michiel Verachter met Janna Maria van Tongeren was de familie Verachter ook verwant met de families van Honsem en van Beynstorp. Deze laatste familie van Amsterdamse zeepzieders noemde aanvankelijk Willems maar voegde na de aankoop van het eiland Beinsdorp in het Haarlemmermeer in de eerste helft van de 17de eeuw de toevoeging "van Beinsdorp" bij hun familienaam.
Leden van de familie van Tongeren waren oorspronkelijk boekdrukkers en -verkopers. Jean van Tongeren (1620-1692) belandde via zijn huwelijk in Amsterdam waar hij actief was als koopman en zeepzieder.
De familie van Honsem, verwant door het huwelijk van Carlo Francisco van Honsem (1652-1710) met Eleonora van Tongeren, was reeds in de 15de eeuw gevestigd in Antwerpen. Zij waren in de 16de eeuw beeldsnijder en kruidenier en daarna meestal kooplui in koloniale waren en stoffen in Antwerpen. Enkele familieleden hadden tijdens de 17de eeuw een vrij bloeiende handel in Amsterdam.
Archiefgeschiedenis: Enkele van de hier besproken documenten werden reeds in 1922 door kolonel baron de Blommaert aan het Rijksarchief geschonken. Het

grootste deel werd echter in mei-juni 1956 door notaris Montjoie van Namen aan het Rijksarchief van Namen overgemaakt, die ze doorzond naar het Rijksarchief Antwerpen. Enkele jaren eerder had de weduwe van generaal de Blommaert de Soye op 25 september 1954 reeds een deel van het familiearchief aan het Rijksarchief Antwerpen geschonken. Omstreeks 1970-1975 maakte conservator A. Bousse een summiere plaatsingslijst op steekkaarten -zie concordantietabel in de hierna vermelde inventaris-.

Archief van de families Blommaert, Verachter, van Beynstorp-van Tongeren en van Honsem, 1473-1871

13,50 str. m. – 1341 inv. nrs.

□ Inhoud: *Familie Blommaert*

Persoonlijke papieren (briefwisseling, erfeniskwesties e.d.) van Joris Blommaert (1641-1720), Joannes (1674-1725), o.a. over de erfeniskwestie van zijn tante Anna Maria Schockaert, weduwe Crokaert (1701-1749), Maximiliaan J.J. (1749-1800), Jacobus B.J. en kinderen (1777-1861). – Beheer van goederen van de familie Blommaert: algemeen (1745/1755-1871), in Oudenaarde (1670-1723), Brussel (1714-1794), Diegem -o.a. smout- en poedermolens- (1722-1802), Antwerpen (1745-1805), Antwerpse polders en Boechout (1779-1816), Soye bij Namen (1801-1871). – Bedrijfsarchief van de familie Blommaert: tapijthandel in Oudenaarde en Frankrijk (1670-1723), buskruitfabricage in Brussel en Antwerpen (1716-1815), steenkoolmijnen in Soye e.a. (1810-1840).

Familie van der Steen (Edingen en Antwerpen), diverse documenten (1651-1741).

Familie Verachter

Diverse bescheiden (briefwisseling, beheer van goederen e.d.) van de familie Verachter, vooral van Joannes (1640/1658-1691), Joannes Michiel (1682-1732), Willem Jozef, aalmoezenier van Antwerpen (1716-1783), Joannes Michiel, kanunnik van het Sint-Catharinakapittel van Hoogstraten (1745-1780), Jacobus Ignatius Verachter, kanunnik van het Sint-Jacobskapittel in Antwerpen (1758-1816). – Documenten over het beheer van hun goederen in Antwerpen, polders rond Antwerpen, Hulst en Mortsel (1547/1660-1816). – Bedrijfsarchief, vooral briefwisseling (1653-1759) en boekhouding (1694-1753) van de handel in zijde, verfstoffen, huiden en van de koloniale handel (1718-1727).

Familie Willems van Beynstorp van Amsterdam: persoonlijke documenten (1567-18de eeuw), beheer van onroerend goed in Amsterdam en Holland (1567/1583-1709), zeepziederij en groothandel in koloniale waren, stoffen en suiker (1597-1680).

Familie van Tongeren

Persoonlijke papieren, nalatenschappen e.d. van Jean Van Tongeren, koopman en zeepzieder in Amsterdam en kinderen (1647-1727/1775), o.a. medicijn-, spreuken-

en gebedenboeken.
Familie van Honsem
Persoonlijke papieren, nalatenschappen, goederenbeheer e.d. (1528-1774), beheer van onroerend goed in Antwerpen en omgeving (1591-1721); bedrijfsarchief (voornamelijk handelsbriefwisseling en wat boekhoudkundige documenten) van de handel in koloniale waren en stoffen (1578-1710), vooral van Jan IV van Honsem (eerste helft 17de eeuw) en van het handelshuis "Ignatius & Carlo van Honsem" in Amsterdam (tweede helft van de 17de eeuw).
Stukken zonder merkbaar verband: diverse bescheiden over een aantal families en documenten over goederen uit het Antwerpse, Brussel, Amsterdam e.a. (1473-19de eeuw).
Bevat ook de archieven van: Aartsbroederschap van de H. Drievuldigheid in de Sint-Jacobskerk te Antwerpen (1785-1794).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Y1/001 (VAN HONACKER K., *Het archief van de families Blommaert, Verachter, van Beynstorp-Van Tongeren en van Honsem (met archief van N. en J.-B. vander Steene) (1473-1871)* (Rijksarchief te Antwerpen. Inventarissen 57), Brussel, 2004).

FAMILIE BOLLEN
17de-18de eeuw

Het betreft een familie Bollen uit Hasselt en/of omgeving.
Archiefgeschiedenis: Maakte vroeger deel uit van het huisarchief "de Cock de Rameyen" (kasteel van Rameyen te Gestel (Berlaar) dat op 20 april 1948 door Léopold E. de Cock de Rameyen aan het Rijksarchief werd geschonken. Een Maria Theresia Bollen huwde Jacobus E. van Lancker waarvan een afstammelinge huwde met Gerard Legrelle, burgemeester van Antwerpen (1831-1848) wat de aanwezigheid van deze documenten in het Legrelle-archief mogelijk verklaart.
Elders bewaard archief: Zie ook "Archief van de familie van Lancker".

Archief van de familie Bollen, 1697-1793
0,07 str. m. – 7 inv. nrs.
□ Inhoud: documenten van zakelijke aard van de familie Bollen (1697-1793).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Y1/002 (VAN HONACKER K., *Het archief van de familie Bollen* (Rijksarchief te Antwerpen. Inventarissen 40), Brussel, 2002).

FAMILIE DE HERZELLES
17de-19de eeuw

Het gaat hier vooral om de zonen van Jean Baptist de Herzelles en Anne Marie van Couwenhove:
-Chrétien Joseph (1682-1736) trad als generaal in Spaanse en Franse dienst, zijn zoon Joseph Pierre (1705-1770) was kolonel in de Franse tijd
-Ambroise (1680-1759) was superintendant en directeur-generaal van Financiën van de Nederlanden en markies van Faucquez of Faucuwez (majoraat, Ittre). Na zijn overlijden ontspon zich een juridische strijd tussen zijn erfgenamen om het bezit van dit majoraat
-Guillaume (1684-1744), abt van de Sint-Gertrudisabdij van Leuven en bisschop van Antwerpen.
Archiefgeschiedenis: Maakte deel uit van het huisarchief "de Cock de Rameyen" (kasteel van Rameyen te Gestel (Berlaar) dat op 20 april 1948 door Léopold E. de Cock de Rameyen aan het Rijksarchief Antwerpen werd geschonken.
Elders bewaard archief: Het grootste deel van het archief van de familie de Herzelles wordt bewaard op het Rijksarchief Namen in het bestand "Corroy-le-Château", zie DOUXCHAMPS-LEFEVRE C., *Inventaire des archives du fonds de Corroy-le-Château*, Brussel, 1962. De archieven van de Charles Ferdinand, bastaardzoon van Ambroise, berusten op het Algemeen Rijksarchief "Herzelles (de)", zie LEJOUR E., *Inventaire détaillé des archives de la famille de Herzelles*, Brussel, 1995 (Algemeen Rijksarchief. Toegangen in beperkte oplage nr. 257).

Archief van de familie de Herzelles (markiezen), 17de eeuw-1806
0,21 str. m. – 21 inv. nrs.
□ Inhoud: Briefwisseling van Chrétien Joseph en zijn zoon Joseph Pierre (1704-1773). – Proces om het majoraat (markiezaat) Faucquez uit de erfenis van Ambroise de Herzelles (1763-begin 19de eeuw). – Losse documenten over de Raad van Brabant en de Raad van State (17de-18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Y1/003 (VAN HONACKER K., *Het archief van de familie de Herzelles* (Rijksarchief te Antwerpen. Inventarissen 50), Brussel, 2002).

FAMILIE DE CRANE D'HEYSSELAER
Aartselaar, 1370-1932

De familie de Crane was afkomstig uit Gent, waar ze vanaf de 14de eeuw schepenambten vervulde. Jacobus Felix (1657-1730) vestigde zich in Mechelen. Zijn afstammelingen verwierven goederen in Aartselaar, o.a. het cijns- en leengoed Heysselaer, het Solhof en het goed Buerstede -op welk kasteel ze woonden in de 19de eeuw-.
Lit.: DE CACAMP F., *Une vieille famille Brabançonne. Les Cogels. Histoire. Généalogie* (Genealogicum belgicum 2), Brussel, 1959, p. 312-317.
Archiefgeschiedenis: Dit archief werd op 19 juni 1969 (bij contract van 9 mei) door Charles de Crane d'Heysselaer overgemaakt aan het Rijksarchief Antwerpen. Na publicatie van de inventaris schonk dezelfde depositaris op 13 februari 1973 nog een aantal authentieke afschriften en enkele originele documenten die in blok 2 "Supplement" werden opgenomen.

Archief van de familie de Crane d'Heysselaer, 1370-1932
1,93 str. m. – 261 inv. nrs.
□ Inhoud: documenten en genealogische notities over de familie de Crane (1653-1881) en aanverwante families: Quisthout (17de eeuw-1729), Clarisse (1659-1726), Campomenoso (1597-1804), Van Thulden (18de-19de eeuw), Keyaerts (18de-19de eeuw), Nijs (Waasland, 17de-19de eeuw), Scheppers (18de-19de eeuw), Bosselaer (17de-18de eeuw), van Ertborn (18de-19de eeuw), Hoomis (17de-18de eeuw), Wittebol, Melyn, van Delft (18de eeuw), Leerse (17de-18de eeuw), Vermoelen (18de-19de eeuw), Meyers (19de eeuw). – Documenten over goederen in Aartselaar en omgeving (1370-19de eeuw). – Genealogie van de Berthouts (19de eeuw). – Historische notities (19de-20ste eeuw). – Klapper op de verkoop van nationale goederen (jaar IV-VIII).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Y1/004.1 (BOUSSE A., *Inventaris van de familiearchieven de Crane d'Heysselaer*, Brussel, 1972).

Archief van de familie de Crane d'Heysselaer Supplement, 17de-20ste eeuw
0,12 str. m. – 50 inv. nrs.
□ Inhoud: Zijn voornamelijk authentieke afschriften van documenten uit de 17de-20ste eeuw, waarvan de □ Inhoud reeds onder het eerste blok vermeld is.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Y1/004.2 (BOUSSE A., *Inventaris van de familiearchieven de Crane d'Heysselaer. Supplement*, Brussel, 1973).

FAMILIES SCHOUT(T)EN EN VAN BREE
Amsterdam, 16de-18de eeuw

De familie Schout(t)en was afkomstig van Haarlem en vestigde zich in de 17de eeuw in Amsterdam.
De familie van Bree woonde in de 17de eeuw in 's-Hertogenbosch en weken later uit naar Amsterdam. Zij waren handelaars.
De twee families waren onderling verwant en een afstammeling van Bree huwde met de Antwerpse koopman Jan Pedro d'Henssens (1696-1771), wat waarschijnlijk de aanwezigheid van deze documenten in het Legrelle-archief verklaart.
Archiefgeschiedenis: Maakte vroeger deel uit van het huisarchief "de Cock de Rameyen" (kasteel van Rameyen te Gestel (Berlaar) dat op 20 april 1948 door Léopold E. de Cock de Rameyen aan het Rijksarchief Antwerpen werd geschonken.

Archief van de families Schout(t)en en van Bree, 1582-1769
0,15 str. m. – 19 inv. nrs.
□ Inhoud: Genealogische notities en documenten over de families Schout(t)en en van Bree (1582-1769). – Documenten over nalatenschappen en beheer van goederen e.d. van de familie Schout(t)en en van Bree (1665-1767).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Y1/005 (VAN HONACKER K., *Het archief van de families Schouten, Schoutten en van Bree* (Rijksarchief te Antwerpen. Inventarissen 48), Brussel, 2002).

ADRIAAN JANSSENS EN DE FAMILIE LEGRELLE
Antwerpen, 1716-1843

Uit het vroeger bestaande huisarchief "de Cock de Rameyen" werden een aantal deelbestanden gevormd waarvan "Het archief van Adriaan Janssens en de familie Legrelle" het grootste is.
Het gaat over Adriaan Janssens (1716-1782), die bescheiden begon als boekhouder-klerk bij kapitaalkrachtige Antwerpse families, o.a. bij de bankiers Cogels en zich later ontwikkelde als groothandelaar in koloniale handel (invoer van thee, koffie, cacao, ruwe suiker, katoen e.d.), in 1747 als kleine vennoot mee een suikerraffinaderij opstartte (Van Eersel en de Clerck -tot 1757-) en in 1755 met andere investeerders een poging deed om een manufactuur voor de fabricage van fijn wit papier te beginnen, die door het niet verkrijgen van een octrooi zonder succes afliep. In 1753 startte hij -ditmaal met een 25jarig exclusief octrooi en met vennoten- de katoendrukkerij van Dambrugge, ook "Beerenbroeck en Cie"

genoemd, die de door hem massaal ingevoerde katoenstoffen bedrukte. De activiteiten van deze succesvolle onderneming stokte wat na 1778 -toen het octrooi verlopen was- en kreeg het helemaal moeilijk met de continentale blokkade in 1808 om in 1813 te worden ontbonden.
In 1756-1758 was hij met andere vennoten een nieuwe suikerrafinaderij begonnen aan de Oude Leeuwenrui onder de naam "Huysmans en Cie" die zeer lucratief was tot ze in 1812 werd ontbonden. Een stuwende kracht achter deze ondernemingen was de schoonzoon van Janssens -gehuwd met zijn enige dochter- Jean Guillaume Legrelle (1733-1812) die na de dood van Adriaan Janssens in 1782 zijn handels- en industriële ondernemingen eerst verderzette met diens weduwe en later alleen. Ook was Janssens en zijn schoonzoon Legrelle actief in de maritieme handel -door participaties in buitenlandse handelscompagnies en in bodemerijtrafiek- en in de banksector.
Na de dood van Jean Guillaume Legrelle zetten zijn -grotendeels ongehuwde- kinderen de industriële ondernemingen van hun vader en grootouders stop en leefden als renteniers met een door hun vader gevormd vrij belangrijk onroerend patrimonium. Daarnaast ontwikkelden zij nog slechts een beperkte activiteit als effectenhandelaars.
Lit.: VAN HONACKER K., *Het archief van Adriaan Janssens en de familie Legerelle met inbegrip van de archieven van de katoendrukkerij van Dambrugge en de suikerraffinaderij Huysmans & Cie"*, (Rijksarchief Antwerpen, Inventarissen 28), Brussel, 2001, geeft een uitvoerige bibliografie over alle facetten van de activiteiten van de familie Janssens-Legrelle.
Archiefgeschiedenis: Op 20 april 1948 schonk Leopold Em. de Cock de Rameyen het "huisarchief" van het kasteel van Rameyen in Gestel (Berlaar) -sedert 1815 bezit van de familie Legrelle- aan het Rijksarchief. Bij de inventarisatie van dit bestand in 1999-2002 werd het in verschillende bestanden onververdeeld.

Archief van Adriaan Janssens en de familie Legrelle met inbegrip van de archieven van de katoendrukkerij van Dambrugge en de suikerraffianderij Huysmans & Cie, 1690-1844
13,80 str. m. – 741 inv. nrs.
□ Inhoud: Adriaan Janssens, schoonzoon Jean Guillaume Legrelle en kinderen: brieven-kopijboeken (1804-1843), grootboeken en journalen (1747-1843) met bijhorende boekhoudkundige en andere reeksen (1773-1843), participatie in handelcompagnies en bodemerijen (1731-1792).
Katoendrukkerij van Dambrugge: brieven-kopijboeken (1755-1778) en andere documenten over het beheer van het bedrijf.
Suikkerraffinaderij "Huysmans & Cie": grootboeken (1758...1810), balansen (1783...1795), factuurboeken (1758...1812).

Beheer van het onroerend goed van Jean Guillaume Legrelle en kinderen: Antwerpen, gronden en hoeven in de omgeving van Antwerpen (w.o. het kasteel Doggenhout in Ranst) en in Zeeland en Noord-Brabant, o.a. rekeningen (1812-1843).
Persoonlijke documenten over de familie Legrelle, privé-boekhouding e.a., vooral van de kinderen van J.G. Legrelle, w.o. Charles Legrelle (1772-1843), amateur-kunstschilder en verzamelaar.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Y1/006 (VAN HONACKER K., *Het archief van Adriaan Janssens en de familie Legrelle met inbegrip van de archieven van de katoendrukkerij van Dambrugge en de suikerraffinaderij Huysmans & Cie*) (Rijksarchief te Antwerpen. Inventarissen 28), Brussel, 2001).

FAMILIE DE BROWNE DE TIEGE

Antwerpen, 1794-20ste eeuw

De familie de Browne is afkomstig van het graafschap Mayo in Ierland en verschillende familieleden engageerden zich als officier in het Oostenrijkse en Franse leger. Eén van hen Alexandre J.V. (1786-1820) week vanuit Frankrijk in 1794 uit naar Antwerpen waar hij huwde met Julienne B.J. van Trier de Tiège, dochter van ridder Egide, lid van de Bestendige Deputatie van de provincie Antwerpen. Zijn zoon Antoine Alfred (1816-1903) liet in 1842 het kasteel Muggenberg in Deurne heropbouwen. Hij was stichtend lid van de Meetingpartij. Drie van zijn zonen werden bankier. Trophime (1839-1914) werd vennoot van zijn schoonbroer in de Antwerpse bank Norbert Pelgrims en was beheerder van steenkoolmijnen en metaalbedrijven. Zijn broer Alexandre (1841-1910) was stichter en afgevaardigd beheerder van de "Caisse Hypothécaire Anversoise" en steunde Leopold II sterk in zijn pogingen om zijn kroonkolonie Congo economisch te ontwikkelen, o.a. door de oprichting van vele koloniale ondernemingen. De derde broer Constant (1855-1917) nam in 1882 de leiding van de bank Pelgrims over van zijn broer Trophime en stichtte de bank "Constant de Browne et Cie" tot hij in 1898 de zaak overgaf aan de schoonzoon van zijn broer Philippe J. Cardon de Lichtbuer onder de naam "Banque Ph. Cardon et C°" tot deze in 1920 werd opgeheven. Een zoon van Trophime: Trophime jr. (1868-1910) werd jezuïet en verbleef in Italië, een andere zoon René (1876-1951) volgde in 1900 zijn oom Alexandre op als afgevaardigd beheerder en later voorzitter van de Raad van beheer van de "Caisse Hypothécaire anversoise" en was actief in een aantal koloniale ondernemingen. Hij huwde Marie Augustine de Bonhome. De familie voegde de naam "de Tiège" -naam van het landgoed/heerlijkheid van de schoonmoeder van de Belgische stamvader Alexandre- bij haar familienaam.

Lit.: *Dictionnaire des patrons en Belgique*, Brussel, 1996, p.152-154. – VANDEPUTTE R., *Geschiedenis van de Antwerpsche Hypotheekkas*, Antwerpen, 1981.
Archiefgeschiedenis: Vermoedelijk na de dood van René de Browne (1951) werd het archief geschonken aan het Provinciaal Museum Sterckshof, die het na een reorganisatie op 18 juli 1967 overmaakte aan het Rijksarchief Antwerpen. Het ging toen om 1 kist, 9 pakken, 2 kartonnen dozen, 6 blikken dozen en 1 farde.

Archief van de familie de Browne de Tiège, 18de eeuw-1935
3,40 str. m.
Nog niet toegankelijk gemaakt.
□ Inhoud: Genealogische notities o.a. over de families de Browne, van Trier, de Tiège, Le Paige, de Bonhom, Pelgrims, Glascock (19de-20ste eeuw). – Documenten over de "Caisse Hypothécaire Anversoise" (19de-20ste eeuw), grootboeken en balansen van de bank Norbert Pelgrims (1873-1882), kasboek van "de Browne-Menzel" (ca. 1866-1890), grootboek "Cardon de Lichtbuer-Constant de Browne" (ca. 1898). – Nalatenschap van Franciscus X. Van Lerius, suikerrafinadeur (Antwerpen, 1836). – Oude foto's (1880-1890). – Spijskaarten, uitnodigingen (19de-20ste eeuw).
► Toegang(en): Leeszaalnr. Y1/015, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar.

FAMILIE DE BRUYN
Antwerpen, 17de eeuw-19de eeuw

Dit bestand betreft Jan Baptist de Bruyn (+1754) stadsbode en zijn broer (Joannes) Jacobus de Bruyn, notaris, secretaris van Hemiksem en knaap van de thesaurie en hun kinderen, waaronder verschillende kloosterlingen (Victorinnen en Sint-Michielsabdij in Antwerpen).
Archiefgeschiedenis: Behoorde vroeger tot het huisarchief "de Cock de Rameyen" (kasteel Rameyen te Gestel (Berlaar), dat Léopold E. de Cock de Rameyen op 20 april 1948 afstond aan het Rijksarchief Antwerpen. Een link met de familie Legrelle is er niet. Mogelijk zijn deze documenten door aankoop -of gift- in het Legrelle-archief verzeild geraakt.

Archief van de familie de Bruyn, 1697-1818
0,15 str. m. – 25 inv. nrs.
□ Inhoud: Persoonlijke, zakelijke en financiële documenten van Jan Baptist (+1754) en (Joannes) Jacobus de Bruyn (+1739) en hun kinderen. – Diverse

documenten van naamgenoten De Bruyn (1703-1818).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Y1/016 (VAN HONACKER K., *Het archief van de familie de Bruyn* (Rijksarchief te Antwerpen. Inventarissen 37), Brussel, 2002).

FAMILIE (DE) MANGELAER
Antwerpen, 1613-1775

De familie de Mangelaer waren voornamelijk kooplui in Antwerpen.
Archiefgeschiedenis: Behoorde oorspronkelijk tot het huisarchief "de Cock de Rameyen", afkomstig van het kasteel Rameyen te Gestel (Berlaar), dat op 20 april 1948 door Léopold E. de Cock de Rameyen aan het Rijksarchief werd geschonken.
Een link met de familie Le Grelle is niet gevonden.

Archief van de familie (de) Mangelaer, 1613-1775
0,12 str. m. – 12 inv. nrs.
□ Inhoud: Testamenten, huwelijkscontracten, processtukken e.d. van de familie de Mangelaer en aanverwanten.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Y1/026 (VAN HONACKER K., *Het archief van de familie (de) Mangelaer* (Rijksarchief te Antwerpen. Inventarissen 46), Brussel, 2002).

FAMILIE (D')HENSSENS
Antwerpen, 16de-19de eeuw

De familie Henssens, later d'Henssens was afkomstig van Gulik en vestigde zich in de 16de eeuw in Antwerpen waar zij in de 17de eeuw brouwer, handelaar en muntmeester (1662) werden. Jan Pedro (1696-1771) was naast een succesvolle invoerder van Zuid-Amerikaanse en Ierse huiden nog bankier en had belangen in buitenlandse koloniale ondernemingen. Zijn zoon Matthias (1731-1782) was bankier -met o.a. Parijs als werkterrein-.
Archiefgeschiedenis: Behoorde vroeger tot het huisarchief "de Cock de Rameyen" (kasteel van Rameyen te Gestel (Berlaar) dat op 20 april 1948 geschonken werd door Léopold E. de Cock de Rameyen aan het Rijksarchief Antwerpen.
Elders bewaard archief: Op het Stadsarchief Antwerpen bewaart men in het bestand "Insolvente Boedelskamer" nrs. 1965-1966 twee brievenkopijboeken van J.P. d'Henssens (1768-1771).

Archief van de familie (d')Henssens, 16de-19de eeuw
0,14 str. m. – 28 inv. nrs.
□ Inhoud: Brieven van vooral Jan Pedro en Matthias d'Henssens (en familieleden) (1736-1783). – Documenten over goederen en nalatenschappen (1615-1774). – Documenten over het erfmunterschap (1719-1720) en over de Compagnie van Emden voor Bengalen (1763-1773).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Y1/027 (VAN HONACKER K., *Het archief van de familie (d')Henssens* (Rijksarchief te Antwerpen. Inventarissen 38), Brussel, 2002).

FAMILIE GRANGÉ, DRUKKERS EN BOEKHANDELAARS
Antwerpen, 18de eeuw-1823

Was een onderdeel van het huisarchief "de Cock de Rameyen".
Petrus Grangé (1675-1734) was een Brusselaar die zich in 1706 als meester drukker vestigde in Antwerpen en er de drukkersdochter Dunwalt huwde. Zijn zoon Joannes Petrus Jos. Grangé (1720-1794) werd één van de belangrijkste drukkers (was officiële drukker voor stad en bisdom) en boekhandelaars van de stad. Hij was gehuwd met Anna Catharina Jacobs en zo schoonbroer en oom van Adriaan Janssens en van Jean Guillaume Legrelle. Zijn zoon Antonius (1766-1828) zette het bedrijf verder tot hij het in 1827 overliet aan anderen.
Lit.: HOUTMAN-DE SMEDT H., *"Le gros libraire" Joannes Petrus Josephus Grangé. Beknopte geschiedenis van de Antwerpse drukkerij en boekhandel Grangé (18de en 19de eeuw)*, in *Cultuurgeschiedenis in de Nederlanden van de renaissance naar de romantiek. Liber amicorum J. Andriessen s.j. – A. Keersmaekers - P. Lenders s.j.*, Leuven/Amersfoort, 1986, p. 179-202.
Archiefgeschiedenis: Na de dood van Antonius Grangé in 1828 -als laatste mannelijke afstammeling- kwam het Grangé-archief vermoedelijk terecht bij hun neven Legrelle.
Deze documenten werden op 20 april 1948 als onderdeel van het huisarchief "de Cock de Rameyen" door Léopold E. de Cock de Rameyen aan het Rijksarchief Antwerpen geschonken.

Archief van de familie Grangé met inbegrip van het archief van de drukkerij en boekhandel, 1689-1827
0,90 str. m. – 142 inv. nrs.
□ Inhoud: Briefwisseling van Joannes P.J. Grangé en zoon met binnenlandse en buitenlandse correspondenten (1752-1814). – Persoonlijke papieren en beheer van

eigendommen van de familie (1704-1823). – Genealogische notities (17de-19de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Y1/017 (VAN HONACKER K., *Het archief van de familie Grangé met inbegrip van het archief van drukkerij en boekhandel* (Rijksarchief te Antwerpen. Inventarissen 29), Brussel, 2002).

FAMILIE HENRI F.X. COGELS EN AFSTAMMELINGEN

Antwerpen, 1554-1934

Henri F.X. Cogels (1774-1846) is de stamvader van de derde tak van de familie Cogels. Zijn -ongehuwd gebleven- zoon Alexandre (1814-1892) was een verwoed kunstverzamelaar en mecenas. Zijn kleinzoon -zoon van Clément- Paul-Marie (1845-1912) was eveneens een groot verzamelaar van "oudheden", die veel archiefdocumenten kocht op allerlei veilingen en een gerenommeerd geoloog en paleontoloog was. Zijn dochter Marie Germaine (1895-1943) huwde haar kozijn Joseph Marie Cogels (1882-1954), die op het kasteel Deuzeld in Schoten woonde, waar hij actief was in de gemeentepolitiek.
Naast vele documenten van aanverwante families, w.o. vele stukken over de heerlijkheid Zwijndrecht -in 1731 verkregen door Daniel Gerardo Melijn-de Lannoy en later geërfd door de dochter Anna Maria Isabella Melijn, die huwde met Ludovicus Balthasar J. de Heuvel- zitten ook heel wat archivalia in het bestand, die geen verband houden met aangetrouwde families maar vermoedelijk door Paul Marie Cogels zijn aangekocht in de 19de eeuw.
Lit.: DE CACAMP F., *Une vieille famille Brabançonne. Les Cogels. Histoire. Généalogie* (Genealogicum belgicum 2), Brussel, 1959, p. 105-122, 126-127.
Archiefgeschiedenis: Het archief van deze derde tak van de familie Cogels kwam door vererving terecht op het kasteel "Cogelshof" in de wijk Deuzeld in Schoten. Hier logeerden op het einde van de Tweede Wereldoorlog Engelse soldaten die het grootste deel van het archief opbrandden en het kasteel als een ruïne achterlieten. Het echtpaar Cogels verhuisde dan naar het grote domein "Grote Meer" in Ossendrecht (Nederland). Hun zoon Paul Cogels en echtgenote Geneviève de Wilde d'Estmael schonken het overblijvende archief op 13 december 1993 aan het Rijksarchief Antwerpen. Een tweede reeks documenten werd geschonken op 29 augustus 2003.
Elders bewaard archief: Een aantal delen handelscorrespondentie -met heel wat stoffenstalen- uit dit archief van de textielhandelaars Joannes Michael Melyn en zoon (einde 17de-begin 18de eeuw) werden aangekocht door het Modemuseum te Antwerpen.

Archief van de familie Henri F.X. Cogels en afstammelingen, 1554-1934
4,65 str. m. – 150 inv. nrs.
□ Inhoud: documenten van verschillende generaties Cogels (19de eeuw), o.a. schoolnotities en cursussen van de kinderen van Clément Cogels (ca. 1830). – Documenten van de heerlijkheid/gemeente Zwijndrecht, Vlaams Hoofd en Borgerweert (17de-19de eeuw), w.o. gemeenterekeningen (1737-1785). -documenten van/over de heerlijkheden/gemeentebesturen van Deurne (19de eeuw), Moen (17de eeuw), Nieuwpoort (1554), Schoten (1932-1938), Walem (jaar VII) en Zandvliet (17de eeuw). – Documenten over Antwerpse ambachten en gilden (17de-18de eeuw). – Renteboek van de heerlijkheid Hoogher Bauwede te Waregem (1615). – Documenten over J. De Maeyer, schipper en koopman te Antwerpen (1670-1710). – Documenten over de families Brants d'Ayseau, Mazarini, Maelcamp, Mencke, de Mey, Peacock, Rubens (Alexander Jos. de Vremdyck, 1710-1750), Van der Donck (omgeving Oudenaarde) e.a. (16de-19de eeuw). -documenten over Pieter Génard (1830-1899), stadsarchivaris van Antwerpen. – Gegevens over kunstschilders en beeldhouwers, numismatiek, "kunstminnende" genootschappen (19de eeuw). – Reisverslagen (19de eeuw). – Politieke geschriften (1787-1830). – Cijnsboek van Denderhoutem, Erembodegem en Haaltert (16de eeuw). – Cijnsboek van de abt van Villers in Schoten en omgeving (1702-1719). – Catalogi van schilderijen (1822-1837) en boeken (19de eeuw). – Straatnamencommissie in Antwerpen (1825). – Théâtre Royal d'Anvers (1817-1818) en aantekeningen over toneel in Antwerpen. – Journaal van Filips van Parys, rentmeester-generaal van de Staten van Brabant in het kwartier Antwerpen (1652-1667), - Journaal (1703-1716) en andere documenten van Isabella de Weerdt, weduwe van Paulo Michiel Chauvin (18de eeuw). – Kasboek van de Armentafel in Antwerpen (1779-1786). – Brieven van bisschoppen van Roermond: Reginald Cools (dominicaan van Antwerpen en later bisschop aldaar (1681-1700), Angelus d'Ongnies et d'Estrées (1712). – Brieven van Petrus J. De Francken-Sierstorpf, bisschop van Antwerpen (1712-1717). – Brieven van jezuïeten in Kanton (1710). – Stukken over de Oostendse Compagnie (1719, 1724). – Kaarten, plannen en gedrukte verkoopsaffiches van Antwerpen, Deurne, Kapellen, Kontich, Middelkerke, Schoten, streek van Turnhout e.a. (voornamelijk 19de eeuw), Zulte-Olsene (1643), buurt van Sint-Winnoksbergen (16de eeuw). – Diverse historische en genealogische notities.
Bevat ook de archieven van: Heerlijkheid en gemeente Zwijndrecht. – Gemeente Walem.
► Toegang(en): Overdrachtslijst in typeschrift: Leeszaalnr. Y1/018 (HOUTMAN E., *Overdrachtslijst van het archief Henri F.X. Cogels en afstammelingen* (aangevuld in 2003).

FAMILIE KNIJFF
Antwerpen, 17de-19de eeuw

Maakte deel uit van het huisarchief "de Cock de Rameyen".
De familie Knijff waren belangrijke brouwers in Antwerpen (16de-17de eeuw), die zich vooral in de tweede helft van de 17de eeuw ook op de groothandel (Spanjehandel) toelegden en ook belangrijke functies in de stadsmagistraat vervulden. In 1719 werd de familie geadeld. Een aangetrouwd familielid Ferdinando Cazier was een belangrijk handelaar in zijden stoffen.
Archiefgeschiedenis: Er zijn op het eerste zicht geen familiebanden met de familie Legrelle te bekennen. Mogelijk is het archief door een aankoop (als verzamelaarsobject) in de 19de eeuw bij de familie Legrelle beland.
Op 20 april 1948 werd het als onderdeel van het huisarchief "de Cock de Rameyen" (kasteel van Rameyen te Gestel) door Léopold E. de Cock de Rameyen aan het Rijksarchief Antwerpen geschonken.

Archief van de familie Knijff met inbegrip van de handelsbriefwisseling van Ferdinando Cazier, 1610-1812
1,02 str. m. – 98 inv. nrs.
□ Inhoud: Briefwisseling (persoonlijke en handels-) van de familie Knijff (brouwers -17de eeuw-, groothandelaars -Spanjehandel, -17de-18de eeuw- en stadsmagistraten -18de eeuw- (1615-1791). – Handelscorrespondentie van Ferdinando Cazier (aangetrouwd familielid, groothandelaar in zijden stoffen, 1676-1706). – Genealogische notities (18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Y1/019 (VAN HONACKER K., *Het archief van de familie Knijff met inbegrip van de handelsbriefwisseling van Ferdinando Cazier* (Rijksarchief te Antwerpen. Inventarissen 30), Brussel, 2002).

FAMILIE MEYERS
Antwerpen, 16de-19de eeuw

Het archief Meyers en wat men vroeger het archief "de Meester de Ravestein" noemde vormen één enkel familiearchief en zijn afkomstig van het kasteel "Hof van Liere" in Zandhoven. Het werd meegebracht door Jacobus Josephus Meyers (1778-1863), vrijgezel en arrondissementscommissaris van Antwerpen in de Hollandse tijd, toen hij het kasteel in het begin van de 19de eeuw aankocht. Hij was de enige zoon van Jacobus Petrus J. (1744-1828), gehuwd met Anna Maria J. de Heuvel (1757-1783) die de heerlijkheid Zwijndrecht erfde. Jacobus dreef

handel in kant, investeerde in buitenlandse koloniale ondernemingen en in maritieme verzekeringen. Via zijn grootvader Ludovicus Balthasar de Heuvel (1726-1806), gehuwd met Anna Maria Melijn, erfgename van de heerlijkheid Zwijndrecht en dochter van Daniel Gerardo Melijn (1684-1743) en A.M. de Lannoy kwamen ook de archieven van deze families en van de heerlijkheid Zwijndrecht (deels) in zijn bezit. Verder bevat het archief nog documenten over de ooms en tantes van Jacobus Josephus: nl. Maria Theresia, gehuwd met Sanchez de Aquilar, Francisca, gehuwd met J.F.J. de Wael, burgemeester van Antwerpen, Isabella, gehuwd met N.J. Martini, Joannes Josephus (1735-1822), gehuwd met Catharina de Man en Josephus Antonius (1726-1806), gehuwd met Barbara Goetsbloets en later met Maria Th. van de Werve. Ook is er archief te vinden van zijn grootvader Josephus Meyers (1704-1783), een gerenommeerd koopman, o.a. op Spanje (Cadiz), gehuwd met Isabella Jos. Ullens (1703-1764), dochter van een zijdehandelaar. Deze was de zoon van Jacobus Meyers (1658-1721) die naar Rotterdam uitweek en er een gereputeerd handelaar, bankier en kunsthandelaar werd, die vooral contacten had met de katholieke elite in de Noordelijke Nederlanden. De familie Meyers was afkomstig van Sint-Truiden. De stadswoning van de familie Meyers was het Postmeestershotel in de Lange Gasthuisstraat, dat vroeger toebehoorde aan de familie de Tassis. De laatse decennia was het de zetel van de Handelsbank, nu Deutsche Bank.

Lit.: Over de familie de Meester de Ravestein, zie *Emile de Meester de Ravestein*, Boortmeerbeek (Heemkring Ravensteyn), 1987.

Archiefgeschiedenis: Het archief van de familie Meyers werd vermoedelijk na de dood van Henry baron de Meester de Ravestein (1879-1947) omstreeks 1950 door zijn weduwe Cécile van de Werve (1880-1956) en door bemiddeling van conservator De Beer afgestaan aan het Provinciaal Museum Sterckshof in Deurne. Na een reorganisatie van dit museum werd het archief overgedragen omstreeks 1957 aan het Rijksarchief Antwerpen, op 21 september 1959 volgden nog een aantal "koopmansboeken" van deze familie en op 18 augustus 1961 werd ook het handelsarchief van de familie Melyn overgebracht. Op 19 december 1957 schonk "juffrouw Verhemeldonck" nog 16 mappen met familiearchief Meyers aan het Rijksarchief.

Elders bewaard archief: Zie ook "Archief van de families de Lannoy, Melijn, de Heuvel en Meyers met inbegrip van het archief van de heren van Zwijndrecht" (deelarchief van het vroegere bestand "Archief de Cock de Rameyen, inventaris door K. Van Honacker, 2002) en "Archief van de familie Henri F. X. Cogels en afstammelingen".

In het bestand "Insolvente Boedelskamer", bewaard op het Stadsarchief Antwerpen vindt men onder nrs. 1482-1490 een aantal bescheiden (1751-1833) over Jozef Antoon Meyers (1726-1806).

Archief van de familie Meyers, 16de-19de eeuw
4,00 str. m.
Nog niet toegankelijk gemaakt.
□ Inhoud: documenten over de familie Meyers (zie hoger) met boekhoudkundige documenten van Joannes Jos. Meyers-de Man (1756-1824), Josephus A.M. Meyers-Goetsbloets (1751-1784), Jacobus P.J.-de Heuvel (1769-1838). – Documenten over de aanverwante families de Man, de Heuvel, Goetsbloets, Nieulant et de Pottelberghe, van Praet, Vermoelen (18de-19de eeuw), Martini, Melyn (handelaars in laken, koloniale waren, maritieme verzekeraars, boekhoudkundige documenten en adelspatenten) (17de-18de eeuw), Sanchez de Aguilar (18de eeuw). – Documenten over goederen in Meise (Sint-Brixius-Rode), Moerzeke, Steenbergen en Polderlanden in Nederland (vooral gedrukte reglementen). – Diverse dagbladen (1811-1862, 1931-1932).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. Y1/020.1 (BETERAMS G., *Inventaris van de archieven in bewaring gegeven door Mevrouw de barones de Meester de Ravestein, verblijvend te Zandhoven* (nummers niet meer actueel).
► Toegang(en): Inventaris op fiches: Leeszaalnr. Y1/020.2 (HOUTMAN E., *Inventaris van het archief van de familie Meyers* (voorlopige rudimentarie inventaris op steekkaarten).

FAMILIE OTTENS
Antwerpen, 18de eeuw

Betreft een aantal documenten rond het echtpaar Joannes Franciscus Ottens en Catharina Reijns en aanverwanten, die zich vermoedelijk situeren in de ambachtsmiddens van Antwerpen.
Archiefgeschiedenis: Behoorde vroeger tot het huisarchief "de Cock de Rameyen" (kasteel van Rameyen te Gestel (Berlaar) dat op 20 april 1948 door Léopold E. de Cock de Rameyen aan het Rijksarchief werd geschonken. Een link met de familie Legrelle is niet gevonden.

Archief van de familie Ottens, 1714-1765
0,09 str. m. – 7 inv. nrs.
□ Inhoud: documenten over nalatenschappen en beheer van goederen van de families Ottens, Reijns, Van Ranst e.a. (1714-1765).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Y1/021 (VAN HONACKER K., *Het archief van de familie Ottens* (Rijksarchief te Antwerpen. Inventarissen 47), Brussel, 2002).

FAMILIE POL DE MONT
Antwerpen, 1700-1931

Pol de Mont, geboren in Wambeek in 1857 studeerde aan de Leuvense Universiteit maar maakte zijn studie niet af. Hij was reeds op jonge leeftijd actief als letterkundige en werd in 1882 atheneumleraar in Antwerpen, waar hij ook provincieraadslid werd (1892-1894). In 1904 werd hij conservator van het Museum voor Schone Kunsten in Antwerpen. In 1918 werd hij onder druk van de Franstalige pers op pensioen gesteld en werkte nog een aantal jaren als hoofdredacteur van "de Schelde" (1919-1923). Hij overleed in Berlijn in 1931.
Lit.: VERVLIET R., *Pol de Mont*, in *Nieuwe Encyclopedie van de Vlaamse Beweging*, Tielt, 1998, p.2093-2087.
Archiefgeschiedenis: documenten geschonken door dhr. Fr. de Mont van Antwerpen op 18 oktober 1978.
Elders bewaard archief: In het "Letterenhuis" te Antwerpen bewaart men brieven en allerlei documentatie over Pol de Mont.

Archief van de familie Pol de Mont, 18de-19de eeuw
0,06 str. m. – 25 inv. nrs.
□ Inhoud: documenten over de families vander Elst (1742-1801), Cortvriendt, de Rauw (1728-1818) van Wambeek, Baudewijns van Sint-Ulriks-Kapelle (1791-1813) en allerlei familiepapieren.
Het bestand bevat geen documenten over de letterkundige activiteiten van deze Vlaamse voorman, die een niet onbelangrijke rol heeft gespeeld in de Vlaamse ontvoogdingsstrijd.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. Y1/022 (DELVAUX H., *Inventaris van de familiepapieren van Pol de Mont*).

FAMILIE SCHRIJVERS
Antwerpen, 17de-18de eeuw

Het betreft hier vooral documenten over Balthasar Schrijvers (+1717) en Clara van Bouwel (+1675) en zijn zoon Ludovicus, oud-kleerkoper en Catharina de Wolff (+1748).
Archiefgeschiedenis: Behoorde vroeger tot het huisarchief "de Cock de Rameyen" (kasteel van Rameyen te Gestel (Berlaar) dat op 20 april 1948 door Léopold E. de Cock de Rameyen werd geschonken aan het Rijksarchief Antwerpen. Een link met

de familie Legrelle is niet gevonden.

Archief van de familie Schrijvers, 1675-1764
0,09 str. m. – 22 inv. nrs.
□ Inhoud: Testamenten, nalatenschappen en andere documenten over het echtpaar Balthasar Schrijvers en Clara van Bouwel en hun kinderen, o.a. Ludovicus, echtgenoot van Catharina de Wolff (1675-1764). – Documenten van aanverwante familieleden (1679-1722).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Y1/023 (VAN HONACKER K., *Het archief van de familie Schrijvers* (Rijksarchief te Antwerpen. Inventarissen 49), Brussel, 2002).

FAMILIE VAN LANCKER
Antwerpen, 18de-19de eeuw

Het betreft hier vooral documenten over het echtpaar Jan Baptist van Lancker (1757-1834) en Isabella Herry (1763-1823), zeer gefortuneerde groothandelaars. De moeder van Jan was Maria Theresia Bollen, een uit Limburg afkomstige familie (zie "Archief van de familie Bollen"). Hun dochter Anna Francisca C. huwde in 1815 Gerard J.A. Le Grelle, zoon van de bankiersfamilie en burgemeester van Antwerpen (1831-1848). Via deze weg is het archief terechtgekomen in het Legrelle-archief.
Archiefgeschiedenis: Behoorde vroeger tot het huisarchief "de Cock de Rameyen" (kasteel van Rameyen te Gestel (Berlaar) dat op 20 april 1948 door Léopold E. de Cock de Rameyen aan het Rijksarchief Antwerpen werd geschonken.
Elders bewaard archief: Zie ook "Het archief van de families Herry en de Haze".

Archief van de familie van Lancker, 1718-1835
0,09 str. m. – 17 inv. nrs.
□ Inhoud: documenten over nalatenschappen en beheer van goederen van het echtpaar Jan Baptist van Lancker-Isabella Herry (1789-1835). – Documenten over andere leden van de familie van Lancker (1718-1769).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Y1/024 (VAN HONACKER K., *Het archief van de familie Van Lancker* (Rijksarchief te Antwerpen. Inventarissen 45), Brussel, 2002).

FAMILIE WAPPERS
Antwerpen, 1600-1910

Franciscus Joannes Wappers (Antwerpen 1773-Sint-Michielsgestel (Nederland) 1847), Nederlands ambtenaar, was "raad van Financiën, directeur van de in- en uitgaande rechten over Nederlands Indië", verbleef o.a. in Malabar. Twee van zijn zonen verbleven in Buenos Aires, één is er gestorven in 1863.
Joseph van Haverbeke (1812-1907) was een verwant via de zeevaardersfamilie Maurancourt, nam dienst in de Belgische marine, werd kapitein in 1862, inspecteur-generaal in 1871, "commissaire permanent chargé de la surveillance de la navigation de l'Escaut" en directeur-generaal en nam deel aan belangrijke expedities in Afrika (omstreeks 1840).
Een andere -vermoedelijke- verwant is Abraham Josuah Sluysken, directeur-generaal van de Oost-Indische Compagnie in Surat (India) (1792-1793), laatste Hollandse gouverneur van Kaap de Goede Hoop (1794-1797.
Lit.: MANCEL E., *Notices biographiques. Maurancourt Van Haverbeke*, Dunkerque, 1900.
Archiefgeschiedenis: De hierna beschreven documenten werden op 18 januari 1955 aan het Rijksarchief geschonken door J. Wappers, ere-administrateur van de Academie voor Schone Kunsten te Antwerpen.
Elders bewaard archief: Zie ook Archief van het Ministerie van Defensie (Legermuseum), BOIJEN R., *Inventaris van het archief van de "Belgische Marine, 1809-1945/1946*" (Inventarissen van het Centrum voor militaire geschiedenis. 32), Brussel, 1987: nrs. II, 206 en VIII, 479-495.

Archief van de familie Wappers, 1600-1900
0,54 str. m. – 5 inv. nrs.
Nog niet toegankelijk gemaakt.
□ Inhoud: Briefwisseling van A.J. Sluysken, gouverneur-generaal van Kaap de Goede Hoop (1794-1797) en brieven aan hem als gouverneur-directeur van Surat (India) (1792-1793). – Diverse briefwisseling (ca. 1793-1822). – Genealogiche notities en documenten van de families Ducos, Klamberg, Melis, Sluysken en Wappers (18de-20ste eeuw), Verbrugghen (Vilvoorde/Gent, begin 19de eeuw), Pieter Van der Meulen-Melis (koopman, Gent en Rotterdam, 17de-18de eeuw). – Verslagen over de reizen van Henry Wappers-Melis in Brazilië (1820), Mexico (ca. 1853-1854). Notities van J. van Haverbeke over de toestand van de Schelde, over de inrichting van de Belgische militaire marine, over de kolonisatieplannen (van prins Leopold, de latere Leopold II).
Het bestand bevat geen gegevens over de schilder Gustave Wappers (1803-1874).
► Toegang(en): Leeszaalnr. Y1/025, Voorlopig is enkel een lijst met nummers

van verpakkingseenheden beschikbaar.

FAMILIES BEECKMANS EN BEGODEN
Antwerpen, 1726-1813

Het betreft documenten over E.H. Franciscus J. Beeckmans, priester (+1813) en zijn nalatenschap. Zijn erfgenamen waren de dochters van zijn zuster Joanna Maria, gehuwd met de zijdewever Philippus Cornelis Begoden: nl. Anna Maria, gehuwd met de katoendrukker Jan Baptist Mens (later ondernemer te Lier) en Joanna Maria, gehuwd met de katoenwever Nicasius Vervrangen.
Archiefgeschiedenis: Behoorde vroeger tot het huisarchief "de Cock de Rameyen" (kasteel van Rameyen in Gestel), dat op 20 april 1948 door Léopold E. de Cock de Rameyen werd geschonken aan het Rijksarchief Antwerpen. Een link met de familie Legrelle is niet gevonden.

Archief van de families Beeckmans en Begoden, 1726-1813
0,07 str. m. – 10 inv. nrs.
□ Inhoud: documenten over de goederen van de familie Beeckmans en van Franciscus J. Beeckmans, priester en de regeling van zijn nalatenschap (1726-1813).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Y1/007 (VAN HONACKER K., *Het archief van de families Beeckmans en Begoden*) (Rijksarchief te Antwerpen. Inventarissen 39), Brussel, 2002).

FAMILIES CATTIE, MERTENS, AERTS EN VERBERT
Antwerpen, 1714-1821

Dit bestand is een amalgaam van losse documenten over het echtpaar Cattie-Mertens en hun dochter Joanna Petronella, echtgenote Franciscus Antonius Verbert (18de eeuw) en van het echtpaar Petrus Mertens en Anna Catharina Aerts, weduwe d'Avoine (eerste decennia 19de eeuw). De verwantschap tussen beide koppels is twijfelachtig.
Archiefgeschiedenis: De documenten behoorden vroeger tot het huisarchief "de Cock de Rameyen" (kasteel Rameyen te Gestel (Berlaar) dat op 20 april 1948 geschonken werd door Léopold E. de Cock de Rameyen aan het Rijksarchief Antwerpen.

Archief van de families Cattie, Mertens, Aerts en Verbert, 1714-1821
0,09 str. m. – 13 inv. nrs.
□ Inhoud: Testamenten, nalatenschappen, eigendomstitels e.d. van de families Aerts, Cattie, d'Avoine, Mertens, Verbert -waarvan het onderlinge verband soms twijfelachtig is-.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Y1/009 (VAN HONACKER K., *Het archief van de families Cattie, Mertens, Aerts en Verbert* (Rijksarchief te Antwerpen. Inventarissen 41), Brussel, 2002).

FAMILIES (DE) CROES, DE DECKER, VERBEECK EN VAN AFVIJN
Antwerpen, 1752-1820

Dit bestand is een verzameling van documenten die betrekking hebben op de Antwerpse families (de) Croes, de Decker, Verbeeck en van Afvijn -waarvan het onderling verband niet altijd is aangetoond- die mogelijk in het stedelijk ambachtswezen zijn te situeren maar waarvan men voor de rest niets weet (1752-1820).
Archiefgeschiedenis: Maakte vroeger deel uit van het huisarchief "de Cock de Rameyen" (kasteel van Rameyen te Gestel (Berlaar) dat op 20 april 1948 door Léopold E. de Cock de Rameyen aan het Rijksarchief Antwerpen werd geschonken. Een band met de familie Legrelle is niet gevonden.

Archief van de families (de) Croes, de Decker, Verbeeck en van Afvijn, 1752-1820
0,09 str. m. – 14 inv. nrs.
□ Inhoud: Diverse documenten (voornamelijk testamenten en nalatenschappen) van de families (de) Croes, de Decker, Verbeeck en van Afvijn (1752-1820).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Y1/014 (VAN HONACKER K., *Het archief van de families (de) Croes, de Decker, Verbeeck en van Afvijn* (Rijksarchief te Antwerpen. Inventarissen 42), Brussel, 2002).

FAMILIES DE LANNOY, MELIJN, DE HEUVEL EN MEYERS
Antwerpen, 17de-18de eeuw

De hiernavolgende bescheiden waren vroeger onderdeel van het huisarchief "de Cock de Rameyen".
De band tussen deze families is niet alleen een (bloed)verwantschap maar allen waren ze ook heer van Zwijndrecht.

Jacques de Lannoy (1643-1728), van Rijselse afkomst, huwde de ondernemersdochter Cornelia de Brier en legde zich toe op de kant- en Spanjehandel. In 1700 kocht hij de heerlijkheid Zwijndrecht.
Zijn dochter Anna Maria Josepha trouwde Daniel Gerardo Melijn (1686-1744), die in 1721 geadeld werd en stamde uit een familie van handelaars en grote bouwondernemers. Hun dochter Anna Maria Isabella huwde Ludovicus Balthasar Josephus de Heuvel, heer van Overmere en Uitbergen (1726-1802) die na de dood van zijn vrouw heer van Zwijndrecht werd. Zijn dochter Anna Maria Josepha (1757-1783) huwde Jacobus Petrus Jos. Meyers (1744-1828), een kleinzoon van een naar Rotterdam uitgeweken (kunst)handelaar. Dezes kleinzoon Jacobus Josephus Meyers (1778-1863) erfde het gehele fortuin en ligt aan de basis van het "Archief van de familie Meyers".
Archiefgeschiedenis: Was een onderdeel van het huisarchief "de Cock de Rameyen" (kasteel in Gestel, Berlaar) dat op 20 april 1948 door Léopold E. de Cock de Rameyen aan het Rijksarchief Antwerpen werd geschonken.
Nr. 128 is afkomstig van de Koninklijke Bibliotheek te Brussel, Handschriftenkabinet II 5382.
Elders bewaard archief: In het bestand "Archief van de familie Meyers" worden ook veel documenten over de families Melijn, de Heuvel en Meyers bewaard (16de-19de eeuw). Ook in het bestand "Archief van de familie Henri F.X. Cogels en afstammelingen" zijn vele documenten te vinden van de families de Lannoy, Melijn, de Heuvel en Meyers en van de heerlijkheid Zwijndrecht (1554-19de eeuw). Wij hebben de indruk dat het archief van de familie Meyers -en voorouders- op het einde van de 19de eeuw is verdeeld of verkocht tussen de families Cogels en Legrelle.
In het bestand "Familiearchief Coppens d'Eeckenbrugge" vindt men een aantal documenten over de families de Lannoy en Melijn.
Wat het archief van de heerlijkheid Zwijndrecht betreft is naast het bestand "Archief van de schepenbank en dorpsbestuur van Zwijndrecht" ook veel te vinden op het Stadsarchief Antwerpen in het "Polderarchief" terwijl aldaar in de "Insolvente Boedelskamer" vele handelsdocumenten bewaard worden over de families de Lannoy-de Brier-van den Berghe: nrs. 1272-1428.

Archief van de families de Lannoy, Melijn, de Heuvel en Meyers, 1602-1813
2,10 str. m. – 220 inv. nrs.
□ Inhoud: Persoonlijke, handelsdocumenten en stukken over het beheer van goederen van de families de Lannoy-de Brier (1683-1723), Melijn (1657-18de eeuw), o.a. over bouwwerken aan forten -en andere gebouwen- in en rond Antwerpen (1660-1681), de Heuvel (1744-1801) en Meyers (1714-1813). – Documenten over de heerlijkheid Zwijndrecht (1667-1794) en enkele stukken over

goederen van de families de Lannoy, Melijn en Meyers (1701-1758).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Y1/010 (VAN HONACKER K., *Het archief van de families de Lannoy, Melijn, de Heuvel en Meyers met inbegrip van het archief van de heren van Zwijndrecht* (Rijksarchief te Antwerpen. Inventarissen 32), Brussel, 2002).

FAMILIES HERRY EN DE HAZE

Antwerpen, 18de-19de eeuw

Het betreft hier een verzameling documenten voornamelijk rond de nakomelingen van het echtpaar Anna Jacoba Vander Vorst (+1745) gehuwd met Petrus Mertens, uit een familie van Spanje- en Zuidzeehandelaars en hertrouwd met Alphonsus Herry (+1740) waarvan kinderen schepen en thesaurier van Antwerpen waren. Een familiaal verband tussen sommige naamdragers is niet altijd duidelijk.
Archiefgeschiedenis: Behoorde vroeger tot het huisarchief "de Cock de Rameyen" (kasteel van Rameyen te Gestel (Berlaar) dat op 20 april 1948 door Léopold E. de Cock de Rameyen aan het Rijksarchief Antwerpen werd geschonken. Een link met de familie Legrelle is niet gevonden.
Elders bewaard archief: Zie ook "het archief van de familie van Lancker" met documenten van het echtpaar Jan Baptist van Lancker (1757-1834) en Isabella Herry (1763-1823).

Archief van de families Herry en de Haze, 1640-1835

0,14 str. m. – 17 inv. nrs.
□ Inhoud: Genealogische notities en documenten over de families de Haze en Herry (17de-19de eeuw). – Documenten over de families Herry en Mertens (o.a. over goederen in Limburg) (1727-1810). – Documenten over de fundaties de Haze, Van der Vorst en van Breuseghem-Clement in de Sint-Jacobskerk te Antwerpen (1638-1794). – Diverse documenten (1640-1708).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Y1/011 (VAN HONACKER K., *Het archief van de families Herry en de Haze* (Rijksarchief te Antwerpen. Inventarissen 44), Brussel, 2002).

FAMILIES RUBENS EN VAN PARYS

Antwerpen, 17de-18de eeuw

Het gaat hier vooral om Alexander Josephus Rubens (1670-1752), zoon van Franciscus -raadsheer bij de Raad van Brabant-, heer van Vremdyck en

rentmeester-generaal van de Domeinen te Mechelen, gehuwd in 1705 met Catharina Philippina van Parys. Zij was de kleindochter van Philips van Parys, heer van Merksem en Dambrugge, echtgenoot van Clara Johanna Rubens (dochter van Pieter Paul en tante van Alexander Josephus), rentmeester-generaal van de Staten van Brabant in het kwartier Antwerpen, functie die zijn zoon Jan Baptist (+1707) overnam.
Lit.: DOUXCHAMPS H., *Rubens et ses descendants*, I (Rubens), VI-VII (van Parys).
Archiefgeschiedenis: Maakte vroeger deel uit van het huisarchief "de Cock de Rameyen" (kasteel van Rameyen te Gestel, Berlaar) dat op 20 april 1948 door Léopold E. de Cock de Rameyen werd geschonken aan het Rijksarchief Antwerpen. Een familieband met de familie Legrelle is niet te vinden. Mogelijk werden de hierna beschreven bescheiden in de 19de eeuw als een verzamelaarsobject aangekocht door een lid van de familie Legrelle.

Archief van de families Rubens en van Parys, 1635-18de eeuw
0,52 str. m. – 45 inv. nrs.
□ Inhoud: Genealogische notities over de familie Rubens (18de eeuw). – Briefwisseling, ambtelijke stukken, documenten over het beheer van goederen en nalatenschappen van Franciscus (1647-1678), Alexander Josephus (1647-1734) en van andere leden van de familie Rubens (1635-18de eeuw), van Jacobus (17de eeuw), Philips van Parys (1659-1693) en zijn nakomelingen (1689-1741).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Y1/012 (VAN HONACKER K., *Het archief van de families Rubens en van Parys* (Rijksarchief te Antwerpen. Inventarissen 35), Brussel, 2002).

FAMILIES VAN GRIMBERGHEN, HOELEN EN ALBERT
Antwerpen, 18de-19de eeuw

Het betreft hier een verzameling documenten -waarvan de samenhang niet altijd duidelijk is- van de kinderen van Godefridus Hoelen en Joanna Gielen (afkomstig van Hasselt): Joanna Catharina gehuwd met Franciscus van Grimberghen, koopman en zoon Jean François en Maria Catharina Hoelen gehuwd met Petrus Albert.
Archiefgeschiedenis: Behoorde vroeger tot het huisarchief "de Cock de Rameyen" (kasteel van Rameyen te Gestel (Berlaar) dat op 20 april 1948 door Léopold E. de Cock de Rameyen aan het Rijksarchief werd geschonken. Een link met de familie Legrelle is niet gevonden.

Archief van de families van Grimberghen, Hoelen en Albert, 1710-1840
0,09 str. m. – 14 inv. nrs.
□ Inhoud: Brieven, documenten over nalatenschappen en beheer van goederen en diverse stukken van de families Hoelen, Van Grimberghen en Albert (1710-1840).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Y1/013 (VAN HONACKER K., *Het archief van de families van Grimberghen, Hoelen en Albert* (Rijksarchief te Antwerpen. Inventarissen 43), Brussel, 2002).

FERDINAND BREDAEL EN FAMILIE
Antwerpen, 1913-1974

Ferdinand Bredael, geboren in Antwerpen in 1897 trad in 1919 als "gereedschapsteekenaar" in dienst van "Minverva Motors Limited" in Antwerpen. Deze in 1903 opgerichte vennootschap voor de bouw van auto's, hernam na de oorlog haar werkzaamheden en kende vanaf 1922 een grote bloei. Bredael die in 1924-1925 een studiereis maakte naar de USA werkte tot in 1931 voor het bedrijf en liet een aantal van zijn uitvindingen brevetteren. In 1933 trad hij in dienst van de "SA de Rectification et d'Engrenages Procédés Minverva" in Neuilly-sur-Seine bij Parijs tot in 1957.
Zijn echtgenote legde zich toe op het kweken van klein- en pluimvee en op groenteteelt.
Archiefgeschiedenis: Dit bestand werd op 3 mei 1979 door de Vlaamse vereniging voor Industriële Archeologie geschonken aan het Rijksarchief Gent, die het later overmaakte aan het Rijksarchief Beveren waarna het op 3 september 1990 naar het Rijksarchief Antwerpen werd gebracht. In 2005 werd het overgemaakt aan het Rijksarchief Beveren.
Elders bewaard archief: Zie ook NV Minerva Motors (Personeelsdossiers).

Papieren van de familie Bredael, 1911-1974
3,80 str. m. – 97 inv. nrs.
□ Inhoud: Persoonlijke papieren en briefwisseling van het echtpaar Bredael-Gruyters en kinderen (1938-1970). – Technische aantekeningen voornamelijk i.v.m. autobouw (1919-1931). – Aanvragen voor brevetten, technische studies, tekeningen en documentatie ook voornamelijk in verband met de autobouw (1931-1945) en voedingsautomaten e.d. (1967-1974). – Documentatie over het houden van klein- en pluimvee, groenteteelt e.d. (1936-1938).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Y1/008 (COPPEJANS-DE SMEDT H., *Papieren van de familie Bredael* (Rijksarchief te Antwerpen,

Toegangen in beperkte oplage nr. 5), Brussel, 1993).

PAULO VERBIEST EN DE FAMILIE ULLENS
Antwerpen, 17de-18de eeuw

Paulo Verbiest (+1706) nam aanvankelijk de voorouderlijke zeepziederij over maar legde zich later toe op de Spanjehandel (vooral de Cadizhandel) en het wisselbedrijf. Hij werd in 1693 geadeld. Zijn zus Maria was gehuwd met Jan Baptist Ullens (1627-1668), waarvan de familie vooral actief was in de zijdehandel. De kinderen Ullens werden de erfgenamen van de zeer rijke maar kinderloos overleden Paulo.
Archiefgeschiedenis: Er zijn geen familiebanden gevonden tussen de families Verbiest/Ullens en Legrelle. Mogelijk zijn de hierna beschreven documenten als verzamelaarsobject in de 19de eeuw -samen met de documenten van de familie Knijff, verwant met Verbiest- in het Legrelle-archief beland. Op 20 april 1948 werden zij als onderdeel van het huisarchief "de Cock de Rameyen" (kasteel van Rameyen in Gestel) door Léopold E. de Cock de Rameyen aan het Rijksarchief Antwerpen geschonken.
Elders bewaard archief: In het omvangrijke bestand "Archief van de familie Ullens de Schooten" worden heel wat documenten over de familie Ullens en Verbiest bewaard; zie Overdrachtslijt door F. MAES.

Archief van Paulo Verbiest en de familie Ullens, 1627-1797
0,92 str. m. – 74 inv. nrs.
□ Inhoud: Briefwisseling (persoonlijke, handels-) van Paulo Verbiest en familieleden (o.a. over goederen in Deurne-Borgerhout) (1653-1715/1747). – Ingekomen briefwisseling (1660..1670) en andere documenten over het echtpaar J.B. Ullens-Verbiest en familieleden (1659-1797).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Y1/028 (VAN HONACKER K., *Het archief van Paulo Verbiest en de familie Ullens* (Rijksarchief te Antwerpen. Inventarissen 31), Brussel, 2002).

FAMILIE PIERRE DE CATERS-DE BOSSCHAERT EN KINDEREN
Berchem, 1875-

Pierre Marie Amédée H. baron de Caters, werd geboren te Berchem op 25 december 1875 als zoon van Amédée Pierre Marie van Berthe de Caix de Saint-Aymour en huwde in 1898 Axeline C.E.C. de Bosschaert. Hij overleed in

1944. Hij was een afstammeling van de familie de Caters, die een leidende rol speelde in de Bank C.J.M. De Wolf, later de "Banque de Commerce" en na moeilijkheden in deze bank op het einde van de 19de eeuw hun fortuin hieraan verloren.
Het gaat hier over archief van de rentmeester Aerts.
Archiefgeschiedenis: Op 22 februari 1990 schonk dhr. S. Aerts van Gent deze documenten aan het Rijksarchief Antwerpen.

Archief van de familie Pierre de Caters-de Bosschaert en kinderen, 1920-1986
8,30 str. m
Nog niet toegankelijk gemaakt.
□ Inhoud: Diverse documenten over het beheer van gronden en huizen (o.a. verhuring en onderhoud van huizen -onder meer het huis Kardinaal Mercierlaan 14 te Berchem-, verkoop van bomen e.d.).
► Toegang(en): Leeszaalnr. Y1/029, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar.

FAMILIES DE BIE EN SYMONS
Ekeren, 17de-18de eeuw

De families de Bie en Symons waren gedurende lange tijd via allerlei kinderloze nalatenschappen eigenaar van het speelhof "Muysbroeckhof" in Ekeren, vermoedelijk aan de Muisbroekpolder gelegen in Ekeren-Hoevenen.
Archiefgeschiedenis: Dit bestandje van zeer kleine omvang behoorde vroeger tot het huisarchief "de Cock de Rameyen" (kasteel Rameyen in Gestel (Berlaar) dat op 20 april 1948 door Léopold E. de Cock de Rameyen aan het Rijksarchief Antwerpen werd geschonken. Een link met de familie Legrelle is niet gevonden. Kan mogelijk ook via een aankoop in de 19de eeuw in het archief Legrelle zijn terechtgekomen.

Archief van de families de Bie en Symons, 1663-1779
0,12 str. m. – 27 inv. nrs.
□ Inhoud: Testamenten, boedelbeschrijvingen en andere documenten van de families de Bie en Symons, voornamelijk over het speelhof "Muysbroeckhof" te Ekeren (1663-1779).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Y1/030 (VAN HONACKER K., *Het archief van de families de Bie en Symons* (Rijksarchief te Antwerpen. Inventarissen 36), Brussel, 2002).

"FAMILIEARCHIEF DE COCK DE RAMEYEN"

Gestel, 1515-19de eeuw

Dit huisarchief is gevormd door de tak van familie Legrelle die in de 19de eeuw op het kasteel Rameyen te Gestel (Berlaar) woonde. Gaspar Florent H. Legrelle (1825-1896), die ongehuwd overleed, legateerde het kasteel -en het archief- aan zijn neef Nicolas Joseph Alphonse de Cock. Bij K.B. van 18 mei 1910 mocht deze laatste het bijvoegsel "de Rameyen" aan zijn naam toevoegen. Zijn zoon Léopold Emmanuel J.M.A. de Cock de Rameyen (1872-1957) schonk op 20 april 1948 het volledige archief aan het Rijksarchief te Antwerpen. In 1999-2002 werkte Mevr. Karin Van Honacker aan de inventarisatie van dit huisarchief dat in 27 verschillende -maar soms minuscuul kleine- bestanden en verzamelingen werd gesplitst. De inhoud van het archief wordt vermeld onder elk van deze bestanden:

1. Het archief van Archief van Adriaan Janssens en de familie Legrelle met inbegrip van de archieven van de katoendrukkerij van Dambrugge en de suikerraffinaderij Huysmans & Cie (Rijksarchief te Antwerpen. Inventarissen 28), Brussel, 2001
2. Het archief van de familie Grangé met inbegrip van het archief van drukkerij en boekhandel (Inventarissen 29), 2002
3. Het archief van de familie Knijff met inbegrip van de handelsbriefwisseling van Ferdinando Cazier (Inventarissen 30), 2002
4. Het archief van Paulo Verbiest en de familie Ullens (Inventarissen 31), 2002
5. Het archief van de families de Lannoy, Melijn, de Heuvel en Meyers met inbegrip van het archief van de heren van Zwijndrecht (Inventarissen 32), 2002
6.Het archief van Hieronymus II Verdussen (Inventarissen 33), 2002
7. Het archief van Vincent Basseliers (Inventarissen 34), 2002
8. Het archief van de families Rubens en van Parys (Inventarissen 35), 2002
8. Het archief van de families de Bie en Symons (Inventarissen 36), 2002
9. Het archief van de familie de Bruyn (Inventarissen 37), 2002
10. Het archief van de familie (d')Henssens (Inventarissen 38), 2002
11. Het archief van de families Beeckmans en Begoden (Inventarissen 39), 2002
12. Het archief van de familie Bollen (Inventarissen 40), 2002
13. Het archief van de families Cattie, Mertens, Aerts en Verbert (Inventarissen 41), 2002
14. Het archief van de families (de) Croes, de Decker, Verbeeck en van Afvijn (Inventarissen 42), 2002
15. het archief van de families van Grimberghen, Hoelen, Albert (Inventarissen 43), 2002
16. Het archief van de families Herry en de Haze (Inventarissen 44), 2002

17. Het archief van de familie van Lancker (Inventarissen 45), 2002
18. Het archief van de familie (de) Mangelaer (Inventarissen 46), 2002
19. Het archief van de familie Ottens (Inventarissen 47), 2002
20. Het archief van de families Schouten, Schoutten en van Bree (inventarissen 48), 2002
21. het archief van de familie Schrijvers (Inventarissen 49), 2002
22. Het archief van de familie de Herzelles (Inventarissen 50), 2002
23. Het archief van Whyte/de Vicq(ue)-d'Albyville (Inventarissen 51), 2002
24. Het archief van Charles De Rons (Inventarissen 52), 2002
25. Verzameling genealogische aantekeningen (Inventarissen 53), 2002
26. Archivalia uit de verzameling de Cock de Rameyen (Inventarissen 54), 2002
27. Gedrukte stukken uit de verzameling de Cock de Rameyen (Inventarissen 55), 2002.

Archief van de familie de Cock de Rameyen, 1515-1860
► Toegang(en): Index, gedrukt: Leeszaalnr. Y1/031 (VAN HONACKER K., *Algemeen register op persoons- en plaatsnamen van de bestanden voorheen bekend als "Familiearchief de Cock de Rameyen" (1515-1860)* (Rijksarchief te Antwerpen. Inventarissen 56), Brussel, 2003.
(Dit is een cumulatieve klapper van de inventarissen van alle 27 deelbestanden).

FAMILIE REYNEGOM DE BUZET
Herenthout, 1305-

De familie Reynegom was afkomstig van Holland maar week in het begin van de 17de eeuw uit naar de Zuidelijke Nederlanden. Dieric van Reynegom (1578-1636) huwde Reine Mechelman, vrouwe van Buzet en voegde deze naam toe aan zijn familienaam. Zijn zoon Cornelis (1623-1682) huwde Isabella Maillarts, vrouwe van Herenthout en Herlaar. Sedertdien bleven deze heerlijkheden in bezit van de familie, die tot in de 20ste eeuw op het ouderlijk landgoed verbleven.
Lit.: DE CACAMP F., *Une vieille famille Brabançonne. Les Cogels. Histoire. Généalogie* (Genealogicum belgicum), Brussel, 1959, p. 318-323.
Archiefgeschiedenis: In 1957, 1965 en 1978 schonk Mevr. Madeleine Reynegom, weduwe Charles Cogels (1886-1953) het familiearchief aan het Algemeen Rijksarchief. Bij de eerste overdracht werden de documenten die Herenthout en omgeving betroffen eruit genomen en overgemaakt aan het Rijksarchief Antwerpen. Hierdoor werd het bestand wel wat verminkt want bij de volgende schenkingen werd dit niet gedaan zodat in het bestand "Familie Reynegom de Buzet" bewaard op het Algemeen Rijksarchief te Brussel nog vele documenten

over Herenthout e.o. te vinden zijn. De nrs. 133, 144, 150, 152-153 werden teruggegeven aan het Algemeen Rijksarchief. Nr. 156 komt uit het archief van de Sint-Pieterskerk te Herenthout.
Elders bewaard archief: Op het Algemeen Rijksarchief te Brussel bewaart men het oorspronkelijk bestand "Archief van de familie Reynegom de Buzet" waarin de meeste documenten over de familie Reynegom en aanverwante families te vinden zijn, evenals stukken over Herenthout zoals lenen (1656-1793), rolregisters van de schepenbank (1630-1635, 1660-1666, 1680-1685), register van de schuttersgilde van Sint-Antonius (1770-1812), documenten over de kasteelkapel (15de eeuw-1824). Ook documenten over goederen in Antwerpen, Berchem, Broechem, Kontich, Leest, Merksem, Mortsel, Puurs, Rijmenam, Schoten, Sint-Job-in-'t-Goor, Varendonk, Vorselaar, Wiekevorst en Willebroek vindt men hier. Zie VAN NIEUWENHUYZEN A. en LAURENT R., *Inventaire des archives de la famille van Reynegom de Buzet* (Archives générales du Royaume. Inventaire 258), Brussel, 1995.

Archief van de familie Reynegom de Buzet, 1305-1918
4,80 str. m. – 156 inv. nrs.
□ Inhoud: documenten over de heren van Herenthout: van Herlaar (14de-15de eeuw), van Brimeu (15de-16de eeuw), Sandelin (15de-18de eeuw) en van Reynegom (15de-19de eeuw). – Documenten over de heerlijkheid en het domein: domeinrekeningen (1730...1870), briefwisseling (1800-1867), processen (16de eeuw-1807, o.a. over de watermolen), landboek (eind 17de eeuw), lenen, jacht en visrecht (17de-18de eeuw), lenen en cijnzen (1462-1550). – Documenten van de schepenbank/dorpsbestuur: volkstelling (1694, 1697), lijsten van leden van het dorpsbestuur (1682-1796), belastingen (1594-1788), militaire opeisingen (17de-18de eeuw), beheer van weesgoederen (1581-1738), losse schepen- en notarisakten (1472-1784), keurboek (1581), wijze van procederen voor de schepenbank (17de-18de eeuw), rollen (1568-1570, 1612-1618, 1643-1645, 1650-1654, 1666-1676, 1678-1680), processen (17de-18de eeuw). – Documenten over de Sint-Pieters en Sint-Gummarusparochie (16de-18de eeuw). – Documenten over de heerlijkheid Wiekevorst (1559-1648). – Documenten over het gemeentebestuur: briefwisseling, werken aan de Grote Nete, lijst van de inwoners van Bousbecq (Frankrijk), tijdens WO I ondergebracht in Herenthout (19de eeuw-1918). – Rekening van de rentmeester van Herentals (1551-1552).
Bevat ook de archieven van: Heerlijkheid van Herenthout. – Heerlijkheid van Wiekevorst. – Schepenbank en dorpsbestuur van Herenthout. – Gemeentebestuur van Herenthout. – Sint-Pieterskerk te Herenthout. – Sint-Gummaruskerk te Herenthout.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. Y1/032 (*Beknopte inventa-*

ris van de archieven van de familie van Reynegom de Buzet (Herenthout).

FAMILIE DE BROUWER
Mechelen, 1500-1900

De familie de Brouwer was een vooraanstaande familie in Mechelen in de 18de eeuw. Michiel de Brouwer (1698-1773) was tresorier en rentmeester van Mechelen.
Archiefgeschiedenis: Werd in 1956 verkregen bij de archiefruil met Nederland.

Archief van de familie de Brouwer, 1500-1900
0,48 str. m. – 5 inv. nrs.
Nog niet toegankelijk gemaakt.
□ Inhoud: Diverse documenten over de familie de Brouwer en aanverwante families (16de-19de eeuw).
► Toegang(en): Leeszaalnr. Y1/033, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar.

FAMILIE VAN DEN WIELE
Mechelen, 1500-1900

De familie Van den Wiele was een vooraanstaande familie in Mechelen in de 18de-19de eeuw.
Lit.: INSTALLE H., *Patriciërs en ambachtslui in het Stadsbestuur te Mechelen onder Maria-Theresia*, Mechelen, 1982.
Archiefgeschiedenis: Archief werd op 31 mei 1956 door E.H. Adriaan Goetstouwers (Zundert 1890-Wuustwezel 1969), pastoor te Walem (1935-1958), aan het Rijksarchief Antwerpen overgemaakt via het Algemeen Rijksarchief te Brussel. Op 19 maart 1958 werd nog een dossier over de Emmaushoeve in Mechelen-Pennepoel geschonken, en op 1 augustus 1958 een register over de familie Van den Wiele-Van den Nieuwenhuysen.
In het Archievenoverzicht van 1974 wordt het "Bestand Goetstouwers" genoemd.

Archief van de familie Van den Wiele, 1500-1900
0,85 str. m.
Nog niet toegankelijk gemaakt.
□ Inhoud: Diverse bescheiden over de (overwegend) Mechelse families Van den Wiele, Becx, de Cuyper, della Motte, de Nelis, Dusart, Esschericx, Matthys, Neefs, Raps, Ravestein, Scheppers, Smets, Van den Nieuwenhuysen, Van der Maelen,

Vander Varent, Van Diepenbeeck, Van Haecht, Van Kiel e.a. en over goederen in Antwerpen, Blaasveld, Duffel, Elewijt, Heindonk, Kapelle-op-den-Bos, Kontich, Mechelen, Onze-Lieve-Vrouw-Waver, Rijmenam, Sint-Katelijne-Waver, Waarloos, Walem, Willebroek (polder), Zemst e.a. (16de-19de eeuw).
► Toegang(en): Leeszaalnr. Y1/034, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar.

FAMILIE D'OLMEN DE POEDERLÉ

Mons, 1439-1786

Is een klein deel van het familiearchief, dat bewaard wordt op het Rijksarchief te Mons.
Archiefgeschiedenis: Het betreft de nrs. 988-992 en 1007 van het familiearchief dat op het Rijksarchief in Mons bewaard wordt. Deze documenten die betrekking hadden op Poederlee en Gierle werden op 2 april 1959 van het Rijksarchief van Mons naar het Rijksarchief Antwerpen overgebracht.
Lit.: THIELEMANS M.R., *Inventaire des archives de la famille d'Olmen de Poederlé* (Archives de l'Etat à Mons), Brussel, 1959.
Elders bewaard archief: Het volledige archief wordt bewaard op het Rijksarchief te Mons: hierin vindt men naast persoonlijke documenten over de heren van Poederlee ook een aantal documenten over de heerlijkheid en het domein Poederlee (1431-1906) (nrs. 807-847).

Archief van de familie Olmen de Poederlé (nrs. 988-992, 1007), 1439-1786

0,12 str. m. – 5 inv. nrs.
□ Inhoud: Archief van Poederlee: Schepenprotocollen (1439-1509, 1556-1578 -met lacunes-), - Denombrement (1686). – Oorlogslasten (1690-1694). – Gegevens over de parochie (1786). – Cijnsboek van de heer van Oostmalle in Gierle (1564). – Kleine Tol van de hertogen van Brabant in het Land van Turnhout (met verplicht onderhoud van bruggen in Lille, Zondereigen en Merksplas) (1606).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Y1/036 (THIELEMANS M.R., *Inventaire des archives de la famille d'Olmen de Poederlé* (Archives de l'Etat à Mons), Brussel, 1959).

FAMILIE CHARLES A. DE MONTPELLIER DE VEDRIN-VAN DE WERVE

Pulle, 1600-1900

Charles Alphonse E.A. de Montpellier de Vedrin (Namen 1896- Erpent 1983) huwde Mercédès J. Barbe van de Werve (1907-) en had, samen met zijn schoonbroer Gaëtan van de Werve een deel van het archief van de familie van de Werve verworven.

Lit.: SCHMITZ Y. en BOUSSE A., *Les van de Werve. 800 ans d'histoire*, Brussel, 1988, p. 429. – VANNOPPEN H., *De adellijke familie Gillès de Pélichy te 's-Gravenwezel*, in *De Drie Rozen*, XXXI, 1997, p. 81-94.

Archiefgeschiedenis: Het echtpaar de Montpellier de Vedrin-van de Werve had vermoedelijk na de dood van Louis J.N. van de Werve d'Immerseel in 1943 een deel van het oude van de Werve-archief verkregen. Vermoedelijk via dhr. De Beer, conservator van het Museum Sterckshof in Deurne, belandde het archief in Deurne, evenals een ander deel van hetzelfde archief dat hun (schoon)broer Gaëtan ook aan hetzelfde museum schonk. Bij een reorganisatie van het provinciaal museum Sterckshof werd het met instemming van mevr. Mércèdes van de Werve op 28 mei 1957 overgemaakt aan het Rijksarchief Antwerpen.

Elders bewaard archief: Zie ook het bestand "Gaëtan van de Werve" dat een deel van hetzelfde ouderlijke archief is.

Archief van de familie Charles A. de Montpellier de Vedrin, 1600-1940

1,45 str. m.

Nog niet toegankelijk gemaakt.

□ Inhoud: Diverse bescheiden van de families de Wael, Engelgraeve, Geelhand, Gillès, Lunden, Strypen, Ullens de Schooten, van Pruysen, Vinck (17de-20ste eeuw) en documenten over goederen in Deurne, Kontich (hoeve Roy met molen, Tangenhof), Oosterweel, Ranst, Reet, Schoten, Wilrijk.

Merkwaardige documenten zijn: persoonlijke briefwisseling van de kinderen aan hun moeder Mevr. Gillès-de Pret, reisverhalen van Nederland-Duitsland (1774), van Italië-Duitsland (1804-1807), brieven van missionarissen van Missouri (USA) en Suriname (1817-1842), gericht aan mevr. Gillès, catalogus van de bibliotheek van mevr. Geelhand-de Wael (ca. 1820), schets van de voorgevel van het Lanternhof in Deurne (19de eeuw).

► Toegang(en): Leeszaalnr. Y1/038, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar.

FAMILIE GAETAN VAN DE WERVE D'IMMERSEEL
Pulle, 1600-1940

Gaëtan van de Werve d'Immerseel (Antwerpen 1897-Pulle 1985) was de zoon van Louis J. en van Charlotte de Lannoy. Hij was oorlogsvrijwiliger tijdens WO I en huwde in 1920 Yvonne M.C.Z. Geelhand de la Bistrate (1896-1986). Hij was lange tijd burgemeester van Pulle, waar hij woonde op het kasteel "Crabbelshof".
Lit.: SCHMITZ Y. en BOUSSE A., *Les van de Werve. 800 ans d'histoire*, Brussel, 1988, p. 429. – VANNOPPEN H., *De adellijke familie Gillès de Pélichy te 's-Gravenwezel*, in *De Drie Rozen*, XXXI, 1997, p. 81-94.
Archiefgeschiedenis: Na de dood van zijn vader Louis J.N. in 1943 verwierf hij, samen met zijn zuster Mércèdes, een deel van het van de Werve-archief, dat op het kasteel "Crabbelshof" in Pulle werd bewaard. Vermoedelijk via conservator De Beer van het museum Sterckshof in Deurne kwam het archief daar terecht, samen met het deel dat aan zijn zuster was ten deel gevallen. Bij een reorganisatie van het Provinciaal Museum Sterckshof werd het met toestemming van de oorspronkelijke schenker overgemaakt aan het Rijksarchief Antwerpen.
Elders bewaard archief: zie uiteraard ook het bestand "Archief van de familie Charles A. de Montpellier de Vedrin-van de Werve".

Archief van de familie Gaëtan van de Werve d'Immerseel, 1600-1940
1,01 str. m.
Nog niet toegankelijk gemaakt.
□ Inhoud: Diverse documenten van de families: Gillès (de overgrootmoeder van Gaëtan, 18de-19de eeuw), Bruitsma, de Brouchoven de Bergeyck, de Pret, Engelgrave, Geelhand, Roest d'Alkemade, Ullens de Schooten (grootmoeder van Gaëtan), Van de Werve en documenten over goederen in Wilrijk (Ter Beke) en een aantal documenten over Pulle e.a.
► Toegang(en): Leeszaalnr. Y1/039, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar.

FAMILIE VAN DE WERVE EN VAN SCHILDE
Schilde, 15de eeuw-1923

Het betreft hier een familiearchief van verschillende takken van de familie van de Werve, waarvan de oudste tak vele schepenen van Antwerpen telde en lange tijd -met tussenpozen- in bezit waren van de heerlijkheid Schilde (1559-1643, 1681-1722, 1764-1795). In de 19de eeuw hielden zij zich vooral bezig met het beheer van hun omvangrijk grootgrondbezit in Schilde en omgeving en de laatste mannelijke afstammeling van de oudste tak, Gaston, werd in 1912 gouverneur van de Provincie Antwerpen.
Lit.: SCHMITZ Y. en BOUSSE A., *Les van de Werve. 800 ans d'histoire*, 2 dln., Brussel, 1988.
Archiefgeschiedenis: Na de dood van de weduwe van Gaston baron van de Werve werden de archieven overgebracht naar het Provinciaal Museum Sterckshof te Deurne. Na een reorganisatie van het museum werd het familiearchief van de Werve op 24 januari 1956 overgebracht naar het Rijksarchief Antwerpen, gevolgd door de toezending van achtergebleven documenten tussen 30 april en 3 oktober 1957. Op 19 december 1957 en 30 januari 1958 volgden de politieke papieren van gouverneur Gaston van de Werve en wat documenten van zijn vader Henry (nrs. 1003-1122) die in bruikleen werden afgestaan aan het Rijksarchief.
Vele documenten waren op het einde van de 19de eeuw in opdracht van Henri, baron van Schilde in mooie linnen banden met het wapen van de Werve in goudopdruk ingebonden. Voor het inbinden werd alleen gekeken naar het formaat van de documenten. Bij de inventarisatie heeft men deze banden niet "ontmanteld" zodat het inventarisnummer bijna nooit een materiële eenheid is maar steeds supplementair verwezen wordt naar een band (deel) of doos.
Bij het aanvragen van het gewenste archiefstuk moet men dan ook eerst verwijzen naar de tussen haakjes geplaatste supplementaire aanduiding van (Dl. nr.) of (Doos nr.) en pas in tweede orde het inventarisnummer vermelden.
Elders bewaard archief: Een aantal kaarten die bij het familiearchief hoorden zijn nog bewaard gebleven op het Provinciaal Museum Sterckshof, nu Zilvercentrum.

Archief van de familie van de Werve en van Schilde, 14de eeuw-1923
15,80 str. m. – 1154 inv. nrs.
□ Inhoud: Oude inventarissen en diverse genealogische en heraldische notities (18de-19de eeuw). – Documenten over de (oudste) tak van de familie van de Werve, sedert 1559 (pand)heer van Schilde: Karel Filips (1706-1776), sedert 1768 graaf van Vorselaar, Filips Louis, die de heerlijkheid, vanaf 1723 baronie, Schilde door erfenis verkreeg (16de-18de eeuw) en zijn nakomelingen, bezitters van het domein van Schilde met voor de 19de eeuw vele boekhoudkundige en

genealogische documenten. – Documenten over andere takken van de familie van de Werve (16de-18de eeuw). – Documenten over de families van Berchem, van Etten (16de-18de eeuw), van Cauwenbergh, de Lattre en Cloots, van Hove, heren van Schilde (17de-18de eeuw), de Fraula, de Heuvel, van Schoonhoven, van Zuylen van Nyevelt e.a. (16de-18de eeuw). – Beheer van goederen in Antwerpen, Brecht, Deurne, Edegem, Halle, Lillo, Oelegem, Oostmalle, Ossendrecht, Ruisbroek, Viersel, Wijnegem, Wommelgem, Zuiddorpe (Vremdijk) (Nederland) e.a. (16de-20ste eeuw) en vooral Schilde (16de-20ste eeuw). – Documenten over de heerlijkheid Schilde (1413-18de eeuw). – Cijnshoven van ten Putte en Bredeveld in Schilde (15de-18de eeuw). – Kaarten en Plattegronden van goederen in Antwerpen (o.a. verbouwingswerken aan het Hotel van Schilde op Kipdorp), Brecht, Deurne, Edegem, Oelegem, Schoten, 's-Gravenwezel, Schilde, Wijnegem e.a. – Documenten over de aanleg van de steenweg van Deurne naar Schilde (18de-19de eeuw). – Diverse gedrukte pamfletten, lofdichten, officiële mededelingen e.d. (16de-19de eeuw). – Koninklijk College te Antwerpen (1770-1793). – Diverse (school)notities (18de-19de eeuw). – Documenten over de ondernemingen "Raffinerie Anversoise" (1835-1836) en de Coöperatieve "Het Beste Brood" (1902-1911).
Bevat ook de archieven van: Heerlijkheid Schilde. – Koninklijk College te Antwerpen (1770-1793). – Raffinerie Anversoise (1835-1836). – Coöperatieve "Het Beste Brood" (1902-1911). – Gaston van de Werve, baron van Schilde, gouverneur van de Provincie Antwerpen (politieke documenten, 1893-1923).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Y1/040 (BOUSSE A. en JAMEES A., *Inventaris van het archief van de familie van de Werve en van Schilde*, Brussel, 1975).

FAMILIE ULLENS DE SCHOOTEN
Schoten, 1480-1914

De familie Ullens, die in de 17de-18de eeuw enig fortuin had verzameld als (zijde)handelaar, kwam in Schoten terecht door het huwelijk in 1791 van Frans Jozef Ullens met Maria Theresia Cornelissen, dochter en enig kind van Franciscus, de laatste feodale heer van Schoten en wardijn van de Antwerpse Munt. Frans J. Ullens werd in 1807 "maire" van Schoten. De familie Ullens verkreeg in 1912 de toelating om de toevoeging "de Schooten" bij hun familienaam te plaatsen.
De familie Cornelissen was in de 18de eeuw ook heer van Kortenaken.
Archiefgeschiedenis: Dit zeer omvangrijke archief werd in oktober 1913 door Alphonse Ullens de Schooten, burgemeester van Schoten aan het Rijksarchief Antwerpen geschonken, samen met een groot deel van het gemeentearchief. Het

betrof 410 charters, 89 delen en 61 pakken, die toen op het kasteel van Schoten werden bewaard.
Een aantal documenten werden op 8 augustus 1978 aangekocht van Mgr. Carlo De Clercq te Antwerpen (nrs.17-21 van een onbekende lijst).
Omdat de families Ullens en Cornelissen sedert de 18de eeuw als heer of als burgemeester een grote rol speelden in het gemeentebestuur van Schoten zijn heel wat bescheiden van de schepenbank en van het dorpsbestuur in het familiearchief verzeild.

Archief van de familie Ullens de Schooten te Schoten, 1480-1914
27,50 str. m. – 215 inv. nrs.
□ Inhoud: Diverse documenten over de families Ullens, Cornelissen de Weynsbroeck, Bex, de Roy, Grijsperre, Le Merchier, Le Reverand, Martini, Moens, Osy, Patheet, Peeters, Respani, alias de Respaigne, van den Cruyce, van der Borcht, van Marselaer, Verbiest (voornamelijk 17de-18de/19de eeuw). – Documenten over goederen in Aalst, Antwerpen, Berchem, Bornem, Brasschaat, Edegem, Ekeren, Erps-Kwerps, Halen, Halle, Herenthout, Hingene, Hove, Kallo, Kontich, Kortenaken, Machelen, Merksem, Moerzeke, Mortsel, Ossendrecht, Ranst, Sint-Job-in-'t-Goor, Stabroek, Westmalle, Willebroek, Wuustwezel, Zoersel. – Documenten van de schepenbank en het dorpsbestuur/gemeentebestuur van Schoten. – Documenten over de Munt te Antwerpen. – Kaarten, plannen en plattegronden (17de-19de eeuw). – Documenten van de "Société Saint Jean François Regis" (katholieke organisatie voor de administratieve afhandeling van huwelijken).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. (MAES F., *Overdrachtslijst van het archief van de familie Ullens de Schooten te Schoten*).
► Toegang(en): Leeszaalnr. Y1/041, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar.

FAMILIE POLUS
Tielen, 1780-1951

Ernest Maria P.F. Polus (Tongeren 1862-Tielen 1944) stamde uit een voorname familie van grootgrondbezitters in Tongeren en huwde Regina Leopoldina J.M. van der Gracht de Rommerswael (Antwerpen 1863-Tielen 1938), enige erfgename van het kasteel Tielenhof en afstammelinge van de laatste heren van Tielen.
Lit.: KOYEN A., *Tielen mijne vriend*, Kasterlee, 1980, p. 72-74.
Archiefgeschiedenis: Deze documenten werden op 20 september 2000 door het Algemeen Rijksarchief te Brussel overgemaakt aan het Rijksarchief en zijn

vermoedelijk afkomstig van het kasteel van Tielen of van E.H. Albert Polus (1898-), onderpastoor in Tielen en zoon van Ernest.
Elders bewaard archief: Op het Stadsarchief te Tongeren bewaart men heel wat documenten over de familie Polus: KOYEN A., *Inventaris van het fonds "Polus" neergelegd in het Stadsarchief van Tongeren*, Tongeren, 1988.

Archief van de familie Polus te Tielen, 1780-1951
0,15 str. m. – 7 inv. nrs.
□ Inhoud: Leggers van goederen -met opgave van de pachtgelden- in Tielen, Gierle, Antwerpen en Zuid-Limburg (1859-1951) en losse pachtcontracten van goederen van de familie van der Gracht de Rommerswael in Tielen (1845-1881).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. Y1/042 (HOUTMAN E., *Archief van de familie Polus te Tielen*).

FAMILIE DE FIERLANT
Turnhout, 16de-19de eeuw

Philippe Ignace de Fierlant, heer van Bodegem en Esscheloo, schepen van Brussel, raadsheer bij de Raad van Brabant, gehuwd met Marie-Anne Vecquemans. Zijn zoon Guillaume Antoine Nicolas (+1773) volgde zijn schoonvader Van den Broeck op als hoofdschout van het Land van Turnhout en was de vader van o.a. Goswinus de Fierlant, voorzitter van de Grote Raad van Mechelen, Raadsheer bij de Geheime Raad en van Jean Charles de Fierlant, hoofdschout van het Land van Turnhout, die in 1761 met Maria Anna Sanen van Geel huwde.
Archiefgeschiedenis: Het archief werd in 1946 door het Algemeen Rijksarchief bij het antiquariaat L. Chevalier te Brussel aangekocht. Het werd na inventarisatie door Mevr. E. Lejour in 1958 overgemaakt aan het Rijksarchief Antwerpen. Alleen het nr. 63 (twee kaarten over Lillo) bleef bewaard op het Algemeen Rijksarchief (*Kaarten en Plattegronden in handschrift* , nrs. 7006-7007).

Archief van de familie de Fierlant, 1356-1883
1,65 str. m. – 68 inv. nrs.
□ Inhoud: Slechts enkele documenten (processtukken en afrekeningen) betreffen de familie de Fierlant: Philippe Ignace (1697-1768), Guillaume Antoine (1734-1781) en Charles (1766-1783). – Documenten over de families Claessens (Turnhout), Cleymans, Cuyermans, de Vaddere, du Bois, Jacobs (Brussel), Pansius, Sanen (Geel), Schalck, Sophie, Van den Corput, Van Dorne, van Trier, Vinken (Feteringen, Nederland) (17de-18de eeuw). – Beheer van goederen in

Arendonk, Brussel, Drogenbos, Halle (Brabant), Heffen, Koekelberg, Leest, Lillo -met kaarten-, Mechelen, Merksplas, Sint-Martens-Bodegem, Turnhout (17de-19de eeuw). – Diverse documenten (17de-19de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Y1/043.1 (LEJOUR E., *Analytische inventaris van de archieven van de familie de Fierlant* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage nr. 6), Brussel, 1993 (inventaris opgemaakt omstreeks 1950).
─ Index in handschrift: Leeszaalnr. Y1/043.2 (LEJOUR E., *Klapper op de inventaris van de archieven van de familie de Fierlant* (op steekkaarten, alfabetisch per familienaam).

FAMILIE DE BORREKENS-VAN DE WERVE

Vorselaar, 14de eeuw-1940

Edouard de Borrekens (1874-1935), zoon van Constantin en van Raphaële van Ertborn huwde Marie Louise van de Werve (de Vorselaer), dochter van Louise Bosschaert en kleindochter van Eulalie Du Bois.
Archiefgeschiedenis: Op het kasteel van Vorselaar werd een vrij belangrijk familiearchief bewaard, dat de familie op 1 juli 2003 afstond aan het Rijksarchief. Door spijtige omstandigheden is echter de helft van dit bestand "zoek" geraakt voor de overbrenging naar het Rijksarchief.

Archief van de familie de Borrekens-van de Werve, 14de eeuw-1945

3,50 str. m.
Nog niet toegankelijk gemaakt.
□ Inhoud: Allerlei bescheiden over de families Bosschaert, de Gruben, della Faille (de Nevele), Du Bois, Goubau, Tholinckx, van de Werve (de Vorselaer), van Ertborn e.a. (17de-19de eeuw), documenten over goederen in Aartselaar, Antwerpen, Bachte-Maria-Leerne, Ekeren, Hoboken ('sHeerenlandenpolder), Lillo, Nevele, Oorderen, Rumst, Sint-Martens-Leerne, Vorselaar, Wilmarsdonk, Wilrijk, Woensdrecht, Zandvliet e.a. (18de-20ste eeuw), genealogische notities met losse documenten o.a. over de families van Gindertaelen, van Marselaer (14de-19de eeuw), adelspatenten, benoemingsbrieven (17de-19de eeuw), figuratieve kaarten (18de-19de eeuw).
─ Overdrachtslijst in typeschrift: Leeszaalnr. (HOUTMAN E., *Overdrachtslijst van het archief van de familie de Borrekens-van de Werve op het kasteel van Vorselaar*)(lijst van het volledige bestand voor de "sinistratie").
► Toegang(en): Leeszaalnr. Y1/044, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar.

FAMILIE DE MEESTER DE RAVESTEIN
Zandhoven, 1615-1861

Zie "Archief van de familie Meyers", waarin het bestand "de Meester de Ravestein" werd opgenomen.

B. PERSONEN

IGNACE WHYTE, ALIAS BARON IGNACIO DE VICQ(UE), ALIAS MARKIES D'ALBYVILLE

1646-1688

Ignace Whyte was afkomstig van een Ierse familie die in dienst was getreden van de Spaanse koning. In 1668 was hij cavaleriekapitein in Spaanse dienst en had zich in 1656-1661 in Londen onderscheiden als Spaans onderhandelaar o.a. voor het vrijkrijgen van Spaanse militairen. Bepaalde bronnen identificeren hem met de markies d'Albyville die in 1687-1688 als bijzonder gezant van de (katholieke) Engelse koning Jacobus II de intenties van Willem III, stadhouder van de Nederlanden moest peilen.
Archiefgeschiedenis: Maakte vroeger deel uit van het huisarchief "de Cock de Rameyen" (kasteel van Rameyen te Gestel (Berlaar) dat Léopold E. de Cock de Rameyen op 20 april 1948 aan het Rijksarchief Antwerpen schonk. Vermoedelijk is het op een veiling in de 19de eeuw aangekocht.
Elders bewaard archief: Op het Algemeen Rijksarchief te Brussel wordt in "Archieven van families en particulieren, sub Logelain" de papieren van de schilder Henri Logelain (1889-1968) bewaard. Het betreft hier ook briefwisseling, ambtelijke stukken e.d. van Ignace Whyte zowel voor de Londense periode als voor het verblijf van dezelfde (?) persoon in Den Haag. De oorsprong van beide "verzamelingen" zou dus dezelfde kunnen zijn.

Archief van Ignace Whyte alias baron Ignacio de Vicq(ue), alias markies d'Albyville, 1646-1688

0,12 str. m. - 15 inv. nrs.
□ Inhoud: Briefwisseling -deels in cijferschrift- aan Whyte (1646-1672) en aan d'Albyville (1687-1688).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Y21/004 (VAN HONACKER K., *Het archief van Whyte/de Vicq(ue) - d'Albyville* (Rijksarchief te Antwerpen. Inventarissen 51), Brussel, 2002).

EDOUARD BERNAYS, ADVOKAAT TE ANTWERPEN
Antwerpen, 1874-1940

Edouard Bernays werd geboren in 1874 als zoon van Guillaume (Koblenz 1848-Brussel 1882), die in Brussel werd vermoord -het geruchtmakende proces Peltzer- en Julie Pecher (1851-1928), die later hertrouwde met de liberale politicus Frédéric Delvaux (1834-1916). Hij werd advokaat en huwde achtereenvolgens met Madeleine Elsen -een dochter van een rijke zakenman-, Julie Piret en met Germaine de Gottal. In 1933 werd hij in de adelstand verheven.
Archiefgeschiedenis: Deze documenten kwamen terecht op het Provinciaal Museum Sterckshof waar ze bij een reorganisatie op 19 december 1957 aan het Rijksarchief werden overgemaakt.

Archief van Edouard Bernays, advokaat te Antwerpen, 1919-1937
0,13 str. m.
Nog niet toegankelijk gemaakt.
□ Inhoud: Diverse persoonlijke papieren en foto's, facturen en een omvangrijk dossier over de nalatenschap de Gottal en een betwisting over een verkaveling in Borgerhout-Gitschotellei (1919-1925).
► Toegang(en): Leeszaalnr. Y22/001, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar

GASTON VAN DE WERVE, BARON VAN SCHILDE, GOUVERNEUR VAN DE PROVINCIE ANTWERPEN
Antwerpen, 1867-1923

Emmanuel M. Richard J.H. Gaston van de Werve was het enige kind van Henri en van de Parijse aristocrate Marie Octavie de Béthisy -die in 1877 scheidden-. Hij liep college bij de paters jezuïeten in Antwerpen en volgde daarna universitaire cursussen in Parijs. In 1890 huwde hij Françoise C. Th. de la Boëssière-Thiennes en werd in 1893 provincieraadslid voor het kanton Zandhoven. In de provincieraad was hij zeer actief en werd in 1912 gouverneur van de provincie tot hij plots overleed op 18 augustus 1923. Tijdens WO I zette hij zich actief in voor het lenigen van de sociale noden van de burgerbevolking en van militairen.
Lit.: SCHMITZ Y. en BOUSSE A., *Les van de Werve. 800 ans d'histoire*, I, Brussel, 1988, p. 229-232. – VANTHIENEN A., *Gaston van de Werve et de Schilde, 1867-1923, aristocraat in een overgangstijdperk naar meer democratie* (onuitgegeven licentiaatsverhandeling), Leuven (KUL), 2000.
Archiefgeschiedenis: De hierna vermelde documenten hoorden niet tot de

schenking in 1956-1957 van het familiearchief van de Werve en van Schilde door het Provinciaal Museum Sterckshof maar werden op 19 december 1957 en 30 januari 1958 door hetzelfde Museum in bruikleen afgestaan aan het Rijksarchief Antwerpen.
Elders bewaard archief: Zie "Archief van de familie van de Werve en van Schilde" nrs. 385-405.

Archief van Gaston van de Werve, baron van Schilde, gouverneur van de Provincie Antwerpen, 1893-1923
Onderdeel van: Archief van de familie van de Werve.., nrs. 1003-1122.
120 inv. nrs.
□ Inhoud: Briefwisseling als provincieraadslid (1893-1912) en als gouverneur (1912-1923). – Diverse documenten over sociale hulporganisaties voor de burgerbevolking en militairen tijdens WO I (1914-1919). – Hulp aan vele tientallen door het oorlogsgeweld geteisterde kerken (1914-1919).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Y21/002 (BOUSSE A. en JAMEES A., *Inventaris van het archief van de familie van de Werve en van Schilde*, Brussel, 1975, p. 78-82).

HIERONYMUS II VERDUSSEN
Antwerpen, 1583-1653

Hiernoymus II Verdussen was eerst vennoot van zijn vader en werd in 1623 zelfstandig drukker in Antwerpen. Via zijn schoonvader werd hij in 1627 particulier muntmeester en later generaal muntmeester extraordinaris, in welke functie hij omstreeks 1648 meewerkte aan onderhandelingen over wisselkoersen met de Staten-Generaal van de Republiek.
Archiefgeschiedenis: Was onderdeel van het huisarchief "de Cock de Rameyen" dat op 20 april 1948 door Léopold E. de Cock de Rameyen werd geschonken aan het Rijksarchief Antwerpen. Familiebanden met de familie Legrelle zijn niet gevonden maar mogelijk zijn deze documenten als verzamelaarsobject in de 19de eeuw verkregen door een Legrelle.

Archief van Hieronymus II Verdussen, 1629-1681
0,11 str. m. – 18 inv. nrs.
□ Inhoud: documenten i.v.m. de functie van munstmeester (o.a. over de onderhandelingen in 1648 met de Republiek over de wisselkoersen, 1629-1649). – Enkele losse documenten over zijn bezigheid als drukker en boekverkoper (1645-1681).

► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Y22/002 (VAN HONACKER K., *Het archief van Hieronymus II Verdussen* (Rijksarchief te Antwerpen. Inventarissen 33), Brussel, 2002).

JORIS DIELS, TONEELREGISSEUR EN -DIRECTEUR

Antwerpen, 1903-1992

Joris Diels, geboren in Antwerpen in 1903, kreeg een opleiding als onderwijzer maar voelde zich sterk aangetrokken tot het toneel. Hij werd theaterrecensent en in 1925 regisseur bij de Koninklijke Vlaamse Schouwburg in Antwerpen waar hij in 1935 directeur werd, wat hij met een intermezzo in 1938-1939 bleef tot het einde van W.O. II. Tijdens de oorlog uitte hij zich als Vlaams-nationalist en Duitsgezind wat hem in 1947 een veroordeling bij verstek door de Krijgsraad kostte. Ondertussen was hij uitgeweken naar Nederland waar hij verder op het toneelvlak actief was. Hij overleed in Scheveningen in 1992.
Lit.: PEETERS F., *Diels, Joris*, in *Nieuwe Encyclopedie van de Vlaamse Beweging*, Tielt, 1998, p. 936-937.
Archiefgeschiedenis: Op 13 maart 1951 door het Krijgsauditoriaat van Antwerpen aan het Rijksarchief overgemaakt.

Archief van Joris Diels, toneelregisseur en -directeur, 1939-1944
0,40 str. m. – 10 inv. nrs.
□ Inhoud: Briefwisseling, voordrachten, propaganda (1939-1944).
► Toegang(en): Overdrachtslijst in handschrift: Leeszaalnr. Y22/003 (*Inschrijving in het aanwinstenregister*).

LOUIS FRANCK

Antwerpen, 1868-1937

L. Franck was advokaat en liberaal voksvertegenwoordiger (1906-1926), schepen van de stad Antwerpen (1916-1918), minister (1918-1924) en gouverneur van de Nationale Bank (1926-1937).
Lit.: BUYSSE A., *Louis Franck. Levensbericht. Redevoeringen, studiën en schetsen*. – BEYERS-BELL J., *Franck, Louis*, in *Encyclopedie van de Vlaamse Beweging*, 1, Tielt-Utrecht, 1973, p.523-524.
Archiefgeschiedenis: In 1990 overgebracht van het rijksarchief te Beveren.

Archief van Louis Franck, 1915-1918

0,10 str. m. – 1 inv. nr.
Nog niet toegankelijk gemaakt.
□ Inhoud: Krantenknipsels en notities over diverse onderwerpen (1917-1918). – Briefwisseling, vooral als schepen van Schone Kunsten van Antwerpen (1915-1917).
► Toegang(en): Leeszaalnr. Y21/001, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar.

VINCENT BASSELIERS, BANKIER EN HANDELAAR
Antwerpen, 1669-1709

Vincent Basseliers huwde in 1672 met de ondernemersdochter Agnes vanden Berghe en werd zo later schoonbroer van J. de Lannoy (zie "archief van de families de Lannoy, Melijn, de Heuvel en Meyers"). Hij was bankier en dreef handel in stoffen en waagde zich op het einde van de 17de eeuw ook aan de Oost-Indiëhandel. In 1709 werd hij insolvent verklaard.
Archiefgeschiedenis: De hierna beschreven documenten waren een onderdeel van het huisarchief "de Cock de Rameyen" (kasteel Rameyen te Gestel, Berlaar) dat Léopold E. de Cock de Rameyen op 20 april 1948 schonk aan het Rijksarchief Antwerpen.
Vermoedelijk vormden ze één geheel met het "archief van de families de Lannoy, Melijn, de Heuvel en Meyers" en werden mogelijk door aankoop in de 19de eeuw verkregen door een familielid Legrelle.

Archief van Vincent Basseliers, bankier en handelaar, 1669-1709
0,33 str. m. – 47 inv. nrs.
□ Inhoud: Persoonlijke en handelsbriefwisseling en documenten over beheer van goederen (1669-1708).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Y22/004 (VAN HONACKER K., *Het archief van Vincent Basseliers* (Rijksarchief te Antwerpen. Inventarissen 34), Brussel, 2002).

CHARLES DE RONS, PLEITBEZORGER
Brussel, 1797-1835

Charles De Rons was als pleitbezorger ("avoué") verbonden aan de Rechtbank van Eerste Aanleg te Brussel. Zijn vader Jan Baptist De Rons was eveneens advokaat en had voorname Antwerpse families onder zijn cliënteel (o.a. graaf de Proli).
Archiefgeschiedenis: Maakte vroeger deel uit van het huisarchief "de Cock de

Rameyen" (kasteel van Rameyen te Gestel (Berlaar) dat op 20 april 1948 door Léopold E. de Cock de Rameyen geschonken werd aan het Rijksarchief Antwerpen.

Archief van Charles De Rons, pleitbezorger, 1797-1835
0,42 str. m. – 35 inv. nrs.
□ Inhoud: Procesdossiers en bijhorende documenten (1797-1835). – Verkoopakten van goederen van vader Jan Baptist De Rons (1767/1791).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Y22/005 (VAN HONACKER K., *Het archief van Charles De Rons* (Rijksarchief te Antwerpen. Inventarissen 52), Brussel, 2002).

CHARLES IGNACE J. RIDDER LAGASSE DE LOCHT
Brussel, 1874-1908

Charles Ignace Joseph Lagasse werd geboren in Nijvel in 1845 als zoon van Hyppolite Alexandre, leraar aan de Normaalschool, werd ingenieur (Gent, 1868) en ambtenaar bij het Ministerie van Openbare Werken waar hij directeur-generaal en later secretaris-generaal werd (1910-1913). Hij was tevens voorzitter van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen, van het Koninklijk Muziekconservatorium van Brussel, van de ingenieursvereniging van Gent en ondervoorzitter van de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen. Hij had goede contacten met koning Leopold II en hield zich persoonlijk bezig met de restauratie van het kasteel van Laken, met de inrichting van de kastelen van Tervuren en Ardenne, met de koninklijke villa in Oostende. Ook volgde hij het project van de rechttrekking van de kaaien van Antwerpen (in de jaren 80).
Bij K.B. van 18 februari 1912 mocht hij de naam van zijn echtgenote "de Locht" aan zijn familienaam toevoegen en werd op 6 februari 1924 in de adelstand verheven met de titel van ridder, erfelijk langs de oudste mannelijke afstamming. Hij was ook christelijk geïnspireerd en een sociaal geëngageerd man die een goede vriend was van de Antwerpenaar Frédéric Belpaire. Hij overleed te Elsene op 19 maart 1937.
Lit.: CAPUS R. en LAVALLEYE J., *Lagasse de Locht Ch.*, in *Biographie Nationale*, XXXIII, Brussel, 1966, kol. 429-431.
Archiefgeschiedenis: Wij hebben niet kunnen vaststellen hoe dit bestand op het Rijksarchief Antwerpen is terechtgekomen.
Elders bewaard archief: De familie Lagasse de Locht in Tervuren bewaart een aantal documenten van Charles. Een deel ervan dat betrekking heeft op werken aan de koninklijke villa in Oostende en aan het kasteel van Laken zijn gefilmd (zie

Algemeen Rijksarchief, Microfilm nr. 938).

Archief van Charles Ignace J. ridder Lagasse de Locht, ingenieur, 1874-1908
0,25 str. m.
Nog niet toegankelijk gemaakt.
□ Inhoud: Voornamelijk persoonlijke en ambtelijke briefwisseling (1874-1908).
► Toegang(en): Leeszaalnr. Y22/006, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar

PAUL J.M. DE ROYE DE WICHEN, PROVINCIAAL INSPECTEUR VAN BUURTWEGEN

Meerhout, 1890-1915

Paul Jean Martin de Roye de Wichen (Sint-Joost-ten-Node 6 januari 1850-Meerhout, 18 januari 1918) was de zoon van Gustave J.B. (1801-1856) en van Maria M.E. Storms (1820-1898) en gehuwd met Léontine G.M.L. de Menten de Horne.
Archiefgeschiedenis: Deze documenten werden door Mevr. Londot-Menton te Vorst, een achternicht van Paul de Roye, op 26 september 1972 overgemaakt aan het Algemeen Rijksarchief te Brussel, die ze doorzond naar het Rijksarchief Antwerpen.
Elders bewaard archief: documenten van zijn ouders zijn bewaard in het familiearchief de Menten de Horne nrs. 775-803.

Archief van Paul J.M. de Roye de Wichen te Meerhout, 1890-1915
2,30 str. m.
Nog niet toegankelijk gemaakt
□ Inhoud: Voornamelijk briefwisseling over het onderhoud van wegen in Meerhout, Balen, Geel en Mol (ca. 1890-1915).
► Toegang(en): Leeszaalnr. Y22/007, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar

LOUIS KIEBOOMS, POLITICUS

Wilrijk, 1903-1992

Louis Kiebooms was een Vlaamsgezinde advokaat en hoofdredacteur van de "Gazet van Antwerpen" (1937-1947) en verbleef tijdens de Tweede Wereldoorlog als politiek gevangene in een Duits concentratiekamp. Na de oorlog zette hij zich

ten volle in voor een mildering van de soms blinde repressiepolitiek en verdedigde hij vele "incivieken". Ook als volksvertegenwoordiger (1946-1968) en burgemeester van Wilrijk (1947-1952, 1959-1976) verdedigde hij fel de amnestie.
Lit.: HEYLEN G. en HEYLEN-KIEBOOMS B., *Louis Kiebooms. Christen-democratisch journalist en politicus*, Kapellen, 1995.
Archiefgeschiedenis: Deze documenten werden op 11 september 1967 door L. Kiebooms overgemaakt aan het Rijksarchief en in 2005 overgebracht naar het Rijksarchief te Beveren.
Elders bewaard archief: Het grootste deel van zijn "politiek" archief berust op het Kadoc in Leuven.

Archief van Louis Kiebooms, politicus, 1928-1960
7,00 str. m.
□ Inhoud: Procesdossiers (1928-1960, alfabetisch genummerd op naam van de verdedigde partij, nrs. 1-1650). – Politieke briefwisseling (1946-1960, genummerd 1651-1700 en onderverdeeld in volgende onderwerpen: algemeen; epuratie (eerherstel); politieke gevangenen, weerstander, burgerlijke oorlogsslachtoffers en weggevoerden; oorlogsschade; tussenkomsten of voorspraak voor vacante betrekkingen; (burgerlijke en militaire) pensioenen, frontstrepen, invaliditeit; militie; operatie Gutt; paspoorten, veblijfsvergunninngen, uitwijzingen; toelagen, kredieten en eretekens; vergunningen; gedetineerden (voor 1952); gedetineerden en vrijgelatenen (1952); allerlei.
► Toegang(en): Inventaris op computer: Leeszaalnr. Y21/003 (CEURVELS G. en DE LIILE G., *Inventaris van het archief van Louis Kiebooms, 1928-1960, 2003* (in digitale vorm, alfabetisch op naam van de partijen, jaartal(len) en onderwerp van geschil).
Niet raadpleegbaar zonder biezondere toelating.

C. HUIZEN

FAMILIE DE MENTEN DE HORNE EN VOOROUDERS (HUISARCHIEF)

Meerhout, 15de-19de eeuw

Het betreft hier een huisarchief waarin alleen documenten te vinden zijn van de voorouders van de schenker ridder Adelin de Menten de Horne, die bijna allemaal te situeren zijn in de streek van Meerhout-Geel. In chronologisch oplopende lijn gaat het om de families de Roye de Wichen, Ooms, Belmans (generatielang notaris, secretaris van Meerhout e.a.), Van Cauwegom (in 1662 geadeld, drossaard van Geel, rentmeester van het Land van Geel en van de familie de Merode) en Truyens (stadhouders van lenen in Herselt, Westerlo) e.a.
Archiefgeschiedenis: In maart 1950 werd het archief van het kasteel van Meerhout -met uitzondering van alle documenten die op de familie de Menten de Horne betrekking hadden- door ridder Adelin de Menten de Horne (laatste mannelijke afstammeling van deze familie) aan het Rijksarchief Antwerpen geschonken. Nr. 919 is afkomstig van de pastorie van Webbekom en werd op 8 januari 1964 overgemaakt aan het Rijksarchief Antwerpen en werd -ten onrechte- als nr. 919 in het hier besproken bestand gevoegd.
Elders bewaard archief: Zie "Archief van de Heren van Niel" met documenten over de aanverwante families Wirix en van Cauwegom.

Archief van de familie de Menten de Horne (Huisarchief), 1450-1879

11,96 str. m. – 1503 inv. nrs.
□ Inhoud: documenten over de families van Cauwegom (Geel e.o.), Truyens, Belmans, Ooms (17de-18de eeuw) en in mindere mate van aanverwante families Blereau, de Menten de Horne, de Roye de Wichen, Montens, Pieck, van Tongerlo, van Wesel e.a. – Documenten over de leen- en cijnshoven van Hadschot (Boxhof), Malois (Geel), Gelinden, Winkelom (Geel), 's-Hertogenland (Mol) en over de heerlijkheden Gestel (Meerhout), Oosterwijk-Houtvenne, Westmeerbeek. – Procesdossiers (17de-18de eeuw). – Testamenten (16de-18de eeuw). – Costuimen van Geel en Lier. – Rekeningen van het Land van Geel (1718...1730). – Klavecimbelpartituren (18de eeuw).
Bevat ook de archieven van: Vrijheid en Land van Geel. – Heerlijkheid Meerhout-Gestel. – Heerlijkheid Oosterwijk-Houtvenne, heerlijkheid Westmeerbeek. – Leenhof van Hadschot (Boxhof). – Leen- en cijnshoven van Malois (Geel), van Winkelom (Geel), van Gelinden, van 's-Hertogenland (Mol).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Y1/035 (BOUMANS R. en

BOUSSE A. *Inventaris van het archief geschonken door de familie de Menten de Horne*, Brussel, 1973).

HEREN VAN NIEL
Niel, 1200-19de eeuw

Achtereenvolgende heren van Niel waren: Embert de Hornes (1652-1703), heer van Geldorp, gehuwd met Cornelia Isabella Manriquez de Lara, Robert Jan J. O'Donnoghue de Glanfleske, raadpensionaris van Brugge (1717-1798), Jozef Th. de Richterich (+1762), Jan Marie Jozef Wirix de Kessel (1759-1843).
Lit.: DE GROODT R., *Geschiedkundige Bijdragen betreffende de Gemeente Niel (aan Rupel)*, in *De Schakel*, 1954, p. 62-77. – DE RAADT J. Th., *De heerlijkheden van het Land van Mechelen. Niel en zijne heeren*, Gent, 1889, p. 63-98. – VERHEYDEN J., *Het Hof van Marselaer te Malderen in de 17de eeuw*, Londerzeel (Geschied- en Heemkundige Kring), 2003.
Archiefgeschiedenis: Het archief werd vermoedelijk ontdekt bij de verkoop van het kasteel door de familie de Buisseret-de Roye de Wichen in 1931 aan de zusters Annunciaten, die er een bejaardentehuis en een ziekenhuis in onderbrachten.
Het archief had beter "Archief van het kasteel van Niel" geheten.
Elders bewaard archief: In de Verzameling "Familiepapieren Varia" - de Richterich de Niel (adelbrief, 1823).

Archief van de Heren van Niel, 1326-19de eeuw
3,20 str. m. – 67 inv. nrs.
□ Inhoud: Processtukken, rekeningen, genealogische en andere documenten van de families de Hornes, Manriquez de Lara, O'Donnoghue de Glanfleske, Wirix de Kessel (en de Tercam) (16de-19de eeuw). – Documenten over Aimé J. Wirix de Kessel (1759-1843), commissaris voor het beheer van de goederen van de afgeschafte kloosters (Religiekas) (1783-1784). – Documenten van aanverwante families, o.a. Costermans, de Clerck, de Kintschot, de Mentock, Despommeraulx, Domis, Papejans (de Morchoven), Peeters, Stappart, van Reynegom (de Buzet), van Asbroek, van Buyten, Van Cauwegom, Verelst (rentmeesters te Breda), Waersegger e.a. – Documenten over de polders van Niel (1614-1893) en het visrecht in de Rupel (1326-1795). – Cijnsboeken van Niel (1626-1777). – Manuaal van Aimé Ignace de Coriache, raadsheer aan de Grote Raad van Mechelen (1720..1820), - Beheer van goederen in Breda (en omgeving), Eppegem, Etten (Nederland), Geel (leenhoven Winkelom, Hadschots alias Boxhof, van der Brugghen), Lier, Mechelen, Meerhout, Oevel, Piétrain, Ranst, Zandhoven. – Polders aan de Noordzee, o.a. de Godefriduspolder in Westkapelle. – Cartarium

(1431-1693). – Thesisverdedigingen (Leuven, 18de eeuw). – Kaarten en plattegronden van gronden in Aarschot, Berlaar, Eppegem, Etten (Nederland), Holsbeek, Kessel, Kortrijk-Dutsel, Lier, Niel, Sint-Pieters-Rode, Vilvoorde, Winksele, Zandhoven,
Bevat ook de archieven van: Klooster van de zusters Maricollen te Mechelen (1687-1688). – De heerlijkheid Niel.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Y1/037 (ROLLAND P., *Familiearchief der Heren van Niel* (Rijksarchief te Antwerpen, Toegangen in beperkte oplage nr. 8), Brussel, 1993).

Archief van de Heren van Niel 2, 1530-1801
Onderdeel van: Archief van de schepenbank en dorpsbestuur Niel, 60-67.
8 inv. nrs.
□ Inhoud: Manualen van de heren (1666-1801). – Cijnzen e.d. (1530-1796).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D093 (*Inventaris van het archief van de gemeente Niel*).

Deel drie

Verzamelingen

I. VERZAMELINGEN DOOR DERDEN AANGELEGD

ARCHIVALIA UIT DE VERZAMELING DE COCK DE RAMEYEN
1515-1860

Hier werden alle archiefstukken in ondergebracht die niet konden geplaatst worden in het hoofdbestand "Janssens en Legrelle" of in de 25 andere gevormde bestanden en verzamelingen.
Archiefgeschiedenis: De hierna vermelde documenten zaten vroeger in het huisarchief "de Cock de Rameyen" (kasteel van Rameyen te Gestel (Berlaar) dat op 20 april 1948 door Léopold E. de Cock de Rameyen aan het Rijksarchief Antwerpen werd geschonken.

Archivalia uit de verzameling de Cock de Rameyen, 1515-1860
1,15 str. m. – 282 inv. nrs.
□ Inhoud: Genealogische aantekeningen (17de-19de eeuw). – Diverse documenten van zeer verscheiden aard die of per familie of per thema (briefwisseling, fundaties en beurzen, religieuze aangelegenheden e.d.) werden geordend (1515-1860).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Z0/001 (VAN HONACKER K., *Archivalia uit de verzameling de Cock de Rameyen* (Rijksarchief te Antwerpen. Inventarissen 54), Brussel, 2002).

OVERLIJDENSBERICHTEN VAN MILITAIREN VAN HET FRANS LEGER AFKOMSTIG UIT HET DEPARTEMENT VAN DE TWEE NETEN
1798-1817

Verzameling van overlijdensberichten van militairen, afkomstig van het departement van de Twee Neten of waarvan men dacht dat ze van daar geboortig waren, afgeleverd door ambtenaren van militaire hospitalen. Vermoedelijk zijn dit o.a. attesten die om één of andere reden niet naar de woon-/geboorteplaatsen zijn gestuurd -mogelijk ook omdat de schrijfwijze van die plaatsnamen een identificatie vrijwel onmogelijk maakte of dubbels van verklaringen. Een klein onderzoek in gemeentearchieven leerde ons dat slechts iets meer dan 50% van alle werkelijke overlijdens van dienstplichtigen in dit bestand zijn terecht gekomen.
Archiefgeschiedenis: Op 17 december 1898 werd een hele reeks overlijdens-berichten, waarvan men dacht dat ze "Belgische" onderdanen betroffen door de Franse overheid aan het Belgische Ministerie van Binnenlandse Zaken

overgemaakt, die ze doorzond naar het Algemeen Rijksarchief te Brussel, waar ze de verzameling "Extraits mortuaires des soldats belges morts aux Armées (1789-1817)" vormde. Op 2 oktober 1989 werden de dossiers die het departement van de Twee Neten betroffen overgemaakt aan het Rijksarchief Antwerpen.
Elders bewaard archief: Zie ook het "Archief van het departement van de Twee Neten en van de provincie Antwerpen" Blok D nrs. 1-191 (met uitvoerige uitgegeven toegang) waar ook veel van dergelijke attesten worden bewaard.

Overlijdensberichten van militairen van het Franse Leger, 1798-1817
1,35 str. m. – 151 inv. nrs.
□ Inhoud: Overlijdensberichten, afgeleverd door de administraties van de militaire hospitalen, van militairen waarvan men vermoedde dat zij van het departement van de Twee Neten afkomstig waren (1798-1817). Een juiste identificatie wordt soms bemoeilijkt door de vaak -fonetisch maar soms- totaal verkeerd geschreven familienamen en plaatsnamen. Vermits het arrondissement Breda van eind 1810 tot december 1813 tot het departement van de Twee Neten behoorde zitten ook wat attesten van jongens uit Noord-Brabant in de verzameling.
► Toegang(en): Index, gedrukt: Leeszaalnr. Z0/007 (DE LILLE G., *Overlijdensberichten van militairen van het Franse leger afkomstig uit het departement van de Twee Neten (jaar VII (1798/1799)-1817). Alfabetische toegang op de namen van de overledenen en op hun geboorteplaats* (Rijksarchief te Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage nr. 21), Brussel, 2001).

VERKIEZINGEN IN HET ARRONDISSEMENT ANTWERPEN
1960-1971

Archiefgeschiedenis: Deze verzameling kiezerslijsten is vermoedelijk via het arrondissementscommissariaat of het Ministerie van Binnenlandse Zaken op het Rijksarchief Beveren beland. Ze werd in 1992 aan het Rijksarchief Antwerpen overgemaakt en van hieruit -wegens plaatsgebrek- in 2002 opnieuw aan het Rijksarchief Beveren overgedragen.

Verkiezingen in het arrondissement Antwerpen, 1961-1971
175 inv. nrs.
□ Inhoud: Kiezerslijsten van de stad Antwerpen, opgemaakt per wijk en dit afzonderlijk voor de perioden 1960-1962, 1962-1964, 1964-1966, 1966-1968, 1969-1971 (voor deze laatste periode ontbreken de wijken 14-15 en 17). – Kiezerslijsten, opgemaakt per kiesbureau -met o.a. bijgevoegde bewijsstukken voor afwezigheden e.d.- voor de gemeenten Antwerpen, Berchem, Borgerhout,

Brasschaat, Burcht, Deurne, Ekeren, Hoboken, Hoevenen -met herverkiezing in 1965-, Kapellen, Merksem, Mortsel, Schoten, Stabroek, Wilrijk en Zwijndrecht voor de gemeenteraadsverkiezingen van 1964, de parlementsverkiezingen van 1965 en een reeks kiezerslijsten van de stad Antwerpen van maart 1968 (278 bureaus).
► Toegang(en): Plaatsingslijst in typeschrift: Leeszaalnr. Z0/002 (VERHEEKE F., *Overdrachtslijst van het bestand "Verkiezingen in het arrondissement Antwerpen"*).

VERZAMELING AFSCHRIFTEN VAN GRAFSCHRIFTEN
1850-1860

Het zijn notities van grafschriften van klooster- en parochiekerken uit de provincie Antwerpen die kaderen in de werkzaamheden van de in oktober 1851 opgerichte commissie voor de "Openbaermaking der opschriften van de gedenkteekens van de provincie Antwerpen". Drijvende kracht achter dit project was o.m. stadsarchivaris Pieter Génard en Philip F. Rombouts, een "oudheidkundige" uit Kontich. De commissie werkte ook met corresponderende leden die overal in de provincie de grafschriften noteerden en ook kopies maakten van oudere handschriften met dezelfde gegevens. De aantekeningen van vijf van de zeven deeltjes betreffen grafschriften van klooster- en parochiekerken van de stad Antwerpen en zijn o.a. door Génard gepubliceerd. Een stuk van deel 5 betreft opschriften uit Godshuizen van Antwerpen die niet zijn uitgegeven. De twee andere banden betreffen opschriften die niet zijn uitgegeven door de commissie. Toen het project rond 1903 stopte waren alleen de steden Antwerpen, Lier, Mechelen en de kantons Herentals en Kontich gepubliceerd.
Lit.: VAN PASSEN R., *Philip Felix Rombouts, oudheidkundige uit Kontich (1811-1898)*, in *Jaarboek 1988-1989 van de provinciale commissie voor geschiedenis en volkskunde*, Antwerpen, 1991, p. 71-76, 82-87.
Archiefgeschiedenis: De zeven banden werden op 13 november 1928 aangekocht op de veiling van de Antwerpse (kunst)historicus Fernand Donnet.
Elders bewaard archief: In het archief van het Provinciebestuur van Antwerpen bewaart men ook nog documenten van de Provinciale Commissie voor de uitgave van oude grafschriften.

Verzameling afschriften van grafschriften, 1850-1860
0,09 str. m. – 1 inv. nr.
□ Inhoud: Grafschriften van klooster- en parochiekerken van Antwerpen en Lier -uitgegeven-, van godshuizen en kapellen van de stad Antwerpen -niet

uitgegeven-, van kerken in Arendonk, Baarle-Hertog, Berchem, Borgerhout, Bornem, Geel, Gierle, Hingene, Hoogstraten, Lille, Loenhout, Meerle, Merksem, Merksplas, Minderhout, Mol, Mortsel, Oelegem, Oorderen, Oud-Turnhout, Poederlee, Poppel, Pulderbos, Pulle, Ravels, Rijkevorsel, Rumst, Sint-Katelijne-Waver, Tongerlo, Turnhout, Viersel, Vlimmeren, Wechelderzande, Weelde, Westerlo, Wijnegem, Wortel, Wuustwezel, Zandhoven en verder nog van Diest, Zaventem, Brussel en Leuven.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. Z0/013 (*Inventaris van de verzameling "Afschriften van grafschriften (19de eeuw)*.

VERZAMELING BRABANT
1414-1793

Kunstmatige verzameling van mogelijk dubbels van de Rekenkamer e.d. Ze horen eigenlijk thuis in de bestanden "Domeinen van Antwerpen", "Domeinen van Mechelen", "Kwartier Antwerpen" e.d.
Archiefgeschiedenis: Nr. 11 werd verkregen van de Koninklijke Bibliotheek te Brussel (Handschriftenkabinet nr 19441).
Elders bewaard archief: Zie ook de bestanden "Domeinen van Antwerpen", "Domeinen van Mechelen" op het Rijksarchief Antwerpen en de "Rekenkamer" op het Algemeen Rijksarchief te Brussel.

Verzameling Brabant, 1414-1793
0,24 str. m. – 11 inv. nrs.
□ Inhoud: Rekening van het jachtwezen van Brabant (1414-1415). – Tollen (o.a. Antwerpen, Rumst, Wiel -tussen Antwerpen en Willebroek-, Dendermonde e.a. (16de eeuw-1793). – Werken aan de Grote en Kleine Nete (1763). – Telling van de paarden (1692-1693). – Visitatie van wegen, waterlopen en bruggen in het kwartier Antwerpen (1727). – Kroniek van de hertogen van Brabant (1615-1621).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. Z0/006 (*Inventaris van de Verzameling "Brabant"*).

VERZAMELING CHARTERS VAN SCHEPENBANKEN, CIJNS-, LAAT- EN LEENHOVEN e.a.
14de-18de eeuw

Archiefgeschiedenis: Het betreft hier vele honderden charters die oorspronkelijk vervat zaten in de "archieven van schepenbanken en dorpsbesturen" van vele

gemeenten en van enkele andere bestanden en die er omwille van de materiële bewaring (vooral uit bescherming van de aangehechte zegels) materieel werden uitgelicht en in charterdozen geplaatst. Ze bleven een nummmer dragen van de schepenbankarchieven, waar ze intrinsiek deel van uitmaken maar in de respectievelijke inventarissen werd met de vermelding "Charters" of "Perkamenten" verwezen naar deze kunstmatige verzameling.

Verzameling Charters van schepenbanken, cijns-, laat- en leenhoven e.a., 14de-18de eeuw
7,40 str. m.
□ Inhoud: Charters van zeer diverse inhoud die vermeld worden bij de □ Inhoud van de "archieven van schepenbanken en dorpsbessturen" en die volgende gemeenten betreffen: Aartselaar, Antwerpen-Kiel, Berchem, Berlaar, Blaasveld, Bladel (Ned.), Boechout, Bonheiden, Boom, Bornem, Borsbeek, Brecht, Broechem, Deurne, Edegem (met de laathoven Ter Linden, ter Borcht en Eikhof), Eersel, Eindhout, Ekeren, Gestel, Gierle, Grobbendonk, Halle, Heindonk, Heist-op-den-Berg, Hemiksem, Herenthout, Herselt, Hingene, Hoboken, Hove, Hulshout, Itegem, Kasterlee, Liezele, Lille, Lillo, Lippelo, Loenhout, Massenhoven, Mechelen-Hamme, Meerhout, Merksem, Mortsel, Nijlen, Oelegem, Olmen, Onze-Lieve-Vrouw-Waver, Oorderen, Oosterweel, Oostmalle, Oppuurs, Poederlee, Pulderbos, Pulle, Putte, Puurs, Ranst, Ravels, Reet, Retie, Rijmenam, Ruisbroek, Rumst, Schelle, Schilde, Schoten, 's-Gravenwezel, Sint-Job-in-’t-Goor, Sint-Katelijne-Waver, Tielen, Tisselt, Tongerlo, Turnhout, Veerle, Viersel, Vorselaar, Weelde, Weert, Westerlo, Wiekevorst, Wijnegem, Willebroek, Wilmarsdonk, Wilrijk, Wommelgem, Wortel, Wuustwezel, Zandhoven, Zandvliet en Zoerle. Bevat ook charters uit de bestanden: Domaniale Hoofdbank van Befferen, Land van Arkel, Polder van Oosterweel en Heren van Niel.

► Toegang(en): Regestenlijst, gedrukt: Leeszaalnr. Z0/008 (HOUTMAN E., *Lijst van charters van de verzameling "Charters van schepenbanken, cijns-, laat en leenhoven e.a."*.

VERZAMELING CIJNSROLLEN
14de eeuw-1411

Archiefgeschiedenis: Het betreft hier enkele cijnsrollen uit kerkarchieven die omwille van de materiële bewaring in een charterdoos werden samengebracht. Ze bleven een nummmer dragen van de kerkarchieven, waar ze intrinsiek deel van uitmaken.

Verzameling Cijnsrollen, 14de eeuw-1411
0,35 str. m.
□ Inhoud: Cijnsrol van de kerk van Bornem (1411) en can de Armentafel van Putte (14de eeuw).
► Toegang(en): Regestenlijst, gedrukt: Leeszaalnr. Z0/009 (*Cijnsrollen*).

VERZAMELING DOODSBRIEVEN, DOOP- EN HUWELIJKS-AANKONDIGINGEN
1830-1994

Archiefgeschiedenis: Vermoedelijk schonk dhr. Wappers in 1955 -samen met het bestand "Wappers"- heel wat overlijdensberichten, evenals dhr. Reusens op 16 maart 1955. Op 19 december 1957 werden door de Bestendige Deputatie van de provincie Antwerpen vanuit het (latere) Provinciaal Museum Sterckshof te Deurne een grote hoeveelheid overlijdensberichten aan het Rijksarchief overgemaakt, later gevolgd door een tweede belangrijke zending op 27 oktober 1959.

Verzameling Doodsbrieven, doop- en huwelijksaankondigingen, 1830-1994
7,00 str. m.
□ Inhoud: Het betreft voor meer dan 99% overlijdensberichten van voornamelijk Antwerpenaars uit de adellijke en burgerlijke milieus (1830-1994). Slechts een klein aantal betreffen doop-, huwelijksaankondigen en berichten van jaargetijden.
► Toegang(en): Index in typeschrift: Leeszaalnr. Z0/003.1 (GELDOF M., *Catalogus van de verzameling doodsbrieven, huwelijksaankondigingen, geboorteaankondigingen e.d.* (alleen alfabetisch op de familienaam -niet individueel-).
─ Toegang op computer en in typeschrift, Leeszaalnr. Z0/003.2 (VAN ANTWERPEN G., *Catalogus van de overlijdens-, doop- en huwelijksberichten* (uitvoerige analyse van alle persoonlijke gegevens van de overledene in de berichten vermeld; familienamen A-G -reeds afgewerkt-, te raadplegen via de leeszaalcomputer(s).

VERZAMELING FAMILIEPAPIEREN VARIA
1375-1957

Zie onder: Families

VERZAMELING GEDRUKTE STUKKEN UIT DE VERZAMELING DE COCK DE RAMEYEN

1662-1850

Het betreft hier 123 gedrukte stukken, die niet konden ondergebracht worden in de 27 deelbestanden en verzamelingen waaronder het huisarchief "de Cock de Rameyen" is beschreven. Ze werden samengebracht in een kunstmatige verzameling en per thema geordend.
Archiefgeschiedenis: Deze gedrukte stukken zaten vroeger verspreid in het huisarchief "de Cock de Rameyen" (kasteel van Rameyen te Gestel (Berlaar) dat op 20 april 1948 door Léopold E. de Cock de Rameyen aan het Rijksarchief werd geschonken.

Verzameling gedrukte stukken uit de verzameling de Cock de Rameyen, 1662-1850

0,45 str. m. – 123 inv. nrs.
□ Inhoud: Allerlei gedrukte stukken, geordend per thema (1662-1850).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Z0/004 (CEULEMANS P., *Gedrukte stukken uit de verzameling de Cock de Rameyen* (Rijksarchief te Antwerpen. Inventarissen 55), Brussel, 2002).

VERZAMELING GENEALOGISCHE AANTEKENINGEN (L. DE HERCKENRODE E.A.)

18de-19de eeuw

Het betreft hier voor een groot deel genealogische en heraldische aantekeningen van J.S.F.J. Léon baron de Herckenrode (1818-1880) een gekend genealoog die o.a. de *Nobiliaire des Pays-Bas* heruitgaf. De auteur(s) van de andere aantekeningen uit de 18de-19de eeuw is/zijn onbekend.
Archiefgeschiedenis: Maakte vroeger deel uit van het huisarchief "de Cock de Rameyen" (kasteel Rameyen te Gestel (Berlaar) dat op 20 april 1948 door Léopold E. de Cock de Rameyen aan het Rijksarchief Antwerpen werd geschonken. Het zijn vermoedelijk notities die mogelijk door Gaspar Legrelle (1825-1896) werden verworven.

Verzameling genealogische aantekeningen (L. de Herckenrode e.a.), 18de-19de eeuw

0,31 str. m. – 198 inv. nrs.
□ Inhoud: Genealogische en heraldische aantekeningen door baron Léon de

Herckenrode e.a. over (meestal) Belgische families uit de 16de-19de eeuw (opgemaakt in de 18de-19de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Z0/005 (VAN HONACKER K., *Verzameling genealogische aantekeningen* (Rijksarchief te Antwerpen. Inventarissen 53), Brussel, 2002).

VERZAMELING INVENTARISSEN VAN GEMEENTEARCHIEVEN
1809-1841

De departementale overheid gelastte in een omzendbrief van 26 juli 1809 alle gemeentebesturen een inventaris te maken van alle archiefdocumenten die bewaard werden op de gemeentehuizen. Ze moesten onderverdeeld worden in drie categorieën. Alles wat het administratieve beheer en de politie betrof moest zorgvuldig op het gemeentebestuur bewaard blijven. Alles wat juridisch van aard was zoals de schepenprotocollen en rollen van de plaatselijke schepenbanken, notariële minuten, documenten over heerlijke en leengoederen moesten overgedragen aan de griffies van de rechtbanken van eerste aanleg. Alle documenten die goederen van de heerlijkheden en van de afgeschafte kerkelijke instellingen betrof moesten onverwijld aan het archief van de departementale administratie worden overgemaakt. Ondanks het feit dat men met zware sancties dreigde indien deze lijsten niet binnen de één of twee maanden zouden worden ingestuurd duurde het vaak tot in 1811 vooraleer alle inventarissen van de betrokken gemeenten ontvangen werden.
In uitvoering van de nieuwe gemeentewet van 1836 werden de nieuwe gemeentebesturen als nieuwsoortige rechtspersonen aanzien en bij omzendbrief van de minister van Binnenlandse Zaken van 20 augustus 1836 werd aan de gemeentebesturen de opdracht gegeven een gedetailleerde inventarissen van alle aanwezige documenten op te maken. Hiervoor dienden de oude inventarissen vergeleken te worden met de werkelijke toestand, verliezen en aanwinsten genoteerd met speciale aandacht voor de registers van Burgerlijke Stand en parochieregisters. Ook hier zou de uitvoering heel wat tijd in beslag nemen en dateren de ingeleverde inventarissen van 1836-1841(1844).
Archiefgeschiedenis: Deze verzameling is vermoedelijk via het archief van het provinciebestuur omstreeks 1960 op het Rijksarchief beland en berust nu in het centraal dossier.

Verzameling Inventarissen van gemeentearchieven, 1809-1859
0,56 str. m. – 12 inv. nrs.
Nog niet toegankelijk gemaakt.

□ Inhoud: inventarissen van gemeentearchieven (1809-1810 -met wat oudere briefwisseling- en 1836-1841 (1844), ingebonden per arrondissement. Afzonderlijke delen zijn er voor de gemeenten Duffel, Mechelen (1842), Sint-Katelijne-Waver (1859), Turnhout en Walem (1849).
► Toegang(en): Leeszaalnr. Z0/011, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar

VERZAMELING LOSSE AANWINSTEN (VOORHEEN HANDSCHRIFTENVERZAMELING)

1400-1980

In navolging van de verzameling "Diverse Handschriften" op het Algemeen Rijksarchief vormde men op het Rijksarchief Antwerpen na 1950 een vergelijkbare verzameling, waarin allerlei handschriften (kronieken, diverse teksten) en historische notities allerhande werden ingestopt.
Archiefgeschiedenis: Belangrijke notities van historici zoals Z.E.H. Goetschalckx, J.B. Stockmans (nrs. 22-59), Z.E.H. Bus (nrs. 56-64), J.S. Willems (nrs. 65-103) vonden hier een plaats evenals een aantal bescheiden die men rond 1970 in een ruiloperatie verkreeg van het Handschriftenkabinet van de Koninklijke Bibliotheek te Brussel en een aantal documenten die men in 1997 van het Algemeen Rijksarchief uit de "Handschriftenverzameling" verkreeg. De notities van Jan Baptist Stockmans komen uit de "Verzameling Jan Baptist Stockmans" (zie aldaar). De genealogische en heraldische notities van J. Willems werden op 2 juli 1958 geschonken door de nv Standaard Boekhandel-Boekantiquariaat Overdiep te Antwerpen.
Nr. 8 werd aangekocht op de veiling Ch. Van Herck op 29 mei 1967, nr. 146 uit de nalatenschap van Walter ridder Couvreur in 1997.
Anderzijds werden in 1972 een aantal kronieken e.d. uit de verzameling genomen en overgebracht naar het Handschriftenkabinet van de Koninklijk Bibliotheek te Brussel.
Lit.: CROENEN G., *Twee onbekende fragmenten van de Spiegel Historiael*, in *Verslagen en Mededelingen van de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde*, 1992, p. 271-287 (over nr. 15, met tekstuitgave). Over de historicus Goetschalckx, zie PRIMS F., *P.J. Goetschalckx 70 jaar geleden overleden*, in *Jaarboek Heemkring Ekeren*, XIII, 1995, p. 59-83.
Elders bewaard archief: Zie ook "Verzameling Jan Baptist Stockmans".

Verzameling Losse Aanwinsten (voorheen Handschriftenverzameling), 1400-1980
8,40 str. m. – 178 inv. nrs.
□ Inhoud: Historische notities van Z.E.H. P.J. Goetschalckx (over Ekeren en de polderdorpen), van J.B. Stockmans (over Antwerpen -Sint-Michielsabdij-, Boom, Brecht, Deurne-Borgerhout, Edegem, Emblem, Heist-op-den-Berg, Hemiksem (en Sint-Bernardsabdij), Lier, Merksem, Mortsel, Wijnegem), van Z.E.H. Jozef Victor Bus (geschiedenis van Halle) en genealogiche en heraldische notities van J.S. Willems (families Bijsterfeld, Campo, Dossman, de Champ, du Smet, Lenglez, Madinier, Mazas de Grammont, Muller). – Genealogische notities over de familie van Echelpoel. – Historische notities over de familie Berthout, over het jezuïetenhuis in Antwerpen, over de huizen in Borgerhout (door Oscar Verschroeven), over Antwerpen (1565-1576, 1832-1833). – Uitgave van documenten over de Brede Raad en over Marnix de Sainte Aldegonde (1583-1595) door A. Gielens. – Kronieken van Mechelen (17de-18de eeuw) en tekst over de spotnaam van de Mechelaars. – Documenten over de letterkundige Victor de la Montagne (1911-1920). – Documenten van een handel in koloniale waren (1799-1803). – Fragment van "Spiegel Historiael" (als band van een parochieregister van Merksplas, 15de eeuw). – Oude foto's van documenten (de oude "Fotoverzameling") e.d. – Costuimen en Privilegies van Antwerpen, Lier en Mechelen. – Documenten over Groot-Zundert (Nederland) (1792-1890). – inventaris van het archief van de familie Neeffs in Bonheiden. – Legaat van Francisco Franco y Feo (17de-18de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris op steekkaarten: Leeszaalnr. Z0/012 (*Inventaris van de Verzameling "Losse Aanwinsten"*).

VERZAMELING ONDERWIJS
1915-1970

De hierna beschreven documenten werden door heel wat particulieren geschonken aan de "Historische Onderwijscollectie" van de Universiteit Gent (Baertsoenkaai 3, 9000 Gent), o.l.v. Prof. K. De Clerck.
Archiefgeschiedenis: In 2003 werd de "Historische Onderwijscollectie" van de Universiteit Gent grotendeels opgedoekt en kwamen deze documenten terecht op het Rijksarchief Gent, die ze op 28 november 2003 doorzond naar het Rijksarchief Antwerpen.

Verzameling Onderwijs, 1915-1970
0,37 str. m. – 13 inv. nrs.
□ Inhoud: Historiek van de Stedelijke Kleuterschool 15 in Antwerpen, Dries 11 (1897-1931). – Notities e.d. van Ger Schmook, leerling aan de stedelijke normaalschool van Antwerpen en later onderwijzer aan de stedelijke lagere jongensschool nr. 17 te Antwerpen (1915-1916, 1918-1919). – Schooldocumenten van Martha Buyl van Merksem (1925-1961), Carlo Dehennin (o.a. Onze-Lieve-Vrouwecollege te Antwerpen 1954-1970), Ludo Milis (Jongensgemeenteschool 34 te Antwerpen en Koninklijk Atheneum Hoboken, (1946-1957), Gerard De Hornois (onderwijzer Mechelen, 1927-1931), Suzy Verstrepen (Stedelijke Meisjesschool Antwerpen, 1948-1951), Marc Wuyts (Sint-Romboutscollege Mechelen, 1968), Jeanne Reypens (Praktische school voor gezins- en huishoudopleiding te Rumst, 1951), Rudolf De Cavel (Koninklijk Atheneum Antwerpen, 1933-1941), Oscar Somville (Stedelijke Avondleergangen voor Volwassenen Antwerpen, 1923). – Katholieke Normaalschool Mechelen (1954-1967), Rijksmiddelbare School Willebroek (1932-1937).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. Z0/014 (HOUTMAN E., *Inventaris van de Verzameling "Onderwijs"*).

VERZAMELING POLDERS
1596-19de eeuw

Archiefgeschiedenis: Lijkt een omstreeks 1900 kunstmatig gevormde verzameling, die later "vergeten" werd.

Verzameling Polders, 1596-19de eeuw
11 inv. nrs.
Nog niet toegankelijk gemaakt.
□ Inhoud: Rekening van de polder van Jan Wandelaer (1650). – Rekeningen/belastingdocumenten en diverse bescheiden van de polder van Ettenhoven (1762), van Muisbroek (1762), Merksem-ten-Lage (1601), Willebroek ten westzijde van het kanaal (1689-1836), Oorderen, Wilmarsdonk en Ordam (1722), Steenborgerweertpolder (1648-1650), Oosterweel en Wilmarsdonk (1596), Oorderen, Wilmarsdonk en Ekeren (17de eeuw), polder in de buurt van Woensdrecht (1657). – Resolutieboek van de algemene vergadering van de polder van Ruisbroek, Willebroek en Puurs (1682-1716).
► Toegang(en): Plaatsingslijst in typeschrift: Leeszaalnr. Q001 (*Inventaris van de verzameling "Polders"*).

VERZAMELING "SCHIFTINGEN"
1500-1900

Het is een kunstmatig gevormde verzameling van documenten van de meeste diverse aard die men vooral in de eerste decennia van de 20ste eeuw aantrof in allerlei bestanden en waar men (toen) geen blijf mee wist.
Archiefgeschiedenis: De documenten die hierin vervat zitten zijn vermoedelijk vooral in de eerste decennia van de 20ste eeuw aangetroffen in allerlei bestanden waar ze geen verband mee hielden en zijn in een afzonderlijke "verzameling" gestopt.

Verzameling Schiftingen, 1500-1900
4,60 str. m.
Nog niet toegankelijk gemaakt.
□ Inhoud: documenten van de meest diverse aard maar zonder enige toegang.
► Toegang(en): Leeszaalnr. Z0/023, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar

STADSMAGISTRAAT, ONDERGESCHIKTE BESTUREN, VERENIGINGEN EN PARTICULIEREN VAN ANTWERPEN
Antwerpen, 1212-1912

Dit is een verzameling van documenten van zeer diverse aard, die verkregen werden vanuit het Algemeen Rijksarchief en vnl. in 1970-1979 van het Handschriftenkabinet van de Koninklijke Bibliotheek te Brussel of van diverse aankopen. Het betreft documenten van zeer vele stedelijke instellingen, ambachten, gilden en documenten van particuliere aard.
Elders bewaard archief: Deze documenten zijn meestal maar fragmenten van bestanden die op het Stadsarchief Antwerpen worden bewaard.

Archief van de magistraat, ondergeschikte besturen, verenigingen en particulieren van de stad Antwerpen, 1212-1912

6,23 str. m. – 250 inv. nrs.
□ Inhoud: documenten over priviliegiën, octrooien, costuimen e.d. (1218-1785). – Klappers op de privilegieboeken e.d. (1306-1716). – Diverse bescheiden over het bestuur, schepenbank e.d. (14de eeuw-1794). – Antwerpse schepenbrieven (in afzonderlijke verzameling; 1317-1778). – Documenten over financiën (1433-1750). – Documenten over gilden en ambachten: chirurgijns -w.o. examenregister, 1626-1797-, meerseniers, lakenbereiders, beenhouwers, bakkers, brouwers, diamantslijpers, pelletiers, wijntaverniers, buildragers, houtbrekers, timmerlieden, schippers, schrijnwerkers, Sint-Lucasgilde met ledenlijsten (15de-18de eeuw). – Documenten over handel en nijverheid (16de-18de eeuw). – Documenten over een aantal huizen (1382-18de eeuw), Weldadigheid (16de-19de eeuw), opstanden (1567-1575, 1787), de Vrijmetselaarsloge "Les Elèves de Thémis" (1807-1873). – Verslagboek van de "Cercle littéraire et artistique Iris" (1907-1909). – Lijsten van de stadsmagistraat (1143-1724). – Enkele gevelschetsen van huizen aan de Cogels-Osylei (ca. 1900). – Kasboek van een bankier (1663-1664). – Diverse bescheiden (16de-19de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. D002.1 (*Inventaris van het archief van de magistraat en ondergechikte besturen van de stad Antwerpen*).

VERZAMELING ANTWERPSE SCHEPENBRIEVEN
Antwerpen, 1228-18de eeuw

Archiefgeschiedenis: Het is een zeer hybride verzameling, ontstaan omstreeks 1900, vermoedelijk door het samenbrengen van allerlei afschriften van schepenbrieven op perkament -afgeleverd aan de belanghebbende partijen- uit familiearchieven, gemeentearchieven, losse aanwinsten e.d.
Elders bewaard archief: De meeste van deze schepenbrieven zijn uiteraard terug te vinden -vanaf 1394- in de "schepenprotocollen van de stad Antwerpen", bewaard op het Stadsarchief Antwerpen.

Verzameling Antwerpse schepenbrieven, 1228-18de eeuw
7,00 str. m. – 2374 inv. nrs.
□ Inhoud: Diverse schepenbrieven (1300-1779), akten uitgaande van de stadsmagistraat (Brede Raad e.d.) (1326-1714), schepenbrieven betreffende de families Duls (16de eeuw), Roelant (1450-1638), van den Cruyce (1577-1649), van de Werve (1569-1580), van Honsem (1512-1637), van Maertselaer

(1519-1662), van Reynegom-Valeso (1650) en Ullens (1676-1737), diverse schepenbrieven (eigendomstitels, rentebrieven) van een aantal huizen (1382-1732), diverse akten (o.a. notarisakten, akten uitgaande van kerkelijke instellingen, particulieren, de Raad van Brabant e.d. (1228-18de eeuw).
► Toegang(en): Regestenlijst, gedrukt: Leeszaalnr. Z0/010 (BETERAMS G., *Antwerpse schepenbrieven bewaard op het Rijksarchief te Antwerpen 1300-1794* (Rijksarchief te Antwerpen), Brussel, 1959 (met klapper op de persoons- en plaatsnamen).

VERZAMELING KOOPMANSBOEKEN VAN ANTWERPEN
Antwerpen, 1647-1805

Zie onder: Instellingen, verenigingen en genootschappen met een economisch doel.

VERZAMELING EUGENE DE SAVOYE
Brussel e.a., 1750-1850

Het betreft enkele familiedocumenten van Eugène de Savoye, handelsklerk in Brussel (1815), zoon van François Joseph, "officier de l'Intendance" van het Hof van Karel van Lorreinen en intendant van de prins van Chimay, naast vele documenten van allerlei aard en oorsprong.
Archiefgeschiedenis: Op 30 november 1936 overgemaakt door dhr. Nemsdael, deurwaarder bij de Rechtbank van Eerste Aanleg te Antwerpen.

Verzameling Eugène de Savoye, 16de-19de eeuw
0,27 str. m.
□ Inhoud: Charters en losse documenten (16de-19de eeuw). – Processen-verbaal van de vaststelling van het bezit van klinkende munt en zilveren en gouden voorwerpen in de afgeschafte kloosters in Antwerpen (1794). – Briefwisseling aan de tresorier Gerardi van Antwerpen (1793-1794). – Paspoorten (voornamelijk Russische, 19de eeuw). – Burgerwacht van Brussel (1815-1849). – Koninklijk Theater van Brussel (1794-1795). – Verkiezingen van het kantonnaal bestuur van Ekeren (1803). – Benoeming van Petrus Ruysevelts, schoolmeester te Ekeren tot kapitein bij een regiment Vrijwilligers (1790). – Documenten over de Brabantse Omwenteling, o.a. van Gendebien, "Président du Congrès Belgique" (1790). – Diverse documenten, voornamelijk over militaire opeisingen van de gemeente Olne bij Verviers (1790-1815). – Summier kroniekje over Brussel (1000-1836). –

Wapenboekje van de voorzitters, raadsheren en rekwestmeesters van de Grote Raad van Mechelen (16de-18de eeuw). – Verslag over de dodelijke slachtoffers van het 3de regiment Jagers te voet (1853).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. Z0/015 (GIELENS A., *Inventaris van de Verzameling Eugène de Savoye*).

VERZAMELING RAYMOND DE GROODT

Burcht, 1600-1950

Raymond De Groodt was een heemkundige, afkomstig van het Waasland (Kruibeke?). Hij publiceerde bijdragen over de kerk en de gemeente van Burcht (1911, 1914), schreef een monografie over Zwijndrecht (1925) en over de Sint-Machutus-eredienst aldaar (1919). zeker tot in 1953 schreef hij nog genealogische en andere studies in "Le Parchemin" en in de jaarboeken van de Oudheidkundige Kring van het Land van Waas.
Hij woonde een tijdje op het kasteeltje "Roosenberg" in Zwijndrecht en verhuisde omstreeks 1925 naar Edegem. Hier werkte hij o.a. in 1930 een voorstel voor een gemeentewapen uit. Hij was lid van de Commissie voor Geschiedenis en Folklore van de Provincie Antwerpen.
Archiefgeschiedenis: Deze documenten werden op 2 juli 1958 geschonken door de nv Standaard Boekhandel-Antiquariaat Overdiep. Een deel van deze stukken werd vermoedelijk ingelast in een aantal bestanden waarin ze thuishoorden.

Verzameling Raymond De Groodt, 1600-1950

0,50 str. m.
Nog niet toegankelijk gemaakt.
□ Inhoud: Genealogische notities en allerlei documenten van voornamelijk Waaslandse families. – Afschriften van notarisakten (17de-19de eeuw). – Inventaris van een kanthandel (1769). – Rekeningen van De Groodt-Van Raemdonck, brouwer te Kruibeke, omstreeks 1900. – Briefwisseling van Philippus Josephus Jacobus de Swerte, schout van Arendonk, Retie en van de voogdij Mol aan zijn "cosijn" Verbraeken, notaris te Kruibeke (ca. 1778-1788). – Diverse losse documenten.
► Toegang(en): Leeszaalnr. Z0/016, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar

VERZAMELING GRIFFIE MECHELEN
Mechelen, 1600-1795

Blok 1 is een hybride verzameling, vermoedelijk afkomstig van één of meerdere advokaten van de Grote Raad van Mechelen en zo op de Griffie van de Rechtbank van Eerste Aanleg beland, waar ze gedeeltelijk per gemeente werd geordend.
Blok 2 is vermoedelijk ook in het archief van de Rechtbank van Eerste Aanleg in Mechelen verzeild via de Grote Raad van Mechelen of werd op het einde van de 18de eeuw geconfisqueerd en bij het archief gevoegd. Het belandde op het Rijksarchief te Beveren dat het op 11 januari 2005 overmaakte aan het Rijksarchief Antwerpen.

Verzameling Griffie Mechelen, 1600-1795
2,42 str. m.
Nog niet toegankelijk gemaakt.
□ Inhoud: Niet geïnventariseerde procesdossiers e.d. van zeer diverse aard (17de-18de eeuw).
► Toegang(en): Leeszaalnr. Z0/017.1, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar

Archief oude bescheiden Rechtbank Mechelen, 17de-18de eeuw
0,80 str. m.
Nog niet toegankelijk gemaakt.
□ Inhoud: Zeer diverse bescheiden (mombersrekeningen, belastingdocumenten, schepenakten e.d.) van Berlaar, Sint-Amands en in mindere mate van Gestel (testamenten), Willebroek (tollen), Tisselt (eind 17de-18de eeuw). – Rekeningen e.d. van de heerlijkheden Fumay en Rezin (Frankrijk, département des Ardennes) (eind 17de-begin 18de eeuw), vermoedelijk als bewijsstuk bij een proces van aartsbisschop de Brias voor de Grote Raad van Mechelen. – Vervoerbewijzen e.d. van grote vrachten kleurstoffen (meekrap, "bleu d'azur") vanuit de Zuidelijke Nederlanden naar Portugal, Rouan, 1785-1786 e.a.
► Toegang(en): Leeszaalnr. Z0/017.2, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar

VERZAMELING MECHELSE SCHEPENBRIEVEN
Mechelen, 1212-1793

Lit.: G. CROENEN, *Familie en Macht. De Familie Berthout en de Brabantse Adel*, Leuven, 2003.
Archiefgeschiedenis: De nrs. 1-79 (charters betreffende de familie Berthout) werden in 1943 overgemaakt door het Staatsarchiv in Düsseldorf (Duitsland). De andere charters werden vermoedelijk uit andere bestanden (o.a. familiearchieven) genomen, deels werden zij ook door aankoop of schenking verkregen. Het betreft afschriften van schepenbrieven die afgeleverd werden aan de belanghebbende partijen.
Elders bewaard archief: De meeste van deze schepenbrieven zijn ook ingeschreven in de Mechelse schepenprotocollen, bewaard op het Stadsarchief Mechelen.

Verzameling Mechelse Schepenbrieven, 1212-1793
2,40 str. m. – 1064 inv. nrs.
□ Inhoud: Charters betreffende de familie Berthout (1212-1330). – Diverse afschriften op perkament, afgeleverd door de Mechelse schepenbank -in 1573-1574 ook door de "gouverneur en raadsleden"- (eigendomsoverdrachten, rentebrieven, allerhande overeenkomsten e.d., 1265-1781), "paalbrieven" (afbakening van eigendommen 1499-1723), enkele notarisakten (1347-1587), documenten over schuttersgilden (1457-1643) e.d.
► Toegang(en): Regestenlijst, gedrukt: Leeszaalnr. Z0/018 (BETERAMS G., *De Mechelse schepenbrieven op het Rijksarchief te Antwerpen*, in *Handelingen van de Koninklijke Kring voor Oudheidkunde, Letteren en Kunst van Mechelen*, XLVIII (1954), p. 17-62, XLIX (1955), p. 154-180, LX (1956), p. 152-166, LXI (1957), p. 145-240, LXII (1958), p. 141-183, LXIII (1959), p. 93-120 (met vermelding van eventueel aangehechte zegels en met klapper op persoons- en plaatsnamen).

VERZAMELING JAN BAPTIST STOCKMANS
Mortsel, 1500-1914

Jan Baptist Stockmans, geboren in Mortsel op 18 februari 1860 als zoon van Jan Baptist, hulponderwijzer en koster in Mortsel, was een telg uit een familie die sedert 1775 koster-onderwijzer was in Mortsel en nogal wat intellectuele belangstelling had. Jan Baptist was een self made man, volgde in 1875 zijn vader op als orgelist in de plaatselijke Sint-Benedictuskerk en werd in 1894 koster van die kerk. Ondertussen had hij zich bekwaamd in archiefonderzoek en deed vooral voor adellijke families en openbare besturen genealogische en lokaal-historische

opzoekingen. In 1887 had hij van het gemeentebestuur van Borgerhout de opdracht gekregen het gemeentearchief te inventariseren en een dorpsmonografie te schrijven. Deze opdrachten vervulde hij respectievelijk in 1888/1890-1894 en in 1895-1899, dit laatste met de publicatie in drie delen van *Deurne en Borgerhout sedert de vroegste tijden tot heden*. Later kreeg hij nog van het bestuur van Burgerlijke Godshuizen en van het Weldadigheidsbureel van Lier (1901) en van het stadsbestuur van Lier (1903) de opdracht hun archief te inventariseren. Ondertussen was ook van zijn hand een geschiedenis verschenen van zijn geboortedorp Mortsel (met notities over Edegem, Hove, Boechout, Borsbeek, Kontich, Waarloos, Reet en Aartselaar) (1882), van Berchem (1886), van Cleydael-Aartselaar (1893), van de Antwerpse Sint-Willibrorduskerk (1893), van de gemeente Schelle (1894, samen met J. De Raadt), van de gemeenten Kessel, Bevel, Nijlen, Emblem en Gestel (1910). De meeste van deze publicaties waren het resultaat van betaalde opdrachten. Aan dit vruchtbaar historisch werk kwam een abrupt einde toen hij op 30 juni 1914 in zijn boomgaard verongelukte, amper 54 jaar oud.
Archiefgeschiedenis: J.B. Stockmans had in de loop van zijn opzoekingen heel wat archiefstukken gekregen van particulieren en openbare besturen, evenals notities van zijn vriend-collega-koster en lokaal historicus Jozef Hendrik Michielsen (1859-1912) van Brecht die enkele jaren voor hem was gestorven. Op zijn sterfbed had J.B. Stockmans zijn notities en archief beloofd aan zijn vriend en regionaal historicus E.H. Petrus Josephus Goetschalckx (1856-1925), pastoor van Ekeren-Donk. Dit is echter slechts voor een klein deel gebeurd. De meeste papieren bleven in handen van zijn enige zoon John, een advokaat die omstreeks 1926 naar Antwerpen verhuisde. Pogingen van het Rijksarchief om deze documenten te "recupereren" mislukten. Toen na de dood van John Stockmans omstreeks 1960 de koper van zijn huis aan de Mechelsesteenweg, Gustave Janssens, daar heel wat documenten vond maakte hij deze in april 1961 over aan het Rijksarchief. Ondertussen waren ook een aantal documenten via pater Reypens s.j., een ver familielid van Stockmans, op het Ruusbroecgenootschap in Antwerpen terechtgekomen. Deze werden in september 1962 aan het Rijksarchief geschonken. Ook de enkele notities en documenten die bij pastoor Goetschalckx waren beland en later in handen kwamen van Floris Prims en E.H. Goetstouwers, pastoor van Walem, werden neergelegd op het Rijksarchief. Alles bij mekaar was het een verzameling van 107 pakken en registers. De notities werden eruit genomen en in de "Handschriftenverzameling", later de "Verzameling Losse Aanwinsten" gestopt terwijl vele archiefstukken werden ondergebracht in de bestanden "Oud gemeente-archief" waar ze thuishoorden (o.a. Berchem, Bevel, Boechout, Boom, Borsbeek, Deurne, Ekeren, Hove, Kontich, Lier, Merksem, Mortsel, Niel, Nijlen, Rumst, Schelle, Vremde, Wilrijk), in het bestand "Familiepapieren Varia" en in kerk- en

kloosterarchieven van Aartselaar, Antwerpen, Berlaar, Hoboken, Lier, Mortsel, 's-Gravenwezel e.a. Wat overbleef waren de nrs. 89-107.

Verzameling Jan Baptist Stockmans, 1600-1915
0,50 str. m.
□ Inhoud: Bescheiden over de families de Succa en della Faille e.a.- Rekening van het bisdom Antwerpen (1790). – Archiefbescheiden van de gemeenten Antwerpen, Boom, Deurne (1629), Kontich, Merksem-Dambrugge, Mortsel (2 plannen), Ruisbroek, Rumst, Schelle (1617).
Bevat ook de archieven van: Bisdom Antwerpen.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. Z0/019 (*Overdrachtlijst van de Verzameling Jan Baptist Stockmans* (op steekkaarten en uitgetijpte lijst).

VERZAMELING "CHARTERS, OVERGEMAAKT DOOR DE GRIFFIE VAN DE RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG TE TURNHOUT 2001"
Turnhout, 1412-1899

Archiefgeschiedenis: Bescheiden op 30 januari 2001 overgemaakt door de griffie van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Turnhout aan het Rijksarchief; zij werden verbeurd verklaard naar aanleiding van een klacht van de stad Hoogstraten tegen de verkopers van deze documenten, te koop aangeboden in de Veilingzaal "galerij der Kempen" te Turnhout. Het betrof hier de overtuigingsstukken (2172/88, notitie 18.60101424/88) die niet aan de stad Hoogstraten werden teruggegeven.
Elders bewaard archief: Voor de schepenbrieven van Rijkevorsel zie "Archief van de Schepenbank en dorpsbestuur van Rijkevorsel". Voor de schepenbrieven van Antwerpen zie "Schepenbrieven van Antwerpen", Archief van de Sint-Willibrorduskerk te Antwerpen, Klooster van de Terzieken te Antwerpen, Armentafel van Hoogstraten, Begijnhof van Hoogstraten, Priorij van Onze-Lieve-Vrouw-ten-Troon te Grobbendonk.

Verzameling charters overgemaakt door de griffie van de Rechtbank van eerste Aanleg te Turnhout op 10 januari 2001, 1412-1899
0,25 str. m. – 20 inv. nrs.
□ Inhoud: Schepenbrieven van Rijkevorsel (1412-1519). – Schepenbrieven van Antwerpen (1471-1589). – Testamenten van begijnen van Hoogstraten (1456-1469). – Verkoop van een rente door de priorij van Onze-Lieve-Vrouw-Ten-Troon te Grobbendonk (1480). – Juridische aantekeningen o.a. over huwelijksrecht (19de eeuw).
Bevat ook de archieven van: Schepenbank en dorpsbestuur van Rijkevorsel. –

Begijnhof van Hoogstraten. – Priorij van Onze-Lieve-Vrouw-Ten-Troon te Grobbendonk. – Klooster van Terzieken te Antwerpen.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. Z0/020 (HOUTMAN E., *Inventaris van de Verzameling "Charters overgemaakt door de griffie van de Rechtbank van eerste Aanleg te Turnhout op 10 januari 2001"*).

VERZAMELING DR. AUG. H.C. CROQUET TE WALEM

Walem, 1810-1875

De in 1810 te Brussel geboren Augustinus Henricus Laurentius Croquet studeerde geneeskunde in Leuven en belandde via zijn vriend E. de Knyff, die in de oude abdij van Rozendaal in Sint-Katelijne-Waver/Walem woonde, in Walem. Hier werd hij gemeentesecretaris (1845) en bijgevoegd vrederechter van het kanton Duffel (1847). Hij inventariseerde het gemeente-, kerk- en polderarchief van Walem en Battenbroek en ook dat van de gemeente Duffel en Sint-Katelijne-Waver. Door zelfstudie in archieven had hij zich ontplooid tot een succesvol lokaal historicus. Zijn magistraal werk over de geschiedenis van Walem, Duffel en Sint-Katelijne-Waver werd nooit uitgegeven. Ook deed hij vele genealogische opzoekingen voor kapitaalkrachtige (meestal adellijke) opdrachtgevers. Ondanks het feit dat hij Franstalig was had hij een Vlaamsgezinde overtuiging.
Lit.: VAN DEN BRANDE R., *Een persoon in de kijker: Dr. August Croquet (1810-1875)*, in: *Duffla*, XII, 2000, p. 2-5. – GOETSTOUWERS A., *Dr. Croquet*, in *De Noordgouw*, III, 1963, p. 121-131.
Archiefgeschiedenis: Vermoedelijk via Z.E.H. Goetstouwers, pastoor van Walem en lokaal historicus overgemaakt aan het Rijksarchief Antwerpen.

Verzameling dr. Aug. H.L. Croquet te Walem, 14de-19de eeuw

2,34 str. m. – 35 inv. nrs.
Nog niet toegankelijk gemaakt.
□ Inhoud: Allerlei documenten over de gemeente Duffel, Rumst, Sint-Katelijne-Waver, Walem e.a. (14de-19de eeuw). – Protocollen van het laathof van Opstal (Putte, Keerbergen, Rijmenam, Bonheiden en omgeving) (17de-18de eeuw). – Documenten over de abdij van Tongerlo en de Landcommanderie van Pitsenburg (Mechelen). – Genealogische notities en allerlei documenten o.a. over de families: Berthout, Cuypers (heren van Rijmenam), de Coxie, de Gottignies, de Merode, de Villers, Smets, (van) Cauwenbergh, Van Dyck, van Surpel. – Spijkerboeken (graanprijzen) (17de-18de eeuw).
► Toegang(en): Leeszaalnr. Z0/021, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar

VERZAMELING JOHN CUYVERS (LOENHOUT-WUUSTWEZEL)

Wuustwezel, 1411-1950

John Cuyvers is een plaatselijke heemkundige die een aantal bijdragen heeft geschreven over de geschiedenis van Wuustwezel.
Archiefgeschiedenis: De hierna vermelde bescheiden zijn deels afkomstig van:
-Paul Peeters, zoon van K.C. Peeters, oud-stadssecretaris van Antwerpen en oud-onderwijzer en heemkundige in Wuustwezel;
-het kasteel van Loenhout. Bij de verkoop door dhr. Montens aan dhr. Aerts bleven enkele archieven achter op het kasteel die via de verkopende notaris terechtkwamen bij E.H. Frans Van Dyck (Loenhout 1891-Wiekevorst 1968), geboren Loenhoutenaar, later leraar aan de Normaalschool te Antwerpen en nog later pastoor van Schilde. Na zijn dood kwamen deze documenten in handen van de broers: E.H. Frans Van Dongen (1927-), Scheutist en E.H. Jozef van Dongen, oud leraar van het Van Roeyinstituut te Vorselaar, die het daarna overmaakten aan hun neef John Cuyvers. Deze gaf ze op 5 september 2000 en 27 juni 2001 aan het Rijksarchief Antwerpen
Omwille van het niet zo duidelijk juridisch statuut van de verzameling is geopteerd voor het samenhouden van de documenten zonder ze te integreren in bestaande bestanden.

Verzameling John Cuyvers (Loenhout-Wuustwezel), 1411-1950

0,42 str. m. – 63 inv. nrs.
□ Inhoud: Schepenbrieven van Loenhout of oorkonden die de gemeente Loenhout betreffen (1411-19de eeuw)-. – Schepenbrieven e.d. van Wuustwezel (17de eeuw-1794). – Lijst van schouwen, ovens, rookgaten en ploegen in Wuustwezel (1639). – Documenten van het gemeentebestuur van Wuustwezel (17de eeuw-1858) - documenten over de kerk van Wuustwezel en de kapel van Westdeurne (1595-19de eeuw). – Documenten over de familie van Beeck (Wuustwezel) en Van Elsacker (Loenhout) (18de-20ste eeuw). – Diverse wassen zegels (17de eeuw). – Historische notities over Wuustwezel door Z.E.H. Cornelius H. Van Horenbeeck (Mechelen 1856-Wuustwezel 1932), pastoor van Gooreind (1900-1932). – Figuratieve kaart van percelen land in Wuustwezel (1672). – Fragmenten van religieuze teksten (evangeliarium?) (15de eeuw). – Bescheiden betreffende Cornelis Gillet en Jacobus Verouwen, Hollandse matrozen, krijgsgevangenen in Londen (1814). – Manuaal van Hendrik de Crom, herbergier en brouwer in "De Zwarte Arend" in Wuustwezel (1670-1703). -
Tiende van ter Borch in Edegem (1552).

Bevat ook de archieven van: Schepenbank en dorpsbestuur van Loenhout. – Schepenbank en dorpsbestuur van Wuustwezel. – Gemeentebestuur van Wuustwezel. – Archief van de heerlijkheid Loenhout en Popendonk. – Schepenbrieven van Antwerpen. – Familiepapieren Varia.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. Z0/022 (HOUTMAN E., *Inventaris van de Verzameling John Cuyvers (Loenhout-Wuustwezel)*.

II. KAARTEN

VERZAMELING KAARTEN EN PLATTEGRONDEN
17de-20ste eeuw

Archiefgeschiedenis: Een in het begin van de 20ste eeuw gevormde verzameling waarin men naast gedrukte, gelithografeerde kaarten ook een aantal kaarten uit verschillende bestanden, zelfs prentkaarten, oude foto's, grafieken op groot formaat e.d. in onderbracht, vaak zonder vermelding van het dossier waar ze bijhoren. Later werden ook aangekochte kaarten hier in ondergebracht. Nrs. 705-707/7 zijn afkomstig van de kaartenverzamelingen van het Algemeen Rijksarchief. De nrs. 664-667 werden in juli 1993 overgedragen aan het Stadsarchief Mechelen.
Elders bewaard archief: In een aantal bestanden "archief van de schepenbank en dorpsbestuur", "archief van het gemeentebestuur" en familiearchieven bevinden zich kaarten, plannen en atlassen die binnen deze bestanden zijn genummerd maar in afzonderlijke kaartenkasten worden bewaard.

Verzameling kaarten en plattegronden, 17de-20ste eeuw
713 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Kaarten en plannen van Rijkskolonie Geel (1936), gevangenis Turnhout (1900-1902), Mechelen en Merksplas (1922), Polders van Ekeren, Oorderen, Oosterweel en Wilmarsdonk (18de eeuw-1899), Aartselaar (1661), Antwerpen (stadszichten en gebouwen, 17de eeuw-1918), Beerzel e.o. (1701), Berchem (1632-1737), Berlaar (1729), Beveren (18de eeuw), Boechout (1750), Bonheiden (1782), Boom (19de-20ste eeuw), Borgerhout, Brecht (1778-1787), Deurne, Edegem (1762), Eindhout (1913), Ekeren (18de-19de eeuw), Emblem (18de eeuw-1850), Gestel, Gierle (1826-20ste eeuw), Halle (1749), Hombeek (ca. 1600), Mechelen (18de eeuw), Meer (1858), Meerhout (1740), Merksem (1710-1890), Mortsel (1715-1914), Niel (zeer veel plannen, 1835-1931), Putte (19de eeuw), Ruisbroek (19dee eeuw), Schilde (1917), Schoten (1765), Turnhout (1856), Vorselaar (1758), Walem, Westmalle (1792-19de eeuw), Wijnegem (1690-1803), Wuustwezel (1873-1913), Zwijndrecht. – Militaire gebouwen (19de eeuw). – Kaartboek van gronden van het Seminarie van Mechelen in Puurs, Liezele en Oppuurs (1739). – Kaartboek van de goederen van de Landcommanderie Pitsenburg van Mechelen in Outgaarden, Hoegaarden, Zittert-Lummen en Goedsenhoven (1789). – Kaarten van versterkte steden en forten in de Noordelijke Nederlanden, Namen, Doornik, Menen, Ieper, Knokke, Veurne (omstreeks 1750).

– Stafkaarten, topografische en geologische kaarten van België (1849-20ste eeuw).
– Gedrukte of geëtste kaarten van de vorstendommen Brabant, Vlaanderen, Zeeland, de landen Frankrijk, Duitsland, Luxemburg, Nederland, Oostenrijk, USA, Congo (17de-20ste eeuw) e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. Z2/001 (BOUSSE A., *Inventaris van de verzameling Kaarten en Plattegronden* (met klapper op de plaatsnamen en namen van landmeters e.d.).

VERZAMELING TOPOGRAFISCHE KAART VAN BELGIE DOOR PH. VANDER MAELEN

1846-1854

Philippe M.G. Vander Maelen (1795-1869), een bekende Brusselse geograaf maakte deze kaart, o.a. aan de hand van kadastrale gegevens in 1846-1854 op schaal 1/20.000.

Verzameling topografische kaart van België door Ph. Vander Maelen, 1846-1854
250 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Topografische kaart van België, in 250 bladen en op schaal 1/20.000.
► Toegang(en): Leeszaalnr. Z2/002:─ *Overzichtskaart van de topografische kaart van Ph. Vander Maelen* (met aanduiding van de nrs van de kaartbladen).

VERZAMELING KAARTEN EN PLATTEGRONDEN VAN HET BESTUUR VAN BRUGGEN EN WEGEN TE ANTWERPEN

Zie : **Ministerie van Openbare Werken. Bestuur van Bruggen en Wegen te Antwerpen. Kaarten en Plattegronden**

VERZAMELING KADASTRALE KAARTEN EN PLANNEN
19de-20ste eeuw

Archiefgeschiedenis: Een aantal kadastrale atlassen werden verkregen van het archief van de provincie, een aantal losse kaarten van het Algemeen Rijksarchief en van verschillende gemeente- en polderbesturen. Atlas nr. 259 werd in 1971 verkregen van de Koninklijke Bibliotheek (Handschriftenkabinet II 2686).
Elders bewaard archief: In een aantal bestanden van gemeentearchieven vindt men eveneens de primitieve kadasteratlas of losse kadastrale kaarten en Popp-kaarten.
De primitieve kadasterkaarten en latere kaartenreeksen worden bewaard in het archief van het Bestuur van het Kadaster, Italiëlei 3 te 2000 Antwerpen.

Verzameling kadastrale kaarten en plannen, 19de eeuw
295 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Primitieve kadasteratlassen -deels "par masse de culture", met inkleuring van het bodemgebruik- van Aartselaar, Balen, Bornem, Edegem, Geel, Kontich, Mariekerke, Meerhout, Mol, Niel, Olmen, Oppuurs, Puurs, Reet, Tisselt, Weert -sommige met opmetingsverslag, vaststelling van de gemeentegrenzen en kadastrale legger- (1805-1813). – Opmetingsverslag, vaststelling van de gemeentegrenzen en kadastrale legger van Beerzel, Blaasveld, Hingene, Hove, Liezele, Lippelo, Sint-Amands, Tisselt, Ruisbroek (1803-1806). – Vrij volledige reeksen van Bonheiden, Emblem, Gestel, Halle, Heffen, Heindonk, Hingene, Hoboken, Itegem, Lille, Merksem, Onze-Lieve-Vrouw-Waver, Olen, Oosterweel, Putte, Rijmenam, Schriek, Sint-Katelijne-Waver, Tielen, Vorselaar, Wilmarsdonk en Wuustwezel (19de eeuw). – Losse kadastrale kaarten van Baarle-Hertog, Balen, Beerzel, Borgerhout, Borsbeek, Bouwel, Deurne, Ekeren, Olmen, Pulderbos, Pulle, Ruisbroek, Schelle en Zandhoven (19de eeuw). – Kaarten van grensscheidingen tussen gemeenten (Bonheiden, Hombeek, Kapelle-op-den-Bos, Leest, Mechelen, Muizen, Puurs, Ramsdonk, Tisselt, Zemst (19de eeuw). – Gelithografeerde kadastrale kaarten van Popp (Hingene, Hombeek, Niel en Schelle, ca 1860). – Atlas der buurtwegen: Putte, Reet (1829-1844).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. Z2/004 (*Inventaris van de verzameling kadastrale kaarten en plannen*).

VERZAMELING SCHELDEKAARTEN
19de eeuw-1995

Archiefgeschiedenis: Het betreft hier grotendeels hydrografische kaarten aangemaakt door het Bestuur van de Antwerpse zeediensten (Ministerie van Openbare Werken, later Vlaamse Gemeenschap).

Verzameling Scheldekaarten, 19de eeuw-1995
37 inv. nrs.
Bepaalde nrs. zijn uitsluitend in kopie beschikbaar.
□ Inhoud: Hydrografiche kaarten van de Schelde -Westerschelde en Rupelmonding (1946-1995). – Kaarten van het havengebied (19de eeuw).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. Z2/005 (*Inventaris van de Schelde- en havenkaarten*).

III. GEDRUKTE WERKEN

A. BIBLIOTHEEK EN KRANTEN

BIBLIOTHEEK
16de eeuw-

De bibliotheek bevat naast een aantal oude werken (atlassen, steden- en landsgeschiedenissen, kostuimen, 16de-18de eeuw) vooral werken (monografieën en tijdschriften) over lokale en regionale (provincie Antwerpen en hertogdom Brabant) geschiedenis, naast een aantal standaardwerken over nationale en internationale geschiedenis. Een handbibliotheek met woordenboeken, repertoria, encyclopedieën, werken over hulpwetenschappen (heraldiek, genealogie e.d.) is beschikbaar in de leeszaal. De andere publikaties moeten aangevraagd worden. Een driehonderdtal tijdschriften en reeksen -waarvan een aantal zeer onvolledig- zijn eveneens beschikbaar.

Bibliotheek, 16de eeuw-
► Toegang(en): Catalogus op steekkaarten: Leeszaalnr. Z4/001.1 (*Catalogus van de bibliotheek*, op auteursnaam en voor de periode ca. 1980-1990 ook op trefwoord, voor de publikaties verworven in de periode 1896-1994).
► Toegang(en): - Catalogus op computer: Z4/001.2 (verworven vanaf 1995).

VERZAMELING DAGBLADEN
1808-1964

Voornamelijk afkomstig van het archief van de families de Meester de Ravestein en Meyers.

Verzameling Dagbladen, 1808-1964
5,50 str. m.
Nog niet toegankelijk gemaakt.
□ Inhoud: Antwerpsche Gazette (1808-1817). – Le Courier des Pays-Bas (Brussel) (1823-1824). – L'Oracle (journal du département de la Dyle) (1812). – Le Knout (satirisch blad) (1832). – Journal du département des deux Nèthes (1814-1815),

later Journal de la province d'Anvers (1815-1816) en later Journal d'Anvers et de la province (1822-1848, met enige lacunes). – Journal de Gand (1816). – Messager de Gand (1832-1839). – Feuille d'affiches, annonces et avis divers de la ville d'Anvers (1812-1814). – Mercure d'Anvers (1819-1821). – Handelsblad van Antwerpen (1852-1862, losse afleveringen). – De Nieuwe Gazet (1918-1919). – Le Patriote illustré (1931-1932). – De SSman (1940-1944). – Het Kempenland (Herentals) (1964). – Losse afleveringen van diverse bladen (18de-20ste eeuw).
► Toegang(en): Leeszaalnr. Z4/002, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar

B. OVERHEIDSPUBLICATIES EN GEDRUKT ARCHIEF

VERZAMELING PLAKKATEN
1554-1816

Archiefgeschiedenis: Het is een verzameling waarin men in de 20ste eeuw vele gedrukte ordonnanties, edicten, plakkaten en berichten van de overheid stopte, die men vooral uit (oude) gemeentearchieven haalde omdat men ze niet echt als archiefdocumenten beschouwde. Ook werden soms "collecties" ordonnanties verkregen van particulieren, zoals in 1950 van dhr. Van Gorp van Kasterlee.
Ze zijn zuiver chronologisch geordend -zonder enige toegang-.

Verzameling Plakkaten, 1554-1816
6,50 str. m.
Nog niet toegankelijk gemaakt.
► Toegang(en): Leeszaalnr. Z5/001, Voorlopig is enkel een lijst met nummers van verpakkingseenheden beschikbaar

IV. MICROFILMS

VERZAMELING MICROFILMS
12de-20ste eeuw

Archiefgeschiedenis: De microfilmverzameling werd in 1998 overgebracht van het Rijksarchief Beveren, die ze een aantal jaren ervoor had verkregen van het Algemeen Rijksarchief.

Verzameling Microfilms, 12de-20ste eeuw
Het betreft voor het allergrootste deel microfilms die gemaakt zijn door de diensten van de "Church of Jesus Christ of Latter-Day Saints". In grote reeksen betreft het:
- **Parochieregisters** van alle gemeenten van de provincie Antwerpen met uitzondering van Oorderen en Zandvliet (gedeeltelijk), die alleen te consulteren zijn op het Stadsarchief Antwerpen.
Voor de meeste parochies betreft het aantekeningen van de 17de-18de eeuw met voor enkele parochies ook notities uit de 16de eeuw en sporadisch ook voor het begin van de 19de eeuw.
Alleen voor buitenlandse kerkgenootschappen zijn gegevens gefilmd van geheel de 19de eeuw en soms zelfs van het begin van de 20ste eeuw. Ook de 19de eeuwse en voor de stad Antwerpen ook de oudere klappers op de parocheiregisters zijn in deze verzameling te vinden evenals enkele nieuwe klappers die vooral in de jaren 1960-1970 zijn gemaakt. Daarnaast vindt men ook de begraafboeken van een aantal stedelijke kloosterkerken en sporadisch ledenlijsten en/of rekeningen van broederschappen, communicanten- en vormelingenlijsten voor de 17de-19de eeuw en heel zelden kerkrekeningen en testamenten.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. Z8/001 (WILLOCKX R. en VERHEEKE F., *Lijst van de microfilms van de parochieregisters van gemeenten van de provincie Antwerpen*).
- **Registers van de Burgerlijke Stand** van alle gemeenten van de provincie Antwerpen, die gefilmd zijn van de verzamelingen die berusten op het Rijksarchief en afkomstig zijn van de griffie van de rechtbanken van eerste aanleg. De akten beginnen meestal in 1802, voor een aantal gemeenten -vooral kantonhoofdplaatsen- vangen die aan in 1799/1801. Alleen voor de stad Antwerpen beginnen deze akten reeds in het jaar IV (1795/1796). Ook de meeste tienjaarlijkse klappers beginnen met het jaar XI (1802/1803). Voor een aantal gemeenten is er ook een klapper voor de periode 1792-1802 voorradig.

Wat de einddatum betreft zijn de akten beschikbaar tot 1906 (voor het arrondissement Antwerpen), tot 1890 (voor het arrondissement Mechelen), tot 1900 (voor het arrondissement Turnhout, gemeenten Arendonk-Hoogstraten) en tot 1890 (voor de gemeenten van het arrondissement Turnhout Hulshout-Zoerle-Parwijs). De gefilmde akten betreffen de geboorte-, huwelijks-en overlijdensakten, evenals de huwelijksafkondigingen. De bijlagen bij de huwelijksakten beginnen meestal in de periode 1818-1831. Alleen in de steden en in enkele sporadische gemeenten zijn er oudere huwelijksbijlagen bewaard.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. Z8/002 (WILLOCKX R. en HOUTMAN E., *Lijst van de microfilms van de registers van de Burgerlijke Stand van gemeenten van de provincie Antwerpen*).
- **Notariaat**. De meeste maar zeker niet alle minuten van het bestand "Notariaat" zijn gefilmd van de reeks nrs. 1-ca. 11.100. In de inventaris van het bestand Notariaat wordt verwezen naar de voorradige microfilms.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. Z8/003 (*Alfabetische index (op gemeentenaam) van de microfilms van volgende verzamelingen: schepenakten en -protocollen, staten van goed, weesmeesterskamers, notariaat, e.a.*), 2000.
- **Schepenprotocollen en documenten van de wezenadministratie**. Van bijna alle archieven van dorpsbesturen en schepenbanken zijn de schepenprotocollen gefilmd evenals van een deel van de staten van goed en mombersrekeningen. Sporadisch zijn ook een aantal testamenten en andere bescheiden die in deze bestanden zitten gefilmd.
In de inventarissen van de onderscheiden bestanden van de dorpsbesturen en schepenbanken wordt verwezen naar de voorradige microfilms.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. Z8/003 (*Alfabetische index (op gemeentenaam) van de microfilms van volgende verzamelingen: schepenakten en -protocollen, staten van goed, weesmeesterskamers, notariaat, e.a.*), 2000.
- **Bevolkingsregisters**. De bevolkingsregisters van de meeste gemeenten van 1846-1866 met eventuele oudere registers zijn gefilmd, zowel de exemplaren die reeds op het rijksarchief zijn in bewaring gegeven als de registers die zich nog in de gemeentearchieven bevinden. Voor de stad Antwerpen zijn deze beschikbaar van 1800 tot 1880.
In de reeks RA Bevolkingsregisters 1-81 vindt men de microfilms van die bevolkingsregisters -vooral van de periode 1866-1880/1890- van die gemeenten die niet door de "Church.." werden gemicrofilmd maar die in bewaring zijn gegeven aan het Rijksarchief.
► Toegang(en): Inventaris, gedrukt: Leeszaalnr. Z8/004 (VERHEEKE F., *Index van de microfilms van de volkstellingen en bevolkingsregisters (1796-1900) van gemeenten in de provincie Antwerpen* (Rijksarchief Antwerpen. Toegangen in beperkte oplage 54), Brussel, 2004.

- **Parochieregisters -zowel van de rooms-katholieke als van de hervormde gemeenschappen van parochies/gemeenten van Noord-Brabant**, meestal van localiteiten die dicht bij de grens met de provincie Antwerpen zijn gelegen. Een aantal gegevens gaan tot 1809/1811 -tot de invoering van de Burgerlijke Stand in Nederland-. Om rechtsgeldig te zijn moest een huwelijk van rooms-katholieken in de Generaliteitslanden ofwel voor de hervormde predikant gebeuren of voor de plaatselijke schepenen. Klappers op deze registers zijn meestal beschikbaar op het Rijksarchief te 's-Hertogenbosch en in de respectievelijke gemeente- en streekarchiefdiensten.
Het betreft de gemeenten: Aagtekerke (Mariekerke, Zeeland), Aalburg (Babyloniënbroek, onvolledig), Aardenburg (Zeeland, onvolledig), Alphen (en Riel), Baarle-Nassau (en Ulicoten), Bakel en Milheeze (onvolledig), Bergeyk, Bergen op Zoom, Berghem, Berlicum, Bladel en Netersel, Boekel (onvolledig), Boxmeer (Sambeek), Breda (Ginneken, Princenhage, onvolledig), Chaam, Diessen, Dinteloord en Prinsenland (onvolledig), Dongen, Eindhoven (Woensel), Etten-Leur (Hill, onvolledig), Goirle, Grave, Hilvarenbeek, Hoeven, Hooge en Lage Mierde, Huijbergen, Ravenstein (Huisseling), Loon op Zand, Luyksgestel, Maarheeze (en Soerendonk), Mierlo, Nieuwkoop (Zuid-Holland, onvolledig), Ossendrecht, Oudenbosch, Oud- en Nieuw-Gastel (en Ulvenhout), Putte, Raamsdonk, Reusel, Riethoven, Rijsbergen, Roosendaal (en Nispen), Rosmalen, Rucphen (en Sprundel), Schaijk, Schijndel, 's-Hertogenbosch (Bokhoven, Cromvoirt -onvolledig-), Sprang-Capelle (onvolledig), Standaardbuiten, Terheijden, Valkenswaard (Borkel en Schaft), Vlodrop (Nederlands-Limburg, onvolledig), Wanroij (Rijkevoort), Waspik, Woensdrecht (en Hoogerheide), Wouw, Zevenbergen (onvolledig), Zundert (Wernhout).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. Z8/005 (*Catalogus van de microfilms van doop-, trouw- en begraafboeken van gemeenten van Nederland*).
- **Successieaangiften**. Het betreft hier de reeks 187 "Erfenisaangiften" van het archief van de kantoren van Registratie en Domeinen. Deze zijn in microfilm voorhanden voor de periode ca. 1818-1874/1877 met soms vroege uitlopers tot 1800 (Mechelen) en zelfs 1796 (Antwerpen). Het betreft de kantoren Antwerpen (1796-1821, 1835-1875) met de tafel (1796-1816), Antwerpen-Noord en Antwerpen-Zuid (1822-1835), Brecht (1818-1875), Ekeren (1818-1877), Geel (1818-1875), Herentals (1818-1875), Hoogstraten (1818-1874), Kontich (1807-1894), Lier (1818-1875), Mechelen (1800-1874), Puurs (1819-1875), Turnhout (1819-1875), Turnhout (1819-1874), Westerlo (1818-1860) en Wijnegem (1808-1876).
De originelen worden bewaard op het Rijksarchief Beveren waar ook het vervolg van deze reeksen aanwezig is en raadpleegbaar wanneer zij ouder zijn dan honderd jaar.

► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. Z8/003 (*Alfabetische index (op gemeentenaam) van de microfilms van volgende verzamelingen: schepenakten en -protocollen, staten van goed, weesmeesterskamers, notariaat, e.a.*), 2000.
- **Kaarten en Plattegronden**: RA kaarten 1-14: microfilms van de verzamelingen: Kaarten en Plattegronden, Kadastrale Kaarten, Schelde- en Havenkaarten, kaart Van der Maelen, kaarten uit de bestanden Polderarchieven en uit de archieven van dorpsbesturen en schepenbanken (zie hoger).
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. Z8/006 (*Index van de microfilms van volgende verzamelingen: Kaarten en Plattegronden, Kadastrale Kaarten, Schelde- en Havenkaarten, kaart Van der Maelen, Kaarten uit familie-, polder- en gemeentearchieven en oude verzamelingen eigen verfilmingen*), 2000.
- **Oude Verzameling Microfilms**, nrs. 1-39: oude microfilms -soms van niet zo goede kwaliteit- van: cartularium en necrologium van de abdij van Sint-Salvator (Pieter Potabdij) in Antwerpen (bewaard in de abdij van Westmalle), cartularium van de landcommanderij van Pitsenburg in Mechelen (Wenen), Oorkonden, landboeken en kroniek van de Sint-Bernardsabdij van Hemiksem (Bornem), Kroniek van het klooster van de Falkontinnen te Antwerpen (Mechelen), Cartularium van het Sint-Romboutskapittel te Mechelen, kaartboek van de Sint-Michielsabdij te Antwerpen e.a.
► Toegang(en): Inventaris in typeschrift: Leeszaalnr. Z8/006 (*Index van de microfilms van volgende verzamelingen: Kaarten en Plattegronden, Kadastrale Kaarten, Schelde- en Havenkaarten, kaart Van der Maelen, Kaarten uit familie-, polder- en gemeentearchieven en oude verzamelingen eigen verfilmingen*), 2000.

Bijlagen

I. ARCHIEVEN VAN HET RESSORT VAN HET RIJKSARCHIEF ANTWERPEN BEWAARD IN HET RIJKSARCHIEF TE BEVEREN

De nummers in arabische letters, geplaatst achter de instellingen, verwijzen meestal niet naar een institutionele indeling, maar naar een kunstmatige indeling in archiefblokken.
De letter-cijfercombinatie, achteraan elke vermelding van het archiefblok verwijst naar de nummer van de toegang in het Rijksarchief Beveren.

Hoven en rechtbanken vanaf 1795

Hof van Beroep

Hof van Beroep te Antwerpen, 1972-1991, 35,93 m, R497

Hof van Assisen

Hof van Assisen te Antwerpen 1, 1795-1939, 103,73 m, R79
Hof van Assisen te Antwerpen 2, 1876-1982, 31,54 m, R481

Rechtbanken van Eerste Aanleg

Rechtbank van Eerste Aanleg te Antwerpen, Algemeen 1, 1795-1930, 31,1 m, R12
Rechtbank van Eerste Aanleg te Antwerpen, Algemeen 2, 1882-1993, 8,8 m, R13
Rechtbank van Eerste Aanleg te Antwerpen, Burgerlijk 1, 1796-1937, 111,9 m, R14
Rechtbank van Eerste Aanleg te Antwerpen, Burgerlijk 2, 1871-1925, 9,3 m, R15
Rechtbank van Eerste Aanleg te Antwerpen, Burgerlijk 3 (repertoria van notarissen), 1926-1937, 5,4 m, R16
Rechtbank van Eerste Aanleg te Antwerpen, Burgerlijk 4 (repertoria van notarissen), 1938-1944, 2,7 m, R17
Rechtbank van Eerste Aanleg te Antwerpen, Burgerlijk 5, 1948-1957, 32,5 m, R18
Rechtbank van Eerste Aanleg te Antwerpen, Burgerlijk 6, 1885-1971, 2,6 m, R394
Rechtbank van Eerste Aanleg te Antwerpen, Correctioneel 1, 1796-1958, 165 m, R19

Rechtbank van Eerste Aanleg te Antwerpen, Correctioneel 2, 1919-1958, 136 m, R20 (o.a. buitenvervolgingstelling Activisme, 1919-)
Rechtbank van Eerste Aanleg te Antwerpen, Correctioneel 3, 1920-1970, 81,2 m, R21
Rechtbank van Eerste Aanleg te Antwerpen, Correctioneel 4, 1928-1982, 152,16 m, R485
Rechtbank van Eerste Aanleg te Antwerpen, Correctioneel 5, 1871-1946, 35 m, R45
Rechtbank van Eerste Aanleg te Antwerpen, Correctioneel 6, 1957-1969, 0,1 m, R440
Jeugdrechtbank te Antwerpen 1, 1912-1948, 71,3 m, R22
Jeugdrechtbank te Antwerpen 2, 1912-1965, 120,3 m, R23
Parket bij de rechtbank van Eerste Aanleg te Antwerpen 1, 1797-1959, 554,6, R111
Parket bij de rechtbank van Eerste Aanleg te Antwerpen 2, 1913-2000, 37,14 m
Parket bij de rechtbank van Eerste Aanleg te Antwerpen 3, 1915-2000, 38,74 m, R444
Parket bij de rechtbank van Eerste Aanleg te Antwerpen 4, 387,41 m
Parket bij de rechtbank van Eerste Aanleg te Antwerpen 5, 71,98 m
Parket bij de rechtbank van Eerste Aanleg te Antwerpen 6, 1810-1983, 122,8 m, R409
Parket bij de rechtbank van Eerste Aanleg te Antwerpen 7, 1910-1976, 32,9 m, R477
Parket bij de rechtbank van Eerste Aanleg te Antwerpen 8, 1931-1984, 36,5 m, R442
Parket bij de rechtbank van Eerste Aanleg te Antwerpen 9, 112,6 m
Parket bij de rechtbank van Eerste Aanleg te Antwerpen 10, 1920-1980, 74,1 m, R450
Parket bij de rechtbank van Eerste Aanleg te Antwerpen 11, 1801-1987, 18 m, R451
Parket bij de rechtbank van Eerste Aanleg te Antwerpen 12, 1920-1960, R452
Parket bij de rechtbank van Eerste Aanleg te Antwerpen 13, 1960-1974, R453
Parket bij de rechtbank van Eerste Aanleg te Antwerpen 14, 111,73 m
Parket bij de rechtbank van Eerste Aanleg te Antwerpen, Dienst van het Sekwester, 1918-1944, 47 m, M1
Rechtbank van Eerste Aanleg te Mechelen, Algemeen, 1795-1944, 1,97 m, R53
Rechtbank van Eerste Aanleg te Mechelen, Burgerlijk 1, 1795/1796-1950, 120,02 m, R54
Rechtbank van Eerste Aanleg te Mechelen, Burgerlijk 2, 1811-1972, 26,84 m, R479

Rechtbank van Eerste Aanleg te Mechelen, Burgerlijk 3, 1887-1980, 77,32 m, R480
Rechtbank van Eerste Aanleg te Mechelen, Correctioneel 1, 1795-1959, 435,23 m, R55
Rechtbank van Eerste Aanleg te Mechelen, Correctioneel 2, 1907-1979, 44,81 m, R478
Jeugdrechtbank te Mechelen 1, 1912-1960, 36,5 m, R56
Jeugdrechtbank te Mechelen 2, 1912-1979, 63,83 m, R473
Parket bij de Rechtbank van Eerste Aanleg van Mechelen 1, 1879-1994, 72,2 m, R486
Parket bij de Rechtbank van Eerste Aanleg te Mechelen 2, 1795/1796-1969, 67,4 m, R128
Rechtbank van Eerste Aanleg te Turnhout, 1796-1964, 90 m, R69
Rechtbank van Eerste Aanleg te Turnhout, Burgerlijk 1 (repertoria van notarissen), 1936-1945, 0,6 m, R70
Rechtbank van Eerste Aanleg te Turnhout, Burgerlijk 2, 1853-1922, 0,3 m, R71
Rechtbank van Eerste Aanleg te Turnhout, Correctioneel, 1855-1902, 0,3 m, R72
Jeugdrechtbank te Turnhout, 1912-1923, 0,1 m, R73
Parket bij de Rechtbank van Eerste Aanleg te Turnhout 1, 1887-1992, 7,84 m, R483
Parket bij de Rechtbank van Eerste Aanleg te Turnhout 2, 1940-1964, 5,8 m, R136
Parket bij de Rechtbank van Eerste Aanleg te Turnhout 3, 1919-1977, 1,1 m, R137
Parket bij de Rechtbank van Eerste Aanleg te Turnhout 4, 1914-1982, 3,9 m, R138

Arbeidsrechtbanken en Werkrechtersraden

Arbeidsrechtbank te Antwerpen, 1847-1974, 14,9 m, R3
Arbeidshof te Antwerpen, 1915-1972, 6,68 m, R503
Arbeidsrechtbank te Mechelen, 1913-1975, 28,7 m, R2
Arbeidsrechtbank te Turnhout, 1910-1974, 18,4 m, R468
Werkrechtersraad voor Zeelieden te Antwerpen 1, 1948-1973, 0,2 m, R11
Werkrechtersraad voor Zeelieden te Antwerpen 2, 1929-1973, 0,1 m, R102

Rechtbanken van Koophandel

Rechtbank van Koophandel te Antwerpen 1, 1806-1968, 277 m, R145
Rechtbank van Koophandel te Antwerpen 2, 1850-1997, 118,19 m, R145

Vredegerechten en politierechtbanken

Vredegerecht Antwerpen I (1), 1796/1797-1857, 3,9 m, R169
Vredegerecht Antwerpen I (2), 1803-1970, 53,4 m, R401
Vredegerecht Antwerpen II (1), 1797/1798-1857, 5,7 m, R170
Vredegerecht Antwerpen II (2), 1799-1980, 79,4 m, R402
Vredegerecht Antwerpen III (1), 1795/1796-1830, 1,3 m, R171
Vredegerecht Antwerpen III (2), 1865-1970, 74,7 m, R403
Vredegerecht Antwerpen IV (1), 1798/1799-1830, 1 m, R172
Vredegerecht Antwerpen IV (2), 1913-1983, 58,6 m, R404
Vredegerecht Antwerpen V, 1798/1799-1802, 0,2 m, R173
Vredegerecht te Arendonk 1, 1795/1796-1931, 10,5 m, R176
Vredegerecht te Arendonk 2, 1931-1970, 3,8 m, R177
Vredegerecht te Arendonk 3, 1865-1970, 7 m, R463
Vredegerecht te Berchem, 1913-1990, 62 m, R406
Vredegerecht te Berlaar, 1795/1796-1801/1802, 0,2 m, R185
Vredegerecht te Boom 1, 1795/1796-1801/1802, 0,4 m, R189
Vredegerecht te Boom 2, 1882-1970, 13,6 m, R407
Vredegerecht te Boom 3, 1892-1972, 16,79 m, R488
Vredegerecht te Borgerhout 1, 1887-1945, 14,6 m, R190
Vredegerecht te Borgerhout 2, 1825-1978, 47,6 m, R191
Vredegerecht te Borgerhout 3, 1878-1958, 22,3 m, R408
Vredegerecht te Brecht 1, 1795/1796-1931, 7,4 m, R193
Vredegerecht te Brecht 2, 1851-1880, 1,1 m, R194
Vredegerecht te Brecht 3, 1818-1970, 16,5 m, R195
Vredegerecht te Brecht 4, 1860-1970, 9,5 m, R411
Vredegerecht te Brecht 5, 1967-1968, 0,12 m, R457
Vredegerecht te Duffel 1, 1802/1803-1929, 3,7 m, R206
Vredegerecht te Duffel 2, 1923-1970, 4,7 m, R207
Vredegerecht te Duffel 3, 1853-1970, 13,97 m, R487
Vredegerecht te Duffel 4, 1935-1939, 0,03 m, R413
Vredegerecht te Ekeren 1, 1797/1798-1969, 22 m, R211
Vredegerecht te Ekeren 2, 1860-1971, 10,2 m, R212
Vredegerecht te Heist-op-den-Berg 1, 1838-1939, 3,1 m, R238
Vredegerecht te Heist-op-den-Berg 2, 1940-1970, 3,7 m, R239
Vredegerecht te Heist-op-den-Berg 3, 1859-1991, 13,5 m, R240
Vredegerecht te Herentals 1, 1795/1796-1957, 12,5 m, R241
Vredegerecht te Herentals 2, 1803-1985, 24,2 m, R242
Vredegerecht te Hoogstraten 1, 1795/1796-1930, 8,9 m, R250
Vredegerecht te Hoogstraten 2, 1886-1970, 4,5 m, R251

Vredegerecht te Hoogstraten 3, 1916-1973, 5 m, R462
Vredegerecht te Kalmthout, 1794/1796-1801/1802, 0,3 m, R255
Vredegerecht te Kontich 1, 1795/1796-1940, 12,6 m, R259
Vredegerecht te Kontich 2, 1835-1991, 24,4 m, R418
Vredegerecht te Kontich 3, 1941-1970, 8,7 m, R419
Vredegerecht te Kontich 4, 1957-1964, 0,24 m, R455
Vredegerecht te Lier 1, 1798/1799-1939, 14,5 m, R276
Vredegerecht te Lier 2, 1938-1970, 4,2 m, R277
Vredegerecht te Lier 3, 1841-1974, 16,93 m, R484
Vredegerecht Mechelen I, 1, 1795/1796-1960, 14,2 m, R287
Vredegerecht Mechelen I, 2, 1961-1970, 3,5 m, R288
Vredegerecht Mechelen II, 1, 1798/1799-1960, 12,8 m, R289
Vredegerecht Mechelen II, 2, 1961-1970, 2,9 m, R290
Vredegerecht Mechelen-Noord 1, 1892-1970, 17,9 m, R423
Vredegerecht Mechelen-Noord 2, 1814-1972, 2,3 m, R424
Vredegerecht Mechelen-Zuid 1, 1892-1970, 25,5 m, R425
Vredegerecht Mechelen-Zuid 2, 1876-1971, 2,5 m, R426
Vredegerecht te Mol, 1796/1797-1943, 19,1 m, R297
Vredegerecht te Puurs 1, 1795/1796-1960, 27,2 m, R324
Vredegerecht te Puurs 2, 1960-1970, 1,7 m, R325
Vredegerecht te Puurs 3, 1834-1987, 11,4 m, R326
Vredegerecht te Stabroek, 1795/1796-1802/1803, 0,4 m, R346
Vredegerecht te Turnhout 1, 1805/1806-1915, 10,6 m, R358
Vredegerecht te Turnhout 2, 1898-1970, 15,6 m, R359
Vredegerecht te Westerlo 1, 1795/1796-1925, 5,5 m, R365
Vredegerecht te Westerlo 2, 1819-2000, 28,8 m, R436
Vredegerecht te Willebroek, 1801/1802, 0,1 m, R368 (zie verder tot 1970 onder vredegerecht Mechelen-Zuid, daarna onder Puurs)
Vredegerecht te Wilrijk, 1804/1805-1873, 2,5 m, R369
Vredegerecht te Zandhoven 1, 1799/1800-1970, 15,4 m, R371
Vredegerecht te Zandhoven 2, 0,4 m, R372
Vredegerecht te Zandhoven 3, 1945-1977, 0,8 m, R373
Vredegerecht te Zandhoven 4, 1858-1970, 9,7 m, R437
Vredegerecht te Zandhoven 5, 1956-1959, 0,12 m, R456

Politierechtbank te Antwerpen 1, 1798-1957, 200 m, R141
Politierechtbank te Antwerpen 2, 1913-1970, 100,6 m, R396

Militaire hoven en rechtbanken, buitengewone rechtbanken

Krijgsauditoraat van Antwerpen-Limburg 1, 1913-1959, 9,3 m, R93
Krijgsauditoraat van Antwerpen-Limburg 2, 1817-1870, 7,8 m, R95
Krijgsauditoraat van Antwerpen-Limburg 3, 1871-1914, 31,7 m, R96
Krijgsauditoraat van Antwerpen-Limburg 4, 1908-1940, 8,1 m, R97
Krijgsauditoraat van Antwerpen-Limburg 5, 1925, 0,1 m, R98
Krijgsauditoraat van Antwerpen-Limburg 6, 1914-1959, 12,5 m, R99
Krijgsraad te Mechelen, 1944-1947, 1,3 m, R108
Krijgsraad te Turnhout, 1944-1947, 1 m, R110

Rechtbank voor Oorlogsschade te Antwerpen, 1919-1927, 2,7 m, R153
Rechtbank voor Oorlogsschade te Mechelen, 1919-1925, 4,8 m, R161
Rechtbank voor Oorlogsschade te Turnhout, 1919-1924, 0,9 m, R164

Buitendiensten van nationale, gewest- en gemeenschapsministeries

Ministerie van Financiën

Bestuur der Oorlogssekwesters, Antwerpen, 1918-1944, 12, 5 m

Controlekantoor BTW Antwerpen (7), 1971-1982, 1,4 m, F541
Controlekantoor BTW Antwerpen 1, 1971-1982, 7 m, F21
Controlekantoor BTW Antwerpen 2, 1971-1982, 8 m, F22
Controlekantoor BTW Antwerpen 3, 1971-1982, 5 m, F23
Controlekantoor BTW Antwerpen 4, 1971-1982, 12 m, F24
Controlekantoor BTW Antwerpen 5 (Hoboken), 1971-1982, 1 m, F25
Controlekantoor BTW Antwerpen 6, 1971-1982, 8 m, F26
Controlekantoor BTW Antwerpen 7, 1971-1982, 7 m, F27
Controlekantoor BTW Antwerpen 8, 1971-1982, 6 m, F28
Controlekantoor BTW Antwerpen 9, 1971-1982, 7 m, F29
Controlekantoor BTW Antwerpen 10 (Merksem), 1971-1982, 1,8 m, F30
Controlekantoor BTW Antwerpen 11 (Deurne 2), 1971-1982, 0,7 m, F31
Controlekantoor BTW Antwerpen 12 (Deurne 1), 1971-1982, 1,8 m, F32
Controlekantoor BTW Antwerpen 13 (Borgerhout), 1971-1982, 2 m, F33
Controlekantoor BTW Antwerpen 14 (Berchem), 1971-1982, 1,4 m, F34
Controlekantoor BTW Antwerpen 15 (Wilrijk), 1971-1982, 2 m, F35
Controlekantoor BTW Berchem, 1971-1975, 8 m, F36
Controlekantoor BTW Boom, 1971-1982, 8 m, F42
Controlekantoor BTW Borgerhout, 1971-1975, 6 m, F43

Controlekantoor BTW Brasschaat, 1971-1982, 8 m, F44
Controlekantoor BTW Deurne 1, 1971-1975, 18,5 m, F53
Controlekantoor BTW Deurne 2, 1971-1975, 7 m, F54
Controlekantoor BTW Geel, 1971-1975, 6 m, F58
Controlekantoor BTW Geel 1, 1971-1982, 0,3 m, F59
Controlekantoor BTW Geel 2, 1971-1982, 0,3 m, F60
Controlekantoor BTW Heist-op-den-Berg, 1971-1982, 9 m, F76
Controlekantoor BTW Herentals, 1971-1982, 5 m, F77
Controlekantoor BTW Hoboken, 1971-1975, 8 m, F78
Controlekantoor BTW Kapellen, 1971-1982, 4 m, F84
Controlekantoor BTW Kontich, 1971-1982, 0,4 m, F86
Controlekantoor BTW Lier, 1971-1982, 8 m, F97
Controlekantoor BTW Malle, 1971-1975, 4 m, F100
Controlekantoor BTW Malle 1, 1971-1982, 1 m, F101
Controlekantoor BTW Malle 2, 1971-1982, 0,8 m, F102
Controlekantoor BTW Mechelen 1, 1971-1982, 9 m, F103
Controlekantoor BTW Mechelen 2, 1971-1982, 9 m, F104
Controlekantoor BTW Mechelen 3, 1971-1982, 10 m, F105
Controlekantoor BTW Merksem, 1971-1975, 5 m, F108
Controlekantoor BTW Mol, 1971-1982, 15 m, F109
Controlekantoor BTW Mortsel, 1971-1975, 7 m, F110
Controlekantoor BTW Mortsel 1, 1971-1982, 1 m, F111
Controlekantoor BTW Mortsel 2, 1971-1982, 0,3 m, F112
Controlekantoor BTW Puurs, 1971-1982, 13 m, F120
Controlekantoor BTW Schoten, 1971-1982, 6 m, F125
Controlekantoor BTW Turnhout 1, 1971-1982, 4 m, F138
Controlekantoor BTW Turnhout 2, 1971-1982, 4 m, F139
Controlekantoor BTW Wijnegem, 1971-1982, 10 m, F144
Controlekantoor BTW Wilrijk, 1971-1975, 9 m, F145

Hypotheekkantoor Antwerpen 1, 1810-1913, 13 m, F299
Hypotheekkantoor Antwerpen 2, 1799-1913, 85,5 m, F300
Hypotheekkantoor Antwerpen 3, 1797-1892, 131 m, F301
Hypotheekkantoor Antwerpen 4, 1799-1852, 19 m, F302
Hypotheekkantoor Antwerpen 5, 1814-1850, 3,3 m, F303
Hypotheekkantoor Antwerpen 6, 1794-1897, 0,5 m, F618
Hypotheekkantoor Antwerpen 7, 1799-1913, 179 m, F298
Hypotheekkantoor Antwerpen I (8), 1913-1951, 9 m, F619
Hypotheekkantoor Antwerpen I (9), 1913-1951, 45 m, F620
Hypotheekkantoor Antwerpen I (10), 1922-1951, 1,1 m, F621

Hypotheekkantoor Antwerpen I (11), 1913-1939, 8,5 m, F622
Hypotheekkantoor Antwerpen II (11), 1913-1950, 16 m, F623
Hypotheekkantoor Antwerpen II (12), 1913-1962, 109 m, F624
Hypotheekkantoor Antwerpen II (13), 1914-1929, 0,3 m, F625
Hypotheekkantoor Antwerpen II (14), 1914-1945, 4 m, F626
Hypotheekkantoor Antwerpen III (15), 1929-1947, 4,5 m, F627
Hypotheekkantoor Antwerpen III (16), 1929-1951, 24 m, F628
Hypotheekkantoor Antwerpen III (17), 1929-1945, 4 m, F629
Hypotheekkantoor Antwerpen IV (18), 1879-1908, 0,4 m, F630
Hypotheekkantoor Antwerpen IV (19), 1879-1908, 0,5 m, F631
Hypotheekkantoor Antwerpen IV (20), 1879-1908, 0,2 m, F632
Hypotheekkantoor Antwerpen IV (21), 1879-1908, 0,1 m, F633
Hypotheekkantoor Antwerpen IV (22), 1908-1963, 0,2 m, F634
Hypotheekkantoor Antwerpen IV (23) Londen, 1915-1919, 0,5 m, F635
Hypotheekkantoor Antwerpen 24, 1807-1913, 4 m
Hypotheekkantoor Antwerpen 25, 0,5 m
Hypotheekkantoor Mechelen, 1799-1956, 172 m, F320
Hypotheekkantoor Turnhout, 1799-1955, 89,5 m, F323

Kadaster. Provinciale directie van Antwerpen, 1798-1911, 45,5 m, F325
Kadaster. Provinciale directie van Antwerpen, Plannen en afdrukken, 1985, 22 m, F326

Kantoor van Registratie te Antwerpen 1, 1959-1970, F 519
Kantoor van Registratie te Antwerpen 2, 1959-1970, F 492
Kantoor van Registratie te Antwerpen 3, 1959-1966, F 510
Kantoor van Registratie te Antwerpen 4, 1959-1970, F 509
Kantoor van Registratie te Antwerpen 5, 1959-1981, F 386
Kantoor van Registratie te Antwerpen 6, 1959-1968, F 387
Kantoor van Registratie te Antwerpen 7, 1956-1977, F 398
Kantoor van Registratie te Antwerpen 8, 1959-1970, F 428
Kntoor van Registratie te Antwerpen, Burgerlijke Akten, 1796-1881, 26,22 m, F 349
Kantoor van Registratie Antwerpen-Noord, Burgerlijke Akten, 1822-1939, 6,48 m, F 350
Kantoor van Registratie Antwerpen-Zuid, Burgerlijke Akten 2, 1822-1942, 9 m, F 351
Kantoor van Registratie Antwerpen, Burgerlijke Akten 3, 1920-1939, 4 m, F 352
Kantoor van Registratie Antwerpen, Burgerlijke Akten 4, 1921-1942, 2 m, F 353
Kantoor van Registratie Antwerpen, Burgerlijke Akten 5, 1926-1946, 2 m, F 354

Kantoor van Registratie Antwerpen, Burgerlijke Akten 6, 1926-1939, 2 m, F 355
Kantoor van Registratie Antwerpen, Buitengewoon Zegel, 1888-1917, 0,19 m, F 358
Kantoor van Registratie Antwerpen, Deurwaardersakten, 1912-1934, 0,19 m, F 359
Kantoor van Registratie Antwerpen, Directie, ca. 1830-1950, 22 m, F 360
Kantoor van Registratie Antwerpen, Domeinen, 1793-1980, 23 m, F 361
Kantoor van Registratie Antwerpen, Gerechtelijke akten, 1805-1939, 4 m, F 362
Kantoor van Registratie Antwerpen, Handelsafstanden, 1925-1935, 4 m, F 363
Kantoor van Registratie Antwerpen, Onderhandse akten, 1901-1934, 10,37 m, F 364
Kantoor van Registratie Antwerpen, Successies, 1796-1919, 30 m, F 365
Kantoor van Registratie Antwerpen-Noord, Successies, 1818-1923, 12,5 m, F 366
Kantoor van Registratie Antwerpen-Zuid, Successies, 1818-1925, 14 m, F 367
Kantoor van Registratie Antwerpen, Successies 1, 1923-1986, 2 m, F 368
Kantoor van Registratie Antwerpen, Successies 2, 1923-1958, 2 m, F 369
Kantoor van Registratie Antwerpen, Successies 3, 1922-1958, 2 m, F 370
Kantoor van Registratie Antwerpen, Successies 4, 1922-1942, 2 m, F 371
Kantoor van Registratie Antwerpen, Successies 5, 1921-1942, 1,5 m, F 372
Kantoor van Registratie Antwerpen-West, 1923-1952, 1,04 m, F 373
Kantoor van Registratie Berchem, later Antwerpen 9, 1872-1969, 1,5 m, F 378
Kantoor van Registratie Boom, 1816-1970, 1,87 m, F 383
Kantoor van Registratie Borgerhout, 1942-1960, 0,33 m, F 384
Kantoor van Registratie Brasschaat, voorheen Brecht, 1805-1979, 14,5 m, F 389
Kantoor van Registratie Deurne, 1923-1973, 0,54 m, F 403
Kantoor van Registratie Duffel, 1929-1967, 0,94 m, F 407
Kantoor van Registratie Ekeren 1, 1796-1969, 20,5 m, F 410
Kantoor van Registratie Ekeren 2, 1930-1969, F 411
Kantoor van Registratie Geel, 1796-1975, 30 m, F 412
Kantoor van Registratie Heist-op-den-Berg, 1929-1958, 0,5 m, F 436
Kantoor van Registratie Herentals, 1796-1967, 17 m, F 437
Kantoor van Registratie Hoboken, later Antwerpen 12, 1942-1970, 0,02 m, F 440
Kantoor van Registratie Hoogstraten, 1796-1976, 9 m, F 442
Kantoor van Registratie Kontich, 1796-1965, 20,5 m, F 448
Kantoor van Registratie Lier, 1796-1971, 28 m, F 459
Kantoor van Registratie Mechelen, 1796-1931, 45 m, F 466
Kantoor van Registratie Mechelen 1, 1931-1965, 1 m, F 467
Kantoor van Registratie Mechelen 2, 1931-1964, 0,5 m, F 468
Kantoor van Registratie Mechelen 3, 1951-1953, 0,1 m, F 469
Kantoor van Registratie Mechelen 4, 1875-1972, 6,8 m, F 429

Kantoor van Registratie Mechelen 5, 1900-1953, 3,7 m, F 430
Kantoor van Registratie Mechelen, Domeinen en penale boeten, 1791-1953, 11 m, F 470
Kantoor van Registratie Merksem, later Antwerpen 11, 1942-1970, 0,1 m, F 475
Kantoor van Registratie Mol, 1923-1964, 0,4 m, F 477
Kantoor van Registratie Puurs, 1806-1960, 18 m, F 488
Kantoor van Registratie Turnhout 1, 1796-1970, 19 m, F 505
Kantoor van Registratie Turnhout 2, 1924-1969, 1 m, F 506
Kantoor van Registratie Turnhout, Domeinen en penale boeten, 1828-1970, 1,5 m, F 507
Kantoor van Registratie Westerlo, 1807-1973, 19 m, F 514
Kantoor van Registratie Wijnegem 1, 1808-1971, 17 m, F 516
Kantoor van Registratie Wijnegem 2, 1958-1965, 0,1 m, F 517

Ministerie van Justitie

Centraal Observatiegesticht Mol, 1913-1970, 173,4 m, R65
Interneringscentrum te Antwerpen, 1944, 0,2 m, M6 en 7
Interneringscentrum te Berchem, 1944-1945, 0,2 m, M8
Interneringscentrum te Breendonk, 1944-1947, 1,7 m, M9
Interneringscentrum te Hemiksem, 1934-1967, 14,1 m, M16
Interneringscentrum te Mechelen, 1944-1947, 1,5 m, M22
Interneringscentrum te Merskplas, 1944-1971, 8,8 m, M23
Interneringscentrum voor vreemdelingen te Merksplas, 1940-1946, 0,27 m, M69
Joods Vluchtelingencentrum te Merksplas, 1938-1940, 3,6 m M30 en 68
Penitentiair Schoolcentrum, Straflandbouwschool te Merksplas, 1921-1955, 34,7 m, M33
Rijksopvoedingsgesticht te Mol, 1894-1970, 68,7 m, R17
Rijksweldadigheidskolonie te Hoogstraten-Merksplas-Rekem-Wortel, 1810-1980, 444,29 m, M36 en 70
Strafinrichting te Antwerpen 1, 1798-1986, 63,3 m, M38
Strafinrichting te Antwerpen 2, 1856-1979, 7,6 m, M39
Strafinrichting te Mechelen, 1802-1985, 52,7 m, M54
Strafinrichting te Merksplas, 1870-1986, 79 m, M55, 56 en 88
Strafinrichting van Sint-Bernards te Hemiksem, 1821-1866, 32,7 m, M60
Strafinrichting te Turnhout, 1795-1987, 77,4 m, M62

Ministerie van Nationale Opvoeding en Cultuur

PMS-centra, later CLB van het gemeenschapsonderwijs

Antwerpen, 1937-1965, 0,7 m, M96
Brasschaat, 1955, 0,3 m, M97
Deurne, 1950-1960, 0,5 m, M102
Mol, 1950-1955, 0,2 m, M107
Fonds voor Provinciale en gemeentelijke schoolgebouwen. Provinciale dienst Antwerpen, 1961-1980, 17,8 m, M 165

Ministerie van Openbare Werken

Bestuur der Waterwegen
Antwerpse Zeediensten (Loodswezen), 1939-1962, 9,1 m, M139
Dienst der Zeeschelde, 1859-1983, 30,8 m, M147
Bruggen en Wegen, provincie Antwerpen, ca. 1920-1960, 67 m, M148
Bruggen en Wegen Turnhout, ca. 1920-1945, 1 m, M149
Stedebouw. Provinciale directie van Antwerpen, 1945-1974, 132,1 m, M116
Waters en Bossen, inspectie Antwerpen, 1854-1958, 7,5 m, M89

Minsterie van Verkeerswezen, van Posterijen, Telegrafie en Telefonie en rechtsvoorgangers

Comité der Scheepvaartwegen van België naar de Rijn, 1946-1973, 116 m, M76
Dienst Overzees Vervoer, 1941-1951, 4 m, M74
Dienst regeling Binnenvaart, 1940-1949, 8,5 m, M75
Dienst Scheepsbouw, 1905-1935, 5 m, M78
Dienst Scheepsmeting (meetbrieven), 1884-1913, 3,5 m, M79
Schoolschip Mercator, 1933-1964, 7,7 m, M80
Waterschoutsambt. Dienst Emigratie, 1913-1973, 23 m, M77
Bemanningslijsten, 1943-1955, 6 m, M81
Manifesten, 1946-1955, 66 m, M82
Monsterrollen Koopvaardij, 1815-1938, 21 m, M83
Zeeinspectie en scheepsmeting, 1883-1988, 81,3 m, M87

Ministerie van Volkgszondheid

Inspectie van Volkgsgezondheid. Provincie Antwerpen, ca. 1920-1970, 7 m, M157

Openbare instellingen en instellingen van openbaar nut onder het beheer of het toezicht van de nationale, de gemeenschaps- en gewestregeringen

Arbeidsambt Antwerpen, 1941-1943, 4,2 m, A5
Commissie Bescherming Maatschappij te Antwerpen, 1930-1973, 19,1 m, M2
Hulp- en Voorzorgskas voor Zeelieden varende onder Belgische vlag (monsterrollen), 1845-1930, 6,4 m, M158
Nationaal instituut voor de Huisvesting, Gewestelijke comité provincie Antwerpen, 1979-1980, 15,8 m, M160
Provinciaal Comité voor Hulp- en Voeding, 1915-1920, 74,2 m, A2
Vereniging voor onderlinge zeeverzekeringen tegen oorlogsrisico's (VOZOR), 1939-1960, 61,4 m, M159
Vrijwillige Arbeidsdienst Vlaanderen, Antwerpen, 1941-1944, 1,3 m, A4
Winterhulp, Provinciaal Comité Antwerpen, 1940-1946, 123 m, M140
Winterhulp, Plaatselijke comités in de provincie Antwerpen, 1940-1946, 45 m, M 141

Regionale overheidsorganen - Arrondissementscommissariaten

Arrondissementscommissariaat Mechelen 1, 1830-1902, 26 m, I 8
Arrondissementscommissariaat Mechelen 2, 1832-1910, 9,6 m, I 9 (militieregisters)
Arrondissementscommissariaat Turnhout 1, 1809-1927, 1,8 m, I 16
Arrondissementscommissariaat Turnhout 2, 1817-1876, 4,9 m, I 17 (militieregisters)

Polders en wateringen

Borgerweertpolder te Zwijndrecht, 1586-1935, 3,24 m, 396 nrs., Pol1 en GEW5

Ambtenaren van de Burgerlijke Stand (zie in overzicht onder "verzamelingen")

Parochieregisters

Verzameling Parochieregisters, 16de-19de eeuw, 58,76 m, BS3
Verzameling Dubbels van parochieregisters, 16de-19de eeuw, 7,07 m, BS16

Burgerlijke Stand afkomstig van de Rechtbank van Eerste Aanleg

Tienjaarlijkse klappers op de registers van de Burgerlijke Stand van de

arrondissementen Antwerpen, Mechelen en Turnhout, 1792-1851, 5,62 m, BS27
Tienjaarlijkse klappers op de registers van de Burgerlijke Stand van het arrondissement Antwerpen, 1796-1890, 6,44 m, BS40
Tienjaarlijkse klappers op de registers van de Burgerlijke Stand van het arrondissement Antwerpen, 1891-1900, 1,38 m, BS41
Tienjaarlijkse klappers op de registers van de Burgerlijke Stand van het arrondissement Mechelen, 1802-1890, 4,15 m, BS85
Tienjaarlijkse klappers op de registers van de Burgerlijke Stand van het arrondissement Turnhout, 1802-1890, 2,38 m, BS98

Registers van de Burgerlijke Stand van het arrondissement Antwerpen, 1796-1890, 217,2 m, BS42
Registers van de Burgerlijke Stand van het arrondissement Antwerpen, 1891-1906, 86,34 m, BS45
Registers van de Burgerlijke Stand van het arrondissement Antwerpen, Supplement, 1815-1880, 1,7 m, BS46
Registers van de Burgerlijke Stand van het arrondissement Mechelen, 1795-1890, 163,31 m, BS86
Registers van de Burgerlijke Stand van het arrondissement Mechelen, 1891-1930, 51,53 m, BS87
Registers van de Burgerlijke Stand van het arrondissement Turnhout, 1796-1890, 47,66 m, BS99
Registers van de Burgerlijke Stand van het arrondissement Turnhout, Huwelijksafkondigingen, 1800-1920, 39,35 m, BS100
Registers van de Burgerlijke Stand van het arrondissement Turnhout, Huwelijksbijlagen, 1800-1890, 68,1 m, BS101
Registers van de Burgerlijke Stand van het arrondissement Turnhout, 1891-1900, 23,21 m, BS102

Varia Registers van de Burgerlijke Stand van de provincie Antwerpen, 1792-1920, 0,4 m, BS30

Particuliere instellingen, verenigingen, genootschappen met een economisch doel

Kamer van Koophandel van Antwerpen, 1870-1990, 141,58 m
Antwerpse Scheepvaartvereniging, 1914-1970, 33,3 m, A1
Antwerpse Volksbank. Samenwerkende Spaar- en Kredietmaatschappij te Antwerpen, 1873-1966, 0,74 m, B3

Algemene Zonnewering en Raamgarniering pvba te Ekeren, 1976-1980, 0,6 m, B39
Bank van Deurne te Deurne, 1921-1943, 0,49 m, B5
Braunschweig en Cie nv (handel in koloniale waren), Antwerpen, 1901-1994, 73,9 m, B92
Cimenteries et Briquetries Réunis (CBR) (steenbakkerij Niel), Antwerpen, 1881-1968, 12 m, B11
Col-Dijck pvba (handelaar in schoonmaakartikelen), Antwerpen, 1947-1977, 0,24 m, B29
L. De Naeyer (papierfabriek en ketelmakerij), Willebroek, 1857-1981, 158,7 m, B22
Antwerpse Maatschappij van Deposito's en Hypotheken (DIPO), Antwerpen, 1935-1965, 13 m, B25
Eysermans Jules (architect-aannemer), Mol, 1945-1965, 14,9 m, B26
HBK-Spaarbank nv (Hypothecaire Beleggingskas), Antwerpen, 1918-1989, 149,5 m, B35
C. & R. Jordens pvba (carrosseriebenodigdheden), Antwerpen, 1974-1978, 0,24 m, B19
Kasjmieren sjaals nv/Cachemiere Shells (textielbedrijf), Mechelen, 1828-1834, 1 m, B38
A. Lachapelle nv (parketfabriek), Mortsel, 1925-1979, 35,9 m, B44
Landuyt (steenbakkerij), Rumst-Terhagen, 1905-1978, 99,1 m, B46
Moban (Antwerpens Bouw- en Hypotheekmaatschappij), Antwerpen, 1908-1953, 11 m, B25
Nouvelles Huileries anversoises (oliefabriek), Antwerpen, 1927, 0,12 m, B56
Etablissements O. Permeke (Ford) nv (autohandel), Antwerpen, 1926-1961, 1,2 m, B59
Roswell nv (groothandel in keukeninrichtingen), Aartselaar, 1975-1980, 1,2 m, B40
Van Grimbergen, Carlo en Jan (architecten-urbanisten), 1935-1975, 50,8 m, B72

Verzamelingen

Verkiezingen in het arrondissement Antwerpen, 1960-1970, 26,1 m, A3

II. LIJST VAN GROSSEN, AFSCHRIFTEN EN RETROACTA VAN NOTARISSEN UIT DE VERZAMELING "NOTARIAAT"

De in deze lijst opgenomen notarissen komen niet voor in de inventaris van Alfons Bousse.

A

A Rubo, Joannes, Geel, 1550, 1 stuk, RA Not. nr. 2357

Ablijn, Cornelius, Antwerpen, 1559, 1 stuk, RA Not. nr. 1

Adriaensen, Remigius, Hoogstraten, 1680, 1 stuk, RA Not. nr. 2492

Adriani, J.E., Mechelen, 1773, 1 stuk, RA Not. nr. 2922
De Minuten (1761-1786) berusten op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 1-26.

Adriani, Lancelot Alexander, Heist-op-den-Berg, 1762-1782, 7 stukken, RA Not. nr. 2418.Voor de minuten (1761-1794) zie *Notariaat* nrs. 7616-7645.

Aerts, Jozef, Antwerpen, 1772-1784, 3 stukken, RA Not. nr. 96
De minuten (1766-1796 berusten op het stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 5-39.

Aerts, Remi, Meerhout, 1808, 1 stuk, RA Not. nr. 3171

Allaerts, Andreas Modestus, Schilde (?), 1660, 1 stuk, RA Not. nr. 3835. Voor de minuten (1656-1858) zie *Notariaat* nr. 7453.

Allefeldt, Pieter Jan, Antwerpen, 1693-1728, 6 stukken, RA Not. nr. 97.De minuten (1678-1735) worden bewaard op het stadsarchief te Antwerpen, *Notariaat* nrs. 40-78 en 132-135.

Andries, Bartholomeeus, priester en "onderprochiaen", Balen, 14 februari 1575, 1 stuk, RA Not. nr. 11600

Andries, N., Mechelen, 1627-1636, 5 stukken, RA Not. nr. 2923. De minuten (maart-juli 1612) berusten op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nr. 31.

Andriessens, H., Mechelen, 1672, 1 stuk, RA Not. nr. 2924

Audenrogghe, Joannes, priester en kapelaan, Ranst, 1669, 1 stuk, RA Not. nr. 3676

Avonts, Petrus, Meerhout, 1832, 1 stuk, RA Not. nr. 3172
Voor de minuten (1822-1843) zie *Notariaat* nrs. 5422-5431.

B

Bachusius, Alexander, Mechelen, 1662-1668, 1 omslag, RA Not. nr. 2925
De minuten (1653-1670) berusten op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 33-34.

Bachusius, Jan, Mechelen, 1624-1626, 2 stukken, RA Not. nr. 98
De minuten (1625-1630) berusten op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nr. 41.

Balligan, Jaspar Phlips, Antwerpen, 1677-1702, 2 stukken, RA Not. nr. 102
De minuten (1666-1704) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nr. 136.

Bals, Cornelis, Westerlo-Herselt, 1674-1676, 3 stukken, RA Not. nr. 3944bis

Bals, Walter, Duffel, 1683-1698, 11 stukken, RA Not. nr. 1999
De minuten (1668-1702) zie *Notariaat* nrs. 1997-1998.

Beelaerts, Jozef Frans Alexander, Mechelen, 1796, 1 stuk, RA Not. nr. 2926
Repertoria (1800-1824) en alfabetische klapper op de akten (1789-1796) zie *Notariaat* nrs. 8735 en 9353, de minuten met klappers (1789-1824) berusten op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 45-78.

Bellens, Wouter, Antwerpen, 1561, 1 stuk, RA Not. nr. 921

Belmans, Jan, Berlaar, 6 september 1559, 1 stuk, RA Not. nr. 11601

Belmans, Jan, Herentals, 1558, 1 stuk, RA Not. nr. 2440

Belmans, Joannes, Herentals, 1564, 1 stuk, RA Not. nr. 2148

Beltens, Frans Bernard, Antwerpen, 1769, 1 stuk, RA Not. nr. 103
De minuten (1741-1794) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 164-192.

Berckmans, Jan Frans, Lier, 1726-1728, 2 stukken, RA Not. nr. 2682
De minuten (1725-1755) berusten op het Stadsarchief Lier, *Notariaat* nr. 1473-1507.

Berckmans, Joris Balthazar, Lier, 1743-1753, 4 stukken, RA Not. nr. 2683
De minuten (1699-1760) berusten op het Stadsarchief Lier, *Notariaat* nr. 1430-1472.

Berckmans, Petrus Frans, Lier, 1767-1777, 4 stukken, RA Not. nr. 2684
De minuten (1760-1786) berusten op het Stadsarchief Lier, *Notariaat* nr. 1508-1551.

Berger, P.J., Geel, 1773, 1 stuk, RA Not. nr. 2149
De minuten (1768) zitten in *Notariaat* nr. 11145. De minuten met repertorium 1762-1795 berusten op het Stadsarchief Geel (dozen 17-30).

Bernier, Niklaas, Antwerpen, 1683, 1 stuk, RA Not. nr. 106
De minuten (1665-1691) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 194-198.

Bertens, Philips, Schelle, 1660-1664, 2 stukken, RA Not. nr. 3806

Berthout, Jan Karel, Antwerpen, 1688, 1 stuk, RA Not. nr. 107
Bertrijn, Gerard, Antwerpen, 1688-1703, 4 stukken, RA Not. nr. 108
De minuten (1678-1722) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 199-232.
Bervoets, Jan Baptist, Antwerpen, 1717-1730, 3 stukken, RA Not. nr. 109bis
De minuten (1712-1731) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 233-264.
Beydals, Nicolaas, Antwerpen, 1581, 1 stuk, RA Not. nr. 109
Beyers, Petrus, Wuustwezel, 1599, 2 stukken, RA Not. nr. 4250
Blondeau, P., Mechelen, 1679, 1 stuk, RA Not. nr. 2927
Boechorts, Judocus, Antwerpen, 1578, 1 stuk, RA Not. nr. 156
Boeye, Jacobus, Antwerpen, 1697-1729, 5 stukken, RA Not. nr. 147
De minuten (1690-1732) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 320-345.
Boeys, Peter, Ekeren, 1676, 1 stuk, RA Not. nr. 2090
Bogaert, Charles, Mechelen, 1626-1641, 2 stukken, RA Not. nr. 2928
Bogaerts, H., Mechelen, 1685, 1 stuk, RA Not. nr. 2930
Bogaerts, Jan, Mechelen, 1642-1657, 1 pak, RA Not. nr. 2929
Bollaert, Guillaume, Antwerpen, 1646-1648, 3 stukken, RA Not. nr. 149
Bollaerts, Adriaan, Antwerpen, 1602-1603, 2 stukken, RA Not. nr. 151
Bollaerts, Adrianus jr., Antwerpen, 1647-1671, 2 stukken, RA Not. nr. 150
Bollaerts, Ignatius, Antwerpen, 1667-1675, 4 stukken, RA Not. nr. 152
Bongarts, F., Tongerlo, 1666-1682, 5 stukken, RA Not. nr. 3910
Bongarts, J.(?), Geel, 1669, 1 stuk, RA Not. nr. 2150
Boodts, Anthonis, Ekeren, 1668, 2 stukken, RA Not. nr. 2091
Minuten (1660-1700) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 277-281.
Boonaerts, Adrianus, Antwerpen, 1677, 1 stuk, RA Not. nr. 153
Boonaerts, Adrianus, Lier, 1672, 1 stuk, RA Not. nr. 2685
Boonen, C.M., Mechelen, 1780-1788, 1 pak, RA Not. nr. 2931
De minuten (1774-1796) berusten op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 95-112.
Boonen, J.B., Geel, 1712, 1 pak, RA Not. nr. 2151
Borremans, Augustijn, Antwerpen, 1625, 1 stuk, RA Not. nr. 155
De minuten (1625-1628) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 282-283.
Borrens, Frans Xaverius, Antwerpen, 1750-1757, 3 stukken, RA Not. nr. 154
De minuten (1741-1760) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nr. 287-304.
Bosch, Jan Baptist, Herentals, 1718-1721, 2 stukken, RA Not. nr. 2442

Boterpot, C., Meer, 1582-1600, 2 stukken, RA Not. nr. 3163
Boterschot, Cornelius, Brecht, 1610-1645, 2 stukken, RA Not. nr. 1879
Bovera, Johannes Antonius, Kontich, 1815, 1 stuk, RA Not. nr. 2614
Voor de minuten zie *Notariaat* nrs. 4599-4604.
Boyen, Wouter Claes, Hoogstraten, 1583-1585, 2 stukken, RA Not. nr. 2501
Boyens, G., Herentals, 17de eeuw, 1 stuk, RA Not. nr. 2441
Boynants, Ser., Mechelen, 1662-1692, 1 pak, RA Not. nr. 2934
Brabant, J., Herenthout, 1651, 1 stuk, RA Not. nr. 2482
Brackmans, Jan, Halle, 1657, 1 stuk, RA Not. nr. 7453
Braeckmans, Jan, Oelegem, 1630, 1 stuk, RA Not. nr. 157
Brameier, Jacobus Alexander, Antwerpen, 1779-1791, 1 omslag, RA Not. nr. 158
Minuten (1765-1796) berusten op Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 346-375.
Brand, P.V., Lier, 1626, 1 stuk, RA Not. nr. 2686
Breugelmans, Henricus, Geel, 1567, 1 stuk, RA Not. nr. 2323
Breys, Livinus, Mechelen, 1635-1640, 5 stukken, RA Not. nr. 2935
Broers, J., Mechelen, 1640-1681, 1 pak, RA Not. nr. 2936
Minuten (1633-1679) en (1679-1712) berusten op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 255-282.
Broers, Jan H., Mechelen, 1746-1765, 3 stukken, RA Not. nr. 1419 en 2937
Minuten (1759-1773) berusten op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 284-296.
Broers, Petrus, Mechelen, 1729-1762, 1 pak, RA Not. nr. 2938
Minuten (1713-1764) berusten op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 297-343.
Bruers, Pierre Joseph, Geel, 1783, 1 stuk, RA Not. nr. 2152
De minuten (1780-1819) berusten op het Stadsarchief Geel (dozen 65-73).
Brumeels, Jan Guilliam, Herentals, 1661-1683, 1 pak, RA Not. nr. 2443
Brumeels, M., Herentals, 1636, 1 stuk, RA Not. nr. 2444
Bruyninckx, Bartholomeus, Antwerpen, 1556, 1 stuk, RA Not. nr. 160
Buelkens, Marc, Olen, 1626-1662, 4 stukken, RA Not. nr. 3446
Buycx, Daniel, Baarle-Hertog, 1634-1651, 7 stukken, RA Not. nr. 1699bis
Voor de minuten (1628-1657) zie *Notariaat* nrs. 1697-1699.
Buycx, Daniel, Weelde, 1620-1627, 1 pak, RA Not. nr. 3943bis
Buydens, J., Mechelen, 1648-1657, 4 stukken, RA Not. nr. 2941
Buydens, J.A., Mechelen, 1750-1756, 3 stukken, RA Not. nr. 2942
Buydens, M., Mechelen, 1759-1773, 2 stukken, RA Not. nr. 2943
Een losse akte (1759) berust op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nr. 363.
De minuten (1757-1796) zijn vernield in 1914; er is alleen een repertorium, zie *Notariaat* nr. 8763.

Buyens, F., Geel, 1630, 1 stuk, RA Not. nr. 2153
Buyens, J., Tongerlo, 1627, 1 stuk, RA Not. nr. 3911
Buyens, Laurentius, Mol, 1667, 1 stuk, RA Not. nr. 3344
Buyts, Hendrik, Antwerpen, 1677, 1 stuk, RA Not. nr. 161. De minuten (1674-1734) berusten in het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 408-417.

C

Caeymaex, Jozef Amandus, Lichtaart, 1830, 1853, 3 stukken, RA Not. nr. 2629bis
De minuten (1828-1858) berusten bij notaris Van Schoubroeck te Herentals.
Caeymaex, Pieter, Lichtaart, 1803-1820, 4 stukken, RA Not. nr. 2629
De minuten (1795-1820) berusten in *Notariaat* nrs. 5914-5931.
Caluwaert, Guillaume, Heist-op-den-Berg, 1791-1817, 7 stukken, RA Not. nr. 2420
Voor de minuten (1774-1796) zie *Notariaat* nrs. 7647-7665.
Caluwaert, Jan Ambroos, Heist-op-den-Berg, 1820-1835, 5 stukken, RA Not. nr. 2421
De minuten (1904-1842) berusten in *Notariaat* nrs. 7698-7737.
Casens, Gerard, Antwerpen, 1662-1698, 10 stukken, RA Not. nr. 162
De mlinuten (1657-1710) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 418-444.
Catoir, Ludovicus, onderpastoor, Heist-op-den-Berg, 12 februari 1714, 1 stuk, RA Not. nr. 11606
Ceulemans, Adrianus Josephus, Itegem, 1791, 7 stukken, RA Not. nr. 2944
Voor de minuten zie *Notariaat* nrs. 6089-6131.
Ceurlincx, Gaspar, Antwerpen, 1659, 1 stuk, RA Not. nr. 163
De minuten (1641-1684) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 485-487.
Claes, Jan, Mechelen, 1648-1664, 9 stukken, RA Not. nr. 2945
De minuten (1646-1652) berusten op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 399-400.
Claessens, Jan Baptist, Mechelen, 1680-1701, , RA Not. nr. 165 en 2946
De minuten (1670-1731) berusten op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 401-432, een klapper (1670-1700) is te vinden in *Notariaat* nr. 2947.
Claessens, Joannes, Antwerpen, 1657-1665, 4 stukken, RA Not. nr. 164
Claus, Jan Baptist, Antwerpen, 1662-1684, 2 stukken, RA Not. nr. 166
De minuten (1658-1693) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 488-512.
Claus, Peter, Antwerpen, 1696-1706, 3 stukken, RA Not. nr. 167
De minuten (1693-1717) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat*

nrs. 516-520.

Cleren, Philips Frans, Antwerpen, 1660-1664, 4 stukken, RA Not. nr. 168
De minuten (1654-1665) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 521-523.

Cleys van Loemele, Nicolaas, Antwerpen, 1579-1615, 7 stukken, RA Not. nr. 170
De minuten (1573-1615) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 524-540.

Cleys van Loemele, Stefanus, Antwerpen, 1560, 1 stuk, RA Not. nr. 169
De minuten (1553-1569) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 541-548.

Cloquet, F., Antwerpen, 1710, 1 stuk, RA Not. nr. 170bis

Cnapius, Nicolaas, Turnhout, 1645-1655, 2 stukken, RA Not. nr. 3917

Cocx, Adriaan, Hoogstraten, 1650, 1 stuk, RA Not. nr. 2514bis

Coebergen, Franciscus, Antwerpen, 1689-1693, 2 stukken, RA Not. nr. 1341
De minuten (1666-1704) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 549-556.

Coels, Cornelis, Antwerpen, 172, 1 stuk, RA Not. nr. 1577

Colffs, J.B., Mechelen, 1719-1723, 3 stukken, RA Not. nr. 2948

Colijns, Jan Baptist, Antwerpen, 1652-1655, 4 stukken, RA Not. nr. 239

Comitis, Nicolaus, Antwerpen, 1511, 1 stuk, RA Not. nr. 240

Cools, Cornelis, Mechelen, 1566-1578, 3 stukken, RA Not. nr. 2949

Cools, Johannes, Geel, 1672, 1 stuk, RA Not. nr. 2157

Coop J., Mechelen, 1641-1649, 3 stukken, RA Not. nr. 2950
Losse akten (1646-1653) zijn te vinden op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nr. 477.

Coppens, Jan Anthoni, Antwerpen, 1661, 1 stuk, RA Not. nr. 241
De minuten (1656-1682) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 587-599.

Coppens, Peter, Antwerpen, 1707, 1 stuk, RA Not. nr. 242
De minuten (1682-1713) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 600-602.

Cornelissen, Jan, Antwerpen, 1599, 1 stuk, RA Not. nr. 243
De minuten (1573-1593) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nr. 605.

Corthagen, Laureis, Antwerpen, 1617, 1 stuk, RA Not. nr. 244

Cortyer, G., Mechelen, 1669, 1 stuk, RA Not. nr. 2951

Corvers, Christianus, Antwerpen, 1759, 1 stuk, RA Not. nr. 245
De minuten (1739-1776) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 621-653.

Courtoys, Balthazar, Lier, 1668-1684, 2 stukken, RA Not. nr. 2718bis
Voor de minuten zie *Notariaat* nrs. 2706-2718.
Crabbe, Joannes, Antwerpen, 1711-1723, 3 stukken, RA Not. nr. 246
De minuten (1675-1729) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 654-692.
Cremers, C., Turnhout, 1713-1716, 2 stukken, RA Not. nr. 3918
De minuten (1703-1724) worden bewaard op het Stadsarchief Turnhout nrs. 885-886.
Crols, Jan, Retie, 1598-1619, 2 stukken, RA Not. nr. 3677
Crommelincx, G., Meerhout, 1701, 1 stuk, RA Not. nr. 3240
Croon, F.J., Mechelen, 1681-1715, 1 pak, RA Not. nr. 2952
De minuten (1672-1716) berusten op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 478-513.
Croon, Pieter, Mechelen, 1639-1654, 1 pak, RA Not. nr. 2954
De minuten (1633-1672) berusten op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 514-539.
Croon, R., Mechelen, 1678-1705, 3 stukken, RA Not. nr. 2956
De minuten (1667-1706) berusten op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 540-557.
Croonenboom, J., Turnhout, 1708, 1 stuk, RA Not. nr. 3919
Cruyt, Jan Paul, Antwerpen, 1685-1688, 3 stukken, RA Not. nr. 247 en 7453 De minuten (1679-1693) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nr. 69.
Cuylen, Martinus, Antwerpen, 1626, 1 stuk, RA Not. nr. 247bis
De minuten (1609-1654) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 694-698.
Cuylen, Nicolaas, Antwerpen, 1659-1663, 2 stukken, RA Not. nr. 248
De minuten (1634-16673) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 699-700.
Cuypers, Jacobus, Herentals en Bouwel, 1588-1602, 4 stukken, RA Not. nr. 2446

D

d'Ardenne, Henrick, Deurne, 1678, 1 stuk, RA Not. nr. 1996
De minuten (1666-1682) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 703-704.
De Backer, Bartholomeus, Geel, 1684-1686, 16 stukken, RA Not. nr. 2158
De Backer, Joos, Mechelen, 1640-1646, 4 stukken, RA Not. nr. 2957
De minuten (1638-1639) berusten op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nr. 42.

De Backer, Theodoor, Geel, 1757-1776, 15 stukken, RA Not. nr. 2159
De minuten (1754-1758) berusten op het Stadsarchief Geel (doos 16).
De Bacquere, Rombout, Antwerpen, 1581, 1 stuk, RA Not. nr. 249
De Badts, Petrus, Duffel, 1772-1794, 1 pak, RA Not. nr. 2015
De minuten (1768-1794) zie *Notariaat* nrs. 8136-8188.
De Bailly, Louis, Mechelen, 1687-1698, 22 stukken, RA Not. nr. 2993
De minuten (1683-1698) berusten op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 43-44.
De Bal, Wouter, Westerlo, 1655-1695, 7 stukken, RA Not. nr. 3944
De Bedaff, Henricus, onderpastoor, Minderhout, 1584, 1 stuk, RA Not. nr. 3343
De Bel, F., Meerhout, 1768, 2 stukken, RA Not. nr. 3179
De Belle, Franciscus, Herentals, 1546, 1 stuk, RA Not. nr. 2439
De Benthoz, Guillaume, Antwerpen, 1622, 1 stuk, RA Not. nr. 104
De Bie, Cornelis, Lier, 1655-1659, 2 stukken, RA Not. nr. 2719
De minuten (1657-1702) berusten op het Stadsarchief Lier, *Notariaat* nr. 1552-1563.
De Bie, Franchois Norbert, Antwerpen, 1694, 1 stuk, RA Not. nr. 284
De minuten (1690-1707) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 733-734.
De Brouwer, Cornelis, Antwerpen, 1619, 1 stuk, RA Not. nr. 285
Minuten (1612-1643) bewaard op Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nr. 750-752.
De Brueckere, Jan, Antwerpen, 1608, 1 stuk, RA Not. nr. 286
De Brueckere, Rombout, Antwerpen, 1587, 1 stuk, RA Not. nr. 287
De Bruyn, G., Mechelen, 1647-1651, 4 stukken, RA Not. nr. 2958
Enkele losse akten (1652) berusten op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nr. 344.
De Bruyn, Jacques, Antwerpen, 1725, 1 stuk, RA Not. nr. 288
De minuten (1694-1738) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 753-782.
De Buck, Emmanuel, Antwerpen, 1776, 1 stuk, RA Not. nr. 289
De Minuten (1778-1796) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 784-793.
De Ceulaer, G., Herenthout, 1662, 1 stuk, RA Not. nr. 2483
De Cocq, Frans Jozef, Mechelen, 1815-1817, 2 stukken, RA Not. nr. 2959
De minuten (1801-1829) berusten op het Stadsaarchief Mechelen, *Notariaat* nr. 2115.
De Colonia, Pieter, Antwerpen, 1605-1620, 2 stukken, RA Not. nr. 309
De Coninck, Gijsbrecht, Antwerpen, 1649, 1 stuk, RA Not. nr. 310

De Costere, Anthoni, Antwerpen, 1640-1683, 7 stukken, RA Not. nr. 311
De minuten (1655-1689) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 800-810.
De Costere, Egidius, Antwerpen, 1695, 1 stuk, RA Not. nr. 311bis
De Costere, Jan, Brussel, 1613, 1 stuk, RA Not. nr. 2961
De Cuypere, Michiel, Lier, 1610, 1 stuk, RA Not. nr. 2720
De Gela, J., Geel, 1573-1578, 2 stukken, RA Not. nr. 2334
De Geleen, A., Kontich, 1677, 1 stuk, RA Not. nr. 2616
De Gheele, Adrianus Martini, Kontich, 1524, 1 stuk, RA Not. nr. 2617
De Grauwe, Pauwels, Tielen, 1626-1687, 1 pak, RA Not. nr. 3894
Voor de minuten (1718...1749) zie *Notariaat* nrs. 3895-3908.
De Grooff, Jan Baptista, Antwerpen, 1733, 1 stuk, RA Not. nr. 361
De minuten (1724-1736) worden bewaard in het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 817-818.
De Gruels, Lodewijk, Antwerpen, 1737, 1 stuk, RA Not. nr. 362
De minuten (1727-1759) worden bewaard in het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 819-851.
De Herf, Gillis, Antwerpen, 1539, 1 stuk, RA Not. nr. 410
De Hernia, Joannes, Hoogstraten, 1528, 1 stuk, RA Not. nr. 2506
De Hondecoutre, Guydo, Mechelen, 1587, 1 stuk, RA Not. nr. 2978
De Ka, Cornelis, Lier, 1675, 1 stuk, RA Not. nr. 2721
De Keersmaeker, Petrus, Lier, 1782, 1 stuk, RA Not. nr. 2722
De Keyser, Jacobus, Mechelen, 1756, 1 stuk, RA Not. nr. 2963
De minuten (1736-1773) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 1098-1116.
De Keyser, Pierre Joseph, Mechelen, 1812, 1 stuk, RA Not. nr. 2990
De Minuten (1801-1814) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 1117-1122.
De Kimpe, Gillis, Antwerpen, 1610-1615, 2 stukken, RA Not. nr. 411
De minuten (1628-1652) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nr. 866.
De Kimpe, Jacob, Antwerpen, 1597, 2 stukken, RA Not. nr. 412
De minuten (1566-1597) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 863-864.
De La Motte, Guilielmus, Mechelen, 1642-1647, 2 stukken, RA Not. nr. 3005
De minuten (1617-1668) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 1274-1283.
De Lacu, Christophorus, priester, Ekeren, 1684, 1 stuk, RA Not. nr. 2092
De Laderrire, P., Mechelen, 1565, 1 stuk, RA Not. nr. 2991
De Laet, Theodoor, Herentals, 1684-1687, 3 stukken, RA Not. nr. 2447

De Lamagie, François, Antwerpen, 1680-1683, 2 stukken, RA Not. nr. 413

De Leeuw, Martinus, Antwerpen, 1752-1764, 6 stukken, RA Not. nr. 414
De minuten (1752-1765) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 867-880.

De Louwe, Peeter, Antwerpen, 1654-1656, 3 stukken, RA Not. nr. 478

De Medina, J., Mechelen, 1644-1657, 1 pak, RA Not. nr. 3001
Een aantal losse akten (1645-1651) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nr. 1208.

De Munck, A., Mechelen, 1697-1701, 2 stukken, RA Not. nr. 3006
De minuten (1683-1707) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 1284-1286.

De Munck, J.J., Mechelen, 1781-1782, 2 stukken, RA Not. nr. 3007
De minuten (1771-1792) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 1287-1296.

De Muntere, Pieter, Mechelen, 1586-1591, 2 stukken, RA Not. nr. 3008
De minuten (1562-1594) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 1297-1308.

De Neve, Frans Gommaar, Lier, 1779-1786, 4 stukken, RA Not. nr. 2723
De minuten (1777-1787) worden bewaard op het Stadsarchief Lier nrs. 1565-1579.

De Neve, Jan, Mechelen, 1595-1627, 4 stukken, RA Not. nr. 3011

De Neve, M., Mechelen, 1627-1656, 7 stukken, RA Not. nr. 3012
Losse akten (1634-1676) zijn te vinden op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nr. 1317.

De Pastorana, Jan, Mechelen, 1651-1692, 26 stukken, RA Not. nr. 3015
Losse akten (1651-1663) zijn te vinden op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nr. 1383.

De Pieters, Anthoni jr., Antwerpen, 1679-1710, 4 stukken, RA Not. nr. 519
De minuten (1673-1710) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 909-940.

De Pieters, Anthoni sr., Antwerpen, 1654-1681, 10 stukken, RA Not. nr. 518
De minuten (1651-1686) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 885-908.

De Pont, Peeter, Mechelen, 1601-1615, 2 stukken, RA Not. nr. 3019
De minuten (eind 16de eeuw-1629) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 1413-1414.

De Post, J.B., Mechelen, 28 maart 1652, 1 stuk, RA Not. nr. 11620
Een losse akte van 2 mei 1652 wordt bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nr. 1415.

De Pretere, Henricus, Antwerpen, 1689-1707, 8 stukken, RA Not. nr. 526
De minuten (1688-1731) worden bewaard in het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 947-953.
De Pretere, Jan, Willebroek, 1694-1700, 13 stukken, RA Not. nr. 4150
De Pueter, G.P., Duffel, 1771-1772, 2 stukken, RA Not. nr. 2016
De Puis, Frans, Mechelen, 1648-1689, 9 stukken, RA Not. nr. 2965
Een aantal akten wordt bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 1417-1418.
De Punder, Jan, Heist-op-den-Berg, 1529, 1 stuk, RA Not. nr. 2424
De Quertenmont, C.A., Mechelen, 1711, 1 stuk, RA Not. nr. 3022
De minuten (1693-1742) berusten op het Stadsarchief Mechelen, *Notariat* nrs. 1420-1446.
De Quertenmont, Emmanuel Jozef, Antwerpen, 1787-1791, 2 stukken, RA Not. nr. 528bis
De minuten (1766-1796) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 954-982.
De Quertenmont, J.C., Mechelen, 1735-1757, 3 stukken, RA Not. nr. 3023
De minuten (1743-1773) berusten op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 1447-1466.
De Quertenmont, Jan Jacobus, Antwerpen, 1773, 1 stuk, RA Not. nr. 528
De minuten (1741-1774) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 983-993.
De Ridder, Antoon, Boechout, 1658, 1 stuk, RA Not. nr. 1790
De Ridder, Jan, Antwerpen, 1681-1688, 8 stukken, RA Not. nr. 530
De minuten (1669-1717) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 1000-1014.
De Ridder, Joannes, Boechout, 1674, 1 stuk, RA Not. nr. 1791
De Roore, Dominicus, Antwerpen, 1715-1720, 2 stukken, RA Not. nr. 531
De minuten (1708-1734) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 1020-1034.
De Roucq, Hendrik, Mechelen, 1638-1646, 3 stukken, RA Not. nr. 3032
De minuten (1625-1647) berusten op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 1557-1558.
De Roxas, Henricus, Lier, 1734, 1 stuk, RA Not. nr. 2724
De minuten (1725-1736) berusten op het Stadsarchief Lier, nrs. 1580-1591.
De Ry, J.B., Geel, 1700, 1 stuk, RA Not. nr. 2160
De Saar, L., Mechelen, 1732, 1 stuk, RA Not. nr. 3037
De minuten (1726-1738) berusten op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 1570-1573.

De Schutter, P., pastoor, Heist-op-den-Berg, 15 augustus 1729, 1 stuk, RA Not. nr. 11607

De Senepart, Jacques, Antwerpen, 1578, 1 stuk, RA Not. nr. 532
De minuten (1749-1768) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, nrs. 1035-1042.

De Vetter, Maximiliaan, Antwerpen, 1711-1731, 7 stukken, RA Not. nr. 517
De minuten (1703-1739) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 1043-1101.

De Villers, B., Mechelen, 1661, 1 stuk, RA Not. nr. 3152
De minuten (1658-1674) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 1869-1871.

De Vooght, J.F., Mechelen, 1733-1793, 4 stukken, RA Not. nr. 2964 en 3154
De minuten (1730-1760) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 1958-1965.

De Vos, alias Vossius, Jan, pastoor, Kasterlee, 1575, 2 stukken, RA Not. nr. 2612

De Vos, J., Tongerlo, 1650-1655, 3 stukken, RA Not. nr. 3912

De Vos, Jacques, Antwerpen, 1672-1688, 3 stukken, RA Not. nr. 534
De minuten (1655-1700) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 1103-1151.

De Vos, Marcellus, Meer, 1762-1764, 3 stukken, RA Not. nr. 3164

De Waes, Franciscus, Antwerpen, 1671, 1 stuk, RA Not. nr. 535

De Weer, Adriaen, [standplaats onbekend], 1639, 1 stuk, RA Not. nr. 537

De Werbeeck, P., Herentals, 1535, 1 stuk, RA Not. nr. 2481

De West, Joannes, Mechelen, 1708-1710, 3 stukken, RA Not. nr. 3159
De minuuten (1690-1714) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 2063-2070.

De Wever, Gaspar, Antwerpen, 1754-1757, 4 stukken, RA Not. nr. 538
De minuten worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 1152-1168.

De Winter, Hendrik, Zoerle-Parwijs, 1682-1685, 2 stukken, RA Not. nr. 4412
Voor de minuten (1675-1677, 1684) zie *Notariaat* nr. 6611.

De Winter, Petrus, Lier, 1688-1694, 2 stukken, RA Not. nr. 2725
De minuten (1686-1707) berusten op het Stadsarchief Lier nr. 1592.

De Witte, [standplaats onbekend], 1679, 1 stuk, RA Not. nr. 7453

De Witte, Adriaan, Antwerpen, 1593-1609, 3 stukken, RA Not. nr. 539
De minuten (1579-1615) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 1172-1188.

De Witte, Gaspar, Antwerpen, 1635, 1 stuk, RA Not. nr. 540
De minuten (1619-1646) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 1189-1198.

De Witte, Guillielmus, Antwerpen, 1748-1753, 3 stukken, RA Not. nr. 541
De minuten (1729-1755) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 1129-1238.
De Witte, Jacques, Antwerpen, 1660, 1 stuk, RA Not. nr. 542
De Witte, Jan Petrus, Antwerpen, 1755-1767, 2 stukken, RA Not. nr. 543
De minuten (1755-1794) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 1239-1279.
De Witte, Paesschier, Antwerpen, 1701, 1 stuk, RA Not. nr. 543bis
De minuten (1690-1701) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 1282-1287.
De Zeverdonck, Joannes, priester, Antwerpen, 1540, 1 stuk, RA Not. nr. 1634
Deens, Lambrecht, Mechelen, 1581, 1 stuk, RA Not. nr. 2962
Enkele losse akten zijn te vinden in Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nr. 565.
Derest, Cornelius J.J., Kontich, 1769-1777, 2 stukken, RA Not. nr. 2615
Voor de minuten, zie *Notariaat* nrs. 4669-4692.
Diemen, Gerard, notaris van het Onze-Lieve-Vrouwekapittel, Antwerpen, 1591, 1 stuk, RA Not. nr. 359bis
De minuten (1574-1585) berusten in het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 1288-1289.
Dierckx, Pierre Jean, Turnhout, 1803-1810, 2 stukken, RA Not. nr. 3921 en 5601
De minuten worden bewaard bij notaris L. Dierckx te Turnhout.
Diercx, Gerard, Turnhout, 1690, 2 stukken, RA Not. nr. 3920
Dionijs, J., Meerhout, 1636, 1 stuk, RA Not. nr. 3197
Disco, J., Zandhoven, 1626-1640, 3 stukken, RA Not. nr. 4292
Dom, Cornelius, Onze-Lieve-Vrouw-Waver, 1738, 1 stuk, RA Not. nr. 3445
Voor de minuten, zie *Notariaat* nrs. 11635-11642.
Doppegieter, Cornelis, Antwerpen, 1636-1655, 8 stukken, RA Not. nr. 545
De minuten (1625-1660) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 1311-1328.
Dries, Jan, Antwerpen, 1599, 1 stuk, RA Not. nr. 546
De minuten (1564-1613) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 1329-1333.
Du Chateau, Anselmus, Meerhout, 1757-1768, 1 pak, RA Not. nr. 3238
Voor de minuten (1738-1787) zie *Notariaat* nrs. 5351-5374.
Du Puis, Jan, Mechelen, 1689, 1 stuk, RA Not. nr. 3021
Een aantal akten (1673, 1695) wordt bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nr. 1418.
Duys, Herman, Antwerpen, 1623-1665, 10 stukken, RA Not. nr. 547
De minuten (1620-1669) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 1334-1345.

E

Eenens, Willem, Antwerpen, 1731-1766, 9 stukken, RA Not. nr. 548
De minuten (1731-1776) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 1366-1407.
Elaerts, Antonius, Westerlo, 1758, 1 stuk, RA Not. nr. 3945
Elen, Pieter, Geel, 1623-1659, 1 omslag, RA Not. nr. 2176
Eliaerts, Jan Maarten, Antwerpen, 1688-1697, 2 stukken, RA Not. nr. 549
De minuten (1674-1704) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 1408-1410.
Elincx, F.X., Mechelen, 1703, 1 stuk, RA Not. nr. 2965bis
Elincx, J., Mechelen, 1682-1700, 3 stukken, RA Not. nr. 2966
Embrechts, J., Meer, 1637-1650, 2 stukken, RA Not. nr. 3165
Empssens, Hubertus, Turnhout, 1636-1674, 3 stukken, RA Not. nr. 551 en 3922
De minuten (1657-1702) worden bewaard op het Stadsarchief Turnhout nrs. 875-878.
Engelen, B., Hoogstraten, 1740, 1 stuk, RA Not. nr. 2502
Essers, Antoon, Boechout, 1701-1725, 8 stukken, RA Not. nr. 1792
De minuten (1703-1729) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notriaat* nrs. 1447-1449.
Essers, Marcus Antonius, Boechout, 1749-1781, 7 stukken, RA Not. nr. 1793
De minuten (1742-1782) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 1450-1457.
Everaerts, Andreas, Antwerpen, 1688, 1 stuk, RA Not. nr. 552
De minuten (1677-1715) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nr. 1459.
Everaerts, Jozef Ignatius, Antwerpen, 1674-1700, 3 stukken, RA Not. nr. 553
De minuten (1668-1717) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 1463-1470.
Eyckens, Gaspar, Mechelen, 1685-1711, 8 stukken, RA Not. nr. 2967
De minuten (1682-1716) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 629-639.

F

Fabri, Jacobus, Antwerpen, 1615, 1 stuk, RA Not. nr. 555
Minuten (1606-1626) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 1471-1472.
Fabri, Joannes, pastoor, Lichtaart, 1606, 1 stuk, RA Not. nr. 11614

Festraets, J.A., Mechelen, 1739, 1 stuk, RA Not. nr. 2968
Minuten (1731-1754) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 663-682.
Fighe, Hendrik, Antwerpen, 1643-1665, 12 stukken, RA Not. nr. 558
De minuten (1637-1699) worden bewaard in het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 1501-1536.
Fighe, Lodewijk, Antwerpen, 1671-1673, 2 stukken, RA Not. nr. 558bis
De minuten (1664-1673) worden bewaard in het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 1537-1538.
Fontijn, Frans, Herenthout, 1731, 1 stuk, RA Not. nr. 2484
Fraeys, Henrick, Mechelen, 1541-1150, 2 stukken, RA Not. nr. 559 en 2726
Fraikin, Jean Baptiste, Herentals, 1807, 1 stuk, RA Not. nr. 2448
Voor de minuten (1797-1838) zie *Notariaat nrs.* 5834-5846.
Francot, Filips Maria, Antwerpen, 1692-1700, 2 stukken, RA Not. nr. 560
De minuten (1692-1700) worden bewaard in het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 1589-1619.
Francot, Frans Maria, Antwerpen, 1722-1727, 4 stukken, RA Not. nr. 561
De minuten (1717-1737) worden bewaard in het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 1540-1577.
Francot, Jean Laurent, Antwerpen, 1737-1744, 2 stukken, RA Not. nr. 561bis
De minuten (1737-1756) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 1578-1588.
Fugeret, Gaspar, Antwerpen, 1677, 2 stukken, RA Not. nr. 562
De minuten (1667-1678) worden bewaard in het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nr. 1620.

G

Geerts, Franciscus Cornelius, Turnhout, 1776, 1 stuk, RA Not. nr. 583
Geerts, Philips Jacobus, Lier, 1704-1715, 1 pak, RA Not. nr. 2727
Gelaude Waterleet, J., Booschot, 1678-1684, 1 pak, RA Not. nr. 1794
Geley, Joannes Franciscus, Antwerpen, 1791, 1 stuk, RA Not. nr. 584
De minuten (1791-1796) worden bewaard in het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 1623-1627.
Gerardi, Antonius, Hoogstraten, 1660-1666, 2 stukken, RA Not. nr. 2503
Gerardi, Gillis Constantinus, Antwerpen, 1770-1780, 2 stukken, RA Not. nr. 645bis
De minuten (1767-1796) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 1628-1648.
Gerardi, Jacobus, Brecht, 1671, 1 stuk, RA Not. nr. 1887

Gerardi, Leonard Constantin, Antwerpen, 1718-1765, 12 stukken, RA Not. nr. 646
De minuten (1714-1766) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 1666-1699.
Gerardi, Pieter, Antwerpen, 1723-1764, 13 stukken, RA Not. nr. 647
De minuten (1722-1782) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 1702-1823.
Ghellinck, J., Mechelen, 1757-1758, 1 pak, RA Not. nr. 2969
Ghentius, Joannes, Antwerpen, 1606, 1 stuk, RA Not. nr. 648
Gherinckx, Jan, Westerlo, 1577, 1 stuk, RA Not. nr. 3946
Gheude, Martin, Brussel, 1857, 1 stuk, RA Not. nr. 9022
Gheys, Jan, Mechelen, 1617-1631, 5 stukken, RA Not. nr. 2970
De minuten (1628-1631) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 763-764.
Gheys, Livinus, Mechelen, 1633-1640, 1 pak, RA Not. nr. 2970bis
De minuten (1626-1641) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 765-777.
Ghiselbeen, Hendrik, Brussel, 1479, 1 stuk, RA Not. nr. 11602
Ghys, Adriaan, Geel, 1667, 1 stuk, RA Not. nr. 2187
Ghysberti, Pieter, Antwerpen, 1641-1653, 14 stukken, RA Not. nr. 649
De minuten (1633-1672) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 1824-1838.
Ghysens, Jan, Mechelen, 1624-1629, 2 stukken, RA Not. nr. 2971
Gielmans, Willem, pastoor, Herenthout, 29 sepember 1576, 1 stuk, RA Not. nr. 11609
Gijsbreghs, J., Retie, 1697, 1 stuk, RA Not. nr. 3679
Gijsens, Martinus, Duffel, 1758-1792, 1 pak, RA Not. nr. 2017
Voor de minuten (1754-1796) zie *Notariaat* nrs. 8227-8269.
Gillis, Antoon, Mechelen, 1702-1734, 2 stukken, RA Not. nr. 2972
De minuten (1689-1736) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 778-782.
Goetiers, Frans, Brussel, 1665, 1 stuk, RA Not. nr. 2973
Goosheyns, J., Geel, 1635, 2 stukken, RA Not. nr. 2190
Voor de minuten (1634-1635) zie *Notariaat* nr. 2189.
Goublom, Petrus Laurentius Gommarus, Antwerpen, 1777, 2 stukken, RA Not. nr. 728
De minuten (1774-1789) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 1860-1868.

Goyvaerts, Franchoys, Lier, 1692-1694, 2 stukken, RA Not. nr. 2728
De minuten (1677-1723) worden bewaard op het Stadsarchief Lier, nrs. 1624-1656.
Grootaers, G., Heist-op-den-Berg, 1777-1781, 2 stukken, RA Not. nr. 2422
Guyot, Toussaint, Antwerpen, 1604-1644, 1 pak, RA Not. nr. 729
De minuten (1636-1645) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat nrs. 1891-1894.*

H

Haddin, Jan, Antwerpen, 761, 1 stuk, RA Not. nr. 1604
Haeck, Carolus, Antwerpen, 1742-1756, 2 stukken, RA Not. nr. 761bis
De minuten (1733-1762) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 1897-1905.
Haecx, Jan Frans, Antwerpen, 1660-1671, 6 stukken, RA Not. nr. 762
De minuten (1653-1702) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 1906-1915.
Haeyinck, Jan Baptist, Antwerpen, 1766, 1 stuk, RA Not. nr. 763
De minuten (1765-1782) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 1947-1963.
Halloint, P.H., Westerlo, 1759, 1 stuk, RA Not. nr. 9021
Hamilton, Jan Baptist, Antwerpen, 1678-1691, 3 stukken, RA Not. nr. 764
De minuten (1677-1694) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 1927-1931.
Hammans, Frans, Herentals, 1582, 1 stuk, RA Not. nr. 2454
Hanegraeff, Petrus, Beerse, 1688, 1 stuk, RA Not. nr. 1704
Harrewyn, Jan Jozef, Antwerpen, 1767, 1 stuk, RA Not. nr. 1880bis
Voor de minuten (1761-1778) zie *Notariaat* nrs. 9098-9115.
Harts, Christoffel, Lier, 1683-1694, 2 stukken, RA Not. nr. 2692
De minuten (1665-1710) worden bewaard op het Stadsarchief Lier, nrs. 1658-1672.
Haverlant, Zeger, Antwerpen, 1655-1675, 1 6 stukken, RA Not. nr. 765 en 7453
De minuten (1658-1676) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 1935-1944.
Hendrickx, Frans, Antwerpen, 1704-1735, 3 stukken, RA Not. nr. 766
De minuten (1685-1730) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 1964-1968.
Heninck, Lucas, Antwerpen, 1623, 1 stuk, RA Not. nr. 767
Henricx, Willem, Westerlo, 1716, 1 stuk, RA Not. nr. 3948
Voor de minuten (1712-1733) zie *Notariaat* nrs. 6505-6524.
Henrion, L.J., Olen, 1685-1688, 2 stukken, RA Not. nr. 3450

Henrix, A., Westerlo, 1678, 1 stuk, RA Not. nr. 3947
Hens, J.F., Lier, 1763, 1 stuk, RA Not. nr. 2730
Hens, J.F., Mechelen, 1777-1791, 15 stukken, RA Not. nr. 2976
De minuten (1763-1796) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 944-985.
Hercke, Mathias, Antwerpen, 1621, 1 stuk, RA Not. nr. 768
Herls, H., Mechelen, 1599, 1 stuk, RA Not. nr. 2977
Herman, Gaspar Ambrosius, Lier, 1786-1795, 1 pak, RA Not. nr. 2731
Voor de minuten (1783-1812) zie *Notariaat* nrs. 8493-8518.
Hermans, Frans, Antwerpen, 1687-1711, 11 stukken, RA Not. nr. 769
De minuten (1684-1726) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 1974-2007.
Hermans, Jacques, Antwerpen, 1731, 2 stukken, RA Not. nr. 772
De minuten (1723-1741) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 2023-2032.
Hermans, Jan Jozef, Antwerpen, 1794, 1 stuk, RA Not. nr. 773
De minuten (1793-1799) worden bewaard in het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 2033-2039.
Hermans, Jan, Antwerpen, 1614, 1 stuk, RA Not. nr. 770
Hermans, Pieter Frans, Loenhout, 1755, 1 stuk, RA Not. nr. 2916
Herreyns, Frans Bernard, Antwerpen, 1690-1709, 2 stukken, RA Not. nr. 775
De minuten (1682-1719) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 2050-2053.
Herreyns, Jacob, Antwerpen, 1670-1683, 2 stukken, RA Not. nr. 776
De minuten (1645-1690) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 2054-2065.
Heylen, Jan Frans, Booischot, 1770-1791, 11 stukken, RA Not. nr. 2423
Voor de minuten (1769-1796) zie *Notariaat* nrs. 7905-7954.
Heylen, Pieter, Herentals, 1763-1781, 1 pak, RA Not. nr. 2455
Voor de minuten (1761-1796) zie *Notariaat* nrs. 5847-5900.
Heyns, Hieronymus, Antwerpen, 1539, 1 stuk, RA Not. nr. 774
Heyns, Nicolaes, priester, Noorderwijk, 1543, 1 stuk, RA Not. nr. 3443
Voor de minuten (1540-1546) zie *notariaat* nr. 3442.
Hoeffs, Christiaan, Antwerpen, 1662-1665, 3 stukken, RA Not. nr. 779
De minuten (1655-1668) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 2087-2091.
Horeman, Joannes, Antwerpen, 1611, 1 stuk, RA Not. nr. 781
Horemans, Jan Jozef, Antwerpen, 1694, 1 stuk, RA Not. nr. 782
De minuten (1682-1719) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 2105-2114.

Horte, J., Geel, 1668, 2 stukken, RA Not. nr. 2191
Horte, J., Mechelen, 1664-1684, 9 stukken, RA Not. nr. 2979
De minuten (1647-1691) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 1001-1016.
Hougaerts, Bartholomeus, Antwerpen, 1670, 1 stuk, RA Not. nr. 777
De minuten (1652-1674) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 2092-2093.
Hufkens, J., Oevel en Herentals, 1736-1755, 1 pak, RA Not. nr. 2456 en 3444
Hulsmans, Goswin, Geel, 1617-1625, 1 pak, RA Not. nr. 2192
Huuybrechts, Pieter, Antwerpen, 1736-1769, 6 stukken, RA Not. nr. 784
De minuten (1735-1776) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 2115-2181; zie ook *Notariaat* nr. 783.
Huyberechts, Jan, Mechelen, 1703-1707, 2 stukken, RA Not. nr. 2980
De minuten (1698-1761) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 1043-1050.
Huygens, Jan Frans, Geel of Herselt, 9 juli 1804, 1 stuk, RA Not. nr. 2193
Voor de minuten (1796-1830) zie Notariaat 6329-6355 en 10278.
Huysen, Joannes Antonius, Hoogstraten, 1725, 1 stuk, RA Not. nr. 2518
Voor de minuten (1723-1729) zie *Notariaat* nrs. 11434-11439.
Huysmans, Jan, priester, Antwerpen, 1557, 1 stuk, RA Not. nr. 786
Hyllema, J., Mechelen, 1615, 2 stukken, RA Not. nr. 2981

J

Jacobs, Gillis, Mechelen, 1630-1649, 5 stukken, RA Not. nr. 2982
Een losse akte van 25 augusgus 1653 wordt bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nr. 1067.
Jacobs, Jasper, Lichtaart, 1637-1659, 3 stukken, RA Not. nr. 2630
Jansen, Geert, pastoor, Meerle, 1589, 1 stuk, RA Not. nr. 3317
Janssen, Nicolaas, Poederlee, 1690, 2 stukken, RA Not. nr. 3452
Janssenboy, Simon Frans, Antwerpen, 1694-1707, 8 stukken, RA Not. nr. 787
De minuten (1684-1714) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 2182-2197.
Janssens, Huibrecht, Mechelen, 1613, 1 stuk, RA Not. nr. 2983
De minuten (1610-1613) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nr. 1074.
Janssens, J., Duffel, 1668, 1 stuk, RA Not. nr. 2083
Janssens, J.B., Meerhout, 1685, 1 stuk, RA Not. nr. 3243
Janssens, Jacques, Antwerpen, 1649-1674, 2 stukken, RA Not. nr. 808
Janssens, Jan, Mechelen, 1660-1662, 2 stukken, RA Not. nr. 2984
De minuten (1658-1683) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen,

Notariaat nr. 1075.
Janssens, Peeter Niklaas, Willebroek, 1785, 1 stuk, RA Not. nr. 4161
Janssens, Peeter, Wommelgem, 1712, 1 stuk, RA Not. nr. 7453
Jaspars, Anthonis, Antwerpen, 1633, 1 stuk, RA Not. nr. 825
De minuten (1623-1638) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 2201-2209.
Joly, Michiel, Lier en Herentals, 1729-1753, 1 pak, RA Not. nr. 2732
Jong, Philippe Antoine, Mechelen, 1657, 1 stuk, RA Not. nr. 2985
Jongelinck, Bavo, Antwerpen, 1641-1642, 2 stukken, RA Not. nr. 828
De minuten (1635-1677) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nr. 2210.
Jordaens, Petrus, Loenhout, 1686-1733, 4 stukken, RA Not. nr. 11175

K

Kennynck, Jan, Antwerpen, 1679-1708, 4 stukken, RA Not. nr. 830 en 7453
De minuten (1671-1722) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 2211-2254.
Ketgen, Dirk, Antwerpen, 1632-1672, 8 stukken, RA Not. nr. 831
De minuten (1629-1685) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 2277-2303.
Ketgen, Frans sr., Antwerpen, 1605-1626, 5 stukken, RA Not. nr. 833
De minuten (1592-1642) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 2265-2276.
Keuppens, Joannes Hyacinthus, Geel, 1747-1770, 1 pak, RA Not. nr. 2194
De minuten (1739-1781) berusten op het Stadsarchief Geel (dozen 1-15).
Keyaerts, H.F., Mechelen, 1757, 1 stuk, RA Not. nr. 2988
De minuten (1751-1759) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 1078-1081.
Keyaerts, M., Mechelen, 4 augustus 1721, 1 stuk, RA Not. nr. 11619
De minuten (1716-1734) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 1082-1092.
Keyaerts, Willem, Mechelen, 1696-1709, 1 pak, RA Not. nr. 2987
De minuten (1686-1715) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 1093-1097.
Keyen, Henricus, Mechelen, 1545, 1 stuk, RA Not. nr. 2989
Kome, P., Geel, 1557, 1 stuk, RA Not. nr. 2195
Konen, P., Kasterlee, 1566, 1 stuk, RA Not. nr. 2610
Kramp, Melchior, Antwerpen, 1734-1763, 5 stukken, RA Not. nr. 837
De minuten (1727-1780) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 2304-2361.

L

Laboureur, Michiel, Antwerpen, 1664-1685, 4 stukken, RA Not. nr. 838
De minuten (1671-1690) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 2362-2364.
Laerhoven, Godfried, Hoogstraten, 1667, 1 stuk, RA Not. nr. 2507
Lallemant, F.R., Antwerpen, 1680, 1 stuk, RA Not. nr. 839
Lambrechts, Joannes, Schriek, 1786-1791, 3 stukken, RA Not. nr. 3881
Voor de minuten (1780-1796) zie *Notariaat* nrs. 7978-7992.
Lams, Pieter, Antwerpen, 1641-1644, 2 stukken, RA Not. nr. 841
De minuten (1625-1648) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 2367-2368.
Lanen, Jan, onderpastoor Sint-Amandus, Geel, 1583, 2 stukken, RA Not. nr. 11603
Lauaerts, Andreas R., Antwerpen, 1684, 1 stuk, RA Not. nr. 842
Laureyssen, Frans, Lier, 1630-1646, 2 stukken, RA Not. nr. 2733
Le Clercq, J.R., Mechelen, 1778, 2 stukken, RA Not. nr. 11617
De minuten (1753-1779) berusten op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 1127-1139.
Le Puisnier, Jean Jacques, Antwerpen, 1777, 1 stuk, RA Not. nr. 864
De minuten (1752-1787) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 2375-2396.
Le Rousseau, Jacob, Antwerpen, 1640-1670, 6 stukken, RA Not. nr. 866
De minuten (1639-1671) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 2463-2485.
Le Rousseau, Jean, Antwerpen, 1653, 1 stuk, RA Not. nr. 864bis
De minuten (1651-1673) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 2486-2487.
Le Rousseau, Willem sr., Antwerpen, 1621-1661, 25 stukken, RA Not. nr. 865
De minuten (1608-1661) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 2397-2454.
Leclercq, P.J., Mechelen, 1787, 1 stuk, RA Not. nr. 2994
De minuten (1780-1793) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 1140-1147.
Lemmens, Karel Jozef, Antwerpen, 1767-1776, 3 stukken, RA Not. nr. 840
Leonius, Adrianus, priester, Antwerpen, 1553, 1 stuk, RA Not. nr. 863
Lescuyer, Paulus, Mechelen, 1609, 1 stuk, RA Not. nr. 2995
De minuten (1610-1611) berusten op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nr. 1182.
Litgens, Mattheus, pastoor, Hallaar, 1722-1736, 1 pak, RA Not. nr. 11605
Livini, Jan, clericus, Antwerpen, 1490, 1 stuk, RA Not. nr. 901

Lodewijckx, Jan Michiel jr., Antwerpen, 1681-1708, 11 stukken, RA Not. nr. 906
De minuten (1675-1710) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 2512-2533.
Lodewijcx, Jan Andreas, Antwerpen, 1709-1729, 5 stukken, RA Not. nr. 902
De minuten (1693-1734) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 2488-2507.
Lodewijcx, Jan Michiel sr., Antwerpen, 1661-1670, 4 stukken, RA Not. nr. 903
De minuten (1663-1674) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 2508-2511.
Loovens, Jan, Mol, 1613-1622, 2 stukken, RA Not. nr. 3345
Voor de minuten (1617-1624) zie *Notariaat* nr. 11592.
Looymans, Adrianus, Ekeren, 1720-1724, 3 stukken, RA Not. nr. 2093
Lucas, Jacob jr., Antwerpen, 1679-1715, 5 stukken, RA Not. nr. 907
De minuten (1657-1726) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 2553-2581.
Lucas, R., Mechelen, 1662, 1 stuk, RA Not. nr. 2998
Luijckx, Jan Frans, Antwerpen, 1726, 1 stuk, RA Not. nr. 909
De minuten (1726-1729) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 2582-2584.
Luycx, M., Antwerpen, 1628, 1 stuk, RA Not. nr. 908

M

Maes, Jan Karel, Antwerpen, 1671-1672, 2 stukken, RA Not. nr. 911
Maes, Seg., Geel, 1677-1685, 2 stukken, RA Not. nr. 2201
Maesmans, Amandus, Zoerle-Parwijs, 1702-1711, 2 stukken, RA Not. nr. 4413
Maesmans, J., Herentals, 1609, 1 stuk, RA Not. nr. 2457
Maesmants, Andreas, Zandhoven, 1667, 1 stuk, RA Not. nr. 4333
Mannart, Andreas, onderpastoor, Turnhout, 12 november 1584, 1 stuk, RA Not. nr. 11624
Marcelis, Frans, Antwerpen, 1634-1655, 8 stukken, RA Not. nr. 912
De minuten (1617-1659) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 2586-2619.
Marcelli, Peter, Geel, 1649-1695, 1 pak, RA Not. nr. 2208
Marien, Anthoni, Lier, 1633, 1 stuk, RA Not. nr. 2735
Marschal, J., Mechelen, 1682-1689, 2 stukken, RA Not. nr. 3000
De minuten (1669-1690) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 1204-1207.
Martini de Gheele, Adrianus, Antwerpen, 1534, 1 stuk, RA Not. nr. 913
Mascre, Gerardus, Humbeek, 1679, 1 stuk, RA Not. nr. 2491

Masquar, Willem Frans, Antwerpen, 1752-1755, 2 stukken, RA Not. nr. 914
De minuten (1728-1763) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 2621-2639.
Massys, Jacobus, priester, Herentals, 1556-1590, 8 stukken, RA Not. nr. 2459
Matheus, Petrus Carolus, Antwerpen en Kontich, 1733, 1 stuk, RA Not. nr. 915
De minuten (1733-1748) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 2640-2642.
Matthei, Huibrecht, Antwerpen, 1566, 1 stuk, RA Not. nr. 916
Meer de Gheele, Henricus, Antwerpen, 1561, 1 stuk, RA Not. nr. 917
Meerts, Stephanus, pastoor, Vorselaar, 1661-1690, 2 stukken, RA Not. nr. 11625
Melaert, A., Mechelen, 1729-1749, 2 stukken, RA Not. nr. 3002
De minuten (1711-1754) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 1218-1232.
Mens, François, Antwerpen, 1661-1668, 3 stukken, RA Not. nr. 918
De minuten (1651-1672) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 2643-2649.
Mercx, Pieter, Antwerpen, 1644, 1 stuk, RA Not. nr. 919
Mertens, H., Kontich, 1693, 1 stuk, RA Not. nr. 2618
Mertens, H., Tongerlo, 1733-1748, 6 stukken, RA Not. nr. 3913
Mertens, J. Henricus, Antwerpen, 1679, 1 stuk, RA Not. nr. 920
Mertens, Lucas, Kontich, 1659-1669, 1 pak, RA Not. nr. 2619
Meulders, J., Turnhout, 1667, 1 stuk, RA Not. nr. 3914
Minten, J., Herentals, 1664-1666, 2 stukken, RA Not. nr. 2460
Mirockx, P., Mechelen, 1722-1754, 1 pak, RA Not. nr. 3003
De minuten (1716-1757) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 1241-1253.
Moermans, J., pastoor, Gierle, 1742, 1 stuk, RA Not. nr. 2394
Molitor, Willem, pastoor, Meerle, 1560 en 2de helft 16de eeuw, 2 stukken, RA Not. nr. 3166 en 3318
Moons, Joos, Mechelen, 1640-1642, 2 stukken, RA Not. nr. 3004
Moors, Gillis, Antwerpen, 1693-1719, 4 stukken, RA Not. nr. 923
De minuten (1675-1728) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 2652-2667.
Moortgat, Jacob, Geel, 1775-1782, 4 stukken, RA Not. nr. 2211
Voor de minuten (1761-1797) zie *Notariaat* nrs. 11130-11143. Een aantal losse akten (1784-1790) wordt bewaard op het Stadsarchief Geel (doos 74).
Morren, Egidius, Kontich, 1771, 1 stuk, RA Not. nr. 2615bis
Morren, L., Hoogstraten, 1752, 1 stuk, RA Not. nr. 2508
Mutzaerts, F.L., pastoor, Poppel, 1632, 1 stuk, RA Not. nr. 3453

N

N, Mechelen, indices op aantal notarisakten, 17de-18de eeuw, 1 pak, RA Not. nr. 2921ter
N, Mechelen, niet ondertekende akten, 17de-18de eeuw, 1 pak, RA Not. nr. 2921bis
N., Itegem, 1665, 1 stuk, RA Not. nr. 2533
N., Meerhout, 1653, 3 stukken, RA Not. nr. 3170
N., pastoor, Kasterlee, 1510, 1 stuk, RA Not. nr. 2608
N., Veerle, 1651, 1 stuk, RA Not. nr. 3935
N., Vorst, 1665, 1 stuk, RA Not. nr. 3942
N., Westerlo, bijlagen bij notarisakten, 1654-1855, 1 omslag, RA Not. nr. 6612
N., Wijnegem, 1706, 1 stuk, RA Not. nr. 4069
Neeffs, J., Mechelen, 1682-1723, 3 stukken, RA Not. nr. 3009-3010
De minuten (1698-1724) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 1309-1316.
Neeffs, S., Mechelen, 1666, 1 stuk, RA Not. nr. 778
Nelkens, M., Geel, 1647, 1 stuk, RA Not. nr. 2211bis
Nicolai, Daniel Francisco, Antwerpen, 1697, 1 stuk, RA Not. nr. 924
De minuten (1694-1735) zijn te vinden in Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 2696-2697.
Nicolai, Franciscus, kapelaan, Gierle, 1681, 1 stuk, RA Not. nr. 2395
Nicolai, Jan Baptist, Antwerpen, 1654, 1 stuk, RA Not. nr. 927
De minuten (1640-1662) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 2710-2711.
Nicolai, Jan jr., Antwerpen, 1626, 1 stuk, RA Not. nr. 926
De minuten (1614-1648) worden bewaard op het Stasarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 2709-2710.
Nicolai, Jan sr., Antwerpen, 1592-1600, 3 stukken, RA Not. nr. 925
De minuten (1579-1623) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 2702-2708.
Nicolai, Laureys, Antwerpen, 1565, 1 stuk, RA Not. nr. 928
Nijs, Arus, Antwerpen, 1633, 1 stuk, RA Not. nr. 930
Nijs, Jan Baptist, Antwerpen, 1650-1657, 3 stukken, RA Not. nr. 931
Nijs, Jan Baptist, Broechem, 1654, 1 stuk, RA Not. nr. 1992
Nobel, Adriaan, Meer, 1527, 1 stuk, RA Not. nr. 3167
Noels, Gommar, Mol, 1572, 1 stuk, RA Not. nr. 3344bis
Noels, J.B., pastoor, Hever, 1692, 1 stuk, RA Not. nr. 11610
Noels, Jn, Mechelen, 1644-1648, 3 stukken, RA Not. nr. 3013
Noten, Hendrik Jozef, Turnhout, 1781, 1 stuk, RA Not. nr. 3923

Noten, Henricus Joannes, Turnhout, 1852-1875, 5 stukken, RA Not. nr. 5697
Voor de minuten (1848-1878) zie *Notariaat* nrs. 5595-5598, 16171-16199.
Noydens, Augustijn, Antwerpen, 1599-1618, 2 stukken, RA Not. nr. 929
Noydens, Frans Jozef, Gierle, 1784, 2 stukken, RA Not. nr. 2402
Voor de minuten (1754-1798) zie *Notariaat* nrs. 5699-5737.
Nuyens, Jan, Lier, 1642-1649, 2 stukken, RA Not. nr. 2736

O

Ockers Janszoon, Pieter, Antwerpen, 1710-1732, 6 stukken, RA Not. nr. 932
De minuten (1697-1743) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 2731-2732.
Ockers, Pieter, Antwerpen, 1682, 1 stuk, RA Not. nr. 932bis
De minuten (1668-1718) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 2715-1730.
Onder de Lynden, Adriaan, Antwerpen, 1577, 1 stuk, RA Not. nr. 933
Oniaerts, Egidius, Olen, 1740, 1 stuk, RA Not. nr. 3447
Voor de minuten (1739-1776) zie *Notariaat* nrs. 5964-6016.
Oniaerts, Jan Frans, Olen, 1779, 1 stuk, RA Not. nr. 3448
Voor de minuten (1777-1801) zie *Notariaat* nrs. 6017-6045.
Ophals, A., Meer, 1742, 1 stuk, RA Not. nr. 3168
Oppelius, Lambertus, Geel, 1606-1619, 5 stukken, RA Not. nr. 2214

P

Pallerme, Jan Baptist, Antwerpen, 1699, 1 stuk, RA Not. nr. 935
De minuten (1688-1721) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 2780-2781.
Palmaert, Jan, Lier, 1650, 1 stuk, RA Not. nr. 2737
Paschasius, Johannes, Geel, 1548, 1 stuk, RA Not. nr. 2215
Pauwels, Joannes, Antwerpen, 1664-1676, 3 stukken, RA Not. nr. 936
De minuten (1659-1678) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 2782-2793.
Pauwels, Thomas, Antwerpen, 1688-1694, 2 stukken, RA Not. nr. 937
De minuten (1686-1700) berusten in het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 2794-2807.
Peeters, A., Puurs, 1695, 1 stuk, RA Not. nr. 3611
Peeters, Armand Jozef, Geel, 1771-1789, 3 stukken, RA Not. nr. 2272
De minuten (1768-1820) berusten op het Stadsarchief Geel.
Peeters, Cornelis, Antwerpen, 1683, 1 stuk, RA Not. nr. 940

Peeters, die men heet Van Dam, Aernout, Antwerpen, 1580, 1 stuk, RA Not. nr. 938

Peeters, Guibertus, Itegem, 1687-1716, 1 pak, RA Not. nr. 2548

Pellens, Michael, Rijkevorsel, 1749, 1 stuk, RA Not. nr. 3686

Peres, Emanuel Hendrik, Antwerpen, 1670-1684, 3 stukken, RA Not. nr. 981
De minuten (1673-1684) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs 2813-2828.

Persoens, Robrecht, Mechelen, 1560, 1 stuk, RA Not. nr. 3017

Picard, Pieter Frans, Mechelen, 1817, 1 stuk, RA Not. nr. 3018
De minuten (1816-1838) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 1404-1411.

Pick, C.J., Antwerpen, 1782, gesloten testament van Aldegonde J.A. de Proli, echtgenote Desfontaines de la Barre, 1 stuk, RA Not. nr. 982
Voor de minuten (1773-1789) zie *Notariaat* nrs. 983-997.

Picq, alias Pick, Cornelis, Antwerpen, 1655, 1 stuk, RA Not. nr. 998
Voor de minuten (1661-1680) zie *Notariaat* nrs. 2830-2832.

Pierson, N., Duffel, 1676-1695, 5 stukken, RA Not. nr. 2084

Pitten, Gerard, Antwerpen, 1594, 1 stuk, RA Not. nr. 520

Placquet, Jan, Antwerpen, 1604-1638, 2 stukken, RA Not. nr. 1031
De minuten (1600-1651) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 2833-2873.

Puijens, Laurentius, Meerhout, 1672, 1 stuk, RA Not. nr. 3251

Q

Quisthout, Nicolaes, Lippelo, 1630, 1 stuk, RA Not. nr. 2915

R

Rademakers, Andries, Antwerpen, 1646-1660, 2 stukken, RA Not. nr. 1061
De minute (1643-1682) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 994-999.

Raes, Lucas, Mechelen, 1675, 1 stuk, RA Not. nr. 3024

Redel, Jan Ignatius, Mechelen, 1691, 1 stuk, RA Not. nr. 3129
De minuten (1686-1726) berusten op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 1477-1480.

Reedgeelt, Cornelius, priester-apostolisch notaris, Antwerpen, 10 juli 1526, 1 stuk, RA Not. nr. 9024

Rees, L., Mechelen, 1672-1698, 5 stukken, RA Not. nr. 3025
De minuten (1672-1703) berusten op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 1481-1497.

Reyns, Laureis, Wuustwezel, 1620, 1 stuk, RA Not. nr. 11176
Reyns, Rombout, Schelle, 1660, 1 stuk, RA Not. nr. 2273
Rigouts, Gommarus Jacob, Lier, 1770-1786, 1 pak, RA Not. nr. 2741
Rinckens, Hendrik, Antwerpen, 1642-1644, 2 stukken, RA Not. nr. 1062
Robbijns, Pauwel, Antwerpen, 1581-1587, 2 stukken, RA Not. nr. 1064
Roberti, Camillo, Antwerpen, 1624, 1 stuk, RA Not. nr. 1063
Robosch, Jan, Mechelen, 1472, 1 stuk, RA Not. nr. 3030
Roesen de Loemel, Henricus, Antwerpen, 1529, 1 stuk, RA Not. nr. 1065
Rombouts, Augustinus, Antwerpen, 1681, 1 stuk, RA Not. nr. 1096
De minuten (1674-1687) zijn bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nr. 2877.
Rombouts, J., Mechelen, 1620-1637, 4 stukken, RA Not. nr. 3031
Rombouts, Pauwel, Antwerpen, 1640-1664, 2 stukken, RA Not. nr. 1097
De minuten (1630-1661) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nr. 2879.
Rommens, Adriaan F., Meer, 1697, 1 stuk, RA Not. nr. 3169
Rooms, Jan Frans, Antwerpen, 1806, 1 stuk, RA Not. nr. 1098
Voor de minuten (1794-1796) en repertoria (1802-1810) zie *Notariaat* nrs. 1099 en 8934.
Rosa, Peter, Geel, 1669-1717, 1 pak, RA Not. nr. 2280
Voor de minuten (1690-1708), zie *Notariaat* nrs. 2278-2279.
Rose, J., Retie, 1622, 1 stuk, RA Not. nr. 3680
Rose, Martinus, Zandvliet, 1660, 5 stukken, RA Not. nr. 7453
Roucx, Simon, Mechelen, 1676, 2 stukken, RA Not. nr. 3034
Roxas, P., Mechelen, 1689-1701, 3 stukken, RA Not. nr. 3035
De minuten (1685-1712) berusten op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 1559-1569.
Ruebens, J., Schelle, 1633-1651, 2 stukken, RA Not. nr. 3834
Ruebens, P., Antwerpen, 1599, 1 stuk, RA Not. nr. 1147
Rutten, Joannes, Ekeren, 1675, 1 stuk, RA Not. nr. 2120

S

's Hertoghen, Adriaen, Antwerpen, 1549-1550, 2 stukken, RA Not. nr. 1261
's Hertoghen, Zeger, Antwerpen, 1545, 1 stuk, RA Not. nr. 1263
De minuten (1534-1565) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 2070-2077.
Samps, Jan, priester, Kasterlee en Lichtaart, 17 oktober 1596, 1 stuk, RA Not. nr. 11615
Schalckwijck, Mattheus, Antwerpen, 1676, 1 stuk, RA Not. nr. 1221
Schellekens, Bernard, Herselt, 1663-1665, 2 stukken, RA Not. nr. 2487

Schellincx, Florent André, Heist-op-den-Berg, 1690-1711, 4 stukken, RA Not. nr. 2425

Schepmans, Pieter, Antwerpen, 1738-1780, 10 stukken, RA Not. nr. 1257
De minuten (1733-1784) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 2895-2971.

Schoesetters, Pieter, Antwerpen, 1738-1753, 2 stukken, RA Not. nr. 1258
De minuten (1733-1758) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 2979-2998.

Schoutens, Alexander Xaverius, Antwerpen, 1693, 1 stuk, RA Not. nr. 1258bis
De minuten (1691-1702) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nr. 2999.

Schuyff, Herman Jozef, Antwerpen, 1691, 1 stuk, RA Not. nr. 1259
De minuten (1673-1707) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nr. 3000.

Sebastiani, J.R., Poppel, 1643, 1 stuk, RA Not. nr. 3454

Sebille, Ambroos, Antwerpen, 1649-1678, 8 stukken, RA Not. nr. 1260
De minuten (1638-1683) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 3001-3049.

Seghers, Michiel, Geel, 1598, 1 stuk, RA Not. nr. 2281

Siré, André, Mechelen, 1695-1708, 3 stukken, RA Not. nr. 3038
De minuten (1688-1717) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 1582-1600.

Siriacobz, Pieter, Antwerpen, 1688, 1 stuk, RA Not. nr. 1264
De minuten (1672-1692) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nr. 3055.

Slabbeeck, J.B., Mechelen, 1703-1727, 1 pak, RA Not. nr. 3039
De minuten (1694-1745) berusten op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 1613-1640.

Slaets, M., Tongerlo, 1667-1670, 2 stukken, RA Not. nr. 3915

Slaets, M., Turnhout, 1695, 1 stuk, RA Not. nr. 3924
De minuten (1667-1690) worden bewaard op het Stadsarchief Turnhout nrs. 882-884.

Smeyers, Gillis, Antwerpen, 1614, 1 stuk, RA Not. nr. 1266

Smeyers, Lambertus, Retie, 1743-1766, 2 stukken, RA Not. nr. 3681

Smit, alias Fabri, Pieter, Antwerpen, 1594-1629, 10 stukken, RA Not. nr. 1265
De minuten (1573-1637) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, nrs. 1476-1492.

Smolders, Arnoldus, Retie, 1800-1802, 5 stukken, RA Not. nr. 5470
Voor de minuten (1767-1818), zie *Notariaat* nrs. 7246-7295.

Smouts, Marcellus, Turnhout, 1656, 1 stuk, RA Not. nr. 3926
De minuten (1160-1697) worden bewaard op het Stadsarchief Turnhout nrs. 879-881.
Snoeyens, Ferdinand, Antwerpen, 1702-1718, 2 stukken, RA Not. nr. 1269
De minuten (1701-1722) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 3065-3080.
Snollaerts, Jacob, Hoogstraten, 1756, 1 stuk, RA Not. nr. 2512
Snyders, Petrus Gerardus, Turnhout, 1751, 1 stuk, RA Not. nr. 1267
Snyers, Godevaert, Antwerpen, 1600-1604, 2 stukken, RA Not. nr. 1268
De minuten (1585-1618) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nr. 3080.
Snyers, Jan, Vorselaar, 1667, 1 stuk, RA Not. nr. 3940
Sonnius, Louis Pierre, Essen, 1774-1791, 1 pak, RA Not. nr. 2147
Voor de minuten (1765-1793) zie *Notariaat* nrs. 9251-9272.
Spierinckx, Abraham, Turnhout, 1664-1668, 4 stukken, RA Not. nr. 3927
Sporckmans, Hubrecht Janszoon, Mechelen, 1617-1653, 1 pak, RA Not. nr. 3040
De minuten (1610-1659) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 1652-1680.
Sporckmans, Jan, Mechelen, 1642-1653, 1 pak, RA Not. nr. 3041
Sprangers, Gielis, Antwerpen, 1621, 1 stuk, RA Not. nr. 1281
Stalpaert, Carolus Joseph, Lier, 1757-1775, 2 stukken, RA Not. nr. 2771bis
De minuten (1749-1779) worden bewaard op het Stadsarchief Lier, nrs. 1705-1723.
Steencruys, Pieter Jozef Gabriel, Antwerpen, 1776-1778, 3 stukken, RA Not. nr. 1282
De minuten (1750-1792) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 3086-3130.
Steynen, E., Herentals, 1714-1731, 4 stukken, RA Not. nr. 2463
Stobbaerts, Cornelis, Lier, 1678, 1 stuk, RA Not. nr. 2773
De minuten (1671-1721) worden bewaard op het Stadsarchief Lier, nrs. 1724-1731.
Stobbaerts, Gommarus, Broechem, 1693, 1 stuk, RA Not. nr. 1993
Stobbaerts, Ludovicus, Lier, 1727-1758, 1 pak, RA Not. nr. 2772
De minuten (1724-1760) worden bewaard op het Stadsarchief Lier, nrs. 1732-1764.
Stryt, Willem, Antwerpen, 1535, 1 stuk, RA Not. nr. 1283
De minuten (1535-1540) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 3132-3133.
Stuyck, Cornelis, Rumst, 1644-1675, 5 stukken, RA Not. nr. 3781

T

Taymans, Balthazar, Antwerpen, 1750, 2 stukken, RA Not. nr. 1283bis
De minuten (1741-1754) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 3133-3142.

Theunissens, Jacob Antoon Frans, Mol, 1741-1760, 4 stukken, RA Not. nr. 1301 en 3347

Theunissens, Karel Jacob, Hoboken en Antwerpen, 1833, 1 pak, RA Not. nr. 7044
Voor de minuten (1833-1842) zie *Notariaat* nrs. 1284-1300.

Thielemans, Pieter, Antwerpen, 1643-1652, 2 stukken, RA Not. nr. 1302

Thomas, J., Mechelen, 1631-1649, 3 stukken, RA Not. nr. 3051
De minuten (1627-1651) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 1702-1710.

Thomas, Jacob, Antwerpen, 1673-1682, 2 stukken, RA Not. nr. 1303
De minuten (1668-1688) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 3144-3160.

Thomas, Jan Baptist, Antwerpen, 1691-1699, 5 stukken, RA Not. nr. 1303bis
De minuten (1680-1706) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 3161-3182.

Thuys, Jacques, Antwerpen, 1591-1593, 2 stukken, RA Not. nr. 1304

Thys, Adriaan, Westerlo, 1662-1666, 2 stukken, RA Not. nr. 3949

Thys, Theodoor Lambertus, Westerlo, 1712, 1 stuk, RA Not. nr. 3950

Tiberius, Adriaan, Gierle, 1662-1681, 4 stukken, RA Not. nr. 2403
Een aantal minuten worden bewaard in het *Oud gemeentearchief van Gierle* nr. 925.

Tiberius, Peeter, Stabroek, 1646-1663, 1 omslag, RA Not. nr. 3883

Tiebours, Jan, Kontich en Lier, 1657-1683, 3 stukken, RA Not. nr. 2620

Tirifay, Petrus Jozef, Antwerpen, 1760, 1 stuk, RA Not. nr. 1305
De minuten (1755-1774) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 3184-3201.

Trudonius, alias Truyens, Joannes, Meerhout, 1580-1604, 4 stukken, RA Not. nr. 3271

Trudonius, J., Mol, 1611-1622, 2 stukken, RA Not. nr. 3682

Truyts, Pieter, Berlaar, 1628, 1 stuk, RA Not. nr. 1788

Tsyen, Jan, Antwerpen, 1581, 1 stuk, RA Not. nr. 1306

U

UUyterhoeven, G., Mechelen, 1609, 1 stuk, RA Not. nr. 3052

V

Vallée, Andries, Antwerpen, 1736-1768, 5 stukken, RA Not. nr. 1307
De minuten (1726-1771) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 3202-3237.

Valvekens, Arnold, Antwerpen, 1723-1739, 2 stukken, RA Not. nr. 1308
De minuten (1697-1742) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 3246-3292.

Van Aelst, Cornelis, Hilvarenbeek en omgeving, 1590-1591, 1 pak, RA Not. nr. 2306

Van Antwerpen, Pieter, Lier, 1664, 1 pak, RA Not. nr. 2816
De minuten (1663-1665) berusten op het Stadsarchief Lier, *Notariaat* nr. 1786.

Van Ardennen, Christoffel, Antwerpen, 1634, 1 stuk, RA Not. nr. 1309

Van Audenaerde, P.P., beneficiant, Hallaar, 3 september 1750, 1 stuk, RA Not. nr. 11604

Van Baeren, Theodoor, Antwerpen, 1669, 1 stuk, RA Not. nr. 1311

Van Baest, Pieter, Antwerpen, 1661-1677, 3 stukken, RA Not. nr. 1310

Van Barlaymont, Jan, Antwerpen, 1550-1594, 5 stukken, RA Not. nr. 1312

Van Beeck, Frans, Wuustwezel, 1686-1718, 1 pak, RA Not. nr. 4251

Van Beemen, Frans, Lier, 1658-1669, 2 stukken, RA Not. nr. 2817
De minuten (1660-1662) berusten op het Stadsarchief Lier, *Notariaat* nr. 1789.

Van Berck, F., Turnhout, 1710, 1 stuk, RA Not. nr. 3928

Van Berckelaer, Jan Baptist, Antwerpen, 1756-1760, 2 stukken, RA Not. nr. 1335
De minuten (1745-1774) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 3300-3326.

Van Berckele, Geerit, Baarle-Hertog, 1574, 1 stuk, RA Not. nr. 1696

Van Bergen, A., Geel, 1668, 1 stuk, RA Not. nr. 2308

Van Berwaer, H., Mechelen, 1686-1701, 1 pak, RA Not. nr. 3053
De minuten (1684-1716) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 83-87.

Van Bortel, Melchior Balthazar, Lier, 1718-1737, 1 pak, RA Not. nr. 2818
De minuten (1790-1809) berusten op het Stadsarchief Lier, *Notariaat* nr. 1790-1809.

Van Breedam, Peeter, Puurs, 1687-1688, 2 stukken, RA Not. nr. 3612

Van Breuseghem, Petrus, Antwerpen, 1638-1669, 8 stukken, RA Not. nr. 1336
Minuten (1631-1669) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 735-749.

Van Brule, J., Herentals, 1618, 1 stuk, RA Not. nr. 2465

Van Brussel, G.J., Herentals, 1723, 1 pak, RA Not. nr. 2466

Van Brussel, Hubertus, Pulle, 1666-1679, 1 pak, RA Not. nr. 3456
Van Brussel, Huybrecht, Broechem, 1670-1675, 1 pak, RA Not. nr. 1994
Van Buyten, Laureys, Loenhout, 1626-1627, 2 stukken, RA Not. nr. 2920
Voor de minuten (1625-1663) zie *Notariaat* nrs. 2917-2919.
Van Camp, J., Antwerpen, 1682, 1 stuk, RA Not. nr. 1336bis
Van Campen, Tobias, Mechelen, 1691, 1 stuk, RA Not. nr. 3054
De minuten (1670-1701) berusten op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 371-373.
Van Cantelbeck, Daniel, Antwerpen, 1652, 1 stuk, RA Not. nr. 1338
De minuten (1646-1662) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 3350-3353.
Van Cantelbeck, Hendrik sr. en jr., Antwerpen, 1609-1659, 7 stukken, RA Not. nr. 1337
De minuten van de notarissen Hendrik van Cantelbeck sr. en jr. (1607-1662) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 3863-3404.
Van Cauwegom, Jan Baptist, Mol, 1694-1698, 2 stukken, RA Not. nr. 3348
Van Cauwenbergh, Jan Jacob Jozef, Lier, 1791-1795, 3 stukken, RA Not. nr. 2819
De minuten (1784-1813) berusten nog bij notaris Jean Van Cauwenbergh in Lier.
Van Cauwenbergh, Jan Jozef, Lier, 1750-1781, 10 stukken, RA Not. nr. 2820
De minuten (1731-1784) berusten nog bij notaris Jean Van Cauwenbergh te Lier.
Van Cauwenberghe, Cornelis, Antwerpen, 1660-1695, 5 stukken, RA Not. nr. 1340
De minuten (1654-1687) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 457-464.
Van Cauwenberghe, Michiel, Antwerpen, 1599-1626, 5 stukken, RA Not. nr. 1339
De minuten (1590-1629) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 465-482.
Van Cauwenberghe, Peeter, Rumst, 1683-1715, 1 pak, RA Not. nr. 3782
De minuten (1717-1718) en wat losse akten (1724) berusten op het Stadsarchief van Mechelen, *Notariaat* nrs. 394-395.
Van Caverson, Nicolaas, Turnhout, 1593, 1 stuk, RA Not. nr. 3929
Van Consel, Reynier, priester, Meerle, 1570, 1 stuk, RA Not. nr. 3319
Van Cortbemde, Jozef, Broechem, 1587, 1 stuk, RA Not. nr. 1995
Van Cotthem, Jan, Antwerpen, 1563, 1 stuk, RA Not. nr. 1343
Van Dale, Jan, Herentals, 1574-1580, 4 stukken, RA Not. nr. 2467
Van Dale, Marcus, Mechelen, 1622, 1stuk, RA Not. nr. 3059

Van Dale, Peeter, Mechelen, 1585-1589, 1 pak, RA Not. nr. 3060
Van Damme, Jan, Hingne, 1646, 1 stuk, RA Not. nr. 2490
Van Damme, Johannes, Kalmthout, 1657, 1 stuk, RA Not. nr. 2592
Van Damme, Joris, Antwerpen, 1683, 1 stuk, RA Not. nr. 1416
De minuten (1672-1684) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 3430-3441.
Van Damme, Maximiliaan, Hingene, 1696, 1 stuk, RA Not. nr. 2490bis
Van de Poel, L., Hoogstraten, 1585, 1 stuk, RA Not. nr. 2512bis
Van de Velde, Peeter jr., Antwerpen, 1703-1711, 2 stukken, RA Not. nr. 1445bis
De minuten (1700-1722) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 39663-3971.
Van de Velde, Peeter sr., Antwerpen, 1686-1697, 4 stukken, RA Not. nr. 1445 en 7453
De minuten (1664-1700) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 3952-3962.
Van de Venne, Jan Jozef, Antwerpen, 1757-1759, 2 stukken, RA Not. nr. 1447
De minuten (1752-1761) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 3988-3991.
Van Den Acker, Joannes, Berlaar, 1786, 2 stukken, RA Not. nr. 1741
Van Den Bemde, Cornelis, Antwerpen, 1611, 1 stuk, RA Not. nr. 1418
Van Den Bempde, S.G.J., Antwerpen, 1759, 1 stuk, RA Not. nr. 1417
Van Den Berghe, Bartholomeus, Antwerpen, 1612-1656, 19 stukken, RA Not. nr. 1419
De minuten (1609-1657) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat*, nrs. 3446-3509.
Van Den Berghe, F;, Antwerpen, 1581, 1 stuk, RA Not. nr. 1420
Van den Berghe, François, Antwerpen, 1649, 1 stuk, RA Not. nr. 1421
De minuten (1639-1657) beruten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nr. 3532.
Van Den Berghe, Louis sr., Antwerpen, 1608-1652, 8 stukken, RA Not. nr. 1422
De minuten (1602-1666) beruten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 3533-3563.
Van Den Berghe, P., Antwerpen, 1648, 1 stuk, RA Not. nr. 1423
Van Den Bloke, Gommaer, pastoor, Herenthout, 2 januari 1603, 1 stuk, RA Not. nr. 11608
Van den Bosch, P., Reet, 1668, 1 stuk, RA Not. nr. 3936
Van den Bosche, Gillis, Antwerpen, 1571-1626, 14 stukken, RA Not. nr. 1424
De minuten (1596-1627) berusten op het Stadsarchief Antwerepen, *Notariaat* nrs. 3568-3630.

Van den Bossche, B.F., Mechelen, 1791, 1 stuk, RA Not. nr. 3055
De minuten (1757-1796) berusten op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs.120-142.
Van den Bossche, Gillis, Lier, 1556-1557, 2 stukken, RA Not. nr. 2857
Van den Bossche, Gillis, Mechelen, 1675, 2 stukken, RA Not. nr. 3056
De minuten (1665-1696) berusten op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 143-170.
Van den Bossche, Ludolf, Mechelen, 1624, 1 stuk, RA Not. nr. 3057
Enkele losse akten (1604-1624 worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nr. 173.
Van den Bossche, Marc, Herentals, 1565-1577, 5 stukken, RA Not. nr. 2469
Van den Bossche, Matthys, Antwerpen, 1622, 1 stuk, RA Not. nr. 1425
Van den Bossche, Pieter Christiaan, Kontich, 1685-1714, 4 stukken, RA Not. nr. 2621-2622
Voor de minuten (1703-1732) zie *Notariaat* nrs. 7084-7098.
Van den Braken, Nicolaas, priester, Pulle, 1516, 1 stuk, RA Not. nr. 3457
Van den Brand(t), Frans, Antwerpen, 1790, 1 stuk, RA Not. nr. 1431
Minuten (1787-1794) berusten op Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat 3646-3655.*
Van den Brande, Jan Frans, Antwerpen, 1691, 1 stuk, RA Not. nr. 1431bis
Van den Brande, Louis, Antwerpen, 1571, 1 stuk, RA Not. nr. 1432
Van den Broeck, Cornelius, Antwerpen, 1679-1682, 2 stukken, RA Not. nr. 1433
Minuten (1665-1715) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 3656-3662.
Van den Broeck, G., Antwerpen, 1627, 1 stuk, RA Not. nr. 1434
Van den Broeck, G., Booischot, 1718, 1 stuk, RA Not. nr. 1796
Van den Broeck, J.F., Mechelen, 1749-1754, 9 stukken, RA Not. nr. 3058
Minuten (1733-1761) berusten op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 212-254.
Van den Brouck, J.B., Retie, 1712, 1 stuk, RA Not. nr. 3683
De minuten (1707-1732) worden bewaard op het gemeentearchief van Retie.
Van den Driessche, J., Mechelen, 1697-1729, 5 stukken, RA Not. nr. 3061
De minuten (1695-1733) berusten op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 613-625.
Van den Driessche, Jan, Antwerpen, 1538-1540, 2 stukken, RA Not. nr. 1435
Van den Eynde, G., Heist-op-den-Berg, 1791, 3 stukken, RA Not. nr. 2428
Van den Eynde, Jan, Antwerpen, 1649, 1 stuk, RA Not. nr. 1436
De minuten (1639-1673) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 3663-3673.
Van den Horst, Gabriel, Antwerpen, 1636, 1 stuk, RA Not. nr. 1437

Van den Hove, Frans, pastoor, Meerhout, 1676, 1 stuk, RA Not. nr. 3300
Van den Hove, Petrus, Mechelen, 1565-1569, 2 stukken, RA Not. nr. 3098
Van den Huffel, Jacques, Antwerpen, 1610-1634, 6 stukken, RA Not. nr. 1439
Van den Kerckhove, Guillaume, Antwerpen, 1581, 1 stuk, RA Not. nr. 1440
Van den Kerckhove, Jan, pastoor, Grobbendonk, 1558, 1 stuk, RA Not. nr. 2484bis
Van den Nieuwenhuyse, G., Mechelen, 1642, 1 stuk, RA Not. nr. 3099
Van den Putte, F., Putte, 1791, 1 stuk, RA Not. nr. 3470
Voor de minuten (1770-1811) zie *Notariaat* nrs. 6212-6241.
Van den Rhyn, Dierik, Lier, 1631, 1 stuk, RA Not. nr. 2858
Van den Venne, Adolf, Mechelen, 1594-1638, 4 stukken, RA Not. nr. 3100
Van den Venne, E., Herentals, 1665-1699, 1 pak, RA Not. nr. 2470
Van den Vyvere, Gillis Jan, Antwerpen, 1699, 1 stuk, RA Not. nr. 1448
De minuten (1696-1704) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 3674-3677.
Van den Zype, Bernard, Lier, 1604-1625, 2 stukken, RA Not. nr. 2859
Van den Zype, P., Mechelen, 1603, 1 stuk, RA Not. nr. 3101
Van der Boven, Jan, Antwerpen, 1653, 1 stuk, RA Not. nr. 1430
Minuten (1596-1666) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 3695-3696.
Van der Buijten, Antoon, Turnhout, 1691-1713, 1 pak, RA Not. nr. 3930
Van der Buyten, L., Hoogstraten, 1663-1664, 2 stukken, RA Not. nr. 2517bis
Van der Cruyssen, Jozef, Antwerpen, 1678-1701, 6 stukken, RA Not. nr. 1450
De minuten (1676-1700) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs 3726-3749.
Van der Cruyssen, Willem, Antwerpen, 1724, 2 stukken, RA Not. nr. 1449
De minuten (1702-1729) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs 3699-3725.
Van der Does, Jan Baptist, Antwerpen, 1663-1697, 3 stukken, RA Not. nr. 1451
De minuten (1660-1723) berusten in het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 3750-3752.
Van der Donck, Andries Frans jr., Antwerpen, 1685-1691, 2 stukken, RA Not. nr. 1454 bis
De minuten (1685-1702) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 3818-3821.

Van der Donck, Andries Frans, Antwerpen, 1667-1693, 14 stukken, RA Not. nr. 1454
De minuten (1656-1693) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 3790-3821.
Van der Donck, Andries, Antwerpen, 1638-1657, 3 stukken, RA Not. nr. 1453
De minuten (1629-1668) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 3753-3789.
Van der Donck, Gielis, Antwerpen, 1604-1616, 6 stukken, RA Not. nr. 1452
De minuten (1595-1618) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 3826-3828.
Van der Dort, Hendrik, Antwerpen, 1628, 3 stukken, RA Not. nr. 1457
Van der Dort, Zeger, Antwerpen, 1612, 3 stukken, RA Not. nr. 1465
Van der Goes, Tiberius, Antwerpen, 1677-1687, 2 stukken, RA Not. nr. 1458
De minuten (1657-1695) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 3832-3835.
Van der Herstraten, Gaspar, Antwerpen, 1654, 1 stuk, RA Not. nr. 1560
De minuten (1624-1658) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 3840-3855.
Van der Hofstandt, Jan, Mechelen, 1600-1649, 16 stukken, RA Not. nr. 3102
Voor de minuten (1602-1603) zie *Notariaat* nr. 11173.
Van der Linden, Bartholomeus, Antwerpen, 1671-1711, 1 omslag, RA Not. nr. 1460
De minuten (1663-1712) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 3860-3884.
Van der Meeren, Jan Filips, Antwerpen, 1697-1713, 2 stukken, RA Not. nr. 1461
De minuten (1680-1720) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 3885-3928.
Van der Meeren, P., Mechelen, 1649-1655, 4 stukken, RA Not. nr. 3104
Van der Meulen, G., Mechelen, 1603-1620, 2 stukken, RA Not. nr. 3105
Van der Moeren, G., Mechelen, 1643-1649, 6 stukken, RA Not. nr. 3107
Akten (1649-1658) zijn te vinden in het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nr. 582.
Van der Muelen, Hendrik, Mechelen, 1643-1649, 6 stukken, RA Not. nr. 3106
Van der Porten, Andries, Antwerpen, 1629-1638, 3 stukken, RA Not. nr. 1462
Van der Rist, Lazarus, Antwerpen, 1578, 1 stuk, RA Not. nr. 1463
Van der Rye, Philips, Mechelen, 1590-1603, 2 stukken, RA Not. nr. 3108
Van der Schelstrate, Willem, Antwerpen, 1693, 1 stuk, RA Not. nr. 1442
Van der Schooren, Gummarus Anthonisz, Hoogstraten, 1549, 1 stuk, RA Not. nr. 2513
Van der Soppen, Adam, Antwerpen, 1612, 1 stuk, RA Not. nr. 1441

Van der Straten, Bavo, Antwerpen, 1697, 2 stukken, RA Not. nr. 1456
De minuten (1666-1701) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 3940-3942.
Van der Veken, Adriaan, Kasterlee, 1670-1678, 1 pak en 1 stuk, RA Not. nr. 2611 en 4354
Van der Voort, Everaert, Antwerpen, 1597, 1 stuk, RA Not. nr. 1464
Van der Voort, Hendrik, pastoor, Wortel, 1625, 1 stuk, RA Not. nr. 4249
Van der Vorst, Balthasar, Westerlo, 1667, 1 pak, RA Not. nr. 3951
Van der Waerden, Frans, Antwerpen, 1682-1685, 2 stukken, RA Not. nr. 1455
De minuten (1677-1702) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 4666-1674.
Van Deuren, G., Mechelen, 1637-1649, 12 stukken, RA Not. nr. 3109
Enkele losse akten (1637-1642) zijn te vinden in Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nr. 582.
Van Deurne, B., Rijmenam, 1675, 2 stukken, RA Not. nr. 3688
Van Diepenbeeck, C., Mechelen, 1697, 1 stuk, RA Not. nr. 3110
De minuten (1684-1707) berusten op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 583-586.
Van Donghen, Adriaan, Schilde, 1678, 1 stuk, RA Not. nr. 3880
Voor de minuten (1671-1690) zie *Notariaat* nrs. 7450-7451.
Van Dryweghen, B., Mechelen, 1689, 1 stuk, RA Not. nr. 3111
Van Dun, Jan Baptist, Antwerpen, 1752-1775, 5 stukken, RA Not. nr. 1476 en 7453
De minuten (1740-1777) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 3996-4004.
Van Dyck, D.J., Mechelen, 1741, 2 stukken, RA Not. nr. 3112
De minuten (1737-1785) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 587-599.
Van Dyck, Denis, onderpastoor te Kallo en later pastoor in Meerhout, Meerhout en Kallo, 1678-1702, 1 pak, RA Not. nr. 3301
Van Dyck, Frans, Morkhoven, 1745-1764, 5 stukken, RA Not. nr. 3351
Van Dyck, Jaspar, Mechelen, 21 november 1671, 1 stuk, RA Not. nr. 11618
De minuten (1670-1694) worden bewaard in het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 600-609.
Van Dyck, Petrus Jozef, Antwerpen, 1791, 1 stuk, RA Not. nr. 1508
De minuten (1777-1796) worden bewaard in het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 4005-4021.
Van Dysteldoncq, Jan, Mechelen, 1657, 1 stuk, RA Not. nr. 3113
Van Eeckhoven, F.C., Geel, 1757, 1 stuk, RA Not. nr. 2322
Van Egmont, Hector, Antwerpen, 1573, 1 stuk, RA Not. nr. 1507

Van Elderen, Jan Jacob, Duffel, 1746-1750, 1 pak, RA Not. nr. 2086
Van Elsacker, Michiel, Loenhout, 1677, 1 stuk, RA Not. nr. 2921
Van Elslandt, Hieronymus, Antwerpen, 1659-1689, 5 stukken, RA Not. nr. 1509
De minuten (1656-1694) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 4022-4025.
Van Elsrack, J., Mechelen, 1691, 1 stuk, RA Not. nr. 3114
Van Ermen, J., Herentals, 1620-1656, 1 pak, RA Not. nr. 2474
Van Ertryck, Guillielmus, Hoogstraten, 1700, 2 stukken, RA Not. nr. 2514
Van Etborn, Rombout, Mechelen, 1645-1653, 9 stukken, RA Not. nr. 3115
Van Everboeck, Guillaume, Duffel, 1685-1688, 6 stukken, RA Not. nr. 2087
Van Eyck, Peter, Antwerpen, 1671, 1 stuk, RA Not. nr. 1511
Van Eynde, Michiel, Lille, 1670-1690, 3 stukken, RA Not. nr. 2869
Van Gansen, M., Veerle, 1768, 2 stukken, RA Not. nr. 3937
Van Gastel, Jan Baptist, Turnhout, 1729-1747, 3 stukken, RA Not. nr. 3931
Van Gelre, Anton, Mechelen, 1650-1681, 5 stukken, RA Not. nr. 3116
Losse akten worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nr. 582.
Van Genechten, A., Veerle, 1653-1654, 2 stukken, RA Not. nr. 3938
Van Genechten, Albertus Waltherus Carolus Josephus, Turnhout, 1907, 4 stukken, RA Not. nr. 5761
Voor de minuten (1878-1910) zie *Notariaat* nrs. 16200-16233.
Van Gerven, L., Hoogstraten, 1668-1677, 3 stukken, RA Not. nr. 2516
Van Gerwen, G., Hoogstraten, 1633-1657, 5 stukken, RA Not. nr. 2515
Van Gestel, J.B., Geel, 1730-1783, 1 pak, RA Not. nr. 2331
Van Gheel, Adrianus, Hoogstraten, 1685-1728, 3 stukken, RA Not. nr. 2516bis
Van Gheele, Jacques, Hoogstraten, 1643-1655, 4 stukken, RA Not. nr. 2517
Van Ghele, Pieter, Antwerpenh, 1563, 1 stuk, RA Not. nr. 1533
Van Goirle, Jan, priester, Geel (Bel), 1619, 1 stuk, RA Not. nr. 2188
Van Gompel, Jan, Mol, 1697-1730, 5 stukken, RA Not. nr. 3349
Van Gompel, Jan, Retie, 1685, 1 stuk, RA Not. nr. 3684
Van Griensven, Jan, Antwerpen, 1692-1697, 3 stukken, RA Not. nr. 1551
De minuten (1687-1720) worden bewaard in het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 4040-4042.
Van Halle, Guilliam, Westmeerbeek, 1663, 1 stuk, RA Not. nr. 3986
Van Halle, Leonaert, Antwerpen, 1615-1635, 4 stukken, RA Not. nr. 409
De minuten (1636) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nr. 926.
Van Ham, Balthazar, Antwerpen, 1670, 1 stuk, RA Not. nr. 1552
De minuten (1672-1673) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nr. 4043.

Van Ham, Jan, Antwerpen, 1682-1694, 2 stukken, RA Not. nr. 1553
De minuten (1666-1717) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 4046-4052.
Van Ham, Jaspar, Antwerpen, 1701, 1 stuk, RA Not. nr. 1554
Van Ham, Lenaart, Antwerpen, 1646-1671, 4 stukken, RA Not. nr. 1556
De minuten (1635-1680) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 4053-4069.
Van Hanswyck, Denis, Willebroek, 1728-1729, 3 stukken, RA Not. nr. 4215
Van Haren, Theodorus, Antwerpen, 1681, 1 stuk, RA Not. nr. 1551
Van Harlingen, Jan Bruyn, Mechelen, 1606-1639, 1 omslag, RA Not. nr. 3118
De minuten (1595-1634) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 882-918.
Van Heerle, Franchois, Kessel, 1636-1657, 1 pak, RA Not. nr. 2613
Van Heesbeen, Walter, Mechelen, 1487, 1 stuk, RA Not. nr. 3118bis
Van Hencxthoven, Jan Baptist Michiel Jozef, Antwerpen, 1757-1778, 6 stukken, RA Not. nr. 1558
De minuten (1749-1778) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 4076-4138.
Van Herrreweghe, J., Mechelen, 1668-1682, 4 stukken, RA Not. nr. 3119
Van Hertbosch, Adriaan, Antwerpen, 1738, 1 stuk, RA Not. nr. 1559
Van Heymbeke, J.F., pastoor, Leest, 1740-1741, 3 stukken, RA Not. nr. 11612
Van Hove, Christoffel, Antwerpen, 1630, 1 stuk, RA Not. nr. 1438
Van Hove, Frans, Herentals, 1770-1792, 3 stukken, RA Not. nr. 2475
Van Hove, Gommarus Egidius, Geel, 1717-1731, 3 stukken, RA Not. nr. 2334
Voor de minuten (1702-1725) zie *Notariaat* nrs. 2332-2333.
Van Hove, Henri, Herentals, 1749-1780, 6 stukken, RA Not. nr. 2476
Van Hove, Peter, Retie, 1752, 2 stukken, RA Not. nr. 3685
De minuten (1741-1771) worden bewaard op het gemeentearchief van Retie.
Van Hullegarde, Jan Karel jr., Antwerpen, 1719-1760, 4 stukken, RA Not. nr. 1563
De minuten (1711-1774) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 4164-4198.
Van Hullegarde, Jan Karel sr., Antwerpen, 1670-1714, 3 stukken, RA Not. nr. 1564
De minuten (1669-1716) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 4145-4163.
Van Joncheyt, Emont, Antwerpen, 1581, 1 stuk, RA Not. nr. 1591
Van Kerckhoven, C., Mechelen, 1742, 1 stuk, RA Not. nr. 2986
De minuten (1740-1743) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nr. 1123.

Van Kerckhoven, P.J., Westerlo, 1650, 1 stuk, RA Not. nr. 3952
Van Lare, alias de Lovanio, Peter, Antwerpen, 1567-1579, 2 stukken, RA Not. nr. 1592bis
Van Lare, Pieter, Antwerpen, 1532-1540, 4 stukken, RA Not. nr. 1592
Van Leempoel, P., Mechelen, 1633, 1 stuk, RA Not. nr. 3103
Een losse akte van 9 maart 1632 wordt bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nr. 1148.
Van Leuven, Frans, Antwerpen, 1695, 1 stuk, RA Not. nr. 1593
De minuten (1686-1714) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 4223-4226.
Van Lieshoudt, Jacobus, Hoogstraten, 1688-1700, 3 stukken, RA Not. nr. 2519
Van Loock, Antoon, Mechelen, 1562, 1 stuk, RA Not. nr. 3120
Van Looncien, Jacob, Antwerpen, 1512, 1 stuk, RA Not. nr. 1594
Van Loven, Adriaan Jozef, Antwerpen, 1759, 1 stuk, RA Not. nr. 1595
De minuten (1740-1761) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 4228-4234.
Van Mechelen, Marcus, Lille, 1606, 1613, 2 stukken, RA Not. nr. 2870
Van Meere, Charles, Mechelen, 1591, 1 stuk, RA Not. nr. 3121
De minuten (1589-1603) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 1209-1217.
Van Merlen, Theodoor, Antwerpen, 1696-1715, 14 stukken, RA Not. nr. 1596
De minuten (1688-1722) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 4235-4260.
Van Mompeyen, J.F., Mechelen, 1720, 1 stuk, RA Not. nr. 3122
De minuten (1716-1755) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 1255-1272.
Van Mulders, J., Mechelen, 1723, 1 stuk, RA Not. nr. 3123
Van Nederven, Jan Baptist, pastoor, Meerle, 1677, 1 stuk, RA Not. nr. 3320
Van No, Peter, Antwerpen, 1671-1708, 6 stukken, RA Not. nr. 1597
De minuten (1667-1721) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 4297-4309.
Van Nos, Jan jr., Antwerpen, 1699-1710, 6 stukken, RA Not. nr. 1598bis
De minuten (1683-1711) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 4283-4296.
Van Nos, Jan sr., Antwerpen, 1667-1678, 5 stukken, RA Not. nr. 1598
De minuten (1656-1676) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 4263-4282.
Van Nos, Pieter, Antwerpen, 1723, 1 stuk, RA Not. nr. 1599bis
De minuten (1722-1727) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs.4310-4311.

Van Noten, Petrus Frans, Duffel, 1782-1794, 1 pak, RA Not. nr. 2088
Voor de minuten (1780-1803) zie *Notariaat* nrs. 8289-8307.

Van Nuvel, Petrus, Mechelen, 1751-1752, 5 stukken, RA Not. nr. 3124
De minuten (1731-1780) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 1333-1366.

Van Nyenhuis, W., Mechelen, 1644-1649, 9 stukken, RA Not. nr. 3125
Enkele losse akten bevinden zich op Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nr. 1367.

Van Olmen, August, Brecht, diverse retroakten van zijn voorgangers e.d., 1838-1932, 1 pak, RA Not. nr. 9328

Van Oosten, Jan (Baptist), Antwerpen, 1624-1666, 5 stukken, RA Not. nr. 934, 1599-1600
De minuten (1630-1687) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 4312-4324.

Van Oostenrijck, M.F., Mechelen, 13 december 1717, 1 stuk, RA Not. nr. 11621
De minuten (1717-1743) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 1374-1379.

Van Oostenryck, P., Mechelen, 1680-1682, 2 stukken, RA Not. nr. 3126

Van Oosterwijck, Petrus Josephus, Heist-op-den-Berg, 1791-1801), 2 stukken, RA Not. nr. 2429
Voor de minuten (1788-1803) zie *Notariaat* nrs. 7775-7785.

Van Oudenhoven, Daniel, Antwerpen, 1690-1700, 3 stukken, RA Not. nr. 1601bis
De minuten (1685-1706) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 4331-4344.

Van Oudenhoven, Frans, Antwerpen, 1663-1682, 3 stukken, RA Not. nr. 1601
De minuten (1659-1684) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Nortariaat* nrs. 4345-4367.

Van Overheyt, Martinus, Antwerpen, 1686, 1 stuk, RA Not. nr. 1510
De minuten (1679-1733) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 4368-4375.

Van Oystaeyen, Adriaan, Viersel, 1665-1667, 3 stukken, RA Not. nr. 3939

Van Paesschen, Frans Jacob, Antwerpen, 1748-1773, 8 stukken, RA Not. nr. 1603
De minuten (1734-1786) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 4376-4417.

Van Paesschen, Jan Frans, Antwerpen, 1716, 1 stuk, RA Not. nr. 1602
De minuten (1699-1741) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 4421-4453.

Van Passel, P., Tongerlo, 1620, 1 stuk, RA Not. nr. 3916

Van Postel, Jan, Lier, 1648, 3 stukken, RA Not. nr. 2860
De minuten (1639-1649) worden bewaard op het Stadsarchief Lier nr. 1823.
Van Ranst, A., Mechelen, 1658, 1 stuk, RA Not. nr. 3128
Van Rokeghem, Lieven, Antwerpen, 1577-1586, 4 stukken, RA Not. nr. 1622
De minuten van 1586 berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nr. 4456.
Van Rosan, H.W., Geel, 1676, 1 stuk, RA Not. nr. 2356
Van Rosom, H.W., Westerlo, 1678, 1 stuk, RA Not. nr. 3953
Van Rossum, Frans, Antwerpen, 1752, 1 stuk, RA Not. nr. 1622bis
De minuten (1742-1752) berusten op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 4458-4462.
Van Roy, Mechelen, 1676, 1 stuk, RA Not. nr. 3130
Van Rymenam, J., Mechelen, 1627-1649, 3 stukken, RA Not. nr. 3131
Een aantal losse akten (1608-1635) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nr. 1533.
Van Schoor, J.B., Puurs, 1693, 1 stuk, RA Not. nr. 3620
Van Schore, Hendrik, Mechelen, 1593-1600, 4 stukken, RA Not. nr. 3132
Een losse akte van 27 februari 1593 wordt bewaard op heet Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nr. 1581.
Van Schrieck, Arnoud, Antwerpen, 1683-1707, 4 stukken, RA Not. nr. 1443
De minuten (1678-1710) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 3935-3938.
Van Sittaert, Hieronymus, Antwerpen, 1693, 1 stuk, RA Not. nr. 1623
Van Spitael, Sebastiaan sr., Mechelen, 1677-1703, 2 stukken, RA Not. nr. 3133
De minuten (1666-1703) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 1644-1650.
Van Steenwinckel, Antoon, Mechelen, 1695, 1 stuk, RA Not. nr. 3134
Akten (1694-1698, 1700, 1711) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nr. 1696.
Van Steynsmeulen, J., Mechelen, 1687-1693, 3 stukken, RA Not. nr. 3135
Een akte van 7 oktober 1694 wordt bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nr. 1697.
Van 't Clooster, P., Mechelen, 1652, 2 stukken, RA Not. nr. 3136
Van Tendeloo, Jan, Geel, 1578-1584, 4 stukken, RA Not. nr. 2358
Van Tendeloo, Pieter, Herentals, 1688-1708, 1 pak, RA Not. nr. 2464
Van Thoolen, Cornelis, pastoor, Lichtaart, 17 september 1610, 1 stuk, RA Not. nr. 11616
Van Tichelt, M., Broechem, 1723, 1 stuk, RA Not. nr. 7453
Van Tilborgh, Edward, Antwerpen, 1767-1778, 7 stukken, RA Not. nr. 1625
De minuten (1745-1778) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen,

Notariaat nrs. 4496-4560.

Van Tongelen, A., Mechelen, 1672-1679, 3 stukken, RA Not. nr. 3138

Van Tongelen, Guilliam, Mechelen, 1643-1674, 3 stukken, RA Not. nr. 3137
De minuten (1645-1654) berusten op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nr. 1711.

Van Tongerloo, Adriaan, Antwerpen, 1654, 1 stuk, RA Not. nr. 1627
De minuten (1648-1651) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nr. 4562.

Van Tongerloo, Jan Ferdinand, Antwerpen, 1731-1757, 6 stukken, RA Not. nr. 1626
De minuten (1722-1775) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 4563-4629.

Van Tongerloo, Melchior, Antwerpen, 1678-1701, 3 stukken, RA Not. nr. 1629
De minuten (1666-1711) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 4630-4632.

Van Voghelsanck, J., Mechelen, 1643-1645, 1 pak, RA Not. nr. 3139
Een losse akte van 29 november 1644 wordt bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nr. 1957.

Van Voorspoel, C., Mechelen, 1640-1661, 1 pak, RA Not. nr. 3140
De minuten (1639-1659) zijn onvolledig bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nr. 1966.

Van Voorspoel, Norbertus, Mechelen, 1675, 1 stuk, RA Not. nr. 3140

Van Vorsselle, Bonaventura, Antwerpen, 1563, 1 stuk, RA Not. nr. 1687

Van Vosbeeck, Godefridus, Antwerpen, 1686, 1 stuk, RA Not. nr. 1631
De minuten (1666-1694) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 4634-4637.

Van Waerbeeck, Jacob sr., Antwerpen, 1672-1694, 9 stukken, RA Not. nr. 1632
De minuten (1665-1702) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 4638-4660.

Van Waerbeke, Jan, Antwerpen, 1613-1627, 3 stukken, RA Not. nr. 1689
De minuten (1624-1637) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nr. 4665.

Van Wesel, Andreas, Olmen, 1630, 1 stuk, RA Not. nr. 1633

Van Wesenbeeck, Pieter, Berlaar, 1704-1728, 7 stukken, RA Not. nr. 1787

Van Zype, B.A., Mechelen, 1717, 1 stuk, RA Not. nr. 3141bis

Vekemans, J., Mechelen, 1695-1701, 2 stukken, RA Not. nr. 3142

Vekemans, M., Vorselaar, 1659, 1 stuk, RA Not. nr. 3941

Velaerts, J., Meerhout, 1675, 1 stuk, RA Not. nr. 3304

Verbeeck, Maarten, Antwerpen, 1683-1696, 5 stukken, RA Not. nr. 1635
De minuten (1670-1704) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen,

Notariaat nrs. 4676-4689.
Verbraeken, Gerard, Geel, 1638-1666, 6 stukken, RA Not. nr. 2370
Verbraeken, Jacobus Philippus, Stabroek, 1688, 1 stuk, RA Not. nr. 3884
Voor de index van zijn akten zie *Notariaat* nr. 3884bis.
Verbruggen, Ambrosius Ignatius, Heist-op-den-Berg, 1715-1723, 8 stukken, RA Not. nr. 2430
Verbruggen, André, Heist-op-den-Berg, 1690-1717, 12 stukken, RA Not. nr. 2431
Verdonck, Stefanus, Geel, 1657, 1 stuk, RA Not. nr. 2371
Verelst, Jan Baptist, Meerhout, 1777, 1 stuk, RA Not. nr. 3305
Verhaghen, G., Mechelen, 1683, 1 stuk, RA Not. nr. 3145
De minuten (1668-1685) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nr. 1764.
Verhaghen, J., Mechelen, 1620, 1 stuk, RA Not. nr. 3144
De minuten (1621-1685) berusten op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 1765-1767.
Verhezen, Willem, Herentals, 1562-1583, 4 stukken, RA Not. nr. 2480
Verhodonck, Henricus, Herentals, 1520, 1 stuk, RA Not. nr. 2438
Verhulst, P., Mechelen, 1655-1675, 4 stukken, RA Not. nr. 3146
De minuten (1654-1704) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 1768-1793.
Verlinden, J.B., Herselt, 1742-1749, 2 stukken, RA Not. nr. 1678 en 2488bis
Voor de minuten (1742-1750) zie *Notariaat* nr. 2488.
Verloey, Urbanus, onderpastoor, Willebroek, 1684, 1 stuk, RA Not. nr. 4216
Verlynde, Petrus, pastoor, Poederlee, 15 februari 1598, 1 stuk, RA Not. nr. 11622
Verlysen, J., Mechelen, 1780, 1 stuk, RA Not. nr. 3147
De minuten (1773-1785) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 1794-1805.
Vermanden, Willem Frans, Antwerpen, 1769, 1 stuk, RA Not. nr. 1679
De minuten (1766-1770) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 4714-4715.
Vermeeren, Wilbort, Olen, 1675-1713, 6 stukken, RA Not. nr. 3449
Vermeeren, Willem, Merksplas, 1688, 1 stuk, RA Not. nr. 3321
Vermeiren, Willem, Antwerpen, 1660, 1 stuk, RA Not. nr. 1682
De minuten (1648-1660) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 4716-4718.
Vermeulen, A., Mechelen, 1713, 1 stuk, RA Not. nr. 3149
De minuten (1707-1744) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 1835-1862.
Vermeulen, Guilielmus, Hoogstraten, 1786, 1 stuk, RA Not. nr. 2531

Voor de minuten (1784-1795) zie *Notariaat* nrs. 11473-11474.

Vernyer, Kaerle, Mechelen, 1563, 1 stuk, RA Not. nr. 3150

Verrijdt, Hendrik, Antwerpen, 1756-1786, 3 stukken, RA Not. nr. 1682

De minuten (1753-1793) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 4719-4758.

Verschueren, Dominicus Franciscus, Ruisbroek, 1773, 1 pak, RA Not. nr. 3690

Verschueren, Guilielmus, Turnhout, 1644-1669, 3 stukken, RA Not. nr. 1683 en 3933

De minuten (1629-1670) berusten op het Stadsarchief Turnhout, nrs. 867-872.

Verstockt, Peeter, Tielen, 1690, 1 stuk, RA Not. nr. 3909

Verstraten, Jan, Antwerpen, 1668-1683, 3 stukken, RA Not. nr. 1684

De minuten (1661-1689) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 4768-4775.

Vervlaessen, Gysbrecht Daniel, Antwerpen, 1725, 1 stuk, RA Not. nr. 1677

De minuten (1724-1761) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 4776-4797.

Vervoort, Hendrik, Antwerpen, 1673, 1 stuk, RA Not. nr. 1685

De minuten (1662-1674) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nr. 4798.

Viers, Antonius, Mechelen, 1637-1645, 4 stukken, RA Not. nr. 3150bis

Viers, Philips Antoon, Mechelen, 1649-1682, 5 stukken, RA Not. nr.

De minuten (1651-1679) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nr. 1868.

Vinck, Marc Joseph, Mechelen, 1817, 1 stuk, RA Not. nr. 3153

De minuten (1793-1832) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 1872-1954.

Viringus, Georgius, Antwerpen, 1665, 1 stuk, RA Not. nr. 1686

De minuten (1655-1667) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nr. 4818.

Vissers, Martinus Frans, Turnhout, 1811, 1 stuk, RA Not. nr. 3934

Voor de minuten (1804-1834) zie *Notariaat* nrs. 5787-5816.

Vrancx, Hieronymus, Heist-op-den-Berg, 1667-1687, 5 stukken, RA Not. nr. 2436

Vrancx, Pieter, Lier, 1681-1700, 4 stukken, RA Not. nr. 2861

De minuten (1668-1701) worden bewaard op het Stadsarchief Lier nrs. 1826-1832.

Vreven, J., Mechelen, 1649-1656, 3 stukken, RA Not. nr. 3155

De minuten (1644-1687) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 1983-1991.

W

Wachmans, Antoni, Hoogstraten, 1667-1683, 3 stukken, RA Not. nr. 2532
Waeyenborgh, Jan Baptist, Mechelen, 1783, 1 stuk, RA Not. nr. 3157
De minuten (1775-1796) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 1996-2016.
Walewyns, Jan, Antwerpen, 1582-1603, 3 stukken, RA Not. nr. 1690
Walravens, N. Fr., Mechelen, 1756-1794, 1 pak, RA Not. nr. 3156
De minuten (1754-1796) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nrs. 2018-2060.
Wels, H., Mechelen, 1695, 3 stukken, RA Not. nr. 3158
De minuten (1673-1724) worden bewaard op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nr. 2061-2062.
Wijckmans, A.J., onderpastoor, Geel, 1730, 1 stuk, RA Not. nr. 2379
Wijnants, Joannes, Arendonk, 1700, 1 stuk, RA Not. nr. 1695
Wijnrix, Jan, pastoor, Hulshout, 1579-1582, 2 stukken, RA Not. nr. 11611
Wilbrots, J.F., Geel, 1794, 2 stukken, RA Not. nr. 2380
Willems, Andreas, Antwerpen, 1580, 1 stuk, RA Not. nr. 829
Willems, Antoon, Mechelen, 1685-1689, 2 stukken, RA Not. nr. 3161
Willems, Cornelius, pastoor, Tielen, 16 februari 1573, 1 stuk, RA Not. nr. 11623
Willemssen, Laureys, sr., Antwerpen, 1664-1682, 3 stukken, RA Not. nr. 1692
De minuten (1658-1700) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 4821-4840.
Willemssens, Adrianus, Antwerpen, 1693, 1 stuk, RA Not. nr. 1691
De minuten (1686-1701) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 4819-4820.
Wilmaers, Hubrecht, pastoor, Merksplas, 1563, 1 stuk, RA Not. nr. 3342
Wouters, Peeter, Antwerpen, 1599-1626, 4 stukken, RA Not. nr. 1693
De minuten (1590-1601) worden bewaard op het Stadsarchief Antwerpen, *Notariaat* nrs. 4844-4847.
Wouters, Wouter, Lichtaart, 1685, 1 stuk, RA Not. nr. 2631
Wuyts, Norbert Martin, Heist-op-den-Berg, 1791, 1 stuk, RA Not. nr. 2437
Voor de minuten (1789-1796) zie *Notariaat* nrs. 7786-7787.

Z

Zegers, P., Geel, 1711, 1 stuk, RA Not. nr. 2392
Zeghers de Ardenborch, Thomas, Antwerpen, 1521, 1 stuk, RA Not. nr. 1694
Zeghers, Jan Ferdinand, Mechelen, 1703, 1 stuk, RA Not. nr. 3162. De minuten (1700-1709) berusten op het Stadsarchief Mechelen, *Notariaat* nr. 2112.

III. BEKNOPTE INHOUDSOPGAVE VAN DE VERZAMELING FAMILIEPAPIEREN VARIA

Opgemaakt aan de hand van de uitgebreide toegang op steekkaarten. Een verificatie met de inhoud van de beschreven bescheiden is alleen bij vermoedelijke onjuistheden doorgevoerd.

A

Aa, van der
Aalst, van, Catharina, 1610
Absloons, en van Brouckhoven, Zie "Papieren De Groodt"
Achthoven, van, genealogie, Bergen op Zoom, betreft ook de families van Thiel en Veraart, 19de eeuw
Adams, Jan Frans, erfgenamen, 1791-1792
Addelien, Walter, 1446
Adornes, Arnoldus
Adriaenssens, Zie "Papieren De Groodt"
Adriaenssens, onderpastoor te Tielen, 18de eeuw
Adriaenssens, Maria, weduwe Henri de Coninck, Antwerpen, 1757
Aelen, familie, Mol, 18e-19e e., NEEFS, Genealogische nota's van F. Chr. Neefs uit Rijsbergen (Nederland) over de familie Neefs; Loenhout, Wuustwezel, Zundert e.o., 17e-20e e
Aelst, Christiaan, nalatenschap, 1665
Aelst, van, Joachim, 1602
Aerdenbodegem, Van, genealogie e.a., 1658-1745
Aert, van, Maeyken, weduwe Dirk van Dueren, 1574
Aertsens, Magdalena, weduwe van Jan Baptista Michiels, nalatenschap, 1760
Aken, van, familie, Mechelen
Aken, Van, Maria en Joanna, Brecht, 1800
Allegambe, Zie "Papieren De Groodt"
Ambachts, Ignatius, 1656
Anchemont, Zie verzameling J. Cools. nr. I
Andrea, Balthasar, Antwerpen, 1622
Andries, Quirinus en Cath. Pelsmaeckers, 1593
Anthonie, Abraham, Mechelen, 1751
Antoni, Zie verzameling J. Cools, nr. 2
Apers, Franciscus en Anna Cath. de Jonghe, Puurs, 1768-1771

Ardies, Mechelen, 1782
Arkel, 1388
Asselberch, Thomas, Ekeren, 1538
Audenaerden, van, Antwerpen, 1526
Audiens, Bonheiden-Boortmeerbeek-Mechelen, 18de eeuw
Auwera, Vander, Sint-Katelijne-Waver, 1801

B

Babel, Hans, Antwerpen, 1586
Backer, De, familie, Meerhout, 1836
Backer, De, Maria Margaretha, Meerhout, 1776
Backx, Mechelen, 19de eeuw
Baekfen, van, Peter, Kruiningen, 1565
Baerle, van, Zie verzameling J. Cools. nr. 3
Baert, Genealogische tafel 18 eeuw
Baetes, Zie verzameling J. Cools. nr. 4
Baillencourt, de, Jean, 1675
Bal, Francis, Hemiksem, einde 18de eeuw
Ballaer, Van, Christiaen, van Bouwel, 1661
Bannemans, Marie, erven, 1662
Barevoets, P., 1761
Barils, de
Basserode, van, Mechelen, 1562
Baudaen, Lubbeek, 1610
Bauwens, 1689
Bauwens, van de Vivere, adelspatenten, 1792
Bauwens, Mechelen, 18de eeuw
Beauclerq, Jacobus Antonius, 1729-1775
Beckberge, van, 1570
Becker, de, J.E., drossaard van het Hertogdom Hoboken, 1769
Becker, de, Boom 1724-1804
Becq, kwijtschrift, 1793
Beeck, op de, Mechelen, 19de eeuw
Beelaerts, A.A.A., universiteitsdiploma, 1777
Beerendonck, Adriaen, 1676-einde 17de eeuw
Beert, J. de, tegen J. Banteman, 1574
Beethoven, van en Fr. Geraerts, Willebroek, 1800
Beke, Op de, Adriaan en Elizabeth Docx, 1687
Beken, Van, Pieter en Bercht, Anna Van der

Bellingen, van, Zie verzameling J. Cools. nr. 5
Belmans Jan, schout te Schoten, 17de eeuw
Bemden, van den, Zie verzameling J. Cools. nr. 6
Beneden, van, Arnold, 1481-1482, 1633
Berchem, van, Maria, testament, 1694, Brussel
Berchem, van, grafmonument van Maria van Berchem (1579) echtgenote Ludovicus Perez (1782)
Bergé, Judocus, Mechelen, 1791
Bergen, van, Peter, Breda
Bergh, van den, Joseph, Turnhout, 1777
Berghe, van den, 1669, Zie "Papieren De Groodt"
Berlaymont, graaf van, 17de eeuw
Bernaerts, 19de eeuw
Bernouilli, Zie verzameling J. Cools. nr. 7
Bernuy, Zie verzameling J. Cools. nr. 8
Berrevoets, Petrus, Broechem, 1761
Bert, du, Jehan en Bouteman, Jacques, Waasten, 1575
Bertels, Anna Maria, Meerhout, testament, 1811
Berthout, genealogie 17de eeuw
Berthout, de, Catharine, Deurne, 1682
Berthout, Gerbrand, gen. d'Hollander, consul van de Spaanse natie in Amsterdam, 1720
Bervoets, Zie Verzameling J. Cools. nr. 9
Bervoets, Jacobus Gommarus en Joanna van Hesbeen, de erfgenamen, Wijnegem, 1791
Besseleers, Cornelis en Elizabeth Besseleers, Schoten, testament, 1781
Beukelaer, zie verzameling J. Cools. nr. 10
Beusscher, de, 18de eeuw
Beydaels, Anna, echtgenoot Abraham Droogbrood, handelaar in Middelburg, 1559, 1609-1609-1610
Beyens, J.G., Antwerpen, 1662
Beyghem, Jacob, testament, 1557
Biart, Ferdinand, 1819
Bie, de, 18de-19de eeuw
Bie, de, Guillaume en Catharine Huygens, 1610
Bierens, zie verzameling J. Cools. nr. II
Biest, van der, Livinus, huwelijkscontract met Lucia Rummeners, 1683
Bije, de, Mechelen
Binnemans, familie, 1840
Bisthoven, de, Carolus, nalatenschap, Londen, Antwerpen,1771

Bleus, van, Jacob, Antwerpen, 1640
Blijleven-van Parijs, 1629
Block, Jacobus, Vremde, 1790
Blommaert, Zie verzameling J. Cools. nr. 12
Blijweert, Kruibeke, Zie "Papieren De Groodt"
Bockman, Frans, koopman van Kopenhagen te Antwerpen, 1767
Bode, Nelzoer, 1462
Boeck, Le, Willem, 1802
Boeckmans, Theresia, Tongerlo, en Jan-Baptist de Beucker, testament, 1815
Boeckx, Adriaan, aanstelling van voogden over zijn kinderen, 1813
Boel, G. F., kanunnik van Sint-Jacobs te Antwerpen, 1756
Boeyens, H. M., 1791
Boeykens, familie, Mechelen, 1545
Bogaerde, van den, Zie verzameling J. Cools
Bogaerde, van den, Joris, Antwerpen, 1612
Bogaert, van den, genealogie
Bogaerts, Jos., 1762-1767
Bogaerts, Pierre Jaques-Jean, 1807
Bois, Du, Joan Joseph, 1732
Bois, du, Zie verzameling J. Cools. nr. 14
Bois, du - de Baillet, de Cornelissen, Antwerpen, 1832
Bois, du, Regina Th., weduwe van Melchior Jos van Susteren, 1741
Boisleau, de, 1731
Bolijn (of *Boulijn*), Joanna, Antwerpen, 1643
Bolle, de, betreft ook de families Langenhove, Spanoghe, Joostens, D'Hondt, Dendermonde
Bols, François en Marie-Catherine Meynen, 1812
Bols d'Arendonck, Turnhout, 1782
Bom, de, Zie verzameling J. Cools, nr. 15
Bommaerts, 1642
Boodts, Zie "Papieren De Groodt"
Boom, Zie verzameling J. Cools. nr. 16
Boon, Michiel, visverkoper te Antwerpen, 1608-1623
Boons, Peeter, Balen, 1772-1832
Boot, Anthonis, 1564
Boot, Antoon, Antwerpen, 1575
Borchgrave, de, Zie verzameling J. Cools. nr. 17
Borcht, van der, Zie verzameling J. Cools. nr. 18
Borchwalle, vanden, 1553
Borel, Zie verzameling J. Cools. nr. 19

Borluudt, Willem en Catharina Fernando Dainedo, Mechelen, 1579
Bortele, van, Gregorius, Lier, 1611
Bosch, van den, Jos. en Catharina Peeters, 1739-1747
Boschoven, van
Bosmans, Gerardus, van Poederlee, diploma van doctor in de geneeskunde, Leiden, 1806
Bosmans, familie, 1828-20ste eeuw, omgeving Lier
Bosschaert, de, Boom, Sterfhuisrekening, 1686
Bosschaert de Bouwel, de, 1827-1902
Bosschaert de Bouwel, de, Paulus Josephus Joannes, rentenier Antwerpen, Nijlen, 1828
Bosschaert de Bouwel, de, Grobbendonk, 1831-1833
Bossche, van den, Roger, Antwerpen 1534
Bosselaer, Hieronymus, drossaard van Onze-Lieve-Vrouw-Waver, 1764
Boucher-Bals
Bouchout, van en Miscum
Bouckel, van, Peeter, 1693
Bourgogne, de, Charles François Louis de Bourgogne, graaf van Wachem, 18de eeuw
Bourgoigne en (De) Moye, 1537-1658
Bouwens, Antwerpen-Zwijndrecht, 1654
Bouwens, Antwerpen, 1635-1650, Zie "Papieren De Groodt"
Bouwens, 1648, Zie "Papieren De Groodt"
Bouwens, Antwerpen, brievenkopieboek van een handelaar in textiel en koloniale waren, Middelburg, Parijs, Cadiz, Antwerpen, 1662-1667
Boyenants, testament, 1570
Brabants, Adriaan, pachter van het personaat van de Sint-Aubertusabdij van Kamerijk te Herenthout, 1607-1623
Bracht, van, Erasmus en Elisabeth Wortelmans, Antwerpen, 1648
Brackeniers, Zie verzameling J. Cools nr. 20
Braet, Cornelis, 1532
Branden, Joannes Cornelis, heer van Reet en zijn vrouw Theresia Seraphina de Neuff
Brant. Zie verzameling J. Cools. nr. 21
Brecht, van, Livinus, Leuven, 1536
Brederode, heer van Gemp, 1375
Breuseghem, van, Zie verzameling J. Cools. nr. 22
Breyel, Zie "Papieren De Groodt"
Brialmont, recht van het "voeren van wapenen", 16de eeuw
Briamont, de, Dismas, testament, 1649

Brier, de, Cornelia, nalatenschap, 1690
Brimeu, van, Pieter en Magdalena van Vriesselt
Broeck, van den, Hubertus Jacobus, diploma, Leuven, 1689
Broeck, van den, Clara, testament, Amsterdam 1669
Broeck, van den, Jan, Mechelen 1667
Broecke, van den, Alexander, rente, 1621
Broecke, van den, Pieter, poortersbrief, 1660
Broeckhoven, Van, familie, Meerhout, 1840
Broeckhoven, Van, Anna Elisabeth, 1816
Brouchoven, de, 1642
Brouchoven de Bergeyck, de, Madrid, 1691, 1797
Brouckhoven, de, 1701
Brouckhoven, van, Zie: Absloons, Zie "Papieren De Groodt"
Bruneau, Jacques, Rijsel, 1638
Bruitsma, de, Henricus, 1699
Brussel, Huis te Mechelen
Brusselaers, Adrianus en Anna Maria Stroobants, 1794
Bruyne, de, Mechelen
Bruytsma, Renier, 1655
Bulck, van den, Jan, beurs Franciscus Ysermans op het begijnhof van Herentals, 1753
Bulteau, Joseph, Rijsel, Meerhout, 1819
Bunnens, rente voor Jaqueline Bunnens, 1671
Busca, J. Marie
Busch, 1812, Antwerpen
Buskops, Petronella en Jan-Baptist Moors, testament, 1814
Busleyden - de Plaines, 1586
Butkens, Alexander, wapenbrieven verleend door de koning van Spanje, 1663
Buycx, Cornelia, weduwe Peeter Mast, 1696
Buydens, Mechelen
Buys, Zie verzameling J. Cools. nr. 23
Buysen, Antwerpen, 1597
Buyten, vander, Jan Cornelis, 1604

C

Cachiopie, de ... de la Rede, 1672
Cachiopin, 1601-1640
Caimo, Martinus, akkoord met Peter de Coninck, 1723
Calabre, de, Wasteel

Caluwaert, J.B
Calvaert, Zie verzameling J. Cools. nr. 24
Camp, van, Melchior, 1750
Campo, del, Francisco, 17de eeuw
Campo Rey, de, graaf
Candele, le, Zie: Coninck (de), Zie "Papieren De Groodt"
Cannaerts, De, Joannes Baptista, militaire plaatsvervanging, 1832
Cantfort, van, 1708
Capoen, Jac., 1647
Cappellemans, Antwerpen, 1586
Carema, Jacomo Antonio, Antwerpen-Mortsel, 1655
Carenna, Zie "Papieren De Groodt"
Carion, Sampson, Spaans koopman, 1493
Carnin, de, Malfiance
Carpentier. Zie verzameling J. Cools. nr. 25
Carpentier, Walem, 18de-19de eeuw
Carpentier, Alphonse, Walem, 1875
Carpentier, A.J., Wommelgem, 1790
Casier, Willem, Middelburg, 1617
Cassal, de of Castro,
Caters, de, Guillaume André, proces tegen de stad Antwerpen betreffende een schadevergoeding voor aangerichte schade tijdens opstootjes, 1831
Cattersel, familieraad, vredegerecht Mechelen, 1844
Cauthals, 1637
Cauwenberge, van, Antwerpen, 1673
Cauwenbergh, van, genealogie, Lier en van de families Wegga en Nauwelaerts, 19de eeuw
Caverson, van, genealogie, (18de eeuw), 1656-1668
Cesar, Jules, 1626-1627
Ceulaer, De, en aanverwanten, Grobbendonk en Bouwel, 1747-1761, 1832, 1879-1957
Ceulaer, De, Bouwel, werken aan de Middeldonkhoeve te Bouwel, 1830-1843
Ceulemans, Cornelis, Boechout, 1641
Ceulemans, H. en C. Dijckmans, echtgenoten, testament, 1700
Ceulemans, Jan, bief aan Peter Naulaerts te Lier, 18de eeuw
Ceurvorst, en aanverwante families, Antwerpen, Brussel, Mechelen, Opwijk, Den Haag e.a., 1306-1801, zie Verzameling van Nuffel
Chalons, van, Jan, prins van Oranje, gouverneur-generaal van Bourgondië, rente, 1477
Chanclos, Urbain en Cuellar, Isabella de, Antwerpen 1681

Charle, Zie verzameling J. Cools. nr. 26
Charles, Anna, weduwe Joan Nootens, Herentals, Antwerpen, 1688
Charles, Balthazar en Catharina van Sorbrecht huwelijkscontract, Antwerpen, 1556
Charles, Matias, 1656-1678
Charles
Chatillon-Du Carrey, Mechelen, 1845
Chauwin, Zie: *Coninck* (de), Zie "Papieren De Groodt"
Christoffels, Antwerpen, 1585-1605
Christynen, 1669
Cigman, Hendrik, 1615
Ciselet, Zie verzameling J. Cools nr. 27
Claessen, Jacques, testament, 1585
Claessens, Zie verzameling J. Cools. nr. 28
Claessens, 1824-1828
Claessens, Antwerpen, 18de - 19de eeuw, Zie "Papieren De Groodt"
Claris, Maria, weduwe Daniel Francisco Nicolai, Antwerpen, 1753
Claus, Jan en Marc Ignace, Antwerpen, brieven, 1661-1664
Cleeskens, Nicolaas en Jan van Waerbeke, 1693
Cleirmont, Zie verzameling J. Cools. nr. 29
Clercq, de, 1662
Clercq, Le - de Cepper
Clercs, Margareta, Antwerpen, 1538
Cleyhins, 1636
Cleyn, Jacobus de, vrijschipper, 1795
Cnuyt, Jozijne de, echtgenote Paul Janssoon, 1563
Cobbe, Zie verzameling J. Cools. nr. 30
Cock, Jeremias, Leke, 1682
Cock, de, Zie verzameling J. Cools. nr. 31
Cockse, Maria, 1765
Cocq, Fr., 1604
Cocx, Maria, weduwe van Ewout Schillemans, 1608
Coeberger, Zie verzameling J. Cools. nr. 32
Coeck, Hendrik Joosten, 1675
Coeck, J.B., proces met de baronnes van Weerden en haar erfgenamen, 1717-1762
Coeck, Jan, Wachter, Peeter de en Anna Willericx, Oppuurs, 1707
Coeckx-Leemans
Cogels, Brussel, eigendomstitels Deurne, 1813-1818
Cogels, Hendrik Frans X., dispensatie voor huwelijk met Adelaide Catharina

Maria van Havre
Cogels-Osy, Jean, Deurne, 1839, 1861
Coget, Zie verzameling J. Cools. nr. 33
Colen, van, Zie verzameling J. Cools. nr. 34
Colen de Bouchout, 1739
Colffs, Mechelen, 18de-19de eeuw
Colijns, Jan, polders van Verrebroek, Vrasene en Meerdonk, 1623-1642
Collart, Frans, Rijsel, diploma van licenciaat in de medicijnen van de Universiteit van Douai, 1637
Collimar, 1641
Colsimel, Arnold, 16de eeuw
Colson, C.Y., apotheker, erfenis, 1742-1744
Cominetto, Cristoffel, gezworen makelaar te Antwerpen, 1657
Commers, Jan, uittreksel uit kadasterrol 1819
Comperis, en Guyot, Zie "Papieren De Groodt"
Coninck, de, zie Chauwin en Candele de, Zie "Papieren De Groodt"
Coninck, de, testament, 1589/1689
Coninck, Isabella De, begijn te Antwerpen, goederen te Oelegem, 1721-1762
Coninck, Jan de, Sijmonszone en Magdalena de Bork, 1600
Coolem, Peeter van, Goederen en renten te Beersel 1700-1704, 3 perkamenten
Cools, zie verzameling J. Cools nr. 35
Cools, 1696
Cools, Walem, 18de eeuw
Cools, van, 1791
Coomans, Jan en Anna de Vosch, Michiel Neecx en Cath. Dillen, 1717
Coomans, Joannes, genealogie, 1621-1806
Cop, Burcht en Zwijndrecht, Zie "Papieren De Groodt"
Coppieters, genealogie, 18de eeuw Coppieters D'Hooghe en van Hoorick
Cordes, de, Heer van Hoobergen
Coremans, Mechelen 1797
Cornelissen, Hans, 1596
Cort, De, 1670
Cortebeeck, Willem Frans, Leest, 1870-1900
Cortois, Hendrik, Lier en Jan de Lauro
Costere, Jan de en Cecilia Cillen
Coucke, alias Van Aelst, Pieter, 1537
Coudenberg, zie verzameling J.Cools nr.36
Coulez, de, Mechelen
Courschot, Marie-Françoise, Antwerpen, testament 1747
Coussemaecker, Anna Rachel de, weduwe van Léopold Pierre Joseph de Meester

te Antwerpen, Proces met de gemeente Heffen i.v.m. eigendom te Heffen, 1897
Couvijn, 1674, Zie "Papieren De Groodt"
Crabeels, Maria Ludovica Françoise, Procesbundel tegen erven J. Maria Anna van Kiel, 1780
Craen, de, Marie, testament, overleden Antwerpen 1811
Craen, van
Cretien, Isabella, 1738, Antwerpen
Crets, Hendrikn Bouwel, zie Ballaer Christiaen Van
Creutz, Keulen, 1580
Crockaert, familie, 1718
Croenen, 1800, Zie "Papieren De Groodt"
Crols, 1715
Croos, Simon de, 1732, eedaflegging als schatter en verkoper van de Berg van Barmhartigheid te Antwerpen
Cruyce, van den, Melchior, 1618-1650, François van de Cruyce, 16de-19de eeuw
Cruyce, Van de, Franchois, nalatenschap, 1588
Cruyce, van den, heer van Aartselaar en Jan van Elzen
Cruyce, van den, zie Kersmaecker de, Zie "Papieren De Groodt"
Cruys, van den, Jan, 18de eeuw
Cruys, van den, Antwerpen en Rijsge Willems van Amsterdam, 1616
Cuijvers, Maria-Helena, aanstelling van voogden, 1802
Cusacke, Christophle, president van het Iers Seminarie, testament, 1616
Cutsem, van, genealogie, 18de eeuw
Cuylen, Zie "Papieren De Groodt"
Cuypers, 1792-1789
Cysch, Jean-Baptiste, pensverkoper en echtgenote Marie Catherine Hermans en kinderen, Antwerpen 1806-1848, en documenten over huis in de Apostelstraat in Antwerpen, 1742-1848

D

Dael, Van, F.J., benoemingsbrieven, 1800-1831
Dael, Van, Victor, notaris, 1916
Daelmans, zie Segers Jan Baptist, Verzameling van Nuffel, Diverse stukken
Daelmans, Matthys, 6 mei 1686
Daems, Theresia, echtgenote van Aug. J. van Goethem, secretaris bij de Grote Raad, octrooi 1777
Daems, P., 1604
Daesdonck, van, 1589

Dale, van, familie, stukken betreffende de stichting van het College van Dale aan de Universiteit te Leuven, 16de-18de eeuw
Dale, van den, en de families Verreycken en Gottignies
Danckaerts, J.J., 1841
Dauwen, Anna Barbara, testament, 1846
Deckere, de, echtg. Beerincx tegen Tourret en Ryckenburg
Decoster, Joannes Baptista, Blaasveld, 1853
Deelen-Moretus, tegen de stad Herve, 1682
Dehouwer, papieren Dehouwer, (o.m. t' Kint)
Delemans-Verhulst
Delen, Hendrik (1879-1969), landbouwer te Bouwel, 1911-1951
Delien, Jan-Baptist, Balen, 1806
Delin, zie verzameling J.Cools nr. 37
Delvaux, Ph. en Anna de Coeck, Sterrebeek, 1716
Demoracin de Chanron
Dens
Denys, Joseph, Scheiding en deling met Catharina Denys en co, 1550
Derversée, Martinus, 1776
Deslandes, zie Thielens J.B., Verzameling van Nuffel
Despinel, w.o. Nicolaus, Michiel Josephus Rumoldus, Margerita Catharine, 1795
Despomereaulx, Mattheus, ridder, zoon van François en nakomelingen, 1477-1667
Despommereaulx, genealogische en heraldische tabel van de familie, 14de-17de eeuw
Despomereaux, 1599
Dielens, Petrus, weduwnaar van Maria van Merode, testament, Antwerpen 1785
Diels, Hans, 1623
Dieltiens, Franciscus, Bouwel, (1647), 1792
Diepenbeeck, Peeter van, dispensatie voor huwelijk met Maria David, 1648
Diepenbeeck, van, 1791
Diependael, Joanna Maria van, weduwe van Petrus F. Molenberghs, Antwerpen, 1817
Diericx, 1481
Dilft, van der, Eduardo (Eduwart) als erfgenaam van François van de Dilft, ambassadeur van de Nederlanden in Engeland, gehuwd met Cornelia de Bernuy, cartularium betreffende de verwerving van de heerlijkheid en goederen in Leuze, Vosmeer (Nederland), Antwerpen, Schelle, Stabroek, Ekeren, Wilmarsdonk, Lillo, Oosterweel, Zeeland, Destelbergen, Wommelgem, 1561-1599, met retroacta tot 1490. Met persoonlijke aantekeningen van Vander Dilft na 1582

Dillen, Maria Agnes, begijn te Diest, testament, 1810
Dillen, Maria Theresia, begijn te Diest, testament, 1810
Dilmans, zie verzameling J. Cools nr. 38
Dircx, Pieter, erfenis Pieter Dircx, 1670
Dirickx, Jan Baptist en Maria Anna Heufkens, renten, 1774-1793
Dirkx, Jan Baptist, 1815
Dizy, kwartierstraat van de kinderen van Victor August Dizy (Maastricht 1906-) en van Maria Theresia van Deyck (Maastricht 1904-), 1973
Dobbelaers, zie verzameling J. Cools nr 39
Docx, Elizabeth, zie Adriaan Opdebeke
Doms, Peter, 1698
Donck, A.F. vander, man van Cornelia Mennens, proces tegen Theodoor van Roosendael, 17de eeuw
Doncker, Jan en Magdalena Hockaert, renteboek, Antwerpen, 16de eeuw
Doncker, kaveling, 17de eeuw
Doncker, Balthazar, deling van goederen, 1675
Doncker, Elisabeth, rekening sterfhuis François Doncker en Maria van Woonsel, 1675
Doncker, François, getrouwd met Maria van Woonsel, inventarissen van nagelaten goederen, scheidingen en delingen, 1626-1627
Dongelberge, de
Door, Jan Ignatius, Jan Karel van Dijck
Dooren, van, Laurentius, Cornelius en aanverwantgen, 1749-1778
Doren, Rutgeert van, zie Katharina Peeters, Antwerpen, 1534
Dossche, Adrianus, testament, 1740
Dries, familie, Olmen, 1840
Dries, van den, Frans, alias Valckenborgh, Mechelen, 1662
Drummond, Antwerpen, John, handelaar te Amsterdam, commissaris van Groot-Brittannië voor de handelsaangelegenheden bij de onderhandelingen te Utrecht (1713), vervolgens gevolmachtigd commissaris van Groot-Brittannië bij het Congres van Antwerpen, met briefwisseling, kwitanties, memories, afschriften van internationale verdragen, 1713-1740
Druwé, Mechelen
Duchij, Jaspar, verhoor van de dienstknechten en meiden, 1549
Dunne, F. van, Breda, 1665
Dunwalt, van, 1755
Durij, 1627
Duyfhuys-Roberti, Thomas, 1727-1730
Dycke, van den, hof van plaisantie nabij Boterlaar en Herentalse vaart te Deurne, 1636-1871: Jan van den Dijcke, Norbert Guill. van den Dijck (1682), Ignatius

van den Dijck (1688), Cornelis de Cleyn (1696), Frans Godefr. Ullens, (1717), Jac. Lud. Herry en Maria Theresia J. Gasparoli (1764)

E

Edelheer, Zie verzameling J. Cools. nr. 41
Eeckeren, van, Molen-Merksem, Zie "Papieren De Groodt"
Eeckhoudt Domenicus, 1746-1800
Eede, van, Zie verzameling J. Cools. nr. 42
Eelen, Maria van, echtgenote Ferdinand Le Jelon, sterfhuis, 1650
Eijnde, van den, Zie verzameling J. Cools. nr. 45
Elderen, van, Papieren rakende de familie van Elderen, 1725-1729
Elst, van der, Barbara
Elst, van der, Mechelen, drukkers en boekhandelaars, 18de-19de eeuw
Elst, Van der, Maria, weduwe van Pierre de Ruelle en haar zusters, verkoop aan Philip Engelbert Joseph graaf van Romsee (Bonheiden) van een hof van plaisantie in Duffel, 1789
Emeren, Peeter van, Mechelen, 17de eeuw
Engelen, Henricus Franciscus, koperslager en echtgenote Joanna Maria Josepha Eliaerts, huis op het Klapdorp te Antwerpen, 1795-1868
Engelgrave, kanunnik, later koordeken van Sint-Jacob in Antwerpen, tienden in Wuustwezel, Wilrijk, Duffel, Edegem, Sint-Katelijne-Waver, Schriek en Grootlo, 1742-1751
Engelgrave, 18e eeuw
Ertborn, van, Zie "Papieren De Groodt"
Ertborn van, Zie verzameling J. Cools. nr. 43
Ertborn, van, François Joseph, aflossing van een rente door Philippus L.J.Y. Van de Werve van Schilde, 1792
Es, Van, familie, Dessel, 18e-19e eeuw, Neefs, Genealogische nota's van F. Chr. Neefs uit Rijsbergen (Nederland) over de familie Neefs: Loenhout, Wuustwezel, Zundert e.o., 17de- 20ste eeuw
Espen, van, Jan, advokaat, 1644
Esquens, griffier en Anna des Mares, opname van zoon Otto in de jezuëtenorde, 1620
Esquilache, d', proces rakende de erfgenamen van Suzanna van Colen en de schuldeisers van de prinses d'Esquilache, 1734
Essers-Van Dijck, Zie verzameling J. Cools. nr. 44
Estricx of *Esschericx*, Mechelen, 17de eeuw
Estrix, Gaspard, goederen in Rijmenam, Bostel, Kapellen, 1657
Etten, Van, Hendrik, burgemeester en zijn leenhof te Merchtem, 1620

Eyck, Van, en Vande Wiele
Eynde, van den, Steven, huis in de Nieuwstraat te Antwerpen, 1597, 1605
Eynde, van den, F., Lier, 1693
Eynde, van, Willem, Herentals, 1568
Eyndhoven, van, Maria, 1650-1674
Eynthoven, van, Maria, 1674

F

Fabri, Antwerpen, 17de eeuw
Faille, de la, Zie verzameling J. Cools. nr. 46
Faille, de la, 1715
Faille, de la, Jan, testament, 1624-1627
Faille, della, Jr. Richardus Isaac, testament 1713
Faille, della, Joan, Rogierssone, inventaris van de boedel, 1627
Faille, della, Karel, 1577
Faille d'Huysse, della, Frans Albert, 1732
Faille, della, Deurne
Favelet-van den Hove
Ferrare, de, Jaspar, Antwerpen, 1594
Fever, le, Jan Baptist, 17de eeuw
Fisen, 1746
Flaes, Zie verzameling J. Cools. nr. 47
Fourment, Elizabeth, weduwe van Niklaas Piquery, Sint-Jacobskerk te Antwerpen, 1661-1667
Francq, Adriaan, 1652
Franssen, Nicole, 1723
Fraula, de, Jan Baptist Aug. Jos., Antwerpen, Mortsel, Sint-Annapolder, Baasrode, Putte, Berchem, Ossendrecht, 1770-1774
Frazin, Bundel met volmachten kwijtschriften enz. waaronder enkele met zegels, 1587-1727
Freraerts, genealogisch fragment, 18de eeuw
Friscobaldis, de, Pieter, zoon van J., van Firenze
Fromont, Isabella, (Verheyen - Verstappen)
Fruges, de, burggraaf, nalatenschap, 1666

G

Galle, Jac. Ign., 1687
Gallo de Salamanca, Franciscus, ridder, heer van Frelin, burgemeester van

Antwerpen en van Marie Daems zijn echtgenote, nalatenschap, 1640-1647
Gand, de, graven en prinsen van Isenghien, rentenboek, 1683-1696
Gansen, Van, Zie verzameling J. Cools. nr. 48
Garniers, Renier, 1535
Geboers, Joannes, nalatenschap, 1841
Geelhand, varia, 18de en 19de eeuw
Geelhand, de, Jan Baptist en C.J.N. de Bosschaert, Geelhand de Merxem, proces tegen de Gage over huizen (o.a. Rubenshuis) in Antwerpen, 18de eeuw
Geens, Mechelen
Geerts, François en familie, zie Verzameling van Nuffel, 1646-1805
Genechten, Van, Antoon, 1820
Geniets, Jan en Elisabeth Suetens
Gentile, Antwerpen, Ingekomen brieven van Marc Antonio en Pio Stefano Gentile, Nicolo de Respaingne en Gioanettino del Negro te Antwerpen, Italië, 1621-1633
Georgerie, Augustin A., Oosterweel, 1794
Gestel, van, 1782-1808
Gestel, Cornelis van, Mechelen
Geysen, André, overname van legerdienst van Jan-Frans Verrees, 1808
Gheest, van der, Zie verzameling J. Cools. nr. 49
Gheet, de, Zie verzameling J. Cools. nr. 50
Gheetere, de, F., gelegenheidsbrief, Lier, 1712
Gheyn, Peeter van den, klokgieter te Mechelen, 1608
Ghijsels, Laureis, Eppegem, 1600
Gielis, Zie verzameling J. Cools. nr. 51
Gielis-De Bruyn, Guiliam en Joanna, testament, Boom, 1726
Giets
Gilbert, C., Antwerpen, 1847
Gillard, Simeon F.G. en aanverwanten, Meerhout, 1829
Ginderdeuren, van, Martin, oud-aalmoezenier van Antwerpen voor François Onraet, 1630-1633
Gobbaerts, octrooi, 1759
Goddin, 1811
Godin, Mechelen, 1799
Godin, de, baron, 1791-1792
Godin, Jacques-François, Mechelen, 1659, 1682
Godines, Philippe, heer van Mortsel, Edegem, etc. echtgenoot van Sibille vanden Berghe, nalatenschap, 1633
Goes, 1723
Goes, van der, Brugge en Antwerpen, genealogie e.d., 1676-1699

Goes, van der, Peeter, 1626
Goes, van der, Tiberius, 1688-1694
Goethem, Van, 1738
Gommers, Gillis en Joanna, testament, 1742
Gootens-Estrix
Goovaerts, Mechelen, 19de eeuw
Gorter, de, Mechelen
Gottignies, de, testament, 1684
Goubeau, Zie verzameling J. Cools. nr. 52
Goubeau, 1597, 1616
Govaerts, Ludovicus, 1642-1645
Goyvaerts, Gillis en Jacquemijne van Heester, testament, Mechelen, 1651
Goyvaerts, L., 1645
Goyvaerts, Mechelen, 17de eeuw
Graef, de, en Keulemans
Gramaie, de oude, opperintendant van de algemene ontvangsten der Beden in Brabant, 1579, 1554-1580
Grameye, Jacob, inventaris sterfhuis, Antwerpen, 1591
Grandville, de, notaris, 1811
Grangé, Zie verzameling J. Cools. nr. 53
Grauwe, de, scheiding en deling, 1673
Grave, de, Sebastiaan en Cleymans, huwelijkskontrakt
Greef, De, Petrus Henricus, werkboekje, Hove, 1870-1872
Gremelijns, Lenaert
Gressens, 1564
Greyns, Lambert, Antwerpen, 1602
Gridolfi, Zie verzameling J. Cools nr. 54
Grieten, Hendrik, Mol, 1822
Grimberchs, 1692
Grobbendonk, de, graaf
Groenenbosch, van, goederen op het eiland Palmas, Canarische eilanden, 1572
Groeningen, van
Groot, de, Baltazar en Maria Hugens, Antwerpen, nalatenschap, 1657-1660
Groote, de, 1583
Grosfils, Lambert en Marie Avonds, 1864
Grousseliers, des, 1655
Grysperre, van, Jac. en Maria van Battel, 1663
Guardia, de la, Estevan, aandeel van de Real Compania de San Fernando van Sevilla, 1748
Gulden, Kasteel, Mechelen

Gunst, van, Adriaen, 1694
Gutschoven, de
Guyot, Jacobus, priester 1675
Gysmans, Hendrik, Brussel e.a., 1602-1813

H

Haecht, Van, Joannes, priester te Meerhout, testament, 1811
Haefften, van, Jan, 1633-1634
Haeften, van, 1651, 1648
Haeghen, Van Der, Zie verzameling J. Cools nr. 55
Haerts, Catharina, weduwe Jan Rutgeerts, octrooi, Brussel, 1733
Haeze, de, 1565, 1656, 1659
Halen, van, testament van Anna Theresia van Halen, 1748
Haller, Zie verzameling J. Cools nr. 56
Halline de Villefort, genealogie ,1905
Halmale, de, Evrard, testament, 1698
Halmale, van, Zie verzameling J. Cools. nr. 57
Halmale, van, 1685, 1701
Halmale, van, Willem, tienden van de abdij Sint-Michiels onder Deurne, 1534
Hamael, de, Maria, markgravin van Aarschot, vrouwe van Chièvres, rente, 1523
Hamme, van, genealogische lijst, 18de eeuw
Hamme, van, Jan, Vorst, 1517
Happaert, familie, 18de eeuw
Hapt, van der, 1545-1654
Hardevuyst, de, Firmin Ambrosius, diaken, attestatie Sint-Jacobskerk te Antwerpen, 1662
Hartman, P.J., Mechelen 1886
Haseldoncx, David, 1599
Hasselt, Van, Zie verzameling J. Cools. nr. 58
Haze, de, Gaspar, Antwerpen, 1584
Haze, de, tegen van Lier
Hechts, Laureys, beurzen Nicolaas Rockocx, 1679
Hee, de, François, 1724
Heemssen, Zie verzameling J. Cools nr. 59
Heesmans, J. H., contract "a la grosse Aventure de la Mer", 1792
Heetvelde, Van, Zie verzameling J. Cools. nr. 60
Helck, van der, 1787-1789
Hemelier, de, Philipote, testament, 1663
Henden, van den, 18de eeuw

Hendrickx, Reine, linnenwinkel (ondergoed, kousen) te Antwerpen, 1903-1920
Hendrickx, uittreksels van parochieregisters, 17de-18de eeuw
Hendricx, Zie verzameling J. Cools. nr. 61
Henricks, Jan, kapelaan van het Sint-Sebastiaansaltaar te Herentals, testament, 1578
Henriquez, Zie verzameling J. Cools. nr. 62
Henssens, d', Joanna Maria, aandeel in de Zweedse Oost-Indische Compagnie, 1788
Herck, Van, Catharina en Maria, zusters, Antwerpen, testament, 1656
Herck, van, Christoffel, testament, 1653
Heremans, Franciscus Emmanuel, echtgenoot van Joanna Magdalena Engelen, 1816-1820
Hermans van Clinkenborch, Sebastiaan en Edmond, 1598
Hert, De, 1665
Hertop, Thomas, 1653-1655
Hessels, Johan, koopman te Antwerpen, Nederlandse natie in Lissabon, 1650
Heuvel, de, 18de eeuw
Heuvel, de, Zie "Papieren De Groodt"
Heuvrick, Zie verzameling J. Cools. nr. 63
Heyden, van der, Zie verzameling J. Cools nr. 64
Heyden, van der, Cornelia, Zeeland-Antwerpen, testament 1582
Heydenrijck, van, Mechelen, 18de eeuw
Heyendonck, van, M.
Heylen, Nicolaas, kapelaan te Booischot, 1682-1692
Heyns, Maria, weduwe Jan Maes, 18de eeuw
Heyvaerts, Joos en Anna Hazaert, deling
Hijoel, Mechelen
Hileers, Johann Joseph, Wassenberg, 1820-1827
Hillema, scheiding en deling, 1727
Hockart, Magdalena, weduwe Jan Doncker, nalatenschap
Hoegaers en Cuylits, Westmalle, 1741
Hoeven, van der
Hoey, van, Isabella, 1686
Hoeylarts, Petrus Josephus, 1767
Hogaerts, familie, Oostmalle, 18de-19de eeuw, Neefs, Genealogische nota's van F. Chr. Neefs uit Rijsbergen (Nederland) over de familie Neefs; Loenhout, Wuustwezel, Zundert e.o., 17de-20ste eeuw
Holdert, van, 1576
Holvoet, familie, briefwisseling en foto's, 1914
Homans, Anselmus, Meerhout, nalatenschap, 1831

Honsem, van, Jan, 17de eeuw
Hoochstraten, Zie verzameling J. Cools nr. 65
Hoochten, van, 18de eeuw
Hooff, van, Gommer, Befferen, 1772
Hooghe, de, Philippote, dochter van Jan en van Clara Wilderlants, 1589
Hoomis, Zie verzameling J. Cools. nr. 66
Hoorenbecke, Yvan, 1718, 1712
Hoorick, genealogie, 18de eeuw
Hoppenbrouwer, Willem en echtgenote Antonia Maria Flessan, weduwe Jan Leys, Antwerpen, Hulst, 1717
Horcke, van, 1586
Horenbeke, van, Jan Baptist, ontvanger van de domeinen van Antwerpen, 1689
Hornes, de, Mechelen, 17de eeuw
Houwaert, 17de eeuw, Zie "Papieren De Groodt"
Houwer, De, nota's en genealogieën opgesteld bij het opzoeken van erfgenamen van vrijgekomen erfenissen in Vlaanderen en Brabant, o.a. Everaert, Segers, Wouters, Bugens, Cooman, De Wit, 't Kint, De Deken en Donas
Hove, van, Zie verzameling J. Cools. nr. 67
Hove, van, Anne Catherine, zie onder Tuys, François
Hove, van, Elizabeth, nalatenschap, 1807
Hove, van, Jan, 1601
Hove, van den, J.B.G.-J.M. Staes
Hove, van den en Zype, van den, 1603
Hoves des Estines, de, 1696
Hoyere, D', Brugge, 1658
Huens, Mechelen
Huijstaert, Zie verzameling J. Cools. nr. 68
Hujoel, Erasmus Gielis, 1687
Hujoel, Hendrik Jos Gillis, staat van goederen, Mechelen, 18de eeuw
Hullegarde, Karel, Keulen, 1626
Huybrecht, 1620
Huybrechts, Mechelen, 19de eeuw
Huygermans, Gerardus Jacobus, testament 1776
Huys, familie, 1693
Huysmans alias van Nijverdonc, 1454

I

Immerseel, van, Zie verzameling J. Cools nr. 69
Ingelgem, van, familie, Londerzeel, 1699

Inghelgrave, Jacob, Antwerpen, 1614-1616, 1712
Isschoth, van, Jan, Mechelen
Itteren, van, 1682

J

Jacobs P.J., schoolgetuigschriften, 1867-1871
Jacobs, Victor, schenking van boek, 1917
Jacobs-Braeckmans, E., Antwerpen, 1737-1855
Jaermans, Antwerpen, 1647
Jaermans
Jans, Corstiaen, 1595
Jansse, Louis en Maria Mariens, testament, 1599
Janssen, Willem en Nic. de Keyser, Oosterweel, 1697-1699
Janssens, Jan Baptist en Teresia Balen, Meerhout, huwelijkscontract, 1799
Janssens, 1666, 1737
Janssens, Anna-Margareta en Josina, omstreeks 1700
Janssens de Bisthoven, Petro, 1660, Schoenmaecker
Janssens, Catharina, 1774
Janssens, Joannes, 1825
Janssone, Pierre François, Gestel, 1813
Jardin, du, Phil., Rijsel-Mechelen, 1669
Jaspersen, Peeter, koopman Antwerpen en Isabella Bollaert, huwelijkscontract, 1682-1683
Jelyns, Hendrik, Mechelen, 1494
Jespers, J. genealogie, betreft ook de families Wouters, Lauryssen, Faes, Stercken, Domen, Costermans, van den Broeckx, van Gils, van Male, Goetschalckx, Truyen, Verschuren, Brock, Conincx, Gores, Severyns, Rommens, Cools, Dervael, van Aert, van Wesel, 18de eeuw
Jeucht, Van der
Joannis, Arnoldus, Luik, 1583
Jode, de, Jan Frans, Antwerpen, 1638
Jonghe, De
Jonghe, de, Egidius, huishoud-, rekenboek, Boom-Willebroek
Jorens C - Palms A, 1650
Joris, Jan Frans en Catharina Rosalia Willekens en Elizabeth Geuens, testament, 1809
Jouvencourt, de
Juado, de, P., vrijgeleide, 1566

K

Kaerens, P., 1738
Kalleboudt, Philippus, frater, Antwerpen, 1695
Kaulman, Jan, Antwerpen, 1803
Keerberchs
Keerpunt, van den, Jan Baptist, Antwerpen, 1736
Keersmaecker, De - de Corbesier
Keersmakere, De
Kepper, De, Petrus J., nalatenschap, 1834
Kerremans, Rijckewaert
Kerrenbroeck
Kerricx, Zie verzameling J. Cools nr. 70
Kerselaers, 1770
Kerselaers, Hoboken, 18de eeuw, Geel-Zammel, Oosterlo, Zie "Papieren De Groodt"
Kersmaecker, de, Triest, de Berthy, van den Cruyce, Zie "Papieren De Groodt"
Kersselaers, Zie: Manriquez, Zie "Papieren De Groodt"
Kessel, van, Maria, 1622
Kessel, van, uittreksels uit parochieregisters, Antwerpen, 18de eeuw
Kesterbeke, van, e.a. (Billerswijck, Baronaige, Heetvelde, Zevenbergen, Van der Ee, Sleeus, d'Auxy, de Vos, Daniels, Wolffaert, Bosch, Colibrant, Deweert, Van der Aa, Borluut, de Cnoddere, Serraerts)
Kethulle, de la, Adriaan de la Kethulle, 1568
Keynooge, 1661
Kieboom, van, Joos en Elis. van Buyten, Oostmalle, 1638-1694
Kiel, van, Calottens
Kimpe, de, 1613
Kins, Zie verzameling J. Cools. nr. 71
Kint, 't, Joos en Maria Pipenpoy, Bever, 1653
Knuts, Frans, 1743
Knyff, Michiel Jan Antoon, ridder, Antwerpen, 1784-1785
Knyff, Theresia Gertrudis Antonia, weduwe Adriaen J.H.J. v.d. Berghe, Antwerpen, 1863
Koeck
Kokeroels, W, testament 1444
Koninck, de, 18de eeuw, Zie "Papieren De Groodt"
Koninck, De, Zie verzameling J. Cools. nr. 72

L

Labistraete, de, de Laer en A.E. Chamoin, 1741-1743
Ladan, 1789
Laenen (Lanen), genealogie, Antwerpen, betreft ook de volgende families Claessens, Gillet, Bouchelet, d'Eglaey, de Goffrinon, Loireau, Lelang de Tindal en de Oluliac, 19de eeuw
Laenen, Dionijs en Cornelis van den Broeck, Heist-op-den-Berg, 1679
Laer, van, Joannes, Adriaen De Winter
Laerhoven, van, Kalmthout, genealogie, ook van de familie Elst, Claessens en Mertens, 19de eeuw
Laet, Ph. J., 1884
Laeth, de, Jacob, beenhouwer, 1636
Lambelé, Antwerpen, 18de-19de eeuw
Lambert, Pierre, soldatenboekje, 1775
Lambrecht, Peeter, 1677
Lambrechts, weduwe Lucas en Jan de Bruyn (Sint-Lenaarts-Brecht), 1768
Lambregtssone, Martins Andries, 1710
Lanen, Heydken, weduwe van Henrick Lauwerys, Geel, 1583
Langren, van, 1669-1670
Lannoy, de, Artus, 1627
Lannoy, J., benoeming tot apostolisch notaris, 1741
Lathem, van, Cristiaen, Communemeester van Mechelen, testament en zijn echtgenote Catharina Egels van Schievelde, 1667
Lathouwers, Cornelia, dochter van Adriaan en Anna Gysels, 1764
Lattin, De, Zie verzameling J. Cools nr. 73
Laurin, Mechelen, 1711
Lauwers, Peeter en Barbara Dekens, 17de eeuw
Lauwrijs, Anna, echtgenote Guillaume Truijen, Vorselaar, 1801, 1806
Lebeuf, Anna-Maria en Cecilia, Antwerpen, 1728
Leefdaal, van, Jan en Cornelia van Ranst, 1485
Leefdael, van, Maria, weduwe van Jan van de Putte, 1541
Leemans, Guillaume, handelszaak Gent, Antwerpen, einde 18de eeuw-begin 19de eeuw
Leemput, Symon, Turnhout en Antwerpen, 1625-1626
Leemput, van, leenverheffing door M.T. Van Leemput van leengoederen te Lier, 1 perkament, 8 Nov. 1780
Leerse, Zie verzameling J. Cools. nr. 74
Leerse, Isabella, echtgenote Adrianus Verleyen, Antwerpen, 1730
Leerse, Maria Anna, weduwe Jan Jozef de Coninck, 1740-1742

Leeuw, De, J.C. en Maria Dorothea van Luppevelt, 1745
Leliendael, van, priester, 18de eeuw
Lemaire, genealogie, 18de eeuw
Lemmens, Meerhout, 1842
Lenaerts, Judocus en Molenpas Catharina, 1680-1719
Lepoivre, 1671-1732
Levaillant de la Valette, 1830, Zie "Papieren De Groodt"
Leverroy, van, Jacques, Antwerpen, 1640
Le Vert, Jehan, 1586
Le Vraij, genealogie alsook van de families Duplenis en Poncet, 18de eeuw
Leynen, familie, Olmen, 1830
Leys-Janssen, 1679
Lheir, Jozef, 1814
Liagre, de, familie en aanverwante families Boschman en Thielens
Lidth de Jheude, van, Zie verzameling J. Cools. nr. 75
Liecht, de, 1650
Lieckens, Henricus, Nijlen en Grobbendonk, 1834
Lieckens, Maria, pas, 1915
Lier, van, Anna en Catharine, begijnen op het Groot Begijnhof te Mechelen, Londerzeel, 1716
Liere, van, genealogie, 17de eeuw
Lijn, van, Geraard, Putte, 1596
Limbourg, Jan Baptist, 1761
Lindemans, Franciscus, baljuw van Gaasbeek, Oudenaken, Elingen, Sint-Laureins-Berchem, 1747
Linden, van der, Maria, testament, 1621
Lindenau, Christiaan, 1655
Locquengien, de, Melchior Frans de Locquegien, heer van Heyden, Vladzelo, huwelijkscontract met Anna Geertrui de Locquengien dochter van Karel, burgemeester van Brussel, 1649
Lodewijckx, Antwerpen, 1545
Lodewijckx, Hendrik, 1817
Loeens, Elizabeth, 1533
Loo, van de, Poppel, 1796
Loo, Peeter van, 1656
Loroij, du, genealogie, alsook van de families Stockmans en Heymans, 18de eeuw
Lunden, J.J. Franc. Mich. Lunden en M. Isabella de Claessens, kinderen, 1734, 1766-1767
Lunden, Isabelle en J. van Heurck, proces over testament, Antwerpen, 1745-1749

Lunden en *Villegas*

M

Machefoing, Mechelen, 1603-1643
Maelen, van der, 1671
Maes, Barbara, 1813, 1815
Maes, Jacob, griffier van de Staten van Brabant en zijn vrouw Marie de Bourgois, 1774
Maes, Mechelen, 19de eeuw
Magnus, Philips, gezworene van de Dijkagie van Ruisbroek, 1681-1682
Maier, de, Jan, 1516
Maillard, Anna Catharina, 1604, 1640, 1692
Maillard, baljuw van Rupelmonde, 1750
Maillart, Zie verzameling J. Cools. nr. 76
Malcote, van, Jan, raadsheer in Brabant, 1617
Maldonade, de, Nic., Solre-le-Château, 1649
Malfait, Lambert, Lannoi (Frans-Vlaanderen), Meerhout, 1783
Mallery, Zie verzameling J. Cools nr. 77
Mangelschots, familie, Meerhout, 1841
Mannikeren, van den, Ouweert en Nederweert (Nederlands Limburg), 1514
Manriquez, familie, 17de-18de eeuw
Manriquez, Kesselaers, Zie "Papieren De Groodt"
Mans, Frans en Lucretia De Ka, 1714
Mansdale, van, Zie "Papieren De Groodt"
Marchandt, Adriaan en Adriane Berts, 1645
Marcurius, 1660
Marcurius, Franciscus, Olimpia Clara van Helmont, echtgenote Ambr. Van Megem, 1660
Mares, des, Mechelen
Marselaer, van, Rutger, Opdorp, 1637-1651
Martens, Baarle, 1616-1750
Martinez, Bervoets-Verbeeck, Weber-Sels, Sels, Antwerpen, 1816-1825
Martini
Mast, Ernest, Zandhoven en omstreken, 1902
Mat, Zie verzameling J. Cools nr. 78
Mattens, genealogie, 18de eeuw
Matthijs, Wilsele, 1711-1808, Zie "Papieren De Groodt"
Meekels, Bartholomeus, Eisden, in garnizoen te Herentals, testament, 1579
Meensel, van, Petrus, Balen, 1836

Meerlen, van, Simon Petrus, 1791
Mees, Wilhelm, Arendonk, 16de eeuw
Meesens
Meeus, Guillelmus, kinderen, Antwerpen, 1772
Meeus, Hendrik, Olmen, 1805
Meir, Vorselaar, 19de eeuw
Melanen, van
Melckebeke, van, Judocus, Mechelen, 19de eeuw
Melijn, Zie "Papieren De Groodt"
Melyn-de Lannoy, wapenbrief, 1722
Melyn, proces Daniel Melyn, heer van Zwijndrecht tegen de wapenheraut, 1736-1739
Melyn, Anna Maria Isabella, echtg. van Jr. Ludovicus Balthazar Josephus de Heuvel, Staat van haar achtergelaten goederen, 1774
Mennekens,
Mens
Mens, Antwerpen, 16de-19de eeuw, Antwerpen, Zie "Papieren De Groodt"
Mens, Frans Pieter Paul, Antwerpen, 1779-1791
Mens, Ferdinand François, proces tegen Jan Baptiste van Landeghem en co, 1769
Merchier, 1687
Merlen, van, Zie verzameling J. Cools, nr. 79
Mérode, de, Wilhelmina, gravin van Merode en Groesbeek, echtgenote van graaf Cartano van Arragon en Marc Is., graaf van Merode, 1709-1714
Merode, van, Ester, testament, 1633
Merte, Geldoff, 16de eeuw
Merten, Michiel, Govertssone, Wernhout, 1582
Mertens, P. en A.E. Van der Veken, Antwerpen, 1737
Merus, van, Jacoba, 1731
Mesureur, Le, Valenciennes en Antwerpen, 1576-1646
Meyere, de, Zie verzameling J. Cools. nr. 80
Meyere, de, Oordegem, Bordeaux, 1775
Meyvisch, Jacob, 1671-1672
Michel, Michel, zoon van Pieter, Rijsbergen bij Breda, 1501
Michielsen, genealogie, met gegevens over de families Geerts Heyns Verdijck, Schoeters, Luyen, de Bruyn, de Hondt, Geleyns, Aerts, van Arenhoff, Van den Houtte, Rombouts, 16de en 18de eeuw
Michielsens, Pedro, 1682
Middelburch, Willem, Leuven, 1600
Mierde, van, Jan en Barbara van Selle, testament, Herentals, 1582
Mil, de, Zie verzameling J. Cools. nr. 81

Milleville, de, genealogie, 1636
Mire, le, genealogie, 18de eeuw, betreft ook de familie de Burbure
Moguez, Zie verzameling J. Cools. nr. 82
Molle, van, Hendrik S., 1596
Mommaert, Aug. en Isabella Verhaegen, Mechelen, 1776
Mommaert, Urbanus, 1720
Momper, de, Zie verzameling J. Cools. nr. 83
Mompeyen, van - Pens
Mondelaers, Hendrik Jos., 1801
Monsieurs, familie, Meerhout, 1842
Moons, Clara, weduwe Jacob Goos, Antwerpen, 1644
Moor, de, Zie verzameling J. Cools. nr. 84
Moor, de, Bartolomeus, Antwerpen en Utrecht, 1628
Moor, de, Pieter, Mechelen, 1662
Moortgat, Huberto en echtgenote Maria Cecilia vander Rest, Antwerpen, 1702-1703
Moortgat - van Roy
Moretus
Moretus, Maria. A. J.
Morissens, Scheiding en deling, 1643
Mortier, De, Mechelen, 1729
Muchez, Zie verzameling J. Cools. nr. 85
Muekens, Alaert, Antwerpen, testament, 1489
Musch, 1560
Muytincx, Nicolaes, weduwnaar van Barbara Zeghen, Antwerpen, testament, 1703
Mylius, Zie verzameling J. Cools. nr. 86

N

Nagels, Marie, weduwe Jan de Jonghe, Mechelen, 1688
Nassau, Frederik Hendrik van Oranje graaf van Nassau, betreffende de pastorie van Dongen (Noord Brabant), 1637
Neeff, Judocus, Steenhuffel
Neefs, Anna
Neeffs, families, 1697-1772
Neefs, Wuustwezel, 18de-19de eeuw, genealogische nota's van F. Chr. Neefs uit Rijsbergen (Nederland): Loenhout, Wuustwezel, Zundert e.o., 17e-20e e.
Neesen, van der, 1620
Neuff, de, Simon en Anna Maria, weduwe van Balthazar Moretus, 1701-1716

Neufville, de, Zie verzameling J. Cools. nr. 87
Newport, Thomas, 1644
Ney, van, Mechelen, 1658-1664
Nieuwenhuize, van den, Poppenruyter, kanonnengieters, 1588
Nieuwenhuizen, Van den, Johannes, 1701
Nieuwenhuys, van, Mechelen
Nieuwenhuyse, van, 1667
Nieuwenhuysen, Van den, 1736
Nocetti, 18de eeuw
Noir, le, Mechelen, 1794
Noot, van der, 1587
Noot, Van der, Philippe François, graaf van Duras, verkoop Pullemanshof in Reet, 1741
Nootstock, 1563
Notenteirs, Jan en Catharina Kennis
Nottebohm, Zie verzameling J. Cools. nr. 88
Nouvais, Jean Marie Nouvais, luitenant van het Republikeinse leger, 1799
Nouwen, Jan Baptist, secretaris van Stabroek, 1733
Nuffel, van, Arnolphus en Maria Margareta Allaer, heer van Marselaer, 1798
Nuffel, Van, Zie Verzameling Van Nuffel
Nunen, van, Aarschot, 18de eeuw
Nuyts, familie, Meerhout, 1839
Nyels, 1437

O

Ockers, 1683, 1707
Ognies de Martaing, graaf van
Oliviers, Filip, Lier, 1680
Olyslager, Zie verzameling J. Cools. nr. 89
Ombelets, Cornelis en Catharina Cleymans, 1751
Oor, Zie verzameling J. Cools. nr. 90
Oort, Joannes, 1569
Oprode, van, Margriete, echtg. Lenaert Aerts, 1542
Oprode, ab, Joachim, diploma, Leuven, 1571
Oris, Zie verzameling J. Cools. nr. 91
Orlemans, familie, Balen, 1836
Osländer, familie, Monschau, 1835-1850
Osy, J.J. baron, Deurne, zie ook Cogels-Osy, 1839
Otten, familie, Oevel, Geel en Meerhout, 1842

Oudart, J. Françoise Oudart, dochter van Pieter de oude, handelaar te Antwerpen
Overmans, Jan, apostolisch notaris, 1518-1523
Overstraeten, van, J.J., Merchtem, 1790

P

Paesschens, G., 1728
Paltsgraven aan de Rijn, Bacharach, 1593
Pape, de, Peter en Lenaert Stiers, proces 1687
Pardo, Magdalena, testament, 1693
Paridaens, P., 1701
Parrin, Vincent, 1683
Parys, van, Philippus Constantinus Joseph, gehuwd met Catharina Francisca Xaveria Petronilla Rubens, 1690
Parys, van, Zie verzameling J. Cools. nr. 92
Parys, van, 1726-57
Paulij, Franciscus en Bosschaert C.C., huwelijkscontract, 1702
Pauwels, Rumst, Zie "Papieren De Groodt"
Pauwels, 18de eeuw, Zie "Papieren De Groodt"
Pauwels
Pauwels, Cornelis, 1699
Pauwens, nalatenschap, Brussel, 1711
Peetermans, familie, Meerhout, 1842
Peeters, Cath. en Jac. van der Bosch
Peeters, Katharina, weduwe Rutgeert van Doren, Antwerpen, 1534
Peeters, Leonard en Begge Jorissen, Brecht, 1803
Peeters, Michael, weduwnaar van Maria Josepha van Eelen, 1729
Peeters, Theresia Francisca, vrouwe van Vorderstein, echtgenoot van Philippus Ludovicus Ignatius Jos. Baron Van de Werve en van Schilde, scheiding en deling, 1790
Peeters d'Aartselaer, ca. 1780
Peghlien, Pedro e.a., reders Amsterdam, dossiertje i.v.m. de schipbreuk van het schip "de Hoop van Rotterdam", in 1697 verloren gegaan
Pelgrom, juffr., Borgerweertpolder, 1693
Pelgrom van Breuseghem, Zie "Papieren De Groodt"
Pels, Zie verzameling J. Cools. nr. 93
Pels, Jan, Antwerpen, 1519
Peñaranda, de, 1769
Perceval, de, 19de eeuw
Perez en *Lopez*

Perre, van de
Peuter, de, Duffel, scheiding en deling, 1744
Pick
Pierart, familie, 1683-1684
Piet, van, 1663-1687
Piet, Van der en Heirinckx
Piet, van der, Balthazar, heer van Landegem te Oordegem, 1640
Pilters
Pinson, Zie verzameling J. Cools. nr. 94
Pinson, Jean Joseph en Jacques Joseph, 18de-19de eeuw
Pintens, 18de eeuw
Pinto, de, Zie verzameling J. Cools. nr. 95
Pipenpoij, Sophia, heerlijkheid Merchtem, 1658
Piret, Jeanne, 1816
Place, de la, Haarlem, 1686
Plano, del, Gregoris, 1647
Plottier, Hemiksem, 1824
Pollaert, van, Jan Bapt. en Maria Francisca Cloostermans, Puurs, 1777
Port, de la, 1764
Post
Postel, van, Nicolaas, Antwerpen, 1728
Pot
Pottelsberghe, van, de la Potterie
Poyvre, Le
Praet, van, Antonius Fr., Antwerpen, 1746-1821
Prat, de, Abraham, Amsterdam, 1621
Pré, de, 1748-1752
Pré, de, Anna Clara de Pré, en erfgenamen, o.a. Trachez, 1776-1777
Pret, de, Zie "Papieren De Groodt"
Pret, de, Filip en Cornelia van de Vijver, 1671-1683
Prijcker, de, Nicolaas, 1585
Prims, Symon, 1681-1682
Princen, Jan Simons, Alphen, 1620
Proost, Cath. Jos., 1813-1814
Proost, Jean, 1692
Proli, de, graaf, huishoudkundige uitgaven, 1769
Proli, de, J.J.P., benoemingspatent, 1732
Puis, du
Pulmans, Victor en Magdalena van Liere, huwelijkscontract, Herentals, 1532
Punder, de, Anna, Weduwe G. van den Eynde, 1673

Putoirs, Zie verzameling J. Cools. nr. 96
Putte, van de, Zie verzameling J. Cools. nr. 97
Puersse, van

Q

Quellenborch, van, Lod. alias Calenberch, Heusden en Diest, 1637
Quertemont, de, E.J. de, Antwerpen 1775-1846
Quertenmont, de, Joannes, Antwerpen, 1821

R

Rabbouts, Margriete, testament, 1515
Raemdonck, Jac. Ph. en J. Francot
Raemdonck, Jacob. Filip, 1787-1788
Raeyen, Petrus Franciscus, Meerhout, 1801
Raeymaekers, N., 1585
Ranst, van, Martinus, 1563
Ravensteijn, van, Zie verzameling J. Cools. nr. 98
Raveschot, van
Rayen, Henricus, Meerhout, 1776
Redel, Frederik en Joos Marischal, Mechelen, 1662
Regenart, Joannes, Franciscus, testament, 1727
Reignart, Jan-Frans, testament, 1795
Remys, Claude, 1602
Renders, Maria-Catharina en Elisabeth, Brecht, 1804
Renesse, de, Max Henr., kanunnik te Aken, 1667
Renesse, de, Isendoren du Blois, 18de-19de eeuw
Renneberg, van, Willem, 1490
Rentiens, Dorotea, 1695
Reunart, 1787-1796
Respani, Corn. Hyac, 1692
Reyers, Ed., Mechelen, 1861
Reymelant, 1732
Reynegom, van, Fer. J.B. Ghislain van Reynegeom de Stackenborgh en van Theresia J. Jos Ghislaine de Villegas de Clercamp, 1786
Reynegom, van, Dirk, 1572
Reyniers, Margr., 1565
Reyntiens, 1810
Riddere, de, Philips Samuel, Mechelen, 18de eeuw

Riddere, de, Schoten, 1630
Riedt, van, Jan en Elena Seppe, 17de eeuw
Riet, van den, en aanverwante families. Damman, Decommere, Daneels, Cuerens, Dane, Stasen, van Buyten,
Rietbeeck, van, 1699-1701
Rijckaert, Zie verzameling J. Cools. nr. 102
Rijmenans, van en Vermylen, Mechelen, 18de eeuw
Rijswijck, van, Zie verzameling J. Cools. nr. 103
Ritsaerts, Catharina, Antwerpen, 1578
Robert, Martin tegen Jean le Clerq, 1588
Roberti, 1727-1730
Robijns de Schneidauer, Zie verzameling J. Cools. nr. 99
Rockocx, 1640
Rockox, en Perez, grafmonument, 1782
Rodriguées, L., Rouan, zoon van wijlen Joris, handelaar
Roeck, de, Jan en Joanna van Breedam
Roeck, De, 1770
Roelands, Aert, testament, 1436
Roels, Petrus en Theresia Vreijs, Meerhout, 1816
Roey, Van, Louis, diploma's, 1840-1860
Roeye, van, Marck, Beerzel, 1550
Rogge, Jean Baptist en Léonard, Parijs en Antwerpen
Rogge, zie Smedts, Zie "Papieren De Groodt"
Rogiers
Rombouts, Zie verzameling J. Cools. nr. 100
Romerswaele, van, Mary, testament, 1589
Rompaey, van, Hieronimus, Itegem, 1775
Rompaey, van, 1797
Rompaey, van, gelegenheidsbrieven, 19de eeuw
Rompaeyen, van, Joanna, testament, 1777
Rompelberg, Mathias, onderpastoor Begijnhof Antwerpen, 1806
Romree-van Hooff, Jan Charles, Communemeester Mechelen en zijn vrouw Lucretia van Hooff, 17de - 18de eeuw
Ronghe, Jan en Clara Verbeeck
Rooses, Zie verzameling J. Cools. nr. 101
Rooster, de, L.
Roover, De, Jan Hendrik, 1808
Roover, de, familie, Betekom en Beerse, genealogie, betreft ook de families Verbeeck, Geens, Van Eycken, Van den Einde, Van Elssen, Liekens, Ammel, Janssens, Mertens, Peeters, Meyers, 19de eeuw

Rousselle, Maria, 1664
Rousselle, Andries, schout van Heist-op-den-Berg en Elisabeth Verbraecken
Rovelascha, Antwerpen, 1608
Roy, van
Roy, de J., 1683
Royers, Antwerpen, 1785-1908 Od. Gislain
Rubbens-van Parys, 1562-1766
Rubens, Erasmus, 18de eeuw
Rummens, Mechelen
Rutgeerts, J.G.
Ruth, Wouter, 1572
Ruysschen, de, Willem, raadsheer van de Grote Raad van Mechelen e.a., 1616-1681
Ruysscher, Jan Anthonie, huwelijkscontract met Maria Vecquemans, Antwerpen, 1645
Ruysscher, de, Anna Marie, Mechelen, 1651
Ruyter de en Serrure, 1783-1814
Ryckel, van, dokument 1636
Ryckere, de, Bernaerd, Antwerpen, 21 juli 1575
Rye, van den, Thomas, raadsheer en geneesheer van de bisschop van Luik, en Ida van der Haeghen en hun zoon Joris, advokaat, 1604-1623
Rymenam, Van, scheiding en deling, 1517
Rymenans, J.B., huwelijk met juf. Carolina Josepha van Humbeeck en Cortebeeck Elisabeth, zijn echtgenote, Mechelen 1664-1780

S

Saboth, Zie verzameling J. Cools. nr. 104
Sacré, 18de eeuw
Sainte-Croix, de, 1580
Saldien, Balthazar, inventaris van sterfhuis, 1758
Sancta-Cruz, de, 1627
Sande, van de, Jan Baptist, weduwnaar Elisabeth De Craeyer, Antwerpen, 1675
Sande, van de, Catharina, Blaasveld, nalatenschap, 1875
Sande, van de, Guilielmus en Catharina, Blaasveld, huwelijkscontract, 1853
Sande, van de, Peeter, Hombeek, 1718
Santa Cruz, de, Carlos, 1587-1645
Santfoort, van, 1724
Santhorst, van, Gerarda, 1646
Saveneel, van, Jacob, Massenhoven, Viersel, Zandhoven, 1670

Scavart de Belmonty, 1627
Scheerders, Zie verzameling J. Cools. nr. 105
Scheirs, C. en de Boeck
Schelckens, familie, 1626-1728
Schellekens, Isabeau, Dendermonde, inventaris sterfhuis, 1811
Schellens, familie, Meerhout, 1841
Scheltiens
Schenaerts, Zie verzameling J. Cools. nr. 106
Schenaerts, Jan, nalatenschap, 1626-1628
Schenaerts, Laurent, 1662
Schenck de Nydeggen, Hoorn, 1683
Schepmans, 1783
Scheppers, Mechelen, 1827
Scheppers, Anne Françoise en co, 1744
Scheppers, Pierre, Mechelen, 1693
Schermbeeck, van, Bernard Janssen, Breda, testament 1662
Schets van Grobbendonck, 17de eeuw
Scheuninck, Zie verzameling J. Cools. nr. 107
Schijndel, Van, J.B., 1811
Schil, Van, Marie, Cornelis, Dilis, Pauwel en aanverwanten, 1655-1779, zie Verzameling Van Nuffel
Schillewaerts, 1592
Schingen, van, familie, Londerzeel, 1699
Schoeters, J.-Van Eyndhoven, Antwerpen, 1828
Schooff, Mechelen
Schooff, Hendrik Geraard, Olmen, 1820
Schooffs, Petrus Joannes, testament, 1839
Schooffs, Philip, 1598
Schooffs, Willem, Olmen, 1814
Schoonbeke, van, Zie verzameling J. Cools. nr. 108
Schoyte, J. Ph., burgemeester en zusters Maria-Anna en Margareta Isabella, 1683
Schroeyens, Guillaume, Antwerpen, ca. 1686
Sebrechts, Zie verzameling J. Cools. nr. 109
Segers, Wilrijk en Wuustwezel, genealogie, alsook van de families De Cremer, De Swerte, Thijs, Mortelmans, De Walem, Elick, Van Doren, Hofmans, Michielsen, Lambotte, De Laet, Lussemans, Van Dongen, 19de eeuw
Segers, Jan Baptist en Barbara Daelmans, Puurs, Overmere, Bornem en Hamme, 18de eeuw
Segers, Zie "Papieren De Groodt"
Sel, 1710-1718

Selleslach, Nikolaas, Antwerpen, 1660
Sels, Arnold, 1803
Sels
Sermertens - Steenwinckel, Mechelen, 1726
Serra, Zie verzameling J. Cools. nr. 110
Serraerts, 'S, Zie verzameling J. Cools. nr. 111
Servais, de, Snoy, baron
Serville, de, Maria Francisca I. J., 1730
Servrancx, 't, Steven en Barbara van Quaijrebbe, Mechelen, 1611
Sestich, T', Mechelen
Severdonck, van, Zie verzameling J. Cools. nr. 112
Sgrauwen, Peter Aerts en Maes E.J.C., testament, 1620
Sibick, Zie verzameling J. Cools. nr. 113
Sibille, Nicolaas, goudsmid en Catharina Boecx, Antwerpen, 1636
Siegers, Jozef, Geel, testament, 1813
Sjonghens, Peter, Herenthout, huishoudboek, 18de eeuw
Slingehant-Oem, van, testament, 1645
Slootmans, Peter, Wilrijk, 1607
Smaers, Catharina, erfgenamen, 1817
Smaers, Dominicus, Vorst, 1806
Smaets
Smals, Barbara, 18de eeuw
Smedts, ook Sneyers, van Malcote, Rogge, Rotselaar, 1778, Zie "Papieren De Groodt"
Smets, Frans Smets, bakker, Mechelen, 16de eeuw
Smets, Jacobus, Mechelen, 1744
Smidt, de, Vincent, 1564
Smidts, Guillaume, nalatenschap, 1636
Smissen, van der, Zie verzameling J. Cools. nr. 114
Smissen, van der, Antwerpen, genealogie alsook van de families Colette, Fochenteyn, Merlin, Wouters, de Groof, Rayemakers, Bogaert, Kersbeeck en Hendrickx, van Dijck, Cluydts, Deken, Volders, Reyntjes, 19de eeuw
Smit, de, Jan, 1586
Smits, Jan Arnoud, 1788
Snavels, Jan Anthonis, 1692
Snels, genealogie, alsook van de aanverwante families Stoops, Vervoort, 1600
Snevers, Snevens, moordzaak, 1662-1664
Snoy
Snydere, de, Jan, Berlaar, 1497
Snyers, Adriaan, 1690

Soest, van, Elisaeth, 1689-1698
Somers, Sint-Antonius-Brecht, bouwplan
Somers, Cornelis
Somers, Maria Catharina, 1792
Sophie, Lambrecht, 1724
Speelberghe, van, Jan, Duffel, 1407-1408
Spierinckx, Zie verzameling J. Cools. nr. 115
Spillebaut, Hendrick en Françoise Jacobs, 1688
Spillemaeckers, Carolus, Boom, 1771-1774
Spillemaeckers, Catharina Petronella en Antonius, Boom, 1749
Spillemans, Antwerpen
Spinula, Lucas, 1670-1688
Stakenbroeck, van, Gierle, 1557
Stappers, Zie verzameling J. Cools. nr. 116
Stavel, van, Andries, kinderen, 1641
Steenackers, 18de-19de eeuw, Boom
Steenhuys, van, Leest
Steenwinckel, Anthonis en Elisabeth van den Berghe, Antwerpen, 1605
Sterck, Godevaert, 1576
Sterck, Jaques Sterck, voogd van Nikolaas Sterck, 16de eeuw
Sterckx, E., aartsbisschop Mechelen, 1833
Stevens, Jan, 1563
Stevens, M., Antwerpen, 1782-1814
Steynemeulen, 1663
Stijnen, Schilde, Brecht, Bevel, 's-Gravenwezel, Westmalle enz., einde 19 eeuw
*Stockeleu*r, 1694
Stockmans, Petrus, 1768
Stockmans, genealogie, 19de eeuw
Stockmans, gedrukte genealogische tabel, 19de eeuw
Straelen, van der, Zie verzameling J. Cools. nr. 117
Straelen, van, 17de-18de eeuw
Straelen, Van der, Antwerpen, 1736
Straten, van, vonnis van het laathof van J. Isebrant van Straten
Strepen, van der, Philips, Muizen, 1632
Struyven, Herman, weduwnaar van Catharina Verbruggen, 1672
Stuij(c)k, familie en aanverwanten, Boom, Aartselaar, Kontich, Turnhout, 1724-1812; zie Verzameling Van Nuffel
Succa, de, Antonis en Catharina van Meerop, Antwerpen
Sucquet, Zie verzameling J. Cools J. Cools. nr. 118
Suetens, Mechelen, 1680

Swerts, Hendrik en Maria-Catharina van Kerckhoven, 1802
Swinnen, Jan Willem, Diest, 1808
Symons, Joachim en Margareta Adriaenssen, Antwerpen, 1561

T

Tararazena, de, M., Antwerpen, 1707
Tatinclau, 17de-18de eeuw
Telder, Zie verzameling J. Cools. nr. 119
Telemans, familie, 18de-19de eeuw
Temple, du, Mechelen, 19de eeuw
Teniers, Zie verzameling J. Cools. nr. 120
Terweyde, 1663
Tessens, Digna, Weduwe Jan Bouton, testament, Antwerpen, 1580
Teunkens, familie, Meerhout en Vorst, 1835
Theunissens, Frans J.M., Antwerpen, 1802
Thielemans, V.J., Hingene
Thielens, 1791
Thielens, J.B., processtukken, 1793-1794, zie Verzameling Van Nuffel
Thiels, genealogie van de afstammelingen van Antoon Adr. Thiels; betreft ook de families Kerstens, Laureyssen, Schellekens, Capuyn, Roosens, Coremans, Snieren, Deckers, van Marcs, Meulden, van Essen, Meysen, Wagemakers, 18de eeuw
Thieullier, Zie verzameling J. Cools. nr. 121
Thijs, Jan, Poederlee, 1760,
Tholincx, Zie verzameling J. Cools. nr. 122
Thomas, familie, 1749-1772
Thomas, J.B., 1698-1700, Antwerpen, 1698
Thosse, de, Pedro, nalatenschap, 1678
Thuylt, van, Zie verzameling J. Cools. nr. 123
Tjarck, Pieter, Leiden, 1745
Toelen - Intsmisse, familie, Meerhout, 1817
Tombeur, de, François
Torre y Ayala, della, Gabriel, adelserkenning, 1797
Trachez, 1680-1827
Trilliet, Ant., Luik, 1564
Troch, Willem, Tisselt, 1671
Tuys, François en Anne Catherine Van Hove, Lier-Hagenbroek, 1804

U

Uffels, van, 1751-1781;
Uffels, van, Alexander Jacob, nalatenschap, 1743
Ursel, graaf, Hingene

V

Valckx, 1541-1561
Valentin, Pieter Valentin, fusilier van het regiment de Murray te Bergen, 1789
Valkenburg, Zie verzameling J. Cools. nr. 124
Varick, Befferen, Land van Waas, Rumst en Olmen, 1689
Vasterhavens, 1713
Vecquemans, baron Jan Jozef, erfgenamen, processtukken, 1722-1724
Vecquemans, Zie verzameling J. Cools. nr. 125
Veeckemans, Joris Veeckemans, 1576
Velasco, de, Diego Fernando, 1589
Velde, van de, Maria Theresia, Antwerpen, 1789
Ven, van de, genealogie van de families Rynbout, Moreau, van Balen, de la Chapelle, Heymans en Stockmans, 18de eeuw
Venne, vanden, Adolf, 1596
Vennekens, Christiaan, Geel, 1697
Verachter, 1755
Verbeeck, P.J., 1781, Zie "Papieren De Groodt"
Verbeelen-Bauwens/Goossens, Antwerpen, 1834
Verbelen, familie, Meerhout, 1839
Verberckt, Mechelen
Verbiest, Pieter, Antwerpen, 1661
Verbiest, Peeter, Antwerpen, 1675
Verbiest-Corluy, Kontich
Verbraken, Zie "Papieren De Groodt"
Verbruggen, Zie verzameling J. Cools. nr. 126
Verbysen en *Verlysen*, Mechelen
Vercammen, Agnes, Brussel, 1777
Vereecken, Helena, weduwe van Henricus Loyaerts, Antwerpen, 1766
Vereke, Adr.
Verellen, familie, Geel, 1836
Verelst, genealogie door J.B. Stockmans opgemaakt, 16de-18de eeuw, (families Lindekens, Wijnacker, de Man, Van Uffelen, van Laerhoven)
Vereycken-Bosmans, Hoboken, 1765

Verger (du) en Smeets, 1769
Verhaegen, J. Antoon en Barbara van Essche, Mechelen, 1784-1791, Genealogie van de familie Verhaegen uit Hever, raakt ook de families Serrancks, Van de Venne, Van Aken, Magnus, 19de eeuw
Verhaeghen, Mechelen, 1816
Verhaeyck, 1623
Verhaghen, Jan, 1540
Verheyen, genealogie, alsook van de aanverwante families van Bedaff, Willems, Stoops, Verhoeven, Lenaerts, 1600
Verhocht, J.M.A., Mechelen, 1801
Verlinden
Vermeiren, Zie verzameling J. Cools. nr. 127
Vermeulen, Vincentius, Leuven, 1659
Vermeulen, 1618
Vermeylen, de Belder, Mechelen, 19de eeuw
Vermijlen, Adr. Fr. en Anna Cath. Wijns, Schriek, 1803
Vermijlen, Joris, Lier, 1531
Vermijlen, Andries, Reet, Aartselaar, Brecht, Boom, Kontich, 1677-1810
Vernimmen, 1760
Verpoorten, Johanna, 1641
Verpoorten, Ignatius en Joanna Magd. van Pruyssen, 1563
Verre, Zie verzameling J. Cools. nr. 128
Verreycken en Cretenbosch, Mechelen, 17de-18de eeuw
Verreycken, Louis, Willebroek, Tisselt en Puurs, 1595-1621
Verreyt, Mechelen, 1779
Versaen
Verschaeren, Jac. en Lambrechts Anth., proces, 1690
Verscheps, Hieronimus, schepen van Turnhout, 1579
Verschilden, 1764
Verschilden, Peter en Cath. Charle, 1691
Verschueren, Peeter, oud-burgemeester van Blaasveld, 1719
Verschuijlen, 1750
Verstreken, Guill., testament, 1690
Vervoort, alias van der Voort, Zie verzameling J. Cools. nr. 129
Vervliet, C., 1729
Vervloet, Mechelen, 18de-19de eeuw
Vervoet, Peeter
Vervoort, Jan, Kapelle-op-den-Bos en Leest, 1606-1631
Vervranghen, Jan Baptist, Puurs, 1734
Vianen, van, 1559, 1640, 1614

Vierset, genealogie van de families Vierset en Fenain, 18de eeuw
Vigne, de la, F. , 1680-1684
Vigny, de, J.B., ridder, sterfhuis, 1707
Vijgen, Catharina, Antwerpen, 1637-1638
Vilairs, van, Godevaert, testament, 1639
Villers, Marie, Duffel, Halle, 1577
Vin, Van der, Pierre Gommaire Jacques François, schilder, Antwerpen, 1817
Vinck, Arnold J., priester, 1728
Vinck, Oorderen-Wilmarsdonk, 1781
Visscher, de, Celles de, graaf de, Antonius P.F.G., Blaasveld en Heffen, 1825
Visschere, de, Jan tegen G.J. de Jonghe
Vlierden, van, familie, 16de-17de eeuw
Vlemijnck, Jan en zijn vrouw Mathilde
Vlemincx, Mechelen, 1779
Vleugels, Jan Baptist, Reet, 1768
Vloeberghs, Lenaert, Boechout, 1677
Vogelensanck, van, Mich., 1624
Vonder, van de, genealogie, alsook van de aanverwante families Vervoort, van Roosbroeck en Verswysel
Voocht, De, Jan, 1578
Voogdt, De
Voordonck, van, Bovenkerke, 1484-1539
Voorspoel, van, Jan, 1695-1696
Voort, Van der, genealogische nota's, 16de-17de eeuw
Vorsselmans, Emmerik, 1589
Vorst, van der, Anna, 1746
Vos, familie, Mol, 18e-20e e., Neefs, genealogische nota's van F. Chr. Neefs uit Rijsbergen (Nederland) over de familie Neefs; Loenhout, Wuustwezel, Zundert e.o., 17e-20e e.
Vos, familie, Balen en Mol, 1830-1836
Vos, de, Jan en Elis. Tsmaers, 1566-1586
Vos, de, familie, Balen, 18e-19e e., Neefs, genealogische nota's van F. Chr. Neefs uit Rijsbergen (Nederland) over de familie Neefs: Loenhout, Wuustwezel, Zundert e.o., 17e-20e e.
Vos, de, Zie verzameling J. Cools. nr. 130
Vos, de, Franchois en Elis. Librechts, Antwerpen 1662
Vos, de, Marten, 1543
Vos, De, Petrus, genealogische nota, 18de-20ste eeuw
Vrancken, 1733
Vreijs, Andreas, Meerhout, 1806

Vries, De, Florent Charles J.M., Grobbendonk, 1920
Vries, De, Hubertus Antonius en Braeckmans, erfgenamen, Grobbendonk, Oud-Heverlee, 1837
Vries, De, notaris te Grobbendonk, 1833
Vriesels, 1493
Vulder, François de, Vladslo, 1601
Vylder, de

W

Wachtendonck, van, Mechelen
Wachtmans, Sebastianus, pastoor van Brecht, nalatenschap, 1720
Waerbeeck, van, 1650
Waersegger, de, Zie "Papieren De Groodt"
Walle, van den, 1624
Walschaerts, J.B., Mechelen, 1782
Wannemaecker, de en Mols, 1734-1742
Warlomont, E.J.N., dr., 1866
Warnoen, van der, Poppel, 1788
Wasteel, Magdalena, Mechelen, testament, 1599
Wawen, van der
Weerden, van, 1718-1722
Weerdt, de, Constantin, stadssecretaris van Antwerpen, ca. 1694
Weerdt, de, Gregorius, Antwerpen, diploma, Dôle, 1621
Weijts, kwartierstaat, 1976
Wellemans, Huibrecht, testament, 1580
Wellens, Jan, Antwerpen en Zwijndrecht, 1627
Wellens, Charles, Blaasveld, 1865
Wellens, Cornelis, nalatenschap, 1694
Werchtere, van, 1581
Werve, van de, Zie verzameling J. Cools. nr. 131
Werve, van de, Jos. Henri, Oosterweel, 1616
Werve, van de, Johanna Josepha Ludovica, 1774-1785,
Werve, van de, Theodoor Joseph Laurent, ridder, 1781
Werve, van de, Lodewijk Dirkszoon, Poortvliet, 1579
Wesenbeecke, van, Ignatius, Doel, 1703
Wesenbeke, van, Jan, Zoersel, 1437
Wessel, 1757
West, De, Joh. Mart., 1719-1720
Weytiers

Wiel, van, Cornelis, 1693
Wiele, van de, Mechelen
Wiele, van den, J.B.F. Jos., echtgenoot van Victoire van den Nieuwenhuysen, 1831-1866
Willekens, familie, Mol en Balen, 1840
Willekens, Willem, 1804
Willemsens, 1647, 1742
Willemsens, Pieter, 1651-1672
Williot, Berchem, 1805-1837
Wils, Ferd.
Win, van, Rombout en Nicolas Selleslach
Winckel, van, Peeter en Elisabeth de Schutter, 1795
Wingen, van, Jan, Antwerpen, 1662
Winkette, van den, Simon, 1431
Winter, de, 1670
Winter, de, en de families Torfs, Van den Berg en Verstockt, Antwerpen, 1810, 1836
Witte, de, 1716, Zie "Papieren De Groodt"
Witte, de, Paesschier
Witte, de, Petronella, testament, Mechelen, 1697
Witte, de, J.G.N.J., heer van Bouwel, 1783
Witte, de, 1554
Woert, van der, Henrina, weduwe van Leonardus Antonius van Muggenhoven, 1663-1667
Wolff, Walther, Eichstatt, 1582
Wolff, de, Barbara, geestelijke dochter, Antwerpen, testament, 1715, 1726
Wolters, Hendrik, 1648
Woonsel, van, Zie verzameling J. Cools. nr. 132
Woonsel, van, Zie "Papieren De Groodt"
Woonsel, van, Jan, Antwerpen, 1605-1613
Woonsel, van, Maria, weduwe van Peeter Bogaerts, 1769
Wouteraerts, Anna, Meerhout, 1773-1805
Wouters, familie, Balen, 1842
Wouters, Antwerpen en Brussel en aanverwante families van Caveren, Van Lo, en Hoppenbrouwer, 18de eeuw
Wouters, Jos - Verbeyst, genealogie, 18de eeuw
Wouwer, van de, Adriaan, testament, 1804
Wouwere, van de, Zie verzameling J. Cools. nr. 133
Wyse, de, Hubert en Maria Boonen, testament, 1641
Wyts en Van de *Werve*

Y

Ymmersele, van, Jan en Henric, ridder, 1468
Yperseel, Van, Jacobus Fr., 1702-1723
Ysersteyn, Van, Barbara, weduwe Pieter Verbanck, Oostham, 1611
Ytteren, van, Herman, Antwerpen, 1594

Z

Zanden, van den, Johanna, Zundert, Antwerpen, 1786
Zegers, Zeger, kanunnik van Onze-Lieve-Vrouw te Antwerpen, 1641
Zeghers, Jan Baptist en Maria Barbara Zeghers, Mechelen, 1755
Zeghers, 17de-18de eeuw
Zerezo, Martinaus en Cath. Lauwers
Zoete, de, Suzanna, nalatenschap, 1685
Zwarte Arend, De, akten betreffende het goed "De Zwarte Arend" te Berchem, 1560-1730, betreft de families: Mathyssen, van den Driessche, Saepers, Henrixs, Pennewaerts, De Wettere, Lambrechts, Luppens, Lenaerts, Pons, Van Oudenraa, Geens, Giselem, Heyermans, Hoomis, Grielens, de Balleur, De Wolff, Pauwels, van Stijlen, Baerts, Seghers
Zwarte Zevenster, akten betreffende huis de, 18de - 19de eeuw

Indices

I. INDEX OP DE NAMEN VAN ARCHIEFVORMERS EN ARCHIEFBLOKKEN

Aartsbisdom Mechelen, 1123
Aartsdekenij Antwerpen, 1229
Aartsdekenij van de Kempen, 1123; 1230
Abdij Rozendaal te Sint-Katelijne-Waver, 1215
Abdij van Nazareth te Lier, 1183
Abdij van Postel te Mol, 1210
Abdij van Sint-Bernards te Hemiksem, 1176
Abdij van Sint-Michiels te Antwerpen, 1137
Abdij van Sint-Salvator (Pieter Pot) te Antwerpen, 1138
Abdij van Tongerlo te Tongerlo, 1218
Administratie van douane en accijnzen, Godefridusmagazijn te Antwerpen, 307
Adriaan Janssens en de familie Legrelle, 1456; 1457; 1458; 1478
Afschriften van grafschriften, 1507
Albyville, markies d', 1491
Ambachten van Lier, 133
Antwerpen's Oudheidkundige Kring, 1447
Antwerpse Scheepvaartvereniging, 1437; 1553
Antwerpse schepenbrieven, 1517
Arbeidsambt Antwerpen, 313; 1552
Archief oude bescheiden Rechtbank Mechelen, 1520
Archivalia uit de verzameling de Cock de Rameyen, 1479; 1505
Armentafel te Mechelen, 274
Armentafel van de Heilig-Kruisparochie te Zwijndrecht, 306
Armentafel van de Onze-Lieve-Vrouwe-, later Sint-Fredegandus-parochie te Deurne, 258
Armentafel van de Onze-Lieve-Vrouweparochie te Bevel, 254; 1254
Armentafel van de Onze-Lieve-Vrouweparochie te Bouwel, 256; 1262
Armentafel van de Onze-Lieve-Vrouweparochie te Hoboken, 266; 1298
Armentafel van de Onze-Lieve-Vrouweparochie te Liezele, 271; 1316
Armentafel van de Onze-Lieve-Vrouweparochie te Mariekerke, 273; 1321
Armentafel van de Onze-Lieve-Vrouweparochie te Meer, 280; 1330
Armentafel van de Onze-Lieve-Vrouweparochie te Oelegem, 286
Armentafel van de Onze-Lieve-Vrouweparochie te Walem, 299
Armentafel van de Onze-Lieve-Vrouweparochie te Wijnegem, 302; 1402
Armentafel van de Onze-Lieve-Vrouw-Geboorteparochie en Huisarmen te Gierle, 260
Armentafel van de Onze-Lieve-Vrouwparochie te Boom, 255; 1259
Armentafel van de Onze-Lieve-Vrouw-van-Hanswijkparochie te Mechelen,,

275
Armentafel van de Sint-Adriaansparochie te Houtvenne-Oosterwijk, 266; 1302
Armentafel van de Sint-Amandsparochie te Blaasveld, 254; 255; 1255
Armentafel van de Sint-Amandsparochie te Sint-Amands, 295; 1377
Armentafel van de Sint-Amandusparochie te Heffen, 261
Armentafel van de Sint-Amelbergaparochie te Zandhoven, 306; 1411
Armentafel van de Sint-Bavoparochie te Boechout, 255; 1256
Armentafel van de Sint-Bavoparochie te Wilrijk, 304; 1405
Armentafel van de Sint-Benedictusparochie te Mortsel, 284; 1342
Armentafel van de Sint-Clemensparochie te Minderhout, 282; 1337
Armentafel van de Sint-Cordulaparochie te Schoten, 294; 1374
Armentafel van de Sint-Gertrudisparochie te Vorst, 297; 1390
Armentafel van de Sint-Guibertusparochie te Itegem, 268; 1305
Armentafel van de Sint-Gummarusparochie te Emblem, 259; 1273
Armentafel van de Sint-Gummarusparochie te Herenthout, 264; 1292
Armentafel van de Sint-Jacobs-de-Meerdereparochie te Kapellen, 268; 1309
Armentafel van de Sint-Jacobsparochie te Borsbeek, 256; 1260
Armentafel van de Sint-Jan-Baptistparochie te Berendrecht, 253; 1251
Armentafel van de Sint-Jan-de-Doperparochie te Poederlee, 288; 1356
Armentafel van de Sint-Jan-de-Doperparochie te Wiekevorst, 302; 1401
Armentafel van de Sint-Jan-de-Doperparochie te Wortel, 305; 1408
Armentafel van de Sint-Jan-in-de-Olieparochie te Vremde, 298; 1392
Armentafel van de Sint-Jansparochie te Mechelen, 276; 1327
Armentafel van de Sint-Lambertusparochie te Grobbendonk, 260; 1282
Armentafel van de Sint-Lambertusparochie te Heist-op-den-Berg, 262; 1287
Armentafel van de Sint-Lambertusparochie te Kessel, 269; 1311
Armentafel van de Sint-Lambertusparochie te Muizen, 285; 1343
Armentafel van de Sint-Lambrechtsparochie te Gestel, 259; 1280
Armentafel van de Sint-Lambrechtsparochie te Westerlo, 301; 1398
Armentafel van de Sint-Laurentiusparochie te Hove, 267; 1303
Armentafel van de Sint-Laurentiusparochie te Oostmalle, 288; 1353
Armentafel van de Sint-Maartensparochie te Burcht, 258; 1266
Armentafel van de Sint-

Maartensparochie te Halle, 261; 1285
Armentafel van de Sint-Margarethaparochie (Begijnhof) te Lier, 270; 1226; 1315
Armentafel van de Sint-Maria-Magdalenaparochie te Reet, 292
Armentafel van de Sint-Martinusparochie te Hombeek, 266
Armentafel van de Sint-Martinusparochie te Olen, 1349
Armentafel van de Sint-Mattheusparochie te Hulshout, 268; 1304
Armentafel van de Sint-Michielsparochie en Huisarmen te Brecht, 257; 1263
Armentafel van de Sint-Michielsparochie te Waarloos, 298; 1393
Armentafel van de Sint-Michielsparochie te Weelde, 300; 1396
Armentafel van de Sint-Niklaasparochie te Hemiksem, 263; 1288
Armentafel van de Sint-Niklaasparochie te Leest, 269
Armentafel van de Sint-Niklaasparochie te Putte, 290; 1360
Armentafel van de Sint-Niklaasparochie te Willebroek, 303; 1403
Armentafel van de Sint-Pancratiusparochie te Ranst, 291; 1364
Armentafel van de Sint-Pieter- en Paulkerk te Mechelen, 276
Armentafel van de Sint-Pieter- en Paulparochie te Herenthout, 264; 1293
Armentafel van de Sint-Pieter- en Paulparochie te Loenhout, 272; 1320
Armentafel van de Sint-Pieter- en Paulparochie te Pulle, 1359
Armentafel van de Sint-Pieter- en Paulparochie te Wommelgem, 1407
Armentafel van de Sint-Pietersparochie te Berlaar, 253; 1253
Armentafel van de Sint-Pietersparochie te Lille, 271; 1316
Armentafel van de Sint-Pietersparochie te Mol, 283; 1340
Armentafel van de Sint-Pietersparochie te Puurs, 290; 1361
Armentafel van de Sint-Pietersparochie te Rumst, 292; 1370
Armentafel van de Sint-Pietersparochie te Schelle, 293; 1371
Armentafel van de Sint-Pietersparochie te Vorselaar, 297; 1388
Armentafel van de Sint-Quirinusparochie te Vlimmeren, 296; 1387
Armentafel van de Sint-Remigiusparochie te Baarle-Hertog, 252
Armentafel van de Sint-Remigiusparochie te Beerzel, 252
Armentafel van de Sint-Romboutsparochie te Mechelen, 277
Armentafel van de Sint-Salvatorparochie te Meerle, 281; 1333
Armentafel van de Sint-Stevensparochie te Hingene, 265; 1297
Armentafel van de Sint-Stevensparochie te Lippelo, 272; 1319
Armentafel van de Sint-Stevensparochie te Massenhoven, 274; 1322
Armentafel van de Sint-Trudoparochie te Meerhout, 280; 1332
Armentafel van de Sint-Waldetrudisparochie te Herentals, 263
Armentafel van de Sint-Wijbrechtparochie te Schilde, 293
Armentafel van de Sint-Willibrordusparochie te Merksplas, 282; 1335

Armentafel van de Sint-Willibrordus-parochie te Nijlen, 285; 1345
Armentafel van de Sint-Willibrordus-parochie te Viersel, 296; 1386
Artillerie stapel- en constructiemagazijnen te Antwerpen, 312
Basseliers, Vincent, 1495
Begijnhof te Antwerpen, 1223
Begijnhof te Herentals, 1224
Begijnhof te Hoogstraten, 1225; 1301
Begijnhof te Lier, 270; 1226; 1315; 1401
Begijnhof te Turnhout, 1228; 1383; 1384
Begijnhofkerk te Mechelen, 1322
Begijnhoven te Mechelen, 1227
Beheerder van de Religiekas in het kwartier Antwerpen, 23
Beheerder van de Religiekas in het kwartier Mechelen, 23
Beliard-Murdoch, 1438
Berg van Barmhartigheid te Mechelen, 277; 278
Bernays, Edouard, 1492
Bestuur van de Domeinen, 308
Bibliotheek, 1531
Bijvang van Lier, 44; 62; 65; 73; 90; 91; 96; 109; 111; 118; 120; 123; 126; 127; 131; 132; 144; 152; 154; 158; 159; 163; 178; 209; 216; 224; 227; 230; 231; 239; 244; 1311
Bijzondere Verrekenkas voor Gezinsvergoedingen ten bate van de arbeiders der diamantnijverheid, 1444
Bisdom Antwerpen, 1119; 1121; 1122; 1123; 1127
Borgerweertpolder, 247; 248; 1552; 1628
Brabant (Verzameling), 1508
Brede Raad van de stad Antwerpen, 50
Broederschap van Sint-Sebastiaan te Mechelen, 1323
Broederschappen en Gilden te Herentals, 1289
Cazier, Ferdinando, 1464
Charles De Rons, pleitbezorger, 1496
Charles Ignace J. Ridder Lagasse de Locht, 1497
Charters overgemaakt door de griffie van de Rechtbank van eerste Aanleg te Turnhout, 1523
Charters van schepenbanken, cijns-, laat- en leenhoven, 1509
Cijns- en leenhof Wolfsvelde, 186
Cijns-, laat- en leenhoven en dorpsbestuur van Pulle, 178
Cijnshof van Eikevliet te Hingene, 112
Cijnshof van Sint-Rombouts, 112
Cijnshof van Sint-Rombouts te Hingene, 112
Cijnsrollen, 1510
Collectiviteit van de polders van Ordam, Muisbroek en Ettenhoven, 527
College en Convict van de Jezuïeten te Antwerpen, 1139
College van de Ierse Priesters te Antwerpen, 1122
Commanderij van Pitsenburg te Mechelen, 1205
Commanderij van Terbraken te Oud-Turnhout, 1211
Congregatie van de Geestelijke Dochters van de Derde Orde van Sint-Franciscus te Turnhout, 1218
Croquet, dr. Aug. H.L., 1524
Cuyvers, John, 1525
Dagbladen, 1531
d'Albyville, markies, 1491
De Cock de Rameyen, 1505; 1511
De Groodt, Raymond, 1519
De Mont, Pol, 1467
De Rons, Charles, 1496
De Roye de Wichen, 1497
De Roye de Wichen, Paul J.M., 1497
De Vicq(ue), Ignacio, 1491
Deken Marinis te Berchem, 1251

Dekenij Mechelen-West, 1230; 1231; 1254; 1315; 1318; 1403
Departement van de Twee Neten, 15; 308; 323; 324; 325; 326; 327; 1505; 1506
Diels, Joris, 1494
Dijkage van de Kauwensteinse dijk te Oorderen, 528
Domaniale bank van Befferen, 57; 166; 180; 200
Domeinen in het Land, de stad en de provincie van Mechelen, 26
Domeinen van Antwerpen, 15; 1221; 1508
Doodsbrieven, 1510
Doodsbrieven, doop- en huwelijksaankondigingen, 1510
Dorpsbesturen van Ekeren, Ettenhoven en Kapellen, 89
Dorpsbestuur van Balen, 54
Dorpsbestuur van Bevel, 63
Dorpsbestuur van Blaardonk en Watereinde, 63
Dorpsbestuur van Breendonk, 76
Dorpsbestuur van Broechem, 77; 161; 1346
Dorpsbestuur van Deurne, 81; 82; 386
Dorpsbestuur van Emblem, 91
Dorpsbestuur van Essen, 92; 123; 1274
Dorpsbestuur van Heffen, 101
Dorpsbestuur van Heindonk, 102
Dorpsbestuur van Herenthout, 61; 110; 1480
Dorpsbestuur van Hingene, 112; 515
Dorpsbestuur van Kalmthout, 124
Dorpsbestuur van Kasterlee, 127; 1310
Dorpsbestuur van Kessel, 127
Dorpsbestuur van Meer, 144; 145; 146; 434; 1331; 1332; 1434
Dorpsbestuur van Meerle, 146; 434; 1332
Dorpsbestuur van Minderhout, 151; 1336
Dorpsbestuur van Mol, 152
Dorpsbestuur van Muizen, 156
Dorpsbestuur van Nijlen, 159; 1344
Dorpsbestuur van Oorderen, 169; 170; 235; 448; 532; 1351
Dorpsbestuur van Pulle, 178
Dorpsbestuur van Varendonk, 63; 212; 480
Dorpsbestuur van Vlimmeren, 215; 224; 483
Dorpsbestuur van Vosselaar, 219; 1390
Dorpsbestuur van Wechelderzande, 215; 224
Dorpsbestuur van Westmalle, 229; 246; 1399
Dorpsbestuur van Wortel, 238
Dorpsbestuur van Zoersel, 246; 1413
Drie polders van Oorderen, 521; 523; 529
Eugène de Savoye, 1518
Familie (d')Henssens, 1461; 1478
Familie (de) Mangelaer, 1460; 1479
Familie Aerts, 1471
Familie Albert, 1475
Familie Begoden, 1470
Familie Blommaert, 1452
Familie Bollen, 1453; 1468; 1478
Familie Bredael, 1475
Familie Charles A. De Montpellier de Vedrin, 1483
Familie Charles A. De Montpellier de Vedrin-van de Werve, 1484
Familie Cogels, 1463
Familie de Borrekens-van de Werve, 1489
Familie de Brouwer, 1481
Familie de Browne de Tiège, 1459
Familie de Bruyn, 1459; 1460; 1478
Familie de Caters, 1477
Familie de Cock de Rameyen, 1479
Familie de Crane d'Heysselaer, 1455
Familie de Decker, 1471
Familie de Fierlant, 136; 1488; 1489
Familie de Haze, 206; 1473
Familie de Herzelles, 1454; 1479

Familie de Heuvel, 1472
Familie de Meester de Ravestein, 1465; 1490
Familie de Menten de Horne, 1499; 1500
Familie de Montpellier de Vedrin, 1483
Familie d'Olmen de Poederlé, 97; 174; 175; 1482
Familie Gaëtan van de Werve d'Immerseel, 1484
Familie Grangé, 1461; 1462; 1478
Familie Henri F.X. Cogels en afstammelingen, 247; 1463; 1472
Familie Hoelen, 1475
Familie Knijff, 1464; 1476; 1478
Familie Legrelle, 1457
Familie Melijn, 1472
Familie Mertens,, 1471
Familie Meyers, 247; 1465; 1466; 1472; 1490
Familie Ottens, 1466; 1479
Familie Pierre de Caters-de Bosschaert en kinderen, 1477
Familie Pol de Mont, 1467
Familie Polus te Tielen, 1488
Familie Reynegom de Buzet, 77; 107; 108; 109; 164; 231; 404; 1291; 1292; 1480
Familie Schrijvers, 1468; 1479
Familie Symons, 1477
Familie Ullens, 1476
Familie Ullens de Schooten te Schoten, 1487
Familie van Afvijn, 1471
Familie van Beynstorp, 1452
Familie van Bree, 1456
Familie van de Werve, 1489
Familie van de Werve d'Immerseel, 1484
Familie van de Werve en van Schilde, 1485; 1486; 1493
Familie Van den Wiele, 1481
Familie van Honsem, 1451; 1452; 1453; 1517
Familie van Lancker, 1453; 1468; 1473; 1479
Familie van Parys, 1474
Familie van Tongeren, 1452
Familie Verachter, 1452
Familie Verbeeck, 1471
Familie Verbert, 1471
Familie Wappers, 1469
Familiepapieren Varia, 1449
Families (de) Croes, de Decker, Verbeeck en van Afvijn, 1471; 1478
Families Beeckmans en Begoden, 1470; 1478
Families Blommaert, Verachter, van Beynstorp-van Tongeren en van Honsem, 1452
Families Cattie, Mertens, Aerts en Verbert, 1471; 1478
Families de Bie en Symons, 1477; 1478
Families de Lannoy, Melijn, de Heuvel en Meyers, 247; 1465; 1472; 1473; 1478; 1495
Families Herry en de Haze, 1468; 1473; 1478
Families Rubens en van Parys, 1474; 1478
Families Schout(t)en en van Bree, 1456
Families van Grimberghen, Hoelen en Albert, 1475
Ferdinanduspolder te Antwerpen, 512
Franck, Louis, 1494
Fundatie Quarré de Blehen te Mechelen, 1323
Gasthuis te Meerhout, 1434
Gasthuis te Westerlo, 1436
Gaston van de Werve, baron van Schilde, gouverneur van de Provincie Antwerpen, 1486; 1493
Gemeentebestuur van Aartselaar, 48; 357; 358
Gemeentebestuur van Arendonk, 359
Gemeentebestuur van Baarle-Hertog, 53; 360

Gemeentebestuur van Balen, 54; 361; 1246
Gemeentebestuur van Beerse, 56; 362; 1248; 1390
Gemeentebestuur van Beerzel, 58; 362; 363
Gemeentebestuur van Berchem, 59; 350; 363; 364
Gemeentebestuur van Berendrecht, 60; 365
Gemeentebestuur van Berlaar, 61; 350; 366
Gemeentebestuur van Bevel, 367; 368
Gemeentebestuur van Blaasveld, 368; 369
Gemeentebestuur van Boechout, 370
Gemeentebestuur van Bonheiden, 371
Gemeentebestuur van Booischot, 372
Gemeentebestuur van Boom, 68; 351; 373; 374; 1258
Gemeentebestuur van Borgerhout, 81; 375; 386; 1522
Gemeentebestuur van Bornem, 71; 376
Gemeentebestuur van Borsbeek, 72; 377
Gemeentebestuur van Bouwel, 73; 378
Gemeentebestuur van Brasschaat, 379
Gemeentebestuur van Brecht, 74; 204; 352; 381
Gemeentebestuur van Breendonk, 382
Gemeentebestuur van Broechem, 383
Gemeentebestuur van Burcht, 384
Gemeentebestuur van Dessel, 385
Gemeentebestuur van Deurne, 80; 81; 374; 375; 386; 387
Gemeentebestuur van Edegem, 388
Gemeentebestuur van Eindhout, 86; 389
Gemeentebestuur van Ekeren, 89; 92; 352; 390
Gemeentebestuur van Emblem, 91; 391
Gemeentebestuur van Geel, 94; 353; 393
Gemeentebestuur van Gestel, 95; 394
Gemeentebestuur van Gierle, 97; 353; 395; 396
Gemeentebestuur van Grobbendonk, 99; 178; 397; 1282
Gemeentebestuur van Hallaar, 398; 426
Gemeentebestuur van Halle, 100; 399; 400
Gemeentebestuur van Heffen, 400
Gemeentebestuur van Heindonk, 401
Gemeentebestuur van Heist-op-den-Berg, 103; 231; 354; 402; 403; 496
Gemeentebestuur van Hemiksem, 105; 404; 789; 1109
Gemeentebestuur van Herenthout, 405
Gemeentebestuur van Herselt, 406
Gemeentebestuur van Hingene, 70; 112; 407; 515
Gemeentebestuur van Hoboken, 113; 408; 409; 517; 524
Gemeentebestuur van Hoevenen, 409
Gemeentebestuur van Hombeek, 410
Gemeentebestuur van Houtvenne, 118; 411
Gemeentebestuur van Hove, 120; 412; 413
Gemeentebestuur van Hulshout, 120; 227; 414
Gemeentebestuur van Itegem, 122; 415
Gemeentebestuur van Kalmthout, 123; 416
Gemeentebestuur van Kapellen, 124; 409; 417
Gemeentebestuur van Kasterlee, 126; 418
Gemeentebestuur van Kessel, 127; 419; 420
Gemeentebestuur van Koningsbossen, 420
Gemeentebestuur van Koningshooikt, 420; 421
Gemeentebestuur van Kontich, 129; 354; 355; 422; 423
Gemeentebestuur van Leest, 423
Gemeentebestuur van Lichtaart, 424

Gemeentebestuur van Lille, 134; 425
Gemeentebestuur van Lint, 426
Gemeentebestuur van Lippelo, 137; 427
Gemeentebestuur van Loenhout, 428
Gemeentebestuur van Mariekerke, 429
Gemeentebestuur van Massenhoven, 430; 482
Gemeentebestuur van Meer, 145; 146; 432; 433; 434; 940
Gemeentebestuur van Meerhout, 145; 432; 433; 940
Gemeentebestuur van Meerle, 146; 434
Gemeentebestuur van Merksem, 147; 435
Gemeentebestuur van Minderhout, 150; 435; 436
Gemeentebestuur van Morkhoven, 154; 437
Gemeentebestuur van Mortsel, 155; 438; 439
Gemeentebestuur van Niel, 157; 440
Gemeentebestuur van Nijlen, 158; 159; 367; 441
Gemeentebestuur van Noorderwijk, 442
Gemeentebestuur van Oelegem, 161; 443
Gemeentebestuur van Oevel, 162; 443; 444
Gemeentebestuur van Olen, 163; 445
Gemeentebestuur van Olmen, 164; 446
Gemeentebestuur van Onze-Lieve-Vrouw-Waver, 166; 447
Gemeentebestuur van Oorderen, 448
Gemeentebestuur van Oostmalle, 171; 449
Gemeentebestuur van Oppuurs, 172; 450
Gemeentebestuur van Oud-Turnhout, 451
Gemeentebestuur van Poederlee, 174; 452
Gemeentebestuur van Poppel, 176; 453
Gemeentebestuur van Pulderbos, 177; 454; 455
Gemeentebestuur van Pulle, 178; 455; 456
Gemeentebestuur van Putte, 457
Gemeentebestuur van Puurs, 181; 458; 1124
Gemeentebestuur van Ramsel, 459
Gemeentebestuur van Ravels, 184; 460
Gemeentebestuur van Reet, 461
Gemeentebestuur van Rijkevorsel, 462; 463; 1367
Gemeentebestuur van Rijmenam, 464
Gemeentebestuur van Ruisbroek, 191; 464; 465; 533
Gemeentebestuur van Schelle, 466
Gemeentebestuur van Schilde, 196; 467; 468; 719; 1081
Gemeentebestuur van Schoten, 469; 1487
Gemeentebestuur van Schriek, 469; 470
Gemeentebestuur van 's-Gravenwezel, 471
Gemeentebestuur van Sint-Katelijne-Waver, 473
Gemeentebestuur van Sint-Lenaarts, 474
Gemeentebestuur van Stabroek, 206; 355; 475
Gemeentebestuur van Tielen, 207; 461; 476
Gemeentebestuur van Tisselt, 208; 477
Gemeentebestuur van Tongerlo, 209; 478
Gemeentebestuur van Turnhout, 211; 479
Gemeentebestuur van Varendonk, 480
Gemeentebestuur van Veerle, 481
Gemeentebestuur van Viersel, 214; 430; 482; 483
Gemeentebestuur van Vlimmeren, 215; 484
Gemeentebestuur van Vorselaar, 216;

485; 486
Gemeentebestuur van Vorst, 217; 487
Gemeentebestuur van Vosselaar, 219; 488
Gemeentebestuur van Vremde, 220; 488; 489
Gemeentebestuur van Walem, 490
Gemeentebestuur van Wechelderzande, 491
Gemeentebestuur van Weelde, 225; 300; 492
Gemeentebestuur van Weert, 226; 493
Gemeentebestuur van Westerlo, 228; 356; 478; 494
Gemeentebestuur van Westmalle, 229; 246; 494; 495
Gemeentebestuur van Westmeerbeek, 230; 496; 781; 1084
Gemeentebestuur van Wiekevorst, 231; 496; 497
Gemeentebestuur van Wijnegem, 497; 498
Gemeentebestuur van Willebroek, 499; 1094
Gemeentebestuur van Wilrijk, 236; 500
Gemeentebestuur van Wommelgem, 237; 501
Gemeentebestuur van Wortel, 502; 503
Gemeentebestuur van Wuustwezel, 239; 504; 1525
Gemeentebestuur van Zandhoven, 241; 505; 508
Gemeentebestuur van Zandvliet, 243; 506
Gemeentebestuur van Zoerle-Parwijs, 245; 507; 1110
Gemeentebestuur van Zoersel, 508
Gemeynen Huysarmen te Mechelen, 278; 1432
Genealogische aantekeningen, 1511
Genealogische aantekeningen (L. De Herckenrode e.a.), 1511
Generale Dijkagie van Hingene, Bornem en Weert, 516; 517
Gilden en ambachten van Borgerhout, 81
Gilden te Herentals, 1289
Gilden van Duffel, 83
Gilden van Gierle, 97
Gilden van Hoogstraten, 117
Gilden van Kontich, 129
Gilden van Mol-Balen-Dessel, 153
Gilden van Mortsel, 156
Gilden van Niel, 157
Gilden van Stabroek, 206
Gilden van Zandvliet, 243
Godefridusmagazijn te Antwerpen, 307
Godshuis Herman van den Hoecke te Antwerpen, 1416
Godshuis van Ziekerlieden (Leprozerie) te Mechelen, 1428
Grafschriften, 1507
Grandes briqueteries de la Campine, 1442
Griffie Mechelen, 1520
Griffie van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Antwerpen, 551
Griffie van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Mechelen, 552
Griffie van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Turnhout, 554, 1523
Grote Raad van Mechelen (Verzameling Mechelse dossiers), 22
Handschriftenverzameling, 141; 161; 241; 1124; 1171; 1176; 1205; 1513; 1514; 1522
Heerlijkheden Loenhout en Popendonk, 138; 139
Heerlijkheden van Herenthout en Herlaar, 108; 109
Heerlijkheden, schepenbank, laathoven en het dorpsbestuur van Rijmenam, 190
Heerlijkheden, schepenbanken, cijns-, laat- en leenhoven, dorpsbesturen en gilden van Duffel, 83
Heerlijkheden, schepenbank, cijns- en

leenhoven en dorpsbestuur van Heist-op-den-Berg, 104
Heerlijkheid Battel te Mechelen, 142
Heerlijkheid en schepenbank van Westmalle-Zoersel, 229
Heerlijkheid Hamme te Mechelen, 143
Heerlijkheid Putte, 206
Heerlijkheid Putte te Stabroek, 206
Heerlijkheid ter Loo te Kasterlee, 127
Heerlijkheid van Burcht en Zwijndrecht, 78
Heerlijkheid van Burcht en Zwijndrecht en schepenbank en dorpsbestuur van Burcht, 78
Heerlijkheid van Poederlee, 173; 174
Heerlijkheid, schepenbank en het dorpsbestuur van Westerlo, 228
Heerlijkheid, schepenbank en dorpsbestuur van Sint-Katelijne-Waver, 205
Heerlijkheid, schepenbank en dorpsbestuur van Waarloos, 221
Heerlijkheid, schepenbank en van het dorpsbestuur van Willebroek, 234
Heerlijkheid, schepenbank en dorpsbestuur van Wilrijk, 236
Heerlijkheid, schepenbank , leenhof en dorpsbestuur van Wuustwezel, 239; 240
Heerlijkheid, schepenbank, cijns- en laathoven en dorpsbestuur van Schelle, 195
Heerlijkheid, schepenbank, cijns- en laathoven, dorpsbestuur en Sint-Sebastiaansgilde van Schilde, 197
Heerlijkheid, schepenbank, cijns- en leenhoven en dorpsbestuur van Berlaar, 62
Heerlijkheid, schepenbank, cijns- en leenhoven en dorpsbestuur van Schoten, 199
Heerlijkheid, schepenbank, cijns-, laat- en leenhoven en dorpsbestuur van Rumst, 193
Heerlijkheid, schepenbank, cijns-, laat- en leenhoven en dorpsbestuur van Tielen, 207
Heerlijkheid, schepenbank, cijns-, laat- en leenhoven en dorpsbestuur van Wijnegem, 232
Heerlijkheid, schepenbank, cijns-, laat- en leenhoven en dorpsbestuur van Zandhoven, 241
Heerlijkheid, schepenbank, dorpsbestuur en schuttersgilde van Oostmalle,, 171
Heerlijkheid, schepenbank, laat- en leenhoven en dorpsbestuur van Vremde, 220
Heerlijkheid, schepenbank, laat- en leenhoven, dorpsbestuur en gemeentebestuur van Beerzel, 58
Heerlijkheid, schepenbank, laat- en leenhoven, dorpsbestuur en particulieren van Boechout, 66
Heerlijkheid, schepenbank, laathoven en dorpsbestuur van Wommelgem, 237
Heerlijkheid, schepenbank, dorpsbestuur en van gilden van Zandvliet, 243
Heerlijkheid, schepenbank en dorpsbestuur van Hemiksem, 105
Heerlijkheid, schepenbank, cijns- en laathoven en dorpsbestuur van Putte, 180
Heerlijkheid, schepenbank, cijns- en leenhoven en dorpsbestuur van Gestel, 95
Heerlijkheid, schepenbank, cijns-, laat- en leenhoven en dorpsbestuur van Geel, 94
Heerlijkheid, schepenbank, laat- en leenhoven, dorpsbestuur en gilden van Gierle, 97
Heilig Drievuldigheidsgodshuis te Mechelen, 1428
Heilig-Drievuldigheidsgodshuis of Nieuw Gasthuis te Herentals, 1421
Heilig-Grafklooster te Turnhout, 1219

Heilig-Kruiskerk in het Begijnhof te Turnhout, 1383
Heilig-Kruiskerk te Zwijndrecht, 306
Herbays, laathof van jonker - te Koningshooikt, 128
Herckenrode, L. De, 1511
Heren van Niel, 132; 1450; 1500
Hieronymus II Verdussen, 1478; 1493; 1494
Hoofd- en Domaniale Bank van Befferen, 37
Hoofdbank van Zandhoven, 37
I.M.O.P., 1437
Iers College te Antwerpen, 1122
Ignace Whyte alias baron Ignacio de Vicq(ue), alias markies d'Albyville, 1491
Infirmerie van de Overste Poort te Mechelen, 1427; 1429
Inlichtingsbureel krijgsgevangenen en geïnterneerden, 314
Intercommunale Maatschappij van de Linker Scheldeoever (Imalso), 344
Inventarissen van gemeentearchieven, 1512
Jan Baptist Stockmans, 1523
Jezuïeten te Antwerpen, 1139
John Cuyvers, 1525
Joris Diels, toneelregisseur en - directeur, 1494
Kaarten en plattegronden, 1527
Kadaster Antwerpen, 308
Kamer van Ambachten en Neringen Antwerpen, 315
Kamer van Koophandel te Antwerpen, 315
Kamer van Koophandel te Mechelen, 316
Kamer van Pleitbezorgers in het arrondissement Antwerpen, 317
Kamer van Pleitbezorgers in het arrondissement Turnhout, 317
Kantonnale municipaliteit van Berchem, 350; 488
Kantonnale municipaliteit van Berlaar, 61; 350; 367; 393; 414; 440; 441; 496
Kantonnale municipaliteit van Boom, 351; 439; 461; 466
Kantonnale municipaliteit van Brecht, 74; 352; 415
Kantonnale municipaliteit van Ekeren, 352; 434; 447; 468; 470; 471; 472
Kantonnale municipaliteit van Geel, 353
Kantonnale municipaliteit van Gierle, 353; 418; 425; 451; 452; 476; 483; 487; 490
Kantonnale municipaliteit van Heist-op-den-Berg, 354
Kantonnale municipaliteit van Kontich, 355; 357; 370; 387; 412
Kantonnale municipaliteit van Stabroek, 355; 409; 416; 506
Kantonnale municipaliteit van Westerlo, 356; 405; 410; 413; 436; 443; 478; 480; 495; 507
Kapelanieën te Turnhout, 1354
Kapellen en Kluis te Herentals, 1289; 1290
Kapellen en misfundaties te Antwerpen, 1235
Kerkelijke instellingen Antwerpen, 1123
Kiebooms, Louis, 1498
Kielpolder te Antwerpen, 524
Klappers op de Parochieregisters, 546
Klooster Oostmallen (Onze-Lieve-Vrouw-Presentatie) te Antwerpen, 1167
Klooster van Bethanië te Mechelen, 1190
Klooster van de Alexianen (Cellebroeders) te Lier, 1183
Klooster van de Alexianen (Cellebroeders) te Mechelen, 1191
Klooster van de Alexianen(Cellebroeders) te

Antwerpen, 1141
Klooster van de Annonciaden te Antwerpen, 1142
Klooster van de Apostelinnen te Antwerpen, 1142; 1143
Klooster van de Arme Klaren te Antwerpen, 1143
Klooster van de Arme Klaren te Hoogstraten, 1180
Klooster van de Arme Klaren te Mechelen, 1191
Klooster van de Augustijnen te Antwerpen, 1144
Klooster van de Augustijnen te Herentals, 1177; 1178
Klooster van de Augustijnen te Mechelen, 1192
Klooster van de Bogaarden te Antwerpen, 1145; 1146
Klooster van de Bogaarden te Mechelen, 1193
Klooster van de Brigittijnen te Hoboken, 1180
Klooster van de Dominicanen te Antwerpen, 1146; 1147
Klooster van de Dominicanen te Lier, 1184
Klooster van de Dominicanen te Mechelen, 1194
Klooster van de Dominicanessen te Antwerpen, 1148
Klooster van de Engelse Dominicanen te Bornem, 1173
Klooster van de Engelse Karmelietessen te Hoogstraten, 1181
Klooster van de Engelse Kartuizers te Mechelen, 1194
Klooster van de Engelse Ongeschoeide Karmelietessen te Antwerpen, 1148
Klooster van de Falcontinnen (Mariëndaal) te Antwerpen, 1150
Klooster van de Geschoeide Karmelieten te Antwerpen, 1151
Klooster van de Geschoeide Karmelieten te Mechelen, 1195
Klooster van de Grauwzusters (Bethlehem-Juda) te Mechelen, 1195
Klooster van de Grauwzusters te Antwerpen, 1152
Klooster van de H. Drievuldigheid, genaamd Ter Zieken te Mechelen, 1427
Klooster van de Jezuïeten te Lier, 1186
Klooster van de Jezuïeten te Mechelen, 1197
Klooster van de Kapucijnen te Antwerpen, 1152
Klooster van de Kapucijnen te Lier, 1186
Klooster van de Kapucijnen te Mechelen, 1197
Klooster van de Kapucijnen te Meerle (Meersel), 1209
Klooster van de Kapucinessen te Antwerpen, 1153
Klooster van de Karmelietessen te Mechelen, 1198
Klooster van de Kartuizers te Antwerpen, 1154
Klooster van de Kartuizers te Lier, 1187
Klooster van de Minderbroeders te Antwerpen, 1155
Klooster van de Minderbroeders te Herentals, 1178
Klooster van de Minderbroeders te Hoogstraten, 1182
Klooster van de Minderbroeders te Mechelen, 1199
Klooster van de Minderbroeders te Turnhout, 1220
Klooster van de Miniemen te Antwerpen, 1156
Klooster van de Norbertinessen te Antwerpen, 1157
Klooster van de Ongeschoeide Karmelieten te Antwerpen, 1158

Klooster van de Ongeschoeide Karmelietessen (Theresianen) te Willebroek, 1221
Klooster van de Ongeschoeide Karmelietessen te Mol, 1210
Klooster van de Ongeschoeide of Kleine Karmelieten te Mechelen, 1199
Klooster van de Oratorianen te Mechelen, 1200
Klooster van de Spaanse Ongeschoeide Karmelietessen te Antwerpen, 1158; 1159
Klooster van de Urbanisten (Klooster van de Derde Orde van Sint-Franciscus, Sint-Agneten) te Antwerpen, 1160
Klooster van de Ursulinen te Antwerpen, 1161
Klooster van de Ursulinen te Mechelen, 1201
Klooster van de Victorinnen, 1172
Klooster van de Victorinnen "Jeruzalem" te Biezelinge (Zeeland), 1172
Klooster van de Visitandinnen te Antwerpen, 1161
Klooster van de Witzusters te Antwerpen, 1162
Klooster van de Zusters Maricollen (Werckdochters van Onze-Lieve-Vrouw), 1201
Klooster van de Zwartzusters te Antwerpen, 1163
Klooster van de Zwartzusters te Lier, 1188
Klooster van de Zwartzusters te Mechelen, 1202
Klooster van Luithagen (Sint-Annadal) te Antwerpen/Mortsel, 1165
Klooster van Nazareth (Sint-Jozef), genaamd, 1166
Klooster van Sint-Catharinaberg te Baarle-Hertog, 1171
Klooster van Sint-Catharina-Vredendaal te Puurs, 1214
Klooster van Sint-Salvator, genaamd Thabor te Mechelen, 1203
Klooster van Sion te Lier, 1188; 1189
Klooster van Sion, ook genaamd Blijdenberg (Viktorinnen) te Mechelen, 1204
Klooster van Ter Zieken te Mechelen, 1196
Klooster van Ternonnen (Sint-Margrietendaal of Victorinnen) te Antwerpen, 1168
Klooster van Terzieken te Antwerpen, 1169
Klooster van Vredenberg te Lier, 1189
Koninklijk Gasthuis te Mechelen, 278
Koninklijk of Spaans Gasthuis te Mechelen, 279
Koopmansboeken van Antwerpen, 1518
Krijgsgevangenen en geïnterneerden, 314
Kunsthandel/Veilingzaal Eugène, later Charles Van Herck en zoon te Antwerpen, 1438
Kwartier van Arkel, 31; 32; 57; 61; 67; 157; 186; 190; 221; 1066
Kwartier van Geel, 32; 63; 84; 162; 212; 213; 230; 245
Kwartier van Herentals, 33; 126; 159; 164; 207; 209; 231
Kwartier van Hoogstraten, 34; 113; 115; 124; 150; 188; 238; 243
Kwartier van Rijen, 58
Kwartier van Turnhout, 34; 51; 184; 211; 219; 225; 514; 537
Kwartier van Zandhoven, 35; 77; 100; 147; 171; 177; 196; 201; 204; 214; 229; 237; 246
Laat- en cijnshof van Vriesele te Oelegem, 161
Laathof Berentrode, 67
Laathof Borggravenhoek, 102
Laathof en dorpsbestuur van

Eindhoutham, 87
Laathof van Blaardonk, Watereinde en Varendonk en dorpsbestuur van Varendonk, 63; 212
Laathof van de abdij van Tongerlo te Broechem, 77
Laathof van de abdij van Tongerlo te Noorderwijk, 160
Laathof van der Galen, 218
Laathof van der Galen te Vorst, 218
Laathof van jonker van Herbays te Koningshooikt, 128
Laathoven (schepenbank) en dorpsbestuur van Berchem, 59
Lagasse de Locht, Charles Ignace J. Ridder, 1497
Land en vrijheid van Turnhout, 210
Lazarij te Rumst, 1370; 1435
Leenhof van Bautersem, 37; 143
Leenhof van de stad en de provincie (jurisdictie) van Mechelen en Bautersem, 37
Leenhof van het Land van Mechelen, 28; 38; 40; 83; 93
Leenhof van Hovorst, 214
Losse Aanwinsten, 1514
Louis Franck, 1494
Louis Kiebooms, politicus, 1498
Magistraat, ondergeschikte besturen, verenigingen en particulieren van de stad Antwerpen, 1517
Mechelse Schepenbrieven, 1521
Menten de Horne, 1499
Mertens,, 610; 737; 752; 808; 851; 977; 986; 987; 988; 989; 1028; 1471; 1473; 1478; 1577; 1622; 1625; 1631
Microfilms, 1534
Ministerie van Openbare Werken. Bestuur van Bruggen en Wegen te Antwerpen. Kaarten en Plattegronden, 311; 1528
Ministerie van Openbare Werken. Bestuur van Bruggen en Wegen te Antwerpen. Speciale Dienst Kempisch Kanaal, 312
Minverva Motors, 1440; 1475
Nationaal Comité voor Hulp en Voeding. Provincie Antwerpen, 1445
Niel, heren, 1500
Notaris Ackermans, Clement, 710
Notaris Adams, Jan, 847
Notaris Adams, Jean, 566
Notaris Adriaensen, Joseph, 935
Notaris Adriani, Jacobus Franciscus, 885
Notaris Adriani, Lancelot Alexander, 774
Notaris Aerden, Jozef Frans, 958
Notaris Aerts, Alphonse, 844; 1025
Notaris Aerts, Augustinus, 698
Notaris Aerts, Edgard, 703
Notaris Aerts, Henri Joseph, 1085
Notaris Aerts, Henricus Benedictus, 1085
Notaris Aerts, Joannes Franciscus, 1078; 1079
Notaris Aerts, Josephus Adrianus, 991
Notaris Aerts, Josephus Franciscus, 1086
Notaris Aerts, Jozef, 1026
Notaris Aerts, Michael, 856; 857
Notaris Aerts, Petrus Carolus, 698; 1086
Notaris Aerts, Remi, 936
Notaris Alaerts, Jean Ch., 885
Notaris Allaerts, Andreas Modestus, 978
Notaris Anthoni, Hubertus, 717
Notaris Anthoni, Jan Frans, 718
Notaris Anthoni, Louis, 718
Notaris Anthoni, Petrus Josephus, 718
Notaris Antonissen, Louis, 567; 786; 811
Notaris Antonissen, Petrus, 567
Notaris Asselberghs, Gummarus, 857
Notaris Auger, Alexandre, 886
Notaris Augustijnen, Adrianus, 674; 843; 1110

Notaris Avonts, Petrus, 936
Notaris Backx, Joannes, 652
Notaris Balette, Edmond, 958
Notaris Ballieu, Jozef, 567
Notaris Bals, Cornelis, 806
Notaris Bals, Walter, 722
Notaris Basteyns, Eugène, 845; 870; 992
Notaris Basteyns, Robert, 993
Notaris Bastiaens, Cornelis, 722
Notaris Beelaerts, Josephus, 886; 887
Notaris Belloy, Jan Frans, 568
Notaris Belloy, Joseph, 569
Notaris Belloy, Pierre Gommaire Eugène, 570; 733
Notaris Belloy, Pieter Frans, 570; 734
Notaris Belmans, H., 937
Notaris Belmans, Joannes, 937
Notaris Berckx, Gaspar, 1011
Notaris Berger, Pieter Jozef, 746
Notaris Beukeleers, Jan Baptist, 786; 787
Notaris Beullens, François, 887; 1064
Notaris Blereau, Stanislas, 838
Notaris Blijens, Karel, 818
Notaris Blockx, Jozef, 571
Notaris Boeynaems, Charles Henri Antoine, 660
Notaris Boeynaems, Florent, 571; 682
Notaris Boeynaems, Henricus Joannes Leopoldus, 660
Notaris Bogaerts, Felix Joseph, 792
Notaris Bogaerts, Jacob Jozef, 572; 838
Notaris Bogaerts, Jan, 887
Notaris Bols, Joannes Mathias, 937
Notaris Boone, Alphonsus Judocus M., 1039
Notaris Boone, Jules, 1040
Notaris Boonen, C.M., 888
Notaris Boonen, J.B., 938
Notaris Borghstadt, J.V., 1110
Notaris Borré, Dionysius, 985
Notaris Borré, Jean Baptiste, 985
Notaris Borré, Pieter, 986
Notaris Bossyns, Victor, 741
Notaris Boterpot, Antonius, 1079
Notaris Boterschot, Johannes, 710
Notaris Boury, Joannes, 979
Notaris Bouwen, Christianus, 874
Notaris Bovera, Joannes Antonius, 847; 959
Notaris Boyen de Meerhout, Trudo, 819
Notaris Brabants, Frans, 661; 734; 735
Notaris Brants, Gummarus, 1105
Notaris Brees, Charles, 682
Notaris Brems, Ernest, 684
Notaris Broeckx, Cornelius, 835
Notaris Bruers, Pierre Joseph, 746; 747
Notaris Bruyn van Harlingen, Joannes, 888
Notaris Bruyninckx, Joseph, 819
Notaris Bruyninckx, Petrus Josephus, 820
Notaris Bullens, Ludovicus Adrianus, 572
Notaris Busschots, Josephus Livinus, 774
Notaris Busschots, Petrus, 857
Notaris Buycx, Daniel, 653
Notaris Buydens, Franciscus, 889
Notaris Buydens, Joseph Roger, 889
Notaris Buydens, M., 890
Notaris Caers, Carolus Dominicus, 853
Notaris Caers, Joannes Ludovicus, 854
Notaris Caeymaex, Jan Baptist, 674
Notaris Caeymaex, Joannes Baptista, 854
Notaris Caeymaex, Joannes Leonardus, 793
Notaris Caeymaex, Jozef Amandus, 855
Notaris Caeymaex, Petrus, 855; 1033
Notaris Callens, Constant, 573
Notaris Caluwaert, Guillaume, 685
Notaris Caluwaert, Jan Ambroos, 775; 1040
Notaris Caluwaert, Jozef August, 827

Notaris Caluwaert, Jozef Desideer, 827
Notaris Caluwaert, Jozef Jan, 775; 776
Notaris Caluwaert, Napoleon Frans, 776
Notaris Cammaert, August, 704
Notaris Cammaert, Ferdinand Emmanuel, 704
Notaris Cammaert, Jean Baptiste, 705
Notaris Cattersel, Emmanuel, 705; 706; 812
Notaris Ceulemans, Adriaan Jozef, 777; 828; 858
Notaris Ceulemans, Bartholomeus, 1011
Notaris Ceulemans, Charles Louis, 828
Notaris Ceulemans, Fréderic Auguste, 573
Notaris Ceulemans, Jacob, 654; 1041
Notaris Ceulemans, Jan Constantinus, 959; 960
Notaris Ceulemans, Jan Frans, 829; 1021
Notaris Ceulemans, Joannes Constantinus, 573
Notaris Ceulemans, Josephus Carolus, 1042
Notaris Ceulemans, Josephus Joannes, 1042
Notaris Ceulemans, Léon Joseph Charles, 574
Notaris Ceulemans, Louis, 859
Notaris Claes, Frans, 574; 787
Notaris Claessens, Jan Baptist, 890
Notaris Claessens, Petrus Hendrik, 575; 847
Notaris Claessens, Petrus Hermanus, 689; 967
Notaris Cluydts, Jozef Frans, 890
Notaris Cluydts, Prosper M., 891
Notaris Coen, Petrus Joannes, 829
Notaris Colbert, Hubertus, 575; 699
Notaris Colbert, Pierre Joseph, 699
Notaris Colibrant, Jean François, 891
Notaris Colins, Jean Théodore, 576
Notaris Colins, Melchior Jozef, 576
Notaris Colins, Melchior Theodoor, 577
Notaris Conard, Napoléon Aimé, 662; 1097
Notaris Convent, Camille, 577
Notaris Cools, Léon, 699
Notaris Cools, Victor Joseph Léon, 670
Notaris Cools, Willem, 859
Notaris Coomans, Adriaan, 793
Notaris Coomans, Carolus, 1072
Notaris Coomans, Georgius, 1072
Notaris Costa, Henri, 973
Notaris Costa, Jean, 973
Notaris Courtoys, Frans, 860
Notaris Coveliers, Dominicus Ludovicus, 577; 578; 721
Notaris Crabeels, Josse Jan, 578
Notaris Crabeels, Josse Jan Carolus, 578
Notaris Craenen, Victor, 579; 662; 812
Notaris Craninckx, Gaspar, 806
Notaris Croon, F.J., 892
Notaris Croon, Petrus, 892
Notaris Cuvelier, Lucien, 675
Notaris Cuypers, Adrianus, 848
Notaris Dams, Petrus, 893
Notaris Dauby, Henri, 685; 723
Notaris de Backer, Theodorus, 747
Notaris de Badts, Petrus, 723
Notaris de Basserode, Jean Louis, 675
Notaris de Becker, Raymond, 686
Notaris de Beurst, Gerard Jan, 580
Notaris de Bie, Carolus Ludovicus, 777
Notaris de Bie, Cornelius Constantinus, 1017
Notaris de Bie, Joannes Franciscus, 724; 845
Notaris de Bie, Nicolaus, 1018
Notaris de Bie, Théophile, 778
Notaris de Bock, Jean, 893
Notaris de Boungne, Antonius Jozef, 821
Notaris De Boungne, Emiel Frans J.M,

1069
Notaris de Bruyn, Joannes Franciscus, 1018
Notaris De Bruyn, Victor Willem, 580
Notaris de Cart, Petrus Franciscus, 742
Notaris de Chaffoy, Hypolitus Carolus, 1043
Notaris de Chaffoy, Hyppolite Carolus, 949
Notaris de Chaffoy, Louis Alexis Marie, 931; 932
Notaris De Cleene, Honoré, 582
Notaris De Cleene, Joseph, 582
Notaris de Cock, Joannes, 1087
Notaris de Cocq, François Joseph, 893
Notaris de Cocq, J.F., 895
Notaris de Cocq, Jan Egidius Judocus, 894
Notaris de Cocq, Johannes Michael, 894
Notaris De Cocquiel, Eugenius Arnoldus, 583; 1026
Notaris de Coninck, Egidius Henricus, 1012
Notaris De Coninck, François, 848
Notaris de Decker, Jean, 982
Notaris De Deken, Constant, 583
Notaris De Deken, Louis, 584
Notaris de Deken, Louis A.M., 787
Notaris de Duve, Antonius Josephus Jacobus, 584; 794; 946
Notaris de Gottal, Raymond, 586; 946
Notaris de Grauw, Judocus, 895
Notaris de Grauwe, Pauwels Leander, 1034
Notaris De Grooff, Henricus Josephus Joannes, 1014
Notaris De Haen, Charles J., 586
Notaris De Haen, François, 587
Notaris de Jonghe, Petrus, 690
Notaris de Keersmaecker, Jan Baptist, 896
Notaris de Keersmaecker, P.F. Désiré, 896
Notaris de Kepper, Petrus, 932
Notaris de Keyser, Pierre Joseph, 897
Notaris De Kock, Fernand, 587
Notaris De Kock, Joannes Ludovicus, 588
Notaris de Lidth de Jeude, Clément, 835
Notaris de Ligne, Carolus Augustinus, 813
Notaris de Lincé, Josephus Adrianus, 588
Notaris de Lincé, Louis Raphael, 588
Notaris De Marbaix, Theodoor, 1019
Notaris de Marré, Joseph, 898; 1088
Notaris De Marré, Joseph, 899
Notaris de Marré, Karel Jan, 899; 1065
Notaris de Martschlager, Joseph, 748
Notaris de Masener, Joannes Baptista, 993
Notaris De Meester, Benoit Jean Joseph, 589; 813
Notaris de Meester, Petrus Jozef, 589; 814
Notaris de Meyer, Joannes, 811; 1088
Notaris de Milliano Théophile, 671
Notaris de Mol, Alexander, 1035
Notaris de Neckere, Louis, 1044
Notaris de Pauw, Cornelius Laurentius, 1008
Notaris de Pauw, François de Paule, 974
Notaris de Pauw, Frans Isidoor, 899; 1009
Notaris de Pauw, Frans Xaverius, 900; 975
Notaris de Pauw, Guillaume, 1009
Notaris de Pauw, Jan Baptist, 901
Notaris de Pauw, Petrus Joannes, 1010
Notaris de Platea, Jacobus, 590
Notaris De Pooter, Joseph Guillaume, 590; 849
Notaris de Pueter, Joannes Petrus, 725; 1089
Notaris de Raedt, Dominicus, 735

Notaris De Ram, Edmondus Carolus, 649
Notaris de Rees, Libertus, 901
Notaris de Rees, Petrus, 901
Notaris de Rest, Cornelius Joannes, 849
Notaris de Rest, Jan Hiëronymus, 676
Notaris De Roeck, Florentius Marie Josephus, 708
Notaris de Schutter, Charles Henri, 830
Notaris de Schutter, Jan Frans, 831
Notaris de Schutter, Médard Charles, 778
Notaris de Smet, Martinus, 993
Notaris de Somer, Charles Joseph, 794; 983
Notaris de Somer, Joannes, 794
Notaris de Strycker, Jean Louis, 860
Notaris de Strycker, Louis, 779; 860
Notaris De Vel, Aloysius Franciscus, 949
Notaris de Visser, Franciscus Joannes, 838; 1097
Notaris de Vooght, Franciscus, 975
Notaris de Vries, Hubertus Antonius, 771; 772
Notaris de Vries, Hubertus Antonius Carolus, 772
Notaris de Vries, Theodoor Louis, 772; 773
Notaris de Vroede, Franciscus, 870
Notaris de Wachter, Philippe, 1089
Notaris De Wachter, Philippe, 1090
Notaris De Weerdt, Joseph Andreas, 735
Notaris De Winter, Emile, 591
Notaris de Winter, Emile P.M., 788
Notaris de Winter, Henricus, 1111
Notaris De Winter, René, 591
Notaris de Wit, Joseph Louis, 654; 938; 939
Notaris de Witte, Jan Petrus, 591
Notaris De Wolf, Constant Jean Marie, 950
Notaris de Wolf, Henri Léopold, 655; 795; 875
Notaris Deckers, Emiel Maria Frans, 580; 581
Notaris Deckers, Henricus Antonius, 700
Notaris Deckers, Joannes Ambrosius, 1100
Notaris Deckers, Paul Laurent, 700
Notaris Deckers, Petrus Josephus, 581; 1079; 1080; 1101
Notaris Deckers, Victor, 582
Notaris Deelen, Gerard, 585
Notaris Deelen, Jean Gerard, 585
Notaris Delen, Petrus Guilielmus, 1080
Notaris Delvaulx, Edgard, 897
Notaris Delvaulx, Victor, 898; 1064
Notaris Derkinderen, Petrus, 719; 1081
Notaris Desirant, Henri, 708
Notaris Desmedt, Alfons, 725; 902
Notaris Desmedt, Carl, 902
Notaris Dhanis, Carolus Josephus, 592; 960
Notaris Dierckx, Alphonsus Maria, 655
Notaris Dierckx, Joseph Adrien, 1045
Notaris Dierckx, Jozef Augustinus, 656
Notaris Dierckx, Louis Augustus M.J, 1045
Notaris Dierckx, Petrus Josephus M.A., 1046
Notaris Dierckx, Pierre Jean, 1047
Notaris Dierickx, Joseph, 592
Notaris Dillen, Walter, 749
Notaris Dingenen, Adrianus Norbertus, 807
Notaris Dirix, Alfred, 1112
Notaris Dirix, François Charles, 1113
Notaris Dom, Cornelis, 976
Notaris Donnez, Carolus Franciscus, 1047
Notaris Doremans, Guillaume, 779
Notaris du Chasteau, Anselmus, 939
Notaris du Chateau, Anselme, 939
Notaris du Chateau, Ludovicus

Guilielmus, 940
Notaris du Mont, Christianus Petrus, 593; 663; 961
Notaris Duchateau, Hendrik, 976
Notaris Elaerts, Petrus Philippus, 1073
Notaris Eliaers, Balthazar Frans, 564
Notaris Eliaers, Jacob Jan Leonard, 564
Notaris Erix, Florentius Jacobus, 994
Notaris Erix, Franciscus, 995
Notaris Essers, Gabriel Ferdinand, 831
Notaris Essers, Justus Bartholomeus, 832
Notaris Fasbinder, Jan Willem, 779
Notaris Feremans, Antonius, 749
Notaris Fraikin, Carolus Henricus, 795
Notaris Fraikin, Joannes Baptista, 795
Notaris Frans, Louis, 593
Notaris Fremie, Cornelius Frans, 903
Notaris Fremie, Jan Baptist, 903
Notaris Fris, Henri J.L., 904; 905; 1065
Notaris Fris, Hubert, 904
Notaris Fris, Prosper A.Th., 905; 1066
Notaris Funck, Jan Michiel, 593
Notaris Fyen, Jacobus, 906; 1026
Notaris Geerts, Benedictus Philippus, 682; 683
Notaris Geerts, Franciscus Cornelius, 1047
Notaris Geerts, Henri, 683
Notaris Geerts, Jacobus Gillis, 1048
Notaris Gelaudé Waterleet, J., 686
Notaris Gellynck, Jan Francis, 594; 961
Notaris Gelof, Albert, 594
Notaris Gerardi, Antoon Jacob, 711
Notaris Gerardi, Cornelius Franciscus, 595
Notaris Gerardi, Jan Baptist, 595
Notaris Gerardi, Jozef Jan, 821
Notaris Gerardi, Thomas Victor, 822
Notaris Gevers, Charles, 595
Notaris Gevers, Emile, 596
Notaris Gheerinckx, Andries, 796
Notaris Gheerincx, Jan, 796
Notaris Ghellinck, J., 906
Notaris Gheysens, Frederik August, 596; 597; 598
Notaris Gheysens, Xavier, 598; 599; 962
Notaris Gheysens, Xavier Antoine, 599; 962
Notaris Giels, Henricus Josephus, 940
Notaris Gijsens, Martinus, 726
Notaris Gillebert, Jan Karel, 726
Notaris Gilles, Stanislas Jean, 822; 1070
Notaris Gislain, Franciscus Emmanuel, 599
Notaris Gislain, Gommaire Charles, 599
Notaris Gleizes, Antoine Alexis, 600
Notaris Gobbaerts, Petrus Carolus, 962
Notaris Godts, François jr, 600
Notaris Godts, François jun., 1027
Notaris Godts, François junior, 963
Notaris Godts, François sr., 601
Notaris Goeyvaerts, Joannes Baptista, 780
Notaris Goosheyns, Joannes, 749
Notaris Goris, Franciscus, 986
Notaris Grangé, Jan Baptist Jozef, 601
Notaris Gressier, Frans, 727
Notaris Halewyck, Harold E., 987
Notaris Hallet, Ludovicus F. Henri, 1004
Notaris Hanegraef, Josse, 602
Notaris Hanssen, Jean, 1027
Notaris Harrewijn, George, 849
Notaris Harrewijn, Jan Jozef, 711
Notaris Harrewyn, Constantinus Antonius, 736
Notaris Harrewyn, Jan Jozef, 602
Notaris Hartius, Otto, 907
Notaris Hennen, Guilielmus Josephus, 736
Notaris Hennen, Petrus Joannes, 737; 839
Notaris Henricx, Guilielmus, 1073
Notaris Hens, Joannes Franciscus, 907

Notaris Herckmans, Frans, 727
Notaris Herman, Gaspar Ambrosius, 727; 728; 861
Notaris Hermans Hendrik Joost, 565
Notaris Hermans, Alexius Joannes, 1106
Notaris Hermans, August Louis, 565
Notaris Hermans, August Louis Henri Joseph, 603
Notaris Hermans, Emmanuel Joseph, 1106
Notaris Hermans, Henri, 603; 728
Notaris Hermans, Henricus Judocus, 728
Notaris Hermans, Jacob Willem Jozef, 566; 814
Notaris Hermans, Jan Jozef, 603
Notaris Hermans, Petrus, 940
Notaris Heylen, Armand Barthélémy, 686
Notaris Heylen, Jan Andreas, 686; 687
Notaris Heylen, Joannes, 687; 780; 856
Notaris Heylen, Joannes Baptista, 856
Notaris Heylen, Joannes Franciscus, 780
Notaris Heylen, Joseph F. A, 941
Notaris Heylen, Pieter, 797
Notaris Heyns, Leonardus, 712; 770
Notaris Heyns, Nicolaus, 969
Notaris Horckmans, Maurice, 687
Notaris Horemans Gerardus Josephus, 700
Notaris Hosselet, Jean François, 908
Notaris Hoylarts, Guillaume, 690; 908
Notaris Hulsmans, Goswinus, 750
Notaris Huybrechts, Pieter, 604
Notaris Huygens, Jean François, 807
Notaris Jacobs, François, 1098
Notaris Jansen, André Désiré Marie, 856
Notaris Janssens, Albertus Bernardus, 808; 1074
Notaris Janssens, Franciscus, 979; 995
Notaris Janssens, Franciscus Augustus, 979
Notaris Janssens, Frans Jozef, 604; 1101
Notaris Janssens, Gustaaf Maria Frans, 980
Notaris Janssens, Joannes Franciscus, 663; 664; 815
Notaris Janssens, Joseph, 1090
Notaris Janssens, Petrus, 708
Notaris Jaspaers, Martin Dominique, 980; 1081
Notaris Jaspers, Petrus Joannes, 605
Notaris Joos, Jan, 656
Notaris Jordaens, Michiel, 712
Notaris Kenis, Felix Joannes, 672
Notaris Kenis, Petrus, 835
Notaris Kennis, Prudentius Albinus Jacobus, 839
Notaris Kerselaers, Franciscus, 832
Notaris Ketgens, Frans jr, 605
Notaris Keysers, Jean François, 712; 713
Notaris Keysers, Joseph François, 713; 714
Notaris Koelman, Emmanuel, 605
Notaris Kumps, Willem, 909; 976
Notaris Lambrechts, F.B. Bernard, 676
Notaris Lambrechts, Joannes, 1021
Notaris Lambrechts, Julius Josephus, 910
Notaris Lambrechts, René, 677
Notaris Lauaert(s) Andreas Rodrigo, 1007
Notaris Lauwens, Theodorus, 743; 836; 1059; 1104
Notaris Lauwers, Edouard, 606; 743; 744; 947
Notaris Lauwers, Ferdinand Jan, 664
Notaris le Clercq, Jan Frans, 910
Notaris Le Corbesier, Achille, 1074
Notaris Le Paige, Henricus Joannes, 797
Notaris Leclef, Louis Albertus, 691; 815

Notaris Leemans, Henri Louis, 832
Notaris Lefebure, J.L., 911
Notaris Lefebvre, Emile Laurent, 606; 701
Notaris Lefebvre, George, 607
Notaris Lejeune, Marcel, 911
Notaris Lemineur, Emile Antoine, 607
Notaris Lemineur, Emile Henricus, 607
Notaris Lemineur, Henri, 608; 816
Notaris Lemmens, Carolus Josephus, 714; 881
Notaris Lemmens, Karel Jozef, 608
Notaris Lemmers, Joannes Norbertus, 609
Notaris Lenoir, Jean Baptiste, 1066
Notaris Lepage Joannes Baptista, 802
Notaris Libarts, Maximiliaan, 750
Notaris Libens, Jan N., 609
Notaris Lissens, Franciscus Josephus, 912; 1012
Notaris Loncin, August, 996
Notaris Loncin, Frans, 996
Notaris Loosen, M., 912
Notaris Loovens, Joannes, 954
Notaris Luytens, Jan Frans, 912
Notaris Maes, Désiré Théophile A., 1022
Notaris Maes, Etienne, 997
Notaris Maes, Petrus, 997
Notaris Marcelli, Marcellus, 751; 1060
Notaris Marcelli, Petrus, 751
Notaris Martini, alias Blampens, Petrus, 797
Notaris Matheus, Joannes, 850
Notaris Meert, Petrus Jozef Louis, 610; 664; 665; 963
Notaris Meeus, Carlo Paul, 701
Notaris Meeus, Charles Marie, 702
Notaris Meeus, Frans, 967
Notaris Melius, Jan Baptist, 840; 1019; 1108
Notaris Mermans, Henricus Petrus, 1048
Notaris Mermans, Jean Baptiste, 1049
Notaris Mertens, Alexander Jan, 610
Notaris Mertens, Emilien Jean, 987
Notaris Mertens, Guilielmus, 752
Notaris Mertens, Henri F.M., 808
Notaris Mertens, Jacob, 737
Notaris Mertens, Josephus Philibertus, 977; 988
Notaris Mertens, Louis J.M., 989
Notaris Mertens, Petrus Fernandus, 1028
Notaris Milaenen, P.J., 913
Notaris Moens, Carolus Guilielmus, 997; 998
Notaris Moens, Jacobus, 998; 1035
Notaris Mommen, Jan Baptist, 691
Notaris Mommen, Joannes Franciscus, 692
Notaris Mommen, Josephus, 692; 693
Notaris Moortgat M.P. Jacobus Joannes, 1036
Notaris Moortgat, Jacob, 752
Notaris Mortelmans, Jan Frans, 981
Notaris Mortelmans, Petrus Josephus, 1098
Notaris Mortgat, Hubertus Antonius, 877
Notaris Mutsaerts, Norbertus, 941
Notaris Myin, Georgius Antonius, 611
Notaris Myin, Romanus Nicolaus, 611; 702
Notaris Naets, Edmond Joseph Etienne, 683
Notaris Neeckx, Norbert jr., 804
Notaris Neeckx, Norbertus sr., 803
Notaris Neeffs, Theodoor, 780
Notaris Nicolay, Petrus Adrianus, 968
Notaris Noels, Victor August, 1036
Notaris Noteleer, Jacques, 737
Notaris Notelteirs, François, 729; 861; 977; 978
Notaris Notelteirs, Gommarus, 862
Notaris Notelteirs, Jan Frans, 862; 863
Notaris Noten, Henricus Joannes, 951; 1049; 1050

Notaris Noten, Henricus Josephus, 1050
Notaris Noydens, Augustus Franciscus, 770; 875
Notaris Noydens, Franciscus Josephus, 771; 1034
Notaris Ockers, Joannes Adrianus, 1113
Notaris Oeijen, Emile, 693
Notaris Oeijen, Jacques, 693; 788
Notaris Oniaerts, Egidius, 970
Notaris Oniaerts, Joannes Franciscus, 971
Notaris Ooms, Baudouin, 677
Notaris Ooms, Willebrord, 753
Notaris Orlent, Jacobus, 1114
Notaris Oyen, Edgard, 612
Notaris Parmentiers, 612
Notaris Parys, Michel Frans, 694
Notaris Paté, Jan Baptist, 863
Notaris Pauli, Cornelius, 753
Notaris Pauli, Jan Maarten, 753
Notaris Pauli, Joannes, 754
Notaris Pauli, Marcellus Guilielmus, 754
Notaris Pauli, Willebort, 755
Notaris Pauwels, Alfons Baltazar, 612
Notaris Peetermans, Armand Jozef, 755
Notaris Peetermans, Petrus Josephus, 756
Notaris Peeters, Adrien, 942
Notaris Peeters, Carolus Adolphus, 871; 913
Notaris Peeters, Cesar, 1090; 1091
Notaris Peeters, Christophorus Josephus, 957
Notaris Peeters, Edouard Jacques Jean, 1091
Notaris Peeters, Georges, 871; 872; 1092
Notaris Peeters, Guibertus, 833
Notaris Peeters, Guilielmus, 1074
Notaris Peeters, Jacobus, 1092; 1093
Notaris Peeters, Jan Baptist, 613
Notaris Peeters, Josephus Jacobus, 1023
Notaris Peeters, Octave Jean Joseph, 1023
Notaris Peeters, Petrus Egidius, 1075
Notaris Peeters, Petrus Ludovicus, 999
Notaris Peeters, Robert J.C.A., 1093
Notaris Peeters, Willem Egidius, 809; 1076
Notaris Pelgrims, Leonardus Carolus, 744
Notaris Permisaen, Ph., 914
Notaris Perrin, Antoine, 1050
Notaris Philips, Ludovicus, 1028; 1029
Notaris Picard, Pieter Frans, 914
Notaris Pick, C.J., 614
Notaris Pinson, Jan Jozef, 614
Notaris Pissigard, Ernest, 615; 841; 1020
Notaris Pissigard, Ernest Joseph, 615; 841; 1020
Notaris Plottier, Jacques Bernard, 789
Notaris Plottier, Louis, 790; 1109
Notaris Podor, Egide Albert, 615
Notaris Poodts, Hector, 706
Notaris Poot, Théophile, 649
Notaris Potters, Godevaart, 650
Notaris Proost, Jean Antoine, 933
Notaris Proost, Melchior, 875
Notaris Puls, Auguste Charles, 804
Notaris Puls, Franciscus Xaverius, 805
Notaris Puls, Henricus Augustinus, 798
Notaris Puttemans, Herman, 694
Notaris Quarteer, Edmond, 695
Notaris Quarteer, Joannes Baptista, 1013
Notaris Raedts, Alfons Arseen Jozef, 1060; 1077
Notaris Raedts, Joannes Franciscus, 1037; 1077
Notaris Raedts, Theodorus Napoleon, 1037; 1061
Notaris Raeymaeckers, Pierre Corneille, 1099; 1106

Notaris Ragheno, Prosper, 615; 616
Notaris Reraux, Henri, 616
Notaris Reusens, Jules, 709
Notaris Reusens, Maurice, 688; 915
Notaris Reyers, Cornelis, 756
Notaris Ricquier, Jean Louis, 657
Notaris Roevens, Louis, 710; 715
Notaris Rombouts, Jan Baptist, 616
Notaris Rooms, Jan Frans, 617
Notaris Rosa, Peter, 756
Notaris Rosé, Martinus, 1109
Notaris Roubens, Petrus, 881
Notaris Ruiz, Gummarus Melchior, 942
Notaris Rutgeerts, Charles Etienne Joseph jr., 618
Notaris Rutgeerts, Charles sr., 618
Notaris Ryckaert, alias Ryckaerts, Jacobus, 915
Notaris Ryckaerts, J.F., 916
Notaris Saelmaeckers, Jozef Jan, 619; 665; 816
Notaris Salen, Adrien, 1062
Notaris Salen, Jean Joseph, 1062
Notaris Salicati, Egide, 620
Notaris Sandyck, Petrus Joannes, 707
Notaris Sas, Carolus Anthonius, 1107
Notaris Sas, Jan, 620; 1107
Notaris Sas, Jan sr, 620
Notaris Sas, Jan sr., 620
Notaris Sas, Joannes, 983
Notaris Schepens, Jan Frans Martin, 620
Notaris Schepens, Jan Martin, 621
Notaris Schooff(s), Gerardus, 715; 1082; 1105; 1111
Notaris Schoofs, Petrus Joannes, 972
Notaris Schram, Georges Joseph, 842
Notaris Schuermans, Guilliam, 823
Notaris Schuermans, Joseph Auguste, 729; 1067
Notaris Schuermans, Jozef, 781
Notaris Schuermans, Pieter Willem, 823
Notaris Sebrechts, Franciscus Henricus, 1010; 1094
Notaris Sebrechts, Frans, 916
Notaris Segers, Egidius, 1099
Notaris Seghers, Joannes Carolus, 964
Notaris Sel, Egied, 621
Notaris Sevestre, Charles Antoine, 622
Notaris Sevestre, Karel Marie, 622; 817
Notaris Slavon, Egide Nicolas, 917
Notaris Smets, Louis, 709
Notaris Smits, Lambertus, 719; 730
Notaris Smolderen, Joannes Josephus M.G., 954
Notaris Smolders, Arnoldus, 1005
Notaris Snieders, August Jan Maria, 623
Notaris Snijders, Franciscus, 1051
Notaris Snijders, Petrus, 1051; 1052; 1053
Notaris Snijders, Petrus Josephus, 1053
Notaris Snollaerts, Jacob, 739; 823
Notaris Soeten, Joannes Baptista, 971
Notaris Soeten, Petrus Martinus, 972
Notaris Somers, Joannes Adrianus, 781; 1083
Notaris Sonnius, Louis Pierre, 744
Notaris Spiette, Jean, 1094
Notaris Spinnael, Albertus, 623; 964
Notaris Sporckmans, Huibrecht Janszoon, 917
Notaris Springael, Honoré, 1102
Notaris Stalpaert, Ludovicus Carolus, 863; 864; 917
Notaris Steens, Leonardus Guilielmus, 624; 666; 817
Notaris Stevart, Eustachius, 989
Notaris Struys, Ludovicus Antonius, 805
Notaris Swaan, Edmond, 1071
Notaris Swartens, Urbanus, 918
Notaris Swiggers, Adriaan, 659
Notaris Swiggers, Jan Baptist, 659
Notaris Swiggers, Joannes Baptista,

964
Notaris Swiggers, Petrus, 695
Notaris Swinnen, Gustaaf, 672; 673
Notaris Tarte, Leon Mathurin Joseph, 666; 818
Notaris Teurlings, Jean, 624
Notaris Theunen, Arthur Jules Jean, 667; 965
Notaris Theunissens, Jacob Ferdinand, 943
Notaris Theunissens, Karel Jacob, 625; 818
Notaris Theuns, Joannes Antonius, 981
Notaris Thys, Emile, 918; 919
Notaris Thys, Jacques Benoit, 625
Notaris Tiberius, Peeter, 1030
Notaris Tieboors, Philippe Frans, 757
Notaris Tillieu(x), Petrus Franciscus, 740
Notaris Tillieux, Frans Jacob, 739
Notaris Timmermans, Pierre Edouard, 1082
Notaris Torfs, Carolus Vincentius, 1102
Notaris Tsijen, Egidius, 757; 970
Notaris van Acker, Modestus Maria Frans, 864
Notaris van Acker, Petrus Hyacintus Frans, 865
Notaris van Acoleijen, Jacques Joseph, 878; 982; 983
Notaris van Aelst, Joachim, 758
Notaris van Aken, Joannes, 872; 878
Notaris van Aken, Julianus Jozef, 872; 873
Notaris van Alphen, Augustinus, 1053
Notaris van Baerle, Jan Baptist, 943
Notaris van Beeck, Carolus Christianus, 745
Notaris van Beeck, Dominicus Willem, 626
Notaris van Beeck, Jozef Dominicus, 626; 667; 1103
Notaris van Beethoven, Henricus, 989
Notaris van Bellinghen, Albert, 919
Notaris Van Bellinghen, Hendricus Albertus, 1095
Notaris van Bellinghen, Henri Albert, 919
Notaris van Berckelaer, Frans Petrus, 626; 627
Notaris van Berckelaer, Jozef Egidius, 627
Notaris van Bijlen, Thomas, 758
Notaris van Boeckhout, Henri, 873; 1000
Notaris van Bost, Guilliam, 628
Notaris van Breedam, J.P, 865
Notaris van Brussel, Guillaume Jacques, 798
Notaris van Brussel, Huybrecht, 720; 984
Notaris van Brussel, Joannes, 677
Notaris van Calster, Paul, 678
Notaris van Camp, Jan Frans, 850
Notaris van Cantelbeeck, Daniël, 1030
Notaris van Cantelbeeck, Henricus, 1000
Notaris van Cauwenbergh, Florent Auguste, 866
Notaris van Cauwenbergh, Jean Ferdinand, 866
Notaris van Cauwenbergh, Jean Jacques, 866; 867
Notaris van Cauwenbergh, Joseph sr., 867
Notaris van Cauwenberghs, Evaristus, 1015
Notaris Van Cauwenberghs, Isidorus, 628
Notaris van Couwenberghen, Dominicus, 628
Notaris Van Cutsem, Paul, 629; 684
Notaris Van Dael, Augustus Antonius, 629
Notaris van Dael, Frans Bernard, 630; 965
Notaris van Dael, Frans Jozef, 947

Notaris van Dael, Joannes Franciscus, 1053
Notaris Van Dael, Victor Antoine, 702
Notaris Van de Goor, Joannes Franciscus, 1062
Notaris van de Poel, Alfons Petrus Jan, 740
Notaris van de Voorde, Jacobus, 879
Notaris van de Walle, Pierre, 1016
Notaris van de Walle, Victor Pierre, 730; 922; 923
Notaris van de Walle, Walter, 923
Notaris Van De Zanden, George Jean, 635
Notaris van den Acker, Joannes, 678; 867; 968
Notaris van den Block, Charles Michel, 868
Notaris van den Bolcke, J.R., 799
Notaris van den Bosch, Gommarus, 659
Notaris van den Bosch, Hendrik, 631
Notaris van den Bosch, Henri, 1103
Notaris van den Bosch, Joannes Jacobus, 678; 679; 770
Notaris van den Bossche, B.F., 920
Notaris van den Bossche, Gaspar, 1013
Notaris van den Bossche, Jacob Antoon, 920
Notaris van den Bossche, Petrus Augustinus, 851
Notaris van den Bossche, Petrus Christianus, 851
Notaris van den Bossche, Philippus Augustinus, 852
Notaris van den Bossche, Pieter Jozef Antoon, 921
Notaris van den Brande, Frans, 868
Notaris van den Brande, Lucien, 869
Notaris van den Broeck, Gisbert, 782
Notaris van den Bulcke, Zacharias, 968
Notaris van den Dale, Petrus, 921
Notaris van den Eynde, Gummarus, 782
Notaris van den Eynde, Jacob, 869; 922; 990
Notaris van den Eynde, Louis Dominique, 1005; 1006
Notaris van den Eynde, Petrus Joannes, 1006
Notaris van den Eynde, Petrus Josephus, 1006
Notaris Van Den Haute, Nikolaas Joannes, 632; 790
Notaris van den Linden, Carolus Antonius, 824
Notaris van den Poel, Lenaert Jans, 715
Notaris van den Putte, Félix Théodore, 782; 990; 991
Notaris van den Sande, Joannes, 1084
Notaris van den Wouwer, Jean Henry, 1015
Notaris Van den Wouwer, Léonce, 632; 836
Notaris van den Wyngaert, Abraham, 632; 633; 668; 1031
Notaris van den Zanden, J.B. Cornelius, 633
Notaris van der Auwera, Cornelis, 679
Notaris Van der Avoort, Charles, 633; 634
Notaris Van der Avoort, Emile Corneille, 634
Notaris van der Buijten, Laureys, 881
Notaris van der Cappen, Adrianus, 1096
Notaris Van der Heyde, Emile, 837
Notaris van der Heyden, Antonius, 1108
Notaris van der Hofstadt, Joannes, 922
Notaris van der Schoot, Charles Joseph, 635; 948; 1100
Notaris van der Veken, Antonius, 1096
Notaris van der Veken, G., 716
Notaris van der Veken, Jan, 799
Notaris van der Veken, Joachim, 1096
Notaris van der Wympen, Henricus, 799
Notaris van Dijck, Egidius, 1112

Notaris van Donghen, Adrianus, 1016
Notaris van Donghen, Laureys, 1016
Notaris van Dun, Frans Bernard, 635
Notaris Van Dyck, Ferdinand, 636; 791
Notaris van Dyck, Jan B., 637
Notaris Van Dyck, Petrus Eugenius, 791
Notaris Van Dyck, Pierre Eugène, 852
Notaris van Elderen, Jan Jacob, 731
Notaris van Elsacker, Peter, 882
Notaris van Elst, Frans, 731
Notaris van Ermen, J., 799
Notaris van Etten, Henricus Nicolai, 758
Notaris van Eyck, Jan Baptist Ignatius, 679
Notaris van Eyen, Ignatius Frans, 637
Notaris van Eynde, Augustus Josephus, 800; 955
Notaris van Gastel Joannes Baptista, 1054
Notaris van Gemen, Godefridus, 759
Notaris van Gemen, Jan, 759
Notaris Van Genechten, Albertus Waltherus, 1054
Notaris Van Genechten, Albertus Waltherus C.J, 1054
Notaris van Genechten, Eugeen, 1067
Notaris Van Genechten, Henricus Carolus, 1055
Notaris van Gerven, Florent, 1068
Notaris van Gestel, Jan Baptist, 760
Notaris van Ghert, Petrus Cornelius, 653
Notaris van Giersbergen, Petrus Jozef, 637
Notaris van Gilse, Adriaan Guiliam, 653
Notaris van Griensven, Godefridus, 1056
Notaris van Grootven, Philippus, 1001
Notaris van Haecht, Jacques Joseph, 924
Notaris Van Haelst, Ernest, 1114
Notaris van Heijst, Joannes Antonius, 1056
Notaris van Hemselroy, Jan, 638
Notaris van Hissenhoven, Gerard Jacob, 638; 722; 741
Notaris van Honsbergen, Nicolaas, 943
Notaris van Hoochten, Joannes Cornelius, 1068
Notaris van Hoof, Alphonse Karel, 760; 761
Notaris van Hoof, Frans, 978
Notaris van Hove, François, 800
Notaris van Hove, Gommarus Egidius, 761
Notaris van Hove, Jan, 657; 783; 833; 955; 1022
Notaris van Hove, Jan Baptist, 657; 955
Notaris van Hove, Josephus Joannes, 1007
Notaris van Hove, Mathijs, 761
Notaris van Hullegarde, Frans Jozef, 638
Notaris van Huysen, Joannes Antonius, 824
Notaris van Ierschot, Peter Jan, 639
Notaris van Langenhove, Cornelis, 879
Notaris van Looy, Pierre Joseph, 1077
Notaris van Mansfeld, Charles Maximilien, 762
Notaris van Mansfeld, Matheus Carolus, 763
Notaris Van Meerbeeck, Edmond, 731; 732
Notaris van Meerbeeck, Petrus Frans, 924; 1069
Notaris van Melckebecke, Alfred, 925
Notaris van Melckebecke, Maurice J.M., 925
Notaris van Melckebeke, Carolus Josephus, 926
Notaris van Noten, Petrus Franciscus, 732
Notaris Van Nueten, Cornelis

Josephus, 668
Notaris van Nueten, Franciscus Egidius, 882; 883
Notaris van Nueten, Jan Frans, 883
Notaris Van Nuffel, Joseph, 673
Notaris van Nyen, Franciscus sr., 879
Notaris van Nyen, Frans jr., 880
Notaris Van Olmen, Ghisleen Joannes, 716
Notaris van Oosterwijck, Petrus Josephus, 783
Notaris van Ostaeyen, Joannes, 825
Notaris van Paesschen, F., 926
Notaris van Paesschen, Gerard, 681; 874; 880
Notaris van Peteghem, Hendrik Godfried, 764
Notaris van Praet, Charles Joseph, 956
Notaris van Praet, Joseph Vincent Jean, 658; 764
Notaris van Praet, Martin Jacques, 956; 957
Notaris van Puyenaer, Frans Xaverius, 639; 696
Notaris van Regemorter, Hubertus Guilielmus, 825
Notaris van Regemorter, Josephus Amandus, 826
Notaris van Roij, Joannes Josephus, 640; 1038
Notaris van Roye, Emile, 688; 927
Notaris van Roye, Paul E., 927
Notaris Van Schewijck, Jules, 640
Notaris van Schoubroeck, Martinus Norbertus, 1078
Notaris van Spreuwenborch, Joannes, 650; 1056
Notaris van Steensel, Jan Baptist, 641
Notaris van Stratum, Raymond, 745
Notaris van Sulper, Petrus Jozef, 641; 642; 842
Notaris van Tendeloo, Pieter, 801
Notaris van Tichelt, Antonius, 984
Notaris van Tichelt, L.J., 773
Notaris van Tichelt, Michiel, 720
Notaris van Tychel, Jaspar, 773
Notaris van Velsen, François Dominique, 927
Notaris van Velthoven, Joannes Henricus, 1017
Notaris van Vorspoele, Jan, 884
Notaris van Wesel, Andries jr., 765
Notaris van Wesel, Andries sr., 765
Notaris van Wesenbeeck, Petrus, 680; 833
Notaris van Yseren, Antoon, 801
Notaris van Zantfoort, Willem, 928
Notaris Van Zeebroeck, Maurice, 642
Notaris Verbeeck, Jean Baptiste, 853
Notaris Verbeeck, Joannes Franciscus, 642
Notaris Verbeeck, Petrus Joannes, 643; 669; 792
Notaris Verbeeck, Petrus Josephus, 837
Notaris Verbelen, Adolphus Josephus, 1001; 1002
Notaris Verbelen, Joannes Baptista, 1002; 1003
Notaris Verbist, Joseph Hubert Marie, 766
Notaris Verbist, Josephus Remigius, 651; 766
Notaris Verbist, Petrus Hubertus, 651
Notaris Verbist, Pierre Charles, 1063
Notaris Verbraeken, Jacobus Philippus, 1031
Notaris Verbruggen, Désiré Marie, 767
Notaris Verbruggen, Egidius, 767
Notaris Vercammen, Joannes Dominicus, 680
Notaris Vercammen, Joannes Franciscus, 680; 681
Notaris Verdonck, Henricus, 801
Notaris Verdonck, Joannes, 802
Notaris Verellen, Pieter Jozef, 768
Notaris Verelst, Joseph, 644
Notaris Vergauwen, Joannes, 884
Notaris Verhaert, Hubertus

Constantinus, 809; 952; 953
Notaris Verhaert, Joannes Baptista Josephus, 1038
Notaris Verhaert, Joannes Hubertus Josephus, 1039
Notaris Verhaert, Petrus Josephus, 966; 1031
Notaris Verhagen, Hendrik Frans, 644
Notaris Verhagen, Henri Pierre Joseph, 645; 842; 948
Notaris Verhelst, Joseph, 645
Notaris Verheyden, Franciscus, 1057
Notaris Verheyen, Adrianus, 1003
Notaris Verheyen, Joannes, 1004
Notaris Verhoeven, Dominicus Laurentius, 1057
Notaris Verlinden, J.B., 810
Notaris Verlinden, Nicolaas, 928
Notaris Verlinden, Petrus, 810
Notaris Verlooy, Jan Frans jr., 784
Notaris Verlooy, Jan Frans sr., 689; 784
Notaris Vermarien, A.F., 929
Notaris Vermeeren, Sebastiaan, 645; 826
Notaris Vermeulen, Carolus Joannes Antonius, 696
Notaris Vermeulen, Constantinus Cornelius, 933
Notaris Vermeulen, Corneel Jan, 966
Notaris Vermeulen, Florent, 697
Notaris Vermeulen, Guilielmus, 826
Notaris Vermeulen, Josephus Jacobus, 934
Notaris Vernimmen, Octaaf, 969
Notaris Verschaeren, Claudius Josephus, 929
Notaris Verschueren, Adrianus, 1084
Notaris Versteylen, Antonius Theodorus, 935; 1058
Notaris Versteylen, William Antonius, 1058
Notaris Verstrepen, Alexander, 646; 703
Notaris Vertongen, Antoine, 1024
Notaris Vertongen, Franciscus Xaverius, 1024; 1025
Notaris Vervloet, Adrianus, 768
Notaris Vervoort, Camille, 647
Notaris Vinck, Marc Joseph, 929; 930
Notaris Vinck, Philippus Jacobus, 930
Notaris Vissers, Martinus Franciscus, 844; 1059
Notaris Vranckx, Frans, 834
Notaris Walravens, Arthur Joseph, 802
Notaris Walravens, N. Franciscus, 931
Notaris Wauters, Arnold, 953
Notaris Wauters, Edward Jozef, 647
Notaris Wauters, Egide, 669
Notaris Wauters, Jozef, 647
Notaris Wellens, Charles Emile, 732
Notaris Wellens, Edmond François, 720
Notaris Wellens, Florent Louis, 648
Notaris Wellens, Paul, 846
Notaris Willems, Joannes, 769
Notaris Wils, Petrus, 957
Notaris Witteveen, Arthur, 648
Notaris Wolfs, Cornelis, 877
Notaris Wouters, Adrianus, 834; 1084
Notaris Wouters, Alphons, 954
Notaris Wouters, Franciscus Vincentius, 843
Notaris Wouters, Henricus, 991
Notaris Wouters, Jean François, 651
Notaris Wouters, Joseph Franciscus, 648
Notaris Wouters, Theodoor Matheus, 1071; 1072
Notaris Wuijts, Antonius, 769
Notaris Wuyts, Frans, 876
Notaris Wuyts, Norbertus Martinus, 784
Notaris Wuyts, Petrus Josephus, 876
Notaris Wynants, Joannes, 652
Notaris Wyndrickx, Joannes Josephus, 931
Notaris Wyns, Jan Baptist, 944
Notariskantoor Papen en opvolgers te

Deurne, 1443
Notarissen Mechelen, 884
Notarissenkantoor Gheysens te Antwerpen, 1440
Olivetengodshuis te Mechelen, 1429
Onderpastoor Jacobs, Franciscus Henricus, 717
Onderpastoor van de Velde, P., 717
Onderwijs, 1515
Ontvanger van de Domeinen van het kwartier Antwerpen, 25
Ontvanger van het Sint-Baafskapittel van Gent in Antwerpen, 1127
Onze-Lieve-Vrouwe kerk, later Sint-Antoniuskerk te Edegem, 1270
Onze-Lieve-Vrouwekapittel en Onze-Lieve-Vrouwekerk te Antwerpen, 1128
Onze-Lieve-Vrouwekerk te Arendonk, 1245
Onze-Lieve-Vrouwekerk te Bevel, 1254
Onze-Lieve-Vrouwekerk te Bonheiden, 1257
Onze-Lieve-Vrouwekerk te Boom, 255; 256; 1258; 1259
Onze-Lieve-Vrouwekerk te Bornem, 1259
Onze-Lieve-Vrouwekerk te Bouwel, 256; 1261; 1262
Onze-Lieve-Vrouwekerk te Broechem, 1264
Onze-Lieve-Vrouwekerk te Essen, 1274
Onze-Lieve-Vrouwekerk te Hallaar, 1283; 1284; 1287
Onze-Lieve-Vrouwekerk te Hoboken, 113; 266; 1298
Onze-Lieve-Vrouwekerk te Kalmthout, 1307
Onze-Lieve-Vrouwekerk te Lichtaart, 1314
Onze-Lieve-Vrouwekerk te Liezele, 271; 1315
Onze-Lieve-Vrouwekerk te Mariekerke, 1321
Onze-Lieve-Vrouwekerk te Mechelen, 1324
Onze-Lieve-Vrouwekerk te Meer, 280; 1330
Onze-Lieve-Vrouwekerk te Niel, 1344
Onze-Lieve-Vrouwekerk te Nispen-Essen, 1275
Onze-Lieve-Vrouwekerk te Oelegem, 261; 1264; 1347
Onze-Lieve-Vrouwekerk te Onze-Lieve-Vrouw-Waver, 166; 1350
Onze-Lieve-Vrouwekerk te Pulderbos, 1358
Onze-Lieve-Vrouwekerk te Ruisbroek, 1369
Onze-Lieve-Vrouwekerk te Vosselaar, 1391
Onze-Lieve-Vrouwekerk te Wijnegem, 302; 1402
Onze-Lieve-Vrouwekerk, later Sint-Fredeganduskerk te Deurne, 1268
Onze-Lieve-Vrouwgasthuis te Mechelen, 1430
Onze-Lieve-Vrouw-Geboortekerk te Ettenhoven (Hoevenen), 1299
Onze-Lieve-Vrouw-Geboortekerk te Gierle, 1281
Onze-Lieve-Vrouw-Hemelvaartkerk te Wuustwezel, 1409; 1410
Onze-Lieve-Vrouwkerk te Walem, 1393
Onze-Lieve-Vrouw-van-de-Wijngaardkerk te Veerle, 1385
Onze-Lieve-Vrouw-van-Hanswijkkerk te Mechelen, 1325
Oudheidkundigen Kring van Wuestwezel -Wesalia, 1448
Overlijdensberichten van militairen van het Franse Leger, 1506
Parochiekerken van Mechelen, 275; 276; 277; 1322; 1324; 1325; 1326; 1327; 1328; 1329

Parochieregisters, 548
Pastoor Litgens, Mattheus, 773
Pastoor Mannaerts, Franciscus, 944
Pastoor van Dyck, Dionisius, 945
Paul J.M. de Roye de Wichen, 1497
Paulo Verbiest en de familie Ullens, 1476; 1478
Pestprochiaan te Antwerpen, 1236
Plakkaten, 1533
PMS-centrum gemeenschapsonderwijs Antwerpen, 318
PMS-centrum gemeenschapsonderwijs Boom, 318
PMS-centrum gemeenschapsonderwijs Brasschaat, 319
PMS-centrum gemeenschapsonderwijs Deurne, 319
PMS-centrum gemeenschapsonderwijs Lier, 320
PMS-centrum gemeenschapsonderwijs Mechelen, 321
PMS-centrum gemeenschapsonderwijs Schoten, 321
PMS-centrum gemeenschapsonderwijs Turnhout, 322
PMS-centrum provinciaal onderwijs Antwerpen, 318
Polder van Battenbroek te Walem, 534
Polder van Borgerweert te Zwijndrecht, 538
Polder van de Koebeemden te Walem, 535
Polder van Eikenbroek te Hingene, 516
Polder van Ekeren-ten-Lage, 514
Polder van Hoboken, 518; 524
Polder van Lillo, Stabroek, Berendrecht en Zandvliet, 525; 526
Polder van Merksem-ten-Lage, 527
Polder van Muisbroek te Hoevenen, 522
Polder van Nieuw Oorderen (Tweede polder van Oorderen), 521
Polder van Oosterweel, 169; 510; 513; 514; 525; 526; 527; 528; 529; 530; 531; 532; 537; 538
Polder van Oosterweel cum annexis, 513; 514; 527; 530; 531; 532; 537; 538
Polder van Oosterweel, Oorderen en Ordam, 530
Polder van Ordam c.a. Te Oorderen, 529
Polder van Oud Oorderen (eerste polder van Oorderen),, 523
Polder van Oudenbroek te Hingene, 516
Polder van Ruisbroek en Willebroek, 533
Polder van Ruisbroek, Willebroek en Puurs, 533; 1515
Polder van 'sheerenlanden, 519
Polder van Steenborgerweert, 513
Polder van 't Zand te Hingene, 517
Polder van Weert, 226; 515; 535; 536
Polder van Willebroek ten oostzijde, 536
Polder van Willebroek ten westzijde, 537
Polder van Wilmarsdonk, 235; 537
Polderbesturen van Willebroek, Ruisbroek e.a., 234
Polders (verzameling), 1515
Polders van Ettenhoven en Muisbroek, 167; 169; 235; 519; 520; 521; 522
Polders van Oorderen, 519; 520; 521; 523; 527; 528; 529; 530
Polders van Oud en Nieuw Oorderen, 520; 523
Priorij Besloten Hof te Herentals, 1179
Priorij van Hanswijk te Mechelen, 1207
Priorij van Korsendonk te Oud-Turnhout, 1213
Priorij van Leliëndaal te Hombeek-Mechelen, 1206
Priorij van Muizen te Mechelen, 1208
Priorij van Onze-Lieve-Vrouw-ten-Troon te Grobbendonk, 1174

Provinciaal raadplegingsbureel voor teringlijders - Afdeling Berchem, 343
Provincie Antwerpen, 323; 324; 325; 326; 327; 328; 329; 330; 331; 332; 333; 334; 335; 336; 337; 338; 339; 340; 341; 342
Provisorij van de abdij van Villers te Schoten, 1215
Raymond De Groodt, 1519
Registers van de Burgerlijke Stand van het arr. Antwerpen, 551
Registers van de Burgerlijke Stand van het arr. Mechelen, 552
Registers van de Burgerlijke Stand van het arr. Turnhout, 554
Rentmeester/ontvanger-generaal van de domeinen in het Land, de stad en de provincie van Mechelen, 26
Rentmeester-generaal van de Staten van Brabant in het kwartier Antwerpen, 25; 1463; 1474
Ridderschap van de Provincie Antwerpen, 343
Rijksnormaalschool en oefenschool te Lier, 320
Savoye, Eugène de, 1518
Scheepvaartpolitie te Antwerpen, 310
Scheldekaarten, 1530
Schepenbank (hoofdbank), cijns-, laat- en leenhoven en dorpsbestuur van Meerhout, 145
Schepenbank en dorpsbestuur van Aartselaar, 1235; 1326; 1328
Schepenbank en dorpsbestuur van Arendonk, 51
Schepenbank en dorpsbestuur van Baarle-Hertog, 53
Schepenbank en dorpsbestuur van Battenbroek, 222
Schepenbank en dorpsbestuur van Beerse, 56; 219; 1391
Schepenbank en dorpsbestuur van Beerzel, 362
Schepenbank en dorpsbestuur van Berendrecht, 60; 253; 365
Schepenbank en dorpsbestuur van Berlaar, 95
Schepenbank en dorpsbestuur van Blaasveld, 64; 368
Schepenbank en dorpsbestuur van Boom, 193
Schepenbank en dorpsbestuur van Bornem, 71
Schepenbank en dorpsbestuur van Bouwel, 73
Schepenbank en dorpsbestuur van Broechem, 161; 1346
Schepenbank en dorpsbestuur van Burcht, 78; 247
Schepenbank en dorpsbestuur van de forten Lillo en Liefkenshoek, 136
Schepenbank en dorpsbestuur van Deurne, 81
Schepenbank en dorpsbestuur van Echelpoel te Bouwel, 85
Schepenbank en dorpsbestuur van Eindhout, 87; 1270
Schepenbank en dorpsbestuur van Essen, 123; 1274
Schepenbank en dorpsbestuur van Ettenhoven (Hoevenen), 93
Schepenbank en dorpsbestuur van Geel, 32
Schepenbank en dorpsbestuur van Grobbendonk, 99; 177
Schepenbank en dorpsbestuur van Halle, 100
Schepenbank en dorpsbestuur van Heist-op-den-Berg, 104
Schepenbank en dorpsbestuur van Herenthout, 61; 110
Schepenbank en dorpsbestuur van Herselt, 111
Schepenbank en dorpsbestuur van Hingene, 112; 515
Schepenbank en dorpsbestuur van Hoboken, 114

Schepenbank en dorpsbestuur van Hombeek, 114
Schepenbank en dorpsbestuur van Houtvenne-Oosterwijk, 119
Schepenbank en dorpsbestuur van Hove, 120; 1303
Schepenbank en dorpsbestuur van Hulshout, 121
Schepenbank en dorpsbestuur van Kapellen, 125
Schepenbank en dorpsbestuur van Kasterlee, 1310
Schepenbank en dorpsbestuur van Kontich, 1312
Schepenbank en dorpsbestuur van Leest, 130
Schepenbank en dorpsbestuur van Lichtaart, 131
Schepenbank en dorpsbestuur van Lille, 97; 134; 174; 215
Schepenbank en dorpsbestuur van Lillo, 1317
Schepenbank en dorpsbestuur van Loenhout, 139; 1319
Schepenbank en dorpsbestuur van Massenhoven, 100; 140; 214; 1321
Schepenbank en dorpsbestuur van Meerhout, 146; 1331; 1434
Schepenbank en dorpsbestuur van Merksem, 147; 148
Schepenbank en dorpsbestuur van Merksplas, 149; 150
Schepenbank en dorpsbestuur van Morkhoven, 155
Schepenbank en dorpsbestuur van Mortsel, 72; 1342
Schepenbank en dorpsbestuur van Niel, 1344
Schepenbank en dorpsbestuur van Oelegem, 161; 1346
Schepenbank en dorpsbestuur van Oelegem en laat- en cijnshof van Vriesele, 161
Schepenbank en dorpsbestuur van Oevel, 163
Schepenbank en dorpsbestuur van Olen, 163; 1348
Schepenbank en dorpsbestuur van Olmen, 164; 446; 1349
Schepenbank en dorpsbestuur van Onze-Lieve-Vrouw-Waver, 166; 1350; 1359
Schepenbank en dorpsbestuur van Oorderen, 169; 170; 235; 448; 532; 1351
Schepenbank en dorpsbestuur van Oosterweel, 170; 1352
Schepenbank en dorpsbestuur van Oostmalle, 1352
Schepenbank en dorpsbestuur van Oppuurs, 172
Schepenbank en dorpsbestuur van Poederlee, 173; 174; 175; 1355
Schepenbank en dorpsbestuur van Poppel, 176; 1357
Schepenbank en dorpsbestuur van Pulderbos, 177; 454; 1357
Schepenbank en dorpsbestuur van Putte, 180
Schepenbank en dorpsbestuur van Puurs, 181
Schepenbank en dorpsbestuur van Ranst, 1363
Schepenbank en dorpsbestuur van Ravels, 185; 225
Schepenbank en dorpsbestuur van Retie, 187
Schepenbank en dorpsbestuur van Rijkevorsel, 1367
Schepenbank en dorpsbestuur van Rijmenam, 1368
Schepenbank en dorpsbestuur van Ruisbroek, 191; 233; 464; 536
Schepenbank en dorpsbestuur van Rumst, 68; 102; 191; 233; 536
Schepenbank en dorpsbestuur van Schelle, 157; 1371
Schepenbank en dorpsbestuur van

Schoten, 204; 1373
Schepenbank en dorpsbestuur van 's-Gravenwezel, 201; 204; 1375
Schepenbank en dorpsbestuur van Sint-Amands, 202
Schepenbank en dorpsbestuur van Sint-Job-in-'t-Goor, 204
Schepenbank en dorpsbestuur van Sint-Katelijne-Waver, 473; 1379
Schepenbank en dorpsbestuur van Stabroek, 355; 475; 476; 1379
Schepenbank en dorpsbestuur van Tielen, 97; 476; 1380
Schepenbank en dorpsbestuur van Tisselt, 208; 1381
Schepenbank en dorpsbestuur van Tongerlo, 209; 1382
Schepenbank en dorpsbestuur van Veerle, 213
Schepenbank en dorpsbestuur van Viersel, 100; 140
Schepenbank en dorpsbestuur van Vlimmeren, 224; 483
Schepenbank en dorpsbestuur van Vorselaar, 485; 1388
Schepenbank en dorpsbestuur van Vorst, 486; 487; 1389
Schepenbank en dorpsbestuur van Vosselaar, 1390
Schepenbank en dorpsbestuur van Vremde, 220
Schepenbank en dorpsbestuur van Walem, 55; 222; 223
Schepenbank en dorpsbestuur van Wechelderzande, 215
Schepenbank en dorpsbestuur van Weelde, 176; 184
Schepenbank en dorpsbestuur van Weert, 536
Schepenbank en dorpsbestuur van Westerlo, 111; 163; 245
Schepenbank en dorpsbestuur van Westmalle, 246
Schepenbank en dorpsbestuur van Westmeerbeek, 230; 1400
Schepenbank en dorpsbestuur van Wiekevorst, 231; 1401
Schepenbank en dorpsbestuur van Wijnegem, 1402
Schepenbank en dorpsbestuur van Willebroek, 499; 533; 536; 1403
Schepenbank en dorpsbestuur van Wilmarsdonk, 235; 1404
Schepenbank en dorpsbestuur van Wommelgem, 501
Schepenbank en dorpsbestuur van Wuustwezel, 1409
Schepenbank en dorpsbestuur van Zandhoven, 35; 99; 140; 237; 242
Schepenbank en dorpsbestuur van Zandvliet, 506; 1411
Schepenbank en dorpsbestuur van Zoerle-Parwijs, 245; 507
Schepenbank en dorpsbestuur van Zwijndrecht, 1472
Schepenbank en stadsbestuur van Turnhout, 34; 210; 211; 479
Schepenbank en dorpsbestuur van Hemiksem, 105
Schepenbank en dorpsbestuur van Vorst, 218
Schepenbank en dorpsbestuur van Waarloos, 221
Schepenbank en dorpsbestuur van Wilrijk, 236
Schepenbank en dorpsbestuur van Zwijndrecht, 247
Schepenbank van Broechem, 77; 161
Schepenbank van Broechem-Oelegem, 77; 161
Schepenbank van Broechem-Oelegem, schepenbank van Broechem, laathof van de abdij van Tongerlo en dorpsbestuur van Broechem, 77
Schepenbank van Essen-Kalmthout, 92; 124
Schepenbank van Essen-Kalmthout en dorpsbestuur van Kalmthout, 124

Schepenbank van Hoogboom, 116
Schepenbank van Lier, 132
Schepenbank van Lier, van de Bijvang van Lier, cijns-, laat- en leenhoven, stadsbestuur en ambachten van Lier, 133
Schepenbank van Wechelderande-Vlimmeren, 215
Schepenbank van Wechelderzande-Vlimmeren, 215; 224
Schepenbank van Weert, 227
Schepenbank van Westmalle-Zoersel, 229; 246
Schepenbank, cijns-, laat- en leenhoven en dorpsbestuur van Aartselaar, 48
Schepenbank, cijnshof en dorpsbestuur van Borsbeek, 72
Schepenbank, dorpsbestuur en gilden van Stabroek, 206
Schepenbank, cijnshof en dorpsbestuur van Weelde, 225
Schepenbank, leenhof en dorpsbestuur van Rijkevorsel, 189
Schepenbank, laat- en leenhoven en dorpsbestuur van Boom, 69
Schepenbank, laat- en leenhoven en dorpsbestuur van Vremde, 220
Schepenbank, laathof Berentrode en dorpsbestuur van Bonheiden, 67
Schepenbank, laathoven en dorpsbestuur van Zoerle-Parwijs, 245
Schepenbank, cijns- en laathoven, dorpsbestuur en gilden van Niel, 157
Schepenbank, cijns-, laat- en leenhoven en dorpsbesturen van Lippelo, Liezele en Malderen, 137
Schepenbank, cijns-, laat- en leenhoven en dorpsbestuur van Itegem, 122
Schepenbank, cijns-, laat- en leenhoven, dorpsbestuur en gilden van Mortsel, 156
Schepenbank, cijns-, laat- en leenhoven, dorpsbestuur van Kasterlee en heerlijkheid ter Loo, 127
Schepenbank, cijnshoven en dorpsbestuur van Ranst (en Millegem),, 183
Schepenbank, stadsmagistraat en ondergeschikte besturen van Mechelen, 142
Schepenbank, cijns- en leenhof Wolfsvelde, dorpsbestuur en Sint-Sebastiaansgilde van Reet, 186
Schepenbank, dorpsbestuur en Sint-Sebastiaansgilde van Viersel, 214
Schepenbank, laat- en leenhof van Wimpele en dorpsbestuur van Herenthout, 110
Schepenbank, het laathof Borggravenhoek en dorpsbestuur van Heindonk, 102
Schepenbank, laathof van de abdij van Tongerlo en dorpsbesstuur van Noorderwijk, 160
Schepenbank, laathof van de abdij van Tongerlo en dorpsbestuur van Noorderwijk, 160
Schepenbank, leenhof en dorpsbestuur van Vorselaar, 216
Schepenbank, laat- en leenhoven en dorpsbestuur van Puurs, 181
Schepenbank, leenhoven en dorpsbestuur van Leest, 130
Schepenbanken en dorpsbesturen van Ekeren, 92; 115; 124; 1299
Schepenbanken en dorpsbesturen van Lillo (en Liefkenshoek), 136
Schepenbanken en dorpsbesturen van Oorderen, Oosterweel en Wilmarsdonk, 167; 169
Schepenbanken en dorpsbesturen van Schriek en Grootlo, 200; 1374
Schepenbanken en stadsbestuur van Herentals, 106
Schepenbanken, cijns- en leenhoven en dorpsbestuur van Brecht, 75
Schepenbanken, cijns- en leenhoven, dorpsbestuur en gilden van Hoogs-

traten, 117
Schepenbanken, cijns-, laat- en leenhoven, dorpsbestuur en gilden van Kontich, 129
Schepenbanken, cijns- en leenhoven van Ekeren, Ettenhoven, Hoogboom en Kapellen, 89
Schiftingen, 1516
Schuttersgilde van Oostmalle, 171
Seminarie van het aartsbisdom Mechelen, 1125
Seminarie van het bisdom Antwerpen, 1121
Sint-Adriaanskerk te Houtvenne-Oosterwijk, 1302
Sint-Amands- en Sint-Dimphnakerk te Geel, 1276
Sint-Amandskerk te Blaasveld, 254; 255; 1255
Sint-Amandskerk te Sint-Amands, 295; 1377
Sint-Amanduskerk te Heffen, 261; 1286
Sint-Amelbergakerk te Wechelderzande, 1394
Sint-Amelbergakerk te Zandhoven, 241; 306; 1411
Sint-Andrieskerk te Antwerpen, 1236; 1237; 1242
Sint-Andrieskerk te Balen, 1247; 1276
Sint-Annagodshuis te Herentals, 1422
Sint-Annakapel te Mechelen, 1326
Sint-Annakerk te Tongerlo, 1383
Sint-Antoniusgodshuis te Lier, 1425
Sint-Augustinuskerk te Antwerpen, 1144; 1238
Sint-Barbaragodshuis te Antwerpen, 1417
Sint-Barbaragodshuis te Lier, 1426
Sint-Barbaragodshuis te Mechelen, 1430
Sint-Bartholomeuskerk te Merksem, 1334
Sint-Bavokerk te Boechout, 255; 1256
Sint-Bavokerk te Noorderwijk, 1346
Sint-Bavokerk te Oud-Turnhout, 1354
Sint-Bavokerk te Wilrijk, 236; 304; 1405
Sint-Benedictuskerk te Lillo, 1317
Sint-Benedictuskerk te Mortsel, 156; 284; 1342
Sint-Bernardsgodshuis of godshuis van Dale te Antwerpen, 1417
Sint-Carolus Borromeuskerk te Antwerpen, 1239
Sint-Catharinakapittel te Hoogstraten, 117; 1131
Sint-Catharinakerk te 's-Gravenwezel, 1375; 1376
Sint-Catharinakerk te Sint-Katelijne-Waver, 1379
Sint-Catharinakerk te Stabroek, 1380
Sint-Clemenskerk te Minderhout, 282; 1337
Sint-Cordulakerk te Schoten, 294; 1374
Sint-Dimphnakapittel te Geel, 1129; 1276; 1278
Sint-Dimphnakerk te Geel, 1276; 1277; 1320
Sint-Dionysiuskerk te Putte-Kapellen, 1308
Sint-Elisabethgasthuis te Antwerpen, 1418; 1419
Sint-Elisabethgasthuis te Herentals, 1422
Sint-Elisabethhospitaal te Lier, 1426; 1427
Sint-Elisabethhospitaal te Turnhout, 1436
Sint-Elisabethkerk te Zoersel, 1414
Sint-Gertrudiskerk te Vorst, 297; 1390
Sint-Gertrudiskerk te Zandvliet, 1412
Sint-Guibertuskerk te Itegem, 268; 1305
Sint-Gummaruskapittel te Lier, 1132; 1183; 1291
Sint-Gummaruskerk te Emblem, 259; 1273

Sint-Gummaruskerk te Herenthout, 1291; 1480
Sint-Huibrechtskerk te Ramsel, 1362; 1363
Sint-Jacobs-de-Meerderekerk te Kapellen, 1309
Sint-Jacobsgodshuis te Mechelen, 1431
Sint-Jacobskapittel te Antwerpen, 1129
Sint-Jacobskerk te Antwerpen, 200; 1239; 1453; 1473; 1614; 1617
Sint-Jacobskerk te Borsbeek, 256; 1260
Sint-Jan-Baptistkerk te Berendrecht, 253; 1251; 1252
Sint-Jan-de-Doperkerk te Oorderen, 1351
Sint-Jan-de-Doperkerk te Oosterweel, 1352
Sint-Jan-de-Doperkerk te Poederlee, 1355
Sint-Jan-de-Doperkerk te Schriek, 1375
Sint-Jan-de-Doperkerk te Tisselt, 1382
Sint-Jan-de-Doperkerk te Wiekevorst, 1401
Sint-Jan-de-Doperkerk te Wortel, 305; 1408
Sint-Jan-Evangelistkerk (Begijnhof) te Hoogstraten, 1225; 1301
Sint-Jan-in-de-Oliekerk te Vremde, 298; 1392
Sint-Jansgodshuis of Sint-Jan-ter-Lazarijen te Herentals, 1423
Sint-Janskerk te Mechelen, 1327
Sint-Jobkerk te Sint-Job-in-'t-Goor, 1378
Sint-Joriskerk te Antwerpen, 1240
Sint-Jozefsgodshuis te Mechelen, 1432
Sint-Juliaansgodshuis te Mechelen, 1433
Sint-Katelijnekerk te Mechelen, 1327
Sint-Lambertuskerk te Beerse, 1248
Sint-Lambertuskerk te Eindhout, 1271
Sint-Lambertuskerk te Ekeren, 1272
Sint-Lambertuskerk te Grobbendonk, 1282; 1421
Sint-Lambertuskerk te Heist-op-den-Berg, 103; 262; 1257; 1283; 1287
Sint-Lambertuskerk te Kessel, 269; 1311
Sint-Lambertuskerk te Muizen, 285; 1343
Sint-Lambrechtskerk te Geel-Bel, 1278
Sint-Lambrechtskerk te Gestel, 259; 1280; 1281
Sint-Lambrechtskerk te Westerlo, 301; 1397; 1398; 1412; 1436
Sint-Laurentiuskerk te Antwerpen, 1242
Sint-Laurentiuskerk te Geel-Zammel-Oosterlo, 1280
Sint-Laurentiuskerk te Hove, 267; 1303
Sint-Laurentiuskerk te Oostmalle, 171; 287; 288; 1353
Sint-Laurentiuskerk te Wilmarsdonk, 1404
Sint-Leonarduskerk te Aartselaar, 1235
Sint-Maartenskerk te Burcht, 258; 1265
Sint-Maartenskerk te Duffel, 1269
Sint-Maartenskerk te Halle, 261; 1285
Sint-Maartenskerk te Kontich, 1312
Sint-Maartenskerk te Olen, 287; 1348; 1349
Sint-Maartenskerk te Retie, 1367
Sint-Maartenskerk te Rijmenam, 1368
Sint-Maartenskerk te Westmalle, 1400
Sint-Margarethakerk (Begijnhof) te Lier, 1226; 1315
Sint-Margarethakerk te Nattenhaasdonk (Hingene), 1296
Sint-Margarethakerk te Tielen, 1381
Sint-Maria Magdalenagodshuis te Grobbendonk, 1420
Sint-Maria-Magdalenagodshuis te Herentals, 1423
Sint-Maria-Magdalenakerk te Reet, 292; 1365
Sint-Martinusgodshuis te Antwerpen, 1419

Sint-Martinuskerk te Hombeek, 266; 410; 1300
Sint-Mattheuskerk te Hulshout, 267; 268; 1304
Sint-Michielskerk te Brecht, 257; 1263
Sint-Michielskerk te Oevel, 1347
Sint-Michielskerk te Waarloos, 298; 1392
Sint-Michielskerk te Weelde, 300; 1395
Sint-Michielskerk te Westmeerbeek, 1400
Sint-Niklaaskerk te Dessel, 1266; 1267
Sint-Niklaaskerk te Hemiksem, 263; 1288
Sint-Niklaaskerk te Leest, 269; 1313
Sint-Niklaaskerk te Morkhoven, 1341
Sint-Niklaaskerk te Putte, 180; 290; 1360
Sint-Niklaaskerk te Willebroek, 303; 1403
Sint-Niklaaskerk te Zoerle-Parwijs, 1413
Sint-Odradakerk te Mol-Millegem, 1338; 1340
Sint-Pancratiuskerk te Ranst, 183; 291; 1364
Sint-Philippus en Jacobuskerk te Antwerpen, 1242
Sint-Pieter- en Paulkerk te Herenthout, 1293
Sint-Pieter- en Paulkerk te Loenhout, 1320
Sint-Pieter- en Paulkerk te Mechelen, 276; 1328
Sint-Pieter- en Paulkerk te Pulle, 289; 1359
Sint-Pieter- en Paulkerk te Schelle, 1371
Sint-Pieter- en Paulkerk te Wommelgem, 304; 1406; 1407
Sint-Pietersgodshuis te Herentals, 1424
Sint-Pietersgodshuis te Mechelen, 1433
Sint-Pieterskapittel te Turnhout, 1133; 1354; 1384
Sint-Pieterskerk te Berlaar, 1253
Sint-Pieterskerk te Lille, 271; 1316
Sint-Pieterskerk te Mol, 283; 1267; 1278; 1338; 1339; 1340
Sint-Pieterskerk te Puurs, 181; 290; 1361; 1362
Sint-Pieterskerk te Rumst, 292; 1370; 1435
Sint-Pieterskerk te Turnhout, 1228; 1383; 1384; 1436
Sint-Pieterskerk te Vorselaar, 216; 297; 1388
Sint-Quirinuskerk te Vlimmeren, 296; 1387
Sint-Remigiuskerk te Baarle, 252; 1245
Sint-Remigiuskerk te Beerzel, 252; 1249
Sint-Romboutskapittel en kathedraal te Mechelen, 1132
Sint-Romboutskerk te Mechelen, 1329
Sint-Salvatorkapel te Booischot, 1257; 1287
Sint-Salvatorkerk te Meerle, 281; 1333
Sint-Sebastiaansgilde van Reet, 186
Sint-Sebastiaansgilde van Schilde, 197
Sint-Sebastiaansgilde van Viersel, 214
Sint-Servaaskerk te Herselt, 1295
Sint-Servaaskerk te Ravels, 1365
Sint-Stevenskerk te Hingene, 265; 1295; 1296; 1297
Sint-Stevenskerk te Lippelo, 272; 1318
Sint-Stevenskerk te Massenhoven, 140; 274; 1322
Sint-Trudokerk te Meerhout, 280; 1331; 1434
Sint-Valentijnskerk te Poppel, 1357
Sint-Walburgiskerk te Antwerpen, 1243
Sint-Waldetrudiskerk te Herentals, 1289; 1290
Sint-Wijbrechtkerk te Schilde, 293; 1372

Sint-Willibrorduskerk te Antwerpen, 1243; 1244; 1523
Sint-Willibrorduskerk te Berchem, 1250
Sint-Willibrorduskerk te Kasterlee, 1310
Sint-Willibrorduskerk te Merksplas, 148; 1335
Sint-Willibrorduskerk te Nijlen, 159; 285; 1345
Sint-Willibrorduskerk te Olmen, 1349
Sint-Willibrorduskerk te Rijkevorsel, 1368
Sint-Willibrorduskerk te Viersel, 296; 1322; 1386
Stockmans, Jan Baptist, 1523
Streekplan Schelde-Dijle, 345
Topografische kaart van België door Ph. Vander Maelen, 1528
Tramwegen van Antwerpen en omgeving, later MIVA, 345
Union des Tuileries et Briqueteries de la Belgique, 1441; 1442
Van de Werve, Gaston, 1493
Vander Maelen, Ph., 1528
Verbiest, Paulo, 1476
Verdussen, Hieronymus II, 1493
Verenigde Fundaties Medina en gebroeders Roose te Mechelen, 279
Vereniging van Belgische technici, leerkrachten en geneesheren bij de Samenwerking, 1446
Vergadering van de Zeven Kwartieren van het Markgraafschap Antwerpen, 29; 30
Verkiezingen in het arrondissement Antwerpen, 1506; 1507; 1554
Verzameling Doodsbrieven, doop- en huwelijksaankondigingen, 1510
Verzameling afschriften van grafschriften, 1507
Verzameling afschriften van notariële minuten, 1115
Verzameling Antwerpse schepenbrieven, 1517
Verzameling Brabant, 1508
Verzameling charters overgemaakt door de griffie van de Rechtbank van eerste Aanleg te Turnhout, 1523
Verzameling Charters van schepenbanken, cijns-, laat- en leenhoven, 1509
Verzameling Cijnsrollen, 1510
Verzameling Dagbladen, 1531
Verzameling dr. Aug. H. Croquet te Walem, 67; 180; 222, 1524
Verzameling Eugène de Savoye, 1518; 1519
Verzameling Familiepapieren Varia, 1449, 1510
Verzameling gedrukte stukken uit de verzameling de Cock de Rameyen, 1511
Verzameling genealogische aantekeningen, 1479; 1511; 1512
Verzameling Griffie Mechelen, 1520
Verzameling Inventarissen van gemeentearchieven, 1512
Verzameling Jan Baptist Stockmans, 1121; 1513; 1523
Verzameling John Cuyvers (Loenhout-Wuustwezel), 1525; 1526
Verzameling kaarten en plattegronden, 1527
Verzameling kadastrale kaarten en plannen, 1529
Verzameling Koopmansboeken van Antwerpen, 1442; 1518
Verzameling Losse Aanwinsten, 1145; 1223; 1514; 1522
Verzameling Mechelse Schepenbrieven, 1521
Verzameling Microfilms, 1534
Verzameling Onderwijs, 1515
Verzameling Parochieregisters, 81; 548; 1552
Verzameling Plakkaten, 1533
Verzameling Polders, 533; 536; 1515

Verzameling Raymond De Groodt, 1519
Verzameling Scheldekaarten, 1530
Verzameling Schiftingen, 1516
Vincent Basseliers, bankier en handelaar, 1495
Vlaams-Belgische provincie van de Jezuïeten, 1170
Volksopbeuring afdeling Mechelen, 1446
Voogdij van Mol-Balen-Dessel, 53
Voogdij, cijns-, laat- en leenhoven van Mol-Balen-Dessel, van het dorpsbestuur en van verenigingen te Mol, 153
Vrijwillige Arbeidsdienst voor Vlaanderen, 314
Vrome fundaties te Herentals, 1424
Weldadigheidsfundaties en gasthuis te Antwerpen, 1420
Whyte, Ignace, 1491
Wolfsvelde, cijns- en leenhof te Niel, 186
Zeven Kwartieren van het Markgraafschap Antwerpen, 29

II. INDEX OP PLAATSNAMEN IN DE PROVINCIE ANTWERPEN

Aartselaar, 26; 31; 35; 38; 48; 49; 179; 185; 186; 196; 221; 354; 357; 358; 421; 564; 565; 566; 602; 728; 814; 1187; 1210; 1221; 1235; 1312; 1326; 1328; 1455; 1489; 1509; 1522; 1523; 1527; 1529; 1554; 1610; 1635; 1638
Antwerpen, 566-649 1121; 1122; 1123; 1127; 1128; 1129; 1136-1171; 1222; 1223; 1229; 1235-1244; 1437-1442; 1444-1447; 1456-1476; 1492-1495; 1541-1554
Arendonk, 34; 41; 50; 51; 210; 211; 358; 359; 384; 418; 453; 459; 491; 649; 650; 651; 652; 765; 822; 1006; 1052; 1056; 1070; 1071; 1119; 1120; 1178; 1229; 1244; 1245; 1434; 1489; 1508; 1519; 1535; 1544; 1600; 1625
Baarle-Hertog, 34; 52; 53; 210; 211; 252; 358; 359; 360; 652; 653; 1171; 1172; 1245; 1246; 1293; 1508; 1529; 1558; 1585
Balen, 32; 53; 54; 79; 151; 152; 153; 154; 360; 361; 445; 446; 547; 654; 655; 656; 657; 658; 764; 794; 856; 874; 938; 954; 955; 957; 1041; 1120; 1229; 1246; 1247; 1276; 1341; 1497; 1529; 1555; 1604; 1611; 1620; 1624; 1627; 1637; 1639; 1641
Battel, 101; 114; 130; 141; 142; 1616
Battenbroek, 35; 54; 55; 82; 222; 223; 489; 534; 535; 556; 848; 849; 1393; 1524
Bautersem, 37; 38; 129; 143; 422
Beerse, 34; 42; 56; 57; 97; 148; 210; 211; 219; 353; 361; 362; 395; 484; 487; 1247; 1248; 1390; 1391; 1571; 1631
Beerzel, 31; 35; 36; 38; 57; 58; 61; 67; 103; 165; 179; 252; 362; 363; 401; 472; 658; 659; 660; 1205; 1249; 1374; 1527; 1529; 1631
Befferen, 26; 27; 31; 35; 36; 37; 44; 54; 57; 61; 67; 83; 84; 86; 93; 94; 121; 129; 155; 157; 162; 165; 166; 179; 180; 186; 190; 195; 200; 205; 220; 221; 222; 244; 1509; 1619; 1637
Berchem, 30; 47; 52; 58; 59; 62; 125; 129; 157; 195; 196; 236; 343; 350; 363; 364; 369; 374; 376; 385; 403; 407; 434; 437; 468; 488; 499; 501; 579; 593; 609; 619; 624; 626; 632; 643; 644; 660; 661; 662; 663; 664; 665; 666; 667; 668; 669; 734; 792; 812; 815; 816; 817; 960; 963; 965; 1031; 1097; 1098; 1103; 1176; 1250; 1251; 1405; 1445; 1476; 1477; 1480; 1486; 1487; 1506; 1508; 1509; 1522; 1527; 1544; 1546; 1549; 1550; 1603; 1614; 1623; 1641; 1642
Berendrecht, 27; 33; 60; 117; 207; 244; 253; 355; 365; 389; 474; 506; 507; 509; 510; 525; 526; 669; 670; 671; 672; 673; 699; 1137; 1251; 1252; 1309; 1317; 1379
Berlaar, 29; 31; 35; 36; 38; 41; 61; 62; 95; 107; 122; 200; 253; 350; 366; 367; 393; 394; 414; 419; 420; 421; 440; 441; 496; 543; 560; 649; 661; 673; 674; 675; 676; 677; 678; 679; 680; 734; 769; 833; 843; 855; 867; 968; 1006; 1033; 1082; 1083; 1110;

1150; 1205; 1252; 1253; 1453; 1454; 1456; 1457; 1459; 1460; 1466; 1467; 1468; 1470; 1471; 1472; 1473; 1474; 1477; 1478; 1491; 1495; 1496; 1501; 1505; 1509; 1511; 1520; 1523; 1527; 1544; 1556; 1584; 1587; 1597; 1634
Bevel, 44; 62; 63; 90; 91; 95; 127; 132; 158; 254; 259; 269; 285; 350; 366; 367; 368; 391; 393; 401; 414; 419; 440; 441; 1253; 1254; 1272; 1280; 1310; 1344; 1522; 1635
Biezelinge, 1167; 1168; 1172
Blaardonk, 32; 63; 212
Blaasveld, 63; 64; 84; 101; 234; 254; 255; 368; 369; 499; 536; 560; 681; 874; 880; 882; 1011; 1089; 1096; 1097; 1119; 1230; 1231; 1254; 1255; 1482; 1509; 1529; 1611; 1632; 1638; 1639; 1640
Boechout, 30; 61; 65; 66; 71; 72; 119; 155; 165; 220; 255; 354; 369; 370; 421; 488; 500; 501; 571; 619; 629; 665; 681; 682; 683; 684; 707; 709; 813; 849; 850; 961; 966; 1099; 1100; 1127; 1140; 1141; 1205; 1255; 1256; 1318; 1391; 1452; 1509; 1522; 1527; 1565; 1568; 1607; 1639
Bonheiden, 31; 35; 36; 38; 66; 67; 165; 166; 179; 190; 370; 371; 463; 464; 472; 540; 552; 1119; 1132; 1205; 1230; 1256; 1257; 1509; 1514; 1524; 1527; 1529; 1602; 1613
Booischot, 103; 104; 262; 371; 372; 401; 402; 684; 685; 686; 687; 688; 689; 723; 784; 915; 926; 1257; 1286; 1287; 1572; 1588; 1618
Boom, 27; 34; 38; 67; 68; 69; 70; 186; 192; 193; 211; 251; 255; 256; 318; 351; 354; 357; 372; 373; 374; 403; 412; 421; 439; 461; 466; 559; 560; 564; 566; 577; 620; 639; 659; 689; 690; 691; 692; 693; 694; 695; 696; 697; 787; 788; 790; 791; 815; 847; 848; 849; 853; 908; 959; 967; 1013; 1258; 1259; 1312; 1509; 1514; 1522; 1523; 1527; 1544; 1546; 1549; 1602; 1604; 1605; 1615; 1620; 1635; 1638
Borgerhout, 30; 80; 81; 82; 258; 328; 350; 363; 374; 375; 385; 386; 387; 434; 499; 512; 559; 575; 606; 611; 631; 646; 661; 670; 698; 699; 700; 701; 702; 703; 734; 791; 820; 852; 1015; 1086; 1150; 1250; 1267; 1268; 1492; 1506; 1508; 1514; 1522; 1527; 1529; 1544; 1546; 1549
Bornem, 61; 70; 71; 112; 113; 181; 226; 227; 323; 375; 376; 406; 427; 428; 429; 449; 457; 492; 493; 509; 511; 515; 516; 517; 533; 535; 547; 552; 555; 556; 703; 704; 705; 706; 707; 812; 1119; 1173; 1175; 1176; 1183; 1193; 1216; 1259; 1295; 1296; 1368; 1487; 1508; 1509; 1510; 1529; 1537; 1633
Borsbeek, 34; 65; 66; 71; 72; 82; 119; 155; 220; 240; 256; 350; 354; 363; 376; 377; 421; 499; 559; 707; 708; 709; 1260; 1267; 1509; 1522; 1529
Bouwel, 34; 35; 43; 44; 73; 84; 85; 93; 98; 99; 108; 240; 256; 260; 377; 378; 396; 397; 558; 795; 1174; 1261; 1262; 1282; 1292; 1420; 1467; 1468; 1529; 1561; 1602; 1605; 1607; 1610; 1611; 1641
Brasschaat, 87; 89; 90; 125; 217; 319; 352; 379; 389; 390; 571; 586; 596; 598; 646; 663; 669; 670; 671; 672; 673; 703; 709; 714; 946; 958; 1028; 1271; 1272; 1440; 1487; 1507; 1547; 1549; 1551
Brecht, 33; 74; 75; 80; 117; 204; 207; 251; 257; 258; 274; 287; 289; 295; 305; 328; 351; 352; 375; 380; 381; 386; 400; 415; 427; 428; 448; 472; 473; 474; 494; 498; 503; 505; 602;

608; 709; 710; 711; 712; 713; 714; 715; 716; 717; 741; 742; 745; 770; 823; 881; 980; 1079; 1080; 1081; 1082; 1085; 1104; 1111; 1130; 1150; 1165; 1182; 1187; 1262; 1263; 1267; 1274; 1285; 1306; 1319; 1321; 1348; 1352; 1357; 1358; 1386; 1409; 1410; 1486; 1509; 1514; 1522; 1527; 1536; 1544; 1549; 1558; 1569; 1595; 1601; 1605; 1622; 1628; 1630; 1635; 1638; 1640

Breendonk, 76; 181; 290; 381; 382; 457; 458; 511; 1361; 1550

Broechem, 34; 42; 76; 77; 78; 158; 160; 161; 162; 184; 240; 261; 286; 302; 382; 383; 391; 467; 505; 717; 718; 719; 720; 730; 979; 984; 1013; 1015; 1017; 1081; 1175; 1176; 1217; 1218; 1264; 1265; 1346; 1401; 1480; 1509; 1578; 1583; 1586; 1596; 1603

Burcht, 78; 79; 247; 257; 258; 306; 383; 384; 538; 551; 555; 1113; 1265; 1266; 1414; 1429; 1507; 1519; 1609

Dessel, 33; 53; 54; 79; 80; 151; 152; 153; 154; 358; 384; 385; 445; 462; 547; 656; 657; 791; 852; 954; 957; 1120; 1266; 1267; 1340; 1613

Deurne, 30; 45; 58; 80; 81; 82; 119; 167; 168; 169; 170; 207; 218; 220; 234; 258; 300; 319; 328; 350; 363; 374; 375; 385; 386; 387; 434; 499; 512; 543; 559; 577; 581; 610; 638; 707; 708; 721; 722; 741; 1079; 1101; 1138; 1139; 1186; 1188; 1260; 1267; 1268; 1333; 1373; 1375; 1395; 1406; 1443; 1458; 1463; 1465; 1476; 1483; 1484; 1485; 1486; 1507; 1509; 1510; 1514; 1522; 1523; 1527; 1529; 1546; 1547; 1549; 1551; 1554; 1561; 1591; 1603; 1608; 1609; 1612; 1614; 1617; 1627

Duffel, 11; 17; 24; 26; 29; 31; 34; 35; 36; 38; 42; 82; 83; 84; 205; 217; 222; 223; 366; 370; 403; 420; 421; 446; 463; 472; 489; 539; 541; 547; 565; 602; 685; 719; 722; 723; 724; 725; 726; 727; 728; 729; 730; 731; 732; 845; 846; 861; 902; 907; 909; 922; 975; 976; 977; 988; 1066; 1089; 1252; 1268; 1269; 1482; 1513; 1524; 1544; 1549; 1556; 1562; 1565; 1570; 1573; 1580; 1592; 1595; 1613; 1629; 1635; 1639

Echelpoel, 35; 43; 73; 84; 85; 93; 99; 108; 377; 1261; 1292; 1514

Edegem, 30; 35; 43; 71; 85; 86; 155; 354; 387; 388; 421; 605; 732; 1205; 1269; 1270; 1312; 1486; 1487; 1509; 1514; 1519; 1522; 1525; 1527; 1529; 1613; 1615

Eindhout, 32; 33; 35; 38; 86; 87; 93; 213; 388; 389; 493; 755; 1062; 1270; 1271; 1412; 1509; 1527

Eindhoutham, 33; 87; 388; 493; 1270; 1412

Ekeren, 33; 38; 68; 87; 88; 89; 90; 92; 93; 115; 116; 117; 124; 125; 147; 168; 192; 198; 206; 294; 351; 352; 365; 379; 389; 390; 409; 416; 417; 434; 435; 447; 468; 470; 471; 472; 474; 498; 506; 509; 510; 513; 514; 519; 521; 526; 530; 531; 532; 537; 543; 551; 559; 568; 570; 612; 638; 645; 661; 722; 733; 734; 735; 736; 737; 738; 739; 740; 741; 823; 826; 839; 840; 842; 948; 1098; 1108; 1119; 1121; 1136; 1137; 1187; 1213; 1214; 1229; 1241; 1271; 1272; 1299; 1308; 1333; 1334; 1373; 1378; 1477; 1487; 1489; 1507; 1509; 1513; 1514; 1515; 1518; 1522; 1527; 1529; 1536; 1544; 1549; 1554; 1557; 1563; 1576; 1581; 1602; 1611

Emblem, 44; 62; 90; 91; 127; 132; 158; 259; 391; 392; 467; 505; 718; 1272; 1273; 1514; 1522; 1527; 1529
Essen, 30; 44; 91; 92; 123; 124; 207; 351; 380; 416; 503; 504; 547; 606; 671; 741; 742; 743; 744; 745; 836; 946; 1059; 1104; 1119; 1217; 1218; 1273; 1274; 1275; 1306; 1583; 1636
Ettenhoven, 88; 89; 90; 92; 93; 124; 125; 167; 168; 169; 170; 234; 235; 389; 409; 511; 519; 520; 521; 522; 523; 526; 527; 528; 529; 530; 1271; 1299; 1300; 1307; 1515
Geel, 11; 17; 27; 28; 29; 32; 35; 38; 63; 73; 84; 86; 93; 94; 151; 152; 159; 162; 163; 187; 207; 212; 213; 216; 230; 244; 245; 251; 263; 305; 321; 346; 352; 353; 388; 392; 393; 418; 441; 443; 486; 502; 558; 559; 561; 650; 657; 742; 746; 747; 748; 749; 750; 751; 752; 753; 754; 755; 756; 757; 758; 759; 760; 761; 762; 763; 764; 765; 766; 767; 768; 769; 825; 836; 853; 956; 970; 1059; 1060; 1074; 1104; 1120; 1121; 1126; 1129; 1174; 1244; 1246; 1247; 1266; 1270; 1276; 1277; 1278; 1279; 1280; 1302; 1319; 1320; 1337; 1338; 1340; 1347; 1356; 1362; 1366; 1382; 1397; 1412; 1488; 1497; 1499; 1500; 1508; 1527; 1529; 1536; 1547; 1549; 1555; 1556; 1557; 1558; 1559; 1560; 1561; 1562; 1563; 1565; 1568; 1570; 1573; 1574; 1575; 1576; 1577; 1578; 1579; 1581; 1582; 1585; 1591; 1592; 1593; 1596; 1598; 1600; 1621; 1622; 1627; 1634; 1637
Gestel, 24; 37; 38; 61; 62; 91; 95; 96; 103; 127; 141; 144; 145; 158; 254; 259; 262; 269; 285; 350; 354; 366; 367; 371; 391; 393; 394; 398; 402; 419; 441; 555; 678; 760; 769; 1253; 1257; 1272; 1280; 1281; 1283; 1287; 1310; 1330; 1331; 1332; 1344; 1349; 1453; 1454; 1456; 1457; 1459; 1460; 1464; 1466; 1467; 1468; 1470; 1471; 1472; 1473; 1474; 1476; 1477; 1478; 1491; 1495; 1496; 1499; 1505; 1509; 1511; 1520; 1522; 1527; 1529; 1592; 1615; 1620
Gierle, 34; 56; 96; 97; 98; 134; 145; 175; 207; 208; 210; 211; 219; 260; 353; 354; 361; 395; 396; 418; 423; 425; 451; 452; 476; 483; 487; 490; 712; 755; 770; 771; 875; 954; 981; 1034; 1187; 1281; 1282; 1293; 1380; 1388; 1482; 1488; 1508; 1509; 1527; 1577; 1578; 1579; 1584; 1635
Grobbendonk, 34; 35; 38; 43; 73; 84; 98; 99; 100; 177; 178; 240; 260; 378; 396; 397; 547; 649; 771; 772; 773; 984; 1149; 1154; 1173; 1174; 1175; 1178; 1261; 1282; 1293; 1358; 1359; 1420; 1421; 1509; 1523; 1524; 1589; 1605; 1607; 1616; 1623; 1640
Hallaar, 95; 103; 104; 200; 262; 371; 398; 401; 402; 426; 773; 1257; 1283; 1284; 1286; 1287; 1575; 1585
Halle, 34; 77; 100; 101; 140; 177; 178; 213; 214; 240; 242; 261; 286; 296; 398; 399; 400; 467; 505; 508; 556; 1016; 1105; 1121; 1170; 1264; 1265; 1284; 1285; 1386; 1414; 1486; 1487; 1489; 1509; 1514; 1527; 1529; 1558; 1592; 1639
Hamme, 143; 492; 1617; 1633
Heffen, 24; 26; 37; 63; 101; 102; 114; 130; 141; 142; 234; 261; 262; 400; 499; 536; 539; 552; 555; 896; 906; 1026; 1119; 1205; 1254; 1285; 1286; 1300; 1313; 1343; 1489; 1529; 1610; 1639
Heindonk, 24; 68; 69; 102; 103; 192;

234; 400; 401; 499; 536; 540; 556; 849; 896; 1124; 1125; 1213; 1482; 1509; 1529
Heist, 24; 37; 38; 57; 95; 103; 104; 121; 122; 141; 179; 200; 231; 262; 321; 346; 354; 362; 367; 371; 372; 398; 401; 402; 403; 413; 414; 415; 440; 456; 469; 496; 555; 658; 684; 686; 689; 774; 775; 776; 777; 778; 779; 780; 781; 782; 783; 784; 828; 830; 833; 858; 860; 990; 1021; 1040; 1083; 1165; 1205; 1216; 1257; 1283; 1284; 1286; 1287; 1303; 1304; 1305; 1374; 1509; 1514; 1544; 1547; 1549; 1555; 1559; 1565; 1566; 1571; 1582; 1588; 1595; 1598; 1599; 1600; 1622; 1632
Heist-op-den-Berg, 24; 37; 95; 103; 104; 122; 141; 179; 200; 231; 262; 321; 346; 354; 362; 367; 371; 372; 398; 401; 402; 403; 413; 414; 415; 440; 456; 469; 496; 555; 684; 686; 689; 774; 775; 776; 777; 778; 779; 780; 781; 782; 783; 784; 828; 830; 833; 990; 1021; 1040; 1083; 1165; 1216; 1257; 1283; 1286; 1287; 1303; 1304; 1305; 1374; 1509; 1514; 1544; 1547; 1549; 1555; 1559; 1565; 1566; 1571; 1582; 1588; 1595; 1598; 1599; 1600; 1622; 1632
Hemiksem, 27; 33; 72; 104; 105; 117; 181; 196; 220; 229; 262; 263; 272; 290; 291; 328; 350; 354; 363; 403; 404; 421; 499; 509; 539; 540; 556; 557; 559; 567; 574; 584; 590; 605; 631; 636; 643; 668; 693; 786; 787; 788; 789; 790; 791; 792; 811; 849; 852; 1109; 1121; 1135; 1173; 1175; 1176; 1177; 1268; 1283; 1284; 1286; 1287; 1288; 1307; 1308; 1312; 1319; 1360; 1363; 1391; 1413; 1459; 1509; 1514; 1537; 1550; 1602; 1629
Herentals, 11; 17; 27; 29; 32; 33; 40; 44; 73; 87; 105; 106; 107; 111; 126; 131; 154; 159; 160; 163; 164; 173; 187; 207; 209; 230; 231; 251; 263; 288; 301; 312; 321; 353; 377; 395; 396; 404; 418; 423; 424; 425; 436; 437; 441; 442; 451; 476; 485; 490; 543; 547; 553; 555; 558; 559; 561; 562; 584; 655; 674; 757; 771; 772; 792; 793; 794; 795; 796; 797; 798; 799; 800; 801; 802; 803; 804; 805; 825; 853; 854; 855; 856; 874; 875; 876; 945; 950; 955; 958; 962; 970; 971; 1033; 1054; 1115; 1119; 1131; 1133; 1174; 1177; 1178; 1179; 1211; 1224; 1247; 1249; 1252; 1253; 1257; 1261; 1270; 1280; 1281; 1282; 1283; 1284; 1287; 1288; 1289; 1290; 1291; 1292; 1294; 1301; 1303; 1309; 1310; 1314; 1316; 1331; 1341; 1344; 1345; 1346; 1348; 1349; 1352; 1354; 1355; 1372; 1380; 1383; 1384; 1385; 1388; 1389; 1390; 1394; 1400; 1401; 1406; 1413; 1421; 1422; 1423; 1424; 1480; 1507; 1532; 1536; 1544; 1547; 1549; 1556; 1557; 1558; 1559; 1561; 1562; 1563; 1566; 1569; 1571; 1572; 1573; 1574; 1576; 1577; 1583; 1585; 1586; 1588; 1589; 1592; 1593; 1596; 1598; 1606; 1608; 1614; 1618; 1624; 1625; 1629
Herenthout, 33; 43; 44; 61; 73; 84; 99; 107; 108; 109; 110; 111; 230; 231; 263; 264; 301; 404; 405; 757; 782; 802; 803; 804; 805; 990; 1105; 1150; 1186; 1261; 1291; 1292; 1293; 1400; 1479; 1480; 1481; 1487; 1509; 1558; 1562; 1569; 1570; 1587; 1605; 1634
Herlaar, 107; 108; 109; 230; 1292;

1293; 1294; 1479; 1480
Herselt, 33; 44; 111; 112; 144; 227; 228; 266; 300; 356; 405; 406; 459; 493; 805; 806; 807; 808; 809; 810; 952; 1038; 1039; 1073; 1076; 1280; 1294; 1295; 1301; 1362; 1397; 1398; 1499; 1509; 1556; 1573; 1581; 1598
Hingene, 70; 71; 112; 113; 226; 265; 290; 323; 375; 406; 407; 457; 509; 511; 514; 515; 516; 517; 535; 552; 555; 811; 1119; 1177; 1230; 1231; 1295; 1296; 1297; 1361; 1487; 1508; 1509; 1529; 1587; 1636; 1637
Hoboken, 27; 33; 113; 114; 117; 149; 150; 241; 265; 266; 303; 350; 363; 407; 408; 409; 421; 499; 509; 517; 518; 519; 523; 524; 559; 566; 567; 579; 589; 608; 611; 619; 622; 623; 625; 662; 663; 665; 666; 690; 702; 705; 786; 811; 812; 813; 814; 815; 816; 817; 818; 966; 1018; 1179; 1180; 1280; 1297; 1298; 1335; 1405; 1413; 1489; 1507; 1509; 1515; 1523; 1529; 1546; 1547; 1549; 1584; 1602; 1621; 1637
Hoevenen, 87; 88; 89; 90; 92; 93; 115; 124; 125; 168; 207; 352; 355; 389; 390; 409; 410; 416; 474; 475; 519; 521; 522; 1119; 1121; 1271; 1299; 1300; 1307; 1308; 1477; 1507
Hombeek, 26; 37; 101; 114; 115; 130; 141; 142; 266; 348; 410; 499; 555; 903; 1119; 1132; 1205; 1206; 1285; 1300; 1301; 1313; 1343; 1527; 1529; 1632
Hoogboom, 88; 89; 90; 115; 116; 125; 417
Hoogstraten, 27; 28; 29; 33; 34; 42; 44; 60; 74; 75; 88; 92; 98; 105; 113; 115; 116; 117; 118; 121; 124; 139; 144; 146; 148; 149; 150; 168; 170; 176; 188; 238; 243; 251; 260; 282; 287; 299; 323; 328; 342; 359; 361; 431; 433; 434; 435; 436; 462; 483; 487; 502; 510; 543; 547; 553; 559; 561; 610; 645; 696; 713; 715; 738; 771; 818; 819; 820; 821; 822; 823; 824; 825; 826; 881; 932; 933; 951; 1014; 1069; 1070; 1119; 1126; 1130; 1131; 1133; 1148; 1171; 1174; 1180; 1181; 1182; 1208; 1209; 1212; 1219; 1224; 1225; 1241; 1245; 1247; 1262; 1274; 1275; 1282; 1290; 1299; 1301; 1306; 1319; 1329; 1332; 1335; 1336; 1348; 1352; 1354; 1364; 1367; 1383; 1384; 1387; 1390; 1395; 1399; 1408; 1409; 1413; 1420; 1451; 1452; 1508; 1523; 1524; 1535; 1536; 1544; 1545; 1549; 1550; 1555; 1558; 1560; 1563; 1568; 1569; 1573; 1575; 1577; 1583; 1587; 1589; 1590; 1592; 1594; 1598; 1600
Houtvenne, 32; 44; 118; 119; 230; 266; 356; 410; 411; 493; 1083; 1294; 1301; 1302; 1362; 1499
Hove, 30; 36; 43; 48; 65; 66; 78; 107; 119; 120; 155; 187; 247; 267; 354; 369; 412; 413; 421; 635; 657; 761; 783; 800; 833; 948; 955; 961; 1007; 1022; 1205; 1292; 1302; 1303; 1312; 1486; 1487; 1509; 1522; 1529; 1589; 1593; 1614; 1616; 1619; 1636
Hulshout, 32; 112; 120; 121; 227; 228; 267; 268; 356; 401; 411; 413; 414; 493; 495; 1283; 1286; 1303; 1304; 1509; 1535; 1600
Itegem, 27; 33; 35; 38; 117; 121; 122; 268; 350; 366; 367; 401; 402; 414; 415; 680; 684; 685; 688; 776; 778; 782; 783; 827; 828; 829; 830; 831; 832; 833; 834; 858; 985; 986; 990; 1020; 1021; 1084; 1183; 1205; 1216; 1286; 1304; 1305; 1509; 1529; 1559; 1578; 1580; 1631

Kalmthout, 30; 74; 91; 92; 123; 124; 207; 351; 352; 380; 415; 416; 503; 504; 547; 632; 742; 834; 835; 836; 837; 1059; 1104; 1119; 1217; 1218; 1229; 1273; 1274; 1275; 1306; 1307; 1409; 1545; 1587; 1622
Kapellen, 38; 87; 88; 89; 90; 92; 115; 124; 125; 207; 268; 352; 355; 389; 409; 416; 417; 447; 474; 506; 572; 614; 618; 641; 644; 736; 837; 838; 839; 840; 841; 842; 843; 948; 981; 1019; 1029; 1097; 1108; 1119; 1223; 1243; 1271; 1289; 1290; 1299; 1307; 1308; 1309; 1463; 1498; 1507; 1547; 1613
Kasterlee, 26; 33; 40; 44; 125; 126; 127; 131; 176; 207; 353; 395; 418; 419; 424; 476; 673; 843; 844; 981; 1005; 1059; 1110; 1281; 1309; 1310; 1314; 1380; 1487; 1509; 1533; 1566; 1574; 1578; 1581; 1591
Kessel, 44; 62; 90; 91; 95; 127; 128; 132; 158; 171; 254; 259; 269; 285; 350; 366; 367; 391; 393; 419; 420; 440; 1253; 1272; 1280; 1310; 1311; 1344; 1409; 1500; 1522; 1593; 1621
Kiel, 509; 523; 1119; 1139; 1154; 1187; 1241; 1482; 1509; 1610; 1621
Koningshooikt, 31; 40; 61; 128; 366; 420; 421; 446; 473; 674; 724; 778; 844; 845; 846; 870; 930; 992; 1025; 1252; 1253; 1438
Kontich, 11; 17; 26; 30; 31; 35; 38; 48; 111; 128; 129; 130; 154; 155; 157; 160; 179; 185; 195; 221; 267; 291; 292; 298; 354; 355; 357; 369; 370; 372; 376; 387; 403; 405; 407; 412; 421; 422; 423; 426; 437; 439; 459; 461; 466; 488; 500; 556; 564; 566; 574; 590; 732; 791; 846; 847; 848; 849; 850; 851; 852; 853; 959; 1128; 1150; 1205; 1235; 1258; 1287; 1294; 1297; 1302; 1311; 1312; 1313; 1318; 1343; 1365; 1370; 1392; 1463; 1480; 1482; 1483; 1487; 1507; 1522; 1523; 1529; 1536; 1545; 1547; 1549; 1558; 1563; 1567; 1577; 1584; 1588; 1635; 1637; 1638
Leest, 24; 26; 37; 101; 114; 130; 131; 141; 142; 269; 423; 499; 555; 903; 1119; 1205; 1285; 1300; 1312; 1313; 1343; 1480; 1489; 1529; 1593; 1609; 1635; 1638
Lichtaart, 26; 33; 44; 131; 132; 173; 208; 418; 423; 424; 558; 674; 793; 853; 854; 855; 856; 935; 1033; 1121; 1313; 1314; 1407; 1559; 1568; 1573; 1581; 1596; 1600
Liefkenshoek, 135; 136; 312; 1317
Lier, 11; 17; 27; 29; 31; 32; 40; 44; 62; 65; 68; 72; 73; 90; 91; 95; 96; 109; 111; 118; 120; 123; 125; 126; 127; 128; 131; 132; 133; 144; 145; 152; 154; 158; 159; 163; 165; 178; 179; 192; 195; 209; 216; 224; 227; 230; 231; 239; 242; 244; 251; 254; 255; 259; 269; 270; 285; 292; 293; 301; 319; 320; 346; 350; 351; 366; 367; 373; 378; 391; 393; 394; 419; 420; 421; 441; 446; 466; 498; 547; 552; 558; 559; 561; 562; 678; 727; 728; 776; 779; 827; 856; 857; 858; 859; 860; 861; 862; 863; 864; 865; 866; 867; 868; 869; 900; 907; 917; 922; 968; 974; 977; 990; 1033; 1115; 1119; 1121; 1126; 1127; 1131; 1132; 1135; 1139; 1140; 1150; 1153; 1154; 1160; 1170; 1176; 1182; 1183; 1184; 1185; 1186; 1187; 1188; 1189; 1197; 1199; 1216; 1225; 1226; 1249; 1252; 1253; 1255; 1257; 1258; 1260; 1264; 1269; 1272; 1273; 1280; 1281; 1283; 1284; 1287; 1291; 1293; 1297; 1302; 1304; 1310; 1311; 1314; 1315; 1319; 1321; 1342; 1344; 1346; 1350; 1357;

1358; 1363; 1365; 1370; 1371; 1372; 1373; 1375; 1386; 1391; 1392; 1401; 1402; 1405; 1406; 1410; 1424; 1425; 1426; 1427; 1435; 1470; 1499; 1500; 1507; 1514; 1522; 1536; 1545; 1547; 1549; 1556; 1557; 1558; 1561; 1562; 1563; 1564; 1565; 1566; 1569; 1571; 1572; 1574; 1575; 1576; 1579; 1581; 1583; 1584; 1585; 1586; 1588; 1589; 1596; 1599; 1605; 1607; 1609; 1614; 1615; 1617; 1622; 1623; 1627; 1636; 1638

Liezele, 137; 270; 271; 375; 427; 457; 511; 560; 681; 845; 870; 871; 872; 873; 874; 878; 880; 913; 992; 999; 1092; 1119; 1124; 1230; 1315; 1316; 1509; 1527; 1529

Lille, 34; 56; 97; 117; 134; 135; 174; 175; 178; 188; 210; 211; 215; 219; 224; 233; 271; 288; 296; 353; 395; 396; 425; 426; 452; 556; 655; 770; 794; 874; 875; 876; 1034; 1281; 1316; 1354; 1355; 1387; 1417; 1482; 1508; 1509; 1529; 1592; 1594

Lillo, 27; 33; 117; 135; 136; 207; 312; 328; 355; 389; 474; 506; 509; 510; 519; 520; 521; 522; 524; 525; 526; 876; 877; 1030; 1128; 1251; 1317; 1318; 1352; 1379; 1486; 1488; 1489; 1509; 1611

Lint, 421; 422; 426; 1127; 1150; 1312

Lippelo, 58; 59; 137; 271; 272; 375; 427; 457; 511; 560; 681; 872; 874; 877; 878; 879; 880; 982; 1119; 1230; 1231; 1318; 1319; 1509; 1529; 1580

Loenhout, 33; 117; 123; 138; 139; 140; 272; 351; 380; 427; 428; 503; 608; 714; 728; 880; 881; 882; 883; 884; 981; 1119; 1174; 1229; 1319; 1320; 1508; 1509; 1525; 1526; 1572; 1574; 1586; 1592; 1601; 1613; 1618; 1626; 1639

Malderen, 137; 427; 1230; 1231; 1500

Mariekerke, 70; 71; 202; 273; 294; 323; 375; 428; 429; 457; 1119; 1320; 1321; 1376; 1529; 1536

Massenhoven, 34; 100; 140; 178; 213; 214; 240; 242; 273; 274; 295; 429; 430; 467; 482; 483; 505; 556; 1105; 1121; 1174; 1321; 1322; 1385; 1509; 1632

Mechelen, 11; 15; 17; 21; 22; 23; 24; 26; 28; 29; 30; 31; 32; 33; 34; 35; 36; 37; 38; 40; 47; 48; 55; 57; 61; 67; 70; 77; 82; 83; 84; 85; 86; 93; 95; 101; 103; 112; 114; 115; 119; 121; 122; 126; 128; 130; 131; 132; 137; 141; 142; 143; 156; 157; 165; 166; 179; 180; 185; 190; 195; 200; 205; 222; 250; 251; 258; 262; 269; 274; 275; 276; 277; 278; 279; 284; 289; 292; 293; 299; 301; 314; 317; 321; 323; 325; 326; 328; 342; 345; 346; 348; 354; 368; 371; 398; 400; 402; 410; 423; 431; 438; 446; 456; 464; 477; 489; 490; 499; 511; 534; 540; 546; 547; 551; 552; 555; 558; 559; 560; 561; 562; 563; 684; 685; 687; 688; 690; 725; 730; 779; 780; 781; 783; 784; 785; 803; 804; 820; 828; 833; 856; 857; 859; 860; 862; 863; 864; 865; 866; 867; 868; 869; 870; 871; 872; 873; 877; 879; 880; 884; 885; 886; 887; 888; 889; 890; 891; 892; 893; 894; 895; 896; 897; 898; 899; 900; 901; 902; 903; 904; 905; 906; 907; 908; 909; 910; 911; 912; 913; 914; 915; 916; 917; 918; 919; 920; 921; 922; 923; 924; 925; 926; 927; 928; 929; 930; 931; 973; 974; 976; 977; 982; 987; 988; 989; 990; 991; 992; 993; 994; 995; 996; 997; 998; 999; 1000; 1001; 1002; 1003; 1007; 1008; 1010; 1011; 1012; 1021; 1022; 1023; 1024;

1025; 1026; 1035; 1063; 1064; 1065; 1068; 1083; 1087; 1088; 1089; 1090; 1091; 1092; 1093; 1094; 1095; 1115; 1119; 1120; 1121; 1123; 1124; 1125; 1126; 1130; 1132; 1133; 1135; 1137; 1140; 1170; 1186; 1189; 1190; 1191; 1192; 1193; 1194; 1195; 1196; 1197; 1198; 1199; 1200; 1201; 1202; 1203; 1204; 1205; 1206; 1207; 1208; 1213; 1214; 1215; 1216; 1221; 1227; 1230; 1231; 1243; 1244; 1245; 1246; 1247; 1249; 1250; 1251; 1252; 1253; 1254; 1256; 1257; 1258; 1259; 1260; 1261; 1262; 1264; 1266; 1267; 1269; 1270; 1271; 1272; 1274; 1276; 1277; 1278; 1279; 1280; 1281; 1282; 1283; 1284; 1285; 1287; 1288; 1290; 1291; 1292; 1294; 1295; 1296; 1297; 1299; 1300; 1301; 1302; 1303; 1304; 1306; 1307; 1308; 1309; 1310; 1311; 1312; 1313; 1314; 1315; 1316; 1318; 1319; 1320; 1321; 1322; 1323; 1324; 1325; 1326; 1327; 1328; 1329; 1332; 1333; 1335; 1336; 1337; 1338; 1341; 1342; 1343; 1344; 1345; 1346; 1347; 1348; 1349; 1350; 1351; 1352; 1354; 1356; 1357; 1358; 1359; 1361; 1362; 1363; 1364; 1365; 1366; 1367; 1368; 1369; 1370; 1372; 1373; 1374; 1375; 1377; 1378; 1379; 1380; 1381; 1382; 1383; 1384; 1386; 1387; 1388; 1389; 1390; 1391; 1392; 1393; 1395; 1397; 1399; 1400; 1401; 1402; 1403; 1404; 1405; 1406; 1407; 1408; 1409; 1410; 1411; 1412; 1413; 1414; 1425; 1426; 1427; 1428; 1429; 1430; 1431; 1432; 1433; 1446; 1448; 1455; 1474; 1481; 1482; 1488; 1489; 1500; 1501; 1507; 1508; 1509; 1513; 1514; 1515; 1519; 1520; 1521; 1524; 1525; 1527; 1529; 1535; 1536; 1537; 1542; 1543; 1545; 1546; 1547; 1548; 1549; 1550; 1552; 1553; 1554; 1555; 1556; 1557; 1558; 1559; 1560; 1561; 1562; 1563; 1564; 1565; 1566; 1567; 1568; 1569; 1570; 1572; 1573; 1574; 1575; 1576; 1577; 1578; 1580; 1581; 1582; 1583; 1584; 1585; 1586; 1587; 1588; 1589; 1590; 1591; 1592; 1593; 1594; 1595; 1596; 1597; 1598; 1599; 1600; 1601; 1602; 1603; 1604; 1605; 1606; 1607; 1608; 1609; 1612; 1613; 1615; 1616; 1617; 1618; 1619; 1620; 1622; 1623; 1624; 1625; 1626; 1627; 1630; 1631; 1632; 1633; 1634; 1635; 1636; 1637; 1638; 1639; 1640; 1641; 1642

Meer, 33; 42; 116; 144; 150; 279; 280; 431; 432; 931; 932; 933; 934; 939; 1058; 1119; 1229; 1329; 1330; 1462; 1527; 1558; 1566; 1568; 1577; 1578; 1579; 1581

Meerhout, 24; 54; 111; 144; 145; 146; 217; 280; 432; 433; 553; 556; 651; 654; 819; 935; 936; 937; 938; 939; 940; 941; 942; 943; 944; 945; 972; 1036; 1229; 1281; 1330; 1331; 1332; 1434; 1497; 1499; 1500; 1509; 1527; 1529; 1555; 1561; 1562; 1567; 1573; 1578; 1580; 1584; 1589; 1591; 1597; 1598; 1602; 1603; 1606; 1615; 1617; 1618; 1620; 1623; 1624; 1626; 1627; 1628; 1630; 1631; 1633; 1636; 1637; 1639; 1641

Meerle, 33; 42; 52; 116; 146; 147; 281; 433; 434; 1119; 1208; 1209; 1229; 1332; 1333; 1508; 1573; 1577;

1586; 1594
Merksem, 34; 43; 135; 147; 148; 149; 197; 198; 204; 294; 352; 374; 379; 385; 389; 434; 435; 468; 501; 509; 510; 512; 513; 526; 527; 530; 531; 537; 584; 586; 587; 606; 630; 635; 644; 737; 743; 793; 842; 945; 946; 947; 948; 1100; 1150; 1214; 1215; 1267; 1271; 1333; 1334; 1335; 1373; 1474; 1480; 1487; 1507; 1508; 1509; 1514; 1515; 1522; 1523; 1527; 1529; 1546; 1547; 1550; 1613
Merksplas, 34; 44; 52; 56; 148; 149; 150; 210; 211; 281; 282; 342; 359; 502; 540; 809; 819; 820; 821; 822; 824; 826; 948; 949; 950; 951; 952; 953; 1004; 1044; 1049; 1245; 1335; 1482; 1489; 1508; 1514; 1527; 1550; 1598; 1600
Minderhout, 33; 42; 116; 150; 151; 282; 435; 436; 1119; 1229; 1245; 1336; 1337; 1508; 1562
Mol, 11; 17; 32; 33; 35; 41; 44; 53; 54; 79; 93; 151; 152; 153; 154; 283; 321; 353; 360; 361; 384; 388; 392; 432; 445; 486; 539; 651; 654; 655; 656; 657; 764; 794; 800; 840; 954; 955; 956; 957; 981; 1007; 1019; 1035; 1108; 1120; 1209; 1210; 1211; 1220; 1229; 1247; 1266; 1267; 1278; 1337; 1338; 1339; 1340; 1341; 1366; 1497; 1499; 1508; 1519; 1529; 1545; 1547; 1550; 1551; 1554; 1559; 1576; 1578; 1584; 1586; 1592; 1601; 1616; 1639; 1641
Morkhoven, 33; 42; 44; 46; 61; 154; 155; 159; 228; 356; 436; 437; 441; 493; 957; 1341; 1591
Mortsel, 30; 35; 43; 48; 65; 71; 72; 81; 85; 119; 155; 156; 186; 191; 220; 249; 267; 284; 291; 294; 298; 350; 354; 363; 369; 421; 437; 438; 439; 461; 499; 533; 559; 570; 573; 592; 593; 594; 598; 600; 609; 623; 630; 663; 664; 666; 695; 847; 958; 959; 960; 961; 962; 963; 964; 965; 966; 1018; 1027; 1031; 1164; 1165; 1205; 1235; 1255; 1258; 1267; 1288; 1302; 1312; 1341; 1342; 1343; 1365; 1369; 1373; 1392; 1439; 1440; 1452; 1480; 1487; 1507; 1508; 1509; 1514; 1521; 1522; 1523; 1527; 1547; 1554; 1607; 1614; 1615
Muizen, 24; 26; 35; 37; 141; 156; 157; 275; 284; 285; 323; 552; 555; 1119; 1205; 1206; 1207; 1208; 1285; 1300; 1313; 1324; 1342; 1343; 1529; 1635
Niel, 35; 38; 69; 127; 132; 157; 158; 179; 183; 195; 196; 351; 354; 372; 421; 439; 440; 466; 572; 587; 689; 918; 967; 1201; 1312; 1343; 1344; 1450; 1499; 1500; 1501; 1509; 1522; 1527; 1529; 1554
Nijlen, 44; 62; 90; 127; 132; 158; 159; 161; 178; 285; 350; 366; 367; 401; 419; 440; 441; 542; 543; 678; 687; 867; 967; 968; 969; 1167; 1344; 1345; 1509; 1522; 1605; 1623
Noorderwijk, 32; 33; 38; 42; 43; 44; 154; 159; 160; 245; 436; 441; 442; 969; 1341; 1345; 1346; 1348; 1572
Oelegem, 34; 72; 76; 77; 78; 158; 160; 161; 240; 261; 286; 442; 443; 467; 498; 505; 558; 719; 1015; 1081; 1187; 1264; 1265; 1281; 1346; 1347; 1486; 1508; 1509; 1558; 1609
Oevel, 32; 35; 38; 93; 162; 163; 228; 245; 356; 443; 444; 493; 757; 883; 970; 1120; 1347; 1348; 1382; 1500; 1573; 1627
Olen, 32; 163; 164; 227; 228; 286; 287; 424; 444; 445; 883; 970; 971; 1036; 1348; 1349; 1382; 1529; 1558; 1571; 1579; 1598

Olmen, 33; 97; 164; 165; 173; 174; 175; 240; 445; 446; 716; 792; 808; 972; 1073; 1229; 1349; 1355; 1482; 1509; 1529; 1595; 1597; 1612; 1623; 1625; 1633; 1637
Onze-Lieve-Vrouw-Waver, 31; 35; 36; 38; 61; 67; 165; 166; 180; 190; 366; 420; 421; 446; 447; 472; 558; 728; 861; 900; 909; 973; 974; 975; 976; 977; 978; 988; 1119; 1124; 1205; 1230; 1252; 1350; 1359; 1379; 1482; 1509; 1529; 1567; 1605
Oorderen, 27; 33; 117; 167; 168; 169; 170; 171; 234; 235; 236; 352; 389; 447; 448; 509; 510; 511; 513; 519; 520; 521; 522; 523; 526; 527; 528; 529; 530; 531; 532; 537; 547; 1271; 1351; 1404; 1489; 1508; 1509; 1515; 1527; 1534; 1639
Oosterweel, 27; 33; 117; 167; 168; 169; 170; 171; 234; 235; 236; 352; 389; 509; 510; 511; 513; 514; 519; 520; 522; 525; 526; 527; 528; 529; 530; 531; 532; 537; 538; 547; 737; 1128; 1169; 1187; 1351; 1352; 1483; 1509; 1515; 1527; 1529; 1611; 1615; 1620; 1640
Oosterwijk, 32; 118; 119; 209; 230; 266; 556; 1083; 1294; 1301; 1302; 1362; 1382; 1499
Oostmalle, 34; 96; 97; 98; 171; 172; 175; 228; 240; 287; 288; 351; 380; 391; 448; 449; 467; 498; 503; 505; 542; 978; 979; 980; 981; 1081; 1154; 1166; 1167; 1352; 1353; 1394; 1399; 1413; 1482; 1486; 1509; 1618; 1621
Oppuurs, 172; 181; 290; 375; 449; 450; 457; 511; 872; 877; 878; 981; 982; 1124; 1361; 1509; 1527; 1529; 1608
Oud-Turnhout, 451; 479; 547; 1133; 1211; 1212; 1213; 1353; 1354; 1366; 1383; 1508
Poederlee, 33; 96; 97; 98; 134; 145; 173; 174; 175; 288; 296; 353; 395; 451; 452; 794; 983; 1033; 1314; 1354; 1355; 1356; 1387; 1394; 1482; 1508; 1509; 1573; 1598; 1605; 1636
Popendonk, 138; 139; 1526
Poppel, 34; 41; 61; 128; 175; 176; 183; 185; 210; 211; 225; 226; 300; 358; 453; 460; 491; 1050; 1051; 1052; 1119; 1120; 1356; 1357; 1364; 1396; 1508; 1577; 1582; 1623; 1640
Pulderbos, 34; 73; 98; 99; 100; 176; 177; 178; 240; 242; 454; 455; 467; 498; 505; 542; 720; 1187; 1357; 1358; 1388; 1508; 1509; 1529
Pulle, 34; 43; 73; 98; 99; 100; 140; 177; 178; 240; 289; 455; 456; 467; 505; 720; 983; 984; 1107; 1357; 1358; 1359; 1483; 1484; 1508; 1509; 1529; 1586; 1588
Putte, 31; 35; 36; 38; 48; 57; 61; 67; 124; 129; 157; 165; 179; 180; 186; 190; 196; 197; 200; 206; 207; 289; 290; 362; 401; 409; 416; 456; 457; 472; 560; 658; 782; 869; 922; 977; 984; 985; 986; 987; 988; 989; 990; 991; 1119; 1205; 1230; 1231; 1299; 1307; 1308; 1350; 1359; 1360; 1374; 1486; 1509; 1510; 1524; 1527; 1529; 1536; 1589; 1614; 1622; 1623; 1630
Puurs, 24; 42; 44; 76; 172; 180; 181; 182; 191; 208; 233; 234; 290; 302; 375; 381; 406; 427; 428; 449; 457; 458; 464; 465; 477; 492; 499; 511; 533; 542; 543; 560; 561; 704; 705; 707; 845; 870; 871; 872; 873; 878; 982; 991; 992; 993; 994; 995; 996; 997; 998; 999; 1000; 1001; 1002; 1003; 1004; 1022; 1023; 1024; 1035; 1119; 1124; 1125; 1176; 1177; 1213; 1214; 1230; 1231; 1259; 1296; 1360; 1361; 1381; 1402; 1480; 1509; 1515; 1527;

1529; 1536; 1545; 1547; 1550; 1579; 1585; 1596; 1601; 1629; 1633; 1638
Ramsel, 118; 227; 300; 405; 459; 493; 1294; 1301; 1362; 1363; 1397
Ranst, 34; 72; 85; 127; 155; 182; 183; 207; 220; 232; 240; 242; 283; 284; 291; 383; 391; 443; 467; 498; 505; 541; 717; 720; 1013; 1159; 1164; 1175; 1281; 1363; 1364; 1391; 1458; 1466; 1483; 1487; 1500; 1509; 1555; 1596; 1622; 1630
Ravels, 34; 41; 44; 175; 183; 184; 185; 210; 211; 225; 300; 358; 453; 459; 460; 491; 492; 1356; 1364; 1365; 1441; 1508; 1509
Reet, 26; 31; 35; 38; 102; 155; 158; 179; 185; 186; 193; 195; 221; 291; 292; 351; 354; 372; 421; 461; 692; 849; 851; 852; 1205; 1312; 1365; 1483; 1509; 1522; 1529; 1587; 1605; 1627; 1638; 1639
Retie, 33; 35; 38; 41; 93; 187; 188; 209; 358; 539; 547; 555; 808; 949; 1004; 1005; 1006; 1007; 1120; 1229; 1354; 1366; 1367; 1509; 1519; 1561; 1570; 1581; 1582; 1588; 1592; 1593
Rijkevorsel, 33; 116; 117; 178; 188; 189; 190; 238; 296; 305; 462; 463; 1154; 1367; 1368; 1387; 1407; 1508; 1523; 1580
Rijmenam, 31; 35; 38; 67; 165; 166; 180; 190; 191; 370; 463; 464; 472; 560; 930; 1007; 1119; 1124; 1133; 1205; 1230; 1231; 1368; 1369; 1480; 1482; 1509; 1524; 1529; 1591; 1613
Ruisbroek, 24; 42; 68; 69; 102; 181; 191; 192; 233; 234; 290; 458; 464; 465; 499; 509; 511; 533; 534; 536; 541; 543; 544; 558; 899; 916; 973; 1008; 1009; 1010; 1093; 1119; 1230; 1231; 1361; 1369; 1486; 1509; 1515; 1523; 1527; 1529; 1599; 1624
Rumst, 27; 34; 68; 69; 88; 102; 191; 192; 193; 194; 211; 233; 292; 328; 351; 354; 372; 421; 461; 536; 540; 541; 560; 677; 690; 691; 692; 694; 696; 697; 912; 1011; 1012; 1087; 1102; 1369; 1370; 1434; 1435; 1489; 1508; 1509; 1515; 1522; 1523; 1524; 1554; 1583; 1586; 1628; 1637
Schelle, 26; 35; 38; 61; 157; 158; 194; 195; 196; 292; 293; 351; 354; 372; 421; 466; 560; 692; 694; 1013; 1312; 1370; 1371; 1372; 1509; 1522; 1523; 1529; 1556; 1581; 1611
Schilde, 30; 77; 196; 197; 242; 293; 382; 391; 398; 429; 442; 448; 454; 455; 467; 468; 470; 471; 482; 494; 497; 498; 505; 508; 556; 558; 610; 719; 978; 1013; 1014; 1015; 1016; 1017; 1081; 1105; 1109; 1122; 1125; 1372; 1375; 1485; 1486; 1492; 1493; 1509; 1525; 1527; 1555; 1591; 1613; 1628; 1635
Schoten, 34; 41; 48; 52; 147; 197; 198; 199; 201; 204; 294; 321; 352; 389; 462; 467; 468; 469; 471; 472; 498; 505; 512; 558; 574; 614; 623; 787; 840; 1017; 1018; 1019; 1020; 1031; 1108; 1214; 1215; 1333; 1334; 1373; 1374; 1462; 1463; 1480; 1483; 1486; 1487; 1507; 1509; 1527; 1547; 1603; 1631
Schriek, 26; 31; 35; 36; 38; 39; 61; 179; 199; 200; 201; 401; 402; 469; 470; 472; 782; 783; 829; 833; 990; 1020; 1021; 1119; 1129; 1205; 1230; 1231; 1286; 1374; 1375; 1529; 1575; 1613; 1638
Sint-Amands, 202; 203; 254; 255; 273; 294; 295; 323; 375; 427; 450; 457; 511; 555; 705; 1022; 1023; 1024; 1119; 1129; 1254; 1255; 1276;

1277; 1278; 1279; 1320; 1376; 1377; 1520; 1529
Sint-Katelijne-Waver, 24; 35; 36; 38; 82; 84; 179; 205; 222; 289; 362; 370; 446; 447; 456; 463; 469; 472; 473; 489; 535; 844; 906; 974; 976; 1025; 1026; 1119; 1135; 1176; 1215; 1216; 1230; 1235; 1252; 1262; 1268; 1276; 1282; 1311; 1344; 1350; 1359; 1378; 1379; 1393; 1482; 1508; 1509; 1513; 1524; 1529; 1602; 1613
Sint-Lenaarts, 380; 473; 474; 503; 1262; 1263; 1361; 1622
Stabroek, 27; 34; 98; 124; 206; 207; 211; 352; 355; 365; 389; 409; 416; 474; 475; 476; 506; 509; 510; 525; 526; 528; 580; 583; 600; 618; 632; 667; 736; 737; 739; 740; 838; 839; 840; 841; 948; 962; 966; 1017; 1018; 1019; 1026; 1027; 1028; 1029; 1030; 1031; 1108; 1271; 1299; 1307; 1379; 1380; 1487; 1507; 1545; 1584; 1598; 1611; 1627
Tielen, 33; 35; 38; 93; 96; 97; 98; 207; 208; 353; 395; 418; 424; 461; 476; 477; 556; 674; 771; 854; 855; 1033; 1034; 1121; 1281; 1380; 1381; 1487; 1488; 1509; 1529; 1563; 1599; 1600; 1601
Tisselt, 22; 24; 42; 181; 208; 233; 303; 458; 477; 478; 499; 511; 998; 1035; 1119; 1231; 1381; 1382; 1403; 1509; 1520; 1529; 1636; 1638
Tongerlo, 33; 41; 44; 52; 77; 83; 87; 91; 118; 120; 123; 158; 159; 160; 161; 162; 183; 187; 209; 213; 217; 225; 228; 266; 285; 287; 299; 300; 302; 356; 432; 478; 479; 486; 493; 558; 640; 743; 1036; 1037; 1038; 1061; 1077; 1082; 1120; 1135; 1136; 1157; 1178; 1179; 1215; 1217; 1218; 1232; 1264; 1268; 1269; 1270; 1273; 1275; 1293; 1294; 1301; 1303; 1306; 1307; 1331; 1344; 1346; 1347; 1348; 1356; 1362; 1364; 1366; 1382; 1383; 1384; 1385; 1395; 1397; 1402; 1412; 1434; 1499; 1508; 1509; 1524; 1557; 1559; 1566; 1577; 1582; 1595; 1604
Turnhout, 27; 28; 29; 34; 41; 44; 50; 51; 52; 53; 56; 68; 69; 83; 94; 96; 97; 98; 117; 127; 134; 144; 146; 148; 159; 171; 175; 176; 184; 188; 192; 206; 207; 209; 210; 211; 212; 215; 216; 219; 224; 225; 235; 251; 281; 283; 287; 297; 299; 315; 316; 321; 322; 346; 353; 361; 378; 393; 395; 432; 433; 448; 451; 460; 471; 474; 476; 479; 480; 483; 485; 487; 491; 510; 514; 537; 543; 546; 547; 552; 553; 554; 555; 558; 559; 560; 561; 562; 649; 650; 651; 653; 654; 655; 656; 658; 674; 738; 760; 762; 763; 766; 767; 768; 771; 772; 773; 775; 792; 793; 794; 798; 800; 802; 803; 804; 805; 806; 808; 809; 821; 822; 823; 825; 826; 844; 853; 854; 856; 931; 932; 934; 935; 939; 941; 944; 945; 949; 950; 951; 952; 954; 955; 981; 1004; 1006; 1007; 1034; 1036; 1039; 1040; 1041; 1042; 1043; 1044; 1045; 1046; 1047; 1048; 1049; 1050; 1051; 1052; 1053; 1054; 1055; 1056; 1057; 1058; 1059; 1060; 1061; 1063; 1069; 1070; 1071; 1072; 1074; 1075; 1077; 1082; 1115; 1126; 1129; 1130; 1133; 1156; 1169; 1174; 1208; 1209; 1211; 1212; 1218; 1219; 1220; 1227; 1228; 1244; 1245; 1247; 1276; 1277; 1278; 1279; 1313; 1318; 1331; 1332; 1335; 1338; 1339; 1345; 1348; 1349; 1352; 1354; 1356; 1364; 1383; 1384; 1385; 1388; 1390; 1391; 1395; 1434; 1435;

1436; 1463; 1482; 1488; 1508; 1509; 1513; 1523; 1524; 1527; 1535; 1536; 1543; 1545; 1546; 1547; 1548; 1550; 1551; 1552; 1553; 1560; 1561; 1567; 1568; 1569; 1576; 1577; 1578; 1579; 1582; 1583; 1585; 1586; 1589; 1592; 1599; 1603; 1604; 1622; 1635; 1638
Varendonk, 32; 63; 212; 480; 481; 493; 1279; 1397; 1480
Veerle, 32; 38; 86; 93; 212; 213; 480; 481; 493; 716; 742; 751; 836; 1037; 1059; 1060; 1061; 1062; 1063; 1076; 1104; 1384; 1385; 1509; 1578; 1592
Viersel, 34; 100; 140; 178; 213; 214; 240; 242; 273; 295; 296; 429; 430; 467; 482; 483; 505; 544; 556; 1105; 1321; 1322; 1385; 1386; 1411; 1486; 1508; 1509; 1595; 1632
Vlimmeren, 34; 56; 97; 134; 210; 211; 215; 216; 219; 224; 296; 353; 395; 483; 484; 556; 1034; 1154; 1233; 1367; 1387; 1508
Vorselaar, 32; 35; 38; 44; 48; 93; 178; 216; 217; 271; 288; 296; 297; 485; 486; 519; 541; 1316; 1354; 1387; 1388; 1389; 1394; 1422; 1480; 1485; 1489; 1509; 1525; 1527; 1529; 1577; 1583; 1597; 1622; 1625
Vorst, 24; 58; 80; 86; 111; 144; 217; 218; 297; 486; 487; 493; 543; 544; 1229; 1389; 1390; 1473; 1497; 1578; 1591; 1617; 1634; 1636; 1639
Vosselaar, 34; 42; 56; 57; 97; 148; 210; 211; 219; 353; 361; 395; 479; 487; 488; 1174; 1247; 1248; 1390; 1391; 1422
Vremde, 30; 35; 65; 104; 220; 229; 298; 350; 363; 421; 488; 489; 499; 556; 849; 851; 1175; 1255; 1283; 1286; 1363; 1391; 1392; 1522; 1604
Waarloos, 26; 31; 35; 38; 155; 179; 185; 221; 298; 354; 421; 556; 849; 851; 1205; 1312; 1392; 1393; 1482; 1522
Walem, 24; 35; 38; 54; 55; 67; 82; 180; 205; 222; 223; 299; 472; 473; 489; 490; 534; 535; 540; 559; 729; 887; 898; 899; 904; 905; 924; 1063; 1064; 1065; 1066; 1067; 1068; 1119; 1179; 1205; 1215; 1230; 1269; 1378; 1393; 1463; 1481; 1482; 1513; 1522; 1524; 1527; 1607; 1609; 1633
Watereinde, 63; 212
Wechelderzande, 34; 42; 56; 97; 134; 178; 210; 211; 215; 219; 224; 225; 288; 296; 353; 395; 490; 491; 556; 1034; 1352; 1354; 1355; 1387; 1394; 1508
Weelde, 34; 41; 44; 52; 175; 176; 183; 184; 210; 211; 225; 226; 299; 300; 358; 460; 491; 492; 545; 652; 822; 882; 1005; 1051; 1069; 1070; 1071; 1119; 1356; 1364; 1395; 1396; 1508; 1509; 1558
Weert, 226; 227; 323; 375; 457; 492; 493; 509; 514; 515; 516; 517; 535; 536; 704; 1230; 1231; 1509; 1529
Westerlo, 32; 44; 111; 112; 118; 120; 154; 162; 163; 209; 227; 228; 230; 244; 245; 266; 267; 287; 300; 301; 356; 388; 405; 410; 411; 413; 436; 437; 443; 444; 459; 478; 480; 486; 493; 494; 495; 507; 558; 673; 806; 807; 808; 809; 810; 843; 1036; 1037; 1038; 1060; 1061; 1062; 1063; 1072; 1073; 1074; 1075; 1076; 1077; 1078; 1083; 1110; 1111; 1120; 1279; 1294; 1301; 1303; 1341; 1348; 1362; 1382; 1397; 1398; 1400; 1412; 1436; 1499; 1508; 1509; 1536; 1545; 1550; 1556; 1562; 1568; 1570; 1571; 1572; 1578; 1584; 1591; 1594; 1596

Westmalle, 34; 42; 100; 228; 229; 240; 246; 351; 380; 448; 449; 467; 494; 495; 498; 503; 505; 541; 558; 581; 715; 719; 980; 1014; 1015; 1016; 1078; 1079; 1080; 1081; 1082; 1085; 1086; 1101; 1104; 1111; 1138; 1175; 1180; 1182; 1214; 1215; 1216; 1220; 1261; 1352; 1399; 1400; 1413; 1487; 1527; 1537; 1618; 1635
Westmeerbeek, 32; 44; 112; 228; 230; 356; 493; 495; 496; 556; 781; 1083; 1084; 1400; 1499; 1592
Wiekevorst, 33; 44; 46; 107; 109; 141; 230; 231; 232; 264; 301; 302; 350; 366; 401; 402; 496; 497; 556; 834; 1083; 1084; 1291; 1292; 1400; 1401; 1480; 1509; 1525
Wijnegem, 30; 72; 76; 82; 160; 232; 233; 302; 467; 470; 497; 498; 505; 634; 669; 698; 1085; 1086; 1102; 1155; 1264; 1401; 1402; 1486; 1508; 1509; 1514; 1527; 1536; 1547; 1550; 1578; 1603
Willebroek, 24; 25; 42; 68; 69; 102; 181; 191; 192; 193; 208; 233; 234; 302; 303; 368; 400; 401; 410; 423; 458; 464; 477; 499; 509; 511; 533; 536; 537; 543; 552; 557; 561; 725; 871; 898; 916; 919; 1010; 1011; 1022; 1035; 1087; 1088; 1089; 1090; 1091; 1092; 1093; 1094; 1095; 1096; 1097; 1119; 1210; 1220; 1221; 1230; 1381; 1402; 1403; 1404; 1480; 1482; 1487; 1508; 1509; 1515; 1520; 1545; 1554; 1565; 1574; 1593; 1598; 1602; 1620; 1638
Wilmarsdonk, 27; 34; 167; 168; 169; 170; 171; 207; 211; 234; 235; 236; 352; 389; 498; 509; 510; 511; 513; 519; 521; 522; 526; 529; 530; 531; 532; 537; 547; 1128; 1351; 1404; 1489; 1509; 1515; 1527; 1529; 1611; 1639
Wilrijk, 30; 167; 168; 170; 234; 236; 303; 304; 328; 350; 363; 369; 376; 385; 403; 407; 421; 434; 437; 475; 488; 499; 500; 539; 566; 615; 624; 635; 661; 669; 838; 846; 947; 1097; 1098; 1099; 1100; 1106; 1127; 1150; 1187; 1379; 1404; 1405; 1483; 1484; 1489; 1497; 1498; 1507; 1509; 1522; 1545; 1546; 1547; 1613; 1633; 1634
Wommelgem, 34; 35; 43; 72; 237; 291; 304; 501; 505; 542; 573; 581; 604; 626; 631; 667; 771; 959; 1079; 1100; 1101; 1102; 1103; 1187; 1363; 1405; 1406; 1407; 1486; 1509; 1574; 1607; 1611
Wortel, 33; 42; 116; 188; 238; 305; 502; 503; 539; 1049; 1245; 1367; 1407; 1408; 1410; 1508; 1509; 1550; 1591
Wuustwezel, 30; 44; 74; 238; 239; 240; 351; 352; 380; 415; 416; 427; 428; 448; 474; 494; 503; 504; 625; 715; 742; 745; 836; 1059; 1082; 1103; 1104; 1111; 1119; 1174; 1229; 1306; 1311; 1408; 1409; 1410; 1447; 1448; 1481; 1487; 1508; 1509; 1525; 1526; 1527; 1529; 1557; 1581; 1585; 1601; 1613; 1618; 1626; 1633; 1639
Zandhoven, 25; 27; 28; 29; 34; 35; 36; 37; 40; 41; 44; 52; 56; 58; 71; 73; 77; 83; 87; 96; 98; 99; 100; 105; 109; 111; 116; 126; 131; 134; 140; 147; 148; 152; 159; 160; 161; 164; 171; 173; 177; 178; 182; 183; 188; 196; 198; 201; 204; 207; 209; 213; 214; 215; 216; 219; 224; 227; 229; 237; 239; 240; 241; 242; 246; 249; 305; 306; 328; 351; 382; 383; 389; 391; 398; 399; 429; 430; 442; 443; 448; 454; 455; 456; 467; 468; 470; 471; 472; 482; 494; 497; 498; 501;

504; 505; 506; 508; 526; 527; 556; 565; 620; 634; 718; 773; 814; 984; 1015; 1098; 1105; 1106; 1107; 1108; 1174; 1186; 1188; 1264; 1284; 1346; 1372; 1410; 1411; 1464; 1466; 1490; 1492; 1500; 1508; 1509; 1529; 1545; 1567; 1576; 1624; 1632
Zandvliet, 25; 27; 33; 44; 45; 60; 117; 123; 207; 243; 244; 355; 389; 474; 506; 507; 509; 510; 525; 526; 547; 557; 789; 820; 840; 1019; 1108; 1109; 1137; 1252; 1309; 1379; 1404; 1411; 1412; 1463; 1489; 1509; 1534; 1581
Zoerle-Parwijs, 32; 38; 87; 227; 228; 244; 245; 300; 356; 493; 507; 545; 673; 843; 1110; 1111; 1120; 1397; 1398; 1412; 1413; 1535; 1566; 1576
Zoersel, 34; 100; 177; 178; 228; 229; 240; 242; 246; 399; 467; 505; 508; 558; 715; 1015; 1082; 1104; 1111; 1112; 1285; 1352; 1399; 1413; 1414; 1487; 1640
Zwijndrecht, 43; 78; 79; 247; 248; 257; 306; 383; 384; 538; 551; 555; 556; 1112; 1113; 1114; 1154; 1265; 1266; 1414; 1415; 1429; 1462; 1463; 1464; 1465; 1471; 1472; 1473; 1478; 1507; 1519; 1527; 1552; 1605; 1609; 1625; 1640

4542